शान्तकुटी-वैदिकग्रन्थमाला

तस्यां च शास्त्र्यादिविरुदलङ्कृतेन

विश्वबन्धुना

कर्मिष्ठसंघघटकानां लम्भितप्रौढिविशेषाणामुपत्रिंशानां विदुषां सहयोगतश्च
परामर्शकसंघघटकानां नानादेशीयानामुपत्रिंशानां
विपश्चिदपश्चिमानां सन्निर्देशतश्च

संपादितायाम् अयं

७मो ग्रन्थः

होशिआरपुरे

विश्वेश्वरानन्द-वैदिक-शोध-संस्थानेन प्रकाशितः

२०१३ वि०

THE SHANTAKUTI VEDIC SERIES

Edited

with the co-operation of a Staff Organisation of about thirty specially Trained Scholars and under the general guidance of an inter-national Advisory Board

By

VISHVA BANDHU, *Shastri, M. A., M.O L., O d'A. Fr.*

VOLUME VII

HOSHIARPUR

Published by the V. V. R. Institute

1956

The Shantakuti Vedic Series, Vol. VII.

A VEDIC WORD-CONCORDANCE

Being a ***universal vocabulary register*** of about **500** Vedic works, with complete textual reference and critical commentary bearing on phonology, accent, etymo-morphology, grammar, metre, text-criticism, and ur-Aryan philology

In five Volumes, sub-divided into fifteen Parts

By

VISHVA BANDHU

Director, the Vishveshvaranand Vedic Research Institute and the D. A.-V. College Research Department, formerly, Principal, Dayanand Brāhma Mahāvidyālaya.

With the immediate assistance of

BHIM DEV, RAMANAND & AMAR NATH

Vol. I in Five Parts

(Saṁhitās)

PART III

च–न

Pages I-IV and 1283—1872.

HOSHIARPUR

PUBLISHED BY THE V. V. R. INSTITUTE

1956

Printed and Published by Dev Datta Shastri,
at the V. V. R. I. Press, Hoshiarpur.
First edition, first issue, 1956. Quality I, 375 Copies.
Price Rs. 40/-.

होशिआरपुरे वि. वै. शो. सं. मुद्रागृहे
देवदत्तशास्त्रिणा मुद्रापितः प्रकाशितश्च ।
प्रथमं संस्करणम्, प्रथमः प्रकाशः, २०१३ वि. । १मा कोटिः, ३७५ प्रतिकृतयः ।
मूल्यम् ४०) रु. ।

Prepared and published under the patronage of the Governments of the Indian Union and the States of Panjab, Jammu-Kashmir, Himachal, Uttar Pradesh, Bihar, Assam, Orissa, Madhya Pradesh, Bombay, Mysore, Keral and Madras, the former Princely States of Hyderabad, Travancore, Baroda, Indore, Kolhapur, Sangli, Patiala, Nabha, Jodhpur, Bikaner, Ider, Alwar, Udaipur, Shahpura, Sirmur and Keonthal, the former Princely Estates of Awagarh and Vijayanagaram, the Universities of Panjab, Poona, Andhra and Calcutta and the Trusts and Charities of Swami Vishveshvaranand, Shri Vishva Bandhu, Shri Moolchand Kharaitiram, D. B. Krishna Kishore, Shri Dhani Ram Bhalla, Shri Jai Dayal Dalmia and other donors.

ओ३म्

वैदिक-पदानुक्रम-कोष

सांहितिक प्रथम विभाग

प्रथमः खण्डः

ओ३म्

वैदिक-पदानुक्रम-कोषे

सांहितिके प्रथमे विभागे

तृतीयः खण्डः

च

च[a] ऋ १, २, ५; ६; [७ (५,६८, १; ७, ६५, १)]; ७,४; ८, ५; १०; १०,[४; १०,१४१, ६];५; १२, १०; १३, १; ६; १४, १ ; १५, [९; १०,१४,१४],१७,६;[१८, ४, ३७, ६], २०, ५; २२, १३; २३,[२०; १०,९,६], २०,[२१; १०,९,७; ५७,४],[२२; १०,९, ८], २४, १^{२}; २; २५, [११; ८, ६३,६];१९,[२०^{२},५, ३८,३^{२}]; २६,५; ८; २७, ३; २८,३,३१, ७; ९; १२, १७, ३२, १३^{२}, १४; १५; ३३,७, ३४,३; [१२; ११२, २४], ३५,२; ११; [११; ११४, १०]; ३७, ६^{२}; ४०, ६; ४२, ९; ४७, १०; ४८,३; ५०, ११;५१,८; ५४,८; ११^{२}; [११, १०, ६१, २२], ५७,५; ६०,२, ६१,४;१४^{२}; ६२,३; ७०, २-४; ७१,८;७२,६^{२}; ७३,७^{२};८; १०; ७४,१;६;७६,४^{२}; ७७, ४; ८०, १३;१४;८४,२;[२(८,१७,४)], ५;२०;८६,[४; ४,४९,१], ८८, ४;९१,६; ९२,[१३^{२}(४,५५,९) ९,७४, ५^{२}]; ९४,५, १४; ९६, १^{२},२,७^{६}; ९७,२; [३, ५,१०, ६]; १००,१; १५; १८; १०१, ६^{२}; १०२,१^{२}; ७; १०, १०३, [२; २, १५, २], ७, १०९, ६, ११२,६; २३,११३,१०,११४, २^{२},६;१०^{२}, ११५,[१ (४,१४, २)७,१०१,६],११६,११;१८^{२}; ११७,१०^{२},१८,१२०,४^{२}; ९^{२};

१२,१२३,१२^{२};१३;१२४,[१२; ६, ६४, ६]; १३^{२}; १२५, ४^{४}; १२७, ८; १२८, ५; १२९, १; १३२, ४^{२}; १३५, ४; [७; ४, ४९,३; ८,६९,७]; ७, १३६,२; [७; ८, ४७, ९]; १३९, ३; ८^{२}; १४०,६; १२^{२};१३; १४१, ११; १३^{२}; १५३, ४; १५५, १; ६; १५६, १; ४; १५७, ५^{२}; १५९, ३^{२}, १६०, २:३; १६२,६; १२; १४^{२}; १६३, १३; १६४, ११; १९;२२,[३१^{२}; १०,१७७,३^{२}]; ५१^{२},१६५,१२;१६६,३; १६७, १०; १६८,३^{२}; १६९,४; १७४, १; ३; १७८,२; ३; १८०, २; १८३,[३, १८४, ५; ६,४९,५]; १८४, २, १८५, १०, १८६,३; ११^{२};१८८,५^{२}; १८९,२;१९०, ३;४; ७; १९१, ८; २,१, [२^{२}; १०, ९१, १०]; १५^{२};[१६, २, १३], १६; २,१२; १३;५,७,६, ८^{२};७,२; ११,३; १४; १३,६^{२}; ७^{२};८;१२^{२}; १४,४;१५,९; १९, १; २; ६; २०,३^{२};४; ७;२३,३; [१९, २४,१६ (३५,१५)], २४, २;१४, २५,२^{२}; २७,१०^{२}; १२; २९,२^{२},३;३१,५[b]; ३२,३; ३३, १३^{२};३५,६;८;३६, [४; ५,२६, १, ६, १६, २, ८, १०२, १६], ४१,११; १९; ४२,१; ४३,१^{२}; ३,१,१०^{२}; [१५(५४,१)], १५; २,१;३,४,६-८; ६,३;९,९, [९; १०,५२,६],९, १२, ८; १४,४, १५,३^{२}; १७,५^{२};१९,३; २०,३; [५; १०,१०१,१], ५^{२}; २२,३;

२५, ४;३०,१८; [२०; ५०,४]; ३१, १९; [२१; १०,१२०,८]; ३४,८;३७,१;७;४०,८; ९;४२, ७;४३, ४; ४६, २^{२};५२,२;३^{२}; ५३, ३-५; २०^{२}; ५४,११; ५५, ११^{२}; १२^{२}; १९; [(१, ७३, ३) २१]; ५८,७; ६०, ४; ६, ६२, [९; १०,१८७,४]; १४; ४, १, [१७; ६,५१,२; ७,६०, २]; २, २;३^{२};११^{२};९,५; १६,१९;१७, ११;१८,४; १९,८; २०,२;२२, १; [३; ६,३२,४];४; २६,१;७; २८, ५; २९, ३; ३०,१९; ३२, १६^{२}, ३४,६; १०; ३५,२; ३६, १; ३८, ५^{२}; ४१, [६;१०,९२, ७]; ४२,३; ४७,[२; ५,५१, ६ (८, ३२, २३)],३;५०, १०, ५१,११^{२}; ५३, ७; ५४, ३^{२}; ५, ३,५;४,[(१,११)४];७,१;९,६; १०,३;६;७;११,[५; १०,१२०, ९],१५,४, १६,५, २५,३; २७, २^{२};२८,२;२९,६;३०,३;३३,५; [५,७,३०,४], ६;३७,३;४०,७; ४१,१४;१५;४३,१०; ४४,३^{२}; १२;४८,३; ४९,१; २; ५०,२; ५१, १४^{२}; ५२,३; [४; ६,१६, २२],५५,८^{२};६०,७;६२,८;६४, ४;५^{२};६;६५,६;६६,६;६८,२^{२}; ७२,३^{२};७७,२; ७८,५; ६^{२};८२, ९;८३,[९; ८,४९,७ (५०,७)], ८७,२; ६,१,९; ११;८, ७^{२}; ९, १^{२}; १०, ५^{२}; १५,८^{२}; १६, ३; १७; २२; २३; १७, १४^{२}; १८, ८-१०; २१,९; २२,८; २४,५^{२}; ७; १० ; २५, १; २८, २, ३^{२};

a) समुच्चयार्थे अव्य. । व्यु. ? ।

b) पाठः ? *स्थातुस्तद् वयः > नैप्र. °तुच्छो व° > °तुश्च व° > (च इत्यनेन निपातेन संभेदात्) यनि. (तु. यद् इत्यनेनोत्पादितायास्तद् इत्यस्याऽऽकाङ्क्षायाः प्रक्ते अन्यथा दुष्पूरत्वम् [वा. कृते तु सस्थ. टि. उप √स्तृ > उप-स्तिर्- > -स्तिरे, त्रि-वयस्- > -याः])।

२९,६; ३१, १; ५; ३३, ३; ५; ३४, १^{३}; ५; ३६, २; ३७, ४; ३८, ३^{२}; ४; ५; ४३, २; ४४, १७; ४५, ४; ४६, ७; ८; [९^{२}; ९,३२, ६^{२}]; १२; ४७, २;१०; २१; ४८, १; ८; १०;१३^{२};४९, १३; १५; ५०,१; ६; ११; ५१, २; ५२, १४; १५; ५४,२; ५६, ५; ६^{२}; ५७, ५; ६०,१२; ६१, १४; ६३, ८^{३}; ९; ६५, ५; ६६, २; ६८, ४^{२};[४ (१०, ९३,१)]; ५; ६९,१; ८; ७०,५; ६^{२};७१, २^{२}; ७२,१; ७५,५;११^{२}; ११^{a}; ७, ३, ७;[१०; ४,१०(६०,६)]; ४,१; ५^{३}; ७, ५; १५, ८; ११; १२^{२};१६,५; ६;९^{२}; १७,४;१८, ६;१०; ११^{२}; १४; १९^{३}; १९, ४; ५^{२}; १०^{२}; २०, [१०; २१, १०];२२,९; २४, १^{२}; २५, ३; ३१, ५; ६; ३२, [६; ८, ३१, ५];२४;३३, ६; ३६, [(३, ५९, १)२];५; ७; ४०, २^{३}; ६; ४२, २; ४५,१^{२}; ५०,२; ४; ५१,३^{३}; ५२,३;५५,६^{२}; ५९,१; ६^{२};[(६, ५०,७)६०,२; १०,६३,८];६२, २;६४,४; ६५,२^{२}; ६६,९; ११; १३;१७; १८;६७,[१०;६९,८]; ६८,१;७२,३;४; ७७,५^{२}; ७८, ५; ८१,२; ८३,१^{२};६^{२}; ८६,१; ८८,३; ८९,५; ९१,२^{३}; ९२,३; ९६,३; ९७,१; [१०; ९८,१०]; ९९,५^{२};१०४,१०; ११^{२}; १२^{२}; २५; ८,१,१; ३;६; १४; २२^{२}; २, ४; २९; ३०^{२};३३;४,११;५, १२;६,१२;१८; २८; ११,१०^{३}; १३,[(७,३)२५(५४,७; ९,६१, १५)];१४,९; १५,३;५;८; १६, २; १२^{३}; १८,१५^{२}; १९, २३^{२}; २०,१८;२१,६;१२;२३,३;२४, १२; २०; २९; २५, २; २७,२; ३०,२^{२};३१, १^{२}; ३३,१३; ३४, १५; १६; ३५,[१-२१];[१०^{२}-१२^{२}];१०^{३};११^{३};१२^{३}; ३७,५^{२}; ३९, ४^{२}; ५; ९^{२};४१, [२; १०, ५७,३];४५,२५;४७,४;५;१२^{२}; १४^{२};१६^{२};[१८; १०,१६४,५]; ४८,२; ५३,१;४^{२}; ६०,७;११; ६१.१;८;१७^{३}; ६२,११^{२}; ६३, २; ६८,४; ७१,१५; ७४, १०; ७८, १; [८; ९,४, २; ५५,१]; ७९,५; ८०,१०;८१,९; ८२,१; ४; ८३,२; ८९,६; ९१,६; ९३, २;४;१०;१३; १७;९४,८; ९७, १; १०; १३; १४; १००,२; ९, १, १०; ४, १^{२}; १९,२; २३,७; ४७, २; ५८, ४; ६१, ९; ६३, २; ६५, १०; ६६, १९; ६७, २१; २५; ७०,३^{२};७२,८; ७८, ५; [(७,७७,४)५]; ७९,१; ८१, २;८६,९^{२}; २९;[२९; १००,९]; ४२^{२}; ८९,१; ९५,३^{३}; ५; ९७, १८^{२};४२^{b}; ४३; ४४^{३};५४;९८, १०;१२; ९९,३; १००,[२(१०, ८३,७)]; [५; १०, ८५,१७];९; १०६,३; १०७,२४;२५; १०९, २; ५; ११०, [(२, १७,४) ९]; १११, ३; ११३, १०^{३}; ११^{२}; ११४, ४; १०,३,७; ४, ७^{२}; ५, ७^{२}; ७,७; ८,६; ९, ३; १०,४; १३; ११,२; ८; १४,३^{२}; ७;९; ११^{२}; १५,३^{२};१३^{३}; १६,३^{२};६; ७;११; १७,६^{२};११; १३; १९, ७;२०,८; २२,६^{२};१५; २३,७^{२}; २५,११;२६,४^{२}; ६^{२}; २७,१०; २०; २२; २९,५; ७;३०,५; ६; १२^{३}; ३२,९; ३४,५; ११; ३६, २^{२};३७, २^{२};४;९^{२}; ३८,४;३९, १०; ४०, ९; ४८,३; ४९, २^{३}; ४;८;५०,१; ४; ५;७^{२}; ५१,८^{४}; ९; ५२, ६; ५४, ३^{२}; ५; ५८, १२^{२}; ६१, २३; २४^{२}; ६२,१०; ६४, १४; १६; ६७, ३; ७४, ३^{२}; ७७, ८; ८२, ७; ८३, ३; ८४, ५; ७; ८५, ४१^{२}; ८६, २०^{२};८७,३;८८,१५;९०,२; ३: ८; १०; १३^{२}; ९१,३^{२}; ५; ६^{२}; ९२, ३; ९३, ९; १५^{२};९७, १; १०^{c};१५; २०; २१^{२}; १००,६; १०१, ३; १०४, ८^{२}; १०७,४; ८; १०८, ३; ९-११; १०९, ३; ११०, १-३; ११३, ९^{२}; ११४, ५; ६^{२}; ११५,१; ९^{२}; ११६, ७; ९;१२०, २^{२}; ७;९;१२१, ५;९; १२४, ५; १२६, २; १३३, ५; १३६, ५; १३८, १; १३९, २; १४१, ३; ५; १४२, ८; १४६, ५;१४८, १; १५७, १^{२}; १५८, ४^{२};१५९,६;१६१,५;१६५,३^{२}; १६७, ४; १७३, ५^{२};१८१,१^{२}; [१-३]; १८९,१;१९०, १^{२};३^{२}; खि १, २, १०; ३,७^{२}; ५,५;७, ६;८,३; १०,४; ११, ८; २, १, २;४; ७;२, २;४, २^{२};६, ६-८; १२; १८; ६^{२}, १६; १८; २२; २६^{२}; २८; ६^{३}, २८; ७, १; ४; ८,१; ३; १२,१^{४}; २^{५}; ३^{५};१४, १०; ३,४, ४;५, १; ४^{२}; ७, ५; १०, ६^{२}; १०^{२}, १^{४};३;४^{२}; ५-७;

a) पाभे. कृते पू ८७८ e टि. द्र. ।
b) सपा. च <> नः (तां १५, १, ३ च) इति पाभे. ।
c) सपा. च <> चिद् इति पाभे. ।

८[२]; १६, १९[२a], १२, १[२]–३[२]; १३,१; १५, ७[२];८; १२[२]; १३; १४;१७[२];२१[२];२७[२];३०,३१[२]; १६,७[२]; १७[२], १[२], २;३[२]; २२, १[२]; ३; ४,२, १०; ११[२],४, ३; ५, ४; ५; ६[२]; १२; १५[२]; १७; १८[२]; १९[२]; २०[२]; २३[२]; २७[२]; २८[२];३०; ३२-३४; ३७,६, ३[२]; ९, ७[२], २; ८, १[२]; ३; ९;९, २; ५;६; ११, ३;७; ८[२];१०[b]; ११; १२[२]; १२, १, २[२], ५, १, १[२]; २, २; ५[१६]; ७[१६];६, २[२], ५; ७, १, ५[२], २,९;११[२], ३,११,४,८; १०[२]; १५[२]; १६[२];८,१;१२,१[२]; ४[२], ५[२], १३,३[२], ४[२]-६[२]; १५, ९; १५[२]; २१,२, ७,७,३[२],६[४], ७[५],१०[४]; खिसा ३, ३,४, १८, २१; २०, ७[२]; ५[२]; ६; २६, १६, १९; २०[२]; २१[२]; २९,८[२]; ९[२]; २६; २९, ३१, ११, ३३, ७; १०; ११; १३[२]; १७[२]; १९; २०, मा १, २५, २६[२]; २७[६]; २,१४[४], १५[२];१८; १९; २५[२]; ३, ६†; ११; ४४; ५०; ५३†; ५४, ६, १७[५], २२;२६[२], ७,५;४२†; ८,१३[२]; १९; २६[२]; ३२†; ३५[२]†; ३७[२], ५५[२];६०; ९,९[२];१९;२४;२५;२६†;२७†; १०,१६[२],†, ‡[c]; ११,१७;२९, ३०[२]; ४१‡[d]; ५२,†,५३; ६८; ७७,८०[२],१२,३८,३९,४५[२];†; ४९†; ६८†; ७१; ७२; ७५†; ८४†;८९†,९४[२]†,९५†;१००; १०२†;१०४,१३,२;३[२]; ५[२]†; ६, १५†; २०;२५[२]; ३२; ३४;

३९,४६†;१४, ६[२]; ११; १५[२]; १६[२]; २७[२]; ३१[२];१५, १०[२]–१४[२]; १५[५]–१९[५], २३†; २९†; ५४[२]; ५७[२]; १६, ५[२]; ६; ९; १७, २२[२]; २३[४]–२७[४]; २८[७]; २९[८]–४०[८]; ४१[६]; ४२[८]–४५[८]; ४६[७];४७; ६३[२]; ६४–६६;१७, २[१०]; ८†; ९; ३१; ५०; ५२; ५९;६२[२],६४[२];७३,८०[६]–८३[६]; ८४;८५[६];८६[२],१८,१[१२]–१४[१२]; १५[८];१६[१२]–२२[१२];२३[५];२४[१२]; २५[२२],२६[१०], २७[८];२९[६];६१[२]; ६३–६५; ६८; १९, १०, २८; ३८†; ४३†; ४७, ५६[२]†; ६५†; ६७[४]; २०, ५; ८; १९; २२[२]†; २४[२]–२६[२]; २८; ३४; ४९†; २१,१†, १३;६१[२],२३, १३; २४[२]; २५[२]; ३४[२]; ४२; २४, १[२]; ३०[२]; २५, २९; ३५; ३८[२]; ४६[५]†; २६,१[८],२[२], १४, १५†; २२†; २७,२[४], ३; १५; २७†; ३३[६], ४२†; ४५[२]; २८, १३: †२९, ३[४]$; २४, २५; २६, २८,४२; ४८[२]; ३०,२२[८]; ३१, २†; ३; ६†; ८†; ९†; १२[२]†; १७; २२[२]; ३२, ६†; ८[२], ११,१४,१५[२]; १६[२];†३३, ७[२]; ११; २३; २९[२]; ३५, ४३; ५७; ३४, ३, ८; ९; १३†; २७[२]†; २९†;३१, ३३[२]†;५५; ५८†; ३५, १२, १६; ३६,१६; २३,२४; ३७,१७[२]†; ३८,२१[४]; २३, २६; ३९, ७[६]; ४०,१; ३; ६; ११[२]; १४[२]; का १,९,३;८[२]; ५[६]; २, ३, ८; ९[४]; ४,१; ६,५,

२; ६, २[२]; ३,१, ६†; ३,२८[२]; ५,१; †७, ३,४;९,५; ६;६,५, ४,५†; ७,२, २; ८,१०, १[२]†; ११, २[२]; १२,१†; १७,१†,९, २,२†;३,५, ४,४[२]; ५,५†; ७, २[२]; ९; १०, २, ६[२]; ५, २; ३; ५†, ७†; ११, ५, ७[२];†; ‡[c]; १२,२, ६, ३, २; ३[२]; ४,४‡[d]; ५,३†; ४,७,३,१२;१५[२]; १३, ३,९;१०;†४,१;५; ५,७†,१०; ११; †६, २; १०; १५; २०[२]; २२;७,१†; ३;१४,१,२;३[२],६; २, ५, ११[२]; ३, ६†; ८;४,२; ९†; १५,१, ५[२]; ४, १; ३[४]; ८, ५[२]; १६,३, ३[२]; ६[२]; ९[२]; १२[२]; १५[२]; ४, १[४]; २; ३[४]; ४, ५[४]; ६; ७[४]; ८; ५, ४†, ६, ६[२]; ७, १[२]; १७, १, ५[२]; ९; २, १; ३, १[२],२[४]–५[४];४,१[४],२[७]; ३[८]–५[८]; ५,१[८]; ३[८]; ४[८];६,१[८]–४[८]; ५[६]; ७, १[८]-४[८]; ८, १; १७[२], १८[२]; १८, १, २[११]; ३[६]; ९†; १०; ३, ७†; ५, १; ३; १०†; १३[२], १५[२]; ६, ९;७, १[६]–४[६]; ५,६[६], ७[२], १९,२, १[१२]–३[१२]; ४[१४]; ३–४, १[१२]–४[१२], ५, १[१२]; २[१२], ३[८], ६, १[१२]–३[१२], ७,१[१२]–३[१२];४[११]; ५[७];८, १[१२]; २[२२]; ३[१०]; ४[८]; ९,४[६]; २०, ४, ४[२];६–८; ५, १; २१,१, ९,२, १७; ३, ९†;१४, १८;†४,७[२]; १५, १८[२];७,४; २२, १,४; ७[२]; २,१[२]–३[२],५; ३, ३; २३,१,१; २,२; ६,१४[२]; २५,४,२; ६,४[२]; ५[२]; ७, २[२]; ८,४, २६, १, २[२];

---

a) सकृत् च एव इत्यस्य स्थाने सपा. खिसा १८, २० सन्त्रम् इति पाभे. । b) सपा. खिसा ३३,९ वा इति पाभे. ।

c) सपा. सूर्यः च<>सूर्यस्य इति पाभे. । d) सपा. ऋ ८,२३,५ विशिष्टः पाभे. ।

६,५[२];२७,१२, ६; १३,४; ७[३]; १५, १[५]†; २८, १, १;३[३]; २९, १,२[४]; ३;२,५;३,४†;६[५]; †४, १; ४:†५, १; ११; ६,१[२];३०, २,३; †३१,१, ३[४]S; २,७;८[२]; ३, १३; ४,१; २; ४; †३२, १, ७[२];११;२,६; १२[२]; ३,६; १४; ५,३;†३३,१,३S;७;२१[२];२३; २५; २, २[२]; २८; २१; ३४,४, ४[६]; ३५, †१, २; ३; ६; ८; ९; १२[२]; २, १; ६[२]; ३, ५[३]; ८; ११; १२[२];४, ११; १४†; ३६, १,१६; २२; ३७,३, ४[२]†; ३८, ५, ४[४]; ६; ६, १; ३९, ५, ९[६]; ४०, १, १; ३; ६; ११[२]; १४[२]; तै ६,१, ९,१; २[२]; ३[२]; १८,२; १३,१[२]; २; १४,४†; २,५, १; ३,१,१; ९, २; ११, १; १३,१; †१४, ६[२];८[२]; ४,३,१; ११,१[२]; १४, ९[१२]; २९, १†; ३८, १[२]†; ४३,१†; ४४,२; ४५, ३; ५,२, ५[२]¶; ३,१†; २; ४,४[२]¶; †५, १; २; ३[२]; ¶९,१; ५[२];१०,१[२]; २;४; ६,१,१; ४,२[२]; ३;६,२†; ¶७, २[२]; ३[२]; ८, ३[१०]¶; ¶९, १[६]; ३[७]; ४[७]; ७, ४, ३[४]¶; ५, २[२]¶; ८, ४; ९, १[१२]; १०, १[२]; २; ३[२]†; ८, ५, १[३]; २†; ३†; ९, २[२]¶; १२, ३†; १३, २[१२]; १४, १; २२, ४[४]†; ¶२, १, ४, ३; ५, ४[२]; ९, २[४]; ३[२]; ११, ६†; २, ९, १[२]; २[२]; ३[४]; १०, १[२]; २; ११, १[२]-३[२]; १२,४[३]S; ८†; ३,१,३[२];४[२]; २, २[२];७[२];३,२[४]; ७,४;८,२[२]; ११, २[२]; १४,२†; ६S; ४, ४,१; २; ५,२S; १०, ३[२]; १२, ७; १४,

५†;५,३,१[२];२[४];४,२[२]; ६,४[४]; ६[२]; ८, ३[४]; ९, ४[२]S; ११, २[५]; ३[२]; ४[२]; ९[२]; ६,१, ६[२]; २,२[२]; ३, ३[२]; ७,५[२]; ८, ४[२]; S९,६[४]; ८[३]; ११, ४†; १२, ३[२]†; ५[२];†;‡[a]; ३,१,४, १¶; २[२];४; ७, ३[४]¶;८, ३[२]†; १०,३[२];११, ६†; ८[२]; २,४,४; ५,५[४]; ६,१; ७, १[४]; ८,२; †११,२[२]; ३[४];३, १,१[४]; २[२]; ५,२[२]; ७,३¶; १०, २[५]; ११,१†; ३;४;४, ¶१,१[२]; २†;३[२];४,१[१२];७,२; ३;८,५¶; ९,७[२]¶; †११,१-४; ६;५,¶१, २[२];३[६];३,१;४,२; ३[२]¶; ४[२]¶; ६,२; ९,१[२]¶; १०,२[२]¶; ११, ३†; ४, १,२, ३; ३,१[२]; २; ४, १†; ५,१†;२; ७,१[४]; २; ८,२; ५†;९,२;१०,१‡[b]; २;३[२]; ११, २[२]†; †२,३,३[२]S; ४,१; २; ५, ६[२];६,१;३;४;५[३];७,१;८,२[३]S; ३[२]; ९, २S; ३; ५[२]; ६S; ११, १; ३, ६,१; १०,३[२]; ४,२,३[२]; ३,१[११];२[५]; ३;†४,१;४;५,२[६]; ८,१[२]; ११,१[१२]; २[१०]; ३[५]; ४[६]; ५,१,२[३]; ३;२,१; ३,२[९]; ४,१[८]; २[५]; ५-६, १[२०]; २[१०]; ७, १[२०]; २[१२]; ८,१[१८];२[१२]; ९,१[२०]; २[८]; †१०,२[२]; ३[३]; ११,२[३]; †६,१, ३[२]†; २, २†; ३, १[३];४[४];५,४; ५[१२]; ६[११]; †६,२; ४[२]; ७,५†; ८,२†; ९,१[३]†; ७,१,१[१३]; २[११]; २,१[१२]; २[११]; ३, १[१२]; २[११];४, १[१२]; २[११]; ५,१[१२];२[११];६,१[१२]; २[११]; ७, १[१२]; २[११]; ८, १[२२];९, १[१२]; १०, १[१२]; २[१]; ११, १[१२]; २[११]; १३,४;५: १५,१;३; ¶७, १,१,४[२]; २,२[२]; ३,५[२]; ४, ३[२];

५[२]; ५, १S; ८[२]; १०, १; ५[२]; ११,१[४];२,२,३[२]; ४,१[२]; ५,१[२]; २[४];३[४];७,२[२];३[२]; ८,१[२];२;३S; ६†;९,५[२]; १०,३; ११, १[२]S; १३,१S;३,४,७; ५,२[२]; ७,३[६]; ४[४]; ८,३; १२,२; ४,१,४[२]; २, २;३,१[२];२[२]; ४,२[२];३[२]; ५,२[२]; ६, ६[२]S; ७,६[२]; ८,२[२]S; ३[२]S; ४[६]S; ५[६]S; ६[६]; ५, १,४[२]; २, ६[४]; ७[२]; ४,४[३]†; ६,२[२];९,२[२]; ५[२]; १०,१[२]; ३[२]; ५S;७; ६,१, ४†; २, १[२]; २[२]; ३[२]; ४; ६; ३, ४[२]; ८, ५; ६; ९, २[६]; ७,३, १[४]; ४, ३S; ५, ५[२]; ६[२]; S७, २[२]; ३; ९, २[४]; ३[२]; २५, १[२]S; ¶६, १, ३, ४[२]; ६, १[२]; २[२]; ३[२]; ४[२]; ७, ३[२]; ८, ४[३]S;२,१, ४[२]; ७[२]; २,५[२]; ३, १[२]; ५, ४[२]; ६, २[२]; ३[४]; ७, ४[३]; १०, २[३]S; ११,२[२]; ३,१, ४[४]; S९, २[२];३; १०,३[२];४,१,५[२]; २-३,४[२];S६, २[२];३[२]; ७,३[२];८,२; ३;१०,४[४]; ५,१, ४[२]; २,१[२];८,१[२];६,७,३; ८,४[४]; १०,२[२]; ¶७,१, १,१[६]; ६[२];३,२[२];४,१[२];३[२]; ५,२;३[४]; ५[२];६[२];६,२[४]-४[४];७†;१८,२S; २,१,३[२];५,५[२];३,१,३[२]; ३,१[२]; २[२];४,१[४];५,१[२];२[२]; ९,१[२];११, ३S; १३, १; ४, ५, १[२]; ७,३[२]; १०,२; ११,२; ३[२]; १५, १[२]†; १९, ३[२]S; ४†; ५, १, १[२]; २; ४[४]; २, २[२]; ७, १[२]; ९, ३; ४; १५, १; २४, १[२]†; मै ६, १, १०[३]; १३[२]; २, ३; १०[२]; १३-१५; १८; ३, १; ५; ३१†;३४[२]†; ३७†; ३८; ४,३[३]; ७[१]¶; ८[२]¶; १०[६]; ¶[४];११¶;

a) सना. स ६०,१६,११ इद् इति पाभे. ।

b) सपा. च<>चिद् इति पाभे. ।

१४[१६]¶; ५, १[४]†; २;४[१०];‡[a];
५[६]¶;६[२]¶;८¶, १०[५]¶,११[१३];
१४[४]¶; ६,१[४];†: २[६]; ४[१४]¶,
५[३]¶; ८[१२]¶; ९[४]¶; १०[२]-
१३[२]¶; ७,१[४]; २¶, ४[२]¶; ५[२];
¶८, १[२]-३[२]; ४; ५[४]; ६[६], ७[३];
८[३], $; ९[६]; $[२]; ९, १[२]; २[२],
५[१२], ६[३]¶; ८[९]¶, ¶१०, १$,
३[४]; †[२], $[२]; ५[८]; ६[२]-८[२]; ९[६];
११[३]; १२[२]; १३[२]; १७[२];¶११,
४[४]; †[२]; $[२]; ५[२]¶; ६¶; ७[२]-
९[२]; ¶२, १, ३; ४[२];५; ७[२];
८[८];९[४], ११[६]; २, १[२]; ३[२]; ४;
५[४]; §[२]; ७[२]; ९[१०],१२[२]; ३,१[२];
२[४]; ३[२]; ५[८]; ७[२]; ८†; ४, २[४];
३[२]; ४†, ६[४]; ८, ५, १[८]; ३[११];
४[२],५[३]; ७[२]-९[२];१०[२]†; ६, ४[२],
५; ६[१८], ९§; ७, ३[३]§, ४‡[b];
५[२]†; §; ७[५]; $[४]; ‡[c], १०[३]$;
११[२]†, १२†; १३[३]†, १४[३]; †,
१५[५]; †[२]; §[३]; १६†; १७$;
§८,३, ६[२], ९[१०]; १२[१२]; १३[६];
१४[१६]; §९, १[३], २[४]; ३[४];४[२२];
५[२७]; ६[४०]; ७[३८]; ८[४०]; ९;
§१०,१; ३†; ४[२];५[५]; ६;§११,
१[२७]; २[५०]; ३[४८], ४[४८]; ५[११८];
६[४७]; §१२, ४; ५[५]; ६ १३,६-
९†; ११§, १२§; २१[१८]§,
२३[२]; †; ‡[d]; ¶३, १,१[४]; २[२];
३[६]; ५[४]; §[२]; ६[२]; ७[४]; ८[४], ९[६];
†[९]; १०[२]; २,१[४], २[२]; ३[५]; ५[२];
७[३];८; ३,१[४]; ३[५]; ४[२],६[४], ८[४],
†[१]; ९[२]; १०[३];४,१[१] ; §[१],२[१०];
§[२०]; ३[२]; ४,५; ६[८];७[४]; १०[३];
६, १[२]; ३[६]; ४[१]; ६[१], ७[१]; ८[४];

९[२]; १०[३]; ७,२[४]; ३[४]; ६; १०[२];
८,२[५];३[५]; ४[७]; ६;८;९[३]; १०[५];
९.१$;२$;४;६[२];७[२]; १०, ५[५];
६[४]; ११,७$; ८$; १०†, १२,
२[२]$; १७‡[d]; $१३,१[२]$;२[२];
१४, ११[२]$, $१६, १[५]†; २[४];
३[३]†, ४[२]; ५[२]; ¶४,१,१[४]; २[२];
३[२]; ४; १०[६]; $; ११[२]; १२[७];
२,१;२[२]; ३[२];१०; ११[२];१३[२४];
१४[१२]; ३,१[३], ३[२]; ४[४]; ६[२],७[२];
८;९[४]; ४,१[२]; ६$; ९[३];१०[२];५,
१[३]; २[३]; $; ३[१०]; ४[२]-६[२]; ८[४];
९[४]; ६,२[५]$,३[६]; ४[४],$[२]; ५[१०];
$; ६[४]$. ७[२]; ८[२];७,२[२]; ३[१७];
$[६]; ४[४]; ५[२]; ६[४]; ७[१०]; ८[१४];
९[४]; ८, १[४],२[२]; ३[२];६[६],७[५];§९,
२[२]; ६[२]†; १०[७]$; १२; १७[५];
१८[२], १९[३]; २७[२]†, १०,१[२]†;
२†; ३[३], †[२];$; ४[२]†; ६[६]†;
११,१[२]†;२[५]†;३†;४§; †१२,
१[३];२§; ३[२]; ४[२]; ५[३];६[८]; १३,
२[२]§; ३[३]†, ४[२]§; ५§; ६[२]†;
७§, ९[१०]§; १४, १[३]§; ३†;
६[३]; †[२], §; ७[७]§; ९[४]†; १०†;
११[२]†; १३†; १४§; १५[४]†;
१६[५]†; १७[५]; †, §[८]; १८[२]†;
काठ १,४;१२[३]; २,२;७; १४†;
३, ८; ९; ४, १; ९†; ११[३]†;
१२;१३[२]‡[e]; १६[४]†; ५, ३;४[२];
५; ६; ¶६, २[२];३[८]; ५[४]; ६[१०];
७[४]; ८[४]; ९[६]†; १०†; ७, २[३];
३[३]; ५[२]¶; ६[३]; ¶[२]; ७[६]¶;
८[२]¶;९[२]¶; ११[६]; ¶[४]; १२[४];
१३†; १६[१]†; ¶८, १;
५[४]; ७[३]; ८[१]; १०[३]; ११[४];

१२; १३[२]; १५[३]; १७†; ९,
३[२]¶; ६[६]; †[२]; ९[२]; १०[२];
१२[४]¶,१३[४]¶;१५[४]¶; १६[३]¶;
१८†, १९[४]†; ¶१०,१[१६]; २[४];
४[२]-६[२], ७[९]; ८[४]; १०[८]; ११[५];
१२[२]†, १३[३]; †; $[२]; ¶११,
१[४]; २[५];५[३];६[६];१०[४]; १२[४]†;
¶१२, २[२]; ५[२]; ८;१२[४]; १३[४];
१४[२]†, १५†; ¶१३,३[२]; ४[१०];
७[२]; ९[७]; †[३]; $[४]; १०†; १२[२];
१५†; १६[३]; †[२]; $, ¶१४,
१$, २[२]†; ५[२];६[६];८[४],९[२]; १५,
४[२]¶; ७†; १०[३]¶; १२†;
१३[२]; १६, २; ३[३]; ४[२]; †;‡[b];
५; ७[५];‡[c],१०[२]; ११[२];†,१२[३];
†;१३[५];†[४]; १४[२],†; १५[७]; †[३];
१६[३], †; २०[३]†; २१; १७, ३;
५[२];८[१०];९[२५];१०[३२];११[४];१२;
१३[३५],१४[६०];१५[७८]; १६[३];१७;
१८[२]†,१९[३]†; १८, १†;३[७];†;
४,६[२७];७[५०];८[४८]; ९[४८]; १०[६८];
११[४६]; १२[३८]; १६[४]; १७;
१८[२]; २०[२]†; २१; ¶१९, ३[२];
४[६];§[२]; ५[२]; ८; ९[२]; १०[४];
‡[b];§;१२[२]; १३[४];१४†; ¶२०,
१[५],†; २[२]; ३[६];५[४]; ६[४]; ७[५];†;
८[३], १३[२]; १४†; १५†; ¶२१,
२[२]; ३[२];४;६[२]; ७[१०];९[४];११[३६];
§[२०]; १४[४]†; ¶२२, १[२];५[११]§;
७[६]; ११[४]; १३[५];१५[४]§, ¶२३,
१[६]; ३[१२]; ४[४]; ५[२]; ६[७];७[२];९[६],
१०[८]; १२[७]†; ¶२४, २[३]; ३[६];
५[२]; ८[२]-१०[२]; ¶२५, १[२];२[५];
३[५]; ५[२]; ६[७]; ७; ९[३]; १०[४];
¶२६, १[२]-४[२]; ६[२]; ८[२]; ९[८];

---

a) सपा. ऋ १०,१८५,२ पाठाऽभावः ।

b) सपा. ऋ ८,२३,५ विशिष्टः पाभे. ।

c) पाभे. द्र. पृ १२८८ *b* टि. द्र. ।

d) सपा. ऋ १०,१२१,२ विशिष्टः पाभे. ।

e) च प्रनेन च इति पाठस्य स्थने सपा. ऋ १,२३,२४ सम्.. समायुषा इति पाभे. ।

१०[५]; ११†; ¶२७, १[६]; २[४];
३[२]; ४[२]; ५[२०]; ६[४]; ७[२]; ८[४]; ९[२];
१०[४]; ¶२८, १[४]; ४[३]; ८[३]; १०[२];
¶२९, १[५]; २[६]; ३[६]; ४[१२]; ५[२];
७[७]; ८[२]; ९[१३]; १०[२]; ¶३०, १[५];
७[४]; ८[३]§; ९[८]; १०[३]; ¶३१, १;
२[२]; ३[१]; ८[६]; ९[४]; १०[२]; १४§;
१५[३]; ¶३२, १[८]; ४[८]; §[६]; ५§;
६[६]; ७[६]; ¶३३, १; २[५]; ४; ७[३];
८[४]; §[२]; ¶३४, १; ३[१]; ५[४]; ६[२४];
७[४]; १२[७]; १८[४]; १९[४]§; ३५, ३[३];
५[४]; ६[७]; ८[३]†; ९[१२]; ११[२४]; १४[२];
१५[३]¶; १८[११]; ¶[१०]; १९[२]¶;
२०[८]¶; ¶३६, १[२]; २[२]; ३[४];
६[६]; ७[२]; १२[४]; १४; ¶३७, १[५];
२; ३; ४[२]; ५; ८[२]; ९[२]§; १०[१]§;
११[३७]; १२[१३]; १४[१२]; १६[४];
१८§; ३८, २[२]†; ४[२]; ५; ७[२]†;
१०; १३; १४[४]; ३९, १[३५]; †[३];
३[३]; †; ११[३०]; १२[३]†; ४०, १[२];
†; ‡[a]; ३[२]; ५[४]; †[३]; ६[३]; ९;
१०; ११[३]; १३; ४१, १[२]†; ९;
४३, १; ३; ४४, ४[२]†; ८[२]; ४५,
५[२]; †४६, १[३]; २[४]§; ३; ४; ५[४];
५०, ५[२]; ६; ऋ १, ४; १२; १४;
२, १५; १६; ३, १; ७†; ९[३]†;
१०; ¶४, १[२]; २[८]; ४[४]; ५[७]; ६[४];
७[४]; ८[६]; †; ५, २[६]; ४[२]¶; ५;
८[२]¶; ६, १[६]; ¶[८]; ४†; ६¶; ¶७,
१[४]; ३[२]; ४[४]; ६[३]; ७; ८[४]; ¶८,
१[२]; ३[२]; ६[२]; ९[६]; †[२]; §; १२[२]§;
२५, १[६]; २[२]; †; ३[३]; †; ४†;
५[२]; †; ६[३]; २६, २; ४[२]; ७[११];
८[३३]; ९[३६]; २७, १[४]; २; ३[२५];
४[६०]; ५[७८]; ६[३]; २८, १; २†;
३[७]; †; ४; ६[२७]; ७[५०]; ८[४८]; ९[४८];
१०[६८]; ११[४२]; २९, १[३८]; २†;
४[४]; ५; ६[२]; ७¶; ¶३०, १[२];
२[६]; §[२]; ३[२]; ८[२]; ‡[b]; §; ¶३१, २[२];
३[३]; †; ४; ५[६]; ७[४]; ८[४]; ९[३]; †;
१०[२]; १५[३]; १७; १८[२]; १९; २१[२];
¶३५, १[६]; ५[४]; ७[६]; ८; ९[२]; ¶३६,
१[४]; २[२]; ३[४]; ४[२]; ६[३]; ¶३७,
१[८]; ३[२]; ४[६]; ६[२]; ¶३८, १[२]–४[२];
५[५]; ६[५]; ¶३९, २[२]; ३[७]; ४; ५[२];
¶४०, २[३]; ३[४]; ४[२]; ¶४१, २[२];
४[४]; ६[२]; ७[८]; ८[५]; ¶४२, १[६];
२[४]; ३[२]; ४[२]; ५[१०]; ६[४]; ¶४४,
४[३]; ८[३]; ४५, १[२]; २[५]; ३[६]; ४[२];
५[१२]; ६[२]; ८[२]; ¶४६, २[६]; ३[२];
४[५]; ८[३]; ४७, १; २[२]; ३[३]; ८[६]; ९[४];
१०[२]; ४८, १[५]; ४[२]; ६[४]; ७[६];
१०[१२]; ११[३०]; १३[२]; १६[११]; ¶[१०];
१७[२]¶; १८[८]¶; †कौ १, ३५;
४३; ६१; ९१; १२६; १४३;
१५४§; १६६; १८८; २१२‡[c];
२२६§; २४२; २५४; २६२;
२६६[२]; २८८§; २९०; २९२;
३०८; ३०९; ३१४; ३२१[२]§;
३६३; ३६४; ३७०; ४५२[२];
४६०; ४६९; ५२२; ५४४[२];
५५६‡[d]; ५७४‡[e]; †२, ४६;
५३; ५६; १०२; १४८; १५३;
१९७; २३१; २८०; ३०१;
३२५; ३३२; ३३६‡[f];
३५१; ३६८[२]; ३८०; ३९७[२];
३९८; ४१०; ४१९; ४३३;
४५६; ४६०[२]; ४६१[३]; ४९४[२];
५०१; ५८३; ५९२; ६५३[२];
६८१; ६९७; ७१०; ७१९; ७२६;
७२९; ७७५[२]; ७८०; ८०१;
८०८[३]; ८१४; ८२५; ८२६;
८३४; ८४६; ८५२; ८५५;
८६८; ८७१; ९१८[२]; ९२८;
९३२; ९३५; ९४१; ९६१‡[e];
९७४; ९७९; ९८०; ९८२; ९८६[२];
९९६; १०२९; १०३०; १०४५;
१०७४; १०८१[२]; ११७४[३];
११८९; १२१५§; १२२२;
३, २, १; ४; ५[३]§; ३, ९; ४, ५; ६;
११§; ५, १; ३; ४; †जै १, ४, १; ९;
६, ७; १०, १; १४, २; १५, ९; १६,
१०§; १८, २; २०, ४; २२, ९‡[c];
२४, ४§; २५, १०; २७, २; १०;
२८, ४[२]; ३०, ६§; ८; १०; ३२,
६; ७; ३३, २; ९[२]§; ३८, ३; ६;
३९, १; ४७, ६[२]; ४८, ४; ४९, ३;
५३, १०; ५५, १०[३]; ५७, ३‡[d];
५८; ९‡[e]; २, २, ४; ३, ८; ९; ४,
६; ९§; ५, ६; ७[३]; ९; ६, २; ३;
३, ५, १२; ६, २; १०, ४; १४, ९;
१५, १; १८, ४; २०, १५; २२,
१२; २४, १७; २७, १; २८, ४;
८‡[f]; २९, ८; ३०, ११[२]; ३३;
३१, १७[२]; १८; ३०; ३२, ३;
९; ३३, ८; ३४, १४; १८[२]; ३४,
१९[३]; ३८, ८[२]; ४७, ९; ४८, ८;
५६, ९; ५७, १; १३; ५८, २;
७; ५९, ५; ११; १८; ४; १, २;
२, ४; ७; ३, ९; ४, ६; ७; १०; ५,
६[२]; ८, ७; १०, ४[२]; १२, ५; ६;
९; १०; १४, ९; १६, १[३]; ५; १७,
१; ३; ८; १८, ८[२]; २२, ६; २३,
१०; २४, १; ३; ७[२]; २९, २; ५; ६;
शौ १, २, ४[४]; ५, ३†; †६, २;

a) पाभे. कृते पृ १२८९ *d* टि. द्र.।
b) पाभे. कृते पृ १२८९ *b* टि. द्र.
c) सपा. ऋ ८,२,१० विशिष्टः पाभे.।
d) सपा. ऋ ९,७७,१ इव इति पाभे.।
e) सपा. च<>ते इति पाभे.।
f) सपा. धाम च<>धायसे इति पाभे.।

३, ७-८, ३; ९, १, १०, ४; ११, ५[२]; १२,३[२]; १३,३; १४, ४; १५,४[२]; १७, २, १९,२; ४; २०, ३[२]; २२,१; २३, १[२]; २[२]; ४; २९,६†; ३०,२; ४; ३२,३; ४[२]; ३५,३, २,२,३[२]; ४,५[२], ६, २[२]; ७,२[२]; ९, २; १०, ६; १३, ३[२];१४,३,४,१५, १[२]–६[२];२५, ३[२], ३०,२[२]; ३४,३, ३५,४;५; ३,१,१;३;२,१, ३,६[a];५,७;६, १-३, ५; ६; ९, ४, १०, ७[२], १५,४[२];१७,३, २०,४†;५†;६; ७†; ८[२],९; २२,२[२], ४, २३,३; ४;२४,५, ७[२]; २८,५, ६; ३०, ४;४,१,१[२];४. ७, २,४†;५‡[b], ३,३[२],४,८, ५,२[२]; ५†,९,९[२]; ११,९[२]; १०; १६, २, ८; १८, ७,२०, २, ४; ७; ९; २१, २†; ३[२]†, २२,६; २३,७, २५,१,३, ४[२],७;२८,४,३१,७†;३२, ३†; †३३,२;३,३६,१,२, ३७,१०; ३८,४;५,†२,२[२];६;९[२],३,७;४, ९[२];५,२;६,१,९[२]; १०;७,३; ८; ८,७;११,११; †१२,१-३; १३, ६,७[४];९,१५, १[२]–११[२],१७,३; ७;८,१८,९,२१,२; ७, २३,१[२]; ४[२]; ५, ६[२], ७[२];१३[२], २५,४[२]; २७,६[२]; २८, २, १४; २९,१४, ३०,४, ५; ९, १०[२], १६, १७, ३१,९;६,२, १[२c],५, १; ३; ६, ३†; १४,१; १५, २[२]; १६,३[२], १९,३†; २२, २[२], २३,१; २४, २, २५,१[२]–३[२], ३१, १†; ३४, ४†; ३५, ३[d]; ३७,३, ४०, १,

४२, ३; ४३, १[२]; ४४,२; ४९, २[२]; ५०, ३†; ५१, ३[२]†; ५३ १[२];५४,३[२];५७,३[२]; ६१,२,६६, २; ६७, १[e]; ७१, १; ७२, ३; ८१,१; ८५, २; ८७,३‡[f]; ८८, २[२]†; ९०,१; ९४, ३[२]; ९६,३; ९८,१; १०१,१; १०२,१[२]; ३; १०४,१,३;१०७,१[२]–४[२];११०, १[४]†;११२,३;११५,२;११७,३; १२०,३; १२१,२[२]; १२२,२[g]; १२४, २; १३३,४; १३६, ३; १३८,३;१३९,३[२]; १४०,१-३; ७,४,१[५],१०,१[२]†; १३,१[२]; २; १४, १[२]; २१,१; २;६;२६,२[२]; ३४,१[२],४५,१†;५८,८[२]; ६१, १;६९,१; ७३,१[२];३;८०,३;४, ८४, २; ८६,३[२], ८७, ५; ९४, ३[४], ९५, ३; ११४, २; ३; ५, ११५,१;८,१,९[२]; १२[२], १३[६]; २०†; २, २०[२]; ३, ३†; †४, १०; ११[२]; १२[२], २५, ५, ९; १०;१६; १८[२], २२; ६,४[२]; ७; १०, १५; २३; २४, ७, १; ५, १०; १३;१७, १८[४]; २०; २४; ८,९[२],१७[२],१८, ९,७, ११,६[४]; १३, ११[२], १२[२]; १५[२]; १६[२]; १५, २, ९,१, १७; २२[६]; २,३; १५[२],३,२;४,५, ९;१२[२]; १५[२]; २२; ४, २२[२], २४;५, ६; १४; १९,२१[२]; २७, ३७[२],७,६[२]; ८, १[२]–६[२]; ११, ३[२];१२,१[२]; ७[४]; ९[२], १०[२], १३, १७, १८, २२; †१४, १३; १९; २१; १५, ११[२]†, १०, १, १३, २१, २२;

३२; २, ९; १२[२]; १९[२]; २४–२६; २९[२]; ३, ८; १२[२]; १४[२]; १६; १८; ४, ३[२]; ८[२]; ९; १०; १५; १६[२];१७; ५,२२; २३; ७, ८; १०[४];११[२]; १५[२];१७; २२[५]; ३३; ३८; ८, १[४]; २[२], ४; १०[२]; ११[२],१२;१६[h],१७,३४[२]; ९,६; ७;९;१२[२]; १३;१४; १६–२३; २६;१०,३; २१; ३०;३१; ११, १,६; ३३; ३४; २,२; ३; १६[२]; २९‡[g];३१; ३,२४[२];२८,२९†; ४,१[२]–१८[२];५,६;७;६,४;१०[२]; १५;१७;१८;७,१;५;८,९;२१[२]; २३;८,६; ९; १२;९,१[२]; ३[२];५; ९[२];११[२];१२[२];१५,१७[२], २०[२]; २२; २३[२]; २५[२];२६; २७;१०, २[२१], ४, ६[२]; १५; २०[२], २१[५]; २२[२];२३[२],२४;२५[२];२६[२];२७[२]; २८[२];३०, ११,१[२]; ४[२],७, १३; १५-१७, १८[२], २२[५]; २३[२]; २४, २५[२]; १२,२; ७;९; ११[२]; १८,२२[२]; २३;२४; १२, १,५; १२, २३; ३१; ४७, ५०-५२; ५३[४];२,२[२];१४;१८;१९; ३६[२], ४०[२], ३,५[२]; ६; ९; १२; २५[२]; २७,२९; ३४; ३६,४६; ५०;४, १, २, ७, १२-१४; १६; १८, १९;२१; २५, २६, २८[२]; ३८[२]; ४४, ४८; ५३; ६, १[८]–३[८]; ४[२];७,२;८,११[२],१०,१०, १३, १,८;१२[२];१३; १९;२५; ३४[६]; ३७, ३८; ४६; ४७; ५४; ५८[२]; २,५[२]; १४[२];३५†; ४,११[२]; ५, १[७];६[२]; ६,१[९]; २[६]; १४,१,३३;

---

a) पाभे. पृ ८७८ e टि. द्र. । b) सपा. ऋ १०,१२१,४ विशिष्ट-पाभे. c) सपा. सकृत् च<>तु इति पाभे. ।

d) सपा. च <> तु इति पाभे. ।

e) सपा. च <> तु इति पाभे. ।

f) सपा. ऋ १०,१७३,३ उ इति पाभे. ।

g) सपा. चेद् (च, इद्) <> तै (<तद्-) इति पाभे. ।

h) पाभे. कृते पृ १२०४ j टि. द्र.

i) सपा. ऋ १,११४,७ उत इति पाभे. ।

३५[२];३९;४५;४८[२];५३; २,४[२];
९;२०;२२;२९; ३४;३५; ३७;
४१; ४२[२]; ४६; ५१; ५९–६२;
६६;६९; ७४; १५,२, २[४]–४[४];
६[२]–८[२]; १०[५]–१२[५]; १४[६];
१६[४]–१८[४]; २०[६]; २२[४]–२४[४];
२६[२]–२८[२]; ३, ४[४]; ५[४]; ४,
२[२]; ३[२]; ५[२]; ६[२]; ८[२]; ९[२];
११[२]; १२[२]; १४[२]; १५[२]; १७[२];
१८[२]; ६,२[६]; ३[६]; ५[५]; ६[५]; ८[४];
९[४]; ११[४]; १२[४]; १४[६]; १५[६];
१७[७]; १८[७]; २०[४]; २१[४]; २२[२];
२३[२]; २५[४]; २६[४]; ७,२[६];४[५];८,
३[४];९,२[४];३[४];१०, ३[२];१२,३[२];
१३,१२; १७,८; ९[२]; १८,४[२];
१६,२,५[२];३,२[४]–४[४];४, ६; ६,
४;१७,१,६[२];७[२]; २१[२]; २४‡[a];
२७; २८; २९[२]; १८, †१,४;
१५; १९; २६; २८§; ४५[२];
४७[२]; ५४;५५; २,२†; ७[२]†;
१२†;३४;३७;५६;५८†; ३,१;
१४[२]; १९; ३८[२]; ४४†; ५५†;
७२; ४, २८[२]†; २९†; ५७[२];
६२[२];७५; ७६; १९, †६,३; ४;
७[२];११;१२[२]; १४;७, २;३;५;
८,२[२]; ५;९, २[२]; ८;१०; १९,
१[२]–११[२]; २०,२; २४, ५[२];६;
२५,१;२६,३[२]; २७,१०;३१,३;
४[२];५;७[२];१०[२]; ११;१३; १४;
३२,७;८[४];९;३३–३४,२; ३६,
३;३७,१;३९,१;५–८;१०;८०,
१; ४१,१; ४२,२; ४४, १०[२];
४५,२[२];४; ४६,१[२];३; ६[४];४७,
४[२];५[२]; ४८,१[२][b];३[२];५; ४९,५;
५३,५; ५४,३;५[२]; ५५,५; ५७,
४; ५८, ५; ६; ६३, १; ६४,
१[२];२[२]; ६८,१[२]; †२०,६,८;९;
७,२; ११,८; १३,१;४; १५,५;
१७,१२; १८,५; ६; १९,१; ७;
२०, ६; २४, ७; २८, ३; ३४,
१७§;३५,४; १४[२]; ३६,८;३७,
४;५[२];१०[२]; ३९,४;४४,२;४६,
३[२]; ४८,४;५४,१; ५५,१;२;
५७,९; ६०,६; ६१,२; ६; ६२,
१०; ६३,१[५]; ६५, २; ६७,२[२];
५; ७०,१०; ७१,१; ६; ७६,५;
७; ८३,१[२]; ८५,१; ३; ८७,७;
९१,३; ९२,४; ९६,१०; १०६,
२; १०७, ५[२]; ९; १२[२]; १४;
११२–११३, १; ११५, ३,
११६,२;१२४,४[५]; १२६,२०[२];
१२७, १§; §१२८,१[२];४[२];५[२];
८[२]–११[२];१२९,१८§; §१३१,
२२;२३;१३५, १२§; पै १,५,
४; ७, ३[२]; ८,२; ९,४; ११,५;
१२, २[२]; १४, २; ४; १५, ४;
१६, १[२]; ४; १७,३[२]; १९,१;
२०, १; ४[२]; २३, ३; ४[२]; २४,
२[२]; २७, ४; २८, १; ३२, ४;
३३, २; ३[४]; ३९, ३; ४०, १[२];
२[४];४[२];४२, १; ४;४३,२[२];४४,
१; ४७,२; ४८, ३; ५३, ३;४;
५७–५८, ३; ६०, ४[२]; ६३, ५;
६५, ३; ६६, ४[२]; ६७, ३; ६८,
४; ७६,३; ७८,२; ८३,३; ८६,
४;५[२]; ८८,४; ९१, १–३; ९२,
२; ४; ९४, १-४; ९८,२; ९९,
१;२;४[२];१०१-१०२, ३;१०३,
३[२];४;१०५,४;१०८, २;१०९,
१; ११२, ३[२]; ४; २,२,४; ५[४];
३-४, ५; ७, ४; ८, ३[२]; ९,४;
१०,१; ४;११,५[२];१२,४; १७,
३[२]; २०,१; २; २३,५; २४,२;
२७,३; ५; ३१,२[२];३४,१[२];२[२];
३; ३६,५[२]; ३९,३; ६; ४०,४;
४८–४९,१–५;५५,४[२]; ५८,५;
६२,२; ५; ६६,४; ६७,३; ६८,
६; ७१,४; ७७,२; ७८,३[२];७९,
१; ८०, ३[२]; ५; ८५,४; ९०,१;
५[२]; ३, ३, १[२]; २–४; ६[२]; ५,
१; ६, ३; ७,१; ५; १३,६;१४,
३;४; १५,६[२];१७,५; १८, २[२];
५;२०–२१,६; २२,३; ४; २५,
९[२]; ११–१३;३०, ५; ३१, ३;
३२, १; ४; ३३, २[२]; ३४, ५;
६†; ८†;९; १०;३६,२†; ३७,
१; ३८, ११[२]; ४, १, ४†; ३,
७[२]; ४,३;९; ५,६; ६, २[२]; ५[२];
९,३–५;१०,६[२]; ११,७[२]; १२,
७†;१३, ६; ७; १४,१;४;१७,
२[२]; १९, ५; २१, ७; २२, २;
४;२३,१[२];३[४]; ५;२४,१[७];३[२];४;
५[५]; २५, ७; २६, ६†; २९,२;
३; ३२,३; ३३, ७; ३४, १; ३;
६;७;३७,४; ३८, ६; ४०,४; ५,
१,४; २,२[२]; ४; ७; ३, ३[२]; ६[४];
४, १२; ६, २; ८, ३; ११, ७[२];
१२,८[२];१३, ३;५; ८; १४, ४[२];
८;१५,३; ९[२]; १६, १[२]; १७,४;
१९, ४; २०,१;४; २१, १[४]; ८;
२३,५[२];२४,७; २६,३;५;६;८[२];
९[२]; २८, २; ६[२]; २९,३[२]; ४–६;
३०, ३[२]; ५; ३२, ४; ७; ३३,
१०;३४,७; ३६,१;२;५; ६,†१,
२[२]; ७; ८; ९[२]; २, ३; ७; ८‡[c];

[a]) मरा. मुा प<>मौं इति पामे. ।

[b]) प मुस्मा ६ [द्र. ऐसा. मात. पमा. प] इति पाठः?। म.भ. मुपान्हे इति शोधुकः?। मरा. पै ६, २१,१ ममस्लेह इति?। एवं भ्रष्टः पाठः इति कृत्वा मूलो विन्यस्यम्।

[c]) मपा. मौ ५,१,८ विशिष्टः पामे. ।

३, २[१];१०[२];४,२;५,१[१]–१३[१];
७, १[२]; ८, १; ९, ३; ८[१]; ९;
१२; १०, ५, ११, १[१]; ११;
१२; १२,७; १४,१; ९;१५,१[४];
४; १८–१९,१[२]–९[२]; २०, ४[४];
५[१]; २१, १; ३[१]; ५; २२, १०;
१२; २५[१]; ७,२,१[१];४[१]; ५;७[१];
८[१]; ९; १०[२]; ३, २[२]; ४[२]; ८;
११; ५,३; ७, ३; ७,८;९, १[२];
३–५; १०,१; ५–१०; १३, ७,
१९, ८, ८, १, ११; २,४; ६[२],
८; ३, १[२];५,१[२]–११[२]; ६, २,
४;६;९;१०; ७,५; ७[१];८;८,४;
१०, १२[२]; ११, ६; ७;१२,५,
९;१६,१[२]–३[२]; १७,१[२]–११[२];
१८, १०, १९, ४, ५; ९[२]; १०;
११; २०, ५[२]; ९; ९,१, ५, ३,
१[१];२;४, ५; ९,१२;†५, ३; ४,
९; १०[२]; ‡[a], १२; ६, ४,१२[१];
७,१३;१०,४; १२; ११,५,१२-
१४; १२, ७, १३, ५;९; १०[२];
१४, ६; १५,३†;७,१८,२;९[b];
१९, ६, २०, १[१]–५[१]; ६[२]; ७[१];
८[६]–१०[६], ११[४];१२[२], २१,१[२];
२[४]; ३[२],४[२]; ५[४], ६[२]; ७[२], ८[१],
९[२]; १०[५]; ११[२]; १२[२]; २२,१;
४,१२;१६; २३; २५;२८, २३,
२१; २५, ६, १०,१,४; २,४[२];
३, ५[३], ४,५, १०;५, ३; ४[२],५,
७[२]; १०[२]; ११; १३, १४; ७,
१०; ९,८,९[२];११,१[२]–४[२], ५[२],
६[२];७[२]–१०[२]; १२,१[२]–५[२]; ६;
७; १०; ११,१, ५, २,२; ३,२,
†६,१; ११, ७,४, ९; १२,†१,
६; १४, २, ५, १३, १५[५], ३,

६[२]; ११;४,४; ७; ८[४]; ९;५,२;
६,२;११;७,१[४]; २[१]–१४[१];१३,
२, ५[१]; ५, १[२]; ११[१];१४; १९;
२५[२]; २६; २७[२]; †६, १३[१];
१४[२]; १५; ७,१८;९,१३;१७[२];
१०, ४; ५; ७[२]; १२, २; १३;
१४, २; ३; ५[१]; १०;१३; १६;
१४, १,१५; १७;२,९,१३; ३,
१९;२०;२८;४, ३; ५; १५,२,
२; ७; ३, १०[२]; ४,२;४; ५,५;
६,२[२]; ३;१०, ५[२];†; ‡[c];११,
२[२]†; १२, ७; ८, १३, ४; ९;
१४,७;१५,८; ९; १६,४[२]–९[१];
१७,१[२]–३[१]; १८,८; २०, १०;
२१,१; २२,६; ८; १६,१, ९[२];
२, २[२]; ३[१]; ९; ४, १०[२]; ६,
३†; ९, १०†; †१०, १[१]; २[२];
११, ५†; १२, १;५; १०;१३,
३; ७[४]; ९; १०; १४, ३; १५,
४[२], ८[२]; ९; १०; १६, ५; ६[२];
७; १८, ७; २१, ४, १०[२];
२२,५-८; २४,७,२६,२;३;२७,
९, १०; २८, ६, ११; २९,९[२];
३०,६; ८[२]; ३३,७, ८; ३४,२;
३६,३; १०, ३७,१, २; ३८,४;
३९,१, २; ४,५; ९[२]; ४०, ४[२];
५[२]; ४१,४; ४६, १[४]; २[१]; ३[४]–
१०[४]; ४७, १[४]–१०[४],४८, १[५];
२[४]–५[४];४९,५; ५१,१;२[२];५२,
२, ५४, १०[२]; ५६, १[२]–१८[२];
५८,४, ५९,९; ६०,१; ४[१],६१,
३; ४, ६[१]; ७[२]–१०[२]; ६२, २[२],
६३, ९, ६४, १[४]; ५[२]; ६५, २;
†६७,१; ९, ११; ६८, १०[२]†;
७०,८; ७१,८–१०, ७२,१; ४[१];

८; ७४,६; ७५,७;८; १२; ७६,
३; ९; ७७,५[१]; ७९,४[२]; ७; ८;
१०;८०,२,४[२]; ८१,५; ८२,१[१];
३[१],५;९[१];१०; ८३,१[२];२[१]; ४[२];
५;६;७[२]; ९;१०[२]; ८४,३[२]; ४[२];
५;७; ८[१]; ८५, २[१];४[१]; ६[२];८६,
४; १०[२]; ८७, १[५]; २[५]; ३[१]; ४;
५[१],६[१]; ७[१]–९[१]; ८८,१;८९,६[२];
९२, ३; ४; ९६, ५; ६; ९७,५;
९८, ४; ८[२]; १०; ९९, ५; ७[४];
१००, ३, १०१, १[१]; ७‡[d]; ८;
९;१०२,३[२]; १०३,७†; ८;११;
१०४,२,३;६; १०५,६[२]; १०६,
९;१०७,३;१०९,१; १०;११०,
१; ११२, ६[२]; ११३, ७[२]–९[२];
११६,१[२];११८, १[२]; २[२]; ४[२]–
७[२]; १२०, ३[२]; ४[२];७[२]; १२१,
१[२];२[२],४[२];१२२,१[२];२[२];१२४,
१–११; १२६,१–३, ४[४]; १३०,
१;३; १३३,१०[४]; १३५,२[४];५[४];
९; १३६,५; ९; १०, १३७,२[२];
३; ४,६–१०, १३८, १–३; ७;
१३९,१[२];७[४];१०[२];११[२]; १४१,
१[८]–३[८]; ४[१०]; १४२, २; १४४,
१०[२]; १४६, ६; १४९, ७, १०;
११;१५०,१[२]; २[२];९; १५१,१;
५–७, ९,१५२, १; १५३,५; ८;
९; १५५, १[२]; १७, १,५; २,३;
३,४; ४,१,५,५;८–१०; ६,१[४];
७,९;८,१[४]; २[२], ७[२०]; ८;९,३[२];
१०,९, १२, १०; १३,५, १५,
४[२]; १६,१; २,७, १७,२-४; ६;
८-१०; १८,५; ६; ८[२], १९, ८;
२०, ४; ६[१];८; २३, १[२]; †२५,
५[२]; ७, २७,४; २८,१; ६; २९,

a) सपा. ऋ १०,९०,१० पाठाऽभावः ।
b) सपा. च<>वा इति पाभे ।
c) सपा. ऋ ६,७५,५ विशिष्टः पाभे. ।
d) सपा. च<>नु इति पाभे. ।
e) सकृत् सपा. शौ १०,७,१५ अधि इति पाभे. ।
f) सपा. शौ १२,४,४६ अथो इति पाभे. ।

११[२]; १३[२]; १७; ३०,२[२]; ३१, ४;७†; ९; ३२,५‡[a]; ३४, १[२]; ३६, ५[२]; ६;९; ३७, २; ३८,३; ६[२];७;८; ३९,५; ६; ८; ४०,६; १०; १८,४,२; ५;८;५,२; १०; ६,९[२];७,४[२]†; १०; ९,१;४; ९; १०,४; ५; ७; ११,१[२]; ६†; ९; १०; १२,७-१०; १३,१; ५; ९; १४,४;६;१५,८; १६,२[२]; ३;९; १७,५; १८,४[६]; १९,६;७; २०, ३†; ४; ९[२]; २१,८[२]; २४, २†; २६,२; ३१, १[२]; २[२]; ३२,१०; ११[२];१२[२]; १९,५,१२[२]; २,९†; ११[२]; १२; ३, ५; १४; १५‡[b]; ४,१०;५,४[२]-६[२];९[२];१३;१५[२]; ६, २; ७‡[b]; ८[२]†; ७,९; १२†; १३†;८,१[२];६[२]; १०,५[२];†;११, १२; १२,६; १३; १३, ७; १०; १४,१[२];३;१६,७[२];१७,१; १८, २;१३[२]; १६; २०,३; १०; १४; २१, २[२]; ३[२];५; १६†; २२,१; २[२०]; ११[२]; २३, ६; १५; २४, १०†; १२†; १४; १९; २५,४; २६,१; २७, १[२]; १५; २८, ५; २९,५[२]; ११; ३०,९; ११; ३१, १३; १५[२]; ३२, ९; १६[२]; १८; ३३,१[२];७[२]; १४[२]; ३४,९[२];११; ३५, २[२]; ९-११; १३; ३६, ८; १५;३७,२;१०; ३८,३; ६;११; १२[२];३९,४[२];८; ४०,१३; ४१, ३; १४[२]; १७[२]; ४२,१५†; ४३, ५†; ७[२]; ४४, ७[२]-१०[२]; २४; †४५,३; १०; ११; ४६,३; ४[२]; १४; ४८,४-६; १२[२]; ४९, २[२]; ५;७;९[२];१०; ११; १४; ५०,४; ५; १०[२]; ११-१३; ५१,३; १२; ५२, ६;५४,१; ९[२]; १०[२]; ५५, १५-१८; २०, १, १०[२]; ३, ९; १०;४,४; ७,९[d];१२,५[२]; ७[२]†; ९†;१४,४;१५,२;३†; ४[२];१७, ३;५[२]; १९,४; ९; २०, २; ९[२]; १०; २२,५; २४,८; २५,२; ५; १०[२];२६,२[२];६[२];१०[e]; २७,२[२]; २९,२-४;७; ३३,३; ६[२];७;३४, २;४; ३६,३[२]; ४[२]; ५; ६[२]; ३७, ३; ३८,१; ४०,६; ९[२]; ४१,६; ४२,३-६; ४४,३; ४६, २; ४७, १;३; ४८,२†;७; ४९,१०;५०, १; ५२, २; ३; ५४,८; ५५, ९; ५६,४[२]-६[२];५८, ४[२]; ६०,१०; ६१,५.

चा ऋ १,७७,२;३,५७,५.

चो [च+उ] ऋ ५, २९, १३; ६, ६६,३.

चकमान- √कम् द्र.

चकान,ना- √कै (कान्तौ) द्र.

चक्रवस्- √कृ द्र.

?‡चक्रुस्यः मै ४,९,१२[f].

चक्र[g]- -†क्रम् ऋ १,३०,[१९;५,७३, ३]; १२१,[१३; ५, ३१, ११]; १३०,९;१५५,६; १६४,२;११; १४;४८; १७४,५; १७५,४; २, ५,३;११,२०; ३,६१,३; ४,१, ३; १६, १२; १७, १४; २८,२; ३०,४;३१,४; ५,२९,१०; ३६, ३; ६,३१,३;५४,३; ५६,३; ७, ६३,२; ८,५,३४; ६, ३८; २२, ४; १०, ६१, १६; ७३,९; ८५, १५; १६; ९३,९; तै ३,३,३,३; ४, ८,३¶; मै २, १३,५; काठ २६, ११; कौ १, ९४; ३३१; जै १,१०,४;३४,९; शौ ९,१४, २;१३;१४; १०,८,४S; ११,९, ४S; १३,३, १८S; १४,१,१४; १६; पै ५,३७,२S; १६,६६,२; ६७,१;४;८२,४S;१०१,७;१८, २,३;५; -क्रस्य ऋ ८, ६३, ८; -क्रा ऋ १, ३४, ९; १६६, ९; १८०,४; ४, ३०,२; ८, ५,२९; १०,१०,७;८; ८९,२; ११७,५; मै १,२,९[h]; शौ १८, १,८†;९; १९,५३,१; पै ६,२,५?[1]; १२,२, १; १९, १९, १०; -क्राणि ऋ ४,३१,६; काठ ८,१६†;-क्रान्

---

[a]) सपा. च<>युधि इति पाभे.।

[b]) सपा. ऋ १०,१७३,३ ट इति पाभे.।

[c]) सपा. च<>वा इति पाभे.।

[d]) सपा. च<>चिद् इति पाभे.।

[e]) सपा. च यद्वानसि<>देवि ग्रामसु इति पाभे.।

[f]) पाठः? ग्रावुभिः इति शोधः (वैतु. पपा. चक्रृस्यः इति)। यदि चेर्ताड्भि-ग्रियः, पुरा ग्रावुभिर् वा-नृदः। सैगाग्रा संधि मघ्वा पुरु- वसुर्, ग्निस्ता वि-द्युते पुनः इति पञ्चः पाठः द्र.।

[g]) नाप. (रथचक्रादि-सदृश- पदार्थ-विशेष-)। व्यु.? । या [४,२७] <√क्रम् वा <√चक् वा <√चर् वेति; पाना ६,१,१२ पाउद्वे ५,४७ च <√कृ इति। √*चन्, च्न् [कौटिल्ये] > (भाप.) *चुचर्-> (विप.) *चचर्पु-> नैप्र. *चर्पु-> *चक्कु-> (स्वार्थे) *चक्रु-> नैप्र. यनि. इति मतम्।

[h]) =सपा. शांश्रा ९,८। तैश्रा ३,७, ७,१४ तु चक्राणि इति पाभे.।

[1]) पाठः?। इद च शौ ५,१,५ रोधचक्रे इत्यत्र च रोदसी इति समानः शोधः (तु. सस्थ. क्षा->क्षाम् इत्यत्र नभम्->-भः इत्यत्र मही->-ही इत्यत्र च भूरि शोधान्तरं निर्दिश्यमानम्)।

शौ १९, ५३, २; पै १२, २, २; –†क्रे ऋ १,१६४,१३;१०,८५, ११;१२;१६; तै ६,६,८,१¶; जै १, ५७, ९; शौ १४, १, ११; १२; १६; पै १६, ३१, ३; ६७, ३;१५१,३§, १८,१,११; २,१; ५; १६, १§; –क्रेण ऋ १,५३, ९;८,९६, ९; खि ५, ७, ४, ८; शौ २०, २१, ९†; पै ८, २०, ११; १९, २६, ९; –क्रैः ऋ ६, ६२,१०

चक्री[a]– -क्रिया ऋ १, १८५, १[b]; २, ३४, ९[c], १४[c]; ५,३०, ८[b]; १०, ८९,४[d], –क्रियौ ¶मै ४,६, ८; ७,३, काठ २९,७[2]¶, क ४५, ८[2]¶, कौ १, ३३९‡[d]; जै १, ३५, ८‡[d]; –†क्रयो· ऋ १, ३०, १४, ६,२४,३; कौ २, ४३५; जै ३,३३,१०; शौ २०, १२२,२.

¶चक्री-वत्[e]– -वती तै ७, २,१,३

चक्र-म्-आसज्[f]– -जः ऋ ५,३४,६

चक्र-वाक[g]– -कः मा २४, ३२[h]; का २६,७,२[h]; तै ५,५,१३, १; मै ३, १४,१३; काठ ४७, ३[i]; –कम् पै २०, ४६, ४; –का ऋ २, ३९, ३; शौ १४, २, ६४; पै १८, १३, ३; –कान् मा २४, २२; का २६,५, २; मै ३, १४, ३, –कौ मा २५, ८; का २७, ८,२, मै ३,१५,७.

¶चक्र-वृत्त[j]– -त्तम् मै १, ८, ३; काठ ६,३[2]; क ४,२

चक्रिन्– -क्रिणे खि ७,३,२

?चक्रन्[k] ऋ १०,९५,१२,१३.

चक्रमाण– √क्रम् द्र

चक्राण– √कृ द्र.

?चक्रासासहीश्यामर्तेयुवाविद पै १९,४७,१५.

चक्रि– √कृ द्र.

√चक्ष्[l], चष्टे ऋ ८,१९,⌊१६ (१०, ९२,६)⌋, चष्टे ऋ १, १९०, ७, ६,२६,२,१०,९२,⌊(८,१९,१६) ६⌋, चक्षते ऋ १०, १०७, ४; चक्षाथे ऋ ५, ६२, ८[m]; चक्षतु पै २०, ३७, ३; चक्ष्व ऋ १०, १६४,१; ‡चक्षाथाम्[m] मा १०, १६; का ११,५,७; तै १, ८, १२,३.

चक्षण[n]– -णम् ऋ १, १३,५;१०५, ६; ५,५५,४; शौ ५,४,३; २८, ७[o]; ६,९५,१; १९,३९,६-८; पै २, ५९, ५, ७, १०, ६-८; १९, ११,१.

चक्षणि[p]– -णिः ऋ ६, ४,२; मै ४, १४,१५†.

चक्षन्[q]– -क्षणी शौ १०, २, ६; पै १६,५९,७.

चक्षस्[r]– -क्षः मै १, ५,४[s];११[s]; –†क्षसा ऋ १,५०, ६; ८७, ५; ९२,११,९६,२; ११३,९, ६,७, ६, ७,७९,१;९१,४, ९८,६; ८, २५,९;९७,१२; ९,१०,९; ८९, ३;१०,३७,१०; १२३,८;१३०, ६, खि ५, ७, ४, ७, मा ३३, ३२, का ३२, ३, ३; मै ४,१०, ६,१४,५, काठ २१,१४; कौ २, २८१, ४७७,११९८; ३,५,११;

[a]) स्त्री. ङीप् प्र. उसं (पा ४, १, ४१, वैतु. रा. ⌊ऋ १,३०,१४⌋ भ. ⌊कौ १,३३९⌋<चक्रि– इति ?)।

[b]) प्र२ इयादेशः [पा ७,१,३९ (तु. स्क. ⌊या ३, २२⌋ ORN. प्रभृ ; वैतु. GW. तृ१ इति, R ⌊ZDMG १८, ११५⌋ चक्रियेव<चक्रेव = चक्रम् इवेति)]।

[c]) तृ१ इयादेशः। [d]) सपा °या<>°यौ इति पाभे.।

[e]) विप. (महोहविर्धान- ⌊वैतु. पा ८,२,१२ नाप⌋)।

[f]) विप. (इन्द्र-)। उस. उप. खश् प्र. उसं. (पावा ३, २,२८)।

[g]) नाप (पक्षि-विशेष-)। उस. उप. <√वच् इति (तु मा. पपा., PW. GW ; वैतु ऋ. तै. शौ. पपा. नावग्रह इति)।

[h]) सपा. चक्रवाक <>वाहस. इति पाभे.।

[i]) वैतु. चक्र° इति संस्कर्तुः टि. (तु BC.)।

[j]) विप. (पात्र-, अग्नि-होत्र-)। तृस.।

[k]) पृ ११७९ <√क्रद् इति कृतो निर्देशः ?। चक्र–>–क्रम् इतीत्र निर्देशस्तूपपन्नतरः स्यात् (तु. Mehendale ⌊BDCRI १४,१०९-१८⌋)।

[l]) धा. दर्शने दीप्तौ च वृत्तिः। यनि. अभ्यस्तं रूपम् <√कश् (=√काश् ⌊=√क्शा⌋, √क्षा) इति GW. WAG ⌊१,११६ *b*⌋ प्रभृ।

[m]) पाभे. कृते पृ ११४७ *e* टि. द्र.।

[n]) *भावे ल्युटि प्र. लित्स्वरः।*

[o]) सपा जैउब्रा ४,३,१,१ पुष्पाणि इति पाभे।

[p]) नाप. (सूर्य-)। अनिः प्र. उसं. (पाउ २,१०२) नित्स्वरश्च। [q]) नाप. (चक्षुस्–)। करणे कनिन् प्र. उसं. (पाउ १,१५९) नित्स्वरश्च।

[r]) भाप., नाप. (चक्षुस्–) च। भावे करणे वा असुन् प्र. (पाउ ४,२३३)।

[s]) सपा. सात., आपश्रौ ६,१९,१ च चक्षुः इति पाभे.।

जै ३,२३,१३; ३६,२; ४,१९,
९; शौ १३, २, २१; २०, ४७,
१८; ५४,३;८७,६; पै १८,२२,
६; -क्षसि ऋ९,१७,६;-†क्षसे[a]
ऋ १, ७, ३; ४८, ८; ७, ६६,
१४; ८१, १[b]; ८, १३, ३०;
९, १०७, ३; १०, ९, १; ३७,
१; मा ४, ३५; ११, ५०; ३६,
१४; का ४, १०, ६; १२, ५,१;
३६, १, १४; तै १, २, ९, १;
४,१,५,१; ४,३,३§[c]; ५, ६,१,
४§; ६,१,११,६; ७,४, १९,४;
मै १,२,६; २,७, ५;१६§[c]; ८,
१४§[c]; १३,६; ३, ७, ८; ४,९,
२७; काठ २, ७; १६, ४; १७,
१०§[c]; २४, ७; ३५, ३; ३९,
१२‡[d]; क २, १; २६, १§[c];
३७, ८; की २, १४९; ६६५;
११८७; जै ३, ५५, ६; शौ १,
५,१; §६,१९,२‡[e]; ३९, १[f];
४१, १; ६८, २; ७६, १; १०,
६, ८§; २०, ३८, ६; ४७, ६;
७०, ९; पै १७,२५,४; १९,७,
१३‡[e]; १०, १§; १५, १२§;
४५,८.

†चिक्षाग- -गाः ऋ १, १२८,३; ९,
५७, २; काठ ३९, १५; कौ २,
१११२; जै ४, ७, ६; -गाः ऋ
१०,७४,२.

†चक्षु[g]- -क्षोः ऋ १०,९०,१३; मा
३१, १२; का ३५, १, १२; शौ
१९,६,७.

चक्षुस् (स्,प्.)[h]- -क्षुः ऋ १, २२,
२०; ९२, ९; ११५, १; ११८,
७; १३६, २; १६४, १४; ३,
२६,७; ३७, २; ४, २, १९; ५,
८,६; ४०, ८; ५४, ६; ५९, ३;
५; ६,९,६; ११,५; ५१,१; ७,
६१,१; ६३, १; ६६, १६; ७६,
१; ७७,३; ९,१०,८[i]; १०, ८,
५; १०, ९; १६, ३[j]; ५९, ६;
७३, ११; ८५, ७; ८७, १२;
१०२,१२;१५८,३[२];४[२];१६१,
५; १६४, २; खि १, ११-१२,
८; २,१२,१; ३,१५,५;६;१५;
२७; ६, ३, २; ३; खिसा २६,
२२; मा २, १६; ४, ३; १५;
३२; ६,५†; १४;१५; ३१; ७,
४२†;९,२१;१२,४; १३,४६†;
५६[२]; १४, ८; १७; १७, ६९;
१८, २; २९; ६६†; १९, ८९;
२०, ५; ८०; २१, ४८; २२,
३३; २८, ३५[k]; ३६, १; २४†;
३७,१२[l]; का २,४,४; ४,२,१;
५,७; १०,३; ६, १,६†; ३, ३;
४; ८,२; ८,१७,१†; ९, २,२;
१०,४,२; १३, १, ४; १४, ४,
९†; ७,५; ६; १५, २,२; ५,१;
१८,६,५; १९,२,२; ९,३; २१,
६,१०; ७,४; २२, ८, १; २३,
६,१; २४, २०,१; ३०, ४,१[k];
३६, १,१; २४†; ३७, २, २[l];
तै १, १,७,१; १०, १; १३, २;
२,१,२; ४, १; ३, ६, २†; ९,
१[२]; ४, ४३,१†; ६, ११, ५¶;
७,९,२; ८,१४,१; ¶२, २, ४,
३; ९,४[४]; ३,८,१; २[२]; ४, १४,
४†; ६,८,५; ३,१,१,२; ८, १;
२,५,४[२]; १०, २; ३, ५, १; ३;
४,२,१; ४, १, १०, ५; २, ९,
४†; ३,२,२[२]; ४,३; ६, २; ४,
१,३[m]; ६, ५, २; ७,१, २; १०,
२; ¶५, २, १०, ४; ३, ६, २;
४,७,२; ५, ३, ३[२]; ९, २§; ६,
४,२;८,५[२]; ७, २५, १§; ¶६,
१,१,५; ७, ३§; २,१,५; ४,९,
४; १०,६; ५, १,४[२]; ६, ५; ७,
१,१,१¶; ५,१९,२[२];२५,१¶;

[a]) विशेष: पृ ४४२ j टि. द्र।

[b]) सपा. चक्षसे <> चक्षुषा (तैब्रा ३, १, ३,२ च) इति पाभे.।

[c]) =सपा. जैमि १,७० साधी १, ७,५। तां ६,४, ७ तु चक्षुषे इति पाभे.।

[d]) सपा. चक्षसे <> दृक्षसे (तां ८,६,५ आपश्री १७,९,१ च) इति पाभे.।

[e]) सपा. चक्षसे <> विचक्षुतः इति पाभे., तैब्रा १,४, ८,२ विशिष्टः पाभे. च।

[f]) सपा. चक्षसे <> सौचक्षे इति पाभे.।

[g]) =चक्षुस्-। उद्. प्र. उसं. (पाउ १,१० [तु. स्कृ.द.-, GW. प्रमृ.; वैतु. L [४९२,४६८] चक्षोः संप्र. <चक्षुषः इति]) ।

[h]) भाप. (प्रकाश-, दृष्टि-, दीप्ति-), नाप. च। उसिन् प्र. (पाउ २,११९) नित्स्वरश्च।

[i]) सपा. चक्षुः <> चक्षुषा इति पाभे.।

[j]) सपा. चक्षुः (ऐब्रा २,६ तैब्रा ३,६,६,२ तैआ ६,१, ४;७,३ आश्रौ ३,३,१ शांश्रौ ५,१७, ३ आपश्रौ ७,१,३ च) <> चक्षुषा इति पाभे.।

[k]) सपा. तैब्रा २,६,२०,१ तेजः इति पाभे.।

[l]) =सपा. माश १४, १, ३, २१। तैआ ४,५,३ तु. प्राणम् इति पाभे.।

[m]) सपा. चक्षुः (तां १,१०,७ वैताश्री २८,१) <> श्रुतम् इति पाभे.।

मै १, १, ११; ३, १;५; १४†; १६; ३,२; ९; ३७†; ४,१२[2]¶; ५, २; ९[2]; ६, ४[4]¶; ८, १[3]¶; ९, ५¶; ११, ३; २, १, ७[5]¶; ३,६[5]¶; ७, ८; १९[2]; ८,२; ३; ८[a]; १०, ६; ११, २; १३, ३[b]; १४, ३, २, १; ८¶; ९[4]; ६, ३[2],¶; ७,७; ११,५; ८; ९; ४, १,१२[3]¶; १४[2]; २,१[6]¶; ¶६, ३[2];५[2]; ८, ७;९,३; २०; †१२, ४[2]; ५, १३, ४†[c]; काठ १, ७, १०; १२; २, १; ६; ३, ३†; ६;१०; ४, ४, ९†; ६, १¶; ७,१४[d], ¶८,३,५[2], ९,१३¶; १९[3]†; १०-११, १[3]¶; १३, ११; १२[2];¶, १४, १, १६, ८; १९[2]; २१†[c], १७, १; ३, ७[a]; १८, ४; ७; १२, १९, १०¶; ¶२०, ८; ९[2], ११[2]; २१,९¶, २२,५†,७¶, २३, १[2]¶; २४, ६; ¶२७,५; ७[2],८, १०, ३१, ६, ११; ३२,१¶, ३५,७; ३७, १५[2]; १६;१७[2a], ¶; ३८,३;४, ३९,४,८, ४०,५, ४५,५,१५[2]; क १, ७; १०; १२, १३; १९; २,१०†, १३, १७, ३, ३, ७†; १२¶, ६, ४[d], ८¶, ७, १[2]¶; २५,९[2]; १०; २६,२; ६[a]; २८, ४; ७; ३०, ८¶; ¶३१, १०; ११[2], १३[2], ¶३५,१,७[2]; ३७, ७; ४२, ५¶, ४७,६;११, ४८, ११; †कौ १,३१९; २, १०२२; ३, ३, १२; ५, ३; †जै १, ३३, ७; २, २, ७; ४, ६; ४, ९, ३; शौ २,१७,६[2]; ३५,४?[e]; ५; ३, २२,५; ४, ५, ४; १४, ५; २०, ७[f]; ५, ९, ७; १०, ८; १३, ४; २१, १०; ३०, १३; ६, ५३,२, ७,२७,७†; ८,१,२०†; २, ३, ३,२१†; ९,१४,१४†; १०, २, २९[g]; ३०,६,३५, ७, १८; ३३; ३४; १०, २४; ११, ३, ३; ७, २५; ९,२५;१०,४; २६;३१†[c]; १२, १, ३३, ३,२; ६, ३; १३, १, ४५, २, ३५†; १४, १,६†; १६,२,५, १८,१,१०†; २,४६; १९, ३५, ३[h]; ४३, ३; ४४, ५, ४६,३; ५१,१; ५३,६; ५८, १; ५; ६०,१, †२०, १९,२; ९६, १०; १०७, १४; पै १, ६६, ४; ७०,२; ८५, ३, ८८, ४; ११०, १, ११२,४, २, २९,१; ८०,१; ८१,१; ३, ४[2]; ५[2];८२,३, ९०, १; ३, १७,३, ६, १८, ६; २८, ५; ३८,३; ४,६,४, २३, ५, ५, २२, ९, ९, ९,६; १४; १४, ३, २२, १७; १०, ९, ३; ११, ९, १२,२,६; १३, ५,२३; ९, १२; १४; १४,१२; १४,३,१९; १५, ३,५, ४,१; १२,६, १६, २, ९; ३,३; ८,१†; ४५, ४; ५३, ८; ६१,९; १०, ६२, १, ६७, ४†; ८४–८५, ४; ८७, ६; ८८, २; १०९, ४; १३९, २; १४१, ३; १५५,५; १७, ४,३;८, ९; १०, ४; ५; ३६, २; १८, १, ६†; १९, ५; २४, २†; १९, ८, २; १०,१४, १९, ६; ९; २३, ११; २५,११‡[i]; २९,११; ३०,१४[5]; १५[3]; ३२, १७, १९[2]; ३८,५†; २०,२२,१०, २५,४; ५२, ८†; ५३, ९; –क्षुर्भ्याम् मा ७, २७; का ९,१,२, तै ३, २,३,२;४¶, ५,७,१२,१, काठ ४३,६[j]; ५३, २; –क्षुषः ऋ १०, ८२, १; १०२, १२[k]; मा १७, २५†; १८, ५८; ३६, २; का १८, ३, १†; २०, ४,१; ३६, १, २; तै ३,२,८,२[8]; ५,५,१; ४, ६, २, ४†; ५, ३, १, ४¶; ७, ७, १; मै १, २,१; ९,५¶;२,१,७[2]¶; ३,६¶; १०, ३†, १३, ३; ४, २,१¶; ९, १०; ¶काठ ९,१३; १०-११,१, १८,२†; २०,१०; २२, ७, २३, १; ३१, ५; ११; ३९, ८$, ४०, १३$; ¶क २८, २†, ३१, १२; ३५, १; ७; ४७, ५; ११; शौ ४, ९,६; ९, २, २, १२, ३, ३२, पै २, ५८, ३, ६, २२, २१, ८,३, ६; १६, ७६, २; १७, ३९, २, २०, १४, ४; २१, २ ; –०क्षुषः शौ ५, ६, ९; पै ६, ११, ११;

[a]) पाभे. कृते पृ १२९६ *m* टि. द्र.।

[b]) =सपा तैब्रा १,५,७,१ आपश्रौ १६,३२,३। काठ ३८,८ तु अपानम् इति पाभे.।

[c]) पाभे. कृते पृ १२९६ *j* टि. द्र.।

[d]) सपा. चक्षु (तैब्रा १,१,७,२; ८,१,१५ आपश्रौ ५, १२, १)<>ज्योतिः (माश्रौ १, ५, ५, १८ च) इति पाभे.।

[e]) पाठः? । सपा. चक्षुः <>चक्षुषः इति पाभे.।

[f]) सपा. चक्षुरसि<>चतुरक्षस्य इति पाभे.।

[g]) सपा. तैआ १,२७,३ कीर्तिम् इति पाभे.।

[h]) पाभे. कृते पृ १२८१ *o* टि. द्र.।

[i]) सपा. चक्षु <>चित्तम् इति पाभे.।

[j]) मश. चक्षुर्भ्याम् <>मक्षीभ्याम् इति पाभे.।

[k]) वैतु. सा. GW. विप. इति।

–क्षुपा ऋ २, ३९, ५; ८, ५५, ५; १०, ८७, ९; खि ३,७, ५; १५, ३; ५; १५; मा १, ३०; ५, ३४; ११, १८; २०; ३६, १८[२]; का १, १०, २; २,३,४; १२, २, ७; ९; ३६, १, १८[३]; तै १,१, ४,१; १०,३; २,२,९, ३¶; ३, ८, १¶; ६, ८, ५; ३, १,४, २; ४, १, २, ३[२]; ५, ६, १,२; ६, ४, ९,४¶; मै १, १, ५; ७; ११; २, १५; २,३,६¶; ७,२[२]; १३,१; ३, १,४; ४, १, ५; ७; २, १[४]¶; ८, २¶; ९, २७[२]; काठ १,४; ६;१०; ५,१; ८,३¶; १०-११,१¶; १६,२[२]; ३०, ८; ३१, ३; ५; ३२, १¶; ३८,१३; क १, ४; ६; १०; ६, ८¶;४७,३; ५; ‡कौ १,३०३[a]; २,१०१[a]; ४७६[b]; ‡जै १,३२, १[a]; ३,१०,३[a]; ३५, १०[b]; शौ १, ३३,४; २, १६, ३; ३४, ३; ५, ६,१०; १३,४; २१,२; ३०. १४; ६,९६,३; ७, ६२, १; ८, ३,९†; ७,१८; ९,४,१७; १०, ७,३९; ८, १४; १०, १५; ११, ९,२३; १३,३,६; १४, २, १२; १६, १, १२; १८, २, ७‡[c]; पै १, २५, ४; ३३, ४; ७६, २; १०७,५; २, ३९, ४; ८१, ५[३]; ३,२२-२३,६; २६, १; ३२, ४; ६,११,१२; ८,१९,३; ९, १४, ४; २१, १-१२; १०, ११, ४; १३,५,२४; १४,१,५; १५,२३, ३;४; १६,६,९†; १३, ७; २५, ७; ८४,३; १०१,१०; १०८,३; १८,८,३; १९, १२,६; १९, ९; ३४,१२; ३८, १; २०, ५३, ८; –क्षुषाम् शौ ५,२४,९[d]; –क्षुषि मै ३, ६, ६¶; पै १, ९२, ४; २,२८,३; १६, ७२, ८; –क्षुषी खि १, १२,७;८; ४, ११, ११; ¶तै २, ३,८,२[२]; ५,६,१;६,२, १[४]; ५,५,३,३; ६, १,५,२; ४, १०, ३[२]; ६,३,३; ७, २, ९, १; २; ¶मै १, ७, ४[२]; २, ३, ६; ३,७,१; ४,५,९; ६,३[४]; ८,७§; ¶काठ ९, २[२]; ११,१; २७, ७; ८[४]; १०; ३२, १; ३४, ८[३]; क ८, ५[२]¶; शौ ९, ५, २१; पै २, ४३,४; १६, ९९, ७; –क्षुषे ऋ १०, ८७, ८; १५८, ४; मा १, २०; २२, २३; २४, २९; ३८,३[२]; का १,७,४; २४,९,१; २६,६,४; ३९,२,१[२]; तै ३, २, ४,४; ३, ९, १; ४, ४. १, ३[e]; ५,५,५,४¶; मै १,९, ५¶; २, ५,१०; ८,८[e]; ३, १२,९; १४, ८; ४, ८,७; १२,४†; काठ ९, १३ ¶; १९ †; १३, ९ ; १०; १७, ७[e]; २६, १२; ३७, १७[e]; ३९, १; ५१, ६ ; क २६, ६[e]; शौ ५,४,७; ६, १०, ३; ८, २, ४; ३,८†; १४,२,३५; १८,३, १०; पै १३, ५,८; १६, ३, ४; ६,८†; १८,६,९; १०, ५; १९, ११,२; २७, ७; –क्षुषेऽ-क्षुषे ऋ १०,३७,८; –क्षुषोः ¶मै २,३, ६;३,६,६;४,६,२; ¶काठ ११, १; २७, ७[२]; ८; पै १९, ४८, ८; –क्षूंषि ऋ ५, १, ४; काठ २८,४¶; क ४४, ४¶; शौ ३, १,६; ११,२,५; पै २,१७,३;३, ६,६; १५,१२,१०; १६,१०४, ५; १९, ४१,७; २०, १८,३†.

चाक्षुष– -०ष शौ १६, ७, ७[f]; –पाणि[g] तै ४,३,२,२; मै २, ७,१९; काठ १६,१९; क२५,९.

चाक्षुषी– -षी पै २०, १९,४; –ष्यः[g] मा १३,५६; का १४,७,५.

चक्षुर्-द्रा– -द्राः मा ४, ३[h]; का ४,२,१[h]; तै ४, ६,१,५[i]; मै २, १३,१६; काठ ३९,९.

चक्षुर्-धा– -धाः[h] काठ २,१; क १,१३.

चक्षुर्-मन्त्र[j]– -न्त्रस्य शौ २, ७,५;१९,४५,१.

a) पामे. क्षुते पृ १२९६ *b* टि. द्र. ।

b) पामे. क्षुते पृ १२९६ *i* टि. द्र. ।

c) पामे. क्षुते पृ १२९६ *j* टि. द्र. ।

d) सपा. चक्षुषाम् (वैताश्रौ ९,२७ च) <> दिवः (पाग १,५,१० च) <> शांश्रौ ४,१०,१ नक्षत्राणाम् इति पामे. ।

e) सपा. चक्षुषे (तां १,१०,७ वैताश्रौ २६, ९ च) <> श्रुताय इति पामे. ।

f) °पु इति W. टि. ।

g) सपा. °पाणि <> °ष्यः इति पामे. ।

h) सपा. °द्राः (माश ३, १, ३, १५ च) <> °धाः <> °पाः (शांश्रा १६,६ शांश्रौ ४, ७, १२; ८, ४, ६ च) इति पामे. ।

i) सपा. मा १७,१५ का १८,१,१५ तै ५,४,५,३ मै २,१०,१;३, ३, ६ काठ १७,१७; २१,७ माश ९,२,१, १७ तैश्रा ४,७,४ पाठाऽभावः ।

j) विप. (दुर्हार्द्-) । यस. (तु. W. प्रमृ.; वैतु. सा. अन्यथा व्याचक्षाणः) ।

¶चक्षुर्-वन्य[a]- -न्यम् तै २, ३,८,१.

¶चक्षुष्-काम- -मः तै २, २, ४,३; ९,३; ३,८,१; मै २,१,७; काठ १०, १; ११, १[२]; -मम् मै २,३,६; काठ ११,१.

चक्षुष्-पा- -पाः मा २, १६; २०,३४; का २,४,४; २२,३, ३; तै १, १, १३, २; २,१,२[b]; ३,२, १०, २; मै १,२,१[b]; ३, ९;५,२,९; ३,६,३[b]; ४,१,१४; काठ १,१२[b], ३१,११[b]; ३५,७; क १,१२[b],४७,११[b]; -पाभ्याम् तै ३,२,१०,१.

चक्षुष्-मत्- -मत् पै १९, ३२, १८; १९[३], -मतः पै १९, २३, ११; -|मते[c] ऋ १०, १८, १; मा ३५,७, का ३५, ४, ६; शौ १२, २, २१; पै १७, ३२, १; -मन्त. पै २०,८, १; -मान् तै १,६,२,३, ११,५[२]; ¶२, २,९, ४,३,८,२; मै ४, २, १¶; काठ ५,१[२],३२,१[२];¶

चक्षुष्मती- -ती शौ १९, ४९, ८; पै १४, ३, १९; ४, ८; -¶तीः तै ५, ७, १०, २; काठ २०,९; क ३१,११.

चक्षण-, चक्षणि- √चक्ष् द्र.

चक्षदान- √क्षद् द्र.

चक्षन्-, चक्षस्-, चक्षाण-, चक्षु-, चक्षुस्- √चक्ष् द्र.

चखुस्[d]- -ख्वांसम् ऋ २,१४,४.

चङ्क्रमित-, °मित्वा, °मिष्यत्-, °म्यमाण- √क्रम् द्र.

चचर- √चर् द्र.

चण्ड[e]- -ण्डस्य शौ २, १४,१; पै २, ४,१.

√चत्,>चाति[f], चातयते ऋ४,१७, ९; जै ४,११,२†, पै १७, १९, ८[g], चातये पै ४, १८, १; चातयामहे शौ २, १४, २[h], ४, ३७, २; चातयामसि ऋ १०, १५५,१; पै २,४,४[h]; १३,४,२; चातयातै पै १०,१,९.

अचीचतन् मै ४, १४,१७?[i].

चतत्- -तन्तम् ऋ १,६५,१; १०, ४६,२.

चतिन्[j]- -तिनम् ऋ ६,१९,४.

चत्त,त्ता- -त्तः शौ ९,५,९, पै १६, ९७, १०; -त्ता ऋ १०, १५५, २[२k]; -|त्ताय ऋ १, १३२, ६; मा ८,५३; का ९,६,५.

चातन- -नम् पै १, १०, १[l]; १६, ८१,२.

चातयत्- -यन् शौ १९, ३४, ९; ४४,७; पै १५,३,७.

चातयमा(न>)ना- -नाः तै ४, २, ६,२; मै २, ७, १३, काठ १६, १३, क २५,४; पै ११,६,४.

?चतुध्रियताम् पै ८,१९,२.

चतुर्[m]-

चतस्- -सृणाम् काठ २७, ९¶; -सृभि.[n] ऋ ८,६०,९; मा २७, ४३†; ¶तै ५,१,४,५; २,१,२; ५; २, २, ४,१; ४, ६,५; ¶मै १, ५, १०; ३, २, १, ¶काठ १९,४, ११; २१,८, २२, १२; २४,१०[३], ¶क ३०,२, ३१, १; ३८,३[३]; †कौ १,३६; २,८१४; †जै १,४,२; ४,१४,१; पै २०, ४८,४†; -¶सृभ्यः[n] मै ४,६,४; काठ १२,११; -सः ऋ १,६२,

---

a) तस. उत्तरपदाद्युदात्त· (पा ६,२,१३१)। उप. भाप. <वन-<√वन् (तु. भा. K., वैतु. भा. ⌊पक्षे⌋, सा. PW. MW. विप इति)।

b) पाभे. कृते पृ १२९८ *h* टि. द्र.।

c) =सपा. माश १३,८,३,४ तैब्रा ३, ७, १४,५ तैआ ३,१५,२; ६,७,३ मंब्रा १, १, १५ आपश्रौ २१, ४, १ मागृ २,१८,२ या ११,७। हिगृ १,२८,१ तु वास्तोष्पते इति पाभे.।

d) विप. (उरण-)। अर्थः व्यु. च?। (√*स्वृ *बन्धने ⌊तु. टि. १खुगल-⌋ कसौ) *चखृवस्-> नैप्र. यनि. इति कृत्वा नवनवतेर्बाहूना स्वदेहे बन्धने तात्पर्यमिति मतम् (वैतु. अन्ये पर-दर्शने वाऽऽत्मदेहे निखनने वा<√ख्या (=√चक्ष्) इति वा √खन् इति वा?)।

e) व्यप. (रक्षो-विशेष-)। व्यु.?।

f) धा. अपनयने अन्तर्धाने संत्रासने याचने च वृत्ति।

g) सपा. चातयते<>याचयते इति पाभे.।

h) सपा. °महे<>°मसि इति पाभे.।

i) °चतम् (तु. सपा. तैआ २,४,१ कामा १२७:७) इति, अचीचरत् ⌊मै. पपा.⌋ चेत्येतयो पाठयोः? यनि. शोधः (तु. भा. ⌊तैआ.⌋, पृ ८६४ *f* टि. च)।

j) विप. (इन्द्र-)। इनिः प्र. (पाउ ४,११९)।

k) सकृत् °त्तो ⌊त्ता+उ⌋ इति (तु. सा. प्रमृ., L ⌊३३०⌋, वैतु. GW. चत्तः इति)।

l) शोधितः पाठः (तु. पृ ३८५ *e* टि.)।

m) संख्या-वचन-। व्यु.?। <√चल् इति या ⌊३, १०⌋, <√चत् इति (पाउ ५,५८)।

n) उपोत्तम उदात्तः (पा ६,१,१८०)।

६; १६४,४२; १८२,६;५,३५, २; ७,३५, ८; ८,१००,१०; ९. ७४,६; ८१,५; १०,११,८;५१, १; ५८,४; ९५, १६; १२८,१; मा १८, २५; ३२; २७, १; का १९,८,२; २०,१,३; २९, १,१; तैं २, ४,१, २^{२}¶; ३,३,१०,१; ४,७,११,२; १२, १; १४, १†; ¶५,१,१,१; २,३, ४; ३,१,४; ४,२,१; ८,६; ११,१; १२,१^{२}; ५, ५, ४^{२}; ६, २,५;७,३,४; ८, ८,२^{२}S; ६,१,२, १¶; ¶७, २, ३,१^{२}; ३, ५, ३^{२}; ४, ६, २; मैं १,२,१०; ४,१†; ¶५,७^{२};१२; ६,८¶;११,१०^{२};२,११,६;१२, १; ५; ¶३, २,३; ९; ३, ३; ४, २^{३};S;६S; ४,२,४^{२}¶; काठ ४, १४†; ७, ८¶; १२; ९, १४¶; ११, १०^{३}¶; १३,९; १४, ४^{२}; १८,१२; १३; ¶२०,१; ७;१०; २१,३^{२};४;११^{३}; ¶^{२};२२, ७¶; २९,६¶; ¶३०,४;७; ३३,४¶; ३४, १०¶; ४०, १०†; ¶क २९,१S; ३१,३; ९;१२; १८^{२}; १९; ३५, १; ४५-४६, ७; शौ १,११,२^{३}; २,६, १; १०,३; ४; ३,२२, ५; २४, ६; ५, ३, १†; १५, ४; ६, ४०, २; ८, ५, ३; ८,२२; ९,२,११;१५,१९; १०, ७, १६; ११, २, १०; ५,१२†; १२,१, ४; ५५; १३,२,६; १७, १,१६; १९,१,३; १०,८†; ३३, ५; पै १,५,२^{१}; २७,४; ८४,१; १०२,३; २,३,२; ३; ३,१८,६; ३३,१; ५,४,१†; ३०,८; ८,५, ४; ११, १^{२}; ९,१६,३; २१,४^{२}; १२,५,५; १३,८,८†; १२, १३; १५,१८,१०; १६, २७,३; ३१, १ ; ६९, ९†; ७६, १०; १०४, १०; १५४, २; १७,१,५; ६,३; ८,६; १८, ३१, ८; १९,१६,३; ४३,१५; २०,३६,९.

चतुर्- -तुरः[a] ऋ १, २०, ६; ४१, ९;१६१,२;४;४,३३,५;६; ३५, ४; ९,३३,६; १०,११४,६; खि २,१६,१; मा २३,२०; का २५, ५,३; ¶तै ५,४, १२, १; ६,७, ३^{२}; ६,२,३,५;५,१; २;६,३,३; ७,१,८,२^{२}; ४,१९, १S; मै १, १०, ८¶; ३, १२, २०; ¶काठ २०,३; २१,५^{२}; २५,९;३६,२^{३}; ४४,८S; ¶क ३१,५;२०^{२};४०, २; कौ २, २२१†; जै ३, २०, ३†; शौ ४, १५, १४; ३४,७[b]; ८,९,२४; १४,१,६०; १९,२७, ३; पै ५,७,१३; १०,७,३; १६, २०, १; १८, ६,८; १९,३९,८; -¶तुरःऽ-तुरः काठ ३६, २; -तुर्णाम् ऋ ८,७४, १३; मै १, ९,७¶; ¶काठ ९,१५; ३४,६^{३}; -तुर्भिः ऋ १, १५५, ६; २, १८, ४; मा २३, १३; का २५, ४,२; तै ५,१,१,४¶; ¶मै ३, १,२; २,३; ३,८; ४,५,१; काठ २०, १¶; क ३१, ३¶; शौ ३, ७,२;४,१४,९; पै ३,२,२; १६, ११, २; ३; -¶तुर्भिःऽ-तुर्भिः मै १, ९,८; काठ ९, १५; -तुर्भ्यः तै ७,२,११,१; १३,१; १५, १; १९,१; काठ ४२,१; ३; ५; ९; शौ १, १२, ४; ३१, १ ; १९, ४५, ५ ; पै १, २२, १; १५, ४, ५.

चतुर्-अक्ष[c]- -क्षः ऋ १,३१, १३; तै ५, ५, १९, १; काठ ४७,९; पै १,४७,३[d]; ७६,४;२, १४,२; ३, २२, ५; ७,२,६; ८, ६, ५; -क्षम् शौ २, ३२, २; -क्षस्य पै ८,६, ६[e]; -क्षात् शौ ८,६,२२; पै १६,८१,४; -|क्षौ ऋ १०,१४, १०; ११; शौ १२, २,११;१८,२,१२.

चतुरक्षी- -क्षो शौ ५, १९, ७; पै ९, १८, १०; -क्ष्याः शौ ४,२०,७; पै ८,६,६.

चतुर्-अक्षर,रा[f]- -¶रम् तै १,६, ११, १^{२}; मै १, ४, ११^{२}; -¶रया[g] मै १,११, १०^{२}; काठ १४, ४^{२}; -¶रा तै ६,१,६, ३; काठ २३,१०; क ३७,१;-¶राः मै १, ७, ३; काठ ९, १; क ८, ४; -राम् मै १, ११, १०; काठ १४,४; -राय मै २, ११, १०; -रेण[g] मा ९, ३१; का १०, ६, १; तै १,७,११,१.

चतुर्-अङ्ग[h]- -ङ्गः ऋ १०, ९२, ११.

चतुर्-अनीक[i]- -कः ऋ ५,४८, ५.

[a]) शसि अन्त उदात्तः (पा ६,१,१६७)।

[b]) सपा. चतुरः कुम्भान् <> चतुष्कुम्भ्यम् इति पाभे.।

[c]) विप. (अग्नि-, कर्मि-, श्वन्- प्रभृ.)। बस.। समासान्तः षच् प्र. (पा ५,४,११३) चित्स्वरश्च।

[d]) पाभे. इते पृ १०१६ *f* टि. द्र.।

[e]) पाभे. इते पृ १२९७ *f* टि. द्र.।

[f]) विप. (छन्दस्-, विभक्ति-, ऋतु- प्रभृ.), नाप. (चतुरक्षर-समूह- [तै १, ६, ११, १])। बस.।

[g]) सपा. °रया <> °रेण इति पाभे.।

[h]) विप. (नराशंस-)।बस.। [i]) विप. (अग्नि-)।बस।

¶चतुर्-अवत्त[a]- -त्तम् तै २, ६, ३,२[१]; ८,१[१]; -त्तस्य तै २, ३, २,२;६,६,६.
चतुर्-अशीति- -त्यै काठ ४२,५.
चतुर्-अश्रि[b]- -श्रिः ऋ १, १५२,२; -श्रिम् ऋ ४,२२,२.
चतुर्-अह[c]- -हे तै ७,४,८,२¶.
चतुर्-उत्तर[d]- -राणि शौ ८, ९, १९; -¶रेण मै ३,४, २[२]; काठ २१,११, -रैः खि ५,३,४.
चतुर्-ऊ(धन्>)ध्नी- -ध्न्यै काठ ३०,४[४]; क ४६,७[४].
चतुर्-ऋच[e]- -चेभ्य. शौ १९, २३,१.
चतुर्-गव- -वा· पै ९,९,१.
¶चतुर्-गृहीत,ता[a]- -तम् तै ५, १,१,१, मै १, ९, ६[५], ३,७,५; काठ १८, १९, २४,५, क २९, ७;३७,६; -तेन तै ५, १,१,१; काठ १८,१९; क २९,७.
चतुर्थ[f]- -र्थः तै २,१,७,१¶;५, ५,९,२¶; ७,१८,१; काठ ३४, १७¶, ४२,४; ५३,८, शौ १३, ५,३, १५,१५, ६; १६-१७, ४, -र्थम् ¶तै २,६,४,२; ६,२,७, ३, ७, २,८, ६, ¶मै १,९,४[४], १०, ८; ४, १, ८, १०; ७, ६[२]; ¶काठ ९, १२[४]; २५, ४[२]; ३१,६;३४,६, ३६,३; ¶क ३९, १[२],४७,६; शौ ८,९,३, पै १६, १८, ३; -र्थे मा ३९, ६; का ३९,४,१; तै ७, २, ८, २¶; मै ४, ७, ६¶; ¶काठ ३०, २; ३३, ४, क ४६, ५¶; -र्थेऽ-र्थे मै ४,७, ६¶; -¶र्थेन तै ७, १, ८,२[२]; ३,२,१; काठ ३४, १०; ३७,१२.
चतुर्थी- -र्थी मा २५, ४[g]; ५, का २७,४,१[g]; ५, १; तै ५, ६,१०,२¶; ७,१७,१; २१-२२, १; मै ३, ३, ३[२]¶; १५, ४; ५; काठ ११,१०¶; २२,४¶; ५३, ७; ११; १२; -¶र्थीः तै ७, २, १०,४; काठ ३४,११; -¶र्थीम् तै ५, ७, १, १, मै १, ८, १; काठ २०, १२[२]; २२, ८; क ३१,१५;३५,२, $शौ १५,१३, ७, -र्थ्यां पै ९,२०,४[१].
चतुर्-दंष्ट्र[h]- -ष्ट्रान् शौ ११, ११,१७; पै १७, १२,८.
चतुर्-दशन्- -श ऋ १०, ११४, ७, तै ७, २, ५,२¶, मै ४, ६, ७¶; काठ १४, ४¶[२], -¶शभिः तै ५, २, ५, ५; ४,९,१, मै ३, २,५, काठ २०, ३, क ३१, ५; -शभ्यः तै ७, २,११,१; १३,१.
चतुर्दश- -शम् खि १,२, ७[१]; मा ९, ३४; का १०, ६, ४; तै १,७,११,२; मै १,११,१०[२]; -शे मै ३,२,५¶.
¶चतुर्दश-रात्र[i]- -त्रः तै ७, ३, ४, १; -त्रम् तै ७, ३,४, १[२];५,१;२.
चतुर्दश(श-ऋ)र्च[e]- -र्चेभ्यः शौ १९,२३,११.
चतुर्दशा(श-अ)क्षर, रा- -रया मै १,११,१०[१]; काठ १४, ४[१], -¶रा तै ६, १,६,२; काठ २३, १०; क ३७, १; -राम् मै १,११,१०; काठ १४,४, -राय मै १,११,१०; -रेण मा ९,३४; का १०,६,४; तै १,७,११,२.
चतुर्-धा ऋ ४, ३५, [२ (३६, ४)]; ३, ¶तै २, २, ११, ५, ३, १३, ३; ७,२,१०,३; मै १, ११, ५¶, १०[८]; २, २, ६¶; ¶३, ६, ८; ७, १०[२]; ८, ८[२]; ¶काठ ११,३; १४,४[१];५; २४, ९; क ३८, २¶; शौ ४,३४,७; ८, ९, २४; ११, १; १०, १०, २९; पै ६,२२,६; १६, ९०,१; ७२, ४; १०९,९; १३३,८.
चतुर्-बिल[k]- -लम् खि ४,१२, १; शौ १८, ४,३०.
चतुर्-भुज[l]- -जम् खिसा ३३, २२.
चतुर्-भृष्टि[m]- -ष्टिम् ऋ १० ५८,३; शौ १०,५,५०, पै १६, १३२,११

a) मध्यमपदलोपी कस. ।
b) विप. । बस. (वैतु. पाप्र. [५, ४, १२०] °श्र- इति)।
c) समाहारे द्विस. समासान्तष् टच् प्र. ।
d) चतुर्भिः (अक्षरैर्यथास्यात्तथा) उत्तराणि इति कृत्वा तृस. अन्तोदात्त. (पा ६,१,२२३)।
e) नाप. । बस. समासान्तः अः प्र. (पा ५,४,७४)।
f) पूरणार्थे डट् प्र. थुगागमश्च (पा ५, २, ४८; ५१)।
g) सपा चतुर्थी<>तृतीया इति पाभे. ।
h) विप. (रक्षस्-) । बस. ।
i) चु° इति पाठे? यनि. शोधः ।
j) नाप. (यज्ञ-विशेष-) । तस. समासान्त· अच् प्र. ।
k) विप. (ऊधस्-, कलश-) । बस. ।
l) विप. (नारायण-) । बस. । °जु- इति पाठे? यनि. शोधः।
m) विप. (वज्र-, भूमि-) । बस. ।

चतुर्-मास-

¶चातुर्मास्य[a]- मैपुष्पि १, १०;काठपुष्पि ३६; -स्यानाम् मैं १, १०, १५; काठ ९, १६; ३६, २;९; -स्यानि तै १, ६, १०, ३[२]; मैं १, ९, ५[४]; १०, ५; ७[२]; ३, ६,१०; ४, ३, ३[२]; काठ ९,१३; १६[३]; २३,७; ३५, २०; ३६, २; क ३६, ४; ४८, १८; शौ ११, ९,१९S; पै १६, ८३,९S; -स्येभ्यः मैं ४, ३,३; -स्यैः मैं १, ८,४; ६; १०, ५[३]; काठ ३५, २०[३]; क ४८, १८[३].

चातुर्मास्य-त्व- -त्वम् काठ ३६,२¶.

¶चातुर्मास्य-याजिन्- -जी मैं १,१०,८[१]; काठ ३६,३[२].

चतुर्-मुख[b]- -खाय मैं २, ९,१.

चतुर्-युग[c]- -गः ऋ २, १८,१.

चतुर्-युज्[d]- -युजः ऋ ८, ६, ४८.

चतुर्-वय[e]- -यम् ऋ १,११०, ३; ४,३६,[(३५,२)४].

चतुर्-विंशति- -तिः मा १८, २५[२]; का १९,८,२[२]; ¶तै ४,७, ११,२S;५,१,८,५; ६,७,२; ६, २,३,४; ५; ४, ५;७,४,१,३;२, ५; ३, ४; ११, ४[२]; ५, १, ३; ¶मैं १,१०,८; ३,४,६[२]; ८,४; ¶काठ १०,७[१]; २१,५; २२,१; ३३, २; ३[२]; ३४, ९; ३६, ३; क ३१, २०¶; -¶तिम् तै २, ५,१०,३; ५, १,८, ५; ६,७,२; मैं ३,४,६[२]; काठ ८,८; २१,५; २२,१; ३६, ३; क ७, २; ३१, २०; -¶त्या काठ २५, ४; क ३९,१; -त्याम् मैं १,६, १०; १०,८¶; -त्यै काठ ४२,५.

चतुर्विंश[f]- -शः मा १४, २३; २५; का १५,७,१; ८, ३; तै ४,३,८,१;९,२; ५, ३,३, ४; ४,३¶; ¶७, २,६,२; ४,३, ४; ५, १, ३; मैं २, ८, ४; ५; काठ १७,४[२];२०,१३[२];¶;२१,१०¶; क २६, ३[२]; -शम् काठ ३३, २¶; -शाः तै ७, १, ८, १¶; -शात् तै ७, ४, ३, ४¶; -शे ¶काठ ३३,२.

¶चतुर्विंशति-रात्र- -त्रः तै ७, ४,१,३; २, ५; -त्रम् तै ७, ४,१,१[२]; २,१[२]; २.

¶चतुर्विंशत्य(ति-अ)क्षर, रा- -रा तै २, ५,१०,३; ५, ३, ३,४; ७,२,६,२; ४,१,३; २,५; मैं १, ६,१०; ३,४,६; काठ ८, ८; ३४,९; क ७,२.

चतुर्-विध[g]- -धम् मैं ३, २,९.

चतुर्-वीर[h]- -रम् शौ १९,४५, ३-५; पै १५,४,३-५.

चतुर्-वृष[i]- -षः शौ ५,१६,४; पै ८,४,४.

¶चतुर्-व्रत[j]- -तः मैं ३, ८,२[२]; काठ २५,१; क ३८,४.

चतुर्-हनु[k]- -नुः शौ ५,१९,७; पै ९,१८,१०.

¶चतुर्-होतृ[l]- -ता मैं १, ९, ५[२]; ७; काठ ९, १२[२]; १५; -तारः मैं १, ९, ४; ५; ७[६]; काठ ९, १५[७];१६; शौ ११, ९, १९S; पै १६,८३,९S; -तारम् मैं १, ९, ५[२]; ६[२]; ७; काठ ९, १४[२]; १६; -तृणाम्, -तृभ्यः मैं १,९,७; -तॄन् मैं १, ९, ५; ७[२]; काठ ९, १४; १५[२]; १६; -त्रा मैं १, ९,५[३]; ६[४]; काठ ९, ११[m]; १४[८]; १६.

चातुर्होतृक[n]- मैं पुष्पि १, ९.

¶चतुर्होतृ-त्व- -त्वम् मैं १, ९, ७; काठ ९, १५.

चतुश्-चत्वारिंशत्- -शत् मा १८, २५[२]; का १९, ८, २[२]; तै ४, ७, ११, २; काठ ३४, ९¶; -शतम् तै २,५,१०,४¶.

चतुश्चत्वारिंश- -शः मा १४, २६; १५, ३; का १५, ८, ५; १६,१,३; तै ४,३, ९, २; १२, १;५,३,५,१[२]; २; ७,२,६,३¶; मैं २, ८, ५; काठ १७, ४; ६; २१,२[४]; क २६,३;५;३१,१७[४].

¶चतुश्चत्वारिंशद्-अक्ष(र>)रा- -रा तै २, ५, १०, ४; ७, २, ६, ३; मैं ३, २,१०;

---

a) नाप. (इष्टि-)। भवार्थे ण्यः प्र. (पावा ५,१,९४)।
b) विप. (स्कन्द-)। बस.। c) विप. (रथ-)। बस.।
d) विप.(ऋभू-)। उस.। e) विप. (चमस-)। बस.। उप. वया- (=अवयव- [तु. सा. PW. WaG १२,२१२b] प्रमृ.])। f) तु. टि. एकविंश-।
g) विप.। बस.। h) विप. (आसन-)। बस.।
i) तु. टि. एक-वृष-। j) तु. टि. एक-व्रत-।
k) विप. (ब्रह्मगवी-)। बस.।
l) नाप. (तत्संज्ञकमन्त्र-विशेष- [तु. तैआ ३, १-५, सा. शौ ११, ९, १९])। बस.। उप. <√हे (तु. तैब्रा २, ३, ११, ४ 'चतुर्हूत एव चतुर्होता')।
m) °त्राः इत्येवं ब्रुवाणः SI. विमृश्यः।
n) विप. (प्रपाठक-)। तस्य व्याख्यान इत्यर्थे ठक् > कः प्र. (पा ४,३,७२; ७,३,५१)।

काठ ३४,९.

¶चतुश्चत्वारिंशिन्[a]– -शी मै २,८,७;३,२,१०.

चतुः,शु-शत– -तम् ऋ ८, ५५, ३; खि ३, ७,३; मै ४,४, ६¶; पै ८, १८,९.

¶चतुः,शु-शराव[b]– -वः तै ३, ४,८,७, मै ४,२,७, –वम् तै ३, ३,८,४; ४,८,७, मै १,४, १३; ६,११.१२; ४,२,७; पै ९,२१, ४.

‡चतुश्-शिख (ण्ड>) ण्डा[c]– -ण्डा काठ ३१,१४[d].

†चतुः, शु-शृङ्ग[c]– -ङ्गः ऋ ४, ५८, २; मा १७, ९०; का १९, १,४; मै १,६,२, काठ ४०, ७; पै ८,१३,२.

चतुः, शु-श्रो (त्र>)त्रा[e]– -त्रा शौ ५,१९,७, पै ९,१८,१०

चतुष्-कप (र्द>) र्दा[c]– -र्दा ऋ १०,११४,३[d].

¶चतुष्-कपाल[b]– -लः काठ १२, ६; –लम् तै २, ३, १२, १, –ला. तै २,३,१२, २, ४, ११, ५; मै २, ३, ३, काठ १२, ४, –लान् तै २, ३, १२, १, काठ १२,६

चतुष्-कुम्भ–

चतुष्कुम्भ्य– -म्भ्यम् पै ६, २२,६[f].

चतुष्-ट (<त) य– -यम् शौ १०,२,३; पै १६,५९,३.

चतुष्टोम[g]– -मः मा १४, २३; २५; का १५,७,२; ८,४; तै ४, ३, ८, १; ९, २; ११, २[h]; ५, ३,४,४; ५,१२,२[1]; ४,१२,१; मै २, ८,४, ५; काठ १७, ४[2]; २१,१[1];¶[2]: क २६, ३[2]; –मम् मै २,१३,१०[h]; काठ ३९,१०[h], –मान् तै ७, १,८,२[2]¶; –मेन तै ५,३,१०,२¶.

चतुष्-पक्ष,क्षा[i]– -क्षम् शौ ३, ७,३; पै ३. २,३; –क्षा शौ ९, ३,२१; पै १६,४०,८.

¶चतुष्-पथ– -थे मै १, १०, २०[2], काठ ३६,१४[2].

चतुष्-पद्[j]– -†पत् ऋ १, ४९, ३, ९४,५, १२४, १, १०, ९७,२०[k], का १३, ६, २२[k], पै १२,१,६, –पदः ऋ ६, ७१,२, १०,१२१,३; मा ९, ३१, २३, ३†,२५,११†, का १०, ६, १; २५, २, १†, २७,१०, २†, तै १,७,११,१; ¶२, २,११,५, ६, २,६,४,१,८,४†, ¶६,५,३,२, ३,६, ११,६; ७, ३, २,१¶; ५, १६, १†; मै १, ८, ४¶; ११, १०,२,१,८¶, १३,१३; २३†; ३,१२, १७†; ¶४, ६,७; ७,५; काठ ४,१६†;६,४¶,१०,११¶; १४,४¶; २२,१५; ३४, १०¶; ३७, १३; १४[1],¶[2], ४०, १†; २;४५, १३†; क ४, २¶; शौ ३,२१,२; ४, २,१†; २८,१-६; ६, २८, ३; ११, २, १; १२,१, १५; १३, १, २; ३, २४†; पै १, ६३,४, ३,१२,२; ४,१,३†; ३७,१; ५, २२, ८; ७, ६, १०; ९,२०, ४, १५,२३. ११, १६, १०४,१, १७,२,६; १८,१५,२; १९,२७, १३†; –पदम् खि ४, ५, ३४; ९, ३, –पदा[l] ऋ १, १६४, २४, मा २६,१९[m]; का २८, ११, १[m], शौ ९,१५,२†; १९,१५, २; पै ३, ३५, २; ७, १५, २; १६,६८,२†; २०,२४, ६, –पदाम् मा १३, ५०; का १४,५,४, तै ३, १, ४, २[n], ४, २,१०,३; मै १,६,३[2]¶, २, ७, १७, काठ १६, १७; क २५, ८, शौ २,३४,१[n]; ८,२,४,२३; १९, ३१, ५, पै २, २०, ३; ३, ३२,२[n], ५, २२, ४; १०,५,५; १६,३, ४, ५,३, १९, ५५,११-१४, २०,२७,१०. –पदे ऋ १, ११४,१, १२१,३, १५७,३; ३, ६२,१४. ५,८१,२; ६,७४,[१];

---

[a]) नांप. (स्तोम-विशेष-)। डिनि· प्र. (पावा ५,१,५८)।

[b]) विप. (ब्रह्मौदन-)। तद्धितार्थे द्विस. पूप. प्रकृतिस्वरम् (पा ६, २, २९)। [c]) विप.। बस।

[d]) सपा °शशिखण्डा (तैब्रा १, २,१,२७, ३,७,६,४, ५;७,१४ आपश्रौ ४,५,१;६,२,११,५च) <> °ष्कपर्दा इति पाभे। [e]) विप. (ब्रह्मगवी-)। बस.।

[f]) पाभे. क्रुते पृ १३०० b टि. द्र.।

[g]) नाप. (सोमयाग-विशेष-)। तद्धितार्थे द्विस. अन्तोदात्तः। चतुः-स्तो° इति पपा.।

[h]) सपा. °मः <> °मम् <> अग्नीषोमौ इति पाभे.। [i]) विप. (छदि-, शाला-)। बस.।

[j]) विप. (वाक-, पशु- प्रभृ.), नाप.। वस.।

[k]) सपा °पत् <> °पात् (कौसू ३३,९च) इति पाभे.।

[l]) तु. वें. सा. W. GRI. प्रभृ.; वैतु. R [ZDMG ४८, ६७९] GRV. LB. °ष्पदम् इति शोधुकाः?।

[m]) सपा. तैब्रा ३,७,१०,२ आपश्रौ ९,१४,१ इन्द्रियेण इति पाभे। [n]) सपा. °पदाम् <> °पादः (माश्रौ १,८,३,३ च) इति पाभे.।

७,५४,१; १०, ८५, ४३; ४४; १६५, १]; ९,६९,७; १०, ३७, ११; खि २,१३,६; ५,१,५; ३, ७; मा ११, ८३; १२,३†; १६, ४८†; १७,६६; ३६,८; का १२, ७,१८; १३,१,३†; १७,८,२†; १८,६,२; ३६, १, ८; तै २,३, १४,५; ३, ४, १०, १†; ४,१, १०,४†; २, ३, १; ५,१०,१†; ६, ५,१; ५, २,२,१; मै १,५, १३†; ६, २[३]; २, ७, ८†; ९, ९†; १०, १; ३, २, १†; ३,९; ४,९,२७; १०,६; ११,२†; १२, ४; १३,१०; काठ ७, १३; १४; ११, १२†; १६, ८†; १०; १७, १६†; १८, ४; १९, १२; ३७, १३; १४; क ६,३[२]; २५,१; २७, ६†; ३१, २; कौ २, ११९०†; शौ ६,२७,१†; ५९, १; ११,२, २८; १४, २, ४०†; पै २,५६, १-५; ७, ६, ८; ११,१,९; १५, २०, ४; २१, २; १६, १०६,८; १८,१०,८†; १९,१२,१३†; १४, १०; २०, ६,२†; ४२, ३[२]–६[२].

चतुष्पदी– -दी ऋ १,१६४, ४१; खि ४, ५, १६; तै ३, ३, १०,२; ¶मै ४, २, १३; ४, ३; शौ ९,१५,२१; १०,१,२४; ११, १२, ६; १३, १,४२†; पै १६, ३७,४; ६९,११†; १८,१९,२†; -दीस् ऋ १०, १३, ३; मा ८, ३०; का ९, ५, ३; शौ १८,३, ४०†.

चतुष्-पद,दा[a]– -दया तै ६, ४, २,५¶; -दा तै ¶२,२,११,५; ६,२,६; ¶३, २,९,१; ३;५,२, ११, १; मै २, १, ८¶; ३,१२, २१; ¶काठ १०,११; ३४,१२; -दाः मा २३,३४; का २५, ७, २; काठ ५०,५; क ४४,२¶[b].

चतुष्-पाद्[c]– -पात् ऋ ४, ५१, ५; १०, २७, १०; ९९, १०; ११७, ८; मा १२,९५‡[d]; १४, ८; २५; का १५, २,३;८, ३; तै २,३,१२,२¶; ४, २, ६, ५†; ३,४,३; ९,२; मै २,३,३¶; ८, २;५; काठ १२,६¶; १७,१; ४; २०,७¶; २९,१०¶; क २५, १०; २६,३; ३१,९¶; ४६, ३; कौ १,३६७‡[d]; जै १,३८,८‡[d]; शौ ४, ११,५; ६, १०७, १-४; ८,८,१४; १०, ८,२१; १३, ३, २५†; १९, ३१, ४; ३४, १‡[d]; पै १,६५,३; २, ८, ६; ३, २५, ४; ९,२०,४; १०, ५, ४; ११, ३,१; १५, १५,२†; १६, ३०, ४; १०२,८; १९, ४४, ७-१०; २०, २२, १; -पात्सु तै २, ३, १३,१; मै २,३,१; ३, ३, ९¶; काठ ११, ११; -पादः ऋ ८, २७,१२; ¶तै २, ४, ११, १; ६, ७, ३; ९, १; ३, २, ६, २; ५, १, १, १; २, ५, ३; ९, ५; ६, ३,११,५; ५,३, २; ¶मै १, ५,१०; १०,११; २,४,४; ३,२, १; ७, ५; ¶काठ २०, ३; ८; २४,५; ३०,८§[e]; ३६, ६; ¶क ३१, १[f]; ५; १०; शौ १०, २,६; पै १६, ५९, ७; -पादम् काठ १३, ९; -¶पाद्भिः काठ ३५, १९; क ४८,१७.

¶चतुष्-पाद[g]– -दाः काठ १९, ११[f]; २८,२[b]; क ३७,६.

¶चतुष्-पु(त्र>)त्रा[h]– -त्रा मै १,५,८.

चतुष्-प्राश्य–

¶चातुष्प्राश्य[i]– -श्यः काठ ८,१०; क ७,६.

चतुष्-षष्टि– -ष्ट्यै काठ ४२,५.

चतुस(:)[j] ¶तै २, ६, ७, ३; ९,१; ६, ३,११,४; ५, ३, २[२]; ३; ¶मै १, ६,८; ८,४; ३, ७, १०; ८,१; ४,१,१२; ५-६,७[२]; ७, ७; ¶काठ ६, ४; २८, २; ३१, ९; ३४, ११; ¶क ४, ३; ४४,२; ४७,९; शौ ११, २, ९; पै १६,१०४,९.

चतुस्-त्रिंशत्– -शत् ऋ १, १६२, १८; मा ८, ६१[k]; २५, ४१; तै ४, ६,९,३†; काठ ४६,

a) विप. (पशु-, त्रिष्टुभ्-, याज्या-), नाप. (छन्दोजाति-) बस. ।

b) सपा. चतुष्पदाः<>चतुष्पादाः इति पाभे. ।

c) विप. (जीव-, अश्व-, पशु- प्रभृ.), नाप. । बस. ।

d) पाभे. इते पृ १३०३ *k* टि. द्र. ।

e) पाभे. इते पृ १३०३ *n* टि. द्र. ।

f) सपा. चतुष्पादः<>चतुष्पादाः इति पाभे. ।

g) विप. (पशु-) । पा ५,४,१४० लोपाऽभावः उसं. ।

h) विप. (जाया-) । बस. ।

i) स्वार्थिकः अण् प्र. (पावा ५, ४, ३६ [वैतु. MW. <चतुष्- प्राश-]) ।

j) सुच् प्र. (पा ५,४,१८) चित्स्वरश्च । वा. किवि. द्र. ।

k) सपा. चतुस्त्रिंशत्<>त्रयस्त्रिंशत् (आश्रौ ३,१४, १० शांश्रौ १३,१२,१३ आपश्रौ ९,८,१; १०, १४;१३, १०;१४,१६-१७, १; २८,३; २१,१७,११ माश्रौ ३,४, ९; ५,६ हिश्र १,२६,१० च) इति पाभे. ।

५१†; -शता ऋ १०, ५५.३.
चतुस्त्रिंश- -शः मा १४,२३; का १५,७,२, तै ४, ३,८,१; ५, ३,३,५; मै २,८,४;४,४,१०[२]¶; काठ १७,४; २०,१३; ३७,७¶; क २६,३; -शम् ¶काठ ३७, ७; -¶शा. मै ४, ४, १०, काठ १५,१०;३३,६[२].
†चतुः-समुद्र[a]- -द्रम् ऋ १०, ४७,२, मै ४,१४,८.
चतुः-सहस्र[b]- -स्रम् ऋ ३०,५, १५
¶चतुः,स्-सीत[c]- -तम् तै ५, ४,११,१; काठ २१,४.
१चतुः-स्त(न>)ना[d]- -नाम् तै ५,१,६,४¶.
२चतु-स्त (न>)ना[e]- -ना मै ३,१,७.
३¶चतु,स्-स्तन,ना[f]- -नम् काठ ३०, ४; क ४६,७; -नाम् काठ १९,६; क ३०,४.
चतुः,स्-स्रक्ति[g]- -¶क्ति तै ६,६, १०,१; काठ २९, ६; ३०,७; क ४५,७; -क्तिः मा ३८, २०; का ३८, ५,३; मै ४, ९, १०; काठ ३६, १२¶; -क्तिना मै ४, ७, ७[१]¶; -क्तिम् पै १,८४,२;१६, ४१, १; -क्ती तै १, ८,९,३¶.
चत्(<तुर्)-रात्र[h]- -त्र तै७,१, १०,३¶; शौ ११,९,११, पै१६, ८३,१; -त्रम् तै ७, १,८,१¶; पै १६, ७१,१०; -त्रस्य मै ४, ७, ६[२]¶; -त्रेण ¶तै७,१,८,१;९,१[२]
चत्वार्[i]- -त्वारः ऋ १, १२२,१५; ५,४७,४; ७,१८,२३; ८, ७४, १४; ¶तै २, ६,१०,४; ३, ४, ८, ७; ५,७,२,३$[j]; ३, ४; ६, ५,६,१; ७,१,८,१[२], ४, ६, २; ११,४; ¶मै १, ५, ८; ६, ८[२]; ९, ७[२]; २, ३, ९; ३, ८, ८[२]; १०,५[२]; ४,२,१२; ४,६; ५,७; ¶काठ ९,१५[२]; १२, ११; १३, १५$[j]; २५, ७;९; ३३, ३, ४; ३४,७; ३५,१६; ¶क ३९, ५, ४०,२; ४८,१४, शौ १,३१,२; १९,४७,४, पै १, २२, २: ६, २०,४; १९, ५२, १५; -त्वारि ऋ १,१६४,४५; ४,५८,३; ५, ३०,१२;१४; ८, २,[४१ (२१, १८)], ९,७०,१; १०, ५४, ४, मा १७,९१†; का १९. १, ५†; ¶तै २,४,११,१, ३, २, ९, १; ३; ५,१,१,४; ४,५; २, १, २; ५; २,२; ३,४; ४,१; ३, १, ४; ४,६,५; ६,९, २, ६, १, २, ६; ६,३, ६, ११, ५, ७, १, ८, २; ४,११,३; मै १.६, २†; ११, ६¶; ¶२,२,२; ३,७;४,४;¶३, १,२; २,३[२]; ३, ८; ६, ५[२], ८, २; ¶४, २, १; ५, ७; ७, ५; ¶काठ १२,५; १४,६; १९, ४; २०,१[२]; १०, २१, ८; २२, ७; २३, २; १०, २५, १; ६; ३४, १२; ४०, ७†; ¶क ३०, २; ३१,३[२]; १२; ३५, १; ८, ३७, १; ३८, ४; ३९, ३, †कौ १, ५६०; २,७७३; जै १,५७,९†; शौ ८, २, २१; ९, १५, २७†; १४,१,६०; पै ८,१३,३†; १२, ७,१३; १६,५,१;१८,३;१८,६, ८; १९, १५, ८[k]; -¶त्वारिऽत्वारि तै २,३,२,२; काठ११,४.
चत्वारिन् -
चत्वारिं-शत्[l]- -शत् ऋ १, १२६,४; मा १८, २५[२]; का १९,८, २[२]; तै ४, ७, ११, २; शौ ५,१५,४; १९,४७,४; पै ६, २०,४; ८, ५,४; -शता ऋ २, १८, ५, -शते तै ७, २, १७-१८,१; काठ ४२, १;३;५-८.
चत्वारिंश-
†चत्वारिंशी- -श्याम् ऋ २,१२,११; शौ २०, ३४, ११; पै १३,७,११.
चत्वारिंश(त>) त्-मान[m]- -नम् मै १, ६, ४¶; काठ ८,५; क ७, १¶.

a) विप. (रयि-) । बस. ।
b) =४००० । समाहारे द्विस. पूप. प्रकृतिस्वरम् ।
c) विप. । बस. । उप.<सीता- ।
d) विप. । बस. पूप. प्रकृतिस्वरम् (पा ६,२,१;१६४)।
e) विप. । बस. अन्तोदात्तः (पा ६,२,१६३) । पूप. विसर्गलोपः ।
f) विप. (पात्र-, उखा-)। बस.। क. पूप. विसर्गलोपः ।
g) विप. (अंशुग्रह-, महावीर- प्रभृ.)। बस. ।
h) नाप. (यज्ञ-विशेष-)। तस. समासान्तः अच् प्र. (पा ५,४,८७)।
i) आमागम उदात्तः (पा ७, १,९८)।
j) सपा. चत्वारः (मंत्रा २,१,१० माश्रौ १,६,४,२१ पागृ ३,१,२ बौध २,६,११ च) <> बहुवः इति पाभे. ।
k) सपा. चत्वारि<>तिस्रः इति पाभे. ।
l) उप. <दशत्- इति PW. प्रभृ. (वैतु. पाका. ५, १,५९ पूप. <चतुर् + दशत्- इति, ततश्च शत् प्र. इति)।
m) विप.(हिरण्य-)। बस. ।

१तुरीय,या[a]– -†०य[b] ऋ ८,५२,७, खि ३,४,७; मा ८,३; का ८,१,२; तै १,४,२२,१; मै १,३,२६; काठ ४,१०; क ३,८; –यः ऋ ४,४५,१; १०,८५,४०[c]; मा १७,५७; का १८,५,८; तै ४,६,३,३; मै २,१०,५; ४,३,४¶; काठ १८,३[d]; शौ १,१६,१[d]; ३१,३[d]; १४,२,३†[c]; पै १८,७,३†[c]; –यम् ऋ १,१५,१०; १६४,४५[c]; २,३७,४; ८,३,२४; ८०,९; ९,९६,१९; १०,६७,१; खि ५,७,४,१८; ५,१०; ७,५,६,४¶; मै ३,१,५¶; काठ ६,७¶; क ४,६¶; कौ २,५२७†; जै ३,४१,३†; †शौ ९,१५,२७; २०,९१,१; पै १३,५,१७[c]; १६,१०९,९[f]; –या तै ३,४,२,२[f]; ३,५[f]; ४,३,११,२; मै २,१३,१०; काठ ३९,१०; शौ ८,९,१४; पै १६,१९,४; –येण ऋ ५,४०,६; शौ ७,१,१‡[g].

२तुरीय[h]– -यम् मै १,११,५¶; काठ १४,५¶; शौ १०,१०,२९[f]; –याणि मै १,११,५; काठ १४,५.

तुरीय-भाज्[i]– -भाजः पै १३,५,१८.

१तुर्य[j]– -र्यः क २८,३[d]; पै १,१०,३[d]; २२,३[d]; –र्येण पै २०,१,१‡[g].

तुर्य-वाह्[k]– -वाट् मा १४,१०; १८,२६; २१,१६; का १५,३,५; १९,८,३; २३,२,५; तै ४,३,३,२; ५,१; ७,१०,१; मै २,७,२०; ८,२; ११,६; ३,११,११; काठ १७,२; १८,१२; ३८,१०; ३९,७; क २६,१; २९,१; –वाहः मा २४,१२; का २६,३,२; मै ३,१३,१७; –वाहम् मा २८,२८; का ३०,३,५.

तुर्यौही– -ही मा १८,२६; का १९,८,३; तै ४,७,१०,१; मै २,११,६; काठ १८,१२; क २९,१; –ह्यः तै ५,६,१७,१; काठ ४९,७.

चतुस् चतुर्- द्र.

चत्त,त्ता– √चत् द्र.

चत्वार्–, चत्वारिन्– प्रभृ. चतुर्– द्र.

√चन्[l], चनिष्टत्[m] ऋ ८,७४,११[n]; चनिष्टम् ऋ ७,७०,४.

चन–

चनिष्ठ,ष्ठा– -ष्ठम् ऋ ५,७७,४; –ष्ठया ऋ ९,९,२[o]; –ष्ठा ऋ ७,५७,[४;७०,५]; ७०,२; ८,७४,८; –ष्ठाः ऋ ७,२०,८.

चनस्[p]– -†नः ऋ १,३,६; २६,१०; १०७,[३; ६,४९,१४]; २,३१,६; ३५,१; ६,४,२; १०,६; ७,३८,२; ८,१९,११; ३२,६; १०,११६,८; मा ८,७$; २०,८९; का ८,४,१$; २२,८,१०; मै ४,१२,४; १४,१५; काठ १२,१५; कौ २,४९८; ९६७; जै ३,३८,१२; शौ २०,८४,३; पै १९,३९,७?$[q].

√चनस्य, चनस्यतम् ऋ १,३,१.

[a]) विप. (आदित्य-, धामन्- प्रभृ.)। छ>ईयः प्र. आद्यक्षरलोपश्च (तु. पावा ५,२,५१ GW.; वैतु. या [१३,९] <√त्वर् इति)।

[b]) तु. पपा. भा. GRV. प्रभृ.; वैतु. उ. म., R [ZDMG ४८,६७८] =तुरीयम् इति; सा. [का. तै.], म. [पक्षे] =तृतीयम् इति।

[c]) =सपा. आपमं १,३,१ पागृ १,४,१६ कागृ २५,२२ बौगृ १,४,७ भागृ १,१६:२ हिगृ १,२०,२ जैगृ १,२१:६। आग्निगृ १,५,३:१५ वागृ १४,१० तु तुर्यः इति पाभे.।

[d]) सपा. तुरीयः<>तुर्यः इति पाभे.।

[e]) छन्दस्तः तुर्यम् इति ORN.।

[f]) =सपा. आपश्रौ १९,१७,१०। काठ १३,११;१२ तु पाठाऽभावः।

[g]) सपा. ऋ ४,१,१६ विशिष्टः पाभे.।

[h]) विप.। स्वार्थे अन् प्र. (पा ५,३,४९) नित्स्वरश्च।

[i]) विप. (आदित्य-)। उस. उप. √भज्+ण्विः प्र.।

[j]) =१तुरीय-। यत् प्र. इति तु विशेषः।

[k]) विप. (चतुर्हायन-गो-)। उस. उप. ण्विः प्र.।

[l]) =√कन् (तु. WAG [१,१२५ b] प्रभृ.)।

[m]) लेडर्थे लुङि शुडागमः उसं. (पा ७,४,१७ [तु. BSG.; वैतु. सा. <√चनिष्ठ<चनिष्ठ- इति, ORN. चनिषत् इति प्रस्तावुकः ?])।

[n]) सपा. चनि°<>जनि° इति पाभे.।

[o]) सपा. चनिष्ठया<>पनिष्टये इति पाभे.।

[p]) नाप. (अन्न-), भाप. (प्रमोद-, तोष- [तु. PW. प्रभृ.])। कर्मणि वा भावे वा असुन् प्र. (वैतु. <√चाय् इति [पाउ ४,२००] प्रभृ.)।

[q]) चने इति पाठे? यनि. शोधः।

चनो-धा[a]- -धा मा ८,७[2]; का ८,४,१.

चनो-हित[b]- -तः ऋ ३,२,L२(५,४,२)],७; ११,२; ९,७५,१,४; मा २२,१६; ३३,७५; ९२; का २४,४,८; ३२,६,६; तै ४,१,११,४[c], मै ४,१०,१; काठ १९,१४; कौ १,५५४; २,५०; जै १,५७,१; ३,५,९

चनु,>नु ा[d] ऋ १,१८,७; २४,६; ५५,१; ५; ७४,७; ८१,L५(७,३२,२३)],८४,२०,१००,L१५(१६७,९)], १०५,३; ११३,८; १३६,१; १३९,२; ५[2]; १५०,२; १५२,२; १५५,५; १६६,१२; १९१,७; २,१६,२; ३; २३,L५,८,१९,६(१०,१२६,१)]; २४,१२; २८,६; ३,३०,१; ३६,४; ४,१८,८; ९; ३०,३; ३१,९; ५,३४,५; ७; ४१,१३; ४२,६; ८२,२; ६,३,२; २०,४; २६,७,४७,१; ३; ४८,१७; ५४,९; ५९,४; ६९,८; ७५,१६; ७,१८,९; ३२,१,१३; १९; ५९,३; ८२,७,८३,२; ८६,६,१०४,३,८,१,५,२,१४; २३,१५; २४,१५; २८,४; ४७,७; ५१,७; ५२,७,५५,५,६४,२,६६,L(१,८४,१९)१३], ६८,१९; ७८,१०; ९१,३[2], ९,६१,२७; ६९,६; ११४,४; १०,३३,९; ३९,११; ४८,५; ४९,५,१०,५६,४; ५९,८; ६२,९; ८५,३; ८६,११; ९५,१; ११२,९; ११९,६; ७; १२८,४; १२९,२; १५२,१; १६८,३; १८५,२[e]; खि ३,३-४,७,७,५; १५,१७; ४,५,१२; ११,३; ५,११,४; ७,२,४; मा †३,३२[e], ३४; †८,२; ३; १६,४७; १७,१४; ४५†; २३,१८; ३२,५,३३,२७[2]†; ३४,३; १८†; ४१†; का †३,३,२४[e]; २६; †८,१,१; २; १७,८,१; १८,१,१४,४,१३†; २५,५,१; ३२,२,१०[2]†; †३३,१,१२; २,४; तै †१,४,२२,१[2],५,६,४; ८,४; ७,१३,१; ¶२,२,९,२;४,३,१;५,१,२;६,८,६[2],७; ३,२,११,२†; ४,५,१०,१,६,१,४;४,५†;७,१४,२†; १५,६; ¶५,५,४,३[2];६,८,४; ६,३,५,१¶; ७,१,६,७†; ¶२,२,३; ५,३;४[2];४,८,२¶; १९,१; २[2]; ३[2]; मै १,३,२६[2]†, ५,४[2];†; ११†; ६,८¶; २,¶१,३; ११; २,७¶;४,४†,९,९; १०,१. ¶३,१,९; ३,१; ४,३; ६,६;७,३,८,१,५; १०,५,१२,२०$; ¶४,२,७; ४,५; ६,४[2]; १४,९†; काठ ४,१०[2]†; †७,२[2e]; ९[2];८,१७†;१०,०¶; ११,४¶; १२,१४†, १७,१६; १७; २१,२¶; २२,७¶; ¶२५,४; ८; २६,७¶, ३८,१३, ४०,१०†, ४४,८[2]; क ३,८[2]†; ५,२[2]†[e]; २७,६; २८,१; ३१,१७¶; ३५,१¶;३९-४०,१; ४१,५¶; †कौ १,१०४; २२५; २४१,२८४; २८७[2]; २९१; ३००; २,५६५; ७०५; ७२०; ८६१; १०२५; १०७४;११४७;११५५;१२१३; १२१४$; †जै १,११,८; २४,३; २५,९; ३०,२; ५[2];९; ३१,८; ३,४४,१०; ५९,१२,४,७,१०; २६,४, शौ १,२०,४†, ३,१९,८†; ४,५,२; २५,२; २६,६; २८,५,३४,३; ५,३,४†; १९,१०; ६,५७,३; १२७,१; १३०,३; ७,८,१; १०,३†; ३८,१; ३९,४; ४५,१†; ८,४,३†; ८,६; १९; ९,२,१०,२४; ११,४; १०,५,२३; ७,३७; ८,१६,४४; ११,६,२१; २५; ११,१३; २०; १२,१९; १२,१,१८,२३–२५; १८,१,४८†, २,२४; ३२†; २०,५९,४; ८२,२,९३,२; १२६,११; १२७,१४$; पै १,५६,४,६०,४; ९०,१; १०१,४; १०७,४; २,९,३; ८८,१†, ३,२९,५; ४,१६,४†; २६,४[2]†; ३४,२; ३६,५; ३७,३;४०,१; ५,४,४†; ९,८,१५,५; २१,४; २२,३; ३२,२; ६,२२,४,२२; ८,३,४; ९,१९,३; २५,१६[2],१७;१०,१२,९; १२,६,११; १३,३,१४,१०,११;

[a]) विप. (सोम-)। पूप. गति· द्र. (पावा १,४,६०)। गस. विकृन्तम्।

[b]) विप. (अग्नि-, सोम-)। गस. कृनन्तरस्य ग. स्वरः (वैतु. सा. ऋ ३,११,२ बस. वा चस. वाऽन्यत्र बस. इति च)। तै ४,१,११,४ षस. उप. भाप. इति।

[c]) वैतु. पपा. नावग्रहः (तु. WIS L१३,४६])। इह पूप. =मनुष्य- इति सा.।

[d]) समुच्चये अवधारणे च नि.। व्यु.?। पपा. नावग्रहः (वैतु. कौ. पपा. च, नु इति)। च+नु (निषेधे) इति नि. समाहार इति वाच. PW. प्रमृ. च।

[e]) सपा. चनु (माश २,३,४,३७ आपश्रौ ६,१७,१० च)<>सताम् इति पाभे.।

१६,९, ३†; २३,१; ५; ३०,९; ७८, १-३; १०२, ५; १०६, ७; ११६,५;१३०,३; १७,३,४-६; १८, २५, १०; १९,२, ६; १०, ५†; २३, ४; ३०, १०; ३७, ६; ४४, ११-१५; ५०, ८; २०, १,६; १५,३†; २४, ८; ४६, ३; ६१,८[२].

चनु-, चुनस्-, चुनिष्ठ-, चनो-धा-, चुनो-हित- √चन् द्र.

√चन्द्[a]

चुनिश्चदत्- -दत् ऋ ५,४३,४.

चन्दन[b]- -नेन खिसा २६,१५.

चन्द्र, न्द्रा[c]- -ऽन्द्र ऋ ६,६,७; शौ २,२२,१-५; -ऽन्द्र ऋ ५,१०, ४; -न्द्रः ऋ १,१५०,३; ८,४, ९[d]; मै २, ९, १; शौ २, १५, ३; ३,३१,६; ४,३९,८; १५,६, ५; १९,२७,३; ४३, ४[२]; पै ६, १९, ६; ७, १४,४; १०, ७, ३; -न्द्रम् ऋ २,२,४; ३,३,५;३१, १५[e];४,२,१३[e];६,६,[(४,४४, ६)७];८,६५,११[e];१०,८५,३१; १०७,७; मा ४,१८; २६; १२, १०४; का ४,६,२; ९, १; १३, ७,३; तै १,२,३,२;७,१; ४,२, ७,१; ६, १, ४, ८; मै १,२,४; ५; २, ४,५¶; ७,१४; ३,७,५; ४,८, २¶; काठ २, ५; ६; ७, १२†; १६,१४; २४, ६[२];¶; क १,१७;१९; २५,५; ३७,७[२];¶; शौ १,३,४; १२, २, ५३; १३, ३, १०; १४,२,१०†; १९,२६, २; पै १, ८४, ८; ४, ३, १; ७, १५,७; १५, २,७; १७, ३५,३; १८,८,९†; १९, ४०, ६[f]; २०, ४, ६;५५,५; -न्द्रस्य शौ १५, ६,६; १९,२७,५; पै १०, ७,५; -न्द्रा ऋ १, १५७, १; ३, ६१, ७[g];४, २३, ९;९,९७,५०; मा ४,२१; का ४, ७, १; तै १,२, ५,१; मै १, २, ४; काठ २, ५; क १, १८; †कौ २, ७७७, ११०८; -न्द्राः ऋ ७, ३९, [७;४०,७; ६२,३];९,६६, २५; १०,१२१,९; मा १२, १०२†; †का १३,७,१;२९,४,४; तै १, ८,१२,१; ४, २, ७, १†; ६,४, २, ४¶; मै २, ६,८; ७, १४†; ४,४,२; काठ १५,६;१६,१४†; क २५, ५†; कौ २, ६६०†; जै ३, ५५, १†; -न्द्राणि ऋ ५, ४२ [३ (७, ४०, १)]; ९, ६९, १०; मा ४, २६; का ४, ९, १; तै १,२,७,१; मै १,२, ५; काठ २, ६; २४, ६; क १, १९; ३७, ७; -न्द्रान् ऋ ८, २०, २०; -न्द्राभिः ऋ ६, ६, ७; -न्द्राम् खि २, ६, १; ५; १४[h]; -न्द्राय मा २२, २८-३०; ३९, २; का २४,१४,२;१६,१; १७,२; ३९, १, १; मै ३,१२, ११; काठ ३५,१०, शौ ४, ३९, ७[२]; १९, ४३, ४; पै ५,३५,४[२]; -न्द्रासः ऋ ३,४०,४; शौ २०, ६, ४†; -न्द्रे मा ८, ४३; का ९, ६, २; शौ १९, २७, १० ; पै १०, ७, १०; -न्द्रेण ऋ १, ४८, ९; १३५,[४; ४,४८,१-४]; मा ४, २६; १९, ९३[i]; का ४, ९, १; २१, ६, १४[i]; तै १, २, ७, १; ८,१२,१; मै १,२,५; २, ६,८; ४,४,२; काठ २,६;१५,६; २४, ६[२];¶; ३८,३[i]; क १,१९;३७, ७[२]; ¶; शौ ४, ३९, ८; पै ५, २८,६; ७,५,९;२०,४,६; -न्द्रैः[d] कौ १,२७७; जै १,२९,७.

¶चन्द्र-तर- -रम् काठ ३०, १; क ४६,४.

चन्द्र-दक्षि(णा>)णा[j]- -णाः मा ७,४५; का ९, २, ५; तै १, ४, ४३,२; ६,६,१,३; मै १,३, ३७;४,८,२; काठ ४,९; २८,४; क ३,७; ४४,४.

चन्द्र-निर्णिज्[j]- -र्णिक् ऋ १०, १०६,८.

चन्द्र-बुध्न[j]- -ध्नः ऋ १, ५२,३.

?चन्द्रमाग- -गाः पै ४, ४०,५.

चन्द्र-म(त्)ती- -ती पै १९, ३९,२.

a) धा. कान्तौ [तु. या ११, ५], दीप्तौ, आह्लादने च वृत्तिः।

b) नाप. । कर्तरि वा कर्मणि वा प्र. । °न्दु° इति स्वरः? ।

c) विप. (भानु-, उपस्-, २अप्- प्रभृ.), नाप. । कर्तरि वा कर्मणि (तु. दु. [या ११,५]) वा रक् प्र. ।

d) सपा. चन्द्रः <> चन्द्रैः इति पामे. ।

e) श्चन्द्रम् इति संहितापाठः (तु. आ ४,८४) ।

f) °चन्द्रम् इति पाठे? यनि. शोधः । तु. सपा. शौ ६,१२४,३ सुमृद्धिः इति पामे. ।

g) पाठे? चन्द्रम् इति शोधः (तु. वें.,B [ZDMG ४८,६८१]; वैतु. पपा.? सा. GW. यनि. इति) ।

h) सपा. खिसा ११,१४ सूर्याम् इति पामे. ।

i) चन्द्रेण (तैब्रा २, ६, ४, ६ च) इति पाठस्य स्थाने सपा. मै ३,११,९ शुक्रं न इति पामे. ।

j) विप. । बस. ।

चन्द्र-मस्[a]– -०मः शौ ७, ८६, २‡[b]; १४, १, २४‡[b]; पै १७, २६, १०; –मस ऋ १, ८४, १५; मा २४,३५[c], का २६,७, ५[c]; तै ५,७,२२,१; मै २,१३, ६†, ३, १४, १६[c], काठ ३९, १२†; ५३,१२; †कौ १,१४७; २, २६५; †जै १, १६, ३; ३, २२, १२; शौ २०, ४१, ३†; पै १६, ७२, ४, –मसम् मा २३, ५९;६०; का २५,१०,७; ८; मै २, १३, १५; काठ ३७, १२¶, –मसा ऋ १०, ६४, ३[d]; तै ७, ३, १४, १; काठ ३५, १५¶; ४३,४; शौ १३, ६, ७, –मसि मा १, २८; २३, ४; का १, ९, ६; २५, २,२; तै १, १, ९, ३; ५, २, ३, ३¶; मै १, १, १०; काठ १,९; २५, ५¶; क १, ९; ३९,२¶; शौ १०, ३,१८; ११, ७,१३; पै १६, ६५,२;१५४,४, –मसे मा ३०,२१; का ३४, ४, ३; तै १,८,१३,३; ५, ५, १५, १[c]; ७, १,१५, १; १७, १; ५, २३,१; मै ३, १२,७; १०; काठ १५,३; ४१,६;८; ४७,५[c]; ५१, ४; –मा. ऋ १,२४,१०; १०५, १; ८, ८२,८; १०, ८५, १९[b]; ९०,१३; खि ७,७,८, मा १४, २०; १८, ४०; २३, ४; १०; ४६, ३१, १२†; ३२, १; ३३, ९०†, ३९, ६; का १५, ५, ६; २०, २,३; २५, २,२: ३,७; ९, २; ३५,१,१२†; ३,१; ३९, ४, १; तै २,४,१४,१†; ¶५,५,१; ४; ३, १,६,३, ४,५,१; ७, १; ९,६¶, ४,३,७,२; ५, ७, २५, १; ६, ४,१०,२¶; ७, ४, १८, २; ५, २३,१; २५, १¶; मै २, १,५¶; २, १३[2]¶; ८, ३; १२, २, ३, १२, १७; १९; ¶४, २, १; ३, ५[2]; ५, ४; ६, ३[2]; १२, २†, काठ १०, १२†; ¶११, ३[2],५, १२,८[2]¶; १७,३; १८, १४; २७, ८¶; ३५, ११; ३७, ९; १०¶; ११¶; ४४,७; ४५, ५; क २६,२; २९,३; ४८,११; कौ १,४१७†; जै १, ४०, ९†, शौ ५,२४,१०; २८, २; ६,८३, १, ८६, २; ८, १११२; ८, २३, ९, २,२४; १०, ६, १०; ७, २; १२, ३३; ११, ६, १२; ८, ७; ९,२; १२,१६; १५,१५,५;१८, २; १८, ४, ८९†, १९, ६,७†; ८,१; १९, ४; †पै १, २१, २; ४,३,६; ८,१०; ६,५,३; ८,६, ९; १७,४; १०, १५,१०; १४, ३,१९; १५,७,५; १३,६; १६, २,२; २२, २; ३१, ४; ४३, २; ७८,१, ८२,२; १७, ७, ४; ८, ३; १०, ४; †१८, ३, ३; ३२, १४; १९, ५१, २.

चान्द्रमस[e]– -साः शौ १९, ९, १०.

चन्द्रमसा[f] खि ३, २२,७.

†चन्द्र-रथ, था[g]– -थः ऋ १, १४१, १२; –थम् ऋ ३, ३,५; काठ ७, १२; –था ऋ ३, ६१, २; –थाः ऋ ६,६५,२.

चन्द्र-वत्– -वत् ऋ ५,५७, ७; –वता ऋ ३, ३०,[२०;५०,४].

चन्द्र-वर्ण, र्णा[h]– -र्णाः ऋ १, १६५, १२; मै ४, ११, ३†; काठ ९,१८†; पै ४,३,३.

चन्द्र सूर्या(र्य-अ)ग्नि–वर्णा (र्ण—आभ>)भा[i]– -भाम् खि २, ६[3],२३.

चन्द्रा[f] खि ३,२२,८.

†चन्द्रा(न्द्र-अग्र>)ग्रा[j]– -ग्राः ऋ ५, ४१, १४; ६,४९, ८, मा ३४,४२; का ३३,२, ५; तै १, १,१४,२.

चन्द्रा(न्द्र-आभ>)भा[k]– -भाम् खि २,६[3],२३.

चन्द्रिन्– -न्द्री खि ५, ७,१, ३; मा २०, ३७; २१,३१; का २२, ४,२; २३,४, ३; मै ३, ११, १;

[a]) नाप. (चन्द्र-)। व्यु.?। पपा. नावग्रहः । पूप. (भाप. =आह्लाद-)+मस्– (<√मा ⌊माने⌋ कर्तरि कृत्⌊तु. पाउ ४, २२८⌋) > तस. पूप. प्रकृतिस्वरम् (पा ६, २, ४२), यद्वा पूप. (विप.) + मस्– > बस. (तु. या ⌊११,५⌋ सा. ⌊ऋ १, २४,१०⌋ भा. ⌊तै १, १, ९, ३⌋ SE ⌊७७, १६५-६⌋ प्रभृ.)। या. ⌊पक्षे⌋ <चायत्–, चारु–, चिरम्–, चम्–+√द्रम् इति वा ।

[b]) सपा. °मः <> °माः इति पाभे. ।

[c]) सपा. °मसः <> °मसे इति पाभे. ।

[d]) विप. [सूर्यामास्- (तु. वें. SE ⌊१६६⌋; वैतु GW. प्रभृ. नाप. द्वस. इति)] ।

[e]) विप. (ग्रह-)। तस्येदमीयः अण् प्र. ।

[f]) सूर्य- इत्यनेन द्वस. यद्र.। अन्यत् पृ ८२६ j टि. द्र. ।

[g]) विप. (अग्नि-, उपस्-)। बस. ।

[h]) विप. (मरुत्-, रश्मि-)। बस. ।

[i]) विप. । द्वस. > पस. > बस. । पाठः स्वरद्वयोपेतः सु-शोध्य॰ ।

[j]) विप. (द्यो-, शुरुध्-)। बस. ।

[k]) विप. (लक्ष्मी-)। बस. । °भा– इति स्वर॰? ।

२; ४, १३,२; काठ ३८,६.

चप्य[a]– -प्यम् मा १९, ८८; का २१, ६, ९ ; मै ३, ११, ९ ; काठ ३८, ३.

?चवूम् पै १७,१५,१०.

√चम्

चमस[b]– -सः ऋ ४, ३५,४; १०, १६, ८; १०१,८; तै २, ५, ९, ३[2]; ३,१,२, ४[2]¶; काठ ३५, १६¶; ३८, १३†; क ४८, १४¶; शौ ७, ७७, ३; ८,१४, २; १०,८,९; १६, ३, ३; १८, ३, ५३†; १९, ४९, ८?[c]; ५८, ४†; २०, १३४, ५[d]; पै १, ११०, ४; १६, १०१, ५; २०, १२, १; –सम् ऋ १, २०, ६; ११०, ३; १६१, १; २; ५; ४, ३५, [२; ३६, ४]; ३; ५; १०,१६,८; ६८, ८; तै ३,१,२, ४[2]¶; ९, २; ¶मै ३,९,३; ४, ८, ८[2]; काठ २३, ११†; ३०, ६; ३५, १६¶; क ४८, १४¶; शौ ६, ४७, ३; १८, ३, ५३†; ५४; २०, १६, ८†; १९, ४३, १२; –सा ऋ ४,३३, ५; –साः ऋ १,५४,९; मा १८, २१; का १९,७,३; तै ४,७,८, १; मै २, ११, ५; ३, ४, १; ४, ४, ७¶; काठ १८,११;२१,११; क २८, ११; –सान् ऋ १,१६१,४; ९; ३,६०,२; ४, ३३, ६; १०,२५, ४; मै ४,४, ७¶; –से ऋ १०, ९६, ९; ¶मै ४, ५, २; ६, ६; काठ २८, १¶; क ४४, १¶; शौ २०, ३१, ४†; –सेन ¶मै ४,२, १३; ५, २; शौ ७,११५, ३; पै २०, १२,४; –सेषु ऋ ८, ८२, ७; मा ८, ५८; का ९, ७, ६; कौ १, १६२†; जै १, १७, ८†; –सैः मा २३,१३; का २५,४,१; तै ७,४,१२, १; काठ ४४,१.

चमसा(स-अ)ध्वर्यु[e]– -र्यवः मै ४, ४, ७¶; शौ ९, ११, ३; पै १६, ११६, ४; –र्युः मै ३, ९, ३¶; –०र्यौ तै ६,४,३,३.

†चमू[f]– -मू ऋ ५, ५१,४; ८, ४, ४[g];७६,१०; ९, ४६,३; १०७, १८; १०, २४, १; मा ८, ३९; का ८,१४, १; तै १,४, ३०,१; कौ २, ३३८; १०७२[g]; जै ३, २८, १०; शौ २०, ४२, ३; –मूषु ऋ ३,४८,४[g];८, ८२,७; ८;९, २०, [६ (३६,४; ६४,५; ६५,६)९९,६]; ६२,१६; ६३,[२; ९९,८]; ९२,२; ९३,३; ९७,२१; ३७;४६; कौ १,१६२; २,३२३; ७०७; ७७०; जै १,१७, ८; ३, २६,९; ५८,४; –म्वः ऋ ८, २, ८; जै ४, १६, ९; –म्वा ऋ ३, ५५,२०; –म्वि ऋ १०, ९१, १५; मा २०, ७९; का २२, ७, १३; मै ३,११,४; काठ ३८,९; –म्वोः ऋ १,२८,९; १६४,३३; ४, १८, ३; ६,५७,२; ९, ३६, १;६९,५; ७१,१; ७२,५; ८६, ४७;९६,२०;२१; ९७,२; ४८; १०३,४; १०७,१०;१०८,१०; कौ १, ४९०; ५१३; २, ३६२; ७५०; १०३९; जै १, ५१, ४; ५३,३; ३, ३०, ५; शौ ९,१५, १२; पै १६,६९,२.

†चमू:ष(<स)द्[h]– -षत् ऋ ९, ९६, १९; कौ २, ५२७; जै ३,४१,३; –पदः ऋ १,१४, ४; ५४, ९; ९,८,२;७८,२;१०, ४३,४; कौ २, ५२९; जै ३,४१, ५; शौ २०,१७,४.

?चम् पै ६,२२,२४.

चमा[i] काठपुष्पि १.८.

?चमि काठ ३१,१४[j].

चम्रिष[k]– -म्रिषः ऋ १,५६,१.

चम्रीष[l]– -षः ऋ १,१००,१२.

चयन– √चि द्र.

[a]) नाप. (यज्ञीयपात्र-विशेष-) । व्यु. ? ।

[b]) नाप. (पात्र-विशेष-) । करणे वा अधिकरणे वा असच् प्र. (या १०,१२ पाउ ३, ११७) ।

[c]) पाठे? तमस- >–मसा इति शोधः (तु. सस्थ. टि. ? न विष्णो) । एतदनु सपा. पै १४, ४, ८ तपसः इत्यस्यापि शोधः द्र. ।

[d]) RW. पाठः द्र. ।

[e]) नाप. (अध्वर्यु-विशेष-) । मध्यमपदलोपिनि कस. पूप. प्रकृतिस्वरम् (पा ६,२,१०) ।

[f]) वप्रा. । नाप. स्त्री. । करणाधिकरणयोः ऊः प्र. (पाउ १,८०) ।

[g]) सपा. चमू सुतम्<>चमूषु इति पाभे. ।

[h]) विप. (द्रप्स-, सोम- प्रमृ.) । उस. क्विबन्तम् ।

[i]) अर्थः व्यु. च ? । च मे >यनि. नामकरणं संभाव्येत ।

[j]) अर्थः व्यु. च ? । सपा. ?चमि<> जामिम् (तैब्रा ३, ७, ५,१३ आपश्रौ ३,१२,५ माश्रौ १,३,५,२६ च) इति पाभे. ।

[k]) अर्थः व्यु. च ?। पपा. नावग्रहः । नाप. । <√चम् इति स्क. प्रमृ., चमस–+इष्– > कस. इति सा. ।

[l]) अर्थः व्यु. च ? । नाप. (तु. वें. स्क.सा.; वैतु. व्यप. इति ?GRV.)। शिष्टं k टि. द्र. ।

२चयमान[a]–
१चायमान्– -नः ऋ ६, २७, ८; –नाय ऋ ६, २७,५.
२चयमान–, चयितव्य– √चि द्र.
√चर्[b], >चारि, चरते पै ४, २, १; चरति ऋ ४,३८,४; ६,६१,८; ७,४६, ३; ५५,६, ८,३९, १[c]; १०,४,४; १६,५;८८,६; तै २, ३,६,४¶; ४,१,४,१[d]; ३,११, ५, ¶मै २, ५, ४; ३, ७, १; काठ १०, ५¶; शौ ४,५, ५†; १६, २[२], ७, २१, ६; १८, २, १०†,१९,५६,४[e]; चरति ऋ१, ९५, १०[c]; ११३, १३; १४५, ४; १६४, ३०; ३, ३०, १४; ३८,४; ५४,२; ५५,६; ८;[६[c]; (१०,४,२)[,५८,१; ५,४४, ८; ६३,४; १०,७१,५;१०१,११[c]; १०९, ५; १६८, ४, १८९, २[f]; मा ३, ७†[f]; ५,४; २३,९;१०, ४५;४६; ३१, १९; ३३, २२†; का ३,१,७†[f]; ५,१,४; २५, ३, ६; ७; ९, १; २; ३२, २, ५†; ३५,२, ३; तै १,३, ७,२; १४, २†; ५,३,१†[f]; २, १, ७, ७¶; ४,३,११, १; ६, १, ११, ६¶; ७,४,१८,१[२],५,१,२¶; मै१,२, ७,६,१†[f]; ८, ७¶;१०, ११¶: ¶२, १, २; ४,२; ५, ४; १३, १०$[c]; ३, ५, ५¶; १२, १९[२]; ४, ¶२, ३; ७;१४,९[२], ¶काठ ३,४$; ७,१३†[f], १०,१;३; ४; १२,४, १३,१०;२३,५;२४,७; २८,२;३०,९;३६,५,३७,९[२]$; ३९,१०†;४४,७[२]$, क २,११; ६,४†[f],३६,२¶;३७,८¶,४४, २¶; कौ २, ७२७†[f]; ३,४,१; ५,५†[f]; †जै २, २,९,६,४[f],३, ५९,१९[f]; शौ ३, १०,४; ४, ८, १; ३†,१०,७;११,२; ३[c]; ३९, ९; ५,१७,५; १८,१३; ६, ३१, २†[f]; ८, ९,११; ९, १,४; १५, ८†; १०, ८, १२;१३; ११, २, १२; ६, २०[c]; ७,१; २३; १२, ४, ३७; २०, ४८, ५†[f]; पै १, ४६,२; ९२,२; १०४,४;१०७, ३,३,३,५;२५,३,५; ४,२,३†, ६,५;२५, ७;५,१०,९,३२,४; ६,८,३,६;१४,५, ८,१४,१०†; ९, १५, ५†; १६, ३; १७, ४; १३,९, १; १४, १६; १५,२२, ३; १६, १९, ३; २२,१०, ३२, ४; ६८, ९†; १०१, ८; १०२, २, ३; १०५, २; १५१, १०; १५३, १; १५५, ४; १७, १६, ८[g], १९,७; १८,१८,१०; १९, ३४, ११[h], ४५, १२†; २०, ४, ४; १९, २; ४३, ७; चरतः ऋ ६,२७, ७[c]; मा २०, २५; २६; का २२,२, २; ३; चरत. ऋ १, ९५,१; १०२, २; ११३, २;३; २,२४,५; ८,२९, ८; १०,१४, १२[i]; २७, १७[c]; ८५, १८; खि ३,२२,५, ६;९; १०; मा ३३, ५†; का ३२,१,५†; मै ४,१२, २†, काठ १३, ५†; †कौ २, ११००; ११०१; शौ ७, ८६, १†. ११,२,१४; १३,२,११†; १४,१, २३†, १८,२, १३†; पै ५. २२, ८; ८, १४, १†; १०, ९,१०†[i]; १६,१०५,४; †१८, ३, २; २१,५; १९, ५२, ९†[i]; २०, ४६, ६; चरन्ति ऋ ४,६, १०; ५१, ६; ५,३१, १२; ४७, ५,६,५८,३;८,२०,१८;९,४१, ३; १०,१०,८; ७१, ९, खि ४, ११, ११[j], खिसा २७, ७[k]; मा २,३०; का २, ७, ३; ¶मै १, १०; १९; ३,९, ५[l]; ६[l]; ४,५, १, १४, १६†; कौ २, २४४†; †जै ३,२१, ९; ४,२५, ५; शौ ४, २७,४, ६, ५१, ३‡[l]; ११, १२,८; १२,१,४९; १८,१,९†; २,२८; १९, ६६,१; चरन्ति ऋ १,१४,५[m], १६३,११; ४,५१, ९; ७,३३,९; १०,४७,७; ८२, ७;१४२, २; खि १,८, २; †मा- १७, ३१, २९. २२; †का १८, ३,७; ३१,३,११; तै १,८,१४, २[n]; †४, ६,२,२;७,४;६,२,२,

[a]) व्यप. (राज-विशेष-) । व्यु. ? ।
[b]) धा. गतौ भक्षणे च वृत्ति. ।
[c]) तु. सस्थ. टि. अन्तर् ।
[d]) सपा. चरति <> चरसि (माश ६, ४,३,४ च) इति पाभे. । [e]) सपा. चरति <> चरन्ति इति पाभे. ।
[f]) सपा. चरति (माश २, १,४,२९ च) <> चरसि इति पाभे. । [g]) सपा. चरति <> विन्दति इति पाभे. ।
[h]) सपा. चरति <> अचरत् इति पाभे. ।
[i]) पृ १९७ सस्थ. अनु···चरतः इत्यत्र यनि. च अनु (जनान् इति युक्तः क्रप्र. [तु. सा.]) इति च शोधः ।
[j]) सपा. खिमा ३३,१० कल्पयन्ति इति पाभे. ।
[k]) सपा. चरन्ति <> तरन्ति <> सहन्ते इति पाभे. । [l]) सपा. चरन्ति <> चरामसि इति पाभे. ।
[m]) सपा. चरन्ति <> चरन्तु इति पाभे. ।
[n]) सपा. ताः···चरन्ति <> ताः··· क्रियन्ति <> प्र···चरन्ति (माश ५,४,२,५ च) इति पाभे. ।

४¶; ७,५, १, ४¶; मै २,१०, ३†; ¶३, ८,२; ९,५[२]; १०,१; ¶४,६,४;८,५;१४,९†; ¶काठ १२,१२; १८,१†; २०,२; २३, ५; २६,७[२]; २९,२;५; ८;१०; ३३,१; ३४,५[२]; ४६,३†; ¶क २८,२†; ३१,४; ३६, २; ४१, ५[४]; ४५,३;६;४६,३; शौ ११, ७, १३; १२, १, १५[a]; २,४१; पै ३,८,४[b]; ४,३५, ४; ५,१०, ७; २९, १; ६,१०, ३; ८,१९, ६; ११,३,७[c]; १३,४,१५; १४, १,८; १५,३, ६; १६,१५०, ५; १७,५, ५[d], ७; १४,२; ३४,२; १९,४३, ५‡[e]; चरसे मै ४, ९, १[f]; चुरसि ऋ ३, ३०, ४; मा ११, ३९[g]; का १२,४, २[g]; मै २,७, ४[g]; ३,१, ५[g]; काठ १६, ४[g]; शौ ३, ६,४; चरसि ऋ ८, ३३, ८; १०, ४,[(३, ५५, ९) २[h]]; कौ २, १०४७†; शौ १३, १, ४०[i]; †२०, ५३, २; ५७, १२; पै ५,१, ६; चुरथ शौ ३, ९,४; पै ३,७,५; चुरामि तै ३, ३, ८, २; शौ ३,१५, ५;६; ६, ११७, १; चरामि ऋ १,१६४, ३७; १०, ९५, १६;१०८, २; १२५, १; खि ४, १, १; तै ६, ४,५, १¶; †शौ ४,३०,१; ९, १५,१५; पै ४,११, ३; ५,३३, १[j]; १६, ४९, १०; ६९, ६†; १९, ३९, १२; ४१, १०; ४९, ३; २०, १५, ४; चुरावः तै १, ५, १०, १; मै ४, १४, १७?[k]; काठ ७, ३; क ५, ४; चरामहे पै १९, ४९, ७; चुरामः शौ ६, १३३, १[j]; †चुरामसि ऋ १, ५७,४; ७,८९,[५; १०, १६४, ४][c]; तै ३, ४, ११, ६[c]; मै ४, १२, ६[c]; काठ २३, १२[c]; कौ १, ३७३; जै १,३९, ४; शौ ६,४५,३; २०, १५, ४; पै १९, ३६,६; चरामसि ऋ १०,१३४, ७; कौ १, १७६†; जै १, १९, २†; पै १, ६५, २; ११, ७, १; चुरत् ऋ ३, ४४, ३[l]; १०, १२३,५; चरत् ऋ १,१७३,३[l]; पै २०, ४२, ७; चरात् पै १९, ३२, १२?[m]; चरन् पै २०, ३७, ५; चुरान् ऋ ८, ९२, ३३; चरतु शौ ९, २, १४; पै १६,७७,४; चरन्तु पै ७, ८, ५; १२, १,६‡[n]; १७,२, ६[n]; २२, १४; चर ऋ १, १०, ३; १०, १६४,१; खि ७, ७, ३; मा ८, ३४†; का ८,८,१†; काठ १०, ६¶; कौ २, ६९६†; जै ३,५६, २३†; शौ ३, २,३; ४, १७,८; ६,१३९, २; ४; ८,१,१२;१८, ४, ३१; २०,९६, २४†; पै १, १३, ३[o]; २, ६,२;३; ८,६;२६, ५; ५, २०,३; १३,१, १६;१६, २,२; १९,३८,४†; २०,३८,१; चरतात् पै ४,६,७?[p]; २०,४९, २; चरत तै ३, ३, ९, १[q]; मै १,२,३[r]; शौ ३,६,९[r]; ६, ६७, २[s]; ९, ४, २४[r]; पै १९, ६, १४[s]; चराणि पै ८,२०, ५; ९; १७,२८,२;२०,४४, १; अुचरत मा ९,९; का १०, २,६; तै ६, ४, १०, २¶; शौ ६, ९२, २[t]; अचरत् ऋ १,१०३, ३; ३,४८, ३; ४, ३, १०; २४, ९; १०, १०२, ८; ¶तै २, ३,७,१; ७, १, ५, १; ¶काठ ११, ४; १३, ५[२]; २३, ३; शौ ५, ४, ४; ६, ९५,२; १९, ३९,७; पै ४,११, १;२?[u]; ७, १०,७; ९,१८, ६[v];

a) सपा. चरन्ति <> चरन्तु इति पाभे. ।

b) पाभे. कृते पृ १३११ *e* टि. द्र. ।

c) सपा. चरन्ति<>तरन्ति इति पाभे. ।

d) सपा. चरन्ति<>संचुरन्ति इति पाभे. ।

e) पाभे. कृते पृ १३११ *l* टि. द्र.

f) सपा. तैआ ४, ३,३;५,३,९ पुरश्चर? इति पाभे. ।

g) पाभे. कृते पृ १३११ *d* टि. द्र. ।

h) तु. सा. PW.; वैतु. GW. अन्तुः···चरसि इति ।

i) पाभे. कृते पृ १३११ *f* टि. द्र. ।

j) सपा. चरामि <> चुरामः इति पाभे. ।

k) पाठे? चुरामि इति शोधः (तु. सपा. तै ३, ३,८,२ तैआ २,३,८ कामा १२६:४) ।

l) तु. सस्थ. टि. अन्तुर् ।

m) चारात् इति पाठे? यनि. शोधः (तु. मूको.) ।

n) पाभे. कृते पृ १३११ *m* टि. द्र. ।

o) पाभे. कृते पृ ७९९ *o* टि. द्र. ।

p) पृ १२२९ *t* टि. अस्य चारितार्थ्ये द्र. ।

q) सपा. शांगृ ३,११,१४ पागृ ३,९,६ विध ८६,१६ चरथ इति पाभे. ।

r) पाभे. कृते पृ ११४२ *j* टि. द्र. ।

s) सपा. चरत<>भवत इति पाभे. ।

t) पाभे. कृते पृ १३११ *h* टि. द्र. ।

u) अचरा इति पाठे? यनि. शोधः स्यात् ।

v) सपा. अचरत्<>अतिरत् इति पाभे. ।

१७, २८, ३; ¶अचरन् मै २, ५, ९; काठ २७, ४; २९, ९; क ४२, ४; अचरः ऋ १०,५४,२, पै १, ९८, २, अचरम् ऋ १०, ९५,१६; चरेत् ¶ तै २,२,२,२; ३, ३, ८, ४; ¶मै १,८,७; २, ५,४, काठ १०, ५¶, शौ १२, ४, २७; चरेत् ¶ तै २,४,१३, १[२], ५, १, ७; ५,७, ६, १; ७, १,५, ६, ¶काठ ८, १२; १०, ११; १३, ३, २२, ७, ¶क ७, ७; ३५,१; शौ १२, ४, १६; पै १७, १७, ६; १८, ७; ¶चरेयुः काठ ३५, १६; क ४८, १४; चरेयम् शौ १७,१,२७, पै १८, ३२,१०.

चचार शौ ९, ५,३; पै १,३३,५, १४, ३, २९; १६, ९७, २; चेरिम शौ ७,६७,२; चरिष्यामि मा १,५[a]; का १,३, १[a]; तै १, ५,१०, ३[a]; ६,७, ३[a]; मै ४,९, २४[४a]; ¶अचारीः काठ २४,१; क ३७, २; अचारिषम् मा २, २८[a]; का २,६,१०[a], तै १, ६, ६, ३[a]; ७, ६, ६[a]; काठ ५,६[a]; ३२, ६[a], अचार्षम् मै ४, ९, २६[४a]b.

चर्यते तै १,७,६,४¶.

चारय मा २३, २१; चारयेत् क ४४,४¶[c].

अचीचरत् शौ १२, ४, २८; पै १७,१८,८.

चचर्[d]– -रा ऋ १०,१०६,८.

चर– -रेभ्यः क २७, २[e]; -रेषु पै १,९२,२.

चरण[f]– -†णम् ऋ ३, ५, ५; ९, ११३,९; कौ ३, ३, १३; जै २, २, ८; -णे ऋ १०, १३६, ६; १३९, ६; मै ४, ९, ११†; शौ ७, १११, १[g]; पै ५, ३८, ६†; -णेभ्यः खि ३, १०[२], ४; -णैः पै २०,७,९[g].

√चरणीय[h]

चरणीयमा(न>)ना– -ना ऋ ३,६१,३[i].

√चरण्य

चरण्यु[j]– -ण्यु. ऋ १०, ९५,६.

चरणि[k]– -णीनाम्[l] ऋ ८,२४,२३, शौ २०,६६,२†.

चरत्– -†रत् ऋ ३,५४,८; ६,५९, ६[m]; मा ३३,९३, कौ १,२८१; जै १, २९, ९; -रतः ऋ १, १४६, १; १०,५,३; ३४, १०; शौ ७, ५९, १; ११३, २; ८,२, ११; पै १६, ४, १; १८, २०, १०[n]; २०,१४,२; -रता ऋ ३, ३२, ६; -†रताम् ऋ २,३८,६; पै २०, ४९, ४; -रते ऋ १०, ११७, ३; मै ४, १४, ११, शौ १२, १, ३१; पै १७, ४, १; -रद्भ्यः[o] मा १६, २१; का १७, ३,५, तै ४,५,३,१; मै २, ९,३; काठ १७, १२; -रन् ऋ १,३३,४; १४४,४; ६,९,३; ८, ४५,३८; ७२, ५; १०,११५,१; १३६,६, खि ५, ११, १[१०]; कौ १,६४†, जै १,७, २†; शौ ४, ५,२;१६,१, पै ४,६,२; ५,३८, ६†; ८, ९, ७, -रन्तः शौ ३, ३०, ५, पै ५,१९,५; १०,४,९; २०, १४, ३; -रन्तम् ऋ १,६, १; १६४, ३१, १८५, २; ३,१, ९; ४, १८, १२; ५, २, ४; ७, १०४,८, ८,९६, १४; १०,५२, ४; ८७, ६; ८८, १६, १२४,९; १३५, २; १७९, २; †मा २३, ५, ३७, १७, †का २५, ३, १;

---

[a]) सपा. चरिष्यामि (माश १,१,१,२ तैब्रा ३,७,४,७ तैआ ४,४१,३ मंत्रा १, ६,९ शांश्रौ ४, ८,३ आपश्रौ ४, ३,२; १५, २०,३ कौसू ५६,६ हिगृ १,७,५ च) <> अचारिषम् (माश १,१,१,३ शांश्रौ ४, १२,१० आपश्रौ ४, १६,११ माश्रौ १,४,३,७ हिगृ १, ८,७ च) <> अचार्षम् इति पाभे. ।

[b]) अन्यत्र सपा. तैआ ४,४१,६ कौसू ५६, ७ अचारिषम् इति पाभे. ।

[c]) सपा. चारयेत् <> चालयेत् इति पाभे ।

[d]) विप. (अश्विन्-) । अच् प्र. द्वित्वञ्च ।

[e]) सपा. चरेभ्यः <> चरद्भ्यः इति पाभे. ।

[f]) भावे वाऽधिकरणे वा. ल्युट् प्र. ।

[g]) सपा. चरणे <> चरणैः इति पाभे. ।

[h]) कयङन्तः नाधा. (तु. सा.) ।

[i]) सपा. चरणीयमाना <> स्वपस्यमाना (पाग्र ३, ३,५ च) इति पाभे. ।

[j]) विप. (उर्वशी-) । उः प्र. तस्वरश्च ।

[k]) नाप. । अनि. प्र. उसं. (पाउ २, १०२)।

[l]) BW. चर्षणी° इति शोध-प्रस्तावः (तु. मूको.)।

[m]) वैतु. BRV [२,२९६] चरत् (प्रपु१) इति ।

[n]) सपा. चरतः <> चरसे इति पाभे. ।

[o]) पाठः? शोधार्ह द्र. (तु. टि. जन- > -नम् [शौ २०,१२७,११])।

३७, ३, ४; तै ३, १, ९, ५¶; ४,७, १५, २; ७, ४, २०, १†; †मै ३,१२,१८;१६,३; ४,९,६; १४,७; काठ ४४,९†; †कौ २, ८१८; जै ३, ५७, ८†; शौ ३, ३,४; ४, २९, ७; ५, १८,५;७, ७५, २†; †८, ३, ५; ४,८; ९, १५, ११; †२०, २६, ४; ४७, १०; ६९, ९; १३७, ८; पै २, ७४,४; ४, ३८, ७; ९, १७,७; १०, ११, ३; †१६,६,६; ९,८; ६८,१०; –रन्ता ऋ १,१५८,२.

चुरन्ती– -न्ती ऋ १, १६७, ३; ७,३६,७; मा २९, ६; का ३१, १,६; तै ५,१, ११, २¶; मै ३, १६, २; काठ ४६, २; शौ १२, ४, २९; ३९; पै ६,१०,१; १७, १८-१९, ९; –न्तीः ऋ १, २४, ६; ३, ३३,४; १०,२७,८; ३०, १०; –न्तीम् ऋ ३, ५७, १; मै ३, १०, १¶; शौ १४, १, ५६; पै १८,६,४.

†चरथ[a]– -थम् ऋ १,५८,५; ६८, १[b]; ७२, ६; ३, ३१, १५; ८, ३३, ८; १०, ९२, १३; कौ २, १०४७; शौ २०, ५३, २; ५७, १२; –थाम्[c] ऋ १, ७०, २[b]; –थाय ऋ १,३६, ⌊१४ (१७२, ३)⌋; ४,१८,१०;३६,३; ५१,५; १०,३९,४; मै ४, १३, १; काठ १५,१२.

चारथ[d]– -थे ऋ ८,४६,३१.

†चरध्यै ऋ १, ६१,१२; मै ४,१२, ३; काठ ८, १६; शौ २०, ३५, १२.

?चरन्तिम् पै ९,२५,१३[e].

चरस्[f]– -रसे शौ १३, २,६[g].

चरसे ऋ १,९२,९;५,४७,४.

चरा[h]– -रायै ऋ ७,७७,१.

चराचर[i]– -रः ऋ १०, ८५, ११; शौ १४,१,११; पै १८, १, ११; –रम् खि ५, ३, ५[2]; पै ७,११, २‡[j]; –¶राः मै २, ३,२; काठ १२, २; –रेभ्यः मा २२, २९; का २४,१६,१; तै १,८, १३,३; मै ३,१२,१०; काठ १५,३.

?चराणि पै २०, ४४,१[k].

चराथ[l]– -था ऋ १,६६,५[m].

चरित– -तम् शौ ३, १५,४; ९,१, ४; पै १६, ३२,२; १९,४९,२; –तस्य ऋ १, ११०, २.

चरितवे ऋ १,११३,५.

चरित्र[n]– -त्रम् ऋ १, ११६, १५; –त्राः तै १,३,९,१; –त्राणि शौ १०, २, १२; पै १६, ६०, ४; –त्रात् ऋ ८, ४८, ५; –त्रात् मा ६,१४; का ६, ३, ३; मै १, २, १६; काठ ३,६; क २, १३; –त्राय मा १३, १९; १४,१२; १५,६४; का १४,२,४; १५,४, २; १६, ७, ६; तै ४, २, ९,२; ३,६,१;४,३,३; मै २, ७,१६[3]; ८,१४[2]; काठ ३९,३; ४०,३;५; –त्रैः ऋ १०,११७,७.

चरित्वा तै ५,२,४, ४¶; काठ १९, १२¶; क ३१,२¶; पै १९,५०, १२.

†चरिष्णु[o], ष्णू– -ष्णु ऋ ४, ७,९; १०, ५९, ९; ८८, १३; मै ४, १४,१४; –ष्णुः ऋ ६, ६१, ८; –ष्णू ऋ १०,८८,११; –ष्ण्वम्[p] ऋ ८, १,२८.

†चरिष्णु-धूम[q]– -मम् ऋ ८, २३, १; कौ १, १०३; जै १, ११,७.

चुर्चर[r]– -रम् ऋ १०,१०६,७.

चर्चूर्यमाण– -णम् ऋ १०, १२४,९.

---

[a]) भाप., नाप. (जङ्गम-)। अथः प्र. उसं. (पाउ ३,११३)। [b]) छन्दस्तः चरा॰ इति GW. ।

[c]) पत्र इति सर्वसंमतम्।

[d]) विप. (गण-)। स्वार्थे अञ् प्र. ।

[e]) पाठः? ।चरन्तम्, अथ तिष्ठन्तम्, आ-सीदम्?उप– सं-स्थितम् ।···बध्नात् (तु. मूको.) इति पादत्रिक-गतः शोधः द्र. । [f]) विप. (रथ-)। कर्तरि असिः प्र. ।

[g]) पाभे. इते पृ १३१३ *n* टि. द्र. ।

[h]) भावे. अङ् प्र. (वैतु. PW. GW. प्रमृ. चरायै ⌊तुमर्थीयम्⌋ इति)।

[i]) विप. (पथिन्-, वनस्पति- प्रमृ.), नाप.। कर्तरि अच् प्र. द्वित्वं च (पावा ६,१,१२)।

[j]) सपा. चराचरम्<>पतयन्तम् इति पाभे.।

[k]) पाठः? (तु. पृ १२०८ *f* टि.)।

[l]) =चरथ–। छन्दस्तो दीर्घ इति सा. GW. WAG ⌊१,४३*b*⌋ प्रमृ. ।

[m]) तृ१ (तु. वें. सा. ORN.; वैतु. GW. ORN. ⌊पत्ते⌋ न. प्र३ इति)। [n]) भाप., नाप. पुं. (पाद-) न. च। भावे करणे च इत्रः प्र. (पा ३,२,१८४)।

[o]) विप. (अर्चिस्-, सिधुन- प्रमृ.)। इष्णुच् प्र.।

[p]) अमि पूर्वसवर्णाभावे यणादेशे स्वरितत्वं द्र. (पा ६, १,१०६;८,२,४)। [q]) विप. (अग्नि-)। बस.।

[r]) विप.। यङ्लुगन्तात् कर्तरि अच् प्र. द्वित्वं च (पा ६, १,१२)। वृपादित्वाद् आद्युदात्तत्वम्।

चर– √चर् द.
चरक[a]–
चरक-शाला– काठपुणि १–५३.
चरका(क-आ)चार्य[b]– -र्यम् मा ३०, १८, का ३४,३, ५.
चरण–, चरणि–, चरणीयमाना–, चरण्यु–, चरत्– √चर् द.
?चरतुम् पै ९,२५,१२.
चरथ–, चरध्यै, ?चरन्तिम् √चर् द.
चरम,मा[c]– -मः ऋ ८, २०, १४; –†मम् ऋ ७, ५९, ३; ८,६१, १५; कौ १,२४१; जै १, २५, ९; २,३, ५; –मेण तै १,२, ७, १[d]; –¶मा काठ २१, ६; क ३१, २१; –माः मै ४, २,७¶; –मायाम् ¶तै ५, ४, ३, ३; ५, ९,४.
चरम-तस् (>:) मै ३, १०, १; शौ १९, १५, ३; पै ३, ३५,३.
चरमा(म-अ)जा[e]– -जाम् शौ ५, १८,११; पै ९,१८,६.
चरस्–, चरसे, चरा–, चराचर–, चराथ–, चरित–, चरित्र–,चरित्वा, चरिष्णु,ष्णू– √चर् द.
चरु[f]– -रवः मै ४, ३, ६¶; –रुः ऋ ७,१०४,२[g];९,५२,३; मा २९, ६०[३h]; का ३१, ५, १[३h]; ¶तै २,२,७,१; ९,१; ५; ६[२]; ३,२, ४;५;४,६,२; ३,५,१,४; ५,५, १,६; ६,२,५; ५,२; ७,५,१४, १[१]$[h]; २१, १[१]; २२, १[२]$[h]; ¶मै १,४,९; ६,४,८; १०, १[१२]; १४[२]; २, १, २; ५; ३, ३; ५; ६[१]; ६, १$; २[२]; ३[२]; ४[५]; ५[५], १३[१४]$; ३, १, १०; ४, १०; ६-७,१; ४, ३,१; ७[२]; ८[५]; ¶काठ ९, ४[६]; ५[५]; १०, ८; १०, ११, ५, १२, ६; १५, १[३],२[४],३[९]; ४[५]; ५[५]; ९[१५]; १९, ९; २२,१३[१]; २३,११; ३२,६; ३६, ८; ३७, २[१]; ३[२]; $४५, १०[३h]; १८[४]; १९[२h]; ¶क ८, ७[६]; ८[६]; शौ ८,४,२†, ११,१, १६; १८; १८, ४, १६-२४; पै १६,९,२†; १०,६; ८; –¶रुणा तै ५, ५, १, ५; मै ३,१,१०[२]; काठ ११,३[२],–रुम् ऋ १,७,६[1], १०,८६,१८; ¶तै १,८,१, १[५]; २, १[३], ४, १[२]; ६[४], ७, १[३]; ८, १[९];९,१[३];२[२], १०,१[४]; १७,१[४]; १९,१[३], २०,१[८]; २,२,१,४; ५; ४,४; ५,१[२]; ६-८,१;९,३; १०, १[२]; ३[२],४[२]; ५,११,४; ६[४]; ३, १,१[२],३-५; २,२-४; ६; ७; ३, १;२;४; ४,१[२]; २;४; ५,३, ८, १[२].११,१[२], १२,२;४,४,१; ३; १३,१; ५,४-५,२[२]; ३,५,१,४, ५,५,१,५; ९,४; ६,२,५, ५,१; ७,५,६,४; ¶मै १, ४, १५; ६, ८[२];८,८; ९;१०,२०; २,१,१[२]; २[२];४[१]; ५[२]; ६[२];७[६]; ८[५];२,१[४]; २[२];३[४]; ४[४]; ५[२]; ६[२]; ७[१]; १२, १३[६]; ३,२; ५[५]; ६[२]; ७; ४, ६; ६, ६[६]; $३, १५, १०[३h]; ११; काठ ८,१०; ९, १७[१]; १०,१[६]; ४[२];१०[१],११[६];११,१[१]; ३[२];४[७]; ५[६]; ६[६]; ८[५]; १०; १२,५, १३, ३; १५,५; २२,३; ३६,१४; क ७,६¶; कौ २, ९७१†; शौ ४, ७,४;११,१,१७; ३,१८; †२०, ७०,१२; १२६, १८; पै ९,२५, ११; १४,३,५; १६,५३,७,९०, ७; –¶रू मै ३, ६, १, काठ १०,१[२]; –रूणाम् ऋ १, १६२, १३; मा २५, ३६; का २७, १३,५; तै ४, ६,९, १†; मै ३, १६, १†; काठ ४६, ४†; शौ १८, ४, ५३; –रोः तै १, ६, १,२; मै १, ४, ४, ९; काठ ५, ६, ३२, ६; शौ ९, ५, ६; पै १६, ९७, ५; –रौ ऋ १०, १६७,४.
?चर्क्रपाणः पै ५,१०,९.
चर्कृति–, चर्कृत्य– √कृ द.
‡?चर्कृपत्[k] कौ १, १९६, जै १, २१,३.

---

a) व्यप. (⌊ऋषि-विशेष-⌋ वैशम्पायन- इति ⌊पाका ४, ३,१०४⌋, वेदशाखा-विशेष- ⌊ चव्यू २ · ३⌋)। व्यु.?। <√चर् इति संप्रदायः।

b) नाप.। षस.। सपा. तैब्रा ३, ४,१६,१ चर॰ इति पाभे.।

c) विप. (पशु-, इष्टका- प्रभृ.), नाप.। व्यु.?। <√चर् इति (पाउ ५,६९) अभा. च।

d) सपा. चरमेण<>परमेण (माश ३,३, ३,८ च) इति पाभे.। e) कस.। ॰मा॰ इति सात. पाठः चिन्त्यः।

f) नाप. (चरु-, भाण्ड-, हविस्-)। व्यु.?। <√चर् इति या ६, ११ पाउ १,७ प्रमृ.।

g) अर्थः ?। =मृच्चय- इति या., =हविस्- इति वें. सा., =पात्र- इति GW. GRV. प्रभृ.।

h) सपा. चरुः<>चरुम् इति पाभे.।

i) =मेध- ⌊निघ १,१०⌋ इति सर्वसंमतम्।

j) पाभे. कृते पृ १०७३ *h* टि. द.।

k) पाठे? चर्कृषे इति शोधः (तु. सपा. ऋ १०, १०५,४)।

३७, ३, ४; तै ३, १, ९, ५¶; ४,७, १५, २; ७, ४, २०, १†; †मै ३,१२,१८;१६,३; ४,९,६; १४,७; काठ ४४,९†; †कौ २, ८१८; जै ३, ५७, ८†; शौ ३, ३,४; ४, २९, ७; ५, १८,५;७, ७५, २†; †८, ३, ५; ४,८; ९, १५, ११; †२०, २६, ४; ४७, १०; ६९, ९; १३७, ८; पै २, ७४, ४; ४, ३८, ७; ९, १७,७; १०, ११, ३; †१६,६,६; ९,८; ६८,१०; –रन्ता ऋ १,१५८,२.

चरन्ती– –न्ती ऋ १, १६७, ३; ७,३६,७; मा २९, ६; का ३१, १,६; तै ५,१,११,२¶; मै ३, १६, २; काठ ४६, २; शौ १२, ४, २९; ३९; पै ६,१०,१; १७, १८-१९, ९; –न्तीः ऋ १, २४, ६; ३, ३३,४; १०,२७,८; ३०, १०; –न्तीम् ऋ ३, ५७, १; मै ३, १०, १¶; शौ १४, १, ५६; पै १८,६,४.

†चरथ[a]– -थम् ऋ १, ५८,५; ६८, १[b]; ७२, ६; ३, ३१, १५; ८, ३३, ८; १०, ९२, १३; कौ २, १०४७; शौ २०, ५३, २; ५७, १२; –थाम्[c] ऋ १, ७०, २[b]; –थाय ऋ १,३६, [१४ (१७२, ३)]; ४,१८,१०;३६,३; ५१,५; १०,३९,४; मै ४, १३, १; काठ १५,१२.

चारथ[d]– -थे ऋ ८,४६,३१.

†चरध्यै ऋ १, ६१,१२; मै ४,१२, ३; काठ ८, १६; शौ २०, ३५, १२.

?चरन्तिम् पै ९,२५,१३[e].

चरस्[f]– -रसे शौ १३, २,६[g].

चरसे ऋ १,९२,९;५,४७,४.

चरा[h]– -रायै ऋ ७,७७,१.

चराचर[i]– -†रः ऋ १०, ८५, ११; शौ १४,१,११; पै १८, १, ११; –रम् खि ५, ३, ५[2]; पै ७,११, २‡[j]; –¶राः मै २, ३,२; काठ १२, २; –रेभ्यः मा २२, २९; का २४,१६,१; तै १,८,१३,३; मै ३,१२,१०; काठ १५,३.

?चराणि पै २०, ४४,१[k].

चराथ[l]– -था ऋ १,६६,५[m].

चरितु– -तम् शौ ३, १५,४; ९,१, ४; पै १६, ३२,२; १९,४९,२; –तस्य ऋ १, ११०, २.

चरितवे ऋ १,११३,५.

चरित्र[n]– -त्रम् ऋ १, ११६, १५; –त्राः तै १,३,९,१; –त्राणि शौ १०, २, १२; पै १६, ६०, ४; –त्रात् ऋ ८, ४८, ५; –त्रान् मा ६,१४; का ६, ३, ३; मै १, २, १६; काठ ३,६; क २, १३; –त्राय मा १३, १९; १४, १२; १५,६४; का १४,२,४; १५,४, २; १६, ७, ६; तै ४, २, ९,२; ३,६,१;४,३,३; मै २, ७,१६[2]; ८,१४[2]; काठ ३९,३; ४०,३;५; –त्रैः ऋ १०,११७,७.

चरित्वा तै ५,२,४, ४¶; काठ १९, १२¶; क ३१,२¶; पै १९,५०, १२.

†चरिष्णु[o], ष्णू– -ष्णु ऋ ४, ७,९; १०, ५९, ९; ८८, १३; मै ४, १४,१४; –ष्णुः ऋ ६, ६१, ८; –ष्णू ऋ १०,८८,११; –ष्ण्वम्[p] ऋ ८, १,२८.

†चरिष्णु-धूम[q]– -मम् ऋ ८, २३, १; कौ १, १०३; जै १, ११,७.

चर्चर[r]– -रम् ऋ १०,१०६,७.

चर्चूर्यमाण– -णम् ऋ १०, १२४,९.

---

[a]) भाप., नाप. (जङ्गम-)। थ्यः प्र. उसं. (पाउ ३,११३)। [b]) छन्दस्तः चरा॰ इति GW.।

[c]) पः इति सर्वसंमतम्।

[d]) विप. (गण-)। स्वार्थे अञ् प्र.।

[e]) पाठः? ।चरन्तम्, अथ तिष्ठन्तम्, आ-सीदम्?उप– सं-स्थितम् ।…यमात् (तु. मूको.) इति पादत्रिक-गतः शोधः द्र.। [f]) विप. (रथ-)। कर्तरि असिः प्र.।

[g]) पामे. इतो पृ १३१३ ग टि. द्र.।

[h]) भावे. अट् प्र. (वैतु. PW. GW. प्रमृ. चरायै [तुमर्थीयम्] इति)।

[i]) विप. (पक्षिन्-, वनस्पति- प्रमृ.), नाप.। कर्तरि अच् प्र. द्वित्वं च (पावा ६,१,१२)।

[j]) सपा. चराचरम् <>पतयन्तम् इति पामे.।

[k]) पाठः? (तु. पृ १२०८ f टि.)।

[l]) =चरथ-। छन्दसो दीर्घ इति सा. GW. WAG [१,४३b] प्रमृ.।

[m]) तृ१ (तु. वें. सा. ORN.; वैतु. GW. ORN. [पदे] न. प्र३ इति)। [n]) भाप., नाप. पुं. (पाद-) न. च। भावे करणे च इत्रः प्र. (पा ३,२,१८४)।

[o]) विप. (अर्चिस्-, मिथुन- प्रमृ.)। इष्णुच् प्र.।

[p]) असि पूर्वसवर्णाभावे यणादेशे स्वरितत्वं द्र. (पा ६, १,१०६;८,२,४)। [q]) विप. (अग्नि-)। बस.।

[r]) विप.। यङ्लुगन्तात् कर्तरि अच् प्र. द्वित्वं च (पा ६, १,१२)। वृषादित्वाद् आद्युदात्तत्वम्।

चर– √चर् द्र.

चरक[a]–

चरक-शाखा– काठपुष्पि १–५३.

चरका(क-आ)चार्य[b]– -र्यम् मा ३०, १८, का ३४,३,५

चरण–, चरणि–, चरणीयमाना–, चरण्यु–, चरत्– √चर् द्र.

?चरतुम् पै ९,२५,१२.

चरथ–, चरध्यै, ?चरन्तिम् √चर् द्र.

चरम,मा[c]– -मः ऋ ८, २०, १४; –†मम् ऋ ७, ५९, ३; ८, ६१, १५; कौ १,२४१; जै १, २५, ९; २,३, ५; –मेण तै १,२, ७, १[d]; –¶मा काठ २१, ६; क ३१, २१; –माः मै ४, २,७¶; –मायाम् ¶तै ५, ४, ३, ३; ५, ९,४.

चरम-तस (>ः) मै ३, १०, १; शौ १९, १५, ३; पै ३, ३५,३.

चरमा(म-आ)जा[e]– -जाम् शौ ५, १८,११; पै ९,१८,६.

चरस्–, चरसे, चरा–, चराचर–, चराथ–, चरित–, चरित्र–,चरिष्णा, चरिष्णु,ष्णू– √चर् द्र.

चरु[f]– -रव मै ४, ३, ६¶; –रुः ऋ ७,१०४,२[g];९,५२,३; मा २९, ६०[3h]; का ३१, ५, १[3h], ¶तै २,२,७,१; ९,१; ५; ६[2]; ३,२, ४,५;४,६,२; ३,५,१,४; ५,५, १, ६; ६,२,५; ५,२; ७,५,१४, १[3]$[h]; २१, १[3], २२, १[2]$[h], ¶मै १,४, ९; ६, ४; ८; १०, १[12]; १४[2]; २, १, २; ५; ३, ३; ५; ६[3]; ६, १$; २[2]; ३[2]; ४[5], ५[5], १३[14]$; ३, १, १०; ४, १०, ६-७,१; ४, ३,१; ७[2]; ८[5]; ¶काठ ९, ४[6]; ५[5], १०, ८; १०; ११, ५; १२, ६; १५, १[3];२[4];३[9]; ४[5]; ५[5]; ९[15]; १९, ९; २२,१३[3]; २३,११; ३२,६; ३६, ८; ३७, २[3]; ३[2]; $४५, १०[3h]; १८[4]; १९[2h]; ¶क ८, ७[6]; ८[6]; शौ ८,४,२†; ११, १, १६; १८; १८, ४, १६-२४; पै १६,९,२†; ९०,६; ८; –¶रुणा तै ५. ५, १, ५, मै ३,१,१०[2]; काठ ११,३[3];–रुम् ऋ १,७,६[1]; १०,८६,१८; ¶तै १,८,१, १[5]; २, १[3], ४, १[2j]; २[4]; ७, १[3]; ८, १[9];९,१[3];२[3]; १०,१[4]; १७,१[4]; १९,१[3], २०,१[6]; २,२,१,४; ५; ४,४; ५,१[2]; ६-८,१;९,३; १०, १[2]; ३[2];४[2]; ५;११,४; ६[4]: ३, १,१[2];३-५; २,२-४; ६; ७: ३, १;२;४; ४,१[2]; २;४; ५,३; ८, १[2].११,१[2]; १२,२;४,४,१; ३; १३,१; ५,४-५,२[2]; ३,५,१,४; ५,५,१,५; ९,४; ६,२,५; ५,१; ७,५,६,४; ¶मै १, ४, १५, ६, ८[2];८,८; ९,१०,२०; २,१,१[2]; २[2];४[3]; ५[2]; ६[2];७[6]; ८[5];२,१[4]; २[2];३[4]; ४[4]; ५[2]; ६[2]; ७[3]; १२; १३[6], ३,२; ५[5]; ६[2]; ७; ४, ६; ६, ६[6]; $३, १५, १०[3h]; ११; काठ ८,१०; ९, १७[3]; १०,१[6]; ४[2];१०[3];११[6];११,१[3], ३[2];४[7]; ५[6]; ६[6]; ८[5], १०; १२,५; १३, ३; १५,५; २२,३; ३६,१४; क ७,६¶; कौ २, ९७१†; शौ ४, ७,४;११,१,१७; ३,१८; †२०, ७०,१२, १२६, १८; पै ९,२५, ११; १४,३,५, १६,५३,७,९०, ७, –¶रू मै ३, ६, १; काठ १०,१[7], –रूणाम् ऋ १, १६२, १३; मा २५, ३६; का २७, १३,५; तै ४, ६,९. १†; मै ३, १६, १†; काठ ४६, ४†; शौ १८, ४, ५३; –रोः तै १, ६, १,२; मै १,४, ४; ९; काठ ५, ६, ३२, ६; शौ ९, ५, ६; पै १६, ९७, ५; –रौ ऋ १०, १६७,४.

?चर्त्रेपाणः पै ५,१०,९.

चर्कृति–, चर्कृत्य– √कृ द्र.

‡?चर्कृपत्[k] कौ १, १९६; जै १, २१,३.

---

[a]) व्यप. (⌊ऋषि-विशेष-⌋ वैशम्पायन- इति ⌊पाका ४, ३,१०४⌋, वेदशाखा-विशेष- ⌊ चव्यू २ : ३⌋)। व्यु.?। <√चर् इति संप्रदायः।

[b]) नाप. । षस. । सपा. तैब्रा ३, ४,१६,१ चर॰ इति पाभे.।

[c]) विप. (पशु-, इष्टका- प्रमृ.), नाप.। व्यु. ?। <√चर् इति (पाउ ५,६९) अभा. च।

[d]) सपा. चरमेण<>परमेण (माश ३,३, ३,८ च) इति पाभे.। [e]) कस.। ॰मा॰ इति सात. पाठश् चिन्त्यः।

[f]) नाप. (चरु-, भाण्ड-, हविस्-)। व्यु.?। <√चर् इति या ६, ११ पाउ १,७ प्रमृ.।

[g]) अर्थः ?। =मृचय- इति या., =हविस्- इति वें. सा., =पात्र- इति GW. GRV. प्रमृ.।

[h]) सपा. चरुः<>चरुम् इति पाभे.।

[i]) =मेघ- ⌊निघ १,१०⌋ इति सर्वसंमतम्।

[j]) पाभे. कृते पृ १०७३ *h* टि. द्र.।

[k]) पाठे? चर्कृषे इति शोधः (तु. सपा. ऋ १०, १०५,४)।

चुर्कृषे √कृ द्र.

चुर्चर-, चर्चूर्यमाण- √चर् द्र.

चुर्मन्[a]- -र्म ऋ १,८५,५; ३, ५,६[b]; ४,१३,४; ५,८५,१; ७, ६३,१; ८,६,५; ¶तै ३,४,१,४; ६, २, ११,४[2]; ७, ५,१०,१; ¶मै १, २,१२; २, ५,७[2]; ३, ७,४; ४, १२,५†; ¶काठ ४, ११†; ११, १३†; १२, १५†; १३, १०; २१, ४; २५, ९[2]; ३४, ५; ¶क ३,९†; ३१,१९; ४०,२[2]; †कौ १, १८२; २, १००३; †जै १, १९, ८; ४, ८,४; शौ ४,१२,४; ९, १२,१५; १०,९,२;१७;२४; ११,१,८; १२, ३,१;१४; १४, २, २२; २४; २०, १०७, २†; पै ४,१५,२; १६, ८९, ८; ९६, १; १३६, २; १३८, ४; १३९, १८; १७,२९,११; ३६,१; ३७, ४; १८,९,४; ५; -र्मणः ऋ १, ११०,८; १६१,७; ३, ६०, २; ४, ३६, ४; -र्मणा तै ५, १, ४, ३¶;७,२०,१[c]; काठ ५३,१०[d]; शौ ४,१२,४; ५, १८,३; पै ४, १५,२; ९, १७,१०; २५, ९१[e]; -र्मणि मै ३, ७, ४¶; शौ १०, ९,२६; ११,१,९; १४, २,२३; पै १४,३,८; १६, ८९,९;१२८, ७;१८,९,३; २०,२९,८; -र्मणी ऋ ६, ८, ३; -र्मन् ऋ ४, ५, ७; ¶तै ६, १,९,२;२, ११, ४; ७,५,९,३; ¶काठ २४, २; ३४, ५; क ३७, ३¶; -र्माणि ऋ ८, ५५,३; खि ३,७,३.

चुर्म(न्>)ण्-वत्[f]- -वते तै ७, ५, १२,२[f].

१चर्म-म्नु[g]- -म्नम्[h] मा ३०, १५; का ३४, ३,२.

२चर्म-म्नु[i]- -म्नाः ऋ ८,५,३८.

चर्म-वत्- -ते काठ ४५,३[f].

चर्म-वासि(न्>)नी[j]- -नीः पै २, ३३,५.

चर्षणि[k]- -†णयः ऋ १,१८४,४; ६, २,२; २५, ७; ३१, १; ३३, २; ८, २,३३; १६,६;९; काठ १७, १८; जै ४, ५, २; -णिः ऋ १, ४६,४; पै ४,३९,२; -†णिभ्यः ऋ १, ५५,१; ८४, २०; १०९, ६; ४, ३७,८; ६, ३१, ५; ४८, १५; ७२, ५; तै ४, २, ११, १; मै ४, १०, ४; ११, १; १३, ५; १४, ८; काठ ४, १५; कौ २, १०७४; -णी ऋ १, १०९, ५; मै ४, १२, ६; -†णीः ऋ १, ८६,[५; ४, ७, ४; ५, २३, १]; ३,४३,२; ८६, [२; ७, १५, २; ९, १०१,९]; तै १, ३, १४, ७; कौ २, १७०; जै ३, १६, ८; -†णीनाम् ऋ १, ७,[९; १७६, २]; १७,[२; ५, ६७, २]; ३२, १५; ८६,६;१२७,[२; ८, २३, ७ (१०,३) १०,१७]; ३, ६, ५; १०, [१ (८, ४४, १९) १०, १३४,१]; ६२,६; ४,८,८; २०, ८; ३१, ४; ५,३९,४; ६, १,८; १८,१; २२,१; ३०,५; ७, २७, ३; ८, १६,१; ६४, ४; ६८, ४; ७०,१; ९२, १; ९३, १६; ९६, ४; १८; १०, ९, ५; ९३, ९; १०३, १; १२६, ६; १८०, ३; मा १७, ३३; का १८, ४,१; तै १, ६,१२,४; ४, ३, १३,६; ६, ४,१; मै २,१०,४; ४, ९, २७; १४,१३; १४[2]; १६,६; काठ ४, १६; ८,१६; १८, ५; २०; ३९, १५; क २८, ५; कौ १, १४४; १५५; २०८;२७३;३६४; ३७९; २, ६३; २८३; ४४०; ११६४; ११९९; ३, १, २; जै १, १५, १०; १७, १; २२, ५; २९, १; २८,३; ३९,१०; २, १, १; ३,

[a]) नाप. । व्यु.? । <√चृत् वा<√ चर् [तु. पाउ ४,१४५] वेति या [२,५], <√चृ (=√कृ [°कर्तने]) इति SE [५,१०९] । <√°चृ (आच्छादने) इति मतम् ।
[b]) वैतु. वें. विप. इति ।
[c]) सपा. चुर्मणा <> त्वचा इति पाभे. ।
[d]) °णः इति पाठे? यनि. शोधः संभाव्येत ।
[e]) विशेषः पृ ११ ई टि. अनुसंधेयः ।
[f]) सपा. चुर्मण्वते <> चुर्मवते इति पाभे. ।
[g]) नाप. (चर्म-कार-) । उस. । उप. <√म्ना (=√म्ना<√म्लै [मर्दने]) इति (द्र. ऋ ८,५५,३, मा. [तैब्रा.], PW. GW. प्रभृ.) ।
[h]) सपा. तैब्रा ३,४,१,१३ चर्मम्णम् इति पाभे. ।
[i]) विप. (जन-) । अर्थः व्यु. च ? । =शर्मन्‍न्नु- इति कृत्वा पूप. शर्म-पर्यायः, √म्ना वनने वृत्तिरिति मतम् (वैतु. सा. °म्ना- इति मत्वा =चर्मावुवादि-कृताभ्यास- इति, वें. PW. प्रभृ. = १चर्म-म्नु- इति) ।
[j]) विप. (अघ्न्या-) । उप. <√वस् (आच्छादने) ।
[k]) विप. (इन्द्राग्नि-, पितृ-), नाप. बहुवचने (मनुष्य- [निघ २,३ प्रभृ.]) । व्यु.? । <√कृष् इति (पाउ २, १०४), भा. [तै.], PW. प्रभृ.; <√चर् इति [पक्षे] दे., GW. च; <√चाय् [दर्शने] इति या [५,२४] प्रभृ.;<√कृ इति WAG [१,१२५] ।

७, १, २३, १५, ३३, १५; ४, २२,५; २९,१०; शौ १, ५, ४; ७,८९, २; १३,१, ३८$; १९, ५,१; १३, २; २०,३६,१, ४४, १;७०,१५, ९२,१६; १०५,४, पै १,७७,१$, ५,३९,६, ७, ४, २; १३, ६,१५, १४, ९$; १८, १८,८$, २०,१८,४.

चर्षणि-प्र[a]– -प्रः शौ ४, २४, ३; पै ४,३९,२.

†चर्षणि-प्रा[b]– -प्राः ऋ १, १७७, १; १८६, ६, ३,३४,७, ४, २, १३; ६,१९,१; ३९,४; ७,३१, १०; मा ७,३९; का ७, २१,१; तै १, ४,२१,१, मै १, ३, २५; ४,१४,१८, काठ ४,८; ३८, ७; क ३,६; कौ १,३२८;२,११४३; जै १, ३४, ६; ४, २९, ७; शौ २०,११,७; ७३, ३; –प्राम् ऋ ६,४९,१५.

†चर्ष(णि>)णी-धृत्[c]– -धृत् ऋ ४,१७,२०, ८, ९६, २०; १०, ८९,१; –धृतः ऋ ३, ३७, ४[d]; ५९, ६; मा ११, ६२; का १२, ६,३; तै ३,४,११,५; ४, १,६, ३; मै १, ५,४; ११; २, ७, ६; ३,१,८, ४,९,१; काठ १६, ६; १९, ७; २३, १२; क ३०, ५; शौ २०, १९, ४[d], –०धृतः ऋ १,३,७, मा ७, ३३; ३३, ४७; का ७, १५, १, ३२, ४, ४; तै १,४, १६, १; मै १, ३, १८; काठ ४,७; क ३,५; –धृतम् ऋ ३, ५१, १[e]; ४, १,२[2]; कौ १, ३७४[e]; जै १, ३९, ५[e]; –धृता ऋ ८,९०,५[f].

‡चर्ष(णि>)णी-धृति[g]– -तिः कौ १, २४८[f]; २, ३१५[h], ७६१[f]; जै १, २६,६[f]; ३, २६,१[h].

चर्ष(णि>)णी-सह्[i]– -सहः ऋ ८, १९, ३५; मै ४, १२,३[d]‡; –†सहम् ऋ १, ११९, १०; ५, ३५,[१ (७,९४,७; ८, ५३,७)]; ६, ४६,६; ८, १, २; २१, १०, कौ २,७११; जै ३, ५८, ८; शौ २०, १४, ४; ६२, ४; ८०, २; ८५, २; –०सहा ऋ ७, ९४, [(५, ३५, १; ८, ५३, ७)७]; –सहाम् मा २८, १; का ३०, १,१; –सहे ऋ ९, २४,४[h].

√चल्, >चालि, चालय पै ५,३४, ७; चालयेत् काठ २८,४¶[j].

चलाचल[k]– -लासः ऋ १, १६४, ४८[l].

?चवि पै २०,४६,५.

चषाल[m]– -लम् ऋ १, १६२,६; मा २५,२९; का २७,१२,६, तै ४, ६, ८, २†; ¶६, ३,४,२;७; मै १,२,१४; ६,३¶; ११,८¶; ३, ९,३[2]; ४[2]¶; १६, १†; ¶काठ १४,८; २६,४[4];५;६; ४६,४†; ¶क ४१, २[4]; ३; ४; –लस्य मै ३,९,४¶; –¶लात् तै ६,३, ४,७,९; मै ३,७, ९; काठ २६, ४; क ४१,२; –ले मै२,५,२¶.

चषाल-वत्– -वन्तः ऋ ३,८,१०.

¶चषाल-संमि(त>)ता[n]– -ता मै ४,७,९[2]; –ताम् तै ६, ६,४,१; मै ४,७,९; काठ २९, ८.

चस्कभा(न>)ना– √स्कभ् द्र.

?चां पै ४,२४,५.

चाक्लृपान– √क्लृप् द्र.

चाक्षुप– √चक्ष् द्र.

चाक्ष्म[o]– -क्ष्मः ऋ २, २४,९.

चाण्डाल[p]– -लम् मा ३०, २१; का ३४,४,३.

चातु[q]– -तम् पै २,१०,३[2].

चातन–, °तयत्–, °तयमान– √चत् द्र.

चातुर्मास्य–, चातुर्होतृक–, चातुष्प्राश्य– चतुर्– द्र.

---

[a]) विप. (इन्द्र-)। उस. काऽन्तम्।

[b]) विप. (रयि-, इन्द्र-, अग्नि-)। उस विजन्तम्।

[c]) विप. (इन्द्र-, मित्र-, वरुण- प्रभृ.)। उस. क्विबन्तम्।

[d]) सपा. °णीधृतः <> °णीसहः इति पाभे.।

[e]) सपा. चर्षणीधृतम् <> वृत्रतरम् इति पाभे.।

[f]) सपा. °धृता <> °धृतिः इति पाभे.।

[g]) विप. (इन्द्र-, सोम-)। उस.। उप. कर्तरि प्र.।

[h]) सपा. चर्षणीधृतिः <> चर्षणीसहे इति पाभे.।

[i]) विप. (इन्द्र-, आदित्य-, इन्द्राग्नि- प्रभृ.)। उस.। पूप. दीर्घः (ऋप्रा ९,८ शुप्रा ३, १२९)।

[j]) पाभे. इते पृ १३१३ c टि. द्र.।

[k]) विप्र. (शङ्कु-)। व्यु. चराचर– टि. द्र.।

[l]) = सपा. या ४,२७। शौ १०,८,४ पै १६,१०१,७ तु अविचाचलाः इति पाभे.।

[m]) नाप. (यूपाग्रभाग-)। व्यु.?। < √चष् इति (पाउ ४, १०७), < चाष– इति Charpentier (KZ ४३, १६५)। [n]) विप. (एकादशिनी-)। तृस.।

[o]) विप. (ब्रह्मणस्पति-)। व्यु.?। < √चक्ष् इति वें. सा., < √क्षम् इति [पक्षे] सा. PW. GW. प्रभृ.।

[p]) नाप. (शवदाहादिव्यवसायविशेषोपजीविन्-)। व्यु.?।

[q]) भाप.। अर्थः व्यु. च?। (√स्वाद् > स्वाद– > स्वार्थे) *स्वाद-धि- > नैप्र. यनि. इति मतम् (हिं. चाट

¶चात्वाल[a]- -लम् तै ६, १, २, ८; ३,१,१; ४,२,४; मै १, ११,७; ३,८,१०; ९,७; ४, ८, ३; काठ १२, १३; –लस्य तै ७,५,८,१; मै ४,५,२; –लात् तै ६, ३, १, १; मै ३,८,१०; ४,५,२; ८,५; काठ २६,१[२]; क ४०, ४[२]; –ले तै ६,१,३,२; मै १,११,७; काठ १४,७.

?चादस्योभयां पै ७,३,४.

चान्द्रमस- √चन्द् द्र.

?चामाद्[b] पै ७,३,२?.

√चाय्, ¶अचायत् तै २, १, ४, ६; २,१,१; ३, ७,१; ६, १, ३, ६; मै १,९,३[२]; २, ५,३;६; ३, ८, ३; ४, १, १०; २,१३; काठ ९, ११; १३,३[२]; २३, ४; ३०, १; ३१,८; क ३६,१; ४६,४; ४७, ८; अचायताम् मै ४, २,१३¶; ¶अचायन् मै १,९,४[२]; ५; ३, १०,५[२]; काठ ९,११[२];१२.

अचायिषम्[c] ‡शौ[d] ७. ९४, १; १०, ५, ४६.

२चायमान[e]- -नः[f] ऋ ७, १८, ८; -नाः ऋ १०,९४,१४.

चायित्वा शौ ९, १, १; पै १६, ३२,१.

†चायु[g]- -यवः ऋ ३, २४, ४; जै ४,२४,९.

१चायमान- १चयमान- द्र.

चारथ √चर् द्र.

चारु[h]- -रवः ऋ ५,५९,३; ९,७७,३; १०,९४,१०; –रु[i] ऋ १, २४, १; २; ५५,४; ६१, ७; ७२, २; १८७,६; २, २७, ८; ३५, ११; ३,५,६; ३२,१; ५४, १६; १७; ५६,४; ४, २, १९; ५, ७; १०; ५,३,३; ४३,३;४८,५; ७, ९८, २; ९,३४,५; ७२, [७(८) ८६, २१]; ९६, १६; ९७,२४;१०९, १४; १०, ३२, ४; ९६, १; खि १, ११, २; ३, १५, १३; मा ३५, १७; का ३५, ४, १५; ते १,३,१४,४†;२,१,११,५†; ३,३, ८, १; मै १, ६, ४¶; ४, १२, ४; १४, १४†; काठ ११, १२†; १३; ४०, ८†; कौ २, १७३ †; जै ३, १६, ११†; शौ २,१३,१; ७, १३, १; १२, १, ५६; १४, १, ३१; १९, ७, २; †२०, ३०,१; ३५, ७; ८७, २; पै ६,१६,६†; १५, ५, १; १८, ३,१०; २०, २८, ९; –रुः ऋ १,९४,१३; ९५, ५; १२७, [२; ९,१७,८]; २,२,८; ३, ४९, ३; ४,६,६; ४९,२; ५, ३२, ५; ६, ८,१; ७,२२,२; ८, १, २६; ९, ६१,९;१०९,१३;१०,१,२;३१, ४; ५६, १; १००, ६; मा ११, ४३†; का १२,४, ६†; †तै ३, ३,११,१; ४,७,३§; ४,१,४,२; ३,१३,१; ५,१,५,४; †मै २,७, ४;३,१,५;४,१४,८; †काठ १६, ४;१९,५;३५,१७; †क ४८,१५; †कौ १, ६५; ४३१; २, २७८; ३०२§;४३३;७४३; ३, ३,८§; †जै १, ७,३;४२,५; २, २,३§; ३, ६,९§; २३,११; ३३,८; ४, २१, ६; शौ २, ५, १; ३६,४; १३, १, ३८; १८, ३,७†; १९, २४,६[1];३३,३; २०,११७, २†; पै २,७, १;२१,४; ८ १४,५†; १२,१, १३†; ५, ३; १५,६,३; १८, १८, ८; १९, ४०, ११; –†रुणः ऋ ८, ५,१४; ९, ७०, २; ४; १०८, ४; ११०, ४; कौ २, २८९; ७७४; ८५८; जै ३, २४, ५; –†रुम् ऋ १, १९, १; ५८, ६; ७२, १०; ३, ५२, ५; ५,७१,१; ७, ८४, ३; ८, ६४, १२; ९,३०,६; ४४, ४; ४८,१; १०२,६; १०, २१, ७; ३९, २; ९१, १४; १४४, ५; १६०, ३; मा २०, ७८; का २२, ७, १२; मै ३, ११, ४; काठ ३८, ९; कौ १,१६;२,१८६; जै १,२,६; ३,१७,७; ४, १८, ५; शौ २०,

[नाप. स्वादवद्-भोज्य-विशेष-] इति)। चीत्तु- इति पाभे.।

[a]) नाप. (गर्त-विशेष-)। व्यु.?। < √चत् इति (पाउ १,११६)।

[b]) पाठः? चा(च, अ)स्मान् इति द्विपदः शोधः। तदनु चेद् पादे त्वं चा(न, अ)स्मान् उप शं भुवः इति शोधितः पाठः द्र.।

[c]) तु. सा. w.; वैतु. wı. < √चि इति।

[d]) सपा. ऋ १,२३,२३ अन्वचारिषम् इति पाभे.।

[e]) वैतु. Foy [KZ ३५, १३१] धा. अभिकाङ्क्षायां वृत्तिरिति।

[f]) वैतु. सा. व्यप. =१चायमान- > -नः इति।

[g]) विप.। कुः प्र. (पाउ १,३७)।

[h]) विप. (नामन्-, अन्न-, सवन- प्रभृ.)। व्यु.?। < √चर् इति (या ८,१५ पाउ १,३), < √रुच् इति [पक्षे] या ११, ५, < √१चन् इति PW. प्रभृ.।

[i]) क्वचित् वा. क्रिवि. द्र.।

[j]) सपा. मंत्रा १,१,६ च सार्यै इति, आपमं २,२,८ च आर्युः इति, हिगृ १,४,३ चार्व्यः इति च पाभे.।

१६, ३; पै §४, ३०, १-९, ६, १७, १; -[रुणि ऋ ९,७०,१; कौ १, ५६०, २, ७७३; जै १, ५७,९; -रो· ऋ ३, ५०, [२; ७,२९,१], ५, ३३, ७, ७, ६५, ४; मै ४,१४,१२].

चारु-तम- -मः ऋ ५,१,९[a]; -मम् ऋ १,६२,६.

¶चारु-तर- -रः तै ५,१,५,४.

चारु-त्व- -त्वम् ऋ १०,७०,९.

चारु-प्रतीक[b]- -कः ऋ २,८,२.

चारु-वदन- -नः पै २०,२८,१०.

चारु-वाच्- -वाक् पै २०,२८,१०.

चारु-संकाशिन्- -शी पै २०,२८, १०.

चाष[c]- -षान् मा २४,२३; २५,७[d], का २६,५,३; २७,७,१[d]; मै ३, १४, ४; १५, ९[d]; -[षेण ऋ १०, ९७, १३[e]; मा १२, ८७[e]; का १३,६, १३[e]; मै २, ७,१३[e]; काठ १६, १३[e]; क २५, ४[e], पै ११,२,१४$; १९,३७,१५[e].

√चि[f],> कि,>चिकीष,चयते ऋ १,१६७,८; चयते ऋ ९,४७,२; चयसे ऋ १, १९०, ५; चयध्वे ऋ ६,५१,[७; ७,५२,२].

[अचिच्यम् ऋ १, ८७, २; ५, ५५,७; ८,७,[२;१४], तै ४,३, १३, ७

¶चिनुते तै ५, १, २, ३; २,३, १;८,७[२]; ५,१,६; २,१; ४,३[३]; ७,२;८,३[२]; ६,३,१; ४[२]; ४,४; ५,३[२]; ६,४,८,४; १०,१;७,१, १; ४,३; ५,७; ६,५;६, ९,४[२], ¶मै ३,१-२,३; ३,२; ४,५;७[४]; ८[२];९; १०[२]; ५,५; ¶चिनुते तै ५,२,३,१[२]; २[२];३, ५, ५,६; ६, ५[२]; ७,२; ५; ८,१;२; ३,२,१; २,५,२;५, ७,४; ८,३;९,१; ४, १,१;२;२, २[२];१०, ३[२];४[२]; ५[२]; ५,१,७, ३,३; ४,४[२]; ६,२; ८, ३,६,६,३; ४, ७,३; १०,१, ७, १, १-३,८,३, १०, २; ८,२,७, ७, ५, १५, २: मै ३, १, ३[२]; २,३, ४, १०; ३,२; ४,५[६]; ६; ७[२], काठ ७, ७; १९, २[२]; ९[२]; २०,१[२];४,५[२];६[२],७[२];१०[२];११; २१,२[२]; ३[२];४;५[२];७, २२,२[२]; ३[२]; ६; ७[२]; ८[२]; क २९, ८[२]; ३१,३[२]; ६; ७[२];८[२]; ९[२]; १२[२]; १३,१७[२];१८[२],१९;२०[२], ३४, १,३५,१[३];२[४], ¶चिनोति तै ५, ६,६,३; ९,३;७,१,२;९, ३[२];४, मै ३,२,५; ३,३; ९;१०; ४,२; ३; ८; ¶चिनोति तै ५, ७,१,२; ८, २; ९, ३, मै ३,१०,१; काठ २१,३;१०; क ३१,१८; चिन्वते मै १,५,१३¶; ¶चिन्वन्ति काठ १९, १०; क ३०, ८, चिनवन् काठ ४०, ५[g]; चिनोतु शौ ११, १, २४[h], पै १६, ९१,४; चिनुहि तै ५, ७, ८, १; काठ ४०, ५; अचिनुत मै ३, ४, ८¶; ¶अचिनुत तै ५, ३, १०,४; ४, १०,५[२]; ६,४,३; ६,१; १०,१[३]; मै ३, ४, ८[२]; काठ २२,४[२]; ९; ¶अचिन्वत तै ५, ६, ५, ३; मै १,६,९; काठ ८, १; २२,३; क ६,६; अचिन्वन् शौ १०, २, ४; पै १६, ५९, ४; ¶चिन्वीत तै ५,२,७,१; २[२]; ५,२,४;६,१०, २; ¶चिन्वीत तै ५, ३,३, ६[२]; ७; ४,११,१[२];२[४]; ३[२]; ६,७,३; ८,२[३], ३[३]; ९,३; मै ३,१,३; २, ३,६;३,२[३]; ४,५;७; काठ २०, १[२]; ५,६[२]; २१,३,४[११], ५; २२, २, ४; ७; क ३१, ३[३]; ७, ८[२]; १८[२]; १९[११]; २०; ३५, १; ¶चिनुयात् तै ५,५,३,२; ६,९, ३[२]; ७, ९, १; २; काठ २१,३. चिक्युः शौ १०, २,४; चेष्यसे तै ५,५,२, ३¶, ¶अचेष्ट मै ३, १,३; काठ १९, २; क २९, ८; ३५,२, अचैत् ऋ ६, ४४, ७[i]; ¶अचैः काठ २२, ६; क ३४, १, अचैषम् काठ २२, ८¶; ¶अचैषम् काठ २२,६; क ३४,१. ¶चीयते तै ५, २, ५, ६; ७,४, २; ९,३; ७, ५, १५, १; मै ३, १,४; २,१, ३; ८; ३,४[२]; ४,३; ४;८; काठ २१,६[३];१२; ¶चीयते तै ५,२,५,५; ३, ९,१; ५,२,१; २[६],३[३]; ३,२; ४,४, ७,१; ६,८, १; ७, २,३; ९, २; मै ३, १,३; २, ३[४];४;५[३];६[६]; ७[३];८[२]; ३,१, ३; ४,४; ५; काठ १९, २; २०, १;३; ४;१०; २१,३[२]; २२,७[६]; ८[२]; क २९,८; ३१, ५;६;१२[२]; १८[२]; २१[२]; ३५, १[२]; २[२];

---

a) सपा. तैब्रा २,४,७,१० चारुतरः इति पाभे. ।

b) विप. (अग्नि-) । बस. ।

c) नाप. (पक्षि-विशेष-) । व्यु. ? ।

d) सपा. चाषान् <> शुकान् इति पाभे. ।

e) सपा. चाषेण <> श्येनेन इति पाभे. ।

f) धा. चयने ज्ञाने घातने (तु. या ४,२५) च वृत्तिः यथायथं द्र. ।

g) = सपा. आपश्रौ १६,३४,४ । तैब्रा ३, ११, ६,१ तु चिन्वन्तु इति पाभे. ।

h) तु. सस्थ. टि. अधि ।

i) तु. सा.; वैतु. GW. <√चित् इति ।

चीयन्ते मै ३,२,६-८; काठ २०,
१;२१,४[३]; क ३१,३;१९[२].
अचिकीषत तै ५,५,२,३¶.
चयन- -नेन शौ १८,४,३७.
२¶चयमान[a]- -नाः ऋ २,२७,४;
तै २,१,११,५; मै ४,१२,१;
काठ ११,१२.
¶चयितव्य- -व्यः मै २,६,१०.
¶चिकित्वस्- -वांसम् काठ २२,६;
क ३४,१.
¶चिक्यान- -नः तै ५,२,३,६; ३,
९,२; मै ३,३,९; ४,५; काठ
२०,१;२२,६[३]; क ३१,३;
३४,१[३]; -नम् तै ५,६,१०,२;
७,४,१; मै ३,१,३;३,९; ४,१;
काठ १९,२; २२,४; क २९,८;
-नस्य तै ५,७,६,४; मै ३,४,
८; -नाय मै ३,३,१; ३; ६;
काठ २१,७; -नेभ्यः मै ३,४,९.
१चित्[b]- चित् मा १२,५३; का
१३,४,९; मै १,१,८; २,७,
११; काठ १६,११; २४,३;
क ७,१;२५,२;३७,४; चित्तः मा
१,१८; १२,४६; का १,६,४;
१३,४,२; तै १,१,७,२; ४,२,
७,४; मै २,७,११; ३,५,३;
४,१,८; काठ १,७; १६,११;
३१,६; ३८,१२; क १,७; २५,
२; पै २०,२८,६.
चित्- -तः ऋ १,११२,१७[c];
१५८,४; ¶तै ५,४,१,३; ३,१;
७,४,२; मै ३,४,५[२]¶; काठ
२२,२[४]¶; -तम् ¶तै ५,४,४,
३; ५,१०,३; ७,६,४; काठ
¶२२,८;१०;४०,५[d]; ¶क ३५,
२;४; शौ १८,४,१४;३७; -ताः
मै १,५,१०¶; कौ १,४५८[e];
जै १,४८,२[e]; -तासः ऋ ७,
१८,१०; -ते ¶तै ५,६,६,३;
४; शौ ७,२३,२[e].
१¶चिति- -तयः तै ५,२,३,७;
४,२,२; ५,९,१; ६,१०,२;३[३];
७,६,६; मै ३,२,८;२,३[३]; काठ
२०,१; २१,४; २२,२; ४; क
३१,३; १९[३]; पै २०,५,१९[e];
-तिः तै ५,३-४,२,१; ६,६,४;
१०,२;३; ७,४,४; मै ३,२,९[३];
३,१;२;३[१०]; काठ २०,११[२];
२१,३;४;२२,२;४[२]; ६;८; क
३१,१३[२]; १८; १९; ३४,१;
३५,२; -तिम् तै ५,३,८,१;
४,२,२; ५,४,४; ७,१,१; ५,
३-५; §मै[f] २,१०,६;३,२,९;
काठ २०,१३[२]; २१,४; २२,
६; ८; ३९,३§[f]; ४०,५§; क
३१,१५; १९; ३४,१; ३५,
२; -तिम्ऽ-तिम् मै ३,४,७;
-तीनाम् तै ५,४,२,१[३];
-तीभ्याम् तै ५,७,५,७; -तीषु
तै ५,४,२,१; -त्याम् तै ५,३,
५,३; ५,४,२[२]; मै ३,२,६[२];९;
३,३; काठ २०,६[२]; २१,३;
४; २२,२; क ३१,८[२]; १८;
१९; -त्याम्ऽ-त्याम् तै ५,७,
२,१; मै ३,२,६.
¶चित्य[g]- -त्यः तै ३,४,१०,२;
५,६,२,१;३,२; ६-७,३; मै ३,
२,९;५,२; -त्यम् मै १,५,१३;
काठ २२,८; क ३५,२; शौ
१०,२,८§; -त्यस्य तै ५,१,
८,४; ५,२,१; मै ३,४,६; ८;
काठ २२,१;७; क ३५,१; -त्ये
तै ५,१,८,४; मै १,५,१०;
काठ ७,७;२१,८;२२,१; -त्येन
काठ २२,२.
¶चित्य-त्व- -त्वम् तै ५,५,४,
१; मै ३,४,८; काठ २२,७;
क ३५,१.
चित्वा ¶तै ५,३,१०,३; ४,२,३;
१०,५;५,७,२; १०,६; ६,२,४;
८,३[२];४;७,६,५; ¶मै ३,३,२[२];
४,७; ¶काठ २२,७[४]; क ३५,
१[४]¶; शौ १०,२,८; पै ८,१२,
५; १६,५१,६.
¶चित्वत्- -त्वता मै ३,७,२;
-त्वन् तै ५,४,५,३; ५,७,१;
९,३;७,६,४;८,१.
चित्वती- -ती ऋ ३,६१,४.
चित्वान,ना- -नः मा १३,४७[h];
५१[h]; का १४,५,१[h]-५[h]; तै
४,२,१०,१[h]-३[h]; ४[२h]; ¶५,
२,३,६[२];७; ६,८,२[३];३[३]; मै २,
७,१७[४h]; ¶३,३,२[३]; ४,५;
काठ १६,१७[४h]; २०,१[३]¶;
¶२२,२;७[३]; क २५,८[४h]; ३१,
३[३]¶;३५,१[३]¶.

[a]) वैतु. वें.मा. सा. <√चय् [गतौ] इति ।
[b]) विप. (कपाल-, इष्टका-) । कर्मणि प्र. ।
[c]) तु. पपा. स्क. वें. सा. ORN.; वैतु. GW. चित्ते (सप्त१) इति । [d]) सपा. तैब्रा ३,१०,२,१;११,६,१ आपश्रौ १६,३४,४ चितिम् इति पाभे. । [e]) सपा. चिताः <> चिते <> चितयः <> आपश्रौ २१,९,१५ हिश्रौ १६,४,१३ चिदा? (यत्र यनि. शोधः सुकरः [तु. C.]) इति पाभे. । [f]) सपा. चितिम् (माश्रौ ६,१,७,११;२,१,१४; ५,१३ च) <> चित्तिम् (माश ९,२,३,४२ आपश्रौ १६,२३,२;१७,१,१३;३,९ च) इति पाभे. । [g]) विप. (अग्नि-) । कर्मणि क्यप् प्र. । [h]) सपा. चित्वानः <> स्वयंचित्वानाः <> प्रजानन् इति पाभे. ।

चीयुमान- -नः मा १३, ४१; ४७; का १४, ४, ४; ५, १; तै ४,२, १०, १[२]; मै २, ७, १७[२]; काठ १६,१७[२]; क २५,८.

चेतव्य,व्या- -व्यः तै ५, २, ६,५; ७,१;५,८,१; ६,१०,२¶,७,५, १५,२¶; ¶मै ३,१, ३;२, ६[२], ७[२];४,६[६]; ७; १०; ¶काठ १९, २; २०, १, ५[२]; ७; २२,४, ८[३], क २९, ८; ३१, ३; ७[२]; ९; ३५, २[२]; -व्या तै ५, ४, १०, ५[२]¶, -व्याः तै ५,५,३,२¶.

चेतृ[a]- -तारः ऋ ७,६०,५.

¶चेष्यमाण- -णः मै ३,२,२.

चिकित्-, चिकितान-, चिकिति-, चिकितु-,चिकितुषो- √कित् द्र.

चिकित्नु[*]- √कि द्र.

चिकित्वन्-, चिकित्वस्-, चिकित्विन्मनस्-,चिकित्विस्-, चिकित्सन्ती-, चिकित्सु- √कित् द्र.

चिकिवस्-, चिक्यान- √चि द्र.

चिक्रीत[b]- -०त खि २, ६, १२?[c]; १६; -तः खि २, ६[२],२८;७,१.

?चिक्षतः पै ८,९,९.

चिचिक[d]- -कः ऋ १०,१४६,२.

√चित्,>चिति, चेति, चेतते ऋ ३, १४, २[e], †चेतति ऋ ७, ४६,२; ८, १२, १; ३२, २८[f]; कौ १,३९४, जै १, ४४, ४; शौ २०, ६३, ७, †चेतति ऋ १, १०, २; १२८, ४[२]; ३, ११, ३; ६,१२,३,७,९६,३; ८,१३,२०; ९, ६२, १०; १०६, २; १०, १७६,३; तै ३,५,११,१; मै ४, १०,४; १४,१५, काठ १५,१२; कौ १,५०८; २, ४५; ६९५; जै १,५२,१२, ३,५६,२२; ५९,४; चेतन्ते ऋ ९, ४७,२; चेतथः ऋ १, २, ५; चेतथ>था ऋ ५, ५९, ३; चेततु शौ ३, २२,२[g]; पै ३, १८,२; चेतताम् ऋ १०, ३५, १; †अचेतत् ऋ ७,९५,२; मै ४,१४,७.

चेततुः कौ १,१५४; जै १, १६, १०; चेतीत् मै ४, ९, १२‡[h].

†अचेति ऋ १,११३, ४; १३९, ४; ७,६७,२; ७८,४, ८,५६,५; १०, ७४, ६; खि ३, ८, ५; कौ १,४४७; जै १,४७,१, †अचेति ऋ १,८८, ५, ६, २७, ४; काठ ३९, १५; चेति ऋ १, ९३, ४; चेति ऋ १,९२,१२; ११९, ४; ४, ४३,६.

चितयन्ते ऋ १, १७१, ५; ५, ५९, २; चितयन्ति ऋ ७, ६०, ६, चितयथः खि १, ११, ६; चितयत् ऋ १, १८०, ८; २,२, ५; चितयन्त ऋ २, ३४, २; ४, ५१,३;१०,९५,३.

चेतयते तै ६,१,७,४¶; चेतयते ऋ ९, ८६, ४२; चेतयति मा २०, ८६; मै ४,५,८¶; चेतयत् ऋ ४, १,९; †चेतयेथस् ऋ ८, ९, १०; शौ २०, १४०, ५; चेतयध्वम् ऋ ३, ५३, ११; चेतयानि तै ३,२,१०,२; मै ४, ५,८, पै २०, ९,१;२; †अचेतयत् ऋ ३, ३४, ५; ७, ८६, ७; शौ २०, ११,५.

२चित्[i]- चित् मा ४, १९; का ४, ६,३; तै १, २, ४, १; ४,२, ४,४; ७,१३,१, ६, १,७,४[२]; मै १,२,४; ३,७,५, ४,२,५; ९,४; ११; १५; काठ २,५; क १,१७.

१चित्-पति[j]- -तिः मा ४, ४; का ४,२,२; तै १, २, १,२; ६ १,१,९[२].

२चित्-पति[k]- -तिः मै १, २, १; ३,६,३[२]; काठ २३,१[२].

३चित्-पति[l]- -तिः काठ २, १; क १, १३,३५,७[२].

चित (त्>) न्ती[m]- -न्त्या ऋ १, १२९, ७.

a) =चातयितृ- (तु. सा. प्रमृ.; वैतु. वें. ज्ञाने इति)।
b) व्यप. (धीपुत्र-विशेष-)। व्यु.?।
c) °ता इति पाठे? यनि. शोधः (तु. उत्तरीयं स्थलम्)। मपा. काल १५ चिक्रेत इति पाभे.।
d) नाप. (पक्षि-विशेष-)। व्यु.?।
e) व्रीहिः इत्येतदन्वितत्वे सति कर्मकर्तरि आत्मनेपदे रूपं द्र. (तु. वें. ऋ ९, ४७,२, सस्थ. टि. अग्, वैतु.सा. GW. चेतत्->च१ इति प्रतिपन्नौ)।
f) तु. सस्थ. टि. अग्नि।
g) तु. सा., W., पै. स्थले च, वैतु. PW. RW. WI. Web चेततुः इति।
h) पुरा [=त्वरया (वैतु. सा. प्रमृ. [ऋ ८,१,१२] पूर्वमिति?)] इत्यस्य योगे लुङि प्रपु१ (तु. पा ३, २, १२२)।
i) भाप. वा नाप. वा [चित्त- (भा., सा. [का.] प्रमृ.), सोमक्रयणी-गो- (या ५,५ [इत्यौपचारिकम्])]। क्विबन्तम्, या. (पक्षे) अधिकरणे <√चि इति (तु. SE २३१)।
j) नाप.। तु. टि. ?महत्-पुनि-।
k) पम. अन्तोदात्तः। l) स्वराऽभावात् पृथङ् निर्देशः।
m) मतिः प्र. (पाउ २, ८४)।

†चितयत्– -यत् ऋ २, ३४, ७; –यद्भिः ऋ ५, ४१, ७; –यन् ऋ ५, १५, ५; –यन्तः ऋ १, ३३, ६; ९४, ४; १३१, २; ५, १९, २; ६, १, २; मै ४, १३, ६; काठ १८, २०; कौ २, ४१५; जै ३, ३२, ५; शौ २०, ७२, १; पै १२, १, ३; –यन्तम् ऋ २, २, ४; ६, ६, ७.

†चितयन्ती– -न्त्या ऋ ६, १५, ५; मा १७, १०; का १८, १, ११; तै ४, ६, १, २; मै २, १०, १; काठ १७, १७; क २८, १.

चितान,ना[a]– -नाः ऋ ९, १०१, ११; मा १०, ९; का ११, ३, १; तै १, ८, ११, १; १२, १; मै २, ६, ८; काठ १५, ६; कौ २, ४५३†; जै ३, ३४, ११†.

२चिति[b]– -त्ये[c] मा २३, ४९; का २५, ९, ५.

चिते ऋ १०, १४३, ४[d].

चित्त[e]– -त्तः ऋ ९, ६५, १२; कौ २, १५५; जै ३, १५, ३; –त्तम् ऋ १, १६३, ११; १७०, १; ५, ७, ९; १०, १०३, १२[f]; १२८, ६; १६६, ४[g]; १९१, ३; खि ३, १५, १[?]; ६; २१[?]; ४, ११, ५; मा ११, ६६; १७, ४४†[f]; १८, २; २०, ९; २२, २०; २५, २; २९, २२†; ३४, ५; का १२, ७, १; १८, ४, १२†[f]; १९, २, २; २१, ७, ८; २४, ७, १; २७, २, २; ३१, ३, ११†; तै १, ४, ३६, १; ३, ४, ४, १; ४, १, ९, १; ६, ७, ४†; ७, १, २; १४, ३†; ५, ७, १४, १; मै १, ४, १४[?]; ¶; ९, १; २¶; २, २, ६†; ७, ७; ११, २; ३, ११, ८; १५, २; ४, २, ६¶; काठ ९, ८; ११; १६, ७; १८, ७; ३१, १४; ३८, ४; ४०, १०†; ४६, ३†; ५३, ४; क ८, ११; २८, ७; कौ २, १२११†[f]; शौ १, ३४, २; ३, १, ४‡[h]; ८, ६; १९, ५; २५, ५; ५, ३, २†; ७, ८; ६, ९, २; ४२, ३; ४३, ३; ६४, २†; ९४, २; १०, १०, १८; पै १, ५३, ५; २, ६२, १; २; ७७, १; ३, १९, ५; २९, ४; ४, ११, ६; ७; ५, ४, २†; १५, २१, ७; १६, १०८, ८; १९, †७, ३; ४; १०, १२; १३; ३२, १९; ३३, ९; २०, ५१, ९[?]; ५२, १[?]–४[?]; –त्तस्य शौ १९, ४, २[i]; पै १९, २४, ७[i]; –त्ता? पै ३, २३, २; –त्तात् शौ ५, १८, ५; पै ९, १७, ७; –त्तानि ऋ ७, ५९, ८[j]; मा १२, ५८; का १३, ४, १४; तै ४, २, ५, १; मै २, ७, ११; ४, १०, ५†[j]; काठ १०, १२; १६, ११; २१, १३†[j]; क २५, २; शौ १, ९, ४; २, ३०, २; ३, २, १–४; ५‡[f]; २५, ६; ५, २१, ४–६; ७, ८२, २†[j]; ११, १०, २७; पै २, ५८, ५; ३, ३, ४[k]; ५, १–४; ५‡[f]; १६, ८७, ७; १९, २५, ३; ३६, ८; ५४, २; २०, ३१, ५†[j]; –¶त्ताय तै ५, २, २, २; ४, ६, २; मै ३, २, २; ३, ८; काठ १९, १२; २१, ८; क ३१, २; –त्ते पै १, ६४, १; २, ८९, ५; –त्तेन खि ३, १५, ९; १६, ४; ४, ५, ३[l]; ¶मै ३, २, २; ३, ८; शौ ३, ६, ८; पै ३, ३, ८; –त्तेभिः शौ ३, ८, ६; ६, ९४, २; पै १९, १०, १३; –त्तैः मै १, ३, ९.

चित्त-गर्भा[m]– -र्भासु ऋ ५, ४४, ५.

चित्त-पावन[n]– -नम् पै १९, ५०, १५.

चित्ता (त्त-आ) कूत[o]– -तम् शौ ११, ११, १; १३.

चित्तिन्– -त्तिनः शौ ३, २०, ५; पै ५, १९, ५.

१चित्ति– -त्त्ये शौ ६, ४१, १;

---

a) यदा. यानन् प्र.।

b) भावे क्तिन् प्र. उदात्तः (पा ३, ३, ९६)।

c) =सपा. माश १३, ५, २, १४ आश्रौ १०, ९, २ शांश्रौ १६, ६, १ वैताश्रौ ३७, ११ लाश्रौ ९, १०, ९ तु वितयम्? इति पाभे.।

d) सरूपम् ? चित्– [आप.] > च१ इति सा., तुमर्थीयम् इति GRV. ORN., कर्मणि प्रपु१ इति वें. PW. GW. प्रमृ.।

e) विप. (सोम-)। कर्मणि क्तः। अन्यत्र भावे द्र.।

f) सपा. चित्तम् (या ९, ३३ च) <> चित्तानि इति पाभे.।

g) पाभे. चित्ते पृ १२९७ i टि. द्र.।

h) सपा. चित्तम् <> चित्तम् इति पाभे.।

i) सपा. तैत्रा २, ५, ३, २ मंत्रा २, ६, ९ चत्तस्य इति पाभे.।

j) सपा. चित्तानि <> सत्यानि इति पाभे.।

k) सपा. शौ ३, ६, २ विशिष्टः पाभे.।

l) सपा. खिसा २९, ३ दिदिष्ट इति पाभे.।

m) विप. वा नाप. [स्तुति- इति सा., २अप्- इति Gri.] वा ?। बस. (तु. त्रिचित्त-गर्भा– [वैप २])।

n) विप. (इन्द्र-)। तस.।

o) समाहारे द्वस. अन्तोदात्तः।

पै १९,१०,१; –त्ति ऋ १,६७,५[a]; १०,८५,७, तै ३,४,४,१; मै १,४,१४[२]; ¶; ९,१, काठ ९,८;११; क ८,११; शौ १४,१,६†; पै १८,१,६†, –त्तिभि. ऋ ३,२-३,३; ५,४४,१०; ८,४४,१९; ५९,३; खि १,६,३; मा १२,३१; १७,५३; का १३,३,२; १८,५,४; तै ४,२,३,१; ६,३,२; ५,२,२,२; ४,६,२; मै २,७,१०; ३,२,२; ३,८; काठ १६,१०, १८,३; १९,१२, २१,८; ४०,१४†; क २५,१; ३१,२; –त्तिम् ऋ २,२१,६; ४,२,११[b]; मा १७,७८[c]; का १८,६,१४[c]; तै ५,५,४,३[c]; ४†;७,४,१; मै १,९,३¶; काठ ४०,५†, पै २,३७,१[२]; ७,९,५; –०त्ते मै ४,२,५,६; –त्त्या शौ ५,६,१०; पै ६,११,१२; ९,१९,७; १९,५१,३; –त्त्याम् शौ ५,२४,१[d]-१७[d].

२चित्ति[e]– -त्तिभिः[f] ऋ १,१६४,२९; शौ ९,१५,७; पै १६,६८,७; –त्ती ऋ ८,७९,४.

चेत्–

चेतिष्ठ– -०ष्ठ ऋ ८,४६,२०; –ष्ठः ऋ १,६५,५; ५,२७,१; मा २७,१५, का २९,२,५; तै ४,१,८,२; मै २,१२,६; काठ १८,१७; क २९,५[?g]; पै ९,१,५, –†ष्ठम् ऋ १,१२८,[८ (५,१,७; ६,१४,२) ७,१६,१]; १०,२१,७; मा १५,३२; का १६,५,१४, तै ४,४,४,४; मै २,१३,८; काठ ३९,१५; कौ १,४५; २,९९; जै १,५,१; ३,१०,१.

चेतत्– -ततः ऋ ४,५,४; मा २२,११, का २४,४,३; काठ ४०,१४‡[h].

†चेतन्ती– -न्ती ऋ १,३,११; ७,९५,२; मा २०,८५; का २२,८,६; तै ४,१,११,२; मै ४,१४,७; –न्तीम्? पै १,२९,४;८९,४.

चेतन[i]– -†नः ऋ २,५,१; ३,१२,२; ९,६४,१०; कौ १,४८१; २,२०; जै १,५०,५, ३,२,११; –†नम् ऋ १,१३,११; १७०,४; ३,३,८; ४,७,२; ८,१३,[१८, १२,२१ (९,६१,१४)]; ६२,९; ९,३१,१; कौ २,७४; जै ३,७,१२; शौ २०,११०,३; –नानि शौ २०,१३५,६.

चेतनी– -नीम् शौ ९,४,२१.

†चेतय(त>)न्ती– -न्ती ऋ १०,११०,८; मा २९,३३; का ३१,४,९; मै ४,१३,३; काठ १६,२०; शौ ५,१२,८.

चेतस्– -तः खि ४,११,३; मा ३४,३; शौ ६,६४,२‡[j]; ९,१२,११; पै ३,२३,१; ५,१,८; १६,४९,९; ७०,९; १३९,१२; –तसः शौ ६,११६,३; पै १९,१०,९[k]; –†तसा ऋ ५,७३,६;९,१६,४; २०,३;८३,२[l];८६,४२,१०,४६,८; कौ २,३२०; जै ३,२६,६; –तसि मै १,३,३६; १०,२; शौ ११,१२,२; –तसे शौ ६,४१,१; पै १९,१०,१; –तांसि पै २०,५२,२.

चेतु[m]– -तुना ऋ ५,६५,३[n]; ९,८१,३[o].

१चेत्तृ– -त्ता ऋ १,२२,५; मा २२,१०†; का २४,४,२†; तै १,४,२५,१†;६,२,१[१];२,२,१२,२†; ३,९,१[१]; मै २,३,२[१]; ४,१२,२†; –†त्तारम्[p] ऋ १०,१२८,९; मा ३४,४६; का ३३,२,९; तै ४,७,१४,४; काठ ४०,१०.

२चेत्तृ– -त्ता शौ ४,८,२; –त्तारम् शौ ५,३,१०‡[p]; ६,९९,१; –त्तु शौ ६,७३,१[k].

a) अत्र कर्तरि प्र. (तु. स्क. वें. PW. प्रमृ.)।
b) वैतु. PW. MW. =ज्ञातृ- इति ।
c) पाभे. कृते पृ १३२० *f* टि. द्र. ।
d) सपा. तै ३,४,५,१; ४,३,३,२ काठ ३८,१२, ३९,७ आपश्रौ १६,१,३ पागृ १,५,१० पाठाऽभावः ।
e) =१चित्ति– । प्र. उदात्तत्वम् उसं. (पा ३,३,९६)। –त्ती इति सु१ द्र. ।
f) भाप. । धा. दीप्त्यर्थे वृत्तिः (वैतु. या [२,९] वें. प्रमृ. =कर्मन्- [=चटचटाशब्दरूप- इति स्क. प्रमृ.] इति, =निर्दोष- इति PW. प्रमृ.)।
g) °ष्ठा इति पाठे? यनि. शोधः (तु. सपा. मा २७,१५ प्रमृ.)। h) सपा. चेतत.<>शोचतः इति पाभे. ।
i) भाप. (ज्ञान-), विप. (होतृ-, इन्दु-, रयि- प्रमृ)। भावे कर्तरि च ल्युट् प्र.। j) पाभे. पृ ११७६ *d* टि. द्र.।
k) कर्तरि प्र. । सपा. चेतस.<>चेत्तुः इति पाभे. ।
l) सपा. चेतसा <> तेजसा इति पाभे. ।
m) भावे उ प्र. उसं. (पाउ १,७)।
n) तु. पपा. ORV.; वैतु. सा. GW. ORN. प्रमृ. सुचेतुन-(विप.)> –ना इति? ।
o) तु. वें. सा. BW. प्रमृ.; वैतु. PW. GW., ?BW. (पक्षे) सुचे° इति मन्वानाः? ।
p) सपा. चेत्तारम् <> चेतारम् इति पाभे. ।

३चेत्तृ– -त्ता काठ १२, २[a]; ३७,९; पै ४, २, २; –त्तारम् पै ५, ४, १४†.

†चेत्य[a]– -त्यः ऋ ६, १, ५; मै ४, १३,६; काठ १८, २०.

१चित्– √चि द्र.

२चित्– √चित् द्र.

चित– √चि द्र.

चितत्–, चितयत्–, चितान,ना– √चित् द्र.

१चिति– √चि द्र.

२चिति–, चिते √चित् द्र.

?चितो पै ५,३२,९.

चित्त–,१चित्ति–,२चित्ति– √चित् द्र.

?चित्ते च वेद्ये पै ६,१५,९.

चित्य– √चि द्र.

१चित्र,त्रा[b]– -त्र ऋ ८, ४६, २०; –†०त्र ऋ ४,३२, २; ५, ३९, १; ६, ६,७;४६,२; ५; ७, २०, ७; ८, ९७, १५; मा २७, ३८; का २९, ५, ७; मै २, १३, ९; काठ ३९,१२; कौ १,३४५; २, १६०, ५२२; जै १,३६, ४; ३, १५,८; ४०, १८; शौ २०,८०, १; ९८, २; –त्रः ऋ १, ४८, ११; ६६, ३; ८८, २; ९४, ५; ११३,१;१६६,४;१७२,१[c]; २, ८,४; ३,२९, ६; ४, ३१,१; ६, ४,६[e]; ४८,९; ७,३,६; ९,८६, ३४; १०, १, २; १००, १२, ११५, १; खि ५, ५, २-४; ८; १०; ११; ६, ३, ४; †मा ११, ४३; २७,३९;३६,४; †का १२, ४,६; २९,५,८; ३६,१,४; †तै ४,१,४,२;२,११,२; ४,१२,५; मै २,७,४†;१३,९†;२१[d]; ३, १४,२०[c]; ४, ९, २७†; †काठ १६,४; २१,१३; ३९,१२; †कौ १, ४१; ६४;१६९;४४९$; २, ३२; ९७३; १०९९; †जै १, ४,७; ७, २; १८, ५; ४७,३$; ३,४,३; शौ १३, २,३२;४२[f]; २०,१३४, १†; पै १२,१, ६†; १८,२३, १०; –त्रम् ऋ १, ९, ५;३४,१०;३७,३; ४४,१; ७१, १;९२,५;१३; ११०, ९; ११३, १५; २०; ११५, १; १३९, ८; १४२, [४; ५,५, ३]; १४८, १; २, १३, [१३; १४, १२]; २३, [१५; १०,३७, १०]; ३४, १०; ३,२,१५;३०, १३; ६१, ६; ४, ७,१; ६; २३, २; ३२, २; ३६, ९; ५,३,३;१३,६; ६३, ४;८२, ३; ६, ६, ७; १०, ५; ६५, २; ६६,९; ७, ४५,४; ६१,५; ६८, ५; ७४, २; ७५, २; ८१,५; ८, १३, ५; २१, १; ४६,२७; ६७, ३;८१, १; ९, ४, १०; ११,१; ६१, १६; १०, २, ६; २१, ४; ३६, १३; ४७, [१-८]; ९९, १; १०६,१; १०७, १०; ११२, ९; खि १,११,२; †मा ३, १५; ७, ४२; १३, ४६; १५, ३६; २६, ३; ३३, ६; ३३S; ३४, ३३; †का ३,३,५; ८,१७, १; ९, २, २; १४,४, ९; १६, ५, ७; २८, २,१; ३२, १, ६; ३,४; ३३,२, २; †तै १,४,४३,१;५,५,१;८, २२,३; २,२,१२,१;३,८,२;४, १४,४; ५,१२,१; ३,१, ११,८; ४,१,११,३$;३,१३,२†; ¶५, ३,९,२;७,१,३; मै १,३,३७†; ¶४,१३[२];१४[२]; †५, १;५; २, ७,१२‡[g]; ३,२,४‡[g]; ४,२,८; ३,१०[३]¶; ९,११;१२;१०,३†; †१४,४; ५;८[५];११;१२$;१५; †काठ ४,९;१६; ६,९; ९, १९; १०,१३; १३, १६; १६,१२‡[g]; २०,१५;२१,१४; २२,५;६;८[२]; ¶; ४०, ११; †क ३,७; ४, ८; २५, ३‡[g]; ३४,१; ३५,२[२]; ¶; †कौ १,४०; १३५;१६७;३१७; ४०८; ४८४; २,५८;७८;१०४; २३९; ३४९; ४०६; १०८१; ११३०; ३,५,३; †जै १,४, ६; १५,१;१८,३; ३३,५; ४५,१०; ५०,८; २,४,६; ३,६,४; ८,४; १०,६;२१,४;२९, ६;३१, २६; ४, ११, ८; शौ १३, २, ३४; ३५†;†२०,१४,१;६२,१; ६७, २; ७१, ११; १०७,१३$; १४; पै १,२६, ४; १८,२४, १; २†; –त्रया ऋ २, १७, ८; ८, ६६, ८;१४; तै २, ४, ६, १[२]¶; कौ २,१०४२†; शौ २०, ९७,२†; –†त्रस्य ऋ १, २२,७; मा ३०,

[a]) विप. (अग्नि-)। यत् प्र.।

[b]) भाप. (दीप्ति-), विप. (अग्नि-, अनीक-, आयुध- प्रभृ.), नाप. (नक्षत्र-विशेष-)। व्यु. ?। <चाय् इति या [१२,६] प्रमृ., <√चि (चयने) इति [पाउ ४, १६४], <√चित् इति PW. GW प्रमृ.। <√चि (दीप्तौ) इति मतम् (तु. वैप ३,३०८, SE [७७])। [c]) वैतु. R [ZDMG ४८, ६८४] ?त्रो=?त्रम्, उ इति मन्वानः।

[d]) सपा. चित्रः<>श्वित्रः (आपमं २, १७, १८ च) इति पाभे.। [e]) सपा. चित्रः<>श्वित्रः इति पाभे.।

[f]) सपा. चित्रः<>द्विष्यः इति पाभे.।

[g]) सपा. चित्रम्<>शुक्रम् (तैब्रा ३, ७, ८,१ च) इति पाभे.।

४; का ३४, १, ४; –त्रा ऋ १, ६६, १; ९२, १२, ११३, ४; १२५, ६; १३४, ४; ३,५७, ६; ४,१४,३; ५२, ⌊(१, ३०, २१) २⌋, ५, १८, ४; ५२, ११; ६३, ⌊५ (७, ८१,१) ८,१०१, १३⌋; १०,७५,७; १०६,३; १२३, ७; तै २, ४,६, १[२]¶; ४,४,१०,२; मै ¶१, ४, १३, ६,९, २, १३, २०; ४,२, ८[३]; काठ ३९, १३; †कौ २, १०७६; ११९७; शौ १९,७,३; पै ७,४, १; –त्राः ऋ १,३८,११;११५,३; ११९, ८; ४,५१,२; ६, ६०, २; ७, ७५, ३; ६; ८, ७, ७, १०, ७८, १; ९१, ५; खि ५, ५, ६; ७; ९; मै ४, १०, २†; काठ ४, १५; ९, १८; –०त्राः ऋ १, १६५, १३; मै ४, ११, ३†; –त्राणि मा २५,९; का २७,९,१; मै ३, १५, ८; ¶४, ३, १०[२]; ४, ७; शौ १९, ७, १; –त्रान् ऋ ४, २२,१०; ६,१७, २, –†त्राभिः ऋ ४,३२,५, ५,४०,⌊३;८,१३, ३३⌋; ६,१०,३;२६,५; ८,३,२; ७०,६; ९,६२, २५; खि ५,५, २–११; मै ४, १२, ४; कौ २, १२५; २१३; ७७२; जै ३, १३, १; १९, ८; शौ २०, ८१, २;९२, २१; –त्राम् ऋ १, ६३, ८; ५, ६३, ६; १०, १११, ७, मा १७,७४[a]; का १८,६, १०[a]; तै ४, ६, ५, ४[a]; ५,४, ७,४[a]; ५¶; मै २,१०, ६[a]; ३, ३, ९[a]; ४, २, ८; १२¶; १४, १२†; काठ १८, ४[a]; क २८, ४[a]; पै २०, ३,४[a]; १८, ८; –त्राय ऋ १, १७, ७; १३९, ६; ३,७,९; –¶त्रायाम् मै १, ६, ९; काठ ८,१; क ६, ६; –त्रासु ऋ ६, ७२,४; –त्रे खि ५, ५,५; –०त्रे ऋ १, ३०, ⌊२१ (४, ५२, २)⌋; –त्रेण ऋ २,४,५,८,१,२३;२९, ५; –त्रेभिः ऋ ५, ६३, ३; ९, १००, ८; मै ४, १४, १२†; –त्रेषु ऋ ३, २, ११; –त्रै ऋ १,६४, ४; मै ४, ३, १०[२]¶; –त्री खि १, २, ५; शौ १९, १३,१.

१चै(त्र>)त्री[b]– -त्र्याम् काठ ३५, २०.

¶चैत्रेय[c]– -यः मै २,५,९.

चित्र*-क्षत्र[d]– -०त्र ऋ ६,६,७.

चित्र-घोष– -षम् पै १०,४,२.

चित्र-ज्योतिस्[e]– -तिः मा १७,८०; का १८,७, १; तै १,८,१३, २; ४,६,५,५; मै २,६,६; ११, १; काठ १८,६; क २८,६.

चित्र-तम,मा– -मः ऋ १, १०८, १; ६,३८,१; –मम् ऋ ४, २३, ६; ६, ६, ७; ९,६८, १०; –मा ऋ ४,१,६.

चित्र-दृशीक[f]– -कम् ऋ ६,४७,५.

†चित्र-भ्रजति[g]– -तिः ऋ ६, ३,५; मै ४,१४,१५.

चित्र-बर्हिस्[e]– -र्हिषम् ऋ १, २३, १३;१४.

चित्र-भानु[h]– -नवः ऋ १,६४,७; ८५, ११; –नु काठ ३७, ९[२]; शौ १३,३, १०; पै ४,३,१; ४; –नुः ऋ १,३५, ४; २, १०,२; ७, ९, ३; खि ५,५,१०; मै ४, १४, ६†; काठ ३७, ९†; पै ४, ३,३; –†नुम् ऋ ७,१२,१[i]; ८, ४४,६; मै २,१३,५[i]; काठ ३९, १३[i]; कौ २, ६५४[i]; ८९३; †जै ३,५४,४[i]; ४, १३, ८; –नू खि १,३, ५; –०नो ऋ ५,२६, २; –†०नो ऋ १, ३,४;२७, ६; १०, ५१,३; ६९,११; मा २०, ८७; का २२,८,८; २४,४,९$; कौ २, ४९६; ८४८; ८७२; जै ३,३८, १०; ४,१२, २; शौ ४, २५, ३$; २०, ८४, १; पै ४, ३४, ३$.

चित्र-महस्[d]– -हसम् ऋ १०, १२२,१.

चित्र-याम[d]– -मम् ऋ ३, २,१३.

चित्र-रथ[j]– -थः शौ ८, १४, ६; पै १६, १३५, ७, –थम् ऋ १०, १,५

चित्र-राति[k]– -ती ऋ ६, ६२, ५; –०ती ऋ ६,६२,११.

---

[a]) सपा. चित्राम् (माश ९,२,३,३८ आपश्रौ ५,१७,५; १७,१५,६ च)<>सुचित्राम् इति पाभे. ।

[b]) नाप. (पौर्णमासी-) । अण् प्र. (पा ४,२,३) ।

[c]) अपत्यार्थे ढक्>एयः प्र. ।

[d]) विप. (अग्नि-) । बस. ।

[e]) विप. । बस. ।

[f]) विप. (अर्णस्-) । उस. । उप. √दृश्+कीकन् प्र. उसं. (पाउ ४,१७) ।

[g]) विप. (अग्नि-) । बस. । उप. <√भ्रज् ।

[h]) विप. (इन्द्र-, मरुत्-, अग्नि- प्रमृ.) । बस. ।

[i]) सपा. तैब्रा ३, ११,६,३ आपश्रौ १६, ३५, ५ °नुः इति पाभे. ।

[j]) विप. (ऋ.), व्यप. (शौ. पै.) । बस. ।

[k]) विप. (अश्विन्-) । बस. ।

चित्र-राधस्[a]– -धसः ऋ १०, ६५, ३; –†धसम् ऋ ८, ११, ९; मै ४, ११,४; कौ २,५१८; जै ३, ४०,१४; –धाः शौ १,२६,२.

¶चित्र-व(त>)ती– -तीः मै १, ११,९; –तीभिः काठ १४,१०; –त्या तै ५,७, १, ३; काठ २२, ८; क ३५,२.

चित्र-वाज[b]– -जान् ऋ ८,७, ३३.

¶चित्र-विहि(त>)ता[c]– -ता तै २,५,२,५[२].

†चित्र-शोचिस्[d]– -चिः ऋ ६,१०, ३; –चिषम् ऋ ५, १७, २; ८, १९, २; कौ २, १०३८; जै ४, २९,४.

चित्र-श्रवस्–

†चित्रश्रवस्-तम[e]– -०म ऋ १, ४५, ६; मा १५, ३१; का १६, ५, १३; तै ४, ४, ४, ३; मै २, १३, ७; काठ २, १५; ३९, १४; –मः ऋ १, १, ५[f]; ८, ९२, १७; –मम् ऋ ३,५९, ६; ८, २४,३; मा ११, ६२; का १२, ६, ३; तै ३, ४,११, ५‡[f] ४,१,६,३; मै १,५, ४; २,७,६; ४, ९, १; काठ १६, ६; २३, १२‡[f].

†चित्र-सेन[b]– -नाः ऋ ६, ७५,९; मा २९, ४६; तै ४, ६, ६, ३; मै ३, १६, ३; काठ ४६, १; पै १५,१०,९.

¶चित्रा-पूर्णमास[g]– -सः,-से तै ७, ४,८,२.

चि(त्र>)त्रा-म(घ>)घा[h]– -घा ऋ ७,७५,५;७७,३; ८, ५८,३; खि १,४,१; –०घे ऋ १,४८,१०.

†चित्रा(त्र-आ)युस्[b]– -युः ऋ ६, ४९,७; तै ४, ७, ११,२; मै ४, १४,३; काठ १७, १८.

चि(त्र>)त्रा-वसु[i]– -¶सुः तै १, ५,७, ५; मै १, ५, ९; काठ ७, ६; –०सो मा ३, १८; का ३, ३,१०; तै १,५,५,४; ७, ५; मै १,५,२;९; काठ ६, ९; ७,६; क ४,८.

चित्रि(त्र>)णी– -णीषु ऋ ४, ३२,२.

†चित्रो(त्र-ऊ)ति[j]– -तयः ऋ १०, १४०, ३; मा १२, १०८; का १३, ७,७; तै ४,२,७,३; मै २, ७,१४; काठ १६, १४; क २५, ५; कौ २,११६८.

चित्र्य[k]– -त्र्यम् ऋ ५, ६३, ७; ७, २०,७.

२चित्र[l]– -०त्र ऋ ८, २१, १७; –त्रः ऋ ८,२१,१८.

¶२चैत्र– -त्रः मै ३, ३, २; काठ २१,४; क ३१,१९.

चैत्रियायण[m]– -णः तै ५,३,८,१.

चित्वा √चि द्र.

चिद्[n] ऋ १,४,५; ६,५[२]; ८,९; १०, ९[२]; २४, ४; ८-१०; २५, १; २६,६; २७,८; २८,५; २९, १; ३०, ४; ३१, २; ६; १३; १४; ३२,८; ३३,५;१५; ३४,१; ३७, ११; १३; १५; ३८,७; ९; ३९, ४; ६; ४०, ८; ४१,१[o];९; ४२, ४; ४८,[१४; ८,८,६]; ४९,[१; ५,५६,१; ८,८,७]; ३; ५१, ३; ६; ९; ५२, ७; १०; ५३, १; ५४,५[२]; ५५,१; ५८,१; ५९,५; ६०,२; ६१,६;८;६२,९; ६३,१; ५; ६४, ३; ६८, ४; ७०-७१, २; ७२, [३; ६, १, ४]; ८०; ११; १४; ८१,२; ८४,९; ८५,४;१०; ८६, ५; ८७, १; २; ९४, ७; ९; १००, ८; ९; १०१, ४; १०४, २; १०५, ७; १०७, १; ११०, २; ३; ११६, ३; २२[२];११७,७; १२०,२;६; १२१, १०; १२४, [१२; ६,६४,६];१२५,७;१२७, ३[२];४[२]; १२९,१-५; १०[४];१३२, ४[२];१३३,२;१३५,९[२]; १३६,१; १३८,३; १४०, ११; १४८, ३; १५०, २; १५२,३; १५६,१-३; १५८, २; १६४, ६; १६५,१०; १६७, २; ७; [(१००,१५) ९]; १६८,४; १६९,१[२];३; ५;१७३, ५[२]; ७; ८; ११[२]; १२; १७६, ४; १७८, २; १७९, [२; १०, १५४, ४]; २; ४; १८०, ७[२]; ८; १८२, ३;१८४, १; १८५, ८;९; १८७,७;१९१,[१०-१२(१३)];

a) विप. (विश्वेदेव-, सवितृ-, अग्नि-) । बस. ।
b) विप. । बस. । c) विप. (पृथिवी-) । तृस. ।
d) विप. (अग्नि-) । बस. । e) विप. (अग्नि-, इन्द्र-) । पूप. बस. । उप. यद्र. । f) सपा. °मः <> °मम् इति पाभे. ।
g) मध्यमपदलोपिनि कस. अन्तोदात्तः ।
h) विप. (उषस्-) । बस. ।
i) विप. (रात्रि-) । बस. । j) विप. (इषु-) । बस. ।
k) विप. (रथ-, रयि-) । स्वार्थे यत् प्र. ।
l) व्यप.(राज-विशेष- [तु. अनुक्रमणिका, वें.सा. GRV. प्रमृ.; वैतु. PW. GW. प्रमृ. =१चित्र– इति]) । व्यु. ? ।
m) व्यप. (यज्ञसेन-) । गर्गादित्वम् वर्स. (पा ४, १, १०५) । यञन्तात् फक् > आयनः प्र. (पा ४,१,१०१) ।
n) उपमायां पूजायामेवार्थे अव्य. । व्यु. ? ।
o) सपा. नू चित् <> नकिः इति पाभे. ।

(१३)]; २, १०, ३, ११, २, ७; १२, ८, १३^{२}; १४; १५, ९; २०, [५, ६, ४,३]; २३, २; ११; २४, ५; २६, ४; २७, ३; ५; ११^{२}; १४; ३०,४; ८; ३३, १२; ३८, २^{२}, ३^{२}; ४२, १; ३, १, २; ९, १३; ६, २, ७; १०; ७,१०^{२}; ९, ७; ३०,२, ७; ३१, ९; १२; १६; ३२, १६; ३५,२; १०; ३६,६; ३९,२,३; ८; ४५, १; २; ५३, २२^{२};५४, ४; ५६, ४, ७^{२}; ५७,१; ५८, ४, ५; ४, २,७; १८; ३, ४; १०; १४, ६, १; ७; ७, ९; १०; ८, ३; १०, ५^{२}; ७; ११,१; ६, १२,४^{२}; ५; [६; ६०, १२६,८], १६, ३; ५; ६; १६; १७; २०; १८, १; ८^{२}; २०, ९; २२, १; २३, ७; २८, ५; २९, [१; ८, ६६,१२]; ३०, ९; ३१,२; ८; ३२,२; ३; [१३; ८, ६५, ७ (४३, २३)], ४३, ४; ४५, ६, ५, २, ५; ७; १०; ७,२^{२}; ४; ६; १०; १०,४,१८, २; २०, १; २५, २^{२}; २९, ४, १२^{२};१४; ३०,४^{२}; ५; ८, १५; ३१,२;७; १०^{२}; ११; ३२,२-५, ६^{२}; ८; ९; ३३,४^{२}; ३८,४,३९, ३; ४१,१३;१७^{२};४४,१०; ४९, १; ५२,१२; ५४,३;५५,३;५६, २,५८,७; ६०, २^{२}; ३^{२},६५,४; ६७,[४; ८, १८, ५], ७०, १; ७४, ४; ८; [१०; ८, ७३, ५], ७५,७; ७८, ४; ७९,१,५; ८४, ३; ८६, १; ५; ६, २, ९, ३,३; ४; १०, ४, ११, ३; १५, १^{२}; १७, ९^{२}; १८, ८, ११, १९, २; ४; १२, २२, ४; ६,२३,[३; ७,

९०,१०]; २४, ७; ८^{२}; २७, ४; २८, ५; ६^{२}; ३०, ३^{२}; ३१, २; ३५, ५; ३७, १; ३; ३८,२;३९, ३; ४४, १५; ४५, २^{२}; ९; ४७, [१३; ७, ५८, ६; ६०, ७७, ६; १३१, ७], ४८, २१; ४९, ११; १३; ५१, ८; ५३, ३^{२}; ६२, ९; ११; ६५,१;४;६;६६,१; ५^{२};७; ६७,३; ५; १०; ७१,५; ७३,२; ७,१,२, २२,४, २^{२}; ८;७,१;८, ५; ११, ३; १८, १; ५; १७^{२}; १८; २०; १९,९; २०,१; ४-६; २१,७; ८; २२,८; २३,४, २७, ३; ४; २८, १; ३; ३२, १; ५^{२}; ३४,२; ३७,५; ७, ३८,३; ४१, २^{२}; ४५, २; ४८, ३;५३,१,५६, १५; २०^{२}; २३; ५७,१;५;५८, २, ५९,७,६०, ६^{२}; ७; ९; १०; ६७, २; ६८, ८^{२}; ६९, २; ७०, २; ५; ८५, ३;८६,[१(९,१०१, १५)]; ३; ८, ८७, ७; ८८, ५; ९०,४; ९३,६; ९४,११;९५,४; ९७,६; १०; ९९, ४; १०३, ८; १०४,७; ८,१,१; ३;७; १२?[a]; २,३५; ३९; ४, १२; १८; २१; ५, १६; २५; ३०; ३७; ६, ६; ७, १५; ३४^{२}; ११,४,७;१५,६; १६, ८;१८,१२; १३; २२;१९, १५, ३५; २०,१; ५; १८; २१; २२; २१, १; ६; १६; २२,११; १३; १६; २४,३;१०, ११;२५, ९^{२}; १५; २६, ५, २७,९; १८^{२}; ३१, १५; ३२, ११; १२; ३३, १४,१७; १८; ४०, १; २,[(१, १०,८)१०;११]; ४५,[११;६१, ४]; १३; १४, १९, ३२; ४६, ११; १६; २१; २५; २७; ५१,

९; ५३, ४; ६०,७; ६१,३; १२; ६२, ३; ५; ११; ६४, ५; ६६, ४; ५; ८; १२; ६७, १७; ६८, ६; १०; ६९, १७; ७०,७; ७३, २; ७७, ११; ७९, ४; ८०, ४; ८३,९; ८६,४; ५; ८९,४; ९२, १०; २७; २९; ९३, १०; ११; ९६, २; ९८,८;१००,५; १०२, १४; २०[b]; १०३,५; १३^{२}; ९, ६, ९; १०, ८; २९, ५; ४७,१; ६६, १७^{२}; ६७, ३०; ७२, १; ७३, ९; ७९,२; ८७,३; ९१,४; ९७,२७, ३८; ५२^{२}; १०४,[६; १०५,६], १०७,२; ११०,५;६; १०,५,३, ८,१; ८,९; १०,१^{२}; ३; ७; ११,३; १२, ५; १५, ६; २२,५, २३,२; ४; २५,३, २७, १२;२०; २८, ६; ९; १०; ३१, २; ३४,८^{२}; ३९,३^{६}; १३; ४१, २; ४२,६; ४५,६; ५०,२, ६१, १८; २१; ६४, १३; ६७, ११; ६९, ९, १०; ११^{२}; ७३, १-३; ६; ७६, २; ५^{४}; ९१, १२; ९२, ८^{२}; ९३, ७, ८; ९४,२; ९६, १०^{२}; १०२,११; १११, २; ४; ५^{२}, ११२, १०; ११५,६;११७, २, ४, ९^{४}; १२०,४; १२१, ८; १२७, ५, १३१, २, १३२, ३; १३३, १;१४३,१; २; १४४,६; १४७, १; १५०, १, १५४, १; १७१, ४; १७६,४, १७८,[(४, ३८, १०) ३]; खि १, २, १०; २,८,३; ३, ३, ९; ५,४, १०^{२}, १,७; १३, १, १७^{२}, २; ४, ५, ११; १४; ३४; ५, ७, ४, ७^{२}; खिसा २९, ११; ३३, २०; मा २, ५; ३, ४६†; ६, १०; ८,

a) पाठे ? (√चित>) चेतीत् इति शोधः (तु. पृ १२५४ *f* टि.)। b) पामै. कृते पृ १२८८ *b* टि. द.।

४†;२३; १०,३२†; ११,७३†; †१२,२३;११५; †१९,६; ६२; ६४; †२०,५२; ५३; २३, २८; २७, ८; २६†; ४०†; ३२, ७; †३३,१८;६४; ६८§;७६; ८२; †३४,११; ३५[२]; ३६,५; का २, १,६; ३,५, ३†; ६,२,४; ८,१, ३†;९,४,१; ११,१०,२†; १२, ७,८†;†१३,२,६;७,१४;†२१, १,५;४, १२; १४; †२२,५,६; ७; २५,७,६; २९,१,८; ४,४†; ५,९†; ३२, २, १†; ५, १०†; १४; ६,७†; १३; †३३,१,१३; २, ३[२]; ३६,१, ५†; †तै १,१, ११,२§; २, १४, ७; ३,८,१§; ४, २२,१; ४५,१[२]; ७,१३,५[२]; ८,२१,१; २२,४; ५; २,१,११, ३[२];४;५[२];४,८,१; ३,१,७,१§; ११,५[२];६;४,११,६; ५,११,१; ४,१,७,३§; ८,६; २, २,३; ३, १२,२; ८; ७,१५,७; ५,२,११, २; ६, ३, ६, ४¶; ७,४,१५,१; †मै १, १,१२§; ३,२०; २६§; २९[२]; ६,१२¶; १०,२; ११,४; २,३,८; ४,७; ७,९§; १२,५§; १३, ९; ३,८,३; १६,५[२]; ४,८, ९; ९, २७§; १०, ४; ११,१[२]; २§;३; १२,३[२];४[१]; ५[२];६;१३, ६; १४, २; ७; ९; १०[२]; १४[३]; †काठ १,११§; २,१५[४]§;४,८; १०§;१३[२]; १६[२];८,५§; १६[४]; ९, १८; १९; १०, १२; ११, ५; १२; १२,९; १५; १३,१६; १४,३; १५,१२;१६,९; १३‡[a];

१७,१८[२]; १८,१६§; २०; २१, १३; २२, १०; ३४, ३¶; ३५, १४; ३७, १५;१८§; ३९, १२; १५[२];४०,८;१४; ४४,४; क १; ११; ३,६†; ८; ११[२]†; २९,४; ३५,४¶; ४८,१३†; †कौ १,८; ६४‡[b]; ७१;११३;१८३; २१५; २३१§; २४२; २४४; २४६; २६८;२७१; ३१४‡[c]; ३१६‡[d]; ३४०;३६७; ३७१;४०१;४०४; ४०८; ४२१; ५४१[२]; ५५५; २, २९;३३;५८;६१; १७५;२०२[२]; २३२; ३३५; ३५३; ४५४[२]; ५१६;५२४; ६६४;६९२;७०८; ७१०;७२४;७६६;८४५; ८५७; ९२१;९४९;९५९; ९६३;९६८; १००२;१०४२;१०६८;१०६९; १०९०; ११५१; ११६५; ३,१, २; †जै १, १, ८; ७, २‡[b]; ९; १२,७;१९,९; २३,२; २४,९§; २५,१०; २६, २; ४§; २८, ६; ९;३३,२‡[c]; ४; ३५,९; ३८,८; ३९,२; ४१,३; ४५,३; ६; १०; ५५,११[२]; २,१,१; ३, ३,८; ४, ४; ६, ४; ७; १६,१३; १८,९[२]; २०,१६;२८,७; २९,१०;१२[२]; ४०,१२; १९; ५५,५; ५६,१९; ५८,३; ५;७; ५९,१७; ४,१,४; ५,१; ६,६; ८,३; १०, ५; ११, ५;१८,८;१९,१; ७;२३,३;२७, ९; शौ ३, ३, २; १६,२[३]†; ४, ६,४; २१,५†;६[२]†; २८,२; ५, †२,४; ८; ११, ४; ६; २७,४; ३०,११; ६,३,३; २०, १; ९७,

२†; ७,१५,४; १७,१; १९, २; ४३, १†; ९७, १†; १११, १[e]; १२२,१†; ८,४,७†; †९, १४, ७; १५, २३†; १२, ४, ७[२]; १४,२, ४७†; †१८,१, १[२]; ३; ८; २०;३३; ५२; २, १४;१७; ३, २३[२]; ६५; १९,५, १†; ९, १३; ६४, ३†; †२०,१२,४§; १४,१; १७, १२; २१,१; ३१, ५[२]; ३४,८; १४[२]; १८; ३५,६; ८; ३६, ४; ६; ३७, ९; ४५,१; ५६,२; ६०,२; ५; ६१,३; ६२, १;६३,६; ६८,५; ७०,१[२];७१, ५;७३,२; ५;७४,१; ७७,३; ५; ६; ८५,१; ३; ८७, ७; ८९, ६; ९०,२; ९१,११; ९३,१४; ९५, २; ९७, २; १००, २; १०७,३; ७; ११;१२४, २; १२५, २;७; पै १,९८,१;१०९,१;४; २,७४, २; ३,२,२; ३६,२; ३७, १; ४, १९, १-६†; २२, २;३१, २[३]†; ३७,२; ५,८,३;३२,९;३९,८†; ६,१,४;१६,७†; ८,१,४;६; ९, १४, १; †१२, १, ७[२];९; १३, ३,२;६,८†; †७, ८;१४[२]; १६; १४, ८; १९, ९, ७†; ५९, ८; ६६, ६†; ६९, १२†; १७, १६, ८[२]; १८, ११,७†; १९, १,१६; २९, ११[२]; ४०, ७; २०, ३,३; ७; ६, ३; १४, १[f]; १८, ४†; ४०,८†.

?चिन्त्या पै १९,४४,२४.

चिन्ब्रत्[e]-, चिन्वान,ना- √चि द्र.

चिबुक[g]- -कै पै १६,१४७,३.

---

a) पामे. इते पृ १२८६ c टि. द्र. ।

b) सपा. ऋ १०,११५,१ च इति पामे. ।

c) सपा. ऋ ७,२४,१ च इति पामे. ।

d) सपा. ऋ १०,१४८,१ च इति पामे. ।

e) पामे. इते पृ १२९४ d टि. द्र. ।

f) सपा. शौ ६,७१,१ च इति पामे. ।

g) नाप.(शरीरावयव-विशेष-) । व्यु.? । <√चि इति पाठमो २, २,२६ अभा. च । अभा. [पक्षे] <√चीव् इति ।

चिर[a]- -रम् ऋ ५, ५६, ७; ७९, ९; ¶तै ५,४,५,४;५; ६,५,६, ५; मै २,१, ८¶; ¶काठ १२, २[2]; २१,८[2], २६,६, क ४१,४¶.

†चिश्चा[b] ऋ ६, ७५, ५; मा २९, ४२; का ३१,२,७, तै ४,६, ६, २; मै ३,१६,३; काठ ४६, १.

?चिह पै ५,९,३.

चीति[c]- -तिम् शौ २,९,४[2].

चीपु-द्रु[d]- -द्रुः शौ ६,१२७,२.

चीयमान- √चि द्र.

√चुद्, > चोदि, †चोदते ऋ ९, ६९,२, कौ २,७२१, जै ३,५९, १३, †चोदामि ऋ ३, ४२, [८; ८, ६८, ७], शौ २०, २४, ८; †चोदत् ऋ ७, २७, ३, मै ४, १४,१४, कौ ३,१,२; जै २, १, १; शौ १९,५, १; पै २०, १८, ४; †चोदस्व ऋ १, १०४, ७; ८, ७५, ६; तै २,६,११, २; मै ४, ११, ६; काठ ७, १७, चोद ऋ १, ४८, [२; ७, ९६, २], †चोदे याम् ऋ७,७४,२; कौ २, १०४; जै ३,१०, ६; चोदत ऋ १,१६८,४.

चोदीः ऋ १,६३,४.

†चोदयामि ऋ १०, १२०, ५; शौ ५,२,५;२०,१०७,८; पै ६, १,५; चोदयामि शौ ३,१५, १; †चोदयत् ऋ १०,८०,२;१२३, १, मा ७,१६; का ७,७,१;३२, २-६,४; तै १,४, ८, १; मै १, ३, १०; काठ ४, ३; क ३, ३; †चोदयासे ऋ ६,४६,१३; १०, २९,८; शौ २०,७६, ८; †चोदयासि ऋ १, ९४, १५; पै १२, १,१५; †चोदयः ऋ १, १७५, ३; कौ २,७८४; चोदयः ऋ ६, २६,३;९,१७,५; १०,२२,१०; चोदयस्व शौ ७,४८,३, पै २०, १०, १३; चोदय ऋ ६, ४७, १०; ७,७७,४, †चोदय,>या ऋ १,९, ६;१०२,१०; ६, ४८, ९; ५३, ३; ७५, १३[e]; ७,३२, १५; ८,२३, २८, ९,८,३; ५०, १, ६५, १२; ७५, ५, ८५, २; ११०,७, १०, १४१, ५; ६; मा ९,२७, २९, ५०[e], का १०, ५, ७; ३१,२, ११[e]; तै १,७, १०, २; ४,६, ६, ५[e]; मै १,११, ४; काठ १४, २; ४६, १[e]; क २९, २; कौ १,४१; २, १५५; ५३०; ५५५; ८५५; ८५६; ९७३; १०३३; जै १,४,७; ३,१५, ३; ४१, ६; ४४, १; ४,२७, ८; शौ ३, २०,५; ७; पै ३, ३४, ५;८; चोदयतम् ऋ १०,३९,२; चोदयत ऋ १०,१०१, १२; खि ५, २२, ११; शौ २०, १३७, २†; चोदयत ऋ १,१८८, ८; अचोदयः ऋ १,४२,५.

१चोद[f]- -दः ऋ १, १४३, ६; -दम् ऋ २, १३, [९ (८, ३, १२)], -दौ ऋ २,३०,६.

चोद-प्रवृद्ध[g]- -द्धः ऋ १,१७४, ६.

चोदिष्ठ- -ष्ठेन ऋ ८,१०२,३.

२चोद[h]- -दः ऋ ५,६१,३.

चोदन- -ना मा २९, ७; का ३१, १, ७; तै ५, १, ११, ३; मै ३, १६,२; काठ ४६,२.

†१चोदयत्- -यन् ऋ १, ८०, ५; ८,९९,४;१०,१०२,१२; कौ २, ६७०[i]; जै ३, ५५, ११; शौ २०, ५८, २; पै १२, ३, १२$; -यन्ता ऋ १,११७,३.

चोदयन्ती- -न्ती ऋ ७,७९,५.

२चोदयत्-

चोदयत्-मति[j]- -मति ऋ ५, ८,६; -०ते ऋ ८,४६,१९[2].

†चोदयि(तृ>)त्री- -त्री ऋ १, ३,११; ७,८१,६; मा २०, ८५; का २२,८,६; तै ४, १,११,२.

चोदित- -तः ऋ ९,७२,५.

†चोदितृ- -ता ऋ १,५१, [८;१०, ४९,१], २,१२, ६; ८, ८८, ६; १०,२४,३; १३३, १; तै १, ७, १३, ५; मै ४,१२, ४; कौ २, ११५१; जै ४, १, ४; ६,२; शौ २०,३४, ६; ९५, २; पै १३,७, ६; -तारा ऋ ५, ४३, ९.

चुपुणीका[k]- -का तै ४, ४,५,१; मै २,८,१३; काठ ४०, ४.

---

[a]) व्यु. ? । <चर् इति GW., <√चि इति शक. MW. । -रम् इति वा. क्रिवि. द्र. ।

[b]) =ह्रासवचनः नि. इति स्क. या [९, १४], =शब्दानुकृति- इति सा. उ. म. । व्यु. ? ।

[c]) भाव. । अर्थः व्यु. च ? । तु. टि. धातु-इति; वेतु. W. <√चि [संघाते] इति ।

[d]) नाप. (वृक्ष-विशेष-) । व्यु. ? ।

[e]) सपा. चोदय(या ९,१० च)<>वाजय<>नोदय इति पाभे. ।

[f]) विप. च नाप. च । कर्तरि अच् प्र. ।

[g]) विप. (सोम-) । तृस. ।

[h]) नाप. (कशा-) । करणे घञ् प्र. मित्स्वरश्च ।

[i]) °यन् इति S. ।

[j]) विप. (वसुरु-,इन्द्र-) । समासविषये पृ ४१८ j टि. द्र. ।

[k]) नाप. (इष्टिकेष्टका-विशेष-) । व्यु. ? । पपा. नावग्रहः (तु. WIS १३,५३) ।

चुवुक[a]–
¶चुवुक-दघ्न -घ्नम् मै ३,३,२.
चुमुरि[b]– -रिम् ऋ २, १५, ९; ६, १८,८;२६,६; ७, १९, ४; १०, ११३,९; शौ २०,३७,४.
√चुर्>चोरि
चोर–
चोर-भय– -यम् खि ७, ७,१०.
[c]कितत्–, चेकितान– √कित् द्र.
चेतु–, चेतन–, चेतन–, चेतयन्ती– √चित् द्र.
चेतव्यं,व्यां– √चि द्र.
चेतस्–, चेतिष्ठ–, चेतृ– √चित् द्र.
चेतृ– √चि द्र.
१चेत्तृ–, २चेत्तृ–, ३चेतृ–, चेत्य– √चित् द्र.
चेत्य[c]– -त्या ऋ १०,८९,१४.
चेद् (=च+इद् [यद.])
चेदि[d]– -दयः ऋ ८,५,३९°.
चैद्य[e]– -द्यः ऋ ८, ५, ३७; -द्यस्य ऋ ८,५,३८.
?चेम्यो तयत पै ३,३७,१.
[f]चेम[f]– -मे ऋ ८, ६१, ७; कौ १, २४०; २, ९२१; जै १, २५, ८.
चेल[h]– -लम् पै ५,१,७; -ले पै १६, १४९,१०.

चेल-नाशि (न>) नी– -नीः पै ७, १३,७.
√चेष्ट्, ¶अचेष्टत् मै १,१०,१४; काठ ३६,८.
चेष्टत्– -ष्टतः शौ ११,६,२३; २४; पै १६,२३,३;४.
चेष्यमाण– √चि द्र.
१चै(त्र>)त्री– १चित्र– द्र.
२चैत्र–, चैत्रियायण– २चित्र– द्र.
चैत्रेय– १चित्र– द्र.
१चोद–, २चोद–, चोदन–, १चोदयत्–, २चोदयत्–, चोदयित्री–, चोदित–, चोदितृ–, चोदिष्ठ– √चुद् द्र.
चोर– √चुर् द्र.
चोष्कूयमाण– √स्कु द्र.
च्यवतान[i]– -नः ऋ ५,३३,९.
√च्यु,> च्यावि, च्यवते तै ३, ५, १०,३[2]¶; च्यवन्ते ऋ १,१६७, ८;१०,१२४,४; च्यवन्त ऋ १, ४८, २; †च्यवम् ऋ १, १६५, १०; मै ४, ११, ३; काठ ९, १८; च्यवस्व मै २,१२,४.
चुच्युवे ऋ ८, ४५,२५; चिच्युषे ऋ ४, ३०,२२.
च्यावयति ¶तै २,२, ५, ६; ७, ५; ४,९,२; ३,३,४,१; ¶मै १, ८,७; १०, १२; २,४,८[2]; ४,२८ ७[2]; ६, ६; ८, २; ¶काठ ६,६[2]; ११,१०[2]; २५,५; १०; २७,१; ¶क ४,५[2];३९,२; ४०,३; ४२, १; शौ १०, १, १३; पै १६, ३६, ३[3]; च्यावयन्ते ऋ ६, ३१, २[j]; ¶च्यावयन्ति तै ७, ५, ७, ३; मै २, १, ८; ४, ८[2]; ५, ७; काठ ३३, ७; च्यावयथ ऋ १, १६८,६[j]; च्यावयामि मै ४, ६, ६[k]; पै ११, २, ८; च्यावयाति तै ३, ५, ५, २; च्यावयन्तु[l] शौ १२, ३, ३५; पै १७, ३९, ४; च्याव्य कौ १,२९८; जै १,३१,६.
¶अचुच्यवत् काठ २०, १; क ३१, ३; अचुच्योत् पै २,३९,१; अचुच्यवुः ऋ १, १६६, ५; अचुच्यवुः ऋ १,१६८,४; †अचुच्यवीतन ऋ १, ३७, १२[2]; मै ४,११,४[2].
च्यवन[l]– -नः ऋ २,२१,३; ६,१८, २; ८,३३,६; १०,६९,५;६; खि १,७,५; मै ४,१२, २; काठ ८ १७†; -नम् ऋ ८, ९६, ४[m]; -†ना ऋ २, १२,४; शौ २०, ३४, ४; पै १३, ७, ४; -नाय शौ ७,१२१,१.

[a]) चिवुक– इत्यनेन ग-न्यासता द्र.।
[b]) व्यप. (असुर-विशेष-)। व्यु.?।
[c]) अर्थः व्यु. च ?। <√ चित् इति PW. प्रमृ. (तु. ऋ ८,९,४), <√ चि (हिंसायाम्) इति GRV. प्रमृ. (तु. ऋ १,१६७,८ प्रमृ.)।
[d]) व्यप. (राज-विशेष-)। व्यु.?।
[e]) मतुबर्थे <चेदि–।
[f]) व्यप.। तत्कार्ये प्रयः प्र.।
[g]) अर्थः व्यु. च ?। <√चाय् इति सा. [कौ.] MW., <√चप् इति वें. PW. GW. प्रमृ., <√चि (वृध्द्ये) इति BS. S.। नक्षत्रान्तरे विप. इति PW. प्रमृ.। मूलतः <√क्षद् (*रक्षणे) इति कृत्वा कुशलपरं भाप. इति मतम्। चेरव–>-वाय इति मूलतः पाठ इति (तु. छन्दः) चाधिकम्।
[h]) भाप. (वस्त्र-)। व्यु.?। <√चिल् (तु. MW.) वा √चेल् वेति श्रमा.।
[i]) व्यप. (च्यवान- [तु. GW. GRV. प्रमृ.; वैतु. सा. विप. इति ?])। व्यु. ?। <√च्युत् (*प्रचुरदाने) इति मतम्।　[j]) पामा. च्यव° इति।
[k]) पाभे. इतो पृ १०५ b टि. द्र.
[l]) विप. (इन्द्र-प्रमृ.), व्यप. (नि.)। कर्तरि ल्युः प्र.।
[m]) विप. इति वें. सा., भाप. इति PW. GW.।

च्यवान[a]– -नः[b] ऋ १०, ५९, १; ६१, २;११५,६; –नम्[c] ऋ १, ११७, १३; ११८, ६; ५, ७५, ५; ७,७१,५; १०, ३९, ४; खि १, ५, ७; –ना ऋ ६, ६२, ७[b]; –नात्[c] ऋ १, ११६, १०; ५, ७४, ५; –नाय ऋ ७, ६८, ६[c].

च्यावयत्[d]– -यन् ऋ ३, ३०, ४; शौ १२,१,५१; पै १७,५,९.

च्यावयितुम् काठ ११,१०¶.

च्यावयिष्णु[e]– -ष्णु शौ १९, ३३, २; पै १२,५,२.

च्यु(त>)ता– -ता शौ ९, २, १५; पै १६,७७,५

†१च्यौत्नु[f]– -त्नः ऋ १०, ५०, ४; तै ३,४, ११, ४; मै ४, १२,६; काठ २३,१२.

†२च्यौत्नु[g]– -त्ना ऋ ६, ४७, २; ८,२,३३; –त्नानि ऋ १, १७३, ४;४,३१,९; ७,१९,५; ८,७७, ९; शौ २०, ३७, ५; –त्नाय ऋ ६, १८, ८; –त्नेन ऋ १०,४९, ११; –त्नैः ऋ ८,१६,६.

च्युकाकणी[h]– -०णि पै ५, ३, ४; ६; ७;८,१६,५[i];२०,४७,७[i].

छ

छगल[j]– -लः तै ५, ६, २२, १; काठ ५०, २.

√छद्,न्द्>छदि, छादि[k], †छन्त्सि ऋ १, १६३, ४; मा १९, १५; का ३१, ३, ४; तै ४, ६, ७, २; काठ ४०,६.

†चच्छदात् ऋ १०,७३, ९; कौ १,३३१; जै १,३४,९.

चच्छन्द ऋ ७,६३,३; †छन्त्सत् ऋ १,१३२, ६; १०,३२,३; मा ८,५३; का ९, ६, ५, †अच्छान् ऋ ६,२८, ५; १०,२४, १; काठ १३, १६; शौ ४, २१, ५[l];

अच्छान्त्सुः ऋ १०, ११९, ६;

†अच्छान्त[m] ऋ १, १६५, १२; मै ४, ११, ३; काठ ९, १८.

छदयति ऋ ३, ९,७; छदयन्ति ऋ ५,७९, ५; †छदयथः ऋ ८, १,६; कौ १, २९२; जै १,३०, १०, छदयत् ऋ ६,४९,५; १०, ३१,४; †छदयाथ>था ऋ १, १६५, १२; मै ४,११, ३; काठ ९,१८; ¶अछदयत् मै ३,४,७; ४. २, १२; अच्छदयन् ऋ १०, १०८,१०.

छन्दयसे ऋ ८, ५०, ५; खि ३, २,५; छन्दयाते ऋ १०,२७,८.

†छादयामि ऋ ६,७५, १८; मा १७,४९; का १८,४,१७, तै ४, ६,४,५; कौ २,१२२०; शौ ७, १२३, १; अच्छादयन्त मै ३, ४, ७¶.

छदिस्[n]– -दिः ऋ १०, ८५, १०; मा ५,२८; १४, ९; १५,५; का ५,७,४; १५,३, ३; १६, १,८; तै ४,३, ५,१; १२, ३; ¶६,२, ९,४; १०,५; ¶मै २, ८,२; ७; ३, ८,७; ९; ¶काठ १७, २; ६; २५,८;१०, ¶क २६,१;५,४०, १;३; शौ ३,७,३; १४,१,१०†; पै ३, ३, ३; १८, १, १०†; –¶र्दीषि तै ६, २, १०,७; काठ २५,१०[v]; क ४०,३[v].

¶छदिर्-दर्श[o]– -र्शे मै २, २, ३[p], ४,२,६.

छन्द[q]– -न्दः ऋ १, ९२, ६; ८,७, ३६; –न्दम् पै २, ६५,३?.

१छन्दस्[r]– -न्दः ऋ ८, ५२, १; १०, ८५, ३; १३०, ३; खि ३, ४,१; ५, ४, ६; मा १२, ५[v];

a) शानच् प्र. मुमभावश्च। b) विप.। c) व्यप. (ऋषि-विशेष-)। d) च्यव° इति पपा.। e) विप. (दर्भ-)। f) विप.। कर्तरि त्नण् प्र. (पाउ ४,१०४)। g) नाप. [बल- (तु. दे. [२,९], वानि [३, २०])]। करणे त्नण् प्र.। h) नाप. ([सर्पदंशनिवारक-] ओषधि-विशेष-)। व्यु ?। i) चुका° इति पाठः? l j) नाप. (छागार्भक-)। व्यु.?। <√छो इति (पाउ १,११३)। k) धा. छादने, प्रीणने, प्रशंसायाम्, अर्चायां [निघ ३,१४] च वृत्तिः द्र.।

l) इच्छात् इति पाठे? यनि. शोधः (तु. सपा. ऋ. काठ., वैप २,१८ टि., W. च)। m) मपु३ <अच्छान्, त+स+त इति। n) नाप. ([शकट-गृहादीनां] छादन-, गृह- [निघ ३,४])। इसिः प्र. (पाउ २, १०८)। धा. ह्रस्वः (पा ६, ४, ९७)। o) नाप.। उस.। उप. अधिकरणे घञ् प्र. थादि-स्वरश्च। p) छदिर्दर्शे इति स्वरे? यनि. शोधः (तु. उत्तरं स्थलम्)। q) नाप. (स्तोतृ- [निघ ३, १६])। कर्तरि अचि वृषादित्वादाद्युदात्तत्वं द्र.। r) नाप.। करणे असुन् प्र. (तु. या [७,१२] प्रमृ.)।

काठ ७, १४[३];२३, २[३]¶; क ६, ३[१];३५,८[२]¶; –न्दसी ¶मै ४, ५, ३[२]; ७,६; –न्दसे मै १, ११, १०[१६], काठ ३४,४[२a],३५,१०[१]; क ४८, १२[२]; –¶दःसु तै ६, ६,७,४; मै ३,६,५; काठ ९,१६; २३, २[२]; क ३५,८[२]; –न्दांसि ऋ १०, १४, १६; ९०, ९[b]; ११४, ५; ६; खि १, ६, ६; मा ६, २१; १२, ४, ३१, ७†; का ६,५,१; १३, १, ५; ३५,१, ७†, तै १, ३, ११, १; ¶२,२, ९,७; ४,६, २, ११,१[२],५,१०, ४[२]; ६,३,२[२]; ९,३; ४; ¶३,१, २,१; ७,२[२]; २,९,२,३[२],४; ३, ७,१[२]; २[२]; ४, ९,१[३]; २[२], ३[२]; ४[५],५[४]; ६[२],७; ५,१०,१; ४,१, १०,५, ¶५, १, १,१[२]; ३[२]; ४; ३–४,५; ५,३[२]; ६,४; ७,२; ४, ९,१; २,१,२[२], ५, २,२; ३, ४; ५; ४,१[२]; ३,२,३; ५, ३; ४;८, १[३];२;३[२]; ४,६,५;८,५, ११,१; ६,६,१; ७,४,४$;८-९,३; ¶६, १,१,८. २,७,६,१; ८,१; ९,४; २,१, २; ३,७,५[२], ४,१,३[२],$, ३,२[२]; ६, ७,४[२]; ९, १; ११,५; ¶७, २, २, १; ८, २; ३; ५-७; ३, १४, १$, ५,१, ५[२]; ४, १; ५, १[२]; २; ६, ४; ¶मै १, २, १८$, ४,९[२]; ११;५,८; ६,४[२]; १०, ९[२]; ११,५, ८[२]; २, १,७; २,३; ३,३,५; ४,५[२]; ५,७; ७, ८; ३,१,२[२]; ४; ५[२];७[२]; ८; ९; २, ३[१]; ६[२];८; ३, २[४]; ६[२]; ८[२]; ४,४[२];६[२];७;६,३[२];५, ६;७,३[२]; ४;६[२]; ७[२];९[२]; ८, ४[२]; १०, ९, ८[२]; १०,७[२],४, १,१०[२],२,१३[२]; ३,५[५]; ६[४];५,१; ¶३[५]; ७,५[१२]; ७[२];८,३;५;६; ८[३];९,२; ¶काठ ४,१३$[c]; ७,६; १०,१; ११,८; १२,४[२]; ६[२], ८[१०]; १३,८; १४, ५;८[२]; १६,८$, १८,१९[२]; १९, ३[२]; ४,५; ७[२];१०[३]; २०,१[३],४; ५[२]; २१,२[३];४; ७;८; २३,१;२; ३[२];१०[२],२४,१; ६;८[२]; २५,९; २६,७,९[२]; २८,४; २९,१; ३०, २;७; ३१,८[२]; ३२,४; ६[२]; ३४, ४[४]; ७,१४,१५; ३५,१५; ३६, ३[२]; १२; ४०, ११†; ४३,४$; ¶क ३, ११$[c]; ५,५; २९,७[२]; ३०,१[२]; २; ३;५; ८[२]; ३१,३[२]; ६;७[२];१७[२]; १९; ३५,७;८;३७, १[२];२;७; ३८,१[२], ४०,२, ४१, ५; ७[२]; ४४,४; ४५, २, ४६,५; ४७, ८[२]; शौ ४,३४,१; ५, २६, ५; ८,९,१७, १९; ११,९, २४; -१८,१, १७, २,६†, पै १,५३, २; २,७२,४, ६,२२,१,९,२,४, ५,११†; १४,३,२५; ३०; १६, १९,७; ८४,६; १११,२; १४०, ४; १७, ९, १[d]; १९, १९, १३; ४२, १३, –न्दोभि. खि ५, ३, ४, मा १९, २०; २८; का २१, २, ९, १७; ¶तै १, ५, ९, ७[२]; ७,५,४[१]; २,२,४,८; ३,१,७,२; ३,७,३; ४,९,१; २[२], ३; ६;४, ४,५,१$; ५,१,१,४, ४, ५; ६, ४;७,२; ४[३];९,१; २,१,१[२]; ५; ६; २,२; ३,४[२]; ३,८,३; ४, ६, ५; १०,४; ६, ६, १[२]; ७, ९,३; ६,१,१,८; २,७; ९,४; ३,५,३; ७,४,१२,१$;५,५,१; १५,२[२]; ¶मै १,५, ७[२]; ८; १०; १२[८], ९, २$; ८; ११,८; २,२,३; ३, १,१[२], २[२]; ५; ७[१]; ८[१]; २,३[२]; ५[२], ३,६, ८; ६,३, ५; ७,४;९; ९,५, ११,६, ४,५,१; ७,५[२],८, ५; ¶काठ ७,४, ६[१]; १०[२]; ९, १०, १४,८; १९,१; ४, ५;७[५]; १०; २०,१[२], ४;५, २१,७, ८; २३, १; २४, ८, २५,४; ५, ९; २६,७[२]; ३०,२[२]; ३२,५[१]; ३४, ४[२]; ३९–४०, २$, ४४, १$; ¶क ५,३; ५[४],९[२]; २९,८; ३०, २,३;५[५];८; ३१,३[२];६;७, ३५, ७; ३८, १; ३९, १; २; ४०,२; ४१,५[२], ४६, ५[२], शौ ६,१२४, १[e]; –¶न्दोभ्यः तै ५,७, ८, ३; मै १,६,८, ४, ५, ३; काठ २४, ८; क ३८,१.

छन्द-प(द>)क्षा[f]– -क्षा पै १४,३,२५, –क्षे[g] शौ ८,९,१२; पै १६,१९,२.

छन्दः-पात्र– -त्रम् पै १६,१३५, ५.

¶छन्द-प्रतिष्ठान[h]– -नः मै ३,

[a]) सकृत् =सपा. ता ९,४,६ शांश्रौ १३,५,४-६ काश्रौ ,५, १४, १६ । तै ७, ५, ५,१ आपश्रौ १४, १९,१ तु पाठाऽभावः ।

[b]) पाभे. कृते पृ १३३२ *d* टि. द्र. ।

[c]) पाभे. कृते पृ १३३२ *b* टि. द्र. ।

[d]) सपा. छन्दांसि<>सामानि इति पाभे. ।

[e]) सपा. आपमं २, २२, १३ हिगृ १, १६,६ ब्रह्मणा इति पाभे. ।

[f]) विप. (बृहती-, उषस्-) । बस. ।

[g]) सपा. छन्दःपक्षे<>छन्दस्वती (आपमं २,२०, ३१ च) इति पाभे. ।

[h]) विप. (यज्ञ-) । बस. ।

६,५; काठ २३,२; क ३५,८.
¶छन्दश्-चित्[a]- -चितम् तै ५, ४,११,१.
छन्दश्-चिति- -तिः मै ३, ३, २¶;
¶छन्दः,स-संमित- -तः काठ २६,४; क ४१,२; -तानि मै ४, १,८; काठ ३१,६.
छन्दः-स्तुभ्[b]- -स्तुभः ऋ ५,५२, १२.
¶छन्दस्-त्व- -त्वम् तै ५,६,६, १; मै ३,४,७.
छन्दस्य, स्य[c]- -स्यः तै १, ६,११,४¶; -¶स्याः तै ५, २, १०, २[2]; मै ३,२,८; काठ २०, ९[4]; क ३१, ११[4]; -स्याम् ऋ ९,११३,६.
छन्दस्-व(त>)ती- -ती[d] तै ४,३,११,१; मै २,१३,१०; काठ ३९,१०.
?छन्दोनामानाम्[e] मा ४, २४[f].
¶छन्दो-म[g]- -मः काठ ३०,२[2]; क ४६,५[2]; -माः तै ७, ३, ३, २; ६, २[2]; ८, २[2]; ४,१,२[2]; २, ३[2]; ४; ६, २[2]; काठ ३३, ८; -मान् काठ ३३,८; -मानाम् तै ३,१,२,१$[f]; ७, ३,३,२[2]; -मे काठ ३४, १[2]; -मैः तै ७,३,६, २; ८,२; ४,१,२; २,३;६,२.
छन्दो-मान[h]- -नानाम् का ४, ८, १[f].
२छन्दस्[i]- -न्दः ऋ ६,११,३.
छन्दु[j]- -न्दुः ऋ १,५५,४.
†छन्द्य- -न्द्यम् ऋ ८,१०१, ५; कौ १,२५५; जै १,२७,३.
¶छन्न- -न्नः काठ २३, ३; २७, १०; क ३५,९; -न्नम् तै २,६, ३,४;५; ५,२, ३, ७; मै ४,१, ९[2k]; काठ २०, १; ३१, ७[2]; क ३१,३; ४७,७[2].
छादयित्वा तै ५,६,६,१[2]¶.
¶छम्बट्[l] मै २,४,५; काठ १२,४.
¶छम्बट् √कृ, छम्बट्करोति मै १, ८, ५; ७; काठ १२, ४; छम्बट्कुर्वन्ति तै ६, ६, ७, १; छम्बट्कुर्वन्ति तै ७, ४, ८, २; छम्बट्कुर्यात् तै २, ५, ५, ३; मै २, ४, ५; छम्बट्कुर्युः मै ३, ७,२.
छर्दिस्[m]- -र्दिः ऋ १, ४८,[१५; ८, ९,१]; ११४,५; ४, ५३,१; ६, १५, ३; १६,[३३ (१०, ११५, ५)]; ४६, [९[n] (९, ३२, ६)]; १२; ६७, २; ७, ७४,५; ८, ५, [१२; ८५,५]; ९,१५; १८,२१; २७,४; २०; ६७, ६; ७१, १४; १०, ३५, १२; मै १, ५, ४‡[o]; काठ ९, १९†; †कौ १, ४९; २६६; †जै १, ५, ५; २८, ४; ४, १४, ८; †शौ २०, ८३, १; १०३, १; १३९, १; १४१, ५; -र्दिषः ऋ ६, ६७, ११; -र्दिषा मा १३,१९; १४,१२; १५,६४; का १४, २,४; १५, ४, २; १६, ७, ६; तै ४, २,९,२; ३, ६, १; ४, ३, ३; मै २, ८, १४[3]; काठ ३९,३; ४०,३[2];५.
†छर्दिष्-पा[p]- -पौ ऋ ८,९,११; शौ २०,१४१,१.

[a]) नाप. । उस. उप. कर्मणि क्विप् प्र. ।
[b]) उस. क्विबन्तम् ।
[c]) विप. (प्रजापति-, वाच्-), नाप. ([छन्दःशब्दवन्मन्त्रोपधेया-] इष्टका-विशेष-) । तस्येदमर्थे अर्थे [वैतु. पावा ४, ४,१४० समृद्धे स्वार्थे इति], मतुवर्थे [पा ४,४,१२५] च यत् प्र. ।
[d]) पाभे. श्से पृ १३२३ g टि. द्र. ।
[e]) पाठे? छन्दोमान- > -नानाम् इति शोधः ।
[f]) सपा. ?°नामानाम् (माश ३,३,२,६ माश्री २,१, ४,६ च) <> °मानानाम् (काश ४,३,२,४ च) <> °मानाम् (सा. [माश.]) इति पाभे. ।
[g]) नाप. (स्तोम-विशेष-) । उस. उप. √मा (माने) + करणे कः प्र. ।
[h]) नाप. । उस. (वैतु. सा. बस. इति) ।
[i]) =१छन्दस्- । करणे असिः प्र. उसं. [पाउ ४,२१९ (तु. सा. द. ?GRV. [टि.] Gri.; वैतु. PW. GW. प्रमृ. विप. [रेसु-] इति कृत्वा =छन्दु- इति प्राति.)] ।
[j]) विप. (इन्द्र-) । कर्मणि कुन् प्र. उसं. (पाउ १,३७) ।
[k]) छिन्नम् इति पाठे? यनि. शोधः (तु. सपा. काठ ३१,७[2] क ४७,७[2]) ।
[l]) अव्य. । व्यु. ? । < √शॄ (हिंसायाम्) वा < √शम् (उपशमे) वा < √*छृ वा < √*छम् वा (तु. पंजा. चौड़, चौड़-चपट्ट) ।
[m]) नाप. (रक्षास्थान-, गृह- [निघ ३, ४], कवच- प्रमृ.) । व्यु. ? । < √छृद् इति (पाउ २, १०८) । नैप्र. < छदिस्- इति GW. ।
[n]) वैतु. सा. विप. इति ।
[o]) सपा. छर्दिः (आपश्री ६,१७,१० च) <> ज्योतिः (माश २,३, ४,३७ च) इति पाभे. ।
[p]) विप. (अश्विन्-) । उस. । उप. < √पा (रक्षणे) ।

छ(वि>)वी[a]- -वीम् तै ५, ७, २०, १[b], -व्यां तै ५,७,२०,१; काठ ५३,१०.

छाग[c]- -गं ऋ १, १६२, ३; मा २५,२६; का २७,१२,३; तै १, २,३,३$,४,६,८,१; मै ३,१६, १; काठ ४६, ४; -गम् खि ५, ७,२,११; ४,१५; मा २१,४०; ५९; २८, २३; ४६; का २३, ४,१२; ६,१२; ३०, २,१२, ४, १२, मै ३, ११,२; ४, ११, ९; काठ १९, १३[२]; -गस्य खि ५. ७, २, ४; ६, ८; १०; मा २१, ४१; ४३; ४६; ४७; का २३,५, १; ३-५; मै ४, १३, ५; ७[३], काठ १६, २१[२]; १८, २१[६d], -गेन खि ५, ७,२,११;४, १५; मा १९, ८९; २१, ६०, २८, २३[e],४६[e], का २१,६,१०; २३, ६,१३, ३०, २, १२[e]; ४, १२[e]; मै ३, ११,९; ४, १३, ९; काठ १९,१३, ३८,३; -गैः मा २१, ४२; २३, १३; का २३, ५, २; २५,४,१; तै ७, ४, १२, १; मै ३, ११,४; काठ ४४, १.

छादयित्वा √छद् द्र.

?छान्दसाः पै १३,१२,१०.

छायक[f]- -कात् शौ ८, ६, २१; पै १६,८१,३.

छा(य>)या[g]- -यया ऋ ५, ४४,६; शौ ५,२१,८; -या ऋ १, ७३, ८; १०, १२१,२[h]; मा ५, २८; २५, १३†; का ५, ७,४; २७, १०, ४†; तै १,३,१,२; ४, १, ८,४†; ६, २, १०, ५[२]; ७, १, २०, १, ५, १७, १†; मै १, २, ११; २, १३, २३†; ३, ८, ९; काठ २,१२; २५,१०[२],¶; ४०, १†; क २, ६, ४०, ३[२],¶, शौ ४,२,२†; पै ४,१,२†; ९, ११, ६, -याम् ऋ २, ३३, ६, ६, १६, ३८, मा २, ८; का २, २, ३; मै ४, १,१४[२]; ११,२; काठ ४०, १४†, ४१, ११; कौ २, १०५६ †; जै ३, ५४, २†, शौ ५,१९,९; ८,६,८; १३, १,५६; ५७; पै १६, ७९, ७; २०,२७, ५; -यायाम् मा १५, ६३; का १६,७,६; तै ४, ४,३,३; मै २, ७,१६; ८, १४; काठ १७, १०; क २६, ९; -यायै तै ६, ४, २, ४ ¶.

छित्वा √छिद् द्र.

√छिद्, छिनत्ति ¶तै १, ७,२,१[२]; ४[२]; शौ १२, २, ३७; ९, ५[३]; छिनत्ति ¶तै १, ७, २, ४; २, ६, ४, २; ¶मै २,१,९; ३, ३, ५, ४,१,१०; १४; ¶काठ २१, ७, २३, ९; २५, ४[३]; २८, ३; ३१, ८; ¶क ३६, ६; ३९, १[२]; ४४, ३; ४७, ८; शौ १२, ८, ११; पै १६, ७९,७; १४४, १०; १७, ३३, ७; २०, ७, ८; ¶छिनत्तोः तै १, ७, २, १; ४; ?छिन्दन्ति[i] पै १९, ४६, ४; छिनद्मि शौ ६, १४, २; छिनद्मि मै २, १,९; पै ४, १३, २[k]; ५, १५,९; १९, १३, ८; ३६, २[l]; ३[२m]; छिनत्तु शौ ५, २९, १०; पै १६, १४५, ५[i]; ?छिनन्तु[n] शौ ४, १६,६[o]; ?छिनद्य पै ५, ३२, १[o]; छिन्द्धि,छिन्धि ऋ १,१३३, २; शौ १९, २८, ६[४]; छिन्द्धि, छिन्धि मै २, ४,१¶; काठ १२, १०¶; पै ५, २५,१; १३, ११, ५[४]; १६, १४६,१;११; छिन्तम् शौ ६, ५०, १; पै ५, २६, १; अच्छिनन् ¶काठ २३, ४[३];

[a]) नाप. [चर्मन्- (तु. भा. [छव्यां इत्यत्र] MW. K.; वैतु भा सा कान्ति- इति)]। व्यु.?। <√छो इति (पाउ ४,५६)।

[b]) पाभे. कृते पृ ११०३ *f* टि. द्र.।

[c]) नाप. । व्यु ?। <√छो इति (पाउ १,१२१)। <छद्-+ग- इति भा. [तै १,२,३,३]।

[d]) पाभे. कृते पृ १०१९ *g* टि. द्र.।

[e]) सपा. छागेन <>मेषेण इति पाभे.।

[f]) व्यप. (असुर-विशेष-)। व्यु.?। <छाया- इति W. MW., <√छो इति W. [पक्षे]। सायक- (<√सो) इति सा.।

[g]) नाप. (प्रतिबिम्ब-, आश्रय-प्रभृ.)। व्यु.?। <√छो इति (पाउ ४,१०९)। <√छद् (आच्छादने) इति मतम्।

[h]) <√छद् (स्वेच्छायाम्) इति मतम्।

[i]) सपा. छिनत्ति <> छिनत्तु इति पाभे.।

[j]) पाठः?। सपा आश्रौ १, ३, २४ शाश्रौ १, ६, ३ आपश्रौ २४,१२,७ सिनन्ति इति पाभे.।

[k]) सपा. छिनद्मि<>वृश्चामि इति पाभे.।

[l]) सपा. छिनद्मि<>क्षिणामि इति पाभे.।

[m]) सपा. छिनद्मि<>क्षिणामि इति पाभे.।

[n]) पाठे? सिनन्तु इति शोधः (तु. RW. W. BC. प्रभृ., केचन मूको. शिनन्तु इति; वैतु. सा. छिन्दन्तु > यनि. इति)।

[o]) सपा. ?छिनन्तु <> ?छिनद्य इति पाभे.।

¶अच्छिनत् तै २, १, ७, १; ५, १, १; ३, ५,७,१; ६, २,९,४; मै १,१०,१३; २,१,११; ४,१; ५,७; ४, ३,४; ५,९; काठ १२, १०; १३, ८; ३०, १; ३४, ३; ३६, ७; क ४६, ४; छिन्द्यात् मै ४, १, १०¶; ¶छिन्द्यात् मै ४, १,१४; काठ ३१, ८[२]; क ४७, ८[२].

चिच्छिदुः पै २, ३९, २; छेत्स्यामि मै २, १, ११; काठ १०,५¶; छित्थाः शौ ८, १, ४; पै १६,१,४; छिस्सि तै १, ६, ६, १; ७,६,१; मै १, ४, २; ७; पै १९,५४,४; छैत्सि[a] पै २०,४८, ५; छेद्म ऋ १, १०९, ३; छिस्महि तै १,२,१०,२.

छिद्यते मै ४, ५, २¶; छिद्यते तै ५,६,२,३¶; ¶मै ४,४,७;५,६; ७; ¶काठ २३, ८; २७, १[२]; ३१,१५; ३४, ८; ¶क ३६,५; ४२, १[२]; शौ ९, १४, ११‡[b]; पै १५,१२, ३[c]; १६, ६०,३‡[b]; १५१, ३; ¶अछिद्यत तै ३, ५, ७, १; ६,४,९,१; मै ४, १, १; २; ६,२; काठ २७,४; २९, ४; ३०, १०; क ४२, ४; ४५, ५; ४६,८; ¶छिद्येत मै ४,५,६.

आच्छेदि ऋ १, ११६,१५; छेदि ऋ २,२८,५; मै १, ४,२; ७¶; ९, १; ४, १४,९‡; काठ ७, २; ९; ९, ९¶; क ५, २; ८; ८, १२¶.

¶छित्त्वा तै ६,३,१०,२.

छिद्र[d]– -द्रः मै ३, १०,४[२]¶; काठ २२, १३¶; पै १६, १२४, ९; -द्रम् मा १२, ५४; १५, ५९; २३, ४३; ३६, २; का १३, ४, १०; १६,७,२; २५,८,५; ३६, १,२; ¶तै १, ७, ३,१; ४, २, ४,४§; ५,२,१२,२; ६,३,१०, १; मै १, ७, १[e]; ८, ९[e]; ११, ९¶; २,८,१; ३,२,८¶;७,१¶; ४,५,१¶; काठ १४, ९¶; १६, १९; २१, १;३[२];¶; ३४,१९[२e]; ३५,७; ५०,६; क २५,९; ३१, १८; ४८, १; शौ १९, ४०, १; पै १६, १२४, ९; १९, ३८, ६; -†द्रा ऋ १, १६२, २०; मा २५,४३; तै ४, ६, ९, ४; काठ ४६, ५; -द्रेषु मै ३,२,७¶.

छिद्र-क (र्ण>) र्णी[f]– -र्णीः,-र्ण्यः मै ४, २,९.

छिन्न,न्ना– -न्नम् मा ८, ६१[e]; तै १, ५, १०, ४[e]; मै ४, २, ७¶; शौ ४, १२, ५; -न्नस्य शौ ४, १२,१; -न्ना शौ ३, ६, ७; ९, २,१२; पै ३,३,७; १६,७७,२; -न्नाः मै ३, ७, ७¶; -न्नात् ¶मै २, ५, ७[२]; -न्ने पै ३, ३७, १; १९,२५,८.

छिन्न-पक्ष[g]– -क्षाय[h] खि ५, २१,२; शौ २०,१३५,१२.

छिन्न-हस्त– -स्तः पै ५, १०,९.

?छियाद् पै २०, १,९.

छुबुक[i]– -कः खि २,१२, ३; -†कात्[j] ऋ १०, १६३,१; शौ २,३३,१; २०,९६,१७.

¶छुबुक-दघ्नु– -घ्ने मै ३,३,४.

√छृद्, छृणत्तु मै ४,९,१[२].

√छो>छा, छ्यति, छ्यन्तु, छ्यन्तु[k] तै ५,२,१२,१; काठ ५०, ६. छास्यति पै १६, ५६, १४;१६.

?छोम पै १९, ५२, १६.

ज

जंहः[l] ऋ ६,१२,२.

√जक्ष् (हसने)

जक्षत्– -क्षतः ऋ १,३३,७.

√जक्ष् (=√घस्),जक्षीयात् ऋ १०, २८,१.

---

a) सपा. कौसू १०८, २ सत्सि इति पाभे.।

b) सपा. छिद्यते<>शीर्यते इति पाभे.।

c) पाठः? √श्यै (शदे:)> श्यायते इति शोधः।

d) विप. (गात्र- [ऋ. प्रमृ.]), नाप.। कर्मणि रक् प्र. (पाउ २,१३)।

e) सपा. छिद्रम् (आश्री ३, १४, १० च)<> छिन्नम् (शांश्री १३,१२,१३ च) इति पाभे.।

f) विप. (गो-)। व्यु. इते पृ ५०२ a टि. द्र.।

g) विप. (कपोत-)। बस.।

h) छि° इति [नि.] °क्षाय इति [शंपा. सात.] नेति पाठयोः सति. शोधः। i) =चिबुक-। नाप.। व्यु.?।

j) पाभे. इते पृ ७३७ h टि. द्र.।

k) पाभे. इते पृ ६३१ c टि. द्र.।

l) अर्थः व्यु. च?।<√हन् [गतौ] इति सा., √हा [गतौ] इति GW.। (√जम्भ् 'नाशने' >[भावे]) जम्भ-> नैप्र. यनि. इति कृत्वा भाप. पुं. इति मतम्। यथा ततरिवान् (हिंसां चकृवान्, कश्चिद् [उद्यमेन बाहुना प्रयोजितेन]) जम्भेन (=हिं, पं. अपदा [सद्यः प्रसद्या-ऽऽदद्यात्] एवमग्निः साक्षात् स्वयं तस्य ततरुषः तादृग् जम्भ इवाचरति स्वीयाभिः [ज्वालाभिरेवाशनिः]) इत्यादि यजयै [प्रसत्य ग्रहीतुम्] इति वा. द्र. (तु. ऋ ४,७,१०; ७,३,४; १०, ८७,३; ११३,८)।

जक्षिवुस्- √घस् द्र.
?जक्षिवीप्यस्य[a] पै २,१,२.
जुगत्[b]- -गत् ऋ १,४८,८; ८०,१४; ११३, ४, १५७,१; १६४, २३; १८६, १; २,२७, ४, ४,५३,३; ६, ४७, २९; ४९, ६, ८, ४०, ४, १०, २५, ६; ३७, ४, ५८, १०; ८८,४; १७३, ४; खि १,४, ६; मा १६,३; ४; १८,५; २०, २३; २९,५५†; ३३,३४†,४०, १; का १७,१,३, ४; १९,३,१; २२,१, ८; ३१, २, १२†; ३२, ३,५†, ४०,१, १; तै २,१,११, ४†; ३, २, ८,६; ४,५, १, २[२]; ६,६,६†; ७,२,१, मै १,२, ७; २,९,२; ११, ३; ३,९,५; १६, ३†; ४, १२, १†; काठ ११, १२†, १७, ११[२]¶, १८, ८¶, ३५, ४![c]; ७[२]†; ४६, १†, क २७,१[२]; २८,८; ४८, ५, ९[२]†; कौ २,११०८†,११७९;११८०; जै ३, १, २, शौ ५,१७,७; ६, १२,१; १७,४,४४, १; ७७,१; ८८, १†; १२६, १†; ९, १५, १†; पै २, ७०, २‡[d]; ३, १०, ६; ४०,५,५, १५, ७; ९, १०, ११; १५, ७; १४, २, ६; १५, ११, ९†; १६, ६८, १†; १७, २५, ७†; १९, ४, ४; ७‡[e]; १६, १; २३, ९; २०, २५, ५; ५६, ३; -गतः ऋ १, ३५, १, ८९, ५; १०१, ५; ११५, [१ (४, १४, २) ७, १०१, ६]; १५९, ३; ४, १३, ३; ५३, ६; ६, २२,९; ३०,५; ५०, [७, ७, ६०, २], ७, २७, ३; ३२, २२; ६६, १५, १०१, २; १०, ६३, ८,१०२,१२; १२१, ३; खि १, २,५ ४,२,३[f]; ११, १३; †मा ७, ४२; १३,४६; २३, ३; २५, ११; १८; २७, ३५; †का ८, १७,१; ९,२,२, १४, ४,९;२५, २,१; २७,१०, २; ११,५; २९, ५,४; तै १,४, ४३, १†; २,४, ५, १; †१४,३; ४, ३, ३, ११, २;४,१,८,४†;४,१२,५, ७,५, १६,१†; मै १,३,३७†; २, ९, ३[g],†१३,९,२३; ३,१२, १७†; १६, ४; ४,१४, १; ११; १३[२]; १४[२]†; काठ †४, ९; १६, १३, १६, १७, १२[g]; २२, ५†; ३८, १२; ३९, १२†; ४०, १†; ४५, १३†; क ३,७†; २७,२[g]; †कौ १, २३३; २, ३०, ३,१, २; ३, ७$; ५, ३; †जै १, २५, १; २, १,१; २, ६$;४, ६; ३, ४, १; शौ ४, २, २†, ७, १८, १; ९, ३, १७, १२, १, ६; १३, २, ३५†, १९, ५, १†; †२०, ३६, ९; १०७, १४; १२१, १; पै १, ३९, ४, ४, १, ३†; १५, २,३; १६,४०,७;१७,१,६; १८,२४, २†; २०, १८,४†; -॰गतः ऋ ६, ४९,६; -गता ऋ १, १६४, २५; शौ ३,१२,७; ९,१५,३†; पै ३, २०, ६; १६, ६८, ३†; -गताम् ऋ २,३१,५[h];१०,७५, २[h]; मा १६, १८[g]; का १७, २, २[g], तै ४, ५, २, १[g]; शौ ८,५, ११, १९,३९,४; पै ७, १०, ४; १६, २८, १; -गति ऋ १, १६४, २३; खि ४, ११, १२[i]; शौ ९, १५, १†; पै १५, १, ६; १६,६८, १†; -गते शौ १,३१, ४; पै १९,२०,३

जुगती[j]- -ती ऋ १०, १३०, ५; मा १०,१२; १३,५६; १४, १०, १८; २१, १८; २३, ३३; का २,३,२; ११,५, ३; १४,७, ५, १५,३, ४; ५,३; २३, २,७; २५,७, १; तै १,८, १३, १; २, २, ९, ६; ५, १०, ४, ३,१, ६, २,२,९,४¶;¶४,९,६;७, ४,३, १,१, २,२; ५,१; ७, १; ५,२, ११, १; ¶४, ८,६; ११, ४;६, ५, २¶, ¶६,१, २,७; ६, २[२]; ४,५,२; ¶७, १,१,५;४, ३; २, ६,३; ३, १२, १$; ५, १, ५[२]; मै १, ४, ११¶; ६, ८¶, ९,२; २,१, ८¶; ६, १०; ७,१९;२०; ८,२, ३; १३, १४, ¶३, १-२, २; ४, २; ४; ५; ६,५, ७, ३[२]; ११, ११$; १२,२$,¶४,३,५,

[a]) पाठे? जक्षिवान् स॰ इति द्विपदः शोधः? (तु. सपा. शौ ४,७,३) [b]) विप. (पद-), नाप. (छन्दो-विशेष- [ऋ १, १६४, २५], जङ्गम-प्राणिन्-, विश्व- प्रमृ.)। व्यु ?। <√गम् इति पाउ २, ८४ प्रमृ.।
[c]) हुविः इति पाठे? [तु. BC.] यनि. शोधः (तु. सपा. क ४८,५ आपश्रौ ९,१७,१)।
[d]) सपा. ऋ ५, ८३,९ विशिष्टः पामे.।
[e]) सपा. जगत् <>वनस्पतीन् इति पामे.।
[f]) ॰तुः इति स्वरे? यनि. शोधः।
[g]) सपा. जुगतः<>जुगताम् इति पामे.।
[h]) विप. इति GW.।
[i]) सपा. काशि १३५ : १० जगत् इति पामे.।
[j]) नाप. (छन्दो-विशेष-, इष्टका-विशेष- [तै ५, ३, ८,२ प्रमृ.])। व्यु. या ७,१२ इत्यतोऽनुसंधेया।

¶अच्छिनत् तै २, १, ७, १; ५, १, १; ३, ५,७,१; ६, २,९,४; मै १,१०,१३; २,१,११; ४,१; ५,७; ४, ३,४; ५,९; काठ १२, १०; १३, ८; ३०, १; ३४, ३; ३६, ७; क ४६, ४; छिन्द्यात् मै ४, १, १०¶; ¶छिन्द्यात् मै ४, १,१४; काठ ३१, ८[2]; क ४७, ८[2].
चिच्छिदुः पै २, ३९, २; छेत्स्यामि मै २, १, ११; काठ १०,५¶; छिद्याः शौ ८, १, ४; पै १६,१,४; छिन्सि तै १, ६,६, १; ७,६,१; मै १, ४, ३; ७; पै १९,५४,४; छैत्सि[a] पै २०,४८, ५; छेद्म ऋ १, १०९, ३; छिद्महि तै १,२,१०,२.
छिद्यते मै ४, ५, २¶; छिद्यते तै ५,६,२,२¶; ¶मै ४,४,७;५,६; ७; ¶काठ २३, ८; २७, १[2]; ३१,१५; ३४, ८; ¶क ३६,५; ४२, १[2]; शौ ९, १४, ११‡[b]; पै १५,१२, ३[c]; १६, ६७,३‡[b]; १५१, ३; ¶अच्छिद्यत तै ३, ५, ७, १; ६,४,९,१; मै ४, १, १; २; ६,२; काठ २७,४; २९, ४; ३०, १०; क ४२, ४; ४५, ५; ४६,८; ¶छिद्येत मै ४,५,६.
अच्छेदि ऋ १, ११६,१५; छेदि ऋ २,२८,५; मै १, ४,२; ७¶; ९, १; ४, १४,९†; काठ ७, २; ९; ९, ९¶; क ५, २; ८; ८, १२¶.
¶छित्त्वा तै ६,२,१०,२.
छिद्र[d]- -द्रः मै ३, १०,४[2]¶; काठ २२, १३¶; पै १६, १२४, ९; -द्रम् मा १२, ५४; १५, ५९; २३, ४३; ३६, २; का १३, ४, १०; १६,७,२; २५,८,५; ३६, १,२; ¶तै १, ७, ३,१; ४, २, ४,४§; ५,२,१२,२; ६,३,१०, १; मै १, ७, १[e]; ८, ९[e]; ११, ९¶; २,८,१; ३,२,८¶;७,१¶; ४,५,१¶; काठ १४, ९¶; १६, १९; २१, १;३[2];¶; ३४,१९[2e]; ३५,७; ५०,६; क २५,९; ३१, १८; ४८, १; शौ १९, ४०, १; पै १६, १२४, ९; १९, ३८, ६; -†द्रा ऋ १, १६२, २०; मा २५,४३; तै ४, ६, ९, ४; काठ ४६, ५; -द्रेषु मै ३,२,७¶.
छिद्र-क(र्ण>)र्णी[f]- -र्णीः,-र्ण्यः मै ४, २,९.
छिन्न,न्ना- -न्नम् मा ८, ६१[e]; तै १, ५, १०, ४[e]; मै ४, २, ७¶; शौ ४, १२, ५; -न्नस्य शौ ४, १२,१; -न्ना शौ ३, ६, ७; ९, २,१२; पै ३,३,७; १६,७७,२; -न्नाः मै ३, ७, ७¶; -न्नात् ¶मै २, ५, ७[2]; -न्ने पै ३, ३७, १; १९,२५,८.
छिन्न-पक्ष[g]- -क्षाय[h] खि ५, २१,२; शौ २०,१३५,१२.
छिन्न-हस्त- -स्तः पै ५, १०,९.
?छिद्याद् पै १०, १,९.
छुबुक[i]- -कः खि २,१२, ३; -†कात्[j] ऋ १०, १६३,१; शौ २,३३,१; २०,९६,१७.
¶छुबुक-दघ्न- -घ्ने मै ३,२,४.
√छृद्, छृणत्तु मै ४,९,१[2].
√छो>छा, छ्यति, छ्युन्तु, छ्यन्तु[k] तै ५,२,१२,१; काठ ५०, ६.
छास्यति पै १६, ५६, १४;१६.
?छोम पै १९, ५२, १६.

ज

झंहः[1] ऋ ६,१२,२.
√जक्ष् (हसने)
जक्षत्- -क्षतः ऋ १,३३,७.
√जक्ष् (=√घस्),जक्षीयात् ऋ १०, २८,१.

---

[a]) सपा. कौसू १०८,२ सन्सि इति पाभे.।
[b]) सपा. छिद्यते<>शीर्यते इति पाभे.।
[c]) पाठः? √म्रश् (शब्दे)> म्रश्यते इति शोधः।
[d]) विप. (नाव- [ऋ. प्रमृ.]), नाप.। कर्मणि रक् प्र. (पाउ २,१३)।
[e]) सपा. छिद्रम् (आर्श्री ३, १४, १० च)<> छिन्नम्(आश्री १३,१२,१३ च) इति पाभे.।
[f]) विप. (गो-)। व्यु. कृते पृ ५०२ a टि. द्र.।
[g]) विप. (कपोत-)। वस.।
[h]) छि° इति [नि.] °क्षाय इति [संपा. सात.] चेति पाठयोः सान. शोधः। [i]) =चिबुक-। नाप.। व्यु.?।
[j]) पाभे. कृते पृ ७३७ h टि. द्र.।
[k]) पाभे. कृते पृ ६३१ c टि. द्र.।
[1]) अर्थः व्यु. च ?। <√हन् [गतौ] इति सा., √दा [गतौ] इति GW.। (√जम्भ् 'नाशने' >[भावे]) जम्भ- > नैप्र. यनि. इति कृत्वा भाप. पुं. इति मतम्। यथा ततरिवान् (हिंसां चकृवान् कश्चिद् [उदग्रेण बाहुना प्रयोजितेन]) जम्भेन (=हिं, पं. अपटा [भदये प्रसह्या-ऽऽदद्याद् एवमग्निः साक्षात् स्वयं तस्य ततरथः तादृग् जम्भ इवाचरति स्वीयाभिः जिह्वाभिर्दशनैः]) हव्यानि यजथै [प्रसह्य प्रदीप्तुम्] इति वा. द्र. (तु. ऋ ४,७,१०; ७,३,४; १०, ८७,२; ११३,८)।

८,११; ३,१२,१९; ४, २, ११; काठ १, ९; २, ११; ५,५, १६, १;५[२];६;१८; २२,५[२a]; २५,५; ९; ३०, ६[२]; ३६, १५, ४१, ९; ४४,९; क १,९;२, ५; २५,९; ३९, २; ४०,२, ४८,९; पै १६, ७०, ५; –तेभ्यः मा २९, ६०; का ३१,५,१; तै ७, ५, १४, १; मै ३,१५,१०; काठ ४५,१०.

जागती[b]– -¶ती तै १,७,५,४; ५, २,१,१; –त्या मै २,३,४[c].

जगती-छन्दस्[d]– -न्दसः तै ३,२,५,३, –न्दाः तै ३,२,१,१.

जगत्य[e]– -त्यम् काठ १, ८, ३१,७¶; क १,८.

¶जगच्-चित्[f]– -चित् काठ २१,४; क ३१,१९;–चितम् मै ३,३,२.

जगच्-छन्दस्[g]– -न्दसम् मा ८, ४७; का ८, २२, १; –न्दाः मै २, ३,३; काठ ८, ३¶; १२, ६; १७, १९; क ६, ८¶; शौ ६, ४८,२; पै १९,४४,६.

जगत्-पा[h]– -पौ ऋ ८,९, ११; शौ २०,१४१,१.

जगद्-ईश(र>)री– -रीम् खि २, ६[३], २९.

¶जगन्-मध्य[i]– -ध्यः काठ ३०, २; क ४६,५.

¶जगन्-मुख[j]– -खः तै ७, २,८,२; काठ ३०,२; क ४६, ५.

?जगद्ः पै २, २,२.

जगन्वस्– √गच्छ् द्र.

जगुरि[k]– -रिः ऋ १०,१०८,१.

जगृभ्वस्– √गृभ् द्र,

जग्ध,ग्धा–,जग्ध्वा,जग्ध्वाय √घस् द्र.

जग्मि–,जग्मिवस्–,जग्मुषी– √गच्छ् द्र.

जग्रसान– √ग्रस् द्र.

जघन[l]– -नः पै १७, २९, ११; –नम् मै ३, ८,४; ४,७,९¶; काठ ८, १७, शौ १४, १,३६; पै १,५५, ४; १८, ४, ४; १९, ४०, १०; २०,३५,१; –ना ऋ १, २८,२; –†नात् ऋ ६, ७५, १३; मा २९,५०; का ३१, २,११; तै ४, ६,६,५; मै ३,१६,२; काठ ४६, १; पै १५,११,५; –ने ऋ ५,६१, ३; तै २, १,४,५¶[m]; पै १६. १४८,१; –नेन ¶मै ३, ८, ४; ४,१,१२; ८,३; पै १, ११२,४.

जघन-च्युति[n]– -तिम् मै २, ७,१२.

¶जघन-तस्(ः) मै २, ५, ३; ३, १०,३.

¶जघना(न-अ)र्ध[o]– -र्धः पै १७,२९, ११$; –र्धम् मै ४,५,९; –र्धस्य तै ६, ३, १०, ६; –र्धात् तै ६, ४,१,१[२]; –र्धे मै २, १, ९; ३, ३,४; –र्धेन तै २,६,२,३;४.

१जघन्य,न्या[p]– -न्याम् शौ ७,७८, २; पै १९, ३६,३; –न्याय[q] मा १६,३२; का १७, ५, १; तै ४, ५,६,१.

२जघन्य,न्या[r]– -न्यम् मै ४, ३, ६¶[s]; –न्याय मै २, ९, ६[q]; –न्यायाम् मै ३, ३,५¶.

३जघन्य– -न्यम् काठ १२, ८[२]¶[s]; १३, ४[m], –न्याय[q] काठ १७, १४; क २७, ४.

जघन्वस्–,जघ्नि–,जघ्निवस्– √हन् द्र.

जघ्रि– √घ्रा द्र.

जङ्गम– √गच्छ् द्र.

√जंगह्, जंगहे √गह् द्र.

जङ्गिड[t]– -ड शौ १९,३४,८; –०ड शौ १९, ३४,३; पै ४, १८,३[२]; ५; ११, ३, ३; ८; –डः शौ २, ४,२; ३;५,६; १९, ३४,१[४];२; ४; ७; १०; ३५, २-५; पै ४, १८, ४,६; ११, ३, १[४]; २; ४; ७; १०; ४, २-५; –डम् शौ २,

---

a) पाभे. पृ१३३८ j टि.द्र.। b) विप. (द्यौ-,वर्तनि-)। c) पाभे. छन्दे पृ १३३८ e टि. द्र.। d) विप.। बस.। e) प्रशस्ये यत् प्र. (पा ४, ४,१२२)। f) व्यु. छन्दश्-चित्– टि. द्र.। g) विप. (महद्-, पाश-)। बस.। h) विप. (अश्विन्-)। उस.। उप. <√पा (रक्षणे)। i) विप. (छन्दोम-)। बस.। j) विप. (त्रिरात्र-)। बस.। k) विप. (अध्वन्-)। व्यु ?। <√गृ [शब्दे] इति पाका [७,१, १०३] WAG [१,२१ a], <√जॄ [वयोहानौ] इति GRV. ORN. प्रमृ., [गतौ] इति Hopkins [AGP १४, १०], <√गम् इति या [११,२५]।
l) वप्रा.। विप. च नाप. च। –नेन वा. क्रिवि.। व्यु. ?। <√हन् इति या [९,२०] प्रमृ., <√जंह् इति MW.।
m) सपा. जघने<>जघन्यम् इति पाभे.।
n) विप.। बस.। o) तस. अन्तोदात्तः।
p) विप. (अपचिति-, भत्र-, रुद्र-)। तत्रभवीयः यत् प्र.।
q) सपा. जघन्याय (तु. मै. पपा.)<>जघन्याय (वैतु. सात. मै. °न्याय)<>जघन्याय इति पाभे.।
r) विप.। तत्रभवीयः यत् प्र. उसं. (पा ५,२,१२०)।
s) द्वि१ सद् वा. क्रिवि. द्र.।
t) नाप. (वनस्पति-विशेष-)। व्यु. ?।

५, ३; ८,८; काठ ७, ४¶; ८, ३¶; ९, १०; १२,८¶; १५, ७; १६, ११; १७, २; ३; १९, १¶; ¶२१, ११; १२; ¶२२, २;३; ¶२३,२; १०[२]; ३२,४¶; ३४, ९¶; ३८, १०; ३९, ४; ७; १०; ४३, २; ५०, ५; क ५, ३¶; ६, ८¶; २५, ९; २६, १; २;२९,८¶; ३५, ८¶; ३७, १[२]¶; शौ ८,९,२०; पै ७,६,९; २०,४०,५; –ती: तै ५, ३, ८, २¶; मै १,१,९[a]; ¶४,१,९[2a]; पै १३,१२,१०; –०ती: काठ १, ८;३१,७; क १,८; –तीभिः मा १, २१[a,b]; का १,८, १[a,b]; तै १,१, ८, १[a,b]; ¶मै ३,१, ५; ३,२[२]; ¶काठ १९, ४; २२, ४; ¶क ३०, २; ३१, १९; –तीम् मा ९, ३३; २८, ३०; का १०, ६,३; ३०, ३, ७; तै १,७, ११, २; २,६,९,४¶; ४, ३, ११, २; ¶५, ६, ५, २; ७,३;७, ९, ४; ¶७,३,२,२; ५, ४, १[२]; मै १, ११,१०[२]; २,१३,१०; ¶३, ४, ६; ७, ३; ९; ९, ८; ¶४,१,८; ५, ३[२]; ५; ९, २S; ¶काठ ६, ७; १४, ४[१]; १९,११; २१, ५; २२,३; २६, ८; ९; १०[२]; ३१, ६; ३४,१०;३८,१४S; ¶क ४, ६; ३१,१; २०; ४१,६;७; ८[२]; शौ ८, ९, १४; पै १६, १९, ४; –तीषु[c] ऋ १,१५७,५; ६, ७२, ४; –त्या मा २८, ४१; का ३०,४,७; ¶तै २,२, ४, ८S[d]; ५,३; ४,११,१; ५,१०,२[२]; ४; ४,४,१२,२S; ५,४,८,६; ११, ४;६, ८, ३; ७,१,१; ६, ४, ३, २; मै १, ५, ५¶; ६, १[d]; ८, ८[d]; २, ४, ४¶; ७, १९; ३, ४, ५¶; ९,२¶; १६,४; ¶काठ ३, ४S[d]; ७, ४; ६; १३S[d]; ११, ७S[e]; १२, ४; १९, १२; २०, ४; २१, ९; २२, २; ८; १४S; २४, ८; २६, ४; २८, ३; ¶क ५, ३; ५; ३१, २; ६; ३५,२; ३८,१; ४१, २; ४४,३; –त्याः मा १३, ५६; का १४, ७, ६; तै ३,१,७,१; ४,३,२,२; ७,५,५,१; काठ १६,१९;¶२८, १;७; क २५,९; ४४, ७¶; –त्याम् मा ३८, १८; ४०, १[f]; का ३८,५,१; ४०, १,१[f]; तै ७, २,६,३¶; काठ ९,१६¶; –त्यै मा २४, १२; का २,३,२; २६, ३,२; ¶तै २,३, १०, ३S[e]; ४, ११,१; ६,२, १, २; ७,१,४,३; मै ३, १३, १७; १८; काठ ३४, ४; ३५, १०; ५१, ३; क ४८, १२; शौ १९,२१,१[g].

जागत[h]– –तः मा ४, २४; का ४, ८, १; तै ३,१,२, १; ¶७, २, ८, १; २; मै ३,१, ५¶; ४, ९, १; ¶काठ १९, ४; १२; २०, ४; २६, ८; ३०, २[१]; ¶क ३०,२;३१, २;६; ४१, ६; ४६, ५[२]; –तम् मा १२, ५; का १३, १, ६; तै १,३,७,१; २,२, ९,६¶; ३,२, ९, ४¶; ४,२,१, १; ¶५,६,५, २; ६,४,५,२; ७, २,८,१¶; मै २,७,८;३,४,४¶; ४,९, ४; ७?[i]; काठ ३,४; १६, ८; २१, १२¶; २२, ३¶; २६, ७; क २,११; ४१,५; –तस्य मै २, ८, ११[j]; –¶ताः तै २, ५, १०,२; ४; ५,३,८,२; ४, ८,६; ११,४; ७,२,६,३; मै ३, ३, २; ४,२;५; काठ २१,११; २२,२; २५,५; ३४,९; क ३९,२; –ते मै ४, ९, १०; काठ ७, १४; क ६, ३; –तेन मा १,२७; २,२५; ५,२; ११, १०; ५८; ६०; ६५; १३, ५३; २३, ८; का १,९,५; २, ६, ३; ५,१, २; १२,१,१०; ५,९;११; ६, ५; १४,६,१; २५, ३, ४; तै १, १, ९, ३; ६,५,२; ३, ३,३,१; ३; ५, ३,२; ४, १, १,४; ५,४; ६,१; ३; ५,४,१०, ४¶; ५,८, ३[j]; ७, १,१८,१; ४, २०,१; मै १,१, १०; २,८; ३, ३६[२]; ४, २; २,७,१; ६[२]; १८;

---

[a]) सपा. °ती: <> °तीभिः (माश १, २,२,२ तैब्रा ३,२,८,२ माश्रौ ८,९,२ च) इति पाभे.।

[b]) नाप. (औपाशि-)। [c]) नाप. (गो-)।

[d]) सपा. जुगत्या (तैब्रा १,४,४,८ आश्रौ ३, १२,२२ कौसू. १३३,६ च) <> अनुष्टुभा (माश ७,५,१,३० च) इति पाभे.।

[e]) सपा. जगत्या <> जुगत्यै <> जुगत्या इति पाभे.।

[f]) नाप. (पृथिवी-)।

[g]) यनि. शंपा. पाठः। जुगती इति WI., त्रिष्टुब्जगत्यौ इति BW., पूर्व-पूर्वेण समस्तं सत् चतुर्थ्यन्तम् एकपदं नवीं मन्त्रार्थ इति सा.।

[h]) विप. (भाग-, तृतीय-सवन-, पशु- प्रभृ.), नाप. (छन्दो-विशेष-)। जुगत्–वा जुगती–वा+अण् प्राग्दीव्यतीयः प्र.।

[i]) जुगत इति पाठे? यनि. शोधः (तु. सपा. तैब्रा ४,८,४)।

[j]) सपा. °तस्य <> °तेन इति पाभे.।

८,११; ३,१२,१९; ४, २, ११; काठ १, ९; २, ११; ५,५; १६, १;५[२];६,१८; २२,५[२a]; २५,५; ९; ३०, ६[२], ३६, १५; ४१, ९; ४४,९; क १,९,२, ५; २५,९; ३९, २, ४०,२; ४८,९; पै १६, ७०, ५; –तेभ्यः मा २९, ६०; का ३१,५,१; तै ७, ५, १४, १; मै ३,१५,१०; काठ ४५,१०.

जागती[b]– -¶ती तै १,७,५,४; ५, २,१,१; –त्या मै २,३,४[c].

जगती-छन्दस्[d]– -न्दसः तै ३,२,५,३, –न्दाः तै ३,२,१,१.

जगत्य[e]– -त्यम् काठ १, ८; ३१,७¶, क १,८.

¶जगच्-चित्[f]– -चित् काठ २१,४; क ३१,११, –चितम् मै ३,३,२.

जगच्-छन्दस्[g]– -न्दसम् मा ८, ४७, का ८, २२, १; –न्दाः मै २,३,३; काठ ८, ३¶; १२, ६; १७, १९; क ६, ८¶; शौ ६, ४८,२; पै १९,४४,६.

जगत्-पा[h]– -पौ ऋ ८,९, ११; शौ २०,१४१,१.

जगद्-ईश्व(र>)री– -रीम् खि २, ६[१], २९.

¶जगन्-मध्य[i]– -ध्यः काठ ३०, २; क ४६,५.

¶जगन्-मुख[j]– -खः तै ७, २,८,२; काठ ३०,२; क ४६, ५.

?जगदुः पै २, २,२.

जगन्वस्– √गच्छ् द्र.

जगुरि[k]– -रिः ऋ १०,१०८,१.

जगृभ्वस्– √गृभ् द्र.

जग्ध,ग्धा–,जग्ध्वा,जग्ध्वाय √घस् द्र.

जग्मि–,जग्मिवस्–,जग्मुषी– √गच्छ् द्र.

जग्रसान– √ग्रस् द्र.

जघन[l]– -नः पै १७, २९, ११; –नम् मै ३, ८,४; ४,७,९¶; काठ ८, १७; शौ १४, १,३६; पै १,५५, ४; १८, ४, ४, १९, ४०, १०; २०,३५,१; –ना ऋ १, २८,२; –†नात् ऋ ६, ७५, १३; मा २९,५०; का ३१, २,११; तै ४, ६,६,५; मै ३,१६,२; काठ ४६, १; पै १५,११,५; –ने ऋ ५,६१, ३, तै २, १,४,५¶[m]; पै १६, १४८,१; –नेन ¶मै ३, ८, ४; ४,१,१२; ८,३; पै १, ११२,४.

जघन-च्युति[n]– -तिम् मै २, ७,१२.

¶जघन-तस्(:) मै २, ५, ३; ३, १०,३.

¶जघना(न-अ)र्ध[o]– -र्धः पै १७,२९, ११$; –र्धम् मै ४,५,९; –र्धस्य तै ६, ३, १०, ६; –र्धात् तै ६, ४,१,१[२]; –र्धे मै २, १, ९; ३, ३,४; –र्धेन तै २,६,२,३;४.

१जघन्य,न्या[p]– -न्याम् शौ ७,७८, २; पै १९, ३६,३; –न्याय[q] मा १६,३२; का १७, ५, १; तै ४, ५,६,१.

२जघन्य,न्या[r]– -न्यम् मै ४, ३, ६¶[s], –न्याय मै २, ९, ६[q]; –न्यायाम् मै ३, ३,५¶.

३जघन्य– -न्यम् काठ १२, ८[२]¶[s]; १३, ४[m]; –न्याय[q] काठ १७, १४; क २७, ४.

जघन्वस्–,जघ्नि–,जघ्निवस्– √हन् द्र.

जघ्रि– √घ्रा द्र.

जङ्गम– √गच्छ् द्र.

√जंगह्, जंगहे √गह् द्र.

जङ्गिड[t]– -०ड शौ १९,३४,८; –०ड शौ १९, ३४,३; पै ४, १८,३[२]; ५; ११, ३, ३; ८; –डः शौ २, ४,२; ३,५;६; १९, ३४,१[४];२; ४; ७; १०; ३५, २-५; पै ४, १८, ४;६; ११, ३, १[४]; २; ४; ७; १०; ४, २-५; –डम् शौ २,

---

[a]) पाभे. पृ१३३८ *j* टि.द्र. । [b]) विप. (द्यो-,वर्तनि-)।
[c]) पाभे कृते पृ १३३८ *e* टि. द्र. । [d]) विप. । बस.।
[e]) प्रशस्ये यत् प्र. (पा ४, ४,१२२)।
[f]) व्यु. छन्दश्-चित्– टि. द्र. ।
[g]) विप. (ग्रह-, पाश-)। बस. ।
[h]) विप. (अश्विन्-)। उस. । उप.<√पा (रक्षणे)।
[i]) विप. (छन्दोम-)। बस. ।
[j]) विप. (त्रिरात्र-)। बस. ।
[k]) विप. (अध्वन्-)। व्यु.?। <√गॄ [शब्दे] इति पाका [७,१, १०३] WAG [१,२१ *a*], <√जॄ [वयोहानौ] इति GRV. ORN. प्रमृ., [गतौ] इति Hopkins [AGP १४, १०], <√गम् इति या [११,२५]।
[l]) वप्रा.। विप. च नाप. च। –नेन वा. क्रिवि.। व्यु.?। <√हन् इति या [९,२०] प्रमृ., <√जंह् इति MW.।
[m]) सपा. जघने<>जघन्यम् इति पाभे. ।
[n]) विप. । बस. । [o]) तस. अन्तोदात्त. ।
[p]) विप. (अपचिति-, भव-, रुद्र-)। तत्रभवीयः यत् प्र.।
[q]) सपा. जघन्याय (तु. मै. पपा.)<>जघन्याय (वैतु. सात. मै. °न्याय)<>जघन्याय इति पाभे. ।
[r]) विप. । तत्रभवीयः यप् प्र. उसं. (पा ५,२,१२०)।
[s]) द्वि१ सद् वा. क्रिवि. द्र. ।
[t]) नाप. (वनस्पति-विशेष-)। व्यु.?।

४,१; १९,३५,१; पै ४, १८,७; ११,४,१; –डस्य शौ १९, ३४, ५; पै ४, १८, २; ११, ३, ५; –डेन शौ २,४,४.

जङ्गिण[a]– –णः पै २, ११, ३; ५; –णेन पै २,११,४.

जुघ्नत्– √हन् द्र.

ज(घ्न >)घ्ना[b]– –घ्नयोः शौ १९, ६०, २; पै १६, १४८, १०; –घ्नाः शौ ९,१२,१०; १०, ९,२३; पै १६, १३८, ३; १३९, ११; –घ्नाभिः तै ५, ७, १३, १[c]; मै ३,१५,३[c]; काठ ५३,३[c]; शौ ४, ११, १०; पै ३, २५, ११; –घ्नाभ्याम् मा २०,९; २५,३[c]; का २१, ७,९; २७, ३, २[c]; तै ७, ३, १६,२[2]; मै ३, ११, ८; काठ ३८, ४; ४३, ६[2]; पै १६, ७५, ११; –घ्नाम् ऋ १, ११६, १५; ११८,८; –घ्ने खि २,१२, २; शौ १०, २,२; पै २,८४,८; १४,३,१८; १६,५९,२.

जङ्घ्नत्– √हन् द्र.

√जज्झ्

जुज्झ(त >)ती[d]– –तीः ऋ ५,५२, ६.

जजान,ना– √जन् द्र.

?जज्ञा नेत सन् खि ५, २०, २; शौ २०,१३५,७[e].

जुज्ञि– √जन् द्र.

√जञ्ज्

जुञ्ज(त >)ती[f]– -ती ऋ १,१६८, ७.

जञ्जण्[g]–

जञ्जणा-भुवत्– -वन् ऋ ८,४३,८.

?जञ्जभि पै २०,३८,२.

जंजभ्युमान– √जभ् द्र.

१जठर[h]– -रम् ऋ ५, ३४,२; ६,६७, ७;६९,७; ९,७०,१०; ८१, १; १०, १०४, २; खि १, ७, २; मा २०, ४५; का २,३,६; २२, ४, १०; तै ३, २, ३,२; मै ३, ११, १; काठ ३८, ६; कौ २, ३०३; ५५९‡[1]; जै ३, ६, १०; ४४,५‡[1]; शौ २,५,२; १३, ३, ४; २०, ३३, १†; पै १, १०१, ३; २,७,३; १४, ३, १८; –रा तै ३,२,२,१; –रात् ऋ ३,२९, १४; १०, ९२, ८; –रे ऋ १, १०४, [९; १०, ९६,१३]; २, १६,२;२२, २; ३, २२,१;३५, ६;४०, ५;४२, ५; ४७, १; ९, ६६,१५; ७२, २; ८५, ५;८६, २२;९५.१;१०, ९२,५; १०६, ८; सा ७,३८; १२, ४७†;२६, २३†; –र का २,३,७; १३,४, ३†; २८,८,१†; †तै १,४,१९, १; ४,२,४, २; †मै १,३,२२; २, ७,११; †काठ ४, ८; १६, ११; †क ३, ६; २५, २; †कौ १,५३०; २,८३८; जै १, ५४, ६†; शौ ११,१,२५; †२०, ६, ५;८,२;२४, ५; ३२, ३; पै ९, २१, १-१२; १६, ९१,५; २०, ३७,६; ५३, १०; –रेषु ऋ १, ५४,१०;९५, १०; ३, २, ११; ८, ९२, २३; ९, ७६, ३; ८६, २३; †कौ २, ५८०; १०११; †जै ३,४७,६; पै १,८७,३;८, १४,१०.

२जुठर[i]– -रस्य ऋ १, ११२,१७.

जुठल– -लस्य ऋ १, १८२,६.

ज(तु >)तू[k]– -तूः मा २४, २५;३६; का २६, ५,५;८,१; मै ३,१४, ६;१७; –त्वः शौ ९, २, २२; पै १६,७८,६.

जत्रु[l]– -त्रवः मा २५, ८; का २७, ८, १; तै ५, ७,१६,१; मै ३, १५, ७; काठ ५३, ६; शौ ११, ३, १०; पै १६,५३,१६; –†त्रुभ्यः[m] ऋ ८, १,१२; कौ १, २४४; जै १, २६,२; शौ १४, २, ४७; पै १८,११,७.

√जन्, >जा, जनि, ‡जनते[n] मै २,

[a]) जङ्गिड– इत्यनेन स-न्यायता द्र. ।

[b]) नाप. । व्यु. ? । <√जन् इति [पाउ ५,३१] PW. च, <√हन् इति अभा., <√जंह् इति MW. ।

[c]) सपा. °भिः<>°भ्याम् इति पाभे. ।

[d]) नाप. (२अप्-) । =शब्दकारिणी- इति [या ६,१६], =वेगयुक्ता- इति PW. प्रमृ. । °झ्झ° इति PW. GW. ।

[e]) RW. पाठः । ?यज्ञा नेलरसं इति शंपा. सात. ।

[f]) अर्थः व्यु. च ?। विप. [राति- (वैतु. वें. नाप. [सेना-] इति)] ।

[g]) ज्वलतोऽग्नेर्ध्वनेरनुकृति- । व्यु. ? ।

[h]) नाप. (उदर-) । व्यु. ? । पपा. नावग्रहः । जग्धु-+√ह्र वा √धा वेति [या ४,७] ।

[i]) सपा. ऋ ९,५०,५ विशिष्टः पाभे. ।

[j]) १जठुर– इत्यनेन स-न्यायता द्र. ।

[k]) नाप. (पक्षि-विशेष-) । व्यु. ? । <√जन् इति (पाउ १,१८ ।)

[l]) नाप. । व्यु. ? । <√जन् इति (पाउ ४,१०२) ।

[m]) पाठे ? शत्रुभिः इति शोधः (तु. टि. ?चक्रुभ्यः) ।

[n]) सपा. जनते<>जरते (माश ६,७,४,२ आपमं २,११,२१ या ४,२४ च) इति पाभे. ।

७, ९; काठ १६, ९, जनथ· ऋ १, ११९, ७[a]; †जनामि ऋ ८,४३,२, तै १, ३,१४,५; काठ १०,१२; जनामसि ऋ ३,२,१; जनत[b] ऋ १०,१२३, ⌊(६,२९, ३)७⌋; मै ४, १४, ९?; कौ २, ११९७†; †जनत् ऋ २, २१, ४;४०,२; ४, ४०, २; तै १,८, २२, ५; मै ४, ११, २; काठ ८, १७; जनत ऋ ४, १, १[2]; †जनन्त ऋ २,१८,२; ७,७,४; ९,२३, २; कौ १,५०२; जै १, ५२, ६; जनिष्व>ष्वा° ऋ ६, १५,१८; तै ४, १, ३, ४‡[d];५, १, ४, ५‡[d]; मै २, ७, ३‡[d], जनत मै ४, १४, ९[2]; अजनत् ऋ २,२३,१७; †अजनत् ऋ३, ३१,१५; १०,८२,१[e]; मा १७, २५; का १८, ३,१; तै ४,६,२, ४, मै २, १०,३; काठ १८, २; क २८, २, पै १३, ३, ३$; अजनत > ता ऋ ४, ५, ५[f]; अजनन्त ऋ ८,१०२, १७;१०, ७, ५; अजनन्[g] मै ४, १२, ६; अजनन् ऋ२,१३,५; मै २,१३, १०[h]; काठ ३९, १०; अजनः ऋ २, १३, ७; अजनम् काठ ४०,९[i]; जनेयम् मै २, १,६¶[j]. जजनत्[k] मै १, ३,२०‡[l]; ९,१; काठ ९,८; क ८,१.

जायते ऋ १, ३१, ११; ३, ४, ⌊९;७, २,९⌋; १०,६; ३९,१,६, ४८, ५;७, ५०,३; ९, ४७, ३; १०,३९, १२;८७,१३; ¶तै २, ५,१,६; ३, १, ११,२†; ५,६, ३,१; ६, १, ३,३; ७, २, १०, ३; ¶मै १, ६,४,३,६,७; ४,२, ८[2],१३, १०†; शौ ८,३,१२†; ९,१३, ८; १०,५,४८; १२,४, १४; जायते ऋ २, ३,९; ३, ८, ५,४, ११,४; ५, १,४[m];८३,४; ६,७,३; ७,९०, २; १०, ४,५; ५२,३; ८५, १८[n]; ८८, ६; खि ३, २२, १०; मा ८,५; २३,९; १०,४५;४६;२९,९; का ८, २, १; २५,३, ६;७,९,१; २; ३१, १,९, ¶तै १, ५, ८, ५; ७,६, ५$, २, ४,१३,१;५,५,३[2];६, ५, ५, ३, १, ११, २†; २, ८, ४$; ५,७,३; ५, १, ११, ३$; २,१०,३; ६,३,१;६, ३-४,१०, ५, ६,४,४; ७,२,१०,३[2]; $४, १८,१; २;५, २५,२[2]; ¶मै १, ४,११[2]; १४;६, ४;१०,८; ३, १,५; २,१; ७; ३, ४; ६, ७[2]; १२, १९[2]$; १६, २$, ४, १, १२; ३, ५,४, ७, ५,५$;†१२, २[n]; ५; १३, १†; †१४, ३;८; ¶काठ ४, १६†; ६,२;६;७,५; ८; ९,१४; ११, ४; ६;१३, ३; ४[o]; १९,५; २०, ९[2]; १०; २१, ६;२२, ८[2]; २६,१;९; २७, ८; ३३, ८;३४, ५; १२[2]; ३६, ३; ४४, ७[2]$; ४६, २$; ¶क ४, १; ५; ५, ४; ३१, ११[2]; १२, २१; ३५,२[2]; ४०, ४; ४१,७; शौ ५,१७,१३; १६;१९,४;११, ६,१४;२०; १२, ४,९; १३,२, २५; पै ३,४०,१,५,२६,९;२७, १;९,१९, १; १६, ७,२†;२२, १०;७४,८;१२३,१;१७,१६,९; १७, ४; १८, ३,२†[n]; २३, २; १९, ४०, ९; ¶जायेते तै २,१, १, ६; मै १, ६, १२; ¶जायेते तै ७, १, १, ३; काठ १३, ४; ¶जायन्ते मै ४, २, ८; जायन्ते ऋ ४, ११, ३; ¶तै २, ५, ७, ३; ३, २,९, ७; ५, २, १०,२; ६, १, ३, ३; ७, १[2]; ४; ९, ५; ३, १, ५, ४, १०, ४; ¶मै १,८,३; ४,१, १३; ¶काठ १९, ३[2]; २१, १४†,२४,३;७; २६, ३; ¶क ३०, १[2]; ३७, ४; ८; ४१,१; जायसे ऋ ५, ३,१; शौ ७,८१,५, १३,२,३; जायसे ऋ १,१२७, ९; २, १, १; ५,११, ३, ६;८,४३,९; †मा ११, २७;

a) तु सस्थ. टि. आ। b) लेटि. प्रपु१ रूपम्।
c) इडागमः (पा ७,२,७८)।
d) सपा. जनिष्वा<>जनिष्ट इति पाभे.।
e) °नन् इति GW. विमृश्यः।
f) वैतु. वें., LR. ⌊अजानता⌋ <√ज्ञा इति?।
g) सपा. तैव्रा २,४,५,७, अजयन् इति पाभे.।
h) सपा. अजनन्<>अजनयत् इति पाभे.।
i) सपा. अजनम्<>अजनयम् इति पाभे.।
j) सपा. जनेयम्<>जनयेयम् इति पाभे.।
k) लेटि प्रपु१ प्रत्ययात् पूर्वमुदात्तम् (पा ६, १,१९२)। सात. यजनन् इति (तु. मूको.)।
l) सपा. जजनत्<>दधनत् (तैव्रा २,८,३,५ च) इति पाभे.।
m) सपा. जायते<>जायसे इति पाभे.।
n) सपा. जायते (तैव्रा २,७,१२,२;८,९,३ च)<> जायसे इति पाभे.।
o) पृ १४५ अधिजायते इत्यत्र यनि. च अधि (पं. अर्थे कप्र.⌊परि.⌋) इति च द्विपदः शोधः।

१२,३६; १५, २८; †का १२,
२, १६; १३, ३, ७; १६, ५,९;
†तै ४, १, २, ५; २,३,३; ११,
३;४, ४, ३; †मै २,७,२; १०;
१३,७; †काठ १६,२; १०; ३९,
१४; क २५,१†; कौ २,२५८†;
जै ३,२२,५†, ‡[a]शौ ७,८६,१;
१४,१,२३; पै १८,२०,७; १९,
८,१५[b]; ३२,६; २०,१८,३‡[c];
२२,६; जायत ऋ १, १२८, १;
४,१, ११; जायावै तै ६,५, ६,
२¶; ज्ञायन्तै मै २,५,२; जायन्तै
तै ७,५,१,१¶; †ज्ञायथाः ऋ ३,
४८,२; ८,८९, ५; कौ २,७७९;
३,२,७; जै २, ६, १; ज्ञायताम्
शौ ६, १०६, १[d]; जायताम् ऋ
१, १०५, १५; खि २, १०, २;
३[e];४; मा ३५, २२; का ३५,
४, २१; शौ १३, १,५४; पै ५,
११, १;८; ११, १, ३; ८; १३,
२, १८; १८,२०, ३; १९, २२,
५; ५५, ८-१०; २०,५०,४; ५;
जायन्ताम् शौ ४, १५, २; ३; पै
५,७,२; ज्ञायस्व शौ ११, १, १;
जायस्व काठ ७, १३; पै १३, ३,
१; १६,८९,१; अजायत ऋ १,
१२८, ४^{२}; ३, २९, १४; १०,
१८७,५; मा १३, ४५; का १४,
४, ८; तै २, १, ८, २¶; ४,
२, ५, २; मै २, ७, १२; ३,
२, ४; ४, ४,२¶; शौ ६, ३४,
५†; १२, १, ५७; ४, २४;
अजायत ऋ १, ११, ४; ३,
३, ११; ६, ४८, २२^{२}; ८, ६,
२८; ८९, ६; १०,११, ४; ७२,
[२; ३]; ४; ९०, ५[f]; ९; १२;
१३^{२}; १२९,३; १३५,६; १९०,
१^{२}; २; खि ३, १५, २७; †मा
२६,१५; ३१,५[f]; ७;११;१२^{२},
†का ३५, १, ५[f]; ७;११; १२^{२};
तै १, ५, ११, १†; ¶६, १, ३,
६; ५,६,१;२; ¶मै १,६, १२;
२, १, १२;२, ४^{२}; ५,४; ३,६,
७;८^{२};९,३^{२}; ४,१,१; ९; ४,३;
५; ¶काठ ६, १; २^{१२}; ८, १०;
१२,१३; १३,३; ४; १२^{२}; १६,
१२§; १९,१०; २३,२;४; ३१,
७; ¶क ३, १२; ४, १^{१२}; ७,
६; २५, २§; ३०, ८; ३५, ८;
३६,१; ४७, ७; †कौ १, १४३;
३५९; २, ६००;७८०; ३, ४,
७[f]; †जै १, १५, ९; ३७, ८;
२,३, १०; ३,४८, १६; शौ २,
२५, २; ६, ३९, ३;५८,३;१०,
४, ७; १०,१८; १९; ११,१०,
८^{२}; ९^{२}; १३, १, ४८; ५५; ३,
२६; ७, १^{२}–५^{२}; ६; ७^{२}; ८^{२};
९; १०; ११^{२}; १५, ८,१; १८,
१, २१†; १९, ६, ६†; ७^{२}†;
१३†; ३०,५; ३९, ६-८; ५३,
१०; ५४, ३; पै १, ८९, १;
४, १, ९; १३, २; ५, २७,
८; ७, ७, १; १०, ६-८; †९,
५,६; ११; ११, ७, ५; १२, २,
१०; १३; ३, ९[?g]; १३, ११,
२३; १५, २२,१०; १६,१५,७;
८५,७; ८^{२}; १०८,८; ९; १३३,
१; १७,६,६; १८,४; १८, १९,
८; २०, ४; १९, ८, ८; ११,
१[h]; २४, १६; २०, ४०, ४;
¶अजायेताम् मै १, ६, १२^{२};
अजायन्त ऋ १, ३१, १; ३७,
२; मा ३४, १२†; का ३३, १,
६†; तै २, १, २, ३¶; ३,
५, ८, १; ६, ५, ६,३¶; ७, ५,
१, १^{२}¶; मै १, ३,३५; अजा-
यन्त ऋ १०, ७२, ४; ९०,
१०; मा ३१, ८†; का ३५,१,
८†; ¶तै ६, ५, ६, १; ७,
५, १-२, १; ¶मै १, ८,४; २,
५,२; ¶काठ ६, २;७; ७, १५;
११,६; २६,७; २९,५; ३३,१;
¶क ४, १; ६; ६, ५; ४१, ५;
४५,६; शौ ११,१०,३; १३,७,
६; ९;१०; १९, ६, १२†; १६;
पै ९, ५,१०†; १४; १५, ६‡[i];
१८,७; १६, ८५,३; अजायथाः
ऋ १, १४१, [९[j] (३२, १५)];
१०,१८०,३; शौ ५, ४, १[b];
७, ८९, २†; पै १, ७७, १†;
†अजायथाः ऋ १, ५,६; तै १,
६, १२, ४; ३,४,११,४; मै ४,
१२, ६; काठ २३, १२; शौ ४,
१९,४§; २०, ६९, ४; §पै ५,
२५,४; ९, ११,२; ६; ¶जायेत
तै २,४,१३,१; मै २, ५,१; ५;

[a]) पाभे. इते पृ १३४१ *n* टि. द्र.।
[b]) सपा. जायसे<>अजायथाः इति पाभे.।
[c]) पाभे. इते पृ १३४१ *m* टि. द्र.।
[d]) सपा. वैश्रौ १८, १५:५ जायतै इति, बौश्रौ १०, २४:१९ जायातै इति च पाभे.।
[e]) सपा. खिसा ९,३ नारि तम् इति पाभे.।
[f]) सपा. अजायत (तैआ ३,१२,२ च)<>समभवत् इति पाभे.।
[g]) पाठे? अजायथाः इति शोधः (तु. मूको. अजायथाः)।
[h]) सपा. अजायत<>अवम्वत इति पाभे.।
[i]) सपा. अजायन्त<>अवदन्त इति पाभे.।
[j]) तु. सस्थ. टि. अनु।

४,१०,२; ५,३०,१७; १९,३१,९; जज्ञिषे ऋ १,५१,६; २,१,१४; ८,१५,१०; १०,१३३,[(१,१०२,८; ८,२१,१३)२]; शौ १,७,६; ४,१०,६; १०,१०,१९; १९,५६,५; २०,९५,३†; पै १,२६,४; ९३,१; २,२०,४; ३,८,५; ४,२५,२; ३; ५,३,४; ९,१४,७; १०,५,९; १६,१०८,९; १९,१३,६[a]; २३,१, ¶जनिष्यते तै ६,१,३,६[2]; काठ ११,६; २३,४[2]; †जनिष्यते ऋ १,८१,[५; ७,३२,२३]; मा २७,३६; का २९,५,५; मै २,१३,९; काठ १३,४$; ३९,१२; क ३६,१[2]¶; कौ २,३१; जै ३,४,२, शौ २०,१२१,२; पै २०,५०,५$; जनिष्यन्ते तै ६,५,६,१¶; जनिष्ये तै ३,२,२,२; जनिषीय शौ ९,१,१४; पै १६,३३,४; अुजनि ऋ २,५,४; ३४,२; काठ ७,१३[b]; अजनि ऋ १,१४४,४; ७,९४,१; तै २,५,२,२¶; काठ ८,८¶; १३,१५†; ३८,१३†; क ४,७¶; कौ २,२६६†; जै ३,२२,१३†; जुनि ऋ १,१४१,१; अजानि पै ५,११,२[c]; जानि ऋ ८,७,३६[d]; अुजनिष्ट ऋ ५,२,४; ७,४,२; १०,७२,५; मा १३,५१; १७,३२; का १४,५,४; १८,३,८; तै ४,२,१०,४; ६,२,३; मै २,७,१७; १०,३; ४,१४,१६†; काठ १६,१७; १८,१; शौ ४,१४,१; ९,५,१३; अजनिष्ट ऋ १,११३,१; १२३,९; २,५,१; ३,२९,३; ५९,४; ५,११,१; ३२,३; ७,७६,१; १०,१७,६; †मा १५,२७; ३४,१४; †का १६,५,८; ३३,१,८; तै ४,४,४,२†; मै २,१३,७†; काठ ३९,१; १४†; क २५,८; २८,२; †कौ २,२५७; १०९९; जै ३,२२,४†; शौ ६,११०,३; ७,१०,१†; १२,३,४७; पै ३,३८,१; ५,२,६; १४,१,२०; १६,९८,३; १७,४०,८; १९,२०,२; ५२,११; जुनिष्ट ऋ ५,१,५[e]; ९,[२(६,१६,४०)]; १०,३१,१०; ४०,९; शौ ४,१,५; जुनिष्टो(ष्ट+उ) ऋ १०,९५,१० †जनिष्ट ऋ ८,५१,४; ८; ९,९८,९; खि ३,३,४; ८; काठ १६,३[e]; १९,४; क ३०,२; जै ४,१७,२; †[जुनिष्ट[f] कौ १,२९; जै १,३,९; जुनिष्टाम् ऋ १०,४६,९; अुजनिष्ट खि ४,४,४[g]; अजत तै ६,५,६,१[h]; अुजनिष्टाः मै १,६,१२¶; शौ ११,१,३; अजनिष्टाः मै ४,२,८[2]¶; पै १६,८९,३; †जुनिष्ठाः ऋ १,६८,२; १०,७३,१; मा ३३,६४; का ३२,५,१०; मै १,३,२०; ४,१४,१३; जनिष्ठाः ऋ ७,२८,२; मै ४,२,८[2]; काठ ४,८†; क ३,६†; पै १३,२,९; †अजनि ऋ ८,६,१०; कौ १,१५२; २,८५०; जै १,१६,८; ४,१२,३; शौ २०,११५,१; अजनिष्यन्त काठ ११,६¶.

¶जनुयति तै ६,५,१०,१; मै १,९,६; ४,३,७; ¶जनयति तै २,२,१०,५; ४,९,१; ५,८,४; ५,१,४,१[2]; ९,४; ७,५,१[2]; ६,२,१,७; ३,५,२; मै १,८,८; ९,६; २,१,६[2]; ३,१,५[2]; ९[2]; ४,४,५; ६,३; काठ ७,५; ८; ५; ९,१४'; १०,१,१०; ११,५; १३,४; १४,६; १९,४; १०[2]; २४,६; ८; २६,७; २८,१०; ३६,२; क ५,४; ७,१; ३०,२; ८[2]; ३७,७; ३८,१; ४१,५; ४५,१; शौ ७,२०,१$[i]; जनयतः मै २,१,७[2]¶; जनुयन्ति खि २,१०,३; मै ३,९,५¶; शौ ३,२३,४[j]; जनयन्ति ¶मै १,१०,७; ११,६; ३,७,९[2]; ९,५; काठ ३८,३[k]; पै ३,१४,४; ४,१,७‡[l]; †[जनुयथ>था ऋ १०,९,३; मा ११,५२; ३६,१६; का १२,

a) सपा. जज्ञिषे<>संभूता इति पाभे.।
b) सपा. आपश्री ५,११,२ अजन् इति पाभे.।
c) दीर्घत्वं छान्दसं द्र.। d) जुनि इति पपा.।
e) पाभे. कृते पृ १३४१ d टि. द्र.।
f) पाभे. कृते पृ १३०६ n टि. द्र.।
g) प्रपु३ =अजनिषत इति। सपा. अुजनिष्ट<>अजनयन्त<>अुसृजन्त इति पाभे.।
h) प्रपु३ द्र. (पा २,४,८०; ६,४,९८)।
i) सपा. जनयति (कौसू ५९,१९ च)<>जनयतु<>ददातु (आपश्री १७,१३,२ च)<>पिपर्तु इति पाभे.।
j) सपा. जनुयन्ति (वैतु. खिसा ९,३ जनयन्ति)<>जनुयन्तु इति पाभे.।
k) सपा. °यन्ति (तैब्रा २,६,४,२ च)<>°यन्त इति पाभे.। l) सपा. °यन्ति<>°यन्तौः (तैआ १,२३,८,च)<>अमृताः इति पाभे.।

५,३; ३६, १,१६; तै ४, १,५, १; ५,६,१,४; ७, ४, १९, ४; मै २, ७,५, काठ १६, ४; ३५, ३; कौ २,११८९; शौ १, ५,३; पै १९,४५,१०; †जनयथ>था ऋ ५, ५८, ४; मै ४, ९, २७; †जनये ऋ ७,२६,१; १०, ९१, १४[a]; मै ३,११,४[a]; †जनयामि ऋ १, १०९,२; तै १, १, १४, १; काठ ४, १५; जनयामसि पै १३, ३,२; †जनयत ऋ १,९५, ४; ९, ९५, १; कौ १, ५३०[b]; जै १, ५४, ६; पै ८, १४, ४; जनुयत् ऋ ६, ५२, १६, १०, ४५, ८[c], खि ३, १७[d], २; †जनयत् ऋ १, ७१, ८; १०, ६७,१; मा ३३, ११, का ३२, १,११; तै १, ३, १४,६; मै ४, १४,१५; शौ १४,२,१४$;२०, ९१, १; पै १८, ८, ५३[e]$; जनुयन्त ऋ ३, ३१, २;४९,१; ७, २२,९;१०,८७,१३; शौ ८, ३,१२†; १०,५,४८; †जनयन्त ऋ १, ९५,२;१४१,२; ३,२,३; ५, ४९, ३; ६, ७, १[e]; २; ७, १,१[f]; ३१, ११; १०, ६६, २; ९१,६; मा ७,२४[g];१९,८४$[g]; ३३, ८[g]; का ७, १०,१[g]; २१, ६,५$[g]; ३२, १,८[g]; तै १, ४, १३,१[g]; मै १,३, १५[g]; ३,११, ९$[g]; काठ ३४,१९; ३९, १५; क ३,५[g]; कौ १,६७[g];२,४५०[g]; ४९२; ११४४; ११७४; जै १, ७, ५[g]; ३, ३८, ४[g]; ६; ४, ३९, ८; पै ८, १४, २; १६, ७, २; जनयन् ऋ १०, ६६, ९; जनुयः ऋ १०, ५५,२; जनुयाः शौ ३, २३, ३[h]; पै ३, १४,३; जनयासि पै ५, ३७, ७; जनयतु पै १९, २२, १५[i]; जनुयन्तु खि २, १०, ४[j]; काठ ४, ५‡[e]; †जनयस्व ऋ ६,१८,१५; मै ४, १२,३, काठ ८, १६; जनुय>या ऋ ९, ९६, १२; ९७, ३६; १०,५३, ६; †तै ३, ४,२,२; ३, ७; मै २,६, ११; ४,४, ५; कौ २, २११†; जै ३, १९,६†; शौ ६, १३६,२; १३, १, १९; जनय>या ऋ ८, १३, ७; मा २०, ७८‡[a]; का २२,७,१२‡[a]; काठ †१३, ११; १२; १५, ७; ३८, ९‡[a]; शौ ३,२३,३[k]; ७, ११६, १; १४, २,२४;३१; पै १, ६७, २; ३, १४,३; ४, १४,१; १८, १०, १; २०, ९, ५; २२, ६; जनयतम् ऋ १,१८५,३; काठ ७, १२[l]; जनयत,>ता ऋ ३, २९,५; ‡कौ[f] १,७२; २,७२३; ‡जै[f] १,७, १०; ३, ५९, १५; जनयात तै २,५,८,३¶; जनयाम काठ ९, ११¶; †अजनयत् ऋ २,१९,३; २०,७,९, ९७, ४१; मा १२,११‡[c]; २५, का १३, १, ११‡[c]; २,८; तै १, ३, १४, ६; ४,१,१०,४; २,२,४; ६, ४,८, ३¶; मै २, ७, ८‡[c]; कौ १, ५४२; २,६०५; जै १, ५५, ९; ३,४९, २; अजनयत् ऋ १,९६, २; २, ३५,१३[m]; १०,१३५,५; खि ७, ७,२[n]; तै ¶२, ५,२,३; ८,३[r]; ४, ३, ११,२[o]; ¶मै २, १, ११; ३, १, ५; ४, ५, ९; १०,६†; काठ १६, ८‡[c]; ९‡[c]; २१,१४†; क ४८,४‡[m]; शौ ६, ७८, ३; १५, १, २; १९, ३६, ४[p]; ५३, ५, ५४, ३; पै १,३०, ३[q]; २, २७, ४; १२, २,५; १३; १६, ६१, १[r]; १९,

a) सपा. जनये (आपश्रौ १९, ३, २ च)<>जनय (तैब्रा २,४,२,२, च) इति पाभे.।

b) जनयन्त इति S.।

c) सपा. जनुयत्<>अजनयत् इति पाभे.।

d) पाठे? °यात् इति शोधः (तु. मूको.)।

e) तु. सस्थ. टि. आ। सपा. जनयन्त (माश ४, २, ४, २४ तां ४, ६, २२ च)<>जनयन्तु इति पाभे.।

f) सपा. °यन्त<>°यत इति पाभे.।

g) पाभे. कृते पृ १३४४ k टि. द्र.।

h) सपा. शांगृ १, १९, ७ जनयासि इति पाभे.।

i) पाभे. कृते पृ १३४४ i टि. द्र.।

j) पाभे. कृते पृ १३४४ j टि. द्र.।

k) सपा. आपमं १, १३,१ नारि इति पाभे.।

l) =सपा. माश्रौ १, ५,२,३। तैब्रा १,२,१,१२ आपश्रौ ५,८,६ तु जनयथः इति पाभे.।

m) जन° इति GW.। सपा. अजनयत्<>जनुयन् इति पाभे.।

n) सपा. खिसा ३०,२ अजनय? इति पाभे.।

o) पाभे. कृते पृ १३४१ h टि. द्र.।

p) वैतु. LB. जनयन् इति ?।

q) सपा. °यत्<>°यन् इति पाभे.।

r) सपा. शौ १०, २,२२ विशिष्टः पाभे.।

५,३; ३६, १,१६; तै ४, १,५, १; ५,६,१,४; ७, ४, १९, ४; मै २, ७,५, काठ १६, ४; ३५, ३, कौ २,११८९; शौ १, ५,३; पै १९,४५,१०; †जनयथ>या ऋ ५, ५८, ४; मै ४, ९, २७, †जनये ऋ ७,२६,१; १०, ९१, १४[a]; मै ३,११,४[a]; †जनयामि ऋ १, १०९,२; तै १, १, १४, १; काठ ४, १५; जनयामसि पै १३, ३,२; †जनयत ऋ १,९५, ४; ९, ९५, १; कौ १, ५३०[b]; जै १, ५४, ६; पै ८, १४, ४; जनुयत् ऋ ६, ५२, १६; १०, ४५, ८[c], खि ३, १७[?], २; †जनयत् ऋ १, ७१, ८, १०, ६७,१; मा ३३, ११; का ३२, १,११; तै १, ३, १४,६; मै ४, १४,१५; शौ १४,२,१४$,२०, ९१, १; पै १८, ८, ५![d]$; जनुयन्त ऋ ३, ३१, २; ४९,१; ७, २२,९;१०,८७,१३; शौ ८, ३,१२†; १०,५,४८; †जनयन्त ऋ १, ९५,२;१४१,२; ३,२,३; ५, ४९, ३; ६, ७, १[e]; २; ७, १,१[f]; ३१, ११; १०, ६६, २; ९१,६; मा ७,२४[g];१९,८४$[g]; ३३, ८[g]; का ७, १०,१[g]; २१, ६,५$[g], ३२, १,८[g]; तै १,४, १३,१[g]; मै १,३, १५[g]; ३,११, ९$[g]; काठ ३४,१९; ३९, १५; क ३,५[g]; कौ १,६७[g];२,४९०[g]; ४९२; ११४४; ११७४; जै १, ७, ५[g]; ३, ३८, ४[g]; ६; ४, २९, ८; पै ८, १४, २; १६,७, २; जनयन् ऋ १०, ६६, ९; जनुयः ऋ १०, ५५,२; जनुयाः शौ ३, २३, ३[h]; पै ३, १४,३; जनयासि पै ५, ३७, ७; जनयतु पै १९, २२, १५[i]; जनुयन्तु खि २, १०, ४[j]; काठ ४, ५‡[k]; †जनयस्व ऋ ६,१८,१५; मै ४, १२,३; काठ ८, १६; जनुय>या ऋ ९, ९६, १२; ९७, ३६; १०,५३, ६; †तै ३, ४,२,२; ३, ७; मै २,६, ११; ४,४, ५; कौ २, २११†; जै ३, १९,६†; शौ ६, १३६,२; १३, १, १९; जनय>या ऋ ८, १३, ७; मा २०, ७८‡[a]; का २२,७,१२‡[a]; काठ †१३, ११; १२; १५, ७; ३८, ९‡[a]; शौ ३,२३,३[k]; ७, ११६, १; १४, २,२४;३१; पै १, ६७, २; ३, १४,३; ४, १४,१; १८, १०, १; २०, ९, ९; २२, ६; जनयतम् ऋ १,१८५,३; काठ ७, १२[l]; जनयत,>ता ऋ ३, २९,५; ‡कौ[l] १,७२; २,७२३; ‡जै[l] १,७, १०; ३, ५९, १५; जनयाश्व तै २,५,८,३¶; जनयाम काठ ९, ११¶; †अजनयत् ऋ २,१९,३; २०, ७,९, ९७, ४१; मा १२,१‡[c]; २५; का १३, १, १‡[c]; २,८; तै १, ३, १४, ६; ४,१,१०,४; २,२,४; ६, ४,८, ३¶; मै २, ७, ८‡[c]; कौ १, ५४२; २,६०५; जै १, ५५, ९; ३,४९,२; अजनयत् ऋ १,९६, २; २, ३५,१३[m]; १०,१३५,५; खि ७, ७,२[n]; तै ¶२, ५,२,३; ८,३[?]; ४, ३, ११,३[o]; ¶मै २, १, ११; ३, १. ५; ४, ५, ९; १०,६†, काठ १६, ८‡[c]; ९‡[c]; २१,१४†; क ४८,४†[m]; शौ ६, ७८, ३; १५, १, २; १९, ३६, ४[p]; ५३, ५; ५४, ३; पै १,३०, ३[q]; २, २७, ४; १२, ३,५; १३; १६, ६१, १[r]; १९,

[a]) सपा. जनयं (आपश्रौ १९, ३, २ च)<>जनय (तैब्रा १,४,२,२, च) इति पाभे.।

[b]) जनयन्त इति S.।

[c]) सपा. जनुयन्<>अजनयत् इति पाभे.।

[d]) पाठे? ॰स्यात् इति शोधः (तु. मूको.)।

[e]) तु. सस्थ. टि. आ। सपा. जनयन्त (मारा ४, २, ४, २४ तां ४, ६, २२ च)<>जनयन्तु इति पाभे.।

[f]) सपा. ॰यन्त<>॰यत इति पाभे.।

[g]) पाभे. इते पृ १३४४ *k* टि. द्र.।

[h]) सपा. शांग्र १, १९, ७ जनयासि इति पाभे.।

[i]) पाभे. इते पृ १३४४ *i* टि. द्र.।

[j]) पाभे. इते पृ १३४४ *j* टि. द्र.।

[k]) सपा. आपमं १, १३,१ नारि इति पाभे.।

[l]) =सपा. माश्रौ १, ५,२,३। तैब्रा १,२,१,१३ आपश्रौ ५,८,६ तु जनयथ: इति पाभे.।

[m]) जन॰ इति GW.। सपा. अजनयन्<>अनुयन् इति पाभे.।

[n]) सपा. सिगा ३०,२ अजनय! इति पाभे.।

[o]) पाभे. इते पृ १३४१ *h* टि. द्र.।

[p]) वैद्. LR. जनयन् इति?।

[q]) सपा. ॰यन्<>॰यन् इति पाभे.।

[r]) सपा. शौ १०, २,२२ विराट्: पाभे.।

१६, ११; अ॒जनयन्त ऋ १०, ८८,९; शौ १३, ३, १२; २३; अजनयन्त ऋ १,५९,२[a]; १६८, ९[a]; ४, १, १२[a]; ८, १००, ११; १०, ८८, ८; शौ ९, १, ५; पै १६, ३२, ५; १९, ३, ६[b]; †अ॒जनयन् ऋ ८, ८९, १; मा २०, ३०; का २२, २, ७; कौ १, २५८; जै १, २७, ६; अजनयन् ऋ २, १०, ३; ७, ७६, ४; १०, ६१, ७; ८८,१३; १२२, २[c]; ¶तै १,६, ११, ३; ४; ¶मै १,९,४; ५; ६[d]; ¶काठ ९,११; १४[e]; शौ १९, २७, ७; ३४, ६; ५२, ३[d]; पै ४,१०,२; १०,७,७; ११,२,६; अ॒जनयथाः ऋ १०,५४, ३; अ॒जनयः ऋ १, १३४,४; १०,५५,४; †अजनयः ऋ १,९१,२२; मा ३४,२२; का ३३,१, १६; मै ४,१४,१; काठ १३, १५; कौ ३,२,३; जै २,१, ३; अजनयम् ऋ १०, ४८, २; १८३, ३; शौ ६, ६१, २[e]; ३; ¶जनयेत् तै २, ५, ९, ४; ६; ५,७,५,१; काठ २६,८; क ४१, ६; जनयेः खि २, १०, ४; ¶जनयेयम् तै २,२, १०,५[f]; ५, १,९,४; काठ १९,१०; २६, ४; क ३०,८;४१,२.

¶जनयिष्यामि मै ४, १, ९; काठ ३१, ७; क ४७, ७; जनयिष्यामः मै १, ९, ४¶; अ॒जीजनत् ऋ ४, ५३, २; ७, ७९,३; ८,९५,५; मै १,५,६¶; कौ १,६४‡[g]; २,२३४‡; जै १, ७, २‡[g]; ३, २०, १८†; अजीजनत् ऋ ९, ४२, ४[h]; ६१,१६; ६६, २४; १०, १३४, [१-६]; ¶मै १, ९, ५; ६; †कौ १, ३७९[२];४८४; २,२३९;४४०[२]–४४२[२]; †जै १, ३९, १०[२];५०, ८; ३,२१,४; ३३, १५[२]–१७[२]; ३८, १; ४,२२, २; पै ८,७,८; १९, ३५, ४; जी॒जनत् ऋ १, १२९, ११[२]; १०, ११५, १[g]; †जीजनत् ऋ ४,१६,३; ८,१२, १४; शौ २०, ७७,३; जी॒जनन्त ऋ १,६०,२; अ॒जीजनन् ऋ ३, २९, १३; ४, ३६, ५; ७, ७८, [३ (८०,२)]; ८,८८,४; ९,७१, ५; १०२, ६; १०, ८८, १०; अजीजनन् ऋ ३, २२, ३; १०, २३,६; काठ ३८, १३†; शौ ११,१, ३; पै १४,१, १८; १६, ८९, ३; जी॒जनन् ऋ १, १५१, १[i]; ४,६, ८; १०, ११, ३; शौ १८, १, २०†; अ॒जीजनः ऋ ५, ८३, १०; ९, ११०, ३; ४; मा २२, १८†; का २४, ५, १†; तै २, ५, ८, ४¶; †कौ २, ७१५; ८५८; जै ३, ५९, ७†; शौ ५, ११, ११; अजीजनः कौ २, ११०‡[n]; जै ३, ११, ६‡[n]; पै ८,१, ११; जीजनम् ऋ ७,१५, ४; काठ ४०,१४†.

जज्ञान॒,ना– -†नः ऋ १,१२, ३[j]; ६३, १; ३, ४४, ४; ६, ४०,३; ७,९८,३; ८,७७,१; ९६, [२१; १०,६, ७]; ९,३,१०; ८६,१४; ९७, ३१[k]; १०९,८; १०, ४५, ४; ११३,४; १२०,१; मा १२, ६;२१; ३३; ३३,८०; का १३, १, ७; २-३, ४; ३२, ६, ११; तै १, ३, १४, २; ४, २, १-२, २; मै २, ७,८; काठ १६, ८-१०[l]; ३९, १३; कौ १,१०१‡[m] २, १४२;३१०‡[n]; ६१५;८३३; जै १, ११, ५‡[m]; ३, १४, ३; २५, ६‡[n]; ५०, ३; ४, ५, ५; शौ ५,२,१; २०, ८७,३;१०१, ३; १०७, ४; पै ६, १, १; –नम् ऋ ३, १, ४; ६, २१, ७; ३८, ५; ९, २९, २; ८६, ३६; ९६, [१७; १०९, १२]; १०२, ४[m]; खि ३, २२, १[o]; मा १३, ३;४२; का १४, १,३;४, ५; तै ४,२, ८, २; १०, १; ५, २,७, १[२]; मै २,७, १५; १७; ३,२, ६; काठ १६, १५;१७; २०, ५; ३८,१४; क २५, ६;३१,७; कौ १, ३२१; †२, ५२५; ६८४; १११६; जै १, ३३, ९; †३, ४१, १; ५६, ११; शौ ४,१, १;

[a]) यनि. पपा. । जनयन्त इति GW. प्रमृ. ।
[b]) पाभे. क्रते पृ १३४४ *g* टि. द्र. ।
[c]) तु. सस्थ. टि. अ॒नु। [d]) पाभे. क्रते पृ १३४५ *q* टि. द्र. ।
[e]) पाभे. क्रते पृ १३४१ *i* टि. द्र. ।
[f]) पाभे. क्रते पृ १३४१ *j* टि. द्र. ।
[g]) सपा. अ॒जीजनत् <> जी॒जनत् इति पाभे. ।
[h]) सपा. अजीजनत् <> अजीजनः इति पाभे. ।
[i]) सपा. तैब्रा २,८,७,६ अजीजनन् इति पाभे. ।
[j]) वैतु. वें., [पक्षे] स्क. <√ज्ञा इति ।
[k]) सपा. जज्ञा॒नः <> ज॒नयन् इति पाभे. ।
[l]) वैतु. SL. <√ज्ञा इति ।
[m]) सपा. जज्ञा॒नः <> जज्ञा॒नम् इति पाभे. ।
[n]) सपा. जज्ञा॒नः <> हिन्वा॒नः इति पाभे. ।
[o]) °ज्ञा° इति स्वरे? यनि. शोधः ।

५,६,१, पै ५,२, २; ६,११, १;
७,१९, ६; १०; १६, १५०, १;
१५१, ८; –†ना[a] ऋ १,२३,४;
जै ३,१४,४; –†नाः ऋ ५,३३,
५; १०,१४, २; मै ४,१४,१६;
शौ १८,१,५०, –नाम् मा १३,
४४; का १४, ४, ७, तै ४, २,
१०,३; मै २,७,१७, काठ १६,
१७.

१जुज्ञि[b]– -ज्ञि तै ७,५,२०,१; काठ
४५,१७.

१जन–

जनिष्ठ– -ष्ठः मै ४,१४,९;–ष्ठम्
मै १,३,२०‡[c].

२जन[d]– -नः ऋ १,४१,१; ५४, ७;
८६, १; १२२,८, ९; १३६, ५;
१८२, ३; ५,३४,७; ४८,२; ६,
२, ३, १८,८, ३६, २; ७, २०,
६; ८; ५५,५, ६; ८, ४,१२; ५,
३९,१८, १३; ४७,६,९३, ११;
९,३५, ६; ८८,५; १०७,१०;
१०, २६, २; ३२, ४; ५७,५,
१३३, ४; १४१,४, खि ४, ५,
१०; ३१[e]; ५, १, ४[f]; १०,४;
११, ३; मा ३, ५५†;८,३१†;
११,८०; १२,६४[g], ३३,८६†,
का ३, ७, ५†;९,५,४†;१२,७,
१५,१३,५,३[g]; तै १,८,५,३†;
४,१, १०, ३; २, ११, २†; मै
१, ३, १५†;४,९¶; ६, १२¶;
१०,३†; ११,४†; २,२,१[g]; ६;
९¶,७,७; ९, २;३,१,९; ११,
१०‡[h]; काठ ९, ६†; १०,१२;
१४,२; १६,७, १२[g]; २३,५¶;
२५, ७¶; २६,१¶, ३८,२‡[h];
क ८, ९†; २५, ३[g]; ३९, ५¶;
४०,४¶, †कौ १,१८५; ५१३,
२, १०३९; †जै १,२०,१; ५३,
३; शौ १,८,१;३,२०,६†;४,५,
६†; ५, ११, ४;,३०, २; १०,
१,८; २०, १, २†; १२७, १०;
१३; पै १,४६, ५, ३, ३४, ७†;
४,४,८,७,७,२,८,१,४; ९,१३,
२; १६,३५,८; १९,२४, १२†;
–नम् ऋ १, ३१, १७, ४०, ७;
४४, ६; ४५, १; ९; १०; ४९,
२, १६६, ८; २, २३, ४; ३०,
११; ३,५३,१२; ४, ९, १; ५,
१३,३; ६५,६; ८०,२; ६, १६,
६; १९, १२; ३१, ४; ३४, ४,
४९,१; ५२, ⌊१२, ८, ४४, ९⌋,
७, ३६, ⌊(३,५९,१)२⌋; ८, ५,
३३; ६,४८: ९, ६३, २४; ७१,
८; ८०, ⌊५; ८४, ३⌋, ८४, १,
१०, ५३, ६; ६०, १; ६३, ९;
१८०,३; खि २, १४,१; ४, ५,
१०[i], ६, ३,४; तै १, ६, १२,
४†; २,१,११,१†; २,५,५¶;
३,४,२,२†,३,७; ५,४,६,१¶;
मै १, ४, ४[५?j]; ९[२?j]; ¶[२]; ६,
१२¶; ¶३, ७,१; ८, १०; ९,
५[२]; काठ ५, ६[२?j], ८, १६ †;
†१३,११;१२; २१, ८¶; २५,
७[५?j],¶[६]; २६,१¶, ३२, ६[२?j];
४०, १४†; क ३९, ५[५?j]; ¶[२];
४०, ४¶; †कौ १, २३; ९६;
४९२; २,५८७; ७५६; †जै १,
३,३; १०,५; ५१,६; ३,२८,२;
४८,३; शौ ४,५,७; ५,४,८;७,
८; ८,७, २२,१२; १४; ७,८९,
२†; १२,१,४५, २०,३४,१२;
१२७,११?[k]; पै १,३१,२: ४५,
३; ७७, १; ९८, २?[l]; ४, ६, ७;
६, २२,१७, ७, ९, ५; १८, ५;
१३,७,१२; १६, १०३,६; १७,
५, ३; १९, २८, १?[m], ३८,८;
२०, १९, १, –नम्ऽ-नम् ऋ ५,
१५,४; १०, ९१,२; पै ७, १३,
१२; ८,१२,७; १५, १९, १२;
–†नस्य ऋ १, ७०,१; ३, ४३,
५; ५,११,१, ६,२२,९; ३८,१;

[a]) सपा. जज्ञाना<>या जाता इति पाभे. ।

[b]) विप. (बीज-)। कर्तरि किन् प्र. (पा ३, २, १७१)।

[c]) सपा. जनिष्ठम्<>घ्रुनिष्ठा (तैब्रा २, ८,३,५ च) इति पाभे. ।

[d]) नाप । अजन्ते वृषादित्वादाद्युदात्तः।

[e]) सपा. खिसा २९,३२ नुरः इति पाभे. ।

[f]) सपा. मै २, २,६ काठ १०, १२ शौ ३, ८, ५, ६, ९४,१ विशिष्टः पाभे. । खिसा ३६,४ मनः? इति पाभे. ।

[g]) सपा. जुनः (माश ७,२,१,२१ च)<>जुना इति पाभे. ।

[h]) स्वर्जुन. इति पाठस्य स्थाने सपा. ऋ ९, ६७, २२ सो अघ नः इति विशिष्टः पाभे. ।

[i]) सपा. जुनम्<>अयनम् इति पाभे. ।

[j]) पाठे? °च्छरणम् > °च्छु अनम् > °च्छनम् (तु. नभा. छन– ⌊=शृह-⌋)> °ज्जुनम् इति वावि. द्र. (तु. खि २,६,५; ४,२,१२ प्रमृ)।

[k]) पाठे? जुरन् ⌊<√जॄ शब्दे⌋ इति शोध' (तु. RW., Gri., शाश्रौ १२, १५,१,२)।

[l]) पाठे? समग्रो मन्त्रः शोध-पूर्वकं सु-पठः—

बन्धुर्मे मा मेऽबन्धुश्च, मधुमान् नः समो जनः ।
द्वारो भगस्येवाऽन्तरः मृगः स्यन्दन्निवाऽचरः ॥

[m]) वा.? । सपा. जनम् <>जुनाः ⌊मा. सं१?⌋<> जुने इति पाभे. । ऐब्रा ५,२,१ शाश्री १८,३,२ विशिष्टश्च पाभे. ।

८,१९,१५; २१,११; ९,३५,५;
९१,२; १०, ९२, ३; १५९, ६;
खि ५, ४,९; मा १५, २७; का
१६,५,८; तै ४,४,४,२; मै २,
१३,७; काठ ३९, १४; १५; की
१, ११३; ४०३; २, २५७; ४,
९§; जै १, १२,७; ४५, ५; २,
७, ३§; ३,२२,४; शौ १, २९,
६; १८, २,३०§; २०, ३६, ९;
पै १,११,५; –†ना ऋ १,१३१,
३; ९,८६,४२; शौ २०, ७२,२;
७५, १; –नाः ऋ १, ७४, ५;
८९,१०; १०२,५; ६; २, २४,
१०; ३,२,[५; १०, १४०, ६];
५९,८; ४, ३८,९; ६, ११, ४;
५१,११; ७, ६३, ४; ८, १, ३;
५,३८; ४०, ७; ४३, २९; ४६,
३२; ७४,६; १०, ४२, ४; ४५,
६; ५३, ५; ८९, ८; मा †१२,
२३; १११; २५, २३†; ३२,
४[a]; ४०,३; का †१३, २, ६;
७, १०; २७, ११, १०†; ३५,
३,४[a]; ४०, १,३; तै ४, २,२,
३†; ५, ३[b]; ७,३†; मै २,७,९;
१४†; †४, १४, ४; १५; †काठ
१०, १३; १६, ९; १४; क २५,
५†; की २, ११७१†; शौ ५,
१९, २; ६, ३३, १[c]; ८४, १[d];
७,६,१†; ८,५,७; १०, ७,१०;
२१; २५; २८; ९, ७; १४, २,
५९; २०, ८५, ३†; ८९, ४†;
पै २,७४,१†; ९, १८, ८; १६,
२७, ७; १३६, ५; १७, ५, १[a];
८,१; ९,२;६; ९; १८, १२, ८;
१९,५,११; २०,९,५†; –०नाः
ऋ ५, ३१, १२; १०, ५३, ४;
खि ५, ८, १; शौ २०, १२७,
११[b]; –नास् ऋ १०, ८५,३१[c];
काठ २३, ५¶; ३२, ६; शौ ६,
८१,३; ७,४६,१; पै २०, १३,
३; –नाम् ऋ १, ३५, ५; ३७,
१२; ५०, ३; ६; ५९, १; ६४,
१३; १२०,११;१२२,५; १४०,
१२; १७३,८; २, २, १०; २०,
२[e]; ३, ४६, [२ (६, ३६, ४)];
५९, [१ (७, ३६, २)]; ५, ३३,
२; ६, १०,५; २०,१; ४६, [४
(७, ३२, २५)]; ४९, १५; ६७,
१; ३; ६८,५; ७,१८,११; ५५,
७;८,१९,१४;३२,२२;६०,१६;
९,९२,३;१०,१४,१२[h];६०,३;
मा ८,४०†;१६,६२;३३,३२†;
का ८, १५, १†; १७, ८, १६;
३२,३,३†; तै ३, ४, ११, ५†;
४, ५, ११, १; मै १, ३, ३३†;
२,९,९; †४, ११,४; १४, १०;
काठ ४, ११†, १७, १६; २३.
१२†; ३५, १९†; क ३, ९†;
२७,६; ४८, १७†; †की ३, ५,
८;११; शौ ३, ५, ६; ७; ४,५,
१†; ६, ६९,२; ७४,३; ७५,३;
७,५९,१;९,१,१९; १२,१,५७;
२,९; †१३, २,१८; २१; १४,
२, १०‡[f]; १८, २, १३†; १९,
२६,३;३२, ७; †२०, ४७, १५;
१८; पै ४, ६, १†; २; ५, २६,
३; ६,६,६; १०,९,१०†; १२,
४,७; १४, ३, १५; १६,३३,९;
१७,६,६; ३०,८; ३८, ८, १‡[i];
†२२,३; ६; १९,१२,१२[i]; १५,
६;८†; ३२,१४; ५२,९†; २०,
१४, २; –नानाम् ऋ १, २५,
१४; ६६,२; ७५,३; ४; ८१,९;
१७७,१; १९१,[४;५,६६,४];
३,१८,१; २३,३; ३०,१; ४,४,
९; ९,५; १६,१७; ५, १,१;२,
६; १६,२; ६,१,५; ७, १; ३६,
[(३, ४६,२)४]; ४४,९; ४५,९;
७, १६,२; ७; ४९,३; ५६,२४;
६१, ५; ६३,२; ७४,६; ७५,४;
७९,१; ८३,३; ८,१,४; ५,१३;
१५,१०; १९,३३; २४,४; ४५,
२८; ५४, ७; ६४, ३; ८१, ७;
१०३, ६; ९, ५२,[४;६४, २७
(१०, १३४, २)]; ८७, ३; ६;
११२,१; १०, १,५;२,[(१,७६,
४)२]; १४,१;२७,९; १९; ३३,
१; ४३, [(८, ३२,२२)६]; ४७,
८; ६९,५;६;८९,१६; ९६,१२;
१०७, ५; खि ३, ६, ७; †मा
७, २४; १५, २४; ३४; ३३,८;
१४; ३४, १८; †का७, १०,१;
१६, ५,५; १६; ३२, १,८; १४;
३३,१, १२; †तै १, २, १४,४;
४,१३,१; ४, ४,४,१;५; ५,६,
१,१; †मै १, ३, १५; २, १३,

[a]) पाठे? जुनान् इति शोधः (तु. BC., वैप ३, ३१५ p, g, गप्र. तु. [ना १,१५] ॰नान् संजु॰ इति पाभे.)।
[b]) पाभे. इतो पृ १३४७ g टि. द्र.।
[c]) पाभे. इतो पृ १३४७ m टि. द्र.।
[d]) सपा. जनाः <> भूम्याम् इति पाभे.।
[e]) जुनाः इति पाठे? यनि. शोधः।
[f]) सपा. जुनात्<>जुनाम् (आपमं १,६,९ बौगृ १, ५,२ भागृ १,१८,५ च) इति पाभे.।
[g]) जॅनाम् (पृ३) इति शोधः (तु. पृ ३६४ O टि., दैयान>दैयाम् इति च)।
[h]) सपा. हिपि १८:११ यनाम् इति पाभे.।
[i]) सपा. जनान् <> विश्वान् इति पाभे.।

१, ७, ४,६,६, ११,५,१२,२$; १३, ६; १४, १३$; १५; १६; १८; †काठ ४, ५; ६, ११; ८, १७$, १८, २०, ३८,७; क ३, ५†; †कौ १,३८; ४४;६७;७३, २०४; ३७२$; २, २९; १००, ४९०;७०६;८८५; ८८६; ९३३; १०९६; †जै १,४, ४; १०; ७, ५;८,१; २२,१, २९,२$; ३,३, ८;१०,२; ३८,४, ४,८,१; ११, ६;१२,१५; १३,१; शौ १,३३, २†;४,१६,५, २२,५; ५,५,२, ६, ९८, २; ७, २२, १; १२,१, ६१;१३,२,४६†,१८,१,४०‡[a], ४९†,३,१३; †२०,१७,६, ३२, २;५६,६; ८५,४; ९३,३; पै १, २५,२; ३, २१, ५, ५, ३२, ५; १४, १, ३†; १७, ६, १०, १८, २५, ६†; १९,७,७†; १२,१४; २०,५,२;२०,९;१०;–०नानाम् ऋ १, १८१, १, ६, १५, १९[b]; –नाय ऋ १,३६, १९; ४४, ४; ८४, १७, ९२,१७; ९३,[८; ७, ८२, १], ११७, ६; १३०, ५; १५३, ३; १६६,१२; २,३४,८; ३५, १५; ३, ५९,[१(५,२३,३; ३५,६, ८,५, १७; ६,३७)]; ४, २,४;४४,[४;७,७५,६]; ५१,१; ५, ५८,४; ६,१८,१४; २२,८, ७३,२; ७,१६,१२;३४,६; ६५, [४; ७०,५]; ७०,३; १०४,१२; ८,२३,२८, १०१,१५; ९,९,२; ११, ३; ३९, २; ६४,१७; १०,

४०, ४; १०२, ८; १२५,६; मा १३,२२;४९; १८,४६; का १४, २,७; ५,३; २०,२,९; तै २,५, १२,३†; ३,१,९,३[c]; २,३,१†; ४,२,९,४; १०,२; ५, ७, ६,३; मै २,७, १६, १७, †४, १२,३; ४; १४,६; १२; काठ ४,१६†; ८,१६†;१६,१६, १७;३९,१४; क २५, ८, †कौ १, ५४; २,३; १९२; २४९; २८७, ८६४, १०८६; †जै १,५,१०; ३,१,५; १७, १३; २१, १४; २४,२; ४, ८, ५; २१, २; †शौ ४,३०,५; ८,४,१२; २०, ३६, ८; ९०,२; १४३, ४; पै १६, १०, २†; –नाम: ऋ १,३६,२,१६६,१४; २,१२,९; ३,१९,४; ५८,४, ५, २, १; ३, ११, २३,[(३,५९,९) ३; ३५, ६; ८, ५,१७; ६,३७], ७,६,६; ५६,२२; १००, ४; ८, २६,२२; ४३,२७; ७४,२; १२; १०, ४, २; ८१, ६[d]; १०४,५; ११२,७; खि ७, ५,१; †मै २, १०,२[d]; ४, १४, ५; †काठ ८, १७;१८,२[d], २१,१३[d]; क २८, २†[d]; †कौ २,९१५;११२९[d]; जै ४,१५, ८[d]†; शौ ४,२५, ३;५, ११,७;८; २०, ३४, ९†; पै १, २३,१; ४,२४,३; ५,६,४,८,१, ७;८;१०,४,९,१३,७,९†, १८, २५,७†; –०नास. ऋ २, १२, [१-१४]; ३, ५३,२३; ५५,१८; ४,२४, १; ५,४७,५; ६,२८,५;

तै १,७,१३,२†; मै ४,१२,३†; १४,५†; ७; काठ ८,१६†;१३, १६; शौ १, ३२, १, ४, २१, ५; २०, ३४, १-११†; १२; १३-१५†; १६; १७; पै १३, ७, १-११†; १२; १३-१५†; १७; १८; १४, २, २; –ने ऋ १, ३४, ४; ४८, ११; ६९, २; ११३, १९; २, ४,१; ४,५४,३; ५,१४,[२; १०, ११८,९]; २१, २, ३३, १; ७४, २, ६, १६,१; ४६,८;७,६२,५;८९,५; ८, २३, ८;६४,१०; ७२,३; ९, ६१,२८, १०, २२, १; २७, १२; ३९,५; ६८,२;१४५, ४[e]; मा २१, ९†; का २३,१,९†; †तै १, ८, २२, ३; ३, ४, ११,६; ४, १,११,१; मै २, २,९¶; †४,१०,३; ११, २; १२,६; †काठ ४, १६; २३; १२, ३९,१४, कौ †१,२,४७९; †२,१२८;८२४, ३, १,३[f]; †जै १,१,२; ५०,३; २, ४,८$[f]; ३, १३, ४; ४, ४, ५; शौ ४, ३६, ९, ६,५१,३†; १६, ४,५; २०, १६,२; पै १, ४५,२;८९,३; २, ५८, ३१[g]; ६६,३; ६, २२, २१; ८,३, १२; १८, ११; ९, ४, ८; १९, ४३, ५†; –नेऽने ऋ ५, ६५,[२; ६७,४]; –†नेन ऋ २, २६,३; ७, ५३,२, ९३,५; तै २, ३, १४, ३; ४, १,११,४; मै ४, १०,३; १४, १०; –नेभ्यः ऋ १, ७, १०; ५५, ५; ५८, ६; १०,

[a]) सपा. जनानाम्<>युवानम् (आग्न ३, १०, १० नृपू २,८ च) इति पाभे.। [b]) वैतु. सा. प३ इति?। [c]) सपा. जनाय (आपश्रौ १४,२७, ७ च)<>धनाय (माश्रौ २,३,८,४ च) इति पाभे.। [d]) सपा. जनासः (या १०,२७ च)<>सपत्नाः इति पाभे.।

[e]) सपा. जने (आपमं १,१५,४ च)<>पुत्रौ इति पाभे.। [f]) पाभे. कृते पृ १३४७ m टि. द्र.। [g]) पाठे? च, ते (<युष्मद्-) इति द्विपदः शोधः संभाव्येत। तस्य. चक्षुषः इति पदादनन्तरं जानः इति पदं च्युतं द्र.।

१५६, ४; मा २६, २; का २८, १,२; ते १,६,१२,१†; मै ४, ११, ४†; १४, १७; †काठ २, १४; ८, १७; †कौ २, ८८०; ९७०; †शौ २०, ३९, १; ७०, १६; पै ६, ९, २; –नेषु ऋ १, ५५, ४; ९५, २; २, २३, १५; ३९,२; ३, ३७, ९; ५८, ५; ४, ५१,११; ५,३१, १३; ३२,११; ६, ४४,[(३, ५१, ५)११]; ७, २३, २; ३०,२; ८, ५३,[(९३, ६;९, ६५,२२)३]; ९,६५,२३; १०,२२,[(१,२५,१५)२]; ५४, २; ६४, ११; १०६,२; खि १, ९,२;३,५,३;१५,१४; मा ११, ७९; २६,३†; का १२, ७, १४; २८, २, १†; ते †१, ६, १२, १; ८, २२,२; ४, १,१०,२; मै २,७,७; ४,१२, २†; १४, ४†; १२; काठ ४, १६†; ८, १६†; १६,७; १९,१०; ४०,११†; क ३०, ८; कौ २,५१४†; †जै ३, ४०,१०; ४,१८,७; शौ ४,२८, ४; ६,३३,३; १८,४,३०; †२०, १२, २; २०, २; ५७, ५; पै ४, ३७, ४; ८, १, ८; १४,२; १९, २८,३; –नौ ऋ ५,३४,८.

जनं-सह्[a]– -हः ऋ २,२१,३.

जनु-ता[b]– -तयोः काठ १३,५¶; –¶ता मै ३, २, ५; ८,७; काठ २६,१; क ४०,४; –ताः मै २,५, २^{२}¶; शौ ५,१८,१२; पै ९,,१९, ५; –¶ताम् ते २, २, १, ४^{२}; ५;३,४,२; मै २, १,१; ३, २, ५; ८, ७; ४, १, ११; २, १; काठ २०, ४; २६,१; क ३१,६; ४०, ४; –¶तायाः मै १, ४, १४[c]; २, १, ९; ३, ८, ७?[d], –¶तायाम् ते २,२,६,४; मै १, ४, १४^{२}; काठ ९,१७; –¶तायै मै १,६,५; ४, ४,३; –ते काठ १३,५^{२}; –०ते[e] मै २,६,९; ४, ४,३; काठ १५,७.

१जन-धायस्[f]– -याः मै १, ३, १२^{२g}; २७[h]; ४, ६, ३^{२g}; काठ ४,४^{२g};२७,८^{२g}; क ३, ३^{२g}.

२जन-धायस्[i]– -याः मै ४, ९, १०[j].

†जन-पान[k]– -नम् ऋ ९,११०, ५; कौ २,८५७.

जन-प्रथन[l]– -नाय तै ३,२,८,१.

जन-भक्ष[m]– -क्षः ऋ २,२१,३.

जन-भृत्[n]– -भृतः मा १०, ४^{२}; का ११,२,३^{२}; ते १, ८,११,१; मै २, ६,७; काठ १५,६.

जन-म्-एजय[o]– -यस्य खि २, १,५.

जन-योपन[p]– -नः ऋ १०, ८६, २२; शौ १२,२,१५; २०,१२६, २२†; पै १७,३१,६.

जन-राज्[q]– -राट् मा ५, २४; का ५,६,३.

†जन-राजन्[q]– -राज्ञः ऋ १, ५३,९; शौ २०,२१,९.

जानराज्य– -ज्याय मा ९, ४०; १०, १८; का ११, ६, २; ते १,८,१०,२;१२,२; मै २,६, ६;९; काठ १५,५; ४०, ९.

जन-वादिन्[r]– -दिनम् मा ३०, १७; का ३४, ३,४.

जन-विद्[s]– -वित् पै १, ३४,१; –विदे पै १, ३५,१.

जन-श्री[s]– -श्रियम् ऋ ६,५५,६.

जना(न-अ)यन[t]– -नाः शौ १२, १,४७; पै १७, ५,५.

†ज(न>)ना-षाह्[u]– -षाट् ऋ १, ५४, ११; मै ४, १४, १८; काठ ३८, ७.

[a]) विप. (इन्द्र-)। व्यु. कृते पृ ११९९ *g* टि. द्र.।

[b]) नाप.। समूहे तल् प्र. (पा ४,२,४३)।

[c]) सपा. आपश्रौ ५,२४,४ °तायै इति पाभे.। °तायाम् इति सात. पाठः (तु. ? Sch. टि.)?।

[d]) जनुतातः इति पाठे? यनि. शोधः (तु. सात.)।

[e]) सपा. जनते <>अमी<>कुरवः<> भरताः इति पाभे.।

[f]) तु. टि. अरि-धायस्–।

[g]) सपा. जनधायाः<>विश्ववेदाः<> तैआ १,१, १,१;२ जनधाः<>तां १, ४,२ जनधायः इति पाभे.।

[h]) सपा. जनधायाः<>यनोभ्राः इति पाभे.।

[i]) विप.। उस. उप. <√धा इति।

[j]) सपा. तैआ ४,११,४ जनधायाः इति पाभे.।

[k]) विप. (उदस-)। उस.।

[l]) विप. (परिधि-)। उस. उप. √प्रथ्+ल्युः प्र.।

[m]) विप. (इन्द्र-) उस.। उप.? <√भज् इति वें. सा., <√भक्ष् इति MW.।

[n]) विप. (२अप्-)। उस.।

[o]) व्यप. (नृप-विशेष-)। उस.। जनमेजय– इति द्विस्वरे पाठे? यनि. शोधः।

[p]) विप. (मृग-, अग्नि- [शौ.])। उस.।

[q]) नाप.। उस.।

[r]) विप. (अग्नि-)। उस.।

[s]) विप. (पूषन्-)। उस.।

[t]) विप. (पथिन्-)। उस. उप. अधिकरणे प्र.।

[u]) विप. (इन्द्र-)। उस.।

१जुन्य[a]– -न्य. ऋ ४, ३८, ६; १०, ९१, २; मै ४, ४, २¶; –न्यम् ऋ २, ३७, ६; मै १, २, ९; ३, ८, ७; काठ ७, १२; –†न्या ऋ २, ६, ७![b];३९, १; १०, ४२, ६; शौ २०, ८९, ६; –न्याः शौ ११,१०,१,२; पै ८, १२,७, १६, ८५,१;३; –न्यात् ऋ ४, ५५,५; –†न्यासः ऋ ९, ४९, २; कौ २, ७८६; जै ४, २९, १०; –न्येषु तै ६, १, ६, ६¶.

२जन्यु[c]– -न्यम् शौ १३, ७, १५.

जनक–

¶जानकि[d]– -किः काठ ११, १; –किम् तै २, ३,८,१.

जुनत्– -नन्तः ऋ ९, १०, ५[e,f]; पै १६, ५१,६[g].

जुनन्ती– -न्ती ऋ ३,६१,४.

¶जनद्-वत्[h]– -वते मै १, ८, ९; काठ ६,६; क ४,५.

जुनन[i]– नम् पै १३, २, ८; –†ना ऋ २, ४०,[१[j] (८, ३६, ४)], तै १, ८,२२,५[j]; मै ४,११,२[j]; काठ ८, १७[j]; –नात् शौ ६, १०९,२; पै १९,२७,८.

जुननी[i]– -नीम् खि ४, २, ३.

जुनमान– -नम् तै ४, ७, १५,१; मै ३, १६, ५; काठ २२, १५; –†ने[k] ऋ ८, ९९, ३; मा ३३, ४१; का ३२, ३,१२; शौ २०, ५८,१.

जनयत्– -यन् ऋ १, ३२, [४; ६, ३०,५][l]; १४०,८; ३,२,१२[m]; ३४,४; ४, २१,५; ७, ५, [(१, ११७, २१)६]; ७; ९, ३, १०; २५,५; ४२, १[l]; ६६, ४; ७८, [१; ८६, ३३; १०६, १२]; ८६, २०; ९७,४०; १०७, १८;२६; १०८, १२;११३,६; १०,३,२; ८, ४,५५, ८; ८१, २; ३; मा †१७, १८; १९; १९, ९४; का †१८, २, ३;४; २१, ६, १५; तै १, ७,१२,२; ४,६,२,४[२]†; ५, ७, २,१; मै १, १०, ३; २, १०,२[२]†; १३,२२; ३, ११,९; ४,१४,१४†[l]; काठ ७, १२; ९, ६; १४,३; १८, २[२]†; ३३, ४, ३५, ३‡[n]; ३६, १३; ३८, ३; ४०,२;१२; ४५, १३; क ८,९; २८, २[२]†; †कौ १, ५२९; ५३४‡[o]; २, १७२;२९२;६०३; ६१५; ८९७; †जै १, ५४, ५; ५५,२‡[o]; ३, १६,१०; २४,८; ४९, १; ५०, ३; ४, १३, १०; शौ ७, ३,१; ११, ७, ७; २४; १३, १, ११‡[p]; २, २६; २०, ११,४†; पै १२, ६,८; १३,६, ४†; १६, १५२, ३; १५३, ७; १५५, ५[२]; १८, १६,१‡[p];२३, ३†; २०, २,१; –यन्तः ऋ १, ८५,२; ७, ७५,१: ९, ७३, २; १०, ६५, ११; खि १, ४,१०; मा ३१, २१; का ३५, २,५; पै १, ५१,१; –यन्ता ऋ ७, ९९, ४.

†जनुयन्ती– -न्तीः ऋ १०, १२१, ७[q]; ८[q]; मा २७, २५[q]; २६[q]; का २९,४,३[q];४[q]; तै ४, १,८,६[२q]; मै २,१३,२३[q]; काठ ४०, १[q]; शौ ४, २,८S; पै ४, १,८S.

जुनयति[r]– -त्यै मा १, २२; का १, ८,१; तै १, १,८,१; मै १,१,

[a]) वि. (क्रतु-, दूत- प्रमृ.), नाप., भाप. । तस्मैहितीयार्थे तस्यसन्नूहे अर्थे च यत् प्र.।

[b]) जन्येव > जन्या इव = द्वि२ इति (वेतु. वें. द्वि१ इति, सा. पुं. प्र१ इति, PW. GW. प्र. बहुवचनमिति)।

[c]) सन्नूहे अर्थे यः प्र. तत्स्वरश्च।

[d]) व्यप. (क्रतुजित्-)। अपत्यार्थे इञ् प्र.।

[e]) पा. दीप्त्यर्थे वृत्तिः स्यात्। '(इन्दवः) आशा(=भा)-नागः सन्तः वितरन्तः उषसः भगो दर्शी दीपयन्तः' इति भा. (तु. पृ ६६१ o टि.; वेतु. अन्ये तत्रे प्रादुर्भावेन एव वृत्तिरिति)।

[f]) सपा. जुनन्तः <> त्रिम्बन्तः इति पाभे.।

[g]) सपा. जनन्तः <> दधुतः इति पाभे.।

[h]) वि. (अग्नि- [तु. ऐबा ७,८])।

[i]) भावे कर्तरि च ल्युडन्तं प्राति. द्र.।

[j]) नाप.। ॰नु॰ इति स्वरे? यनि. शोधः।

[k]) सपा. जुनमाने <> जुनिमानि इति पाभे.।

[l]) सपा. ऋ ३, ३१,१५ तैब्रा २,७, १३,३ विशिष्टः पाभे.।

[m]) = सपा. ता १,७,९। तैआ ३,१०,४ माश्री १,४, १२,१ तु जनुयन् इति पाभे.।

[n]) पाभे. इन्ने पृ १३४५ m टि. द्र.।

[o]) पाभे. इन्ने पृ ११४६ k टि. द्र.।

[p]) सपा. ऋ ९,८५,१२ विशिष्टः पाभे.।

[q]) पाभे. इन्ने पृ १३४८ l टि. द्र.।

[r]) भावे क्तिन् प्र. उसं. [पाउ ४,६१ (तु. भा. [क्तिन्] & वेतु. द. क्तिन् प्र. इति)]।

९; ४,१,९; काठ १,८; ३१,७; क १,८.
जनयित्वा खि १,४,८; तै २, १,८, ५¶; ¶मै १,९,४;२,५,४.
जुनस्[a]– -नसी ऋ २,२,४.
१जुनि,नी[b]– -नयः ऋ १,६२,१०; ७१,१; ८५,१; १८६,७; ४, ५, ५; १९,५; ५,६१,३; १०,१८, ७; ४०,१०[c]; ४३,१; ११०,५; १२४,७; खि १,२,३; मा १३, ६१; १२,३५; २०, ४०; ४३[d]; २९, ३०†; का १२,६,२; १३, ३,६; २२,४,५;८[d]; ३१,४,६†; तै ४,१,६,२; २,३,२; ५, १,७, २; ३¶; मै २, ७, ६; १०; ३, १,८[2];¶; ११,१; ४, १३, ३†; काठ १६, ६; १०; २०†; १९, ७[2]; ¶;२५,५¶; २६,४¶; ३८, ६; क २५,१; ३०, ५[2]; ¶;३९, २¶; ४१, २¶; कौ १, ३७५†; जै १,३९,६†; शौ ५,१२,५†; १२,२,३१†; १८,३,५७; २०, १७,१†;पै १७,३३,१†;–निभिः ऋ २, ३६,३; ३, २६, ३[e]; ६, ५०, [१३; १०, ६४, १०]; ७, १८, २; मा २६, २४; –निभ्यः ऋ १०, १८३, ३; –निषु मै ४, १०,२[2f]; –†नी ऋ ४, ५२,१; कौ २, १०७५; शौ २०, १३१, ८?[g]; –†नीः ऋ १, १६७, ७; ७,२६,३; ८, १७, ७; शौ २०, ५, १; –नीनाम् ऋ १, ६६, ४; ५, ४६,८; ९, ८६, ३२; मै ४, १३,१०†; शौ ७,५१,२†; १३, १,४[h]; पै १८,१५,४[h]; –†न्युः[i] ऋ १०, १०,३; शौ १८,१,३.
जुनि-काम– -मः शौ २, ३०,५; पै २,१७,२.
†१जनि-त्व– -त्वम् ऋ १०,१८, ८; शौ १८, ३,२.
जनि-त्वन[j]– -नाय ऋ ८,२,४२.
जनि-दा[k]– -दाम् ऋ ४,१७,१६.
जनि-धा– -धाः[l] ऋ १०, २९, ५; शौ २०,७६,५†.
√जनिय[m]
‡जनियन्ति[n] शौ १४,२,७२; पै १८,१४,२.
जुनि-वत्– -वतः ऋ ५,३१, २; –वान् ऋ ५,४४,७.
√जनीय
जनीयत्– -यते शौ ६,८२,३; पै १९,१७, ६; –यन्तः[o] ऋ ४, १७, १६; ७, ९६, ४[n]; कौ २, ८१०[n].
२जनि[b]– -‡नये[c] शौ १४, १, ४६; पै १८,५,३.
जनितव्य– -व्यम् शौ ४, २३, ७; पै ४,३३,७; ७,३,११.
१जुनितृ[p]– -ता ऋ ३,१,१२; १०, २,६; २०,९; २८,६.
१जुनित्री– -त्री ऋ १,१२४,५; १८५,६; २, १३,१; ३०,२; ३, ३१, १२; ४८, २; ७, ९७, ८; १०, ११०, ९; १३४, [१-६]; मा २९,३४†; का ३१,४,१०†; तै ४,३,११,१; मै २, १३,१०[2]; काठ १६,२०†; †कौ १,३७९[2]; २, ४४०[2]–४४२[2]; †जै १,३९, १०[2]; ३, ३३, १९[2]–१७[2]; शौ ३,१०,४; ५, १२, ९†; ८, ९, ११; १२, ३, ४; २३; पै १, १०४,४; १६,१९,१; –त्रीः ऋ

---

a) भाप. । =जन्मन्– । असुन् प्र. ।
b) नाप. (स्त्री-, जाया-) । अधिकरणे वा कर्तरि वा इन् प्र. (पाउ ४,११८) ।
c) सपा. जुनयः (आपमं १,१,६ च) <>जनये इति पामे. ।
d) सपा. जुनयः<>वृषणम् (तैब्रा २,६,८,३ च) इति पामे. ।
e) वें. =अन- इति ? ।
f) पृ ६१० a[2] टि. द्र. (तु. सपा. ऐब्रा ७,८ आश्री ३, १२,२७ शांश्री ३, १४,६ जनेषु इति पामे.; वैतु. BC. जनिष्व इति) ।
g) पाठः? (तु. सपा. शि ५,१५,१२ गुजनी इति, BW. [शौ २०,१३१,११] वेदर्णी इति पामे.) ।
h) सपा. तैब्रा २,५,२,१ विनिष्टः पामे. ।
i) जन्युः जन्यम् इति इच्या दश इति (तु. GW.GRV. L [४००] WI. W. ORN. प्रमृ.; वैतु. वें. सा. उद्गी. प्रभृ इति) ।
j) भावे त्वनच् प्र. उसं. (पा ५,१,११९) ।
k) विप. (इन्द्र-)। उस. ।
l) प्र२ । अर्थः ? । =युवन्-, वर- इति वें. Gri., =जरक- इति GRV., सा. विप. इति, °धाः<>°धाः इति ?ORN., R [ZDMG ४८, ११६] जनिधाः इति वा जन्धाः इति वा मूलतः पाठ इति ? ।
m) तु. टि. √अविय ।
n) सपा. जनियन्ति<>जनीयन्तः (आश्री ३,८,१ च) इति पामे. ।
o) तु. वें. सा.; वैतु. पाम ७, ४, ३५ प्रमृ.<जुन- इति ।
p) नाप. । तृन्नन्ते (पा ६,४,५३) निस्स्वरः ।

३,५४,१४; ६,५०,[७(७,६०, २; १०, ६३, ८)]; १०, १, ४; १०,१०; मैं ४,२,१०[a]; –त्रीम् ऋ १०, ३५, ७; शौ ६, ११०, ३; ९,५,३०; १८,४,१.

२जनितृ– -ता ऋ १,६६,४; १२१, ११; १६४, ३३; २, २३, २; ३,४६,४; ४, १, १०; १७, ४; ६,५९,२; ८, ३६, [(२,४०,१) ४[b]; ९, ८६, ५[c]], ५[c]; ९९, ५; ९, ८६, १०; ८७, २; ९०, १; ९६, ५[c]; १०, १०,५; ८२, ३; १२१,९; खि ४, १०, ३; १०[२], ३; मा १२,१०२†; १७,२७†; ३२; १९,८७, ३२,१०†, ३३, ६६; का १३, ७, १†; १८, ३, ३†; ८; २१, ६,८; २९,४,४†, ३२,५,१२†; ३५, ३,७; तै ४, २,७,१†; ६, २, १†; ३; मै २, ७,१४†; १०,३[२]; †; ३, ११,९; ४, ९, ६[b]; १४, १; ९[२]; काठ १८, १[२]; †; †क्रौ १, ३११; ५२७[d]; ५३६; २, २८; २९३[d]; ३८१; ९८७; †जै १, ३२, ९; ५४,९[d]; ५५,४; ३, ३, ७; २४, ९[d]; ३१,१; शौ २, १, ३†; ४, १,७, ९,४,६; १५, १२†; १३, १, १३, ३, १९[b]; १८, १, ५†, २०, १०५, १†; पै २, ६, ३†; –तारम् मा १३, ५१; का १४, ५,५; तै ४,२,१०,४; मैं २, ७, १७; काठ १६,१७; शौ ४,१४, १; १०, ४, १८; –तारा ऋ ६, ६९,२; –तुः ऋ ३, १,१०;५४, ९; ४, १७, १२; शौ ११, ९, १५; १६; २०,३४,१६.

२जनित्री– -त्री तै ४,३,११,५.

३जनितृ– -०तः ऋ १, ७६, ४, पै १२, ३, १३; –ता काठ १६, १४†; ३८, ३; क २५, ५†; २८, २[२]; †, पै १३, ५,३;१५,२, ५; १६, २४,६; ६९,२†; १८, १६,३; १९, ३६, १६; –तारम् क २५, ८; पै ३, ३८, १; १६, १६,८, –तुः पै १३,७,१७;१६, ८३,५; ६.

३जनित्री– -त्री काठ ३९,१०[२]; पै ४,१४,१[f]; १६, ७३,३; १७, ३६, ४; ३८, २, –त्रीः पै २०, ५७,५.

जनितोस(:)[c] ऋ ४, ६, ७; मे ४, ३,९¶; शौ १९,५६, २; पै ३, ८,२.

जनित्र[d]– -त्रम् ऋ १, १६३,४; ७, ३४,२; ५६,२; मा ५, २; १३, ५०; १४, २४; १९, ८४; २१, ५५; २३, ५९; ६०; २९, १५†; का ५,१,२; १४,५,४; १५, ८, २; २१,६,५; २३, ६, ८; २५, १०,७;८; ३१,३,४†; तै १, २, ७,१; ४, २, १०, ३; ३, ९, १; ६,७,२†; ५, ३,४, १[e]; ६, ३, ५,२[e]; मे १, २,७, २, ७, १७; ८,५; ३,९,५; ११,५; ९; काठ ३,४; १६,१७; १७,४; २६,७[e]; ¶; ३८,३; ४०,६†; क २, ११; २५,८; २६, ३; ४१,५[e];¶; क्रौ २, ११९३; शौ १, २५, १; २; ६,४६,२; १२०,२; ११,१,११; १३,३,२१; १४, २, ३४; १६, ५, १; ४-८; पै १, ३२, १; २; १६,५०,१०; ९०,२; १७, २४, १; ४-११; १८, १०,४; २८,६; –त्राः शौ २, २८, ३[e]; –†त्रे[f] ऋ १०, ५६,१; काठ ३५, १७; क ४८, १५; क्रौ १, ६५; जै १, ७,३.

२जनित्व[g]– -†त्वम् ऋ १, ६६, ४[h]; ८९,१०; मा २५, २३; का २७,११,१०; मे ४, १४,४; शौ ७,६,१; पै १९,२४, ६§[i]; २०, १, ५; –त्वाः ऋ ४, १८, ४; पै १,१२,४[e], –†त्वैः ऋ १०,४५, १०; मा १२, २७; का १३, २, १०; तै ४,२,२,४, मे २, ७,९; काठ १६, ९.

जनित्वी ऋ १०,६५,७.

जनिमन्[j]– -म ऋ २, ३५, ६; ४, २, [१८ (७,६०,३; ८,२५,७)]; ५,३,३; ६,१८,७; ७, ६२, १;

[a]) सपा. आपश्रौ ७,१७,१ घृताचीः इति पाभे. ।

[b]) सपा. जनिता<>पिता (माश १४,१,४,३ तैआ ४,७,४;५,६,८ च) इति पाभे. ।

[c]) तु. PW. प्रभृ.; वैतु. वें. सा. जनितु->पा इति? ।

[d]) विप. (पशु-), नाप. (जन्म-स्थान-, उत्पादक-वस्तु-)। इत्रः प्र उसं. (पा ३,२,१८४) ।

[e]) =जनित्वाः इति PW. WI. प्र. (तु. सपा. पै १, १२,४ पाभे.) ।

[f]) सपा. जनित्रे (तैब्रा ३,७,१,४ आपश्रौ ९,१,१७ माश्रौ ३,४,१ च) <> सधस्थे (तैब्रा ६, ३,१;४,२ च) इति पाभे. ।

[g]) विप. । कृत्यार्थे त्वन् प्र. ।

[h]) तु. ऋ १,८९,१०, सस्थ. टि. जातः?, श. GW. ORN.; वैतु. या [१०,२१], स्क. वें. for [IF८,३१] –त्वः इत्यभिप्रयन्तः ।

[i]) सपा. शौ ६,२०,२ पाठाऽभावः ।

[j]) भाप. । =जन्मन्– इति ।

९, ६८, ५; तै ४, २, ८, १‡[a]; मै १, ६, २‡[a]; शौ २, ३१, ५; ६, १२, १[b]; १८, ३, २३†; पै १९,४,४[c]; –मन् ऋ ३, १, ४; ४, १७,२; २२,४; ६, ६३, ५; –†मा[d] ऋ ३,१, २०; ३१, ⌊८ (१०,१११,५)⌋; ३८,२; ५४,८; ५,२, १७; ६,१५,१३[e]; ८,४६, १२; ९, ९७, ७; १०, ६३, १; १४२, २; तै २, ३, १४, ६[e]; मै ४, १३, १०[e]; काठ १०, १३[e]; १३,१५; कौ १, ५२४[f]; २, ४६६[f]; जै १, ५४, २; ३, ३५, १; शौ २, २८, २[e]; ४, १, ३[e]; ५, ११, ५$[g]; १८, ३, २२; पै ५,२,३$; –मानि ऋ ३, ४, ⌊१०; ७, २, १०⌋; ३८, ८; ४,१,७;२७,१; ७, ४२,२; ६०, ⌊(४,२,१८) ३ (८, २५, ७)⌋; ९, ८३,४; १०८, ३; १०, ८९, २; काठ १८, १‡[h]; †कौ १, २६७‡[i]; ५८३; २, २८८; ६६९‡[i]; †जै १, २८, ५‡[i]; ५९,६; ३,२४,४; ५५, १०‡[i]; शौ १, ८, ४; १३, १, ३७; ३, २१; पै १, १२,२‡[e]; ८, १५, ६; १३,१०,१.

जनिष्यमाण– -णः मा ३२, ४; का ३५, ३, ४; –णम् मा १८, ५; का १९, ३,१; तै ४, ७, २, २; मै १,१०,९¶; २, ११,३; काठ १८, ८; ३६, ३¶; क २८, ८; –णाः काठ ३१, १४; –णान् तै ¶२,६,२,३;४; ५, ¶३,५,१;२; ४, ११, २[j]; ६, २, ५, २¶; पै १३, ३, २; –णाय काठ २६, १२[j].

?जनुः पै ५,२३,५[k].

जनुस्[l]– -नुषः ऋ १,६१, १४; २, १७,६; ६,६६,४; ८,६६,९; शौ ४,१, ५[m]; ७, १२०,३; †२०, ३५,१४; ९७, ३; पै ५, २, ७; २०, १७, १०; –नुषस् ऋ १, १२९, ९; १४१, ४; २,४२,१; –नुषा ऋ १, ९४, ६; १०२, ⌊८; ८,२१,१३(१०,१३३,२)⌋; १५६,३[n];३,१,३;९;२,२; ४६, ४; ४८, ४; ४, २०,७; ५,२९, १४; ३०,७; ५७,५; ५९,६; ६, ४,४[o]; १५,१; ७,२०, ३; २१, १; १०,८५,२१; ९२, १५; खि ३,२२, ३; तै १, ३, १४, ७†; २,३,१४,६[m]; ३, ३,९,१; काठ १०,१३[m]; †कौ १,३१३;३९९; २, ७३९; †जै १,३३,१;४५,१; शौ ९, ४, २४; १४, २, ३३†; २०, ११४,१†; पै ५, २, ४[m]; ८,१२,४; १२,१,५†; १६,२६, ३; १८,१०,३†; १९, ५२,१०; –नुषाम् ऋ १, १४१, १; ४, १७,२०; शौ १३,१,४; पै १८, १५,४; –नुषी ऋ ९,७०,⌊(२, २,४) ३⌋; कौ २,७७५†; –नुषे ऋ ५, ४५, ३; खि ३, २२, २; शौ ४,१,२; पै ५,२,१; –†नूंषि ऋ ७,४, १; ५६, २; ८६,१; मै ४,१४,३; काठ ४,१६; ७,१६.

जनू[p]– -नूः[q] ऋ ७,५८,२.

†जन्तु[r]– -न्तवः ऋ १, ४५, ६; ७४,३; ८१,९; ९४,५; ५,७,२; १९,३; १०,४८,१; ४९,२; मा १५, ३१; का १६, ५, १३; तै २,१,११,३; ३, ५,११, ४; ४, ४,४,३; मै २, १३, ७; ४,१०, ३; १२,४; काठ ८, १६†; १५, १२; ३९, १४; कौ २,७३२; शौ २०, ५६, ६; पै १२, १, ६; –न्तवे ऋ ३,२,१२; –न्तुः ऋ ९,

[a]) सपा. जुनिम<>जातम् (वैताश्री ६,१ च) इति पाभे.।

[b]) तु. पपा. W. WI.; वैतु. सा. जुनिमाग॰ इति संपा. =जुनिम, भाग॰ इति?।

[c]) BKA. र. च ॰निम् भाग॰ इति विच्छेदुकौ विमृश्यौ।

[d]) ॰म इति पपा.।

[e]) सपा. जुनिमा (तैब्रा ३,५,१२,१ च)<>जुनिमानि (कौसू ६,११ च) इति पाभे.।

[f]) ॰म इति S।

[g]) सपा. जुनिमा<>जन्मा इति पाभे.।

[h]) सपा. जुनिमानि<>जरितारः इति पाभे.।

[i]) पाभे. क्वे पृ १२५१ k टि. द्र.।

[j]) ॰नाय इति पाठः? यनि शोधः।

[k]) सपा. यश्च च जनुशा शपति नः<>जाम्याः शपथश्च यः इति पाभे.।

[l]) पुं. न. च। भाप. (जन्मन्- ⌊या ९,४⌋, उत्पत्ति-), नाप. (जाति-वर्ग- ⌊ऋ २, ४२,१⌋)। उसिः प्र. (पाउ २, ११५)।

[m]) सपा. जनुषः<>जनुषा (आश्रौ ४,६,३ च) इति पाभे.।

[n]) सपा. तैब्रा २,४,३,९ हविषा इति पाभे.।

[o]) वैतु. R ⌊ZDMG ४८,६७९⌋ जनुषाम् इत्यभिप्रयन्।

[p]) =जनुस्– (तु. माश ⌊३,९,२,२⌋)। ऊः प्र. उसं. [पाउ १, ८० (तु. MW. L ⌊४०२,५७१⌋)]।

[q]) वैतु. वें. प्र३ इति, PW. GW. <जनुस्– इति।

[r]) नाप.। तुः प्र. (पाउ १,७२)।

६७, १३; –न्तुभिः ऋ ३, १, ६; १०, १४०, ४, मा १२, १०९; का १३, ७, ८, तै ४,२, ७,२; मै २, ७, १४; काठ १६, १४, क २५, ५; कौ २,११६९; –न्तुम् ऋ ७,५८, ३; –न्तो ऋ ५,३२,⌊७, ७,१०४,१६⌋, ७,९, १; २१, ५; शौ ८, ४, १६; पै १३,१४,६§,१६,१०,६.

जुन्त्व[a]– -न्त्वम् ऋ ८, ८९, ६; कौ २,७८०†.

जुन्मन्[b]– -न्म ऋ १, ७०, १, ३; ७१,३; १५१, ३; २, ६, ७; ३, १५,२; ५, ४१, १४; ६,११,३, ५१,२; १२; ७, ३३, १०; १०, ६४, १६; खि ३, १०[२], १८; ४, ५, १०[c]; मा ११, १२; का १२, २, १; तै ¶२, ३, ५, २[२]; ५,२, ३[२]; ६,५[२]; ६,७,१; ४,१, २, १, ¶६, १, ३, ६, ६,६; मै १,८,१¶; २,¶५,२;३;७,२,३, १,३; ७,३¶; ¶४,५,९; ८,१, काठ ८,१¶; ¶११,३; ८; १६, १; क ६, ६¶; शौ ६, ८०, ३; पै १९, १६, १३; ५१, ६‡[d]; –न्मन् ऋ २,९,३, ८, ६९, ३; १०,५,७, मा १२, ५५†; १५, ६०; १७,७५†, का १३,४,११†; १६,७,३; १८,६,११†; तै †४, २,४,४; ६,५, ४; ५,४,७,४¶; ५,६,३†; †मै २,८,१; १०, ६; ३,२,८; ३, ९; †काठ १६,१९, १८,४; †क २५, ९; २८,४, जै ४, २५, ३†; –न्मन्ऽ-न्मन् ऋ ३, १,⌊(३०, २) २०⌋; –न्मनः ऋ ४,३४,२; ७,४६,२; ९,८१, २; १०, १७६,४; तै ३,५, ११, १†, मै ४,१०, ४†, काठ १५, १२†;पै १९,५२,१५; –न्मना ऋ १,८७,५; २,२६,३; ३,२६,७; ९,३,⌊९(४२,२)⌋;१०,६४,१४; मा १८,६६†;१९,७६; का २१, ५,३; तै २,३, १४, ३†; मै १, १,१२[३];२,१३,१५[e]; ३,११,६; ४,१,१३, १२, ५†; १४,१०†; काठ १, ११[४]; ३८, १; क १, ११[३]; †कौ २, १०८; ६१४; ८५१‡[e]; १०६१‡[f]; ३,३,१२; †जै २,२,७; ३,११,४; ५०, २, शौ ५,२८,६; पै २,५१, ४; ५, ३७, ५; ७, १९, १; –न्मनि ऋ १०, ६४, ५, –†न्मनी ऋ १, १४१, ११; ८, ५२, ७, खि ३, ४, ७, मा ८,३; का ८, १, २; तै १,४,२२, १; मै १, ३, २६; काठ ४,१०; क ३,८; –†न्मने ऋ १,२०,१; ३१,७;५८,६; १६६, १;९,८५,६; १०८,८; १०,३७, ११; कौ २, ७४५; ˋ–न्मसु ऋ १०, ६४, ५; –न्मा पै ८, १, ५[g]; –†न्मानि ऋ १, ५०, ७; २,३८,८; ७,१०,२; कौ ३, ५, १२; शौ १३,२,२२; २०, ४७, १९; पै ८,१,४$[h]; १८,२२,७.

जन्म-भूमि[i]– -मिम् खि २,१४, ५.

१जु्ा(<ज-)[j]– जा शौ ५, ११, १०[२]; पै ८, १, १०[२]; जाः ऋ १, १४३, ⌊८ (६, ८, ७)⌋; ६, ४७,२१; ९, ७१,९, †जाम् ऋ ९, ८९,२; १०, ३, २[k]; कौ २,८९७, जै ४, १३, १०; १९, ८; जासु ऋ ७,४६,२.

२†जुा[l]– जाः[m] ऋ ९, ९३,१; कौ १,५३८; २, ७६८; जै १, ५५, ६.

जुा-वत्– -वतः ऋ ८, ९४, ५; कौ २,११३६†.

जात्,ता[n]– -तः ऋ १, ६६, ४?[o]; ६९, १; ८१, ⌊५; ७,३२, २३⌋; ९८, १; १३०, ९; १४५, ४; १५२, ⌊५; ४, ३६, १⌋; १६५, ९; २,१२, १; १३, १; २२,३; ३,३, १०;५, ८;८, ५; २९,७;

a) =२जुनित्व– । इडागमाभाव इति विशेषः ।

b) =जनुस्– । मनिन् प्र. (पाउ ४,१४५) ।

c) सपा. खिसा २९,१० अयनम् इति पाभे. ।

d) सपा. जन्म<>नामानि इति पाभे ।

e) सपा. जुन्मना<>मुन्मना इति पाभे. ।

f) सपा. जुन्मना (तैब्रा ३,५,६,१ च)<>मुन्मना (ऐब्रा १,४ आश्रौ १,५,३५ माश्रौ ५,१,१,३७,४,३ च) इति पाभे. । g) पाभे. कृते पृ १३५४ g टि. द्र. ।

h) सपा. जन्मानि<>भुवनानि इति पाभे ।

i) षस. अन्तोदात्त. । जुन्म° इति स्वरे ? यनि. शोधः द्र. ।

j) नाप. (संतति-, प्रजा-, जाति-) । डः प्र. उसं. (पा ३,२,१०१) ।

k) वैतु सा. विप. (योषा-) इति ? ।

l) नाप. (अपत्य- ⌊निघ २,२⌋) । विडन्तम् ।

m) 'सूर्यस्य जाः हरिः (सोमः)' इति वा. प्र१ इति (तु. ऋ ९,९६,५, विव. भ. GW.GRV. प्रमृ.; वैतु. वें. सा. ORN. द्वि३ इति) ।

n) वप्रा. । विप. च नाप. च ।

o) पाठः ? । जातुम् >नैप्र. जातो इति विपरिणाम इति कृत्वा तत्परः शोधः द्र. ।

१०; ३२,९; १०; ४८, १; ४, २, २;७,९; २०,६; ५,१४, ४; ३०,४; ६, २९,६; ७, १३, ३; ३३, ११; ९९,२; १०१, १;८, ४५,[४(७७, १)]; ७७, ८; ९, ९,३; ६२,१५; ७४,१;९४, ४; १०,१, १-३; ६; २१, ५; ४६, १;३; ९०, ५; १३; ९५, १२; ११०,११;१२१, १; १४८,२; १४९, ३; १५३, २; १६८, ३; खि २, १,९; ६,६; १४,४; ३, २२, ३; †मा ३, १४;८,३६$; ११, ४३; १२, १३; ५२;१३, ४; १५, ५६; २३, १; ६३$; २५, १०; २६, ७; २७, ३६; २९, ११$; ३६; ३१, ५; १२; २०$; $३२, ३; ४[a]; ३३, ७९; ३५, २२$; †का ३, ३,४; ८, ११, १$; १२, ४,६; १३, १, १४; ४,८; १४, १,४; १६, ६, ८; २५, १, १; १०, ११$; २७, १०,१; २८,७,१; २९,५, ५; ३१,१,११$; ४, १२; ३२, ६,१०; ३५, १,५; १२;२,४$; ३,४[२]$; ४,२१$; तै †१,५,५, २;८,५¶;११, २;३; ७,६,६¶; १३,२; २,३, १४, ६; †४, १, ४,२; ८,३; २, १, ४;४, ३;८, २;१०, ४$; ७, १३, ५; ¶५, १,३, २;४, १; ५,३†; ११,४; ३,४, १;४, ३,१; ६,१,१$;७, ४,२; ५, १; मै १, २, ६;५-६, १†;८,२¶; २,१, ८¶; ७,८†;

१५†; १७; १३,१; ९†; २३†; ३,१,५†; ९¶;३, ४¶;४,७¶; ७,५¶; १२, १६†;१६,२;†४, ५, ७¶; १०, २; ११, १[२]; ३; १२, ३; १३, १; ५; १४, १२; †काठ २, ४; ४, १६; ६, ९; ८, १६[२]; ९, १८; १०,१३$; १३, १३¶; १६, ४; ८; ११; १५; १७$; २०; १८, १८; १९, ५[२];$; ¶२१, १; ६; २२,७¶; २६, ८¶; ३९, १२; ४०, १; ९$; ४५, ११; ४६, २$; क १, १६†;२५, ६†; ८; ३०, ३†; ३१,२१¶;३५,१¶; ४१,६¶; कौ †१, ७७; ९०$; १२०; २१६;२६७‡[b]; †२,३१; २८६; ६६९‡[b]; ८३७; ३, ४, ७; †जै १, ८, ५; ९, १०$; १३,६; २३, १;२८,५‡[b]; २,३, १०$; ३, ४, २; २४, ३; ५५, १०‡[b]; शौ १, २४, १;३३,१; ३,२०, १†; ४, १,४; २, ७†; १०, १;४; ५[२]; ११, ३[c]; ३४, १; ५,४, ७;८; १२,११†; २२, ५; ६, ११०, २; ९,१,५; १०, ६,२;७, ३६;८,२७; २८[a];११, ७, ५; १९, †६, ७; ९; ३९, ५;४२,१;२०,३४,१†;१६;९३, ५†; १२१,२†; पै १, २५-२६, १; ३१,२;८६,४;९३,१;१०७, ४; २, ५५,१; ३, ३४,१†; ४, १,१†; २०, ५; २५, १;६; ५, २,४; ६, २२, १; ७, ५, १;३;

४; ७; ७,६; १०,५; ८, ९, ५; १५, ८; १९, २; ९, ५, ७†; ११, ७,१२; १३, १,७; ७,१; १७; १४, १,२; १६, ३२, ५; ४२,२; १०३, ४;५; १५३, ५; १७, १०, ६; २४, १; ४-११; १९, ८, ६; ११, २; २०, १; २०, ४८, ७;५१, ८;५२, १२; —तःऽ-तः ऋ ७, ९०, २; मै ४, ३४,२†; —तम् ऋ १, ८३, ५; ८९, १०;११७, १६; १५६, २; १६३, १[d]; २, २५, १; ३, १, ४; १३; २, ७; २९, १३; ३१, ३; ५१, ८; ५४,८; ५,२, २; ३२, ११; ६, ७, १[e]; १६, ४०; ४२; ७, ३३,१३; ८,६२, १०; ७०, ५;८९,६; १०३, १; ९, १८,२; ५५, २; ६१, १०; १३; १००,१; ७; १०,२२,११; ५५,२; ७३,१०; ८८,१६; ९०, ७;१५२,१; १६२,३; १६३,६[f]; १८३,१; †मा ७,२४;१८,५$; २५,२३; २६, १६; २९, १२[d]; ३१,९; ३२, ५$; ३३, ८;७५; †का ७, १०, १; १९, ३, १$; २७,११,१०; ३१, ३,१[d]; ३२, १,८; ६, ६; ३५, १, ९; तै १, ४,१३, १†; २, ४, १४, ३†; †३, ५,११,४;५;४,६, ७,१†[d]; ७, २,२; १५,१; ५, १,९,६¶; ७,४,३; ६, ४,११, ४¶; ५,२, १†; मै १, ३,१५†; १०,९¶; २,२,४¶;११,३;३,१,९¶;१६,

[a]) सकृत् =सपा. तैआ १०, १, ३ श्वे २, १६ मना १, ३ अशि ५, १। जैउब्रा ३, २, ५, १२ तु जज्ञे इति पाभे.।

[b]) सपा. जातः<>जाते इति पाभे.।

[c]) पाभे. कृते पृ १०५२ *i* टि. द्र.।

[d]) पाभे. कृते पृ १३५४ *a* टि. द्र.।

[e]) तु. सस्थ. टि. आ।

[f]) =सपा. आपमं १, १७, ६। शौ २, ३३, ७; २०, ९६, २३ [वैतु. BC. RW.] तु विशिष्टः पाभे.।

५;४, २,८[२]¶;१०, ३[२]†;†१४,
४;१०; काठ ४, ५†;८,५¶;९,
११¶; १०, ५¶; १२, १५†;
१५, १२[२]†; १८,८;१९,१०¶;
२२,१५; २७, ९¶; ३१, १४;
३४, १२¶; ३६, ३¶; ३८,
१३†;३९,१[a],क ३,५†,७,१¶,
२८,८; ३०,८¶; †कौ १, ४७;
६७; १७५;२७८; ४६७; ४८७;
५५०; २, २२; ११२; २१२;
३२६; ३६७;४४४;४९०;६८५;
७८०; ८६५; †जै १, ५, ३;७,
५; १९,१;२९, ८;४९, १;५१,
१;५६,८;३,३,१;११,८;१९,७;
२७, २;३०, १०; ३४, २;३८,
४;५६, १३; ४, २१,३; शौ १,
२८,३; ३, ३०,१; ४, ६,८;९,
९; १७,३;२३,७; ५,४,२;२८,
६; ७, ६,१†; ८, २,४; ६,१८;
९,१, ५; १०, १०,२१; ११,७,
३;५; २३; १९, ६, ११†; ४१,
१; ४४,३;४५, ३;५३,९;†२०,
२५,५; ४८,२ऽ, ८१, १; ९२,
२०; ९३, ४; ९६, १३, पै १,
५३,३; २, ५५,१; ५९, ४; ३,
४०, १; ४, ३३, ७; ५, ८, ७;
१९,१;३७, ८,७, ३, ११;५,९;
८, ३,१, ७, ३;४; ११; ९, ३;
८;१२, ३[४]; ९,५,९†; १२, २,
९; १३, ३, ४; १५, ३-४, ३;
१६,३,४; ३२,५, ८०,९;१०९,
१; १५३,२; ५; १८, २२,११;
२५,८†; १९, ८,१४; ३२,४[२];
५[२]; २०, १,५†; ३६, ८;५१,
१†; –तयो. काठ १३, ३¶;
–तस्य ऋ १,९६,७; २,३३,३;
४, ७,१०; ८, २, २१; खि ३,
१०[२], १; शौ १९, ६, १६; पै
३,३९,६; ९, ५,१४; १३,१४,
१७, २०, ५२, ९, –ता ऋ १,
१८१,४; ३, ३९, ३; ६, ६१,
१२; ८,१,१८; ३९, ६;८८,४;
९, ८८, २; खि २, १३, २[b];
†कौ १, ५२; २, १४३‡[c];
८२२; †जै १,५,८; ४, ४, ३;
शौ ५, १३, ८; ६, १३३, ४;
१३६, १; ८, ९,१६;२१[d];१०,
८, ३०; १९, ४, १; ४९, ३;
पै १,६७,१; ८६, ४; १००,१;
२,३२,२; ५,३३,१०; ८,२,७;
९,७,६; १४,४,३;१६, १९,६;
–ताः ऋ १, २३,१२;१८४,३;
३,४,५, ५,५५,३; ८७,२;१०,
७,२; ६३, २; ७२, ८;८०, ६;
९०, १०; ९७, १; †मा १२,
७५, ३१, ८; †का १३, ६,१;
३५,१,८; ¶तै २, २, ११, ४;
३, १, ४, १; ४, २, ६, १†;
¶मै ३, २,१०[२]; ४, ५,७[२];६,
९†; ¶काठ १०, १०[२]; ११;
१३, १६†; २७,२; २८,६;३०,
८ऽ; ९[२]; ¶क ४२, २; ४४,
६; शौ २, १४,५[e]; २८, ३;७,
१२०,३;१०, २, ११; ११, ७,
२०; २१; १०, १०; १२, १,
१५; १८,४,५७;१९,६, १२†;
पै १,१२,४, ६५,२; २, ४, २;
३,१,३[f]; ३२, १; ५, १५, ३;
८,९,८; ९, ५,१०†; ६, ८;९;
११,६,१†; १३, १४,१७;१६,
६०, ३; ८५, ९; १५४, १०;
१५५,१, १७, २,६; १२, ९;
१४,३; १५,६[२]; १९,२०,१६[g];
५०, ८; २०, १७, १०; –तात्
तै ५, १, १०, २¶; –तान् ऋ
४, २, २; मा १५, १; २; का
१६, १, १; २; तै २, ६, २,
३[२]¶;४,३,१२,१[२];५,३,५,१[२];
२¶;४,११,२[२];६,२,५,२¶; मै
२,८,७[२],३,२,१०;काठ१७,६[२];
२१,२[२];३१, १४; क २६, ५[२],
३१, १७[२]; शौ ६, १३६, २;
७, ३५, १;८, ६, ११;१०, ३;
१३; १५;११, १,२६; ११,६[g];
पै १,६७,२; ३,३,३; १३,३,२;
१६,६४,३-५;८०, १०,११, ६;
२०,८,८; –तानाम् शौ ३,२३,
३; पै ३,१४, ३; –तानि ऋ १,
१२८,४; ५, ८२, ९; ६,२५,५;
७, ८२, ५; ८, ४१, ७; ९२,३;
९६, ६; ९७, ९; १००, [४(२,
२८,१)],१०,१२१,१०[h];१५३,
५; का २९, ४, ४†[h]; †तै १,८,
१४,२[h]; ३, २, ५, ६[h]; †मै २,
६, १२[h]; ४, ११, ६; १४, १[h];
†काठ १०,१२, १५, ८[h]; २३,

a) पाभे. कृते पृ १३५६ d टि. द्र. ।
b) गपा. खिमा १४,२ माता इति पाभे. ।
c) पाभे. कृते पृ १३४७ a टि. द्र. ।
d) सपा. जाता <> धामानि इति पाभे. ।
e) सपा. जाताः <> जातानि इति पाभे. । f) सपा. भुवनस्य जाताः <> इग्निः सजाताः इति पाभे. ।
g) =समूह- । द्र. पपा.; वैतु. ग्र. °ता न्यं° इति वा °तानि अ° इति वा विच्छेदुको विमृश्यः।
h) सपा. जातानि (तैब्रा २,८,१,२;३,५,७,१ तैआ १०,५४ मंत्रा २,५,८ पत्रा १,६,१९ आपमं २, २२, १९ या १०,४१ च) <> रूपाणि (माश ५.४,२,९ च) इति पाभे. ।

१२; शौ १,१६,३; १०,४,२३; २०,९३,८†; पै १, १०, २; ५, ३,८; २०, ७; ११, ७, ८; १६, १७, ५; १७, १२, २[a]; ९; १३, ९[a]; –ताम् तै ६, ५, १०, ३¶; ¶मै ४,२,८[२];६,४;७,९; ¶काठ १०, ११[२], २७, ९; पै १९, ५२, ८; २०, १३, ५; –ताय तै ¶५,३,४,१;७,४,२;६,३,५,३; ४¶; काठ १९,१०¶;२१,९¶; २६, १२; क ३०, ८¶; पै १३, ३, ३; –तायाः शौ ८, ६, १; १०,१; पै १६, ७९, १; १३३, १; –तायै शौ १०, १०, १; पै १६, १०७, १; –†तासः ऋ ९, १०६, १; १०, १२, ३; कौ १, ५६६; २, ४४; जै १,५८,१; ३, १६,५;५९,३; शौ १८, १,३२; –तासु ऋ ३,५५,५; –ते ऋ १, १८५, १; ३, ३१, १०; ४, ३, ⌊११;१०,८८,२⌋;५,४७, ५; ८, ९९, ३[b];९,९,३; १०,१३०,६; मा ३३, ४१†; का ३२, ३, १२†; तै २,२, ५, ३[२]¶; मै १, १०, १०¶; काठ ३६, ५¶; कौ २, २८६†; जै ३, २४, ३†; शौ २०,५८,१†; –तेन ऋ २, २५, १; १०,४५,१०; मा १२,२७†; का १३, २, १०†; तै ४, २, २, ४†; मै २,७, ९†; ३,१, ९¶; ४, १४, १०†; काठ १६, ९†; शौ ५,११,२;३; पै १,९८,३;८, १, २; ३; –तेभिः ऋ ३, ३१, ११; –तेषु ऋ ४, १८, ४; –तैः ऋ ५,१५,२; –तौ ऋ २, ४०, १;५,७३,४; ७,३३,१३; तै १, ८, २२, ५†; मै ४, ११, २†; काठ ८,१७†; शौ ८, ९, १; पै ८,९,१०;१६,१८,१.

जात-मात्र[c]– -त्रेण खि२,१,३[d].

जात-विद्या[e]– -द्याम् ऋ १०, ७१,११.

जातु-वेद[f]–

जातुवेद-भ(भ>)भा[g]– -भा खिसा २६,१७.

जातु-वेदस्[h]– -०दः ऋ १,४५, ३; ७८,⌊१(४,३२, ९) ६, १६, २९;३६; ८,४३,२⌋; ३,१५,४; २९,४; ५,४,१०; ६,१६, ⌊२० (७,१५,१५)⌋; ९,६७,२७;१०, ५१,१; खि १, ५, २; २,६,१; १३;१४; १८;७,२; ३; ८,१;४; ३,१५,२९; मा १२, १६; १९, ३९†;३४,१५†; का १३,१,१७; २१, ३, १०†; ३३, १, ९†; तै १,३,१४,५†; ४, ४६, १†; २; ३,१,४,४; ४,१,९,३; २,१,५; ७,२†; मै †१,६, २; ७; २,७, ८;३,११,१०†; काठ ३८, २†; कौ २, ७४८†; †जै ३, २२,३; ४,६,९; १०; शौ १, ७, २; ३, १०, ६; ५, ८, २; ६, ७७, ३; –०दः ऋ १, ४४, १; ५९, ५; ७९, ४; २, २, १२; ३, ६, ⌊६ (६,१०,१) ७, १७,३(४)⌋;१७, २-४; २०, ३; २१, १; २२, १; २५, ५; २८, ⌊१; ६⌋; ४; ५७, ६; ४, ३,८; ५,११; १२; १२, १; ५, ४,४; ९; ११; ४३, १०; ६,५,३; ७,३,८;५, ⌊(१,१४३, २; ६,८,२) ७⌋; ८; ९, ६; १३, २; १०४, १४; ८, ११, ३; ४; ७१,७; १०, ४, ७; ८,५; १५, १२[i]; १३; १६, १; २; ४; ५[j]; ५१,३; ७; ६९, ८; ९; ८७, २; ५-७; ११; ८८, ५; ११०, १; १४०, ३; खि २, ३, १; ६, २; १५; ७,१; ४,९,५; ५,५,१०[k]; ७, ७, ३; खिसा २९, ४५; मा †१२, ४७; १०८; १५, १; २; ३५†; १९, ६७†; २७, २२; २९, १; २५†; ३५, २०; का †१३, ४,३; ७, ७; १६, १, १; २; ५, १७†; †२१, ४, १६[l]; १८; २९, २, १२; ३१, १, १; ४,१†; ३५, ४, १९; तै १, ४, ४६,१†; ५,१०,१[२]; ११, २†; ६,२,१; २,५,९,४; ६,१२,५†; ३, १,४, ४; ११, ६†; २, ११, २†; ५,४,२; ११,१†; ४,१,८, ३; २,४,२†; ३,१२,१[२]; ४, ४, ५†; ५, १,११, १¶; ७, ८,१; मै १, ४, १; ३; ८, ६; २, †७, ११; १४; ८, ७[२]; १२, ६; १३, ८†; ११; ३,२,१०;१६,२;५†; †४,१०,१; ११, १; ४§; १२,

a) पाभे. कृते पृ १३५७ *c* टि. द्र. ।

b) पाभे. कृते पृ १३५६ *b* टि. द्र. ।

c) द्विस्वरः पाठः ? ।

d) सपा. खिसा २,३ पात्रमात्रेण इति पाभे. ।

e) नाप. । तस. अन्तोदात्तः ।

f) जातु-वेदस्– इत्यनेन सं-न्यायता द्र. ।

g) विप. (देवी-) । बस. ।

h) नाप. (अग्नि- [वैतु.MW.विप.]) । बस. । उप. यद्र.।

i) पाभे. कृते पृ ११०३ *m* टि. द्र. ।

j) सपा. जातवेदः (तैआ ६, ४, २ च) <> सुवर्चाः इति पाभे. ।

k) पाभे. कृते पृ १२४२ *l* टि. द्र. ।

५; १२,३; ५^{२}; १४,१५; १७$; काठ २,१५†; ४,१४; ५,६; ६, ७; ७,३^{२}; ११^{२}; १३^{२};†^{२}; १०, १२^{२}†, १२, १४; १५, १२†; †१६,८$, ११; १४, २०;२१; १७,६^{२}; १८, १७; २१†; ३०, ८^{२}; ९, ३९, १५†; ४०, ५^{२}; ४६,२; क ४,६; ५,२^{२}; ६, १^{२}, २†; †२५,२; ५; २६,५^{२}; २९, ५; †कौ १,४०; ९९; २,९११; ११३०; ११६८; †जै १, ४, ६; ११,३; ४, ११,८; १५, ४; शौ १,७,५, ६; ८,४;९, ३, २, २९,२; ३,१५,८[a]; २२, ४; ४, २३, २; ३९, १०^{२}; ४०, १-८; ५१,१२,१†; २७,१२; २९,१-३; १०, १२-१४; ६,१४०,१; ७, ३५-३६, १; ७८, ४, १११, १; ११३,२^{२}, १२०,३; †८, ३,२; ४; ५; ७; ११; २५^{२}$; ४, १४; ११, १, ३; ४; १२, ४; १३, १,१५; १८, २, ४†; ५†; ८†; ९; ३५†; ३, ४२†, ७१; ४, ११; १९,६४,२,६५-६६,१; पै १, ९९, ३; ४१, २; ५४, १; ९६, १; १०५, २; २, ३०, ५; ३७,१; ३,१८,३; ४, ४,२; ५; ६; ३३, ३; ५,१३,१†; २२,९; २६,२; ७, १८,२; ८, ९, १२; ९, १,१२; १३, ९, २-४; ११; १५; १६; १९, ५,२;२२, २; ४; ५; १६, †६, २; ४; ६; ७, ७,१†; ८, ६^{२}; १०, ४†; १७, ४; ७१, १; ८९, ३-५; १५०,

४; ५; १९, १६, ४; १७, ११; ४०,२; २०,७,९; ८,८; ९; ९, २; १४, ३; १७, १०; २०, ३; ४३,६; ४८, ३†; –द्सः ऋ ३, ११,⌊८; ८, ११,५⌋; ६, ८,१[b]; ८,४३,६; १०,१८८,२; ३; मै १, ८, २¶; काठ ७, १६†; शौ ८, २, १३, १८, ४, १२; १३; १९,४५,३; पै १५, ४, ३; १६, ४,३; –०द्सः शौ १८, ४,१?[c]; –द्सम् ऋ १, ४४, ४; ५०, १; १२७,⌊१;८,७१, ११⌋; १; २, २,१; ३, २, ८; ३, ८; ११, ४; ५, ९,१; २२,⌊२; २६, ७⌋; ६, १५,७; ४८,⌊१; ८,७४,५⌋; ८, २३,१, १७; २२; ४३,२३;७४, ३; १०, ६,५; १६, १०; १५०, ३; १७६, २, १८८, १; खि ४, ५, २३; १४, १; †मा ७, ४१; ८,४१; ११, ५३$; १५, ४७^{२}; २७,४२;३३,३१; †का ८,१६, १; ९, २,१; १२, ५,४$, १६, ५,१२; २९^{२}; २९,५,११; ३३, ३, २; †तै १, २, ८,२; ४,४३, १, २,२,३, ३¶; ३, ८, २; ४, १४,४; ३,५,११,१; ४, १, ५, २$; ४, ४, ८^{२}, ६, १, ११, ४; †मै १,३,३७; २, ७,५$; १३, ८^{२}; ९; ४, १०, ४; ११, १; †काठ २, १४; ४, ९; ७,१२$, ११, १$; १५, १२; १६, ५$; २६, ११^{२}; ३०, ५; ३९, १२; १४; १५^{२}; क ३, ७†; †कौ १, ३१; ३५, १०३;४६५^{२}; २,५३;

९०५; ९१६; ९१७; ११६३^{२}; †जै १, ३,११; ४, १; ११, ७; ४८,१०^{२}; ३,५,१२; ४,१,१०; १४,७, १५,९; १०; शौ ४,२३, ४; १२, २,७†; १३, २, १६†; †२०, ४७, १३; ६७,३^{२}; पै ४, ३३,२; ९, १२, २; १३, ३, ४; १०,१; १७,३०,७†; १८,१२, १†; –द्सा ऋ ७,२,७; पै १६, १५२,४, २०, १४, ६; ५२, ४५ –द्मि ऋ ६,१६,४२; तै ३, ५, ११, ५†; मै ४, १०, ३†; काठ १५,१२†; शौ २, १२,८; १०, ३,१९; ६,३५; ११, १, २९; पै २, ५,७; १६, ४५, ४; ६४, ८; ६५, ३; ९१, ९; १९, ५४, २; –द्से ऋ १,९४,१; ९९, १; ३, १०, ⌊३; ७,१४,१⌋, ५, ५, १; १०,९१,१२, ११५, ६; खि ४, २, ५, ९, ३; खिसा २६, १७; मा ३, २†; का ३, १, २†; तै २,२,३,३¶; मै २, १, ३¶, ७, ३†; कौ १, ६६; २, ४१४; ३, ३,८‡[b]; †जै १, ७, ४; २, २, ३‡[b]; ३, ३२,४; शौ १९, ६४, १; २०,१३,३†; पै १२,१,१†; –०द्सौ मा ५, ३; १२, ६०; का ५,१,३, १३, ४,१६; तै १, ३,७,२; ४,२,५,२; मै १,२,७; काठ ३,४; १६,११; २६, ७![d]; क २,११; ४१,५; –द्सः ऋ १, ७७, ५; २, ४, १; ३, १,⌊२० (३०,२)⌋; ५,⌊४; १०,८३,२⌋[e]; २३,१; २६, ७; २९, २; ४, १,

[a]) पाभे. क्रुते पृ ७६६ *d* टि. द्र. ।
[b]) सपा. °द्स <> °द्से इति पाभे. ।
[c]) जातवेद्सः इति पाठे? (तु. सात. RW.) यनि. शोधः (तु. सा. W. WI. Gri) ।
[d]) °द्सः इति पाठे? (तु. SI.) यनि. शोधः (तु. सपा. क ४१,५ तत्संस्कर्तुः टि. च) ।
[e]) सपा. जातवेदाः <> विश्ववेदाः (तैब्रा २,४,१,११ च) इति पाभे. ।

[२० (६, ४७,१२; १०, १३१, ६)]; १४,१; ५८, ८; ६, ४, २; १०, [(३,६,६)१; ७, १७, (३) ४]; १२, [४; ७, १२,२]; १५, १३[a]; ७,९,४;१७,४; १०,१६, ९; ४५, १; ६१, १४; ८८, ४; खि ३,१०,५; ४, ११, १२; ५, ५,१; १०[२]; ७,२,१०; मा ११, १७; १२,१८†; १३,३४; १७, ९६ †; १८, ५९; ६६ †; २१, ४७; २७,७; २९,३; ३३.१६†; ३५,१९; का १२, २,६;१३,२, १†; १४, ३, ८; १९, १, ९†; २०,४,२; २३,५,५; २९,१,७; ३१,१,३; ३२,१,१६†; ३५,४, १८; तै १, ३,१४, ५†; २, २, ४,८; ३, २,५,४; ४, १, २, २; ७,३; २,२,१†; ५, १,११,२¶; ७,७,१; मै १, ६, १; ८, ८; ९; १०,३; २,७,९; १२,५; ३,१६, २; †४, १२,५; १३, ७; १०[a]; १४,१५; काठ ६,७¶[b]; ७,१२; १३[२]; ११, २¶; १६, २; ९†; १८,१६[२];२१; ३५,१८‡[c]; ३९, १४[२]†; ४०, ७†;१३; ४६, २; क ४,६¶[b];२९,४[२];४८,१६‡[c]; †कौ १, ७९; २, ६५५; ३, ३, १२; †जै १,८,७; २,२,७; ३, ५४,५; शौ ३,१, १; २, १; ४, ·१५,१०; ३२,२†[d]; ३४, २; ५, ११, २; ३; ६,१२३,१; ७,८५, ५; ८७,४;५; ८९,१; ८,१,११; ९, ४, ३; १२, २, ८†; १३,१, १२‡[c]; १४,१,४९;१८,१,२७; २८; ४, ६४; ६५; १९, ३, १[e]; ४,१; १६, २; २७,१५; ६४,१; पै ३,५-६,१; ३३,७; ४,२२,२; ५,३,८;७,८;२१,१;३७,५;४०, २; ६,२२, २; ८,१,२; ३; १३, ८†;१०,८,५; १३,३,१६; १०, ३;८; १६,२,१; २४,३; ९६,१; १७, १४,७;३०,९†; १८,५,५; १६,२;१९,२८,४.

जातवेदस्-स्व– -स्वम् मै १, ८,२¶.

जातवेद(स्यं>)स्या[f]– -स्या मै १, ८,६¶[b].

जा(तृ>)त्री[g]– -त्रीः शौ २०, ४८, २[h]; पै १८, २२,११.

जान[i]– -नम् ऋ १, ३७,९[j];५,५३, १; १०, ३२, ३; शौ ७,८१,१; –ना ऋ १,९५, ३; १०,७२,१; पै ८,१४,३†.

जानु (क>) का[k]– -का मै १,४, ८¶.

जायमान,ना– -नः ऋ १, ९६, १; १४३, [२; ६, ८, २; ७, ५,७]; १६३,१; १६५,९; ३,६,[२; ४, १८, ५; ७,१३,२; १०,४५,६]; ५;८,४; ४, १७,७;२२,३; ५०, ४; ६,७,५; ९,१; १०,४; ४४, २२; ७, ३६,३; ६७,२; ९९,२; ८, ९६, १६; ९, ५९, ४; ९६, १०; १०,७९,४; ८५,१९; खि ३,९, १; खिसा ३३, १५; †मा १२, २३; २९, १२; ३३, ७९; †का १३,२,६; ३१,३,१; ३२, ६,१०; तै १,५,११,२†; २,३, ५,३;४,१४, १†; †४, २,२,३; ८,१; ६,७,१; ६,३, १०, ५¶; मै १, ६,२†; २, ५,४¶; ७,९; ३,६,८¶;१६,५†; †४,१०,६; ११,१; ३; १२, १; २; १३,१; †काठ ९, १८; १०, १२; ११, १३; १५, १२; १६, ९; १७, १८; ३९,१; को १, ३२६†; जै १, ३४, ४†; शौ ६, ११०, ३; ७,८६,२†; १३,३,२२; १४,१, २४; १९, ३२,९; †२०,८८,४; १३७,१०; पै १,६९,१; ५,२२, २; ७,७,२; १२, ४, ९; १८,३, ३†; –नम् ऋ १,६०,३[l];१६४, ४; ६,७,४; ९, ११०, ८; १०, ८९, १३; तै १, ७, १२, १†; †कौ २, ४९१; ८४४; †जै ३, ३८,५; ५८,१; शौ ३, ११, ८; ८, ६, २५; ९,१४, ४†; पै १,

[a]) =सपा. तैब्रा ३,५, ११,१ । तै २,३,१४,६ काठ १०,१२ शौ २,२८,२;४,१,३ तु विशिष्टः पाभे. ।

[b]) सपा. जातवेदाः<>जातवेदस्यां इति पाभे. । C. [ZDMG ७२,१३] OKP [२५] जातवेदसः इति शोधस्विन्नयः ।

[c]) सपा ... [illegible] ...थौ १,१२,३७ आपश्रौ ...जाः इति पाभे., ऋ ७,

[d]) पाभे. इते

[e]) पाठे? जातवेद्राः W. च) ।

[f]) विप. (तनू-) ।

[g]) नाप. (जनित्री-) ।

[h]) RW. जुनिः इति पाठः ।

[i]) भाप. =जन्मन्-, नाप. (जन्मस्थान-)। भावाधिकरणयोर् वञि वृयादित्वं वृद्धिनिषेधाभावश्च द्र. ।

[j]) वैतु. सा. =जन्मस्थान- इति ।

[k]) विप. । उकञ् प्र. ञित्स्वरश्च ।

[l]) तु. ऋ १०,५,१, वें. सा. GW. GRV. WAG[३, ५७] प्रभृ.; वैतु. OV. (वैतु. ORN.), L [३४८] विप- (सुकीर्ति- [=स्तुति-]) इति मत्वा °माना इति शोधः? ।

६१,१; २,६६,४; १६,६६,४†;
८१,६; १५१,८; –नस्य ऋ १,
९६, ७; २, ९,५, खि ३, १०[२],
१; तै ४,२,५,४;७,५,२५,२¶;
मै २,५,५[२]¶, शौ ४, २, ८; पै
४,१, ८; ५,२७,३-५; –नस्यऽ-
नस्य काठ ३८, १३; –ना ऋ
१,९२,१०; २,३९,२[a]; ६, ६७,
४; १०, ६१, १९; खि ४, १०,
१; शौ १२, ४, १०; पै १७,
१६,१०; –नाः ऋ ६, ५२, ४;
खि ४,१०[२],१; तै ३,१,४,१¶,
४,३, ११, ३; मै २, १३. १०;
काठ ३०,८; ९¶, ३९,१०, शौ
२,१,१, १४, २, २५; पै २,६,
१; ३,३२,१; १८,९,६; –नान्
ऋ १,९५,५; तै २,४,१३,१¶;
मै ४,१४, ८†; काठ ११, ४¶;
शौ १०, १०, २३; पै ८, १४,
५†; १६,१०९, ३; –नान् काठ
७, ८¶[b]; –नाम् ऋ ५, ४२,
१३; –नायै शौ १०,१०, १; पै
१६, १०७,१; –†ने ऋ ८,७०,
४; १०, ९५, ७; कौ २, ५०६;
जै ३,३९,५; शौ २०,९२,१९;
–नेभ्यः काठ ७, ८¶[c]; –†नौ
ऋ २,४०,२; ते १, ८, २२, ५;
मै ४,११,२; काठ ८,१७.

जाया[d]– –यया खि ५,१०,२; काठ
३०,१¶; क ४६,४¶; शौ १२,
३, १७; २०, १२७,८; पै १७,
३७, ७; –या ऋ १, ६६, ३;
१०५,२;१२४,[७;४,३,२;१०,
७७,४;९१,१३]; ३, ५३,४; ६;
९, ८२, ४; १०,१०,७; १७,१;
३२, ३; ३४,३; १०; १३; ८५,
२९; १०९, ४; खि ५, १०, ३;
तै ३, १, ११, ८; २, ८, ५; मै
२, १३, १६[e]; काठ ६, ४¶;
१०,१०¶; ३९,९[२]; क ४,३¶;
शौ ३,३०,२; ५,१७,६†; १२;
६,२२,३; १०, १, ३; ११,१०,
१७; १२,३,३९: ४७; १४, १,
२५†; ३०;२,३‡[e]; १८,†१,८;
५३; ३,५१; २०,१२७, ९[f]; पै
५,१९,२; ९,१५,६†; १३,१४,
१६; १६, ३५, ३; ८६,७; १७,
३९, ९; ४०,८; १८,३,४†. ९;
७,३‡[e]; १९, २०, १७?; २२,
१२; २०, ३७, ७; –याः ते ६,
५, १, ४¶; मै १, ५, ८¶; २,
१३, १६; काठ २९, ८¶, शौ
३, ४, ३; ४, ३७, १२; १४,२,
३५; पै ३, १,३; ६, २२, १३;
१३,४,१२;१८,१०,५; –याभ्यः
ते २, ३, ५, २¶; –याभ्याम् ते
२, ५, ६, ५¶; –यानाम् पै ३,
२३, ६; –याम् ऋ १, ८२, ५;
११६, १; ११७,[२० (१०,
३९,७)], ४,१८,१३; १०, ३४,
२;४;११; ८५,२२; ३८; १०९,
५; १४९, ४; खि १, १२,६; तै
५,३,७, २¶; मै १, ६, १२¶;
शौ ५,१७,५†; ६, ६०,१;७८,
१;३; ८२,२; ३;११८,३; ९,५,
३०; ११, १०, १; १४, १,५६;
२, १†; ३९; पै १, ३४, १-४;
८७,१; २, ९,४; ५[१]; ८,१५,५;
९,१५,५†;२२,१७;१६,५०,५;
८५,१; १८, ६, ४; ७,१†;१०,
१०; १९, १४, ४; १६,९;११;
१७,५;६; –ये तै ६,६,४,३¶;
–०ये ऋ १०, ९५, १; का १०,
४,३; तै १,७,९,१; –०ये शौ
१२, ३, ३९; पै १७, ३९, ९.

¶जार्य-पति[g]– –ती काठ ६,४[h].

?जायाकेतम्[i] खि २,१३,२[j].

जायान्य[k]– –०न्य शौ ७, ८१,
१[२]; –न्यः शौ ७, ८०,४; १९,
४४, २[l]; पै १५, ३, ३; १९,
४०,८; –न्यम् शौ ७, ८०, ३;
पै १९,४०,७;८.

¶जाया-पति– –ती क ४,३[h].

¶जायेन्य[m]– –न्यस्य तै २,३,५,
२,५,६,५.

जास्[n]–

१जास्-पति[o]– -तिम् ऋ १,

---

a) तु. सस्थ. टि. आ।

b) पृ ९५० k टि. द्र.। c) पृ ९४१ q टि. द्र.।

d) नाप.। यक् प्र. (पाउ ४,१११)।

e) सपा. जाया<>विविदे (मापमं १,३,१ पागृ १,
४,१६ हिगृ १,२०,२ च) इति पाभे.।

f) तु. सि ५,१०,३,BC.; वैतु. शंपा. सात. ण्याः इति।

g) =जाया-पति-। द्रस.। h) सपा. जायंपती<>
जायापती<>दुम्पती इति पाभे.।

i) कर्पः मु. च ?।

j) सपा. भ्रिमा १४,२ मासाकेतुम् इति पाभे.।

k) नाप. (रोग-विशेष-)। तत आगतीयः आन्यः प्र.
उसं. (पा ४,३,८१ [तु. सा. शौ ७,८०,३])।

l) तु. पपा. प्रमृ.; वैतु. सा. ज्यायान् य. इति ?।

m) =जायान्य–। अत्र एन्यः प्र. उसं. इति विशेषः।

n) नाप. (प्रजा-, जाया-)। १जा->जायाः (प१) >
यनि इति शुग ४,४१, शौच ४, ६४;८३, वें. सा. प्रमृ.
मर्तांश्च। हामिः प्र. उसं. (पाउ ४,१९६) इति मतम्।

o) नाप.। पम. पूर. प्रकृतिस्वरम्।

१८५,[८ (५, ८५,७)].
२ज़ास-पति[a]- -तिः ऋ ७,३८,६.
†जास्पत्य[b]- -त्यम् ऋ ५, २८,३; १०, ८५,२३; मा ३३, १२; का ३२, १, १२; मै ४, ११, १; काठ २, १५; शौ ७, ७७,१०; पै २०,८,७.
†जेन्य,न्या[c]- -न्यः ऋ १, ७१,४; १२८,७; १४०,२; १४६,५; २, १८,२; ५, १,५; तै ४,१,३,४; ५, १, ४, ५§; मै २; ७, ३; काठ १६, ३; १९,४; क ३०,२; -न्यम् ऋ १, १२०, ६; २, ५, १;८,१०१,६,९,८६,३६; १०, ४, ३; -न्यस्य ऋ ६, ४२, ४; १०, ६१, २४; कौ २, ७९३; -न्यो ऋ १, ११६, ५; ३, ३१, ११.
जे(न्य>) न्या-वसु[d]- -०सु ऋ ७,७४, ३; ८, ३८, ७; मा ३३, ८८†.

?जन-, २जन- प्रमृ., जनक-,जनत्-, जनन-, जननी- √जन् द्र.
?जनभ्यः[e] पै १६,१३,५.
जनमान-, जन-म्-एजय-, जनयत्-, १जनि-,२जनि- प्रमृ. √जन् द्र.
?जनिमां जन्यान्[f] शौ २०, १३५,२.
√जनिय, जनिष्यमाण- √जन् द्र.
?जनीन्वत्मेन्यात्[g] शौ २०,१३५,२.
√जनीय, जनीयत्-, ?जनुः,जनुस्-, जनू- √जन् द्र.
?जनो[h] ऋ १०,६३,[१७; ६४,१७].
जन्तु-, जन्त्व-, जन्मन्-, १जन्य-, २जन्य- √जन् द्र.
√जप्[i], जपन्ति[j] खिसा २६, २०; २१; जपेत् खि २,६[?];१६;२२[k]; ३,१०[?];१७[?];४,२, १४.
जपत्- -पन् खि ३,१०[?],१९[m].
जवारु[n]- -रु ऋ ४, ५, ७.
√जभ्, म्भ्,>जम्भि,जंजभ्य,जजाभ पै १,४५,३; जम्भिषत् ऋ १०, ८६,४; शौ २०,१२६,४†.

जम्भयन्ति पै १७,१२, ५[o]; जम्भयामसि शौ २, ३१, ३; ४; ४,३,३;४; ५,२३,३;५; ६,५०, ३; पै २,८, ३; ५; १५, २; ४; ५,२०,४; ७,२, ३; ५; ११,७, ३; १९, २०, १०; ३२, ११; जम्भयत् शौ ४, ३, ६[p]; पै ८, ३,१; १३, १३, ३; जम्भयः पै ११, ७, ८; जम्भयासि पै ८,७, ९; जम्भयताम् शौ ५, २३, ९; पै ७,२,१;जम्भय,>या ऋ १, २९, ७;२, २३, ९; काठ १७, ११[q]; शौ २०,७४,७†; जम्भय शौ १९,४७,८[r]; पै १,४७, २; ५,२०,७; ६,२०,८[r]; २०,२९, १२[s]; जम्भयतम् ऋ १,१८२, ४; अजम्भयत्[t] पै १६, १६, ६;७.
अजीजभम् शौ ७,५८, ५; पै १, ४८,१.
अंजम्भते तै ७,५,२५, २¶[u].

a) पस. उभ. प्रकृतिस्वरः उसं. (पा ६,२,१४०)।
b) भावे कर्मणि च यक् प्र.।
c) विप. (अग्नि-, वसु-, वाजिन्- प्रमृ.)। (ङ) एन्यः प्र. डसं. (पाउ ३,९८ [वैतु. वें., स्क., [पक्षे] सा. च <√जि ?ति])।
d) विप. (अश्विन्-)। बस.। पूप. दीर्घः (पा ६,३,१३७)।
e) पाठः? । सपा. शौ ८,७,१५ अतिनुत्तः इति पामे.।
f) यनि. शंपा. पाठे? जनिम्, (आ √जन्म्>)आजन- > √आजन्य>आजन्यात् इति द्विपदः शोध-प्रस्तावः द्र. (वैतु. RW. [२०,१३३,५] पूर्वेण समस्तः सन् उत्तरा-जनीमाजन्याम् इति पाठः)। पृ ६३२ आजन्य- > -न्यात् इत्यत्र यनि. शोधः कर्तव्यः।
g) यनि. शंपा. पाठे? जनिम्, *उद्वर्मन्- > √*उद्-वर्मन्य>-न्यात् इति शोध-प्रस्तावः (तु. पूर्वं टि.; वैतु. RW. [२०,१३३,६] उत्तराजनीं वर्मण्याम् इति)।
h) पाठे? ईशानासो *नरासो *मर्त्येन, *अस्ताविषता (त *अ)जनासो गुयेन द्दलुत्तरार्ध-शोधः द्र.।

i) <√जप्, <√जल्प्, <√जृ [शब्दे] इति WAG [१,१९३a] प्रमृ.।
j) -पु॰ इति स्वरे? यनि. शोधः।
k) श्रीसूक्तं जपेत् इति पाठस्य स्थाने सपा. खिसा ११, २३ श्रीसूक्तजापि(?जापी)नाम् इति पामे.।
l) सपा. खिसा १८,६ अश्नुवन् इति पामे.।
m) सपा. खिसा १८,२० जपेत् इति पामे.।
n) अर्थः व्यु. च वैश. यद्र.।
o) -यन्त इति पाठे? यनि. शोधः (तु. BKA.)।
p) जम्भयत्-> प्र१ इति सा. चिन्त्यः।
q) सपा. जम्भय<>जम्भयन् इति पामे.।
r) तु. पै. मूको., RW. WL; वैतु पपा. शंपा. पै. जम्भयाः इति शोधार्हः पाठः।
s) -यम् इति पाठे? यनि. शोधः द्र. (तु. सपा. ऋ ८, ४०,६ दम्भय इति पामे.)।
t) सपा. अजम्भयत् <> अरन्धयत् इति पामे.।
u) सपा. माश १०, ६,४,१ विजृम्भते इति पामे.।

¶जंजभ्यमान- -न., -नात् तै २,५,२,४.

जभ्य[a]- -०भ्य शौ ६,५०,२; पै १९,२०,६

१जम्भ[b]- -¶म्भः मै ३, ८, १०; काठ २६,१; क ४०,४; —म्भयोः मा ११, ७९; का १२, ७, १४; तै ४,१, १०, ३; मै २, ७, ७, काठ १६,७, —म्भाभ्याम् मै २, ७, ७[c]; —म्भासः ऋ ८, ६०, १४; जै ४, ६,४†; —म्भे ऋ १, ३७,५; मा १५, १५-१९; १६, ६४-६६; का १६,४, २; ४, ६; ८;१०; १७,८, १८[1]; तै ४, ४, ३,३;११,३;५,११, २, ५, ५, १०, १, ३;५, मै २,८, १०[5], ९,९[3];१३,१२; २१[6]; काठ १७, ९[5];१६[3], २१, २;६¶; २२,५[5], ६¶, क २६,८[2]; २७, ६[3];३१, १७; २१¶; ३४, १¶; शौ ३, २७, १-६; पै ३, २४, १-६; —म्भेभिः ऋ ७, ७, २[d]; —म्भैः ऋ १,१४३,५; १४८, ४,४,७, १०;७,३,४, १०, ८७,३;११३, ८; काठ ५३,१[e], शौ ८,३, ३†, पै १,४२,२; १६,६,३†.

जम्भ-सुत[f]- -तम् ऋ ८, ९१, २; पै ४,२६,२†.

जम्भ-हनु- -नुम् पै ११,२,१०.

जम्भ्य[g]- -म्भ्येभिः तै ५,७,११, १[e]; काठ १६,७[c]; —म्भ्यैः[c] मा ११,७८; का १२,७,१३; तै ४, १,१०,२.

२जम्भ[h]- -म्भः शौ ८, १, १६; पै १६,२,६; —म्भात् शौ २, ४,२.

जम्भक[i]- -कम् मा ३०, १६; का ३४,३,३.

जम्भन[j]- -न शौ १०, ४,१५; पै १६,१६,५.

जम्भयत्- -यन् ऋ १, १९१, ८; मा १६, ५[k]; का १७, १, ५[k]; तै ४,५,१,२[k]; मै २,९, २[k]; क २७, १[k]; —†यन्तः ऋ ७, ३८, ७, मा ९, १६; २१, १०; का १०,३,९, २३,१,१०; तै १,७, ८, २; मै १,११, २, काठ १३, १४; —यन्तम् शौ ८,६,१७; पै १६,८०,८.

जम्भितृ- -ताः खि ४,५,२६.

√जम्[l]

जमत्-

जमद्-अग्नि[m]- -ग्निः खि ५, ३, ४; मा १३, ५६; का १४, ७, ६; तै २,२,१२, ४; ¶३,१, ७, ३;३,५,२; ४,३,२, २; ¶५,२, १०,५, ४,११,३; ७,१,९,१¶; मै २, ७, १९; ४,२, ९¶; काठ १६,१९; २०,९¶; क २५, ९; ३१, ११¶; शौ ६, १३७, १; १८, ३, १५; पै २, २८, ४; ५, २८, ४; ११, ५, १३; १४, ३, २३; —†ग्निना ऋ ३, ६२,[१८ (७,९६, ३)]; ८, १०१, ८; ९, ६२, २४; ६५,२५, कौ २,१५; ४१३, जै ३, २, ६; ३१, ३३; —ग्निभिः पै १९,३५,५[n]; —ग्निम् खि ५,३, २; शौ ४, २९, ३; पै ४, ३८, ३; ०ग्ने जै २, १, ५; शौ १८, ३,१६; —ग्नेः खि ५,३, ६; मा ३, ६२; का ३,९, ४; मै ४,२,९¶, जै ३,३८,३; शौ ५, २८,७; पै २,५९,५.

¶जामदग्निय[o]- -यौ तै ७,१,९,१.

जामदग्न्य- -ग्न्यः पै ८, १५,१.

जमदग्नि-द(त्त>)त्ता- -त्ता ऋ ३,५३,१५.

जमदग्नि-वत् ऋ ७,९६,[(३, ६२,१८)३]; ९,९७,[(८,१०१, ८; ९, ६२,२४; ६५,२५)५१], खि ४, ९, २; कौ २, ७७८†; शौ २, ३२, ३[p]; ५,२३, १०[p]; पै २,१४,५[p].

---

[a]) नाप. ([कृषिध्वंसक-] कीट-विशेष-)। कर्तरि कृत् द्र. (तु MW.; वैतु. सा. कर्मणि)।

[b]) बप्रा.। नाप. (दंष्ट्रा-, मुख- [मा ११,७९ प्रमृ.]), व्यप. (असुर-विशेष- [मै ३,८,१० प्रमृ.])।

[c]) सपा. जम्भाभ्याम् <> जम्भ्येभिः <> जम्भ्यैः इति पाभे.।

[d]) नाप. =ज्वाला-(वैतु. वें. सा. GRI. =दंष्ट्रा- इति)।

[e]) सपा. जम्भैः <> जम्भ्येभिः (तैब्रा ३,९,११,१ आपश्रौ २०,२१,९ च) इति पाभे.।

[f]) विप. (सोम-)। तृस.। उप. <√सु (अभिषवे)।

[g]) स्वार्थे यत् प्र.।

[h]) अर्थः ?। नाप.। कर्तरि अच् प्र.।

[i]) व्यप. (असुर-विशेष- [तु. MW])। ण्वुल्>अकः प्र.।

[j]) विप. (भिषज्-)। ल्युट्>अन. प्र.।

[k]) पाभे. कृते पृ १३६२ q टि. द्र.।

[l]) धा. ज्वलने वृत्तिः (निघ १,१७ या ७,२४)।

[m]) व्यप. (ऋषि-विशेष-)। बस.। तै. पपा. नावग्रहः।

[n]) बहुवचनं <जामदग्न्य-।

[o]) अपत्यार्थे घञ्>इयः प्र. उसं. (पा ४,१,१०५)।

[p]) सपा. तैआ ४,३६,१ जमदग्निना इति पाभे.।

जमीनाम् पै ४,१४,७.
जम्भ-,२जम्भ- प्रमृ. √जभ्,म्भ् द्र.
जय-, २जय-, जयत्-, ?जयम्, जयुस्- √जि (जये) द्र.
[ज]र-, १जरण-, २जॅरण- √जॄ (वयोहानौ) द्र.
जॅरण- √जॄ द्र.
जरणा- -णा[a] ऋ १, १२१, ६; -णाः[b] ऋ १,१४१,७.
जरणा- √जॄ (वयोहानौ) द्र.
जरणि-
जरणि-प्रा[c]- -प्राः ऋ१०,१००,१२.
√१जरण्य √जॄ (वयोहानौ) द्र.
√२जरण्य √जॄ द्र.
[ज]रण्या- √जॄ (वयोहानौ) द्र.
[ज]रण्यु- √जॄ द्र.
जरत्-, २जरत्-, ३जरत्- √जॄ (वयोहानौ) द्र.
जरत्-, जरध्यै, जरमाण- √जॄ द्र.
[ज]रयत्-,जरस्- √जॄ (वयोहानौ)द्र.
जरस्यामि पै ६,१४,७.
[१] जरा- √जॄ (वयोहानौ) द्र.
२ जरा- √जॄ द्र.

जरायु[d]- -यु[e] ऋ १०, १०६,६; मा १०, ८; का ११, ४, ४; तै ३, ३,९,२[f]; १०,२; ६,५,६, ३¶; मै २,५, १०[f]; ३,६, ७¶; काठ १३,९;२३,२¶; ३५,१४; ३९, ८[f]; क ३५, ८¶; ४८, १३; जै ४, १०, ३; २४,८; शौ १,११, ४[२];५; ६; ६,४९,१; ९,४,४; पै १,५,४;५; ५,१२,६; ११,५,९; १३,५,२५-२८; १९, ३१, १४; -युः काठ १३,९[f]; पै १६, २४, ५; -युणा ऋ ५, ७८, ८; खि ७,७, १; मा ८, २८[२]; १७, ५; १९,७६; का ९,५, १[२]; १८,१, ६; २१, ५, ३; तै ४,६,१,१; मै २,१०,१; ३, ११,६; काठ १७, १७; ३८,१; क २८, १; शौ १, ११,५; ६; ६,१०६,३; पै ९,७, १५; १९, ३१,४; ३३, ६; २०, २१,९†; -युभिः शौ १,२७,१.
जरायु-ज[g]- -जः शौ१,१२,१; पै १, १७,१; -जम् पै २०, २५,१०; २६,१;२; -जे पै २०,२६,३.
?जरायु-वत्- -वत् पै ११,५,५.

?जरि[h] मै ४,९,१२.
जरितृ- √जॄ द्र.
जरिमन्- √जॄ (वयोहानौ) द्र.
जरूथ[i]- -थम् ऋ ७,१,७; ९,६; १०, ८०,३.
¶जर्तिल[j]- -लाः तै ५,४,३, २; -लैः काठ २१,६; क ३१,२१.
जर्तिल-यवागू[k]- -ग्वा तै ५,४,३, २¶.
जर्भरि- √भृ द्र.
√जर्भुर्,जर्भुरत्-,जर्भुराण- √भुर् द्र.
?जर्यन्तो[l] पै १९,१,५.
जर्हृषाण- √हृष् द्र.
जल[m]- -ले पै ७,११, ८; १७,१२,९.
जल-बुद्बुदो(द-उ)पम[n]- -मम् खि २,१२,२.
जलाष[o]- -षः ऋ २, ३३,७; ७, ३५, ६; शौ १९, १०, ६†; पै ९,७, ५;१३,८,६†;१५,२०,५†.
जालाष[p]- -षम् शौ ६,५७,२[q]; -षे पै १९,१०,४[q]; -षेण शौ ६,५७,२[१]; पै १९,१०,४[२].
१जलाष-भेषज[r]-
जलाषभेषजिन्[s]- -जी पै १४,

[a]) स्वरूपम्? । °णा- [=स्तुति-] > तृ१ इति वें. GW. Gri., प्र१ इति स्क. सा., <√जॄ [वयोहानौ] इति GRV. ORN. ।

[b]) स्वरूपम्? । यनि. द्वि३ इति वें. सा., -णा इति कृत्वा तृ१ इति GW. प्रमृ. । =स्तुति- इति सा. GW., =जीर्णौ-षधि- इति वें., =जीर्ण-काष्ठ- इति GRV. ORN. प्रमृ. ।

[c]) अर्थः व्यु. च? । विप. (रश्मि-) । उस. । पूप.? <√जॄ [शब्दे] इति वें. सा., <√जॄ [वयोहानौ] इति GW. GRV. प्रमृ. ।

[d]) व्यु.? । पपा. नावग्रहः । <√जॄ (वयोहानौ) इति प्रायोवादः ।

[e]) विप. (शरीर- इति वें. सा., GW. MW. च ?) ।

[f]) सपा. जरायु<>जरायुः इति पाभे. ।

[g]) विप. । उस. डाऽन्तम् ।

[h]) पाठे? यदि इति शोधः (तु. सस्थ. टि. ?चकृम्यः) ।

[i]) अर्थः व्यु. च? । =स्तोत्र- इति या [६,१७], =असुर-विशेष- इति कृत्वा व्यप. इति वें. सा. PW. प्रमृ. ।

[j]) नाप. । =कृष्णतिल- इति भा., =आरण्यतिल- इति सा. K. । व्यु.? ।

[k]) पस. अन्तोदात्तः ।

[l]) पाठे? जयन्तः इति शोधः (तु. सपा. शौ ६, २,३ जेता इति पाभे.) ।

[m]) नाप. (वारि-) । व्यु. ? ।

[n]) विप. (शरीर-) । बस. । पूप. पस. । जल...दो॰ इति पाठः? ।

[o]) अर्थः व्यु. च? । पपा. नावग्रहः । विप. (रुद्र-हस्त-, रुद्र-), नाप. (पै ९,७,५) ।

[p]) विप. च नाप. च । स्वार्थे वा तस्येदमीयार्थे वा अण् प्र. ।

[q]) सपा. °षम्<>°षे इति पाभे. ।

[r]) बस. ।

[s]) विप. (रुद्र-) ।

२,३.
२जुलाष-भेषज[a]- -०ज शौ २,२७,६; पै २,१६,४,५,२२,१; २०,५६,२, -जः ऋ ८,२९,५; -जम् ऋ १,४३,४.
जल्गुलः अव√गृ द्र.
√जल्प्
?जल्प- -ल्प. पै ४,२४,५.
जाल्प- -ल्प (?ल्पम्[b]) पै ९,१०,१०.
जल्पि[c]- -ल्पिः ऋ ८,४८,१४; शौ १९,५६,४; पै ३,८,४?[d]; -ल्प्या ऋ १०,८२,७; मा १७,३१; का १८,३,७; तै ४,६,२,२[e], मै २,१०,३, काठ १८,१; क २८,२
जल्प्य- -ल्प्याः पै २,५७,३
जल्म[f]- -ल्मः काठ ४,१६[g].
जल्हु[h]- -ल्हवः ऋ ८,६१,११.
१-२ जव-, जवनी-, १जवस-, २जवस-, जविनी-, जविष्ठ-, जवीयस्- √जु द्र.
जप[i]- -पः तै ५,५,१३,१[j]; -पाः शौ ११,२,२५; पै १६,१०६,५.
?जपामित्युमिचाद्दर्तमलं पै १,४८,३.
√जस्, >जासि, जजस्तम् ऋ ४,५०,[११; ७,(६४-६५,५) ९७,९].
अजीजस् पै ४,१६,७.
जसमान- -नम् ऋ १,११२,६; -नाय ऋ ७,६८,८.
†जसु[k]- -सुः ऋ १०,३३,२; -सुम् ऋ १०,६८,६; शौ २०,१६,६.
जसुरि[l]- -रये ऋ १,११६,२२; ६,१३,५; -रिम् ऋ ४,३८,५,५,६१,७.
जस्वन्[m]- -स्वने ऋ ६,४४,११.
जह (क>) का[n]- -का मा २४,३६; का २६,८,१; तै ५,५,१८,१; मै ३,१४,१७, काठ ४७,८.
जहत्-, °ती- √हा (त्यागे) द्र
?१जहा[o] ऋ ८,४५,३७[p].
?२जहा पै १९,२०,१७.
?जहाद् पै २०,५०,४.
जहित- √हा (त्यागे) द्र.
?जहुः पै ९,२२,१०.
जह्नु[q]-
जह्नावी[r]- -वीम् ऋ १,११६,१९; -व्याम् ऋ ३,५८,६.
१,२जा- √जन् द्र.
जागत-, जागती- जगत्- द्र.
जागरण-, °रित-, °रितव्य-, °रिष्यत्-, °रूका- √गृ(अवबोधने) द्र.
?जागवि पै २,८०,१.
?जागारम्, जागृत-, जागृवस्-, जागृवि-, जाग्रत्- प्रमृ. √गृ (अवबोधने) द्र.
जात-, °त-मात्र- प्रमृ. √जन् द्र.
?जातसोहि पै ५,३,४.
जातु[s] ऋ १०,२७,११; खि ३,२२,५; पै ४,१५,६.
जातू[t]-
जातू-भर्मन्[u]- -र्मा ऋ १,१०३,३.

---

a) विप. (रुद्र-)। बस.। b) पाठे? यनि. शोध।
c) भाप. स्त्री. (=जल्पन-)। इन् प्र. उसं. (पावा ३,३,१०८ [वैतु. सा. नाप. इति कृत्वा कर्तरि प्र. इति])।
d) पाठे? चरन्ति इति क्रिप. अनु जल्पथः इति शोध (तु. मूको. जल्प्यः)। सपा. [शौ.] चरति इति क्रिप. अनु जल्पिः इति पाभे.। e) वैतु. सा. प्र३ इति।
f) =जाल्म- (यद्र.)। व्यु.?। <√जल् इति (पाउमो २,२,२४७)।
g) सपा. जल्मः<>जाल्मः इति पाभे.।
h) अर्थ. व्यु. च?। विप.। =ज्वलन-हीन- इति या ६,२५ प्रमृ., =जड- इति PW. प्रमृ.। जल्हु- इति PW.?।
i) =जप- (यद्र.)। नाप.। व्यु.?।
j) सपा. जप.<>दापः इति पाभे.।
k) प्रथमे स्थले भाप., अन्यत्र नाप. (कारागृह- [वैतु. सा. =आयुध-]) इति।
l) विप. ([श्रान्त-, क्षुधित-] शयु-, वृक-, श्येन- प्रमृ.)। उरिन् प्र.। m) नाप.। वनिप् प्र.।
n) अर्थः व्यु. च?। नाप.। <√हा [त्यागे] इति (पाउ २,३४)।
o) स्वरूपम्?। =जघान इति या [४,२] प्रमृ., √हा [त्यागे] इत्यस्य लिटि प्रपु१ इति GW., लोटि उपु१ इति ORN., [विस्मयबोधकम्] अव्य. इति PW. प्रमृ.। LR. PG [१,६३] तैआ. पाठमनुमन्येयाताम्।
p) सपा. जहाकुः<>तैआ १,३,२ जहाक इति पाभे.। q) व्यप (ऋषि-विशेष-)। व्यु.?।
r) नाप. (जह्नु-प्रजा-)। औकारादेशः ङीप् प्र. च उसं. (पा ४,१,३८)।
s) कदाचिदित्यर्थे अव्य। व्यु?। <√जन् इति ?PW. प्रमृ.।
t) =जातु। यनि. <जातु (तु. मारा २,२,२,२०; PW. प्रमृ.)।
u) विप. (इन्द्र- [वैतु. GW. नाप. इति])। बस. (वैतु. सा. Gr. पूप. =अशनि- इति मत्वा उस. इति, वें. प्रमृ. [पक्षे] <जात- इति च)।

जातू-ष्ठिर[a]- -रस्य ऋ २,१३,११.
जाघ्नी-, जान-, जानकि- √जन् द्र.
जानत्- √ज्ञा द्र.
जानराज्य- √जन् द्र.
¶जानश्रुतेय[b]- -यः मै १,४,५.
जानान,ना- √ज्ञा द्र.
?जानिवाट्टत पै २,६७,१.
?जानीहस्मि पै ५,३१,५.
जानु[c]- -नु ऋ १०,१५,६; मा १९,६२†; का २१,४,१२†; काठ २६,३¶; क ४१,१¶; शौ १८,१,५२†; पै २,६७,१; -नुनी मा २०,८; का २१,७,७; मै ३,११,८; काठ ३८,४; -नुनोः शौ १०,२,२; पै १६,५९,२; १४८,६; -नुभ्याम् तै ५,७,१३,१; काठ ५३,३; शौ ९,१२,२१[d]; १०,२,३; पै १६,५९,३;७५,११.
¶जानु-दघ्न[e]- -घ्नः काठ २१,४; क ३१,१९; -घ्नम् तै ५,६,८,३; मै १,६,६[2]; ३,३,२; ८,५; काठ २५,६[2]; २६,१; क ३९,३[2]; ४०,४; -घ्ने मै १,२,१०§; ३,३,४; काठ २१,६[2];२६,१;३; क ३१,२१[2];४०,४;४१,१.
जानुका- √जन् द्र.
जामदग्नियं-, ॰ग्न्य- √जम् द्र.
जामर्य[f]- -र्येण ऋ ४,३,९.
जामातृ[g]- -॰तः ऋ ८,२६,२१; मा २७,३४†; का २९,३,१०†; -तरम् ऋ ८,२६,२२; पै ९,२२,६; -ता ऋ ८,२,२०.
जामि[h]- -मयः ऋ १,२३,१६; ३१,१०; ३,५७,३; ६,२५,३; ८,१०२,१३; ९,२६,५; ६५,१; ६६,८; ८९,४; १०,१०,१०; काठ ४०,१४†; †कौ १,१३; २,२५४; ९२०; †जै १,२,३; ३,२१,१९; ४,३,४; ६,५; १९,१०; शौ १,४,१†; १४,४;१७,१; १४,२,६१; १८,१,११†; ४,६६; पै १,१५,४; ७,१३,९; १८,१२,९; १९,४,१५[i]; -मये ऋ ३,३१,२; -†मि ऋ ३,५४,९; ७,७२,३; ८,६,३; ७२,४; १०,८,७; १०,४; ¶तै १,५,९,७; २,६,६,४; १०,३; ७,२,५,४; ४,२,३; मै ४,६,८¶; ¶काठ ६,६;११,२; क ४,५¶; कौ २,६५८; जै ३,५४,११; शौ १८,१,४; २०,१२८,३; -मिः ऋ १,६५,४;७५,३;४; १२३,५; ४,२५,६; ९,१०१,१४; †कौ २,७३७; ८८५; ८८६; †जै ४,१२,१५; १३,१; २६,२; शौ ५,३०,५; पै ९,१३,५; -†मिभिः ऋ १,७१,७; १००,११; ८,७२,१४; ९,२८,४; ३७,४; ६८,४; ७२,३; कौ २,६३३; ६४५; ८३१; जै ३,५२,१;५३,३; -मिम् ऋ १,१११,३; १२४,६; ३,२,९[j]; ४,४,५; ६,४४,१७; ८,१२,३१;९,९६,२२; मा १३,१३†; का १४,१,१३†; तै १,२,१४,२†; मै २,७,१५†; काठ १६,१५†; क २५,६†; शौ ६,१२०,२[k]; ७,१०४,१[l]; १४,२,३३‡[m]; पै १६,५०,१०[k]; १८,१०,३‡[m]; -मिषु ऋ १०,२१,८; -मी ऋ १,१५९,[(१४४,४) ४];१८५,५; मै १,३,३५‡[l]; -मीन् ऋ ६,१९,८; -मीनाम् ऋ ३,१,११; -म्याः खि ४,५,१९[n]; शौ २,७,२; २०,१२८,२[o]; पै ५,३६,९; -म्याः खि ५,१२,२; -म्यै शौ ५,१,४; पै ६,२,४; -म्योः ऋ ५,१९,४.
जामि(क>)का- -का पै १९,४१,

[a]) विप. (तु. सा. GW.; वैतु. सा. [पक्षे], Gri. व्यप.)। तस. (वैतु. वें. वस. इति?)।
[b]) व्यप. (ऋषि-विशेष-)। व्यु.?। <जन-श्रुत,ता- वा <जन-श्रुति- वा < जानश्रुति- वेति।
[c]) नाप. (शरीराङ्ग-)। व्यु.?। <√जन् इति (पाउ १,३)।
[d]) पामे. कुते पृ १२२७ *m* टि. द्र.।
[e]) विप.। व्यु. कृते पृ ४ *f* टि. द्र.।
[f]) अर्थः व्यु. च?।
[g]) नाप. (दुहितृ-पति-)। व्यु.?। पपा. नावग्रहः। <जा- + मातृ- इति (या ६,९ पाउ २,९५ च)।
[h]) वप्रा.। विप. (स्वसृ-), नाप. (बन्धु-), भाप. [या १०,१६]। व्यु.?। <√जन् [*संबन्धे प्रमृ.] इति या [३,६]।
[i]) सपा. जामयः <> योषितः इति पामे.।
[j]) सपा. जामिम् <> जामी (आपश्रौ १२,७,१० च) इति पामे.। [k]) तु. सस्थ. टि. जल्गुवा।
[l]) पामे. कुते पृ १३१० *j* टि. द्र.।
[m]) सपा. जामिम् <> अन्याम् (आपमं १,१०,२ च) इति पामे.।
[n]) सपा. खिसा २९,१९ यामी इति पामे.।
[o]) वैतु. WI. च१ इति।

१२.

जामि-कृत्[a]– -कृत् शौ ४, ११, १; पै ५, २५,१.

जामि-त्व– -त्वम् ऋ १, १६६,१३; १०, ५५, ४, ६४, १३; –त्वाय ऋ १,१०५,९.

जामि-वत् ऋ १०,२३,७.

जामि-शंस[b]– -सस्य शौ ९, ४,१५; पै १६,२५,४; –सान् मै ४,१४, १७; शौ २, १०,१-८[c]; पै २,३, १; ४;५; १७,२३,३.

?जामियम् पै ९,१९,७.

जाम्बिल[d]– -लेन मै ३, १५,३.

जाम्बील[e]– -लेन मा २५,३, का २७, ३, २; तै ५, ७, ११, १; काठ ५३, १.

जायमान–,जाया–,जायान्य– √जन् द्र.

जायु–, जायुक– √जि (जये) द्र.

जायेन्य– √जन् द्र.

१जार[f]– -रः ऋ १, ४६,४, ६६, ४; ६९, १,५; ११७,१८, १३४,३; ६,५५,४;५; ७, ९-१०,१; ७६, ३![g]; ९, ३८,४; ९६,२३;१०१, १४; १०, ३,३; ११, ६; १११, १०; १६२, ५; मा २३, ३१; का २५, ६,११; †कौ २, ६२६; ७३७; ८९८; †जै ३, ५२, ७; ४, १३,११; २६,२; †शौ १८, १,२३; २०, ९६, १५; –रम् ऋ १,१५२,४; ९, ३२,५; ५६, ३; १०, ७, ५; ४२, २; १२३, ५; मा ३०,९; का ३४, २, १, शौ २०,८९,२†; –रस्य ऋ १,९२, ११.

जारिणी[h]– -णी ऋ १०, ३४,५

जार्य[i]– -र्यम् ऋ ५, ६४,२.

२जार– √जॄ (वयोहानौ) द्र.

१जारयत्–, २जारयत्–, °यन्-मुख– √जॄ द्र.

?जारयायि[j] ऋ ६, १२,४.

जारी– √जॄ (वयोहानौ) द्र.

?जारैव पुत्थगीन पै ८,१६,४.

?जार्यः पै ९,७,१४.

जाल[k]– -लम् मै ३, २, ४¶; शौ ८, ८, ५-८; पै १६, २९, ५-८; –लेन शौ १०, १, ३०; पै १६, ३८, २.

जाल-दण्ड[l]– -ण्डम् शौ ८, ८, १२; पै १६,३०,२; –ण्डाः शौ ८,८, ५; पै १६, २९,५.

जालापु– जलाप– द्र.

जाल्प– √जल्प् द्र.

जाल्म[m]– -ल्म. शौ ४,१६,७[n]; पै ५, ३२,८; –ल्माः शौ १२, ४,५१; पै १७, २०,११.

जा-वत्– √जन् द्र.

जाष्कमद[o]– -दाः शौ ११, ११, ९[p].

१जास्पति–, २जास्पति–, जास्पत्य– √जन् द्र.

?जाहुः पै २, ६४,१.

जाहुष[q]– -षम् ऋ १, ११६, २०; ७, ७१,५.

जाहृषाण– √हृष् द्र.

√जि(जये), >जापि, जिगीष, जयेत

---

[a]) विप. (अपामार्ग-) । उस. । उप. <√कृ (तु W. B. Gri ; वैतु. सा. <√कृत् [छेदने] इति) ।

[b]) भाप. (बन्धु-कर्तृक-निन्दा-) । पस. ।

[c]) सपा तैब्रा २,५,६,१ आपमं २,१२,६ हिगृ २,३, १० पाठाऽभावः ।

[d]) =जाम्बील– (तु. पपा.) ।

[e]) अर्थः व्यु. च ? । =आमाशय- इति भा. सा, =जानुमध्यभाग- इति उ. म., <जानु-बिल- इति PW. WAG [१,५३a] ।

[f]) बत्रा । नाप. (मित्र-, उपपति- प्रभृ.) । व्यु. ? । <√जॄ [वयोहानौ] इति प्रायोवादः । <√जन् वा √जम् वा (तु जामातृ-) इति WHA [१, १२ a] । √प्री [प्रीतौ] > *प्रयार- >नैप्र. यनि. (तु. नभा. प्यारा 'मित्र') इति मतम् ।

[g]) पपा. ? । यनि. पपा. अनु वें. GW. प्रभृ इति, सा. GRV. ORN. L [३३८] –रे [रास१] इति । जारम् >नैप्र. यनि. इति कृत्वा तत्परः शोध इति मतम् ।

[h]) नाप. (स्वैरिणी-) ।

[i]) भावे यत् प्र. यना. स्वरस्याऽभावश्च (तु. PW. GW. प्रभृ.; वैतु. सा. <√जॄ [शब्दे] इति) ।

[j]) पाठोऽर्थः व्यु. च ? । *√जर् ([तु. √चर् [भक्षणे]) >जारि > (भाप.) जारया– > -यायै इति शोध इति मतम् (तु. पृ ९८१ i टि)। परगतविमर्शस्तु नैश. अनुसंधेयः ।

[k]) नाप. (आनाय-) । व्यु ? । <जल– इति या [६,२७] ।

[l]) नाप. । पस. अन्तोदात्तः ।

[m]) नाप. ([असमीक्ष्यकारिन्-] नीच-) । व्यु. ? ।

[n]) पाभे. कृते पृ १३६५ g टि. द्र. ।

[o]) नाप. (पक्षि-विशेष-) । व्यु. ? । पपा. नावग्रहः ।

[p]) याः क्रमदाः इति सा., जाःक्रमदुः, जाःकमदुः इति मूको. ।

[q]) व्यप. (राजर्षि-विशेष-) । व्यु. ? ।

खि ७,७, १०; पै ९, १७, ९[a]; जुयति ऋ ६,२१,४; ¶तै २,१, ३,२;२,१,३[२];२,४; ४,६;६,१; ८,२;३,४,४,१; ८,३; ¶मै १, ९,६; २, १,१;२; ३[२]; २,१०[३]; ४,२,६; ११; ३, ४; काठ १०, ५[२]¶; जयति ऋ १, ३६,४; ६, ७५,५; ७,३२,९; ९,८६,[(८३, ५) ४०]; मा २९, ४२†; का ३१,२,७†; ¶तै २,१,३,२; २, ८,२; ३,४,६,२; ४, ६,६,२†; ५,३,२,४S; ३, २; ४,३; ५,२; ४, ६, ४; १२, ३; ¶मै १, ४, १४; ५,८; ९,६; २, १,१; २[२]; १०; २,११; १२; ५,८; ३, २, १; ३, ७[२]; ८-९, ३; १६, ३†; ४,१,६; ३,८; ७,९; ८,३; १२, ३[२]S[b]; ¶काठ ९, १४; १७[२]; १०,१; ३; ८[२];९; १३, ३[२]; ४; १४,६;७[२]; १९, १०;१२; २०, ११-१३; २१,१;२; २२,१५S; २८,३; ३१, ४; ३७, १२; ४६, १†; ¶क ३०, ८; ३१, २; १३-१५; १७; ४४, ३; ४७, ४; शौ ७,५२,६‡[c]; ९,१,२३;११, १४;२०,८९,९‡[c]; पै १५,१०, ५†; १६, ३४, ७; १२६, ४; जयतः मै १, ४, ७¶; जुयन्ति शौ ४, २२, ५[d]; जयन्ति ऋ ८, १६, ५; ¶तै ६,२,३,१; ७,५, ९,३; ¶मै ३, ८, १; ४, २, ६; ¶काठ ९, १४; २४, १०[२]; क ३८, ३[२]¶; पै ३, २१, ५; १०, १४, १०; जयसि ऋ ९, ८३, [५ (८६, ४०)]; जयामि तै ३, ५,३, १[२];२; जयामः मै ३, ४, १¶; †जयामसि ऋ ४, ५७,१; तै १,१,१४,२[e]; मै ४, ११, १; काठ ४, १५; जयाति ऋ १०, ४२,९[c]; ५२, [(८, ९६, ७) ५]; तै २,४,१४,२[b]; शौ २,२७, १; ६, ९८,१[b]; पै १९, १२, १३[b]; †जुयत् ऋ १०, ४३, ५; शौ २०,१७,५; जयात् पै १९,४१, ७; †जयासि ऋ ६,३५,२[f]; ८, ९६,[७ (१०,५२, ५)]; कौ १, ३२४; जै १,३४,२; पै ३, ३६, २‡[g]; †जुयाः ऋ १, ८०, ३; कौ १, ४१३; जै १, ४०, ५; जयः खि ७, ७, ५[h]; जयाय ऋ १०,१०१,७; जयतु ऋ ६, ४७, २६; मा ५,३७[२]; ७,४४[२]; २९, ५२†; का ५,९,३[२]; ९, २, ४[२]; ३१, ३, ९†; तै १, ३, ४, १[२]; ४, ४६, ३[२]; ४, ६, ६, ५†; मै १, ३,३७[२]; ३, १६, ३†; काठ ४,९[२]; ६, १०[२]; ४६, १†; क ३, ७[२]; शौ ६, १२५, १†; †पै १५, ११, ८; १२, ४; जुयताम् शौ ११, ११, १८; जुयन्तु शौ ६, ६५,३; †जयन्तु ऋ ६,४७,३१; १०, १०३,११; मा १७, ४३; २९, ५७; का १८, ४, ११; तै ४, ६, ४, ३; ६, ७; मै २, १०, ४; ३, १६, ३; काठ १८, ५; ४६, १; क २८, ५; कौ २, १२०९; शौ ५, २१, १२S; ६,१२६,३S; ८,८, २४S; १९, १३, ११; पै ७,४, ११; १५, ११, ३; १२,१; १९, ११, १४; जुय,>या ऋ ६, ३५,२;८,८९,४; काठ ८,१६†; शौ ३, १९, ८‡[i]; ८, ८, २४; ११, १२, १८‡[i]; जय,>या ऋ ६, ७५, १; ८,१५, ६; १२, खि ७,७,८[२]; मा ९, ११[२१];१०, २१[k];२९,३८†; का १०,३,२[j]; ३; ११, ७,१[k]; ३१, २,२†; तै ४, ६, ६, १†; मै १, ११, ३[j]; २, ६, ११[l]; ३, १६,३†; ४,४, ५[k]; १२, ३†; काठ १४, १[j]; १५, ८[k]; ४६, १†; कौ २, २३२१[m]; जै ३, २०, १६†; शौ ६,९२,२[n];८,८,२४; २०, ६१,

[a]) सपा. जयति<>हुन्वा इति पाभे.।

[b]) सपा. सहन् जयति (पपा. सजति) <> जयाति इति पाभे.। अन्यत्र सं २,४, १४, २ पै १९,१२,१२ टि. भूयाः इति, शौ ६, ९८,१ विशिष्टश्च पाभे.।

[c]) सपा. जयति<>जयाति [तु. BW.] इति पाभे.।

[d]) सपा. तैत्रा २,४,७,८ जुयासि इति पाभे.।

[e]) तु. सस्थ. टि. ज्रा···भूयाति।

[f]) तु. सस्थ. टि. जुधि।

[g]) सपा. जयासि <> निषेध इति पाभे.।

[h]) सपा. खिसा ३०,६ जय इति पाभे.।

[i]) पाभे. क्रते पृ १२०५ *g* टि. द्र.।

[j]) सपा. जय (माश ५,१, ५,९ च)<> कजदित् (तैब्रा १,३,६,३ च) इति पाभे.।

[k]) सपा. जय (माश ५,४,३,८ च) <> जयत इति पाभे.।

[l]) सपा. जय <> जेषम् (तैब्रा १,७,९,२ आपश्री १८, १७, ५ च) इति पाभे.।

[m]) जयो इति S. ?।

[n]) सपा. जय<>भव (माश ५,१,४,१० च)<> पृधि इति पाभे.।

३†; पै १, ५६, ४; २, १६,१[a]; १५, १०, १†; १६, ३१, ५[a]; १९, ३४, ११; १२; जुयतम् ऋ ८, ३५, ११; †जुयत>ता ऋ १०, १०३, १३; मा १७, ४६; का १८, ४, १४; तै ४,६,४,४; कौ २, १२१२; शौ ३, १९, ७; जयत ऋ १०, १०३, ३; मा १७,३४†; का १०,३,६[b]; १८, ४,२†; तै १, ७, ८, १[c]; ४,६, ४,१†; मै १, ११, २; २, १०, ४†; काठ १३, १४, १८, ५†; क २८, ५†; कौ १, ४३५[d]; २, १२००†, जै १, ४२, ९[d]; शौ ११, १२,९, १४, १९,,१३,३†, पै १,५६,१, ९३, २[e]; ३,१९, ६;७, ४, ३†, जुयाव ऋ १, १७९, ३; जुयाम तै २, ४, १, २¶; काठ १०, ७¶; पै २, ३८,१,७३,४; अुजयन् ऋ १०, १०२, २; अजयत् ऋ २, ३०, ३; ५, ३०,५; १०, १०३, १; मा १७,३३†, २३, १७[1]; का १८,४,१†; २५, ४, ६[1]; तै ४, ६,४,१†; ५, ७, २६,१[1], ६,१, ६,१¶, मै १,४,१४¶; २,१०, ४†; ३,७,३¶[f], काठ १३,४¶; १८,५†,१९,१२¶; २३,१०¶; ४५,४[1]; क २८,५†; ३१, २¶;

३७, १¶; कौ २, ११९९†; शौ ७,६४, १; ८, ५, ३[2]; १४: १०,६, ९; १०; १३; १९, १३, २†, पै ७, ४,२†; १६,२७,३[2]; २८,४; ४२,८; ४३,२; ६; २०, ८, ६; अुजयन् ¶ते ३,४,४,१; ६, २; मै ३, ८, १¶; शौ ७, ११५, २; अजयन् ¶ते २, २, ६,१; ३,७,१; ४, १, २; ३,४, ४,१;६,२; ५, ३,११,१[g],४,६, ४, ७, १,५, ३[1]; ¶मै १,९,८[2]; १०,१६; ३,२,१,४,१;८,१०[2]; ४, ३, ४; ¶काठ १०, ७; ३६, १०; शौ १०,६, १६[g]; पै १६, ४३,८; १८, ७, ७, †अुजय. ऋ १, ३२, १२[2]; ८, १४,१३; मा १९, ७१; का २१,४,२१; काठ ७, १२६[h], कौ १,२११, जै १, २२,८; शौ २०, २९,३; अजयः ऋ ८, ९६, १८; १०, ६९, ९; १६७, १; पै १३, ६, १२[2]†; ?जयेत पै २, २५, ३[i]; जुयेत् ¶मै २, १,१-३; जयेन् खि ३, १०[2],१९[j], ¶जुयेयुः मै १,७,२; काठ ८, १५, क ८, ३; जयेयम् मा १८, ३३[k]; का २०,१, ५[l]; मै २,१२, १[l], काठ १८, १३[l]; क २९,२[l], जुयेम ऋ १,१२३, ५, ८, २१, १२, ६८, ‹९;९२,

११›; ९, ६१,२३;८५,८; मै १, ७,२¶; जै ३, ४४, ८†; जयेम ऋ १, १०२, ४; २, ४०,५; ४, २०,३; ५, २,११; ४,१; ६,८, ६;७५,२[1]; ७,८२, १; ९८, ४; १०, १८, ९;‹४२-४४, १०›; १०२, ११; १२८, १; मा २९, ३९[1]†; का ३१, २, ३[1]†, †ते १, ४, ४६,३; ५,११,२; २,५, १२,३; ४,६,६,१[1]; ७, १४,१; मै १, ४, १†, १४¶; ३, १६, ३[1]†,४,२, ११; ११, १†; १२, ४†; १४, १†; काठ १, ५[m,n]; †४,१४; १६,७,१६†,८,१५¶; ३१,४[n]; ४०,१०†; ४६, १[1]†; क १,५[n], ८,३¶; ४७, ४[n]; शौ ५, ३, १†; †७, ५२,४; ७; ९, ५, १८; १२, १, ४७; १३, १, २२; १८,२, ५९†; †२०,१७, १०; ८७,४; ८९,१०,९४,१०; पै ३,३६, ५†; ४,१८,६; ५,४, १†; १५,१०,२[1]†; १७,५, ५; २८,१७,२.

जिगाय ऋ ३, ३४, ४: ५,४५, ६, १०, १०२, ९; शौ ४, २३, ५; २०,११,४†; जिगाय ऋ १, ३०,१६; ११६, २; ६, ३२, ३; १०, ६९, ११; १०२,५; तै २, ३,१४,६; मे ३, ८, ४; ४,१२,

a) सपा जय <> जहि इति पाभे. ।

b) सपा. व्राजं जयत <> वाजजित ‹सं२› इति पाभे ।

c) पाभे. कृते पृ १३६८ *k* टि. द्र. ।

d) =सपा. शाश्रौ १६,१७,६। श्राश्रौ ९,९,८ तु जयतः ? इनि, वैताश्रौ २७,९ जयेम इति च पाभे ।

e) पाठ. ? (तु सस्थ टि ?कामपराजिताम्)।

f) अयजत् इति पाठे ? यनि. शोधः (तु. सपा. काठ २३,१० क ३७,१)।

g) सपा. अजयन् <> सुमजयन् इति पाभे. ।

h) पाभे. कृते पृ ११७० *d* टि. द्र.

i) जयेत् इति साधीयान् पाठः स्यात् ।

j) सपा. खिसा १८,२० हरेन् इति पाभे. ।

k) सपा. जयेयम् <> भवेयम् इति पाभे. ।

l) सपा. जयेयम् <> भवेयम् इति पाभे. ।

m) संज° इति पाठे? यनि. शोध (तु. सपा. काठ ३१,४; क १,५)।

n) सपा. जयेम <> जेष्म (माश १, १, ४,१८ तैब्रा ३,२,५,९ च) इति पाभे. ।

१; काठ ८, १७; शौ ३, १०, ४; ८,९, ११; पै १,७२,१; ४, ३३,५; ५,२,८; ६,२,२[n]; १०, ४,१२; १६,१९, १; जिग्युः ऋ ८, १९, १८; १०, ८७, १९; १०७,९[v]; कौ १,६८‡[b]; ८०†; जै १, ७, ६‡[b]; ८, ८†; शौ ५, २९,११†; ८,३,१८; जिगेथ ऋ १, १०२, १०[c]; ९, ६६,१६; पै १४, ३, २०; २१; १५, २२,२; †जिग्यथुः ऋ ६, ६९,८; तै ३, २,११,२; ७,१,५,५; ६, ७; मै २, ४, ४; ४, १२,५; काठ १२, १४; शौ ७, ४५, १; पै २०, १५, ३; ?जिगीमहे[d] पै ९, १०, १०; जेतारः काठ ३६, ९¶; जेष्यन्ति तै १, ५, १, १¶; जेष्यसि मा २३,१७[e]; का २५, ४,६[e]; तै ५, ७, २६, १[e]; काठ ४५, ४[e]; जेष्यामि ऋ १०,३४, ६; जेष्यामः मै २,२,३¶; जेषत् ऋ ८, ४०, [(१, १०, ८)१० (११)]; †जिषि ऋ ६, ४५, १५; ९, ४, १; कौ २, ३९७; जै ३, ३१, १७; †जेषि ऋ १, १३२, ४[c]; २,३०,८; ९; ३,५४, २२; ९,४४,६; काठ १३, १५; †जेः ऋ ६, ४, ४; तै १, ३, १४, ७; जेषः ऋ १, १०, [८(१७६, १; ८, ४०, १०; ११)]; जेषम् मा ९,१३[f]; तै १,६,२, १; ७, ८, १; ८, १५, १[g]; जेष्म ऋ ७, १८, १३, जेष्म ऋ ६,४५,१२; १०, १५६, १; मा १, १६[h]; का १,५, ५[h]; १०,३, ५[f]; तै १, १,५,२[h]; मै १, १, ६[h]; ११,१; ७; ४,१,६[h]; काठ १३,१४; कौ २, ८७७†; जेषाम ऋ ८, ६३, ११; ९, ७६, ५; जीयासम् पै १९,५३,१३[e]; १४; १५; अजैत् मै ४, १३, ४; काठ १६, २१; अजैत् खि ५,७,२,१; अजयित्[i] तै १, ७, ८, १[j]; अजैः[k] ऋ ८, ४०, [(१०)११]; अजैषुः पै २०, २०, ७; जैषुः शौ ४, ३८, ३; अजैषम् शौ २, १४, ६; ७, ५२,५[e]; ८, ५,८; पै २, ४, ३; १०,१,६; १६,२७, ८; १९,९, ७[e]; अजैष्म ऋ ८, ४७, [१८; १०, १६४,५]; शौ १६,६,१†.

जीयते प्रमृ. यद्र.

जापयत मा ९, ११[e]; का १०, ३,२;३; तै १, ७, ८, १; मै १, ११,२; काठ १४,१.

अजीजपत मा ९,१२[v]; का १०, ३,४[e]; मै १, ११,३[l]; ७[l]; काठ १४, १[l]; ७[l]; अजीजिपत तै १, ७,८,४[l].

¶जिगीषति तै २, २, ४, ६; मै १,५, ८; २, १, १०; जिगीषति काठ १०,९¶; शौ ११,७,१८[m]; पै ८, १५, १०; जिगीषसे ऋ १०, ४, ३[n]; अजिगीषन् तै ६, २, ३, १¶; जिगीषेत् मै २,१, ३¶.

१जय[o]– -यः शौ ७, ५२,८; पै १, ४९,१.

जय-लक्ष्मी[p]– -क्ष्मीः खि २, ६[e],२८.

¶२जय[q]– -याः तै ३,४,६,१; –यान् तै ३, ४,४,१[e]; $; ६,१; मै १, ४,१४[e]; $; –यानाम् तै ३, ४, ४,१; ६,२; –यैः तै ३,४, ६, २[e].

¶जय-त्व– -त्वम् तै ३,४, ४, १;६,२.

जयत्– -यतः ऋ १०, ३४,७;३८, २; –†यताम् ऋ १, २३, ११; २८, ५; १०, १०३, ९; १०; मा १७, ४१; ४२; का १८, ४, ९;१०; तै ४,६,४,३; ४; मै २,

a) पाभे. इते पृ ११९० c टि. द्र. ।
b) पाभे. इते पृ १२०७ f टि. द्र. ।
c) पाभे. इते पृ १३६८ g टि. द्र. ।
d) पाठे? जिगियमहे इति शोधः ।
e) तु. सस्थ. टि. आ ।
f) सपा. जेषम् <> जेष्म इति पाभे. ।
g) पाभे. इते पृ १३६८ l टि. द्र. ।
h) पाभे. इते पृ १३६९ n टि. द्र. ।
i) नैप. =अजयत (तु. भा.) ।
j) पाभे. इते पृ १३६८ j टि. द्र. ।
k) मपु१ <अजैषुः इति (तु. वें. GW. MVG.; वैतु. सा. मपु१ इति) ।
l) सपा. अजीजपत <> अजीजिपत (तैब्रा १, ३,६,९ च) इति पाभे. ।
m) तु. सपा. पै १६,१५४,८ जिहीर्षति इति, RW. W. WI. ORN.; वैतु. शंपा. सात. जिगीर्षति (<√गृ [निगरणे]) इति श्रुतिस्वारस्याभावादपनोद्यः ।
n) तु. GW. Gri. प्रमृ.; वैतु. वें. सा. <√गा [गतौ] इति (तु. मैं. [ऋ १,१६२,७], स्क. दु. [या ६,८]) ।
o) भावे अजन्ते चित्स्वरः । p) मध्यमपदलोपी कस. ।
q) नाप. (होममन्त्र-विशेष-) । करणे घः प्र. आद्युदात्तः (पा ६,१,२०२) ।

१०, ४, काठ १८, ५; क २८, ५, कौ २, १२०७; १२०८; शौ ३,१९,६, १९, १३, १०; पै १, ५६,२;७,४,१०, –†यन् ऋ ४, १७, १०; ५, ३१,६; ६,७३,२; ९,८५,४[२]; १०, १०३, ४[a]; मा १७, ३६[a]; का १८,४, ४[a]; तै ४, ६, ४, २[a], मै २, १०, ४[a], ४, १४, १२; काठ ४, १६, १८, ५[a]; क २८, ५[a]; कौ २, १२०२[a], जै ४, ११, ३[a]; शौ २०, ९०,२; §पै २,५५,४; १०, १४, ८; ९; –यन्तः पै २, २५, ५; १०, १३, ७; ८; १४, १-६; १९,४१,६; †–यन्तम् ऋ १,९१,२१; ५,४४,१[b]; ६,७५, १८; १०,४६,५;१०३,६;१२०, ४; १६७,२; मा ७,१२[b]; १७, ३८; ४९; ३४, २०; का ७, ६, १[b], १८,४,६;१७, ३३,१,१४; तै १,४, ९,१[b]; ४,६, ४, २;५, मै १,३, ११[b]; २, १०, ४; ४, १४, १; काठ १८, ५; क ३, ३[b]; २८, ५; कौ १, ७४; २, १२०४; १२२०, जै १, ८, २; शौ ५, २, ४; ६, ९७, ३; ७, १२३, १, १९, १३, ६; २०, १०७, ७; पै ६, १, ४; ७,४,६; १९, १२, ९; –यन्तौ पै १०, १३, २-६; ९; १४, ७; –यान्[c] खि १,२,८; शौ ११,११,१८.

जयन्ती– -न्ती ऋ १,११६, १७, १२३, २; १०, १५९, ५; खि ४, ७, ४; ७[२], ५; शौ ५, ५,३; पै २, ४१, ५†; ६,४,५; ७, १२, ६; १०, १३, १; १०; २०, ३७, ९[२]; –न्तीः शौ ११, ११, १९; –†न्तीनाम् ऋ १०, १०३,८; मा १७,४०; का १८, ४, ८; तै ४, ६, ४, ३; मै २, १०, ४, काठ १८, ५; क २८, ५; कौ २, १२०६; शौ १९, १३,९; पै ७, ४, ९; –न्तीम् पै २०,२०,६.

जयद्–वीर– -राय पै १९, ४९, १५.

?जयम्[d] शौ २,२९,३.

जयुस्[e]– -युषा ऋ १, ११७, १६[f]; ६,६२,७;१०,३९,१३.

जायु[g]– -यवः ऋ १, ११९, ३; १३५, ८[२]; –युः ऋ १,६७,१.

¶जायुक[h]– -कम् मै ३, १, ९[२]; ७,४.

जि(गि,)गीवस्[i]– -वत् पै १, ११२, ३; –वांस. ऋ २, १८, ८; ५, ६२,९; ६,१९,७; १०, ७८, ४; तै १,७,८,४, मै ४,१४, १०†; काठ १४, १; –वान् ऋ २, १२, ४; शौ ४,२२,६;७; ८,५, २२; २०, ३४, ४†; पै १,७२,२; ३, २१,६; १३, ७, ४†; १६, २८, ११; २०,२८,१०; –†ग्युषः ऋ १,१७,७; ७, ३२, १२, ८,१४, ⌊६; ९,६५,९⌋;८०,६;९, १००, ४; शौ २०, २७, ६; ५९, ३. –ग्युषाम् ऋ ९, ४७,५, खि २; २,५; पै २०, ४६,१०; –†ग्युषे ऋ ६,४६, २; १०, १२७, ८[j]; मा २७, ३८; का २९, ५, ७, मै २, १३, ९; काठ ३९, १२; कौ २,१६०; जै ३, १५, ८; शौ २०, ९८,२.

जिग्युषी– -षी काठ १३,१६‡[j],

जिगीषमाण[k]– -ण पै ६, १४,४; –†णम् ऋ १,१६३,७; मा २९, १८, का ३१,३, ७; तै ४,६, ७, ३; काठ ४६, ३.

जिगीषा– -षा[l] ऋ १, १७१, ३; १८६,४; –षाम् पै २,६५,६.

जिगीषु– -षुः ऋ २, ३८, ६; पै २०,४९,४†.

जिग्यु[m]– -ग्युभिः ऋ १,१०१,६.

जित,ता– -तम् ऋ ८,७६,४; तै २, ४,१४,२; मै ४,२,३१¶[n]; १२,

[a]) सपा. शौ १९,१३,८ विशिष्टः पाभे.।

[b]) पाभे. कृते पृ ७२२ *h* टि. द्र.।

[c]) =जयत्–>–यन्। छन्दस्तो दीर्घ ।

[d]) पाठे? सं जयत् इति शोध. (तु. सपा. पै १९,१७, १२, w.; वैतु. तै ३,२,८,५ मै ४,१२,३ काठ ५,२. ३२,२ काश्री १०,५,३ संजयन् इति पाभे.)।

[e]) त्रिप. (अश्विन्-)। कर्तरि उसिः प्र. उसं. (पाउ २, ११५)। [f]) वैतु. स्क. वें सा. तृ१ इति?।

[g]) =जायुक–। विप. वा नाप. वा। उण् प्र. (पाउ १,१)।

[h]) विप.। उकञ् प्र. उसं. (पा ३, २,१५४)।

[i]) तै. जिगि° इति ह्रस्वमध्यः पाठ ।

[j]) सपा. जिग्युषे<>जिग्युषी इति पाभे.।

[k]) तु. स्क. वें., डु. ⌊गा ६, ८⌋, उ. म. GW. प्रमृ.; वैतु. सा. <√गा ⌊गतौ⌋ इति (पृ ५९७ *l* टि. द्र.)।

[l]) तृ१ (तु. वें. सा. GW.; वैतु ⌊प्रथमे स्थले⌋ वें. प्र१ इति; सा. विप. इति कृत्वा प्र३ इति, ⌊पक्षे⌋ <√गा ⌊गतौ⌋ इति च)।

[m]) विप.। कुः प्र. उसं. (पा ३,२, १७१ ⌊वैतु. सा. क्वसन्तम् इति⌋)। [n]) जि° इति स्वरे? यनि. शोधः।

२; काठ ८,१७; ३३, ८¶; कौ २,१२१९; शौ ६, ९८,३; १०, ५, ३६; ११, ११, ४; १६, ८, १; ५-३०; ९, १; १९, १३, १; पै ७,४,१; ८,१५,९; १८,२९, १; १९, १२, १५; –ता शौ १, २४, १; –ताः खि ३, १२, १; शौ ४, २४, २; ११, १२, १५; पै ४, ३९, ३; १४, ३, ३०; –तानाम् मै ३,८,१¶; –ते शौ ११, १२, ७.

¶जितु-मनस्[a]– -नसः मै १, १०,१६; काठ ३६, १०.

जिति– -तिः पै १९, ५२, १३; –तिम् ऋ १०, ५३, ११; शौ १०, ६, १६; पै १६, ४३, ८; –¶त्यै तै ५, ४,१२,३; ७, ५, १,६; मै १,१०, १६; २, २, ५; १२[2]; ५, ८[2]; ४, ३, ४; ८; काठ १०,८[2];१३,४;३७,१२.

¶जित्वा तै २,२,१,३; ४,१,२; ६, २,३,३; मै १, ७,२; १०, १६; §११,३[2]; ७[2]; ४,३,१;२;६,८; काठ ९,१७; १०,७; १४, १§; २८,३; क ४४,३.

जित्वाय पै ४,१२,२‡[b].

जिषे[c] ऋ १,१११,४; ११२,१२.

जिष्णु[d]– -ष्णवे शौ १०, ५, १-६; पै १६,१२७,१[2]–५[2]; –ष्णु मा ११,८१[e]; का १२, ७, १६[e]; तै ४, १,१०,३[e]; ७,१५,५[f]; मै २, ७, ७[e]; ३, १६, ५[f]; काठ १६, ७[e]; २२, १५[f]; शौ ३, १९, ५; पै ३,१९,१;५; १०,४,३;११[2]; –ष्णुः ऋ १, १८१,४; ७, ३५, ५; १०, १११,३; मा २२,२२; का २४,८,२; तै ७, ५, १८,१; मै १,४,१४¶[g]; ३, १२,६; ४, ११,३;१४,१२; काठ ४५, १४; शौ ३,१९,१?[e]; ११, ११, १८; १९, १०, ५†; पै १३, ८, ५†; ९, ९; १५,१२,९; –†ष्णुना ऋ १०,१०३,२; मा १७, ३४; का १८,४,२; तै ४, ६,४,१; मै २, १०,४; काठ १८,५; क २८,५; कौ २,१२००; शौ १९, १३,३; पै २,२५,३§; ७, ४,३; –ष्णुम् ऋ १०, ६७, ९; खि ५, ५, ४; काठ २, १५; शौ २०, ९१,९†; –०ष्णो ऋ ६,४५,१५; –†ष्णोः ऋ १, १२२, १५; ४, ३९, ६; ४०,१; ५, ४२,६; खि ५, २२, १३; मा २३, ३२; का २५, ६, १२; तै १, ५, ११, ४; ७, ४, १९,४; मै १,५,१; काठ ६, ९; क ४, ८; कौ १, ३५८; जै १, ३७,७; शौ २०, १३७,३.

जेतवे पै २, ८१,५; ५,४,९.

जेतुम् तै ६, २,३,१¶.

जेतृ– -ता ऋ १, ६६,२; १७८, ३; २,४१,१२; ४, २०,५; ६, ४५, २; ९,९०,३; १०, ५५,६;१०७, ११; खि ५, ५,१०; मै ४,१९, ५; †कौ २, ७५९; ११२३; शौ ५,२०,१२;६,२,२[h];†२०,२०, ७; ५७, १०; पै ९, २४, १२; –तारम् ऋ १,११,[२; ५, २५, ६]; ८, ९९, ७; खि ५, ४, ६; ७; मा ११, ७६ ; २८, २; का १२;७,११; ३०, १,२; तै ४,१, १०,२; मै २,७,७; ४,११,१†; काठ २, १५†; १६, ७; कौ १, २८३†; २, १७८†; ४, ६; ७; जै १, ३०, १†; २, ७, २; ३; ३, १६, १६†; शौ २०, १०५, ३†.

†जेत्व[i]– -त्वानि ऋ ६, ४७, २६; मा २९, ५२; का ३१, २,९; तै ४, ६,६,५; मै ३, १६, ३; काठ ४६,१; शौ ६, १२५, १; पै १, १०९, ३§; १५,११,८;१२,४.

१जेमन्[j]– -मा मा १८, ४; का १९,२,४; तै ४, ७, २,१; मै २, ११,२; काठ १८,७; क २८,७; –मानम् तै १,६,२,४; ११,७[2]; ७, ४,३,२[2]; काठ ५, १[k]; ३२, १[2].

२जेमन्[l]– -मना ऋ १०,१०६,६.

जेप[m]– -पे ऋ १,१००, [११; ६, ४४,१८].

---

a) विप. । बस. ।
b) सपा. जित्वाय<> हत्वाय इति पाभे. ।
c) तुमर्थीयः क्से प्र. तत्स्वरश्च ।
d) विप. । क्स्नुः प्र. (पा ३,२,१३९) तत्स्वरश्च ।
e) सपा. जिष्णु (माश ६,६,३,१४ तैआ २,५,२ च) <> ?जिष्णुः (जिष्णु इत्येवं सु-शोध्यः) इति पाभे. ।
f) पाभे. कृते पृ ८६८ h टि. द्र. ।
g) सपा. तै ३,४,४,१ विशिष्टः पाभे. ।
h) पाभे. कृते पृ १३६४ l टि. द्र. ।
i) विप. । कृत्यार्थे त्वन् प्र. (पा ३,४,१४) ।
j) भावे मनिः प्र. उसं. [पाउ ४,१५२ (वैतु. मा. [तै १,६,२,४] <जेतृ- + इमनिच् प्र.)] ।
k) जेहमानम् इति पाठे? यनि. शोधः (तु. सपा. तै १, ६,२,४; ११,७ माश्री १,४,२,६) ।
l) विप. (अश्विन्-)। मनिन् प्र. । या १३,५ =जयमने इत्यस्पष्टम् ।
m) भाप. । सः प्र. उसं. [पाउ ३,६२

जेष्यत्– -ष्यन् शौ ५, २०, १; -ष्यन्तः तै १,७,८,४

जैत्र[a]– -†त्रम् ऋ १, १०२, ३; ५, १०,३६,१०;१०३,५[b]; मा १७, ३७[b]; १८,९, का १८, ४, ५[b]; १९,४,१; तै ४,६,४,२[b]; ७,४, १; मै २,१०,४[b];११,४$; काठ १८, ९; क २८,५[b];९$; कौ २, १२०३[b]; शौ १९, १३, ५[b], पै ७,४,५[b]; -†त्रस्य ऋ ९,१०६, २; कौ २, ४५; जै ३, ५९, ४; -†त्रा ऋ ८,१५, ३; शौ २०, ६१,६; ६२,१०; पै २,२५,३[c], -त्राय ऋ ८, १५, ⌊१३; ९, १११,३⌋; खि ४,६,१; ५,१४, ४; मा ३४, ५०; का ३३, २, १३; कौ २, ९४१†; जै ४, १, २†; शौ २०, १२८,१५, पै २, २५,१[c]; ४, २७, ३; ५,१, ६; ४,९; ६,९,१२, ७,१२,१; १७, १३,१०.

जैत्री– -त्रीः ऋ ३,३१, ४; -त्रीम् ऋ १, १११,३.

जैत्रा(त्र-अ)यण[d]– -णः काठ १८, ५‡[b].

√जि(प्रीणने)[e], जिन्वे[f] ऋ४,२१,८.

जिगत्नु– √गच्छ् द्र.

जिगर्ति– √गृ (निगरणे) द्र

जि(गि.)गीवस्–, जिगीषमाण–, जिगीषा–, जिगीषु–, जिग्यु– √जि (जये) द्र.

जिघत्नु– √हन् द्र.

जिघत्सु–,त्सू– √घस् द्र.

?जिघां पै ५,२९,७.

जिघांसत्–, जिघांसिता–, जिघ्नत्–, जिघ्नमान– √हन् द्र.

जिज्यासत्– √ज्या द्र.

जित,ता–, जिति–, जित्वा, जित्वाय √जि (जये) द्र.

जिनत्– √ज्या द्र.

√जिन्व्, जिन्वते ऋ ३, २, ११; जिन्वति मै २, ७,७; १३,१०[g]; ३,१,९¶; शौ ८,९,१३[g]; १२, १,३[h]; पै १६,१९,३; †जिन्वति ऋ १, १६२, ३; ८, ४४, १६; मा ३,१२; १३,'१४, १५,२०; २५, २६$, का ३, ३, २; १४, १,१४, १६,५,१; २७,१२,३$; तै १,५,५,१; ४, ४, ४,१;६,८, २; मै १,५, १; ५; २, ७, ७$; ३, १, ९$; १६, १; ४, ८, ३; काठ ६,९; ८,३[१]¶; २८, ५¶; ४६, ४, क ४, ८; ६, ८[१]¶; ४४, ५¶; कौ १,२७; २,८८२; जै १, ३, ७; जिन्वन्ति ऋ १, १६४, ५१; शौ ९, ४, १८; जिन्वन्ति ऋ १, १६४, ५१; ¶मै १, ६, ९; ४, १, ९[२]; काठ ३१, ७¶; पै १४, १, १२; जिन्वसि शौ ११, ६,१४[i]; १६; जिन्वसि ऋ ८, ८४,७; कौ १, २४†; जै १, ३, १४†; पै १६, २२,६; २०,५२,६; जिन्वथः ऋ १,११२,२;६;२२; ५,७४,४;८, २२, ७; खि १,९, ६; जिन्वथः ऋ २, ४०,३; मै ४, १४, १†; †जिन्वथ ऋ ६,४९,११; ८,७, २१, १०, ९, ३; मा ११, ५२; ३६,१६$; का १२,५, ३; ३६, १,१६$; तै ४, १, ५,१; ५,६, १,४; ७, ४, १९, ४; मै २,७, ५; ४, ९, २७; काठ १६, ४; ३५, ३; कौ २, ११८९; शौ १, ५, ३; पै १९, ४५, १०; जिन्वन्त ऋ १,११८,२; जिन्वः पै १६, २२, ४[i], जिन्वतु ऋ २, ४०,६; ४,५३,७; १०, ६६, ३; मै ४, १४, १†; काठ २२, १४; शौ ३, ५, १; पै ३, १३, १[j]; १६, ४४,९; १९,३८,१७, २०, १९,९; २०, २; जिन्वतु पै १६, २५, ८; जिन्व,>न्वा ऋ ३, १५,६; ८, ६०, १२; ९, १०८, १०[k]; मा ८,७[२]; का ८, ४,१[२]; तै १.४, १०-११, १[२]; मै १,३, १३[२]; २७[२]; काठ ४, ५[२]; जिन्व ऋ २, २३,⌊१९; २४,१६ (२५,

(तु. सा. PW. प्रमृ; वैतु. स्क. तुमर्थीयमिति, सा. ⌊पक्षे⌋ क्विप् प्र. इत्यपि)]।

[a]) विप. (उपग्-, रथ-, मनस्-प्रमृ.), नाप. च भाप. च। (ण्) त्रन् प्र. उसं. [पाउ ४,१६८ (वैतु. म. ⌊मा १८, ९⌋ प्रमृ. भाप. <जेतृ– इति)]।

[b]) सपा. जैत्रमिन्द्र <> जैत्रायणः इति पाभे ।

[c]) पाठे? जेतृ–>-त्रा (तृ१) इति शोधः ।

[d]) विप. (इन्द्र-)। बस. ।

[e]) =√जिन्व् यद्र. ।

[f]) प्रपु१ (तु. वें. सा. GRV.; वैतु. PW. GW. उपु१ इति)।

[g]) सपा. जिन्वति<>रक्षति (आपमं २,२०,२२ च) इति पाभे. ।

[h]) सपा. जिन्वति<>जीवति इति पाभे. ।

[i]) सपा. जिन्वसि<>जिन्वः इति पाभे. ।

[j]) पाभे. क्ते पृ ३११ g टि. द्र. ।

[k]) सपा. जिन्वा<>जिन्वन् इति पाभे. ।

१५)]; ३,३,७;५३,२१; ६,३५, ५;८,२२,७; मा १३,२६; १४, ८;१७[a]; १५,६[१०b]; ७[५];९;१९, ३३;३४,५८†; का १४,२,१२; १५, २, ३; ५,१[a]; १६,२,१[४]–४[४b]; ७[२]; २१, ३, २; ३३, २, २१†; तै १,६, १, १; ३,५,२, १; २[३]–४[३];५; ४,२,९,३; ३,६, २[a]; ४,१,१[८]; २[८]; ३[३]; ५,३,६, २; मै १, १, ११; २,७,१६; ८, २; ३; ८[३३b]; ३,११,७; ४,१२, १†; काठ १, १०[?c]; ७, १३[३]; १६,१६; १७,१; ३; ७[२०]; ३७, १७[१८]; ३८, २; ३९,५; क १, १०;३,४[२]; ६,३[३]; २०,६; २५, १०; २६, २; कौ १, २३०†; जै १,२४,६†; शौ ७, ३२, १†; पै १९, ४६, २; २०, ५२, ६; जिन्वतात् शौ १०, ६, ३४; पै १६, ४४, १०; जिन्वेथाम् काठ ४, ४; क ३, ३; जिन्वतम् ऋ १, ११८, २; जिन्वतम् ऋ १, १५७, २[d]; ६,४९,६; ७,१०४, ६; ८,३५,१६[२]–१८[२]; तै ३,५, १, २; काठ १७, १८†; कौ २, ११०९†[a]; शौ ८,४,६†; जिन्वत ऋ १०, ६६, १२; काठ ३८, १२; पै ६, ३, ७; अजिन्वत् ऋ १,१५६,५; ९, ९,४; खि ५, ५, ११; अजिन्वतम् ऋ १, ११२, ९; १०; अजिन्वतम् ऋ १०, ६५,१२; अजिन्वन् पै ४, ३, ३. जिजिन्वथुः ऋ १,११२,६.

जिन्वत्– -न्वत् शौ १२, १, ४६; पै १७,५,४, –न्वन् ऋ ९, १२,६; कौ २, ३६२‡[e]; ५५१†; जै ३, ३०,५‡[e];४२,७†; –न्वन्तः ऋ १, ६४, ८; कौ २, ४७३‡[f]; जै ३,३५,८‡[f]; पै १५, २१,४.

*जिन्वर[g]– -न्वः तै २, ४, ७,१; मै २,४,७?[h]; काठ ११, ९.

जिन्वित– -तः शौ १९, ३१, ७; पै ९,१२,१२; १०,५,७.

जिर्वि–, जिव्रि– √जॄ (वयोहानौ) द्र.

?जिपून्ता पै ९, ६,५.

जिषे, जिष्णु– √जि (जये) द्र.

जिहान– √हा (गतौ) द्र.

जिहीळान– √हीड् द्र.

जिह्म,ह्मा[i]– -ह्मः मै ४, ५, ५¶; शौ १२, ४, ५३; पै १७, २०, १३; -ह्मम् ऋ १, ८५, ११; तै २, ५,११, ७[२]¶[j]; पै १९, ४१, ९, –ह्माः खि ४, ५,२३; काठ १३, २¶; पै १,१०१,४; –†ह्मानाम् ऋ १, ९५, [५; २, ३५, ९]; तै २, ५, १२, १; मै ४, १२, ४; १४,८; पै ८,१४,५.

जिह्म-बार[k]– -रम् ऋ १, ११६, ९; ८, ४०,५.

जिह्म-शी[l]– -श्ये[m] ऋ १, ११३,५.

√जिह्माय, जिह्मायेते पै ५,२८,२.

जिह्माय(त् >)न्ती– -न्त्यः खि ७,६,१.

जिह्वियत्– √ह्री द्र.

जिह्व[n]– -ह्वस्य तै १,३,३५‡[o].

जिह्वा[p]– -ह्वया ऋ १, १४, ८; ४६, १०; १४०,२; १६८,५; ३,३५, ९; १०;५,२६, [१ (६,१६, २; ८,१०२, १६)]; ४८, ५; ५१, २;६,१६,३२; ५९,६; ६०,१०; ६७,८; ७, १६, ९; ८, १७, ५; ७२,३;४; १८; १०,४,४; ३७, १२; ४६, ८; ५३, ११; ७९,२; ८७,२; †मा १७, ८; ३३, ९३; का १८,१,८†; †तै १, ३, १४,

a) सपा. जिन्व (वैताश्री ३३,२७ च) <> पिन्व इति पाभे. ।

b) सपा. तै ३,५,२,३;४,४,१,१ काठ १७,७;३७,१७ गोब्रा २,२,१३ वैताश्री २२,४ विशिष्टः पाभे. ।

c) मार्जित्या इति पाठे? मा । जि° इति शोधः द्र. (तु. सपा. क १,१०) ।

d) सपा. जिन्वतम् <> सख्याः (तैब्रा २,८,६,६ च) इति पाभे. ।

e) पाभे. इते पृ १३७३ h टि. द्र. ।

f) पाभे. इते पृ १३५१ f टि. द्र. ।

g) पृ ८७० g टि. द्र. ।

h) जि° इति पाठः? ।

i) विप. (अनृत- प्रमृ.) । व्यु.? । <√हा [गतौ] इति या [८,१५], <√हा [त्यागे] इति (पाउ १,१४१), <√जिह् इति WAG [१,१४० b] ।

j) वा. किवि. द्र. ।

k) विप. (अवत-, अर्णव-) । बस. । उप. ≈वार- यद्र. ।

l) विप. । उस. क्विबन्तम् ।

m) विभ. नोदात्ता (पा ६,१,१७५) ।

n) यह्व- इत्यस्य वावि. द्र. । विप. (अग्नि-) । व्यु.? ।

o) सपा. जिह्वस्य <> यह्वस्य (आपश्री १२, ७,१० च) इति पाभे. ।

p) नाप. (शरीरावयव-, अग्नि-ज्वाला- प्रमृ.) । व्यु.? । <√ह्वे इति या [५,२६], [पक्षे] दे. [१,११] <√हु (दाना°) इति च, <√जिह् इति WAG [१,१२७b; १४० b] ।

८;५,५,३; ४,६,१,२; ¶६, २, ११,४;३,१०,४[२]; मै १,५,१†, काठ १७, १७†; १८, १७[a]; क २८, १†; २९, ५[a]; †कौ १, २८१, २,४११; ८७१, †जै १, २१,९; ३, ५७, ११; ४,१२,९; शौ १,१०, ३; ५, २७, ९[a]; ६, ५६,३; ८,२,३, ३,२†; ११,२, १७; ४, ५[२], २०,४,२†; पै १, ९,३,२,२३,१; ७,९,१०, ९,१, ८; १६,२,३;६,२†;५५-५७,६; १०५,७, १९,९,४; २०,४७,६, —ह्वा ऋ १, ८७,५; ३, ५७, ५, ४,५,१०; ५८,१; ६, ६, ५, ९, ७५,२; १०, ६८, ६, १३७, ७; खि २,१२,३, ५, ९,१; मा १, ३०; ८, २४; १७, ८९†; १९, ८८; २०, ६; का १,१०,३; ९, ४,२; १९, १,३†; २१, ६, ९, ७,५; तै १, १, १०,३, ४, ४५, २; ८,२२,१[२]; ५, ७,४, १; ८, १, ६,२,११,४¶; मै १, १, ६; ३,३९; ४,१०; ६, २†; २,१२, ६[a]; ३, ८,८¶, ११, ८; ९, ४, १, ६[२]; ¶, ५, ९¶, १०, १; ११, २; काठ १, १०; ४, १३, १६[२]; १३,४¶; २५,९¶; ३८, ३; ४; ४०,५; ७†; क १, १०; ३,११; ४०,२¶; कौ २, ५११†; ३,४,१; जै २,२,९; ३,५,१०†; शौ ४,१३,७†; ५, १८,८; २०, १६, ७,३०,१; २, ८,१,१६[२b]; ९,१२,३; १०,९,३; ११, ४,५; २०, १६, ६†; १२७, ४; पै १, ५५,३; २, ३२,१; ४,२२, ५[२]; ५,१८,८†; ८,१३,१†; ९,१४, ६; १८,३; २२, १; १६, २, ६; ५३,३; ५६,६; १३६,३; १३७, ४; १३९,३, १७,२९,१०; १९, ४३,१; २०, ७,१; २; ३०, ८; —ह्वाः ऋ ३,२०,२; १०,७८,३; मा १७, ७९; का १८, ६, १५; तै १, ५,२,४, ३,२; ४, ३; ३, २,११,१†, ४, ६,५,५; ५, ४, ७,५; मै १,६,२; ७; २,४,४†; ३,३,९; काठ ७,१४; ८, ३; ९, १९†; १८,४; ३४, १९; क ६, ८; शौ १०, १०,२८; पै ९, ६, २; ५; १६, १०९, ८, —ह्वाभिः ऋ ६, १६, ।(५,२६,१) २ (८, १०२,१६)।, ८, ४३,८; कौ २, ८२५†; जै ४, ४, ६†; शौ ६, ७६,१; पै १९,१५,१२; —ह्वाम् ऋ २,१,१३, ४,४; ४, ७, १०; ६,३,४; १०, ८,६; ५३,३; मा १३,१५†; १५,२३†; २७,१८[a]; का १४,१, १५†; १६, ५, ४†; २९,२,८[a], तै १, ३, १४, २†, ४,१,८,२[a], ४, ४, १†; ५, ७, ११,१[c], †मै २,७,१५; ४,११, १; काठ २, १५†; १६, १५†; ५३,१[c]; शौ ५,२९, ४; ६,५६, ३, १०,२,७; ७,१९; ११,१०, १५, १९,३२,४; पै २, ८४,२; १२,४,४; १३,९,५; १६, ५९, ८; ८६,४; १७,८,१०; १९,९, १४; २०, १७, ४; —ह्वायाः ऋ ३,३९,३; ९,७३,९, १०,१६३, १; मा २५,१[c]; का २७,१,१[c]; तै ६, ३, १०, ४¶; मै ३, १०, ३[२]¶; १५,१[c]; शौ १, ३४, २; २, ३३, १†; २०, ९६, १७†; पै १,९२,४; २,९,२; —ह्वायाम् पै ८,१०,७; १६,१४७,३; २०, ३६, ७; —ह्वायै शौ ११, २, ६; पै १६, १०४, ६; —०ह्वे पै ४, २२,५; १९, ३४,२.

जिह्वा(ह्वा-अ)ग्र- -ग्रेण तै ५, ७, ११,१[d], काठ ५३, १[d].

जिह्वा-मूल- -ले शौ १, ३८, २; पै २, ९,२.

जिह्वो(ह्वा-उ)दित[e]- -ताः पै ७, ८,५.

?जिह्वामुपाकनिच्छति पै १,२९,२.

जीत- √ज्या द्र.

जीमूत[f]- -†तस्य ऋ ६, ७५, १; मा २९,३८, का ३१, २, २; तै ४, ६,६,१; मै ३,१६,३; कठ ४६, १; पै १५, १०, १; —ताः मै १,१०,१३[२]¶; काठ ३६,७[२]¶; शौ ११, ७, १४; पै १६, १५४, ३, —तान् मा २५, ८, का २७, ८,१; तै ५, ७, १६, १; मै ३, १५,७, काठ ५३,६; —तेषु काठ ४०,४[१].

जीमूता(त-अ)नुवचन- काठपुष्पि ४६.

†ज़ीयते[g] ऋ ९,५५,४,१०,१५२,१[h]; कौ २, ३२८; जै ३, २७, ४;

a) सपा. जिह्वया <> जिह्वा <> जिह्वाम् इति पाभे.। b) तु. सस्थ. टि. आ।
c) सपा. जिह्वाम् <> जिह्वायाः इति पाभे.।
d) सपा. जिह्वाग्रेण <> अग्रजिह्वम् (परि.) इति पाभे.।
e) तृस.। उप. < √वद् यद्र.।
f) नाप. (मेघ-)। व्यु.?। पपा. नावग्रहः।
g) < √ज्रि (< √ज्या [वयोहानौ]) वा √ज्रि (जये) वेति यथायथं द्र.।
h) सपा. ज़ीयते <> जीयते <> जीयते इति पाभे.।

जीयुते मैं १,८,७¶; शौ १,३०, ४‡[a]; ५, १९, ६; ११, ५, ७; जीयते ऋ ३, ५९, २; ५, ५४, ७; तै ३,४,११,५†; ५, ७, २, ५¶; मै ४, १०,२†; काठ २३, १२†; २४, १[२]¶; २९, ६¶; ¶क ३७,३[२]; ४५, ७; शौ ११, ५,६; पै २, ८८,१‡[a]; ९, १९, ४; जीयेते पै १६, १२०, ७; जीयन्ते मै ३, ४, २¶; जीयेत मैं १, ६, १०¶; जीयेरन् तै ७, २,१,४¶.

जीर्[b]- -रः ऋ ३, ३, ६; ७, ९२, २; -रम् ऋ १, ४४, ११; ५, ३१, १२; -राः ऋ १, १३५, ९; ७, ८१, ३; ९, ६६, २५; कौ २, ६६०; जै ३,५५,१.

जीर्-दानु[c]- -नवः ऋ २, ३४, ४; ५,५४,९; ८,५९,४; खि १, ६, ४; -०नवः ऋ ५,५३,५; -नवे ऋ १०, ४३, ८; शौ २०, १७, ८†; -नुः ऋ ५, ८३, १; ८, ६२,३; तै १,१,९,३[d]; ५, १०, ४; शौ ७,१९,२; १८, ३, ६१; पै १२, ६,१; २०,३,७; -नुम् ऋ १, १६५,[१५; १६६, १५; १६७,११; १६८, १०; १६९,८; १७१,६; १७३,१३; १७४,१०; १७५-१७६,६; १७७-१७८, ५; १८०, १०; १८१,९; १८२, ८; १८३-१८४, ६; १८५-१८६, ११; १८९-१९०, ८]; ९, ९७, १७; मा ३४,४८†; का ३३,२, ११†; मै १, १,१०[d]; †४,११, २; १४, ७; १३; काठ १, ९[d]; ९,१८†; क १, ९[d]; -नू मै ४, १३, ९[e]; -०नू ऋ ५, ६२, ३; ७, ६४, २; -०नो ऋ ९, ८७, [(६, १, १२;७४,२)९].

जीरा(र-अ)ध्वर[f]- -रम् ऋ १०, ३६,६.

†जीरा(र-अ)श्व[g]- -श्वः ऋ १,१४१, १२; १५७, ३; २,४,२; कौ २, १११०; -श्वम् ऋ १,११९,१.

जीरि[h]- -रयः ऋ २, १७,३; ३, ५१, ५; -रौ ऋ ९,६६,९.

जीर्ण-, जीर्यत्- √जू(वयोहानौ) द्र.

√जीव्, >जीवि,जिजीविष, जीवति खि ४,७,२; ¶तै २, १,१,४; २,७; ९,३; २,२,४; ४,३; १०, ५; ३,११,२; ७, २,४,३; ७,५; शौ ५, ५, २; जीवति ऋ १०, ३३,९; खि ४,७[२],२; ७,७,९[२]; ¶काठ ९,२; २७,४; ३७, १४; ¶क ८, ५; ४२, ४; शौ ८, २, २५; पै ६, ४,२; ७, १८, ४ॄ[i]; ९, २१, २; १४, १, १५; १६, ११४,५; १२५,५; १२६, १-३; १७, १, ४[j]; २९, १४; १५; जीवतः क ६, १¶; जीवन्ति तै १, ७,२, २¶; काठ ३८, १२[k]; जीवन्ति ऋ १, १६४, ४२; शौ ९, १५,१९; ११, ७,१२; १२, १,२२; २,५०; पै १६, ६९,५†; १५४,२; १७, ३, ३; ३४; १०; जीवथः ऋ ६,५९,१; ¶जीवामः काठ ८,११[२]; क ७,८[२]; जीवाति ऋ १०, ८५, [(७, ६६, १६) ३९[1]]; शौ १४, २, २†; ६३; जीवाति शौ १, १०,२; २, २९, २[m]; पै १९, २, ६; ४०, ६; †जीवात् ऋ १, ८४, १६; तै ४, २, ११, ३; मै ३, १६, ४; काठ ४५, २१; कौ १, ३४१; जै १, ३४,१०; शौ १८, १,६; पै १६, ७६, ९§; जीवासि पै ५, १२,४; २०, २६, ३; ३८,६; जीवाः शौ २,२८,४; पै १, १२,३; जीवाथ पै ९, ४,४; जीवतु शौ ५, २९, १३; जीवतु शौ ८,२,५; पै १६, ३,५; ५,५; जीवातु पै १८, ७, २‡[l]; जीवातु[m] पै १५, ५, २; १९, १७, ११; जीवताद् पै १, ४६, ५; १९, १६,१६; जीवताम्

[a]) पाभे. इतः पृ १३७५ h टि. द्र. ।

[b]) =क्षिप्र- (निघ २, १५)। विप. (दूत- प्रभृ.), भाप. च । व्यु. ? । < √ज्या वा √जीव् वेति (पाम १,१,४), < √जिन्व् इति GW. MW. प्रभृ., < √जु इति (पाउ २,२३)।

[c]) विप. (पर्जन्य- प्रभृ.)। बस. (तु. पपा. मा. सा. प्रभृ.; वैतु. √जीर्+ रदानुक् प्र. इति [पाप्रशा ५, ५ पाम १, १,४; ६,१,६६])।

[d]) सपा. जीरदानुः (तैब्रा ३,२,९,१३ आपश्रौ २,३,१० च) <> जीरदानुम् <> जीवदानुम् (माश १,२,५, १९ च) इति पाभे. ।

[e]) =सपा. तैब्रा ३, ५,१०,१ आश्री १,९,१ शांश्री १, १४,४ । माश १,९,१,५ तु जीवदानू इति पाभे. ।

[f]) विप. (यज्ञ-) । बस. । [g]) विप. (रथ- प्रभृ.)। बस. ।

[h]) बप्रा. । नाप. । जीर्- इत्यनेन सन्न्यायता द्र. ।

[i]) पाठः? जीवितम् इति शोधः? ।

[j]) पाभे. इतः पृ १३७३ h टि. द्र. ।

[k]) तु. संस्थ. टि. अनु ।

[l]) सपा. जीवाति <> जीवातु इति पाभे. ।

[m]) सपा. जीवाति <> जीवातु इति पाभे. ।

शौ ९, ३, ९, पै १६, ३९, ९; जीवन्तु खि २, ११, ५; जीवन्तु ऋ १०,१८,४[a]; मा ३५,१५†[a]; का ३५,४, १६†[a]; पै ४,२२,७; ८,१६,११, १९, ५१, ८; जीव शौ २,१३,३; १९, २४, ५; ६; जीव ऋ १०,१६१,४, खि ७, ७,७;८; का ३, ९,६; मै २, ३, ४[x], ५¶, काठ ११, ७[3]¶; शौ २,२९,७; ३, ११,४†; ३१, ८; ७, ५५,२; १९, २७, ८[1]; २०, ९६,९†; पै १, १३,४, ६२, ४, १०,७,८[2]; १५, ६, २; ३, १९, ४२,९, २०,१०,७, जीवानि शौ ५,१८,२; पै ९,१७, २; जीवाम पै २०, २२,३[b]; अजीवन् मै ४, २,१¶; जीवेत् ऋ १०, ३३, ८; ¶काठ २७,४; ३७,१४; क ४२, ४ ¶; जीवेम ऋ ७, ६६, [१६ (१०,८५,३९)]; खि १, १, ३; ५, ६; मा ३६, २४†; का ३६, १,२४†; मै ४, ९,२०; काठ ४, १४†; शौ १९, ६७,२; जीवेम खि ६,३, ३; तै १,६,२, १; मै १,४, १; शौ ३,१२, ६[b]; १८, ४,७०.

जीव्यासम् शौ १९, ६९, १; ४; ७०, १; जीव्यासम् मा ३६, १९[2]; का ३६,१,१९[2]; शौ १९, ६९,१-४; ७०, १, पै १९, ५४, ११[2];१२; १३; १४[2]; २०,४१, १[2]; जीवीत् शौ १०, ५, २५-३५, १६, ७, १३; जीविषुः शौ ९, २, १०; जीवीः शौ ५, १३, ४; पै ८,२,३.

जीवयन्ति पै १४, १, १०, †जीवयथ ऋ १०, १३७,१; मै ४,१४,२, शौ ४, १३,१; जीवयस्व खि ४, ५, ३३[c]; जीवयत गै ४, ८,७[2].

?जिजीविषेत्[d] मा ४०, २; का ४०,१,२.

जीव,वा[e]– -वा[f] शौ १९, ७०, १[2g]; –व ऋ १, ६८,२;११३, १६;१६४,३०; ५, ४४,५,७८, ९[2h]; तै ४, २, ५, ३; मै २,७, १२; ३,२,७¶; काठ ¶११, ५; ८; २६, १¶; ३५,१३; क ४०, ४¶; ४८, १३; शौ ६, ४६,१; ९,१५,८†; १४, २,४४; पै २, १९,१-४; ११,५,१०, १६,६८, ९†,१८,११,४;१९,२८,४;४६, १०; २०, ५५, ८; –वम् ऋ १, ९२,९;११३, ८;१४०,८,१६४, ३०; ४,५१,५; ७,७७,१; १०, ४०, १०[j]; ५७, ५; ९७, १७; १०७,१; †मा ३,५५; १२,९१; का २, ७,४[j]; ३, ७,५†;१३,६, १७†; तै १, ८, ५, ३†, ३, १, ४,३[3k]; ४, २,६,५†; मै १,१०, ३[l]; २, ७,१३†;¶३,८,५; १०; १०,३, काठ ८,२¶,९,६†;११, ६¶, १६, १३†; क ६, ७¶;८, ९†; २५, ४†, शौ ४, ९,१; ६, १०९,२†; ९, १५,८†; १२,३, ४; १४, १,४६†[l]; १८,४,५१[l]; पै २, २०,५[m]; ५,३३,४[n], ११, ५, १२; १३, १३,८†; १५,१५, ३†; १६,६८, ९†; १७, ३६,४; १८, ५, ३†; †१९, २४, १२; २७, ८; –वाः ऋ ७, ३२, २६; १०, १८, ३; ३६, ९; ३७,[७; (१५८, ५)]; ८; मा १९, ४६; का-२१,३,१७; तै ७,५,७, ४†; मै १,१०,३; २, १३, १२[o]; ३, ११,१०; ४,५,१[3]¶;८,७; काठ १,३[p]; ३१,२[p]; ३३,७†; ३८, २; १४; क ४७, २[p]; †कौ १, २५९; २, ८०६; †जै १,२७,७; ४, ३०,६; शौ ३, १४,६[p]; ६, ११७, २; १२, २,२२†, १८,२,

a) सपा. जीवन्तु<>जीवन्तः इति पाभे.।
b) सपा. जीवाम<>जीवेम इति पाभे.।
c) पाभे. कृते पृ ८५० c टि. द्र.।
d) पाठे? °जिजीविषेः इति शोधः।
e) विप. (देव-, असु- प्रभृ.), नाप. च।
f) पाठे? जीवः [प्र१] इति शोधः द्र. वा. असि पद-संबन्धात् (तु. नान्तरीयं पूर्वं सूक्तम्)।
g) तु. सा.; वैतु. BW. W. GH. क्रिप. इति।
h) सपा. आपमं २, ११, १७; १८ गर्भः इति पाभे.।
i) सपा. आपमं १,१,६ जीवान् इति पाभे.।
j) सपा. जीवम् <> जीवाय (तैब्रा १,३, १०,८ मंब्रा २,३,८ आश्रौ २,७,७ शांश्रौ ४, ५,१ गोगृ ४,३, १८ द्राग्ट ३,५,२५ च) इति पाभे.।
k) सपा. जीवम् (माश्रौ १,८,३,३ च)<>प्रियम् (तैब्रा ३,१,१,४ च) इति पाभे.।
l) सपा. तैआ ६, ७,२ जीवन्तः इति पाभे.।
m) तु. सस्थ. टि. अभि।
n) सपा. जीवम्<>जीवितम् इति पाभे.।
o) सपा. ते ५,५,९,१ विशिष्टः पाभे.।
p) =सपा. माश्रौ १, १, ३,१८। तैब्रा ३,७, ४, १५ आपश्रौ १,१२,१४ तु जीव. इति पाभे.।

जीव-ल॒,ला॒[a]– -लः पै १९, ५४, १४[b]; –लम् पै १, ९३, २[c]; –ला शौ १९,३९,३, पै ७,१०, ३; १५, १६,३; –ला. शौ १०, ६, ३; १२, २, २५, १९, ६९, ४; पै १६, ४२, ३; १७, ३८, ६; १९, ५४, १४[d]?; –लाम् शौ ६,५९,३, ८,२,६,७,६, पै १३, १३,१०; १६,३,६; १२,६; १९, १४,१२; –०ले पै ८,७,११.

जीव-लोक॒– -कम् ऋ १०,१८, ८, शौ १८, २,६०; ३,२†; ४; पै १६, ७७,३?[e].

जीव-शंस॒[f]– -से ऋ १, १०४, ६;७,४६,४.

जी॒(व-क>)विका[g]– -काः मै ४, ८,७.

जी॒वत्– -†वतः ऋ १०, १६४, १, २; शौ २०, ९६, २४; पै १९, ३८,४; ५; –वतःऽवतः शौ ५, ३०, ७; पै ९, १३, ७; –वता शौ ९, ५, ७; पै १६, ९७, ७; –वताम् खि २,११, २; शौ ८, २,२; पै १६, ३, २; –वन् ¶तै ५,६, ६, ४; ६, ६,९, २; मै २, १, ६¶; ४ १४, १७[h]; ¶काठ ११, ५;८; ३०,९; शौ ५,८,४; १८,२,२०; १९, २४, ६; पै ३, १६,४; ५; ७,१८,५; १५,६,३; १६,४९,१०; १९,५२,२;–वन्त. ऋ १, ११६, ६, १०,३७,६; तै ५, ५, ९, १[2i]; मै १, १०, ३; काठ ९,६; क ८,९; शौ १२,२, २३‡[j], १८,२,२९, पै १, ६५, १, ७, १०, ३, १७, ३२, ३‡[j], –¶वन्तम् तै ५, २,८,५,६, ६, ९,२; मै १,६,६; काठ २०,७[2]; ३०, ९; क ३१, ९[2]; –वन्तौ शौ १२,३,३५; पै १७,३९,४.

जी॒वन्ती– -न्तीः काठ १, ३, ३१, २; क ४७,२; शौ ३, १४, ६; पै २, १३, ३, –न्तीम् तै ३, ४,३,५¶; शौ ८, २,६[k],७,६[k]; पै १६,३,६[k],१२,६[k]; १९,५२, ८; –न्त्याः ऋ ५,७८,९.

जी॒वन– -नम् ऋ १, ४८, १०; तै ६,१,९,४[2]¶; ¶मै २, ६, १०; ३,७,४[2]; ¶काठ २४,५[2]; ३१, १[2]; ¶क ३७, ६[2]; ४७,१[2]; शौ ९, २, ५; १६; पै १६, ७६, ४; ७७, १; –नाय ऋ १०, १६१, १; का ३, ९, ५, शौ ३, ११, १†; ४,९,१; ८,२,२५; १२,२, २४‡[l]; २०,९६, ६†; पै १,६२, १†; १२, ३,७; १६,५,५; १७, ३२, ५‡[l]; १९, २९, १३; –ने पै १३, ९,११.

√जीवनकाम्य[m]

जीवनकाम्या॒[n]– -म्या[o] मै ४. १४,१७.

√जीवनस्य[p]

जीवनस्या॒– -स्यायै तै २, ३, १०,२;३[2], मै२,३,४,काठ११,७.

जीव॒न्त[q]– -न्तः शौ १९, ३९,३[r].

जीव॒से ऋ १, २५, २१; ३६, ⌊१४; १७२,३⌋, ३७,१५, ७२,७; ७९, ९; ८९,२, ९१, ७, ११७, २४; ११९, १; १४६, ५; १५५,⌊४, ८,६३,९⌋; २, २८, ७; ३९, ६; ३,३६,१०, ५३,⌊१८; १०,३५, १२⌋; ६,६९,५; ७, ६२,५, ८, ६, ३३; १८, १८,⌊२२ (१०, ५९,५)⌋; ४८,४; ६७,१२; १७; ६८, १२; ९, ६६,३०; ८२, ४, ८६, ३८; १०,१४,⌊१४; १८, ६[1]⌋; २५,४;६; ३५,१२;३६,५; ५७,४,५८,१,१४४,५;१८५,३, १८६,३; खि २,७-८,१; ४, ९,

[a]) विप. (२अप्-), नाप. (ओषधि-विशेष-)। पपा. नावग्रह.। उस. प्रकृतिस्वरो यद्वा तद्धितः लच् प्र. (पा ५,२,९७)।

[b]) °लाः इति मूको., सपा. शौ १९,६९,४ च।

[c]) शोधितः पाठः (तु. पृ ११०७ *d* टि.)।

[d]) °ला इति पाठे? यनि. शोधः (तु. पृ ९२७ *g* टि.)।

[e]) पाठे? °कात्(>न्) इति शोधः (तु. मूको.)।

[f]) भाप। तस. अन्तोदात्त (तु. वें. PW.; वैतु. सा. GW. विप. इतीव)। [g]) नाप.। स्वार्थे कन् प्र.।

[h]) सपा. तै ३,३,८,२ विशिष्टः पाभे.।

[i]) तु. सस्थ. टि. उप।

[j]) पाभे. इते पृ १३७७ *a* टि. द्र.।

[k]) सपा. पै १३, १३,१० विशिष्ट. पाभे.।

[l]) सपा. जी॒वनाय <>जीव॒से वः (तैआ ६, १०, १ च) इति पाभे.।

[m]) विशेषः पृ १०५ *d* टि. द्र.।

[n]) विशेषः पृ १०६ *a* टि. द्र.।

[o]) तृ१ इति (तु. भा. ⌊सपा. तैआ २, ३,१⌋, वैतु. भा. सा. ⌊सपा. तैब्रा ३, ७, १२, १⌋, सा. तैआ. च °म्या॒ः ⌊विप.⌋ इति)। °व॒न° इति स्वरे? यनि. शोधः (तु. तैब्रा. तैआ.)।

[p]) क्यचि सुग्-आगमः (पावा ७, १, ५१)।

[q]) नाप. (ओषधि-विशेष-?)। कर्तरि झच् प्र. (पाउ ३,१२७)। [r]) जीवल॒ः इति RW.।

५; †मा ३,३३;५४;१६,४९§[a]; २१, ९; २५, १५; †का ३, ३, २५; ७,४; १७, ८, ३§[a]; २३, १,९; २७,११,२; तै १, २, १, १; ५,१०,१; †८,५,३; २२,३; २,४,५,२; ४,५,१०,१[a]; मै १, २,३; ३,९; १०, ३; २, ९, ९[a]; ३,११,१०; ४,१०,६[३];†[२];११, २†;४;१३,१†;१४,२†; ९[२];†; काठ २,१;१४[२]†; ४,१६†; ७, २†;३; ९,६; २५, १२†; १७, ११[a]; १६[a]; १९‡[b]; २२,१३†; क १,१३; ५,२†; ८,९†; २७, १[a];६[a]; †कौ १,३९५;२,३०६; ८७६; ११९२; †जै १, ४४,५; ३, २५,२; ४, २८, १; ३०, ४; शौ ६, १९,२; ४१, ३; ५७, २; ११, ६, ९; २६; १८, २, ३†; २३; ३,६३; ४,५४; पै १, ८४, १-१०; ९५,२; २, ३०,१†; ५, १८,१; ७, ८, ७; १३, ९, १३; १६; १४, २, ७; १६, १७, ४; २१,९; २३, ६; १९, ७, १२†; ८,७[c]; १०,२;४;२४,११†;४२, ९; ४६,९†.

जीवातु[d]– -त्वै ऋ १, ९४,४; १०, ५९, [(८, १८, २२) ५]; ६०, [८-१०]; १७६, ४; १८६, २; मा १८, ६७; का ३,९,५; २०, ४,९; तै २, ३,१०, २; ३[e]; ३, ५,११,१†; ४, २, ६, ५‡[f]; ५, ५,७,५¶; मै ४, ३०,४†; काठ ११,७[c]; १५, १२†; २२, १०; क ३५, ४; †कौ २, ४१५; ११९१; †जै ३,३२,५; ४,३०, ५; शौ ६,५,२; ८, २,९; पै ५, १७,८†; ७,५,११; ९, १०, १; १२, १,३†; १५, २१, ६; १६, ३, ८; १९, ४६, ८†; ५२, ६; ५५,४-७; २०, २८,१; ५; ५४, ५; –तुः ऋ १०, २७,२४; ६०, ७; मा १८, ६; का १९, ४, २; तै ४, ७, ३, २; मै २, ११, ३; काठ १८, ९; क २८, ९; –तुम् ऋ १, ९१, ६[g]; ६, ४७, १०[g]; ८, ४७, ४; खिसा ३,७; तै ३, ३,११, ३; ४, ११, १†; मै ४, १२,६†; काठ २३,१२†; शौ७, १८,२; ८,१,६; पै १६, १, ६; २०,२,४; –त्वै मै २,३,४[c].

जीवित[h]– -तम् शौ ६, १३४, १[i]; –†ता ऋ १, ११३,६; ४, ५४, २; मा ३३, ५४; का ३२, ४, ११.

जीवित-तम– -मः काठ १९, २¶[j].

जीवित-योपन[k]– -नः शौ १२, २,१६[l]; –नम् पै १७, ३१,५[l]; –नान् शौ २, २५,४[m]; ५.

जीवितयोपनी– -नीः पै ४, १३,५[m].

जीवितवै शौ ६, १०९, १; पै १९, २७,९.

जीवितुम् मै ४,५,९¶.

जीवितृ–

जीवितृ-तम– -मः क २९, ८¶[j].

¶जीवितोस् (:) काठ ७, ६; क ५,५.

जैवातृक[n]– -कम् पै ५, ११,७.

√जु,जू, >जावि, ¶जुवते तै ६, १,७,२; मै ३, ७,५; काठ २४, ३; क ३७, ४; जवेते ऋ ३, ३३, १.

जुनाति ऋ ७, ८६, ७; जुनन्ति ऋ ५,५८,३; ७, २०,[१०; २१, १०]; ४०,३; ६७, ९; तै ३,१, ११,८; मै ४,११,२†[o]; जुनन्ति ऋ १, १६९, ३; ७, ५६, २०; १०, ५२,२; जुनासि ऋ १,७१, ६; जुनामसि ऋ ९, ७९, २; †जुनाः ऋ १, २७, ७; मा ६, २९; का ६,७,७; तै १, ३,१३, २; मै १, ३, १; काठ ३, ९; क २,१६; कौ २, ७६५; जुनाम ऋ १, १८६,५.

जूजुवत् ऋ २, ३१, ४; जूजुवुः ऋ ७, २१,५.

१जव[p]– -वानि शौ १९,७,१.

जुविष्ट– -ष्टः खि ५, २०,३; शौ

[a]) सपा. तै ४,५,१,१ विशिष्टः पाभे. (तु. टि. वैप ३, १२९६*b*)। [b]) सपा. ऋ ८, ४८,७ विशिष्टः पाभे.।

[c]) पाभे. इते पृ १२९६ *f* टि. द्र.।

[d]) भावे स्त्री. आतुः प्र. (पाउ १,७८) तत्स्वरश्च।

[e]) सपा. जीवातवे <> जीवात्वै इति पाभे.।

[f]) सपा. ऋ १०,९७,१९ विशिष्टः पाभे.।

[g]) तुमर्थीयमिति Wolff [RZ ४०,६२]।

[h]) भाप., नाप. (ऋ १,११३,६) न।

[i]) पाभे. इते पृ १३७७ *n* टि. द्र.।

[j]) सपा. °ततमः <> °तृतमः इति पाभे.।

[k]) विप. (अग्नि-,कलश-)। उस.।

[l]) सपा. °नः <> °नम् इति पाभे.।

[m]) सपा. °नान् <> °नीः इति पाभे.।

[n]) विप. (पुत्र-)। आतृकन् प्र. धा. वृद्धिश्च (पाउ३,७९)।

[o]) जनन्ति इति पपा.?।

[p]) विप. (नक्षत्र-)। कर्तरि अजन्ते चित्स्वरः।

२०,१३५,८[a]; –ष्टम् ऋ ६, ९, ५, खि ४,११,६[b], मा ३४, ६; –ष्टा ऋ ४,२,३.

जुवीयस्– -यः मा ४०,४; का ४०,१,४; –यसा ऋ ८,७३,२; १०, ३९, १२, –यान् ऋ १, ११७,[२; १८३,१]; ११८, १; १८१, ३; ९, ९७, २८; १०, ११२,२.

२जव[c]– -व मा ९,९; का १०,२, ६; शौ ६,९२,२, १९, ६०, २; पै १९, ३४, ११; २०, ३६, ७; –वम् मा ९, ७; ८; २५,३; का १०,२,४;५; २७, ३, २, तै १, ७,७, २; ५, ७, १३, १, मै १, ११, १; ३, १५, ३; काठ १३, १४; ५३,३; शौ ४, २७,३;३६, ५; ६, ९२, १; १०, २, १५; पै ४,३५,३; १६, ६०,६; १९, ३४, १०; –वाय मा २२, ८; ३०,११; का २४,३,५; ३४,२, ३; मै ३, १२, ३; –वे ऋ १, ११२,२१; –वेन ऋ १०,१११, ९; पै १६, ७०, १; –वेषु ऋ १०,७१,८; पै १०,६,१.

जवि(न्>)नी– -नीभिः ऋ २,१५,६.

जुव(न्>)नी[d]– -नी ऋ १,५१,२.

१जुवस्[e]– -†वसा ऋ १,११८,११; ४,१७,३; २२, ६; ५. ७८, ४; ८, ८९, ४; मै ४, १२, ३; काठ ८,१६; जै ४, २३, ३; –वांसि ऋ ४,२१,८.

२जुवस्[f]– -वसा ऋ ४, २७, १; –वसे ऋ ३, ५०,२.

†जुवस्[g]– -वः ऋ ९, ६५, १८; कौ २,१८४, जै ३, १७,५.

जू[h]– जुवः ऋ १, १३४, १;१४०, ४; –‡वम्[i] कौ २, ७११; जै ३, ५८,८; जू मा ४,१७; का ४,६,१; तै १, २,४,१; ६,१,७, २, मै १,२, ४, ३, ७, ५; काठ २, ५; २४, ३; क १, १७; ३७,४.

¶जू-त्व– -त्वम् मै ३, ७,५

जूजुवस्[j]– -वांसम् ऋ ५, ३१,११; –वान् ऋ ४, ११, ४.

जूजुवान– -नस्य ऋ १०, ९३, ८[k]; –नेभिः ऋ ५, २९,९.

जूत– -तः ऋ ४,१७,१३; ९, ९७, ५२[l]; –ताः ऋ ९,६४,१६.

जूति[m]– -†तये ऋ १,१२७,२; काठ ३९,१५; कौ २, ११६४; –तिः मा २,१३[n]; २१, ३८; ५६; का २३,४,१०;६,९; मै ३, ११,२; ५; शौ १९,५८,१; पै १,११०, १; २,९१,१-५; –तिभिः ऋ १, ११६,२; ३, ३,८; शौ १३, २, १५; पै १८, २१,५; –तिम् ऋ ३,३४,२; ४, ३८,९; ९,९७,९; मा १२,४२; का १४, ४, ५; मै २, ७, १७; काठ १६, १७; कौ १,५४१‡[i]; २,४५४‡[i];४६८†; जै १, ५५, ११‡[i]; ३, ३४, १२‡[i]; ३५, ३†; शौ २०, ११, २†; –ती ऋ ८,४१,६; –†त्या ऋ ३,१२,३; कौ २,२१; जै ३, २,१२.

जूति-मत्– -मान् शौ १२, १, ५८; पै १७,६,५.

जुगुर्वणि– √गृ द्र.

जुजुर्वस्– √जॄ (वयोहानौ) द्र.

जुजुपाण,णा–, जुजुष्वस्–, जुजोषन्– √जुष् द्र.

जुम्बक[o]– -काय[p] मा २५, ९; का २७,९, १; मै ३, १५, ८; काठ ४५, ७.

जुरत्– √जॄ (वयोहानौ) द्र.

√जुप्, >जोपि, जोपते तै ४, ६, २,६‡[q], जोपति ऋ १०, १०५, ८; जोपसे शौ १९, ४९, ६; पै १४,४,६; जोपन् ऋ १, १६७, ५; †जोपन्[q] ऋ १०, ८९, ७; मा ८, ४५; १७, २३; का ८,

a) =सपा. ऐब्रा ६,३५ । गोब्रा २,६,१४ शांश्री १२, १९,४ तु युविष्ठ इति पाभे. (तु. संपा. सात. च)।

b) सपा. खिसा ३३,६ युविष्टम् इति पाभे.।

c) भावे अप् प्र. (पावा ३,३,५६) चित्स्वरश्च ।

d) विप. (सद्वना-)। e) भावे असुन् प्र.।

f) भाप.। असिः प्र. (तु. वै. मा. GW. प्रमृ.; वैतु. PG[१,२००] विर. इति कृत्वा कर्तरि कृत्)।

g) भावे कसुन् प्र. उस. (पाउ ४. १९४)।

h) विप. वा नाप. वा?। क्विप् प्र. (पा ३,२,१७७ [तु. मै ३,७,५; वैतु. उ. म. पक्षे <√जीव् इति])।

i) सपा. जुवम् <> अजुरम् (परि.) इति पाभे.।

j) विप. (अश्वन्-, रथ-)। k) तु. सस्य. टि. आ।

l) सपा. जूतः <> जूतिम् इति पाभे.।

m) भावे क्तिन् प्र. उदात्तः (पा ३, २, ९७)।

n) सपा. जूतिः (मारा १,७,४,१२ लाश्री ४,१२,१ च) <> ज्योतिः (तैब्रा ३,७,६,१६ काश्री २,५,१४ आपश्री २५,१०,२२ वैताश्री ४,३ च) इति पाभे.।

o) नाप. (वरग- [तु. माश १३,३,६,५])। व्यु.?।

p) सपा. दिधी १४,५, ४ झुम्बुकाय वा शुम्बुकाय वेति पाभे.। q) पाभे. इतो १ ६११ i टि. द्र.।

१९,१;१८,२,७; काठ २१,१३;
जोष>षा ऋ १०,१५८,२.
?जुजोषते[a] कौ १,४४६; जै १,
४६,१०; ३,३४,२१; जुजोषति
ऋ ८,६२,१; खि २, १३, ३[b];
जुजोषति ऋ १०,३२,१; जुजो-
षसि ऋ ८, ५२, १; खि ३,४,
१; जुजोषथः ऋ ७, ८२, ८;
जुजोषथ ऋ १०,६३,६; †जुजो-
षत् ऋ १, १७३, ४; ३, ४,
[(१, ४३, ३)६]; ४,४, १०;७,
२६, १; ८, ९६, १२; तै १, २,
१४,४; मै ४, ११, ५; काठ ६,
११; जुजोषत्[c] ऋ ७, १०१,५;
काठ २०, १५†; जुजोषन् ऋ
७, ५८, ३; जुजोषः ऋ ४, २,
१०; ९,६; ५,३०,३; १०,८,५;
जुजोषतम् ऋ १, ९३, ११;
†जुजुष्टन ऋ ४,३६,७; ७, ५९,
९; तै ४,३,१३, ३; मै ४, १०,
५[२];‡[d]; काठ २१, १३; शौ ७,
८२, १; अजुजोषम् काठ ३, २;
२६,३; क २,९.
¶जुषते तै ६, ३, २, २; मै ३,
७,५;९,२; काठ २४, ३; २६,
३[२]; क ३७,४; ¶जुषन्ते तै १,
६, ८, ३; ४; ३,५,७,२; जुषसे
शौ १८, ३, ९; जुषे[e] तै १, ३,
५, १; ६, २, ३, १; जुषामहे[e]
मा ५, ४२; का ५, १०, ३; मै
१,२,१४; ३,९,२: काठ ३, २;
२६,३; क २, ९; जुषाते ऋ ४,
४३,१; जुषत[f] ऋ १, २५, १८;
५, १३, ३; ७, १५, ६; कौ २,
७५६; जै ३, २८,२; जुषत्[g] ऋ
१०, २०, ५ ; जुषन्त ऋ १,
१४८,२;१६७,४; ७,५,६; ११,
४; ५६, २०; ८,१३,[(२,५,४)
६]; ९, १०२, ५; †जुषन्त ऋ
१, ३, ९; ६८, २; [५ (९, ९७,
३०)]; १२७, ६; २, २७, [२;
७,६४, १]; ४०,२; ५,४१,[(१,
१६२,१)२]; ४६,२; ६, १६, ८;
५२,११; ७,३४,[२५; ५६,२५;
(१०, ६६, ९)]; ३५,[(३,८,८)
१४[h](१०, ६६, १२)]; ५२,३[i];
५८,६; ८, १३, २९; ९,८१,५;
१०,८,३; ७०,८; मा ३३,४८;
का ३२, ४, ५; तै १,८,२२,५;
मै ४, १०, ३; ११,२; काठ ८,
१७; जुषताम् ऋ १०,१६५,२;
मा २१, ४१[२]; ४४-४७; २३,
६४; का २३,५,१[२]; ३[२]; ४; ५;
२५,१०,१२; मै ४,१३,५[३];७[२];
काठ १६,२१[३]; शौ ६, २७, २;
पै १९,१३,१४†; जुषताम् खि
१,३,१; २, ६,३;६[२],१८;५,७,
२,२;३;८;१०; ४,४;५; ९-१२;
१४; मा २, १३; ३७, २१[२];
३८,१६[२]; का २, ३, ११; ३७,
३,७[२]; ३८, ३, २[j]; तै १,५,३,
२; १०,२; ६,३,३: मै १,७,१;
३,११,१; ४,८,९; ९,८[k]; १४,
१; १२; १३; काठ १८, २१[l];
३४,१९; ३८,६; क ४८, १; पै
२, ४०, २; १३,९,११; १५,६,
७; २०, ४०,५; जुषेताम् ऋ ५,
७२,[३(७८,३; ८,३८,४)]; मा
२१, ४१; ४३; का २३, ५, १;
३; मै ४,१३,५[२]; ७; काठ १६,
२१; जुषेताम् खि ५, ७, २,
४-६; ४, ६-८; १८; काठ १८,
२१; जुषन्ताम् ऋ ३, २२, ४;
६,५२,१०; मा १२,५०†;२०,
९०; २१,४२; का १३,४,६†;
२२, ८, ११; २३,५,२; †तै २,
४,१४, ५; ४, २, ४, ३; मै २,
७,११†; ३,११,४; ४,१०,३†;
जुषन्ताम् ऋ १०, ५३, ५; खि
१,४,७; ५, ७, ४, १३; मा ५,
४२; ८,१७; १७,५७; २७,२२;
का ५, १०, ३; ९,३,३; १८,५,
८; २९, २, १२; तै १, ४,११,
१; ४४, १; ४,१,८,३; ६,२,३;
५, ४, ६, ३; मै १,३, ३८; २,
१०,५; १२,६; ३,३,८; ४,१३,
५; काठ ४, १२; १३, ९; १०;
१५†; १६, ११†; १७, १९[k];
१८,३; १७; ३५, ५; क ३,१०;
२५,२†;२८,३; २९,५; ४८,६;
शौ १, १५,१; ३, ८, २; १५,२;
५,२७,१२; ७,१८,४;२९,१‡[l];
१८,२, ३५; ४, १३; ४०; १९,

a) जुजो° इति स्वरे? यनि. शोधः (तु. BSG [७३]) ।
b) सपा. खिसा १४,३ सुरस्वतीम् इति पाभे. ।
c) सपा. तैब्रा १,२९,१ जुयोत इति पाभे. ।
d) सपा. ऋ ७,५९,१० विशिष्टः पाभे. ।
e) सपा. जुषे (आपश्रौ ७,२,२ च)<>जुषामहे (माश ३,६,४,७ च) इति पाभे. । f) लेटि प्रपु१ द. ।
g) तु. GW. GRV.; वैतु. वें. सा. शत्रन्तम् इति ।
h) सपा. जुषन्त<>जुषन्ताम् इति पाभे. ।
i) सपा. जुषन्त<>भवन्तु इति पाभे. ।
j) सपा. मा ३७,२१;३८,१६ माश १४, २, १,१; २, ४१ तैआ ४,१०,४ आपश्रौ १५,१०,१० विशिष्टः पाभे. ।
k) सपा. जुषन्ताम् (आश्रौ ३,९,३ च)<>मदन्ताम् इति पाभे. । l) सपा. जुषन्ताम्<>जुषध्वम् (माश ४,२, २,९ च) इति पाभे. ।

११,४‡[a]; पै १, १०६,३; ५,४, १२; ९,१, १२; १३, ८, १४†; १५, ६,७; १९, ४०, १३,४९, २[b]; २०, २, ६; ८, ९; जुषस्व ऋ १, ७५, १; १४४, ७, २, ३२, ६; ४१, १८; ३, २४, २; २८, १; ६, ३९, ७, ५१, ६, ५२, २; ६२, ४, ५, ४, ४[२]; ६, २, १०; ६१, १४; ७, ९, १; ८,६,३२; खि २,१३,४, मा ३, ४, ३४, १०†; का ३,१,४; ३३,१,४†; †तै १, ८, २२, २; ३,१,११,३; मै १,८,५, ६; ३, १०,१†; †४, ११,२[२], १२,६; १३, ५; काठ ११, १३; १३, १६†, १६,२१†; कौ २,३०२; जै ३, ६, ९; शौ २, ५, १, ७, २१,२;४८,१†; ७०,१, पै २०, १०, १२†, जुषस्व ऋ १, १२, ⌊१२;८,४३,१६⌋, ३,१,१; १४, २;१५,२;२१,१; ४;२८,२. ४; ३५,१०; ४०,८; ५२,१;४;६१, १; ६२, ⌊(३, ५२, ३, ४, ३२, १६)८⌋; ४,२, ⌊(१, ७३, १०) २०⌋; ३,१५; ५,४, ⌊८(६,५२, १२)७,४२,५⌋, ८,४;२९,१५,६, ५, ६; ४७, १०; ७, २२, ३; ५४,२; ९९, ⌊७; १००,७⌋, ८, १२, ५; ४४, २, ५; ९०, ३; १०२, २०; १०, १५,१३;६९, ३; ४; ७०,१; १२२, ⌊(६,१,९) ३⌋, खि २, १४, ६; ३, १५,१; ४,३,१[c]; मा ३, ५७; ८, २२; ९,३५;११,७३†; ७४‡[d]; १३, ४७[e],१७,८७, १९,६७†; २०, २९; २३, १५; का ३,८,१; ९, ३, ८; ११,१, १; १२,७,८†; ९‡[d], १४, ५, १[e]; १९, १, १; २१,४, १८†; २२, २, ६; २५, ४,४; तै १, ६, ३,२; ८,६,१[२]; २; २,२, १२, ४†; ४,५,१; ३, १,४,४[f]; ९,४; ४, १,२, ५‡[g]; १०,१†; ७,१४,४[c]; ५,५,१०, ६; मै १,६, १†; १०, ४, २०; २, ७,२‡[g],७[२];†;‡[d]; †४,११, २;१२,३;४; १३,५[२]; १४,१$, †काठ २, १५; ४,१६;६,८[२]$; १०; ७,१२; ९, ७$; १२,१५; १६, ७[२]; १७$[e]; २१[२], १७, १८; २६,११, ३६, १४$; ४०, ६;१०[e]; क ४,७[२]; ८,१०; २५, ८; †कौ १, २१०; २, २७९; ८९२; ९७७; †जै १, २२, ७; ३,२३,१०; ४६, ४; ४,१३, ७; २३,८; शौ २, ५, ४[h]; ४, ३९, १०; ५, २९, १४; १८, ३, ४, १९, ६४, ३†; †२०, ६, ८; ११७, ३; पै २,७,१, ५, ५, ४, १०; ७, ६, ७, १९, २९, १४; २०, ४३, ६; जुषेथाम् ऋ १, ९३, ७, २, ३६, ⌊६; ८, ३५, ४⌋, ५, ७८, ⌊(७२, ३)३; ८, ३८,४⌋, ६, ६९, १, ४; ७,९३, १; ८, ३८, ६, तै १, १, १४, १†; २, ३,१४, ३†, ३, २,११, २†; ५, १, २; †मै ४, ११,१; १२, ५, १४, १८; काठ १२, १४†; शौ ५, ६, ८; जुषेथाम् ऋ ४, ५७, ५; ५, ५१, ६; ७, ७०, ⌊७; ७१, ६; ७३, ३⌋, ८, ३५, ५;६[२]; ३८,५; खिसा ३२, १; काठ १३, १५†; शौ ३, १५, ४[b]; १७, ७†, पै ६, ११, १०; †जुषध्वम् ऋ ५, ५५, १०; १०, १५, ४; मा १९,५५; का २१, ४, ५; तै २, ६, १२, २; मै ४, १०, ६; काठ ८, १७, २१, १४; शौ १८, १, ५१; †जुषध्वम् ऋ १, १३९, ११[i]; ५, ५८, ३; ७, ५६, १४, १०, ५३, ४; मा ७, १९[i] का ७, ८, १[i]; तै १, ४, १०, १[i], ४, ३, १३, ६[i]; मै १, ३,१३[i]; ४,१०,५; ११,२; काठ ४, ५[i]; २१, १३; क ३, ४[i]; शौ ११, १२, १४$; १९, २७, ११[i]-१३[i]; पै १,९७,१$;१०,८, १-३; २०, ३०,४[i]; अजुषत ऋ २,३७,४; तै २,६,९,६; मै ४, १३, ९[४]; †अजुषत् ऋ ८, ७५, १४, तै २, ६, ११, ३; मै ४, ११, ६; अजुषेताम् मै ४, १३, ९; अजुषन्त ऋ ४, ३३, ९; मा ४,१; का ४,१,१, तै १, २, ३, ३; ३, १, १, ४, मै २,१३,२२; ४, १३, ९; काठ १, ९; २, ४;

[a]) पाभे. क्रुते पृ १३८२ *h* टि. द्र. ।
[b]) सपा. जुषन्ताम्<>जुषेथाम् इति पाभे. ।
[c]) सपा. जुषस्व (तैब्रा २, ४,३, ३ च)<>शृणोतु इति पाभे. ।
[d]) सपा. ऋ ८,१०२,२१ विशिष्टः पाभे. ।
[e]) =सपा. माश ७, ५,२,३२ । तै ४, २,१०,१ मै २, ७,१७ तु विशिष्टः पाभे. ।
[f]) सपा. जुषस्व<>वद (माश्रौ १,८, ४, २५ च) इति पाभे. ।
[g]) सपा. जुषस्व<>जुषेत (माश ६,३, ३, २० च) <>जुषेथाः इति पाभे. ।
[h]) सपा. आश्रौ ६,३,१ विशिष्टः पाभे. ।
[i]) पाभे. क्रुते पृ १३८२ *l* टि. द्र. ।

४०,१२; क १,९;१६; अजुषून्[a] ऋ १, ७१, १; अजुषध्वम् ऋ १०, ९४, १०; अजुषे शौ ६, ६१, ३; पै १९, १४, ९; जुषेत ऋ १, १२१, ६; शौ २०, ७२, ३†; ‡जुषेत ऋ २, १०,५[b]; ७, ८६,२; मा ११, २४[b]; का १२, २, १३[b]; शौ ७, ४९, २§[c]; जुषेरत[d] ऋ १, १३६, ४; १०, ६५, १४; ‡जुषेथाः[b] काठ १६, २;१९,३; क ३०,१.

जुजुषे ऋ ४, २२,१; १०, ६१, २५; जुजुषे ऋ ५,३९, ४[e]; जुजोष ऋ ६,१४,१; खि २,९, २; मै ४,१०,२†; शौ २, २६, १; जुजोष ऋ ४, २३-२४, ५; २५, १; मै २, १०, २‡[f]; काठ २०,१४†; पै २,१२,१; जुजुषुः ऋ ९, ७७, ३; †जुजुषुः ऋ १, १५२, ५; १६५, २; मै ४,११, ३; काठ ९, १८; †जोषिषत् ऋ २, ३५, १; मै ४, १२,४; काठ १२,१५; जोषि ऋ २, ३७,६[g]; कौ २, ८५३‡[g]; जोषि ऋ ४, ९,७.

¶जोषयते मै ३, ८, ३[h]; जोषयेते ऋ १, ९५, ६; पै ८, १४, ६; जोषयन्ते तै ३,१, १,४¶; जोषयन्ते ऋ १, ८३, २; शौ २०,२५,२†; जोषयासे ऋ ३, ५२,[३(६२,८)४,३२,१६]; ५, ३,१०.

†जुजुषाण,णा– -णः ऋ १, ९१, [१०; १०,१५०,२]; २,३६,३; ४, ६, ४; ८, ६६, ८; मा २६, २४; मै ४, ११, ६; काठ २, १४; कौ २, १०४२; शौ १८, २,२१§; २०,९७,२; –णम् ऋ ७, २३, ३; मै ४, १०, ५; शौ २०,१२,३; –णा ऋ १, ११८, ७;२,३९,८;५,४३,११;७,६८, १; तै १,८, २२, २; मै ४,१०, १; काठ ४, १६; पै १, ९२, १$; –णाय ऋ ५, ४३, ५; –णासः ऋ ४,३४,३.

जुजुष्वस्– -ष्वान् ऋ २, २०, ५; ८,६४,८.

†जुजोषत्– -षते ऋ ९, १०३, १; कौ १,५७३; जै १,५८,८.

जुष्[h]– जुषे मै ४, २, १०; पै १, ४५,२.

जुषमाण,णा– -णः ऋ ४, २३, १; शौ १९,३,१; –णाः पै २, ४०, १; –णौ मै ४,१४,६.

जुषाण,णा– -णः ऋ १, १३५, २; २,१४,९; ३, ३२, ५; ४३, ४; ४४, [१; ८, १३, १३]; ४,२३, १; ५८,८;५,५१,५;६,४७,२८; ७,७,२; १४,३; २४,४; २९,२; ९८, २; ८, ४४,८; ४८,[२; ९, ९७,११]; ६५,८; ७२,२; १०, ६,४; ६९,१०; १२२,२; १६०, २; १७९, ३; खि ५,७,४,१-३; मा ३, १०[२]; ५, ३५; १०,२९; १७, ९६†; २०, ३९; २१,४०; २९,५४†; का ३, २, ३; ४; ५, ९,१; ६,३,७; ११,१, ४; ८,६; १९,१,९†; २२,४,४; २३,४, १२; तै १,३, ४, १; १४, ४[i]; ८, १,१; ३,३,८, १[२]; ४,६,२, ५‡[j]; ६‡[k]; ६, ६†; ६,३,२,२; मै १,२,१३; ८,६[I]; १०,२; २, १०, २‡[j]; ३,११, २; १६,३†; ४,१४,९; काठ ३, १; ८,१७†; ९,५; १८,२‡[j]; २६, २[३]; ३४, १९; ३८,६; ४०,७†; ४६,१†; क २,८; ८,८; २८, २‡[j]; ४०, ५[१]; ४८, १; कौ २, ३७०†; जै ३, ३०, १३†; शौ ४, ३८, ५; ६, ८३, ४; १२५, ३†; ७,७६, १; १०९, १; ११४, ५; १०,६, ३५;†२०,८७,२; ९६,२; पै २, ५०,१; ५; ५१,१-३; ५; ४,९, ३?[m]; ४; ८,१३,८†; १५,११, ७†; १६, ४५, ४; ७१,६; १९, ५,१०; २०,३,६; ७,४; १८,६; –णा ऋ १, ११८,१०; ३, ५८,

[a]) रुडागमः (पा ७,१,८)।

[b]) पाभे. कृते पृ १३८३ *g* टि. द्र.।

[c]) पाभे. कृते पृ ११०९ *f* टि. द्र.।

[d]) झस्य रत्रादेशाऽभावः रुडागमश्च।

[e]) विशेषः पृ ९५९ *b* टि. द्र.।

[f]) पाभे. कृते पृ ६२३ *i* टि. द्र.।

[g]) सपा. ऋ ३,२४,४ विशिष्टः पाभे.।

[h]) त्रिप. [पै.]?, भाप. [मै.]। क्विबन्तम्।

[i]) सपा. जुषाणः (तैब्रा १,२,१,११ तैआ २, ५,१ आश्रौ २,१०,४ आपश्रौ १३,१९,१० च)<>वृणानः (माश्रौ २,५,४,२० च)<>वृधानः (माश १३,८, ४,९ शांगृ १,२५,७ च)<> आपमं २,२,१ आपगृ ४,१०,९ हिगृ १,३,५ गृणानः इति पाभे.।

[j]) सपा. जुषाणः<>वृधानः इति पाभे.।

[k]) सपा. ऋ १०,८१,६ विशिष्टः पाभे.।

[l]) सपा. काठ ६, ७ आपश्रौ ६, १४, १२ विशिष्टः पाभे.।

[m]) पाठे? ष्णाः इति शोधः (तु. सपा. शौ ७,१०९,२)।

७; ५,७५, ३; ७,३८, ४, ९५, [(६,६१,७)४]; ८, ५७, २; खि १,४, ३; मा ८,३७; १४, १[a]; २९,४; का ८, ११, २, १५,१, १[a]; ३१,१,४; तै १,८,२२,१[b]; ३,२, ५, १[२]; ५, १,११, २¶; मै २, ६, १; ८, १[a]; ३,१६, २; ४, ३, १¶, ११, २[b]; १४,७†; काठ ४, १६[b], १३, ५[c]; १५,१; १६, १२‡[c], १७, १[a]; ४६,२[d]; क २५, ३‡[c]; १०[a], कौ २, १०९५†; पै १९, ४८, ९; २०, ७, २[b]; –णाः ऋ १, १७१, २; ३,४३,२; खि ५, ६, ६; ७, १, १२; मा ८,१८; २०,४३; २८, ११; का ९, ३, ४; २२, ४, ८; ३०, १, ११; तै १, ४, ४४,२; ५,३,३[१०]; मै १,३,३८; ७,१[२]; ५[२]; ३, ११, १; ४,१०,३; १३, ५†; काठ ४,१२; ८, १४[२]; ९, ३[२]; १५,१३; २०,१५; ३८,६[२][f]; क ३, १०; ८, २[२]; ६[२]; शौ ७, ७७,३; १०२, ४; ११४, २; ९, २,८; पै २, ५०, ३; ४; ५१,४; १६, ७६, ७; २०, १२, १; २; –¶णेन तै २,६,२, २; मै ३,७, २; –णो ऋ७,६६,१९; मै २,८, १; शौ ७,३०,२[b]; पै २,५०,२.

१जुष्ट,ष्टा[g]– -ष्ट· ऋ १, ४४,२; ५, ४,५; १३,४; ९, ९,२, १३, ८; ७०, [८, १०८,१६]; ९७, १९; तै ३,१,१०,१[२]; मै १, ३, १[२]; †४, १०,२; ११, १; †काठ २, १४;१५; †कौ २,२८७; ५४४; ७५७; ११३१; †जै ३,२४, २; २८, ३; ४२, १०; ४, ११, ९; शौ ७, ७७, ९†; –ष्टम् ऋ १, ४४,४; ३, ५३,३; ५९, ५; ७, ९७,५; ८,४४,७; ८७, ३; ८९, ७; ९, ९७, २२; १०, ८८, १; १२५,५; मा १,१०[२];१३[२]; २, १[२h]; ६, ९[४]; ९, २[३],३;४;११, ६९; २२, ५[५]; २३, २; ४; का १,३,७[२]; ४,३[२]; २,१,१[२h]; ६, २,३[२]; १०, १, २; ३[२]; ४; ५, १२,७,४; २४,१,४[५]; २५,१-२, २; तै १,१,२,१; ४, २; ५, १; १२,२; ३,१०,१; ६, १२, २†; ७,१२,१[३]; ३,१,४,१¶; ३, ९, १; ५,१०,१; ४,१,९,२; ७,५, १६-१७,१, मै १,१,११[२h]; २, १४[१]; १५[२]; १६; १७[२]; ११,४[६]; २,३, ८[३i]; ७,७, ३, ९,२[२]$[i]; ६[४];¶[२]; १०, १[२]; ¶; १२, १[५]; १६; १७, ४, १, २[२],¶; १३[h]; काठ १, २; ३, २[i], ४, ३[२]; ८, १६; ३१, १०[४h]; †कौ १,५३७; २,७८१; जै १,५५,५†; शौ ४, ३०, ३†; –ष्टा मा ४, १७; का ४,६,१; तै १,२,४,१; ६,३,२; ६,१,७,२; मै १,२,४, ३,७,५; काठ २, ५; –†ष्टाः ऋ १, १०, १२;१८२,६; ५, ३३, १०; मा ५,२९; का ५,७,५, तै १,३,१, २; मै १, २,११; काठ २, १२; –ष्टात् मै १,४,१; –ष्टान् मै १, १,५; ६[२]; ४,१,५[२],¶; ६[२];¶[२]; –ष्टानि ऋ १,७३, [१० (४, २, २०)], मै ४, १४,१५†; –ष्टाम् ऋ १, ३३, ३, ४, २९, ३; खि ४,२,१२; मा २, १, का २, १, १; तै ६, १, ७, ३¶; मै ३, ७, ५¶; ४, ९, २; –ष्टासः ऋ ४, ३७,२.

जुष्ट-तम– -†मः ऋ १, १६३, १३; मा २९, २४; का ३१, ३, १३; तै ४, ६,७, ५; काठ ४६, ३; –मम् मा १,८; ९, २[१]; ३; ४; का १,३,५; १०, १,२; ३[२]; ४; ५, तै १, १,४,१; मै १, १, ५; ४,१,५[२],¶; काठ १, ४; क १, ४; पै १६, ७०, २; –मासः ऋ १, ८७,१.

जुष्ट-तर,रा– -रस्य ऋ ८, ९६, ११; –रा मै १, ४,१; काठ ५, ३; ३२, ३; –राम् काठ ३२, ३¶.

२जुष्ट,ष्टा– -ष्टः ऋ ९, ४४, २; खिसा ३३, १७; –ष्टा शौ २, ३६,१; ४, –ष्टाम् शौ ५,७,४.

---

a) सपा. जुषाणा (माश ८,२,१,४ च)<>पुरस्तात् इति पाभे.।

b) सपा. जुषाणा (आश्रौ २,८,३ शाश्रौ २,४,३ च) <>जुषाणौ इति पाभे.।

c) सपा. जुषाणा<>तोशमाना इति पाभे., ऋ ४, ५७,८ विशिष्टः पाभे. च।

d) °ण इति SI. भ्रान्तः।

e) सकृत् काठ ८,१४; ९,३ विशिष्टः पाभे.।

f) जू° इति पाठे? यनि. शोधः (तु. SI. सात. च)।

g) वैकल्पिक आद्युदात्तः (पा ६,१,२०९)।

h) =सपा. माश १,३,२,२। तै १,१,११,१ तैब्रा ३, ३,६,२ तु विशिष्टः पाभे.।

i) सपा. मा ५,४२ का ५,१०, ३ तै १,३,५, १; ६, ३,३,१ माश ३,६,४,७ आपश्रौ ७,२,२ विशिष्टः पाभे.।

j) सपा. जुष्टम् (आपश्रौ १९,२,९ च)<>जुष्टाम् इति पाभे.।

३जुष्ट,ष्टा[a]– -ष्टः पै २०, ५१, ७†; -ष्टम् काठ १, ४;५;८;११[2b];३, ५; १४, ३[2]; १६, ७; १७, १८; २५, ३¶; २६, ३[2c]; ¶; ३१, १[2]; ¶; ३[2]; ¶; ४[2]; ¶; ७[2];¶; ३७, १८; ४५, ११-१३; क १, २;४;५;८; ११[2b]; २,९[c]; १२; ३८, ६¶; ४१, १[2c]; ¶; ६[2]; ¶; ४७, १[2]; ¶; ३[2]; ¶; ४[2];¶; १०[4b];¶; पै १९, ४२, ७; -ष्टा काठ २४, ३; क १, १७; ३७,४; पै २, २१, १; ४; -ष्टात् काठ ५, ३; ३२, ३[2];¶; -ष्टाम् काठ १,९;३,६;१२,९[2d]; २४, ३¶; क १, ९; २,१३;३७, ४¶;-¶ष्टे काठ२५,३; क३८,६.

जुष्टि– -ष्टयः ऋ १, १०, १२; मा ५,२९; का ५, ७, ५; तै १, ३, १, २; मै १, २, ११; काठ २, १२; -ष्टिः तै १,६,३,२; -ष्टिम् ऋ १०,११४,१; तै १, ६,३,१; ३; काठ ५, २; ३२, २; शौ ४, २४,५; पै ४, ३९, ५; -ष्टी ऋ ७, २३,४; -ष्टे तै १, ६,३,१; मै ४,२,५; काठ ५, २;३२,२.

जुष्ट्वी[e] ऋ १, ११८, ५; ८, ६२, ६; ९, ९७,१६.

जोष– -षम् ऋ १, ७७, ५; ११२, १०; २, २१,३; ३०,२; ३७,१; ४,२७,२; ५, ३३,२; ६,२३,८; ६४,५; ६६,४; ७, ४३, ४; ८, ११, २८; ९४, ६; ९, ७२, ३; १०,९६,७; मा २, १७; का २, ४,५; तै १,१,१३,२; मै ४, १, १४; काठ १, १२; क १, १२; कौ २, ११३७†; शौ २०, ३१, २†; -षे ऋ १,१२०,१.

जोष-वाक[f]– -कम् ऋ ६,५९,४.

१जोष्टृ– -ष्टे[g] मा १७, ५६; का १८, ५,७; तै ४, ६,३,२; काठ १८,३; क २८,३.

जोष्ट्री– -ष्ट्री खि ५, ५, ४; ७, ३, ४; मा २१, ५१; २८, १५; ३८; का २३,६,४; ३०, २, ४; ४,४; मै ३, १०,९¶; ३, ११, ५; ४, १०, ३; १३, ८[2]; काठ १९, १३; २०, १५; ३६, ३¶; -ष्ट्रीभ्याम् मा २१, ५१; का २३,६,४; मै ३, ११,५.

२जोष्टृ– -ष्टारः ऋ ४, ४१, ९; -ष्टारम् खि ५, ७, १, ११; मा २८, १०; का ३०, १, १०; मै ४,१३,२; काठ १५, १३.

जो(ष्य>)ष्या[h]– -ष्या ऋ १, १७३,८.

१जुष्ट–, २जुष्ट–, √जुष् द्र.

?जुष्टपूर्तन पै १७,२९,८.

?जुष्टरः[i] पै २०,५६,१०.

?जुष्टहान्[j] पै १६, ७६,२.

?जुह्वः[k] खि २,१४,६.

?जुहुनि पै १३,५,३.

जुहुराण– √हृ द्र.

जुहू[1]– -०हु तै १,१,१२,१; मै ४,१, १४; काठ ३१,१०; शौ १८,४, ६; -०हु काठ १,११;१२; ३१, ११; १४; क १, ११;१२; ४७, १०; ११; -हूः मा २, ६; का २,१,८; तै १,१,११,२; २, ५, ९, ३[2];५¶; ¶३, ५, ७,१; २[2]; ३; मै १, १,१२; ४, १३¶; ३, १,१[2]¶; ४,१,११¶; १२[2];१३; ¶काठ १८,१९; ३१, ९[2]; १३; ¶क २९,७; ४७, ९[2]; शौ १८, ४,५; पै १७, २९,१०; -हूभिः ऋ १,५८,४; ५,१,३; १०,२१, ३; कौ २, १०९८†; -¶हूम् मै ३, १,१[m]; काठ ३१, ९; १३[2]; क २९, ७[m]; ४७,९; -ह्वः ऋ १,५८,७; १४५,३; ६,६६,१०; ८, ४३,१०; ४४, ५; मै १, ६, १[2]; ४, १४,११; काठ ७,१२[2]; क ६, २; कौ २, ८१२; जै ४, १३, ७; पै २, ३९, ६; -ह्वम् ऋ १०,६,५; १०९, ५; खि ३, १०[2], १९; ¶मै ४, १, ११[2]; १२[2]; काठ १८,१९¶[m]; शौ ५, १७, ५†; पै ९, १५, ५†; -ह्वा ऋ १, ६१,५;७६,५; २, १०,६; २७,१; ३,२१,३; ४,४, २; ६, ११, २; ७,३,४; १०,६,

---

a) स्वराऽभावात् पृथङ् निर्देशः।
b) पामे. क्ते पृ १३८५ *h* टि. द्र.।
c) पामे. क्ते पृ १३८५ *i* टि. द्र.।
d) पामे. क्ते पृ १३८५ *j* टि. द्र.।
e) क्त्वः ईकारान्तादेशः (पा ७,१,४९)।
f) माप. [प्रीणयितृ-वचन- (तु. स्क. [ऋ.], GW. GBV.; वैतु. या [५, २२] प्रमृ. =अविज्ञात- इति, सा. =व्यतिकर- इति)]। उस. घञन्तम्।
g) सपा. जोष्ट्रे (माश ९, २, ३,१० च) <>द्वेष्ट्रे इति पाभे.।
h) व्यु. क्ते पृ ६७ *a* टि. द्र.।
i) पाठे? दुस्तरः इति शोधः।
j) पाठः?। सपा. शौ ९, २,२ स्तुत्वा इति पाभे.।
k) पाठः?। BC., या [१४, ३१], खिसा १५, ६ जहुः? इति।
l) नाप. (स्रुच्-)। व्यु.?। <√ह्वे [मै ३,१, १]) वा <√हु [पाम ३,२;१७८] वा।
m) सपा. जुहूम् <> जुह्वम् इति पाभे.।

४,११५,२; मा १३,१०; ३४, ५४; का १४, १, १०; ३३, २, १७; तै १,२, १४,१; मै २, ७, १५; ३,१,१²¶; काठ १६, १२; १६,१५; १८,१९¶; क २५,६; २९,७¶; शौ २०,३५,५;–¶ह्वां मै ३, १, १; ४, १, ११; काठ १८,१९, क २९, ७; –¶ह्वाम् मै ३, १, १; ८, १, ४,१, १२; काठ ३१,५;१३; क ४७,५.

¶जुह्व-स्व– -स्वम् मै ३,१,१; काठ १८,१९; क २९,७.

जुहूमग्नीय^a– मैपुष्पि ३,१.

जुह्वा(ह्व-आ)स्य^b– -स्यः ऋ १, १२, ६; तै १, ४, ४६, ३; ३, ५,११, ५; मै ४, १०, २; काठ १५, १२; ३४, १९; कौ २, १९४; जै ३,१८,१.

जुह्वत्–, जुह्वान– √हु (दाना॰) द्र.

√जू, जू–, जूजुवस्–, जूजुवान्–, जूत–, जूति– √जु द्र.

जूर्ण,र्णा– √जृ (वयोहानौ) द्र.

१जूर्णि^c– -र्णिः ऋ १, १२९, ८; ७, ३९,१;८,७२,९.

जूर्णि(न्>)नी– -नी ऋ ६, ६३, [(४,६,३)४].

२जूर्णि– √जृ द्र.

३जू(र्णि>)र्णी^d– -र्णि शौ २, २४, ५; पै २,४२,५.

जूर्य– √जृ (वयोहानौ) द्र.

?जूर्यः^e खि ५,१५,८.

जूर्यत्– √जृ (वयोहानौ) द्र.

√जूर्व्

जूर्वत्– -र्वन् ऋ १, ११९,९^f.

√जृम्भ्

जृम्भि(त>)ता– -ताः रि ४, ५, २६^g.

√जृ (वयोहानौ), >जरि, जीर्, जुड्, जरन्ति ऋ ६,२४,७.

¶जीर्यति तै १,५,७, ३; मै १, ५, ६; काठ ७, ४; जीर्यति ¶तै १,५,७,३; मै १, ५, ६²¶; काठ ७,४¶; क ५,३²¶; शौ १०,८, ३२; जीर्यन्तो पै ११, ७, १०; ¶जीर्यन्ति तै ५, ३, १,२; काठ २०,१०; क ३१,१२.

जूर्यति ऋ १,१२८, २; जूर्यन्ति ऋ १,११७, ४; अजूर्यन् ऋ १, १५२,२.

जुरतम् ऋ १,१८२,३.

जजार शौ १०, ८, २६; पै १६, १०३,३, जारिषुः ऋ १, १२५, ७; १३९, ८²; शौ २०, ६७, २²†.

जरयसि तै ४, ३,११,५^h; जरय मै २,१३,१०^h; काठ ३९,१०^h.

अजीजरत् पै ११, २,१.

†जर^i– -राय ऋ १, १६४,११; २, ३४, १०; शौ ९, १४, १३; पै १६, ६७,१.

१जरण^j– -णा ऋ ४, ३३, ३; १०, ४०,३.

२जरण^k–

√१जरण्य

जरण्या^l– -ण्यया ऋ १, ११९,७.

२जरणा^m– -णाम् ऋ ७, ३०, ४; १०,३७,६;३९,८.

१जरत्^n– -रत् शौ १०, ८, ६; पै १६, १०१, ६; -रत. ऋ १०, ३४, ३; -रतोः ऋ ८,७३,११; -रन्तम् ऋ १,११७,१३; -रन्ता ऋ १,१६१,७.

जरती– -¶ती तै ७, १, ६, ४; काठ २४, १; क ३७, २; -तीः शौ १४, २,२९^o; पै.१८, ९,९; -तीभिः ऋ ९, ११२,२; -तीम् तै ७,१,६,४²¶; शौ १२, २,५४; पै १७,३५,२.

जरतः-कर्ण^p– -र्णम् ऋ १०, ८०, ३.

---

^a) नाप. (प्रपाठक-विशेष-)। जुहूम् अग्न- + छः>ईयः प्र. (पा ५,२,५९)।

^b) विप. (अग्नि-)। बस.। पपा. पूप. ह्रस्वः? (तु. GW.)।

^c) बपा.। नाप.। व्यु.?। <√जू वा √हु वा √ह्रु वेति या [६,४], <√ज्वर् इति (पाउ ४,४८)।

^d) व्यप. (राक्षसी-विशेष-)। व्यु ?।

^e) पाठ• ?। सपा. शौ २०,१३०,१० सूर्यम् इति पाभे.।

^f) सपा. विश्वानि जूर्वन् <> विश्वा निजूर्वन् [तु. पपा.] इति पाभे.। ^g) सपा. खिसा २९,२६ °ता इति पाभे.।

^h) सपा. जरयसि (पावृ ३,२,५ च)<>जरय इति पाभे.। ^i) भावे अपि प्र.

^j) विप (पितृ-, अश्विन्- [तु. सा. प्रमृ.; वैतु. वें. विप. काप्या- इति])। कर्तरि युच् प्र. (पा ३,२,१४८)।

^k) भाप.। ^l) =१जरा- (तु. वें. GW. प्रमृ, वैतु. सा. तद्धितान्तं प्राति.)।

^m) =१जरा-। स्त्री. भावे युच् प्र. उसं. (पा ३,३,१०७)।

^n) विप. (अश्व-, अग्नि-, च्यवान-)। अतृन् प्र. (पा ३, २,१०४ [वैतु. सा. ऋ १, ११७, १३ इत्यत्र शत्रन्तं प्राति.])।

^o) तु. RW. WI.; वैतु. जरतीः इति शंपा. सात.?।

^p) व्यप. (ऋषि-विशेष-)। उभयपदप्रकृतिस्वरः उसं. (पा ६, २,१४०), प. अलुक् च।

१जुरद्-अष्टि[a]– -ष्टिः[b] तै २, ३, १०, ३; ११, ५; मै २, ३, ४; –ष्टिम् तै २,३,११,५¶.

२जरत्[c]–

२जरद्-अष्टि[a]– -ष्टिः ऋ १०, ८५, ३६; खि ४, ६, ८[d]; मा ३४, ५२[d]; का ३३, २, १५[d]; काठ[b] ११,७; ८; ३६, १५; शौ २,२८,५[b]; ८,२,१;५,१९;२१[d]; १४, १, ५०†; १७, १, २७; पै १६,२८,८; १८,५,६†; –ष्टिम् ऋ ७, ३७, ७; शौ ५, ३०, ५; ८[e]; १२, १,२२: १४, १, ४९; १८, ३, १०; १२; –ष्टी शौ ९, ३,९.

३जरत्–

?जरत्-कर्नी[f]– -र्न्याम् खि २, १,९[g].

?जरत्-कारु[h]– -रुणा खि २, १,९.

३जरद्-अष्टि– -ष्टिः पै ४, १०, ४; ९,१३,८[e]; १५,५,३[b]; १६, ३,१; २८,१०; १८,९,७; २२, १०; –ष्टिम् पै ३,३९,२; ७,३, ११; ९,१३,५; १७, ३, ३; ४, १०; १८, ५; ५; –ष्टी पै १६. ३९,९; –ष्टीम्[i] पै १९,२०,४.

?जरद्-द्विष्[j]– -द्विषम् ऋ ५, ८,२.

जरयत्– -यन् ऋ २,८,२, –यन्तम् ऋ २,१६,१.

जरयन्ती– -न्ती ऋ १, ४८,५; ९२,१०; ७,७५,५; पै १६,४७, ६; –न्तीः ऋ १,१७९,१[k].

जरस्[l]– -रसः ऋ ७, ७१, ५; ८, ६७, २०; शौ ५, ३०, १७; ६, १२२, १; ४; १०,२, ३०; ११, ५,७; पै २,६०,१; ३; ९, १२, २; १४, ७; १६,५१,५; ६२,१; ११४,५;१२५,५; १७,२९,१४; १५; –रसम् ऋ १,८९,९; १०, १८,६; मा २५,२२†; का २७, ११, ९†; मै ४, १२,४[m]; १४, २†; काठ ११,१३[m]; ३५,१†; शौ १,३०,३; २,१३,१[m]; १२, २, २४†; पै १५, ५,१[m]; १७, ३२, ५†; –रसा ऋ १०, ८६, ११; तै १, ७, १३, १†; मै ४, ३, ७¶; काठ ८, १७†; शौ ३, ३१,१;८,२,८;२०,१२६,११†; पै १६,३,९; –रसि शौ २, १०, ५; १२, ३, ६; १८, २, ५१; पै १७, ३६, ६; –रसे मै ४, १२, ४[n]; काठ ११,१३; शौ १, ३०, २; ३, ११, ६; ६,५,२; ७,५५, ४;१२,३,५५-६०;१४,१,४५[o]; १८,३,१०;१९,२४,२[p];३[p];३०, २; ३३,४[q]; पै १,१४,२; ६१, ५[r];६२,२;६९,३;२,३,३; ३,१, ३[r];१२,५,४; १३,११,२०;१५, ५, १; ९; १०;६,८; १७,४१, ५-१०;१८,५,२;२०,१०,५.

१जरा[s]– -रा मा १८,३; का १९, २,३; तै ४, ७, १, २; मै १,७, ५¶; २, ११, २; काठ ९, २¶; १८,७; क ८, ५¶; २८, ७; शौ ३, ११, ७; ११,१०,१९; १२, ३,५५-६०; १८,४,५०; पै १, ६१,५; १६, ८६, ९; १७,४१, ५-१०; –राम् ऋ १, १४०, ८; ५,४१, १७; तै ४, ३, ११, ५; काठ ३८,१४; ३९, १०; शौ ८,

---

[a]) विप. (अजमान-)। बस.।

[b]) सपा. जुरद्° <> जरुद्° <> जरद्° इति पाभे.।

[c]) अत् प्र. उसं. तत्स्वरश्चेति।

[d]) =सपा. आपमं २,१,३ आगृ १,१७,१० पागृ २, १,११ मागृ १,२१,६। शांगृ १,२८,१५ तु दीर्घायुः इति पाभे.। पृ ६८९ *a* टि. अपि द्र.।

[e]) सपा. जुरदष्टिम् <> जरदष्टिः इति पाभे.।

[f]) व्यप. स्त्री.। व्यु. ?। जरुत्क° इति?।

[g]) सपा. खिसा २,८ जरत्कार्वाम् इति पाभे.।

[h]) व्यप. (ऋषि-विशेष-)। बस. इति मभा. १, ४०,३-४। [i]) इकारदीर्घश्छान्दसः।

[j]) विप. (अग्नि-)। °रद्-वि° इति पपा.।

[k]) छन्दस्तः जार्° इति ORN. शोधः विमृश्यः।

[l]) भावे असिः प्र. उसं. (पाउ ४,२२२)। पाप्र. (७,२, १००) <१जरा– इति।

[m]) सपा. जरसम् (माश्रौ २,५,४,२० आपमं २,२,१ आपगृ ४,१०,९ हिगृ १,३,५ च) <> हविषः (तैब्रा १,२,१,११ तैआ २,५,१ आश्रौ २,१०,४ आपश्रौ १३, १९,१० च) <> हविषा (माश १३,८,४,९ शांगृ १, २५,७ च) इति पाभे.।

[n]) सपा. मा ३५,१७ का ३५,४,१५ विशिष्टः पाभे.।

[o]) =सपा. आपमं २,२,५ पागृ १,४,१३ मागृ १, १०,८; २२,३। मंत्रा १,१,५ हिगृ १,४,२ तु जरसा इति पाभे.।

[p]) सपा. हिगृ १,४,८ जरिमा इति पाभे.।

[q]) पाभे. कृते पृ ६८९ *a* टि. द्र.।

[r]) सपा. जरसे <> अजिरः इति पाभे.।

[s]) भावे स्त्री. अङ् प्र.।

२,११; १९, २४, ५; पै १५,६, २; १६, ४, १; –रायै शौ ३, ११,७[r].

जरा-मृत्यु[a]– -त्यु. खि ४, ६,५; शौ १९.२४,८; २६,१,३०,१[b]; पै १३,११,१९,१५,६,५;–त्युम् काठ ११,८¶, शौ २, १३, २[c]; २८,२;४, १९, २४,४[c]; पै १, १२,२; ३; १५, ६, १; १६,२; –त्यू पै १९,५३,१-३.

१जरिमन्[d]– -०मन् शौ २,२८,१[e]; पै १, १२, १, –मा ऋ १, ७१, १०; १७९, १; ४,१६, १३; ५, ४१, १५[f]; १०, ३२,८; ५९,४; शौ ३, ११, ८, पै १, ६१, १; –माणः ऋ १०, २७, २१; –माणम् ऋ १, ११६, २५; तै १,८,१०,२[g]; मै २, ६,१२, ४, ४, ६[2], ¶; काठ १५, ८, १७, १८†; –म्णः शौ ७, ५५, ५, १८,३,६२; पै १, ६१, ४; –म्णे ऋ १०, ८७, २१; शौ ८, ३, २०†, पै १, ६१, ३; १६, ७, १०†.

२जार[h]– -रम् ऋ १०,१०६,७.

जा(रि>)री[i]– -यैं तै ३,२,२, २.

जिर्वि[j]– -विंः शौ ८,१,६‡[k]; १४, १,२१‡[k]; पै १६,१,६; १८,२, १०‡[k,l].

जिवि[m]– -व्रयः ऋ ४, १९, २; ८, ४५, २०; –व्रिः ऋ १, १८०, ५[n]; –व्रिम् ऋ ८, ५१, २; खि ३, ३,२; –व्री ऋ १, ११०, ८; ४,३६,३; १०, ८५,२७[k]; –व्रे. ऋ १,७०,५.

जीर्ण,र्णा– -र्णः शौ १०, ८, २७; पै १६,१०३,४; –र्णाः तै १,५,४, १¶; –र्णान् पै १६, ६४, ३; –र्णाम् पै ६, २२, २४; –र्णे पै ९,४,४.

जीर्यत्– -र्यन्तः तै १,५,४,१¶.

जुजुर्वस्– -जुरुषः ऋ १,११६,१०; ५, ७४, ५; –जुर्वांसम् खि १, ५,७; –जुर्वान् ऋ १, ३७, ८; १५८,६; २, ४,५.

जुरत्– -रते ऋ ७, ६८, ६; –रताम् ऋ २,३४,१०.

जूर्ण,र्णा– -र्णः ऋ १,१८०,५; –र्णा ऋ १,१८४,३; पै १६, ४७, ६; –†र्णाम्[o] ऋ ९, ८६, ४४; कौ २, ९६५; जै ४, २०, १०; –†र्णायाम् ऋ १, ४६, ३; कौ २, १०८०.

जूर्य[p]– -र्यः ऋ ६, २,७.

जूर्यत्– -र्यत्सु ऋ ३, २३,१.

जूर्यन्ती– -न्त्यै ऋ १, ११७,७.

√जॄ[q], †जरते ऋ १, ५९, ७; १२७, १०; १८१,९; ७, ६८, ९; १०, ४५,१[r]; ६९, १; मा १२, १८[r]; का १३,२,१[r]; तै १, ३,१४,५[r]; ४, २,२,१[r]; †जरन्ते ऋ १, २, २; ४,४५,५;५१,८; ७,७२,४; ८, २,१२; १६; ८१,९; कौ १, १५७; २,६९; जै १,१७,३; ३, ७,७;४,२२,१; शौ २०, १८,१; †जरसे ऋ १, ९४,१४; पै १२, १, १४; जरसे ऋ ५, १५, ४[s]; जरेथे ऋ २,३९,१; १०,४०,३; †जरामहे ऋ २,२३,६; ३, ४१,

a) विप. । बस. पूप. प्रकृतिस्वरम् ।

b) °त्युशमम् इत्येवं समस्तम् इति सा. ।

c) सपा. मंत्रा १,१,६ आपमं २, २,६ हिगृ १,४,२ शतायुषम् इति पाभे. ।

d) भावे इमनिच् प्र. उसं. (पाउ ४,१४८) चित्स्वरश्च ।

e) सा. पक्षे <√जॄ ⌊शब्दे⌋ इति? ।

f) वैतु. सा. <√जॄ ⌊शब्दे⌋ इति ।

g) वैतु. भा. <√जॄ ⌊शब्दे⌋ इति, ⌊पक्षे⌋ जरितृ-> यनि. इति ।

h) विप. । =जरणशील- इति । व्यु ? ।

i) नाप.(⌊जीर्णा-⌋ रात्रि-) । कर्मणि इण् प्र. उसं. [पावा ३, ३, १०८ (तु. भा. सा.; वैतु. ?⌊J३५९⌋ <जार्यायै <जार्या- इति)] ।

j) =जिव्रि- । क्विन् प्र. (पाउ ४,५४) इति ।

k) सपा. जिर्विः <> जिव्री <> आपमं १,९,४ जीव्री इति पाभे । PW. BC. च जिव्रिः इति पठतः (तु. W.; वैतु. सा. प्रथमे स्थले अजि° इति) ।

l) चि° इति पाठे? यनि. शोधः (तु. पाभे) ।

m) विप. (⌊जीर्ण-⌋ सौम्य-, पितृ-प्रभृ.) । क्रिन् प्र. धा. रेफस्य वः [पाउ ५,४९ (तु. कैयटः ⌊पाम ८,२,७८⌋, सा. GW. प्रमृ.; वैतु. ⌊पक्षे⌋ सा. ऋ १, १८०,५ <√जि (जये) इति)] ।

n) =असहाय- इति ORN. ।

o) सपा. तैब्रा ३,१०,८,१ जीर्णाम् इति पाभे. ।

p) कर्तरि क्यप् प्र. उसं. (पा ३,१,११४) ।

q) =√गृ, गॄ ⌊शब्दे⌋ इति प्रायः, शब्दावबोधनयोरित्यर्थाभिः, =√चर् ⌊उपक्रमणे⌋ इति GW. ।

r) द्र. या ⌊४,२४⌋ भा. सा. PW. प्रमृ. । मारा ⌊६, ७, ४, ३⌋, वें., सा. ⌊पक्षे⌋ उ. च धा. जनने वृत्तिं, म. वयोहानौ इति च । पाभे. क्रते पृ १३४० n टि. इति ।

s) वैतु. सा. Gri. <√जॄ ⌊वयोहानौ⌋ इति ।

२जारयत्
जारयत्-मख[a]- -खः ऋ १०, १७२,२.
२जूर्णि[b]- -र्णिः ऋ १, १२७, १०.
जेतवे, जेतुम्, जेतृ-, जेत्व- √जि (जये) द्र.
जेन्य-,जेन्या-वसु- √जन् द्र.
?जेमन्-, २जेमन्-, जेष-, जेष्यत्- √जि (जये) द्र.
√जेह्
†जेहमान- -नम् ऋ १, ११०, ५; १६३,६; मा २९,१७; का ३१, ३, ६; तै ४,६,७,३, काठ ४६, ३; -नस्य ऋ १०, ३, ६, -नाः ऋ १०, १५, ९; मै ४, १०, ६; शौ १८,३,४७.
जैत्र-, जैत्रायण- √जि(जये) द्र.
?जैत्रायात् पै २,५५,१.
जैत्री- √जि (जये) द्र.
जैवातृक- √जीव् द्र.
जोगृ- √गृ,गृ (शब्दे) द्र.
जोष-, १ जोष्टृ-,२जोष्टृ-, जोष्ट्री-, जोष्या- √जुष् द्र.
?जोहनः[c] पै ६,९,९.
जोहुवत्-, जोहुवान-, जोहूत्र- √हे द्र.
√ज्ञा,>ज्ञा, जिज्ञास, †जानाति ऋ ४,४, ६; तै १,२,१४,३; मै ४, ११, ५; काठ ६, ११; पै १६, ३२, ६S[d]; जानते ऋ ३, ५७, ३;१०,७१,२; काठ ३४,१२¶; जानन्ति ऋ ३, ७, ५, जानन्ति ऋ ३, ३०, १३; क ४०,४¶[e]; जानीथ ऋ ८, १८, १५; जाने पै १९, ५०, १३; जानीम. शौ ८, ७, १८; जानीमः ऋ १०, ३४,४; पै १६, १३, ७; जानात् खि ३,२१,१[f], कौ २, १२१०; शौ ३, २, ६[g], पै ३, ५, ६[g]; जानत ऋ ८, ७२, १४; कौ २, ८३१†; जानन् मा १७, ७४[g]; का १८,४, १५[g]; जानन् कौ ३, ३,५‡[h], जै २,१,७‡[h]; जानाथ मा १८,६०[i]; का २०, ४, ३[i]; जानन्तु मा ३, ४२; का ३, ४, ६; काठ २६, १¶[e]; शौ ७, ६२,२;३; पै ३,२६,२;४, २०, ५७, ५, जानीहि शौ १०, १, २५; पै १६,३७,५, जानीतात्[j] शौ ९,५, १९; पै १६, ९९, ५; जानीध्वम् शौ ११,१,५; पै १६, ८९,५;जानीत शौ ६,१२३,२[j], जानीत मा १८, ५९; का २०, ४,२[k], तै ५,७,७,१, काठ ४०, १३[l]; शौ ६,१२३,१; जानीतात्[l] तै ५, ७, ७, १[l], अजानात् शौ ११, १०, १७; पै १६, ८६,७; †अजानाम् ऋ १, १६३, ६; मा २९,१७; का ३१,३, ६; तै ४, ६,७,२; काठ ४६,३; जानीथाः खि ४,५,३०.
जज्ञुः ऋ ७, ६२,४[m]; १०,२८, ७[m]; जज्ञुः[n] ऋ १, १५९,२, ज्ञेयाः ऋ २,१०,६.
अज्ञायि ऋ ६,६५,१.
जिज्ञासे शौ १४,१,५६; पै १८, ६,४.
जानत्- -नत[o] मा ३,४२; का ३, ४, ६; पै ३, २६, २; -नता ऋ ५, ५१, १५, -†नन् ऋ १, १४०,७; ३,२९,१०; ९,७०,६; ९६, ७; मा ३,१४, १२, ५२; १५, ५६; का ३, ३, ४; १३, ४, ८; १६, ६, ८; तै १, ५, ५, २; ४, २,४, ३; ७, १३, ५. मै १, ५-६, १, काठ २, ४, ६, ९; १६,११; १८,१८; क १,१६; कौ २, २९५, जै ३, २४, ११; शौ ३, २०, १; पै ३, ३४, १; §१९,३९, १३;४०,२, -नन्तः ऋ १०,१२३,४.
†जानती- -ती ऋ १, १०४, ५, १२३, ९; १२४, १; ३, ३१, ६, ५, ४५, २; मा ३३, ५९; का ३२,५,५; मै ४, ६, ४; काठ २७,९, -तीः ऋ १, १४०, ७;

---

a) विप. (उपःकाल-)। बस. (वैतु. वें. पूप <√जृ [वयोहानौ] इति)। शिष्टं पृ १३९० j टि. द्र.।
b) विप। कर्तरि निन् प्र. उसं. (पाउ ४,५२)।
c) पाठे? जङ्घनः इति शोधो विमृश्यः।
d) पाभे. कृते पृ ११९० d टि. द्र.।
e) सपा. जानन्ति <>जानन्तु इति पाभे.।
f) जा॰ इति स्वरे? यनि. शोधः।
g) सपा. जानात् <>जानन् इति पाभे.।
h) सपा. जानन् <> विन्दन् इति पाभे.।
i) सपा. जानाथ (माश ९,५,१,४७ च) <>जानीत (माश्री २,५,५,२१ च) <>जानीतात् <>तैत्रा ३, ७,१३,३ जानीतात् इति पाभे.।
j) मपु१ रूपं भवति। k) सात. जानीथ इति।
l) मपु३ रूपं भवति।
m) तु. सा. प्रमृ; वैतु. GW. प्रथमे स्थले, वें. च द्वितीये स्थले <√जन् इति।
n) तु. वें. सा.; वैतु. GW. <√जन् इति।
o) पाभे. कृते पृ १०२६ n टि. द्र.।

३,३१,४; ४,१, १६; कौ ३,३, ५; जै २,१,७.
जानान्,ना– -नाः मै १, ६, ३¶; शौ १२,३, ४०; पै १, ५९, १; १७,३९,१०.
ज्ञात्– -ताः तै ७,२, ४, २; –तात् शौ १९,१५, ६; पै ३, ३५, ६; –तेभ्यः खि ३,१६,१.
ज्ञाति[a]– -तयः ऋ ७,५५, ५; १०, ६६, १४; ८५, २८; †शौ ४, ५, ६; १४, १, २६; पै ४,६, ६†;१६,५; १८,२,५†; –¶तये काठ २८, ५; क ४४, ५; –ती ऋ १०,११७, ९; –तीः खि ४, ५, ३४[b]; –तीन् शौ १२, ९,६; पै १६,१४५,६.
ज्ञाति-त्व– -त्वम् पै ९,४,९.
ज्ञाति-मुख[c]– -खाः शौ १८, २,२८[d].
ज्ञाति-विद्– -वित् पै १, ३४, ३; –विदे पै १,३५,३.
ज्ञातृ– -तारम् शौ ६,३२, ३; ८,८, २१; पै १,२७,२;१६,३०,११.
ज्ञात्र[e]– -त्रम् मा १८, ७; का १९, ३, ३; तै ४, ७, ३, २;·७, २, ४, २; मै २,११,४; ४,२,८¶; काठ १८,८; क २८,८.
ज्ञात्वा पै २०,३४,८[f].
ज्ञान– -नम् खिसा ३३,२३; पै १९, ३५,१४?.
ज्ञास[g]– ज्ञासः[h] ऋ १,१०९,१.
ज्ञेय– -यम् खिसा ३३,११; १९.
?ज्ञानुरायांशुविह्वनस् पै ६,१४,६.
ज्ञु[i]–
†ज्ञु-बाध[j]– -बाधः ऋ ६, १, ६; मै ४,१३,६; काठ १८,२०.
ज्मन्[k]– ज्मन् ऋ ७,२१,६; ६०, २[l]; मा १७, ६[m]; का १८, १, ७[m]; तै ४,६,१, २[m]; ७,४, १५,१†; मै २,१०,१[m]; काठ १७,१७[m]; ४४,४†; क २८,१[m].
ज्मय[n]– -याः[o] ऋ ७,३९,३.
ज्मा[p]– †ज्मः ऋ १, १५७, १[q]; ४, ५०, १; ६, ६२, १; ८,१, १८; १०, ८९,१; ११; मै ४,१२,५; काठ ९, १९; कौ १, ५२; २, ११०८; जै १, ५, ८; शौ २०, ८८,१; ज्मा ऋ ६, ५२, १५[r]; काठ १३,१५†;२०,१५.
√ज्माय
ज्मायत्– -यन्तम् ऋ ८, ६८, ३; कौ २, ११२३†.
?ज्यसीय[s] पै ८,७,११.
√ज्या, >जिज्यास, जिनाति ऋ ५, ३४,५;९,५५,४; ¶मै १,६,१०; ८,७[t]; २,१, ३[२]; कौ २,३२८†; जै ३,२७,४†; शौ ६,१३४,३†; १३, ३,१; २५; जिनाति मै ४, ४, ५¶; ¶काठ २४, १[२]; २६, १; ¶क ३७,२[२]; ४०,४; पै ५, ३३,६[२]; जिनन्ति ऋ ४,२५,५; काठ २६, ९[२]¶; क ४१, ७[२]¶; जिनामि ऋ १०, २७,४; जिनाः मै १, ६, १०¶; ¶जिनीयात् तै ६, १,६,७; ७, ६; मै २, १, ३; जिनीयात् ¶तै ६, १,६,७; ७, ६; शौ १२, ४, १५; पै १६, १७,५.
¶ज्यास्यन्ति काठ २६, ९; क ४१,७.
जीयते प्रमृ. यद्र.
¶जिज्यासेत् मै २,१,३;८.

a) नाप.। क्तिन् प्र. उदात्तः उसं. (पा ३,३,९६)।
b) सपा. खिसा २९,३५ ज्ञातीन् इति पाभे.।
c) विप. (दस्यु-)। बस.। °मुख– इति शंपा. सात.?।
d) सपा. मा २,३० का २,७,२ विशिष्टः पाभे.।
e) नाप.। कर्मणि करणे वा त्रन् प्र. (तु. भा. सा. PW. प्रमृ.; वैतु. म. <ज्ञातृ– इति)।
f) सपा. ज्ञात्वा<>विष्वा इति पाभे.।
g) =ज्ञाति–। व्यु. एते पृ ६७ f टि. द. (वैतु. सा. असुन् प्र. इति)।
h) स्वरार्थं पृ ८४१ c टि. द्र.।
i) नाप. (जानु-)। व्यु.?। पाप्र. (५, ४,१२९;१३०) <ज्ञानु– इति।
j) विप.। उस. क्विबन्तम्।
k) नाप. (पृथिवी-)। व्यु.?। <√जम्, √जन्, √क्ष्मा इति वे. (निघ १,१); <√गम् इति GW.।
l) =१ (वैतु. वे. ज२ इति)।
m) सपा. ज्मन् (माश ९,१,२,२७ च) <> क्षान् (वैताश्री २९,१२ च) इति पाभे.।
n) विप. (वसु-)। तत्रभवीयः यः प्र. (तु. पपा. नापि-स्कं:, द्रु. या [१२,४३], वें. सा. ORN.; वैतु. PW. GW. <ज्म-या– [विजन्तम्] इति)।
o) स्क. [या.], WAG [१,३१४], [पक्षे] ORN. च यनि. ज्मन्–> ज्मया तस. अर्थे तृ१ इति?।
p) =क्ष्मा–, क्ष्मा–, ज्मन्-। व्यु.?।
q) पं१ रूपम् (तु. वें. GW. MW.; वैतु. सा. ष१ इति)।
r) तृ१ रूपम् (तु. GW.MW.; वैतु. सा. Gri. सप्त१ इति, स्क. विप. [देव-] इति च)।
s) पाठः?। असी-यम् इति शोधः।
t) सपा. जिनाति<>हन्ति इतिवा भे.। पृ ७८ क्वचित् √ज्या इत्यस्य संकेतितत्वरः नास्य. निर्देशो-नेहस्तद् च यनि. च भुक्ति इति च शोधः द्र.।

†जिज्यामन्– -मतः ऋ १०,१५२,५, तै ३,५,८,१; शौ १,२१,४; पै २,८८,५.

जिनत्– -नतः शौ ६,१३४,३;१२,५-६, ५; पै ५, ३३, ६; १६,१४०-१४१, ५; –नताम् शौ १२,१०,१०; पै १६,१४६,६.

जीत्– -तम् शौ १२, १०, ११; पै ८,१५,९; १६,१४६,७; –तस्य शौ ५,१९,१३; –ताय शौ १२,१०,११; पै १६,१४६,७.

ज्यान– -नम् पै १०,११,१०

¶ज्यानि[a]– -न्या· मै २,२,१०; काठ १०,११.

१ज्या[b]– ज्यया ऋ १०,१६६,३; शौ १,१,३; पै १,६,३; ज्या तै ६,५,५,२¶; शौ ५,१८,८; पै ९,१८,३, †ज्या[c] ऋ ६,७५,३; मा २९,४०; का ३१,२,५; तै ४,६,६,२; मै ३,१६,३; काठ ४६,१; पै १५,१०,३; ज्याम् ऋ ४,२७,३; मा १६,९; का १७,१,९; तै ४,५,१,३; मै २,९,२; ४,५,९[२]¶; काठ १७, ११; क २७,१; शौ ४,४,७; ५,१३,६[d]; ६,४२,१[d], १०१,३; पै ४,२१,३[d]; ८,२,४[d]; १४,२,१३; १९,८,१०;१३,१२; २०,४९,९; †ज्यायाः ऋ ६,७५,१४; १०,५१,६; मा २९,५१; का ३१,२,६; तै ४,६,६,५; मै ३,१६,३; काठ ४६,१; पै §११,२,४; १३; १५,११,४.

ज्या(क>)का[e]– -†काः ऋ १०,१३३,[१-६]; तै १,७,१३,५; मै ४,१२,४; कौ २,११५१-११५३; जै ४,१,४-६; शौ २०,९५,२-४; –०के शौ १,२,२[f].

ज्या-कार[g]– -रम् मा ३०,७; का ३४,१,७.

ज्या-घोष– -षा· शौ ५,२१,९.

ज्या-पाश– -शैः शौ ११,१२,२२

?ज्या-वाज[h]– -जम् ऋ ३,५३,२४.

‡२ज्या[i]– ज्या[j] कौ १,३०७; जै १,३२,५.

ज्यायस्[k]– -यः ऋ ६,२६,७; ९,४८,५; ¶तै १,५,२,२; २,६,८,४, ६,६,११,५[२]; मै ४,१३,९[l]; †कौ १,२०३‡[l]; २,१८९; †जै १,२१,१०‡[l]; ३,१७,११; पै १९,२६,३; –†०यः[m] ऋ ७,३२,२४; कौ १,३०९; जै १,३२,७; –यसः ऋ १,२७,१३; मै ४,१४,१७; पै २,३०,५; ७,८,२,८; २०,३८,८; ९; –यसे मै २,९,६[n]; –¶यांसः तै २,६,६,१; ६,२,८,४; मै ३,४,६; –यांसम् ऋ ५,४४,८; ¶तै ५,६,८,२,७,२,५,५;७,१;५,४,१; ¶मै १,८,४,६,१०,१३; ३,३,२[१]; ४,८[२]; ८,२; ¶काठ २२,७; २८,४; ३०,३, ३६,७; ¶क ३५,१; ४४,४; ४६,६; –¶यांसि तै ६,६,११,५; मै ४,७,५[२], –यान् ऋ ३,३८,५; ४,३०,१[l], ६,३०,४; ७,२०,७; ८६,६; १०,५०,५[o]; ९०,३; मा ३१,३†; का ३५,१,३†; ¶तै २,३,६,२; ४,११,५; ¶मै १,८,६; ९,६; २,२,८[२], ४,२; ५[२]; ४,१४,१८†; ¶काठ १०,

a) भावे. निः प्र. (पावा ३,३,९४)।

b) नाप. [धनुर्गुण-]। व्यु.?। <√जि [जये], √ज्या [वयोहानौ], √जु>जावि इति या [९,१७]।

c) प्र१ रूपम् [तु निद्र–>-द्राः (ऋ ८,४८,१४, L [४४४]) प्रभृ.]। संधिकृतो विशेषः वैश. यद्र.। यद्वा यनि. <ज्युस्– इति।

d) =सपा. आपमं २,२२,१ वैताश्रौ २२,१३ कौसू ३६,२८। हिगृ १,१५,३ तु द्याम् इति पाभे.।

e) नाप.। स्वार्थे कुत्सार्थे वा कः प्र.।

f) पाभे. कृते पृ १००५ y टि. द्र.।

g) नाप.। उस. अण्णन्तम्।

h) विप. [अश्व-(वैतु. नाप. [धनुर्-] इतीव वें सा.?)]। बस.। यनि. संपा. पपा. च। ज्या° इति शोध इतीव तु PW. GW. OBN.?।

i) =स्तुति-। व्यु ?। <√जि (?) इति सा. BS. च।

j) तृ१ द्र. (तु. सपा. ऋ ८,१,२० गिरा इति पाभे., विव. भ.; वैतु. BS. ज्याम् इति)।

k) विप. (ओजस्-, भागधेय- प्रभृ.)। व्यु.?। पाप्र. ज्य–+ईयसुन् प्र. ईकारस्य चाऽऽकारादेशः (५,३,६१;६२; ६,४,१६०)। PW. GW. प्रभृ. <ज्या– ([कर्तरि] <√ज्या) इति।

l) सपा. ज्यायः<>ज्यायान् इति पाभे.।

m) सं१ रूपम् (तु. सा., [पक्षे] भ., PW.GW. प्रभृ.; वैतु. वें. विव. [पक्षे] भ. विप [धन-] इति कृत्वा न. द्वि१ इति)।

n) सपा. ज्यायसे<>ज्येष्ठाय इति पाभे.।

o) छन्दस्त: =जिया° (तु. सस्थ. टि. यज्ञ–वनस–> –नसः =वानसः)।

१०[२]; १२, ४[२]; १२; २४, १; ३८, ७†; क ३७, २¶; कौ ३, ४,६†; जै २,३,९†; शौ ९, २, १९-२४; १९,६,३†; पै २,२६, ३; ९,५,३†; १६, ७७,८; ७८, १-६.

ज्यायसी– -सीऽ-सी मै ३, ८, ३¶; -सीः मै ३, ४, ६¶; -¶स्या काठ २४, १; क ३७, २; -स्यै ऋ १,१२४,८.

ज्यायस्-तर– -रः खि ५,१५,१०.

ज्यायस्-वत्– -वन्तः शौ ३,३०, ५; पै ५,१९,५.

√ज्युत्[a], >ज्योति, ज्योतताम् मै २,१२,४[b].

ज्योतय शौ ७,१७,१[c].

ज्यो(तु>)ता[d]– -०ते० मा ८, ४३; का ९,६,२; काठ ८,१४.

ज्योतिस्(>ष्,प्)[f]– -तिः ऋ १, ३६, १९; ४८,[८; ७,८१, १]; ५०, १०[२g]; ५७, ३; ५९, २; ६९,१; ८६, १०; ९२,[४; ४, १०,२]; १७; ९३,४; १००, ८; ११३, १;१६; ११७, १७;[२१; ७,५,६]; १२४,१;(११३,७)३]; १८२,३; २,११, १८; २७,११; १४; ३, २६, ८; ३०, १४; ३१, ४; ३४, ४; ३९, ७; ८; ४, १, १४; १०, ३; १६, ४; २५, ३; ५१,१; ५,६३, ४;८०, २;६;६, ३,१;९, ४-६; ४४, [२३; १०, ५४,६];४७,८;७,३२, २६;३३, ८;१०; ७६, १;४;७७, १;७८, ३;७९,२; ८२,[१०; ८३, १०]; ९०,४;१०१,२; ८,६, ३०;१२, ३०; १६, १०; २४, २१; २५, १९;४८,३; ७३, १६; ८९, १; १०१, १२; ९, ४, [२(९, ९)]; २९,२; ३५,१; ६१, १६; १८; ६६, २४; ८६, १०[h]; ९२, ५; ९४, ५; ९७, ४१; १०७, २६; ११३,७; १०,१२,७; ३५,१;५; ३६,३;३७,८;४३,४; ८;५५,२; ५६, २; ६७, ४;१०; ६८, ११; १०७, १; ११०, ७; १३६, १; १३९, १; १५६, ४; १७०, २; १८५,३[i]; खि ४, ९,१; ११,३; ४;१३; ५, ३,५;५,८; मा २,९; ३,९[c]; ३३†[i]; ५, ३५; ६, २१[j]; २३; ८, ५२[२]; ‡[k]; ११,१; ३; ११;५४; १२, ७३; १३, २४[३]; १४, १४; १७; १५, ४६†;५८; १७, ५८†; ६७; १८, १; २९; ५०[१]; १९,९३; २०, २१†;२३; ३०; ४२; २१, ३४; ५२; २२, ३३; २३, ४७;४८; २७, १०†; २९, ७;३२†; ३३, ४०†;३४, १;३; ३५,१४†;३८, १६;२४†; का २,२,५; ३,११[m]; ३,२,१[२]; २[२]; ३, २५†[l]; ५, ९,१; ६, ५, २[l]; ८, ४; ९,६, ४[२];‡[k]; १२, १,१;३; ११;५,५; १३, ५,१२; १४,२,९[२]; १०;१५,४,३;५,१; १६,५,२८†; ७,१; १८,५,९†; ६, ३; १९, २,१; ९, ३; २०, २,१३[i]; २१,६,१४; २२, १, ६†; २,७†; ४, ७; २३, ४,६; ६,५; २४,२०,१; २५,९,३;४; २९,१,१०†; ३१, १,७;४,८†; ३२,३,११†; ३३, १, १; ३५, ४,१३†; ३८,३,२;५,७; तै १, १,४,२[n];१०,३[२]; १२,१; २,७, १; ३,४,२[n]; ४,१, २;५,३,२[m]; ९, ५¶;१०,२[m];६,३, ३[m]; २, १, ११, ६†; २, ४, ८[२]; ५,८, ४¶; ¶६,२, ३;४[२]; ३, २, ५, ४†; ६,१;३,५,५¶; ४,३,६¶; ५,९,२¶; ४,१,१, १[२];४;५,२; ७, ४[२]†;२,५,२;९,५[३];३,६,२; ४,४,८†;६,१[३];६, ३,३†;५,१; ७, १,१; ¶५, १,४, १;८, ६[५];

a) √द्युत् इत्यस्य यावि. (तु. उ. म. [मा ८,४३])।
b) सपा. ज्योतताम् <> दीप्यताम् (तैब्रा २, ४, ६,१२ च) <> द्योतताम् (माश ८,६,३,२३ च) इति पाभे.। c) सपा. ज्योतय <> वर्धय इति पाभे.।
d) नाप. (अध्यायान-विशेष-)। कर्तरि क्त प्र. (तु. सा. उ. म. PW.; वैतु. GW. <ज्योति- इति)।
e) सपा. ज्योते (सं१) <> ज्योतिः (सं१) <> देवत्ते (सं१) इति पाभे.।
f) नाप., नाव. न। इसिन् प्र. (पाउ २,११०)।
g) सपा. महत् ज्योतिः (काश्री २,१२,१० च) <> महः (काश १,२,९,२,८; १४,३,१,२८ काश्री २,१२,१० च) इति पाभे.।
h) =सपा. सा १२,७,१। आपश्री २०,१३,४ तु आयुः इति पाभे.। i) पाभे. कृते पृ १३२४ o टि. द्र.।
j) सपा. ज्योतिः (माश ३,७,१, ३२ च) <> आर्चिः (आपश्री ७,२७,४ च) इति पाभे.।
k) सपा. ऋ ८,४८,३ विशिष्टः पाभे.।
l) सपा. ज्योतिः (माश ९,४,२,२२ च) <> अर्चिः इति पाभे.। m) पाभे. कृते पृ १३८१ n टि. द्र.।
n) =सपा. तैब्रा ३,३,४,७ आपश्री १,१८,४;११,१८, २। मा १, ११ का १, ३, ८ माश १, १, २, २१ तु पाठऽभावः।

†; ११,३,२,१, ५;२,३; ५;९, १[४], ३,२, ३[४],४, १, ३[२]; ५,३, ३[३], ७,५, २[२],६,२[२]$; ९, ४[२]; ६,१,१०,४[२], ४, ४,२; ५, ४, १[२]¶, ¶६,१,५[२]; ८,३,४,¶७, १,१,१[२], २,१[४], २, ४,२[२]; ६, २[२];३,५,२[२]; ६,१[२], ७, २[२];९, २[२]; ४,१,१[२], २,२; ५;३,२;४, २[२];६,१,२;१०,२, ११, १; २; ५,१,३;५[२];७,४[२];†; मै १, १, ५[a]; ११, १३; २, १३[a]; १४[b]; ३,३,४, ३;७;६,१,२[2c]; ६; ७; १०[४]; ७, १[d],८,१[२],५[२], ६[२]¶; २,२,३¶; ७,१[२];५,१२[२];१५[२]; १६[१०];८, ३; ९, १०[२],१०,५†; ६; ११, २, १२, ५[२]†[e]; ३,१, १[२];¶; २,४; ६¶; ७¶; ९[२]¶; ¶३,१;४;८$; ९[२], ९,१[2a],¶; ४[b]; ११,१;२; ५;९; १६,२;४, १, ५[2a],¶; ८[२]¶; २,४¶,११, ५,४;६,८¶; ८,३¶; ९[d]; ९,३; १०[२]; २१[2f]; २२[2f]; २७[२]†[e]; १०, २[२]‡[g], १२, १†;१३,३†; १४,१४[२]†;१५†,१७; काठ १, ४[a], १०; १२, २, १४[२]†; ३, १[२];१०; ५,४; ६, १[२], ¶;५[४]; ७[२]; ¶; ७,२†[h];१४;¶८, ४[२]; ९; १५, ११[२]; १६, १, ५; १२[२]; १६[२]; २०†, १७, ३; १०[२]; १८,३†. ४;७, १६[२]†[e]; १९[२], ¶१९, ४[२]; ५;१२; २०, ७[२]¶; ११[५]; १४†, २१, ३¶; २२,१[२]; †[e]; ¶; २८,२[२]¶;३१, ६[२]¶;११[२],¶; ३२,५¶; ¶३३, ३[२]; ७[२],†; ३४, ६[१०]¶; १९[d]; ३५,३;३८,३;५[२]†[e],६;३९,३[२]; ४०, ६[६];९[1]; ४६,२; क १,१०; १२; २, ८[2a]; १७, ४, ४[४]; ६[२];¶, ५,२†[h], ६,४,९[२]¶; ७, ५¶;८,२, २५,३[२]; २६,२, ९[२]; २८,३†, ४;७;२९,४[२]†[e]; ७[२]; ३०,२[२]¶; ३१,२¶,९[२]¶;१३[५]; १८¶; ४४, २[२]¶; ४७, ६[२]¶; ११[२];¶; ४८, १[d], ४, †कौ १, २०; ५४;२५८; २५९; ३०३, ४५८$, ४८४, ५४२; २,१०१; २३९,२४१;३८१[j],३९८;६०५, ८०४-८०६, ८८०; १०८६, १०९९; १११६; ११२९; ११३९; ११८१[६]; ३,३,१२‡[k]; †जै १, २, १०; ५, १०; १२, १०$; २७, ६; ७, ३२,१; ४८, २$;५०,८; ५५,९; २,२,७‡[k]; ३,१०,३; २१, ४, ६; ३१, १[l]; १८; ४९, २; ४, २, १०; ३,१; ३; ५, ३; ८,५, १७,९; २२,२, ३०,६; शौ १, ९, २; ३५,३†; २,११,५, ४, १४,३;१८,१; ९, १२, ७†; १३, ३; ६, ९२, ३; ७,२३, १; ५५, ७†; ८, १, ८; २१; २,२; ५,१७; ६, १४; ९, ५,७;११;२६; १०,१,१६; ११, १,२८;१२,१,१५; ३,५०; १३, २,९; ३६; ३,११; १७; १६,२, ५; १८,१,३५†; ३,६४, ६७†; १९, १५, ४†; †२०, ११, ४; १५,३; १६,११;१७,४; ८;४६, १, ५८,४; ६५,३; ७७,४; ७९, १; ९१,४; १०; पै १, १९, २; ५७,५; ७०,१; ३;८३,३; ८६, १; २,४८,५; ३,३५,४†; ३८, ८; ४,२४, ७, ५,६, ८[२]; ९[२]†; २७, ८; २९, १, ३८,१†; १०, १०,१; १६,१,८; २,११; ३,२; २८, ७, ३६,६; ८०,६; ९१,८; ९२,७; ९७,७;८; ९८,६,१३२, १;१५२,७; १७,२,६; ४०,१०; १८, २१, ३; २४, ३; ७[l], १९, २३, ६; २४, १९; ३४, १३†; २०,४,१०;१०,२; ३[२]†[e]; ४०, ४,५८,२; —०ति- काठ ९,३[m]; क ८, ६[m]; —तिष ऋ १, २३; ५; २, २८, ७; ४,५०, ४; १०, ६६, २; मा २६, ६; का २८, ४-५, १; तै १,५,११,१; मै ३, ९,३¶,४,११,१;१२,१†, १४, ९†; काठ ४, १६; ११, १३†; ३५, ३; क ४८, ४; कौ २, १४४†; १०५८, जै ३, १४, ५; शौ ४, १, ५, १०, १; ६,

---

a) सपा. आपश्रौ १,१८,३; ११,१८,२ गोगृ ३,२,४१ विशिष्टः पाभे. । b) पाभे. कृते पृ १३९४ *j* टि. द्र. ।

c) सकृत् पाभे. कृते पृ १२९७ *d* टि. द्र. ।

d) पाभे. कृते पृ १३८१ *m* टि. द्र. ।

e) पाभे कृते पृ १३९४ *g* टि. द्र. ।

f) स्वर्णुज्योतिः इति पाठः? (तु. पपा.) स्वः नु ज्योतिः इति त्रिपदः शोधः (तु. सपा. ऋ ४,१०,३) ।

g) स्वर्णुज्योतिः इति पाठः? स्वः नु ज्योतिः इति त्रिपदः शोध (तु. पपा., सपा. ऋ ४, १०,३) ।

h) पाभे. कृते पृ १३३४ *o* टि. द्र. ।

i) सपा. ज्योतिः <> ज्योतिषाम् <> ज्योतिषे इति पाभे. ।

j) पाभे. कृते पृ १३९४ *h* टि. द्र. ।

k) पाभे. कृते पृ १२७२ *r* टि. द्र. ।

l) सपा. ज्योति <> स्वः. इति पाभे. ।

m) पाभे. कृते पृ १३९४ *e* टि. द्र. ।

३६, १; २०, ८८, ४†; पै ४, २५, १; ५, २, ६; १९, ४, १; –०तिषः तै ४, ४, ४,६‡[a]; कौ २, ३७३‡[a]; जै ३, ३०, १६‡[a]; –तिषा ऋ १, ३३, १०; ९१, २२;२,१७,४; २३,२; ३४,१२; ३,२,३; ४,१३,१; १४,३; ३८, [१०; १०, १७८,३];५२,६; ५, २, ९; १४, ४; ३१, ३; ८०,५; ६, ८, ३; ९,१; ७२,२; ७,७८, २;८०,२;८,९८,[३; १०,१७०, ४];९,९७,३९; १०८,१२; १०, १, १; ३५, ६; ३७, ३; [४; १२७, २]; ४३, ९; ५५, ३; ५६, १; ६८, ५; ८७, १२; खि ५,५,८; मा २,९;२५; १३, ४०;५३; १२,१३†; १३,४०[b]; १७,७२; ३३,९२; ३४, २२†; ३७, २१[2]; ३८, १६[3]; २७; का २, २,५; ६,४; १२,४,३; ५,४; १३,१,१४†; १४,४,३[b]; १८, ६,८; ३३,१,१६†; ३७, ३,७[2]; ३८,३,२[3]; ६,२; तै १, १,१२, १; २, १४, ७†; ४, ४६, ३†; ५, ९, ६¶; ११,४†;६,६,२;७, ६,३; २,४,१४,४†; ५,१२,५; ३,१,६,१; ५,५,१; ४,१,४,१; ५,२; २, १,४†; ९,६; ३, ११, १[c]; ५; ६,५,३; ५, १,५,२; २, १,५†; ५,३,३¶; ७,२,२; ३¶; ५,२¶; ६,१,६,३¶; ७, २, ९, २¶; मै १,१,१३; ४,२; ७; ५, २; ८; ३, १०[2]¶; ¶८, ६; ८; २,५,९[2]¶; ७,४; ५; ८†; १२; १०, ६; ३, १, ५; ¶२, १; २; ९, ३¶; ४, ९, १३; १०, २†; १४,१†; ६; १७; काठ १, १२; २,१५†; ५, २; ५; ६, ९[d]; ७, ६[d]; १३[3]; १६†; ८, १४; १३, १५†; १६,४;५;८†; १६; १८, ४; १९,५; २१,६¶; २२,१०; २४,६¶; ३१,११; ३२,५; ३३, ३¶; ३५,१७†; ३८,१३; ३९, १; १०; क १,१२; ४, ८[d]; ५, ५[d]; ६, ३; २८, ४; ३०, ३; ३१, २१¶; ३५, ४; ३७, ७¶; ४७, ११; ४८, १५†; †कौ १, ६५; २,३७७; ७०९; ३, ३, ३; †जै १,७,३; २, १,३; ३, ३०, २०; ३८, २९; ५८, ६; शौ ४, १९,३; †८, ३,२१; २४; १०, २,३१; ११,१,३७; १३,१,११; २,४५; १६,९,३; १७, १,२७; २८; १८,३,७†; †२०, १६,५; १७,९; ६२, ७; पै २, ७२, १; ३,१८,४; ५,२५,३; ८, २, १; १६,†८,१; ३; ६२,३; ९२, ७; ९७,९; †१७, २५, ६; ७; १८, १६,१; २५,५; २९,४;३२,१०; १९, ३५,६; ४०,१४; ४८,१८; –तिषाम् ऋ १, ११३, १; १०, १७०,३; खि ४, ११,४; ६, ३, २; मा ३४, १; का ३३, १, १; तै ३,१,१, २; †कौ २, ८०५; १०९९; जै ४, ३, १†; पै ५, ३१,९; ७,१५,१०; १६,९२,७; १९, १४, ७[e]; –तिषि ऋ १०, ५४, ६; मा १३, ५३; का १४, ६,१; तै १,१,१०,३; ३, ४,८, ७¶; ४, ३,१,१; मै २,७,१८; काठ ६, १¶; १६, १८; १९, १०¶; क २५, ९; ३०, ८¶; शौ १, ९,१; पै १, १९, १; ४; १८,१४,६; –¶तिषी मै १, ५, ८; काठ ३४,८; –तिषे मा १३, ३९;२२,३०; का १४,४,२; २४, १७,२; तै ३,३,५,२;५;४,४,६, २[2];१०,१; मै १,४,२;५,११¶; २,७,१७; ८,१३; १३,२०[2]; ३, १२,११; ४,२,४;९,१; ३; काठ ७,२;९; १६,१६; २२,५[2];३५, १०; ३९, १; क ५, २; ८; शौ ६,६१,१[e]; –तींषि ऋ १, ५५, ६; ३,१०,५; ८, १५, ५; ४४, १७; ६२,१२; ९, ३६, ३; ८६, २९; ९१, ६; मा ८, ३६; ३२, ५; का ८, ११, १; तै †१, ३, १४, ८;५,५,३; ३, २,११,१†; ¶५, ४,१, ३[2]; ४;७, ५,३;७, १,२,१[2]¶; मै १, ५, १†; काठ ३४,६¶;३९,२;४०,१४†; †कौ १,९८; २, २३१; ८८४; †जै १, ११, २; ३, २०, १५; ४, १२; १३; शौ ९, ५,८; १०, ७,४०, १०,१५; २०, ६१,२†; पै १४, ३,२४; १६, ९७, ६; १०८,५; १५१, ९; १७,११,१;२९,१५.

¶ज्योतिः,पृ-प(श>)शा[f]–-ष्मा तै ७, २, ९, २; काठ २१, १०;

[a]) सपा. ज्योतिषः<>शोचिषः इति पामे. ।
[b]) सपा. ज्योतिषा<>तेजसा इति पामे. ।
[c]) सपा. ज्योतिषा (आपमं २,२०,३२ च) <> रुचेः <>रेतसा इति पामे. ।
[d]) सपा. ज्योतिषा <> वर्चसा (माश २, ३, ४, २४ शांश्री २, ११, ५ आपश्री ६, १६, १२ च) इति पामे. ।
[e]) पामे. कृते पृ १३९५ i टि. द्र. ।
[f]) विप. (गायत्री-) । बस. । पूप. = ज्योति-ष्टोम- । तै. विहायाऽन्यत्र सर्वत्रान्तं पूप. ।

२२,६,३४,८; क ३४,१;–क्षाम् तै ७,२,१,२; काठ ३४,८[२].

ज्योतिर्-अ(प्र>)ग्रा[a]– -ग्राः ऋ ७, ३३, ८७; १०१, १); शौ १४,२,३१; पै १८,१०,१.

†ज्योतिर्-अनीक[b]– -कः ऋ ७, ३५,४; शौ १९,१०,४; पै १२, ८,४.

ज्योतिरिक[c]– काठपुष्पि ३.

†ज्योतिर्-जरायु[d]– -युः ऋ १०, १२३, १; मा ७, १६; का ७, ७, १; तै १, ४, ८, १; मै १, ३,१०; काठ ४,३[e]; क ३,३.

ज्योतिर्-विद्– -विदम् तै १, ४,३४,१; मै २, १३, १९; काठ ४०,४.

ज्योतिष[f]– -षम् खि २,१,४.

ज्योतिषी–

ज्योतिषी-मत्[g]– -मान् शौ १८, ५, १४; पै ५, ६,१०.

ज्योतिष्-कृत्[h]– -†कृत् ऋ १, ५०,४; मा ३३,३६; का ३२,३, ७; तै १,४,३१,१; मै ४,१०,६; काठ १०, १३; कौ ३, ५,१; जै ४,२,१; शौ १३, २, १९; २०, ४७, १६; पै १८,२२,४; –कृतः ऋ १०, ६६, १; –कृतम् तै १, ४,३४, १; मै २,१३,१९; काठ ४०,४.

¶ज्योति-ष्टोम[i]– -मः तै ७, १, ४,२; १०,१;५,१,३; काठ ३३, २[२],३; –मम् तै ७,४, १०-११, १; मै ४, ४, १०; काठ ३३, २;३.

ज्योतिष्-मत्[j]– -मत् ऋ १, १३६, ३; काठ २, १५; १८, १९¶; क २९, ७¶; –मतः ऋ १०,५३,६; ¶तै ३,४,३,६; ५, ३,९,२; ५,६, ३; ७,६, ३; काठ १३, ११; १२; शौ ९,११,१४; –मता ऋ ७, ७८,१, काठ ३४, ८[२]¶, –मति मै १, ४, १२¶; –मते तै ¶२, ३, ४, ७; ८; ३, ५,८, १[२]; ९, २[१]; मै १,३,३५; ८, ८[२]¶; काठ ११, १[२]¶; १३, ११; १२[२];¶; २९, ५; क ४५, ६; –मन्तः ऋ ९, ११३, ९; १०, ७७,५; तै ३,४,२,२†; ¶६,६, ८, ३; ४, मै ४,१,८¶; ¶काठ २१,३; ३१, ६; ३४, २; क ३१, १८¶; –मन्तम् ऋ २, २३, २; ८,५८,३; खि १,४,१; ६; मा ११,२८; ३१[k]; का १२, ३,१; ४[k]; तै ३, ५, ८, १[२]; ९, २[२], ४,१,३,१; २[k]; ५,१,४,१, ७,१,७, १[२]; मै १, ३, ३५, २, ७,२; ¶३, २, ७; ३,९; ४,६†; काठ २, १५; १६, ३[२k];¶;१९, ४[k]; २६, ११†; २९,५; क ३०, २[k]; ४५, ६, शौ ९, ५, ६; पै १६,१६,६; १७, २; ६; १८,१; –मन्तौ तै २,६,९, ४¶; –मान् मा १२, ३२; ३८; १३, ४०[l]; १७,८०; का १३,३,३,९; १४, ४,३[l], १८,७,१; तै १,८,१३, २;४,२,३,१; ३; ९,६; ४,८,१; ६,५,५; ५, २, २, २; मै २,६, ६¶; ७, १०[२], ११,१; ३,२,२; ४,२,४¶; काठ १६, १०[२];१६; १८, ६; १९, १२[१]; क २५,१[१]; २८,६, ३१, २[१]; शौ १२,३,६; १६;१३,२,१३;३४, २०,१०७, १३‡[m]; पै १६, १७,५, १७, ३६,६,१८,२३,९;२४,१.

ज्योतिष्मती[n]– -ती ऋ १, ४६,६; तै ४, ३,११,३[o]; मै २, २, ३[२]¶; काठ ३८, १३; ३९, १०; शौ १९, ४०, ४†; पै ५, ३१,७; १२,६,१४†; १८,६,१; –तीः तै ५, ४,१,३¶; मै १,५, ९¶; २,१३, १०[o]; ¶३,३, ४; ८,१०[१]; ४, ५, १; ¶काठ २०, ६, २१, ३;६; क ¶३१,८;१८; २१; शौ ४, ३५, ५, १०, ५, ३८; पै १३, १०, ९; १४, ३, २४; १६, १३२, ३; –तीः तै २,४,७,२; मै २,४, ७; ८; काठ ११, ९; –तीभिः मै १,५,९¶; –तीभ्याम् तै ५, २, २, ५¶; –तीम् ऋ १,१३६,३; मा १३,

a) विप. (वाच्-, प्रजा-)। बस.।
b) विप. (अग्नि-) बस.।
c) नाप. (स्थानक-विशेष-)। ज्योतिरसि>प्रवृत्तमित्यर्थे प्राति.। d) विप. (वेन-)। बस.।
e) वैतु. SI पृथक् पदे इति।
f) =ज्योतिस्-। स्वार्थे अच् प्र.।
g) =तविषी-मत्– (वैतु. भा. [तैआ ६, ७,१] पूप. द्विवचने इति)। h) विप. (सूर्य- प्रमृ.)। उस.।
i) व्यु. पू ६९० a टि. द्र. (वैतु. MW. पूप. ज्योति– इति)। j) विप. (क्षत्र-, पथिन्- प्रमृ.)।
k) सपा. ज्योतिष्मन्तम् (माश ६,४,१,११ च)<> रोचमानम् इति पाभे.।
l) सपा. ज्योतिष्मान्<>तेजस्वान् इति पाभे.।
m) सपा. ऋ १,११५,१ विशिष्टः पाभे.।
n) विप. (इषु-, रात्री- प्रमृ.), नाप. (इष्टका-विशेष-)।
o) सपा. °ती (पाग्र ३,३,५ च)<>°तीः इति पाभे.।

जै ४,२२,७, शौ २०,४४,३.
ज्येष्ठ-लक्ष्म[a]- -क्ष्मम् मै ४,२,९¶;
ज्येष्ठलक्ष्मिन्[b]- -क्ष्मी मै १, ८,१¶.
ज्येष्ठ-ल(क्ष्मन् >)क्ष्मी[c]- -क्ष्म्यम् पै २०,१८,८.
ज्येष्ठ-वर[d]- -र. शौ ११,१०,१, २; पै १६,८५,१,२.
२ज्येष्ठ, ष्ठा[e]- -ष्ठः ऋ ४, ३३, ५; १०,११,२, ¶तै २, ३, १, ३, ३, ५,९,१; मै १, ८,१¶, काठ ३७,९, शौ १०, ८,२८; १८,१, १९†; -ष्ठम् तै २, ५, २,७[२]¶; ¶मै १,१०,१३; २, ४, ८; शौ ५, १,८; ६, ११२,१; १०, ७, १७, २४, ८, १६; १९; २०; ११,७,५, २३, १०,५; ६, १५, १, ३; -ष्ठस्य मै २, २, १३¶; शौ १२,२,३५; -ष्ठा मै २,१३, २०, काठ ३९, १३; -ष्ठाः तै ३, ५,१०,२¶; -ष्ठानाम् तै १, ८,१०, २[f]; ३,४,५,१[f]; -ष्ठाम् सि २, ६, ८; -ष्ठाय मा १६, ३२[g]; का १७,५, १[g]; ¶तै १, ८,१०,१; ४, ५,६, १[g]; मै २, ६, ६¶; काठ १७, १४[g]; शौ १०, ७,३२-३४;३६;८,१.
ज्येष्ठ-(हन >)घ्नी[h]- -घ्न्याम् शौ ६, ११०, २; पै १९, २०, १; -घ्न्यै पै १९, २१,११.

ज्येष्ठ-तस(:) मै २, १,९¶; शौ ११,४,१.
¶ज्येष्ठ-बन्धु[i]- -न्धुः तै ३, ४, ८, ७; मै २,२,१०[२], ४,८,९.
३ज्येष्ठ,ष्ठा[j]- -ष्ठः †काठ २३, १२, ३८,७; पै १, ८६, १; ४, ३,४; १६,५, ६,२,७; १३,३,७; १६, १०३,५; -ष्ठम् काठ ३६, ७¶; ३९,१५†; पै १, ५१,१; ५, ३, ५; ६,२,७, ८,९,१; ९,४,१०; १२,२,८; १६,८५,५,६; १०२, ५-७, १५३,५, १७, ८, ८, ९, ५, ११, ३; १८, २७, ३; १९, २१,१२; -ष्ठस्य पै ५, ३०, ९; १७,३३,६; -ष्ठा पै ५, २६, ५; १६, १३,१; -ष्ठाय ¶काठ १५, ५, २८,५[k]; क २७, ४, पै १७, १०, ३-६; -ष्ठेन पै २,८०,२.
२ज्यैष्ठ्र- -ष्ठ्रम् काठ १०,९¶; क २८,७; -ष्ठ्रानाम् काठ १५, ५[f]; -ष्ठ्राय काठ १५,५¶; १७, १०[२]; २३,१२†, क ६,३; २६, ९; ४४,५¶[k].
?ज्येष्ठी पै १२,६,१२
१ज्यैष्ठ्य-, °काम- १ज्येष्ठ- द्र.
ज्योक्[l] ऋ १, २३,⌊२१; १०, ९, ७; ५७, ४⌋; ३३,१५; १३६,६; २, ३०,१०; ४,२५,⌊४,६(५,३७, १; ६, ५२, ५; ७, १०४, २४; १०,५९,४)⌋; ६, १५, १; २८,

३; ७, २२,६; ९, ४,६; ९१, ६; १०,३७,⌊७(१५८,५)⌋; ५९,६; १२४, १; मा ३, ५४†; ३७, १९[२]; का ३, ७, ४†, ३६, १, १९[२]; तै १, ६, २,१; ८,५,३†; ¶२,१,१,३; २, ७; ४,७,८; ६, ५[२], २,१०,४; ३,११,१; ३,४, ९,३[२]¶; ५,७,२,२; ७, २, ४, ३¶; मै १,४,१; १०, ३; ¶२, ४,१; ५,६; ३,११,१०, ४, ३, ७¶. काठ ४, १४, ९, ६[२]; †; १२,१५†;१३,१५; क ८,९[२];†; †कौ २,४०२;११५०; †जै ३, ३१.२२; ४, २९,२; शौ १, ६, ३†; १४,१;३; ३१,४; ४,२१, ३†, ६, ६२, ३; १२, २, १८; ४९; १८,२,२९; १९, २४, २, ३; पै १,१५,१, ३; २२,४;६५, १; ९,२१,२; १५, ५, ९, १०; १६,११४,५,१२५,५; १७,२९, १४; १५; ३१,७†; ३२, ३‡[m]; ३४, ९, १९, ७, १२†; २४, ११†; २८,४, ३०,७†; ५१,८; ५२,६; ८; २०,५५,८.
ज्योग्-अपरुद्ध[n]- -द्धः तै २, १,४, ७[२].
¶ज्योग्-आमयाविन्[n]- -विनम् मै २, ४,१; -वी तै २, १, १, ३; २, ७; ९, ३; २, ४, २; १०,४; ३,११,१; ३, ४, ९, ३; ७, २,

a) तस. समासान्तष् टच् प्र. चित्स्वरश्च ।
b) विप. । मत्वर्थीयः इनिः प्र. (वैतु. MW. °क्ष्मी-) ।
c) विप. (व्याघ्री-) । बस. । उप. =लक्षण- यद्र. ।
d) कस. अन्तोदात्तः ।
e) विप. (वयोवृद्ध-), नाप (नक्षत्र-विशेष- ⌊मै २,१३, २० काठ ३९,१३⌋) । वयस्यभिधेये अन्तोदात्तः (फि २२) ।
f) पाभे. कृते पृ १३९८ *h* टि. द्र. ।
g) पाभे. कृते पृ १३९३ *m* टि. द्र. ।
h) नाप. (ज्येष्ठा-नक्षत्र-) । उस. ।
i) विप । बस. ।
j) स्वराऽभावात् पृथङ् निर्देशः ।
k) सपा. ज्येष्ठाय<>ज्यैष्ठ्राय इति पाभे. ।
l) दीर्घकालवाचकम् अव्य. । व्यु.? । =द्योक् (<√श्रि) इति GW., <√जीव् इति WAG ⌊१,१४० a⌋ ।
m) सपा. ज्योक्<>वातम् इति पाभे. ।
n) तस. पूप. प्रकृतिस्वरम् (पा ६,२,२) ।

४,३; मै २,५,६; ४,३,७; काठ १३,२.
ज्योङ्-निरुद्ध- -द्धः काठ १३,५[¶].
?ज्योतयमामकु[a]- -कान् शौ ४,३७,१०.
ज्योत्ना-, ज्योतिः, पू-पक्षा- प्रमृ., ज्योतिष- √ज्युत् द्र.
?ज्योतिपावहम् पै २०,५६,१०.
ज्योतिर्पी- ज्योतिष्कृत्- प्रमृ., ज्योतिर्या-, ज्योतिस्-, ज्योतीरथ-, ज्योत्स्ना- √ज्युत् द्र.
√ज्रि[b]
*ज्रय-
*ज्रय-सान[c]- -नस्य ऋ १०,११५,४; -नौ ऋ ५,६६,५.
†ज्रयस[d]- -यः ऋ १,५५,१;१०१,७;१४०,९;४,५२,५,५,४४,६; ८,३६,[१-६]; ९,६८,२; १०,९२,५; पै ८,१४,९; -यसः ऋ ५,३२,९; -यांसि ऋ ५,८,७; ६,६,६; ८,२,३३; १०,७५,७.
√ज्वर्
ज्वर[e]- -रः पै ३,३७,१; -रम् खिसा २९,४२.
ज्वर-मृत्यु-मय[f]- -यम् खिसा २९,४२.
√ज्वल्, ज्वलति तै ५,४,१,३[¶].
ज्वल- -लः पै १९,२६,१५.
ज्वलत्- -लत् पै १७,१२,९; -लन्तम् खिसा ३३,१५; काठ ८,१०[¶]; क ७,६[¶].
ज्वलन्ती- -न्तीम् खि २,६,४; ५; ४,२,१२[g]; तै १,४,३४,१; मै २,१३,१९; काठ ४०,४.
ज्वलन[h]- -नाय मै २,९,१.
¶ज्वाल[i]- -लान् मै ४,८,१; -लैः मै ४,१,९[j].
ज्वालिन्- -लिना पै २०,६१,६.

झ

√झप्
झपु[l]- -पः काठ ४७,३[k].

त

?त पै १,६४,१.
त,ता- तद्- द्र.
?तध्वैतानहि पै १९,५२,१६.
√तंस्, > तंसि, ततंसे ऋ ४,२३,५.
अतंसयत्[l] मा २३,२४; का २५,६,४; तै ७,४,१९,४; काठ ४४,८.
√तक्(वधा.)[m], तकि ऋ ९,१६,१.
तक(त>)न्ती- -न्तीः पै १२,७,३.
तकवान[n]- -नस्य ऋ १,१२०,६.
तक्[o]-
†तकव[p]- -वे[q] ऋ ९,९७,५२; कौ १,५४१; २,४५४; जै १,५५,११; ३,३४,१२.
तक्- -क्मः ऋ ६,३२,५;९,३२,४;६७,१५.
१†तक्व[r]- -क्वः ऋ ८,६९,१३; शौ २०,९२,१०.
१तुकन्[s]-
तक्व-वि[t]- -वीः[u] ऋ १,१५१,५?.

---

[a]) स्वरूपम् ?। विप. (पिशाच-)। PW.RW. WI. यनि. इति। पपा. शौपा. सात. सा. ज्योतय मामकान् इति द्वे पदे। W. B. BC. ज्योतयमामकु- इति शोधप्रस्तावः। एतदनु पृ ५६७ सस्थ. मामकान् इति सुपरिहरं द्र.।
[b]) धा. गत्यर्थे (तु. निघ २,१४), अभिभवे (तु. पाधा.) च वृत्तिः। [c]) विप. (अग्नि-, मित्रावरुण-)। व्यु. कृते पृ ४३२ h टि. द्र.।
[d]) भाप. (गति-, वितान-, वेग-, प्रमृ.), नाप. च। असुन् प्र.। [e]) नाप. (रोग-विशेष-)।
[f]) द्वस.>पस.। [g]) -न्तीम् इति स्वरे ? यनि. शोधः।
[h]) नाप. (अग्नि-)। कर्तरि ल्युः प्र. (वैतु. पा ३,२,१५० युच् प्र. इति स्वरतश्चिन्त्यम्)।
[i]) नाप.। कर्तरि णः प्र. तत्स्वरश्च।
[j]) जप्- टि. द्र.। [k]) पामे. कृते पृ १३६५ j टि. द्र.।
[l]) सपा. मै ३,१३,१ पाठाऽभावः।
[m]) तक्षण-गति-पीडा- प्रमृ.।
[n]) विप. (वक्तृ- [अभिमेति शेषः])। शानच् प्र. बुक् उसं. (पा ७,२,८२ [तु. स्क. वें.; वैतु. सा. PW. प्रमृ. तदपत्यार्थे मृगु->मृगवाण- इति वत् <तकु- इति])। अर्थः ?। =गायत्- इति मतम् (वैतु. स्क. वें. च धा. स्खलितगतौ वृत्तिरिति ?)।
[o]) धा. स्थगितभावे वृत्तिः। विप. (स्थगित-, स्तम्भित- [मद्य-प्रभावतः])।
[p]) भाप. (मत्तभाव-) इति कृत्वा =*ताकव- इति मतम्। [q]) वैतु. अन्ये तकु-> चथ१ इति ?।
[r]) विप. [व्याप्तिमत्- (वरुणा- [इन्द्र- इति लन्ये])]। वः प्र. उसं. (पाउ १,१५५)। [s]) भाप.। अर्थः ?।
[t]) विप. (धेनु- [वैतु. अन्ये नाप. इति])। उस. उप. <√वी [प्राप्तौ] इति।
[u]) =प्र३। -वयः इत्यस्य नैप्र. यनि. विपरिणाम इति मतम् (वैतु. अन्ये तक्र-वी-> प्र१ इति ?)।

तक-वी[a]– -वीः ऋ १०,९१,२.

तकवीय[b]– -ये ऋ १,१३४,५.

२तकन्[c]– -का ऋ १,६६,१.

तक(र>)री[d]– -रीः पै १२,७,३[२].

तक–, तकत्– तद्– द्र.

तकरि,री[e]– -रिम्[f] काठ १३, ९;१०; –रीम्[f] तै ३, ३,१०,१,४,१,२.

तकव– √तक् (बधा.) द्र.

?तकु पै ११,२,७.

*तकु–, तक्र– √तक् (बधा.) द्र.

?तक्म काम्यालोरो[g] पै ५,२१,४.

तक्मन्[h]– -०क्मन् शौ ५, २२,६; ७; १२; –०क्मन् शौ १,२५,१-३; ५, २२,२;५;७;१०; ११; पै १, ३२, १-३; ४, २४, २[२]; ४; ५, २१,२, ३;४[1]; ६;८; १३, १,३; ७-११;१५; १९,१२,१२; २०, ३८, १[२]; ५४, १[२]; –क्मनः शौ ५, ३०, १६; पै ९, १४, ६; –क्मना शौ ११, २, २६; पै ४, २४,१; ५, १६, १०६, ६; २०, ६०,७; –क्मने शौ १, २५,४[२]; ५,२२,४;८; ६,२०,१-३; पै १, ३२, ४[२]; १३,१,२; ५; ६; १३; १९,१२,१०; –क्मा शौ ४, ९, ८, ५, २२, ९; ११,२,२२; ६, ११; १२,८,४; पै ५,२१,७, ८, ३,७; १३, १, १४; १६, १०६, २; १४४, ५; –क्मानम् शौ ५, ४,१; ९; २२,१; ३; १३; १४; ९, १३, ६; १९, ३४,१०; ३९, १; ५-८; १०; पै १, ३२,५; ४, २४, ३; ५, २१, १; ७, १०,१; ५-८; १०; ११,३,१०; १३,१, १; ४; १२; १६,७४,६; १९,८, १५, २०,५७,८.

तक्म-नाशन[i]– -०न शौ ५, ४, १; पै १९, ८, १४; १५, –नम् शौ ५,४,२.

१तक्व– √तक् (बधा.) द्र

२तक[k]–

तका(क-अ)न[l]– -ना खि ५,५,७[m]

१-२ तकन्–, तक्री–, तकवि–, तकवी–, तकवीय– √तक् (बधा.) द्र

√तक्ष्, तक्षथ ऋ ४, ३६, ३; १०, ५३, १०; †तक्षन् ऋ १, ५१, १०; १२१,३; १२७,४; ६,१२, ५; ७,६४,४; ९,९७,२२, १०, ९९, १; कौ १, ५३७; जै १, ५५,५; †तक्षत् १, ६१, ६; शौ २०, ३५, ६; तक्षन् ऋ १,२०, ३[२]; १११, १[४]; †तक्षन्[n] ऋ ५,३१,४; तै १, ६, १२, ६; मै ४, १२, २; काठ ८,१६; तक्षम् ऋ ६, ३२, १[o]; तक्षत,>ता ऋ ३, ३८, २; ५४, १७; ४, ३६, ⌊९ (१०, १८३, १)⌋; १०, १०१, १०; तक्षाम ऋ ५,७३,१०; अतक्षन् ऋ १,६२, १३; अतक्षन् ऋ १०, ४८, ३; अतक्षत ऋ २, १६१, ७; अतक्षन् ऋ ७, ७, ६; अतक्षम् ऋ १, १०९, १; ५, २,⌊११; २९, १५(१, १३०,६)⌋; अतक्षाम ऋ १०, ३९,⌊(४,१६,२०)१४⌋.

†तक्षति[p] ऋ १, १६२, ६; मा २५,२९; का २७, १२,६; तै ४, ६, ८, २; मै ३, १६, १; काठ ४६, ४, †अतष्ट ऋ ३, ५४, १२, ४, ३५,५; काठ २३,११; अतक्ष्म ऋ ८,६,३३.

ततक्षे[q] ऋ ५, ३३,४.

ततक्ष ऋ १, ५२, ७; ३, ८, ६;

[a]) विप. (अग्नि-)। शिष्टं पृ १४०० *t* टि. द्र.।

[b]) भावे क्यप् प्र. उसं. (पा ५,१, १२८ ⌊तु. GW.; वैतु. वें. नाप., सा. तात्पर्यत. उस. इति⌋)।

[c]) अर्थ-?। नाप.। वनिपि प्र. धा स्वरः।

[d]) विप. (२अप्-)। क्वरप् प्र.।

[e]) नाप. (मूत्र-मार्ग-)। व्यु.?। नैप्र. <*मूत्र-धारिणी– (मूत्र– + √धृ ⌊क्षरणे⌋) इति मतम्।

[f]) सपा. तकरिम् <> तकरीम् (आपश्रौ ९, १९,३ च) <> तगरीम् <> मेहनम् इति पाभे.।

[g]) पाठ.?। तक्मन्! (√कम्>कामि>) कामयालु– > -लो! अरः (√ऋ > लोटि मपु१) इति शोधः। आस्थ. नेह इत्यत्र न आ इह इति त्रीणि पदानि। आ इति च अरः इति क्रियया युक्तः द्र.।

[h]) नाप. (ज्वर-विशेष-)। व्यु ?। < √तक् ⌊दाहे⌋ इति मतम् (तु. सा.; वैतु. MW. <√तञ्च् इति)।

[i]) ०क्म इति पाठे? यनि. शोधः (तु. नान्तरीये स्थले)।

[j]) विप. (२कुष्ठ-)। समासस्वरौ पृ ३८५ *b* टि. द्र.।

[k]) विप. (दग्ध-, पक्व-)। व्यु.?। <√तक्(=√*दघ् ⌊ह्⌋ दाहे) इति मतम् (तु. *m* टि. निर्दिश्यमानः पकान्नः इति पाभे., तक्मन्– इत्यत्र टि. च)।

[l]) विप.। बस.।

[m]) सपा. शांश्रौ ८,२१,१ पकान्नाः इति पाभे.।

[n]) सपा. तक्षन् <> तक्षुः इति पाभे.।

[o]) सपा. तक्षम् <> तक्षुः इति पाभे.।

[p]) प्रपु३ द्र.। धा. जक्षित्यादिषु उसं. (पा ६,१,६)।

[q]) प्रपु१ (तु. GW.; वैतु. सा. मपु१ इति)।

९, ३, ८; १०, १०५, ६; मै ४, १२, ३†; ततक्ष ऋ १, ३२, २; १२१, १२; मै ४, १४, १३†; शौ २, ५, ६†; ११, ७, ८; १४, १, ६०[2]; पै १३, ६, २†; १६, १५३, ९; १८, ६, ८[2]; ततक्षुः ऋ १, २०, २; ४, ३४, ९; †ततक्षुः ऋ ८, ९७, १०; १०, ५, ६; ४६, ९; ४८, ११; ८०, ७; कौ १, ३७०; २, २८०; जै १, ३९, १; ३, २३, १२; शौ ५, १, ६; २०, ५४, १; पै ६, २, ६; तक्षुः ऋ २, १९, ८; ‡कौ १, ३२२[a]; ४४०[b]; ‡जै १, ३३, १०[a]; ४६, ४[b]; तक्षथुः ऋ १०, ३९, ४; अतक्षिपुः ऋ १, १३०, ६[2]; ताक्षीः[c] पै १, ९५, १?.

तक्ष[d]–

तक्ष-कृ[e]– -कः शौ ८, १४, १४; पै १६, १३५, ८.

तक्षत्– -क्षन् पै ८, २०, ८.

†तक्षती– -ती ऋ १, १६४, ४१; शौ ९, १५, २१; पै १६, ६९, ११.

तक्षन्[f]– -क्षभ्यः मा १६, २७; का १७, ४, १; तै ४, ५, ४, २; मै २, ९, ५; काठ १७, १३; क २७, ३; –क्षा ऋ ९, ११२, १; मै २, ४, १¶; काठ १२, १०¶; शौ १०, ६, ३; पै १६, ४२, ३; –क्षाणः पै ३, १३, ७[g]; –क्षाणम् मा ३०, ६; का ३४, १, ६; मै २, ४, १¶; काठ १२, १०¶; –क्ष्णः काठ १२, १०¶[h]; –क्ष्णे मै २, ४, १¶[h].

¶तक्ष-रथकार्[i]– -रयोः मै २, ६, ५; ४, ३, ८.

तक्षित– -तः मै ३, ९, ३¶.

†तक्ष्य[j]– -क्ष्या ऋ ८, १०२, ८; कौ २, २९७†; जै ३, २४, १३.

तष्ट, ष्टा– -ष्टः ऋ १, १७१, २; ¶काठ २६, ५; ८; ¶क ४१, ३; ६; –ष्टम् ऋ ६, १६, ४७; –ष्टा शौ ११, १, २३; पै १६, ९१, ३; –ष्टान् ऋ १, ६७, २; –ष्टानि ऋ १०, ८६, ५; शौ २०, १२६, ५†; –¶ष्टे काठ २५, ९; क ४०, २; –ष्टैः ऋ १०, ७१, ८.

†तष्ट– -ष्टा ऋ १, ६१, ४; १०५, १८; १३०, ४; ३, ३८, १; ७, ३२, २०; १०, ९३, १२; ११९, ५; कौ १, २३८; २, २१७; जै १, २५, ६; ३, १९, १२; २०, ३५, ४.

तगरी[k]– -रीम् पै २०, २५, १०[l]; २६, २.

तङ्गल्व[m]– -ल्वात् शौ ८, ६, २१; पै १६, ८१, २.

तज्जघन्या– *तत्– द्र.

तज्जन्मन्– प्रभृ. तद्– द्र.

√तड् (ताडने)

ताडम्[n] शौ १९, ३२, २; पै १२, ४, २.

तळित्[o]– -ळित्[p] ऋ १, ९४, ७; पै १२, १, ७†; –ळितः[q] ऋ २, २३, ९.

?तणम् पै १५, २३, ६.

?तणाम् पै ६, १४, ७.

?तण्डम् पै ६, १४, ४.

तण्डुल[r]– -लः शौ १०, ९, २६; पै ५, १०, ३; १६, १२०, १; १३८, ७; –लम् शौ १२, ३, १८; पै १७, ३७, ८; –लाः ¶तै २, ३, ९, ४

५,५,१,५; ¶मै १,६,८; २,१, ७; २,१३,६,६[२]; ३,६,१; ¶काठ ६,३[२]; १०, १[४]; ११,२[१]; २२, १३[२]; क ४, २[२]¶; शौ ११, १, १८; ३,५, १२, ३,३०; पै १६, ५३,१०; ७१,५; ९०,८; १७,३८, ९; –त्तान् ¶तै १,८,९,३; २,५, ५,२; ¶काठ ११, १; १५,५, पै ४,४०,४; –तैः तै २,५,३,५¶; शौ १२,३,२९; पै १७, ३८,८.

*तत्[a]–

तज्-जघ (न्य >) न्या[b]– -न्या, न्याम्[२] तै ७,१,६,४.

१तत[c]– -०त तै १,८,५, १; ३,२,५, ५; काठ ९,६; क ८,९; शौ १८, ४, ७७, –तः ऋ ९, ११२, ३; शौ ५, २४, १७; –तस्य ऋ ८, ९१, ५; ६; खि ४, ८[२], १; पै ४, २६, ५; ६; १६, १५१, ८?; –ता· शौ ५, २४,१६[d]; पै १५, ९, ४[d]; १६, १५१, ८?; –०ता- तै ३,४,५,१[d].

२तत–, ततनुष्टि–, ततन्वस्– √तन् द्र.

ततरिवस्[e]– -रुष· ऋ ६, १२,२.

?ततर्मैवसुदनँस्वं पै २, ३८,४.

ततर्वस्– √तृ द्र.

ततस्(:) तद्– द्र.

?ततातता पै १६,१५१,८.

ततामह[f]– -०ह शौ १८, ४, ७६[g]; –हाः[h] शौ ५, २४, १७; पै १५, ९, ४; –०हाः तै ३,४,५,१[h].

तति–, तति-धा तद्– द्र.

ततुरि– √तृ द्र.

?ततृतः पै १७,२९,१६.

ततृदान– √तृद् द्र.

तत्काल– तद्– द्र.

?तत्त्वम्[i] शौ १९, ४२,२.

तत्र,>त्रा, तत्रो तद्– द्र.

तत्वा, तत्वाय √तन् द्र.

तत्सिन– तद्– द्र.

?तत्सुतत् पै ७,१,४;

तथा तद्– द्र.

तद्[j]–

त,ता– तम् ऋ १, ४, ९; १०, ६[१]; १८, ५; २३, [२३; १०, ९, ९]; ३०, १०; ३१, ७; १३; ३३, ११; ३६, [७,८,६९,१७]; ११[२]; ३९,८; ४०,६, ४५, १०; ४७, १, ५२, ३;४; ५३, २; ५५,३; ५६, २; ५७, ६; ५९, २; ६०, ३;५;६६,५;७३,४; ७४,५;७७, २;३; ७८, २-४; ८०,७[k]; ८१, १; ८२,४;८३, १;८९, ५,९१, १४,९२,८; ९६, ३;१००, ७[२]; ८[२]; १३[२]; १०२,१; ३; १०४, [१; ७, २४,१]; १०५, ७; १५; १६; ११३, ३; ११६, ३; १६; ११७, ४,१५; १२१,१०; १२३, ५; १२५,१; १२७, ५,१२८,२; १२९, १; २, १३१, २; ४; १३२, ६; १३६,४; ५[२]; १४०, ८; १४१, १०; १४३,६; १४४, ५; १४५,१; २;३[२]; १५१, ७; १५६, ३; ४[२]; १६२,१५; १६४, ४९; १६६, ८; १६७, ७; १६९, ४, १७३, ५; १८०, [१०; ४, ४४, १], १८३, १, १८६, ७; १८७, ११; १९०, २; २, २, ३-५; ६, ३; ९,३; १३, ५, १४, ४; ११,२०,४[२], २३,४; [५; ८, १९,६; १०,१२६,१],६;७;२४

---

[a]) विप. =अत्यन्त-। व्यु ?। अती(ति √इ)>अति-यत्-> नैप्र. *अत्युत्–>यनि. इति मतम्। [b]) विप. [(अति-नीचा- ⌊तु K.⌋) अनुत्तरणी-]। व्यु.?। उम. प्रकृतिस्वरः। उप. √*जघन्यु (<जघन्य–)>(कर्तरि) यनि. इति मतम् (वैतु. भा. सा. पूप. =तद्– ⌊सना.⌋ इति, K. पूप. =ताजक्–इति, उप.< √हन् ⌊हिंसायाम्⌋ इतीव सतर्कं टि. प्रस्तावुक इव)। [c]) नाप. (पितृ-)। व्यु ?। (√त्रै> कर्तरि *त्रातृ–>नैप्र.) *तात– ⌊पितृ-⌋> यनि. इति मतम् (वैतु. पाउ ३,८९< √तन् इति ?)।

[d]) सपा. तताः <> तता· इति पाभे.।

[e]) √तृद् ⌊हिंसायाम्⌋ + क्वसु > ततृदिवस्–> ततृदुषः > नैप्र. यनि. इति वा √तृ ⌊हिंसायाम्⌋ + क्वसुः प्र. इति वा (तु. सस्थ. टि. जुंह·)।

[f]) नाप. (पितामह-)। व्यु ?। कस.। *ततर्– (=१तत–) इति पूप.। *मह– (महत्–, वृद्ध-) इति उप., तस्य च परत्वं राजदन्तादिषु उसं. (पा २,२,३१)। नैप्र पूप. *ततर्–> तता इति विपरिणामः। पाप्र. तु पितामह– इत्यस्य निष्पत्तिप्रकार इह उसं. इति विवेकः द्र.।

[g]) सपा. ततामह <> पितामह इति पाभे.।

[h]) सपा. ततामहाः <> ततामहाः इति पाभे.।

[i]) पाठः ?। (√तन् > ⌊कर्तरि⌋ *तन्तु–>) तन्तव· (विप. ⌊ऋत्विज.⌋) इति शोधः [तु सपा. तैब्रा १,४,७,१०, W. टि. संकेतः (तु. शौ ⌊१५, ३, ६⌋ इति कृत्वेहापि तन्तु– इति नाप. इति तु न); वैतु. पपा. प्रभृ. यनि. इति, RW. सुत्रम् इत्येवं शोधः इति च ?]।

[j]) सना.। व्यु.?। < √तन् इति (पाउ १,१३२)। तु. टि. किम्–> कद्–।

[k]) सपा. तमु स्वम् <> तत्र स्वत् इति पाभे.।

१०, १८,२५[a]; ३६[b], ३७;३९;
११,८[२c], १३, २; ५, १,४[d]; ४,
५;६;९, ७,२, ११, १५,२;९[e],
मा १, ८[३]; २५, २६[२]; २,१५[२];
१७, ३,३;१४†; २६†;५७; ५,
२३[४];३९;४२; ६,२७, †७,१२;
२६; ३६[२]; ८, १; २२; २६;
२९; ५३[५]†, ९,३; ३१; ३३;
३४[१], ३५; ११, १९; ३३†,
३४†; ८०; १२, १९; २६;२७;
५२†; ६५[f]; ९६; १३, १२†;
४५; ४७-५१; १५, १५-१९;
४१†; ४४†, ४८†; ५०; ५६†;
१६, १२; ६४-६६; १७, १;
२७,३०;३१;५२;७५†; ७७†;
९९†, १८, ५९; ७४†; १९,
३४; ६४†; २०,२२†;२५;२६;
५९; ६९; २२,४;५; २३,१७[६];
२५, १८†,३७,४३;४८, †२६,
९; ११; २७, २०, २९, ३४†;
३१, ९†; १८; ३३, २१;
२९†, ३३; ४७; ५८†, ७३;
९७†, ३४, ३८†; ३८, ५†;
का १,३, ४[२]; ९,३; ४[३]; २, ४,
१[२],५; ३, १, ३; †३, ४; १८;
८,१;५,६,२[४],९,५, १०,३; ६,
७,५; †७,६,१; ११,१; १८,१;
९,३,८;४,४,५,२,६,५†, १०,
१,४; ६, १; ३; ४[४], ११,१,१;
१२,२,८; †३, ६; ७, ७,१५,
†१३, २, २; ९, १०; ४,८; ५,
४$, ६,२३, १४, १, १२†; ४,
८; ५,१-५, १६,४,२;४; ६;८,
१०; ५,२३; २६†;३०†; ६,२,

१७,१,११; ८, १८[३], १८,१,१;
†३, ३; ६, ७; ५,३, ६, ११†;
१३†; १९, १, १२†; †२०,
४,२;५,७; २१,३, ३; ४,१४†;
२२,१,७†; २,२,३; ६,५;७,३;
२४,१,४; ५; ४,९; २५,४,६[३],
२७,११,५†, १३,६; १५,२†,
२८, १०, १†, २९,२, १०; ५,
३†, ३०,२, १२; ४, १२; ३१,
४,१०†; †३२,२,४; १२;३-६,
४; ३५, १, ९†; २, २; ३८,१,
५†; तै १, १, ४, १[२];९,१; २;
१३,२; २,३,३; १४,२†; ३,२,
१, ४, २; ५,१; ११,१; १३,२;
†१४, ३; ७; †४,९,१; १७,१;
४५, ३[२], $; ४६,२; ५,¶१,२,
३[१], ५, १२†; ६, ३†, ९, ६¶,
१०,३; ६,३,१, ८,३; १०,१¶;
१२, ४†, ७, ¶३, २; ३, ६,
७¶, १२, २; ८,१,१¶; ६,१[२];
२; २२,४†, ¶२,१, १, ४; ३,
१, २; ४,४, ५[२], ५,१[२]; ५, ७,
१[४]; ९,१, ११,४†; २,१,१, ३;
२,४; ४, ६; ६,१; २; ५; ८,२,
११, ५; ६;१२,५†; ३,१,३?[g];
४?[g]; ३,१; ५,२, ७,१;२; १२,
१; $१३, १[२], ३[२]; ४, १, ४[२],
२,१; ३, ३; ४, १; १२, १, २;
६; १३,१, ५,१,२, २,१; ३,१;
२, ६[३]; ६, २, ५; ८, १†; ४†;
६†; ७;९,५, ११,८; †१२, २[३];
५; ६,१, ६; ३,१; ३[३]; ४,४;६,
१[३]; २[२]; ८,३, ५; ९,४; †११,
१;३; ¶३,१,१,१; ३;४, ८,३;

९,४$; ५; १०,१†; २[२]$;११,
३[२]†; २,१,३;२, १; २; ३[२]; ३,
३[२]; ४[२]; ७, ३[२]; ८,२$; $१०,
१;२[२];३,२,२$; ४,१,४;३,१[२];
८,३; ५; ७; ९, ७; ५,२,१; ४,
४; ७, १; ८, १$; ११, ३-५†;
४, १,२,३; †३, २; ३; १०, ३;
†२, २,१, ३; ४, ४, ३; ६, ५;
१०,४$; †३,१३,४; ८; ४, ३,
३; †४, ७, ८; ११,३; ५,१,४;
११, २; ६, †२, २[२]; ३; ३, १;
५, ४†; ९,२†; ७,१३,३; ५†;
¶५, १,२, २;६;४,१; ३;४[२]†;
५, १०,१; २,१,२; ४; २-३,५;
६,५; ३,७,२; ४,१,२; २,३;४,
२; ३[२]; ५; ५, ३; ७, ३; ५; ९,
१; १०,२[२]; १२, २; ५, २, १;.
३; ५[४]; ६[२], ७[२]; ८,१;१०,१$;
३$, ६; ७; ६, ६,१; ८, १; ९,
३[३]; १०,३; ७, १,३, ३, ४; ४,
१; ५,३, ४,६; ६,१[२]; ७, १[३]$;
९,१[२]$; ४, २६,१[२]$; ¶६,१,
१, ८; २, ४; ४, ३, ६, १[२], ३;
५, ७, ७,३, ६; ८; ११, १, २,
४,२[३]; ३[१]; ७,५; ८, ४[३]; ९, ४;
१०,७; ११, १$; २; ३, १, १;
२[२]; ३,१$, २;५,४,७,७,२,५;
८,१; ११,६; ४,१,५; ६,१; ७,
१[२]; २; ८,१; ११,४; ५,१,२[२];
३[२], ३,१; ४; ५,३[२]; ८,२[३]; ४;
९,१[३], २,४; ६,२,१, ४, ५; ६,
२; १०,१; ११,२[२], ¶७, १,१,
२; ४[२]; ५[२]; ४,१; ६,१; ८,१;
१०, १[२]; २, १,१; ४; ३-४, १;

a) सपा. खिसा २९,२५ न इति पाभे. ।
b) सपा. खिसा २९,३७ एतम् पाभे. ।
c) पाठः? । सपा. खिसा ३३,७ अपि पाठः? ।
d) सपा. खिसा ३६,४ सम् इति पाभे. ।
e) पाभे कृते पृ १०२३ *p* टि. द्र. ।
f) पाभे. कृते पृ ७८५ *g* टि. द्र. ।
g) पाठः? । *तद्-मय->-यम् इत्यस्य वावि. इति कृत्वा तत्परः शोधः द्र. ।

५,१; २; ६,१; ९,१; ३, १, १;
४-६,१; ८,१; ९,२; १०,१; ४;
५; ४, १, १; २, १; २; ४, १;
६-७, १; १०, १; १५, १$; ५,
२,१; मै १, १,४; १०[२]; २, ३;
६; १३; १४; ३, १; ९; ११†;
२१†;३९;४,१;५; ८[२]¶;९[२]¶;
११[२]¶; १३[४]¶; १४¶;५,१[२]†;
२[५]; ३†; ४[२]; ६¶; ७¶; ११[२];
१२¶; १३¶; ¶६, १[२];†;$;
३[२]; ४; ५[२];६[११]; ७[४]; ८[२];१२[२];
१३; ¶७, २[४];५;¶८,१[२];४;६;
७[२]; ९[२]; ¶९, ४;६; ८[५]; ¶१०,
३†; ४$; ६; ८[२]; १४[५]; १५[२];
१६[२]; १८; २०$; ¶११, ४$;
५[२]; ७[५]; ८; ९[२]; ¶२, १, २[८];
३[५]; ४[२]; ५[२]; ६[२];९;१०[४];१२[२];
२,१[२]; २;४[१२]; ५[५]; ६[२]; ७[२]; ८;
१०[४]; ११[२]; १२; १३[६];३,१[४]$;
३[५]; ५[४]; ६[२]; ७; ८[२]S; ४, १[२];
२[२]S; ५; ६[२]; ५, १[२]; २; ३[५];
४[२]; ५[२]; ६[४]; ७[७]; ८;९[२]; ११[२];
६,६;७,२S;३[२]†;९[२]S; १२S[२];
१५†; १७[६]S; ८, १०[५]S;
S९, २; ९[२]; १०, १S; ३[२]†;
४S; ६[२];†;S; १२,४S; †१३,
१; ६-८; १२S; २१[६]S; ¶३,
१,१; ३[२]; ४[२]; ६; ९;२,३[२];४;
५[२]; ६; ९[२]; ३,१-४; ५[२];S; ६;
७[२]; ९[२];†; १०[२];४,२; ३; ४[२];
५[२]; ६; ८[२]; १०; ५,२; ६, ३[४];
४[२]; ७[२]; ८[२]; ९[२]; १०[२]; ७, १;
३[२]; ४[२]; ६;८[२]; ९; १०; ८,३[६];
४[२]; ५[५]; ६; ७; ८[४];१०[२]; ९,१;
२S; ३[४]; ४; ५; ७[२]; १०, १[२];
२; ४[२]; ५; S११, ३; ४; ७[२];

१२,१[२]$; १६,१†; ¶४,१,१[२];
२; ३; ६; ८[२]; ९[२]; १०[६]; १३[२];
१४$; २, ७[२]; १२[२]; ३,३; ४[२];
६; ७[२]; ९; ४,६; ७[२]; ५, २; ४;
५; ६[२]; ७; ८[६]; $; ९[४]; ६, १;
२[५]; ३[४]; ४;६[२];$; ७; ८; ७,१;
२;४[२]; ७[२]; ९[४]; ८, १; २; ३[२];
५[२]; ६; ९[२]; १०[२]; †१०,१[४];$;
२; ३[२];५[२]; †११,२[२];६[२]; †१२,
३; ४[२];५; †१३,१;३;६[२]; ९$;
†१४, १-३; १२; १४; १७[२]$;
१८; काठ १, ४[२]; ९[२]; १२; २,
४[२];†; ६[२];७[२]; ३, १;२;९; ४,
२; ३†; ८†;१३[२];१४; ¶६,१;
२[२]; ५[२];६[४];९[६]$;१०†; ७,१†;
२[२]; ६; ९[७]¶; १०¶; १२[२];
१३[२]; १६[२]†; १७†; ¶८, २[२];
५[४]; ७;८; १०;११; १२[२];१३[२];
१५[४]; ¶९, ३; ७$;११[२];१२[२];
१५[२]; १६[५];१७;१९[२]†; ¶१०,
२[२];३[२]; ४[२]; ५[६]; ६[८]; ७[५]; ८[२];
९[२]; १०;११[७];¶११,१; २[२];३[२];
४[४]; ५[२];६[५]; १०; ११[२]; १२†;
१३S; ¶१२, ३[२];६[२]; S;१०[४];
१३[५];¶१३, १; २; ३[११]; ४[५];
५[५]; ६[२]; ७[५]; ८; ९S; १०S;
१२; १४, ३; ५[२]¶;७[२]¶; ८¶;
१५, ५¶;१२[४]†; १६, २;३[२]†;
९[२]†; ११†; १२; १५†; १७[६];
२०†; १७, ९[५]; ११; १६[२];
१७; १८[२]†; १९[५]; १८,
१[२]†; ३; ४†; १८[२];†; २०[२]†;
¶१९, २; ४[२];†; ९-१२;१४[२]†;
¶२०,१;२; ६[२]; ८; ९; ¶२१,
२[४]; ४[२]; ६; ७[४]; S; ८[२]; ९;
१०[२]; १३S; ¶२२, १[२]; २[२];

३;५[५]$; ६;७[२];८[२];१०[२]; ¶२३,
१[२]; २[५]; ४[६];५;६[२]; ७[२];९;१०[९];
¶२४,१[२];३[२];६[४];७[२]; ८;¶२५,
२[६]; ४[२]; ७[६];८[२]; ¶२६,१[५];२;
३[१२];४[२];६; १०; ¶२७, २; ३[२];
४[२];५;९; ¶२८,२; ३;४[५];†;५;
६;७[२]; ८;९[२]; ¶२९,४;६;७[२];८;
९; ¶३०,१; २;४[२];५[२];७[२];८$;
९[२]; १०[२]; ¶३१,१;४;६;७;८[५];
१०[२]; ११[२];१२;१४$;१५[४];$;
¶३२, ३; ६[२]; ¶३३, १; २;
६[४]; ¶३४, २[२];५; ७[४]; ९; १३;
१७; ३५, ३[२]; †[२]; ६†[७]; ८;
१४†;१७[२]¶; १८¶; ¶३६, १;
३[२];५[२]; ८[४]; १०[२]; ११[२]; १४S;
१५[४]$; ¶३७, २; ७;८[२]; ११[२];
१४$; १६[२]; १७; ३८, २;
५†; ७†; ८; ९; १३†; १४;
†३९, १२; १४; १५; †४०,
७; ८; १३[२]S; १४; ४४, ४;
४५, ४[२]; ४६, ५†; ¶क S१,
४[२]; ९[२]; १२; १६[२];†; S२, ८;
९;१६; ३,२S;३†;६†; ११[२]S;
१२;४,१[२];४[२];५[४]; ८[५]S; ५ १†;
२[२]S; ५S; ८[२];९; ६,२[४]S; ७[२];
७,१[४]; ३; ४; ६; ७[२]; ८; ८,१[४];
३[५]; ६; १०S; २५, ३S; ६†;
८[६]S; २६, ८[२]S; S२७,१; ६[२];
२८,१S; २[२]†; ३[९]S; ४†; २९,
६S; ८; ३०,२[२];†; ७; ८; ३१,
१-४; ८[२]; १०[२];S;११; १७[४];
१९[२]; २१; ३४,१;३५,१[२]; २[२];
३[२];४[२]; ७[२];८[४]; ३६,१[५];२;४[६];
६; ३७,१[२]; २[२]; ३; ४[२];७[४];८[२];
३८, १; ५[६]; ३९, १[२]; ५[९]; ४०,
१[४]; ४[६];५; ४१,१[११]; २[२]; ४;८;

a) पामे. इन्ते पृ ७८५ g टि. द्र. ।
b) सपृ इत्येवं संकेतयमानः SI. चिन्त्यः (तु. सपा. ऋ ९,७८,४) ।
c) मुद्रणच्युतः पाठः (तु. सपा. मा १७,५२; OBP [३] टि.) ।

४२, २; ३[२], ४[२];५; ४४, २; ३;
४[५],†, ५;६; ७[१];८;९[१]; ४५,५;
७;८[२]; ४६, ४;५; ७[२];८[१]; ४७,
१;४;६;७;८[२];१०[२];११[२]; ४८,
४[१];†[१];§; ७†,११†; १५[२];१६;
†कौ १, २९‡[a]; ६८; १०९;
११९; १४२; २३६; २४३;
२८०; २८६; ३०६; ३१४;
३२३; ३३६§; ३७२§; ३८२;
३८३; ३९४; ४००; ४११;
४२४-४२६; ४३४;४६०;५२०;
५६९; २, ११; ३५; ४९; ७४;
८६;९८;११८; १५४; १६४‡[b];
१७०;१८६;२३०;२३५;२८४;
३०५; ३५२; ३९४; ४२७;
४४२; ४४८; ४५९; ४९९;
५०५; ५५०; ५७२; ५८४[२];
६७२,६८६;७२४;७६२; ८६४;
८६९; ८७२; ८८९; ९२४;
९७६; ९८२; ९८३; १०३०;
१०३२;१०३६;१०३७;१०६७;
१०८७, ११०१; ११२७;
११५२; ११७४[१]; ११७६[१];
११७७[२]; १२२२; ३, ३,६;४,
९;४,५;६;९; †जै १,३,९‡[a];७,
६; १२,३;१३,५; १५,८; २५,
४,२६,१; २९,६, ३०,४; ३१,
१;३२, ४; ३३,२; ३४, १;३५,
५$, ३९, ३$; ४०, ३; ४१,
६-८; ४२, ८;४३, २; ३,४४,
४; ४५,२; ४८,४; ५३,६,१२;
५८,४, २,१, ६;४,३; $७,२[२];
३; ३,२, ३;४, ६;५, ८; ७-९,
११;१२,५;१५,२;१२‡[b];१६,
८; १७,७; २०,१४; १९; २३,
१६; २५,१; २९, ९;३१, १४;
३३,२;३४,६;१७; ३९,४;४३,
६; ४६, १०; ४७, १०[२]; ५५,
१३; ५६, १५; ५७, ११; ५९,
१७; ४,१,५;४,१; ८;५,२[१];७,
४; १२,८; १३,४; १७, २;३;
२१,२; २२,७; २३,६; २४,३;
४; २७,७;९[१]; २९, ३; शौ १,
११,२;१६,४; १९,४; २०, २;
२,१, ३†; २, १; ११-१२, ३;
१३, ५[१]; १९-२३, १-५; २४,
१[१]-८[१]; ३५,३; ३, ३,६;५,३;
४, ११,२†, ८; १६, ५†; २०,
१†; २१,९;२३,३;२४, २;२७,
१-६; २८,५;६; ४,३,५;१६,६;
१८, २;१९,५; २०,९; २२,२;
३०, ३[१]†;३१,५,३२,५†; ३६,
२;१०;३७,११; ५, ४, ६[२]; ६,
११[१]-१४[२]; ७-८, ५; १२,९†;
१३,३;१४, २;९[२]; १२[२]; १९,
९;१३;१४,२३,३; २९, ४;१०;
३०-३१, १२; ६, १, २; ५,३;
६, १; १८, १;२६,२; ३[२];३७,
३,४६,२,५४, ३;७५, २[c],७७,
२†; ८१,२;३; ८५, १; १२३,
१; १२७,३;१३२, १-५;१३३,
३; १३४, ३[२];१३६,३;७,२,१;
५,५,११,१†; २२,१; ३२,१†;
४१,१; ५२, ६†; ७७,३; ७८,
३; ४;८०,३[d]; ८२,२; ९३-९४,
१; ८, १, १०; †३, ५; ७; ८;
११; १७;४,१६†; ५,११; १५;
६,९;१८; १४,८; ९,१,५, ६[२];
१४,४,३;७;१८;५,१६; १०,१,
७,८; २८; २,३०; ३, ५; १०;
५,१५[५]-२१[५];२५[१]-३५[२];४२[२];
४३[२]; ४६; ६, ६-१०; १३-१९;
२१; २९;३४; ७,४-७;१०-१६;
१८-२०; २२; २३;३९; ८,४४;
१०, १२; ११, २, १३; ३,
२२, ४,१-१८; ६, २१;७, ३[२];
१२,१, १४; ३०;४७; २, ३[२];
४;७†;९; ३३[२]; ४३; ५४[e]; ३,
१२[f];३५; ५५-६०;४,५०; १३,
१, १७-१९, ४०; ६०; २, ४;
१५, ४,६; १२; ५,७; १४, १,
३८;४७; १५, २,२; १०; १६;
२२; ३, १; ६, २; ५; ८; ११;
१४; १७; २०; २२;२५; ७,२;
४; ९, २; १६, १, ४[२g]; ५; ७;
५, ३-७; १०; ७, ५; १२;
१३; १८, १, ३४†; २, ८[२]†;
२७, ३,४; ६†[h]; ६३,-४, १३;
५४; १९,६,११†; ३०,२, ३२,
१; ३३,४,३४, ६;३८, १;४५,
२;४७,८[1];५०,१[1]; ५३, १; ३[२];
५७,४, ५८, ४†; †२०, ९, १;
१४,३,१५,६; २१, २, २४,२;
२५, १; ३६,१; २; ३[२]; ५;७;
४४, ३; ४७, १, ४९, ४; ५५,
१;३; ५६,१; ५९, ३; ४; ६१,

---

a) सपा. तुम्<>यम् इति पाभे. ।

b) सपा. तुम्<>तुत इति पाभे. ।

c) सपा. तैब्रा ३,३,११,३ आपश्रौ ३,१४,२ त्वा इति पाभे. ।

d) सपा. तुम्<>त्वम् इति पाभे. ।

e) सपा. तुम्<>तान् इति पाभे. ।

f) RW. तुद् इत्यपपाठः। तदुपाश्रितः W. भ्रान्त एव ।

g) सपा. तुम्<>तान् इति पाभे. ।

h) पाभे. इन्ते पृ १४०४ c द्रि. द्र. ।

i) तेन तुम् इति पाठः ? । RW. W. स्तेनम् इति शोधः ? ।

१; ४; ६२, ३; ८; ६३, ७-९; ६४, ६; ६७, ७; ६८,९; ७२, १; ७५, २; ८७, ४; ८८, १; ८९, ९; ९१, ९; ९२, ८; १४; १७; १८; ९५,३;९६, ४; ७; १२-१६; ९९, २; १०२, २; १०५, ५; ११०,३; ११३, २[२]; १२९,६§[a]; १३७,७;१२;१४३, १; पै १,७,१; २०,४; ३१,१[२]; ३३,१;४५, ३;४६, १: ५५,२; ५७,३;५९, ३;६१, १;६२, २; ६३,२[३]; ५[२]; ६६, २; ६७, ३; ७६,३;७८,२;९२, ४;१०७,६; ११०,४; २, ५,२;६†; १४,४; २४, १;३७, ५[२];४२, १[२]–८[२]; ४८, १-५; ५५,२; ५८,४; ६०, २; ६१,१;६५,३; ६६, २[३]; ३; ६७,१;५; ७१,१[२]; ७४,६;८०, १[२];९१, १[२]–५[२];३, १०, ६[२]; १२,९;१३,३; ४; १४, ३;२१, ३;५; २४, १[३]–६[३]; ३०, ३; ४; ३४,१†; ३८,९; ४, ४,१०;१२, ५†;१८, ७; २०;२३,१[b]; २४, ४; ३५, ७; ३१, ५†; ३२, ५; ५,१,३; ४, १३; १२, ७; १७, २; १८, १; २३, ७; २४, २; २५,५;३०,२[२]; ३२, १;३३,३; ६[२]; ३४, ९; ३९,१†; ६, ११, १२; १२, १-४; १४, ७; ८; १६,११; २०,८; ७,१,२;४;५; २,३; ५, १; २; ८, ३; ९, ६; १०; †११, २; ५; ६; १८, ६; १९,१;१०; ८, २, १[२]; ३, ५; ६,१०;१३, ११†;१९, ४;२०, ११; ९, ५, ९†; ७, १; ८,८; १४, २; २२, २६; १०, १,२; १२, ५-८; १२;११, १,२;१४; ३,६; ५,३;६,११; १२, २, १; ३[२]; ३,७; ४,१; ६, ११; १३, ४, १६; ५, ९; २२; ९,५; ९; १०,३;८; ११,२०; १४, १,१; १८;२,१६;३,८; १५, ६, ९[२]; २३,७; १६,१, १०[२०]; ६,६-८; †७, १; ७; १०, ६†; २३, १; २४, ३;८; २५, ८;२८, १;५; ३२, ५; ७[२]; ३३, ४; ३५, २; ५; ७; ८; ३७, ९; ४२, ६-८; ४३, १-४; ६-९;४४, १;२[३];३; ४; १०; ५१, ५; ५२, २; ५७, १-१८; ६३, ५; १०; ७३, ४; ७४,६; ७९-८०, ९; ८८, ५;६; ९२,७; ९६,७[२]; ९८,७; १०३, १०; १०५,३; १०८, २;१२९, १[३]–५[३];६;७[३]; ८[३];१०[३]; १३१, १-१०; १३२, ८[२]; ९[२]; १३५, १०; १५३,२[२]; १७, २, ५; ३, ११;५,१;५; ७,५-८; ८, १-७; ९-१०; ९, १; ३-५; १०, १०; २०,१०; २३,४[५]; २४, १[२]; २; ४[२]–११[२]; २५, ३†; २८, १[२]; ५[२]; ६; ७; २९, ६[२]; ९; ३०, ३[२]; ४; ७†; ८; ३३, ४[२]; ३४, ४; ३७,२; ३९,४; ४१, ५-१०; १८,५,४; १६, ७-९; १८, १०; २०,८; १०[a]; २१,९;२५,८‡[g]; १९, १, २; ३,४; ५; ११; १२; ३,१०; १५; ६, १; ७, १४; ८, ६; १६,२‡[f]; ६;१७,२; ३;१९, २; ३[२]; २४,१;२५, १३†; २६, १३; ३०, ५; ८; ३७, ३[२]; ४०,९; ४२, ९; ४६, १२; ४७, १-३[?h]; ४८, ७; ५२, ३; १५; ५३,३; २०, ५,२; ९,१;६;१२, १; २[h]; ४; ८-१०†; १५, ५[i]; ९; १७,५; २३,४[२]; २७,३; ९; ३१,५†; ३७,२; ३८, ३; ८;९; ४१,४[२]; ४३,१०; ४९,२; ५०, ७; ५४, ४; ५८, ३; ५९, ३; †तमू‌ऽ-तम् ऋ १, १३२, ६[२]; ६,४२,३; ८,६८,७; १०,१२५, ५; मा ८,५३[२]; का ९, ६, ५[२]; की २, ७९२; शौ ४, ३०, ३; तया ऋ १, २२, [(४७,४)३]; ८५,११?[j]; ३,५७,५; ६,४१,२; ४५,१४; ५३,८; ८, ७४,८; ९, ४५, [६; ४९, २]; १०, ८७, [(४)१३]; खि ३, ११,२; १५, ६; ४, ५, ३१[k]; ६, ४; ८, ९; मा २, १४; ४, १७; ७, ११†; १२,५३[२]; २२, १९; २४; २५; १४,६;१२; १४-१६; २७; १५, ५७; ५८; ६४; १६, २; ११; ४९; १९, ४४; २७,४५; ३२,

a) पृ ५८० e टि. द्र.।
b) सपा. तम् <>तुत् इति पाभे.।
c) सपा. सक्त्न तम् <> तुमः इति पाभे.।
d) सपा. शौ १३,२,६ विशिष्टः पाभे.।
e) पाभे. इते पृ ११९४ a टि. द्र.।
f) सपा. तम् इवे <>निवर्तताम् इति पाभे.।
g) पाठे ? तत् इति शोधः।
h) सपा. तम् <> द्विचम् इति पाभे.।
i) सपा. तम् <> ताः इति पाभे.।
j) तुया दिशा इति पाठः ?। (तु>) *तुय्(आ√दिश् >आ-दिश्– [तु. ऋ ८, ९३, ११]>) आदिशा इति शोधः (तु. १०मे मन्त्रे तु ओजसा इति ORN.; वैतु. पपा. प्रमृ. यनि. इति ?)।
k) सपा. खिसा २९,२२ तुया इति पाभे.।

१४, का २,३,९, ४, ६, १; ७, ५,१†; १३,४,९^{१}; १४, २, ४; १०; ११; १५, १, ५; ४, २; ३^{१}, ८,५; १६, ७,१^{२}, ६; १७, १,२; १२; ८, ३; २१, ३, १५, २९,६,१; ३५,३,११; तै १,२, ४,१; ११,२; ४,६,१†, २२,१; ६,११, ६¶; ¶२, १, ४,१; ८, १; २,२,४; ३, २-३, १; ५, ३; ७-८,१; १३,१^{२}S; २; ४, १०, ३; ३, ३,५, २^{२}¶; ४, १०, ५; ४,१,१,४; २,१^{a}; २, ४,४^{१}; ७, ४; ९,२; १०,४^{२}; ३, ६,२; ४, ३,३; ६,२; ५, १, १^{२}; ४; १०, १; ¶५, २,१,२; ३; ३, ८, १; ४,१०,५; ५,२,४^{२};३,३; ५, ४, ६,३S, ७,५; ९, १^{२}; ७, २,२; ४,४; ¶६, १,५, २^{२}; ६,५; ५, ६,५; ६,४,५; ५,१^{२}; ६, १, ७, १,६, ७¶; ११,१^{a}; मै १,२,१; ४;७; १४,१६; ३, ८†; ५,८¶, ६,११¶; ¶८,५;८; ¶१०,१३; २०; ¶११,५^{२}; ९; २, २,४¶; ३,१^{१०}; ५,२^{१}¶, ७,११^{२};१५^{२}; १६^{२}; ८, ७; १४^{१}; ९, २^{२}; ९; १३, १२, १४^{२}; २०^{२}; ¶३, ३, ५; ४, ९; ६, ३^{४}; ५; ८; ७, ३; ४^{२}; ८, १; ६; ९, ५^{१}; ६, ११, १०§; ४,¶३,९; १०; ६,९;७, ८¶, ८, ३^{११}¶; ९, १५; १६, ¶काठ §२, ४; ५; ८; ४, २†; १०§; ६,३;७; ७,१३^{३}§, १५; ८,१^{२}; ९^{१}; १२; ९, ६§; १०, ३; ६^{३}; ९^{२}, ११; ११, १; २^{४}; ५; ११^{४}§, १२,१२^{२}; १३, १^{१}; १४,५^{१}; ९; S१६, ११^{१}; १६; S१७,११^{१}; १६; १९,१०;११; २०,६; २१, २^{१};४, ७; ९; १०; २२,६; २३,२;८; २४, १^{१}; ६; २५, १; २६, ७^{१}; २८, ४^{१};५; ६S; २९, ९; ३०, १; ३२, १; ३६, ७;१४; १५S; S३८, २; १३; S३९, १; ३^{१}; ४; ७; १३; S४०, ३^{४};५^{४}; ४१,२S^{a}; ¶क S१,१६; १७; २,२S; ३, २†; ८S; ४, २; ६; ६, ३^{१}S, ५;६^{१}; ७,५^{१}; ७; ८, ९S; २५, २^{१}S; S२७, १^{१}, ६; ३०, ८; ३१, १; ८; १७^{२}; १९; ३४, १; ३६,५; ३७,२^{१}; ७; ३८,४; ४१, ५^{१}; ४४, ४^{४}; ५, ६§, ४६, ४; कौ २, ७८६†; जै ४, २९, १०†; शौ २,२५,२; २७, ५; २९, ७; ३१,१; ३६,५; ३, २४, ६; २५, १; ३; ४,१७,४; २०,४^{b}; ५,१८, १५; ६,६३,२; १०८, ४;१३९,१; ८,३, १२†, ९, २, ५, १०,५, ४८; ११, ४, ५^{२}; १८^{२};११,२०;१२,९; २७; १३,१, २२^{२}; १५,११,२; १७, १,१३; १९,३,३; ९,३; ५५,२; पै १,१३,४; ९५, २; २,१५,१; १६,३; २१,५; ७१,४; ४,१०, २; १३, २; ५, २४, ३; ३०,८; १५,२; ७,१२,८; ९,७,६; १४, ६^{c}; १८,१; २; ११,२,६; १२, १४,२,७; ८; १७;३, २२; १६, ७, २†; ७१, १; ७६, ४; १८, १७, २^{२}†; १९, ३०,६‡^{d}; २०, ४१, १०; ५२,६; तयोः ऋ १, १७,६;२१, १; २२,१४; १३६, ३; १६४,२०; ३,५५,११; १५; ५,८६, ३; ७, १०४,१२; १०, ११४, १; खि १, ३, ७; मा ८, ३७; का ८,११, २; तै १,६,४, ४; ७, ४, ५; ¶२, २, ६, २; ६,९, ६; ३, २,२,१; ५, १,५, ४¶; ¶६,१, ८, ४; २,१०, २; ४-५,९,२; ¶७,३,९,२;५,१५, १; ¶मै १, ६,१२; १०,८; ३, ६, ६^{४}; ४, ७, ४; ७; ८, १०; १३,९S; ¶काठ §५,१^{२};३; ४; ७, १२§, ८,१०; १०, ८; ११, ५;८; १३, २; १५,१; २३, ३^{२}; २४, ७, २७, ४; २८,१०; ३०, १,९; ३२, ४S; ३६,३; §३७, १५^{२}; १६^{२}; ¶क ७,६; ३७,८; ४२,४, ४४, ९; ४५,१, ४६,४; शौ ८,४, १२†; ९, १४, २०†; १०, ७, ४३, ११, ७, ९, ११; पै १, ९५, २; २, २०, ३; ६, ७,७; १६,१०, २†;६७, १०†; १०५, ४; १५३, ८; ९; १५४, १; १९, ४३, ७; २०, ३६, ३;

तस्मात् ऋ १, १६४, ३२; २, २८,१०, ६,१६,३१; ७,८९,५; ८, १०१, ४; १०, ५१,६; ९०, ५^{e}; [८; ९],९;१०^{१}, १२९, २; खि २, ६, १८; ३, २०, १; मा ६, १७, २०, १४-१६; †३१, ६; ७^{१}; ८^{१}; का २२, १, १-३; †३५, १, ६; ७^{१};८^{१}; ¶तै १,५, १,१, २, ३^{४}, ९,६; ७; ७,४,६; ६,३; ८,५, ३§; २, १,२,७,५ २; ४; ६,५; ३,८, २^{२}; १२,२;

a) =पभा. तैब्रा ३, ८,३,४। मा २२,२ का २४,१, २ मै ३,१२,१ तु विशिष्टः पाभे.। b) सप्रा. तुथा<> तोन इति पाभे.। c) सप्रा. तथा<>स्तुथा इति पाभे.। d) सपा. तया<>तस्थुः इति पाभे.। e) सपा. तुस्मात् (तैआ ३,१२,२ च) <>तुवः <>अमे इति पाभे.।

७,१[a]; ८; २४; १०, ३४; १२, २, १७; ३, ६; ८[a]; ३२[b]; ३८; ५२; १३,१,५८[c]; १८, ३,५३; ५४[२]; १९, १७, १[२]–५[२]; ७[२]–१०[२]; ४६, ३; ५३, ९; ७२, १; २०, ५५, ३†; पै १, ९०, २; ११२,४; ३,२,५; ४,३,१; ३७, ६; ४०, १; ७, १६, १[२]–५[२]; ७[२]–१०[२]; ८,१५,३; १०, ११, ३; १२, २, ९; १६, ४५, ४; ६२, ४[२]; ७२, ९; १०; ७६, ३; १०१,५; ११७, १-५; १५१,३; १०; १५५, ४[२]; १७, ११, १; ४[२]; ३१, ८; ३६, ६; ३९, ८; ४१,२; १९,५, १३; ३५,२;४९, ३; ५५, ११-१४; २०, १७,७[d]; ३१, ५‡[e]; ५३, ११; तस्मै ऋ १,४,[१०;५,४(८,३२,१३)]; १२, [९; ८, ४४,२८]; ४०,४; ६८, ३; ९३, २; १० ; ११६, १६ ; १२५, ५[२] ; १३२, ५ ; १६१,१२; २,१४,[२; ३७,१]; ३; ५; २०, ८; २५, ४; ५; ३, ५९,५; ४, १६,१; २५,४; ३५, ६; ५०,८[२]; ५,३४,९; ३७, १; २९,५; ६३,१; ६, २३,९; ५२, २; ७, ११, ९; २६,१; ५९, १; १०२,३; ८, ८, १५; ४४, १५; ४८,१०; १२; १३; ६६,७; ७५, ६[f]; ८०, १० ; ९, ६७, ३२; १०,९,३; २८,१०; ३०, ३; ७; ३४,१२; ४२,५; ७९,५; १३५, २; १६५,१; ४; १६८,४;१७३, ३[२g]; खि १,५, ११; २, १, ९; १४,८; ३,२२,२; ५,७,४,१६; १४,३; खिसा ३,६; मा १, ६; २,२३; ६,२२; ७, २;१५;२२; ८, ४६;४९[२]; ११, ५२†; १२, ३५; १७, २४; ५२; ७१; १८, ३८-४३; १९,५४†; २०, १९; २२,८[३]; २३,२;४; ३५, २; ५; १२; ३६, १६; २३; ३८, २३; का १, ३,२; २, ५, ६; ७, ४[h]; ६,५,४; ७, १, २; ६-७, ४; ९, १; ८,२१.१; २२,३[२]; ११, ६, ६; १२,५,३†; १३, ३,६; १८, २,९; ५,३; ६,७; २०,२,१-६; २१,४,४†; २२,१,४; २४, ३, ६[३]; २५,१-२,२; ३५, ४,२; ५; ११; ३६,१,१६;२३; ३८,५,६; तै १,३,१४,५‡[i]; ४,१,२; १२, १; ४५,३; ६,६,१; ७, २¶; ७, ६,१; ८,१४,२; ¶२, १, २, २; ४[३]; ४,१[३]; ५,७; ७, ७; ८, १[३]; २,२,३; ५,५;८,५; ६; १०,१[२]; १२,३†; ३,२, १; २[२]; ३; ६[२]; ३,१; ४,२-४; ५, २; ३; ६, १; ८,१[२]; ११,१; १३,२; ४,४,१; ३;१२,२; १३,१; ५, २, २; ६, ६,५; ११,२†[f]; १२,२‡; ३,१, ४,१¶; ९,६¶; २,४, २[२]¶; ३, ३,२; ११, ३[२j]; ४,४, १[२]¶;७, १;३; ¶८,२; ४[२];७; ५,२,१¶; ८,१;९, २; ४, १,४,१[k];५,१†; २,३,२; ६,२, ६; ३, १; ५, ३; ¶५,१,५,१§[k]; २, ८,२; ३,१, १; ४,३,१; ६,१; ४,७,२§; ५, ५,१[२]; ७, ३[३]; ४[२]; ९, ३§; ६, १, ४†; ७,२, ३†; ४, २; १०, १[५]; ¶६, ३,३,४[३];५; ११,५[२]; ५,१,१[२]; २[३]; ३[२]§; ६, ११, २; ¶७, १,१९,३[४]; २,५,२; ३,१, १; ६-७, १; १०, ४; ५; ४, १, १; १९, ४†; ५, १६-१७, १§; मै १,२,७; १८; ३,१;४; १२[२]; १४; ३५; ४, १२¶; ५, १४[३]; ¶६,५[२]; १२; ८,८¶; १०, ३[२]; ¶२, १, २; ६; २, ५; ७[४]; ३, १[४]§; ३[५]; ४, ३; ५,२[२]; ७,२†; १०§; §१०, २; ४;१२, २[२]§; ¶३, १, ३; ९; ३, ६, ४, ३§; ६;९[२];१०,१;१२,३[२]§; ४,¶२, १; २; १२; ४,५¶; ५,४¶; ६, २¶;३¶; ५; ७,६¶; ९, २७†; १०, ६†; ११, २†; ६†[f]; १२, ६; १४, १; ५†; १२[२]†; १८†; काठ ३, ८;४,४[२];५;¶७, ५[l];६; ८; ¶८,२; १०; ¶९,१६;१७; १९†; १०, ६¶; ११, ५[२]; ७; ११; १२, ३[२]¶; ६[२]; १५, ६; १६,४;१०; १७,१९[४]; १८,२†; ३;४; १४[५]; १९,५[२]; २०,१०¶; ¶२१,२;८;९;१४†; २६, २¶;

---

a) सपा. तस्मिन्<>तस्मै इति पाभे.।
b) सपा. तस्मिन्<>तत्र इति पाभे. ।
c) सपा. पै २०,२७,२ अस्मिन् इति पाभे.।
d) सपा. शौ ७,१२०,१ विशिष्टः पाभे. ।
e) सपा. ऋ ७,५९,८ शौ ७,८२,२ विशिष्टः पाभे. ।
f) पाभे. कृते पृ १११५ b टि. द्र. ।
g) पाभे. कृते पृ ७७९ g टि. द्र. ।
h) सपा. मा २,३२ तै ३, २,५,५ काठ ९,६ विशिष्टः पाभे. ।
i) पाभे. कृते पृ ७६५ i टि. द्र. ।
j) =सपा. शांश्री ९,२८,३ आपमं २, ११, २ शांग १, २२,७। आश्री ६,१४,१६ तु धात्रे इति पाभे. ।
k) पाभे. कृते पृ १११४ e टि. द्र. ।
l) पाभे. कृते पृ ७६७ i टि. द्र. ।

२७,१,७[२]; १०[३],¶[२]; २८, ४¶; २९, ५, ९¶; १०¶; ३०, ६; †३५, ३; ७[२a]; ¶३७, १४[२]; १७, ३८,५, ४०,५; ४१,१०[४]; ४५,११-१३; क २,१५; ३,३[२]; ४; ५,५¶; ¶६,१[२];७; ७,६¶; ८,९; २५, १; २८, २†; ३, ४; २९, ३[६]; ३०, ३[२]; ¶३१, १२; १७; ४०,५¶;४२,१; ४४,४¶; ४५, ६; ४६, ३¶; ४८, ९[२]†[a]; †कौ १, २७२; २,१९६,६४९; १०४१; ११८९; †जै १, २८, १०; ३, १८, ३; ४, १२, ११, शौ १,५,३†; २, १२, ६†, ३, २३,५; ४,१,२; ५, ७,२; ११, ११; १४,६; २५, २; २८, ११; ६,५,३;२०,३,२७,१†; २८,३; ५५,१; ६३,२; ८४,३; ८७,३†; १२८,४; ७, १८, ३[b]; ९२, १, ९, २, १९-२४; ३, १२; १५; १०, १;४;६; १०,२,२९; ६,५; ७, ३२-३४; ३६; ८, १; १५; ११, २,२३; २७; ६, १८; १९; २३; १२,४,१७; २३; १३, १, ५; १५,३,३; ४,१, ४,७, १०; १३;१६; ५, १, ४; ६; ८; १०; १२;१४; १६,६,४; १८,४,१४; ३७; ८३[२];८४[२]; १९,१७,१-५; ७-१०; ५६, ३; †२०, ३७, ९; ६८, १०; ६९, २; ७७, १;८९, ५; ९७,१; पै १,४६,५;६३,५[२]; ६८,१; १०६, १; १०७, ३; २, ५,६†; २२,३; ३८,३; ३९, ३; ५, ६; ५९,९; ३,८,३; १४, ५,

२७,२; ३१,१-८; ४, ९,१[c]; ५, २, १, २२, २; ५-७;३५, १-९; ११; ७,१,६; १२; ३, ११; ९, २; १६,१-५; ७-१०; ८,१,११; १५,४; ८; ९, १४,७; १६, ५; १०,४,४; ११, ४; ८-१०; १२, १; १३,१,२; २,१; ९,१; १४, २,१०; १५,२२,३;१६,२२,८; २३, ३,४०, ४, ६; ४२,५;४४, १०; ६२, २; ७७,८; ७८,१-६; ९६,६;१०३,३;१०६,३; ११५, १-३; १७, १०, ३-६; १७, ७, १८, ३; १९, ५[d]; २९, ५; ३६,८[e]; १८, १५, ५; १९, ३, १५†, ६,७†;९, २;११,३,१२, १०;१३,१३†; १६,१२[f];१३[g], १९,१२-१४; २४, १८; †२७, ११; १३; ४२, ९; ४५, १०†, ४८,३†; ४९, १५; २०, २, ७; ३२, ६; ३३, २,४३, ७; तस्य ऋ १,११,६; १२, ८; २२, ६; ३६,११;४२,४;५६, १,५९,३; ८३, ६; ९३, ८; १००, १३; १०४,९, १४१, ७; १४८, २; १६४, १;१३;२२; २,२३,१२; २४, ८, २५,२; ३२,२;३५,९; ३, १, [२१[h]; ५९,४; ६, ४७, १३; १०, (१४,६)१३१,७], ३, ९,१७, ५;३३, ६; ३५, ८;३९, १; ४, २, ६; ४, १०[२]; २१, २;४१, ११;४२,७; ५, १२,६; ३९, २; ४८, ५; ५५, ८; ८७, ९; ६, ७, ६; २८, ४; ३९, १; ४९, १३; ५०, १५; ७, ३१,

११; ४०, ३; ७२, २; ८, ४, [१२ (५३, ४) ६४, १०]; १७; ७,१८,१९,६[२]; २३, १५; २५, १६; ३१, ३; ३८, [१-३];४१, ३; ४५, १५; ४८, ८; ९, ६५, ९; १०, ९,२;१०, १४;१५,७ २२, ८; २७, २४; ४०, ११; ४३, ३;५१, ४;७१, ६;८५,३; २१; ८७, १०[२]; १७; ८८,१; २, ९१,११; ९९, १;११७, ६; १३३, ५; १३९, १; १४९, २; १६०,३; खि १, १,२; ४,१०; ५,५, २,१,९[२]; ६,६; १४,३[२]; ८, ३,१०[२], १६; २०; २२, ३; ४,५,११; १२; १४; १५; २०; ३१; ७, ३; ७[२], ३; ७, २, ४; खिसा २९, ७, ३३, ८; मा ४, ४; ८, १२; १३; ११, ५१†; १३, ५४ ५७; १५, १५-१९; १७,५८†, १८, ३८-४३; ५६; १९, ६३; २०, १७; ५२†; ३१, १७; १९; २१; ३२, ३; ३६, १५; ३८, २८; का ४, २, २; ८,७,२, १२, ५, २†; १४, ७, १;३; ५,७; १६, ४, १; ३; ५; ७;९; १८, ५,९†; २०, २, १-६; ३,६; २१, ४,१३†; २२, १,४, ५,६†; ३५, २,१; ३;५; ३,३; ३६, १, १५; ३८, ६,२; तै १,१, १०,२, २,१,२;१४,३; ४[२]†; ३,६,१; ४,२८, १;¶५, २,५,९,१; ६, १,२; १०, ४¶; ¶७,१, ३;४; ४,६; ६,३; १३, ५†; ८, ३,१; ¶२, १, २, २;

a) पाभे. द्रते पृ ७७९ *g* टि. द्र. ।
b) सपा. तुस्मै<>तस्य इति पाभे. ।
c) सपा. तस्मै<>तेभ्यः इति पाभे. ।
d) सपा. तस्मै<>सास्मै इति पाभे. ।
e) पाभे. द्रते पृ १४१२ *a* टि. द्र. ।
f) सपा. तस्मै<>ते (<युष्मद्-) इति पाभे. ।
g) सपा. तस्मै<>ते (<युष्मद्-) इति पाभे. ।
h) सपा. तुस्य<>तेषाम् इति पाभे. ।

२†; २४,१, २,२७,७, ३,७,६; २२,६; ४,१, ५[a], २,८; ८, १; २०, ३; २१, ४†, २७,६; २८, १, ५,५,४;८; ६,३[h],८,३;१८, ५; ६,४,२; ६,३†,२४,३. ३९, २; ७९,३^{२}; १२२, ३, १२७,२; ७,२१,३[c]; ८६,५, ९७,१†; ८, ३, १०^{२}†;१७†,७, २२, ९, ४, ११; ५, २०, †१४, १; ११; २१; १५, २४; १०,५, ४५; ७, ४०; ११,३,१, ६,९‡[d]; १२,३, ७; ४, २८; १०, १-४; १३, १, ५६; ५७; ३,१-२५, ४,८, १०; ६,६; ७; ७,१२; १४,१,३†;२, ३३†;५०; १५,२,४; १२; १८; २४; ३,१०; १५,१; ३-९; १६, १-७, १७, १-१०; १८,१; १६, ७, १२; ८,४-२९; ३३; †१८, १,१६;३,४३; १९,४९,९; ५३, १; †२०,८,२, १७,३; २५, ६; ९६, ३, १२५, ७, १३१,२$[e]; पै १,१३,३, २६,१; ३७,४; ५; ४६, १; ५९, ४, ६३, १; ६६, ४, २, १६, ५; ३४, १-३; ४९, १-५; ६८,६; ७२,३-५, ८१,५, ३,२५, १३^{२}, ४, १, ८; ११,६; १७,३^{२}; २४,४; ३५,६; ३७,१; ५,२,४; ३२,१०; ३६, ७, ४०, ७; ६,४, ३; ८; ८,९; ११,४†; १५,४;७,५,१०, ७,४; १८,३;

८,६,३;१८,९;२०,११; ९,११, ८; १७, ७; २२,१; १०,१,४^{२}, ११,१; २; ५-७;१२,२-८; ११, ५,९; १२, २, १; १३, ३, १४; १४,४, ९; १५,६,७; १६,३-९; १७,१-७,१८,८;२१,१; १६,६, १०^{२}†; ७,७†, १४, १; २१,९; २३, २; २५,१, ५१,७; ५३,१; ५४,१,५७,१८;६६,१†; †६७, ३; १७, ७०, ८; ७१, १, ५^{२}; ९६,८; ९९,६; १०१,२; १०६, ७; ११९,१^{२}–३^{१}; १२६, १-३; १३२, ७, १४५, ९-१२; १५०, ७, १५१, ३; १०; १७, ११,१; १८, ८; २९, ४; १७^{२}, १८,१, ३†; १०,३†; १३,७; १९,२,२; ९†;७,१०; १०,४[f];८; १२,१[g]; १६,१५;१६;१९^{२}, २०,२; २१, ६;७,२८,६; ९[h],१४; ३३,१४; ३६,८; ४५,९†; ४६,३; ९‡[d]; ४८,१८; ५२,१६; २०, २, ५[i], २५,२; २७,५; ३८,७; ४१,६; ४२,३-६; ८, ४३,८, ४५,२;३; ५५,२, ४,५; ७, ६१,८; तस्याः ऋ १,७१,१०; १६४,४१[j]; २, ७,२; १३,१; ५, २९, १४; ६, ५३,९; ७, ८१,४; १०,३९,६; १६१,१; खि ५, १५, ११[e]; मा ३,५;४,१८, १२,१६; १३, २१; का ३,१,५, ४,६,२; १३,

१,१७; १४, २, ६; तै १,२,४, १; ७,१; ११, २; ¶२,५, १,६; ७^{२}; ६, ४, १; ३, ३,३, ११,५; ४,१,९,३; २,१, ५, ९,२; ¶५, १,२,५; ५,९,१^{४}, १०, १^{३}, २^{३}; ६, १, ३, ६^{२}¶; ७, ३; ७,१, ६,८¶; मै १,२,४;४,३; १२¶; ६, १; २;४¶; ११¶; १२^{४}¶; १३¶; ८, १¶, ९, ७¶, २,१, ८¶;२,४¶; ७, १९[k]; १३,१२; २१[k],¶३,१,३;२,५;७; ७,५$; ६; ¶४,१,६; २,२^{२}; ९$,१०; १३^{२}, ८,१, ¶काठ २,५$, ५, ४^{२}$; ६,२^{४}; ७,१३^{१}$; ८,६$; १०, ११; १३, ३; ४, १४,४^{४}; ५; $१६, ८; १६[l]; १९[k], १९, २; २०,४;६; २३,२;४,८;१०^{२}; २४, १,३$; ४,६^{४}, २५, ४;९; २६,३; २७,२, ३०,१^{२},४;३१, १२, ३२,२;६; ३७,३, ¶क १, १७$; ४, १^{४}, ६, ४$, ७,२$; २५, ९$[k]; २९, ८; ३१,६,८; ३५,८; ३६,१; ३७,१^{२}; २,४$; ५, ७^{४}; ३९, १; ४०,२; ४२,२; ४६, ४^{२}; ७; शौ ३, ११, १†; ४,३९,२; ४, ६, ७,२१,६; ८, १०,१; ११,५; १३-१४, २, ६; १०; १४, ९,१,५; १५,२१†[l]; १०, ८,३१, १२,४,३३; ४४[m]; ४६[n]; ९,१, १३, १, ४२[j], १५,

a) पाभे कृते पृ १४१४ c टि द्र. ।
b) पाभे. कृते पृ ७६८ d टि. द्र. ।
c) सपा. तुस्य<>तुस्या<>तुस्यै इति पाभे. ।
d) पाभे. कृते पृ १४१४ f टि. द्र. ।
e) पाठे? तुस्या. इति शोधः (तु. सपा. खि ५,१५, ११ पाभे.) । f) सपा. तस्य<>तेन इति पाभे ।
g) सपा. तस्य<>पुत्रस्य इति पाभे. ।
h) सपा. तस्य<>यस्य इति पाभे. ।
i) पाभे. कृते पृ १४१३ e टि. द्र. ।
j) =सपा. शाश्री १८,२२,७ या ११,४१ । तैबा २, ४,६,११ तु तुम्याम् इति पाभे. । k) सपा. तुस्या <>तुस्यै (माश ८,१,२,८ च) इति पाभे. ।
l) तस्मै इति पाठे? (तु. सान.) यनि. शोधः (तु. सपा. मा १३,२१ तुस्याः इति पाभे., SI. च) ।
m) सपा. तुस्याः<>तासाम् इति पाभे. ।
n) सपा. तुस्याः<>तासाम् इति पाभे. ।

८,९; १०,४; २१,८; २२,६;
१४,२५,१; ३; २३; २६,३;
३१,६; ८; ४०,३; ४५,२५;
७७,१०,८६,[१-३], ८७,
[२-४; १०,४०,१३][a], ९१,
६,१०१,२,१०२,२०[b]; ९,८६,
३८; १०,१०,१०; १४,१६,
२२,११; १३९[c], २४,६; ३९,
५; १३; ५९,२,६६,७; ७३,२;
८६,२०; ९६,६; १०६,६; १२१,
१०[d]; १३२,२; खि १,३,१;
७,५; २,६,१९; ७,५, ३,१०[2],
९; २२,५; ७; ४,७[2],८; ५,७,
२,११; ४,१५; मा २,६; ४,
३७†; १०,२०†[d]; २०,७४; ७५,
८३†, २१,६१; २३,६५†[d];
२५,३१; ३२; ३८; ४०[2]; २७,
३३; †३३,६१; ७८; का २,१,
९; ४,१०,८†; ११,६,५†[d];
२२,७,८; ९; ८,४†; २३,६,
१४; २५,१०,१३†[d], २७,१२,
८; १३,१; ७; २९,३,६; ४,
४†[d], †३२,५,७; ६,९; †तै
१,१,१४,१; २,१०,१; ८,१४,
२[d], २,३,१४,५[2]; ५,११,२; ३,
२,५,६[d]; ४,११,६; ४,६,८,
३; ४; ९,२; ३[2]; ७,१५,२$,
५,६,१,२$, †मै १,२,१४[e];
२,६,१२[d]; १३,१$; ३,८,३;
९,३[e]; ११,४[2]$; १६,१[2],५[6]$;
४,११,१[2]; ३,१२,४; $१३,

४; ९; १४,१[d]; ३; ५,६[2]$,
७; १३; †काठ ३,३[e]; ४,१५[3];
१६,९,१८; ११,१३; १२,१४;
१३,१५; १५,८[d]; १९,१३$,
२३,१२; २६,५[e]; ११; ३८,
९[2]$; ३९,२$; ४०,११; ४६,
४[2]; ५[3]; †क २,१०[e]; ४१,३[e];
†कौ २,२१,१४४; १५१; १५२;
२०३; २०४; २६२; ३३६;
४९५; ५०१; ८१५, †जै ३,
२,१२; १४,५; ११; १२,१८,
१०; ११; २२,९; २५,२; २८,
८,३८,९; ५४,९; ५७,५, १३;
४,११,४; शौ ३,१३,१; ५,११,
४; ९,१४,१५†[f]; १५,१६;
१८,१,११†; २,६†; †२०,३१,
१; ३७,६; १२६,२०; पै ३,४,
१; ४,२६,६†; ५,३६,४; ५;
८; ८,१२,१; १६,६९,७†[f];
ता ऽसा ऋ १,१६२,१९; खि ५,
१३,१[g]; २[g]; ३[h]-६[h]; मा २५,
४२; तै ४,६,९,३; काठ ४६,
५†, शौ २०,१२८,६[1]-११[1];
ता ऋ १,९,८; २३,१७; ८४,
[११; ६,६९,३], १२,११३,
१८; १२४,९; १५१,५; १५५,३;
१८८,८; १९१,[(१०; ११)१२
(१३)], १४,२,५,५; २३,९;
३,७,३; ४,२२,७; ४१,८?[1];
४७,४; ५१,७[2]; ८; ९; ५८,८;
५,२,४; १९,५; ३०,१०; ४६,

७; ४८,२; ६,२८,३; ४[3]; ६५,
२,७,२७,१; ४७,[३ (७६,
५)], ४९,[१-४], ५०,४,५५,
८,८,४३,१८; ४५,३३; ६९,
३; ९,९,५; ७४,६; ७८,३; ८६,
२७,३७; ८७,९; ८९,५[2]; १०,
१,४; ९,१,२७,८; ३०,५; ६१,
८,९५,६; ८,९,९७,१४; १५;
९८,६; १०३,११; १२४,७;
८[2], १३२,७,१३७,६; १६९,३;
खि ४,१२,१, मा ४,१२; ६,
२४†, ३४; ९,२३; ३२; १०,
१९[k]; ११,५०†, १२,५५†;
८८; ८९; ११६†; १३,५८;
१५,६०; १६,९,५२; †१७,
४३; ९६; २४,२,४; ३२,
१; ३६,१४; का २,३,५,४,
५,४; ६,६,३†; ८,५; १०,५,
१; ११,६,४[k]; १२,५,१†;
†१३,४,११; ६,१४; १५; ७,
१५,१४,७,१०; १५,३,५;
६,२; ९,४; १६,७,३; १७,१,
९; ८,६,१८,४,११†; १९,१,
९†; २६,१,४; ७,३५,३,१;
३६,१,१४, तै १,१,११,२,
३,१४,३†; ४,१,१; २[1]; ५,४,
४¶; ९,१¶; १०,२; ६,२,३;
७,२¶; १२,१†; ७,१०,१; ८,
१४,२[m]; ¶२,१,२,१[7]; ५; ४,
५; ५,३; २,१,१; ९,५; ३,५,
१[6]; २; ७,२; ९,२[1]$; १३,३;

[a]) सपा. ता (आपमं १,६,१२ च) <> सा इति पाभे.। [b]) सपा. ला<>तव् इति पाभे.। [c]) पाठः? । नैप्र. तत् [किवि.] इति कृत्वा तत्परः वा. द्र. (तु. ऋ १०,२२,११; पृ ९५० e टि.; वैतु. ORN. यनि., सा. R [ZDMG ४८, ६७७] प्रमृ. =ताः इति)। [d]) पाभे. कृते पृ १२४२ g टि. द्र.। [e]) पाभे. कृते पृ १४१६ g टि. द्र.। [f]) पृ १४१६ h टि. द्र.।

[g]) तुरे ता इति पाठे? यनि शोधः?।
[h]) त्वो ता इति पाठे? यनि. शोधः?।
[i]) वोता इति पाठे? यनि शोधः?।
[j]) पाठः?। ता (=तौ) इति लिङ् पदं द्र. (तु. ORN.; वैतु. पपा. प्रमृ. यनि. इति)। [k]) पाभे. पृ ७१५ c टि. द्र.।
[l]) पाभे. कृते पृ १०४३ g टि. द्र.।
[m]) पाभे. कृते पृ १३११ n टि. द्र.।

९;१६,७, १८,१,११;२,९;२०; ३,६१^{२}; ४,२६^{२}; ४३^{२}; १९,२, ५^{२}, ८, ६, १३, ११†; १७,६^{२}; २७, ३; ९; २०, ४८, २; ७१, १४†; †१०९,२:३; पै १, २५, १-४; २९, ३; ३७, ३; ८७, २; ९४,१; २, ३३,५; ३६, १; २^{२}; ३;४; ५^{२}; ५९,८^{२}; ६४,१; ७५, ४^{२}; ३,१-२,७; ४, ५; १४, ६; १७,६; ३२, १; ३७, १^{२}; ४,६, ३†; ९,५; १७, ६†; १९, ३†; २२,७; ५, १, ४; ६,३?[a]; १८, ९†; ६, ३, ४‡[b]; ११^{२}; ७, ४, ११†; १६,६^{२}; ८, ७, ८, ८,२; ११^{२}; १२,९; १३, ८†; १६,१-३; ९, ११, ५; १०,१,७; ७,३; ९; ११,७,४; १२,६,१२; १३, ६,१५†; १३,९; १४, १,१-१७; २,१३; १५, २०, १०; २२, ९; १६, १२,३;१०; १३,३; ९;१४, २;३; १९,५;८; २७,९; ३९,६; ६७,६†;८७,९; ८९,१०; १११, ५^{२}; १२९, ६^{२}; १३२,३^{२}; १७, २,७; ४,१; १२,५; १३, २; ९; १४,२; ३; ५,७^{२}, ८;१५,२-४; ६; २०, ७; २३, २†; ३४, २; ३८,५^{२}; ६; ७; ४०,१; १८,५, २;७, ८; १०, ४^{२}; ११, ५; ९; १५,१०^{२};२२,११; १९,५,४-६; ७, ८; १२, ४†;. १८, ४, २०, १४-१६, ३०,२; ३३,१५, ३६, २; ३९,१३; ४५,८†, ४८,११, ५१,७†; ८†;१६; ५२,२; २०, १,१०; ९, ९; १४, ३; १८, ५; ७; १९,२; ३; ५,७; ८?[c]; २०, ५;६, ८; २१,४;२६,५; ३०,१; ५४, ३; ताद्[d] ऋ ६, २१, ६; १०, ९५, १६; तान् ऋ १,१२, ४; १४,७; १६,६; २३,१; ४५, २; ७४,६; ८९,३;९४,३;१०४, २; १४७,⌊३; ४,४,१३⌋;१६४, १६; १९^{२}; १७७, २; १८९, ७; २,१, १५, ⌊१६; २, १३⌋; २७, १६; ३४,११; १४, ३, २१, ५; ४२,५; ४५,१; ५४,२२; ४,५, ४; ३१,१३; ३६,२; ७; ५,५१, ६; ५६, २; ६, २२, ८; ३३,३; ५१,९; ७, ६, ३; १६, ८; १०; ३२,४; ३३,७; ३९, ४; ५८,५; ८५, २; ९८,४; १०४,९; ८,२, ११;२०, १४^{२};५७,३;७५,१५, ७७,३; ९३,६; १४; ९६,९; ९, ७९,३; ९१, ५; ९७, २०; ९८, ११, १०७,१९; १०, २२, १०; ३८, ३; ६३, ३; ५; ८५, ३१; ८९, १५; ९०, ८; ११५, ९; १२८, ९$^{?}$; १३०, ६; १५४, १; खि १,४,४; २,१४, ११; ५,७, ४,९-११; मा २, ३०; ४, ३७, ८,१९; ९, ३१^{३}, ३२^{२}; ११, ३; ७१†; ७७-७९, २०,५३†,२१, ४२;६०; २५,१६†; ३०, २०^{२}; ३१, ६†, ३४,४६†, ३५, २०; ४०, ३; का २,७, २; ४, ९, ४; ९, ३,५; १०, ६, १^{२}; २^{२}; १२, १, ३; ७, ६†; १२-१४; २२, ५,७†; २३,५, २, ६,१३; २७, ११,३†; ३३,२, ९; ३४,४,२^{२}; ३५,१, ६; ४०,१, ३; ¶तै १, २, ७, १$; १४, ५†; ४, ४४, २$; ५, ८, १; ९,७; ६, ९, १; ७,३, १^{२}; २,१, १, ५; ३,७,१; ९,१^{२}$; ३; ४,१,१;४, २; ११, ४; ५, ५, २^{२}; १०, १; ११, ६; ६,६, २, ९,४; ११, ४†; ३,१, ३,२; ४.२^{२}$, ५,२;९,१^{२}; ५^{२}; ११, ७?$[f]; २, १,२^{२}; ३,५,५; ८,५; ४,४,१; ६,१; ८,२; $४, १, १, १; ९,३†; १०, २^{२}; ३; ७,१४, ४†; ५,२, ५,३; ६, ९, ५; ३,१,२; २,३; ४, ५, २; ५, २, ६^{२}; १०,५; ७,३,१, ५,७^{२}; ६, २, २, ५; ७, ३-५; ८,३;५; ११, १; ३, १, ३; ४^{२}; ६^{२}; ४, ८; ९;४,५, ५; ६,१-३, १०,३; ४, ११, १; ५, ५,२; ६,३,११, ४; ६,४, १; ४;८, ३; ७,१, ८, २; २,२,१^{२}; ४, १; ३,५,१;४, ८, ३^{२}; १०, १; ¶मै १, $२, ५; १०^{५}; १५; ३, ३८$; ४, ६; ८^{३};१४;५,५;८^{५}; ९; ११^{२};१२; १४$^{३}; ६, ७; ९; ११;१३^{३}, ७, ४; ८, १, ९; ९,४;५; ८^{२}; १०, ६; ८^{३}; ९^{२};१५; १७^{५};२०^{४}; २, १,८^{३};११; २,१^{६}; २;४; ६^{२},$; ७^{२},१३^{२}; ३,२^{८}, $^{६}; ५^{२};६,४,

a) पाठः? । शोधः पृ १०२६ i टि. द्र. ।
b) सपा. ता<>ते इति पाभे. ।
c) पाठः? । गृह्यककपोतिकामनुवर्तिनीं, कुलायिनीं त्वाम् इहाऽऽवेशयामसि इत्येवं शोधः । सस्थ. गृहकपोती—इति निर्देशोऽप्यू एवमुक्त-शोध' द्र. (तु छन्दः) ।
d) पाप्र. सुपः आद् आदेशः (पा ७,१,३९) । ऋ ६, २१,६ इत्यत्र च तावत् इत्यस्य ऋ १०,९५,१६ इत्यत्र च तस्मात् इत्यस्य च नैप्र. विपरिणाम इति तु मतम् (तु. टि यद्->यात्) ।
e) सपा. शौ ५,३,१० एनान् इति पाभे ।
f) यनि. इति पपा. प्रमृ. । K. PG ⌊१, ८१,८२⌋ W. ⌊शौ ६, २२,३⌋ ताम् इति ? ।

८^{२}; ५, ३; ७; ९;१०; ६,१; ३;
६; ७,१$; ७^{५};†;$^{४}; ३,२, १;
६;९^{२};१०^{२}; ३,४^{२}; ६;४,७; ६,
१०;७,६;१०; ८,१;५^{३};$; ७^{३};
८; १०^{२}; ९, ४; १०, ५^{२}; ११,
४$; ४, १, ५; ७; ९; १४^{२}; २,
८;९;३,१;३; ४; ७; ४,४;५,५;
६,३^{४}; ९^{२}; ७, ३; ७; ८,१; २;
५;८;११,५†;१२,१†; १३,५†;
¶काठ $२, ६; ११^{४};३,२$;४,
१२$; ६,८^{२}; ११†; ७, ४; ८;
१०^{२}; ८,४^{२}; ७^{४}; ११; १३; ९,
११;१२; १५^{३}; १०,६;७^{२}; ११;
१२$; ११,१;२;३^{२};४^{२};६^{७};८^{४};
१२, १^{२}; २^{२}$; १३,१; ४^{२}; ५;
८;१५†;१४,९;१५,१;२^{२};५^{२};
११$; †१६,७^{५}; $^{४};२१; १९,
११;१३$; २०,३;८;१०; ११^{२};
२१,७^{२}; २२,७; २३,१;३; २४,
४; १०^{५}; २५, ६^{३}; ७;९^{२}; २६,
२;३^{२};$;१०^{२}; २७,१; २८,२^{२};
४$; ६; १०^{२}; २९, १;८^{१};१०;
३०,२; ८^{२}$;१०; ३१,३;५-७;
३२, १; ५; ६^{३}; ३३, ६; ८;
३४, ७; ३५, १६; ३६,१; ४^{२};
९;११; १३; १४^{४}; ३७, १०;
११^{३};१२;१४;१६^{५}; ३८,१२$;
३९,२^{२}$; ४०, १०†; ¶क १,
१९$; $२, ५^{४}; ९; ३, १०$;
४, ७^{२}; ५, ३; ९^{२}; ६, ९^{२}; ७,
४^{४}; ८; ८, १; ३१, १; ५;१०;
१२; १३^{२}; ३५, १; ७; ३७,५;
३८,३^{५}; ३९, ३; ४^{२}; ५^{२}; ४०,
२^{३}; ५; ४१,७;८; ४२,१; ४४,

२^{२}; ६;४५, १^{२}; २; ४६,३; ५;
८; ४७, ३; ५; ६; ४८, १४;
†कौ १, २४६; २९३; ५१६;
२, २७२; ४१६; १०६८; †जै
१,२६,४; ३,२३,४; ३२,६; ४,
८, ९; ४१, १०; शौ १, ८, ४;
३०,४; २,१२,७; २५, ४; २६,
१; ३४,३;४; ३, १,३[a]; ५; २,
३; ६,२; ३; ८,५; ४,४,८;११,
१२; १६,९; २२,१; ३६,१; ३;
९; ५, ६,१०;८,१; ७; १७,७;
१८, ११; २२, ७; २३, ५; ६,
२२,३?[b]; ५०,३; ७३,२;८०,२;
९४, १; १०३, २^{२}; ३^{२}; १०४,
२; ११३,२; ७,१०२,३; ११३,
१;२; १२२,१†; ८, ४,९†; ६,
७; ८; १०; ११;१४; १५; २३;
९,२३; ९, २, १७; १८; ५, २;
३०; १४, १५†; १९^{२}†; १०,३,
३; १६; ५, २१^{२}; ७, २४; २७;
९,६; ११, १, ५; ७, ११; २२;
१०,३; ११,२२; २४; १२,२३;
२४; १२, १,५०;५७;२,२४‡[c];
३,१६; १८; ३६;४०; १४, २,
१०†; १५, १३, २; ४; ६; ८;
१०; †१८, २, १४; १६; १७;
२८;३४$;३५‡[d]; १९,६,१४†;
८,४; ३५, ३; ५; ४९, ७; ६५,
१; ६६,१; †२०, २४, ५; ३६,
८; ८७,४; ११२, ३; १४३, ९;
पै १,१४,४; २०,३; ४२, १-४;
४७,४; ६७,२; २,५,८; १२,१;
१५,५; ३०,२†; ३८,१;६२,५;
८९,४; ३, ३, २; ५, ३; ६, ५;

१३,७; ८; २१,१; २२,४; २५,
८; ३२,४; ५; ४,५,६;१४,४^{२};
१८, २; ५; ५, ३, ६; ६,१; ४;
६; १३,२; २०, १; ४; ३२, ७;
६,८,६; १४, १-६; ९; १५, १;
७, २, ५; ३,४; ६; ११, ३; ४;
१८,१; ९, ५, १२†; ६, ८; ९;
१५,७; १८, ६; २५, ११; १०,
३,४; ४,१०; ९,१[e]; ११,१,४;
१२; ४,३;५; १२,१,४†; १४,
३, २८; १६, ९, ९†; २०, २;
६०,१; ६३, ३; ६४, ६; †६७,
६; ९^{२}; ७३,३; ५; ७७, ६; ७;
७९,७: ८; १०; ८०, १; २; ६;
८५, ३; १००, ३; १२९, ९^{२};
१३६,७; १५०,४; ५; १५४,१;
१५५,२; १७,५,८; ६,६; ९,८;
३२,५‡[c]; ३५, २[f]; ३७,६; ८;
३९,१०; १८,८,१†; २८,४^{२०};
१९, २,४; ६; ५, १३; १५, २;
१६,१४; १८,१०^{२}–१२^{२}; २२,
१२; २३,५; २५,१४; ३२,११;
३३,१२; ४१,६; ४४,२४; ४८,
४-६; ४९, १३; ५२, १५; २०,
३१,५‡[g];३४,३;४०,८^{२};†;‡[h];
४२, १; ४६, १; ५४, ६; तानि
ऋ १, ५३,६; ८५, १२; १३९,
८;१६१,३;१६४,१९;[४३;५०;
१०, ९०, १६]; ४५; १७१, ४;
१८२,४; २,३८,७; ३९,८; ३,
३४,७; ३७, ९; ५४, १२; ६०,
१; ४, ४२,२; ५५,८; ६, ७,५;
२५,५; ७, १९,५; २३,२; ७६,
३; ८,२,३०; ४२, १; ६३, ८;

---

[a]) पाठे ? तास् इति शोधः (तु. सपा. कौ २, १२१५ सा. च)। [b]) विशेषः पृ १४१९ *f* टि. द्र.।
[c]) पामे. कृते पृ ७९७ *e* टि. द्र.।
[d]) सपा. ऋ १०,१५,१४ पाठाऽभावः।
[e]) पामे. कृते पृ १४०७ *g* टि. द्र.।
[f]) पामे. कृते पृ १४०७ *e* टि. द्र.।
[g]) सपा. ऋ ७,५९,८ विशिष्टः पामे.। [h]) तांस्त्वम् इति पाठस्य स्थाने सपा. ऋ १०,१५४,२ ये वा इति पामे.।

१९,५; ९,९,७, २९,३, ८४,२, १४,५, १०, ५४, ४; ८५, ३५; खि १,६,६; २,१०,४, ३,९,१; ४,१०,२,१०[२],२, ५,७,९,११; ४,१५; मा ४,३०†, २१, ६१, २३, ५२; ३१, १६†; ३२, ९; का ४,१०,१†, २३,६,१४;२५, ९,८; ३५, १,१६†; ३,६; ¶तै १,१,७,२$; २,८,१†; ५,१०, ४$; ११,५†; ६,९,३; ४;१२, १†; २,१,२,५, ४,२; २,४,८, ३,७, ३; ४,१,१; २; ३[१], ९,२; ६,३,२; ३,५,११,५†; ५,१,१, १; ६,२; ३, ५, ४. ४, १, ३[२], ६,१,२, ६[२]; ४,७,३[२], ५, ११, १; २[१]; ७,२,८,६,४,५,३; ११, ३; ४[१]; ¶मै १,१,८$, २,६†; ७,३; १०,१३; २, १,११[२]; ३, ७; ९; ४,१[२]; ५, ७, ३, १, २, ९, २,६; ८; ३,५, ७; ४,७; ६, ६; ७, ७; ८†; ८, ४; १०, ३; ५; ४,१,८§, २,६, ३, ८[२]; ४, ८; ७,५;८; ८,१[२];८[१]; ९,२[१]§; †१०,३; ४; १२,२†, १३,९§; १४,१‡[a]; १७§, ¶काठ १,७§; २, ६†; ६, ६, ७[२]; ७,७; १०; १६†; ८,५[१]; १६†; १७†; ९, १; १६[२], १०,७[६]; ११, २; ३[४]; १०[२]; १२, ५[१]; १०[२], १३, ८; १५,१२†; १९,१३§; २०, ५; २१,२[१]; २२,११, २३, १; २[४]; ३[४];१०; २४, ४;८; २५,६;१०; २६,८[२]; २९,१[२]; ३०, १[१],३१, ६,७; ३३,१[४];६; ३४, ३[१];१२, ३६, ७; ३७,१६; ¶क १,१९†; ४,५; ६[२]; ५,९; ६, १; ७, १[२], ८,४; ३१, ७;१७[१], ३५, ५; ७; ८[४], ३७,१;५; ३८,१; ३९, ४; ४०,३; ४१,६[२]; ४५, २[१], ४६, ४[१]; ४७, ७; कौ २, ११९७†; शौ १,१८,१; २,१,२; ४, १६, ५, ६,९६,३[b]; ७,५,१†; ५८, ४; ८, ९, १९; ९, ३, ६; १४, १९†; †१५, २५, २७; ११, ७,२६; १२,६,५, १३, १,३९, १४,१,२८†, १५, १७,४; १८, १,१७; १९,२०,२; ३७,१;४८, १, †२०, ११,७, १२, २; २०, २; २१,६; ३७,५, ५७,५; ६७, २, पै १, ५४, २; १०९, १; ४; १०८,२; ११२,२[c]; २, ६, २; २४,३; ७८,४,५; ४, २६, ५†; ५,२०,७; ६, ७,८,२१,१; १२, ३,१२;१३,१४,८;१६,६७,९†; १४१,५; १५५,६; १७, २७,४; २९,११; १८, ३, ७†; १८, ९; २०, २,२†, १३, १०; ४७, ६;

ताभिः ऋ १,१४,१२; ४७,[५, ८,५९,३]; ५०,९; ६१,[९ (१, ८१, ८; ७, ९६, ५)], ११२, [१-२३], २,३२,५, ३,१७, ३; २०,२; ४, ३३,४; ६, २५, १; २८,३; ५८, ३[d]; ६०,८; ९; ७, ३,८; ८, ५, २४; ८, २०; २१; २२,१०; १२[२]; ५९,४, ९,६२, ७; १०,१६,४;८७, [४ (१३)], १०४, ९; १६८, २; १८८, ३; खि १,६,३; ४; ९, ६; १२, ३; मा १३,२२;२३, १७, ६; १८, ४६; ४७; का १४, २, ७; ८; १८,१,७; २०, २,९;१०; ¶तै २,१,२,४; †३, २, ११, १; २; ३, १०, १‡[e]; ११, ५; ४, १, ११,१†; २,९,४[२]$, ६,१,२$; ५,१, ५,१०; ६, ३; ७, २; ३; ८,३; २,२, ६; ३,५; १०, ५[५]; ३,२,२; ५, ४; १०,४[२]; ४, १, १[२], २[२], ३; ३,५; ११,३[२], ७, ३,४; ६,३[२]$; १०, १[२]; ६, १, १,७; २, ३, ३[१]; ३, १, ४[१]; ४, १०,३; ४; ७, २,१०, ३[१]; ४[२]; ३, १,४; ४,५,२; ५,८,४; ¶मै १,५,८[१]; ७, ३; २, २, ५[२]; ४, ४†; ६, ८$[१]; $७, १५; १६[१]; १०,१$; ३,१,६; २,६[२]; ४,६; ७$, ९,६; ४, २,६;४,१[२]; १०, ३†; ११, १[२]†; १२, ६†; १४, १६†[f]; ¶काठ †२, १४; १५; ४,१५†; ७,४, १३[१]$; ८, ९; ९, १; १९[२]†; ११, १०; १३, १६†; १६,१६[२]$, १७, १७$; १९, ५;६[१];७[२];१०; २०,१;९[५]; ११[२]; २१,२-४; ६; २२,१;६[२]; ७; १२[४]; २६,९; ३०, १, ३४, ११[४]; ३९,३§; ¶क ५, ३; ६, २§; ७,५; ८,४, २८,१§, ३०, ३; ४[१];५[२],८,३१,३, ११;१३[२]; १७-१९, २१, ३४,१[१], ३५,१; ७, ४१, ७; ४६, ४; †कौ २, ३२९; ३४२; ३४३;६५३[g]; ३, ५, १३; †जै ३, २७, ५; २८, १४,१५. शौ १,२२,३; ४,२१,

a) पाभे. हृते पृ १०४३ *b* टि. द्र., तत्र च अस्याऽपि समावेशः द्र. । b) पाभे. हृते पृ १४११ *d* टि. द्र. ।
c) विशेषः पृ ५३ *k* टि. द्र. ।
d) सपा. तैआ २,५,५,५ ग्राभिः इति पाभे. ।
e) सपा. ताभिः (आपमं २,२२,७ च) <>ताभ्यः इति पाभे. ।
f) सपा. ताभिः <> ग्राभिः (मान ५,३,४,३ च) इति पाभे. । g) सपा. ताभिः<>ग्राभिः इति पाभे. ।

३†; ३७,८;९; ५, २२,१०; ६,
७७,३; ७,५०, २†; ८, ३,६†;
९,२,२५; १३, १,४; २, २४†;
१८,२,८†; १९, ३,२; ४,१;९,
१४; २०,४७,२१†; पै १, ३७,
३; १०७,२; ५, २१,६; १३,१,
१०; ४,१३; १०,९; १५, २१,
३; १६, ६,५†; ७८, ७; १२९,
६; १८, १५,४; २२, ९†; १९,
१६, ३; ४; १८, १४; २३, ७;
२८, ७; ९; ३२, ७; ४०, २;
†२०, १०,९;४८,३; ताभ्यः क्र
१०, १९, ८^{a}; १६९, [(५,८३,
५) २]; मा १८, ३८-४३; का
२०,२,१-६; ¶तै २, ६, ९,८;
३,§४,७,१;३;८,४;५,९,२;५,
१,५,४;५,२,१;५,१;७,२^{१};१०,
३; ६, २,२,१; ४,३,१; ११,२;
५,७,३; ७,४,१७,१†; ५,९,१;
मै ¶१, ६, ११^{४}; १०, १०; २,
१२,२^{२}; ३, १,५¶; ४,३; ¶४,
१, १३; ४, ३;५; ¶काठ ६, ५;
११, ८S; १३, २; ९†^{a}; १८,
१४^{६}S; १९,५; २१, ७; २६,१;
२९, ८^{१}; ३१, २; १०; ३६, ५;
३७, ११^{२}; १६; ४४, ६†; ¶क
४,४;२९,२^{१}S; ३०,२; ४०,४;
४७, २; १०; शौ २, २, ४; ५;
९, ५, २८; १९, १७, ६; पै १,
७,४; ५; ४, २०,३; ४; ७,१६,
६;१६,९९,४; १७,१५,२; १९,
५१, ६†; ताभ्याम् क्र ६, ५७,
३; ९,६६,२; १०,१४,११;८८,
१५; १३७, ७; मा १८, ५२;
१९, ४७†; का २०,३,२; २१,
३, १८†; ¶तै १, ६, ११, ५;
६; २,२,१, २; ३,११,३; ५,२,
३;४; ६,१; २;६,३,६; ३,१,५,
१; २,८,२$; ४, ७, १३, १$;
५,३,१,१; ५,१०,१; २; ६, २,
१; ९,२; ६, १, ५, २; ४,३,३;
९,१;२; १०,१; ६,८,४; ७,२,
१,२; ३,५,३;७,३; ९,३; ४,१,
३;२,४;४,३; मै १,६,१;२^{१};८,
८^{२}¶; १०,१२¶; २,१,३¶;२,
९¶; ३,८; १२, ३; १३, २१^{६};
३, ७, १¶; ४, ६, २¶; ¶काठ
७,५^{२};१५; १०,९;११,७; १२,
६;७; १३,३^{२}; १७,१९†; १८,
१५$; २४, ४; २७, १; ४; ८;
२९,५; ३१, २; ३२,१; ३६,६;
३७, १४; १६; ३८, २†; ३९,
२^{२}S; ¶क ५, ४^{२}; ६, ५; २९,
४S; ३७,५; ४२,१; ४; ४५,६;
४७, २; शौ ४, ९, १०; १३,
७†; ८, ३,२५; ११,२,१४; ४,
२^{२};३^{२};१३^{२}-१७^{२};११,४; १८,
२,१२; ५६; १९, ६८,१; पै ३,
३८,६;५,१४,४; १८,८†; २२,
३;४; ८; ८,३,१०; १५,२१,८;
१६, ८,६; ४६-४७, १^{५}-१०^{५};
४८,१^{५}-५^{५};१०५,४; १९,३५,
२; ताम् क्र १, ४६,६; ४९,४;
१०८, ६; १३७, ३; १३८, ३;
१३९,७^{२}; [१७५-१७६,६]; ३,
५७, ६; ६२,८; ४, ४२, १०;
४४, २^{b}; ५७, ७; ५, ४१, १८;
४६,१; ४८,४; ६,५७,५; ७,५,
८; ८, १००,११; १०,२७,११;
५४,१; ६४,१२;७१,[३; १२५,
३]; [३(१, १६४, ३)]; ३; ७२,
५; ८५,३७; १३३,७; १५६,२;
१७७, २^{२}; खि १, २,२; २,६,
२;४;५; ९; १५; ६^{१},२९; ९,२;
३, १५, २९; २१, १; ४, २,८;
१२;५,१; ३९;९,६; ५,७,३,५;
११; २०, १^{२}; २^{२}; मा १, २८;
२, ९; ४, २; ७, १०†; ९,३२;
३३^{१}; ११, ५५; १२, ६१; १४,
४; १५, ३; १६, ३; १७, १;
४७; ७४; का १,९,६; ४,१,३;
७,४,२†; १०, ६, २; ३^{१}; १२,
५,६; १३, ४, १७; १५,१, ४;
१६-१७, १, ३; १८, १, १; ४,
१५; ६,१०; ¶तै १,१,९,३S;
५,४,२; ४; ६,४^{२}S; ८,५^{२}; ६,
६,२^{२}S; ७,१,१;३;६; २,१-४;
५, १; ६, ५^{२}; २,१,१,४; २,३;
९,१; ४; २,९,५^{२}; ६,५; ४,२,
३;३,१; ५,१,२; ४,२; ३,२,८,
३S; ३,५,२^{२}; ७,३; १०, १S;
४,४,१; S४, १,५,३; ४; २,५,
२; ३,४,२; ४,५,१; २^{२}; ५,१,
२; ६,१,१; ५,४; ५,१,३,४;२,
५,४; ८,२; ३;९,५; ६^{२}; ४,२,
३;४,१S; ५,४; ७,४^{२}; १०,३;
५; ६,५, ३; ७,३,३^{२}; ५, ३-५;
६,१,१,२; ३, ६^{१}; ७^{२};४,२; ८,
१; १०, ४^{१}; २,३,२; ७, १; ८,
४^{१}; ४,३, २; ७,३; ५,२,२; ६,
६, १^{२}; ७,१,५,१^{२}; २^{१}; ५; ६,
२-४; ६; ७,२^{२};३; ४; ८,२; ३,
३,२; ४,३,१; ५,९,१^{२};३; ¶मै
१,१, १०^{२}S^{c}; ४, १२; ५,१०;
११; १४^{१}S; ६, २^{१}S; ३^{१}; ९^{२};

^{a}) पामे. हों पृ १४२१ c टि. द्र.।

^{b}) तगां भिन्नं (शीनपा) सुर्वाम् (तु. प्रथमः सं., पपा. प्रमृ., GRV. टि.; वैतु. RNI[६७] देवणा ताम् > देव- ताति-> -ता इति पाठुकः?)। सस्थ. देवुता टस्यत्नं टि. अपि द्र.।

^{c}) सपा. सहन् ताम् <> ग्राम् (माश १,२,५ १९ च) इति पामे.।

२†; ५, १, १; २, १^{२}; ८, ३; मै १, ३, ३५†; ६, ३¶; १०, १३^{२}¶; ११, ४; २, ५, ३^{२}¶; ७, ४; ९,९; १३, १०^{२}; ३, १, ५; ६,३^{२}¶; ¶४,२,१२^{२}S; ३, २^{२}; ५,१^{३}; ८; ६,३^{२}; ७,६; ९; काठ ¶१०, ६; १०; ११, ७; १०¶; १४, ३; १६, ४; १७, १६; १९,५; २०,११^{२}¶; २३, १¶; ३१,१५¶;३३,१^{४}¶;३४, ११¶; ३६, ७^{२}¶; १५; ३७, ४¶; ९; ३९,१०^{२};४४,६†; क २७, ६; ३०, ३; ३१, १३^{२}¶; ३५, ७¶; शौ १, २७, १; ३, २४,६; ४,८,५; ३९,८; ५, १, ६†; १३, ९; ६, २१, १^{२}; ९०, २; ७,३६,२; ४४,१; १२०,३; १०,१०, २८; ११, १, १३;७, १३^{२}; १२, ३,४; ४,४१; १३, १,९; २०,१२९,३; पै १, २९, ४; ३८,१^{२};३, ३७, १; ४, २, ६; ५, ३०, ८; ६, २,६†; ७, १३,१-१२; ८, २, ८; १२, ७, १-१४; १३, ५,२;६,८†; १६, ९०,३; १०९, ८; २०, १; ४[a]; ६[b]; ३६,४; १८, १५, ९; १९, १८,१; २४,१५; ३१, ४; ४२, १०; २०, १७,.१०; १९, १०; २०,३;३०,६; तासु ऋ २,२८, ९; ३५,१३; ¶तै ५,१,५,१०; ३,६,२^{२}; ६, ५, ६,२; ¶मै १, ६,९; १०, १०; ४, ५, ८; १४,

९†; ¶काठ १२, ८; १९, ५; ३५,३†; क ३०,३¶; ४८,४†; शौ २,१०,५; १२,१,१२; १९, १७,६^{२}; पै २,३,३; ७,१६,६^{२}; १७,२,३; तै ऋ १,१४,८;२०, ७; ३३,४;५; ८; ५३, ६^{२}; ५७, ४; ६१,८; ६४, २; ७३,८;८५, [२ (८, ५९, २)]; ७; १०; ८७, ३; ६^{२}; ८८,२; ९०,२^{२};३;९४, १५; १०४, २; ३; १०५, ११; १०६, २; १०९, ७; १११, ४; ११३,११^{२}; १३१,५; १३५, ८; १३९, ६; ९; ११; १४०, ५; १४१, ८; १५९, ३; ४; १६०, १; ५; १६४, २३; ३६^{२}; ३९; ४७; [५०; १०, ९०, १६]; १६०,९; १६८,९; १६९, २; [५ (१७१, ३)]; १७४,४; १७९,२; १८६,९; १८७,५; २, ११,१३; १५,५; २४,६; ७; २७,३; २९, ६; ३२,१; ३४, १२^{२}; १३; ३, ६,[७; ७,८]; ८,६; ७; २६, ५; ३२, ४; ५५, १२; २०; ४, १, १४-१६; ४,१२; ५, १४; ८,५; ६^{२}; १४,४;३३,३;८; १०; ११; ३४,१०; ३५, ८; ३७, २; ४२, ३; ८^{२}; ४५,२; ५, २,५; ६,६^{२}; ३०, [२ (१, १६२, १)]; ३१, १३^{२}; ३३, ३; [५; ७, ३०, ४]; ४१,२; ४४, ११; ५०,२^{२}; ५२, २^{२}; ३; ८; ९; १२; ५३, ३; १५[c]; ५९,६; ६०,७; ६१,१६;

६७,४; ७०, २; ८७, ६; ७; ६, १६,२७; ४७; १७, ४; २७, १; ४९, [१ (५१, १०); १०, १५, ५^{२}]; १; ५०, ११; १२; ५१, १०^{२}; ११; ५२, १५[d]; ५५, ६; ६६,६; ७०, ४; ७५, ४; ७, १, ४[e]; १७,६; [(१४, ३)७]; २३, ५; २९, ४; ३३, ९; ३५, [१५; १०, ६५,(१४) १५; ६६, १५]; ३६, ७; ३९, [४; १०, ७७,८]; ४०,४; ४३,४; ४४,३; ४७,४; ४८,३; ५३,१; ५६,२;१६;६६, ९^{२}; ७६, ४; ५; [(४७, ३) ५]; ९०,५; ९१,१;२;९३,३; १०४, [(४, २५, ५; ६, ५२, ५) २४ (१०, ५९, ४; ६;)]; ८, ७, [८; ३६]; १६, ५; १८, ५;१७, १९, [१७ (६, १६, ७; ४३, ३०)]; १८^{४}; ३५;२०, १२; २५, ११; १५; २७, १४^{२}; २८, ३^{२}; ३०, ३^{२}; ४३,२९; ४६,३२;४८, ५; ५३, ७; ५४, १; ६७, १४; ७२,१४; ७७,२; ८३,२; १०१, ६^{२}; १०३, १३; ९,८, २; १३ [(२,६,५)५; ६५, २४]; ६४,[६ (३६, ५)]; ६७, १८; ७०, ३; ७३,४; ७७, ३; ९८,११; १०, १०, ३; १५, १; ३; ४; ५; ७; १२; १३; १७,४; १८,१२;१९, ७; २०,८;२१,२; २७,१५;३२, २; ३५,११;१४; ३६,१०; १३; ४४, ६; ४८, ११; ५०, ३; [७;

a) पाभे. द्रष्टव्ये पृ १४१५ m टि. द्र.।
b) पाभे. द्रष्टव्ये पृ १४१५ n टि. द्र.।
c) पाठः? । ये ग्रायध्वे *अस्मा(स्म *अ)मतेः इत्येवं पादः शोध्यः । एवं स्थिते स्माभ ते इति पदयोः स्थानेऽत्र (इदम्->प१) अस्य (√अम् 'रोगे' > २*अमति- [=१अमति-] > पं१) अमतेः (=कष्टात्) इति पदे अभिमते द्र. (तु. पञ्चम्यपेक्षं ग्रायध्वे इति क्रिप.; वेतु. पपा. प्रमृ. यनि. इति ?)।
d) पाभे. द्रष्टव्ये पृ १४१९ b टि. द्र.।
e) तत्रार्थे *तुतः > नैप्र. *तुते > यनि. इति मतम् (वेतु. पपा. प्रमृ. यनि. इति; AB. ORN. =युष्मद्- > ते [तु. ऋ १,५९,१] इति ?)।

९४,८], ६१,२७; ६२,५^{२}; ६३,
१; २; ७; ८; ६४,६; ७; ६५,
३; ६७,८; ७१,९; ७३,२; ७४,
३; ७६,७, ७७, २; ८, ८२, ४;
८७, २०^{a}; ९२, १०; ९३, [(१,
१२२, ११) ४]; ९४, ३; ८; ९;
१०७,२,३, ४^{२}, १०८,८;१०९,
१; १२४, ४, १२५, ४; १२६,
३; १२८,६;९; १३७,२; १४८,
३, १७३, ६; १८१, २; ३, खि
३,५,७; ६, १; ४,११,८; ५,६,
६; १५, १३; ७, ५, १, खिसा
३३, २४; मा ३, ३३‡^{b}; ४२,
४,९^{२}; ११^{२}; ७, ११†, ९, ७^{२};
१७†; १४,२०, १५, १०-१४,
१५^{३}-१९^{३}; १६, ६४^{३}-६६^{३};
१७, १४; २८†, †१९, ४९,
५५, ५६; ५७^{३},५८, ६१$,६३;
६६; ६७, २३,१६†; २४, २^{४};
३^{३}; ४^{४}; ७^{२}; ३१^{२}-४०^{२}; २६,
१^{४}; २७,१७; २३†; २९,४१;
३०, २२^{२}; ३१, १६†, ३३,
९४^{२}†; ३४, ४६†; ४०,२^{२};९;
१२; का ३,३,२५‡^{b}; ४,६; ४,
४,१^{२}, ५,३^{२}; ७, ८, १†; १०,
२,४^{२},३,१०†; १५,९,४; १६,
३, ३; ६; ९; १२; १५; ४, २^{३};
४^{३}; ६^{३}, ८^{३},१०^{३}; १७,८,१८^{९};
१८, १,१४; ३, ४†; †२१, ४,
१, ५, ६^{३}; ७; ९S; ११; १३,
१६; १८; २३.१.११; २५, ४,
५†; २६, १, १, ३^{२}-५^{२}; ६,७;
८^{२}; २,२^{२}; ७-८,१^{२}-५^{२}; २८,
१,१^{४}; २९,२,७; ३, १†; ३१,
२,४†; ३३, २,९; ३४,४,४^{३}†;

३५, १,१६†; ४०, १, ३^{२}, ९;
१२; ¶ते १, १, २,१^{c}; $२,
२,१^{३};३,१^{२}; ३,६,१‡^{d};४,३३,
१^{२}†; ५, १, १, ३,३^{२}$; ४, १;
४^{४}, ९,२; ३^{४}; ७, १०,१$; ६,
११,३; ५; ७, १, १, ३, ३; ७,
२^{३}$;८,२†; $८,७,१^{२};१०,२;
१४,१; २,१,२, ३; ४, ४, ४^{३},
७; ६, २; ४^{२}, ७, ५; ६; ११,
२^{३}†; २,११,१; ३; ४, ५^{२}, ३,
१,१; २; २,१; ६; ५,३; ६, २;
७,१; ९,१$, २; ३; १०,३^{२}$;
११,४, ५; ४,१,१^{४}; २^{३}, २,१^{२},
२, ३,१^{३}; ४,२^{२};६,२; ८,२^{२}$;
९,२; ११,१;५;५,१,३; २,५^{२};
६^{२}; ३,७; ४,१; ६, ४, ५^{२}; ७,
१; ८,२;६; ६,१,३;५; ३,२;६,
१, ४; ८,३; १०, १; †१२, २;
३^{४}; ४; ५; ३, १, ४, ४$;
५, २$; ९, २$, ३, ४; ५^{३}; ६;
†११, ४, ५, २, २, २; ३; ४,
१$; ५; ५, ६^{२}$; ८,३; ३, २,
१^{२}$; ७,१^{३}; ८, २$; ४,३,१^{२};
८; ५,१$, ६, १; २; ५, १,२^{२},
४,३, ११,५†; ४, १, ८, २$,
११, ३†; २, ११, २^{३}†; ३, ३,
२^{२}$, १३, ४$; ७^{२}†; $४, ३,
२^{३}; ११. २^{३}; ५, ११, २^{२}S;
६,१, ४S; २, २†; ७, †१४.
३; ४, S१५, ४; ५^{३}; ६^{३}; ५,
२, ३,१; ३^{२}, ४; ५, ३, १,३;
२, २^{३}; ३, १; ४, ७; ५, ४^{२};
११,१; ४, १,१; २^{१};५,२;६,
३^{२}; ५, २,१; ७; ३,३; ५, ४;
१०, २S; ५^{३}; १२-१३, १^{२}S;

१४,१$; १५, १^{२}$; १६, १$,
१७-२१, १^{२}$; २३,१$, ६,३,
१;२,५,३^{२}; ६,१; ७,३^{४}; ८,४;
११, १^{३}$; १२, १$; १३-१४,
१^{३}$; २२,१^{२}$; ७,३,१, ६,१,
१,२, ७, २,१; ३,१^{३}; ३; ५;५,
१^{३}; ६,५^{२},६; २,१,४^{२}; ५^{२}; ६;
२,१^{३},२; ३^{३}; ६^{२}; ३,१^{२}; ४,४;
५,४^{२}; ७,१^{२};८,१^{४}; २^{६};३; ४;
६, ३,१,३^{३}; २, १; ४,७^{२}; ९^{२};
५,१, १०,२;५; ४,६, १^{३}; ३^{२};
७,१; ३; ८,३; ९,१; १०, १^{२};
११,१^{२}; २; ५,३,१^{२}, ५,१; ६,
२;३, ७, २^{२};८,२^{३}. ६,८,२;३;
९,१; ११, २, ५^{२}; ७, १, १,४;
५^{२}, ४,१, ५,१;२^{२}; ३^{४};१०,१^{३};
२,१,१,२; ५,३; ६,१^{४};२; १०,
१^{२}; ३,१,२; ३^{२}; ४,१^{२}; ५,१^{३};
९,१^{३}; १०, ५;४, २,१^{३}, ३,१;
२; ४,१; ३; ५,२; ६,१^{३}; ७,२;
३; ८,३; १०, १, ११, १-३;५,
१,४;७,१; ¶मै १,१,२S^{c};S२,
२; ३^{२}; ३,१३†; ३६‡^{e};४,६^{२};
१२^{३}; ५,४†; ८^{३};९;११^{२};१२^{५},
६,१S; २^{४}S,३^{२};४;७^{३};S, ९^{२};
१०^{२}; १२^{४}; १३^{३}; ७,१^{३}S, २^{३};
५^{८}, ८,४; ६^{५}; ७^{२};९, ३^{५}; ४^{७};
५^{५}; ८^{३}; १०, १२; १३^{३}; १४,
१५^{११}, १६^{६}; १७^{२}; १९^{२}; ११;
१^{२}S; ५; ९; २, १, ४; ८^{३};
९; ११^{२}; २, १^{२}; २; ४^{४}; ६^{२};
७; ९; १२; ३, २^{९}; S^{३}; ५;
४, ५; ७^{२}S; ८^{४}, ५, २^{२};
३^{४}; ४^{२}; ७, ९^{३}; ३^{१०}S; ६;
८S, S७,१३^{३}; २०^{१७}; S८, ६;

a) सपा. ते<>त्ये इति पाभे.।
b) सपा. ते हि<>युस्मै इति पाभे.।
c) पृ ७०४ p टि. द्र.।
d) पाभे. कृते पृ १४१६ g टि. द्र.।
e) स्वरहीने पाठे? यनि. शोधः (तु. मूको., सपा. ऋ ८, ३,१५ त्ये इति पाभे. च)।

९[५];१०[१०]; ९,९[६]§; १०,१[२]§[a];
३†; ६†; १२, ६§; §१३,१२;
२१[६]; ३, २,१[२];३[३];९; ३,१;४;
४,१; ३;६[४]; ७-९;६,५;६;९?[b];
१०[२]; ७,१; ३[४];८; ९; १०[६];८,
१[२०]; ३[२]; ५[९]; ६[४]; ७;१०[९]; ९,
४[२२]; ५[२]; ६; १०, १[४]; २[७]; ५[३];
§१३,२; ३[४];४[२];५[४];८[२]; §१४,
१२[२]–१७[२]; १८; १९[२]–२१[२];
१६,३†; ५[६]§; ४, १, २§[c];५;
७; ९[३]; १०[३];§; २, १[२]; ३; ६;
८[२];९; १२[३];१३; ३,४[४]; ६[५];७;
९; ४,२§; ६; ७[२]; ८; ५,१;५;
६[४]; ७-९;६, ३[२];४[३];८[२]; ७, २;
४§;५[३];७;९; ८,१;७; ९;†१०,
३; ५; ६[७]; §; †११, १[२]; २[४];
५; १२, ५†; १४,२[२]†; ११§;
१७[२]§; ¶काठ §२, ३; ४[२]; ३,
१०§; ४, ५†; ६, १;६[२d];७[५];
११†; ७,३[२]§[e];४[६]; ६[३]; ७;८[३];
१०[६];१४[२];§; १५[३];८,१[२]; ४[५];
५;७[४];१०[५]; ११[२];१३[४];१४[३]§;
१५[४]; १७[३]†; ९, १; ३[७]; §[२];
११[२६]; १२[९]; १४; १५[२]; १६[२];
१०,२;६;७[१९]; १०[३];११[४]; ११,
१;३[३]; ४[२];६[३]; ७[४]§; ९[४];†;§[३];
१०[१]; १३†; १२,२[८];§[२]; ३-५;
७;८[६];१३; १५[३]†; १३,४[६]; ५[३];
७[५]; ८; १२;१४[५];†;§[२]; १५†[f];
१४, ५; ७-९; १५, २[१०]§; ५;
६[२]§;१२†; §१७, ५;८[५];९[१५];
१६[६];१७; १८,१†; १७§; १९,
१०[३]; ११[२]; २०, १[२]; ६; ११[३];
१३; २१, १; ४[२]; ५[४]; ६[२g]; ७;
९;१३†;१४[८]†; २२,३[३];५[१०]§;
७[३]; १३; १५[६]§; २३, १[२]; ३[२];
४[२]; ७[४]; ८[२]; २४,१[११]; ७[२]; ८;
९[७]; १०[११]; २५, १[४]; २[२]; ६[१०],
७[२];९; २६,१[३];६[५];७[२];९[५];१०[३];
२७,२; ३; ४[२];५[३]; ८;९[४]; २८,
२[४]; ३[४]; ४[२];५; ६[२]; ९[४]; १०[२];
२९,१[१०];६; ७[३];८; ३०, १[३];४;
५[२]; ७[३]; ८§[h]; ९[२]; ३१, ३-५;
७[३]; ८[३]; १५[२]; ३२, १; ६; ३३,
२[३];३[२]; ४; ६[२]; ७;८[६]; ३४,७[२];
८[२]; ९[६]; १३[४]; §३५, २[२]; ६[२];
९[२]; ३६,१[२];२; ३; ६; ७[४];८[२];
९[१२]; १०[६]; ११; १३[३]; १५§;
३७,१०[२]§; ११[४]; १२[२]; १४[८];
§३८,१२[२]; १४; §३९, २; ७[२];
४०, १०[२]†; ४६, १†; §४७,
२[२]–५[२]; ६; ७[२]–११[२]; ४८,२;
४९,१[३]; २; ३[३]; ४[३]; ५०, २;५;
¶क §१, १५; १६; २, १७§;
३,४†; १२; ४,५[३]; ६[५]; ५,२§;
३; ५[३]; ९[६]; ६, १; ३[२]§; ५[३];
६[२]; ९[५]; ७,१; ४[४];६[५]; ८[२]; ८,
१[४]; २[३]; ३[४]; ६[७];§[३]; §२६,४;
७[५]; ८[६]; २७, ६[१]§; २८, १§;
२†; २९, ५§; ३०, ८[२];
३१, १[२]; ३[२]; ८; १३[३]; १५;
१९[२]; २०[४]; २१[२]; ३५,१[३];७[२];
३६, १[२]; ४[४]; ५[२]; ३७,२[१२];८[२];
३८, १; २[७]; ३[११]; ४[४]; ५[२];
¶३९, ३[२];४[८]; ५[२]; ४०,२;४[३];
४१, ४[५]; ५[२]; ७[५]; ८[६१]; ४२,
२[२]; ३; ४[२]; ५[३]; ४४, २[६]; ३[४];
४[५]; ५; ६[२]; ९[४]; ४५, १[२]; २[११];
७; ८[२]; ४६, ४[३]; ७; ४७,३-५;
७[३]; ८[३]; §४८, ३[२]; ७[२]; १०[२];
†कौ १, ३६९§[i]; ३७३; २,
३८६; ४१९[२]; ४५२‡[k]; ५१५;
५२९; ५४२; ७७५; ८३१;
११६१; ३, ३,५; ४,८§; जै १,
३८, १०§[j]; ३९, ४; २, १,७;
२,१§; ३, ४; ३, ३१, ६; ३२,
९[२]; ३४,१०‡[k]; ४०,११; ४१,
५; ४२, ७; शौ १, ७,५; ३०,
३; ३१, २; ३५, ४; २,१२, १;
३२, ५; ३, ६,७; १५,२; २१,
१०; २२, २; २६, १[२]–६[२]; ४,
६,७;९, ८; २६-२७,१-७; ३०,
४†; ३५,७; ३६,६; ४०, १-८;
५,३, १०†; ६, ३†; १७, १†;
१८,१०; १९, ३; २३,४; १२;
२४, ३; ६; १५-१७; २८, ३;
३०, १५; ६,२२,१†; ४७, ३;
९३, १; ११८,३; १३८, ४; ७,
५, १†; १३,२; २९, १; ३५,१;
५५,४; ६२,२; ३; ७३,२; ८२,

---

a) सकृत् पाठे ? ते (<युष्मद्-) इति शोधः ।
b) पाठः ? । तत् इति शोधः प्रकरणलभ्यः द्र. ।
c) विशेषः पृ ७०४ p टि. द्र. ।
d) सकृत् ते(<युष्मद्-) इति SI. विमृश्यः ।
e) सकृत् न. द्वि२ (वैतु. SI. युष्मद्- > च१ द्वी ?) । अन्यत्र पाठः? । इदम्->इतः इति शोधः (तु. मूको. तो इति; वैतु. SI. यनि. इति कृत्वा युष्मद्- >च१ द्वी ?) । शोधार्थे भूयः तस्य. टि. ?पुनर्देवे, ?मर्देतोः क ५,२ टि. च द्र. ।
f) वैतु. SI. ते(<युष्मद्-) इति ।
g) सपा. सकृत् ते<>सः इति पामे. ।
h) सपा. ते<>सुः इति पामे. ।
i) त्रिः सपा. काठ २६,१० विशिष्टः पामे. ।
j) त्रि ते इति पाठस्य स्थाने सपा. शौ ७, ५६,१ एते इति पामे. ।
k) सपा. ऋ ९,१०१,१२ एते इति पामे. ।

३; ८५,४; ११४,७; ८,१,१४^{2}; २,२१; ४, २४; ५, ५; ६; १३, १२; ९,१,९^{2}; २,१०; १२; ३, ३, ४,१६; ५,२९; ६,१०; १४, १५; ११, ३; १५, १†; १७^{2}†; १८†; २२; १०, २, ४, ३, ९; ५,३९^{2}; ४१^{2}; ७,१७^{2}; ८,१२; १७; २०, ३५; ९, ७, ९; १०, ५; ३१; ३२, ११, १,१; ३; ७, ८, ९; २०; २१; ८, १-६; ८; १०-२२; १०, २^{2}; ४-६, १०^{2}, १३; २६; १२,२; १२,१, ४९; २,१४, ५०; ५१; ३, ४९; १३, १,३२, २,२७, ३,९†; १४, २, ९[a]; ७३; १५, १०,३; १५, ८; १७,५; ६; १६, ६,७; १८, १, ३†, ४४†; ४५†; ४७; ५१†; २, ३५†; ४७, ५५†; ३, १९; ४२†; ४३†; ४५^{2}; ५१†; ६८; ४, २५, २९^{2}; ४०; ४२; ४४; ६५†; ८६; ८७; १९, १८, १; २; ४-७, ९; १०; २०, ३, २७, ११-१३, ४८, ५^{2}; †२०, १२, ५; १५, ४; २१, ६^{2}, ३५, ८; ७५,३; ९१, ८, ९४, ६; १२८-१२९, १४\$, १३१, ११\$, १३५,९\$; पै १, ५,२; १४,३; २२,२; ३७,५; ४४, ४; ५३,२; ६८, ५^{3}; ७०, ४; १०२, १; ३; १०८, ३; २, ५, १; ८, ३^{2}; १४, ५[b], २४, २-५; ३८, १; ४०, ४^{2}; ५३, १^{2}–६^{2}; ५९, १; ११; ६६, ५, ६८, ६, ७१,

४; ७५, ५^{2}, ८७, ४; ३, ३,७; १०, १; ११, १^{2}–६^{2}; १८, २; २१,६; २६, २; ४; ३२, २,४, ९,६; २८, २†; ३५-३६, १-७; ५, ४,१४†; ६, १; ३; १०; ८, ६; ९,५; १०, ८; ११, ७; १५, २; ६; १७,८; २१,९, ८; २३, ६; २६,८; ३४, ९; ३६, १; २; ६, ३९,३†, ६, ११,४†; ११; १६,५†; २१,५^{2}; २२, १०; ७, २, ४, ३, ३; ५, ११, १; १४, १०^{2}, १७, १-१०; ८, ११, ६; १५,९; १९,६; ९,१,७; १२,४^{2}; १५,१†; ६, १८, २[c]; ९; १९, २; २५, १५; १०, ८, १-३†; १०,२; ११,५,१२^{2}; १३,३,८; ३, ९, १२; ५, १७; ८, १५†; १५,९,४; १०, ४†; १३, १-५; ७-९; १४,१-९;१०^{2}; ११;२२, ४, १६,२,४^{2}; ५; ११,४; २५, ६; ३२, ९^{2}; ५०, ५; ५१, ६[d]; ५२,४; ५७; १८^{2}; ५९,४; ६३, ८, ६८,१†; †६९,५^{2}, ८;१३; ७१,९; ७७, २; ८५, २^{2}; ४-६; ९^{2}; ८६,३; ८७,६, ८९,१; ३; ९६, ५, ९९, ४?[e]; १०१, ८; १०२, ७; १०३, ८; १०७, ५, ११०,२; १११,१०;१४; ११६, ४; १३२, ४^{2}–६^{2}; १३३, १२; १३६,५, ९; १५२, १०; १५३, ८; ९; १५४, १०; १५५, १; १७, ५, ७; ८, ८; ९, ६; १२, १०; २०, १२, २२, ७, ९;

११; ३४,१०; ३५, १; ४०, ९; १८,७,१०; १४,३;१८,२; २३, ४; २६,३; १९, २,४; १४,१३; २१, १६†; २२, १०†; २७,२; २९,५; ३३,१; २; १०; २०,२, २†, ८,५; ९, ३; १०, ५; २१, ३^{2}; २८, ६; ८; ३०, ४†; ४२, १; तेन, >ना ऋ १, २१, ६; ४७,[९, ८, २२, ५(८८, २)]; ४८,११; ४९,२; ८२,५, १०८, १; ११७,२; १२०, १०; १२५, १; १४०,११; १६२,५; १६४, ४२,१८२,२; २,२७,६; ३,६०, २; ४,५७,५,५,२,[८; १०,३२, ६]; ३,३, ३९, ३; ६२, ९; ८५, ३; ६, ४१, ४; ५६, १; ७,४१, [(१,१६४,४०) ५]५५, ७; ६९, ५,१०१,३^{2}; ८, ५,[२०, ३०]; ९,५; १५;२०, [२६[f], ६७, ६]; २९,४, १०;५४,[(३,१)५],७७, [(५,६, १-१०; ८, ९३,१९; ९, २०, ४)८]; ९२, १६; ९, ६१, १९; ६६,३०[g];६७, २४; ११४, ४; १०, १०, ८; १७, १४,३७, ४; ३९, १२; ४२, ७, ७५, ९; ९०, ७; १०२, ५; १०९, ५; ११२,२; १३०, ५; ६; १४२,७; १५५,३; १५६, १,१७४,१; खि २, ३,१; ११,५, १३, ३[h], १४, २; ३, ६,५; १०,३; ४;१५,१०; ३२; १६,६; ४, ६,३;८; ६^{2},१; ५, १, ३; २, १; मा २, १२^{3}; २१; ३,६१; ५, ९^{3}; ६, ३३; ९,

---

a) तु. RW. WI. W.; वैतु. पपा. शंपा. सात. युष्मद्->च१ ।

b) पाभे. कृते पृ ११८० g टि. द्र. ।

c) सपा. ते<>एनम् इति पाभे. ।

d) पाभे. कृते पृ १२९१ g टि. द्र. ।

e) पाठः? । दिशः इत्यनेनान्वयदर्शनात् वाः इति शोधः संभाव्येत (तु. सपा. शौ ९,५,३८) ।

f) सपा. तेन<>तेभिः इति पाभे. ।

g) पाभे. कृते पृ १४१५ f टि. द्र. ।

h) सपा. खिसा १४,३ येन इति पाभे. ।

६; ९; १०,२८; १३, ४७-५०; ५१^{२}; १५, ५५; १८, ५१; ६२; १९,३३;४१; २०,३२; २२,४^{२}; २३,१७^{२};२५,२८; ३१,९; ३४, ३८†; ३८,२१; ४०,१; का १, ७,५; २,३,१०^{२}; ३,९,५; ५,३, २^{२}; ६, ८,४; १०,२,२;६; ११, ८,५; १४,५, १-४; ५^{२}; १६,६, ७; २०,३,१; ४,५; २१, ३,२; १२; २२,३,१; २४, १,४^{२};२५, ४, ६^{२}; २७,१२,५; ३५,१,९†; ३८, ५, ४; ४०, १,१; ¶तै १, ऽ२, १२,१; २;ऽ४, १,२; २२, १^{२}; ५,१,१; २; ३^{२}; ९,२; १०, ३†;६,२-३,२ऽ; ७,३^{२}; ९,२[b]; १०, १; ११,५; ७,१,२; ३,१; ४,१^{२}; ४;५^{२}; ६,७;७,२ऽ;ऽ८, ६,२; १६,२; २,१, २, ८^{२}; ३, २; ३; २,३,१;४; ४,२; ३^{५};७, ३^{२}; ८,५; ९,५; ६^{२}; १०,१; ३, २,२; ४-६; ३,२^{३};४^{२}; ४-५, ३; ८,२; ८,२; १०,३^{२}ऽ[a];४,१,३^{२}; ४^{२}; २,२^{२};३; ४^{२};५,२ऽ; ६,१; २; ११,१;१२,३-५;१४,१ऽ[b]; ५,२,२; ७; ३,१^{२}; २^{२}; ४,१^{२}; ८,४^{२}; ५^{२}; ६,१,७; २,२^{२};६,२; ३,१,३,१; २; ७,३; १०,२; २, २,१^{२};९,५-७;३,६, १^{२};९,१ऽ; ४,३,१; ६,१; ८,४;५; ९,१-३; ५,३,२^{२}ऽ; ४, २ऽ; ४; ऽ४,२, १०,१-३; ४^{२}; ३,११,३; ४,६, २^{२}; ६,८, २†; ७, १३, १; ४; ५, १, १, ३; ४,४; ६,१; ८,३; १०,२^{२}; २, १, ७; २,२; ८,५; ९, ६^{२}; ३,३, ३^{२}; ५,३; ४, ६,

२-४; ७,२; ५;१०,५;१२,३;५, १,१^{२}; ४; ५^{२}; २,५;६; ७^{२}; ३, १^{२}; २; ५,४^{२}; ९, ५^{३}; ६,३,३; ५, १^{२}; २^{३}; ३^{३};८,१; ६; ७,२, २ऽ;३,३^{२}; ७, ३^{३}ऽ; २६,१^{३}ऽ; ६,१,१,४; २,६; ७^{२};६,१^{२}; ७, ६; २,१,७; ७,५;८,३; ५; १०, ४; ३,१,६^{२}; २,३; ४,९; ९,६; ४, ५, १^{२}; २^{२}; ५; ७,३; ९,३; १०,२; ५, ११,४; ६,१, २;४, ६; १०,१^{२}; ११,१; ७,१,४,१; २; ३^{२}; ८, १; १०, १^{२}; २-४; २, १, १; ३; २, १^{२}; २; ३, १; २; ४,१; ५, १^{३}; २; ५; ६,१; ७,५; ९,१; १०,२; ३,१, ३;४,१; ६,१;२; ७,१; ८,१;२; १०,४; ५;११,१ऽ; ४,१,१; २; २,१; ३^{२}; ५; ३,२-४; ४,१; ६, १;२; ७,१; ८,२; १०,२^{२}; ११, १^{३}; ५,४,१;६,४^{२}; ८,३; ९,४; ¶मै १,२,८^{३}ऽ; ऽ३, ३;१२^{२०}; ३८;४,३ऽ;६; ८;९; १०^{३};१२^{३}; ५, २^{५}ऽ; ५^{२}; ६^{४}; ६,१ऽ; २ऽ; ४^{२};५;६ऽ;७ऽ;८^{३};१०; ११;७, २^{५};४^{४};८,१^{४}; ४^{३};५^{१५}; ६^{३}; ७^{३}; ९,३^{२}; ४^{३};५; ८^{२}; १०,४ऽ; ५; ७;९-११; १४;१५; १७^{६}; १८^{३}; २०^{३}; ११,१ऽ; ५; ७; ८^{२}; ९^{५}; १३,१४^{४}ऽ; २,१,२^{२};३;४^{३};८^{४}; ११^{२}; २,१^{२};२; ४;७^{२}; १३^{३};३, १^{४};३;४^{५}ऽ[a];५^{६}; ९^{४};४, १^{२};३^{३}; ५, १; ३; ५^{३}; ६-८; ९^{३}; ११^{८}; ऽ६,११; १२; ऽ७, १२; १७^{७}; ९, १०ऽ; ऽ१२, ३; ४; १३, २०^{४}ऽ; ३,१,१^{३}; ४^{२};५; २,२^{४};

५^{५};६^{२};७^{२}; ३,३^{२}; ४^{४};८;१०^{२}; ४,४; ६^{२}; ७; ८^{२}; १०^{३}; ६,१^{५}; २;३;५^{३}; ६^{२}; १०^{२}; ७,१^{१०}; २; ३^{२};४;७;९^{४}; १०^{८}; ८,१^{२}–३^{२}; ५^{४};६;७^{३}; १०^{५}; ९,१^{८}; ३; ४^{६}; ५^{११};६;७;१०,१; ३^{७}; ४;ऽ११, ७; १०; १२, १^{२}ऽ; १६, १ऽ; ४, १, २; ८^{७}; १०-१२; १३^{२}; १४; २,१^{४}; २; ७^{२}; ९^{४}; ३,१^{६}; ४^{५};५;६; ७^{९}; ८^{२}; ४,१^{६};२^{३}; ४; ५^{२};६^{४}ऽ;९; १०^{५}; ५,३^{२};५^{३};६; ७;८^{३}; ६,१^{३};३^{२}ऽ[c]; ४;८^{३}; ९^{२}; ७,१^{३}; ३^{३};५;६^{३};९^{२};८,१; ३^{१०}; ५^{३}; ८; ऽ९, १०; १५^{४}; १६^{४}; २४^{७}; २६^{७}; †१४, ५; १०^{२}; ¶काठ १, ८ऽ; २, ९^{२}ऽ; ३, १०ऽ; ऽ४,४^{२०};१४;ऽ५,३;६; ६,१^{४};३[d]; ४^{२};५[e], ७;८^{४};९^{५}ऽ; ऽ७,६^{२},१४; ८,४^{३};५[f]; ७; ८^{५}; ९; १०^{३}; ११; १२^{३}; १३; १५^{४}; ९,१^{२};२^{४};३; ७^{२}ऽ; ९^{६}ऽ; ११^{३}; १२; १३; १५; १६^{३}; १०, १^{३}; २^{३};५; ७^{८}; ८^{३}; ९^{२}; १०^{८}; ११; ११, १^{८}; २^{६};३; ६; ७^{४}ऽ; १०; १२,१-३; ५;६^{३};८; १०^{३};११^{३}; १३,१; २^{३};३^{२}; ४^{४};५^{६}; ६^{३};७^{५}; १०; १२; १४ऽ; १६ऽ; १४,५; ८^{२};९^{३}; १०^{२}; १५, ८^{२}ऽ; १६ १७^{४}ऽ; १७, १८†; १९ऽ; १८, १५ऽ; १८ऽ; १९; १९, ४; ८^{८}; १०^{३};१२^{३}; २०,३^{२}; ५^{२}; ६;७^{३}; ८;२१,४^{४};६^{२};७; ८; १०^{२};१२^{२}; २२,३^{८};७^{६};१०^{२};ऽ; ११; १३^{४}; २३, २^{२};५; ६^{२};८^{४}; ९^{४}; १०^{२}; २४, १; २^{३}; ५; ६; ७^{२}; ८^{५}; ९;

a) पाभे. इते पृ १४१४ *a* टि. द्र.।
b) पाभे. इते पृ १०६६ *a* टि. द्र.।
c) सपा. सकृत् तेन<>अमुना (तैत्रा १, १, १,५ आपथ्री १२,२२,२ च) इति पाभे.।
d) विशेषः पृ ८६६ *e* टि. द्र.।
e) सपा. क ४,४ पाठाऽभावः।
f) सपा. क ७,१ पाठाऽभावः।

१०[२]; २५, २; ३[२]; ६[७]; ७; ८[३],
१०; २६,१[५]; २[३],४, ६; ७[९];८;
२७,४,५,७$,८[२]$[a], ९; १०[३b];
२८, १, २; ३, ४[२],५[१४],१०[१४],
२९, १[३], २-४, ५[३]; ७[३]; ८[५];
३०,२[२],३, ४, ५[२]; ६$; ७; ९,
३१, १;६[२],९[२],११[२],१२;१३[६];
१४$, ३२,१[४], ३;७[३], ३३,२[२],
३[४]; ५[३]; ८[२], ३४,१[२], ५[४]; ७[३];
८;९,१३[७],१७,३५,४†; १०$;
३६,१[२], ४;५;६[३]; ७-९; ११[५];
१२[५]; १३[३]; १४[३]; १५[३]$, ३७,
१[४];२; ४;६; ९[२]$; १२[३];१३$;
१६,१७; $३८, २[२]; १३; १४,
$३९, १[२]; २[५], ४[२]; ७[२], १०;
१३[२],४२, १$; ४५,४[२]$, ४६,
४†; ¶क १,८$; $२,३[२]; १७;
३, ३[२a]; १२[४]; ४, २; ३[२]; ६;
७[४];८[५]$, ५, ५[२]$; ६,१[३]; ४$;
९[३]; ७, ३[५]; ४; ५; ६[४]; ७[३], ८;
८, १; ३[४]; ४[२]; ५[४]; ६; १०$;
१२[२]$, २५, ८[७]$; २९, ४$;
६$;७, ३०,२;६; ८[३]; ३१,२[३];
७[२]; ८-१०; १९[४]; २१[२]; ३५,
१[५]; ४[३]; $; ८[२]; ३६, ३; ५[३],
६[२];३७,१;२;३[३];६;७,८[२]; ३८,
१[५]; २; ३[२];५;६[२]; ३९, ३;४[६];
५, ४०, १[३],३;४[५]; ५[३]; ४१,२,
४;५[६]; ६; ८; ४२, ४;५, ४४,

३[२];४[२];५[१४],४५,१[१५],२[३],३-५;
६[३]; ८[३]; ४६, ५[२]; ६; ७; ४७,
१, ६[२]; ९[२]; ११[२], ४८, ५†;
१२$; †कौ १, ११६; ४७०;
२, १६५, ५२४; ६५२; ८७७;
३,४,१०$; जै †१,१३,२;४९,
४; २, ४, ५, †३,१६, १; ४०,
१९, शौ १, ३,१-५; ९,३;२२,
१; २९, १†, २,७, ३; ५; १९-
२३, १-५; ३,५,८; ६,४;७,३;
१०,१२; १४,१; १६, ५; १७,
७†; २२, ३, ४, ५, १; ७, १;
११,६;१४,१[२]; ६;१७,८; १८,
३; २०,८; २५,१-६; ३६,५[?c];
५, ६, ११-१४; १७, ५†, २८,
१२;१३; ६, ७,१-३; १२,१,२;
२४,३; ५७,२†[d]; ६८,३; ७४,
२,७८,१;८१, १[e]; ३[f]; ८२,२;
३; ९१, १[g]; ९२, २; १००, २;
१०१,१, २; १२९, २[h]; ३; ७,
२१, ४, ३९, २; ७३, ४[i],५[i];
८४,१[j], ८६, ६[k]; ८, ७, ५; ८,
५-८; ९,१, २०[l]; २, १६; १७;
३, १५[२]; ४, १३; २४,५, १७;
१८;२४; ६,९; ७,२; १५,१९;
१०,१,९,१५,३,१, ५,१५-२०;
६, ६-१७; २०; २१; ११, १,
३७; २, ७; ४, १[२], ४[२]; ८[२]–
१२[२],७, १२,१२,१३; १२, १,

२३-२५; ४६; ४७, २, १; २;
४७[२]; ३, १५; २२; १३, १,
७[४m]; २, १५; १४,१,३५;३६;
४८; ५३,५५;२, ५३-५८; १५,
१, ३; ११, ३-६; ८; १०; १३,
२;४;६;८;१०, १६,१,५; ७,१;
१२; १८,१,९†; ५३‡[n];२,३०;
३, १९[l]; ५६†; १९, ६, ११†,
९,४,२२,२१;२३,३०; २४,१;
२७, १०; ३०, १; ३२,७; १०;
३९,९;४७,८[?o]; ५०,१[?o]; ५३,
९[२]; ७२, १; †२०, ८९, ७;
१३९, ५; १४१, ५; पै १, ११,
१; १९, ३; २१, ४; २८,१; ३;
३७,४; ४३,३; ५४,५; ८७,४;
१०६, ४, २, १३, ४, २६, ५;
४१, १‡[p]; ४८, १-५; ५२, ३;
५९,११;७३,५;७९,२[३]; ८९,१;
३; ५; ३, २, ३; ३, ५; १०,५;
१८, ३; ४; २२,२, २५,६, १३;
३८, १[२]; ५; १०; ४०, ४; ४,
३, २; ३; ६, १†, १०, ७; ८;
१६, २; २०, ५; २७, २; ३१,
५†; ५, ६,७,८, ९,१; १४,४;
३४,९;३७,७; ६, ३,१;८, ७†;
९,९; १२, १-४; २०, ८; २२,
१६; ७, १०, ९, ११, ७; १२,
९; ८, ६, ४[q], ८; ९, १; १०,
१-५; १९,९, २०,२; ९,५,९†;

a) पाभे. कृते पृ १४२८ *c* टि. द्र.।
b) सकृत् सयुक् इति पूर्वेण संबद्धमिति SI. चिन्त्यः।
c) पाठः ? । स्तेनाः इति w. शोधः ?।
d) पाभे. कृते पृ १४१५ *f* टि. द्र.।
e) पाभे. कृते पृ १०४६ *h* टि. द्र.।
f) पाभे. कृते पृ १०४६ *i* टि. द्र.।
g) सपा. तेना<>सः इति पाभे.।
h) पाभे. कृते पृ १०६८ *i* टि. द्र.।
i) सपा. तैब्रा २,४,२,३ सुवर्म् इति पाभे.।
j) सपा. तेना<>सा इति पाभे.।
k) पाभे. कृते पृ १०६६ *a* टि. द्र.।
l) ड इत्यनेन समुदितं द्र.।
m) पाभे. कृते पृ ९९७ *m* टि. द्र.।
n) मपा. तेन<>इति इति पाभे.।
o) तु. सस्थ. टि. तम्।
p) सपा. तेन <> तन् इति पाभे.।
q) पाभे. कृते १४०९ *b* टि. द्र.।

४[४]; २५, ६[२]§: §२७, १, ६[९];
२९,७; ३१,१; ७;३८, १; २[a];
४०, ४; ४४, ४[१]; ४६, ८; शौ
३,२१,१-७, २६,१[२]–६[२]; २७,
१-६, ४, ३९, १०, ६, १३, १;
७,११४, ६[b]; ८, १, १४[२]; ८,
१०; १०,४, २३;९,१२,११,१,
४,१२,४,२६,१४,२,४६†;१८,
२,२९, ४९, ३,५९‡[c]; ७२;४,
५७; पै १,१०,३,८८,४;२,५२,
१; ५३, १[२]–६[२], ५६, १[२]–५[२];
५७, १-५, ३, ११, १[२]–६[२];
१२,१-७;२४,१-६;५,३५,१०;
६,२२, ११; १२; ८,८,१;१५,
१; २; ६; १९, ५; ९,६, १०[२];
११;१८,५, १३,१०, १२; १४,
११; १४,२, ११, १५, २२, ८,
१६, २, ४[२]; १७, ५; २९,१०;
८९,४; १३७, २; १७,१८,६[d];
२२,६; ८; १०; १८, ११,६†;
१९,५,१; १४,१४[e]; २२,१-३;
२५,१४;३६,६‡[f];४९,५; २०,
२५, ६; २८,६, ४३, ६; तेषाम्
ऋ १,२,१;११,७;४७,२; ८१,
[९(५,६,६; १०, १३३, २)],
१२५, ७; १३५, ५; १३९,९[२],
१६२, [६; १२]; १६४, १५,
१८८, ९; २,३०, १०; ७, १९,
१०; ५५, ६, ६६,१३;९०, ४,
८, २०, १४;६७, ३; १०,१४,
[(३, १, २१; ५९, ४; ६, ४७,
१३; १०, १३१, ७) ६]; २८,

३; ६५, ३; ८२, २[g]; ८७,
१६; ९४, ८, ११५,५; १८५,२;
खि २, १४, ९[h]; ३, १५, २९;
२१, २; ४, २, १०[२]; ५, २,
२; ७, ४, ११; खिसा २९,
४५; मा ३, ३२†; ८, ६१;
९,४; ११, ५४, १६, ५४-६३;
१७, २६†[g]; १८, ६७; १९,
४५; ४६; ५०, २५, २९; ३५;
का ३, ३, २४†, १०, १, ५;
१२, ५, ५; १७, ८, ८-१७;
१८,३,२†[i]; २०,४,९; २१,३,
१६; १७; २७, १२, ६; १३,४;
¶ते १,५,१०, ४§; ६,१०,५;
११, ३;२, ३,३, १; ४, १,१;
३,१; ९, २;५, ४, ४; ५, ४[२];
६,६, २; १२, ६†; ३, १,५,१;
११,३†,§२,५,६[२]; ८, ३;४,
३, ८; ५, १,२; १०,२; §४,१,
५,२; ३, १०,३; ५,११, १; २;
†६, २,१[g]; ८,३;९,१; ५,१,८,
२, २,३,४; ५,७,५; १०,३;४[५];
७, §२, ३, ४[२]; ६, २,३-४,१;
८,३; ५;३,१,३;६; ४,९; ४,५,
५,७,१,४,१, २,५,४;४,८,२[२];
¶मै १,४,७, ५,४†; १३; ६,४,
११;८,६,७[३];९,७, १०,८;११[२];
१२, १३;१६; २, १-२,४,३,२;
७; ८§, ७, ५§; ९,९[१०]§;१०,
३†[g]; ३,३,९; ४,७, ६,६; १०;
७,९[२]; १०[२], ८,३,६[२], १०[३]; ९,
१;३; ४[२]; ७; १०,३[२]: ६; ११,

१०[२]§; १६, १[२]†, ४, १,६; ३,
७;४,६; ५,९; ७,६; ८,१; १०,
१‡[j]; १२, १§; ¶काठ ५,२§;
६, ६[५]; ७, २†; ८, १; ५; १०;
११[४]; ९, ११[२]; १२;१५[२]; १०,
२;११[३];११,७§; १०; १२,२[२];
५; १३, ५[२]; १५[२]§; १६, ५§;
१७,१६[१०]§; २०,१, ११; २१,
२, २२, १०†; २३, २;७; २४,
१०; २५,६[२],७; २६,१;७; २८,
२;४[२],२९,१,९[२]; ३०,८§; ३१,
४[२]; ३३,८; ३४,५; १९§; ३६,
३; ६[२]; ७[२]; ९; ३७,११; १२[२];
१४[२],३८,२[२]§;४०,२§; †४६,
४;५; ¶क ४,५[५];५,२†; ६, ६;
७,१,८[४]; २७,६[१०]§; २८,२†[g];
३१, ३; १३, १७, ३५, ४†;८;
३६,४; ३८,३; ३९,४[२];५; ४०,
४; ४१,५; ४४, २,४[२]; ४५,२;
४७, ४[२]; कौ १, २१२; २,
१२२१, जै १, २२, ९; शौ १,
१,१[j],२,३,२;३५, १; ३,९-१०,
६;२६,१-६; ४,५,५†; ५, १९,
२;६,१५,२; ५५,१, ३; ६५,१;
६७,२; ११६,३; ७,८,१; ८,३,
१५†; ६,२४, ९, २,४;९;७,४;
११,४,१४,१६†; १०, ४,१८[२];
११, ५,४,११, २६, १२, ३,६;
४,११; २०; १८,१, ५८†; ६८;
८६, ८७, †२०, ३७,१०; ५६,
६, पै १, ६, १, ८, २; ५८, १;
८८,३; ९१,४, १०४,३; १०५,

a) सपा. काठ २४,९ पाठाऽभावः।

b) पाभे. कृते पृ १४१३ *c* टि. द्र.।

c) पाभे. पृ १४३० *d* टि. द्र.।

d) सपा. तेभ्यः <> तेषु इति पाभे.।

e) सपा. शौ ६, ९३, २ एभ्यः इति पाभे.? (तु. सस्थ. टि. ?नम एभ्यः इति)।

f) सपा. ऋ १०, १६४, ४ शौ ६, ४५, ३ अंहसः इति पाभे.।

g) सपा. काठ १८,१ विशिष्टः पाभे.।

h) सपा. खिसा १५,९ येषाम् इति पाभे.।

i) सपा. ऋ ७,५६,५ विशिष्टः पाभे.।

j) पाभे. कृते पृ १४१६ *b* टि. द्र.।

१३,१; ४४, १०; २०,१३३,१; पै २, ७९,१, ४,३४,१-७; ३७-३८,१-७, ७,४,१, ८,१९,१०; ९,१३,१०; १०, ९,१०†, १५, ३, १०; १६, १५, ८, १८, १^{३}, ३२,६^{२},३९,९; १११,७; १३८, ६;१५३,१०, १७,२९,९^{१};११^{१}; ३३, ३; १८, १८, १; १९, २, ११; २०, १७, ४३, ७, ४९,९; २०, ३६,२

तकु[a]– -कत् ऋ १, १३३, ४; –कम् ऋ १. १९१, १५; पै ४, १७,५.

तुतस्(:) ऋ १, ८३, ५, १६४, २५; ४२; १९१, १५; ३, ३७, ⌊११ (४०, ८) ९⌋, ७, २७, ३; ३३,१३^{२}; ८,५,१९; ६१, १३, १७, ३; १०, २७, २२; ८५, ५; ८८, ६; ९०, ४^{b}; ९७, १२; १२१, ७; १२५,७;१३५, ६; १८६, ३^{c}; १९०, १^{२}; खि २, १०, ६; ४, ५, ३५; ९, ४; मा २, १६; २५^{१}; ६, २२^{२}, ८, ६०^{४}; १०,१६‡[d];११,२२ ;१२, ८६†; १७,५७; १८,५५; २०, १८,२७,२५†;३१, ४†[c]; ५‡[e]; ३६,२२; ४०, ६^{f}; ९; १२; का २,४,३; ६,३^{१}; ६,५,३^{२}; ९,७, ९^{४}; ११,५,७‡[d]; १२, २, ११; १३, ६,१२†; १८, ५, ८; २०, ३,५; २२, १, ४; २९, ४, ३†; ३५,१,४†[c]; ५‡[e]; ३६,१,२२; ४०,१,६^{f},९; १२; ¶तै १, १, १३, २$; ३,११, १$; ५,२,४; ४,१; २; ९,१; ६,११,४; ७,३, ३; ८,१२,३‡[d]; २, १, १, ४^{२}; २,३; ३, १; ८,२; ९,१; २, ८, २; ११, ६; ३, ६, १; १२, १; ४, १,२; ३; ४,१^{२}; २; ३; ८, १$; ५, १,२; ४; ६; ४, २; ५; ७,१; ८, २; ५; ११, ३; ८; ६, १,५, ७,१^{२}; ९,२^{२}; ३, १, १, १; ३,२; ९, ६; २,२,३; ३, ७, २; ९,२$; ४,४,१; ६,२; ८,५, १०, २; ५,१,२, २, १; ७, ३^{२}; $४,१,२,४; ८, ६†; ६, ३, ३; ७,१३,२; ५, १,९,३; २, ५,२, १०,३; ३,३,१; ४, ७, ११, १; ४,१,१; ६, ३$; ५, २, १; ५; ५, २; ६, ३,१; ४-५, ३; ७,३; ७,४,३$; ६,६; ६,१,३,३; २, ५, ४^{१}; ३, १, १; ५, १; ७, २; १०, ६; ४, २, १; ५, १; ८,३; ९-११,१; ५,५,१; ६-८, २; ६, ८,१; ३; ९,१; ११,२^{२}; ५; ७, १,४,१; ८,१; १०, १^{२}; २; ३; २,१,१; ३-४,१; ५,२;४; ६,१; ७,३; ४; ८,२; ३;५,९,१;१०, २^{२}; ३,४,१; ६,१; ८-९,१;१०, ४; ५; ४, १-३,१; ६-७, १; ५, १, २; ¶मै १, १, १३ $; २, १८$, ४,४^{५}$; ५; १२^{५}; १३^{२}, ५,१‡[g]; १२^{२};६,१‡[g], ३^{२}, ५; ६; १३; ८,१^{८}; २^{५}; ८^{२}; ९; ९, ३; ८^{३}; १०,५,६^{२};८;१०, १३; १५-१७; १९^{२}; ११, ५, ९; २, १,२; ३; ४^{२}; ६; २,२; ४; १०; ३,१^{२}, ३;४,२^{२}, ३^{२}$,६; ७^{३}$; ८; ५,२; ३^{४}; ६; ७^{४}; १०^{२};$; ६,९$; ७, २$; १०,५$,१२, ३$; १३, २२†; ३, १, ३; ९; २, ७; ३, १^{२}; ८$; ४, १^{२}; ६, ४; ६^{२}; ७^{२}; ८^{१}; ९;१०; ७,१^{२}; ३^{१}; ७^{२}; १०;८,१; ४;५;९,१^{२}; २; ३^{२}; ४^{२}; ५; १०, १; ४-६; ४, १, १; ९^{३}, १०^{४}; १२; १४; २,१; १२^{२}; ३,३; ४^{२}; ६; ९^{२}; ४, ६^{२}; ५, १; ६^{२}; ७^{२}; ८^{२}; ६, ३; ४, ७, ४-६; ८, ५; ७; १२, ३†;१४,१४†; ¶काठ १,१२$; २, ४‡[g],३,८^{२}$[b], ५,६^{२}$; ६, १; २^{१};३, ६^{१}; ९‡[g]; ७, १३$; १४$,१५; ८,१^{२};४^{१०},७;१२^{२}; १३; ९, ११^{१}, १४^{२}, १५-१७; १०, १; २; ६, ७^{४}; १०^{५}; ११^{२}; ११,१,३;४^{३}; ६^{२}, ९^{१}$; १२,१; २^{२}, ३; ५^{२}; ६^{२}; ७,८; १२^{२}; १३^{१}; १३,४^{२}; ५^{२}; ७;८; १२^{२}; १३^{३}; १५,७$; १६,२$; १८, ३$; १५$; १८‡[g]; १९, ७; १०-१२; २०, ६; ८, १३; २१,५, १०; २२,३;७,९; २३, २; ४^{२}; ५,७; २४,९,१०; २५, २;६^{२},७; २६,८,९^{१};१०^{२}, २७, ३^{१}; ४^{१}; ८, २८, ९; २९,१,४; ७^{१}; ३०,२;३;७; ३१, ७^{१}, ८^{२}; ९^{२}; ११$; १४$; ३४, ३;१२; ३५, २०; ३६,१;२,५;१०;११; १३; १४, ३७,७; १२;१६;१७; ३८, ५$[h]; ४०,१ †; ¶क १, १२$; १६‡[g]; २, १५^{२}$[h]; ३, १२; ४,१^{२}; २; ५^{२}, ६,५; ६^{२};

---

[a]) प्रागिवीय. अकच् प्र. (पा ५,३,७१) तत्स्वरश्च ।

[b]) सपा. तुतः (तैआ ३,१२,१ च) <>तुथा इति पाभे. ।   [c]) पाभे. कृते पृ १४१४ *f* टि. द्र. ।

[d]) सपा. ऋ ५,६२,८ अुतः इति पाभे. ।

[e]) पाभे. कृते पृ १४०९ *e* टि. द्र. ।

[f]) सपा. माश १४,७,२,१८ तद्रा इति पाभे. ।

[g]) सपा. ऋ ३,२९,१० अुथा इति पाभे. ।

[h]) सकृत् सपा. आश्रौ ३,६,२४ सः नः इति पाभे. ।

९[१०]; ७,४;७[२]; ८, १;२८,३§;
२९,४§; ३०, ५;८; ३१,१;२;
८; १०; १५; २०; ३५, १; ३;
८; ३६,१[२];२;४; ३८,२;३; ५;
३९,३-५; ४१,६; ७[२]; ८; ४२,
३[४]; ४[२]; ४४,९; ४५,२; ५;८[२];
४६, ५; ६; ४७, ७[२]; ८[२];९[२];
११§; ४८,१८; †कौ १,२७४;
२,६७१;३,१,२;४,६‡[a];७‡[b];
†जै १,२९,२;२,१,१;३,९‡[a];
१०‡[b]; ३,५५,१२;४,३०,४[c];
शौ १,१०,१; ३,४,२[d]; ४; ४,
४,३; ९, ४†; १९, ४; ६; ३०,
७†; ५,१,२; २४,१७; ६, १८,
३[e]; ८९,१; ११३,१; ३;१३१,
३; ७,५८,३[f]; ८८,१;२[g];१११,
१[h]; ८, ९, ६; ९, २,१९-२४;
१५,३†; १०,१,२९; ३,८; ८,
२५; १०,१८; १९[२]; २२; ११,
४, १-१८; १२, ४, ७-९; ३१;
१३, २,१५[i]; १४, १,४†; १५,
६,१९; ८,१; १८, २,३२; १९,
३,१; ५,१†; ६,३†; १५, १†;
३०,५[२]; ३९,६-८; ४१,१; ५६,
२; ५७,५;६[j]; †२०, ६,९;२०,
४;२५,५; ५७,७; पै १,७,३;९,
१; २९,२; ५०,१; ५३,३; ६२,
१; ८८,१; ९४,३; २,८,२;२०,
४; ३७,५; ३, ८,२; १६,४;५;
३५,१†; ४, २,४; १७,३; ५†;
२१,४; ५; २२,३; ५, ११, १;
१२,२;२५,६; ६,२,२; ७,१०,
६-८; १८, ५; ९, ५, ३‡[a]; ८,
३-६; ११, ११; १३, १, १५;
२, १८; ३, ३; ११, २३[२]; १४,
३,१३; १५, २१, २; १६, १८,
६; ३८,१; ५६,१-१८;६८,३†;
७७,८; ७८,१-६; ८२,७;१०२,
५; १०८, ८; ९[२]; १०९, २;
१२४, १-११; १७, १६, ७-९;
१९,१; ४[k]; ९[l];४१, ३[m]; १८,
१,४†; १९, ११, १[n]; २१, ८;
२४,१६;३३,११; २०,१८,४†;
१०,३;४; २४, ४; ३२, ४; ५;
३[o]; ४३, ४; ५०, ७; ५५, ३;

तुतःऽततः मै ३, ६,४¶.

तुत्र,>आ,तुत्रो(त्र-उ) ऋ १,९,
६; १३,१२; ३७,१४; १०५,९;
१३५,७; १७०,४; ५, ५, १०;
६, १६, १७; ५७, ४; ७५, ८;
११;१७[p]; ७,८३,२; ८,५६,४;
५८,१; ९, ११३,[८-११]; १०,
१६, ३; १७,४; ३४,१३[२]; ६४,
१३; खि १,११,५; ३, ८, ४†;
१२, १-३; १२[२], १-३; १८, २;
४,५,१०; ५,७,२,८; ७, ५, १;
खिसा २०,२;५;६; २९,९; मा
१३,३१; २१,४६; २३,१६†;
†२९,४५; ४८; ३४,५५; ४०,
७; का १४, ३, ५; २३, ५, ४;
२५, ४,५†; ३१, २, ८†; ३३,
२,१८†; ४०, १,७; ¶तै १,५,
९,७; २, २,१२,४§; ३, १,९,
६; ११,८§; ४,६,१; †४,६,४,
५; ६,३; ४; ५,१,९,५; ६, १,
३, २; २,७,५; ५,९,४; ७, ३,
१,३[२]; ¶मै १,२,१५§; ५,७;
६, १२; १०, १७; २०; २, १,
३; ८; २,४; ४,४; ८; ५,१; ६,
६; ७,१६§; ३, ३, १; १०, ७;
१६,३†; ४, ४,६[२]; ५, १; १३,
७†; ¶काठ ६, ३[३];६[४]; ८[२]; ८,
२[२]; ९,१४; १६; १०, १; ११,
५; १२,१; १३,१;३; १८,१‡[q];
२१§; २०, १४†; २३, ११†;
२७,६; २८,३;९[२]; २९,३;१०;
३५, १६[६]; १७[३]; १८[५]; १९[४]†;
३६,१२; १३; ३९,२§; †४६,
१[२]; ४; ¶क ४, २[४]; ५[४]; ७[२];
६,७[२]; २८,२‡[q]; ४२,६; ४४,
२; ९[२]; ४६,२; ४८,१४[६];१५[२];
१६[५];१७[४];†; †कौ १,१३१‡[r];
१४८; ३५६‡[s]; २,५६;१२१६;
†जै १, १४, ७‡[r]; १६,४;३७,
५‡[s]; २,१,५; ३,६, २; शौ १,
२५,१; २, १४,२; २०, २; ४,
७,१; ११,११;१९,२; ५,४,३;

a) सपा. तुतः<>अुतः इति पाभे. ।
b) पाभे. कृते पृ १४०९ *e* टि. द्र. ।
c) पाभे. कृते पृ १४१४ *f* टि. द्र. ।
d) पाभे. कृते पृ १०३९ *h* टि. द्र. ।
e) पाभे. कृते पृ १४२३ *j* टि. द्र. ।
f) सपा. तुतः<>तत इति पाभे. ।
g) पृ १४३३ *h* टि. द्र. । h) पाभे. पृ१४११ *e* टि. द्र. ।
i) पाभे. कृते पृ १४११ *c* टि. द्र. ।
j) सपा. तुतः<>तन्वः इति पाभे. ।
k) सपा. ततः<>पुवा इति पाभे. ।
l) सपा. ततः<>अुथो इति पाभे. ।
m) सपा. ततः<>त्वचः इति पाभे. ।
n) सपा. ततः<>देवः इति पाभे. ।
o) सपा. ततः<>सकृत् युदि इति पाभे. ।
p) सपा. तुत्रा<>तुत् इति पाभे. ।
q) सपा. ऋ १०,८२,६ विशिष्टः पाभे. ।
r) पाभे. कृते पृ १०४० *a* टि. द्र. ।
s) सपा. तुत्र<>अुत्र इति पाभे. ।

४; ८, ६, ११,१; २२, २, ९५, १; २;९९,२;१०६, १‡[a],११९-१२०, ३; १२३, ५, ७, ५, ३; १९,२; ८१,१, ८, १,७;२,१५; २४, २५, ६,१; ९, १, १८; ३, २०; १०, १,८; १९, ७,८; ९; ८,४‡[b], ६; ११, १, २३; ३५[c]; १२,१,३४; ३, १; १३, १,६[2d]; ४६; ५३, १४, २, २३, १८,२, ७†; ५३;५५†; ३,८,९, ५२‡[e], १९, ३९,६-८; ४३, १-८, २०, ७१,१२†; पै १,३१,२; ३२,१; ९३,३;९७,४; १००, २; २, ४, ५; १७, ५; ७७, ३; ४, १,७†; १०,४; ५,८,८; १२,५; २५,२; ३१,५; ६,२२,१२; ७, १०,६-८; ८,१६,१०; ११; ९, ७, ३; १०, ७; १६, १[f]; १०, १, ५[2]; १४,३,२४; १५, १०,८†; ११, २†; १५,४; १६, १,७; ४, ५, ५,४; ५;३३,६; ३५,८; ३६,९; ४०,१०; ५०, ७; ५१, १; १०; ७९,१; ९१,३;१०१, ७‡[b]; ९; १०३,११; १५५,४, १७, ४,५; ७,९; १०; ११,३, ३६,१; ३९, २[g]; १८,९,३; १५,६[2]; १९, ६; २०,२, १९,११-१२,१; १३,२; १७, २०,३; २२,११; ३७,१३; ४०,८; ४१, ५; १५, १७; ४२, ११-१३; ४८,१०; २०, ३, ७, १३,६; २२,४; ५१,८.

तथा,तथो (था-उ) ऋ १, ३०, १२; १३६, ४; १६२, १९; ६, ५२,५, ७,५५,६; ८, २०, १७; २८, ४;३६,[७;३७,७], ६१,४; १०, ३३,९; ९०,१४, १०८,२; १०९,३; खि १, २,६; २, १२, ३[1]; ३,१५,११,१७[2], ५, ४, ५, ३१, ३५; ११,४; ५, ७,४,१६; १६, १-६; २२, ७; खिसा २९, ९; ३३,२५; मा २५,४२; ३१, १३†; ३४, १; का ३३, १, १; ३५,१,१३†, ¶तै १,५, ९,५; ६,१०,४; ५; २, २,४,७, ५,५, ६; ३,४,९,७[2]; ४, ६, ९, ३†; ५,५,२,४, ६,१,५,४; ७,१,६, ५; ४,५,१, ¶मै १, ४,१२;५, १३; ६,१३[3]; ८,६, २,१,३; २, १; ३; ४,३, ३,२,७; ४,९, ७, ४[2]; ७[2]; ८,१; ४; ९, ३, १०, १[3];३[x]; ५, ४,२,१; १३, ४,२; ५,२; ४; ६; ६,५;९; ८, २[1];३; १३, ४$; ¶काठ ७, ५; ८, ४; ११,६;१०; १२, ५, १३, २२, १३[2], ३३,८; ३६,१५;३७,९$, ११; ४६,५†; ¶क ५,४; ६,९, कौ ३, ४,४‡[b], जै २, ३,७‡[b], शौ ३,४,५; ९, १; २; २८, २; ४,५,५†, ८,६;११,९; ५,८,८; १७,३†; १८, १४, २९, २; ३; ६, ४६,२; ९, २, १८, ५, १४; १०,१०,२७; १२, ४, ४; १८; २३; १५,१०,२[2]; ४; ११, २[1]; ६;८; १०; १६, ५, ३-७; १०; १९, ६,२‡[h]; ८†; ४६,७;५७, ४; ६४, २; २०, १३३, १-६; १३६,६-८; पै १,४३,१,२,५२, ४; ६४,१; ३, १, ५; ७, २; ३; २५,९; २९,१; ३०,४; ३७, १, ४,२,७; ६, ५, २३, ७; ६, ६, ५-७, ७, १८,९; ८, ६,२[i],११, ११; ९, ५, २‡[h], १०,६; १५, ३†, १२,६,४[k], १३, ९, ३; ४; १५,२३,१; १६,७७,७;८८,२[j]; ९८,४; १०९,७, १७, १६-१७, ४; १९,३; ६[k]; २८, १; ४-११, १९,२९,१२,४०,१[2];४३,३;८; ४६,१२, २०,४८,९.

तद्रा खि १,८,१; शौ ११,६,४; पै १६, २१, ४; १९, ३८, ८[2]; ५१,९.

तदानीम् ऋ १०, १२९, १; शौ १०, ८, ३९; १२, १, ५५; पै १७,६,३.

तर्हि ऋ १०,१२९,२; ¶तै १, ७,१,२; ४,३; २, १, २, ३; ४, १२,२; ३, १, ३, १; २; ५, ६, १,४$; ६,६,७,३, ७, २, ४,१; ¶मै १,४,१०; १३;५,८; १२[2]; ६, ३; ४; ८; ८,३; ६; १०,९[2]; १३[2];१४; २,१,११;४,३; ५,२; ८;१३,१$, ३,१,९; २,५;३,४; ६;६,२; ७[4]; १०, ७, ८; ८, १; ७,९,१[2];५, ७[2]; १०,१[4]; २,४; ४,२,७[2]; ३,२; ५,४[2]; ७,८;६, २; ७, १; ६; ८, १, ¶काठ ६,

a) सपा. ऋ १०,१४२,८ विशिष्टः पाभे. ।
b) पाभे. कृते पृ १४११ *g* टि. द्र. ।
c) सपा. तत्र<>तत् इति पाभे. ।
d) सपा. तैआ २, ५, २, ३ तस्मिन् इति पाभे. ।
e) पाभे. कृते पृ १०४० *c* टि. द्र. ।
f) सपा. तत्र<>अस्य इति पाभे. ।
g) पाभे. कृते पृ १४१२ *b* टि. द्र. ।
h) पाभे. कृते पृ १४३३ *b* टि. द्र. ।
i) सपा. तथा<>त्वया इति पाभे. ।
j) सपा. तथा<>अथ इति पाभे. ।
k) सपा. तथा<>अथ इति पाभे. ।

७;८; १२, ७; १३[२]; १३, १२; २२,११; २३, ७; ९[२]; २५, ६; २६, ३; २७,३;४; २८, ३; ७; ३०,१; ३१,१५; ३२, ७; ३५, ३$; ३६,२; ७[२]; ८; ३७, १४; ॥क ४,६;७; ३५,५[२]; ३६, ४; ६; ३९,४; ४२,३; ४; ४४, ३; ७; ४६, ४; ४८, ४$; शौ ३, १३, ६; ११, १०,५; १२, ४, १३; १६; पै ३,४,६; १६, ८५, ५; १५१,१; १७,१७,३; ६.

*त्तार्हि[a] खि ४, ७[२], ११; पै ६,४,११.

तुद्– तत्व ऋ १,१,६; १०,२; २२, २०;[२१(३,१०, ९)];२४,१[२]; १२[३]; २५,६; २७, १०; ३०,४; १२; ३१, १४; ३२, ११; १२; ३५,६; ४२,५; ४३, ४; ४८,४; ५७,४;६२,६; ६९,४;८०,[१०; ८, ६३,३]; ८४, ९; १४[b]; ८६, ९; ८९,४[५]; ९२, १३; ९३,[४; ३, १२, ९]; ९४, ८; ११; १४; [१६; ९५,११; ९६, ९;९८, ३; १००,१९; १०२,११; १०३,८; १०५, १९; १०६, ७; १०७,३; १०८, १३; १०९,८; ११०, ९; १११,५; ११२,२५; ११३,२०; ११४, ११; ११५, ६; ४, ९७, ५८]; १०१,११; १०३,१;४;५; ७; १०५,४; ९;१२; १७;१०६, ५; १०७,[३[५]; ६, ४९, १४[४]]; ११०,१; ३; १११,२; ११३,९; १७; ११४, २; ११५, ४[२]; ५; ११६,२; ५;६; ११-१३; ११७, ६;८; १२१,१०; १२२,३; १४; १२३, ११; १२९, ३[२]; ६; ७; १३२,३[२]; १३३, ४; १३५, ८; १३६, ७; १३९,१[c]; ८; १४१, १;१४२,१०; १४४,३;७;१५२, ३;१५४,२; ५; ६[d];१५९,२; ५; १६१,२[२];[४;१३],८;११;१६२, १०;११[२]; १६४,११; २२; २३; २६; ३९[२]; ४२; ४८; १६५, ३; १६६,१; १२[२]; १३;१४; १६७, १०;१७०,१;१७३,१;१७९,[५; ५,८५,७; ७, ९३,७]; १८०,४; १८२, ८; १८५,३; १०; १९१, १६; २,४,९; ५, २; ३; १०,५; ११,१९; १३,१[२];३; [१३;१४, १२];१४,१;८;११;१७,१; १९, ७;२३,४; १४; [१५; १०,३७, १०];[१९; २४, १६; ३५,१५]; २४,३;६;८;२७,८;३२,२; ३४, १०;३५,११; ३८,११; ३९,१; ३,४,[९; ७,२, ९]; ५, ६; ९, २; ७; १४,७; ३०,१२; ३२,९; ३३,७; ३६,९; ३८,४; ७; ३९, ५; ४८,२; ५३,४; ५४,९; १७; ५७,१; ६२,३;१०; ४,१, १४; १६[e]; ३,५; ४,११; १०,६;११, २; २०, ९; १०; २२, १; २७, ४; २८, १;५; ३०, १९; २३; ३३, ५; ३५, ९; ३६,१; ३; ४; ४३,६; ५१,११[२]; ५३,१[२];५४, ४[२]; ५५,[१०; ८,१८,३]; ५८, ९; ५,३, १०; १२;२५,७; २९, ३;३०,१[f]; ३१,७; ३५,२; ३९, १; २; ४७, ७[२]; ४९, ४[२]; ५३, १३; ५४,५; १५; ५५, ७; ५६, २; ६२,१; २; ६६, ५; ६७, ५; ७३, ४; ७४, १; ८२, १; ५; ८७, २; [२; ८, २०, १४]; ६, ५,६[२]; १७,६; १८,३[२];५; १३; १५;२०,७;२१,७; २२,४; २३, ५; २६,५; ७;३०,३;४; ३४,३; ३५, २; ४४, ६; ४५,२२;[३३; ८,९४,३]; ४६,८; ४७,१०;१८; ४८,२२;५१,[७;७,५२,२];५२, १; ५६,४; ६२,८; ६५,२; ६६, १; ६७, ८; ६९, ५; ८; ७२,१; ७,१६, ४; १८, १७; ३२, २४; ३३, १०; ३४, २३[३]; २४;[२५; ५६, २५ (१०, ६६, ९)]; ३८, ६;४०,२; ५०,२; ३; ५२,२;३; ५४,१; ५८,४; ५; ५९,९; ६६, १२; १६; ७०,१; ८१,५[२]; ८६, २-४; ९४, ९; [९९-१००, ७]; १००,५; १०१,५; ६; १०३,५; ७; १०४,३;१२; ८,३,९[२];१०; [(४, ३०, २३) २०; २२,३];४, ४; १६; १७; ६,५; ९, २; १३; १३,५; २०[२]; १५,६; १८,[१२; ६७, १८]; १८; १९, १५; १६; २०, १४; २४, ११; २५; २५, १३; १४[२]; २१; २७, २०; २२; २८,४;३३,१७;४०,६[g]; ४१,४; ४३,१०;३३; ४५,६[२]; २७;३१; [४०-४२]; ४६, २८[२]; ४७, ३; १०; १३; १४;१८; ५७,३;५९, ३; ६१, ६; १३; ६२,३; ८; ९; ६३, १०; ६५,८; ६६, ५; ६७, १९; ६९, १३; ७२, १७; ८०,

---

[a]) =त्तर्हि। शोधितः पाठः (तु. सस्थ. टि. त्तार्ह्यांप्या॰)।

[b]) सपा. तुन्न् विदत् <> अविन्दत् इति पाभे.।

[c]) सपा. तुद् <> स्पृत् इति पाभे.।

[d]) पाभे. द्र्ले पृ १०४० h टि. द्र.।

[e]) पाभे. द्र्ले पृ १४१८ f टि. द्र.।

[f]) तु. पसा. ORN. प्रमृ.; वैतु. Delbrück (V. Chrestomathie) तुद्रोकः इति समस्तं पदम्।

[g]) पाभे. द्र्ले पृ १०४९ j टि. द्र.।

९; ८३, १; ८८, ३, ८९, ५[२]; ६[१]; ९२,५. ३१;९३,४, ५,९६, २;१२; ९७,१५;९९,२[a],१०२, २१; ९,१,५; १९, १, ६७,२१; ७३,९; ८३, १[२]; ९२, ५; ९६, ४[२]; ९७,४१; १०१,१३; १११, २, १०, २, ३-५; १०, ४; १२, ३; १६,६; १७,२, २२,७, २७, १८;२१; २८,८, ३०,१२; ३२, ३; ४; ३४, १२; १३; ३५, ८; १२; ३६,[२-१२],९;१०; ३७, १; ६;[(१५, ४)११];१२, ३८, २;३९,२; ४०,९, ११[२]; ४३,५; ४७,८[२]; ४९,१०;५१,१[२], ५३, ४; ५५,१; ६,[५८,१-१२],६१, ५; १३; १८; २४, ६२,४; ६७, ११; ६८,८;६९,३;७१,१; ७२, ३[२]; ७३,९; ७४,४; ६;७६, २; ३;७९,४; ८१,४; ८५,१४;१६; ८७, १२; ९०, १२; ९२, १३; ९३, १४;९४,१३; ९५,५; ११; १३; ९७, ४; १०३, २[२]; १०६, १; १०८,२; ११२,४; ११४,८; ११७,४;१२०,१; ७; १२४,४; १२६, २, १२९, २-४; १३५, ५; १३९, ४[२]; ५; १४३, ४, १४४, ६; १५५, ३; १५९; १[b]; [४; १७४, ४]; १७९, ३; खि १,३,४,५,४,४;६,३; ९,३; ४;११-१२,२;८; २,६[२],१७;७, १; ११,१; १२,३; ३, १०[२], १; ९; १२, ३; १२[२],१;२; १३, १; १५,४[२]; ९;२८; ३१, १७[२], ४, ४, २, ६; १४; ५,२![c]; १९; ६, ६;७; ७,६; ७[२], ११;८,४; १०, १; २; १०[२], १;११, १-३; ४[१]; ५-१२;१३[१d]; ५,१,५,३,५[e];६; ७;७,४,१३;१४; १६;१२,१-४; १५,१६;१६, १-६,२०,५; २२, ९; ६,३, १;३; ७,१,१; ४,१; खिसा २०, २; ६; ३३, ११; १३,१४[२]; १५, १७-२२; २३[१]; २४-२६; मा १, ५[२]; १३; २, २८[२]; ३, १७; ३५†; ४५; ६२; ४, ४; ३४; ३५†; ५, २०; ६, ३†[f];५†;१५[२]; ७,३;८,९;१०, २०†, ११, २४†; ७३[२];†;‡[g]; ७४[२];†;‡[g];१२,३५;७१;७८†; १०४; †१७,२०; ३४[२];४८‡[h]; ९७; १८, ४९[२]†;५८,६४,६५, १९, ११; ३१; ३५; ८१; ८२; ८४,९३; †२१,२;३; २२, ९†; २३, ६५†; †२५, १७[५]; ३३; ३४[२], †२६, ३; १२; २७, २०†; †३०, २; ३; ३१,११†; १७, २१; ३२,१[१]; ८; ९; १२[२], †३३,७;२२;२७,२८;३५;३७[२]; ३८; ४२; ८०; †३४, १[२]$; २-६$, ३०; ३३; ४४; ५१; ५२;५८;३६,२;३†;२४†; ४०, ४; ५[१], १०; ११; १३; १४; का १, ३, १[२], ४,४; २, ३, १; ६,१०[२]; ३,३,८; २७†; ५, २; ९,१; ४, ४,२,२; १०, ५, ६†; ५,५,८†; ६,१, ६†; ३,४[१]; ७, १, ३; ८, ६, २; ११, ६, ५†, १२,२,१३†; ७,८[२]; †;‡[g]; ९[१]; †; ‡[g]; १३,५,१०; ६, ४†; ७, ३; १६,६, ८†; †१८,२,५, ४, २[२]; १६‡[h]; १९,१,१०†; २०, २, १२[२]†; ४,१; ७; ८; २१,१, १०; २, २०; ३,४; ६,२; ३;५; १४; २३,१, २[२]†, २४,४, १†; २५, १०, १३†; २७,११,४[५]†; १३, २; ३[२], २८,२, १†; २९, ४, ४†; †३२, १, १७; २, ५; १०; ११; ३, ६; ८[१];९;१३; ६ ११; ३३,१,१[२]; २४†; २,२†; ७†;१४; १५, २१†; †३४, १, २;३; ३५,१, ११†; २, १, ५; ३, १[८]; ५, ६; ९[३]; ३६, १, २; ३†; २४†; ४०,१,४; ५[१];१०; ११;१३-१६; तै १,१,१४,३†; ४[१]†;२,१, २; ९,१†; १४,५†; ३,२,१;६,२[२]†[i];९,१[२]; ४,४३, २[२i]; ¶५, १, १[५]; २, ३[१]; ३, १[२]$; ४, २; ५, ४$; ६, ४†; ७,४;५[२]$;८, ४†, ९,१[२]; २;७; $१०, १, ३[२]; ४;६, १, १; ३, २;६,३[२];७,४¶; ¶८,१,२,४[२]; १०, २¶; ¶७,१,३; ६[२];२,१; २[२];३,३,१[२]; २;३;४,६[२], १३, ३[२]†,८,७,२¶,१४,२†;२२,१; ३†; ¶२,१,१,५[५]; ४,३; ५,२; ५; ७, २; †११,१;५;६[२], २,४, ७, ८; ५,६,१०,२[२]; †१२, ४; ५;७, ३, २,९;४,२; ५,२[१]; ६, १[४],७,१[४]; २[३];३[१], ८,२[२]; १०, १[१]; २[२]$; ३$, ११,२;४; १३,

a) पाभे. कृते पृ १४०७ *b* टि. द्र.।

b) पाभे. कृते पृ १४२९ *p* टि. द्र.।

c) सपा. खिसा २९,२ तुम् इति पाभे.।

d) सकृत् सपा. खिसा ३३,१६ युत् इति पाभे.।

e) सपा. खिसा ३६,१३ युत् इति पाभे.।

f) पाभे. कृते पृ १०४७ *h* टि. द्र.।

g) पाभे. कृते पृ १४१७ *b* टि. द्र.।

h) पाभे. कृते पृ १४३४ *p* टि. द्र.।

i) पाभे. कृते पृ १४३५ *c* टि. द्र.।

६४, १९,३,४; ६,६†;९,१४[२];
११,६[२]†;१३,३[२]†;२०,३,२४,
८[२],२६,२;४[२], ४०-४१,१; ४४,
१; ४६,१[a]; ५२,१; ४; ५; ५३,
९,५७,३,५;५९,२; ३,६४,३[२];
†२०,९, ३[२]; ४; १५, ४; १६,
८,१७,५; ३६,४; ४१,२[b],४३,
१-३; ४५,१; ४९,६[२]; ७; ६१,
३; ६३,६; ६७,२; ७८,१; ९१,
११; ९२,१०, १०७, २; ४; ९;
११२, १; २; ११८, २; १२३,
१[२]; २; §१२८,१; २[२];३[२c];४;
१३२,४§[d];१३३,§१-६;१३५,
१०§; १३६, ११§, १३९, २;
३,१४१,३;१४३,९;पै१, ८,१;
३[२],१२,२,१८,१;२३,१-३;२६,
४;३०,१;४; ५;३१,३; ३३,५;
३७,४; ५०,१; ५३,३; ५९,१;
७०, ३; ७२, २; ८४, १-१०;
८८, ३;९१, १;२; ३[२]; ९२,१;
९८,४; १०८, ३; २, ६,१; २;
१७, ४[२]; २४, ५[२]; २८, १;
३; ३०, ५; ३१, ४, ३२, १;
३५, १; २; ३९, १[२];२; ४;
४१, ४†; ५८, ४; ५; ५९, ४;
७१,३;७३,१;३;५;७६,१;७९,
२: ८१,३; ८७,१; ३,१,५; ४,
२;५,४; ७,३; १०, ६; १८,१;
६; २५,७[२]; २८, ५; ४,२, ३†;
१३,५; १५,५, २१,४; ६; २२,
९; ३; २४,२; २५,७; †२८,५;
७; ५,२,५; ८,८; १०, ६; १३,
५; १६-१७,७; १९,४; ३३,५;
८; ३५, ६[२]; ३८, २, ५; ८; ९;

२९, १-७; ३२, ४-६; ९[२]; ३४,
४;३७,१;३;४;३९,२†; ६,†१,
१;७; २,५,४,११; ६,९;८,७†;
११,२;२२, २०[२]; ७, ४, ३[२]†;
†६, १; १०; १४, ९[२]; १८, २;
७, १९, ६; ८, १, ६; ९;२,२;
३, ९; ६, १; ७-८, ४; १०, ९;
१२, ३; १३, ९†; १४, ११†;
१५,४[२];८; १६,८; १८,२; १०;
९, १, १०; ३,३; ४,११[२]; १२;
५, ६†; १०, २; ५; ७; १२[२];
११,८;९; १२,१[२]; १४,३;१६,
७;१७,९; १९,४[२]; २०,१-१२;
२२,९,२५,४; १०,१,१[२]; १२,
८; १६, १; ११, १, १२; १४;
२,१०; १२, †१, ८; ११; १४;
१६; २,९; ५,४, ६,५; १३,१,
७;२,१६;४,४-८; ५,५;८; २०;
†६,११; १२; ८,१६[२]; ९,६-८;
१०; १४,४; ६; ९;११; १४,३,
२९; १५,१,६; २,७; ३, १; ५,
६; ६,५[२]; १८,६, १६,३,३; ४,
२; ३[२]; ६; ८,१†; ९,२†; १०,
२†; १७, ३; २१, ५; २४, ५;
२५, १०; २७, ५[२]; २८, ८;
३२, ३[२]; ३३, ६; ३४, ८; ३६,
९; ३९, २; ४०, ६; ४९, ७;
१०; ५०, ३; ४; ८; ५४, ११;
५९, २; ३; ५; १०[२]; ६२, ४;
†६७,१;११; †६८,१;४; †६९,
८[२]; १२; ७१,५[२]; ७२,७[२], ७६,
२; ८१,१; ७; ८२, ५; ८३, २;
४; ९; ८५, ६; ८६, ४-७; ८७,
१०; ९२,५; ७; ९८,३; ९९,५;

१०१,७; १०२, १[२]; २; ३; ५;
१०३,१; १०८,१; ६; १११,८;
९; १२; १३; ११३,११; ११६,
६-९; १०[२]; ११९, १-३; १२५,
५; १२६,४; १३२, ११; १३३,
८; १३५, ५; ८; १३८, ७; ८;
१४५, १२; १४७, १-८; १४८-
१४९, १-१०; १५१,८[२]; १५२,
१; २; १५३, १०; १७,४-५,४;
६, ५[२]; १०; ७,९, ९,५-७; ९;
१०,२; ११,४[२]; १२,५;९;१६,
१;१०;१७,१; १९,१; १०;२५,
४†, २९, ९; ११; ३०,५; ३६,
१; ३; ७; ३७,९; ३८, ३; ३९,
९[२]; १८, †२,४; ५,३,९; ६,४;
८,३; ९,४; १३,५, ९; १९, ४;
२०,१; ३;७[२]; २१,८; २७,३[७];
६; २९,३[२]; १९, ४, १०; ७,८;
९; ८,४; ११,४; १२, १[२]; २[२];
१५, २१, २, ३; २२, ९; २४,
१९; २६, २[२]; १५; २७, १; २;
१२; ३०, ९[२]; १०; ३२, १८;
३३, ११[e]; ३५, ७[२]; १०; १३;
३८,६; ३९,१२[२]; ४०,५[२]; ४२,
१०; १४; ४४, २[२]; ४५, १४[f];
४६, ३, †४७, ५, ६; ४८, ८;
४९,६[२]; ८; ५०,११; १२; ५१,
३;१२; १४[२]; ५२, १६; ५४,९;
२०,६,१; २†, १०†; ७,२,८[२];
८,२; ३; १०,६[२]; ११,१†;१३,
४[२]; ७;९[g], १४,१-३; १५,३†;
६;१०; १८,१[२]; २१,८; २५,५;
८; २६,८[२]; २९,३[२]; ३१,१०†;
३२,९; ३५,५[२]†; ३७,६; ४२,

a) पाभे. कृते पृ १४०८ b टि. द्र. ।
b) पाभे. कृते पृ १४३६ b टि. द्र. ।
c) तु. सस्थ. टि. द्र ।
d) सपा. शांश्रौ १२,१८,१ कद् इति पाभे. ।
e) पाभे. कृते पृ १४२३ f टि. द्र. ।
f) तुद् देवा अुपलुप्पव इति पाठस्य स्थाने सपा. शौ २०,४९,१ तुं देवा अमदन् वृषा इति पाभे. ।
g) पाभे. कृते पृ १४३४ f टि. द्र. ।

९;४३,१; २[२]; ४[२]; ४६,५; ४९, ६; १०; ५०,१; ३[२]; ६; ५१,९; ५२,१[२]; ३[२]; ५४, ३[२]; ५६,१[२]; ५७, ८; ५९, २; ताऽत्त्[a] शौ १२, १०, ४; पै १६, १४५, १२; तत्ऽतत् ऋ १, ४६, १२; १५५,४; ८,३९,४; ¶मै १,५, १२; ३, २, १०[२]; ३, ४[२]; काठ ७, १०[२]¶; क ५, ९[२]; शौ २०, ७३,६†.

¶तज्-जन्मन्[b]- -न्मानः काठ ३७,१४.

तति[c]- -ति शौ १२, ३, २; पै १७,३६,२.

तति-धा शौ १२, ३,२; पै १७,३६,२.

तत्-का<u>ल</u>[d]- -ले खि ४, २, १४[e].

†<u>त</u>त्-सिन[f]- -नाय ऋ १,६१, ४; शौ २०,३५,४.

<u>त</u>द्-अन्न[g]- -न्नाय ऋ ८, ४७, १६.

<u>त</u>द्-अपस्[h]- -पः ऋ ५, ४७, २; -पसे ऋ ८,४७,१६; -पाः ऋ २,१३,३;३८,१.

तद्-ई<u>द्</u>[i]-

†तदिद्-अर्थ[j]- -र्थाः ऋ ८, २, १६; कौ १, १५७; २, ६९; जै १,१७,२; ३,७, ७; शौ २०, १८,१.

<u>त</u>द्-उक्त[k]- -क्तम् खिसा ३३, १९.

<u>त</u>द्-ओकस्[l]- -कसः ऋ १, १५,१?[m]; -कसा ऋ ४,४९,६; -कसे ऋ ३, ३५, ७; -काः ऋ ७,२९,१.

<u>त</u>द्-ओजस्[n]- -जाः ऋ ५,१, ⌊८ (७,५५,७)⌋[o].

तद्-देवता-

तद्देवत्य- -त्यः काठ ३७ १६¶.

*तद्-धि-

*तद्धि-

तद्धियच्,ञ्च्- -यङ् तै ५,५,१,२.

?<u>त</u>द्-बन्धु[p]- -न्धुः ऋ १०,६१, १८.

तद्-वश[q]- -शः ऋ २, ३७, ⌊(१४,२) १⌋; -शायँ? ऋ २, १४ ⌊२ (३७,१)⌋[r].

तद्-वि<u>द्</u>[s]- -विदे शौ ९,१,१[t]; पै १६, ३२,९.

?<u>त</u>न्-नि (ष्ठा>) ष्ठ[u]- -ष्ठम् मै ३,१०,१¶.

ता<u>दी</u>त्ना[v] ऋ १, ३२,४; पै १३, ६,४†.

ता-<u>दृ</u>श्- -दृक् ऋ ५, ४४, ६;

---

a) प्लुतिः द्र. (पा ८,२,९७)।

b) विप. (यातुधान-)। बस.।

c) संख्यापरिमाणे डतिः प्र. उसं. (पा ५,२,४१)।

d) कस. । °<u>का</u>° इति स्वरे? यनि. शोधः।

e) सपा. खिसा २६,१४ ? तत्<u>का</u>लम् इति पाभे.।

f) विप. [=विशेष्यगर्भतया नाप. (तस्य ⌊रथस्य⌋ ग्राहक-)]। बस.। उप. (√सि ⌊बन्धने⌋>क्ते भाप.) *सिन<u>ु</u>- (=सितु- ⌊=क्रयार्थमग्रतः कृत- बन्धन-⌋) इति मतम् (वैतु. सा. ⌊तु. निघ २,७⌋ =अन्न- इति, PW. =ग्राहक- इति, GW. =प्राप्य- इति, GBV. =मूल्य- इति प्रमृ.?)।

g) विप. (त्रित-, द्वित-)। बस.।

h) विप. (अध्वर्यु-, त्रित-, द्वित-)। बस.।

i) सुप्सुपीयः समासः। अन्तोदात्तः।

j) विप. (स्तोतृ-)। बस.।

k) तृस. पूप. प्रकृतिस्वरम्।

l) विप. (इन्द्र-, इन्द्राबृहस्पति-,सोम- प्रमृ.)। बस.।

m) पाठः?। *त्<u>व</u>द्-ओकस्- (=त्वम् ⌊इन्द्रः⌋ ओको येषां ते ⌊इन्द्रवः⌋)> -कसः (प्र३) इति शोधः (वैतु. अन्ये यनि. प्र३ इति, ORN. प१ इति च?)।

n) विप.। बस.। पूप. प्रकृतिस्वरम्।

o) पाभे. कृते पृ १३६० c टि. द्र.।

p) विप. (सूरि-)। बस.। पूप.? (स. त्<u>वं</u>-स्थानिकं) *त्<u>व</u>द्- इति शोधः। पृथिवी प्रत्यक्षेणेह परामृष्टा द्र. (तु. अग्रिमे मं. इयम् इति पदम्, -सस्थ. टि. दि<u>व्</u>-> दिवि, ?परमास्य वा; वैतु. पपा. प्रमृ. यनि. इति?)।

q) विप. (इन्द्र-)। उस. उप. अजन्तम्।

r) पाठः?। शायँ पुषः ⌊तु. पपा. प्रमृ.⌋ इत्यत्र -शाय *मेषु (:) इति शोधः (तु. नान्तरीये मन्त्रे वृ<u>ष</u>न्- इति साभिप्रायं विप., परोक्षप्रक्रमे प्रत्यक्षकृत एतदोऽयोग्यता च)।

s) विप.। उस.। उप. <√विद् (ज्ञाने)।

t) सपा. आश्री ३,५,१५ तद् विदेय इति पाभे.।

u) पाठः?। [*तु<u>न्नि</u>ष्ठ (⌊बस. 'तत्र नि° यस्य'⌋>भावे ष्यञि)] *ता<u>न्नि</u>ष्ठ्य-> -ष्ठ्यम् ⌊प्र१⌋ इति शोधः।

v) अव्य.। =तदानींतना (=तदानीम् इति वें. सा. प्रमृ.)। व्यु.?। ता (<त<u>द्</u>-)+दी (<दानीम्) +त्न (=तन ⌊तु. नूत्न- प्रमृ.⌋) इति मतम्। PW. प्रमृ. तु त<u>द्</u>-> त<u>दि</u> ⌊तु. य<u>दि</u>⌋ > ता<u>दी</u>° इति मन्वानाः।

¶तै १,५,२, ३[२],७,४; २,२,५, ५; ३,१३,३, ५, ८,६, ३,२,९, ५[२];४,१०,३[२];४; ५, २,२,४,३, ७,२; ४,६, १; १०,५[२]; ५, १, ६; ६,६,२, ९,१, ६, १, ३, ३, ८,५; ९,१[२]; २,१,१; ५, ५; ५, ९,३, १०,२[२]; ३[२]; ६, ७,१; ७, २, २, ३; ८,६, ५, ३,२; –दद् ¶मै १,९,६,४,२,१४[१२].

ता-दृश– शानि मै १, ८, ९¶, –शाय तै ७, ३, १७, १; काठ ४३,७; –शेभ्यः मै ३, ७,८¶.

¶तादृशी– -शी मै ३,७,४[२].

ता-वत्– -वत् ऋ ६, २३, ६; ७,७९,४; १०, ८८,१९, ११४, ८; खि ७, ७, ८; ¶तै १,६,९, १; २[२]; २,४, १२, १; २, ६,२, ४, ४[२]; ¶मै १,६,४, १०,१०; २, १,५; ९; ३, ६; ४, ३[२], ४; ३,३,४; ४,१,२;७,५,३; ¶काठ ७, ९; ९,१२; १९,११, २४,४; २६,४; ३१,१; ५; ३४,६; ३५, १७; ३६, ५; ¶क ३१,१; ३७, ५; ४१,२; ४७,१, ५; ४८,१५; शौ ३, २२,४; ५; ६,७२,२; ३; ९,९,२; ४; ६;८; १२, १, ३३; ३, २[२]; ४, २७; पै ३, १८, ५; ६; ४०, ३; ४, १६, १; २२,४; ७,११,९; ८,६, ४[२]; १२, १०; २०, ६; ७, १५, १५, १; १६, ११४, १-४; १७,४,३; १८, ७, ३६,२[२]; १९, ९, १०; २७,१५, १६;४२,२; २०,५६,१;–¶वतः तै २,३,१२,१; ६,३,४, १०,२; काठ १२, ६; –¶वता मै २, ४, ५, ३, २, ४; काठ १२, ८; २०, ३, क ३१, ५, –¶वति तै २,४, १०, १; १२,१; मै २,४, ३, काठ ८,३, २६,३; क ६,८; ४१, १; –वन्त- खि ५, ५, ७[४]; ¶तै ६, १, ४, ७; ७,१, २,१[२]; ¶मै २, ३, ३, ४, १, ६; ८,१[३]; काठ २८, ४¶; क ४४, ४¶; शौ १९,६,३‡[b]; पै ९,५, ३‡[b]; १६, ७१, ५; –वन्तम्'मा ३८, २६; का ३८, ६, १; तै ३, २, ६,१; ¶मै ३, १, २; ४,१,१३; काठ ३१, १०¶; क ४७,१०¶; –¶वन्ति तै ७, १,२,१; मै १, ७,३; काठ ९,१; ३०,१; क ८, ४; ४६,४, –वान् ऋ १,१०८, २; ¶तै १, ६, ९, १[३]; ५,२,५, १; ६, १, ९, ६, ¶मै ३,९,२; ४,६, ६, ¶काठ २८, १; ३४, ६[२]; कौ ३, ४, ६‡[b]; जै २, ३, ९‡[b]; शौ ५, २२, ५; १३, ७, १६; पै १३,१४,८.

तावती– -ती ऋ १०, ११४, ८, मै १, ६, ३¶; काठ २३, ४¶; क ३६, १¶; पै ५, २७,३; १६, ७१, ५, –तीः खि ५,५,७[२]; ¶तै २, ५, ८, ३; ७, ५,१,४; ¶मै १, १०, ८; ४,१, १३; ¶काठ ९, २; १५, १०, ३१, १०; ३६, २; ¶क ८, ५; ४७, १०; शौ ८, ७, २५; २६; पै १६, १४, ४; ५; १००, १२; –¶तीम् तै ६, २, १०, ३, ३, ४, १; काठ ८, २; १९, ६; क ६, ७; ३०, ४;

¶तावच्-छ (<श) स(:)[c] तै १, ५,९,२.

तावत्-तात्[d] तावत्तात्ऽताव-त्तात् मै ३,८,३¶.

तावत्-प्रिय[e]– -यः मै १,६, ३¶.

तावन्-मान[f]– -नम् तै २, ३,११,५¶.

सु,सा[g]– सः ऋ १,१, ⌊२; ४, ८ २⌋; ४;९; ५,३[४]; ७, ६; १०,६; १२,⌊१०; ३, १०,८⌋; ⌊११; ८, २४,३; ९,४०,५, ६१,६⌋, १४, ⌊११; २६,१⌋; १६,५; ⌊१६ (८, ६४,६)⌋, १८,२;४; ७; २२, ५, २३,१५; २४,२; १२; २५,१२; २०; २७,२;३; ७, ९; ११;१२; ३०, १६[३h]; ३१-३२, १५; ३६, २; ४,६; ⌊१२ (४,९, १)⌋; १६; ४०,⌊४ (५,३४,७) ८,१०३, ५; (३,९,१,९,६६,७)⌋; ४१,१; ५; ६; ४४,७,५२,२;३[२]; ५४,३,७; ११; ५५,२[२]; ४-६; ५६,३;६२, ४[२]; ६४, १३; ६८, ४, ७०,⌊३; ७,१०,५⌋; ७७, २; ३[३]; ४; ५[३]; ७९,५; ६; ११;८०,२; ८१, १; ८२, ४; ८४, १६; ८६, १;⌊३, ७,३२,१०; ८,४६, ९;५१, ५⌋; ७; ८७, ४; ८९, १०[२]; ९३, ३; ९४,२[२]; १६; ९५, ६; ९६, १;

a) पाभे. कृते पृ १४२३ *d* टि. द्र.।

b) पाभे. कृते पृ १०५० *e* टि. द्र.।

c) वीप्सायां शस् प्र. तत्स्वरश्च।

d) स्वार्थे तातिप् प्र. उसं. (पा ४,४,१४४)।

e) तस. पूप. प्रकृतिस्वरम् (पा ६,२,२)।

f) बस. (तु. शतमान- प्रमृ.)। उप.<√मा ⌊माने⌋।

g) व्यु.?। पाप्र. तदस्तकारस्य साऽऽदेशः (७,२,१०६)।

h) चतुर्थपादादौ सु नः इति पाठः (तु. पपा. प्रमृ., ऋ २, ६,५ शौ १९, ३१, १४ प्रमृ.; वैतु. B ⌊JAOS २७, ७४⌋ सुनः ⌊<√सन्⌋ इति पदमेकम्?)।

२; ४; ९७,८; ९८, [२[२]; १०, ८७,१[२]];९९,१; १००,१; ४-८; ९[३]; १०[३]; ११; १२; १४; १५; १०२,९; १०३,[२; २,१५,२]; ३; ५[२]; १०४,६[२]; १०५,४; ७; ९; १३; १६; १०९, १; ११७, २२; १२१, २; १२२, ९; १०; १२३,५; १२५,५; १२७,३; ६; ११; १२८,२; ४;५[२]; ७[३];१२९, १; २; ६; १३०, १०; १३२,३; १४०,७; १४१,१२; १४३,[२; ६,८,२; ७,५,७]; ५; १४४, ५; १४५, १[४a]; ५; १४७,४; १४९, [१; १०, ९३,६]; २; ५; १५०, ३; १५३,३; १५४,५; १५६,२; १६०,३; १६४,१६[२]; २१; २९; [३१[२]; १०, १७७, ३[२]]; ३२[२]; ४६; १६९,१; १७१, ५; १७४, १०;१९०,२;७; [८; ७,२३,६]; १९१,[१०[b](१२; १३)]; २,२, ५; ६; ८; ११; ३,३; ४, ३; ५; ७; ६,४; ५[२]; [५(९, ६५,२४)]; ८; ९,६; १०,१; १२,१-४; ५[३]; ६-१५; १३,[२-४]; ५; ६[२]; ७-१२; १५,४; ५[२]; ६; ७; १७,२; ५; ६; १८, १; २[४]; १९, ३-६; २०, ३-७; २२, [१-३]; १; २३,

१७; २४, १[२]; ७;९[४]; ११;१३; १४; २५, १[c]; [(१,८३,१) ४]; ५; २६,३[३]; [(१, ६४, १३) ३; १०,१४७,४]; २७,१२; ३५,१; ४; ५; ७; १०[३]; १३[३]; ३७,[१; (७,१६,११)]; २; ४१,१०; ३, २, २[२]; ७; १०[२]; ११; १२; ४, २; ३; [१०; ७,२,१०]; ६,१०; ८,४;१०, ३[३]; ४;८; ११, १-३; १३,१;३[२];४;१४,१;१६,३;१८, ५; १९,[१; १०,५३,१]; ३-५; २०,४; २२,१;२; २५, २; २६, [३ (८,१२,३३)]; ३०, ७; ३१, ११[२]; ३२,५; ४०, १; ४१, [६; ६,४५,२७]; ४५,५;४६,२;५१, ८; ११; ५३, २१; ५५, १०[४]; ५६,[३; ७, १०१, ६]; ५९, २; ८; ६२,९; ४, १,२; ५; ८; ९[२]; १०; ११; २,९; ४,६; ७;८,२; ३;४[२]; ८; ९,२; ३; १२, १; २; १६,८; १८,४[d]; २४,१; २[४]; ९; २६,४; २७, २; ३०, २२; ३२, ५;७; ३६,५; ६[५]; ३७, ६[२]; [६; ८,१९,९]; ३९,३; ४१,२[२];५०, ७; ८; ५१, ४; ५३,६; ७; ५६, ३; ५७,[(१,१७, ५)१]; ५, २, ४[e];७; ३,५; ४,२; ६; ११; ६,२;

३; ७,४;७; ८,४; ७; ९,१; ७[२]; ११, [(३, ४, ११; ७, २, ११) २ (१०, १५, १०; ७०, ११)]; ६; १२ [(२) ६[f]]; १३, ३; [५; ८,९८,१२]; १५,३; १६,२;१८, २; २३, ४; २४, ३; २५, १-३; [९ (६,६१, ९)]; २८, २; ३३, २; ६; ३६,१; ५; ३७, ४; ४१, १२; ४२,३; ४४, ३; ८; १०[?g]; १२;१३; ४८,५; ५३,१५; ५४, ७; ६१,८[h]; १३; ६५, १[२]; ७७, ४; ८१-८२, ३; ८३,[५ (१०, १६९,२)]; ८६, १; ८७, ४; ६, १,६; ९; २,४;५; ३, १; ५; ६; ४,२;४; ५,५; ६;६,२; ६;७;९, ३[२]; ४; १०,१;३; १२,१; [(५, ४१,१०) ४];६; १३,३; ४;१४, १; १५, २; ३; १०; १३[२]; १६, २;१२;[२०;४५,२०];२१; २३; १७,२[२]; १४; १८,[२ (७, २०, ३)]; ६[३]; ७[४]; ८; १९, ५; २०, ५;८;९; २१,३;४[२];८; १२;२२, ७; ११; २३,८; २५,६; २७,५; २९,४; ३१,५; ३२, २-५; ३३, ४;३५,४; ३६,४;५;४३,[१-४]; ४४,[१-४]; १३; ४५,१;४;११; १५;[१७; ८,८०,२]; २१;४३,

[a]) एकारस्य शब्द-स्वरूपम् ?। (√जस्[*सत्यभावे] > सुन्- > प्र१) सुन्+नु इत्युत्तरवर्तिनि पदे सुन् नु > नैप्र. सु नु इति मतम् (वैतु. पपा., ऋप्रा [४,४०] <सुः नु इति, OY. सुः अनु इति, ORN. सुः आ नु इति च)।

[b]) शब्द-स्वरूपम् ?। सो चिद् इति पाठे सो =सुः इति पपा. प्रमृ. (तु. ऋप्रा ४,९४), GW. =सुः उ इति। न(अवृस->असौ >नैप्र.) सो इति तु मतम् (शाखान्तरीयमा तु. छ २,३८,४;९,८७,२ यत्र सु चिद् इति पाठो न तु सो चिद् इति)।

[c]) तपा. तैसा २,८,५,२ सुद् इति पाभे.।

[d]) शब्द-स्वरूपम् ?। सु क्रुधद् इति पाठे पपा. प्रमृ. यनि. इति, ORN. GRV. <सु क्रु॰ इति।

[e]) सुः प॰ इति पाठे सोर्लोपाऽभावः उसं. (पा ६,१, १३२ [तु. ऋप्रा ४,९६]) ।

[f]) तु. चतुर्थो मन्त्रः, सा. ORN. च; वैतु. R [KZ २६,४९] प्रमृ. सुपाति (तु. द्वितीयो मन्त्रः; वैतु. GW.)।

[g]) सु हि इति पाठः ?। *सुद् (=तुद्- [=तुत्र इति कृत्वा पूर्वेण मन्त्रेण संबन्धः]) हि इति शोधः (वैतु. पपा. सा. ORN. GRV. प्रमृ. सुः [प्र१] इति, GW. सुम् इति)।

[h]) तु. सा. ORN. GRV.; वैतु. MV. सु ... सम् इति शोधनांश्चन्त्यः।

२; ४७, ४, [१३; १०, १३१,
७]; २८; २९[a]; ४८, २; ४९,
५, ८; १२; ५१, १४, ५६, २;
६६, ८, ६८, ५^{२}; [(१, १५९,
५; ४, ३४, १०; ४९, ४) ६
(७, ८४, ४)], ७०, ३; ७५,
१; ७, १, १४-१६, २३^{२}; ४, २;
४; ८; ५, २; ६, ५; ९, २; १२,
२^{२}; १५, ३; ६; ११; १६, २^{२};
९, २०, ५, ६^{२}; [१०; २१, १०];
२१, ५; २२, २; ३२, ६; ३३, १२;
३८, ३; ४०, ३^{२}; ४१, ५; ४२,
४, ४५, २; ३; ४६, २; ५६, १८;
५९, [२; ८, २७, १६]; ८; ६०,
९; ६१, १, २; ६२, २; ६६, ५;
६९, २; ८५, ४^{२}; ८६, ६, ९३, ७;
९५, ३^{२}; ९७, ४; ७^{२}; १०१, १, २;
१०२, १; १०४, १०; ११; १५;
८, १, २२; २७^{२}; २, ३५; ३, ४;
१०; १८; ४, १२; १५; ११, ३;
१३, १; २; [(१, १४२, ३) १९;
(९, २४, ६; ७)]; १५, ३; १६,
८^{२}; ११; १२; १८, १३; १९, ४^{२};
९^{२}; १०^{४}; १४; ३०; २०, १६;
२१, २; १०^{२}; २३, १२; २१; २४,
२६; २६, २५; २७, १७; ३१, ३;
३२, ५; १२; ३३, १६; ३९, ३;
५^{२}; ६; ७, ९; ४०, २; ४१, २?[b];
३^{२}; ४^{२}; ५; ८^{२}; ९; १०; ४२, २;
४३, ९; १५; [२४, ४४, ६]; २७;
३२; ४४, १४; ४६, ४; १२; १३;
२१; ४८, ९; ५१, ४, [६; ५२,
६]; ९, ५२, ५; ५६, ५; ६०,
१२; ६१, ९; १५^{२}, ६३, १; ३; ४;

७; ६६, ३; ८; ६९, १५; ७१, ३;
५, ९; ७४, ११; १२; ७८, ६;
८७, १; ९०, ४, ९२, १५; ९३,
३; ७; ८^{२}; [२९; १०, ११९, १];
९६, ११^{२}; २०^{२}; ९७, ३; ६; ९९, १;
४[c]; १०१, १; १०२, २; १०३,
४; ५; ९, ७, ७; ९, ३, ४; ११,
३; १८, ७; २०, २; ३; ६; ३६,
२; ३; [५ (६४, ६)], ३७, १-६;
३९, ४; ४१, ५; ४४, ४; [५(६१,
९)]; ६; ४५, १; २; ४६, ५; ४९,
४, ५०, [५, ९९, ६], ५५, ४; ५७,
[३; ६६, २३], ४; ५८, [१-४]; ६१,
९, १२; २२; ६२, ८; १०; ६४,
[(६३, १६) १२]६५, १५, २७;
६७, २२^{२}; ३१, ६८, २; ४; ७०,
२, [४, ९९, ७], [५ (८६, ३)], ६;
७१, ३; ८; ७२, [८; १०७, २४;
(२१)]; ७३, १; ८^{२}; ७४, २; ७;
९; ७६, [५ (९६, २०) ९७, ३२];
७७, २^{२}; ७९, ३^{२}; ८०, ३; ८६,
१५; ३२; [(६९, ८) ३८], ४१;
४२; ८७, ३; ८८, २; ९१, ५, ९३,
४; ९६, ३, ८; १०; ९७, ९; २५,
३२; ३८^{३}[d]; ३९; ९८, ४; ९; ९९,
६; ७; १०१, १५; १०४, ५; १०५,
५; १०७, ११; १०८, ३; १२;
१३; १०९, ३; १७; १००, ७;
१२; १०, १, २; ६; २, ३[e]; ६; ३,
७; ६, १; ४, ७, ४; ८, २, ८; १०,
१४, ११, १^{२}; ७^{२}; १४, १४; १६,
१०; १७, ३; ५; २०, ६; २५,
१०; २६, ३; ५; २७, १; २४;
२८, २; २९, ७^{२}; ३०, ३; ३१, ४;

[७; ८१, ४]; ८; ३२, ७; ९; ३४,
११; ३५, ७; ३८, २; ४३, ३; ६;
८; ४४, ५; ४६, १[b]; ३; १०;
४८, १०; ४९, ६; ५०, २[f]; ५१,
२; ५२, ३; ५३, ३; ११, ५५, ५;
६१, २; ८; ९; १६^{२}; १७; २३;
२६; ६३, [(१, ४१, २, ५, ५२,
४; ६७, ३; ८, २७, १६) १३];
६७, ७, ६८, ९^{४}; १२^{४}; ६९, ३^{४};
४^{२}; १२; ७०, ९; ७७, ७^{२}; ७९,
४; ८१, १; ७; ८५, २१; ३४; ८६,
१६^{२}; १७^{२}; ८७, ८; ८८, ४; ५;
८-१०; १६; ८९, २; ९०, १, ५;
९१, २; ९३, २; ९; ९६, ३; ७, ९७,
६; १७; २३, ९८, १; ५; ९९,
२^{२}; ३-६; ७^{२}, ८; ९; १२; १००,
९; १०१, ८; १०३, ३^{२}; १०७,
६, १०८, ४; १०९, ५; ११०, ३;
१११, १; ३; ११२, ५^{२}; ११४,
४^{२}; ११५, ५; ११७, २-४, ६;
११८, ३, ८; १२१, १; १२२,
१; ५; १२३, ५; १२५, ४; १२८,
८; १२९, ७; १३९, २; १४०, ४;
१४७, ४; १४९, ३, १५३, ५;
१६४, ५; १८६, २; १८७,
[१-५]; खि १, ५, ८; ७, ५; ९, १;
२, १०, ४; ११, १; १४, ४; ३,
३, ४; ६; ९; ४, ५; ६; ८, ५; १५,
२८; २२, १; ३; ४, २, ७; ५, ३८;
६, ५, ७^{२}; १०, २; ३; १०^{२}, २;
३^{२}; १४, १; ५, ४, ६; ७^{२}; ५, १;
७, २, १०, १०, ४, १५, ३^{४}; २२,
६; ७, ७, ९; १०^{२}; खिसा ३, ५;
२६, १९, मा १, ६; १५; २, २३;

a) =सपा. या ९, १३। मै ३, १६, ३ तु सुम् इति पाभे. ? (तु. BC., सात.) यनि. शोधः।

b) पाठः ?। युथा> (नैप्र.) *यु> यनि. इति विपरिणामः द.।

c) सपा. सुः<>युः इति पाभे.।

d) सपा. सु तु<>सतुः इति पाभे.।

e) सपा. सुः ते<>सुते इति पाभे.।

f) पृ १४४४ *b* टि. दिशा द.।

२८; †३,२४; २६;२९; ५,४†;
६,२५†; ७, १४;१५;४७[१]; ८,
३१†; ३६;४५; ६२[१]; ९, ३४;
†११,६; ४३; १२, ३१; ३६†;
४३; ४७†; ४८†; ८०†; ९१;
१०१; १०९†; १३,३;४†;११;
३४; ४३; ५१; †१५,२८; ३०;
३३[१]; ३४[२]$; ३६; ३७; ४२;
१६, ७; १७, ९; १७†; २०†;
२३†; ३५[१]†; ५३; ५९; १८,
३५[n]; ३८-४४; ७३[२]; १९, ४२[१]†;
२०,५२†;५४†;६८; ७०; ७५;
२१, ४†; ४७; २२, ३; १०†;
१६†;२३,१†;१७[१]; २५,१०†;
२१; २३[१]†; ४८; २६, १७†;
२७, १५[२]; ३८; ४४†; †२९,
२८; ३८; ५४; ५५[n]; †३१, १;
५; ३२,१; ४[१]; ५; ८;९; १०[२];
†३३, ८२; ८३; ८७; ३४,
३८†; ४२†; ५१[२]; ३५, १३;
३७,१७[१]†; ३८,२०[२]; ४०, ८;
१७; का १,३,२;५,४; २,५,६;
६,१०; †३, ३, १६; १८; २१;
५, १,४; ६, ७, ७†; ७, ६, ३;
४; ७, ४; ५; ८, ११, १; १९,
१†; ९, २, ७; ८[१]; ५, ४†;
१०, ५, ३; †१२, १, ६; ४,६;
†१३,३,२$; ७;१४$; ४,३;४;
६,६; १७;२५; ७,८; १४, १,३;
४†;३,८;४,६;५,५; †१६, ५,
९;११$; १२; १५[२];१६[५]; १८[८];
२४; १७,१,७; १८,१,१०;†२,
२; ५; ७; ४, ३[१]†; ५,४; १०†;
२०,१,६[n]; २,१-७; १२; ५,६[२];
२२, ३, १३[२]†; २२,†५, ६;८;
७, २;४;१;२३,१, ४†; ५, ५;
२४,१,३;†४,२;८; २५,१,१†;
४,६[१]; †२७,१०,१; ११,१०[२];
२९, २,५[२]; †५,७; १२; †३१,
२,२; १२[n]; ४,४; ३२, ६, ६†;
१३; १४; ३३, २, ५†; १४[२];
३५, †१,१;५; २,४[१];५; ६;७[२];
४,१२; ३७,२,४[१]†; ३८,५,३[१];
४०, १, ८; १६; तै १,१, २,२;
५,२; १४, २[२]†;३†; ४[१]; †२,
१४,२;३;६;७; †३,१२,२; १४,
२;४;६-८; †४,२५,१; ४६, १;
३; ¶५,१,१; २[१]; २, २;४, १;
४; ५, ३†; ६,२†; ९, २; ३[२];
४[६]; ६; १०, ३$; ११, १[२]†;६,
२,३[२]; ५,२[४]; ६,१; ३[२];४[४]; ७,
१¶;८,४; ९,२¶;११,४¶; ७,
¶१, ४;६; ¶३,२[१];३; ६, २¶;
६[१]¶;७;१०,१; १२,२[२]; †१३,
२; ५; ८, ९, ३[२]¶; ¶२, १,१,
१-३;४[४]; ५[१];२,१[१];२;३;३,१[१];
२[१];३;४; ५[१];४,१;३;४[२];६[१]; ८;
५,१[४];५; ६,१[२]; ३[२]; ५; ७,१;
२[२];६;८,१;३; ४[२]; ५; ९,१[१];४;
१०,२;३;२,१,१[२]; ५;२,१;२[१];
४[२]; ३, १[२]–३[२];४;४,१[२]; २;४;
५;७;८[२];$;५,२;६,४;५;७,१[२];
२;३; ४[२]; ५[२];८,१-३; ४[२]; ५[१];
६[१];९,२; १०-११,५; १२,१[२]$;
२†;३,२,१; ३;६[४]; ७; ३,१;३-
५;४,१[२];२[१]; ३; ४;५,१[२]; २;६,
१[२];७,१; १०,३[१]$; १२,१[५];२;
†१४, १; ३[४]; ४[५];६$;४,१,३;
२,१;३[२];३,३;४,१;२[२];५,१[१]$;
९,१;१२,१[२];२[४]; ३[१];४;५;१२,
१;५,१,१; २[४]; ३-६; २,१; २[४];
३;४;६;३,१[१];२[२]; ३;६[२]; ४,१;
२;५, १;५; ६,५; ८,३[२]; ४;५;
९,४;११,३; ४;८; †१२,२; ३;
५[२];६, ३,१[२]; ३[१];४[१]; ५, ६;६,
१[१];२;३; ७, १[२]; ८,३;५[२]; ६[१];
७; ९, ३[४]; ४;१०,१; ११,४[१]†;
¶३,१, १, १[२];३;४; ३,१[२]; २;
७,३[४]; ८, ३; ९, १$; ३$; ४[१];
५; ६; २, ३, १†; ३[२]; ४[२]; ४,
२; ७, ३[४]; २[१]$; $८,२;४;९,
२; †११, १; ३; ३, ५, २;
७, १[१]; ८, २$; ३$; ४; ६$;
११,२$; ४, ३, १;३;४,१[१];$;
५, १$; ६, २; $७, १; २;
३[२]; ८, ३; ११, ५†; ५, १, ३;
२,१; ७, १[२]; †४, १,१, २; २,
४$; ४,२;३$; ८,१[२]$;३; ११,
१; ४; २, $१, १[१]; २; ३, १$;
३; ४; ४, २; ३; ६, २; ५; ७-
८,२; १०, २$; ११,२; ३[१];३,
$३,१[२]; २[१]; १३,२;४;४,४,३[२];
४[२]; ५[२]; ५,१,३$; ६,१, ३; ५;
२,१; ५; ६; ३,२$; ३; ४, १[१];
६, १; ६[२n]; ७,१२, ३$[n]; १४,
३; $१५, १[२]; २[१];५,१,१, ४[४];
४,१; ५, ३†;६; ८; ८, ३[१]; ९,
३-५;१०,२[२];२,१,१;२;३[१]; २,
१;६;३,१;३; ४,२; ५,६; ६,२;
४; ५[२]; ८, ७; १०,३; ३, ८,१;
१०,४[१]; ४,१,१[२]; २,२; ३,१[२];
३;५; ४,१; ५, ४; ७,५; ६; ९,
१[२]; १०, १; ५[४];११,३[१]; ५,१,
५[२];२,१[२]; ४[१]; ५[२];५,१[४]; ७,४;
८, १; १०,६; ७; ६, २, ४; ४,
२[२]; ३[१]; ४; ६,१; ७,२; ३; ७,
२, ४$; ३,१$; ४,२; ५, १;३;
४[१];५[४];६[१]; ७; ६, ६;९,१$;१०,
१[५]; २४,१$; २६, १[६]$; ६,१,
१,७; २,४[१]; ३,१; ४;६[४]; ४,३;
६;६,५; ७;७,६; ११, ६[१]; २,२,

*) सोऽहम् (तु. का.तै.मै.) इति रामस्य संहिता पाठः राम. यनि. शुद्धोधः (तु. पपा.)। १) पामे. पृ १४४५ a टि. द्र.।

१; २; ३, २[३]; ४, १[२], २[३]; ३[२]; ४;५,१[२];५;८,४[३], ५[३], ९,१; ४; १०, ७; ३,१,६; ३,५;४,७; ७, १[२], १०,१;२,६[२];११,५; ४,२, २;३; ३,१; ४,३; ५,२,७, १[२]; २; ३[२], ८,१[२];२; १०,२[४];५,१, १[३];२;३[२]; ५,१[२];२[२]; ३; ६,२[२]; ३;५;८,२; ४, ९,१[४];३, ११,३, ४[३],६,२,३,४,५[३];६; ५,१[४];३[२]; ४[२];६,२;७,१;२, ८,२; १०,१[३]; ११,१[२];२[२],४;७,१,१,४[२],३,१; ५, १[३]; ३[३]; ५; ६,१; ८,१[२]; २; ९,१; १०,१[३], २[३]; ३,११,१$, २,२, १; ३,१[२],४,१; ३, ५, १, २[३]; ४;९,१[३], २; ३, १०,१;२; ४[५];३,१,१[४]; २[२];४,६,१[३],७-८, १[२]; १०, १, ४[२]; ५[२]; ४,१, १; २,५;७,१[२],५,१,२;६, १; २;८- ९, ३; १३, १$; ¶मै १, $१, २; १०[३], २,१३†;१५$;३,१†; ३६$, ४, २[३]$, ५[२]; ७[२]; ११[२]; $;१२[३];१४; १५, ५,१†; ३[२]†; ४[६],†, $[५]; ११,१२;६, १$,३[४]; ४[४]; ५[२];६[४]; ७[२]; ८[३]; ९[६];१०[२]; ११[४]; १२[९], १३[७],७,२[८];८,१[२], २[४],४[४]; ६[३],७[६], ८$,९[५],९,३[२]; ४[१५]; $[४],६[२],७; १०,३[२]$, ५[५]; ६; ८[५], १०; १४[४]; १६[३]; २०; ११, ४[२]$;५[५], ७, ८, ९[३]; २, १,१[३], २[७]; ३[३]; ४[५]; ८; १०[५]; ११[६]; १२[२],२, १[५]; २;४[५]; ५[२]; ७[१०],८[२],१०[३]; ११[२];१३[४]; ३,१;

२; ३[३]; ४[२]$; ५[६]; ६[३],९,४,१[६], २; ३[२०];५; ६;५, १[३], २[२]; ३[११]; ४[४],५[६]; ६; ७[४], ८[२], ९[५]; १०[२]; ११[११]; †७,१,१०[३]; $[२]; ११[२]; १३[२]; १४; १५[२]; $; १७[२]$; २०[५]$, ९,२$, १०,१$, २[३]†; ४[२]†; ५$; $१२, १[७]; २[६]; ६[२]; †१३, १[२]; ६[४]; ७[३]; ८[२], ९[२]; ११[२]; २३; ३, १, २[४]; ३; ४; ५[४];†; ८[३];१०[२]; २,२;४[२]; ५;७; ३,१[२], २; ४[७]; ६[२]?[c], ७[६]; १०; ४,१[२];५[२],६;७,८[४];५,१;६,२[२]; ४,५[२]; ६; ७[६]; ८[३]; ७,१; ३-५; ८[२],९;८, १[३]; ३[६]; ४; ५[७]; ६[८]; ७, ८; ९; १०[२],९,१[४]–३[४]; ४[२], ५; ६[५]; ८;१०,२[७];३[२], ४,११, ४[३]$, १०†; १२, १$; १६†, †१६,३[२?d];४;५[४]$;४,१,२[२];३; ८,९[४];१०[४];११-१४;२,१[११];२[२]; ३[५];६[२];८; ९[५]; १२[२]–१४[२]; ३, १[५]; २[२],३[२],४[८],५,४,२[२]; ६,९[२]; ५,४[२]; ६; ७,८[१२],९[७], ६,१;३; ४[२]; ५[३]; ६[४]; ८[३]; ९, ७,१, २[२]; ३[३]; ४[५]; ६[४]; ७[१०]; ८[२]; ९[४], ८, १[८]; $[२], ४; ६; ९[५], १०; ९, ५[८]$; ६[२]†;१२?‡[e]; †१०, १[२]; २[६]; ३[२]; ४; ५[२], ६[७]; †११,१[३]; २; ४[२], ५[२]; †१२, १[४]; २[२]; $; ३[२]; ४[३]; ५[२]; †१३, १; ३; ६[२]; ७; १०[२]; †१४, १$; ४[५]; ५- ७, १०[८f]; १२[२]$; १३[३]; $[२]; १५[६]; $; १६; १७, १८[२],

¶काठ $१, २, ५, †२, १४[२]; १५[७]; ३, ४$, ९†; ४, १४[४]$; १५†; १६[२]†, ६,१[५]; २[१०]; ५[२]; ६[५], ७; ८[२]; १०†; ११[२]†; ७, १[२]†; २[७]; †, $[६]; ४; ५[२]; ६; ८[३];†, ९; १०[१३]; १३$; १६[३]†; ८, १[२], २[२]; ४[३]; ५, ७; ८; ९[३]; १०[५]; ११[२]; १२[४], १३[२]; १५[५]; १६[३]†; १७†,९,१,६[२]$; ११[२]; १२[११]; १६[९]; १७[२]; १०, २[६];३[६]; ४, ५[५], ६[८], ७[३], ८[३]; ९[५]; १०[५]; ११[४], १२†, १३[२]; †[२]; $;११, १[६];२[६];३[१०];४[११]; ५[३];६[८]; ७[६]$; १०[२]; १२,२[२]; ३[६]; ५[४]; ६[३]; ७[३]; ८; १०[११]; १२; १३[८], १४†; १५[६]†; १३, १[२]; २[४]; ३[७]; ४[१०]; ५[११]; ६[३], ७[१?]; ८[३]; १२, १३[१०]; १५[२]$; १६[२]; †; $१४, २; ३[२]$, ५[६]; ७, ९[२]; १५,१; ५[२]; ११†, १२†; १६,४†; १०[२];†; $;११[२]†; १३[२]†; १४†; १५[२]; †[२];$,१७[३]$;२०†, १७, ११$; १७$; १८[४]†; १९†; १८, १†; २[२]†;३[२];†;५[२]†;१३$[७],१४[४]$; १७$; २०†[३]; २१$; १९, १[३]; २[२];५[२],†,९;१०, ११[२],१२[३];†; १४[२]†;२०,१†, ३,४; ७[२], ९; ११, १४[२]†; १५†, २१, ४[४]; ५[२];६[३],७[२];८[२],१०,१२;१३[४]†; १४[२];†;$, २२,१[३], २;६[२]; ७[२]; ८;९[५],१०[४]; १५[४]$, २३, १; २; ४[२],६[३];८; २४,१[३];३[२]; ७[२];८[२];

---

a) सपा. सु: (तैब्रा १, १, १, ५ आपश्री १२, २३, ८ च) <> सा (माश ४, २, १, २७ वाश्री ९, ११,१ च) <> या (माश्री २, ४, १, २४ च) इति पाभे. ।

b) पृ १४४६ a टि. द्र. ।

c) सकृत् सुम् इति पाठे? (तु. सात.) यनि. शोधः (तु. सपा. काठ २१,७) ।

d) सकृत् सुं इति पाठे? तु. BC , पृ १४४५ a टि. ।

e) सुद्यः इति पाठे? (तु. सात.) सुः । द्युः इति द्विपदः शोधः (तु. पपा., सपा. ऋ १०,५५,५) ।

f) सकृत् पाभे. कृते पृ १४४४ c टि. द्र. ।

g) सकृत् सपा. क ५,९ पुपः इति पाभे. ।

९; २५, १[२];२[६];४[२];६[४];७[११]; ८;
२६,१[४]; २;३[२]; ६;७[२]; ८; ९[२];
१०[२]; २७,२; ३[१०]; ४[२]; ५[२]; ६;
८[२];९[२]; १०[२]; २८,३[५]; ४[४]; ५[२];
६; ८[२]; ९[५]; १०; २९,१; २[२a];
६[४]; ७[७]; ८; ९[५]; ३०, १[७]; $[२];
२[२]; ५[२]; ६; ७[२]; ८$; ९[२]; ३१,
१$;२;६;७[७];८[८];९;१०; १४$;
१५; ३२,१;२; ४[२]; ५; ६; ३३,
४;६[२]; ३४,२[२];३[४];५[२];६[४]; ७[२];
८[४];९[४]; ११[८]; १३[२]; १७[२];१८[४];
१९†; ३५, ३[५]; †[४]; ‡[b]; ७$;
१४†;१७[५];१८; २०[१०]; ३६,१;
२;३[५];५;८[५];१०[२];३७,१[२];२;३[२];
४[४];६[२];७;८[२];९[२]$;१०;११[४];$;
१२; १३[२]$; १४[४]; $[२]; १५[४]$;
१६[२]; १७[२]; ३८,२†;७†; ९[२]$;
१३†; १४[२]$; $३९, २; ४[५];
१२[६]†; १३†; १४[४]†; १५[२] †;
†४०,१; ३[२]; १०; ११$; १४;
४१, २$; $४५, ४[६]; ९[२];
११†; १२[२]; १६; २१†; ४६,
१[२]†[d]; ¶क $१,२;५; २,१६†;
३,१२[६]; ४,१[१०];४[२];५[४];६[२];७[२];
५,१[२]†; २[७];†;$[६]; ३; ४[१०];५;
८;९; ६,१[२]; ६; ७[२]; ९[२]; ७,१;
३; ४; ५[२]; ६[६]; ७[४];८[२]; ८, १[२];
३[५];४; ९[२]$; †२५, १[२]; $;२[२];
४[२]; ५; ६[२]; $; ८$; २७, १$;
†२८,२[२];३;५[२]; २९,२$[f];३$;
५[२]$; ८[६]; ३०, ३[२]; †; ८; ३१,
१[२];२[२];†;२†;६; ९[२];१०; ११;
१३;१९[४];२०[२];२१[४];३४,१;३५,
१[२];२;३[५];४[५];७;८;३६,१[६];३७,
२[२];४[२];८[२];३८,१[२];४[२]; ५[६];३९,
१[४];४[४];५[११];४०,१; ४[४];५; ४१,
१[२];४; ५[२]; ६;७[२]; ८[२]; ४२,२;
३[१];४[२];५[२];६;४४, ३[५];४[४]; ५[२];
६; ८[२]; ९[४]; ४५, १; २; ३[२];
७[४];८[५]; ४६, ४[७]; $[२]; ५[२]; ८;
४७, १$; २; ६; ७[५]; ८[४]; ९;
१०; ४८, १†; ४[४]†; ९$;
१३†;१५[५];१८[४]; †कौ १, २९;
५८;१०८;११९; १२७; १८५;
१९०$; १९६‡[g]; २००; २०६;
३०२; ३२१$; ३२५; ३३७$;
३४१; ३५१; ३५५; ३६५[२];
३७२$; ३८१; ३९२; ४१९;
४२४; ४४५$; ४५७[२]; ४९४;
५००[२];५०८; ५८२; २,३;१२;
२३;२९;४३;५४;५९;८८;९२[४];
९६; ९७$; १००[२]; १३२‡[h];
१३९;१६०;१६३;२५०; २५८;
२५९; २७८; २८६; ३०६;
३१७‡[i]; ३१९; ३२०; ३२३;
३२८;३३०;३५२;४०७[२];४०८-
४१०;४३३;४४६;४६८; ४८४;
५११; ५२१; ५५४‡[j]; ५५९;
५७२; ५७३[१]; ६४२-६४८;
६५५[२]; ७०२; ७०८[२]; ७०९;
७१८;७३१;७३८;७५६;७६४[२];
७६५;७६७;७७४;७८८; ८०२;
८२२; ८२५; ८३६[२]; ८३७;
८३८; ८५४[२]$; ८५६; ८९३;
९१२;९१३; ९५८;९५९;
९७१; ९८५; ९८६; १०१
१०१५;१०४०;१०४३;१०
१०८८;१०८९;१११३;१११
११२६; ११३२; १११
११६९$; ११७२; १११
१२०१[२]; ३, १,७; ९$; ४,१
३; ७; $४,६;७[२]; †ऋ १,३,
६,४; १२, २; १३, ५; १४,
२०,१; ६$; २१,३‡[g]; ७;
३; ३१, १०; ३३, ९$;
३५,६$; १०; ३६,१०;
३८, ४[२]; ३९, ३$; ४०,
४१,६; ४३, १; ४४,२; ४६,
४८,१[२]; ५१,८; ५२, ४[२];
५९,५; २,२,९$; ३,५[२];६;
५, ४; ७,२; ३[२]; ३,१,५;
३,२; ८; ५,१३;६,५; ९,३;
१०; ११; १०, २[२]; १३,
१५;१५,८;१९;२१,१५$; २२
५; ६; २३,११; २४,३; २५,
२६, ३‡[i]; ५;६; ९; २७,४; ६
२८,२; २९,९; ३१,२७[२]; ३
३०; ३२, १-३; ३३,८; ३४,
३२$; ३५,३; ३६,९; ३८,१$;
४०,७; १७; ४४,५; ६; ४६,
१०; ११[२]; ५२, १०; ५३,१-५;
५४, ५[२]; ५८, ५[२]; ६; ५९, २;
१०; ४,२,५; ४, ३; ६; ५,१[२];
४; ६, ४; ७, ७; ८; ९, ५; ६;
१२,१०; १३,८;१५,५;६; १७,
२;१९,१;४; ६[२];७; २०,७;२४,

a) स इ इत्यस्य स्थाने सद्द इति मन्वानाः Sch. सात. SI. चिन्त्याः (तु. सपा. क ४५,२, तत्रत्यं तत्संस्कर्तुः टि. च)।
b) सपा. सः<>स्वे इति पाभे.।
c) पाभे. क्ते पृ १४३२ c टि. द्र.।
d) सकृत् पाभे. क्ते पृ १४४५ a टि. द्र.।
e) पाभे. क्ते पृ ७६७ i टि. द्र.।
f) पाभे. क्ते पृ १४४६ a टि. द्र.।
g) पृ ९२४ p टि. द्र.।
h) सपा. सः त्वम् (आपश्रौ १२,१९,५ च) <> सत्युम् इति पाभे.।
i) सपा. सुतः सुः<>सुतस्य इति पाभे.।
j) सपा. विप्रः सुः<>विप्रस्य इति पाभे.।

६,७; २६,३; २८,४; ३०,२,५,
शौ १,८,१, १२,१; १६,१,२५,
१-३, ३१,३; ३५,२; २, १, २;
३[२]‡[a]; ९, ५[२]; १२, २; ३४, १;
३, १-२, १; ४, ५[२], ६[२]; ६-७,
१; १५,१[२]; ७, १६,५, २९, ३;
४, १,१; ४[२], ५; २, ७†; ३, ५;
६, १[२], ८; ७, ३; ८, १[२], १०,
१; ४; ५, ११, २; ३; ७[२]; १२,
६; १४,१, ९, १५,१०; १६,४;
१८, ६; २१, ५†; २३-२४,
१-७; ३०,४†;३३, ८†; ३४,८;
३६,१०; ३८,५; ३९,१; ३; ५;
७; १०; ५,३, ८; ४,७;८;६,१;
८,४; ५; ९,७; १०, १-७; ११,
४,१२,३; १६,११; १७, ५; ८;
१८,२;४;१३;२२,९;२४,१; २;
४,७-१४;२५,७;२७,५;२९, २;
३; ३०,१७; ६, १-२,३; ६, २;
१५,१†; १६, २; ३३, ३; ३४,
१-४; ५†; ३६,२; ३९, २; ४६,
२; ४७, १; ६३, ४; ७६, ३;
१०९,२†; ११०, ३; ११२, १;
२; ११९,२; १२२,२; ५;१२३,
३; ४[४]; ५,१२४,२[b], १२५,३†,
१२६,१†; १३३,१[२]; ७, १,२[a];
३,१[२]; ५,२[५],६,१[२]†; १०,२†;
१३,१; १८,१; २२,१,३२,१†;
४२, २; ६५, १; ७७, ४[c]; ८०,
४; ८२, २†; ८५, २; ९७, १†;
११४, १, ५; ८, २, २३; २४;
†३, १[२]; ८;†४,१०, ११;१५;

५,४; १२, २२;९, १; २; २२[d];
२५; ९,१,५; ६, ७[२]; ४, ७; ९;
१८; १९, ५,९; १२; ६,६[२]; ७,
७; १३[२], ९, १; ३, ५; ७; ९;
११, ७; ८; ९; १०-१२; १४,
१५[२]†;२२; †१५, ७; ९; १०[३];
११[२]†; २४$; २८; १०,१,२६;
२[e],७; ८;३,३; ११;१२; ४,१५;
५, २५-३५;४४; ५०;६,५-१७,
२१-२८; ३१;३२;७, ४-७,१०-
१६; १८-२०; २२; २४, ३१;
३९-४१; ८, १३; १८; २०[२];
२१, २६[२]; २८; ३७, ९, ४-६;
१०; १०, २; २२; २३, २७;
११, १, ५, २७; २,८, ११; ३,
२३, ५, ५; ६, १४; २०[२]; २१;
२२; ७, १[२]; २; ६; २६; ९,
१६, १०,३;७; १२, १,१२; २,
४; ७†; १८;३३, ४७; ४८; ३,
५; १५; १६; ४, २;६;१२;१३;
४७, ४९; १३, १,१; १३; ५५;
२, ९; १२; २५[२]; ३७; ३८; ३,
१३[२]; १४; १५; २६, ४,१; ३[२];
४[४]; ५[२]; ८; ११; १२; ५,६; ७;
६,४[४]; ५,७,१-११; १२[२];१३[२];
१४,१,२९†;३०;२,१‡[e],३३†;
३६; ४१, १५,१,१,२; ४[२],५[२];
६[२]; २,१[२]; ३;४;९[२]; ११; १२;
१५[२]; १७; १८;२१[२]; २३;२४,
३,१;२; ६,१; ३; ४; ६; ७; ९;
१०; १२; १३; १५; १६; १८,
१९, २१-२४; २६; ७, १[२]; ८,

१-३; ९,१; ३; १२,३; ४; १४,
१; ३; ५; ७;९; ११, १३; १५;
१७; १९; २१; २३; १५, ३-६;
१६,६;१७,७; १८,२[२];३[२]; १६,
१,८; ५,३-७; १०; ७, ५; १३;
८, ३; ५-२९; ३२; १७, १, ८;
११; १२; २०; २१; १८, †१,
६; १६; १८[२]; २४[२], २, ३†;
३१[२], ५४†; ३, ६३; ४, ३५;
४१; ५४; १९, ४, ४; †६, १;
९; १३, ४[२]†; १५, ३[४]†; १७,
१[२]-५[२]; ७[२]-१०[२]; २६,१,३१,
२; ११; १३; १४, ३२,९; १०;
३३, १; ३४, ५; ३५, २; ३९,
५-८; ४६,५, ४९,१०; ५२, १;
५३, २[२f], ३; ४[२]; ५४, ५; ५७,
३;४; ५८,४†; ५९, ३[४]†; ६४,
१; †२०,१,१; २; ६, १; ७,३;
९,४; १२,६;१४, २; ४[२], १६,
९[४]; १२[४]; १७, ३; ६; ८; २०,
५, २३,६; ३०,३; ३१,२; ३४,
१-४; ५[२]; ६-११; १२$; १३-
१५; १६$; १७$; १८; ३६,७;
११; ४६,२; ३; ४७,१,२[३];४९,
७;५६,१;५७,८; ५८, ३[g]; ६१,
६, ६२, २; ४[२]; १०; ६७, ७;
६९,१[४]; ७०,१२; ७६,७[२],७७,
८; ८८, ५[२]; ९१, ७; ९२, १२;
९३,८; ९४,५; ९५,१[२]; ९८,२;
१०४, २; १०८, ३; ११७, २;
१२५, ७, १२६, १६[२]; १७[२];
१२७, १०$, १२८, १२$[h];

) सपा. सुः<>यः इति पाभे. ।
') =सपा. हिगृ १, १६,७ । आपमं २, २२, ११ तुव्
। पाभे. ।
) =सपा. आश्रौ ४,७,४ । शांश्रौ ५,१०, २१ तु सु
। पाभे. ।
') सपा. सुः वः<>सुर्वः इति पाभे. ।

e) सपा. सुः नः<>पुनः इति पाभे. ।
f) सकृत् < √ सो कर्तरि कृत् इति सा., तन्न प्रकरणासङ्गतेः ।
g) पाभे. कृते १ १४४५ c टि. द्र. ।
h) सुः ह इति पाठस्य स्थाने शंपा. सात. सह इति, सपा. खि ५,१४,१ सद्बक् इति च पाभे. ।

१६§[a]; १२९, १२§; पै १,१३,
१; १७,१; २२,३; ३०,१; ३१,
२; ३२, १-३; ३९, २-४; ४५,
३; ४; ५०,४; ५१,१^{३}; ६३, ३;
६९,१; २; ३^{३}; ७१,१; ७६, १;
७८,१; ८३,२; ८६,४; ५; ९३,
४; ९५,३; ९७,४;९८,४;११०,
४; ११२, ४; २, ५, ३; ६, २;
३^{२}‡[b]; १०,२^{३}; २४, १-५;३१,
६; ३७, २; ५^{२}; ७५, १^{२}–३^{२};
३, १,४; ५^{२}; ६^{३}; २-३, १; ५-
६, १; १४,७; २५, ३; ५; २७,
२; ३०,३; ३३,५; ३५,३^{४};३६,
२‡[c]; ३‡[c]; ३८,१; ४०,२; **४**,
१,१†; २,१^{३}; ४, ८; ९, २; ४;
१५,६; १९, २; ४; ५; २३, ४;
२४,६; २५, १; २; ६; २७, ७;
२९,८; ३१,५†; ३३, १-७; ५,
२,२; ४; ६^{२}; ४, ७†; १३; ५,
१-९; ७, ८; ८, ७; ११, १; ८;
१२,४; १४-१५,६; १७,४;२०,
३; २१,६; २७,८; ३२,२; ३३,
१^{२}; ३६,३; ७; ९; ४०, १; **६**,
२,१^{३}; ६,२^{३}; ३;५;६; ९,४; ५;
१२; ११,१;१२,५; ७-११;१३,
१-३; २२,९; २२; **७**,२,७;११;
४,४^{२}†; ९, ९; १०, ५-८; १४,
१^{२}–८^{२}; ११^{२}; १६, १^{२}–५^{२};
७^{२}–१०^{२}; १८, ६; १९, १; ८,
१, २[d]; ४; २, ६; ३, १२; ८,
६; १४, ६†; १५, १०; १६,
११;१९,१; २; ९; २०, ८; **९**,
†५, १; ७; ८, ३-६; ९, ११[e];
११,११;१२,१२;१५,५†;१६,
३;६;१७,२-५;२०,१-१२;२१,
१^{२}–१२^{२}; २२, २८; २५, ४;
१०; **१०**,३,६;५,११; १३;१४;
६,१; ८^{२};१०; ९,७;१५,१-१०;
१६, ६-१०; **११**,१, ११; ३,५;
४,२; ५, ३^{२}; ९;६,९†; ७,१२;
१२, †१,२^{२}; १६;२,२^{२};३;४^{२};
१५; ३, १०; ४, ९; १०; ५,१;
६,८; ११; **१३**,१,१४; २,६;५,
१;५; २८; ६,१५†; †७, १-४;
५^{३}; ६-१८; ९, ३; ४; १३,८†;
१४,१२;१६^{३}; **१४**,४,१०; **१५**,
२,५^{२}; ६, ७^{२}; ७,१-१०; ८,१-
७; ९; ९,१-३; १०,१†; †११,
७;९;१५,३†;२१,५; ६;२२,२;
६; १०; **१६**,५,३; ४; †६, १^{२};
८; †१०,१; ५; १६,५; १८,१;
२; ८; १९,१०; २०,३; २२,४;
१०^{२}; २३, १; २४-२५, ८; ९;
२७, ४; २८,२; ११; ३२,५;७;
३७, ६; ४२, ५-८; ४३, १-८;
४४, १; ४-९; ४५, २; ५०, ८;
५१,६; ८^{२};१०; ५४,९; ५९,६;
८; ६४, १; २; †६७, ६^{२}; १२;
†६८, ७; ८; १०^{२}; ६९, १^{२}†;
७१,६; ७२,५; ७; ९; १०;७३,
१; ८५,३; ८९, ५; ९१-९२,७;
९३, १-१०; ९४, १-७; ९५,
१-९; ९८,१; २; ९९,३; १०२,
७^{२}; ८;१०३,३^{२}; ५;६;७†;१०;
१०४, ८; १०५, १; १०७, ३;
१०९,२;७;९; १११,६^{२}; ११३,
६^{२}; ११७, १-५; ११९, १-३;
१२४, १-११; १३२, १०; ११;
१३६,४; ६;७; १५०,१; १५२,
२-४; १५३,१^{२}; ३; ६;१५४,५;
१५५,३; **१७**,२, ३;७, ५-८;८,
१-७; ९; १०; ९,१; ३; १०,२;
१०;११,१; २;१६,२;५;१७,३;
३; २०,७; ९[f]; २७,३^{२}; २८,
१^{२}–३^{२}; ४[f]; ५^{२}; २९, १; २^{२};
३^{२}; ४; ५;६^{२}; ७; ९; १०;३०,
४; ७†; ३१, ७; ३३, ४; ३४,
८;३५,५; ३६,५; ७; ३७,५;६;
१८, ३, ८†; ९;६, ३; ७,१‡[g];
१०,३†; ६;११,२; १५,१;१६,
३; २०,४; २१,६; २३,२^{३};२४,
४;६;२६,१; २७,१; २;४^{३}; ५^{३};
६^{२};९; ३१,३;७; ३२,४;५; **१९**,
१,३†; ५; २,५;८; ४,२; ५,८;
७,१†; ८, ९; १०, ८; ११, ३;
१४,४[h]; १५,१४; १८,७[i]; १९,
४;२०,१; २; २१,८; ११; ३३,
११; १२;२४,९; २७,८†; २८,
३; ११; १३; १५; ३२,६; ३३,
८; ३४, १४^{२}; ३५,५; ३६,१२;
३७, १४; ४०, १५; ४१, १-३;
५;११; ४२,५; ४३,१०; †४५,
१-४; ४६,२[j]; ५;८†; १२;१३;
४७, ६[k]†; ४९, १^{२}; १०[k];५०,
४;६^{२};१०; १२; ५१,४; ५२,६;
१०;१२-१४; **२०**, १,२^{३};५†;

---

a) शंपा., सात., सपा. खि ५,१४,४ च विशिष्टः पाभे. ।
b) पाभे. क्ते पृ १४४९ *a* टि. द्र. ।
c) सपा. सः त्वम्<>अथा इति पाभे. ।
d) सपा. सः<>नु इति पाभे. ।
e) पाठः? प्रकरणतः त्वम् इति शोधस्तस्य च वह्नन्ति इति किर. संबन्धः द्र. ।
f) सपा. सकृत् सः<>नु इति पाभे. ।
g) पाभे. क्ते पृ १४४९ *e* टि. द्र. ।
h) सपा. शौ ६,६०,१ अस्यै इति पाभे. ।
i) पाभे. क्ते पृ १४२९ *g* टि. द्र. ।
j) सपा. सः<>स्रा इति पाभे. ।
k) सपा. शौ ६,१४०,२ एषः इति पाभे. ।

२,१[२];३[५];५,२; ९,१; १०;११,
८; १४,८, २०,९; १०; २३,३;
२४,९[२], २६,५,२८,५, ६; ३२,
८†;३८,३;८, ९, ४०,४[a], ४१,
५;४२,२; ९; ४३,६; १०; ४७,
४;५, ५०,५; ५३,११[२]; ५४,६,
सस्मिन्[b] ऋ १, ५२, १५;
१५२, ६, १७४, ४, १८६, ४;
४, ७, ७, १०, ८, १२, १;
७, ३६, ३; १०, ९५, ११;
सा ऋ १,४८,१०;१२-१४;९५,
८;११७,१८; १२१,१५, १२२,
७; १२९,८; १५१,४; १६४,८;
१७; २७, २९; ४१; १६९, ३;
१७२, २, १८४, ४, १८६, ११;
२,११,[२१, १५,१०; १६-२०,
९];३,१,[२३, ५-७,११,१५,७,
२२-२३,५],३९,२,५३,४; १६;
५५, १३, १५, ४, २,१०; ४,७;
१०, ८;४१, [५, १०, १०१,
९], ४३,[७; ४४, ७], ५०,११,
५७,७, ५,८,५, ३०, १४; ४१,
१८; ६१, ५; ७९,२; ३; ६,१७,
९; ६१, ९, ६४, ४; ५; ६६,३[२];
७,४६, ३; ५६,५; ५७,४; ५८,
६; ७०,२; ७७, ६; ८६,६: ९६,
२, १०४, १७; ८, १८,७, २७,
१८; ७४,८; ९, १००,११; १०,
१०, ४; २७, १२; २४, ३१,
५; ३७,२; ५२,२; ५४, २; ६१,
१८; ६३, १६; ६४,१५; ६५, ६;
८९, १४; ९५, ४; १२७, ४;
१४५, ३; खि १, ३, ५; ९, ५;
१२,४, २,६[२], २६;२७, १०,५;
४,२,११; ४,४,७,१; ५, ६;७[२],
१;४?[c]; ६?[d]; ७; ९[२]?[e]; ८,३,९,
१, ७,७,७, खिसा ३,१; मा १,
४[२]; २, ६[२], ४,१९, २०, ५, ६[२];
४०[२]; ७,१४[f], ८,४२, ९,१२[२];
११, ५६; ५७; ५९, १२, ५१†;
६२;१३,२६[g]; १७, ६;१९,१०;
२०,७५,२२,२; ३६, १७; ३८,
१८[२]; का १, २, ४[२]; २, १, ८[२];
४,६,३; ५; ५, २,४[२];९,७[२]; ७,
६,३[f]; ७,४; ९,६,१; १०, ३,४;
१२,५,७; ८, १०; १३, ४,७†;
५, १; १४, २, १२[g], १८, १,७,
२१,१,१; २२,७,९; २४,१, २,
३८, ५,१[२]; ¶ते १, १,३, १[२]$,
$२,४,२[२], ११,१; २; १४,३†,
३,४,३[२]$; ५,२, २; ४,१; $६,
२,३: ३, २[२], ७,१,१, २$; ३[२];
४$, २,१;२[३]; ४; ८,४$, ९,३;
२,१,१,१; २,२[४]; ६, ७,१[२]; २;
९,४, २,८,१, ३,३,३, ७, ४,४,
२,४;३,१, ५,१,२, ५, २,६; ६,
१,७, ५,५; ७,१; १०, १, ३,१,
३, २; २, ७, २$, ३,$११, ४[२];
५; ४, ३,२, ४, ८, ५,१, १[२]$;
६,१$, ७,३; $४,१,५, ३[२], ४;
२,४,३†; ५,४; ९, ३; १०, ४,
३,११,१; ५[२], ४,५,१; २[२]; ६,
१,२; ५,१,६, ४$; ९,२; ३;२,
५,२; १०,२, ४,३,३;७,७;१०,
३; ५,२,३;३,१[२], ६,४,३[२];४[२];
६,१, २,५-७; ३, ६; ७; ४,१[२];
५,१;४[२], ५[२]; ६,१[२]; २[४],३[२]; ५;
६; ७,७$; २,४,५; ७,१; २;८,
१, ३, ९,१; ४,१,४; ७,२,११,
२[९]; ५,६,१[५]; ६, ४, ६; १०,२;
७, १,५,१[२];२;३; ६[२];७[२],६,२;
३[२]; ४[२], ५[३]; ६[३];७,१[५]; २;४,८,
२;३,९,१;४,३,१[२],२; ५,३,१[२],
¶मै १, १, ३[२]$; $२, ४[२]; ७[२];
१३[२],४, १$; ५$, ८; १२[१०]¶,
१३[८]: ५, १२[३]; १३; ६, ४, ९;
१२[११], १३[१५]; ८,२[२]; ३, ४,६[४];
७, १०,१५; १७[२]; ११,३$; ५;
१०$,२,१,४; ७, ११[५],१२, २,
४; ५;३,२, ९;४,१; २;४,५,१;
२[५], ४[२], ७[७], ९[२], ६,१३$; $७,
५[२], ६, ११†; १२; १६[g]; १०,
१$, $१३, १०[४h], †: १५[१६];
१६[४]; ३,२,२, ५,७; ८;३,१;४;
४,५;६,३;५[२],८[२]; ७,१[२];३;४[२];
५$, ६[२]$; ७,८[२]; ८,३; ५[७],९,
१[२]$;२; ५,७;१०,१; ५[४],६;७,
$११,४; ७, १२, १$, ४,१,२;
३[३]$, २, १[३]; ३[१३]; ५$,७, १२;
१३[४], १४[२१], ३,१[२]; ५[४]; ४, ६;

---

a) पाभे. क्ते पृ १४३८ *b* टि. द्र. ।
b) पाप्र सप्त. सकारादेशः उसं. (पा ७,२,१०६ [वैतु. क्षे सा. =सर्वस्मिन् इति]) ।
c) मा इति पाठे? यनि. शोधः (तु. सपा. शौ ५,५,५) ।
d) पाठे? (तु पै ६,४,६ मूको.) आत्मा इति शोधः . (तु. शौ ५,५,७) ।
e) सक्रत् मा इति पाठे? यनि. शोधः (तु. शौ ५,५,९[२]) ।
f) पाभे. कृते पृ १४४७ *a* टि. द्र. ।
g) पाभे. क्ते पृ १४५० *j* टि. द्र. ।
h) एकतरत्र 'साप्स्वंन्तः इति पाभे.' इति पृ ७५८ *c* टि. संनिवेश्यम् । अन्यत्र प्रथमा·· सा (मंत्रा २, ३,१ कौसू. १९, २८; १३८, ४ पागृ ३, ३,५ हिगृ २, १४, ५ गोगृ ३, ९,९ द्राय ३, ३, १८ च) इत्यस्य स्थाने मंत्रा २,८,१ गोगृ ४,१०,१ तु विशिष्टः पाभे. ।

५, ७[२];$; ८; ६, ४[५]; ८, १[२]; ३; $९,२; ५?[a]; २३[८]; २५[८]; २७[२]; ११,५†; १२, ६$; १४,११[३]$; काठ १, ३[३]; २,५[२]; ८[२]; ३,१[२]; ४,१४; ५,३; ¶६, २;३[२]; ६[२]; ८[२]; ११†; ¶७,४[४]; १०[६]; १५; ¶८, २[३];४[६];९[५];१०†; १२; ९, ६[२]; ¶१०, १; ३;५[२]; ७[३];१०[३]; ¶११, १-३;५;६[५];१०; ¶१२, ५[५];८[४]; १०[२];१२;१३[५]; ¶१३, १;३;४[४]; ६; ८[१०]; १२[४]; १५$; १४, १;४;५[७]¶; ७¶; १५,५[४]; १६, १०†;११†; १२;१६; १७, १७;१९,१¶;६;७[२]¶;¶२०,३; ९; ¶२१,४;६; ¶२२, २; ९[५]; १०; १२; ¶२३, २[४]; ४[२]; ७; ८;१०[१४]; ¶२४, १[९];३[२];$;६[२]; ८; ¶२५, ४;५; ६[३];७; ¶२६, २; ¶२७, १[५];२[३]; ३[२]; ८[२]; ९; ¶२८, ४[३]; ५[३];१०; ¶२९, १; ४; ¶३०, १;४; ७; ३१, १¶; २[३]; १४[३b]; ३२, २[२]¶; ३; ४¶; ३४, ५[२]; ६[२];७[३]; ९;१२; ¶३५, १६[५]; १७[४];१८[७]; १९[३]; ¶३६, ७[२]; ९[३]; ११; १४; १५[४]$; ३७, ५[२]¶; ३८,९;१३; ३९, ३;९[२], १०[४c]; ४०, ३; ५; ¶क $१, ३[३];१७[२];$२,२[२];८[२]; ४,१; २[५]; ५[३]; ७[२];५, ३[४];९[६]; ६,५; ७[३];९[७]; ७, ५[५]; ६; ७; ८, ९[२]$;२५,१†;२†;३$;२८,१$,

२९, ८; ३०, ४$; ५[२]; ३१,५; ११; १९; २१; ३५,३[६]; ४; ८[४]; ३६, १[२]; ४;५; ३७,१[१४]; २[१०]; ४[२]; $; ७[२]; ३८, १; ३९, २; ३[३];५; ४०, ५; ४२, १[५];२[३];३[२]; ४४, ४[३]; ५[३]; ४५, १; २; ५; ४६, ४;७; ४७, १; २[३]$; ४८, १४[५]; १५[४]; १६[७]; १७[३]; †कौ १, ७६; १०२; २, १०९१; १०९२; †जै १,८, ४; ११, ६; शौ १, १३,४; १४,२; २४, ३; २८,३; ३४, १; २, २९, ७; ३, १०, १[२०];†; २-४; ८;१७,४†; ९; १८,४†; २३,४; २८,१; ५; ६; ४, १७,३; २०, ३; ३८,३[२]; ३९,२; ४; ६; ५, ५, १; ४; ५; ९[२]; १४, १२; १७, ४; १८, ३; ९; १५;१९,४; ७; ६,१५,२?[d]; ३८, १-४; ५९, ३; १००, ३[२]; १२४,३; १३३,४;५; ७, ७, २; २१,५; ४९,१; ५८,२;७७,८†; ८,४,१७†; ९,८;११; १०, २[२]; ४[२];६[२];८[२];१०[२];१२[२]; ११,१[२]; १२, १[३]; ३[३]; ५[३]; ७[३]; १३-१४, १[२]; ५[२]; ९[२]; १३[२]; ९, १, २०; २, ५; †१४,८; १७; १५, ५; ७†; २१†; १०, १, १; २; २४; ५,३७[२]; ८,१०; २५; ३०; ९,८;९; २५; १०,२८; ११, १, २४; १०, १७; १२, १, १; ३; ४; ७-१०; १३; १८; २२; २६;

४०; ४१;५२;३, ११;४, ३५[e]; ७,१; ४; ५[२]; १३,१,४१;४२†; १४,१,६०; २, ६‡[f]; १४; ५०, ७०; ७१; १५,१६,१-५;१७;१; ३;१६,७,४; †१८, १,४;२,५२; ४,८८‡[g]; १९,४,२;१९,१-११; ४८, ४[३]; ६; ४९, २?[h]; ५५, २; २०, ९७, २; १२९, १९; १३४,४[i];१४३,७; पै १,१५,२; २६, ३; ६३,५; ९२,१[२]; १०४, १[२]; २; ४[२]; २, ९, १; १६,१; १८,१-५; २२,५†; २४,४;३०, ४; ६४, १; ७८, ४; ३, ३०,४; ५;५,५,१-९;२३,३;२७,६;३१, ३; ४; ६;७; ९; ३३,१०; ११; ६,४,१; ४; ७; ९[२]; †६, ४; ७; ७,३; ९; ८,३; १०,५; ९;२१, ४[३]; ६;२२,२२; ७, १५,३; ८, ६,३; १२, १; ४; ८; १४, ८†; १६,६; १७,१-११; ९, ११,३; ४; ६; १५,४; १८,१; २; १०; १९, १; ६; १०, १, ५?; ६, ३; ९,२; १६,२-५; ११, ५, ५; ७, १०; १३,१४,१६[३]; १४, ३, १३; १४; १९; १५, ८,८; १५, ३; १६, १०,७†; १८, ९; १९, १[२]; ३३, १०; ३५, १; ३७, ४; ५४,८;६६,८†; ६७,७†; †६८, ५; ७; ६९, ११†; ७६, ४; ८५, १०; ८६,७; ९१, ४; १०२, ४; १०३, २; १०९,८; ११९,१-३;

a) पाठः? सः इति शोधः (तु. तैआ ४, ४,१; ६, १; BC. च)।

b) एकतरत्र पाठे? मा इति शोधः द्र. (तु. सपा. तैब्रा ३, ७, ६, ९ आपश्रौ ४, ७, २ प्रमृ. BC. च)।

c) पाभे. क्ते पृ १४५१ *h* टि. द्र.।

d) पाठः? सा- (<√सो=√शो+कर्तरि प्र. इति) >प्र१ इति मतम् (वैतु. यनि. इत्यन्ये)।

e) पाभे. क्ते पृ १४१२ *d* टि. द्र.।

f) पाभे. क्ते पृ १४१७ *a* टि. द्र.।

g) सपा. सा<>स्या इति पाभे.।

h) पाठः? मा इति शोधः संभाव्येत (तु. सस्थ. टि. अनु [पृ १९४ *g*], RW. पाभे. च)।

i) शंपा. सात. सः इति।

१३२,२[c], १३३,२[२]-८[२],१३४, १[२]-४[२], १३५,१[२]-८[२]; १३६, ८;९; १३८, ६; १४२, ४, ५[२], १७,१,१; ३,४, ७-९; २,१;४; ९; ३,३; ४,८-१०, ५,१, १०; २५, ५†; २९, १०[२]; १२; १७, ३७,१,१८, ६,८;७,६‡[a], ८,५, १३,७; १०; †१९, १; २; १९, ३,६; १३, ६; १४,१२; १६, ९; २४,७, २०, १,७; ३,८, ४, १; ३;५,३; ११,२†, १३, ८, २०, १; २३,५; ३२,१[b],३७,५;४०, ५; ४१,१०; ४७,८; ६१,८.

सो(स्ना+उ) ऋ १, १६१, ११; १०, ११,३, २३, ४; ६३, १६; मा ३४. ११; का ३३, १, ५; तै २, २, ९, ७; ५, ५, ५, शौ १८,१,२०, २०,७३, ५, पै ४, १९,१,६.

†स(क>)का[c]- -का ऋ १, १६१, ११; शौ १०, ४, १४; पै ४,१९,१; १६,१६,४.

?तदगच्छन्त्यासुरैः[d] पै १५,१८,६.

तदन्न-, तदपस्-, तद्वा तद्- द्र.

?तदाद्याम्[e] पै १९,२०,८.

तदानीम्, तदिदर्थे-, तदुक्त- तद्- द्र.

?तदुरि[f] शौ ४, १५,१५

?तदे× ××चिप्कतः पै १३,३,१२.

तदोकस्-, तदोजस्-, तद्देवत्य-,तद्-बन्धु-,तद्रिथ्रच्, ञ्च्-, तद्वशु- तद्- द्र.

?त द्वा ह्वा म त द्वा हं पै १,८६,५

तद्विद्- तद्- द्र.

?तद्विशाम् पै १९,२०,११.

तन्,> तानि, ततनत्[g] ऋ ८, २१, १८[h]; ततनन्त[g] ऋ १,५२,११; †ततनन्[g] ऋ ७, ८८, ४; १०, ३७, २; पै १७,२५, ५, ततनन् ऋ ४,५,१३

तनुते मै १, ९, ८¶; तनुते ऋ १,१०१,७;११५,४; १०,१३०, २[i], मा ३३, ३७†; का ३२, ३, ८†; ¶तै १,६,८,४, ५, ५, १,६, ६, ३, ६, ३, १,१; मै ४, १०, २†; काठ १३, १२¶; शौ २०, १२३, १†, तन्वाते मै १, ४, १०¶; तन्वते शौ १२, १,१३, तन्वते ऋ १, १३४, ४; १०, ७१, ९; तै ४,३,११,३; मै २, १३,१०; काठ ३३, ८¶; ३९,१०, पै १७,२,४; तनुताम्[j] तै १, ५, ३,२; ६,३, ३, ७, १, ५; तनोतु[j] मा २, १३; का २, ३, ११; तन्वताम् शौ ४, १५, १६; तन्वताम् खि ५, ७, १, ९; मै ४, १३, २; काठ १५, १३, पै ५, ७, १४; तनुष्व ऋ १,१४२,[१; ८, १३, १४]; तन्वावहै ऋ १,१७०,४; तनवामहै काठ ३३,८; अतनुत तै १,६,८, ४¶; मै १, ४,१०¶; काठ ३२, ७¶;शौ१८,३,४१‡[k], †अतन्वत ऋ १०,९०,६; मा ३१,१४;का ३५,१,१४; जै ३,४,१; शौ ७, ५,४, १९, ६,१०; पै ९, ५,८; अतन्वत मा १९, १२, का २१, २,१; तै ३, २,२,२¶, मै १,९, ४;८¶;३,७,१¶,४,६,४¶,काठ ९,९,२३,८¶; २७,९¶; क ८, १२; पै २, ८७,१; अतन्वन्त मै ३,६,५¶, तनुथाः ऋ ५,७९,९. †तते[l] ऋ १, ८३, ५; शौ २०, २५, ५; ततान ऋ १०, १७८, [(४,३८,१०) ३]; ततान ऋ ५, ५४,५,६,१२,१; शौ १३,१,६; पै १८, १५,६; ताताना[m] ऋ १, १०५, १२; तत्निरे शौ १४, १, ४५[n]; पै १८, ५, २, †तत्न्य ऋ ६, १६, २१; तै २, २,१२, १; काठ २०, १४, संस्तामहे मै १,

a) पाभे. कृते पृ १४१७ *a* टि. द्र.।

b) पाभे. कृते पृ १४२९ *j* टि. द्र.।

c) अल्पार्थे अकच् प्र. (पा ५,३,७१) चित्स्वरश्च।

d) पाठः? तद् आगच्छन्त्य् आसुरीः (प्र३) इति पाद-शोधः ?।

e) पाठः (तु. मूको. तदतदद्याम् इति)?। तद्,(√अद्>) आद्य->-द्याम् इति द्विपदः शोधः।

f) पाठः?। तादुं(र>)री->-०रि इति शोधः (तु. सस्थ. टि. हृद्->-दस्य)।

g) लेटि प्रत्ययात्पूर्वं स्वरः उसं. (पा ६,१,१९२)।

h) वैतु. सा. लुङि रूपम् (वैतु. सा. ऋ १,३८,१४ प्रभृ.)। प्रकरणतः √तन् [शब्दे] इत्यस्याप्यर्थो ध्वन्यते इति ORN.।

i) सपा. तनुते<>वयति इति पाभे.।

j) सपा. तनुताम् (तैब्रा ३,७,६,१६ च)<>तनोतु (माश १,७,४,१२ लाश्रौ ४,११,१ च)<>वैताश्री ४,३ प्रतिगृह्णातु इति पाभे.।

k) पाभे. कृते पृ ११४३ *e* टि. द्र.।

l) ततने>तत्ने>यनि. प्रपु१ इति (तु. स्क. वें. GW. प्रभृ.; वैतु. सा. लटि रूपमिति)।

m) पपा. ततान इति।

n) सपा. मै १,९,४ विशिष्टः पाभे.।

५, ७[२];S; ८; ६, ४[५]; ८, १[३]; ३; S९, २; ५[?a]; २३[८]; २५[८]; २७[२]; ११,५†; १२, ६S; १४,११[२]S; काठ १, ३[३]; २,५[२]; ८[२]; ३,१[२]; ४,१४; ५,३; ¶६, २;३[३]; ६[२]; ८[२]; ११†; ¶७,४[४]; १०[६]; १५; ¶८, २[३];४[६];९[५];१०†; १२; ९, ६[२]; ¶१०, १; ३;५[२]; ७[३];१०[३]; ¶११, १-३;५;६[५];१०; ¶१२, ५[५];८[४]; १०[२];१२;१३[५]; ¶१३, १;३;४[४]; ६; ८[१०]; १२[४]; १५S; १४, १;४;५[७]¶; ७¶; १५,५[४]; १६, १०†;११†; १२;१६; १७, १७;१९,१¶;६;७[२]¶;¶२०,३; ९; ¶२१,४;६; ¶२२, २; ९[५]; १०; १२; ¶२३, २[४]; ४[२]; ७; ८;१०[१४]; ¶२४, १[९];३[२];S;६[२]; ८; ¶२५, ४;५; ६[३];७; ¶२६, २; ¶२७, १[५];२[३]; ३[२]; ८[२]; ९; ¶२८, ४[३]; ५[३];१०; ¶२९, १; ४; ¶३०, १;४; ७; ३१, १¶; २[३]; १४[3b]; ३२, २[२]¶; ३; ४¶; ३४, ५[२]; ६[२];७[३]; ९;१२; ¶३५, १६[५]; १७[४];१८[४]; १९[३]; ¶३६, ७[२]; ९[३]; ११; १४; १५[२]S; ३७, ५[२]¶; ३८,९;१२; ३९, ३;९[३], १०[४c]; ४०, ३; ५; ¶क S१, ३[३];१७[२];S२,२[५];८[२]; ४,१; २[५]; ५[३]; ७[३]; ५, ३[६];९[६]; ६,५; ७[६];९[७]; ७, ५[५]; ६; ७; ८, ९[२]S;२५,१†;२†;३S;२८,१S,

२९, ८; ३०, ४S; ५[२]; ३१,५; ११; १९; २१; ३५,३[६]; ४; ८[४]; ३६, १[२]; ४;५; ३७,१[१४]; २[१०]; ४[२]; S; ७[२]; ३८, १; ३९, २; ३[३];५; ४०, ५; ४२, १[५];२[३];३[२]; ४४, ४[३]; ५[३]; ४५, १; २; ५; ४६, ४;७; ४७, १; २[३]S; ४८, १४[५]; १५[४]; १६[७]; १७[३]; †कौ १, ७६; १०२; २, १०९१; १०९२; †जै १,८, ४; ११, ६; शौ १, १३,४; १४,२; २४, ३; २८,३; ३४, १; २, २९, ७; ३, १०, १[२c];†; २-४; ८;१७,४†; ९; १८,४†; २३,४; २८,१; ५; ६; ४, १७,३; २०, ३; ३८,३[२]; २९,२; ४; ६; ५, ५, १; ४; ५; ९[२]; १४, १२; १७, ४; १८, ३; ९; १५;१९,४; ७; ६,१५,२[?d]; ३८, १-४; ५९, ३; १००, ३[२]; १२४,३; १३३,४;५; ७, ७, २; २१,५; ४९,१; ५८,२;७७,८†; ८,४,१७†; ९,८;११; १०, २[२]; ४[२];६[२];८[२];१०[२];१२[२]; ११,१[२]; १२, १[३]; ३[३]; ५[३]; ७[३]; १३-१४, १[२]; ५[३]; ९[२]; १३[२]; ९, १, २०; २, ५; †१४,८; १७; १५, ५; ७†; २१†; १०, १, १; २; २४; ५,३७[२]; ८,१०; २५; ३०; ९,८;९; २५; १०,२८; ११, १, २४; १०, १७; १२, १, १; ३; ४; ७-१०; १३; १८; २२; २६;

४०; ४१;५२;३, ११;४, ३५[8]; ७,१; ४; ५[२]; १३,१,४१;४२†; १४,१,६०; २, ६१†[f]; १४; ५०, ७०; ७१; १५,१६,१-५;१७;१; ३; १६,७,४; †१८, १,४;२,५२; ४,८८†[g]; १९,४,२;१९,१-११; ४८, ४[२]; ६; ४९, २[?b]; ५५, २; २०, ९७, २; १२९, १९; १३४,४[1]; १४३,७; पै १, १५,२; २६, ३; ६३,५; ९२,१[२]; १०४, १[२]; २; ४[२]; २, ९, १; १६,१; १८,१-५; २२,५†; २४,४;३०, ४; ६४, १; ७८, ४; ३, ३०,४; ५;५,५,१-९;२३,३;२७,६;३१, ३; ४; ६;७; ९; ३३,१०; ११; ६,४,१; ४; ७; ९[२]; †६, ४; ५; ७,३; ९; ८,३; १०,५; ९;२१, ४[२]; ६;२२,२२; ७, १५,३; ८, ६,३; १२, १; ४; ८; १४, ८†; १६,६; १७,१-११; ९, ११,२; ४; ६; १५,४; १८,१; २; १०; १९, १; ६; १०, १, ५[?]; ६, ३; ९,२; १६,२-५; ११, ५, ५; ७, १०; १३,१४,१६[३]; १४, ३, १३; १४; १९; १५, ८,८; १५, ३; १६, १०,७†; १८, ९; १९, १[२]; ३३, १०; ३५, १; ३७, ४; ५४,८;६६,८†; ६७,७†; †६८, ५; ७; ६९, ११†; ७६, ४; ८५, १०; ८६,७; ९१, ४; १०२, ४; १०३, २; १०९,८; ११९,१-३;

[a]) पाठः? सुः इति शोधः (तु. तैब्रा ४, ४,१; ६, १; BC. च)।

[b]) एकतरत्र पाठे? मा इति शोधः द्र. (तु. सपा. तैब्रा ३, ७, ६, ९ आपश्री ४, ७, २ प्रमृ. BC. च)।

[c]) पामे. द्रष्टे पृ १४५१ *h* टि. द्र.।

[d]) पाठः? स्रा- (<√स्रो=√शो+कर्तरि प्र. इति) >प्र१ इति मतम् (वैतु. यनि. इत्यन्ये)।

[e]) पामे. द्रष्टे पृ १४१३ *d* टि. द्र.।

[f]) पामे. द्रष्टे पृ १४१७ *a* टि. द्र.।

[g]) सपा. स्रा<>स्या इति पामे.।

[h]) पाठः? मा इति शोधः संभाव्येत (तु. सस्थ. टि. अनु [पृ १९४ *g*], Bw. पामि. च)।

[i]) शंपा. सात. सुः इति।

[१३ (४, ५५, ९)९, ७४, ५]; २, २३, [१९; २४, १६,] २५, २; ३, १५, २, ६, १३, ६, ४८, १०, ७, ५६, २०; ६०, ८; १०, ३९,१४; खि १,३,५[a]; ७, मा ३४, १३; ५८; का ३३, २,२, २१, मै ४,१२, १; १४, ९$; कौ २, ९७४; १०८१; –यस्य ऋ १, १००, [११, ६, ४४, १८]; ११२,४; २२;१६६, ८;२,३०,५, ४,२४,[३; ७,८२, ९]; ६,१९,७; –या ऋ ८,२५, २; –यानि ऋ ९, ९१, ६; १०, ४, ७; –याय ऋ १, ६२, ३, ९६,४; ११४,[६; २,३३, १४]; १८३, [३; १८४, ५; ६, ४९, ५]; १८९,२; ३,५३,[१८; १०, ३५, १२], ४, १२, ५; ५, ५३, १३; ६९,३; ६,१,१२; ५०, ७, ६२,१०; ७, ५२, २; ८,९,११; मा १६, ५०; का १७, ८, ४; तै १, १, १४, ४; ४, ५,१०,४; मै १,६,२[२]§; २,९,९; ४,१०-११, १;१२,६; काठ २,१५; ७,१४$; १७, १६; १८, २०; क ६,४$; २७,६; शौ २०, १४१, १; –ये ऋ १,३१,१२; ११४,८; १४७, १;४,४१,६; ६,१८,६;१९,१२; २५, [४; ६६,८]; ३१,१; ७,१, २१; ६७, [६; ८४-८५, ५]; ८, २३, १२; ७१, १३; १०३, ७; १०, १४७, ३; मा १६, १६; ३४, १३, का १७,३,१६; ३३, १,७; तै ३, ४, ११, २; ४, ५, १०,३; मै ४, १२, ६; १३, ४; काठ १६, २१$; २३,१२; कौ २, ८५४$; ९३४; जै ४, ११, ७; –येषु ऋ ७, ४६,३.

तुनस्[b]– -नसा ऋ ५,७०,४.

२त(नु>)ना[c]– -नायाः शौ ७, ७७,५.

?तनु>नू[d] ऋ १,१२०,११.

१तनु[e]–

१तान्व[f]– -न्वा ऋ ९, १४, ४; ७८,१.

२तनु[g]– -न्वम् ऋ ८, ७६, १२; –न्या ऋ ८,१,१८.

तनिमन्[h]– -म्ना तै १,४,३६,१.

३तनु,नू[i]– -नुः पै १३, ५,१८?[j]; –नुभ्य. खि ४,८,२[k]; –नुभ्याम् पै ३,२८,१; –नुम् खिसा २९, ७; –नुवः तै १,४,४४,२[l];५,४, ४¶;२,४,२,१¶;३,१,४,४‡[m]; २, ११, १‡[n]; ४, २, ३,४‡[m]; ४,१[o];२[o];१०,१-३; ४[२];५,१०, २‡[p], ६,९,४‡[q]; ¶६, २,२,१; ३; –नुवम् तै १, १,८, १[r]; २, १,१; ५,५,४; ७,४; ८,१०,२[s]; ‡४, २,३,४[t],६, २,५[u]; ६[v]; ७, १४,१[w]; ¶५,२,१,२; ४,१,१[२];

a) नुयम् इति पाठे? यनि. शोधः (तु. खिसा ३७,५)।

b) =तन्- । नाप. । असुन् प्र. (पाउ ४,१८९)।

c) =१त(न>)ना– । अजन्तम् ।

d) पाठे? तनू–>-नू इति शोधः (तु. सस्थ. टि. ?समह मा तनूह्याते)।

e) नाप. (=दशापवित्र-)। उ. प्र. (पाउ १,७)।

f) विप. (अवि-,शर्य-) । तस्येदमीयः अञ् प्र. (तु. वें. सा. GW. प्रमृ.; वैतु. GRV. BRV [१, २०३] <३तनु-नू– इति?)।

g) विप. (गिर्-, वाच्-)। शिष्टं ८ टि. द्र.।

h) भाप. । इमनिन् प्र. उसं. (पा ५, १,१२२)।

i) नाप. (शरीर-, रूप-,प्रमृ.)। व्यु. १तनु– दिशा द्र.। स्त्री. ऊङ् प्र. (पावा ४, १,६६), यद्वा. ऊः प्र. (पाउ १,८०)।

j) वा.? सन् शोधार्हः द्र.।

k) सपा. तनुभ्य.<>प्रजाभ्यः इति पाभे.।

l) सपा. तनुवः<>तन्वः (माश १,९,३,६; ४, ४, ३,१४;४,८ तैआ २,४,१ शाश्री ४,११,९ च) इति पाभे.।

m) सपा. तनुवः <> तन्वम् (माश ६, ६, ४, १२ आपश्रौ ७,६,५ माश्रौ १, ७, ३, ४० या १०,४० च) <> तन्वा (आपश्रौ ७,६,५ माश्रौ १, ८,४,३६ कौसू ४५,११ मागृ २,४,५ च) इति पाभे.।

n) सपा. तनुवः<>तन्वः इति पाभे.।

o) सपा. तनुवः (तैब्रा १,२,१,१७[२] आपश्रौ ५,१०, २; १६,१४,४, १९,११,९ च)<>तन्वः इति पाभे.।

p) सपा. तनुवः<>तन्वं <>तन्वम् इति पाभे.।

q) सपा. तनुवः<>तन्वः इति पाभे.।

r) सपा. तनुवम् (तैब्रा ३,२,८,६ आपश्रौ १,२५,९ च)<>तन्वम् (माश्रौ १,२,३,२८ च)<>त्वचम् (माश १,२,२,१२ च) इति पाभे.।

s) सपा. तनुवम् (तैब्रा १,७,४,२ च)<>तन्वम् इति पाभे.।

t) सपा. तनुवम्<>तन्वम् इति पाभे.।

u) सपा. तनुवम्<>तन्वम् इति पाभे.।

v) सपा. तनुवम् <> तन्वम् इति पाभे.। ऋ १०, ८१,६ विशिष्टः पाभे. च।

w) सपा. तनुवम्<>तन्वम् इति पाभे.।

९, ८¶; अ॒त्नत ऋ १, ८०, १६; १०, १४३, २; †अत्नत ऋ ५, ४८, २[a]; ८,१३,[१८; ९२, २१ (९, ६१, १४)]; कौ २, ७४[b]; जै ३,७,१२, शौ २०, ११०,३.

ता॒यते खि ४, ११, १; मा ३४, ४; ¶मै ३, १, १; ४, ४, १०; शौ १०, ८, १०; तायते ऋ १, ११०, १; मै ४,४, १०¶; काठ १८,१९¶; ¶२६,६[२];१०; ३१, १४[c]; ¶क २९, ७; ४१, ४[२]; ८; पै १६,१०२,४.

२त॒त॒- -तः ऋ १०, १३०, १; का २, ६, ९[d]; -तम् ऋ १, ११०, १; २,३, ६; ७, ३३,[९; १२]; ९,२२,७; ६९,६; मा २०, ४१[e]; का २२, ४, ६[e]; मै १,७, १; काठ ‡[f]१३, ११; १२; ३४, १९; कौ २,७२०†; जै ३,५९, १२†, शौ ६, १२२,२; पै १६, ५१, ६; -ते ऋ १०, १३०, १; -तेन पै १६,१५२,८.

ततनु॒ष्टि[g]- -ष्टिम् ऋ ५,३४,३.

तत॒न्वस्- -न्वत्[h] ऋ ६, २१, ३; -न्वान् ऋ ७,६१,१.

¶तत्वा मै ४, १, ४[1]; काठ ३१, ३;३२,७; क ४७,३.

तत्वा॒य मा ११, १; का १२, १, १; तै ४, १, १, १; मै २,७,१; काठ १५,११.

त॒न्[i]- †त्ना[k] ऋ १,३,४; २६, ६; ३८,१३; ३९,४; ७७,४; २, २,१;६,४९,१३; ७, १०४, १०;११; ८,४०,७; ९४,५; ९, १,६; १६,८; ३४, १; ५२, २; ५८,४; ७१, २; १०, ५०, ६; १४८,१; मा १९,४; २०, ८७; का २१,१,४; २२, ८, ८; तै १, ८,२१,१; मै २, ३, ८; ३,११, ७; काठ १२, ९; कौ १, ३१६; २,४१०; ४९६; ९६८; ११३६; जै १,३३,४; ३, ३१, ३०; ३८, १०; शौ ८, ४, १०; ११; २०, ८४,१; पै १६, ९, १०; १०,१; †तने[l] ऋ २, ९,२; ५, ४१,९; ६,४६,१२; ८,२६,२;४६, २५; ६८,१२;९,४४,[१[m](६६,१३)]; तै ३, ५, ११, ३; मै ४,१०,४; १४, २; काठ १५, १२; जै ४, २८,१.

†१त॒न,ना[n]- -ना ऋ ३, २५, १; २७,९; ८,२५, २; ९, ६२, २[o]; कौ २, ८२९; जै ४, २६, १०; -नाय ऋ १, ३९, ७; ८, १८, १८[p]; -नायाः पै २०,११,९.

†त॒नय[q]- -यः ऋ ३, १,[२३;५-७, ११; १५, ७; २२-२३, ५]; १७, १, १४; मा १२, ५१; का १३, ४,७; तै ४,२,४,३; मै २, ७,११; काठ १६, ११; क २५, २; कौ १, ७६; जै १, ८, ४; -यम् ऋ १, ६४, १४; ९२,

[a]) तु. सस्थ. टि. आ।

[b]) अतन्वत इति मूको. (तु. BS.)।

[c]) =सपा. माश्रौ १, २, ४, ५। तैश्रा ३,२, ९, १० आपश्रौ २,१,३ तु जायते इति पाभे.।

[d]) तुतः इति स्वरे? यनि. शोधः।

[e]) सपा. मै ३,११, १ काठ ३८, ६ तैब्रा २,६,८,३ विशिष्टः पाभे.।

[f]) सपा. ततम् <> तन्तुन् (ऐब्रा ३,३८; ७,९; १२ आश्रौ १, ११, ९; २, २, १४; ३, १०, १५; ५, २०, ६ आग्र ४,६,७ च) इति पाभे.।

[g]) अर्थः व्यु. च?। पपा. नावग्रहः। =तितनिषु- (=धर्मसंतानाद् अपेत-, अलंकरिष्णु-, अयज्वन्-) इति या [६, १९] PW. GW. प्रमृ.; < २तत- + √तुद् इति, ततन्- + √वश् इति चेति स्क. सा. दे.। ततनि- वस् + [स्वार्थे] विप् प्र. उसं. (पा ५,४,४१) भवेच्च यनि. इति मतम्।

[h]) पदान्ते सस्य दत्वं (पा ८,२,७२)।

[i]) तु° इति स्वरे? यनि. शोधः।

[j]) विप. [गिर्- (ऋ १,३८,१३;२,२,१ [वैतु. PW. MW. क्रिवि. इति])], भाप. (संतनन-, अविरति-), नाप. (अपत्य-, संतति-) च। क्विब् प्र.।

[k]) विभ. स्वराऽभावः उसं. (पा ६,१,१८२)। कश्चिद् आलन्तं (पा ७,१,३९) तृ१ सद् वा. क्रिवि. (तु. सा. ऋ १,३,४ [अर्थमात्रे] PW. GW. L [४७९] प्रमृ.; वैतु. वें. सा. दे. [२,२०] <१तन- =दशापवित्र-, धन- प्रमृ.)। [l]) च१ (वैतु. सा. सप्त१ <१तन- इति)।

[m]) सपा. तने <> तुने (वैतु. कौ. पपा. तु नः इति) इति पाभे.।

[n]) विप. (ऋ ८,२५,२), नाप. (संतति-)। पचाद्यच् प्र. कृपाद्याद्युदात्तत्वं च द्र.।

[o]) सपा. तना <> त्मना इति पाभे.।

[p]) सपा. तनाय <> तुनाय (साब्रा २, १,१० च) इति पाभे.।

[q]) विप., नाप. पुं. न. च। कयन् प्र. (पाउ ४,९९)।

११, ३; मै २, १३, ९, ४, १०, १; ४, १४, २; काठ १५, १२, ३५, १, ३९, १२, कौ २, ५४, जै ३, ५, १३; शौ ८, ४, १०, १९, १३, ८; २०, ६३, २, ६९, ८, १२४, ५, पै ७, ४, ८; १६, ९, १०; –नृभिः ऋ १, ८९, ८, १६५, ११; ४, २, १४, ५१, ९, ५, ७०, ३; ४, ७, ५७, ३; ८६, ५; १०, १२८, ५, मा २, २४, ८, १४; १६; १५, ७; २५, २१†, का २, ६, १; ९, ३, २; १६, २, ४, २७, ११, ८†; तै १, ४, ४४, १; २, १, ११, ३; ४, ४, ८, १, ७, १४, २†; मै १, ३, ३८, ५, ९¶; ७, २[३]¶, ४, ११, ३†, १३, २; १४, २†; १७, काठ ४, १२; ८, १५[३]¶; ९, १८†, १०, १२; ३५, १†; १५¶; ४०, १०†; क ३, १०; ८, ३[३]¶; †कौ २, ३३७; १२२४; जै ३, २८, ९†; शौ ४, १५, १०; ५, ३, ७†; ६, ५३, ३; १४, २, ३२; १८, ४, १०; पै ५, ७, ८, ६, ३, १२; १०, ९, ४; १८, १०, २, ३१, ६; १९, ८, ३; २०, ४, २, ३४, १; –नूभ्यः ऋ १०, १५८, ४; मै ४, १२, ४†; काठ ५, ४; ९, १९†; शौ १, १३, २; २६, ४, पै १९, ३, ४, –¶नूभ्याम् काठ ७, १५; क ६, ५; –नूम् का ३, ९, ३; तै १, १, १०, १[a]; ३, ११, १[b]; ७, १२, २; मै १, १०, ३; ‡शौ १८, १, १३[c], १४[c]; पै ८, २, ३; –नूषु ऋ १, ५५, ८; ६८, ४; ८५, ३; ८८, ३; ३, १९, ५; ५३, १८; ५, ५७, ६; ६०, ४; ६, ४६, ४; ७४, ३[२]; ७, ३०, २; ८, २०, ६; १२; २६, ३९, २; ९, ६५, ३०; १०, ५६, ४, [(८, ३, ६, १२; २८, ३०; ९, ८६, ३०) ५]; ५७, ६, १३२, ५, मा ३, ५६†, १२, १०५; का ३, ७, ६†; १३, ७, ४; तै १, ८, २२, ५[२]†; †मै ४, ११, २[२], ४; काठ ११, १२[३]†; १६, १४[d]; ३५, १२, क २५, ५[d], ४८, १२; कौ १, २३१, २, ४८९†, जै १, २४, ९; ३, ३७, ४†; शौ ७, ४३, २†[१]; १९, २०, ३; पै १, १०८, ३; १०९, ४; १९, २४, १३†; २०, ४, २; –न्वः ऋ १, ३१, १२; ७२, ३; [५; ४, २४, ३][e]; ११४, ७[f]; १४०, ६; ११; १६२, २०[g], १६५, ५; २, १७, ७, ३६, ५; ३९, ६; ३, २०, २[h], ५०, १; ४, १६, १७; ५, १५, ३; ४१, १७; ६०, ४; ८०, ५, ६, ४६, १२; ७, ५६, ११; ५९, ७, ९१, [(१, ३३, १२) ४]; ८, ४४, १५, ४८, ९; १०, ४ [७; ७, ७]; ८, ३; १६, ४[i]; २८, ११; १२, ५१, १; २; ४; ५४, ३; ५६, १[j]; ७२, ८; ९५, ५, ९, ९७, १०[k], ९८, १०, १००, १०, १०७, –१०८, ६; खि ३, ११, २, मा २, २४[l]; ४, १८[m]; ८, १४[l]; १६; १२, ८४†; १३, ४७–५१; १६, १५†; १९, ४४; २५, ४३; ३४, १३†; का २, ६, १[l]; ९, ३, २[l]; १३, ६, १०†; १४, ५, १–५, १७, १, १५†; २१, ३, १५; ३३, १, ७†, मै १, १, ९, २, ४[m], ३, ३८[l]; ८, २; ५, २; ९[३]¶; ६, ७¶, ७, २[३]¶, ८, ५¶; †२, ४, ४; ७, १३, ¶३, ३, ९; ४, ४; ६, २; ७, ५$[m]; १०[३]; ८, १०; ९, ५, ११, १०$, ४, १, १४; ५, ४; ५, ६, ९[२]†, ९, १०[३n]; ११, ३†; १२, १, १४, १७[l]; काठ २, ५[m]; १५†, ४, १२[l]; ६, ९; ७, ४¶; ६; १२[३o]; १३[३]†, ¶८, ३[२]; ६, ८[२]; ९[२]; १५; १०, १०¶; १६, १३†[k]; १७[४p], २२, १३; २४, ३[३m]; ९[३]¶; २६, १¶; ¶२७, १; २, २९, ७¶[q]; ३४, १७[२]¶;

---

[a]) सपा. तनूम् (आपमं १, २, ७ च) <>रुयिम् इति पाभे. । [b]) सपा. काठ ३, ८ विशिष्टः पाभे. ।

[c]) सपा. तनूम् <> तन्वम् इति पाभे. ।

[d]) पाभे. कृते पृ १०७८ c टि. द्र. ।

[e]) सपा. तन्वः <> तन्वा इति पाभे. ।

[f]) पाभे. कृते पृ १४५५ p टि. द्र. ।

[g]) पाभे. कृते पृ १४५५ q टि. द्र. ।

[h]) पाभे. कृते पृ १४५५ n टि. द्र. ।

[i]) सपा. तैब्रा ६, १, ४ तनुषः इति पाभे. ।

[j]) सपा. तन्वः <> तन्वां <> तन्वै (माश्रौ ३, ४, १ च) <> तैब्रा ३, ७, १, ४ तैआ ६, ३, १; ४, २ आपश्रौ ९, १, १७ तनुवै इति पाभे. ।

[k]) पाभे. कृते पृ १४५६ h टि. द्र. ।

[l]) पाभे. कृते पृ १४५५ l टि. द्र. ।

[m]) सपा. तन्वः यन्त्रम् (माश ३, २, ४, १२ च) <> तनूयन्त्रम् <> वाचः यन्त्रम् इति पाभे. ।

[n]) सपा. तैआ ४, ११, २; ३[२] तनुवः इति पाभे. ।

[o]) पाभे. कृते पृ १४५५ o टि. द्र. ।

[p]) सपा. तन्वः <> तन्वम् इति पाभे. ।

[q]) २७, ७ इत्येवं संकेतयमानः SL. चिन्त्यः ।

५,१,७; ६, ६,४; ६, १, १, ३; ७,४,१७,१‡[a]; २०, १; –नुवा तै १,१,१०,२[b]:३,८,२[c]; ४,१, २,५‡[d]; २,३,१; ३,४,१;५,१, १; ६, ६, १‡[e]; ७, १४, २‡[f]; ५, ¶१,५,३; ६,२; ¶२,२,३^{२}; ४,१; ५,९,३; ६, १, २; ७, ९, १‡[f]; –नुवाः तै १, ५, ५, ४[g]; ७, ५; –नुवाम् तै १, ७,१२,२; ४, २,६, ३‡[h]; ५, ७, ३, ४¶; –नुवि तै ४,३,१३, १‡[i]; –नुवे तै ५, २, १२, २[j]; ७, २, ५[k]; –नुवौ तै ५, ७, ३, ३¶; –नुषु काठ ३५,१२; क ४८, १२; –नूः ऋ १०, १८३, २; तै २, २, ७, ५¶; काठ ९. ६; १४, ३; ४५, १२; क ८, ९; शौ ४, २५, ५; पै ४,३४,५; ६,६,८;२०,२,१[l]; –नूः ऋ ४,१०,६; ६, २४, ७; ७५, १२; ८,३,२४; १०, ५६, २; ८३,५; ८५,३०; १००,१०; खि ४,५,११[m]; मा १,१५; ४, २; १३; १७; २६; ५, १^{२}; ६^{२}; ८^{२}[n];४०^{२}; १२,४; १५,७; १६, २; ४९; १८, ३ ; २९, ४९ †; का १,५,३; ४, १,३; ५, ५; ६, १; ९,२; ५,१,१^{२}; २,४^{२}; ८^{२}[o]; ९,७^{२}; १३, १, ५; १६, २, ४;

१७,१,२; ८,३; १९, २, ३; तै १,१,५,२; २,१,१; ४,१; ७,१; ११,१; २[10]; ३, ४, ३^{२}; ५, ४, १¶; २,२, ¶२,३;४;१२,७†; १३, १^{२}; ३,२,६,१; ३,७,३¶; ४,१०,५; ४, १,१०,५; ५, १, १; १०, १; ६, ६,४†; ७,१,२; ¶५,१,५,३; ६,२; २,१,२; ४, १; ४,१,१; ५,१, ७; ९, २S; ६,६,४; ७,३,३^{२}; ४; ६, १,१, ३; ७,१;१०,३; २,२,७; ३,२, ६¶; ६,८-९,२¶; मै १, २, १; ४;५; ६^{२}; ७[४0]; १३^{२}; १४;१६; ४,८¶; ¶५,६;१०;६,२^{१}; ३¶; ¶८,६^{२}; ९; ११,९¶; २, ¶१, ३; १०^{२}; ३, १^{२}; ४,२¶; ७,८; ९,२; ९; ११, २; ३, ¶१, ९; १०; ¶२, ५-७; ३, ३^{२}¶; ४, ४¶; ६,५^{२}¶; ७,५¶;९^{२};१०; ९,१^{२}; १६,३†; ४, ¶७,६^{१};७; १२,४†; काठ १,५; २,१;४-६; ८[७]; ३, १^{२}; ६, ७¶; ७, ४¶; ८¶; १३^{१}; १४^{४}; १५^{२}¶; ¶८, ९^{६}; १२^{१}; ¶१०,३; ६^{१}; ८; ९^{३}; ११, ११^{२}; १२, १२¶; १४, १०¶; १६, ८; १७, ११; १६; १८,७; ¶१९,५^{२}; ९;१०; २०, १^{२}¶; ¶२१,५; १०; २३,२¶;

२४,५^{२}; ६^{१}; ८^{१}; ९; २६,७¶; २७, ४¶; ३०, ७¶; ३१, ४^{२}; ३२, ४¶; ७; ३४, १२¶; ३६ १५[10]; ३७,१४¶; ४०,३; ४६ १†; क १, ५; १३; १६; १७; १९; २,२^{७};३^{२};४,३¶; ५,३¶; ६, ३^{५}; ४; ५^{२}¶; ¶७,५^{१}; ७^{२}; २७,१; ६; २८,७; ¶३०, ३^{२}; ८; ३१, २०¶; ३७, ६^{२}; ७^{१}; ३८,१^{१}; २: ४१,५¶; ४२,४¶; ४७,४^{२}; शौ २,१३,४; ४, १३, ५†; ६, १२, ३†; ११, ६, ९; १२,३,२२; १४, १, २७†; २, ५०; १७,१,१३; १९,३,३;६१, १; पै ४, ३२,५; ७, ५, ४; ९, १७, ८; १४, २, ८; १५, २१, ३^{२}; १६, २१, ९; ७३,१; १७, ३८, ३; १८, ३, ६†; १३, ७; १९, ३४, १३†; २०, ४, ७; –न्नूनाम् ऋ १, ५, १०; ८९, ९; १७९,१; २, ९, २; २१, ६; २३, ८; ३९, ४; ५, ४, [९ (७, ३२, ११; १०, १०३,४)]; ६७, ५; ६, ४८,२; ५१, ६; ७, ३४, १३; १०४, १०; ९, ६६, १८, १०, १५७, ३; खि १, ८, १; मा २५,२२; २७,४४; का २७, ११, ९; २९, ५, १२; तै ३, ५,

---

[a]) सपा. तनुवम्<>तन्वः<>तन्वम् इति पाभे.।

[b]) सपा. माश्रौ १,३,५,१८ तन्वा इति पाभे.।

[c]) सपा. तनुवा<>तन्वा (माश ३,८,१,१२ माश्रौ १, ८, ३,२९ कौसू ४४, १४ च) इति पाभे.।

[d]) सपा. तनुवा <> तन्वा (माश ६,३,३,२० च) इति पाभे.।

[e]) सपा. तनुवा<>तन्वा इति पाभे.।

[f]) सपा. तनुवा<>तन्वा इति पाभे.।

[g]) सपा. तनुवाः<>तन्वाः (माश २,३,४,१९ च) <> शांश्रौ २,११,३ तन्वः इति पाभे.।

[h]) सपा. तनुवाम्<>तन्वः इति पाभे.।

[i]) सपा. तनुवि<>तन्वि इति पाभे.।

[j]) सपा. तनुवे<>तन्वे<>तन्वै इति पाभे.।

[k]) सपा.. तनुवे (तैब्रा २, ४, ८, ७ आपश्रौ ४, १६,५ पाग्र ३, १, ४ च) <>तन्वे<> मंब्रा २, १, १३ तन्वै, माश्रौ १, ६, ४,२५ कौसू ७४, १९ तन्वः इति च पाभे.।

[l]) सपा. तनू<>तन्वा इति पाभे.।

[m]) सपा. खिसा २९,११ तनूम् इति पाभे.।

[n]) सपा. कौ १, ३५३ विशिष्टः पाभे.।

[o]) सपा. तैब्रा २,७,७,७ रुसः इति पाभे.।

४८, ९; †कौ २, ८८; ३४०; ४६१, ९३९‡[a]; १०६१[b], †जै ३, ९, ३, २८, १२, ३४, १९, शौ १,२,२, २,३१,५;५,१,३[c]; २,९†; ३,१†; ६,९,१,९२,३†; ११०,१[d], ७, ३, १[e]; ८, ४, १७†, ५,११; ११, २, २९‡[f]; १२, ३,५४; १३,१,३४;२,२७; ३३; १४,१,२१†;४०,१८,†१, ३; ८; १२; २, ३६, ३, ९; ४१†;४,५२,१९,५५,३,†२०, ४२, १; ६३, १; १०७, १२, १२४, ४; १३७, ९; पै १, ६, १[g]; ४५,१, ८६,७; ९६,४, २, ३३,२; ६७,१; ९०,२; ४, १०, ४; २६,६†; ५,४,१†; १५, ३; ६,१,९†, १२,८; ९,७,८, १२, ३,१०; १३,५,२३, १६, १०, ७†; २८, ८; ४६-४७, १-१०; ४८,१-५; १०६,९; १७,४१,४; १८,२,१०†, ४,९; १८,४;२३, ४,९; १९,२६,३;२९,३†,३४, १३†; १६;४४,२२;२०,३,६[h]; २९, ४; ३६, २; –न्वां ऋ १, १२३,१०; १२४,६; १८१, ४; २,१०,५[i], ३५, १३; ३९, २;

३,४,६; १५, २, ३४, १; ४१, ⌊६, ६,४५,२७⌋; ४,३८,७;५६, ६, ६,९,४, ४९,१३; ७५, १[j]; ७,३,९; १९, २, ११; ७२, १; ८६, २; ९९, १[k]; १०४, १०; ११; ८,१००,१; १०,१०,११; १२; १४,८; १६, ५[l]; २७, २; ३४,६,५४,२,६५,२,१२८,३[m]; खि १,७,३; मा ६, ११[n], ११, २४†[l]; १२,३२; १४, ३; १६, २, २९,३८†[l], का ६, २, ७[n]; १२,२, १३†[l]; १३, ३,३; १५, १,३, १७, १,२, २१, २,२†[j], मै १,१,९; २,१५[n], २,७, २†[l]; १०, १५[o]; ८,१; ९,२, १३,१, ३,¶१,९;१०; ¶२,६,७;४,७[o]; ९,७[n], १६,२†[j]; ४,१४, ५†[k], काठ ३,६[n], ७,८¶; १६, २†[l], १०; १७,१; ११; १९, ५[2]¶; २०,१¶; २१,३[2]¶, २३, १¶; २७,२¶; ३०,८‡[p], ३५, ३†; ४०, १०†[m]; ४६, १†[l], क २, १३[n]; २५, १;१०; २७,१; ३०, १†[l]; ३[2]¶; ३१,१८[2]¶, ३५, ७¶; ४२,२¶, ४८, ४†, †कौ १,५२, २,९४७; जै १, ५,८†;

शौ १,३३,४; ५,३,५†[m]; ३०, १४; ७, ३,१[q];१२०,३; †८,४, १०; ११; १६, १, १२; १७, १,१३[r];१८,१,१२†;१३;१४†; २,१०†[l];३,७‡[r]; ५८†[l]; १९, ५०,३; ६१, १; †२०, ११, १; २३,६, ३७, २; ११, पै १,२५, ४; ३३,४, ४, १६,८; †५, ४, ५;१३, १, ६,२,३[c]; ८,२,३; ९,१४,४; ११,५,६, १४, १,५; २,८; ४, १३; १५, १०, १†; १६, ९,१०, १०, १‡; ७१, १; १८, ११,१०[s]; १९, २५, १४; २०, ११,५‡[t]; ४९,५; ५२, ६; –न्वोः मा ३, १७[u]; का ३, ३, ८[u], पै १८, २५, ४; –न्वाम् मै १,१०,३; ¶३,२,५, ३, ३; शौ १, १८, ३; १९, ३७, २; पै १, ५४,३; ४, १४, ३, ११,१, ९; १९,२५,१२‡[v];१३‡[v], २०,२, १[e],१८,१, १९,२;५५,६, –न्वि ऋ १,५५,८, २, १६, २, ४,६, ६[w],६,४९,१२;८,९६,११,१०, ६५,७, ६६,९ –न्वे ऋ १,२३, ⌊२१; १०,९,७⌋;८४,१७,१६५, ११,⌊१५,१६६,१५, १६७,११;

[a]) पाभे कृते पृ १४५५ *v* टि. द्र.।
[b]) पाभे. कृते पृ १४५८ *p* टि द्र.।
[c]) सपा तन्वम् <> तन्वा इति पाभे.।
[d]) पाभे. कृते पृ १४५८ *o* टि. द्र.।
[e]) सपा. तन्वम् <> तन्वाम् इति पाभे.।
[f]) पाभे. कृते पृ १४५५ *p* टि. द्र.।
[g]) पाभे कृते पृ १४५८ *g* टि. द्र.।
[h]) पाभे. कृते पृ १४५८ *j* टि. द्र.।
[i]) पाभे. कृते पृ १४५६ *d* टि. द्र.।
[j]) पाभे. कृते पृ १४५६ *e* टि. द्र.।
[k]) =सपा. आश्रौ ३,८,१। तैब्रा २,८,३,२ तु तनुवा इति पाभे.।
[l]) सपा. तैआ ६,४,२ तनुवा इति पाभे ।
[m]) पाभे. कृते पृ १४५६ *f* टि द्र.।
[n]) पाभे कृते पृ १४५६ *c* टि. द्र.।
[o]) पाभे. कृते पृ १४५८ *b* टि. द्र.।
[p]) पाभे. कृते पृ १४५५ *m* टि. द्र.।
[q]) पाभे कृते पृ १४५६ *l* टि. द्र.।
[r]) पाभे. कृते पृ १४५७ *j* टि द्र.।
[s]) सपा. शौ १४,२,५१ तुत् नः इति पाभे.।
[t]) पाभे. कृते पृ १४५७ *e* टि. द्र.।
[u]) पाभे. कृते पृ १४५६ *g* टि. द्र.।
[v]) पाभे. कृते पृ १२९८ *b* टि. द्र.।
[w]) पाभे. कृते पृ १४५६ *i* टि. द्र.।

३५, १४[a]; ३८, २; १४; ३९,
३[2b]; ४६, ५†; क १, १७[c];
३, १०[d]; ४, ८; ५, ३¶; ५;
६, २[४e]; †; ८[२]¶; ¶७, २;
३[२]; ५; ८,३; २५, ४†[f]; ३७,
४[३e]; ३८, २[३]¶; ४०, ४¶;
¶४२, १; २; ४५, ८¶; ४८,
१३[a]; जै २, ४, ७; शौ १, १,
१[g]; २, २९, १; ३, २२,१;२८,
५[h]; ५,१,७; ४,१०; ६, ४१,३;
४९, १[a]; ५३, ३[d]; ६२, २‡[i];
७४,१;९१,१;१२०,३[h]; १२४,
२; १४०, ३; ७, ५९, १; १०९,
१[j]; ८,९,२; ९,२, २५; १२,१,
१२; १३, ३, १६; ७, १६; १४,
२,३२; १८, २,८†; २४;३,५९;
१९,३,२; २०, ६७, ६†; पै १,
२६, ४; ३१,४; २,१५,५; ५८,
५; ३, १८,१; २२,५; ३०, ६[k];
४,१५,७; ५, ३७,४; ७, ५,१०;
९, ३; ११, २,८; ६,११†; १२,
३,४; १३, १०, ९; १४, ३,१८;
१६, १८, २; ५१, १; ७८, ७;
१५१,२;५; १७,२,३; १८,१०,
२; १९,८,३; १५,४; १७, १०;
१८, ७; २०, १६; २०, ७‡[l];
३१,१४;४०,१?[l]; २;४९, ११;
५१,७‡[m]; २०, १४,२;४; २१,
८; ३४, १; ४२, १; ४८, ३†;
–न्वंम् ऋ १, १२३,११; १४७,
२[n]; ४; २,१७,२; ३,१,१; १८,
४; ४८, [४; ७,१०१, ३]; ५१,
११; ५३, ८; ४, १६, १४; ५,
८०, ४; ६, ११,२; ५१,७; ६६,
४; ७,८,५; ९५, ३; १०४,१७;
८, ११,१०[o]; ४४, १२[p];९१,६;
९६,१५; ९,७०,८; ७३,२;९६,
२०; १०,७,६; १०,३; ७; ११;
१२[q]; १३,४; १५,१४; ५६,२;
५९, ५[r]; ७; ७१, ४;८१, [५[s];
(६)]; ८५, २७; १०४, ९;
११२, ३; ११६, ६; १२०, ९;
१२८, १[t]; १५७, २;१६९,३[m];
खि ७, ५,१; मा ३, १७; १२,
४२; ४४†[r]; १७, २१†[n]; १९,
६०†; २३, ७;१५; २५, ४६†;
३८, १९; का ३, ३, ७; ९,३[u];
१२, ७, १९†[r]; १३, ३, १३;
१५†[r]; १८, २, ६†[n]; २१, ४,
१०†; २५, ३, ३; ४, ४; २७,
१५,१†; ३८, ५, २; मै १, ४,
१†[t]; ५,२; ९[२]; ६, १२¶; ७,
१†[r]; २, ६,१२[v]; ७,१०;१७[v];
१०,२†[n]; ¶३,६-७,५; ९, १[३];
१२,८§; ४,१,१४[२]; ४,६;१०,
१†[p]; ११, २†; १२, १[w]; १४,
९†; काठ १, ८[x]; २,१;१४†[p];
१५†; ४, १४†[l]; ६, ८; ९; ७,
६; ११[२]¶; ९,६; १४, ३; १५,
८[y]; १६,१०†; १८, २[२];†[s];‡[y];
¶१९, ९; १०; २१, ६¶; २३,
२¶; ¶२४, ५; ९; २६, २[३]¶;
३१, ७[x]; ३४, १०¶; ३५, ७;
३७, १०; १५; ३८, १२; ४०,
१०; ४४,६;९; ४५,१२; क १,
८[x]; १३; ४,७; ८; ५,५; ८,९;
२५,१†;८[५z]; २८, २[२];†[s]; ‡[y];
३०,८¶; ३१,२१¶; ३७,६¶;
३८,२¶; ४०, ५[३]¶; ४७, ७[x];

---

a) सपा. तन्वः (कौस् ४६,१४ च) <> तन्वै <> तैआ ६,१०,१ आपश्रौ १४,२९,२ तनुवै इति पाभे. ।
b) सपा. तन्वः <> तन्वां इति पाभे. ।
c) पाभे. पृ १४५७ *m* टि. द्र. ।
d) पाभे. क्रुते पृ १४५५ *l* टि. द्र. ।
e) पाभे. क्रुते पृ १४५५ *o* टि. द्र. ।
f) पाभे. क्रुते पृ १४५६ *h* टि. द्र. ।
g) सपा. तन्वः <> तन्वम् इति पाभे. ।
h) सपा. तैआ २,६,२ तन्वाम् इति पाभे. ।
i) सपा. ऋ १,१६२,७ उप इति पाभे. ।
j) सपा. तन्वः <> तन्वम् इति पाभे. ।
k) पाभे. क्रुते पृ १४३४ *j* टि. द्र. ।
l) पाठ? तम् उ > तमु [संपा. =तन्व्] इति द्विपदः शोधः ? (तु. अंशतः लैचि. सुङः मूको.)।
m) पाभे. क्रुते पृ १४५६ *a* टि. द्र. ।
n) पाभे. क्रुते पृ १४५५ *t* टि. द्र. ।
o) सपा. तैआ १०, २, १ मना २, १ तनुवम् इति पाभे. ।
p) सपा. तैत्रा ३,५,६,१ तनुवम् इति पाभे. ।
q) पाभे. क्रुते पृ १४५७ *c* टि. द्र. ।
r) पाभे. क्रुते पृ १४५५ *m* टि. द्र. ।
s) पाभे. क्रुते पृ १४५५ *u* टि. द्र. ।
t) पाभे. क्रुते पृ १४५५ *w* टि. द्र. ।
u) सपा. काश्रौ ५, २, १४ पागृ २, १, ९ तनूम् इति पाभे. । v) पाभे. क्रुते पृ १४५५ *s* टि. द्र. ।
w) सपा. तन्वम् (या १०,१८ च) <> श्रुतम् इति पाभे. ।
x) पाभे. क्रुते पृ १४५५ *r* टि. द्र. ।
y) पाभे. क्रुते पृ १४५५ *v* टि. द्र. ।
z) पाभे. क्रुते पृ १४५७ *p* टि. द्र. ।

४८, ९, †कौ २, ८८, ३४०, ४६१, ९३९‡[a]; १०६१[b]; †जै ३, ९, ३, २८, १२, ३४, १९; शौ १,२,२; २,३१,५;५,१,३[c], २,९†; ३,१†, ६,९,१,१२,३†; ११०,१[d], ७, ३, १[e]; ८, ४, १७†, ५,१९, ११, २, २९‡[f]; १२, ३,५४, १३,१,३४,२,२७; ३३, १४,१,२१†,४०,१८,†१, ३, ८, १२, २, ३६, ३, ९, ४१†,४,५२,१९,५५,३;†२०, ४२, १; ६३, १, १०७, १२; १२४, ४, १३७, ९, पै १, ६, १[g], ४५,१, ८६,७; ९६,४, २, ३३,२; ६७,१, ९०,२; ४,१०, ४; २६,६†, ५,४,१†, १५, ३, ६,१,९†; १२,८; ९,७,८; १२, ३,१०; १३,५,२३; १६, १०, ७†; २८, ८; ४६-४७, १-१०; ४८,१-५; १०६,९; १७,४१,४, १८,२,१०†; ४,९; १८,४;२३, ४, ९; १९,२६,३,२९,३†;३४, १३†, १६,४४,२२;२०,३,६[h]; २९, ४; ३६, २; –न्वो ऋ १. १२३,१०; १२४,६; १८१, ८; २, १०,५[i], ३५, १३, ३९, २; ३,४,६; १५, २; ३४, १; ४१, [६; ६,४५,२७]; ४,३८,७,५६, ६; ६,९,४; ४९,१३; ७५, १[j]; ७,३,९; १९, २; ११, ७२, १; ८६. २; ९९, १[k]; १०४, १०; ११, ८,१००,१; १०,१०,११; १२; १४,८; १६, ५[l]; २७, २; ३४,६;५४,२;६५,२,१२८,३[m]; खि १,७,३, मा ६, ११[n]; ११, २४†[l]; १२,३२, १४, ३; १६, २; २९,३८†[l]; का ६, २, ७[n]; १२,२, १३†[l]; १३, ३,३; १५, १,३; १७, १,२, ३१, २,२†[l]; मै १,१,९; २,१५[n], २,७, २†[l]; १०; १५[o], ८,१; ५,२; १३,१, ३,¶१,९;१०, ¶२,६,७,४,७[o]; ९,७[n]; १६,३†[l]; ४.१४, ५†[k]; काठ ३,६[n]; ७,८¶; १६, २†[l]; १०, १७,१, ११; १९, ५[2]¶; २०,१¶; २१,३[2]¶; २३, १¶. २७,२¶, ३०,८‡[p]; ३५, ३†; ४०, १०†[m]; ४६, १†[l]; क २, १३[n], २५, १,१०, २७,१; ३०, १†[l]; ३[2]¶, ३१,१८[2]¶; ३५, ७¶; ४२,२¶; ४८, ४†; †कौ १,५२, २,९४७; जै १, ५,८†; शौ १,३३,४; ५,३,५†[m]; ३०, १४; ७, ३,१[q],१२०,३; †८,४, १०; ११; १६, १, १२; १७, १,१३[r];१८,१,१२†;१३;१४†; २,१०†[l];३,७‡[r]; ५८†[l], १९, ५०,३, ६१, १; †२०, ११, १, २३,६; ३७, २; ११; पै १,२५, ४, ३३,४; ४, १६,८; †५, ४, ५; १३, १; ६,२,३[c]; ८,२,३; ९,१४,४, ११,५,६; १४, १,५; २,८; ४, १३; १५, १०, १†; १६, ९,१०; १०, १†, ७१, १, १८, ११,१०[s], १९, २५, १४; २०, ११,५‡[t], ४९,५; ५२, ६; –न्वाः मा ३, १७[u], का ३, ३, ८[u]; पै १८, २५, ४; –न्वाम् मै १,१०,३, ¶३,२,५; ३, ३; शौ १, १८, ३; १९, ३७, २; पै १, ५४,३; ४, १४, ३; ११,१, ९; १९,२५,१२‡[v],१३‡[v], २०,२, १[e],१८,१, १९,२;५५,६; –न्वि ऋ १,५५,८; २, १६, २; ४,६, ६[w];६,४९,१२;८,९६,११;१०, ६५,७, ६६,९ –न्वे ऋ १,२३, [२१; १०,९,७];८४,१७;१६५, ११;[१५,१६६,१५;१६७,११;

a) पाभे. कृते पृ १४५५ *v* टि. द्र. ।
b) पाभे. कृते पृ १४५८ *p* टि. द्र. ।
c) सपा. तन्वंम् <> तन्वा इति पाभे. ।
d) पाभे. कृते पृ १४५८ *o* टि. द्र. ।
e) सपा. तन्वंम् <> तन्वाम् इति पाभे. ।
f) पाभे. कृते पृ १४५५ *p* टि. द्र. ।
g) पाभे. कृते पृ १४५८ *g* टि. द्र. ।
h) पाभे. कृते पृ १४५८ *j* टि. द्र. ।
i) पाभे. कृते पृ १४५६ *d* टि. द्र. ।
j) पाभे. कृते पृ १४५६ *e* टि. द्र. ।
k) =सपा. आश्रौ ३,८,१ । तैआ २,८,३,२ तु वनुवा इति पाभे. ।
l) सपा. तैआ ६,४,२ तनुआ इति पाभे. ।
m) पाभे. कृते पृ १४५६ *f* टि. द्र. ।
n) पाभे. कृते पृ १४५६ *c* टि. द्र. ।
o) पाभे. कृते पृ १४५८ *b* टि. द्र. ।
p) पाभे. कृते पृ १४५५ *m* टि. द्र. ।
q) पाभे. कृते पृ १४५६ *l* टि. द्र. ।
r) पाभे. कृते पृ १४५७ *j* टि. द्र. ।
s) सपा. शौ १४, २,५१ तुन् नः इति पाभे. ।
t) पाभे. कृते पृ १४५७ *e* टि. द्र. ।
u) पाभे. कृते पृ १४५६ *g* टि. द्र. ।
v) पाभे. कृते पृ १२१८ *b* टि. द्र. ।
w) पाभे. कृते पृ १४५६ *i* टि. द्र. ।

१६८, १०]; १८९, ६; २, ३९, ५; ४,१८,१०; ५,४,६; ६,१८, १४; ४०,४; ४१,५[a]; ४६, १२; ८, १७, ६; ४६, १५; ६८,१२; ९६, १०; १०, ८, ४; मा ३४, ४८†; का ३३,२,११†; †मै ४, ११,३[2]; १२,३; काठ ८, १६†; ९,१८[2]†; १२,१५†; १३,१५[b]; १९,९¶;२१,१०¶;३५,१७‡[c]; ५०, ६[d]; क ४८, १५‡[c]; कौ १, ६५‡[c]; †जै १,७,३‡[c]; ४, २८, १; २९,२; शौ १,३,१-५; ६,३†; १२,१;४[d]; ५,३,७; ८, १,५; २, १६; ९,३,६; ५, २६; १२,१,३०; २०,४, ३†; पै १, १७,४; ५,४, १२; ६, १०, ८; १२,३,८; १६,१,५; ४,६; ३९, ६; १७,३,११; १९, ३, ८; ३१, १३; २०, १५, १०; –न्वै मा २३, ४४[d]; का २५, ८, ६[d]; मै ३, ७,१०¶; काठ २४, ९¶; क ३८,२¶; जै ४,१०,३[e];२४,८[e]; –न्वौ मै १,६, २[3]; १०, १८¶; २,२,९¶; काठ ७,३;१०,९[2]¶; ३६, १३¶; क ५, २; ६,१[2]¶; पै १६,१५१,२.

रतान्व[f]– -न्वः ऋ ३, ३१, २; पै ११,१,३.

तनु-त्युज्[g]– -त्यजः खि ३, १२, १?[g].

तनू-कृत्[h]– -कृत् ऋ १, ३१, ९; तै ६,३,२,२¶; –कृतः खि ५,६, ६;–†कृन्दयः ऋ ८,७९,३; मा ५, ३५; का ५,९,१; तै १,३,४, १; ६,३,२,२; मै १,२, १३; ३, ९, १?[i]; काठ ३,१; क २,८.

¶तनू-कृत[j]– -तम् मै ३, ९, १.

तनू-कृथ[k]– -थे ऋ ८, ८६, [१-३].

तनू-ज[l]– -जम् पै १, २६, ४; –जस्य शौ १,२३,४; पै १,१६, ४; –जाः शौ ६,४१,३[m].

†तनू-त्यज्[n]– -त्यजः[o] ऋ १०, १५४, ३; शौ १८, २, १७; पै २०,४०,८;–त्यजा ऋ१०,४,६.

तनू-दूषि[p]– -षिः शौ १६,१, ३; पै १०,९,१; १८,२८,३; –षिम् शौ १४, १, २८; १६, १, ७; पै १८,४,७.

तनू-ग्रस, ग्रा[q]– -घाः तै ४, ४, ८,१.

तनू-प[r]– -पात्[s] तै ३, २,७, १; पै २०, ४८, ५; –पानाम् मै १, ५,११¶.

तनू-पा[t]– -पा ऋ ७, ६६, ३; ८, ९, ११; मा २०, ५६; का २२, ६, २; मै ३, ११, ३; काठ ३८, ८; जै ३, ५४, ९†; शौ २०, १४१, १†; –पाः ऋ ४, १६,२०; ६,४६,१०; १०, ४६, १; ६९, ४; ८८, ७; ८; मा ३, १७; ४, १५; २१,१३; का ३,३, ७; ४,५,७; २३, २,२; तै १,५, ५, ४; ७, ४; ५¶; ४,४,८,१[u]; ५,७,३,१; मै १,२,३; ५,२;९; ४, १, १४; १२, ४; काठ ६,९; ७, ६; १०, १३; ३५, ७; ३७-३८, १०; क ४, ८; ५, ५; ४८, ९; कौ १, ७७†; जै १, ८, ५†;

a) सपा. तैत्रा २,४,३,१२ तनुवे इति पामे. ।
b) पामे. कृते पृ १४५६ *h* टि. द्र. ।
c) पामे. कृते पृ १४५७ *j* टि. द्र. ।
d) पामे. कृते पृ १४५६ *j* टि. द्र. ।
e) पामे. कृते पृ १४५८ *a* टि. द्र. ।
f) नाप. (तनूज-) । विकारात्ययायोरर्थयोर् अन् प्र. (पा ४,३,१३९;१५४) । गुणाऽभावः उसं. (पा ६,४,१४६) ।
g) विप. (लोक्य-) । –जाः इति पाठे? यनि. शोधः (तु. तनूत्यजः) ।
h) विप. (अग्नि-, देव-, द्वेपस्-) । उस. क्विबन्ते प्रकृतिस्वरः । उप.<√कृ (वैतु. प्रायः कश्चित्<√कृत् [छेदने] इति) ।
i) °नु° इति स्वरे? यनि शोधः (तु. सपा. ऋ. प्रमृ.) ।
j) तृस. पूप. प्रकृतिस्वरम् (पा ६, २,४८) । °नु° इति स्वरे? यनि. शोधः (तु. संस्कर्तुः टि.) ।
k) भाप. । उस. थादि-स्वरः । उप. √कृ + थक् प्र. उसं. (पाउ २,७) ।
l) विप. (किलास-,ऋपि-) । उस. ।
m) सपा. तनूजाः<>तपोजाः इति पामे. ।
n) विप. । उस. क्विबन्तम् ।
o) सपा. तैआ ६,३,२ तनुत्यजः इति पामे. ।
p) समासादिकं पृ ६४३ *g* टि. द्र. ।
q) नाप. (इष्टका-विशेष-) । उस. उप. प्रकृतिस्वरम् ।
r) विप. (सामन्-) । उस. काऽन्ते थादि-स्वरः । उप. <√पा [रक्षणे] ।
s) =सपा. आश्रौ ५, २, १४ वैताश्रौ १७,४ कौसू. १०८,२ । शांश्रौ ६,८,६ तु तनूपाः इति, जैमि १,१६७ विशिष्टः पामे. च ।
t) विप. (अग्नि-, मित्रावरुण-, अश्विन्- प्रमृ.) । उस. । उप. <√पा [रक्षणे] ।
u) सपा. तनूपाः<>तनूमान् इति पामे. ।

शौ ६,४१,३[a],५३,२; २०,८३, २†, पै १९, ८, २, -पाम् ऋ ८,७१,१३.

तनू-पान[b]- -नः काठ ३७, १५; शौ २, ११, ४[c], ३,५,८; पै १, ५७, ४[c]; -नम् शौ ५,८,६, ८, ५,२०, ११,१२,१७; १९, ३०, ४. पै ७, १८,७, १३,११,२२; १६,२८,९.

¶तनूपानी[d]- -नीः तै ५,३, ७,२; ७, ३, २; काठ २१,२; क ३१,१७.

तनू-पावन्[e]- -वान· पै १९, १०,२[a].

तनू-बल[f]- -लम् शौ ९,४,२०; पै ४,५,७;१६,२५,१०.

तनू-मत्- -मान् काठ ३९,११[g].

?तनू-यन्त्र[h]- -न्त्रम् का४,६,२[i].

तनू-रुच्[j]- -रुचम् ऋ २, १, ९; -रुचा ऋ ६,२५,४,७,९३,५.

तनू-वशिन्[j]- -०शिन् शौ १, ७,२; ५,८,२; -०शिन् शौ ४, ४,४; ८; पै ४,४,२, ७,५,१०; १८,२; -शी शौ ७, ११४, १; पै ४,९,२;१९,२८,४.

तनू-शुभ्र[k]- -भ्रम् ऋ ५,३४,३.

तनुर्[l]- -नुः खि ४,५,११.

४त(तु>)नू[m]-

तनू-नपात्[n]- -पात् ऋ ३, २९, ११,९,५,२; मा २०,३७; २१, १३; ३०, २७, १२, का २२,४, २; २३, २, २; ४,२, २९,२,२; तै ४,१,८, १; मै १, १०, ९¶; २,१२,६;३,११,१; २,१६,२[o]; काठ १८, १७; २०, १५, ३६, ३¶; ३८,६; १०; क २९, ५¶; शौ ५, २७, १; पै ९, १, २; -†०पात् ऋ १,१८८, २[p];३,४, २, १०,११०,२; मा २९, २६; का ३१,४,२, मै ४,१३,३; काठ १६,२०, शौ ५,१२,२†;-०पात् ऋ १,१३, ‹२;१४२,२›, कौ २, ६९८†; जै ३,५७,२†; पै ३, ३१, ५; -पातम् ऋ १०, ९२, २; खि ५,७,१,२; मा २८, २; २५, का ३०,१, २, ३, २; ¶तै २,६, १, १[2]; २,४; मै १,१०, ९¶, ४,१३,२; काठ १५, १३.

तनू-नप्तृ[q]- -प्त्रे मा ५,५; का ५,२, १; तै १, २, १०, २; ६, २, २, ३; मै १,२, ७, ३, ७, १०[2]; काठ २, ८; क २, २;

¶तानूनप्त्र[r]- -प्त्रम् तै ३, १,२,२, ६,२,२,२; मै ३,७,९; ८,२; काठ २४, ८, ९; क ३८, १; २; -प्त्रस्य तै ३, १,२,२[2]; काठ २४,९; क ३८, २; -प्त्रेण तै ६, २,२, ४; -प्त्रे काठ २६, २; ३४,१४; क ३८,२; ४०,५.

¶तानूनप्त्र-त्व- -त्वम् काठ २४,९, क ३८,२.

तन्ति[s]- -न्तय. ऋ ६, २४, ४; -न्ति· मै ४, २, १०; १४¶, -न्तिम्, -न्त्याः मै ४,२,१०¶; -न्त्याम् पै ४, ४०, १; २०, ४१,२.

तन्ति-चर[t]- -रः पै ५,१६,७.

तन्तु[u]- -न्तव ऋ ९, ८३,२; १०, १३४,५; मा ८, ६१; तै १, ५, १०,४; मै १, ७, १, ८, ९[2];¶; काठ २३, १¶; ३४, १९; क ३५, ७¶; ४८, १; ३[v]; कौ २,

---

[a]) सपा. तनूपाः <> तनूपावान. इति पाभे. ।

[b]) विप (पर्ण-मणि-) । कास. । उप. √पा ‹रक्षणे› + करणे ल्युट् प्र. (वैतु. सा. कर्तरि इति) ।

[c]) सपा. जैमि १,७८ शाश्रौ ४, १२,१० तनूपा. इति पाभे. ।

[d]) विप. (इष्टका-) ।

[e]) विप. (ऋषि-) । उस. । उप. <√पा ‹रक्षणे› ।

[f]) तस. अन्तोदात्तः । [g]) पाभे. पृ १४६० u टि. द्र. ।

[h]) °नु यन्त्रम् इति पाठे ? यनि. शोधः इति मतम् । षस. (तु सपा. मा ४ १८; वैतु. सा. तनु (=अल्प-), य° इति, सात. तनू, यन्त्रम् इति च) ।

[i]) पाभे. कृते पृ १४५७ m टि. द्र. ।

[j]) विप. (अग्नि-) । उस. । [k]) विप. । सस. पूप. प्रकृतिस्वरम् (तु. ऋ १, ८५, ३, GW. प्रभृ.; वैतु. सा. बस. इति, स्क. ‹या ६,१९› तस. इति) ।

[l]) =३तनु- । उसिः प्र. (पाउ २,११३)। [m])=३तनु,नू- । उन् प्र. उसं. ‹पाउ १,७› इति विशेषः, यद्वा ऊन् प्र. द्र. ।

[n]) नाप. [अग्नि- (तु. शाकपूणिः ‹या ८, ६›; वैतु. कात्थक्यः ‹या.› =आज्य- इति)] । उस. वा पस. वा (वैतु. तृस इति पाका) । उभ. प्रकृतिस्वरम् (पा ६,२,१४०) ।

[o]) पाभे. कृते पृ १२७६ e टि. द्र. ।

[p]) वैतु. सा. प्रथमान्तमिति स्वरानुपपत्तेः ।

[q]) तनू-नपात्- इत्यनेन स-न्यायता द्र. ।

[r]) नाप. (मन्त्र- वा कर्म-विशेष- वा) । तस्येदमीयः अण् प्र. तत्स्वरश्च ।

[s]) नाप. (रज्जु-) । क्तिच् प्र. (पा ३,३,१७४; ६,४, ३९ पाका ७,२,९) । [t]) विप. (रुद्र-) । उस. ।

[u]) नाप. । तुन् प्र. (पाउ १,६९) ।

[v]) सपा. काठ ३५,२ पाठाऽभावः ।

२२६†; जै ३, २०, १०†; शौ १४,२,५१; १५, ३,६; पै १८, ११, १०; १९, ३८, १०-१२; –न्तवे तै १, ५,६,४; ८,५; ६, ६,३; ७,६,५; मै १, ४, २; ५, ११; काठ ७,२; ९; क ५,२;८; –न्तुः ऋ २,२८,५; ९, ७३,९; १०,५७,२; का २, ६,९; तै ३, ५,२,३; ४, ४,१,२; ५, ३, ६, १¶; मै १, ४, २; ७¶; ९, १; २, १३,२२; ४, १४, ९†; काठ ७,२;९; ९,९;१७,७; २६,६¶; ३७,१७; ४०,१२; क ५. २;८; ८,१२; २६, ६; ४१, ४¶; शौ १०, २,१७; १३, १, ६०†; पै २,८७,२; ७, १,८[a]; १६, ६०, ५; १७,२५,३†; १९, ३४, ९; –न्तुना मा १५,७; का १६, २, ३; मै २,८,८; ३,११,१[b]; काठ ३८,६[b]; –न्तुभिः ऋ १०,१३०, १; –न्तुम् ऋ १,१४२, ⌊१; ८, १३,१४⌋; १५९, ४; २, ३, ६; ४,१३,४; ६,९,२; ३; ९, २२, ६; ७; ६९, ६; ८६, ३२; १०, ५,३; ५३,६; ५६,६; १७२, ३; खि ४, १०[२], ५; मा १५,५३; २०, ४१[b]; ४३; ३२, १२; का १६,६,५; २२, ४,६[b]; ८; ३५, ३,९; तै १,२,३,३; †३, ४,२, २; ३,६; ४,७,१३,५; ६,१,४, ९; मै २, १२,४; १३, २२; ३, ११,१; ४, १२, ५†; काठ ११, १३†; †१३, ११; १२; १८, १८; ३८, ६; ४०,१२; क २९, ६; ४८, १[२०]; कौ २, ७२०†; जै ३, ५९,१२†; शौ २, १, ५; ६,१२२,१; २; ९,४,१; १२,३, ५२; १३, १, ६; ३, १९; २०; पै २,६,५; ६०,२; ८७,१; १०, ११,९; ११,५,३; १६, २४, १; ५१,५; ६; १०३,१०; १७,४१, २; १८, १५,६; १९, ३८, १३; –न्तून् ऋ १, १६४, ५; खिसा २९,४८; मै १, ८,९¶; शौ ९, १४,६†; १०, ७, ४२; पै १६, ६६,५†.

तुन्त्र[d]– -न्त्रम् ऋ १०, ७१, ९; मा १९, ८०; का २१, ६, १; मै ३,११,९; काठ २६, ६¶; ३८, ३; क ४१, ४¶; शौ १०, ७, ४२[e].

तन्त्रा(न्त्र-आ)यिन्[f]– -यिणे मा ३८,१२; का ३८,२,६.

तन्वृत्– -†न्वत्[g] ऋ १०, ५३, ६; तै ३,४,२,२;३,६.

तन्वान,ना– -नः ऋ ३, ३, ६; ९, ८६, ३२; –नम् ऋ ९, २२, ६; –ना ऋ ९,१०२,७; शौ ५,२६, ६; पै ९,२,६; –नाः ऋ ७,१०, २; ८, ४३, २०; ५९, ६; १०, ९०,१५; खि १,६,६; मा ३१, १५†; का ३५, १,१५†; तै ६, ३, १, २¶; जै २, ४, २†; शौ १९,६,१५; पै ९, ५,१३†.

†तायमान– -ने ऋ १०, १७, ७; काठ १७,१८; शौ १८, १,४१; ४,४५.

तेनिवस्– -नुषे पै १९,४३,८.

√तन् (= √स्तन् ⌊शब्दे⌋), >तनि, ततनः[h] ऋ १, ३८,१४.

तन्यति ऋ ६,३८,२.

†तनयित्नु– -त्नुः ऋ १०, ६६, ११; –त्नोः ऋ ४, ३, १; तै १, ३, १४, १; मै ४, ११, ४; काठ ७, १६; कौ १,६९; जै १, ७,७.

तन्यता[i] ऋ १, ८०, १२.

†तन्यतु[j]– -तुः ऋ १,२३,११; ३२, १३; ११६,१२; ५, ३५,८; ६, ६,२; ७,३,६; ९,१००,३; १०, ६५, १३; तै १, ३, १४, ४; जै ४,२८,३; शौ ५,१३,३$; पै ८, २, १$; १३, ६,१३; –तुम् ऋ १,५२,६; ९, ६१, १६; कौ १, ४८४; २,२३९; जै १, ५०, ८; ३,२१,४; –तोः ऋ ४, ३८, ८; १०, ६६,१०.

†तन्यु[k]– -न्यवः ऋ ५, ६३,२; ५; मै ४,१४,१२.

तुन्–, १तुन,ना–, तुनय– √तन् द्र.

---

a) सपा. तन्तुः <> बन्धुम् इति पाभे. ।

b) सपा. तुन्तुना (तैब्रा २,६,८,३ च)<>तुन्तुम् इति पाभे. ।

c) सपा. काठ ३४,१९ पाठाऽभावः ।

d) नाप. । ष्ट्रन् प्र. (पाउ ४,१५९) ।

e) तु. PW. WI.; वैतु. शंपा. सात. RW. <तन्त्र- इति ।

f) नाप. (आदित्य- ⌊तु. उ. म.; वैतु. MW. विप. इति ⌋) । पपा. नावग्रहः । उस. ।

g) पाभे. क्रुते पृ १४५४ *f* टि. द्र. ।

h) वैतु. स्क. वें. सा. प्रभृ. ।

i) तन्यतु– > डादेशे यनि. तृ१ इति वें. सा. ORN. MW. प्रभृ.; वैतु. PW.GW. तन्य(त>)ता–(=तन्यतु–) > -ता (तृ१) इति ।

j) नाप. । यतुच् प्र. (पाउ ४,२) चित्स्वरश्च ।

k) विप. (रश्मि-) । युच् प्र. उसं. (पाउ ३, २०) ।

तनयित्नु- √तन् (शब्दे) द्र.
तनस्- √तन् द्र.
?तना[a] ऋ १०,९३,१२.
२त(नु>)ना- √तन् द्र
?तनायुजामरम् पै ५, २७,१.
तनिमन्-, १तनु-, २तनु-, ३तनु, नू-, ४त(नु>)नू- √तन् द्र.
?तन्तम्[b] पै १९, २८,१५.
तन्ति-, तन्तु- √तन् द्र.
?तन्तुद्[b] पै १९,२८,१२.
तन्त्र-, तन्त्रायिन् √तन् द्र
?तन्त्रीणिम् पै १६,९६,१.
√तन्द्, तन्दते ऋ १,१३८,१[c].
१तन्द्-
√तन्द्र[c], तन्द्रत्[d] ऋ २,३०,७.
√तन्द्रि
†तन्द्रयु[e]- -युः ऋ ८, ९२, ३०, कौ २, १०६; जै ३, १६, १४, शौ २०,६०,३.
त(न्द्रि>)न्द्री[f]- -न्द्रीः शौ ८, ८, ९; ११, १०, १९; पै ४, १८, २; १६,२९,९,८६,९
२तन्द्र[g]- -न्द्रम् मा १४, ९, १५, ५, का १५,३,२; १६, १, ८; तै ४, ३,५,१,१२, ३; मै २, ८,२,७; काठ १७, २, ६; क २६, १; ५.
?तनंत्री पै ५,१६,४.
?तनि(ष्ठ>)ष्ठ- तद् द्र.
?तनमस्यमथगादयः पै १,५९,२.
?तन् मे तस्य[h] पै १,४६,४.
तन्यता, तन्यतु-, तन्यु- √तन् (शब्दे) द्र.
तन्व[i]-
३तान्व[i]- -न्वः ऋ १०,९३,१५.
तन्वत्-, तन्वान,ना- √तन् द्र.
?तन्वारोपयस्[k] पै ९,१०,६.
?तन्वो पै १७,१४,८.
√तप्,>तापि, तपति मै १, १०, १४¶; तपति ऋ २, २४, ९; १०, ६०, ११; ¶मै १, १०, १४; ११, ५[l]; ३,७,१०; ४,१, ८; ¶काठ २४,९; २८,४, २९, ७,३१, ६;३६,८[२]; क ४४,४¶, शौ ६, ९१, २†, १०, ८, १९; १३,३,१३; १९, ५३, ६, पै १, १११,१; ९,२१,१; ५; ७, १६, १०२,६, ११७, १-५; १११,७; १९, १८, ८†; २०, ३३,९‡[m]; ६१,२[२]; ४; १०; तपन्ति ऋ ६, ५९, ८; ७, ३४, १९; मै १,८, ४¶; शौ १३, २, १६, तपन्ति ऋ ३, ५३, १४; १०, २७,२३; पै २०, ६१, ३; तपसि शौ १७, १,१७; पै १८, ३२, १; तपामि शौ ६,१३२,१-५; पै ५,१६,२; तपाति ऋ ५, ७९, ९; तपाति शौ ८, १, ५; पै १६, १, ५; †तपत् ऋ १, १६२, २०; मा २५, ४३; तै ४, ६, ९, ३; काठ ४६, ५, तपन्त पै ९, २५, १७, तपः पै ४, १६, ८; २०, ६१, १; तपतु ऋ ८, १८, ९[n]; १०, १६, ४; १८२, ३; खि ३, १६, २, मा ३६, १०[n]; का ३६, १,१०[n], मै ४, ९,२७[n]; शौ ७, ७२,१†[n]; १२, ३,४३[o]; १८,२, ८†, ४,९[१]; पै २, ७८,४;५, ४, ४०, ७, १०, १,४; १२, २,६; १५,१५,५, १६,१५१,४; १९, ३५,११[२], २०, ६०,१०; तपन्तु मा १७, ७,११, १५, ३६,२०; का १८, १, ८; १२; १५, ३६, १,२०; तै ४, ६,१, ३[२]; ५, ५, ४, ४, ५, मै २, १०, १[२]; ३,३, ६¶; काठ १७, १०[२]; क २८, १[२], शौ ११,१,१६; पै ९, २५, १; १६, ९०, ६; तपस्व ऋ १०,

[a]) शब्द-स्वरूपं व्यु. च ?। =<तनु- (=रश्मि-) इति वें. सा, तनाः इति ?ORN., =तना- (=दुहितृ- [स्वर-शोधपूर्वकम् ?])> -ना इति GRV.; =तृ१ सन् वा. किवि.<तनु- (भाप.) इति PW., L [४७९], ?GW.। (√तप् >) तपनु- > -ना> नैप्र. यनि. इति मतम् (तु. छन्दः)।
[b]) पाठः?। तम् (युष्मद्- > पं. १) त्व(त्>)द् इति शोधः ।
[c]) क्विन्तः नाधा.।
[d]) GW. MG [४२४, ३] ORN. तन्द्रत् इति पाठं मन्वानाः ?।
[e]) विप. (ब्राह्मण-)। उ. प्र. तत्स्वरश्च (तु पपा.; वेंमु. सा. [पक्षे] वयजन्ताद् इति ?, या [६,३१] वें. मत्वर्थे युः प्र. इति)।
[f]) भाव. स्त्री. (आलस्य-)। क्विप् प्र. (पाउ ४.६६)।
[g]) नाप. (छन्दो-विशेष-)। व्यु. ?।
[h]) पाठः?। तन्वः एतस्य इति द्विपदः शोध. सुविमर्शः द्र.।
[i]) व्यप. (ऋषि-विशेष-)। व्यु ?।
[j]) अपत्यार्थीयः अण् प्र.।
[k]) पाठ ?। तनू त्वा (आ√रुह्>रोपि)>आ-रोपयत् इति त्रि-पदः शोधः (तु. सस्थ. टि. ?आ वयम्; वैतु. BKA. अरोपि- > -पयः इति ?)।
[l]) सपा. तपति<> तपति इति पाभे.।
[m]) पृ ६३९ g टि. यत्राहि गैनिवेशः द्र.।
[n]) पाभे. इते पृ ६३९ g टि. द्र.।
[o]) सपा. तपतु<>तप इति पाभे.।

१६,४; शौ १८,२,८†; पै १३, १२, २; †तुप, > पा, पो (पा+उ) ऋ ३, १८, २[२]; ६, ५, ४; २२, ८; काठ ३५, १४[४]; क ४८, १३[४]; शौ २०, ३६, ८; तप, >पा ऋ २, २३, १४; तै ४,१,९,२; ५,१,९, ३¶; मै ४, ९, ३![a]; शौ ११, १, १६; १८, २, ३६; ४, ११[२]; पै १६, ९०, ६; १७, ४०, ३[b]; २०, ६१, १; †तुपतम् ऋ ७, १०४, [(१, २१,५)१]; खि २, १६, १; काठ २३, ११; शौ ८,४,१; पै १६, ९,१; †तपत>ता ऋ ८, ८९, ७; तै १,६,१२,२; काठ ८,१६; कौ २, ७८१; अतपत् ऋ १०, ८८,९.

ततुपते[c] ऋ ४,२,६.

तताप ऋ १०,३४, ११; शौ ७, १९,२; पै २०,३,७; तेपुः खि ३, १०[२], १७; †ततुप[d] ऋ ७, १०४, १५; शौ ८, ४, १५; पै १६,१०,५.

†तप्यते ऋ १,१६४, १३; १०, ३४,१०; ९५, १७; शौ ९,१४, ११; पै १६, ६७, ३; १५१, ३; तप्यामहे शौ ७, ६३, २; तप्यताम् पै १२ ६, ३; २०, ६१, २-४; तप्यन्ताम् शौ २, १२, १; तप्यध्वम् मा १, १८; का १,६, ४; तै १,१,७,२; मै १,१,८; ४, १,८; काठ १,७;३१,६; क १,७; ¶अतप्यत तै ३, १, १, १[३]; मै १,६,३; ६; काठ ६, ७; २९,९; क ४,६; अतप्यन्त तै ५, ३, ५, ४¶.

अुतापि ऋ ७,७०,२.

अतीतपे ऋ ८, ७२,४; अतीतपत् काठ ५,१[e].

*तपु[f]–

तुपिष्ठ,ष्ठा[g]– -†०ष्ठ ऋ ६, ५,४; काठ ३५, १४; क ४८, १३; –ष्ठः शौ ११,१,१६; पै १६, ९०, ६; –ष्ठाः ऋ १०,८७,२०; शौ ८,३,१९†; ११, १, १६; पै १६, ७, ९†; ९०,६; –ष्ठाम् ऋ ३,३०,१६; –†ष्ठेन ऋ ४,५,४; ७,५९,८; १०, ८९, १२; तै ४, ३,१३,४; मै ४,१०,५; काठ २१, १३; शौ ७,८२,२; पै २०, ३१, ५; –†ष्ठैः ऋ ४, ४,१;७, १५, १३; मा १३, ९; का १४, १, ९; तै १, २, १४, १; मै २, ७, १५; ४, १०, १; काठ २, १४; १६,१५; क २५,६; कौ १,२४; जै १,३,४; पै १६,८,५.

तुपत्– -पते तै १,४,३५,१[h]; –पन् मा १२, १६; का १३, १, १७; तै ४, १, ९, ३; २, १, ५; ७,५, २०,१; मै २, ७, ८; काठ १६, ८; ४५, १७; शौ १३, २, १२; पै १८,२१,६; –†पन्तः ऋ ५, ४३,७; मै ४, ९, ३; –†पन्तम् ऋ ९, १०७,२०; कौ २, २७३; जै ३,२३,५.

तुपन,ना[i]– -नः ऋ २, २३,४; शौ ४,३६, ६; पै ७, ५, १२; –नम् शौ ४,१८,६; १९,२८, १; ३०, ४; पै ५, १४, ८; १३, ११, १; २२; –नाः ऋ १०,३४, ७; पै १३,१०,९.

तपनी– -नी ऋ २,२३,१४; –नीम् पै २०,१८,१०.

तपनीय– -यम् मै ३,७,३¶.

१तुपस्[j]– -पः ऋ ७, ८२, ७; १०, १०९,१; १५४,२;१६७,१; खि ३,१०[२], १७; ४, ४, २; मा ५, ६;४०; १४,२३; १८,२३; ३७, ११; का ५,२,४; ९,७; १५, ७, १; १९, ७, ५; ३७, २, १; तै १,२,१०,२; ६-७, ६, १; २,४, १२,२¶; ¶३, १, १, १[२]; ३[३]; ४, ३,८,१; ७, ९,१; ५, ¶३, ३, ३; ५,४; ७,४, ३?[k]; ६, १, ६, ३¶; ७, ३, १४, १; मै १, ५, २; ९;६, ११¶; ८, ४¶; ९ ६[२]¶; २,४,३¶;४¶;८,४; ११, ६[२]; १३, २; ३, २, ६; ¶७, ३; ७; ४, ९, ३[२]; १४, ११; काठ २,२; ६,९; ७, ६; १७,४; १८,११; २०,१३; २३,१०[२]¶; ¶२४,६;९[२];१४; ३५, १५[२]¶; ३९, २; ४३,४; क १, १४; ४,

[a]) तुपः इति पाठः? यनि. सु-शोधः (तु. सपा. तैआ ४,८,४; ५,७,७ आपश्रौ १५,१०,५ माश्रौ ४, २,१८)।

[b]) पामे. वृते पृ १४६३ n टि. द्र.।

[c]) प्रत्ययात् पूर्वमुदात्तम् उसं. (पा ६,१,१९२)।

[d]) उपु१ तित्स्वरः।

[e]) सपा. हिश्री ६,३,११ अपिप्रेट्? इति पामे.।

[f]) कर्तरि अच् प्र.।

[g]) विप. (अग्नि-, अशनि- प्रभृ.)। इष्ठन् प्र.।

[h]) सपा. तुपते<>तप्यते इति पामे.।

[i]) विप. (बृहस्पति-, अग्नि-, तनू- प्रभृ.), भाप. च।

[j]) भावार्थे असुन् प्र. (पाउ ४,१८९) नित्स्वरश्च।

[k]) तुप *उ>तुपो इति जागतपादधृतं पदद्वयं द्र. (तु. शौ १९, ४१,१ इत्यत्र प्रथमे जागते पादे यतिघटिका सती प्रथमा पञ्चाक्षरी; वैतु. पपा. प्रभृ. न तथा दर्शुकाः)।

८,५,५, २६,३; २८,११; ३७,
१[२]¶; शौ १, १३, २; २, १९-
२३, १; ५, १७,१†; ६, १३३,
४, ७,६३,१[२];२[२]; ८,१३,१५,
१६; १०,७,१; ११; २९, ३०,
१०, ३३; ११, ७, २६, ९, ९;
१७, १०, २, ६[२], १२,१,१,३,
१२, १३,६,१, १५,१,३, १८,
२, १६†, ३६[२]; १९, ४०, ३;
४१, १, ५३, ८, १०; ५४, १;
पै १,५३,३, २,४८,१;७८,४?[a];
५?[a]; ५,१८,४; ३३,१०, ९,७,
१४, १५,१†; ६‡[b]; २३, २०;
१०,११,७; १२,२,८,१०,११,
१६,८२,९, ८३,७, ८५,२,६[२];
११०,३, १२२,१२, १३५,५[२];
१५०, ९; १५१, १; १५५, ६,
१७, १,१, ७,१; ८,२; ९, १०;
१०,१; २२,८; २९, १३, ३७,
२; १८,२७,३; १९, २८, ११;
१२, २०, ५७, ४; –पसः ऋ
१०,१२९,३[c], १८३,१[२];१९०,
१; सि २, ६,६; ३,१०[२],१७[d];
१५,३०?[e]; ४, ११,१३; मा ४,
२६; ३७, १६[f], का ४, ९, २;
३७,३,३[f], तै १,२,७,१; ३, ३,
१,१; ४,२,१०,४, ६, १, १०,
३, ७,२,१०,३¶, मै १, २, ५;
१०,६¶; २,७,१७; काठ २,६;
१३,११[g], १२[g]; १६,१७, २४,
६[२]; ३४, १२¶; ३६, १¶; क
१,१९; २५,८, ३७,७[२]; शौ ४,
२४,१; ६, १३३,४; १०, ७,
३६, ११,१,२६; १३, १, १०;
१८,२, ८‡[h]; पै २, ५२,२; ५,
३३,१०; २२,१, १४, ४, ८?[i];
१६,९१,६; १७, १०, ६; १८,
१५, १०; २०, ४, ७; –पसः
शौ ५, ६, ९[j]; पै ६, ११, ११[j];
–पसा ऋ ६,५,४, ८, ५९, ६;
६०,१६; ९,११३,२; १०,१६,
४?[k]; ८३,२; ३;८७,१४;१५४,
२[२]; १६९,२; खि १, ६, ६; २,
६,६; ३,१०[२],१७, १२,१; ४,
२,१२, खिसा ३३,१५, मा १,
१८; १२, १५; १५, ४९; २९,
११, ३७,१५; का १,६,४, १३,
१,१६; १६,६,१; ३१, १,११;
३७,१,२; तै १,१,७,२; ३, ३,
५,२¶; ४, १, ९,३; २, १, ५,
३,११,३; १३, ४‡[l]; ४,८, १;
७,१३,२; ५, १, ११,४; ३,५,
४¶; ५,७,५¶; ६, १, ६,३¶;
७,१,५,२¶; ३,११,१; ४,१७,
१†; मै १, १, ८; ¶८, ४; ९;
२,७,८; १२,४; ¶३, ४,९; ६,
४; ७,३; १६, २$; ४, १, ८[२];
९, ६; १३; १०, २[२]; १२, ३†;
काठ १,७, ६,७¶, १६,८; १८,
१८; २१, १३‡[l]; २२,८; २३,
२¶, ३१, ६[२]; ¶. ३४, ९¶;
३५, १८†; १५¶; ३९, १०;
११; ४३,१; ४४, ६†, ४६, २;
क १,७, ४, ६¶; २९, ६; ३५,
२, ८¶; ४८, १३†; कौ १,
१०६‡[m]; जै १, ११, १०‡[m];
शौ ३,१०,१२; ४,११,६,†३२,
२; ३, ३५, १; २; ५, १७,
६‡[b];१८,८;९,२८,१; ६,१०४,
२; १२२,४; १३३, ३; ७, ६३,
१; ८२,२‡[l]; ८, ३,१३†; ९,३;
१०, ५,४९; ११, १,१६;७, १;
२; ४;५; ८,१०, ११; १७;१९;
१२,१,२९; ५,१; १३, २, २५;
१७,१,२४‡[n]; १८, २, १६[२]†;
१९, ४३, १-८; ७२, १; पै १,
१०६, ४; २,६०,१; ४, ३२,२;
३, ५, ३३,३; ९, १२,१; १८,
२-८; १०, ११, ६; १३, १४,
१२[२]; १६,७,३†; १८,३; ७१,
१; ७२,४, ९०, ६; १३२, १२;

---

[a]) पाठः? । अ-तपस्- (बस. [=तापरहित-]) > -प. (=न. द्वि१ सत् क्रिवि.) इति शोधः ।

[b]) सपा. तपः <> तपसा <> तपसे इति पाभे. ।

[c]) सपा. तैब्रा २,८,९,४ तमसः इति पाभे. ।

[d]) सपा. खिसा १८,६ तपन्तः इति पाभे. ।

[e]) पाठ.? । तपसा इति शोधः ।

[f]) सपा. तपसः (माश १४,१,४,८ च) <> रजसः (तैआ ४,७,२ च) इति पाभे. ।

[g]) सपा. तपसः <> मनसः इति पाभे. ।

[h]) पाभे. क्रो k टि. द्र. ।

[i]) पाठः? । तमसः इति शोधः (तु. पृ १३१० c टि.) ।

[j]) सपा. तैब्रा २,४,२,१ बाचः इति पाभे. ।

[k]) पाठः (तु. तैआ ६, १,४ यनि.; वैतु. शौ १८, २, ८ तपसः इनि)? । तपसः इति मूलतः सत् (नैप्र.) > यनि. इति कृत्वा तत्परः शोधो वा, यनि. =प१ इति वा द्र. इति नतम् (तु. W. [शौ.]; वैतु. वे. मा. GRV. LB. ORN. च यनि. एव साश्रिति?) ।

[l]) सपा. तमसा <> दुन्मना इति पाभे. ।

[m]) सपा. तपसा <> तुतुया इति पाभे. ।

[n]) सपा. तपसा <> सहसा (तैब्रा ३,७, ६, २३ आपश्री ४,१५,१ च) इति पाभे. ।

१४०, १; १५३, १; ३-५; ९; १०; १५४,१; ७; ९; १८,१८, २[a]; २३, २; १९,२८,१२; ३५, ३; ४९,१३; ५१,६†; २०,३१, ५‡[b]; ५४, ४; –पसि तै ७, १, ५,२¶; शौ १०,७,३८; पै १७, १०,९; –पसे ऋ १०, १०९,४[c]; मा ४,७; ३०,५;७[d]; ३७,११[e]; ३९,१२; का २,७,४; ४, ३,१; ३४,१,५; ७[e]; ३७, २,१[d]; ३९, ९,२; तै १,२,२,१; मै १,२,२; ३,६,४; ४, ९, ३; काठ २, २; २३,२; २६,१२; ४५,६; क १, १४; ३५, ८; शौ १२, ३, ४६; पै ३,१०,३; १७,४०,६; –पांसि शौ ५,२६,७; पै ९, २,७; १६, १५२,११; –पोभिः ऋ ७,१,७; मै २,७,१५‡[f].

तपः-परा(र्धे>)र्धा[g]– -र्धाः मै ३,४,९¶.

तपस्-कार– -राः पै १७,२२,९; –रेभ्यः पै १७,२२,८.

तपस्-कृत्– -कृतः पै १७, २२, ९; –कृद्भ्यः पै १७,२२,८.

¶तपस्-त्व– -त्वम् मै १, १०, ६; काठ ३६,१.

तपस्-पति– -०तयः काठ २, २[h]; क १, १४[h]; –तिः मा ५, ६[h]; ४०; का ५,२, ४[h]; ९,७; तै १,२,१०,२[h].

√तपस्य

तपस्यु– -स्यवः पै ३, २५, ६[i].

१तपस्य[j]– -स्यम् तै ६, २, ५, २¶.

तपस्-वत्– -†वतः ऋ १०, १५४,४;५; शौ १८,२,१५;१८; –¶वते मै १,८,९; काठ ६, ६; क ४,५; –†वान् ऋ ६, ५,४[k]; काठ ३५, १४[k]; क ४८, १३[k]; ‡[l]शौ ५, २, ८; २०, १०७, ११.

तपस्-विन्– -विनः पै १३, ५, १९; –विनम् पै ९,१८,४; –वी काठ ३४, ९; शौ १३, २, २५; पै १८,२३,२.

¶तपस्वि-तम– -मम् काठ २३, १०; क ३७, १.

¶तपस्वि-तर– -रः तै ५, ३, ३,४; काठ २०,१३.

तपो-ज[m]– -जान् ऋ १०,१५४, ५; मै ४, ९,६[n]; †शौ १८, २, १५; १८.

तपो-जा[o]– -जाः मा १०, ६; ३७,१६; का ११, ४,२; ३७,३, ३; तै १,८,१२,१; मै २, ६,८; ४,४,२[2]; ९, ६; काठ १५, ६; ४०,९; शौ ६, ६१, १; पै १९, १०,२[p].

तपो-जिष्णु– -ष्णवः पै १७, २२,८.

तपो-दा– -दाः पै २, ६९,२.

तपान[q]– -नः कौ १, ३९‡[r]; ३०५; जै १, ४,५‡[r]; ३२,३.

†तपु[s]– -पुः ऋ २, ४, ६; पै ५, १०, १; –पोः ऋ ९, ८३, २; कौ २, २२६; जै ३, २०, १०; पै ५, १०,१?[t].

तपुषि,पी[u]– -षिम् ऋ १, ४२, ४; ३,३०,[१७; ६,५२, ३]; –षीम् पै ८, ९, १२; –ष्यै पै १९, ३,५[v].

---

a) सपा. शौ १३,१,३२ विशिष्टः पाभे. ।

b) पाभे. कृते पृ १४६५ *l* टि. द्र. ।

c) पाभे. कृते पृ १४६५ *b* टि. द्र. ।

d) सपा. तैब्रा ३,४,१,३ श्रमाय इति पाभे. ।

e) सपा. तपसे <>हरसे इति पाभे. ।

f) सपा. तपोभिः<>तपूंषि इति पाभे. ।

g) विप.([इष्टका-विशेष-] व्युष्टि-) । वस. ।

h) सपा. तपस्पतयः <>तपस्पतिः (माश ३, ४,३, ९; ६,३,२१ गोब्रा २, २,३ वैताश्रौ १३, २८ च) इति पाभे. ।

i) सपा. तपस्यवः <>यशस्युवः इति पाभे. ।

j) विप. (मत-) । यत् प्र. (पा ५, १,३९) तित्स्वरश्च ।

k) सपा. आपश्रौ १४,२९,३ तपस्व इति पाभे. ।

l) सपा. ऋ ३, ३१, २१; १०, १२०, ८ अप स्वाः इति विशिष्टः पाभे. ।

m) विप. (ऋषि-, देव-) । उस. डाऽन्तम् ।

n) सपा. मा ३७,१८ का ३७,३,५ माश १४,१,४, ११ विशिष्टः पाभे., तैआ ४,७, ३; ५,६,७ तपोजाम् इति च पाभे. ।

o) विप. । उस. विडन्तम् ।

p) पाभे. कृते पृ १४६० *m* टि. द्र. ।

q) =तेपान- । विप. (अग्नि-)।

r) सपा. तपानः<>तेपानः इति पाभे. ।

s) विप. (अग्नि-, सोम-) । -उन् प्र. उसं. (पाउ १,७) ।

t) पाठः? । तपुः (प्र१) इति शोधः ।

u) विप. (हेति- [ऋ ३,३०,१७; ६,५२,३]), नाप- (ऋ १, ४२, ४ [तु. स्क. प्रमृ.; वैतु- GW. ?PW.]) । उषिन् प्र. उसं. (पाउ २, २१७)।

v) सपा. तपुष्यै<>तपुषे इति पाभे. ।

तुपुस्[a]- -पुः ऋ ६, ६२, ८; ७, १०४,२[b]; काठ २३, ११[b], शौ ८,४,२[b]; पै १६, ९, २[b]; -पुष. ऋ ३,३९,३; -पुषा ऋ २, ३०, ४[c]; ३४, ९; ८,२३,१४[d], -पुषे खि ४, ४, ३; शौ १, १३, ३[e]; -पूंषि ऋ ४, ४, २[f]; ६, ५२, २; मा १३, १०[f]; का १४, १, १०[f]; तै १, २, १४, १[f]; काठ १६, १५[f]; क २५, ६[f]; शौ २, १२,६; पै २,५,६.

†तुपुर्-अ(प्र>)मा[g]- -माभिः ऋ १०, ८७,२३, शौ ८,३,२३; पै १६,८,७.

तुपुर्-जम्भ[h]- -म्भस्य ऋ १,३६, १६; -म्भः ऋ १, ५८, ५; -म्भस्य ऋ ८,२३,४.

†तुपुर्-मूर्धन्[i]- -र्धा ऋ ७, ३, १;१०,१८२,३; काठ ३५,१; क ४८, २; कौ २, ५६९; जै ३, ४६,४.

तुपुर्-वध[j]- -धाय शौ ६, ३०, १; पै १३, १, २?[k]; १९, १२, १०?[k]; -†धेभि. ऋ ७,१०४, ५, शौ ८,४,५; पै १६,९,४.

तपुष्-पा[l]- -पा ऋ ३, ३५,२.

तप्त,प्ता- -प्तः ऋ ५, ३०, १५; खि १,२,१०; मा २०,५५; का २२, ६,१: मै ३, ११, ३; काठ ३८, ८; शौ ४,११,३; ७, ७७, १; २; ५; पै ३, २५, ५; १६, १५१,४; १५२,५; २०, ११,६; ७; ९; -प्तम् ऋ १, ११२, ७; ११८,७; ४,१,६; १०, ३९,९; मा ५,११; १७,५५; का ५, ४, २; १८, ५, ६; तै ४, ६, ३,२; मै ¶१,९,६; १०, १६; २,१०, ५, ४,५, ८¶; काठ ९, १४¶; १८,३; ३६, १०¶; क २८, ३; शौ ७,७७,४; पै १०,१,८; २०, ११, ८; -प्ता काठ २५, ६¶; क ३९, ३¶; पै २०, ६१, ५, -प्ताः ऋ ७,१०३,९; मै ३, ८, ५¶; शौ १२, ३, २९; पै १३, ३, ८; १७, ३८, ८; -प्तात् शौ ९,५,६; पै १६,९७,५; -प्ताभिः मै ३,७,१०¶; -प्ताय मा ३९, १२; का ३९,९,२.

तप्त-व्रत[m]- -तः तै ६, २, २, ७¶.

तप्ता(प्त-आ)तञ्च्य[n]- -ञ्च्यम् मै ४,६,९¶.

तप्ता(प्त-अ)य(न>)नी[o]- -नी[p] मा ५, ९; का ५,३,१; मै १,२, ८; ३, ८, ५; काठ २, ९; २५, ६; क २,३; ३९,२.

¶तप्त्वा तै ३,१,१,१; मै १, ९,६[r].

तप्नु[q]- -प्नुः मै ४,१२,२.

तप्यत्- -प्यते मा ३९,१२[r].

तप्यतु[s]- -तुः ऋ २,२४,९.

१तप्यमान,ना- -ना तै ४, ३, ११, ३; -नाय मा ३९, १२; का ३९,९,२.

२तप्यमान,ना- -नः शौ ११, ७, २६; पै १६, १५५, ६; -नस्य शौ १९, ५६, ५; पै ३, ८, ५; -ना काठ ३९,१०; शौ ३, १०, १२, पै १, १०६, ४; -ने शौ २,१२,१; पै २,५,१.

तापयत्- -यन् शौ १९, २८, २[r]; पै १३,११,२[r].

तापयिष्णु[t]- -ष्णवः ऋ १०, ३४,७.

तेपान[u]- -नः ऋ ८, ६०, [१९; १०२,१६][v].

*तपु-,तपुः-पराशी-,तपत्- ✓तप् द्र.

---

[a]) विप. (चक्रिया-, शुजन-, अघ- [=हिंसा-]), भाप. च, नाप. च । उसि(न्) प्र. (पाउ २,११७) ।

[b]) वैतु. सा. PW. च *तुपु- > प्र१ इति? । 'अघशंसम् अभि (कप्र =प्रति) तपुर् (=प्रचण्डम्) अघं संययस्तु (=संज्वलतु [=तच्चिकीर्षितमघं तमेव संदहतु])' इत्येवं वा. द्र. । [c]) नाप. (तु. ऋ ७,१०४,५ सा. GRV.; वैतु. PW. GW. विप. [अशन्-] इति?) ।

[d]) पाभे. कृते पृ १४६५ *m* टि. द्र. ।

[e]) पाभे. कृते पृ १४६६ *v* टि. द्र. ।

[f]) पाभे. कृते पृ १४६६ *f* टि. द्र. ।

[g]) विप. (ऋष्टि-) । बस. । [h]) विप. (अग्नि-) । बस. ।

[i]) विप. (अग्नि-, बृहस्पति-) । बस. ।

[j]) विप. (तक्मन्- प्रभृ.) । बस. ।

[k]) यथाक्रमं तुपुर्मधवाय तुपुर्मघाय इति पाठे? यनि. शोध. (तु. शौ.) । [l]) विप. (अश्व-) । उस. विजन्तम् ।

[m]) विप. । बस. । [n]) विप. । उस. प्रकृतिस्वरः । उप. आ✓तञ्च्+कर्मणि ण्यत् प्र. ।

[o]) विप. (पृथिवी-) । उस. । उप. <✓इ (वधा.) ।

[p]) सपा. तप्तायनी (माश ३,५,१,२७ माश्रौ १,७,३, १५ च)<>तिक्तायनी (आपश्रौ ७,३,१४ च) इति पाभे. । [q]) विप. । नुः प्र. उसं. (पाउ ३,२२) ।

[r]) दिवा. द्र. । पाभे. कृते पृ १४६४ *h* टि. द्र. ।

[s]) विप. (सूर्य-) । तुच् प्र. उसं. (पाउ ३,२०) ।

[t]) विप. (२अक्ष-) । इष्णुच् प्र. (पा ३,२,१३७) ।

[u]) कानजन्ते चित्स्वरः ।

[v]) पाभे. कृते पृ १४६६ *r* टि. द्र. ।

?तपतोप्य् पै १,८६,२.

?तपत्र[a] पै ५,६,२.

तुपन,ना–, ०नी–,०नीय– √तप् द्र.

?तपन्वं सुरे[b] पै ५,१०,१.

१तुपस्– √तप् द्र.

२तुपस्[c]– -पः मा १५, ५७; का १६, ७, १; तै १,४, १४, १[d]; ४,४, ११, १; मै २,८,१२; काठ १७, १०; ३५, ९; क २६, ९; ४८, १०; –पसे मा ७, ३०[d]; २२, ३१; का ७, १२, १[d]; २४,१८, १; मै १, ३, १६[d]; ३,१२,१३; काठ ४,७[d]; क ३,५[d].

तपस्कार-प्रमृ., १तपस्य– √तप् द्र.

२तपस्य[e]– -स्यः मा १५, ५७; का १६,७,१; तै १,४,१४, १[f]; ४, ४,११, १; मै २, ८, १२; काठ १७, १०; ३५, ९; क २६, ९; ४८, १०; –स्याय मा ७,३०[f]; २२, ३१; का ७,१२, १[f]; २४, १८,१; मै १, ३, १६[f]; ३,१२, १३; काठ ४,७[f]; क ३,५[f].

तपस्यु–,तपानु–,तपु–,तपुरग्रा–प्रमृ., तपुषि,पी–,तपुस्– √तप् द्र.

?तपैः पै ४,२४,५.

तपो-जु–प्रमृ.,तप्तु,प्ता–प्रमृ., तप्त्वा, तप्नु–,तप्यत्–,तप्यतु– √तप् द्र.

?तप्यत्स्यै[g] काठ ३५,६.

?तप्यत्वै[h] तै १,४,३५,१.

१तप्यमान,ना–,२तप्यमान,ना– √तप् द्र.

?तवप्य्[i] पै १७,२८,७.

√तम्,>तान्,¶अताम्यत् मै ४,२, १;६,१; काठ २७,५; क ४२,५. तमत् ऋ २,३०,७.

¶तुमितोस् (:) तै ६, ४, ५, ६; मै १,१०,१९; ४,५, ५; काठ २७, १;३६,१३; क ४२,१.

¶तान्तु– -न्तः मै ४,२,१[२]; –न्तम् मै ३,८,२; काठ २५,७.

?तमन्द्लान पै १७,२८,५.

तुमस्[j]– -मः ऋ १,३२, १०; ३८, ९; ४६,६; ५४, १०; ५६, ४; ८६, १०;९१,२२;९२,४; ११३,१६; ११७,[(११६, १६)१७]; १२२, ७; २,२४, ३; ४,१, १७; १३, ४; ४५, २[k]; ५२,६; ५,१४,४; ३१, ३; ६, ८, ३; १०, ४; २१, ३; ४८,[६; ७, ९, २]; ६४, ३; ६५,२; ७, ७५,१; ७८, ३; ७९, २;८०,२; ८१,१; ९,१०८,१२; १०,२७, [४; १२७,२]; ६८,५; ११; ८८, १२; ११३,७; १२४, १;१२७,३; ७; १२९,३; १५२, ४; १७२, ४; खि ४, २,१; मा ६,१६;८,४४†; १८,७०†; ३३, ९२; ३४, २२†; ३२; ४०, ९[२]; १२[२]; का ६, ३,६; ८,१८,१†; २०,५,३†; ३३,१,१६†; २,१; ४०,१,९[२]; १२[२]; तै १,२,७,१; ३,९,२[२];५, ¶१,५;६; ¶२,१, २,२;८; १०,३[२]; ४,८,१S; ३, ५,५,१; ¶५,१,८, ६; २,१,५; ३,४,७; ७, ५, १[२]; २[२]; ६,१, १०, ४; ३, ९, २; ३; मै १,२, १६; ¶८,६;८; ¶२,१,६[२]; ४, ७†;५,२[२]; ६[२]; ९[२]; १०; ¶३, ३,४; ४, ६; ९,३; १०,१S; ४, १,५¶; ५, ७[२]¶; ८,३¶; १०, २†; १२, ५†; १४, १†; १४; ¶काठ ३,६S;१०,६[२];११,५[६]; ९†; १३†;१२.१३; १३,१५†; १९, ११; २१,६; २२,१; २४, ६[२]; २७, २; ३१, ३[२]; ३४,२[२]; ३५, ५S; ¶क २, १३S; ३१, १;२१;३७,७[२]; ४२,२; ४७,२; ४८,६S; †कौ १,३०३; ४५१; २, १०१; १२१८, ३,३,३; †जै १, १२, १०S; ३२, १; ४७,५; २,१, ३; ३, १०, ३; ३८,२S; शौ १,२१,२†; ८,१,१०[१]; १६; २१; २,१; १२; २४; ९,२,१७; १८; १०,३,९; ७, ४०; १२,३, १८; ४९; ७, १५; १३, १,३२;

a) पाठः? । १तपन्– >*तपस-ञ्र– > -ञ्रः >नैप्र. यनि. इति स्यात्? ।

b) पाठः? । तपु त्वम् (=विप-) असुरे इति शोधः ।

c) व्यप. (माघ-मास-) । व्यु. ? । पाप्र. (४, ४,१२८) <१तुपस्– इति ।

d) सपा. तुपः<>तुपसे इति पाभे. ।

e) व्यप. (फाल्गुन-मास-) । शिष्टं c टि. द्र. ।

f) सपा. तपस्यः<>तपस्याय इति पाभे. ।

g) शब्दः? । तुप्यत्– > (भावे) *तप्यत्-त्यु– (त्वः प्र. उसं. [पा ५, १, ११९]) > -त्याय> नैप्र. यनि. इति मतम् (तु. h टि. पाभे.) ।

h) शब्दः? । तुप्यत्– > (भावे) *तप्यत्-त्वु– > –त्वाय (च१)>नैप्र. यनि. इति मतम् (तु. g टि.पाभे.)।

i) पाठः? । तम्व् (=तनू, ड) इति शोधः ।

j) नाप. । व्यु. ? । √तन्+असुन् प्र. इति (पाउ ४, १८९), वा [२, १६] <√ तन् इति । अ(=नञ्)+ *वंसस्– (=प्रकाश-) > *अवनंस– > नैप्र. यनि. इति मतम् ।

k) तु. सस्थ. टि. आ ।

l) पाने. कृते द्र १४०८ C टि. द्र. ।

२, ८; ९; १४,२,४८; १९,१२, ११†,४०,४†;४७,१; †२०, १६, ५; ११; पै १,६९,२, २,८१,१; ८८,३†; ६,२०,१; ८,१५,१२; १०,१०,२; १२, ६, १४†; १३, ६, १०†, १५, २३, ९; १६,२, ६;११;३,१; ४,२; ६३,८; ७७, ६, ७; ९७, ९; १४३,६, १५०, ९, १५२,१०; १७,११,१, २५, ७†; ३७, ८; ४०,९; १८, ११, ८; १८,२; २१,२; ३; १९,२३, ६; ३५,६,५०,४; –मसः ऋ १, ३३,१०;५०,१०;९२,[६,१८३-१८४,६; ७,७३,१], १२१,१०; १७३,५, ३,५,१, ३१,४; ३९, ७,४,५१,१-३; ५,१,२; ६,५०, १०; ६५, १, ७,६७,२; ७१,५, १०,१,१; १०७,१; खि ४,११, ९; †मा १२, १३; ७३$; २०, २१, २७,१०; ३१, १८$; ३५, १४, ३८, ३४; †का १३, १, १४; ५, १२$, २२, १,६; २९, १, १०; ३५, २, २$; ४, १३; ३८,५,७, तै †४,१, ७, ४, २, १, ४; ५, १, ८, ६; २, १,५†; †मै २,७,८; १२$;१२,५, १३, ७; ३,३,७[२]¶, ४,६, ४,९,२७; १४, १७$; †काठ ७, ६[३]¶, १६, ८; १२$, १७, १८; १८, १६,२२,१; ३८,५; क ५,५[३]¶; २५, ३; २९, ४†; कौ २, १०९७†; शौ २, १०, ८; ५, १३,३; ३०, ११; ७, ५५, ७†; ८, १, ८; १०, १,३२; पै २,३, ४; ५, ६, ९†; २७,८; ८,२,१; ९, १४, १; १६, १, ८; ३८, ४, २०, १०, ३†; ४०, ४[a]; –मसा ऋ १, १२३, ६; २,२३, १८, ४,६,६; ५,४०,[५,९],६; १०, ८८, २; ८९,[१५: १०३, १२]; ११३,६; १२९,३; १६२, ६, खि ३, २१, १; मा १७, ४४†; ४७; ४०, ३; का १८,४, १२†; १५, ४०, १,३; ¶तै २, १,२,२; ४, ३, १३, १†; ५,७, ५, १; ६, १, १०, ४[२]; ¶मै २, १,५,५,२, ३;५; ९; १३;१०$, ३,७,७; ४, ५, ७; ८,३, ¶काठ १०, ७; ११,५[२]; १२,१३; २७, २;२८,४; ४०,११†; ¶क ४२, २, ४४, ४; †कौ २, १२१०; १२११; शौ ३,२,५;६,८,८,८; १०, १, ३०; ११, १२, १९; १६, ७, १; १८, ३, ३; २०, ९६, १६†; पै ३, ५, ५†; ६; ७, ११, ६†, १०,१०, २; १२, १२; १५, १९, ४; १६, २९,८; ३८,२; १५२, १०; १७,२४,२; –मसि ऋ १, १००, ८; ११७, ५; १८२, [६, ७,१०४, ३]; ३, ३९,५; ५, ३२, ५; ६; ६,९,७; ७, ६, ४, १०, ५१, ५; ६७,४; मै ¶१,४,१२, ६,६; २,५,२¶; ४, ९, १२[b]; †शौ ८, ४, ३; २०,९१,४; पै २, ६८, ६; १६, ९, ३†; –मसो ऋ ४, १३, ३; मा ३०, ५; का ३४, १, ५; –मांसि ऋ २, १७, ४; २३,३; ४०,२; ३,२७, [१३,८,७४,५]; ४, १६, ४; ५०,४; ५, ३१, ९; ८०,५; ६,४,६; ९, १; ७२, १; ७,५६,२०, ६३,१; ७७,१; ७८, २; ८, ४३, [३२; ९,१००, ८]; ९,९,७;६६, [२४; १०,८९,२]; १०, १, २; ६८,९, ७३,५; खि ५, ५, १०; मा ११, ४३†; का १२,४,६†; †तै १, ८, २२, ५; ४, १, ४,२; †मै २, ७, ४; ४, ११,२,१२,१; १४,६‡[c]; †काठ ८,१७, ११, १३; १६,४; २६, ११; कौ २, ८८८†, †जै ४, १३,३; २२,२; शौ २, २५, ५; ९,२, ४; ९; १०, ५, १; ३; ७; ११; १३,२,३४, †२०, १६,९; ७७,४, ८८,४; १०२,१; १०७, १३‡[d]; पै ४,१३,५;१६,७६,८; ९;९७,१;७; ८, १७, २९, १५; १८,२४,१;–मोभिः ऋ८,६,१७.

तमसु[e]– -साः शौ ११,११,२२.

तमस्-व(त>)ती– -०ति शौ १९, ४७,२ ; पै ६, २०, २; –०तीः काठ ११,९[f].

तमस्-व (न>)री– -०रीः तै २, ४,७,२[f].

तमि (स्र>) स्रा[g]– -स्राः ऋ २, २७,१४,–स्रायाम् मै ४,२,१¶.

तमो-गा[h]– -गाम् ऋ ५, ३२,४.

†तमो-वृध्[i]– -वृधः ऋ ७, १०४, १; काठ २३, ११; शौ ८,४,१;

a) सपा. तमसः<>रजस. इति पाभे. ।

b) तु. सस्थ. टि. अन्तर् ।

c) सपा. ऋ ७,८२,१ विशिष्टः पाभे. ।

d) सपा. ऋ १,११५,१ विशिष्टः पाभे. ।

e) विप. । अर्शआदित्वाद् अच् प्र. (पा ५,२,१२७) ।

f) सपा. तमस्वतीः <> तमस्वरीः इति पाभे. ।

g) नाप. । मत्वर्थीयः रन् प्र. इ-काराऽऽदेशश्च (पा ५,२, ११४) ।

h) विप. (शुष्ण-) । उस. उप. √गम् + विट् प्र. ।

i) विप. उस. क्विबन्तम् ।

पै १६,९,१.

तमो-हन्[a]- -हनम् ऋ १, १४०, १; -हना ऋ ३,३९,३.

तमस्-,तमस्वती- प्रभृ. तमस्- द्र.

?तमस्सहे पै ६,२१,१.

तमितोस्(:) ✓तम् द्र.

तमिषीचयः[b] शौ २,२,५.

तामिषीचयः[c] पै १,१०,५.

?तमिषीचीः[d] ऋ ८,४८,११.

तमिस्रा-,तमो-गा- प्रभृ. तमस्- द्र.

?त(म्र>)म्रा[e]- -म्राः ऋ १०,७३,५.

?त य तै नौ व्य त पै २,५८,१.

?तयन्तो पै ५,१६,४.

?तयिमातादामारसि पै ४,२१,१.

१तर-, २तर- ✓तॄ द्र.

तरक्ष[f]- -क्षः काठ ४७,९[g].

तरक्षु[f]- -क्षुः[g] मा२४,४०; का २६,८,५; तै५,५,१९,१; मै३,१४,२१.

तरणि-,तरणित्व-,१तरत्-,२तरत्-, तरध्यै ✓तॄ द्र.

तरन्त[h]- -न्तः ऋ ५,६१,१०.

तरन्ती-, १तरस्, २तरस्- प्रभृ. ✓तॄ द्र.

?तरसन्ती[i]- -न्ती ऋ १०, ९५, ८.

?तरास्त्वम्[j] पै १९,४०,७.

?तरिः[k] पै ५,२७,१.

तरित्रत्-,तरिन्-, तरिष्यत्-, तरी-, तरीयस्-, तरीषणि-, तरु- ✓तॄ द्र.

तरुक्ष[l]- -क्षे ऋ ८,४६,३२.

तरुण[m]- -णः ऋ ७,४, २; खि ५,७, २, २; मै ४, ११, ८; काठ १९, १३; शौ ३, १२,७; पै १,१००, ३; ३, २०, ६; -णम् ऋ १, १८६,७; शौ ९, १, ५; १२,३, ३७; पै १३, ५, ६; १६,३२,५; १७, ३९, ७; -णस्य ऋ १०, ११५, १; कौ १, ६४; जै १, ७, २; -णाय ऋ ८, १९, २२; -णेन मा २८, १३; का ३०, २,२; -णेभ्यः पै ९,६,११.

तरुणी- -णीः ऋ ८, ४३, ७; -णीषु ऋ ३,५५,५.

¶तरुणिमन्[n]- -मन् काठ ३६, ५; -मनि मै १,१०,१०.

१तरुत्-, २तरुतृ-, तरुत्र-, तरुष-, तरुषयिष्णु-, ✓तरुषि,तरुषी-, ✓तरुष्य, तरुष्यत्-, तरुस्- ✓तॄ द्र.

तरूणक[o]- -कम् शौ १०, ४, २; पै १६,१५,२.

तरूषस्- ✓तॄ द्र.

ततुराण- ✓तुर् द्र.

तर्दं-, तर्द-पति-, तर्मन्- ✓तृद् द्र.

?तर्ध्ययायांसीव पै ७,८,१०.

तर्पण-, तर्पयत्-, तर्पयितव्यं-, तर्पयितृ- ✓तृप् द्र.

---

[a]) विप. (अग्नि-, यम- ⌊=अग्नि-⌋)। उस.।

[b]) विप. (⌊तमः-कर्त्री-⌋ अप्सरस्-)। प्राति. व्यु. च ?। तमस्- (स्वार्थे ठनि उसं. ⌊पा ५,४,३४⌋) > *तामसिक- >(स्त्री.) *तामसिकी-> नैप्र. *तमिषी- + (✓चि ⌊*करणे⌋>भावे) *चित्->(षस.) *तमिषी-चित्-> -चितः (प्र३)> नैप्र. °चिअः > °च्यः > यनि. इति मतम् (वैतु. सा. तविषी- +✓चि वा ✓अञ्च् वेति)। d टि. अपि द्र.।

[c]) तमिषीचयः इत्यस्यैव दीर्घादि रूपान्तरं द्र.।

[d]) नाप. (चेतनाघात-रोग- ?)। प्राति. व्यु. च b टि. द्र.। °च्यः > °चीः (तु. नद्यः > °द्यीः) इति नैप्र. क्रमान्तरं तु द्र. (वैतु. PW. प्रभृ. °चि- वा °ची- वा प्राति. इति कृत्वा पूप. तमस्- इत्यनेन प्राति. उप. च ✓अञ्च् इत्यनेन कथमपि योजुकाः ?)।

[e]) विप. स्त्री. (मिह्-)। व्यु. ?। (✓धम् ⌊*धूनने तु. ऋ १०, ८१, ३⌋ > कर्तरि) *धम्र- > नैप्र. यनि. इति मतम्। 'तमांसि (=तमसां) तम्राः (=धूनयित्र्यः) मिहः आवपत् (प्राजनयत्) इन्द्रः' इति चा. द्र. (वैतु. सा. प्रभृ. <✓तम् ⌊ग्लपने⌋ इति ?)।

[f]) नाप. (हिंस्र-जन्तु-)। व्यु. ?।

[g]) सपा. तरक्षः<>तरक्षुः इति पाभे.।

[h]) व्यप. (राज-विशेष-)। व्यु.?। <✓तॄ इति GW.।

[i]) विप. (उर्वशी-)। व्यु. ?। ✓त्रस् > त्रस (त>) न्ती- (=भयकम्पवती) > नैप्र. यनि. इति मतम् (तु. GW. प्रभृ.; वैतु. सा. २तरस्-> ✓*तरस > यनि. इतीव ?)। प्रकृते पाठः ?। तरसन्तीम् (द्वि १) इति शोधः (शोधान्तरं च वा. विमर्शश्च सस्थ. टि. भुज्यु- इत्यत्र द्र.)।

[j]) पाठः? (तु. टि. निर्हस्तम्)।

[k]) पाठः?। निर्भ्रतिर् इत्यस्य विकारः संभाव्येत (तु. पृ १२२ j टि.)।

[l]) व्यप. (तु. PW. GW. प्रभृ.; वैतु. वें. सा. विप. ⌊बल्वूथ-⌋ इति)। व्यु. ?।

[m]) विप. (अग्नि-, शिशु-, कुमार- प्रभृ.), नाप. (शौ १२,३,३७ पै १३,५,६)। व्यु. ?। <✓तॄ ⌊*वृद्धौ⌋ इति मतम् (तु. पाउ ३,५४)।

[n]) भावे इमनिच् प्र. (पा ५,१,१२३) चित्स्वरश्च।

[o]) अर्थः व्यु. च?। नाप. (अङ्कुर-,प्ररोह-)। तरुणक-> छन्दस्तः यनि. इति PW. W. WAG ⌊१,४३ b⌋।

तुर्य[a]– -र्यः ऋ ५,४४,१२.
?तर्यम्[b] मै २,५,४¶.
तर्प्वा–, तर्प्वा-वन्– √तृप् द्र.
तुर्हण–, °णी– √तृंह् द्र.
तुर्हि तद्- द्र.
तलव[c]– -वम् मा ३०, २०, का ३४,४,२.
तलाशा[d]– -शा शौ ६, १५, ३; पै ८, १०,७.
तलीद्य[e]– -द्यम् शौ ७, ८०, ३; पै १९,४०,७.
तल्प[f]– -ल्प शौ १२,२,४९; पै १७, ३४,९, –ल्पम् शौ ५,१७,१२; १४,२,३१, पै ८, १०, ६, १७, ३३,२; १८, १०, १; –ल्पा शौ १३, १, १७; पै १८, १६, ७, –ल्पानि शौ १४,२,४१[g], –¶ल्पे तै ६, २, ६, ४[२]; मै ३, ८, ४.
†तल्प-ग्रीव(र>)री[h]– -री.[i] ऋ ७,५५,८; पै ४,६,३.
तल्पे-श(य>)या[j]– -या शौ ४, ५,३‡[k].
तल्प्य[l]– -ल्प्यानि पै १८, ११, २; –ल्प्याय मा १६, ४४; का १७, ७, ३; तै ४,५, ९, १; मै २,९, ८, काठ १७,१५; क २७,५.
*तव युष्मद्- द्र.
तव– √तु द्र.
?तवत्[m] पै १७,२८,४.
?तवस्–, २*तवस्–, तवस्तम– प्रभृ., तवस्य–, तवस्वत्–, तवा-गा– √तु द्र.
?तवावाहो पै १०,२,३.
तविषु–, तविषी–, √तविषीय, तविषीयत्–, तविषीयमाण–, तविषीयु–, तविष्यमाण–, तविष्या–, तवीयस्–, तव्य–, तव्यस्– √तु द्र.
?तशत्कृण्वो पै २,२६,३.
तष्ट,ष्टा–, तष्ट्– √तक्ष् द्र.
तसर[n]– -रम् मा १९, ८३; का २१, ६,४, मै ३, ११, ९; काठ ३८, ३; –†राणि ऋ १०,१३०, २; शौ १०,७,४४.
तस्कर[o]– -रः ऋ ६,२८, ३; ८, २९, ६; शौ ४,३, २; २१, ३‡; १९, ४७,७; पै १,४२,१;३; ६,२०, ६; ७; –रम् ऋ ७,५५, ३; मा ३०,५; का ३४,१,५; शौ १९, ५०, ५; पै १४,४, १५; –रस्य मा १२, ६२, का १३,५, १; तै ४,२, ५, ४; मै २,७,१२; काठ १६,१२, क २५,३; पै ५, २७, ६; –रा ऋ १०,४, ६; –राः ऋ १,१९१, ५; मा ११,७७; ७९; का १२, ७,१२; १४; तै ४, १, १०,२[२]; मै २,७,७[२]; काठ १६, ७[२]; पै ४,१६,४‡; –राणाम् मा १६,२१; का १७, २, ५; तै ४, ५,३,१; मै २,९, ३; काठ १७, १२; क २७, २; –रान् मा ११, ७७; ७८; का १२, ७, १२; १३; तै ४, १, १०, २; मै २, ७, ७; काठ १६, ७; पै १, ४२, २.
तस्कर-त्व– -त्वात् खि ३,१०[२],४.
तस्तभान–, तस्तभ्वस्– √स्तम्भ् द्र.
तस्तुव[p]– -वम् शौ ५, १३, ११[३]; पै ८, २, १०[३]; –वेन शौ ५, १३,

[a]) व्यप. (ऋषि-विशेष-)। व्यु.?। <√तॄ इति GW. प्रमृ.।
[b]) पाठः?। (स्वरी–> द्वि१) स्तर्यम् इति शोधः (तु. बौश्रौ १७, ३१:१३ तास्तर्यं [=ताः स्तर्यः] इति)।
[c]) नाप. (गायक-)। व्यु.?।
[d]) नाप. (वृक्ष-विशेष-)। व्यु.?। पपा. नावग्रहः।
[e]) नाप. (पृष्ठवंश- [वैतु. अन्ये])। व्यु.?।
[f]) नाप. (शय्या-)। व्यु.?। <√तल् इति (पाउ ३, २८), ?PW. <√स्तृ, <√तृप् इति Web. (PW. द्र.) MW.। [g]) पाठ ?। विप. सत् तल्प्यानि इति शोध. (तु. सपा. पै १८,११,२; LR. W. च)।
[h]) विप. (नारी-)। समासस्वरौ पृ ८८२ c टि. द्र.।
[i]) सपा. तल्पशी° <> वह्यशी° इति पाभे.।
[j]) विप. (नारी-)। उस. । पूप. सस. अलुक्।
[k]) सपा. तल्पे° <> वह्ये° इति पाभे.।
[l]) विप. (रक्षस्-, रुद्र-)। भवार्थे यत् प्र. (पा ४, ४, ११०) यना. स्वरश्च।
[m]) पाठः?। <तावत् <*धावत् <*उपाधावत् इति लैवि. द्र.।
[n]) नाप. (सूत्रवेष्टनयन्त्र-)। व्यु.?। पपा. नावग्रहः। <√तन् इति पाउ (३,७५), √तंस् इति ?PW.GW. WAG [१,७]।
[o]) नाप. ([आततायिन्-] स्तेन-)। व्यु.?। पपा. नावग्रहः। तत् (<तद्-वा √तन् वा) + √कृ इति (पा ६, १, १५७ वा ३, १४ दे. [३, २४])। GW. पूप. = तस्- (<√तंस्) इति। (√धृष् [प्रागल्भ्ये] >भावे) *धृष्क- + (√भृ [*करणे]>भावे) *भ्र-> (बस.) *धृष्क-भ्र- > नैप्र. यनि. इति मतम् (तु. टि. दस्यु–, १दास–)।
[p]) नाप. (विषनाशक-द्रव्य-विशेष-)। व्यु.?।

११; पै ८,२,१०.

तस्थिवस्– √स्था द्र.

?तस्मां पै १६,५७,११.

तस्याधि[a] पै ६,८,१.

?तस्वपपरायणः[b] पै १३, ४, १४[c].

¶ताजक्[d] तै २,१,५, ७; ७,७; २,२, ३; १०; ४; ५, ५, ६; ११, ७; ३, १,३,२; २, ३,४; ४, ८, ५; ५,३,७,२; ४,२,३; ५, ५[2]; ६, ४,६,४; ५,६,५; ६,४,२; ७,२, ७,३;५; मै १, ७, ३; ९, ६; २, २,३; ३,२[2]; ५,११; ३, १, ९; ७,४; ४, १, १४; २, ३; ५, ५; ८, ९; काठ १०, ११; ११, ४; २१,२; ६; २२,६;१२; २५, ९; २६,२;६; २७, १;५; २८, १[2]; ६; २९,३;८; ३०,३; ३७,११; क ३१,१७; २१; ३४, १; ४०, २; ५; ४१, ४; ४२,१;५; ४४, ६; ४५,४; ४६,६.

?ताजद्भङ्गः[e] शौ ८,८,३[f].

ताड[g]– -डम् मै २,७,१२.

ताडम् √तड् द्र.

तात् तद्– द्र.

?तातुमयतहितुप्रहित पै ४, १४,१.

तातृपाणा–, तातृपि– √तृप् द्र.

तातृपाणु– √तृप् द्र.

तात्य,त्या[h]– -त्या ऋ १, १६१, १२; ७,३७,६.

?ताद् इत् त भङ्गेव पै १६,२९,४[f].

तादीला तद्– द्र.

तादु(र>)री[i]– -०रि खि १, १६, १; शौ ४, १५, १४; पै ५, ७, १३.

ता-दृश्–, ता-दृश– तद्– द्र.

?ता नां उत दशम्[j] पै २०,३०, १.

तानूनप्त्र–, तानूनप्त्र-त्व √तन् द्र.

तान्तु– √तम् द्र.

?तांनाभ्यम पै १५,२३,१.

१-२तान्व– √तन् द्र.

३तान्व– तन्व– द्र.

तान्वा[k] पै १५,२३,१.

तापयत्–, तापयिष्णु– √तप् द्र.

तावुव[l]– -वम् शौ ५,१३,१०[2]; पै ८, २,९[2m]; –वेन शौ ५, १३, १०; पै ८,२,९[n].

?ताभिषजंश्टणोस्यन्नो[o] पै १,९५,१.

?तामनि तामनि प्कन्ध[p] पै३,३९,४.

?तामनोसुरे पै ५,१०,२.

तामीपीचयः तमिपीचयः द्र.

?तामुमुष्कुश्याम[o] पै १,९५,१.

?तामुष[q] पै २०,६०,६.

---

[a]) =अधितस्य (लोटि मपु१ <अधि √तस् उपक्षये =उपक्षपणे) । अवशिष्टः पाठः ? (तु. सस्थ. टि. ?कुष्ठी) । पृ १४४,१४१५ यथाक्रमं सस्थ. अधि, तस्य चेति नेष्टम् ।

[b]) पाठः ? । *तरम ॐ प्-परायण– >-णान् इति शोधः । पूप. *तुस्मस्– (< √तस् उपक्षये) भाप. इति ।

[c]) सपा. शौ ४,३७,१० विशिष्टः पाभे. ।

[d]) अव्य. (=सद्यस्) । व्यु. ? । तावत्– + *यश (तत्रभवार्थे प्र. उसं. पा ४, ४, ११०) > *तावत्युश– > नैप्र. *ताजश– > यनि. (=क्रिवि. न. द्वि१) इति मतम् (तु. ताजत् e टि. द्र., रूद्युस(:), पार. ताज़ह्; वैतु. WAG १,२ Gk. ténagos =नभा. तंग इत्यनेन संवाद इति ?) ।

[e]) निर्देशः व्यु. च ? । ताजत् (=ताजक्) इति पूप. अव्य. । अत्र तद्धितः थतुच् प्र. उसं. (पा ४,४,११०) इति विशेषः । उप. भङ्ग– (नाप. ओषधि-विशेष- स्वरः?) >-ङ्गः इति पृथक् पदं द्र. (तु. W. शंपा. टि. च; वैतु. पपा., कौसू १६,१४ प्रमृ. यनि. समस्तमिवेति ?) ।

[f]) सपा. ?ताजद्भङ्गः इव <> ?ताद् इत् त भङ्गेव इति पाभे. ।

[g]) नाप. (उपयन्त्र-विशेष-) । व्यु. ? (√*अत् बन्धने भावे >) अतर्– + (√धृ > भावे) *ध्र– > (बस.) *अतर्ध्र– > नैप्र. यनि. इति मतम् ।

[h]) अर्थः व्यु. च ? । विप. (पितृ-, धी-) । < *तात– [=१तत– (=पितृ- तु. ऋ ३,३९,२ पित्र्या धीर् इति)]. इति मतम् (तु. वें. GW. MW. GRV. च; वैतु. सा. < तद्– वा √तन् वेति ?) ।

[i]) नाप. (मण्डूकी-) । व्यु. ? । नैप्र. < दर्दुर– इति मतम् ।

[j]) पाठः ? । सपा. शौ ७,११२,१ विशिष्टः पाभे. ।

[k]) विप. (मेनि-) । पाठोऽर्थः व्यु. च ? ।

[l]) नाप. (विषनाशक-द्रव्य-विशेष-) व्यु. ? ।

[m]) तावुचम् इति पाठे ? यनि. शोधः ।

[n]) तावुचेन इति पाठे ? यनि. शोधः ।

[o]) शोधार्थं पृ ९१५ m टि. द्र. ।

[p]) पाठः ? । तां (नि √स्कन्द् >) निष्कन्द इति शोधः (तु. शौ ५,२५,८ अधि स्कन्द इति) । आदिमं पदं (तामनि इति) प्रक्षिप्तं द्र. (तु. छन्दः) ।

[q]) पाठः ? । √तप् > तपुस्– > तापुष– >-षम् इति शोधः ? ।

?तां प्रेण पै २, २५,४.

-ताम्र,म्रा[a]– -म्रः मा १६,६; का १७, १,६; तै ४,५,१,२; मै २,९,२; काठ १७, ११; क २७, १, पै १४, २,९, –म्राः तै ६, ४, २, ४¶; –म्राय मा १६, ३९; का १७,६,३; तै ४,५,८, १, मै २, ९,७; काठ १७,१५; क २७,५.

१ताम्र-धूम्र[b]– -म्रः मै ४,२, १४¶.

२ताम्र-धू(म्र>)म्रा[c]– -म्राः शौ १०,२,११; पै १६,६०,३.

'?तायत्– स्तायत्– टि. द्र.

तायमान– √तन् द्र.

तायादर[d]– -रम् शौ ६,७२,२

तायु[e]– -†यवः ऋ १,५०,२; ५,५२, १२, कौ३,५,७, शौ १३,२,१७; २०,४७,१४; पै१८,२२,२; –युः ऋ ५,१५,५; ६,१२,५; –युम् ऋ १,६५,१; ४,३८,५; ७, ८६,५.

तार– √तॄ द्र.

तार(क>)का[f]– -का मे १, ८, ६¶; शौ ५,१७,४[g]; पै १३,१२,१२; –काः तै ७,५, २५,१¶; –काम् पै ९,१५,४?[g], –के शौ २,८,१; ३,७,४; ६,१२१,३; पै १,९९, २; ३,२,४; १६,५१,३.

२तारक[h]– -काः मा २४, १०, का २६,२,५; मै ३,१३,११.

तारयत्– √तॄ द्र.

तार्क्ष्य[i]– -र्क्ष्य काठ ४०, ३; –र्क्ष्यः ऋ १,८९,६[j]; मा १५,१८,२५, १९†[j]; का १६,४,७; २७,११, ६†[j]; तै ४,४,३, २; मै २, ८, १०; ४,९,२७†[j]; काठ १७, ९; ३५, १†[j]; क २६. ८; कौ २, १२२५†[j]; –†र्क्ष्यम् ऋ १०, १७८,१; खि २,४,१‡[j];२;कौ१, ३३२; जै१,३५,१; शौ७,९०,१.

¶१तार्प्य[k]– -र्प्यम् तै २,४,११,६[2]; मै २,५,१; ४, ४,३; काठ १२, ४[2]; १३, १[2]; –र्प्याणि मै २, ४,५; काठ १२,३;४[2].

२तार्प्य[l]– -र्प्यम् शौ १८,४,३१.

तार्ष्टा(घ>)घी[m]– -घी शौ५,२९,१५.

?ताहर्प्यायताम्[n] खि ४, ७[2], ११; पै ६,४,११.

तालु[o]– -लु[p] मा २५,१, का २७, १, १; मै ३,१५,१; –लुम्[p] तै ५,

---

[a]) विप. (रुद्र-, २अरु-)। व्यु. ?। (√तप् >भावे) ताप– (=दीप्ति-, लालिमन्-)+(√भृ [धारणे] > कर्तरि) –*भ्र > (उस.) *ताप-भ्र– >नैप्र. यनि. इति मतम्। [b]) विप. (ऋषभ-)। कस. पूप. प्रकृतिस्वरम्।

[c]) विप. (२अप्-)। अन्तोदात्तः पाक्षिकः उसं. (पा ६,२,३)।

[d]) अर्थः व्यु. च ?। विप. (पयस्-)।<*तया (°यो [तु सा.]) दर– [प्राणि-विशेष- (तु. सा. W. च, वैतु. MW. <√ताय् [विस्तरे] इति?, CA. पाठः ? तायात् अरम् इति च)]।

[e]) =स्तायु–। नाप। व्यु. ?। (√स्तॄ [आच्छादने] >भावे) स्तर– >नाधा. √*स्तर्य >*स्तर्यु– > नैप्र. यनि. (तु टि. स्तायत्–, वैतु. या [४, २४] <√स्त्यै [संघाते] वा √तस [उपक्षये] वा, दे. [३,२४] <√ताय् [संताने] इति च, GW. WAG [१, २३०b] प्रमृ. <√तै = √स्तै [चौर्ये] इति च)।

[f]) नाप. (नक्षत्र-)। व्यु. ?। <√*तृ [दीप्तौ] (तु. टि. तृ–; वैतु तैव्रा १,५,२,५ <√तॄ [तरणे] इति)

[g]) सपा. तारका <> ?तारकाम् इति पाभे.।

[h]) विप. (पशु-)। सास्यदेवतीयः अण् प्र.।

[i]) व्यप. (दैव्य-जीव-विशेष-)। व्यु. ?। <√तृक्ष् [त्वरितगतौ] इति (वैतु. या [१०,२७] <तीर्ण- + √क्षि [निवासे] वा तूर्ण- + √रक्ष् वा √अश् [व्याप्तौ] वा, सा. तृक्ष– [व्यप.] >यनि. [तु. पाग ४,१,१०५])।

[j]) सपा. तार्क्ष्यः (तैआ १,१,१; २१, ३; १०, १,९ तृपू १ तृउ १ आपश्रौ १४,१६, १ माश्र २, १५,६ च) <>तार्क्ष्यम् (षव्रा ५,१ सु १९,५ च) इति पाभे.।

[k]) नाप. (वस्त्र-)। व्यु. ?। (√*तर्प् [आच्छादने] > भावे घञ् प्र. उसं. [पा ३,३,६०]) *तार्प– > (तद्धिते ये प्र.) यनि. इति मतम् (वैतु. बौश्रौ २५, ३४:११;१२, सा. [शव्रा ५,३,५,२०] प्रमृ. <*तृपा– [ओषधि-विशेष-] इति ?, बौश्रौ. [पक्षे] =आज्यतृप्तवासस्- इति?)।

[l]) भाप. (वसन-)। व्यु. ?। √*तर्प् [आच्छादने]+ ण्यत् प्र.।

[m]) विप. (समिध्-)। अर्थः व्यु. च ?। MW. <*तृष्टाघ– (वृक्ष-विशेष-)। <तार्ष्ट–(स्वार्थे) <तृष्ट– [=*घृष्ट–]+ घः √हन् इति तु विमृश्यम्।

[n]) पाठः ?। *तार्हि (नैप्र. =तर्हि), आप्यायताम् इति शोधिते पदे यद्र.।

[o]) नाप. (शरीरावयव-विशेष-)। व्यु. ?। <√तॄ (तु. पाउ १,५) वा (√लत् >) √तल् वेति या [५,२७]। <√*तृ (नैप्र. <√*स्तॄ [आच्छादने]) इति तु विमृश्यम् (वैतु SE [७८] >तल– =स्थल- इतीव ?)।

[p]) सपा. तालु <> तालुम् इति पाभे.।

७,११,१; काठ ५३,१.

तान–, तान-क्रु– युष्मद्–द्र.

तावच्छस्(:), तावत्– प्रमृ. तद्–द्र.

?तावद्रोपस् पै ३,४०,३[a].

? तावम् पै २०,१०,२.

?तासान्तम् पै १७,१५,२[a].

?ति[b] खि १,२,१४.

√तिज्, > तितिक्ष, तेतिज्, तेजते ऋ १०,१३८,५.

तितिक्षते ऋ २,१३,३; तितिक्षन्ते ऋ ३,३०,१; मा ३४,१८†; का ३३,१,१२†; शौ ८,६,१२; पै १६,८०,३.

तितिक्षे ऋ ४,२३,७.

तिक्त– -क्तान् ते ६,२,७,२¶.

तिक्ताय(न>)नी[c]– -नी ते १,२,१२,१; ६,२,७,२.

तिग्ति[d]– -तेन ऋ २,३०,९; -तैः ऋ १,१४३,५.

तिग्म, ग्मा[e]– -ग्मः मै १, ५, १; शौ १३,२,३३; पै ४,८,१-१३; १८,२३, ९; १९,२९,१;–ग्मम् ऋ १,१३०,४; ३,४८,३; ४,६, ८; ६, ३, ४; ७, १८, १८; ८, २५, १५; २९,५; ४७, ५; ७२, २; ९६,९; १०,६१,३[f]; १८०, ३; †मा ७, १७[f]; १८, ७१; †का ७,७,२[f]; २०,५,४; ते १, ६,१२,५†; ४,७,१५,४; मै २, ३, ४[g]; ३,१६,५; ४,१२, ३†; काठ ८,१६†;११,७[g];८[g], २२, १५;३६,१५[g]; कौ २, ११२३†; शौ ४, २७, ७; ६,८९,३†; पै १,७७, २; ४, ३५, ७; ७, ११, ७; –ग्मस्य पै १५, २३, २; –ग्मा ऋ ४, १६, १७; २३, ७; ५,८६,३; १०,१०८,५; –ग्माः ऋ ५,१९,५; ८,४३,३;६०,१३; जै ४,६, ३†; –†ग्मानि ऋ ९, ६१,३०; १०, ११६,५; कौ २, १३०; जै ३, १३,६; –ग्माम् ऋ ४,७, १०; –ग्मे ऋ ९, ८७, ७; –†ग्मेन ऋ १,३३, १३; ६, १५, १९; ५६, २८; ८, ४३, २६[h]; १०, ८७, २३; मा १७, १६; का २,६, ७§; १८, २,१; ते ४, ६, १, ५; ५, ७, २,१§; मै २,१०,२;३,३,७;४,१४,१३; १५; काठ१८,१;४०,२; क २८, २; कौ १,२२; जै १,३,२;४,६, ८; शौ ६, ३८, २†[i]; ८,३,२३; १३,१,११§; पै १८,१६, १§, –ग्मेभिः पै ७,२,११†[j].

†तिग्म-जम्भ[k]– -०म्भ ऋ १, ७९, ६; मा १५, ३७; का १६, ५, १९; ते ४, ४, ४, ५; मै २, १३, ८; काठ ३९, १५; कौ २, ९१३; जै ४,१५, ६; –म्भः ऋ ४,५,४; –म्भस्य ऋ ४,१५,५; –म्भाय ऋ ८, १९, २२; ४८, २७.

तिग्म-तेजस्[l]– -०जः[m] मा १२, ६३; का १३, ५, २; मै २, ७, १२; काठ १६, १२; क २५, ३; शौ ६, ६३, २; –जसः शौ १९, ९, १०; –जाः मा १, २४; का १,९,१; ते १,१९, १; मै १,१, १०;२, १४†[n]; ५, १; काठ १, ९; क १,९; ४७,८.

तिग्म-सृष्टि[o]– -ष्टिः ऋ ४,५,३.

तिग्म-मूर्धन्[p]– -र्धानः ऋ ६, ४६,११.

तिग्म-शृङ्ग[q]– -ङ्गः ऋ ६, १६, ३९; ७,१९,१; ९,९७, ९; १०, २८,२; ८६, १५; ते २,६,११, ४†; मै २, १३, २२; काठ ४०, १२; †कौ २, ४३८; १०५७; †जै ३,३५,३;५४, ३; शौ १३,

a) पाठः? । ताः नु आ-अन्तम् इति शोधः ।

b) पाठः? (तु. संस्कर्तुः टि., सस्थ. टि. ध्रुवम् इति च) ।

c) व्यु. पाभे. च द्वि तप्तायनी– > –नी द्र. ।

d) विप. (आयुध-, जम्भ-)। क्तान्ते इडागमः कुत्वञ्च ।

e) विप. (अग्नि-, पवि-, वज्र- प्रमृ.), नाप. च । मक्षु प्र. कुत्वम् (या १०,६ पाउ १,१४६) ।

f) =सपा. माश ४,२,१,१२ । आपश्री १२,१४,१५ तु उग्रम् इति पाभे. ।

g) सपा. तिग्मम् (तैआ २,५,१ शांगृ १,२७,७ च) <> प्रियम् (तैआ २,७,७,५ आपमं २,४,२ च) इति पाभे. ।

h) नाप. [तेजस्- (तु. ऋ ६,१६,२८, वें. सा. Aufrecbt [KZ ३४,४९९] प्रमृ.)] ।

i) सपा. तिग्मेन <> शुक्रेण इति पाभे. ।

j) सपा. तिग्मेभिः <> बृहद्भिः इति पाभे. ।

k) विप. (अग्नि-) । बस. ।

l) विप. (निर्ऋति-, रुद्र-, स्वधिति- प्रमृ.) । बस. ।

m) सपा. तिग्मतेजः (माश ७, २,१, १० च) <> विश्वरूपे इति पाभे. ।

n) सपा. तिग्मतेजाः <> तेजमानः <> तुविजातः इति पाभे. ।

o) विप. (अग्नि-) । बस. ।

p) विप. (दिद्यु-) । बस. ।

q) विप. (अग्नि-, वृषभ-, सोम- प्रमृ.) । बस. ।

१, २५, †२०, ३७, १; १२६, १५; पै ४,८,१-१३; १८, १७, ५; १९,२९, १; –ङ्मम् ऋ १०, ४८,१०

तिग्म-शोचिस्[a]– -चिषे ऋ १, ७९,१०.

†तिग्म-हेति[b]– -ती ऋ ६,७४, ४; मै ४,११,२; शौ ५,६,५-७; ८,३, २५$, पै १,१०९, २; ६, ११, ७-९; १६, ८, ६$; –०ते ऋ ४, ४, ४; मा १३, १२; का १४, १, १२; तै १,२, १४, १; मै २, ७,१५; काठ १६, १५; क २५,६.

तिग्मा(ग्म-अ)नीक[c]– -कम् ऋ १,९५,२; पै ८,१४,२†.

†तिग्मा(ग्म-आ)युध[d]– -धः ऋ २, ३०, ३; ९, ९०, ३, कौ २, ७५९; –धाः ऋ ५, २, १०; तै १,२,१४,७, –धाय ऋ ७, ४६, १; –धौ ऋ ६, ७४, ४; मै ४, ११, २, शौ ५, ६, ५-७, पै १, १०९,२. ६,११,७-९.

तिग्मे(ग्म-इ)षु[e]– -षव.[f] ऋ १०, ८४,१; शौ ४, ३१, १†; –षवे मै २, ९,७[g].

तितिक्षु– -क्षुः शौ १२, १, ४८; पै १७,५,६.

तीक्ष्ण, क्ष्णा[h]– -क्ष्णः शौ १९, ३३, ४, पै १२, ५, ४; –क्ष्णाभिः पै १,९३, ४; ५,९, २; –क्ष्णेन ऋ १०,८७,९; शौ ८,३,९†; १२, ११,५; पै १६,६,९†.

तीक्ष्ण-तर– -राः शौ ३, १९,४; पै ३,१९,३.

तीक्ष्ण-वल्श– -ल्शः पै ७,७,७.

तीक्ष्ण-शृङ्ग[i]– -†०ङ्ग ऋ १०, १५५, २; पै ५,९, ४, ६,८, ६; –ङ्गः पै १०,२,३; १७,१२, ६; १९,३२,९; –ङ्गाः शौ १९,५०, २[j]; पै १४,४,१२.

तीक्ष्णशृङ्गी[k]– -ङ्गी शौ ४, ३७, ६; पै १३, ४, १०, ११; –ङ्ग्यः शौ ८,७,९; पै १६, १२,९.

तीक्ष्णीयस्– -यांसः शौ ३,१९, ४[2]; पै ३,१९,३[2].

तीक्ष्णे(क्ष्ण-इ)षु[e]– -षव शौ ३, १९, ७[l]; ५,१८, ९; पै ३,१९, ६, ४, १२, १‡[f]; ९, १८, २, –षवे[g] मा १६, ३६; का १७, ५, ५; तै ४,५,७, १, काठ १७, १४, क २७,४.

*तेज्[m]–

तेजिष्ठ, ष्ठा[n]– -¶ष्ठम्[o] मै ३, ७, १०; काठ २४, ९; २८, ४; क ३८, २; ४४,४; –ष्ठया ऋ १, ५३, ८; २, २३, १४; शौ २०, २१,८†; –ष्ठा ऋ ६,१२,३; मै ४, १४,१५†, –ष्ठाः ऋ ९, ७०, २; कौ २, ७७४†; –ष्ठाभिः ऋ १,१२७, ४, १२९, ५; –ष्ठेन तै १,१,१०,१; –ष्ठैः ऋ १०,३,५.

†तेजीयस्– -यसा ऋ ३,१९,३; तै १,३,१४, ६; पै ४,१४,१५.

तेजन[p]– -०न पै ३, ४०, १-३; –नम् खि ५, २२,३,८[q]; तै ६, २,३,१¶; मै ४, २, ९¶; काठ २५, १[3]¶; ३५, १४, क ३८, ४[3]¶; ४८, १३; जै ४, १०, ३, २४, ८; शौ १,२,४; ६, ४९,१; २०,१३६,३; पै ४,१४,१; १९, ३१,१४; –ने पै ३,४०,४; २०, ३६, १०; –नेन ऋ १, ११०, ५; मै ४,२,९[2]¶.

१तेजनी[r]– -¶नी काठ २३,९; क ३६, ६, –नीम्[s] पै १६, २६,१[t]; –०नेः![u] पै १०, १, १; –न्याः काठ २२,१३¶.

a) विप. (अग्नि-) बस. ।

b) विप. (सोमारुद्र-, शृङ्ग- प्रमृ.)। बस. ।

c) विप. (वैद्युताग्नि-)। बस. ।

d) विप. (इन्द्र-, सोम-, स्वान- प्रमृ.)। बस. ।

e) विप. (रुद्र-, नृ-)। बस. ।

f) सपा. तिग्मे° <> तीक्ष्णे° इति पाभे. ।

g) सपा. तिग्मे° <> तीक्ष्णे° इति पाभे. ।

h) विप. (अग्नि-, राजन्-, चक्षुस्- प्रमृ.)। क्स्नः प्र. दीर्घत्वं च (पाउ ३,१८)।

i) विप. (ब्रह्मणस्पति-, वृषभ- प्रमृ.)। बस. ।

j) ती° इति स्वरे ? यनि. शोधः ।

k) विप (ओषधि-विशेष-)। स्त्री. ङीप् प्र. तत्स्वरश्च ।

l) वैतु. सा. विप. (बाहु-) इति ।

m) कर्तरि अच् प्र. ।

n) पाप्र. <तेजस्विन्– इति ।

o) द्वि१ सत् वा. किवि. द्र. ।

p) नाप. (इषु-धारा-, शल्य-, शर- प्रमृ.)। ल्युट् प्र. ।

q) सपा. तेजनम् <> मृगः (शाश्रौ १२,२४,५ च) इति पाभे. ।

r) नाप. (तृणपूलक- प्रमृ. ⌊वैप २,४ यद्र. ⌋)। गौरादित्वात् ङीष् प्र. ।

s) विप. (⌊दीप्तिमती-⌋ रयि- ⌊स्त्री.⌋)।

t) पाठः ? । सपा. शौ ९, ४,२१ चेतनीम् इति पाभे. ।

u) पाठः ? । –०नि (सं१) इति शोधः ।

तैजन[a]– -नः काठ २१,१०.

तेजमान– -नः ऋ ३, ८,११[b].

तेजस्[c]– -जः ऋ १, ७१, ८; ६,३, ५; खि ३, १२, १; २२, ५; ५, ३,५; मा १, ३१; १५, ७[d]; ८; १९, ५; ८; ९[२]; ८९; ९५; २०, २३[२]; २१,२९; ४८; २२,१; ३३, ११†; ३८, २५[२]; ३९, ५; का १,१०,४; १६,२,४[d,e]; ५; २१, १,५; ७; ८[२]; ६,१०; १६; २२, १,७[२]; २३, ४,१; ६,१; २४,१, १; ३२, १, ११†; ३८, ५, ७[२]; ३९, ३,१; ४०,१,१६; ¶तै १, १,१०,३[४]$; ३,१४,५†; ४,४५, ३[२]$; ५,८, ३[२]; ५; ७,६,६; २, १,२,८; ४,२; १०, २; ३,३,४; ५,३; ९,४[२]; ३,३,१; २[२]; ७,२[२]; ३[२]; ४,११, ५; ५,२,६; ७[२]; ६, १,२[२]; ३, २,९, २; ३[२]; $३, १, १[२]; २; ५, ३,२$; ९,३; ५, १,३,५[२]; ४,४; ५; १०,५; ३,५, ५; ७,१; २; ८,१[२]; १०,४; ४,७, ६; ८,१[२]; ५,१,१; २; ८,१[२]; ७, ५,२[२]; ६, १[२]§; ९, ४[२]; ६, १, ७,१; १०, ४; २,१,४[२]; ५,३[२]; १०,६; ११,३[२]; ३, ३, २; ६[२]; ४,३[२]; ५,४,२[२]; ५, ३[२]; ६, ३, ५[२]§; ८,१; ७,१,४,२[२]; ८,२[२]; १०, ४; २,१,२; २,१; ३,२; ४, ३; ५,५; ३,२,१; ११, १§; ४, ३, ३[२]; ५, ८, ५; १६-१७,१$; ¶मै १,१,११$; $४,२; ७[२];५, २$; ६,३;४[३]; ५[२]; ८[४]; ८,३[३]; ६;११,८; २, १,४[२]; ५[५];७[२];२, ५[२]$;८[३];४,६[२]; ५,२[२]; ४[२];६[२]; ७[२];१०[२]; ७, १५[२]$; ३, १,९; १०; २,६[२]; ३,१[२];२[३]; ६[२]; ९; ४,५; ६[२]; ७[२]§; ६,१; ३[२]; ६; ७; ७,५; ७;९; १०[२];९,३[५]; ४; ५;$११,२; ५;७; ९[२]; ४,१,६; १२; २,११; ३,९; ४,१०[२]; ६, ३[२]; ८; ७,३[५]; $[२]; ६[२]; ९; ८, ९; ९, ७[२]§; १४, १५[२]†; काठ १, १०; ४, १३[२]; ५, २; ५[२]; ६,९; ¶८,१;२[२]; ५; ८; ९,७[२]; ¶१०, १[३];२[५];¶११,१[४];४[४];८; १२,४[२]¶; ¶१३,१; ६;७[५]; ८; ¶१४,६[२];८; ¶१९,३[२];४[२];८[२]; १०; ¶२१, २[२]; ७; ९[२]; ११[३]; ¶२२,२;६[६];१०[२];¶२३,१;३[२]; ६;¶२४,५;८;९;¶२५, ५[२]; ६; १०[२]; ¶२६,३; ५[४]; २७,८[२]¶; ¶२९, ३[३]; ७[४];८[३]; ३०,१०¶; ३२,२;५[४];¶[२]; ¶३४,१;२[२];६; ९[२];१०;३५, १५; ३६, ७[३];¶[२]; १४[३];¶[२];१५; ३७,१[२]¶;१६¶; १८[२]; ३८, ३[२]; ५[२]; ४०, ३[२]; ४३,१; ४५, ११-१३; ¶क १, १०§; ३,११§[२]; ४,८§; ६,६; ७[२];७,१;३;८,१०[२]§; ३०,१[२]; २[२];८; ३१,१७[२]; ३४,१[६]; ३५, ४[२];७; ३७,६; ३८,१; २; ३९, २[२]; ३; ४०, ३[२]; ४१, १; ३[४]; ४५, ८[४]; ४६, ८; ४८, १३$; कौ २, ११९४; शौ १, ३५, ३; २, १९-२३, ५; ५, १९, ४; ७, ९४,४[२]; ९,१,१७; १०,३,१७; ४, २५; ५, ३६; १२, ३, २;६, १; १३, ३,५; १४,२,५४; १६, ८, १; ४; ५[२]–२९[२]; ३०; ३३; १९,३१,१२[३];५३,४; पै २,४४, ३; ४५, ३[२]; ६,१९,८; ८,२०, १०;९,१९,१; २०, ८; १०, ५, १२[२];१०,४; ५; १२,२,४;५,४; १६, १७,३; ३३,८;४३,२;४७, ७; ६४,७; १४१,१; १४९,१२; १५२, ११; १७, ३६, २; १८, १२, ३; १९, ४४, १२; –जसः ¶मै २, १,५;३,६,१;७; ¶काठ ८, ८;१०[f]; ११,८; २६,५; ¶क ७,३;६;४१,३; शौ १९,३४,२[g]; पै ११,२,३; –जसम् पै १६,९९, ४?[h]; –जसा ऋ१,५६,२;६,८,५; १५,१९[i]; खि ३,१६,६; मा१०, ३०;१३, १३‡[j]; १५,७[k]; १७, ७२;२०,८०;२१,२३;२३,४०[l]; २८,२;६[m];३८,२७;का२,६,७†; ११,९,२; १४, १, १४‡[j]; १६, २,४[k]; १८,६,८; २२,८,१;२३, ३,१; २५,८, २[l]; ३०,१,२;६[m];

a) विप. (इध्म-)। विकारे अण् प्र. [पा ४,३,१३५]।

b) पाभे. कृते पृ १४७४ *n* टि. द्र।

c) भावे असुन् प्र. (पाउ ४,१८९) नित्स्वरश्च।

d) पाभे. कृते पृ ८१६ *f* टि. द्र.।

e) [illegible]पि स्थलस्य पृ ८१६ *f* टि. समावेशः द्र.।

g) सपा. तिग्मम् [illegible] <> प्रियम् (तैत्रा २,[illegible] निष्ट-तेज[illegible] इति BW.W.WI. [illegible] च)। पाभे.।

h) पाठः? । तेजः इति शोधः। सपा. शौ ९,५,३७ त एतम् इति पाभे.। i) सपा. तेजसा (तैत्रा ३,५,१२,१ माश्रौ ६, १,८, १० च)<>ब्रह्मणा इति पाभे.।

j) सपा. ऋ ४,४,५ पाठाऽभावः।

k) सपा. तेजसा<>युक्तग्रावा (वैताश्रौ २५,१३ च) <>युक्तग्राव्णा इति पाभे.।

l) सपा. तेजसा<>धायसा (हिगृ १, ११,२ च) इति पाभे.। m) सपा. तैत्रा २,६,७,३ °सी इति पाभे.।

३८,६,२; तै १,१,१०,१;४,४६, २; ८,१४,२[a]; ¶२,१,२,९; २, ९, ४; ४, ४, ५, १[b]; ६,५,३; ¶५,१,३,५[२], ६,२; ९-१०, ५; ३,१०,४; ४,८,१, ¶६,१,१०, ३; २, ५,३; १०, ५; ३,३, २, ६; ४, २; ३[२]; ४[३], ५; ५, ४; ¶मै २, १,४; ७; ५, ७; ९; ६, ११$[a]; $७, १२[c]; १५; १७[d]; १०, ६$; ३, १,९; ३, २[३]; ७, ५; ८, १; ९; ९, २-४; $११, ८[e]; १२, ४, १,९; २, ११;४, ५$[a]; ७, ३[२]; $; ९; $९, १; २३[x]; २५[x], १४,१४[३]$; १५†[f]; ¶काठ ५, ५$, ८, ५, १०, १; २; ११, १; ४[२]; १४, ६, १५, ७$[a]; १६, १५‡[g]; १८, ४$; १९,३; १०; २१,७; २२, १०[३]; २३,१; २४, ५, २५, ५[२]; १०; २६,४;५[५]; २७,८; २९, ७; ८; ३०,१०: ३२,५$; ३४,७;३७, १, १६[२]; ३८,११$, ३९, १$; ¶क ६-७, १; २५, ६‡[g]: २८, ४$; ३०, १; ८, ३५, ४[२]; ७, ३७,६; ३९, २[२], ४०, ३; ४१, २, ३[५]; ४५,८; ४६, ८, कौ २, २२६‡[h]; जै ३, २०,१०‡[h]; शौ ३, ५, ८[i]; ५,२८, १३[i]; ९, २, १५; १०, ३, १७-२५; ६, २७; ३०; १३,८,४-६; ९,१; २; ५; १९, ३१,३; ३६, १; ३७,४[i]; पै १,५४, ५[i]; २, २७,१; ५, १४, ६, २०, ७; १०,५,३;१०,३-५; १६,४४,७; ४५,२; ६४,८-१०; ६५, १-४; ७७, ५, १५०, १०; १५१,७; १९,४४,१२;५१,१७; २०, ४८,७; ४९, ५, –जसि तै ४,४,६,२; मै १, ११, ८¶; २, १३, १८; ३, ९, ३ ¶; ¶काठ १४,८; २१,११; २२, ६; २६, १०; ३४, १[२]; ३९, ९$; ¶क ३४, १; ४१, ८; –जसे ऋ १, ५५, १[j]; ३, २,१०[j], मा १५, ८; १९,६[k]; २०,३[e]; ३०, ११; का १६,२,५; २१, १, ५[k]; ७, ३[e]; ३४, २, ३; तै १, ६,१,२; ३, ३, १, १; ५, ५, १, १¶; मै १, ९, ५¶; काठ ¶९, १३; १५, ३६, १५[२], ३७, २¶;१८; ३८,४; ३९,१; ४०,२; शौ १९, २८, १;४५, ६-१०; पै १५,४, ६-१०; –जांसि ¶तै २, १, २, ५[२]; ४, १[२]; ३, ७, ३; ¶काठ ११,५; ३४,६; शौ ७, १४, १; १३, १, १४; पै १८, १६, ४; –जोभिः मै २, ५, १०¶; काठ ७, ११¶; शौ १३, १, ३०; पै १८,१८,१.

¶तेजस्-काम– -मः तै २, २,३, ४; मै २, २,८, ५, ४;१०, ३, १,१०; –मस्य तै ३, ५, ९,३; ६, २,१०, ६, ३,३,६;४,३,२; मै ·१,८,३.

तेज(स्य)स्या[l]– -स्या तै २, ३, १३, १; –स्याः तै १, ८, ११, १.

तेजस्-वत्– -वत् शौ १८, ३, ७१; –वते तै १, ४, २९,१[२m]; २,२, ३, ३¶; काठ ४, ११[२m]; क ३,९[२m,n]; –वन्तम् तै २,२, ३,४¶; ३, ३,१,१; मै ४,७,३; –वान् मै २,७,१७[o]; ४, ७, ३[o]; काठ ४,१४[p].

तेजस्-विन्– -वि मै ४, ३, ८¶?[q]; –०विन् तै ३, ३, १,१[r]; –¶विनम् मै २, २,२; ५,१०; ३,३, ८; –¶विने मै २,५,११; काठ १३, १३; –वी खि ३,

a) सपा. तेजसा<>भ्राजसा (माश ५, ४, २,२ च) इति पाभे.।

b) सपा. काठ ४०,२ विशिष्टः पाभे ।

c) सपा. तेजसा (तैश्रा ६, ३,२ च) <>भ्राजसा (माश १३,८,२,६ च) इति पाभे.।

d) पाभे. कृते पृ १३१६ b टि. द्र.।

e) सपा. तेजसा <> तेजसे (तैश्रा २, ६, ५, २ आपश्रौ १९, ९,१३ च) इति पाभे.।

f) पाभे. कृते पृ १४७६ i टि. द्र.।

g) पाभे. कृते पृ १४७६ j टि. द्र.।

h) पाभे. कृते पृ १३२३ l टि. द्र.।

i) पाभे. कृते पृ १४७६ l टि. द्र.।

j) तु. पृ ४४२ j टि., वै. सा. PW.; वेतु. GW. GRV. तुमर्थीयः असेन् प्र. इति ।

k) सपा. ऋ १०, १३१,२ पाठाऽभावः।

l) विप. (३तनू-, २अप्-) । यत् प्र. (पा ४,४,१२८ प्रमृ.)।

m) पाभे. कृते पृ ६९० h टि. द्र.।

n) अस्यापि स्थलस्य पृ ६९० h टि. समावेशः द्र.।

o) पाभे. कृते पृ १३९७ l टि. द्र.।

p) सपा. माश्रौ १, ४, १, २७ वीर्यवान् इति पाभे.।

q) ्वी इति पाठे? यनि. शोधः (तु. संस्कर्तुः टि.)।

r) पाभे. कृते पृ ६८९ d टि. द्र.।

१२[२],१[?a]; ¶तै १, ५,८,५;७, ६,५; २,२,३,४; ५, ४;५,२,७; ३,३,१,१$[b];५,२,२$;३;५,१, ४,४;६,२,६; ६,२,१०,६;३,३, ६; ¶मै १, ५, ९;८,३;९,६; २, २,२;५,१०;११[२]; ३, ४,३;१२, ६$[c]; ४,२,१३; ¶काठ ५,५$; ८,८; ११,४[२];१३,१३[४]; १९,४; ३२,५$;३५,१७; क ७,३;३०, २;४८,१५; पै १०,१०,३;१२, ७,५;७; –¶वीनि मै ४, ३,८[२]; काठ २८,४; क ४४,४.

तेजस्विनी–

¶तेजस्विनि[d], नी–त (म>) मा– -मा तै ६,१,६,४; काठ २३,१०; क ३७,१[२].

¶तेजस्वि-तर– -रः काठ ३३, ४; –रम् काठ २७, ८.

तेजस्-सद्[e]– -सत् काठ ३९,५.

तेजो-दा[f]– -दाः पै २, ४४, ३; –दाम् तै ४, ४, ६,२; मै २, १३,१८; ४, ७,३; काठ ३९,९.

तेजो-विद्[g]– -वित् तै ३,३,१,१.

‡तेतिजान– -नः[h] मा ५, ४३; का ५,१०,५; तै १, ३, ५,१; काठ ३,२; २६,३; क २,९;४१,१.

तितउ[i]– -उना ऋ १०,७१,२.

तितिक्षु– √तिज् द्र.

तितिर्वस्–, तितीर्षत्– √तॄ द्र.

?ति ती ला म्भ्य लु नांग् पै ९,६,१२.

तितृप्सत्– √तृप् द्र.

तित्तिर[j]– -रः मै ३, १४, १७[k]; –रान् मै ३, १४, १[l].

१तित्तिरि[m]– -रिः[k] मा२४,३६;का२६, ८,१; काठ४७,६; –रीन्[l] मा२४, २०; का२६,४,५; काठ५०,४.

२तित्तिरि[j]– -¶रिः तै २, ५, १, २; ५,५,१६,१; मै २, ४,१.

तित्रत्– √तॄ द्र.

तित्विपाण– √त्विप् द्र.

?तिनस्सतथुस्[n] पै १८,२४,६.

तिरश्च्–, तिरश्च– प्रमृ., तिरश्चि– प्रमृ. तिरस्(:) द्र.

†१तिरश्ची[o]– -श्च्याः ऋ ८, ९५, ४; कौ १, ३४६; २, २३३; जै १,३६,५;३,२०,१७.

२तिरश्ची–, तिरश्चीन, ना– प्रमृ., तिरश्च्य– तिरस्(:)द्र.

तिरस्(:)[p] ऋ १, १९, ७; ८;४१, ३; ४६, ६; ५६, ५; ६१, ७; १३५, [६; ९, ६२, १; ६७,७]; ३,२७[१३; ८,७४, ५]; ५८,५; ४,२९, [१; ८, ६६, १२]; ३८, ४;५, ५३, १४; ७४,८; ७५,२; ७; ६, १०,४; ४८, [६; ७, ९, २]; ५१, १०; ६५, १; ७, ३३, २; ५०, १; ५९, ८; ६०, ६; [१२; ६१,७]; ६८,२; ३; ८,१, १५; ३३,१४; ५१,९; ८२,[९; ९, ३, ८]; ९४,७; ९,३,७;६२, [८; ६७,४; १०७,१०]; ६८,२; ७२,३; ७३,३; ७७, २; ७९,२; ९७,११;४७; १०७,११; १०९, १६; १९; १०,१०,१; ८९,१६; ९२, ५; १२६, ६[q]; १७१, ४; १८२, १[q]; १८७,२; खि ३, ३,

a) °जु° इति स्वरे? यनि. शोधः ।

b) पाभे. क्ते पृ ६९० q टि. द्र. ।

c) सपा. मा २२, २२ का २४, ८,१ तै ७, ५, १८,१ काठ ४५,१४ माश १३,१,९,१ तैब्रा ३,८,१३,१;१८,५ आपश्रौ २०, ८, १३; १२,७ पाठाऽभावः ।

d) तै. दीर्घे पाठे वैकल्पिको ह्रस्वः उसं. (पा ६,३,४३) ।

e) विप. (इष्टका-) ।

f) विप. (अग्नि-, इष्टका-) । उस. ।

g) विप. (अग्नि-) । उस. । उप.<√विद् [लाभे] ।

h) पाभे. क्ते पृ १४७४ n टि. द्र. ।

i) नाप. (परिपवन- [तु. या ४,९]) । व्यु. ? । पपा. नावग्रहः । (√दो [अवखण्डने] > भावे) *दित्– [=छिद्र-] + (√धाव् [शुद्धौ] > भावे) *धाव–> (बस.) *दिद्धाव– (=छिद्रद्वारक-शोधनोपकरण-) > नैप्र. यनि. इति मतम् [वैतु. पाउ ५, ५२ < √तन् इति, या [४, ९] < तत-वद्– वा, तुन्न-वद्– वा, तिलमात्र-तुन्न-वद्– वेति, PW. प्रमृ. < √तिज् इति, WAG [१, ३७] < √*तंस [विस्तारे] इति, WW (१, ७१३ [SE ७८]) < √*त्यव् [शोधे] इति च] ।

j) नाप. (पक्षि-विशेष-) । व्यु. ? ।

k) सपा. तित्तिरः <> तित्तिरिः इति पाभे. ।

l) सपा. तित्तिरान् <> तित्तिरीन् इति पाभे. ।

m) =तित्तिर– । व्यु.? । पपा. नावग्रहः । शब्दानुकृतिरिति भा. SE [७८], < √तॄ [तु. पाउव्र ४, १४३] इति वा < तिल– इति वेति या [३, १८], < तित्ति– (अनुकृतिः) + √रा इति अभा. ।

n) पाठः? । सपा. शौ १३,२,३८ उरसि उपद्य इति पाभे. ।

o) व्यप. ([आङ्गिरस-] ऋषि-विशेष-) । व्यु. ? (तु. टि. वैप २,४५६) ।

p) =अव्य. । व्यु. ? । < √तॄ इति या [३,२०] ।

q) वैतु. सा. <तिरस् √नी इति योगः? ।

९; ५, ५, १०; मा ३३, ८२†; का ३२, ६, १३†; ¶तै २, ५, ११, ६; ३,१,१,३;३,५,२; ४, ३, १२, २†; मै ¶१,४, ८; ८, ६,९, ८[३]; ४,४,७¶; १०,५†; ११, २†; काठ ७, १०; २१, १३†; क ५,९; †कौ १, ३४०; ५१३, २, १८०, ३३०, ३७०; ५१०;६१२,६१३;८८८; ९५९; १०३९; १०४०; १०९४; †जै १, ३५,९; ५३, ३; ३, १७, १; २७, ६; ३०, १३, ३२,२, ४०, ६;४९,१०; ५०, १;४,१३,३; १९,१, शौ ४, २०, ७; ६,३४, ३†; ७, ३९, ५;८२,२†, ८,१, ७;१४,१२; १२, २,२३‡[a]; ३, ३९, १३, १, ३६; १८, १,१†; १९, ४०, ४†; †२०, ३५, ७, १०२, १; पै १, ९८, १?; २, ७९,५; ३,२९,६; ५, ३९, ६†; ६, ७,२; †१७, ७, ८, ७, १५, ५; ८,६,६; १०, ९, ८; १२.६, १४†; १६,१,७, १७, १३, २?; ३२, ३‡[a]; ३९,९; १८, १८,६, १९,४५,२†; २०,३१,५†.

तिरो-अह्निय[b]– -याः तै ७, ३. १३,१[c].

तिरो-अह्न्य[b]– -†ह्न्यम् ऋ १, ४५, १०;४७,१; ३, २८, ३; ६; ५८, ७, ८, ३५, ⌊१९-२१⌋; खि १, ५,१; कौ १, ३०६; जै १, ३२, ४, –ह्न्याः काठ ४३,३[c], –ह्न्यानाम् खि ५,७,४,१८; –¶ह्न्येषु काठ २५,७; क ३९,५.

तिरो(रस्√अ)च्

तिरश्-च्[d]– -रश्चः काठ १५, ७[e]; –†रश्चा[f] ऋ १,६१,१२; २,१०,४; १०,७०,४; मा ११, २३; का १२, २, १२; तै ४,१, २,५; ५, १, ३, २; मै २,७,२; ४,१२,३, काठ ८,१६; १६,२; शौ २०,३५,१२.

२तिरश्ची– -¶श्ची तै ५, ५,७,२; ६,२, १,५[२]; ४,५[२]; मै ३,८,९; काठ २५,६;८; क ३९, ३; ४०, १; –श्चीः मै ४, १, १२¶; शौ ९,१३, १६; १०,२, ११; पै १६, ६०, ३, ७५, ६; १९, ४०,२, –¶श्चीम् मै ३,२, ६; ४,७,९; काठ २९,८.

तिरश्चीन, ना[g]– -†नः ऋ १०,१२९,५; मा ३३, ७४; का ३२, ६, ५; –¶नम् तै २, ६, ८, ४; ६, ३, ९, २; मै ३, ८, ९; काठ २५,८; क ४०,१.

तिरश्चीन-पृश्नि[h]– -श्निः मा २४,४; का २६,१,६; तै५,६, १२,१; मै३,१३,५; काठ४९,२.

• तिरश्चीन-राजि[i]– जिः मै २,१३,२१[j].

तिरश्चीन-वंश[k]– -शम् मै ३,८,९¶.

तिरश्च्य[l]– -श्च्ये शौ १५, ३,५[m].

तिर्(स् >)श्-च[n]–

तिरश्च-ता– -ता[o] ऋ ४, १८,२; ९,१४,६.

तिरश्च-राजि[i]– -जिः तै ५,५, १०,२[j]

तिर(स् >)श्-चि[p]–

?तिरश्चि-राज[q]– -जैः पै ८, ७, ५?[q].

---

[a]) सपा. निरः (तैब्रा ३, ७, ११,३ तैआ ६, १०, २ आपश्रौ ९,१२,४; १४. २२,३ आपमं २, २२, २४ च) <> अन्तर् (माश १३,८,४,१२ आगृ ४, ६,१० च) इति पाभे.।

[b]) विप. (⌊व्यवहिते पूर्वस्मिन्नहनि सुत-⌋ सोम-विशेष-)। प्रास. पूप. प्रकृतिस्वरम् (तु. वें सा. PW. प्रमृ.; वैतु. स्क. विव भ. S. अन्यथा व्याख्यायुकाः)। उप.<अहन्– (तु टि. २अप्रिय–, अप्र्य–)।

[c]) सपा. °ह्नियाः <>°ह्न्याः इति पाभे.।

[d]) उस. उप. क्विन् प्र.। भलाद् अकारस्यलोपः (पा ६,४,१३८)। पूप. अन्तोदात्तः (पा ६,१,२२२)।

[e]) सपा. तिरश्चः<>तिर्यञ्चम् (माश ५,३,५, ३० तैब्रा १,७,६,८ च) इति पाभे.।

[f]) विभ. स्वरः (पा ६, १,१७०)।

[g]) स्वार्थे ख>ईनः प्र. (पा ५,४,८)।

[h]) विप. (पशु-)। बस.।

[i]) नाप. (सर्प-भेद-)। बस.।

[j]) सपा. तिरश्चीनराजिः <> तिरश्चराजिः <> तिरश्चिराजिः इति पाभे.।

[k]) विप. (सदस्-)। बस.।

[l]) व्यु. कृते पृ २५१ *h* टि. द्र.।

[m]) °श्चे इति BW. पाठ? सन् शोधार्हः (तु. W.)।

[n]) उप. कः प्र. उसं.। शिष्टं *d* टि. द्र.।

[o]) तृ१ सत् वा. क्रिवि. द्र.।

[p]) उस. उप. क्विन् प्र. उसं. चित्स्वरश्च (तु. WAG ⌊२,२⌋; वैतु. PW. प्रमृ. सस१ इति)।

[q]) प्राति. पाठस्च?। °जि– >-जीन् इति शोधः द्र.।

१२[२],१?[a]; ¶तै १, ५,८,५;७, ६,५; २,२,३,४; ५, ४;५,२,७; ३,३,१,१$[b];५,३,२$;३;५,१, ४,४;६,२,६; ६,२,१०,६;३,३, ६; ¶मै १, ५, ९;८,३;९,६; २, २,२;५,१०;११[२]; ३, ४,२;१२, ६$[c]; ४,२,१३; ¶काठ ५,५$; ८,८; ११,४[२];१३,१३[४]; १९,४; ३२,५$;३५,१७; क ७,३;३०, २;४८,१५; पै १०,१०,३;१२, ७,५;७; –¶वीनि मै ४, ३,८[२]; काठ २८,४; क ४४,४.

तेजस्विनी–

¶तेजस्विनि[d], नी–त (म>) मा– –मा तै ६,१,६,४; काठ २३,१०; क ३७,१[२].

¶तेजस्वि-तर– –रः काठ ३३, ४; –रम् काठ २७, ८.

तेजस्-सद्[e]– -सत् काठ ३९,५.

तेजो-दा[f]– -दाः पै २, ४४, ३; –दाम् तै ४, ४, ६,२; मै २, १३,१८; ४, ७,३; काठ ३९,९.

तेजो-विद्[g]– -वित् तै ३,३,१,१.

‡तेतिजान– –नः[h] मा ५, ४३; का ५,१०,५; तै १, ३, ५,१; काठ ३,२; २६,३; क २,९;४१,१.

तितउ[i]– -उना ऋ १०,७१,२.

तितिक्षु– √तिज् द्र.

तितिर्वस्–, तितीर्षत्– √तॄ द्र.

?ति ती ला म्भ्य लु नांग् पै ९,६,१२.

तितृप्सत्– √तृप् द्र.

तित्तिर[j]– –रः मै ३, १४, १७[k]; –रान् मै ३, १४, १[l].

१तित्तिरि[m]– -रिः[k] मा२४,३६;का२६, ८,१; काठ४७,६; –रीन्[l] मा२४, २०; का२६,४,५; काठ५०,४.

२तित्तिरि[j]– -¶रिः तै २, ५, १, २; ५,५,१६,१; मै २,४,१.

तित्वत्– √तॄ द्र.

तित्विषाण– √त्विप् द्र.

?तिनस्सतथुस्[n] पै १८,२४,६.

तिरश्च्–, तिरश्च– प्रमृ., तिरश्चि– प्रमृ. तिरस्(:) द्र.

†१तिरश्ची[o]– -श्च्याः ऋ ८, ९५, ४; कौ १, ३४६; २, २३३; जै १,३६,५;३,२०,१७.

२तिरश्ची–, तिरश्चीन, ना– प्रमृ., तिरश्च्य– तिरस्(:)द्र.

तिरस्(:)[p] ऋ १, ११, ७; ८;४१, ३; ४६, ६; ५६, ५; ६१, ७; १३५, ⌊६; ९, ६२, १; ६७,७⌋; ३,२७⌊१३; ८,७४, ५⌋; ५८,५; ४,२९, ⌊१; ८, ६६, १२⌋; ३८, ४;५, ५३, १४; ७४,८; ७५,२; ७; ६, १०,४; ४८,⌊६; ७, ९, २⌋; ५१, १०; ६५, १; ७, ३३, २; ५०, १; ५९, ८; ६०, ६; ⌊१२; ६१,७⌋; ६८,२; ३; ८,१, १५; ३३,१४; ५१,९; ८२,⌊९; ९, ३, ८⌋; ९४,७; ९,३,७;६२, ⌊८; ६७,४; १०७,१०⌋; ६८,२; ७२,३; ७३,३; ७७, २; ७९,२; ९७,११;४७; १०७,११; १०९, १६; १९; १०,१०,१; ८९,१६; ९२, ५; १२६, ६[q]; १७१, ४; १८२, १[q]; १८७,२; खि ३, ३,

a) °जु° इति स्वरे? यनि. शोधः।

b) पाभे. कृते पृ ६९० q टि. द्र.।

c) सपा. मा २२, २२ का २४, ८,१ तै ७, ५, १८,१ काठ ४५,१४ माश १३,१,९,१ तैब्रा ३,८,१३,१;१८,५ आपश्रौ २०, ८, १३; १२,७ पाठाऽभावः।

d) तै. दीर्घे पाठे वैकल्पिको ह्रस्वः उसं. (पा ६,३,४३)।

e) विप. (इष्टका-)।

f) विप. (अग्नि-, इष्टका-)। उस.।

g) विप. (अग्नि-)। उस.। उप.< √विद् ⌊लाभे⌋।

h) पाभे. कृते पृ १४७४ n टि. द्र.।

i) नाप. (परिपवन- ⌊तु. या ४,९⌋)। व्यु. ?। पपा. नावग्रहः। (√दो ⌊अवखण्डने⌋ > भावे) *दित्– ⌊=छिद्-⌋ + (√धाव् ⌊शुद्धौ⌋ > भावे) *धाव– > (वस.) *दित्-धाव– (=छिद्द्वारक-शोधनोपकरण-) > नैप्र. यनि. इति मतम् [वैतु. पाउ५, ५२ < √तन् इति, या ⌊४, ९⌋ < तत-वद्– वा, तुन्न-वद्– वा, तिलमात्र-तुन्न-वद्– वेति, PW. प्रमृ. < √तिज् इति, WAG ⌊१, ३७⌋ < √*तंस् ⌊विस्तारे⌋ इति, WW (१, ७१३ ⌊SE ७८⌋) < √*त्यच् ⌊शोधे⌋ इति च]।

j) नाप. (पक्षि-विशेष-)। व्यु. ?।

k) सपा. तित्तिरः <> तित्तिरिः इति पाभे.।

l) सपा. तित्तिरान् <> तित्तिरीन् इति पाभे.।

m) =तित्तिर–। व्यु. ?। पपा. नावग्रहः। शब्दानुकृति-रिति भा. SE ⌊७८⌋, < √तॄ ⌊तु. पाउत्र ४, १४३⌋ इति वा < तिल– इति वेति या ⌊३, १८⌋, < तित्ति– (अनुकृतिः) + √रा इति अभा.।

n) पाठः ?। सपा. शौ १३,२,३८ उरसि उपद्य इति पाभे.।

o) व्यप. (⌊आङ्गिरस-⌋ ऋषि-विशेष-)। व्यु. ? (तु. टि. वैप २,४५६)।

p) =अव्य.। व्यु. ?। < √तॄ इति या ⌊३,२०⌋।

q) वैतु. सा. < तिरस् √नी इति योगः ?।

.तिल्व[a]–
तिल्व-क[b]–
तैल्व(कु>)की[c]– -कीम् मै ३, १,९¶.
.तिल्विल[d]– -ले ऋ ५,६२,७.
√तिल्विलाय[e], तिल्विलायध्वम् ऋ ७,७८,५.
.तिष्ठत्–, तिष्ठमान– √स्था द्र.
१तिष्य[f]– -ष्यः मै २, १, ५¶[g]; १३, २०[h]; काठ ११, ५¶[g], ३९, १३[h].
.२तिष्य[f]– -ष्यः ऋ ५, ५४, १३; तै २,२,१०,२¶[g]; ४,४,१०,१[h]; –ष्यम् ऋ १०,६४,८.
¶ति(ष्य>)ष्या-पूर्णमास[j]– -से तै २, २, १०, १, मै २,१,५, काठ ११,५.
तिसृ– त्रि– द्र.
तिस्तिराण– √स्तृ, स्तॄ द्र.
तीक्ष्ण, क्ष्णा– √तिज् द्र.
.?तीतीयका पै ४,१८,२.
.?तीतेन पै १९,३७,१.
तीर[k]– -रे तै ४,२,९,६; पै २,४०,४.
तीर्त्वा √तॄ द्र.
.तीर्थ[l]– -र्थम् ऋ १०, ४०, १३;११४, ७; ¶तै ६,१,१,२; ७, २,१,४; मै ३, ८, १०¶; ¶काठ २२, १३; २६, १[२m];७; ३४, १६[२]; ¶क ४०, ४[२]; ४१,५; शौ १४, २, ६†; पै ७, १३, ११; १५, १९, १०; १६, ७०, ७; १८,७, ६†; –र्थानाम् काठ २९, ८¶; –र्थानि मा १६, ६१; का १७, ८,१५; तै ४, ५, ११,१; मै २, ९, ९; काठ १७, १६; क २७, ६; जै २,१,९; –र्थे ऋ १,४६, ८;१६९,६; १७३,११; ८,७२, ७; ९, ९७, ५३; १०, ३१, ३, ¶तै २, ६,८, ३[२], ६,१,१,२[१]; ६, ६, २; काठ २२, १३¶; कौ २, ४५५†; जै ३, ३४, १३†; पै ९, ८, ८; –¶र्थेन तै २. ६, ८, ४; काठ २६, ७; –र्थेभ्यः मा ३०, १६; का ३४, ३, ३; –र्थैः शौ १८,४,७.
तीर्थ्य[n]– -र्थ्याय मा १६, ४२; का १७, ७, १; तै ४, ५, ८, २; मै २, ९, ८; काठ १७, १५, क २७,५.
तीव्र,व्रा[o]– -व्रः ऋ २, ४१, १४; ६, ४७,१; ९,१७,८; १०, ७२, ६; तै ५, ६, १, ३, मै २, १३, १; काठ ३५,३; ३९, ३; जै ४,२१, ६†; शौ ३, १३, ५; १८, १, ४८†; पै ३, ४, ५; १९, ५०, १४; –व्रम् ऋ ४,३५,६; ५,५, १;३७,४;९,६५,[(१,१३७,३) १५]; १०,२७,२; खि १,२, ६; १०; मा ३, २†; २०, ६३; का ३,१,२†; २२,६,९; मै ३,११, ३; काठ ३८,८; –व्रस्य ऋ १०, १६०, १, शौ २०, ९६, १†; –व्राः ऋ १,२३,[१;८,८२,२]; ५,३०,१३;६, ७५,२;८,२,१०; १०,४२,८; खि ५,७, ४, ११; मा २९, ३९†; का ३१,२,३†; तै ४,६,६, ३†; मै ३, १६,३†; काठ ४६,१†; जै ४, २१, ९†; शौ १०, २, ११; २०,८९,८†; पै १२,६,८; १२; १५,१०,२†; १६, ६०, ३; –†व्रान् ऋ ६, ७५,७;१०,४२,५; मा २९,४४; तै ४, ६, ६, ३; मै ३, १६,३; काठ ४६,१; शौ २०, ८९, ५; पै १५,१०,७; –व्राम् मा १९, १; का २१,१,१; तै १, ८,२१, १; मै २, ३, ८, काठ १२, ९; ३७, १८; –व्रेण मा १९, १; का २१,१,१; तै १, ८, २१,१; मै २,३, ८; काठ १२, ९; ३७, १८; –व्रैः ऋ १, १०८, ४; ८,

---

[a]) नाप. (वृक्ष-विशेष-) । व्यु. ? ।
[b]) स्वार्थे कन् प्र. (पा ५,३,८७) नित्स्वरश्च ।
[c]) विप. (समिध्-) । विकारे अण् प्र. ।
[d]) विप. (क्षेत्र-) । व्यु.? । तिलु–(=२तिल– [स्निग्धा-]) + इला–>(बस.) यनि. इति सा. । =उर्वर- इति PW. प्रमृ. । =कठोर- इति मतम् (तु. अत्रैव प्रतियोगि भद्र– [=मृदु-] इति) ।
[e]) नाधा. दीर्घी वृत्तिः ।
[f]) व्यप. (नक्षत्र-विशेष-) । व्यु. ? ।
[g]) सपा. तिष्यः <> तिष्यः इति पाभे. ।
[h]) सपा तिष्यः <> तिष्यं इति पाभे. ।
[i]) नाप. [ऋ.], व्यप. (नक्षत्र-विशेष- [तै.]) । व्यु. ? ।
[j]) नाप. । मध्यमपदलोपिनि कस. अन्तोदात्तः ।
[k]) नाप. (तट-) । व्यु. ? । <√तीर् इति शक., <√तॄ इति MW. ।
[l]) नाप. न. (अवतरण-प्रदेश-, मार्ग- प्रमृ.) । व्यु. ? । <√तॄ इति [पाउ २,७], GW., WAG [१,२३] ।
[m]) सकृत् तीर्थे इति संकेतयमानः SI. चिन्त्यः ।
[n]) विप. (रुद्र-) । भवार्थे यत् प्र. यना. स्वरश्च ।
[o]) विप. (घृत-, घोष-, सोम- प्रमृ.) । व्यु. ? । <√विज् इति (पाउवृ २,२८), <√तु इति MW., <तीर्-व– इति WAG [१,१८४ b] ।

तिरश्चि-राजि[a]– -जयः शौ १०,४,१३; २०; पै १६,१६,३; १०;–जये शौ ६,५६,२;१२,३, ५६; पै १७,४१,६; १९,९,१५; –जिः[b] शौ ३, २७, २; पै ३, २४,२; –जिना काठ ३५, १५; –जिम् शौ १०,४,१७; पै १६, १६,७; –जेः शौ ७, ५८, १; पै २०,१३,७.

तिर्यं (रि°-अ) च्, ञ्च्– -र्यंक् तै १, १, २, १; मै ४, १, १२¶; शौ १०, २, २४; २५; पै १६, ६१,३;४; –र्यङ् ¶मै २,४,३[२]; ५, ३[२]; ¶काठ ११, ५; १२,३; १३, ३[२]; २३, १; ५; २५,१०; २९, ७; ¶क ३५, ७; ४०, ३; शौ १०,२,२८; ८,१९; ११,६, २५; पै १६, २३, ५; १०२,६; –र्यञ्चः शौ १५,३, ६; –र्यञ्चम् मा १०, ८[d]; ३२, २; का ११, ४, ५[d]; ३५,३,२; तै १,८,१२, ३[d]; २,५, १२,४¶; मै २, ६, ९[d]; ४, ४, ३[d]; ¶काठ २०,३; २३, १[२]; २५, ८; ¶क ३१,५; ३५,७[२];४०,१.

तिर्यग्-बिल[e]– -लः[f] शौ १०,८,९; पै १६,१०१,५.

तिरो-जनु[g]– -नम् शौ ७, ३९, ५; पै २, ७९,५[h]; ३,२९,६[h].

ति(रस् >)रो √धा

तिरो-धा[i]– -धाम् शौ ८, १४, ११; १२; पै १६, १३५, ७[२]; –॰धे शौ ८, १४, ९; पै १६, १३५,७.

तिरो-धाय तै ३,२,२,२.

तिरो-हित– -तम् ऋ ३,९,५.

?तिरश्चीन(,ना [पै.])घ्न्या[j] शौ १९, १६,२; २७,१५; पै १०, ८, ५; १३,३,१६.

तिरिन्दिर[k]– -रे ऋ ८,६,४६.

?तिरीट[l]–

तिरीटिन्[m]– -टिनः शौ ८, ६, ७; पै १६,७९,८.

तिरो-अह्निय–, तिरो-अह्न्य–, तिरोच्– तिरस् (:) द्र.

?तिर्य[n]– -र्यम् शौ ४,७,३.

१तिल[o]– -लः शौ १८,४,३२; पै ८, १८,९.

तिल-मि(श्र >)श्रा[p]– -श्राः शौ १८, ३,६९;४,२६;४३.

तिल-व(त्स >)त्सा[q]– -त्साः शौ १८,४,३३;३४.

२तिल[o]– -लम् शौ ६, १४०, २; पै १९, ४९, १०; –लस्य मै ४,३, २¶; काठ १२, ७¶; शौ २,८,३; पै ९, ११, १२; –लाः मा १८, १२; का १९, ४, ४; तै ४, ७, ४, २; मै २, ११, ४; काठ १८,९; क २८,९.

तैल[r]–

तैल-कुण्डु[s]– -ण्डात् शौ २०,१३६,१६.

तिल-पि(ञ्ज >)ञ्जी[t]– -ञ्ज्या शौ २,८,३.

तिलिपुञ्ज[u]– -ञ्जम् शौ १२, २, ५४; पै १७,३५,२.

---

a) व्यु. तिरश्चराजि– टि. द्र. ।

b) पाभे. कुते पृ १४७९ j टि. द्र. ।

c) तु. पा ६,३,९४ ।

d) पाभे. कुते पृ १४७९ e टि. द्र. ।

e) विप. (चमस-) । बस. ।

f) =सपा. या १२,३८ । माश १४, ५, २,४ बृउ २, २,३ तु अर्वाग्बिलः इति पाभे. ।

g) अस. अन्तोदात्तः ।

h) तिरोच॰ (तु. सा. [शौ.]) इति पाठे? यनि. शोधः (तु. शौ. W. प्रमृ.) ।

i) गस. उप. भावे स्त्री. अङ् प्र. ।

j) पाठः? । ॰श्चीन् अघ्न्या इति शौ. पपा. शंपा. सात., ॰श्चीना, अ॰ इति पै. RW. W., R [ZDMG ४८, ६७९] ॰श्चीनाद् इति प्रस्तावुकः । तिरश्चीनाघ्न्–(<॰न–+ √अच्)>–नाक् (क्रिवि.) इति शोधः (तु. छन्दः) अघ्न्यायास्तु प्रकरणेऽनुपपत्तेरिति ।

k) व्यप. (नृप-विशेष-) । व्यु. ? । पपा. नावग्रहः ।

l) नाप. । अर्थः व्यु. च ? । m) विप. (तद्- [रक्षस्-]) ।

n) विप. (करम्भ-) । पाठः? । युष्मद्– > त्वदीय– >–यम् इति शोधः? (तु. छन्दः, सपा. पै २, १, २ तुरीयम् इति ज्ञापकश्च; वैतु. सा. < तिरस् इति, WAG [१,१९१ c] < तिल– इति) ।

o) नाप. । व्यु. ? । < √तिल् इति प्रायोवादः ।

p) विप. (धाना-) । तृस. ।

q) विप. (धेनुरूप-धाना-) । बस. ।

r) नाप. (तु. पा ४, ३, १३६; वैतु. पावा ५,२,२९. प्रत्ययमात्रमिति) ।

s) तस. अन्तोदात्तः (तु. RW.; वैतु. तै॰ इति शंपा. सात. चेति) ।

t) नाप. । पस. अन्तोदात्तः । उप. अर्थः व्यु. च ? ।

u) अर्थः व्यु. च ? । पपा. नावग्रहः । =तिल-पि॰ इति WAG [१,५३ c] ।

तविष्,षु[a]– -षः ऋ १, १६५, ६; ८; ५, ८७, ५, ८, ९६, १८; मै ४, ११, ३[2]†; १४, १२; काठ ९, १८[2]†; पै ७, ७, ७; –†षम् ऋ ८,१५,१, ४६,१२; ५७,१; १०, ८८, १३; खि १, ४,२; कौ १,३८२; जै १, ४३, २, शौ २०, ६१, ४; ६२, ८; –†षस्य ऋ ३,३४,२; १०,८३, ५; शौ ४,३२,५; २०, ११,२; पै ४, ३२, ५; –†षा ऋ ६, ६१,१; मै ४, १४, ७, काठ ४, १६; –षाः ऋ ५, ५४, २; क १, १२?[b], शौ ४, १५,२, १९, ५८,६?[c], पै ५,७,४; २०,३४, २?[b]; –†षाणि ऋ १,१६६, १; ९; ३, १२, ८; कौ २, ९२८; १०४५, जै ४, २, ७, –षात् ऋ १, १७१, ४; –†षासः ऋ १०, ४४, ३, शौ २०, ९४, ३; –०षे पै ७,६,८; –षेण ऋ १०, १११, २; –†षेभि ऋ ६,६१, २; मै ४, १४,७; काठ ४, १६.

√तविष, ?तविष्यते[d] ऋ १०, ११,६; ?†तविष्यते[d] ऋ ९,८६, ४५; कौ २,९६६; जै ४,२०, ९; शौ १८,१,२३.

†तविष्यमाण– -णः ऋ ९, ७६, ३, कौ २, ५८०; जै ३, ४७,६.

√तविष्य

तविष्या[e]– -ष्यया ऋ ९, ७०,७.

†तवि(ष>)षी[f]– -षी ऋ १, ३९, २;४; ५१,७; ५६,४; –षीः ऋ १,६४,७,३,३१,१३;४,२१,१; ६, ४१, ४; ८, ६६, १०; १०, १०२, ८, ११३, ५, मा २०, ४७; का २२, ५, १, –षीभिः ऋ १,५१,२; ६४,५;१०, ८७, ४;१६६,४; २,३४,१[g], ३,२,५, २६,४, ४,१९,४, ५,३२,३; ७, २०,४; ८,८८,२; काठ ७,१२; कौ २,३६; जै ३,४,७, शौ २०, ९,२; ४९,५; –षीभ्यः ऋ १०, ११३, ६; –षीम् ऋ १, ३५, ४; ८०,१०; १८७, १; ३,३२, ३, ४, १६, १४, ५, ३१, १०; ३२,२; ९; ३४,७; ५५,२; १०, २३,५, ११२, ५; १४२,३; मा ३४, ७; का ३३, १, २, मै ४, १४, ६; काठ ४०, ८; शौ २०, ७३, ६; पै ६, १६, १; –षीषु ऋ १,५२,२; १२८, ५; –ष्याः ऋ ५,२९,१४.

तुविषी-मत्– -मन्तम् ऋ ५, ५८,१.

√तविषीय[h], तविषीयुसे ऋ ८, ६,[२६ (७,२)].

तविषीयत्– -यन्तः ऋ ५,८५,४.

तविषीयमाण– -णम् ऋ २,३०,८.

तविषीयु– -यवः ऋ ८, २३, ११; –०यवः ऋ ८, ७, [(६,२६) २].

तुविषी-वत्– -०वः ऋ ४, २०, ७; ७, २५, ४; –वान् ऋ १०,१०५,३.

†तुव्य[i]– -व्यम् ऋ १, ५४, ११; मै ४,१४,१८: काठ ३८,७.

तु,>तू[j] ऋ १, ५, १; १०,११; २९, १-७, ६९, ४, १३२,३; १६९, ४,१७७,४; ३, ३०,२;१२;३६, ९; ५०, [२; ७, २९, १], ५१, [१०; ८,१,२६]; ४,१,१०;२२, ५; ३२, १?[k], ५, २,७; ६, २१, ८; २३,७, २९,५, ३६, ५; ४८, ९; ७, २९,१, ३१, ४; ८६,१, ८,१,१०; २, १२; ७,११, १३, १४[2]; २१, १०; २७, १४; ३२,

a) विप. (शाला-, इन्द्र-, वृषभ- प्रमृ.), भाप. (बल- [ऋ १, १६६, १; ९, ३, १२, ८ प्रमृ.]) । टिषच् प्र. (पाउ १,४८) ।

b) शोधस्य कृते पृ ८४३ j, k टि. द्र. ।

c) °षा मा° इति पाठः? । (तुद्–>) तु *सुंमादयन्ताम् इति शोधः (वैतु. पपा. प्रमृ. यनि इति, RW. सुम् [इष्–>] इषा इति, W. हृषिषा इति शोध.?) ।

d) निर्देश.? स्त° इति पाठोपपत्ते. । (√स्तु>स्तविष्– >नाधा.) √स्तविष > कर्मणि रूपम् (तु. वें. सा. =√ स्तु इत्यभिप्रयन्तौ; वैतु. पपा. यनि. इति, GW. प्रमृ. <√तविष्य इति) ।

e) भावे स्त्री. अ. प्र. (वैतु. सा. अन्यथा व्युत्पादुकः) ।

f) =बल- (तु. निघ २,९)। टिषन् प्र. इति a टि. विशेषः।

g) सपा. तैब्रा २,५,५,४ तविषेभिः इति पाभे. ।

h) कण्ड्वन्तः नाधा. (तु. सा GW., वैतु. PW. <तुविष– इति) ।

i) नाप. (सत्र-)। यति प्र. (पा ३,१,९७) यना. स्वरः ।

j) पादपूर्त्यवधारणाद्यर्थे निपातः द्र. । व्यु.? । क्वचिद् दीर्घ (पा ६, ३,१३३) ।

k) पाठः ! (√तुद् > कर्तरि) तुद्– > (प्र१) तुद् इति शोध. द्र., नैप्र. रकारलोपः द्र. (वैतु. अन्ये निपात इति) ।

६२, ५; १०, ४३, ६; शौ २०, १७,६†.
तीव्र-ध्वंसि(न>)नी- -नीम् पै २०, १८, १०.
तीव्र-सुत[a]- -सुतम् ऋ ६,४३,२.
तीव्र-सोम[b]- -मः तै ७,२,५,५¶.
तीव्रा(व्र-अ)न्त[c]- -न्तम् खि ५,७, ४,१५; -न्तस्य पै ७,६,७.
√तु,>तावि, तूताव[d] ऋ १, ९४, २; पै १२,१,२†.
तूतोत् ऋ २, २०, ५;७; तूतोः ऋ ६,२६,४.
*तव-
तवीयस्[e]- -यः ऋ ६, १८, ४; -यसः ऋ १०, ९२, ८; -यसा पै १३, ५,२४; -‍ंयान् ऋ ६, २०,३; ७, १००,३; १०,८३,३, मै ४,१४,५; शौ ४, ३२, ३; पै ४,३२,३.
तव्यस्[f]- -व्यसः ऋ ५, ४३,९; -व्यसे ऋ १, ४३,१; -व्यांसम् ऋ ५, १७, १; -व्यान् ऋ ३, ३२,११; ५,३३,२; १०,११७, ५.
तव्यसी[g]- -सीम् ऋ १, १४३, १.
†१तवस्[h]- -वसः ऋ १,१३८, १; ३, ३२, ९; ५,६०,४;६,१८,४; २०,३; ७, ६,१; १००,३; १०, २५,५; २८, ५; ८३,३; खि १, ४, ८; ५, ५, ९; मै ४,१४, ५; कौ १,७८; जै १, ८, ६; शौ ४, ३२, ३; पै ४, ३२,३; -०वसः ऋ १, १६६, ८; -वसम् ऋ १, ६४, १२; ३, १, १[i]; १३; ५, ५८, २; ८३, १; ६,१७,४; ८; ५८,४; ७,२४,३; १००,५; ८,९७,१०[j]; १०,२८,६; तै २, २, १२, ५; मै ४, १०,१; ११, २; १४, १६; काठ २, १५; ६, १०; कौ २, ९७६; जै ४, २३, ६; शौ ११, १, १४[k]; २०,५४, १; पै १६, ९०, ४§; -वसा ऋ ३,३०, ८?[l]; ७, ९९,६; मा २८, ६९; का ३०, ५, २; -वसाम् ऋ २, ३३,३; पै १५, ३०,२; -वसे ऋ १, ५१, १५; ५७,१; ६१,१; ११४,१; ३,१, २; ५, ३३,१[2]; ८७,१; ६,३२, [१; ४९,१२]; ७,५,१; ८,९६, १०; मा १६, ४८; का १७, ८,२; तै ४, ५, १०, १; मै २, ९, ९; ४, १४, १४; काठ १७, १६; क २७, ६; कौ १, ३२२; ४६२; जै १, ३३, १०; ४८,८; शौ २०,१५,१;३५,१.
†तवस्-तम,मा- -मः ऋ २, ३३, ३; खि ५, ५, ३; पै १५, २०,२; -मा ऋ १,१०९,५.
†तवस्-वत्- -त्त्म् ऋ १, ३०, ७; मा ११, १४; का १२,२,३; तै ४,१,२, १; ५, १, २, १; मै २,७,२; ३, १,३; काठ १६, १; १९, २; क २९, ८; कौ १, १६३; २, ९३; जै १, १७, ९; ३,९,७; शौ १९, २४, ७; २०, २६,१; पै १५,६,४.
तवस्य[m]- -स्यम् ऋ २,२०,८.
२*तवस्[n]-
तवस्-वत्- -वान् ऋ ९, ९७, ४६.
तवा-गा[o]- -गाम् ऋ ४,१८,१०.

a) विप. (मद-)। उस. उप. <√सु (अभिषवे) (वैतु. सा. वस.) इति।
b) भाप. (एकाह-विशेष-)। कस. (वैतु. K. वस. इति)।
c) विप. (हविस्-, सोम-)। बस.।
d) अभ्यासस्य दीर्घः (पा ६,१,७)।
e) विप. (सहस्-, इन्द्र-, विष्णु- प्रमृ.)।
f) विप. (अग्नि-, रुद्र- प्रमृ.)। तवीयस्- > नैप्र. यनि. इति।
g) विप. (वीति-)।
h) विप. (⌊वलवत्-⌋ इन्द्र-, मरुत्- प्रमृ.)। कर्तरि असिः प्र. उसं. (पाउ ४,२२२)।
i) तु. सा., PG [१,१५९], OV.; वैतु. वें. GW. GRV. प्रमृ. भाप. इति?। √तु =√स्तु इति कृत्वा =स्तोतृ- इति मतम्।
j) सपा. तवसम् <> तरुसम् इति पाभे.।
k) पाठः?। तवा (=तवसा [तु. टि. l]) संरभस्व (कुम्भम् इति शेषः) इति शोधः (तु. सा. तव, सम् र° इति; वैतु. पपा. PW. प्रमृ. यनि. भाप. इति)।
l) विप. (वज्र-) इति ORN., वें. सा. GW. प्रमृ. <२तवस्- (भाप.) इति। पाठः?। (√तु>) *तव- (भाप.)> तवा (तृ१ =तवसा) सं जघन्थ (<सं √हन् [हिंसायाम्]) इति पाठस्य मूलतः सतः नैप्र. > सा जघन्थ इति परिणाम इति कृत्वा तत्परः शोध इति मतम्।
m) भाप.। यत् प्र. उसं. (पा ५,१,१२५ [तु. ऋ ६, २५,८])।
n) =शक्ति-। भावे असुन् प्र.।
o) विप. (इन्द्र-)। अर्थः व्यु. च?। पपा. नावग्रहः। PW. GW. प्रमृ. <तवा- (⌊=२तवस्-⌋)+ √गा ⌊गतौ⌋ इति। २तवस्- +(√कृ वा √क्रम् वा>) *क्र- (उस.) *तवस्क्रा- > नैप्र. यनि. इति मतम्।

तु(ग्र्य>)ग्र्यावृध्[a]- -वृधः ऋ ८, १,१५, -वृधम् ऋ ८,४५,२९; ९९,७[b]; शौ २०,१०५,३†[b].

तुग्वन्[c]- -ग्वनि ऋ ८,१९,३७.

†तुच्[d]- तुचे ऋ ६,४८,९; ८,१८, १८; २७,१४; मा ३३,९४, कौ १,४१, ३९५, २,९७३, जै १, ४,७;४४,५

तुच्छ्य्[e]- -च्छ्यान् ऋ ५, ४२, १०, -च्छ्येन ऋ १०, १२९,३[f].

√तुज्,ञ्ज्[g],>तुजि, तूतुज्, †तुजेते ऋ १,६१,१४, शौ २०,३५,१४. तुतुज्यात् ऋ १,१४३,६. †तुञ्जते ऋ १, १३१, २; शौ २०, ७२, १: †तुञ्जन्ति ऋ ९, १५, ३; कौ २, ६१९; जै ३, ५०,६; तुञ्जन्ति ऋ ९, ७९, ५; तुञ्जाते ऋ १,१०५,२. तुज्यते ऋ १,८४,१७.

१तुज्[h]- †तुजः ऋ १, १५१, ५; ३, ३४, ५; शौ २०, ११, ५; तुजा ऋ १, ५६,३[i]; ५,१७, ३; ६,६८,२[i];८,१७,१५.

†तुजत्- -जतः ऋ ३,३९,८; -जता ऋ १,६१,६,९,९१,४; शौ २०, ३५, ६; -जन् ऋ १, ६१, ६; शौ २०,३५,६.

†तुजयत्- -यद्भिः ऋ ७, १०४, ७; शौ ८,४,७; पै १६,९,७.

तुजसे ऋ ४,२३,७.

तुज्य,ज्या[j]- -ज्याः ऋ ३, ६२, १; -ज्यानि ऋ १०,१३८,५.

†तुज्यमान- -नासः ऋ १, ११, ५, कौ २,६०१, जै ३,४८,१७.

†तुञ्ज[k]- -ञ्जेऽ-ञ्जे ऋ १,७,७, शौ २०,७०,१३.

तुञ्जमान[l]- -नाः ऋ ३, १,१६.

१तुञ्जान- -न. ऋ ९,८७,६.

२तुञ्जान,ना- -†नः ऋ ९,५७, २; कौ २, १११२; जै ४, ७, ६; -ना तै ३,१,११,८[m].

†१तूतुजान,ना[n]- -नः ऋ १,३ ,६; ६१, १२; ६, २९, ५; ३७, ५; मा २०, ८९; का २२, ८, १०; मै ४, १२,३; काठ ८, १६; कौ २, ४९८; जै ३, ३८, १२; शौ २०, ३५,१२; ८४, ३; -ना ऋ ७|(६७,६) ८४-८५, ५|; -नाः ऋ ७,६७|६; (८४,५;८५,५)|.

†२तूतुजान[o]- -नः ऋ ८,१३, ११; १०,४४,१; शौ २०,९४,१.

२तूतुजान- -०न ऋ १, १२९,१.

१तूतुजि[p]- -जिः ऋ ४,३२, २; ७, २८, ३; -जिम् ऋ ६, २०, ८; १०,३५,|(१,१५७,१) ६|.

२तूतुजि[q]- -जिः ऋ १०,२२,३.

?२तुज्[r]- तुजम् ऋ ३,४५,४.

†१तुजि[s]- -जये ऋ ५,४६,७; मै ४, १३,१०; शौ ७,५१,१.

२तुजि[t]- -जये ऋ १०, ४९, ४;

---

[a]) विप. (इन्दु-, इन्द्र-)। अर्थः व्यु. च?। पूस. तुग्र्या- (पपा. तुग्र्य-) इति नाप. (उदक-) इति निघ [१, १२] प्रमृ. BS. च, व्यप. सत् =तौग्र्यु- (भुज्यु-) इति PW. प्रमृ. च। विप. सत् =तुमुल- इति तु विमृश्यम्। उप. (√वृध्> कर्तरि कृति) वृध्- इति पपा. प्रमृ., (आ √वृध्>) *आ-वृध्- इति तु विमृश्यम्। उस. उप. स्वरः। अत्र तुग्नियावृध्- टि. द्र.।

[b]) पाभे. कृते पृ १४८४ *l* टि द्र.।

[c]) नाप. (तीर्थ- इति या [४,१५] GRV. प्रमृ., ?GW. [पक्षे], ORN. नदी-वेग- इति)। व्यु.?। <√तुर् इति ?GW.। <तूर्ण-+√गम् इति या., दे. [४,१] च।

[d]) नाप. (अपत्य-[तु. १तुजि-, तोक-])। व्यु.?। <√तुच् इति वा <√तुज् इति वा दे [२,२], WAG [१,१००*b*] प्रमृ.। [e]) विप. (काम-)। व्यु ?। °च्छ्य->°च्छ्- इति WAG [१,१३४*b*]।

[f]) नाप. (जरायु- [तु. त्वच्-])। व्यु.?। <√तुप् इति मतम् (तु. सस्थ. टि. आभु-; वैतु. वें. सा. PW. प्रमृ. अन्यथा व्याख्यातुकाः)।

[g]) धा. उत्तेजने आक्रमणे गमने दाने प्रमृ. वृत्तिः द्र.।

[h]) विप. (गिर्-, धेनु- प्रमृ.)।

[i]) नाप. (तु. वें. GW. प्रमृ.; वैतु. सा. <तुज- इति?)।

[j]) विप. (भूमि-) च नाप . न.(आयुध- [धा. वृत्तेः कृते तु. ऋ ४,२३,७]) च।

[k]) भावे घञर्थे कः प्र.(तु. या६,१८; वैतु. सा. कर्तरि प्र.)।

[l]) ORN. तुञ्ज° इति स्वरं वाष्टि, GW. च तुज्य° इति शोधम्। भ्वा. वृत्तं तु सुवचम्।

[m]) सपा. तुञ्जाना<>तुन्दाना इति पाभे.।

[n]) विप. (इन्द्र-, इन्द्रावरुण-)। शानजन्ते अभ्यस्तस्वरः (वैतु. मा. कानच् प्र. इति)। [o]) कानजन्ते चित्स्वरः।

[p]) विप. (भूमि-, रथ-)। किन् प्र. (पा ३,२,१७१)।

[q]) विप. (इन्द्र-)। किः प्र. (पा ३,२,१७१)।

[r]) विप. [रयि- (तु. वें. सा. GRV. GEL.; वैतु. GW. नाप. [तुच्-] इति?)]। व्यु.? (तु. टि. ?१तुजे)।

[s]) नाप. स्त्री. (अपत्य- [तु. या १२,४५])। व्यु.?।

[t]) व्यप. (नृप-विशेष- [वैतु. सा. १तुजि- इति])। व्यु.?। <√तुज् इति MW.।

२४;५१,४; ६९,१६;८२, ४?[a];
९५, २;९, ७२,[८; १०७,२४,
(१०७, २१)]; ९; ८७, १; ९७,
३८; १०, १, ५; ६; ८५, ३५;
८८, ६; १०१, १०; खि ३, ३,
४; १०[२], १७; ११,२; १७[२],१;
४; ४,५, ३१?[b]; ५, ७, ५, १२;
२०, ४; मा २३, ४८; †३३,
६५; ९४; ३४,११; ११†; ४०,
६; का २५,९,४; ३२,५,११†;
३३, १, ५; १३†; ४०, १, ६;
¶तै १, ५, ११, ४†; ७, १-२,
४; ३,३; ६,२; १३,३†; २,१,
५,४; २, १२, ७‡[c]; ४, १२,६;
५, ३, ३; ४; ४,१; ६, ६,३; ३,
२-३,९,२; ५,१,३; ५,१,३,४;
२,५,३; ४,१०,२; ५,९,४; ७,
५,३; ६,१,१०, १; २,४,५; ७,
१;४,३,१; ६,३, ५; ७,१,३,१;
२,१०, ३; ५, २, १; ७,१; ¶मै
१,४,८;१०; ११;१४;५,७; ६,
५[२];७; १३[३]; ८,३; ७; ८;९,६[२];
१०, ८; १२[२]; १९; ११, ९; २,
३,७; ४,५; ५,१; ३[४];४; ५; ३,
२,६;३,१;३; ४,४; ५,१; ६,४;
७;८,३[२];५; ४,१,३; १४; २,१;
९; १४[२]; ३, ५; ४, ६; ५,५-७;
९; ८, ७; १०; १०-११, ४†;
१४,१७§; ¶काठ ४,१६†; ६,
४; १०[२];†; ८, २; ४[२];८; १०;
१२[२];१७†; ९,१४; १०,१२†;
११,२;५; १२,३;६;८; १३,१;
४;१४,६[२]; १०[d]; २०,८; २१,
१२; १३†; २२,१; ८; २३,९;
२७,३;१०; २९,२;५,७[२]; ३०,
७;९; ३१, २; ३२, ३; ७; ३३,
१[२]; ७; ३४,३; ३६, ३; ६; ७;
१३; ¶क ४, ३; ६,७; ९[२]; ७,
७[२]; ३१, १०; ३६, ६; ४२,३;
४५, ६; ४७, २; †कौ १, ४१;
१३२;१६४;१६५; १६७;१८१;
२९५; ५२३; २, २७; ७८; ८७;
९०; ७४३; ९७३; †जै १, ४,
७;१४,८; १७, १०; १८,१; ३;
१९,७; ३१,३; ५४,१; ३,३,६;
८,४; ९,१; ४; ४६, ८; ४,१०,
४; शौ ४, १८, ६; १९, ३१,४;
†२०, १४, ४; १८, ४; २३, १;
६२,४;६८,११; ७४, १-७; ९२,
१३; पै १, २१, ५; ४७, ४; ५१,
२;८६,३[२]; ८७,३; ४; २,८५,५;
३,१५,५; ४,१७, ३;५, २७,६;
३५, १-११; ६,११,५†; ७, ५,
३; ८,२,१; ९,८, ७; २५, १०;
११,२, १३; ७. ५; १२, ६, ३;
१३,५, २८; १४, ४, ११; १५,
१,९; ६,६; २०,६; १६,२३,१;
१५२,३; १७, १५, १; १९, ६;
१९, १, ४[२e]; ६, १३[f]; ९, ६[g];
१४;१८,६;२३,१३;२८,८;३०,
१३;३२,१७;३४,१६;४०,१३;
५१,१७;५४,११[h]–१४[h]?;२०,
१८,५; २०,२; ३६,१;३[२]; ३७,
३; ४७,५; ४८,७; ६१,१०.

तुग्र[i]– -ग्रः ऋ १, ११६, ३; –ग्रम् ऋ ६,२०, ८; २६, ४; १०,४९,४; –ग्रस्य ऋ ६, ६२, ६; –ग्राय ऋ १,११७,१४.

तौग्र्यु[j]– -ग्र्यः ऋ १, ११७, १५; १८०, ५; १८२, ७; ८, ५,२२; –ग्र्यम् ऋ १,११८,६;१८२,६; १०,३९,४; खि १,२,१; –ग्र्याय ऋ १, १५८,३;१८२,५.

तुग्रि(य>)यावृधु[k]– -‡वृधम्[l] कौ १,२८३; जै १,३०,१.

तुग्रय[m],ग्र्या[n]– -ग्रयम् ऋ ८,३,[२३; ७४,१४]; –ग्रयासु ऋ १, ३३, १५; –ग्र्ये ऋ ८, ३२,२०.

a) शोधस्य कृते पृ १४८३ *l* टि. द्र.।

b) स्थुः तु इति पाठस्य स्थाने सपा. खिसा २९,३२ स्थास्तु इति पाभे.।

c) सपा. ऋ ४,२०,१० विशिष्टः पाभे.।

d) त्वै (=तु+वै) इत्यस्य स्थाने त्वा इत्येवं संकेतयमानः SI. चिन्त्यः। e) पाभे. कृते पृ १२९१ *c* टि. द्र.।

f) पाभे. कृते पृ १२९१ *e* टि. द्र.।

g) पाभे. कृते पृ १२९१ *d* टि. द्र.।

h) पाठः?। स्थ (<√अस [भुवि]) इति शोधः (तु. सपा. शौ १९, ६९, १-४)।

i) व्यप. (भुज्यु-पितृ- [ऋ १, ११६, ३; ११७, १४; ६,६२,६], इन्द्रशत्रु- [ऋ ६,२०, ८; २६, ४; १०, ४९, ४;])। व्यु.?। (√तुज् >) तुज्– + मत्वर्थे रः प्र. इति दे. [१,१२]।

j) व्यप. (भुज्यु-)। अपत्यार्थे ण्यः प्र. उसं. (पा ४, १,१५१)।

k) विप. (इन्द्र-)। अर्थः व्यु. च? (तु. टि. तुग्र्यावृध्– यस्यैतद् रूपान्तरं द्र.)।

l) सपा. तुग्रियावृधम् <> तुग्र्यावृधम् इति पाभे.।

m) नाप.। अर्थः व्यु. च?। तौग्र्य– इत्यस्यैव रूपान्तरमिति कृत्वा व्यप. इति प्रायोवादः। <तुच्– (=अपत्य-) + स्वार्थे तद्धितः प्र. इति तु विमृश्यम्।

n) नाप.। अर्थः व्यु. च?। =२अप्– इति निघ [१,१२], =तुग्र-वंश्या- इति PW. प्रमृ.। =भूमि- इति तु विमृश्यम्।

मै ३,८,३; काठ ९,११.

†तुर्वे[a] ऋ ८, ११,५; मा ३३, ६६; का ३२, ५, १२; कौ १, ३११; २,९८७, जै १, ३२, ९; शौ २०,१०५,१.

तुर्ते तै २,२,१२,४.

तुरयन्ते ऋ २,३४,३.

†तुर्तुराग[b]– -गाः ऋ ९,९५,३; कौ १,५४४, जै १, ५५,१०

तुतुर्वणि[c]– -णिः ऋ १,१६८.१.

तुर्[d]– तुरम् ऋ ४, ३८,७; ५,८२, १; तुर्यं ऋ १, ११२, ४.

तुर,रा[e]– -रः ऋ १, १८,३; १२१, ३; १७३, ९, ६, २५, ५; ४४, ३; ७,४१,२,८६,४; ८, ३,१३; ४१,८, १०, २५,१०, †मा ३, २९[f],३४,३५; †का ३,३.२१[f], ३३, २, ३, काठ ७, २[f]; १७, १७‡[g], क ५, २†[f], २८,१‡[g]; कौ १,३३६; जै १,३५,५, †शौ ३, १६, २, २०, ५०, १; पै ४,३१,२†; ५, १३,७, –†रम्[h] ऋ ७,५६,१९, ८, ६६,५; ७९, २[i]; खि १,९,६; मे ४, १४,१८; –†रस्य ऋ १, ६१, १२, १६, ⌊(१५, ७) ८⌋, ५, ४३, ९, ८६, ⌊४; ६, ४४, ५⌋, ६, १८, ४; ७, २२, ५; ८, २६, ४; ७८, ७; तै २, २, १२, ४§; काठ ४,१५; कौ २,११४९; शौ २०, ३५, १३; –†रा ऋ १०, ९६,७; शौ २०, ३१, २; –राः ऋ ८,२७, ६; –राणाम् ऋ १, १७१, १; ५, ४१, ५; ६, ४८, १२; ७,४०,१; ५६, १०; ५८, ५; तै २, १,११,२†; मै ४,११, २†; काठ ८,१७†; शौ ७,५२, २; पै १९, ९, ९; –†राय ऋ १,६१, १; १२१, ७; ४, ३,८; ६,३२, ⌊१; ४९, १२⌋, ६६,९; १०, ७३, १, मा ३३, ६४; का ३२, ५,१०, तै ४, १, ११, ३; मै १, ३,२०; ४, १०, ३; १४, ११; काठ ४, ८; २०, १५; क ३, ६; कौ १, २२२, जै १, २३, १०, शौ २०, ३५, १; –†रासः ऋ १,६८,५; ५, ४२, ५; ७, ५१, १; १०, ४९, ११; तै २,१,११,६; मै ४, १४,१४, –०रासः ऋ १, १६६, १४, ३, ५४,१३; ७, ६०,८, १०, ३५, १४, –रेण शौ १८, ३, ४८‡[j]; –रेभिः ऋ ३, ४, ⌊११[j] (५, ११, २)⌋७, २, ११[j] (१०, १५, १०⌋; –†रेषु पै २, २६, ३; –रैः ऋ १०, ३१, १.

†तुर-गातु[k]– -तु ऋ १, १६४, ३०; शौ ९,१५,८; पै १६, ६८, ९.

तुर-या[l]– -याः ऋ ४,२३,१०.

तु(र>)रा-षा(<सा)ह्[m]– -षाट् ऋ ३,४८,४; ५,४०,४, ६, ३२,५,१०,५५,८, मा २०,४६; का २२, ४,११; तै १, ७, १३, ४†; मै ३, ११,१; ४, १२,४[n]; काठ ३८, ६; कौ २,३०४; जै ३, ६,११; शौ २, ५,३; २०, १२, ७†, पै २,७,४; –०षाट् मा १०, २२‡[o]; का ११,७,२‡[o].

[?]तुरणे[p] ऋ १, १२१, ⌊५ (१०, ६१,११)⌋

तुरण्[q]–

√तुरण्य, †तुरण्यति ऋ ४, ४०, ४; मा ९, १४; का १०, ३,७, तै १,७,८,३; मै १, ११, २, काठ १३, १४, तुरण्यन् ऋ १०,६१,११.

†तुरण्यत्– -ण्यतः ऋ ४,

[a]) तु. वें. PW. GW प्रभृ.; वैतु. सा. सं१ इति।

[b]) विप. (ऊर्मि-)। उद्दो. शानजन्तम्।

[c]) भाप.। व्यु. कृते √गुर्>जुगुर्वणि- द्र.।

[d]) विप. च नाप. च।

[e]) विप (इन्द्र-, राजन्-, देव- प्रभृ.)। कर्तरि अच् प्र.।

[f]) सपा. तुर- (माश २,३,४,३५ आपश्रौ ६, १७, १२ या ३,२१ च)<>शिवः इति पाभे.।

[g]) सपा तुर.<>तूर्वन् इति पाभे.।

[h]) क्वचित् वा क्रिवि द्र।

[i]) नाप. (त्वरा- ⌊तु. वें. सा. GW. GRV. प्रभृ⌋)।

[j]) सपा. तुरेण<>तुरेभिः इति पाभे.।

[k]) विप. (आदि-कारण-)। बस. (तु. GRV. टि.)।

[l]) विप (शुष्म-)। उस. विजन्तम्।

[m]) विप. (इन्द्र-)। पपा. नावग्रहः। उस. (वैतु सा. ऋ ३,४८,४ पूर्. √त्वर्>तुर्–>तृ१ इति)।

[n]) सपा. तुराषाट्<>तुविष्मान् इति पाभे।

[o]) सपा. ऋ ५,२३,२ विशिष्ट- पाभे.।

[p]) विप. (इन्द्र-)। प्राति ?। *तुरन्त्– (=तुरत्–)> तुरन्ते > नैप्र. यनि. च१ (तु. ⌊अंशतः⌋ GRV. तुरण्– इति प्राति. इति; वैतु. स्क वें. सा. तुमर्थम् अव्य. कृदिति, PW. GW. प्रभृ. विप. ⌊द्यावापृथिवी-⌋ इति कृत्वा स्त्री.(√तुर्>) तुर(ण>)णा–>प्र२ इति ?)।

[q]) *तुरन्त–(विप. =*तुरन्त्– ⌊तु. टि. *p*⌋)>(भावे) *तुरन्तु–>नैप्र.यनि. (वैतु. GW. प्रभृ.<तुरण– इति)।-

–जिम् ऋ ६,२६,४.
?१तुजे[a] ऋ ८,४,१५.
?२तुजे ऋ ४, १, ३[b]; ५,४१, ९[b,c]; काठ २६,११†.
?३तुजे[d] कौ ३,१,३; जै २,४,८; शौ ६,३३,१; पै १९,२८,१.
तुण्ड[e]– –ण्डाय पै ७, ११, ८; –ण्डे पै १९,२५,४.
तुण्डिक[f]– –क पै ६,१४,४?; –कः शौ ८,६,५; पै १६,७९,५.
तुण्डिल– –०ल पै ७,११,७.
?तुण्डीयशान्[g] पै ४,१८,१.
तुण्डेल[h]– –लम् शौ ८, ६, १७; पै १६,८०,८.
तुतुर्वणि– √तुर् द्र.
तुत्र[i]– –त्रः मा ५, ३१; ७, ४५; का ५,८,१; ९,२,५; तै १,३,३,१; ४,४३,२; ६, ६,१, २[२]; मै १, ३,१२;३,१२[२j];२७; ४,६, ३[२j]; ८, २[२];†; काठ २, १३; ४, ४[२]; ९;२७,८[२];२८,४[२];¶; क २,७; ३,३[२k];७[k]; ४४,४[२k];¶.
√तुद्[l],> तोतुद्य, तुदत् ऋ ८, १, ११; १०, ९६, ४; शौ २०, ३०,४†; तुदः पै १,७१,४.
†तुतोद ऋ १,१६२, १७; मा २५,४०; तै ४, ६, ९, ३; काठ ४६,५.
तोतुद्यते पै २,८७,४.
तुद[m]– –दाः पै १,४४,३.
तुदत्– –दन्तः ऋ १०, ९४,१४; पै २,३७,२?.
तुन्न,न्ना– –न्नः ऋ ९, ६७, १९; २०; –न्ना तै ३, १, ११,८; शौ ६,२२,३; पै १९,२२,१२.
तोद[n]– –दः ऋ ४, १६, ११; ६, १२,३; मै ४,१४,१५†; पै ५,३, ६; –†दस्य ऋ १, १५०, १; ६, ६, ६; १२, १; कौ १, ९७; जै १,११,१; –देन पै २,८७,४.
तुन्[o]– †तुन्ने[p] कौ १,५०९;जै १,५२,१३.
तुन[o]– –†नाय[q] कौ १, ३९५; जै १, ४४, ५
√तुन्द्
तुन्दा(न>)ना[r]– –ना[s] शौ ६, २२, ३; पै १९,२२,१२.
√तुप्, तुपति काठ १४,५[t].
?तुपेजतु पै ७,८,४.
तुभ्य– युष्मद्– द्र.
तुमिञ्ज[u]– –ञ्जम् तै १,७,२,१¶.
†तुम्र[v]– –म्रः ऋ ३,५०, १; –म्रम् ऋ ४, १७,८; १८,१०; ६, २२, ५; १०, २७, २; ८९, ९; कौ १, ३३५; जै १, ३५,४; ४, ११,१; शौ २०, ३६,५.
√तु(>तू)र्[w],> तुरि, तर्तुर, तुर्याम ऋ ५, ९,६;७०,३[x]; ६,४,५.
तुतुर्यात् ऋ ६, ६३, ⌊२ (२,४१, ८; ८, १८, १४)⌋; †तुतुर्यात् ऋ ५, १५, ३; ७७, ४; ८, ९६, ३;

[a]) विप. (रै-)। व्यु. ?। (√तु ⌊*प्रावृद्धौ⌋ > कर्तरि) *तुज्य– > नंप्र. *तुज– > –जाय > यनि. (वैतु. वें. PW. प्रमृ. नाप. इति कृत्वा तुज्– इत्येतत्-पर्याय इति, सा. GW. √तुज् > केनन्तम्, GRV. विप. सदपि <√तुज् इति ?)।
[b]) नाप. (अपत्य-), विप. (तोक-) वा। व्यु. ?। (√तुज् ⌊*वेदनौ⌋ > कर्तरि) *तुज– > –जाय > नंप्र. यनि. इति वा, (कर्त्थैव) *तुज्– > यनि. इति वा ?।
[c]) तु. ऋ ८,१८,१८।
[d]) पाठः ?। स्तुते (क्रिप.) इति शोधः (तु. सपा. पै. मूको. तुते इति, सस्थ. टि. ?युजः इति)।
[e]) नाप. (मुख-, ⌊सिरकृत-⌋ हानि-विशेष-)। व्यु. ?। <√तुण्ड् ⌊तोडने =भेदने⌋ इति।
[f]) विप. (असुर-)।
[g]) पाठः ?। तुण्ड– > तुण्डिन्– > *तुण्डीयस्– > –यसान् इति शोधः। शोधान्तरकृते तु. सस्थ. ?घ्वांक्षा, ?युद्विलोनांमनहं, ?सपक्षिगान्।
[h]) विप. । मूलः प्र. उसं. (पा ५,२,११७)।
[i]) नाप.। अर्थः व्यु. च ?।
[j]) सपा. तैब्रा १,१,१,१ स्तुतः इति पाभे.।
[k]) तू॰ इति पाठः? यनि. शोध्यः (तु. सपा. काठ. प्रमृ.)।
[l]) धा. व्यथने प्रेरणे प्रमृ. वृत्तिः।
[m]) नाप.। कर्तरि कः प्र.।
[n]) नाप. (सारथि-, सूर्य- प्रमृ.)। अच् प्र.।
[o]) नाप. (अस्त्र- ⌊वैतु. विव. भ. धन- इति⌋)। व्यु. ?। <√तन् इति भ.।
[p]) पाभे. द्रुते पृ १४५४ m टि. द्र.।
[q]) पाभे. द्रुते पृ १४५४ p टि. द्र.।
[r]) विप. (जाया-)। धा. अर्थः ?।
[s]) पाभे. क्षते पृ १४८५ m टि. द्र.।
[t]) पाभे. द्रुते पृ १४६३ l टि. द्र.।
[u]) व्यप. (ऋषि-विशेष-)। व्यु. ?।
[v]) विप. (इन्द्र-,वध-)। व्यु. ?। <√तुन् इति वें. सा. प्रमृ.।
[w]) =√तृ च √त्वर् च। धा. गतौ, वृद्धौ, अभिभवे प्रमृ. वृत्तिः।
[x]) सपा. तुर्याम <> साह्याम इति पाभे.।

?तुरेषयम्[a] पै १९,४३,९.

तुर्फरि[b]- -री ऋ १०,१०६,६;८

तुर्फरीतु[b]- -तु ऋ १०,१०६,६.

?तुर्फरि-मिंश[c]- -मिंशम् शौ १९,७,१.

तुर्य- चतुर्- द्र.

?तुर्यंजाः पै १९, ३८, १०; २०,२४,१०.

?तुर्यमहिमामहीसिन्धो[d] पै १९,२,१५

तुर्य-वाह्- चतुर्- द्र.

तुर्या- √तुर् द्र.

?तुर्ये तुर्यम्[e] का १०,५,८

तुर्यौही- चतुर्- द्र.

?तुर्वः[f] ऋ १०,६२,१०

तुर्वणि- √तुर् द्र.

†तुर्वणे[g] ऋ ६, ४६,८, ८,९,१३,१२, १९, ४५, २७; १०, ९३, १०; शौ २०,१४१,३.

†तुर्वश[h]- -शः ऋ ७,१८, ६; -शम् ऋ १,३६, १८; ५४, ६; १७४, ⌊९; ६,२०,१२⌋; ६,२७,७;४५, १; ७,१९,८; ८,४,७; ७, १८; ९,६१,२; १०, ४९, ८; कौ १, १२७, २, ५६१; ९५५; जै १, १४, ३; ३, ४५, ३; ४, २०,१, शौ २०, ३७, ८; -शाय ऋ ५, ३१,८; -शासः खि १, ८,२$; -शे ऋ १, ४७, ⌊(१३७, २; ५, ७९,८; ८, ८,१४;१०१, २)७⌋, ८,४, १; ९, १४; १०, ५, ४५, २७, कौ १, २७९, २, ५८१; जै १,२९,५,३,४७,७; शौ २०, १२०, १; १४१, ४, -शेषु ऋ १,१०८,८,८,४,१९.

तुर्वशा-यदु[i]- -दू ऋ ४,३०,१७.

तुर्व(श>)शी[j]- -शी पै १३, ४, ४.

†तुर्वीति[k]- -तये ऋ १, ६१,११; २, १३, १२; ४, १९, ६; शौ २०, ३५,११†; -तिम् ऋ १, ३६, १८;५४,६;११२,२३.

√तुल्

तुला[l]- -लायै मा ३०, १७; का ३४,३,४.

तुवि[m]-

†तुवि-कूर्मि[n]- -र्मिः ऋ ३, ३०,३; ८,२,३१; १६,८; जै ४, ५, १; -र्मिम् ऋ ६,२२,५; ८, ६८,१; ८१, २, कौ १, ३५४; २, ७९; ११२१; जै १,३७,३; ३, ८,५; शौ २०,३६,५.

तुविकूर्मि-तम- -मः ऋ६,३७,४.

तुवि-कूर्मिन्[n]- -०र्मिन् ऋ ८, ६६, १२.

†तुवि-क्रतु[o]- -०तो ऋ ८, ६८, २;

---

[a]) पाठः? (√तुर् ⌊*वृद्धौ⌋ > भावे) *तुर्- > तुरे, (अस्मद्- >) वयम् इति च द्वि-पद. शोध.।

[b]) विप. (अश्विन्-)। अर्थ व्यु. च?। < √तृफ् इति या ⌊१३,५⌋ सा, GW.।

[c]) विप स्त्री. (सुमति-)। अर्थः व्यु च?। *तुर्-(=वृद्धि-) +(√मिश् ⌊*संयोगे⌋ > कर्तरि) *मिश्- (=वृद्धि-संयोग-कृत्-) > उस. (वैतु. सा. ⌊√तुर्व् >⌋ *तुर्मि- ⌊हिंसक-⌋ +⌊√शो >⌋ *श- ⌊=नाशक-⌋ > *तुर्मि-श- इति वा √तुर् + √मिष् ⌊> श⌋ इति वा, W. पाठः? इति कृत्वा अष्टाविंशम् इति शोध इति?, CA. तृ- ⌊=तारक-⌋ > *तुर्- + विश्- > षस. *तुर्विश- ⌊तारक-प्रात-⌋ इति शोध इति च?)।

[d]) पाठ·?। तुर्यम् (क्रिवि. =त्वरया) आ(अर्वतु) हि सा मयि सिन्धुर् इति षट्-पदः शोधः (तु. मूको.)। सस्थ. ?एवा घदीघ इत्यत्र एव आ(अर्वतु) आयुर् दीर्घम् इति चतुष्पद. शोधश्च द्र.।

[e]) यन् तुर्ये तुर्यम् इति पाठः? यन्तु- > -न्तुर्, यन्त्रिय- > -ये इति शोधः (तु. मा. मास., ⌊पृ७५२ f टि.⌋ च; वैतु. सस्थ. √इ > युव- > यन् यत्र शोधोऽपेक्षितः)।

[f]) पाठ.? (तु सस्थ. टि. गो-परीणस- > -णसा)।

[g]) मूलत. भाप. (*तुर्वण- > नैप्र.) तुर्वन्- > च१ सत् प्रयोगे प्रायेण तुमर्थ-कृद्-भावेन विपरिणतं द्र. (तु. ऋ ६, ४६, ८ प्रमृ; वैतु. ऋ ८, १२, १९ प्रमृ. यत्र भाप. > च१ इत्येव सुवचम् ⌊तु. सस्थ. टि. यज्ञाय⌋)।

[h]) व्यप. (राज-विशेष-), नाप. (मनुष्य- ⌊तु. निघ २, ३⌋)। बहु-जातिपरं द्र.। व्यु.?।

[i]) द्वस. उभ. प्रकृतिस्वरः उसं. (पा ६,२,१४१)। पूप. आनङ् उसं (पा ६,३,२५)।

[j]) विप. (अजशृङ्गी- ⌊ओषधि-⌋)। अर्थः व्यु च?।

[k]) व्यप. (राज-विशेष-)। व्यु.?। पपा. नावग्रहः।

[l]) नाप.। स्त्री. अङ् प्र. (पा ३,३,१०४)।

[m]) विप. = बहु- (तु. निघ ३, १)। व्यु?। < √तु इति सा. ⌊ऋ ३,११,६⌋, दे, MW.।

[n]) विप. (इन्द्र-)। उस.। उप. व्यु?। < √कृ इति सा. (ऋ ३, ३०, ८) प्रमृ., < √चर् (> *चूर् > *कूर्) इति WAG ⌊१,२२a⌋। < √कॄ ⌊हिंसायाम्⌋ इति तु मतम्।

[o]) विप. (इन्द्र-)। बस.।

४०,३; मा ९, १५; का १०,३, ८; तै १,७,८, ३; मै १,११,२; काठ १३, १४; -ण्यन् ऋ १, १२१,१.

†तुरण्यु[a]– -ण्यवः ऋ १, १३४, ५; ७,५२, [(४२, १)३]; ८,५१,१०; खि ३, ३,१०; कौ २,९६०; जै ४,१९,२; शौ २०, ११९,२.

तुरण्य-सद्[b]– -सत् ऋ ४, ४०, २.

तुरत्– -रतः ऋ ६,१८,४.

तुरयत्– -यन् ऋ ४,३८,७;–यन्तः कौ १, ३३७; जै १, ३५, ६; –†यन्तम् ऋ ८, ९९, ६; मा ३३, ६७; का ३२, ५, १३; कौ २,९८८; शौ २०,१०५,२.

?तुरस[c]– -रः शौ ५, २,८‡[d]; २०, १०७,११‡[d].

तुरस[e]– -रः शौ ६, १०२, ३; पै १९,१४,३.

†तुरस-पेय[f]– -ये ऋ १०, ९६, ८; शौ २०,३१,३.

तुरि[g]– तुर्यै ऋ १०,१०६,४.

तुर्या[h]– -र्याम् तै २,२,१२,४.

†तुर्वणि[i]– -णिः ऋ १,५६,३; ६१, ११; १२८,३; १३०,९[2]; १८६, ३; ४,२०, १; ५, ३५, ३; १०, ३२, ५; मा २०, ४८; का २२, ५, २; काठ ३९, १५; शौ २०, ३५,११.

तूर्णि[j]– -र्णयः ऋ १, ३, ८; –र्णिः ऋ ३,११,५; १०, ७३,४; ८८, ६; खि ५,५,१; तै २, ५,९,३; कौ २, ९०६†; जै ४, १५, १†; –र्णिम् ऋ ३,३,५; ५१,२; काठ ७,१२†.

†तूर्णि-तम– -मः ऋ ४,४,३; मा १३,११; का १४, १, ११ ; तै १,२,१४,१; मै २,७, १५; काठ १६,१५; क २५,६.

तूर्य(र्गि-अ)र्थ,र्था[k]– -र्थः ऋ ३, ५२, ५; –र्थाः ऋ ५,४३,१.

तुर्–, तुर–, °गातु– √तुर् द्र.

?तुरङ्गमिष्ठासि[l] खि ४,७[2], १०; पै ६,४,१०.

?तुरणे, तुर-या– √तुर् द्र.

?तुराणाविपामरुक्षतामुत पै १, १११,३.

?तुरायातुरस्य पै ४,२१,७.

तुरीप[m]– -पः मा २१, २०; का २३, २, ९; मै ३,११,११; काठ ३८, १०; –†पम् ऋ १, १४२, १०; ३, ४, [९; ७, २, ९]; मा २७, २०; का २९, २, १०; तै ३,१, ११,१; ४, १, ८,३; मै २,१२, ६; ४, १३, १०; १४, ८; काठ १८, १७; क २९, ५; शौ ५, २७, १०; पै ९, १, १०; –पाय मा २२,२०; का २४, ७, ३; तै ७, ३, १५, १; मै ३, १२, ५; काठ ४३,५.

१तुरीय–, २तुरीय–, तुरीय-भाज्– चतुर्– द्र.

?तुरीयम्[n] पै २,१,२.

तुरूण्य(र>)री[o]– -री पै १३,४,४.

---

[a]) विप. (शुक्र-, आङ्गिरस-, विप्र-)।

[b]) विप. (दधिकावन्- [अश्व-])। उस.। उप. (√सृ [गतौ]>कर्तरि) *सृत–>नैप्र. यनि. (तु. दुवन्य-सद्–; वैतु. अन्यं< √सद् इति?)।

[c]) भाप. न. (तद्वन्मात्रोपलक्षकम् [तु. विश्वम् इति विप.; वैतु. W. तुर्– इति पुं. प्राति. ?])।

[d]) सपा. ऋ १०, १२०,८ दुरः इति पाभे.। वस्तुतस्तु ४र्थः पादः ऋ. पादस्य विकारमात्रम् (तु. W., सस्थ. विश्व–>–श्वम् इति च)।

[e]) विप. (अनुरोधन- [वैतु. MW. Gri. < तुर– इति, सा. ?W. < तुर्– इति])।

[f]) भाप. (वैतु. वें. सा. नाप. [सोम-])। उस.। पूप. तुरस– वा तुर– वा इति (तु.ORN.GRV.; वैतु. GW. WAG [२,८९c] GRV [पक्षे] < तुर्– इति)।

[g]) नाप.। इः प्र. उसं. (पाउ ४, १४३ [तु. तत्रैव पुष्टि–, भुजि–; वैतु. सा. °री– इति प्राति.])।

[h]) भावे. स्त्री. क्यप् प्र. उदात्तः उसं. (पा ३, ३, ९८ [वैतु. भा. क्यजन्तम् वा < तुर्– + √या इति वा])।

[i]) विप. (अग्नि-, इन्द्र-)। व्यु. तुतुर्वणि– इत्यत्र द्र.।

[j]) विप. (अग्नि-, इन्द्र-, विश्वेदेव- प्रभृ.)। निन् प्र. (पाउ ४, ५१)। [k]) विप. (स्तोतृ-, धेनु-)। वस.।

[l]) पाठः?। °ऽऽतुरं गमिष्यसि इति शोधः (तु. सिभा [१,२१३])।

[m]) नाप. (पुं. जनक-, न. वीर्य-)। व्यु. ?। पपा. नाव-ग्रहः। *तु(रि>)री– (नाप.=संतति- [तु. तोक– प्रभृ.]) +*भर–>*प– [=प्रसूति-] > वस. पूप. स्वरः (वैतु. या [६, २१] प्रभृ. विप. =तूर्णाऽऽपिन्- इति कृत्वा < √तुर् + √आप् इति, उ. म. < √तुर् + √पा [रक्षणे] इति, GW. MW. SEY. [१९६] नाप. [वीर्य-] इति कृत्वा < √तुर् + २अप्– [तु. पा ६,३,१९७] इति ?)।

[n]) पाठः? (तु. टि. ?तिर्य–)।

[o]) विप. (अजशृङ्गी- [ओषधि-])। अर्थः व्यु. च ?।

१३; शौ २०, ६०,२; ७४,१-७; –घः ऋ ८, ६१, १८, कौ २, ८०९; –घम् ऋ ८, ८१, २; कौ २,७९; जै ३,८,५;–घस्य ऋ ५, ३३,६; –०घासः ऋ ५, ५७,[८; ५८,८]

तुवि-मन्यु[a]- -०न्यवः ऋ ७,५८,२

†तुवि-मात्र[b]- -त्रम् ऋ ८,८१,२; कौ २,७९, जै ३,८,५.

तुवि-म्रक्ष[c]- -क्षः ऋ ६, १८, २; काठ ८, १७; –क्षासः ऋ ६,६, ३; तै ३,३,११,२.

†तुवि-राधस्[d]- -धसः ऋ ४,२१,२, ५,५८,२; –धसम् ऋ ७, २३, ५; शौ २०,१२,५.

†तुवि-वाज,जा[e]- -जा ऋ १, ३०, १३, तै १,७,१३,५; २,२,१२, ८,४,१४,४; मै ४,१२,४; काठ ८,१७, कौ १, १५३; २,४३४; जै १,१६,९,३,३३,९; शौ २०, १२२, १, –जेभिः ऋ ६, १८, ११.

तुवि-शग्म[f]- -०ग्म ऋ ६,४४,२.

†तुवि-शुष्म[g]- -०ष्म ऋ ८,६८,२; कौ २, ११२२; –ष्मः ऋ २, २२,१; कौ १,४५७; २, ८३६; जै १, ४८, १; शौ २०,९५, १; –ष्मा ऋ ६,६८,२.

तुवि-श्रवस्-

†तुविश्रवस्-तम- -मः ऋ ३, ११, [६ (५, २५, ५)]; कौ २, ९०८; जै ४, १५, २; –मम् ऋ ५,२५, [(३,११,६) ५]; मै ४, ११,१; काठ २,१५.

तुवि-ष्वण(<स्वन्)स्[h]- -णसः ऋ ४,६,१०; –णसम् ऋ ५,८,३.

तुवि-ष्वणि(<स्वनि)[i]- -णि ऋ ६,४८, १५; –णिः ऋ १, ५८, ४,१२७,६;२,१७,६; ५,५६,७; –णीनाम् ऋ ८,४६,१८.

†तुवि-ष्व(<स्व)न्[j]- -०ष्वण ऋ १,१६६,१; –ष्वणि ऋ ५, १६, ३; ९,९८,९, जै ४,१७,२.

तु(वि>)वी-रव[k]- -वम् ऋ १०, ९९,६.

तुव्यो(वि-ओ)जस्[l]- -सम् ऋ ४, २२,८.

?तुवित्[m] जै ४,१०,४.

?तुविप्मणसम्[n] तै ३,३,११,१‡.

१*तुविस्[o]-

तुविष्(स्-त)म[p]- -मः ऋ १,१८६, ६; शौ ६,३३,३[q]; पै १९, २८, ३[q]; –मा ऋ ५, ७३,२; –माय ऋ १,१३०,२.

२तुविस्[o]-

तुविष्-मत्[r]- -०म. ऋ ७,२०,४; –मान् ऋ १,५५, १; १६५, ६; १९०, ३, ८; २, १२,[१२; ४, ५,३]; २९, ३; ७,५६, ७; ५८, १; ८७,६; १०,४४, १; ७४,६; तै २,३,१४,४[s], मै ४,११,३†; १४, १२; काठ ९, १८†; १०, १३[s]; †शौ २०, ३८,१३; ९४, १; पै १३, ७,१३†.

?तुवीरवत्[t]- -वान् ऋ १०,६४,४; १६.

---

[a]) विप. (मरुत्-)।

[b]) विप (इन्द्र-)। समासस्वरौ पृ ४०३ *a* टि. द्र.।

[c]) विप. (इन्द्र-, भाम-)। उस. उप. √मृक्ष्> √म्रक्ष्+अण् प्र. (तु. सा. GW.; वैतु. भा. बस. उप. <√मृज् इति च)।

[d]) विप. (इन्द्र-, मरुत्-)। बस. उप. आद्युदात्त उसं. (पा ६,२,११८)। [e]) विप. (गो-, पथिन्-)। बस.।

[f]) विप. (इन्द्र-)। बस.।

[g]) विप. (इन्द्र-, इन्द्रावरुण-)। शिष्टं *d* टि. द्र.।

[h]) विप. (अग्नि-, अर्चि-)। उस.। उप. <√स्वन् [*दीप्तौ (वैतु. पाधा. प्रभृ. [शब्दे] > कर्तरि) स्वनस्- [=दीप्यमान-] इति मतम्]।

[i]) विप. (अग्नि-, शर्धस्- प्रभृ.)।उप. इन् प्र.। शिष्टं *h* टि. द्र.। [j]) विप. (अग्नि-, मरुत्-)। उस.।

[k]) विप. (ग्रास-)। बस.। शिष्टं *d* टि. द्र.।

[l]) विप. (रश्मि-)। बस.। शिष्टं *d* टि. द्र.।

[m]) पाठः ?। त्वम् इत् इति शोधः।

[n]) पाठः ?। तुविष्वणसम् इति शोध. (तु. सपा. ऋ ५, ८,३ माश १२,४,४,२ जैमि १, ६४ माश्रौ ५,१,२,१७ MG. [पृ २२८ टि]; वैतु. पपा. प्रभृ. यनि. इति ?)।

[o]) व्यु ?। कर्तरि किसिः भावे किसुन् चेति प्र. भेदाद् द्वैविध्यम्।

[p]) विप. (अश्विन्-, इन्द्र- [वैतु. शौ. पपा. °वि-त° ? इति, सा. तुवित्तम- इति ?])।

[q]) सपा. ऐआ ५,२,१ शाश्रौ १८,३,२ तवस्तमः इति पाभे.। [r]) विप. (इन्द्र-, बृहस्पति- प्रभृ.)।

[s]) पाभे. कृते पृ १४८७ *n* टि. द्र.।

[t]) विप. (बृहस्पति-, स्तोतृ-)। निर्देशः अर्थ. व्यु. च ?। १*तुविस्- + (√रु [शब्दे] > भावे) रव- > उस. थाथादि स्वरे *तुवीरव- + मतुप् > *तुवीरव-वत्-> नैप्र. यनि. (तु [अंशतः] Johansson [WAG २,५३ *b* प्र.] =तुवि-रव-वन्- इति ; वैतु. पपा. तुवि-र° इति, वें.

कौ २,११२२.

†तुवि-क्ष[a]- -क्षम् ऋ ८, ७७, ११; जै ४, ११, ५.

†तुवि-क्ष(त्र>)त्र[b]- -त्राम् मा २१,५; का २३,१,५; तै १, ५, ११,५; मै ४,१०,१; काठ ३०, ४; ५; क ४६, ७; शौ ७,६, २; पै २०,१,८.

तुवि-ग्र[c]- -ग्रेभिः ऋ १,१४०,९.

†तुवि-ग्राभ[d]- -भम् ऋ ६, २२,५; शौ २०, ३६,५.

तुवि-ग्रि[e]- -ग्रये ऋ २, २१, २.

†तुवि-ग्री(<वा)व[f]- -वः ऋ ५,२, १२; ८,१७,८; ६४, ७; कौ १, १४२; जै१,१५,८; शौ२०,५,२; -वाः ऋ १,१८७,५; काठ ४०, ८; जै २,३,४; पै ६,१६,५.

†तुवि-जात[g]- -०त ऋ १, १३१, ७; २, २८, ८; ३,३२, ११; ४, ११,२; ५,२,११; १०, २९, ५; शौ २०,७६,५; -तः ऋ १,१९०, ८; २, २७, १; ४, ५०,४; मा ३४,५४; का ३३,२,१७; मै ४, १२,१; काठ ११, १२; १३; शौ २०,८८,४; -तयोः ऋ ७, ६६, १; जै ३,५४,७; -तस्य ऋ १, १३८,१; ५,२७, ३; ६,१८, ४; -ताः ऋ १,१६८,४; -०ताः ऋ १०,६३, ६; -तौ ऋ १, २ ९; कौ २,१९९; जै ३,१८,६.

†तुवि-देष्ण[h]- -ष्णम् ऋ ८,८१,२; कौ २,७९; जै ३,८,५.

†तुवि-द्युम्न[i]- -०म्न ऋ १,९,[६; ३,१६, ६]; ३, १६, ३; ६, १८, ११; शौ २०, ७१, १२; -म्नम् ऋ ९,९८, १; कौ १, ५४९; २, ५८८; जै १,५६,७; ३,४८, ४; -म्नस्य ऋ ४,३१, २; ६, १८, १२; ८, ९०, २; कौ २, ८४३; जै ४,१८,१०; शौ २०,१०४, ४; -म्नाः ऋ ५, ८७, ७; -म्नासः ऋ १,८८,३[j].

†तुवि-नृम्ण[k]- -०म्ण ऋ ६, ४६, ३; -०म्ण ऋ ४, २२, ६; ६, ३१,५; ८, २४, २७; ७०, १०; १०, १४८, १; कौ १, २८६; ३१६; जै १, ३०, ४; ३३,४; -म्णः ऋ १०, ६१, ३; मा ७, १७; का ७,७,२; -म्णम् ऋ १, ४३,७.

†तुवि-प्रति[l]- -तिम् ऋ १, ३०,९; कौ २,९४; जै ३,९,९; शौ २०, २६,३.

†तुवि-बाध[m]- -धम् ऋ १,३२,६; पै १३,६,६.

†तुवि-ब्रह्मन्[n]- -ह्माणम् ऋ ५,२५, ५; मै ४, ११,१; काठ २, १५.

†तुवि [,ग्री]-मघ[o]- -०घ ऋ १,२९, १-७; ८, ९२, २९ ; काठ १०, १२; कौ २, १७५[p]; जै ३, १६

a) विप. (धनुस्-)। उस.। उप. (√कृष् [कर्षणे]> कर्मणि) *कृष-> नैप्र. यनि. इति मतम् (वैतु. या [६,३३] <√क्षिप् इति, Reuter [KZ ३१,२१०] <√क्षि [*हिंसायाम्] इति च?)।

b) विप. (अदिति-)। उस.। उप. (√क्षद् [*रक्षणे]> कर्तरि) क्षद्र-> नैप्र. यनि. (तु. PW. प्रमृ. धा. *ऐश्वर्ये वृत्तिः; वैतु. भा. सा. W. भाप. इति कृत्वा बस. इति, उ. म. <क्षत-+[√त्रा>] त्र- इति?)।

c) विप. (सत्वन्-[*ज्वाला-])। उस.। उप.(√घृ [दीप्तौ] >कर्तरि) *घ्र-> नैप्र. यनि. (वैतु. वें. सा. PG [२, २५१] GRV. च <√गृ [शब्दे] इति, सा. <√गृ? [गमने] इत्यपि [तु. Gri.], PW. GW. <√गृ [निगरणे] इति?)।

d) विप. (इन्द्र-)। उस. उप. √ग्रभ्+अण् प्र.।

e) विप. (इन्द्र-)। उस.। उप. (√गृ [=√कॄ*हिंसायाम्] >कर्तरि) ग्रि- इति (वैतु. वें. सा. GRV. Gri. <√गृ [शब्दे], PW. GW. [निगरणे] इति, सा. <ग्रीवा- इति कृत्वा बस. इतीव?)।

f) विप. (अग्नि-, इन्द्र- प्रमृ.)। बस. उप. आद्युदात्तत्वम् (पा ६,२,११४)।

g) विप. (अग्नि-, इन्द्र-, वरुण- प्रमृ.)। उस.।

h) विप. (इन्द्र-)। बस.। उप.<√दा [दाने] इति।

i) विप. (अग्नि-, इन्द्र-, मरुत्- प्रमृ.)। बस. उप. प्रकृतिस्वरः उसं. (पावा ६,२,१३८)।

j) प्र३ (यजमानपरम् [तु. सा. GRV.; वैतु. ORN. सं३ मरुत्परमिति?])।

k) विप. (इन्द्र-, श्रवस्- प्रमृ.)। शिष्टं i टि. द्र.।

l) विप. (इन्द्र-)। अर्थः व्यु. च?। उस.। उप.[√अर्द् (मर्दने [वैतु. बाधनार्थके क्रियासाकाङ्क्षे इत्यन्ये?])> कर्तरि] *अर्दि-> नैप्र. यनि. इति।

m) विप. (इन्द्र-)। उस.। उप. √बाध्+अण् प्र. (वैतु. सा. अच् प्र. इति)।

n) विप. (पुत्र-)। बस.।

o) ऋ ५,३३,६ विहायाऽन्यत्र ॰ग्री॰ इति पाठः। यथा- ॰वि॰ इत्येव। विप. (इन्द्र-, मरुत्-)। बस.।

p) ॰वि॰ इति S. सात. च।

२६, ५, ५, २९, ७; ६, ५, ६; २२,११; ७, ५९, ४; ८, १,९; ४, ३; ८; ५, ७; १३; २२, १०, ६५, १; ९, १०, १०, ८, १०४,१, ११०,८,११२,२; मा २९,३३, का ३१, ४, ९, मै ४, १३, ३, काठ १६, २०, कौ १, २५२, २, ९५६; १०७, १; जै १, २६,१०, ४, १०, ७,२०,२; शौ ५,१२, ८; १८, १, ९; २०, ३६,११

२तुय[a]– -यान् ऋ १०,२८,३.

तूर्णा(र्-ना)श[b]– -शम् ऋ ८,३२,४.

तूर्णि–, तूर्य √तुर् द्र.

√तू(<तु)र्व्[c], †तूर्वसि ऋ ८, ९९, ६; मा ३३,६७; का ३२,५,१३, कौ २,९८८, शौ २०, १०५,२, तूर्वथ ऋ ८,२०, २४;७४, १०; तूर्वतम् ऋ ६,५०,१०.

तूर्व–

†तूर्व-या(न>)ण[d]– -णः ऋ १०, ६१, २; –णम् ऋ १,५३, १०; १७४,३; ६,१८, १३; शौ २०,२१,१०.

तूर्वत्– -†र्वन् ऋ १, १००, ५, ६, १५,५[e]; २०, ३; मा १७,१०[e]; का १८,१,११[e], ते ४,६,१,२[e]; मै २, १०, १[e]; –र्वन्तः ऋ ६, १४,३.

तूर्वि[f]– -र्वये ऋ ९,४२,३.

१तूल[g]– -लम् शौ १९,३२, ३; पै ५, २०, ८; ३४, ७, ६, २२, १९; १२, ४, ३; –लेभ्यः[h] तै ७,३, १९-२०,१; काठ ४३,९;१०.

?२तूल[i]– -लस्य पै ४, ४,२.

?तूलि[j]– -लिभिः पै १९,३४,६.

¶तूप[k]– -प·[l] काठ २३, १; क ३५, ७

तूपा(प-आ)धान[m]– -नम्[l] तै ६, १, १, ३¶.

तूष्णीम्[n] ऋ २, ४३,३; खिसा ४, ६; ¶तै २, ५,११,३[2];६,४,२;६,३; ९,२; ५,२,७,४; ६, १,९,५;६; २,१,६;७,३; ३,७,१,२[2]; ४,४, ९;११,२;३; ¶मै १, ८,५;७[2]; २,१,३[2]; ४,१,१०;२,७, ६,४; ८,४; ¶काठ २०, ५, २५, ४[2]; ¶क ३१,७; ३९,१[2].

तूष्णीं-शंस[o]– -सम् मै ४, ६,१¶.

तूष्णीं-होम[p]– -मेन तै ६, ३,७,२¶.

तू[q]– तारः ऋ ८, ५५,२; खि ३,७,२.

√तृंह्,तृह्, ¶तृंहति मै ३, ३, ९, ४, ७; ¶तृंहन्ति तै १, ५,७,६,५, ४,७,४; तृणहान्[r] शौ ५, ८,७; पै ७, १८,५; तृणेढु[s] शौ ८, ८, ११; पै ९, ६, ३; १६, ३०,१; अतृंहन् मै ३, ३, ९; ४, ७. ततर्ह शौ ११, ७, ७, पै १६, १५३, ७, अतृहम् शौ २, ३१, २[2t]; ?अतर्हि[u] पै ११, ५,११.

---

a) विप. (\[रसमय-\] सोम- \[तु. निघ २, १५\])। व्यु. ?। (द्रव–>स्वार्थे) *द्रव्य– > तोय–>यनि इति (वैतु. =१तूय– एवेत्यन्ये?)।

b) नाप. (जल- \[तु. निघ. ४,२; या ५,१६ च; वैतु. PW. प्रभृ =निर्झर-\])। व्यु. ?। पपा. नावग्रहः। (√द्रु \[द्रुतौ\] > भावे) *द्रवर्(स्)– + (√नश् \[*लाभे\] > भावे) *नाश– > बस. *द्रवर्णाश– > नैप्र. यनि. [वैतु. उस. इति कृत्वा या. (√त्वर् 'त्वरायाम्' \[वैतु. SEY. ७९ √*तुर् 'कौटिल्ये'\] >) *तूर्ण– + (√अश् \[व्याप्तौ\] > कर्तरि) आश– इतीव?]। तूर्णाश(स्)– इति वा प्राति. द्र. (तु. उपास्–, तोशास्–, द्रविणस्–)।

c) <√तुर् इत्यर्वाञ्च.।

d) विप. (च्यवान-, अग्नि-), व्यप. (राज-विशेष- \[ऋ १, ५३,१०;६,१८,१३\])। व्यु. ?। पपा. नावग्रह.। बस.।

e) पाभे. कृते पृ १४८७ g टि. द्र.।

f) विप. (वाजसाति-)। कर्तरि इन् प्र. (पाउ ४,११८)।

g) भाप. (अभिजन- \[वैतु. सा. MW. नाप. इति कृत्वा =अग्र-भाग- इति?\])। व्यु. ?। <√तू (*वृद्धौ \[=प्रसवे\]) इति मतम् (वैतु W. पाठः? इति कृत्वा मूलम् इति शोधः \[तु. शौ २,७,३\]?)।

h) नाप. (अग्र-भाग-)।

i) =तौल– (यद्र.) इति।

j) पाठ.?। (√पूल् \[संघाते\] >) पूलि–> -लिभिः इति शोधः (तु. मूको. भूलिभिर् इति)। नाप. (बहुकरी-)।

k) नाप. (वस्त्रान्त-निवेश्यमान-बन्धविशेष-)। व्यु.?। (अन्त-तुस् >नैप्र.) *अन्तुर्(स्) + (√भष् \[*बन्धे\] >भावे) *भाष–>बस. *अन्तुर्भाष–> नैप्र. यनि.।

l) सपा. तूप <>तूपाधानम् इति पाभे।

m) नाप.। कास.। उप. यद्र.।

n) अव्य। व्यु. ?। <√तुष् इति अभा. (तु WAG \[१,२९\])।

o) उस. घञन्ते थादि-स्वरः। वा. किवि.।

p) मध्यमपदलोपी कस. अन्तोदात्तः।

q) =स्तृ–। नाप.(तु.WAG \[१,२३०a\] प्रभृ.)। व्यु. ?।

r) लेटि प्रपु३ विक. स्वर.।

s) लोटि प्रपु१ विक. स्वरः।

t) सपा. अतृहम् <>अहुहम् इति पाभे.।

u) पाठः? अतृहि (=आत्म. लुङि उपु१) इति शोधः।

√तुश्[a], †तोशते ऋ ९,२७,१;१०७, ९; १०९, २२; कौ २, ३४८; ६३६; जै ३,२९,५; ५१,२; तोशसे ऋ ८,१५,११;९,४५,२.
†तोश[b]– -शा ऋ ३, १२, ⌊४ (८, ३८,२)⌋; कौ २, १०५२; जै ४, २३,१.
तोश-तम– -माः ऋ १,१६९,५.
‡तोशमान– -ना[c] मा १२, ६९; का १३, ५, ८; मै २, ७, १२; शौ ३,१७,५.
†?तोशास्[d]– -शासा ऋ ८, ३८, ⌊(३,१२,४) २⌋; कौ २, ४२४; जै ३,३२,१५.
?तुशः[e] खि ५,५,१०.
√तुप्, >तुपि, तुप्यात् पै १९, २६,६.
तुपर(त>)न्ती– -न्ती ऋ १०, २७,१६.
तुष[f]– -षम् शौ १२, ३, १९; पै १७, ३७,९; –षाः तै ५,२,४,२¶; मै ३,२, ४¶; काठ २०, २¶[g]; शौ ९,६,१६;११,३,५; पै १६, ५३, १०; ११२, २; –षान् शौ ११,१,२९; पै १६,९१,९; –षैः मै ४, १, ७¶; काठ ३१, ४¶; क ४७, ४¶; शौ ११, १, १२; पै १६,९०,१.
¶तुष-प(क>)का[h]– -काः[g] तै ५, २,४,२; मै ३,२,४; काठ २०, २; क ३१,४[२].
तुष्टुवस्–, तुष्टुवान्– √स्तु द्र.
?तुसिं भवातुश्छन्ती ननूकशः पै १९,४०,३.
तुस्तूर्पमाण √स्तृ,स्तॄ द्र.
तू तु द्र.
¶तूणव[i]– -वे तै ६, १, ४, १; मै ३, ६,८; काठ २३,४; क ३६,१.
तूणव-ध्म[j]– -ध्मम् मा ३०, १९; २०; का ३४,४,१;२.
१तूतुजान–,२तूतुजान्–,३तूतुजान–, १तूतुजि–,२तूतुजि– √तुज् द्र.
तूतुम[k]– -मा ऋ १०,५०,५;६.
तूतो:, तूतोत् √तु द्र.
?तूत्यायनम् पै १०,१०,५.
?तूधनयन्तु[l] पै ३, ३७,१.
तूपर,रा[m]– -रः मा २४, १; का २६, १,१; ¶ तै २, १,१,४;५;५,७[२]; ६,५; ५, ५,१,३; २३, १§; मै २, ५, ९[२]¶; ३,१३, ३; ¶काठ १३,४[२]; १९, ८[२]; २४,७; ४८, २§; क ३७,८¶; -¶रम् तै २, १, १, ५; ५,७; ६,५; ५,५,१, १; मै २,५,१; काठ १३, १; ४; –रा तै ७, ५, १,२¶; –राः मा २४,१५; का २६, ३, ५; तै ५, ६, ११-२०, १; ७, ५,२, २¶; मै ३,१३,१३; काठ ३३, १[२]¶; ४९, १-१०; शौ ११,११, २२; –रौ मा २९, ५९; का ३१,७, १; तै ५,५,२४,१; काठ ४८,३.
†१तूय[n]– -यम् ऋ ३, ४३, ⌊३; ७, २९,२⌋; ५२, ८; ५३, १६; ४,

सा. तु⌊वि>⌋वी– + मत्वर्थे रे प्र. + स्वार्थे मतुपि च तुवीरवत्–इतीव, Aufrecht⌊ZDMG५५,२३२⌋ORN. ⌊तुवि⌋>वी– + ⌊√ रु> कर्तरि?⌋ रुवस्–> -वान् इति, PW. प्रमृ. तु ⌊वि >⌋ वी– + ⌊ √रु>शतरि⌋ रुवत्–> -वान् इति, GW. तुवि– + इ⌊ रा>⌋ र– + मतुप् इति च ?) ।

[a]) धा. वधे ⌊निघ ३,१९⌋, संतोषे ⌊मा १२,६९⌋ प्रमृ. वृत्तिः ? । [b]) विप. (इन्द्राग्नि-) । कर्तरि अच् प्र. ।

[c]) पामे. कृते पृ १३८५ c टि. द्र. । ‹प[o]› इति मै. पपा.।

[d]) निर्देशः ? यनि. = तोश-इति कृत्वा कर्तरि कृत् (तु. अप(पा)स्–) इतीव पपा. PW. प्रमृ. (वैतु. Brugmann KZ⌊२४,२४⌋ पाठः ? इति कृत्वा तोशा, ⌊*सरथ-यावन्– >⌋ -वाना इति पदे इति ⌊ तु. ऋ ३, १२,४ तोशा इति स-जित्वाना इति च स-प्रकरणे पदे⌋) ।

[e]) पाठो निर्देशश्च ? (तु. सस्थ. टि. अप्तु-वास(:); शांश्री ८,२४,१ स्तुशः इति पामे. च) ।

[f]) नाप. (धान्य-त्वच्-) । व्यु. ? । त्वच्– इत्यनेन सयोनित्वं द्र. ।

[g]) सपा. तुषाः <> तुष-पकाः इति पामे. ।

[h]) नाप. (इष्टका-) । तृस. ।

[i]) नाप. (वाद्य-विशेष-) । व्यु. ? ।

[j]) नाप. । उस. कर्तरि काऽन्ते थादि-स्वरः ।

[k]) निर्देशः? [तु. पपा. प्रमृ.; वैतु. निघ ⌊४,२⌋ या ⌊५, २५⌋ यनि. ⌊तूतुमाकृषे⌋=*तूतु (इ,ळ,तु ⌊<√त्वर्⌋) इति च (उपा√कृ ⌊ वैतु. द्र. तूतुम् आकृषे इति⌋>) *उपाकृषे ⌊=उपाकुरुषे⌋ इति च पदे इतीव ?] । यनि. विप. (सवन-) । व्यु. ? । (√तॄ>तूर्⌊*तृद्धौ⌋>) भावे *तूर्तु–>*तूर्तु-मय–> नैप्र. यनि. इति मतम् (वैतु. GW. <√तु इति) ।

[l]) पाठः ? तत्र धूनयन्तु इति द्विपदः शोधः ? ।

[m]) नाप. (शृङ्ग-रहित-⌋ छाग- च गो- च) । व्यु. ? ।

[n]) विप.(क्षिप्र- ⌊तु. निघ २,१२⌋) । वा. किवि. । व्यु.?। दे. GW. प्रमृ.< √तु इति । (√त्वर् ⌊त्वरायाम्⌋ >कर्तरि कृत्ये) *त्वर्य–> नैप्र. *तूर्य–> यनि. इति ।

१८,४,९.

तृदिल्[a]– -लाः ऋ १०,९४,११[b].

√तृप्, म्प्, > तर्पि, तितृप्स, तृप्यते शौ १९, २,५[c]; पै ८, ८, ११; ¶तृप्यति तै २, ५,४,३[2]; ११, ३; ५.४,४,१; मै १,९,५; काठ ९, १४, ३२, १[2]; तृप्यन्ति[d] पै १६, ८३, ३, तृप्यताम् पै १७, १३,६; तृप्यतु खि ३,१५,२०[2]; मा ८,३७; का ८,११,२; तै ३, २,५,१[20]; शौ ११, ११, १०; तृप्यन्तु शौ ११, ११, ९, तृप्य तै १, ४,२२, १.

†तृप्णवः ऋ ३, ४२, २; शौ २०,२४,२; तृप्णुहि ऋ २, १६, ६, ३६, ४; शौ २०, ६७, ५†; तृप्णुतम् ऋ ८, ३५,१०; तृप्णुत तै १,८,२१,२¶[f].

†तृम्पसि ऋ ८, ४,[१२; ५३, ४ (६४, १०)]; खि ३, ५, ४; जै ४,१८,८; तृम्पतु ऋ १,२३, ७; †तृम्पताम् ऋ ३, १२, ३; कौ २, २१; जै ३, २, १२; तृम्पन्ताम् तै ३,२,८,१; तृम्पन्तु मा ७,१५; का ७, ६,४; ७, ५; †तृम्प ऋ ८, ४५, २२; कौ १, १६१; २, ८१; जै १, १७, ७; ३, ८, ७; शौ २०, २२, १; तृम्पतम् ऋ ४, ४६,२; ८, ३५, २४; काठ ३५, ५[e]; क ४८, ६[e].

तातृपु.[d] शौ ११, ९, १३; तृप्यास्म तै १, ४, २२, १, अतृपम् तै ५, ६, १, ४; मै २, १३,१; काठ ३५,३; क ४८,४; शौ ३, १३,६.

तर्पयति ¶तै २,५,११,३,५,४, ४,१; शौ १३, ३,४; ¶तर्पयति तै २,५,८,३; ३, २,१,३[2]; ४[2]; मै १,६,७;९,५; ३, ३.९; काठ ९,१५; ११, १०; १२,१[3]; २१, ७; १०; २५, ६; २७, १[3]; ३; २८, ३;३; ३२, १; क ३९, ३; ४२,१[2];२; ४४,२;३[2]; ४५, ३; तर्पयन्ति शौ ४,२७,५; तर्पयन्ति ¶मै १,९,५; ४, ६, ८; पै ४, ३५,५; तर्पयथः शौ ४,२६,६; पै ४, ३६, ५; तर्पयामि शौ २, २९, ६; तर्पयामसि पै १९, १६, ३ ; २८, ७; ९; तर्पयाति शौ ९, ५, ९ ; पै १६, ९८, २; तर्पयन्त ऋ १, ८५, ११; तर्पयासि पै १४, ३, १९; तर्पयताम् शौ ६, १३४, १; पै ५, ३३,४; तर्पयन्ताम् खि ३, १५, २९; तर्पयन्तु शौ १५, ११, ३; ५; तर्पयन्तु शौ ४, १५, १; ५; १८,४,३९; पै १,११,१; ५, ७, १; तर्पय > या ऋ १, ५४, ९; तर्पयेथाम् ऋ ७,६४,४; तर्पयतम् खि १,८,३; तर्पयत मा २,३४; ६,३०; का २, ७,७; ६, ८, १; तै ३, १, ८, १; मै १, ३, २[14]; तर्पयत[h] मा ६,३१[1]; का ६, ८, २[1], तै ३, १,८,१[11]; मै १, ३, २[12]; काठ ३, १०[11]; क २, १७[12]; अतर्पयन् ऋ ९, ९, ६; शौ ८, ९,२४; पै १६, २०, १; अतर्पय. ऋ ४,१९,५.

अतीतृपत् काठ ३२, १¶; अतीतृपन्त मा १९,३६, का २१,३, ६; तै १, ८, ५, २; काठ ३८, २; अतीतृपम् तै ३, २, ३, २; अतीतृपाम मा ७, २९; का ९, १,४.

†तितृप्सात् ऋ १०, ८७, १७; शौ ८,३, १७; पै १६, ७, ७.

तर्पण– -णम् शौ ९, ६, ६; पै १६, १११,६.

†तर्पयत्– -यन्तम् ऋ १. १६४, ५२; तै ३,१,११,३; काठ १९, १४; शौ ७, ४०, १; पै २०, ९,८.

तर्पयन्ती– -न्तीम् खि २,६,४.

¶तर्पयितव्य– -व्याः मै १, ९, ५; -व्यान् मै १, ९, ५; काठ ९, १४;२८,२; ३२,१; क ४५,२.

---

[a]) विप. ([खण्डन-कृत्-] मावन्-)। कर्तरि किलच् प्र. उसं. (पाउ १, ५६)। सस्थ. अनृदिल– इत्यत्र तृदिल– इति उप. तु भावे °तृद्– (=खण्डन-) + इलच् प्र. इति कृत्वा भिन्नमेव प्राति. (=[खण्डनवत्-] द.; वेनु. वें. सा. GRV. अनृदिल– इत्यत्रत्यम् उप. कर्मणि कृदितीव, PW. GW. प्रमृ. कर्मणि कृदिति च अनृदिल– इत्यत्रत्यम् उप. कृत्वेव सद् छिद्र-वाचकमिति च ?)।

[b]) पाठः? । –ल्लासः इति शोधः (तु. GW. प्रमृ.)।

[c]) तृप्यते इति RW. ।

[d]) सपा. तृप्यन्ति <> तातृपुः इति पाभे. ।

[e]) सपा. माश्री २, ४,१,३६;३७ पिबतु इति पाभे. ।

[f]) सपा. तृप्णुत (तैब्रा १. ८, ६, ४ मानश्री १९, ३,७ च) <> मदन्ताम् इति पाभे. ।

[g]) =सपा. शांश्री १३, १२,७। गैब्रा ३. ७, ८, ३ मानश्री १४, १०,२ तु तृप्यतम् इति पाभे. ।

[h]) =सपा. माश्र ३, ९,४, ७[1]। शांश्री ७,१०,१५ तु मत्स्व, तृम्प इति, पाग्र २, ६,१८[1] तर्पय इति च पाभे. ।

तृह्यन्ते शौ ५,१७,७.
†तुर्हण- -णम् ऋ ७, १०४, ४; शौ ८,४,४; पै १६,९,५.
तुर्हणी- -णी शौ २,३१, १; पै २,१५,१.
तृंहत्[a]- -हत् ऋ १०,१०२,४.
तृंहती[b]- -तीभ्यः मा १६, २४; का १७, ३,३; मै २,९,४; काठ १७,१३; क २७,३.
तृड्ढ्वा शौ १९, ३६,५; पै २,२७, ४; १३,३,९.
तृढ,ळ्हु[अ.]- -ळ्हा ऋ ६,१६,४८; -ढाः ऋ १, १३३, १; पै १३, १३,४.
तृह्यमाण- -णानाम् शौ १०,४,१८; पै १६,१६,८.
तृक्षि[c]- -क्षिम् ऋ ८,२२,७; -क्षौ ऋ ६,४६,८.
तृच- त्रि- द्र.
?तृ च मे मा भि जं लु मः पै २०, ५८, ८.
तृण[d]- -णम् ऋ १,१६१,११;१६२,८; १६४,४०; १०, १०२,१०; मा २५, ३१†; का २७, १२, ८†; तै ४,६,८,३†; ¶मै १, ८, ७; ३,६,२;९,७; १०, १; ७; १६, १†; ४,५,२; ८,५; ¶काठ ६, ८[2]; ११, ३; २५, ५; २८, १; २९,३; ४६,४†; ¶क ४, ७[2]; ३९,२; शौ २, ३०,१; ३, १२, ५; ६,५४,१; १०२,२; ७,७७, ११†; ९, १५,२०; पै २, १७, १; ७८,१; ३, २०,५; ३७, १; ७,६,९; ९,२२,२७; २५, १३; १०,२,१०; १६,६९,१०; १९, ८,४; १४,२;१९,१०;२६,१२; २०,११,४†; -णस्य शौ ९, ३, ४; पै ५, २०,८; १६, ३९, ५; -णा ऋ ३,२९,६; शौ ११, ९, २१; पै १६,८४,१; -णानि खि ७,१,१; ४,२; तै ३,४,८,६¶; शौ ९,१२,२२; पै १, ८७, २; १६, १२९, २३; -णे मै ३, ८, ६¶; पै ४, १०, ८; -†णेषु ऋ १,१६२,११; मा २५, ३४; का २७,१३,२; तै ४, ६, ८,४; मै ३, १६, १; काठ ४६, ५; -णैः शौ ९,३,१७; पै १६,४०,७.
तृण-त्र(त्स>)त्सा[e]- -त्साः पै १४, १,१७.
तृण-स्कन्द[f]- -न्दस्य ऋ १, १७२, ३.
?तृणजयालुसत्तमः पै १९,२०,११.
तृत-, तृतीय-, तृतीयक- त्रि- द्र.
?तृतीयेकः[g] पै ४, २४,१;५.
?तृते: पै १, ९४,२.
तृत्सु[h]- -त्सवः ऋ ७, १८, १५; १९; ८३,८; -त्सवे ऋ ७, १८,१३; -त्सुभिः ऋ ७,८३,६; -त्सुभ्यः ऋ ७, १८,७;३३, ५; -त्सूनाम् ऋ ७,३३,६; ८३,४.
√तृद्[i], तर्द पै ५,२०,३.
तृन्द्धि शौ १९,२९,२[4]; पै १३, ११, ११[4]; अतृणत् ऋ २, १५, ३; ४, १,१९; १९,८; तै २, ३, १४,५†.
ततर्द ऋ ४, २३,८; ततर्दिथ ऋ ९,११०,५.
ततृदान[j]- -ना ऋ ४,२८,५; -नाः ऋ ५, ५३,७.
तर्द[k]- -०र्द शौ ६, ५०, २; पै ५, २०,२; १९, २०,६; -र्दः पै ५, २०, ८; -र्दम् शौ ६, ५०, १; पै १९,२०,५; -र्दस्य पै ५,२०, ५; ६; १९,४१,१५.
?तर्दापते[l] शौ ६,५०,३; पै १९, २०,७.
तर्द्मन्[m]- -र्द्म[n] शौ १४, १,४०; पै

a) अति-प्रत्ययान्तम् (तु.पाउ २,८४)। -हत् इति द्वि१ सत् वा. क्रिवि. (तु. तृपत्- प्रमृ.; वैतु. सा. GW. क्रिप्र., वें. अन्यथा व्याख्यायुकः)। b) नाप. (रुद्र-शक्ति-)।
c) व्यप. (त्रसदस्युपुत्र-)। व्यु.?।
d) नाप. (घास-)। व्यु. ?। <√तृद् इति या [२, १२], <√तृह् इति (पाउ ५, ८), <√स्तृ इति WAG [१, २३०b], वैप२<√तृण् इति।
e) विप. (२अप्-)। बस.।
f) व्यप. [नृप-विशेष-(तु. वें. PW. प्रमृ.; वैतु. सा. असुर-विशेष- इति-[illegible] च विप. [अस्मद्-] इति)]। [illegible]८,२४,१ स्तुदः इति पाभ[illegible] इत्यस्य प्रकरणवशात्
g) नाप. (धान्य-त्वच्-)। व्यु. [illegible]।
h) व्यप. (राज-विशेष-, वहु. तदन्वयास्तद्विशश्च)। व्यु. ?। <√तृद् इति GW.।
i) धा. छेदने निर्भेदने विमोचने प्रमृ. वृत्तिः।
j) विप. (इन्द्रासोम-, सिन्धु-)। कानजन्तम्।
k) नाप. (सस्यनाशक-जन्तु-विशेष-)।
l) पाठः? *तर्दस्-(भाप.)+(√नृ>भावे) भृति->बस. *तर्दस्-भृति- (=हिंसाकृत्-सामान्य-) >-तिः > नैप्र. *तर्दस्पतिः> यनि. (तु. पै. मूको.; वैतु. पपा. °र्द-प° इति, BW. Gri. प्रमृ. =तर्दापति-> -०ते इति [तु. सस्थ. ?युवापते])।
m) नाप. (छिद्र-)। मनिन् प्र. (पाउ ४, १४५)।
n) सपा. आपमं १, १,१० तुष इति पाभे.।

–गम् ऋ १,१३०,८.

तर्ष्या[a]–

तर्ष्या-वत्– -वान् ऋ १०, २८, १०.

†तातृषाण– -णः ऋ १, ३१, ७, १३०,२, २, ४,६, –णम् ऋ १, १७३,११

†तृषाण– -ण ऋ ५, ३६, १, ८, ३३, २; कौ २, २१५, जै ३, १९,१०, शौ २०, ५२,२; ५७, १५, –णा ऋ ७,६९,६; –णान् ऋ ४,१९,७.

तृषित– -तः ऋ १,१६,५

तृष्ण(पु-नँ)ज्[b]– -ष्णज ऋ ७,३३, ५, –ष्णजम् ऋ १, १०५, ७, –ष्णजे ऋ १,८५,११,५,५७,१

तृष्णा[c]– -ष्णया ऋ १, ३८,६; शौ २,३१, ३, –ष्णा ऋ ७,८९,४, ९,७९,३, पै १९,३०,८, –ष्णाः शौ ११,१०, २१, पै १६, ८७, १, –ष्णायाः पै १,४६,३

तृष्णा-मार[d]– -रम् शौ ४, १७, ६,७; पै ५,२३,८.

तृष्यत्– -ष्यतः ऋ ८, ७९, ५, –ष्यते ऋ १, ११६, ९; १७५, ⌊६; १७६, ६⌋; –†ष्यन् ऋ ८, ४,३, १०; कौ १, २५२; २, १०७१; जै १, २६, १०; पै १९, ४७,१४; –ष्यन्तम् ऋ ५, ६१,७.

तृष्या–

तृष्या-वत्– -वतः ऋ ७,१०३,३.

†तृषु[e]– -षु ऋ १, ५८, २,४, ४,७, ११; ७, ३,४; १०, ७९, ५; ९१, ७[f], ११३, ८, ११५, ६, काठ ७, १६, कौ २, ३३३; जै ३, २८, ५; –षुणा, –षुम् ऋ ४, ७,११, काठ ७,१६.

†तृष्वी[g]– -ष्वीम् ऋ ४, ४, १; मा १३, ९; का १४, १, ९; तै १, २, १४, १; मै २, ७, १५; काठ १६,१५, क २५,६.

तृषु-च्युवस्[h]– -वसः ऋ ६,६६,१०[1].

तृषु-च्युत्[i]– -च्युतम् ऋ १,१४०,३.

तृष्ट,ष्टा[k]– -ष्टम् ऋ ३, ९, ३; १०, ८५,३४[l];८७, १३; शौ ५, १९, ५; ८,३,१२†, १०,५,४८; १४, १,२९†[l]; पै ७, १९, ३[m]; १२, ३,३; १५,१७,६, १६, ७, २†; १८, ३, ८†[l], –ष्टा शौ ५, १८, ३; ७, ११८, २; पै ५, २०, ७; ९,१७,१०, २०, १६, २; –ष्टाः ऋ १०, ८७, १५[n]; –ष्टानाम् शौ १९,५७,३?[o].

तृष्टँ-जम्भ[p]– -०म्भाः शौ६,५०,२[q].

तृष्ट-दंश्म– -०श्माः पै १९,२०,७[q].

तृष्ट-दंश्मन्[r]– -श्मभिः पै १५,१७, ७, –श्मा शौ १२, १, ४६; पै १७,५,४.

तृष्ट-धूम[s]– -मम् शौ १९, ४७, ८; ५०, १; पै ६,२०,८?[t]; १४,४, ११.

तृष्ट-वन्द(न>)ना[u]– -०ने शौ ७,

---

[a]) = तृषा–। ण्यन्तात् भावे क्यप् प्र. उदात्त उसं. (पा ३,३,९९)।

[b]) विप. (गोतम–, मृग- प्रभृ.)। व्यु. ?। नजिङ् प्र. इति (पा ३, २, १७२ तु. या ⌊११,१५⌋) प्रभृ.। तृष्– भाप.⌋+[√नज् (=√ नश् ⌊*प्राप्तौ⌋)>कर्तरि] निज्– >उस इति मतम् (वैतु पपा °ष्ण्-ज्-इति)।

[c]) स्त्री. भावे नक्(न) प्र. (पाउ ३ १२)।

[d]) तस.। उप. भाप.<√मृ।

[e]) विप.। –षु इति वा. क्रिवि. ⌊तु. निघ २,१५⌋। कर्तरि <√तृष् '*त्वरायां हिंसायां च' (तु. ⌊अंशतः⌋ या ⌊६,१२⌋; वैतु. या. < √तृ वा √त्वर् वेति, PW. प्रभृ. ⌊तु. SEY ७९⌋ <√तृष् 'पिपासायां>गर्धायां> त्वरायां' च इति ?)।

[f]) सपा. तृषु<> त्रिषु इति पाभे. ?।

[g]) विप. (प्रसिति–)। [h]) विप. (मरुत्–)। उस.।

[i]) सपा. तृषुच्युवस.<>त्रिपुच्युवसः इति पाभे.।

[j]) विप. (शिशु–)। उस.।

[k]) √तृप् ('*हिंसायाम् ⌊तु. अस्मिन्नर्थे √तृ, √स्तृ च⌋)> भावे वा कर्तरि वा कर्मणि वा यनि. (तु. PW. प्रभृ.; वैतु. सा. *अभिलाषे इति ?)।

[l]) सपा. आपमं १,१७,९ कूरम् इति पाभे.।

[m]) तिष्ठम् इति पाठ ?। यनि शोध्यः।

[n]) सपा. तृष्टाः<>सृष्टाः इति पाभे.।

[o]) पाठः? (तु. पृ १४९८ *b* टि. इति, ?मा तृष्टा° इति च)।

[p]) विप. (⌊सस्यनाशक-⌋ क्रिमि-)। बस.।

[q]) सपा. °जम्भा.<>°दंश्माः इति पाभे.।

[r]) विप. (सर्प- प्रभृ.)। बस.।

[s]) विप. (अहि-)। बस.।

[t]) त्रि° इति पाठः ?। यनि. शोध्यः (तु. शौ)।

[u]) विप. (⌊ओषधि-विशेष-⌋ तृष्टिका-)। बस.। उप. (√*व्यन्ध् ⌊=व्यध्⌋>कर्तरि) *व्यन्धन्–⌊=कण्टक-⌋> नैप्र. *वन्दन्– इति (तु. PW. ⌊अंशतः⌋; वैतु. GrW. <√वन्द् ⌊वन्दने⌋ इतीव कृत्वा =लता- इति ?)।

तर्पयितृ– -तारः तै १,४,२२,१.

तातृपा(ण>)णा– -णा ऋ १०, ९५,१६.

†तातृपि[a]– -पिम् ऋ ३, ४०, २; शौ २०,६,२;७,४.

तितृप्सत्– -प्सन् पै १३,१०,५.

†तृपत्[b]– -पत् ऋ २, ११, १५; २२,१[c]; ३६,५; ३, २२, २; ७, ५६,१०[d]; १०,११६, १; तै २, १,११, २[c]; मै ४,११,२[c]; काठ ८,१७[c]; शौ २०,६७,६;९५,१[c].

तृप्त,प्ता– -प्तः ¶तै २, ५, ४, ३; ३,२,३, ३[२]; ४[२]; ५,४,४,१; मै १,४, ३[२]; काठ २१, ७¶; ३७, १५[६]; १६[२]; शौ १०, ८, ४४; पै ८, १५, ३[e]; १६,४२, २; –सम् काठ ३७, १५[२]; –प्ता मै १, ९, ८¶; काठ ९, १५¶; ३७,१५; –प्ताः ऋ ७,३८,[(४, ३७, १)८]; †मा ९, १८; २१, ११; †का १०,३,११; २३, १, १२; †तै १, ७, ८, २; ४, ७, १२,२; मै १,९,५¶; ११, २†; ४,६,८¶; काठ ३,१०; ७,१४[f]; १३, १४†; क ६, ३[f]; –¶प्तान् काठ २८,२; क ४४, २; –प्ताम् खि २,६,४;१४,६.

तृप्तां(प्त-अं)शु[g]– -शवः ऋ १, १६८,३.

तृप्ति– -प्तिः ऋ ९, ११३, १०; पै १६,४८,४; –प्तिम् ऋ ८, ८२, ६; –प्त्या शौ ९,५,९; पै १४, ३,१९;१६,९८,२.

तृप्यत्– -प्यन्तः पै १,७९,३.

तृम्पत्– -‡म्पत्° कौ १, ४५७[h]; २,८३६; जै १,४८,१.

?तृपल[i]– -लम्[j] ऋ ९,९७,८[k]; –‡ला[k] कौ २,४६७[l]; जै ३,३५,२[l].

तृपल-प्रभर्मन्[m]– -र्मा ऋ १०, ८९, ५; तै २,२,१२,३†.

तृप्र[n]–

तृप्र-दंशिन्[o]– -शिनः शौ ७, ५८, ३[p].

तृप्र-दंश्मन्[q]– -श्मनः पै २०, १३, ९[p].

तृप्रा[r]– -प्राः ऋ ८, २, ५; जै ४, १६,६†.

√तृप्,>तर्पि, तृप्यन्ति पै १२, ३, १०; तृपत् शौ २, २९, ४; पै १,१३,१.

†तातृपुः ऋ १०, १५, ९; मै ४,१०,६; शौ १८,३,४७.

अतीतृपाम ऋ ४,३४,११.

†ततृपाण– -णः ऋ ६, १५, ५; मा १७, १०; का १८, १, ११; तै ४, ६, १, २; मै २, १०, १; काठ १७, १७; क २८, १;

---

[a]) विप. (सोम-)। क्निः प्र. उसं. (पावा ३,२,१७१)।

[b]) क्तिः प्र. (पाउ २, ८५)। तृपत् इति द्वि१ सत् वा. क्रिवि. द्र. (वैतु. सा. [ऋ २,२२,१] विप. इति)।

[c]) सपा. तृपत् (तैब्रा २, ५, ८, ९ च)<>तृम्पत् इति पाभे.। [d]) वा. कृते पृ ७४५ k टि. द्र.।

[e]) पाठः?। °प्ते इति शोधः (तु. टि. ?नाधमा°)।

[f]) पाभि. पृ ८४७ j टि. द्र.।

[g]) विप. (सोम-)। बस.। [h]) तृपत् इति S.।

[i]) अर्थः व्यु. च? j,k,l टि. द्र.।

[j]) विप. [मन्यु- (=सोम- [तु. वें. सा.; वैतु. PW. प्रमृ. तृपत् इतिवत् क्रिवि. इति?, GRV. तृपलमन्यु–> –न्युम् इति समस्तं निर्दिशुकः?])]। व्यु.?। <√तृप् ([*दृप्तौ]; वैतु. सा. [*क्षिप्रभावे] इति, PW. प्रमृ. [तृप्तौ] इति)। [k]) सपा. तृपलम्<>तृपला इति पाभे.।

[l]) विप. ([*म>]वग्नु–[=सोम-])। *तृपलम्, *मग्नुम् >नैप्र. तृपला वग्नुम् इति मतम् (तु. [तत्त्वतः] सा.; वैतु. BST. [टि.],S. =तृ१ सत् क्रिवि. इति?)।

[m]) विप. (सोम-[=इन्द्र-])। बस.। पूप. (कर्तरि) <√तृप् [*हिंसायाम्] एतत् नापू. ?तृपल– इत्यस्माद् भिन्नं प्राति. (वैतु. या [५,१२] =तृप्र- =[क्षिप्र- इति वा सृप्र- इति वा? तु. SEY १३४]; सा. भा. [तै.] =त्रि- + उपल– > *त्र्युपल–> यनि. इतीव?)। उप. (भावे [वैतु. या. कर्त्तरीति?]) <प्र√भृ [*प्रहारे]।

[n]) विप. =तीक्ष्ण-। व्यु.?। <√तृप् (=√दृम्) 'हिंसायाम्' (तु. तृपल-प्रभर्मन्–; वैतु. -[नाउ.] W. '*क्षिप्रभावे' इतीव?)।

[o]) विप. (मशक-)। उस. उप. णिन्यन्तम्। पूप. क्रिवि. इति (तु. पपा., त्रिप्र° इति भूयिष्ठाः मूको. B. [५५४] टि.; वैतु. सा. त्रि-प्र° इति)।

[p]) सपा. °दंशिनः<>°दंश्मनः इति पाभे.।

[q]) उप. मनिन् प्र. इति। शेषं o द्र.।

[r]) विप. (सोम- [तु. ऋ १, १३७, १ प्रमृ.], यद्वा तद्-वाचकं नाप.)। यनि. रूपं प्र१ द्र.। व्यु.?। [√तृप् (*दृप्तौ =मदे [तु. तृपल–])> भावे] *तृप्–+(√प्रा> कर्तरि) प्रा– > उस. *तृप्-प्रा–> नैप्र. यनि. (वैतु. पपा. नावग्रहः इतीव कृत्वा सा. प्रमृ. तृप्र–>-प्राः [प्र३] इति तच्च <√तृप् [तृप्तौ] इति कृत्वा चरुप्रभृति-परं नाप. इति च, GW. तदेव <√त्रप् इति च?)।

तरुषेम[a] ऋ ७,४८,२; काठ २३, ११†.

ततार ऋ ७,३३,३; तितिरुः ऋ १, ३३,८, २,२३,५; तरिष्यामहे क ४२,३¶[b]; अतारीत् ऋ ७,४,५; अतारीत् ऋ १, ३२, ६[c]; शौ २०, १०७, १३‡[d], पै १३, ६, ६†[e]; तारीत् ऋ ६, ४७,९, ९, ११४,४, १०,६९,५; मै १, ५, १, शौ २, ७,४, ६, १२४, ३; १२,३,१७; पै ८, ३, ४[2]; १७, ३७, ७; तारिषु शौ २, ७, ४; तारिषुः पै १६, १,९[e]; अतारिष्ट मै २, ७, १२[f], †अतारिष्म[f] ऋ १,९२,[६, १८३,६, १८४, ६, ७,७३,१]; काठ १७,१८

?तार्यते खिसा २६, २०, तारयति मै ३,८,६¶.

तर्तरीति ऋ ६, ४७, १७; तर्तरीथ· ऋ १०, १०६,७.

ततर्वंस्[g]– -रुषः ऋ ६, १२,२.

†ततुरि[h]– -रिः ऋ १,१४५,३; ६, २४, २; ६८, ७; –रिम् ऋ ४, ३९, २; ६, २२, २, शौ २०, ३६,२.

तर[i]– -राय ऋ २, १३, १२, ८, ९६, १.

†तरणि[j]– -णयः ऋ ४, ४,१२; ७, ६७, ८; तै १, २,१४,५; मै ४, ११, ५; काठ ६, ११; –णि ऋ ३,११,३; –णि ऋ १, ५०,४; ११२,८; १२१,६; १२८,६; ३, ४९, ३, ४, ४५, ५, ७,२६,४; ३२,९; २०; ६३,[४; १०, ८८, १६], मा ३३,३६; का ३२, ३, ७; तै १, ४,३१,१; मै ४, १०, ६; १२,४; काठ १०, १३[2], कौ १,२३८; २,२१७; ३, ५,९; जै १,२५,६; ३, १९, १३; ४, २, १; शौ ३,२,१९; २०,४७,१६; पै १८, २२,४, –णिभिः ऋ ४, ३३,१; ८,६०,८; –णिम् ऋ ३, २९,१३; ४,४५,७; ८,४५,२८; काठ ३८, १३; कौ १,२०४; जै १,२२,१; §शौ १३, २,४;३६; §पै १८,२०,८; २४, ३; –०णे ऋ ६,१,५; मै ४, १३, ६; काठ १८,२०.

तरणि-त्व– -त्वा ऋ १,११०,६; –त्वेन ऋ १,११०,४.

१तरत्– -रते ऋ १०, १०६, ९; –रन् ऋ ३,२४,१, मा ९,३७†; का ११,१,३†, जै ४, २५,१†; शौ ७, ४२,१; पै २०, १०, १; –रन्तः ऋ २,११,१९; ६, १६, २७; ८,४३,३०; ६०,१२; १०, ३१, १; –रन्तम् ऋ १, १०५, ११; मै ३, ६,९[2]¶, पै १,७०, २; –रन्ता[k] खि ३,२२,८.

तरन्ती– -न्ती ऋ ४, ५६, ७, कौ २, ९४८†.

२तरत्–

तरत्-द्वेषस्[l]– -षाः ऋ १,१००, ३.

†तरुध्यै[m] ऋ ९,११०,१; काठ ३८, १४; कौ १, ४२८; २, ७१४; जै १,४३,२, ३, ५५,६.

१तरस्– -‡रसम्[n] कौ १, ३७०; २, २८०; जै १, ३९, १; ३, २३,१२.

२तरस[o]– -रः ऋ १, ३३,[१२; ७, ९१,४]; १९०,७, ८, ६७, १९; –रसा ऋ ५, ५४, १५; पै १५, १२, ९; –रसाम् शौ १०, १०, २४; पै १६, १०९,४; –रसे ऋ ३,१८,३; खि ४, २, १२[2]; शौ ३, १५, ३†; –रांसि शौ १०, १०, २४; पै १६, १०९, ४; –†रोभिः ऋ २,३९,३; ८,६६, १; कौ १,२३७; २,३७; जै १, २५,५; ३,४,८.

तरस-वत्– -वान् मै ४,१४,१२.

तरीयस्– -यान् ऋ ५,४१, १२; पै १६, ३४,७[p].

---

[a]) तु. पाका. पासि ३,१, ८५, वैतु. या [५,२] <√तरुष्य इति ।

[b]) सपा. तरिष्यामहे<>स्तरिष्यामहे इति पाभे. ।

[c]) सपा. तैब्रा २, ५,४,४ अतारीः इति पाभे. ।

[d]) सपा. ऋ १, ११५,१ विशिष्टः पाभे. ।

[e]) सपा. शौ ८,१,९ विशिष्टः पाभे. ।

[f]) पाभे. कृते पृ १२०८ *b* टि. द्र. ।

[g]) नाप. (सूर्य-)। क्वसुः प्र. ।

[h]) विप. (अग्नि-, इन्द्र-, शिशु- प्रभृ.) । व्यु. जुग्मि- टि. द्र. ।

[i]) भावे अप् प्र. (पा ३, ३, ५७) ।

[j]) विप. (अग्नि-, अश्व-, सूर्य- प्रभृ. [तु. निघ २,१५ =क्षिप्र-]) । अनिः प्र. (पाउ २, १०२)।

[k]) °न्ता इति स्वरः ? यनि. शोध्यः ।

[l]) विप. (इन्द्र-) । बस. (वैतु. स्क. उस. इति) ।

[m]) शध्यै प्र. (पा ३,४,९) तत्स्वरश्च । =सपा. ऐब्रा ८, ११ आपश्रौ १६, १८,७ । शौ ५,६,४ तु पाठाऽभावः ।

[n]) पाभे कृते पृ १४८२ *j* टि. द्र. ।

[o]) भाप (बल- [तु. निघ २, ९]) । असुन् प्र. ।

[p]) सपा. शौ ९, १, २३ पाठाऽभावः ।

११८,१; पै २०,१६,१.

तृष्टा(ष्ट-अम>)मा[a]– -मया ऋ १०,७५,६.

?तृष्टामा नामासि[b] पै ३,३०,४.

¶तृष्टा-वरुत्रि[c]– -त्री[d] मै ४, ८,१.

तृ(ष्टक>)ष्टिका[e]– -का शौ ७, ११८,२; पै २०,१६,२; –ष्टके शौ ७,११८,१; –०ष्टके शौ ७, ११८,१; पै २०, १६, १[?].

√तृह्, तृह्यमाण– √तृंह् द्र.

√तृ[f],>तरू, तरितृ, तर्तृर्, तारि, तिर्, तुरति ऋ ३, ४९,२; ७, १,५; ९,९६,१५[g]; ¶तै २, ५, ९,३[?]; ५, ३, १२,२; ¶मै २, २, ११; ३, ८,६; तरति ऋ ६, २,४; ७, ५९,२; ९, १११, १; १०,६१, १६; ¶तै १, ५,९,६; ५,३,१२, २[?]; ¶मै १, ८, ६; ३, ६,९[?];९, ३; ¶काठ ७, १०; २३,६; ३७,८; ¶क ५, ९;३६, ३; †कौ १, ३६५; ४६३; २, ९४०; †जै १, ३८,४; ४८, ९; ४, १,१; पै १७, २९,८; तरन्ति ऋ ७,३२,१३; ९, ७३,६; १०, २७, २१; खि ४, ६, ७?[h]; मा ३४, ५१[i]; का ३३, २, १४[i]; ¶मै ४, १,३; ३,४; ५, १; ८, ५; काठ ३३,५¶; शौ ६,१२२, २[j]; १८, ४,७; १९, ३४, ७[k]; ४४, ६; २०, ५९, ४†; पै १, १००,१; ६, ११,३†; तरसि ऋ ६, ६४, ४; तुरत् ऋ ९, ५८, [१[?]; २-४][l]; १०७, १५; कौ १, ५००[?][l]; २, २०७; ४०७[?][l]; ४०८[l]–४१०[l]; जै १, ५२,४;३, १९,२;३१, २७[?][l]; २८[l]–३०[l]; तराथः शौ १४,२,४३; तर,>रा ऋ ९,५९,३; मा ११, ७२; का १२,७,७; तै ४, १,९,३; मै २, ७,७; काठ १६, ७; क २९, ४; तरत,>ता ऋ १०, ४२, १; तै ३,५,४,२; मै १,४,३; काठ ५, ६; शौ २०,८९,१†; अुतरत् मै ४,१४,१३[?]; अतरत् ऋ ४,२७, २; ७,१८,६; ८, १००, ८; मै ४, १४, १३; ¶काठ ७, १०; ३७, ८; क ५, ९¶; अुतरन् ऋ ५, ४५,११; अतरन् ऋ १,३६, ८; ¶तै ५, ३, १२, १[?]; ¶काठ ७, ६; १९, २; ¶क ५,५;२९, ८; पै ५, ६, ८; अुतरः ऋ १, ३२,१४; १०, १०४, ८; अतरः ऋ १०,१०८,१; पै १,९८,२[m]; १३, ६, १४†; अतरम् ऋ १०, १०८, २; तरेत् ऋ ६, ६८, ५; मै ३, ६,९¶; काठ २३, ६[?]¶; तरेयुः शौ १९, ५०, ३; पै १४, ४, १३; तुरेम ऋ ५, ५४, १५; ७, ५६, २४; शौ १९, ५०, ३; तरेम ऋ ६, २,[११[?]; १४, ६[?]; १५,१५[?]][n];६८,[८; ७,६५,३]; ७,३२,१५;१०,[४२-४४,१०]; ११३,१०; खि २, ६,१९[?][n]; ७, ५[?][n]; ८,५[?][n]; †काठ २,३; १२, १४; कौ २, १०३३†; जै ४, २७,८†; शौ ७, ५२, ७†; १२, २, ४८; †२०, १७, १०; ८९, १०; ९४, १०; पै २, २३, ५; १४,४,१३; १७,३५,५;६[?];†. तिरसि पै २०, ४१, ६?; तिरात् मै १, १०, ४[o]; तिरतु खि २, ११,२[p].

तरुते ऋ १०, ७६, २; तरुषे[q] पै १४,४,७.

तरुषन्त[r] ऋ १, १३२, ५;

---

[a]) व्यप. (नदी-विशेष-) । वस. । पूप. <√तृप् [*त्वरायाम्]। उप. भाप. १अुम– यद्र. ।

[b]) पाठः? । इष्टो यथा नामाऽसि इति शोधः (तु. टि. ?मा तृष्टानामसि)।

[c]) व्यप. (असुरब्रह्मद्वय-विशेष-)। द्वस. उभ. प्रकृति-स्वरः (पा ६,२,१४४) । पूप. ?तृष्ट-, तस्य आनङादेशः।

[d]) सपा. तृष्टाव°<>त्रिष्टाव°<> त्वष्टावरू° इति पाभे. । पाका (६, २, १४०) तु. तृष्णावरुत्री इति ।

[e]) नाप. [ओषधि-विशेष- (= शरपुंखा- इति दारिलः [कौसू. ३६, ३८])]। व्यु. ? । ·

[f]) धा. तरण-गमन-बाधन-रोहण-दीपनादयो वृत्तयः द्र. ।

[g]) द्वद्-योगे स्वर इति Oldenberg [ZDMG ६०, ७४०] । [h]) तु° इति स्वरः ? यनि. शोध्यः ।

[i]) पाभे. कृते पृ १३११ *k* टि. द्र. ।

[j]) तु. सस्थ. टि. अुनु । सपा. काकृ १३२:१४ संतरन्ति इति पाभे. । [k]) पाभे. कृते पृ १३१२ *c* टि. द्र. ।

[l]) तु. विव. भ. GW. MW.; वैतु. वें. सा. शत्रन्तं पदमिति ।

[m]) शोधितः पाठः (तु. पृ १३४७ *l* टि.)।

[n]) सकृत् काठल १८ तरेम? इति पाभे. ।

[o]) सपा. मा ३, ५८ का ३, ८, २ पाठाऽभावः ।

[p]) सपा. खिसा १०,२ नयतु इति पाभे. ।

[q]) पाठः? । सपा. शौ १९, ४९, ७ दधिषे इति पाभे. ।

[r]) विकरणद्वयोपेतं प्रपु३ (तु. सा. GW. प्रमृ.; वैतु. सा. [पक्षे] <√तरुष्य इति) ।

तेज़–, तेजन–, १तेजनी– √तिज् द्र.
?२तेजनी– -नी खि ५,१५,१२[a].
तेजमान, तेजस्– प्रभृ. तेजिष्ठ–, तेतिज्ञान– √तिज् द्र
?तेत्वक् पै ९,१८,८
तेदनी[b]– -नीम् मा २५, २; का २७, २,२; मै ३,१५,२
तेनिवस्– √तन् (विस्तारे) द्र.
तेपान– √तप् द्र.
?तेयेत् पै २०,४०,६
तैजन– √तिज् द्र.
तैमात[c]– -तः पै ९, १०, ३; –तम् पै ९,१७,५, १२,३,३, –तस्य शौ ५,१३,६, १८,४; पै ८,४४,१; ८,२,४, ९,१७,४.
तैल–, तैल-कुण्डु– २तिल– द्र.
तैल्वकी– तिल्व– द्र.
तोक[d]– -कम् ऋ १, ४१, [६; ८,८४, ३]; ६४,१४, ९२,[१३(४,५५, ९) ९, ७४, ५], २, २५, २; ५, ७७,४; ६,१३,६, ४८, १०; ७, १८,२३; ३६,७; ५६,२०, ६०, ८; खि १,३,७; मा १३,५२†; १८, ७७; ३४, ३३†; का १४, ५,६†; २०,५,१०;३३,२, २†; मै १,१०,१३¶;२,१३,११†,४, ४,१[२]¶; †काठ ७,१६, ३६,७, †कौ २, ५९६,९७४;१०८१; जै ३,४८,१२†, शौ १, २८,३,४, १७,३, पै ५,२३,३; ११,१,१; ५; –†कस्य ऋ१,८,६;३१,१२; १००, [११; ६,४४,१८],२,९, २,३०,५,४,२४,[३; ७,८२,९]; ६,१९,७; ८, ६७,११; ९, ६६, १८; मा ३४,१३, का ३३,१,७, तै ३,५,११,३,मै४,१०,४; काठ १५,१२; शौ २०,७१,२; –का ऋ ९,९१,६; १०,४,७, –कानि शौ ५, १९, २, –†काय ऋ १, ४३,२; ८४,१७; ११४, [६; २, ३३, १४], १८९, २; ३, ५३, [१८; १०, ३५, १२], ४, १,३; १२,५, ५,५३, १३, ६९,३; ६, १,१२, ५०,७, ७,१८,२३,५२, २; [६२-६३, ६], ८, ५,२०;९, ११; ६७, १२, ९,६२,२; ६५, २१; मा १६, ५०; का १७, ८, ४; तै १,१,१४,४, ३,४,११,२; ४,५,१०,४; ५,७,२,५$; मै १, ६,२[१]$;२,९,९; ४, १०-११,१; १२-१३,६, काठ २,१५,७,१४, $१३, १५; १६; १७,१६; १८, २०; २३, १२; २६, ११; क ६, ४, २७, ६; कौ २, १८१; ३४६, जै ३, १७, २; २९, ३; शौ २०, १४१, १; $पै १९,३, ८[a]; २०, ३, १०; –†के ऋ १, ११४,८;१४७,१, २,२,११; ४, ४१,६; ६,२५,[४,६६,८]; ३१, १, ७,६७,[६; ८४,५; ८५,५]; ८,२३,१२; ७१,१३; १०३,७; १०,१४७,३; मा १६, १६; का १७,१,१६; तै ३,४,११,२; ४, ५,१०,६, मै ४,१२,६; १३,४; काठ १६, २१$, २३, १२; कौ २, ८५४; ९३४; जै ४,११,७; –केभ्यः शौ १,१३, २; २६,४; पै १९,३,४, –केषु ऋ ७,४६,३; काठ ३५,१२; क ४८,१२.
तोक-का(म>)मा– -माम् खि १, ३,५.
†तोक-वत्– -वत् ऋ ३,१३, ७, मै मै ४,११,२; काठ २,१५.
तोक-साति[f]– -ता ऋ ६, १८, ६; –तौ ऋ १०,२५,९.
तोक्मन्[g]– -क्म ऋ १०, ६२, ८; –क्मभिः मा १९,८१; २१,३०; ३१;४२; का २१,६,२; २३,४, २;३;५,२; मै ३,११,२[२];४; ९; काठ३८,३;–क्मानि मा१९,१३; का २१,२,२; काठ १२,११¶.
?तोतियानाम् पै २,६५,२.
?तोते[h] तै १, २,५,२, ६,१,८,५.
?तोतो[i] मा ४,२२; का ४,७,४.

---

[a]) पाठः ?। सपा. RW. (शौ.), शाश्रौ १२,१८,२० सेदनी इति, शंपा. सात. च शौ २०,१३१,११ तीजनी? इति। [b]) अर्थः व्यु. च ?।
[c]) नाप. (सर्प-भेद-)। व्यु. ?।
[d]) =तुच्–। नाप. (अपत्य- [तु. निघ २,२])। व्यु. ?। (√वृध् [वृद्धौ] > भावे) *वृर्ध– + (√भज् > करणे) भाग– > उस. *वर्ध-भाग– (=कुलवृद्धिः भज्यतेऽनेन) > नैप्र. *धभाग– > यनि. (तु. PW. GW. WAG [१,१००b] SEY [१०९] <√तुच् [*वृद्धौ] इति; वैतु. या [१०,७] <√ तुद् इति, दे. <√तु वा √स्तु वेति च?)। [e]) सपा. शौ १,२६,४ विशिष्टः पाभे.।
[f]) विप. ([संतत-प्रजायुक्त-] तनय- [=प्रजा-])। बस. (वैतु. अन्ये पस. इतीव कृत्वा भाप. नाप. वेति ?)।
[g]) नाप. (अपत्य-, अङ्कुरितयव- [मा.])। तोक– इत्य-नेन स-न्यायता द्र.।
[h]) निर्देश· ? (युष्मद्– >) तव ते > नैप्र. यनि. (तु. ?तोतो; वैतु. भा. त्वो (त्वा क) त– > -ते इति ?])।
[i]) = ?तोते। निर्देशः ? (युष्मद्–>) *तव-तव > नैप्र. यनि. (तु. सपा. मै १, २,४ काठ २,५ WAG [३, ३३]; वैतु. पपा. तोतः [< त्वत्तः ?] इति, उ.

तरस्-विन्- -†विनः ऋ ८,९७, १२; कौ २, २८१; जै ३, २३, १३; शौ २०, ५४,३; -†विनम् ऋ ८, ९७, १०; कौ १, ३७०; २,२८०; जै १,३९,१; ३, २३, १२; शौ २०, ५४, १; -वी मा १९,८८; का २१, ६, ९; मै ३, ११,९; काठ ३८,३.

†तुरिश्रत्[a]- -श्रतः ऋ ४, ४०, ३; मा ९, १५; का १०, ३, ८; तै १,७,८,३; मै १, ११, २; काठ १३,१४.

तरिन्[b]- -री[c] शौ ५,२७,६.

तरिष्यत्- -ष्यन् मै ३, ६, ६; काठ २३,३.

तरी[d]- -रीभ्यः पै १९,१९,११.

तरीपणि[e] ऋ ४, ३७, ⌊७; ५, १०,६⌋.

तरु[f]- -रुभिः ऋ ५,४४,५.

†१तरुतृ[g]- -ता ऋ १, २७, ९; १२९,२; कौ २,७६७.

†२तरुतृ[h]- -ता ऋ १, ४०, ⌊८; ६,६६, ८⌋; ८, ४६, ९; ७०,१; कौ १, २७३; २, २८३; जै १, २९,१; ३, २३, १५; शौ २०, ९२,१६; १०५,४; -तारम् ऋ १,११९,१०; ८, १, २१; १०, १७८, १; कौ १, ३३२; जै १, ३५,१; शौ ७,९०,१.

†तुरुत्र[i]- -त्र ऋ २, ११, १५; १६; ७, २१, ९; -त्रः ऋ १, १७४,१; ३, ३०, ३; ४,२१,२; ६,१, ११; १७, २[j]; मै ४,१३, ६; काठ १८,२०; -त्रम् ऋ १, ११७,९; ६,२६,२;७२,५; १०, ४७, ४; मै ४,१४,८; -त्राः ऋ ७,२५,५;८,१६,४.

तुरुष[k]- -षः ऋ ६, १५, ⌊३; १०, ११५,५⌋.

तुरुषी[l]- -षीः कौ १,३२७; जै १,३४,५.

तुरुस्[m]- -रुषः ऋ १,१२२,१३;३, २,३; -रुषि ऋ ६, २५,४.

√*तरुषि

तरुषयिष्णु- -ष्णवे पै १, ४५,२.

√तरुष्य

†तरुष्यत्- -ष्यतः ऋ ८, ९९,५; मा ३३, ६६; का ३२, ५,१२; कौ १, ३११; २, ९८७; जै १,३२,९; शौ २०,१०५,१.

तरूषस्[n]- -षसा ऋ १, १२९,१०.

तार्[o]- -रम् शौ ४, ३७, ३; पै १३, ४,३; -राय मा १६, ४०; का १७,६,५; तै ४,५, ८, १; मै २, ९,७; काठ १७,१५; क २७,५.

तारयत्- -यन्तः शौ १८,३,१०.

तितिर्वस्- -०र्वः ऋ ६,४१,४.

तितीर्षत्- -र्षन् मै १,५,१.

तित्रत्[p]- -त्रतः ऋ २,३१,२.

तीर्त्वा मा ४०, ११; १४; का ४०, १, ११; १४; ¶तै २, १,३,४; ३,५, ४,३; मै १,४, ८[3]¶; ४, १४,१३; शौ ९,५,१; ३; पै ५, १३, ६; १४,३, १०; १६,९७, १; १९,५,१५.

तेग्[q]- -गान् मा २५,१; का २७, १,१; मै ३, १५,१; काठ ५३, १.

---

[a]) यङ्लुगन्तात् शत्रन्तम् (तु. भा. सा. PW. प्रमृ.; वैतु. पाका. ⌊७,४,६५⌋ प्रमृ. जुहो. इति)।

[b]) विप. (अग्नि-)। इनिः प्र. उसं. (पाउ ४,६)।

[c]) पामे. कृते पृ ८४९ m टि. द्र.।

[d]) अर्थः व्यु. च?। नाप. (स्त्री-) इति?।

[e]) तुमर्थीयः सनिः प्र. उसं. (तु. टि. उपस्तृणीपणि, वें. सा. GW. प्रमृ.; वैतु. सा. ⌊अन्तिमे स्थले⌋, PW. तरी-पन्- >सस१)।

[f]) अर्थः व्यु. च?। नाप. [(तरुमय-) सोमग्रहपात्र-? इति (तु. सा. GRV. Gri.; वैतु. पाठः? इतीत्र कृत्वा GRV. =तनूभिः इति, PW. GW. =⌊२तुरस्- >⌋ तुरोभिः इति च?)]।

[g]) विप. (अग्नि-, इन्द्र-)। तृन् प्र.। (वैतु. वें. ⌊ऋ १,१२९, २⌋ किर. इवाभिमातुकः)। [h]) नाप.। तृजन्ते चित्स्वरः।

[i]) विप. (अश्व-, इन्द्र- प्रमृ.)। उत्रन् प्र. उसं. (पाउ ४,१७३)।

[j]) =सपा. ऐब्रा ६,११ तैब्रा २,५,८,१ गोब्रा २,२,२१ तृपू ३,४। वपू २,२ तु ?तरुद्रः इति पामे.।

[k]) विप. (अग्नि- ⌊तु. वें. सा.; वैतु. GW. GRV. प्रमृ. नाप. इति⌋)। उषन् प्र. उसं. (पाउ ४,७५)।

[l]) विप. (अरी- ⌊वैतु. PW. नाप.⌋)। तु. पृ ४१० c टि.।

[m]) भाप. च नाप. च। उसिन् प्र. उसं. (पाउ २,११७)।

[n]) विप. (इं-)। ऊषसुन् प्र. उसं. (पाउ ४,७३)।

[o]) नाप. [तीर्थ- (शौ. पै. ⌊तु. पाब्रा ६,३,१०९⌋)], विप. (रुद्र- ⌊मा. प्रमृ.⌋)। कर्तर्यधिकरणे च अच् प्र.।

[p]) विप. (आशु-)। शयन्ते अभ्यस्तस्वरः।

[q]) नाप. (कण्टक-?)। व्यु.?। < (√स्तिघ् ⌊*हिंसायाम्⌋ >) √तिज् (तु. पार. तेग ⌊असि-⌋)। सपा. तेगान् <> स्तेगान् (तैब्रा ३,९,११,१ आपश्रौ २०, २१,९ च) इति पामे.।

तित्याज ऋ १०, ७१,६; अत्याक्षम् पै ३, ४०,४[२a]; १९, ४८, १०[१].

त्यक्त– -क्तेन मा ४०, १, का ४०, १,१.

त्यजन– -नम् पै ३, ४०, १[२?b]; ३, ८[२], १९, ४८, १०; ११, १२[३]; –नात् पै ३,४०,१, –ने पै १९, ४८,११,१२.

१त्यजस्[c]– -जः ऋ ८,४७,७; १०, ७९,६, १४४,६, –जसः ऋ १, १६९,१, ४, ४३,४, –जसा ऋ १,११९,८,१६६,१२; ६, ३,१; ६२,१०[d], मै ४,१४,१५†.

२त्यजस्[e]– -जसम् ऋ १०, १०, ३[f]; शौ १८,१,३†.

त्याग[g]– -गम् ऋ ४,२४,३.

?त्यजपाय मै २,९,१

त्यद्[h]–

त्य,त्या– त्यम् ऋ १, १९,१; २०, ६; ३७, ११; ४२, ३; ५०-५२, १;६१,३; ८०,७; ११०, ३; २, ३०,८, ४, ३०, १६, ५,१, ७; ३२, ४-६,८; ६,१५,१७, २२, ६; ४४,४, ५०,६, ५१,१३; ७, ६८,७, ८,२२,१, ६४,५, ८६, ४, ९२,७; ९८,१२, ९, ६,[२, ३], १५, [८; ६१, ७]; ३८, ३; ६१,२; ८४,५; ९८, ७; १०८, ११; १०,११,४; ४१,१;८०,३; १४३,१,२, १७१,[(५,३५,५) १;३; ४], १७८,१; खि १, १, ४; २, ७; ३, २२, ४, †मा ४, २५§, ७,४१, ८,४१; ३३,३१; †का ४,८, ३§, ८,१६, १, ९, २,१; ३२,३,२; †तै १, २, ६, १;८,२; ४, ४३,१; २,२, १२, १,३,८,२; ४,१४,४; १२,५,१; ३,१,११,८; ६,१,९, ४¶; ११, ४, मै १,२,५,३,३७†; २,१३, ८; ३, ७,४, †४, ९, ११; १२, †काठ २, ६§. ४, ९, ९, १९; १०, १३, ११, १, १३, १५§; १६;१५,१२‡[1], २१, १४; २४, ५§, ३०,५, क १,१९; ३,७†; ३७,६; †कौ १,१६; ३१;१०५; १७०, ३३२. ३५७; ३७६; ३७७, ४१२, ४६४§, ५५२; ५८१, २, ४३१; ५६१; ६२३; ६२९; ६७९; ९९२, १०३१, †जै १, २, ६; ३, ११; ११,९; १८,६; ३५, १; ३७,६, ३९,७; ८;४०, ४; ४८,५; ५६,४; ५९, ४; ३, ३३, ६, ४५, ३; ५१,१; ५२, ६; ५६,७, ४,१,१०; २७, १, †शौ ७, १५, १§; ९०, १; १३,२, १६, १८, १, २१; २०, ३५,३; ३६,६; ४७, १३, पै ६, १७, १†; १८, ४, ७; २२,१†; त्ययोः तै २,५,२,६¶; त्यस्मिन् ¶मै २, ८, ३[१], ४,६,५; त्यस्य ऋ ५,३२, ३; †त्यस्यै ऋ १०, ८६, २३; शौ २०, १२६, २३; त्या ऋ १, १२२, ४; ३,३०,३; ४,१५,८; ३०,१७;१८, ५,७३, [२,८,२२,३], ७४,२; ६,२,९; ५०,१०, ६३, १, ७,७३,४; ८, १०,३,१३,[२७; ३२,२९; ९३, २४], १८,८, १०, २२,५, ६१, १५, ७५,६; १३८,६; तै ३,१, ११, ६†; †त्या ऋ १, २९, ४; ९२, १, ७,७८, [(१,११९, ५)३], ८, ४८,११; ९, ६३,९; १०, १३४, ३, कौ २, ५६८; ११०५; जै ३, ३३, १७; ४, २८,७; शौ २०,७४,४, †त्यान् ऋ ८,६७,१, ९४, १०, ११; तै २, १, ११, ५, मै ४, १२, १; त्यानि ऋ ७,८८,५, मै ४,१४, ९†; त्याम् ऋ १,६३,८, १३९, ७; त्ये ऋ १, ३७, १०; ५०, २, १०४, २; १८७,४,५; ११९, [५ (७, ७८,३)], २,३१, ५,४, ६,९; १०, ५,६,६, ७, १०,५; ३३,८, ४६, ६; ७,३६,७; ७५, ३; १०४, २०; ८, २, ४२; ३, १५[j], ७, ७, २२; २३,११; ४३,

[a]) सकृत् त्याक्षम् इति पाठ ? यनि. शोध्यः ।

[b]) अन्तिम. पाठः ? । त्यजनात् इति शोध ।

[c]) भाप. (क्रोध- [तु. निघ २, १३], त्याग-, द्रोह-, विध्यपराध- प्रमृ.) । असुन् प्र. ।

[d]) पं. अर्थे तृ. इति PG [२,३२] ।

[e]) नाप. (संतति-) । कर्मणि असिः प्र. ।

[f]) BRV [२,९७] °जस्–> -सम् इति शोधः ? ।

[g]) भावे घञन्ते अन्तोदात्तः (पा ६, १, १५९ [तु. वें. GW. प्रमृ; वैतु. सा. कर्तरि प्र.) ।

[h]) सना. । व्यु. ? । < √त्यज् इति (पाउ १,१३२) ।

[i]) सपा. त्यम् (वैतु. SI. त्वम्) <> त्वम् (ऐब्रा १, १६; ७,६ शाब्रा ८,१ माश १२,४,३,५ जैमि १,६५ आश्रौ २,१६,७, ३, १३, १२ शाश्रौ ३, १३, १७ कौसू १०८, २ च) इति पाभे. ।

[j]) सपा. उद्गु त्ये (तां १५, १०, ३ गोब्रा २, ४, २ आश्रौ ७,४,३ शाश्रौ ७,२३,५; १२, ४,२२ वैताश्रौ २२, ११; २७, १२;३३,२४, च) <> उदुत्ते (आपश्रौ १३, २१,३ माश्रौ २, ५,४,३८ च) इति पाभे. ।

तोद्र– √तुद् द्र.

तोश–, तोश-तम–, तोशमान–, तोशास– √तुश् द्र.

?तोम्मत्[a] पै ५, ४०, ६.

तौग्र्य– तुग्र– द्र.

तौ(द>)दी[b]– -दी शौ १०,४, २४; पै १६, १७,६.

?तौल[c]– -लस्य[d] शौ १,७,२.

तौविलि(क>)का[e]– -के शौ ६, १६,३; पै १९,५,९?.

त्मन्[f]– †त्मन् ऋ ४, ४, ९; ५,४३, ९; ६,१२,३; ६८,५; ९,८८,३; तै १,२,१४,४; मै ४, ११,५; १४, १५; काठ ६,११; त्मनम् ऋ १, ६३, ८; त्मना ऋ १, ३०, १४; ४१,[६; ८,८४,३]; ५४,[४; ७, १८,२०]; ६९,५; ७९,६; १०४, ३; १२९,१०; १४२, १०; ११; १४४,६; १५१,६; १६८,४; ५; १७८,३; १८५, १; २,१,६; २, ९; १९,७; २५, २; ३२, ४; ३, ३,१०; ९,५; ४,६,५; ४१,१०; ५३,१;५; ५, ५, ९; १०,४; १५, [४; ७,८४,१]; २५, ८; ५२,२; ६; ८; ८७,४; ७,७,१; [२०-२१, १०]; ३४,५; ६; ५७, ७; ८, ३, २१; ६,८; ४६,२७; ४९,४; ९४, ८; १०३,[३[g]; १०,६४,६[g]]; ४; ९, ८६, १; १०२, ७; १०,२२, ५; ६८, ७; ७७, ३; ११३, ३; १३३, ५; १४२, २; १४८, १; १७०,१; १७६, ३; खि ३,१,४; मा ६,११; ११, ३१; १३,५२†; १५,३७†; १८,७७; २७,२१‡[h]; ३३,२०†; का ६,२,७; १०,३, १०†[g]; १२,३,४; १४, ५, ६†; १६,५,९९†; २०,५,१०; २३, १,११†[g]; २९,२,११‡[h]; ३२, ३,१†; तै १,३,८,२; १४, १†; २, १,११,२; †३,१, ११,२;३, ११,५; ५,११,१; ४, १, ३, २; ८,३‡[h]; ४,४,५†; मै १,२,८†; १५; २, ७,३;१२,६‡[h]; †१२, ८; ११; ३,९,७¶; †४,१०,४; ११, १; १२, २§; ६; काठ २, ९†; ३, ६; ७,१६†; १०, १२; १३,१६†; १५, १२†; १६, ३; १८,१७‡[h]; १९,४; ३९,१५†; क २, ३†;१३; २९,५‡[h]; ३०, २; †कौ १, ५८; ३१६; २, १८१‡[i]; ४३५; ५९६; ८०३; ८६६[g]; ९१३; ३, ५, २; †जै १, ६,४; ३३,४; २, ३, २; ३, १७, २‡[i]; ३३, १०; ४८, १२; ४,२,९; १५,६; २१, ४[g]; २८, ३; †शौ ५,२७,११‡[h]; ७,५०, १; २०, १६,७; १२२,२; पै ३, ३७, १; †२०, १०,८; ५१,३; त्मनि ऋ १, १५८, ४; ४, २९, ४[i]; त्मने ऋ १, ११४, [६ (२, ३३,१४)]; १८३, [३;१८४, ५; ६,४९,५]; ७, ६२,[६;६३, ६]; –त्मन्या[k] ऋ १, १८८,[(१०५, १४; १४२, ११) १०]; १०, ११०, १०; मा २०, ४५; २९, १०; ३५†; का २२, ४, १०; ३१, १,१०; ४,११†; तै ५, १, ११,४¶; मै ३, ११,१; १६,२, ४,१३,२†; काठ १६,२०†;३८, ६; ४६, २; शौ ५, १२,१०†.

?त्मौ[l] पै ५,२१,७.

√त्यज्[m], त्यजामहे पै २०, १४,४.

=त्वयि इति, म. अव्य. इति कृत्वा =कलत्रे वा त्वयि वेति च ?)।

[a]) पाठः ? तस्मात् इति शोधः (तु. सस्थ. ?मानुषं मार्यत, ?मामेजाथं, ?शेवधिम् एतम्, ?सुजातु)।

[b]) तौदी (कन्या) इति। नाप. (ओषधि-भेद-)। व्यु. ?। <√तुद् इति w.।.

[c]) विप. (आज्य-)। अर्थः व्यु. च ?। (√तप् [कर्मणि रण् प्र.] >) *ताप्र– > नैप्र. यनि.। अग्निना तप्तविलीनाज्यप्राशनाद् यातुधाना विलाप्यन्तां (विलीनाः [= विद्राविताः] क्रियन्ताम्) इति वा. स्वरसः (तु. टि. ?विलपन्तु, विलापय; वैतु. सा. विप. सत् <तुला– इति, CA. < तूल– इति, पाठः ? इति कृत्वा PW. W. च तैलस्य इति शोधः इति)।

[d]) सपा. पै ४, ४,२ ?तूलस्य इति पाभे. शोध्यः।

[e]) नाप.। अर्थः व्यु. च ?। =पिशाची- इति सा., प्राणि- विशेष- इति MW., स्त्र्यङ्ग- इति CA.। तौलिके इति पै. मूको. ?।

[f]) विप. च नाप. (=आत्मन्-) च। व्यु.?। आत्मन्– > नैप्र. यनि. (तु. पावा ६, ४,१४१)।

[g]) सपा. इव त्मना (शांश्रा २१,३ च) <> सनिष्युवः (माश ५, १,५,२३ च) इति पाभे.।

[h]) सपा. ऋ ३, ४,१० विशिष्टः पाभे.।

[i]) पाभे. कृते पृ १४५४ o टि. द्र.।

[j]) विप. ([आत्मीय-] धुर्- [तु. पृ ९३० c टि.])।

[k]) तृ१ याऽऽदेशः (पा ७, १,३९)।

[l]) पाठः? अदस्– > असौ इति शोधः?।

[m]) धा. त्यागे दाहे- निशाने प्रवृ. वृत्तिः ?

?त्रपुस्[a]– -पुः[b] तै ४,७,५,१.
त्रयु– त्रि– द्र.
त्रययाय्य[c]– -य्य· ऋ ६,२,७.
*त्रयस्– प्रमृ. त्रि द्र.
?त्रयान् पै १,६५,२.
! ‡त्र या य ती[d] पै २,७०,२.
√त्रस्, त्रसन्ति ऋ ६,१४,४; मै ४, २, ११¶[e], त्रसन्तु शौ ५, २१,८; अत्रसन् मै ४,२,१¶.
त्रसदस्यु[f]– -स्यवि ऋ ८, ४९, [१० (५०,१०)], खि ३,१,१०; –स्यु· ऋ ४,३८,१; ५, २७,३, ८,१९, ३६, तै ५, ६, ५, ३¶; काठ २२,३¶, –स्युम् ऋ १, ११२, १४, ४, ४२, ८, ९, ७, १९,३, ८,८,२१;३६, [७, ३७, ७]; १०,१५०,५, शौ २०,३७, २†; –स्यो· ऋ ५,३३,८.
१त्रासदस्यव[g]– -वम् ऋ ८, १९, [३२; १०,३३,४].
२त्रासदस्यव[h]– -वम् ऋ ८, २२, ७
त्रसर[i]–
त्रसर-पूत[j]– -तः जै २,४,४.
त्रा– √त्रै द्र.
?त्रागाद् उदीड्यत्[k] पै १९, ३४,९.
त्राण–, त्राणि–, त्राति–, त्रातृ–, त्रात्रिन्– √त्रै द्र.
?त्रानम् पै १५,१२,७.
त्रामन्–, त्रायती–, १त्रायमाण–, २त्रायमाण– √त्रै द्र.
?त्रायशस्तो पै २०, ६१,७.
त्रि[l]–
तिसृ[m]– -सृणाम् मै४,५,९;काठ२७, ९; –सृभिः ऋ ८, ६०, ९[n], मा १४, २८, २७, ३३;४२†[o], का १५,९,१;२९,३,६, ¶तै २,५, ११,४, ४, ३,१०,१$;५,१,३, ४, ६,१; ८,२, ९, ६; २, २,४; ४,७,३; १०,१, ६, ५,६,३; मै २,८,६; ¶३, १,५, ६,२,१;३, ६, ४, ४, ४, ६, ३;९, १३[o]; ¶काठ ११,१०; १७,५$; १९, ३;५;११, १२; २१, ४; ७, ९, २२, १; ११[४]; १२[३], ¶क २६, ४$; ३०,१,३, ३१, १;२,१९; ३५, ५[१]; †कौ १, ३६[n]; २, ८९४[n]; जै १, ४, २[n]; ४, १, १४[n]; शौ २, १२,४; ७, ४, १; पै २,५,४, २०,१,१०;४८,४†; –सृभिःऽ-सृभिः काठ १२, ११; –सृभ्यः ऋ २, ५, ५; मै ४, ६, ४¶; –सृषु ऋ ६, ४७,४; काठ ७, १५¶, क ६, ५¶; –सृणाम् ऋ ५,६९,२; ८,१९,३७,१०१, ६; –सृ·[p] ऋ १,१३,[९, ५, ५, ८], ३४,७;८, ३५, ६; ७२, ३; १०२, ८, ११६, ४, १३३, ४; १६४,१०, २५; १७८,७; २,३, ३;८; २७,८; ३५,५; ३, २, ९; ४,[८; ७, २, ८]; १७, ३; २०, २[१]; ५६,२; ५, ४, ५३,५[२], ५, ३५,२, ७, ३३,[७; १०१, १]; ८७, ५[२]; १०१,४, १०४, ११; ८,२,८, ५,८; ३२,२२, ४१,३; ९; १०१,१४; ९, ५,८; ३३,४; ५०,२; ९७, ३४; १०, ३३, ५; ६७, ४; १०७, ६; ११०, ८[q]; ११४,२; खि ५,७,१,९,३,७[२];

[a]) =त्रपु–। व्यु ?। निर्देश मतभेद [तु. पपा.; वैतु तैप्रा [५,४] WAG (१, LXVI) *त्रपु च > त्रपुश्च इतीव, K[भूमिकाया पृ ३०] पपा. संदिहान· त्रपु इति]।
[b]) पाभे. कुले पृ १५०४ *l* टि. द्र ।
[c]) विप.(सूनु-, अग्नि-)। अर्थः व्यु. च ?। पपा. नावग्रहः। (√त्रै > भावे) *त्रायु–+(√ *धास् [धारणे] > कर्मणि यति प्र.) *धास्य– > उस. *त्राय-धास्य– (=त्राणपूर्वकं पोष्य-) >नैप्र. यनि. (वैतु. सा. प्रमृ. < √त्रै [तु. स्पृहयाय्य–] इति ?)।
[d]) पाठः ?। सपा. ऋ ५,८३,९ विशिष्टः पाभे.।
[e]) रसन्ति इति पाठः ?। यनि. शोध्य·।
[f]) व्यप. (नृप-विशेष-[पुरुकुत्स-पुत्र-])। व्यु.?। पपा. नावग्रहः। (√त्रस् [कम्पने] > कर्तरि) *त्रसत्– (=*त्रसस्–)+दस्यु– > बस. *त्रसद्–दस्यु– > नैप्र. यनि. (तु. तरद्-द्वेषस्–; वैतु. GW. प्रमृ. त्रसद्° इति])।
[g]) नाप. अपत्यार्थे अञ् प्र.।
[h]) =१त्रासदस्यव–। अण् प्र. तत्स्वरश्चेति ततो विशेषः।
[i]) अर्थ· व्यु. च ?। =तुसर– इति अभा.।
[j]) विप. (इन्द्र-)। [k]) पाठः ?। मध्य(यि-अ)त्रा(त्र-आ) गान् उदीरयत् इति पाद-शोधः। [l]) बप्रा.। संख्यावचनं च बहुत्वविस्तारादिवचनं च समाने पूप. सत् प्रकरणतो विवेच्यम् (वैतु. अन्ये संख्यावचनमेवेति ?)। व्यु.?। <√तॄ इति या ३, १० [तु. पाउ ५,६६]। [m]) स्त्री. आदेशः (पा ७,२,९९)। [n]) =सपा. कौसू १०८,२। तैआ १०, ५,१ तु चतसृभिः इति पाभे.। [o]) पाठः ? तिसृभिः शुम्भिः इति शोधः। सपा. तिसृभि° < > त्रिशुक् (माश १४,३,१,३१ तैब्रा ३,७,९,४ तैआ४,२१, १ शांश्रौ ७, १६,८ च) < > आश्रौ ५, १३, ६ त्रिशुक् इति पाभे.। [p]) अन्तोदात्तः (पा ६, १, १६६)।
[q]) पाभे. कुले पृ १३०५ *k* टि. द्र.।

५; ९, २१,७; ५१, ३; ९२,४; १०,३५,१; १२४, ५; १३८,१; खि ४,७,१,७; काठ २४, ९¶; ३०, ८; ९; ४०, ८[२]†; क ३८, २¶; †कौ १, २२१; २५१; २, ५७६; ७१२; ३, ५,७; †जै १, २३, ८; २६, ९; २, ३, ४; ३, ४७, ३; ५८, ९; †शौ ८, ३, १९‡[a];४,२०;१३,२,१७; २०, ३०,१; ४७,१४; ५९, १; पै ५, ६,४; ६, †१६, ४; ५; १६, ७, ९‡[a]; १०, ९†; १८, २२, २†; त्येभिः ऋ १, ३०, २२; त्यौ तै २,५,२,६¶.

त्यद्– त्यत् ऋ १, ६१, १५ ; ६३, ४-७; ८८,५; १००,१७; १०५, १३; १३९,२; १५१,२; २,२२, ४; ३,६२,१; ४,५,९; १२,⌊६; १०, १२६, ८⌋[b]; ५१,१; ५,६, ⌊१०; ८,६,२४; ३१,१८⌋; ४६, ५; ६,१८,३; २०, १३; २७,४; ४३, १; ४४, १६; ५१,१; ६२, ३; ६३,२; ७,६६, १४; ६८,६; ८, १५, ७; ९६, १७; १८; ९, १११, २; १०, २६, २; ६८,७; ८९,८; ११२,४; खि ३, ९, १; मा ३८,२७[c]; का ३८, ६, २[c]; तै १,८,१०,२; २२,४†; मै २, ६, १२; ३, १६, ५†[b]; ४,४,६; †११,१[b];२; काठ २, १५†[b];५, २; ९, १९†[b]; ११, १२†; १५, ८; ३२, २[c]; †कौ १, ३२६; ३९२;४१२‡[d]; ४६१‡[e]; ४६६; २,९४२; ९९५; †जै १,३४,४; ४०,४‡[d];४४,२; ४८, ६; ७‡[e]; ४, १,३; †शौ २०, १६,७; ३५, १५;३७,२;१०६,१; १३७,१०; ११; पै५,३९,८†;१९,४८,१८.

स्यु[f]– स्यः ऋ १,१६१,४; २,३१, ३;४;३३,७;३६,५; ३८,⌊१;६, ७१,१;४; ७, ३८, १⌋; ४, ३८, ७; ४०,४; ४५, १; ५, ३०, १; ५६,७; ६,२,३; ५०,१३; ७,८, २; २३,३; ६०,२;६७, ७; ६८, ९;६९,५; ८,२५,१९; २७,१२; ६४,७; ९,३,१०; ३८,१; ४-६; ६२, १३; ८४, ४; ८७,४; ८९, १; ९६,१५; ९७, ४६; ९८, २; १०८, ५; १०, ८६, २२; ९२, १२; १७६, ३; खि १, ११, १; मा ९,१४†; २३,१३; का १०, ३,७†; २५, ४, २; तै १,७,८, २†; ¶२, ६, ६, १; ८, ५; ३, ५,११, १†; ६, २, ८, ४¶; मै १, ७, २; ११, २; ३, ४, ५¶; ६, ४[२]; †४, १०, ४; ५ ; १४, १०; †काठ १३,१४; १५, १२; १७, १८; २३,२¶; ¶क ८,३; ३५, ८; †कौ १, १४२; ५३१; ५८४; २, ५९०; ६१५; ६२४; ६२६-६२८; †जै १, १५, ८; ५४,७; ५९, ७; ३,४०,१; ४८, ५; ५०, ३; ५२, ४; ७-९; †शौ २०, १२,३; ६७,६; १२६,२३; पै १५,२०,५†; स्या ऋ १,८८, ६; १०४, ५; ११९, ९; १६५, ६; १७८,१; १८१,८; ४, ५२, १;५,६,४[g]; ६, ६१,⌊७; ७,९५, ४⌋;६५,१; ७,७५,४;८०, ⌊(३, ५३, १६) २⌋; ८, १८, ५; २६, १८;४६,३३; तै ४, ४,४,६†[g]; †मै २,१३,७[g]; ४,११,३;१४, ७; †काठ ९,६[g]; १८; †कौ १, १०२; ४१९[g,h]; २, ३७२[g]; १०७५; †जै १, ११,६; ४१,१; ३,३०,१५.

?त्यन्वञ्जनीम्[i] पै ६,४,२.

?त्या पै ६,१४,२.

त्याग– √त्यज् द्र.

?त्रगुची पै १९,५०,१२.

?त्रचा पै १७,२९,८.

†त्रद्[j]– -द्म् ऋ ८, ४५, २८; कौ १, २०४; जै १, २२, १.

त्रपु[k]– -पु[l] मा १८, १३; का १९, ५, १; मै २,११,५; काठ १८, १०; क २८, १०; शौ ११, ३, ८; पै १६,५३,१३.

---

[a]) पाभे. कृते पृ १४२५ *a* टि. द्र. ।
[b]) पाभे. कृते पृ १४३८ *d* टि. द्र. ।
[c]) पाभे. कृते पृ १४३९ *c* टि. द्र. ।
[d]) सपा. त्यत् <>त्यम् इति पाभे. ।
[e]) पाभे. कृते पृ १४३६ *c* टि. द्र. ।
[f]) पाग्र. अः साऽऽदेशश्च (यथाक्रमं पा७,२,१०२;१०६)।
[g]) पाभे. पृ १४५२ *g* टि. द्र. । [h]) S. स्यः इति ?।
[i]) पाठः? त्वन्त(म् *त)न्व(नू-अ)ञ्जनी इति शोधः । सपा. शौ ५, ५, २ न्यञ्चनी इति पाठे खि ४,७[२],२ न्यन्वञ्जनीम् इति पाठे चोक्त एव शोधः द्र. (तु. ⌊अंशतः⌋ सिभा ⌊१, २०४-५⌋ विवरणम्)। *तन्वञ्जनी– [=३तनू–+(√अञ्ज् ⌊म्रक्षणे⌋>)अञ्ज(न>)नी–> उस.]।
[j]) अर्थः व्यु. च ?। पपा. नावग्रहः । (√त्रै ⌊रक्षणे⌋> भावे) *त्र–+(√धा>कर्तरि)*ध–>उस. *त्र-ध–>नैप्र. यनि. (वैतु. सा. प्रभृ. <√ तृद् ⌊ हिंसायाम्⌋ कर्तरि इति ?)।
[k]) नाप. (धातु-विशेष-)। व्यु. ? । <√त्रप् इति (पाउ १,१०)। [l]) सपा. त्रपु<>त्रपुः इति पाभे. ।

१; ४^{२}; ३९,१;५; ४०,१; ४५,
४; ४७, २;६^{२}; ४८, ७^{४}$, †जै
४,१६,८; ९; शौ ४,३,१, ९,८,
५,२८,३; ८; ६,८०, २, ११२,
२; ८,९,१३; ९,१५,२६†,१०,
६, ३१; ११, १, १०, ३, २०;
१२, ३,२०; १३,३,६; १८,४,
४, १९,४७, ४, २०, १२९, ८;
पै १,४४,३,४; १०४,४; २,८,
१; ५९, १; ६; ४,४०, ३^{२}, ६,
२०,४,८,३,७;१३,३†; १२,७,
१३; १६,१९, ३, ४४, ८, ५४,
१३,८९,१०; १७,३७,१०;१९,
१६, १४, २१, १३; त्रय.ऽत्रयः
तै २,१,४, २¶; ¶त्रयाणाम्[a]
तै ३,४, ३, ८; काठ १३, १२;
त्रिभि.[b] ऋ ८,५९,५, खि १,६,
५, मै ३,११,१०¶, त्रिभिः ऋ
१,३४,११; ११६,४; १५४,३;
१५५, ४; ३,२६,८, ४,५३, ५,
५, ३६, ६, ८, ३५, ३, ९,६७,
२६; मा २०,३६,३४,४७†; का
२२, ४, १; ३३,२, १०†; ¶तै
५, ४, १२,१; ६, १, १,७; ३,
१०, ५; ७,१,६, २^{२}; ३; ४; मै
३,११, १; ¶४,५,१; ७;¶काठ
२३, १; ३३, ६; ३७, १, ३८,
६$; क ३५,७¶; शौ ६,११२,
२; १०,८,४३; १२,३,४२,१९,
६, २‡[c], पै १,१०१, ३; ९,५,
२‡[c]; १७,४०,२; १९,२१,१३;
त्रिभ्यः ऋ ८,७०,१५; तै ७,२,
११-१२, १; १४, १; १९, १;
काठ ४२,१,२; ४;९; पै १,८६,

१; त्रिषु[d] ऋ १, १५, ४; २४,
१३; १५८,२; १६४, ९; २, ३,
[७(३,२९, ४)]; ३६, ४; ८, २,
२१; ४५, ३४, खि १, ३, ५;
खिसा २६, २१^{२}; मा ५, २०†;
१५,६०; २३,४९; ५०; का ५,
५,८†; १६,७,३, २५,९,५; ६,
मै १,२,९†;६,७¶; ३, ८,५¶;
†काठ २,१०; ३३,६¶; †क २,
४; जै ४,२५, ३†; शौ ७, २७,
३†; ९,१४,९†; १०,१०, ११;
१२; २० ६७, ५†, पै १३,
५,९; १६,६६,९†, १०८,१,२;
२०, ६, १०†; त्री ऋ १, ३४,
९; ३५, ८; १४९, ४; १५४,
४; २, २७, [९, ५, २९, १];
३,९,[९; १०, ५२,६]; २०,२^{२};
५६,५; ४,५३,५,५,२९,१,७^{२};
८^{२}; ६९, १; ९, १७, ५; ७३,
८; ९७, ५५; १०३, २; खि ५,
५,७^{२}; †मा ३३, ७; ३४, २४,
†का ३२,१,७, ३३, १, १८; तै
२,४,११,२^{२}¶; ३,२,११,१^{२}†,
. †मै २, ४, ४^{२}; ४,१२,१; ५^{२};
काठ ९, १९^{२}†, †१२,४^{२};१४;
३५, ६^{२}, क ४८, ७^{२}; कौ २,
११२५†; †त्रीणाम्[e] ऋ १०,
१८५, १, खि ४, १३, ३; मा
३, ३१; का ३. ३, २३; मै १,
५, ४; ११, काठ ७, २, ९; क
५,२; कौ १, १९२; जै १,२०,
८; त्रीणि ऋ १, २२, [१८; ८,
१२, २७]; ९५, ३; १०२, ८;
१६३, ३; ४^{२}; १६४, ४५; ४८;

२,२७,८; ३, ९,[९; १०,५२,
६]; १७,३; ३८, ६, ४,५३, ५;
५, ६९, १; ८१,४; ६,१७,११;
५१,२, ७,६६, १०; ८,६, ४७
७,१०; ८, २३; २९,७; ३९,९;
५२,३;९१,५,९,१०२,३; १०,
८,९; ६७, ५; ८७,१०; खि ३,
४,३; ४,१०,२, १०^{२},२; ५,८,
३; मा ८, ३५; †२९,१४;१५^{२};
३२,५, ९; ३३,७†; ३४,४३†;
का ८,११,१; †३१,३, ३; ४^{२};
३२,१,७†, ३३,२,६†; ३५,३,
६, ¶तै २, १,२,५; ४,२; ११,
५†; ५,१,१; ८,३; ६,१,५, ३,
२,२, १, ९,१; २; †११,२; ३;
४,६,७,२^{४}†; ५, ४,९,४; ५,१,
७; २, ५; ६^{२}; ७; ६, ८, ४; ६,
१,२,६^{२}; ६,२,१; ७,१,५,२,६,
३;४; ४,५,२; ३; ५,१,४; ¶मै
१,११,५, २,४,६; ३, २,८; ६,
५^{२}; १०,३; ५; ४,१,८,५,५;८,
४^{२}; ५; ८; ११,१†, १२,५^{२}†;
१४, १४†; ¶काठ २,१५†;८,
८; ९,१९†; ११,१; १२†; १२,
४^{२}¶;१४†,१४,५,२१,३; २२,
२;७^{४};२३,२^{२}; २९,१;३^{२}; ३१,
६,३३,२^{२}; ३४,१७; ४०,६^{४}†;
¶क ७, ३; ३१, १८; ३५, १^{४};
८^{२},४५,२;४^{२}; ४७,६; †कौ २,
३६५;१०२०; †जै ३,३०,७,४,
९,१;शौ २,१,२; ५, १,१;२८,
१^{२};७; ७,२७,५†; ८,२,२१;३,
१०†;९,३; ९, ५,८;१५, २७†;
१०, ७, ४०; ८, ४^{२}; †; ‡[f];

---

[a]) आमि परतम् त्रय इत्य् आदेशः पाक्षिकः द. ।
[b]) उदात्तो वैकल्पिकः (पा ६,१,१८१) ।
[c]) सपा. त्रिभिः पद्भिः <> त्रिपाद् (तैआ ३,१२, २ च) इति पाभे. ।
[d]) शिष्टानि स्थलानि ?त्रिष्वा-> -ष्वाः इत्यत्रान्वेष्याणि (तु. तत्रत्यं टि., ५९६ o टि. च)
[e]) पाक्षिकमिदं रूपम् (पावा ७,१,५३) ।
[f]) सपा. ऋ १,१६४,४८ या ४, २७ विशिष्टः पाभे. ।

१०१,२; ११,१,११; ५,५; १३, ५,४; १६, ३०, २; १७, १; ५; ८; १, १०७,८; १९, २६, १०; ४३,१२, २०, २४,४; –¶यया मै ३, २, ४, काठ ११, ६,२१, ३; क ३१, १८; पै ९,२०,३^{२}\$; –यस्य खि ५, ७, ४, ३; ११; तै ३, २, ५, ३; ¶६, २,९,४^{२}; ५, ७,२; –यस्याम् मा ५, ९; का ५,३, २, तै १, २, १२, १, ३, ५, ७, १¶; ६, १,६,१^{२}¶; मै १, २,८, ४,१,१¶, काठ २, ९; २३, १०¶; २५, ६; ३०, १०¶, क २,३, ३७,१¶, ३९, ३; ४६, ८¶; शौ ५,४, ३; ६, ९५,१; १९, ३९,६; पै ७, १०, ६; १५,१५,४; १९,११,१; २०, ५१,८; –या मा २५, ४-६; का २७,४-६,१; तै ५, ५, ५, २¶; ¶६, ८, ५; १०, २; ७, १७,१; २१, १^{a}; २२, १; मै १, १०, १८¶; ३,२,६¶; ३,३^{२}¶; १५, ४^{a};५; ६; काठ ¶२२,२; ४; ८; ३६, १३¶; ५३, ७; ११^{a}; १२; क ३५, २¶; शौ १८, २, ४८; –याः मा २०, १२; का २१,७, १२; तै ७,२, १०, ४¶; मै ३, ११, ८; काठ ३४, ११¶, ३८, ४, –¶यात् तै २,१,५,५,६.५, ४,१०,४; मै ४, ५, ६^{२}; ६, २, ४,६, ७, १; –¶याम् तै ५,५, ५,३, ७,१, १; ५, ५; मै १,८, १; काठ २२, ८^{२}; २५, ६; क ३५, २^{२}; ३९, ४; शौ १५, १३, ५\$, –ये ऋ १, १६१, ८; २, ४,८, ३,२८,५; ५२,६; ४,३३,११; ९,७४,६; ८६,२७; १०, ४५, ३, १२३, ८; खि ४, १०,३; मा १२, २०†;१५,५०; ३२, १०^{b}; ३९, ६; का १३,२, ३†,१६,६,२; ३५,३,७^{b}; ३९, ४,१; तै ३, ५, ४, १; ४,२,२, १†; ७,१३,३; ¶५,६,५,१-३, ¶७,१,५,५; २,८, १; मै १,४, ३, १०, १८¶, २,३, ९¶; ४, ४¶,७,९; १२, ४; काठ ५, ६; १२,११¶; १३, १०¶; २६,९; १८,१८,२२,३¶,३३,४¶;३६, १२¶; क २९,६; कौ ११९८†, शौ ६, ११७,३; १२२,४; ९, १, १३; ५,४; ८; १३,१,११; १८, ४,३; पै २, ६०, १; ५, १३,८; १४,३,१२; १६,५०,२; १७,२; १८,१६,१; –येन ऋ १०, ५६, १, ६, ¶तै ६, ५, ५, २^{२}; ३^{२}; ७, १,८,२^{२};३,२,१; ¶मै २,२, ८; ३, ६, ५^{२}, ¶काठ १०,१०; २३,२^{२};२८,३^{२}; ३४.१०, ३५, १७†, ३७, १२, ¶क ३५, ८^{२}, ४४, ३^{२}; ४८, १५†; कौ १, ६५†; जै १,७,३†, शौ ७, १, १; १८, ३, ७†; पै २०, १, १; –येभ्यः शौ १९, २२, १०; –येषु काठ ३५, ६; ३८, १२^{c}; क ४८, ७; पै १५, ९, ५; –यै. मा २०, १३; का २१, ७, १३; मै ३.११,८; काठ ३८,४.

तृतीयक[d]- -कम् शौ ५, २२, १३; १९, ३९, १०; पै १, ३२,५,४५,१; ७,१०,१०; १६, ७४,१^{e}; २०,५७,८^{२}, –कान् पै २०,५७,९; १०; –काय शौ १, २५,४: पै १,३२,४.

¶तृतीय-सवन- -नम् तै २, २,९,६^{२}; ३, २, २,३; ९,२;४^{२}; ५, ६,५, २^{२}; ६,१,९,२;४, ५, २^{२},५,७,२; ६,११, ३; ७,१,१, १; ५,६,४; ७, ३; मै ३,६,१०; ८,१०; ९,५; ४, ४, १०; ५,९; ६, ८, ९; ७, १^{२}, ६, काठ २२, ३^{२}; २३,४^{f},७, १०^{२}; २४, २^{२}; २८,७; २९, २; ३०, ६\$; ३३, ७; ३४,१६; क ३६, १;४; ३७, १,३^{२}; ४४, ७; ४५, ३; पै १६, ११६, ८\$; –नस्य तै २,२,९, ६; काठ २८, ७, क ४४, ७; –नात् तै ६,४, २, ६; ९,५; ५, ६,५; ६,११,३; काठ २७,२;५; २८,१^{२}; क ४२,२;५, –ने तै ३, २,२,१; ९,२^{२}, ४^{२}; ६,१,६,४; ५,७,२. ६,७, ३; ११,३; ७,४, १०,२; ५, ५, २; ६,४^{२}; मै ३, ६, १०; ८, १०; ९,५; ६; १०, ५^{२}; ४, ५,८; ६,४;५;७,१;६^{२}; काठ २३, ७^{२};१०^{२}; २५,७,२६, १,७^{२}; २७, २;३;५;९; २८,७^{२}; २९,१;२^{२}, ५; ३३, २, ३४, ४; क ३६, ४^{२}; ३७, १^{२}; ३९, ५; ४०, ४^{२}; ४१, ५^{२}; ४२, ३; ३;

[a]) पाभे. कृते पृ १३०१ *g* टि. द्र. ।
[b]) सपा. तृतीये (तैब्रा १०, १, ४ मना २, ५ च) <> समाने इति पाभे. ।
[c]) =सपा. तैब्रा ३,७,५,१ आपश्रौ ४,४,१;१६,१,३ । शाश्रौ ४,१०,१;२ तु पाठाऽभावः ।
[d]) नाप. (ज्वर-भेद- ⌊वैतु MW. विप.⌋) । संज्ञायां कन् प्र. [पा ५, ३, ७५ (तु. RW. प्रमृ, वैतु. शंपा. सात. ⌊शौ १९,३९,१०⌋ तृती° इति)] ।
[e]) सपा. तृतीयकम् <> विलोहितम् इति पाभे. ।
[f]) वैतु. C. ⌊WZKM २६, १२५⌋ °सवने इति ।

१२, ४, ४७; १३, ३,२१; १८,
१, १७; ३, ४०‡[a]; १९, २७,
३; १०; ३९, २; २०, ९१,
५†; १२७, ३; १३२, १३;
पै १,१०१,१;२; २,६, २; ५९,
५; १०[३]; ४, २६, ५†; ४०,३;
६,२,१; ७, १०,२; ८,१४,३†;
९,२१,३[२]; १०,७,३;१०; १४,
३,२४;२५; १६,५,१;६,१०†;
१०१,७[२];†;‡[b]; १५१,९; १७,
११,१;२०,७; २७,४; १९,३९,
१३;४१,४; ५०,१०;११[c]; २०,
४८,३†; त्रीणिऽत्रीणि तै ७, १,
५, ४¶; त्रीन् ऋ १, १२६, ५;
१६४, १०; २,२७, ८; ३,६,९;
४,३३, ५; ५, ६९, १; ८,५,८;
३९,९; ९, ७३, १; मा ९,३१;
२३, ३१; का १०, ६, १; १४,
३,५; ¶तै १, ७, ११, १S; २,
१,४, १; २[२]; ११,५†; ५,१०,
१; ३, २, ११, ३†; ५,२,८,२;
६,२,३,५[२]; ५,१; २; ५,१०,१;
७, ३, २, १; १८[२]; मै १, १०,
८¶; ११, १०; २, ७, १६; ३,
८, ७¶; ४, ४,३¶; १४,१४†;
¶काठ १०, १०; ११, १; २;
१२†; १२,४; १३,७[३]; १४,४;
२०, ३[१]; २१, २; २४, ६; २५,
८[२]; २८,१०; ३३,८; ३४, १०;
३६,३;१२[२];३९,१S;S४९,५[३];
६[३];७[३];८[४];९[२];१०[५]; ५०,३[५]S;
¶क ३१,५[३]; १७; ३७,७; ४०,
१[२]; ४५, १; शौ ९, १, ८‡[d];
१४, १०†; १२, ३, ४२; १९,
२७, ४[६]; २०, १३, ४†; पै ९,
२०, ३; १०, ७, ४[६]; १६,३२,
८‡[d]; ६६,१०†; १७,४०, २.
¶त्रैत[e]– -तम् तै २, १, १,
६; -तानाम् मै २, ५, १;
काठ १२, १३![f].
तृ<>त्रिच[g]– -चः काठ ७,
९¶; क ४८,४; -चम् ¶तै १,
५,८,३;२,५,८,१; -चान् तै २,
५,१०, १¶; -चेन ¶मै १, ५,
१०; ११; -चेभ्यः शौ १९,
२३,१९.
तृतीय,या[h]– -यः ऋ १, १६४,
१; १०, ८५,४०; मा १७,३२;
का १८, ३, ८; ¶तै २,१,१,६;
७,१; ४, ६,२,३S; ५, ५,९,२;
७,१८,१S; ६, ५, ५, २; ७,२,
८, ३; ३, ३, १; मै २, ५,१¶;
१०,३;¶४,६,१[२];८; काठ १८,
१; ५३, ८; क २८, २; शौ ४,
१६,२; ९, १४, १†; १०,४,१;
१३,५,३; १४,२,३†; १५,१५,
५; १६,३; १७,३; पै ५,३२,४;
४०,४; १६, १५, १; ६६, १†;
१८,७,३†; -यम् ऋ १, १४१,
२; १५५,[३; ९,७५, २];५; २,
१८,२;४,३४,४;३५,९; ८,५७,
१; ९, ९६,१८; १०,१,३; ४५,
१; खि १, ४, २; ३, १५, १७;
मा १२, १८†, १९, २६; का
१३,२,१†; २१,२,१५; ¶तै १,
३,१४, ५†; २, १,२,३;४,१२,
३[४];४; ५;५,१,२; ३[२];४;५[२]; ३,
१,१,१; ८,३‡[i]; ९,२S; २,२,
१; ३,६,१; ४, ९, ७; ४,२,२,
१†; ८,३‡[i]; ९,५‡[i]; ५, २,३,
७[j]; ६,२[२]; ६,८,२-४; ६,१,३,
४[२]; ९,२; २,९,४; ३,१, २; ४,
५,२; ९,२[२]; ५, १, २; ६,२; ७,
२[२]; ७, १,५,७; २,८,१; ५; ४,
११, १[k]; ¶मै १,९,४[४]; १०,८;
२,४,१; ३[२];५,२; ७,९S; ३,३,
२; ४;६,७[२]; ७,४[२]; ८,१०; ४,
१,८;९; ३,९[२]; ५,४[२];७; ६,२[२];
६; ९; ७, १; ¶काठ ८, ४; ८[२];
९,१२[४];११,६;१२,३;१०;१३;
१३,८; १६, ९S; २०,४[२]; २२,
२;७[२];२३,६[२];१०;२४,२; २५,
४[२];२७,२;३;४[२];५;१०; २९,४;
३१,६; ७; ३४, १; ६; ३६, ३;
¶क ६,९;७, ३[२]; ३१,६[२]; ३५,
१[२]; ३७,१[२];३;३९,१[२]; ४२,२;
३;४[२];५; ४५,५; ४७,६;७; †कौ
२, ५१; ५२६; जै ३, ५, १०;
४१, २; शौ ६, ४७,३; ९,५,१;
३; ६; ११; १०, १०, ८; पै १,

[a]) सपा. त्रीणि <> पुत्र इति पाभे. ।
[b]) पाभे. द्रष्टे पृ १५०७ f टि. द्र. ।
[c]) °णी इति पाठः? यनि. शोधः (तु. नान्तर्गीयं पूर्वं स्थलम्, सस्थ. टि. ?नविम् आ च)।
[d]) सपा. त्रीन् <> सुकामम् इति पाभे. ।
[e]) नाप. (अङ्ग-विशेष-)। त्रित्वेन वा तृतीयत्वेन वा यातेऽर्थे तस् प्र. उसं. (पा ४, ३, २५) तत्स्वरश्च (वैतु. भा. गा. PW. प्रमृ. <त्रित- इति)।
[f]) त्रै° इति पाठः? यनि. शोधः।
[g]) पावा ६, १,३७ । नाप. । बस. समासान्तः अः प्र. तत्स्वरश्च । काठ. अन्यत्र तृ° इति ।
[h]) विप. । पूरणार्थे तीयः प्र. तत्स्वरश्च ।
[i]) सपा. तृतीयम् (तैआ ६, ६,१ च) <> समानम् (माश ७,४,१,२० च) इति पाभे. ।
[j]) पाभे. द्रष्टे पृ ८८२ n टि. द्र. ।
[k]) पाभे. द्रष्टे पृ ८८२ o टि. द्र. ।

११,१; ¶५, २,३,६, ६,७,१[2]; ¶मै १,११,८[2]; ३,४, २[2]; ४, १३,१, ¶काठ १४,८[2]; २०, १; २१,५[2]; ११; ३४,९[2]; ¶क ३१, ३; २०[2]; शौ ३, २१,५; पै ३, १२, ५; –शुभिः मा १४, २९, का १५,९,२; तै ४,३, १०, १; मै २,८,६, काठ १७,५; क २६, ४; –शुभ्यः तै ७, २, ११-१२, १; १४,१.

त्रयोदश[a]– -श. तै ६,५, ३, ४¶, ¶मै १, ४, १४, ५,६, १०, ८, ३, ४,१०[2], ४, ६,७, काठ ३४, १३¶, ३६.३¶, ३८, १४; शौ ५, ६, ४; पै ६, ११, ६; –शम् मा ९, ३४, का १०, ६,४; तै १,७,११, २; ¶मै १, १०, ८[2], ११, १०[2], २,१, ८[2], २,११; ३,१०,५[2], ¶काठ १४, ४[2]; ३४, ९[2]; १३, ३६,३[2]; शौ १३,३,८; –¶शेन मै ३,९,२; काठ ३४,९.

त्रयोदशी[b]– -शी मा २५, ४, ५; का २७, ४-५, १; मै १, ८, २¶, ३,१५, ४; ५; –¶शीम् मै १. ४, १४; काठ २१, १२; –श्या मै १,५, ६¶, –¶श्याम् काठ ६,२; क ४,१.

¶त्रयोदश-कपाल– -लम् मै २,१,८, २,११.

त्रयोदश-मास[c]– -सः काठ २१,११¶.

त्रयोदश-रात्र[d]– -त्रः,त्रम् ¶तै ७,३,३,१.

त्रयोदश(श-ऋ)र्च[e]– -र्चेभ्यः शौ १९,२३,१०.

त्रयोदशा(श-अ)क्षर,रा[f]– -रया मै १,११,१०[2]; काठ १४, ४[2]; –¶रा तै ६,१,६, २; काठ २३, १०, क ३७,१; –राम् मै १,११,१०; काठ १४,४; –राय मै १,११,१०, –रेण मा ९,३४, का १०,६,४; तै १,७,११,२.

¶त्रयोदशा(श-अ-)रत्नि[g]– -त्निः मै ३, ९, २; काठ २६,४, क ४१,२.

त्रयो-विंशति– -तिः मा १८, २४[2]; का १९,८,१[2]; तै ४, ७, ११,१, –त्या मा १४, ३०; का १५, ९, ३; तै ४,३,१०, २; मै २,८,६; काठ १७,५, क २६,४.

त्रयोविंश[a]– -शः मा १४,२३, का १५, ७, १, तै ४, ३,८,१; ५,३,३,४¶; मै २,८, ४; काठ १७, ४, २०, १३; क २६,३; –शेन मै ३,९,२¶.

त्रयोविंशत्य(ति-अ)रत्नि[g]– -त्नि मै ३,९,२¶.

त्रिंशत्[h]– -शत् ऋ ३, ९, [९; १०,५२,६], ६,५९,६, ८,३०, २; १०,१८९,३; खि ५, ५,७; †मा ३, ८, ३३, ७; ९३; †का ३,१,८; ३२,१,७, तै १,४,११, १; ५,३,११†; ४, ३,११,२; ६, २,४,५¶; ¶७,४,३,६; ४, ३; मै १,१०,१३[2]¶; २, १३,१०; ३, ८, ४[2]; ¶काठ ७, १३; ८, १७$; २६,४; २८,३[2],३३,३[2]; ३४,१[2], ३५,६$, ३६, २; ७[2]; ३९,१०$; क ६,४†,४४,३[2]¶; ४८,७; †कौ १,२८१-२,७२८; ३,५,६; †जै १, २९,९; २,६, ५; ३,५९,२०; शौ ५,१५, ३; ६,३१,३†; १९, ४७, ४, २०, ४८,६†; पै ६, २०, ४, ८, ५, ३, १९, ४५, १३†; ५२, १५; २०, ३५, १, –¶शतऽ-शत् मै १,१०,८; काठ ३६.२, –शतम् ऋ १,१२३,८, ३,६,९; ४,३०, २१; ८,७७, ४, ९,५८,४; खि १,२,१३, ४, ११,७, ¶तै २, ५,१०,३; ५,६,७,२; ७, ४,३, १; कौ २,४१०†; जै ३, ३१, ३०†; शौ २०,१३,४†, –शता ऋ २,१८,५; मा २०,३६, २७, ३३; का २२,४,१; २९, ३, ६; मै ३,११,१,४,६,२, काठ २५, ४¶; ३८, ६; क ३९, १¶; शौ ७,४,१, पै २०, १,१०, –शति ऋ ८, २८,१; मै १, १०, ८¶; काठ ३६,३¶[1], –शते तै ७, २, १७,१; काठ ४२,१;३;६,७.

त्रिंश[i]– -शः मै १,१०,८¶;

a) व्यु. एकविंश– टि. द्र ।

b) विप (आहुति-, पक्षति- प्रभृ.)।

c) विप. (संवत्सर-) । बस. । d) नाप. (सत्र-भेद-)।

e) नाप. (सूक्त-विशेष-) । बस. समासान्तः अ. प्र. ।

f) विप (स्तोम- प्रभृ.) । यम. ।

g) व्यु एकत्रिंशद्-अरत्नि– द्र. ।

h) विप. च नाप. ([दशक-त्रय-] संख्या-विशेष-) च । त्रि-वृत्– (=त्रिस [तु. या ३,१० विंशति– इत्यत्र]) + दशत्–> कस. *त्रिवृद्-दशत्–> नैप्र. *त्रिमदशत्–> > *त्रि(मा>म>म्)दशत्–> यनि. (वैतु. पाम [५,१,५९] त्रि-दशत्–> *त्रिन्–+[स्वार्थे] शत् प्र. इति, SEY [४] त्रि–>*त्रिम्– इति पूप. इति च?) ।

i) पूर्वेण समस्तमिति SI. चिन्त्यः (तु. सपा. मै.)।

j) नाप. (स्तोम-) । परिमाणे डः प्र. ।

५; ४४, ७[२]; ४५, २; ३[३];६; पै १६, २२,२$.

¶तृतीयसवन-भाग[a]– -गाः काठ २३, ४; २८, २; क ३६,१; ४४,२.

त्रय[b]– -याः मा २०, ११; का २१, ७, ११; पै १, ७८, २; –याणि ऋ १०,४५,२; मा १२, १९†; का १३,२,२†; तै ४,२, २, १†; ७,१५, २; मै २,७, ९; ३,१६,५; ४,१२, ५†; काठ ९, १९†; १६,९; २२, १५; –यान् शौ ४, ११, २[c]; पै ३, २५, ३; –यें पै ९,२२,२०.

त्रयी– -यीः मै ३,६, २¶; –०यीः काठ ४०,१०‡[d].

*त्रयस्[e]–

त्रयस्-त्रिंशत्[f]– -शत् मा १८,२४; का १९, ८, १; ¶तै १, ५,१०,४$[g]; २, ३,५,१;४, २,२;४; ४, ७,११, १$; ५,४, १,२; ८,६; ७, १,६, ३; ४; मै १, ७,१[g];८,९[g]; ¶३,४,२;१०, ४[२]; ¶४, ४,१०; ८, ९; ¶काठ १०,१०[२]; १८, १२$; २०,१३; २१,१;११;२६,९[२]; ३३,२;८[२]; ३४,९[२];१७; १९$[g]; ३५,२$[g]; ३७,७[२]; १७; ४०,३$; क २९, १; ३१, १६¶; ¶४१, २; ७[२]; ४८, १[g]; ३[g]; शौ ६, १३९, १; १०,७,१३; २३; २७[२]; ११,७, २; १२,३, १६; १९,२७, १०; ३७,१; पै १,५४, २; ८,१५,७; १०, ७,१०;१६,५७,१८;१५३, ३; १७, ८, ४; ९, ४; ८[२]; ३७, ६; –शतः तै ५, ४, ८, ६¶; मै २, ११, ६; ३, ४, २¶; ¶काठ २१,११; २८, ३; क ४४, ३¶; –शतम् ऋ १, ४५, २; ¶तै ५, ४,१,२; ५,२, ६[२]; ७; ७,१, ५, ३; काठ २२, ७[२]¶; क ३५, १[२]¶; शौ ११,५,३; पै १६,५७, १८; १९,३९,८; –शता मा १४, ३१; का १५,९,४; तै ४,३, ९, ३; ¶७, १, ६,२[२]; ३;४; मै २, ८,६; काठ १७,५; क २६,४; पै १६, ७१,११.

त्रयस्त्रिंश[h]– -शः मा १४, २३; २६; का १५, ७,२; ८,५; तै ४,३,८,१; ९,२; ५,३,३, ५; ¶७,२,१, ३; ३, २; ५,३[२]; ६; ४, ३, ३; मै २,८,४;५; ¶काठ १७,४[२]$; २०,१३;३३,२; ३७, १७; क २६,३[२]; पै ३,३७, १?; –¶शम् तै ७,१,३,३; ४,३,३; ५; ५, ४, १; मै १,९, ५; काठ ९, १२; ३९, २[२]$; –शाः मा २०,११; का २१, ७, ११; ¶तै ७,४,२,२[२];३;४[२]; मै ३,११,८; काठ ३८, ४; –०शाः काठ ३८, १२; –¶शात् तै ७, ४,३, ३; ५[२]; –शाय मा २९, ६०; का ३१, ५, १; तै ७, ५,१४,१; मै ३, १५, १०; काठ ४५, १०; –शासः शौ १९, ५६, ३; पै ३, ८, ३; –शे मा २१, २८; का २३,३,६; मै ३,११, १२; काठ ३८, ११; –शेन ¶मै १, ९, ५; ३, ९, २; ¶काठ ९, १२; २६, ४; क ४१, २¶; शौ ८, ९,२०; –शैः तै ७,४, २, २¶; –शौ तै ७,३,४,२¶.

त्रयस्त्रिंश-वर्तनि[i]– -निः तै ४, ३, ३, २; मै २, ७, २०; काठ ३९,७[j].

¶त्रयस्त्रिंशत्-कपाल– -लम् तै २, ४,२,२;४.

¶त्रयस्त्रिंशद्-अरत्नि[k]– -त्निः मै ३, ९, २; काठ २६,४; क ४१,२.

¶त्रयस्त्रिंशद्-अह[l]– -हः तै ७,४,५,१; –हम् तै ७,४,५, १[२]; २;४.

त्रयस्त्रिंशद्-देवता– -ताभिः काठ २७,९¶.

त्रयो-दशन्– -श मा १८, २४[२]; का १९, ८, १[२]; तै ४,७,

a) विप. (पितृ-, विश्वेदेव-)। बस.।
b) विप.। अवयवे तयप् > अयच् (पा ५, २, ४३)।
c) तु. पपा. W. WI.; वैतु. सा. स्तियान् इति।
d) सपा. त्रयीः (आपमं २,९,६ च) <> देवीः इति पाभे.।
e) त्रि– + (√वृध् > भावे) *वृधस्– > कास. *त्रि-वृधस्– > नैप्र. *त्रि-अधस्– > *त्र्यधस्– > *त्रयधस्– > यनि. (वैतु. पा ६,३,४८ त्रि– > [आदेशमात्रं] यनि. इति, PW. प्रमृ. प्रट इति, पाका. पासि. च यनि. अन्तोदात्तमिति च ?)।
f) त्रयसा [=त्रि-वृधसा] युता त्रिंशत् यस्यामसौ यनि. [संख्या] इति कृत्वा बस. पूप. स्वरः (वैतु. पा ६,२,३५ द्रस. पूप. स्वर इति ?)। g) पामे. कृते पृ १३०४ k टि. द्र.।
h) व्यु. एकविंश– टि. द्र.।
i) विप. (स्तोम-)। बस.।
j) सपा. मा १४, २५ तै ४, ३, ९, १ मै २, ८, ५ काठ १७,४ मात्र ८, ४,२,९ पाठाऽभावः।
k) व्यु. एकत्रिंशद्-अरत्नि– टि.द्र.। l) नाप: (सत्र-भेद-)।

१०,४१,१, खि १,४,१; -त्रेण ऋ १,११८,२; १०, ८५, १४; तै ४,७,१५,४; मै ३, १६, ५; काठ १७, १८; २२, १५, शौ १४,१,१४; पै १८,२,३.

¶त्रि-चितिक[a]- -कः मै ३,२,३.

¶त्रि-चितीक[b]- -कम् तै ५, २, ३,६; ६, १०, २, काठ २०, १; २२,४; क ३१,३.

त्रि-ण(<न)व्,वा[c]- -वः मा १४,२३;२५; का १५, ७, २;८, ४; तै ४,३,३,२;८-९,१,¶५,३, ३,४[2];४,४, ¶७, २,१,३;२-३, २; ४, ३,३, ५[2], मै २, ७, २०; ८, ४, ५; काठ १७, ४[2]; २०, १३[2];¶; २१. १¶, ३९, ७; क २६,३[2], -¶वम तै ७, १,३,२; मै १,९,४; काठ ९,११; -¶वाः काठ २६, ४; ३३,८; ३४,९, क ४१, २; -वाभि॰ तै ५, २,६, ३¶; -वाय मा २९, ६०; का ३१,५,१, तै७,५,१४,१; मै ३, १५, १०; काठ ४५, १०; -वे मा २१, २७; का २३, ३, ५; मै ३, ११, १२; काठ ३८,११, -वेन मै ३, ९, २¶; -वौ तै ७,२,५,६¶; काठ ३९,२[2].

त्रिणव-त्रयस्त्रिंश- -शाभ्याम् मा १३, ५८; का १४, ७, १०; तै ४, ३, २, ३; मै २, ७, १९; काठ १६,१९,५१,५१[d]; क २५, ९; -शौ मा १०,१४, १३,५८; १५, १४; का ११, ५, ५; १४, ७, १०; १६, ३, १४; तै १,८, १३, २, ४,३-४,२,३; मै २,६, १०;७,१९; ८,९; काठ १५, ७; १६, १९; १७, ८; क २५, ९; २६,७.

त्रिणव-वर्तनि[e]- -निः तै ४, ३, ३, २, मै २, ७, २०; काठ ३९, ७[f].

त्रिणवा(व-आ)यतन- -नाः काठ ३४, ९[2]¶.

त्रि-णा(<ना)मन्[g]- -०मन् तै २, १, ११, ३; शौ ६. ७४, ३; पै १९, १५,६.

त्रित[h]- -तः ऋ १, ५२, ५; १०५,९;१७; १६३,२;३,१८७, १; २, ३१, ६; ३४, १४; ५,९, ५,४१,४,१०;५४,२, ८६,१,९, ९५,४;१०,८,७;८; ४६,३; ६; ९९,६; †मा २९,१२,१४; ३४, ७; †का ३१,३,२;३,३३,१,२; तै १,८, १०, २; ४, ६,७,१[2]†; मै २,६,१२; ४, १, ९¶; ४,६; १२, ३†; १४, १७; काठ १५, ८; ३१, ७¶; †४०, ६[2]; ८; क ४७, ७¶; शौ ५, १, १[i]; ६, ११३, १[i]; पै १, ७०, ३; ६,२, १; १६, १†; १९, ३३, ११; -तम् ऋ २, ३४,१०;८,४१,६, १०, ६४,३; ११५,४; शौ १७, १,१५[j]; पै १८,३२,१; -†तस्य ऋ २.११, २०; ८, ७, २४; ९, ३२, [२; ३८, २(४३, २; ६५, ८)], ३४,४; ३७, ४; ८६,२०; १०२, २; ३; कौ २, १२१; १७२; ३६४, ३६५; ६२५; ६४५, जै ३, १६, १०; ३०,५; ८; ५२,५; ५३, ३; ४, २७, ६; शौ ६,११३,३§; -ताय ऋ २, ११,१९; ८,४७,१४; १६; १०, ४८, २; मा १, २३; का १, ८, ४; तै १, १, ८, १; काठ १,८, क १, ८; -ते ऋ ८, १२, १६; ४७,१३; [१५(१७)]; ५२, १, खि ३, ४, १; कौ १, ३८४†; †जै १, ४३, ४; ४, ९, १०; शौ ६, ११३, १, १९, ५६,४; २०, १११,१†; पै १, ७०,३[2];३,८, ४, १९, ३३, ११; -तेषु ऋ ६, ४४,२३?[k].

त्रि-तन्तु[l]- -न्तुम् ऋ १०, ३०, ९.

---

a) विप.। बस. समासान्तः कप् प्र.।

b) =त्रिचितिक-। उप. चिते॰ दीर्घः (पा ६,३,१२७)।

c) व्यु. एकविंश- टि दिशा द्र.। पूप. = त्रिस(:)।

d) ॰शाभ्यः इति पाठः? यनि. शोधः (तु. नान्तरीयं पूर्वं स्थलम्)।

e) विप (स्तोम-)। बस.।

f) सपा. मा १०,१३,१४,२४ तै १,८,१३,२,४,३,२, २; ९,१: ५, ३,४, २ मै २, ६, १०; ७, २०; ८, ८ काठ १५, ७; १७,४ माश ५,४,१,६;८,४,२,६ पाठाऽभावः।

g) विप. (अग्नि-)। बस. उप. णत्वम् (पा ८,४,३)।

h) बप्रा.। विप. (अग्नि- [ऋ ५,९, ५ प्रमृ.]), व्यप. (देवता-विशेष- [ऋ १,१६,२ प्रमृ.], ऋषि-विशेष- [ऋ १, १०५,९ प्रमृ.]) । व्यु. ?। पपा. नावग्रहः। < त्रि- (बप्रा. [वैतु. अन्ये संख्यावचनमिति?]) । एकत- इत्यत्र टि. अपि द्र.।

i) तु. शंपा. प्रमृ.; वैतु. PW. WI. तृ॰ इति।

j) तृतम् इति पाठः? यनि. शोध॰ (तु. W.)।

k) नाप. (सद्मन्-)। व्यु.?। √॰त्रि (=श्रि) आश्रये > अधिकरणे त्रित- (वैतु. < त्रि- [=संख्या-] इत्यन्ये?)।

l) विप. (ऊर्मि- [सोम-])। अर्थः व्यु. च?। उस. (तु. वें. सा.; वैतु. अन्ये बस. इति?)। सवनत्रयमुपलक्ष्य-

२, ९, ४.

त्रिंशच्-छ(<श)त[a]– -तम् ऋ ६,२७,६.

¶त्रिंशत्-त्व– -त्वाय मै १, १०,१६[b]; काठ ३६,१०.

¶त्रिंशद्-अक्ष(र>)रा[c]– -रा तै २,५,१०, ३; ५,६,७,३; ७,४,३, ६; ४,३; मै १,१०,८; काठ ३३, ३; ३६, २[2]; ७; क ४४,३[d].

त्रिंशद्-अङ्ग[e]– -ङ्गम् शौ १३, ३,८.

त्रिंशद्-अर[f]– -राः शौ ४, ३५,४.

‡?त्रिंशद्-धामन्[g]– -मा मै १,६,१.

¶त्रिंशन्-मान[h]– -ने मै १, ६,४; काठ ८,५; क ७,१.

त्रिंशिन्[i]– -शिनः तै ७, ५, २०,१; काठ ४५,१५.

त्रि-क[j]– -का ऋ १०,५९,९.

१त्रि-ककुद्[k]– -कुत् तै ४, ३, १२, २[1]; ¶७, २, ५, २; ३; -कुदम् शौ ५,२३,९.

२त्रि-ककुद्[m]– -कुत् शौ ४, ९, ८; पै ८, ३,७; १९, ३७, १३.

त्रैककुद[n]– -०द शौ १९, ४४, ६[o]; पै १५, ३, ६; -दम् शौ ४,९,९; १०; पै ८, ३, १; १०; १९,४०,१.

१त्रि-ककुभ्[p]– -कुप् ऋ १, १२१,४; मा १५, ४[1]; का १६, १,५[1]; मै २, ८, ७[1]; काठ १७, ६[1]; क २६, ५[1].

¶२त्रि-ककुभ्[m]– -कुभम् मै ३, ६,३; काठ २३,१; क ३५,७.

त्रैककुभ[n]– -भम् मै ३, ६, ३¶.

३त्रि-ककुभ्[q]– -कुभम् मै ४, १२,५.

त्रि-कद्रुक[r]– -काणि पै ९, २१, २[2]; -†केभिः ऋ १०, १४,१६; काठ ४०, ११; शौ १८,२, ६; -†केषु ऋ १,३२, ⌊३; २,१५, १⌋; २,११,१७;२२,१; ८,१३, ⌊१८; ९२, २१ (९, ६१,१४)⌋; कौ १, ४५७; २, ७४; ८३६; जै १,४८,१; ३, ७,१२; शौ २, ५, ७; २०, ९५, १; ११०, ३; पै १३,६,३.

¶१त्रि-कपाल[s]– -लः मै २, ६, ४;५;१३ऽ; ३,६,१;७,९[2];४,३, ८; काठ २२, १३; -लम् मै २, २,१३; -लाः मै ३,७,९.

¶२त्रि-कपाल[s]– -लः तै ५, ५, १,५; ६;५, २; -लम् तै १, ८, ८,१; १७, १; ५,६,५,१; -लाः तै ६,२,१,४[2].

¶३त्रि-कपाल– -लः काठ १५, ३; ९; २४, ८[3]; क ३८, १[3]; -लम् काठ २२, ३; -लाः काठ २४,८; क ३८,१.

त्रि-क(शा>)श[t]– -शः ऋ २, १८,१.

†त्रि-चक्र[t]– -क्रः ऋ १, १५७, ३; १८३, ⌊(११८, १) १⌋; ४, ३६,१; खि १, १२, ५; कौ २, १११०; -क्रम् ऋ ८, ५८, ३;

a) द्वस. पूप. स्वरः (तु. सा. GW. प्रमृ.; वैतु. Gri. =३००० इति)।

b) °शत्त्वा° इति पाठः? यनि. शोधः (तु. काठ., MW.)।

c) विप. (विराज्-)। बस.।

d) सपा. काठ २८, २ पाठाऽभावः।

e) विप. (त्रयोदश-मास-)। बस.।

f) विप. (मास-)। बस.।

g) विप. (वाच्-)। बस.। पाठः? (वैतु. सपा. ऋ १०,१८९,३ प्रमृ. त्रिंशत् इति धाम इति च द्वे पदे)।

h) विप. (हविस्-)। बस.।

i) विप. (मास-)। डिनिः प्र. (पावा ५,२,३७)।

j) विप. (भेषज-)। स्वार्थे कः प्र., यद्वा तावतिथे अहस्यऽर्थे कः प्र. उसं. (पा ५,२,७७)।

k) विप. (क्रिमि-, दशरात्र-, यजमान-) च नाप. (छन्दो-विशेष-) च। बस. उप. प्रकृतिस्वरः उसं. (पा ६,२,१३८ ⌊वैतु. भा निरुदकादित्वादन्तोदात्त इति.⌋)।

l) सपा. त्रिककुत् <> त्रिककुप् (माश ८,५,२,४ च) इति पाभे.।

m) नाप. (हिमालयैकप्रदेश-)। शिष्टं k टि. द्र.।

n) विप. (आञ्जन-)। तात्रभविकः अण् प्र.।

o) तु. RW. W. WI.; वैतु. पपा. शंपा. सात. त्रैककुदम् इति पाठः?।

p) विप. (इन्द्र- ⌊तु. सा. GRV.; वैतु. PW. GW. वज्र- इति⌋) च नाप. (छन्दो-विशेष-) च। शिष्टं १त्रि-ककुद्– टि. द्र.।

q) विप. (अग्नि-)। बस.।

r) वप्रा.। अर्थः व्यु. च?।

s) वैकल्पिकः पूप. प्रकृतिस्वरः उसं. (पा ६,२,३०)।

t) विप. (रथ-)। बस. अन्तोदात्तः उसं. (पा ६, २, १९७)।

१त्रि-पद्–

१त्रिपदा[a]– -दया मै ३, ९,२¶; –दा मै ३,४,६¶;१२, २१, काठ २१, ५¶; ५०,५[h], क ३१, २०¶; –दा॰ मा २३, ३४[b].

२त्रि-पुद्[c]–

२त्रिपुदा– -दा तै २, ६, २, ६¶; ¶३,२,९,१,३; ५,२,११, १[b];६, ७, १¶, –दाः का २५, ७,२[h].

त्रिपुदी– -दी तै ३, ३,१०, २; –दीम् मा ८, ३०; का ९, ५,३.

त्रि-प(र्ण>)र्णी– -र्णी पै १, ५८,३.

त्रि-प(स्त्या>)स्त्यु[d]– -स्त्यम् ऋ ८,३९,८.

त्रि-पाजस्य[e]– -स्यः ऋ ३, ५६, ३.

त्रि-पाद्[c]– -†पात् ऋ १०, ९०, ३;४[f]; मा ३१, ३;४[f]; का ३५, १, ३; ४[f]; कौ ३, ४,४[f]; ५; जै २, ३,७[f]; ८; शौ ९,१५, १९$; १९, ६,२; पै ९, ५,३,२०,३$, –पादम् ऋ १०, ११७,८; काठ १३, ९; शौ †१३, २, २७; ३, २५; पै १६, ६९, ९, १८, २३, ४†.

त्रि-पु(त्र>)त्रा[g]– -त्रा मै १,५, ८¶.

†त्रि-पृष्ठ[h]– -ष्ठः ऋ ९, ७१, ७, ७५,३; कौ २,५२; जै ३,५, ११; –ष्ठम् ऋ ९, ९०,२;१०६, ११; कौ १, ५२८; २, २९१; ७५८; जै १, ५४, १०, ३, २४, ७; –ष्ठे ऋ ९, ६२,१७; शौ ९, ५, १०$, पै १६, ९८, २$; –ष्ठैः ऋ ७,३७,१.

त्रि-प्रतिष्ठित[i]– -ते शौ १०, २, ३२, पै १६, ६२,४.

त्रि-बन्धु[j]– -न्धुः ऋ७,३७,७.

त्रि-बन्धुर– त्रि-वन्धुर- द्र.

त्रि-बर्हिस्[k]– -र्हिषि ऋ १,१८१, ८.

?त्रि-भुज्[l]– -भुजम् शौ ८,९,२; पै १६,१८,२.

त्रि-भुवन-भूति-–क(र>) री[m]– -॰रि खि २,६[२],२३.

त्रि-मन्तु[n]– -न्तुः ऋ १,११२,४.

त्रि-मातु[o]– -ता ऋ ३,५६,५.

त्रि-मार्ग-भेद[p]– -दम्[q] खि १, २,१२.

त्रि-मास–

त्रिमास्य[r]– -स्यम् पै १६, ७१,११.

१त्रि-मूर्धन्[s]– -र्धानम् मै ४, १२,५

२त्रि-मूर्धन्[t]– -र्धानम् ऋ १, १४६,१.

त्रियुवि[u]– -विः मै ३, ११,११[v]. काठ १७, २[w]; १८, १२[x], २१, ११[x]; ३८,१०[w]; ३९,७.

Lüder, GRV., MVR.] इति, Weber, Zimmer त्रि–+पञ्चन्–> बस =१५ इति।

a) विप. (गायत्री- प्रभृ.)। बस.।

b) सपा. त्रिपदा <> त्रिपुदा<> त्रिपदाः<> त्रिपुदाः इति पाभे.।

c) विप.। बस. अन्तोदात्तः (पा ६,२,१९७)।

d) विप. (अग्नि-)। बस.।

e) विप (⌊संवत्सराख्य-⌋ वृषभ-)। बस.।

f) पाभे कृते पृ १५०७ c टि. द्र.।

g) विप. (मनु-जाया-)। बस.।

h) विप. (सोम-)। बस. अन्तोदात्तः उसं. (पा ६, २,१९७)। i) विप. (कोश-)। सस. पूप. स्वरः।

j) विप. (इन्द्र-)। पूप.?। k) विप. (सदस्-)। पूप. ?।

l) विप. (योनि-)। उस.। पूप. ?। उप. √भुज् ⌊भोगे⌋ कर्मणि क्विबन्तम् इति।

m) विप. (लक्ष्मी-)। उस. टाऽन्तम्। पूप. द्विस.>पस.।

n) व्यप. वा विप. वा? (तु. सस्थ. विचक्षण–)। निर्देशः अर्थः व्यु. च?।

o) व्यप. (तद्गुणसंकेतितदेव-विशेष- ⌊तु. द्वि-मातृ–⌋)। उस. उप. स्वरः। उप. <√मा ⌊माने⌋ ?।

p) विप. (संसारचक्र-)। बस.। उप. पस.।

q) ॰दुमिति स्वरे? यनि. शोधः।

r) विप. (ओदन-)। यप् प्र. (पा ५, १,८२)।

s) विप. (अग्नि-)। बस.। उप. (√*मूर्ध् ⌊दीप्तौ⌋>) भाप. वा, (मस्तकार्थे प्रसिद्धं) नाप. वा?।

t) विप.(अग्नि-)। उस.उप. स्वरः। उप. √*मूर्ध् ⌊दीप्तौ⌋ > कर्तरि प्र. (वैतु सा. PW. प्रभृ. बस. अन्तोदात्तः)।

u) विप. च नाप. (⌊प्रकान्त-तृतीय-वर्ष-⌋ गो-) च। व्यु.?। तृतीय–+*वि– (=वर्ष-)> बस. *तृतीय-वि–> नैप्र. यनि. च त्र्युवि– इति च (वैतु. पपा. PW. प्रभृ. त्रि–+अवि– ⌊षण्मासोपलक्षणमेषपर्याय-⌋ > बस. इति ?)।

v) सपा. त्रियु॰ <> त्र्यु॰ इति पाभे.।

w) सपा. त्रियुविः<>त्र्युविः इति पाभे.।

x) सपा. त्रियुविः <>त्र्युविः इति पाभे.।

त्रि-दिव[a]- -वम् शौ १०, ९,५; १०,२२; १७,१,१०; पै १४,३, १६;१६,११०,२;१३६,६; १८, ३१,५; -वे ऋ ९,११३, ९; शौ ९,५,१०; पै १६,६२,४;९८,२.

†त्रि-धा ऋ १, ११७,२४;२,३, १०; ४, ५८, ३[b]; ४; मा १७, ९१[b];९२; का १९, १, ५[b]; ६; काठ ४०,७[2b]; पै ८,१३,३[b];४.

त्रि-धातु[c]- -तवः ऋ ५, ४७,४; मा २१, ३७; २८, ८; का २३, ४,९; ३०, १, ८; मै ३,११,२; -तु ऋ १,३४,६; ७; १५४,४; ३, ५६, ६[d]; ४,४२,४; ६,३५, २[e]; ४४,२३[f]; ४६,९; ७,५,४; १०१, २; ८, ४७, १०; १०२, १४; ९,१,८;७०,८; १०८,१२; काठ९, १९†; ११, १¶; ४०, १४; †कौ १, २६६; २, ९२१; †जै १,२८, ४; ४,४, ८; ६,६; शौ २०, ८३, १†; -तुः ऋ ३, २६,७[g]; ८, ७२,९; ९,८६,४६; मा १८, ६६†[g]; मै २, ४, ६¶; ३, ३,५¶; ४,१२,५†[g]; कौ ३, ३, १२†[g]; जै २, ३, ७†[g]; -तुना ऋ १, १८३, १; ८,४०, १२; -†तुभिः ऋ ९, १११,२; कौ २,९४२; जै ४, १,३; -तुम् ऋ ८,५१, ४; खि ३, ३, ४; तै २, ३, ६, १¶; -†तुनि ऋ १, ८५, १२; ८, ३९, ९; तै १,५, ११,५; ३,२,११,३; मै ४,१०, ४; काठ ८, १७; -तोः ¶तै २,३,६,१;४,१२,७.

¶त्रैधातवीय[h]- -यम् तै २, ४,११,२; ३[2]; ५; -येन तै २,४,११,२;४[2].

¶त्रैधात (व्यं>)व्या[i]- -व्यया मै २, ४,४; -व्या मै २, ४,३[2];४; काठ १२,४; -व्यायाः मै २,४,५; काठ १२, ३.

त्रैधातव्या-त्व- -त्वम् काठ १२,३¶.

¶त्रिधातु-त्व- -त्वम् तै २, ३,६,१;४,१२,७.

त्रिधातु-शृङ्ग[j]- -ङ्गः ऋ ५, ४३, १३.

त्रि-नाक[k]- -के ऋ ९, ११३, ९. शौ ९,५,१०; पै १६, ९८,२.

त्रि-नाभि[l]- -†भि ऋ १, १६४, २; शौ ९, १४,२; १३, ३,१८; पै १६, ६६, २; -भिम् खि १, २,८.

त्रि-ने (त्र>) त्रा[m]- -त्राम् खि २, ६[1],२९.

त्रि-पञ्चाशत्-

त्रिपञ्चाश-

?त्रिपञ्चाशी- -शीः[n] शौ १९,३४,२; पै ११, ३,२.

?त्रिपञ्चाशस् (:)[o] ऋ १०,३४,८;

उप. <√ तन् [*अभिषवे] इति मतम् (वैतु. अन्ये < √तन्[विस्तारे] इति)।

[a]) अर्थः व्यु. च ?। नाप. (दिदीप्यमान-] स्थल-)। व्यु. ?। √तॄ [*दीप्तौ] > (यङ्लुकि) √*तरितॄ > भावे तरितुरस्- > मत्वर्थे *तरितरस्मय- > नैप्र. *त्रितरिम- > *त्रितिम- > यनि. इति मतम् (वैतु. पपा. प्रमृ. त्रि- + दिव्- > कस. इति ?)।

[b]) सपा. त्रिधा (तैआ १०,१०, २ गोब्रा १, २, १६ आपश्रौ ५,१७,४ मना २,१२,२ या १३,७ च) <> त्रेधा इति पाभे.।

[c]) वप्रा.। विप. च नाप. च। अर्थः व्यु. च ?। अन्यस्मिन् प्रस्थाने उस. इति कृत्वा त्रि- (=संख्या-) इति पूप., √धा (वधा.)> धातु- इति उप.। अन्यस्मिंश्च प्रस्थाने √धृ (धधा.) > (यङ्लुकि) √*धरिधर् > (कर्तरि) यनि. (वैतु. पपा. प्रमृ. सर्वत्र समास इति कृत्वा त्रि- [=संख्या] इति पूप. इति ?)। [d]) विप. (वसु-)।

[e]) -तुर् > नैप्र. -तू > यनि. विप. (इन्द्र-) इति कृत्वा प्र१ वा न. द्वि१ वा. क्रिवि. इति वा ?।

[f]) विप. (दिव्-)। स्त्री. सप्त१ द्र.।

[g]) =सपा. या १४,२। तैब्रा ३, ७,९,९ आपश्रौ २१, २०,७ तु पवित्रम् इति पाभे.।

[h]) नाप. (कर्म-विशेष-)। तस्येदमीयस् छण् > ईयः प्र. उसं. (पा ४,२,१३८ [वैतु. भा. <त्रैधातव- इति])।

[i]) नाप. (इष्टि-विशेष-)। प्राग्दीव्यतीयेष्वर्थेषु ण्यत् प्र. उसं. (पा ४,१,८७)। [j]) विप. (अग्नि-)। वस.।

[k]) मध्यमपदलोपिनि कस. अन्तोदात्तः (तु. सा.)।

[l]) विप. (वरुण-, संवत्सरचक्र-)। वस. उप. स्वरः उसं. (पा ६,२,११९)। [m]) विप. (लक्ष्मी-)। वस.।

[n]) पाठः ? -शाः (पुं. प्र३) इति शोधः (तु. सस्थ. टि. ?या गुल्स्य:°)।

[o]) पाठः ?। अक्षाणां व्रातः त्रिपञ्चाऽन्यतरसंख्यया संभूय संभूय क्रीडतीति कृत्वा (त्रयो वा पञ्च वेत्यर्थे) त्रि-पञ्च- (पा ५,४,७३) + वीप्सायां शस् प्र. (पा ५,४,४३) > *त्रि-पञ्च-शस् (:) इति शोधः (वैतु. पपा. प्रमृ. त्रि- + पञ्चाशत्- > वस. त्रि-पञ्चाश- विप. [व्रात-]) इतीव कृत्वा =५३ [तु. वें. सा. PW. GW.] इति; = १५० [तु.

†त्रि-विष्टि[a]- -ष्टि[b] ऋ ४,६, ४[c],१५,२[c], मै ४,१३,४; काठ १६,२१, ३८,१२

त्रिविष्टि-धातु[d]- -तु ऋ १, १०२,८

त्रि-वृत्[e]- -वृत् ऋ १,१४०, २; मा१०,१०;१२,४,१३,५४;१४, २३;२४,१५,९,१०; का ११,५, १;१३,१,४;१४,७,२;१५,७-८, १; १६,२,६; ३,२; तै १,८,१३, १;३,५,२,५; ४, १,१०,५; ३, २-३, १; ८-९,१; ४,१,३;२,१; १२,१; ¶५,१,३,४;६,१,२,२, ४; ३, ३, १[२]; ४,१;६,२;४,४, २;६,१;७,३,१०,१,६, ९-१०, ३, ¶६,१,३,५[२],२,१,४[२]; १०, ६;३,३, ६;¶७, १,१,६,३,३[२]; १०,४;२,१,२, २, १; ३,२;५, ५[२];४,३,३[२]; १२,१$; ¶मै २, ५,२;११,६,१०$, $७,८;१९, २०,$८,४;५;८;९; ३,१,६;२, १[२];$;४;१०[३],$,३,२,६;८; ४, ४;६,७[२]; १६,४$; ४,४, १०[२]; ७,३; ¶काठ ११, २; $१५,७; १०[३]; $१६,८; १९; $१७,४[२]; ७,८; १८,१९; १९,५; ६;१२; २०, ३;४;१२[२]$; १३[२]$; २१, १; ४; ७-९; २२,१; ४; १४$; २३,१: ४[३]; २८,३; ३५, १३$; ३७, ७[२]; १७$, $३९, २[२]; ७; ४४,१$; ¶क २५, १$; $२६, ३[२];६;७; २९,७;३०,३,४; ३१, २; ५; ६; १४[२]$; १५[२]$; १९; ३५, ७; ३६,१[२]; ४४, ३; ४८, १३$; शौ ५, २८, ४; ६; ११; पै २, ५९,२; ४?[f]; ९; १९,५२, ७, -वृतः ऋ १, ३४, ९; मा १३, ५४; का १४, ७,२, तै ४, ३, २, १; ¶७, ४,२, ५;७, १; मै १, ९, ३¶; २, ७, १९; ३, १,१¶; काठ१६,१९; क २५,९; शौ १९, २७, ३; पै २, ५९, १; १०,७, ३[२]; ९[g], -वृतम् ऋ ९, ८६,३२; १०, ५२,४; ११४, १; १२४, १; खि १,२, १२?[h]; मा ९,३३; का १०,६, ३; ¶तै १, ७,११,१$; २,६,२,५;५,१,१, ३;६,४; २,५,५; ६,३; ६,१,३, ५,२,१,५, ६,४,१; ७,१,१,४; ३,१; ३,२,२; ४,२,५; मै ३,७, ९¶,¶काठ६, ७;९,११;११,२; १८,१९;२४,८; ¶क४, ६;२९, ७, ३८,१; शौ ८, ९, २०; १०, ८,१७[i]; १९, २७,३; पै ५,२८, १; १०, ७, ३; १६, १०३, ८; -वृता ऋ १,३४, १२; ४७, २; ११८, २; ८, ७२, ८; ८५, ८; खि १, २,४;७,६; मा २१,२३; का २३, ३,१, तै २,२,५, ३¶; ३,५, ३,१; ¶६, २,१,४[२]; १०, ६; ३,३,६,७,१,२,१¶;३, १४, १; मै २, ८, ८; ३, ६, ७¶; ७-८,९; ९,२; ११, १२$; काठ १७,१८†; २३,४¶;२५,१०¶, २६, ४¶; ३६, १५; ३८, ११, ४३,४; ¶क ३६,१;४०,३,४१, २; शौ ५, २८,२; ८; १९,२७, ३; ९[g]; पै २, ५९, ६; १६, १५१, ८; -वृति काठ ७, १४; क ६, ३; शौ ५, २८, ३; -वृते मा १५, ९; २९, ६०; का १६, २,६; ३१, ५,१; तै ७,१,२, १; ५,१४, १; मै २,८, ८; ३, १५, १०; काठ १७,५;३७,१७; ४५, १०;५१,१; क २६,६; -¶वृतौ तै ५,३,३,३; काठ२०,१२;१३; क ३१, १४; -वृद्भिः शौ १९, २७,३; ९[२], पै १०,७, ३; ९[२].

¶त्रिवृद्-व(त>)ती- -तीम् मै ३,२,१०[२].

त्रि-वृष[j]- -षः शौ ५, १६,३; पै ८,४,३.

*त्रि-वृषन्[k]-

त्रैवृष्ण[l]- -ष्णः ऋ ५, २७,

a) कस. । पूप. बप्रा. सन् विप., उप. बप्रा. सद् भाप. च । अथवा उस. पूप. क्रिवि. उप. च कर्तरि क्त्न् (वैतु. बस. पूप. संख्यावचनमित्यन्ये)।

b) न. द्वि१ सत् वा. क्रिवि. द्र. ।

c) पूप. <√तॄ [*त्वरायाम्], उप. < √विष् [गतौ] चेति मतम् ? ।

d) विप. (प्रतिमान-)। व्यु. ?। उस. पूप. त्रि-(<√तॄ [*दृढभावे]) + विष्टि- (< √विष् [*बन्धने]) >कस. इति, उप. √धा + तुन् प्र. (पाउ१, ६९ [वैतु. वें. प्रभृ. अन्यथाव्याख्यातारः])।

e) विप. (अन्न-, रथ- प्रभृ.) च नाप. (स्तोम-विशेष-, मणि-विशेष- [शौ ५,२८,२ प्रभृ.]) च। उस. उप. कर्तरि कर्मणि वा क्विप् प्र. ।

f) त्रिवित् इति पाठः ? यनि. शोध. ।

g) सपा. त्रिवृतः<>त्रिवृता इति पाभे. ।

h) त्रि॰ इति स्वरः ? यनि. शोधः ।

i) सपा. तैआ २,१५,१ तृतीयम् इति पाभे. ।

j) व्यु. अष्ट-वृष- टि. द्र. ।

k) व्यप. (राजर्षि-विशेष-) । बस. ।

l) नाप. (त्र्यरुण-) । अपत्यार्थे अण् प्र. (द्र. PW.

त्रियवी– -वी काठ १८, १२[a]; २१, ११[a]; -व्यः काठ ४९,५.

त्रियायुप– -पम् पै २,५९,५[2b].

†त्रि-युग[c]– -गम् ऋ १०, ९७, १; मा १२,७५; का १३, ६,१; तै ४, २, ६, १; मै २, ७, १३; काठ १३,१६; १६,१३; क २५, ४; पै ११,६,१.

त्रि-योजन– -नम् शौ६,१३१,३.

त्रियृ-ऋच[d]– -चेन काठ २२, १०¶.

¶त्रि-रात्र[e]– -त्रः तै ५,४, १२, १; ७,२,८,२;३; काठ ३०,२[2]; क ४६,५[2]; पै १६, ८२, १०S; -त्रम् काठ ३०,२[2]; क ४६,५[2]; पै १४,३,२७S; -त्रस्य तै ७,१, ५, ४[2]; मै २, ४, ४; ४,७, ६[2]; -त्राः पै १७,२९,१६S; -त्रे तै ७, १, ६,७; -त्रेण तै ७,२, ४, २[3]; मै २,४,४.

त्रि-रूप– -पः काठ ३४,१¶.

¶त्रि-व(त्>)ती[f]– -ती: काठ ११,१; -त्या तै २,४,११,२.

त्रिवत्स,त्सा[g]– -त्सः मा १४, १०;१८,२६;२१,१५; का १५, ३,५;१९,८,३;२३,२,४; तै ४, ३,३,२; ५,१; ७,१०,१; मै २, ६,५¶;७,२०; ८,२;११,६; ३, ११,११; काठ १७,२;१८,१२; ३८, १०; ३९, ७; क २६, १; २९, १; -त्सम् मा २८, २७; का ३०, ३, ४; -त्सा मा १८, २६; का १९, ८, ३; तै ४,७, १०,१; मै २,११,६; काठ १८, १२; क २९,१; -त्साः मा २४, १२; का २६, ३, २; तै ५, ६, १६, १; मै ३, १३, १७; काठ ४९,६.

त्रि-व (,व) न्धुर[h]– -रः ऋ १, ११८, [१;१८३,१];१५७,३;७, ६९, २[i]; ७१, ४; ८,२२,[(५, २८)५]; खि १,१२,५; मा २८, १९; का ३०, २, ८; मै ४,१४, १०†[i]; कौ २, ११११०†; -रे ऋ ९,६२,१७; -रेण ऋ १,४७, २; ११८, २; ८, ८५,८; काठ १७,१८†.

त्रि-वयस्[j]– -याः[k] ऋ२,३१,५?.

१त्रि-वृत्य[l]– -थः ऋ ६,१५,९; तै ४,२,१२,१[m]; कौ २,९१९†; जै ४, १६, २†; -थम् ऋ ४, ५३,६; ६, ४६, ९; ८,१८,२१; ४२,२; ९, ९७, ४७; १०, ६६, ५;७; १४२,१; मे १,२,१३†; ४,१४,१२; †काठ ९,१९; १७, १९; कौ १,२६६†; जै १, २८, ४†; शौ ७, ७, २; ८,५,२०; ९,२,१६; २०,८३,१†; पै १६ २८,९; ७७,१; १९,५२,७;२०, ८,८; -थे मा १५,१[m]; का१६ १,१[m]; मै २,८,७[m]; काठ १७, ६[m]; क २६,५[m]; पै १,१०६,३; -थेन ऋ ५,४,८; ६,२६,७.

२त्रि-वरूथ[n]– -थः मा २१,५५; २८,१९; का २३,६,८; ३०,२, ८; मै ३, ११,५.

त्रि-वर्तु[o]– -र्तु ऋ ७, १०१,२.

?त्रिविष्टुपि[p] काठ ७,१२.

[a]) सपा. त्रियवी<>त्र्यवी इति पाभे.।

[b]) सपा. त्रियायु° <>त्र्यायु° इति पाभे.।

[c]) समाहारे द्विस.।

[d]) =तृच–, त्रिच–, त्र्यृच–। त्रितय– > नैप्र. *त्रित्य– >यनि. पूप.। [e]) तु. टि. एक-रात्र–।

[f]) प्राप्तस्य मतुपः स्वरस्य प्रतिषेधः (पावा ६,१,१७६)।

[g]) विप. च नाप. (⌊*समाप्त-तृतीय-वर्ष-⌋ गो-) च। व्यु.?। त्रि–+*वत्–(=वर्ष-) > द्विस. *त्रि-वत्– +(√सन् ⌊संभक्तौ⌋> कर्तरि) *स–> त्रिवत्-स–(वैतु. पपा. प्रमृ. [⌊तु. त्रियवि–⌋ त्रि–+वत्स–⌊=वर्ष-⌋ >बस. इति?)।

[h]) विप. (यज्ञ-, रथ- प्रमृ.)। बस. अन्तोदात्तः उसं. (पा ६,२,१९७)। काठ. °व° इति पाठः।

[i]) सपा. तैब्रा २,८,७,६ त्रिबन्धुरः इति पाभे.।

[j]) विप.। बस.। पूप.? < √तॄ ⌊*विस्तारे⌋ कर्तरि संख्यावचनादन्यत् कृत्(तु. त्र्यायुप–; वैतु. अन्ये संख्यावचनम् इति?)।

[k]) *त्रिवयसः (प१ ⌊मम स्यातुः इति संबन्धः⌋)> नैप्र. यनि. इति मतम् (वैतु. सा. प्रमृ. प्र१ इति)।

[l]) विप. (शर्मन्- प्रमृ.)। व्यु.?। *त्रि-भृद्– (=विस्तार-युक्त-) >नैप्र. *त्रि-वृद्– + (√अव् ⌊रक्षणे⌋ >भावे) *अवथ–>बस. *त्रिवृदवथ– > नैप्र. यनि. (वैतु. पपा. प्रमृ. < त्रि–⌊=संख्या-?⌋ + वृत्थ–> बस. इति?)।

[m]) सपा. °थः<>°थे इति पाभे.।

[n]) विप. (इन्द्र-)। व्यु.?। उस. उप. कर्तरि कृत्। शिष्टं l टि. द्र.।

[o]) विप. (ज्योतिस्-)। उस. उप. √वृत् ⌊*दीप्तौ⌋ + तुण् प्र. उसं.(पाउ १, २ ⌊तु. वें. सा.⌋)। पूप.? (तु. j टि.)।

[p]) पाठः?। *त्रि-भृष्टि– [विप. (⌊दृढबन्धक-⌋ शर्करा-⌊=यष्टका-⌋)]> -ष्टिभिः इति शोधः (तु. सपा. आपश्रौ ५;९,११ माश्रौ १,५,२,१५)।

१२, १; काठ ३७, ११[२]¶; शौ
१, १,१[a]; २७,१; पै १, ६, १;
१९,२३,७; ३१,४; –साभिः तै
५, २, ६, २¶; –०सास[b] शौ
१३,१,३, पै १८, १५,३; –सैः
ऋ १,१३३,६, पै १९,३५,१[a].
¶त्रि-षा(<मा)हस्त[c]– -स्रः तै
५,६,८,३; –स्रम् तै ५,६,८,२.
त्रि-ष्टुभ्[d]– -ष्टुक्[e] ¶तै २,
४, ११, २; ५, १०, १; ६, २,
५, ६, ३, २, ९, ३, ४, ९, ६;
४,३,२,१$; ५,१,३,५, ३, ८,
२, ६,५,१; ६, १,२,७; ६, २;
२,१०,६[२]; ३,३,६[२], ७, १,४,
९; २,६,३, ५, १,५; –ष्टुभि
तै ५,१,४,५¶; –ष्टुप् ऋ १०,
१४,१६;१३०,५; मा १०, ११,
१३, ५५; १४, १०; १८; २१,
१७, २३,३३; का २,३,२; ११,
५,२; १४,७,३, १५, ३,४; ५,
३, २३,२,६, २५, ७, १; ¶तै
१,८,१३,१$, २, २, ९, ६; ५,
१०, ४; ३, १,६,२$; २, ९,१,
३; ४,९,७; $४, ३,१,१,५,१;
७,१; ५,१,३,५,२,११,१$; ६,
४,५,१, ७, १, १,४; २, ६, ३;
३,१२,१$, ५, १,५, मै १, २,
७; ८,११¶; ९,२, २, ४, ४¶,
६,१०; ७,१९; २०; ८, २, ३;
१३,१४, ¶२, १, २; २, ४; ६,
१०[२]; ३,२; १०; ४,४[२]; ५, ६;
६,५, ७,३[२]; ९, ५$; १०, २[२];
११,११$, १२, २१$; ¶४,३,
५,८[२]; ८,८, ¶काठ ७,४; ८,३;
९,१०$; ११, ३[२]; १२, ४; ८;
१५,७$; १६,१९$; $१७, २;
३. १९,१;३[२];४,१२[२]; २०, २;
५; २१,२,१०,१२[३],२२,२[२],३;
२३, २, १०; २५, ५; २८, ३,
३२,४; ३४, ९[२]; ३७, ८; ३८,
१०$ $३९, ४;७; १०[f]; ४०,
११†, ४३, २$, ५०,५$; ¶क
५,३, ६,८; २५,९$; $२६,१;
२, २९, ८; ३०, १[२]; २; ३१,
२[२], ४,७, १७, ३५,८, ३७,१;
३९ २, ४४,३, गौ ८, ९, २०;
१८, २, ६†, १९, २१, १;
–¶ष्टुभिः मै ३, १,५; ३, २[२],
६; काठ १९,४,२१,४, क ३०,
२; ३१,१९, –ष्टुब्भ्याम् मै ३,
१,४¶, –ष्टुभः ऋ ९,९७,३५;
मा १३, ५५; का १४, ७, ४;
तै २, ३,१०,२[g]; ४, ११, १¶;
३,१,७,१; ४,२,२,१; ¶५, २,
८,२; ५,१,१[२]; ६, १, ६, २¶;
७,५,५,१[h]; मै २, ७,१९; ¶३,
१,१०; २,२, ४,६[२]; ७, ३; ४,
१, ८¶, काठ १६, १९, १९,
८[२]¶, २३, १०¶; क २५, ९;
३७,१¶; कौ २,२१०†, जै ३,
१९,५†; –ष्टुभम् ऋ ८,७,[१;
६९,१]; मा ९, ३३; २८, २९;
३८,६; का १०,६,३; ३०,३,६;
तै १, ७,११, ८; २, ६,९,३¶;
४, ३, ११, २[f]; ¶५, ६,५, १;
७,३,७,९,४,७,३,२,२¶; मै १,
११, १०[२]; २, १३, १०[f]; ¶३,
४,६; ७,९; ९,८; ४, ¶५, ३[२];
५, ९, २, ¶काठ ६, ७, १४,
४[२]; १९,११, २१, ५, २२, ३;
२६,८;९;१०[२];३१,६-३४,१०;
३८,१४$; ¶क ४, ६; ३१, १;
२०, ४१, ६; ७, ८[२]; कौ १,
३६०†; जै १, ३८, १†; शौ ८,
९,१४[f]; पै १६,१९,४[f]; –ष्टुभा
मा १३,३४; २८,४०; का १४,
३,८, ३०, ४,६; ¶तै २, २,४,
८$;५,३;४,११,२, ५,१०,१[२];
४; ३,२,९,१, ४, ४, १२, २$;
५, १,३,५[२],२, २,४; ६, ४, ६,
८,३; ७,१,१, ६, ८, ३, २; मै
१, ५, ५¶; ६, १; ८, ८; २, ४,
४¶; ¶३,१,४; ५, २,२; ४,६;
४,५, ८,७, ९,२, १६, ४$, ४,
४,५¶; ¶काठ ३. ४$, ७, ४;
६, १३$, ११, ७$[g], १२, ४;
१९,३;१२; २०, २,४;५, २१,
९; २२, २, ८, १४$, २४, ८;
२५,८, २६, ४,२८,३[२], ३७,५;
¶क ५,३, ५, ३०, १, ३१, २;
४;६; ७; ३५, २, ३८. १, ४०,
१; ४१,२; ४४, ३[२], पै १५, १,
४, –ष्टुभि मा ३८, १८; का

a) सपा. त्रिसप्तः <> त्रिसप्तैः इति पाभे. ।

b) तु. सपा. तैब्रा २, ५, २,३; वैतु. पपा. शंपा. ww1. प्रभृ. –प्तासः [प्र३] इति ।

c) विप. । द्विस, परिमाणे अण् प्र., उप. वृद्धिः, पूप. स्वरश्च (यथाक्रमं पा ५, १, २७,७, ३,१५; ६,२,१२)। षत्वम् (पाका ८, ३,१०६; वैतु. भा. सुषामादित्वमिति)।

d) नाप. (छन्दो-विशेष-) । तै. पपा. नावग्रहः । उस. क्विबन्तम् ।

e) विशेषः पृ २१८ d टि. द्र. ।

f) सपा. त्रिष्टुप् <> त्रिष्टुभम् इति पाभे. ।

g) सपा. त्रिष्टुभः <> त्रिष्टुभा <> त्रैष्टुभ्या इति पाभे. ।

h) =सपा. आपश्रौ १४,१९, १। तां ९, ४,६ शाश्रौ १३,५,४-६ काश्रौ २५,१०,१६ तु त्रिष्टुभे इति पाभे. ।

L१ (८,१,३३)].

¶त्रि-व्रत[a]- -तः तै ६, २,५,२; मै ३, ८, २[२]; काठ २५, १; क ३८,४.

त्रि-शत[b]- -तम् खि ४,११,७[c]; -ताः ऋ १, १६४, ४८?[d]; शौ ११, ७, २; पै १६, १५३,२.

त्रि-शराव- -वम् पै ९,२१,२.

त्रि-शीर्षन्[e]- -र्षा खि ५,७[३],८; मै २, ४,१¶[f]; ४, १३,८; काठ १२, १०¶; १९, १३; -र्षाणम् ऋ १०, ८,८; ९९, ६; शौ ५, २३,९.

¶त्रि-शुक्रिय[g]- -यः काठ ३७, ७[h]; -यम् काठ २५,३; क ३८, ६.

?त्रि-शुच्[i]- -शुक् मा ३८, २७[j]; का ३८,६, २[j]; काठ ५, २[j]; पै १९,४८,१८[k].

त्रि-शूल- -लेन खिसा २९, ४७.

त्रि-शृङ्ग- -ङ्गम् पै २०, ३६,२.

त्रि-शोक[l]- -कः ऋ १,११२, १२?[m]; १०,२९,२[n]; शौ २०,७६, २†; -कम् शौ ४,२९,६; पै ४, ३८,६; -काय ऋ ८,४५,३०.

त्रि-षं(<सं)युक्त[o]- -क्तम् मै ४,३,७[c]¶.

¶त्रि-ष(,स)त्य[p]- -त्याः तै ६, ३,१०,१; मै १, ४,८; ५,९;३, ६, ३; ९; ८, ७; ९,३; १०, २; ४, १, ३; ६; ७; काठ २३, १; ३१,४[२]; ३७,१.

†१ त्रि-ष(<स)धस्थ[q]- -स्थः ऋ १, १५६,५; ४, ५०, १; मै ४, १२, ५; काठ ९, १९; शौ २०,८८,१; -स्थस्य ऋ ८,९४, ५; कौ २, ११३६; -स्थे ऋ १, ४७,४; ५,११,२; १०,६१,१४; तै ४, ४,४,३; काठ ३९, १४; कौ २,२५९; जै ३,२२,६.

२ त्रि-ष (<स) धस्थ, स्था[r]- -स्थः ऋ ६, १२, २; -स्था ऋ ६,६१,१२.

३ त्रि-ष (<स) धस्थ[s]- -०स्थ ऋ ५,४,८; ६, ८, L(१, १४३, ८)७].

त्रि-षं(<सं)धि[t]- -धिः मै ३, ८,२¶; काठ २५, १¶; क ३८, ४¶; शौ ११, ११,२३; -धिना शौ ११,१२,३;२७; -धिम् शौ ११, १२, १०; ११; -०धे शौ ११, १२,२?[u]; १८; १९; -धेः शौ ११, १२,२;४-७; १५.

त्रि-ष(,स)प्त,प्ता[v]- -प्ताः मै ४,

GW.; वैतु. मा. < त्रि-वृष्णा- इति) ।

[a]) विप. (मनु-) । बस. ।

[b]) विप. (गन्धर्व-, शरीर-, शङ्कु-) । बस. समासान्तः डच् प्र. (पा ५, ४, ७३) । यद्वा त्रि-वृत्- + शत- > मध्यमपदलोपी कस. इति ? ।

[c]) सपा. काशि १३४:१३ त्रिंशतिम् इति पाभे. ।

[d]) त्रिशता न इति पाठे ? त्रीणि शतानि इति शोधः (तु. सपा. शौ १०,८,४; छन्दश्च) ।

[e]) विप. (त्वाष्ट्र-, दास- प्रभृ.) बस. अन्तोदात्तः उसं. ।

[f]) °र्षा° इति स्वरः ? (तु. मं. पपा. ४, १३,८) यनि. शोधः (तु. नान्तरीयोत्तरं स्थलम्) ।

[g]) विप. (देवयजन-, होतृ-) ।

[h]) सपा. तैब्रा २,७,१,२ त्रिशुक्रः इति पाभे. ।

[i]) विप. (धर्म-) । निर्देशः ? । त्रेधा (लोकत्रयविभागेन L[तु. मा ३८, १८]) शोचतीति कृत्वा त्रि-शुच्- इति शोधः ? । उस (वैतु. बस. इतीवान्ये) ।

[j]) पाभे. कुन्ते पृ १५०५ o टि. द्र. ।

[k]) पाठः ? त्रिशुए युद् इति द्विपदः शोधः ? (तु. मूको.) ।

[l]) विप. (रथ-) च व्यप. (ऋषि-) च । व्यु. ? । त्रि- (=विस्तृत- ?) + (√शम् L*शब्दहिंसयोः] > कर्तरि) *शमक- > उस. *त्रि-शमक- > नंप्र. यनि. (वैतु. अन्ये बस. इति कृत्वा पूप. संख्यावचनम्, उप. भाप. < √शुच् [दीप्तौ] इति ?) ।

[m]) पाठः ? । नंप्र. मकारलोप इति कृत्वा त्रिशोकम् (ऋषिम्) इति शोधः ? ।

[n]) विप. (रथ- [वैतु. GRV. व्यप. इति ?]) । वा. ? (तु. सस्थ. √नृ > नृति- > -तौ, युद्- > -यः, रथ- > -थः, सस-वत्- > -वान्) ।

[o]) नाप. (कर्म-विशेष-) । तृस. (तु. सा. [माश५,३,१,९]) अन्तोदात्तः (पा ६,२,१४७) । षत्वम् (पा ८,३,९८) ।

[p]) विप. (देव-) । बस. । काठ(३१,४[२]) °स° इति पाठः ।

[q]) विप. (बर्हिस्-, बृहस्पति-, विष्णु- प्रभृ.) च नाप. (ऋ ५,११,२; १०,६१,१४) च । बस. ।

[r]) विप. (अग्नि-, सरस्वती-) । बस. उप. स्वरः उसं. (पावा ६,२,१३८) ।

[s]) विप. (अग्नि-) ।

[t]) अर्थः व्यु. च ? । विप. (इषु-), व्यप. वा नाप. वा (शौ. [तु. B. ६३१-२ टि.]) । बस. ।

[u]) पाठः ? । °धिः इति B. शोधः द्र. ।

[v]) विप. (कवचिन्-, पृदाकु-, मरुत्- प्रभृ.) । व्यु. b टि. द्र. । ऋ. तै. मै. त्रिस° इति पाठः ।

६४,८; ८७,११;९०,१५; ९५, ५; १२०, ३; १२२, ६; खि ५, ५,४; ७,४,१८^{२}, मा २५, २७, ३१, १५†; का २७, १२, ४, ३५, १, १५†; ¶तै २, ४,१२, ७^{३};$; ५, ७, १^{२}; २; ११, ५^{२}; ६^{२}; ६,४,२; ३,१,२,२; ५,१०, १†, ४, ६,८,२†; ५,४,४,२^{२}; ६,१,४,३^{२}; २,४,४^{२}; ७,३; ३, ८,१;१०,१; ४,२,५, ५,७,११, ३;५,१,३^{२}; १०,१;६, ३,१; ७, ५, ३,१, ¶मै १,४,८,५,९; ६, ५,६; ११;८,७^{२}, १०, १८^{२}; २, २, १; ४, ३$, ५,१; ३,३,४^{४}; ५^{२}; ४, ३; ६, ३^{३};९; ७,९; ८, ३^{४};‡?[a]; ४; ७^{२},९,९,३; ४^{२},७; १०, २; १६, १†; ४,१, ३; ६; ७;९; १०;१२; ३,९, ५,५^{२};७^{३}; ६,४; १२,५^{२}$, †१४,५; ११; ¶काठ ६,६^{२}; ८,४; ७;८; १२; ९,१९†;११,६; १२,३$; १४†; २१,७^{३}; १२; २३,१; ५^{२}; २५, ४;८, २६,१०^{२}; २७,३^{२}; १०^{२}; २८, १०; $३०, ६^{३}; ७; ३१, ४^{२}; ७; ३३,५; ३६,१२^{२}; १३; ३७, ४; ५, ४६, ४†, ¶क ४, ५^{२}; ६,९; ७,३; ४; ७; ३५,७; ३६, २^{२}; ३९,१; ४०, १; ४१, ८^{२}; ४२, ३^{२}; ४५, १; ४७,४^{२}; †कौ १,५६०; २, १७३; ५०४; ७७३; ८३५; ३, ३, ५; †जै १, ५७, ९; २,१,७; ४, २; ३,१६, ११; ३९,२; ४,५,७; शौ ५,२, ३†; ८,३, ११†; १२, २, २९; १४, १, ४१†; १९, ६, १५†; ३४,६; ३९,५^{२}; †२०, ९२, ४; १०७, ६; पै १, ९३, १^{४}; ९७, ४; †४ १९, ३; २६,७; ६,१, ३†; ७, १०, ५^{२};९, ५, १३†; ११,३, ६?[b]; १६, ७, १†,१७, ३२,९; २०,२३,३; ¶त्रिःऽत्रिः तै ६,३,७,२, मै २,४,५.

त्रिर्-अग्नि[c]– -ग्निम् ऋ १, १५२, ३.

त्रिर्-एकादश[d]– -०शाः काठ ३८,१२; पै १५, ९, ६.

त्रिष्-प(<स)मृद्ध–

त्रिष्पमृद्ध-त्व– -त्वाय तै २, ४, ११,५¶.

त्रिस्-समृद्ध, द्धा– -द्धम्, -द्धा काठ १२,४¶.

त्रि-सत्य– त्रि-षत्य- द्र.

त्रि-संदृश्[e]– -दृशाम् मै४,१२,५.

त्रि-सप्तु– त्रि-षप्त– द्र.

?त्रिसम्धाना[f] पै ५,३४,४.

त्रि-स्तोभ– -भम् मै ४,८,५¶.

*त्रि-हायण–

त्रैहायण[g]– -णात् शौ १०,५, २२[h];१२,४,१६; पै १७,१७,६.

त्रेता[i]– -ता तै ४,३,३,१; मै २, ७, २०; काठ ३९, ७; -ताम् पै १, ४९, ४; -तायै मा ३०, १८; का ३४,३,५.

त्रेति(न्>)नी[j]– -नी ऋ १०, १०५,९.

त्रेधा[k] ऋ १; २२, १७; ३४,४; ८; १५४,१; १८१,७; ६, ६९, ८,७,१०१,४, १०,४५,२; ७५, १; ८७, १०; ८८, १०; खि ५, २१,३; मा †५,१५; १८; १२, १९†; २०,६३; का †५,५,२; ६; १३, २,२; २२,६,९; तै†१, २,१३,१, ३; ¶२, ३, ६, १;४, १२,३; ५,५,२; ६,५,३; ३, २, ११,२†; ४, २,२,१†; ५,२,६, २¶; ¶६, १,३,४; ४, ९,२; ७, १,६, ७†, ¶मै १, २, ९^{२}†;६, २‡[1];८,७; २, २,१; १२^{२};४,३;

[a]) त्रिः सप्तु इति पाठः? यनि. शोधः (तु. सपा. ऋ ८,९६,२)।

[b]) निष् इति पाठः? यनि. शोधः (तु. शौ१९,३४,६)।

[c]) अर्थः? । नाप. (तु. वें., सा. [पक्षे],GRV.; वैतु. PW. प्रभृ. विप. इति)। बस. उत्तरपदाद्युदात्तः उसं. (पा ६,२, ११९)। पाठं संदिहानाः LR. प्रभृ. विवेच्याः (तु. ORN.)।

[d]) विप.। बस. समासान्त. डच् प्र., यद्वा त्रिस्-, एकादशन्– + परिमाणे डः प्र. (तु मा२०,११ त्रयः एकादश इति द्वि-पदः प्रयोगः)। [e]) विप. (अग्नि-) बस.।

[f]) पाठः? (√तृ [*निवासे] > भावे) *तरि– [=धृति-] > -रिम् सम्-ऋधानात् इति शोधः? (तु. सस्थ. टि. दर्भ-)।

[g]) व्यु. पृ १०३५ *l,m* टि. द्र.। यद्वा अण् प्र. (पा ५, १,१३०)। [h]) पाभे. कृते पृ १०३५ *n* टि. द्र.।

[i]) नाप. ([त्रिक-लक्षित-] द्यूतेऽय-विशेष-)। व्यु.?। त्रयेण ([=त्रित्वेन] लक्षितं) वृतं (=वर्तनं) यस्यामिति > बस. *त्रय-वृता-> नैप्र. यनि. (तु. [अंशतः] PW. प्रभृ.)।

[j]) नाप. (अग्नि-त्रय- ?)। व्यु.?। *त्रय– (=त्रि-)+ (√दीप् > कर्तरि) *दीपिन्– (=अग्नि-) > समाहारे द्विस. *त्रय-दीपिन्– > स्त्री. *त्रयदीपिनी– > नैप्र. *त्रय-दीइनि– > यनि. (वैतु. त्रेता– [=अग्नित्रय-] > यनि. इत्यन्ये?)।

[k]) नैप्र. <त्रि-धा। पपा. नावग्रहः। पाप्र. एधाच् आदेशः (पा ५,३,४६)।

[l]) पाभे. कृते पृ १५१४ *b* टि. द्र.।

३८,५,१; तै ७,२,६,२¶; काठ ९,१६¶; -ष्टुभे मा २४, १२; का २,३,२; २६,३,२; तै ६,२, १, २¶; मै ३, १३, १७; काठ ३४,४; ३५,१०;५१,२; क४८, १२; -¶ष्टुभौ मै १,६,८;३,३, १०; काठ ११,३^{२};२१,१०.

त्रैष्टुभ[a]- -भः मा ४, २४; का ४,८,१; तै ३, १, २, १; ¶५,१,४,५; २,२,४; ६,४; ¶७,२,८,१;३; ¶मै ३, १, ५; २, २; ४, ८, १०; §९, १; ४; ¶काठ १९, ४; १२; २०, ४; २१, २; २६, ८; ३०, २^{२}; ५; ¶क ३०, २; ३१, २; ६; १७; ४१,६; ४६, ५^{२}; -भम् ऋ १, १६४,२३; २, ४३,१; मा १२, ५; ३८,६; का १३, १,६; ३८, १,६; ¶तै १,३,७,१§; ७, ५, ४; २, २,९,६; ३, २,९,१; ३; ४,२,१,१§; ५,२,१,१; ६, ५, १; ६,४,५,१; ७, १, ४,२; ५, ४; २,८,१; मै २, ७,८; ३, ४, ४¶; ¶४, २,९; ७,६; ८, १०; ९, ७; ¶काठ ३, ४§; ६, ८; १६,८§; २१,१२; २२,२; २६, ७; ३०,५; क २,११; ४, ७¶; ४१,५; कौ २,११७९; ११८०; जै ३,१,२; शौ ९, १५, १†; पै ९,२०,६; १६,६८,१†; -भस्य मै २, ८, ११; -भाः काठ ३७, ८¶; -†भात् ऋ १,१६४,२३; शौ ९, १५,१; पै १६, ६८, १; -भाय मा २९,६०; का ३१,५, १; तै ७, ५,१४,१; मै ३, १५, १०; काठ ४५,१०; -भे मै ४, ९,१०; काठ ७,१४[b]; क ६, ३; -भेन ऋ १,१६४,२४; ५,२९, ६; मा १,२७; २, २५; ५, २; ११,९; ५८; ६०;६५; १३,५३; २३,८; का १,९,५; २,६,३;५, १,२; १२, १,९; ५,९; ११; ६, ५; १४,६,१; २५, ३,४; तै १, १,९,३; ६,५,२; ३, ३,३,१;३; ५,३,१; ४,१,१,४; ५,३; ६,१; ३; ¶५, ४,१०,४; ५,८,२; ७, १,१८,१; ४, २०,१; मै १, १, १०; २,८; ३, ३६^{२}; ४, २; २, ७,१; ६^{२}; १८; ८,११; ३, १२, १९; ४,२,११; काठ १, ९; २, ११; ५,५; १६, १;५^{२}; ६;१८; २२, ५^{२}; २५,५; ९; ३०, ६^{२}; ३६, १५; ३७, १३; १४; ३८, १२; ४१,९; ४४, ९; क १, ९; २,५; २५, ९; ३९-४०,२; ४८, ९; शौ ९, १५, २†; पै १६, ६८,२†; ७०,४.

त्रैष्टुभी- -भ्या मै २, ३, ४[c].

त्रिष्टुब्-मुख[d]- -खः तै ७, २, ८, २¶.

¶त्रिष्टुप्-चित्[e] -चित काठ २१, ४; क ३१, १६; -चितम् मै ३, ३,२.

त्रिष्टुप्-छन्दस्[f]- -न्दसः तै ३,२,५,२; -न्दसम् मा ८,४७; का ८, २२, १; -न्दाः तै ३,२, १,१; मै २, ३,३; ४, ४, ५¶; काठ ८,२¶; १२,६; १७, १९; क ६, ८¶; शौ ६, ४८, ३; पै १९,४४,५.

¶त्रिष्टुब्-अन्त- -न्तः काठ ३०,२; क ४६,५.

¶त्रिष्टुम्-मुख- -खः काठ ३०,२; क ४६,५.

त्रि-ष्टो(<स्तो)म[g]- -मः मै ४, ४,१०¶.

त्रि-ष्ठ(<स्थ)[h]- -ष्ठम् ऋ १, ३४,५; पै १७, १३, ६; -ष्ठे पै १५,१२,९.

त्रि-ष्ठि(<स्थि)न्[i]- -ष्ठिनम् मा ३०,१४; का ३४, ३,१.

त्रिस्(ः,ष्)[j] ऋ १, २०,७; ३४, १;२^{२}; ३^{३};४^{२}; ५^{२}; ६^{३}; ७; ८; ७२,६; ११६,४; १९; १४२,३; १६२, ४;१९१,१२; १४; ३,४, २; ५३, ८; ५४, [११; ५६,५]; ५;६^{२}; ८; ४, १,७; १६; १२, १; ५३,५; ५४,६; ६, ४९,१३; ६६,२; ७,११,३; ८७,४;१००, ३;८, ३५, [७-९]; ४१,९; ४६, २६;६९,७; ९१,७; ९६, २;८[k]; ९,७०, १; ८६, १८; २१; १०,

[a]) विप. (पद-, भाग- प्रभृ.) च नाप. (त्रिष्टुभ्-) च। व्यु. पृ २१८ e टि. द्र.।

[b]) त्रैष्टुभे इति स्वरः? यनि. शोधः।

[c]) पाभे. कृते पृ १५१९ g टि. द्र.।

[d]) विप. (त्रिरात्र-)। बस.।

[e]) व्यु. गायत्र-चित्- टि. द्र.।

[f]) विप. (पवमान-, माध्यन्दिन-सवन- प्रभृ.)। बस.।

[g]) नाप. (यज्ञ-)। बस.।

[h]) विप. (दुद्रु-, योग-, रथ-)। उस. काऽन्तम्।

[i]) विप.। उस. उप. किनिः प्र. उसं. (पाउ ४,१० [तु. परमे-ष्ठिन्-])। सपा. तैब्रा ३,४,१०,१ °स्थि° इति पाभे.।

[j]) अव्य.। क्रिवि. द्र.। सुच् प्र. (पा ५,४,१८)।

[k]) तु. वें. ORN.; वैतु. सा. GBV. = त्रि- > त्रयः (प्र३) इति।

का २६,१,९; ३,२; मै ३, ११, ६; १७; -विः मा १४, १०[a]; १८, ३६[b]; २१, १२[c], का १५, ३, ४[a], १९,८, ३[b]; २३,२,१[c]; तै ४,३,३,१,५,१[a]; ७,१०,१[b]; ५,२,१०,७; मै २, ७, २०; ८, २[a]; ११,६[b]; ३,४, २[b]; क २६, १[a];२९,१[b], -विम् ऋ ३, ५५, १४, मा २८,२४, का ३०, ३, १; -व्यः तै ५,६,१५,१.

त्र्यवी- -वी[d] मा १८, २६; का १९, ८, ३; तै ४, ७, १०,१; मै २,११,६; ३, ४, २, क २९,१.

¶त्र्यह[e]- -हः तै ७, ३, ५, २, ३,६,१; ७,२;४,९, ३; ४,४,३; -हम् तै ५, ५, २, ६, पै १६, ७१, १०!S, -हा तै ७, ३,९, २[2]; ४,१,१; २; ४, २[2], -हान् तै ७,४,४,३; -हाभ्याम् तै ७, ३,५,१[2];२.

त्र्या(त्रि-आ)युष[f]- -षम् खि ५, ३, ६[1]; मा ३, ६२[2]; का ३, ९,४[2]; शौ ५,२८,७[2].

¶त्र्या(त्रि-आ)लिखि(त>)ता[g]- -ता तै ५, २, ८, ३; ४[2]; मै ३, २, ७[2]; काठ २०, ६[1]; क ३१, ८[2];-ताः मै ३, ४, ७; -ताम् काठ २०,६; क ३१,८.

¶त्र्या (त्रि-आ-)वृत[h]- -वृत् तै ६,३,७,२;८,१.

त्र्या(त्रि-आ)शिर[i]- -शिरः ऋ ५,२७,५.

?त्र्युदाय[j]- -यम् ऋ ४, ३७,३

¶त्र्यु(त्रि-उ)द्धि[k]- -द्धिः मै ३, १, ७; -द्धिम् तै ५, १, ६, ४; काठ १९,६; क ३०, ४[1], -द्धौ मै १,६,८[2].

त्र्यु(त्रि-उ)धन्[m]- -धा ऋ ३, ५६,३.

¶त्र्यु(त्रि-उ)न्नत[n]- -तम् तै ६, २,६, ३, मै ३,८, ४; -तात् तै ६,२,६, २; -ते तै ६,२, ६,२; काठ २५, २; क ३८, ५; -तेन काठ २५,२; क ३८,५.

त्र्यृ(त्रि-ऋ)च- -चेन क ३५,४¶.

त्रिंश-, त्रिंशत्- प्रमृ. त्रि- द्र.

?त्रिशातान् पै ३,३७,१.

त्रिशिन्-, त्रिक-, १-२त्रि-ककुद्- प्रमृ. त्रि- द्र.

?त्रिन्धिचक्षणीय पै १९, ३८,२.

त्रिपञ्चाश-,त्रि-पञ्चाशत्- प्रमृ.त्रि- द्र.

?त्रिपुं[o] पै ८,१६,६; २०, ४७,८.

त्रि-पुत्रा-, त्रि-पृष्ठ- प्रमृ. त्रि- द्र.

?त्रियान् पै १४,१,१२.

त्रियायुष-, त्रि-युग- प्रमृ. त्रि- द्र.

त्रि-वत्स-, त्रि-वन्धुर- प्रमृ. त्रि- द्र.

त्रिवृकी[p]- -क्यः पै १७,१४,३.

‡त्रिपु[q]- -पु मै ४,११,४[r].

‡त्रिपु-च्युवस- -वसः मै ४, १४, ११[s].

त्रिष्टा-वरुत्री- -त्री[t] काठ ३०,१[2]¶.

त्रि-ष्टुभ्-, त्रि-ष्टोम-, त्रि-ष्ठु-, त्रि-ष्ठिन्- त्रि- द्र.

?त्रिष्वा[u] ऋ १, १०५, [५; ८,६९,३], मा १२,५५; १५, ६०; का १३,

---

[a]) पाभे. कृते पृ १५१५ *w* टि. द्र. ।

[b]) पाभे. कृते पृ १५१५ *x* टि. द्र. ।

[c]) पाभे. कृते पृ १५१५ *v* टि .द्र ।

[d]) पाभे. कृते पृ १५१६ *a* टि. द्र. ।

[e]) व्यु. एकादशाह- टि. द्र. ।

[f]) पूप. <*तिर्-([=दीर्घ-] < √तॄ [*वृद्धौ]) इति मतम् (वैतु. संख्यावचनम् इति कृत्वा समाहारे द्विस. समासान्तः अच् प्र. [पा ५,४,७७] इत्यन्ये) ।

[g]) नाप. (इष्टका-विशेष-)। कस. ।

[h]) विप. (यज्ञ-) । बस ।

[i]) विप. (सोम-) । बस. ।

[j]) निर्देशोऽर्थः व्यु. च ? । त्रि-वृत- (=ऋभूणां त्रित्व-मुपलक्ष्य त्रिवारम्) + (√दा [दाने] > भावे) दाय- > उस. *त्रिवृद्-दाय- > नैप्र. *त्र्युद्-दाय- > यनि. प्राति. -यम् द्वि१ वा. किवि. इति (वैतु. अन्ये पपा. त्रि-उ°] अनु उप. <उद् √इ [गतौ] >भाप. इति च बस. इति च ?)। यथा ऋभूणां स्तोमः (देयभागो) भवति तथा तेभ्यः पार्थक्येन त्रिवारं देवकृतनियमानुसारं तदीयभागं दत्ते इति वा. द्र. ।

[k]) विप.(उखा-) । बस. । [l]) त्रियुध्यम् इति मूको. ।

[m]) विप. (इन्द्र-?)। व्यु.? । *त्रि- (=बहु-) + (√वृध् > कर्तरि) *वृधन्- > उस. *त्रि-वृधन्- > नैप्र. यनि. (वैतु. अन्ये पूप. =संख्या-, उप. च [ऊधन्- >] *उधन् इति ?) । [n]) विप. (देवयजन-) । बस. ।

[o]) पाठ.? त्रिपु इति शोधः । तच्च शब्दरूपं शीघ्रमेवे-त्यर्थे < नैप्र. *तुरस्वद् उ ? ।

[p]) नाप (राक्षसी-भेद-) । व्यु. ? ।

[q]) लैवि. तृपु- इत्यनेन सन्न्यायता द्र. ।

[r]) पाभे. कृते पृ १४९७ *f* टि. द्र. ।

[s]) पाभे. कृते पृ १४९७ *i* टि. द्र. ।

[t]) पाभे. कृते पृ १४९८ *d* टि. द्र. ।

[u]) निर्देशः ? (√*त्विष् [दीप्तौ] > [कर्तरि]) *त्रिष्व-

४†; ७,९§; ३,६,५; ७; ९,१; १०, ३[२]; ११, ३§; ४,१,१२†; ३,४; ९; ५,९;६,२; ४;५;७,९; १२, ५†; ¶काठ २,१०[२]†; ८, ८§; ९, १९†; १२, १४†; १६, ९†; २०,४; २३, २;६; २५,४; २७,४; ३०,२;३८, ८§; ¶क२, ४[२]†;७,३; ३१,६; ३५,८; ३९, १; ४२, ४; ४६, ५; †कौ १, ३२२; २,१०१९; †जै १,२३, ९; ४, ८, १०; शौ १, १२, १; ४,१६,६;५,२८,६;७; †७,२७, १;४; ४५,१; ८,३,१०†; ११, १,५; १०, ३३; १३, ३, २१[२]; १८, ४, ११; २०, १३५, १३; पै १, १७, १; २, ५९, ४; ५; ७३,३; ५,३२,१; १६,६,१०†; ८९,५;†२०,६,९;१५,३.

¶त्रेधा-विभक्त- -क्तम् तै ५, ४,३,३;७,१,६,७.

¶त्रेधा-विहित, ता- -तः तै ५, २, ४, ३; काठ २०, २; क ३१, ४; -ताः तै ५, ६, ९, २; -तानि मै १,१०,७; काठ ३६, २.

¶त्रेधा-संनद्ध- -द्धः मै १, १०,७; काठ ३६, २[२]; -द्धम् मै १, १०,७.

त्र्यं(त्रि-अ)क्षर,रा[a]- -रः मै ३, २,४¶; -रया मै १,११,१०[२b]; काठ १४, ४[२b]; -¶राम् मै १, ११, १०; काठ १४, ४; -राय मै १, ११, १०; -रेण[b] मा ९, ३१; का १०, ६, १; तै १, ७, ११,१.

¶१त्र्य(त्रि-अ)ङ्ग[c]- -ङ्गाणाम् तै ६, ३, १०, ६; मै ३,१०, ३; -ङ्गाणि म ३,१०,३[२d].

२त्र्य (त्रि-अ) ङ्ग[e]- -ङ्गः पै २०, २६,१.

त्र्यं(त्रि-अ)तिरात्र[f]- -त्रः तै ७, ३,३,१¶.

¶१त्र्य (त्रि-अ) नीक[g]- -कम् काठ ३०, २[२]; क ४६, ५[२].

२त्र्य(त्रि-अ)नीक[h]- -कः ऋ ३,५६,३.

त्र्यं(त्रि-अ)म्बक,का[i]- -कम् ऋ ७, ५९, १२[j]; मा ३, ५८; ६०[२]†[j]; का ३, ८, २; ४†[j]; ५†[j]; तै १, ८, ६, २[२];†[j]; मै १, १०,४[२]; †[j]; २०†[j]; †काठ ९, ७[२]; †[j]; ३६, १४†[j]; क ८, १०[२]; †[j]; -¶काः[k] मै १, १०, २०[३]; ३,६,१०; काठ ३६,१४[४]; -¶कान् तै ३, २, २, ३; काठ २३, ७; क ३६, ४; -०के खि २,६[३],३०.

त्रैयम्बक[l]- -काः मा २४, १८; का २६,४,३.

त्र्यं(त्रि-अ)र[m]- -रे शौ १०, २, ३२.

त्र्यं (त्रि-अ) रुण[n]- -णः ऋ ५, २७,१; ३; -णाय ऋ ५,२७,२.

त्र्यं(त्रि-अ)र(पि>)पी[o]- -पीणाम् ऋ ८,४६,२२.

त्र्युवि[p]- -वयः मा २४, ५; १२;

[a]) विप. (छन्दस्-, पुरुष- प्रमृ.)। बस.।

[b]) सपा. ॰रया <> ॰रेण इति पाभे.।

[c]) कस. अन्तोदात्तः।

[d]) सकृत् ॰नि इति पाठः? यनि. शोधः।

[e]) विप. (गर्भ-)। बस.।

[f]) विप. (द्वादशाह-)। बस.।

[g]) नाप.। समाहारे द्विस.।

[h]) विप. ([वत्सराग्नि-?]वृषभ-)। व्यु.?। त्र्यनीक-> मत्वर्थे ॰त्र्यनीकस्- (तु. सस्थ. त्रिपाजस्-) > नैप्र. यनि.! (वैतु. पपा. प्रमृ. त्रि- + अनीक- > बस. इतीव?)।

[i]) व्यप. (देवता-विशेष-[रुद्र-, गौरी-])। व्यु.?। पपा. नावग्रहः। ॰त्रि- (=दीर्घ-) + ॰अम्बक- (=आयुस्-) > बस. [=आयुर्वर्धन- (वैतु. पूप. =संख्या-, उप. च दर्शनेन्द्रियवचनमिति चान्ये [तु. मं १,१०,२० MW. च), तस्य. इति च दिता ४,५?)]।

[j]) सपा. त्र्यंम्बकम् (माश २,६,२,१२; १४ तैब्रा १, ६,१०,५ तैआ १०,५६ आपश्रौ ८,१८,२; ३ लाश्रौ ५,३,७ वैताश्रौ ९,१९ काला १ या १४,३२ च) <> सर्वमुणम् इति पाभे.।

[k]) नाप. (त्र्यम्बकोद्दिष्ट-हविस्-)। बहुषु तद्धितलोपः उसं. (पा ४,२,४)। l टि. अपि द्र.।

[l]) नाप. (त्र्यम्बकोद्दिष्ट-हविस्-)। त्र्यंम्बक- इति प्राति. हिंसाकरस्याऽपरस्य रुद्रदेवस्य वाचकमिति कृत्वा ॰अम्बक- इति उप. हिंसावचनमिति विशेषः। गतमन्यत्।

[m]) विप. (कोश-)। बस.।

[n]) व्यप. (ऋषि-विशेष-)। बस.। पूप. च उप. चाऽर्थः व्यु. च? (वैतु. अन्ये पूप. =संख्या- ?)।

[o]) विप. (गो-)। बस.। व्यु.?। पूप. ॰त्रि- [=बहु-] विप., उप. ॰अरुपि- [=रक्तवर्ण-] नाप. इति (वैतु. अन्ये पूप. =संख्या-, नरु[प>] पी- [=रक्तचिह्न-] उप. इति?)।

[p]) त्रियुवि- इत्यस्यैव नैप्र. रूपान्तरम्। टिप्. तत्र द्र.।

५१,१-२,५,३,३५,३‡[a],४,२८, ७; ५,२५,३§, १९,४९,१§[b], –तारः ऋ ७, ५६, २२; काठ ८,१७†, ११,६¶, पै २,५०,३; ४,५१,४, –०तारः ऋ ८,४८, १४; –तारम् ऋ १, ४४, ५, २,२३,८, ६,४७,११, ८, १८, २०, १०,१२८,७[c], मा ८,४६, १७,२४, २०,५०†, का ८,२१, १, १८, २,१; २७, ५, ४†; त १,६,१२,५†, २, २, ७, ५¶, ४,६,२,६, मै २,१०,२, †४,९, २७, १२, ३, काठ १७, १८†; १८, २, क २८, २, कौ १, ३३३†, जै १, ३५,२†, शौ ७, ९१,१†, पै २,५०,१, ५, ५१, १-२,५,५,४,११†, –तारौ पै २, ५०,२[२],२०,५५,१०,–तुः ऋ १, १५५,४, ४,५५,५, शौ ६,९९, ३, पै १९, १३,३, –तृन् ऋ ६, ५०,१, पै २,५०,३,४, ५१,४, –¶त्रेत २,२,७,५, मै २,२,१०.

त्रात्रिन्[d]– -त्रीणि खि १,१२,४

त्रात्रिणी– -णी खि ४, ७,२.

त्रामन्[e]– -मणम्[f] कौ १, २९१; जै १, ३१,७; पै १९, २, १[g],

–मणे ऋ ५,८६,६, –मभिः ऋ १,५३,१०; शौ २०,२१,१०†

त्राय(न्>)ती– -तीभ्यः[h] पै १९, १८, ३

१त्रायमाण– -०ण काठ ४०, ३, –ण ऋ ६,५०,[८,७,३५,१०], शौ ८, १,१५, ७,१४, १९,१०, १०†,३९,१; पै ७, १०,१,१३, ८, १०†, १६, २, ५, १३, ४; –णम् शौ ४,९,१, ६,४,१[i]

२त्रायमा(ण>)णा[j]– -णा पै ८, २, ११[k], ७,५, १५,१६,३, –णाम् शौ ८,२,६; पै १६,३,६, –णायै शौ ६, १०७, १, पै १९, ४४, १०[b], –०णे शौ ६, १०७,१,२, पै १९,४४,७[२]; ८-१०.

त्रैककुद–, त्रैककुभ–, त्रैत– त्रि– द्र.

त्रैतन[l]– -नः ऋ १,१५८,५

त्रैधातवीय–, त्रैधातव्य–, त्रैयम्बक–, त्रैवृष्ण–, त्रैष्टुभ–, त्रैहायण–,

त्र्यक्षर,रा– प्रमृ. त्रि– द्र.

त्वद्[m]–

१त्व,त्वा– †त्व. ऋ १, १४७,२[२], १५२,२, ८, १००,३; १०,७१, ४[२],११[४]; मा१२,४२[२]; का१३, ३,१३[२], तै ४,२,३,४[२]; मै१,४, १४¶,२,७,१०[२],काठ१६,१०[२] क२५,१[२],पै२०,३५,३[२]§; त्वम् ऋ १,११३,५,६[४], ४, १७,१३, ८,२७,६[२], १०,७१,५,८, त्वस्मै ऋ १०, ५४,१, ७१,८, त्वा ऋ ५,६१,६, त्वे ऋ १०, ७१, ७[२]; ८, शौ ८, ९,९[२n]; पै १६, १८, ९[२]; त्वेन ऋ ४, १८,२[२].

?त्वंवेद, ?त्वा(<त्वः)वेद[o] तै १,६,११,४¶

त्वदानीम्[p] मै ४, २,२¶.

२त्वद्– त्वत् ऋ ७, १०१, ३[२], १०, ७२,९[q].

२त्व,त्वा– युष्मद्– द्र

√त्वक्ष् (, प्)[r]

त्वक्षस्[s]– -क्षसा ऋ १, १००, १५, ४,२७,२[t], ६, १८,९[t],

a) सपा. त्राता<>स्पृद् इति पाभे.।

b) सपा. त्राता<>पुरएता इति पाभे.।

c) सपा. त्रातारम् <> सविता <> सवितारम् इति पाभे.।

d) विप (मद्य-)। त्रिनिन् प्र. उसं. (पाउ ४,६८)।

e) भाप. (न्न.) च विप. (वचस्-[कौ. प्रमृ.]) च। भावार्थे मनिन् प्र. (पाउ ४,१४५)।

f) सपा. त्रामणम् <> त्रायमाणम् इति पाभे.।

g) °णे इति पाठः? यनि. शोधः (तु. सपा. कौ. जै.)।

h) °ताभ्यः इति पाठः? यनि. शोधः (तु. सपा. शौ ६,९०,२ निपतितायै इति पाभे.)।

i) विप. च नाप. (ओषधि-विशेष-) च। चानश् प्र.।

j) शोधितः पाठः (तु. पृ ५८५ f टि)।

k) सपा. त्रायमाणायै<>सर्वविदे इति पाभे.।

l) अर्थः न्यु. च?। व्यप. (दास-विशेष-) इति वें. सा. (तु. वृदे [४,२१] GRV. MK. प्रमृ; वेतु. PW. प्रमृ. देव-विशेष- इति)। < त्रित– इति GW.।

m) सना अनुदात्तं, यस्रा. (तु. या१,७-९) च। व्यु.?। <अप √तन् इति या [३,२०]। <√भिद् [विभागे] इति मतम्

n) वेतु शंपा. प्रमृ. त्वे इति मन्यमाना अनर्थं पश्यन्त।

o) निर्देशो?। त्वम् इति त्वः इति च पृथक् पदे, √(विद् [ज्ञाने]>) वेद इति वेद इति च पृथक् (वेतु. पपा. प्रमृ. यनि. समास इतीव?)। वेद इत्यस्याः प्रथमाया-स्तिङ्विभक्तेरनिघातः (पा ८,१,६३)।

p) क्रिवि.। दानीम् प्र.। सकृत् °नी इति पाठः? यनि. शोधः (तु. मूको.)।

q) सपा. तैआ १,१३,३ तन् इति पाभे।

r) बधा. (तु. टि. ?त्वष्टि–, त्वष्टृ– प्रमृ.)।

s) भाप.। t) वेतु. वें. सा. विप. इति।

४,११; २६,७,३; तै ४, २,४, ४; ५,५,६,३; मै २, ८,१; ३, २. ८; काठ १६, १९; २२, ३; क २५,९.
?त्रिष्वै[a] पै १९,३,६.
त्रिष्पमृद्धस्तु–, त्रिस्, त्रि-सत्य–, त्रि-संदध–, त्रि-सप्त– त्रि– द्र.
?त्रिहस्ते पै ९,२५,६.
*त्रि-हायण–, त्रैक्षा प्रमृ. त्रि– द्र.
√त्रै.>त्रा, त्रायते तै ६,४,४,४¶; ¶त्रायते तै २,२,७-८,५; मै २, २,१०; ४,३,९; काठ १०, ९; पै §२,५०,१,५;२५,१२,२¶[b]; त्रायेते पै २,५०,२; त्रायन्ते ऋ ८,२७,१७; त्रायन्ते मै ४,१, १¶; पै २,५०,३;४; त्रायसे ऋ २,२३,४; ८,७१,४; १०,७,४; खि ४,७,२; शौ ५,५,२; त्रायसे खि ४.७², २; पै ६,४,२; त्रायध्वे ऋ ५,५३,१५; ७,५९, १; १०,३५,१४; त्रायताम् ऋ १०,१३७,५[c]; शौ ६,९९,३; पै १९.१३.३; त्रायताम् ऋ १, १०६,[७; ८, ५५,७]; खि २, ११,३; ४,७², ११; काठ ३८, १४; शौ ८,५,१९; पै २,५०, १; ५; ५१,१-३;५; ४,२८,७†; ६,४,११; १६,२८,८; त्रायेताम् ऋ १०,३५,३; पै २,५०,२; त्रायन्ताम् ऋ १०,१३७,५[c]; शौ ४,१३,४³; †;¶[b];८,७,२; ११; पै २,५०,३; ४;५१,४; ५, १८,५³;†;¶[b];१६,१२,२;१३, १; त्रायस्व ऋ ७.१९,७; मा ४,१;५,४३; ६,१५; का ४, १,२;५,१०,४; ६,३,४; तै १,२,१,१;३,५,१;९,२;६, १२,६†;६,३,३,२;९,१; मै १. २,१;१४;१६; ३,६,२;९, ३;१०,१;४,१२,३†; काठ ३,२; शौ २०,३७,७†.
त्रायस्व ऋ ७,१६,८; १०,२२, [१५; १४८,४]; काठ २.१; ३, ६; २६,३; ४०,३; क १,१३; २,९;१३; ४२,१; शौ १९, ४४,४; ४५,३; पै १४,४,३; १५,३,४; १६,१७,४; १९,४३, ६; त्रायेथाम् मै १,२,१५; त्रायेथाम् ऋ ५,७०,३; मा ६, ११; का ६,३,६; तै १,३,८,१; ६,३,७,५; काठ ३,६; क २, १३; कौ २,३३७†; जै ३,२८, ९†; त्रायध्वम् ऋ १०,६३,११; शौ ६,९३,३; पै १९,१४,१५.
†त्रास्व ऋ ८,६१,१७; १०,७, [(८,२)७]; काठ २,१५; कौ २, ८०८; त्राहि खि २,१,८; †त्राध्वम् ऋ २,२९,६³; मा ३३,५१³; का ३२,४,८³; मै ४,१२,६³; त्राध्वम् ऋ ८, ३०,३.
तत्रे ऋ १०,१३२,७³; त्रासते ऋ १,१२८,५;७; त्रासाथे ऋ ५, ६२,६; त्रासीथाम्[d] ऋ ४,५५, [१;७,६२,४];५,४१,१;७,७१, २; मै ४,१४,१०†.
त्रा[e]– त्रात् ऋ १,१००,७;४,२४, [(१,७२,५)३].
त्राण– -णम् काठ ६,२¶[f].
त्राणि[g]– -णिम् क ४,१¶[f].
प्रत्राति– -त्यै मै ३,६,२;९,३; १०,१.
त्रातृ– -तः ऋ १, १२९,१०; –†तः ऋ ३,५६,६; ८,६०, ५; कौ १, ४२; जै १, ४, ८; –†ता ऋ १, ३१,१२; १०६, [७; ८,५५,७]; १२९,११; १०८,५; ४,४,१०; १७,१७; ५५,१; ५,२४,१; ६,१,५;२५, ७; ४८,२; ७,२०,१; खि १, ५.४; ५,११,२; मा ३,२५; २५,४८; २५,४७; २७,४४; ३४,१३; का ३,३,१७; २६ ५,१०; २७,१५,२; २९,५, १२; ३३.१,७; तै १,२,१४,४; ५,६,३; ४,४,४,८; मै १,५, ३; २,२,१०¶; १३,९; ४,११, ५;१३,६; †काठ ६,११; ७, १;८; १०,९¶; १७,१८³;१८, २०; ३९,१२;कौ १,४४८; २, ५४;४५७; जै १,४७,२; ३,५, १३; ३४,१५; §शौ ४,१९,३; १९,१५,३; पै §२,५०,१;५;

> -त्याः(दीप्तिमन्तः) इति पाठः स्यात् (वैतु. नाश ८,७, ३,२१, पपा. प्रमृ. त्रि– > त्रिषु [रोचने = त्वेषु इतीव सा. WAG १,XVII] प्रमृ.) अत्र पृ ५५६ o टि. अपि द्र.।

a) पाठः? [*त्रिष्वा– (=घृष्णु– [तु. सपा. शौ १, १३,४])>द्वि१] त्रिष्वाम् (=दीप्तिमतीम् [तु. नान्तरीय- पूर्वं टि.]) इति शोधः।

b) सपा. ऋ ५,३१,९ विशिष्टः पाभे.।

c) सपा. त्रायताम् <> त्रायन्ताम् इति पाभे.।

d) *त्रासीथाथाम् > नैप्र. यनि. (तु. WAG [१, ७८ a] प्रमृ.)। e) नाप. (रक्षक-)। विजन्ताम्।

f) सपा. त्राणम् <> त्राणिम् <> त्सुन्धनम् इति पाभे.।

g) भावे अनिः प्र. उसं. (पाउ २,१०२)।

११५,१; १३९,७; १७,२७, २; ३२,५†; १८,५,१०;६,८, १९, २,१,७,९[a],८,३;१६,११[१],१७, ३; २२,७, १३,१५[b], ३४,१०; ४२,५; ४४,२; ४६,३; २०, २, ६; २५, ८; २६, ९; ३४, १; –ष्टारम् ऋ १,१३,१०; २२,९; ३,४८,४,५,४१,८; ६, ४९,९, ९,५,९; १०,६५,१०; ११०,९; १२५, २; खि ५,७,१, १०; मा २१, ३८; २६, २०†; २८, ९; ३२; २९,३४†; का २३,४,१०; ३०,१,९, ३, ९; ३१,४,१०†; तै ¶२, १,८,४; ६, १०,३; ३, १,११,१†,६,५,८,४¶, मै¶१, ९, ८[२], १०, ९; २, ५,५¶; ७, १३; ३, ६,९¶; ११,२[२०], ४, १३,२;३†;१०†, काठ१५,१३, १६,२०†; ३०,१¶, ३६, ३¶; क ४६,४¶; शौ ४,३०,६†,५, १२,९†; ११, ८,३, पै ११,७, ११; १२, ७, ५; –ष्टुः ऋ १, २०, ६; ८४, १५; ९५, २; ५; १६२, १९; ४, १८, ३; ८,२६, २१; २२; मा १३, ४४; ५०; २५,५;४२; २७, ३४†; २९,९; का १४,४,७; ५,४, २७,५, १; २९,३,१०†; ३१,१, ९; तै १, ६, ४, ४[a]; ७,४, ५[a]; २,३, २, ६¶; ४,२,१, ३[१]; ६,९,३†; ५, १,११,३; ७,२२, १, ६,५,११, २¶; मै १,८,१०; २,२,१३¶; ३,७¶; ७, १७[२]; १३, ६†; ३, १५,४, १६,२; ४,२,९¶; १४, ८†, काठ ११, १¶; ¶१२, ५, १०; १६,१७[२]; ३९,१२†;४६, २; ५†; ५३, १२; क २५, ८; †कौ १, १४७; २, २६५; †जै १, १६,३; ३,२२, १२; शौ ९, ४,१०; ११,४,१४;१०,९; १८; २०,४१,३†, पै ८,†१४,२; ५; ११, १, १३; १३,१४,१; १६, २४,१०; ८५-८६, ८, –ष्टा मा ८,१०, १०,३०; २५, ३६; का ८, ६, ३; ११, ९, १; तै १,४, २७,१;५,९,१¶; ६,५,८,४; मै १,३,२९; ४,७,४; काठ ४,११; २८,८, क ३,९,४४,८; शौ १२, ३,३३; पै १७, ३९,३; –ष्ट्रे मा २२, २०[१], २४, २४; २८; का २४,७,३[१]; २६,५, ४, ६,३; तै ६,५,८,५¶; ७,३, १५, १[१]; मै २,५,५[२]¶, ३,१२,२; ५[२], १४, ५; १०; काठ ४३, ५[१]; पै १७, २१,५.

त्वाष्ट्र°– -¶ष्ट्रः तै २,५,१, १;६,३,७,४;६,६,२; मैं२,४,१; ६, १३[२]ऽ; ३,१०, ३; ४,४,७; ८,१; ४; काठ १५,९[१]ऽ; २९, ३; ३०,१;३७,३[१]; क ४५-४६, ४; –ष्ट्रम् ऋ १, ११७,२२; २, ११,१९; ३, ७,४[१]; ¶तै १, ८, १७,१; २०, १; २,१, ८,३; मै २, ५, ५¶, ¶काठ १३, ५-७; ३४,२; –ष्ट्रस्य ऋ १०, ८, ८; ९; –ष्ट्राः मा २४, ४; ३१; का २६, १, ७; ७, १; तै १,५, १, २¶; ५,५,१४,१; ६,२२,१,६, ३,११, २¶; मै १,७, २¶; २, ५,५¶. ३,१३,५; १४,१२; ४, ८,१¶; काठ ८,१५¶; ४७, ४; क ८,३¶; –ष्ट्रे ऋ १०,७६,३; –ष्ट्रेण शौ ७,७८, ३; –ष्ट्रौ मा २४,१; का २६, १,३; तै ५,५, २३,१; मैं ३,१३,२; काठ ४८, २; ५०,२.

त्वष्टृ-मत्– -मन्त.[g] मा३७,२०; का ३७, ३,६; काठ २,५, २४, ४; क १,१८[b]; ३७,५[b]; –मान् ऋ ६,५२,११.

?त्वष्ट्रि–

?त्वष्ट्रि-मत्[i]– -मन्तः[g] मै १, २,४[j]; ३,७,७[j]; ४,९,६[j].

√त्वच्

त्वच्[k]– त्वक् ऋ ९, ७०, ७; मा १, १४[२]; १९[२]; ४,३०; ७,४७; १९, ८१; २०, १३; का १, ५, १;२; ७,१;२; ४,१०,१, ९,२, ८; २१,६, २; ७,१४; तै १,१, ५, १; २; ६,१[१]; ¶६, १,१, २;

[a]) सपा. शौ ६,२४,२ विशिष्टः पाभे.।

[b]) सपा. त्वष्टा<>धाता इति पाभे.।

[c]) ≃सपा. तैब्रा २,६,११,७। मा २१, ३८; २८,३२ का २३,४,१०;३०,३,९ तैब्रा २,६,१७,६ नु विशिष्टः पाभे.।

[d]) पाभे. द्रुते पृ १४१४ b टि. द्र.।

[e]) वप्रा.। विप. (याम-, चक्र- प्रमृ.) च व्यप. (विश्वरूप- [तै २,५,१,१ प्रमृ.]) च। अस्त्येऽर्थे प्रागुदीच्यतीयेष्वर्थेषु च अण् प्र. तत्सरय।

[f]) नाप. (अग्नि- [तु. ऋ २,३५,७, वें. सा. ?GW. GRV.; वैतु. PW. प्रमृ. भाप.])।

[g]) पाभे. द्रुते पृ १५२६ c टि. द्र.।

[h]) °ष्टि° इति मूको. MW. च।

[i]) ?त्वष्टीमती– टि. दिशा त्वष्टृ-म° इति शाति. शापीव इव (तु. इहत्यं ब्राह्मणम्)। [j]) °ष्ट्री° इति पा. ?।

[k]) नाप. ([आच्छादक-] स्पर्शेन्द्रिय-, चर्मन्-, वल्कल- प्रमृ.)। क्विप् प्र. (वैतु.<√वच् इति [पाउ २,६३])।

–क्षांसि ऋ ८,२०,६.

त्वक्षस्-वत्–

त्वक्षीयस्– -यसा ऋ २, ३३,६.

त्वष्ट– -ष्टम् खि १,२,९.

?त्वष्टि[a]–

?त्व(ष्टि>)ष्टी-म(त्>)ती[b]– -ती[c] तै १, २,५,२; ६,१,८,५.

त्वष्टृ[d]– -ष्टः ऋ २,३६,३; मा२६, २४†; मै २, १२, ६‡[e]; शौ ५, २५,११; –ष्टः ऋ ३, ४, ⌊९; ७,२,९⌋; ५,५,९; १०, ७०,९; मा ६,७; २०; का ६, २,१; ४, ५; तै १, ३,७,१;१०,१;†३,१, ११, १;२; ६, ३,६,२; ११, २; मै १,२,१५;१७; ३,९,६; †४, १३,१०; १४,८; काठ ३, ४;७; १८,१७‡[e]; २६, ७; क २,११; १४;४१, ५; शौ २, २९,२; ५, २७,१०[e]; ६, ३,३; पै १३, २, १३; १५, ५,२; १७, २६, १५; १९, २,३;१७,११; –ष्टा ऋ १, ३२,२; ५२,७; ६१,६;८०,१४; ८५, ९; १४२, १०[e]; १६१, ४; ५; १६२,३; १८६,६; १८८,९; २,१,५; ३,९; २३,१७; ३१,४; ३,५४,१२; ५५,⌊१९; १०,१०, ५⌋; ४,३३, ५; ६; ४२, ३; ५, ३१,४; ४६,४; ६,१७,१०;४७, १९; ५०, ⌊१३; १०, ६४,१०⌋; ७,३४,२०-२२;३५,६;८,१०२, ८; ९,८१,४; १०, २, ७; १७, १; १८,६; ४६,९; ४८,३; ४९, १०; ५३,९; ६६, ३; ९२, ११; १८४,१; खि १, ४, ७; २, ९, २; ३, १५, ८; ४, ५, २७; ५, ७, ५, ३; मा २, २४; ८, १४; १६; १७; ९, ८; १०, ३०; १८, १७; २०, ४४; ६४; २१, २०;५५; २५, २६†; २७,२०[e]; २८,९; २९, ९[२]; ३१, १७; का २, ६, १; ९, ३,२;३; १०, २, ५; १९, ६, २; २२, ४, ९; ६, १०; २३, २, ९; ६, ८; २७, १२,३†;२९, २,१०[e]; ३०, १, ९; ३१,१,९[२]; ३५, २,१; ¶तै १,४, ४४, १[२]§; ५,१,३[२]; ९, २[२]; ६,१२,६†; ७,४,५; २,१, ८,३; ४, ५, १; ६,१; १२,१[२]; २[२]; ५,२,१[२]; ६,१०,३; ३, १, ११,२†; ४,५, १§; §४, १,८, ३[e]; ४,८, १; ६, ८,१†; ७,६, १; ५, १,११, ३[२]§; ६, १, ८, ५; ३, ६, २; ५,८,४; ६, ६,२; मै १,२,३; ३,३८[२]; ७,२¶; ९, १; २; ४¶; ८¶; १०,९¶; २, ¶४, १; ३[२]; ५,५[२]¶; ७, १५; ११,५; १३, २०; ३, ६,९¶;७, ७¶; ९,६¶; ११,१; ३;५; ११; १६,१†;२[२]; ४, ४,७¶; ७,४¶; †१२, २; ३; १४, ८[३]; †; ९[९]; १३†;१७; काठ २,९; ३, ९; ४, १२[२]; ५,४; ७, १०[२]¶;८,४¶; १५¶; १६†; ९,८; १०; ११¶; १२, १०¶; ¶१३, ५-७; ९§; १८, १०; २६, ७¶; २८,८¶; ३२, ४[२]; ¶; ३४, २¶; ३७, ३¶; ३८, ६; १०; ३९, २; ११; १३; ४६, २[२]; ४†; ¶क ३, १०[२]§; ५, ९[२]; ६, ९; ८, ३; ११§; २८, १०§; २९, ५§[e]; ४१, ५; ४४, ८; कौ १, २९९; ४४०†; २, २९७†; जै १, ३१, ७; ४६, ४†; ३, २४, १३†; शौ २, ५, ६†; २६, १; ३,८,२; २०, १०; ३१,५†; ५, २५, ५†; २६,८; ६, ४, १; ५३,३; ७८,३[३]; ८१,३; ९२,१; १४१, १;७, १८, ४; ९,४, ६; १०,२; १२, ७; ११, १०,८;९; १८; १२,२,२४†; १४,१, ५३; ६०; १८, १,५†; ५३†; १९, १०, ६†; २०, ३५, ६†; पै १, ९९, १[२]; २७, ३; ३९, ३; ४०,१; ८५,२; २, १२,१; ७२, २; ८०,२; ३,२०,४; ३४,११; ४,८,६;११, ४; ६; ५, १२,६?; १६,१; २६, ७; ८,८,४; ९,१, १०; २,८; ११,१; १२,८; १०, १५,६; ११,१,५; ५, १२; १२, ७,५; १३, २, ३;†६, २; ८,६; १४,३,२९; १५, ८,२;१६,२४, ६; ४६, ४; ८५, ७; ८; ८६, ८;

---

[a]) भाप. । [b]) पाठः ? । प्रकरणतः त्वष्टृमती– (⌊त्वष्टृदेवतोपलक्षित-प्रजननसामर्थ्यंयुक्ता-⌋ यजमानपत्नी-) इति शोधः इति विप.प्राति. मार्धाय इव (तु.⌊अंशतः⌋ भा. सा., PW. प्रमृ. च, C टि. नैरुक्त्यमानौ पाभे. च)।

[c]) सपा. त्वष्टीमती (तैब्रा ४, ७, ५; ५, ६, १२ च) <> त्वष्टृमन्तः (शांश्री २६,४,१५ आपश्री १०, २३, ८ शुस ४,८५ च) <> त्वष्ट्रिमन्तः (मार्श्री २,१,३, ४७; ४,२,३७ च) इति पाभे. ।

[d]) व्यप. । देवविशेषाऽसुरविशेषाऽन्यतरवाचकत्वात् या. पर्यायेण करणे प्रजनने हिंसायां च वृत्तिभेदः द्र. (वैतु. ⌊पक्षे⌋ या ⌊८, १३⌋ <तूर्ण– + √अश् ⌊व्याप्तौ⌋ इति च <√त्विष् ⌊दीप्तौ⌋ इति च ?)।

[e]) सपा. त्वष्टः<>त्वष्टा इति पाभे. ।

[f]) सपा. त्वष्टा<>पूषा इति पाभे. ।

?त्वांयान्तर[a] पै १९,२७,१६.
त्वां-कामा– युष्मद्– द्र
?त्वाण्डीकम् पै १०, २,१०
त्वा-दत्त–, त्वा-दात–, त्वा-दूत–, त्वा-निद्– युष्मद्– द्र.
?त्वानुजयेनां पै ११,२,१०
त्वाम्-आहुति– युष्मद्– द्र
?त्वामृत[b] पै ९, १०,६
√त्वाय, त्वायत्–, त्वाया–, त्वायु– युष्मद्– द्र
?त्वायुनस्यताम् पै १३,१०,७.
त्वावु[c]–
त्वा-वत्–, त्वा-वसु– युष्मद्– द्र
?त्वाविद्यासौ पै १९,५३,७
त्वा-वृध,धा– युष्मद्– द्र
त्वाष्ट्र– √त्वक्ष् द्र
?त्वासु[d] ऋ ७,८८,७
त्वा-हत– युष्मद्– द्र.
√त्विष्, > त्वेषि, त्विषन्त ऋ ८, ९४,७, अत्विषु ऋ १०,५६,४. तित्विषे ऋ १,५२,६, †तित्विषे ऋ १, १०२,७, ८,६,५; मै १, ३,३२, काठ ४, ११, क ३, ९; कौ १,१८२, २,१००३, जै १, १९,८; ४,८,४; शौ २०,१०७, २
अतित्विषन्त ऋ ५,५४,१२
तित्विषाण– -ण ऋ ८, ९६, १५; १०, ५५, १, शौ २०, १३७, ९†, -णस्य ऋ ५,८,५
त्विष्[e]– त्विषः ऋ ८, ४३, ३; मा ३८, २८, का ३८, ७,१, त्विषः ऋ ४, १७, २[f]; ८, ९३, १४; †त्विषा ऋ ८, ७९, ८[g]; १०, ७८, ६; तै ३, ३, ५,२[g]; त्विषे ऋ ५, ५२,१२.
त्विषि[h]– -षिः ऋ ५,८,५, मा १०, ५[2], १५[2], १९,९२; २०,५; का ११, ४,१,५,६[2]; २१,६,१३;७, ४, तै १, ८,१४,१[2], ४, ७,२, २ ५, २, ९, ५¶, मै २, २, १२¶, ६,१०[2], ११, ३; ३,२, ६¶, ११, ८, ९, ४, ४,४[2],¶; काठ १०, ८¶, १५, ७[2], १८, ८, २०, ५¶, ३४, ५[3]¶; ३६, १५; ३८,३, ४, क २८,८, ३१, ७¶; शौ ६, ३८,१; २; १२,६, ७, पै २, १८, १-३,५; ५,२९, ८;१०,२,७, १६,१४१,२, २०, ८,१, १६,४, -षिम् ऋ १,७१, ५,९,३९,३, मा २१, ३५;५३; २८, ४०, का २३, ४,७, ६,६, ३०, ४, ६; ¶तै २,१,२,९; ५, २,९,६[2], मै २, २, १२[2]¶; ३, ११,२,५, ¶काठ १०, ८; २०, ५; क ३१,७¶, कौ २,२५१†; जै ३, २१, १६†, शौ १२, १, ८, पै १७,१,९, १४, १; -षीः ऋ ९, ७१, ९; काठ २०, ५¶; क ३१, ७¶; -ष्या ऋ १०, ८९,[(९,६६, २४)२], शौ १०, ६,२७; -ष्यो काठ ३४,५¶.
त्विषि,षी[i]-मत्– -मन् ऋ ३, ३१,१२, मै २,६,१०, ४,४,४; -मता पै २, २५, ४, -मते ऋ १, ५५, ५; मा १६, १७, का १७, २,१. तै ४,५,२,१; मै २, ९,२, काठ १०, ८¶, १७,१२; क २७, २, शौ ६, २०, २; पै १९,१२,११, ५२, ६, २०,५७, १०; -†मन्त[j] ऋ ६,६६, १०; मै ४, १४, ११, -मन्तम् शौ १२,१, २१; -मान् ऋ २, २२, २, काठ १०, ८¶, १५, ७; कौ २, ८३८†; शौ १२,१, ५८; पै २,६८, ६,५, ३,८; १०, ३, ६, १७,६,५.
त्विषीमती– -ती शौ ४, १९, २, पै ५,२५,२, ८,१८,४; -तीम् ऋ ५, ६३, ६; मै ४, १४,१२†.
त्विषि,षी-वत्– -षिवन्त. पै २०,८,१[j,k]; -षीवन्तम् पै १७, ३,२.
त्विषित– -त ऋ १०, ८४,२[l]; शौ ४, ३१, २†, पै २, ६८,६; ९, २४,१०[m].

---

[a]) पाठ.? । सपा. शौ ६,७२,२ तायादरम् इति पाभे. ।
[b]) पाठ.? त्वा, अ-मृत– > -त. इति द्वि-पद. शोध. ।
[c]) =तु । वावु इति कृत्वाऽनयोः पृथकृशः निर्देशः द्र. ।
[d]) पाठः? । पपा. त्वा, आसु इति द्वे पदे, वें. त्वा =कासुचित् इति?, सा. त्वा [<युष्मद्-] इति [तु. OBN.] । वा. √*त्वस [त्वेषे] >*त्वस– (विप. [क्षिति-]) > सप्त३ *त्वस्सु > नैप्र. त्वासु इत्येकमेव पदमिति विमृश्यम् (तु. पृ ७७५ h [यत्र यनि. संकेतनीयम्], ११९२ b टि.) ।
[e]) भावे क्विन्तम् । [f]) वेतु. सा. कर्तरि प्र. इति ।
[g]) सपा. माश्रौ २,४,१,३९ द्विषा इति पाभे. ।
[h]) भावे क्विन् प्र. उसं (पाउ ४,१२०) ।
[i]) मै २,६,१०;४,४,४ काठ १५,७ विहायान्यत्र दीर्घः (पा ६,३,१२०) ।
[j]) सपा °षीमन्तः<>°षिवन्तः इति पाभे. ।
[k]) मूको. °षी° इति ।
[l]) पाभे. कृते पृ १५२८ j टि. द्र. ।
[m]) सपा. त्विषितः<>संशित. इति पाभे. ।

२, ११, ४; मै १, १, ६[४]; ७[४]; ३,२, ३¶; ६, २¶; ११,८; ९; ४, १, ६; ७; काठ १, ५[२]; ६[२]; २,६;७; ३,१;२४,६; २५,९¶; २६,२; ३१,४;५[२]; ३८, ३; ४; क १, ५[२]; ६[२]; १९; २, १; ८; ३७, ७; ४०, २¶; ५; ४७, ४; ५[२]; पै ११,५, ६; त्वचः ऋ ४, १७[(१, ११)१४]; १०, १७१, २; शौ ५, १४, ३; ६, २१,१; १२, ३, ५३[a]; पै १, ३८,१; ७, १,१०; १९, १५, ४[b];२०,१६; त्वचम् ऋ १, ७९,३; १२९,३; १३०,८; ५, ३३, ७; ९,४१,१; ७३,५; ७४, ५; ८६, ४४; १०, १६, १; ३१,८; ६८,४; ८७, ५; मा १, २२[c]; १३, ५०; का १, ८,३[c]; १४, ५, ४; तै १, १,८, १; ३,११,१[d]; ¶२, १,४,३; २, १०,३; ४, ३,१०, ३; ५,६,१, २; ७,१४,१; ६, १,१,२¶; ७, ४, ९, १¶; मै २, १, ५¶; ७, १७; १३,१; ¶४, १,६; ७;९[२]; १३, ४†; काठ ११, ५¶; १३, ७[२]¶; १६,१७; २१; ¶२१,४; ५;७; ५३,४; क २५,८; ¶४७, ४; ५; ७; †कौ १, ४९१; २, २४२; ९६५; †जै १, ५१, ५; ३, २१, ७; ४,२०,१०; शौ १, २४,२;३३,४; ४,१२,५; ८,३, ४†; ९, ४, १४; ५,४; १२,३, २१; ११,७; १६,१, १२; १८, २, ४†; १९, २८, ४; २०,१६, ४†; पै १, २५,४; २६,२; ३३, ४; २,३९,३; ८४,१०; ४,१५, ३; ६,२२,२४; ७, ७, २; १३, ११, ४; १४,१,५; १६,६,४†; २५,५; ६१,७; ८; ९७,३; १७, २१, १; ३८,१; २०,५९,४-९; ६०, ११; त्वचा ऋ ८, १,३२; मा २५, ९[c]; का २७, ९, १[c]; मै ३,१५,८[c]; काठ २७, १०¶; ३८, १४; शौ ४, १२, ५; १४, ९; ११,१०, १५; पै ४,१५,३; १६, ८६, ५; ९९, ३; त्वचाम् शौ १२, ३, ५१; पै ७, १२,४; १७, ४१, १; त्वचि ऋ १, २८, ९; १४५,५; ३,२१,५; ९, ६५, २५; ६६, २९; ६९, ३; ७९,४; १०१, ११; १६; मा १९, ८२; २३, ३७; का २१, ६, ३; २५, ७, ५; तै ५, २, ११, १; मै ३, ११, ९; १२, २१; ४ १३, ५†; काठ १६, २१†[f]; ३८, ३; ५०, ५; कौ २, ४५२†; जै ३, ३४, ११†; शौ १, २३, ४; पै १, १६,४; २०, २६, ९; त्वचे मा ३९,१०[२]; का ३९,८,१[२]; तै ७, ३,१६,२; ५, १२,२; काठ ४३, ६;४५,३; शौ ११,२,५; पै १६, १०४,५.

त्वचा(चा-अ)पिधा(न>)ना- -०ने पै १९,३४,१.

*त्वचस्[g]-

त्वचस्य[h]- -‡स्यम्[i] शौ २, ३३, ७; २०, ९६, २३; पै ४, ७,७.

त्वज्जात-, त्वत्-पादपद्म-, त्वत्-पितृ-, त्वत्-पुरोहित-, त्वद्-, त्वद्-योनि-, त्वद्रिच्-, त्वद्-विवाचन- युष्मद्- द्र.

?त्वनरमासा पै ९,२५,७.

त्वम् युष्मद्- द्र.

?त्वमद्दिश्छिरम् पै ५, १०,७.

त्वय्-, त्व-यता- युष्मद्- द्र.

√त्वर्, > त्वरि, त्वर पै ४, १२, २‡[j]; ¶त्वरेत काठ ६, ६; क ४, ५.

त्वरय>या शौ १२, ३, ३१; पै १७,३९,१.

त्वर[k]- -रम् पै १५, १६,१.

त्वर(ण>)णा[l]- -णाः शौ ११, १०,२८; पै १६,८७,९.

¶त्वरमा(ण>)णा- -णाः काठ २८,१; क ४४, १.

त्वरा[m]- -राः पै १६,८७,८.

?त्वराधि पै ५, २१,१.

?त्वरिपः, त्वर्पः पै २०, ३५,३.

त्वष्ट- √त्वक्ष् द्र.

त्व(ष्ट>)ष्टा-वरूत्रि[n]- -त्री क ४६ ४[२]¶.

त्वष्टि-, त्वष्टृ-, ?त्वष्ट्रि- √त्वक्ष् द्र.

१त्वा-, २त्वा- युष्मद्- द्र.

a) पाभे. कृते पृ १४३४ *m* टि. द्र. ।
b) सपा. त्वचः <> वता इति पाभे. ।
c) पाभे. कृते पृ १४५५ *r* टि. द्र. ।
d) सपा. काठ ३,८ पाठाऽभावः ।
e) पाभे. कृते पृ १३१६ *c* टि. द्र. ।
f) त्वचे इत्येवं संकेतयन्नानः SI. चिन्त्यः ।
g) =त्वच्- । असुन् प्र. ।
h) विप. (यक्ष्म-) । तत्रभवीयः यत् प्र. ।
i) सपा. ऋ १०,१६३,६ विशिष्टः पाभे. ।
j) सपा. त्वर <> त्विपितः इति पाभे. ।
k) विप. । -रम् इति वा. क्रिवि. द्र. ।
l) विप. (२अप्-) । युच् प्र. ।
m) भाप. ।
n) पाभे. कृते पृ १४९८ *d* टि. द्र. ।

त्सरत् ऋ ८, १, ११; त्सरन् शौ
१२,३,१३.
तत्सार ऋ १, १४५,४; अत्सा:
ऋ १०, २८,४.
त्सरु[a]- -रु: ऋ ७,५०,[१-३].
त्सारिन्- -रि[b] शौ १०, १, १९;
पै १६, ३६, ९; -री[c] ऋ १,
१३४, ५; तै ६,४,११,३¶.

द

√दंश्, दश्, दशन्ति मै ३,६,७[2]¶;
?दश[d] ऋ ६, ३१, ३; दश शौ
५,१४,१०; पै ७,१,८
दंश-
दंश-वीर्य[e]- -र्यम् पै ६,१४,३.
¶दंशुक[f]- -का: तै ५, २, ९, ६;
काठ २०, ५; क ३१, ७.
दंष्ट्र- -ष्ट्रा पै १९,१६,१६, -ष्ट्रारम्
शौ १०,४,२६, पै १६, १७,७.
दंष्ट्र,ष्ट्रा[g]- -ष्ट्रयो-[h] शौ ४,३६,२;
१६, ७, ३; पै १०, १२, ७;
१७, २४,३; -ष्ट्रा ऋ १०,८७,
३[i]; पै ५, २८,२; १६, ६, ३†[i];
-ष्ट्रा: शौ ११,८, २२; पै १५,
१४,१०, -ष्ट्राभ्य: मै ४,९, ३[j];
-ष्ट्राभ्याम् मा ११, ७८, २५,
१; का १२, ७,१३; २७, १,१;
तै ४, १,१०,२;५,७,११,१; मै
२,७,७; ३, १५, १; काठ १६,
७;१९, १०[2]; ५३, १; क ३०,
८[2]; शौ १०,५,४३[h]; पै १,४२,
२, ६३,२; १६, १३२,९[h]; १९,
३६, ९; -ष्ट्रे पै २०, १९, ४,
-ष्ट्रे: ऋ २,१३, ४; -ष्ट्रौ शौ
८,३,३‡[i].
दंष्ट्रिन्- -ष्ट्रिणम् पै १९, ८,
१२.
दद्क्ष्णु[k]- -क्ष्णव: मा १५, १५;
का १६, ४, १; तै ४, ४,३, १,
मै २, ८, १०; काठ १७, ९; क
२६,८.
ददश्वस्- -श्वान् ऋ ४,३८, ६; पै
३,१६,६.
दंदशान- -ना: ऋ १०, ९५,९.
दंदशूक[l]- -का: मा १०, १०; का
११, ५,१; तै १,८,१४, १; ६,
१, १०, ४[2]; मै २, ६,१०; ४,
४, ४; काठ १५,७; -कान् मै
४, ४, ४¶, -कानाम् तै ६, १,
१०,४.
१दशत्- -शते ऋ १,१८९,५.
दष्ट- -ष्ट: पै ३,१६,६;१५,१७,७;
-ष्टम् शौ ७,५६,३; पै २०,१३,
९; -ष्टस्य पै १५,१६,५.
√दंस्,दस्[m],> दंसि, दंसय:[n] ऋ
१०,१३८,१.
दंस[o]- -सेभि: पै ९, २५,१०.
†दंसन,ना[p]- -ना ऋ १, २९, २;
११९, ७; ३, ९, ७; ५,८७, ८;
६, ४८, ४, ८,१, २७; ८८, ४;
१०१,२, काठ १०,१२; शौ २०,
७४, २; -ना: ऋ १०, ४०, ९;
-नाभि. ऋ १, ११८, [(११२,
५) ६], ४,३३,२; ६,१७,६; ७,
६९,७, १०,१३१, ५; मा १०,
३४; २०, ७७, का ११,१०,४;
२२, ७, ११, मै ३,११, ४; ४,
१४,१०, काठ १७,१९; ३८,९;
४०, १०; -नाभ्य: ऋ ३, ३,
११; तै १,५, ११,१; -नै: ऋ
१,१६६,१३
दंसना-वत्- -वान् ऋ १, ३०,
१६; ३,३९,४; खि ५,५,३.
दंसस्[q]- -स: १, ६२, ६, ६९, ४;
११६, १२; ६, १७, ७, -समा

[a]) नाप. ([छद्म-गति-] सर्पादि-)। उन् प्र. (पाउ१,७)।
[b]) विप. (कर्त्र- [=कृत्या-कर्मन्-])।
[c]) नाप. (व्याध-? [तु. सा. भा. GRV.; वैतु. वें. PW. प्रमृ. विप. इति?])।
[d]) निर्देश: ?। लङि मपु१ दश. इति सतो विसर्गलोप द्र. [तु. सस्थ. टि. √युध् > ?युध्य इति, वैतु. पपा. यनि. इति, तथा सत्यपि लोटो लङर्थे वृत्तिरितीव सा. (तु. GBV. PG [२, १७५] MVG.), GR. ORN. च २दशत्- > -शन् इत्यस्य श्रेय इति च?]।
[e]) विप. । बस. । पूप. भाप. द्र.।
[f]) विप.। उकञ् प्र. उसं. (पा ३,२,१५४)।
[g]) नाप. । करणे ष्ट्रन् प्र. (पा ३,२,१८२)।
[h]) सपा. दंष्ट्रयो <> दंष्ट्राभ्याम् इति पाभे.।
[i]) सपा. दंष्ट्रा <> दंष्ट्रौ इति पाभे.।
[j]) सपा. दंष्ट्राभ्य. <> नाष्ट्राभ्य: (माश १४, १,३, २४ तैब्रा १,७,६,८ तैआ ४,५,४ पागृ २,६,३१ च) इति पाभे.। [k]) विप. (पशु-)। क्स्नु: प्र. (पावा ३,२,१३९)।
[l]) विप. (सर्प-) च नाप. (सर्पादि-) च। ऊक: प्र. (पा ३, २,१६६)।
[m]) धा. मोक्षण-दंसन-दर्शन-उपक्षय-चित्रीकरणप्रभृतयो वृत्तय.।
[n]) विशेष: पृ ५८८ b टि. द्र.।
[o]) = कर्मन्-।
[p]) = दंस-। भावे कर्मणि च युच् > अन: प्र. उसं. (पा ३,३,१०७ [वैतु. सा. ऋ १, ३०,१६ करणे प्र.])।
[q]) = दंसन-। असुन् प्र.।

त्विपे[a] ऋ ७,८२,६.

त्वेष[b]– -०षा[?c] जै ४, १०, ४[d]; –|षः ऋ १, ६६, ३; ७०, ६; १००,१३; २,९,१; ३, २२,२; ५,८७,५; ६,२,६[e]; ३,८; ६१, ८; मा ११, ३६; १२, ४८; का १२, ३, ९; १३, ४, ४; तै ३, ५, ११, २; ४, १, ३, ३; २, ४,३; मै २, ७, ३; ११; ४, ६, ६S; काठ १६, ३;११; क २५, २; कौ १, ८३[e]; जै १, ९, ३; शौ ४, १५, ५S[f]; ९, ४, १S; १८, ४,५९; S[g] १६, २४, १; १९, ३१,१५[?d,g]; –षम् ऋ १, ३८,१५; ९५, [८; ९, ७१, ८]; ११४,४; ५; १५५,२; १६८,६; ९; २,३३,८; ३, २६,५; ५, ८, ६; ३४, ९; ५३,[१० (५८,१)]; ५६,९; ५८,२; ८७,६; ६, ४८, १५; २१; ७, १००,३; ८, २०, १३; ४०, १०; ७४, १०; १०, ६०,२; खि ४,२,१; मा ५,८[2]; ३४,३२; का ५,२,८[2]; ३३, २, १; तै १,२,११,२; मै १, २,७; ४, १४,५†; काठ २, ८[2]; ४०, ११†; क २,२[2]; शौ १९, ४७, १; पै ६, २०,१; ८, १४, ८†; –|षस्य ऋ २, ३३,१४; ८,४, १९; मा १६, ५०; का १७, ८, ४; तै ४,५,१०,४; मै २, ९,९; ४, ६, ६ S; काठ १७, १६; क २७, ६; –षा ऋ १, १६८, ७; –|षाः ऋ १,३८,७; १४३, ३; ८, २०, ७; ९, ४१,१; कौ १, ४९१; २,२४२; जै १, ५१, ५; ३, २१, ७; पै ५, ७, ४S[f]; –षाभ्याम् ऋ ८, ५९, ५; खि १, ६,५[?h]; –षासः ऋ १, ३६, २०; ४, ६, १०; खि ५, ५,९; जै ४,८,६†.

त्वेषी[i]– -षी ऋ ७,६०,१०.

त्वेष-दर्शत[j]– -ता खि ३, २२,८.

त्वेष-द्युम्न[k]– -म्नाय ऋ १,३७,४.

|त्वेष-नृम्ण[l]– -म्णः ऋ १०, १२०,१; मा ३३,८०; का ३२, ६,११; कौ २, ८३३; जै ४, ५, ५; शौ ५,२,१; ११, १S; २०, १०७,४; पै ६, १,१;८,१,१S.

त्वेष-प्रती(क>)का[m]– -का ऋ १, ६६,४;१६७,५.

त्वेष-याम[n]– -माः ऋ १, १६६, ५.

त्वेष-रथ[o]– -थः ऋ ५, ६१,१३.

त्वेष-संदृश्[p]– -०दृक् ऋ ६,२२, ९; शौ २०, ३६,९†; –दृशः ऋ १,८५,८; ५,५७,५; –दृशम् ऋ १०,६०,१.

त्वेषथ[q]– -थात् ऋ १, १४१,८.

त्वेषस्[r]– -षः तै २, ४, ७,१; मै २, ४,७?.

त्वेषस्[s]– -षसा ऋ १,६१,११; शौ २०, ३५,११†.

त्वेष्य[t]– -ष्येण ऋ ७, ५८,२.

त्विष्–, त्विषि–, त्विषित– √त्विष् द्र.

?त्विषीयाम् पै १, ११२,२.

त्वी३[u] तै २,४,१२,६.

?त्वे पै २०,५९,३.

त्वे युष्मद्– द्र.

?त्वेनसा[v] मै ४,१४,१७.

त्वे(त्वा-इ)षित– युष्मद्– द्र.

त्वै[w]

त्वो(त्वा-ऊ)त–, त्वो(त्वा-ऊ)ति– युष्मद्– द्र.

√त्सर्(बधा.), त्सरति शौ ८, ६,८;

---

a) तुलर्थाथः कै प्र.। b) विप. ([दीप्त-] अग्नि- प्रमृ.)।
c) पाठः? त्वेषः (त्रि) इति शोधः (तु. d टि.पामे.)।
d) सपा.? त्वेष <> त्वेषः <> मेषुः इति पामे.।
e) वैतु. सा. षी इति।
f) सपा. त्वेषुः <> त्वेषाः इति पामे.।
g) पाठः?। त्वेष इव इत्यस्य स्थाने त्वेष एव इति शोधः (तु. मूको.)।
h) °षाः इति पाठः? यनि. शोधः।
i) विप. (सलिल- [तु. वै. सा. ?MW.; वैतु. PW. L [५८४] < त्वेष्य- इति, GW. < त्वेषिन्– इति])।
j) विप. (सूर्या-चन्द्र-)। बस.।
k) विप. (मरुद्-गण-)। बस.।
l) विप. (इन्द्र-, मरुत्-)। बस.।

m) विप. (विद्युत्-, सूर्या-)। बस.।
n) विप. (मरुत्-)। बस.। उप. < √या।
o) विप. (मारुतगण-)। बस.।
p) विप. (इन्द्र-, मरुत्-)। बस.।
q) भावे अथः प्र. (पाउ ३,११३)।
r) पृ ८५० q टि. द्र.।
s) भावे असिः प्र. उसं. (पाउ ४,२२२)।
t) विप. (रुद्र-)। कर्मणि ष्यन् प्र.।
u) चारमित्यर्थे विस्मृतस्मरणे वा अव्य.। व्यु.?। प्लुतिः (पा ८,२,९९)।
v) पाठः पसा. च?। सपा. शौ ६,११४,१ तैबा ३,७, १२,३ विशिष्टः पामे.।
w) तु। वै इति इत्वा द्वे पदे (तु. टि. त्वाय)।

?दंसु ऋ १, १३४,४[a], १४१,४[b].
?दंसु-जूत[c]- -तः ऋ १,१२२,१०.
?दंसु-पत्नी[d]- -त्नीः ऋ ४, १९,७.
✓दक्ष्[e],>दक्षि, दुक्षत ऋ ७, १६, ६, जै ४,२९,६. दुक्षत्[f] ऋ २, ४,७. दुक्षन ऋ ७,३२,९; दक्षत ऋ ७,९७,८.
दक्षयन्ति,दक्षयन्ति मे ४,८,३¶.
दुक्ष[g]- -क्षः ऋ १०,७२,५, -०क्ष ऋ ३,१४,७; -क्ष- ऋ १, ५९, ४; ९१,१४; २,२७,१, ७,८६, ६; ८, ४८,८; ९, ६१,⌊(५,३) १८⌋, ६२,४, ७६, १, ८५, २, १०,७२,४, १४४, १, मा १८, २;५३; ३४,५४†, ३८,२७‡[h]; का १९,२,२;२०,३,३; ३३,२, १७†; ३८, ६, २‡[h]; तै २, ५, २,४¶; ४,७, १, २; १३,१; मै २,११,२, १२,३, ४, ६, ६; ९, ११; १३‡[h]; काठ १३, १२†; १८,७, १५; क २८,७, २९,४; ४८, ११[i]; †कौ १, ४७३; ५५८; २, २४९; ३५८; ५७८; †जै १,४९,७, ५७,५, ३, २१, ६; ३०, १; ४७,४; पै १,१०१, १; ५,१२,१, १६,४७,६; १९, ४८, १८‡[h]; २०,३६,४; -क्षम् ऋ १,२,९; १५,६, ५६,१,७६, १; ८९,३, ९१,७,१३४,⌊२; ३, १३,२⌋, १४१, ११, १५१, ४; १५६,४; ४, ३,१३[j]; ५,६८,४; ६, १६,१७; ४४, ७, ९; ७,३२, १२; ८, २४,१४[k]; ४२,३,९३, २६,९,४,⌊३; १०,२५,१⌋,६५, २८; १०, ३१,२;१२१,⌊(७)८⌋; १३७, २; ४, १३९, ६; खि १, ६, ४‡[l]; †मा २५, १६; २७, २६; †का २७, ११, ३; २९, ४,४. तै १, २,२,२; ४, १,८, ६[2]†; मै १, २,२†, ४, ९,११; १०,६†, †काठ २, ३, १४; ८, १४§,२०,१४; ३९, १४; क १, १५†; ८, २; †कौ १, ४२२; ४९८; २, ५६; १९९; ३९९; ४८७; ८१६; ९९५‡[m]; †जै १,

---

[a]) प्राति अर्थ· व्यु च ? । (✓दम् ⌊*दीप्तौ⌋> कर्तरि क्विपि उपधादीर्घे ⌊पा ६,४,१५⌋) *दाम्- > नैप्र. दम्- इति त्रिप. (⌊दीप्यमान-⌋ रश्मि-) > सप्त३ प्र. स्वराभावे उस ⌊पा ६,१,१८२⌋ यनि. (तु. पपा. ⌊दम्-सु⌋. वें.सा. च प्राति. विभक्ती च, वैतु. वें. *दम्- ⌊<✓दंस 'दर्शने'⌋ इति, सा. *दम्- ⌊<✓दंस '*कर्मणि'⌋ इति, पक्षे <दम- ⌊=गृह-⌋ इति चाऽस्य पक्षे नाप. (गृह-) इत्यपि; PW. प्रमृ. दंसु- इति प्राति. इति, तच्च विप. ⌊वा. क्रिवि. च⌋ सत् <✓दंस ⌊ऐश्वर्ये⌋ इति वा ⌊चमत्कारे⌋ इति वेति च *b* टि. अपि. द्र.) ।

[b]) <दम्- [नाप. (देवयजनात्मक-गृह-) सत् <✓दम् ⌊*निवासे⌋ इति (तु. पपा. वें. सा. च प्राति. विभक्ती च, वैतु. वें. सा. च दम्- इति दन्त-पर्याय इति?)] । शिष्टं *a* टि. द्र. ।

[c]) पूप. उप. च ? । यनि. *दंसु- इति नाप. (स्तुति-लक्षण-कर्मन्-) सत् <✓दंस ('*स्तुतौ' ⌊तु. PW. प्रमृ. पदविभागे⌋; वैतु. पपा. वें. सा. दम्-सु° इति विभाग इति) । तृस. पूप. स्वरः (पा ६,२,४८ ⌊वैतु. PW. प्रमृ. अद्भुतार्थे दंसु इति क्रिवि. इति कृत्वा उस. इतीव ?⌋) । अत्र ग्राधतः (=स्तोतुः) नहुषः (=मनुष्यस्य ⌊तु. ऋ १, १२२,११ नहुषः···सूरेः इति⌋) इति प. रूपे द्र. (वैतु. अन्ये नैवमिति) ।

[d]) अर्थः व्यु. च ? । विप. (⌊वृत्रनिरुद्धा-⌋ स्तरी- ⌊=जल-समूह-⌋) । 'इन्द्रः तृषाणान् अज्ञान् अपृणक् (असिञ्चत् ⌊तदर्थमेव चामौ⌋) दंसु-पत्नीः (वृत्रानिरुद्धाः) स्तर्यः (आपः) अधोक् (अस्रावयत्)' इति वा. कृत्वा दंसु- [नाप. व्यप. वा (दास- ⌊=वृत्र-⌋)] + पति- > बस. दंसु-पति- > °त्नी- (=दास-पत्नी- ⌊तु. ऋ १,३२,११,५, ३०,५ प्रमृ.⌋; वैतु. पपा. दम्-सु° इति, तदनु वें. सा. *दम्- इति असुर-पर्याय इति, GRV. गृह-पर्याय इति कृत्वा बस. इति; PW. प्रभृ. अद्भुतार्थे दंसु- इति पूप इति कृत्वा बस. इति; PG ⌊२, १०२⌋ *दम् (=बीजवपने क्रिया.) इति सुपत्नीः इति च द्वे पदे इति?) ।

[e]) उत्साहादिषु वृत्तिः (तु या १,७) । *g* टि. अपि द्र. ।

[f]) तु. सस्थ. टि. अभि ।

[g]) बप्रा. । विप. (अग्नि-, इन्दु-, ऋभु- प्रमृ.) च भाप. (बल- ⌊तु. निघ २, ९⌋, प्रज्ञा-, पाटव-) च नाप. च व्यप. (आदित्यानाम् अन्यतम- ⌊तु. या ११,२३⌋) च । कर्तरि अच् प्र. आद्युदात्तश्च (पा ६,१,२०३), भावे घञि प्र. ञित्-स्वर इति च ।

[h]) पाभे. क्रते पृ ११७६ *a* टि. द्र. ।

[i]) सपा. काठ ३५,११ पाठाऽभावः ।

[j]) वैतु. ORN. यक्षम् इति शोधुक. (तु. ऋ ५,७०, ४; ७,८८,६; Boyer ⌊JA ७,३९४⌋ च) ।

[k]) सपा. दुक्षम् <> राध· इति पाभे. ।

[l]) सपा. दुक्षम् <> धत्तम् इति पाभे. ।

[m]) सपा. दुक्षम् <> शुष्मम् इति पाभे.

मे २, ८, १; काठ १७, १; क २५,१०; –तारः तै १, २,३,१; –तृन् ऋ ६, ५०,२

दक्ष-वृध्[a]– -वृधम्[b] मै १, ३, ३५, काठ २९, ५; क ४५, ६, –वृधे तै ३,५,८,१[b].

†दक्ष-साधन[c]– -न· ऋ ९, २५, १; २७, २; १०१, १५; कौ १, ४७४, २, २६९; ६३७; ७३८; जै १,४९,८; ३, २३,१; ५१,३; ४, २६,३, –नम् ऋ ९, ९८,८; १०४, ३, कौ २, ५०९; जै ३, ४०,५.

दक्षमाण– -ण शौ १,३५,३; –णम् पै १६, ४७, ६, –णाः शौ २, ४, १.

†दक्षस[d]– -क्षसः ऋ ८, १२, १[e]; –क्षसे ऋ १, १५१, ३[f], २, १, ११[g],६,४८,१[h,i]; मा २७,४२[j], का २९,५,११[j]; मै २, १३, ९[j]; काठ ७, ३$[j], कौ १, ३५[j]; २, ५३[j]; जै १ ४,१[j], ३,५,१२[j].

†दक्षाय्य[k]– -य्यः ऋ १, ९१, [३; ९,८८,८], १२९, २; २, ४, ३; ७,१,२; काठ ३९, १५; कौ २, ७२४; जै ३, ५९,१७; –य्याय ऋ ७, ९७,८.

१दक्षिण,णा[l]– -णः ऋ १, ८२, ५; मा १,२४;२,३; ९,८[m]; का १, ९,१; २,१,४; १०,२,५[m]; ¶तै १,१,९,१$; ११,२$, ७, ६,३; ८,२०,१; ३,४,१०,४¶; ५,२, १,३; ५,४; ३, ३, ५; ५,१; ६, ४,३; ७,१,२[n]; ६,६; मै १, १, १०; १२; ५,१३¶; २, ६,१३; ¶३, २, १०; ७, ६; काठ १, ९; ११; ८, १२¶; ९, ११¶; १५, ९; १९, ११; २०, ९¶; २२,९¶; २४, ४¶[o]; ३१, ८; क १, ९, ११, ७, ७¶; ¶३१, १;११; ३५, ३¶, ४७, ८; शौ १५,१८,३; पै २,८५,४?; १९, ४१,३; –णम् ऋ ६, ५४, १०; ८,२४,५, १०, ४७, १, १६४, २; खि ५, १४,५; मा ४, २७; २५,५[p]; का ४,९,३;२७,५,१[p]; तै १,२,७,१; ३, ४,८,३¶;५, ६,१०,१[2]¶; ६,१,१,५¶;११, १; मै १,२,६; ¶३,२,१०; ४, ८[2]; ६, ३; ७, ६[2]; ८$; ८, ८, १५,५$[p],४, ५,४¶; ६,६¶;९, १८[q]; †१४, ५[r];८; ¶काठ २, ६$; ९,११; २०,१२; २२,४[2]; २३,१[3]; २४,६$; ३७, १२; क १,१९; ¶३१,१४; ३५, ७[1]¶; ३७, ७; कौ १, ३१७†; जै १, ३३,५†; शौ ४,१४,७; ७,१०, ४†; १२,१,३४; १४, १, ४८; १५,१८,२; १८, ४, ५६; २०, १२८,१६; पै १६, ९९,१; १७, ४,५, १८,५,७; १९, ३८,५†; ५१,१३; २०, ४३,३†; –णया तै ५, ५,८,२¶; मै १, ४, २[s]; २,८,११; काठ ५,५[s]; २२, ५; –णस्य ¶तै ६, २,९,४;४,९,५; मे ३, ८, ७¶; १०, १; ¶काठ २५,८[2],९,२७,५; ¶क ४०, १[2]; २,४२,५; –णस्याः पै १६, ४१, ६; –णा ऋ १०, ६१, ८; मा १४,१३; १५,११; का १५, ४, ३; १६,३,४, मे १, ४, १२¶; ५,४; ७, २०, ८, ३; ९¶; १०, १३[2]¶; १३, २१; काठ ७, २; १७,८; २०,११, २१,७¶; ३५, १८; ३६,७¶; ३९,७; क ५,२;

a) विप. (दधि-ग्रह-)। उस. ण्यन्तात् क्विबन्तम्।

b) सपा. °धम् <> °धे इति पाभे.।

c) विप. (सोम-)। उस.।

d) भाप. (तु. वें. सा. GW. प्रमृ.; वैतु. उ. म. PW. MW. विप.)। e) पाभे. वृत्ते पृ १५३४ c टि. द्र.।

f) वैतु. वें. विप. इति।

g) वैतु वें. व्यप. (प्रजापति-), सा. [पक्षे] क्रिप. इति।

h) वैतु. स्क. सा. विप. इति।

i) पाभे. कृन्ते पृ १२९६ d टि. द्र.।

j) सपा. आश्रौ २,५, १० माश्रौ १, ६, ३, १६ महसे इति पाभे.।

k) विप. (अग्नि-, इन्द्र-, सोम- प्रमृ.)। माय्यः प्र. (पाउ ३,९६)।

l) विप. (पक्ष-, बाहु-, वेदि-, हस्त- प्रमृ.) च नाप. (अग्नि-, दिश्-, हस्त- प्रमृ.) च। व्यु. ?। <√दक्ष् वा √दाश् वेति या [१,७]। m) =सपा. माश ५,१, ४,९। शौ ६,९२,१ तु विशिष्टः पाभे.।

n) उत्तरतः इत्यस्य प्रतियोगित्वात् =दक्षिणतः इति।

o) सपा. दक्षिणो अर्धः (द° इति पाठः ? यनि. शोधः [तु. मै ३,७,९])<>दक्षिणार्धः इति पाभे.।

p) सपा. तै ५, ७, २१-२२, १ काठ ५३, ११; १२ विशिष्टः पाभे.।

q) सपा. तैना ३, १०, ४,१ तैआ ४, १९, १ दक्षिणः इति पाभे.। r) °णम् इति सात. ?।

s) सपा. °णया (आश्रौ ४,११,४ च) <> °णायाम् <> आश्रौ १,११,७ °णस्याम् इति पाभे.।

४१,४; ५२,२; ३,६,२; १८,६; २१,१९,२७,२; ५७,६; शौ २, २९, ३; ४,१२, २†; ५†; २५, ५; २८,५; ७,१५,४ª; १६, ४, ७; २०,५९,३†; पै २,२०,२†; ४,२४,५; †५, १८,२; ३; १८, २८,५; १९,१७,१२; ५५,४†; ५-७; २०, ३,३ª; –क्षस्य ऋ १, ५६,२; १३९,२; २, २१,६; ३, २,३; २७, ९; १०;६२,१७; ४, १०,२; ५,१०,[२; १८,२]; १६, २;३०,२;३८,४;६६,४; ६,१५, ३; २३, २; ५१,६; ७,६०,१०; ८,२५,५;६२,६;८६,१; ९,१६, २; १०,५,७; ६४,५; खि ५,६, ३; मा १५,४५†; ३३,७२;३८, २८; का ३२,६,३; ३८, ७, १; तै ४, ४,४, ७†; मै १,३,१२; २, १३, ८†; ४, ६, ६ᵇ, काठ २०, १४†; कौ १, ३८१; †२, १४; ९६‡ᶜ, ८२९; ११२८; जै १, ४३, १; ३, २, ५†; ९, १०‡ᵈ; ४,२६,१०†; –क्षाः ऋ ४,२४,९; –क्षाणाम् ऋ १,९५, ६; पै ८, १४, ६†; –क्षात् ऋ १०, ७२, ४; –क्षाय ऋ १, १११, २; ४, ३७,२; ५,४३,५; ८,९,२०; ९, ३६, ३; ६२,२९; ६४,३;१००,५;१०५,३; १०९, २;१०; १०,३,१;५७,४; खिसा ३,४; मा ३, ४४†; ३४,८; का ३,७,४†; ३३, १, ३; तै १,८, ५,३†; ३,२,५,२; ३, ११, ४; ५, ८, १; मै १,३,३५; १०,३; ३, ११, १०; १६, ४; काठ ९, ६†; २९,५; क ८,९†; ४५,६; †कौ १, ४३०; २,४५०; ६८२; ७१९; ८९६; †जै १, ४२, ४; ३,३४,८; ५६, १०; ५९, ११; ४, १३,५; शौ ६, १९,२; १८, २,२३;२०,१४२,५†; †पै १९, ७,१२;२४,११; –क्षासः ऋ १, ५१, २; –क्षे तै ४, ३, ४, १ᵈ; –क्षेण ऋ ४,५६,६; ९, ६८,५; कौ २,९४७†; –क्षेभिः ऋ १०, ११३, ९; –क्षैः ऋ १, ६८, ४; ९१, २; ४, ५४, ३; ७, ६०,६; ८,७९,४; ९,६७,२६; १०,९१, ३; ९२, १०; मा १४, ३ᵉ; का १५, १, ३ᵉ; तै ४,१,११, १†; मै २, ८,१ᵉ; ३, ११,१०; †४, १०, ३; १४,१; काठ १७, १ᵉ; क २५, १०ᵉ.

१दाक्षायणᶠ–

दाक्षायण-यज्ञᵍ– -ज्ञेन तै २,५,५,४¶.

२दाक्षायणʰ– -णाः खि ४,६,८; मा ३४, ५२; का ३३, २,१५; ¶मै १,८,९; ३,१०,१; शौ १,३५,१.

३दाक्षायणʲ– -णम् खि ४, ६, ७ʲ; मा ३४, ५१; का ३३, २, १४; शौ १, ३५, २ʲ; पै १, ८३,२ʲ.

¶१दक्ष-क्रतुᵏ– -तुः मै ४, ८, ७;– तुभ्याम् तै ३, २, ३,२; ४;–तू तै २,५,२,४ᵐ; मै ४,५,९.

२दक्ष-क्रतुⁿ– -तवः मा ४, ११; का ४,५,३.

दक्ष-सातिᵒ– -तिम् शौ ८, १,६; पै १६, १,६.

दक्ष-पतिᵖ– -तिः ऋ १, ९५,६; पै ८,१४,६†.

दक्ष-पितृᑫ– -तरः ऋ ८, ६३, १०; मै १, २, ३; काठ २, ४; क १,१६; –तरा ऋ ७,६६,२ʳ; जै ३,५४,८†; –ता मा १४,३; का १५, १, ३; तै ४, ३,४,१;

ᵃ) दृक्षं पितृभ्यः इति पाठस्य स्थाने सपा. आश्रौ ५,१८, २ शांश्रौ ८,३,४ दक्षपितृभ्यः इति पाभे.।

ᵇ) सपा. आपश्रौ १३,१६,८ यक्षस्य इति पाभे.।

ᶜ) सपा. दृक्षस्य<>दृक्षसः इति पाभे.।

ᵈ) सपा. दृक्षे (तैंत्रा ३,७,७,९ आपश्रौ १०, ३,८ च) <> दृक्षैः (मारा ८,२,३,६;१५ च) इति पाभे.।

ᵉ) नाप. (यज्ञ-विशेष-)। दक्ष–(=दर्श– [=अमावस्या-]) + तस्येदमीयः फक् > आयनः प्र. उसं. [पा ४, ३, १२० (वैतु. भा. दक्ष– [ऋषि-विशेष-तु. माश २,४,४, १;६]+अपत्यार्थे प्र. इति?)]। ᶠ) कस. अन्तोदात्तः।

ᵍ) नाप. (दक्षगोत्रीय-व्यक्ति-)। फक् प्र. उसं. (पा ४, १,९९)।

ʰ) विप. (हिरण्य- [=तन्मय-भूषण-])। (√दक्ष् [*दीप्तौ] > भावे) दक्ष–+मत्वर्थे फक् प्र. उसं. (पा ४, ४,१२९)। i टि. अपि द्र.।

ⁱ) °णा हि° इति पाठः? °यणं, हिर° इति द्विपदः शोधः (तु. सपा.मा. प्रमृ.)। ʲ) वैतु. सा.<२दाक्षायण– इति?।

ᵏ) द्वस. अन्तोदात्तः। ˡ) समाहारे द्र.।

ᵐ) पाभे. कृते पृ ११७६ a टि. द्र.।

ⁿ) विप.(देव-)। बस.। ᵒ) भाप.। ष्ठ्यर्थिकः क्तिच् प्र. उसं.(पा ५,४,४१)। ᵖ) नाप.। षस. पूप. प्रकृतिस्वरः।

ᑫ) विप. (देव-, मित्रावरुण-)। बस. (वैतु. सा. [का.] उ. म. Gri. षस. इति)।

ʳ) सपा. तैत्रा २,४,६,४ दृक्षपितारा इति पाभे.।

–सदः का ११,१,२[a]; त १, ८, ७,१; –सद्भ्य. का ११,१,१[b].
दक्षिण-सव्य– -व्याभ्याम् शौ १२, १,२८; पै १७,३,९
दक्षिणा[c] ऋ १०, १७, ९. मा १३, ५५, १५,१६, १६,६४-६६; का १४,७,२, १६,४, ३†; १७, ८, १८[2], ¶तै १, ७, ६, ३. §४, ३; २,१, ४,३,१, ५,११,२, ५, २, १, ३; ५, ३, ४, १०,४; ५, ५, ७,३; १०, ४[d], ७,१०, १; ¶मै १,१०,७;१७[2]; १८; २,६,१;३, ७,१९§; ८,१०§; ९,९[3], ३,३, १०; ४,१,१०,३,१,५,४; ७,२, ९; ८, ५; ९, ५; काठ १३,५[2], ¶१५,१,२, १६, १९; १७, ९; १६[3]. १९, ११[e]; ¶२०,२; ३[2]; ९, ¶२१, १० १२; ¶२५, ३; ७, ¶२६, १[2], ७; ९, ¶२८, २; ४; २९, ३[2]¶, ३१, ८; ¶३६, ११; १२[2]; ¶क २५, ९§, २६, ८§, २७,६[3]§; ३१, १;४,५[2];११§, ३८,६; ३९,५, ४०,४[2]; ४१,५; ७, ४४,२; ४; ४५,३;४[2], ४७,८; शौ ९,१२, २०; १२,२,३४, १८,१,४२†[f]; ४, ४६†[f]; पै ५, २८,२; १६, १२६, २; १३९, २१; १७,३३, ५; १९,३४,१५.
दक्षिणा(णा-अ)च्,ञ्च्– -णाञ्चम् पै १६,१२१,२.
दक्षिणाचीन– -नम् पै १६, १२२,२.
¶दक्षिणा-प्रहरण[g]– -णः[h], –णम् मै ३, २,१०.
†दक्षिणा-वाह्[i]– -वाट् ऋ ३, ६,१, मै ४, १४,३.
दक्षिणा-विसर्जन[g]– -¶नः[h] काठ २१,२, क ३१,१७.
१दक्षिणा (णा-आ) वृत्[j]– -वृत. ऋ १, १४४, १; मै ३, ४, ७¶.
२दक्षिणा (णा-आ) वृत्[k]– -वृतः तै ५,३,२,४,४,५.
¶३दक्षिणा (णा-आ)वृत– -वृत् काठ २६, ३; क ४१, १; –वृत. काठ २०,११, क ३१, १३.
दक्षिणा-सद्[l]– -सद. मा ९, ३६[a], –सद्भ्य. मा ९, ३५[b].
दक्षिणा(णा-अ)ग्नि[m]– -¶ग्नये मै १, ५, १४; –ग्निः शौ ९, ७,१३; १५, ६, १४; १८, ४, ८; ९, पै १२, ७,१३; १६, ११३, ६; –ग्निना मै १, ५, १४¶; –ग्निम् मै १,५,१४[2]; ६, ११; –ग्ने शौ १५, ६, १५; –ग्नौ शौ ८, १०, ६; पै १६, १३३,४.
दक्षिणात् पै २, ५६, २[d], १९,३७, ११.[n]
दक्षिणात्-सद्[l]– -सदः मै २, ६, ३[o]; काठ १५,२, पै २,५३, २, –सदे मै २, ६,३; काठ १५, २, पै २,५४,२.
दक्षिणाद्-वात[p]– -तः तै ४, ३, ३,१; मै २,७,२०; काठ ३९,७.
?दक्षिणा(ण-आ)युस्[q]– -युः पै १३, ९,११.
¶दक्षिणा (णा-अ) र्ध– -र्धः क ३७, ५[r], –र्धम् तै ३, ३, ४,५; –र्धे तै २, ६, २,१, ६, ६, ७,१. मै १, ४, १२, ४, ७, ८; ९, काठ २९,२; ३४,२, क ४५,३.
¶दक्षिणा-र्ध्य[s]– -†र्ध्य. काठ २५, ७; क ३९,५; –¶र्ध्यस् तै २,५, ११,५,६,६,४,२; काठ २५,७[2]; क ३९, ५[2]; –र्ध्ये काठ २५, ७; क ३९, ५.
?दक्षिणित्[t] ऋ ५, ३६,४.

[a]) सपा. °णासद·<>°णासद्- इति पाभे.।
[b]) सपा. °णसद्भ्यः<>°णासद्भ्यः इति पाभे.।
[c]) अव्य.। प्राग्दिशीय· आच् प्र. (पा ५,३,३६)।
[d]) सपा. °णा<>°णात् इति पाभे.।
[e]) सपा. दक्षिणा<>इत्थम् इति पाभे.।
[f]) तु. शंपा. W; वैतु. RW. WI. दु° इति?।
[g]) विप. (वज्र-)। बस.।
[h]) सपा. °णाप्रहरणः<>°णाविसर्जनः इति पाभे.।
[i]) विप. (घृताची-)। उस.।
[j]) विप. (इष्टका-, स्रुच्-)। उस.। उप. <आ√वृत् (तु. पपा. GRV.; वैतु. GW. MW. °णा-वृ° इति)।
[k]) विप. (मास-)। बस.। उप. भाप. <आ√वृत्।
[l]) विप. (देव-)। उस. क्विबन्तम्।
[m]) नाप. (अग्नि-भेद-)। कस. अन्तोदात्तः।
[n]) दु° इति स्वरः? यनि. शोधः (तु. इहैव उत्तरात्)।
[o]) सात. द्विस्वरयुक्तः पाठः सु-शोध्यः द्र.।
[p]) विप. (वात-विशेष-)। उस. उप. कर्तरि क्तः प्र.।
[q]) पाठः?। =दीर्घायुस्-। कस.।
[r]) पाभे. कृते पृ १५३५ o टि. द्र.।
[s]) भवार्थीयः यत् प्र.।
[t]) पाठः?। '(सव्येन प्रत्तान् रायः) दक्षिणेन (हस्तेन) इत् मा प्र···वि-नेनः' इति वा. इति कृत्वा दक्षिणेन इत् >दक्षिणेनेत् > नैप्र. दक्षिणेत् इति शोधः (तु. ऋ १,

२दक्षिण,णा[a]– -णा ऋ २,२७,११[b]; तै २,१,११,५†[b]; ४, ३,३, १; ६,२;४,२,१; ५, ६,४,३¶; ६, १,१, ११?[c]¶;५, २?[c]¶; ¶मै १, १०, १७[२]; १८; ४, ७, २; ८; १४, १४†[b]; ¶काठ २२, ९; २९,२; ३६, ११[१];१२; क ३५, ३¶; –णे ऋ १, १००, ९.

३दक्षि(ण>)णा[d]– -णया ऋ १, १२३, ५[e]; १६९, ४; १०,६२, १; १०७, ६; मा ४, २३; का ४, ७, ४; तै ४, ४, ८, १; ¶मै १, ९, ४; ११, ७[२]; ३, ४, ९; ७, ३; काठ १४, ७[२]¶; शौ ६, ५३, १[f]; पै १, ४६, ३; ४; १६, ७१,७; –णा ऋ १,१८,५; १२५, ५; १६८,७;२,११,[२१; १५, १०; १६-२०, ९]; १८, ८; ५,१,३; ६, २७,८; ६४, १; ७,२७,४; ८,२४, २१; २९; ९, ७१,१; १०, ६२,९;११; १०३, ८;१०७,३; ७[४];८; मा ४, १९; १७,४०†; १९, ३०; का ४,६, ३; १८, ४, ८†; २१, २, १९; ¶तै १,२,४,१§; ५,२,४;७,३, १; ८,१,१[४];२[६]; ७,१[२];२[२]; ८, १[६];९,१[७]; २[४];३;१७,१[१०];१९, १[६]; २०,१[२];२१,२; २,२,२,१; ५,१;२; ११,४; ३,७,४;४,१३, १;३,४,१,४;५,१,४[२]; ४,६, ४, ३;५,६,१०,२;७,५,१; ७,२;६, १,७,५[२];§;६, ११, ६;¶मै १, २,४§;४,१४;८,७; ९;९,४; २, १,२[२]; १०;२,४;५;९[२]§; १३[४]; ३-४,२; ५,९[२];६,१[७]; २[२]; ३§; ४[४]; ५[१२]; ६[२]; १३[१८]§; १०, ४†;३.३,३;६,८;७, ५§; ४,३, १[४]; २; ४[१]; ५; ८[४];४,६;९;५, १;४; ६,६;८,३; ८; काठ २,५; ¶८,५; ८[२]; ९, १४[२]¶; ¶१०, १;८;१०[२]; ¶११,१;४; ¶१२, ४;७;८;११; ¶१३,१;३[२];४;७; १०; १५,१[८];२[३];३[४]¶; ४[१२]¶; ५; ९[१४];१८, ५†; २२-२३,४¶; ३५,११; ३७,६¶; ९[१]; १०¶; १२¶; ३९,८; क १,१७; ¶७, १;२[२]; २८,५†; ३६,१¶; ३७, ४[२]; ४८, ११; †कौ २,१०९८; १२०६; जै ४, १७, ९†; शौ ४, ११, ४; ११, ९, ९; १०, २२; १८,४,५०; १९,१३,९†; २०, ६५,३†; पै २,८५,३[२]; ३,२५, २; ४,३,७; ५,५,६; ३१,९; ६, १९, ७; ७,४,९†; १५,१[२]; २; ५-७; १०; १६,८२, ९;८७, २; –णाः ऋ ३, ३६, ५; मा १८, ४२; ६४; का २०, २, ५;४,७; तै ३,४,७, १; ५,७,७,३; ६,१, ४,८[२];६,३; ६,१,२;३; ७,१,५, ७¶; मै २, ३,४; १२, २; ¶३, ६, १०[२]; ७,३; ¶४, ३,१[२]; ४, ८†;६,८[२]; ८,२;३[२]; काठ २,६; ¶९,१२; १४; १८,१४; ¶२३, ६;१०; ¶२८, ३;४[४];३५,१६¶; क २९,३;३७,१¶; ¶४४,३;४[४]; ४८,१४¶; शौ ९, ११, ६; १५, १६,७; पै १३,१४,१५;१७,२९, १४;१९,८,१[f]; –णानाम् ¶मै ४, ८,२;३; काठ ९,१२¶; शौ १८, ४,८; –णाभिः ऋ ३, ६२, ३; ८,३९, ५[g]; खि ७,६,१; तै २, ३, १०,३; ¶५, ५,७, ५; ६,९, ३[२]; ¶६, १,६,२;६,१,५; मै ४, ७,९; ९, २; काठ ११, ७; २३, ६¶; २६,७¶; शौ १९,१९,६; पै ५,३५,६[२]; ७,१४,६; ८,१७, ६; –णाभ्यः तै ६, १,३, ८[२]¶; ७,४,२१,१; –णाम् ऋ ६, ३७, ४; १०, १०७,४;५; ७; खि ५, २०, १; मा १९, ३०; का २१, २,१९; ¶तै १,७, १, ६; २,६, ८,२[१]; ३,२,८, ३[२]; ५,६, १०, २; ६, १,३, ६; ७; ७, ४,९,१; ¶मै १,९, ४[३]; २,१,२; ६, ८[२]; ¶काठ ८,१३;९,१२[२]; १०,४[२]; १२-१३,३; २२,४; २३,४;१०; २८, ४; ३७, १२; ¶क ८,१[२]; ३६,१; ३७,१; ४४,४; शौ ५,७, १; ११, १; ९, ५, १४; १३,१, ५२; १८,४, २९†; २०, १३५,

१००,९, सा. [अर्थतः]; वैतु. PW. वा. क्रिवि. इति, ORN. [पत्ते] प्रदक्षि° इति च)।

[a]) नाप. (दिश्-, हस्त-)। व्यु.?। १दक्षिण,णा– टि. द्र.।

[b]) तृ१ इति GW. GRV. (वैतु. भा. द्वि१, सा. [ऋ.] प्र१ इति)।

[c]) पाठः? °णाम् इति शोधः (तु. सात. प्रथमे स्थले ; वैतु. भा. यथाकथंचित् यनि. साधुकः)।

[d]) नाप. (धेनु-, भृति-, मूल्य-, वेतन-)। व्यु.?। <√दक्ष् (समृद्धौ [तु. पाम ५, १, ५९]) या [१, ७] प्रमृ., PW. GW. BRV [१२७-८] प्रमृ., [पत्ते] या. प्रमृ. √दाश् चेति।

[e]) GW. WAG [३,६० b] प्रमृ. °णाया: इति शोधं प्रस्तावुकाः?।

[f]) तु. W.; वैतु. सा. =दिश्– इति। सपा. °णया<>°णा (तैब्रा २, ७,८,२;१६,२ च) इति पाभे.।

[g]) =उपसु– इति संदिहान इव GW.।

६; पै २, ५२,५; ५,३१, ८; ७, ९, १;१५, ३; ४; ९[२]; ८, १,१; १३,५, २; १६, ३३,८?[a], ९८, ४;११६,१०; १८,२०, १; १९, ३८,१५; -णायाः ऋ १, १२३, १;१६४,९;३,५८,१;१०,१०७, १;११; मै ३,६,८¶; ¶काठ ८, ८;२३,४; ¶क ७,२;३६,१;शौ ६, ५८,१[b]; ९,१४,९†; पै १६, ६६,९†; १९, १०,६; -णायाम् पै २, ३४ ३; ५, २९,५; -णायै मा २६,२[b]; का २८, १, ३[b]; मै ३, ४,९[२]¶; काठ ४०, ५; ४४, १०; पै १, ९६,२; -णासु तै ६, १,३,८¶; -०णे काठ ४,९,९, ९[१]; क ३,७;८,१२[१].

दाक्षिण[c]- -णानि तै ६, ३, १, ६[२],६,१,१.

दक्षिणा-ज्योतिस्[d]- -तिषम् शौ ९, ५,२२; २४-२६; २८; ३१-३६; पै ८,१९,११.

¶दक्षिणा-त्व- -त्वम् मै ३, ७, ५; ४,८,३.

दक्षिणा-वत्- -वत् ऋ ३,५३,६; पै १४,१,१४; -वता मै १,४,६¶; -वताम् ऋ १,१२५,६[२]; -†वति ऋ ८, ९७, २; शौ २०, ५५, ३; -†वते ऋ ९,९८,१०; १०, १८,१०[e]; कौ २,६८१,१०२९; जै ३,५६,९;४,१७,१; शौ १८, ३, ४९[e]; -वद्भिः ऋ १०, ६९, ८; -¶वद्भ्याम् काठ ८, १३; क ८,१; -वन्तः ऋ १, १२५, ६[२]; १०,१०७, २; शौ १८, ३,२०; -वन्तम् काठ ४०, १३; -वान् ऋ ३,३९, ६; ६,२९, ३; १०, १०७,५[२]; पै ५,६,१.

दक्षिणीय[f]- -यः ¶मै १, ९, ४; ४, ८,२; काठ ९, १२¶; शौ ८, १०, ७; -¶येषु मै १, ४, १२; काठ ३२, २; -यैः काठ ३५, १०; क ४८,१२.

दक्षिण्य[g]- -ण्याः तै ३, २,८,३.

दक्षि-सुदि-, दक्षुस- √दह् द्र.

√दघ्, दघ पै १९,३७,८.

दघ्याः[h] ऋ १,१२३,५.

¶दघ्नुयात् काठ ८,१२; क ७,७.

दघ्म ऋ ७,५६,२१.

‡?दघम्[i] पै २०,२१,९.

दङ्क्ष्णु- √दंश् द्र.

१दण्ड[j]- -ण्डः ¶मै २,६, १३; ४,१, १; ¶काठ १५, ९; २३, ४; ¶क ३६, १; शौ ९, १, २१; पै ७, १५,८; १६, ३४, १; २०,५४, ४; -ण्डम् तै ६, १, ४, २¶; ¶मै ३, ६, ८; ४, १, १२[२]; शौ १८, २, ५९; -ण्डस्य मै ४,१, १¶; -ण्डाः ऋ ७, ३३, ६; -ण्डेन खि २,१,१; ४, ७[२],३?[k]; शौ ५,५,४; १०,४,९; ८, २७; पै ६, ४, ३; १२, ३, ११;१६, १५, ९; १०३, ४; १९, २, ५.

२दण्ड[l]- -¶ण्डः तै ६, २,९,४; मै ३,८,७.

दण्डन[m]- -नम् शौ १२, २, ५४; पै १७,३५,२.

दत्[n]- दतः ऋ ७, ५५, २; ¶तै २, ५, १, ७, ६, ८,५, ¶मै १,८, ५[२];३,६,२;७; काठ २२,१३¶; शौ ५,२९,४; ६, ५६, ३; १९, ६१, १; पै १३, ९, ५; १९, ९, १४, दता ऋ १०, ११५, [(७, ४, २) २]; शौ ६, ५६, ३[o]; दताम् शौ ५, २३, ३; पै ७, २,३; दत्सु तै ६, २, ११, ४¶; पै १,५५,३; १६,१४७,३, २०, ३०, ८; दद्भिः ऋ ८, ४३, ३; १०, ६८, ६; मा २५, १[p]; का २७, १,१[p]; तै ५, १, २, ६¶; मै ३, १५, १; काठ १९, ३¶;

---

a) वा. ? । सपा. शौ ९,१,१७ मुधौ इति पाभे. ।

b) सपा. दक्षिणायाः <> दक्षिणायै इति पाभे. ।

c) नाप. (होम-विशेष-) । तस्येदमीयः अण् प्र. ।

d) विप. (पश्चौदन-) । बस. ।

e) सपा. तैआ ६,७,१ दक्षिणावती इति पाभे. ।

f) विप. च नाप. च । अर्हार्थे छ > ईयः प्र. ।

g) विप. । यत् प्र. तित्स्वरश्च ।

h) प्रपु १ पाठः ? । दघ्यात् > नैप्र. यनि. इति कृत्वा तत्परः शोधः द्र. (तु. पृ ६६० *b* टि.; वैतु. वें. सा. GW. प्रमृ. व्यत्ययमिच्छन्तः)। i) पाठः? दकम् (=उदकम्) इति शोधः (तु. सपा. ऋ ५,७८,८ वनम् इति पाभे.)।

j) नाप. । व्यु. ? । <√दद् (धारणे) इति या., <√दम् इति औपमन्यवः (या २, २ [तु. पाउ १, ११४]) प्रमृ. ।

k) अण्डेन इति पाठ.? यनि. शोधः (तु. सपा. शौ ५, ५, ४)। l) व्यप. (असुर-विशेष-) । व्यु. ? ।

m) नाप. । अर्थः व्यु. च? (तु. w.) ।

n) नाप. =दन्त- । व्यु. ? । पाप्र. (६,१,६३) <दन्त- इति, GW. L[५०५] <अदत्- <√अद् इति, (पक्षे) ?L <√दो(अवखण्डने) इति वा <√दंद् इति वा।

o) सपा. दता <> दद्भिः इति पाभे. ।

p) पाभे. कृते पृ १२०२ *h* टि. द्र. ।

२५, ९¶; ५३, १; ¶क ३०,१; ४०, २; शौ २०, १६, ६†; पै १९, ९, १४[a]; दद्महः तै ७, ३, १६, १; काठ ४३, ६; शौ ११, २,६; पै १६,१०४,६.

दत्-वत्– -वताम् शौ ४, ३, ४; पै २,८,५; -वते ऋ १, १८९, ५; तै ७, ५, १२, १; काठ ४५, ३; -वन्तः मै ३,६,७¶.

दत्वती– -ती शौ ४, ३, २; ७, ११३,१; १९,४७,७; पै ६,२०, ७;११,७,९.

?दत:[b] पै १,६९,१.

दत्त–,दत्त्वा, दत्त्वाय, दत्र– √दा द्र.

√दद्[c], ददते ऋ १, २४, ७; शौ १०,८,३६; ददन्ते मा ८,६१[d]; तै १,५, १०, ४[d]; मै १,७,१[d]; ८, ९[d]; काठ ३४,१९[d]; ३९,२; शौ १०,८,३५; ददन्ते मा २७, १६‡[e]; का २९, २, ६‡[e]; तै ४, १, ८, २‡[e]; पै९, १,६‡[e]; १८,२६,३; ददताम् ऋ ३,५३, १७; तै ३, ५, ६, २[f]; अददत् खि ३,१५,२; अददेताम् कौ २, ३३९‡[g]; अददन्त शौ १४, १, ४५; अददन्त ऋ ७, ३३, ११; पै १५,५,६;१८,५,२.

¹दद्न्– -दन् पै ५, ४०,७.

ददमान– -नः ऋ ४,२६, ६; -नात् ऋ १,४१,९,

ददितृ– -तारः[h] मा७,१४; का७,६, ३;७,४; तै ३,२,३,१;काठ ४,४.

²ददत्–, ददती– √दा द्र.

?ददर्यासिम् पै १७,२९,१०.

?ददर्शो पै ५,२८,४.

ददश्वस्– √दंश् द्र.

¹ददान–, ²ददान– √दा द्र.

?ददाभिः पै २,४०,२.

ददावस्– √दा द्र.

ददाश्वस्– √दाश् द्र.

ददि–, ददिवस्– √दा द्र.

ददृवस्– √दृ, दॄ(विदारणे) द्र.

¹ददृशान–, ²ददृशान–, ददृशुषी–, ददृश्वस्– √दृश् द्र.

दद्राण– √द्रा द्र.

दद्रुषी– √दृ,दॄ (विदारणे) द्र.

दद्वस्– √दा द्र.

?दध्[i] पै २०,१२,२.

√दध्, दधते ऋ १, ५४,२; ७, २०, ६; ६८, ५; दधते ऋ ६, १, ९; १०, ७७, ७; तै २,२,१२,४; मै २, २, ३¶; ४, १३, ६†; काठ १८, २०†; पै १२, १, २; १६, १५१, ९; दधेते शौ ५, १, ३[j]; दधतः खि १, २, २; †दधन्ति ऋ ७,५६,१९; मै ४, १४, १८; दधसे ऋ ८,३२,६; †?दधसे[k] ऋ ६,१६, १७; काठ २०, १४; कौ २, ५६; जै ३, ६, २; दधयः ऋ ४, ४४, [४ (७, ७५, ६)]; शौ २०, १४३, ४†; दधय मै १, १०, ३; दधत् ऋ ४, ५४, १; ५, ६, १०; १०, ३९, ५; मा २०, ७१; २१, ५५; ५६; ५८; का २२, ७, ५; २३, ६,८; ९; ११; काठ ३८, ९; शौ ६, ११,३[l]; ७,१५,४; पै १९, १२, ३[२]; २०,३,३; दधत ऋ ४,२४, ७; ५, १४, १; मा १८, ६४; ६५; २२,१५; का २०,४,७; ८; २४, ४,७; तै १,३,१४,४[m]; ५, ७, ७, ३[२]; मै ४, १०, १†; शौ ६, ११,३[l]; ७,५५, ६; १०,३, १२; पै २,७६,५; ६,९,३; १६, ६४,१; १७, ३४, ६[n]; १९, ८, ९[o];१०,८[n]; १२,३;२९,२; २०, ३, १०; ८,४; १३,२; ५०,१०; दधन् ऋ १, ७१ , ३ ; दधन् पै २, ७६,१;२[२]; ४; ३,४०,३; ४; १७,२३,४; १९, ३१, १०[२]; २०, ५०, १०; दधः ऋ ७,३०,

[a]) पाभे. क्षेते पृ १५३९ *o* टि. द्र. ।

[b]) पाठः? ददतः इति शोधो विमृश्यः ।

[c]) धा. दाने धारणे च वृत्तिः द्र. ।

[d]) सपा. शांश्रौ १३, १२, १३ भजन्ते इति, आश्रौ ३, १४,१० यजन्ते इति च पाभे. ।

[e]) विशेषः पृ २०० *g* टि. द्र. । सपा. ददन्ते<> रक्षन्ते <> रक्षन्ति इति पाभे. ।

[f]) सपा. माश्रौ २,३,२,१३ नयताम् इति पाभे. ।

[g]) पाभे. क्षेते पृ ११६३ *f* टि. द्र. ।

[h]) सपा. ददितारः (माश ४,२,१,२२ च)<>अभिक्रीतारः <> दधितारः इति पाभे. ।

[i]) पाठः? । सपा. शौ ७,१०२,४ विशिष्टः पाभे. ।

[j]) सपा. दधेते <> दध्वे इति पाभे. ।

[k]) पाठः? यद्योगे द्व° इति शोधः द्र. (तु. ऋ १०, ६४,१३; LR. ORN. WAG [३,२५९*e*]) ।

[l]) वैतु. सा. शत्रन्तम् इति ।

[m]) = सपा. तैआ २, ५, १; ७, १ आश्रौ २, १०, ४, आपश्रौ १९, २४, ९ हिगृ १, ५, १५; २, ४, १९. बौध ३, ७, ११ । शांगृ १, २५, ७ तु देहि इति पाभे. ।

[n]) सपा. दधत् <>धेहि इति पाभे. ।

[o]) सपा. दधत् <>रास्व इति पाभे. ।

३; काठ १३, १६; †दधः ऋ १, ८१,३[१]; ७,१७, ७; ८, १३, २२; कौ १, ४१४[२]; २, ३५४[२]; जै १,४०,६[२]; ३, २९,११[२]; शौ २०, ५६, ३[१]; दधन्तु ऋ ७, ६२,[६; ६३, ६]; कौ २,६५१[a]; अदधत् पै १६, ८६, ६[b]; २०, २८, ८; अदधन् पै २, ५२,४.

•१दघ्न्[c]–

†१दधन्-वृत्[d]– -वान् ऋ ९, १०७, १; मा १९, २; का २१, १,२; मै ३, ११, ७; काठ ३७, १८; कौ १, ५१२; २, ६६३; जै १,५३,२;३,५५,४.

दधितृ– -तारः[e] क ३,२.

दधत्– √धा द्र.

२दघ्न[f]– ¶घन् तै २, ५, ५, २; मै २,२,१३[२]; –घ्नः ऋ १०,१७९, ३; मा १९, २३; का २१, २, १२; ¶तै २,५,३,४[२]; ५,२,७, ३; ४;४,७,३; ¶मै ३,२,६,७; काठ ३०,७¶; शौ ३, १२,७,७, ७६,१†. पै ३,२०,६, –घ्ना ऋ ८,२,९; ९,११,६; ८१,१; ¶तै २,५,३,५[२]; ३,२,६,१$; ५, २, ८,६[२];९,३[२]; ४,५,२[१]; ७,६; ५, १०,५,६,२,४,१; ५,६,४; ¶मै ३, ३, ६; ४, ६, ९[२]; ७, ७; ८, ९$; ¶काठ २०, ५; ७[२]; २१, ९[२]; २८, ६; २९, ५; ३५,४$: ३७, ३; ¶क ३१, ७; ९[२]; ४४, ६; ४५, ६; ४८, ५$, कौ २, ७९६†; जै ४, १६, १०†; शौ ४,३४,६;७; पै ६, २२,६;७.

२दघन्-वत्[g]– -वतः ऋ ६, ४८, १८[२].

दधन्वस्– √धन् द्र.

दधान– √धा द्र.

१दधि[h]– -धि खि ५,१०,३; मा १९, २१; का २१, २, १०; ¶तै १, १,३,१[1]$; ८,१,२;७,१; २, ३, २,२; ५,३,१; २; ४[२]; ५; ४,१; ३,५,९,३; ५, २,७,४; ८,६; ९, ३;४,५,२;७,३; ६,५, ६,४; ७, ५,७, २; ३; ¶मै १,१०,६; ७; २,३,६; ६,१$; ३; ३,२,६; ७; ४, ३,१; ७,७; ¶काठ १३,२[१]; १५, १; २०, ५; ७; २१, ९[२]; २८,६[१]; २९, ५[२]; ३०, ७, ३३, ७[२]; ३४,३; ३६,१; २; ३७,३; ¶क ३१, ७, ९; ४४, ६[१]; ४५, ६; शौ २०,१२७,९; पै १३, ५, २८; २०,८,२.

¶दधि-मधु[i]– -धु तै ३,५,९,१;३.

¶दधि-घर्म[j]– -र्मेण काठ २९, ५; क ४५,६.

दधि-त्व– -त्वम् तै २, ५,३,४¶.

दधि-वत्– -वान् शौ १८,४,१७.

†दध्या(धि-आ)शिर्[k]– -शिरः ऋ १,५,[५;१३७,२; ५,५१,७; ७, ३२, ४; ९, २२, ३; ६३, १५; १०१, १२],९,१३७, २; कौ १, २९३; २, ४५२; जै १,३१, १; ३,३४,१०; शौ २०, ६९,३.

२दधि[l]–

दध्य(धि-अ)च्,ञ्च्[m]– -†धीचः ऋ १, ८४,१३;११९,९; तै ५, ६, ६,३; मै २, १३, ६; काठ ३९, १२; कौ १, १७९; २, २६३; जै १,१९,५; ३,२२,१०; शौ २०, ४१,१; –धीचम्[n] खि १,९, ४; ६†[o]; –धीचा खि १, ९, ५; –धीचे ऋ १, ११७, २२; १०, ४८, २, खि १, ९,३; –†ध्यङ् ऋ १, ८०,१६;११६,१२;१३९, ९; ४,१६,१४; ९,१०८,४; मा ११,३३; का १२,३,६; तै ३,५, ११,४; ४,१,३,२; ५,१,४,४[२]; ६,६,३¶; मै २, ७,३; ४, १०, ३; काठ १५, १२; १६, ३; १९, ४[२]; ¶; क ३०,२[२]; ¶; कौ २,

---

a) सपा. दधन्तु <> दिशन्तु इति पाभे. ।

b) सपा. अदधत् <> अशयत् इति पाभे. ।

c) भाप. । कनिः प्र. उसं. (पाउ १,१५९)।

d) पपा. नावग्रहः । मतुप्-स्वरः [पा ६,१,१७६ (तु. पृ ११ i, ६०५ p टि.; वैतु. म. <√धन् [शब्दे] इति, वें. सा. PW. GW. GRV. प्रमृ. <√ धन्व् इति)]।

e) पाभे. कृते पृ १५४० h टि. द्र. ।

f) =१दधि– । व्यु.? । <१दधि– इति पाप्र(७,१,७५)।

g) विप. (दृति-)। मतुप्-स्वरः (तु. d टि.)।

h) नाप. (पयोविकार-विशेष-)। व्यु. ? । < √धा इति शाक., <√ धि इति तै (२, ५, ३, ४), <√धे इति GW., BDG (द्वितीये भागे [१,१०१,२])।

i) सपा. दधि (तैब्रा ३, २,३,१० आपश्रौ १, १३,१४ च) <> भागम् (माश १, ७, १, १९ माश्रौ १, १,३, ३४च) इति पाभे. ।

j) नाप. मध्यमपदलोपिनि कस. अन्तोदात्त. ।

k) विप. (सोम-) । बस. ।

l) अर्थः व्यु. च ? । माप. । <√ ध्यै इति या [१२, ३३, SEY [१०२], =१दधि– इति PW. GW. प्रमृ.

m) व्यप. (ऋषि-विशेष-)। उस. कर्तरि अधिकरणे वा क्विन् प्र. । n) सर्वनामस्थाने भत्वम् उसं.(पा १,४,१८)।

o) सपा. दधीचम् <> परावृजम् इति पाभे. ।

२८९; जै ३,२४,५.

?३दुधि[a] खि ३, १६,२.

?४दधि–

दधि-क्रा[b]– -†क्राः ऋ ४, ३८,९; ⌊१०(१०,१७८,३)⌋;४०,४[c];७, ४४,५; मा ९,१४[c]; का १०, ३, ७[c]; तै १, ५,११,४; ७,८, ३[c]; काठ १३,१४[c]; –क्राम् ऋ ३,२०, १;⌊५; १०,१०१,१⌋; ४,३८,२; ३९,१;⌊५; ७, ४४, २⌋; ७,४४, १; मै १,११,२[c]‡.

¶दंधिक्रा-व(त्>)ती[d]– -ती मै १,५,६; काठ ७, ४; क ५,३; –त्या मै १, ५,६.

दधि-क्रावन्[e]– -वा ऋ ४, ४०, २; ७,४१, ६; ४४, ४; मा २४, ३९; मै २, १,३[1]¶; शौ ३,१६, ६; पै ४,३१,६; –†वाणम् ऋ ७, ४४, ३; मै ४, ११, १; –†°व्णः ऋ ४, ३९,२-४;६; ४०, १; ३; खि ५, २२, १३ऽ; मा ९, १५; २३,३२; का १०, ३,८; २५,६, १२; तै १, ५,११,४; ७,८, ३; ७,४,१९,४; मै १, ५,१;६;११, २; ३,१३,१; ४,११,१; काठ ६, ९;७,४;१६[2]; १३,१४; ४४, ८; क ४, ८; ५, ३; कौ १, ३५८; जै १, ३७, ७; शौ २०, १३७, ३; –¶व्णा तै २,२, ५, १; २; –¶व्णे तै २,२,५, १; मै २, १, ३[2].

५दुधि– √धा द्र.

?दुधियंसान् पै ५, १५,७.

१दधिषु[f]– -°षो[g] खि ५,७,२, ९; मै ४,१३,७[h].

२दधिषु[i]– -षोः शौ १८,३,२‡[j].

दधिषू–

दधिषू-पति– -तिः पै १, ७०, ४[k].

दुघृप्–, दघृप–, दुघृषी–, दधृष्वणि–

दधृष्वस्– √धृष् द्र.

?दध्मायाः पै २०, ४२,७.

?द ध्य सू र च स्तु वे पै ५, ३४,७.

दुन्[l] ऋ १, १२०, ६[m]; १४९, १[n]; १५३, ४[o]; १०, ६१,

---

a) पाठः ? अधि इति शोधः (तु. पूर्वे मन्त्रे अधि इति)।

b) नाप. (दैवताऽश्व- प्रमृ.⌊ तु. निघ १, १४;५,४ या २,२७;२८;१०,३१⌋)। अर्थः व्यु. च ?। पपा. अनु पूप. <√धा इति, उप. <√क्रम् (तु. WAG⌊१,१२ a⌋) वा √क्रन्द् वा आ√क्रु वेति या. प्रमृ.; ?PW. पूप. =१दुधि–, उप. <√कॄ ⌊विक्षेपे⌋ इति च।

c) सपा. दधिक्राः (माश ५,१,५,१९ या २, २८ च) <>दधिक्राम् इति पाभे.।

d) नाप. (ऋग्-विशेष-)। e) =दधि-क्रा–।

f) नाप. [वाहक-पशु- (अश्वादि- ⌊अग्नौ तदुपचारः⌋)]। व्यु. ?। (√दध् ⌊*प्रापणे>भावे⌋)*दधिस्–> नाधा. √*दधिष्य >(कर्तरि) *दधिष्यु–> नैप्र. यनि. (तु. १दिधिषु–) इति मतम्।

g) सपा. दधिषो<>दिधिषो [तैब्रा ३,६, १२,१ च (वैतु. या ⌊८,२०⌋ द्रु. च °षोः ⌊ष१⌋)?] इति पाभे.। ऋ १०, ७०, १० कृणवत् (<√कृ ⌊*प्रापणे⌋) इति विशिष्टः पाभे.। h) °षः इति पपा.?।

i) नाप. (द्विर्विवाह-कृत-)। व्यु. ?। *द्विर्-दधिषु–> नैप्र. यनि.; अत्र *दधिषु– इति उप.नाप. सत् २दिधिषु– इत्यस्य रूपान्तरं द्र.। मूलस्तु तदीयः स्वतन्त्रो निगमः। तस्य व्यु. अपि ?<√दध् ⌊*विवाहे⌋ शिष्टं f टि. अनु विमृश्यम् (वैतु.<√धा इत्यन्ये)। भूयिष्ठान् मूको. अनु दिधि° इति पाठः साधीयान् इति w.?।

j) सपा. दधिषोः<>दिधिषोः (तैआ ६, १, ३ च) इति पाभे.।

k) सपा. °पतिः<>परिवित्तः इति पाभे.।

l) निर्देशः ? यथास्थलं टि. द्र.।

m) 'हे अश्विना, अहम् अक्षी φआ-दन् (=युवयोरुपरि आदधानः) वां रिरेभ' इति वा. इति कृत्वा (√दध् ⌊*निवेशने, भ्वा.⌋ >) दुधत्–> प्र१ दुधन् > नैप्र. यनि. (वैतु. वें सा. < √दा ⌊दाने⌋ + शता प्र. इति, स्क. तदेव सत् क्विप. इति, PG. ⌊२, ९४, ३०८, ३१३⌋ नयनार्थस्य √*दंस् इत्यस्य तिङ्वृत्तमिति, PW. GW. GRV. WW ⌊१, ७८७⌋ गृहार्थे नाप. इति कृत्वा पती दुन् =दम्पती इति ? ⌊तु. n टि.⌋)।

n) 'महो रायः पतिर् अग्निर् दन् इनः (=इन्धः सन्) इनस्य (=इन्धस्य दीप्तस्य) वसुनः (शोचिषः) पदे आ (=यजनस्थाने) आ-ईषते (व्याप्तो भवति)' इति वा. इति कृत्वा (√दह् ⌊दाहे⌋>) दुहत्–> प्र१ दुहन् > नैप्र. यनि. (वैतु. वें. सा. ⌊तु. m टि.⌋ PW. GW. GRV. गृहार्थीयं नाप. इति कृत्वा पतिर् दुन् ⌊ष१ वा सप्त१ वा⌋ =दम्पतिः इति, PG ⌊२, ९९⌋ विप. =तविष्ठः इति)।

o) 'अस्य (=ऋतस्य) पूर्व्यः पतिः (अग्निः) दन् वां (=मित्रावरुणाभ्याम्) अन्धः (=सोमपानम्) पीपयत (=अवर्धयत)' इति वा. इति कृत्वा n टि. अनु द्र. (वैतु. यनि. कर्तृपदं प्र१ इति कृत्वा वें. <दुन्– ⌊<√दम्⌋

२०ᵃ;९९,६ᵇ;१०५, २ᶜ; ११५, २ᵈ.

ᵃदन:ᵉ ऋ १,१७४,२.

दन्त¹– -न्तः ऋ ६, ७५, ११; मा २९,४८, का ३१,२,८; तै ४, ६,६,४; मै ३,१६,३; काठ ४६, १; पै १५,११,२; –न्तम् ऋ ४, ६,८; –न्ताः खि २,१२,३; तै ६,२, ११, ४¶; ¶मै ३, ८,८; ४, ३, ७,५, ९; काठ २५,९¶; क ४०,२¶. शौ ४,३, ६; ५, १८, ८; ९, १२, ३; ११, ४, ६; १९,६०, १; पै २, ८, ४; ९,६,२; ५; १८, ३; १६, ५३, ४; ५६, ७, ९६, ८, १३७,४; १३९,३; १७, २९,१०; –न्तान् पै १९,२२,१३; –न्तैः शौ ११, ४,६²; पै १६,५५-५७,७; –न्तौ शौ ६,१४०,१;३; पै १९,४९, ११; –०न्तौ शौ ६,१४०, २; ३; पै १९,४९,९.

दन्त-धावन– -ने खि २९, ४३.

दन्त-मूल– -लैः मा २५,१; का २७, १,१; मै ३,१५,१; काठ ५३,१.

दन्तिन्ᵍ– -न्ती मै २,९,१ʰ.

दन्दशान–, दन्दशूक– √दंश् द्र.

दब्धि–, दब्धुम् √दभ् द्र.

√दभ्,म्भ्¹,>दम्भि, दिप्स, धिप्स, दभन्ति ऋ ७, ३२, १२; शौ २०,५९, ३†; दभत् ऋ १०, १०८, ४; †दभाति ऋ ६,२८, ३;१०,१६५, ३; शौ ४,२१, ३; ६,२७, ३; पै १९, १३, १५; दभ पै १६, ६३, ३; दभेयम् तै १, ६,२,४;११,६; काठ ५,१; ३२,१.

ददभन्त ऋ १,१४८,२.

दभ्नोति तै ६, ६, ९, १¶; ¶दभ्नोति तै ५,७,४, १;६,६, ९,१; मै ३,३,९; ४,१; ४,७,७; काठ ३२,१²; दभ्नुहि शौ १०, २,३; अदभ्नुवन् तै ६,६,९, १¶; ¶अदभ्नुवन् तै १,६,११, ६; मै ४,७,७; काठ ३२,१.

दुभायत्ʲ शौ ४,१,७.

ददाभ ऋ ५, ३२, ७; ददुम्भ शौ ५, २९, ६-९; पै १३, ९,७-१०; †दिभुः ऋ १,१४७,

इति, PG ⌊२, ९८⌋ <√ ᵒदंस् इति च; सा., द्र. स्क ⌊ या ४, १९ ⌋ कृते पृ १५४२ *m* टि., PW. GW. GRV. कृते च तत्रैव *n* टि. द्र.)।

ᵃ) 'यत् (=यतः, सुतः सन्) शिशुः (=अग्निरूपः) ऊर्ध्वा श्रेणिः न (=इव) दन् (=अदीप्यत)' इति वा. इति चाऽस्य हेतुवाक्यस्य चतुर्थे पादेऽन्वय इति च कृत्वा √दह् ⌊दाहे⌋ > लङि प्रपु१ अदहत् > नैप्र. ᵒदुत्> मकारे परतः सति संहितायां यनि. द्र. [वैतु. वें. सा. यनि. क्विप. <√दम् इति; GRV. ORN. गृहार्थे नाप. इति; PW. GW. क्विप. <√ᵒदन् 'उन्नमने' ⌊तु. PG २, ९४ = √ᵒदंस्⌋ इति कृत्वा शिशुर्दन् ⌊=शिशनः उन्नतोऽभूदिति⌋ ?]।

ᵇ) 'इन्द्रः दास-विशेषं दन् (तं दमन्यत्)' इति वा. इति कृत्वा √दभ् ⌊हिंसायाम्⌋ > दुभत्– >प्र१ दुभन् >नैप्र. यनि. (वैतु. वें. सा ⌊वें. अनु⌋, PG. ⌊तु. पृ १५४२ *o* टि.⌋; PW. GW. GRV. ⌊तु. तत्रैव *n* टि.⌋)।

ᶜ) 'पति.(=शासिता ⌊इन्द्रः⌋) रज्जौ (=रज्जू) न (=इव) उभा केशिना दन् (=संधायुकः)' इति वा. इति कृत्वा √दम् ⌊ᵒबन्धने + कर्तरि क्विप् प्र.⌋ > ᵒदुम्–>यनि. प्र१ (तु. वैतु. वें, PG ⌊ २, ९५-६ ⌋ पृ १५४२ *o* टि., सा. PW. GW. च तत्रैव *n* टि. द्र.)।

ᵈ) '(अग्निः) दन् (=दीप्यमानः सन्) अग्निर् (इति) नाम धायि' इति वा. इति कृत्वा √दह् ⌊दाहे⌋ >दुहत्– >प्र१ दुहन्>नैप्र. यनि. (वैतु वें. PG. ⌊तु. पृ १५४२ *o* टि.⌋; सा ⌊तु. तत्रैव *m* टि.⌋; PW. GW. दुन्– > यनि. प्र१ इति, ORN. =२दम– इति (तु. तत्रैव *n* टि.)।

ᵉ) निर्देशः ?। क्रिय. सत् लङि मपु१ (तु. वें. सा. PW. प्रभृ.) इति कृत्वा < √ ᵒदन् ⌊हिंसायाम्⌋ अदा. (तु. सपा. ऋ ⌊ ६, २०,१० ⌋ हन् ⌊यद.⌋ इति ⌊ तु. LR. ⌋; वैतु. सा. < दमः < √दम् वा < नदः <√नद् वेति, या ⌊ ६,३१ ⌋ स्क. च नैतत् क्रिय. इति मत्वा ᵒदुदः ⌊=दान-मनसः⌋+नः ⌊तु. RNM⌋ > ᵒदुदोनो > नैप्र. यनि. इतीव च; ⌊वैतु. दु., ⌊पक्षे⌋ RNM. दु ⌊ =दान- ⌋ +नः ⌊ =मनसः ⌋ इति⌋)।

ᶠ) नाप.(दशन-)। व्यु.?। √दो (अवखण्डने)+⌊कर्तरि⌋ त्र>अन्तः प्र. उसं. (पाउ ३,१२६) > ᵒदान्त– (तु. नभा.) > नैप्र. यनि. (तु. टि. दुत्– ; वैतु. पाउ ⌊३, ८६⌋ <√दम् इति, GW. WAG [१, ६९]< ᵒअदुन्त–<√अद् इति च ?)। ᵍ) नाप. (गणेश-)।

ʰ) =सपा. मना १,५। तैआ १०,१,५ तु दुन्तिः इति पाभे.।

ⁱ) धा. हिंसायाम्, प्रतारणे, अल्पार्थे प्रवृ. वृत्तिः।

ʲ) ᵒभाय इति शोधुकः W.?।

[३;४,४,१३];१०,८९,५; तै १, २,१४,६; २, २,१२, ३; मै ४, ११,५; काठ ६,११; दभत् तै १,३,४,२[a]; अदभन् काठ ३०, ७[b]¶; दभन् ऋ १,८४, २०; १४८, ५; २,३२, २; १०,८७, ९;१२०, ४; मा ४,२७[a]; ५, ३९;८,१; का ४,९,४[a]; ५,९, ५; तै १,२,७, १[a]; मै १,२,५[a]; १३;३,९; काठ २,६[a]; ३,१; ४, २;३८,१४; क १,१९[a];२,८;३, २; कौ २,१०७४†; शौ ४,७,७; ५,२,४†; ६,२; ८, ३,९†; ६, २५; १३,२,५; १७,१, ८; १९, २७,५;६; ४६,२; २०,१०७,७; पै १,१०३,२; २,७२,५; ३,३३, ४[c]; ४,२३,२;६,१,४†; ११,२; ७,७,९; १०,७,५;६; १३,१०, ९; १६,६, ९†; ८१,६; १४९, ११;१८,२०,९;३१,२.

†दम्भते ऋ १,४१,१; कौ १, १८५; जै १,२०,१.

दम्भय ऋ ८, ४०, [६[d]; १०, २२,८]; शौ ७,९५, १†; पै २, ७४,१‡[e]; दम्भयत् ऋ ६,१८, १०; दम्भयः ऋ १०,२२,११; दम्भयः ऋ १,५४,६.

दिप्सति ऋ २,२८,१०;७,१०४, १०; ११; मै ४, १४, ९†; काठ १,९[i]; क १,९[i]; शौ ४,३६,२; ५,१४, २; ७, १०८, १; ८,४, १०†; ११†; ६, ८; पै ७,१,२; १०,१२, ६; ७[i]; १६,९,१०†; १०,१†; ७९, ७; दिप्सन्ति ऋ १,२५, १४; काठ ३७, १६¶; शौ १०,३, १६; १९, ४९, ७; ६५,१; दिप्सन्ति ऋ ७,१०४, २०; शौ ८,४, २०†; पै १६, १०, ९†; ६४, ६; १५०, ४; दिप्साम: काठ १,९[i]; क १,९[i]; दिप्सात् तै ४,१,१०, ३[f]; मै २, ७,७[f]; काठ १६,७[f]; १९,१०[f]; क ३०,८[f]; शौ ४, ३६, १; २[g]; दिप्स शौ ५,१४,१; पै ७,१,१; धिप्सात् मा ११, ८०[f]; का १२,७,१५[f].

दुच्चि- -च्चिः तै १,६,२, ४; ११, ६; काठ ५,१; ३२,१; -¶च्च्या तै १,६,११, ६; काठ ३२,१; -च्च्यै काठ ३०,७¶.

दभुन् काठ ३०,७¶.

दुभ- -भः[b] ऋ ५,१९, ४; -भाय[i] ऋ ५, ४४, २; ७,९१, २; ९, ७३,८.

दुम्भ- -म्भम् ऋ १०, १०८, ४; -म्भाय ऋ १०,६१,२.

दम्भयत्- -यन् ऋ १०,११३,९.

दिप्सत्- -प्सतः शौ ४, ३६, २; ३; पै २,७२,५; -प्सन् काठ ३२,१¶; -प्सन्तः ऋ १,१४७, [३;४,४,१३]; २,२७,३; तै १, २,१४,५; मै ४, ११, ५; काठ ६,११; -प्सन्तम् शौ ५,१४, १; पै ७,१,१; १०,१२,७.

†दिप्सु- -प्सवः ऋ १,२५,१४;७, १०४,२०; शौ ८,४, २०; पै १६,१०,९.

धिप्स्य[j]- -प्स्यम् मै ४,१४,१०[k].

१दभीति[l]- -तिः ऋ ४,४१,४.

२दभीति[m]- -तये ऋ २,१३, ९; ४, ३०,[२१; ७,१९, ४]; ६, २६, ६;१०,११३,९; शौ २०,३७, ४; -तिः ऋ ६,२०,१३; -तिम् ऋ १,११२, २३; २, १५, ९; -तेः ऋ २,१५,४.

---

[a]) सपा. दभत् <> दभन् (माश ३,२,३,११ च) इति पाभे.।　[b]) °भत् इति SI. चिन्त्यः।

[c]) सपा. दभन् <> निक्रन् इति पाभे.।

[d]) पाभे. कृतं पृ १२६२ e टि. द्र.।

[e]) सपा. दम्भय <> युजस्व <> व्यंचस्व इति पाभे.।

[f]) सपा. दिप्सात् (तैआ २,५,२ च) <> धिप्सात् (माश ६,६,३,१० च) इति पाभे.।

[g]) तु. सा. BW., सपा. शौ ६, ३७,३ शपात्; वैतु. पपा. शंपा. सात. दिप्सत् इति।

[h]) विप. (अग्नि- [तु. सा. PW. प्रमृ.; वैतु. GW. GBV. नाप. इति ?]) । कर्तरि प्र. इति।

[i]) भावे कृत्। वा. च१ कृत्यार्थे वृत्तिः (तु. सा. [ऋ ९, ७३,८] PW. GW. प्रमृ.; वैतु. वें. सा. अन्यत्राऽन्यथा व्याख्यायुकौ)।

[j]) √धिप्स+भावे क्यप् प्र.।

[k]) सपा. धिप्स्यम् <> अ-दास्यन् (तैत्रा ३,७,१२, ३ तैआ २,६,२ च) इति, तैआ २, ४,१ कामा १२६:३ अ-दित्सन् इति पाभे.।

[l]) विप. नाप. वा (अतिहिंसक-, क्रूर-शत्रु-)। व्यु.?। पपा. नावग्रहः। (√दभ् > कर्तरि) *दभि+(√*ई [हिंसायाम्] > भावे) *ईति- > बस. यनि. (तु. अंशतः WAG [२,२४])।

[m]) व्यप. (ऋषि-विशेष-)। व्यु.?। पपा. नावग्रहः। (√स्तु [शब्दे] > कर्तरि) *स्तवीति- > नैप्र. यनि. (वैतु. <√दस् इत्यन्ये)।

?दभ्यात्[a] पै १,४६,५.

†दभ्र[b]- -भ्रम् ऋ १, ११३, ५[c]; ४, ३२,२०; ७, १०४,१०; ८,४५, ३२; शौ ८, ४, १०; पै १६,९, १०; -भ्रस्य ऋ १, ८१, २; कौ २, ३५३; जै ३, २९, १०; शौ २०,५६,२; -भ्राः ऋ ४,२५,५; -भ्राणि ऋ १,१२६,७; -भ्रेभिः ऋ १,३१,६; ४,३२,३; ७,८२, ६; १०,३८,४.

दभ्र-चेतस्[d]- -ता· ऋ ८, १०१, १६; १०,६१,८.

√दम् (बधा.), >दमि,दामि, दाम्यतु पै १३,१,३

दमये काठ३८,१३[e]; दमय>या पै २,६५,२; ३.

दामयत. पै ७,१५,८.

†दम्[f]- दमाम् ऋ १०,४६,७; मा ३३,१; का ३२,१,१.

१दम[g]- -मः तै १,५,७,४¶.

√दमाय[h], अदमायः ऋ ६, १८,३.

दमायत्- -यन् ऋ ६,४७, १६.

दमन[i]-

√दमन्य, दमन्यत् ऋ १०, ९९,६.

दमयत्- -यन् शौ ५,२०, १; पै ९, २४,१; -यन्तम् ऋ ७, ६, [४; १०,७४,५].

दमितृ- -ता ऋ २, २३, ११; ३, ३४,१०; ५,३४,६; मै ४, १४, ५†; १३; शौ २०,११, १०†; -तारम् पै १३,३,७.

¶दा(न्तृ>)न्ता- -न्ता मै ४, ३, ४; काठ १३,६.

?दम्[j] ऋ ६,३,७.

२दम[k]- -†मम् ऋ १,७५,५; मा ३३, ३; का ३२,१, ३; कौ २,८८७; जै ४, १३,२; -माय ऋ ३, ६, ३; -†मे ऋ १, १, ८; ६०, ४; ६१,९; ६७,५; ७१,६; ७३, ४; ९४,१४; १४३,४; १७४,३; २, १,[२; १०, ९१, १०]; ७[1]; ८; २,४; ११; ४,३; ३५,७; ३, ३, ९; १०,[२ (१०,२१,७; ११८, ७)]; २९,१५; ४८,२; ४, २,८; ५,१५, ८,३; ९,४; ५,४३,१२; ४८, ३; ६, १,६; २, १०; १२, [४; ७,१२,२]; ७, १, २; १९; ४२,४; ८, ७,१२; ४४,१५; ९, १११, २[2]; १०, ७, ४; ९१, १; १६७, ४; खिसा २९, ३०; मा ३,२३; का ३,३,१५; तै १, ५, ६,२; २, ४,१४,२; मै १, ५,३; ४, १२,२;१३,६; १४, ४; काठ ७,१;४¶; ८; ८,१७; १२,१५; १८,२०; ३५, ३; ३९, १५; क ५, १; ४८, ४; कौ २, ६५५; ७२४; ९४२[1]; जै ३, ५४, ५; ५९, १७, ४, १, ३[2], १९, ७; शौ २०,३५,९; पै १२, १, १४; -मेऽ-मे ऋ १, १२८,४; ४, ७, ३, ५,१,[५; ६, ७४,१]; ६, ८; ७,१५,२; मा ८,२४; का ९,४, २; तै १, ४, ४५,१; ८,२२,१[1]; ४,१,३,४†; मै १,३,३९; २,७, ३†; ४, १०,१; ११, २[2]†; काठ ४, १३;१६[2]; ११, १२†; १६, ३†; क ३,११; शौ ७, ३०, १; २, पै २०, ७, १; २; -मेषु ऋ २,८,३; ८, १०२,११.

?दमस्मि पै १,६४,४.

दमूनस्[m]- -नसः ऋ ५, ४२, १२; -नसम् ऋ १, १४१,११; ३,२,

---

a) पाठः? उदभ्य इति शोधः (तु. पृ ६४८ *h* टि.)।

b) विप. (लोमन्-प्रभृ.) च नाप. (अल्प-, ह्रस्व- [तु. निघ ३,२ या ३,२०], अल्प-भाव- [=दारिद्रय-]) च। व्यु. ?। *अवृध- (=वृद्धयभाव-)+(√भृ > कर्तरि भावे च) *भर-> उस. *अवृध-भर->नैप्र. यनि. (तु. रघु- इत्यत्र टि.; वैतु. <√दभ् इत्यन्ये?)।

c) वा. किवि. द्र.। d) विप. (मर्त्य-)। बस.।

e) सपा. दमये<>दसये (आपश्रौ १६, १६,१ वैश्रौ १८,१४:८ च) इति पाभे.।

f) नाप. [रक्षस्- (तु. वें. सा. उ. म.; वैतु. गृह-पर्याय इति GW. प्रभृ., [पक्षे] उ. म. च)]। कर्तरि क्विप् प्र.।

g) विप.। कर्तरि कृत्.।

h) नाधा. सन् वा. सकर्मकः द्र.।

i) भाप. (तु. वें. सा.; वैतु. सा. [पक्षे], GW. विप.?)।

j) पाठः? दुन् इति (पृ ६४५ मुद्रितः φआ...दुम् इति निर्देशो नकारान्ततया शोध्यः) शोधः (वैतु. पपा. यनि. इति) द्र.। शिष्टं पृ ६४५ *d*, *e* टि. गतम्। अत्र वा. कृते पृ १२७४ *e* टि. अपि द्र.।

k) नाप. (गृह-)। व्यु ?। नैप्र. <*धाम-(=धामन्- [वैतु. <√दम् इति प्रायोवादः])।

l) छन्दस्तः दम् आ इति संभाव्येतेति AVM. (तु. उत्तरो मन्त्रः)।

m) विप. च नाप. इव च(अग्नि-, अतिथि- प्रभृ.)। व्यु.?। *दुम- (प्रकरणतः =दमन-दाँति-गृहाऽन्यतमपर्यायः [तु. दुम्य- इत्यत्र टि.])+(√वन् > भावे) *वनस्-> बस. *दुम-वनस्-> नैप्र. यनि. (वैतु. या [४,५]

१५; ४,११,[५; ५,८,१]; १०, ४१,३; –नसि ऋ ८, ५०, १०; खि ३,२,१०; –नाः ऋ १,६०, ४;६८,५; १२३,३; १४०, १०; ३,१,११; ३,६; १७;५,४; ३१, १६; ४,४,११; ५,१,८; ४, ५; ६,११,३; ७१,[(२, ३८,१; ६, ७१, १)४ (७,३८,१)]; ७,९,२; १०, ३१, ४; ४६, ६; ९१, १; तै १, २,१४,५†; †मै ४,११, १; ५; †काठ २, १५; ६, ११; शौ ७, १५, ४; ७७, ९†; १९, ४९, १; पै १४,४,१; १९, २२, १३; २०,३,३.

दुम्-पति[a]– -तिः पै १९, ३९, ११; –तिभ्याम् शौ १२, ३, २७; पै १७,३८,७; –तिम् ऋ १,१२७, [८(८, ३३, २५)]; –ती ऋ २, ३९,२[b];५, ३,२;८,३१,५; १०, १०,५;६८,२;८५,३२;९५,१२; १६२,४; मा ८,५; का ८,२,१; तै ३,२,८,४[c]; ¶मै १,४,५;८,४[d]; ९; काठ ३१,१५¶; शौ १२,३, १४; ३५; १४,२,९; ११†;६४; १८,१,५†; †२०, १६, २; ९६, १४; पै ६, २२,२४?[e]; २५; ७, ११,५†; १७, ३७, ४; ३९,४; १८, ७,१०; ८, २†; १२, १०; १३,३; १९,५३,१;२; २०,४६, ५; –०ती शौ ६, १२२, ३[f]; १२, ३, ७[f]; पै १६, ५१, ७; –†०ते ऋ ५,२२,४;८,६९,१६; ८४, ७[f]; शौ २०, ९२, १३; –त्योः पै २०,२२,४.

?दम्य पै १६,२२,४.

दुम्य[g]– -†म्यम् ऋ ३, २,८; ७, ५६, १४; तै ४,३,१३,६; मै ४,१०, ५; काठ २१, १३; –म्याय ऋ ८,२३,२४; –म्येभिः ऋ ३,१, [१५; ५४, १].

?दम्वून्[h] पै ५,६,३.

√दय्[i], †दुयते ऋ ८, १०३, ६; कौ १,४४; २,९३३; जै १, ४,१०; ४,११,६; दयते ऋ ५,४९,३?[j]; ६,६,५; ३०,१; ७, २१,७;८४, ४; १००, १; ८, ३, ३१; १०, ८०, २; दुयसे ऋ २,१३,६; ७,२३,५; †दयसे ऋ २, ३३,१०; १०, १४७, ५; मै ४, ९, ४; पै १५,२०,७; †दुयन्त ऋ ७,१६, ७; मा ३३, १४; का ३२, १, १४; कौ १, ३८; जै १, ४, ४; दयताम् शौ ८,१,५; पै १६,१, ५; दयस्व ऋ १,६८,३; शौ ८, २,८; पै १६,३,९.

दुयमान,ना– -नः ऋ १, १०, ६; १२०,३; १३०,७; खि १,२,८; ११; –नम् खि १,२,११; –नाः खि ५, ७,३,५; मै ४, १३,८[k]; काठ १९, १३[k]; –ने[k] मा २८, १६; का ३०,२,५.

दरुयत्– √दृ,दॄ (विदारणे) द्र.

दरिद्र–, दरिद्रत्– √द्रा द्र.

दरीमन्–, १दुर्तृ–, २दर्तृ–, ३दर्तृ–, दर्त्नु–, दर्दिर–, *दर्हु– √दृ,दॄ (विदारणे) द्र.

१दर्भ[l]– -०र्भ शौ १९, ३३,२; –०र्भ शौ १९, २८,२-१०; २९, १-९; ३०,१-४; ३२,८; पै १२, ४,८;

*दुम– [=दान-दान्त-गृहाऽन्यतमपर्यायः] + मनस्– > बस. इति, PW. प्रभृ. पूप. <२दुम– इति, SEY [९७] *दुमू– [=२दुम–] इति च ?)।

[a]) विप. सद् नाप. इव (अग्नि-, इन्द्र-, अश्विन्-) च नाप. द्विवचने (जायापती) च । *दुमस्– > नैप्र. दुम्– इति पूप. तदपि भाप. च वप्रा. च सत् पर्यायेण वशं प्रजनं मिथुनभावं चाह । तदनु बहुमुखी व्यु. च द्र. (तु. [अंशतः] GW. GRV. PG [२, १०५]; वैतु. पावा [२, ३,३१] जाया->दुम्– इतीव ?) । पस. पूप. स्वरः (पा ६,२,१८)।

[b]) ०तीव (०तीऽइव) इति पाठे प्रगृह्यत्वप्रतिषेधः (पावा १,१,११ [वैतु. पासि. अन्यथा व्याख्यायुक्ता]) ।

[c]) पाभे. कृते पृ १३६१ *h* टि. द्र. ।

[d]) ०तीः इति पाठः ? यनि. शोधः ।

[e]) सपा. तैआ २,६,२ काकु १३३:२ जायापती इति पाभे. । [f]) सपा. दम्पती <> सत्पते इति पाभे. ।

[g]) वप्रा. । विप. (अग्नि- प्रभृ.) । व्यु. ? । प्रकरणतः √दम् (दमने, *दीप्तौ च)+[कर्तरि] यत् प्र. कृत्यः, अथवा २दुम–+यत् प्र. तद्धितः ।

[h]) पाठः ? । शोधस्य कृते पृ १०२६ *i* टि. द्र. ।

[i]) धा. दाने, हिंसायाम्, अनुकम्पायाम्, दहने प्रभृ. वृत्तिः (तु. या ४,१७) ।

[j]) 'पूषा भगो अदितिः वार्याणि' इति वा. इति कृत्वा √धा>*दधते लटि प्रपु३ > यनि. वावि. इति मतम्. (वैतु. सा. प्रपु१ =दहति इति ? वा ददाति इति वा, GRV. विभाजने वृत्तिः इति) ।

[k]) सपा. दुयमानाः (तैब्रा ३,६,१३,१ या ४, १७;९, ४३ च) <> दुयमाने (तैब्रा २,६,१०,२ च) इति पाभे. ।

[l]) नाप. (तृण-विशेष-, तन्मय-मणि-) । व्यु, ? । < √दृभ् इति मारा [७,२,३,२] प्रभा. PW. प्रभृ. < √दृ [विदारणे] इति (पाउ ३, १५१) ।

५,२; १३, ११,२-२०; –र्भः मै ३,६,३[२]¶; शौ ६, ४३, १; २; ८, ७,२०; १०, ४, २; ११, ८, १५; १९,३०,५; ३२,१;९;१०; ३३,१; पै १,८७,१, ७,७,१;२, ५; ९; १२,४,१; ९; १०; ५,१; १३,११,२३; १५, १३,५, २२, १०; १६,१३,१०; १५,२; १९, २, १४; ३३, ७, ८; –र्भम् शौ १९,२८,१; ३३, ५; पै १२, ५, ५; १३, ११,१; –¶र्भाः तै ५, ६,४,२;६,१,१,७; मं १,७,२[२], ३,६,३; काठ ८,१५[२]; २३, १; ३०,१०;३७,१; क८,३[२];३५,७, ४६,८; –र्भेण शौ १९,३२,२,७; ३३,५; पै७,७,७,१२,४,२,७;५, ५; –र्भेषु शौ १०,४,१३; पै १६, १६,३; –¶र्भैः तै १, ५,१,४[२]; काठ २३,१,३१,१४; क ३५,७.

दर्भ-गुरु-मुष्टि[a]– -ष्टिना मै ३,३,६[b].

¶दर्भ-पिञ्जूल[c]– -लानि मै ४,८, ७; –लाभ्याम् मै ३, ६, २; –लैः काठ २३, १[d]; ३०, १०; ३७,१[१], क ३५, ७[d]; ४६,८.

¶दर्भ-पुञ्जील[c]– -लम् तै ६, २, ४, ३; –लैः तै ६, १,१,७[d].

¶दर्भ-मय– -यम् मै १, ११, ८; काठ ११,५; १४,७.

¶दर्भ-स्तम्ब[c]– -म्बः काठ ९,१६; –म्बम् काठ ९,१६[१]; –म्बे तै ५, ६,४,१; मै ३,४,४; ४, २, ३; काठ २२,६; क ३४,१.

?दर्भा(र्भ-आ)स[e]– -र्भासः ऋ १, १९१,३; पै ९,६,७†.

२दर्भ[f]– [=दल्भ-]

दार्भ्य[g]– -¶र्भ्यम् तै २, ६, २, ३; मं १, ४,१२; ६, ५; २, १, ३; –र्भ्याय ऋ५,६१,१७.[=दाल्भ्य-]

१दर्म[h]– -र्मात् पै ५,३४,४[i].

२दर्म–,दर्मन्– √द, दृ (विदारणे) द्र.

?दर्माद् पै ५,३४,४.

दर्वि[j]– -०र्वि[k] मा ३,४९; का ३,६,१,तै १,८,४,१; क८,८;–र्विः ऋ१०, १०५, १०; मै १,१०, १६[२]¶; काठ ३६.१०[२]¶; शौ९,६,१७; ११,१, २४,३,१६;१२,३,३६[l]; पै १६,९१,४; ११२, ३; –र्विम् शौ १०,४,१३; पै १६, १६,३, –†र्वी ऋ ५,६,९, मा १५,४३, का १६,५,२५; तै २, २,१२,७; ४,४,४,६; मै २,१३,५; कौ २, ३७४; जै ३,३०,१७; $पै १६, ५४,३;१७,३९,६[l]; –०र्वे[k] मै १, १०,२; काठ९,५; शौ ३,१०,७; पै १,१०६,५; –र्व्या मै १, १०, १६¶, काठ ३६,१०[२]¶; शौ ४, १४, ७; पै १६,९८,१०.

¶दर्वि-होम– -मम् तै ३, ४, १०, ४; ५,४,७,७.

दर्विदा[m]– -दा मा २४,३४; का २६, ७,४; तै ५, ५, १३, १; मै ३, १४,१५, काठ ४७,२.

१दर्श–,२दर्श– √दृश् द्र.

१दर्शत[n]– -तात् ऋ १,११६,११.

२दर्शत–,दर्शन–,दर्शनीय–, दर्श-पूर्ण-मास– प्रभृ., दार्शता–, दृश्यै– √दृश् द्र.

दल्भ[f]– [=२दर्भ-]

दाल्भि[o]– -ल्भिः काठ १०,६¶.

¶दाल्भ्य[g]– -भ्यस्य काठ ३०, २; क ४६,५. [=२दार्भ्य-]

?दल्यंदा पै ६,१४,४.

?दवम् पै १७,२८,५.

*दुवस्[p]–

दुवस्-वत्–

a) नाप. । षस. पूप. कप्र. । b) पाभे. पृ १२२७ i टि. द्र. ।
c) नाप./ षस. अन्तोदात्तः । उप. =गुच्छक- ।
d) सपा. दर्भपिञ्जूलैः <> दर्भपुञ्जीलैः इति पाभे. ।
e) व्यु. कृते पृ ११३० p टि. द्र. । f) व्यप (ऋषि-विशेष-)। व्यु.? । g) नाप. (केशिन्-)। अपत्यार्थे ण्यः प्र. तत्स्वरश्च ।
h) नाप. (धामन्-) । व्यु ? । <√द [*निवासे] ।
i) पृ. ४२६ अर्म– > -र्मात् इति सस्थ. निर्देशश्च तत्परं f टि. चोपेक्ष्यम् । j) नाप. (स्रुच्-, [स्रुच-आकृति-] फण-)। व्यु.? । <√दृ [विदारणे] इति (पाउ ४,५३) ।
k) सं१ गुणाऽभावः उसं. (पाम ७,३,१०९) । सपा. दर्वि (माश २,५,३,१७ आश्रौ २,१८,१३ काश्रौ ५,६,२६ आपश्रौ ८,११,१९ च) <> दर्वे (गाश्रौ १,७,५,२९ वैताश्रौ ९,४ कौसू १३८,१२ [वैतु. BC. काठ. दर्वि इति] च) इति पाभे. । l) सपा. दुर्विः <> दर्वी इति पाभे. ।
m) नाप. (पक्षि-विशेष-)। व्यु.? । पपा. नावग्रहः ।
n) नाप. (कूप- [तु. वें., स्क, सा.])। व्यु. ? (√उद् [उन्दने] > [भावे] *उदर्– > नैप्र. *दुर्– > मत्वर्थे) *दर्श– (=जल-)+(√उद् '*स्रवणे' > [कर्तरि]) *उद्र– > नैप्र. *त्र– > उस. यनि. । सपा. ऋ (१०, ३९,८) ऋश्य-दु– इत्यस्य यनि. पर्यायस्य सतः (तु. निघ ३,२३) प्रस्तारमात्रे विशिष्टा सती समाना व्यु. स्यात् (वैतु. PW., GR., GK. च यनि. नैप्र. ऋश्यदु– इतीव, GW. ORN., GRV. च संदिहानाः) । यत्तु सस्थ. वृन्दनाय इति पदं च१ इव भवति, तच्चिन्त्यम् (तु. वृन्दन– टि.) ।
o) नाप. (वक-) । अपत्यार्थे इञ् प्र. ।
p) भाप. । दुत–,दुर– इत्याभ्या सन्यायता द्र. ।

१द्रुविष्ट[a]– -ष्टम्[b] मे ४, ६,४; की १,१०५‡[c]; जै १,११,९‡[c].

२द्रुविष्ट[d]– -ष्टम्[b] ऋ ६, ५१, १२[c].

द्रुवीयस्– -यः[b] ऋ ६,४७,२९; मा २९,५५†; का ३१,२,१२†; ते ४,६,६,७†; मै ३, १६,३†; काठ ४६,६¶;४६,१†; क ४१, ४¶; शौ ६, १२६,१†; १०,८, ८; पै१५,११,९†;१६,१०१,३.

द्रुविद्युतत्–, द्रुविद्योत् √द्युत् द्र.

द्रुविधाव, द्रुविच्यव– √धु, धू द्र.

?द्रुविप।पि[o] ऋ १०, ३४,५.

√दश् √दंश् द्र.

√दश्[f] (=√दाश्)

*द्रुवस्–

√द्रुवस्य, द्रुवस्यति ऋ ९, ३, ५[g]; †द्रुवस्यसि ऋ ८, ८८,६; जै ४, ६,२; द्रुवस्यथ: ऋ ८,५, २३; द्रुवस्यथ ऋ ८, २०, २४; †द्रुवस्य>स्या ऋ६,११,६;८, १६,१२;४६,११; शौ २०, ४६, ३;द्रुवस्य ऋ७,२८,४;द्रुवस्यतम् ऋ१,१५८,१; द्रुवस्यतम् ऋ १, १३९,५[h];खि३,१६,३; द्रुवस्येत् ऋ १०,१०,९; शौ१८,१,१०†.

†द्रुवस्युत्– -स्यन् ऋ १, ६१,११; १८१, ८; २, १९, ५; ६,२६,६;७,५,७;१००,४; १०, ९९, १०; १३८, १; मै ४,१४, ५; शौ २०, ३५, ११; –स्यन्तः ऋ ५, ३,[(४, ६, ११)४]; ६, ५०,११; ७, ५६,१७; –स्यन्ता ऋ ६, ६२, ७; ८, २२, ६; ३१, ९.

द्रुवस्युन्ती– -न्तीः ऋ ५,४२,१२.

†द्रुव(स्य>) स्या[i]– -स्या[j] ऋ ७, ९९, ३[k]; मा ५,१६; का ५,५,३; –स्ये क २,४‡[j].

द्रुवाक– प्रभृ. द्रुवान्– द्र.

१द्रुशात्– √दंश् द्र.

२द्रुशात्– प्रभृ. द्रुशान्– द्र.

द्रुशान्[l]– -नाः ऋ १, ५३,६;९; ५५,२; ११६, २४; १२६, ३; १४४,५; १६४, १४; २,१,८;१३,९; ३, ३३,३;३९,१३; ४, ३२,१९; ५, ३३,८;४२,४;४५,७;११;४७,४; ६२,१;७८,९; ६,४७,१८;२२[२]; २३[१];२४;६३,९; ७,८३,७;८,१, ३३; ३, २३; ५,[३७; ६, ४७]; ३८; ४६, २२[१]; ३३; ५६, २; ९, १, ७; ६,५; ८,४; १५, [८; ६१,७]; ३८,३; ४६, ६; ५६,३; ६३, ९[m]; ६८, ७; ७१, ५;८०, ४; ५; ८५,७; ९१,[१; ९२,४]; ९३, १; ९७,१२; १०,२७,१५; ३४, १२; ८५. ४५; ९४, ७[२]; १०१, १०; खि ३, ८, २; ४, ११,७[n]; ५,८,२, ३[२]; मा १६, ६४[५]–६६[५]; १७[o], २[२]; का १७, ८, १८[२]; १८[o],१,२[२]; ¶तै १, ६,८,२; ३; ८,५,३; २,६,१,२; ३,३,५,५; ४, १०, २[२]; ४,५, ११, २[२]ऽ; ५, २,३,७; ३,२,२; ३; ६,७,१; १०,३; ६,१,१,८[२]; ९,६; १०,२; ३, ७, ५; १०,३; ११,६; ४, ४, २; ६, ४, ५; ७, २,१,४; ३,५,३; ७, ४; ९, २[२]; ४,७,१; ५, १-२,१; ८,४; १५, २; ¶मै १, ५, ८; १०, १३[२], ११,६; २, ३, ५[२]; ५,१०[१]; ९;

---

a) पाठ (६, ४, १५६) < द्रुर्– इति ।

b) वा. क्रिवि. ।

c) सपा. द्रुविष्टम् <> द्रुविष्टम् इति पाभे. ।

d) दृष्टु प्र. उसं. (पा ५,३,५५) ।

e) लोटि उपु१ । धा. कर्म च ? । (√दिव् > द्यू– [=द्यूत-] >) नैप्र. *द्रु– > नाधा. √*द्रु (द्यूते, रोद् [तु. WAG १, ८१]> कर्तरि) *द्रुविप्– (तु. √भव् > भविप्– प्रभृ.) > नाधा. √*द्रुविप > यनि. [= द्यूतं करवाणि (तु. त्रयोदशो मन्त्रः [अंशतः] सा. GR. ORV. HLR. प्रमृ., ORN. च; वैतु. Sch [WZKM २३, ११९] Aufrecht [KZ २६, ६१०], ?MW., MVR. < √द्रु [गतौ] इति, वें., सा. [पक्षे]< √द्रु [परितापे] इति च)] ।

f) धा. परिचरणे, दाने प्रमृ. वृत्तिः ।

g) सपा. द्रुवस्यति <> दिवस्यति (वैतु. S. द्रुवा°) इति पाभे. ।

h) द्रुवस्यतम् <> दिवस्यतम् (वैतु. विव. भ. द्रुवा°) इति पाभे. ।

i) विप. (रोदसी- [तु. वें. सा. प्रमृ.; वैतु. PW. GW. प्रमृ. भाप. इति]) । कर्तरि अच् प्र. (तु. ऋ ७,१००,४) ।

j) सपा. द्रुवस्या (माश ३,५,२,१४ च) <> द्रुवस्ये (तैआ १,८,२ च) <> यशस्ये इति पाभे. ।

k) प्रग्र इति (तु. पाभे.; वैतु. PW.GW. प्रमृ. तृ१ इति) ।

l) =संख्या- । व्यु. ? । < द्रुस् वा √दश् (तु. पाउब्र १,१४६) चेति या [३,१०] ।

m) सपा. द्रुश <> र्यु इति पाभे. ।

n) सपा. काशि १३४: १४ द्रुशम् ? इति पाभे. ।

o) =सपा. माश ९,१,१,१६;१७ । तै ४,४,११,३ मै २,८,१४ तु पाठाऽभावः ।

९[१२]$; ३,२,९; ३,३; ७; ४,६; ६,३[२]; ७,४; ७; ९,३; ८[५]; १०, ३; ४, २, ४; ४, ७[२]; ९, ५[४]$; ¶काठ १३, ७[२]; १४,६; $१७, १०[२a]; १६[१५]; २०, १; ११[२]; १३; २१, ४; ५; २३, १[२]; ८; २४,५; २५, ६[२]; २६, ४; २७, ५; २८,३[१]; २९,९; ३३,१;३[४]; ६[२]; ८[२], ३४,८; ३५,५$, ३६, ७[२]; ३८,१३†; ¶क २६,९$[०]; २७, ६[१५]; ३१, ३; १३[२]; १९; २०; ३५,७[२]; ३७, ६; ३९, ३[२]; ४१, २; ४२, ५, ४४, ३[२]; ४८, ६$, †कौ १, ५३८; ५४३; २, ३७१; ४३१; ५३१; ६२३; ६२९; ७६८; †जै १, ५५, ६; १२; ३,३०,१४; ३३, ५; ४१, ७; ५१,१; ५२,६; शौ ५, १५, १[a]; १०; १७, ८; २८, ११; ९, १४, १४†; ११, २, ९; ९, ४; १०, ३; १०; १३, ४, ६; †२०, ३१,६; ९; १२७, २; ३[२]; पै २, ५९,९; ६, २२, १५[२]; ८,५,१; १०;१४,२†; ९,१६,६; १३,५, १८; १५, १८, १०[२]; १६,६७, ४†; ८२, ४; ८५,३, ९; १०४, ९; १९, ५२, १५; –¶शऽ-श तै ५,२,१०, ४, ३,५,३; ६,२, ४, ५; मे १, ११,१०$, ४, ४, ७; काठ २१, २; क ३१, १७; –शुभि. ऋ २,१८, ४, ३,३९, ५;४,२४,१०;५,२७,⌊१; ८,१, ३३⌋; ३४, ५; ७,८३,६; १०४, १५;८,७२,८; ९६,१३; ९,२८, ४; ७०, ⌊४ (९९,७)⌋; ७२,२; ९७, २३; ५७; १०, ४, ६; मा २७,३३; का २९,३, ६; तै १, ८,१८, १¶; मै ३,७, ७¶; ४, २, ५; ६, २; काठ २४,२¶; २७, ५, २८,४†; क ३७,३¶; ४२,५,४४,४†, †कौ १,३२३; २,६३३; १००६; †जै १,३४, १; ३,५२,१, ४, १७, ११; शौ ७, ४, १; ८,४, १५†; ११,२, २३; २०,१३७, ७†; पै १६, १०,५†; १०६,३; २०,१,१०; –¶शुभि.ऽ-शभिः मै ३,२, ८; काठ २०,४; क ३१, ६; –शुभ्यः तै ७,२,११,१;१३,१, १६-१७, १, काठ ४२,१,३;६;७; –शुसु ऋ ८,१०१,१३; तै ७,५,२,२¶; मै १,५, १३¶; काठ ३३,१¶; ३९,६, –शा॒नाम् ऋ १०,२७, १६; पै १३, ५,२०; –शो(श-उ) ऋ ६,४७,२३.

दशक– का. कौपुष्टि.

दुश-कक्ष्य[b]– -क्ष्यभ्यः ऋ१०,९४,७.

¶दुश-कपाल– -लः तै २,२,५,३; मै २, ६,५; १३$; ४, ३,८; काठ १५,२;४;५;९; ३७,२;३; –लम् तै १, ८,९,१; १७, १; २१,२; २,१,८,२;३,११,१.

दुशग्व[c]– -ग्वः ऋ १०, ६२, ६; –ग्वम् ऋ ८,१२, २; शौ २०, ६३,८†; –ग्वाः ऋ २,३४,१२; –ग्वास. ऋ ५, २९, १२; –ग्वे ऋ ४,५१,४; –ग्वैः ऋ १,६२, ४;३,३९,५.

†दशग्विन्[d]– -ग्विनः ऋ ८,१,९; जै ४,१०,७.

दुश-चिति–क[e]– -कः मै ३, ३,३¶;

दश-जिह्व– -ह्वः[f] पै ३, १७, २; ९, ३,२.

२दुशत्[g]– -शत् ¶मै १, ५, १३; –शतः मै १, ५, ८¶; –शतम् तै ७, १,५, ५¶; पै ११,५,३.

दुश-तय[h]– -यः ऋ १,१५८, ४; –यस्य ऋ १, १२२,१२;१३.

दुश-द्यु[i]– -द्युम् ऋ १,३३,⌊१४; ६,२६,४⌋.

¶दश-धा तै ५, ६,३,४; मै १,९, ३; काठ ९, ११[२];१४.

दुश-प(क्ष>)क्षा[j]– -क्षाम्[k] शौ ९, ३,२१; पै १६,४०,८.

---

[a]) पाभे. कृते पृ १५४८ o टि. द्र. ।

[b]) विप. (ग्रावन्-) । बस. । उप. = अङ्गुलि- (तु. या ⌊३, ९⌋ सा.; वैतु. GW. प्रमृ. = रज्जु- इति) ।

[c]) विप., नाप. इव च । अर्थः व्यु. च ? । मासदशक-संपाद्यकर्मविशिष्टार्थे वाच्ये सति (दुशन्–>मंघार्थे कनि प्र. ⌊पा ५,१,५८⌋) दुशक–+(√भू>भावे के प्र.) *भ्र–> बस. *दुशक-भ्र– > नेप्र. यनि. (तु. टि. नवग्व–; वैतु. पपा. दुश-ग्व– इति निर्देशः) ।

[d]) विप. (⌊दशकै संख्येय-⌋ अश्व-)। व्यु ?। दुशक–+(मतुबर्थे) विनिः प्र.>*दशक-विन्–> नेप्र. यनि. (तु. दुशग्व– इत्यत्र नवग्व– इत्यत्र च टि.; वैतु. पपा. दश-ग्विन्– इति निर्देशः) ।

[e]) विप. (अग्नि-)। बस. समासान्तः कप् प्र. ।

[f]) सपा. दशजिह्वः<>दुशास्यः इति पाभे. ।

[g]) नाप. । वर्गेऽभिधेये डतिः प्र. (पा ५,१,६०) ।

[h]) विप. (चितथ-, धासि-) । अवयवे तयप् प्र. ।

[i]) व्यप. (ऋषि-विशेष- ⌊तु. वें. सा. PW. GW. प्रमृ.; वैतु. स्क. ⌊प्रथमे स्थले⌋, सा. ⌊द्वितीये स्थले⌋ विप. ⌊वृषभ-⌋) । बस. ।

[j]) विप. (शाला-)। बस. ।

[k]) सपा. कौसू १३५,९ दशपक्षः इति पाभे. ।

?दुश-परु[a]– -रम् लि १, २,१३.
दुश-पु(त्र>)त्रा[b]– -त्रा मै १,५,८¶.
¶दश-पेय[c]– -यः तै १, ८, १८,१; मै ४,४,७; काठ १५,१०.
दुश-प्रमति[d]– -तिम् ऋ १,१४१,२.
दुश-भुजि[e]– -जिः ऋ १, ५२,११.
दशम– -मः ¶मै ४, ४,७;६,१[२];६; काठ २७, ५¶; क ४२,५¶; शौ १३,५,५; –मम् ऋ ८,२४,२३; ¶तै ७, ३,८,५; ३,१,१[१]; ४,७, २; ¶मै १,९,७;२,५,१०;४,६, ६[२]; ¶काठ १३,७; ३३,८; ३४, ६; शौ २०, ६६,२१; –मात् मे ४,४,७¶; –मे ऋ १,११७,१२; १५८,६;१०,१८४,३[f]; खि ४, १३, २[f]; ३[f]; मा ३९,६; का ३९,४,१; ¶तै ३,५, १०, ३[१]; ७, ३,८,५;३,१,१;२[२]; ¶मै १, ९,७; ३,९,३; ४,४,७[२]; ¶काठ ९,१५;२८,६[२]; ३३,१; ३४,१; क ४४,६[२]¶; शौ ५, २५,१०[f]–१३[f]; पै १३, २, १०[f]–१४[f]; १९, ५५, ८[f]–१०[f]; –¶मेन तै ७,३,२,२; काठ ३४,१०.
दशमी[g]– -मी मा २५,४;५; का २७,४-५, १; तै ५,३,२, ३¶;७, २१-२२, १; ७,५,१५, २¶; मै ३, १५, ४; ५; काठ ९,१६¶; २०,११¶; ५३, ११; १२; क ३१,१३¶; –मीम् मै १, ८,२¶; शौ ३, ४,७; पै १,९४, ४; ३,१,७; –म्या मा २०,२०; का २२,९,२; पै ९,२०,१०[२].
दुश-माय[h]– -यम् ऋ ६,२०,८.
दश-मास–
दुशमास्य[i]– -०स्य ऋ ५,७८,८; शौ १,११,६; –स्यः ऋ ५,७८, ७[j]; खि २, १०, १; मा ८, २८[२]; का ९,५,१[२]; शौ ३,२३, २; पै ५,१२, ३; १७, ८; २०, २१,९†; २६,८; –स्यम् पै ५, १२,५;७,११,२; –स्याः पै ९, १५,८.
दुश-यन्त्र[k]– -न्त्रम् ऋ ६,४४,२४; खि २,१२,१; –न्त्रासः ऋ १०, ९४,८.
दुश-योक्तृ[l]– -क्तृभ्यः ऋ १०,९४,७.
दुश-योजन[l]– -नेभ्यः ऋ १०,९४,७.
दुश-रथ[m]– -थस्य ऋ १,१२६,४.
दश-राजन्–
दाशराज्ञ[n]– -ज्ञे ऋ ७,३३,३;५; ८३, ८[o]; खि ५, १४, १; शौ २०,.१२८,१२.
दश-रात्र[p]– -त्रः ¶तै ७, ३,५,१[२]; ३;४; ४,५,४[१]; ५,४,२[१]; –त्रम् ¶तै ७, २,५,१;२; पै १६,७१, १०; –त्राय तै ७, २, ५, १¶; –त्रेण ¶तै ७, २,५,१[१];२[२];३[२]; ४;४,५,४;५,४,२; पै ८,१९,८; ९,३,३.
दश(श-ऋ)र्च[q]– -¶र्चम् तै ५, ४,६, ४; काठ २१, १०; –र्चेभ्यः शौ १९,२३,७.
दुश(श-ऋ)ष(भ>)भा[r]– -भाम् तै २,१,४,१[२]¶.
दुश-वीर[s]– -रम् मा १९, ४८; का

[a]) वउ. । °शु° इति स्वरः? यनि. शोधः (तु. संस्कर्तुः टि.) ।　[b]) विप. (मनु-जाया-) । बस. ।
[c]) नाप.(राजसूयाऽङ्ग-विशेष-)। उस.उप. < √पा[पाने] ।
[d]) विप. (अग्नि-) । बस. (तु. पपा. वें. सा. GW. GRV. प्रमृ.; वैतु. PW. दुश,प्रमतिम् इति [तु.ORN.]) ।
[e]) विप. ([दश-गुणा-] पृथिवी-) । बस. । उप. भाप. < √ भुज् [कौटिल्ये] ।
[f]) दशमे मासि (माश १४,९,४,२१ बृउ ६,४,२१ आपमं १, १२,३;४; ६ माग़ २,१८, ४ च) इति पाठस्य स्थाने सपा. हिगृ १,२५,१;२,२,५ दशमास्याय इति पाभे. ।
[g]) त्रिप. (पक्षति-, नाभि-, आहुति- प्रमृ.), नाप. च ।
[h]) विप. [वेतसु- (तु. सा. GW.; Gri.; वैतु. [पक्षे] GW. विप. [दशोणि-] इति)]। बस. । उप. माया– यद्र. ।
[i]) विप. (गर्भ-, पुत्र-) । भूतार्थे यप् प्र. (पा ५,१,८२)।
[j]) सपा. बृउ ६,४,२३ जरायुणा इति पाभे. ।
[k]) विप. (अद्रि-, उत्स-) । बस. ।
[l]) विप. (ग्रावन्-) । बस. ।
[m]) विप. ([रथदशकमय-] सहस्र– [=सार्थ-]) । बस. पूप. स्वरः । '(तादृशस्य सतः) राद्धस्य (=सार्थस्य) श्रेणि चत्वारिंशच्छोणाः (अश्वाः) नयन्ति' इति वा. (वैतु. सा. PW. प्रमृ. यनि. विप. इति कृत्वा 'कक्षीवतो मम' इति विशेष्यम् इति, वें. GRV. च यनि. नाप. सत् द्विस. इव दशरथी-वाचकमिति च ?) ।
[n]) नाप. न. (संग्राम-विशेष-) । संग्रामेऽर्थे अण् प्र. (पा ४,२,५६) ।　[o]) तु. वें.?, PW. GRV. प्रमृ.; वैतु. सा. दुश-राजन्–>तृ. अर्थे च१ इति ।
[p]) नाप.(यज्ञ- [तै.],काल-[पै.])। व्यु. पृ १०३२ f टि.द्र. ।
[q]) नाप. (सूक्त-विशेष-, ऋषि-विशेष- [शौ.]) । बस. समासान्तः अः प्र. (पा ५, ४,७४) ।
[r]) नाप. ([दशर्षभ-निर्वर्त्या-] इष्टि-विशेष-) । तद्धितार्थे द्विस.। पूप. स्वरः उसं. [पा ६,२,२९ (तु. [अंशतः] मा.; वैतु. [पक्षे] बस. इतीव)] ।　[s]) विप. (हविस्-) । बस. ।

२१,३, १९; मै ३,११, १०; काठ ३८,२.

दश-वृक्ष[a]- -०क्ष शौ २,९,१; पै २, १०,१.

दश-वृषु[b]- -षः शौ ५,१६,१०; पै ८,४,१०.

दुश-व्रज[c]- -जम् ऋ ८,८,२०; -जे ऋ ८,४९,१०;५०,९[d], खि ३, १,९;१०.

दश-शतु[e]- -ताः शौ ५,१८,१०; पै ९,१८,५.

दश शराव- -वम् पै ९,२१,१०.

दुश-शल[f]- -लात् शौ ८,७, २८; पै १६,१४,७.

†दुश-शा(खा>)ख[g]- -खाभ्याम् ऋ १०,१३७,७; शौ ४,१३,७, पै ५,१८,८.

दुश-शिप्र[c]- -प्रे ऋ ८,५२, २; खि ३,४,२.

दुश-शीर्ष[h]- -र्षः शौ ४,६,१; पै ३, १७,२,९,३,२.

दुश-समृद्ध[i]- -द्धः मै ४, ४,७¶.

¶दुश-होतृ[j]- -ता मै १, ९,५[५]; काठ ९,१३[४]; १४[३]; -तारम् तै ७,२, ५,१[२]; मै १,९,३; ५[२]; काठ ९, १४[३]; -त्रा तै ७, २, ५, १; मै १,९,५[२]; काठ ९,१६.

दुशा(श-अ)क्षर,रा[k]- -रः तै ५, ६, १०, ३¶; -¶रया मै १, ११, १०[२]; काठ १४,४[२]; -¶रा तै २,६,१, २; ३,३,५,५, ४,१०, २;५, २,३,७;३,२,३;४,६,४[२]; ६, ७, १; १०,३; ६, १,९, ६, १०, २; २, ४,५, ४, ४,२; ६, ४,५; ७,३,५,३; ७,४,५, ८,४; १५,२; मै २, ५, १०; ३,२,९; ३,३; ७;४,६; ७,४; ७; ४, २, ४; काठ २०, १; ४, ११; १३; २१, ४[1]; ५; १०; २३, ८,२४, २;५; क ३१, ३; ६; १३; १९; २०; ३७, ३;६; -राम् तै ७,३, २,२¶; मै १, ११, १०[२]; काठ १४, ४¶;३४,१०; -राय मै १, ११, १०; -रेण मा ९, ३३; का १०,६,३; तै १,७,११,२.

†दशा(श-अ)ङ्गु[m]- -लम् ऋ १०, ९०,१; मा ३१, १; का ३५, १,१; कौ ३,४,३; जै २, ३, ६; शौ १९,६,१; पै ९,५,१.

दशा(श-अ)न्तरुष्यु[n]- -ष्यात् ऋ १०,५१,२.

दुशा(श-अ)भीशु[o]- -शुभ्यः ऋ १०, ९४,७.

¶दुशा(श-अ)रत्नि[p]- -त्निः मै ३, ९,२, काठ २६,४[२]; क ४१,२[२].

दुशा(श-अ)रित्र[q]- -त्रः ऋ २, १८, १.

दुशा(श-अ)वनि[o]- -निभ्यः ऋ १०, ९४,७.

दुशा(श-आ)स्य[r]- -स्यः शौ४,६,१[*].

दशा(श-अ)ह[s]- -हम् पै ५, २१,१.

दुशो(श-ओ)णि[u]- -णये ऋ ६, २०, ४[*]; -णिम् ऋ ६, २०,

---

[a]) विप. (मणि-)। बस. (तु. कौसू ४,२ सा. W. B. प्रमृ.; वैतु. PW वृक्ष-विशेष- इति ?)।

[b]) व्यु. कृते अष्ट-वृषु- टि. द्र.।

[c]) व्यप. (ऋषि-विशेष-)। बस.।

[d]) विप. (धन- [वैतु. ORN. इहापि व्यप. इति संदिहानः °जम् इत्येवं शोधुकः])।

[e]) विप. (वैतहव्य-)। व्यु. त्रि-शतु- टि. द्र.।

[f]) विप. [देव-किल्बिष- (=देवकृत-पीडन- [वैतु. नाप. इतीवान्ये])]। बस.। उप. शरपर्यायः सद् हिंसावाचकं -स्यात्।

[g]) विप. (हस्त-)। बस.।

[h]) विप (२ब्राह्मण-)। बस. समासान्ता अप् प्र.।

[i]) विप. (यज्ञ-)। तृस.।

[j]) व्यु. चतुर्-होतृ- टि. द्र.।

[k]) विप. (छन्दस्-, विराज्- प्रमृ.)। बस.।

[l]) °रम् इति पाठः? यनि. शोधः (तु. काठ २०, १; क ३१,१९)।

[m]) नाप.। तद्धितार्थे द्विस. समासान्तः अच् प्र. (पा ५, ४,८६) चित्स्वरश्च।

[n]) समाहारे द्विस अन्तोदात्तः। दशेति बहुलोपलक्षणम्। उप. कृत [<अन्तर्गत- + *ऋष्य- (नाप. =समिधू- [<√उष् 'दाहे', वैतु. वें. सा PW. प्रमृ. <√वस 'निवासे' इति])]। 'नीचैरग्निः प्रज्वलितो भवति, उच्चैश्च ज्वालाया रोचिर् गच्छति, मध्यतश्च समिच्चयो ज्वालयाऽतिक्रम्यमाणोऽवतिष्ठते' इति वा. हृदयम्।

[o]) विप. (ग्रावन्-) बस.।

[p]) विप. (यूप-)। शिष्टं पृ १०३० *l* ढि. द्र.।

[q]) विप. (रथ-)। बस.। [r]) विप. (२ब्राह्मण-)। बस.।

[s]) पाभि. कृते पृ १५४९ *f* टि. द्र.।

[t]) विप. (तक्मन्-)। तद्धितार्थे द्विस.।

[u]) बस. पूप. स्वरः। उप. स्वरूपम् अर्थः व्यु. च ?।

[v]) व्यप. [(पणिशरणभूत-) असुर-विशेष- ? (तु. PW. प्रमृ., WAG [१,२६९ c]; वैतु. सा. GRV. च विप. [कवि-] इति)]।

८[a];१०,९६,१२[b]; शौ २०,३२,२[b].

दशो(श-ओ)ण्य[c]- -ण्ये ऋ ८,५२,२; खि ३,४,२.

दशो(श-उ)त्तर[d]- -राणि खि ३,१०[२],१९.

दश-पद्या- प्रमृ. दशन्- द्र.

दशस्- प्रमृ. √दस् (=√दाश्)द्र.

¶दशा[e]- -शाम् मै १,१०,१९; काठ ३६,१३.

दशाक्षर,रा- प्रमृ. दशन्- द्र.

दशोनसि[f]- -सिम् शौ १०,४,१७; पै १६,१६,७.

दष्ट- √दंश् द्र.

√दस्(वधा.), >दसि, अदस्यन् तै १, ६,११, ३.

दसयेे[g] तै ४, २, ५,४; दसयन्त ऋ ५,४५,३.

दस[h]- -साय[i] ऋ ६, २१,११.

दसमान- -नः ऋ १,१३४,५.

दसित- -तम्[j] काठ ३०,८;९.

दस्यु[k]- -स्यवः ऋ १, ५१, ८; शौ १८, २,२८; -स्यवि ऋ ८,६, १४; -स्यवे ऋ १, ३६, १८; १०३, ३; ८, ५१, २; ५६, २; ९,९२,५; १०,४९,३; १०५,७; खि ३, ३, २; ८, २; -०स्यवे[l] ऋ ८,५५,[१; ५६,१]; खि ३, ७-८,१; -स्युः ऋ २, ११,१८; ४,१६,९; १०,२२,८; -स्युभ्यः ऋ ४,३८,१;१०,४८,२; शौ २, १४,५; पै २, ४,२; १७, १२, २;१३,९; -स्युम् ऋ १,३३,४; ७;९;५३,४; ५९, ६;११७,[२१ (७,५,६)];१७५,[३;९,४१,२]; २,१५,९;५,४,६;३०,९;६,१४, ३; ७,१९,४;८,५०,८;७०,११; १०,७३,५; खि ३,२,८; कौ १, ३७१‡[m]; †२, २४३; ७८४; जै १,३९, २‡[m]; ३,२१,८†; †शौ २०,२१,४;३७,४; -स्यून् ऋ१, ६३, ४; ७८, ४; १००, १८; १०१,५; २, ११, १९; १३,९; २०, ८; ३, २९, ९; ३४, ६; ९; ४, १६,१२; २८,३; ४; ५, ७,१०; १४, ४; २९,१०; ३१, ५;७; ७०,३; ६, १८, ३; २३, २:२९,६; ७,५,[(१, ११७,२१) ६]; ६, ३; ८, १४, १४; १०, ५५,८; ८३, ६; ९९, ८; तै १, ६,१२,६†;४,३,११,३[n]; †मै४, १०,२; १२, २; काठ ८, १६†; ३९,१०[n]; कौ २,३३७†; जै ३, २८,९†; शौ ४, ३२, ६†; ९, २,१७; १८; १०, ३,११; ११, १,२†; १२, १,३७; १९, ४६, २; †२०, ११,६; ९; २९, ४; पै १,६०,१; ४, २३, २; ३२, ६; १३, ३, ८; १६, २९, ५; ६४,२; ७७, ६;७; १७, ४, ७; -स्यूनाम् शौ ३, १०, १२[o]; ८, ८,५; ७;१०,६,२०; पै ८, १६, ५;७; १६, २९,७; ४४,३; १९, ३१,८; २०,४७,७; ९; -†स्योः ऋ १,१०४,५;११७,३; २,१२, १०; ३, ४९, २; ६, ३१, ४; ८, ९८, ६; ९, ८८, ४; कौ २, ५९९; जै ३, ४८, १५; शौ १, ७,१$; २०, ३४, १०; ६४, ३; पै ४,४,१; १३, ७,१०.

दस्यु-जूत- -ताय ऋ ६, २४,८.

दस्यु-तर्हण[p]- -णा ऋ ९,४७,२.

---

[a]) व्यप. [असुर-विशेष- (तु. सा. PW. प्रमृ. च; वैतु. GRV. Baunack [KZ ३५, ५१५] विप. [वेतसु-] इति ?)]।

[b]) विप. [[दशाङ्गुलिसंपादित-] यज्ञ- (तु. GRV. Baunack [a टि. द्र.]; वैतु. वें. सा. नाप. [सोम-] इति, PW. GW. च व्यप. इति ?)]।

[c]) व्यप. (ऋषि-विशेष-)। बस.।

[d]) विप. (शत-)। बस.।

[e]) नाप. (प्रान्त-भाग-)। व्यु. ?। <√दंश् इति अभा. ?।

[f]) नाप. (सर्प-विशेष-)। व्यु. ?।

[g]) पाभे. कृते पृ १५४५ e टि. द्र.।

[h]) नाप. (दास- [भृत्य-]; वैतु. सा. भाप. इति, PW. प्रमृ. व्यप. इति ?)। धा. अर्थः?। दास- इत्यस्यैव रूपान्तरं स्यात्।

[i]) पाप्र. प. अर्थे च. (वैतु. पं. अर्थे च. इति GW. ORN. PG [३,४४] BL [२, २१४])।

[j]) सपा. देवानां दसितं हविः<>यज्ञं देवेभिरन्वितम् इति पाभे.।

[k]) नाप. (शत्रु-)। युन् प्र. उसं. (पाउ ३,२०)।

[l]) आमन्त्रितस्य पराङ्गवद्भावः।

[m]) सपा. दस्युम्<>वृत्रम् इति पाभे.।

[n]) सपा. दस्यून् (पागृ ३,३,५ च)<>शत्रून् (मंब्रा २,३,२१ च) इति पाभे.।

[o]) सपा. दस्यूनाम्<>असुराणाम् (मंब्रा २, ३,२१ पागृ ३,३,५ च) इति पाभे.।

[p]) नाप. (विजय-युद्ध-)। उस.। उप. अधिकरणे ल्युट् प्र. (तु. GRV. Gri., दस्यु-हत्य- इति प्राति. च; वैतु. सा. PW. प्रमृ. विप. [कृत-, कर्त्र-] इतीव ?)। सस्थ.

दस्यु-हत्य[a]– -त्याय ऋ १, ५१, ६;१०३,४; १०,५५,७; पै १९, ५०, १३; १४; –त्ये ऋ १०, ९९, ७; १०५, ११; –त्येषु ऋ १,५१,५.

†दस्यु-हन्[b]– -हन्ता ऋ ४, १६, १०; –हनम् ऋ १०, ४७, ४; मै ४,१४,८; –हा ऋ १, १००, १२; ६, ४५,२४; ८, ७६,११; ७७,३; १०,८३,३; मै ४, १२, ३§[c], कौ २, ३३९; १०१८; जै ३,२८,११; ४, ९,९; शौ ४, ३२, ३; २०, ४२, २; ७८, ३; पै ४,३२,३§.

†दस्युहन्-तम– -मम् ऋ ६, १६,[(१, ७४,३)१५]; ८, ३९, ८; १०,१७०,२; मा ११, ३४; का १२, ३,७; तै ३, ५,११,४; ४, १, ३,३; मै २, ७, ३; काठ १६,३; कौ २, ८०४; जै ४, २, १०.

दस्म– प्रमृ., दस्मत्–, दस्य–,दस्र– √दंस् द्र.

√दह्, ¶दहति तै २,२,२,५; ३,३, ८,५[२]; मै २,१,४; ¶दहति तै१, ५,९,१; २, २,२,५; ५,१,१०, १; ४,५,४; ५,१,२; मै १,८,९; काठ १९, १०; क ३०, ८; ¶दहन्ति काठ ८, ९; क ७, ५; दहामि शौ ५,२३,१३; पै ७,२, १०; दहः पै २,५८,४; दहतु खि ३,१६,२; शौ १२,१०,१५, पै३, ३७,१; १६, १४६,९; दहताम् पै १०,१२,३; †दह ऋ ४, ४,१५; तै १,२,१४,६; मै ४,११,५;काठ ६, ११; §शौ १२, ११, १; १९, २९, ८[४]; दह ऋ १, १२,५, ८, ६०,७; १०,११८,७; मै ४,१०, १†; काठ ३४,२¶; पै २, ६२, ३;५; १३,११,१७[४]; १६,१४६, १२; १९, २६, १२; ४०, ११!; दहतम् मै ४, १४, ६¶; अदहत् ऋ ४, २८, ३; शौ १, २५, १; अदहत् तै ५, ४,५,४¶; मै १, ६,७¶; पै १,३२,१; अदहः ऋ ७, १, ७; अदहः ऋ १०, ६९, ११; दहेत् मै १, ८,९¶; पै ८, १६,७; २०, ४७,९.

दक्षत्[d] ऋ १, १३०,८; †धक्षि ऋ४,४,४; मा १३,१२; का १४, १,१२; तै १,२,१४,२; मै२,७, १५; काठ १६, १५; क २५, ६; अधाक् ऋ २, १५, ४; धाक् ऋ १,१५८,४; धक्षीः पै ७,९,१[e].

दह्यते पै ९, २५, ३; दह्यन्ते शौ १२,४,३;२०,१३६,८[f]; पै १७, १६,३; दह्यताम् पै ९,२५,३.

?दक्षि[g]–

दक्षि-सूरि[h]– -रयः ऋ १, १४१, ८.

दक्षुस्[i]– -क्षुषः ऋ १,१४१,७.

दग्ध,ग्धा– -ग्धः काठ २५, ७¶; क ३९, ५¶; पै १७, २८, १; –ग्धाः शौ १८,२,३४; –ग्धायाम् शौ ४,१८,३.

दग्धर्य– -र्व्यः[२], -र्व्या३ः मै १, ८, ६¶.

¶दग्धुम् काठ ६,२; क ४,१.

दग्ध्व– -ग्धा ऋ ५, ९,४.

युतन्ते इति पाठः? युतन्ते इति च शोधः ([एतदनु पृ १३२१ शोधोऽपेक्षित·], वैतु. पपा. प्रमृ. यनि. इति)।

a) नाप. (विजय-युद्ध- [तु. दस्यु-तर्हण–])। उस.। उप. अधिकरणे क्यप् प्र. (तु. वें. प्रमृ., PW. प्रमृ. च; वैतु. [पत्ते] वें प्रमृ. GRV. उप. भाप. इति कृत्वा पस. इति बस. इति चापि पक्षयन्तः!)।

b) विप. (इन्द्र-, रयि-, मनस्-)। कर्तरि क्विबन्तम्।

c) सपा. तैब्रा २,४,२,९ आपश्रौ १६,२,१० वृत्रहा इति पाभे.।

d) पपा. =धक्षत्। प्रपु१ (तु. वें. सा.; वैतु. GW. दक्षत्–>-क्षन् इति)।

e) सपा. धक्षी.<>रक्षीः इति पाभे.।

f) तु. RW; वैतु. शंपा. सात. पाठः? शोधार्हः।

g) भाप. (दाह-)। क्सिन् प्र. उसं. (पाउ ३, १५६)। आदौ धकाराऽभावः उसं. [पा ८,२,३७ (वैतु. पपा. धक्षि इति, वें. सा. ?GRV. WAG [१०६; २०९] क्रिप. इति, GW. WG [११५६ b], ORN. L [३००] √दक्ष् >कर्तरि *दक्षी–>सं१ इति च !)]।

h) विप. (वि)। अर्थः व्यु. च !। उप. (कर्तरि) <√*सूर् (=√स्वृ [उपतापे]) सद् उपतप्यमानवाचकं द्र। 'दक्षिणा (दाहेन) सूरति (=स्वरति [उपतप्यते])' इति कृत्वा उस. प्रकृतिस्वरः। '(यदाऽग्निरर्चैरर्द्यैः [=ज्वालाभिः] यामीयते) आत् (=तदा [अन्तरिक्षस्था·]) वयः (पक्षिणः [स्वभावतः कृष्णवर्णाः सन्त·]) अस्य (अग्नेः) दक्षिणा (दाहेन) सूरय· (उपतप्यमाना·) ईपते (=ईरते [कम्पन्ते]) शूरस्य (हिंसासमर्थस्य [कस्यचिन्]) त्वेषथात् (मन्यो) इव (यथा लोकाः कम्पन्ते)' इति वा.। √ईप् [=√ईर्] इति पाधा. अदा. उसं.।

i) पपा. =धº। विप. (अग्नि-)। कर्तरि क्सिः प्र. सुद् च उसं. (पाउ २,११५, वैतु. सा. क्स्वन्तमिति)।

द्रुहत्– -हतः शौ ६,२०,१[a];७,४७, १[२]; पै २०, १३, ४[२]; –हन् ऋ ३,२९,६; ८, ४३, २६; खि ४, ५, २२; काठ ३८, १२[b]; ३९, १५†[b]; शौ ६,३७,२; पै १०,१, १२; २०,१७,२; ३६,१०.

दह्यमान,ना– -नम् पै १७, १४, ५; –नस्य खि ३,१५,२०[c]; पै २०, ६०, ७[d]; –¶ना मै २, १, ११; काठ १०,५; –नात् पै १९,२६, १५.

दाहिन्– -हिनम् पै ३,२८,२.

†धक्षत्– -क्षत् ऋ ६,३,४; –क्षतः[e] ऋ १०, ९१,७; मै ४, ११, ४; कौ २,३३३; जै ३,२८,५.

धक्षु[f]– -क्षोः ऋ १०,११५,४.

¶दह्र[g]– -ह्रम् तै ७, ५, ३, १; काठ ३३,५.

√दा[h], > दापि, दित्स, दिदास, दीदास, द्राति ऋ ४, ८, ३; ५, ४८,५; †द्राति ऋ ६,२४,२; ७, १५, १२; ४२, ४; मै ४, १०, १; काठ १२, १५; जै ४, १९, ७; दातु ऋ ७, १५,११; दातम् ऋ ८, ८,१७; दात ऋ २, ३४, ७; ६, ४९, १५; ७, ५६, १५; का ६,७,४[i]; मै १, ३,१[i]; काठ ३,९[i]; क २,१६[i]. दद्दे[j] पै १९, ३९,१०; ४०,१२?; द्दाति ऋ १, ४०,[४ (५, २४, ७)]; १२६,६; २, १२,१०; १३, ३; ५,६,३; २७,२; ६, २८, ३; ८, १, २१; १०, ११७, ३; ४; खिसा १८,२१?[k]; २६, २३; मा ३४,२१; ¶तै १, ५,१,२;७,१, ६;२,३,४,१;५,४,३; ३,५,४,३; ६,१,६,३; ३,२,६; ७, १,६,३; ¶मै १,६,४[७]; ७,५; २, १, ३; ३,६; ३,६,५; ४, २,८;३,६;८, ३[१३]; काठ १३,१६; ३९,१३†; कौ २, १०८८†; शौ ३,२९,३; ४,२१,३†; ९, ५,२२;२४-२६; २८; ३१-३६; १०, ९, ५; ६; १०; १४,२,४१; ददाति ऋ १, ९१, २०; १३३, ७[२]; ५, २,१; २५,५; ६; ६, १४, ४; २७, ८; ७,२७,३[1];१०,१४,९[m];८०,१; १०७,७;८; मा ३४, २१†; का ३३,१,१५†; ¶तै १, ८, १८, १; २,४,११,३;५; ६[२];५,४,३; ६,८,२[२]; ५,७,१,३; ५, २; ६, ६,१,५[४]; ७,१,५,४; २, ८, ७; ¶मै १,५,१२; ६, ४; ८,७; ९, ४[४]§[n]; २,१,७; ४,४,६[२];५,२; ८,३[३];११,१[२]†; †१४,१; १४[1]; १६; ¶काठ २, १५[२]†; ६,६[४]; ८,१;५[३];१३; ९,२;१०,१; ११, ४; १२,४[३];८; १३,१;३;२२,८; २३,१०; २८, ४[११]; ५[२०]; ३२, ६; ३४,९; ३७, १; ७; ¶क ४, ५[४]; ६,६; ७,१[२];८,१[३];५; ३५, २; ३७, १; ४४, ४[१२]; ५[२०]; कौ ३, १, २†[1]; ९; जै २, १, १†[1]; शौ ६,६३,२; ८४,३; ९, ४, ९; ५,११; १२; १८, १,५५†[m];४, ३१; १९, ५, १†[1]; २०, ६७, १[२]†; पै १, ४६,६; ५१, १; ३, १६,६; ५,६,५; ३७,६; ६,१०, १; ७;२२,६[o]; ८, २०, ६[२]; ९, ६,१; १६, ५; ११, ५, ३; १४, ३,३०; १५, २३, २; १६, २४, ९; ९७, ८; ९८, १; १००, २; ४;१३४,२; १३६,७; १८, ११, २; २५, ७†; २०, १८, ४†[1]; दत्तः शौ १४, २, ४२; ¶दत्तः मै २, १, १; काठ ९, १७; ददते काठ २८, ४¶; क ४४, ४¶; पै १८, २६, ४; †द्रुदति ऋ ६,४८,[८; ७, १६,१०]; ७, ३२,१५; कौ २, १०३३; जै ४, २७, ८; ददति ऋ २, ३५,१०; ¶तै २, १,५, ४[२]; ६, १,६,६; ¶मै १, ५, ७; २, ५, ४; १३, १†; काठ ११,२[२]¶; शौ ८,१२,

a) सपा. द्रुहतः घृति<>प्रसर्गः इति पाभे. ।

b) वैतु. SI. अप इत्यनेनोपसर्गेण गतित्वमिच्छुः ।

c) द्रु° इति स्वरः? यनि. शोधः ।

d) दहमानस्य इति पाठः? यनि. शोधः (तु. मूको.)।

e) सपा. आपश्रौ ३,१५,५ धक्ष्यसे इति पाभे. ।

f) विप. (अग्नि-)। सुन् प्र. उसं. (पाउ ३,१५७) निरस्वरश्च (वैतु. सा. सन्नन्तेन व्युत्पादुकः)।

g) दभ्र– इत्यस्य यावि. द्र.। तद्च विप. सत् वा. किवि. च ।

h) धा. दाने धारणे च वृत्तः ।

i) सपा. दात<>दत्त (माश ३,९,३,२५ च) <>धत्त इति पाभे. ।

j) त्रुटि प्रपु१ त-लोपः ।

k) दद्रा° इति स्वरः? यनि. शोधः ।

l) सपा. तैब्रा २,८,५,८ ददातु इति पाभे. ।

m) सपा. ददाति<>ददातु (माश १३,८,२,४ तैआ १,२७,६; ६,६,१ आमिगृ ३,४,१:१५ च) <>अदात् (माश ७,१,१,२ तैब्रा १,२,१,१६ च) इति पाभे. ।

n) सपा. ददाति<>ददातु (माश ४,३, ४,२८-३१ शांश्रौ ७,१८,१-५ च) इति पाभे. ।

o) सपा. ददाति<>ददामि इति पाभे. ।

४; १२, १, २२; पै ८, १९,६; †दुदासि ऋ २, ३२,५; तै ३, ३, ११,५; मै ४, १२, ६; काठ १३, १६; शौ ७, ५०, २; पै २०. १०, ९, ददासि काठ २, १४‡[a], २३, १२‡[b], ददे पै १९, १६,१५; दुदामि मा ३, ५०; का ३, ६, २, तै १, ८,४, १; मै १, १०, २; शौ ५, ११, १०; १२, ४, १, १८, २, ३७; ददामि ऋ १०, ११६, ५, काठ ९,५; क ८,८; शौ ४, ३४,७[c]; ५,११,८; ६,१२३, ४; १२, ३, ४७; पै ७, १५,४; ८,१,८; १०; १०,१,४; १६,७३,४; १७,१६, १;४०;८, दुदत्[d] ऋ २, ३०,७; ५, २७, ४[२]; ६१, १०; ७, [२८-३०,५]; ३२,५,७५,७, ८, ५,[३७(६,४७)], मै १, ५,१२; शौ १२, ४, २३[e]; ददत् ऋ ४, २४, १०; १०, ३०, ३; ८५, ४१[२f]; मै १, १०, २; काठ ७, १२[२]; क ६, २[२]; शौ १४, २, ४[२]†[f]; पै १,४६,५; ८, १२,१०; १७, १८,३; १८, ७,४[२f]; ददात् शौ ११, १,२७[g]; पै ३, ३९,१; १६, ९१, ७[g]; दुदातः शौ ९, ५, २७[h]; दुदन् शौ ६, २४, १; पै १३, २, १७; १६, ९०, ७[i]; १९, ७,८; †दुदः ऋ ७,२४,१; २९, १; ८, ४५, ३९; कौ १, ३१४; जै १, ३३, २; दद. तै १, २, ३, १[j]; ददाः शौ १२, ४, ५२; पै १७, २०, १२; †दुदातु ऋ २, ३२,४; १०,५७, ५; खि २,६[२],२१; मा ३, ५५; का ३, ७,५; तै १, ८,५,३; ३, ३,११,५; मै १, १०,३; ४,१२, ६; काठ ९,६; शौ ७, ४९,१$; ५०, १; पै २०, १०, ८; ददातु ऋ १,१५,८; ४८,१३; ४, ३०, २४; ७, ४०,२;६; ८, ७१,१३; ९३, ३४; ९, ९७, २१; १०, ५९, ७[२]; ११५, ५, १४१, २[k], खि २, ६,७, ७,७,१[२l],५; खिसा ३, १; ६; ७; मा ७, ४७[m]; ९, २९; ३२, १५[२]; ३५, १‡[n]; का ९, २,७[m],८[२m]; १०, ५,६; ३५, ४, २‡[n]; तै १, ६, ४,४; ७,४,६; २, ३, १०, १[o]; ४,५, १[p]; ३, ३,११,२[p]; ३[२p/q]; ५; मै १.४,३; २, ३,४[२];१३,२२[r]; ४, १२,६[२p/q], १४,१; काठ ५, ४[२]; ११,७[२s]; १३,१६†; क १, १२[t]; ८, ९†; कौ १, १९९[२]†; जै १,२१,६[२]†; शौ ६, ३३,३[u]; १२२,५[g], ७, ८५, २; १२, १, ४४; पै २, ८०, २; ३; ५; ३, १०, २[२]; १३, ३[v]; ५, ३१, ५; ७, १५, ५; ९, १६, ३; १०, २, ४; ११, ५, ९; १६, १३६, ६; १०; १७, ३, १२; १९, ११, ३; २४, १२†; २९, ३[२]†; ३३, ६; २०, २, ५[q]; ५, ३; दत्ताम् ऋ १०, ८४, ७[w]; तै २, ३,१०,१[२]; मै २, ३, ४[२]; ५¶; काठ ११, ७[२]; पै २, ७९,१; ८, २०, ११[२]; ददतु तै २,३,१०,२; काठ ११, ७[२x], शौ ३, ५, ३[v];

a) सपा ददासि<>दधासि (तैब्रा २,४,५,३ आपश्रौ ८, १४,२४ च) इति पाभे.।

b) सपा. ददासि<>दधासि इति पाभे.।

c) पाभे. कृते पृ १५५४ o टि. द्र.।

d) लेटि आकारलोपो वैकल्पिकः (तु. पा ७,३,७०)।

e) वैतु. RW. WI. अददत् इति।

f) =सपा. आपमं १,३,२[२] माग १,१०,१०[२]। मंत्रा १, १,७[२] पाग १,४,१६[२] गोग २,१,१९[२] द्राग १,३,६ तु अददत् इति, हिग १,२०,२[२] अददात् इति च पाभे.।

g) सपा. ददात्<>ददातु इति पाभे.।

h) सपा. दुदातः<>पचतः इति पाभे.।

i) सपा. ददन्<>अदु इति पाभे.।

j) पाभे. कृते पृ ११२५ l टि. द्र.।

k) सपा. ददातु<>दधातु इति पाभे.।

l) पाभे. कृते पृ ११४० n टि. द्र. (यत्र ग्रन्थस्थलसंकेतः यनि. सुशोध.)।

m) पाभे. कृते पृ १५५४ n टि. द्र.।

n) पाभे. कृते पृ १५५४ m टि द्र.।

o) सपा. ददातु<>देहि इति पाभे.।

p) सपा. ददातु (आपमं २,११,१;३ हिग २, १,२;२, २;४,९ च)<>दधातु इति पाभे.।

q) सपा. ददातु (आपमं २,११,४ हिग १,६,४ च) <>दधातु इति पाभे.।

r) पाभे. कृते पृ १३४४ s टि. द्र.।

s) सकृत् पाभे. o टि. द्र. सकृत् सपा. तै २, ३,११,३ -मै २,३,४ पाठाऽभावः।

t) सपा. काठ १,१२ पाठाऽभावः।

u) सपा. ददातु<>दधातु इति पाभे.।

v) सपा. ददातु<>ददतु इति पाभे.।

w) सपा. दत्ताम्<>दत्तम्<>धत्ताम् इति पाभे.।

x) सपा. ददतु<>दत्त इति पाभे.।

अददात् ऋ ५,३०,११; ६,६१, १; ¶तै २, १, २, १; ३,५,१[३]; ७,१,८,१; ¶मै २,२,७; ४, २, ९$[a]; ८,१; १४,७†; ¶काठ ४, १६†; १०,६, ११,३[२]; ३०, १; ३४, ९; क ४६, ४¶. शौ १२, ४,५०; १४, १, ९†. पै १,४६, १;३?; १७,२०,१०,१८,१,९†; ¶अदत्ताम् मै २, १, १; काठ ९, १७; २९, ७; क ४५, ८; अददुः ऋ ६,५८, ४, मै ४, १४,१६†; अददुः ऋ १०, १७, २[b]; १०९,६; ¶तै ३, १, ९,५; ६,५,६,१, ७, १,५, ३[३], ¶काठ ८,१०; २४,१; ¶क ७,६, ३७, २; शौ ५,१७,१०[c],†,‡[c]; १८, १; पै ९, १५, ९†; १७, १; अददाः ऋ १, ५१, १३; अद-त्तम् ऋ १, ११६, १३; ११७, ५; ८; २४; ११८, [(१०,३९, १०)], ८, ५९, ६[d], अदत्तन ऋ १, १३९, ५; अददात ऋ १०, ६४,१२; अददाम् ऋ ४,२६,२; ¶दद्यात् मै ४, ८,३; काठ ११, १०; दद्यात् ¶तै ५, २, ८, २; ५, ७, २; ७,३,४; ७, १, ६, २; ७,२; ¶मै १, ६, ४, ६; ८, ८; २,१,२; ६; ¶काठ ६,६; ८,८; ९, १६; १०, ३; ११, २[e], ५; १२,३, २८, ४, ३५, १६; ३७, ७, ¶क ४,५; ७, २[२], ४४, ४, ४८,१४; शौ ३,२८,२; ९, ५, १४, पै २,२,२; १६,९८,४.

ददे ऋ ४, ३४, ४; ३७, ३[e]; ददे शौ १०, २, १६; पै १६, ६०,९; ददौ ऋ ४,५,२; मै ४, २, ५[f], ८[f]; ददो खि ३, १५,२; मै २, ५, १¶, काठ १३, १¶, पै ९, २२, २०; ददतुः ऋ १०, ७३, ४; ददुः ऋ ३, ५३, १६; ५, १८, ५; ८,६,[(५,३७)४७]; शौ १०, १०, ३२, ददुः ऋ ५, ५२,१७; १०, १०९, ६; ११७, १; खि ४, ८, १, काठ ३८,३[g], शौ ५, १७, १०†; १०, २,२९; १९, ३५, १; पै ५, २८, ८; ९, ६,९,९;९,१५,९†, ११, ४,१; १६,६२,२; ११०, ३; दद्दुः ऋ १,११६, ६; ४, ३९, २; ५; ८, ८६, ३; †ददथु- ऋ १, ११६, २३; ११७, ७, ८, ३८, १; २; ४२,९; ७, ७४, २; ८, ८६, २; १०, ३९, १०; काठ ७,१६; कौ २,१०४, जै ३, १०, ६; दद् ऋ १,३९,९, दद ऋ ४,३६,९; ५, ५७,७; दास्यति तै १,५,९,३¶;

दास्यन्ति तै ३, १, ९, ५¶; दास्यामि तै २, ३, ५, १, काठ ११, ३, दास्यामः तै ६, २, ४, ४¶, दासत् ऋ ८, १, ३३[h]; पै ८, ९, १०; दासात् पै ८, ९,१०, दासथः ऋ ८, ४०, १; देम्न मा २, ३२; अदात् ऋ ८, ३,२२,१९,३६; मा १२, ४५‡[i]; का १३,४,१‡[i], तै ३, २, ८,५; ४,२, ४, १‡[i]; मै २,७, ११‡[i]; ३,२,३‡[i]; काठ १६, ११‡[i]; क २५, २‡[i]; अदात् ऋ १, ३०, १६[j],६,४७,२२; २४; ७, १०३, १०[j];१०,८५, ३९;४१[k]; खि ३, १७,१; मा ४,१६[l]; ७,४८[k]; का ४, ५, ९[l], ९,२, ९[k], तै ३,२, ५,४; मै १, ९, ४[l]; काठ ९,९; १२; क ८, १२; शौ ३, २९, ७[k], ६,१००,१[j]; १२, ४, ४९; १४,१,५३; †२, २; ४; पै १, ३०, ६[j]; ३४, १-४; ६०, ३; १८, ५, ९†; ७, २; ४[k]; १९, १३,४[j],२०,१४,५[j]; दात् ऋ १, १२१,१२; ८,२, ३९; दात् ऋ १,२४, १; २; ६,६३, ९; १०; ७, ५७, ४; ८, ३२, १५; ९, ९७, ५२?[m]; १०, १७,७; ८०, ४[n]; मै ४, १४,१२; काठ १७,

---

[a]) =सा॰. मंत्रा १,८,५। शाश्र ३,१०,२ तु ददत् इति पाभे.।

[b]) सपा. अददुः (या १२,१० च) <> अदधुः इति पाभे.। [c]) पाभे. कृते पृ ८७६ *d* टि. द्र.।

[d]) यथोनीयस्वरस्य दुर्गारत्वात् स्वरहीनः पाठः? अदत्तम् इति शोधः (तु. सपा खि १,६,६ अधत्तम् इति पाभे.)।

[e]) ददे इति ORN.?।

[f]) सपा. आपश्रौ ४,१०,४ ददे इति पाभे.।

[g]) सपा. ददुः <> दधुः (तैब्रा २,६,४,१ च) इति पाभे.। [h]) तु. सस्थ. टि. अति।

[i]) पाभे कृते पृ १५५४ *m* टि. द्र.।

[j]) GW. ?ORN. दात् इति।

[k]) सपा. हिगृ १, २०, २ ददाति इति पाभे.।

[l]) सपा. वसु अदात् (माश ३,२,२,२५ च) <> वसु-दावा (आपश्रौ १०,१८,७ च) इति पाभे.।

[m]) सपा. दात् <> धात् इति पाभे.। धा. निधाने वृत्ति-रिति यनि. दर्प च मपु१ इति कृत्वा =दाः इति मतम् (तु. टि. [√तक् > *तुक्->] तुक्व->-चे; वैतु. अन्ये प्रपु१ इत्येव)।

[n]) सपा. दात् <> दाः इति पाभे.।

१८[२]†; शौ १८,१,४१†;४,४५; पै २,८०,४[२]; ३,१०,२; ६, २, ७; †दाताम्[a] ऋ १०, १४,१२; शौ १८,२,१३; पै १०,९, १०; अदुः मा २१, ६१; का २३,६, १४; तै ३, १, ९, ५¶; मै ४, १३, ९†; शौ ५, २५, ९; ११, १,१७[b]; अदुः खि ५, ७,२,११; ४, १५; १५,१३; काठ १९, १३; शौ २, ३६, ७; ६, १००, १[२]; १४,१, ५०†; १९,३०,२; पै २, २१, ६; १३, ११, २०; १८,५,६†; १९, १३, ४[२]; २०, १४,५; दुः ऋ ८,३,२१; दुः ऋ १०,१६१,४[c];शौ ६,१११,४[cd]; पै ५, १७, ८[d]; †दुः ऋ २, २, ७[२]; ३,२४,५; ७, १, ५; १०, ८५, ३८; १४८, ४; तै २, २, १२, ६[२]; काठ ६, १०; जै ४, २४,१०; दाः ऋ १, १०४, ७; १२१, ४; १६९, ४; २, ४, ८; ५, २४, १; ३३,६; ६, १३, ६; १९, ६; २०, ७; २६, १; ३३, १; ३५, १; ७, १००, २; ९, ९७,२५;१०,३०,४;४७,[१-८]; मा ३, २५†; १५, ४८†; २५, ४७†; २७,६[e]; ३७, १२[f]; का ३,३,१७†; १६,५, ३०†; २७, १५, २†; २९, १, ६[e]; ३७, २, २[f]; तै १,५,६,३†; २,२, १२, ६†[g]; ३, ३,५, १[f]; ४, १, ७, ३[e]; ४,४, ८†; मै १, ४, १४¶; ५, ३†; २, १२, ५[e]; ४, २, ७[f]; ९,३[cdh]; १२,२[२]†; †१४, ५; ८[२]; १६[२]; काठ ६, १०; ७, १; १८, १६[e]; क ५,१†; २९, ४[e]; कौ १, ३१७†; २, ४५८†; ३,४,१; जै १,३३,५†; २,२, ९; ३, ३४, १६†; शौ २, ६, ५[e]; १७,१[f];२[f]; ३[f]; ४[f]; ५[j]; ६[k]; ७; १८, १-५; ३, १२, ५[e]; १४, १, ३७†; २,१; पै २,४४, १-५; ३, ३३, ६; †१८, ४, ६; ७, १; १९, ३, ८[l]; ३९, १०; अदाम् मै ४, २, ८¶; दाम् ऋ १०,४९,१.

¶दीयते तै १, ७, २, २; मै १, ८,७; ११,५; २,४,५; ३, ७,५; ४,८,२[२]; ¶दीयत्ते मै १,५,१२; ६,४; काठ १४,५; १९,९; ३४, ३; क ३०, ७; ¶दीयन्ते मै २, ४,५;५,१;३,६,१०[२]; ४,८,२[२]; दीयन्ते मै ३, ७,३; ४,४,८;६, ८[२]; काठ २८, ४; क ४४, ४.

दापयति[m] मा ९, २४; का १०, ५, ३; काठ १४, २; दापयतु[m] तै १, ७,१०,१; मै १, ११, ४; शौ ३,२०,८; पै ३.३४,९.

दित्सति शौ १२,४,२; १२;१३; १९; पै १०,१२,३; १७,१६,२; १७, २; ३; ८; दित्ससि ऋ ४, ३२,[८;८,१४,४(३२,७)];८८, ३; शौ २०, २७, ४†; दित्ससि ऋ १, १७०, ३; ४, ३२, २०; दीदास[n] खि २,७,१; †दित्सेयम् ऋ ८, १४, २; कौ २, ११८५; शौ २०, २७, २.

दत्त,त्ता- -त्तः शौ २,२९,४; ३,५, ४; २९,१; २; ९, ४, ७; ५, ७; ११; १२,३,४२; पै १, १३, १; ३, १३,४; २८, ३; ३७, १; ७, १५,८; १६,२४,८; ७१,७;९७, ७; १७, ४०, २; –त्तम् ऋ १, १६३,२; २,३८,११;१०,१०७, १; मा १८, ६४; २९, १३†; का २०, ४,७; ३१, ३, ३†; तै १,७,१,६[२]¶; २, ५,६,३¶; ४, ६,७,१†; ५,७,७,२; मै २, ३, ४[२o]; काठ ११,७[o]; १७, १९†; २८, ४¶; ४०, ३;६†; क ४४, ४¶; शौ ४,९,१[p];६,७१,२;८९,

a) सपा. तैआ ६, ३,२ दत्तौ? (यस्य शोधः वैप२ द्र.) इति पाभे. । b) पाभे. कृते पृ १५५५ *i* टि. द्र. ।

c) पाभे. कृते पृ ७४४ *l* टि. द्र. ।

d) सपा. काठ ८,१४ पाठाऽभावः । e) सपा. दाः (हिगृ १,२७,७ च) <>धेहि<>नियच्छतम् इति पाभे. ।

f) सकृत् पाभे. पृ १५५६ *c* टि. द्र. । अन्यत्र सपा. दाः (माश १४,१,३,२०[२];२३ तैआ ४,५,३[२] च)<> धेहि (तैत्रा २,६,१,५ च)<>यच्छ (आपश्रौ ६,११, ४ माश्रौ १,६,१,४३ च) इति पाभे. ।

g) पाभे. कृते पृ १५५७ *n* टि. द्र. ।

h) पाभे. कृते पृ १५५६ *c,d* टि. द्र., सपा. दाः (तैआ ४,५,३ च)<>धेहि आपश्रौ १, १७, १०<>यच्छ (तैत्रा ३, २, ७, १ आपश्रौ १, १२,१; २२, २; ६, १, २; ५, ६ च) इति पाभे. ।

i) पाभे. कृते पृ १५५६ *i* टि. द्र. ।

j) सपा. दाः<>धेहि इति पाभे. ।

k) पाभे. कृते पृ १५५६ *d* टि द्र. ।

l) सपा. शौ १,२६,४ कृधि इति पाभे. ।

m) सपा. दापयति (माश ५,२,२,६ च)<>दापयतु इति पाभे. । n) धा. धारणे वृत्तिः ।

o) सपा. दत्तम्<>दत्ताम् इति पाभे. ।

p) सपा. दत्तम्<>प्रोक्तम् इति पाभे. ।

१; १२२, १; २; १४, २, ४१; १८,२,५७; १९, ३७,१; पै १, ५४,२; २,६०, २; ७, १५, ७; १६,५१, ५, ६; ७३, ५[२]; १८, ११,२; १९,३६,१५; ४१, १०; २०, ३३, ३; –†त्तस्य ऋ ८, ४५, ४२; कौ २, ४२१; जै ३, ३२,११; शौ २०, ४३,३; –त्ता ¶तै ७, १,६, ३; ५; ७, २; शौ ५,७,५; १०,९,१; १८,४,५०; पै १,७१,४; ५, ३१, ३, ४, ७, ९,१०, ११, ५,४; १६, १३६, १; १९, ५०, ९; –त्ता॰ ऋ १, १२६, ३; –त्तान् शौ ६, १२३, ४; –त्ताम् तै २, ३, १०, २[a]; शौ ७, १०९,१; पै २०, ३, ६; ६०, ६; –त्तेन शौ २. ४, ४; पै २,११,४.

†दुत्र[b]– -त्रम् ऋ ३, ३६,९; तै १, ७,१३,३; काठ ६, १०; –त्राणि ऋ ८,४९,२; खि ३, १, २; कौ २, १६२; जै ३, १५, १०; शौ २०,५१,२; –त्रे ऋ ४,१७,६.

दुत्र-वत्– -वान् ऋ ६,५०,८.

दत्त्वा खि ३, १६,४; मै १, ६, ७; १२; काठ ७,१४; क ६, ३; शौ ९,४,१९; ५,२९; १०,१०,३३; ११, १०,१०; १४, २, २८‡[c]; ७४[d]; १९, ७१, १; पै १४, १, १९; १६,२५,९; ८५,९; ११०, २, १८,९,८‡[e]; १९,३४,७.

दत्त्वाय ऋ १०, ८५,३३[c]; काठ ५,३[e]; ९,६[e]; क ८,९[e].

२दुदत्– -†दत् ऋ ७,४१,३; ८,२, [४१, २१, १८]; ६, ४८; ४६, २४; मा ३४,३६[f]; शौ ३, १६, ३; पै ४, ३१,३; ८, ११,११$; १६,४७,२$; –दतः ऋ १,७३, ५; १८७, ५; ३, ५३, [७; ७, १०३, १०], ५, ३०, १२; ३३, ७, ७९,५; ७,११,१०; ३०,४; १०, ३२,९; ६२, ७; १५१, २; तै १,६,३,३; ७,१,६; मै १,४, १२¶; २,१३,२२; ४, ८, २¶; १४,१५†; काठ ५,२; ४०,८†; १२; जै २,३,४†; शौ ६,१२२, २[g],१०,१,११; २०, ३७,१०†: पै १,४६,१; ६, १६, ४†; १६, ३६,१; –दतम् ऋ ५, ३२,१२; –दता ऋ ५,५१,१५.

ददती– -तीः काठ १५,६[h].

१दुदान– -नः ऋ ५,३३,९.

२ददान्– -नः ऋ ५, २, ३; –नम् ऋ १,१४८,२.

ददावस्– -वान् शौ ५, ११, १; पै ८,१,१.

†द्रुदि[i]– -दिः ऋ १, १५, १०; ८१, ७[j], ११०, ७; २, १७, ८; ३७, [(१४,२)१], २; ४, २४, १; ६, २३,४; ८, २१,६; १७;२४, ३; ४६, १५[j]; १०,१३३,३; मै ४, १२, ४[j]; काठ १०, १२[j]; कौ २,११५३; जै ४, १, ६; शौ ५, १३,१$; २०, ५६,४[j]; ६७,७; ९५, ४.

ददिवस्– -दिवांसम् शौ ९, ५,१०; पै १६, ९८, २; –दिवान् मै १, ८,६[२]¶; –दुषः ऋ १, ५४, ८; ८, ७९, ५; पै ११, ५, १३; –दुषाम् ऋ ६, ८,७.

दद्रुस्– -द्रान् ऋ १०,१३२,३.

द्रा[k]– दाः ऋ ६, १६, १६; काठ २६, ११†; दे[1] ऋ ५,४१,१.

†द्रातवे ऋ ७,५९,६; ८, १९, २९; ७१,१५, ९,७५,५; जै ४, १४, ९; शौ ३,२०,५‡[m].

द्रातवै ऋ ४,२१,९; मै ४,१२,३†.

द्राति–

दाति-वार[n]– -रः ऋ १, १६७, ८[o]; –रम् ऋ ५, ५८,२; –राः ऋ ३,५१,९.

द्रातुम् ऋ ५, ३६, १; ७९,१०; शौ ६, १२२, २; १२, ४, १८; पै १६,५१,६; १७,१७,९.

---

[a]) पाभे. कृते पृ १५५८ *o* टि. द्र.।

[b]) नाप. (हिरण्य- [तु. निघ १,२])। कथः प्र. उसं. (पाउ ३,१०८)। प्र. स्वरः।

[c]) सपा. दत्त्वा<>दत्त्वाय (मंब्रा १, ९, १४ आपमं १,९,५ पागृ १,८,९ हिगृ १,१९,४ च) इति पाभे.।

[d]) दत्त्वा<>धत्त्वा इति पाभे.।

[e]) पाभे. पृ १५५६ *p* टि. द्र.। [f]) वैतु. उ. किप. इति।

[g]) पाभे. कृते पृ १३५१ *g* टि. द्र.।

[h]) सपा. ददतीः<>दुधतीः (माश ५,३,४,२८ च) इति पाभे.।

[i]) विप. (इन्द्र-)। किः प्र. (पा ३,२,१७१)।

[j]) =सपा. आश्रौ ७,४,३। तैब्रा २,४,४,७ तु दुदुः इति पाभे.।

[k]) विजन्तं प्राति. (तु. सा. PW. प्रमृ.)।

[l]) च१ इति सा. PW. GW. प्रमृ. (वैतु. OBN. -तुमर्थे प्र. इति)।

[m]) सपा. देव द्रातवे<>देवतातये इति पाभे.।

[n]) विप. (मरुद्-गण-, यजमान-)। बस.। पूप. भाप., उप. =(वरणीय-) धनादि-।

[o]) वैतु. सा. अन्यथा व्याख्यायुक।

१दातृ- -ता ऋ १, २२, ८; २, २२, ३; ३, १३,३; ४, १७, ८; ६, २३, [३(७, ९७, १०)]; ७, २०, २; ८, ६६, २; १०, ५५, ६; तै ३, ३,११,२; मै ४, १२, ४; †कौ १, २३५; २, ३८; ८३७; ११२३; †जै १, २५, ४; ३, ४, ९; ४, ११, १; -तारम् ऋ ४,३१,७.

दातृष्ठ- -ष्ठः ऋ ८,६६,६.

२दातृ- -ता ऋ ५, २३, २; ६, २३, १०; २९, १; ३७, ५; ७, ९७,२; ८, ५०, ५; ५१,५;६५, १०; ९०,२; ९२,३; ९६, २०; ९,९७,५५; १०,५४,५; खि ३, ३-४, ५; मा ४, १६[a]; ७, ४८; का ४,५,९[a]; ९,२,९; तै १, ३, १४, ७†; २, ३, १४,४; मै १, ९, ४; २,२,१३¶; काठ ९, ९; १२; †कौ २,६५;८४३; †जै ३, ५,३; ४,१८,१०; शौ ३, २९, ५; ४,११,५; ११, ३,२५; १९, ५५, ३; ४[b]; २०,१०४,४†; पै १,३०, ६; -तारः ऋ ६,५०, ११; -तारम् ऋ २,३३,१२;८, ३,२४; ४६, २[c]; खि ५, ७,२, ९; मा ११, ८३; का १२, ७, १८; तै २,२,२,४¶;४,२,३,१; मै २,१०,१;११,११;४,१३,७; काठ १६, १०; शौ ३, २१, ४; ९,५,९; -तारौ ऋ ६, ६०,१३; मा ३,१३; क ३,३,३; †तै १, १,१४,१; ५, ५, ३; मै १, ५, ५†; काठ ६, ९†; -तुः ऋ १, १३, ११; मा २६, २; का २८, १,३; शौ ६, ५८,१;१८,४,४९; -तृणाम् शौ ५, २४, ३[c]; -तॄन् ऋ ६, ५१,४; -त्रे ऋ ६, ४४, १०; मा ६, ३३[d]; ७, ४७[e]; का ६, ८,४[d]; ९, २, ८[e]; तै १, ४,१,२[d]; ¶२, २,८,३; ३, २, ८; ५, ५, २; मै १, ९, ४[e]; ¶२, २, १३; ५, ११; काठ ९, ९[e]; शौ ९, ३, १२;४,१; १०, ९,१३-२४; १०,२७.

३दातृ[b]- -ता क ८,१२; पै ३, २५, ४; ६,१०,५;६; १६, ५४, ११; १२०, ७; १९,४४, २२[b]; २३; ४९,८; -तारः पै १४, ३, २४; -तारम् काठ १८, २१; १९, १२; २८, ४; ४०, ३; क २५, १; ३१,२; पै ३, १२, ४; १४, ३,१४;१९; १६, ३३,१०; ९८, २; १३८, ६; -तारौ क ८, ८; -तुः पै ११, ५,१; १९, १०,६; -तृणाम् पै २०, १४, ४; -त्रे क ८, १२[c]; पै ६, १०,९; १६, २४,१; ४०,४; १०९,७; १३७, ३-१०; १३८, १-४.

दातोस् (:) ऋ ७, ४,६.

†३दात्र[f]- -त्रम् ऋ १, ११६, ६; १६६,१२; १८५,३; ३,५४,१६; ६, २०,७;८,४३,२३; १०,६९, ४; मा १०, ६[c]; का ११, ४,२; तै १, ८,१२,१; मै २,६,८; ४, ४, २[c]¶; काठ २, १; १५, ६; क १,१३; -त्रस्य ऋ ८,४४,१८; ९, ९७, ५५; काठ ४०, १४; कौ २, ८८३; -त्रा ऋ ४, ३८, १; -त्राणि ऋ ६, ६१, १; ८, ४१,२; मै ४, १४, ७; काठ ४, १६; -त्रात् ऋ ७, ५६, २१.

१दान- -नम् ऋ १, १२८, ५; ५, ३०, ७[h]; ३३,६; ७, १८, २२; ८, ४६,६; ५१, ७; ६१, ६; ९, ५२,[(२५,२)३]; खि ३, ३, ७; मा ३, ३४†; ८, २†; १८, ३३; का ३, ३,२६†; ८, १,१†;२०, १, ४; †तै १, ४, २२, १; ५, ६,४; मै १, ३,२६†; ६,९[i]¶; २, ३, ६¶; १२, १; काठ ४, १०†; ७, २†; ८, १[i]¶; ११, ४¶; १८,१३; ३८, १२; क ३, ८†; ६,९[i]¶; २९, ३; †कौ १, ३००; २, ९३०; †जै १, ३१, ८; ४,९,८; शौ २०, ११८,२†; पै १, ४६, ३[j]; २०, १४, ४; -नानि मा २१, ६१; का २३, ६,१४; -नाय ऋ ६, ५३, ३; १०, १४१, ५; ६; मा ९, २७; का १०, ५, ७; तै १, ७, १०, २; मै १, ११, ४; काठ १४, २; २३, ६¶; क २९, २S; कौ १, ९३S; २, ८५५; जै १, १०, २S; शौ ३, २०, ५; ७; पै ३, ३४, ५;८; -नेन शौ १२,

---

[a]) =सपा. माश ३, २, ३,२५। तै १, २, ३, २ मै १, २,३; ३, ६, ९ काठ २,४ काश्री १०, १८,७ तु पाठभेदः। [b]) नापा. शौ ३,३०,७ अस्तु इति पामे.। [c]) BW. दाधातृम् इति पाठः। दार्यत्राम् इति केचित्. भूपि. (तु. L ४३०)। [d]) सपा. दात्रे (माश ३,९,४,२ च)<>धात्रे इति पामे.। [e]) स्वराऽभावात् पृथक् निर्देशः। [f]) नाप. (दान-)। तु. स्क. वें. सा. GW. MVH (२४०) प्रमृ.; वैतु. PW.<√दा,दो (विभाजने) इति। [g]) वैतु. उ. म. कर्तरि कृदिति?। [h]) वैतु.सा. LB.<√दा,दो(अवखण्डने) इति कृत्वा =द- इत्यादइत्युपेक्षितव्यम् (तु. ऋ १,१२८,५)।

४,३२; पै १७, १९,२.

दान-काम,मा– -मः शौ ३, २०, ६; –¶माः तै २, १, ६,३; २, ६, ४; ८,३;४[२]; ३, ४,१; २[२]; मै १, ६,९[२]; २, ३,६; ५,११[४]; ४,२,२[४], काठ ८,१[२], ११, ४[२]; क ६,६[२]

दान-वत्– -वान् ऋ ८,३२,१२.

२दान[a]– -नाः ऋ ५, २७, ५; ७, १८, २३, –नासः ऋ ८, ४६, २४.

दावन्[b]– -वनः कौ २, ५२३‡[c]; –†वने[d] ऋ १,६१,१०[e]; १२२, ५[e]; १३४,१[२]; २; १३९,६, २, १, १०[e], ११, १; १२; ४, २९, ५,३२,९, ५,३९,२[e,f]; ५९,१; ४; ६५,३. ६,७१,२; ८,७,२७, २५, २०; ४५, [१०[g]; ९२, २६[g]],४६, २५[२e];२७; ६३, ५; ६९,१७, ७०, १२, ९, ९३, ४, १०, ३२,५; ४४,७, ५०, ७; मै ४, १४, २[२], जै ३,४०, २०[e]; शौ २०, ३५, १०; ९२, १४; ९४,७.

दास्यत्– -स्यन् मै १, ६, १३¶, ¶काठ २८, ४; ३५, १६; ¶क ४४,४; ४८,१४; शौ ६,७१,३; पै २,२८,२.

दिदसत्– -सन्त. शौ ५,७,६; पै ७, ९, ८, –त्सन्तम् ऋ २, १४, [१० (६,२३,९)]; ७,३२,५; ८, ८१,३,९,६१,२७; †कौ २,८०; ५६५, †जै ३, ८,६;४४, १०; पै ७,९,३.

दिदासन्– -सतः ऋ १०, १५१,२.

दिय[h]– -यानाम् ऋ ८, १९, ३७.

दीयमान– -नः शौ ९, ५, ९; १०; पै १६,९७,८-१०;९८,२; –नम् काठ ३४,१८[२]¶.

¶देय,या– -यः तै २, २, १०, ५; ५,२,८,२; ७, १,६,५; मै १,४, १३; ६, ४; ८; २,३,५[२]; ५, १; काठ ८, ५[२];८[२]; क ७, १[२];२[२]; –यम् तै १,५,१,२; ५, १,८,२; मै १, ४,१३[२],६, ४;११, ७, २; २,३,५[२]; ५,१[२]; ४,२,७[२];५,१; ८,३[२]; काठ ८,५; ८; १५, २०, ८, २८,३,४; क ७,१;२, ८,३; ३१,१०; ४४, ३;४; शौ ९, ५, ७; $पै १३,१२,१३; १६,९७, ७; –या तै ७, १,५,६[४]; ७[२]; मै १,४,१३; काठ ८,८[२], क ७,२[२]; शौ १२, ४,१०$; पै १७, १६, १०$; –याः मै २, ३, ५; काठ ८,८[२]; ३५,१६[२]; क ७,२[२],४८, १४[२]; –ये मै १, ६, ४[२]; काठ ८.५; क ७.१; –यौ तै ५,२,८, २; काठ ८,८; क ७,२.

†देष्णु[i]– -ष्णम् ऋ २, ९, ४; ६, ६३,८; ७,२०,७; ३२,२१;३७, ३; ५८,४; कौ २, २१८; जै ३, १९, १३; –ष्णस्य ऋ ३, ३०, १९, –ष्णे ऋ ४, २०, १०; तै १,७,१३,३; –ष्णौ ऋ ७, ९३, ४; मै ४, १३, ७; काठ ४, १५.

√दा,दो[j], >दि, दाति मै ४, १, २[२]¶; दाति ऋ १,६५,४; ¶मै १, १०,१७; ४, १, २[४]; ¶काठ ३१,१[४]; ३६,१२; क ४७,१[४]¶; †दान्ति ऋ १०, १३१, २; मा १०, ३२; १९,६; २३,३८; का ११,१०,२;२१,१,५; २५,७,६; तै १,८,२१, १, ५,२, ११, २; मै १,११,४; २,३,८; काठ १२, ९; १४,३; १५,५¶; ३७, १८; शौ २०,१२५,२; दामि[k] मे १, १,२; ४, १, २, ?दामसि पै २, ५५,१; दान्तु शौ १२, ३, ३१; पै १७, ३९, १; ¶दायात् काठ ३१,१[२]; क ४७,१[२].

दीयते[l] शौ १२, ४,३[m], पै १७, १६,३?[n].

दिदासति खि २,८,२.

---

[a]) नाप. [उपायन-, दान- (=अश्व- इति ?PW., GW., वें. सा. GRV. [मध्यमे स्थले])]। कर्मणि ल्युट् प्र।

[b]) भावे कर्मणि च वनि. प्र. उसं. (पाउ ४,११३)।

[c]) सपा. दावनः<>दावने इति पाभे.।

[d]) PW GW. प्रमृ. (तु. ऋ २,१,१० प्रमृ.) तुमर्थीयमितीव ?। [e]) वर्तरि कृत इति सा. ?।

[f]) =दानस्य इति या ४,१८।

[g]) सपा. दावने<>पुरेमणि इति पाभे.।

[h]) नाप. ([देय-] गो-, धनादि-)। यति प्र. इकारादेशो गुणाऽभावश्च उसं. [पा ६, ४, ६५ (तु. स्क. दु. [या ४, १५] PW. GW. ?GRV. प्रमृ., पूर्वं. ३भू ३४ च)]।

[i]) नाप. (देय-वस्तु-)। इष्णच् प्र. उसं. (पाउ ३,१६)। वैतु भा. (पक्षे)<देष्णन्– इति ?।

[j]) धा. लवने अवखण्डने च वृत्तिः द्र.।

[k]) सपा. आपश्रौ १,३,११ आरभे इति पाभे।

[l]) धा. अवखण्डने वृत्तिः कर्मकर्तृ-वृत्तं च।

[m]) W. (AJP १३,३०२) अस्ताविताः आ-दीयते इति शोधः ?।

[n]) र. पाठः ?। जीयते (<√ज्या) इति पाभे., एक सुपठः द्र. (तु. मूको. BKA. च)।

२दात्र[a]- -त्रम् ऋ ८,७८,१०.
दा (त्र>)त्रा-क (र्ण>) र्णी[b]- -र्ण्यैः मै ४,२,९¶.
दित[c]- -तस्य ऋ ८,७८,१०.
√दा(बन्धने)
३दान[d]- -नम् शौ २०,१३३,३.
दा- √दा (दाने) द्र.
?दांस[e]- -सेन खि ३,१५,२०².
दाक्षिण- ३दक्षिणा- द्र.
दातवे,दातवै,दाति-वार- √दा(दाने) द्र
दातु[f]- -तु ऋ १०,९९,१.
दातुम्-, १दातृ-, २दातृ-, ३दातृ- √दा (दाने) द्र.
४दातृ[g]- -ता ऋ ५,७,७.
दातोस् (:) √दा (दाने) द्र.
दात्यौह[h]- -हः मा २४,३९; का २६,८,४; तै ५,५,१७,१; मै ३,१,२०; काठ ४७,७; -हान् मा २४,२५; का २६,५,५; मै ३,१४,६.

१दात्र- √दा (दाने) द्र.
२दात्र- √दा, दो (अवखण्डने) द्र.
३दात्र[i]-
दात्रेय[j]- -¶याः मै ४,१,३; क४७,२.
दादृहाण- √दृंह् द्र.
दाधृवि- √धृ द्र.
दाधृषि- √धृष् द्र.
१-२दान- √दा (दाने) द्र.
३दान- √दा (बन्धने) द्र.
४दान[k]- -नै ऋ २, १३,७.
५दान[l]- -नः ऋ ७, २७, ४[m]; ८,४,८; १०,३२,९; कौ २,९५६; जै ४,२०,२; -नम् ऋ ६,४५,२३; कौ २,१०१७; शौ २०,७८, २; -ना[n] ऋ ५,५२,१४; १५; ८७, [२; ८, २०, १४]; ८, ३३,८[o]; कौ २,१०४७; शौ २०, ५३,२; ५७,१२; -नाः ऋ ८, ६४,९;

-नाय ऋ १, ४८, ४; ५५,७; ११२,२;१८०,५; २, १३,[१३; १४, १२]; ६, ४५, [३२; १०, ६२,८]; ८, ४६, २६; ५१,[६; ५२,६]; ५४,५; ६१,८; ७०,८; ७१, ११; ९९, ४; ९, ८१, १; १०, ६१,२; खि ३, ३-४,६;६, ५; कौ २, ६७०;९०५;९३२; जै ३, ५५,११; ४,१४,७; शौ २०, ५८,२; -नासः खि १,१२,१.
दाना(न-अ)प्नस्[p]- -प्नसः ऋ १०, २२,११.
दानौ(न-ओ)कस्[p]- -कसम् ऋ १, ६१,५; शौ २०, ३५,५¶.
दानव-, दानवी- २दानु- द्र.
१दानु[q]- -नु ऋ ६, ५०, १३; -नुः ऋ १, ५४, ७[r]; -नुनः ऋ १, १३६,[३;२,४१,६]; कौ२,२६२; जै ३, २२,९; -०नुनः ऋ ८,८,

[a]) नाप. (कर्तनोपकरण-)। ष्ट्रन् प्र. (पा ३,२,१८२)।
[b]) विप. (गो-)। बस. स्त्री. ङीष् प्र. पूप. दीर्घश्च (पा ४,१,५५;६,३,११५)।
[c]) विप. (यव-)। धा. लवने वृत्तिः। कर्मणि क्तः।
[d]) भावे ल्युडन्तम् (तु. वैताश्रौ ३२,२५ RW. च; वैतु. शंपा. २०,१३५,२ धानम् [वावि.?] इति, आश्रौ ८,३,१९ धानाम् इति? च)।
[e]) अर्थः व्यु. च?।
[f]) भाप. वा नाप. वा। व्यु.?। <√दा (दाने) इति वें. सा. GRV. Gri. (तु. सप्र. ऋ ९,४७,३;७२,७। PW. GW., ?ORN. <√दा,दो इति)।
[g]) व्यु.?। धा. अदने वृत्तिः (तु. धन्वन्- इत्यत्र सस्थ. टि.; वैतु. अन्ये धा. अवखण्डने वृत्तिरिति?)। एतदनु च पृ ६४७ m टि. शोधः सुवचः।
[h]) नाप. (मद्गु-विशेष-)। व्यु.?। (जलस्थलोभयचारित्वात्) *द्वयत्य-वास-> नैप्र. यनि.। यत्तु (पा ७,३,१) दित्यवाह->दात्यौह इति विप. व्युदपादि, तद् यनि. अभिप्रम्। [i]) व्यप.। व्यु.?।
[j]) अपत्यार्थे ढक्>एयः प्र.। सपा. दात्रेयाः<> दार्त्येयाः (तां २५,३,६ च) इति पाभे.।
[k]) अर्थः व्यु. च?। नाप. (१दान- इति वें. GW.; क्षेत्र- इति सा. PW. GRV.)।
[l]) वप्रा. द्र.। भाप. च नाप. च। व्यु.?। <√दा (दाने) वा <√ दा, दो (अवखण्डने) वा। कर्तरि वा कर्मणि वा युच् प्र. इति यथायथं द्र.।
[m]) =दान-, दानशीलता-, [दीयमान-हविषां] संविभाग- प्रभृ.। =दातृ- इति वें. सा. PW. GW., १दामन्->१११. यनि. इति GRV. (तु. ऋ ६,४५,२३, n टि. च)।
[n]) तु. सा. PW. WAG [३,१४४ b]; वैतु. GW. L. [५३३] २दामन्-> तृ१ यनि. इति।
[o]) अर्थः?। =१दान- इति GW. प्रभृ., =मदजल- इति वें. सा. BSG. Gri. (तु. GRV. टि., PG [१, १००-२] च)। [p]) विप. (इन्द्र-)। बस.।
[q]) वप्रा.। नाप. पुं. न. च (दान-,वृष्टि- प्रभृ.)। व्यु.?। <√दा (दाने) इति सा. प्रभृ., <√दो (अवखण्डने) इति PW. प्रभृ. BD [२,१,२०४] HIG [१,८१] च।
[r]) अर्थः?। =दातृ- इति वें. सा., =(माध्यमिका-) वाच्- इति स्क., =वृष्टि- इत्यर्वाचः (तु. सप्र. ऋ ६,६३,१)।

१६; -नुना ऋ १०,४३,७; शौ २०, १७,७; -नूनि ऋ ८,२५, ६.

दानु-चि(त्र>)त्रा[a]- -त्राः ऋ १, १७४,७; ५,३१,६;५९,८.

दानु दु[b]- -दः ऋ ९,९७, २३.

दानु-पिन्व[b]- -न्वः ऋ ९,९७,२३.

दानु-मत्- -मत् ऋ १, ५१,४.

†दानुमती- -त्या. ऋ ५,६८,५; कौ २,८१७, जै ३,५७,७.

दान्वो(नु-ओ)जस- -जः पै १९, १,८[c].

२दानु[d]- -नुः ऋ १, ३२,९; पै १३, ६,९; -नुम् ऋ २, ११,१८;१२, ११; ४, ३०, ७; शौ २०, ३४, ११; पै १३, ७,११; -नून्[e] ऋ १०,१२०,६; पै ६,१,६.

दानव[f]- -वम् ऋ ५, २९,४, ३२, १[g]; मै ४, १४,१३; -वस्य ऋ २, ११, १०; ५, ३२, ४, पै ४, १७,३; -वाः मै २, २, १०¶; -वान् कौ १,३१५‡[g]; जै १,३३, ३‡[g]; पै ७,१२,८, -वानाम् शौ ४,२४,२; १०, ६, १०; पै ४, ३९,३;१६,४३,२; -वाय ऋ ५, ३२,७; -वे काठ ३७,१४[2]¶.

दानवी- -वीम् काठ १३,५¶.

?३दानु[h]- -नवः मै ४, ९, ७.

?दान्तरात् पै ६,२२,१९.

¶दाभी[i]- -०भि तै २,४,३,१; मै २, १,११; काठ १०,७.

१दामन्[j]- -मनः ऋ ५, ३६, १[k]; -मने ऋ ८, ९३,८; मै २,१३, ६; काठ ३९, १२; कौ २,५७३; जै ३, ४६,११; शौ २०,४७,२; १३७,१३.

१दामन्-वत्- -वन्तः ऋ ५, ७९,४.

२दामन्[l]- -मा ऋ ६,४४,२; -मानः ऋ ८,२१,१६[m]; -†मानम्[n] ४, ५४,२; ८, २३,२; १०, ४२,८; मा ३३, ५४; का ३२, ४, ११; शौ २०,८९,८.

३दामन्[o]- -†म ऋ १, १६२, ८; २, २८, ६; मा २५, ३१; का २७, १२,८; तै २,४,१३,१¶; ४,२, ५, ३[p]; ६, ८, ३; मै २, १, १२¶, ३,१६,१,४,१४,९; काठ ¶११, ४,१०[3]; ४६, ४; शौ ६, ६३,१[p]; पै १९,११,४[p]; -मनि ऋ १, ५६, ३; -म्नः ऋ ७, ८६,५; तै २, ४,१३,१¶; -म्ना तै २, ४, १३, १¶; मै २, १, १२¶; काठ ११, ४¶; शौ ६, १०३, २; ३; पै १९, १८, १०-१२.

दामा[q]- -मा ऋ ८, ७२,६.

२दामन्-वत्- -वन्त. ऋ ६,२४,४.

---

[a]) विप. (२अप्-, उपम्- प्रमृ.)। तृस. पूप. स्वरः (पा ६,२,२)। [b]) विप. (सोम-)। उस.।

[c]) पाभे कृते पृ ६९९ i टि. द्र.

[d]) व्यप. पुं. स्त्री. च (असुर-विशेष-, वृत्र-मातृ- ⌊तु. ऋ १,३२,९⌋)। नाप. (⌊अविशेषतः⌋ रक्षस्-)। व्यु. ?। <√दो (अवखण्डने) इति सा. PW. प्रमृ.।

[e]) सपा. सप्त दानून् (तु. शौ. RW.) <> भूर्योजाः इति पाभे.।

[f]) अपत्यार्थे अण् प्र. (वैतु. सा. ⌊माश ११,५,५,१३⌋ अभा.<दनु- इति)।

[g]) सपा. दानवम् (या १०, ९ च) <> दानवान् इति पाभे.।

[h]) अर्थः व्यु. स्वरश्च ?। सपा. तैआ ४, ८,३;५,७,४ दानवः (तु. सु-दानु- > -नवः यद्र.) इति, आपश्रौ १५, ९,८ माश्रौ ४, ३, ११ (स्वरहीनः) पाठः इति। <√दा ⌊दाने⌋ कर्तरि प्र. इति भा. सा. ⌊तैआ⌋, भा. ⌊पक्षे⌋ <√दै ⌊शोधे⌋ कर्मणीति?। C. =द्रप्स- इति।

[i]) विप. (गायत्री-)। अर्थः व्यु. च ?। दम्भवदर्थे < √दभ् (तु. सा. K., ?PW.)। यद्वा नैप्र. < द्वयावि(न>)नी-। तदपि मूलतः < √दभ् एव स्यात् (तु. टि. द्वयाविन्-)।

[j]) भाप. च नाप. (दान-)। √दा (दाने) + भावे कर्मणि च मनिन् प्र.। [k]) वैतु. सा. अन्यथा व्याख्यायुकः।

[l]) नाप.। √दा (दाने) + कर्तरि मनि- प्र.।

[m]) धा. अर्थः ?। ?नाप. =१दान- इति वें. सा. GW. GRV. प्रमृ., =भाग- इति PW.। धा. बन्धने वा हिंसाया वेति वृत्तिं कृत्वा करणे प्र. इति मतम्।

[n]) अर्थः व्यु. च ?। वें. सा. ⌊मध्यमे स्थले⌋, PW. GRV. च =१दातृ- इति, अन्यत्र =१दान- इति (तु. ऋ ६, ४५ २३), वें. ⌊प्रथमे स्थले⌋ = खण्डयितृ- इति च। धा. दीप्तौ वृत्तिं कृत्वा भाप. वा नाप. वेति मतम् (तु. ⌊अंशतः⌋ उ. म.)।

[o]) नाप. (रज्जु-)। √दा (बन्धने) + करणे मनिन् प्र. (पाउ ४, १४५)।

[p]) सपा. दाम <> पाशम् (माश ७, २,१,१५ च) इति पाभे.।

[q]) स्त्री. डाच् प्र. उसं. (पा ४,१,१३ ⌊तु. वें. PW. GW. ?ORN⌋)।

दाम भू(प>)षा[a]- -पा काठ १५,४.

?दामयु पै १५,२२,२.

दायु- -यम् ऋ १०, ११४, १०[b]; तै ३,१,९,४¶[c].

?दायाद्[d]- -दः मै ४, ६, ४; शौ ५, १८,६;१४; पै ९,१७,८;९.

दा(र>)रा[e]- -रा पै १९, ४१, ५; -राम् पै ९,१६,३.

दारिद्र्य- √द्रा द्र.

१दारु[f]- -रु ऋ ६, ३,४; १०, १०२, ८; १४६,४;१५५,३; मै ३,१०, ७¶; ¶काठ २९, ३; ३०, ९; शौ १०, ४,३; ४; पै ६, ८,७†; १६, १५, ३; ४; -रुणा पै १६, ५१,२; -रुणि शौ ६,१२१,२; -†रुणि ऋ ८,१०२, २०; मा ११,७३; का १२,७,८; तै ४, १,१०,१; मै १,८,६¶;२,७,७; काठ ६,७¶; १६,७; क ४,६¶; शौ १९, ६४, ३; -रोः पै ४. १७,१; -रौ तै २,५,८;३¶.

दारु-गर्भ[g]- -र्भे खिसा २९, ३०.

दारु-पात्र- -त्रम् मै ४, १, ३¶; काठ ३१, २[२]¶; क ४७, २[२]¶; पै १६, १३५, ४; ६; -¶त्रेण तै २, ५, ४,३; मै ४,१,३[२]; २, १;१३; काठ३१,२[२]; क४७,२[२].

दारु-मय- -यम् मै ४, ६, ४[२]¶; पै १६, ७१,२; -याणि तै ६,४, ७,३¶; -यानि मै ४, ६, ३¶; -¶येण मै २,३, २; ४, ५,५; ६, ४; काठ १२, २; ३०, ४; क ४६,७.

दार्वा(रु-आ)घा(त>)ट[h]- -टः मा २४,३५; का २६,७,५; तै ५,५, १५,१; मै ३, १४, १६[1?]; काठ ४७,५.

दार्वा(रु-आ)हार[i]- -रम् मा ३०, १२; का ३४,२,४.

२दारु-, दारुण-, दारु-पत्रा- √दृ, दॄ(विदारणे) द्र.

दार्तेय- २दृति- द्र.

दार्भ्यु- २दर्भ- द्र.

दार्श-, दार्श्य- √दृश् द्र.

दाल्भि- दल्भ- द्र.

¶दालभूषी[k]- -ष्या काठ २५, २; क ३८,५.

१दाल्भ्य- दल्भ- द्र.

२दाल्भ्य[l]- -ल्भ्यस्य पै ९, १०,४.

दावु- √दु (उपतापे) द्र.

दावन्- √दा (दाने) द्र.

?दावयन्तः पै १५,१२,१०.

√दाश्[m], दाशति ऋ १, ९३, १०; १५१,७; ६,६८,५; ७, ५९,२[n]; दाशसि ऋ ८,२४,२[o]; शौ १८, १, ३८†[o]; †दाशत् ऋ १, ७०, ३; ४,२, ९; ६, १६, २०[o]; ७, १००,१; ८, १९,१४; १०३,४; १०, ९१,११; १२२, ३; १३८, ५; काठ २०, १४[o]; कौ १,५८; जै १,६,४; दाशत् ऋ १, १५८, २; २, १९, ४; १०, ६५, ६;

---

a) विप. (त्रासी-)। वस.? । सपा. मै २, ६,५ कुसर-पाशा इतीव पामे.।

b) नाप. (वेतन-)। व्यु.? (√वृत्>भावे) *वर्तस्- >(तद्धिते) *वर्तस्यु-> नैप्र. *वर्तायु-> यनि. (वैतु. <√दा [दाने] इत्यन्ये)।

c) नाप. (रिक्थ-)। व्यु.?। 'पितुर् ह्रियते' इत्यर्थे *पितृ-दार्यु-> नैप्र. यनि. (वैतु. <√दा [दाने] वा [अवखण्डने] वेत्यन्ये)।

d) नाप. (दाय-भाज्-)। पपा. नावग्रहः। उस. उप. स्वरः। पाम [२,३,३९], PW. MVG [३९०] प्रभृ. <आ√दा [दाने] इति)। (√हृ>कर्तरि) *हृथु- इति मूलतः उप. सत् नैप्र. अद्- इत्येवं विपरिणतं द्र.। *दायाद्- इत्यत्र च (√हृ>कर्तरि) *हृत्- नैप्र. *अद्- इति उप. सुवचं स्यात्। एतदनु च अन्-दायाद्- इत्यत्र यदुक्तं तदपि सुशोधम्।

e) नाप. (स्त्री-)। व्यु.?। <√दृ [*संबन्धे (वैतु. पाम [३, ३,२०] < √दॄ [विदारणे] इति, Bradke [IF ४,८५] WAG [१,१२ b] च <√दम् इति ?)]।

f) नाप. (काष्ठ-)। व्यु.?। <√दृ [*दीप्तौ (वैतु. या [४,१५] पाउ [१,३], WAG [१, १८९a], PW. प्रभृ. च <√दॄ [विदारणे])] इति वा, <√द्रू (हिंसायाम् [तु. WAG ३,७ c]) इति वा?।

g) विप. (२दम-)। बस.। °गा° इति स्वरः? यनि. शोधः।

h) नाप. (पक्षि-विशेष-)। उस.। उप. <आ√हन् (पावा ३,२,४९)। i) °घाट इति स्वरः? यनि. शोधः।

j) नाप.। उस. उप. अण् प्र.।

k) नाप. (दर्भ-मुष्टि-)। (१दर्भ->) दार्भ- + (*मूष- [=मुष्टि-]>) मूषी-> पस. *दार्भ-मूषी-> नैप्र. यनि. (तु. सप्र. तै ६, २, ४,३ दर्भ-पुञ्जील- इति, कौसू ३२, ८;३५,२८ दार्भ्यूष- इति च पामे.)।

l) नाप. (सर्प-विशेष-)। व्यु.?।

m) धा. दाने पूजायां च वृत्तिः।

n) तु. वें. GW.; वैतु. सा. वि इत्यनेन संयोजुकः।

o) तु. सस्थ. टि. अवि।

†दाशत् ऋ १,६८,३; ७१, ६; ९३,३; २, २३, ४; मै ४, १४, १८; अदाशत् ऋ ४, ४२, ९; †दाशेम ऋ ४,१०,४; ६, ४८, २; ७,३,७; ८,८४,५; मा २७, ४४; का २९,५,१२; तै ४, ४, ४,७; मै २, १३, ८; ९, कौ २, ५४; १००; जै ३, ५, १३; ४, १४,४, †दाशेम ऋ १, ७६, १; ७७,१, ४, ५,१, ५, ४१, १६; ७,१४, [(३,१०,३)१], २; २९, ३; काठ ३९,१२[२];१४.

दाष्टि ऋ १,१२७,४[२].

दुदाशति ऋ १,१५६,२, ३,१०, [३ (७, १४,१)], †दुदाशत् ऋ १,९१,२०; ५,३७,५; ६, ५,५; ७,२०,८; १०,७७,७, मा ३४, २१; का ३३,१,१५, मै ४,१४, १; †दुदाशः ऋ १, ९४, १५; पै १२१,१५.

दाश्नोति ऋ ८,४,६.

†दद्राश ऋ १,३६, ४; १४९,५, १५७,६; २,२७,१२; ६,१०,३; ७०,[३ (८,२७, १६; १०, ६३, १३)], ८, १९,५; २३, १५; कौ १,१०४; २,११२६; जै १,११, ८; ददाश ऋ ६,३,२; काठ ३९, १५†; ददाशुः ऋ १, १४७, १, ४, ८, ५, काठ १२, १५ †; †ददाशिम ऋ १, ८६,६; तै ४, ३,१३,५.

†ददाश्वस्[a]– -शुषे ऋ १, ११२, २०; १६६,३; २,८,२; ५,५३, ६; तै २, ४,८,१; मै २, ४, ७; काठ ११,९.

दाश्[b]– दाशा ऋ १, १२७,७.

दाशत्– -शतः ऋ ७,१४,[३; १७, ७].

‡दाशिवस्– -वान्[c] कौ १, ९७; जै १,११,१[d].

दाशु–

†दाश्व(शु-अ)ध्वर[e]– -रः ऋ १, ७५,३; ८,१९,९; १०,१४७,४; कौ २, ८८५; जै ४, १२, १५. -रम् ऋ ८, ४, १३; -राय ऋ ६,६८,६.

दाशुरि[f]– -रिः ऋ ८,४,१२.

दाश्वस्[g]– -शुषः ऋ १,३,७,११०, २;१४२,[२(४, ३१,८)], १७८, ३; २,२०,२; ३,२५,४; ५१,९; ६०,५; ४,९,८; ४६,[६;४९,६; ८,२२,८], ५,७१,३; ६,६२,३, ७,७४,४, ८,५, [५, १३, १०; २२, ३], ८४, ३; ८५, ६; ९, १००, [२; ८], १०, १२२, ५; खि ४, ९, ७; मा ३, ३६; ७, ३३†; १३,५२†, १८, ७७; का ३,३,२८, ७, १५,१†; १४, ५, ६†; २०,५,१०; तै १, ४, १६, १†; ४,७, १५,१; मै †१, ३, १८;५,४,२, १३,११†; ३, १६, ५; ४, १२, ६[२]; काठ ४, ७†; †७, २;१६; २२, १५; †क ३, ५,५,२, कौ २,५९६†; †जै ३, ४८,१२, ४,१८,६; शौ ४,२४, १; पै ४, ३९, १; -शुषे ऋ १, १, ६; २, ३; ८, ८; ९; २५, ६; २७,६; ३५, [८; ४७, १]; ४४, १; ४; ४५, २, [८; ८४, ७; ८, १,२२; ९,९८,४], ४७, ९; ६१, ११;७४,२; ९,८१,६; ८५,१२; ९१,९; ९३,१; ९४,१४; ११३, १८, १२४, [१२; ६, ६४, ६]; १३०,७[२]; १४२,१; १६३, १३; २,१, ११, १९, ४; ३२, ५; ३, २, ११, २४,५; ६२,४; ४, ११, ३; १५,[३; ९, ३, ६], २०, ९; १०; २६,२; ३०,[२०; ६, १६, ५ (३१, ४)]; ३४, ४; ४७, [४; ६, ६०, ८]; ५३,१; ५,३,१;२५, ५; ३४,७, ५७,३; ७६,२,[८०, ६; ६,५०,८],८२,३;६, २०,७; २६,३; ६१,१; ६५,३; ४; ६७, ८; ७१,४; ७, ३,८; ५,८; ११, ३; १६, १२; १९, ६; २०, २; २७,३, ३७,५; ७०, ३; ७१,२; ८१,३; ८, ५,६; १२,२१, २१, १७; २४,९; २२,२७,२०; ३५, [२२-२४], ४३, १५; ४७,[(५, ७१,३) १], ४९,२; ५०, ३; ६; ५१,७; ५२,८; ६६, ४, ६७,३; ६९,१३,७१,६;८८, ६; ९०,४; ९३,२१; २६; ९५,९; १०२,१; ९,३६,[५; ६४, ६]; ६२, ११; १०,१५,७, १७,७; २१,६,२५, ११; २८,७;४८, १, [(२८, ६) ४], ६५,५,६; ११३, ५; १२२, ३; १४०,१, खि ३,१,२; २,३; ६; ३,७,४,८; खिसा ३, २; ३;

a) वैतु. GW. ददाशुष्– इति।

b) भावे क्विप् प्र. (तु. सा. GW. OV. GBV. प्रमृ.; वैतु. PW. दाश– इति)।

c) सपा. दाशिवान्<>दाश्वान् (आश्रौ ४,१३,७ शांश्रौ ६,४,९ या ५,७ च) इति पाभे.।

d) दाशिवम् इति पाठः? यनि. शोधः।

e) विप. (मर्त-, सोम-)। बस.। पूप. उण् प्र. (पाउ १,१)।

f) विप. (जन-)। उरिन् प्र. उसं. (पाउ २,७३) निरुपदस्थ।

g) क्वसुः प्र. (तु. पा ६,१,१२)।

६,७; †मा ३, ३४; ८, २; ११, २५; १२, १०६; १९, ६३; २०, ७१$; ३९, २४; ३४, ९$;२४; †का ३,३,२६; ८,१,१; १२,२, १४; १३,७,५; २१,४,१३;२२, ७,५$; ३१,३,१३; ३३,१,१८; †तै १,४,२२,१; ५,६,४; ११, ५; ७,१३,३; ८, २२,२; २, २, १२,६;३,१४,२;३,३,११,३[२]$; ५[२];$;४,११,१;४,१,२,५;११, १; २, ७,२; ६, ७, ५; †मै १, १,९; ३,२६; ५,१; ४$; २, ७, १४; $३, ११, ४; १६, ४; ४, १०,३; ४; ११,१[२]; २; १२, २; ६[४];$[३];१४, ७; १४; †काठ २, १४[२]; १५; ४, १०; १५; १६[३]; ६,१०; ७,२; ८,१७; १३, १६; १६,२; १४;२१; १७,१८; २१, १३; १४; २३, १२; ३८, ९$; १२; ४६,३; †क ३,८; २५,५; †कौ १, ३०; ४०; ३००; ३०६; ३८९; २, १६२; ३४२; ३८६; ६०७; ६९१;७३०;७५४;८४८; ८६४; ११०३;११३०; ११६६; ३,१,२; †जै १, ३,१०;४, ६; ३१,८; ३२,४; ४३,९; २,१,१; ३,१५, १०; २८, १४; ३१, ६; ४९,९; ५६,१८; ४, ६,२; ११, ८; १२, २; २१, २; २४, १०; शौ ७, १८,२;३[a]; २१, १; ४१, २; ५०,२†; ११५, १; १८, १, ४१†; ३,४३†;४,४५; १९, ५, ११†; †२०, ३५, ११; ३७, ६; ५१,२; पै १२, १, १४†; १४, १,१०; २०, २,५[२a+b]; ७;३,९; ५,४; ९,५; १०, ९†; १८,४†; –†श्वांसः ऋ १, ३, ७; ७,३७, ४; मा ७, ३३; का ७, १५, १; तै १, ४,१६,१; मै १, ३, १८; काठ ४,७; क ३, ५; –†श्वांसम् ऋ १,४७,⌊३; ४,४६,५⌋;१३६, ५; १८२,२; ४,२,८; ७,९२,३; ८,५७, ४; ५९,⌊(१,४७,५)३⌋; ७१,४; खि १, ४, ५; ६,३; मा २७,२७; का २९, ३, ४; तै २, २, १२,८; मै ४, १०, ६; काठ १०, १२; शौ ७, ४१, २?[c]; पै २०,९,५?[c]; –†श्वान् ऋ १,४०, ७; ७४,८; १५०, १[d]; ३, ११, ७; १०, १०४,⌊(७,११,१) ६⌋; कौ २,९०७; जै ४, १५,३.

दाश[e]– -शम् मा ३०, १६; का ३४, ३,३.

¶दाशर्म[f]– -र्मः काठ ७,६; क ५,५.

?दाश्वशुर् पै २, ७८,२.

√दास्

दास–

†दास-वत्– -वतः ऋ ५, ९,२; –वते ऋ २,४,३; १०,१४४,२; –वत्तम् ऋ १,१२७,१; मा १५, ४७; का १६, ५,२९; तै ४, ४, ४,८; मै २, १३,८; काठ २६, ११; ३९, १५; कौ १, ४६५; २,११६३; जै १, ४८, १०; शौ २०,६७, ३; –वान् ऋ ४,२,७; ६,३३,१;६८,५.

दास्वती– -ती ऋ १,४८,१.

१†दास[g]– -सः ऋ ८,५१,९;१०,३८, ३; खि ३, ३,९; मा ३३, ८२; का ३२, ६, १३; कौ २, ९५९; जै ४, १९, १; पै ८, १, ३$; –सम् ऋ २,१२,४; ३, ३४,१; ५, ३४,६; ६, २६,५; ७, १९, २; १०, ४९,६;७; ५४,१; ७३, ७; ८३, १; ८६, १९; ९९, ६; शौ ४, ३२, १; २०, ११, १; ३४, ४; ३७, २; १२६, १९; पै ४, ३२, १; १३, ७,४; –सस्य ऋ १,१०४,२; ७, ९९,४; १०, २३, २; १०२, ३; –सा ऋ ६, ३३,३; ७, ८३,१; १०, ६९,६; –सानि ऋ ६, २२, १०;६०,६; कौ २, २०५; जै ३, १८, १२; शौ २०,३६,१०.

१दासी[h]– -सीः ऋ १,१०३, ३; २, ११,⌊४(३, ३९, ६) १०, १४८, २⌋; २०,७; ४,२८,४; ३२,१०; ६, २०, ⌊(१, १७४, २) १०⌋; २५, २; ८,५, ३१; खि ५, ५, ११[i]; मै ४,१४,१२†.

a) सपा. दाशुषे<>मीढुषे (आपमं २, ११,४ च) इति पाभे.। b) सपा. दाशुषे<>वार्या इति पाभे.।

c) °श्वंस° इति पाठः? यनि. शोधः (तु. RW. प्रमृ.)।

d) पाभे. क्लेत पृ १५६५ c टि. द्र.।

e) नाप. (धीवर-)। व्यु.?। <√दाश् इति पा (३, ४,७३) PW. प्रमृ., <√दंश् इति (पाउ ५,११) अभा., <√दा ⌊दाने⌋ इति (पाउभो २,३,१४०)। सपा. तैब्रा ३,४,१, १२ दैन्दम् (वैतु. BC. वैंदम्?) इति पाभे.।

f) व्यप. (ऋषि-विशेष-)। व्यु.?।

g) वप्रा.। विप. (वर्ण-, ओजस्-, वृत्र-), नाप. (१असुर- ⌊=देवेतर-⌋)। व्यु.?। विप. नाप. वा <२दासु- वा?। नाप. ६अ+(√दास् ⌊*दीप्तौ⌋ > कर्तरि) *दासु- (=देव-) > तस. *अ-दास– >नैप्र. यनि.।

h) विप. (२पुर्-, विश्- प्रमृ.)।

i) दासीद् इति पाठः? यनि. शोधः (तु. ऋ २,११,४; ६,२५,२ प्रमृ.)।

:२दास[a]– -सः ऋ १,१५८,५; ५,३०, ९;७, ८६, ७; शौ ५, ११, ३; पै १९,३७,१; –सम् ऋ २,११, २;४, ३०,१४;८, ३२,२; ७०, १०, –।सस्य ऋ २, २०,६; ४, १८,९;३०,१५;५,३०,७,[८;६, २०,६]; ३३,४,८, २४,२७;४०, [६;१०, २२,८], शौ ७,९५,१; पै २०, २९,१; –सा ऋ ६, ४७, २१,१०, ६२,१०; –साः ऋ १, १५८,५, शौ ४,९,८;५,११,६; पै ८,१,६;३,७; –सान् ऋ ८,५६, ३; खि ३,८,३;१६,५; –सानाम् ऋ ४,३०,२१; –।साय ऋ १, १७४,७; १०, १२०, २;१३८, ३, खि ३,१५,९, कौ २,८३४; जै ४, ५,६, शौ ५, २,२; २०, १०७,५; पै ६,१,२; –से ऋ ८, ४६,३२.

२दासी– -सी शौ ५, १३, ८; १२, ३,१३; ४,९[b]; पै ८,२,७; १७,३७,३; २०, ३८,४; –सी. पै १७, १५, ४; –सीम् शौ ५, २२,६; पै ५,२६,५;८,१६,५,७; ९,२२,१७;१३, १,८; ९; २०, ४७,७;९; –स्यः खि २,६,१५; तै ७,५,१०,१¶.

।दास-प(ति>)त्नी[c]– -त्नीः ऋ १, ३२,११; ३, १२,६; ५,३०,५, ८, ९६, १८; खि १, १२, १; तै १,१,१४, १; मै ४, १०,५; काठ ४, १५; कौ २, ९२६; १०५४; जै ४, २२, ९; पै १३, ६,११.

दास-प्रवर्ग[d]– -र्गम् ऋ १, ९२,८.

दास-वेश[e]– -शाय ऋ २, १३, ८.

?३दास[f]– -सः पै ८, १२, ५, –सस्य पै ४,२१,१.

?दासग्रन्थ्यम् पै ६,१४,५.

दासत्,दासात् √दा (दाने) द्र.

?दासासुर् पै ६,१४,७.

?दास्य[g]– -स्यम् पै १९,५०,१२.

दास्यत्– √दा (दाने) द्र.

दास-वत्– √दास् द्र.

दाहिन्– √दह् द्र.

दिक्-संशित– √दिश् द्र.

दिक्षु– -क्षु[h] कौ २, ५२४‡; जै ३, ४०,१९‡.

दिग्ध,ग्धा–, °विद्ध– √दिह् द्र.

दिग्-वती– √दिश् द्र.

?दिति[i] पै १८,११,१.

दिति[j]– -तिः ऋ ७, १५, १२[k]; मा १८,२२[l]; का १९, ७, ४[l]; तै ४, ७,९, १[l]; मै २, ११, ६[l]; ४, १०, १‡[k]; काठ १८,११[l]; क २८, ११[l]; शौ ११, ३, ४[l]; १५, ६, २०[l], १८,४[l]; पै १६, ४७, ५[l], ५०, १०[l]; ५२, ९[l]; –।तिम् ऋ ४, २,११[m]; ५,६२,

---

[a]) बप्रा । नाप. (दस्यु-, भृत्य-प्रभृ.)। व्यु. ?। <√दस इति या [२, १७], <√दास इति अभा., <√दंस इति (पाउ ५,१०), <√दस् इति WAG [१,१२ a]।

[b]) सपा. दासी<>देवी इति पाभे.।

[c]) विप. (२अप्-, २पुर्-)। बस. (तु. या २,१७)।

[d]) विप. (रयि-)। बस । उप. प्रास. =संघ-।

[e]) व्यप (तु. वें. ?, GW.GRV. प्रभृ.; वैतु. मा. भाप. [=दासाना विनाशाय] इति)। बस.। [f]) अर्थः व्यु. च?।

[g]) पाठ.?। दासम् इति शोधः (तु. मूको., ऋ २,१२,४ च)।

[h]) सपा दिक्षु<>दिक्षु इति पाभे.। उभे अपि वित्र (मनस्–)। यनि. दिश्–>सस३ दिक्षु इत्यतः सुनिर्वचं द्र. (वैतु. अन्ये न तथेतीव ?)। अर्थः व्यु. च? (√*धृक्ष् [धर्षणे]>कर्तरि) *धक्षु–>नैप्र. यनि. (तु. सस्थ. टि. प्र √राध्>प्र-राध्य–। (√*दस्स [विदारणे] >कर्तरि)*दस्सु–>नैप्र. दिस्सु- इति यनि. पर्याय एव द्र.।

[i]) पाठः?। सपा शौ १४, २,४२ ?दित्तः इति पाभे.।

[j]) बप्रा.। नाप. व्यप च। शिष्टमुत्तरेषु टि. द्र.।

[k]) व्यप. [अदिति-, देवता-? (तु. MVH [२५६] ORN. प्रभृ)] । व्यु. ?। अदिति– >(नंप्र.) यनि.। अदिति– इत्यस्य द्वयी गतिः । पृथिवीपराऽन्या <√अद् [*निवासे] इति, द्युपराऽन्या <√अद् [*दीप्तौ] चेति विवेकः द्र.। यत्र अदिति– इति च दिति– इति च समानाधिकरणे सती साहचर्येण श्रूयेते (तु. शौ ७, ८,१), तत्र तयोर् विशेषणविशेष्यवद्भावः द्र.। अथ यत्र ते व्यधिकरणे सती साहचर्येण श्रूयेते (तु. ऋ ५,६२,८), तत्र अदिति– इति पृथिवी-पर्यायः (तु. मा १८,२२), दिति– इति च द्यु-पर्याय इत्यपरोऽपि विवेकः द्र.। एवं तावद् अदिति– इत्येतद्विषये पृ ११६ d टि. च पृ ११७ a टि. चाऽतः शोध्ये भवतः (वैतु अन्ये दिति– <दान-विभाजनान्यतरवृत्ते √दा,दो इति ?)। [l]) व्यप. (देवता-विशेष-) इति कृत्वा <√दा [बन्धने] इतीव GW.?।

[m]) नाप. इति कृत्वा (कर्मणि) <√दा [दाने]। देवताऽभ्यर्थ्यते 'यद् दातु योग्यं तद् रास्व (देहि), यच्च न तथा तद् उरुष्य (निवारय)' इति (तु. [अंशतः] वें. सा. भा. PW.; वैतु. भाप. इति कृत्वा विमोक्षपर्याय इति OV [३२१], दुष्कृतिपर्याय इति GRV. च!)।

८[a]; मा १०, १६[a]; का ११,५, ७[a]; तै १,८,१२,३[a]; ५,५, ४, ४[b]; मै २,६, ९[a]; काठ १५,७[a]; ४०,५[b]; –तेः मै १,३,९; शौ ७, ८,१[c];१५,६,२१[d]; पै २०,१,६.
दित्य-वाह्[e]– -वाट् मा १४,१०; १८, २६;२१,१३; का १५,३,४;१९, ८,३;२३,२,२; तै ४,३,३,१;५, १;७,१०,१; मै २,७,२०; ८,२; ११,६;३,११,११; काठ १७, २; १८,१२;३८,१०;३९,७; क २६, १;२९,१; –वाहः मा २४,१२;का २६,३,२; मै ३,१३,१७;–वाहम् मा २८,२५; का ३०,३,२; मै १, ६,४¶.
दित्यौही[f]– -ही मा १८,२६; का १९,८, ३;तै ४,७,१०,१;मै १, ६,४¶;२,११,६; काठ १८,१२; क २९,१; –हीम् मै १,६,४[2]¶; –ह्यः तै ५,६,१५,१;काठ ४९,५.
?दित्याम् पै १४,४,८.
दित्सु[g]– -त्सु ऋ ५,३९,२.
दिदासत्– √दा(दाने) द्र.
?दिदिवः[h] मै २,६,१०[i]; ४,४,४.
?दिदृक्षु[j]– -क्षु ऋ ७,८६,३.
दिदृक्षेण्य–, दिदृक्षेय– √दृश् द्र.
दिद्यु[k]– -द्यवः ऋ ४,४१,११; ६,४६, ११; ७, ८५, २; १०,३८, १; १३४,५[l]; –द्युम् ऋ १,७१,५; ४,४१,४; ६,४६,९; ७,५६,९; १०,४८,९;१४२,१;काठ९,१९; कौ १,२६६; जै १,२८,४; शौ १,२,३S; २०,८३,१; –द्यून्[m] मा १०,१७; का ११, ६, १; –द्योः[n] मा २,२०;का२,५,१.
दिद्युत्[o]– -द्युत् ऋ १,६६, ४; १६६, ६; ५,८६, ३; ६, ६६, १०; ७, २५,१; ३४, १३; ४६, ३; ५७, ४; तै १, ७, १३, २†; २,४,७, १[p]; २[p]; †मै ४, १२, ३; १४, ११; काठ ८, १६†; –ऽद्युत् शौ २,२,४; पै १,७,४; –द्युतः

---

[a]) नाप. (दिव्- [तु. पृ १५६७ *k* टि.]; वैतु. भाप. इति कृत्वा < √दो [अवखण्डने] इतीवान्ये?)। [b]) पृ १५६७ *m* टि. द्र.। [c]) विप. ([दीप्तियुक्ता-] अदिति- [=दिव्- तु. पृ १५६७ *k* टि.; वैतु. W.Gri. व्यप. इति कृत्वा पृथग् देवतान्तरमितीव ?])। [d]) नाप. (दिव्- [तु. पृ १५६७ *k* टि.])।
[e]) नाप. ([द्विवर्षवयस्क-पशु-] वत्सतर-) व्यु.?। पपा. नावग्रहः। (द्वि- + *वृत्– [=वर्ष-]> द्विस. *द्वि-वृत्–> भावे *द्विवृत्य–> नैप्र. *दित्य–+(√वह्> कर्तरि) वाह्–> उस. यनि. (वैतु. PW. प्रभृ. पूप. < द्वितीय– इति, उप. वाह्– इति च, म [पक्षे] पूप. नाप. धान्य-पर्याय इतीव कृत्वा < दिति– < √दो [अवखण्डने] इति च?)।
[f]) स्त्री. ङीप् प्र. (पा ४,१,६१)।
[g]) पामे. कृते पृ १५६७ *h* टि. द्र.। तत्रैव टि. गतम् अन्यत् (वैतु. सा. PW. प्रभृ. च < √दा [दाने]> √दित्स इति)।
[h]) पाठः? *दिदिव–> -वात् इति शोधः (√ध्वस् [*हिंसायाम्]>[कर्तरि])*ध्वरमस–> भावे *ध्वरमस्य–+(√भृ [धारणे] > [कर्तरि]) *भ्र–> उस. *ध्वरमस्य-भ्र– (=हिंसकमात्र-) > नैप्र. *ध्वरमस्य-व्र–> पं१ *ध्वरमस्यवात् > *दिदिवात् इति।
[i]) सपा. ?दिदिवः<>?दिद्योत् (तैब्रा १, ७, ८, २ ३,११ काश्री १९,४,११ च) <> ?विद्योत् (माश १२, ८, आपश्री १८,१५,५ च) इति पामे.।
[j]) वरुण दिदृक्षु इति पाठः? वरुणा (सा अ) धिदृक्षु इति शोध इति कृत्वा (अधि√दृश्> कर्तरि) *अधि-दृश्– (विप. [=अध्यक्ष-]) > सप्त३ °दृक्षु > नैप्र. यनि.। 'तदेनः पृच्छे यदहमधिदृक्षु (देवेषु [कृतवानस्मीति शेषः])' इति वा. [वैतु. पपा. यनि. इति; [√दृश्>] *दिदृक्षु–> -क्षुः [प्र१]>(व्यवहितेन सताऽप्युत्तरेणोकारेण नैप्र. इव सन्धौ [तु. ऋ ५, ७,८ स्वधितीव]) –क्षू° इत्येवं वें. सा. GW. WAG [१, २६८ a] Gri. ?MG [पृ २९८] च; *दिदृक्षु–> -क्षु [क्रिवि.] इत्येवं GRV. ORN. L. [४०५] Berg. च शोधुका इव; *दिदृश्–> -दृक्षु सप्त३ इति LR च]।
[k]) नाप. (इषु-)। व्यु.?। √दॄ [विदारणे] > भावे *दिर्–> नाधा. √*दिर्य + कर्तरि उः प्र. उसं. (पा ३,१,१६८)> *दिर्यु–> नैप्र. यनि. (तु. शारु– इति पाभे ; वैतु. सा. प्रभृ. < √द्युत् इति, [पक्षे] PW. < √दी [विहायसा गतौ] इति च)।
[l]) सपा. दिद्यवः<>[अस्मत्] शारवः इति पाभे.।
[m]) सपा. दिद्यून् (माश ५,४, ४, २ च) <> दिवः (तैब्रा १, ७,८,५ आपश्री १८, १६, १० च) <> द्यून् इति पाभे.।
[n]) सपा. दिद्योः (माश १, ९,२,२० च) <> दिवः (तैब्रा ३,३,९,९ च) <> ?विद्योत् इति पाभे.।
[o]) वप्रा. सत् यदा विप. (=दीप्त-) तदा < √द्युत् [तु. या १०,७ पक्षे √द्यु च]। यदा नाप. (वज्र- [तु. निघ २,२०], शरु-) तदा दिद्यु– इत्येतत्तुल्या व्यु. द्र. (तु. या [पक्षे] < √दो इति)। [p]) सपा. दिद्युत् <> विद्युत् इति पाभे.।

ऋ २, १३, ७; ८, ६, ७[a]; १०, १५८,२.

दिद्युतान्– √द्युत् द्र.

?दिद्योत्[b] तै १,८,१४,१[c]; काठ १५,७[c]

दिधिषाण–, दिधिषाय्य– √धा द्र.

१दिधिषु,षू[d]– -०षो° काठ १८,२१; –ष्वः ऋ १,७१,३[f].

२दिधिषु[g]– -षवः ऋ १०, ७८, ५; –षुम् ऋ ६, ५५, ५; –षोः ऋ १०,१८,८[h].

दिधि(षु>)षू-पति– -तिः,–तौ काठ ३१,७; क ४७, ७, –त्या पै ९, २२,१८[i].

दैधिषव्य[j]– -०व्यः तै ३, ३,४, ४, –व्यम् पै १, ७०,१;२.

दिन– √दा, दो (अवखण्डने) द्र.

?दिनोदाराः पै १९, २४,१५.

दिप्सत्–, दिप्सु– √दभ्,म्भ् द्र.

दिय– √दा (दाने) द्र.

√दिव्[k], >दिदिव्, दीव्यः ऋ १०, ३४, १३[l]; दीव्येयुः मै १, ६, ११¶.

दिदेव शौ ५,२९,२; पै १३, ९, ३, ४, दिदेविरे पै १,७२,१.

दिव्[m]– दिव. ऋ २,३,२; ४,५३, ५; ९,१०८, ११[n]; तै ७,१,२०, १‡[o]; शौ ४, २०, २; ३४, ४[p]; ११,९,१४; १३, ३, २१; १९, २७, ३; पै १६, ९,४‡[q]; १९, २२,१?[r]; २?[s]; दिवः ऋ १,६, [९;४९,१; ५,५६,१; ८, ८,७]; १०; १८, ९; २३, १३; २५, [२०, ५, ३८,३],३१,१५; ३३, [५ (६,४१,३)],७; १०; ३४,८; ३७,६; ३८, २; ४६, १; ८; ९; ११; ४७, ६; ४८,[८; ७, ८१, १ (६)]; १५; ४९, ३; ५२, ९; ५४,४; ७; ५५, १; ५६, ५, ६; ५८,[२; ९,८६,९]; ५९, २; ५; ६०,२; ६१,९; ६२,५, ६४, २; ४; ६९,१;७१,२; ७२, ८, १०; ८०,४;८६,१; ९२, ५; ७; ११, १७, ९३,६; १००, १; ३; १३; १५; १०५,३;[५; ८, ६९, ३]; १०;११;१०८,[१२; १०, १५, १४]; १०९, ६;११०,६; ११३, [७, १२४, ३], १४; ११४,५; ११५,३; १२१,८-१०,१२२,१; १३०, ३; १३४, ४, १४२, ३; १४६,१,१५१,४; १५५,[३; ९, ७५,२]; १६४,१०; १२; १६६, ५; १६८,४; १८१,४, १८२,१; १८३,२;१८४,१[t]; २, १,६; २, २; ६,[५; ९,६५,२४], १३, ७; २७,१५; ३०, ५; ३१, ३; ३८, ११; ४०,[१; ८,३६,४; ९,९६, ५]; ३,१,२; ३; ६; ९; २, १२; १४[2]; ४,४; ५,९; ६, २; ७; ८; १२,९; १७,२; २२,३; २५, १; ३१,८; ३९,२, ४३,६; ४६, ३; ४९, ४; ५३, [७; १०, ६७, २ (७,१०३, १०)]; ८;५४, [११; ५६,५-८]; १३; ५७,२; ६१,४; ६;४,२.१५; ३,८; ७,[८;८,४]; ८,२, १०,४; १३,[५; १४, ५]; १५,६; १६,३; २१,३; २६, ६; ३०,८;९; ३९,१; ४३, ३; ४४, ५; ४५.१; ५१,१; ५२,१; ५३, २; ५४,४; ५, १०,४; १५, २;

---

a) पाठ.? (तु. सस्थ. टि. धीति–> -तयः)। विप. (अग्नि- [वैतु. वें. सा. MW. धीतुयः इत्यस्य विप. इति, GW. GRV. Gri नाप. सत् दिधु–पर्याय इति च ?)।

b) पाठः?। दिद्यून् श्रुति [तु. मा १०,१७] > नैप्र. यनि. इति मतम् (वैतु. भा. WAG [३, ७५c] L [४६८] √द्युत् >दिद्युत्–> पं१ इति, WIS [१३, १०१] दिद्यु–> °द्योः>द्>त् इति, भा [पक्षे], सा. च सं१ इति मन्वानौ स्वरतश्चिन्त्यौ। c) पाभे. कृते पृ १५६८ i टि. द्र.।

d) नाप.। व्यु. ?। १दधिषु– इत्यस्यैव रूपान्तरमिति कृत्वा तद्वद् व्यु. द्र.। इदं मूलतः < √ °दिध् [प्रापणे] इति तु ततो विशेषः (वैतु. <√धा इतीव त्वन्ये ?)।

e) पाभे. कृते पृ १५४२ g टि. द्र.। f) इहाग्नेर्ज्वाला वडवारूपेणोपचरितेति कृत्वा प्र३ द्र.। g) विप. वा नाप. वा (विवाहकृत्-, वर-, मरुत्-)। व्यु. ?। √°दिध् [विवाहे] > भवे °दिधिस्– > [१दधिषु– इत्यत्रोक्तप्रक्रियया] यनि. [तु.टि. २इधिषु– प्रारे]। h) पाभे कृते पृ १५४२ j टि.द्र.।

i) दिदिषू° इति पाठः? यनि. शोधः। j) नाप.। अपत्यार्थे ण्यः प्र. उसं. (पा ४,१,१५१)। k) वधा.। धा. दीप्तौ क्रीडायां प्रभृ. वृत्तिः द्र.। l) दीव्याः इति PW.।

m) नाप. (द्यु-, अन्तरिक्ष-, आयुध- प्रभृ.)।

n) सपा. दिवो दुहुः<>दिवोदुहम् इति पाभे.।

o) सपा दिवः<>धियः इति पाभे.।

p) सपा. दिवः<>दिवम् इति पाभे.।

q) सपा. यनि. पाठः? दिवः इति शोध. (तु. मूको.) दिवः<>युवम् इति पाभे.।

r) पाठः? दिवि इति शोधः (तु. सपा. मा १३,६ प्रभृ.)। s) पाठः? दिवः इति शोधः (तु. मूको., सपा. मा १३,८ प्रभृ. च)।

t) छन्दसः संबन्धतश्च दिव उ नु° इति मूलतः सतः पाठस्य दिवो नु° इति विकारः संभाव्येत।

१७,३; २५,८; ४०,६; ४१, १;
३; ४; ७; ४३,११; ४५,१;४७,
१; ३[a]; ४; ६; ५२, ५-७; १४;
५३,६; ८; ५४,१; १३; ५७,१;
५; ५९,६; ७; ६०, ३; ७; ६३,
१;३; ५; ७४,१; ८०,५;६;८३,
३; ८४,३; ८७, ३; ६,१,७; २,
३; ४;[११;१४, ६ (१५,१५)];
३,७; ७,१; ६; [७; ९, ८५,९];
१३,१; १५,१; १६,९;१८,१२;
२०,२; ३०, १; ४४, २१; ४७,
४; २७; ४९,२; ५१,१; ४;५२,
१५[b]; ५८,४; ६२,१; ६६, ११;
७१,५; ७,३,६; ५,१;६,७;१५,
४; २४,[३; ८, ७९,४]; ३४,२;
३६,३; ३८,५; ३९, ५; ४५,२;
४६,३; ६०,७; ६१,३; ६३, ४;
६४, २; ६६, १४; १८; ६७, २;
६९,३; ७०,३; ७५,४; ७८, ४;
७९, २; ३; ९७, १; १०२, १;
१०४,४; १९; ८,१, १८; २९;
५, ८; ७,७;[(१,३७,१२)११];
१३; ८,४; १०,१; १२,६; १३,
८; १३; १४,९; २०,१७; २५,
[(४,२,१८; ७,६०,३)७]; १८;
१९; २६, १७; २३; २७, १९;
३४, [१-१५][c]; ४०, ८; ४४,
१६; ५७,३; ६० १९; ६३, २;
६५,२; ६९, ३; ७२,८;७९, ४;
८२,४; ८७,४; ८८,५; ९४, ९;
१०; ९७, ५; ९८, [३; १०,
१७०,४];४;५; [(९५,३)६]; ९,
२,५; ८,८; ९, १; १०,९; १२,
४; ८; १६,७; २६, २; २७, ३;
३१,२; ३३, ५; ३६, ६; ३७,३;
३८,५; ३९,२; ४; ४२,१; ४८,
१; ३; ४९,१; ५१,२; ५७,[१;
६२,२८]; ४; ६१,१६;६३,२७;
६४, ८; ३०[d];६५, २४; ६६, ५;
३०; ६८,८; ९; ६९,५;८; ७१,
७; ७२,[७; ८६,८(२१)]; ७३,
[४; ८५,१०]; ५; ७४,१; २;६;
७; ७६, [१; ७७, ५]; ७७, २;
८०,१; ८३,२[२]; ८५,९; ८६,३;
८; ११;१९; २४;२७;३३;[३५;
१०८, १६]; ४६; ८७, २; ८;
८९,१;३;६; ९६,१४;९७, २९;
३०; १०२,८; १०८,१०;१०९,
६; ११०, ८[२०]; ११३, ८; ९;
१०,३,२; ७,१; ८, १; १०, २;
११,१; १७,६; २०,४; २२, ६;
२८,६; ३७, १; ३९, १२; ४५,
१;३; ४९,२;५५,८;५९,९;६१,
४;६२,६; ९; ६३,४; ६५,१३;
६६,१०;६७; २;७०,५;६; ११;
७६,५; ७७,२;३; ८९, ३; १०;
१२; ९२,६; ९; ९७, १७; ९८,
३; १०; १२; १०८, ५; १११,
३; ५; ७; ११४, १; १३८, ३:
१३९, २; १४३, ३; १४९, ४;
१५८,१; १७०,२; खि १,४,४;-
५,२; २,३,१; ५,१; ६,१९;६[२],-
२४; ७-८,५; १४[२], ९; १५, १;
३,२२,६;७; ४,२,१; ५, ७, १,-
१; ८, २; मा १,११[f]; ३,१२†;-
४,३५†; ५,१९; ६,६;७,२४†;-
८,३१†[g]; ११,२९; †१२,१८;
२०; ४९; ५५; ९१; १३, २;-
८; १४†; ४५; १४, ८; २४;
१५, १०; ११; १२; १३; १४;-
२०†; ५०;५८; ६०; ६४; १७,
१४; ५९†;६०†[a];६५;६७;१८,-
५४;५५; १९, ६०†; २३, ५०;-
२८, १; २९, ५३†; ३३, ८†;-
३४,३२; ३७,१३; १६; का १,-
७,२[f]; ३,३,२†; ४, १०, ६†;-
५,५,७; ६,१,७; ७, १०, १†;-
९,५,४†[g]; १२, ३,२;†१३, २,-
१; ३; ४,५; ११; ६,१७; १४,-
१,२; ८; १४†; ४, ८; १५, २,-
३; ८,२; १६,३,२; ६; ९; १२;
१५; ५,१†; ६,२; ७,१; ३; ६;-
१८, १, १४; †५, १०; ११[h];
६,१;३; २०,३, ४; ५; २१, ४,-
१०†; २५,९,६; ३०,१,१;३२,-
१,८†; ३३,२,१; ३७,२-३, ३;-
तै १,१, ६, १[२i];१३; ३[h]; २,९,-
१†;१३, २; †३,१४,१; ५; ४,
१३,१†;†५, ५,१;७,१; ११,४;-
६,६, १; ७,६, २; ८, १४, २[i];-

a) सपा. दिवः (माश ९,२,३,१८ च)<>दिव्यः इति पाभे.।

b) दिवा उ इति पदे (वैतु. पपा. प्रभृ. दिवः उ इति)। 'उभा (=उभया [तु. पृ १३९२ r टि.]) दिवा उ (=च द्युके) अपां सधस्थे (=अन्तरिक्षे [=लोकत्रयेऽपि]) ये देवा आसिरे' इति वा. द्र.।

c) सपा. दिवः<>देवाः इति पाभे.।

d) सपा. दिवः<>दिवा (लाश्री ७,१३,५; ६ च) इति पाभे.।

e) सपा. सकृत् दिवः <>प्रत्नम् इति पाभे.।

f) सपा. दिवः (माश १,२,१,१६ तैब्रा ३,२, ६, २ आपश्री १,२१,३ च)<>अदित्याः (माश्री १,२,२,२७ च) इति पाभे.।

g) वैतु. सा[का.] उ. म. Gri. ५१ इति।

h) पाभे. इतो पृ १५६८ n टि. द्र.।

i) पाभे. इतो पृ १५६८ m टि. द्र.।

†२२,१; ५; २,१,११,१†; ३, १४,२†; ४†;५; ४,८,१[३]†; २; ¶९,२; ३; १०,३; १४,२†; ५, १२,१; ३,१,१०, २; †११,२; ५; ७; ३,३,२; ३; ४,१[२]¶, ४, ३,३¶, ५,१[a],५, ४, १; ५, ३, ४,१,३,१; २, २, १[२]†, †४,२; ४; ६, ५†; ८, २, ३†, १०,४; †११,१[२]; २; ३,४,२, ३, ९,१, †१३,२; ८; ४,२-३,३; †४,१; ७, ६,१, २[b],७,१; १२,५†; ६, १, ४; †३, ३; ४[c]; ५, १[२]; ६, ५†; ७, १३, २[२], ३; ५, १, ५, १¶,३,१,३¶; ४,२; ४,१,३¶; ६, ५[२]†[c]; ५,६, ३†, ७, ६, २; ६,२,९,३¶; ५, २, १†, मै १, २, २; ६†, ९, १४[d]; ३, १५†; ३६; ४,३; †५,१; ५, ६,२; ७; ७, ४†; २, ४, ७[४]; †;‡[e],८¶; ७, ३; ९[२]; ११†; १३†, १५[२], १६; १७;८,१†; २,५,९[५],१४[२]; १०,१; ३‡[f]; ५†[c]; ६[२],१२,३[२], ४; १३, ३; ८†; १६,१८; ३,१, ५; २,८†, ३,४¶,८†, ९;६,८; ८,७, †१६,३, ४,४,१, १०¶; ३, ४¶, ६, ६; ९, १‡[g]; ४; ६; १०; †१०, १-४; †११, १; २[४]; ४; १२, २†, ४; ५[२]†; १३, २; ६†, †१४, ३, ४; ९; १०[२]; १२[२]; १६[२]; काठ २, ७†; १०;

१५†, †४, ५; १५[२]; १६[२]; ६, ९†; ७, १२[२]; १३[२]; १४; ८,१७[३]; ९, १९; १०, १३[२],†, ११, १०[४]; ¶[३]; १३[३]†; १२, १५[२]†; १६, १५, १७; १९†; १७,१; १८, ३[२]†[c]; ४[२];२०†; २१,१२†[c], ३५, ७; ८‡[h], ३७, ११¶; ३८, १४†; ४०, १४†; †कौ १,२७;३९; ५२; ६७,७१, ९२$; १७२$; १७८; ३०३; ३१२, ३४८,३६५[२]; ‡[i]; ३६७; ३६८; ३७२$; ३९३; ४७६; ४८४; ५२७, ५५८; ५५९; २, २८,५१;१०१; १७१;१८६; १८८;२२०;२२६[२],२३९;२४९; २५०; २८५; २९३; ३०३$; ३०९; ३६२; ३७७; ३८२; ३९१; ४७७; ४९०; ५१५, ५३६; ५४९, ५५४; ५७७; ५७८; ५९३; ५९७-९९; ६२७; ६३८,६४४, ७८५,८०४;८४४; ८४५‡[j], ८८२; ८९७, १०४३; १०५०,१०७५,१०७८;१०८६; ११११; १११४; ११५७-५९; ११९५$; †जै १,३,७,४,५,५, ८;७,५,९, १०,२$; १८, ८$; १९,४;३२,१,१०, ३८,४[२]; ‡[i]; ८,९;३९,३$; ४४,१; ४९,१०; ५०,८; ५४,९; ५७, ५; ६; ३, ३,७;५,१०; ६, १०$, १०, ३;

१६,९; १७,७;९; २०,२; १०[२]; २१, ४; १४; २५; २४, १; ९; २५, ५; ३०, ५; २०; ३१, २; ११, ३६,२; ३८, ४; ४०, ११; ४२,२; ४३,५;१०; ४७, ३; ४; ४८, ९, १३-१५; ५१, ४; ५२, ९; ५३, २; ५८, १; ४, २, ६; १०, ६, १; ७, ५; ८; १३,१०; १९,६; ९; २५, ३; २८,३; शौ १,११,२; २,५, २; ७,३; ४,१, ४; १४, २; ३, १५, १०; १६, ४; २७,४; ५, ६, ३†; १३, १; २४, ११, २५, १; २८, ९; ६, ३७,२[k]; ५२,१; ८६, १; १००, ३; १२४, १, १२५,२†; ७,१०, १†, २२, १; २७, ८; ५७, २; ७७, १; ४[l], ११२,१[m]; ८,†४, ४; ५; १९; ६, १२; ७, २०; ९,१,१; २, २१; ४,२१; †१४, १०, १२; १०, ५, २७, ७, ३; ९,५; १०, ३२; ११,२,४, २७; ७,१०; १२,१,२०; २, १२; ३, २६; ११,१२; १३,२,३६; ३७; ४१, ४,१;७,५, १६,७,६; १७, १,१०; १८,१,२†; १८†; ६१; २,३५†,३,६५†; ४,५८†, १९, ३,१; १६,२; २७, १५; ३२,४; ३५, ४; ४४, ५, ४७, १,†२०, १, २, २८,३; ३५, ९; ३९, ४; ६२,७; ६४, १, २; ३; ७०, ५;

[a]) पाभे. कृते पृ १२९८ *d* टि. द्र. ।
[b]) सपा. दिव्· <>दिवे इति पाभे. ।
[c]) पाभे. कृते पृ १५७० *a* टि. द्र ।
[d]) सपा. दिव्· (माश्रौ १,८,२,२८ च)<>अन्तरिक्षस्य (आपश्रौ ७,११,९ च) इति पाभे. ।
[e]) सपा. दिव्· <>यूयम् इति पाभे. ।
[f]) सपा. दिवः<>दिवा इति पाभे. ।
[g]) सपा. दिवः<>दिवम् (तैआ ४,३,१ आश्रौ ३, १२,९ आपश्रौ १५,४,४ माश्रौ ४,१,२३ च) इति पाभे. ।
[h]) सपा. दिवः<>स्रुचा <> स्रुच वैताश्रौ १६, १७ इति पाभे. ।
[i]) सपा. दिव्. नर.<>सुदानवे इति पाभे. ।
[j]) सपा. दिवः<>देवः इति पाभे ।
[k]) सपा. दिवः <> दिव्या इति पाभे. ।
[l]) =सपा. शाश्रौ ५, १०, २१ । आश्रौ ४, ७, ४ तु मखु इति पाभे. । [m]) दिवः<>दिवि इति पाभे. ।

६; ७७,३; ९१, २;१२७, २§; १४३,५;९;पै १३,१३,८†;१६, ९, ४; ५†; १०३, ७†; २०,६, ८; दिवः[a] काठ १, ६[b];२,३;५, ६; ७,४†; ८, ११¶; ९, २†; १०, १२†; ११, ९[c]; †; १३, ११[c]; १५†; १५,७; १३; १६, ३; ९[2]†; ११†; १३†; १५; १७, ४; ८[5]; १०; १७; १९†; १८, १५[2]; १८; २०, १[3]¶; ५; १५[2]†; २१, ३†; ८†[d]; १३†; २२, १४†; २४, १०¶; २५, ५¶; ८; २७, १¶; २८, १†; ३०, ६; ३१, ५[b]; ८¶; ३४, ४¶; ३९, १; २; ८[e]; ९; ४०, ५[2]; ४१, ११‡[f]; ४६, १†; क १, ६[b]; १२[g]; १६; २, १†; ४; ३, ५†; ४, ८†; ५, ३†; ६, २[2];३; ७, ८¶; ८, ५†; २५, २†; ४†; ६; ८; ९†; १०; २६, ३; ७[5]; ९;२८, १; ३[2]†[d]; ४[2]; २९,४[2]; ६; ३१,३[3]¶; ७; १८; ३८,३¶; ३९, २¶; ४०, १; ४२,१¶; ४७,५[b];८¶;४८, ९; पै १,५,२; २९, १; ९३, १; १०७, ६; २, ५५, १[2]; ५७,१;

५९,७; ३,१५,६; २२,१; ३१, १-८; ३८,२; ७; ८; ३९,५; ४, २७,१; ३५,४; ५, २, ६; ७,८; १३,८†; २२,१[2]; ६, ११, ४†; १८,५; २०,१; ७, १३, ३; ८, ६,२; १२,३; ९,१०, २[2]; १२, १२; १६,३; १०, ६, ८; ७, ३; ८, ५; १०, २; १२,१; ११,४, ४; १२, ४, ४; १३, २, २; ३, १६; ९,७; १४, १, ८; ३,१६; १५, २, ३†; ३,५; ७,४; ११, ६†; १३, ४; १८, ४; २१, ८; ९; २२,८; २३,३;४; १६,१०, १०†; १३, १०; २६, १; ३२, १;३३,१०;६६,१०†; ६७,२†; ७१, ८; ७८, ५; ८०, ३; ८३, ४; ९८, ६; १०४,४; १०६,७; ११०, २; १३१, ३; १३६, ६; १५०,६; ९; १५२,१०; १५४, १; १७, ३, १; ७, ३; ११,४; २४,७; २५, ४; ३१,२; ३८,५; १८,२४,३; ४;९; २५,१०;३१, ५; १९,६, १०; ७, ५‡[h]; १३, ६; २०,९; २१,८; २९,२; ३२, ४; ५; ४०, ४; ४२, १०; ४४, १६-१९; ४८, १३;५२, १‡[i];

५३,९; २०,५,२; ९,४†; १०, ४; ११,७; ८; ३०, १; ३६,८; दिवः॒ऽदिवः शौ ७, १५, ३‡[j]; पै १५, १८, १; ०दिवः ऋ १, ११७,१२; ३, ३८,५; ४, ४४, २; शौ २०, १४३,२†; ०दिवः ऋ १,३०,२२; ४८,[१; ५,७९, ३; ९];९;४९,२; २, ३६,२; ४, ५१,१०; ११; ५,५४,१०; ७९, ३;८;६,६४,४;५;६५,६;७,७७, ६;८१,३; ५; ८,४७,१४; १५; १०,१२७,८; काठ ८,१४[k]; ९, ३[k]; १३,१६†; क ८,२[k]; ६[k]; †कौ २,१०९१;१०९२; शौ १९, ४७,५; २०,६७,४†; पै ६,२०, ५; दिवम् ऋ १,५०,११; ५२, १२;६२,८; ६८, १; १६४,४७; ५१; ३,५९,७[l]; ४, ४२, ४; ६, २१,२;८,६,४८;३४,[१-१५][m]; ५१,८; ५५,२; १००,८; ९, ३, ७; ८; १७,५; ५४,२; १०,५६, ३; ५८,२; १२१,९; १८९, २[n]; १९०,३; खि ३, ७,२; २२, ८; ५,१२,५; ७,५,१; मा १,१८[o]; २६; २,१६; ३, ७†[n]; ५, १३[o]; २७[p]; ६,२१[q]; ८,५२;१०;६२;

[a]) स्वराऽभावात् पृथक् निर्देशः द्र. ।
[b]) पामे. द्वले पृ १५७० *f* टि. द्र. ।
[c]) सपा. दिवः<>देवः (आपश्रौ ९,१८,१६ च) इति पामे. । [d]) पामे. पृ १५७० *a* टि. द्र.
[e]) सपा. दिवः (तैब्रा १,५,७,१ आपश्रौ १६, ३२, ३ च)<>दिरम्यः इति पामे. ।
[f]) पामे. पृ १५६९ *o* टि. द्र. ।
[g]) पामे. पृ १५६८ *n* टि. द्र.
[h]) सपा. दिवः<>पुरस्तात् इति पामे. ।
[i]) सपा. ऋ ९,७४,४ आत्मन्वत् इति पामे. ।
[j]) सपा. दिवःऽदिवः <> दिवेऽदिवे (तैब्रा २, ७, ६,१ आश्रौ ४,१०,१ शांश्रौ ५,१४,८ च) इति पामे. ।

[k]) सपा. दिवो ज्योते (पृ १३९४ *e* टि. द्र.)<>दिवो ज्योतिः (पृ १३९५ *m* टि. द्र.)<>देवजूतिः<> देवजूते इति पामे. । [l]) पामे. द्वले पृ १५७१ *g* टि. द्र. ।
[m]) वैतु. AR.,GW. दिवु-> -वम् इति ।
[n]) सपा. दिवम् (माश २,१,४,२९ च) <>सुवः <>स्वः इति पामे. ।
[o]) सपा. दिवम् (माश १,२,१,११ तैब्रा ३,२,७,२ जैमि १,३९ माश्रौ १,२,३,४ च)<>द्याम् इति पामे. ।
[p]) सपा. दिवम् (माश ३, ६, १, १५ तां ६, ४, २ आपश्रौ ७,१०,७;११,९,१३ च) <>द्याम् इति पामे. ।
[q]) सपा. दिवम् (माश ३,७,१,३२ काश्रौ ६,९,१२ माश्रौ १,८,६,१० च)<>द्याम् (आपश्रौ ७,२७,४ च) इति पामे. ।

२०,१,७; ५,६; २१,३,१; २५, १,२; ३,१†, ३१, †३, ३; ४; ३५, १, ३†; ३७,३,५; ३८,२, ५[२]; तै १, †२, ८, २; १४, ७; ३, ६, २[२]†; १३, १; ४,१, २; १०, १†; २२,१†, ५,११,१†, ६,१२,२†; २,२,१२,६†; †३, १४,१; २,४,५,२; ¶१२,३; ५; ३,२,८,६; ४,२,२; ३, ६¶; ५, ४, २; ३¶, ७,१¶; ४,१,२,१; †२, ४, २, ७, ४, ८, ३; ९, ४; ४, ४, १†; २; १२,५†; ५, ११, २; ६, ७,२[२]†; ७,१२,२; १५, ६; ५, २,७, १; २; ६,१, १; ४; ६,१,६,१[२]¶, ११, ३†; ४¶, ४,४,२;११,१; ७,४,२०, १†; मै १,१,१३; †२, ६; १४, ३,१;३; १३†,१५; २६†; ३८; ४,२[a];३[1b];८¶;११,५¶; २,२, १३¶; ४, ३[२]¶; ७, २; ११†; १४†; १५[२]†; ९, ९; १२, १; १३,१[२]; ६†; ७†; ११†, ३,१, ३; २, ६¶; ८, १[२]¶; ११, ७; १२, १८†; †१६, ३; ४; ४,१, १¶; ९¶; १४; ३, ४¶; ५, ३; ४; ६,४[२];¶;६; ९,६;९[२];१०[२]; १०,१[२]†; ३[२];†;११,१†; १२, ४†; १३,२†; †१४, १[२]; ९; १४; काठ †२, ६; १४, ३, १; ३†, ९; १०; †४, ५; ९; १०; १६[२]; ५,६; ७, १३[२]; ८, १६†; ११,१३†; १३,११; १२;१५†;

१४,५; १५,१३; १६,१; ११†; १३; १४†; १५[२];†; १७, १६; १८,१३; १९, १३; २०, ५[२]¶; १५†; २१,३¶; २२, १४; १५; ¶२३, २,५; १०, २७,९; २८, १; ३०,१०¶; ३१, ७¶; १४[२]; ३२, ६[२];¶; ३५, ७; ३७, ५†; ३८,२¶, ३९, १; ५; †४०,३; ६[२]; ८; ४४,९†; क १, १९†; २, ८; १०†; १६; १७; †३,४; ८; ६,२; २५,२†; ५†,६; २७, ६,२९,२; ¶३१,७[२]; १८; ३५, ८¶, ३६,२¶; ३७, १¶; ४४, १; ४६,८¶; ४७, ७¶; ४८,९; †कौ १, २०‡[c]; ८३; १२१; २८०; ४१७; ४६६; ४६७; २, २२; १४९; २१८; २४४,७४८; ७६४; ७८१; ८१८, ८३२; ८८०, ९१६; ९८९; १०२२; १०३२; ११७५; ३, ३,१$; २; ४, ५; †जै १, २, १०‡[c]; ९, ३;१३,७; २९, ६; ४०,९; ४८, ६; ४९, १; २,१,२; ४$; ३,८; ३,३,१; १९,१३; २१, ९; २२, ३; ३८, २$; ५७, ८; ४. ९.३; १५,९; २७,७; शौ १, ३०, ३; ३२,१; ३३, ३; २,२,१; २; ३, ७, ४; १७,७†; ४,१०,४; ३९, ५[२]; ५,४,३;४; ६,६९,३; ७५, ३; ८०, २; ३; ९२, ३; ९५, १; २; ७, २७,७†; १०२, ८[e]; ९, १, २०[d], ११, ९[२]; १५,

३†; ११, ८, १३; ९, २३-२७; १२, २; ८;१०;१२,३,५०;१३, १,३९;४४; २, १; १२, ३०; ३, १६;२३; †१४,१,१,११; १५, १३,६, १७,१,१२[2];१८,२,५०; †४, ४९; ८९; १९, ६, ३†; ७, १;८,१;२७,११,३२,३;७; ३९, ६; ७,†२०, २५,६;२६,४; २७, ५,३०,४; ३८, ६; ४७, ६;१०; ४९,२$; ६९,९; ७०,९; १३९, २$; पै १,७,१, २, १४,३,२३, १, २५,३; ६०, ४; ९१,४; २, ६८,६, ७६, ६; ४, २०, ७[२]¶; २५,६; ५,१३,२; २६,८; ३६, २; †६, १६, ४; १७, ६; ७, १०, ६; ७; १३,४; ८,१४,३†; ९, ५, ३†; १०, २, २; ८,१†; १२, ४, ३; ७; १३,४,५, १४, १,४, १५,१५,४; २२, २; २३, १२; १६, ६८,३†; ८३,५,८४, ३-८; ११७, ३[४]; १७,४०,१०; १८, †१, १; ११; १८,९, १९, ४, २०, ५‡[e]; २१, ६; २३,५[f]; ७;३१,७; ३२,१४†; १९, ११, १; १५,८; १६,१३;१४†; १८, १४[g],३५,६;३६,१;४५,१३‡[h]; २०, ३०, १[i]; ५१, ८; ५५, ५; दिवे ऋ १,५४,३;७१,५;१२९, ३; १३६,६; १८५,१०, २,१३, ५, २४,१८, ३, ५४, २; ३; ४, ३, ५; ५, ४७, ७; ५९, १; ६ १८, १४; ८,७०,२[j]; ९,१०९,

a) पाभे. कृते पृ १५७३ *l* टि. द्र. ।

b) सपा. यक्षन् दिवि (तैत्रा ३,७,५,११ आपश्री ३,९,१० च) <> दिवे इति पाभे. ।

c) पाभे. कृते पृ १५७४ *e* टि. द्र. ।

d) सपा. शौ ९, १, १० पै १६, ३२, १० अधि इति पाभे. ।

e) सपा. दिवि<>तुव इति पाभे. ।

f) सपा. दिवि<>द्वे इति पाभे. ।

g) पाभे. कृते पृ १५७३ *c* टि. द्र. ।

h) सपा. दिवि<>द्युभिः इति पाभे. ।

i) पाभे. कृते पृ १५७१ *m* टि. द्र. ।

j) सपा. दिवे<>देवः इति पाभे. ।

५; मा ५,२६; ६,१; २५; २२, २७; २९; २४, २६; ३०, ३१; ३७,१९; ३९, १; का ५,२,७[a]; ७,१; ६,१,१; ७, १; २४,१३, १; १६,१; २६, ६, १; ३४,४, ३; ३७,३,५; ३९,१, १; ते १, १,११, १; २,११,१[a]; ३,१,१; ६,१; १३,१; ८, १३, ३; २,६, ५,१¶; ३, २, ४, ४; ५,२,२[b]; ८,१; ४,४, १, १[b]; ६,२,१०, २¶; ३, ४, १; ४, ३, १; ७,१, ११, १; १५,१; १७,१; ५,११, १; २३, १; मै १, २, ७; ११; १४; ३,१; ३५; २,८,८[b];१३[c]; ३,८,२[a]; ९; ९,३; १२,७;१०; १४,७; ४,५,३; ९,६; १२,३†; १४,१०†; काठ १, १२; २, ८; १२; ३,३; ९; ५,४[d]; ८,१६†; १५,३; १७, ७[b]; २२, ५; २४, ९; २६, ५; २९, ५; ३१, ११; ३७, १५; १६; १७[b]; ४१, २; ६; ८; ४५, २; २०; ५१,६; क १,१२; २,२;६; १०;१६; २६, ६[b]; ३८,२;४१,३; ४५,६; ४७, ११; कौ २,५९२†; जै ३, ४८, ८†; शौ १, ३२, ४; ५,९, १; ५; ६,१०,३;२०,२[a]; १९,११, ६†; †२०,९२, १७[e];१०५,५[e]; पै १,२३,४;८८,४; ६,१३,१०; १३,८,१६; १६, ९३,७;११८, ७;१९,१२,११;२७,७.

दिवा[f]– -वा[g] ऋ १, २४, १०; १२; ३४, २; ३८, ९; ९८, ⌊२ (७, ५, २) १०, ८७,१⌋; १३९, ५; १४४,४; ५,७६,२[b]; ३; ६, ३,६[2]; ४९, १०; ७, १५, १५; ७१, १; २; १०४,११; ८,७,६; १८,६; ७; २५, ११; ६१, १७; ६४,६; ९, ९१, ९; १०७, २०; १०,९५,४; खि २,७,१;३,१३, १; १६, ३; मा १८, ७३; २०, १५; ६१; ६२; २१, ३५; ३६; २२,३०[l]; का २०, ५, ६; २२, १,२; ६, ७; ८; २३, ४, ७; ८; २४,१७, २[l]; तै †१,२, १४,६; ५, ११, १; २, ४, ८, १; १०, १¶; ५,३,४,७¶; ¶६, ४, २, ४[2]; ८,३; ७, ४, १०,२¶; ¶मै १, ५, ५[2]; ८, ५[2]; ६; २, २, ६$; ३,६; ४, ७†; १३, ११†; ३,७, ८; $११, २[3]; ३[2]; १०; ४, १, ८; २,१[3]; ३, ४; ५,१[5]; काठ ४,१६†;६,८[k]; ७, ६;¶८, ३[2]; ११; १०,१२; ¶११,१;२; ९†; ११; १३, ८[2]¶; २३, ५¶; ३३,२¶; ३५,१०[l]; ३८,५;८[2]; ४०,३†; क ४,७[k]; ६,८[2]¶;७, ८¶;३६,२¶; ४८,८[l]; †कौ १, १०२; २८७; २, २७३; ४६८; ८०८; ११०३; ११०४; †जै १, ११,६; ३०, ५; ३,२३,५; ३५, ३; शौ ५,७,३; २९,९;३०,१०; ६,२३, १; १२८, ४; ७, १०६, १; ८,३,१†; ४,११†; ५, २२; ११, २, १६; १६, ७,१०; १९, १५, ६; ३९, २-४; पै २, २३, २; ३,२५,८; ३५, ६; ७,९,४; १०,२-४; ९, ११, ५; १३,१०; १३, ९, १०; १०, १२; १६,६, १†; १०,१†; २८, ११; १०५, ६; ११६, ७; १२६, १-३; १७, ६,८; १८,१८, २[l]; १९,४,१०; १९, ५; २०, ३५, ५; ४९, ८; ५६,५;५८,४.

दिवा-कर[m]– -रः शौ ४, १०, ५; १३, २,३४;२०,१०७, १३; पै १८,२४,१.

¶दिवा-कीर्त्य[n]– -र्त्यम् तै ७,

[a]) सपा. दिवे नमः पृथिव्यै (तैआ ५, ८,३ गोत्रा २, २,४ आश्रौ ४,५,७ आपश्रौ १२, २०, ८ लाश्रौ ५, ६, ९ च) <> द्यावापृथिवीभ्याम् (माश ३, ४, ३, २१ शांश्रौ ५,८,५ शांगृ ४,१३,३ च) इति पाभे.।

[b]) पाभे. पृ १५७४ *g* टि. द्र.।

[c]) पाभे. कृते पृ १५७१ *b* टि. द्र.।

[d]) पाभे. कृते पृ १५७५ *b* टि. द्र.।

[e]) पाभे. कृते पृ १५७५ *j* टि. द्र.।

[f]) नाप. (दिवस-)। दिवस-पर्यायस्य सतः दिव्– इत्यतः स्त्रियां टाप् प्र. (तु. इडा–, वाचा–)।

[g]) *दिवया > नैप्र. यनि. इति कृत्वा तृ१। वा. क्रिवि. सद् अव्य- इव (तु. पाग १,१,३७)।

[h]) वैतु. सा. B (ZDMG ४८, ६७७) च दिवः (प१) इतीव शोधुकौ?।

[i]) दिवा पत्तयते इत्यस्य स्थाने सपा. काठ ३५,१० क ४८,८ दिवा पत्तये इति, तैब्रा ३,१०,७,१ आपश्रौ १४, २५,११ दिवां पतये इति च पाभे.। मै ३, १२, ११ पाठाऽभावः। [j]) सकृत् द्विवा इति पाठः? यनि. शोधः।

[k]) सपा. दिवा<>प्रातः (आश्रौ ३,१२,४ आपश्रौ ९,७,४ माश्रौ ३,६,३ शांगृ ५,४,५ च) इति पाभे.।

[l]) सपा. शौ १३,१,३२ विशिष्टः पाभे.।

[m]) नाप. (सूर्य-)। उस. टान्तम्।

[n]) नाप. (साम-विशेष-)। उस.। उप. <√कीर्ति (<√कृ ⌊*शब्दे⌋)।

३, १०, २[१];३[२]; मै ४,८, १०[३]; काठ ३०, ५[१]; ३३.४; –र्त्यानि काठ ३३, ६[१]; –र्त्ये काठ ३०, ५, –र्त्येन तै ७, ३, १०, १[२].

दिवा-तर[a]– -रात् ऋ १, १२७,५[२].

†दिवा-वसु[b]– -०सो ऋ ८, ३४,[१-१५]; कौ १, ३४८, २, ११५७-५९; जै १,३६,७.

दिवि-क्षय[c]– -यम् ऋ ५,४६,५.

दिवि क्षित्[d]– -क्षिता ऋ १०, ९२,१२; –क्षिते[e] तै ७,५, २४, १; काठ ४१,१.

दिवि-चर[f]– -राः शौ १९,९,७.

दिवि-जा[g]– -जा. ऋ ७, ७५,१, ८,४३,२८.

दिवि-जात– -०त तै ४, ३,१३, २.

दिवि-भाग[h]– -गाः तै २,४, ८, २; मै २, ४, ७; ८; काठ ११, ९;१०.

दिवि-मा(त्रा>)त्र[i]– -त्रम् पै १६,९६,७.

दिवि-यज्[j]– -यजः ऋ ९, ९७, २६.

दिवि-योनि[k]– -निः ऋ १०,८८, ७.

दिवि-श्रित्[l]– -श्रितः शौ ११, ९, २३-२७; पै १६, ८४, ३-८; १९, ४९,५.

दिवि-प्र(<स)द्[m]– -पदः शौ १०,९,१२; ११,८,१२; पै १५, १४,७; १६,१३७,२, –पद्भ्यः तै ३,३,१०,१; ४, १, १; काठ १३,११;१२; शौ १८,४,८०.

दिवि-ष्ठा[n]– -ष्ठाः पै १५,२२,४.

दिवि-सद्[o]– -सदम् मा ९, २; का १०,१,३.

दिवि-स्पृश्[p]– -स्पृक् ऋ १०, १६८, १[q]; मै १, १, १३[r]; ४, १, १४[r]; ९,७; काठ १,१२[r]; ३१, ११[r]; क १, १२[r]; ४७, ११[r]; –†स्पृशः ऋ ५,१३,[(१, १४२,८; २, ४१, २०)२[s]], ७, १६,३; तै ४, ४,४,५; मै ४,१०, २[s]; काठ ३९,१५; कौ २, ७५५[s]; जै ३, २८, १[s]; –स्पृशम् ऋ १, १४२, [८[s]; २, ४१, २०[s] (५, १३, २)]; ४, ४६, [४; ८, ५,२८ (२२,५)]; १०१, ९; ९, ८६,१४, १०, ३६, ६; मा ३३, ८५†; तै १,१,१२, १[r]; ४, १, ११,४†[s], मै ४,१०,३†[s]; जै ४, १६,३†; पै १३,५,६;–†स्पृशा ऋ १,२२,[२; २३,२]; ५,११, १; मा १५, २७; का १६,५,८; तै ४,४,४,२; मै २,१३,७; काठ ३९, १४; कौ २, २५७; जै ३, २२,४; –०स्पृशा ऋ १, १३७, [१(९, ६४, २८)]; –स्पृशि ऋ १०, ८८, १; –स्पृशे ऋ ९, ११,४, कौ २,७९४†.

दिवो-जा[t]– -जाः ऋ ६,६५, १.

दिवो-रुच्[u]– -रुचः ऋ ३,७,५.

दिव्य,व्या[v]– -०व्य शौ २,२, १; पै १, ७, १; –व्यः ऋ १,

[a]) विप. (अग्नि-)। अर्थः व्यु. च ?। 'दिवा (=दिन-समये) *तरः नैप्र. (<*धरः भाप. <√धृ) अस्येति कृत्वा वस.। 'दिवा योऽग्निर्ध्रियतेऽसौ (अप्रायुषे) आत्मनोऽनपगमायैव ध्रियते, तदपेक्षया नक्तं योऽग्नि-र्ध्रियतेऽसौ सुदर्शतरः' इति वा. (तु [अर्थतः] PW GW. =दिवातन- इति; वैतु. वें. सा. GRV. प्रभृ. दिन-पर्याय इति कृत्वा नाप. इतीव)।

[b]) विप. (इन्द्र-)। वस । वा. ? (तु सस्थ. ?यथु)।

[c]) विप. (शर्धस्-)। उस.। उप. <√क्षि [निवासे]+ अच् प्र. थादि-स्वरश्च। [d]) विप. (सूर्य-, सूर्यामास्-)। उस. उप. <√क्षि [निवासे]।

[e]) =सपा. मैत्रि ६,३५। छां २,२४,१४ तु दिविक्षिद्भ्यः इति पाभे.।

[f]) विप. (ग्रह-)। बस.। उप. भावे अप् प्र. उसं. (पा ३,३,५८ [वैतु. सा. उस. इव ?])।

[g]) विप. (अग्नि-, उपस्-)। उस.।

[h]) विप. (देव-)। बस.। [i]) विप. (ओदन-)। बस.।

[j]) विप. (सोम-)। उस. उप. विजन्तम्।

[k]) विप. (अग्नि-)। बस.।

[l]) विप. (देव-, पाश-)। उस.।

[m]) विप. (देव-, पितृ-) उस.।

[n]) विप. (देव-)। उस.। [o]) विप (सोम-)। उस.।

[p]) विप. (अग्नि-, अश्विन्-, यज्ञ- प्रभृ.)। उस.।

[q]) सपा. दिविस्पृक्<>दिवस्पृक् इति पाभे.।

[r]) सपा. दिविस्पृक्<>दिविस्पृशम् (तैब्रा ३,३,७, ८ च) इति पाभे.।

[s]) सपा. दिवि°<>दिव°(वैतु. BC. दिवि° इति) इति पाभे.। [t]) विप. (दुहितृ- [=उपस्-])। उस.।

[u]) विप.। उस. उप. क्विबन्तम्।

[v]) विप. (अङ्गार-, अशनि- प्रभृ.), नाप. च। शैषिको वाऽर्हार्थीयो वा यः प्र. उसं. (पा ४,२, १०१; ५,१,६६)। प्र. स्वरः।

१६४,४६; ५, ४१, ४; ७, ३२, [(१,८१,५)२३]; ३७,८;९,७१, ९; ९७,२३; ३३;१०९,३; १०, ६३,[१७; ६४, १७][a?];११६,३; १३९,५; मा ९,१; ११,७;२७, ३६; ३०, १; का १०, १, १; १२, १, ७; २९, ५, ५†; ३४, १,१; तै १,७,७,१; ४,१,१,३; मै १,४,२[b];७[b];११,१; ४[c]; २, १३,९†; ३,४,४‡[d]; ४,९,११; काठ १३, १४; १५, ११; १८, १७[e]; ३४, १४[f]; ३९, १२†; †कौ २, ३१; ७१८; †जै ३, ४, २; ५९, १०; शौ २, २, १; ७, ४२, २; ८, १, ११; ९,१५, २८†; १०, ५, २०; १३,२,९; २०,१२१,२†; पै १,७,१; ५१, ३; ५,९,१; १५, १८, ८; १६, २,१; १२९,८; १५०,९;१५१, १; १८, २१, ३; २५,२[g]; १९, १६, १५; १६; २५, ७; ३७, १४; ४०, ३†; २०, ९, १०; —व्यम् ऋ १, १३९, १; १६३, १०; १६४, ५२; १७३, १; ३, १९,४; ४७,[५; ६, ११, ११]; ५,५९,८; ६,६,१; १०,१; ५१, १२; ७,२,१; ९,१९,१; २९,६; ८६,३६; १०७,५; १०, १२,३; ९६,२; १००,११; मा २, २२; ६,२१[h];७,३६†; १८,५१;२९, २१†; का २, ५,५; ६, ५, १[h]; ७,१८,१†; २०, ३,१; ३१, ३, १०†; तै १,३,११,१[h]; ४,१७, १†; २, ४,८,२; ६, ७,६¶; ३, १,११,३†; ५,५, २; ४, ६, ७, ४†; ७,१३,१; १५,४[i]; ६, ४, १,४[h]; मै १, २,१८[h]; ३,२१†; २६;४,७¶; २,१२,३;१३,२२; ३,१०,७; १६,५[j]; काठ ४, ८†; ११, ९; १८, १५; १९, १४†; २२, १५[j]; ३९,१४†; ४०, १२; ४६, ३†; क ३, ६†; २९, ४; †कौ १, ४६१; २, २६; ३४९; †जै १, ४८,७; ३,३,५; २९,६; †शौ ४, १४,६§;७,१९,१;४०, १; १८,१,३३; २०, ३०, २; पै ३, ३८, ५; १९, २०, ८[l]; ३४, १३‡[k];२०,७,३;९,८†; —व्यया पै ९,८,३; —व्यस्य ऋ १,११२, ३; १४४, ६; २, १४, ११; ५, ६८, २; ६, २२,९; ३९, १; ७, ४६,२; ६५, ४; ९७,[१०; ९८, १०]; ९, ८६, २८; ९१, २; तै २,४,८,२; ३, ५,५,२; मै १,३, २६; ४,१४,१२†; काठ ११,९; २६,११†; †कौ २, ४९५;८१५; †जै ३, ३८,९;५७, ५; शौ ४, २०,३; ६,८०,१;३; ७, १९,१; †२०, १७,१२; ३६,९;८७, ७; पै ७,१५,३; ८,६,३; १९, १६, १२; १३; २२, ३; २०, ७, ३; —व्या ऋ १, १४३,५;१५२, ७; १७६,३; २,२७,[९; ५,२९,१]; ४,४३,३; ५,६९,४; ९, ८८,७; ९७,५१; १००, ३; १०७, २४; खि ४,५,२२; मा १३,३०; ३८, १८; का १४,३,४; ३८,५,१; तै १, ४,२२,१; ६,५,६,५¶; ¶मै २, ७,१६; ४, ६, ९; १२, १†; १४,१२†; काठ ४, १०;८,२¶; २८,६; ३९,३; क ३, ८;६,७¶; ४४,६; कौ २, ७७८; ८२३; जै ४,४,४†; शौ ६, १४२,१; १९, ४९,८[l]; पै ९, १, ७; २०, १७, २[m]; —व्याः ऋ १,१६६,११; २, २५,४; ६, ६, ३; ५०, ११; ७, ३५, ११; [१४ (१०, ५३, ५)]; ४९,२; १०३,२; ८,५,२१;२५, ६; ९,८६,१; ४; ८८, ६; ११०, ६; १०, ३४,९;९८,५; मा २४, १०; का २६,२,५; तै ३, १,१, २¶; ३,११,२†; ५, ५,२०,१[n]; ६,१,२,३¶; मै ३, ६, ३¶; ४, ४,३; १४,११†; काठ ३७, ९[?]; †कौ २, ३३६; ८४५; †जै ३, २१,१; ५८, ३; शौ ४, ८, ४; ५;६; ७, ९४, १‡[o]; ८,२,१४;

[a]) पाठः? (तु. सस्थ. टि. ?ज्ञनो)।
[b]) सपा. दिव्युः <> दैव्यः (आपश्री ४, १६, ४ च) इति पाभे.।
[c]) सपा. दिव्युः कोशाः <> दैव्यः कोशाः <> देवकोशाः इति पाभे.। [d]) पाभे. क्ते पृ १५७० *a* टि. द्र.।
[e]) सपा. दिव्यः <> दिव्ये इति पाभे.।
[f]) सपा. दिव्यः सुपर्णः <> नृचक्षाः इति पाभे.।
[g]) पाभे. क्ते पृ १३२४ *f* टि. द्र.।
[h]) =सपा. माश ३,८,५,३ । काठ ३,८ क २,१५ तु पाठाऽभावः।
[i]) सपा. दिव्यम् <> मारुतम् इति पाभे.।
[j]) विप. (विप-)। धा. मर्दने (=हिंसायाम्) वृत्तिः (तु. (चुरा.)?। [k]) पाभे. क्ते पृ १५७४ *k* टि. द्र.।
[l]) सपा. दिव्या <> दिव्याम् इति पाभे.।
[m]) पाभे. क्ते पृ १५७१ *k* टि. द्र.।
[n]) सपा. दिव्याः <> अदित्याः इति पाभे.।
[o]) सपा. दिव्याः <> अद्य (माश १२, ९, २, ९ आश्री ३, ६, २७ काश्री १९, ५, १८ माश्री १,७,४,१७

७,३; २४; ९, ५,१४; १०, ५, ४६; ५,६; ११,२,२४; ७, २१; ८,८; १६,१,१; †१९, ११, २; ४; पै १, २४,१; २,८५,४; ४, २, ५; ६; २७, ५; ८, १८, ३; †१३, ८,१२;१४; १५, १८,६, १६,४,४; १२,२; १४, ३; १८, ४; १०६,४; १५५,१; १८,२८, १; १९, २८,८; –व्यात् ऋ ७, १०४,[(३५,१४)२३; १०,५३, ५], तै ३,२,४,३[a]; मै १, ४,२; ७†; शौ ८, ४, २३†, पै १६, ११,३†; –व्यान् मै १,३,१५[b]; ४,६,६[b], काठ ३५,७[b]; क ४८, ९[b]; पै १४, ३, २०; –व्यानाम् ऋ १०,१२४,९; शौ १९, २,४; पै ८, ८, १०; –व्यानि ऋ १, ३४,६; ६४, ३; ५; ४, ५३, ३; ६, २२,८; ५९, ९; ९, १४, ८; ३६,[५; ६४,६]; ६३,३०; १०, १३, १; ३२, २; ६४, १६; मा ११,५†, १५, ५२; का १२,१, ५†; १६,६,४; तै ४, १,१,२†; ७,१३,४; मै २, ७,१†;१२,४; काठ १५,११†;१८, १८,२८,१; क २९,६,४४,१; कौ २,३८६†; जै ३,३१,६†; शौ २०,३६,८†; –व्याभिः तै ५,६,२,४¶; मै ४, ९,९; –व्याम् ऋ ९, ९७, १७; शौ ११, २, १९; पै १४,४,८[c]; १६, १०५, ९; –व्याय ऋ १, ५८,६; ९,८५,६; १०, ७६, ८; पै ८,१,१[d]; –व्यायाः मै ४, ४, ४¶, –†व्यासः ऋ १,११८,४; १६३,१०; १८१, २; १०, ६५, ९; मा २९, २१; का ३१, ३, १०; तै ४, ६, ७, ४; काठ ४६, ३; –व्ये ऋ ७,२,६; १०,११०, ६; मा २७, १७[e]; २९, ३१†; का २९,२,७[e]; ३१, ४, ७†; तै २,६,७,५; ४, १,८, २[e]; मै २, १२, ६[e]; ४, १३, ३†; ५; काठ १६,२०†; क २९,५, शौ ५,१२, ६†; ७,८७, ६; पै २०,३२, २; –व्येन ऋ ३,२,४; १०, ४३,७, मा २७, १; का २९, १, १, तै ४,१,७,१; मै २,१२,५[f]; ३,४, ६; काठ ७,१३[f], १८,१६; २२, १; क ६,३; २९, ४; शौ २, ६, १[f]; ११,२,२६; २०, १७,७†; पै ४,२,७;८,१०,१०; १५,२२, ५, १६, १०६,६; १९, २३, २; –व्येभ्यः मा ७, ३; ६; का ७, १-२,२; तै १,४,२-३,१; ६,४, ५,४; मै १, ३,४; काठ ४, १[f]; क ३,१[f]; –व्येषु ऋ ९,८६,२२; काठ ३९,५; शौ ७, ७०, १; पै २०,२६,१०; –व्यै· ऋ ३,५४, १; खि २, ६,३,२७; काठ ३५, २; क ४८, ३; –व्यौ तै ५, ६, २१, १.

द्यु[g]– †द्युभिः[h] ऋ १,३४,८; ५३,४,११२,२५;२,१,१; ३,३, २;३१,१६; ५,१६,२;५३,३;६, ५,६; ७,१८,२; ३१,८; ८,४०, ८; ९,८६, ४२; ११२, २; १०, ३,३, ७, ४; ५, ५९, ४; १८९, ३; खि २,१,१; मा ३,८; ११, २७; ३४, ३०; ३५, १‡[i]; का ३,१,८, १२, २, १६; ३३, १, २४, ३५, ४, २‡[i]; तै १, ५, ३,१; ४,१,२, ५; मै २, ७, २; काठ ७,१३; १६, २; १९, ३; क ६, ४; ३०, १; कौ २, ७२८; ८९८; ३,५, ६; जै २, ६,५; ३,५९,२०; ४, १३, ११; शौ ६, ३१, ३[j], २०, २१,४; ४८,६; द्युपु खि ५,५,८; †द्यून् ऋ १, ३३, ११; ७१,६; ११३, १३; ११६, २४; १२१, ३; ७; १४८,४; १६७, १०, १८०, ८; १९०, ४[k]; २, १३,[१३; १४, १२]; २७,८; २८,२; ३,२३,२; ४,४,८; ९; ३३,७; ४३, ३; ५, ६९,१; ८६,५; ६, ६७,६; १०, ११,७; १७,११[l]; २७, ५; ४५, ११; मा १२, २८; का १३, २,

लाथौ २, १२, १३ मागर्भ २,६,६ माग् १,१,१७,११, १५,२,२,२६ च) इति पाभे. ।

[a]) सपा. तां १,३,२,६,७,२ दिव्याभ्यः इति, जैमि १,८३ दिव्येभ्यः इति च पाभे. । शौ १६,४,४ तु पाठाऽभावः ।

[b]) सपा. दिव्यान् <> देवान् इति पाभे. ।

[c]) पाभे. द्वते पृ १५७८ *l* टि. द्र. ।

[d]) सपा. दिव्याय <> मह्युं इति पाभे. ।

[e]) पाभे. द्वते पृ १५७८ *e* टि. द्र. ।

[f]) सपा. दिव्येन <> दयुम्नेन इति पाभे. ।

[g]) तु. पा[६,१,१३१ (पदान्ताभावेऽपि उमं[तु. दुयून्])], वैतु. या(१,६[तु. SEY १८])<√द्युत् इति, पाउभो (२, १,३४)<√द्यु [°दीप्तौ] इति । [h]) विभक्तिस्वरस्य निषेधः (पा ६,१,१८३) । [i]) सपा. द्युभि. (माश १३,८,२,३ च) <>अक्तुिः (तैआ १,२७,५, ६,६,१ च) इति पाभे. ।

[j]) पाभे. द्वते पृ १५७५ *h* टि. द्र. ।

[k]) विशेषार्थं पृ ३६८ *k* टि. द्र. ।

[l]) सपा. द्यून् <> द्युम् (माश ७,४,१,२० तैआ ६, ६,१ च) इति पाभ. ।

११; तै १,२,१४,४[२];२,१,११, ५; ४,२,२,४; मै §२,६, ११[a]; ७, ९; ४,४,५§; ११,५[२]; १४, १२; १४; काठ ६, ११[२]; ११, १२; १६,९; शौ १८,१,२४.

द्यु-भक्त,क्ता[b]– -क्तम् ऋ ४, १,१८;७,४०,२; –क्ताः ऋ १, ७३,६.

†द्यु-मत्– -०मः ऋ ६,१०, २; –मत्[c] ऋ १,७४,९;२,९,६; २३,१५;३,१०,[८; १३,७]; ५, ११,१;१८,५;१९,३;२३,[४;६, ४८,७][d]; ६,१६, ४५; ७,८,६; ६६,१७; ९,१३,४; ३२,६;१०, २,७; खि १,५,८; ३,२२,७;४, ९,७; मा १५,२७; २६, ३; का १६,५,८; २८,२,१; तै १,१,५, २§; ८,२२,२; ३, २, ८, २§; ४,३,१३,२; ४,४,२; ६, १, ५; मै २,१३,७; ४,१०,५; ११, २; १४, ४; काठ २, १५; ४, १६; १६,१२[e]; २१, १३; ३९, १४; ४०, ११; क २५, ३[e]; कौ २, २५७; ५४०; ७३५; जै ३,२२, ४; ४२,६; §शौ २, ३५,४; ५, २०,६; ६,१,१; §पै १,६६,३; ५,२७,८[e]; ९,२४,६; १९,१,१; ३५, ५[e]; २०, ४०, ४[e]; –मतः ऋ ६, १७,१४[f]; ५०, ११; शौ १८,१,५७[g]; –मता ऋ ६, ६२, १०; –मते ऋ १,६३,२; –मत्सु ऋ १०, ६९, ७; –मन्तः ऋ ५, १२,४; २५, ८; ६९, २; ७, १, ४; खि ४, ९, ३; तै १, ५, ५, ४§[h]; मै १, १, १२‡[i]; ५, २§[h]; काठ १,११‡[i]; ६, ९§[h]; क १, ११‡[i]; ४, ८§[h]; जै ४, २८, ३; शौ ४, १, ५; १८, १, ५७[2/j]; पै ५, २, ६; –मन्तम् ऋ १,६४,१४; २,७,१; ३,२०, १९; ४, ३६, [८; ९, ६३, २९; ६७,३]; ५,६,४; २६, ३[j]; ३१, ४; ६,१७,४; ७,१५,७; ९,२९, [६; १०६,४]; ६५,४; १०,४०, १; ८४,४; मा २,४[j];३,१८§[h]; का २,१,५[j];३, ३,८§[h]; तै १, १,११,२[j]; ३, १४,३; ६,१२,६; ४,४,४,६; मै २,१३,७; ४,११, ४; १२,२; काठ ८, १६; ९, ६; कौ १,२६; ४१९; ४४०; ४८०; ५६७; २, १३४; ३७२; ६७५; ८७३[j]; जै १,३, ६; ४१,१;४६, ४; ४९,४; ५८, २; ३,१३,१०; ३०,१५; ५६, ३; शौ ४,३१,४; १८, ४, ८८; पै ४, १२, ४; –मान् ऋ १,६२, १२; ४, १५, ४; ३१,१४; ५,३४,३; ८, ३१, ३; ९,५,[३; ६१,१८]; ६४,१; ८०,२; १०,११,७; ६९, ७; तै ४,२,११,३; ३, १३, ३; मै ४, १०,२; ५; ११,२; काठ २,१४; कौ १, ५०४; २, १३१; २४१; जै १,५२,८; ३, १३,७; २१,६; ३८,३; शौ १८,१,२४; ५७§.

द्युमती– -तीम् ऋ ६, ३८,१; ७,५,८; १०,९८,२;३.

द्युमत्-तम– -†०म ऋ १, ५३, ३; शौ २०, २१, ३; –मः ऋ ९, ६५,१९; १०८,३; ‡तै[k] १,५,६,३; ४, ४,४, ८; कौ १, ५०३; ५८३; २, २८८; ३४४; ४५८‡[k]; जै १,५२, ७; ५९,६; ३,२४, ४; २९,१; ३४,१६‡[k]; –†मम् ऋ १,२८,५;५,२४,२[k]; ६,४४,९; मा[k] ३,२५; १५,४८; २५, ४७; का[k] ३,३, १७; १६, ५,३०; २७,१५,२; मै १,५,३[k]; काठ ७, १[k]; क ५,१[k]; –मा मा २७,११; का २९,२,१; तै ४,१, ८,१; मै २,१२,६; काठ १८,१७; क २९, ५; शौ ५,२७,१; पै ९, १, १; –मानि ऋ ८,१०१, ७.

?द्युमद्गामन्नाथर्वण[l] कौ १,१७७.

?द्युमद्गामाथर्वण[l] जै १, १९,३.

?द्युमद्गायाथर्वण[l] पै १९, १,१.

?द्युमद् घेहि आथर्वण[l] शौ ६,१,१.

---

[a]) पाभे. क्षते पृ १५६८ m टि. द्र. ।

[b]) विप. (धेनु-, रत्न-, रेक्णस्-) । तृस. ।

[c]) क्वचिद् वा. क्रिवि. ।

[d]) सपा. द्युमत् <> रेवत् इति पाभे. ।

[e]) सपा. द्युमत् <> स्वाहा इति पाभे. । शौ ६,३४,५ पाठाऽभावः । [f]) तु. पपा.सा.ORN.; वैतु GW. द्युमते इति ?।

[g]) द्युमतः (BW. द्युमन्तः [तु. मूको.] ?) इति पाठः ? यनि. शोधः (तु. L [५२१])। [h]) सपा. द्युमन्तः <> द्युमन्तम् (माश २, ३,४,२१-शांश्रौ २,११,३च) इति पाभे.।

[i]) सपा. द्युमन्तः <> द्युमन्तम् (माश १,३,४,६; ४, १,११; तैब्रा ३,३,६;१० च) इति पाभे. ।

[j]) सपा. द्युमन्तः <> उशन्तः इति पाभे. ।

[k]) सपा. द्युमत्तमः <> द्युमत्तमम् (माश २,३,४, ३१ च) इति पाभे. ।

[l]) पाठः ? द्युमद् गहि आ आथर्वण इति चतुष्पदः शोधः (वैतु. सा. PW. BS. S. द्युमद्-गामन् [सं१],

१द्यो[a]– †द्यवि[b] ऋ १, ३९, ४; ३, २७, १२; ५, ६,४; ६, ५२,१३; ७,३१,९; ८, ६, ४०; ४३,४; ४४,२९, ९,२६,३,२७, ५; १०, ९४, ५; १३८, ६; मा ३३, २, ५३; का ३२,१,२; ४, १०; तै २, ४, १४,५; ४,४,४, ६; मै २, १३, ७, ४, १२, १; काठ ९, ६, ३५,१४$; क ४८, १३$, कौ १,४१९; २, ३७२; ६३४; जै १,४१,१,३,३०,१५; ५२,२; शौ ६, ४९, ३; १२,२, १८$; १८,४,८८, पै १७,३१, ७; १९,३१, १६; †द्यविऽद्यवि ऋ १,४, १; २५, १; तै ३, ४, ११, ६; मै ४, १२, ६; कौ १, १६०; २, ४३७; जै १,१७,६; ३, ३३, १२, शौ २०, ५७, १; ६८,१; द्यवी ऋ ४,५६,५[c]; कौ २, ९४६†; द्याम्[d] ऋ १, ३०, १९; ३१, ४, ३२,⌊४; ६,३०, ५⌋[e]; ३३,१४;३५,७;९; ५०,७; ५१,९; ५२, ११; ६७, ३; ९६, २, १२१,२; ३;१२७,२; १४१, ८; १५४,४; १६४, ११; १७३, ६, १७४,३; १८०,१०; २,११, ५, १५, १२, २, १२; १५, २; १७, २; ५; ३, ३०, ९, ११; ३२,⌊८; ३४, ८⌋, ३८,२; ४४, ३, ५९,⌊१; ६, ५१, ८⌋,४, ६, २; ७,३, २२,३; ३१,१५;३३, १, ३६,१, ४३, ५; ५२, ७; ५, २९, ६; ⌊४६(७, ४४, १) ३⌋; ५७,३; ६२,३; ६३,३; ६; ८५, ४, ६,१७,७; ४७,५, २९; ४८, २१; ६४, २; ६७, ६; ७२, २; ७, ३, ३; २४, ५; ३३, ५; ८, १४,१४; ४१, ८; १०; ४२, १; ७२, १८, ८९, ५[f]; ९, ८५,९; ८६,⌊२९; १००, ९⌋; ९६, ३; ९७,१३; १००, ९, १०, ३, ५; १६, ३[g]; ४५, ७, ५५,१; ६३, १०, ६५,७, ६७,१०, ६८,११; ७४, २; ८१,२; ६; ८८, ३; ९; ८९,४, ९२,१; ९४,१२, १११, ५; ११९,८, १२१,१; १२५,७; १४९,१; १५३, ३; खि ३,२२, ३; ५,५,७;८; ११; ७,३,७,९; मा १,२६[h]; ४,३०†; ५,४३[i]; ६,२[j]; १२,२४, १३,४†; ५‡[k]; १५,६३; १७,१८†; २२†; ६८; २१, ६†; २३, १†, ५०; २५, १०†; २९,५५†; ३३, ४९†; ३४, २५†; †का १, ९, ४$[h]; ४,१०,१; ८,२०,१; १३,२,७; १४, १, ४; ५‡[k]; १६, ७, ६$; १८, २,३;८; ६,४$; २३,१,६; २५, १, १; ९,६$; २७,१०,१; ३१, २,१२; ३२, ४,६; ३३,१, १९; तै १, २,८,१†;५,११,५†; ८, ५, ३; २, २,१२,१;३,१४, ६; ३, १,८,३‡[k]; ४,११, ५†; ४,१, ८, ३†; †२, २, २;८,२; ३‡[k];९, ५‡[k]; ३, ६, १, ६, २,५†;५,२;६, ६†; ७, ३,१४, १[l]; ५,१९,१; †मै १, २,६; ३, ३७$[m]; १०,३$; २,५,१०‡[k]; ७,९; १५; १०, २[?], ६$; १३, २३, ३, २, ६‡[k], ७, ८; १२, १६; १६, ३; ४, $१, ९; १०[?]; ८,२$[m]; ९, १०, १; ६; १२, १; १३, ८[?]$[f], १४, ३; १२; १४[e]; १७$, काठ १, ९[?][h]; २, ३; ६; १२[n]; ३, २[i]; ३[j][,o]; ४, ९[m]; ९, ६; १०, १३; ११,१२†; १२,९‡[k]; †१६, ९; १५[?]; ‡[k]; १८, २†; ४,१६; १९, १३[?][j];†२१,

आथ° इति ⌊तु. पपा.⌋, भ. विव. द्युमत् । गामन् ⌊BC. गायन्⌋ इति पृथक् पदे)। सपा. जै ?द्युमद्गामाथर्वण इत्यत्र, पै द्युमद्गायाथर्वण इत्यत्र चोक्त एव शोधः द्र.। यनि ⌊कौ.⌋ गाहि आ इत्येतयोः पदयोर्मध्ये पश्चात्स-मावेशिना नः इति पदेन तत्रत्यो विशिष्टो श्लेषः प्रयोजितः स्यात्?। सपा. शौ, आश्रौ ८, १, १८ द्युमद् धेहि आथर्वण इत्यत्र तु द्युमद् द्द इहि आ आथर्वण इति पत्रपदः शोधः द्र.।

[a]) =द्यु (वैतु. या ⌊२,२०⌋ पाउ ⌊२,६७⌋ <√द्युत् इति, पाउभो ⌊२,१,१५०⌋ <√द्यु ⌊*दीप्तौ⌋ इति च)?।

[b]) विभक्तिस्वरस्य प्रतिषेधः उसं. (पा ६,१,१८२)।

[c]) तु. सस्थ. टि. अभि।

[d]) =द्यावम् इति कुत्रचित् छन्दस्तः सुवेचं भवति (तु. L ⌊४३२-३⌋)।

[e]) सस्थ. टि. जनुयत्–> -यन् द्र.।

[f]) पाभे. कृते पृ १५७३ *o* टि. द्र.।

[g]) पाभे. कृते पृ १५७३ *u* टि. द्र.।

[h]) पाभे. कृते पृ १५७३ *h* टि. द्र.।

[i]) पाभे. कृते पृ १५७३ *i* टि. द्र.।

[j]) पाभे. कृते पृ १५७३ *e* टि. द्र.।

[k]) पाभे. कृते पृ १५७९ *l* टि. द्र.।

[l]) पाभे. कृते पृ १५७३ *n* टि. द्र.।

[m]) पाभे. कृते पृ १५७३ *b* टि. द्र.।

[n]) पाभे. कृते पृ १५७२ *p* टि. द्र.।

[o]) पाभे. कृते पृ १५७२ *q* टि. द्र.।

७०,६; ७२,३; ७, ५, ४; ७,५;
३४, २३; ८४, २; ८७, ६; ८,
७,२६; १५,८; २०, ६; ४०,४;
४१,५; ५६, १; १००, १२; ९,
८६,१; १७,५८; १०, १०, ५,
२९,६; ३६,२; ४४,८; ४५,४;
८; ५९, ३; ७; ८; ६३,३; ६७,
५; ७४,२; ८५,१; ७; १०;८८,
२, ८; ९०,१४, ९२,४, १२१,
५; १३२, १; ४; ६; १३३, ५;
१७३, ४; खि २,७,४; ३,८,१;
४, ११, १२; खिसा ३३, ११;
मा १, २; २५; २६[२]; २, ११[२];
३,५; ८,३२†; ११, २०; ५८;
१२, १†; ६†; २१; २५; ३३;
†१३, २८; ३२; १४. १९;
१८, १८; २२; २०,४७†; २३,
१२; ४३; ४८; ५४, †२५,१७;
२३; २६, १; ३१, १३†, ३२,
६†; ३३,११†[a],४२; ३४, ३०;
३६,१७; का १,२,१; ९,३;४[२];
२,२, ८[२]: ३, १, ५, ९,५,५†;
१२,२,९; ५,९; †१३,१,१; ७;
२,४; ८; ३,४; †१४,३,२; ६;
१५, ५, ४; १९, ६, ३; ७, ४;
२२,५, १†; २५, ३, ९; ८, ५;
९, ४; १०, २; †२७, ११, ४;
१०; २८, १, १; २९, ४, १†;
†३२,१, ११[a]; ३,९,१३; ३३,
१,२४; ३५, १, १३†; ३६,१,
१७; तै १, १, ३, १; ९,१, २;
†३, १४, २, ६[२a], ५,३-४, १;
७,५,४¶; ३, ३, ५, ४¶; १०,
२†; ४, १, २†; ५, ११, ३†;
४, १, २, ३; ५,४;८,५†, १०,
४†; ११,३[२]†, †२, १, २; २,
२; ४; ९, ३[२]; ३, ७, १; ४,५,

२; ७, ६, २; ९,१; ५,१,२,६;
२, १, १¶; ८, ६†; १२, २[b],
७,२५,१; ७,३,१२,१; ४,१८,
१; ५, १६, १; २०, १; मै १,
१, ३; १२; ६, १; २; ९, १;
४¶, २,७, २; ६; ८[२]†; १६†;
८,३; ११,५; ६; १३, २; १४;
१५; २३†; ३,१. २¶; ४[२]; २,
२; ८, ९[२]¶; १२, १९; ४, १,
३; ११¶; १२¶; १३; २,२¶;
९,२३;२५;२७; १०,३†;†११,
१; †१२, १; ४[२]; ५, †१४,
४†; ७, १५†; काठ १, ३;
९[२]; ११; ४, १५†; ६, १०†;
७, ९¶; १३[२]; ८, ६[२]¶; ९, ८;
११¶,१९†; १२,१४[२]†, †१३,
९; १०; १५; १५, १२†; १६,
२;५;८[२]†; ९[२]†; १०†; १६†;
१७, ३; १८, १०; ११; १९,
१¶; ३; †२०, ७; १५, २२,
४¶, २३-२४,१०¶; २५,१०[२],
३१,२; ८; ३४, १४[२]; ३५, ४;
७[२]†; ११; ३७,९†; १५; १६;
३८,१२; ३९,३[२]†, ४,८; ४०,
१†, ३; ५[२]; ४३, २; ४४, ७,
४५,५; ११; १७; ५०, ६[b]; क
१,३; ९[२]; ११; ५, ८¶; ६, ४;
७,२[२]¶, ८, ११; २६,२; २८,
१०; ११; २९, ८¶; ३०, १;
†३१,१,९; ३७,१¶; ३८,३¶;
४०, ३[२]¶; ४७, २; ८; ४८,
५; ९[२]†; ११; १६; †कौ १,
७५; १६६; २, ९९६; ३,१,५;
†जै १, ८, ३; १८,२; २,५,२;
शौ२,१२,६†, १५,१; २८,४,
३,९,१; २३,६; ४, २, ४; १६,
३; ३९,६; ५,२८,२; ६, ३, १;

६,३†;४४,१;५३,१;७७,१;८८,
१†; १००, १; १२०, २; १४२,
२; ७,६,१†; ८, १,१२; १७;७,
२, ९,६; ९,१,२१; ५,२०,१२,
२; १५, १२†; १०, २,२४;२५;
७,३; १२; ८, २; १०, ४; ३०;
११,२,१०; ३, ११; २०; ७, ४;
१२,१,५३; ३,२०, १३, ७, ५;
१४, १,१; ६;१०; २,७१; १५,
४,१८; १०, ६; १७,३; १८, १,
५†; २,४८; १९, ६,८†; ९,१;
१४, ५४,२; †२०, १५,५,७१०
१;७६,६; ९१,५; ९४,८;१०६,
२; पै १, १२,३; ७८,१;९६,४;
११२,२; २,५,६†; २३,२;५८,
४; ६४,१; ७२, १, ८०, ५, ३,
७,२; ४०,५, ४, १,४†; ३, ७;
२०,३; २२,४;७; २४, ३; २८,
७†; ५,५,३; ६,४;१०,१; १३,
२; १६,१; १७,५, २१,१; ३०,
३; ३२,३; ४०,२; ६, ५,१; ७,
३,८; ११,९; ८, १४,११†; ९,
१०,१०;११,३; २१,५,८; ११,
७,९; १२, १,१६†;२,१२;१५,
१५,१; १६, २,२; १०; १२,२;
१८,६; ३४, १; ५०, १०; ५४,
१, १३; ६१, ३; ६९, २†; ७०,
१; ९६, ८; ९९, ६; १०१, १;
१०४,१०, १०५, ४, १०७, ४;
१०९,१०; १३९, २; १५३, ४;
१७, ६, १; ७-८, ३; ३७, १०;
१८, †१, १; ६; १०; १४,
१;२५,९, १९,१, १४, २, ९†;
६, ९† ; ८, १; ९, १०; १३,
४; १६, १; २३, ९; २९, ३†;
३९, ४; ४१, ७; ४५, ७†;
५०, १; २०, १, ५†; ५६, ३;

[a]) पाभे. कृते पृ १५८२ r टि. द्र.।

[b]) सपा. द्यौः<>सूर्यः इति पाभे.।

१३;१४; २३,१२†; २५,४[2a]; १०[b]; २६,३[c];५[d];६[e]; २८,४[f]; ३०,१¶; ३१, ८[3a]; ३५,८‡[g]; ११†; ३७,९; ३९,१५†; ४०, १†; ५; ९; ११; ४५, ११†; १५; ४६,१†; क १,९[a]; १९†; २, ६[h]; ९[c]; १०[2d3e]; ३,७[f];८, १०; २५, ६†; २८, २†; ४[f]; २९,४; ३९,१[2a]; ४०,३; ४१, १[c]; ३[d];४[h]; ४४,४; ४६,४¶; ४७,८[3a]; ४८, १७†; †कौ १, ९२$; ३३९; २, १५६; ३६८; ५७१; ११६४; ३, ३, १; ५, १२; †जै १, १०, २$; ३५,८; २,१,४; ३, १५, ४; ३०, ११; ४६,६; शौ १, २, ४; ४, १,४; २, ७†; ११, १; १४, ४; १६, ४; ३०,७†; ६,१२,१; ६०, ३; ६१, २; ३; ६९, ३; १२०, १; १२६,१†; ७,१,२;७,१; १००, १[i]; ९, ३, १५; ५, १५; १४, १३†; ११, १, ३७; १३, १, ४३; ४५; २, २२†; २५-३५; ४५; ३, २६; १८, १, ६१; २, ४७; ४९; ३, ५[j]; †४, ५; ६; २८‡[g]; १९, ६, २‡[k]; †२०, ११,८; १६, ११; २९, ४; ३४, २;१३;४७,१९; ९१,१०; ९३, ६; पै २,६५,१; ३,१८,४; २५, १; ३२,७; ३८, ४; ४, १, १†; ३, २; ५,२,४; १३,३; २२,२; २५,६; ८,६,१[j]; ९, ५, २‡[k]; १२, ४, ४ ; †१३, ६, ४ ; ७, २; १३; १५, ११, ९†; १६, ४०, ५; ५०, ९; ६१, ४; ६७, १†; ७१,४; ९२,७; १०२, ३; १५०,१०; १५३, १; १७,१०, ७[m]; १८,१९, ३; ५; २२, ७†; २५,५; १९,४,४; १४, ६; ८; ९; ३१, १; ४०, १४[n]; २०,१, २; ९†;१२,७‡[g]; ३३, ६; ६१, ९; †द्यावः ऋ १, ३५, ६; ५१, १; १५१,९; २,३४,२; ३,३२, ९; ५१, ५; ४, १६, १९; ५७, ३; ५, ४१, १४; ५३,५; ६,४, ३; २४,७; ३८, ४; ७, ८७, ५; ८८, ४; १०१, ४; ८, ६, [१५ (१२,२४)];७०,४;५; १०,१२, ४[o]; ११५,७; तै २, ४, १४,३; म ४, ११, १; काठ १२, १५; कौ १, २७८; ३७६; २, २१२; ५०६; जै १, २९, ८; ३९, ७; ३,१९,७; शौ २०,८१,१; ९२, १९;२०; १४३,८; †द्योः ऋ १, ११५, ५; ४, २७, ३; ३८, ८; ६, ६६,८;६७,६; १०, ६८, ४; मा ३३, ३८; मै ४, १४, ४[p]; शौ २०, १६, ४; १२३, २; द्यौः ऋ १,८,[५;८,५६,१];२२, १३; ५२, १०; ५७, ५; ६५,२; ७१, ८[q]; ८९, ४; १०; ९०,७; ९४,[१६; ९५,११; ९६,९;९८, ३; १००,१९; १०१-१०२,११; १०३, ८; १०५, १९; १०६,७; १०७,३; १०८, १३; १०९, ८; ११०,९; १११,५; ११२,२५; ११३, २०; ११४, ११; ११५, [६; ४, ९७, ५८]; १३०,१०; १३१,१; १३३, ६; १६४, ३३; १९१, ६; २,२,५; ४,६; ३,६, ३; ३२, ११; ५४, १९; ४, १, १०; १७;१७,१;२;४; १३;२१, १; २२, ४; ५१, ११; ५, ३६, ५; ४१, ११; ४५, २; ३; ५४, ९; ५७,४; ५८, ६; ५९,८; ६, १२,२; १७,९; २०, १; ३६,५; ४८,२२; ५०,१३; ५२,२; ५८, १; ६८, [४ (१०, ९३, १)];

[a]) पाभे. कृते पृ १५७३ *k* टि. द्र.।
[b]) पाभे. कृते पृ १५७२ *o* टि. द्र.।
[c]) पाभे. कृते पृ १५७३ *i* टि. द्र.।
[d]) पाभे. कृते पृ १५७३ *e* टि. द्र.।
[e]) पाभे. कृते पृ १५७२ *q* टि. द्र.।
[f]) पाभे. कृते पृ १५७३ *b* टि. द्र.।
[g]) पाभे. कृते पृ १५७९ *l* टि. द्र.।
[h]) पाभे. कृते पृ १५७२ *p* टि. द्र.।
[i]) पाभे. कृते पृ १५७४ *c* टि. द्र.।
[j]) पाभे. कृते पृ १३९२ *m* टि. द्र.।
[k]) पाभे. कृते पृ ९८९ *a* टि. द्र.।
[l]) पाभे. कृते पृ १५७३ *q* टि. द्र.।
[m]) सपा. द्याम् <> द्यावापृथिवी इति पाभे.।
[n]) सपा. द्याम् <> ऊर्ध्वाः (परि.) इति पाभे.।
[o]) सपा. द्यावः <> देवाः इति पाभे.।
[p]) द्यौः इति पाठः? यनि. शोधः (तु. सपा. ऋ. [१,११५,५] प्रमृ.)।
[q]) प्राति. रूपं च?। *द्याव्- (=दिव्-) > प१ (तु. स्क. उ. म. ORN.) *द्यावः > नैप्र. यनि. इति कृत्वा 'यद् (=यदा) द्यौः (=दिवः) शुचि रेतः (अग्नेः) अभीके (=*अभि-वक्षसि) निषिक्तं (सत्, तस्य) तेजः (भवत्, तं) तृपतिमानट्' इति वा. द्र. (वैतु. वें. सा. भा. WAG [३, १२२] प्र१ इति, ?GW. OV [८०] पं१ इति च)।

८,१६†, ९,५[२]; ११,९‡[a]; १३, ५[२]¶ ; ७¶ ; १२[२]¶; १५[२]; †; १४, १; १५, ७; १६, २†; ४; २०†; १७, ३; ५; १०[४]; १८, २[३]†,‡[b];१९,५; २०,१५; २१, १४†; २२,५†; १५; २३, ३¶; २५,७; १०¶; २६, ५¶; ३४, १¶; ३५,१८¶; ३७, २¶; ९; ४०,१†;९; ४६,१†; क २,१५; ३,१,७†; ४, ५¶,७; ६, ३; ८, ८[२]; २६,२;४;९[४],२८,२[३]†;‡[b]; ३०,३; ३९, ५; ४०-४१, ३¶; ४८,१६¶; †कौ १,३२६;३७८; २, ६०४; ३, ३, १०$; ५, ३; †जै १,२४,४; ३९,९; २, १,५; २,२$; ४,६; ३,४९,३; शौ २, १, ४, १०, १-८; १२, १; २९, ५; ३,४,५, १५,२; ३१,४; ४, ६,२, २६,७, ३०, ५†; ५,१२, ९†, २३,१; २४, ३; ६, ३, २; ८,३; ५५, १; ५८, १; ६२, १; ९४,३; ७, ३१, १; ८७,४†,५; ११७,१; ८, २, १४; ५, ३; ६; १८; ८, २१; २२; ९, २, २०; ४, १०; १०, ७, ३५[c], ८, ३९; ११, ३,३; ९,२, १३,१,५;६[२]; ७; ३७; २,२६‡[b], ३५†; ३,१; ४; १४,१,५४; २,४५; १८,१, २७†; २८; १९, १०, ५†; १४, १; १५,५, २०,४; ४९,१, ५८, ३[d], †२०, ३५,८, १०७, १४; १३७,१०; पै १,१३,२; २७,१; २; ४०,२; ९१,४;९३,३;१०८,

४; २,२-३,१; ५,१; ६,५; ३५, ५;६६,५; ७२,३;७६,५;९०,५; ३,१,५; २३,३,४; ३५,५; ३७, १; ४,१, ५, ३. ६; ११, ५; ६; १८,७; २४,७†; ३६,७; ५, ८, १; १८,६; २६,१; २७,३; ३८, ८; ६,२२,१९; ७,२,१; ६,१†; ८,९,२; ११; १५, १३; ९, ७, ११; २३,३; १०,९,५; १२,८; १३,८,५†; १४, १७; १४, ४, १; १५, १०,१०†; १६, ४, ४; २४,१०; २७, ३; ६; ३०, ११; ३१,२; ७८,४; ८२, २; ९६,२; १८,६,२, ११, ५; १५, ५; ६[२]; ७; १८, ७, २४, २†; १९. १, १२; १५, ९, २; २१, ४; २९, १३; ३०, ४; ३१, ९; ३९, ९; ४८,१२; १६; ४९,४; २०,११, १०; २१, १०; ३९, ३; ५७,२; −०वी मा ४,७[e]; का ४, ३,१[e]; तै १,२,१,२; मै १,२,२[२e], कौ ३,४,८; जै २,२,१; शौ २,१२, ५, १६, २; ४, २६, २-६; ५, १४,१२; पै २,५,५; −०वी ऋ १,३१,[८;९,६९,१०; १०,६७, १२]. १५९,५, १६०,५; १८५, ११; २,३२,१; ६, ५०, ३; ७, ५२,१, ५३, २; ३; ८, ४२, २; १०, ९३, [(६,८८,४)१]; १०; मा २,१६; ५,२८, ६,१६; ३७, ३; का २,४,२; ५, ७, ४; ३७, १,३; तै १, ३,१, २. ९, ३, २, ६,९,५[२], ३,२,४,४; ४,१,११,

४†; ६, २, १०, ५; ३, ९, ३; †मै २,२,१३; ४,९, १$; १०, ३; १३,९;१४,७; काठ २, २[२e]; १२; ३, ३; ६; ११, १२; १७, १९†; २५,१०; २६, ५; क १, १४[२e]; २, ६;१०;१३; ४,७¶; ४०-४१,३; कौ ३, ४,८; जै २, २, १; शौ २,२९,४; ४,२२,४; २६, १; ६, ४०, १; २०, ९१, १२†; पै १, १३, १, ११०,३; २, ४३,१; ३, २१, ४; ४, ३६, १-६; ७, १, ४; १०, १३, १; १७, २५-२६, १; −वीः शौ ८, ९, १६; पै १६, १९, ६; −वीभ्याम् मा ४.६; ५.२[f]; ७, २१; २२, २८; ३८,६;१२;१४; १५; ३९, १३; का ४,२,४; ७, ८,४; २४, १४, १; ३८, १, ६; २,६;८; ३,१, ३९, ९,३; तै १, १,३,१, २,२,३; ३,२,८,५; ४, १,३¶, २,१; ६, १, ४, २; २, २,६¶; ४,१, ३¶; ७, ५, २२, १¶; मै १, १, ३; ५[g], २, ५, ४¶; ३,१२,७, १५,११, ४,४, ३¶; ९,७;९; काठ १, ३; १३, ५[२]¶; ११; १२: ४५, १९; क १,३; शौ ५, ९, ७[h], ७, १०७, १; ११,४, २; १९, १७, ५; पै ६,१२,५[h]; ७, १६,५; २०, ३९, ४, −व्यो. मा २०, १०; २५, ५; का २१, ७,१०; २७, ५, १; ¶तै १, १,४,३[c], २, ५, २, ५; ६,९,५; ५, १,६, ४, २, ३, ३;

---

[a]) सपा. द्यावापृथिवी <> पृथिवी <> पृथिवीम् इति पाभे.। [b]) पाभे. क्रुते पृ १५८४ *f* टि. द्र.।
[c]) पाभे. कुते पृ १५८२ *n* टि. द्र.।
[d]) सं. रूपमिति RW.। [e]) पामे. कुते पृ १५८४ *e* टि. द्र.। [f]) पाभे. कुते पृ १५७६ *a* टि. द्र.।

[g]) सपा. द्यावापृथिवीभ्याम् <> द्यावापृथिव्योः (तैब्रा ३,२,४,७ आपश्रौ १,१८,४ च)<>पृथिव्याम् (माश १,१,२,२२ च) इति पाभे, मै ४,१,५ काठ ३१, २ क ४७,२ माश्रौ १,२,१,२७ तु पाठाऽभावः।
[h]) सपा. °वीभ्याम्<>°व्योः इति पाभे.।

†०द्यौः[a] ऋ ६, ५१, ५; मै ४, १४, ११; शौ ६,४, ३; पै १९, २,३.

†द्यावा[b] ऋ १,६१,१४;६३, १; ११३, २; १४३, २ ; १५९, ⌊१; ७,५३,१⌋;२,१२,१३; ४१, २०; ३,६,४; ५,४३,२; ६,११, १; ७,४३,१; ६५, २; ८, ९७, १४; ९, ७०, २; १०, १२, १; ३५,३; ३७, २;४६,९; ९१,३; तै ४, १,११,४; मै ४, १०, ३; कौ १, ९३; २, ७७४; ११००; जै १, १०,३; शौ १८, १, २९; २०,३४,१४; ३५, १४; पै १३, ७, १४; १७, २५, ५; ०द्यावा ऋ १, १८५,⌊२-८⌋; मै ४,१४, ७[२]†.

†द्यावा-क्षाम्[c]- -मा ऋ १, ९६,५;१०२,२; १२१, ११; १४०,१३; ३,८,८; ६, ३१, २; १०,३६,⌊(१,३६,४; ४०,५; ७, ६६,१२) १⌋; खि ३,२२,९; मा १२,२; १७,७०; का १३,१,२; १८,६,६; तै ४,१,१०,४; ६,५, २; ७,१२,३; मै २,७,८; ३,२, १; काठ १६,८; १८,४; -०मा ऋ ८,१८,१६.

द्यावा-पृथिवी[e]- -वी ऋ १,३५,⌊९(१६०,१)⌋; ५२,१४; ६१,८;१०१,३;११२,१; ११५, ⌊१; ४, १४, २ (७,१०१, ६)⌋; ⌊३; ३,५८,८⌋; १६०,१; २, १, १५; २,७; ३, ३, ११; २५, ३; २६,८; ३०,४;३२,१०; ४,५४, ६; ५६,१; ३; ५, ४७, २; ५१, ११; ५५,७; ६३,२; ८३,८; ६, १८,१५; ४४,२४; ७०,१;४;५; ७५,१०; ७, ३५, ५; ४४,⌊(५, ४६, ३) १;१०,३६,१⌋; ८, २२, ⌊(५,२८) ५⌋; ९६,१६; ९, ६८, १० ⌊(९७,३६) १०, ४५, १२⌋; ८१,५; ९७,४२; १०, १,७; २, ७; ३१, ⌊७; ८१, ४⌋; ८; ३५, १; ३७, ६; ४५, १२; ४७, ८; ६३,९; ६४,१४; ६५,८; ६६,४; ६; ९; ७०,१०; ८२,⌊१; १४९, २⌋; ८९,६; ९२, ११; ११०,९; ११३,१; ५; ११४, ८; १२५,६; खि २, १३, ६; ४, १०[२], ५[?d]; ५,५,५[२]; मा २,९[२]; ६,२१;७, ५; ४२†; ९,१९; १०,९; ११, १७; ४५; १२,२९; १३, २५[२]; ४६†; १४,६[२];११; १५[२]; १६[२]; २७[२];३०; १५,५७[२]; १७,२०†; २५; १९,५४†; २३, ५९; ६०; २५, १; †२९, ३४; ४७; ३२, १२; †३४, २५; ४५; ३८,१३; २६; का २,२,४[२]; ६, ३,७; ५, १; ७,२,२; ८, १७,१†; ९, २, २†; १०,३,१२; ११,४,६; १२, २,६†; ४,८; १३,२,१२†; १४, २,११[२]; ४,९†; १५,१,५[२]; ४, १; ३[४];८,५[२]; ९,४; १६,७,१[२]; †१८,२,५; ३, १; २१, ४, ४†; २५,१०,७;८; २७, १, २; ३१, ४, १०†; †३३, १, १९; २,८; ३५,३,९; ३८, २, ७; ६, १; तै १,२,२,१[०]; ३, ११,१; ४,३,१; ४३,१†; ५,११, १†; ७, ८,३; ८,१२, २; २,१, ४, ७¶; ११, १†; २,१२, ६†; ४, १४, ४†; ५,२,५¶; ६,७,५[२]; ९,५; १२, २†; ३,१,९,३¶; ११,८;२,४, १; ६,१; ५, ४,२; ४, १, २,३; ४,३; ३,६,१;१०,२; ४,११,१; २; †६,२, ४[२];‡[६]; ५;६,४; ७, १३, २; १५,६[२]; ५,१,५,६; २, ३,३¶; ७,२,३; ६, १,२,३; २, १०, ५¶; ३, ९, ३¶; ४, १, ३; ६, २; ७, ५, २५,२¶; मै १, २, ११; १४; १६; १८; ३, ५; ३७†; ६, २; ७¶; ८, ९; १०,२; ११, ३; २, १, ३¶; ५, ४[२]¶; ६,९; ७,४;९; ८, ३; ६; १२[४]; †१०, २; ३; १३, २३†; ३,१,५¶; २;७¶; ३, ३; ६,४[२], ८¶; ६¶; ¶८, ९[२]; ९, ३; ५; १०, ९[२];७¶; ११,१०; १५,१; १६,३†; ५[२]; ४,४,३;९,९;१२; १०, १†; २†; ११, १[२]; †१२, २; ३; १३, ३†; ५; ९[२]†; १४, ७[२]†; १२†; १७; काठ ३, ८; ४,१;९†; ६,६¶; ८[२]; ७, १४;

a) छन्दस्त इह (दिव्->) द्यो- इत्यस्य °दि-ओ- इति इयच्कलेन परिणतस्य सतः सं१ आमन्त्रितायुदात्तत्वे °दि-औः इति रूपं भवद् संहितायां यणादेशे स्वरितत्व-भाक् द्र. (तु. WO [३१४ b], MGS [४५७], Haskell [JAOS ११, ५८]; वैतु. सपा. मै [सात.], तैआ [२,८,६,५] च ०द्यौः इति ?) ।

b) क्षामा-, पृथिवी-, भूमि- इत्येतैर् द्वस. यथायथमग्रे द्र. शिष्टं पृ ८२६ b टि. द्र. । पाग्र (६,३,२९) <दिव्- इति ।

c) देवतयोः द्वस. उभ. स्वरः (पा ६, २,१४१) । तै. पपा. अवग्रहः, ऋ. मा. पपा. च नावग्रहः इति ।

d) °थि इति पाठः ? यनि. शोधः ।

e) सपा. द्यावापृथिवी <> द्यावापृथिवी इति पामे.

f) सपा. द्यावापृथिवी (तैआ १०, १, ३ मना २,२ च) <> द्यावाभूमी इति पामे. ।

१०)७]; –क्षाः[a] ऋ ३,३०,२१; का २८, १२,१‡.

दिवस्[b]–

दिव-स्पृश्– -स्पृक् पै १, १०७, १‡[c]; –स्पृशः काठ २०, १४‡[d].

दिव-स्पृश[e]– -शः पै १७,२८,१.

दिवस-पृथिवी[f]– -व्योः ऋ २, २,३; ५, ४९, ५; १०, ३, ७; [३५,(२,२६,२) २]; तै २,६,९, ५; मै ४,१३,९.

दिवस-सद्– -सदः पै २,५३,५; –सदे पै २,५४,५

दिवित्[g]– -विता ऋ १०,७६,६.

दिवित्-मत्[h]– -मता ऋ १,२६, २[i]; –मते ऋ ४, ३१,११.

†दिवित्मती– -ता ऋ १०, ७६,६[j]; –ती ऋ५, ७९, १; कौ १, ४२१; २, १०९०; जै १, ४१,३.

†दीदिवि[k]– -विम् ऋ१,१,८; मा३, २३; का ३,३,१५; तै १,५,६,२; मै १,५,३; काठ ७,१;८,क ५,१.

†दीव्[l]– दीव्यि ऋ ५, ८५, ८; तै३, ४,११,६; मै ४,१४,३; काठ२३, १२; दीवे ऋ १०, २७,१७.

देव[m]– -०व ऋ १,१३, ११; २,३, ४; ३, ४, [९; ७, २, ९] ; ७, ९;१४,७;२०, ३,५, ४३, ३;६, ३, १; ४७,[(१,९१, ४) २८]; ७, ९९, २; १०, ७०, ९; मा ६, ७; २०; ७, ३; ८, २६; ९, १; ११,७; ३०,१; का २,३,१; ५,९, ५;६, २, १;४, ५,७, १, ३,९,४,४;१०, १,१;१२, १,७; ३४,१,१; तै १,३, ७,१; १०, १; ७,७,१; २,६, ९,१; ३,†१, ११,१; ६; २,७, १;३,८, ३;६; ४,१,१, २;६, ६,६†; ६, ३,६, २;११,२; मै १, २,२;१५;१७; ११,१;६;२,७,१;१३,११;३,९, ६;१६,३†; ४, ९,५;१३,१०†; १४,८;१५; काठ १, २‡[n];२,६; कौ २,२५५‡[o],जै ३,२१,२०‡[o]; शौ ५,२७,१०[p]; ६,३,३;७९,३; ९९, ३; १२५,३†; २०, १३०, १०; –०व ऋ १,१२, ८; १४, १२;२४,३;२५,१,३१,१२;३५, ११,४२,१;४४,११;५०,८;६३, ८;६८,२; ७४,९;९१,१४; २३; ९४,७; ९६; ११४, १०; १६९, ८[q];१७३,१३; १८९,[१[r](३,५, ६; १०,१२२,२)],३; ६;१९०, ५; २, १,४; ११; १५; २, ६; ११,१३; २३, १५; ३, ४,१;६,

< *दिवि-क्षयस्–। उप. भाप. < √क्षि [निवासे] [वैतु. वें. सा. उस. < दिव्– + √अक्ष् वा √*वक्ष् व्याप्तौ] वा > कर्तरि *अक्षस्– वा *वक्षस्– वेति, WAG [२, २५ b; ३, १२७] < दिव– + (√क्षि [ऐश्वर्ये] > भावे) *क्षस्– > बस. इति, PW. प्रभृ. (√क्षि [निवासे]) इति विशेष इति च ?] ।

a) विप. ([हिंसक-रोष-] इन्द्र-)। (√दिव् [*हिंसायाम्] >) दिव्य– + *वक्षस्– (भावे < √*वक्ष् [रोषे]) > बस. *दिव्य-वक्षस्– > नैप्र. यनि. (वैतु. L [५५६] दिव-क्षा– इति प्राति. सति उप. भाप. < √क्षि [निवासे] इतीव ?) ।

b) = दिव्–। नाप.। कसिः प्र. उसं. (पाउ ४, २३४ वैतु पाप्र [६, ३,३०] PW. प्रभृ. च < दिव्– इति)।

c) पाभे. कृते पृ १५७७ q टि. द्र. ।

d) पाभे. कृते पृ १५७७ s टि. द्र. ।

e) विप. (वज्र-) । कर्तरि कः प्र. ।

f) द्वस. उभ. स्वरः (पा ६,२,१४१) ।

g) भाप. (दीप्ति-) । कितिः प्र. उसं. [पाउ १,९७ (तु. सा. ऋ १, २६,२ GW.; वैतु. वें. सा. दिवित्ता– > -ता सप्त१ इति, PW. GRV. MG [८१,१e] प्रभृ. विप. इति कृत्वा < दिव्– + √इ [गतौ] इति च)] ।

h) विप. (रै-, वचस्-, वाच्-) ।

i) °मता वचः = °मता वचसा (तु. नव्यसा वचः [ऋ २,३१,५ प्रभृ.]) ।

j) °त्या > नैप्र. यनि. द्र. ।

k) विप. (अग्नि-) । किन् प्र. लिड्वद्भावश्च उसं. [पावा ३,२,१७१ (तु. वें. सा. प्रभृ.; वैतु. GW. प्रभृ. < [यङ्-लुगन्ताद्] √दी [दीप्तौ] इति)] । नित्स्वरः

l) भाप. (द्यूत-क्रीडा-) ।

m) विप. (अन्धस्-, मनस्-, विप्र- प्रभृ.), नाप. च । कर्तरि अच् प्र. चित्स्वरश्च (वैतु. या [७,१५] < √दा (दाने) वा √दीप् वा √द्युत् वेति, [पक्षे] दे [५,६] < दिव्– इति?)।

n) सपा. देव बर्हिः <> देव बर्हिः <> देवबर्हिः (तैब्रा ३,२, २,६ आपश्रौ १,४,६ च) <> देव वनस्पते (माश ३,६,४,१६ च) <> बर्हिः <> वनस्पते (तैब्रा १,२, १,५ आपश्रौ ५,२,४,७,२,८ माश्रौ १,८,२,१२ शांगृ १, १५,१६;५,३,४ च) इति पाभे. ।

o) सपा. देव <> देवः इति पाभे. ।

p) सपा. देव <> सुवीरम् <> सुवीर्यम् इति पाभे. ।

q) पाभे. कृते पृ ८०९ d टि. द्र. ।

r) सपा. देव (माश ३,६,३,११; ४,३,४,१२ तैब्रा २, ८,२,३ तैआ १,८,८ च) <> अग्ने इति पाभे. ।

१२[2a]; २,२^{2}; ३†; ८^{2}; १४^{2}†;
१५[b]; ३, १^{2};†[c];४;७; ४, २†;
४[d];११;१२[2a];१३^{2},६,१०^{2}†[c];
७, १७^{2}†, ८, १६†, ९, ६;
१९†; १०, १३; ११, १३[2e];
५[f]; १३, ११†; १४; १४, ६;
१५, ११^{2}; १२^{2};१६, ४,९;१७,
१७†; १९, ५^{2}; २२, ५; २३,
१२^{2}, २४, ३; ९; २६, २^{2}; ७,
२८, ७†; २९,३; ३०,६^{2}; ३१,
१‡[g]; ८, ११, ३५, १; ७;
३७, ९; १३^{2}; १४^{2}; १८;
३८, २^{2},५; ४०, ५; ४६, १†;
क १, २‡[g]; ९^{2}; १२^{2}; १४^{2};
१५†; १६†; २, २^{2}; ८^{2};†[c];
११;१४; ३, २†; ३[a]; ९;१०^{2};
११^{2}; २८, १†; ३०,३^{2}; ३७,
४; ३८, २; ४०, ५^{2}; ४१, ५;
४४,७†; ४७, १‡[g]; ८; ११;
४८,२; ९; †कौ १, ११; २४,
२५, ३७; ३९; १४१; २७६,
४१९; ५०४, ५७९; २, १२;
१३१,१९५;३६१; ३७२;४१९;
६०४; ७३३;७७७,८२६;८७१,
८९९; ९३०; ९७८, ९९८,
११३८;११३९; ३,५,१४, †जै
१,२,१;३, ४,५; ४, ३;५, १५,
७^{2};२९,४; ४१,१;५२, ८,५९,
२; ३, २, ३; १३, ७, १८, २;
३०,४; १५,३२, ९;४९, ३;४,

३,२;३; ४,७; १२, ९; १४,३;
२३, ९; शौ १, ७, १; १८, २;
२०, १;२५, २; ३, २, २, १;
३,२०, ५‡[h]; ४, ३९,१०†[c];
६, १९, ३†; ५१, ३†; १२३,
५; ७, १२, १; १५, ३,१०२,
३; ११, २, ३१; १३, १, ३२;
५८; २, २३†; ३०; †१८, ३,
४२; ४, ६५; ८८; †२०, ४७,
२०;५८,३;४;११८,२†[i]; पै १,
७,१,९,२;६३,४; ३, ३१,६-८;
४,५, ८; ७,३,१†;३; ८, २०,
७;१०,६,१२; †१२,१,७; १६;
१५, ५, १; ११, ७†; १६, ८,
५†; ९०, ९?[j], १५०, ६; १७,
२६, ९; १०; १३-२०; १८,
१८,२;२२, ८†;२३,७;२४,५;
१९, १, १६†; २, ३;७, १३†;
१३,३; १६,५; १९; १७,१०[k],
१८,१४, २६,१; ४३,५†; २०,
३,१, १३, १०[l], २५, ५; २७,
२; ६; ३४, ३, ७[m]; ४२, ७?[n];
—वः ऋ १,१,[५ (३,१०,४)];
१९, २; ३१, १; ९; ३२, १२;
३५,२; ३; [८, २,३८,४];१०;
३६,१३; ५८, ३; ६८, १; ७१,
५; ७३, [२; ९, ९७, ४८],[३
(३, ५५, २१)]; ८४,१९; ९४,
१३; १०५, [१४; १४२, ११
(१८८, १०)]; १०६, [७; ४,

५५, ७]; १२३, ३; १२४, १;
१२७, १[o]; १२८, ३; १२९,
११; १३६,४; १३८, १; १४२,
३; १५७, १; १६०, १; १८६,
१; १८८, १; १९०, ८; २, १,
७;३, [१;१०, २,२];४,१;१२,
१; १९,५; २०,६; [२२,१-३];
२४,११;२८,१;३१,४;३८,[१;
६,७१,१;४; ७.३८,१]; २; ३,
३,९; ५,[(१,१८९,१)६]; २०,
४,२७,[७, ८,१९,२४],३३,६;
५४,१२; ५५, [१९; १०, १०,
५], ४,१, ९; २,१; १०;५, २;
८,३, ११, ६; १३, १; [(६,२)
२; १४, २; ७, ७२,४];१४,१;
१५,१; १८, १२; २२,३; २३,
[(१,१६५,१३)४];५;३०,२४^{2};
४३,१; ५३,१; ३;४; ६;७;५४,
१; ५८, [३ (८,४८, १२)], ५,
१,२, ३, ८; ८,४,१२,३; ४२,
[३; ७,४०,१],५, ४५, १, ८१,
३; ८२,८; ६, ११, २; १४,५,
१५,६^{2}; २२,११; ३०,४; ४४,
२२; ४८,२१; ५०,[८; ७, ३५,
१०]; १३; ५६, १;५८,२, ७३,
३; ७, ६, ७, १०,२; १५,१२;
१६,११^{2}; ३५,६; १३; ३८, ३;
४५,१; ३; ६३, १; ३; ६४, ३;
६६,१४; ७६,१, ८६,७; १००,
३; १०१,२; ८,१,[(१, ४५, ८;

a) सकृत् SI. देवयज्ञम् इति समस्तो निर्देशश्चिन्त्यः (तु. मा २,२१ प्रमृ., m टि. च)। b) =सपा. तैबा २,४, १,४ आपश्रौ ९,८,८ हिगृ २, १७,३ (वैतु. BC. देवा इति?) । पागृ ३,१,३ तु देवः इति पाभे. । c) पाभे. कृते पृ १५८७ r टि. द्र. । d) पाभे. कृते पृ १५८८ h टि. द्र. ।
e) पाभे. कृते पृ १५८८ n टि. द्र. ।
f) पाभे. कृते पृ. १५८८ o टि. द्र. ।
g) पाभे. कृते पृ १५८७ o टि. द्र. ।
h) पाभे. कृते पृ १५५९ m टि. द्र. ।
i) पाभे. कृते पृ १५८८ a टि. द्र. ।
j) °वा इति पाठः? यनि. शोधः ।
k) सपा. देव<>देवाः इति पाभे. ।
l) सपा. देव<>ब्रह्मणस्पते इति पाभे. ।
m) उत्तरेण समस्तमिति BKA. र. च चिन्त्यौ (तु. a टि.) । n) पाठस्त्रुटित इव ।
o) सपा. मै २,१३,८ पाठाऽभावः ।

६; १५,६; ४३, [३(७,२९,२)]; ५७, ६; ६२, ७; ८, २, ११; १३,४; ४७, १;५, २, ११;३, ४; ५; ८; ६, ४; १५, ५; १७, १; २६, १; ३३, ३; ५०, २; ५;८१, ४; ५; ८२,४; ५; ८५, ८; ६,२, [११; १४, ६ (१५, १५)]; १३,२; ४; १६, ३; १२; ३२; ४३; १८, १४;३९,१;४८, ७; ७१,६; ७, १, [२०; २५]; १४,[(५, ४, ७) २]; १५, ७; [१३; ८, ४४, ११]; ३०, १; [(५,३३,५)४]; ६०, [१२;६१, ७];६६,९;८९,५; ९२,१; ९९, १; ८,१,२३; १२,१५;१९,१७; २३, १८; २६, २५; ४२, ३; ४८, ९; ६०, [१९;१०२, १६]; ६१,[६; ९,१०७, ४][p]; ६५,४; ७५,२;१०;८४,४; १०१, ११; १२; १०२,१;९,६३, २२[p];६४, १;६७,२५;२६[o];३०[२]; ९६,[३; ९७,२७];१६;९७,१८;२७;४२; ४८;५०;९८,४;१०८,९;१०,७, १[६];६[२];१५,१२;२३,७; २६,४; ४५, ९;७०,४; ८५,५; ९३,९;

खि २, ६,१९; ७-८,५; १०,७; ५,७,२, ११; मा १, २५;२६[२]; २,१२; १७; २१[२]; ३, ४८[d];५, ७[२]; ३६[o]†;३९;४२[f];४३‡[g];७, ७†; १४[h]; ४३†[o];८,६†;८;९[i]; १९;२१; २७;५०[२]; १०, २२†; ११,७;८; ३९[f]; १२, २६; १३, ३६†; १७, ८†; १९, ५; ४०; ४३†; ६६†; २०, १८; २१, ६१; २७,३०†;२९, ५४†;३०, ३†;†३३,३९; ४०; †३४,१३; २३; २७; ३७, १८; ३८, १६; ४०,१६†[e]; का १,७, ५; ९, ३; ४[२];२,३,१०; ४-५,४;३,५,५[d]; ५,२, ५;६; ९,२†[e];४;१०,३[f]; ५‡[g];७,३, १†; ६,३[h]; ७,४[h]; ८,३, १†;६, १[i];७, २;२२,४[२]; ९,२,३†[o];३, ५;७; ४,४; १२, ७,२†; १२, १,८; ४,२[f]; १३, २,९†; १४, ३, १०†; १८,१, ९†;२१, १, ५; ३, ११; १४†; ४,१६†;२२, १,४;२३, ६,१४; २९,३,८†; †३२, ३,१०; ११; †३२, १,७;१७; २१; ३४, १, ३†; ३७, ३,५;३८, ३,२; ४०,

१, १८†[e]; तै १, १, ९, १; २[२]; १३, २; ३; १४, ३†[e]; २,२,२; ३,१†; ११, १[२]; १३,१; ३,४, २;१४,८†; ४,४, १†;२३,१†; २८,१;४३,१†[e];४४,२;३; ४५, २; ५,५, ३; ८, ३, १‡[k]; †२, २, १२, २;३, १४,५ऽ; ४,१४, ४; ६,११,१; २;१२,५; ३, १, ९, ३; २, ५, १[l]; २[२]; ३; ४; ७;३,३, २;३[२]; †४,२, १;११, १;६[२]; ५, ११, ३†; †४, १, १, ३ऽ; २,२, ३; ९,५;११,३; ३, १३,२;३; ४,४,६;५, १०,३;६, १,२; ५,५,४,४†; ६,१,३,२†; २,२,४;५;९,१;३, २,४; ७,५, २४,१†; मै १, १,१०[२]; २,२†; ५;७[२];९; १३[२];†[e];३, ६†;१२[n]; ३०; ३६[२]; ३८; ३९[२]; ५, १†; १०,२‡[k]; २,३,२[४m]; ७,१;४[l]; ९;१७†;१३,७†; ३,१,५[l];८,२; ७;९,१; ११,७; १०[२];†; ८, १, १४; ९,१;६;९; †१०, १[२]; २; ३; ६; †११, ६[२]; †१२, २; ३; ४[२n]; ऽ[o];५;६[२];१३,७१†; १४, १[२];‡[p]; ३[२]†; ५†; काठ १, ९[२];

---

[a]) सपा. देव <> देवुः इति पामे. ।

[b]) सपा. देव <> देवः इति पामे. ।

[c]) सपा. मै ३,११,१० मैत्रा १,४,८,३ पाठाऽभावः ।

[d]) वैतु. दु [वा ५, १८ देव-त्विष्- > -त्विषः इति समस्तम्] । [e]) पामे. देवे पृ १५८७ f टि. द्र. ।

[f]) =सपा. माश ३,६,४,२१ तै १, ३,५,१; ६, ३,३,१ मै १,२,१४; ३,९,२ काठ ३,२; २६,३ आपश्री ७,२,२ तु पाठाऽभावः । [g]) पामे. देवे पृ १५८७ n टि. द्र. ।

[h]) सपा. देव सोम (माश ४,३,१,२२ माश्री २,४,१,१७) <> [illegible] इति पामे. ।

[i]) =सपा. माश ४,४,३,१२ । मै १,८,२७,१ मै १,३,२६ काठ ४,११ तु पाठाऽभावः ।

[j]) सपा. देव (माश ६,८,१,४ च) <> देवि इति पामे. ।

[k]) सपा. देव (वैतु. सं. पपा. देवाः) <> देवाः <> देवैः इति पामे. ।

[l]) =सपा. माश्री २,४,१,३४ । शांश्री ७,४,४ तु पाठाऽभावः । [m]) सपा. देव <> देवाः इति पामे. ।

[n]) सपा. देव <> अग्ने इति पामे. ।

[o]) सपा. देव (माश्री २,५,४,२०; ५,२,२,१४; ११, ९,२० आपमं २,२,१ आपगृ ४,१०,९ हिगृ १,३,५ च) <> अग्ने (माश १३,८,४,९ तैत्रा १,२,१,११ तैआ २, ५,१ आश्री २,१०,४ शांश्री २१,४,२५ आपश्री ५, ६, ३;६,१६,१०; १३,१९,१०; १४,३०,१ शांगृ १,२५,७ हिगृ १,३,५;६,२ च) इति पामे. ।

[p]) नाउन् पामे. देवे पृ ८०५ d टि. द्र. ।

१०, ११†; ३^{२}; ४†; ११, ४^{२}; †१२, ३^{२}; ४; ६; †१३, २^{४}; ३^{२}; ४^{२}; ७; ८^{६}; ९^{२}; १४, ५†; ६^{२},९^{२}; १२;१४[b]; १६†;१८†; काठ १,१; ५; ६; ८; १२; २,१; ४^{२};†?[c];३,२;३;९^{२};४,१;१६†; ६, ७¶?[d]; ८, १६†; ९, १९†; १०, ६¶; ७¶; १३; ११, ७, १२, १५†; १३, १४; १५, ६; ११†; १२^{२}†; १३^{२}; १६, ४†; ६; १२†[e]; २०^{२}†; २१^{२}; †; १७,१९†; १८,१,२†; ३^{२};‡[f]; १७^{२}[g]; २१; १९,७; १३^{२}; २०, १५^{२}; २२, १२¶; १४; २३,१; ६; २६, २¶; ३; ५; ११†[h]; २७, १; ३०, ८^{२}; १०^{२};¶;३१, ४; ५; ७; ११; †३४, १८; १९; ३५, ८†, ३८, ६; ७†; १०^{२}; १२^{२}; †; ३९, २; १४†; १५^{२}†[h]; ४०, ७†; ९; ११†; क १, १; ५; ६; ८; १२; १३; १६^{२};†[c]; २,९;१०;१६^{२}; ३,१; ४, ६¶; २५, ३†[e]; २८, २^{२};†; ३^{२};‡[f]; २९, ५^{२}[g]; ३०,५; ३५,

५¶; ७; ४०, ५¶; ४१, १; ३; ४२,१; ४६,८^{२};¶; ४७, ४; ५; ७;११; ४८,१†; †कौ १,१०§; ५१‡[i]; ५५^{२}§; ५७; १९६‡[j]; २४७; ४५७; ४६५[h]; ४८३‡[k]; ५११‡[l];५२४; ५२६;५३५‡[m]; २,२५‡[j]; २८; १०७; १०८‡; १०९; २०७; २०८; २८४‡[n]; ३१०; ३७०; ३७१; ४६६; ५८५‡[k]; ६०६; ६०७; ६०९-६११; ६१४; ६३२; ६४७; ७४५; ७४९; ८२७; ८३६-३८; ८६३^{२}; १०६३; १०७३; १०९७; ११६३[h]; जै १,१, १०§; ५, ७‡[l]; ६, १^{२}; ३; २१,३‡[j];२६,५; ४८,१; १०[h]; ५०,७‡[k]; ५३, १‡[l],५४,२; ४; ५५,३‡[m]; ३,३,४‡[l];७,११,३; ४‡; ५;१९,२; ३; २३, १६‡[n]; २५,६; ३०, १३; १४; ३५, १; ४८,१‡[k]; ४९,४-६; ८; ९;५०, २; ५१, १०; ५३, ५; ५८,३[o]; ४,१७,२; १९,७; २१,१^{२}; २६, ८; शौ १, १८,३; २८,१; २९,

३†; ३१,३; २, ३४, ३; ४; ३, १३, ४; १६, ५‡[p]; २१, ३; ४; २४,२; ४,१,७; २, ६†; ३, १; २०,४; ३२, २†; ५, ३, ९‡[q]; ११,११; १२, १†; १०†; २५, ४;२६,२;२७,२^{२}[q]; ३;२८,११; ६,१,३; ५८,१; ६१,१; ८५,१; ८८, २†; ९२, ३‡[r], १३३, १; ७, १५,४; ६३, १; ६५, १‡[s]; ११४,५, ११५,३; ८, ३,१६†; १४,३; ९,२,१४; १०, २,५,८; १३; १४; ३,५;८, ११; ८,२४; २८; ४२†; ११, ८,४; ७; ११, ४; २५; १२, २,८‡[t]; १२; ७, १०; १३,१, २०; २४; ४०; २, ८; ९; २६†; ३०; ३,१५; १४, १,४९[u]; २,२४;३६; १५,५,९; १८, †१, ५; २९; ३०; ३६; २, ५५†; ४,३१;४८; १९,१०, ६†; १०; ११,३†; २६,४; ३१, ८; ३३,१; ३९,१; ५३,२; ५४, ५^{२};५९,१†[c]; †२०,२,४§;२७, ४; ३४, १; ३६, ११; ६७, ३[h]; ९०, ३; ९५, १; १२७, ७§;

तैब्रा ३,२,५,११ आपश्रौ १,२०,११;१३,१२,१२ माश्रौ १,२,२,२३ च) इति पाभे. ।

[a]) सपा. तैब्रा २,४,१,११ आश्रौ ३,१२,४ आपश्रौ ९,४,१७ देवान् इति, शाश्रौ ३, ५,९ शागृ २, १३,५ वृत्तः इति च पाभे. । [b]) सपा. तैब्रा ३,१,२,८ विशिष्टः पाभे. ।

[c]) पाठः शोधार्हः (तु पृ ६०२ *s* टि.) ।

[d]) देवाः इति पाठः ? यनि. शोधः (तु. काठ १०, ६; ७) ।

[e]) पाभे. कृते पृ १५९० *d* टि. द्र. ।

[f]) पाभे. कृते पृ १५९० *n* टि. द्र. ।

[g]) पाभे. कृते पृ १५९० *g* टि. द्र. ।

[h]) पाभे. कृते पृ १५८९ *o* टि. द्र. ।

[i]) सपा. देवः<>देवान् इति पाभे. ।

[j]) सपा. न देवः<>नद्योः इति पाभे. ।

[k]) पाभे. कृते पृ १५८८ *b* टि. द्र. ।

[l]) पाभे. कृते पृ १५८८ *a* टि. द्र. ।

[m]) पाभे. कृते पृ ८०४ *f* टि. द्र. ।

[n]) पाभे. कृते पृ १५७५ *j* टि. द्र. ।

[o]) पाभे. कृते पृ १५७१ *j* टि. द्र. ।

[p]) सपा. देवः<>देवाः इति पाभे. ।

[q]) सपा. देवः<>देवम् इति पाभे. ।

[r]) सपा. देवः<>देवान् इति पाभे.

[s]) सपा. ऋ १,९९,१ विशिष्टः पाभे. ।

[t]) पाठः नेष्टः (तु. छन्दः, सपा. ऋ १०,१६,९ मा ३५, १९ का ३५, ४,१८ आगृ ४, ६,५ मागृ २, १,८ पाठाऽभावश्च) ।

[u]) सपा. आपमं २, ३,५ आगृ १,२०,५ हिगृ १,५,९ मागृ १,२२,५ पाठाऽभावः ।

८४, ७) २२ (९, ९८, ४)]; ११,१[a]; १२, ६; १४,४; १९, २४; ३९, ७; ८६, ५; ९२, ६; ९३, ११; ९६, २; ९, ३, १-३; ५;६;[९; ४२,२; ६५,२; ९९, ७; १०३,६];५, ४; ६,७; २८, ३; ३७, ६; ५४,[३; ६३, १३]; ६४,९; ६५,२[b]; ६८,२; ७१,६; ८१, ५; ८७, २; ९५, २; ९७, १; ७; ११; १२; ९८, ९; १०७, [१५;१०८, ८]; १६; ११०,६[c];१०,१२,१;२;८;१७, ४;१३;२२,४;५; २७,१८;३१, ४;३४,[८; १३९,३]; ४८,११; ४९,१०;५१,१;२; ६६,३;७०, १०; ८१, ३; ८३, २; ८७,१८; ८८, १४; ९२, ११; ९८, २; १००, ३; ९; १०४, ९; ११०, १; १०; १२१, ८; १२४, २; १३९,३[d];१५०,[(३,२,८; १०, १०, ११)४]; १५८, ३; १६८, २; ४;१७३,५; १७४,३; १७५, [१-४]; १७६,४; खि २,१३,६; ४,९,६; १०[२], ५; ५,५,१[२]; २; ३[४]; ४[३]; ८; १०; ११; ७,१,२; ४[२]; ११; २,१;८;११; ३,८;९; ११; ४,१४; १५; ५, १०; १०, १; खिसा २०, ५; मा १,१; ३;

१६; २०; २२;४,४; १६[२];†[a]; ५,३९; ६, २; २३; २६; ३७†; ७,१; ८, १७[o]; ९, ५; ११, ६; ४२†; ६३; १२, ६६†; १५, ४७†[f]; १७, १९†; ३२; ६२; ९१†; १८, ३०; ७६; २०,४५; २१, १४; १६; ४६; ५५; ५६; ५८[२]; ६०; २३, १६†; २७, १२[२g]; १३;२६†; २८,३; १९; २०; २२; २३; ४२[२]; ४३[२]; ४५[२]; ४६; †२९, २५; ३५; ३२, ४; †३३, ३४; ४३; ३४, १२†; २४;२६†; ३१; ३६,१०; ३७,११;१४; १६;१८[h]; का १, १,१; २, ३; ५,७; ७,४; ८,३; ४,२,२;५,८†[a];९; ५,९,५;६, १, २; ६, १; ७, ३; ८, ८†; ७, १, १; ९,३, ३[e]; १०,२,१; †१२,१,६;४,५; १३,५, ५†; ६,४; १६,५,२९†[f];१८,२,४†; ३,८; ५, १३; १९,१,५†; २०, १,१; ५,९; २२, ४, १०; २३, २,३;५;५,४; ६,८;९;११[२];१३; २५, ४, ५†; २९, २, २[२g]; ३; ४,४†; ३०,१,३; २,८;९; ११; १२; ४, ८[२]; ९[२]; ११[२]; १२; †३१, ४, १; ११; †३२, ३,५; १४; †३३,१,६; १९;२०;२५;

३५,३,४; ३६, १, १०; ३७,२, १; ३,१; ३; ५[h]; तै १,१,१,१; २,२;५,१;२; ६,१;८,१;१०,३; १२,१; १४, ४†[a]; २, २, ३[i]; ३,१†[a]; २; ३, ४, २;५-६,१; १२, १; १३, २; ४,२,१; ७,७, १; १३, २†; २, १,११,२[j]; ३, १०, २[२k]; ३; १४, ४; ६[l]; ५, ११,८¶; ६,९,८; ३, १,४,२[२]; २,४,३[m]; ३, ८,६¶; १०,१;४, १,१; ११, २†; ५, ५, १; ११, १†; ४,१, १, २†; ४, २†; ६, ३; ८, १[२g]; ६†; २,५,५†; ४, ४,८†[l]; १२,१; ६, २, ३;४†; ३,३‡[n]; ४; ५, १,७,३; ३, ४, ४¶; ४, ६, ६; ६, १,३; ६,१, १,९; ४,६[२];†[a];७, ७¶; ३,२, ४[२];¶; ३-४, २; ४, ५, ३[२]; मै १, १, १; ६; ७†; ९[२]; २, १[२]; ३[२];†[a]; १४; १५[२]; ३, १[२]; ४; ६,२†; ११,१; २, ३, ४; ६,८; ७,१†;४†; ६; १२¶; १०,२†; ३; ५[२]; १२, ६[२]; १३, १; ७†; ८[२]†; ३, १, ८; ३, ४¶; ८[२]; ६,३;९; ७,६¶; ८,३†; ९,१¶; ३; ११, १; ५[४]; ११[२]; १६, ४; ४, १,१[२]; ¶; ६; ७[२०]; ९; १२; १४;४,२; ५,२; ५; ९,१;३;६[४];

---

a) पाठः शोधार्हः (तु. पृ ३०२ δ टि.)।

b) पाभे. कृते पृ १५८७ o टि. द्र.।

c) पाभे. कृते पृ १५७१ j टि. द्र.।

d) सपा. मै २,७,१२ माश्रौ १,२,१,१५ पाठाऽभावः।

e) सपा. निधिपाः देवः (माश ४,४,४,९ च) <> निधिपतिः नः <> निधिपतिः नः <> वरुणः मित्रः इति पाभे.। f) पाभे. कृते पृ १५८९ o टि. द्र.।

g) सपा. सकृत् देवः <> देवयानान् इति पाभे.।

h) =सपा. माश १४,१,४,११। मै ४,९,६ तैआ ४,७,३; ५,६,७ तु पाठाऽभावः। i) =सपा. आपश्रौ १०, १०,६। माश्रौ २,१,२,१६ तु विशिष्टः पाभे.।

j) सपा. मै ४,१२,२ काठ १०,१२ आश्रौ २,११,१२— शांश्रौ ३,६,२ पाठाऽभावः।

k) सपा. मै २,३,४;५ काठ ११,७ पाठाऽभावः।

l) सपा. देवः <> देवानाम् इति पाभे.।

m) =सपा. जैमि १,८३। शौ १६,४,४ तां १,३,२;६, ७,२ तु पाठाऽभावः।

n) सपा. देवः <> विद्वान् (माश ९,२,३,१२ च) इति पाभे.।

o) सपा. सकृत् देवः <> वायुः (माश १,१,४,२२

√दिव्>

१०, १†; ३[२]; ४†; ११, ४[a]; †१२, ३[२]; ४; ६; †१३, २[४]; ३[२]; ४[२]; ७; ८[६]; ९[२]; १४, ५†; ६[२]; ९[२]; १२; १४[b]; १६†; १८†; काठ १,१; ५, ६; ८; १२; २,१; ४[२], †?[c], ३,२,३; ९[२], ४,१; १६†; ६, ७¶?[d]; ८, १६†; ९, १९†; १०, ६¶, ७¶; १३; ११, ७, १२, १५†; १३, १४; १५, ६; ११†; १२[२]†; १३[३]; १६, ४†; ९; १२†[e]; २०[२]†; २१[२]; †; १७, १९†; १८, १; २†, ३[२]; ‡[f]; १७[३g]; २१; १९, ७; १३[६]; २०, १५[२]; २२, १२¶; १४; २३, १; ६; २६, २¶; ३; ५; ११†[h]; २७, १; ३०, ८[२]; १०[२]; ¶; ३१, ४; ५; ७; ११; †३४, १८; १९; ३५, ८†; ३८, ६; ७†; १०[२]; १२[२]; †; ३९, २; १४†; १५[२]†[h]; ४०, ७†; ९; ११†; क १, १; ५; ६; ८; १२; १३; १६[२]; †[c]; २,९,१०,१६[२]; ३,१; ४, ६¶; २५, ३†[e]; २८, २[२]; †; ३[२]; ‡[f]; २९, ५[३g]; ३०,५; ३५, ५¶; ७; ४०, ५¶; ४१, १; ३; ४२,१; ४६,८[२]; ¶; ४७, ४; ५; ७; ११; ४८,१†; †कौ १,१०$; ५१‡[l]; ५५[२]$; ५७; १९६‡[l]; २४७; ४५७; ४६५[h]; ४८३‡[k]; ५११‡[l]; ५२४; ५२६, ५३५‡[m]; २,२५‡[l]; २८; १०७; १०८‡; १०९; २०७; २०८; २८४‡[n]; ३१०; ३७०; ३७१; ४६६; ५८५‡[k]; ६०६; ६०७; ६०९-६११, ६१४; ६३२; ६४७; ७४५; ७४९; ८२७; ८३६-३८; ८६३[२]; १०६३; १०७३; १०९७; ११६३[n]; जै १,१, १०$; ५, ७‡[l]; ६, १[२]; ३; २१,३‡[l],२६,५; ४८,१; १०[h]; ५०,७‡[k]; ५३, १‡[l]; ५४,२; ४; ५५,३‡[m]; ३,३,४‡[l]; ७,११,३; ४‡; ५; १९,२; ३; २३, १६‡[n]; २५,६; ३०, १३; १४; ३५, १; ४८,१‡[k]; ४९,४-६; ८; ९,५०, २; ५१, १०; ५३, ५; ५८,३[o]; ४,१७,२; १९,७; २१,१[२]; २६, ८; शौ १, १८,३; २८,१; २९, २†; ३१,३; २, ३४, ३; ४; ३, १३, ४; १६, ५‡[p]; २१, ३; ४; २४,२; ४,१,७; २, ६†; ३, १; २०,४; ३२, २†; ५, ३, ९‡[q]; ११,११; १२, १†; १०†; २५, ४; २६,२; २७,२[२r]; ३; २८,११; ६,१,३; ५८,१; ६१,१; ८५,१; ८८, २†; ९२, ३‡[r], १३३, १; ७, १५,४; ६३, १; ६५, १‡[s]; ११४,५; ११५,३; ८, ३,१६†; १४,३; ९,२,१४; १०, २,५; ८; १३, १४, ३,५; ८; ११; ८,२४; २८; ४२†; ११, ८,४; ७, ११, ४; २५; १२, २,८‡[t]; १२; ७, १०; १३,१, २०; २४; ४०; २, ८; ९; २६†, ३०; ३,१५; १४, १,४९[u]; २,२४; ३६; १५,५,९; १८, †१, ५; २९; ३०; ३६; २, ५५†; ४,३१; ४८, १९,१०, ६†; १०; ११,३†; २६,४; ३१, ८; ३३,१; ३९,१; ५३,२; ५४, ५[२]; ५९,१†[c]; †२०,२,४$; २७, ४; ३४, १; ३६, ११; ६७, ३[a]; ९०, ३; ९५, १; १२७, ७$;

तैब्रा ३,२,५,११ आपश्रौ १,२०,११;१३,१३,१२ माश्रौ १,२,२,२३ च) इति पाभे.।

[a]) सपा. तैब्रा २,४,१,११ आश्रौ ३,१२,४ आपश्रौ ९,४,१७ देवान् इति, शाश्रौ ३, ५,९ शागृ २, १३,५ दूतः इति च पाभे.। [b]) सपा. तैब्रा३,१,२,८ विशिष्टः पाभे.।

[c]) पाठः शोधार्हः (तु. पृ ६०२ *s* टि.)।

[d]) देवाः इति पाठः? यनि. शोधः (तु. काठ १०,६;७)।

[e]) पाभे. कृते पृ १५९० *d* टि. द्र.।

[f]) पाभे. कृते पृ १५९० *n* टि. द्र.।

[g]) पाभे. कृते पृ १५९० *g* टि. द्र.।

[h]) पाभे. कृते पृ १५८९ *o* टि. द्र.।

[i]) सपा. देवः<>देवान् इति पाभे.।

[j]) सपा नु देवः<>नदयोः इति पाभे.।

[k]) पाभे. कृते पृ १५८८ *b* टि. द्र.।

[l]) पाभे. कृते पृ १५८८ *a* टि. द्र.।

[m]) पाभे. कृते पृ ८०४ *f* टि. द्र.।

[n]) पाभे. कृते पृ १५७५ *j* टि. द्र.।

[o]) पाभे. कृते पृ १५७१ *j* टि. द्र.।

[p]) सपा. देवः<>देवाः इति पाभे.।

[q]) सपा. देवः<>देवम् इति पाभे.।

[r]) सपा. देवः<>देवान् इति पाभे.

[s]) सपा. ऋ १,९९,१ विशिष्टः पाभे.।

[t]) पाठः नेष्टः (तु. छन्दः, सपा. ऋ १०,१६,९ मा ३५,१९ का ३५,४,१८ आगृ ४, ६,५ मागृ २, १, ८ पाठाऽभावश्च)।

[u]) सपा. आपमं २, ३,५ आगृ १,२०,५ हिगृ १,५,९ मागृ १,२२,५। भावः।

पै १,११,३;१२,२[a];२२,३;३२,
२;३; ५०,२; ९२,१; १०१, ३;
१०७,२; ३; २,६,५; ८,१;३६,
२;४०,२; ४९, ९; ७३, २; ४;
८९,१; ३; ५; ३,४,४; १२, ४;
२७, ४; ६; ३२, ४-६; ३७, १;
३९,५[b];४,१,७†;९,४[c];१०,१,
१८,५;२८,७†; ३१, ५‡[d]; ३२,
२; ५,४;८‡[e]; १२, ८; २६, ४;
२८,१; ३०,२; ३३,१; ६,१७,
२†; १९,३; ७,५,८; ८,८;१०,
१; ८, १,११; ६, ४; १०, १२;
१२,१०; १३,३†; ९,१,२[2]; ३;
२,२;४,१; २; १२,२;३;८;१०;
१०,१,११[2];१२; ५,८; ६, १०;
९,७; ८; १२, १, १३†; २, २;
१५[2]; १३, २, २[b]; ५; १६; ६,
१२†; ७,१†; †८,६; १०; १३;
१५,१३,३; २२,२; १६,७,८†;
५१,१०; ५९,५;६; ६०,७; ६३,
५; ९; ६४, १; ७०, ८; ७७, ४;
१०३,१;५; १४३,१; १७, १५,
३; ३०, ९‡[f]; ३१, २; १८, ५,
५[g]; ९,५; १०,६; १६,१०;१७,
४; १८,१०; २१,२;३;२३,३†;
७; १९, १,३†; २, १३; ६, १;
८[2];†; ‡[h]; १०,६;१४,७; १५,
९[i]; २०,४; २८,५; ३१,९; ४१,
१-३; ११; ४४, २४; ४७,४†[j];
४८,१२; ५०,१०; ११; २०,३,
३; ७, ४; १०,२; १२,४; ९†;
१०†; ३२, ८‡[k]; ४३, ५; ४७,
२; ५१, ९; ५५, ८; –वःऽ-वः
ऋ ५, ४२, ⌊१६; ४३, १५⌋;
–वम् ऋ १, १, १;१२,७; १५,
⌊७; ५,२१,३; ६, १६,७⌋; २५,
१४;३५, १;५०, १;१०;५९,२;
१२३, १०; १२८, २;१३८,२;
१४४,⌊५; ३, ९,१;५, २२, ३;
८,११,६⌋;१६४, १८; २, १३,
५; २२,⌊१-३⌋; ३८, ९[l]; ३,९,
८; १०, १; २०, ५; २६, १;
६२, १२; ४, १, १[2]; ११, ५;
५, ९,१; १४,२; ३;२१,⌊४(८,
७१,१२)⌋; २२,२;२५, १; २६,
७; ४१, ६; ४२, ११; ४९, १;
२; ६, १५, ४; ४१; ४६; ४४,
१६; ४९, ९; ५५,६; ७, ३,१;
७, १; १६,२; २१,१; ९०, ३;
८, १८, २०; १९, १; ३; ३१,
१४; ४४, १५; ८९, १; ९,११,
२;६८,१;१०,१४,७;१६,१०[m];
७०,५;८६,१; ११०, ९; ११५,
३; १२२,४; १२८, ७[o]; १३०,
३;१७६,२; खि १,२,१४?[n]; ३,
१०,६;२२,४;५,७,१,९; ३,१;
१०;४, १४;५, ७-१०; मा ३,
५८;४,२०;२५;६, २१; ७,४१;
८, ४१†;१५,३४†; २०,२१†;
३०; ४१; २१, ४६; ४८; ५७;
२७,१०;२४†; २८, २;९; १२;
१५; १७; १९; २०; २१[2];२२;
३५[2]; ३७[2]; ३८[2]; ३९; ४०[2];
४२[2]; ४३[2]; ४४[4]; ४५[2]; २९,
३४†;३३, ३१†; ३५,१४;३८,
२४†; ३९, ८; का ३, ८, २;
४, ६, ५; ८, ३; ६, ५, १; ८,
१६,१†; ९, २, १†; †१६, ५,
१२;१६; २२, १,६†; २, ७†;
४, ६; २३, ६, १; १०; †२९,
१,१०; ३, २; ३०, १, २; ९;
२,१; ४; ६; ८;९; १०[2]; ११;
४, १[2]; ३[2]; ४[2]–६[2]; ८[2]; ९[3];
१०[3]; ११[2]; ३१,४,१०†; ३२,
३,२†; ३५, ४,१३†; ३८, ५,
७†; ३९, ६,१; तै १, २,४,२;
६,१; ८, २†;३,११,१; ४,४३,
१†; ८,६,२; २२,३†; †३, ५,
११,१;४;†४,१,७,४;३,१३,३;
८;४,४,५; ७,१४, ३[0];६,१,७,
७;९,४¶; ४,१,२; मै १,२,४;
५;१६;१८;३,३७†; १०,४; २,
७,१५[o];१२,५†; १३,७†;८;३,
३, ८[2]; ७, ४; ६; १०, १; ७;
११, १;५[2]; †४, ९,२७; १०,
१; ३[2];४§;११, १; १३, २;३;
८[4]; १४, १§; २; ६[2]§; १६;
काठ २, ५; ६; १४[2]†; ३, ८;
४, ९†;९,७;१२¶; ११,१२†;
१५, १२†; १३; १६, २०†;

---

a) पाभे. कृते पृ १५९० *l* टि. द्र. ।
b) रेतो देवस्य देवः इति पाठस्य स्थाने सपा. शौ ५, २५,१ शेपो गर्भस्य रेतोधाः इति पाभे. ।
c) सपा. देवः<>⌊द्यु->⌋ द्युवे इति पाभे. ।
d) पाभे. कृते पृ १५९१ *p* टि. द्र. ।
e) पाभे. कृते पृ १५९१ *q* टि. द्र. ।
f) पाभे. कृते पृ १५९१ *u* टि. द्र. ।
g) पाभे. कृते पृ १५९१ *v* टि. द्र. ।
h) सपा. देवः<>राजा इति पाभे. ।
i) सपा. देवः<>वृत्रहा इति पाभे. ।
j) पाभे. कृते पृ १५९० *a* टि. द्र. ।
k) सपा. ऋ १,९९,१. विशिष्टः पाभे. ।
l) सपा. देवम्<>सोमम् इति पाभे. ।
m) सपा. देवम् <>दूरम् इति पाभे. ।
n) °वाम् इति पाठः ? यनि. शोधः (तु. संस्कर्तुः टि.) ।
o) सपा. देवम् (कापु १९ च) <> देवत्वम् <> विश्वम् तैआ ३,१३,१ आपश्रौ १६, २९,२ इति पाभे. ।

१८, १६†; १९, १३[२]; १४†; २०,१५, २१,१४; २४, ३[२]¶; ५; ३०,५†; ३५,१†; ३८,५†; ६; ३९, २[a]; १४; ४०, १०†[b]; क १,१७,१९; २, १५; ३, ७†; ८, १०; २९, ४†; ३७, ४[२]; ¶,६, ४८, २†; †कौ १, ३१; ३२,६२; १०९, ११२; ११७$; २५८; ३१३; ४५७, ४६४$; ५६३; २,२,१००; ५६९;७६३; ८३६-३८; १०३७, ३, ३,४$; †जै १,३, ११; १२; ४, ६‡[c]; ५,४‡[d],६, ८;१२, ३;६;१९,३; २७, ६; ३३,१; ४७, १; ५; ७; ५२,१३;५७, ८,२, १,१;३, १, ३;४;१०,२;४६,४; ४, १,१०; १३, २; २९, ३; शौ ४, २५, ७[e]; ५, १२, ९†, ६, १, १; १४२, २,७, १५,१; ५५, ७†; ९, १४, १८†; १०, ८, २२; ११,८,३;१२, २,३३; १३, २, १६†; ३,१६; ५, २-८; ६, १; ३; १५,५,८,१८,१,५४†, १९, २४, १, †२०, ४७,१३,९५,१, १२६, १, १३०, १६$[f]; पै १, ७८,२;१०७,६; ३,२७, ३; ४, १८, ६; ३४, ७; ५, ६, ४‡[g]; ९†;९,१०,९, १५, ५,८; १६, ६७, ८†; १०२,९; १७, ३३, ४; १८, २२, १†; १९, १,१; ४१, ११; ४६, ३[a]; २०,४,८; १०, ३†; ३८, १[h]; ५८, ३;

–†वम्ऽ-वम् ऋ १, २६,६; ७, ७९,५; ८,१२,[१९; २७, १३]; २७,१३[२]; मा ३३,९१[i]; कौ २, ९६८;

–वयोः ऋ ७,६१,१; खि ३,२२,५. तै ४, ७, १५,३; मै ३,१६,५; काठ २२, १५; ३९, १[j]; शौ ४,२५,७; पै ४,३४,७;

–वस्य ऋ १,२०,६; २४,१; २; १२८, ७, १४१, १; १४४, २; १५९,५; २, ७,२; २२,४;३८, ७,१०; ३, १४,६, १९,४; २७, ३; ५९, ६,६२, १०;११; ४,१, ४; ६[२];७;२,१९; ७,२; १७,५; ५३,१; ५५, ५; ५, ३,१०;१३, २; ५०, १; ८१, १;३; ८२,१; ६; ८५,[६ (६, ७,५)]; ६, १, ४; ४८, २०; ७१, २; ७, १, २२; ४,३;३८,४, [६; ५२,३]; ४०, ५; ८२, [१०; ८३, १०]; ९७, ८;८, २,७,१९, २८;३१, १२;५१, ७; ७१, ८; ९२, ६; १०२, १५,९, ६९,४; ७०,२; ९७,११; १०, १२, ३;२२, ४; ५५, ५,६४, ७;७९, ४; खि ३, ३,७; खिसा ३,७, मा १, १०; २१,२४; २,११; †३, ३४,३५; ४,८†; ५, १४†; २२; २६; ६, १, ९; ३०; ८, २†; ९, १०[४]; १३; ३०; ३८†; ११, २; ४†; ६†; ९; २८;६२†; ६७†; १४, २५; १८, ३७; २०,३;११; २१, ३†; २२, १;९†;११; १४;२१, ३०, २†; ३६,३†; ३७,१;२†; १२,३८, १; का १, ३,६;८-९, १; २,३,४[२]; ३, ३, २६†; २७; ४, ३,२†; ५, ५, १†; ६-७,१; ६, १, १;२,२;८,१; ८, १,१†; १०, ३,१[२]†; ५; ५, ८†; ११, १,३, १२, १, २; ४†; ६†; ९; ३,१; ६,३†;७, २†, १५, ८,४; २०,१,७; २१, ७, १;११; २३, १, ३†; २४, १,१;४, १†; ३; ६; ७,४†; ३४, १,२†; ३६,१, ३†; ३७, १,१; २†,२,२; ३८, १,१; तै १, १,४,२;६,१; ९,३; †२,२,१;१३,१;३,१,१;४,२२, १†;५,६,४[२]†; ७,८,१[३];१०,३; ८,७,२; २, ५, १२, ३†; ६,४, १; ८,६; ३, २,७,१[j],३,११,३; ४, ११, ५†, ४, १,१, १;२[२]†; ३; ३,१; ६,३†; ९, १†; ११, १; ३,९, २,४, ११, २, ५, १, १,४; ४,१, ९, १¶; ३,४, ४¶; ६, ३,२; ६, १, २,५; २, १०, १¶;३, ६, २; ४, ४, १; ७, १, ११, १; मै १,१,२; ५; ९;१०; २,२†,९†;१०;१५,३,३;२६†; ५, ४†; ६, १, २; ५, ९, ४; ११, १[२]; ४,७[२]; २, ६, ३; ७, १[२]; †;२, ६†; ७†; ३, ८, ३; ६, ५†; ८, ८; ९,६; ११, ८[२];

---

a) पाभे. क्रते पृ १५९२ o टि. द्र.।
b) पाभे. क्रते पृ १५७१ q टि. द्र.।
c) सपा. देवम्<>देवान् इति पाभे.।
d) सपा. देवम्<>देवा.<>देवान् इति पाभे.।
e) सपा. तै ४, ७,१५,३ मै ३,१६,५ काठ २२, १५ °पाठाऽभावः।
f) [illegible]

वेदुम° इति ?)।

g) पाठः ? देवान् इति शोधः (तु. तत्रैव त्वान् इति, प्रथमे द्वितीये च मन्त्रे सूर्याः इति च)।
h) दैवम् इति पाठः ? यनि. शोधः (तु. मूको.)।
i) सपा. आपश्रौ १६,३३,१ ब्रह्मणा इति पाभे.।
j) =सपा. गोत्रा २,२,१५ द्राश्री ६,८,६ वैताश्री १७, [illegible]

४,१, २[३];४; ५;९; १०;५, ४; ९, १[६]; †; २; ७; १२†; †१०, २-४; ११, २†; १२, ६; १३, ६†; †१४, ६; १७; काठ १,२; ४;५; ८;९; २,२†; ९; १०†; ११; १२; ३, २; ५; १०; ४,१०†; ५, ३[६]; ६,१०†; ७,२†; ९,४‡[a]; ९[६]; १३,१४[२]; १४,२; ७[२];८; १५,२;११[१];†[१]; १६,१; ३; ६†; ७†; १७,४;७; १८,२०†; २०, १४†; २१,१; †२३,२; १२; २५,९;१०; २६, ५; ८; २७,१; ३१,१;३; ४; ७; ८; ३२,३[६]; ३४,१७;१८[२]; ३७, १७; ३८, ४[४]; १२[२]; ३९, १[६]; ४०, ६;९; १४†; ४१, २; ४३, ५†; क १,४; ८; ९; १४†; २, ३;४†;५; ६; १०; १२;१७; ३, ८†; ८, ७‡[१]; १२[२]; २६, २; ६; ३५, ८†; ४०, २; ३; ४१, ३; ६; ४२,१; ४७,३; ८; †कौ १,३००; ३२५; ४३५§; ४६६; २, ३७०; ७२२; ७५५; ७७४; ८१२; ९२२; ११३२; †जै १, ३१,८; ३४,३; ४२, ९§; ४८, ६; ३, २८, १; ३०, १३; ५९, १४; ४,१,९; ३,८; ६,७; १६, ८; शौ २,३६,२; ४, १, ६; ६, २३, ३; १३३, १; ७, १८, २; २६, २[b]; ७३, ४[c]; ७८, १; ९, ४,१३; १५,९†; १०, ५, १४; ८, ३२; १२, १, २०; १३, ३, १-२५; १८, १, ३२†; १९, ६, १६; ४९, १; ५१, २; पै १, १०३, ३; २, २, ५१[d]; २१,३;

३,३९,५; ५,२,५; ३३,१; ३८, ८; ४०, १; ७, ५, ११; ९, ५, १४; २३; २४; १३, २,२; १३, २; १४,४,१; १६,२५,३; ६८, ८†; ७०,१; १७,३,१; १९,४, १२†;३६,२; २०,२-३,४; ५३, १०; –[विस्य5-व्यस्व] ऋ १०, १,५; ५३६, ४; पं ५, ३८, ४; –या ऋ १, २२,[२; २३, २]; ४६,२; ९२,१८; १८४, ३; ५, ६८,२; ७४,२; ६, ५९, ३; ८, २२, ३; २५, १; ३६,८; ९,५, ७; खि १,४, २; ५, ६, २; ७, ३,६; ४,१५; मा २१,५३; २८, १७; ४०; का २३, ६, ६; ३०, २,६; मै ३, ११, ५; ४,१०,३; १३,८[२]; काठ १९,१३;२०,१५; †कौ २,४९४; १०७९; १०८५; †जै ३,३८,८; शौ ६,३,३; पै ५, ११,६;१९,१,१६; –॰या ऋ ३, २५,४;५३,१; ५,६७,१;६,५९, ४;६८, ६;८; ७, ६०,१२; ६७, ५; ७४,४; ८२,७;८,९,६; ५७, १; १०,२४,६; खि १, ११, १; मै ४,१, १०; †काठ १२, १४; २३, ११; कौ १,३०५; ३३८†; जै १,३२,३; ३५,७†; शौ २०, १४०,१†; –याः ऋ १,११,५[e]; २२, १६; २३, २४; ३१, ११; ३६,५; ४०,३; ५; ४५,२; ६५, २; ८०, १५; ८४, १८; ८९, १; २; [७; १०७, २; १०, ३५,१३]; १०; ९४, [३; २, १, १३]; ९६, [१-७;] १००, १५; ११६,१७; १२२,३;१४; १३५,

१; १८७,१; १६१,२; १६३,८; ९; १६४, ३९; [५०[२]; १०, ९०,१६[१]]; १६७, ४; १६९,५; १७४,१; १७९,३; १८६,२; ८; १९०,१; २,१,१४; २, ३; १३, ५; २३,२;[१९; २४,१६; ३५, १५]; २७, [(१,१६४,२१) ४]; १०; ४०,[३; ३, १७,४]; ४१, २१; ३, ४, [११; ७, २, ११; १०, ७०,११ (५, ११,२; १०, १५, १०)]; ६,७; ८; ७,७; ८, [(२, ३,९)९ (७, ४७,३)]; ९, [९;१०, ५२, ६]; ११, [४; ७, १६, १२]; १९, ५; २०, १; ३२,८; ४९,१; ५१, ८; ५४,२; ५५,२; १८; ५६,८; ५७,२; ४, १,१८; २, १७; ७,७; १७,१९; १८,१; ११;१९,२; ३३,९;११; ४२,[१;२];१०; ५०,९;५,३,१; ४; ८, ६; २९, ५; ८; ३०, ५; ३१,८; ५१, १३[२]; ६९,४; ८१, ३; ६,७,१; २;४; ९,५; ७;१७, ८; १८,१४; १५; ५०,१४,५२, १०;१४; १५; ७५,१८;१९; ७, २,२;११,[४; १०,५२,३];२१, ७; ३३, ११; ३५, ११; ३९,३; ४; ४९,४; ५०,३; ५१,३; ५२, ३; ६६,२;८३,७; ९१,१; ८,२, १८;[(१,१३१,१; ५,१६,१)१२ (२२)२५]; १९,[(१, ३६, १०; ४४,५; ७,१५,६)२१]; २८, ४; ४१,७; ४८,१; ५७,[२; ९,९२, ४]६२,७; ६३, १२; ६९, [११; ९, १४, ३ (६१, १४)] ८१, ३; ८९,[२; ९८,३]; ९४,२; ९६,७;

[a]) सपा. मह्रौ देवस्य<>महुश्चिणस्य (माश २,५, २, २८ च) <>मह्रौ धस्य<>मह्रौ चिणस्य इति पाभे. (पृ ७७० *g* टि. अपि द्र.)। [b]) पाभे. कृते पृ ९९६ *h* टि. द्र.। [c]) पाभे. कृते पृ १२८१ *j* टि. द्र.। [d]) मूको. विपरीतार्थः पाठश्चिन्त्यः (तु. पृ १२४ *e* टि.)। [e]) सपा. देवाः<>देवासः इति पाभे.।

१००,१; ११; ९, ३९, १; ५१,
३; ६१,१३; ६२, २०; ८१, ५;
१०९,२; ११४,३; १०,१२,३;
७;८; १४,३;१६,८;१९,७;२०,
६; २४, ५[२]; २८,७, ३६, १३;
३७, ५; ४६, ९; १०; ५१, ४,
५२,२; ३; ५३,४; ५५, ७;५६,
४; ६१, ७; १४; १९; ६२,११;
६३,१; ६५, ४; [(७, ३५, १५)
१४, (१५; ६६,१५)]; ६६, ६;
६९,९; ७२, ५; ७३,८; ७४,२;
८२,५; ८५, १४;३१;३६; ४७;
८७,१५; ८८,१;२; ७; ८; ११-
१३; ९०,६; ७, १५; १६; ९२,
१०; ९५, ७; १८; १०९,४; ६;
११०, ११; ११२, ६; ११४,१;
३; ११६,९; ११७, १; १२१,
२; १२२,२; ७; १२५,[(७१,३)
३]; १२८,२; ३; ७; १२९, ६;
१३०,३; १३७, ५, १४१, २[a];
१५१,३; ४,१५७,१;४[२];१९१,
२; खि १, ४, ३; १०[२]; ७, ४;
११,३; ४; २,७, ३; १४, ११[b];
३,१०,३; १५,६,१२; २९;३२;
४,४,४; ५,३७; १०, ३; १०[२],
३; ११, ११; १३;५,१, ३; ३,
३; ५,२; ६[२],७[c]; ९[२]; ७,१,१२;
२,११; ४,१८;१२,१;५[c]; १९,
१; २०,४; खिसा ३, ६; मा २,
१८; ४,११; ५, ४२; ७, १०†;
१२; १७; २४†; ८, ५७; ५८;
९,३३;३६[c]; १०,१[d]; ११,६†;
५८;६०; ६५; १२,२;३१; १३,
२५; ५१; १४,४; ६; १५;१६;
२०;२७; १५,३; १०-१४;५७;
१७,१३; १४; २९; ३०; ४९†;
५२‡[e]; ५३; ५५; ५६[२f], ६४,
७०†;७८; १८,१७;३१†; ७६;
१९, १२; २०, ११[२]; २५; ४६;
२१, १७; २३; २४; २६-२८;
४०; ५८; ६१; †२५, १३-१५;
२०†;२३†;४६†; २६,१९;२७,
८;२२;२८,११[g]; २९,११; १९;
२०;२७†; ३६†; †३१,९;१४;
१५; १६[२]; २१[२]$; ३२, १०;
१६; †३३, ७; ८; ५०; ५२;
६०$; ८९; ९५; ३४, ५३,
५७, ५८, ३६,१७; ३७, ७;
३९, ६; ४०, ४; का २, ४, ६;
३, ९, १; ४, ५, ३; ५,१०,३;
७, ४, २†; ६, २; ७, ३; १०,
१†, ९, ७, ४; ६; १०, ६, ३;
११, १, २[a]; २, १[d]; १२,
१, ६†; ५, ९; ११; ६, ५;
१३, १,२; ३, २; १४, २, ११;
५,५, १५,१, ४; ५; ४, ३[२]; ५,
६; ८,५, १६,१,३;३,१; ४; ७;
१०,१३,७,१; १८, १,१३;१४;
†३,५;६; ४, १७‡[e]; ५, ३; ४,
६; ७[२f]; १५; ६,६, १४†; १९,
६,२; २०,१,२†, ५,९; २१,२,
१; ७,११[२]; २२,२,२; ४, ११;
२३,२,६; ३,१;२; ४-६;४,१२;
६,११; १४; †२७,१०,४, ११,
१; २;७; १०; १५,१; २८,११,
१; २९, १,८; २, १२; ३०, १,
११[g]; ४,६; ३१,१,११; †३,८;
९; †४,३; १२; ३२, †१,७;८;
†४,७;९; ५,६; †३३, २, १६;
२०; २१; ३५,†१,९;१४; १५;
१६[२]; २,५[२]; ३,७;१२; ३७,१,
७; ३९, ४,१; ४०,१,४; तै १,
१,१३,१; ३;२,३,१-३; ४,१३,
१†; ५,१,१[२]¶, ३, २[२]; ४, ३;
७,६¶, ९,३[२]¶; १०,२;३[२]; ६,
३,३; ४, २; ५, १; ¶७, १; ३;
¶८,३;४; १०, २¶; ¶११, ३;
६; ७,१,१¶;३¶;५[२]; ¶३, १[२];
३[२]; ¶४, २; ६; ५, ३; ४¶;
१०,२†[a], ११,२;८,७, १; १४,
१; २२, ५†; ¶२,१, २, २-४;
४,१,३;४[२]; ७-८,१; ९,३; ११,
१†, ३$, ४†; २, ६, १; ९, ३;
१०,१; ११,५; ६; ३, २,१; २;
३,१; ७,१; ८,२; १०,३$;११,
५; १४,६$; ४,१, १[२]; २[२]; ३;
२,१;३, ३; १[२]; २[२]; ५,१$; ६,
२; ८, २$[h]; १०, ३$; १३,१;
१४,५†; ५,२,६; ३, ६; ७; ४,
१[२];२; ५,६; ६,३; ६[४], ७, १[२];
४;८,२;५; ९,१;६; ११,३[२]; ८;
६,१,३;५[२]; २,६; ३, १, ६,४[२];
८,३[२]; ५; ९,३,४; १०,१; १२,
५†; ¶३, १,१, ४[२], ५, २, ६,
३$; ९,२$; २,२, २[२]; ३[२], ४,
१$; ८,५$; ९,७; ११,३†; ३,

a) सपा. देवा॒ः<>देवी॒ः इति पाभे. ।
b) सपा. खिसा १५, २१ देवा॒न् इति पाभे. ।
c) वैतु. BW. °वा॒न् इति ? ।
d) सपा. देवा॒ः (माश ५, ३, ४, ३ काश्रौ १५, ४, ४३ च) <> देवी॒ः (आपश्रौ १८, १३,१९ च) इति ~ ।
e) सपा. देवा॒ः (तैब्रा २, ४,२,९ आपश्रौ १४, २७,७ च) <>सो॒मः इति पाभे. ।
f) =सपा. माश ९,२,३,१० । मै २, १०,५;३, ३,८ काठ १८,३ तु पाठाऽभावः ।
g) सपा. तैब्रा ३,६,२,२ देवा॒न् इति पाभे. ।
h) सपा ~ ~ ~ ।

२,१[४]S;२S; ३, ३S; ६,१; ७,
१; २; ११,३S; ४,४,१; ६,१[२];
२[२]; ५, १, १[२]S; २, २; ३; ४,
१[२]S; २[२];S; ३S; ७, २[२]; ११,
५[२]†; ८, १, १, २†; २, १[३];
५,२;४; ६,१; ३; ७, ४; ८, ३;
४†; १०,५†; ११,४; २, ३,१;
१०,४; ३, ३, १; ४, २; ७, २;
११,३; ४,२,१[२]; २[२]; १०,२;३;
११,२; ६, १, ४[२]; २, ३[२]†; ३,
१[२];‡[b]; ३[२०];४; ४,५†; ५,२†;
†७, ३; ४; ७, ६, २; †१२, १;
३;†१४,१[२]; ३; ¶५, १, ४,१;
१०,४[३]; ११,४; २,१,१; ६; २,
१[२]S; ३,१;४; ८,३; ३, ३, १[३];
४,७; ५,३; ७,१;९-१०,१;११,
१[३]; १२,१[२]; २; ४,१,१; ५, १;
२; ६,१[२]S; ३; ७,४; ९, १;११,
४; ५,१,५; २, १; २[२]; ३-४,३;
५,४; ९,५; १०,५[२]; ६, १,१S;
३,४; ६-७,१; ७,२, २S;३; ३,
१; ४,३S; ५, ७;८,३; ¶६, १,
१-२,१;४, ५[२]; ७; ५,१; ६, ५;
६[२]; १०,३; ११, १; २, १, ५[२];
२,१;४;६; ३, १; ३; ४, २; ४;
५,४; ७,१; ८,१;३; ३,१,१;३;
४;६; ४,७-९; ५,१; ७,१[२]; २[२];
५; १०,१; २;५;६; ४,२,१; ५,
४[२]; ६, १[३]; २[२]; ३; ७, १[२]; ३;
८,१-३; ९, १[२]; १०,१[२]; २; ३;
११,१[२];२; ५,२,२; ३, १; ५,३;
६-७,२; ८,१;४; ६,४,४; ८,१;

२; ९,१[४]; १०,१; ११,५; ¶७,
१,१, ५; ५, १; ३; ६, ८; ११,
१S[a]; २,१,१; ५, ३; ४; ८, ६;
१०,१; ३,१,२; ५, १[२]; ९-१०,
१; ४,१,१[२]; २,१; ४-५,१; ५,
१५, ३; १७, १; ¶मै १, १,
१३[२]S; २, २; ३S; ३, १२[२]S;
१५†; ४,१[२]S;२S;३[६]S; ६[२]S;
७[२]S; ८[२]; १०[२]; १४; ५, ५; ७;
९; १२[३];६,२†;४[२]; ५[२]; ६[२];९[२];
१०[२]; १२; १३[३]; ७, १[२]S; २[२];
५; ८, ४; ९, ३[४]; ५[८]; ६[५]; ८[५];
१०,५[२]; ६;१४; १५[२]; १७;११,
३!S[d];४†[e]; ५[३]; ७; ९[३]; १३[३];
२,१,४;१०;११[३]; २,२[३]; ६[२];†;
३,२[२];४; ५; ७[२]; ४,८[२]; ५,२;
३[८]; ६;७; ९[३]; S६, ३[५]; ६; ८;
१०; S७,१†; ६[२];८; १०; १२;
१७; २०; S८, १; ३; ७; ९[५];
१२[२];१४; S१०,१[२]; ३[२]†;४‡[b];
५[२];६; ११,५S; S१२,१;४;५;
६; S१३,१; २०; २३†; ३, १,
१;३;६;९[२]; १०; २, १†;२[२];S;
३-६; ७[२]; ९;३,१[२]; ४[२];६; ७[२];
८[२]; ९; ४, ३; ७[२]; ८; ६, १-३;
५;६; ९[४];S; १०[४]; ७, १[३]; ३[२];
८S;९[२];१०[३];८,२;३[२];४;५[८];६;
७†; ८; ९; ९, १[२]; ३; ४[५]; ५[२];
६; ७; १०,१; २[३]; ४[३]; ५[५]; ६[२];
S११, २; ५; ८[२]; ११; १२[५];
S१६,२;४[२]; ८,१,१; ३[२];४-६;
७[२]; ९[१]; १०[३]; १२; १३;२,१[४];

३[२]; ६[२]; ७; ११; १३[२]; ३, २[२];
४[५]; ७; ४,२; ७; ९; ५,१[४]; २;
३[२]; ५[३]; ६[४]; ७; ८[७]; ९[२]; ६,
१;३[२];S; ४[५]; ६S; ७;८[३];६,९;
७, १[२]; ३; ४; ५[२]; ६[२]; ७[६]; ८;
८, ७; ९; ९, १†; २S; २७S;
†१०, २; ३[२१]; ६[२]; ११, २†;
१२, १[४]†;३[२]†; ५†;६; १३,२;
५[२१]; ९[२];†; †१४, २[२]; ४; ६S;
११[४];S[२];१४[२];S; १६; १७S[१८];
काठ १,९;१२[२]; २,४[२]; ८, ४[२];
५[२]; †; ‡[b]; १३†; १४[२]; ५, ५;
६[३]; ¶६,५; ७[२];८; ¶७, ४; ५;
६[२]; १०[५]; १४†; ¶८, १; २[२];
४[३]; ५;७[५];८; १०;१३[७]; १४[२]S;
१५[३]; १६[२]†; १७†; ¶९, ११;
१२; १४[१२];१५[४]; ¶१०,२;७[१२];
१०[३]; ११, ३¶; ४[३]¶; ५¶; ७;
८[२]; ९[१]; १०[१]; १२†; ¶१२,२[४];
३; ५[२]; ७[३];१३[४]; १३,२;४[४]¶;
५[३]¶; ८[२]¶; ९; १०; १५[३]†;
१४,४[३]; ५[४]¶;७[३]¶;९[३]¶; १५,
२[५]; ६; ११†; १२[२]†; १३[१];
१६,५[२];६; ८†; १०;११[१]; १३;
१६; १७; २०†; १७, १;३; ६;
८[५];१०[२];१७[२];१८,१[२]†;३[४];‡[b];
४†; १०; १३; १६; १७;१९¶;
२१†; १९, २¶; ५¶; १०[४]¶;
११[५]; †; ¶[६]; १२[३]; ¶[२]; १३;
¶२०, १; ६[३]; १२[२]; १३[४];
१५[२]S; ¶२२,२[२]; ३; ४[२]; ६[२];
७; ८[४];S[२]; ९;१०; १२; १४†;

---

a) =सपा. तैत्रा ३,८,२,४ । मा २२,२ मै ३,१२,१ तु विशिष्टः पाभे. । b) पाभे. द्रष्ट पृ १५९५ e टि. द्र. ।
c) पाभे. द्रष्ट पृ १५९५ f टि. द्र. ।
d) पाठः? देवाः इति शोधः (तु. सपा. मा ९,२१ प्रमृ.)।
e) पाभे. द्रष्ट पृ १५९५ a टि. द्र. ।
f) पाभे. द्रष्ट पृ १५९५ g टि. द्र. । g) पाठः? द्वैवाः इति शोधः (तु. सपा. तैत्रा ३,७,१२,१ तैआ २,३,१)।
h) सपा. देवाः <>देवाः<>देवासः (ऐत्रा ५,१२ श्राश्रौ ८,१,१२ च)<>देवासः माश ४,२,२,९ इति पाभे. । i) पाभे. द्रष्ट पृ १५९५ h टि. द्र. ।
j) सपा. देवाः<>देवैः (माश ७,१,१,४२ श्रापश्रौ १६,१०,८ च) इति पाभे. ।

२२, ७[४]¶; १०[२]; ¶; ¶२३, १; ४; ५[४];$, ७[४]; ८[४]; ११†; ¶२४, १[२]; ७; ८[२]; ९[४]; १०[५]; ¶२५, १; २[५], ६[४]; ७[३]; ८; ९; ¶२६,१; २[२];४[२]; ६[२];७[२];१०[४]; ११†; ¶२७,१;२[२]; ३[४];४[४];५; ८[५]; ९[६];$; ¶२८,२[४]; ३[२],४[२]; ६; ७[२];८; ¶२९, १[५]; २; ४; ६; ७; ९[२]; १०;३०, २¶; ४¶; ६; ७[२]¶;८; १०¶; ¶३१, २; ३[२]; ४[३]; ७[६]; ८[६]; ९[३]; १५[३]; $[२]; ¶३२,१[२]; ५[२];$; ६[७],$[३];७[२a]; ¶३३,२;६[४]; ¶३४,४;५[२];७[२]; ११$; ३५,१†;३;५[२];६; ७[२];†; १५¶; २०¶; ¶३६, १[२]; ८; ९[२]; १०[२]; ३७,१¶; ४[२];¶; †; ७¶; ९[२]; १०[३]; ¶; ११[३]¶; १२[४]¶; १४[४]¶; १६[३]¶; १७¶, ३८, ४[२]; १०; ११[५]; १३; १४; ३९,१-३;७; १०; १३; ४०,१†; ५; ९; १०[३]†; ४१,२[b]; ४६,२; ३[२]†; क १, ९; १२[२]; १६[२]; २,३[२];४‡[c]; ५†; ¶४, ४; ६[२]; ७; ¶५,३;४;५[२]; ९[५], ¶६, ६; ७[२]; ९[२]; ¶७, १; ३; ४[४];†; ६; ¶८, १[६];२[२]; ३[२]; ६$; २५, १; २[d]; ८,१०; २६, २,५; ७[५],९[२]; २८, १[३]; २[२]†; ३[४e]; १०; २९, २;४;५;७¶;८¶; ¶३०, ३;८[३]; ¶३१,१[५];†; २[३];$;३;८[२];१४[२]; १५[४]; १७[२]; १८, १९[३]; २१[२]; ३४,१; ३५,१[४]¶;४[२],¶; ¶३६, १;२;४[४];५[३]; ¶३७,२[२]; ७[f]; ८; ¶३८,१[२];२[४];३[५],४,५[५]; ¶३९, ३[४]; ४[३]; ५[३]; ¶४०, १; २; ४; ५[२]; ¶४१, २[२]; ४[२]; ५[२]; ८[४]; ¶४२,१;२[२];३[४]; ४[४]; ५; ¶४४, २[४]; ३[२]; ४[२]; ६; ७[२]; ८; ¶४५, २[५]; ३; ५; ७; ८; ¶४६, २; ३; ५;७; ८; ¶४७, २;३[२],४[२]; ७[२]; ८[६]; ९[३]; ४८, ४; ६[२]; ७; ९[२];†; १८¶; †कौ १,५६;६७, ६८‡[g]; ३२४; ४४२$; ४५२; ४८७, २, ७१; ८०; ११२$; २४८; ३७९;४१६;४६०; ४९०-४९२; ५७६; ६०१[h]; ६५२; ६८५; ७१९; ८६४; १०२४; ११३४; ११८०; १२२०; १२२२; ३, ३,९; †जै १,६,२; ७,५; ६‡[g]; ३४, २; ३६, ७‡[j]; ४६, ६$; ४७,६; ५१, १; २,२,४, ४, १; २; ३,१,२$; ७,९; ८,६; ११, ८; २१,१३; ३०, २०; ३२, ६; ३४,१८; ३८,४;५; ३९,६;४७, २; ५४,८; ५६, १३; ५९, ११; ४, १०, ९; १९, ३; २१, २; शौ १,९, १; ११, २; १३, ४[l]; १८,२;१९,४†; ३०,४; ३३,३; ३५,४; २,१,५; ९,४[२]; १०,८; १३,४; ५; २९, ५; ३५, ५; ३, ३, २; ५; ४,४; ५, ३[२]; ८, ४; ९, ४; १०,२; १२; १९, ५; ६; २२,१[k]; ३; २६, १-६; ३०, ४; ७,३१,१;७,४,२,१†;८,२;११, ६; १३,४†; १४,१;१६,१;१९, ४,२३,६[२];३०,२†; ३५,७;३६, ५; ५,३,३†; ४‡[l]; ५†;९†,४, ३[m]; ४; ८, ३;१२, ११†; १७, ६†; १०†; १८, १; १९, १२; १३; १४; २१,७; २५, ९; २७, १२; ६, ३०,१[n]; ४७, २; ६१, १; ६४, १†; ८०,२‡[o];८५, १; ९५,१[m];२;१००,१;२;१०९,१; ३,१११,४; ११२,१; ११३,१[२]; ३;११५, १[k], १३२,१; २;७,५, १[२]†; ३-५; ६, १†;१७,१; ३[k]; १८,३[२p,q],२४,१[r]; २५,१;३६, १;७०,२[s];७३,२;८४,१;२,८६, ६;९४,२†; ११४,२,१२३,१†; ८, १, २; ७; २, २१, २७; ३, १४†; ५,५; ६;१०; १४;१९;८,

---

a) सकृत् Sch हेवाः इति मुद्रणभ्रेष. (तु. सात.) ।

b) पाभे. कृते पृ १५९६ *a* टि. द्र. । c) पाभे. कृत पृ १५९६ *h* टि. द्र. । d) पाभे. कृते पृ १५९६ j टि. द्र. ।

e) पाभे. कृते पृ १५९५ *e* टि. द्र. ।

f) पाभे. कृते पृ १२१३ *b* टि. द्र. ।

g) सपा. देवाः <>यज्ञैः इति पाभे. ।

h) पाभे. कृते पृ १५९४ *e* टि. द्र. ।

i) पाभे. कृते पृ १५७० *c* टि. द्र. ।

j) सपा. देवाः<>देवासः इति पाभे. ।

k) सपा. देवाः<>देवाः<>देवासः इति पाभे. ।

l) सपा. देवाः<>देवासः इति पाभे. ।

m) पाभे. कृते पृ १४३४ *n* टि. द्र. ।

n) =सपा. कौसू ६६, १५ । काठ १३,१६ तैब्रा २, ४, ८, ७ मंब्रा २, १, १६ आपश्रौ ६, ३०, २० माश्रौ १, ६, ४, २४ पागृ ३, १, ६ गोगृ ३,८,२४ तु पाठाऽभावः ।

o) सपा. देवाः<>वाता. इति पाभे. ।

p) सपा. सकृत् देवाः<>प्रजाम् इति पाभे. ।

q) सपा. सकृत् देवाः<>देवासः इति पाभे. ।

r) =सपा. तैब्रा ३, ७, १०, २ आपश्रौ १४, ३१, ८ । काश्रौ २५,१,११ कौसू ९७,८ तु विशिष्टः पाभे. ।

s) सपा. तैब्रा २,४,२,२ पाठाऽभावः ।

१३; १०, ५; ११, ७; १२, ५; १४,१; ४; ९,१,५; १५;२,७[२]; १३; १७; १८;१९;४,१५;१८; २०;५,१३; १०,२; १५,१८†; १०,२,४; ३, २; ५;५, ४७;५०; ६, १६; ३२; ७,१३; २३-२५; २७; ३८; ३९; ८, ३४; ३५; ४०;९,९;१२;१०,५; २६; ३४; ११,१,२‡[a];१०; ३३; ३७; २, २८;३,२१;६,११;७,१-३;५;८; १९; २३; २४; ८, १२; १३[२b]; १८[२]; २२; ९, २३-२६; २७[२]; १०, ३; १०; १३[२]; १७; १८; २९; ३१; १२, ११; १२; १४; १५; २७; १२,१,५;७; ५३; २, १७; ३,३२[?c]; ३८;५०; ४,२०; २२; २४; २८; ४१; ४२; ४९; ५०; १३, १,७; १३; २५; ३५; २,१३; ३, १२; २३; २४†; ४, १३; ५,८; १४, १, १५†; ३२; ५०†;२,१०;३२;५३-५८; १५, २,२;३,१;६,२२;१७,८;१६,६, ११;१८†,१,३१‡[?d]; ३२; ३५; ३६; ४७; ३, १०; ११; २२†; २४†; ५३†; ६८; ४, २; २५; १९,४, ४; †६, १०; ११; १५; ९,११[२?e]; १२[२];१४[२];११,२†; १९, १०; २०, ३; ४; २४, १; २७,६;७; ३०,२; ३४, ६; ३५, १;२; ४१,१; ४६, ४; ५६, ४; ५८, ५; ६; †२०,१८, ३; ४९,

१§[f]; ६२,७; ६३,१;२[२];९२,८; १२४, ४; ५[२]; १२८,१; ५§[g]; १३५, ४§; १०§[h]; पै १,५,२; १३,२; १४,२-४; १८, ४; १९, १[२]; ४; २०,२[1]; ४; २५,३;२७, ३; ३३,२; ४०,२; ४५,२; ५०, २; ५१,१; ५३,३; ५६,३; ७०, ३; ७८, २; ९१, १-३; ९३, ३; १०१,१-३; १०३, ४; १०४,२; १०६,४; १०७,६; १०८,३; ४; २,३,४; ६,३; १०,३; २३, ५[२]; २४,२; ३०,१†; ३६,१;२;४१, ४‡[j]; ५१, ४; ५३, १-६; ६६, १;५; ७३, १; ७४, २; ७; ७५, ५; ८०,३[२]; ३,१,४; ५,७;८,४; १३,३; १८,४; २३,२; २५, ६; २७, ५; ३२, ७; ३८, १; ११; ४०,४; ४,१,२†; २,२;३,५;९, ३; १०,२; ४; ११, ७; १७, ४; २३,६; ३३,६; ३५,६; ५,२,८; †४,३; ४‡[k]; ५; ८; ६,८; ११, ४;७; १३, ३; १४, ८; १५, ४; १६,२;६; १७,१; ३; १८, ५†; १९, ४; ७; ८; २५, ४; २६,८; २८,९; २९, १-७; ३४,९; ३७, ६; ६, ३, ८; ९, ९; १७, ६‡[l]; ७,३,६;५,३; ६,१;४; १४,१०; १८,३; ८,९,२; ११,९; १२, १; १५,३;४;७; १७, १०; १८, १; ७; ९,१, १२; †५, ८; ९; १३; ७,१; ८,२; १०, ७; ११, ४; ८;

१३; १२, १; ६; †१५, ६; ९; १६,५; १७,१; १९,२; ७; २१, ६; ९; १२[२]; २३,१७; २५,१५; १०, १, ११; ३,५; ४, ६[२];७; ७,७; १०; १०,१; ११, २, २; ३,६; ४, १;२;५, ३; ५; ७;९; १२; १२, १, ४†;६, ६;१३,२, १७; ५,१५; ८,१२†;११, २०; १४,२; १४, १,४; १९; १५,१, ५; ६;८; ६,६; ७;९; १२, ११; १४, ६; ७; ८[२]; १०; २२, ४[२]; १६,१,२;७;५,१; ७; ८;७,४†; १०, १†;२२,१;२४, ८;२५,५; ८;१०;२७,५; ६;१०; २८, ४; ८;३०,३;३२,५; ३३, ५;४३,७; ४४,९;४८,५; ५९, ४;६३,२;५; ६९,८; ७२,२;४; ७६,६[२]; ७७, ६;७;८४,३-८; ८५,३; ९; १०; ८६, ३[२b];७; ८;८७, १०; ८८, २;५;६; ८९, २; १०; ९१, ५; ९२, ३;७; ९६, ४; ९८, ३; ९; १०६, ८; १०७, ५; १०९, ६; ११०, ४;११५,१; १३२, ११; १३३, ३;११; १३४, ३; १३५, ४[२];१३६,७; ९;१५२, १;१५३, १;२;५;९; १५४, ९; १५५, ३; १७, १,३; ४;८; ६,१; ८,४;९, ४-६;८; १०, ९;१०; १७, १०; १८, २; ४; ८; २०, १;२; ९; १०;२९,६; ३१,८; ३९,२[?c];८; ४०,१०; १८, २,४†; ४, १;८,

[a]) सपा. देवाः<>देवासः इति पाभे.। [b]) सपा. देवाः <>दैवाः इति पाभे.। [c]) पाठः? देवैः इति शोधः (तु. सपा. पै. मूको., B., सस्थ. ?२दैवी ->-वीः टि. च)।

[d]) पाभे. कृते पृ १५८२ o टि. द्र. (वैतु. W. दैवाः [सं३] इति, BW. दुवाः इति?)। वा. तु सर्वथाऽप्यस्पष्टः।

[e]) पाठौ? प्रथमस्य पदस्य देवाः इति शोधो विमृश्यः। BW. द्वितीयस्य पदस्य देवीः [प्र३] इति शोधुकः?।

[f]) यनि. पाठः (तु. शंपा. सात.)? देवः इति शोधः (तु. BW.)। सपा. पै १९,४५,१४ देवाः इति शोधः द्र.।

[g]) वैतु. BW ०वान् इति। [h]) तु. RW., सपा. खि ५; २०,४। वैतु. शंपा. दुवाः इति। [i]) पाठः? (तु. सपा. शौ १,१९,२)। [j]) सपा. देवाः<>इन्द्रः इति पाभे.।

[k]) पाभे. कृते पृ १५९७ l टि. द्र.।

[l]) सपा. देवाः<>देवासः इति पाभे.।

११†,१०, २;१२, २-६; १५, ७;
१६, ३; १७-१८, ५; २१, ७;
२६,३; १९, ३,१२; ६, १; ७,
२†;१३,४; १४,७, १६,१४‡[a];
१९, ७; २०, २; २१, १६†;
२२, ५[2];६; २४, ४;९, २७, ९;
१०;२८,५;६; ३१,९; ३२,१८;
३३,१;२[2]; ३;११; ३४, १३‡[b];
३६, ८;३७, ११;४०, १४;४३,
११†;४६, १३; ४८,१९; २०,
१,५†; २,२[2]†;६, १; ३; ८,९;
१४,५, १५,८, २८,१; ८;३२,
१, २[c],३४, २[2];४; ४१,४;५४,
५; ५५,९; –ञ्वाः ऋ १, २३,
१९[d]; २, २९, १; ४, ३७, [१
(७,३८,८)], ५,४६,२;८, ४७,
६; ६७,९; १७; ८३,६,९, ६८,
[१० (९७,३६) १०, ४५, १२];
१०, ६४,१२,१०१, ९; १३७,
१[2]; १६५, १; खि ३, १२, २;
मा २,२१; ८,२१,१२,२९;१८,
६०[e]; २२,१९; ३३,४८; का २,
५,४; ९, ३, ७; १३, २,१२†;
२०, ४,३[f], २४, ६,२; ३२, ४,
५†; तै १, १,१२,३; ४,४४,३;
२,४, ८,१[2], १०,१[2], ५, ७,७,
१[g]; ६,६, २,३, ७,१, १२, १,
मै १, १,१३; ३, ३८, ४, ११;
२, ४,७[1],८; ७,९; ३, १२, ४;
४, १,१४; १४, २[2]†; काठ ४,
१२; १४; ११,१०[1]; ३८,१२[1];
की १,४८‡[f]; शौ ४, १३,१[2]†;
६,२७,१†;१२३,२[g]; ३[1];१३०,
१-३; १३१,१; ३; ७, १०२,७;
१९,७०, १; –व्याः ऋ १,२७,
१३; ४०, ६; ८९, ८; ९; ९४,
८; १०५, ३;५; १६; १०६, २;
११०, [७; ७,५९,२]; ११५,६;
१३९, ७; १७१, २; १८५, ९;
२, ३,४; २८, ३; २९, ३;४-६;
३, ५४,१७;२१; ४, ३४, ११;
५५, १; ५,४१,१८; ४२, [१७;
४३, १६], ६, ४७, २०; ५०,
११; ५१, १२; ५२, ८; १३;
१७; ५९,४; ७, ४१,५[h];१०४,
११; ८, १८, १५; ३०,२,४७,
२;८;१०; ४८, १४; ६५, १०;
६७,७,८०,१०;९, ५,११;६७,
२७[h]; १०, २,४;३५, १२; ३६,
१०;३७, ११;१२; ५१,८,५२,
१;५;६३,२;११,१२;७२,६; ७;
७८,८;८५,२३,१००,७; १०३,
११[i]; १०९,५, १३४,७;१३७,
१[2]; १५९,[४; १७४,४];१६५,
२;३; खि ५,४,१०; मा ८,१८;
९, २१[j]; ४०; १०, १८; १३,
२३; १५, ५०;५४; १७,४३†[1];
७३; १८,२९[j,k];४७; ६१; २०,
१४; २३, ८; †२५, २१; २२;
३३, ४२;५१†;५२; ३४, ३८†;
का ९, ३,४, १०, ४, ३[1]; ११,
३,२; ६,२; १४, २, ८; १६,६,
२; ६;१८,४,११†[1]; ६,९; १९,
९,४; २०, २,१०; ४, ४, २२,
१,१;२५,३,५; २७,†११,८;९;
†३२, ३, १३; ४, ८; १०; तै
१, १,१४,४†; ४,१०,१[2]; ‡[l];
४४, २; ८, १०, २; २, ३,
९, १-३?[m]; १०, ३; ११, ५;
४,१४,५†;५, ११,८¶, ३, १,
४,३,९,३; ४, १,११,४; २,९,
४;४,१२, २[2]; ६,४,४†[1]; ५,३;
७, १२,१; १३,३,४; ५,७, २,
३-५; ६,३; ७, २; ६, ४, ११,
१‡[1]; ७, ४, २०,१; मै १, ३,
१३‡[1]; ३८; ४, ११; ७, १; ५;
२, ३,४; ४, ७[n]; ७, १६; १०,
४†[1]; ६; १२,४[o]; ३, ११, १०;
१२,१९; ४, ६, ४[2]; †१२, १;
६[2]; १४,२[4]†; ४†;६[2]; ११[2];†;
१७[2]; काठ १, १२; ४, १२;१४;

---

[a]) पाभे. क्रते पृ १५९७ *o* टि. द्र.।
[b]) पाभे. क्रते पृ १५९१ *s* टि. द्र. तत्र च देवाः इत्यपि समाविश्यम्।
[c]) सपा. देवाः <>देवीः इति पाभे.।
[d]) सपा. देवा <>अश्वाः (प्र३) <>अश्वाः (सं३ [माश ५,१,४,६ काश ६, १,४,६ च]) इति पाभे.।
[e]) सपा. देवाः (माश ९,५,१,४७ माश्रौ २, ५,५,२१ च) <> अग्ने <>वृकाः तैब्रा ३, ७,१३, ३ इति पाभे.।
[f]) पाभे. क्रते पृ १५९३ *d* टि. द्र.।
[g]) पाभे. क्रते पृ १५९१ *p* टि. द्र.।
[h]) सपा. देवाः <> भूता <> भूतानि <> आयवः तैब्रा १, ४, ८, १ इति पाभे.।
[i]) सपा देवाः<>देवासः इति पाभे.।
[j]) सपा. देवाः (माश ५,२,१,१२; ९,३,२,१४ च) <>देवान् (तैब्रा १,३,७,५ आपश्रौ १८, ५,१४ च) इति पाभे.।
[k]) °वाः इति निसा.? यनि. शोधः।
[l]) पाभे. क्रते पृ १५९६ *h* टि. द्र.।
[m]) पाठः? देव इति शोधः (तु. सस्थ. आमन–>-नस्य इति, कृधि इति च किप., सपा. मै २, ३, २[4] च; वैतु. भा. सा. *k* यनि. सं३ इति)।
[n]) पाभे. क्रते पृ १५९५ *h* टि. द्र.।
[o]) सपा. देवाः<>यज्ञम् इति पाभे.।

७,१२;८, १४;९,२;४‡[a]; ११,
७;८;९[२];१२,२[४]‡[b];१३,१५[२];†;
१४,१[c]; १५,५; १६, १६; १८,
४‡[d]; ५†[e]; १२‡[f]; १८[२]; २२,
१४[२]; २३,११†; २०,८; ३१,
१५[२]; ३५,१[२]†;७[२g];९†; ३६,
१५;३८,५;१२[२];४०,५[h];१०†;
१३;४१,२;४४,९; क १,१२;३,
४‡[i]; १०[२]; ६, २; ८, ७‡[२];
२८, ४;५†; २९, १; ६[२]; ४८,
९[२g]; कौ †१, १७६;२६८;†२,
१२०९[e]; १२२४; ४, १०; जै
†१,१९,२; २८, ९; २, ७,४;
शौ १, ९, २; ३०, १-३; ३१,
२; २, १२, २;२८,५; २९, १[j];
३४,२; ३, ९, १; १५, ५; ६;
४,१३,१[२]†; १८,२;२७,६; ५,
८, ३; १४,३; १७, ५†;६, ७,
३; †२७, २; ३; ५५-५६, १;
६५,२;७१, ३;९३, ३; †११४,
१; ३; ११५, १; ११८, ३; ७,
१०२, ४; ८,१, १८; ४,११†;
९, ४, ७; १०, ७, २३; १९,
२७,११‡[l]; १२‡[l];१३‡[l]; ५९,
२†; ७२, १; पै १, ११, २;
२२, २; २, ५,३; २८, २; ४१,
४†;६४,१;७०,४; ३, ७,२;११,
१-६;३१, १-५;३२,३; ४, २८,
२†; ३०,१-९; ५,१८,१[k]†;२४,
२; ७,१८,३;९,१२, ९;१५,५†;
१०, ७,६; ८, १‡[l]; २‡[l]; ३‡[l];
१२, १,८†; १५, ५,३; ९,५[२];
१६, २,७; ४९,१;३; ४;५०,५;
५१, ८[२]; १७, ९,४; २६, ६-८;
११; १९, २, १०; ९, २; १३;
११,१४;१३,५;१३-१५†; १४,
१५; २३, १३; ३५,१;३; ४२,
१५; १६;४५,१४‡[m]; ४७, ५†;
४९,३;२०,६,२†;१२,२;३४,८;
—चात् पै ५,३४,१;—चान् ऋ १,
१,[२; ४,८, २]; १२, [३;१०;
१५, ४, (२२,९)][l]; १३, १;४;
१२;१४,[६; ६,१६, ४४]; ९;
१२;१५,१२;२३,१०; २७,१३;
३६,६; ४४,१[m];४; ७; ९; ४८,
१२; ६७, २; ७४, ६; ७५, ५;
७६,२;५; ७७,१; २;१०५,१३;
[१४; १४२, ११ (१८८, १०)];
१७; १२०,४; १३२,[५; १३९,
१]; १४१,६; १४२, १; १६१,
६; ७; १६२, २१; १६३, १३;
१८५, ८; १८६, १०; १८८,३;
२,३, [१;१०,२,२];२;३; ७;९,
६;१२,१; २४, ११;३६,४;३७,
६; ३, १,१; १७; ३, १; ४, १;
३; [१८; ७, २, १०]; ५,९; ६;
६;९; ७,९; १४,५; १५,५;१७,
१; २; २२, ३;२५,१; २; २७,
१; २९, ८; ५४,५; ८; ५९, ८;
४,१,२; २,३; ८,३; २०,५; ५,
१,२; [११; ४,४]; ६; १३, ६;
२६,[१; ६, १६, २; ८,१०२,
१६]; [२; ७,१६,४]; २८,१;५;
४०, ८; ५२, १५; ६, २,[११;
१४, ६ (१५, १५)];४,१; १५,
१८;१७, ८;२८,३;४८,४;५०,
१; २; ४;९; ५२, ५; ७, ३, ३;
९,५[२]; १०,५; ११,३; ५; १३,
२; १७, २-४; ३०, ३; ३४, ८;
४२, ३; १०४, १४; ८, २, ४;
१०,२; १९, २७; २७,१[n]; ३६;
३; ३९,१; ४४,३; ४८,३; ६०,
४;७५, २; १०२,२;१६; १०३,
२[o]; ९,११,१;२९,१; ४२,४;५;
४४,१; [(१, ४,४)४५,२];७१,
६; ८०,१;४;९०,[५; ९७,४२];
९२, १; ९४, ५; ९७, ४; १२;
४१;४२; ९८,७; १०१,४;१०,

[a]) पाभे. कृते पृ १५८८ *k* टि. द्र. ।
[b]) पाभे. कृते पृ १५८८ *m* टि. द्र. ।
[c]) पाभे. कृते पृ १५९९ *j* टि. द्र. ।
[d]) देवाः इति पाठः? यनि. शोधः (तु. सपा. मा १७, ७३ प्रभृ.) ।
[e]) पाभे. कृते पृ १५९९ *i* टि. द्र. ।
[f]) देवाः इति पाठः? यनि. शोधः (तु. मा ९, २१) ।
[g]) =सपा. आपश्रौ १४,२७,७ माश्रौ २,३,८,४ । सकृत् तै ३,१,९,२ तु विशिष्टः पाभे. ।
[h]) सकृत् देवाः (आपश्रौ १६,३४,४ च) इति पाठः? देवाय इति शोधः द्र. (तु. सपा. शौ ७,९२,१ माश्रौ ६, २,४,५ अशि ६,२ अग्नये इति पाभे.) ।
[i]) पाभे. कृते पृ १५९६ *h* टि. द्र. ।
[j]) पाभे. कृते पृ १५८९ *k* टि. द्र. ।
[k]) देवाः इति पाठः? यनि. शोधः मपुर क्रिप. स्वन्वयात् (तु. पृ १५९८ *f* टि.) ।
[l]) सपा. देवान् (तैब्रा ३,११,६,२ आश्रौ ३,१२,१४ शांश्रौ ३,५,९ आपश्रौ १६,३५,५ शांगृ २,१३,५ च) <> पुत्रीः (शांब्रा २८,३ गोब्रा २,२,२० आश्रौ ५,५, १८ च) इति पाभे. ।
[m]) पाभे. कृते पृ १५९३ *c* टि. द्र. ।
[n]) पाभे. कृते पृ १५९३ *d* टि. द्र. ।
[o]) पाभे. कृते पृ १५९१ *i* टि. द्र. ।

२९,२[२]; ३१,२१¶; ३६, १¶;
३७, २[२]¶; ३८,३¶; ¶३९,३-
५; ४०, ५[३];¶[२]; ¶४१,२[२]; ५;
७; ४२, ४¶; ¶४४, २; ३;६;
४७, ५; ४८, २; ६[a]; १६¶;
†कौ १, ४०[b]; १००; ४६१;
५०९; ५३५;५४२;५४७;५५२;
२, १; ११०; ११३$; १४२[c];
२२२; ३७१; ५७१; ६०४;
६०५; ६७९; ६९७; ७००;
७३४;८२५;८७१; ८७२;८८७;
१०३१;१०९७;१११५;११३०;
†जै १,११,४; ५५,३; ९; ५६,
४; ५;३,११,६;९; १४,३[c];२०,
६; ३०,१४; ४६,६; ४९,२; ३;
५६,७; ५७,१; ४; ४, १,७; ४,
६; ११,८; १२,९; १०; १६,५;
१९,४; ६; ७; २१, ५; २८, ८;
शौ ३,४,६; १०,११; १५,५?[d];
२१,८; ४, २१, ३†; ३४,३;५,
१२,१†; ७,५,३; ३९,३;१०२,
३; ११४,७; ८,४,१४†;८,१५;
९,२४; १२,५; १४,१; १०,२,
२२;२३; ७,२७; ८,१८;९,११;
१०, ६; ११, १, ४; ७, २; ८,
१९; २०; ११,२४;१२,९; १२,
३,५३; ४,१०; ३१[c]; ५३; १३,
१,४०; २,३८; ३, १४; १४,२,
२५; १५,१४,१९;†१८,१,३०;
३३; ४७; १९, ५६,३; ६३,
१; †२०,१३, ४; ३४, १; ६७,
५; १०१, ३[c]; १३७, ४; पै १,

१८,३[f]; ७१, ४; १०५, ३; २,
३७,१; ५१, ४; ६२, ४; ३, १,
६; ८,३; १२,८; २९,१; ४, ९,
६; ५,२,७; १४, १; ६, २२,३;
९,३,८; २१, ६; ९; १२[२]; ११,
५,११; १३,५,४; ८†; ७,१†;
१४,१३; १४,३,३; १५,१४,५;
२२,१; १६, १०, ४†; २०, १;
३०,५; ६१,१; ७२, ४; ७३,५;
८९,४; १०७,६;१३४,३;१३५,
४; १३७,१; १५३, ३; १७, ९,
८; १६,१०; १९,१; २०, १३;
२८,५; २९,६; ४१,३; १८, ९,
५; १३, ९; १८, १०; २४, ६;
१९, २९, १३; ४६, १५?;
२०, ३४, ३; ४; ५१, २†;
–चानाम् ऋ १, २२,९; ३१,१;
२; ४३, ५;४४,१२;५०,५;६८,
१;६९,१;७०,३; ८९,२[३]; ९४,
१३;१०७,१; ११३,१९; ११५,
१; ११६, २; १३३, ७; १३६,
७; १४१,११; १६०, ४; १६२,
७[२]; १६४,५; १८५,४; ६; ११;
१८७,६; १८८,११; २, ३,[९;
३,८,९; ७,४७,३]; ४,२; ८,६;
२३,१६; २४, ३; २५, ५; २६,
३; ३२, ६; ३, १, १७; २,[८;
१०, ११०, ११; १५०, ४]; ३,
७;४,[१०; ७, २, १०]; ५,५;
७,७; ११,६; १७, ३; ५४,१९;
५५,[१-२२,(१०,५५,४)];१;
५६,१; ६०,६; ६२, १३; ४,१,

२०; २, [१८ (७, ६०, ३; ८,
२५,७)]; १२, ५; २५, ३; २७,
१; ३३, [२; ९, ९७, ५]; ९;
३५,३; ४३, २; ५८, १; ५, २,
[८; १०, ३२, ६]; ५,१०; २६,
६; ४२,४; ४६, ७; ६२, १; ६,
१५,९; १३; ५१,२[g]; १२; ६२,
८; ७,७, २; ३५,३; [१५(१०,
६५,१४; १५; ६६, १५)]; ४१,
४; ४२,२; ६५, २; ७६, १; ४;
५; ७७,३; ८, १३, २; ३१, ७;
[१५-१८]; ३९,६; ६०,६; ६९,
३; ७५,८; ७९,९; ८३,१; ९४,
[(३८,१०)८];१००, १०;१०१,
१२; ९,१,४; ७६, १; ७८,[१;
८६,७]; ८१, २; ८३,४;८४,३;
८५,२; ८६,१०; ८७,२;९५,२;
९६,६;९७,७;२४;९९,४;१०७,
२२; १०८,४; १०९,४; १०,२,
३; ४,२; १०,८; ११, [९; १२,
९]; १६,२; ८; २७,२३;३१,१;
३३,९; ३५,१;८; ३६,[२-१२];
११; ४८,११; ५६, १; ६४, १;
७०,२;९; १०; ७२, १-३; ७७,
७; ८२, ३; ८८, १५; ९३, ३;
१०३, ९; १०९, ५; ११०, ३;
१०; १२१,७; १३७, ३; १६८,
४; १७१,४; खि १,५,१;३; ४,
६,७; ७,१; ७[२],१; ५,३,६; ५,
८; ७,२,८; १०; ५,३; १४, ५;
खिसा ३, २; मा १,८;३१; ५,
५; ३५[h]; ६,२४; ७,२६;४२†;

[a]) पाभे. द्रते पृ १६०१ m टि. द्र.।
[b]) पाभे. द्रते पृ १५९२ c टि. द्र.।
[c]) पाभे. द्रते पृ १६०० l टि. द्र.।
[d]) पाठः? सात- द्रन्- > -न्तुः इत्यस्य विप. सद् अदेवान् (बस.) इति पदं द्र. (वैतु. पपा. प्रमृ. यनि. इति?)। तदपि तु पदं छन्दसाऽर्थतश्चाऽन्यथासिद्धमिव सदप्रामाणिकं स्यात् (तु. W.)।
[e]) सपा. माश ३,४,२,७ वातम् इति पाभे.।
[f]) सपा. देवान्<>आदित्यान् इति पाभे.।
[g]) पाठः? इति केचित्। तत्र (तु. सस्थ. टि. सनुतर्)।
[h]) सपा. विश्वेषां देवानाम् (माश ३,६,३,६ आपश्रौ ७,९,२ च)<>मरुताम् इति पाभे.।

८, ४†; ९; १५†; २७; ५०; ११,३९; ६१; १२, ५५†; १३, ४६†; १४, ३; २६; १५, ६०; १६,४६; १७, १३; २७; ४१†; ५१; ६९; ८९†; १९, ४७†; २०, ४१; २१, ४६; ४७; ५३; २३,३६; २४,५;९; २४; ४०[a]; २५,५; ६; १५[३]†; ३०[२]†, २६, २[b]; २०†, २७, ९, २५†; २८, ३०; २९,१; २८†;३५†; ३६†; ३१, २०, ३३, १६[२]†; १७†; ४०†; ६८; ३४, १०†; १२†; ३७†; ५१; ३७, १४; १६; का १,३,५; १०,४; ५[c]; २,३, ३[d]; ३,९,४; ५,२,२; ९,१[e]; ६, ६, २; ७,११,१; ८,१, ३†; ९, २; १७,१†; २२, ४; ९,२,२†; ३, १†; ४, ४; १२, ४, २; ६, २; १३, ४, ११ †; १४, ४, ९†; १५,१,३; ८,५, १६,७,३; १७, ७, ५; १८, १, १३; ३, ३†; ४, ९†; ५, २; ६,५; १९, १, ३†; २१,३, १८†; २२, ४, ६; २३, ५,४;५; ६,६; २५, ७, ४; २६, १,९; २,४; ५,४; ८, ५[a]; २७, ५-६, १; ११, २[१]†; १२, ७[२]†; २८,१,३[b]; २९, १, ९; ४, ३†; ३०, ३,७; ३१, १, १; †४, ४;

११; १२; ३२, †१, १६; १७; ३,४; ११; ५, १४; ३३, †१, ४; ६; २,१४; ३५, २, ४; ३७, ३,१; ३; तै १, १,२,१; ४, १; २; १०, ३[f]; १४, ३†; २, १०, २[१],३,४,२†; ७,२;१२,१;४,२, १[g];२२,१†;४३-४४,१†; ¶५, २,१,५; ४, ३;९,२[२]; ६,१,३[२]; ४,४; ६,४; ¶७,१;२;११,५¶; ७, १, ५¶; ४,५, ८, २२,४†; ¶२,१, ४, ३; १०, १; २; ११, ४†; २,४, ६; ५,५; ७; ६,१[२]; ७,२;९,१; ३,४,२;८,२†; १०, १$; ११,२; ३; १४,३†; ४,१, १; ३, २$, १४, ४†; ५, १,१; ३,७,५,४; ५; ६,१; २[४],३[२];५; ६; ८, ५-७; ९,३[२]$; ५[२]; ११, १; ८[२]; ६,१,५; ३,२;६; ४,१; ६,५, ९,४;१०,३; ११,२†; ३, १,१, ४¶, ४, १[h]; ३[२]; ९, २; †११,२;३; २,३,२,६,१; ७,२; ११, २†; ३,३, १; ३; ९,१[२h]; ११, ५; ४, ६, १¶; ११, १†; ४,१,४,१; ६,१; ७,४; ८,६†; ९,२[h]; †२,४,४; ११, ३; ३,९, २; ४,६,२[१]; ५,९,२; ६, १,४; २, २†; ४, ३†; ५,२; ८,३[१]†; ७,१५,५; ¶५, १, ६, १; ७,१;

२; ११,१; २, ११, २$; ३,१, १; २,१; २; ७,४[२]; ८,१; १०, ३; ४,५,२; ७,७;९,२; ५,६,२; ३: ६,२,६;३,१;३; ५,२; ७,३; १७, १$; $७, १७,१; २१, १; ¶६,१, १, ४[२]; २,४; ४,६; ५, ३; ७,६;८; ८,२; २,२,३$; ४; ४-५,४; १०,१; ४; ११,१; ३, २,५; ४,७; ६,२, ३; ९,६; ४, ४,१; ५,३$[g]; ४;१०,१; ५,४, १; ६,२; ७,१; ८,३; ६, १,२; ५,२; ११,२; ¶७, १,१८,१$; २०, १ $; २७, २; ५, ६, ३[२]; ७, ३; ८,१; १०,१; १५,३; मै १,१,२; ५[२]; ११; १२[२]; २,७[२]; १०[२]; ३, १[२], ४[g]; २६; ३६; ३७†; ३८†;४,४[२]; ५¶;९[२];¶; ६, १; २[२]; †; ५; ९¶; ११¶; ¶७,२[२],५[२]; ¶८,६; ९[२]; ९,१[१]; ¶१०,१०;१४†; १७;१८[२],११, ५¶; २,¶१,७;१०[१]; ११[२],¶२, १,५; ११[२]; ३, ४;७¶; ८†; ¶५,१; ३;५; ६[२]; ९; १०; ६, ११; ७, ४; ६; १६; १७[j]; ८, १[२];†; ५;१३[४]; ९,१; ९;१०,१; ३†; ४†;६; १२,५; १३,२३†; ३,१, ५; ८[२];¶; ¶२, ४[२]; ६[२]; ८†; ९[२]; ¶३, १; २[२]; ५; ७;

---

a) सपा. देवानाम्<>देवेभ्यः इति पाभे. ।

b) सपा. चौ ६,५८,१ विशिष्टः पाभे.

c) =सपा. तैब्रा ३, ७,५,३ काश्री २,८, १४ आपश्री २,१०,५ । माश्री १,३,६,२५ तु दिवः इति पाभे. ।

d) =सपा. तैब्रा ३,७,६,३ काश्री २,१,१८ आपश्री ३,१८,४ माश्री ५,२,१५,२ । शांश्री ४,६,९ तु दैवः इति पाभे. । लाश्री २,४,६, ४,९,१६;१०,२९;५,११, ६ पाठाऽभावः ।

e) पाभे. कृते पृ १६०२ h टि. द. ।

f) सपा. देवानाम् (तैब्रा ३,३,४,३ च) <> देवेभ्यः (माश १,३,१,१९ शांश्री ४,८,१ च) इति पाभे. ।

g) सपा. देवानाम्<>देवेभ्यः (माश ४,१, १,११ च) इति पाभे. ।

h) सपा. देवानाम् <> देवेभ्यः (माश ६,६,२,६ माश्री १,८,३,१ च) इति पाभे. ।

i) =सपा. शांश्री १०,१८,६ । तैब्रा ३,५,१ तु दैव्यः इति पाभे. ।

j) सपा. देवानाम् <>प्रजानाम् (माश ७,५,२,३५ च) इति पाभे. ।

१०; ¶४, ४; ६; ¶६, १; २;
९[३]; ¶७, ४; ६; ७; १०; ¶८,
१; ३;८; ९; १०[३]; ¶९,१[२]; ४;
६; ¶१०, २; ४; ६; ११,१;५;
१२, २१; १३, ६; १०; १४,५;
१५,५;६; १७,१[२]†; २; ५; ४,
१, २[२]; ४[२]; ५[२]; ६¶; १२¶;
१३; २, १[४]¶; ¶३,२[२]; ४;७[२];
९;४,५;५,३¶; ४¶;५[२a]; ¶६,
२; ६;¶७, १; ६; ९; ८, ३¶;
९,१; ६[२]; †१०, २; ५; †११,
१[२]; २[३]; ४; ६; १२, ६[३];†[२];
१३,३[२]†;४; ५†;७[२]; १०[३];†[२];
१४,१[२];२[३]†; ४†; ६; ७†;८†;
१०†; १२[२]; १३; १४[२]†; १५;
काठ ६,४[२]; १०; ११[४];१२; २,
८; १५[३]†; ३, ९; ४, १[a]; ९†;
१०; १२†; ५, १; ४; ६[२]; ६,
५¶; ७, ६; ७¶; १२[b]; १३[c];
१७†;¶८,४[६];S; ७[२];१०;११[२];
१४S; ९, २[२]¶; ९[c]; १५[३]¶;
१६¶; १९†; ¶१०, ५[२]; ६[४];
७[४];१३[२]†[d]; ११,३¶; ४¶; ७;
१२[२]†; ¶१२, ७[२]; १३[४]; १३,
३[२]¶;४¶;६¶;७[२]¶; ९;१२¶;
१६[४];†[२]; ¶१४, ५; ६; १५,७;
१६,४; ६; १९†; २०[२]†; १७,
१; ४; १६; १७; १९†; १८,
१†; ४;५†;१६; २१[२]†;¶१९,
६; ७[४]; S; ९; ¶२०, ५; ११;
१५†; ¶२२, १; २[२]; ३[२]; ४;
५[२]; १०[२]; १४†; २२, ५[२]; †;
६†; ८†; ११¶; १२[२]¶; १५;
¶२३,१[२];५[२]; ६;१२†; ¶२४,
३[२]; ४[२]; ६; ८; ¶२५, ७; ९;
१०;¶२६, १[२]; २[२]; ३;५; ६;
¶२७ १[२]; S[a]; २; ४;८;¶२८,
४; ६; ७[२]; ¶२९, १[२], ७; ८[२];
३०,१¶; ३¶; ६; ८[२e];९[२e];¶;
¶३१,२; ३[४];S[२]; ४[२]; ९; १५;
¶३२,१[३];S[२];४[२];६[२];S[२];¶३३,
५[२];७; ३४, १५¶; ३५,१[b]; ३;
९†; १०; १७†; १९†; ¶३६
५; ८; १२[२]; १३[२]; ¶३७,१३;
१४[२];S; ३८, २†; ६; ३९, १[२];
३; †४०, १; ७; ८; ४१, ९[६];
११; ४६,२;४[२]†; ४९,७; ५०,
५; ५३,७; ११; क ३,४[२]; १०;
११[३]; २,२; ११; १६; ३, १[a];
७†; ८; १०†;४, ४¶; ५,५¶;
६,९[४];¶[२]; ¶७,४[२]; ६; ८[२]; ८,
५[२]†; १२[c]; २५,९†;१०; २६,
३; २७,६; २८,१;२†; ४;५†;
२९,४; ¶३०,४; ५[४];S; ¶३२,
७;१२[१]; १३; १७; १८[२]; २०[२];
३४, १†; ३५, २†; ५¶; ७[२];
३६, २¶; ¶३७, ४[२]; ५[२]; ७;
¶३८,१; ¶३९, ५; ¶४०, २;
३; ४[२]; ५[२]; ¶४१, १; ३; ४;
४२, १[२a];¶; २†; ४†; ¶४४,
४;६;७[२]; ¶४५,२[२]; ८; ¶४६,
४; ६; ¶४७,२; ३[४]; S[२]; ४[२];
९; ४८, २[b]; ४; १०†; १२;
१५†; १७†; †कौ ३, ६५;
१३८; ४२९; ५२४; ५५८; २,
२८; ९७; २८९; २९४; ३८१;
४३०; ४६६; ५३०‡[g]; ५७८;
५९१; ९०८; ९१९; ९८३;
११३९; १२०७; ३, ३,१३S;
५, ३; १०; †जै ३, ७, ३;
१५, ४; ४२, ३; ५४, २; ५७,
५; २, ९,२S; २,८; ४, ६; ३,
३,७; ९,११; २४,५; १०; ३१,
१; ३३,५; ३५, १; ४१, ६‡[g];
४७, ४; ४८; ७; ४, २, २; ३,
३; १५, २; १६, २; १८, ३;
२४, ४; २५, ३; शौ ३,१०,१;
३५, २; २, १, ३†; ३८, २[d];
३४, २; ३, ५,१; १०,७; १६,
४†; ४, १, ३[a];१०,७; ११,२;
१३, ३†; १४, ५; ३०, ३‡[h];
३९,९; ५, ५, १; ७, ४; †१२,
३; १०; ११; १७, ५†; २८,
११; ३०, १७; ६,४६,१; ४७,
२; ८५, २; ८६, ३; १००, ३;
१०८,२; ७,५,२[i]; ८, १[j]; ४८,
१†; ४९, २; ५१, १†; ५५,१;
१०२, २†; ११६, १; ८, २,
९; १०,५; ९,३,७; ४,५; १२,
६†; १४, ६; १०, २, ३१; ४,
१; ११,१,५[२]; ७, २३; १२,२,
४४; ४,२; १२; १७; २१;२९;
१३,१,२७; २,१५; २०†; २५;
३४; ३५†; ३,१९;२१; १४,१,
३३;२,६९; १५, १, ५; २, ४;
६,२३; १६, ७, २; १७, १, २;
१८, १, ९; २५†; २, ५†; ३,
४; ७†; २३†; २५-३५; ५३†;
४,१६-२४; १९,३,४[b];१०,३†;

---

a) पाभे. द्रते पृ १६०३ *g* टि. द्र. ।
b) =सपा. आपश्री १४,१७,१ माश्री १,५,१,१६ । तैआ ३,२,१,९ आपश्री ५,५,८ तु देवान् इति पाभे. ।
c) पाभे. द्रते पृ १६०२ *i* टि. द्र. ।
d) पाभे. द्रते पृ १५५० *l* टि. द्र. ।
e) सकृत् पाभे. द्रते पृ १५५२ *j* टि. द्र. ।
f) सपा. काठ २०, १० पाठाऽभावः । g) पाभे. द्रते पृ ९९५ *g* टि. द्र. । h) सपा. देवानाम् <> देवेभिः इति पाभे. । i) सपा. देवानाम् <> पृथिव्याः इति पाभे. ।
j) पाभे. द्रते पृ ९७१ *j* टि. द्र. ।

११,५†;१३,१०†;२७,९; ३३,
४,४६,४; ५७,३; ५८,६; ५९,
३†, †२०, ३४,१६; ४७, १७;
५८,४; ६७,१; १०७,१३;१४;
१२८,१६$, पै १,९,१; ८३,२;
१०१, ४; १०३, ३; १०७, ३,
२,२०,३, २३,२; २८, ३, ३०,
१[३]†; ३८,१. ५७,३†; ४, ५९,
९; ६४, १, ३, ९, ५, १३, १,
२५,३; ३०,३; ३२,३; ३८,३;
४,१,७†; ४,१; ११,२;३,२५,
७; ३१, ४†; ५, २, ३; १३,८;
१६,७;१८,४‡[a],२७,७; ३०,७;
३२, ६, ३८, ६‡[b], ६, ४, १;
१६, ६†; ७, ३, ९; ४, १०†;
९,९, ८, ११, ४; १३,१†; ९,
१४,७;१५,५†,२१,१२[५], १०,
२,७; ६,३; ७, ९; १०, ४; ५;
११,१,६; १२, १, १३†; ५,४,
१३,५,१, ७,१७; †८,३, १५;
९-१०,१; १४, ३; १५, ९, १;
५;१५,३; १८,४; २०,२‡[c];९;
२२,३; १६,३,८; १५,१; २४,
४; ३९, ७; ६२, ३; ६६, ५†;
७३, १†; ८९, ५[१]; १२४, ३[२];
१३३, ३; १३९, ९; १५०, ६;
१५५,४; १७, १६, २; १७,२;
७; १८, ९; २४, ३; २८, ५;
३४,५; १८,४,२, १७,७; २१,
९; २२,५†; २३, २; २४, १;
२†; २७, ५; ३०, २; १९, ३,
१३; ६,२; १२; १३,६; १७,८;
२५,१; २६,१०, ३८,१३; ४३,
११†; ४६,१०; ४७,६†; २०,
५-७, ४; ९, ९, १०, १२†;
२५, ८; २८, ४; ३३, १०†;
३६, ३; ४३, ७; ४४, २;
५२, ६[२]; —वानाम् काठ ३८,
१२; —०वानाम् काठ १, १०;
—वाभ्याम् मै २,८,११; —वाम्[d]
ऋ १,७१, ३; ६, ११, ३; १०,
६४,१४; —वाय ऋ १, २०, १;
१३५,१; २,३०,१; ३५,५; ३,
१३,१; ४,३,३, ५, १६,१; ६,
६८,९; ७, १४,१; [३; १७,७];
४६,१; ८६,७; ८,८९,१; ९,६,
७; ११,२; ९८,१०[e], १०८, ८;
१०,३७,१; १२१, [१-९]; †मा
४, ३५, ८, ७$; १२, १०२;
१३, ४; २०, ३०; २२, १२$;
२३,१; ३;२५, १०-१३; †२७,
२५; २६, ३२, ६; ७; †का ४,
१०,६; १३, ७, १; १४, १, ४;
२२, २, ७; २४, ४, ४$, २५,
१-२,१; २७, १०,१-४; २९,४,
१-३; ४[२]; तै १, २,९, १†; ४,
२३-२५,१; †४,१, ८, ४[१]; ५[१];
६[२]; २, ७, १, ८, २; †७, ५,
१६-१७,१; †मै १,२,६; २,७,
१४; १५, १३, २३[e]; ३, १२,
१६;१७; †काठ २,७, ४,१०$;
१६; १६, १४; १५; ४०, १[e];
४५, ११;१३; क २, १†; ३,८;
†२५,५;६; †कौ १,८८; २२४$;
२५८; २,२; ७४५; †जै १, ९,
८; २४,२$; २७, ६; ३, १, ४;
शौ †४, २,१-८; ५, ११, ११;
पै †४,१,१-६; ८, १, ११; १५,
५,६; १७,२५,४†; १९,११,३;
२०, २, ७; ४९, २; —वासः ऋ
१,३,८; ९; १९, [३; ९, १०२,
५]; ६[f], २६, ८; ३६, [४(४०,
५)], [१० (८,१९, २१)]; ५२,
[१५; १०३,७],५९,२; ८३, २;
१०२, १; १०४, २; १२३, १;
१२८,८; १३१, [१ (५,१६, १)
८, १२, २२ (२५)]; १३६, ४,
१६२, १५; २, ४, ३, ३, १,३;
४; १३; २,३; ३,५; ४,२,८,६;
११,९, २९, ७; ९[g]; ५४,९; ४,
१,१; १९,१, २६,[२; १०, ६,
७]; ३०,३; ३५,८; ५८,४, ५,
२१,[३ (२३, ३) ८, २३, १८];
२५, २; २६, [(१, ३९, ५;) ९
(८, ७,४)]; ६,१५,८; १६,४८;
४४, ८; ५८, ४; ६७, ५; ९;
६८, ४; ७,१७,६; ३२,९; ४३,
३; ८२,२; ८, १३, [१८; ९२,
२१ (९, ६१, १४)], १९, १;
२७,१४; २८, १[h]; २९,७; ८४,
२; ९३,१४; ९७,९; १०२,१७;
९, १३, [५; ६५,२४], १८, ३;
४९,४, ७८,४; १०१,५, १०६,
८; १०९,१५; १०,२८,८; ३३,
१; ४८, ३; ५३, ७; [१०; ६३,
४], ६५,१३; ६६,९; ११; ७०,
६; ८८,९, १०; ९३, ७, ११३,
८; १३६, २; खि ५, ६,६; २२,
४; खिसा ३,६; मा २, १३; ४,

---

[a]) पाभे. कृत पृ १६०४ *h* टि. द्र.।
[b]) सपा. देवानाम् <> मृगाणाम् इति पाभे.।
[c]) सपा. ऋ २,३३,२ विशिष्टः पाभे.।
[d]) देवानाम् > नैप्र. यनि. इति कृत्वा पर द्र. (तु. GW. BDG [३,१८३] PG [३,६२] WAG [३, २८ b] L [३५१] ORN.; वेतु. पपा. प्रभृ. —वान् [द्वि ३] इति पाठः ?)।
[e]) सपा. देवाय <> वीराय इति पाभे.।
[f]) पाभे. कृते पृ १५९८ *l* टि. द्र.।
[g]) पाभे. कृते पृ १५९८ *a* टि. द्र.।
[h]) सपा. ता २४,१,९ देवाः इति पाभे.।

१; १७, ९२†; २३, २९; २५, ३७; †३३, २९; ९४; का २, ३,११; ४, १, १; १९, १, ६†; २५,६,९; २७, १३,६; ३२, २, १२†; तै ३,३,११, ३[a]; ४, ६, ९,२†; †मै ३,१६,१;४,१०,३; १२,४;६§[a];१४,१६; †काठ ७, १२; ४०,७; ४६, ५; †कौ १, १०९; २, ७४; २२३; ४४५; ५१५; ५४२;५९५;६७७;७८८; ९१८; १०३७; †जै १, १२,३; २, १,५§; ३, ७, १२; २०, ७; ३४,३; ४०, ११; ४२, ७; ४८, ११; १०‡[b]; ५६, ५; ४, १६, १; २९, ३; ३०, २; †शौ ३, २२,२§; ७, २९,१; २०, २५, २; ११०, ३; १३६, ४; १३७, ५; पै ३,१८,१; २; ५, ४, ६†; ६,८; ३८,२†; ६,१७,३†; ८, १३,४†; १६, ७७, ८; १९, ३, ६[c]; २०,२,५[d]; —०वासः ऋ १, २३,[८; २,४१, १५]; २९,[५ (५, २६, ९; ८, ७, ४)]; १०५, १२; ५,४१,१७; ७,५९,१; ८, ७,२७; २७, १०; ३०,[१ (६९, १५)]; ३१, ५; ४७, १३; ५४, ३; ९,९७, २०; १०, १२६, १; खि ३, ६, ३; मा २०, १४; का २२,१,१; मै ३, ११, १०; काठ ३८, ५; कौ १, ४२६†; जै १, ४१, ८†; शौ ६, ११४, १; —०वासः ऋ १, ३,[७; २, ४१, १३; ६,५२,७];१३९,११[a]; २, ३१,२; ४१,१३; ४, ३६,५; ५, ४१,१७; ७,४८,४; ८, २९, ९; ३०, ४; १०, ३५,[(६, ६६, ८) १४; ६३, १४]; ६१, २७; ६३, ६; ८; ६४,११; ६६,१४;१०७, ११; १२८, ४[f]; ५; मा ४, ५[g]; †७,१९[a]; ३३; ३४; ३३, ४७; का ४,२, ३[g]; †७,८,१[a]; १५, १; १६, १; ३२, ४, ४; तै १, २,१,२[g]; ४,१६,१†; ३, २, ८, ४[g]; ४,७,१४, २[g]†[f]; मै १, २, २[g]; ३,१३†[e]; १८†; ४,१४,२; †काठ ४,५[e];७; †क ३,४[e];५;शौ १,२६,१; २,१२,५; ५, ३,६†; ८,५,२१; १२,३,३७; १९,१३, ११‡[h]; †२७,११[e]-१३[e]; पै १, १४,१; २, ५, ५; १९, १-४; ५,३९,१†; ७,४, ११‡[h]; १०, †८,१[e]-३[e]; १६, २८, १०;४९, १; १७,३९,७; १९, १,७; ५५, ११-१४; २०, ३०, ४†[e]; —वे ऋ ७,१०४,१८; शौ ८,४,१८†; पै १६, १०,८†; ७२, ४; —वेन ऋ १,९१,२३; मा ३,१०[i]; ६, ११; ८, १०; ३४, २३†; ३७, १४; का ३,२,३; ४; ६, २, ७; ८,६,३; ३३,१,१७†; ३७,३,१; तै १,३,८,१; ४,२७, १; ३, ५, ३,१[i]; ६,५,८,४; मै १,२,११; १५; २,३, ८[j]; ८, ११[i]; ३, ९, ७¶; ४,९,६[i]; १२, १; काठ ३, ६; ६, ८; १२, ९[j]; क २, १३; ४,७; शौ १,१,२; २०,१७,५†; पै १,६, २; १५,१७,१; —वेभिः ऋ १,१,[५; ३,१०,४]; १४,१; २; ३४,११; १२७, ११; १५९, १; १७९,२; २,२०, ८; ३६,३; ३,३,२; ६; १३,१; १५,६;२४, ४[j]; ४०, ३; ४६, ३; ४७,[३ (५१,८)]; ५३,१०; ४, ४६, ६; ५६,[२;७,७५,७ (१०,११,८)]; ५, २६,[४;५१,१]; ५१,३;८;६, ११,[६ (१२,६)]; १६,१; २०, २; २५,८; ५०,१३; [१३; १०; ६४,१०]; ६७,१०; ७, १४, ३; ३४, १५; ७२, २; ८, १८, ४; २६,८; ३८,७; ७१,३; ९, ९३, ४; ९७,१; १०, ६,२; ८२,५[k]; ८८,३; ९२,६; ९८,६;९९,१०; १००, १; ११३, २; १२५, ५[l]; खि ४,७[j],११; मा ७,५[m]; १७, २९†[k]; ६१; २६, २४; २९, ४; ३४, ४७†; का ७,२, २[m]; १८, ३,५†[k];६, १; ३१,१, ४; ३३, २,१०†; त १, ६,१२, २†; ७, १३,१†; ३, १,४,३;४;५,३,२; ४,२,९,४; ६, २,,२†[k]; ५, १;

a) पाभे. क्ते पृ १५९७ *k* टि. द्र. ।
b) पाभे. क्ते पृ. १५९४ *e* टि. द्र. ।
c) पाभे. क्ते पृ १५९७ *j* टि. द्र. ।
d) पाभे. क्ते पृ १५९७ *g* टि. द्र. ।
e) पाभे. क्ते पृ १५९६ *h* टि. द्र. ।
f) पाभे. क्ते पृ १५९७ *l* टि. द्र. ।
g) सपा. देवासः (आपश्रौ १३,१०,१० च)<>नरः इति पाभे. ।
h) पाभे. क्ते पृ १५९९ *i* टि. द्र. ।
i) सपा. मा १९,१ का २१,१,१ तै १,८,२१,१ काठ ३७,१८ माश १२,७, ३, ५ तैब्रा २, ६,१, १ विशिष्टः पाभे. ।
j) सपा. देवेभिः<>देवत्रा इति पाभे. ।
k) सपा. देवेभिः<>देवेभ्यः इति पाभे. ।
l) पाभे. क्ते पृ १६०४ *h* टि. द्र. ।
m) सपा. देवेभिः (माश ४, १, २, १६ च)<>देवैः इति पाभे. ।

५,१,११,२¶; ७,१,१८,१[४];२;
मै १,२,१५[a], २,७,१६; ८,११;
१०,६;३,१६,२; †४,१२, २८;
१४,१५; काठ ८,१६;१८,१†[b];
४; ३०, ८; ३९, ३; ४१, ९[५];
४६,२, क २८,२†[b],४, †कौ १,
२; ५२६; २, ७४९; ८२४; †जै
१,१,२; ५४,४; ४,४,५,१८,१;
२४,९, शौ ३, १२,५; ४, १४,
२; ७,७९, २; २०, ६, ३†; पै
१,३७,१; २,२३,३; ३, २०,५,
३८,२; ५, २६, ९; ६, ४, ११;
८,३,८[c]; ९,१२, २; १९, २२,
४; ४४,१; ४८, १४; २०, ३४,
९[d]; —वेभ्यः ऋ १, १३, ११;
५९, [५; ७, ९८, ३]; ७४, ९;
१३९, ७, १४२, ६; १६२, ४;
११; १८७,११; १८८, १०; २,
३,१०; ३८,१; ३, ९, ५; [६[e];
१०,११८,५;११९,१३[e]; १५०,
१],३४,७; ४,५४,२; ५,५,११;
६,४४,७; ५१,८; ७,१०१,१६;
९,३,[९; ४२, २; ६५, २; ९९,
७; १०३,६]; ८,५; ११,७;२३,
६; २५, १; २८, २; ६२, २०;
२१; ६५,३; ६७, २८; ८०, ४;
८६,३०; १००, [६; १०६, ६];
१०५,३, १०७, २३; १०९, ५;
१२, २१, १०, १३,४; १६, ९;
११; १७, ३; ५१, ७; ६५, ६;
७०,२; ८५, १७; ९९; ९७, १;
१०४,८; ११०,४; ५; १८०,३;
खि ३,१०[१],९, ५,५, २; ७, १,
२; ५; ९, ११; २, १[२]; ७; ४,
१७; ६,३,४; मा १, १५: २४;
३०[f]; २,२; ५; ७; ८; ९; २१;
३, ४७; ५, ४; १०[३]; ६, ११[२];
२७; ७, १[g]; ३; ६; २१[३]; २२;
२३[२]; ३४; ८, ८[२]; ४३[h]; ४७;
९,३५[५]; ११, ६९[i]; १२, ७५†;
१०४; १३,३४; १७,५६[j], १८,
५७; १९, ६५†; २२, ४[३]; ५[२];
१९; २८; २३,२; ४; २४,२७[k];
२५,२७; ३४;२९,२९†;३०†;
६०; ३१,२०[२]; ३३,५४†; ३५,
१३; १९; ३८,१५[l]; ३९, १३;
का १,५,४; ७,५;९,१; १०,३[f];
२,१,२; ७; २,१; २; ५; ३, २;
३,५,४; ५,१, ४; ३, २[१]; ६,२,
८[२], ७, ५, ७,१,१[g]; ३; २, २;
८,४[२], ९, २; १५-१६, १[२]; ८,
५,१[२]; २२,१, ११,१,१[५]; १२,
७,४[l]; १३, ६,१†; ७, ३; १४,
३,८; १८, ५, ७[l]; २०, ३, ७;
२१,४, १५†; २४, १, ३; ४[५];
६,२; १४,२; २५,१-२,२; २६,
६,२[k]; २७,१२,४; १३,३; ३१,
†४,५,६, ५,१; ३२, ४, ११†;
३५, २,४[२];४,१२;१८; ३८,३,
१[l], ३९, ९, ३; तै १,१, २,१;
४,१; ५,२;१०,३[३m]; ११,१;२,
१२,२[२]; ३,१,१; ४,२; १३, २;
४,१-३,१; १०-११,१; १६,१[२];
२६,१; ५,४, ३¶; ६, ¶८, ३;
४; १२,४†; ¶७, १, ५; ३, २;
८,३,१; २,२,४, ८; ३,६, १¶;
४,१४,१†; ¶५, १, १; ९, १[२];
४; ११, ४[२]; ६, ¶३, १; २[२],३;
६,१¶; ९,८[३]; १२,५†; ३, १,
४,४[२]; ५,२[२]; १०,२; २, १,३;
१०,२[२]; ३, २, २; ५, २, २¶;
५,१; ६,२; ३; ८,१; ४, २, ६,
१†; ७,१, ६,३, १; ३[l];†८, २;
४, ¶५,१,१,१[२]; ४; २, २; ४,
३; ९,५; ४,१,२; ७, ६; ९, १;
७,४, १; ६,¶१, ३, १; ४, १;
३; २, ४,२¶; ७, ४[२]; ८, ४¶;
३, २, ५;८,२¶, १०, ५¶; ४,
३,१¶; ५, ५; ११, २[२]; ५, ६,
१; ७, ३[३]¶; ¶६, ८, २; ११,
१[२]; ७, १, ६, ८¶; १२,
१[२l]; ¶५, १४, १; २२, १;
मै १,१, १[n];३; ६; १२; २, ६;
८[२]; १३; १६[३]; १७; ३, १;
३-५; ९[२], १३; १४[२], १८[२];२८;
३५; ¶४, ८; ९; ६,१; १२¶;
८, १¶; ८; १०, २[२]; १५¶;

---

[a]) पाभे. कृते पृ १५५२ *j* टि. द्र. ।
[b]) पाभे. कृते पृ १६०६ *k* टि. द्र. ।
[c]) सपा. देवेभिः<>देवैः इति पाभे. ।
[d]) अस्यापि पाभे. पृ ८११ *i* टि. संनिवेशः द्र. ।
[e]) सपा. आपश्रौ १६,११,११ देवेषु इति पाभे. ।
[f]) पाभे. कृते पृ १६०३ *f* टि. द्र. ।
[g]) पाभे. कृते पृ १६०३ *g* टि. द्र. ।
[h]) सपा. देवेभ्यः (माश ४,५,५,१० च)<>देवेषु (तां २०,१५,१५ च) इति पाभे. ।
[i]) पाभे. कृते पृ १६०३ *h* टि. द्र. ।
[j]) सपा. देवेभ्यः (माश ९,२,३,१० च)<>देवेषु इति पाभे. ।
[k]) पाभे. कृते पृ १६०३ *a* टि. द्र. ।
[l]) पाभे. कृते पृ १६०१ *k* टि. द्र. ।
[m]) =सकृत् सपा. तैब्रा ३,३,४,३ । मा १,३० का १,१०,३ काठ १,१० माश १,३,१,१९ शांश्रौ ४,८,१ तु पाठाऽभावः ।
[n]) =सपा. माश्रौ १,१,१,१९;७,१,८ । मा १, १ का १,१,१ तै १,१,१,१ काठ १,१ क १,१ माश १,७,१,६ तु पाठाऽभावः ।

१७¶; १८[२]¶; ११,१०; २,२, ८¶;४,८¶;७,७[a]; १३†; १४; १०, १; ३‡[b]; ४; १२,३; ६[२c]; ¶३, ३, १; ४; ४,९; ६,१; ६; ९; १०[२]; ७,४; १०; ८, २; ३; ५[४]; ६[२]; ८; ९, १[२]; §; १०, १[४]; §[२]; २; §१२, १[४]; ४; ७; §१४, ९[d]; २१[d]; §१५, १०; ११; १६,१[२]†; ¶४,१,१[२];§[e]; २[३];§; ३[२];§;५; ६§; १३[१]; §; २,२; ४,७; ५,३[२];§; ४[३]; ५§; ७; ६,४; ७,१; ४; ६[२]; ९,२§; १२,२†; §१३, २[४]; ३[२]†; ४[२]; ७; ९[२]; १४, १५[२]; †;§; काठ १,२; ५; ९; १०[f]; ११; २,६[g]; ९[४]; ३,१[२]; ४; ५; ६[५]; ९; १०; ४,१[२];४;५;६[७];७[२];१०; ५,४[h]; ७, ७¶; १३; ¶८, २[२]; १३; १६†; ९,४; ५; १६¶; ¶१०, ७; १०; १२†; १२,५¶; १३, १६†; १५, १३[४]; १६, ७[i]; १३†; १४; २०[२]†; २१[२]; १७, १७; १८,३[२१]; १८; १९¶; २१; ¶१९, १; २ ; २२, ८[j]; १४†; ¶२३,३[२];५[२]; ६[५];८; २४,८¶; २५, ६[५];¶; २६, १¶; २[२];¶; ७¶; ८; २७,१[३];¶[२]; २¶; ६; ९¶; ¶२८, ३; ४; ¶२९, १; ७;३०,४¶;६;८;१०¶; ¶३१, १[३]; §; २-४; १२; १५[३]; ३२, ६[२]¶; ¶३३,४;७[२]; ३४,१७¶; ¶३६, ९; १२[२]; १३[२]; ¶३७,

१६;१७[२]; ३९,२;४०,८†;४१, २; ३[२१]; ४५,१०; १९; †४६, ४; ५; ५१,४; क १, २; ५; ९; १०[१]; ११; २,३[४];८[२];१२;१३[३]; १६; १७; ३,१[२];३; ४[६];५[२];८; ६, ७[२]¶; ८, १¶; ७; ८; २५, ४†; ५; २८, १; ३[२१]; २९, ६; ७¶; ८[२]¶; ¶३६, २; ५; ३८, १¶; ३९,३[४]; ४¶; ४०, ४¶; ५[२]; ¶; ४१, ५¶; ६; ४२, १[३]; ¶[२]; २¶; ६; ¶४४, ३; ४; ¶४५, २;८, ¶४६, ७; ८; ¶४७, १[३]; §; २; ३; ४; ११; कौ १,४७४†; ५२१;†२,१०८; १०९; २५५; २५६; २६९; ३६६; ४५०;५३२;५९२;६१४; ६३१; ६८४; ७९७; ३, १, ९; †जै १, ४९, ८; ५३, ११; ३, ११,४;५; २१, २०; २१; २३, १; ३०,९; ३४,८;४१,८; ४८, ८; ५०, २; ५१, ९; ५६, ११; शौ ४, २३, २; ५,४, ७; ८,१; †१२, ४; ५; २७, ११; ७, ३९,२; ८६, २†; ८९, २†; ८, १२,६; ९,३,२५;२६; २७;२८; २९; ३०; ३१; १०,६,५; २२-२८; ११,७, १९; १०,३; १०; १२,१, २२; २,८†; ५०; १४, १, २४; २, ४६†; १५, २, ३; १८, २, ५३; ५४†; ३, ४१†; ४, ५१; १९, ५४, ४; †२०, ११, ७; ८७, ३; पै १, ७७, १;

२,७३, ५; ४, १८, ४; ३३, ३; ५,१४,६; १५,८; १६, २; २८, १; ३५, १०[२]; ६, ९, २; १६, ११†; ७,१८, १; ८, ८, ६; ९, १,११; १०,४,३;४;६,७; ११, १, १३; ५, १४; ६, १†; १२, २,१४; १५,२,७; २१,६; १६, ४१,५-११; ४२, ५; ४४, ५-७; ८५, ३; ९[२]; ९५,७; ११८,१; १२१-१२२,१; १२४,३; १३४, ३; १४९, ९; १७, ३, ३; १९, २; २१, २[३]; ३०,९†; ३४,१०; †१८, ३, ३; ११, ६; १९,११, २; २६, ६; २८, ६; ४०, १३; ४२, १४; ५१, १५; २०, १५, १०; –वेषु ऋ १,१,४; १३, २; १५,८; १८,८; २०,८; २७,४; ३१,९;३६,१२;१४;७१,७;७३, ५;९१,१; १०२,९; १०५,⌊१३; ८, १०, ३⌋; ⌊१४; १४२, ११ (१८८,१०)⌋; ११३, ९; १२५, ५; १२७, ८; १३५, २; १३६, ४; १३९, ९; १४२,३; ९;११; १६२,⌊८;९; १४⌋; १६; १७९, ६; १८६,११; २,४१,१८; २०; ३, १६, ४[३]; २८, ५; ५३, १५; ५४,११; ५७, ५; ५९,९; ४,२, १; १०,८; १५,१; २; १८,१३; ३१; १५; ३६, ३; ४; ५४, ३; ५,४,३;८;१४,१;२५,४;६८,२; ३;६,१५,६[२];१८; ३६,१; ४६, ६; ७,२, ७; ७, १; ९, १; ११,

[a]) पाभे. कृते पृ १६०३ *h* टि. द्र.।

[b]) पाभे. कृते पृ १६०६ *k* टि. द्र.।

[c]) सपा. सकृत् देवेभ्यः<>यज्ञम्<>हव्यम् इति पाभे., सकृत् देवेभ्यः<>देवेषु इति पाभे.।

[d]) पाभे. कृते पृ १६०३ *a* टि. द्र.।

[e]) पाभे. कृते पृ १६०७ *n* टि. द्र.।

[f]) पाभे. कृते पृ १६०३ *f* टि. द्र.।

[g]) सपा. क १,१९ पाठाऽभावः।

[h]) सपा. तैब्रा ३,७,११,३ आपश्रौ ३,११,२ कौसू ५,१३ दैवीभ्यः इति पाभे.।

[i]) पाभे. कृते पृ १६०७ *j* टि. द्र.।

[j]) पाभे. कृते पृ १६०१ *k* टि. द्र.।

५[a]; ८,१०,३; २५, १,२७, ३;
२९, २; ३; ३१, ९; ३२, २८,
३९, ३; ७[२]; १०, ६०, १५;
६३,१; ६५,[१२, १०,६२,७];
१०२,[९, ९, ४५, ४]; ९, ५,
४; ४४,३; ५, ६७,१३; ९४,३;
१०७,१८, १०, ११,[(४, ५६,
१; ७, ७५, ७) ८], १४, १४[b];
५६,४, ५७,२, ६२,६; ६४,३;,
७९,६;८६,१२;९८,११; १०१,
४[c]; १२१,८[d]; १४४,६; १५५,
५; १६९,३; खि १, ४, ९; ४,
६, ७[b]; १०, ९, ६; ५,७,१,८;
२-३, ११, ४,१५; खिसा ३,३;
मा ३,६२; ५,१७; ६,१३; २५;
-८, ३८-४०, ११, ५४; १२,
६७†[c], १५,१०-१४; ५५; १७,
१४; १८, ६२-६५; १९, ४५;
५२†; २१,६१, २२,१५; २५,
३१; ३२;३८; ३९; २७, १२[e];
२१†,२६†; ३४,९; ५१[b]; ३५,
१८†; ३७, १९; का ५, ५, ४;
६,३,२; ७,१; ८, १२-१७, १;
९, ६,२[२f]; १२, ५,५, १३, ५,
६†[c], १६, ३, ३; ६; ९; १२;
१५; ६, ७; १८, १, १४; २०,
४, ५-८; २१, ३, १६; ४, २†;
२३, ६, १४, २४, ४, ७; २७,
१२,८; १३,१,७; १४,१, २९,
२,२[e]; ११†; ४,४†; ३३, २,
१४[b]; ३५,४, १७†; ३७,३,५;
ते १, १, १३, ३; २-३, १३,१;
४,४४,३; ४५, ३[f]; ७,१३,२†;
२, ६, १२, १†; ३,१,९,१[२]¶;
२,७,२; ३,१, १[५]; २; ११, ३;
४, १, ५, २, ८, १[e]; ३†; ६†;
†११, १; २; ४[२]; २, ५, ५†[c];
४, २, ३; ६, १, ४; †८, ३;
४; ९,२[२]†,७,१५,४, ५,७,७,
२; ३[५]; ¶६,३,१,३; ६,११,५;
७,१,६,८; ३, ९, १¶; ४,१७,
१†; मै १,१,१३; २,९; ३, १;
३८; ७, १; ५; ८, ४¶; १०,
१५¶; २, ३, १; २[४४]; ५,३¶;
७,५; १२†[c]; ८, ९[५]; १०, ५[b];
१२, ४; ६†, ३, ६, ८¶; ११,
१०, १६,१[४]†, ४,५; ४,१,१४;
२, ३¶, ¶५, ३; ८; ७, ३[३];
५[२]¶, ९, ५; ६; ११; †१०,१;
२, ३[४],ऽ; ६; †१३, १,२; ४[२];
९; १४, १५[२]†; काठ २, १०;
१४†,३,९,४, १३[f]; ८,१०¶;
१४;१७†; ९,३, ११,११; १५,
१२†; १३; १६, ५, १२†[c];
२१[२]†; १७, ८[५]; १८, १७[२];
१८, १९, १३[२]; १४†; २१,
९¶, १४†; २२, ६¶; १५;
२३,४[२]¶; २५,७¶; २६,११†;
२७, १¶; २; ४; ८¶; २८,
१¶; ३५, ६; ३६, ९¶; ३८,
२; १२[३]; †[२]; ४०, १३[e]; ४४,
६†; †४६, ४[२]; ५[२]; क २, ४;
१६; ३, ११[f]; ७, ६¶; ८,२;
६; २५, ३†[c]; २६, ७[c]; २९,
५[२०]; ६; ३४, १¶; ३६,
१[२]¶,]३२, ५¶; ¶४२, १, २;
४; ४८, ७; †कौ १, २८; ४६;
३५५, ३६९$; २, २९८;४९४;
४९५; ६९८,८१५; ८४७; †जै
१, ३, ८; ५, २; ३७, ४; ३८,
१०$; ३,२४, १४; ३८,८; ९;
५७, २; ५; ४, ११, १०; शौ
३, १७, १†[c]; ४, २८, ५; ५,
२७,२[e]; ६, २१, २; २८, २†;
५८,२; ७,२१,१; ५६,१; ७७,
३; १०२, ८; १०८, १; ९, ४,
११; ५, १७; ११, १०[२]; १०,
३, २५, १२, ४, ६, १२; १३,
१,६०†; १५,१२,६; १०;१८,
१, २६†; १९, ३, ३; ६२, १;
†२०,८०,२; १२६, १२, पै १,
३८,२; ७९,१; ९१,१, २,१८,
५; २२, २†; ३२, ५; ४०, २;
४९, १-५; ६८,६; ३,३६,६†;
३८, १०, ४,३७,३; ५,१४,७;
२२,३; ८, १, ८; ९; ९, १, २;
१०, १, १३†; ३, ६; ११, ९;
१०, १३,३,७, १४,३,२; १५,
९, ५; १६, २५, १, ६५, ४;
९८, ८; ११७, ४[४]; १७, १६,
५;१७,२; २५, ३†; १९, १०,
७[२१]; २३, १, ५१, ७†; २०,
३, ५, ९; १२, १; २५, ३;
४७, ३; ५०, १०; ५४, ८;
—वै: ऋ १,१२,[४; ५, २६, ५;
८,४४, १४]; ३१,[८; ९, ६९,
१०; १०, ६७, १२], ४४, १३;
७६, ४; ९०, १; १०६,[७; ४,
५५, ७], १६१, २; १६९, ८;

a) सपा. मा ३८,११ मै ४,९,९ माश १४,२,२,१७ तैआ ४,९,३;५,८,२ पाठाऽभावः।
b) पामे. कृते पृ १३७८ *g* टि. द्र.।
c) पामे. कृते पृ ८२० *f* टि. द्र.।
d) सपा. यो देवेषु<>प्राणु देवेषु इति पामे.।
e) पामे. कृते पृ १६०८ *c* टि. द्र.।
f) पामे. कृते पृ १६०७ *h* टि. द्र.।
g) सकृत् सपा. तै १,६,२,१; १०,१ पाठाऽभावः।
h) पामे. कृते पृ १६०७ *j* टि. द्र.।
i) सपा. देवेषु<>सर्वेषु इति पामे.।

१७¶; १८[२]¶; ११,१०; २,२, ८¶;४,८¶; ७,७[a]; १३†; १४; १०, १; ३‡[b]; ४; १२,३; ६[१][c]; ¶३, ३, १; ४; ४,९; ६,१; ६; ९; १०[२]; ७,४; १०; ८,२; ३; ५[४]; ६[२]; ८; ९, १[३]; §; १०, १[४]; §[२]; २; §१२, १[४]; ४; ७; §१४, ९[d]; २१[d]; §१५, १०; ११; १६,१[२]†; ¶४,१,१[२];§[e]; २[३];§; ३[२];§;५; ६§; १३[३]; §; २,२; ४,७; ५,३[२];§; ४[२]; ५§; ७; ६,४; ७,१; ४; ६[२]; ९,२§; १२,२†; §१३, २[४]; ३[२]†; ४[२]; ७; ९[२]; १४, १५[२]; †;§; काठ १,२; ५; ९; १०[f]; ११; २,६[g]; ९[४]; ३,१[२]; ४; ५; ६[५]; ९; १०; ४,१[२];४;५;६[७];७[२];१०; ५,४[h]; ७, ७¶; १३; ¶८, २[२]; १३; १६†; ९,४; ५; १६¶; ¶१०, ७; १०; १२†; १२,५¶; १३, १६†; १५, १३[४]; १६, ७[a]; १३†; १४; २०[२]†; २१[२]; १७, १७; १८,३[२१]; १८; १९¶; २१; ¶१९, १; २; २१, ८[1]; १४†; ¶२२,३[२];५[२]; ६[५];८; २४,८¶; २५, ६[५];¶; २६, १¶; २[२];¶; ७¶; ८; २७,१[३];¶[२]; २¶; ६; ९¶; ¶२८, ३; ४; ¶२९, १; ७;३०,४¶;६;८;१०¶; ¶३१, १[३]; §; २-४; १२; १५[३]; ३२, ६[२]¶; ¶३३,४;७[२]; ३४,१७¶; ¶३६, ९; १२[२]; १३[२]; ¶३७, १६;१७[२]; ३९,२;४०,८†;४१, २; ३[२१]; ४५,१०; १९; †४६, ४; ५; ५१,४; क १, २; ५; ९; १०[f]; ११; २,३[४];८[२];१२;१३[२]; १६; १७; ३,१[२];३; ४[६];५[२];८; ६, ७[२]¶; ८, १¶; ७; ८; २५, ४†; ५; २८, १; ३[२१]; २९, ६; ७¶; ८[२]¶; ¶३६, २; ५; ३८, १¶; ३९,३[४]; ४¶; ४०, ४¶; ५[२]; ¶; ४१, ५¶; ६; ४२, १[३]; ¶[२]; २¶; ६; ¶४४, ३; ४; ¶४५, ३;८, ¶४६, ७; ८; ¶४७, १[३]; §; २; ३; ४; ११; कौ १,४७४†; ५२१;†२,१०८; १०९; २५५; २५६; २६९; ३६६; ४५०;५३२;५९२;६१४; ६३१; ६८४; ७९७; ३, १, ९; †जै १, ४९, ८; ५३, ११; ३, ११,४;५; २१, २०; २१; २३, १; ३०,९; ३४,८; ४१,८; ४८, ८; ५०, २; ५१, ९; ५६, ११; शौ ४, २३, २; ५,४, ७; ८,१; †१२, ४; ५; २७, ११; ७, ३९,२; ८६, २†; ८९, २†; ८, १२,६; ९,३,२५;२६; २७;२८; २९; ३०; ३१; १०,६,५; २२-२८; ११,७, १९; १०,३; १०; १२,१, २२; २,८†; ५०; १४, १, २४; २, ४६†; १५, २, ३; १८, २, ५३; ५४†; ३, ४१†; ४, ५१; १९, ५४, ४; †२०, ११, ७; ८७, ३; पै १, ७७, १; २,७३, ५; ४, १८, ४; ३३, ३; ५,१४,६; १५,८; १६, २; २८, १; ३५, १०[२]; ६, ९, २; १६, ११†; ७,१८, १; ८, ८, ६; ९, १,११; १०,४,३;४;६,७; ११, १, १३; ५, १४; ६, १†; १२, २,१४; १५,२,७; २१,६; १६, ४१,५-११; ४२, ५; ४४, ५-७; ८५, ३; ९[२]; ९५,७; ११८,१; १२१-१२२,१; १२४,३; १३४, ३; १४९, ९; १७, ३, ३; १९, २; २१, २[३]; ३०,९†; ३४,१०; †१८, ३, ३; ११, ६; १९,११, २; २६, ६; २८, ६; ४०, १३; ४२, १४; ५१, १५; २०, १५, १०; —चेपु ऋ १,१,४; १३, २; १५,८; १८,८; २०,८; २७,४; ३१,९;३६,१२;१४;७१,७;७३, ५;९१,१; १०२,९; १०५,[१३; ८, १०, ३]; [१४; १४२, ११ (१८८,१०)]; ११३, ९; १२५, ५; १२७, ८; १३५, २; १३६, ४; १३९, ९; १४२,३; ९;११; १६२, [८;९; १४]; १६; १७९, ६; १८६,११; २,४१,१८; २०; ३, १६, ४[३]; २८, ५; ५३, १५; ५४,११; ५७, ५; ५९,९; ४,२, १; १०,८; १५,१; २; १८,१३; ३१; १५; ३६, ३; ४; ५४, ३; ५,४,३;८;१४,१;२५,४;६८,२; ३;६,१५,६[२];१८; ३६,१; ४६, ६; ७,२, ७; ७, १; ९, १; ११,

a) पाभे. द्रष्टे पृ १६०३ *h* टि. द्र. ।
b) पाभे. द्रष्टे पृ १६०६ *k* टि. द्र. ।
c) सपा. सकृत् देवेभ्यः<>यज्ञम्<>हव्यम् इति पाभे., सकृत् देवेभ्यः<>देवेषु इति पाभे. ।
d) पाभे. द्रष्टे पृ १६०३ *a* टि. द्र. ।
e) पाभे. द्रष्टे पृ १६०७ *n* टि. द्र. ।
f) पाभे. द्रष्टे पृ १६०३ *f* टि. द्र. ।
g) सपा. क १,१९ पाठाऽभावः ।
h) सपा. तैब्रा ३,७,११,२ आपश्रौ ३,११,२ कौसू ५,१२ दैवीभ्यः इति पाभे. ।
i) पाभे. द्रष्टे पृ १६०७ *j* टि. द्र. ।
j) पाभे. द्रष्टे पृ १६०१ *k* टि. द्र. ।

मा ४, २०;२३[a], ११,६९; १२, ६२; १३,२१, ३४,१०; का ४, ६,५, ७, ४[a]; १२, ७, ४, १३, ५,१; १४, २, ६; ३३, १, ४†; तै १,२,४,२; ५,२[b], ५, ३, १; ३, १,११,४†, ३, ११, ५[c]; ४, १,४,१[d]; ९,२, २,५,४; ९, २; ५,१,५,१[d]; ६, १,७, ७, मै १, २,४, ६,१;२; २.७,७,१२;१५; ३,७, ६; ४, १२, ६[२e];†, काठ २,५; ४,९; ७, १२[e]; १३[२], ८, ६; ९, ९[६]; १३, १६[२e];†; १६, ७,१२; १६; २४,३, क १,१७; ३,७; ६,४; ७,२; ८,१२[२]; २५, ३; ३७, ४; शौ १, १३, ४; २, २५,४, ४,४,६; २०, १; २; ७, २१,२;६; ४८,१†;३; ७०,१[२f]; ९,३,७; १०,९,७;२५; १२,१, ५५[g]; ३, ११; ११,२; ४, १८, १,४३†; ४, ४७, †२०, १४२, १; २; पै १,६५,३; २, ७१,२; ५,२७,४; ८,६, १; २; १२, ७; १४,३,१७, १६, ३९,७; १०८, १; १३६,५;१३८,५; ६; १४६, १२; १७,६,३; ४; ३७,१; १९, ४०,१२; २०, ४, ४; ५, ५, ३; १०, १२†; १३, ४७, ६; –वी ऋ १,४०, ३; ४८, ३; ५६, ४; ९२, ९; १०; १०६, ३; [७; ४, ५५, ७], १०९, ४; ११३, १३; १४; १६०,१; २,३,८; ३१, ५; ४०,[६; ७, ४०, ४],३,२५,३; ४, १४, ३; ३४, १; ५१, ११; ५६,[२; ७,७५,७; १०,११,८]; ५,३२,९; १०; ४१, १८, ४३, ११; ५१,११; ८०, ३; ६, ४४, [५; ८,९३,१२];५०,५; ६१,४; ६४,५; ७,३४,१; ३७,७; ३८, ४, ४०, २; ७८, २; ७९, ३; ९०, ३; ९७, ८; ८, २५, १०; ९, ५८,२; १०, ५९, ७, ६४, १४; ७०, ६; ८; १२७, १-३; १३४, [१-६], १४१, २; खि २, ६, ३; ६[२], २८; ३, ११,२; ४,२,११; ५, १३; ६, ६; ८,२; ५,५,५, ७,३,३-५; खिसा २६, १७; मा ८,३७; ९,२९†; ११, ६१; १२, ६५, १९, ४४; २०, ४३; २१,५०-५२; २७, २४†; २८,१४-१६; ३७[२]–३९[२]; ३३, ८९†; ३७, ७; का ८, ११, २; १०,५,६. १२, ६, १; १३, ५, ४; २१,३,१५, २२,४,८; २३, ६, ३-५; २९, ३, २†; ३०, २, ३-५; ४, ३[२]–५[२]; ३७, १, ७, तै १,७,१०, २†; ८, १२, २[g], †२२,१;२; २,५, १२,१; ६,७, ५[२]; ३, १,११,२†; ३,११,४[२]; ४,१,६,१; २,५,३; ३, ११, ३; ४,१२,४; ६, १,७,७¶; मै १, ११,४†; २,६,९[g]; ७, ६[२]; १२; १३,१०;१६[४]; ३, १,८[६];¶[२];२, ४; ७,६; ११,१,४[२]; १०, १६, ४[h]; ४,४, ३[g], ५, २[२i]; ¶; ९, १[३],†, १४; १०,१†; ३[२]; १३, ५; ८[२]; †१४, १; २; १५; काठ २, ५[b]; ४, १६†; १३, १६†; १४, २[j]; १५,७[g], १६,६; १२; १९,७; १३[२]; २०,२;१५[२], २४, ३¶; ३१, १४; ३५, १२; ३६, १५[४]; ३८,२;६,१३; ३९, ९[२k], १०; क १, १८[b], ७,६¶[1]; २५, ३; २९, २[२j]; ३०, ५; ३१, ४, ३७, ४¶, ४८, १२, †कौ १, ५६; ३७९; २, ४०८; ४४०–४४२; †जै १,६, २; ३९, १०; ३, ३१, २८; ३३, १५-१७; शौ २,२५,१, ३,१२, ५[m]; २०, २†; ५, २३, १; २५,६; ६,३, २, ३८, १-४; ६३, १, ८९, ३; ९४, ३, १३६, १; ७, ४८, ३; ९,४,२; १०, ५, ४३, ८, ३०; ९, ११; १०, १२; ११, १, ८; १२,१, ४४, १६, ६, ५[२]; १८,

a) =सपा. माश ३,३,१,१२ । तै १,२,५,२ काठ २, ५ तैआ ४,७,५ तु पाठाऽभावः ।

b) सपा. देवि (आपश्रौ १०, २३,६ च)<>देवी इति पाभे. ।

c) पाभे. कृते पृ ८०५ *d* टि. द्र. ।

d) पाभे. कृते पृ १५८८ j टि. द्र. ।

e) सपा. आपश्रौ ५,९,११ माश्रौ १,५, २, १२ देवी इति, वैश्रौ १,९:८ देवीः ? इति च पाभे. ।

f) पाभे. कृते पृ १२९४ *e* टि. द्र. ।

g) =सपा. तैब्रा १,७,६,७ । मा १०,९ का ११,४,६ माश ५, ३,५,३७ तु पाठाऽभाव. ।

h) तेव्री इति पाठः ? यनि. शोधः (तु. सपा. तै ४,४, १२,४ आश्रौ ४,१२,२) ।

i) सपा देवी<>देवी. (माश ३, ९,३,१४ च) इति पाभे. ।

j) पाभे. कृते पृ १५७३ *a* टि. द्र. ।

k) वैतु. SI. सं१ इति (तु. सप्र. मै २, १३,१६) ।

l) सपा. देवी<>वै इति पाभे ।

m) सपा. आग्निगृ २, ४, १:२० देवीः इति हिगृ १, २७,८ देवः इति च पाभे ।

१७३,१२[a]; १८८,१;३, १,१५; ४,[८; ७, २, ८]; [११; ५,११, २; ७, २, ११; १०, १५ १० (७०, ११)]; ४,११,२; ५,२९, ९; ६,१५, १६; ४७, २९; ४८, १९; ७,११,१; २; ३९, ६; ८, ३५,३; ९, ३५, ३;९७,६; १०, ९८, ८; १०९, ७; ११३, १; १३५,१; १६९,४; खि ३, १०, २; १२,३; ५, ७, १, ७; ३, १; मा ३,४६†[a]; ४८;८,२७; १२, ६१[b]; ७०; १४, ७[i]; १८, ३२; १९,३१; २०[ii]; १८; ३६; ३८; २१, ५६[c]; २८, ३; १२; २०[c]; २९, ३; ५५†; ३३, १५†; का ३,५,३†[a]; ५; ९,४,४;१३, ४, १७[b]; ५,९; १५,२,१[c]; २०,१, ३; २१,२,२०; ७, ११; २२,१, ४; ४,१;३; २३,६,९[c]; ३०,१, ३; २, १; ९[c]; ३१, १, ३; २, १२†; ३२,१, १५†; तै १, २, ९,१; ४,३,१[d]; ४५,२; ८,१६, १; २,५,५,५[2]¶; ३,३, १०,१; ५,११,२†; ४,२,५,२[b]; ६; ३, ४, ३[3]; ४, ४, ३†; ६, ६, ६†; ७,१२,१; ५,१,११,२¶; ५,९, ४¶; ७,२४,१; ६, २, २, १¶; ४,६,२[d]; ३[d]; ७,४,१७,२†; मै १,३, ५[d]; ३९; २, ६, १२; ७, ११[b]; १२; ८,१[x]; १२,१; १३, २२; ३, ११, १[2]; ५[c]; ८; १६, २[२g]; ३†; ४,४,६; ९,५[f]; १०, ४†; †११,१; २; †१३, २; ८; १४, १३†; काठ २, १५†; ४, १[a];१३; ७,१२; १२,५¶; १५, ८; १२†; १३; १६, १२; १७, १[3]; १९; १८, १३; १९, १३; ¶२६, २; ४; ९[2]; ३५, २[4]; १५¶; ३६, १५; ३८, ४; ५; ६[2]; ३९,१४†; ४०,१२; ४४, ६†; ४५,१६; ४६, १†; २; क ३,१[a];११; २५, ३;१०[4g]; ४०, ५¶; ¶४१, २; ७[2]; ४८, ३[4]; †कौ १, ५०; २१८; २, २५९; २७०; ६५१; †जै १, ५, ६; २३,५; ३,२२, ६; २३, २; ४, १८,२; शौ २,४,४; १६,४; ३, १७,९; ४,९,१[h]; ५,१७,११†; २९,३; ६, १२, २; १२६, १†; ७,८५, १; १०३, १[i]; १२, १, ५५; ३, १५; ४, २४; १४, २, ४१; १८,३,२८; ४८†; ४,१०; १९,१७,१०; ४०,१; २०, ९१, १२; पै १,१०२,२; २, ११,४; २३,३; ३, ३७, १; ४, १४, ५; २८,७†; ५,१६,८; २७, १; ७, १६,१०; ८,१६,९; ९,१२,१०; १५,१०†; १०, ३, २; ३; १३, ९,४; १४, ३, १९; २४; १५, ११,९†; २२,१०; १६, ४५,२; १७,६,३; १८,४; ३७, ५; १८, ११,२; १९,४,५; ३८, ६; ५५, १५-१८; २०, ३३, ३; –वौ ऋ २,४०,२; ४, ४१,२; ५,२७,३; ६६,१; ६८,४; ८६,५[2]; ६,६०, १४; ८, २५, ४; १०, ९३, ६; १३२,१; १८४, २[j]; खि ४, ८, २; मा २८, ७; ४०[k]; २९, ७; ३४,५५; का ३०,१,७; ४, ६[j]; ३१, १, ७; ३३, २, १८; तै १, ८,२२,५†; २,६, ११, ४†; ४, ७,१५, ४; ५, १, ११, ३¶; मै ३,१६,२; ५; ४,११, २†; १४, १; काठ ८, १७†; ११, १२; २२,१५; ४६,२; कौ २,८१६†; जै ३,५७, ६†; शौ ३, २९, ६; पै १६,१०३,११; –०वौ ऋ ६, ५९,५; –०वौ ऋ १, १५२,७; ४,१५,९; १०; ५, ७४, १; ७, ७०,४; ८, ३५,[४-६]; २४; तै ४,७,१५,४; मै १, ३, १२; ४, १४,१२†; काठ २२, १५.

देवी– –०वि ऋ ७, ७५, २; ८,२७,५; तै ३, १, १०,१; –०विऽ-वि खिसा २९, ४६[?1]; –०वि ऋ १, ४८,१;१५;१२३ ३; १०; १२४,१२; २, ३२, ६; ४१,१७; ३,६१,१;२; ५, ६१, १७; ६,६१, ५; ६; ६४, २; ६; ७,७७, ५; ८१, ४; ८, ९, १६; १७; १८,४; ६७,१०; १०,१७, ८; खि २, ६[2], १८; ४, २, ७; ४, ४; ५, ३६; खिसा ३, १–

---

a) पाभे. द्रष्टे पृ १५८८ *k* टि. द्र. ।
b) पाभे. द्रष्टे पृ १५९६ *j* टि. द्र. ।
c) सपा. तैब्रा २, ६, १०, ६ ; १४, ५ इन्द्रः इति पाभे. ।
d) पाभे. द्रष्टे पृ १६०६ *m* टि. द्र. ।
e) सकृत् पाभे. द्रष्टे पृ ७६५ *l* टि. द्र. ।
f) =सपा. तैआ ४,६, २; ५,५,२ । तैब्रा २,७,१५,८ तु पाठाऽभावः ।
g) सकृत् सपा. काठ १७, १ पाठाऽभावः ।
h) पाभे. द्रष्टे पृ १६०७ *c* टि. द्र. ।
i) पाभे. द्रष्टे पृ ८११ *i* टि. द्र. ।
j) पाभे. द्रष्टे पृ ९६२ *a* टि. द्र. ।
k) सपा. तैब्रा २,६,२०,३ देवा इति पाभे. ।
l) देवि देवि इति स्वरः ? यनि. शोधः ।

१[a]; ९८, ५, १८,५,२,७,१०; १९,१,९†; ४,१०†; ७,८;१४, ११; ३३, १५; ४३, ६†; २०, २३,१;३७,१; ५०, ९, ५६, ९; –०वीः ऋ ५,५,५, १०,११०, ५; १२८, ५[b]; मा १, १२; ६, १३; २७; ८, २६; ९, ६; २९, ३०†; का १,४,२; ४, ३,१; ६, ३,२; ७,४, ९,४,४; १०,२,२; ३१,४,६†, तै १,२, ३, ३; ३, १३,२; ४,४५,३; ८,१२,१, ४, ७,१४,२†[b], ६,१,४,९, ४, ३, ३; ६,३,४; मै १,१,४, ११;२, ३; १६; ३,१; २,६,७[२]; ८, ३, ३,८; ६,९; १०,१; ११,१;५[२]; ११; ४, १, ४; ४, २; ९, १[c]; १०,३; १३, ३†; काठ ४, १३; १६,२०†; ३१,१०; शौ ५,१२, ५†; –०वीःऽ-वीः मै ४, २, ५; –०वीः ऋ १,१२४,१३;४,५१, ४; ५; १०; ५,४६,७; ८, ८०, १०; १०,७०,८,९७,४, मा ४, ७; ६,३४; १२,३५;७८†; २९, ८; का ६,८,५; १३, ३, ६; ६, ४†; ३१, १, ८; तै १,१,५,१; २,२,१, ३,८,१,२; ४,१,१; ४, २,३,२, ६,१†, ५,१,११,३¶; ६,१,३; ६,१,२,२; ३; ३,६,४; ८,४; मै १,२,१; २; ३, ३, २, ७,१०; १३†; १३,१; ३, ६,४; ४,१३, १०†; १४, ९; काठ १, ११; २,२; ४, ३, ६; ९, १०, १५, ६[२]; १६, १०; १३†, १९, १२; २३,२;६; २९,३; ३९,२; ४०,१०;४६,२; क १,११,१४; १६; २,१३; १६; १७; ३,११; २५, १, ४†; ३१, २; ३५, ८; ४७,१०; शौ २, २,४; ३, १३, ३; ५,३,७; ७,५१,१; ७९, २; १०,५,८-१४; १६, १, १३[d]; पै २,४०,१, ३,४,३; ५,४, ६†[b]; ११, २, ५; ६, ४†; १६, ७०, १०; १२८, १-९; १७,२६,१२; –वीभि· मै ४, १४, ९; –वीम् ऋ १,८८,४; ११५,२; ३, १८, ३;२०, [५; १०,१०१,१], ६१, ५; ४,४३,१; ५५, ३; ५, ४३, ६; ६९,३; ८०, १; ६, ५०, १; ७,३४, ९; ४४, २; ८५, १, ८, १००, ११; १०१, १६; १०, १०१,९; खि २,६,३; १२;६[२], २५[२e], ४,२,५; १२; ८, ६; ५, ६,७; तै ४, २,५, ४; मै १, ६, १२¶; २, ३,८[f]; ४, १४, ४†; काठ १२,९[f]; ३८, १३; शौ ३, ८,२; १५,३†, ७,४९,१[g]; १३, २,५; १९, ४, २[h]; २०, १०७, १५†; पै ४, ११,३; ५,२७,५; ८,१८,७; १०,६,२; १२, ६,२; १८,२०,९,२०,५,३; –वीषु शौ ४,२,६‡[1]; –०व्यः मा ३७, ४[c]; का ३७,१,४[c]; –व्या ऋ १,५३, ५; ८,९,१६; २३, ५; २७,१३; १०, १७६,२; खि ५,५,२-११; ६,६, मा ४,२३;११,४१†;३३, ९१†; का ४,७,४; १२,४,४†; तै १,२, ५,२; ३, ५, ११, १†, ४,१,४,१†; †मै २,२, ६; ७, ४; ४,१०,४; १३,१; †काठ २, ५$; १०,१२; १५,१२, १६,४; क १, १८; †शौ २०, २१, ५; १४२, १; –व्याः ऋ ४, १,१७; मै १,६,१२¶; शौ १४, १,४७; ६३; पै ९,११,१८; १८, ५, ४; ६,११; –व्याम् ऋ २,४१, १७; शौ ६, १३६, १; पै १, ६७, १; –व्यै ऋ ६, ७५,१५.

देवि-त(म>)मा[1]– –०मे ऋ २,४१,१६.

?देवी-वृश– -शान् खि ३, १६,५.

१देव[k]– -वः शौ ७, १२, ३; –वम् खि ४, ११,४; मा ३४,१; का ३३, १,१; मै २,७, १८‡[1];

---

a) सपा. शौ १०,२,२२ विशिष्टः पाभे.।

b) पाभे. क्ते पृ १५१० d टि. द्र.।

c) सपा. देवी (तैआ ४,२, ३ आपश्रौ १५, २, १ माश्रौ ४,१,११ च) <>देव्यः (माश १४,१,२, १० काश्रौ २६,१,७ च) इति पाभे.।

d) सपा. तै ५,६,१,२ मै.२,१३,१ ऐब्रा ८,६ पाठाऽभावः।

e) सकृत् सपा. खिसा ११,२५ भूमिम् इति पाभे.।

f) सपा. मा १९,१ का २१,१,१ तै १,८,२१,१ काठ ३७,१८ माश १२,७,३,५ तैब्रा २,६,१,१ पाठाऽभावः।

g) सपा. देवीम् (वैताश्रौ १,१६ च) <>अहम् (आश्रौ १,१०,७,८ शाश्रौ ९,२८,३ या ११,३३ च) इति पाभे.।

h) सपा. देवीम् <>दैव्याम् इति पाभे.।

i) पाभे. क्ते पृ १६०९ d टि. द्र.।

j) घे ह्रस्व. (पा ६,३,४३)।

k) विप. (केतु-, होतृ- प्रमृ.)। नाप. [शौ ४,२६,७] च। प्रागदीव्यतीयः अण् प्र. (पावा ४,१,८५)। नित्स्वरः।

l) सपा. दैवम् <>दैव्यम् (माश ७, ३,१,३४ च) <>विप्रासः इति पाभे.।

१, २६†; २,२५[a]; १९, ७, ४; ९,३; २०, १३२, ११[b]; पै १, ६३,२; ६७,१; ९२,२; ९५,४; २, ९, ५; १८, १-५; ३५, ५; ३६,४;८०,५[२]; ९०,५; ३,१०, २; ३; २०,५; ३४, ४; ४,१३, १; १४, ५; †२८, ३; ७; ५, ११,६; १५,८; २७,३;५; ३७, ७; ७, २, १; ६,९; ८,१०,११; १०,२,९; ११, १, ५; ६; १२, ६,४; १४, ३, ७; १३; १५,१, १०; १५, ८; ९; १६, २४, २; ८९, ८; १०८, २; १३२, ९; १३७, ९; १७,३,१२; १६,९[c]; १९, १, १५; ११, ४; २९,३†; ४८,४-६; २०,१,७; ४,१; ३[d]; ७,८; १०,१३; –०ची मा ३७, ३; का ३७, १,३; तै ३, २,४, ४; मै ४, ९, १; –०ची ऋ ४, ५५,६; ९, ९८, ९; मा ५,१७; का ५, ५, ५; जै ४, १७, २†; शौ ४,२६,२; पै ४,२६,२; –ची: ऋ १, १३, [६; १४२, ६]; [९; ५, ५, ८]; २२, ११; २३, १८; ८३, २; १५३, ४; १७३,८; २, ३,५; ८; ३५,५; ३,४, [८; ७, २,८]; ७, २; ३२, ६; ३४, ८; ५६,४; ४,३,१२; ५,१३; २२, ७; ५१, ५; ८; ५, ४६, ८; ७, ४७,[(२,३,९;३,८,९) ३];४९, [१-४]; ५०, ४;७२, ३; ८५,३; ९, ५, ५; ८;९,६; ६९,४; १०, ९,४; १७,१०; ३०,६; ६४, ९; १०४, ८; १०९, १; ११०, ८; खि ३, १०, २; १३, १; ४,२, १३; ५, ७, १, ९[२]; ३,२; ७[२]; मा ४,१;२;१२†; ६,१०;२६[e]; ११,३८; ६१[f]; १७, ५४; २०, ४०; ४३; २१, १६; ३७; ४९; ५४[२]; २७, १६; १९; २८, ८; १३; १८[२]; २८; ३१; ३६;४१[२]; २९, ५; ३३†; ३६, १२; का ४, १, २; ३†; ५, ४; ६, २, ४; ७, ३[e]; १२, ४, १; ६,२[५]; १८,५,५; २२, ४, ५; ८; २३, २,५;४,९; ६,२;७[२]; २९,२,६; ९; ३०, १, ८; २, २; ७[२]; ३, ५;८; ४, २; ७[२]; ३१,१,५; ४, ९†; ३६,१, १२; तै १,३,१३, १[g]; ८, ११, १[f]; ३, १, ८, २[k]; ५, ६, ३; ४,१, २, ४; ६, २[४]; ८, २[२]; ६, ३, २; ५, १, ११, २¶; ४, ६, २; ६, १, २, ३¶; ७,३,१३,१; मै १,२,१†; १५; ३,१[g]; १०,९[२]¶; २,६, ८[f]; ९; ७, ४; ६[२]; १०, ५; १२, ६[२]; १३, १; १६; २३‡[h]; ३, १, ५; ८[f]; ¶[२]; ६, २†; ९, ६; ११, १; २; ५[२]; ११; १६, २; ४, २,५[i]; ९,१; १०, ३[२]; १३,२[२]; ३†; ८[४]; १०†; १४, ९; काठ २, १†; ३, ९[g]; १३, १६†[२]; १५, ६[f]; १३[२]; १६,४; ६[९]; २०†; १८,३;१७[२]; १९, ५;१३[२]; २०, १५[४]; ३५,३[j]; ३६,३[२]¶; ३८, ६[२]; १०; १३†; ३९, २[j]; ४०, १‡[h]; ४३, ३; ४६, २; क १, १३†; २, १६[g]; २८, ३; २९, ५[२]; ३०, ३; ५[२]; ४८,४[j]; †कौ १, ३३; २, ६५१; ७२२; †जै १,३,१३; ३,५९,१४; †४,२८, १०; शौ १,४,३†;६,१;२,१०, ४[k]; ३, ४, २; २०, ३‡[l]; ५, १२,८†; १७,१†; २७, ७; ९; ६,२३,१; २४,१; ५१,२†; ७, ५१, २†; ८७, ६[m]; ११७, १; ९, ५,१५; १०,५, ७; ९, २७; ११, ८,११; २२; १४, १,४५[n]; २, ९; ४५; १८, ४, ३९; †२०, ११, ८; २५, २; पै १, ७,४; ३३,४; २,३,३; ३,१,२; ४,५[j]; १४,६; ४, १, ६‡[n]; ३, ४; ५, ४,१२; १४, २[२]; ६, ३, ३†;४;७;१०; ८,८,६; ९,१,६; ९; १५, १†; १०, २, ८; १३, १०,१०; १४, १,१;६; ७; १५, ५, ६; १४, ४; १०; १६, ६१,

a) सपा. तैब्रा ६,७,२ मात्ता इति पाभे. ।

b) पाठः? । सपा. खि ५,१५,१८ ?दैलीम् शांश्रौ १२, १८,१७ लेलिम् इति च पाभे. ।

c) पाभे. द्रष्टे पृ १५६७ b टि. द्र. ।

d) सपा. देवी<>यज्ञम् इति पाभे. ।

e) पाभे. द्रष्टे पृ १६११ i टि. द्र. ।

f) पाभे. द्रष्टे पृ १५९५ d टि. द्र. ।

g) सपा. माश्रौ २,३,३,७ देवैः इति पाभे. ।

h) सपा. ऋ १०,१२१,४ मा २५,११ का २७,१०,२ तै ४,१,८,४ शौ ४,२,५ त्रिविष्टः पाभे. ।

i) सपा. आपश्रौ ४,१०,४ देवैः इति पाभे. ।

j) सपा. देवीः<>भद्राः इति पाभे. ।

k) =सपा. आग्निगृ २, १, ४:१२ । तैब्रा २,५, ६,२ आपमं २,१२,८ हिगृ २,४,१ तु दैव्यीः इति पाभे. ।

l) पाभे. द्रष्टे पृ १५९५ a टि. द्र. ।

m) पाभे. द्रष्टे पृ १५९९ c टि. द्र. ।

n) =सपा. आपमं २,२,५ पागृ १,४,१३ हिगृ १,४,२ । मंत्रा १,१,५ मागृ १,१०,८;२२,३ तु देव्यः इति पाभे. ।

१०†; ९, २; काठ ७, २[a]; ९[a]; ९,६†[b]; १४,३[c], १६,१०†; १७, ११; क ५,२[a], ८[a]; ८,९†[b], २५, १†; २७, १; †कौ २, ९४१; १०१५, †जै ४, १, २; ९, ६; पै २,२,४; ५,१२,७, १९, १३, २[d], २४,१२†[b], –व्यम् ऋ १, ३१, १७; ४४, ६; ४५,९,१०; ११४,४[e]; २, ५, २; ३०, ११; ४,४२,६, ५, १३, २; ६, १६, ६, ५२, [१२; ८, ४४, ९]; ७, ४४, ५; ८, ६१, १६; ९, ७१, ८; ८०, [५; ८४, ३]; ८३, ५; ८४, १; ८६, ४२; १०, ५३, ६; ६३, ९; १००, ६; १४०, ६[f], खि ५, ५, ८; मा १२, १११†[f]; का १३, ७, १०†[f]; तै २,१,११, १†, ४, ६, १[२]¶; ३, ४, २, २†; ३, ७; ४,२,७, ३†[f]; मै ४, १४, १७[g]; †काठ १३, ११†; १२, ४०, ११†[e]; कौ १, ८२, २९९; २, ७५६†; ११७१†[f]; जै १,९,२; ३१, ७; ३, २८, २†[f]; शौ ६, ४,१; ७, ११०,१, पै २,२४,१; ४, ३६, ७, ७,३,९; १९, १,११; २,१; ३७, १०; २०, ७, ४, –व्यस्य ऋ १,३५,५; २, ३३, ७; ३८, ६; ४, २१, [१०; ५, ५७, ७], ५४, ४; ६, ३८, १; ७,५८,१; ८,४८,२; १०, ९२, ३; शौ २, २, २; पै १, ७, २; १५, २०, ५†; २०,९, ४†; –व्या ऋ १, १३, [८; १४२, ८; १८८, ७]; २, ३,[७; ३, ४,७; ७,८; १०, ६६, १३; ११०, ७]; ६, ४८, १०; ७,९७,२; ८, १४, ८; ९, ५,७; १०८, ३[h]; १०,६५,१०; खि ५, ७,१,८; ३, ६; मा २०, ४२; २१, १८; ३६; २८, ७; १७; ३०; ४०; २९, ३२†; का २२,४,७; २३,२,७;४,८; ३०, १, ७; २, ६; ३,७; ४,६; ३१, ४,८†; मै १, १०,९¶; ३,११, १; २,११; ४, १०, ३[i]; १३,२; ३†; ८[i]; काठ १५, १३; १६, २०†; १९, १३; २०, १५[i]; ३६,२[i]¶; ३८, ६;१०; कौ २, ९७४†, शौ ५, १२, ७†; ८, १,३; पै १६, १,३; –व्या ऋ ५,५,७; खि ५,६, ४; मा २०, ६२; २७, १८†[j]; का २२, ६, ८; २९, २, ८[j]; तै ४,१,८, २[j]; मै २, १२,६[j]; ३,११,३ ; काठ १८, १७; ३८, ८; क २९, ५, –व्या ऋ १०, २,१; १२८,३[j], १३०, ७; मा २३, ४२; ३४, ४९†; का २५, ८, ४; ३३, २, १२†, तै २, ६, ७, ४; ४, ३, १३, ४†, ७,१४, १†[j]; ५, २, १२, १; मै ३, १२, २१[k]; ४, १०,१†;१३,५; काठ २, १५†; १८, २१†; ४०, १०†[k]; ५०, ६; शौ ६, ४१, ३[l]; ८,९,२१; १७, १, २८; पै १६, १९, ९; १८, ३२, ११; २०, २७, ४; –व्याः मै ४,१३,४; काठ १६, २१; –व्यात् काठ २२, १५[m]; –†व्यानि ऋ १, ७०, १; ९२, [(११) १२, १२४, २]; ४, ४, ५; ५, ४१, १४; ७, ४, १; ७५, ३; मा १३, १३; का १४, १, १३; तै १,२, १४,२; मै २, ७, १५; ४,१४, ३; काठ ७, १६; १६, १५$, क २५, ६; –व्याम् पै १९,२४, ७[n], –व्याय मा १,१३; १७, ५६; का १, ४, ४; १८, ५, ७; तै १, १, ३, १; ५,१; ४,६,३, २; मै १,१,३, २, १०, ५; ४, १,३; काठ १८, ३; क २८, ३; –†व्याया ऋ १०,८७,१९, कौ १,८०; जै १,८,८; शौ ५, २९, ११; ८,३,१८$, पै १६,७,५; –व्यासः पै १९, १०,२[l]; ३४, १०[o], –†व्ये ऋ ४, ५४, ३; ७,८९,५; तै ३, ४, ११,६; ४, १,११,१; मै ४, १०, ३; १२, ६, काठ २३, १२, शौ ६, ५१, ३; पै १६, ७०, ८$, १९,४३,

a) पाभे. कृते पृ १५७८ *b* टि. द्र.।
b) पाभे कृते पृ १६१४ *u* टि. द्र.।
c) पाभे. कृते पृ १५७८ *c* टि. द्र.।
d) सपा. दैव्यः<>सैन्यः इति पाभे.।
e) सपा. आपश्रौ १७,२२,१ अमतिम् इति पाभे. (वैतु. BC. काठ. च)। f) पाभे. कृते पृ १६१३ *l* टि. द्र.।
g) सपा. दैव्यम्<>अ॒न्दीव्यन् (तैब्रा ३,७,१२, ३ तैआ २,४,१; ७,१ कामा १२६:६ बौध ३,७,११ च) इति पाभे.। h) पाभे. कृते पृ १६१४ *s* टि. द्र.।
i) पाभे. कृते पृ १६१४ *m* टि. द्र.।
j) पाभे. कृते पृ. १६१४ *g* टि. द्र.।
k) सपा. दैव्याः<>वि॒श्वाः इति पाभे.।
l) सपा. दैव्याः<>दैव्यासः इति पाभे.।
m) सपा. दैव्यात्<>दुव्येन इति पाभे.।
n) पाभे. कृते पृ १६१३ *h* टि. द्र.।
o) सपा. दैव्यासः<>विश्ववेदसः इति पाभे.।

३,८,९¶; शौ ५,४,१०; –वात् मै ३, ६, १¶; शौ ४, २६, ७; –वाय शौ १६, २, ६; –वेन मा ३७, १५[a]; का ३७, ३, २[a]; –वेभ्यः खिसा २६,१६.

१द्वैवी[b]– -वी ऋ ३,३८, ९; १०,१०७,३; खि ४, ८, ३; ५,१,५; ३,७; ¶ तै ७,४,२,२; ३; मै ४, १३, १०†; –वीः ऋ ९, १०३, ५; मा ६, ६; ७; १७, ५४; ८६[२]; २८, १४; का ६, १, ७; २, १; १८, ५, ५; ७,७[२]; ३०, २, ३; तै १,३, ६, २; ७, १; ४,६, ३, २; ५, ६[२]; ५,४,६,२; ६,३, ६, १[२]; मै १, १,४; २, १४; १५; २, १०,२[c]; ५; ११,१[२]; ३,३,८; १०[२]; ¶; ९,६[२]; ४,१२,२; १३, ८; काठ ३,३; ८, १७; १८, ६[२]; शौ ३, २३,६; ६,९८,२; ९,४,९; ११, ६,१६; –वीनाम् ऋ ३, २०,४; ३४, २; मै ३, ९, ८; शौ २०, ११,२†; –वीम् ऋ १०, ६३, १०[d]; मा ४, ११; २१, ६†[d]; का ४,५,२; २३,१,६†[d]; तै १, २,३,१; ५,११,५†[d]; ६, १, ४, ४; ७,४,२,१[२]; २[२]¶; मै १,२, ३; २,२,१¶; ३,३,१०¶; ६,९; ४,९,२[e]; १०,१†[d]; शौ ५,२०, ४; ६, ६१, २; ७, ७, ३†[d]; पै २०, १,९†; –व्यः का ३,९,३.

२द्वैव[f]– -वः शौ ४, १६, ८; –वाः मै ३,१३,११; शौ ५, ३, ५‡[g]; ११,१,१६;२५; –वानाम् शौ ११, १, २३[h]; –वैः शौ ५, २९,२.

२?द्वैवी[i]– -वीः शौ १२, ३,३२; पै १७,३९,२.

३द्वैव[j]– -वः पै १२, ५, १[k]; १७,२८,१; –वम् पै १,३१,४; २०,३८,१; –वस्य पै ८, ९, ६; –वाः पै ५, ४, ५‡[g]; १४, १, १४; १५, १४, ६[l]; १६, ९०, ६; –०वाः पै ९, १,८[m]; –वानाम् पै १६, ९१, ३; –वेन पै ३, २७, ३; ९, ११, १२; –वेभ्यः पै १६, ९५, ८.

३द्वैवी– -वी पै १४, ३, ६?[n]; –वीः खि ५, ७, ३, ३; काठ ३, ४; १९,१३; २१, १०; २५,१०¶; २६,६[२];¶; ७[२];¶; २८,१; ४०,९; क २,१०; ११; २८, ३; ६[२]; ४०, ३¶; ४१, ४[२];¶; ५[२];¶; ४४, १; पै १६, २२, ६; २४, ९; १९,१२,१४; –०वीः शौ १, ११, २; ५, ३, ६‡[o]; –वीम् काठ २, ३¶; ४; १४, ५; २३, ५; क १, १६; पै ९,२४,३.

४द्वैव[p]– -०वाः शौ ५, २७, ९[m].

द्वैव-पीयु– -युम् पै १६, १४६,१०[q].

द्वैव्य, व्या[r]– -‡०व्य[s] कौ १, ५८३;२,२८८; जै १,५९, ६; ३, २४, ४; –व्यः ऋ १, २७, १२; १५६, ५; २,३,१०; ६,५०,१२; ७, ८, ४; ९७, ३; ९,१११, ३; १०, ५७, ५[t]; मा ३, ५५†[t]; १२,३४†; १६, ५; का ३, ७,५[t]†;१३, ३,५†;१७, १,५; तै १, ५,९, २¶;७, १२, १[u]; ८, ५,३†[t]; २,५,११,८¶[v]; १२, ४†; ४, २, ३, २†; ५, १, २; मै १, १०, ३†[t]; २, ५,

a) =सपा. माश १४,१,४,५। तैआ ४, ७, १; २ तु द्वैवेन इति पाभे.।

b) पाग. यनि. (वैतु. PW. GW. <द्वैव्य– इति ?)।

c) सपा. द्वैवीः <> पूर्वीः (माश ४,६,४, ६ च) <>सर्वाः (पाग्र १,५,९ च) इति पाभे.।

d) वैतु. BC. देवीम् इति।

e) सपा. तैआ ४,१,१ वैश्वदेवीम् इति पाभे.।

f) विप. (वरुण-, पशु- प्रमृ.)। स्वार्थिकश्च तस्येदमीयश्च अण् प्र.। g) सपा. द्वैवाः <> द्वैव्याः (वैतु. तै. पपा. द्वैव्या ?) इति पाभे.। h) देवानाम् इति सा. ?।

i) पाठः ? द्वैव–>द्वैवीः इति शोधः (तु. ?PW. B.)।

j) स्वराऽभावात् पृथङ् निर्देशः। k) सपा. शौ १९,२३, १ देवः इति पाभे.। l) पाभे. इतो पृ १५९८ b टि. द्र.।

m) सपा. द्वैवाः<>द्वैव्या इति पाभे.।

n) द्वैवा इति पाठः? (तु. मूको. देवा) यनि. शोधः (तु. सस्थ. मानुषी–>-षी)। o) पृ १५१० d टि. यनि. पाभे. अपि समावेशः द्र.। p) तु. टि. ३अव्न्य, घ्न्या–।

q) सपा. द्वैवपीयुम्<>देवपीयोः इति पाभे.।

r) विप. (अग्नि-, जन-, हेडस्- प्रमृ.)। नाप. (ऋ ४,४, ५) च। प्राग्दीव्यतीयः यञ् प्र.।

s) सपा. द्वैव्य<>द्वैव्या इति पाभे.। यनि. तु. पपा. विव. BS. S.; वैतु. अञ्या. [तु. भ.] द्वैव्या इति, सा. सात. मच. ? द्वैव्यम् (वा. ?) इति।

t) सपा. लाश्रौ ५,२,११ द्वैवः इति पाभे.।

u) पाभे. इतो पृ १५७८ c टि. द्र.।

v) सप्र. तै २,५,८,५ काव्युः इति पाभे.।

काठ २८,१; -त्रेण काठ २८,१.

देव-गण[a]- -णा खि ४, ८, ९; मा ३२, १४; का ३५,२,११.

¶देव-ग(व>)वी[b]- -वीः मै १,६,३; -व्यः मै ४,२,६.

१देव-गो(प>)पा[c]- -पा ऋ ७, ३५, १३[d], १०, ६३, १६; शौ ७,२१,५[e]; १९, ११,३†[d].

२देव-गोपा[f]- -†पाः ऋ १,५३, ११; ५, ४५, ११; ६, ६८, ७; ७, ६४, ३; १०१, ५, ८, ४६, ३२; काठ २०,१५; शौ २०, २१,११; पै १३, ८, १३‡[d].

¶देव-ग्रन्थि- -न्थीन् काठ २५, ८; क ४०, १.

देवं-गम,मा[g]- -मम् तै १,१,२, २; मै ४,१,२; काठ १,२, ३१, १; क १, २; ४७, १; -माम् खि ४,९,६; ५, ७, ३, ११; मै ४, १०, ३; काठ १९, १३; -मायाम् मै ४,१३,९

¶देव-चक्र[a]- -क्रम् तै ७, ४, ११,२; ३; काठ ३३, ३[२].

¶देव-च्छन्दस[b]- -सम् तै ५, ४, ८, ५; ६; मै ३,४,२[२]; काठ २१,११[२]; -सानि मै ३, २,९[२]; -सेन मै ३,४,२, काठ २१,११.

देव-जन[h]- -०न शौ ११,११,५; १२,५; -नाः ऋ ९, ६७, २७[i]; खि २,७, १, ३, १९, १‡[j]; मा १९, ३९†; का २१, ३, १०†; मै ३,११,१०†; काठ ३८, २†, शौ ६, १९, १; ९३,१; ९,१२, १६; ११, ७, २; १५, ३, १०; पै १३,१४,६; १६, १३९, १४; १५३,३, १८, २५, ९; १९,७, ११†; १४, १३, -२नाः शौ ११, ११, २; २६; -नानाम् काठ १,११[k]; ३१,१०[२k];¶; क १, ११[k]; ४७, १०[२k];¶; -नेन पै १८, २५, १० ; -नेभ्यः[l] शौ ६, ५६, १;२; पै १९, ९, १५; -नैः पै १०,१२,५.

दैवज(न>)नी[m]- -नीः शौ १०,२,२२;२३.

१देव-(ज>)जा- -जा पै ३, २२,१.

२देव-जा[n]- -जाः ऋ १, १६४, १५; ३, ५३, ९, शौ ९, १४, १६†; १०, ६, ३१; पै २,४०, ४, १६, ४५,१;६७, ५†; २०, २०,८.

देव-जात,ता[o]- -०त पै २, ५५, ३; -तस्य ऋ १, १६२, १; मा २५, २४; का २७, १२, १; तै ४, ६, ८, १†; मै ३, १६,१†; काठ ४६, ४†, -ता शौ २, ७, १[p]; -ताः ऋ ९, ९७, ३९; -†नाय ऋ १०,३७, १, मा ४, ३५, का ४, १०,६; तै १,२,९, १, मै १, २, ६; काठ २,७; क २,१; पै १७, २५,४; -तेन शौ १९,३२,७; पै १२,४,७.

१देव-जामि[q]- -मिः ऋ ७, २३,२; शौ २०,१२,२†.

२देव-जामि[a]- -मिभ्यः मा २४, ३४; का २६, ५, ४; -मीनाम् शौ ६,४६,२; १६,५,८,८,९.

देव-जुष्ट,ष्टा[r]- -ष्टः ऋ १०, ८८, ४; -ष्टम् ऋ ४, २६, ४; १०, ७०,४; -ष्टा ऋ १,७७,१; पै २०, ४, ३[d]; -ष्टाम् खि २, ६,५, -ष्टैः ऋ ५, ४५,४.

देव-जूत,ता[s]- -तः ऋ ३, ५३, ९; ४, ११, ४; ७, ८४, ३; ८,

---

a) पस. अन्तोदात्तः ।

b) पस. समासान्तप् टच् प्र. चित्स्वरश्च ।

c) विप. (पृश्नि-, अनुमति-) । बस. पूप. स्वरः ।

d) तु. पूर्सं. पपा. शौ. पपा., PW. प्रभृ.; वैतु. पै १३, ८, १३ GW., M. पपा. ?ORN. देवगोपा इति ।

e) सपा. देवगोपा<>देवजुष्टा इति पाभे. ।

f) विप. (ओषधि-, जन-, रयि-) । बस. पूप. स्वरः ।

g) विप. (होत्रा- प्रभृ.) । उस. उप. खच् प्र. ।

h) नाप. । कस. अन्तोदात्तः ।

i) वैतु. सा. [पक्षान्तरे] बस. इति ?।

j) पाठः? °नाः [सं३] इति संभाव्येत ।

k) सपा. मा २,५ का २, १, ६ माश १, ३, ४, १० पाठाऽभावः ।

l) सपा. शाश्रौ ६,२,२ सर्वदेवजनेभ्यः इति पाभे. ।

m) विप. (विश्-) । तस्येदमीयः अण् प्र. जित्स्वरश्च ।

n) विप. (अग्नि-, ऋषि-, मणि-) उस. उप. विड्न्तम् ।

o) विप. (दर्भ-, धारा-, सप्ति- प्रभृ.) । बस. पूप. स्वरः । उप. भाप (जन्मन्-) इति, पूप. च. पं. सप्त. च यथायथं द्र. ।

p) सपा. देवजाता<>देवजूता (आपश्रौ ६,२०,२ च) इति पाभे. ।

q) विप. ([देवसंबन्धिन्-] घोष-) । बस. ।

r) विप. (अग्नि-, वचस्-, हव्य- प्रभृ.) । तृस. ।

s) विप. (ऋषि-, रयि-, वाजिन्- प्रभृ.) । तृस. ।

५; -व्येन ऋ २,३५,८; ३, ८, १;४,१,१५;३४,८;७,३३,११; ५३, २; ८२,८; १०,८७,१२; १०८,६; मा ३७,१५; का ३७, ३,३; तै १, ६, २, १; १०, १; ४,१,११, ४†; ७,१५, ५[a]; मै १,४,१;५; ३,१६,५[a]; ४,१०, ३†; १३,१†; काठ ४,१४;१५, १२†; ३१, १५; शौ २, १२, ४; ४,२७,६; ७, ५४, २; ८३, २; ८, ३, २१†; १९, २७, ६; पै १, ६६, २; २,५,४; ४,१८, ६; ३५,६; १०,७, ६; ११,५, १०; १३, ५, ८; १६, ८, १†; ७३, ४; १९, १५,१; २०,३१, ८; -०व्यौ मा ३३, ३३; ७३; का ३२,३,४;६,४.

१*दैवक[b]–

दैविका[c]– -काः तै ३,४,९, १[a];२;३;४[a];५-७; मै ४, ३,५[a]; ६; काठ १२,८[f]; -काभिः काठ १२,८[f].

देव-कन्या– -न्या मै १,१००,१.

देव-कर्म[d]– -र्मभिः ऋ १०, १३०,१.

देव-काम,मा[e]– -†मः ऋ २, ३,६; ३,४,[६; ७, २, ६]; ४, २५, १; १०, ४२, ९; १६०,३; खि १, ३,४; तै ३, १,११, २[a]; मै ४, १३, १०; १४,८; शौ ७, ५२, ६; २०, ८९, ९; ९६, ३; -मम् मा २९, ९; का ३१, १, ९; तै ५, १, ११,३; मै ३,१६, २; काठ ४६, २; -मा ऋ १०, ८५, ४४[f]; खि १, १०, २[g]; पै १८,८,८[h];९†.

देव-किल्बिष [, ष] पु[i]– -षात् ऋ १०, ९७, १६[j]; मा १२, ९०†[j]; का १३, ६, १६†[j]; मै ३, ११, १०[a]; शौ ६,९६,२†[j]; ७,११७,२; ८,७,२८; †पै १७, २३,३[j]; १९,१२,५[j].

देव-कृत,ता[k]– -तम् ऋ ३,३३, ४; ७, ४, ५; ८,१९,[(२, २३, ५) ९ (१०, १२६, १)]; खि २,११,५; मा ३,४८; ८,१५‡[j]; २७; २०, १८; का ३,५,४; ९, ३, १‡[j];४,४; २२,१,४; तै १, ४, ४४, १‡[j]; ४५,२; २, ६,७, ४[m]; ७, ५,९, ४¶; मै १, ३, ३८‡[l]; ३९; ४, १३, ५[m]; १४, १७; काठ ४, १२‡[j];१३; ३७, १८; ३८,५; क ३,१०‡[j]; ११; शौ ५, १९, १०; पै ९, १९,३; १३,५, १२; २०, ३३, १०‡[j]; -तस्य ऋ ७, ९७, ३; मा ८, १३; तै ३, २, ५, ७; -ता शौ ५, ७, ३; १४,७; १२, ४,११; पै ७, १, ११; ९,४; १७, १७, १; -ताः शौ १२, १,४३; १९, ३५,५; पै ३,२७,२; ११, ४,५; १७,५,२; -तात् काठ २९,३¶; -ते शौ ६, १३८, ४; १४,१, ६३; पै १,६८,५; १८,६,११.

देव-कोश– -शः शौ १०, २, २७[n]; पै १३, १४, ११; १६, ५९,१०[n].

१दैव-क्षत्र[o]– -त्रे ऋ ५,६४,७.

२देव-क्षत्र– -त्रम्[p] ¶काठ २१, ११[a]; ३३,८[a].

¶दिव-क्षेत्र– -त्रम् मै ३, ४,२[p]; ६; ६, १; ७, २[a]; ४, ५, ६[a];

[a]) पामे. कृते पृ १६१५ m टि. द्र.।

[b]) व्यप. (देव-विशेष-)। ह्रस्वार्थे कन् प्र.।

[c]) व्यप. (अनुमत्यादि-देवी-पञ्चकाऽन्यतमा-, [उपचारतः] तन्निमित्तक-हविर्विशेष- च [तु. पा ५, ३, ८७])। [d]) षस. समासान्तष् टच् प्र. नित्स्वरश्च।

[e]) विप. (वधू-, वीर- प्रमृ.)। व्यु. कृते तु. टि. अक्ष-कामा-।

[f]) यनि. एव प्रामाणिकः पाठः (तु. सपा. पै. [तु. h टि.], मंत्रा १, २, १७ आपमं १, १,४ पागृ १, ४,१६ मागृ १,१०,६ प्रमृ. वै. सा. W. RW. OBN. सात. प्रमृ.; वैतु. सपा. शांपा. शौ १४, २, १७;१८ [एकं मूको. विहायाऽन्यत्र] ?देवकामा इति [तु. PW.])।

[g]) °मा इति स्वरः? यनि. शोधः।

[h]) तु. BKA.; वैतु. र. देवृ° इति?।

[i]) षस. अन्तोदात्तः। पै. °ल्बिष° इति पाठः।

[j]) सपा. °षात् (आपश्रौ ७, २१,६; लाश्रौ २, २,११ च) <> देवदुष्कृतात् इति पामे.।

[k]) तृस. न सस. च। पूप. स्वरः (पा ६,२,२)।

[l]) सपा. देवकृतम् (माश ४,४,४,७ तैब्रा २,८,२,६ च) <> देवहितम् इति पामे.।

[m]) = सपा. तैब्रा ३, ५, ८, २; १३,२ आश्रौ १, ७,७ शांश्रौ १,१२,१। माश १,८,१,२७ तु °कृता इति पामे.।

[n]) पामे. कृते पृ १५७८ c टि. द्र.।

[o]) अर्थः व्यु. च?। बस. पूप. स्वर इति कृत्वा PW. विप. इति, सा. नाप. (यज्ञ-) इति (वैतु. GW. WAG [२,१०५] ?ORN. पस. इति), ?GBV. व्यप. इति च। PW. °क्षेत्र- इत्यपि संकेतुकः।

[p]) सपा. देवक्षत्रम् <> देवक्षेत्रम् इति पामे.।

४६,६¶; ४७, ५¶; शौ ४, १,
५, ७,८७,१; १०,८,२५; ३१;
†२०,५०, २; १४३, २; पै २,
४९, १-५; ५,२,४; १४,३; ८,
१३,१०†; १६, १०३,२; –ताः
खि २, १, ४; ७, ३, २; खिमा
३३, १४; मा १३, १; १९, ५;
८१; का २, ३, ५; १४, १, १;
२१,१, ५; ६, २; ¶तै १,६,७,
१[२]; ३; ७,४, ३; २,१,२,५; ४,
३; २,५,५, ९,१; २[२]; ३; ६; ३,
७,२; ४, ११, २; ४, २, २; ४;
१०,२; ५,२,४;३,२[१]; ६; ४,२;
५,३; ९,४; ६; ६,१, ५; २, २;
६,१; ४; ८,३; ९,३; ४; ७, ८;
३,१,७,३[२]; २,४,३[२]; ४, ३, ४,
९,७; ५,४, ३[२]; ४, $९, १-३;
५,१,४,५; ६,३; २,२,६; ३,९,
१; २; ४,१,२[२]; ३,५;८,३;६[२];
५,१,४[१]; ५,१; १०,३; ६,४,२;
७,२,५[२]; ४,१;३; ९,३; ६, १,
१,५; ४,७; ५,१; ११,१; २,१,
७[२]; २,६; ५,५; ८,२-४; ३,४,
७; ५,२[१]; ७,३[२]; ९, ४; ५; ४,
३,१; ११, २; ५, ७, ३; ६, ७,
३[२], ८,२; ७, १,१, ५[२]; ६; ३,
३; २,१,१, ३,६, २; ८, २; ४,
१, २, २, ३; ३, ५[२]; ५, १, ६,
२; ५, ५, १; ६,३; ४[२]; ७, ३;
¶मै १, ४, ५[४]; १०[४];$; १३;
१४[२], ५,७; ११; ६, ८[२], ८,८;
९; १०,१२; १७; २,१,४[१];७[७];
३,१;२; ५[१]; ७[२]; ५,५, ७[१]; ६,
१०$; ३,१,६; ८; १०[२]; २,१;
४,२; ४; ६,१[१]; ६[२];८[२]; ९; ७,
१; ४; ८[२]; ८, ५[२]; ८; ९, ६[२];
७[१]; ८[५]; १०, १[२]$; २$, ४[२];
$११,७;९; ४, ३, १[२]; ४; ७[२];
८; ४,७, १०;५,१[२],२, ३; ४[१];
६; ८[१]; ६,८;९; ७,२[१]; ७[२]; ८;
९;८, ३[२]; ५; ६[६]; ७,९, ¶काठ
७,१, ८,५; १२; ९, १५; १०,
१[११], ७[२]; १०[१]; ११, २[२]; ३;
८[४]; १०[१]; १२,१[१]; ४;५[२], १३,
२; ५[२]; ६; १९. ४; ९[२]; ११[२];
२०,१३; २१, १; २[२]; ३[१]; ६[२];
११[१]; २२, ६[१]; १३[१]; २३, २[१];
३[२],५,६; ८[१]; २४,७[४];८[२]; २५,
३[६]; ६; ७[४]; २६, २[१]; ४; ७[२];
८[४]; ९[२]; २७, १[२]; २; ६; २८,
३[५]; ४[२];५, २९, २[५]; ४[४], ८[२];
९[२]; ३०, १; ४; ७; ३१, १०;
११[४]; १५[६]; ३२, १[३], ३; ७[४];
३३,२,८; ३४,१[२], ४; ९; १३[२];
१५, १८; ३५,१५; १८[२]; ३६,
१; ६; १२; ३७, ७[२]; १६,१७;
१८$, ३८,३$; ¶क ५, ८; ७,
१; ७; ३०, २; ३१, १[२]; १६;
१७[२]; १८[२], २१[२]; ३४, १[४];
३५,८[२], ३७,८[१]; ३८, १[२]; ६[४];
३९,३,५[१], ४०,५[२]; ४१,२,५[२];
६[४]; ७; ४२,१[२],२; ६; ४४,३[५];
४[२]; ५; ४५,३[५], ५[४]; ४६,४;७;
४७, १०; ११[४], ४८, १६[२]; शौ
१०,६,१७,२९; ११,९,४, १०,
१९; ३०,३२; १२,३,१६; ३५,
१५,६,२२; १९,४,४, २७,१०;
पै ६,१८,४,२२,१२[?a], ९, २३,
११; १६,४३, ९; ८२, ४, ८६,
९; ८८,१; ३;४, १७, २७, ४;
३७, ६; ३९, ४; १९, २४, ९;
–तानाम् खि २, ४, १; ११,१;
¶तै १,७,४,२; २,३, ४,३; ६,
१,१;२,१;२; ३,५,९,१; ५,१,
२,४; ४,८,३; ५,१,४; ७,५,७;
६,६,११,२; ७, १, १, १; ¶मै
१,४,५, १०[२]; ६, ९; ३,४,१[२];
४, १, २; ८; ७, ८, ९; ८, ६[२];
¶काठ ४,१६$;८,८;२१,११[२];
२६,८, २८,३;४; २९,४; ३१,
१;६; ३२, ७[२]; ३५, १८, ¶क
७,५; ४१,६; ४४,३;४; ४५,५,
४७, १; ४८, १६; शौ ४, १४,
५[b]; १५,६,२३; पै ४, ११, १;
–ताभिः ¶तै १,५,४,२; २,२,
८,५; ९,१; २,६; ३,११,२; ४,
१०,१; ५,३,१; ६,८,३; ६; ३,
४,३,४; ५,१,२,४; ७,३, ६,३,
२; ७,९,३; ६,१, १, ४; २, ६;
४,७; ९,७; ११,३; ३,४,४[१];५;
६,८,३, ७,२,५,२[१]; ३, ६,१[२];
११, २$; ५, ६,३; ¶मै १, १,
१३$[c]; ४,४$;९[२];$;१३; १०,
१४; ११,६; २, १,७[१]; ३, ५[२];
७[२]; ४,८; ५,५[२]; ३, १,३; ७[१];
८[२]; ६,२; ३;६,९[२]; ७,४[२]; ८[२];
१०; ८,८; ९,६, ४,१, २[२]; ४;
५,९. १०[२]: १४[१], ३,१[२];८; ४,
५,५,२, ४; ६,४[१]; ८,५; ¶काठ
५, ६$; १०, १[४]; १३-१४, ६;
१९,२[२]; ६[१]; २१, ९; २३, १[२],
२[२]; ६[२]; २४, ५; ६; ७[२]; २५,
३[१], ६[१]; ९; १०, २६, ४-६,८[२];
९; ३१,१;४;८[२]; ३६, ८; ३७,
११[२]; ३९, १[२]$, ४३, १$;

a) देवतावा इति पाठः? यनि. शोधः ।

b) सपा. देवतानाम्<>देवयताम् (माश ९,२,३,२८ च)<>देवायताम् इति पाभे. ।

c) सपा. मा २,८ का २, २, ३ तै १, १, १२, १ काठ १, १२ माश १, ४, ५, ३ तैब्रा ३, ३, ७, ७ पाठाऽभावः ।

३१, ३; –†तम् ऋ ७, २५, ५; १०, १७८, १; कौ १, ३३२; जै १, ३५, १; शौ ७, ९०, १; –ता पै ११,२, १२; १९, १५, ११[a]; –ताः पै १०,९,६; –ताम् पै ९, १९, ६; –†॒ते[b] ऋ १०, १४५, २; शौ ३, १८, २; –तैः शौ ५,१८,८; पै ९,१८,३.
देव॒-जूति[c]– -तिः तै १,५, ३, ३[d]; –॒ते[d] मै १,७,१;५.
दे॒व॒-तम– -मः ऋ ४, २२, ३; १०,३,६; ७०, २; –मा मै ४, १४,६; –माय ऋ २,२४,३.
दे॑व-तल्प– -ल्पाः पै १३, १२, १०; १४,११.
दे॑व॒-ता[e]– -तया ऋ १०,२४,६; मा १०, ३०; १२, ५३[२]; १३, १९; २४; २५; १४, ६; १२; १४-१६; २७; १५, ५७; ५८; ६४; २७, ४५; का ११, ९, २; १३,४,९[२]; १४,२,४; १०;११; १५,१,५; ४,२;३[२]; ८,५; १६, ७,१[२]; ६; २९, ६, १; तै ¶२, १,२,२; ३[२]; ६,१; ४;५; ७,७; ८,३; ९,२; २,१०,३[२]; ४; ११, ४; ३,१, ३; ४, २, ४, ४[२]; ७, ४; ९, २; ३, ६, २; ४, ३, ३; ६,२; ¶५,५, २,४[२]; ५, ४; ६, ३$; ८, २[२१]; ३[२]; ¶६, १, १, ३; ६,७; ११, २; ६; २, २, ७; ९,४; १०,५;७; ११, १; ३, २, ४; ३,१[२]; ४,४[२]; ११, २[२]; ४; ४,१,३; ११,२; ५,२,१; ७,१, १८,१[४]; २; ¶मै १,६, ५; ६[२]; ९,५; १०,७; १०; २,१,४[२]; ५; ९; २,३; ३,१[२]; ५, ५[४]; ७[४]; ८; ९; ११; $७,११[२]; १५[२]; १६[५]; $८,७;११[५]; १४[२]; $१२,१४[२]; २०[२]; ३,१,७[२]; २,७;४,३[२]; ७, ८[२];९;८,७[२];१०;९,१[२];३;४,४, २;५[२]; $९,१५;१६; ¶काठ १, १२[२]$; ८,१०[२]; १०,१०;११, १; ४[२]; १२,१[५]; १३,३; ४;५[२]; ६; $१६,११[२];१६; २२,५[५]$; २४, ६[२]; २५, ८[४]; ९[७]; १०[४]; २६,१[२];२[२]; ३; ५[२]; ६; २७,८; ३१, १.१[२]$; ३४, १[५]; ३६, २; १५[४]$; $३९, १; ३[२]; ४[४]; ७; १३; $४०,३[२]; ५[४]; $४१, ९[५]; ¶क १,१२[२]$;७,६[२];२५,२[२]$; ३७,७[२]; ४०, १[२]; २[७]; ३[२]; ४[२]; ५[२]; ४१, ३[२]; ४; ४७, ११[२]$; –ता ऋ १,२२,५;५५,३;१००, १५;१६५,९; ४,४४,२?[b]; ५८, १०; ६,४,७?[b]; ७०, ५; ७, १, २३; ८५, ३; ८, ३, १४; १०, ४९, २; खि ३, २२, ३; †मा १४, २०[१२]$; १७, ९८; २२, १०; ३३, १३; ७९; †का १५, ५,६[१२]$; १९,१, ११; २४, ४, २; ३२,१,१३;६,१०; ¶तै १, ४,२५,१†; $८, १३, १[३]; २[२]; २,१,१, १[२]; १०, १; २, ८, १; १२,२†; ३,४,४[२]; १४,६$; ४, १२,३; ५,४,४; ५; ९,५$; ३, १,१,३; $६, २[६]; ३[४]; ४,३,२; $४, ३,३,१[३]; २[२]; ७,१; २[११]; ४,१०, १[८];२[१२]; ३[७]; ५, ३,२, ४; ७,१,१, ४[२]; २,७, २; ¶मै १,४,५; ५,४[५]$; ७, ३; १०,८; १८; २,१,४; २,३; ३,१; २;६; ४,३; ५,१; ८[२]; ६, १०[४]$; ७, २०[५]$; ८, ३[१२]$; १३,१४[१२]$; २०[२९]$; ३, ६,६[३];९;७,१;१०; ९,७; १०,१; ४, १, ७; ७, ९; ११,३†; १२, २†; काठ ७, २[६]; ९; ९, १¶;१८†; १०,२¶;१३; ¶११,१;४; ५[२]; ¶१३, ३;५;६; ७[२];१२;१५,७[६]; १७,३[१२];२०, ११; २३, ९¶; २६, १¶; ३०, ३¶; ३१, ५¶; ¶३६,२; १३; ३९, ४[१२]; ७[५];१३[१७]; ४०, ७†; क ५,२[१]; ८; ८,४¶; २६, २[१२]; ३१, १३; ३६, ६¶; ४०, ४¶;

a) पाभे. इते पू १६१७ *p* टि. द्र. ।

b) सपा. आपमं १,१५,२ सुहमाने इति, आपमं २,७, २५ पाए १,३१,१ हिए १,१०,६;११,३ सुहमाना इति च पाभे. ।

c) नाप. (आदित्य-)। वस. पूप. स्वरः (तु. [तात्पर्यतः] भा.; वैतु. भा [पक्षान्तरे] तस. इति । पपा. आन. मैस्. देव° इति स्वरः? यनि. शोधः द्र.)।

d) पाभे. इते पू १५७२ *k* टि. द्र. ।

e) भावे स्वार्थे च तल् प्र. (पाम ५,१,११९; ४,२४) ।

f) सपा मै २,८,११ काठ २२,५ पाठाऽभावः ।

g) प्राति. रूपं. च?। देव॒-ताति– (=देव-संघ-)>सप्र१ –*ताता > नैप्र. यनि. (तु. छन्दः; वैतु. वें. GW. GRV. यनि. प्राति. (जातिवचने) सप्र१ इति, सा. यनि. प्राति. –*ते [प्र२] इत्यस्य स्थाने यनि. रूपमिति, Gri. देव-ता–(=देवत्व-)>तृ१ इति, RNI.[६७] देव॒ता ता॒म् इति पाठः? इति कृत्वा देव॒ताति–>-ताता इति शोधः [तु. पू १४२२ *b* टि.] इति च)।

h) पाठः? देव॒ताति–> –ताती (वायुम्) इति शोधः (वैतु. RNI [६६] °ताता [वायुम्] इति शोध इति [तु. सस्थ. टि. वायु–>-युम्])।

२१, १०§; का १०,३,९; २३, १,१०§; तै १, ७, ८, २; ४,३, १३,३; मै १,११,२; काठ १३, १४; पै ८, १४, ८; —ताति[a] ऋ ८, ७४, ३; १०, ८, २; कौ २, ९१६; जै ४, १५, ९; —तातिम् ऋ १, १४१, १०; ३, १९, [२, ४, ६, ३], ४; ४, ६, ९; ७,१, १८; ३९, १, तै ४, ३, १३, ६; मै ४, १०, १; काठ ३५, २; —ताते[b] ऋ ९,९६,[३;९७,२७]; ९७,१९.

देव-त्त[c]— -त्तम् ऋ १, ३७, [४; ८,३२,२७].

देव-त्रा ऋ १,५०,१०; ९३, ९; १०५, १०; १२८,[६;८,१९,१ (३९,६)]; १८२, ५; ३,१,२२; ८, ७; ५, २०, १; ६१, ७; ६५,१; ७,२३,५; ३४, ९; ५२, १; ६०, १; ८, १९, ३; ३४,८, १०३, ५; १०, १५, ९; ३०,१; ७३,७, ११०,२; १८८, ३; खि ५, ७, २, ९; ९,३; मा ६,२०; २७; ३४; ७, ४६; १९, ६४†; २०, २१†; २७, १०†; २९, २६†; ३५, १४†; ३८, २४†; का ६, ४, ५; ७-८,५; ९,२,७; २१,४,१४†, २२,१, ६†; २९, १,१०†; ३१, ४, २†; ३५,४, १३†; ३८, ५, ७†; तै १, ३, १०,१; १३,२; ४,१,१; ४३,२; ७, १, ६[2]¶; २, ३, १४, १†; ६,३, ५¶; ¶३,४, १,१;३,५; ४,१,७,४†; ३,४,१; ५, १,७, ४¶; ६,३,११, २¶; ६, १,४, मै १,२,१७; ३,३;३७; २,१२, ५†, ४, २, १[2]¶; ८, २¶; ९, १०, २७†, १०, १†; १२,४†; १३, ३†; ७‡[d]; काठ ३, ७; ९; १०; ४, ९; १६†; ११, १२†; १३, ४?¶; १६, २०†; १८, १६†;२१; १९,७¶; २३,१[2]¶; २८, ४; ३८,५†; क २, १४; १६; १७; ३,७, २९, ४†; ३०, ५¶; ३५, ७[2]¶, ४४, ४; †कौ १, १०९; ११२; १५४§; २, ७६३; ८५३‡[e]; १०३७; †जै १,१२,३;६;१६,१०§; ४,२९, ३, शौ ५,१२,२†,७,५५, ७†; १२,४, ४०; १८,३,४७†, २०, १२, ५†; १२७, ६; पै १,९५, ३; ५, ६, ९†; १७, १९, १०; २०,१०,३†.

देव-त्व— -त्वम् ऋ १, ६८, २; ११५, ४; १३६, १; १४१, ९; ३, ६०, २; १०, १५७, ४, खि ४,१०[2],५; मा १७, १४; ३१, १७[f], ३३, ३७†; का १८, १, १४; ३२, ३, ८†; ३५, २, १[f], तै ४,६,१,४; मै २,१०,१; ४, २, १[2]¶; १०, २†, काठ १७, १७; क २८,१; †शौ २०, ६३, २;१२३,१;१२४,५; पै २,६,५; १५,२२,२, —त्वा ऋ १, ६९,३.

देव-दान[g]— -नानि खि ५, ७,२, ११; ४,१५, मै ४, १३,९; काठ १९,१३.

देव-दुष्कृत— -तात् पै ३, १७, ४‡[h].

देव-दूत— -तः पै १९, ३८,१६[i]; —ता॑, —तान् तै १,७,३,२¶.

देव-देवता— -ता खि २,६[2],२८.

*देव-ध्रि—

देवद्रि—

†देवद्र्यं(द्रि-अ)च्— -द्रीचा ऋ १,९३, ८; १६३, १२; मा २९, २३; का ३१, ३, १२; तै ४,६, ७,५, काठ ४६,३.

†देवद्रीची— -चीम् ऋ ३,६,१; मै ४,१४,३.

¶देव-नामन्[j]— -मानि काठ २४, ४; क ३७,५.

देव-निद्[k]— -निदः ऋ १, १५२, २; २,२३, [८; ६,६१,३].

देव-निधि— -धिः तै ५,६, ६, १¶.

देव-प(ति>)त्नी[l]— -॒त्नी शौ ६, ११८, ३; पै १६, ५०, ५; —†त्नीः ऋ १, ६१, ८; ५, ४६, ८; मै ४, १३, १०; शौ ७,५१, २; २०, ३५,८.

देव-परिहि(त>)ता— -ता पै ११, १,१.

---

a) सप्र१ (वैतु. GW. WG [१२३८ b] देवताव्— >यनि. इति)।

b) नैप्र. <॰तये इति (वैतु. PW. GW. देवतात्—> च१ इति, वें. सा. ॰तात— > सप्र१ इति च)।

c) विप. (ब्रह्मन्-)। तृस.। उप. <√दा (दाने)।

d) सपा. ऋ १०,७०,१० देवः इति पाभे.।

e) पाभे. द्रष्टे पृ १६०६ j टि. द्र.।

f) पाभे. द्रष्टे पृ १५९२ o टि. द्र.।

g) नाप.। उस.। उप. <√दा (दाने)।

h) पाभे. द्रष्टे पृ १६१६ j टि. द्र.।

i) देवजूतः इति मूको.।

j) पम. अन्तोदात्तः (तु. तैब्रा ५,७,१)। ॰ना॰ इति स्वरः? यनि. शोधः।

k) नाप.। उस. क्विबन्तम्।

l) नाप.। पस. वा बस. वा पूप. स्वरः।

¶क २९,८[2]; ३०,४[2]; ३५,७[2]; ८[2]; ३६,२[2]; ३७,६;७;८[2];३८, ६[2]; ३९, ४[2]; ४०, २; ३; ४१, २-४; ६[2]; ७; ४७, ४; ८[2]; शौ ८,८,२१; ११,१, २२; १२, ३, ३३; पै १६, ३०, ११; ९०, ९; १५५,४; १७, ३९, ३; –ताभ्यः ¶तै १,६,१,३S; २,४,११,४; ५; ३,१,६,१[2]; ५,९, १; ३; ४, २,९,६S; ५,३, ७,२; ९,१; ४, २,३; ५,१,१[2]; ५,१; ७,१,१[2]; २,५[2]; ४,२; ६,१,४, ८[2]; १०, २; ३,२,४; ४,३,१;३; ६,७,१; ७,१, १२,१S; २, ८, ७; ¶मै १,४,४S;९[2];S; ६,११; ८, ८; ९,४; १०,५; २,४, ५[2]; ५, ६; ३,६,५;६[2];७[2]; ७,८; ९, ६; ७; १०,१; ४, १, २; ११[2]; ७, ८; ¶काठ S१, ५; १०; S५, ३[a]; ६; ७,१९; ९,११; १२,९;१३, १०; १९,६;८[2];२१,२;६; २२, ६; २३, ३[2]; ५; २५, ६; २६, २; २७, १[2];६; ३१, ३; ४; ७; १३[2]; ३५,२०; ३७, १६; १७; ३२, १S; ४१, ३S; ¶क ३०, ४; ३१,१७; २१; ३४,१; ३५, ९[1]; ३९, ३; ४०, ५; ४२,१[2]; ६; ४७, ३; ४८, १८; शौ १२, ३,३८; ४६; ४, ३२; पै ५,३७, ८; १६, ९५, ९; १७, ३९, ८; ४०,६; –ताम् ऋ १०, ९८, १; खि ३, २०, १; मा १३, ५१; का १४, ५, ५; ¶तै १, ६, ४, ३[2]S; ७,४, ३S; २, १, ५, ६; ३, ३, ३; १२, १; ५, ४, ४; ३, ५, ९, १; ४, २, १०, ४S; ५, १,९,४; ६, १, १, ३[2]; ७, ५, ७, २; ३; ¶मै १, ९, ४; २, १, ४; ५; २, ३[2]; ३, १[2]; ३; ५,८; ७,१०S; ३,१,१; ४,७; ६, १; ७,९; ८,१; ९, ४; ५; १०,७; ४, १, १३; ¶काठ ५,३[2]S; ८, ४[2]; ११, ४; ५; १२, १[1]; ६[2]; १३,३; १६, १७S; १८, १९[2]; १९, ९; १०; २६, २; ३२,३[2]; ३३,७[2]; ¶क ६,९[1]; २५, ८S; २९, ७[2]; ३०, ८; ४०, ५; शौ ३,२२,३; ४,१४,१; १५, १३, १३[2]; पै ३, ३८, १; ९, २१, १-१२; –¶तायाः तै ५, १, १, २; मै ३, ९, ४; –तायाम् मा ३५, ६; का ३५, ४, ५; तै १, ५,१, ४¶; ¶काठ ११,५; २३, ५; २४, ९; क ३८, २¶; शौ १५, १३, १४; –¶तायै तै २, १,१,४; ३,१; ९, १; २,१०,४; ५,४,४; ६,३,२; ३, १, ८, २; ५, १, १,१; ३; ७,३,२; मै ३, ९,६[2]; ८; १०,१;३; ४, १, ५; ६; काठ १८,१९; २२,८; २६, ८; ३१,३; ४; ७; १०; क २९, ७; ३५, २; ४१, ६; ४७,३; ४; १०; शौ १५,१३,१३S;–तायैऽ-तायै मै १, ६, १३¶; –तासु मा १९, ३२; का २१, ३, १; ¶तै १, ६, ४, ३S[a]; २,१,४,३; ३, १,७,१; ५, १, ६, ४; ६,५,५, ३; ७,१, ३, ३; ४,३,५; मै १, ४,१[a]; ५,११¶; १०, ७¶; २, १२, ३[a]; ३,११,७; ३,४,७¶; ¶काठ १०, ७; २०, १३; २१, १; ३०,१; ३३,८; ३४, १७[2]; १८; ३८, २S; ¶क ३१, १६; ४६, ४; शौ ६, ११९, २; ७, ८३, २[a]; ११, ६, २०; पै १६, २२, १०; ५०, ८; २०,३१,८[a]; –ते तै २, १, ९, ३¶; ¶मै १, ९,५; २, ४, ३; ५, ६[2]; ¶काठ ८, ५; ९, १३; ३४, १; क ७, १¶; शौ १२, ३, १२; पै १७, ३७,२.

देवता-पितृ- -तृभ्यः क ४०, ५¶[b].

देवता (ता-आ)यतन- -नाः काठ ३४,९[2]¶.

†देव-ताति[c]- -त्ये ऋ १,१२७, ९[2]; ३, २६, २; ८, ३,५; ६०, १०; ६२, ८; १०१, १; ९,१५, २; १७,७; ६५,२७; १०,१४१, ६[d]; मा ३३,८७; कौ १, २४९; ३९१; २,६१७; ८५५[d]; ८९५; ९३७; जै १, २६, ७; ४४, ३; ३,५०, ५; ४, १४, २; २३, ४; शौ २०,११८,३; पै ३, ३४,८; –ताता ऋ १, ३४, ५; ५८, १; ९५, ८[f]; १२८,२[f]; ३, १९, ↓१; १०, ५३, १↓; ४,६,१; ५, २९,१[f]; ६,४,१; ६८, २; ७,२, ५; ३८,७; ४३, ३; मा ९,१६;

a) सपा. देवताभ्यः<>देवतासु (आपश्रौ १,१०,६ बौश्रौ ३,११:२१;१९:१३ माश्रौ १,९,१२ हिश्रौ २,७, ५० च) इति पाभे. ।

b) सपा. काठ २६,२ पाठाऽभावः ।

c) भाप. च नाप. च । तातिल् प्र. (पा ४, ४,१४२; १४४) तित्स्वरश्च । यद्वा बस. पूप. स्वरः । उप. (√तन्>भावे) *ताति- इति (तु. सा ↓ऋ १, १२७, ९ प्रमृ.], BSG [९४]) । d) पाभे. द्रष्ट पृ १५५९ m टि. द्र. । e) सप्त१ आतम् द्र. ।

f) वैतु. GW., L [३८६] देव-तात्- >तृ१ इति ।

१०; ४,१, १०; १०, ४५, ९[a]; मा १२,२६[a]; का १३, २, ९[a]; ते ४, २, २, ३[a]; मै ४, १४, १५.

देव-भाग- -गम् तै १, १, १, १[b]; ६,६,२,२¶[c]; काठ १,१[b]; ३०,१०[b], क १,१[b], ४६,८[b].

देव-मणि- -णिः शौ ८,५,२०[d]; पै १६,२८,९[d].

¶१देव-मनुष्य[e]- -ष्याः तै १, ६,८,१, ६, १,१, १; मै ४, १, ४[f]; २,१[f][g], १३; -ष्याणाम् तै ५,२,५,३; मै ३,८, ४[f]; ४, २, १३[f]; -ष्यान् तै २,६,७,४; ५, १,४,५; मै ४, २, ७; -ष्येभ्यः तै ६,१,४, ३; -ष्येषु तै ५, ४, ७,२; ६,४,५,४.

२देव-मनुष्य[h]- -ष्याः मै १,९, ५¶[i]; शौ ८, ११, २; -ष्येषु मै १,८,६¶; ४,९,५.

३देव-मनुष्य- -ष्याः काठ ९, १२¶; पै १६, १३३, ८; १७, २२, १२, -¶ष्यान् काठ १९, ४; क ३०, २.

†देव-मादन[j]- -नः ऋ ९, ८४, १;१०७,३; कौ २,६६५; जै ३, ५५,६; -नम् ऋ १०,३०,७.

देव-मान[k]- -नम् ऋ १०,१३५, ७; -ना ऋ १०,१०७,१०[l].

√देवय[m]

देवयत्- -यताम् ऋ १, १२१,१; १५०,[२,९,१७,४६], ५,१,४; मा १७,६९[n]; का १८, ६,५[n]; तै ४,६,५,२[n]; ५, ४,७, २[n]; क २८, ४[n]; पै ३, ३८,३[n]; २०,१८,३†; -यते ऋ १, १५, १२[o]; ३,१०,[७; २९,१२; ५, २१,१][o]; ७, १८, १; तै १, २, १२, ३; २,५,९, ३¶; ६,२,८, २, †काठ २, ९; ७, १३; ३९, १३; कौ १,१००†; जै १, ११, ४†; पै १३, ५, १; -यत्सु ऋ १०, ६९, ७; -यद्भिः ऋ ३,५, १; १०, ६९, ८; -यद्भ्यः[p] का २,५,३[q]; तै १, ६, ५,१; -यन् ऋ २, २६, १; १०, ४६, १०; -यन्तः ऋ १, ६, ६; ४०, १; ११५,२; १३९,३; १७३,४; ३, ६,१; ८, १; ४; ६; ४, २, १७; ११,५; ४४,[५; ७,६९,६]; ६, १,२; ७; ७,२,५, ४३, १; ४७, १,२; ७३,१; ९२,२; ८,९,१९; ९,७४,८; १०, १३,२; १७, ७; ९१,९; खि ३, ११,१; मा ३४, ५६†; का ३३, २, १९†; †मै ४,९,१; १२, १; १३, १[१]; ६[२]; १४,३;४; †काठ ७, १२§; १०, १३; १३,१५; १५, १२[२]; १७, १८[२]; १८, २०[२]; ३८, १२§; शौ ७, २८,१; १८, १, ४१†; †३,२२; ३८;४,४५; †२०,७०, २; १०७,१५, १४२, ४; १४३, ५; पै २०, १२, ६; -यन्तम् ऋ १, ४०, ७; ४१,८; ७, ६९, ४; मै ४, १४, १०†; शौ १२, ३, १८; पै १७,३७,८.

†देवयन्ती- -न्तीः ऋ १,७७,३; ३,६,३; ७, १०, ३; १८,३; ६९,[२ (१०, ४१, २)]; १०, ३०, १५; मै ४, १४, ३; १०.

†देवयु- -यवः ऋ १,१५४, [५; ७,९७,१]; ८, १०३,७, मै ४, १२,१; कौ २, ९३४; जै ४, ११,७; -†युः[r] ऋ ९,११,२; कौ २, २; -युः ऋ ४, २, ७; ५, ४८, ३; ६, ३,१, ८, १२, ११; ९, ६,१,१७,[(१६,४) ३; ३७,

[a]) सपा. देवभक्तम् (आपमं २, ११, १८ च)<>देवह्वितम् इति पाभे.।
[b]) सपा. देवभागम् (तैब्रा ३,२,१,४ आपश्रौ १,२,६ च)<>इन्द्राय भागम् (माश १,७,१,६[2] माश्रौ १,१, १,१९ च) इति पाभे.। [c]) व्यप. (=ऋषि-विशेष-)।
[d]) सपा. देवमणिः<>पर्णमणिः इति पाभे.।
[e]) द्वस. अन्तोदात्तः। [f]) °ष्याः इति सात.।
[g]) सकृत् °ष्याः इति सात.।
[h]) द्वस. उप. प्रकृतिस्वरम् उसं. (पा ६,२,३७)।
[i]) °ष्याः इति सात.।
[j]) विप. (सोम-)। उस. उप. कर्तरि कृत्।
[k]) नाप. (देव-सदन-)। कास. अन्तोदात्तः (पा ६, २, १५०)। उप. <√मा (माने)+ल्युट् प्र.।
[l]) तु. पपा., °नम् इति वें. सा. ORN.; वैतु. GW. °नेव इत्यस्य स्थाने °नम् वा इति शोधुकः?।
[m]) भगवत्-पूजायाम् नाधा. वृत्तिः द्र.।
[n]) पाभे. कृते पृ १६१९ *b* टि. द्र.।
[o]) सपा. तैब्रा ३,११,६,४ आपश्रौ ७,७,१; १६,३५,५ माश्रौ १,७,३,४२ देवायते इति पाभे.।
[p]) सपा. °यद्भ्यः (काश्रौ ३,३,१२ माश्रौ १, ३,२,७ च)<>°यद्भ्यः (शाश्रौ ४, ११,१ च) इति पाभे.।
[q]) वैतु. सा. <देव- + यत्- (<√इ) इति (वैतु. स एव [तै.])।
[r]) सपा. देवयु<>देवयुम् इति पाभे.।

¶देव-पशु– -शुः तै २, १,२,३; मै २,५,२; –शुम् मै २,५,२.

देव-पाणि[a]– -णयः मै १, ६, ३¶.

¶देव-पात्र– -त्रम् मै ३, ८, ५[२]; ४,५,५; काठ ६,३?[b]; २५, ६[२]; २७, २[२]; २८,३; क ४,२; ३९,३[२]; ४२,२[२]; ४४,३; –त्रेण काठ २५,६; २८, ३; क ३९,३; ४४,३.

देव-पान[c]– -नः ऋ ९, ९७, [(९६,३)२७]; १०, १६, ८; तै २,५,९,३[२]; शौ ७,७७,३; १८, ३, ५३†; २०, १२, १; –नम् ऋ १, १६१,५; ४, ३५,५; काठ २३,११†;–नानि ऋ१०,५३,९.

देव-पीयु[d]– -यवः मा ३५, १; का ३५,४,१; –युः शौ ५, १८, ५; १३; १९,५७,५; पै ९,१७, ४; ७; –युम् शौ ४, ३५, ७[e]; १२,७, ४; १९, ५७, ४; पै ३, ३०,४;५;९, १८, ३[f]; –यून् शौ ५,१८,८[f];११, २,२३; १२, १, ३७; पै १६,१०६,३;१७,४, ७; –योः शौ १२, १०, १४[g]; ११, ४[g].

१देव-पुत्र– -०त्राः ऋ १०,६२, ४.

२देव-पु(त्र>)त्रा[h]– -त्रा पै ३, २३, ३; ५, ४०, २; –त्रे ऋ १, १०६, ३; १५९, [1; ७, ५३, 1]; १८५, ४; ४, ५६, २; ६, १७, ७; १०, ११,[९; १२, ९]; तै २, ६, ७, ५[२]; मै ४, १३, ५; शौ १८, १, २५†; पै ४, २८,३†.

देव-पुर्[i]– -पुरः मै ४, ९,१.

देव-पुर,रा[j]– -रा काठ ३५,१०[k]; क ४८, १२; –राः ¶तै ५, ३, ९, २[२]; ७, ३, २; ७, २, ५, ३; ४[२]; काठ ३७, १६; शौ ५, ८, ६; २८, ९; १०; ११, १२, १७; पै २, ५९, ७; ८; ७,१८, ७; –?रात्[l] पै ६, १२, ६; –राम् शौ १४, १, ६४; पै १८, ६,१२.

√देवपुराय

देवपुराय[m]– -रायं?[n] पै ६, १२,६; –येवास्मि?[o] पै ६, १२, ७.

देव-प्रसूत[p]– -तेन शौ ६,१००, २; पै १९,१३,५.

देव-प्सरस्[q]– -राः ऋ ९,१०४, ५.

†देवप्सरस्-तम– -मः ऋ ९, १०५, ५; कौ २, ९६२; –मम् ऋ १, ७५, १; मै ३, १०, १; काठ १६,२१.

देव-बन्ध[r]– -न्धात् तै ७, ५, ९,२¶.

देव-बन्धु[s]– -न्धुम् शौ ४, १, ७; ५,११,११; १८, १३; ७, २,१; पै ९,१७, ३; –न्धू खि १, १२, ८; –†न्धोः ऋ १, १६२, १८; मा २५, ४१; तै ४, ६,९, ३; काठ ४६, ५.

देव-बर्हिस्[t]– -०र्हिः तै १, १, २,१[२u]; ‡[v].

†देव-भक्त[w]– -क्तम् ऋ १, ७३,

a) नाप. (असुर-भेद-)। व्यु. ? । कस. वा सस. वाऽन्तोदात्तः । उप. =पणि– इति । पूप. च उप. चोभे असुखवाचके सती ब्राह्मणपरिव्राजकवत् समस्ते द्र. ।

b) °मा° इति पाठः? यनि. शोधः (तु. क ४,२) ।

c) विप. (चमस-, पात्र-, सोम-) । उस. । उप. <√पा (पाने) कर्मणि अधिकरणे च ल्युट् प्र. ।

d) विप. (पणि-, दुष्वप्न्य- प्रभृ.) च नाप. च। उस. । उप. <√पीय् ।   e) °यून् इति सा. ।

f) सपा. देवपीयुम् <>देवपीयून् इति पाभे. ।

g) पाभे. क्रते पृ १६१४ *q* टि. द्र. ।

h) विप. (अदिति-, द्यावापृथिवी- प्रभृ.) । बस. ।

i) नाप. (देवपुर–) । सात., तैआ ४, ३,३; ५,३,९ पाठश्च शोधार्हः ।

j) नाप. । पस. समासान्तः अः प्र. ।

k) तु. सप्र. क ४८,१२ आपश्री १४, २६,१; वैतु. SI. द्वे पदे इति ।   l) देवपुराय–>-यः [प्र१] इति शोधः ।

m) =देवपुर-मय- ।

n) पाठः? °राये [सस१] इति शोधः ? ।

o) पाठः? °राये एवास्मिन्न् इति त्रि-पदः शोधः (तु. सस्थ. वन–> -नम् ?) ।

p) विप. (उदक-) । तृस. ।

q) विप. (इन्दु-) । बस. । उप. यद्र. (तु. वें. प्रभृ.; वैतु. सा. उस. इति) ।   r) पस. अन्तोदात्तः ।

s) विप. (अथर्वन्-, अश्व-, ब्राह्मण-) । बस. ।

t) कस. । तु. पपा. प्रभृ. यनि.; वैतु. ऋ. पपा २, ३, ४; १०, ७०,४ द्वे पदे इति ।

u) सकृत् =सपा. आपश्री १,३,१२ । बौश्री २५, ३:२ वैश्री ९,४:५ हिश्री ५, ४,६ तु देवपितृबर्हिः इति पाभे. ।

v) पाभे. क्रते पृ १५८७ *n* टि. द्र. ।

w) विप. (रत्न-, श्रवस्-, सुम्न-) । तृस. ।

१५; ७०,११[a]; १०७,३१; तै २, ६, ७, ६¶; -ज्यायाम् तै २,६, ७, ५[b]; -ज्यायै मा १, ११; ५, ४२[२], का १,४,४; ५, १०,३[१]; तै १, १,३,१[c]; ५,१[c]; १२,१[२d]; ३,५,१; ६,३, ३, २[२]; मै १,२, १; १४; ३, ९,२; ४, १,१४[२], काठ १, ५; १२[२d]; ३, २; २६, ३[२],¶; ३१, ४, ११[२]; क १,५; १२[२d]; २, ९; ४७, ४; ११[२].

देव-यशस्[e]- -सेन तै ३, १, ९, १[२]¶

देवयशसिन्- -सी तै ३, १, ९,१[२]¶.

देव-या[f]- -याः ऋ १,१६८,१; १७७, ४; ३, ८, ५; ५, ७६, १; ७७,२; ७, ६८, ४; खि १, १०,१; †मै ४, १२, ६,१३,१; कौ ११०२†.

देव-याजिन्- -जी मै १,८,६¶.

देव-याज्या[g]- -ज्यायाम् मै ४, १३,५[b].

देव-यातु- -तु काठ ३७, १४¶; पै २०, ४२,३; -तुम् काठ ३७, १४¶.

देव-यान[h]- -नः तै १,६,३,२; २, ५,६,२[२]¶, ३, १, ४,३; ४, ७,१३,४; ¶७, २, १, ४; ५,१, ५¶; मै २, १३, २२; काठ ५, ३; ३०,८; ३२,३[२],¶; ३९, २; ४०, १२; शौ ११,१,२०; १८, ४.१४; पै १६,७२,६; ९१, १; -नम् ऋ १, १६२, ४; १०, १८१,३; मा २५,२७†; का २७, १२,४†; तै ४,६,८,२†; मै ३, १६,१†; ४, २,१¶; काठ ४६, ४†; शौ ८, १२, ६; १५, १२, ५, ९; पै १६, १३४, ३; -नाः ऋ ७, ७६, २; तै २, ३,१४,४; ५,११,६¶; ६, १, ३¶; ५, ७, २,३[1], मै ४, १२, ४, काठ १०, १३; १४, ९¶; शौ ३,१५,२[1]; ६, ५५, १[1]; ११७, ३; पै १६, ५०, २[1]; १९, ९,२[1], ४९, ४, -०नाः मा १२, ७३; का १३, ५,१२; मै २,७,१२; काठ १६. १२; क २५, ३; -†नात् ऋ १०, १८, १; मा ३५, ७; का ३५,४, ६; शौ १२, २, २१; पै १७,३२,१; -नान् ऋ १, ७२, ७; १०, ५१, ५; ९८,११; खि ५,७,१, २; मा १५, ५३; २९, २; का १६, ६, ५; ३१, १, २; तै ४, ७,१३,४; ५,१,११,१¶; ७, ७, २; मै १, ६, १२¶; २, १२, ४[२]; ६[1]; ३, १६, २, ४, १३, २†; काठ १५, १३; १८, १८; ३१, १४, ४६, २; क २९, ६; शौ ११, १, ३६; १५, ११, ३; पै १६, ९२, ६; १७, २९, २[२]; -ने मा ५, ३३; शौ १२,३,३; पै १६, ७१, २; १७, ३६,३; -नेन तै १, ४, ४३, २; ७, ५,१,५[२]¶; मै १,३,३७; ४, ८, २; काठ ४, ९; क ३, ७; -नेषु पै १७, २९, २; -नैः ऋ १, १८३,[६; १८४,६; ३,५८, ५; ४, ३७, १; ७, ३८,८]; ५, ४३, ६; मा ९,१८†; १८, ६०; १९, ५८; २१, ११†; का १०, ३, ११†; २०, ४,३; २१,४,९; २३,१,१२†; तै १,७,८,२†;३, १,४,१¶; ४,७,१२,२†; ५,७, ७, २; मै १,११,२†; २,५,१०; काठ १३,९;१४†; ३०,८; ४०, १३; शौ ३, ३४, ५, ९, ४, ३; १२, २, १०, ४१, १८, ४, २; १९,२७,९; पै १०. ७,९, १६, २४,३, १७,३०,१०; ३४,२.

देवयानी- -नी तै ४,३,४,२; मै २,८,१३[२]; काठ २२,५,-नीः ऋ १०,५१,२; तै ३, ५, ४, २; मै १,४,३; काठ ५,६, -नीनाम् मै १,३,३६, काठ ३०, ६.

-ज्याय> नैप्र. यनि. । यद्वा °ज्या-> -ज्यायै >नैप्र. यनि. (तु. वें. उद्गी. सा. GRV.; वैतु. GW. ORN. WAG [३,६० b] तृ१ इति, Pischel [तु. ORN.] सप्त१ इति च?) ।

[a]) प्राति. रूप च ?। समाधानं पृ १६२४ *n* टि. द्र. (तु. वें.; वैतु. अन्ये तत्रोक्तदिशा तृ१ इति सप्त१ इति च?) ।

[b]) सपा. °यज्यायाम् <> °याज्यायाम् इति पाभे. ।

[c]) = सपा. माश १, १,३,१२ तैब्रा ३,२,३,१;५,५ । मै १,१,३;४,१,३ आपश्रौ १, ११,१०;१९,३ तु पाठाऽभावः ।

[d]) = सपा. तैब्रा ३,३,७,६ । माश्रौ १, ३,१,१२ तु पाठाऽभावः ।

[e]) षस. समासान्तष् टच् प्र. ।

[f]) विप. (अद्रि-, यज्ञ- प्रभृ.) । उस. विजन्तम् ।

[g]) = देव-यज्या- । उप. प्यः प्र. इति ततो विशेषः ।

[h]) विप. (अघ्न्य-, अध्वन्-, अश्व- प्रभृ) । उस. ।

[i]) = सपा. मंब्रा २,१,१० पागृ ३,१,२ बौध २,६, ११ । काठ १३,१५ तु रजसो विमाना. इति, माश्रौ १, ६,४,२१ रजसो विमाने इति च पाभे. ।

[j]) पाभे. क्लो पृ १५९० *g* टि. द्र. ।

१; ५६, ११; ४३, ५; ९७, ४[a]; १०६,१४; १०८,९[b]; १०,३२, ५; ५१, ५; १७६, ३; तै ३, ५, ११,१; मै ४,१०,४; १४, १५; काठ १५,१२; कौ १, ५०६; २, १२२; ६४२; जै १, ५२, १०; ३, ५, ४; ५२, १०; –युभिः ऋ ७,९३,५; –युम् ऋ १, ८३, २; ४,९,१; ५,३४,५; ६, २८, २; काठ ४०, १४; कौ १, २३; ५७१‡[b]; २,३६१‡[b]; जै १, ३, ३; ५९, २‡[b]; ३,१,४‡[c]; ३०, ४‡[b]; शौ ४, २१,२; २०, २५, २; पै ४,१४,८§; –युवम्[d] मा १,१२; –यूनाम् ऋ ९,९६,२४; तै ४,३,११,२; मै २, १३,१०; काठ ३९, १०; शौ ८, ९, १३; पै १६, १९, ३; –यूनि ऋ ७, ४३,२; –०यो ऋ ८, ३१, १६; तै १,८, २२,४; मै ४, ११, २; काठ ११, १२; –योः ऋ १०, १०६,३.

देव-युज्[e]– –यजम्[f] मा १, १७; का १, ६, १; तै १, १, ७, १; –यद्भ्यः काठ ३१,१४[g].

देव-युजन[h]– –नः शौ १०, ५, १५-२०; पै १६, १२९, १-५; ७; ८; १०; –नम् मा १, ३१; ४, १; का १,१०,४; ४, १, १; तै १,२,३,३; ३,१, १, ४[२]; ५, २,३,१[२]¶; ६, १, ५,१; ८, २; २,६,१; २[३]; ३[२]; ४[२]; ९, ३; मै १,१, ८[i]; ११; ४, ४; ९; ¶३, २, ३[२]; ७, ६; ८, ३[३]; ४[१०]; काठ १,७[i]; १०; २, ४; ५, ६; २०, १[४]¶; २३, ६[३];¶[२]; २४, ४¶; ¶२५,२[६]; ३[७]; ३२, ६¶; क १,७[i]; १०; १६; ३१,३[४];¶; ३६, ३[३];¶[२]; ३७, ५¶; ¶३८, ५[५]; ६[६]; शौ ९, ६, ३; १२, २, ४२[i]; पै १६, १११, ३; १७, ३४, ३[i]; –¶नस्य तै २, ६, ४, ३; मै ३,८,३;४; ४, ७,९; काठ २५, ३;४; २९, ८; क ३८, ६; ३९,१; –नाः शौ १०, ५, २१; पै १६, १२९, ६; ९; –नात् मा १,२६[j]; का १,९,४[j]; तै ६,२,६, २[२]¶; मै ३,८, ४¶; काठ १, ९[j]; २५, ४[j]; ३१,८; क १,९[j]; ३९,१[j]; ४७,८; –ने मा ४,२२; ३७, ३; ४[j]; ५; ६; ९[३]; का ४, ७,२; ३७, १,३; ४[j]; ५; ६; ९[३]; तै १,२,५,१; ६,१, ८,२; ¶२, ६,१[२]; २[२]; ३;४; ¶मै ३, २,३; ८,४; ४,१, ८; काठ २,५; २४, ४; २५, ३¶; ३१, ६¶; क १, १८; ३८, ६; ४७, ६; –नेन काठ २९, ९¶.

देवयुजनी– –०नि मा १, २५[k]; ३,५; का १,९,२[k]; ३,१,५; तै १,१,९,१[k]; मै १,१,१०[k]; ४, १,१०[k]; काठ १, ९[k]; ३१,८[k]; क १,९[k]; ४७,८[k]; –न्यै[l] तै १, १,९,१.

देवयजन-त्व– –त्वम् मै ३, ८,३¶.

देव-युज्य[l]– –ज्याय ऋ ७, ३,९.

देव-यज्या[m]– –ज्यया ऋ १, ११४,३; ५, २१, [४; ८, ७१, १२]; १०, ६६,७; तै १,६,२, ३[२]; ४[२]; ४, १[२]; ३[२], ४[२]; ११, ५[२]; ६[२]; ७[२]; ७,४, १[२]; ४[२]; ५[२]; काठ ४, १४[४]¶; ५, १[४]; ३[४]; ४[२], ३२,१[११]; ३[२]; ४; ४०, ११†; –ज्या ऋ १०,३०,११?[n];

*) पाभे. द्रष्टे पृ ८०४ *f* टि. द्र.।

b) सपा. देवयुः<>देवयुम् इति पाभे.।

c) पाभे. द्रष्टे पृ १६२३ *r* टि. द्र.।

d) सपा. देवयुवम् (मारा १, १,३,७ च)<>देवायुवम् इति पाभे.।

e) विप. (अग्नि- [तु. होतृ- ऋ १, १,१]। उस. उप. कर्तरि प्र. (वैतु. उ. म. अधिकरणे)।

f) सपा. देवयजम् (मारा १, २,१,५ तैब्रा ३,२,७,१ आपश्रौ १,२२,२ च)<>देवयजनम् (माश्रौ १,२,३,२ च) इति पाभे.।

g) पाभे. द्रष्टे पृ १६२३ *p* टि. द्र.।

h) विप. (क्षिति-, अग्र भाग- प्रभृ.) च नाप. (याग-भूमि-) च। उस. उप. कर्तरि करणे अधिकरणे च ल्युट् प्र.।

i) सपा. देवयजनात् (मारा १, २,४,१७ च [वैतु. BC. (काठ)अदेवयजनात् इति ?]) <> देवयजन्यै (आपश्रौ २, २,१ च)<>आपश्रौ २, २,४ ?अदेवयजनः (C. °जनान् इति शोधः) इति पाभे.।

j) =सपा. माश १४,१,२,१०। मै ४, ९, १ तैआ ४, २,३ तु पाठाऽभावः।

k) =सपा. माश १,२,४,१६ तैब्रा ३,२,९,२;३ काश्रौ २,६,९ आपश्रौ २,१,५ माश्रौ १,२,४,१०। आपश्रौ ८, १३,६ तु देवपितृयजनि इति पाभे.।

l) भाप.। उस. उप. यत् प्र. उसं. (पा ३, १,१०७)।

m) उप. यः प्र. उसं. (पा ३, १, १२३) इति *l* टि. विशेषः (तु. पासि.; वैतु. पाका. यत् प्र. इति ?)।

n) प्राति. रूपं च ?। *देव-यज्य- (=देव-यज्ञ-) >

२१, १०; २३, ८; –शाः मै २, १,९; ३, ७, १; काठ ११, ६[२]; –शाम् मै ३, ७, १, काठ ११, ६; २३, ८[२]; –शेन तै २,२,५, ७; ५,४,७,७.

†देव-वी[a]– -वीः ऋ ९, २, ⌊१; ३६, २⌋; कौ २, ३८७; जै ३, ३१, ७.

देववी-तम– -†म. ऋ१,३६, ९[b]; ९,२५,⌊३; २८,३⌋; ४९,३; ६३,⌊१६; ६४, १२⌋, १०७, ७; खि २, १३,५; मा ११, ३७[b]; ३८, १७[b], का १२, ३, १०[b]; ३८,४,१[b], तै ४, १, ३, ४[b]; मै २, ७, ३[b]; ४, ९, ३[b]; कौ २, ६३२, ७८७; जै ३, ५१, १०; ४,३०,१.

देव-वीति[c]– -तये ऋ १,१२,९; २,२३,७; ३, २१, २, ६, १५, १८; १६,७, ४१; ६८, १०; ९, ६, ६; १३, ⌊२; ६५, १८⌋; ३; २०, १; ४५, १; ४६, ⌊१; ६७, १७⌋; ५४,४; ६४, १५; ७०,९; १०६,७; १०७,१२; १०, ३५, १४; ६६, १२; खि ४,१,१; मा १, १५; ५, ९; २२, १३; ३७, १८; का १,५,३; ५,३,२; २४, ४,५, ३७,३,५; तै १,१, ५,२; ३,५,११,४†; मै ४,९, ६; १०, ३†; ११, ५†; काठ १, ५; १५, १२†; १६, २१†, ३५, ३; क १,५; १०; ४८, ४; †कौ १, ५१४; ५७१; २, ११७; १८४; १९३; १९६; ३१८; ५३८; ५३९; ६७६; ११६२; †जै १, ५३, ४; ५८, ६; ३, १२, ४; १७, ५; १४; १८, ३; २६, ४; ४२,४; ५; ५६,४; ४,१२, ११; –तिभिः ऋ ८,५४,६[d]; –†तिम् ऋ १, ११३, १२; ७, ६७, ⌊६; ८४,५; ८५,५⌋; ८,६८,१३; ९, ८९,७, ९७,२१; १०, ५३, ३[e]; तै १,३,१४,२[e]; मै ४,११, १[e]; –तेः ऋ १०, ६, ३; –†तौ ऋ ३,१७,५; ५,४२,१०; ७, १९, ४[f], ९, ९६, १४; ९७,२; ३३; कौ २,७५०; शौ २०, ३७,४[f]; –त्यै मै १, १,११,४, ४; ९; पै २०,६,५†; शौ ७,६०,१†.

देव-वृत[g]– -तः खि ५,५,१

देव-व्यचस्[h]– -चाः ऋ ३,४,४.

देवव्यचस्-तम– -मः ऋ ५,२२, ⌊२; २६,८⌋; –मम् ऋ १,१४२,५.

देव-शंसि(त>)ता[i]– -ता. पै २०,४८,३‡[i].

देव-शत्रु[k]– -त्रवः ऋ ६, ५९,१; –त्रून् मै २,१३,१०.

देव-शुस(ः) ऋ ३, ३१,५; खि ३,१६,४; मै ४,१३, ५‡; काठ १६,२१‡.

†देव-शि(ष्ट>)ष्टा[l]– -ष्टे ऋ १,११३,३; कौ २,११०१.

देव-श्रवस्[m]– -०वः ऋ ३,२३, ३; –वाः ऋ ३,२३,२.

देव-श्री[n]– -श्रीः मा १७, ५६; का १८,५, ७, तै ४, ६, ३, २; मै २, १०, ५; काठ १८, ३; क २८, ३.

देव-श्रुत[o]– -श्रुत[p] मा ३७, १८; का ३७, ३, ५; मै ४, ९, ६; –श्रुतः मा ६, ३०; का ६, ८,१; तै ३,१, ८, १, मै १, ३, १; काठ ३, ९; क २, १७; –श्रुतम् ऋ १०,९८,७, –श्रुतौ मा ५,१७; का ५, ५, ४, तै १, २,१३,१; मै १,२, ९; काठ २, १०, क २, ४.

देवश्रुत्-तम– -मम् ऋ ९, ६२,२१?[q].

देव-संहित– -तम् पै २, १७, ९; १६,९६,७.

देव-सखु[r]– -०ख मा २३, ४९ का २५, ९, ५; –खः खि २

---

[a]) विप. (सोम-)। उस. उप. √वी+क्विप् प्र.।

[b]) पाभे. कृते पृ १६२६ o टि. द्र.।

[c]) नाप. (यज्ञ-)। बस.। उप. < √वी।

[d]) सपा. देवुवीतिभिः <> देवहूतिभि. इति पाभे.।

[e]) सपा. देवुवीतिम् (ऐब्रा ७,९ श्राश्रौ ३, १३,१२ च) <> देवहूतिम् इति पाभे.।

[f]) सपा. तैब्रा २,८,५,१० देवहूतौ इति पाभे.।

[g]) तृस.। उप. < √वृ (वरणे)।

[h]) विप. (अग्नि-)। बस.।

[i]) विप. (तनू-)। °शसि° इति पाठः? यनि. शोधः।

[j]) पाभे. कृते पृ १६२६ j टि. द्र.।

[k]) विप. (पितृ-, ⌊सामान्येन⌋ जन-)। बस।

[l]) विप.। तृस.। उप. < √शास्।

[m]) व्यप. (ऋषि-विशेष-⌊भरतपुत्र-⌋)। बस. (वैतु सा.उस. इति?)। [n]) विप. (अग्नि-)। उस.। उप < √श्रि।

[o]) विप. (२अप्-, घर्म-, धुर्- प्रमृ.)। उस. (तु. या २, १२)। उप. < √श्रु (बधा.) इति?।

[p]) = सपा. माश १४,१,४,११। तैआ ४,७,३,५,६,७ तु देवश्रूः इति पाभे.। [q]) पाठः? °स्रुत्° इति शोधः?।

[r]) पस. समासान्तष् टच् प्र.।

देव-यावन्[a]– -वा ऋ ७, १०,२.
देव-युक्त– -क्ताः ऋ ७,६७,८.
देव-युत– -तम् पै १९,४६,१५.
देव-योनि– -निम् पै १४, ३, १६[b].
देव-रथ– -¶थः तै २, ५, ६,१; ९,२; ५,४,१०,१[२]; मै ३,४,४; काठ ८,८;२२,१;२७,१; क ७, २; ४२,१; –¶थम् काठ ८, ८; २२, १; क ७, २; –थस्य काठ २७,१¶; क ४२, १¶; शौ ८, ८, २२; पै १६, ३१,१.
देव-राक्षस– -सात् पै १९, ३७, १२.
देव-राज्[c]– -ज्ञानाम् मै ४, ४, १०[२]¶.
देव-रूप– -पाणि मै ३,७,६¶.
¶ देव-लक्ष्म[c]– -क्ष्मम् तै २, ५, ११,१; ५,२,८,३; मै ३,२,७[२]; ४,२,९.
देव-लोक– -¶कः तै ६, १, १, १; ७,५,१,६; ४,१; मै १,११, ९; काठ १४, ९; २०, २; २६, ३; क ३१,४; ४१,१; –कम् मा २९, १०; का ३१, १,१०; ¶तै २, ५,५, ३; ११, ३; ६, २, १; ३,५; ५,१, ११,४; २,४,४; ४, ७,१; ६,१,१,१; ५;२,१; ६,४, १;७,५,१,६;८,४; ¶मै ३, ६, १;८,१०;९,५; १६,२§; ¶काठ ७,९; १४,६; २०, २; २१, ९; २२,१३[२]; २३, १; ५; २६, ३; ७; ४६,२§; ¶क ५,८; ३१,४; ३५, ७;४१,१;५; –¶काः तै २, ५,११,६; ६, १,३; ३,३, ५,५; ५,१,१०,३;४; ७,३,१०,५; ५, ८,५; काठ १४, ९[२]; १९, ११; २०,५; ३४, ७; क ३१, १; ७; –¶कात् तै १,५,७,२; ७,५,१, ६; ४, १; –कान् तै २, ५,११, ६¶; काठ ३४, ७[२]¶; पै १४,३, २२; –काय मा ३०, १२; का ३४, २,४; –¶के मै ३, ४, २; ४,७,९[२]; ८,३; काठ २९,८[२].
† देव-वत्– -वतः ऋ ७, १८, २२; ८,३१,१५; तै १, ८,२२, ३; मै ४,११,२; काठ ११,१२; –वन्तम् ऋ ६, ४७, १०; १०, ४७, ३[d]; खि १, ९, १; मै ४, १४, ८[d]; –वान् ऋ ४, २६, ६; १०,६१,२६; मै ४,१२,२.
देव-वध– -धेभ्यः शौ ६, १३, १; पै १९,५,१.
देव-वनि– -निम्[e] काठ २, १२; ३,३; क २,६;१०.
† देव-वन्द्[f]– -न्दैः ऋ १०,१५, १०; शौ १८,३,४७.
देव-वर्मन्[g]– -र्मं शौ १९, २०, ३; पै १३, ११,२१.
† १देव-वात,ता[h]– -तः ऋ ९, ९६, ९[i]; –तम् ऋ ९, ६२,५; कौ २,३५९; जै ३,३०,२; –ता ऋ ४,३,१५[i]; –ताः[j] ऋ ३,२०, २; तै ३,२,११,१[i]; मै २,४,४; काठ ९,१९.
देववात-तम– -माः ऋ ६, २९, ४.
२देव-वात[k]– -तः ऋ ३, २३,२.
१ दैववात[l]– -तम् ऋ ३. २३, ३.
२ दैववात[m]– -ताय ऋ ६, २७,७; –ते ऋ ४,१५,४.
† देव-वाहन[n]– -नः ऋ ३, २७, १४; कौ २, ८८९; जै ४, १३, ४; शौ २०,१०२,२.
देव-विद्–
देववित्-तम– -मः काठ १६, ३१[o].
¶ देव-विश,शा[p]– -शः मै २, १, ९; –शम् तै ६, १, ५, ३; –शा मै ३,६,१; काठ ११, ६[४].

---

[a]) विप. (दूत- [अग्नि-]) । उस. । उप. <√या ।
[b]) सपा. देवयोनिम्<>स्वर्गम् इति पाभे. ।
[c]) पस. समासान्तप् टच् प्र. ।
[d]) सपा. तैआ २,५,६,१ वीरवन्तम् इति पाभे. ।
[e]) सपा. मा ५,२७; ६,१ का ५,७, ३; ६,१,४ तै १, ३,१,२;६;२,६ मै १,२,११;१४; ३,८,९;९,३ माश ३, ६,१,१७ माश्री १,८,२,२०; २,२,३,१७ पाठाऽभावः ।
[f]) विप. । उस. (तु. PW. GW. प्रमृ.; वैतु. सा. ?) ।
[g]) षस. । उप. आद्युदात्तम् उसं. (पा ६,२,१३५) ।
[h]) विप. (अग्नि-, वन्तु-, इलि- प्रमृ.) । तृस. । उप. <√वन् (वैतु [तु. वे. सा. ग. PW. प्रमृ.]) ।
[i]) वैतु. सा., [पक्षे] मा. <√वा [गतौ] इतीव ?) ।
[j]) सपा. देववाताः<>देवशंसिताः इति पाभे. ।
[k]) व्यप. ([भरत-पुत्र-] ऋषि-विशेष-) । उप. व्यु.? ।
[l]) विप. (अग्नि-) । तेननिर्वृतीयः अण् प्र. (पा ४, २, ६८) ।
[m]) व्यप. (सृञ्जय-) । अपत्याऽर्थे अण् प्र. ।
[n]) विप. (अग्नि-) । उस. । उप. √वह् + ल्युट् प्र. उसं. (पा ३,३,६५) ।
[o]) सपा. देवविद्तमः<>देवश्रीतमः इति पाभे. ।
[p]) पस. समासान्तः अच् प्र. (पावा ५, ४, ७५ [वैतु. पाग ४,१,४ <देव-विश- इति]) ।

९५, ४‡[a]; ७, ९, ९?[b]; –तौ ऋ ६, ५२, ४[a]; ७३,२; खि ५, ७, ३, २; मै २, ७, २०[c]; ४, १३, ८†; काठ ४, १६†; १९, १३; शौ २०, ९०, २†, –त्या ऋ १०, ६३, ११; –त्याम् तै ३,४,५, १[c]; ४, ३, ३, २; काठ ३८, १२[c]; ३९, ७[c]; शौ ५, २४,१-१७[c]; पै १५,७,१-१०[c]; ८, १-९[c],९,१-४[c]; –त्यै ऋ ८, ३९,४

देव-हूय[d]– -ये ऋ ७, ८५,२.

देव-हेड(,ळ)न[e]– -नम् ऋ ७, ६०, ८; १०, ३७, १२; १००, ७; मा २०, १४; का २२, १, १; मै ३,११,१०; ४, १४,१७; काठ ३८,५; शौ ६,११४,१; पै १६, ४९,१.

?देव-हेळि– -ळिम् खिसा २९, १२.

देव-हेति[f]– -तिः शौ ११,२, १२; १२,८, २; पै १६, १०५, २; १४४, २; –तिम् शौ १०, १, २३; ११, २, १९; पै १६, ३७, ३; १०५, ९; –त्याः शौ ८,१,१२; पै १६,२,२.

?देवाकृतः[g] पै १, ९३,४.

?देवाग्नि– -ग्निः पै ३, ३७,१.

देवा (व-अ) च्–

†देवाची[h]– -च्याः ऋ १, १२७,१; मा १५,४७; का १६, ५,२९; तै ४, ४, ४, ८; मै २, १३, ८; काठ २६, ११; ३९, १५, कौ १, ४६५; २, ११६३; जै १,४८,१०; शौ २०, ६७,३.

देवा(व-आ)जन– -०न शौ १९, ४४,६; पै १५,३,६,

†देवा(व-आ)पि[i]– -पिः ऋ १०,९८,५; ७;८; मै ४,११,२; काठ २,१५; –पिना ऋ १०, ९८,६; –०पे ऋ १०,९८,२;४.

√देवाय

देवायत्– -यताम् मै २,१०, ६[j]; काठ १८, ४[j]; २१, ९[j]; –यते तै ३, ५, ५, ३; मै १,२, ८;१५; ३, ८,५;९,६; काठ २, ९;३,५[k]; २५, ६; क २,३;१२; ३९,४; पै १४,१,१०.

देवायु[l]– -युवम् मा ३७, १६[m]; का १,४,२[n]; ७,९,२[o]; ३७,३,३; तै २, ५, ९, ६[p]; ४, १,१, ३[m], मै १,३,१४[o];२,७, १[q], ४, ९,६.

¶देवा (व-आ) यतन[f]– -नम्, -ने मै ३,१,१०.

?देवायत्ता पै ९, १२,७.

देवा(व-अ)यन– -नम् पै १९, २०,५[r].

दे (व>)वा-वत्– -वान् ऋ ४, २६,६.

¶देवा(व-अ)श्व[f]– -श्वाः तै १, ७,४,३; –श्वैः तै १,७,४,४.

देवा(व-अ)सुर[s]– -राः ¶तै १, ५, १,१;७,१,३; २, १,३,१;२, ११, ५; ३, ७, १; ४, २-३, १; ६, १, ३; ३,४,४,१; ५,३,११, १; ४, १, १; ६, ३; ५, ३, ३; ७,३,१; ६, २,२,१; ६; ३,१०, ५; ७,२,५,३; काठ ३७, ११¶;

---

[a]) सपा. देवहूतिषु<> देवहूतौ इति पाभे. ।

[b]) देवदू° इति पाठ ? यनि. शोधः (तु. सपा. शौ.) ।

[c]) सपा. °हूतौ <>° हूत्याम् (शाश्रौ ४, १०,३ आपश्रौ १६,१,३ पागृ १, ५,१० च) इति पाभे. ।

[d]) =देव-हूति- । उस. उप. ह्वे+ क्यप् प्र. (पा ३,१,१२३ [तु. वें. PW. GW. प्रमृ., वैतु. सा. =संग्राम- इति कृत्वा उप. अधिकरणे प्र. इति, [पक्षे] पाका. <√हु इति?) ।

[e]) उस. भावे ल्युडन्तम् (तु. सा. [शौ.]; वैतु. सा. [ऋ.] म. च पस. इति?) । ऋ. का. °ळ° इति पाठः ।

[f]) पस. अन्तोदात्तः ।

[g]) पाठः? । देव-कृत–> -तः इति शोधः (तु. मूको.) ।

[h]) विप. (कृप्-) । अधराची– इत्यनेन स-न्यायता द्र. ।

[i]) व्यप (ऋषि-विशेष-) । व्यु.? । देव- +आपि–(=बन्धु-) >बस. पूप. स्वरः (तु. PW. प्रमृ.; वैतु. या [२, ११] उप. भाप. <√आप् [प्राप्तौ] इतीव?) ।

[j]) पाभे. कृते पृ १६१९ *b* टि. द्र. ।

[k]) °वय° इति पाठः? यनि. शोध. (तु. सपा. क २,१२) ।

[l]) विप. (वाच्-, यज्ञपति- प्रमृ.) । उः प्र. (तु. भा., सा.[का.], PW. प्रमृ.) ।

[m]) वैतु. मा. उ. म., [पक्षे] सा. [का.] उस. उप. < √यु [मिश्रणे] इति ? ।

[n]) पाभे. कृते पृ १६२४ *d* टि. द्र. ।

[o]) सपा. देवायुवम् (माश्रौ २,४,३, ३ च)<> देवाव्यम् (माश ४, २,३,११-१४ च) इति पाभे. ।

[p]) =सपा. तैब्रा ३,५,४,१ । माश १,५,२,३ आश्रौ १,४,११ शाश्रौ १,६,१६ तु देवयुवम् इति पाभे. ।

[q]) सपा. देवायुवम् (वैतु. पपा. देव आयुवम्)<> देवाव्यम् इति पाभे. ।

[r]) सपा. शौ ६, ५०,१ विशिष्टः पाभे ।

[s]) द्वस. अन्तोदात्तः ।

६, ७[a].

देव-सख्य– -ख्ये पै १४,१,९.

¶ देव-सत्र– -त्रम् तै ७, २, १, १; -त्रे तै ७,४,५,१.

देव-सद्– -सदम् मा ९,२; का १०,१,३.

देव-सदन[b]– -नः शौ ५, ४, ३; ६, ९५, १; १९, ३९, ६; पै ७, १०,६; १९,११, १; २०, ५१, ८; -नम् मै १,१,२; ४,१,२.

देव-सव– -वः काठ ३७,४[2]¶.

देव-साक्ष्य– -क्ष्ये काठ ३४, ५¶.

देव-सुमति[c]– -तिम् ऋ १०, ९८,५.

¶ देव-सू[d]– -सुवः तै १,८,१०, २; -सुवाम् तै ५,६,३,१; -सूः काठ १०,६?[e]; -स्वः मै ४,३,९.

देव-सेना[c]– -नाः शौ ५,२१,१२; -†नानाम् ऋ १०, १०३, ८; मा १७,४०; का १८, ४, ८; तै ४,६,४,३; मै २, १०, ४; काठ १८, ५; क २८, ५; कौ २, १२०६; शौ १९, १३,९; पै ७, ४,५; -नाभ्यः पै ३,१०,१.

देव-स्तुत्[f]– -स्तुतः ऋ ५, ५०, ५.

देव-हविस्[c]– -विः मा ६, १०; का ६, २,४; -०विः मा ६, ८; का ६,२,२; तै १,३, ८, १; ६, ३,६,३; मै १,२,१५; ३, ९, ६; काठ ३,५; २६, ८; क २, १२; ४१, ६.

देव-हित[g]– -तम् ऋ १, ८९, ८; ४,३७,३; ५,४२,२;४[h]; ६,१७, १५; ७,६६,१६; खि ८, ३, ३; मा १९,७;२५,२१†;२६,२४†; का २१, १, ६; २७, ११, ८†; २६,१,२४†; मै १,७, ५¶; २, ३,८; ६, ६‡[i]; ३, ६, ६¶; ४, ९,२०; १४,२†; काठ ९, २¶; २६, ९‡[i]; २९, २[j]; ३५, १†; क ८, ५¶; ४५, ३[2]; †कौ १, ४५४; २, १२२४; जै १, ४७, ९†; †शौ ७, १०२, २[h]; १९, १२,१; २०, ६३, ३; १२४, ६; -तात् पै १६,१२,२[j].

देव-हिति[k]– -तिम् ऋ ७,१०३, ९.

देव-हू[l]– -हूः मा १७, ६२; का १८,५,१३; तै ३, ३, २, १; मै २,१०,५; ३,३,८.

देवहू-तम– -†मः ऋ ३, १३,६; मै ४, ११, २; काठ २, १५; -मम् मा १,८; का १,३, ५; तै १,१,४,१; मै १, १, ५; ४,१, ५[2]¶; काठ १, ४; क १, ४; -†मान् ऋ ८, ७५, १; मा २३, ३७; ३३, ४; का १४, ३, ११; ३२, १,४; तै २, ६, ११, १; ४, २, ९, ५; ५, ५, ३, १; २; मै २, ७, १७; ४, ११, ६; काठ ७, १७; २२, ५; ६; क ३४, १.

देव-हूत– -ताः पै ३, १०,२.

देव-हूति[m]– -तयः ऋ १०,४४, ६; काठ ३१, १५¶; शौ २०, ९४, ६†; -†तिः ऋ ६,३८,२; ६५,५; १०, १८, ३; १२८, ३; तै ४,७,१४,१; काठ ४०, १०; शौ ५, ३, ५; १२, २, २२; पै ५,४,५; १७, ३२, २; -तिभिः ऋ १, १२, १२; ७, १४, १; ८, ५३, ७; ९,६८, ७; खि ३, ५,७;६,६‡[n]; -तिम् ऋ ७,१४, ३; १०, ५३, ३[o]; खि ५, ५, २-११; ७, १,४; तै १, ३,१४, २[o]†; मै १,७,१; ५; ४,३,१¶; ११, १†[o]; १३, २?[p]; काठ २, १५‡[q]; ८, १४; ९, ३; १९, १३; ३१, १५¶; क ८, २; ६; शौ ८, १०, ५; पै १५, ६, ७; १६, १३३, ३; -तिषु ऋ ७, ८३, ७; शौ ५, ७, ४; पै १,

a) सपा. माश्र २,१३,६ देवगणाः इति पाभे.।
b) विप. (अश्वत्थ-, बर्हिस्-)। उस. उप. अधिकरणे ल्युट् प्र.।
c) पस. अन्तोदात्तः।
d) नाप. (अग्न्याद्यष्ट-देव-)। उस.। उप. <√सू (प्रेरणे)।
e) पाठः अर्थश्च?।
f) विप. (अस्मद्-)। उस.।
g) विप. (आयुस्-, चक्षुस्-, वाज- प्रभृ.)। तृस.।
h) पाभे. कृते पृ १६१६ *l* टि. द्र.।
i) पाभे. कृते पृ १६२३ *a* टि. द्र.।
j) सपा. देवहितात् <> देवेषितात् इति पाभे.।
k) पस. पूप. स्वरः।
l) विप. (यज्ञ-, इडा-)। उस.। उप. <√ह्वे।
m) पस. पूप. स्वरः (तु. वें. स्क. सा. PW. प्रभृ.; वैतु. [पक्षे] सा. बस. च उस. चापि?)। उप. <√ह्वे।
n) पाभे. कृते पृ १६२७ *d* टि. द्र.।
o) सपा. देवहूतिम् <> द्युम्नहूतिम् इति पाभे.।
p) °हू° इति पाठः? यनि. शोधः (तु. सात., सपा. खि ५,७,१,४ काठ १५,१३)।
q) पाभे. कृते पृ १६२७ *e* टि. द्र.।

द्रैवोदासि[a]- -सिम् मै ३, ३,७¶.

२दिवोदास[b]- -सेभिः ऋ १, १३०, १०.

?दि(वः>)वो-दुह्[c]- -दुहम् कौ १, ५८१‡[d], जै १,५९,४‡[d]

दिवो-रुच्-, दिव्यु, व्या- √दिव् द्र.

√दिश्, > देदिश, दिदेष्टु ऋ ७, ४०,२, †दिदिड्ढि[e] ऋ २, ३२, ६; ४१, १७; मा ३४, १०; का ३३,१,४, तै ३,१,११,४; मै ४, १२, ६; काठ १३,१६; शौ ७, ४८,१; पै २०, १०,१२; दिदिष्टन ऋ १०,९२,९.

दिशन्तु[f] खि ३,१०,२.

दिदेश शौ १४, २, १३; पै ४, ९,४

देदिश्यते मा २३,२९, का २५, ६, ९; शौ २०, १३६,४[g].

वृदिष्टे ऋ ५, ३१, ३; अदेदिष्ट ऋ ३,३१,२१.

दिश[h]- दिक् मा १४, १३[५]; १५, १०-१४, का १५, ४, २[५]; १६, ३,१, ४;७, १०; १३; ¶तै २, ६,६,६; $४, ३, ६, २[५]; ४, २, १[२],२[२]; ५,२, ४-५,३; ४,३,३; ५, १०,१[२], २[२]; ६,४, ३[२], ४[२]; ७,९, ४, ६, ६,७,१; मै १, ५, ४[५]; ११,१०,२०¶, २,७,२०[५]; ८,३[५],९[५];१३,२१[६]; ¶३,२,४[२]; ६,१[२],७,१; काठ ७,२[६];९; १७, ३[५]; ८[५], २०, २; ११[५], २१, ६¶, २२, ९[५]¶, १३; २३, ८; २६, १¶; ३९, ७[५], क ५, २[६]; ८; २६,२[५],७[५]; ३१, ४?[1]; १३[५]; २१¶; ३५,३[५]¶; ४०,४¶; शौ ३, २७, १-६; पै २, ४९, १-५, ५६, १-५, ३, २४, १-६; दिक्षु मा १६, ६; का १७,१,६; ¶तै २,३,१३,३; ३,४,८,७; ५,१०, २; ४,५,१,२$; ५,१,१,१, ४, ११,१; ५,५, ४[२]; ६,४, ५; ७, ३,१, ६,१,१,१; ६,१०, १; ७, ३,५,३; ७,४, ४,६,२; ५,८,४, मै १, १,८; २, ६‡[j]; ५, ११¶; १०, १८¶, २,३, १; ३; ९, २; ३,६,१[२]¶; ४, ७,७[२]¶; ¶काठ ८,१[२]; १७, ११$, २०, ७;२१, ३; ४; २२, ९; २९,६; ३०, ७; ३४,५; ३६,१२,१३; ३९,५$; ¶क ६, ६[२]; २७, १$, ३१, ९; १८, १९; ३५, ३; ४५, ७; शौ ३,२१,७; ४,१४, ९; ३९, ७[२]; ५, ११,८[k]; ९, १८, १, ४६‡[l]; १९,८,१; ४९,५, पै ३, १२,७; १४,२,९; १६, ९९,२; ३; १७, २९,१; दिग्भिः मै ४, ५, ७¶; पै १५, २२, ५; दिग्भ्यः मा ६, १९[m],१०,८, २२,२७,२४,२६; ३९,२, का ६,४,४[m],११,४,५; २४,१३,१;२६,६,१; ३९,१,१; तै १, ३, १०, २[२]; ६,६,१; ७, ६,२; ८, १२, ३; ¶२,३,२,३; १३,३; ४,९,२; ५, २, ५,६¶; ४,७,६¶; ५, १३, १; ६, २१, १; ७, ३, १¶; ¶६,२, ७, ४, ५; ३, ११, ३; ४, ४, ३; ७,१, १५, १, २,३,१¶, ५,८,४[२]¶; ¶मै १,८,७, १०,९, २, ३,५[२]; ९,४, ८, ६, ९$; १३,३$[n], ३, १,२; ३[२]; ५; २,५, ४,७, १०, ४; १२, ७$; १४, ७$, ४, २, ७;३,४[२]; ४,३[२];$, ४,९, ¶काठ ३, ७[२]$; ७, ९; ११, ८; १०;

[a]) नाप. । अपत्यार्थे इञ् प्र. नित्स्वरश्च ।

[b]). नाप. । अपत्यार्थे अः प्र. उसं. (पा ४, १, ८५) तत्स्वरश्च ।

[c]) विप. (सोम-) । (√दिव् ⌊मदे⌋>भावे) *दिवस्- (वैतु. अन्ये दिव्->प्र३ वा द्वि३ पूप. इतीव?)+दुह्-+ (<√दुह् वर्तरि)> उस. उप. स्वर इति ।

[d]) पाभे. कृते पृ १५६९ n टि. द्र. ।

[e]) तु. या ⌊११,३२⌋ वें. सा. GW.WSB. प्रभृ.; वैतु. MV ⌊४९०⌋ लिट्-लोटि रूपमिति; सा. ⌊पक्षे⌋, भा. च <√दिह् इति ।

[f]) पाभे. कृते पृ १५४१ a टि. द्र. ।

[g]) सपा. खि ५,२२,४ वे दश्यते? इति पाभे. ।

[h]) नाप. । क्विन् प्र. [पा ३,२,५९ (तु. या २, १५; वैतु. या ⌊पक्षे⌋<आ √सद् वा<अभि √अश् ⌊व्याप्तौ⌋ वेति)] ।

[i]) दिशाम् इति पाठः? यनि. शोधः (तु. सपा. तै ५, २,४,३ मै ३,२,४ काठ २०,२) ।

[j]) सपा. दिक्षु<>विक्षु (माश ३,३,४,७ च)<> अप्सु (परि) इति पाभे. ।

[k]) तु. पपा., शौच ४, ३४; BW. प्रभृ. । PW. MOST. W. विक्षु इति शोधुकाः? ।

[l]) सपा. दिक्षु<>त्रिक्षु इति पाभे. ।

[m]) सपा. दिग्भ्यः (माश २,४,४,२४;३,८,३,३५ च) <>दिशः इति पाभे. ।

[n]) पाभे. कृते पृ १५७२ e टि. द्र. ।

शौ ६,१४१, ३; पै १९,२२,८; –¶रान् तै ३,३,७,१; मै ३, ८, ५[२]; –रेभ्यः शौ ४,१०,५.

देवे (व-इ)द्ध– -द्ध तै १,६,२, २; –द्धः खि ५, ५, १; तै २, ५,९, १; –द्धम् ऋ १०,६४,३; –द्धेषु ऋ ७,१,२२.

देवे (व-इ)षित[a]– -तः ऋ १०, १३६,५; पै २,२४,२; ५, ३८, ५†; –तात् शौ ८,७,२[b].

¶देवे(व-इ)षु[c]– -षवः मै १, ४,१३; -षुः मै ३,८,६;–षुभिः मै १, ४, १३; –षुम्, -ष्वा मै ३,८,६.

देवै(व-ए)नस[d]– -सात् शौ ६, १११, ३; १०, १, १२; पै ५, १७,१; ३७,४; १०, ४, ४; ५; १६,३६,२.

†देव्य[e]– -व्यम् ऋ १,१४०,७; –व्यस्य ऋ ४, ३६, १; –व्या ऋ ९,७०,३; कौ २,७७५.

२देवक[f]– -कम् ऋ ७,१८,२०.

देवन[g]– -ने ऋ १०,४३,[५[h](४२, ९)]; शौ २०,१७,५.

द्यू[i]– द्युवम् शौ ७, ५२, ९; पै १, ४९,२; द्युवे शौ ७,११४,५[j].

द्यूत– -ते शौ १२, ३, ४६; पै १७, ४०,६.

दिव्–, दिव– √दिव् द्र.

?दिवकाम् पै ४,२२,१.

?दिवक्षस्–, दिवस– √दिव् द्र.

?दि व स्ता दा चा प द् पै ९,७,९.

?‡दि व स्तु द र्ण वान् नी य से[k] पै ६,११,५.

दिव-स्पृश्–,°स्पृश–, दिवस्पृथिवी– √दिव् द्र.

? ‡दि व स्य च[l] पै २०,५१,२.

दिवस्-सद्–, दिवा– प्रभृ. √दिव् द्र.

? दिवाम् पै ६,६,२;१९,२०,१७.

दिवि-क्षय– प्रभृ., दिवित्–, °मत्– √दिव् द्र.

†दिविष्टि[m]– -ष्टयः[n] ऋ ७, ७४, १; कौ १, ३०४; २, १०३; जै १, ३२,२; ३,१०,५; –ष्टिषु ऋ १, ४५,७; ४८,९; ८६,[४; ८,७६, ९]; १३९,४[२]; १४१,६; ४, ९, ३; ४६, १; ४७,१; ८, ४, १९; ८७, ३; मा २७,३०; का २९, ३, ८; कौ १,३०६‡[o]; २,९७८; जै १,३२,४‡[o];४,२३,९.

दिवो-जा– √दिव् द्र.

१दिवो-दास[p]– -सः काठ ७, ८¶; –†सम् ऋ १, ११२, १४; ४, २६,३; ६, २६, ५; ६१, १; ७, १८,२५; मै ४,१४,७; काठ ४, १६; –†सस्य ऋ ६, १६, १९; काठ २०, १४; –साव् ऋ ६, ४७, २२; २३; –†साय ऋ १, ११६,१८; ११९, ४; १३०, ७; २,१९,६; ४,३०, [२०; ६,१६, ५; ३१,४]; ६,४३, १; ९,६१, २; कौ १, ३९२; २, ५६१; जै १,४४,२; ३,४५,३.

†दैवोदास[q]– -सः ऋ८,१०३,२; कौ १,५१; २, ८६७; जै १,५,७; ४, २१, ५; पै २०, ५१, २.

---

a) तृस. । उप. <√ इष् [गतौ]।

b) पाभे. क्वते पृ १६२८ j टि. द्र.। c) पस. अन्तोदात्तः ।

d) पस. समासान्तप् टच् प्र. (पा ५,४,१०३) ।

e) ताद्धितः यत् प्र. तित्स्वरश्च ।

f) अर्थः व्यु. च? । व्यप. [असुर-विशेप- (तु. वें. सा. Gri.; वैतु. GW. GRV. नाप. इतीव कृत्वा [क्षेपे गम्यमाने स्वार्थे] < देव– इति)] । √दिव् [हिंसायाम्] + (कर्तरि) वुन् प्र. उसं. (पा ३,१,१४९) इति मतम् ।

g) =द्यूत- । भावे ल्युट् प्र. ।

h) पाभे. क्वते पृ ११०८ c टि. द्र. ।

i) नाप. स्त्री. (द्यूत-क्रीडा-) । क्विप् प्र. ऊठ् च ।

j) पाभे. क्वते पृ १५९२ c टि. द्र. ।

k) पाठः ? (तु. सपा. ऋ ९, ११०,१ द्विपस्तरध्या ऋणया न ईयसे इति, शौ ५,६,४ द्विपस्तदध्यर्णवेनेयसे इति पाभे. [तु. पृ ८५१ j टि. अपि]) ।

l) पाठः? दुवस्वत इति शोधः विमृश्यः (तु. सपा. ऋ ८,१०३,२ सपर्यत इति पाभे.) ।

m) नाप. (देव-पूजा-, यागादि-कर्मन्-) । व्यु.? । पपा. नावग्रहः । या [६,२२] प्रभृ. दिव्– + इष्टि– (<√इष् [इच्छायाम्] + करणे प्र.) > कास. इति [स्वरतश्चिन्त्याः], सा. वस. उप. भाप. इति । 'देवानां वा दैव्या वा विष्टिः (=पूजाकर्म [तु. निघ २,१]) अत्र' इति कृत्वा *देव-विष्टि– वा *दैव्य-विष्टि– वा (वस. पूप. स्वरः) > नैप्र. यनि. इति मतम् ।

n) वैतु. सा. =प्रजा- इति ।

o) सपा. दिविष्टिषु<>ऋतावृधा (परि.) इति पाभे. ।

p) व्यप. (नृप-विशेप-) । व्यु.? (√दिव् > भावे) *दिवस्– (=दीप्ति-) + [√*दास (=*धास [धारणे]) > भावे] *दास्– > वस. पूप. स्वरः (वैतु. पावा ६, २, ९१; ३, २१; पा ६, २, ७७ च दिव्– > दिवः [प१] + दास्– [=भृत्य-] > पस. पूप. आद्युदात्त इतीव) ।

q) विप. (ऋषि-) । तस्येदमर्थीयः अञ् प्र. (पा ४,१, ८६) ञित्स्वरश्च ।

५[२]; ¶; ¶३१,१; ३[२];६;७, ९; १२; १३[२], १८; १९; ¶३६, ५[२]; ६[२]; ¶३९, ४; ५[२]; ४१, ४[२]¶,४५,७¶; ४६,७[२]¶; ४७, ६[२]; ¶, पै १,१०२, ३; १०८, २; २, ६९, ३-५, ७२,१; ८६, १-६; ४, १, ६†; २, ५[२]; ३०, १-९; ५,१७,८; ६,३, ६; १२, ९-११, १३, १-३, १८, ६; ७, १६,२-१०, १७,१-१०; ८,१९, ३; ९, १२, १२; २०, ५; २१, ८[३]; २३,४, १२, २, ११; १४, ३,३; १५,४,३, ४[२]; १६, २८, ३; २९, ५, ३१,१; ४१,५-१०; ५४,४, ६१, १[a], ७८, ५, ९६, ८,९९,४,६,७; १२१,४; १२२, ३; १३६,१०; १७,७, २; २८, २; २९,१; १८,२०,६; २४,६; २६,३; ४[b]; १९,२९,१०, ४१, १[c]; दिशःऽदिशः पै ५, ७, ९; ११,४,४; १६, ४१, ११, ६३, १०; १२१, ५; दिशम् ऋ १, ९५,३[d]; १८३,५; ४, २९, ३[d]; ¶तै ५,२, ४, २, ५,४; ३,११, १,६,४,५;७,९,४, ६,१,५,२[२]; ¶मै १,१०, ९, २०; ३,२,४[२]; ६-७, १[२]; ८, ४[२]; ९, ५; १०, ४; ४,१,१०; ¶काठ ८,१,४[२]; २०,२[२]; २२,९, २३,८[२]; २६, ७, ३१, ८; ३४,१८[२]; ३६, १४, ¶क ६,६; ९[२]; ३१, ४[२];

३५,३; ३६,५, ४१,५; ४७,८; शौ १२, ३, ८; १५, २, १; ९; १५; ३१; ६,१;४;७; १०;१३; १६, १९; १४, १; ३;५; ७, ९; १७; पै २, ८६, १-६; ८, १४, २१†; १६, ९८, १०[२]; १७,३६, ८; १८, २७,९; दिशम्ऽदिशम् शौ ३, ३१, ४, दिशा ऋ १, ८५,११[e]; १३२, ४; ¶तै ५, ५,८,२[२];३[२], मै १,४, २[f]; ७[f]; २,८,११[२]; काठ ५, ५[f]; २२, ५[२]; ३२, ५[f]; दिशाम् खि ४, २,११[g]; मा १४,५; १६, १७; २४, ३१; २५, ८; का १५, १, ५; १७,२, १, २६,७, १; २७, ८,१; तै १, ६, १, २; ३,४,८, ७¶; ४, ३, ३, १[२], २[२]; ४,२; ४,७,१, १२, १[२]; २; ३[२]; ४[२], ५; ५,२,१; ५, ¶२, ३, ५; ५, ६[२]; ३, २, २¶, ५,५, १[२], ७, १६,१;६,१,५,१¶; ७, ५,१५, ३[२]¶; मै १,४, ४; ९; २,८,१; ९,३; १३,१८; ३,२,३¶; ९¶; ४,३¶; १४,१२; १५, ७; १६, ४[८]; ४,४,९¶; काठ ५,६; १७, १; १२; ¶२०, १; ११[x]; २२, १४[६], २३,८¶; २९,८¶; ३२, ६; ३७,१६¶; ३९,४[२],९;४५, २१; ५३,६; क २५, १०; २७, ७; ¶३१,३; १३[x]; शौ ४,४०, ८; ५, १०, ७; १२,३,९; १०;

१३,३,२; पै २, ८६, १-६; ९, २१,४; १५,१,३; ५,७;९,१०; २,२; ४; १६, १२४, ९[२]; १७, ३६, ९; १०, १८, २०, ६; ०दिशाम् ऋ ९,११३,२, दिशि तै १, ६, ५, १[f]; २[g]; ७, ५, ३[f]; २, ४, १४, १[h]; ६, ६, ६¶; ¶५,२,४,३;५,६;४,३,३; ४$, ७, ९, ४[२], ६, ६,७, १¶; मै ३,३, ४[२]¶; ५: ४,१२,२[a]; ¶काठ ८, १; ४[२]; १०$[b]; २०, २; २१, ६; ३६, १४, ¶क ६, ६; ९[२]; ३१, ४; २१; शौ ३, २६, १-६; ४, १४, ७[२]; ८[x]; ११, २,१२;१४;२७,१५,२,४, १२;१८; २४; १८, ३,३०-३५; पै ३, ११, १-६, १६, ९९, १[x]; २[२]; १०५, २; १९, १२, १५[२h]; दिशो मा २२, २४[१२]; २७[२]; का २४, १०, १[१२]; १३, १[२]; तै ७, १, १५, १[२]; मै ३, १२, ७[२]; ८[१०]; ४,८,४¶; काठ ४१, ६[२]; ५१, १-५; शौ १२, ३, ५५-६०; पै ६, १२, ४-९; १६, ९३, १-१०; १७, ४१, ५-१०; ¶दिशौ मै १,१०, १७; काठ ३६,१२.

दिशा– -शानाम् पै ९,२१, ४[x].

दिक्-संशित– -तः शौ १०, ५, २८; पै १६,१२१,४.

---

[a]) सपा. दिशः <>विशः इति पाभे.।

[b]) सपा. शौ १०,८,३६ आशाः इति पाभे.।

[c]) पाठः? दिशा इति शोधः।

[d]) वैतु. GW. ORN. च ऋ २,४२, २; ९,११३,२ मा १७,६६ इत्यत्र तादृशं प्रयोगं दृष्ट्वा प्रकृतेऽपि पाठः? इति कृत्वा प्र दिशम् >प्रदिशम् इति शोधः स्यादिति। तत्र (तु. सस्थ. टि. प्र-वि√धा>प्र॰॰विदधौ)।

[e]) पाठः? मा-दिश्-> -दिशा इति शोधः (तु. सस्थ. टि. तित् [<तुद्-] इति)।

[f]) सपा. दिशा (शांश्रौ ४,११,४[२] माश्रौ १,४,३,८ च) <>दिशि (श्रापश्रौ १,११,७[२] आपश्रौ ४,१४, ८ च) इति पाभे.।

[g]) सपा. खिसा २६,११ निशा इति पाभे.।

[h]) पाभे. कुवे पृ १६३२ g टि. द्र.।

१२,११; १३,१०; २०,४[२]; ५; २५, २[२]; ७; २६, ७; ३०, ४; ४१, ६§; ४७,३§; ५०,१§; ¶क २,१४[२]§; ५, ८; ३१, ६[२]; ७; ३८, ५[२]; ३९, ५; ४१, ५; ४६,७; शौ ४, ४०, ८; १०,५, २८; १३, ७, ६; पै ४, ३०,९; १५,१,१; १६,१२४,९; १३१, ४; १७, २२, १; दिशः ऋ १, ३१,१४; ११९,२[a]; १२४,[३; ५,८०,४ (१०, ६६, १३)]; ३, ३०, १२; ५, ३४, ४; ६, ६०, २; ९, ७०, ९; ११४, ३; १०, ६४, २; ९०, १४; खि १,११, ८; ४, ५, २८; ११,१२; ५,३, ४; ४, १; मा ६, १९; ३६; ९, ३२[b]; १०,२८; ११, ५८; ६३; १२, ५; १७; ५९; १४, २५; १६, ६३; १७, ५४; ७२; १८, १८; २२; २०, ६०; २१, १६; ३४[c]; २३, ३६[c]; ३१, १३†; ३२,११;१२;३५,९[२]; का ६,४, ४;८,७; ११,८,३[b]; १२,५, ९; ६,४; १३,१,१८; ४,१५; १५, ८,४; १७, ८, १७; १८, ५, ५; ६, ८; १९, ६, ३; ७, ४; २२, ६,६; २३, २, ५; ४, ६[२]; २५, ७,४[c]; ३५,१,१३†; ३, ८; ९; ४,८[२]; ¶तै १, १, ७, २§; ३, १०, २§; ४,१,२§; ६,५,२§; ११, ३; ४[२]; ७, ५, ४; ८,१६, २§; २,४,९,२; ३, २,८, ६§; ३, ५, ५[२]; ५,१०,१; २[२]; §४, १,५,४; ६, ३; ९, ३; २, १, २; ५; ५,१; ३, ९, २; ११,४; ५, ११, २; ६,३,२; ५, ३; ७, ६, २; ९, १; ५, १, १, १; ७, ३§; ४; ८,६; २,१,१; ३,४;५; ११,२§[c]; ३,२,२[२]; ४,६,२[२]§; ७,६[२]; ९,३; ११,१; ६, ४, ५; ७, ५, ४; ८, ३; ९, ४[२]; ६,१, १,१; ५, १[२]; ३,११,३[२]; ४,४, ३[३]; ७,२,३, १; ३,५, ३; ७,४; ४,६,२; ५,८,४;१५,२; २५,१; ¶मै १, २, १७[२]§[d]; ३, ४§; ४,९; ८,७; १०,९; १८[b]; ११, १०[३]§; २, १, १२[२]; २, २; ३, ५;४,८; ६,१२§; §७,६[२]; ८[२]; ११; ८, ५§; ९, ९§; §१०, ५; ६; §११, ५; ६[२]; §१३, २; ३; १०; १४; २३‡[c]; ३, १,२; ८[२];§; २,३; ९; ३,८[२]§; ४, ३; ६; ६, १; ७, १[५]; ८,५; ९, ५[२]; १०, ४; §११, २[२]; ३; ११; ४,१, ८; ११; २, २[५]; ३, ४[२]; ४, ४[४]; ६[२]§; ९[२]; १०; ५, ७;६,१; ७,७[२]; §९, २३; २५; १४, १; १३[२]§; काठ ४,१५†; ¶११, ८; १०[२]; १५, ८; १७, १६;१८,३; ४; १०; ११; २१, १२[२]¶;३७,९;३९,४;४०,११‡[c]; कौ २,५१७‡[f];४,१; जै २,७,१; ३, ४०, १३‡[f]; शौ ४, ८, ४; ३९,८; ५, २१, ९; २८, २; ६, ८८, ३; ८,५, १३; ८,५; २२; ९,१५; ९,२, २१; ५,२०; ३७; १०, २, २८; ५, २८; ३८; ६, ९; ७,३४;८, ३५; ९,१०; ११, ८,६; १३, १, ३८; २,२; ४१; ३,६; १९; ७,६; १५, ६, २२; १८, ४,६; ७; १९,६,८†; २०, २;४५,३;४;५४,१; पै १६,१९, ५; दिशः तै ५,२,५,६[२]¶; मै १, ५, ४[५]; शौ ४, ४०, १-७; ५, १०, १-६; ६, ९८, ३[२g]; ९,३, २५-३०; १५, ४, १; ३; ४; ६; ७; ९;१०; १२; १३; १५; १६; १८; ५, १; २; ४-१३; १८, ३, २५; २६; २७; २८; १९, १७, २-१०;१८,१-१०; दिशःऽदिशः शौ ४, १५, ८; ९,३,३१; १०, ३,१०; १८,४,९; १९, ३५, ४; दिशः काठ १, ७; ३, ७[२d]; १०; ५, २; ५; ६, ६¶; ७, २[६]; ८, १¶; ११, ४[२]¶; १२, १[३]; १४, ४[३b]; १६, ५; ६; ८[२]; ११; १७, ४; १९; ¶१९, १; ७[२]; ११; ¶२०, १[२]; ४; ५; ७; १०; ११[२]; ¶२१,३; ४; ८[२]; §; ९; २२, १¶; ¶२३, ८[२];९[२];¶२५,६;७[२]; २६,६[२]¶; २९,६¶; ¶३०,४[२]; ७; ¶३१, ६[३];§; १३; ¶३२,२[२]; §; ६[४]; ३३,४¶;३४,१०¶;३६,१३¶; ३७, १५[६]; ३८, ८; १०; ३९, १०; ४५,५; क १,७;२,१४[२d]; १७; ४, ५¶; ५, २[६]; ६, ६¶; २५, २; २६, ३; २७, ६; २८, ३;४; १०; ११; २९,८¶; ३०,

---

[a]) तु. पपा. प्रमृ.; वैतु. ORN. (ऋ १,८५,११ इत्यत्र च तदीयः संकेतः) आ दिशः इति पाठः? इति कृत्वा आ-दिशः इत्येवं शोधुकः? (तु. सस्थ. टि. समे [मू-आ √इ]> आ···समयन्ते)।

[b]) पामे. इते पृ १०११ *b* टि. द्र.।

[c]) सपा. दिशः<>त्रिशः (वैतु. BC. दिशः) इति पामे.। [d]) पामे. कृते पृ १६३१ *m* टि. द्र.।

[e]) सपा. ऋ १०,१२१,४ विशिष्टः पामे.।

[f]) सपा. दिशः<>विशः इति पामे.।

[g]) सपा. दिशः<>दिशि इति पामे.।

†दीदयत् ऋ ५,४५,९; ८,४४, १५; तै १, ८,२२,२; शौ ३,८, ३; दीदायत् मै १,४,२[a], काठ ५, ५, ७,३; क ५,२; पै १,१८, ३; दीदेत् ऋ २,२, ८[b]; खि ५, ५,८; दीदयः ऋ १०, ६९, ७; दीदयनम् ऋ १, ९३, १०; †दिदीहि ऋ २,९, ६; ३, १५, ४,२३,४, ५,२५,३; ७,१,२१, ३,[१०; ४, १०], तै ४,२,१३, २; ६,१,५; मै ४, १०, ५, काठ २१,१३; दीदिहि ऋ ८,६०,६; शौ ७, ८३, २; दीदिहि>दी ऋ १,७९, ५, १४०, [१० (६, ८, ६)]; २, २, ६; ३, १०, [२; १० (२१, ७) ११८, ७]; [(१, १२,१०)८], ५४, २२; ५,२१, ४; २३, [४[2]; ६,४८, ७[2]][c]; ६, ४८,३; ७,१,३; १५,८; ८,४३, २६; मा १५. ३६†; १७,७६†; २७,५,७; का ३,२,८; १६, ५, १८†; १८,६,१२†; २९, १,५, ७; तै १,६,६,२; ७, ६, ४, ४, १,७,२; ३; ३, १२,१[d]; ४, ४, ५†; ६, ५, ४†, ५, ४, ७, ३†, मै २, १०, ६†; १२, ५, १३, ८†;३,२,९†; †काठ ७,१३[2]S, १३,१५; १८, ४; १६[2]S, २१, ९; ३५,१; ३९, १५[e]; क ६,३; २८,४†, २९,४[2]; ४८,२, †कौ १, ३७; २, ७२५; ९१२; †जै १,४,३; ३,३८, ३S; ५९, १६; ४,१५,५; शौ २,६,४; ७, ७८, ४; ८९,१; १२, २, १८; पै ३. ३३, ३; ५; ७, ६, ९, ११ ‡[f]; १७, ३१,७; १९, ३५, ५; २०, ९,२; अदीदेत् ऋ १,११२,१७, †अदीदेः ऋ ६,७,४; ७,५, ३; कौ २, ४९१; जै ३, ३८, ५; अदीदेः ऋ १,१४०,१०.

†दीदाय ऋ २,३५,४, ७,३,५; १२,१;८,१०२, ११[f]; मा १२. ३४‡[g]; का १३.३,५‡[g]; तै २, ५,१२,२; ४‡[g]; ४,२, ३,२‡[g], मै २,७,१०‡[g]; १३,५; ४,१२, ४; काठ १६, १०‡[g]; ३९, १३; क २५, १‡[g]; कौ २, ६५४[h]; जै ३, ५४,४; दीदाय ऋ ४, ६, ७; पै ९, २१, १,५;७; १८, ४, ६‡[i]; †दीदेथ ऋ १, ३६, १९; ४४,१०; कौ १, ५४; जै १, ५, १०; ४, ८, ५; दीद्यासम् का ३, २,८; तै १,६,६,२;७,६,४.

*दीदि–

दीद्य(द्वि-अ)ग्नि[j]– -ग्नी खि १, ४, ६?[k]; ५,७, ४,८; –॒ग्नी ऋ १,१५,११, ८, ५७, २, खि १, ४,३.

†दीदिवस्[l]– -दिवुष.[m] ऋ ८, २३, ४; –॒दिवः ऋ ७, १, ८; –॰दिव. ऋ १, १२,५[o]; [१० (३,१०,८)]; ५,२४,४; ८,४४, ४;६०,५, मा ३,२६; १५,४८; १७,९; २५,४८; का ३,३,१८; १६,५, ३०; १८, १, १०; २७, १५,२; तै १,३,१४,८; ५,५-६, ३, ४,४, ४,८, ६, १,३; मै १, ५,१; ३, २, १०,१; ४,१०,१; काठ ७, १; १९, १४; क ५,१; कौ १,४२; २,४५९; ८९१; ३, ४,१S; जै १,४, ८; २,२, ९S; ३,३४, १७, ४, १२, १०; १३, ६; –वांसम् ऋ २, २, ११; ३५, ३, १४; ३,१३,५; २७,१२; ४, ४,९; ३९,२; ५, ४३, १२; ६, १,३; ६; १०, ८८, १४; तै १, २,१४, ४; २,५, १२, २; मै २, १३,१, ४, ११,५.१३, ६[2];१४, ४, काठ ६, ११, ७, १६; १८, २०[2]; ३५,३; कौ ३, ३, ६; जै २,१,६; –वांसा ऋ १०, १०६, ३; –वान् ऋ २,९,१; मा ११, ३६; का १२, ३, ९; तै ३, ५, ११,२; ४,१, ३,३; मै २, ७,३; काठ १६,३.

दीद्यत्– -द्यत् ऋ १, १४३, ७; २, ९,२; ३, १,१; ७, १०,१, १०,

a) सपा. कौसू ७०, ९ दीदिहि इति, माश ३,७,४,१० काश्रौ ६,४,१ आपश्रौ ११,१९, ८ माश्रौ २,३,६,१७ दीदयत् इति च पाभे.। b) दीदेः इति PW. ?।
c) सकृत् तु. सस्थ. टि. आ।
d) सपा. दीदिहि (तैआ २,५,२ च)<>अधि··· ब्रूहि इति पाभे.। e) सपा. दीदिहि<>दीदिवः इति पाभे.। f) तु. सस्थ. टि. आ।
g) सपा. दीदाय (माश ६, ८,१,१४ च)<>द्युतानः इति पाभे.। h) दिदाय इति S.।
i) पाभे. इते पृ १६३४ ४ टि. द्र.।
j) विप्र. (अग्निवत्-)। वस.। पूप. कर्तरि क्विन् प्र. लिङ्वच्च उसं. (पावा ३ २,१७१)।
k) पाठ ? ज्योतिष्मन्तं··· दी॰ इत्यस्य ज्योतिष्मन् त्वं···दीदिद्य(द्वि-अ)ग्ने इति शोधः। सपा. मा ११, २८ प्रमृ. दीद्यतम् इति, तै ४,१,३,१ दीद्यानम् इति च पाभे.।
l) क्वसुः प्र. (तु. पपा. GW. प्रमृ.; वैतु. भा. सा. उ. म. प्रमृ. <√दिव् इति)।
m) इयङ्-आदेशः उसं. (पा ६,४,८६)।

द्रिग्-व(त्>)ती- -तीः तै ७, ५,१५,३¶.

दि(शः>)श-स्थानक- काठ-पुष्पि ८.

१दिश्य[a]- -श्यैः काठ ३५, २; क ४८,३.

¶२द्रि(श्य>)श्या[b]- -श्याः तै ५,३,२, २[२]; मै ३, २, ९; काठ २०,१; ११[२]; क ३१, ३; १३[२]; -श्याभिः तै ५,७,५,४[२].

दिशत्- -शन् मै ४, २, ५![c]; कौ २, १००६; जै ४, १७, ११; -†शन्ता ऋ १०, ११०, ७; मा २९,७; ३२; का ३१,१, ७; ४, ८; तै ५,१, ११,३; मै ३, १६, २; ४, १३, ३; काठ १६, २०; ४६,२; शौ ५,१२,७.

*दिशस्[d]-

√दिशस्य, ‡दिशस्यति[e] कौ २,६०९; जै ३,४९,८; ‡दिशस्यतम्[f] कौ १, २८७; जै १, ३०, ५.

दिष्ट,ष्टा- -ष्टः शौ ५, ३०,१७; पै ९, १४, ७; -ष्टम् शौ १२, ३, ५५-६०; पै १७, ४१, ५-१०; -ष्टात् शौ १०,३,१६; पै१६,६४, ६; -ष्टाम् ऋ १,१८३,५; -ष्टाय मा ३०,७; का ३४,१,७.

† देदिश(त्>)ती- -तीः ऋ ८, १०२, १३; काठ ४०, १४; कौ १,१३; २, ९२०; जै १, २, ३; ४,३,४;६,५.

देश[g]- -शे मा ३४, ११; का ३३, १,५; -शेभ्यः पै ८, १९,१.

देशो(श-उ)पसर्ग[h]- -र्गाः शौ १९,९,९.

द्रेष्टृ- -ष्ट्रे मै २,१०,५[i].

द्रेष्ट्री[j]- -ष्ट्री ऋ १०,८५, ४७; शौ १०,१०,१७; ११, ६, १२; पै ६, १९, २; १३, ५, २२; १६, २२, २; १०८, ६; १९, ४२,७.

† देष्ट्र[k]- -ष्ट्राय ऋ १०, ८५,१५; ११४, २; शौ १४, १, १४; पै १८,२,३.

√दिह्, अदिहन् शौ ४, ६, ७[l].

दिग्ध,ग्धा- -ग्धम् पै ९, १६, ५; १९,५४,१०; -ग्धा शौ ५,१८, १५; पै ९, १८, १[२]; २५, ५; -ग्धाभिः पै १०,११,५.

दिग्ध-विद्ध- -द्धः पै ९, ८, ८; -द्धाः पै ९,९,६.

†दिहान- -नः ऋ १०,८७, ४; शौ ८,३,६; पै १६,६,५.

१ द्रेह[m]- -हः खि २,१२,१.

२*देहृ[n]-

देह्री- -ह्यः[o] ऋ ६,४७, २; ७, ६, ५.

√दी (= √डी [विहायसा गतौ]), ‡ दीयते[p] कौ २,६०६; जै ३, ४९, ४; दीयति ऋ ९, ३, १[p]; द्रीयन्ति ऋ ७,७४, ४; द्रीयतम् ऋ ५,७४,९.

द्रीयत्- -यन् ऋ ६, ४, ६; ७, ६३, ५.

√दी(दीप्तौ),>दिदी, दीदि, दीदी, दीयति शौ १०,१०, २८[q]; पै १६,१०९,८[q].

†दीदयति ऋ ५,६, ४; तै ४,४, ४,६; मै २,१३,७; काठ ९, ६; कौ १, ४१९[r]; २, ३७२; जै १, ४१, १; ३, ३०, १५; शौ १८, ४, ८८; दीदयन्ते शौ १८, ३, ७३; दीदुयसि ऋ ८, ४४,२९; द्रीदयत् ऋ १०, ३०, ४[s]; ९५, १२; †दीदुयत्[s] ऋ २, २३, १५; ६, १६,३६;२०,१३; १०, ९९, ११; मा २६, ३; का २८, २, १; मै ४, १४, ४; काठ ४, १६; ४०, ११; कौ २, ७४८; जै ३,२२,३; शौ १४,१,३७‡[s];

a) विप. (देव-)। भवार्थीयः यत् प्र. ।

b) नाप. (इष्टका-विशेष-)। यत् प्र. (पा ४,४,१२५)।

c) दिशम् इति पाठः? (तु. सात.) यनि. शोधः (तु. BC., सपा. कौ. जै.)।

d) अत्र धा. दाने वृत्तिः। भावे असुन् प्र. नित्स्वरश्च।

e) पाभे. कृते पृ १५४८ g टि. द्र.।

f) पाभे. कृते पृ १५४८ h टि. द्र.।

g) नाप.। कर्मणि घः प्र.।

h) पस. अन्तोदात्तः (वैतु. सा. सस. इति चिन्त्यम् यनि. स्वरानुपपत्तेः)।　i) पाभे. कृते पृ १३८६ g टि. द्र.।

j) व्यप. (देवता-विशेष-)। स्त्री. ङीप् प्र.।

k) भावे त्रः प्र. उसं. (पाउ ४,१६७)।

l) सपा. अदिहन्<>अदुप्यन् इति पाभे.।

m) नाप. (शरीर-)। व्यु.?। धा. 'उपचये' (=संघाते वाऽऽवरणे वा) वृत्तिः?। स्वरः? (वैतु. तैआ १, २७,२ देह- इति)।

n) नाप. (पुर्- [तु. सप्र. ऋ २,१९,६; ७,१९,५;९९, ५])। व्यु.?। धा. 'उपचये' (=*उपक्षये [=निवासे])' वृत्तिः।　o) द्विरु इति।

p) सपा. दीयते<>दीयति इति पाभे.।

q) तु. सस्थ. टि. अन्तर्।　r) द्वि° इति S.।

s) सपा. द्रीदयत्<>दीदुयत्<>दीदाय इति पाभे.।

२[a];९,८¶; २,८, ५; ३,२,१०; काठ १७,४; २०, १२[२]; २१,१; क २६, ३; ३१, १४, –क्षायाम् मा ८,५४, का ९, ७, १; तै ४, ४, ९, १, मै १, २, २[b]; ¶काठ ९,१५; ३४,१४; –क्षायै मा ४, ७; १९, १३; का ४,३,१, २१, २,२, तै १,२,२,१; ३,३,१,१; मै १,२,२; ३,६,४, काठ २, २; २३, २; क १, १४; ३५, ८; –०क्षे खि ६, ३, १; तै ३,१, १,२.

दीक्षा-तपस्– -पसी तै ६, १,१, २[२]¶; –पसोः मा ४,२; का ४, १,३; –पोभ्याम् मै १, ९, २[c]; काठ ९,१०[c].

दीक्षा-पति– -०तय मै १, २, २[d]; काठ २, २[d]; क १, १४[d], –तिः मा ५,६[d], ४०[d]; का५,२, ४[d],९,७[d]; तै १, २,१०,२[d];६, २,२,४[d], मै १, २,२[e],७[d]; काठ २,२[e]; क १,१४[e].

दीक्षित,ता– -तः मा २०, २४; का २२, २, १, ¶तै ३,१, १, २; ५,६, ७, १[५]; २[४], ३[२]; ६,१, १,५,३,२,४,४-६; ११, ६; २, ५,३,५[२],७,२, १०,३; ¶मै ३, ६,१;२[४],३[२], ५,६[५], ७[५]; ९[२];$, ९,३, ¶काठ १९,१०; २१,५[२], २२,१३[२], २३,१[४], २; ३[२], ५[५]; ६[२], ७; ९[२], २४,७;९[२]; २६,३, ३४,५; १२[४]; ¶क ३०,८; ३१, २०[२]; ३५, ७[४]; ८; ९; ३६, २; ४; ६[२]; ३७, ८; ३८, २[२], शौ १०,१०, १२; १७; ११, ७, ६; पै १६, १०८, २; ६; १५३, ६; –¶तम् तै ३,१,१,२; ६, १,४, ५, मै ३, ६, ४, ९[२]; काठ २३, २;३४,९[२]; क ३५,८; –¶तस्य तै ३,१,१,३, ६,१,४,५; मै ३, ६,६; ७[२]; ९,२[२]; काठ २३,६[२]; २६, ३; –ता तै ३,५, ६, १[f], –¶ताः काठ २२, १३; क ३५, ६; –तान् तै ६, १, ४, ७¶; –¶तानाम् तै ७, २, ७, १; २; काठ ३०,३[२]; ३४, २[४]; क ४६, ६[२], –¶ते काठ २६,२; क ४०, ५; –¶तेन मै ३, ६, ७; काठ २३,६; २६,३.

¶दीक्षित-त्व– -त्वाय तै ६, १, २,१; काठ २३,२; क ३५,८.

दीक्षित-दण्ड[g]– -ण्डम् तै ६,१, ४,१¶.

¶दीक्षित-वसन[h]– -नम् काठ २३,२[1];३[2]; क ३५, ८[1], ९[2].

¶दीक्षित-वाद[i]– -दम् तै ३,१, १,१[२]; मै ३,६,६,९.

दीक्षित-वासस्[g]– -स. मै ३, ६, ७[२]¶[1].

¶दीक्षित-विमित[k]– -तम्, –तात् तै ६,२,५,५; मै ३,६,७; काठ २३,२; क ३५, ८; –तान् मै ३,६,९.

दीक्षित-व्रत[g]– -तम् मै ३, ६, ९¶.

¶दीक्षिता(त-अ)क्ष– -क्षम् काठ २३,९[२]; क ३६, ६[२].

¶दीक्षिष्यमाण– -ण· तै ५, ५, १, ४; ७, २, ५,१; –णाः तै ७,४, ८,१; काठ ९,१६.

[?]दीक्षतो पै २०, ४२,७.

दीक्षमाण– प्रमृ. √दीक्ष् द्र.

*दीदि–, दीदिवस्– √दी(दीप्तौ) द्र.

दीदिवि– √दिव् द्र.

दीद्यग्नि–, दीद्यत्–, दीद्यान– √दी (दीप्तौ) द्र.

दीधरः √धृ द्र.

दीधिति–, दीध्यत्–, दीध्यान– √धी द्र.

√दीप्, > दीपि, दीप्यते तै ५, ६, ४, ४¶, ¶काठ १९, १०, २२, ९, क ३५, २¶; शौ १०, ७, २,४; पै १७,७,४;५; दीप्यताम् तै ४, ७, १३, ४[1]; दीप्येत क ३०,८¶.

¶दीपयति मै ३, ३,३;९; १०, ४,२;३; काठ २१, ३; १०, क ३१,१८;दीपयः पै १९,२६,१२.

दीप्त– -स. खि ३,१५,२०.

दीप्यमान,ना– -¶नम् मै ४, २,१; काठ ८, १२, क ७,७, –¶नान् काठ २६, १, क ४०, ४, –नाम् तै १,४,३४,१; मै २, १३,१९;

---

[a]) पाभे. कृते पृ १६३६ *g* टि. द्र. ।

[b]) पाभे. कृते पृ १६३६ *h* टि. द्र. ।

[c]) सपा. तैब्रा ३,८,१ दीक्षया इति पाभे. ।

[d]) सपा. दीक्षापतय.<>दीक्षापतिः (माश ३,४,३, ९,६,३,२१ गोब्रा २,२,३ वैताश्रौ १३,१९ च) इति पाभे.।

[e]) सपा. दीक्षापतिः<>अधिपतिः (आपश्रौ १०,८, १ च) इति पाभे. ।

[f]) सपा. दीक्षिता (माश्रौ २,१, २,७० च)<>सन्नद्धा (मागृ १,११,६ च) इति पाभे. ।

[g]) पम. अन्तोदात्त· ।

[h]) नाप. । कास. । उप. <√वस् (आच्छादने) ।

[i]) सपा °वसनम्<> °वाम्. इति पाभे. ।

[j]) नाप. । कास. घञन्ते थादि-स्वरः ।

[k]) तृम अन्तोदात्तः (पा ६,२,१४७) ।

[l]) पाभे. कृते पृ १३९४ *b* टि. द्र. ।

११८,१; ८; १२२, ६; मा १९, ४०; का २१, ३, ११; †ते २, ५,१२,५; ३, ५,११, ३; मै १, ६,२[a]; ३,११,१०; ४,१०,२†; ४; ११, २; काठ २, १५†; ७, १२[a]; १६†; १२, १४†; १५, १२†; १८,४[a]; २१, ९[a]; ३८, २; क ६, २[a]; पै १९, ३, १; -यतः खि ४, ९,३; -यतम् ऋ ३, २७, ४; मा ११, २८[b]; का १२,३, १[b]; मै २, ७, २[b]; काठ २,१५; १६,२[b]; कौ २,८९०†; जै ४, १३, ५†; शौ २०, १०२, ३†.

दीद्यान,ना- -नः ऋ १,१२७,३; ३, ५,७; १५, ५; ३१, १५; ६, १, ७; १०,२०, ४; मा १७, ६६[a]; का १८,६,२[a]; ते ४,६, ५, १[a]; मै ४,१३,६†; काठ १८, २०†; †कौ १,३४०; २, ११६५; †जै १, ३५,९; -नम् ऋ ४,५,९; ते ४,१,३,१[b]; -ना खि ५,७,४,७.

√दी (क्षये)

†दीन[c]- -नाः ऋ ४, २४, ९; -ने ऋ ८,६७, ११; १०,६८,८; शौ २०,१६, ८; -नैः ऋ४,५४,३; ते ४,१,११,१; मै ४,१०,३.

दीन-ता- -ना[d] ऋ ७,८९,३.

दीन-दक्ष[e]- -क्षाः ऋ १०,२,५.

¶√दीक्ष्,>दीक्षि, दीक्षते ते ६, १,१,३; मै ३,६,१[1]; २; ३; ४; ७;७,८[2];१०; ९,१; काठ २३, १; ३[1]; दीक्षते ते ६, १, १, ४; मै ३,६,१[2];७,३;४,३,९[2]; काठ ९,१५[2]; २३,६[2];७;२४,७;३४, ९[2]; क ३५, ७; ३६,४; ३७,८; दीक्षन्ते ते ७, ४, ८,१[2]; दीक्षन्ते ते ७, ४,८,१;२[2]; अदीक्षत काठ ३४, १३ अदीक्षन्त मै ३,६,१०; काठ ३४,१३[2]; दीक्षेत ते ६,१, ४,७; काठ ३४,९;१३;३५,१६; क ४८, १४; दीक्षेरन् ते ७, ४, ८,१[2];२[2]; काठ ३४,९[32].

अदीक्षिष्ट ते ६,१,४,३; मै ३, ६,१; काठ २३,५; क ३६,२.

दीक्षयति ते ६, १, १, ४; २, ५-७; दीक्षयति ते ५, १, ९, १[2]; ६,१,१,३; ४; २,५-७; ३, २[2]; ५; काठ १९,१०[2]; २३,७; क ३०, ८[2]; ३६,४; दीक्षयन्ति ते १,८,१८,१; ५,२, ४,२; ६, १,२, ५; मै ३, ६, ६; ७; काठ २२, २३; §दीक्षयामि ते ७,१, १८, १[2]; २[2]; काठ ४१, ९[2]; अदीक्षयन् काठ २३, ७; क ३६,४; दीक्षयेत् मै ३,६, ८; काठ २३,५[2]; ३६,२[2].

दीक्षमाण- -णः काठ २२,१२¶.

दीक्षय(त्>)न्ती- -न्ती मै ३, ६, ७[2]¶.

¶दीक्षयित्वा ते ५,२, ४, २; मै ३, ६,८; काठ २०,१; क ३१,३.

दीक्षा- -क्षया मा १९, ३०; का २१,२,१९; ¶ते ५, ५, ७, ५; ६, ७, १; ६, १, ६, २; २, २, ७; ¶मै ३, ६, ४; ७, ३; १०; ¶काठ ४, १६§[f]; २१, ५; २२,८§; २३,२; २४,९[2]; ३४, ७[2]; ¶क ३१,२०; ३५,२; ८; ३८, २[2]; शौ १२, ५, ३; १९, ४३,१-८; पै १६,१४०,३; २०, ५४,४; -क्षा ¶ते ३,१, १, २[2]; ४,७,९, १§; ५, ३, ४, १; ६, १,६, २; मै १, ९, २; ८¶; २, ११,६; ३, ८,२¶; ४,१४,११; ¶काठ ९, १०§; २१, १; २३, १०; ३४, ६; क ३७, १¶; शौ ११,९,८; १२,१,१; १५,१६, ५; पै २,५२, २; ५; ९, ४, ६; २३,२०; १६, ८२, ८; ८६, ७; १७,१,१; १९,२८, ११; -क्षाः शौ ८,९, १७; पै १६, १९, ७; १७,२९,१४; -क्षाणाम्[g] ते १, २,१,२; काठ २, २; क १,१४; -क्षाभिः ते ७,४, ९, १¶; शौ ८,५,१५; पै १६,२८,५; -क्षाम् मा ५,६[h]; ४०; १९,३०; का ५, २,४[h]; ९,७; २१,२,१९; ते १, २,१०,२[h]; ३, १, १, २¶; ३[2]; ५,७,४,३; ६,२, २, ४; ७, १, १८,२; मै १,२,७[h]; ३,६,२[3]¶; ३¶; ४¶;९; काठ २, २[h]; २२, १३[2]¶; ¶२३, ५;१०; ४१,९; क १, १४[h]; ३७, १¶; शौ ९, ६,४; १४,२, ५२; १९,४०, ३; ४१,१; पै १,५३,३; १६,१११, ४; १८, १२, १; २०, ५७, ४; -क्षायाः मा १४,२४; का १५, ८,१; ते ४, ३,९, १; मै १, २,

a) सपा. दीद्यत्<>दीद्यानः (माश ९,२,३,२५ तैब्रा १,१,७,१;२,१,२२ च) इति पामे.।

b) पामे. दधे पृ १६३५ l टि. द्र.।

c) क>त>नः (पा ८,२,४५)। प्र. स्वरः।

d) नाप. द्र.।

e) विप. (मर्त्य-)। बस.।

f) दीक्षाये° इति पाठः? दीक्षये° इति शोधः (तु. सपा. तैब्रा २,४,३,३)।

g) सपा. दीक्षाणाम्<>दीक्षायाः इति पामे.।

h) सपा. दीक्षाम्<>दीक्षायाम् इति पामे.।

–†थै.[a] ऋ २,१५,३; तै २,३, १४,५.

दीर्घ-श्मश्रु[b]– -श्रुः शौ ११, ७, ६; पै १६,१५३,६.

†दीर्घ-श्रवस्– -वसः[c] ऋ १०,२३, ३; शौ २०,७३,४; –वसे[d] ऋ १,११२,११

दीर्घ-श्रुत्[e]– -श्रुत् ऋ ७, १६, ८; ६१,२; ८, २५, १७, –श्रुतः ऋ १०, ११४, २, –श्रुतम् ऋ ७, ७६,७.

दीर्घश्रुत्-तम– -मः ऋ ८, १०२,११; १०, ९३, २; तै १, ६,१२,२; मै ४, १२, २; काठ ८, १६; –मम् ऋ ५, ३८, २; ७,८१,५, –मा ऋ ५, ६५,[२, ८,१०१.२].

दीर्घ-सत्त्र[f]– -त्रम् त ३,३,८,५¶.

दीर्घ-सोम[f]– -मे तै ६,२,११,३¶.

†?दीर्घाधियः[g] ऋ २,२७,४; तै २, १, ११, ४; मै ४, १२, १; काठ ११,१२.

दीर्घा(र्घ-अ)प्सस्[h]– -प्साः ऋ १, १२२,१५

दीर्घा(र्घ-आ)यु[i]– -†०यो ऋ ८, ७०,७; कौ १,२६८; जै १,२८, ६; –योः पै ३,१४,७.

दीर्घायु-त्व– -त्वम् ऋ १०,६२, २; मा १८, ६; का १९, ४, २; तै ४,७,३,२; मै २,११,३; काठ १८, ९; ३६, १५; क २८, ९; –त्वस्य खि १, १, २, ५, ५, –त्वाय ऋ ८,५९,७; खि १,६, ७; का ३, ९, ३[j]; ६, तै १, २, १,१[j], ३,२,५,१; मै २, ३, ४, ४,१०,६; काठ २,१[j],३६,१५[j]; ४०,३; क १,१३[j]; शौ[k] १,२२, २; ३५,१; २,४, १; ३, ५, ४; ४,१०,७; ५, २८, १, ६, ६८, २[l]; ११०,२; १३३, ५; ८, ५, २१; १२, २, ६; १४, २, ७५; १८,४,५३; १९, २८, १; पै १, २८,२; २, ११,१; ५९,१०; ३, १३,४, ४,२२,६[m]; ५,३३,११; १३, ११,१; १६, २६, २; २८, १०; १७, ३०,६, १८, १४, ५; १९,२५,६; २०, ५४,९.

दीर्घायु-शोचिस्[n]– -चिषम् ऋ ५,१८,३.

दीर्घा (र्घ-आ) युस्[o]– -युः ऋ ४, १५,९; १०,८५, ३९; मा १२, १००[२], शौ १४, २, २†; ६३[p]; पै २,५२,३[q]; १८,७, २†; १३, २; १९, १७, १४[q]; –युषम् ऋ ४,१५,१०.

?दीप्व[r] मा ३८, ३[s], का ३८,१, ३[s].

√दु, दू (उपतापे), दूयते खि ७,७,२. दुन्वन्ति शौ ९,४,१८.

दाव[t]– -वः शौ २०, १३६, ८[u]; –वस्य शौ ७, ४७, १; –वाद्

---

[a]) विप. (पथिन्-)। उप. कर्तरि थक् प्र. (तु. वें. सा. भा. GRV. K.; वैतु. PW. प्रभृ. GG. च भावे प्र. इति ?)। [b]) विप. (ब्रह्मचारिन्)। बस.।

[c]) विप. (वाज-)। बस.।

[d]) विप. [औशिज- (=कक्षीवत्- [तु. सस्थ. टि. वणिज्->-गिजे, PW. GW.; वैतु. स्क. सा. GRV. व्यप. =ऋषि-विशेष- इति ?])]।

[e]) विप. (रयि-, विप्र- प्रभृ.)। उस. उप क्विबन्तम्।

[f]) कस. अन्तोदात्त'।

[g]) विप. (आदित्य-)। प्राति.?। <दीर्घ-धी–[बस.] इतीव पपा. प्रभृ.। दीर्घा(र्घ-आ)धिज्– इति तु मतम्, यत्र °आधिज्– (=°आ-तिज्-) इति उप. दीप्तिवचनं भाप. द्र.। [h]) विप. (रथ-)। बस.।

[i]) विप. (इन्द्र,युष्मद्-)। बस.।

[j]) =सपा. तैब्रा १,३०,१ काश्रौ ५,२,१४ आपश्रौ ८, ४,१ आपमं १,६,१३; २,१,२;९,२ शागृ १,२८,९ पागृ २,१,९ हिगृ १,९,१२। मंब्रा १,६,७ तु दीर्घायुष्ट्वाय इति पाभे.।

[k]) वैतु. अ।[३,३,४] <°यु-त्वाय इति ?।

[l]) =सपा. आपमं २,१,१। मागृ १, २१,३ तु पुनःपुनः इति पाभे। [m]) उ इत्यनेन समुदितम्।

[n]) विप. (अग्नि-)। बस.।

[o]) विप. (ओषधि, पति-, [साहदेव्य-] कुमार- प्रभृ.)। बस.।

[p]) =सपा मंब्रा १,२,२ आपमं १,५,२ हिगृ १,२०,४ मागृ १,११,१२। पागृ १,६,२ तु आयुष्मान् इति, शागृ १,१४,१ चिरम् जीवतु इति च पाभे.।

[q]) सपा दीर्घायुः<>अश्ववान् इति पाभे.।

[r]) √दप्[दाने] > *दपस्व> नैप्र. यनि. (वैतु. उ. म. <√दा[दाने] इति, PW. प्रभृ. [बन्धने] इति च ?)।

[s]) सपा. ?दीप्व (माश १४,२,१,१० काश्रौ २६,५,४ च) <> ?शुङ्क्ष्व <> तैआ ४, ८, ३; ५, ७, ३ आपश्रौ १५,९,७ शिप इति पाभे.।

[t]) नाप. (वनाग्नि-)। णः प्र (पा ३,१,१४२) तत्स्वरश्च।

[u]) तु. RW.; वैतु. शंपा. सात. च वयः इति ?।

काठ ४०, ४; –न्ने मै ३, ४, ५; काठ २२,२;६; क ३४,१.

द्रीयत्– √द्री (विहायसा गतौ) द्र.

दीयमान– √दा (दाने) द्र.

दीर्घ॑,घ्रा॑ᵃ– -†र्घः ऋ १, १७३, ११; ४,२,५; ८, १७, १०; तै १,६, ६, ४; ३, १, ११, १; मै १,४, ३;८¶; ४, १२, ३; काठ ५,६; ६,१०; ३२,६; शौ २०, ५, ४; –र्घम् ऋ १,३२,१०; ३७, ११; ९६, ८; ११६, २५; १२३, ८; १५४, ३; १६६, १२; १४; ३, ७,३; ४,२३,९;२४,८; ५,१५, ५; ५४, ५; ८७, ७; १०, १४, [१४; १८, ६]ᵇ; ३६,१४; ५१, ८; ७०,४; ८५,१९; ९५, १०; १०५,१ᶜ; १२४, १; १३४, ६; खि २,६²,२४; ११,२;५; १४, ७; ४, ६, ७²; खिसा ३२, १; मा ३४,५१²; का ३३,२,१४²; तै २,४,५, २; १४, १†; मै ४, १२,२†; काठ १०, १२†; १७, १८†; २८,५¶; क ४४,५¶; †कौ १,२२८;२,४४१; †जै १, २४, ८; ३, २३, १६; शौ १, ३५, २; २,१३,२; ३,८,३; ६, ७८, ३ᵈ; ७, ३३-३४, १ᵈ; ८६,२†; १०८, १; ८, २, ११; ११,१,३४; १२, १, ६२; १३, २, ३७; १४, १, २४; ४७; २, २९; ७५; १८, २, ३†; १९, २४, ४; पै १, १२, ३ᵉ; ४६, १; २; ५; ८३,२; ६,१८,१-९; ८,१५, १०; १३, ६, १०†; ९, १७; १५,६,१; १६,४,१; ९२, ४; १७, ३४, ६; १८, ३,१‡ᶠ; ३†; ५, ४; १०, १०; १३, ३; १४,५; २४,४; १९, १६, ११; ५१,४; २०,३,५; १२,५; २२, ४; ४१,५; ५६, ४; –र्घा ऋ १, १४०, १३; –र्घाः ऋ २, २७, १४; –र्घाम् ऋ ४,२२,७; १०, ४०,१०; मा १,२०; का १, ७, ४; तै १, १, ६, १†; मै १, १, ७; ४,१,७; काठ १,६; ३१,५; क १, ६; ४७, ५; शौ १४, १, ४६†; पै १८,५, ३†; –†र्घाय ऋ १,७, ३; ८,१३,३०; मै २, १३, ६; कौ २, १४९; शौ ६, ३९,१S; २०, ३८, ६; ४७,६; ७०, ९; पै १९, ८, ७S; –र्घेण ऋ १, ११९, ६; शौ १२, २, ३२;५५; पै १७,३३,२;३५,४.

दीर्घ-केशᵍ– -शान् पै १७,१२,८ʰ.

दीर्घ-जिह्वⁱ–

दीर्घजिह्वा– -ह्वाः पै १९,३६,१.

दीर्घजिह्वीʲ– काठपुष्पि २९; -ह्वी मै ३,१०,६; काठ २९, १; क ४५,२.

†दीर्घजिह्व्यᵏ– -ह्व्यम् ऋ ९, १०१,१; कौ १, ५४५; २,४७; जै १,५६,१; ३,५,६.

दीर्घ-तन्तुˡ– -न्तुः ऋ १०,६९,७.

†दीर्घ-तमस्ᵐ– -माः ऋ १, १५८, ६; ८,९,१०; शौ २०,१४०,५.

†दीर्घ-नीथⁿ– -थे ऋ ८, ५०, १०; खि ३, २,१०.

दीर्घ-प्रयज्युᵒ– -†ज्युम् ऋ ७, ८२, १; तै २, ५,१२, ३; मै ४,१२, ४; –ज्यू मै ४,१४,६.

दीर्घ-प्रसद्मन्ᵖ– -द्मनि ऋ ८, १०, १; २५,२०.

दीर्घ-माञ्ज– -ञ्जेग पै ८,१९,८.

दीर्घ-यशस्ᵠ– -शसे ऋ ५,६१,९.

दीर्घ-याथ– -थेʳ ऋ ५, ४५, ९;

ᵃ) विप. ([विस्तृत-] अध्वन्-, आयुस्- प्रभृ.)। व्यु.?। <√दृ [=√स्तृ "विस्तारे' (वैतु. SEY[२१;८८] पाइयो [२,२,६९], अभा. च [विदारणे] इति)] इति मतम्; वैतु. या [२, १६]<√द्राघ् इति; GW. WAG [१,२२ b; ७८c; २१४ c] <√दह् इति।

ᵇ) सपा. दीर्घम् (तैआ ६,१०,१ च) <> सुवर्म् इति पामे.।　　ᶜ) वा. पृ ६०७ e द्र.।

ᵈ) पामे. हेत पृ ६९० k टि. द्र.।

ᵉ) सपा. दीर्घम् आयुः <> संविदाने इति पामे.।

ᶠ) सपा. दीर्घम् <> त्रिधम् इति पामे.।

ᵍ) विप. (असुर-)। बस.।

ʰ) सपा. दीर्घकेशान् <> स्यानुदुस: इति पामे.।

ⁱ) विप.। बस.।

ʲ) व्यप. (राक्षसी-विशेष-)। स्त्री. ङीप् प्र. (पा ४,१,५९)।

ᵏ) विप. (इन्द्र-)। स्वार्थिकः यत् प्र. तित्स्वरश्च।

ˡ) विप. (अग्नि-)। बस.।

ᵐ) व्यप. (ऋषि-विशेष-)। बस.। उप. अर्थः?।

ⁿ) विप. (इ. LR.) वा व्यप. (तु. PW.GW.GRV.) वेति?। बस.।

ᵒ) विप. (जन-, विष्णु-वरुण-)। बस.।

ᵖ) अर्थः?। नाप. (पृथिवी-लोक- [तु. ऋ ५,८७,७ सा. PW.GW. प्रभृ.], वें. सा. [अन्तिमे स्थले] =यज्ञ- इति)। बस.। उप. °प्र-सद्मन्- [प्राग.]।

ᵠ) विप. (विप्र-)। बस.।

ʳ) भाप. (दीर्घ-यान-)। कस. थादि-स्वरः। उप. √या+थक् प्र.।

१‡[a]; –नाः काठ ३९,२; पै ४, ३१,७†; ५,६,१; १०; ६, १०, २[२]; –नाम् क २५, ८; पै १७, ३३,३[b]; १९,५२,१[२];‡[c].

दुह्यमान,ना– -नम् मै १, ८, १०; –नस्य काठ ३१, २¶; क ४७, २¶, पै ६, १५, ७; –ना मै १, ८, ३ ¶; काठ ६, ३ ¶; क ४, २¶; शौ १२, ७, १२; पै १६, १४३, ३; –नायाम् मै १, ८, ४¶.

¶दोग्धव्य– -व्यम् मै ४,१,३[d]; काठ ३१,२; क ४७,२.

१दुग्ध–

दोग्ध्री– -ग्ध्री[e] मा २२, २२; का २४, ८,२, तै ७,५,१८, १; मै ३, १२, ६; काठ ४५, १४; –ग्ध्रीम् खि ५,५,४.

२दोग्धृ– -ग्धारः शौ १०, १०,५; पै १६,१०७,५.

दोघ[f]– -घम् ऋ ५,१५,५

दोह[g]– -हः मा ८, ६२; ¶तै १,६, ११,३;७,१, २;४,३; ३, २,७, ३;५,४,७,५; ¶मै १,४, ५[२];३, ३,८;९; ¶काठ १९,६; २१,८; ३२,२;४[२],३३,५;८; ¶क ३०, ४; शौ ४,११,४; पै ३, २५,२; १६, ४७, ४; –हम् मा ३८, २८, का ३८, ६,२; ¶तै १,६, ११, २;७, १,१; ३, २, ७,३[२]; ६,२, ११, ४; मै ३, ३, ९¶; ४,९, १३; काठ ५,२,२१,९¶; शौ ५, १७, १७; पै १९, ४८, १८; –हाः तै ४, ३, ११, ४; मै २, १३, १०; ४, २, १¶; काठ ३९,१०; शौ ४,-११,१२;८,९, १५; पै ३,२५,८, १६, १९,५; ७१, ५; –हान् मै २, १३,१०[h]; ¶३,३, ९[२]; ४, २; शौ ४,११, ९; पै ३, २५, ९; –¶हाभ्याम् तै ७, ५, ३, १, काठ ३३, ५, –¶हाय तै ५, १,६,४[२]; मै ३, १,७; काठ १९,६[४]; क ३०,४[४]; –हे पै १७, २८, ५; –†हेन ऋ १०, ४२, २; शौ २०, ८९, २; –हैः मै ४, २, १¶; –हौ तै १,७,४,२¶.

दोह-का(म>)मा[i]– -माः तै १, ६,४,२, ७, ४, ३; मै १, ४,१; ५[२];¶; काठ ५,३; ३२,३[२],¶.

१दोहन[j]– -नम् पै १६, ४७, ४; –नात् मै १,८,३¶; –¶ने काठ ६,३; क ४,२; –नेन मै १,८,६¶.

२†दोहन[k]– -ना[l] ऋ ८, १२, ३२; –ना.[m] ऋ १,१४४,⌊२;९,७५, ३⌋; कौ २,५२, जै ३,५,११.

†दोहस्[n]– -हसा ऋ १०, ११, १; शौ १८,१,१८

दोहसे[o] ऋ १,१४१,२[p], ६,४५,७; ६६,१;५.

१दो(ह्य>)ह्या[q]– -ह्या मै १,६,१.

२दो(ह्य>)ह्या[q]– -ह्या मै १, ८, ३¶[r]

---

[a]) पाभे. कृते पृ १६४२ *c* टि. द्र.।

[b]) सपा. दुहानाम् <> कृणोमि (परि.) इति पाभे.।

[c]) पाभे. कृते पृ १६४२ *l* टि. द्र.।

[d]) °व्यु– इति स्वर? यनि. शोधः।

[e]) =सपा. माश १३,१,९,२ तैब्रा ३,८,१३,१। शाश्रौ ८,१८,१ तु दोग्ध्रीम् इति पाभे.।

[f]) विप. (⌊दोह-प्रद-⌋ अग्नि-शत्रोऽन्त- ⌊=तदुपकण्ठ-प्रदेश-⌋)। कर्तरि घञ् प्र. उसं. (पा ३,३,१६)। '(ऋषे.) वाजः (*स्तोत्रं) रायो दोघं (सन्तं) ते (अग्ने) शवस. (तेजसः) अन्तम् (उपकण्ठप्रदेशं) पातु (*प्राप्नोतु)' इति वा. (तु. सा; वैतु. अन्ये कर्मणि घञ् प्र. इति कृत्वा दोहधारा-पर्याय इति ⌊तु GRV. OV.⌋, यद्वा णमुलन्तम् अव्य. इति ⌊तु. GW, GRV. टि. च⌋)।

[g]) भाप. च नाप ⌊दुग्ध-⌋ च। घञन्तं ञित्स्वर.।

[h]) पाभे. कृते पृ ११७९ *o* टि. द्र.।

[i]) विप. (आशिस्-)। व्यु कृते अक्ष-काम– टि. द्र.।

[j]) नाप. (पात्र-)। अधिकरणे प्र.।

[k]) नाप. (*स्तोत्र-, *स्तोतृ-)। व्यु.?। धा. *स्तुतौ वृत्तिरिति कृत्वा पर्यायेण करणे च कर्तरि च युः प्र. उसं.।

[l]) स्तोत्रार्थे न. द्वि३। 'समीचीनास. (संगताः सन्तः ⌊स्तोतारः⌋) °ना प्रास्वरन् (प्रशब्दयन्ति)' इति वा. (वैतु. वें. सा. =⌊दोहनप्रदेश-⌋ वेदि- इति कृत्वा सप्त१ इति, GRV. ORN. स्त्री भाप. इति, ⌊पक्षे⌋GRV. कर्तृपदं चेति, GW. °ना. इति शोधुक इति)।

[m]) स्तोतृपर्याये पुं. प्र३। 'ऋतस्य (स्तोत्रस्य) °नाः ईम् (प्रकृतं देवम्) अभ्यनूषत' इति वा. (तु. वें. सा. ⌊अंशतः अन्तिमे स्थले⌋; वैतु. वें. =स्तुति- ⌊प्रथमे स्थले⌋; सा., Gri ⌊उभयत्र⌋ =धारा- इति, GW BSG ⌊९५⌋ =दोग्धृ- इति; GRV. =धेनु- इति च)।

[n]) भावे असुन् प्र. नित्स्वरश्च। [o]) तुमर्थीयः असेः प्र.।

[p]) वैतु. सा. कर्तरि प्र. इति।

[q]) ण्यति प्र. आद्युदात्तः वैकल्पिकः उसं. (पा ६, १, २१४)। एकतरत्र तित्स्वरो यथावस्थः।

[r]) पाभे. कृते पृ १६४१ *h* टि. द्र.।

दुदुः[a] ऋ २,३४,१०; दुदुः[a] ऋ ९,१०८, ११; ¶धोक्ष्यते तै ७, ५,३,१; धोक्ष्यति काठ ३३, ५; ‡धुक्षीमहि[b] तै १,६, ४, ३; ३, १,११,२; २,७, २; मै १,४,१; काठ ५,३; १९,१४; अधुक्षत ऋ ९,२,३; मै ४,२,१३¶; कौ २, ३८९†; जै ३,३१,९†; धुक्षत ऋ ६,४८,१२; धुक्षत ऋ१,१६०,३; अधुक्षत् ऋ ८,७२,१६; अधुक्षत् ऋ १०,१४९, १; धुक्षन्त ऋ ८, ७,[३ (१३,२५;५४,७; ९,६१, १५)]; अधुक्षन् ऋ २,३६,१; ८, ३८,[३; ६५,८]; कौ २,४२५†; जै ३, ३२,१४†; पै २, ३९, १; धुक्षन् ऋ १, १२१, ८; अधुक्षः मा १,३; का १,२, ३; मै १,१, ३[२]; ४,१,२.

दुह्यते ऋ ९,७४,४[c]; काठ ३५, ६†; क ४८, ७†; शौ ७, ७७, १; पै २०, ११, ७; दुह्यन्ते शौ ७,७७,२; पै २०,११,६.

दोह्यन् पै १६,१३३,१२.

†दूदुक्षन्[d] ऋ १०, ७४, ४; मा ३३,२८; का ३२, २, ११; दुदुक्षन्[d] ऋ १०,६१,१०.

दुग्ध,ग्धा[e]— -ग्धः ऋ ३, ३६,६; -ग्धम् ऋ ५, १९, ४; ३६, १; ८५,४; ६,४८, २२; ७,७४, ३; ९८,१; ९,९६,१५; १०,९४,९; मा १९, १५; ९५; ३३, ८८†; का २१,२,४; ६, १६; तै २,२, १०,२¶; ३,२, ६, १; मै १,८, १०; २,२,२¶; ३,११,९; काठ ३५,१८[२];३८,३; क४८,१६[२]¶; शौ १०, ६, ३१; १०,३०; ३१; १४, २, १४; २०, ८७, १†; पै १६,४४, ८; १०९, १०; ११०, १; २०,४०, १; -ग्धस्य शौ ७, ७७, ५; पै २०, ११, ९; -ग्धा शौ ८,९, १; १२, ७, १२; २०, १३६, १३[f]; पै १६, १८, १; १४३,३; -ग्धात् मै १,८, ६¶; -ग्धानि मै ४, ८, ६; शौ २०, १३०, १; -†ग्धाभिः ऋ ९, १०७, ९; कौ २, ३४८; जै ३, २९,५; -ग्धाम् तै ७,२,२,३¶; पै ६, १५, ७; -¶ग्धे तै १, ८, ४-५,१;९, २; २, २,११,४; मै १,१०,१$;१७; २,१,८; २,४; ४,२, ७; काठ ९, ५; १०, ११; १२,२; ३६,११; क ८,८.

दुग्ध-भृत्[g]— -भृत् मै १,६,१.

¶दुग्ध्वा मै ४, २, १३; काठ ३५, १९[३]; क ४८,१७[३].

दु(घ>)घा[h]— -घाः ऋ ८,५०, ३; खि ३,२,३; -†घानाम् ऋ १०, ६७,६; मै ४, १४, ५; शौ २०, ९१,६; -घे मा २१, ३४; ५२; २८, १६; ३९; का २३, ४, ६; ६,५; ३०, २, ५; ४, ५; मै ३, ११,२; ५; काठ ३८, ८.

दुघान[i]— -नाः ऋ १, १००, ३; ३, ३१,१०.

दुदुक्षत्— -क्षन् ऋ ७,१८,४[d].

†दुदुहान[j]— -नः ऋ ९, ८६, ३१; ९६, १०; कौ २, १७३; जै ३, १६, ११.

दुहत्— -हन् ऋ १०, १२२, ६; काठ १२,१४†; पै ४, ४०, २; -हन्तः ऋ ८,७,१९; १०, ९४, ९; -हन्ता ऋ १,११७,२१.

दुहध्यै[k] ऋ १०,६१,१७.

१दुहान,ना— -नः शौ ४, ११, २; -नम् शौ ११, १,३४; १८, ४, ३६; -ना ऋ २, २,९; ३, ५८, १; ८, १००,११; १०, ६५, ६; १४९, ४; शौ ७,८४,३; ८, ९, २४; -नाः ऋ ३, १, १४; ६, २८,१; ७, ४१, [७; ८०, ३][l]; ४३,४; खि ४,१२,२; मा ३४, ४०†; तै ४, २, ९, ६; शौ ३, १६, ७; ४, २१, १†; १८, ४, ३४; ३९; -नाम् ऋ २,३२,३; मा १३,४९; का १४, ५, ३; तै ४, २,१०,२; मै २,७,१७; काठ १६,१७.

२†दुहान— -नः ऋ ९, ४२, ४; १०७, ५; कौ २, २६; ११०; २७३‡[m]; जै ३, ३, ५; ११, ६; २३,५‡[m].

३दुहान,ना— -नः पै ३, २५, ३; -नम् पै ५,४०,८; ६, २२,१०; १६,९२,४; -ना काठ ३१,१४; ३९,२; पै ६, १०,९; ८,१८,४; १४,३,१; १६, २०,१; १९,५२,

a) लिटि द्विर्वचनाऽभावः द्र. ।
b) सपा. धुक्षीमहि<>मक्षीमहि इति पाभे. ।
c) सपा. दुह्यते<>दुहाना इति पाभे. ।
d) ॰धुक्षन् इति पपा. ।
e) विप. (अंशु-,गो-, पयस्-प्रमृ.), नाप. च ।
f) दुग्धाम् इति शंपा. सात. ।
g) विप. । उस. उप. क्विबन्तम् ।
h) नाप. (गो-) । कप् प्र. उसं. (पा ३,२,७०) ।
i) शानन् प्र. उसं. (पा ३, २,१२८) । निरस्वरः ।
j) कानजन्ते चित्स्वरः ।
k) तुमर्थीयः कध्यै प्र. तत्स्वरस्य ।
l) सपा. दुहानाः<>दुहानाम् इति पाभे. ।
m) सपा. दुहानः<>सख्याय इति पाभे. ।

दुध्र-कृत्[a]- -कृतः ऋ १,६४,११.
दुध्र-वाच्[b]- -वाचः ऋ७,२१,२.
दोधत्- -धतः ऋ १, ८०, ५[c]; २, २१,४[d]; ८, ६,६[c]; १०, ११९, २[c]; १७१,२[c]; कौ २,१००२†; जै ४, ८,३†; शौ १२, १,५८[c]; २०, १०७,३[c]†; पै ३, ३.२[f]; १७,६,५[c]; -धताम् पै ६,९,५.
?दुध्नामनोमुह[g] पै ३, ३७, १.
दुन्दुभि[h]- -भयः काठ ३४, ५¶; शौ ५,२१, ९; -भये मै २, ९, ७[i], -भि. ऋ १,२८,५; ६,४७,३१; खि २,२, ५; मा २९, ५७†; तै ४,६, ६, ७†; मै ३, १६, ३†, काठ ४६,१†; शौ ५,२०,१,६, १२६,३†;१२,१,४१; पै९,२४, १; १५,१२,१†; १७,५,१,२०, ४६,१०; -भिना शौ ५,२१,७; -भिम् खि ५,१५,१७; शौ २०, १३२,९[j]; १३३, १; -¶भीन् तै ७,५,९, २; मै १, ११, ६; काठ १४, ७; -०भे ऋ ६, ४७, २९; ३०; †मा २९, ५५; ५६; का ३१, २,१२†; †तै ४,६, ६, ६; ७; मै ३, १६,३[२]†; काठ ४६, १[२]†; शौ ५, २०, ४;६[२]; १०; २१,१[२]; ४; ५;६; †६,१२६,१; २, पै ९,२४,६; ७; १०; †१५, ११,९;१०; -भेः शौ ५,२०,५; पै ९,२४,५; -भौ ¶तै ६,१,४, १; ७, ५,९,२; मै ३, ६, ८¶; ¶काठ २३,४;३६,१५; क ३६, १¶; शौ ५,२१, ७, ६,३८, ४; पै २,१८,३.
दुन्दुभ्य[k]- -भ्याय[l] मा १६, ३५; का १७, ५, ४; तै ४, ५, ७,१; काठ १७,१४; क २७,४.
?दुन्निशीम् पै १७,१३,४.
दुर्[l]- दुरः ऋ १,६८, ५, ६९,५; ७२, ८;११३,४;१२०,२; १२१,४[m]; १८८,५; २, २४,५;३,३१,⌊२१; १०,१२०,८⌋[n]; ४, ४,६,५,४५, १; ६,१७,६;१८,५;३०,५;६२, ११; ७, २,५; ९,२;४६,२;७९, ४; ९, ४५, ⌊३; ६४, ३⌋; १०, २९,३; १३९, ६; खि ५,७, १, ६;मा२०,३६;४०;६०,२१,१६; ३४[२]; का २२, ४,१; ५; ६, ६; २३,२,५; ४,६[२], तै १,२, १४, ३†; मै १,१०,९¶; ३,११,१[२]; २[२]; ३; ११; ४,९,११; १०,३; ११,५†; १३,२; ४; १४,१४†; काठ ६,११†; १६, २१; कौ २, १३३†; जै ३, ११, ९†; शौ २०, ७६,३†;†दुरः[o] ऋ २, २, ७; तै २, २,१२,६; मै ४, १२, २; दुरः काठ १५,१३,२०,१५[२]; ३६,३¶; ३८, ६[२];८;१०; पै ६, १,८†; ?दुरम् पै १७,१३,६.
दुर्य,र्या[p]- -०र्य ऋ ७, १, ११;

---

[a]) विप. (मरुत्-) उस. उप. < √कृ (तु. नै. सा. प्रमृ.; वैतु. स्क. <√कृत् ⌊छेदने⌋ इति)।
[b]) विप. (ग्रावन्)। बस.।
[c]) विप. (⌊शत्रूमत्-⌋ वृत्र-, मख- प्रमृ.)। वैतु. सा. <√धू इति ?। [d]) नाप. (शत्रु-⌊वृत्रादि-⌋)।
[e]) विप. (⌊वेगयुक्त-⌋ वात-)। यनि. प्र३।
[f]) मथि बाध दोधतः इत्यस्य स्थाने सपा. शौ ३, ६,२ वैबाधदोधतः इति पाभे.।
[g]) पाठः ? दु ⌊ध्र > ⌋ध्रा- > -ध्रा(ः) मनो-मुहः इति शोधः। उभे अपि विप. (?प्रद्रुपः यद्र.)।
[h]) नाप. (वाद्य-विशेष-)। व्यु. ?। पपा. नावग्रहः। <द्रुम-+√भिद् वा < √दुन्दुभ्य ⌊शब्दे⌋ वेति या ⌊९,१२⌋ दे. ⌊५,३⌋,<√दम् इति (पाउना ५,८६), <दुन्दु- ⌊शब्दानुकृति-⌋ - + √भा इति अभा., < दुन्द- वा दुन्दू- वा द्यु- ⌊शब्द-⌋ वा + √उभ् ⌊प्रपूरणे⌋ इति अभा. ⌊पक्षे⌋। (√*दुन्द् ⌊शब्दे⌋>भावे) *दुन्दु- + (√भृ ⌊पोषणे⌋ > कर्तरि करणे वा *भ्रि- > नैप्र.) *भि- > उस. यनि. इति तु स्यात्।

[i]) सपा. दुन्दुभये<>दुन्दुभ्याय इति पाभे.।
[j]) दुन्दु° इति शंपा. सात. ?।
[k]) विप. (रुद्र-)। भवार्थीयः यत् प्र. तित्-स्वरश्च।
[l]) यथा. सत् नाप. स्त्री. (द्वार-, गृह-)। व्यु. ?। द्वार्->नैप्र. इव यनि. इति उ. म. ⌊मा २०,३६⌋ PW. GW. WAG ⌊१, ६३a; १०९⌋ WW ⌊१, ८७०⌋ प्रमृ., <√दुर्व् ⌊हिंसायाम्⌋ इति भा ⌊तै १, २, १४, ३⌋। यदा द्वाराभिधानं तदा < √दृ ⌊विदारणे⌋ इति, यदा च गृहाभिधानं तदा < √दृ ⌊*निवासे⌋ इति तु मतम् (तु. पा ७, १, १०३)। शेषे द्वार्- इत्यत्र टि. द्र.।
[m]) विप. (हिंसक-)। <√*दुर् ⌊हिंसायाम्⌋ इति (तु. सस्थ. टि. दुह्-> मुहः; वैतु. अन्ये द्वार-पर्याय इति कृत्वा नाप. इति ?)।
[n]) पाभे. कृते पृ १४८८ d टि. द्र.।
[o]) द्वि३ विभ. स्वरः उसं. (पा ६, १, १७१)।
[p]) विप. (अग्नि-, यूप-) च, नाप. (गृह-) च। भवार्थीयस् तदर्हतीयो वा यत् प्र.।

३दो(ह्य>)ह्या- -ह्या पै ९, १६, १[a]; -¶ह्याम् काठ २५,९[?]; क ४०, २[?].
घोक्ष्यमाण,णा- -णः पै ७,१५,९; -णा पै ५,३१,१.
?दुचित्ता[b] पै १७,१४,४?.
दुच्छु (न>)ना[c]- -ना ऋ २, २३, ६; ८, २०, ४[d]?; ७५, १३; तै २, ६, ११, ३†; मै ४, ११, ६†; शौ ५, १९, ८; ६, ४, ३[e]; पै ९, १९, ४; १६, १०६, ७; १९, १६, ५[f]; -†नाः ऋ १, ११६, २१[g]; ५, ४५, ५; ६, १२, ६; ४७, ३०[h]; मा २९, ५६[h]; मै ३, १६, ३[h]; काठ ४६, १[h]; पै १५, ११, १०[h]; -नाभ्यः ऋ २, ३२,२; -†नाम् ऋ ९,६६, १९; १०, १७५, २; मा १९, ३८; ३५, १६; का ८, १२, १; २१,३,९; २९,५, १; ३५, ४, १४; तै १, ३, १४, ८; ४, २९,१; ५, ५,२; ६,६, २;४,६,६,७‡[h,i]; मै १,३,३१; ५, १; काठ ४, ११; क ३, ९; कौ २, ८१४; ८६८;३,५,१; जै २,६,२; ४,३,९;१२,६; शौ ५, १७,४§; ६, १२६, २‡[h]; १२, १, ४९§; पै १७,५,७; १९,२, ३[e]; २०,४८,२†; -नायै ऋ १, १८९,५; -०ने शौ १०,१,२४; पै १६,३७,४.
√दुच्छुनाय, दुच्छुनायुते ऋ १०, ३७,१२; दुच्छुनायसे ऋ ७,५५, [३;४].
?दुतम् पै १९,४६,१३.
?दुध्याः[j] पै १५, १५,५.
दुदुक्षत्-, दुदुहान्- . √*दुघ् द्र.
?दुद्रम्[k] पै १८,८,५.
?दुद्धती, ?दुद्धा पै १,८६,५.
√दुध्[l]
दुधि[m]- -धये ऋ ६, ३६,२; -धेः ऋ १०,१०२,६.
दुधित[n]- -तम् ऋ ४, १,१७; -ता ऋ २,१७,४;४,१६,४; शौ २०, ७७,४†.
दुध्र[o]- -०ध्र ऋ ६, २२, ४; तै ५, ५, ९, १[p]; मै २, १३, १२; काठ ४०, ३; शौ २०, ३६, ४†; -ध्रः ऋ १, ५६, ३; २, १२, १५[q]; ५, ५६, ३; तै ५, ५, ९, १¶; शौ २०, ३४, १८†; पै १३, ७,१६†; -†ध्राः ऋ ८, ६६, २; कौ २,३८; जै ३, ४,९.

---

[a]) सपा. शौ ५,१७,१८ कल्याणी इति पाभे.।
[b]) पाठः?। दुश्चि(सु-चित्त>)त्ता- > -त्ताः इति शोधः (तु. सस्थ. टि. वपन- > -ने, शुष्क- > -ष्कम्)।
[c]) भाप. स्त्री. (विपत्ति-, दुर्भाग्य-)। व्यु. ?। पपा. नाव-ग्रहः। <दुस्+शुन- [तु. पुरुच्छेप-] इति सा. PW.GW. WAG [१,१३३;१३४] प्रमृ.। *दुक्ष- (=दुःख- [तु. टि.]) > नाधा. √*दुक्षापि (तु. पा ७,३,३६) > भावे *दुक्षापणा- > नैप्र. यनि. इति तु स्यात्?।
[d]) पाठः? (तु. सस्थ. टि. १द्वीपु- > -पानि)।
[e]) सपा. दुच्छुना<>दुच्छुनाम् इति पाभे.।
[f]) सपा. दुच्छना<>वृजिना इति पाभे.।
[g]) वैतु. वें. सा. चिप. इति?।
[h]) सपा. दुच्छुनाः<>दुच्छुनाम् इति पाभे.।
[i]) °नान् इति पपा. सा. च?।
[j]) पाठः? (*उदु-धि- [=उदधि-]>) *उदुध्य- > स्त्री. °ध्या- (विप. [२अप्-]) > -ध्याः [प्र३] इति शोधः। सस्थ. कूल-जा- इत्यत्र यत् कूल- इति पूप. तत् कु(ल्यै->)ल्या- इत्यतः नैप्र. जातं सत् तट-पर्यायात् सतः कूल- इत्यतोऽन्यद् द्र.।
[k]) पाठः?। सपा. शौ १४,२,१४ दुग्धम् इति पाभे.।
[l]) वधा. सतो जवोपतापयोः वृत्तिः (तु. निघ [२, १२] क्रोधे इति)।
[m]) विप. ([वेग-वत्-] अर्वत्-, वृषभ-)। कर्तरि किन् प्र. उसं. (पाउ ४,१२०)।
[n]) विप. ([आवित-] तमस्-)। कर्मणि क्तः प्र.। आद्युदात्तः उसं. (पा ६, १,२०९; [वैतु. वें. यनि. नैप्र. इव <दुर्√धा इति?])।
[o]) विप. (अग्नि-, इन्द्र- प्रमृ.)। कर्तरि रक् प्र. उसं. (पाउ २,१३ [तु. PW.GW. प्रमृ.; वैतु. वें. भा. सा. GW. HLR. <दुर्√धृ इति])। अग्नेर्दीप्यमानत्वे इन्द्रस्य च परोपतापकोपघातकान्यतरत्वेऽभिप्रायः स्यादिति विवेकः।
[p]) वैतु. भा. अग्निविशेषेऽभिप्राय इति कृत्वा नाप. इति। तन्न। एकस्यैव सतस्तत्तद्विशेषणविवेकेनोदधिदुध्रादितया पर्यायेणोपवर्णनाद् विशेषणमेव न तु विशेष्यं पश्यचेति दिक्।
[q]) अत्र धा. धर्म-धारणे वृत्तिः। पपा.? इति कृत्वा ORN [तु. GRV. ?] °ध्रे [सप्र१] इति शोधः इति। तन्न। व्यर्थप्रयासात्। दुध्रस्य (धर्मधृतः) सतो यज्ञकारिभ्यो वरदत्वेन इन्द्रस्य सत्यत्वश्रावणे तात्पर्यं चेह द्र.।

दुरस्यु- -‡स्यवः[a] शौ ५, ३, २; पै ५,४, २; -स्युः काठ २, ११; २५,९; क २, ५; ४०,२.
?दुरस्य च[b] पै १९,३२,९.
दुर्-आ-धर्ष,र्षा[c]- -र्षम् ऋ ६,८९, ७;१०,१८५,१; मा ३,३१; का ३,३, २३; तै ४,१, ११, २; मै १,५,४; ४,१४, ३; काठ ७,२; १७,१८, क ५,२, कौ १,१९२; जै १,२०, ८; -र्षा शौ १२, ७, ६; -र्षाम् खि २,६,१?[d].
†दुर्-आ-धी[e]- -ध्यः ऋ ७, १८, ८; ३२,२७,९,७९,३; कौ २,८०७; जै ४, ३०, ७; शौ २०,७९,२; -ध्यम् ऋ ६, ५१, १३; कौ १, १०५, जै १, ११, ९; -ध्यै ऋ ८,७१,७.
दुर्-आप(न>)ना[f]- -ना ऋ १०, ९५,२.
‡दुर्-आर्य्य[g]- -य्यम्[h] कौ २, २४३; जै ३,२१,८.
दुर्-आव्यं[i]- -व्यम्[h] ऋ ९,४१,२.
दुर्-आशिस्[j]- -शीः ऋ ८,२, ५; जै ४,१९,६†.
दुरा(र्-आ)हा[k] शौ ८,८, २४; पै १, ६३,५?[l].
१?दुरि(र्-इ)त[m]- -तम् ऋ १,१२५,७.
२?दुरि(र्-इ)त,ता[n]- -तम् ऋ १,२३, ⌊२२; १०, ९,८⌋[o], २, २३,⌊५ (८,१९,६) १०, १२६,१⌋; १०, ३९, ११; खि ४, ५,३०, खिसा २६, १९; का ६, ५, ५†[o], कौ १, ४२६†; जै १, ४१, ८†; शौ ६, १२१, १;७, ८८, ४;८, २, ७;७, ९, ९,२, ३, १०, १, ३५;३२; ५,२४[p], १४, २,६६; ६७; पै १, २७,३; ३३, ५; ४, ८, १-१३, ५, १४,६; ३९,१†; ९, २२,२६;१०, ११, ३; १६, ३,७, १२,९, ३७, ५, ३८, ४; ७६,३; १३०, २; १७, ३४,१[q]; १८, १३, ५; ६; १९, ५१, १; -तस्य ऋ ३,३९,८, १०,१६१, ३; काठ १३,१५, †शौ ३,११, ३, २०, ९६, ८; पै १, ६२, २; -ता ऋ १,३५,३; ४१,३; ९९, १[r]; ३, २०, ४; ५, ३,११, ४, ९; ९, ६; ६, २, ⌊११; १४, ६; -

[a]) सपा. दुरस्युवः<>पुनस्ते इति पाभे. ।

[b]) पाठः? दुरस्यत्->-स्यतः ⌊द्वि३⌋ इति शोधः ।

[c]) विप. (अवस्-, गो-, शर्मन्-)। गस. उप. खलन्तम् ।

[d]) °राध° इति स्वरः? यनि. शोधः ।

[e]) विप. (मर्त-, स्तेन-, वृजिन-)। गस. उप. < आ √धी ⌊<√ध्यै⌋ इति ।

[f]) विप. [(दुरापा- ⌊माश ११, ५,१, ७⌋) अस्मद्- ⌊उर्वशी-⌋]। गस. उप. √आप् + कर्मणि युच् प्र. (पा ३,३,१३०)।

[g]) विप. (सेतु-)। अर्थ. व्यु. च?। गस.। उप. <√इ ⌊गतौ⌋ इति सा. BS. प्रभृ. । दुर् (दुर्भेद्यार्थे ग.)+(√ऋ ⌊*हिंसायाम्⌋>⌊ण्यति⌋) *आर्य-> नैप्र. *आर्य्य-> यनि. इति मतम् ।

[h]) सपा. दुराय्यम्<>दुराव्यम् इति पाभे. ।

[i]) =दुराय्य-। अर्थ. व्यु. च?। उप. √अव् (⌊गतौ⌋ इति वें. ?GW., ⌊अवलम्बने⌋ इति ?GRV.)+ण्यत् प्र. इति, आ√वी ⌊गतौ⌋ >*आ-वी- > -व्यम् इति ORN.। दुरा(र्-आ)वी-(दुष्टा मति-)> -व्यम् इति पाठ इतीव सा.?, पाठः? इति कृत्वा *दुरत्युय- > -यम् इति शोध- स्यादितीव PW. च?। उप. (√*अर्व् ⌊*हिंसायाम्⌋ + ण्यत्>*अर्व्य->) नैप्र. *आर्व्य- इत्येव g टि. विशेष इति मतम् ।

[j]) नाप. (सोम- ⌊तु. तृप्रा-⌋)। व्यु.?। बस.। पूप. (द्वि->)द्विस⌊र्⌋> नैप्र. यनि इति द्र. (वैतु. अन्ये =दुर्⌊अव्य.⌋ इति)।

[k]) स्वाहा-प्रतियोगि अव्य.?। व्यु.?। पपा. नावग्रह ।

[l]) °हा इति पाठः? यनि. शोध ।

[m]) विप. (एनस्-)। अर्थः व्यु. च?। दुर् ⌊ग.⌋+ √इ इतीव कृत्वा दुर्-इत- इत्येवमवगच्छन्तः पपा प्रभृ.। दु खकर-पर्याय इति कृत्वा (√*दुर् ⌊हिंसायाम्⌋>भावे) *दुर्-+(√भृ>भावे) *भृत-> (बस. पूप. स्वरे) *दुर-भृत->नैप्र. यनि. इति मतम् (तु टि. सुवित-)।

[n]) दुःखकर- इति कृत्वा विप. च भाप. (दुःख-) इति च। *भृत- इति उप. कर्तरि क्तान्तम् उस. थाथीयस्वर-ध्वेति विशेषे सति शेषं m टि. गतार्थं द्र. ।

[o]) सपा. दुरितम् (तैआ १०, २४-२५,१ तैआआ १०, ६४ मना २,३१;३२;६४ माश्रौ १,८,४,४० च) <> अवद्यं मलम् (आपश्रौ ७,२१,६ लाश्रौ २,२,११ च)इति पाभे ।

[p]) सपा. शौ १६,१,११ विशिष्टः पाभे. ।

[q]) सपा. दुरितम्<>शमलम् इति पाभे. ।

[r]) सपा. दुरिता अति (तैआ १०, २,१ मना २,१ त्रिता १, ७ व ४३०:७; ४६१:७ या १४,३३ च) <> दुरितानि इति पाभे. ।

–यैः ऋ १, ५१,१४; २,३८,५; –यैम् ऋ ८, ७४, १; †कौ १, ८७;२,९१४; †जै १,९,७; ४, १५, ७; –र्याः मा १, ११; का १,३,८; तै १,१,४,२; ६,२,९, १¶; मै १,१,५; ४,१, ५; काठ १,४; ३१, ३; क १,४; ४७,३; –र्यान् ऋ १, ९१, १९; १०, ४०, १२; मा ४,३७†; का ४, १०,८†; तै १,२,१०,१†; १३, १; ६,३,१; ६, २, ९, १; मै १, २,९; ३,८,७; ४,१२,४†; काठ ११, १३†; शौ १४,२, ५†; पै १८,७,५†; –र्यासु ऋ ४,१,९; १८; २, १२; ७,१, ११; –०र्यै मा ५,१७; का ५,५,५.

?दुर्[a]– –रः ऋ १, ५३, २[3b]; ६, ३५, ५[c]; शौ २०,२१,२[3]†[b].

?दुरण्ड[d]– –ण्डे[e] पै १७,१२,१.

¶दुर(र्-अ)ति–व्यथ[f]– –थम् काठ २५,१; क ३८,४.

दुरत्ये (र्-अति–ए)तु[g]– –तु ऋ ७, ६५,३.

?दुरद(म्न>)म्ना[h]– –म्ना शौ १२, ४,४;१९; पै १७,१६,४;१७,८.

दुर्-अन्न(नि>)न्नी[i]– –न्याः[j] काठ १,१२; क १, १२; –न्यै[j] मा २, २०; का २,५, १; तै १,१, १३,३.

दुर्-अधीत[k]– –तम् खि ३,१०[3],८.

¶दुर्-अनु–वेद[l]– –दः मै १, ४, ८; काठ ३२, ६.

दुरभि[m]– –भि मै २, १,३¶.

√ दुरस्य[n], ‡दुरस्यति[o] शौ १,२९,२; पै १, ११, २; दुरस्यात् शौ ४, ३६,१; पै २, ६२, ४; ७,८,७[p]; १०,१२,६.

दुरस्यत्– –स्यतः शौ ४, ३६, ४; १०,३,११[q]; पै २, १६, ४; १५, ५, ७[q]; ६,१०; १६,६३,१.

दुरस्यती– –तीः शौ ७, ११९, २; पै २०, १७,६.

---

a) प्राति. अर्थः व्यु. च?। शेषं *b*,*c* टि. द्र.।

b) विप. (धारक– इन्द्र-)। √*दुर् [धारणे]>कर्तरि यनि.। अश्वगोयवानां दुरत्वेन (धारकत्वेन) वसुनः (महतः) इनः (पा१ <*इन- [ऐश्वर्य-]) पतित्वेन विख्यात इन्द्र उत्तरार्धे दातृत्वेन कामपूरकत्वेन च स्तूयते (तु. सस्थ. टि. *प्रदिव्– >–वः, शिक्षानरः; वैतु. कर्तरि प्र. वें. सा. <√दा [दाने] इति,PW. प्रभृ. <√दॄ [विदारणे] इति, BRV. दुर्– >पा१ इति च)।

c) विप. ([विदारयितृ–] इन्द्र–)। √दॄ [विदारणे]> कर्तरि यनि.। 'हे शक्र! यत् ?तं (त्वं) शूरः दुरः (च सन्) वृजनं नूनं (साम्प्रतम्) अन्यथाचित् (सर्वविलक्षण-प्रकारेणैव) व्यागृणीषे (<व्या [वि-आ] √गॄ [*हिंसायाम्], अतोऽहं) मा निररम्' इत्यादिः वा. द्र. (तु. सा. [पक्षे], GW. MW. च; वैतु. सा. [पक्षे], ORN. GRV. च दुर्– (=द्वार-) > द्वि३ इति?)। सस्थ. व्या (वि-आ) √गॄ> आ…वि…गृणीषे इत्यत्र टि. द्र.।

d) अर्थः व्यु. च?।

e) सपा. शौ ११,११,१६ मद्गुरे इति पाभे.।

f) विप. (कर्मन्-)। गस. उप. खल् प्र.। C.[WZKM २६,१२५] °थ– इति प्रस्तावुकः।

g) विप. (मित्रावरुण-)। गस. उप. √इ + कर्तरि तुन् प्र. उसं. (पाउ १,६९)।

h) विप. ([विदन्मी-] वशा-)। व्यु.?। पपा. नावग्रहः। दु(र् >)र–(विदारयित्री- [तु. C टि.]) + (√दम्भ् [दम्भने] > कर्तरि) द(म्न>)म्ना– > यनि. कस. अन्तोदात्तः [वैतु. B. Gri. च पूप. =दुर् [अव्य.] + ?अ (=नञ्) इति,PW. ?W. च पूप. =दुर्– (=द्वार्-) इति, CA. दुरा (दुर्-आ) दम्ना– (=दुरावर्षा– [तु. शौ १२, ५, १७]) इत्येवं शोध इति च?]।

i) नाप. (अभोज्य-भोजन-)। गस. उप. <√अद् (पाउ २,१०५)। ततः स्त्री. ङीप् प्र.।

j) सपा. °न्याः<>°न्यै इति पाभे.।

k) प्रास. पूप. स्वरः।

l) विप. (यज्ञ-)। गस. उप. √विद् [लाभे] + खल् प्र.।

m) भाप. (दुर्गन्ध-)। व्यु.?। दुर् (अव्य.) + (√*सुर् [गन्धे] > कर्तरि) *सुर्– > गस. *दुः-सुर्– > नैप्र. *दुर्– + (√भृ > [भावे] *भि– >) नप्र. *भि– > पस. दुर-भि– इति मतम् (वैतु. पपा. नावग्रहः)। शेषं सुरभि– इत्यत्र द्र.।

n) अर्थः व्यु. च?। पाका (७,४,३६) प्रभृ. दुरु–> *दुरस्– + क्यच् प्र. इतीव, PW. <दुर् (ग.) + √अस् [क्षेपणे] इतीव च?। √*दुर् 'हिंसायाम्' (तु. √तुर्, √ध्वर्) > [भावे] *दुर्– + (√वश् [इच्छायाम्] > भावे *वशस्– > [कण्ड्वादौ यकि] √ *वशस्य > कर्तरि) *वशस्यु– > उस. *दुर-वशस्यु– > नैप्र. *दुरस्यु– > यनि. इति मतम्?।

o) सपा. ऋ १०,१७४,२ इरस्यति इति पाभे.।

p) °स्याम् इति पाठः? यनि. शोधः (तु. शौ.)।

q) सपा. हिश्रौ २, ४,१;१६;८ दुरस्यून् इति पाभे.।

१२०,४[a]; तै १,२,१४,७; काठ २,१५; शौ ८,३,१६;२४; १२, २,२६‡[b]; पै ६, १, ४, १६,७, ८; ८,३; १७, ३२,६‡[b]; –वाम् ऋ १०,⌊४२-४४, १०⌋; शौ ७, ५२,७; २०,१७, १०; ८९,१०; ९४,१०; पै १७,३५,६; –वायाः ऋ १०,६३,११; –वासः ऋ ७, ६८, ७;[a]‡; शौ ५, २, ४; २०, १०७,७; –वैः ऋ १,११७,४.

?दुर्-ओक[c]– -कम्[d] ऋ ७, ४,३.

दुरोक-शोचिस्[e]– -चिः ऋ १, ६६,३.

†दुरोण[f]– -णम् ऋ १, ११७, ⌊२; १८३,१⌋, ४,१३, १; ५,७६,४; –णे ऋ १, ६९, २; ३; ७०, २; १०८,७; ११७, ७; ३, १, १८; १४,३; १८,५; २५,४; ५; ५८, ९; ४,२,७; ४,७; २४, ८; २८, ३; ५,४, ५, ६, १२, १; ७,७, ४; १२,१; १६,८, ४२,४; ६०, ५; ७०,२; ९२,३; ८,१९, २७, ८७, ⌊२ (४) १०, ४०, १३⌋[g]; १०,३७, १०; १०४, ४; ११०, १;१२०,७; खि ५,६, ३; खिसा ३, ६; मा २७, २७; २९, २५; ३३,७२$; का २९,३, ४; ३१, ४,१; ३२,६,३$; तै १,२,१४, ३; २,२,१२,८; ३,३,११, २$; मै २, १३,५; ४,१०, ६;११,१; ५; १२,६; १३,३; काठ २,१५; ६,११; १०,१२; १६,२०; ३९, १३; कौ २,६५४; जै ३,५४,४; शौ ५,२,६;१२,१; ७,१८,३$; ७७,९; २०, ३३, ३; १०७, ९; पै ६,१,७; २०,२,५$.

√दुरोणय

†दुरोणयु[h]– -युः ऋ ८, ६०, १९, कौ १,३९; जै १,४,५.

†दुरोण-सद्[i]– -सत् ऋ ४, ४०,५; मा १०, २४[j], १२, १४[j]; का ११,७,४; १३, १,१५, तै १,८, १५,२,४,२,१,५; मै २, ६,१२; काठ १५,८;१६,८; ३४, १४¶.

†दुरोष– -षम्[k] ऋ ९, १०१, ३; कौ २,४९; जै ३, ५,८, –षासः[l] ऋ ८, १,१३, शौ २०,११६,१.

?दुरोषा.[m] ऋ ४,२१,६.

---

[a]) सपा. दुरेवाः<>दुरेवासः इति पाभे. ।

[b]) सपा. दुरेवाः<>अशिवाः (माश १३,८,४,३ च) <>अशेवाः (तैआ ६,३,२ च) इति पाभे. (परि. द्र.)।

[c]) विप. (अग्नि-)। अर्थः व्यु. च ?। दु– (काष्ठ-) + (√रुच् ⌊दीप्तौ⌋ > कर्तरि घञि उसं. ⌊पा ३,३,१६⌋) *रोक- > उस. *दु-रोक- > नैप्र. यनि. (वैतु. पपा. प्रभृ. दुर्-ओक- इत्येवमवग्रह इति, सा. PW. GRV. दुर् ⌊ग.⌋ + (√उच् > कर्तरि) *ओक- इति, स्क. ⌊तु. नान्तरीयोत्तरम्⌋ दुर् ⌊अव्य.⌋ + ओकस्- > बस. यनि. इति च ?)। [d]) द्वि१ सत् न. वा. किवि. द्र. ।

[e]) विप. (अग्नि-) । बस. ।

[f]) नाप. (गृह- ⌊तु. निघ ३,४⌋) । व्यु. ?। ऋ. पपा. नावग्रहः, कौ. तै. च पपा. दुर्-ओन- इत्येवमवग्रहः । *दुर्योण- (<⌊स्वार्थे⌋ दुर्य-) > नैप्र. यनि. [वैतु. या ⌊४,५⌋<दुर् ⌊ग.⌋ + (√अव् ⌊तृप्तौ⌋ > खलर्थे *अवन- >नैप्र.) *ओन- इतीव, GW. WW ⌊१,८७०⌋ SEY ⌊७; १६६⌋ *दुर- ⌊=द्वार-⌋ + (√अव् ⌊रक्षणे⌋ ? >) *ऊन- इतीव च ?] ।

[g]) सपा. दुरोणे (आपमं १, ६, १२ च) <> शिवेन इति पाभे. ।

[h]) व्यु. कृते अहंयु- द्र. (वैतु. पाम ⌊५, २,१४०⌋ अनुसरन्तोऽन्ये उस. उप. < √यु ⌊मिश्रणे⌋ इति च) ।

[i]) विप. । उस. क्विबन्तम् । [j]) वैतु. BC. दूरो° इति ।

[k]) विप. (सोम-) । अर्थः व्यु. च ?। पपा. नावग्रहः । दु- (अंशु-) + (√रुष् ⌊*निवासे⌋ > कर्तरि) *रोष- > > उस. *दु-रोष- (अंशु-वासिन्- ⌊मरणरहित-⌋) > नैप्र. यनि. । 'तादृशं सन्तं सोमम् अद्रिभि. (म्लरीकृत्य) यज्ञमभि (यज्ञोद्देशेन) हिन्वन्ति (गमयन्ति)' इति वा. (तु. दुरोक-; वैतु. वें. सा. PW. GW. प्रभृ < दुर् ⌊ग.⌋ + √उष् ⌊दाहे, प्रेरणे च⌋ इति; सा. ⌊पक्षे⌋ उप. < √रुष् ⌊रोषे⌋ इति च, पूप. =दुर्- (गृह-) इति, उप. < √वस् ⌊निवासे⌋ इति चापि, GRV ⌊माश ४, १,३, ८ संवादेन⌋ < दुर् ⌊ग.⌋ + √उष् ⌊*स्वादे वा *गन्धे वा⌋ इति च ?) । *l* टि. अपि द्र. ।

[l]) विप. (स्तोतृ-) । अर्थः व्यु. च ?। पपा. नावग्रहः । दुर् ⌊ग.⌋ + (√उष् ⌊दाहे⌋ > खलि प्र.) ओष- > गस. दुर्-ओष- (दुर्दह-) इति । 'यथा प्रजद्दितानि (*आर्द्रीकृतानि) वनानि (काष्ठानि) दुर्दहानि भवन्ति, (त्वयोपेक्ष्यमाणत्वाज् जडीभूताः सन्तः) वयमपि दुर्दहम्मन्याः (दुर्दीपनम्मन्याः) इव भवामः' इति वा. (तु. वें. सा. PW. GW. चाऽन्वयवनिर्देशमात्रे ⌊न तु वा.⌋; वैतु. GRV. उप. < √उष् ⌊प्रेरणे⌋ इतीव) । *k* टि. अपि द्र. ।

[m]) आ दुरोषाः इति पाठः? । आद् दुरोषाः [=आ, आव्, दुरः (⌊द्वि३⌋ < दुर्- ⌊द्वार-⌋), असाः (< √स ⌊गतौ⌋ >

१५,१५]; १८, १०; ४७, ३०; ५१, १०; ६८,[८; ७,६५, ३]; ७, ३२, १५; ४४, ३; ७८, २; ८,१८,१७; ४२, ३; ९७, १५; ९, ५९,३; ६२, २; ७०,९;८२, २; ९०, ६; १०, ३१, १; ६३, १३; ९३, ६; ९६, ८; ११३, १०;१२६, ६; १३३,६; खि २, ६,१९; ७-८,५; ४,२,८; खिसा २६, २०; मा २७, ६; २९, ५६†; का २९, १, ६; तै १, २, २,२; ८, ५, ३a; ४, १,७, ३; ६, ६,७†; मै १,२,२†; २, १२,५;३,१६,२†; †४,१०-११, १; काठ २, २†; १२, १४†; १८,१६; ४६,१†; क १,१५†; २९, ४; †कौ २, १८१; ६६८; १०३३; †जै ३, १७,२; ५५,९; ४,२७,८; शौ २, ६,५; ६,२८, १‡b; १२६, २†; १२, २, २८c;२०,३१, ३†; पै ३, ३३, ६;५, २९,६†; १०,९, ४; १५, ११,१०†; १६,१७,४;१५२,८; १९, १२, १६‡b; २०,४९, ४; -नात् ऋ १, १२१, १४;१२८, ५; १४७,[३; ४,४,१३];१८५, १०; ३,३९,७;६,५०, १०;७५, १०;७,१२,२; खि ३, २०, १; मा ४, १५; २९, ४७†; का ४, ५,७; †तै १, २, १४,५; ४, ६, ६,४; †मै ३, १६, ३; ४, ११, ५; †काठ ६, ११; ४६, १; कौ २, ६५५†; जै ३, ५४, ५†; शौ २, १०, ६; ५, ६, ८d; ६, ४५, ३‡e; ७, ६६, १‡e; ८, ७, ७; १९; १०, ५, २२‡e; १२, २, ४७;४८; पै १, १०९, २; २, ३, ५; ७०,४; ६, ३,२; ७, ८,८; १५, १०,१०†; १६, १२,७; १३,८; १३०, १; १७, ३५,५; १९, ८, २f; २०, ७,१०; १५,४;७;२२,५; -तान् पै १७, ३२,९g; -तानि ऋ २, २७,५; ४, ३९,१; ५, ७७,३; ८२, ५; ७, १२,२; ८२,७; ९, ९७, १६; १०, १६५, ५b; मा ३०, ३†; का ३४, १, ३†; तै ५, ७, २,३; मै १,२,३; ४,१४, १७a; क ८, १०; कौ २,६५५†; जै ३,५४,५†; शौ ५,२८,८;६, ५३,२f;११०,२;११२,३;११३, २; ७, ६५, १‡h; १३, १,५८; २,३४; १९, ३३,३; २०,१०७, १३; पै १, ७०,४; २, ५९, ६; १२,५,३; १३,९,१२; १७,३२, ८e; १८, २४,१; १९, २०, १; १९,३३,१०; १२; २०, १५,८; २७,२;३२,८‡h; -ताम् पै १९, २५,१; -ताय ऋ १, १४७,५; -ते शौ २,१२,२; पै २, ५, ३; -तेभ्यः ऋ ८,४४,३०.

1दुरितापग्रायां स[1] पै ४,१८,५.

दुरिमन्[j]- -मणः पै २०,१५,८.

दुर्-इष्ट[k]- -¶ष्टम् तै ६, ६,७, ३; ४; मै ३,९,४[2];४,८,६[2]; काठ २९, ४; क ४५, ५; -ष्टा पै १,८८, ३[?1]; -ष्टात् तै १,६,२,१.

दुर्-इष्टि[k]- -ष्टिः मै २, ३, ८[l]; काठ ३२,४[2]¶; शौ २,३५,१[l]; -ष्ट्याः तै २,३,१३, ३¶; काठ१,१२m; क १,१२m; -ष्ट्यै मा २,२०m; का २,५,१m; तै १,१,१३,३m; ३,२, ८, ३[l]; काठ ५,४.

दुर्-उक्त[n]- -क्तम् पै ५,१९,७; -क्ताय ऋ १, ४१, ९; -क्तैः ऋ १, १४७,४.

1दुर्-एव,वा[o]- -वः ऋ ४, ४१, ४; ६,१६, ३१; -वस्य ऋ २, २३, १२; काठ ४, १६; -वाः ऋ २, २३,८; ३, ३०, १५; ४, ५, ५; ५,२,९; १०, ८७, १८; ८९, ९;

a) सपा. दुरिता (तैआ ३,७,१२, १; ६ तैआ २, ६, २ च) <> दुरितानि <> कामा २२६ : १ दुष्कृता इति पाभे. ।

b) सपा. दुरिता पद्मानि <> दुरितानि विश्वा (माश २,१७,१ च) इति पाभे. ।

c) सपा. दुरिता पद्मानि <> दुरितानि विश्वा इति पाभे. ।

d) पाभे. एतो पृ १२४० b टि. द्र. ।

e) सपा. दुरितात् (आश्री २, २,११ च) <> द्विषतः <> द्विषताम् इति पाभे. ।

f) सपा. दुरितात् <> दुरितानि इति पाभे. ।

g) सपा. शौ १२,२,२९ अपरान् इति पाभे. ।

h) पाभे. एतो पृ १६४७ r टि. द्र. ।

i) पाठः ? (दुरिताऽपघ्न- > √ घ्नाय >) घ्नायत- > -यन् (> -येम [तकारे परे]) इति शोधः ।

j) नाप. (दुरित-) । < √ *दुर् (हिंसायाम् [तु. २१दुरित-]) ।

k) गस. पूप. स्वरः । उप. < √ यज् इति ।

l) सपा. दुरिष्टा <> दुरिष्टिः <> दुरिष्ट्यै इति पाभे. ।

m) सपा. दुरिष्ट्याः <> दुरिष्ट्यै (माश १, ९,२,२० तैब्रा ३,३,९,९ च) इति पाभे. ।

n) भाप. > नाप. । गस. उप. < √ वच् ।

o) विप. (अमति-,मर्त- प्रमृ.)। गस. उप. < √ इ ।

८१, २; १७, १२, ८; १४, २; –म्नाम् शौ २,२५,२[a].

दुर्णा[,ना]म्नी– -म्नीः शौ४,१७, ५[b]; ७,२४,१[b]; पै ५,९,८; १०, १,५; १७,१२,९;१०; –म्नीनाम् शौ १९,३६,६; पै २,२७,५.

दुर्णाम-चातन[c]– -न. शौ १९, ३६, १[d], –नम् शौ ८,६, ३; पै २, २७,१[d]; १६,७९,३.

दुर्णाम-हन्[e]– -हा शौ १९, ३६,३; पै २,२७,३.

दुर्-णि(<नि)-हित–

दुर्णिहितै(त-ए)षि(न्>)णी[f]– -णीम् शौ ११,११,१५.

दुर्-दृशीक[g]– -कम् ऋ ७,५०,१.

दुर्-धर[h]– -†रम् ऋ १,५७,१; शौ २०,१५,१; –राय पै २,७२,५?.

दुर्-धरीतु[i]– -तुम् ऋ १०,२०,२.

दुर्-धर्तु[j]– -र्तवः ऋ ५,८७,९.

†दुर्-धा[k]– -धाम् ऋ १०,१०९,४; शौ ५,१७,६; पै ९,१५,६.

दुर्-धित[l]– -ताव ऋ १,१४०,११.

दुर्-धुर्[m]– -धुरः ऋ ५,५६,४.

दुर्-नि-यन्तु[n]– -न्तवः ऋ १,१३५, ९[2]; –न्तुः ऋ १,१९०,६[o].

¶दुर्-ब्राह्मण[p]– -णः तै २,१,१०,१[2]; काठ १३,६[2]; –णम् काठ १३,६.

दुर्-भ(ग>)गा[q]– -गाम् शौ १०, १, १०; पै १६,३५,१०.

दौर्भाग्य[r]– -ग्यम् पै २,६७,५;१६, १४७,१-८,१४८,१-१०; १४९, १-८; –ग्येन पै १८, ९, ८‡[s]; -ग्यैः शौ १४,२,२८‡[s].

दुर्-भूत[t]– -तम् शौ ३,७, ७[u]; ८, २, १२; १०,१,१३;२२; पै २,५७, ३; ३,३०,६; ५,२२,७; १६,४, ·२;३६,३;३८,४; २०, १५,५[b].

दुर्-भृति[v]– -तये ऋ ७,१,२२.

दुर्-मति[v]– -तय. ऋ ७,१,२२; –†तिः ऋ १,१२१, ७[2]; २, ३३, १०; ३,१५,६;७, ५६, ९; ८, ६७, १५; १०,१३४,५; मा १६,५०; का १७, ८,४; तै ४, ५,१०,४; मै २, ९, ९; ४, ११, २; काठ १७,१६; क २७, ६ ; –तिम् ऋ १,१२९,६;४, ११, ६;८, १८, [१०; १०, १७५,२]; १०, ४०, १३; १८२,[१-३]; मा ११,४७; १७, ५४; १९, ८४; का १२, ४,११; १८, ५,५; २१, ६, ५; तै ४,१,४,४; ३,४,२, ६,३,२; ५,१, ५, ९;४, ६,२; मै २, ७, ५, १०.५, ३.११,९; काठ १६, ४, १८,३; ३८, ३, क २८, ३; कौ १,३९७†[w]; जै १, ४४,७†; शौ १४,२,६†; पै १८, ७,६†; ७;–तीः ऋ ८,७९,३,९,७०,५; –तीनाम् ऋ १,१२९,८[2];११[2]; ८, ४६, १९; –तौ ऋ ५, ४२, [१६; ४३, १५], –त्यै शौ ६, १३,२; पै १९,५.२

दुर्-मद[x]– -†दः ऋ १,३२,६, पै १२, ६,६; –दम् मा ३०,८; का ३४,

a) पाभे. कृते पृ १०८३ *e* टि. द्र.।

b) सपा. दुर्णाम्नीः<>दुर्भूतम् इति पाभे.।

c) विप. (भेषज-, शतवार-मणि-)। उस.।

d) सपा. °तनः<> °तनम् इति पाभे.।

e) विप. (शतवार-मणि-)। उस. क्विबन्तम्।

f) विप. (अप्सरस्-)। उस. उप. < √इष् [इच्छायाम्]।

g) विप. (अजकाव-)। गस. उप. <√दृश्।

h) विप. (राधस्-)। गस. उप. √धृ+खल् प्र.।

i) विप. (मित्र-)। गस. उप. खलर्थे तुन् प्र. उसं. (पाउ १,६९) ईडागमश्चेति।

j) विप. (मरुत्-)। गस. उप.√धृ+तुन् प्र.।

k) विप.। गस. उप. √धा+भावे क्विप् प्र.।

l) विप.। गस. उप. <√धा (तु. सुधित-)।

m) विप. ([दुर्धार्य-] गो-)। अर्थः न्यु. च?। दुर् (अव्य.)+(√*धुर् [धारणे] > खलर्थे क्विपि) *धुर्- > उस. यनि. (तु. कर्युज्-; वैतु. वें. सा. उप. =हिंस्य- इति, PW. प्रभृ. च धुरापर्यायः नाप. इति?)।

n) विप. (पथिन्-, रश्मि-)। गस. उप. < नि √यम् [यमने] + तुन् प्र.।

o) तु. वें. GW.; वैतु. सा. °यन्तृ- > प१ इति।

p) प्रास. पूप. स्वरः।

q) विप.। बस. उप. आद्युदात्तत्वम् उसं. (पा ६, २,११९)।

r) भावे ष्यञ् प्र. ञित्स्वरः वृद्धिश्च (पा ७, ३, १९)। वैप ३, ४०३ <दुर्-भाग्य- इति शोधार्हम्।

s) सपा. °ग्येन<>°ग्यैः इति पाभे., ऋ १०,८५,३२ च विशिष्टः पाभे.।

t) भाप. (दुर्दैव-)। गस. प्रवृद्धादित्वात्स्वरः द्र.।

u) पाभे. कृते पृ ६७५ *l* टि. द्र.।

v) भाप.। प्रास. अन्तोदात्तः उसं. (पा ६,२,१८४)।

w) वैतु. विव. भ. बस. इति?।

x) विप. (मरुत्-, इन्द्र-)च, नाप. [मा. का.] च। शिष्टं दुर्भंगा- टि. द्र.।

दुर्-ग,गा[a]- -गः पै १७, २८, १; -गम् ऋ १०, ८५, ३२; शौ १४, २, ११†; पै १८,८,२†; २०,९; -र्गा ऋ १,४१,३; ७, ६०,[१२; ६१, ७]; नि ४, २, १३; शौ १२, ४, २३; पै १७, १८,३; २०,५२, १०; -र्गाः शौ १०, १, १६; पै १६, ३६, ६; -र्गाणि ऋ १, ९९, १; १८९, [२; १०,५६,७]; ५,५४,४; ८, ४७,५; खि ४, २,७; ८; खिसा २६,१६; तै १, १, १४, ४†; मै ४,१०,१†; शौ ७, ६५, १; ९, ५,९; १९,५०,२; पै २, ६१,१; ९,१०,८; १४,४,१२; १६,९७, १०; १९,३९,६; २०, ३२,८†; -र्गात् ऋ १,१०६,[१-६]; ¶तै ६,२,४,२; ३; मै ३, ८, ३[२]; पै †४,२८, १-६; -र्गान् शौ १३, २,५; -र्गाम् नि ४,२, ५; १२; -र्गे ऋ ४, २८, ३; ५, ३४, ७; ७,२५,२; ८, २७,१८;९३,१०; ¶तै ६,२, ४, २[२]; ३; मै ३,८, ३[२]¶; -र्गौ नि २६,१५; -र्गेषु ऋ ६, २१, १२; नि ४, २, ९; १०; ११.

दुर्गा-स्वप्न[b]- -प्नम् नि ४,२,१३; खिसा २६,२१.

दुर्-गन्धि[c]- -न्धि पै ८, १६, ८; -न्धीन् शौ ८, ६, १२; पै १६, ८०,३;८१,८.

†दुर्-गह[d]- -हस्य ऋ ८, ६५, १२; -हा ऋ ४, १८, २[e]; ५,४, ९; ८,४३,३०; १०,९८,१२;१८२, १; मै ४,१०, १; ११, २; काठ २, १५; -हानि ऋ ६, २२, ७; ९,११०,१२; शौ २०,३६, ७.

दुर्-गृभि[f]- -भिः ऋ १, १४०,६.

√दुर्गृभाय, दुर्गृभायसे ऋ ५,९,४.

?दुर्गृभि-श्वन्[g]- -श्वनः ऋ १,५२,६.

¶दुर्-गोप[h]- -पः काठ ८,१२; क ७, १.

¶दुर्-ग्रह, हा[i]- -हः, -हाः काठ ३६, १५.

दुर्-जीवित- -तम्[j] पै ५, २३, ७[k]; २०,१५,५.

दौर्जीवित्य[l]- -त्यम्[j] शौ ४,१०,५; ७,२४,१.

दुर्-णु(<न)श[m]- -शम् शौ ५, ११, ६[n].

दुर्-णा(<ना)मन्[o]- -मा ऋ १०, १६२,[१; २]; शौ ८,६,१; ४; †२०,९६,११;१२; पै १६,७९, १; ४; †१९, २५, १२; १३; -मानः शौ १२, १२,२; पै ५, ३७,२; -म्नः शौ १६, ६,७;१९, ३६,४;५; पै २, २७,४; १६

लुलि प्रपु १) इति चतुष्पदः शोधः]। 'यदि [यदा] औशिजस्य गोहे [गृहे] विप्राः [ऋत्विजः] अद्रिं [ग्रावाणं] शरण्यान् (चालयेयुः [सोम-पानं जनयेयुरिति]), *आत् (तदा) होता (इन्द्रः) गरत्स्य (गृहपतेः) *दुरः *आ ··· असाः (आऽगमत् [अद्रिचालनध्वनिनाकर्षित इवेति शेषः])' इति वा. [वैतु. अन्ये यनि. =*दुर्-ओपस्- (विप. [इन्द्र-]) > -याः इति कृत्वा दुरोप- इत्यत्र स्वोक्तां व्यु. इहाप्यतिदिशन्त इव ?]।

[a]) यथा. सत् विप. (पृथिवी-, समुद्र- प्रभृ.) च, नाप. च, व्यप. (देवी-विशेष- [खि.]) च । अर्थः व्यु. च ?। <दुर् + √गम् इति प्रायोवादः ।

[b]) षस. पूप. प्रकृतिस्वरम् (तु. पा ६,२,४२)।

[c]) विप. (मक्क-), नाप. (पै ८, १६, ८) च । बस. उप. आद्युदात्तत्वम् उसं. (पा ६, २,११९)।

[d]) भाप. > नाप. (दुर्ग-)। गस. उप. √गह् (=√गाह्) + खल् प्र. ।

[e]) निर्देशः ? (*दुर्गहात् अतः [योनेः] > नैप्र.) दुर्गहे [=°१ (तु. तस्याः > तस्यै [५१])] इति च तत् (हेतौ [तस्मात् कारणात्]) इति च पदे द्र. [वैतु. पपा., दुर्गहा इति च एतत् इति च पदे इति (तु. सा. दुर्गहा [दुर्गहम्] इति), WAG [१,२८१ b], Ghatage [IHQ २१, २३३-६] दुर्गहम् इति एतत् इति च पदे इति कृत्वा मकारलोपे स्वरसंधिरिति]।

[f]) विप. (अग्नि-)। अर्थः व्यु. च ?। दुर् [अव्य.] + (√गृभ् > स्वार्थे) गृभि- > उस. यनि. इतीव पपा. प्रभृ.।

[g]) विप. (वृत्र-)। अर्थः व्यु. च ?। दुर्-गृ° इतीव पपा.। दुर्गृभि- + *श्वन्- > बस. यनि. इतीव त्वन्ये, यत्रापि उप. <√*श्वन् [व्याप्तौ [तु. सा.], आशुप्रापणे (तु. वें., स्क. [तु. या ७,२६ SEY १४२])] इति वा <√श्वि (वृद्धौ [तु. BW.]) इति वा ।

[h]) विप. (दक्षिणाग्नि-)। गस. उप. √गुप् + खल् प्र. ।

[i]) विप. (यज्ञ-, देवता-)। गस. उप. खलन्तम् ।

[j]) भाप.। सपा. दुर्जीवितम् <> दौर्जीवित्यम् इति पाभे.।

[k]) °जीवत्वम् इति पाठः ? यनि. शोधः (तु. द्वितीयं स्थलम्)। [l]) स्वार्थे ष्यञ् प्र. ञित्स्वरश्च ।

[m]) विप. (अन्यत-)। गस. उप. <√नश् [प्राप्तौ]।

[n]) सपा. दुर्णशम् <> दूडाशम् इति पाभे.।

[o]) विप. च नाप. च। अर्थः व्यु. च ?। यनि. इतीव पपा. प्रभृ.।

दुर्-विद्वस्[a]- -द्वांसम् ऋ ७,१४,१२.
दुर्-वे(द>)दा[b]- -दा पै ११,५,७.
दुर्-मर्त-
दौर्मर्त्य[c]- -त्येन मा ३९, ९; का ३९,७,१.
?दुर्-हृण,णा[d]- -णा ऋ १, ३८, ६; -णात् खि १, ११, ८; -णायाः ऋ १, १२१, १४
√दुर्हणाय
दुर्हणायत्- -यतः ऋ १०,१३४, २[e].
दुर्हणायु- -युवम् ऋ ४,३०,८.
दुर्हणा-वत्- -वान् ऋ ८, २, २०; १८, १४.
?दुर्-हणु[f]- -०णो ऋ १०, १५५,३; पै ६, ८,७[f].
?दुर्-हार्द[g]- -हार्दः शौ २, ७,५;४,९, ६; १०,६,१; १४,२,२९; १९, २८, २;५; ६[h]; ७; ८[h]; ९; १०; २९,१-९; ३२, ४; ६; ३५, ३[i]; ४५,१; २; पै ८,३, ६; १२, ४, ४; ६; १३,११,२; ५-१८; १५, ४,१;२; १६,४२,१; १८,९,९; २०,१७, ४; -हार्दम् शौ ८, ३, २५; पै १,९९, १; ११, ७, ३; १६,८,६; १९,५१,१; -हार्दे पै ७, १, १०; १९, ३१, ५, २०, ३८, ८.
?दुर्हार्दसो[j] पै १७,१३,८.
?दुर्-हित[k]- -तः ऋ ८, १९, २६[l]; -तान् शौ ४, ३६,९[m].
दुर्-हृण[n]- -०णा मै ३,१६,५[o].
√दुर्हणाय
दुर्हणायत्- -यतः कौ २, ४४२[p].
दुर्हणायु- -युः ऋ ७, ५९, ८; तै ४,३, १३, ३; मै ४,१०, ५; काठ २१,१३; ३१,१४, शौ ७, ८२, २; पै २०, ३१, ५; -युम् काठ ३१,१४[p]; -यून् ऋ १, ८४,१६; तै ४,२,११,३; मै ३, १६, ४; काठ ४५, २१; कौ १, ३४१; जै १, ३५,१०; शौ १८, १, ६.
?दुर्-हृद्[q]- -हृदः खि ४,५,२३.

यनि. [वैतु. पपा. प्रभृ. दुर् ⌊अव्य.⌋ + <√ विद् (अर्थे विवादः ⌊तु. वें. सा. GRV.⌋), यद्वा < वि√दा (दाने ⌊तु. GW. MW.⌋> कर्तरि) विदत्र- > गस. इतीव?] ।

[a]) विप. (⌊तीव्र-घातिन्- ⌋ मर्त्य-)। व्यु. ?। (√*दुर् ⌊हिंसायाम्⌋> कर्तरि) *दुर्- + (√विद् ⌊*वेदनायाम्⌋ > भावे) *विद्वस्- > बस. (वैतु. वें. सा. प्रभृ. दुर् ⌊अव्य.⌋ + √विद् ⌊ज्ञाने⌋ + कर्तरि प्र. इतीव) ।

[b]) विप. (धेनु-)। गस. उप. √विद् ⌊लाभे⌋ + खल् प्र. ।

[c]) °तृ-(बस.) + भावे ष्यञ् प्र. नित्स्वरश्च ।

[d]) भाप., विप. च (विनाश-कृति-, °कृत्-) । व्यु. ?। <√*दुर्ह् (हिंसायाम् ⌊वैतु. पपा. प्रभृ. उस., दुर् इति अव्य. पूप., √हन् > हुन- इति उप. चेतीव ?⌋) ।

[e]) सपा. दुर्हणायतः <> दुर्हणायतः ⌊S. तु ऋ. पाठ एव⌋ इति पाभे. ।

[f]) विप. स्त्री. (⌊हिंसिका-⌋ अरायी-) । व्यु. ? । पपा. प्रभृ. पूप. दुर् ⌊अव्य.⌋, उप. √हन् > ⌊खलर्थे⌋ *हनु- इति वा ⌊तु. सा.⌋; प्रायश्च इवाचकं हनु- इति कृत्वा बस. इति (तु. वें., ⌊पक्षे⌋ सा., GW. GRV. प्रभृ.)। *दुर्हणा-वती-> नैप्र. यनि. इति मतम् ।

[g]) विप. (⌊*घातक-⌋ भ्रातृव्य-) च नाप. (शत्रु-, घातक-योनि-विशेष-) च । व्यु. ? । पपा. प्रभृ. दुर् ⌊ अव्य. ⌋ पूप., हार्द- (=हृदय-) इति उप. च । (√*दुर्ह् ⌊हिंसायाम्⌋> कर्तरि) *दुर्ह्- + (√भृ > भावे) *भरस्- (=भृति-) > बस. *दुर्ह्-भरस्- > नैप्र. *दुर्हरिस- > यनि. इति मतम् ।

[h]) °दान् इति पाठः? यनि. शोधः (तु. सूक्तशेषे रूपसाम्यम्) ।

[i]) पाठः? °र्दम् इति शोध. (तु. सपा. पै ११, ४,३, सस्थ. टि. ?सुघोरं चक्षुः) ।

[j]) पाठः? दुर्हार्दः ⌊प्र३⌋ स्वम् (ग्रहम्) इति द्विपदः शोधः ।

[k]) व्यु.?।<दुर् + √धा इति पपा. प्रभृ. । √*दुर्ह् ⌊ हिंसायाम्⌋ + क्तः प्र., आद्युदात्तः उसं. (पा ६,१, २०६) चेति मतम् ।

[l]) अत्र कर्तरि क्तः प्र. इति कृत्वा शत्रु-पर्यायः ।

[m]) अत्र कर्मणि क्तः प्र. इति कृत्वा मृतक-पर्यायः (वैतु. सा.दुर्हृत->-तान् इति पाठ इति?)। अत्र सस्य. ?अल्प-शयु->-यवः इत्यस्य स्थाने *अल्पशा(श-आ)यु-> -यवः इति शोधः । 'ये मम क्रोधस्य भाजनं भवन्ति, ते जनं (जीव-लोके) अल्पश-वयोभागा इव (सन्त.) दुर्हिताः (हताः ⌊एव शीघ्रम् ⌋) भवन्ति' इति वा. इति कृत्वा यदत्र पृ ४३६-७ r टि. उक्तं तच्छोध्यमिव द्र. ।

[n]) विप. (मित्रावरुण-) । गस. उप. √हृ ⌊क्रोधे⌋+ नक् प्र. उसं. (पाउ ३, २) ।

[o]) सपा. दुर्हणा <> हृहणा <> ह्रणा <> दुह्रणः इति पाभे. । [p]) पाभे. कृते पृ १६५२ e टि. द्र. ।

[q]) दु° इति स्वरः? यनि. शोधः । बस. ।

१, ८; –द्राः ऋ १, ३९, ५; खिसा २९, ४८?[a]; –†दासः ऋ ८,२,१२; जै ४,२२,१.

दुर्-म॒न्तु[b]– –न्तु ऋ १०,१२, ६; शौ १८,१,३४†.

दुर्-म॒न्मन्[c]– –न्मा ऋ ८, ६०, ७; –न्मानम् ऋ १,१२९,७.

दुर्-म॒र[d]–

√दुर्मराय

दुर्मरा॒यु– –युम् तै १,६, २,२[e].

†दुर्-म॒र्ष[f]– –र्षम् ऋ ८, ४५, १८; ९,१७,८; १०,४५,८; मा १२, १; २५; का १३, १,१; २, ८; तै १,३,१४, ५; ४,१,१०,४;२, २,४; मै २,७,८; काठ १६, ८; ९; कौ २,४६७; जै ३,३५,२.

दुर्मा॒यु[g]– –यवः ऋ ३,३०,१५.

१दुर्-मि॒त्र,त्रा[h]– –त्राः[i] तै १,४, ४५, ३; मै १, २, १८; काठ ३,८; ३८,५; –त्रासः ऋ ७,१८, १५; २८, ४.

दुर्मित्रि(य>)या॒[j]– –याः[i] मा ६, २२; २०, १९; ३५, १२; ३६, २३; ३८,२३; का ६,५,४; २२, १,४; ३५,४,११; ३६,१, २३; ३८,५,६; क २,१५.

२दुर्-मि॒त्र[k]– –त्रः ऋ १०,१०५,११.

दुर्यं,यां– दुर्– द्र.

दुर्-य॒ष्ट– –ष्टम् खि ३,१०[2],८.

दुर्-यु॒ज्[l]– –युजः ऋ १०,४४, ७; शौ २०,९४,७.

दुर्यो॒ण[m]– –णम् पै २०, ८, ५; –णाः मै १,६,९¶; –णे ऋ १, १७४, ७[n]; ५, २९, ⌊१०; ३२, ८⌋[o]; पै ९,१६,४[p].

दुर्लभ[q]– –०भ पै १,४४,२.

¶दुर्-वर्ण– –र्णम् काठ ८, ५[2]; क ७, १[2].

दुर्-व॒र्तु[r]– –र्तुः ऋ ४, ३८,८; ६,६,५.

दुर्-वा॒च्[s]– –¶वाक् तै ६, २, ९, १; मै ३,८,७; –वाचः शौ ४, १७, ५; ७,२४,१; पै ५, २३,७;२०, १५, ५.

दुर्-वार[t]– –रः खि ७,७,२[u].

दुर्-वा॒सस्[v]– –ससे ऋ ७,१,१९.

?दुर्विंद॒त्र,त्रा[w]– –त्रस्य ऋ १०,३५, ४; –त्रा ऋ १०, ३६,२; –त्राम् ऋ १०,६३,१२.

---

[a]) °द्राः इति स्वरः? यनि. शोधः।

[b]) विप. (⌊अमृतस्य⌋ नामन्-)। गस. उप. <√मन् + खलर्थे तुन् प्र.।

[c]) विप. (⌊दुर्ज्ञेय-⌋ इन्द्र-, ⌊दुर्बुद्धि-⌋ किम्-)। बस. स्वरः उसं. (पा ६,२,११९)।

[d]) गस. उप. √मृ+खल् प्र.।

[e]) सपा. दुर्मरायुम् <> दुर्हृणायुम् इति पाभे.।

[f]) विप. (आयुस्-, वाण-, हव-)। गस. खलन्तम्।

[g]) विप. (मर्त्य-)। *दुर्-माया– >मतुबर्थे *दुर्माया-व– >नैप्र. यनि. (वैतु. पपा. प्रमृ. दुर्-मायु– इत्येवमवगच्छन्तः बस. वा गस. वा उप. मायु– इतीव?)।

[h]) विप. (२अप्-, ओषधि-, तृष्णु- प्रमृ.)। बस. अन्तोदात्तः उसं. (पा ६,२,१८४)।

[i]) सपा. °त्राः (तैब्रा २,६,६,३ तैआ ४, ११,८; ४२, ४;५,९,११;१०,१,११ मना १,११ माश्रौ ४,४,२२ च) <> °त्रियाः (मारा ३,८,५,११; १२,९,२, ६; १३,८, ४,५; १४,३,१,२७ शांश्रौ ८,१२, ११ काश्रौ १९,५, १५ लाश्रौ २,२,११;५,४,६ च) <> श्राश्रौ ३,५,२ °त्र्याः इति पाभे.।

[j]) स्वार्थे घच् प्र. उसं (पा ४,४,११८)।

[k]) व्यप. (ऋषि-विशेष-)। शिष्टं h टि. द्र.।

[l]) विप. (अश्व-)। गस. उप. खलर्थे क्विप् प्र.।

[m]) भाप. (विध्वंस-[द्र. पै.]) च, विप. (⌊विध्वंसक-⌋ क्रतु-[मै.]) च। व्यु.?। पपा. नावग्रहः। (√ध्वृ ⌊हिंसायाम्⌋ >भावे) *ध्वर्यमन्– > नैप्र. यनि. (वैतु. PW. GW. Gri. गृहार्थे =दुरोण– इति?)। उत्तराणि टि. अपि द्र.।

[n]) भाप.। सस्थ. मृध्– (नाश-) इति भाप. अपि पर्यायभाविन यनि. यदुक्तं भवति तस्यैवाऽर्थस्य संपोषकं द्र. (वैतु. वें. व्यप. इति कृत्वा तदाख्यदेशनामेति, सा. GRV. नाप. इति कृत्वा दुष्टयोनि[स्थान]पर्याय इति)।

[o]) भाप.(तु.GRV.; वैतु.सा.GG. नाप. ⌊संग्राम-⌋ इति)।

[p]) भाप. ।पाठः?। °णाय च१ इति शोधः (तु. छन्दः, वा. च)।

[q]) नाप. (सर्प-)?। व्यु.?।

[r]) विप. (अग्नि-, दधिक्रावन्-)। उप. < √वृ (प्रतिघाते)। शिष्टं b टि. द्र.।

[s]) विप. (वरुण-, राक्षसी- प्रमृ.)। बस. अन्तोदात्तः उसं. (पा ६,२,१८४)।

[t]) विप. (शिशु-)। गस. उप. √वृ>वारि+कर्मणि खल् प्र.।

[u]) सपा. खिसा ३०,२ दूर्वादः इति पाभे.।

[v]) विप.। शिष्टं दुर्भगा– टि. द्र.।

[w]) विप. (⌊विनाश-कृत्-⌋ अराति- प्रमृ.) च, नाप. (शत्रु-) च। व्यु.?। *दुर्विद्– (भाप., २?दुरित– इत्यस्य पर्यायः, नैप्र., समानव्युत्पत्तिकं रूपान्तरं च) + *त्र– (<√त्रै ⌊*कर्तरि⌋) > बस. *दुर्विद्-त्र– > नैप्र.

१४]; –साम् ऋ १,९४,९, पै १२,१,९.
दुःशंसा(स-अ)नुशंस– -साभ्याम् मै ४,१४,१७
दुःशास्त– -स्तम् मै ४,८,६¶.
दु-शासु[a]– सु ऋ १०,३३,१.
दुःशीम[b]– -मे ऋ १०,९३,१४
*दुःशीर्त–
*दुःशीर्त-तनु[c]– -०नो मै १,८,६.
दुःश्रुत[d]– -तौ मै १,४,१३¶.
दुःशेव[e]– -वः ऋ १,४२,२[f].
√दुष्,>दूषि, दोषि, अदुष्यन् पै ५, ८,६[g].
[दूषयन्ति ऋ ७,१०४,९; शौ ८,४,९; पै १६,९,९, दूषयामसि पै ४,२२,३; ९,१०, २, दूषयत पै ९,९,५; दूषयतात् पै ४,२१, ७, १९,२३,७; दूषयत>ता शौ ६,१००,२; पै १९,१३,५. दूषयिष्यामि शौ ३,९,५; पै ३, ७, ६; दुदुषत् ऋ ३, ३, १, अदूदुषम् शौ ४, १८, ५; १०, १, ४; पै ५, २४, ६; १६, ३५,४.
दोषयन्तु पै १९,२,६.
?दुष[h] पै ५,९,७.
दु(ष्ट>)ष्टा– -ष्टाम् पै २०,५०,२.
दुष्ट-ग्रह–
दुष्टग्रह-निवारण[i]– -णे खि ४,२,९.
दुष्टग्रहनिवारणी[j]– -०णि खि ४,२,९.
दुष्टि– -ष्टयै काठ १०, ५¶; शौ ३, ९,५, पै ३,७,६.
दूषण[k]– -ण. शौ ३,९,४; पै ३,७, ५, ७, ७,४; १९,२,१४; –णम् पै ४,२२,४.
दूषणी– -णी पै ६, ७,३; –णीः पै ४, २२, ७; –णीम् शौ ४,६, २; पै ५,८,१; १७,१३,७[l].
दूषयत्– -यन् तै ४, ७, १५,२; मै ३, १६, ५; काठ २२, १५; शौ ४, २९, ७,८, ५,२; पै ४, ३८, ७; १६,२७,२.
?दूषा[m] पै ७,५,११.
दूषि[n]– षिः शौ २, ११, १; पै १, ५७,१; –ष्या° शौ १, २३, ४; पै १, १६,४; –ष्याः शौ २,११, १; पै १,५७,१.
दूषी(क>)का[o]– -का ¶काठ ३४, १२; –काः शौ १६, ६, ८; –काभिः मा २५,९; का २७,९, १; तै ५,७, २०,१; मै ३, १५, ८, काठ ५३,१०.
दुष्-कृत[q]– -कृतः ऋ ५,८३,२,९, ७, १०४,३; ९, ७३, ६; मै १, २, १५; शौ ८,४,३†; १९,५६,५; पै ३,८,५, ६,११,३†; ९.२२, २६;१६,९,३†; –कृतम्[r] ऋ ६, १६,३२, पै १६,१४६,९, –कृते ऋ ७,१०४,[७; १०, ८६, ५]; शौ ८,४,७†, १०, १, २३;२०, १२६,५†; पै १६,९,७†;१७,३.
दुष्-कृत[s]– -तम् ऋ ८, ४७, १३; १०, १००, ७; खि ४, ९, ७; शौ ४,२५, ८, ७,६७, २; १२,

a) विप. (रकवप- [=ऐलूष-]) । दुःखेन शास्यः इत्यर्थे गस. उप. < √शास् [शासने] इति (तु. वें. सा. GW.; वैतु. PW., [पक्षे] GW. प्रमृ. °शासुस्– इति प्राति. कल्पुकाः ?, ORV. प्रास. उप. कर्तरि प्र. इति, ?GRV., LR. Gri. व्यप. [नृप-विशेष-] इति च) । b) व्यप. (नृप-विशेष-) । व्यु. ? । c) विप. (अग्नि-)। बस. । °र्त° इति मात. स्वरो भ्रष्टः । d) विप. (पुरोडाश-) । गस उप. < √श्रा [पाके] । e) विप. । अर्थः व्यु. च ? । अत्यन्तहिंसकाऽर्थे गस. । उप. < √*शि [हिंसायाम्] + वन् प्र. उसं. (पाउ १,१५२; वैतु. विप. इति कृत्वा स्क. वें. प्रमृ. =दु-सुख- इति, सा. [पक्षे] =दु-सेव- इति, PW. प्रमृ. = दुरात्मन्-, द्रोहबुद्धि- इति च ?) । f) पाभे. कृते पृ १६५४ r टि. द्र. । g) पाभे. कृते पृ १६३४ l टि. द्र. । h) पाठः ? दूषयन्ति इति शोधः । i) उस. उप. भावे ल्युडन्तम् । °ष्टग्रह-निवा° इति स्वरः ? यनि. शोधः । j) उप. कर्तरि ल्युडन्तमिति विशेषः । सं१ स्वरः ? यनि. शोधः द्र. । MM. खिसा २६,९ °रिणि इति पाभे. । k) विप. च भाप. च । कर्तरि भावे च ल्युट् प्र. । l) एतात्र दू° इति पाठः ? एताम् अन्न-दू° इति शोधः (तु. BKA. संकेतः) । m) पाठः ? दूषि– [विप.] > -षिम् इति शोधः । n) विप. > नाप. । धा. हिंसायां वृत्तौ कर्तरि इन् प्र. उसं. (पाउ ४, १२० [तु. W., Gri. ; वैतु.सा. कृत्याऽर्थे नाप. इति, PW. प्रमृ. विपाक-द्रव्यार्थे नाप. इति, D. विकारार्थे भाप. इति च]) । o) सपा. तैआ २,४,४,२ कृत्यया इति पाभे. । p) नाप. (नेत्र-मल-, रक्षो-विशेष- [शौ.]) । ईकः प्र. (पाउ ४, १६) तत्-स्वरश्च । q) विप. च नाप. च । गस. कर्तरि क्विबन्तम् । r) पाभे. कृते पृ १६५४ n टि. द्र. । s) नाप. (पाप-) । गस. ।

दुर्-हृदय[a]- -यस्य खि ३,१५,२९.

दुला[b]- -ला[c] तै ४, ४, ५, १; काठ ४०,४.

*दुवन्य[d]-

दुवन्य-सत्[e]- -सत् ऋ ४,४०,२.

१दुवस्[f]- -वसः ऋ १,१६८,३.

२दुवस्- √दू (परिचरणे) द्र.

दुवसन[g]- -नासः ऋ ४, ६,१०.

√दुवस्य, दुवस्यत्-, ?दुवस्यात्, दुवस्यु-, दुवस्वत्-, दुवोया-, दुवोयु- √दू (परिचरणे) द्र.

दुश्-चक्षस्[h]- -क्षाः तै ३, २,१०,२; मै १, ३,५;१३;३,९; काठ ४, २; क ३, २.

१दुश्-चरित[i]- -तम् शौ ९, ५, ३; पै १६, ९७, ३; -तात् मा ४, २८; का ४, ९,५; तै १,१,१२, १; १३, ३; काठ १, १२; ३१, ११; क १, १२; ४७, ११; पै १९, २६,१.

२दुश्-चरित[j]- -तासः खिसा २९, ४५.

दुश्-चर्मन्[k]- -र्मणा पै ९, २२, १३; -र्मा ¶तै २,१,४,३[2]; २, १०, २; ३[2]; ५,१,७;५, २,३,७; ६, १,६,४; मै ३, ४, ८¶; ¶काठ ११, ५[2]; २०, १; क ३१, ३¶; पै ५, ३२, ६?[l]; -र्माणः मै ४, २,१४¶.

दुश्-चित्[m]- -चितः शौ ५, ३१,५; -चितम् शौ ११, १२,२६;१२, १०,१५[n]; पै १७,१२,१[o].

†दुश्-च्यवन[p]- -नः ऋ १०,१०३, ७; मा १७, ३९; का १८, ४, ७; तै ४,६,४,३; मै २, १०,४; काठ १८,५; क २८, ५; कौ २, १२०५; शौ १९, १३, ७; १२, १S; पै ७,४, ७; १२, ४, १S; -नेन ऋ १०,१०३,२; मा १७, ३४; का १८, ४, २; तै ४, ६, ४, १; मै २, १०, ४; काठ १८, ५; क २८, ५; कौ २, १२००; शौ १९, १३, ३; पै ७, ४,३.

?दुश्शुते खि १,९,५.

दुः(,श्[पै.])-शंस[q]- -सः ऋ १, २३, [९;२,२३,१०; ७,९४,७; १०, २५,७]; २,४१,[८(६,६३,२;८, १८, १४)]; मा २०, ८२†; का २२, ८, ३†; काठ ३५, ५; क ४८,६; शौ ६, ६, २[r]; १९, ४७,६; पै ६, २०, ६; १९, २, ८[r]; -सम् ऋ ७, ९४, १२; ८, १८, [(२,४१,८; ६,६३,२)

[a]) बस. । उप. आद्युदात्तत्वम् उसं. (पा ६,२,११८) ।

[b]) व्यप. (कृत्तिकास्वन्यतमा-?) । व्यु.? । <√दुल् [उत्क्षेपे] इति PW. प्रमृ. ।

[c]) सपा. दुला<>दुला इति पाभे. ।

[d]) भाप. (धावन-)। व्यु.?। (√धाव् [द्रुतगतौ]>कर्तरि) *धावन-> *धावन्य- [भाप.]> नप्र. यनि. इति (तु. तुरण्य-)।

[e]) विप. ([द्रुत-स्तन-] अश्व-) । उस. उप. (√सृ [गतौ]>कर्तरि) *सृत->नैप्र. सृत् इति । तुरण्य-सत्-इत्यत्र यदुक्तं तदप्यनेन संवाद्यम् (वैतु. पूप. <√दू [परिचरणे] इति वें. सा. GBV., <√दु [गतौ] इति PW. प्रमृ., उप. <√सद् इति सर्वेऽन्ये?) ।

[f]) विप. (सोम-, मरुत्-) । अर्थः व्यु. च? । (√धू [विधूनने]>कर्तरि) *धुवस्->नैप्र. यनि. इति । पर्वतैः सद्भिः सोमांशुभ्यो यद् विधूननं क्रियते तत्-सदृशं मरुद्भिः कृतं विधूननं भवतीत्याशयः [वैतु. यनि. < √दू (परिचरणे [यद्वा =गतौ]) इतीव सा.; परिचरण- =मित्रभाव- इतीव LR.GBV.Gri. ; परिचरण- =पूजा- इति च -वसः पा चेतीव MVH.] ।

[g]) विप. (अन्यार्चि-, श्येन) । अर्थः व्यु. च? । *दुर्-(हिंसा-[तदर्थम्])+(√वृध्[*छेदने]>कर्तरि) *वर्धन-उस. *दुर्-वर्धन- > नैप्र. यनि. । यथा श्येनस्य तथान्यर्चीनामर्थस्य (=विषयभूतस्य) विनाशो दुर्वार इत्यर्थः (वैतु. यनि. <√दू [परिचरणे] इति वें. सा.; <√दू [गतौ] इति PW. प्रमृ.; >*दुवसान-[?] इति GW. ORN.) ।

[h]) विप. । बस. । शिष्टं *a* टि. द्र. ।

[i]) भाप. >नाप. । गस. पूप. स्वरः (वैतु. भा. प्रमृ. प्रास. इति) ।

[j]) विप. (मर्त-) । गस. प्रवृद्धादित्वात् ।

[k]) विप. (किलास- प्रमृ.) । शिष्टं *a* टि. द्र. ।

[l]) °र्माख इति पाठः ? यनि. शोधः ।

[m]) नाप. । उस. उप. <√ चित् ।

[n]) सपा. दुश्चितम्<>दुष्कृतम् इति पाभे. ।

[o]) दुश्चितं नि° इत्यस्य स्थाने सपा. शौ ११, ११,१५ रिशां (वैतु. सा. वशाम्) दुर्णि° इति पाभे. ।

[p]) विप. (इन्द्र-,दर्भ-) उस. । उप. अन्तर्णावितण्यर्थाद् धा. कर्मणि युच् प्र. (पा ३,३,१३०) ।

[q]) विप. (मर्त्य-, वृत्र- प्रमृ.) च नाप. च । अर्थः व्यु. च? । यनि. इति पपा. प्रमृ. ।

[r]) सपा. दुः,श्शंसः<>दुःशेवः इति पाभे. ।

१२१,१; ७,८८, ४; ९,२,२;३; १०,५,२४; १२, ८,५; १३, १, ५८; १६, १, ११; ७, ८; १९, ४५, २; ५७, १; २[२]; ४; ५; पै १५,४,२; १६,७६,२; ३;१३०, २; १७, २३, १; २५,१; ७‡[a]; २६, १[२]–२१[२];१९,४६,११‡[b], ५०,४,५; ५२,४; २०, १५,५[c]; २७,२;५०, ६; ७, –प्न्यात् शौ ४, ९,६; ६, ४६, २,७, १०५, १[d]; १६, ५,३-७; १०;६,२; पै १७,२३,३;२०, ७,१०[e];३५,४.

दौष्वप्न्य[f]– -प्न्यम् शौ ४,१७, ५[c]; ७,२४,१.

दुष्वप्नियं[g]– -यम् जै १, १५, ७‡[h].

?दुष्वमा पै २,८९,५.

-दुष्-षु(<स)ह[i]– -हासः ऋ९,९१,५.

-दुष्-ष्व(<स्व)प्न[j]– -प्नस्य पै २, ३७,२; -प्नेन पै १०, १०,५.

दुः(,ष्(पै.))ष्वप्न्य[k]– -प्न्यम् ऋ ५, ८२, ४[b]; ८, ४७, १४; [१५; १७][b]; १०, ३६,४;३७,४[a]; मा ३५,११; का ३५, ४,१०; कौ१, १४१†[b]; पै २,३७,३;३,३०,१; २[?1];५;६; ५,२३,७,३७,३; ७, ७,८; १०,४,५; ९,२; –प्न्यात् ऋ ८,४७,१८; पै ८, ३,६.

दुस्-स्वप्न– -प्नम् पै १,९९,१.

दुहितृ[m]– -०तः ऋ १,३०,२२; ४८, [१; ९; ५, ७९, ३; ९]; ४९,२; ५,७९,२; ८; ६,६४,४;५; ६५, ६; ७, ७७, ६; ८१, ३; ५, ८, ४७, १४; १५; १०, १२७, ८; काठ १३,१६†;†को २,१०९१; १०९२; शौ १९, ४७, ५; पै ६,२०,५, –तर. ऋ ४, ५१,१; तै २, ३,५,१¶; पै २,४,४; ३, २३,६; १३,५,१२?[n]; १९,४८, २; २०, २०, ९; १०; –०तर. ऋ ४, ५१, १०; ११; शौ २, १४, २; –तरम् ऋ ४, ३०, ८; ९; १०,६१,७, ¶मै ३,६,५,४, २, १२;पै ५,१, ३; १०, १, २; –तरा ऋ ६,४९,३; १०,७०,६; –तरि ऋ १, ७१, ५, –तरौ खि ३, १५, १३?[o]; शौ ७, १३,१; –ता ऋ १, ३४, ५; ४८, [८; ७, ८१, १ (६)], ९२, ५; ७; ११३, [७,१२४,३]; ११६,१७, ११७, १३; ११८, ५; ३, ५३, १५; ५५, १२; ४,४३,२; ५२, १; ५, ८०, ५; ६; ६, ६३, ५; ६५,१; ७,६९,४; ७५, ४; ७८, ४; ७९, ३; ८, १०१, १५; ९, १,६; ११३,३; १०, २७, ११; ३९, १२; ४०,५;७२,५; १५९, ३; खि १, ३, २; ४, ९,३; मा १९, ४; का २१, १,४; †तै १, ८, २१, १; †मै २, ३, ८; ३, ११, ७; ४,१४,१०; काठ १२, ९†, †कौ १, ३०३; २, १०१; १०७५, †जै १,३२,१; ३,१०, ३, शौ ३,१०, १३; ५, १३,८; ६, १००, ३; १३३, ४; ९,१, ४, २,५, १०, १, २५; १४,२, ६०; पै २,४१,३†;५,३३,१०; ८,२,७, १४, ३, ५; १६, ३२, ४†; ३७, ५, ७६, ४; १८,१२, ७; १९, १३, ६; २०, ३७, ७; –†त्रुः ऋ १, १६४, ३३; ३, ३१, १[२]; ५, ४२, १३, ४७, १; ७,६७,२; ९, ७२,३;९७, ४७; १०, ६१, ५; शौ ९, १५, १२; पै १६, ६९, २; –तृभ्यः पै ३,

---

[a]) सपा. दुष्वप्न्यम् <> दुःष्वप्न्यम् इति पाभे. ।

[b]) सपा. दुष्वप्न्यम् <> दुःष्वप्न्यम् इति पाभे. ।

[c]) सपा. दुष्वप्न्यम् <> दौष्वप्न्यम् इति पाभे. ।

[d]) सपा. काश्रौ २५, ११, २१ दुःस्वप्नात् [BC. -प्न्यात्] इति, बौश्रौ २८,९:२० वैश्रौ २१,२:६ दुःस्वप्न– > -०प्न? इति च पाभे. ।

[e]) -प्न्याः इति पाठः? यनि. शोधः ।

[f]) स्वार्थिकः ष्यञ् प्र. उसं. (पावा ५,१,१२४) ।

[g]) =दुष्वप्न– । घप् > इयः प्र. उसं. इति तु विशेषः ।

[h]) सपा. दुष्वप्नियम् (तैब्रा २, ४, ६, ३ तैआ १०, १०,२; ४९,१ आपश्रौ ६, २३,१ मना २,२९ च) <> दुःष्वप्न्यम् (कौसू ५८,१ च) इति पाभे. ।

[i]) विप. । गस. उप. √सह् + खल् प्र. ।

[j]) =दु-ष्वप्न– । पूप. विसर्गलोपस्य त्वभावः ।

[k]) दुष्वप्न्य– इत्यनेन सन्न्यायता द्र. ।

[l]) प्रथमं श्रवणम्? सुष्वप्न्य– > -प्न्यम् इति शोधः (तु. मूको.) ।

[m]) नाप. (कन्या–) । व्यु. ? । *दु–(<दुर् इति वा < दूर– इति वा) + (हित– इत्यर्थे) हितृ– इतीव, < √दुह् [दोहने] इति या ३,४ (तु. पाउ [२, ९५] प्रभा. प्रमृ. WW [१, ८६८] SEY [८८]) । *दुघि- (=भर्तृ–) + *स्त्री-> पस. *दुघि-स्त्री-> नेप्र. यनि. (=भर्तुः [न पितुः] कुलवर्धनी-) इति मतम् ।

[n]) पाठः? दुहितुर् ५१ इति शोधः (तु. सस्थ. टि. ?पत्याम्, ?येष्यां) ।

[o]) -तारौ इति पाठ ? यनि. शोधः ।

१०,२०; १२,२,४०[a]; १४, २, ६६; पै १,७०,१;२; ७६, २;३; ४,३४,६; ९, २२, ३; ५; २७; १६, ८६, १०; १७, ३४, १[a]; १८,१२,५; २०, २४, १; –ता काठ ९,६[a]; पै १०,९,४; –ताः? पै १९, ४६,१४[b]; –तात् मै १, १०,३; शौ ४,९,६[c]; पै ९,२२, १; २८; –तानि ऋ १०, १६४, ३; शौ ६,४५,२†; पै ८,१५,४; १९, ३६, ५†; –ताय मा ३०, १८; का ३४,३,५.

दुष्ट–प्रभृ. √दुष् द्र.

दुष्-ट(<त)नु[d]– -०नो शौ ४,७,३; पै २,१,२.

दुष्-ट(<त)र, रा[e]– -रः ऋ ३,२४, १; ४,३६,६; ८, ४६, ८;९; ९, २०, ६; मा ९,३७; का ११,१, ३; कौ २,२२३†; ‡जै ३,२६,९; ४,२५,१; –रम् ऋ १,६४,१४; ७९,८; ११९, १०; १२९, ८[f]; २, २,१०; २६, १; ३४,७; ३, ३७,१०; ५,१५, ३;३५, १; ७; ३८, २; ९,१६,३; ६३, [(४३, ४)११]; १०, ४८, ३; ९३, ८; तै ४, ४,१२,२; मै ३, १६, ४; ४,१२,४†; काठ १०,१२†;२२, १४[g]; कौ १,२९९; २,८७५†; जै १,३१,७; शौ ६,४,१; †२०, २०, ३; ५७,६;६७,२[?]; पै १५, १,५; १९, २, १; –रस्य ऋ ७, ८,३; –रा ऋ ५, ८६, २; १०, ४४,६; खि १, ९, २; शौ २०, ९४,६†; –राः ऋ ८, ५०, २; १०३, ११; खि ३, २, २; शौ २०,५१,४†.

‡दुष्-ट(<त)रीतु[h]– -तवे ऋ २,२१, २; –तु ऋ ६,११,१; मै ४, १३, ६; काठ १८, २०; –तुः तै ४, ४,१२,१[h]; मै ३,१६, ४; काठ २२,१४.

दुष्टि– √दुष् द्र.

दु-ष्टु(<स्तु)त[i]– -तम् मै ४,८,६.

१दु-ष्टु(<स्तु)ति[j]– -तिः ऋ १,५३, १; कौ २, २१८‡[k]; जै ३, १९, १२‡[k]; शौ २०,२१, १†; –ती ऋ ७, ३२,२१[k].

२दु-ष्टु(<स्तु)ति[l]– -ती ऋ २, ३२, ४.

दुष्-पद्[m]– -दा ऋ १,५३,९; शौ २०, २१,९†.

¶दुष्-परा-णो(<नो)द[n]– -दः मै ४,४,५;९.

दुष्-परि-हन्तु[o]– -न्तु ऋ २, २७,१.

¶दुष्-प्र-ज्ञान[p]– -नम् काठ २९,७; –नाः मै ४, ७,३.

दुष्-प्रति-ग्र(ह>)हा[q]– -हा शौ १०, १०,२८; पै १६, १०९,८.

?दुष्-प्रा(प्र-अ)वी[r]– -व्यः ऋ ४, २५,६.

?दुष्वनेन[s] पै १७, २३,४.

दु-ष्व(<स्व)प्न[t]–

दुष्वप्न्य[u]– -प्न्यम् शौ ६, ४६, ३;

[a]) सपा. °तम्<>°ता (तैआ २,३,१ च) इति पाभे.।

[b]) पाठः? दुष्कृत्– > -कृतः इति शोधः।

[c]) पाभे. कृते पृ ११९३ *m* टि. द्र.।

[d]) विप.। बस.। पूप. पत्वम् उसं. (पा ८, ३,१०३ [तु. शौच २, ८५])।

[e]) विप. (अग्नि-, इन्द्राग्नि-, क्रतु- प्रभृ.)। गस. उप. √तृ + खल् प्र. (वैतु. ऋ. शौ. पपा. नावग्रहः)।

[f]) सपा. सकृत् दुष्टरम्<>वीर्यम् (आश्रौ ४, १२, २ च) इति पाभे.।

[g]) विप. (अग्नि-, इन्द्र- प्रभृ.)। गस. उप. < √तृ खलर्थे तुन् प्र. ईडागमश्च उसं. (पाउ १,६९)।

[h]) दुष्टरीतृ– > -तुः इति सा. चिन्त्यः।

[i]) संहितायां पूप. विसर्गलोपः (पावा ८, ३, ३६ [तु. पपा.])।

[j]) प्रास. अन्तोदात्तः उसं. (पा६,२,१८४)। शेषं ं टि.द्र.।

[k]) सपा. दुष्टुतिः<>दुष्टुती [तृ१] इति पाभे.।

[l]) गस. क्तिन्नन्ते पूप. स्वरः। दुः-स्तु°– इति पपा.।

[m]) विप. ([दुर्बाध-] चक्राख्याऽस्त्र-)। गस. उप. √पद् [°बाधे]+खल् प्र.। 'इन्द्रः शत्रुभूतान् राज्ञो रथ्या (रथ्येन [=रथ्येन हिंसकेन]) दुष्पदा (दुर्बाधेन) चक्रेण अवृणक्' इति वा. (तु. [अंशतः] स्क. सा. PW.; वैतु. GW. GRV. पद्– [पाद-] इति उप. इतीव?)। अत्र रुथ्या इत्यत्रत्यं रास्थ. टि. अपि द्र.।

[n]) विप. (गर्भ-,संवत्सर-)। गस. उप. √नुद्+खल् प्र.।

[o]) विप. (शर्मन्-)। गस. उप. खलर्थे तुन् प्र.।

[p]) विप.(लोक-)। गस. युच् प्र.(पा ३,२,१३०)। °नम् इति किवि. द्र.।   [q]) विप. (वशा-)। गस. उप. खलन्तम्।

[r]) विप. > नाप.। प्राति. अर्थः व्यु. च?। सा. अवाधश्च यनि. इति; सस्थ. सुप्राव्य– इतिवत् दुष्प्राव्य– इति वें. इति?। °व्यः इति प१ (तु. सा. GRV.; वैतु. वें. प्र१ इति, GW. द्वि३ इति च)।

[s]) पाठः? दुःष्वप्न्य– > -प्न्येन इति शोधः।

[t]) पूप. विसर्गलोपः (तु. पपा.)। गस. उप. भावे नन् प्र.।   [u]) स्वार्थीयर्थे यत् प्र. उसं. (पाग ५,४,२५)।

८६,४; –भः ऋ ३, २, २; ४, ९,२; ८; मा ३, ३६; का ३,३, २८; †मै १,५,४; ५; ११[२]; ¶; †काठ ७, २; ४; ९, ४०, १४; †क ५,२;३; –भम् ऋ १,१५, ६[a], –भासः ऋ ३, ५६,८; ७, ६०,६.

?दू-डाह्य[b]– -ह्यम् पै ८.१,६.

दू-ढी[c]– -†ढ्यः ऋ १, ९४,८,९; १०५,६, ३.१६, २; ७, ८२,१; ८,१९,१५[d]; २१, १२; ७५,९; १०, ४४, ७; तै २, ५, १२,३; ६,११,२; मै ४,११,६; १२,४; काठ ७, १७; ३९, १५[d]; शौ २०, ९४,७; पै १२, १, ८; ९; –‡ढ्यम्[d] कौ १, ११३, जै १, १२,७; –ढ्या[e] ऋ ९,५३,३; कौ २, १०६६, –ढ्ये ऋ १, १९०, ५.

दू-ढ्य[f]– -ढ्येन खि ४,५,१५.

दू-णु(<न)श[g]– -शा ऋ ३,५६,८.

दू-णा(<ना)श,शा[h]– -शः[i] ऋ ७, ३२,७; ९,६३,११; –शम् ऋ १, १७६, ४[j]; ६, ४५, २६[k]; ७, १८,२५[k]; –शा ऋ ६,२७, ८[l].

दू-रोहण[m]– -णम् मा १५, ५, का १६,१,८; तै ४,३,१२,३; मै २, ८,७; काठ १७,६; क २६,५.

?दूडाशो[n] शौ १,१३,१; पै १९,३,९.

?दूणाश[o]– -शः खि ४,४,१.

दूत[p]– -०त ऋ २, ६, ६; –तः ऋ १, ३६,[५; ४४, ९]; ४४, २; ५८, १; ७२, ७; ७४, ४; १०५, ४; १६१,४; १७३,३; १८८,१; २, ६,७; ९,२; ३,३,२; ५,२,९;६, ५; ११, २; ५३, ४; ५४, १९; ५५,९; ४, १, ८; २, २; ७, ८; ९; ९, २, ५, ११, ४; २६, ६; ४३,८; ६, ८, ४; १५, ९; १६, ६; २३, ६३, १; ७, ३, ३; ७, १; १०,२; ५; ११, ३, ६७, १; ८,५,३, २३,६; २६, १६; ३९, ३; ९; १०१, ३; १०,४, २; ८, ५; २१, ५; ९८, २; ११०, १;

उप. <√दभ् [हिंसायाम्] + खल् प्र.। श्र. का. °ळ° इति अन्यत्र °ड° इति।

[a]) तु. वें. प्रमृ; वैतु. सा. दुर्+√दह् इति?।

[b]) विप. >नाप. (दुर्लभ-)। व्यु.?। (दुर्√*धास् [धारणे] >) *दुर्धास्य– > नैप्र. *दूढाह्य– > यनि.। पाभे. कृते पृ १६५० n टि. द्र.।

[c]) विप.>नाप. (दुश्चिन्तक-)। उप. कर्तरि<√धी <ध्यै। तै. पपा. नावग्रहः।

[d]) सपा. दूढ्यः<>दूढ्यम् इति पाभे.।

[e]) सपा. दूढ्या<>पूर्व्या इति पाभे.।

[f]) विप.। गस. थादि-स्वरः। उप. √ध्यै+कः प्र.।

[g]) विप. (रोचन-)। गस. उप. <√नश् [अदर्शने] इति (तु. वें. सा.; वैतु. GW. GRV. प्रमृ. <√नश् [व्याप्तौ] इति)।

[h]) विप. (इन्द्र-, क्षत्र-, रयि-, सख्य- प्रभृ.)। गस. उप. <√*नाश् [वधा.] इति। विवेक उत्तरेषु टि. द्र.।

[i]) उप.<√*नाश् [हिंसायाम्] इति (तु. [तात्पर्यतः] वें. सा. PW. GW.; वैतु. PW., GW. [अन्तिमे स्थले], GRV. ORN. <√नश् [प्राप्तौ] इति)।

[j]) उप. <√*नाश् [भोजने] इति (तु. सस्थ. टि. युद्–>यः इति, मृयस्–>-यः इति च; वैतु. अन्ये <√नश् [अदर्शने]>नाशि इति)।

[k]) उप. <√*नाश् 'हिंसायाम्' (तु. [तात्पर्यतः] सर्वे <√नश् [अदर्शने]>नाशि इति)।

[l]) उप. <√*नाश् [प्राप्तौ] इति (तु. [अर्थतः] PW. GW. प्रमृ.; वैतु. सा. <√नश् [अदर्शने] >नाशि)।

[m]) नाप. (छन्दो-विशेष-)। गस. उप. √रुह्+कर्मणि युच् प्र. (पा ३,३,१३०)।

[n]) पाठः?। दूराद्, (आ√अश् [व्याप्तौ]>ल्यपि) आ [आ-अ] श्य इति शोधः ([तु. सस्थ. टि. ?प्रत्यस्यसि]; वैतु. पपा. [दुः-दा° इति] अनु पावा ६, ३, १०९ यत्र दू-डाश– इति प्राति. इतीव, खि. यत्र दूणाशः इतीव पाभे. [तु. o टि.], सा. पावा. अनुवादुकः, PW. प्रमृ. दुस् + √दाश् [दाने] > गस. दूडाश– [अदातृ-] > -डाशे [च१] इतीव च?)।

[o]) पाठः?। यनि. *दूण– (=दूर–)+(आ √अश् [व्याप्तौ]>भावे)आऽऽश– >बस.पूप.स्वरः इति (तु n टि.)।

[p]) नाप.। व्यु.?। <√दू [गतौ] इति (पाउ ३, ९०) भ [कौ १, ३] अभा. GW. प्रमृ., SEY [१०९;१२०]; <√दिव् [गतौ] इति सा [ऋ ७, ९१, २]; <√जु वा √द्रु वा √वारि (?) वेति या [५,१] प्रमृ; भ. [पक्षे] <√भृ (=√धाव् [गतौ]) इति। (√वद् >कर्मणि) *वादु– (वार्ता-)+(√भृ [*हरणे] >कर्तरि) भृत– >उस. *वाद-भृत– > नैप्र. यनि. इति मतम्। एवं च या. व्यु. √वारि =√*वार् (चुरा. [वार्तायाम्]) इतीव संभाव्येत।

६७, २; -तृः मै २, २, ७¶; काठ ११, ३¶; -त्रा ऋ १, १८३,२; -त्रे ऋ १०, १७, १; शौ ३, ३१, ५†; ६, १२७, १; १८,१,५३†;

?दुह्यत्[a] पै २०, ३८,७[?a].

√दु (परिचरणे)

†२दुवस्[b]- -वः ऋ १,४,५;१४,१; ३०,१५; ३६,१४; ३७,१४; ३, २,६;१६,४; ४, २,९;८,६; ६, १४,१; १५, ६; १६, १८; २९, ३; ८, ३१, ९; ९,६३,३; १०, २०, ७; खि ५, ५, २; मै ४, १०,३; १३, १; काठ १२,१५; १५, १२; २०, १४[2]; कौ २, ५७; २५६; ४३६; जै ३, ६,३; २१, २१; ३३, ११; शौ २०, ६८,५; १२२,३; -†वसे:[c] ऋ १, १६५, १४; मै ४, ११,३; काठ ९,१८; -वांसि ऋ ७,२०, ६;२२,४; कौ २,११४८.

√दुवस्य[d], दुवस्युति ऋ ३, २, १; ७, ८२,५; दुवस्यति ऋ १, ७८,२; ३, ५१,३; मै ४, १२, ३†; दुवस्युन्ति ऋ १, ६२, १०; दुवस्युथः ऋ १,११२,१५; २१; दुवस्यथः ऋ १,११९,१०; दुवस्यन् ऋ ३, १, २; १३; दुवस्य ऋ ५,४२,११; ४९, २; १०, १४, १; मै ४, १४,१६†; दुवस्युत ऋ ३,२,८; ५,२८,६; दुवस्यत ऋ ३,१३,३;६,१५,६; ८,४४, १; मा ३,१;१२,३०†; का ३,१, १; १३,३,१†; तै ४, २,३, १†; ५, २, २, ४; मै २, ७, १०; ३, २, २; †काठ ७, १२; १६, १०; १९, १२; †क ६,२; २५,१; ३१, २; दुवस्येत् ऋ ६, १६,४६.

दुवस्युत्- -स्यन् ऋ १, १६७,६.

?†दुवस्युात्[e] ऋ १, १६५, १४; मै ४,११,३; काठ ९,१८.

दुवस्यु,स्यू- -स्यवे मै ४,५, ८?[f]; -स्युः ऋ १०,१००,१२; कौ १, ३२७; जै १, ३४,५; -स्युवा ऋ ८,१०२,२.

दुवस्-वत्- -वते तै १, ८,७,२; -वद्भ्यः मा ९, ३५; का ११, १, १; -वन्तः मा ९, ३६; का ११, १, २; -वान् मा ५, ३२; १८,४५; का ५, ८, २; २०,२, ८; तै १, ३, ३,१; ४,७,१२, ३; मै १, २, १२; २, १२, ३; काठ २,१३; १८, १४; क २, ७; २९,३.

√दुवोय

दुवोया- -या ऋ ५,३६,६[g]

दुवोयु- -यु[g] ऋ ६, ५१,४; ७, १८, १४; २५; -युः ऋ ६, ३६,५.

दू[h]

दू-डा[ळ]भ[i]- -०भ ऋ २,२८,८;७,

---

a) पाठः? √द्रुह् > द्रुह्यत्- > -ह्यतः प१ इति शोधः?।

b) वप्रा. । भाप. (परिचर्या-) च विप. (c टि. द्र.) च। कसुन् प्र. उसं. (पाउ ४,१९४)। c) विप.(कारु-)। पाठः ? °वसः प्र३ इति शोधः (तु. e टि.; वैतु. च१ इति कृत्वा वें. सा. भाप. इति, GW.GRV. MVH.HLR. प्रमृ. यनि. कर्तृपदमिति, OBN. तुमर्थीयम् इति च?)।

d) यगन्तः नाधा. (तु. निघ ३, ५ या १०, २० [राध्नोत्यर्थे इति RN. आप्नोत्यर्थे इति ल.])।

e) पाठः ? आ यद् (दुवस्या- [=पूजा-] > [तृ१] -स्यया + अथ >) दुवस्यन्नाऽथ (*दुवस्- [पूजक-] >) -वसो [प्र३] नु इति प्रथमः, (कारु- > [द्वि३] कारून् + अस्मान् >) कारूँरस्मा (न >) अ चक्रे मान्युस्य मेधा इति च द्वितीयः त्रैष्टुभः पाद इति कृत्वा यनि. दुवस्या- (भाप.) > -स्यया + अथ इति च दुवसे नु इत्यत्र दुवसो नु इति च कारुर् इत्यत्र कारूँर् इति च यथायोगं शोधाः। एवं च अथ यद् मान्यस्य मेधा (भक्तिविशेषः) अस्मान् कारून् दुवसः (सतः) दुवस्यया (पूजया [हेतुभूतया सत्या]) आचक्रे (=आकारयामास [<आ√ कृ 'शब्दे']) =स्तुतिं वाचयामास इत्यर्थकः पूर्वार्धः आ पु इत्यादिना तृतीयेन पादेन योजनीयः (तु. c टि., सस्थ. टि. कारु- च; वैतु. अन्ये पपा. अनु यनि. पठन्तः वा. चाऽपरस्यन्तः। तथाहि °स्यात् इत्यस्य स्थाने दुवस्या- > -स्या तृ१ इति B [तु. OBN.] GRV.; दुवस्य- [=स्तोत्र-] > यनि. पं१ इति, पक्षान्तरे प३ इत्यभिप्रायुकस्चेति सा.; यनि. क्रिप. इति वें. GW. MVH. GG. OBN. HLR. Gri. च।

f) दु° इति स्वरः? यनि. शोधः। सपा. तैब्रा ४, ९,१ दुवस्वते इति पाभे.।

g) वा. क्रिवि. (तु. GW. प्रमृ.; वैतु. वें. सा. विप. इति)।

h) दु(*प्>) *द्, (*द्>) द् > नैप्र. निष्पन्नं सद् यनि. नाउ. प्राति. पूप. द्र.। पपा. दुः इति निर्देशः। या [५,२३] दुर् > यनि. इतीव, पावा [६, ३,१०९] रेफस्य उत्त्वमिति; अर्वाग्भिस्तु < दुस् इतीव (तु. SEY [४६])।

i) विप. ([हिंसितुमशक्य-] अग्नि-, रथ- प्रमृ.)। गस.।

३९,१,४०,४; शौ ३,१५,४‡[a]; ६, ५९, ३; ९७, २‡[b]; ७,४३, १‡[b];८,७,१४,९,२,१७,१८;५, ७;११; ११,१,२९;२,२५, १२, २,४; ७‡[c]; ८†; १४; १९,४४, १०; ५६,६, †२०,७४,६;८९, ७; पै १,५१,४‡[a]; ६०,१; ७०, ३; ३,८,६; ५, २१, १; १५,३, १०;२०,७, १६, १३, ४, १७, ७[२]; ९७, ८;९; १०६, ५; १७, ३०,४; ७‡[c]; ९†; ३१,४; १९, १४,१२; २०,२०, १; ४०, २; –रात्[d] ऋ १,२७,३; ३१,१६[a]; १२९,९; २,२७, १३;३,३३,९, १०;५९,२;४,२०,१,५, १,१०; ८३,३,६, १२,१; ३८,२; ४७, २९[e]; ७,३३, १;२; ८, ५, १; २७, ९; ४५, १७;९, ९१, ४, †मा २०, ४८; २९,५५[e]; †का २२,५,२;३१, २,१२[e]; †तै २, १,११,४; ३, ४,११,५; ४, ६, ६,६[e]; मै ३,६,९¶;†४,१०,२; ११,४; १४,१४; १७$, †काठ ७,१६; २३,१२; ४६,१[e]; †कौ १,२१९;२,९८६;†जै १,२३,६; ४,२४, ७; शौ ५, १८, ९; ६, १२६,१†[e]; ७, ४६, १; १२,२, १४; १९,५२, ३[f]; पै १, ३०, ३[f]; ९,१८, २; १५,११, ९†; १८, ४; २०, ८; १७, ३१, ४; २०, १३, ३;२४, १; –रे[d] ऋ १,२४,[९[b](६,७४,९)],७९, ११; ९४, ७; ९; १३२, ६; २, ११,८,२३, ९;३, ९,२; ३०,२; ४, ४,३; २३, ७,५, ७, ४; ७, ७७, [४(९, ७८, ५)]; ८, ८६, ४; ९,१९,७; १०, ४९, ६;५५, १; १०८,१; †मा ८, ५३; १३, ११; ३४, १९; ४०, ५$; †का ९,६,५; १४, १, ११; ३३, १, १३; ४०,१,५$; तै १, २,१४, १†;६,३,१,६,४,५,६¶; मै २, ७,१५†; काठ १६, १५†; २३, ५¶; २६, ६[२]¶; ३५,१४†; क २५,६†;४१,४[२]¶,४८,१३†,कौ १,५३†;जै १,५,९†; शौ ३,३, २; २३, १; ४,२८, २;१०, ८ १५[२]; पै २, ७४, २; ४, ३७,२ १२,१,७,९.

दू(रे>)र्-आदिश्[g]– -दिशम् ऋ १, १३९,१०.

दू(रे>)र्-आधी[h]– -धीः ऋ ६,९, ६.

दू(रे>)र्-उपब्द्[i]– -पब्दः[j] ऋ ७, २१,२.

दूर-क[k]– -कम्[l] ऋ १०, ५८, [१-१२] पै १, ८४, १-१०†; –के ऋ १, २२, ४; ९,६७,२१;७८, [(७,७७,४)५]; शौ १०, ४, ९; पै १६,१५,९.

दूरं-गम्[m]– -मम् खि ४,११, ४; मा ३४,१; का ३३,१,१.

दूर-तस् (:) शौ ४,३८,५.

दू॒र्-श्रवस्[n]– -वसे[o] शौ २०, १३५, ११.

दूर-स्थ[p]– -स्थः खि ४, ५,१४.

दूरे-अ(न्त>)न्ता[q]– -न्ता शौ ४, १६, ३; –†न्ते ऋ १, १८५, ७; ३,५४,७; मै ४,१४,७.

---

[a]) सपा. दूरम् (लाश्रौ ३,२,७ च) <>दूरात् इति पाभे.।

[b]) पाभे. क्रते पृ ६९२ *j,k* टि. द्र.।

[c]) पाभे. क्रते पृ १५९२ *m* टि. द्र.।

[d]) वा. क्रिवि. द्र.।

[e]) पाभे. क्रते पृ ६९२ *f* टि. द्र.।

[f]) सपा. तैआ ३,१५,१ सद्यः इति पाभे.।

[g]) विप. (श्लोक-)। बस.। उप. भाप.।

[h]) विप. [अस्मद्- (=स्तोतृ- [तु. GW. ORN.; वैतु. सा. HLR. GRV. Gri. मनस्– इत्यस्य विप. सत् छान्दस-लिङ्गमिति ?])]। बस. पूप. स्वरः। उप. २आ-धी– भाप. स्त्री. (<आ√धी [चिन्तायाम्]) इति।

[i]) विप. (इन्द्र- [वैतु. वें. सा. GW. GRV. Gri. ग्रावन्- इति]) । बस. । उपब्द्– (निर्घोष-) इत्यस्यैव पर्यायः सद् *उपब्द्– इति उप.?। उप+√*शब्द् (भावे क्विपि) *उप-शब्द्– > नैप्र. यनि.। शेषं *j* टि.।

[j]) पं१ । 'सोममादादिगुणविशिष्टात् (प्रभवात् सतः) इन्द्राद् आ *न्यां (=न्यानि =मादाः [शेषं यस्था.टि. द्र.]) उ भ्रियन्ते (उद्गच्छन्ति)' इति वा. (वैतु. वें. सा. GRV. Gri. °ब्द्–> यनि. प्र३ इति; ?PW. °ब्दस्–> –ब्दः इति क्रिवि. इति; MW. विप. इति च; GW. °ब्द्– > –ब्दाः प्र३ इति शोधुक इव [वैतु. ORN.])।

[k]) स्वार्थे कः प्र. तत्स्वरश्च।

[l]) सपा. तां १,५,१८ दूरगाः इति पाभे.।

[m]) विप. (मनस्-)। उस. उप. <√गम्।

[n]) विप. (विप्र-)। बस.।

[o]) =सपा. शांश्रौ १२,१६,१ । खि ५, २१,१ विशिष्टः पाभे.। दुरश्रवसे इति शंपा. सात.?।

[p]) विप.। दू° इति स्वरः? यनि. शोधः।

[q]) विप. (द्यौ-, द्यावापृथिवी-, भूमि-)। बस.।

दूरे-अमित्र[a]— -त्रः मा १७, ८३; का १८,७, ३; तै ४,६,५,६; मै २, ६,६; ११, १; काठ १८, ६; क २८,६.

†दूरे-अर्थ[b]— -र्थः ऋ ७,६३, ⌊४ (१०,८८,१६)⌋; काठ १०, १३.

दूरे-गव्यूति[c]— -ती शौ ४,२८,३[d].

†दूरे-दृश्[e]— -दृशः ऋ १,१६६,११; ५,५९,२; -दृशम् ऋ ७,१,१; काठ ३४, १९; ३९, १५; कौ १,७२; २,७२३; जै १,७,१०; ३, ५९, १५; -दृशा ऋ ६,१०, ४; -दृशो ऋ १०, ३७, १; मा ४,३५; का ४,१०,६; तै १,२, ९, १; मै १, २, ६; काठ २,७; क २,१; पै १७,२५,४.

दूरे-भास्[f]— -भाः ऋ १,६५,५.

दूरे-वध[g]— -धाय मा १६, ४०; का १७,६, ४; तै ४,५,८,१; मै २, ९,७; काठ १७, १५; क २७,५.

दूरे-श्रवस्[h]— -वाः खि ५,५,३.

दूरे-हेति[i]— -तिः तै १,७,७,२;३,४, ७,२; मै २,१२,२; -ती पै ४, ३७,५[d]; -०ते पै १५,२३,११.

दू-रोहण— दू द्र.

?दूर्दि[j]— -र्दिभिः पै २,४०,२.

दूर्वा[k]— -र्वाः ऋ १०, १४२, ८; शौ ६, १०६, १[l]; पै १९, ३३, ५; -र्वायाः ऋ १०,१३४,५; -०र्वे मा १३,२०; का १४, २, ५; तै ४,२,९,२; ५,२,८, ३¶; -०र्वे मै २,७,१५; काठ १६,१६.

¶दूर्व(र्वा-इ)ष्टका[m]— -का काठ २०, ६; क ३१, ८; -काम् तै ५,२,८,३; मै ३,२,६[२].

दूर्श[n]— -र्शानि शौ ८,६,११; पै १६, ८०, १; -र्शेभिः शौ ४,७,६; पै २,१,५.

दूषण—, दूषणी— दूषयत्—, ?दूषा, दूषि—, दूषीका— √दुष् द्र.

√दृ,दॄ(विदारणे),>दरि, दारि, दर्द, दर्त ऋ १, १७४, ⌊(१३१,४)२; ६,२०, १०⌋; ६, २७, ५; दर्षि ऋ १०,६९,३.

ददार ऋ ६, २७, ४; दुर्यंत ऋ १०, २७, ७; दर्यंत ऋ १०, २७, ७.

¶द्रीयेत तै ७, ५, ५, २[२]; काठ ३४,४.

दरयत् ऋ १०,९९, ११; दरयः ऋ १,६२,४.

दारय पै १९,४१,८.

दर्दरीमि ऋ ८, १००, ४; दर्दर्तु ऋ ७,५५,४; दर्दृहि ऋ ७, ५५, ४; दादृहि[o] ऋ १, १३३, ६; †शदर्दः ऋ ५, ३२, १; कौ १, ३१५; जै १, ३३, ३; दुर्दः ऋ ४,१६,८; शौ २०,७७,८†; दर्दः ऋ १,६३,७.

दद्वस्— -वांसः ऋ ४,१,१४.

दद्रुषी[p]— -षीणाम् शौ ५,१३,८.

दरयत्— -यन् ऋ ७,५, ३; -यन्तः ऋ १,५३,४; शौ २०,२१,४†.

दरीमन्[q]— -मन् ऋ १,१२९,८.

१दर्तृ— -र्ता ऋ ६,६६,८.

२दर्तृ— -र्ता[r] ऋ ८,१८,६; शौ २०, ६४,३†.

३दर्तृ— -०र्तः ऋ १,१३०,१०.

दर्त्नु[s]— -र्त्नुम् ऋ ६, २०,३.

२दर्म[t]— -र्मः ऋ ३, ४५,२; कौ २, १०६९†.

†दर्मन्[u]— -र्मा ऋ १,१३२, ६; खि

[a]) विप. (गण-)। बस.।

[b]) निप. (सूर्य-)। बस. (तु. वें. GW. प्रमृ.; वैतु. सा. उस. इति)। [c]) विप. (भवाशर्व-)। बस.।

[d]) सपा. दूरेगव्यूती<>दूरेहेती इति पाभे.।

[e]) विप. (अग्नि-, केतु-, मरुत्- प्रमृ.)। उस. क्विबन्तम्।

[f]) विप.। बस. उप. भाप. (तु. सा. GW.; वैतु. PW. L ⌊४९५⌋ MW. °भा- इति)।

[g]) विप. (रुद्र-)। उस. उप. √वध्+कर्तरि अच् प्र.।

[h]) विप. (इन्द्र-) बस.।

[i]) विप. (भवाशर्व-), नाप. (अग्नि-विशेष-)। बस.।

[j]) पाठः? (√तॄ ⌊*शीघ्रगमने⌋ >भावे) *तूर्ति- इति शोधः। [k]) नाप. (तृण-भेद-)। व्यु. ?।

[l]) तु. पपा. शंपा.; वैतु. सात. RW.W. प्र१ इति।

[m]) मध्यमपदलोपिनि कस. अन्तोदात्तः।

[n]) नाप. [दुर्वासस्- (तु. दारिलकेशवौ ⌊कौसू ११,१६ प्रमृ.⌋)]। व्यु. ?। दुर् (अव्य.) + (√*व (वृं>)र्श ⌊आवरणे⌋ > करणे) वर्श- > उस. *दुर्वर्श- > नैप्र. यनि. इति मतम्। [o]) दद्दृहि इति पपा.।

[p]) तु. W., MVG ⌊३६३⌋; वैतु. PW. WI. B. <√द्रा इति।

[q]) भाप. (तु. वें. द. PW. GW. प्रमृ.; वैतु. सा. विप. ⌊इन्द्र-⌋ इति)। ईमनिन् प्र. उसं. (पाउ ४,१४९)। °मन् इति सप्त१ (वैतु. दु ⌊या ६, ४⌋ द्वि१ इति?)।

[r]) सपा. दर्ता<>धर्ता इति पाभे.।

[s]) नाप.। त्नुः प्र. उसं. (पाउ ३,३०)।

[t]) नाप.। कर्तरि मच् प्र. उसं. (पाउ १,१४५)।

[u]) नाप.। मनिः प्र. उसं. (पाउ ४,१५२ ⌊तु. वें. भ. सा. प्रमृ.; वैतु. सा. कौ.⌋ <√दृ ⌊आदरे⌋ इति)।

तै २,४,८,२; ३, १, ११, ६†; ५, ५, २; मै १, ३, २६; काठ ११, ९; १३†; जै ४, ४, ८†; शौ ७,१९, १; पै ८,१९, २†, –ती खि ५, १५, १५; शौ २०, १३१, २०![a]; –ृते मा ३६, १८;१९;का ३६, १, १८; १९; –ते ऋ ६, ४८, १८; शौ ६, १८, ३[b]; पै ९,६, ५, १९, ७, १५.

-२हति[c]–

दार्तेय[d]– -याः[e] काठ ३१,२¶.

?हत्वियो न पेम[f] पै १३,२,१८.

√*दृघ्[g]

दृघ्र[h]– -घ्रम् ऋ ४,१,१५.

√दृप्, ?अदृपत्[i] शौ २०,१३६, ५[j]; ?अदृप्तम् खि ५, २२, ६[j]; ¶अद्राप्सीत्[k] काठ २८, ४; क ४४,४.

दृभीक[l]– -कम् ऋ २,१४, ३; मै ४, १४,५†.

दृवन्– √दृ,दॄ (विदारणे) द्र.

√दृश्, >दर्शि, दिदृक्ष, दृशेन्य् शौ ५, १, ८; पै ६,२,८; दुर्शम् ऋ १, २५,१८[2m];१०,२७,६[n].

ददृश्याम् पै १९,५१,७‡[o].

दृशेत् पै ७, ९, ६; दृशेयम् ऋ १,२४,१,२; दृशेम शौ १, ३१, ४‡[p].

ददुर्श ऋ १, १०५,१८; १६४, ३२, शौ ९, १५,१०†, ददर्श ऋ १,१६४,४, ४,१३,[५; १४, ५]; ८, १००, ३; १०, १०,६; ५१,२; ७१,४;१०२,१०; †शौ ९,१४,४; १८,१,७; पै २,२४, ४; ५, ३७, ३; १६, ६६, ४†; ६९, १; ददर्श[q] मा ८, ९; का ८,६,२; तै ३, ५, ५, १; मै १, ३, २६; अदर्शत पै २, ३८, २; अुदृशन् तै ४, ५, १, ३[r]; ¶७, २,८,२; ३; ५; अदृशन् तै ४, ५,१, ३[s], दृशन् ऋ ७, १०४, [२४ (४, २५, ५; ६, ५२, ५; १०, ५९, ४; ६)]; ८, ३३, १९; शौ ८, ४, २४†; पै १६, ११, ४†; १९, २, ४; अुदृश्रन्[r] मा १६, ७; का १७,१,७; अदृश्रन् ऋ ५, ३,११; ७, ७६, २; मा १६, ७[s], का १७, १, ७[s]; मै २, ९, २[s], काठ १७,११[s]; क २७, १[s]; पै १४, २, १०[2:m]; अदृश्रम् तै ३,२,५,४‡[u].

दृश्युने शौ ७,१०६, १[v]; दृश्यते ऋ १०, १४६, ३; खि ५, २२, ४; तै ५, ३,८, ३¶; शौ १०, ८, २५; २०, १३१, ५; पै १, ६७, ३, ९, ९, ६; १६, १०३, २; दृश्यन्ते काठ ७, ८¶.

दृदृशे ऋ ५, ४४, ६; ७, ६१, ५; ८, ७२, ६; ८२,८; ९,९७, ९,१०,१११,७[w]; खि ५,३,५[x]; कौ २,४६८; जै ३, ३५,३†; शौ १९, ४७, २; दृदृशे शौ १०,८, ८; ददृशे ऋ १, ९५, १; १६४, ४४, ३, ५५, ८; ४,११,१; ६, १०,४; २७, ३; ४४, १०; ४८, [६[w]; ७,९,२]; ७, ६२, १; ५७, २, मा ३३,५†; का ३२,१,५†, तै ४, ३, १३, २†; काठ ३७, ९; शौ ९, १५, २६†; १०, ८, ४१, पै ४, ३,३; ६,२०,२;८, १४,१†; १६, १०१, ३; १०३,

a) दृती (तु. RW. सात.) इति स्वरः? यनि. शोधः?।

b) PW.RW. नृतेः इति पाठः? शोधार्हः (तु. शंपा. W. च)। c) व्यप.। व्यु.?।

d) अपत्यार्थे इक् >एयः प्र. (पा ४,१,१२२)।

e) पाभे. कृते पृ १५६२ j टि. द्र.।

f) पाठः? ऋत्विजो नोपेम इति त्रिपदः शोधः?।

g) =√दृंह् [तु. वैं.]। धा. दार्ढ्ये वृत्तिः।

h) विप. (अद्रि-)। कर्तरि रक् प्र. उसं. (पाउ २, १३ [वैतु. सा.?, GW. प्रभृ. <√घृ इति])।

i) पाठ.?। यनि. इति RW.। अतृमत् इति शंपा., सात ?। j) सपा. ?अदृपत्<>?अुदृप्तम् इति पाभे.।

k) पावा ३,१,४४; ६,१,५९।

l) व्यप. (राक्षस-विशेष-)। व्यु.?।

m) तु. सस्थ. टि. अुधि।

n) तु. नान्तरीयं पूर्व स्थलम्, वैं. सा. उद्गी. ?ORN.; वैतु. पपा. PW. दुर्शन् इति, GW. दुर्शत् इति च।

o) सपा. ददृश्याम्<>रिरोहि इति पाभे.।

p) सपा. दृशेम<>दृशये इति पाभे.।

q) उपु१ रूपं भवति।

r) सपा. अुदृशन् (सूता १, १३ च) <> अुदृश्रन् <> अदृश्रन् इति पाभे.।

s) सपा. अदृशन् (सूता १, १३ नी २,१ च) <> अदृश्रन् इति पाभे.।

u) पाभे. कृते पृ १२०८ a टि. द्र.।

v) सपा. दृश्युते<>दृदृशे<>आपश्रौ १०,१३,११ हिश्रौ १,१७,४ ददृशे इति पाभे.।

w) तु. सस्थ. टि. भ्रा।

x) सपा. दुदृशे<>दुदृशे इति पाभे.।

२; ददृश्रे ऋ ७, ७६,३[a]; ददृश्रे ऋ ६,६४,२; पै २०, ३५, ५[b]; ददृश्रे ऋ १,२४, १०; ३, ५४, ५; खिसा ३६, १२[c]; ददृश्रे ऋ १०, ७१, ७; तै ६,४,२,४[२]¶; अदर्शि ऋ १, १३६, २; ८, १०३,१; कौ १,४७; २, ८६५; जै १,५,३; ४,२१, ३; †अदर्शि ऋ १,१२४,३;४; ५, १,२; ७, ७७, ३; १०, ३, १; १०७, १; मै २, १३, ७; कौ २, ८९६; १०९७; जै ४, १३,६; पै २०, ५१, १; दर्शि ऋ ३, ५६, २; दर्शि ऋ १०, १२३,२.

दर्शय शौ ४, २०,६[२]; दर्शय शौ ४, २०, ६; पै ८, ६, ७[३]; १९, ३०, १६[२]; ३१, २[३]; ५०, १५.

दिदृक्षन्ते ऋ ३,३०,१३;¶क्षदिदृक्षन्त काठ २०,५; क ३१,७.

१दृदृशान[d]– -नः ऋ १,१२७,११; ४,१७,१७;९,७०,६; पै ४,१६, ६; -नम् ऋ ४, ७,१०.

२दृदृशान–

दृदृशान-पवि[e]– -वेः ऋ १०, ३,६.

ददृशस– -श्वान् ऋ ४,३३,६.

ददृशुपी– -पीः ऋ १०, १३९, ४; मै ४,९,११†.

१दर्श[f]– -०र्शे शौ ७, ८६,३; -र्शः तै ३,४,४,१; ¶ मै १, ४, १४; १५; काठ ३५,११; क ४८,११; पै २०,४१,४.

¶दार्श[g]– -र्शम् काठ २३, ७; क ३६,४.

दार्श्य[h]– -र्श्यम् तै ३,२, २, ३ ¶.

¶दर्श-पूर्णमास[i]– -सयोः तै १, ६,९,३; ४; ७,४, १; २; ५, २; काठ ९,१६;३२,४[३]; -साभ्याम् तै १, ७, ४, २[३]; मै ४, २, ७; काठ ८, १३; क ८, १; -सौ तै १,६,७,१; ९, ३; १०, ३[२]; २, २,५,४; ५,४, १[२]; ६, १[५]; २[६]; ३[४]; ४[२]; ३, ५, १, २[२]; ३[३]; मै १,४,५; ९; १४[३]; १५; ६, १०; ८,६[२]; ७; ९,५[४]; ३,६,६; काठ ६, ६; ९, १३[२]; १६[५]; २३, ७[j]; ३१,१५; ३२, ६; क ४, ५.

¶दर्शपूर्णमास-याजिन्– -जी तै २, २,२,१[२];५,४; ५,६,३.

¶दर्शपूर्णमासिन्– -सिनः मै १, ५,१३;८, ६; -सिने मै १, ८, ४; ७; काठ ६, ६; क ४,५; -सी मै १,८,७.

¶दर्श-पौर्णमास[i]– -सौ[j] मै ३, ६,१०; क ३६, ४.

?२दर्श[k]– -र्शः शौ ७, ८६,४.

२दर्शत,ता[l]– -०त ऋ १, २, १; -तः ऋ १, १४४,७; ३,१०,६; २७,[१३ (८,७४,५)]; ५, ५६, ७; ६५, १; ६, ३०,२; ८,४१, ३; ४; ७०, २; ९,२, ६; १११, ३[२]; खि ५,५,१०; मा २८,२३; का ३८,५,५; †कौ १,४९७; २, २८४; ३९२; ८८८; ९४१[२]; †जै १,५२,१; ३,२३,१६; ३१, १२; ४, १, २; १३, ३; शौ ४, १०,६; ७, ८६,४[m]; †२०,९२, १७; १०२, १; १०५, ५; पै ४, २५, २; -तम् ऋ १, ३६, ९; ३८, १३; १०२, २; ११७,५; १४१, १; १६४, [५२; ३, १,

a) तु. सस्थ. टि. पुरि। सपा. तां २५, ८, ४ ददृशे इति पाभे.।

b) पाभे. कृते पृ १६६५ *v* टि. द्र.।

c) पाभे. कृते पृ १६६५ *x* टि. द्र.।

d) तु. शानजन्ते अभ्यस्त-स्वरः।

e) विप. (अग्नि-)। बस.। पूप. कानजन्तम्।

f) नाप. (अदृश्यमान-प्रतिपच्चन्द्र-, तदुपलक्षित-यज्ञ-प्रभृ. [वैतु. अमावास्या-पर्याय इति अभा. ?])। व्यु. ? न+(√दृश् > कर्मणि) १दर्श– > तस. *अ-दर्श– > नैप्र. यनि. इति वा, 'दर्शयितुमात्मानमुपक्रमते' इति कृत्वा <√दृश् इति वा (तु. सस्थ. टि. २दर्शत–)।

g) विप. (अग्निहोत्र-)। भवार्थे अण् प्र.।

h) विप. (यज्ञ-)। भवार्थे ण्यः प्र. तत्स्वरश्च।

i) द्वस. अन्तोदात्तः।

j) सपा. दर्शपू° <> दर्शपौ° इति पाभे.।

k) तु. *f* टि.। पाठः ? दर्श– इति शोधः।

l) विप. ([रूपवत्-] अग्नि-, उपस्- प्रभृ.)। व्यु. ? १ पपा. नावग्रहः। कृद्वृत्ते क्षतच् प्र. इति पाउ (३, ११०)। *दर्श– [आप.] + (√धा > कर्तरि) घ– > उस. *दर्श-घ– > नैप्र. यनि. इति मतम् (तु. टि. दर्शिवा–)।

m) 'दर्शं (द्वितीयोपक्रान्तदर्शनचन्द्रं) तनोति ([आत्मन उत्तरपरिणामतया] करोति)' इति कृत्वाऽस्य १दर्श–+ (√तन् > कर्तरि) *त– > उस. *दर्श-त– इत्येवं यनि. पृथगिव व्यु. स्यात्। तथा च सति 'दर्शः (अदृश्यमानः) असि (किञ्च) द्वितीयाप्रभृति दर्शनीय-भाविनश्चन्द्रस्य कर्ताऽसि' इति वा. स्यात्। सपा. दर्शतः <> दर्शिवा इति पाभे.।

१३][a]; ३, १,३;२,१५; ४,३६, ७; ५,६६,२; ६,१,३; ५१, १; ७,६६, १४. ८, ७१, १०; ७४, [(३,२७,१३)५], खि ३,२२,९; मा ११, ३७†, १९, ८३; ३८, १७†; का १२,३,१०†; २१,६, ४; ३८,४,१†, तै ४,१, ३,४†; मै २,७, ३†, ३, ११, ९; †४, ९,३,१३,६; काठ †१६,३;१४; १८,२०†, ३८,३; क २५,५†; †कौ २, ९०४; ११६९; जै ४, १४, ६†, शौ १८, १, १७; –†तस्य ऋ १०, १४०, ४; मा १२,१०९; का १३,७,८; तै ४, २,७,२; मै २,७,१४; काठ १६, १४; क २५,५; कौ २, ११६९; –ता ऋ १,६४, ९; ५, ८०, २; ६,६४,५; १०,७५,७; –ताः ऋ ३,५७,४; –ताभिः ऋ ६, ६३, ६; –तायाः ऋ ७, ७५, ३; –†तासः ऋ ९, १०१, १२; कौ २,४५२; जै ३, ३४, १०; –ते ऋ ९, ५, ६; मा २८, २९; का ३०,३,६.

दर्शत-श्री[b]– -श्रीः ऋ १०, ९१,२.

दुर्शन– -नम् पै २०,१९, ३; –नाय ऋ १,११६,२३.

दर्शनीय– -यः काठ ३७,१¶.

दर्शिता[c]– -ता पै २०, ४१,४

दृश्यं[d]– -श्यां ऋ ५,५२,११

दृिदृक्षेण्य[e]– -ण्य. ऋ १, १४६, ५; काठ ३७, १¶; –ण्यम् ऋ ५, ५५, ४.

दिदृक्षेय[f]– -यः ऋ ३,१,१२.

दृश्[g]– दृशा मै २,७,४‡[h]; दृशि ऋ ५, ५२, १२.

दृश[i]– -शः[j] कौ १, ४५८; जै १. ४८, २.

दृशति[k]– -ति ऋ ६,३,३.

१दृशान[l]– -†नम्[m] ऋ २, १०, ४; मा ११, २३; का १२, २, १२; मै २,७,२.

२दृशान,ना– -†नः ऋ १०, ४५,८; मा १२,१; २५; का १३,१, १; २,८; तै १,३,१४,५,४, १,१०, ३; २,२,४; मै २,७, ८; ३, २, १; काठ १६, ८; ९; १९. ११; क ३१, १; –ना ऋ १,९२,१२

दृशि[n]– -शये ऋ २, २४,८;५,८० ५; ६,९,५; ४४,८; ७, ३५, ५. ८८,२; ९,९१,६; १०,१४,१२; खि ३,२२,८; शौ १८,२,१३†; ४६; १९, १०, ५†; पै १, २२, ४[o]; १३,८,५†.

१दृशीक[p]– -क· पै ४, १४, ३; –†कम् ऋ १, २७,१०; कौ १, १५; २,१०१३; जै १,२,५; ४, ९, ४; –के ऋ १, ६६,[५,६९, ५], ४,४१,[६; १०,९२,७].

२दृशी(क>)का[q]– -का ऋ १०, १०८,३.

दृशीकु[r]– -कवः तै ७, ३,१,२¶.

दृशे[s] ऋ १,२३,[२१;१०,९,७,५७, ४][t]; ५०,१;५, ५१, ४; ५२,८; ११२, [५ (११८, ६)], १२३, ११; १२४, ६; ४,११, १[2]; ६, २९,[३, १०,१२३,७], ७, १५, ५; ८१,४, ८, ४९, ८; ९४, २; ९,४८, ४; ६१, १८; ६४, ३०; १०२, ६, १०, ५, ५; ६०, ५; १३६,१; १७०,३; खि ३,१,८;

a) पाभे. कृते पृ १०१९ *e* टि. द्र. ।

b) विप. [अग्नि-]। समासस्वरौ पृ ३५ *e* टि. द्र. ।

c) विप. (रूप-वत्-)। *दार्शि– [भाप.]+(√धा> कर्तरि) *धा– >उस. *दार्शि-धा– > यनि.। पाभे. पृ १६६६ *m* टि द्र ।

d) विप. (रूप-)। कर्मणि ण्यत् प्र. तित्स्वरश्च ।

e) विप (अग्नि-, सूर्य- प्रभृ.)। केन्यः प्र. ।

f) विप (अग्नि-)। केय प्र. उसं. (पा ३,४,१४)।

g) भावे क्विप् प्र ।

h) सपा. दृशा<>दृशे<> अभिख्या (परि.) इति पाभे ।

i) नाप. (तु. विव. BSG. S.; वैतु. भ. दृश्- इति, सा. विप. इति)। कर्तरि कः प्र. ।

j) सपा दृशः (आपश्रौ २१, ९, १५ च)<> दृशो इति पाभे. ।

k) भावे अतिच् प्र. उसं (पाउ ५,४) चित्स्वरश्च ।

l) शानन् प्र उसं. नित्स्वरश्च ।

m) सपा. दृशानम् (माश ६,३,३,१९ च)<>विदानम् इति पाभे. ।

n) भावे इक् प्र. (पावा ३,३,१०८)।

o) पाभे. कृते पृ १६६५ *p* टि. द्र. ।

p) विप. (सूर-, स्तोम- प्रभृ.)। कीकन् प्र. उसं. (पाउ ४,१७) नित्स्वरश्च ।

q) भावे कीकच् प्र. उसं. ।

r) विप. । कीकुच् प्र. उसं. ।

s) कृत्यार्थे के प्र. (पा ३,४,११) तत्स्वरश्च ।

t) =सपा. माश २, ६, १,३९ तैआ ४,४२, ५ आपमं २,१,२ हिगृ १,७,१०; २, ६,१० कौगृ ८९, १ । द्राश्रौ १३,३,८ लाश्रौ ५,२,११ तु दृशेयम् इति पाभे. ।

†मा ३,५४[a];७,४१;८,४१;११, ४१‡[b]; ३३, ३१; †का ३, ७, ४[a]; ८,१६,१; ९,२,१; १२,४, ४‡[b]; ३२,३,२; †तै १, २,८, २; ४,४३,१; ८,५, ३[a]; ४, १, ४,१‡[b]; ३, १३, २[?]; ५,६, ४, ४¶; †मै १,३, ३७; १०, ३[a]; ३, ११, १०[a]; †काठ ४, ९; ९, ६[a]; १२,१५[a]; १६,४‡[b]; २२, ९S; ३०,५; ४०, १४; †क ३, ७; ८,९[a];३५,३¶; कौ १,१०; ३१†; †२, ६; १९०; २४१; ४७६‡[c]; ८०५; ११९७; ३, ४,१; ५, १०†; जै १, १,१०; ३,११†; २,२,९; †३,१,८;१७, १०;२१,६;३५, १०‡[c]; †४,१, १०; २,२; ३,१; १०, ९; २९, २; शौ १,६,३†[a]; २, १,५[d];४, ३७,११; ७,२३, १[e]; ११, ११, १;१५;२२;२४; १२, २,१८†[a]; †१३, २,१६; २०; †२०, ४७, १३; १७; पै २, ६,५[d]; ५, ३८, १†; ८,६,१०; १८, ३; १३,४, १६; १७, ३१, ७†[a]; १८,†२२, १; ५; १९, ७, १२; २४, ११; २०,४,१०; २१,२.

दृशोन्य[f]– -न्यः ऋ १०,८८,७.

दृश्य– -श्यान् ऋ ४,२,१२.

दृष्ट,ष्टा– -ष्टः मा १६,७; का १७, १,७; तै ४, ५, १, ३; मै २,९, २; काठ १७, ११; क २७, १; शौ ५,२३,७; पै ७,२,८; –ष्टम् खिसा ३३,२५; शौ २, ३१, २; पै २, १५, २; –ष्टा काठ १४, ५¶; –ष्टाः पै ५,३, ३; १५, ९; ९, ६, ६; १२; १९, २९, ४; –ष्टात् पै १९, २७, १[g]; –ष्टान् शौ ५,२३,६; ८,८, १५; पै ७, २,७; १६,३०, ५?[h]; १९, २९, ५; –ष्टानि पै १४, ३, १४; –ष्टाय पै १४,२,१०.

दृष्ट-वीर्य[i]– -र्यम् ऋ २, २३, १४.

१*दृष्टि[j]–

दृ(ष्टि>)ष्टी-विष[k]– -षः खि २, १४, ८.

२दृष्टि[l]– -ष्ट्ये का ४०, १,१५[m].

दृष्ट्वा मा १९, ७७; ७९; का २१, ५,४;५; ¶मै १, १०, १४, २, ४,३[?]; ३,६,९; ११, ६[?]S; ४, ६,५; ¶काठ २३, ५; ३४,९?[n]; ३६,८; ३८, १[?]S; क ३६,२¶; शौ ४, ३६, ६; १२, ३, २९; पै १७,३८,८.

दृष्ट्वाय ऋ १०,३४,११.

द्रष्टुम् शौ ११, ७, ३; पै १६, १५३,२.

द्रष्टृ– -‡ष्टारः[o] शौ १९,४७,३; पै ६,२०,३; –ष्ट्रे काठ २६,१२.

दृश्–, दृश–, दृशति–, १दृशान–, २दृशान,ना– प्रमृ. √दृश् द्र.

?दृशोदृशोद[p] पै १०,९,१०.

दृपद्[q]– -पत् तै १,६,८,३¶; शौ २, ३१,१; पै २,१५,१; –षदम् ऋ ८,७२,४; मै १,११,४[r]; –षदा ऋ ७,१०४, २२; मै १,४,१०; काठ ३२,७; शौ २,३१, १; ५, २३,८; ८,४,२२†; पै १, २९, ३; २,१५,१; ५,३,८; १६,११, २; –षदि का २,५, २; –¶षदौ तै १,६,९,३; मै १,४,१०.

दृषद्-व(त्>)ती[s]– -त्याम् ऋ ३, २३, ४.

दृष्ट–, १*दृष्टि–, २दृष्टि– √दृश् द्र.

दृप्स्य:[t] पै २०,४२,८.

---

a) पामे. कृते पृ १६६७ *t* टि. द्र. ।

b) पामे. कृते पृ १६६७ *h* टि. द्र. ।

c) सपा. दृशे <> सुचा इति पामे. ।

d) पामे. कृते पृ १०९३ *c* टि. द्र. ।

e) पामे. कृते पृ १६६७ *j* टि. द्र. ।

f) व्यु. कृते दिदृक्षेण्य– टि. द्र. ।

g) सपा. दृष्टात् <> सत्रात् इति पामे. ।

h) दृष्टाम् इति पाठः? यनि. शोधः (तु. सपा. शौ ८,८,१५) ।

i) विप. (बृहस्पति-) । बस. ।

j) भावे क्तिनि नित्स्वरः ।

k) विप. (सर्प-) । बस. पूप. दीर्घः ।

l) =१*दृष्टि– । प्र. उदात्तत्वम् उसं. (पा ३,३,९६) ।

m) =सपा. ई १५ बृउ ५,१५,१ । मैत्रि ६,३५ तु त्रिणावे इति पामे. । एतदनु वैप ३,११५४ *b* टि. सुन्शोध्यम् ।

n) दृष्टा इति पाठः? यनि. शोधः [तु. SI.] ।

o) सपा. द्रष्टारः <> युक्तासः (शांश्रौ ९, २८, १० च) इति पामे. ।

p) पाठः? । सपा. ऋ १०,१४,१२ दृशये इति पामे. ।

q) नाप. । व्यु.? [तु. *r* टि. पामे.] । < √दृ [विदारणे] इति प्रायोवादः । < √*दृप् इति GW. MW. ? ।

r) सपा. दृषदम् <> द्रुपदम् (माश ५, १,२,४ च) <> ध्रुवसदम् इति पामे. ।

s) व्यप. (नदी-विशेष-) ।

t) पाठः? । (√दंश > भावे दष्ट– > नाप. √*दष्टि> कर्मणि) *दष्टित– >तः प्र१> नैप्र. यनि. (तु. छन्दः, सस्थ. ?से ना सत्रा यि इति, ?त्रिस्स इति च) ।

दष्ट्वा, दष्ट्वाय ✓दश् द्र.
?देक्षातै.[a] पै १०,१२,६.
देदिशती– ✓दिश् द्र.
देय,या– ✓दा(दाने) द्र.
देव–, १*देवक–, २देवक– प्रमृ ✓दिव् द्र.
?देवत्तः प्रति जूर्य खि ५,१५,८[b].
?देव त्वप्रतिसूर्य शौ२०,१३०,१०[b].
देवन– ✓दिव् द्र
?देव-निष्कृत[c]– -नम् ऋ ५, ६, १७.
देवयत्– ✓दिव् द्र
१?देवयतीनाम्[d] ऋ २, ३६, ⌊१(१३४,६)⌋,कौ२,५९;जै२,६,५.
२देवयतीनाम्[e] पै १९,९,९[f].
देवयन्ती–, देवयु– ✓दिव् द्र.
१देवर[g]– -राः पै २,७९,३?.
२देवर[h]– -वरम्[i] ऋ १०,४०,२.
देवल[j]– -लाय काठ २२,११¶[k].
दैवल– -लाय क ३५,५¶[k].
?देवायन– -नम् पै १९,२०,५[l].
देवा(व-अ)वी[m]– -†वीः ऋ ३, २९, ८,९,२४,⌊७,२८, ६;६१,१९⌋; ६४, ११, १०५,⌊(१०४,२)२⌋; मा ११, ३५, का १२, ३,८; तै ३, ५,११,२; ४,१,३,३; मै २, ७,३; काठ १६,३; कौ १,४७०, २, १६५;३१७;४४९;६४१; जै १, ४९, ४; ३, १६,१; २६,३; ७$; ५१, ६; –व्यः ऋ ९,९७, २६; १०, ७८, १; –व्यम् ऋ ९, ७४,५; १०४,⌊(१०५,२)२⌋; १०, ३६, ८; ७६, ४; मा ७, २२[n]; २३[n]; ११, ८[o]; का १२, १,८[o], काठ ४,६[on]; १५,११[o]; क ३, ४[n]; कौ २, ५०८†; जै ३,४०,४†; –व्यै काठ ३५, ४; क ४८, ५.
देविका– ✓दिव् द्र.
देवृ[p]– -वरः[q]: शौ १४,१,३९; पै १८,

---

[a]) पाठः ?। (✓तिज् ⌊निशाने⌋ >कर्तरि) *तेक्षु– + अस्त्र– > कस. *तेक्षास्त्र– > -स्त्रैः तृ३ > नैप्र. यनि इति शोध-संकेतः।

[b]) पाठः ?। शौ. तु यनि. शंपा. सात. च। RW. देवत्वा प्रति सूर्यम् इति ?। देव, त्वम्, (अप्रति– >) अप्रते (सं१), सूर्य! इति शोध इति मतम् (तु. छन्द.)।

[c]) विप. (⌊देवान्तर-शरण्य-⌋ क्षत्र-)। पस. शरणपर्याय-भूतं २निष्कृत– इति उप. (वैतु. पपा. प्रमृ देव– >सं२ देवा इति पृथक् पदमिति ?)। 'हे आदित्याः, हे वरुण, हे मित्र, हे अर्यमन् (यूयं) देवक्षत्रम् (*आशाध्वे > नैप्र. *आशाधे >) ?आशाथे ⌊लोटि मपु३⌋' इति ना. द्र.।

[d]) विप. (विश्– ⌊=प्रजा-⌋)। अर्थः व्यु. च ?। देव– > ✓देवय > देवयत्– > °यती– > प३ यनि. इति वें. सा. GW. प्रमृ.; देवयत्– > °यन्ती– > –न्तीनाम् > प३ छन्दस्त. यनि. इति ⌊पक्षे⌋ L ⌊३९९⌋। (देव– ⌊भगवत्-⌋ >भावे) *दैव्य– + (✓भृ ⌊धारणे⌋ >कर्तरि) *भृति– >उस. दैव्य-भृति– (=देवत्व-वत्-) > नैप्र. १*देवयति– > प३ यनि. इति मतम्।

[e]) विप. (विश्- ⌊=प्रजा-⌋)। अर्थः व्यु च ?। (✓दिव् ⌊देवने⌋ > देव– > भावे) *दैव्य– + भृति– > उस. *दैव्य-भृति– (=देवन-भृतिक-) > नैप्र २देवयति– > ष३ यनि इति।

[f]) सपा. शौ ७, ५२, २ अवजुंषीणाम् इति पाभे.। तस्याप्यर्थः व्यु. च ?। (✓अव् ⌊शूते⌋ >भावे) *अवस्– + (✓जुष् > भावे) *जुषि– > बस. *अवस्-जुषि– (विप. ⌊विश्-⌋) इत्यत्र संगच्छेतेवेति कृत्वा पृ ४६४ *j* टि. यदत्र विषय उक्तं तन्नेति द्र.।

[g]) विप. (⌊सुन्दर-⌋ पति-)। अर्थः व्यु च ?। (*दस्मन्– ⌊आप. =सौन्दर्य-⌋ + रः प्र. ⌊मत्वर्थे⌋ उसं. ⌊पा ४, २, ८०⌋ >) *दस्मर– > नैप्र. यनि. इति।

[h]) नाप. (पति-भ्रातृ-)। व्यु. ?। < ✓दिव् इति च <*द्वितीय-वर्– इतीत्राऽपि च या ⌊३,१५⌋ SEY ⌊२७⌋। *देव– (=पति-) + भ्रात्र– (=भ्रातृ-) > षस. *देव-भ्रात्र– > नैप्र. यनि. इति तु स्यात्।

[i]) वैतु. PW. GW. RN ⌊४८९⌋ देवृ– इति ?।

[j]) व्यप. (ऋषि-विशेष-)। व्यु. ?। < ✓दिव् इति पाउना १,१०० प्रमृ।

[k]) सपा. देवलाय < > दैवलाय इति पाभे.।

[l]) पाठः ?। देव– (मेघ-) + (✓वृध् ⌊*वर्षणे⌋ > भावे) *वर्धन– > षस. *देव-वर्धन– > -नम् इति शोधः (तु छन्दः)।

[m]) यत्रा. सत् विप. (अग्नि-, त्वच्-, सोम- प्रमृ.)। व्यु ?। देव– + (✓अव् >) *अवी– (तु. पाउ ⌊३,५९⌋) >उस. इतीव (तु वें. सा. PW प्रमृ.; वैतु. GW. BI. ⌊कौ १, ४७० संस्कर्तुः टि.⌋ BSG ⌊९४-५⌋ प्रमृ. <देव-वी– इति)।

[n]) पाभे. कृते पृ १६२९ *o* टि. द्र.।

[o]) पाभे. कृते पृ १६२९ *q* टि. द्र.।

[p]) नाप.। नैप्र. <२देवर–। व्यु. ?। शेषं *h* टि. द्र.।

[q]) प्र३। सपा. आपमं १, १,८ देवराः इति पाभे.।

†मा ३,५४[a];७,४१;८,४१;११,
४१‡[b]; ३३, ३१; †का ३, ७,
४[a]; ८,१६,१; ९,२,१; १२,४,
४‡[b]; ३२,३,२; †तै १, २,८,
२; ४,४३,१; ८,५, ३[a]; ४, १,
४,१‡[b]; ३, १३, २[२]; ५,६, ४,
४¶; †मै १,३, ३७; १०, ३[a];
३, ११, १०[a]; †काठ ४, ९; ९,
६[a]; १२,१५[a]; १६,४‡[b]; २२,
९§; ३०,५; ४०, १४; †क ३,
७; ८,९[a];३५,३¶; कौ १,१०;
३१†; †२, ६; ११०; २४१;
४७६‡[c]; ८०५; ११९७; ३,
४,१; ५, १०†; जै १, १,१०;
३,११†; २,२,९; †३,१,८;१७,
१०;२१,६;३५, १०‡[c]; †४,१,
१०; २,२; ३, १; १०, ९; २९,
२; शौ १,६,३†[a]; २, १,५[d];४,
३७,११; ७,२३, १[e]; ११, ११,
१;१५;२२;२४; १२, २,१८†[a];
†१३, २,१६; २०; †२०, ४७,
१३; १७; पै २, ६,५[d]; ५, ३८,
११; ८,६,१०; १८, ३; १३,४,
१६; १७, ३१, ७†[a]; १८,†२२,
१; ५; १९, ७, १२; २४, ११;
२०,४,१०; २१,२.

दृशेन्य[f]– -न्यः ऋ १०,८८,७.

दृश्य– -श्यान् ऋ ४,२,१२.

दृष्ट,ष्टा– -ष्टः मा १६,७; का १७,
१,७; तै ४, ५, १, ३; मै २,९,
२; काठ १७, ११; क २७, १;
शौ ५,२३,७; पै ७,२,८; –ष्टम्
खिसा ३३,२५; शौ २, ३१, २;
पै २, १५, २; –ष्टा काठ १४,
५¶; –ष्टाः पै ५,३, ३; १५, ९;
९, ६, ६; १२; १९, २९, ४;
–ष्टात् पै १९, २७, १[g]; –ष्टान्
शौ ५,२३,६; ८,८, १५; पै ७,
२,७; १६,३०, ५?[h]; १९, २९,
५; –ष्टानि पै १४, ३, १४;
–ष्टाय पै १४,२,१०.

दृष्ट-वीर्य[i]– -र्यम् ऋ २, २३,
१४.

१*दृष्टि[j]–

दृ(ष्टि>)ष्टी-विष[k]– -षः खि २,
१४, ८.

२दृष्टि[l]– -ष्टये का ४०, १,१५[m].

दृष्ट्वा मा १९, ७७; ७९; का २१,
५,४;५; ¶मै १, १०, १४, २,
४,३[२]; ३,६,९; ११, ६[२]§; ४,
६,५; ¶काठ २३, ५; ३४,९?[n];
३६,८; ३८, १[२]§; क ३६,२¶;
शौ ४, ३६, ६; १२, ३, २९; पै
१७,३८,८.

दृष्ट्वाय ऋ १०,३४,११.

द्रष्टुम् शौ ११, ७, ३; पै १६,
१५३,२.

द्रष्टृ– -‡ष्टारः[o] शौ १९,४७,३; पै
६,२०,३; –ष्ट्रे काठ २६,१२.

दृग्–, दृश–, दृशति–, १दृशान–,
२दृशान,ना– प्रमृ. √दृश् द्र.

?दृशोदृशोद[p] पै १०,९,१०.

दृषद्[q]– -षत् तै १,६,८, ३¶; शौ २,
३१,१; पै २,१५,१; –षदम् ऋ
८,७२,४; मै १,११, ४[r]; –षदा
ऋ ७,१०४, २२; मै १,४,१०;
काठ ३२,७; शौ २,३१, १; ५,
२३,८; ८,४,२२†; पै १, २९,
३; २,१५,१; ५,३,८; १६,११,
२; –षदि का २,५, २; –¶षदौ
तै १,६,९,३; मै १,४,१०.

दृषद्-व(त्>)ती[s]– -त्याम् ऋ ३,
२३, ४.

दृष्ट–, १*दृष्टि–, २दृष्टि– √दृश् द्र.

दृष्व्यः[t] पै २०,४२,८.

---

a) पाभे. कृते पृ १६६७ *t* टि. द्र. ।

b) पाभे. कृते पृ १६६७ *h* टि. द्र. ।

c) सपा. दृशे <> सुचा इति पाभे. ।

d) पाभे. कृते पृ १०९३ *c* टि. द्र. ।

e) पाभे. कृते पृ १६६७ *j* टि. द्र. ।

f) व्यु. कृते दिदृक्षेण्य– टि. द्र. ।

g) सपा. दृष्टात् <> सत्यात् इति पाभे. ।

h) दृष्टाम् इति पाठः? यनि. शोधः (तु. सपा. शौ ८,८,१५) ।

i) विप. (बृहस्पति-) । बस. ।

j) भावे क्तिनि नित्स्वरः ।

k) विप. (सर्प-) । बस. पूप. दीर्घः ।

l) =१*दृष्टि– । प्र. उदात्तत्वम् उसं. (पा ३,३,९६) ।

m) =सपा. ई १५ बृउ ५,१५,१ । मैत्रि ६,३५ तु विष्णवे इति पाभे. । एतदनु वैप ३,११५४ *b* टि. सु-शोध्यम् ।

n) दृष्टा इति पाठः? यनि. शोधः [तु. SI.] ।

o) सपा. द्रष्टारः <> युक्तासः (शांश्री ९, २८, १० च) इति पाभे. ।

p) पाठः? । सपा. ऋ १०,१४,१२ दृशये इति पाभे. ।

q) नाप. । व्यु.? [तु. *r* टि. पाभे.] । < √दृ [विदारणे] इति प्रायोवादः । < √*दृष् इति GW. MW. ? ।

r) सपा. दृषदम् <> द्रुपदम् (माश ५, १,२,४ च) <> ध्रुवसदम् इति पाभे. ।

s) व्यप. (नदी-विशेष-) ।

t) पाठः? । (√दंश् > भावे दृष्ट– > नाधा. √*दृष्टि> कर्मणि) *दृष्टित– >तः प्र१> नैप्र. यनि. (तु. छन्दः, सस्थ. ?से ना सखा यि इति, ?विस्स इति च) ।

दृष्ट्वा, दृष्ट्वाय √दृश् द्र.
?देक्षातैः[a] पै १०,१२,६.
देदिशती– √दिश् द्र.
देय,या– √दा(दाने) द्र.
देव–, १*देवक–, २देवक– प्रभृ. √दिव् द्र.
?देवत्तः प्रति जूर्यं खि ५,१५,८[b].
?देव त्वप्रतिसूर्य शौ२०,१३०,१०[b].
देवन– √दिव् द्र.
?देव-निष्कृत[c]– -तम् ऋ ५,६,१७.
देवयत्– √दिव् द्र.
१?देवयतीनाम्[d] ऋ १, ३६, ⌊१ (१३४,६)⌋,कौ१,५९, जै१,६,५
२देवयतीनाम्[e] पै १९,१,१[f].
देवयन्ती–, देवयु– √दिव् द्र.
?देवर[g]– -राः पै २,७९,३?.
२देवर[h]– -वरम्[i] ऋ १०,४०,२.
देवल[j]– -लाय काठ २२,११¶[k].
दैवल– -लाय क ३५,५¶[k].
?देवायन– -नम् पै १९,२०,५[l].
देवा(व-अ)वी[m]– -†वीः ऋ ३, २९, ८,९,२४, ⌊७;२८, ६;६१,१९⌋, ६४, ११; १०५,⌊(१०४,२)२⌋, मा ११, ३५; का १२, ३,८, तै ३, ५,११,२; ४,१,३,३; मै २, ७,३; काठ १६,३; कौ १,४७०; २, १६५;३१७;४४९;६४१; जै १, ४९, ४; ३, १६,१; २६,३; ७§; ५१, ६; –व्यः ऋ ९,५७, २६; १०, ७८, १; –व्यम् ऋ ९, ७४,५; १०४,⌊(१०५,२)२⌋; १०, ३६, ८; ७६, ४; मा ७, २२[n]; २३[n]; ११, ८[o]; का १२, १,८[o], काठ ४,६[?n]; १५,११[o]; क ३, ४[?n]; कौ २, ५०८†; जै ३,४०,४†, –व्यै काठ ३५, ४; क ४८, ५.
देविका– √दिव् द्र.
देवृ[p]– -वर[q]ः शौ १४,१,३९; पै १८,

[a]) पाठः ?। (√तिज् ⌊निशाने⌋ >कर्तरि) *तेक्ष्ण– + अस्त्र–>कस. *तेक्षास्त्र– > -स्त्रैः तृ३>नैप्र. यनि. इति शोध-संकेतः।

[b]) पाठः ?। शौ. तु यनि. शंपा. सात. च। RW. देवत्वा प्रति सूर्यम् इति ?। देव, त्वम्, (अप्रति– >) अप्रते (सं१), सूर्य! इति शोध इति मतम् (तु. छन्दः)।

[c]) विप. (⌊देवान्तर-शरण्य-⌋ क्षत्र-)। पस. शरणपर्याय-भूतं २निष्कृत– इति उप. (वैतु. पपा. प्रभृ. देव– >सं२ देवा इति पृथक् पदमिति ?)। 'हे आदित्याः, हे वरुण, हे मित्र, हे अर्यमन् (यूयं) देवक्षत्रम् (*आशाध्वे>नैप्र. *आशाधे >) ?आशाथे ⌊लोटि मपु३⌋' इति वा. द्र.।

[d]) विप. (विश्– ⌊=प्रजा-⌋)। अर्थ. व्यु. च ?। देव–> √देवय >देवयत्–> °यती– > प३ यनि. इति वें. सा. GW. प्रभृ.; देवयत्– > °यन्ती– > -न्तीनाम्> प३ छन्दस्तः यनि. इति ⌊पृ१⌋ L ⌊३९९⌋। (देव– ⌊भगवत्-⌋ >भावे) *दैव्य– + (√भृ ⌊धारणे⌋ >कर्तरि) *भृति–>उस. दैव्य-भृति– (=देवत्व-वत्-) > नैप्र. १*देवयति– > ष३ यनि. इति मतम्।

[e]) विप. (विश्- ⌊=प्रजा-⌋)। अर्थः व्यु. च ?। (√दिव् ⌊देवने⌋ > देव– > भावे) *दैव्य– + भृति– > उस. *दैव्य-भृति– (=देवन-वृत्तिक-) > नैप्र. २देवयति–> ष३ यनि. इति।

[f]) सपा. शौ ७, ५२, २ अवर्जुषीणाम् इति पाभे.। तस्याप्यर्थः व्यु. च ?। (√अव् ⌊प्रीतौ⌋>भावे) *अवर्– + (√जुष् > भावे) *जुषि–> बस. *अवर्-जुषि– (विप. ⌊विश्-⌋) इत्यत्र संगच्छेतेवेति कृत्वा पृ ४६४ *j* टि. यदत्र विषय उक्तं तत्रेति द्र.।

[g]) विप. (⌊सुन्दर-⌋ पति-)। अर्थः व्यु. च ?। (*दुस्मन्– ⌊भाप. =सौन्दर्य-⌋ + रः प्र. ⌊मत्वर्थे⌋ उसं. ⌊पा ५, २, ८०⌋>) *दस्मर–> नैप्र. यनि. इति।

[h]) नाप. (पति-भ्रातृ-)। व्यु. ?। <√दिव् इति च <*द्वितीय-वर– इतीत्वाऽपि च या ⌊३,१५⌋ SEY ⌊२७⌋। *देव– (=पति-) + भ्रात्र– (=भ्रातृ-) > षस. *देव-भ्रात्र– > नैप. यनि. इति तु स्यात्।

[i]) वैतु. PW. GW. BN ⌊४८९⌋ देवृ– इति ?।

[j]) व्यप. (ऋषि-विशेष-)। व्यु. ?। <√दिव् इति पाउना १,१०० प्रभृ.।

[k]) सपा. देवलाय< >दैवलाय इति पाभे।

[l]) पाठः ?। देव– (मेघ-) + (√वृध् ⌊*वर्धने⌋ > भावे) *वर्धन–> षस. *देव-वर्धन– > -नम् इति शोधः (तु. छन्द.)।

[m]) बप्रा. सत् विप. (अग्नि-, त्वच्-, सोम- प्रभृ)। व्यु. ?। देव–+(√अव् >) *अवी–(तु. पाउ ⌊३,१५⌋) >उस. इतीव (तु. वें. सा. PW प्रभृ; वैतु. GW BI. ⌊कौ १, ४७० संस्कर्तुः टि.⌋ BSG ⌊९४-५⌋ प्रभृ. <देव-वी– इति)।

[n]) पाभे. कृते पृ १६२९ *o* टि. द्र.।

[o]) पाभे. कृते पृ १६२९ *q* टि. द्र.।

[p]) नाप.। नैप्र.<२देवर–। व्यु. ?। शेषं *h* टि. द्र.।

[q]) प्र३। सपा. आपमं १, १,८ देवराः इति पाभे.।

४, ८; –वृभ्यः पै ८, १०, १०; १९, ३७, ९; –वृषु ऋ १०, ८५, ४६; शौ १४, १, ४४†; पै ५, १०, ३; ६; १८,५,११†.

?दैवृ-का(म >)मा[a]– -मा शौ १४,२,१७;१८.

दैवृ-(हन् >)घ्नी– -घ्नी पै २०,२०, ४[b].

दैव्य– √दिव् द्र.

देश–, देष्ट्र–, देष्ट्रु– √दिश् द्र.

देष्ठ–, देष्ण– √दा (दाने) द्र.

१देह–, २*देह–, देही– √दिह् द्र.

?दैड[c]– -डः मै ४,२,८.

?दैडी[c]– -डी मै ४,२,८.

दैधिषव्य– २दिधिषु– द्र.

?दैमैः[d] पै ४,२१,६.

?दैलीम्[e] खि ५,१५,१८.

१दैव–,२दैव–,३दैव– प्रमृ. √दिव् द्र.

दैवल– देवल– द्र.

दैवोदास–, दैवोदासि– १दिवो-दास– द्र.

दैव्य,व्या– √दिव् द्र.

दोग्धव्य–, १दोग्धृ–, २दोग्धृ–, दोग्ध्री–,दोघ– √*दुघ् द्र.

दोघत्– √दुघ् द्र.

दोधुवत्– √धु,धू द्र.

दोपन्[f]– -पणी मै ४, १३, ४¶; काठ १६, २१¶; शौ ९,१२,७; १०, ९,१९; पै १६, १३७,९; १३९, ७; –पण्याम् तै ७, ३, १६, २; काठ ४३, ६; –पणः मै ३, १०, ३¶.

दोपणि-श्रिप्[g]– -श्रिपम्[h] शौ ६, ९,२.

दोपणि-स्पृश्– -स्पृशम्[h] पै २,९०, ३.

†दोपण्य[i]– -ण्यम् ऋ १०, १६३, २; शौ २, ३३, २; २०, ९६, १८; पै ४,७,२.

?दोपत्रेन पै २,६१,१.

दोपस्[j]– -पसः शौ १६,४,६.

दोषा[k]– -षा ऋ १, १०४, १; २,८, ३; ४, २, ८; ११, ६[l]; ५,३२, ११; ६, ५, २; ३९, ३; ७, १, ६; ३,५; ८,२२,१४; २५,२१; १०,४०,२; ४; †तै १, ३,१४, ३; ४, ३, १३, ६; मै १,८,७[m]; काठ ६,८[m]; ७,१६†; क ४,७[m]; कौ १,१७७[n]; जै १, १९, ३[n]; शौ १६, ७, ९; –षाः ऋ १, ३४,३[o];१७९,१[o]; जै २, ४, ७; –षाम् ऋ ४, १२, २; ५, ५, ६; १०,३९,१.

†दोषा-वैस्तृ[p]– -॒स्तः ऋ १, १, ७; ४, ४, ९; ७, १५, [(६, १६, ३) १५]; मा ३, २२; का ३,३,१४; तै १, २, १४,४; ५, ६, २; मै १,५,३; ४, ११, ५; काठ ६, ११; ७, १; ८; क ५, १; कौ १,१४; जै १,२,४.

---

[a]) व्यु. पाभे. च इते पृ १६१६ *e,f* टि. द्र.।

[b]) दैवर° इति पाठः? यनि. शोधः (तु. पृ ६१४ *r* टि.)।

[c]) पाठः? (इडा->) ऐड,डी– (विप.) > -डः, –डी इति शोधौ (तु. मूको., BC., सप्र. माश १,८,१,२७ च; वैतु. MW. यनि. इति ?)।

[d]) पाठः? दैवैः इति शोधः।

[e]) पाठः?। सपा. शौ २०,१३२,११ देवी इति पाभे.।

[f]) नाप. (भुजाग्रभाग-)। व्यु.?। हस्त– + (√वस [निवासे] > अधिकरणे) *वसन्– > पस. *हस्त-वसन्– > नैप्र. यनि. इति मतम्। पाप्र (६,१,६३) < दोस्–।

[g]) विप. (कामिनी-)। उस. उप. < √श्रि [=श्लि] प् इति।

[h]) सपा. °श्रिपम् <> °स्पृशाम् इति पाभे.।

[i]) विप. (अदम-)। मत्वर्थे यत् प्र. तित्स्वरस्च।

[j]) =दोषा–। नाप.। व्यु.?।

[k]) वप्रा. सत् नाप. (रात्रि-, तमस्- प्रमृ.)। व्यु.?। < √दुष् इति प्रायोवादः। तमस्– > *तम(स >) सा– > नैप्र. यनि. इति नु स्यात्।

[l]) भुजार्थे दोस्– इत्यस्य पर्याय इति (वैतु. अन्ये रात्रि-पर्याय इति) सत् तृ१ इति। 'हे सहसः सूनो (बलपुत्र, अग्ने!) त्वं शिवः (कृपालुः सन्) स्वस्ति (स्वस्तये) यं (स्व-भक्तं) दोषा (भुजेन [धृत्वा =हस्त-गृह्य तु. ऋ १०, ८५, २६; १०९,२]) निपासि (नितरां रक्षसि) यं चित् (त्वं) देवः आ-सचसे च, अस्मत् (तव भक्तात्) आरे अमतिम् प्रमृ.' इति वा. (तु. सस्थ. टि. ?अस्मत् [परि.], यद्– > यम् प्रमृ.)।

[m]) दोषा वस्तोः (आपश्रौ ९, ७, ३ माश्रौ ३,२,५ च) इत्यस्य स्थाने सपा. आश्रौ ३, १२, ४ शांगृ ५, ४, ४ दोषावस्तः इति पाभे.।

[n]) दोषो इति पाठे दोषा [प्र१] + उ इति (तु. पपा. विव. BS. S.; वैतु. सा. भ. [√दुष् > दोष– >] –षः प्र१ इतीव ?)।

[o]) द्वि३ द्र. (वैतु. स्क. [प्रथमे स्थले] प्र३ इति)।

[p]) विप. (अग्नि-)। उस.। उप. √वस [दीप्तौ] > कर्तरि वस्तृ– वा वस्तृ– वा (तु. ऋ २, ४९, ४ PW. GW. OBN. प्रमृ.; वैतु. स्क. सा. < √वस आच्छादने इति)।

?दोपाद्युमानः[a] खि १,२,११.
?दोप्रोगाय[b] शौ ६,१,१; पै १९,१,१.
दोस्[c]– दोः ऋ ५, ६१, ५; तै ६,३, १०, ६¶; दोर्भ्याम् मा २५,३; का २७, ३, २; मै ३, १५, ३; पै ९,३,११.
द्रोह–, १द्रोहन–, २दोहुन–, द्रोहस–, द्रोहसे, १ द्रोह्या–, २ दोह्या–, ३दोह्या– √*दुष् द्र.
?दौर्गमाहिंसीः[d] पै ६,१०,२.
दौर्गहृ[e]– -हे ऋ ४,४२,८.
दौर्जीवित्य– दुर्-जीवित– द्र.
दौर्भाग्य– दुर्-भग– द्र.
?दौर्भूत्या पै ५,२६,३.
दौर्वत्य– दुर्-व्रत– द्र.
?द्रौव[f] शौ २०,१३१,२०?.
?द्यमा पै १०,१२,५.
?द्यात्मवोपरि पै १०,९,७.
?द्यांपाक[g]– -कस्य पै ८,७,३.
द्यावा-क्षाम्– प्रमृ, द्यु– √दिव् द्र.
†द्युक्ष,क्षा[h]– -०क्ष ऋ ८, ३३, [१५, ६६,६], -क्षः ऋ ६,२४,१; ३७, २; ७, ३४, २४, ९, ५२, १[i]; -क्षम् ऋ १, १३६,२; ६; २,२, १; ५,३९,२; ७, ३१,२; ८,६९, १६; ८८, २; ९, ७१, ४; १०, १८५, १; मा ३,३१; का ३,३, २३, मै १,५,४; काठ ७, २; क ५, २; कौ १, १९२; ३२७$, ४९६‡[i]; २, ३६; ६७, ५२३; जै १, २०, ८; ३४, ५$; ५१, १०‡[i], ३,४,७; ७,५, ४०,२०; शौ २०,९,२; ४९,५; ९२,१३; -क्षा ऋ १, १००, १६; -०क्षा खि १,२,४; -क्षाय ऋ ८, २४, २०; जै ४,१७,८; शौ २०, ६, २; -क्षासः ऋ ३, ४०, ५, शौ २०,६,५.
†द्युक्ष-तम– -मः ऋ ९, १०८, १; कौ १,५७८; २,४२; जै १, ५९,१; ३,१६,४,५९,१.
द्युक्ष-वचस्[j]– -चसम् ऋ ६,१५,४.
द्युक्षु[k]– -‡क्षोः कौ १, ५३७[l], जै १, ५५,५[l].
†द्यु-गत्[m]– -गत्[n] ऋ ८,९७,४; कौ

[a]) पद-विभागोऽर्थश्च ?। दोषा (यद्व) इति च (√*अद्द् [शब्दे] चुरा. >) अद्द्युमानः इति च पदे। 'वायसो रात्रौ शब्दं कुर्वाणो मामश्विनोः वन्दनायाऽवबुबुधत्' इति भावः (वैतु. दोषात् इति दयमानः इति च पदे इतीव पाठ-?)। सपा. या [४,१७] दोषा दुयमान' इति यः पाभे. इव श्रूयते, तत्र दोषा इति च (√अद् [*शब्दे] चुरा.>) आदुयमानः इनि च पदे (वैतु. या. स्क. दु. PW. प्रमृ च √दी [विहायसा गतौ] >दुयमानः इतीव द्वितीयं पदमिति ?)।

[b]) पाठः ? दोषो (=दोषा उ) आऽगात् इति शोधः (तु. सपा. कौ १,१७७ जै १,१९,३ आश्रौ ८,१, १८; वैतु. पपा. प्रमृ.)।

[c]) =दोषन्–। नाप.। व्यु ?। <√द्रु इति या [४,३], <√दम् इति पाउ [२, ६९] च । हस्त–+(√वस् [निवासे] > अधिकरणे) *वस्–> षस. *हस्त-वस्–> नैप्र. यनि. इति मतम्।

[d]) पाठः ? (दुर्ग–>) दौर्ग–> -०र्गे, मा, हिंसीः इति त्रि-पद' शोधः।

[e]) नाप. (अश्व- [तु निघ १,१४ माश १३,५, ४,५; वैतु. वें सा. GW. प्रमृ. व्यप. सत् पुरुकुत्स-नामेति]) । व्यु.? । *द्रौर्– (धावन- [तु. √*धोर्]) + (√गह् [गतौ]>कर्तरि) *गह्–> उस. यनि. (वैतु. वें. सा. प्रमृ. <*दुर्गह्– [व्यप.] इति?)।

[f]) पाठ-? द्वौ इति शोधः (तु. सपा. खि ५,१५,१५)।

[g]) नाप. (सर्प-भेद-)। प्राति व्यु. च ?।

[h]) बप्रा. सत् विप. (वैतु सा [ऋ ५. ३९, २] नाप. इत्यपि)। अर्थः व्यु. च?। पपा. नावग्रह-। द्यु–+क्ष (<√क्षि [निवासे]) > उस. इति प्राचोऽर्वाञ्चश्च । [अधि √*वक्ष् (बधा. [ऐश्वर्य-दीप्ति-निवास-प्रापण-वचन-भोजन-पुष्टिषु]) > कर्तरि] *अधि-वक्ष–> नैप्र. यनि. इति कृत्वा तत्त-द्विशेष्याधीनस्तत्तद्धात्वर्थयोग इति मतम्।

[i]) सपा. द्युक्षः <> द्युक्षम् इति पाभे.।

[j]) विप. (अग्नि-)। बस.। पूप. =दिव्य-।

[k]) =द्युक्ष–। विप. (सोम-)। अर्थ. व्यु. च ?। पपा. द्युक्षोः इति निर्देशः, सा. भ. च स्तन-पर्यायः सन् नाप. इति कृत्वा द्यु–+(√क्षु [शब्दे]>) क्षु– > बस (?) इति, S. BS Gri. च *द्यु-क्षा– [नाप. सद् द्यावा-पृथिवी-पर्यायभूतः द्वस.] > -क्षो. षर इतीव ?। शेषं *l* टि. द्र.।

[l]) सपा ऋ ९,९७,२२ क्षो. इति पाठ-? (तु सस्थ. टि. धर्मन्–> -र्मणि इत्यत्र यदनु पृ ११९६ क्षु–> क्षोः इति निर्देशश्च तद्विषयं *e* टि. च नेति द्र.)।

[m]) विप. (क्षिप्र- [तु. निघ २, १५, विव, BSG ९५])। व्यु ?। (√द्यु [अभिगमने]> भावे) *द्युत्–+ (√गम् > कर्तरि) गत्–> कास. *द्युद्-गत्–(द्रुत-गामिन्-)> नैप्र. यनि. (वैतु. पपा. प्रमृ. द्यु– इति पूप)।

[n]) वा. क्रिवि (तु. GW., वैतु. वें सा Wolff [KZ

१,२६४; जै १,१८,२.

√द्युत् (दीप्तौ),>द्योति, दविद्युत्, द्योतते पै १६,१५१,५; द्योतताम् मा १५,५२[a]; का १६,६,४[a]; काठ १८,१६; १८[a]; क २९,४; ६[a]. अद्योत् ऋ १,१२३,७; १०,१११,२; †अद्योत् ऋ १,१२२,१५; ३,५,१; ४,५,१५; ६,३,८; १२,३; मै ४,१४,१५. द्योतय पै १३,८,१४?[b]. अद्विद्युतन् ऋ ६,११,४[c]; नि ३,२२,४; मा ४,२५; का ४,८,३[d]; तै १,२,६,१; मै १,२,५; ४,१४,१५†[e]; काठ २,६; क १,१९; कौ १,४६४; जै १,४८,५; शौ ७,१५,२; पै २०,४,९. दविद्युतति ऋ ८,२०,११; दविद्योत् ऋ १०,९५,१०; दविद्योत् ऋ ६,३,८.

दविद्युतत्– -तत् ऋ ६,१६,४५; ७,१०,१; १०,६९,१; मा १५,५१; का १६,६,३; तै ४,७,१३,३; मै २,१२,४; काठ १८,१८; क २९,६; कौ २,७३५†; शौ ७,६४,१; २०,१७,४†; पै २०,८,६;

†दविद्युत्या– -त्या ऋ ९,६४,[२८(१,१३७,१)]; कौ २,४.

दिद्युतान– -नः ऋ ३,७,४; नि ५,५,८.

द्युत्[f]– †द्युतम् ऋ ९,५४,१; मा ३,१६; का ३,२,६; तै १,५,५,१[f]; ७,१; मै १,५,१; ५[g]; ६; काठ ६,९; ७,४; ५; क ४,८; ५,३; ४; कौ २,१०५; जै ३,११,१; †द्युता ऋ ६,२,६; १०,९९,२[g]; कौ १,८३; जै १,९,३; शौ १८,४,५९; द्युते मै ४,४,६,२; १०,१.

द्युतत्–

†द्युतद्-यामन्[h]– -मा ऋ ८,४९,४; मा ३३,५५; का ३२,५,१; मै ४,१०,६; -मानम् ऋ ५,८०,१; १०,९३,१२.

?द्युत-द्यु– -द्युभिः मै ४,१४,७‡[i].

द्युतान,ना– -नः ऋ ४,५,१०; ७,८,४[j]; ९,६४,१५; ७५,३; मा ५,२७[k]; का ५,७,३[k]; तै १,३,१,२[k]; ५,५,९,४¶[l]; ६,२,१०,४[?]; काठ ३५,१६¶; क ४८,१४¶; †कौ २,५२; १९३; †जै ३,५,११; १७,१४; -नम् ऋ ६,१५,४; -¶नस्य काठ ३५,१६; क ४८,१४; -†नाय ऋ १०,१८१,[१-३]; कौ ३,२,५; जै २,५,७; -नाम् ऋ ७,७५,६.

१द्योतन[m]– -नः ऋ ८,२९,२; -नाय ऋ ६,२०,८.

२द्योत(न>)ना[n]– -ना ऋ १,१२३,४.

द्योतनि[o]– -निम् ऋ ३,५८,१[p]; १०,१२,७; शौ १८,१,३५†.

द्योतमा(न>)ना– -नाम् ऋ १०,१७७,२.

√द्युत्[q],>द्योति, अद्योतयन् शौ ४,२३,५; पै ४,३३,५.

द्युत्त– -त्तम् शौ ४,१२,२; १२,३,२२; पै ४,१५,५; १०,१२,१; १७,३८,३?[r].

द्यु-भक्त–, द्यु-मत्– प्रमृ. √दिव् द्र.

द्युम्न[s]– -म्नः काठ ५,२[t]; जै ३,२०,४०,१११] *द्युमद्भिः [केशिभिः] इतीव, भ. विप. [यजमान-] इति, PW. *द्यु-मत् इति शोध इतीव?)।

[a]) पाभे. कृते पृ १३९४ b टि. द्र.।

[b]) पाठः? ज्योतय इति शोधः (तु. सस्थ. टि. ?मिद्विद्योतय)। [c]) पाभे. कृते पृ ११७८ f टि. द्र.।

[d]) अतिद्युनत् इति BC.?। [e]) भावे क्विबन्तम्।

[f]) वैतु. सा. अनुद्युतम् इत्यशास्त्रीयं योगमिच्छुः।

[g]) वैतु. सा. विप. इति।

[h]) विप.(उषस्-,वायु-, स्तोम-)। बस.। उप.<√या।

[i]) सपा. द्युतद्युभिः<>मितद्रुभिः इति पाभे.।

[j]) पाभे. कृते पृ १६३५ g टि. द्र.।

[k]) सपा. द्युतानः (माश ३,६,१,१६[२] च)<>नितानः (माश्री २,२,३,१६; ३,५,५ च) इति पाभे.।

[l]) =सपा. तैब्रा ४,६,२; ५,५,२। माश्री ६,१,२,४ तु नितानः इति पाभे.।

[m]) विप. (अग्नि),व्यप. [षष्ठे मण्डले]च। कर्तरि ल्युट् प्र.।

[n]) नाप. (उषस्- [तु. निघ १,८; GRV.; वैतु. वें. सा. GW. प्रमृ. विप.])। कर्तरि युच् प्र.।

[o]) भाप. (दीप्ति-)। अनिच् प्र. उसं. (पाउ २,१०२) नित्स्वरश्च। [p]) वैतु. सा. नाप. इति।

[q]) धा. हिंसार्थे वृत्तिः (तु. PW. B. प्रमृ. =उद्भेदने, खण्डने चेति; वैतु. सा. W. चाऽस्य दीप्तौ वृत्तिरिति?)।

[r]) द्युतम् इति पाठः? यनि. शोधः (तु. सपा. शौ.)।

[s]) वप्रा.। नाप. पुं. न. च। व्यु.?। पपा. नावग्रहः। <√द्युत् [दीप्तौ] इति या [५,५] प्रमृ.; द्यु–+मत्वर्थीयः प्र. (<मन्) इति PW. प्रमृ. (तु. WG १२२४, SEY २१); <दिव्–+√म्ना इति अभा.।

[t]) पाभे. कृते पृ ११७६ a टि. द्र.।

१३‡[a]; –म्नम् ऋ १,९,८; ५४, ११; ७३, ४; ७७, ५; १०३, ३; २,२,१०; ३,३७,१०; ५९, ६[b]; ५,७,९; १०, १; ५०, १[c], ७९,७, ६,५,७; १९, [९; ३५, २]; ४६, [(५, ३५, २) ७], ७, २५, ३; ८२, [१०; ८३, १०]; ८,१९,१५, ९,८,८; १०८, ९; १०,२९,४, खि ५, ५, १०; मा ३, ३८-४०; ४, ८†; †११, ६२[b], ६७,१८,७४†; २२,२१; का ३,४,३; ४, ४,३,२†, †१२, ६, ३[b]; ७,२; २०,५,७†, २४, ७,४, †तै १, २, २,१; ३,१४, ३; ४, १, ६, ३[b]; ९,१, २, २, ३‡[d]; ६, १, २, ६[c]; †मै १,२, २[2c]; $,५, ४[b]; २, ७, ६[b]; ७; ९‡[d]; ३,६, ५[c]; ४,९,१[b]; ११, ४;१४,१८; †काठ ९,१९; १६, ६[b]; ७; ९‡[d]; २३, २[c]; ३८, ७; ३९, १५; †क १,१४[c];३५, ८[c]; †कौ १,८१; ११३; २६२; ३६६‡[e], ५७९;२,३६१; ५३६; †जै १,९, १; १२,७; २७, १०; ३८, ७‡[e]; ५९, २, ३, ३०, ४; ४२,२; ४,२३,१०; शौ ६,३५, ३; †२०,२०,३; ५७, ६; ७१, १४, ७६, ४; पै २,७२, ५; ५, २९, ८; १०, ४, १०; १९, २, १५; ९,६;४२,५, ५१,४, २०, १६, ४, –†म्नस्य ऋ ५, ७, ३; २३,१, तै १,३, १४, ६; २,१, ११, ३: मै ४, १२, ४; –†म्ना ऋ ४,४,९, ५,३८, १[e], ८६,१; ६, १९, ६; ६८,७; ८,१९,३३; २६, २२; १०, ४२, ६; तै १, २, १४, ४; मै ४,११, ५, काठ ६,११;शौ २०,८९,६; –†म्नानि ऋ १, १२२, १२; १३९,८, ३, ४०, ७; ४,४,६; ५,२८,३: ८, २८, ५, ९, ४०, ४; ६१, ११; मा २६, १८, ३३, १२; का ३२,१, १२; तै १, २, १४, ३; मै ४, ११, १; ५; काठ २,१५; ६, ११, कौ २, २४; ३,१,८$, जै २, ५, ५; ३, ३, ३, शौ ७, ७७, १०; २०, ६; ७; ६७, २, पै २०, ८, ७; –म्नाय ऋ ६, ६०, ११; ८, ९,२०; २४,१२; ९, १०९, ११; खि ५,४,२; मै १,८,८; कौ †२, ५००; ६८३; ४, २; जै २, ७, १, †३, ५६, ११[2]; ५७,१२; शौ २०,१४२, ५†; –म्ने ऋ ९, ६१, २९; मा १३, ३५, का १४, ३, ९, काठ २, २‡[c]; कौ २, १२९†; जै ३,१३,५†, –म्नेन ऋ १,४८,१; १६; ३, २४, ३; ६,५,५, १६, २१; १८, ७; मा १०, १७; का ११, ६, १; तै १,८,१४,१, २, २, २, १२, १†; मै २, ६,११; ४,४,५, काठ १५,७,२०,१४†; पै २,७२,१; ३, ३३, १[f]; १०, १०, ४;५; –म्नैभिः ऋ १,९१, २; ६, ६१, १३; ७, ७, ६; मै ४, १४, १†; –म्नेषु ऋ ३,३७, ७; शौ २०, १९,७†; –म्नैः ऋ १,७८,[१-५] ४, १२, १; १६, १९; ६,४४,१; ८,५,३२; १९, १४; २०, १६; ७४, ९; १०, ११५, ७; तै ४,७,१,१; ५, ७, ३, २¶, मै ४. १०, १; कौ १, ३५१†; जै १, ३६, १०†; शौ १३, २, ३४, २०, १०७, १३; पै १८,२४,१; १९, २२,४.

द्युम्न-वत्– -वत् ऋ ३, २९, १५; ९, ६६, ३०; –वान् ऋ ५, २८,४.

†द्युम्नवत्-तम– -मः ऋ ६, ४४, १; ९,२,२; कौ १, ३५१; २, ३८८; जै १, ३६, १०; ३, ३१,८.

द्युम्न-वर्धन[g]– -नः ऋ ९,३१,२.

द्युम्न-श्रवस्[h]– -वसे ऋ ५,५४,१.

द्युम्न-साति[i]– -ता ऋ १, १३१,१.

द्युम्न-हूति[j]– -तिभिः ऋ १, १२९, ७[2]; –तिम् काठ २,१५‡[j] –ती ऋ ४,१६,९; ६,२६,८.

द्यु(म्न>)म्ना-साह्– -साहम् ऋ १, १२१,८.

†द्युम्निन्– -म्निनः ऋ १, १३८, २[2]; –म्निनम् ऋ ३, ३७, ८; शौ २०, २०, १; ५७,४, –म्नी ऋ १, ३६, ८; ९१,२; ८,८७, १, ८९,२, ९३, ८; १०३, ९[a]; ९,१०९,७, १०, ६९, ५; ९६,

a) सपा. द्युम्नः <> द्युम्नी इति पाभे. ।
b) सपा. द्युम्नम् (तैआ ४, ३, २ च) <> सत्यम् इति पाभे. ।
c) सपा. द्युम्नम् <> द्युम्ने इति पाभे. ।
d) सपा. द्युम्नम् (आपमं २, ११, २८ च) <> द्युम्नम् इति पाभे. ।
e) सपा. द्युम्नम् <> द्युम्ना इति पाभे. ।
f) पाभे. कृते पृ १५७९ f टि. द्र. ।
g) विप. (इन्दु-) । उस. । उप. <√वृध् ।
h) विप. (मारुत-शर्ध-) । बस. ।
i) तस. पूप. स्वरः (तु. पा ६,२,४२) ।
j) पाभे. कृते पृ १६२८ o टि. द्र. ।

३; १५९, [४; १७४, ४][a]; मा ३३,९५; मैं २,१३,६; ४, १४, १; काठ ३९,१२; कौ १,४३६; २, २२९[b]; ५७३; जै १, ४२, १०; ३,४६,११; शौ २०,३०, ३; ४७,२; १३७,१३.

द्युम्निनी– -नी ऋ ८, ७४, ९; -नीः[c] मा १०, ७; का ११, ४,३; तै १,८,१२,१.

†द्युम्नि-तम– -मः ऋ ८, ९२, १६; कौ १,११६; जै १,१३,२; -मम् ऋ ८,१९,६.

द्युम्निन्-तम[d]– -मः ऋ १, १२७,[९; १७५,५].

द्यु(म्न्य>)म्न्यां[e]– -म्न्याः[c] मैं २,६,८; ४,४,२; काठ १५,६.

?द्युराजयोद्विन:[f] शौ १९,२०,३.

१द्योतन–, २द्योतन्–, द्योतनि–, द्योतमान– √द्युत् द्र.

द्यौर्-दा–, द्यौ-संशित– √दिव् द्र.

?द्रु[g]– द्रः शौ ११,९,३; पै १६,८२,३.

द्रढिमन्– √दृंह् द्र.

?द्रतामह[h] पै १७,१२,३.

द्रघस्[i]– -घसी तै ३,२,२,२.

द्रप्स[j]– -प्सः ऋ ६, ४१, ३; ७, ८७, ६; ८,१७, १४; १९, ३१; ९६, १३;१५; ९,६९,२; ८९,२;९६, १९; १०, १७, ११; १२; १३; ९८,३;१२३,८; मा १,२६[k]; ७, २६†; १३,५†; १४, ५; का १, ९,४[k]; ७, ११, १†; १४, १, ५†;१५,१,५; तै १,१,३,१; ३, १,८,३†; १०,१[२]†; २; ४,†२, ८,२; ९,५; ३, ४, ३; ५, २,७, ३¶; मै १, १,३; १०[k]; २, ५, ७¶; १०†;७,१५†; ८,१;३,२, ६†; ४, १, ३;१०[2k];¶; ८,९†; काठ १, ३; ९[k]; १३, ९†; १६, १५†; १७, १; २०, ५†; २५, ४[2k]; ¶; २८, ४†; ३१, २†; ८[2k]; ¶; ३५, ८[1]; †[3]; क १, ३; ९[k]; २५,६†;१०; ३१, ७†; ३९, १[2k]; ¶; ४४, ४†; ४७, २; ८[2k]; ¶; ४८, ९[1]; †[3]; †कौ १, २७५; ३२३; २, ५२७; ७२१; ११७३; ११९८; †जै १,२९,३;३४,१;३,४१,३; ५९,१३;४,१९,८; †शौ १८,४, २८; २०, १३७, ७; ९; पै २०, १२,७-९†; १०; -†प्सम् ऋ ४, १३,२; ७,३३,११; ८,९६,१४; ९,७८,४; ८५,१०; १०,११,४; १७,११; खि ३,९,१; मा १३, ५; का १४,१,५; तै ३, १,८,३; ३,९,१S[1]; ४,२,८, ३; ९,५; मैं २,५, १०[2]; S[1]; काठ १३, ९[2]; S[1]; १६,१५; ३५, ८; शौ १८, १,२१; ४, २८; २०, १३७, ८; पै १६, २४, ४S[1]; २०,१२,७; -प्सस्य ऋ ९, ७३,१; -†प्साः ऋ १,९४,४;९४,११;५,६३,४; ८,७,१६; ९,१०६,८; १०,९८, ४; कौ २, ६७७; जै ३,५६, ५; पै १२, १, ११; -प्सान् ऋ ९, ९७,५६; -प्सासः ऋ ९,६,४.

द्रप्स-वत्– -वान् शौ १८,४,१८.

द्रप्सिन्– -प्सिनः ऋ १,६४,२.

द्रच–, द्रवण–, १द्रवत्–, २-३द्रवत्–, द्रवर–, द्रवि– √द्रु (गतौ) द्र.

---

[a]) सपा. आपमं १,१६,४ दिवि इति पाभे.।

[b]) पाभे. द्रुते पृ १६७३ *a* टि. द्र.।

[c]) सपा. द्युम्निनीः (माश ५,३,५,१९ तैब्रा १,७,६,४ आपश्रौ १८,१३,२१ च) <> द्युम्न्याः इति पाभे.।

[d]) नलोपाऽभावः उसं. (पा ८,४,१६६)।

[e]) विप. (कर्जु-)। मत्वर्थे यत् प्र. उसं. (पा ५, २, १२०), यनां. स्वरं प्रवाय्य तित्स्वरश्च द्र.।

[f]) पाठः? द्यु-राज्ये (< -ज्याय [छन्दस्तः]) योद्विनः प्रइ इति शोधः (वैतु. मूको. चिराजयोधेद्दिनः इति, सा. शंपा. च यनि. इति, PW. W. आचिराज्याय योधिनः इति, BW. राज्याय यो° इति च शोधा इति?);

[g]) प्रश्न द्रुः इति पाठः? द्रुः, चन्द्र– > -न्द्रः इति शोधः (तु. सस्थ. टि. द्रु–; वैतु. यनि. एव साधूकृत्य तत् <√द्रु इति सा., <√द्रा इति च B. [=मनथा-म्यर्थः ?])।

[h]) पाठः? द्दत (ड-आ)म (य>) था–>-थाम् [विप. ([स्थिररोग-कृत्-] सदान्वा-)] इति शोधः?।

[i]) नाप. (वस्त्र-विशेष-)। व्यु.?। <√*द्रघ् [आच्छादने] इति (तु. सा. भा.; वैतु. सा. दार्ढ्यं इति [तु. ?MW.])।

[j]) वत्रा.। नाप. पुं.। व्यु.?। पपा. नावग्रहः। <√प्सा इति या [५,१४]; <द्र–(=द्राण-)+√प्सा [भक्षणे] इति भा [तै ३, १, ८,३]; <द्र–(=द्रुत-)+√सृ इति सा [कौ १, ३२३]; <√द्रु इति PW. GW. प्रमृ.। (√वृध् [*छेदने]> कर्मणि) *वृध्र– [=अवयव-]>नैप्र. *द्र–+(√अंश् >कर्मणि) अंश– [=अवयव-] > पस. *द्रअंश– > नैप्र. यनि. इति तु स्यात्।

[k]) सपा. द्रप्सः (माश १,२,४,१९ काश्रौ २,६,२३ आपश्रौ २,२,३ माश्रौ १, २, ४, १४ च) <> स्तुतः (आपश्रौ २,१,८ च) इति पाभे.।

[l]) सपा. द्रप्सम् <> मरुतम् इति पाभे.।

१द्रविण[a]– -०ण मा १८, ५६; का २०,३,६; काठ २५,७[a,b]; क ३९, ५[a,b]; –णम् ऋ १, ९४, १४; १२१,२; २,२३,[१५; १०,३७, १०],३,१,[२२; १०,८०,७];२, ६; ५८, ६; ६१, ६; ४,५, ११; १२; ११,३,२०,९; २३,४;४१, ९; ५१,७; ५४,१; ५, २८, २; ५४, १५, ६, ६९, १; ६; ७०, ५, ७,९,१;१०,३; ३५,१०; ८, ३५,[१०-१२]; ९,९६,१२,९७, ५१; १०, ३१, २; ३५, १३; ३६, १३; ४५, ११; ६१, १२; ६७, ७; ७०, ७; ८०, ४; ८१, १;८२,४[c];१२५,२[d];१२८, ३; खि १,२,७; १०; ५, ४; मा ८, १७; ६०[१]; १०, १०; ११[e]; १२-१४; १२, २८†; १५, ३[२]; †१७, १७; २८; १८,८; ३१†; २६,३; ३३, ५२†; का ९,३,३; ७,९[४];११,५,१;२[e]; ३-५; १३, २, ११†; १६, १, ३[२]; १८, २, २†;३,४; १९,३,४;२०,१,२†; २८,२, १†; ३२,४,९†; तै १, ४,४४, १; ६, ४, ३[f]; ८, १३, १[३०]; २[२]; २२,३†;२, २, १२, ६†; ३, १४, ४; ३, १, ९,१[g]; २,६,१; ८,५; ११, २†; ४,२, २,४†; ३,३,१[e]; २[३]; १२,१[२]; १३, २†; †६,२,१;२; ७,३,१; १३, १†; १४, १†; मै १, ३, ३६[g]; ३८; ४,११[b,h], ६, २[i]; ७[i]; १०, ३; २, ६, १०[c]; ७,९; २०[५]; ८, ७[२]; १०, २†; ११, ३; १२, १; ३, २, १०[२]; ४,१२,३;४; ५†; १४, ३; ४†; ११[२]; काठ ३,९; ४,१२;१६†; ५,२;४; १०, १३; १२, १४†; १३, ९; १५, ७[१०]; १६, ९†; १७,६[२]; १८,१†; ८;१३;†२२, १३; १४; ३०, ६[g]; ३२, ४; ३४, १८¶; †४०, १०; ११; क ३,१०;२६, ५[२]; २८,२[२]†[c]; ८; २९, २; कौ २, ७७८; शौ २,२९,३; ४, ३६,४; ५,३,५†; ७, ५, २; १८,४; ६९, १; १०, १, १०; ५,३७-४१; १२,६,२; १३,१,३४; १४, २, ७४; १८, ३, १; १९, ७१, १; २०, ९१, ७†; पै ३, १३, ६; ५, ४, ५†; ६,१९,८; १२, १, १४†; १५, २, ५; १६, ३५, १०; १३२, २-६; १४१, २; १८, १४, ४; १८,४; १९, १७, १२; २६,४; २०,२,३;६; –णस्य शौ १२,१, ४५; पै १७,५,३; –णा ऋ ३, ८, १; मा १४, ४; १५, ३; का १५,१,४; १६, १, ३; तै ४,३, ४, ३; ५,६,८,६; मै १,४,१[f]; २, ८, १; ७; १०, ३; १२, ३[f]; ४, १३, १†; १४, ६; काठ ५, ३; ९, ६; १५, १२†; १७, १; ६; १८, १‡[c]; क ८, ९; २५, १०; २६,५, शौ ४, ३०, ६‡[d]; ७, ८३,२; १८,३,१४; पै २०, ३१,८; –णानि ऋ २, २१, ५; ६; ४, ३३, १०; ५८, १०; ५, ४, ७; ६, ५, १; ९, ७८, [(७, ७७, ४) ५] १०९, ९; मा १७, ९८†; का १९, १, ११†; काठ ७, १४[i]; ४०, ७†; क ६, ३[i]; शौ ७, ८७, १†; १९, ३१, ६; ११; पै ८, १३, १०†; १०,५, ६; १०; १८, १८, ७[j]; –णाय ऋ ३, १०, ६; मै ३, १२,१२; काठ ४०, ४; पै १६, ४३, १; –णे तै ४, ४, ६, २; ७,१[५]; ५, ३, ११, २; मै २, १३, १८[५]; काठ ३९, ६; ९[६]; शौ ६, ४७, १[g]; १२, १, ६; पै १७, १, ६; १९, ४३, १०†; –णेन शौ ९, २, १५; १०, ६, २६; पै ८, २०, ९; १०, ६, २; ९; १६, ४४, ७, ७७, ५, १९, ५०, ६; –णो (णा+उ)[k] ऋ ६,६९,३.

द्रविण-वत्– -वन्तम् मै १,६,७¶.

द्रवि(ण>)णा-वत्– -वतः तै ५,

---

[a]) नाप. (भन-) । व्यु. ? । <√द्रु [द्रुतगतौ] इति या (८,१ [तु. पाउ २,५०, SEY ७९]) । (√ऋध् [वृद्धौ] > करणे) *ऋध्र–+स्वार्थे विनप् प्र. उसं. (पा ५,२,१२२) > ऋध्र-विण– > नैप्र. यनि. इति मतम् ।

[b]) एकतरत्र सपा. द्रविण <> ? द्रविणम् इति पाभे. ।

[c]) सपा. °णम् <> °णा इति पाभे. ।

[d]) सपा. °णम् <> °णा इति पाभे. ।

[e]) सपा. द्रविणम् (माश ५,४,१,४ च) <> स्पृतम् (माश ८,४,२,४ च) इति पाभे. ।

[f]) सपा. °णम् (आपश्रौ १,१०,६ च) <> °णा इति पाभे. ।

[g]) सपा. °णम् (काश्रौ ९, ३, ११ च) <> °णे इति पाभे. ।

[h]) °णेह इति पाठे °णम् । इह इति पदविभागः द्र. (वैतु. भा. °ण । इह इति) ।

[i]) सपा. °णम् (आपश्रौ ५, १८,१ च) <> °णानि इति पाभे. ।

[j]) सपा. द्रविणानि <> जनिमानि (परि.) इति पाभे. ।

[k]) तु. पपा. प्रमृ.; वैतु. PW. GW. द्रविणस्– > -णः इति ।

३,११,२¶.

२?द्रविणु[a]– -णः पै २०,३०,४[b].

द्रविणस्[c]– -०णः ऋ ३,७, १०[d]; –णसः ऋ १,१५,[७; ९६,८][e]; ४,३४,५[f]; १०,६४,१६.

√द्रविणस्य[g]

†द्रविणस्यु– -स्यवः ऋ ५, १३,२; मै ४,१०,२; काठ २०, १४; कौ २, ७५५; जै ३, २८, १; –स्युः ऋ ६,१६,३४; १०, ६४, १६; मा ३३, ९; का ३२, १, ९; तै ४, ३, १३, १; मै ४, १०,१; काठ २, १४; कौ १,४; २,७४६; जै १, १, ४; ३,२२, १; –स्युम् ऋ २,६,३.

†द्रविणस्-वत्– -वन्तः ऋ ९,८५, १; कौ १,५६१; जै १,५७,१०.

†द्रविणो-दु[h]– -देषु ऋ १, ५३, [(७,३२,२१)१]; कौ २, २१८; जै ३,१९,१३; शौ २०,२१,१.

द्रविणो-द्रस, द्रा[i]– -०दः ऋ १,१५, १०; –०दः ऋ २,६,३;३७, १-३; १०, ७०, ९; शौ २०, ६७, ७†; –दाः ऋ १, १५, [७?[j]; ८; ९; ९६, ८[k]]; २, १, ७;३७, ४; ५, ४६, ४; ७, १६, ११; ८,३९, ६; ९,८८, ३;१०, २,२;९२,११; खि ४,९,४;५,७, ५,१०; मा ११, २१; २२;१२, २‡[k]; १७, ७०‡[k]; २६, २२†; का १२,२,१०;११;१३,१,२‡[k]; १८,६, ६‡[k]; तै ४,१, २, ४[२]; १०,५‡[k]; ६, ५, २‡[k]; ७, १२, ३‡[k]; ५,१,१०,४‡[k]; मै १,४, १; २,७,२[२]; ८‡[k];१२,३; १३, ८†; ३, २, ९[२];‡[k];¶; काठ ५, ४; ७,१३; १६,२[२]; ८‡[k]; १८, ४ ‡[k]; १८; १९, ११[२];‡[k];¶; २१, १४†; ३२, ४; क २९, ६; ३१,१[२]; ‡[k];¶; कौ १,५५; २, ८६३; †जै १,६,१; ४,२१, १; शौ १९,३, २;२०, २,४; –दाम् ऋ १,९६,[१-७][k]; खि ५,७,५, ७-१०; तै ४,४, ६,२; ७,१; मै २,१३,१८; ४,१०, ६[२]†[k]; काठ ३९,९[२]; –द्रौ ऋ ५,४३,९.

द्राविणोदस[l]– -सः ऋ २, ३७, ४; खि ५,७,५,१०†.

द्रविणो-विद्[m]– -वित् ऋ ९, ९७, २५.

द्रवितु–, द्रवित्नु– √द्रु (गतौ) द्र.

a) प्राति. अर्थः व्यु. च ? । (√वृध् [*प्रादुर्भावे] > भावे) *वृर्भ– >मत्वर्थे *वर्भ-मयु– (=जङ्गल-) > नैप्र. *भ्रमयु–+(√*घ(ह)न् > कर्तरि)घनु– > उस. *भ्रमय-घनु– > नैप्र. *द्रवि-घनु– > यनि. इति । नाप. (मर्तोनोपकरण-विशेष-) । छन्दोऽनुरोधात् *द्रवि-घनु– इति शोधस् त्रिष्वपि स्थलेषु पाभे. द्र. ।

b) सपा. ?द्रविणुः <> ?द्रुघणुः <> ?विघनुः इति पाभे. ।

c) विप. ([दीप्तिमत्-] अग्नि-) च नाप. (धन-) च । धनार्थे १द्रविण– इत्यनेन समानार्थो व्यु. अत्र विनसुप् प्र. उसं. (पाउ २, ५०) इतिमार्गे ततोऽधिकम् (वैतु. या [८, १] अन्त्यः स् इत्यनवगतः <√सद् इति वा √सन् इति वा; स्क. सा. च तद् व्यर्थमागममात्रमिति च यनि. प्राति. <√द्रविणस्य इति च; PW. प्रमृ. छन्मात्रविशेषे सति यनि. <√द्रु इति च)। शेषं d टि. द्र.।

d) दीप्तिमत्त्वेनाग्निः संबोधितः स्यात् । अत्र व्यु. *भ्राज- इति दीप्त्यर्थे भाप. इत्येव विशेषः । शेषं c टि. ।

e) प१ (वैतु. ऋ [१, १५, ७] यनि. पं१ इतीव या [८,१], पुं. प्र३ इतीव स्क. सा. च) । शेषं j टि. द्र. ।

f) सस्थ. गृणानाः इति पाठः ? (√ग्रह् >) गृह्णान– > -नाः इति शोधः । 'द्रविणसः (धनानि) गृह्णानाः (आदधानाः) उपायास' इति वा. ।

g) नाधा. (वैतु. पा [७,४,३६], सा. [ऋ १०,६४,१६] <१द्रविण– इति) । h) विप. >नाप. (देव-) । उस. उप. <√दा [*धारणे] ।

i) विप. (यज्ञ-, त्वष्टृ-, प्राण- प्रमृ.) च नाप. (अग्नि-, देव-) च । तु. शेषं h टि.; वैतु. सा. उप. <√दस् [उपक्षये] इत्यपि क्वचित् ।

j) पाठः? ०दाम् द्वि१ इति शोधः (तु. ORN., WIS [१३,५८], [पक्षे तात्पर्यतः] स्क. सा. GRV. प्रमृ. च द्वि. अर्थे प्र. इत्यभिधायिनः) । द्रविणसः प१ वा *द्रविणसाम् प३ वा > नैप्र. यनि. इति (तु. गवां गोपति–, गणानां गणपति– प्रमृ. प्रयोगाः)। ०दाम् देवं प्रयतहस्तासः (ऋत्विजः) ईळते' इति वा. (वैतु. पपा. यनि. पाठः ?) ।

k) सपा. ०द्राः <> ०द्राम् इति पाभे. ।

l) नाप. [(द्रविणोदसाम् अन्येषां देवानाम् अयम् इति [=देवानामपि कृते =तेभ्यः प्रदातुं] द्रविणसो धारयितृ-) द्रविणोदस्-] । तद्धितः अण् प्र. (तु. या [८, २] सा. ORN.; वैतु. स्क. दु. ?GRV. अपत्यार्थीयः प्र. इति, ?वें., GW. द्रविणोदस्–>–दसः पं१ इतीव ?) ।

m) विप. (सोम-) । उस. उप. <√विद् [लाभे] ।

?द्रव्यधर्पिम् पै २०,३६,२.

?द्रव्या पै १,१११,३.

द्रष्टुम्, द्रष्टृ- √दृश् द्र.

√*द्रह्[a]

द्रह्यत्[b]- -ह्यत् ऋ २,११,१५.

√द्रा,>दरिद्रा, द्रातु शौ ६,६६, १; पै १९,११,१०.

दद्रुः ऋ १,६२,११.

†दद्राण- -णम् ऋ १०, ५५, ५; मै ४,९, १२; कौ १, ३२५; २, ११३२; जै १, ३४, ३; शौ ९, १५,९; पै १६,६८,८.

२दरिद्र-

दारिद्र्य[c]- -द्र्यम् खि २, ६[२], २९.

√द्राघ् (आयामे)

*द्राघ्-

द्राघ्मन्[d]- -घ्मा ऋ १०, ७०, ४[e]; मै २,११,२[f].

द्राघ्वन्[g]- -घ्वा काठ १८,७[f].

*द्राघ्[h]-

द्राघिमन्[i]- -मा[f] मा १८, ४; का १९,२,४, क २८,७.

†द्राधि(घ्>)ष्ठा- -ष्ठाभिः ऋ ३, ६२,१७; कौ २,१४; जै ३,२,५.

द्राघीयस्- -†यः ऋ १, ५३, ⌊११; १०, १८,२; ३,११५,८⌋[j]; ८, १८,१८; कौ १,३९५, जै १, ४४, ५; शौ[j] ८,२, २; १२, २, ३०; २०,२१,११; पै २,३८,१; १६,३,२;-यांसम् ऋ१०,११७, ५; -यांसौ तै ५, २, ५,१ ¶.

द्राघुया- -या तै ४,७,२,१[f].

१द्रापि[k]- -०पे मा १६,४७; का १७, ८,१; तै ४,५, १०,१, मै २,९, ९; काठ १७,१६; क २७,६.

२द्रापि[l]- -पिम् ऋ १,२५,१३;११६, १०; ४, ५३, २; ९, ८६, १४; १००, ९; कौ २,३६८†; जै ३, ३०,११†; शौ १३,३,१.

द्रावयत्-,द्रावयित्नु- √द्रु (गतौ) द्र.

द्राविणोदस- द्रविणस्- द्र.

√द्रु (गतौ), >द्रवि, द्रावि, द्रवतः शौ १०, ७, ६; पै १७, ७, ६; द्रवन्ति ऋ ४, ६, ५; काठ २८, १¶; क ४४, १¶; †द्रव>वा ऋ ८,४,८; १७,⌊११;६४,१२⌋; कौ १,१५९; २, ७५; ९५६, जै १,१७,५; ३,८,१;४,२०,२; शौ २०,५,५; अद्रवन् तै ५, ७,१०, १¶; अद्रवन् ऋ १०,९८,६.

द्रवयन्त ऋ १०,१४८,५.

द्रावयति[m] ऋ ६, ३,४; †द्राव-य>या[m] ऋ ८,४,११; कौ १, ३०८; जै १, ३२, ६.

दुद्रवत्[n] ऋ ५,५०,४; †दुद्रवत् ऋ ७,१६,२; मा १५,३३;३४[e]; का १६, ५,१५;१६[e]; तै ४, ४, ४,४; कौ२,१००; जै३,१०,२.

द्रव[o]- -वः ऋ ४, ४०,२.

---

[a]) द्वि. उसं. । अर्थः ? । = √दृह् ⌊*वृद्धौ>दार्ढ्ये⌋ इतीव वें. सा. PW. GW. MW. WW ⌊१,८५९⌋ WAG ⌊१, ७C⌋) । = √द्रु ⌊गतौ⌋ इति तु संभाव्यत इति मतम् (तु. *b* टि.) ।

[b]) कर्तरि शतिः प्र. उसं. (पाउ १, ८४) तत्स्वरश्च । वा. किवि. (तु सर्वाघः ; वेतु. मा. विप. ⌊इन्द्र-⌋ इति) । द्रवत्- इत्येतत्-पर्यायभूतस्य सतः *द्रवयत्- इत्यस्य नैप्र.>*द्र(य>)भ(>ह)यत्->यनि. इत्येव व्यु. क्रमः द्र. (तु. छन्दस्तस् त्रैष्टुभपादीयात्राहुक्षा *द्रहयत् इत्येवं पाठे सुपूरा)। *ह्यत् पाहि इत्यत्र परैरभिप्रेयमाणस्य स्थिरपायित्व-लक्षणदार्ढ्यीप्स्यरस्यार्थस्य तृपत् इत्यनेनैव किवि. आर्पितत्वाद् द्रुतगत्यात्मकस्य संभाव्यमानस्यार्थस्य गरीयस्त्वं द्र. ।

[c]) सपा. खि ११, २८, पूर्वेण चोत्तरेण च समस्त इव पाभे. ।

[d]) भावे मनिष् प्र. उसं । GW. L ⌊५३३⌋ प्रमृ. *द्राधिमन्->नैप्र.मनि. । वस्तुतः *द्राघु->*द्राघमयुन्->प्र१ *द्राघमुया> नैप्र. द्राघुया, द्राघ्या, द्राघ्मा इति मतम् ।

[e]) तृ१ सत् वा. किवि. द्र. (तु. PW. प्रमृ.) ।

[f]) सपा. द्राघ्मा<> द्राघिमा <> द्राघुया<> द्राघ्वा इति पाभे. ।

[g]) भावे वनिप् प्र. उसं. (पा ५,१,१२२) ।

[h]) विप. । पाप्र (६,४,१५७) <दीर्घ- इति ।

[i]) भावे इमनिच् प्र. ।

[j]) सपा. द्राघीयः (तैआ ६,१०,२ आप्र २,९,२ माए २,१,१३ च)<>नुदीयः<>तैत्रा ३,१,२,८ दीर्घम् इति पाभे. ।

[k]) विप. (⌊दीप्यमान-⌋ रुद्र-) । अर्थः व्यु च ? । √*द्राप् ⌊दीप्तौ⌋>कर्तरि यनि. (तु. टि. १दरिद्र-, दरिद्रत्-, वैतु. सा. उ. म. प्रमृ. <√द्रा>द्रापि इति) ।

[l]) नाप. (कवच-) । व्यु. ? । <√*द्राप् ⌊आच्छादने⌋ इति (तु. ⌊संशनः⌋ GW. <√द्रप् ⌊तु. Eng. *draper*⌋; वैतु. सा. <√द्रा>द्रापि इति) ।

[m]) द्र० इति क. पा. ।

[n]) चङ्युपोत्तम उदात्त. (पा ६,१,२१८) ।

[o]) विप. (दधिक्रावन्-) । कर्तरि अच् प्र. ।

द्रवण- -णे काठ ३६, १५.

१†द्रुवत्- -वतः ऋ ४, ४०, ३; १०, १०२, ६; मा ९, १५; का १०, ३, ८; तै १,७,८,३; मै १, ११,२[२]; ‡[a]; काठ १३,१४[२]; ‡[a]; -वन्तम् ऋ ४, ३८,३; -वन्ता ऋ १०,६१,३; मा ७, १७; का ७,७,२.

द्रवन्ती- -न्ती ऋ ५, ४१,१८.

२द्रवत्[b]- -वत् ऋ १,२,५;४४,७; ३,३५,२;६,४५,३२;७,१०,२[c]; ८,५,७;४९,५[d]; खि ३,१,५[d].

३द्रवत्-

द्रवत्-चक्र[e]- -क्रेषु ऋ ८, ३४, १८.

द्रवत्-पाणि[f]- -णिभिः ऋ ८, ५,३५; -०णी ऋ १,३,१.

द्रवद्-अश्व[g]- -श्वम् ऋ४,४३,२.

द्रवर[h]- -रः ऋ ४,४०,२.

द्रवि[i]- -विः ऋ ६,३,४.

†द्रवित्नु- -त्ना ऋ ६, १२, ३; मै ४, १४, १५.

†द्रवित्नु[j]- -त्नवः ऋ ८, ७४,१४; -त्नुम् ऋ १०, ११,[९;१२,९]; शौ १८,१,२५; -त्न्वः ऋ १०, ४९,९; -त्ना ऋ ८,९२,१५.

द्रावयत्-

द्रावयत्-सख[k]- -खम् ऋ १०, ३९,१०.

†द्रावयित्नु[l]- -त्नवः ऋ ९, ६९,६; कौ २,७२०; जै ३,५९,१२.

√द्रु,द्रू (हिंसायाम्), द्रुणाति मै ३, ७,३¶; द्रूणाति मै २,४,२¶.

†द्रूणान- -नः ऋ ४, ४, १[m]; मा १३, ९; का १४, १, ९; तै १, २,१४, १; मै २, ७, १५; काठ १६,१५; क २५,६.

?द्रु[n]- द्रुणि खि १, ५,१०.

द्रु-प(<स)द्[o]- -षत् ऋ९,७२,५; -षदम् ऋ १०, ११५,३; तै १, ७,१२,१[p]; मै १,११,४[p]; काठ १४,३[p]; -षदे मै २,१०,१.

द्रु-प(<स)द्वन्[q]- -द्वा ऋ ६, ३, ५; मै ४,१४,१५†.

†द्रुवन्न(द्रु-अ)न्न[r]- -न्नः ऋ २,७, ६; ६, १२,४; १०, २७, १८; मा ११,७०; का १२, ७, ५; तै ४,१,९,२; मै २, ७, ७; ३, १, ९; काठ १६, ७; १९, १०; क ३०,८.

द्रुग्ध-, √*द्रुघ् √द्रुह् द्र.

द्रु-घण[s]- -णः शौ ७,२९, १[t]; -णम् ऋ १०, १०२,९.

द्रुणः[u] ऋ १, १६१,१[v].

---

[a]) सपा. द्रुवतः<>ध्रजतः (माश ५, १, ५,२० च) इति पाभे.।

[b]) =क्षिप्र- (तु. निघ २,१५ प्रमृ.)। क्षतिः प्र. (तु.पाउ २,८५)। वा. किवि.। पृ ६८२ m टि. निर्देशः शोधार्हः।

[c]) वैतु. वें. सा. क्रिप. इति, सा. ऋ ३,३५,२ इत्यत्रापि।

[d]) वैतु. GW. द्रवत् [क्रिप.] इति मत्वा आ...उप इत्याभ्यामन्वायुकः।

[e]) विप. (आशु-)। समासस्वरौ अर्चद्-धूम- टि. द्र.।

[f]) विप. (अश्व-, अश्विन्-)। शेषं e टि. द्र.।

[g]) विप. (रथ-)। शेषं e टि. द्र.।

[h]) विप. (दधिक्रावन्-)। व्यु. ?। पपा. नावग्रहः। कर्तरि प्र. उसं. (पाउ ३,१३२ [तु. PW. GW.])। *द्रव-(भाप.)+मत्वर्थीयः रः प्र. इतीव सा.,<*द्रव-वर- (=द्रवतां श्रेष्ठ-) इति वें.।

[i]) नाप.। कर्तरि इः प्र. (पाउ ४,१३९)।

[j]) विप. (आशु-, धी-, रथ- प्रमृ.)। कर्तरि इत्नुच् प्र.।

[k]) विप. (अश्व-)। शेषं e टि. द्र.।

[l]) विप. (रश्मि-)। शेषं j टि. द्र.।

[m]) वैतु. वें. धा. विस्तारे वृत्तिरिति।

[n]) नाप. न. (कीलक-)। <√द्रू [*बन्धे]। पाठः ? (तु. सस्थ. टि. सुहस्त- > -स्त ?)।

[o]) विप. (अग्नि-, ग्रह-, हरि-)। उस. क्विबन्तम्। पूप. [=दारु- पात्र-] <√दृ [विदारणे] वा √द्रू [हिंसायाम्] वेति या [४,१५]। [p]) पाभे. कृते पृ १६६८ r टि. द्र.।

[q]) विप. (अग्नि-)। उस. वनिबन्तम्।

[r]) विप. (अग्नि-)। बस.।

[s]) नाप. (करपत्र-)। व्यु. ?। =द्रुममयो घनः इति कृत्वा पूप. काष्ठपर्याय इति या [९,२३] प्रमृ.। (√द्रु [*विदारणे]>भावे) *द्रुव्-+(√हन् > कर्तरि) घन- >कास. *द्रुद्-घन- [=द्रुता दारणेन हन्ति] > नैप्र. यनि. इति मतम्। [t]) पाठः ?। पाभे. व्यु. शोधस्य च कृते पृ १६७६ a,b टि. द्र.।

[u]) प्राति. व्यु. च ?। (√द्द [वधा.]>) *द्रुवन्- > प१ *द्रुवणः >नैप्र. द्रुणः इति च द्रोः [यद्र.] इति च, तृ१ *द्रुवणा>नैप्र. द्रुणा इति च (वैतु. अन्ये एकाचः सतः काष्ठवाचकस्य द्रु- इत्यस्य यनि. अन्याय्यस्वरं रूपमिति वा द्व्यच्कस्यैव सतः प्राति. यनि. न्याय्यस्वरं रूपमिति वा [तु. L ४०८])। शेषं v टि.।

[v]) नाप. [पात्र-]। धा. धारणे वृत्तिरिति चाऽधिकरणे कृदिति च।

द्रुणा[a] ऋ ५, ८६,३[b]; ८, ९६, ११[c]; ९, ९८,२[d].

द्रुणि[e]– -णा[f] ऋ ९,१,२;६५,६.

१द्रुपद[g]– -दात् मा २०,२०; का २२, १, ५; मै ३, ११, १०; काठ ३८,५, शौ ६, ११५, २; ३; पै १६,४९,५;६; –दे शौ ६,६३, ३; ८४, ४, १९, ४७, ८; ५०, १;पै ६, २०, ८; १४, ४, ११; १९, ११, ३; –देपु ऋ १, २४, १३.

२?द्रु-पद[h]– -दे ऋ ४,३२,२३.

द्रुवा[i]– -वा का ११,४,५[j].

द्रुम्भूली[k]– -ल्या मै ३,८,३¶.

द्रुवय[l]– -यः[m] शौ ५, २०, २; पै ९, २४, २; -यम् पै १६, १२०, ६[n]; –ये[o] शौ ११, १, १२; पै १६,९०,१.

द्रुपद्–, द्रुपद्वन्– द्रु– द्र.

√द्रुह्,>द्रुघ्,द्रुह्यति तै ६,२,२,२¶; काठ २४,९[2]¶; क ३८,२[2]¶; पै ९, १९, ७; द्रुह्यन्ति मै ३, ७, १०¶; पै २,८९,४; ¶द्रुह्यात् तै ६,२,२,२; मै ३, ७, १०; काठ २४, ९; क ३८, २; ¶अद्रुह्यत् काठ २४, १; क ३७, २; द्रुह्येत् मै ३,७,१०[2]¶.

दुद्रोहिथ शौ ५, ३०, ३; पै २, २६, २; ९, १३, ३; दुद्रोह पै १, ३३, ३; ५, द्रुह्युः खिमा २९,४८; अद्रुहः मै ४, ५, ८¶; अद्रुहम् पै २,१५,२[2p].

द्रुह्यते पै १७,२९,३.

द्रुग्ध– -ग्धः ऋ ५, ४०, ७; –ग्धम् शौ १,१०,२; पै १,९,२; –ग्धाः पै ८, १५, २; –ग्धानि ऋ ७, ८६, ५.

द्रुह्[q]– द्रुहः ऋ १,१२१, ४[r]; १३३, १; ३,३१,१९; ७,६१, ५; ७५, १; ८,३७, २; द्रुहु ऋ २, २३, १६, १७; ३५, ६; ४, ४, १५; २८, [२; ६, २०, ५], ५, ७४, ४; ७, १६, ८; ५९, ८, १०४, [७ (१०,७६, ४)]; ८, ४७, १; ९,७१,१; १०,२५,८; ४८,१०;

---

a) व्यु. पृ १६७८ *u* टि. द्र. ।

b) भाप. । धा. धृतौ वृत्तिः ? । 'इन्द्राग्न्योः शवः (बलं, तयोरेव) गभस्त्योः (भुजयोः) द्रुणा (धन्या, युक्तं सत्) गवां (? गवान् इति शोधः [=गाः]) प्रति (अभिलक्ष्य) वृत्रघ्ने (वृत्रहननाय) एषते (समन्तात् प्रवर्तते)' इति वा. । c) नाप. (तरि-) । धा. तरणे वृत्ति. ।

d) भाप. । शेषं पृ १६७८ *u* टि. द्र. ।

e) नाप. (द्रोणि-) । व्यु ? । (√*ध्रा [धारणे] > भावे) *ध्रा–>[अधिकरणे] *ध्रामणि–> नैप्र. *द्रोणि– > यनि. (वैतु. अन्ये <द्रु–[=काष्ठ-] इतीव) ।

f) सस१ (तु. सपा. द्रुणा<>द्रोणे इति पाभे.; वैतु. वें. सा. PW. GW. प्रभृ. द्रु– > तृ१ इति) ।

g) नाप. (पाश-) । व्यु. ? । पपा. नावग्रहः । (√*ध्रा [बन्धने] > भावे) *ध्रामन्–+(√भृ [*कृतौ] > करणे) *भृतु–> उस. *ध्राम-भृतु– > नैप्र. यनि. (वैतु सा. प्रभृ. १द्रु-पदु– इत्यनोऽस्य विरेकमकुर्वन्तो द्रु–[=काष्ठ-] इति पूप. पदु– (=पाद-) इति उप. इतीव कल्पयन्तः !) ।

h) अर्थः व्यु. च ? । =१द्रुपदु– (=दारुमयपादपीठ-, द्रुममय-पाश-) इति कृत्वा यनि. सस१ इति शाकपूणिः [तु. या.] अन्ये प्राणोऽर्थोपथ; नपर इतीव या (४,१५[SEY ११५]) च ? । 'द्रुतं पदते' इति कृत्वा द्रुत– (शीघ्र-) + (√पद् [गतौ]>कर्तरि) पदु–> उप. *द्रुत-पदु– > नैप्र. यनि. इति मत्वा स्त्री. द्रुपदा–[विप. (वध्रु- [ऊरु- वा जङ्घा- वा])] > -दे प्र२ इति मतम् । i) नाप. । व्यु.? । द्रुवा– इति सा. । j) पाभे. कुने पृ १६६२ *d* टि. द्र. ।

k) व्यु. दाल्भ्यी– टि. द्र. ।

l) वप्रा. । अर्थः व्यु. च ? । पपा. नावग्रहः ।

m) नाप. (दुन्दुभि-) । (√वद् [*शब्दे] > भावे) उद्रु–+ (√भू > भावि [*कृतौ] > भावे) *भावया– > बस. *उद्रु-भावय–> नैप्र. यनि. (वैतु. PW. WG [१२२८] B [४३७] द्रु–+ विकारेऽर्थे व [<म]यः प्र. [तु. पा ४,३, १६२], B [पदे] <*द्रु-अय– इति च) ।

n) नाप. (शर्व-) । (√भद् [*शोधने] > भावे) भद्रु–+ *भावया–[*m* टि. द्र.] > बस. *भद्रु-भावय– > नैप्र. यनि. । शेषं *o* टि. द्र. ।

o) नाप. [शूर्प-(तु. PW. WG [१२२८] B.; वैतु. W. विप. इति !)] । व्यु *n* टि. गता (वैतु. अन्ये *m* टि. द्र.) । पृ १४३ *a* टि. यद् अव-स्वप्नु– इति नाप. इत्युक्तं, तन्न मनसत् विप. इति ।

p) पाभे. कुने पृ १४९३ *t* टि. द्र. ।

q) विप. च नाप. (शत्रु-) च । क्विप् प्र ।

r) द्वि१ । '(तदा इन्द्रः) मनुषस्य (स्तोतुः) द्रुहः (हिंसकान्) द्रुहः (शत्रून्) मा-यः (अनाशयेत्)' इति वा. (तु. वें. GBV.; वैतु. सा. ORN. प्र१ इति) । अत्र द्रुह– इति विप. < √*द्रुह (हिंसायाम् । वैतु अन्ये

७३,२; खि ४,५,१४[a]; †तै १,२,१४,६; ४,३,१३,४; †मै ४,१०,५; ११,५; काठ ६, ११†; शौ २, १०, १-८; ७, ८२, २†; १०८,१; ८,४,७†; १६,६,१०; १९, १५, २; द्रुहः काठ ३, १; १७,१९[४]; २१,१३†; २६,२[२]; ¶; क २,८; ४०,५[२]; ¶; पै १,८६, ३; २,३, १; ४; ५; ३, ३५, २; १६,९,७†; १७,२३,३; २०,३, ५; १४,६; द्रुहम् ऋ ४, २३, ७; द्रुहे ऋ २,३०,९.

?द्रुहा[b] ऋ ७,१०४,७; १७.

‡?द्रुहुः[c] शौ ८,४,७; १७; पै १६, ९-१०,७.

†द्रुह्वन्[d]- -ह्वणः[e] शौ ४,२९,१; २; पै ४, ३८, १; २; -ह्वणे ऋ ६, २२, ८; १०, ९९, ७; शौ २०, ३६, ८; -ह्वाणः ऋ १, २५, १४.

¶द्रोघवै मै ३,७, १०; काठ २४, ९; क ३८,२.

द्रोघ[f]- -? घाय ऋ ६,६२,९.

द्रोघ-मित्र[g]- -त्रान् ऋ १०,८९, १२.

†द्रोघ-वाच्[h]- -वाचः ऋ ७, १०४, १४; शौ ८, ४, १४; पै १६,१०,४.

द्रोह- -हस्य पै १६,७०,९; -हात् पै ९,२२,१.

†द्रुहन्तर[i]- -रः ऋ १,१२७,३[२]; कौ २,११६५.

? द्रुह्याद्धीदंनायद्[j] पै ८,१५, ८.

द्रुह्यु[k]- -ह्यवः ऋ ७, १८, ६; १४; -ह्यवि ऋ ८,१०,५; -ह्युम् ऋ ७,१८,१२; -ह्युषु ऋ १,१०८, ८; -ह्यौ ऋ ६,४६,८.

द्रूणान- √द्रु,द्रू (हिंसायाम्) द्र.

?द्रेद्रूव्[l] पै २०,३१,८.

द्रोः[m] ऋ १०,१०१, १०; खि ४,५, ११.

द्रोण[n]- -†णम् ऋ ६, ४४, २०; ९, ९३, १; कौ १,५३८; २,७६८; जै १, ५५, ६; -णा ऋ ९, ६७, १४; -†णानि ऋ ९,३,[१;२०, ४]; २८,[४; ३७, ६]; ३३, २; ६५,१९; ९६,१३; कौ १,५०३; ५३२; २, ११५; ३४४; ६०६; ६३३; ६४७; जै १,५२,७; ५४, ८; ३,१२, २; २९, १; ४९, ४; ५२, १; ५३, ५; -णे ऋ ६, २,

द्वार्->दुर्- इति कृत्वा नाप. इति]) ।

[a]) सपा. खिसा २९,१३ द्रुहा इति पाभे. ।

[b]) पाठः? । *द्रुह्वन्-[कर्तरि] > *द्रुह्वा प्र१ >नैप्र. यनि. इति कृत्वा भ्रेप-शोधः कर्तव्यः (तु. c टि. इति; वैतु. पपा. प्रमृ. द्रुह्- [भाप.]>तृ१ इतीव?) ।

[c]) पाठः? । *द्रुह्वस्- [कर्तरि] > *द्रुह्वाः प्र१>नैप्र. यनि. इति कृत्वा भ्रेप-शोधः कर्तव्यः (तु. a टि. ?द्रुहा [पाभे.] इति; वैतु. पपा. प्रमृ. द्रुहु- [कर्तरि] इति प्राति. इतीव?) । [d]) विप. (जन-, मनुस्-) । कर्तरि क्वनिप् प्र. ।

[e]) पाभे. क्रते पृ १६५३ o टि. द्र. ।

[f]) विप. (वचस्- [तु. सा. GRV. प्रमृ.]) । कर्तरि घञ् प्र. (तु. पा ३,२,१६) । पाठः? °घस्य इति शोधः (तु. सस्थ. टि. वचस्->-?चसे) ।

[g]) विप. > नाप. (=द्रोह-सख्य- [द्रोहिन्-]) । 'द्रोघेण मित्रं [भाप. (तु. टि. मित्रम् [शौ १९,१५,६]) =मैत्र्यम्] यस्य' इति कृत्वा बस. (तु. Gri.; वैतु. वें. सा. बस. पूप. कर्मणि प्र. इति, ORN. 'द्रोघो मित्रेभ्यो यस्य' इति यन. इति, GRV. =मित्र-द्रोघ- इति मत्वा उस. कर्मणि प्र. पूर्वनिपातश्चेति, PW. GW. प्रमृ. कस. पूप. कर्तृपदमिति) ।

[h]) विप. > नाप. । उस. । पूप. विप., उप. च कर्तरि <√ वच् । मिथ्याकृतवचने जनेऽभिप्रायः (तु. PW. प्रमृ.; वैतु. वें. सा. GRV. राक्षसे शत्राविति) ।

[i]) विप. (अग्नि-, परशु-) । अर्थः व्यु. च? । द्रुहंन्त° इति पपा. । काष्ठविनाश-हेतौ तात्पर्यमिति तु कृत्वा द्रु-+(√हन्>भावे) *हन्त-+(√तृ [=घ '*कृतौ'] >कर्तरि) *तर-> उस. *द्रु-हन्त-तर->नैप्र. यनि. (वैतु. सा. प्रमृ. =द्रुहु- [शत्रु-]+(√तॄ [हिंसायाम्]> कर्तरि) तर- इतीव, [पक्षे] BS. [तु. GRV. टि.] =[*द्रु-हन्-+तरप् प्र.>] *द्रुहन्-तर- इति शोधः इतीव च?) ।

[j]) पाठः? । (√द्रुह्>) द्रुह्यात्, (√ध्यै>) धीतम्, नः, यत् इति चतुष्पदः शोधः स्यात्? ।

[k]) व्यप. [पञ्चजनाऽन्यतम- (बहुवचने तदन्वयास्तद्विशश्च [तु. निघ २,३]))] । व्यु. ? ।

[l]) पाठः? । *द्रायस्व (<√*द्रै ['दाने' लोटि मपु१]) इति शोधः (तु. सपा. शौ ७, ८३,२. √दा [दाने] > दीदिहि इति पाभे. [एतदनु पृ १६३५ शोध इष्टः]) ।

[m]) नाप. (पात्र-) । शेषं द्रुणः टि. द्र. ।

[n]) नाप. (पात्र-) । व्यु. ? । <√द्रु इति [पाउ ३, १०], <द्रु(म)- इतीव च या [५, २६] प्रमृ. । (√भ्रा [*धारणे] > भावे) *भ्रा-> अधिकरणे *भ्रामन्->नैप्र. यनि. इति मतम् ।

८; ३७, २; मा २६, २६‡[a]; तै ५,४,११,२¶[b]; कौ २, ४०‡[a]; १३५‡[a]; ६५४†; जै ३, ५, २‡[a]; १३,११‡[a]; –णेन मै ३, ४, ७¶[b], –†णेषु ऋ ९, १५, ७; कौ २, ६१८; जै ३, ५०, १०

द्रोण-कलश[c]– -शः मा १८, २१; का १९,७, ३, तै ३,२,१, २¶; ४,७,८,१; ६,५,९, १¶; मै २, ११,५; ४,५,९¶; ७,४¶;८,७; ८¶; ¶काठ १८,११§, २५,९; २८, ९[२]; १०[३]; ३५, १६; ¶क २८,११§; ४०,२,४४,९[२],४५, १[१]; ४८,१४; पै १६, ११२, ४; १७,२९,९; –शम् मा १९,२७; का २१,२, १६; ¶तै ३,२, १, ३; ६, ३, २, ३[२];७, १,६, ६; –शाः शौ ९, ६, १७; –शान् मै ४, ८,९¶; –¶शेन मै ४, ७, ४; काठ २८, ९; क ४४, ९.

¶द्रोण-चित्[d]– -चितम्[e] तै ५, ४, ११, २; काठ २१, ४; क ३१, १९.

द्रोण-चिति[f]– -¶तिम्[e] मै ३,४, ७¶.

द्रोण-साच्[g]– -साचम् ऋ १०, ४४,४; शौ २०,९४,४†.

द्रोणा(ण-आ)हाव[h]– -वम् ऋ १०, १०१,७.

द्रोण्य[i]– -ण्यः ऋ ५,५०,४.

?द्रोण्यं(णि-अ)श्व[j]– -श्वासः ऋ १०, ९९,४.

?द्रोण्वपायचनावग्लायः पै ४,५,१०.

द्रोह– √द्रुह् द्र.

द्रुर्वन्न– द्रु– द्र

द्व–, द्वक–,द्वन्द्व–, द्वय–, द्वयाविन्–, द्वयी–, द्वयु– द्वि– द्र.

द्वर[k]– -रः ऋ १,५२,३.

?द्वराजानाम्[l] पै ९,२५,१७.

द्वरि[m]– -रिषु ऋ १,५२,३.

---

[a]) पाभे. कृणो पृ १६७९ *f* टि. द्र.।

[b]) सपा. द्रोणे <>द्रोणेन<>पात्रे <>पात्रेण <>पात्रैः इति पाभे.।

[c]) नाप.। कस. अन्तोदात्तः।

[d]) नाप. (अग्नि-)। उस. उप. उपमार्थे कर्मणि क्विप् प्र.।

[e]) सपा. द्रोणचितम्<>द्रोणचितिम् इति पाभे.।

[f]) =द्रोण-चित्–। बस. उप. स्वरः उसं. (पा ६,२, ११९)। यद्वा उस उप. उपमार्थे कर्मणि क्तिन् प्र. उसं. (पा ३,२,९२)।

[g]) विप. (सोम-)। उस. उप. √सच्+ण्विः प्र.।

[h]) विप. (रथ-)। व्यु.?।(√द्रु [शीघ्र-गतौ]>)*द्रवण–>नैप्र. *द्रोण– (विप. =त्वरायुक्त-)+(आ√धाव् [शीघ्र-गतौ] > भावे *आ-धाव– >) नैप्र. आहाव–>बस. [=त्वरितगमन-] यनि.; वैतु या [५,२६] स्क सा. प्रभृ. अवत– [कूप-] इत्यस्य विप. इति कृत्वा द्रोणाख्य-पात्रात्मको वा द्रुममयो वाऽऽहावो निपानभस्य इतीवा-भिप्रायिण])। (आ√वृत्>कर्तरि) *आ-वृत–>नैप्र. अवत– इत्यपि रथस्य विप. मद् नान्तरीयपूर्वयोर् मन्त्रयोः पठितात् सतः अवत– इत्यतः पृथगिव द्र.। "°हावं यथा स्यात् तथा (रथः) आवर्तते' इति च कृत्वा यनि. वा. क्रिवि. इत्यपि सुवचम्।

[i]) विप ([द्रुतगमन-] पशु- [=हविर्वाड्-अग्नि- यद्वा सोम-])। व्यु.?। (√द्रु>भावे)*द्रवण–>नैप्र. *द्रोण–+मत्वर्थे यत् प्र.। अन्यत्र *द्रोण– इति भाप. सन् पृथक् प्राति. द्र. [वैतु. सा. GW. प्रभृ <द्रोण– (नाप. [पात्र-]) इति?]। अत्र वा. कृते सस्थ. टि. क्षीर–>–रा अपि द्र.।

[j]) पाठः? द्रोणि अश्वासः इति द्वे पदे इति कृत्वा शोधः स्यात् [तु. छन्दः; वैतु. पपा. प्रभृ. समस्तं पदमिति)। *द्रोण– (द्रुतगति-[तु. *i* टि.])>*द्रोणिन्– (विप. [वाद्-], क्रिवि. वा)>न. द्वि१ द्रोणि इति रूपम्]। 'यत्र (गोषु [भूमिषु]) ताः (अवनयः) अनादोऽश्वाश्च (सत्योऽपि) युज्या अश्वा (इव मत्यः) द्रोणि घृतं वाद् ईरते (प्रेरयन्ति)' इति वा. (तु. सा. यनि. पूप. द्रुत-पर्याय इति; वैतु. अन्ये तदेव द्रोणाख्यपात्रपर्याय इतीव?)।

[k]) नाप. ([पोषक-] इन्द्र-)। व्यु.?। <√द्वृ [*पोषणे (वैतु. स्क. प्रभृ. आवरणे इतीव कृत्वा =आच्छादक- इति, ORN. GRV. च वृक-द्वरस– [ऋ २, ३०, ४] इत्यत्र हिंसकवाचकम् उप. <√*द्वर् [हिंसायाम्] इतीव कृत्वा यनि. अपि तस्माद् धा. व्युत्पन्नं स्यादिति?)। शेषं *m* टि. द्र.।

[l]) पाठः? *ध्म-राजन्– [षस. अन्ते टजभावः उसं. पा ५,४,९१ (विप. [कुष्ठ-])] > -जानम् इति शोधः। (√ध्मा [अग्निसंयोगे] > कर्तरि) *ध्म– इति पूप. द्र.। कुष्ठो दीपनानां पदार्थानां राजा (दीपनतमः) इति भावः।

[m]) नाप. (पोषक-)। व्यु?। द्वर– टि. द्र.। 'हि (यतः) सः (इन्द्रः) द्वरिषु द्वरः (पोषकतम इति कृत्वा) मनीषिभिः ऊधनि (आत्मनः पुष्ट्यै) वव्रे (वृतः), (अत-)इन्द्रं तम् अह्वे (अह्वम्)' इति वा. द्र. (वैतु. पपा. प्रभृ. द्वि इत्यनेन योगादनिहतस्य

?द्वापरस्योः[a] पै ५,३०,७.
?द्वायू[b] मै १,४,२; काठ ५,५;७,३.
द्वार्[c]- द्वाः शौ ९, ३, २२; पै १६, ४१, ४; द्वारः ऋ १, १३, ⌊६; १४२,६⌋; १३०,३; २,३,५; ७, १७,२; ९,५,५; खि ५,७, ३, २; मा २०,४०; २१,४९[२];२७, १६; २८, ५[२]; १२; २८; ३६; २९,५; का २२, ४, ५; २३,६, २[२]; २९,२, ६; ३०,१,५[२]; २, २; ३, ५; ४, २; ३१,१, ५; तै ४,१,८,२; ५,१, ११, २¶; मै २,१२,६; ३,११, १; ५[२]; १६, २; ४, १०, ३; १३, ८[२]; काठ १८, १७; १९, १३; २०, १५; ३८,६; ४६, २; क २९, ५; शौ ५,२७,७; पै १,९८,२[d]; २,२३, ३; ९,१,६; †॰द्वारः ऋ ५, ५, ५; १०, ७०, ५; ११०, ५; मा २९,३०; का ३१, ४, ६; मै ४, १३, ३; काठ १६, २०; शौ ५, १२, ५; द्वारम् पै १, ३७, ५; †द्वारा[e] ऋ १, १२८, ⌊६; ८, ३९,६⌋; ३, ५, १; ४, ५१, २; ८, ५, २१[f]; ९, १०, ६; कौ २, ४७४; जै ३, ३५, ९; †द्वारौ ऋ १, ४८, १५?[g]; ७, ९५, ६; मै ४, १४, ७; ॰द्वारौ मा ५, ३३; तै ३, २, ४,४; द्वार्भ्युः मा ३०, १०; का ३४, २,२.
द्वार[h]- -रम् शौ १४, १, ६३; पै १, ३७,५; १८, ६,११.
द्वा(र>)रा[i]- -राः[j] ऋ ८, ६३, १; कौ १,३५५; जै १,३७,४.
?द्वासस्त्वात्तंनामया पै ७,१५,७.
¶द्वा-साह[k]- -हानि,-हैः[२] मै ३,३, ४.
?द्वास्तेना[l] पै ५,२२,९.
द्वि[m]-
 द्व,द्वा- द्वयोः ऋ १, ८३, ३; ६,

(पा ८,१,३४) सतो वव्रे इति क्रिप. स्थाने वव्र-> -व्रः प्र१ नाप. पस्यन्तः ?)।

[a]) पाठः ? द्वापरस्य वस्तोः (निवासः) इति द्विपदः शोधः। *द्वापर- इत्यस्याऽर्थः व्यु. च ?। [√द्वर् (=√ह्व ⌊तु. द्वर्-⌋) > भावे] *द्वर्-+(√भृ > कर्तरि) *भर्- > उस. *द्वर्भर्- > नैप्र. *द्वाभर्- > द्वापर्- (=तन्नामक-देव-विशेष-) इति स्यात् ?।

[b]) पाठः ⌊तु. BI. माश ३, ७, ४, १० BC. च⌋?। विप. कृत्वा द्वायु- ⌊=द्विगुण-⌋ > -यु > यू इतीव Sch. टि.⌋, C. ⌊आपश्रौ ६, २६, १⌋; Weber ⌊माश.⌋ काश्रौ ⌊६, ४, ३⌋ आपश्रौ ⌊११,१९,८⌋ मूप्र. द्वा ⌊=द्वौ⌋, यु->यू इति द्वे पदे इति, तदनु BW. Egg. C. यू ⌊=युगधरौ, युग-सहचरौ⌋ इत्यभिप्रयन्ति। अ (=नञ्) + (√ध्मा ⌊*हिंसायाम्⌋ > भावे) *ध्माय- > तस. *अ-ध्माय- (अनाश-) + मत्वर्थे वस् प्र. उसं. (पा ५,२, १०९) > *अध्माय-वस्- (विप. ⌊हिंसारहित-⌋ गार्हपत्य- ⌊तु. सस्थ. अरथूरि इति विप.⌋) > नैप्र. *अध्मायूस्- > यनि. (तु. अ-व्यथ्यु-) इति कृत्वा *अध्मायूः इति शोधः इति मतम्।

[c]) नाप. स्त्री. (द्वार-, कपाट-, ज्वाला-)। व्यु. ?। द्वाराऽर्थे (तु. शौ ९, ३,२२ प्रमृ.) <√द्वृ [*विदारणे (तु. PW. GW. WAG ⌊१, ६२ *a*; १०९⌋; वैतु. या ⌊८,१⌋ <√द्रु वा √ह्व वा √वृ ⌊वारणे⌋ वा ?)], कपाटार्थे (तु. द्वारा, द्वारौ) <√द्वृ ⌊आवरणे⌋, ज्वालार्थे (तु. द्वारः, द्वार्भ्युः ⌊तु. या. शाकपूणि-मतनिर्देशः, GW. च⌋) <√द्वृ ⌊*ज्वलने⌋ इति (वैतु. अन्येऽर्थभेदेऽपि न पृथग् व्यु. इतीव)। शेषं *d* टि.।

[d]) =दीप्ति-। स्त्री. प्र३ (तु. सस्थ. टि. ?भगस्येमातरौ)।

[e]) द्वि२ रूपम् (तु. *j* टि, GW. च; वैतु. वें. सा. ⌊ऋ ८,५,२१⌋ तृ१ इति ?)।

[f]) सस्थ. अप √वर्षु इत्यस्य *आवरणनिवारणे वृत्तिः।

[g]) निर्देशः ?। द्वारा (द्वारौ) वृणवः इति पदे स्याताम् (तु. ऋ ७, ९५, ६; वैतु. पपा. प्रमृ. द्वारौ ऋणवः इति पदे ?)।

[h]) नाप. (अन्तर्गमन-निर्गमन-मार्ग- ⌊=द्वार्-⌋)। अथवा, उभयत्र √द्वृ ⌊*गतौ⌋ इत्यस्य योगः द्र.। विदीर्ण-भावाऽपेक्षया मार्गप्रदानकर्मणः प्राधान्यात्।

[i]) विप. (⌊शब्दवती-⌋ धी-)। व्यु.। <√ह्व ⌊*शब्दे⌋।

[j]) वैतु. पपा. प्रमृ. द्वारा इति पदमिति। तथा च सति द्वार्-> तृ१ इति वें. भ. Gri.; द्वि२ इति च GW.; द्वार->द्वि३ इति च सा. विव. BSG. GRV. च?।

[k]) अर्थः व्यु. ?। विप. (⌊द्वाभ्यां हस्ताभ्यां सह-योज्य-⌋ हविस्-), नाप. (हस्तद्वय-सहयोग-) च। उस. उप. √साह् ⌊*सहभावे⌋ भावे कर्मणि + णप् प्र. कृसं (पा ३, १,१४०)।

[l]) विद्वान् द्वा॰ इति पाठः ? विद्वः ⌊सं१⌋, अध्वस्त- (विप. ⌊हविस्-⌋) > -स्तेन तृ१ इति द्विपदः शोधः।

[m]) संख्या-, सना. च। व्यु. ?। <√द्रु ⌊गतौ⌋ इति या ⌊३,१०⌋।

४५, ५; ८, ४५, ३४; तै ६,६,
४, ३¶; मै १, ८, ९¶; ¶काठ
७,१५; २७,९; क ६, ५¶; शौ
२०, २५, ३†; †द्वा ऋ १,
१३१, ३; १४४, ४; १६१, ३;
१६२,१९; १६४,२०; ४, ३०,
१९; ३३, ५; ६, ६७, १; ७,
१८, २२; ८, २९, ८; ९; ७२,
७; ९, ८६, ४२; १०, १७, २;
२७,१७, २३; ४८,७; मा २५,
४२; तै ४, ६, ९,३; काठ ४६,
५; शौ ९,१४,२०; १८,२,३३;
२०, ७२,२; ७५,१; पै ६, २०,
५§[a]; १६,६७,१०; द्वाऽद्वा ऋ
८, ६८, १४, १०, ४८, ६;
द्वाभ्याम् ऋ २, १८,४; १०,
६७,४; मा २२, ३४; २७, ३३;
का २४,२०,२; २९,३, ६; ¶तै
१,७,४,२; ६,४; २, ५,११,४;
३,१,५,१; ५, १, २, ६; ३,१;
४; ४,१; ५,३;१०; ९,२;२,२,
५;८, ३; ४, ४, ५; ५,३; ६,५;
१०, २^{२}; ७, ५, ७; ६,१,१,७;
३,२,१; ४,४;६,१,१; ७, S२,
११,१^{२}; १३,१; १९, १; ४,९,
१^{२}; ¶मै २,१,७; ७, ८; ३,३;
३,१,४-६;८; ९; ९, २^{२}; ३,९;
४,४; ६,३; ९, १; १२, १५§;
४, ५, ५; ६, २S; ४; ८,२;३;
¶काठ १०,१; १९,३^{२}; ४; ५^{२};
१०; १२; २१, ७; ८; २२,१^{२};
६; २३, १; २४, १०^{२}; २६.२;
२८,४; ३७, १; S४२, १^{२}; ३;
९; ¶क ३०, १^{२}; २; ३^{२}; ८;
३१, २; ३४, १; ३५, ७; ३८,
३^{२}; ४०,५; ४४,४; शौ ७, ४,
१; २०,९१,४†, पै २०,१,१०;
द्वे ऋ १, ९५, १; १५५, ५;
१८५, २; ३, २, ९; ३०, ११;
५६, २; ४, ५८,३; ५, ४७,५;
७,१८,२२; १०, २७, ७; ८५,
१६; ८८, १५; १६; मा १७,
९१†; १९, ४७; ३३, ५†; का
१९,१,५†; २१, ३, १८; ३२,
१, ५†; ¶तै २, १,९,३; ५, ५,
२;३, ९,६; ११,४; ६, ३, ५;
६,३; ३, २, २, २§; ४, ९,७;
५,२,३,४^{२}; ५^{२}; ३, १, ४^{२}; ३,
३^{२}; ४,६,३, ५,३,३; ६, ८,५,
१०,३; २१, १^{२}§; ६,१,६,२^{२};
४^{२}; ३,१,२; ६,४,३^{२}; ११, ६;
७, ३,९,२; ४,४,३; ५,१; १०,
२; ११,२;३; ¶मै १,३, ३५†;
५,१२; ६,२†;४; ८;८,४^{२}; ६^{२};
१०, १८^{२}; २, १, ७; ३, ८†;
४,४; १०, ५§; ३, २, २; ३^{२};
३,३; ६,३;६; ७,४;११,१०§;
४,१, १३; ३, ५^{२}; ५, ३^{२}; ६,
७; ७, ५^{२}; ६; ८^{२}; १४, ७†;
¶काठ ६,६; १०,१; ११, २^{२};
१२,६;८^{२}; १७,१९; १८, १९;
२०, १^{२}; ६; १०^{२}; १३^{२}; २१,
४; ८; २२, ४; ७^{२}; २३,१;३;
१०^{२}; २४,५; २७, ८; २९, ८;
३१,१; १०; ३२, ७^{२}; ३३, २;
४; ३४, ७; ३६, १३^{२}; ३७,१;
३८,२†; ४०, ७†; ५०, १^{२}S;
¶क ४, ४; २९, ७; ३१, ३^{२};
१२^{२}; १९; ३५, १^{२}; ७; ३७,
१^{२};६,४१, २; ४७, १; १०; शौ
५, १५, २; ६, ८३, २, ८, २,
२१; १३, २, २८[b]; ४२; १४,
१, १६†; २०, १३२, १५[c]; पै
१,२१,३; ८, ५, २; १३, ३†;
१४, १†; १६, ५, १; १८, २,
५†; १९, २५, ४^{२}; २०, ४२,
१०; ¶द्वेऽद्वे तै १,६,८, २; २,
२,९,२; ६, ३, १, ३; मै १,४,
१०; ३, ३, ३; काठ २१, ३;
३३,८; क ३१, ८; १८; द्वौ ऋ
१, २८,२; ३५, ६[d]; १९१, १;
५, ६२, ६; १०, १३७, २; खि
२, १२, १, ५, १५, १५; १६,
१-३; ¶तै १, ७, ४, २, २,१,
१,६^{२}; ६, ३, ५; ३,२,२,१§;
५, २, ८, २^{२}; ३, २, ५; ३,३;
६, १,८,४; २,३,५^{२}; ५, १; २;
१०, २; ११,२; ३, ९, २§; ४,
७,३; ५,१०, १; ६, ३, ३; ४,
३; ७,१,१,१^{२}; ४, ३, ५; ११,
३^{२}; ¶मै १,५,८; ६,८; ८, ८;
१०,८^{२}; २,५,१; ३, २, ३, ६,
९; ७, १०, ९, ६^{२}; ४, १, ४;
१०; २,२^{२};४,९; ६,७^{२}; ¶काठ
११,२^{२}; १३,३^{२}; २०, १२;१३;
२२, ६; २३, १; २४, ६; २७,
२; २८,१०; ३१,३;८; ३३,३;
८; ३६, २; ३^{२}; ३७, १; १६;
¶क ३१,१४; ३४, १; ३५, ७,
३७,७, ४२, २; ४५, १; ४७,
३;८; शौ ४, ११, २†; १६,२;
५,२३, ४^{२}; ८, ११, ६^{२}; १०,
४, ८; १५,३,४^{२}; १९,४७,५^{२};
२०,१३३,१-३, पै ५,१८,३†;
३२,४; ७, २, ४^{२}; १६,१५,८;
१३३, १०^{२}; ¶द्वौऽद्वौ तै ६,
४,४,४^{२}; ९,३; ५,३,१; मै १,
६, १२; ४, ५, ५; ६, ७; काठ

a) सपा. द्वा<>द्वौ इति पाभे. ।
b) पाभे. द्वे पृ १५७५ f टि. द्र. ।
c) द्वौ इति शंपा. सात. पाठः? यनि. शोधार्हः (तु. RW.) । d) तु. पपा. प्रमृ., वैतु. GW. द्वा इति ।

२०,६; २१,३; ३३,६; क ३१,
८;१८.

द्व-कु[a]- -के ऋ १०,५९,९.

¶द्वन्द्व[b]- -न्द्वम् तै ५, ४, २, १^{३};
६,२, ५; मै १,७,३; ३,४,१०;
४, ७, ८; काठ ८, १०; ९, १;
२६,१०^{२}; २७,१^{२}; ५; ७; २९,
९; ३७, ११; क ७, ६; ८, ४;
४१, ८^{२}; ४२, १^{२}; ५; -न्द्वानि
तै १,६,९,३;४.

द्वय[c]- -यम् मै १, ६, ५¶; काठ
२२, ६¶; पै १, ९७, ४; -या
शौ १९, ७, ५; पै ५, १४, ८;
-¶याः मै १,४,६; ११,६; ३,
३, ६; काठ १४, ६; -यान् ऋ
६, २७, ८; -यानि शौ ४,२४,
७; पै ४,३९,७; -ये पै ९,२२,
२०; -येन ऋ १, १४७,४; ५;
५,३,७; १२,२.

द्वयी- -यीभिः ऋ ९, ७२,
३; -यीषु मै २,२,१¶.

√द्वय

द्वयु[d]- -युः ऋ ८, १८, १४;
-युम् ऋ ८, १८, १५; ९,
१०४, ६; १०५, ६; कौ २,
९६३†.

द्व(य>)या-विन्[e]- -विनः ऋ
१, ४२, ४; २,२३, ५; ९,८५,
१; कौ १,५६१†; जै १, ५७,
१०†; शौ १,२८,१.

द्वा-त्रिंशत्[f]- -शत् मा १८, २५^{२};
का १९,८, २^{२}; तै ४,७,११,२;
७,४,४,१-२¶; मै ४,३,१०¶;
-¶शतम् तै २, ५, १०,३; ७,
४,४,१; -शते काठ ४२,५.

द्वात्रिंश[g]- -शः मै २,८,४¶.

द्वात्रिंशी- -शी काठ ३७,
१७¶.

¶द्वात्रिंशद्-अक्ष(र>)रा- -रा
तै २,५,१०, ३; ७,४,४, १; २;
मै ४,३,१०.

द्वा-दशन्[f]- -श ऋ १,२५,८;१६४,
४८; ४,३३,७; १०, ११४, ५;
मा १८, २५^{२}; का १९, ८, २^{२};
¶तै १,५,७,३^{२}; ६,९, ३^{२}; ४;
८,१८,१; २,२,५, ६^{२}; ५,११,
६^{२}; ३,४,९,७; ५,२, ३; ४,७,
११,२ऽ; ५,१,१०,३; २,५,५;
४,७,६; ८, २^{२}; ६; १०-११,४;
१२,२; ५,२, ७; ६, २, २^{२}; ७,
१^{२}; २; ३^{२}; १०, ३^{२}; ६, १, २,
१; २,३,४^{२};५,१^{२}; ३,७,१;२^{२},
४,५,२; ५,३,१^{२}; ७,२,१०,३^{२};
३,१०,५; ४,७,२^{२}; ११, ३; ५,
३,१; ¶मै १, ४, १४^{२}; ५, ६;
६,१२^{२}; ७,३;८,६^{२}; ९,६; १०,
५; १७^{२}; २,५,१;१०; ३,२,२;
४^{२}; ५; ३,२;३^{२}; ४, १^{२}; ३; ५;
६^{२};१०; ६,४^{२};७,२;८,२^{२}; १०;
१०,२;५; ४,१,८;१२^{२}; ३,२^{२};
४,७;८^{२};९^{२}; ५,४^{२}; ५; ७^{४}; ६,
६; ७^{२}; ¶काठ ६,७; ८,८^{२}; ९,
१; १४;१२,४;६; १३,१^{२};१९,
११; २०, ३^{४}; ११^{३}; २१, ५^{२};
११^{२}; १२^{२}; २२,२; १०; २३,
२^{२}; ६; ८^{२}; २४,८; १०^{३}; २६,
१^{२}; ९; १०^{३}; २८,२^{३}; ३१, ६;
३३,१;३; ४^{२}; ५; ३४,७^{२};९^{२};
१०^{८};१३^{४}; ३५,२०; ३६,११^{३};
३७, १७; ¶क ७, २^{३}; ८, ४;
३०,७; ३१,१; ५^{३}; १३^{३}; २०^{४};
३५,४;८^{३}: ३८,१:३^{३}; ४०, ४^{२};
४१,७;८^{३}; ४४, २^{३}; ४८, १८;
शौ ४,११,११; १०,८,४; ११,
८,२२; पै १, १०२, ३; ३,२५,
७^{३}; १२,३, १; १३, १२, १२;
१५,१४, १०; १६, १०१, ७†;
-¶श्रऽ-श मै १, १०, ८; ११,
१०ऽ; २,५, १; ३, २, ९; काठ
१३,१;३६,२; -¶शभिः तै ६,
१,२,५; ७,५,७,३; मै १,५, ६;
३,२,२;६,४; काठ २२,२; ३३,
७; क ३५,८; पै १६,१०३,९ऽ;
-शभ्यः तै ७,२,११,१; १३,१;
१५, १; काठ ४२, ५; -¶शसु
तै ५,२,५,५; ७,५, २, २; काठ
७,१५; ८,२; ३३, १; क ६,५;
८; ३१,५.

द्वादश[g]- -¶शः तै ७, ४, ११,
२; मै ४, ७, ९; काठ २९,
८; -¶शम् तै ५, ४, ८,६; मै
२,१,८;- शस्य ऋ ७,१०३,९;
मै ४,७,९¶; -¶शात् तै ५,६,

a) स्वार्थे कः प्र. [तु. पृ १०३० k टि.]।

b) =द्वित्ववत्-। विप. च नाप. (युगल-) च। °न्द्वम् इति वा. क्रिवि.। <द्वि-द्वि- इतीव पाम. [८,१,११;१५]?। (द्वि->द्वय-> स्वार्थे) *द्वयन्त- > मतुबर्थे *द्वयन्त-मयु->नैप्र. यनि. इति मतम्।

c) अयच् प्र. (पा ५,२,४३) नित्स्वरश्च।

d) विप. (अत्रिन्-, मर्त्य- प्रमृ.)। उः प्र. उसं. (पा ३, २,१७०)।

e) नाप. (वञ्चक-)। व्यु.?। मत्वर्थीयः विनिः प्र. पूप. दीर्घश्चेति प्रायोवादः। (√दम् [दम्भे]> [कर्तरि] *दमस्- > [तत्कर्मणि]) *दमस्वा-> नैप्र. द्वया-+मत्वर्थे विनिः प्र. इति मतम्।

f) द्वस. पूप. स्वरः। पूप. द्वि->द्वा च (पा ६,२,३५; ३,४७)। पपा. नावग्रहः।

g) पूरणस्वार्थयोर्थे डट् प्र., तन्नुहि मण् प्र. च।

२,३; –शानाम्[a] पै १५, १,२; –¶शानि तै ५,४,८,२; मै ३, ४, १![b]; काठ २१, ११; –शे मा ३९, ६; का ३९, ४, १, तै ७, ५, २, २¶; ¶मै २,५,१०; ४,५, ४; ६, ६; –¶शेन तै ७, ३,२,२; काठ ३४,१०; –¶शौ तै ७, ४, ११, ३; ५,२,१; काठ ३३,१^{1};३.

द्वादशी[c]– -शी मा २५,४; ५, का २७, ४-५, १; तै ५,७, २१-२२, १, मै ३, १५,४; ५; ४,७, ९¶, काठ २३,८¶; ५३, ११; १२; पै १६,१२६,१-३![d]; –¶शीम् मै १,८,२; काठ ३५, १६; क ४८, १४; –श्या पै ९, २०, १२^{2}; –¶श्याः काठ ९, १४; ३५,१६; क ४८, १४.

द्वादश-कपाल– -लः मा २९, ६०^{30}; का ३१, ५, १^{30}; ¶तै २, २, ५, १-३; ६^{2}; ९,६; ३,७,३; ४,११,५; ३,५,१,४^{2}; ५, ४, ७, ६; ५, १,४; ६,५,२; ७,५,१४, १^{3}$०; २१,१; २२, १^{21};¶मै १,१०,१^{4}$;५^{2};१०; २, ३, ७,४, ५; ६, ४^{2}; १३^{2}; ३, १, १०^{2}; ३, १०;१०,२;४, ३, २; ¶काठ ९, ४^{2}; १२, ५; ७; १५, १; २; ३^{2}; ९^{2}; १९, ८; ९^{2}; २१,१०; २२,३; ३५, २०^{2}; ३६, ५; $४५, १०^{10}; १८; १९^{21}; ¶क ८, ७^{2},३०, ७; ४८,१८^{2}; –¶लम् तै १,८, १, २; २, १; ४,२; ७-८, १^{2}; ९-१०, १; १७, १; १९-२०, १^{2}; २१,२; २,२, ५, १; ३-६; ६, १^{2}–४^{2}; ९, ६; ११, ३; ३, २,३; ३, ५, १, ४; ५,५,१,६; ६,५,१; ७, ५, ७, २; ३; मै १,४,१३; १५; २,१,२^{12}; ३^{2}; ७; २, ५^{5}; ३, ५; ५, ९; $३, १५,१०^{30}; ११^{21}; काठ १०, १;३^{9}; ४^{5}; ११, १; ८; १२,५; १३,३^{2}; २२,३;३३,७^{2}; –लान् तै ७, ५, ६, ४¶; –लेन काठ १२,५¶.

१द्वादश-गव[e]– -वेन तै ५, २,५, २¶.

२द्वादश-गव[h]– -वम् तै १, ८, ७,१¶.

¶द्वादश-गृहीत– -तम् काठ २३, २; क ३५, ८; –तेन मै ३, ४, ३[f].

द्वादश-धा तै ७, २, ९, ३¶; मै २,५,१¶; ¶काठ १३,१; ३४, ८; शौ ६, ११३, ३.

द्वादश-पुण्डरीक[i]– -काः मै ४, ४,७¶.

¶द्वादश-मास[k]– -सः काठ १९, ८;९^{2}; २९,८.

¶द्वादश-रात्र– -त्रः तै ७,२, ९, ३; –त्रम्, –त्रेण तै ७,२,९,१.

द्वादश(श-अ)र्चु[l]– -र्चेभ्यः शौ १९,२३,९.

द्वादश-शराव– -वम् पै ९,२१, १२.

†द्वादशा(श-आ)कृति[m]– -तिम् ऋ १, १६४, १२; शौ ९,१४, १२; पै १६,६७,२.

द्वादशा(श-अ)क्षर,रा– -रया[n] मै १, ११, १०; काठ १४, ४^{2}; –¶रा तै २,२,९,६; ३, ४, ९, ७; ५, ४, ११, ४; ६,५,२; ६, १,२,७; ४,५,२; मै ३, ४, ५; काठ ८,३; २२,२; ३; क ६,८; –राम् तै ७,३,२,२; मै १,११, १०; काठ १४, ४; ३४, १०; –राय मै १,११,१०; –रेण[n] मा ९, ३३; का १०,६, ३; तै १, ७,११,२.

¶द्वादशा(श-आ)योग[o]– -गम् मै २, ६, २; काठ १५,२.

द्वादशा(श-अ)र[p]– -रः शौ ४, ३५, ४; –†रम् ऋ १, १६४,

---

a) वा. ? । सपा. तै ४,४,१२,१ मै ३,१६,४ त्रिवृत नः इति, काठ २२,१४ त्रिवृत् इति च पाभे. ।

b) द्वादशाति इति पाठः? यनि. सु-शोधः (तु. सपा. तै.[भा. सा.] काठ.) । एतदनु पृ ८८ अति√द्रु, अतिद्रु° इति नेष्टम् ।

c) विप. (पद्धति, आहुति- प्रमृ.), नाप. (तिथि-विशेष-)।

d) °शी. इति पाठः? यनि. शोधः ।

e) सपा. कपालः<>कपालम् इति पाभे. ।

f) सपा. कपालः<>कपालम् इति पाभे. ।

g) नाप. । समाहारे द्विस. टच् प्र. (पा ५,४,९२) ।

h) विप. (सीर- [तु. भा. K.; वैतु. MW. नाप.]) । बस. समासान्तः अच् प्र. उसं. (पा ५,४,७५) ।

i) द्वा° °त° इति सात. स्वरः? ।

j) विप. । बस. । k) विप. (संवत्सर-) । बस. ।

l) व्यु. कृते दशर्च- टि. द्र. ।

m) विप. (पितृ-) । बस. ।

n) सपा. °रया<>°रेण इति पाभे. ।

o) विप. (सीर-) । उस. उप. आ√युज् + कर्मणि घञ् प्र. । पूप. =१द्वादश-गव- ।

p) विप. (चक्र-, संवत्सर-) । बस. ।

११; शौ ९, १४, १३; पै १६, ६७,१.

¶द्वादशा(श-अ)रत्नि– -त्निः मै ३, १, २; काठ २६, ४; क ४१,२.

द्वादशा(श-अ)ह– -हः ¶तै ७, ३,३,१;२; ४, ५, १; ३; मै १, ९,८¶; ¶काठ ९,१५[२]; ३४,६; ७;८; शौ ११, ९, १२; पै १६, ८३,२; –हम् ¶तै ५, ५, २,७; ७, ४,५,३[२]; ¶काठ ३४,६;७[२]; ९[२]; पै १४, ३, २७; १६, ७१, ११; –¶हस्य तै ७, ३, २, १; मै १,९, ८; काठ ३४, ९; १०; –हाः पै १७, २९, १४; –¶हे तै ७, २, १०, ४; काठ ९,१५; –हेन ¶तै ७,२,१०,१;४;¶काठ ३४, ६; ८-११; १३[२]; शौ ९, ९,८; पै ८,१९,८; १४,३,१४; १६,११४,४.

?द्वादशाह्ननि पै १५,२३,१.

¶द्वादशो(श-उ)द्याम[a]– -मम् तै ५,१,१०,५; क ३१,१.

द्वा-नवति– -त्यै काठ ४२,५.

द्वा-पञ्चाशत्– -शते काठ ४२,५.

१द्वापर[b]– -रः तै ४,३,३,२.

२द्वापर[c]– -रः मै २,७,२०; –राय मा ३०,१८; का ३४,२,५.

३द्वापर– -रः काठ ३९,७; –रम् पै १,४९,४.

द्वा-विंशति– -तिः मै ३,१०,२¶.

द्वाविंश– -शः मा १४,२३; का १५,७,१; तै ४,३,८,१; ५, ३, ३,३¶; मै २, ८, ४; काठ १७, ४; २०,१३; २६,३.

द्वा-सप्तति– -त्यै काठ ४२,५.

१द्वि-कपाल[d]– -लः मै २,६,५; ४, ३,८; –लम् मै २, १, ३[२]; ३, १५,११[e].

२द्वि-कपाल[d]– -लः तै ७,५, २२, १[e]; –लम् तै १, ८, ९, २; २, ६,३,६.

३द्वि-कपाल– -लः काठ १५, ४; ४५,१९[e].

¶द्वि-गुण[f]– -णम् तै ५, २,५,२;३; मै ३,२,४; काठ २०,३; क ३१, ५; –णेन मै ३,२,४; काठ २०, ३; क ३१,५; पै २०,२५,१$.

द्वि-ज[g]– -जाः खि ४,२, ८; –जान् खि ७,७, ७; –जानाम् शौ १९, ७१,१[h].

द्विज-चर[i]– -रैः खिसा २६,१८.

द्वि-जन्मन्[j]– -न्मा ऋ १,१४०, २; १४९, ४; ५; †कौ २, ११२५; ११२६; पै १, ४२, ४; –न्मानः ऋ ६,५०, २; –न्मानम् ऋ १, ६०, १.

द्वि-जा[k]– -जाः ऋ १०,६१,१९.

द्वि-जाति[l]– -तीनाम् खि ४,२,६.

द्वि-जानि[m]– -निः ऋ १०, १०१, ११.

द्वि-जि(ह्व>)ह्वा[n]– -ह्वा शौ ५,१९, ७; पै ९,१८,१०.

द्वित[o]– -¶तः मै ४,१,९; काठ ३१, ७; क ४७,७; –ताय ऋ ५,१८, २; ८,४७,१६; मा १, २३; का १,८,४; तै १,१,८,१; काठ १, ८; क १,८.

†द्वि-ता[p] ऋ १, ३७, ९; ६२, ७;

---

[a]) विप. । ([प्रकरणतः] शिक्य-) । बस. उप. <उद् √यम् ।

[b]) नाप. (अक्ष-द्यूते पराजय-स्थिति-भेद-) । व्यु. ? । पपा. नावग्रहः । (द्वि->)द्वा- इति पूप., पर- इति च उप. इतीव WAG [३,१८b] । (द्वयेन [पराजय-लक्षणभूतेन] वं [अक्ष-वर्तनं] इति कृत्वा) *द्वय-व- + (√वृ [*वर्तने] > भावे) *वर- > उस. *द्वयव-वर- (द्वयङ्कितवर्तनविशेषेणाऽक्षवर्तन-) > नैप्र. यनि. इति तु स्यात् ? ।

[c]) विप. > नाप. । १द्वापर- इत्यस्यैव समासभेदकृतस्वर-भेदविशिष्टः पर्यायः । यनि. हि 'द्वयङ्कितवर्तनेनाऽक्षवर्तनं यत्र' इति कृत्वा बस. ।

[d]) वैकल्पिकः पूप. प्रकृतिस्वरः उसं. (पा ६,२,३०) ।

[e]) सपा. द्विकपालम् <> द्विकपालः <> द्विकपालः इति पाभे. ।

[f]) द्विस. अन्तोदात्तः ।

[g]) नाप. (त्रैवर्णिक-) । उस. डाऽन्तम् ।

[h]) सपा. तैआ १०,३६ विशिष्टः पाभे. ।

[i]) तस. अन्तोदात्तः ।

[j]) विप. (अग्नि-, देव-) च नाप. (द्विज-) च । बस. उप. आद्युदात्तत्वम् उसं. (पा ६,२,११९) ।

[k]) विप. [अस्मद्- (=अग्नि- [तु. द्वि-जन्मन्-, PW. GRV. प्रमृ.; वैतु. सा. नाप. विप्र-] इति)] । उस. उप. विडन्तम् ।

[l]) नाप. (द्विज-) । बस. स्वरः उसं. (पा ६,२,१९७) ।

[m]) विप. (सोम-) । बस. उप. आद्युदात्तत्वम् उसं. (पा ६,२,११८) ।

[n]) विप. (ब्रह्मगवी-) । बस. ।

[o]) व्यु. त्रित- टि. द्र. ।

[p]) =द्वि-धा । अव्य. (तु. या ५,३ = द्वैधम्) । पपा. नावग्रहः । विवार्थे ता प्र. उसं. (पा ५, ३, ४२) ।

१२७,७; १३२,३; २,४,२; ३, २,१; १७, ५; ४३, ६; ४९, २; ४,४२, १; ६,१६, ४; १७, ९; ४५,८; ४८,१३; ७,२८,४;८६, १; ८, १, २८; १३, २४; २४, २५; २८,१; ७०, २, ७१, ११; ८३, ८; ८४, २; ९३, ३२; ९, ९४,२;९७,२४; १०२,१; १०, ४८,९; काठ ४,१६;१०,१३$[a]; कौ १, ५७०; २, २८४; ३६३; ५९५; ९०५; ११४१; जै १, ५८,५; ३,२३,१६; ३०,६;४८, ११; ४, १४, ७; शौ २०, ९२, १७; १०५,५; पै ५,२,४$[a].

द्वि-तीय,या[b]– -यः मा १७, ३२; का १८,३,८; तै २,१,७, १¶; ४,६,२,३;५,४, ६, ४¶; ५,९, २¶; ७,१८, १; ६,५, ५, २¶; ¶७,२,८,२;३,३,१; मै २,१०, ३; ३,१,९¶;४,६, ८^{२}¶; काठ १३,३¶; १८,१; २८,३¶;३१, ७¶; ४२,४;५३,८; क २८,२; ४४, ३¶; शौ १३, ५, ३: १५. १५, ४; १६-१७, २; –यम् ऋ १,१४१,२;२,१८,२; १०,४५, १; मा १२, १८†; का १३. २, १†; ¶तै १,३,१४, ५†; २,१, २,२; ३,१,१, १; ३,६, १; ४, २,२,१†; ५,२,३, ६; ५,४, १; ६,८,२;३^{१}; ६,४,५,१; ५,१,१; ६,१; ७,२,८,१; ३; ४,११, १; ¶मै १,६,८;९; ११,९^{२}; २,१, ६^{१}; ४,१;५,२; ७, ९$. ३, १, ९; ३,२;४; ४,१, ८; ९; ५, ७; ७,४; ¶काठ ८,४; १०-११,५; १२,३; १०; १३; १३, ७; ८; १४,९^{२}; १६,९$; २०,१; २२, ३; ७^{२}; २६, ८; २७, २; १०; २९,२; ४; ३१, ६; ७, ३३, ३; ३४,१; ६; ३६, ७; ¶क ६, ९; ३१,३; ३५, १^{२}; ४१, ६; ४२, २; ४५, ३; ५; ४७, ६; ७; शौ १०,८, १७, पै १,१०१, २; ३, ३९,२; १६, ३०, २; १०३, ८; –यया ऋ ८, ६०, ९; मा २७, ४३†; ¶मै ३,२, ४; ४,८, २; ¶काठ ११,६; २१, ३; २८, ४; ¶क ३१,१८; ४४, ४; †कौ १, ३६; २,८९४, †जै १,४,२; ४, १४,१; पै ९,२०,२^{२}; २०,४८, ४†; –यस्य मै १, ६, ९^{२}¶; –यस्याम् मा ५,९; का ५,३,२; तै १, २, १२, १; मै १, २, ८; काठ २, ९; २५, ६; क २, ३; ३९, ३; –या मा २५, ६; का २७,६,१; ¶तै ५,५,५, २; ६, ८,५; १०,२; ७,१७, १$; ¶मै ३,२,६; ३,३^{१}; १५,६$. ¶काठ १२,५$; २२,२; ४; ८; २७,१; ३६,७; ५३, ७$; ¶क ३५, २; ४२,१; शौ ११,७,४; पै २,७०, २‡[c]; १६, १५३, ४; –याः मा २०,१२; का २१,७,१२; तै ७, २, १०, ३¶; मै ३,११,८; काठ ३४, ११¶; ३५, ६; ३८, ४; १२[d]; क ४८, ७; पै १५,९, ५; –¶यानि मै ३, ८, १०; काठ २६,१; क ४०,४; –याम् ¶तै ५, ५,५,३; ७,१,१; ५,४; ¶मै १. ८,१;३,८, ६^{१}; ४,८, १; ¶काठ २२, ८^{२}; २५, ६; क ३५, २^{२}; ३९, ४; शौ ११, १, २४; १५, १३,३; पै १६, ९१, ४; –याय तै १,८,६, १; –ये मा ३९, ६; का ३९,४, १; तै ३, १, ९, २; ¶५,६,५, १, ३; ७,२,८, १¶; ¶काठ १४,९; २०, ६; २२,३; ३०,६$; ३३. ४; ¶क ३१, ८; शौ ६,४७,२; ९,१,१२; पै १९, ४३, ११; –¶येन तै ६, ५, ५, २^{२}; ३^{२}; ७,१, ८, २^{१}; ३,२, १; काठ १०,१०; २८,३; ३४,१०; ३७,१२; क ४४,३; –येभ्यः शौ १९,२२,९; –येषु काठ ३५, ६; ३८,१२; क ४८,७; पै १५, ९, ५; –यैः मा २०, १२; का २१, ७, १२; मै ३, ११, ८; काठ ३८, ४.

द्वितीय-सा– -तायै काठ ११, ५¶.

¶द्वितीय-स्व– -स्वाय मै ३, १, १०^{२}; ६,४; ४,७,४; काठ ११, ५; २३,२; २८, ९; क ३५, ८; ४४,९.

¶द्वितीय-वत्– -वन्तम् काठ २८,९; क ४४,९.

द्वितीय-सवन– -ने पै १६,३३,२.

द्वि-देवता–

¶द्विदेवत्य, त्या– -त्यस्य काठ १३,५;२४,७; क ३७,८;–त्याः तै ६, ४, ९, ३^{२};४; मै ३,९,८; ४, ६, १^{१}; ९; काठ २७,५^{१}; क ४२, ५^{१}; –त्यान् तै ६.४,९,४, ५,६,३; मै ४, ६, १^{२}; ९; काठ २७, ५; २८, ६; क ४२, ५;

[a]) सपा. द्विता <> सुम <> माश्री ४,६,३ विता इति पाभे. ।

[b]) मु. तृतीय– टि. द. ।

[c]) सपा. ऋ ५,८३,९ विदिटः पाभे. ।

[d]) =सपा. तैब्रा ३,७,५,१ आपश्री ४, ४,१; १६,१,३ माश्री ४,१०,२ तु पाठाऽभावः ।

४४,६; –त्यानाम् मै ४,६,९[2]; –त्याम् काठ २६,८; क ४१,६; –त्येभ्यः तै ६,४,९,३; ५,६,३; मै ४,६,९; काठ २८,६; क ४४,६; –त्यैः मै ४,६,१; काठ २७,५; क ४२,५.

द्विदेवत्य-त्व– -त्वाय मै ४,५,८¶.

द्वि-धा ऋ १०,५६,६.

द्वैध– -धम् पै १९,४८,७.

द्वैधी √कृ

द्वैधी-कृण्वान– -नः पै १३,४,१६.

द्वि-धा(र>)रा[a]– -राः ऋ १०,३०,१०.

१द्वि-नामन्[b]– -मानः मै ३,८,१०¶.

२द्वि-नामन्[c]– -मा तै ६,३,१,३¶.

३¶द्वि-नामन्– -मा काठ २६,१; क ४०,४.

द्विनाम्नी– -म्नी पै २,५२,२.

¶द्वि-नाराशंस– -सा (?सः)[d] काठ २९,१[2]; क ४५,२[2]; –साः (?सः)[d] मै ३,१०,५.

द्वि-निमित्तै(त्त–ए)क-मोह[e]– -हम् खि १,२,१२.

द्वि-प(क्ष>)क्षा[f]– -क्षा शौ ९,३,२१; पै १६,४०,८.

१द्वि-पद्[g]– -‡पदः[h] शौ १३,२,२७; ३,२५; –पदा मा २६,१९[i]; २८,४३[i]; काठ १०,११¶; –पदाम् शौ १३,३,२५‡[k].

१द्विपदा– -दा मा २१,२०[l]; का २३,२,९[l]; मै ३,११,११[l]; १२,२१; –दाः मा २३,३४[m]; –दाभिः मै १,५,१०¶.

२द्वि-पद्[n]– -†पत् ऋ १,४९,३[o]; ९४,५; १२४,१; १०,९७,२०[p]; का १३,६,२२[p]; तै ४,२,६,५[p]; –पदः ऋ ६,७१,२; १०,११७,८[h]; १२१,३; मा ९,३१; २३,३†; २५,११†; का १०,६,१; २५,२,१†; २७,१०,२†; ¶तै २,२,११,५; ४,१,८,४†; ६,५,३,२; ६,११,६; ७,५,१६,१†; ¶मै १,८,४; २,१,८; १२,१३§; २३†; ३,१२,१७†; ४,६,७; काठ ४,१६†; १०,११¶; ४०,१†; शौ ३,२१,२; ४,२,१†; २८,१-६; ६,२८,३; १०,२,६; ११,२,१; १२,१,१५; १३,१,२; ३,२४†; पै १६,१०४,१; –पदम् खि ४,५,३४; ९,३; मा २८,३२; का ३०,३,९; –पदा ऋ १,१६४,२४; का २८,११,१[i]; ३०,४,९[j]; शौ ९,१५,२†; १९,१५,२; –पदाम् ऋ १०,११७,८[k]; मा १३,५०; का १४,५,४; तै ३,१,४,२[q]; ४,२,१०,३; मै १,६,३[r]¶; २,७,१७; काठ १६,१७; शौ २,३४,१[q]; ८,२,४; २३; १९,३१,५; –पदे ऋ १,११४,१; १५७,३; ३,६२,१४; ५,८१,२; ६,७४,[१]; ७,५४,१[r]; १०,८५,४३; ४४; ९,६९,७; १०,३७,११[s]; १६५,१; खि २,१३,६; ५,१,५; ३,७; मा ११,८३; १२,३†; १६,४८†; १७,६६; ३६,८; का १२,७,१८; १३,१,३†; १७,८,२†;

---

[a]) विप. (२अप्-)। वस. उप. आद्युदात्तत्वम् उसं. (पा ६,२,११९)।

[b]) विप. (एतद्- [सोमरक्षि-])। वस.।

[c]) विप. (२ब्राह्मण-)। शेषं a टि. द्र.।

[d]) विशेषः पृ १०३२ a टि. द्र.।

[e]) विप. (संसार-चक्र-)। वस.। पूप. वस., उप. कस. च द्र.। पृ १५१५ q टि. निर्दिष्टः स्वरशोधो नेष्टः।

[f]) विप. (शाला-)। वस.।

[g]) नाप. (मनुष्य-, छन्दो-विशेष-)। वस.।

[h]) सपा. द्विपदः <> द्विपदः इति पाभे.।

[i]) सपा. द्विपदा <> द्विपदा <> तैब्रा ३,७,१०,२ आपश्रौ ९,१४,१ मनुष्या इति पाभे.।

[j]) सपा. द्विपदा <> द्विपदा इति पाभे.।

[k]) सपा. द्विपदाम् <> द्विपदाम् इति पाभे.।

[l]) सपा. तैब्रा २,६,१८,४ द्विपात् इति पाभे.।

[m]) सपा. द्विपदाः <> द्विपदाः इति पाभे.।

[n]) विप. (मनुष्य-, प्रजा-, पशु- प्रभृ.), नाप. च। वस. अन्तोदात्तः उसं. (पा ६,२,१९७)।

[o]) सपा. द्विपत् <> द्विपात् इति पाभे.।

[p]) सपा. द्विपत् <> द्विपात् (कौसू ३३, ९ च) इति पाभे.।

[q]) सपा. द्विपदाम् <> द्विपादः (माश्रौ १,८,३,२ च) इति पाभे.।

[r]) सपा. द्विपदे (मंब्रा २,६,१ पागृ ३,४,७ च) <> द्विपदः इति पाभे.।

[s]) सपा. शौ ६,५९,१ पाठाऽभावः।

१८, ६,२; ३६, १,८; तै २,३, १४, ५; ३,४, १०, ११[a]; ४, १, १०, ४†; २,३,१; ५, १०, ११; ६,५,१;५,२,२,१; मै १, ५, ११†[b]; ६,२[c]; २, ७, ८†; ९,९†;१०,१; ३,२,१†; ३,६; ४,१,२७; १०,६; ११,२†;१२, ४, १३,१०†; काठ ७,१३;१४; १६, १०; १७, ११†; १८, ४; कौ २,११३०‡; शौ ६,२७,१†; ११,२,२८; १४, २, ४०†; †पै १९,१३,१३; २०, ६,२[b].

२द्विपदा– -दा तै २, २, ११, ५¶,५,२,११,१; मै २,१,८¶; -दाः का २५,७, २[c]; तै ५,३, ८,३¶; मै ३,३,२¶[d]; -दाभिः तै १,५, ८, ३¶, -दासु तै ७, ५,८,३¶.

द्विपदी– -दी ऋ १,१६४,४१; खि ४, ५, १६; तै ३,३,१०,२; शौ ९, १५, २१†; १०,१,२४; १३, १, ४२†; पै १६, १७,४; ६९,११†; १८,१९,२†; -दीम् मा ८,३०; का ९,५, ३; मै ४, २,१३¶.

२द्वि-पद्– -पत् पै १२, १, ६†; -पदः काठ ६, ४¶; २२, १५; ३७,१३; १४[d]¶; ४०,३; ४५, १३; क ४, ३¶; पै १,६२,४; ३,१२,२; ४, १, ३†; ३७, १; ५,२२,८; ७,६,१०‡[a]; ९,२०, २; १५, २३, ११; १७, २, ६; ५, ६[e]; १८, १५, ७; २३,४†; १९, २७, १३†; २०, २२, १; -पदम् पै १६,१७,४; -पदा पै ३, १५,२;१६,६८,२†;२०,२४,६; -पदाम् क २५, ८; पै २, २०, ३; १०, ५, ५; १६, ३, ४; ५, ३; २०, २७, १०; -पदे काठ ११, १२†; १६,८†; १९,१२; ३७, ११; १४; क ६, ३[e]; २५, १; ३७, ६†; ३१, २; पै २, ५६,१-५; ७, ६, ८; ११,१,९; १५,२०,४; २१,२; १६,१०६, ८; १८,१०,८†; २०,४२,३-६.

३द्विपदा– -दा काठ ३८, १०[f]; -दाः काठ ५०,५; -दाभिः काठ ७, ८¶.

¶द्वि-पात्र[g]– -त्राः तै ६,४, ९, ३[e]; काठ २७,५; क ४२,५.

१द्वि-पाद्[h]– -पात् शौ १३, २, २७[e];‡[i]; ३,२५‡[i].

२द्वि-पाद्[j]– -पात् ऋ ४, ५१, ५; १०, २७, १०; ११७, ८[l]; मा १२,९५‡[k]; १४,८; का १५,२, ३; ¶तै २,६,२, ६; ६, ३; ८, ४; ३,१,५,१; ५,१, ९, २; ३, ८,३; ६,१०,३; ६,२,१, ६; ३, २,१; ४,४; ६, १, १; ¶मै १, ५,१०; २,८, २§; ३, १, ४-६; ८;९; २,२; ८; ३,२;९; ६, ३; ९,१;८; ४,८,२; काठ १७, १; कौ १, ३६७‡[i]; जै १,३८,८‡[i] शौ ६,१०७, १-४; ८, ८, १४; १९, ३१, ४; ३४, १‡[k]; -पात्सु तै २,३,१३, १; ३; मै २,३, १; ३, ३, ९†; -पादः ऋ ८, २७, १२; ¶तै १,५,८,३; ५,२, ५, ३, ९,५, ६,५, ३, ३; ¶मै १, १०, ११; काठ ३६, ६¶; शौ १२, १, ५१[c];- पादम् मा १३, ४७, का १४, ५, १; तै ४, २, १०,१; मै २,७,१७; काठ १६, १७, -पादे ऋ १, १२१, ३; -पाद्भिः काठ ३५,१९¶.

३द्वि-पाद्– -पात् ¶काठ ७, ८; १८,१९; १९,३[e]; ४; ५[e]; १०; १२; २०, १३; २१, ४; ७; ८; २२,१; ४; २६,२; २८, २; ४; ¶क २५, १०§; २९, ७; ३०, १[e]; २; ३[e]; ८; ३१, २; १९; ४०,५; ४४, २; ४; पै १, ६५, ३; २,८,६; ९, २०, २; १०,५, ४; ११,३,१; १४, ३, ७; १५, १५,२†; १६,३०, ४; १८,२३, ४[e]; १९, ४४, ७-१०; -पात्सु काठ ११, ११; -पादः ¶काठ २०,३;८; ३०, ८§[m]; ३३,२[e]; ४[e]; ¶क ३१, ५, १०; पै ३, ३२,२[m]; ५,२२,४; १६,५९,७; १९,५५,११-१४; -पादम् काठ १३,९,१०, क २५,८, -पाद्भिः क ४८,१७¶.

---

[a]) पाभे. कृते पृ १६८८ *r* टि. द्र. ।

[b]) पाभे. कृते पृ १६८८ *s* टि. द्र. ।

[c]) पाभे. कृते पृ १६८८ *m* टि. द्र. ।

[d]) द्विपदाः इति पाठः ? यनि. सु-शोध्यः द्र. (तु. तै. स्थलम्) ।

[e]) सपा. द्विपदः <> द्विपादः इति पाभे. ।

[f]) पाभे. कृते पृ १६८८ *l* टि. द्र. ।

[g]) विप. (मह-) । बस. उप. आद्युदात्तत्वम् उसं. (पा ६,२,११९) । [h]) १द्वि-पद्– इत्यनेन सन्न्यायता द्र. ।

[i]) सपा. द्विपात् <> द्विपात् इति पाभे. ।

[j]) २द्वि-पद्- इत्यनेन सन्न्यायता द्र. ।

[k]) पाभे. कृते पृ १६८८ *p* टि. द्र. ।

[l]) पाभे. कृते पृ १६८८ *o* टि. द्र. ।

[m]) पाभे. कृते पृ १६८८ *q* टि. द्र. ।

द्वि-पु(त्र>)त्रा[a]- -त्रा मै १, ५, ८¶.

द्वि-प्रा(ण>)णा[b]- -णा पै ९,१८, १०[c].

द्वि-बन्धु[d]- -न्धुः ऋ १०,६१,१७.

द्वि-बर्हे[e]-

†द्विबर्ह-ज्मन्[f]- -ज्मा ऋ ६, ७३,१; शौ २०,९०,१.

†द्वि-बर्हस्[g]- -र्हसः ऋ १, १७६, ५; ८, १५, २; १०, ६१, १०; शौ २०,६१, ५; ६२,९; -र्हसम् ऋ ९,४,[७; ४०, ६; १००,२]; कौ २, ४०३; जै ३, ३१, २३; -र्हाः ऋ १,७१, ६; ११४,१०; ४,५,३; ५, ८०, ४; ६,१९, १; ७,८,६; २४,२; १०, ११६, ४; मा ७,३९; का ७,२१,१; तै १, ४,२१,१; ४,५, १०, ३; मै १, ३,२५; काठ ४,८; क ३,६.

¶द्वि-भाग[h]- -गम् तै ७, १, ५, ७; मै ४,६,६; -गे तै ७,१,५,५.

द्विभाग-धन-- -नम् शौ १२, २, ३५; पै १७,३३,६.

द्वि-मातृ[i]- -ता ऋ १,३१,२;११२, ४; ३,५५,६;७.

द्वि-मूर्धन्[j]- -र्धा शौ ८, १३, ३; पै १६,१३५,१.

¶द्वि-यजुस्[k]- -जुः तै ५,५, ३, ३; काठ २०, ६; क ३१, ८; -जुषा काठ २०,६; क ३१,८.

द्वि-राज्[l]- -जे शौ ५, २०,९; पै १, ७२,१; ९,२४,९.

¶द्वि-रात्र[m]- -त्रः काठ १९, १०; शौ ११, ९, १०§; -त्रम् त ७, १,४, १; -त्रस्य मै ४, ७, ६[2]; -त्रेण तै ७,१,४,१.

द्विरात्र-मात्र- -त्रः पै १६, ७१,१०.

द्वि-रू(प>)पा[n]- -पया तै ६,१,६, ७¶; -¶पा तै २,१, ७, १; ७, १,५,७; मै २,५, ७[3]; ३,७, ४; काठ १३, ८; २४, १[2]; क ३७, २[2]; -पाः मा २४,८; का २६, २,३; मै ३,१३, ९; -¶पाम् तै २,१,७,३; ४; मै २,५, ७; काठ १३,८[2].

¶द्वि-रेतस्[o]- -ताः तै ५, १, ५,५; ७,१,१,२[2].

द्वि-वर्तनि[p]- -निः ऋ १०,६१,२०.

¶द्वि-वृत्[q]- -वृत् काठ ११,४.

द्वि-वृष[r]- -षः शौ ५,१६,२; पै ८, ४,२.

¶द्वि-व्रत[s]- -तः तै ३,२, २, ३; मै ३,८,२[1]; काठ २३, ७; २५, १; क ३६,४; ३८, ४; -ताः तै ६, २,५,३; -तेन मै ३,६-७,१०.

?द्वि-शत-पु(ष्ठ>)ष्ठा[t]- -ष्ठाः पै ५, १०,१.

द्वि-शराव- -वम् पै ९, २१,२.

†द्वि-शवस्[u]- -वसम् ऋ ९, १०४, २; कौ २,५०८; जै ३,४०,४.

द्वि-शीर्ष[v]- -र्षः पै ७,२,६.

द्वि-शीर्षन्[v]- -र्षा पै २,१४,२.

¶द्वि-षं(<सं)धि[w]- -धिः मै ३,८, २; काठ २५,१; क ३८,४.

¶द्वि-षा(<सा)हस्र[x]- -स्रम् तै ५,६,८,२[2].

द्विस् (:) ऋ १, ५३, ९;१२२,१३; ४,६,८; ६,६६,२; ८, ७०,१२; ९,९८, ६; १०, १२०, ३; खि ५,८,२; ¶तै २, ४,१२,५; ६ ६,६; ८,४; ३,२,२, २; ५,१०,

a) विप. (जाया-) । बस. । b) विप. (ब्रह्मगवी-) । बस. ।

c) सपा. द्विप्राणा <> द्वयास्या इति पाभे. ।

d) विप. (अग्नि- [तु. सा. GRV. Gri.; वैतु. PW. GW. व्यप. इति ?]) । बस. स्वरः उसं (पा ६,२,११९)। पूप. = लोक- इति सा. । e) = द्विगुण- । विप. । बस. स्वरः उसं. (पा ६,२,११९)। उप. भाप. < √बृह् [वृद्धौ] इति (वैतु. WAG [२, २६ b; ५५ b] <बर्हस्- इति) । f) विप. (बृहस्पति-) । बस. ।

g) विप. (अग्नि-, इन्द्र-, उषस्-प्रमृ.) । बस. स्वरः उसं. (पा ६,२,११९) । h) नाप. । द्विस. पूप. स्वरः उसं. (पा ६,२,१२) । i) व्यु. कृते त्रि-मातृ- टि. द्र. ।

j) व्यप. (असुर-विशेष-) । बस. ।

k) नाप. (इष्टका-विशेष-) । बस. अन्तोदात्तः उसं. (पा ६, २, १९७) ।

l) नाप. (संग्राम-विशेष-) । तद्धितार्थे द्विस. टच् प्र. ।

m) नाप. । द्विस. अच् प्र. नित्स्वरश्च ।

n) विप. (गो-वशा-) । बस. । शेषं k टि. द्र. ।

o) विप. (गर्दभ-, वडवा-) । बस. आद्युदात्तता उसं. ।

p) विप. (अरति-) । शेषं k टि. द्र. ।

q) विप. (हिरण्य-) । उस. उप. <√वृत् ।

r) नाप. । 'द्विधा वृषः' इति कृत्वा कस. अन्तोदात्तः (तु. W. Gri.; वैतु. BW. प्रमृ. बस. इति)। यद्वा उस. थादि-स्वरः ।

s) विप. । बस. पूप. स्वरः ।

t) विप. ([शतद्वयकृत्वः पक्वा-] सुरा-) पाठः ? द्वि-शत-सृ (ष्ट>)ष्टा-> -ष्टा इति शोधः ।

u) विप. ([द्विगुणित-सोम-] मद-) । बस. ।

v) विप. (क्रिमि-) । बस. । w) विप. (इषु-) । बस. ।

x) व्यु. कृते त्रि-षाहस्र- टि. द्र. ।

१†; ५,१,७, ३[१];$.५,२,२; ६, ४,७,३;५,३,२[२]; ३; ¶मै १,६, ५[८];८,४;७[१]; १०,२; २,४,२$; ३,२,८; ४,६; ६,१०; ७,४; ४, २,४;६,७[२]; १४,११†; ¶काठ ६,६[१], १२, ३;१९,७[२]; २२,६; २३,१[२];७, २४,५; २८,२;३६, २[२]; ¶क ४, ३; ५[४]; ३०, ५[२]; ३४,१; ३५,७[२]; ३६,४; ३७,६; ४४, २; †कौ २, ६८०; ८३५; †जै ३,५६, ८; ४, ५, ७; †शौ ५,२, ३; २०,२१,९; १०७, ६; १२७,२$, पै ६,१,३†; द्विःऽद्विः मै ३,१०,३¶

द्विर्-यजुस[a]- -जुः मै ३,२,६¶.

द्वि-स्त(न>)ना[b]- -ना मै ३, १, ७¶; -नाम् तै ५,१,६,४; काठ १९,६; क ३०,४.

द्वि-हस्त[c]- -स्तः पै १४, ३, ७.

द्वी√कृ, द्वीकरोति काठ ६,५¶.

द्वी(द्वि-ई)ड[d]- -डम् काठ ३४, ६¶.

¶द्वी(द्वि-ईषा>)ष[e]- -षम् काठ १९,१२[२]; क ३१,२[१].

¶द्वेधा[f] तै ५,७,६,४; मै १, ४,८[६]; ६,५[२];८,७; ३,४,८; काठ ११, १[२]; १५,५; २७,७.

१द्व्य॑(द्वि-अ)क्षर,रा[g]- -¶रः मै १, ४, ११[h];३,३,३; -¶रम् तै १, ६,११, १; मै १,४, ११; ३,३, ३[१]; -रया मं १, ११,१०[२१]; -रा मै ३, ३,३¶; -राः मै १, ७,३¶; -राम् मै १,११, १०; -राय मं १, ११, १०; -रेण मा ९, ३१; का १०, ६, १; तै १, ७,११,१[१].

२द्व्य(द्वि-अ)क्षर[i]- -रः तै १, ६, ११,१[h]; २,६,२,६.

३द्व्यक्षर,रा- -¶रः काठ २१, ४; २८, ३[h]; क ३१,१९; ४४,३[h]; -¶रम् काठ २१,४[४]; क ३१, १९[४]; -रया काठ १४, ४[२१]; -¶रा. काठ ९,१; क ८,४; -राम् काठ १४,४.

¶द्व्य(द्वि-अ)हुल[k]- -लम् मै ३,८, ८[२]; काठ २५,९; क ४०,२.

¶द्व्य(द्वि-अ)नी(क>)का[l]- -का, -काः तै ७,४,५,४.

¶द्व्य(द्वि-अ)ह[m]- -हे मै १, ६,९.

द्व्या(द्वि-आ)रमन्[n]-

द्वैयारम[o]- -म्मः पै १८,२६,१.

द्व्या(द्वि-आ) शिस[p]- -शीः काठ ३२,२¶.

द्व्यो(द्वि-आ)स्य, स्या[q]- -स्या शौ ५, १९, ७[r]; -स्यान् शौ ८, ६, २२; पै १६, ८१,४.

¶द्व्यु(द्वि-उ)त्तर[s]- -रेण मै ३, ४, २[२]; काठ २१, ११.

द्व्यू(द्वि-ऊधन्>)ध्नी[q]- -०ध्नीः कौ ३, ४,१२; जै २,१,८.

१द्वि-कपाल- प्रमृ द्वि- द्र.

!द्विपाहत्ता पै ७,१५,२.

द्वि-पुत्रा- प्रमृ. द्वि- द्र.

√द्विष्, द्वेषते मा ११, ८०; का १२, ७,१५; तै ४,१, १०, ३; मै २, ७, ७; ३, १, ९; काठ १६, ७; द्वेषत् शौ १२, १, १४; पै १, ४२,४; १३, १०, ३; १६,७०, ८; १७, २, ५; द्वेषाम शौ ६, २६,३.

द्वेष्टि ऋ ३, ५३, २१; १०,३४, ३, १६४,५; खि ४,१,१८; मा १,२५; २६[२]; २,१५[२]; २५[११]; ६,२२; १५,१५-१९; १६,६४-६६; २०, १९; २६, १०; ३५, १२; ३६, २३; ३८, २३; का १,९,३; ४[२]; २,४,१[२], ६,३[११]; ६,५, ४; १६, ४, २; ४; ६;८;

---

a) व्यु. कृते द्वि-यजुस्- टि. द्र. ।
b) विप. । बस. अन्तोदात्तः (पा ६,२,१६३) ।
c) विप. (पुरुष-) । बस ।
d) नाप. (साम-विशेष-) । बस. ।
e) विप. (अनस्-) । बस. ।
f) त्रेधा इत्यनेन स-न्यायता द्र. ।
g) विप. (अस्थि-, छन्दस्-, लोमन्- प्रमृ.) । बस. ।
h) सपा. द्व्यक्षरः <> द्व्यक्षरः <> द्व्यच्चरः इति पाभे. ।
i) सपा. सकृत् °रया <> °रेण इति पाभे. ।
j) विप. (वषट्-कार-) । बस. अन्तोदात्तः उसं. (पा ६, २,१९७) ।
k) नाप. । व्यु. कृते दशाङ्गुल- टि. द्र. ।
l) विप. (प्रजा-, रात्रि-)। शेषं j टि. द्र. ।
m) नाप. (याग-विशेष-) । तस. समासान्तष् टच् प्र. ।
n) विप. । बस. ।
o) स्वार्थिकः प्र. । °मा इति पाठ. ? यनि. शोधः ।
p) विप. (यज्ञ-) । बस. ।
q) विप. (ब्रह्मगवी-, रक्षस्-) । बस. ।
r) पाभे. कृते पृ १६९० c टि. द्र. ।
s) विप. (स्तोम-) । बस. । शेषं j टि. द्र. ।
t) =सपा. मारा १, ९,३,१०,१२ शाश्रौ ४,१२,२ । तै १,६, ५,२; ४, २, १,१,२ मै १, ४,२ काठ ५,२; ५ तु पाठाऽभाव· ।

१०; १७, ८, १८^{२}; २२, १,४; २८,९,१; ३५,४, ११; ३६,१, २३; ३८, ५, ६; तै १,१,९,१; २^{२}; २,५,१; ३,१,१;९,२;११, १;४,४१,१;४५,३; ३,५,३,१; ४,४, ३, ३; ११,३; ५,११,२; ५, ¶४,४,२; ५; ५,१०,१; ३; ५; ६, १, ८, ४^{२}; २, १०, २^{२}; ३,९,२; ३^{२}; ४,१०,२¶; ६,४, ५¶; ७, ३, ११, १^{२}; मै १,१, १०^{२}; २, १५; १८; ५,२^{२}; ४^{२}; ११^{२}; २,८, १०^{५}; ९, ९^{२}; १३, १२;२१^{६};३,३,५¶;४,१,४^{२}¶; १०^{२};¶^{२}; ९, २; १०; काठ ३, ८; ५, ५; ६, ९^{५}; ७, २^{२}; ६^{२}; १७, ९^{५}; १६^{२}; २१, ७¶; २२, ५^{५}; ३०,८; ९; ¶३१,३^{२}; ८^{२}; ३२, ५^{२};¶; ३८, ५; ४३, १^{२}; क २,१५;४,८^{५};५,२^{२};५^{२}; २६, ८^{२}; २७, ६^{२}; ¶४७, ३^{२}; ८^{२}; शौ २, ११, ३, १९-२३, १-५; ३,२७,१-६; ७, ३२, १†; ८६, ५; १०, ५, १५-२१; २५-३५; १२,२,३; १६, १, ५; ६,४;७, ५; पै १, ५७, ३; ६३,५; ७०, २; ८६, ५; २, ४८, १-५; ३, १०,६; २४,१-६; २५,१३;१५, २१,१; १६, ५२, २; १२९,१-१०; १३१,१-१०; १७, ५, १; २९,१७; ३०,३; १९, २, १३; ५,१३; १९, ३; २५, २^{२}; २०, १७, ५; २८, ६; ४१, ६; ४२, ३-६; द्विषः शौ ५, १८, ५; पै ९, १७, ७; द्विषन्ति शौ ९, ५, २; १०,३, ३; १२, ३, ४९; पै

२,८९,४; १०, १२, ११; १६, ६३,३; १००, ३; १७, ४०, ९; द्वेष्मि शौ ३,६,१; ३; ५; पै १, ५९,३; ३,३, १; ६; द्विष्मः ऋ ३,५३,२१; १०, १६४, ५; खि ४,५,१८; मा १,२५; २६^{२}; २, १५^{२}; २५^{२}; ६, २२; १३,४७-५१; १५, १५-१९; १६, ६४-६६; १७, १;२०,१९; ३५,१२; ३६, २३; ३८, २३; का १,९, ३; ४^{२}; २,४,१^{२}; ६,३^{२}; ६,५, ४; १४,५,१-५; १६,४, २; ४; ६; ८; १०; १७, ८, १८^{२}; १८, १, १; २२, १, ४; ३५,४,११; ३६,१, २३; ३८, ५, ६; तै १, १,९,१; २^{२}; २,५, १; ३,१,१; २; ११,१; ४,४५,३; ६,५,२^{४}; ६,१; ३, १, ४, ४[a]; ५,३, १; ४,२,१,१^{२}; २; ४, ३, ३; ११, ३; ५,११,२; ६,१,१; ५,४,४, २; ५,१०,१; २;५; ६,१,८,४; २, १०, २; ३, ९, २; मै १,१, १०^{२}; २,१८; ३, १२^{२}; ४,२^{२}; ५, २^{४}; ४^{२}; ११^{२}; २, ७, १७^{५}; ८, १०^{५}; ९, ९^{२}; १०,१; १३, १२; २१^{६}; ३, ३,५; ४,१,१०; ६,३^{२}; ९,२;१०; १९; काठ २, ११^{२b}; ३,८; ४, ४^{२}; १६,१७^{५}; १७, १६^{२}; १७; शौ २, ११,३; १९-२३, १-५; ३, २७, १-६; ६,२६,३; ७,३२,१†; ८६, ५; १०,५,१५-२१; २५-३५; १२, २,३; १६, १, ५; ६, ४; ७,५; द्विष्मः काठ ५, २; ५^{५}; ६,९^{५}; ७,२^{२};६; १६, १७^{५}; १७, ९^{५};

२१,७; २२,५^{५}, २५,९[b]; २७, ७; ८; ३२, ५; ३८, ५; क २, ५^{२b}; १५; ३,३^{२}; ४,८; ५,२^{२}; ५; २५,८^{५}; २६,८^{२}; २७, ६^{२}; २८,१; ४०. २[b]; शौ १९,१४, १; पै १, ४५,३;५७,३; ६३,५; २, ४८, १-५; ३, १०, ६;२४, १-६; २५, १३; ७, ९, ६; १०, ४,१०; १३, १०, ३; १५,२१, १; २३, ७; १६,५२,२; १२९, १-१०; १३१,१-१०; १७, २९, १७; ३०, ३; १९, २, १३; ५, १३; १९, ३; २०, १७, ५; ७; २१,१०; २७,९; २८, ६; ४१, ६; ४२, ३-६; द्वेष्टु शौ १६,७, ५^{२}; ¶द्विष्यात् तै २, ६, ४, ४; ५,१,२,६; २, ५, ६; ३, ७,२; ४, २, ३; ३, ५; ६,२,७,५;४, १,५; १०,२; ६, ४, ४; ५; मै १,४, १२; १३; ६,३; २,१,२; २,५; ५,८; ३, १, ४; ९; २,९; ३, ४; ४, १; ६, ३; ७; ८, ९; १०,४; ४,१,१४; २,१; ५,५^{२}; ६,२;३; ७,९; ८,८^{२}; काठ १९, १०; २०, ४; ६^{२}; २१, २; ६^{२}; ७; ११; २२,६; २३,४;९;२५, २;५; २६,२; ३^{२}; ५^{२}; ६^{२}; ७; २७, ४; २८. ३^{२}; क ३०, ८; ३१, ६; ८^{२}; १७; २१^{२}; ३४, १; ३६, १; ६; ३८,५; ३९,२; ४०, ५; ४१, १^{२}; ३^{२}; ४^{२}; ५; ४२,४; ४४,३^{२}.

द्विक्षत् शौ ३,३०,३; पै ५,१९, ३; द्विक्षत्तु पै १७, ३, ४[c]-६[c]; ३३,४[d]; द्विक्षत शौ १२,१, १८;

a) =सपा. आपश्री ७,१७,७। मै १, २,१५ काठ ३०, ८;९ तु पाठाऽभावः।

b) सपा. यं द्विष्मः<>वल्गः (आपश्री ११, ११, ८ च) इति पाभे.।

c) सपा. द्विक्षत्तु<>द्विक्षत इति पाभे.।

d) सपा. द्विक्षत्तु<>द्विक्षत इति पाभे.।

२३[a]-२५[a]; २,२३[b].

द्विष्[c]– द्विषः ऋ १, ४१, ३; ९०, ३; ९७,७; १३३,७[२]; २,७,[३ (३,२७, ३)], ५, २५, ९; ४४, १२; ६,४५,६; ५१, १६; ६०, ६; ६१, ९; ७, ५९, [(१, ११०, ७)२]; ८, ११, ३; १३, २१; १६, [११; ६९,१४],२६, ५,४३,२३;२६; ४५, १०; ४०; ६१, [१३ (१०, १५२, ३)]; ७९, ९; ९, ८, ७; १३, [८; ६१, २८]; ६३, २६; १०, १२६, १-७;१८७, [१-५][d]; खि ४,१४,१[d]; ५,४,६[d];७[d]; मा ४, २९†; का ४, ९,६†, तै १,२, ९, १†; ४, २, ५, २; मै १,२, ५†, २, ७, १२; ३, २, ४; ४, १०, ६†[d]; काठ २, ६†; ३५, १२†; ३८,१२; †कौ १, १३४; २७४; ४२६; ४७९; २, १२८; २०५; ४२०; ५३४; ५४४; ६३६‡[e]; ६७१; १०५१; ४, ६; ७[२]; †जै १, १४, १०; २९,२; ४१,८; ५०,३, २,७,२; ३; ३, १३, ४; १८, १२; ३२, १-३; १०; ४१-४२, १०; ५१, २‡[e]; ५५, १२; ४,५,४; २८, ४; शौ २,६,५[f]; ४, ३३, ७†; ६,३४, १-५†[d],१९,१५,१†;†२०,४३, १; ४६, २; ६७, १[२]; ९२,११;

द्विषः ऋ २, ७,२; ३, १५,१[g]; ५,२५,१; ५०,३; ६,२,४;[११; १४, ६]; ६८,५; ८,७१,१; ९, ११०,१, १०, २४, ३; खि २, ६,१९; ७-८,५; मा ११,४९†[g]; का १२,४, १३†[g]; तै ४,१, ५, १†, काठ ३७,१६; ३८, १४†; †कौ १, ६; ३६५, ४२८; २, ७१४; †जै १, १, ६; ३८, ४, ४२,२; ३,५९,६; शौ ५,६,४†; द्विषः काठ १६, ४†[g], १२; २१, १३†[d]; ३७, १५, ३९, १५†, क १,१९†; २५,३; ४८,१२†; पै २, ३१, ४; ५८, १?, ८९, १; ३,३३, ६; ३५, १†; ४,२९,७; ५, १३, ८; २७,८; ३९, १-७†; ६,१२,८; १०,१,१२; १९,४५, १-४†[d]; २०,४०, ४; द्विषम् ऋ १, ३९, १०, द्विषाम् ऋ ७, ३४, १३; पै १, २७, ४; २, ८९, २.

द्विषत्– -षत् पै २,५८, २?, –षतः ऋ ६,४७, १९; १०, १५२, ५; खि १,१२, ४; ३, १६, ८[h], मा १, २४;२८; का १,६, २[i]; ३[j]; ४[k]; ९,१;६; २,५, ७; तै २,६, ४,१; ३,५,८, १; ९,२, शौ १, २१, ४†; ९, ७, ७; १०,६, १; ६-१७; १९-२१; ३१; ११, १, ६; १२; २१; १९, २८, १-३; ५-१०; २९, १-९; ३०, ४; पै २,८८, ५†; ८९, १; २; ४; ५, ३६,५; ७, ५, १२; १०, २, २; १२,१०[२]; १३,११, १-३; २२; १६,१७, ४; ४२,१; ६-८; ४३, १-९; ४४,१; ४; ४५, १[२]; ८९, ६; ९०, १; ९१, २; ११३, १; १५१,६[i]; १५२,५,६; १९,३२, १०; ३६, ६‡[l]; ४९, १३[m]; –षताम् ऋ १०, १६४, ४[l]; शौ ५,२०, १२; २८, १०; ७, १४, १,२; १९,२८,४; पै २,५९, ८; ८९,३; ९, २४, १२; १२,७,४; १३, ११, ४; –षते ऋ १, ५०, १३; १०,१२८,५; तै ४,७,१४, २†; काठ ४०,१०†; शौ ५, ३, ७†, ६, ४६,३?‡[n], ७,१२०,१; १६, ६, ३; १७, १, ६[o]; २४†; १९,५७,२;३; ५; पै १,७८, २; ३,३०,२,३; ६; ५,४,६†; ११, ७,५; १७,२४, १; ४-११; १८, ३१,१; –षद्भ्यः खि २,११, ४; –षन् शौ १, १९, ४; ९, ७, ७; १७,१,६; पै १६,११३,१; १८, ३१, १; –षन्त. पै ९, १९, २; १२,७, ३; –षन्तम् ऋ १, ५०, १३; मै १, ४, ३; काठ ३१,

a) पाभे. कृते पृ १६९२ c टि. द्र.।
b) पाभे. कृते पृ १६९२ d टि. द्र.।
c) भाव. च नाप. च। भावे कर्तरि च क्विप् प्र.।
d) =सपा. ऐना ५,२१ ऐब्रा ४, १,१[२] आश्रौ २,१८, ३। ऐब्रा ४,१,१ तु स्रिधः इति पाभे.।
e) सपा. द्विषः<>स्रिधः इति पाभे.।
f) सपा द्विषः<>निर्ऋतिम्<>अरातिम् (परि.) इति पाभे.।
g) सपा. द्विषः (माश ६, ४,४,२१ च) <> रिपून् इति पाभे.।
h) °षतः इति स्वरः? यान शोधः।
i) सपा. द्विषतः<>भ्रातृव्यस्य इति पाभे.।
j) सपा. द्विषतः<>भ्रातृव्यस्य इति पाभे.।
k) सपा. मा १,१८ माश १,२,१,१२ पाठाऽभावः।
l) पाभे. कृते पृ १६४८ e टि. द्र.।
m) सपा. शौ ६, १०४,२ विशिष्टः पाभे.।
n) पाठः? द्विषति इति शोधः (तु. पाभे. पृ ६६५ c टि.)।
o) सपा. माश्रौ १, ६,२,१७ द्विषताम् इति पाभे.।

१४[a]; ३४, १८¶; शौ ४, ३५, ७; १५,१,८; १६, ७,६; पै ४, ३०,१-९; ७, ५, १२; १०,१२, १२; १८,२७,८; २०,२१,७.

द्विपि[b]–

द्वि(पि>)पी-मत्– -मतः पै २, ४०,३.

द्वेप[b]– -पस् काठ २,१[c];१२; ३,३; क १,१३[c]; २,६; १०; –पात् पै ५, ३७, २?; –पेभ्यः काठ ३, १‡[d].

द्वेपत्– -पन् पै ९,२४,१[e].

द्वेपस्[b]– -पः[f] ऋ १, ३४, [११; १५७,४]; ४८,८; १६७, ९; २, २३,[२; ६, ४४, १६]; ४, १०, ७; ५,२०,२; ८०, ५; ६, ४६, १२; ४७,[१२; १०, १३१, ६]; [१३; ७, ५८, ६; १०, ७७, ६; १३१,७]; ७,५६, १९; ७७, ४; १०४,२; ८,१८, ११; ४४,११; ६७,२१; ७१,१५; ७९,४; १०, ६३,१२; मा ५,२६;६,१;१८[g]; †२०,५१;५२; ३४,४७†; ३८, २०; का ५,७,१; ६, १, १; ४, २[g]; †२२, ५, ५; ६; ३३, २, १०†; ३८,५,३; तै १,२,१,१[i]; २,२; ६,१;४, ४५, १‡[h]; †७, १३, ४; ५; मै १, २, १[c];११; १४¶; ३,६,३[?]; ¶[c]; ४,९,१०; १०,५†; ११,४;१२,५[?]†; १४, १८†; †काठ ८,१६[?]; २३,११; जै ४,१४,९†; †शौ ६, ४,२६[i]; ७, ९६-९७, १; ८, ४, २; २०, १२५,६;७; पै १, १०८, १‡[h]; ५,३७,५‡[h]; १५,२१, १; १६, ९, २†; १९, २, २; १२, ८‡[h]; २०,५४,६; –पांसि ऋ २,६,४; २७,७; २९,[२; १०,१००,९]; ३,१६,५;२७,[(२,७,३)३]; ४, १,४;५,४५,५;८७,८;६,१०,७; ५९, ८; ८,१८,५; ५३, ४; ९, २९, ४; १११, १; खि ३,५,४; ५,७,३, ४; मा १२, ४३; २१, ३†; २८, १५; का १३,३,१४; २३,१,३†; ३०,२,४; †तै २, ५,१२,३; ४,२,३,४; मै १,२, १०[g]; १९[g]; २, ७, १०; †४, १०, ४; ११, २; १३, ८; १४, १७; काठ ३, ६[g]; १६, १०†; १९,१३; ३१,१४[?]; ३४,१९†; ४०,१४†; क २,१३[g]; २५,१†; †कौ १,४६३;२,९४०; †जै १, ४८,९; ४,१,१; ९; १४,८; शौ १,२,२; ५,२२,१; १८,२,४७; पै २,३७,२; १९, ३९, ४; २०, ९,३; ४९,४; –?पोभिः[j] ऋ ७, ६०,९;–पोभ्यः ऋ ८,७९,३[d]; खि ५,७, २, ६; मा ५, ३५†[d]; २१, ४३-४५; का ५, ९, १†[d]; २३,५,३[?]; †तै १,३,४,१[d]; ६, ३, २, २[d]; मै १,२, १३†[d]; ४, १३, ७; काठ १८, २१; क २, ८†[d].

द्वेयो-युवन[k]– -नः मै १,२,१०.

द्वेयो-युत्[l]– -युतः ऋ ५,९, ६; –युतम् ऋ ४,११,५.

द्वेष्य,प्या– -ष्यः शौ ९,२, १४; पै १६, ७७, ४; २०, २८, १०; –प्या काठ ४०, १०; शौ १, २०,१;५,३,६; पै १९, १६,५.

द्विष्–, द्विषत्– √द्विष् द्र.

?द्विषदे[m] पै ५,१४,८.

द्वि-पंधि–, द्वि-पाहस– द्वि– द्र.

द्विपि–, द्विपी-मत्– √द्विष् द्र.

?द्विषेभिः[n] शौ १९,५६,६.

---

[a]) सपा. तैआ ३,७,६,९ आपश्रौ ४,७,२ सपत्नान् इति पामे. ।

[b]) भाप. । किन्-घञ्-असुनः प्र. यथायथं द्र. ।

[c]) सपा. द्वेपस्<>द्वेपः इति पामे. ।

[d]) सपा. द्वेपेभ्यः<>द्वेपोभ्यः (माश ३, ६, ३,७ च) इति पामे. ।

[e]) सपा. द्वेपन्<>जेष्यन् (परि.) इति पामे. ।

[f]) वैतु. वें. सा [ऋ १, ३४, ११ प्रमृ.], मा [तै १,३, १,१] द्वेप्– [कर्तरि]>यनि. द्विरु इति ? ।

[g]) सपा. द्वेपः<>द्वेपांसि (आपश्रौ ७, २०,४ माश्रौ १,८,४,२८ च) इति पामे. ।

[h]) पामे. कृते पृ ६९२ j,k टि. द्र. ।

[i]) वैतु. सा. द्वेप–>प्र१ इति ? ।

[j]) पाठः ? °पोभ्यः इति शोधः ? ।

[k]) विप. । उस. उप. √यु [अमिश्रणे] + कर्तरि ल्युट् प्र. (वैतु. सात. द्वेयोयु° इति) ।

[l]) विप. (अग्नि-, अस्मद्-) । उस. उप. √यु [अमिश्रणे] + कर्तरि क्विप् प्र. ।

[m]) प्राति. ? । द्वयोः द्यावापृथिव्योः सीदतीति कृत्वा द्वि– + (√सद्>कर्तरि) सद्–>उस. द्वि-पद्– (नाप. [देव-]) >च१ इति । यद्वा द्विविधः । यत्रौदनो देवेभ्यो दीयतेऽसौ प्रथमः । यश्च पृष्ठ्योऽसौ द्वितीय इति भावः (तु. सस्थ. टि. सद्–> -यान् इति, ?पृष्ठ–> -ष्ठः इति च) ।

[n]) प्राति. ? । द्विषत्–> *द्विषद्भ्यः [च३] > मंत्र. यनि. (तु. सन्न. शौ १९, ५७, ३; ५ प्रमृ.) । पाप्र. तु कर्तरि काऽन्तं सद् द्विषु– इति सुवचं स्यात् (वैतु. सा. द्विपुस्– इति प्राति., BW. w. विपु– इति प्राति. च) ।

द्विस् (:) प्रभृ., द्वी √कृ, द्वीड– द्वि– द्र.

१द्वीप[a]– -पानि ऋ ८,२०,४[b].

द्वीप्य[c]– -प्याय मा १६,३१; का १७,४,५; तै ४,५,५, २; मै २, ९,५; काठ १७, १४; क २७, ४.

२द्वीप[d]– -पम् ऋ १,१६९,३[e]; –¶पे मै २,५,६; काठ ३,८[f]; १३, २; क २,१५[f].

द्वीपिन्[g]– -पिन. शौ १९, ४९, ४; पै १४, ४,४, –पिनम् मै २,१,९; काठ ३७,९; शौ ४,८,७; पै ४, २, ४; –पिनि काठ ३६, १५, शौ ६,३८, २; पै २, १८,२.

द्वीप–, द्वेधा द्वि– द्र

द्वेप–, द्वेपन्–, द्वेपस्–, द्वेप्य, प्या– √द्विप् द्र.

?द्वे प्द्रा य न्त स्स्वा पि ण्ड म द न् युच पै १३,१३,४.

द्वैध– प्रभृ., द्वैयाम्य–, १द्वयैक्षर– प्रभृ. द्वि– द्र.

ध

धक्षत्–, धक्षि, धक्षु– √दह् द्र.

√धन् (वधा.), >धनि, †दधनत्[h] ऋ १०, ७३, १; मा ३३, ६४; का ३२,५,१०; काठ ४,८; क ३,६. धनयन्ते ऋ १,८८,३; धनयन्त ऋ १, १६७,२; धनयन् ऋ १, ७१,३; धनयीत् मै ३,१६,१‡[i].

†दधन्वस्– -न्वान् ऋ ९, ६७, २; १०,११३, २; कौ २, ६७४; जै ३, ५६,२.

१धन[j]– -नम् ऋ १,३६,४; २,१३, १०; ३,२,१२; ६,४५,२; १२; १५,७,३२,१२; ८,१९,१८; ६८, ९; ८०,८; ९,९७,३८; १०,३१, ११; ३४,१०; ४२,५,४८,५; ६४, ६[k]; ८४,७,९७,८; खि २,६[l], १८; १९[l],२०[l]; २४; खिसा २६, २२, मा ९,१७†[k]; १२, ८२†; १८,५; ४०,१; का १०,३,१०†[k]; १३,६,८†; १९,३,१; २३, १, ११†[k],४०,१,१; तै १,६,१,१; †४,२,६,३; ७, २, २; मै २,७, १३†; ११,३,४,५,१¶; काठ ६, ६¶; ७,३[m]; ११[m]; ¶; १६, १३†; १८,८; क ४,५¶,५,२[m];

a) नाप. (पृथिवी-, तत्खण्ड-)। व्यु. ?। *पृथ्वीमय– >नैप्र. यनि.। तु. टि. पृथिवी– अपि।

b) पूर्वार्ध-पाठः ? त्रि द्वीपा [सप्त१] निपाऽपतयन् तिष्ठद्-वतोऽदुच्छुनाः ··· इति शोधः स्यात्। (*निर्वा– [=झंझा-वात-] > -वा तृ१ > नैप्र.) *निपा इति कृत्वा 'मरुतः प्रवलेन वातेन तिष्ठद्-वतः (स्थावरान्) द्वीपा (पृथिव्या) व्यपतयन्, (*बृहद्-उच्छूनन् > नैप्र. अदुच्छुन्– > तृ१) अदुच्छुना (उद्गमन-प्रकर्षेण) उभे रोदसी युजन्त (च)' इति वा. (वैतु. पपा. प्रभृ. यनि. पठतां वा. ?)। c) विप. (रुद्र-)। भवार्थे यत् प्र. (वैतु. उ. प्रभृ. <२द्वीप– इति)।

d) नाप. (जलपरिवृत-भू-)। व्यु. ?। <द्वि–+२अप्– इतीव पा [५, ४,७४; ६, ३, ९७] WAG [१, ९० a] प्रभृ.। *अद्– (जल- [तु. २अप्–])+१द्वीप– > कस. *अद्-द्वीप >नैप्र. यनि. (पृ २२३ h टि. अत्र विषये यदुक्तं, तत् संप्रदायपरिष्कारमात्रम्)।

e) वा. कृते सस्थ. टि. √धा>दधति द्र.।

f) =सपा. आश्रौ ३,६,२४। शौ ७,८८,१ वैताश्रौ १०, २२; २३,२० कौसू ३२,१४,१२७,४ तु अप्सु इति पाभे.।

g) नाप. (व्याघ्र-)। व्यु. ?। <√*द्वीप् [हिंसायाम्] इति वा <२द्वीप– इति वा। उत्तरे कल्पे चर्मचित्रकाणा तथाऽऽभासात्।

h) 'गर्भमजनयत्' इत्यर्थः (तु. पृ १३४१ l टि. पाभे)। रूपं तु जुहो.? धान्य-वृत्तेः सतः यनि. धा. लेटि प्र. पूर्व स्वर इतीव पाप्र (६,१,१९२ [तु GW. प्रभृ.; वैतु. उ म. √धा >*दधत्>यनि. इतीव?])। *दध– (=२तन– [संतान-]) +*धन– (=प्रसव-) > बस. *दध-ध(न>) ना– (पुत्र-प्रसवा-) > नैप्र. *दधन्– > √*दधन् > लङि प्रपु१ यनि. (पुत्रं प्रासूयत) इति वा (√वृध् [*संताने] >) *वर्ध– (=संतान-)+*वर्ध(न>) ना– (वर्धन- कर्त्री- [कर्तरि ल्युः प्र.]) > उस. *वर्ध-वर्धना– > नैप्र. *दधन्– इति विशेषे सति शेषं पूर्ववदिति वा कृत्वोक्तस्य नाधा. रूपमित्ति तु मतम् [तु. मै १, ३, २० ?यजनत् (*व्यजनत् [शेषं यस्था. टि. द्र.] इति पाभे.)]।

i) सपा. धनयीत् <> ध्वनयेत् <> ध्वनयीत् <> ?ध्वनयित् इति पाभे.।

j) वप्रा.। वित्तार्थे व्यु ?। अभा. PG [१,१२०] प्रभृ. यनि. धा इति। या [३, ९], पाम [५, १, ५९] <√धि [प्रीणने] इति?, PW. <√धा [धारणे] इति?।

k) सपा. धनम् (माश ५, १, ५, २३ च) <> धना <> रत्नम् इति पाभे.।

l) पूर्वेण समस्तमिति [खिसा ११, २०]।

m) सपा. धनम् <> पशून् (माश २,४,१,५ तैब्रा १,

६,१[a];¶[1];२५,४†;२८,८;कौ १,
४१४‡[b]; २,३५४‡[b]; ३८३‡[c];
७०८†; जै १, ४०, ६‡[b]; ३,
२९, ११‡[b]; ३१, ३[c]‡; ५८,
५†; शौ १, १५, ३; ४; २,
७,४; ३,१५, २; ५; ६; ४,३१,
७†; ३८,३; ५,१९, ९; ६,८१,
१; ७,५२,६‡[d]; ११४,५; ८,५,
१६; ११, १, २८; १२,१, ४०;
१९,३१, १०; २०, ४९,३;८९,
९‡[d]; पै १, ३४, १; २; ३; ४,
९,४; १२, ७†; ५,२८,५; ३६,
६; ८,३, ४; ९,१७, ५; १०,५,
१०; ११,६, ८†; १६, २८, ६;
९१,८; १७,४,८; ३३,७[e]; १९,
१७,१;२५,५; ४९,३;४;५०,७;
२०,३७,९; –†नम्ऽ-नम् ऋ २,
२३,१३;९,८५, ८; १०,१५६,
१; कौ २, ८७७, –नस्य ऋ
६,४४, ⌊(१,११०,९)९⌋; ८,३,
५;९,९७,२९; खि २,६[2],
२१;५,४,७; तै १,१,३, १; मै
४,१,३; काठ १,३;७,११¶; क
१,३; कौ १,२४९†;२,९३७†;
४,७; जै १,२६, ७†; २,७, ३;
४,२३,४†; शौ १९,३१,९;२०,
११८, ३†; पै ४, १०, ६; १०,
५,९; –ना ऋ १, ६४,⌊१३; २,
२६,३; १०,१४७, ४⌋;८१, ३[b];
१०२, १०[f]; १३०, ६; १५७,
२; २, २४,९; १३;५, ३२,९;
९, ६१, २३; ७९, २; १०,
३४, १२; ४२, ९[d]; १२०, ४;
तै २, ३, १४, ३†; मै १, ११,
२‡[g]; ४,१४, १०†; काठ १३,
१४‡[g]; कौ २,११०९†; जै ३,
४४, ८†; शौ ५, २,४†; १९,
३५,२; ४९,७; †२०, ५६,३[b];
१०७,७; पै ३,३७, १?; ६,१,
४†; ११, ४, २; –नात् शौ
१२,२, ३७[e]; –नानाम् ऋ १,
४,९;३१,८;१०२,५; १२४,७;
३,१८,५; ३०,⌊२२[h]; ३१,२२;
३२, १७; ३४, ११; ३५, ११;
३६,११; ३८,१०; ३९,९; ४३,
८; ४८-५०, ५; १०, ८९,
१८; १०४, ११⌋; ४, २०, ३;
५,४२,५; ७; ६,२६,८; ९,९६,
२०; १०, ३०, ११;१३९,⌊(१,
९६, ६) ३⌋[i]; मै ४,११, १†;
काठ २१, १४†; ४०,५; शौ ४,
२२,३;१०,८,४२†; †२०,११,
११; ६८, ९; पै १, ९६,३; ३,
२१,२;१३,५,६;१७,३५,६‡[j];
–नानि ऋ १,३०, १६; ४२,६;
१००,९;१३; १०८,१२; १३०,
६;७[2]; ४,५०,९; ८,१४,⌊६;९,-
६५,९⌋; ९,७९,२;९०,३; १०,-
४२,⌊१०; ४३,१०; ४४,१०⌋[j];
४८, १; खि ३, ९, १; कौ १,-
३२९‡[h]; २,७५९†; जै १,३४,
७‡[h]; †शौ ७,५२,७; २०,१७,
१०; २७,६;८९,१०; ९४,१०;
–नाय,>या ऋ १, १००, ८;
१०४,७; ४,२३,१; ८,७१, ५;
९,९७,४; १०९, १०; मै २,१,
९[k]; काठ ३५,७[l]; ३७,९[m]; क-
४८,९[l]; †कौ १,४३०; ५३५;
२,६८२; †जै १,४२,४; ५५,३;
३,५६, १०; पै १, ७२, १; २,
४३,२; –ने ऋ १,३१, ६; ४०,-
⌊२; ६, ६१, ५⌋; ५४, ६;११६,-
१५; १३२, १; ५; ६, ४५,-
११; १३; ८, ३, ९; ५, २६;
८, २१; ४९, ९; ५०, ९;-
९२, ९; ९, ५३, २; १०, ६३,
१४;१४७,३; खि ३,१,९;२,९;-
†कौ २,९९४;१०६५;†जै ४,७,-
२;२७,३; †शौ २०,९,३; ४९,-
६; पै ५, ३५, १२;९,२२, १६;-
१७,४१, २[n]; २०, १८,६; –नै-
ऽ-ने ऋ ५,३५,७; –नेन ऋ १०,-
१८, २; खिसा ३२, १७; मा
१२, ७; २०, २२[o]; का ३, ३,-

१,१०,२;४;२,१,२५ श्राश्रौ २, ५,२ शांश्रौ २, १४, ४; १५,२ आपश्रौ ५,१८,२; ६,२४,३;६; २५,१०; २६,५ माश्रौ १,६,३,७;१४ च) इति पाभे.।

a) पाभे. कृते पृ १६९५ m टि. द्र.।

b) सपा. घनम् (द्र. ORN.) <>घना इति पाभे.।

c) सपा. महद् घनम् <> महाधनम् इति पाभे.।

d) सपा. घनम् <> घना इति पाभे.।

e) सपा. घनम् <> घनाद् इति पाभे.।

f) सपा. घना स्रोधिय<>पराजयासै इति पाभे.।

g) पाभे. कृते पृ १६९५ k टि. द्र.।

h) सपा. घनानाम् <> घनानि इति पाभे.।

i) सपा. घनानाम् <> पयीनाम् इति पाभे.।

j) सपा. घनानाम् <> घनानि इति पाभे.।

k) सपा. घनाय<>सौभगाय (तैब्रा २, ७, १६,४ आपश्रौ १८, १५,३ च) इति पाभे.।

l) पाभे. कृते पृ १३४९ c टि. द्र.।

m) सौभगाय इति BC. पाठः।

n) सपा. घने <> वृदाः इति पाभे.।

o) =सपा. माश १२,९,२,९ तैब्रा २,६,६, ५ आपश्रौ

२८[a],१,१;१३,१.८;२२,१,७[a]; तै २,५, २, ७¶; ३,२,५,५[b]; ४,२,१,२,६,३,१[a]; मै १,६,१; ७,१; २,८,१४[1]; काठ ४,१३[a]; १६, ८; ३५, ३[a]; क ४८, ४[a]; शौ ३, १५, ५[c]; ६[c]; ७, ३४, १[a],८६,३[a];४;५, १४,१,४८[a]; २,७०;१८,३,१७;१९,३१,७[a]; ६४, २[a]; पै १, ४१, १; ५, ४, ६‡[d]; ६,१८-१९,१-९; १०,५, ७; १३,९, १७; १७,२९, १६; १७; १८,१३,१०; २०,१२,५; ३६,५, ५१, ६; ५६,४; –†नेषु ऋ ७,३८,८; ८,१६,५; मा ९, १८;२१,११; का १०,३, ११; २३, १, १२; तै १, ७, ८, २; ४,७,१२,१; मै १,११,२; काठ २३, १४;' –नैः शौ ५, ४, २; पै १९,८,१४.

धन-काम– -मः शौ ५,१८,५; पै ५,३६,६; ९,१७,७.

√ धनकाम्य

धनका(म्य)म्या– -म्या शौ १२,२,५१[e];–म्याः पै ९,२२, १९[f]; १७, ३५, १[e]; –म्याम् १९, ४२,१६

धन-जित्[g]– -जित् ऋ १०,१७०, ३; खि ४,३,१; तै ४,७,१४,४, काठ ३८,१४[h]; ३९,५.४०,१०; कौ २,८०५†; जै ४,३,११†, शौ ५,२,११; पै ५,४,१०; –जितम् मा ११,८; का १२,१,८; तै ४, १,१,३; मै २,७, १; काठ १५, ११; –जिते ऋ २,२१,१.

धनं-जय,या[i]– -०य ऋ ९,४६, ५; –यः ऋ १, ७४,[३ (६,१६. १५)]; ९,८४, ५; तै ३,५,११, ४†, मै ४, २, १०[2]; १०, ३†; काठ ८,१६†; ३८, १२; कौ २, ७३२†; शौ ३,१४, २; ७,५२, ८; पै १, ४९, १[j]; २, १३, १; १९, ५०, ९, –†यम् ऋ ३, ४२, [६;८, ४५, १३], ६,१६, [१५ (१,७४,३)]; खि ४,६, २; ९; मा ११,.३४; का १२, ३, ७; तै ३, ५, ११, ४; ४,१,३, ३; मै २,७, ३; काठ १६, ३; शौ २०,२४,६; –या मै ४,१२, १; काठ ८,१७; पै २०,३५, २.

†धन-दा[k]– -दाः ऋ ६,१९,५; ७,३२,१७, १०,११६,९;१४१, १; मा ९, २८; का १०, ५, ४; तै १, १, १०, १; मै १,११,४; काठ १४, २; शौ ३, १५, १$; २०,३; पै ३,३४,३; $१९,३८, १४; ४९,१; –दाम् ऋ १, ३३, २; १०.

?धनदायै[l] खि २, ६[2],१८.

धन-पति[m]– -तिः शौ ४,२२,३; १०,१०,११, पै ३,२१,२; १६, १०८,१; –तिम् काठ २१,१४†; –०ते काठ ४०, ५; शौ २,३६, ६; ५,२२,२; पै १,४३,१; ९६, ३;७,२, २;१९,२९,५,४१,१३.

धन-पाल[n]– -लः शौ १९, ३५, २; पै ११,४,२

धन-भक्ष[o]– -क्षेषु ऋ १०,१०२, १.

धन(न-अ)र्च[p]– -र्चम्[q] ऋ १०,

५, १४, ५; १४, १८, १ आपमं २, ६, १; ७ शांगृ २, १०,३ कौसू ३६, १८ पागृ ३, १२, १० । जै १, ३६,२ तैआ २,१८,१ बौध २, १, ३४; ४, २, ११ तु धनेन इति पाभे. । [a]) पाभे. कृते पृ १६१६ o टि. द्र. ।

[b]) =सपा. आश्रौ ६,१२,४। शाश्रौ ८,८,११ तु पशुभिः इति पाभे. ।

[c]) सपा. सकृत् धनेन <> पणेन इति पाभे. ।

[d]) सपा. ऋ १०,१२८,५ तनूभिः इति पाभे. ।

[e]) सपा. °म्या [वैतु. सात. °म्यां इति ?, RW. °म्यात् इति ?] <> °म्याः इति पाभे. ।

[f]) पाठः? °म्यया इति शोधः (तु. पृ ८९१ e टि.)। एतदनु तु पृ १०६ b टि. शोधो नेष्टः ।

[g]) विप. (इन्द्र-, सूर्य- प्रमृ.)। उस. ।

[h]) =सपा. आपश्रौ १६, १८, ६। मै २,७, १२ तु पाठाऽभावः ।

[i]) विप. (अग्नि-,इन्द्र-,सोम-)। खच् प्र. (पा ३,२,४६)।

[j]) कृर्तचय. इति पाठः? यनि. शोधः (तु. शौ ७, ५२,८)। [k]) विप. (अग्नि-, इन्द्र-, देव-)। उस. ।

[l]) पाठः? धनदा (य >)यी– > -०यि इति शोधः (तु. खिसा ११,१९)। [m]) नाप. । षस. पूप. स्वरः ।

[n]) नाप. । उस. उप. <√पा [रक्षणे] ।

[o]) भाप. (धनसंभक्ति- [तु. ऋ १, १५७,२ प्रमृ. वे. PW. GW. GRV. च])। षस. उप. <√ भज् इति (वैतु. सा. Gri. अन्यथा व्याख्यायुकौ)।

[p]) विप. ([अत्यभिक्रमगति-] अर्वन्- [=अग्नि-])। अर्धः स्तु. च?। *धन्व– + (√अर्च् [गतौ] > भावे)*अर्च– >बस. *धन्वाऽर्च– > नैप्र. यनि. इति (तु.[अत्रग्रहमात्रे] पपा. प्रमृ.; वैतु. GW. ORN. WAG [१, २६९ a] धन [न-श्च]र्च – इति च उप. =दीप्ति- इति च)।

[q]) सपा. °र्चम् <> °र्चिम् इति पाभे. ।

४६,५.

‡धन(न-अ)र्चि[a]– -र्चिम्[b] कौ १, ७४; जै १, ८, २.

?धनधेतु[c] पै १४, १,१०.

१धन-वत्– -वन्तः काठ ४०,५; पै १, ९६,२.

१†धनि(ष्ठ>)ष्ठा[d]– -ष्ठा[e] ऋ १०, ७३,१; मा ३३, ६४; का ३२, ५, १०; काठ ४, ८; क ३, ६.

†धन-स[f]– -सैः ऋ १०, ६७,७; मै ४,१४,१०; शौ २०, ९१,७.

धन-सनि– -निः शौ १८,४,३८.

धन-सा[g]– -साः ऋ २,१०,६;८, ३,१५; १०,६५,१०; मै १, ३, ३९†; †कौ १,२५१; २, ७१२; †जै १, २६,९; ३, ५८,९; शौ १९,३१,८;†२०,१०,१;५९,१; पै १०, ५, ८; –साम् ऋ १, ११२,७;१०; ८, ८६,४.

धन-साति– -तये ऋ १०,१५०, ४; शौ १९,३१,८; पै १०,५,८; –तौ ऋ १०,१५०,४; मा १८, ३२; का २०, १, ३; तै ४, ७, १२,१; मै २, १२,१; काठ १८, १३.

धन-स्पृत्[h]– -स्पृत् ऋ ३,४६,२; –स्पृतम् ऋ १, ३६, १०; ६४, १४; ५,८,२; ६,१९, [८; १०, ४७,४]; ८,७,१८; ५०, ६; ९, ६२, १८; खि ३, २, ६; मै ४, १४, ८?[i].

धन-हीन– -नः खिसा २६,२२.

धना(न-आ)ढ्य[j]– -ढ्यः खि ३, १०[२],१८.

√धनाय,धनायति मा २३,३०; का २५,६,१०; तै ७,४,१९,३; मै ३,१३,१; काठ ४४,८.

धनायु– -यवः पै ११,२,११.

¶धना(न-अ)र्घ[k]– -र्घः तै २,२, ६,४.

धनिन्– -निनः ऋ १,१५०,२; –निनम् ऋ १,३३,४;४,२,१५.

धन्य,न्या[l]– -न्या ऋ ३,१,१६; ५,४१,८;६,११,३; खि ५,५,५; –न्याय ऋ ९,८६,२४.

ध(नि>)नी[m]– -न्या खि५,५,६.

धनी-मत्–

२धनिष्ठ[n]– -ष्ठाः खि ५, ५,६.

२धन–

२धन-वत्[o]– -वान् मै ४,९,१७.

धनु– -नुभ्यः[p] ऋ ८,३,१९; –नुम्[q] ऋ १०, २७,१७; –नोः[r] ऋ १, ३३,४; १४४,५; १०,४,३.

†धनु-तर[s]– -रौ ऋ ४, ३५, ५; काठ २३,११.

---

[a]) =धनर्च–। विप. (असि-)। धा. दीप्त्यर्थे वृत्तिं कृत्वा उप. कर्तरि कृद् इति पृ १६९७ p टि. विशेषः (वैतु. S. BS. =धनेन पूज्य- इति कृत्वा कर्मणि प्र.) इति।

[b]) पाभे. कृते पृ १६९७ q टि. द्र.।

[c]) पाठः? या जीवयन् (तु. मूको.) धनाऽर्धं (धनवृद्धिं) भाऽऽणयन्तीर् इति पाद-शोधः।

[d]) विप. ([प्रजनवत्तमा-] इन्द्र-मातृ-)। पपा. नावग्रहः।

[e]) पाभे. कृते पृ १३४७ c टि. द्र.।

[f]) विप. (सखि-)। उस. उप. <√सन् इति (तु. L.[४५२]; वैतु. GW. °सा– इति)।

[g]) विप. (विश्पला-, शुचन्ति-, स्तोम- प्रभृ.)। उस. उप.<√सन् इति।

[h]) विप. (इन्द्र-, सोम- प्रभृ.)। उस. उप. <√स्पृ।

[i]) धनु° इति पाठः? यनि. शोधः (तु. सपा. ऋ ६, १९,८ पपा. च)।

[j]) विप. (विप्र-)। *धनाऽर्धं–(धन-वृद्धि-)>(तद्युक्ते) *धनार्ध्य– > नैप्र. यनि. इति।

[k]) विप. (अग्नि-)। उस. उप. √अर्घ् (=√अर्ह्)+ कर्तरि अण् प्र. (वैतु. भा. कर्मणि घञ् प्र.)।

[l]) विप. (वाज-, धिषणा-)। तत्रसाधवीयः यत् प्र.।

[m]) भाप. (कौशल-)। इन् प्र. (पाउ ४,११८ [तु. सप्र. शची– > -च्या, शमी–> -म्या])।

[n]) विप. (ऋभु- [तु. शांश्रौ ८,२०,४])।

[o]) विप. (मरुत्-)। प्रथमावयवः भाप. (=ध्वनि-) इति। सपा. धनुवान् <> धुनिः <> तैआ ४,२५,१ ध्वनयन् इति पाभे.।

[p]) विप. ([बृहती-] नदी-)। धा. प्रगतौ, प्रवाहे वृत्तिरिति विशेषः। सर्वमन्यत् q टि. द्र.।

[q]) विप. (बृहती- [आसव-, मद्य-])। धा. *मादने वृत्तिरिति कृत्वा कर्तरि कृत् द्र. (वैतु. अन्ये स्त्री. नाप. सद् धन्वन्– इत्यस्य पर्याय इतीव कृत्वा तदर्थविशेषोपयोगे विमतयः?)।

[r]) नाप. (अन्तिक-) इति कृत्वा धा. सामीप्ये वृत्तिः।

[s]) विप. (हरि- [=अश्व-])। (प्रगत्यर्थे भावे) धनु– + (√तृ [*धारणे]> भावे) *तर–> बस. यनि. [=प्रगतिमत्-] इति (तु. पपा.; वैतु. वें. सा. पूप. कर्तरि कृदिति उप. तरप् प्र. इति च, PW. GRV. प्रभृ. धनुतृ– > -तरौ प्र२ इति)।

†धनु(तृ>)त्री[a]– -त्रीः ऋ ३,३१, १६,९,६३,१; कौ १,५३८; २, ७६८; जै १,५५,६;

१धनुस[b]– -नूः शौ १,१७,४; पै १९,४, १४?[c]

?धनुत्व्ये[d] पै १५, १२,११.

२धनुस्[e]– -नुः ऋ ६,७५,२; ८,७२, ४; ७७, ११; ९, ९९, १; १०, १८,९; १२५,६; मा १६, १०; ११; १३; २९,३९†; का १७, १,१०; १२; १३; ३१, २,३†; तै ४, ५, १, १, ४[1]; ६,६,१†; ¶५, ५, ७, ३[f]; ४; ६, ५, ५,२¶; मै २, ९, ५¶. ९, २[1]; ९;३,१६,३†; ¶४, ४,३[f]; ५, ९;६,८[2]; काठ १७, ११[f]; ४६, १†; क २७,१[f]; कौ १,५५१†; †जै १, ५६, ३; ४, ११, ५; शौ ४, ४, ६; ६, ६; ३०, ५†; ६. १०१, २; ७,५२, ९; ११, २,१२;१५,१,६; १८, २,६०†; पै १, ४९, २; ७६,१; ४,५,८; ५,८,५; १०, ६; ३६, ९; ११, २, ३; १३, ३, ५; १४,२, ७; १४; १५; १७; १५, १०, २†; २०, ७‡[f];१६, १०५, २; १८, २७,६; १९, ९, १२; १३,११; -नुर्भिः शौ ५, १८, ८; पै ९, १८,३; -नुषा खि ३, ९,१.

?धनुर्धनद्[g] पै १५, १२,११.

धनुष्-कार्[h]– -रम् मा ३०, ७[i], का ३४, १, ७[i].

धनुष्-कृत्[h]– -कृद्भ्यः[j] मा १६, ४६; का १७,७,५; मै २,९,४.

धन्य– √धन् द्र.

√धन्व्(वधा[k].), धन्वन्ति ऋ ९,९७, २०; धन्वसि ऋ ९, ८६, ३४; धन्वन्तु ऋ ९, ७७,३;९७, २६; धन्व>न्वा[l] ऋ ९, ९७, ३; कौ २, ७५१†; धन्व ऋ ९, ९७, [१६; १९]; १०५, ४[m]; ‡धनिव[m] कौ १, ५७४; २, ९६१; ‡धनिव.[m] जै १, ५८, ९.

†दधन्वे ऋ २,५,३; मै २,१३, ५; कौ १, ९४; जै १, १०,४; ४, २०, ५; दधन्वे ऋ ८, ३३, १२; †दधन्विरे ऋ ९, १०, [२; १३, ७][n]; १०, १०४, १; कौ २, ४७०; ५४३; जै ३, ३५, ५; ४२, ९; †दधन्विरे ऋ ३, ६०,३; ८, ९९, १; १०, ९२, ५; ९६, ६; ७; कौ १, १०९, २, १०३७; जै १, १२, ३; ४, २९, ३; शौ २०, ३१, १;२.

धन्वन्[o]– -†न्व ऋ १, ३५,८; २, ३३,१०[f]; ३८,७; ३,४५, १?[p]; ४,३३,७; ५, ७, ७[q]; ६, १२, ५?[r]; १०, ८६, २०; ८९, ६;

[a]) विप. (२अप्-, स्वसृ- [=अङ्गुलि-]) । धा. गत्यर्थे वृत्तिः (तु. भ. PW. प्रमृ.; वैतु. वें. सा., भ [पक्षे] प्रीणने च, प्रेरणे चेति) । कर्तरि तृन् प्र. उडागमश्च उसं. (पा ७, २,३४ [तु. १तरुतृ– प्रमृ.; वैतु. सा. <*धनुत्र–इति?]) ।

[b]) नाप. स्त्री. (सेतु-) इति कृत्वा धा. बन्धने वृत्तिः (वैतु. सा. प्रमृ. वाच्यस्य विषये विमतयः) ।

[c]) पाठः? यनि. पर्यायः स्त्री. (√बन्ध् [बन्धे] >) *बन्धुस्– > -न्धूः इति शोधः (तु. मूको. बनू इति) ।

[d]) पाठः? (*धन-भर्तृ– >[भावे] *धनभर्तृ-मय– > नैप्र.) *धनोतृत्व्य– (=धन-स्वाम्य-) >–त्व्ये सप्त१ इति शोधः ।

[e]) नाप. । व्यु.? । <√धन् इति (पाउ २,११७), <√धन्व् गतौ वा हिंसायां वा इति या [९,१७] ।

[f]) सपा धनुः<>धन्व इति पाभे. ।

[g]) पाठ.? धनुर् द्वि१ इति शोध । वा. कृते *d.* टि. द्र. ।

[h]) नाप. । उस. ।

[i]) सपा. तैब्रा ३, ४,१,३ धन्वकारम् इति पाभे. ।

[j]) सपा. धनुष्कृद्भ्यः<>धन्वकृद्भ्यः इति पाभे. ।

[k]) धा. गतौ वृत्तिः (तु. निघ [२,१४] या [९,१६] पाधा. च), हिंसायां (तु. धन्वन्– इत्यत्र, [पक्षे] या.) ।

[l]) वैतु. वें. सा. <धन्वन्– इति ।

[m]) सपा. धन्व<>धनिव<>धनिवः इति पाभे. ।

[n]) तु. सस्थ. टि. अभि ।

[o]) नाप. न. (२धनुस्-, मरु-, शून्य-देश- [=अन्तरिक्ष-] प्रमृ.) ।

[p]) धन्वा (द्वि३) इति पदं स्यात्? (वैतु. पपा. यनि. इति) । सपा. तैआ १, १२,२ दधन्वा, निधन्वा इति पाभे. ।

[q]) अर्थः व्यु. च? । √धन् [धान्ये] इत्यस्य कृद्-वृत्तं सत् प्राति. पशुपक्षे शस्यस्याऽग्निपक्षे च तृणकाष्ठस्य पर्यायः द्र. । 'यथा दाता (अदने प्रवृत्तः) पशुस्तद् आदाति (साकल्येनाऽत्ति, एवम्) अग्नि.' इति वा. (वैतु. सा. GBV. =निरुदकप्रदेश– इति) ।

[r]) धन्वा राट् इति पाठ.? *धन्वान्या (नि-आ-अ) राट् इति स्वरतश्च छन्दस्तश्च शोध (वैतु. पपा. यनि. इति, ऋप्रा ८,७ धन्वा [धन्व] इति च?) ।

१३, ६; १८७, २; मा २०, ५३?[a]; ३४, २४; का २२, ५, ७?[a]; ३३, १, १८; कौ १, २४६?[a]; २,१०६८[a]?; †जै १, २६, ४?[a]; ३, ३२, २; शौ ६, ३४,३; ७, १२२,१?[a]; २०, १२६,२०; –†न्वन् ऋ १,३८, ७;९५, १०; ११६,४; १३५,९; ६,२४, ४?[b]; ७५,२; ९,६९,१; ७९,२; १०,४,१; मा २९,४०; का ३१,२,५; तै २,५,१२,४[२];४, ६,६,१; मै ३,१६,३; काठ ४६, १; शौ ५,१३, १$; पै ८,१४, १०;१५,१०,३; –न्वनः ऋ १०, ११६,६; मा १६, ९; १२; का १७, १, ९; ११; तै ४,५,१,३; ४; मै २,९,२[२]; ४, ५, ९; काठ १७,११[२]; क २७, १[२]; शौ १, ३, ९; ४, ६, ४; ५,१३,६; ६, ४२,१; पै ५, ८, ३; ८, २, ४; १४, २, १३; १६; १९,८,१०; २०, ४९, ९; –†न्वना ऋ २, २४,८; ५,५३, ६;६, ७५, २[४]; १०, ११५, ६; मा २९, ३९[४]; का ३१, २, ३[४]; तै २, ४,८,१; ४,६,६,१[४]; मै २,४,७; ३,१६, ३; काठ ११, ९; ४६, १[४]; पै १५,१०,२[४]; –न्वनाम् शौ ११, ११, १; –न्वनि शौ ४, ४, ७; ६, १००, २; १०१, ३; पै २, १९, २; ३६, ५; ९,३,४; १९, १३, ५; १२; –न्वने मा १६, १४; का १७, १, १४; तै ४,५, १,१; ४; मै २, ९, २; ५; काठ १७, ११; क २७, १; पै १४, २, १२; –†न्वसु ऋ ५, ५३, ४; १०, ६३,१५; १३३,[१-६]; तै १, ७, १३, ५; मै ४, १२, ४; कौ २, ११५१-११५३; जै ४, १, ४; ६[२]; शौ २०, ९५, २-४; –न्वा पै ७, ७, ३?[c]; –न्वानि ऋ ४, १७,२; १९, ७; ५, ८३, १०; ६, ५९, ७; ६२, २; ८, २०, ४; १२; मा १६, ५४-६३; का १७, ८,८-१७; तै ४,५,११,१;२; मै २, ९, ९[१०]; काठ १७, १६[१०]; ३८, १२; क २७, ६[१०]; शौ ७, ४२, १; पै २०, १०, १.

धन्व-कृत्[d]– -कृद्भ्यः[e] तै ४, ५,४,२; काठ १७,१३; क २७, ३.

धन्व-चर्[f]– -रः ऋ ५, ३६,१.

धन्व-च्युत्[g]– -च्युतः ऋ १, १६८,५.

धन्व(न्वं>)न्वा[h]– -न्वाः काठ २,१; क १,१३; शौ १, ६, ४; १९,२,२; पै ८, ८,८.

?धन्वर्णस्[i]– -र्णसः ऋ ५, ४५, २.

धन्वायिन्[j]– -यिभ्यः[k] मा १६, २२; का १७,३,१; मै २,९,४; काठ १७,१३; क २७, ३.

?¶धन्वा(न्व-आ)र्ति[l]– -र्तिः मै ४, ५, ९; –र्तिम् मै ४, ४, ५; ५,९.

धन्वाविन्[j]– -विभ्यः तै ४, ५, ३,२[k].

?धन्वासहा[m] ऋ १,१२७,३; कौ २,

a) पाभे. क्रते पृ १६९९ *p* टि. द्र.।

b) पाठः? *धन्व–>-न्वम् इति शोधः (तु. सस्थ. टि. अभि; वैतु. पपा. प्रभृ. यनि. इति, ?ORN [पक्षे] क्रिप. इति च)।

c) नाप. (निवास-)। पाठः? धन्वनः (पं१) इति शोधः।

d) नाप. (रुद्र-)। उस.। e) पाभे. क्रते पृ १६९९ *j* टि. द्र.

f) विप. (वंसग-)। उस. उप. टाऽन्तम्। पूप. =मरु-प्रदेशः (तु. GW.GRV. प्रभृ.; वैतु. सा. =रथनुस्- इति)।

g) विप. (मरुत्-)।

h) विप. (२अप्-)। तन्नभवीयो यत् प्र.।

i) विप. (नदी-)। प्राति. अर्थश्च?। धन्वर्णस्– इति. पपा. अनु सा. पूप. धन्व– (<√धन्व् [गतौ]) इति, GW. WAG [१, २६१*a*] ORN. GRV. धनु-अर्णस्– इति कृत्वा पूप. विप. उप. च नाप. [जल-] इतीव?। *धन्वर्– (=धन्वन्–[जल-])+(√नस् [*प्राप्तौ]>भावे) *नस्–> वस. *धन्वर्-णस्– [जलवती-] इति मतम्।

j) विप. (रुद्र-)। पपा. नावग्रहः। 'धन्वनः (चापस्य) धां (धारणां) मिमीते (कुरुते)' इति कृत्वा *धन्व-धा-मायिन्– (=धन्व-धारिन्-)>नैप्र. धन्वायिन्– इति च धन्वाविन्– इति च मतम् (वैतु. सा. प्रभृ. उप. यथायोगं √इ> *आयिन्– इति, √अव्> आविन्– इति च, PW. यिनिः इति च विनिः इति च प्र. [पावा ५, २, १२२] दीर्घश्चेति)। तु. आततायिन्–, °विन्– इति; सकायिन्–, °विन्– इति च।

k) सपा. °यिभ्यः<>°विभ्यः इति पाभे.।

l) पाठः? °न्वार्ति– इति शोधः (तु. संस्कर्तुः टि., सप्र. आपश्री १८, १७,१०;११ हिश्री १३, ६, १० धनुरार्ति– इति)। पस. अन्तोदात्तः।

m) प्राति. अर्थः व्यु. च?। *धन्वस्–(धन्वन्–[संग्राम-]) +(√सह्> कर्तरि) *सहन्–> उस. *धन्वस-

११६५†[a].

धन्विन्– -न्विना पै १९,२,५.

?धन्वा[b] मै ४,९,४.

√धम्,ध्मा(वधा[c].), धमन्ति ऋ ९, १,८; जै ४,४,८†.

धम्यते ऋ १०,१३५,७.

धमन्– -मत ऋ ९,७३,१; –मन्तः ऋ १,८५,१०; २, ३४, १, ४, २, १७; खि ५, १५, ३; काठ १३, १५; शौ १८, ३, २२†; २०, १२९, १०; –†मन्तम् ऋ ८, ९६, १३; काठ २८, ४; क ४४,४; कौ १,३२३; जै १,३४, १; शौ २०,१३७,७.

धमन्ती– -न्तीः ऋ ३, ३०, १०.

धमनि[d]– -नय· शौ ६, ९०, २; पै १,९४,१; १९,१८,१,४; –निः शौ १, १७, २; पै १९, ४,१६; –निभ्यः शौ २, ३३, ६; २०, ९६,२२; पै ४,७,५; –निम् ऋ २,११,८[e]; –नीः शौ ७,३६,२; पै २०,३०,६; –नीनाम् शौ १, १७, ३; पै १, ९४, २; १९,४, १३; ९,१२.

धमित– -तम् ऋ २,२४,७.

ध्मातृ– -तः ऋ ७,८९,२.

१ध्मातृ– -ता ऋ ५,९,५.

२ध्मातृ– -तरि>री ऋ ५, ९, ५.

?धम[f] पै १९, १०,५.

धयत्– √धे द्र.

धरणी–, धरित्री–, धरीमन्–, धरीयस्–, धरुण– प्रमृ. √धृ द्र.

?धरुत्तरा पै १७,२८,१.

धर्णस्–, धर्णसि–, धर्णि–, धर्तृ–, धर्त्र–, धर्त्री–, धर्म– प्रमृ., १धर्मन्–, २धर्मन्– √धृ द्र.

१धव[g]– -वः खि ५, १५, १४[h]; शौ २०, १३१, १७[i]; –वात्[i] शौ ५,५,५; –वे खि ४, ७,५; ७[२], ४[1]; पै ६,४, ४[1]; –वेभ्यः पै ९,६,११.

२धव[j]– -वः पै २०,६१,७.

३धव– √धु, धू द्र.

धवल[k]–

?धवल-त(र>)रा– -राम्[l] खि २, ६[२],२३.

धवीयस्– √धु,धू द्र.

√धा(वधा.)[m], > दिधिष, धापि, धि, धित्स, धत्ते ऋ १, ८५, ९; खि १, ९, ५; ¶मै १, ५, ९;९,८; शौ १०, ७, ४२; धत्ते ऋ १, ४०, ⌊ ४; ८, १०३, ५(९, ६६, ७)⌋; ९५, १०; ३, १०, ३; ५, १८, २; २८, २; ८, २३, २१; १०३, ४; ९, ७६,२; खि १, ५,८; ¶तै १, ५, ८, ३; ६, ७, ४; १०, ६[२]; ११, ५-७;७, ४, १; ५[२]; ५, ३; २, १,४, ७, २, १, ५; ४, २, ४; ५, २, ४; ५, १; ६, १,७; २, ३;४[२]; ३, १, १, ३; २, ९, ३; ४[२]; ३,२,१; ४,३[२]; ४, ३,८; ५,१,४; ५, १,९, ६; २, २,५, ३, २,३[२]; ४; ३,२[२]; ३-५; ४,२; ३[२]; ४; ५;५, १[२]; ७,३;८,२[२]; १०,४;४,१,१; ५, ३[२]; ६,६; ५,९,३; ६, ३,४; ७, ५,२; ६,४; ९, ४; ६, १,७,८; १०,४;२,५,३; ४;६,१,५;३,५; ५,१; ३;८,१;३; ४,११,१; ७, १,४,२[२], २,२, २; ३,२, ५,६; ¶मै १, ४,५;१०;५,११; १४[४]; १०,९,११, ७[२]; २, १,२;३,२; ५,९;५,३[२],५,७;३,१,३;३,५[२]; ६,४,६;६,७; ८,५; ९;९,४; ४, १,८;२,९[२]; ४,६;६,१;४; ८,४;

सुहन्– (=युध्वन्-)> -हा ⌊विप. (अग्नि- ⌊तु. सस्थ. निष्पृह्यमाण- इति पर्यायः⌋)⌋ > नैप्र. यनि. इति (वैतु. पपा. प्रमृ. धन्वन्– > -न्व इति पूप., वें. सा. ⌊कर्तरि⌋ सुहस्– वा सहु– वेति उप इति कृत्वा प्र१ इति, ORN. सुह्– इति उप. इति कृत्वा तृ१ इति)।

[a]) °सुह्– > -हः इति ६.; धन्वा, सुह· इति च द्विपदः पाठ इति BSG.। [b]) पाठः? धन्व इति शोधः (तु. सपा. ऋ २, ३३, १०)।

[c]) धा. शब्दाऽग्निसंयोगहिंसाऽर्चागत्यादिषु वृत्तिः (तु. निघ ⌊२, १४;१९;३,१४⌋ या ⌊६, २; १०,२१⌋ प्रमृ.)।

[d]) नाप. (नाडी-)। अनिः प्र.(पाउ २,१०२)।

[e]) भाप. (ध्मान–, शब्द-) इति ⌊तु. सा. GRV. प्रमृ.⌋।

[f]) पाठः? द्रुपः इति शोधः (तु. सपा ऋ १०, ५९, ८,९ शौ ६,५७,३)।

[g]) नाप. (वृक्ष-विशेष-)। व्यु. ?।

[h]) धवः इति स्वरः? यनि शोध.।

[i]) सपा. धवः<>धवात्<>धवे इति पाभे.।

[j]) नाप. (पति- ⌊तु. या ३, १५⌋)। व्यु. ?। <√धू ⌊*विवाहे ?⌋ इति तु स्यात्?। [k]) विप। व्यु. ?।

[l]) पाठः? °तरे इति शोधः (तु. संस्कर्तुः टि.)। °रां शुभगन्ध° इत्यस्य स्थाने सपा ⌊तु. पूसं.⌋, खिमा ११,२४ च धवलतरांशुकगन्ध° इति पाभे.।

[m]) धा. धारण-निर्माणाऽभिव्यञ्जन-पोषण- दीप्ति-दाना-ऽऽदिषु वृत्तिः द्र.।

१७,६; ९, ५, १०; १८, †२०, ५९,३; १०७,५; पै ६, १, २†; २,७; ९,१५,६†; १४, ३, १२; १४, १६,७१,७; ९८,२; १०६, ८; १९.४३, १०[a]; दुधाते तै ६, ३, ५, ३¶; दृधाते ऋ १,२,९; १३६,२; १८५, २; मै ४, १४, ७†; धत्त मा २८, ७; का २३, ६,५; ३०,१,७; ¶तै २,१, ९, ४; २,१,३; ४[२], ९, ४, १०, १; ३,२,७; ३,३; ८,२; मै ¶२,३,९; ५, ७; ३, ११, ५, ¶काठ १२, १०; २७, ७, ८[१]; दुधत्ते ऋ ४, ७,९; ५,४१,२; ७,९०,६; काठ २४, ५¶; दधते ¶तै १, ६, ८, १[२]; ७,२,१,३; ६, २; ३,५,३; ७,२;३; ९,३; ४,१, १; ३, ३[२]; ४,५; ६,२; ७,३; ५, १, ३, ८, ५; ¶मै १,६, ३; ४, १,४; ३,५, ¶काठ १२,८;३१,३;३४,२;¶क ३७,६; ४७, ३; शौ ११, ६.३; पै १४, १,७; १६,२१,३, १९, १, ११; †दुधति ऋ १,१६९, ३[b]; ३,३०,१; १०,९१, ९; मा ३४, १८; का ३३, १, १२; मै १, १०,९¶; दधति ऋ १, ५५, ५; ¶तै २,१, २,५,६; २,९,५; ३,७,२; ११,४;५; ४,६, २; ३, ४,९,६; ५,१०,२; ५, २,४, ४; ७, ३,१०,३; ४,७, २; १०, २;

५,१,५;६; ६,२[२]; ८,२; १०,१; ¶मै २,३, ५; ५, ७; ४, १, ४; ३,१०[४];४,९;६,८, ¶काठ ११, ८;२९,२; क ४५,३¶; †दुधासि ऋ १, ९४, १४; ८, १०२, १[c]; १०,१४०,१; ५; मा १२,१०६, ११०; का १३,७, ५; ९; तै ३, ४,११,१[c], ४,२,७,२; मै २,७, १४[२];४,१२,६[c]; कौ २,११६६; ११७०, दधासि ऋ १, ३१, ७, ९१,७[d]; ५,८,५, १०, २१, ६,८; मै ४,१०,६[d]†; काठ १६, १४†; क २५,५†; पै ७,१५,३; ११,१,९; १२, १,१४†; दधाथे ऋ १,१५१,९; ३,३८,५; धत्थः ऋ ६, ६८,[९(१, १५९, ४; ४, ३४, १०; ४९,४; ७, ८४,४)], धत्थः ऋ १, १५७,५; ५,६३,७; धत्थ ऋ४,३४,[१०(१,१५९,५, ४,४९,४;६,६८,६; ७,८४,४)]; ८,२७,२१; धत्थ ऋ५,५४,१४; ७,३७, २; दधे ऋ १,१३९, १; २,३२,१[e]; ५,८६, ५; ७, ५०, १; ८,४४,३; खि ६,३, १; मा २२. १७†; का २४, ४, १०†; मै १, ६, १; २; काठ २, १५†; १९, १४†; ३८, १४; कौ १, ४६१†; जै १,४८, ७†; शौ ४, ७,७; २७,२; ५,६,२; १०,१२; १९. ४, २[f]; पै ४, ३५, २; ६,

११,२; ९,१४, २; १९,२४, ७; दुधामि ऋ २,३५,१२; ८, ३४, ५;१००,२; १०,९८,२; दधामि ऋ ७,३४,८; १०,१८,४, ८५, २४[g]; १२५, २; १४७, १; खि १,२,१०;३.१५,१; मा ९,३०; ११,७९;३५,१५†; का १०, ५, ८; १२, ७,१४, ३५, ४, १६†; तै १,६, ५,१, ७,५, १; ४, १, १०,३; ४,३,३, ११,३; ५,११, २; ५,५,१०,१; ३; ५;७, ९,१; मै १,६,१;२,७,७; काठ ७,१२; १६,७; १७,९[५]; १६[१]; २१, २; ६; २२, ५[५]; ६¶; ३१, १४; क ६,२;२६,८[२]; २७,६[३];¶३१, १७,२१,३४,१¶; कौ१,३७१†; जै १,३९,२†; शौ ४,३०,६†; ७,८७,२; ८, २,२‡[h]; ९; १२, २,३३†; पै ३,२८, २; ११, १, १;१६,३,८; १७,३२,३†; १९, ४८, ७; ५०, १०; २०,३२, ३; दध्महे पै १९, २३,६; दध्म· ऋ १०,१७२, ३; मा १५,१५-१९; १६,६४-६६; का १६,४,२; ४; ६;८,१०; १७,८,१८[१]; मै २,८, १०[५]; ९,९[१];१३,१२; २१[५]; शौ ३,२७, १-६; पै २,३८, ३; ३, २४,१; ६; ७,१, ६; दध्मसि ऋ १,५०,१२, शौ १,२२, ४†; पै १, २८, ४; ३, १४, १;

a) सपा. दुधाति <> दधातु इति पाभे. ।

b) 'हे इन्द्र ! (यदा) ते (तव) सा (प्रसिद्धा) ऋष्टिः असे (अस्मासु) अभ्यर् (लुङि प्रपु१ <√°म्यक्ष् [मृदुभावे]), (तदा, त्वद्-वश्याः सन्तः) मरुतः सनेनि (चिरन्तनं) मन्यं (अस्मदङ्कष्टुं) जुनन्ति (जारयन्ति), हि (यत., ते आत्मनि तथा) प्रयांसि (धान्यानि) दधति (धारयन्ति), चित् (यथा) वनगे अग्निः (भवः स्यात्) न (यथा वा) द्रीसमप्सु' इति वा. द. ।

c) पाभे. कुने पृ १५५५ *b* टि. द्र. ।

d) पाभे. कुने पृ १५५५ *a* टि. द्र. ।

e) तु. वें. सा.; वैतु. GW. प्रपु१ इति ।

f) सपा. पुरो दधे (तैमा २,५,१,२ च)<>मंत्रा २, ६,९ प्रवधे इति पाभे. ।

g) पाभे. कुने पृ ११३८ *n* टि. द्र. ।

h) सपा. ते दधामि <> दुधानाः (तैमा ६, १०,२ माय २,१,१३ च) इति पाभे. ।

धत्ताम् पै २०,३७,६; दुधातु ऋ३, २६,३;४,५३,७;७,३४,२०; शौ ६,६०,३; दधातु ऋ १, ८९,६; २,४०,६;५,५१,११;७,४५,४; १०, १७,४;६४,१३; १५८, ३; १८४,१; खि ३, १५, २; ४,८, १; खिसा ३,२;५; मा २,१०; २३, १६†; २०; २५, १९†; २६, १४; २९, ४; ३६, २; का २,२,९; ३, ३, ५[a]; ९, ३, ३[b]; २५, ४, ५†; ५,३; २७, ११, ६†; ३१, १, ४; ३६, १,२; तै १,४, ४४, १; ६, ३, २; २,३, १४,४; ४, १२, ४¶; ५¶; ७; ३,१,९,१; २,८,५; ३, १, २[२]; ११,५; ५, १, ११, २¶; ७,४, १९,१; मै १, २, १५; ३,३६; ३८;४,१;५; २,३,६¶; ४,३[२]; १३, २२; २३[२]; ३, १२, २०; १६,२[२]; ४, ९, २७†; १२, १; ३;४; ६[२]; १४,१†; ११[२]; काठ ५, २[२];३; ५; ८,१७; १०,१३; १३, १५[२];१६[४c]; ३०, ६; ८[d]; ९[d]; ३२, २;३;५; ३५,१; ३९, ३; ४०, १[२]; ९; १२; ४४, ८; ४६, २; क ३, १०; कौ २, १२२५[२]†; शौ १,१,१; ३, ८, १; २०,३‡[e]; १०; ५, २५, ४; ५†;२८, ५†; ६, ४७, १[f]; ७, १८, १[c]; २[g]; ३[h];४; २०, १[२]; ४९,२; ८,१, १५; ५, १८; ९, ४,२१[i]; १२, १,३;४[j];५;६; ८; २२;४४;५२; १३,१,३५; १६, ४, ७; १८, २, ५५†; ३, ६२; १९, ३१, ३; ६; ४३, १-६; ८; पै १,६,१; १८,१; २७,४;३९, ४; २, ५२, ४; ५९,३; ७६,४; ५; ८१,३; ८५,२; ५, १२, ८; ८,१०,१२; १०, ५, ३; ६; ६, ३; १०; ११, १, २; ५; १३, २,३; ५; ८; १५, ५, ४; १६, २, ५; १७, १, ४-६; ९; ३,३; १२; ४, ९; १०; ५, १०; १८, १८,५; २८,५; १९,१४,६;२२, ५;६; १५; २८,३[k];५; ६; ३१, ९[२]; ३९, १; ४८, ४-६; ५२, ६; २०, २, ४; ६;५,४; २९,६; ७; ५५, ९; दधाताम् पै १९, ४८, १२; धत्तास् ऋ ४, ५१, ११; धत्ताम् खि ५, ७, १, ८; मै ४, १२, ६; १३, २; काठ १५, १३; शौ ४, ३१, ७‡[l]; पै १, ९१, १-३; ‡दधताम्[m] शौ १२, २, २३; पै १७,३२,३; दधतु ऋ ७, ५१, १; मा ११, ६१; ३२, १६; का १२, ६, २; ३५, ३, १२; तै २, १, ११, ६†; ३, ३, २, १[२]; ४,१,६,२; मै २,७,६; ३, १, ८; ४,९,१; १४, १४†; काठ १६, ६; पै १, ११, ४?[n]; ३, १७, ६; ६,१७, १०; ११,५,१४; १६, ४३, ९; धत्त्व मा ६, ३५; का ६, ८, ६; मै १, ३, ३; पै १५, १२, १०; दधिष्व ऋ ३, ३५, [६ (१०,१४,५)]j[o]; शौ २०, ६,५; ‡दधिष्व ऋ १, ३,६; १०, ९; ३, ३७, १०; ४२, ५; १०, ११६, ८; खि ५, ११, ४[p]; मा २०, ८९; २६, २३; का २२, ८, १०; कौ २, ४९८; जै ३, ३८, १२; शौ २०, २०, ३; २४, ५; ५७, ६; ८४, ३; धत्तात् तै १, ६,४,३; मै १, ४, १; २,१२,३; †धत्तात् ऋ ३,८, १; मै ४,१३,१; काठ १५,१२; दधाथाम् मा ६, ३५; का ६,८, ६; तै १, ३, ७,१; ४,१, २; ६, ३,५, ३; मै १, ३, ३; काठ ३, १०; क २,१७; †धत्तम् ऋ १, ४७, [(३५,८)१];१८०,९; ७, ६७, [१०; ६९, ८]; ९७, [१० (६,२३,३)]; ८, ३५,१०-१२; [२२-२४];१०,४०,[(८,८७,२)

a) =सपा. शांश्रौ २, १०,१ काश्रौ ४,१४,२३ वैताश्रौ ७,१७। आपश्रौ १३,१९,५ तु नियच्छतु इति पाभे.।
b) सपा. दधातु <> दधात इति पाभे.।
c) पाभे. द्रष्टव्ये पृ १५५५ p टि. द्र.।
d) सपा. माश्रौ १,८,३,३१ धाः इति पाभे.।
e) पाभे. द्रष्टव्ये पृ १५५५ k टि. द्र.।
f) पाभे. द्रष्टव्ये पृ १७०३ a टि. द्र.।
g) सपा. आश्रौ ८, १४, १६ शांश्रौ ९, २८, ३ आगृ २,१४,३ शांगृ १,२२,७ या १९,११ ददातु इति पाभे.।
h) पाभे. द्रष्टव्ये पृ १५५५ q टि. द्र.।
i) सपा. दधातु<>बिभर्ति इति पाभे.।
j) सपा. दधातु <> कृणोतु (परि.) इति पाभे.।
k) पाभे. पृ१५५५ u टि.द्र.। l) पाभे. पृ१५५५ w टि.द्र.।
m) सपा. तिरः, दधताम् (तैब्रा ३,७,११,३ आपश्रौ ९,१२,४ आपमं २,२२,२४ च)<>अन्तर्…दधताम् (माश्र १३,८,४,१२ आगृ ४, ६,१० च)<>तैआ ६, १०,२ आपश्रौ १४,२२,३ तिरः दध्महे इति पाभे.।
n) पाठः? दधातन इति शोधः (तु. W. टि.)। सपा. शौ ३,९,४ विशिष्टः पाभे.। o) पाभे. द्रष्टव्ये पृ ५९९ d टि. द्र.। p) पाभे. द्रष्टव्ये पृ १४६ f टि. द्र.।

११३][a]; सि १, ३, ७; ५, ११; की १. ३०६; जै १, ३२, ४; शौ २०, १७, १२; ८७, ७; घत्तम् ऋ १, ४७, ६; ९३, २; [(१०,१८२,१)७[b]]; १२; १५९, १५; ४,(३४, १०) ४९, ४(६, ६८,६) ७, ८४, ४]; ४, ४२, १०[c]; ५७,८[d]; ६, ६९,१;६;७४, ३; ७. ५३. ३; १०४, २; ८,८, १५; ९, २; ३५, [१०[e]; ११[e]; १२[e]; ५९, ४[e]; [७ (१०,१७, २;१२२,८)]; खि १,६,७[e]; ७, २; ११, ६; मा २. १९[f]; ७, १०†[e]; का २,४,६[f];७,४,२†[c]; तै १, १,१३,३[f];४,१,२;६,१२, ४[g]; ८,२२,५†;२,३,१४,३†[h]; ३,२,११,२†;३,३,३. ११,१†; ४,२,५, ६†; मै १,३,३; १२; †४,११,२;१२,१,५; १४, ६[ab]; १८[a]; †काठ ३, १०S; १०, ११; ११. १२; १२. १४; २३, ११; क २,१७; शौ २. २९, ३; ५[i]; ४,२५,५; ५,६,८; ७,४३, २†; ८,२,७;४,२†; २०,११९, २†; पै १, ११,२[i]; १०९,३;४; ४,३४,५; ५,६,६; ६, ११,१०; १६,३,७; ९,२†; १९,२८,११; दधिष्वम् ऋ ६, १०, १; काठ ३९,१४†; घत्त ऋ ४,३३,१०; ३४, १०; ७, ५६, २०; ९,६८, [१० (१७,३६) १०, ४५,१२]; मा १२,२९†; का १३,२,१२†; शौ २, १३, २; १९, २४, ४; घत्त>मा ऋ १, ६४,१५,८५, १२; २,१२,५; ४,३४,१०;५८, १०; ५, ६०, ७, १०, १५, ७; मा ८, १८; १३, २३; १७, ९; ९८†; १८,४७; १९. ४८;६३; २१,५२†; २८,७; २९. ८; का ९,३, ४; १४,२,८; १८,१, १; १९,१,११†; २०,२,१०; २१, ३, १९; ४, १३†; ३०, १, ७; ३१, १, ८; तै १, १,५,१; ३, १३,१;१३, २[h]; ४,१,१[i]; ४४, २; ५, ११, ५†; ३, १,१,३[i]; ४,३; ४, २,९,४; ६, १,१; ५, १, ११, ३¶; ४,४,१; ७,६,४; मै १. ३, १[f]; ३[i]; ३८; ९, २[j]; २, ७,९; १०,१; ४, १०,४†; काठ ३, ९[f]; ४, १३; ७. १४[j]; ८, १७; १६. १६; १७, १७; ३०, ८; ३८.२; ४०,७†; ४६, २; क २,१६[j];१७[j]; ३,१०; ६, ३; २८,१; की २, ५२९‡[k]; जै ३,४१,५‡[k]; शौ २,३४,२; ६, ४१,३[l]; ७, ८७,१†; १०२,३; १०, ५,७-१४; १८,३,४३†;४, १; २०,३४,५†; पै १,३३, ४; ३, ३२, ३; ८. १३, १०†; १३, ७, ५†; १६, १२८, १-९; २०,३४,३; दुधात,>ता ऋ ७, ३४,६; ९,२१,६; दधात,>ता ऋ २, २९, ३; ४,३३, ११; ६, ६२, ८; ७. ५८, ३; १०, १५, [४(३७,११)]; ७; मा ८,१७[m]; †१९,५५;६३; का †२१,४,५; १३; तै २. ६,१२,३†; काठ ३, ९[n],४,१२[o],१३,९; १५[o]; २१, १४; ३७, १०; शौ ६,५५, २[o]; १४, १, ५९; १८, १,५१†; ३, १४;४३†;४४‡[p]; पै १८. ६.७; १९.९,३; २०,६, २‡; दुधातन ऋ १०,३६,१३; दधातन ऋ ५, ३४,१; ५५,४; ८,४७,१३; ९, ११, ६; १०, ९, १; १५,११[p];

---

[a]) पृ ६०६ *g* टि. । गस. घत्तम् (आपमं १, ६. १२ ख)<>धेहि इति पाभे. ।

[b]) पाभे. द्र. पृ ११३४ *k* टि. द्र. ।

[c]) गस. घत्तम् (मारा ४,१,४,१० आपश्री १२. १४, १२ ख) <> मत्तु (तैब्रा ६, ७, १ ख) [पाठ] इति पाभे ।

[d]) पाभे. द्र. पृ ११३६ *p* टि. द्र. ।

[e]) पाभे. द्र. पृ १५३३ *l* टि. द्र. ।

[f]) गस. घत्तम् (मारा १. ८,३,२७ तैब्रा ३. ३,९,८ ख) <> घत्त (आपश्री ११,२०,१३ ख) इति पाभे. ।

[g]) पाभे. द्र. पृ १५५६ *n* टि. द्र. ।

[h]) पाभे. द्र. पृ १५५४ *i* टि. द्र. ।

[i]) पाभे. द्र. पृ १५५५ *l* टि. द्र. ।

[j]) गस. घत्त <> धेहि (मारा ६. ६,४,५; ९, २, १,२५ तैब्रा १. १,७, १; ८, ५,२,१,२३; ३. ११,४,१ आपमं २, १५,१५ आपृ १. १६,५ शांगृ १, १७, ७ पागृ १,४ ख) इति पाभे. ।

[k]) गस. घत्त <> धत्तु इति पाभे. ।

[l]) गस. घत्त <> पुनः इति पाभे. ।

[m]) पाभे. द्र. पृ १७०४ *b* टि. द्र. ।

[n]) दधातु इति [illegible] । [illegible] ([illegible] १३.९; क ३. १० [illegible] टि. ख) ।

[o]) गस. [illegible] ५, ७, २, ४ [illegible] २, १, ११ [illegible] ४, १८, १ धत्तु इति, मापी १, ६, ४, ११ दधातु इति च पाभे. ।

[p]) गस. दधात <> दधातन इति पाभे. ।

३७,[(१५,४) ११]; ६३,१५[a];
मा ८,५[b]; ११,५०†;१९,५९†;
३६,१४; का ८, २,१[b]; १२,५,
१†; २१, ४, ८†; ३६,१, १४;
†तै २,६,१२,२; ४,१,५,१; ५,
६,१,४ऽ; ७,४,१९,४; †मै २,
७,५; ४,९, २७; १०,६[२]; १४,
११ऽ; †काठ २,२ऽ;५,१; १६,
४; २१, १४; २३, ८[a]; ३५, ३;
क १, १४; †कौ २, ७९६;
११८७; शौ १, ५,१†; पै १९,
४५, ८†; धत्तन खि ४, ९, ७;
धत्तन ऋ १,२०, ७[c]; ६४,१४;
१०३,५;५,५३,१३; दधानि पै
८,१,५; दधाम काठ ४०, ५; पै
१,९६,१; दधाम ऋ ५, ४५,५;
१०,१०८,३; अधत्त ऋ २,२२,
२; कौ २,८३८†; अधत्त ऋ १,
९६, १; ७,८,३; १०,१०२, ८;
¶तै १,७,३,२; २, १,४,६; ६,
३,१;५,३,१०,४;४,१,१;६,५,
६,१[२];६,५,१; ७, ३,७,१; ¶मै
१,१०,५; २,१,३; ५, ३; ३,८,
१०; ४,२, ९[२]; ३,१;१०, ६†;
¶काठ ७,१५; ११,१; ६[२]; १२,
५; १३,३;४;५;७; २७,१; ¶क
६,५; ४२, १; अदधात् ऋ ३,
३०,१४; ९, ९७, ४१; खि २,
६, १७; मा १९, ७७; का २१,
५, ४; मै १, १०, ५¶; २, १,
४¶[a]; ४,६; ४, १४, १३; काठ
३८,१; †कौ १,५४२; २,६०५;
†जै १,५५, ९; ३,४९, २; शौ
१०,२, ७; अदधात् ऋ ५,८५,
२; ६,४४, [२३ (१०,५४,६)];
मा ४, ३१†; का ४, १०, २†;
†तै १, २, ८, २; ¶२, २, ८,
५; ३, २,१; ६; ७, १; ८, १;
३, ३, ५,२[e]; ५, २,३,३[२]; ३,
६,२[२]; मै १, २,६†; १०, ५¶;
२,२, २¶; ¶५,३; १०[२]; १३,
१०[f]; ३,११,६; ¶काठ २,६†;
४,९†; १०,१०; ११,३;४;१३,
४;३५,२०[२];३९, १०ऽ[f]; क १,
१९†;४८,१८[२]¶; शौ १०, २,
१२; १४; पै १३,१४,६; १०[२];
१६, ५९,८; ६०, ३[g]; ४; ५[h];
७; ८; दधात् पै १९, १७, १[i];
¶अदधाताम् तै ३,४, ३, १;२;
काठ १३, १२[२]; अधत्ताम् मै
२, ४, ६¶; ¶अधत्ताम् तै २,
३,३, २; मै १, १०,१०[२];२,१,
५;४, १[२]; काठ ११, १[२]; १२,
१०[२]; ३६, ५; अदधत तै ७,
४,१, १¶; ¶अदधत तै २,४,
२, २; मै ३, ८, ५; काठ १०,
१०;३७,७[२]; अदधुः ऋ ३, २,
९;२९,७; ३१,१०; ४७, ३; ६,
६७,५;१०,१२,७;५३,११;६८,
११;८८,११; तै४,४,१०,३; मै
४,१४,१४†; शौ १८,१,३५†;
२०,१६,११†; अदधुः ऋ २,४,
२; ६,३९,३; खि ३,१५, २८;
तै ¶२,१,२, ४; ४,१; ८,१;२,
१०,१; ३,२,३; ५,८,२; ३,५,
१, १; मै १, ३, ३५†; ¶काठ
८,२; ११, ४; १९,७; २८, २;
¶क ६,७; ३०,५; ४४,२; शौ
८,९, १४[f]; ९,४, १६; १८,२,
३३‡[j];४,७; १९, ५६,४; पै ३,
८, ४; १६, १९, ४; २५, ६;
अधत्थाः ऋ ५, ३२, २; मै २,
१३,१५[c]; †अदधाः ऋ ३.३०,
७; १०,७३,९; कौ १,३३१; जै
१, ३४,९; अदधाः ऋ १, ८३,
३[k], १०, १३८, ६; †शौ २०,
२५, ३[k]; अधत्तम् खि १,
६, ६‡[l]; १२, ७; †अधत्तम् ऋ
१, ९३,५;११६,८;११८, ७; तै
२,३, १४, २; मै ४, १०, १,
काठ ४, १६; अदधात ऋ ७,
३३,४; अदधाम् ऋ १०,१८३,
३; दधीत ऋ १,४०,२;८,१९,
११; ७४,९; तै ३,२, ९, २¶;
†दधीत ऋ २,३५,१;५,४१,५;
८, ७२, १३; मा ३३, २१; का
३२, २,४; मै २, ३,२¶; ४,
१२,४; काठ १२, १५; कौ २,
८३०; ¶दध्यात् तै १, ६,१०,
४[२];५; ५,७, २,५; ६,३, १,५;
६,७,१; मै ३,२,२; ७, ७[२]; ४,
१,१२; ६,६; काठ २१,४; २६,
१; क ३१,१९; ४०,४; पै ११,

---

a) =सपा. ऐब्रा १,९;१० । मागृ २,१५, ६ तु दधातु नः इति पाभे. ।

b) पाभे. कृते पृ १११० *i* टि. द्र. ।

c) विशेषः पृ ७३३ *o* टि. द्र. ।

d) सपा. काठ १०,२ आ(श्रा-श्र)दधात् इति पाभे. ।

e) सास. अधात् इति पाभे. ।

f) सपा. अदधान् <> अदधुः <> अभवन् इति पाभे. ।

g) सपा. अदधात् <> त्यंदधात् इति पाभे. ।

h) सपा. अदधात् <> न्यंदधात् इति पाभे. ।

i) सपा. शौ २,२९,१ आवात् इति पाभे. ।

j) पाभे. कृते पृ १५५७ *b* टि. द्र. ।

k) तु. सस्थ. टि. अधि ।

l) पाभे. कृते पृ १५५७ *d* टि. द्र. ।

१, ११$; दुधीरन् तै ७, ४, १, १¶; दध्युः तै ७,२,९, २¶, ¶दध्याम् तै २,२,११,५; दधीमहि ऋ ५, ३५, ८; ५२, ४. दधे[a] ऋ १,२४, ४[b]; १०३, ४; १४९,५; २, १९, १; २३, ६[b]; ३४,९; ३, २२, १; ५,२३, ४; ८,६,११; १३, १९, ५२,३; ९, ९८,८; १०,१२९,७; खि ३,४, ३; मा १२,४७†;२३,६३; २८, २५, का १३,४, ३†; २५,१०, ११; ३०,३,२; तै ४,२,४,२†; †मै २,७, ११; ४, १२, १; कौ २,८५१†; शौ २०, ११५, २†. दधे[a] ऋ १,३, ११; ४०, ७; ८; ५५,८; १२८, ६; १३९, १, २, ३१,६; ३२, १; ३, १, ३, २३, १[c]; ३९,६; ४,३६, ६; ५,८६, ५; ७,५०, १; ८, ३३, ७[d]; ८; ३९,४[२],४४,३; ९,७३,३; ८२, ३; १०८,१२; १११, २[२]; १०, १००,५; खि ६,३,१; मा २०, ८५†, का २२,८,६†; तै ४,१, ११, २†; काठ १६, ११†; क२५, २†, †कौ १, २९७[d]; २, ६६७; ९४२[२e], १०४६; १०४७, ११२६; †जै ३, ५५, ८; ४,१, ३[२]; १२, ४; पै ५,५, १-९, दधौ शौ ९, ४,१०;१०, २,१७; पै १६, २४,१०;६०, ५; ८; ६१,४[f]; १९, १६,११[g], †दधाते ऋ १, १८५,६, ७, ५, ७७,१; मै ४, १२, ६; १४, ७; कौ २, १९९, जै ३, १८, ६; दधतु तै १,५, १०,१; काठ ७, ३; क ५, २; दधिरे ऋ १, २६, ८; १४८,३; २, १३,१०; २३, १४;३,१९,४; ४,८,६; ५,१६, [(१,१३१,१) १; ८,१२,(२२) २५]; ६, २५, ७; ७, ५३, १; १०४,१८; १०, ४६, १०; ६३, ५; ११४,३; तै ५, ६, १,१; मै २,१३,१; काठ १२,१५†; †कौ १,८८; २,९१८; जै १,९, ८†; शौ १,३३, १-३; ८,४, १८†; पै १, २५, १-३; †दधिरे ऋ १, ३६, २; ६४, १०; ७२, [३; ६, १,४]; ७३,७; ८३, ४; ८५, ३, ८७,५, १३१, [१ (५, १६, १) ८, १२, २२(२५)]; २,२५, ५; ३४,१३; ३,१, ६; २,[५; १०, १४०, ६]; ५०, ३; ५१, ६; ४, ५०, १; ५, ८,६; १६, १; ५५, १; ६१, ११[h]; ६, १५, ८; १७, ८; ४८, २१, ७, ११, [४; १०, ५२, ३], ३१, १२; ८, २, ३०; १०, ५, २; ४५, ११, ४६, ८; ९१, ६; ९४, ५; खि १, ४, ३; मा १२, २८; १११; का १३, २, ११; ७, १०; तै ३, १, ४, ४;५ २; ४, २,२,४;७,३; मै २, ७,१४,४,१२,५;१३,६; काठ ७, १२$,९,१९; १६, ९;१४; १७, १८;१८,२०; $३०, ८,९; ३५, १४$;३८,१२$, क २५,५;४८, १३; कौ २, ११४५; ११७१; ११७४; जै ४,१६, १; २९, ९; शौ ६, ४९, ३; २०, २५, ४; ८८,१, पै $१४, १, २; ३; ४; १६, १०, ८; १९, ३१, १६; †धिरे[i] ऋ ९, ६८, १; कौ १, ५६३; जै १, ५७,८; †दध्रे[i] ऋ १०,८२,५;६; मा १७,२९;३०; का १८, ३, ५; ६; तै ४, ६, २, ३[२]; मै २, १०, ३[२]; काठ १८, १[२]; पै ५, ११, ७$; †दध्रुः ऋ १, ३६, [१० (८, १९, २१)]; ५८, ६[c], ६, १५, २; ९, ९९, ३; मा २०, ७०; का २२, ७, ४; मै ३, ११,४; कौ २,९८२; जै ४,२४, ३; दध्रुः ऋ ३,३,५,९,११०,७; मा १९, ८१[j]; २०, ७०; ७५; ८०, २१, १२-२८; ४८-५१; ५३; ५४; ५७; का २१,६, २[j]; २२,७,९, ८,१; २३,२, १-११; ३, १-६; ६, १-४; ६; ७; १०, मै ३,११,४;५,९[j], ११[११],१२[६]; काठ ७,१२†; ३८, ९[२]; १०[११]; ११[६]; कौ २,८५६†; जै १,३१, ५‡[a]; शौ १९, ५६,३; पै ३,८, ३;६, ३,८; ९, १०,७; †दधिषे ऋ १,८२,६; ५,३८,२; ६,४३, ४; ९२,१; ९८,२; ८,४५, ३१; ९७,२; १०, ५०,६; मा ७, ७; का ७, ३, १; तै १, ४, ४, १; ३, ४, २,१; मै १, ३, ६; काठ-

a) लटि त-लोपे ना लिटि वा प्रपु१ रूपम्। विशेषस्तु वैरा. द्र.।
b) वैतु. GW. अभ्युपसृष्ट इति। c) तु. सस्थ. टि. अ।
d) सपा. दधे <> दधुः इति पाभे.।
e) एकतरत्र वयोदधे इत्यस्य स्थाने गुभस्त्योः इति S. पाभे.। f) सपा. दधौ <> दिता इति पाभे.।
g) छन्दस्तः सपा. शौ ६, ७८,३ अपि पादपूर्तिकरः यनि. पाठः सुपठः (तु. W.)।
h) पाभे. कृते पृ ११३७ r टि. द्र.।
i) =दधिरे (तु. पा ६,४,७६)। सपा. दध्रे <> दध्रुः (<√धृ) इति पाभे.।
j) पाभे. कृते पृ १५५७ g टि. द्र.।

४, २; शौ १९, ४९,७§; २०, ५५, ३; ८७, २; दुधिषे ऋ १, ५७,६; ६२,९[a]; ३, १८,५; ५, ४५,११; ६, १०, ६; ८,४, ४; १०; १५,१०; ९, ६,९;६४,१[b]; १०७,१०[c]; १०, ८,४; ६; २८, १२; ५४,५; ७३,३;८; मा १३, १५†; १५, २३†; २९, ११[d]; का १४, १,१५†; १६, ५, ४†; ३१,१,११[d]; तै †४,२,११,३[b]; ३,१३,३[b]; ४,४, १; ५,१,११, ४[d]; मै २,७, १५†; ३,१६,२[d]; ४, १०, २†[b]; †काठ २, १४[b]; १३,११; १६,१५; क ३, २†[b]; कौ २,१०७२†; †शौ २०,१५, ६; ३१,५; पै ५,२२, ७; दुधाथे ऋ ७, ७०, ३; दुधाथ ऋ १०, ९५, ११; दुधाथ ऋ ४, ५, ६; दुधिध्वे ऋ १,३८,१; ४,३७,१; दुधिध्वे ऋ १,१६८, १; ५,५५, २; दुध्र ऋ ८, २७, १९; दुधिम् ऋ १०,४२,६ शौ २०, ८९, ६.

†धाति ऋ ४, ५५,१; ७, ९०, ३; मा २७, २४; का २९,३,२; मै ४, १४, २; †धामहे ऋ १, १२, [१३ (४,५५, ९) ९, ७४, ५]; ५,१६,५; मा ३४,३३; का ३३,२, २; कौ २,१०८१; धातु ऋ १०, ५६,२[e]; †धातु ऋ १, १९०, [८; ७,२३, ६]; ६, ४७, ११[f]; मा २०, ५०[f]; ५४; का २२, ५,४[f];८; तै १,६,१२, ५[f]; मै ४, ९,२७[f]; १२,३[f]; काठ ८, १६; १७, १८[f]; शौ २०, १२, ६; पै १९, ३४, १३; धान्तु ऋ ९,८,२[g]; १०, ७४,३; धात ऋ ३,५४,१३; ६,५०,७; ७, ३९, ६; धात ऋ ४,३५, ८; धातन ऋ ७,४७,४; धास्यामि तै ५, ६, ८, ३; धासथः ऋ १, १६०, ५; धासथ>था ऋ १, १११,२; अधात् ऋ ४, ३४, १; अधात् तै ४,२,८,१[h]; ¶मै १, ५, ६; ४, १, १; १३; काठ ३९,१[h]; पै ३,३९,५; १३,२,२; १६,१५०,९; १५१,१; धात् ऋ ३,३१,१३; १०,१३२, ५; धात् ऋ १, ६७, २; ७१, ५; १०७, [३;६,४९, १४]; ३, ५४, १२; ४,१७, १३; ५,४१, १६; ४२, [१६; ४३, १५]; ६, ४, २; १९, २; ४०, ४; ४९, ७; ७, ३४, १७; ३८, ३; १०,३०, १२; ६८,१२;तै ४,१,११,२†; †मै ४, १४,३; १५; काठ १७, १८†;३९,१[h];४०,६[i]; ९; ‡कौ[j] १,५४१;२,४५४; ‡जै[j] १,५५, ११; ३, ३४, १२; शौ २, १०, ३; ६,६१,१; १६,९, २[h]; १८, ३,६३; ४,५४; २०,१६, १२†; पै १८, २९, ३; १९, १४, ७; अधाताम् मा २०, ५७; २८, १६; का २२,६, ३; ३०, २, ५; मै ३, ११,३; अधाताम् खि ५, ७,३,५; मै ४,१३,८; काठ १९, १३; ३८,८; शौ २, २९, ५; पै १, १३, २; अधुः मा २०, ६४; का २२, ६,१०; मै ३, ११, ३; धुः ऋ ७,८५,३; १०, ७४, १; धुः ऋ २,४,३; ३,३८, ३[k]; ४, ३३,११; ५,५८,७; ७,३४,१८; ३६, ९; ४०, ४; १०, ४६, ५[l]; ४९,२; पै१९,१०,२[m]; अधाः तै २,४,१२,४¶; मै २,४,३; अधाः तै २, ४,१२,५¶; ७; मै २,४, ३[l]; काठ १२,३[l]; धाः ऋ ३,२८, ५; ३०,३; ५, ३२,५; ६, १९, १०; मा ६,११[n]; का ६,२, ६[n]; धाः ऋ १, २६, १०; ४८, १२; ५४, ११; ६३,१; १७१, ५; २, ४,९; ३, ८,[३; २४, १];१७,५; २९,८; ३१, १९; ३६, १; १०; ५१, [(१, ३०,१०) ६ (८,७१, ९)];५६,६; ४,१७,१८; ५,३६, ५; ६,४,४; १०,६; ४०, १; ७, २०,[१०;२१,१०]; ७७,६;७९,

[a]) तु. सस्य. टि. अन्तुर् (परि.)।

[b]) सपा. दुधिषे (आपश्रौ १२,१९,५ च)<>दधिषे (<√ध) इति पाभे.।

[c]) सपा. दुधिषे<>दधिषे (< √ध) इति पाभे.।

[d]) सपा. दुधिषे <> ममिषे इति पाभे.।

[e]) सपा. धातु <> धावतु इति पाभे.।

[f]) पाभे. क्ते पृ ११४० o टि., ११४५ h टि. च द्र.। तत्र पातु इत्यस्याऽपि समावेशः द्र.।

[g]) पाभे. क्ते पृ १७०५ k टि. द्र.।

[h]) पाभे. क्ते पृ ६५२ h टि. द्र.।

[i]) सपा. धात् (आश्रौ ५, ९, १ च)<>धाः<> ऐब्रा २,३८ अधाः [BC. धाः] इति पाभे., शांश्रौ ७, ९, १ तु पाठाऽभावः।

[j]) पाभे. क्ते पृ १५५७ m टि. द्र.।

[k]) पृ २२९ a टि. द्र.।

[l]) सपा. धुः <> धाः इति पाभे.।

[m]) पाभे. क्ते पृ १७०५ l टि. द्र.।

[n]) सपा. मियं धाः<>मियधा<>प्रेधा इति पाभे.।

५; ८,९६, १६; ९, ८, ८; १०, ६; १०, ४६,१०;६९,३; मा २, २१[a]; ५, ५; ६,११; ८, २१[a]; ९, ३७; ११, ३५; १८, ३६[b]; ३८,११[२];‡[c]; का २,५,४[a]; ५, २,३; ६,२,८; ९,३,७[a]; ११,१, ३; १२,३,८†; २०,१,७[b];३८, २,५[२];‡[c]; तै १, १,१३, ३[a];२, १०,२; ३, ८, १; १४, ७†; ४, ४४,३[a]; २, ६,४,४; ३,१,१०, १; २,८,५; ३,५,१; ५,११,२†; ४,१,३,३†; ५,६,८,६[d]; मै १, १, १३[a]; २, ७; १५; ३, ३८[a]; ५,२[e];९[e]; २,७, ३†; १२, १[b]; ३,९,७; ४,१, १४[a]; ९,९[२];‡[c]; १३, १†; १४, १८†, काठ १, १२[a]; २,८; ३,६; ४,१२[a];१५, १२†; १६,३†; १८,१३[b]; ३१, १४[b]; ३८,७†; क १,१२[a]; २, २; १३; ३,१०[a]; २९, २; †कौ १,७४‡[f];३२६; २,५३६;९६७; †जै १,८,२‡[f]; ३४,४; ३,४२, २; ४,२५, १; शौ ७,१२०, २; १३७, १०†; पै २, ७६, ६; ५, २१,१; १५,५, ३; २०,१७, ८;

धायी:[g] ऋ १, १४७, ५; तै ७, १, १८, २[१h]; काठ ४१, ९[२h];

धाम् मा १,२०[i]; का १, ७,४[i]; तै १,१,६,१[i]; ४, ७, १२, २[b]; मै १, १,८; शौ ७, १०२, ८[a]; पै २०, ३४, ७[a]; धाम ऋ १, १२२,१२.

धिष्व ऋ २, ११,१८,६,२२,९; ४५,१८; खि ४,४,४[j]; शौ २०, ३६, ९†; †धिष्व ऋ १, ९१, १८; २,१८,७; ३,६,६; ८,३३, १५; मा १२,११३; का १३,७, १२; तै ४, २, ७, ४; मै २,७, १४; काठ १६, १४; ३७,५; क २५,५; कौ ३,३, २; जै २,१, २; धेहि ऋ ८, ९६, १०; धेहि ऋ १, ९, [८; ४४, २; ८, ६५, ९], ७९,४[k]; १२३,१३; २,२१, ६; २३, [१५; १०, ३७, १०]; ३,१, २२; २, ६; २१, १; [२, १०,२४, २]; ५३,१८; १९; ५, ४,७; १०; ३१, १३; ६,१,१२; ७,३;८,५;१०,५; १७,१४;१९, [९;३५,२]; ४४,९; ४७, ६, ७, ११, ५[c]; ७५, २; ८; ८,९७,२; ३; ९,३२,६; ११३, ७; १०,७, १;१४, ११; १७, [९ (८, ५९, ७)], २४,२; ३७,१०; ४२, ७; ५९,६; ८३, ४; ९१, १५; ९८, ३; ११; १५८,४;१८४,२[२]; खि १,१,२[l];५,५;४,६,१०; मा ४, १०[m], ८,७;१०; १०,२५[३m,n]; ११, ८३[o]; १२, ५८[p], १५, ३५†[k]; १७, ६६[o]; १८, ४८[२]; १९,५;९[१q];२०,२३[r];७९†;२६, ३†;२९,२;३७,१९;२०[२q];३८, २५[r]; का २,३,८[m];८,४,१; ६, ४; ११, ७, ५[n]; १२, ७, १८[o]; १३, ४, १४[p]; १६, ५, १७†[k]; १८,६,२[o], २०,२,११[२];२१,१, ५; ८[१q]; २२, १,७[r]; ७, १३†, २८,२,१†; ३१, १, २; ३७,३, ५;६[q], ३८,५, ७[r]; तै १,२,१, २;४,४५, ३[r]; ४६, १†; ६, ६,

---

a) सपा. धाः (माश १, ९, २, २८ च) <> धाम् इति पाभे.।

b) सपा. धाः <> धाम् इति पाभे.।

c) सपा. धाः (माश १४,२,२,१७ तैआ ४,९,३; ५, ८,३ च) <> धेहि इति पाभे.।

d) पाभे. कृते पृ १७०८ *i* टि. द्र.।

e) सपा. धाः <> धेहि (तैआ ४,६,२; ५,५,३ आपश्रौ ६,२२,१ च) इति पाभे.।

f) पाभे. कृते पृ १७०८ *l* टि. द्र.।

g) =धाः (तु. GW.), सा. <√धि इति।

h) सकृत् सपा. तैब्रा ३, ७,७, ४ आपश्रौ १०, ९, ४ अधायि इति पाभे.।

i) सपा. धाम् (माश १, २, १, १९; २१ तैब्रा ३, २, ६, ४ आपश्रौ १, २१, ७ च) <> त्वा इति पाभे.।

j) धि° इति स्वरः? यनि. शोधः द्र.।

k) पाभे. कृते पृ १५५६ *k* टि. द्र.।

l) सपा. तैब्रा ३, ७, ६, २२ आपश्रौ ४, १५, १ देहि इति पाभे.।

m) सकृत् पाभे. कृते पृ १६४१ *b* टि. द्र.।

n) पाभे कृते पृ १५५६ *c* टि. द्र.।

o) पाभे. कृते पृ १७०५ *j* टि. द्र.।

p) पाभे. कृते पृ १६४१ *g* टि. द्र.।

q) पाभे. कृते पृ १५५८ *f* टि. द्र.।

r) सपा. धेहि (माश १२, ९, २, १०; १४, ३,१,२८ तैआ १,६,५,६; २,६, १,४; ६,५ लाश्रौ ३, ५,८ आपमं २, ६,५ शांगृ २,१०,३ च) <> यच्छ (आपश्रौ १६, २३,८ माश्रौ ६, १,१,७ च) <> आश्रौ ३, ६, २६ देहि <> आश्रौ ३, ६,२७ दाः <> तैआ ४, ५, ४ धाः इति पाभे.।

६२, १५; १०,१८९, ३[a/b]; मा ३,८†[a/b]; का ३,१, ८†[a/b]; ¶तै २,५,७,३; ३, २, ९, ७; ५,२, १०, २[2]; ¶मै १,१०,१०[2]; ३, २, ७; ९; ६, १; १०,२; ४,४, ८; ¶काठ ७,१५; १२,८; २०, ९; ३६, ५, ¶क ४, ६; ६, ५; ३१,११; †कौ १,४१४;४८९‡[c]; २. ३५४; ७२८[a/b]; ८२८; ३, ५,६[a/b]; †जै १, ४०, ६; ५१, ३‡[c]; २,६, ५[a/b]; ३,२९,११; ५९,२०[a/b], ४,२६,९; शौ २०, ५६, ३†; ¶धीयेते मै १,५,६; ३,१०,६; काठ ३६,५, धीयन्ते मै ४, ६, ३¶; ¶अधीयत मै १,५,५; काठ ७, ४; २४,६; क ५, ३; ३७, ७; अधीयन्त मा १४,२८; का १५, ९, १; तै ४, ३, १०, १; मै २, ८, ६; ३,२, १०; काठ १७, ५; २०,१२; क २६, ८; ३१. १४; ?धीयन्त पै २,२३,४.

अधायि ऋ ३, ५, ३; ८, ७४, ७; १०,३१,३; †अधायि ऋ १, ६०,४; १०४,७; १६२,७, ७,७, ४; २४, ५, ३४, १४, मा २५, ३०; का २७, १२, ७; तै ४, ६,८, ३; मै ३, १६, १; काठ ४६, ४; धायि ऋ ५, ४४, ८; ७,५,[(१, ९८,२) २], ८, ६३, १२; १०, ४६, १; का ३२, ४, ७†; †धायि ऋ १, १४१, १; १७१, २; १५०, ८; ४, ७, १,५, ५६,७; ६६,२; ६, २९,५; ८,९२,२९; १०,११५, २; मा ३,१५; १५, २६; ३३, ६; ५०; का ३, ३, ५; १६, ५, ७; ३२,१, ६, तै १, ५, ५, १; ७,२; मै १, ५, १; ५; ६; काठ ६,९; ७, ४; ५, क ४,८, ५,३; ४, कौ २, १७५; जै १, ८, ५; ३, १६, १३; शौ २०, ६०, २; ?धायि[d] कौ १,७७‡.

धापय ऋ १०,१५१,५.

दिधिषन्ते ऋ १०, ६३, १; दिधिषन्ते ऋ ४, १८,७, दिधिषन्ति ऋ २, ३५, ५; धिस्सय: ऋ १, ४६, ९; दिधिषामि ऋ २, ३५, १२, दिधिषामहे ऋ १०, १३२, ३; दिधिषन्तु ऋ ३,८,६; दिधिषन्त ऋ १, १३२, ५; दिधिषेय[e] ऋ ७, ३२, १८; शौ २०, ८२, १†; ‡दधिषे[e] कौ १,३१०;२,११४६; दिधिषे जै १, ३२,८‡[e]; दिधिषेम ऋ ८,९६,६.

दुधत्– -धत् ऋ १, ३५,८[f]; १२८, ३[g]; १४०,९;१८८,२[g]; ४,१५, [३; ९,३,६][g]; २०,[३; ५,३१, ११], ६,४५,२; ७,२४, ४; ९, २०,[७; ६२,३०[g]; ६६, २७[g]; ६७, १९]; ६५, २१; ६६, २१; ६८, १०; १०, १५६, ४; ५[h]; १७०, १; खि ४, ९, ५; मा ८, ३८†; ११, २५†; २०, ४४; २८, ९; २४; २८-३१; ४५; ३३. ३०†; ३४, २४†; का ८, १३,१†, १२,२,१४†; २२,४, ९; २९,५, २†; ३०, १,९; ३, १-११; ४,१-११; ३२, ३, १†; ३३,१, १८†; †तै १,३, १४, ८[i]; ५, ५,२; ६, ६, ३[i]; ४, १, २, ५†; ११, ४; ¶७,१,२,१[i]; मै †१, १, ९; २, ८; ५, १; ३, ११,१;४;५[i]; ४,१०,२†; ११, ४; १२,५†[h]; १४, ८; ९; †काठ २,९;१४; ७,१६; ८,१७, १६, २; ३८, ६६; १२[i]; ३९, १५; क २,३†; †कौ १, ३०; ७७‡[j]; २, ३२४; ३४६; ६०७; ६६२; ८०३; ८७०; ८८०;८८१[h]; ३, ५,२; †जै १, ३, १०; ८, ५‡[j]; २,३, २; ३, २६, १०; २९, ३; ४९,९; ५४,३; ४,२,९; ३,१०; १२,७; २२, ४; शौ ९,४, २२; १०,६, ४; पै १६, ४२, ४[i]; –धतः ऋ १०,४६,४; ११४,

[a]) सपा. धीयते <> अशिश्रयुः इति पाभे. ।

[b]) तु. सस्थ. टि श्रुति ।

[c]) सपा. ऋ ९,६२,१९ विशिष्टः पाभे. ।

[d]) पाठः (तु. BS. सात.)? धायि (लुङि कर्मणि प्रपु१) इति शोधः (तु. सपा. ऋ [१०,४६,१],भ. BSG.; वैतु. पपा. तमनु सा. विव. °धायिन्– > –यी प्र१ इति!) । 'यः (स्वयं) दधत् (धारकः) विधते वसूनि मन्ता (दाता सन्नपि) गुते (यज्ञे) वयांसि (हव्यानि) धायि (धापितो भवति), सोऽग्निः पूर्वार्धोक्तप्रकारकः' इति वा. ।

[e]) उपु१ रूपम् । सपा. दिधिषेय <> दधिषे <> दिधिषे इति पाभे. ।

[f]) तु. स्क वे. सा. MVR.; वैतु. पाम. पाका. पामि [७,३,७०] GW.GRV. क्रि. इति ।

[g]) वैतु. GW. क्रिप. इति ।

[h]) वयोदुधत् इति पाठस्य स्थाने सपा. आश्री १६, ११,१२ वयोवृधः इति पाभे. ।

[i]) तु. भा.; वैतु. सा. क्रि. इति ।

[j]) विप. (अग्नि- [तु. ऋ १०,४६,१ दुधि इति पाभे.])। *d* टि. अपि द्र. ।

५; ६; १७५, ३; मा १९, १२; ८२[a]; का २१,२,१;६,३[a]; मै ३, ११, ९[a]; काठ ३८, ३[a]; शौ १८,४,६२; पै १६,२६, २; १७,४०,१०?[b].

दुघती– -ती ऋ ७,७७,५; १०, ९५, ४; तै ३,१,१०, २; -तीः मा १०,४[c]; का ११, २,४[c]; तै १,८,१२,१[c]; मै २,६, ८[c]; ४, ४,२[c]; -तीम् ऋ १,११६,१९; पै १५,१२,१०.

दुधान,ना– -†नः ऋ १,३५,४;६७, २; ७२,[१; ७, ४५, १]; १२८, ३; १४१, १३; १४४,१; १७१, ६; ३,१, ८; ३४, ५; ५५, १०; ४,१६,१४;२२, ३; ५,१,[५(६, ७४,१)]; १५, [४(७,८४,१)]; ५;६,४४,८; ८,४६,५; ९,९५, ४;२३,५;२९,३; ६३,१३; ६५, १०;६६,[(१,४०,४; ५,३४,७; ८,१०३,५)७];९२,२;९६,१३; ९७,४७; ११३, १; १०, ७, २; ११, ७; तै २,२, १२, १; ४, १,३,४; मै २,७, ३; ४, १४, ६[२]; काठ ७, १२§; १६, ३; १७, १९; ३९, १५; कौ १, ४६९; २, १५३; २५१; ६२१; ७०८‡[d]; जै १,४९, ३; ३, १५,१; २१,१६; ५०, ८; ५८, ५‡[d]; शौ १३, १, २§;१८,१, २४; २०, ११, ५; §पै ५,१३, १; ९,२४,१०[e]; १५,१२, ११; १८,१५,२; -†नम् ऋ ८,९७, १३; कौ १, ४६०; जै १, ४८, ४; शौ २०,५५,१; -ना ऋ १, ११७, ९; १२३, ४; ३, ५३, [१६; ७,८०,२]; ६,६९,३;७४, [(५,१,५)१]; ७, ६९, २; ७६, ७; ८४, [(५, १५, ४) १]; मा २०,४२; का २२,४, ७; तै १, २,५,२; ८,२२, १; मै ३, ११, १; ९[f]; ४,१०, १; ११, २†; १४, १०†; काठ ४, १६†; ११, १२†; ३८, ३[f]; ६; पै ५, ३१, ८; ६, १०, १; ९; -नाः ऋ १, ४,५; ६, ४; ५३, [११; १०, १८, २; ३; ११५, ८][g]; ७३,५;१०;१२२,७;१४७, १; १६५,१२; २,११, ४; ३,१, १६; ५,३,४; ४१, १३; ७,९५, ५; ८,६३,१०; ९,१७, ६; १०, १५, [१० (३, ४,११; ५,११, २; ७,२,११)]; ३९,१४; ६७, २; ७१, १; ८४, ७; १०४, ४; ५; १२१,७; ८; मा १९, ३२; ९३[f]; २०,६९; ७२; †२७,२५; २६; का २१,३,१;६,१४[f];२२, ७, ३; ६; †२९,४,३; ४; तै ४, १,८,६[२]†; ७,५,९, २¶; मै १, ३, ३५; २,१३, २३†; ३, ११, ४[२];७; †४,११,३;१४,३;१५[२]; काठ २, ५; ४, १३; १६†; ९, १८†; २९,३; ३८,२; ५[२]; ३९, २; ४०, १†; क १,१२; कौ २, २०१†; जै ३, १८, ८†; †शौ ४, २,६; ३१,७; १२, २, ३०[g]; १८, ३, १०[g]; २०§; २०,३१, ११[g]; ३३, ३§; ४०,३; ६८,५; ६९,१२; ९१,२; पै २, ३८,१; ४, १,७†; १२,७†; ६, १०,२; १७, ३२,१०†; -†मान् ऋ २, १२,१०; ६,४७, २५; शौ २०, ३४, १०; पै १३, ७, १०; -¶नानाम् काठ १९,२; क २९, ८; -ने ऋ १, १४६, ३; ६, ७०,५; -नौ खिला ३२,१; शौ ७,३०,१; पै १९,२६, १; २०, ७,२.

धुदुधि[h]– -धिः ऋ १०,४६,१[f].

दिधिषाण[i]– -णाः ऋ १०, ११४, १.

दिधिषाय्य[k]– -य्यः ऋ १, ७३, २; २,४,१; काठ ३९,१४†.

?धत्वा[l] पै १८,१४,४.

[a]) तु. उ.म.; वैतु. भा.सा. (तैब्रा २,६,४,२) क्तिप्.इति।

[b]) पाठः?। सपा. शौ १२,३,५० पुचतः इति पाभे.। दधतु इति मूको.।

[c]) सपा. दुघतीः<>वग्वानाः इति पाभे.। पृ १५५९ h टि. अपि द्र.।

[d]) सपा. दुधानः<>धाता इति पाभे.।

[e]) सपा. शौ ५,२०,१० विशिष्टः पाभे.।

[f]) सपा. दुधाना (तैब्रा २, ६, ४,६ च) <>दुघानाः इति पाभे.।

[g]) पाभे. द्र्व्ये पृ १७०३ h टि. द्र.।

[h]) विप. (अग्नि-)। किम् प्र. लिड्वद्भावश्च।

[i]) पाभे. कृते. पृ १७११ j टि. द्र.।

[j]) विप. (देव-)। वैतु. सा. < √धिष् यद्वा < √धि इति।

[k]) विप. (अग्नि-)। सन्नन्ताद् आय्यः प्र. उसं. (पाउ ३,९६; वैतु. सा. साय्यः प्र. इति [तु. पाउ ३, ९७])।

[l]) पाठः? धत्ताम् इति शोधः (तु. मूको.; वैतु. सपा. शौ १४,२,४७ दस्वा? [पृ १५५९ d टि.] इति पाभे.)। 'या [उषाः] पूर्वाऽगन्, [सा] अस्यै प्रजां द्रविणं च धत्ताम्' इति वा. इति कृत्वोक्तः पाभे. अपि समानं शोध्यः द्र.।

धा[a]– -धा. तै १, १, ९, ३; काठ १,९.

†धिष्ठ[b]– -ष्ठः ऋ १, १७०, ५; –ष्ठा ऋ ४,४१,३; ७, ९३, १; तै १, १, १४, २; मै ४,११,१; काठ १३,१५.

१धातवे शौ ६,८१,२[c].

धातु– -तु[d] ऋ ५,४४,३.

१धातृ[e]– -ता ऋ ९, ९७,३८[f]; खि ३, १५, २१; –तारः ऋ ८, ७, ३५

२धातृ– -ता ऋ १, १२३, ५; ७, ३५, ३; १०,८२,२[g]; ८५,४७; १२८, ७; १५८, ३; १८४, १; १९०,३; खि १,४,७; ३, १५, २[१]; ८; ४, ८, १; खिसा ३,५; ६;७;८[१]; मा ८, १७; १४,२८; १७,२६†[g]; १८,१७, ३२,१५; का ३,९,५; ९, ३, ३, १५, ९, १; १८,३,२†[g], १९, ६, २; तै १,४,४४, १; ५, १, ३[१]¶; ७, ११,१; २,४,५,१; ३, ३, १०, १;११,२[४]; ३[२];४,¶९, ६[२]; ७; ४,३,१०,१; ११,२; ४, ९, १[h], ६,२,१†[g]; ७, ६, २; १४, ३†; ५,३,४,१¶, ७,४, ३†[g]; मै १, ३,३८; ६, १२¶; २,८,६; ११, ५; १३,१०; २२; २३; ४,¶३, ५[४]; ६; १२,६[२]; १४, १७; काठ ४, १२; १३, १६[२]; १८, १†[g]; १०; ४०,१;९; शौ ३,८,२; ४, १२,२; ५,३, ९†; २५,४; ५†; ६, ६०,३[३];७,१८,१-४;२०,१[१]; ८,१,१५; ५, १८; ९,१२, १०; २१; १०, ६, २१; ११,१०, ५; ८;९; ११, २५; १३,४,३; १४, १,३३;३४;५९; २,१३; १८,३, २६, ४,४८; १९, ९, १२; १०, ३†;२०,१;३१,३; पै १,३९,४; १०८,१; १३, ८, ३†; –तारम् ¶तै ३,४,९,१;२;३[२];४[२];५;६; मै २,७,१३; ¶४,३,५[२]; ६; शौ ११,८, ३; –तुः ऋ १०, १८१, [१-३]; मा १४, २४; २५, ४; ३७, १२[j]; का १५,८, २; २७, ४,१; ३७,२, २[j]; तै १, १,१०, २‡[k];२,३,७, ३¶; ३, ३,५,१; ४,९,७¶; ५,६, २; ४,३,९,१; ४,१०,१; ११,२; ५,५,१२,१[l]; १५,१; ७,२२,१; मै १,८,१०; २,८,५; १३, २०[१]; ३, १५, ५; काठ ३९, १३; कौ ३,२, ५; जै २,५, ७†; शौ २,२६, २; ११, १०,९; –तृणाम् तै ४, ७,१४, ३‡[m]; –†तृभिः ऋ ४,७,१;८, ९२, २९; ९, १०, ३; मा ३, १५; १५, २६; ३३, ६; का ३, ३, ५, १६, ५, ७; ३२, १, ६; तै १, ५, ५, १; ७, २; मै १, ५, १; ५; ६; काठ ६, ९; कौ २, १७५; ४७१; जै ३, १६,१३;३५,६; शौ २०, ६०, २; –तॄणाम् ऋ १०, १२८,७[m]; –त्रा ऋ ९,११३,४; –त्रे खिसा ३,८; मा २४, ५; ९; ३१[१]; का २६, १,९,२,४;७,१[१]; तै १,८, ८,१¶; ५,५,२३,१; ६,१४,१; मै १,३,३[n]; २,६,४¶,१०,५[o]; ३, १३,६; १०;१४,१२[l], ४,३, ५¶; शौ ३,१०, १०; १९,३७, ४.

धात्री– -त्रीः मै ४,४,२¶.

३धातृ– -ता काठ ५, ५¶; ८, ४; १२,८[४]; १३, ९-१२; १५; १७, ५; २१, १; ३२,५[१]; ३४,१४[p]; ३५,३[n]; ३९, ८;१०; ४०,१०; १२, क ३, १०; ६, ९¶; २६, ४; २८,२†[g];१०,४८,४[h], पै १, ५३,२; ९१, १-३; १०१,३; २, ५२,४; ६६, ४; ७६,५; ८५,४; ४,८,७, १५,५; ७; ५,२,७; ४, ८†; १२,८; ६,१९,३; ७,३,७; ९, १; ८,१०, १२; ९, ११, १; १०, ५,३; १५,७; ११,१,२; ५;

a) विप. (वेदि-)। कर्तरि विच् प्र. (तु. भा. K.)।

b) विप. (इन्द्र-, इन्द्रावरुण-, इन्द्राग्नि-)। इष्ठन् प्र.।

c) पाभे. क्रने पृ ११५२ *c* टि. द्र.।

d) विप. (हविस्-)। तुन् प्र. (तु. वें. सा.; वैतु. PW. प्रमृ. <√धे इति)।

e) विप. (अश्व-)। तृन् प्र.।

f) पाभे. हुते पृ १७१२ *d* टि. द्र.।

g) सपा. धाता (या १०,२६ च) <> धर्ता इति पाभे.।

h) सपा. धाता (माश्री ३,६,२ च) <> विश्वकर्मा इति पाभे.।

i) पाभे. कृते पृ १५२७ *b* टि. द्र.।

j) सपा. धातुः (माश १४, १, ३, २२ च) <> मित्रावरुणयोः (तैआ ४,५,४ च) इति पाभे.।

k) सपा. धातुः <> ऋतस्य (परि.) इति पाभे।

l) सपा. धातुः <> धात्रे इति पाभे.।

m) सपा. धातृणाम् <> धातॄणाम् <> धातॄणाम् <> विधाता इति पाभे.।

n) पाभे. हुते पृ १५६० *d* टि. द्र.।

o) सपा. धात्रे <> धर्त्रे (माश ९, २, ३, २० च) इति पाभे.।

p) =सपा. आपश्री १२, ६,३। मै ४,२, १० शौ ३,१४,२; ७,३४,१ तु पाठाऽभावः।

१२,६,४; ६; १३,२, ३;५; ८; १६,२,५; ४४,४; ८५,५;७; ८; १३९,११;२२; १८,४,२; ३;५, ८;६,७;८,४; १९,१०,१४;१४, ६[२];१७,१०; २१,३; ४२,८; ९; २०,२,४-६; ७[२]; ७,५; २६,९; २९,६;३८,५; ४९,१[a]; –तारम् काठ १२,८[४]¶; –तुः काठ १७, ४;२१,१;२२,५; ४७,२[b];५; क २६,३; पै २,२१,३;१३,१४,२; १६,८५,८; –†तृंसि: काठ ७,४; क४,८;—तृणाम् काठ४०,१०†[c]; –त्रे काठ ३,१०[d]; १५,३; ४८, २; ४९,४; क २, १७[d]; पै १, १०५,४;५, ३१,८;१७,२१,५.

धातृ[e]- -त्रतः ऋ १०, १६७,३; शौ ५, २५,१०; –त्रतः ऋ १०, १८,५; मै १, ३,२६[f]; शौ ७, १९,१[f]; १२,२, २५†; पै १७, २६,१६;३२,४†; १९,४८,१७; २०,७,३[f]; ४८,९.

धामन्[g]- -म ऋ १, ५७, ३; ९१, [३;९,८८,८]; ९५,९;१२१,६; १२३,८;९;१४४,१; १५२,[४; ७,६१,४; १०,१०, ६;८९, ८]; ५; १५३,२; २,३,११; ३,७,६; ४, ५, ४; ६, २, ९; २१, ३; ६७, ९; ७,६३, ३; ८७, २; ८, ४१, १०; ९, ६९,६; ८६,१५; ९४, २; ९६, १८; १९; ९७,५; ३१;३२; १०९, ४; १०,४५,२; ४८,११;६५,५;६७,२;१२४,३; १८१,२;१८९,३[h]; खि ३,१०[२], ९; ४, १०[२], २; मा १, ३१; ३, ८†[h]; १२, १९†; १५, ५२; १७, १४;७९; ८८†; २०, ३७; ३२, ९; का १, १०,४; ३, १, ८†[h]; १३, २, २†; १६, ६,४; १८,१,१४; ६,१५; १९,१,२†; २२,४,२; ३५,३,६; तै १,५,३, १†[h]; ३; ८, २२, १; २, ४,३, २; ५, ७,४¶; ६, ७, ६[२]¶; ३, १,११,६[२]†; ४,६,१,४;५,५;७, १३, ४; ¶५,१,९,५; २,१,२[२]; ६[२];३,४[२];३,१०,३;११,३[२]; ५, १,३; ७, ३८,१; २; ¶६,१,७, ९; ३,५,४;६,११,४; मै १, १, ११;२,८[३i];३,३६[२j];४,४;९; ५, ६¶;८;६,२[२]; ७;८,२[२]¶; २,१, ११; १०,१; ३,२, २[२]; ३¶;४, ७¶;११,१;४,१,४[२]¶;२,११[४]; ८,३[३]¶;१०,१; ११,२; काठ १, १०; ४,१६; ५, ६; ६,२; ७,६; १३†[h];१४[२]; ८,२[२]; ३; १०,७; १७, १७; १८,४; १९,८; ११[२]; १२[२]; २०,१[२];७; २१,८[२]; २४, ७[२]; ३१,३[२]; १०; ३२,६; ३४, १९[२]; ३५, १; ३८, ६; ३९,५; १०[k]; ४०, ५; १०; क १, १०; ४,१; ५, ५¶; ६,४†; ७[२]¶;८; २८,१; २९, ६; ¶३१,१[२]; २[२]; ३[२];९;¶३७,८[२]; ¶४७,३[२];१०; ४८,२; †कौ १, ४२९;५३४;२, ३३६‡[l]; ५२६; ५२७; ५९१; ७२०; ७२८; ३,५, ६; †जै १, ४२,३; ५५, २; २,१,५; ६,५; ३,२८, ८‡[l]; ४१,२;३; ४८,७; ५९,१२; २०; शौ १,१३,३‡[m]; २,१, २; ४, १,६;६,३१, ३†[n]; ७,८,१; ३०,२; ८,९,१०[n];२५; २६; १५,२,४;१२;१८; २४;६, ३;६;९;१२;१५;१८; २१; २३; २६;८,३;९,३; १८,१,७;†२०, १५,३;४८,६;९१,२; पै १, ९५, २; २,६,२;७६,३; ३,२५, ६[o]; ५,१६, ३; ३१, ७; ६, १०, ७; ८, १४,९†; १६,१२४, १-११; १९, ३६, ९; ४२, १२; ४५, १३†; २०, १, ३; ६; ७, १; –मऽ-म मै ४,२,७[२]¶; पै ९,७, ४; –मन् ऋ १, ४३,९;४,७,७; ५८,११; ७,३६,५; खि ४,१०, ३; १०[२], ३; मा १७, ९९†; ३२, १०[p]; का १९, १, १२†;

a) सपा. धाता <> भगः इति पामे. ।

b) पामे. कृते पृ १७१३ *l* टि. द्र. ।

c) पामे कृते पृ १७१३ *m* टि. द्र. ।

d) पामे. कृते पृ १५६० *d* टि. द्र. ।

e) नाप. । तृच् प्र. ।

f) पामे. कृते पृ १५५६ *f* टि. द्र. ।

g) व्यप. । नाप. । मनिन् प्र. (पाउ ४, १५१) ।

h) पामे. कृते पृ १५१२ *g* टि. द्र. ।

i) सपा. धाम <> नाम (माश ३, ५, १,३२[२] च) इति पामे. ।

j) सपा. धाम <> प्रायः (माश ११,५,९,१२[२] च) इति पामे. ।

k) पामे. कृते पृ १२१७ *j* टि. द्र. ।

l) पामे. कृते पृ १२९० *f* टि. द्र. ।

m) सपा. धाम <> नाम (माश ६, ७, ४,४ आपमं २, ११,२२ च) इति पामे. ।

n) सपा. धाम <> धामानि इति पामे. ।

o) सपा. धाम <> नाभिम् इति पामे. ।

p) सपा. धामन् <> धोनौ <> तैआ १०,१,४ मना १,४ धामानि (वैतु. BC. धामनि) इति पामे. ।

२[a]; ११, २†; मै १,४, २; ७; ४,११, २†; –म्नाऽ-म्नः[b] मा ६, २२; का ६,५,३; तै १,३, ११, १; मै १,२, १८; ३, ११, १०; काठ ३, ८[c]; क २,१५[c]; शौ ७, ८८,२; पै २०,३३,५; –म्ना ऋ ९,३९,१; १०,१६६,४; मा १, २; २, ६[d]; ३, १९; २७, १६; का १,२, १; २, १, ८[d]; ३,३, ११; २९,२,६; तै १, १, ३, १; ५,५,४;४,१,८,२;५,१,९,५¶; ३,१०, ३¶; ६, ३, ५, ४¶; मै १,२, ६[d]; ५,३;८¶; २,१२,६; काठ १, ३; ११[e]; ५, ५; ६, ९; ७,६; १८,१७; २०,७; ३१,२; १०; ३२, ५[c]; क १, ३; ११[c]; ४, ८; ५, ५; २९,५; ३१,९¶; ४७, २; १०¶; कौ २, २४८†; जै ३,२१, १३; शौ ५, २७, ८; १०,५,७-१४; पै ९,१, ६; १६, १२४, १[e]–११[e]; १२८, १-८; –म्निऽ-म्नि पै १७, ५,१०[c]; –म्ने ऋ ५,४८,१; ८, ६३,११; ९२, [२५; ९,२४,५]; १०, ७६, ८; काठ ३९, ५[f]; †कौ १, ११८; २, ३१४; †जै १, १३, ४; ३, २५, १०; –म्नेऽ-म्ने मा १, ३०; का १,१०,३; तै १,१,१०, ३[f]; काठ १,१०; क १,१०.

धाम-च्छद्[g]– -च्छत् मा १८, ७६; का २०, ५, ९; तै २, ४, १०, २¶; काठ ११, १०; ४०, ६; –च्छदे तै २,४,१०,२¶; मै २,४,८¶; काठ ११,१०.

धाम-ध्रा[h]– -धाः ऋ ९,८६,२८.

धाम-शस(:) ऋ १, १६४, १५; मै १, ३, ९; शौ ९, १४, १६†; पै १६,६७,५†.

धाम-साच्[i]– -साचम् ऋ ३, ५१,२.

धायस्[j]– -यसा ऋ ७, ९५, १; तै ५, २,१२,१[k]; मै ४, १४,७†; काठ ५०, ६[k]; –यसे ऋ १,३१, १३; ७२, ९; ९४, १२; १३०, २; १४१, ६; २, ५, ७; १७,२; ३, ३८,३; ५०,३; ५,७, ६; ९[l]; १५, ४; ७०,२[m]; ९, ७०, [५; ८६, ३]; पै १२, १, १२†; –योभिः ऋ ६,३,८.

१धायु[n]– -युः ऋ ३, ३०,७.

धा(य्य>)य्या[o]– -य्ये तै २,२,१०, २¶.

धाय्या-रूप– -पम् मा १९,२४; का २१,२,१३.

¶धित्वा तै ५,२,१०, ६; ६,४,९, ४; ७, २,९,२; ४,३,१; २; मै २,५,१०; ३,३, ६; ४,२; ६,२; ४, ६, १; काठ २७,५; क ४२, ५.

धित्सत्– -त्सन्तम् पै २, ६६,३.

धा– √धा द्र.

धाक् √दह् द्र.

धा(णक>)णिका[p]– -का[q] तै ७, ४, १९, ३; –काम् शौ २०,१३६, १०[r].

१धातवे √धा द्र.

२धातवे √धे द्र.

धातु–, १धातृ–, २धातृ–, ३,४धातृ– √धा द्र.

---

[a]) सपा. धाम्नः <> धाराम् (माश ७,३,१,२३ च) इति पाभे.।

[b]) पाठ इ<>ध इत्येतद्विषये पृ १७१५ s टि. कृतः संकेत इहापि तथैव द्र. (तु. भा. सा. प्रमृ., B. C [आपश्रौ ७,२७,१६] प्रमृ.; वैतु. PW.RW.B. °म्ना इति, ?EGG. [माश ३, ८, ५, १०] धामन्– इतीह लोक-पर्याय इति कृत्वा यनि. पव इत्यपि पद इति ?)।

[c]) सपा. धाम्ना (माश १,३,४,१४ काश्रौ २,८,१९; ५,४,२९ च) <> नाम्ना (तैब्रा ३, ७,६,१० आपश्रौ २,१०,३;११,६ च) इति पाभे.।

[d]) पाभे. कृते पृ १७१५ i टि. द्र.।

[e]) पाभे. कृते पृ १७१५ f टि. द्र.।

[f]) सपा. आपश्रौ १६, २९, २ धाम्ने? इति पाभे.।

[g]) विप. (अग्नि-, इन्द्र- प्रमृ.)। उस.।

[h]) नाप.। उस. विजन्तम्।

[i]) विप. (इन्द्र-)। उस. उप. √सच् + ण्विः प्र.।

[j]) भाप. च विप. (अर्क-, क्षोदस्-) च नाप. (अन्न-, धामन्- प्रमृ.) च। कर्त्रादौ णसुन् प्र. उसं. (पाउ ४,१२१ [वैतु. तै. काठ. अन्यत्र GW. प्रमृ. <√धे इति])।

[k]) पाभे. कृते पृ १४७६ l टि. द्र.।

[l]) तु. सस्थ. टि. सुद्– > ?यः।

[m]) पाभे. कृते पृ १२९० f टि. द्र.।

[n]) विप. (इन्द्र-)। कर्तरि युण् प्र. उसं. (पाउ १,३)।

[o]) नाप. (ऋग्-विशेष-)। करणे ण्यत् प्र. (पा ३, १, १२९) तित्स्वरश्च।

[p]) नाप. (स्त्री-योनि-)। व्यु.?। <√धा [धारणे] इति (पाउ ३,८३)।

[q]) सपा. धाणिका <> धानिका <> धारका (माश १३,२,९,६ च) इति पाभे.।

[r]) सपा. धाणिकाम् <> धानिका इति पाभे.।

घ्रान- -नम् ऋ ३, ७, ६[a]; —ने काठ २७,८; पै १३, १,१२[b,c]; —नेन वै ८,११,४?.

धाना[d]- -नाः ऋ १, १६, २; ३, ३५, ३;७; ५२,५-८; ४, २४,७; ६, २९,४; १०, २८,१; खि ५, ७, ४, १-३; १५; १६[२]; मा ८, ११; १९, २१; का ८, ७, १; २१, २, १०; ¶तै १, ८, ५, १; २, ३, २, ८; ६, ५, ११, ४; ७, ५, २२, १; मै १,३, ३०; १०, १; १७¶; २, ३, ६¶; ३,१०, ५¶; ६; १५, ११; ४,७, ४[२]¶; ¶काठ ४, ११$; ९,६; ११, २[१]; २८, ९[२]; २९, १; ३४, ११; ३६, ११; ४५, १९$; क ३, ९; ८, ९¶; ४४, ९[२]¶; ४५, २¶; शौ १८, ३, ६९; ४, २६; ३२; ३४[२]; ४३; —नानाम् ऋ ८, ७०, १२; मा १९, २२; का २१, २, ११; —नाभिः खि ५,७,४, १५; ¶तै ६, ५, ९, १; २; ¶मै १, १०, १७[२];४,७,४; काठ ३६,११[२]¶; —¶नाम् मै ४,६, २; काठ २७, ५; क ४२,५

धाना-वत्- -वत् ऋ ३, ४३, ४; —[+]वन्तम् ऋ ३,५२,[१;८,९१, २]; मा २०,२९; का २२,२,६; कौ १, २१०; जै १, २२, ७; पै ४,२६,२.

धाना-सोम[e]- -मः[f] पै २०, १२, १०; —मात्[f] तै ३, १,१०, २; काठ ३५,८.

धा(नक>)निका[g]- -का खि ५,२२, ८[h]; काठ ४४, ८[i].

?धानीय[j] पै १९,२०,१७.

धान्य[k]- -न्यम् ऋ ५, ५३, १३; ६, १३,४; खि २, ६[२],१९,२४; ९, ५; मा १,२०; का १, ७, ३; तै १,१,६,१; मै १, १, ७; २, ७, १२[२]; ४,१,७; काठ १,६; ३१, ५; क १, ६; ४७, ५; शौ २, २६,५; ३,२४, २;४; ६, ११७, २; ८,२,१९; १९,३१, ५; १०; पै २,१२,५; २२, ४; ५,३०,२; ४; ८,१२,८; १०, ५, ५; १०; १२,३,१६;६,९; १६,४,९;५०, १;१९,२०,६[l];५२,५; —न्यस्य खि २,९,१; शौ २,२६, ३[m]; —न्यस्या पै २,१२,३?[m]; —न्यात् पै १७,१३,१; —न्यानि पै ९,४, ५;१२,६,१३; —न्याय शौ ६, ५०,१; पै १९,२०,५; ५१,१४; —न्ये शौ ५,२९, ७; पै १०, ६, ५; १३,९,८.

धान्या (न्य-आ) कृत्[n]- -कृतः ऋ १०,९४,१३.

धामन्- प्रमृ., धायस्-, १धायु- √धा द्र.

---

[a]) अर्थः व्यु. च?। √धा [*शब्दे] > भावे ल्युटि यनि. (= ध्वान-) इति कृत्वा 'यत्र उक्षा (अग्निः) जरितुः (स्तोतुः [कर्तरि ष.]) *अक्तु- [स्तोत्र-] > -क्तोः (स्तोत्रस्य [कर्मणि ष.]) धानं (ध्वानम्) अनु (तदनुपदम्) स्वं धाम (ज्योतिः) परिववक्ष (सर्वतो वर्धयामास)' इति वा. [वैतु. वें. सा. धामन्- इत्यस्य विप. सत् <√धा (धारणे) इति; GRV. 'अक्तोः (रात्र्याः) धानं (परिधानं [=समाप्तिम् इति LR. Gri.; =प्रारम्भम् इति ?PW. ?GW. ?OV.; = उपस्थम् यद्वा गर्भम् इति ?MW.]) अनु' इति वा. पद-संबन्ध इति]।

[b]) नाप.। अधिकरणे प्र.।

[c]) सपा. धाने<>प्रैष्युन् इति पाभे.।

[d]) नाप. स्त्री. (भृष्टयव- [या ५, १२ प्रमृ.])। व्यु.?। √धा + नः प्र. (पाउ ३,६)।

[e]) मध्यमपदलोपी कस. अन्तोदात्तः (तु. पाभे.; वैतु. भा. सा. समाहारे द्वस. इति)।

[f]) सपा. °मः<>°मात् इति पाभे.।

[g]) = धाणिका-। [h]) पाभे. कृते पृ १७१६ r टि. द्र.।

[i]) पाभे. कृते पृ १७१६ q टि. द्र.

[j]) पाठः? (तु. सस्थ. ?बलिधानीय)।

[k]) विप. (बीज-, रस-) च नाप. (बीज-) च। व्यु. ?। <√धा इति (पाउ ५, ४८ [तु. भा.]); <धान- इति पाउवृ; <√धि इति पाम [५,२, ४] सा. उ. म. प्रमृ. <धाना- इति PW. प्रमृ.। (√धन् [धान्ये] > भावे) *धान- > तत्रसाध्वर्थे *धानिक- > नैप्र. *धानिअ- > यनि. इति मतम्।

[l]) सपा. धान्यम् <> यवान् इति पाभे.।

[m]) सपा. धान्यस्य या<>धान्यस्या? इति पाभे.।

[n]) नाप. (घरट्ट- [वैतु. वें. सा. GRV. कृषीवल- इति])। उस. उप. आ√कृत् (*चूर्णीकरणे) > कर्तरि। 'यथा घरट्टोपला बीजं वपन्ति (*भिन्दन्ति) न तु तद्भुजः, एवं (प्रकृताः) ग्रावाणः सोमं पृञ्चन्ति (*हिंसन्ति) न तद्रक्षकान्' इत्युपमामुखेन ग्राव्णां मानवरक्षकत्वेन स्तुतिः (वैतु. पपा. प्रमृ. पूप. दीर्घः इति, उप. <√कृ [करणे] कर्तरि इतीव; PW. GW. प्रमृ. उप. < आ √कृ [*तुषापनयने] इति)।

२धायु[a]– -यू ऋ ७,३६,४.
धाय्या– प्रमृ. √धा द्र.
*धार– (वप्रा.)
†धार-पूत[b]– -ताः ऋ २,२७,२; ९; मै ४,१२,१.
धार-वाक[c]– -केषु ऋ ५, ४४, ५.
धारका–, धारणी– √धृ द्र.
?धारमाणम्[d] पै १७,२७,३.
धारयु–, १धारयत्–, २धारयत्– प्रमृ. √धृ द्र.
? धारयाधि[e] शौ १९,३१,१२.
धारयितृ–, धारयिष्णु– √धृ द्र.
†धारयु[f]– -युः ऋ ९,६७, १; कौ २, ६७३; जै ३,५६,१.
धारा[g]– -रया ऋ ३,३६,७; ८,६, ८; ९,१,[१; २६, ४; ३०, ३; ६७, १३; १००, ५]; २, ९; ३, ७; [१०; ४२,२]; ५,१०; ६,१; ७; १०,४; १२, [८; ४४, २]; २३, १; २५,[६; ५०,४]; २९,४; ६; ३०,४; ३३,[२; ६३, १४]; ३४, १; ३५, १; ४१,६; ४४,२;४५, [६; ४९,२]; ३;४;५१, ५; ६१, ५; ६२, २२; ६३, ४; ७; २१; [२८; १०७,४]; ६४, १३; ६५, १०; १२; ६६, ७; ६८,८; ७२, ५; ८४,३; ९७,११; ४५;१००, ६; १०१,२; १०२,३;१०७,८[2]; २५; १०८, ५; मा १२, १०; ४१; २६,२५†; का १३,१,११; ३,१२; तै १,५,३, ३; ४,२, १, ३; ३,४; मै १,७, १; ४; ३,४, २¶; काठ ८, १४; ९, १; १६, ८; २६,११; ३६,१५; क ८,२; ४; †कौ १,४६८; ४६९; ४८५; ४९३;५०५;५०६;५११;५१५[2]; ५२२; ५८४; २, २५;२९; ४८; ११५;१३८;१५३; १५५;१९१; २४७;३४७[2];३६५;३६६;३७०; ३९६;४११;४७२;५४६[1/2][b];५५४; ५५८;५६६;६१२; ६१५;७८६-७८८; ११८३; †जै १, ४९, २;३;५०,९; ५१,७; ५२,९;१०; ५३,१; ५[2]; १०;५९, ७; ३,३, ४; ५, १; ७; १२,२; १३, १४; १५,१; ३; १७,१२; २१, १२; २९, ४[2]; ३०, ७; ९; १३; ३१, १६; ३१; ३५, ७; ४०,१; ४३, २[1/2][b]; १०; ४४, ४; ४९, १०; ५०, ३; ४, २८, ५; २९, १०; ३०,१; २; शौ ७,५२, ९; १०, ६, २५; पै १, ४१, ३; ४९, २; ५,१६,२; १६, ४४, ६; –रा ऋ ३, ५७, ६; ६, ५५, ३[1]; ९, २, [३; १६, ७]; ७, २[1/2];५८, १; ७५,४; ८०, १; ८६, ४४; ८७, ८; ९८, ३; १००,४; १११, १; तै ५, ४,८,१[2];७,३,२[3]¶; ¶मै ३, ४, १; २; काठ २१, ११[4]; †कौ १,४६३; ५००; २, ३८९; ४०७; ४७९;५९०;९४०;९६५; †जै १,४८,९; ५२,४; ३,३१, ९; ३७; ३६,४; ४८,४५;४,१, १; २०, १०; पै १७, २९, १०; १९,२२, १०; –राः ऋ १, ८४,

a) विप. ([धावक-] इन्द्र-हरि-)। <(√धाव् [गतौ] > स्वार्थे णिचि धावि > नैप्र.) √*धै (तु. [तत्त्वतः] ORN. GRV.; वैतु. वें. सा. GG. < √धा [धारणे] इति, PW. GW. <√धे [पाने] इति)।

b) विप. (आदित्य-)। धार– (<√धृ [*दीप्तौ]) इति ज्वालार्थे नाप. सत् पूप. (वैतु. वें. सा. PW. प्रमृ. =जलधारा- इति?)। तद्वत्-पवित्र-वचनः यनि. तस. उपमानवाचिनि पूप. स्वरः (पा ६, २, २)।

c) नाप. (तारस्वरित-स्तोत्र-)। पूप. विप. सत् तुमुल-परं तदर्थकस्य तार– इत्यस्य पर्यायः। कस. (तु. GRV.; वैतु. सा. <*वाक-धार– [कर्तरि प्र.] नाप. [ऋत्विगादि-] इति, विप. इति कृत्वा BW. GW. उपमिते बस. पूप. जलधारापर्याय इति च)।

d) पाठः? धारयमाणम् इति शोधः?।

e) पाठः? नोधार्यं संस्थ. टि. ?नयरीरसरीढ् द्र.।

f) विप. ([पोषक-] सोम-)। व्यु.?। यथा. नानाभद्रः। <(√धृ [पोषणे] > स्वार्थे णिचि) √धारि (तु. धर्णसि–, GRV.; वैतु. वें. सा. BSG. PG [१,४०] धार– वा धारा– वा > √धारय > यनि. इति, [पक्षे] सा., PW. GW. धार– [=धारा-] > मत्वर्थे युच् प्र. इति वा?)।

g) भाप. च नाप. (संतत-प्रवाह-) च। व्यु.?। <√धृ "*संतत-भावे" [(वैतु. PW. प्रमृ. <√धाव् [गतौ] इति)]: अन्तोदात्ततरत्वाश्चेदं प्राति. पाग ३, ३,१०४ पाठ्यम्।

h) सपा. धारया <> सुहवे इति पामे.।

i) धा. वितरणे दाने च वृत्तिः (तु. टि. धरुण– > -णः [ऋ १,७३,४])। विप. [पूषन्-] इति कृत्वा पुं. प्र१ उद धर्तृ– [दातृ-] > धर्ता > नैप्र. यनि. इति मतम् (तु. धर्तृ– > धर्ता [ऋ ५, १५,१] टि.; वैतु. अन्ये प्रवाहार्थे स्त्री. यनि. इति)।

j) धा. धारणे वृत्तिः (तु. धरुण– [ऋ १०,८३,७ टि.])। विप. [सोम-] इति कृत्वा पुं. प्र१ सत् धर्तृ–

४; ८५,५; १२५, ४; २, ७, ३; ३,१,८; ९; ४, ५८, ५; ७-१०; ५, १२, २; ३२, १; ८३, ६; ७,४३,४; ९,२९,१;३०,१;५६, २; ५७,[१; ६२, २८]; ६२,७; ८६, ४७; ९६, २२; ९७, २९; ३१;३३; १०६, १४; खि १,३, १[a]; मा १३,३८†, †१७, ९३; ९६-९८;१८,६५;का१४,४,१†; †१९, १, ७-११; २०, ४,८; तै १,८,२२,५†;३,१,१०,३; ११, ७†, ३,३,२[b]; ४, २,९,६†; ५, ७,७,३[२]; मै १, ३,३६[b]; २,७, १७, ४,११,२†; काठ ११,१२; १३; १६, १६, ३५, १२; ४०, ७[५]; १३[२]; क ४८, १२†; †कौ १,३१५; ३४४;५३४; २,१२२; २९९; ३२९; ११११; १११५, †जै १, ३३,३; ३६, ३; ५५,२; ३,५,४; २४, १५; २७, ५; ४, ७,५; शौ ४,११, ४; ३४, ५-७; ७,८७, १†; ११२, १; ९, ५, १५, १२, १,४५; ३,४१; पै २, ७३,२; ३,२५,२,८,११,१;१३, ५; ७†;८†; ९;१०;१६,९८,५; १००, १२; १७,५, ३; ४०, १; २०,३०,१, –राभिः ऋ ३,४०, ६; ९,५,३; ६५,[१४;१०६,७]; ७३, २; ९३, ३; ९८, २; †कौ १,१९५; ५७१; २,६७६;७७०; †जै १,२१,२; ५८, ६; ३,५६, ४; शौ २०,६,६†; पै ७,६, ४; –राभ्याम् मै ४, ६,४¶; –राम् ऋ १,६७,४; ६,३,५; ४७,१०; ८,७३, ९; ९, १७, ८; मा १२, १०५[c]; का १३, ७, ४[c]; तै २, ३,१०, २[d]; ११, ३[c]; ४, ७, १; ४, २,९,६; ¶५,४,८,१; ७,३, २; ३; मै २,७, १४[c]; ३, ४, १[२]¶; ४, १४, १५†; काठ ११, ७[d]; ९[२c]; १६,१४[c]; २१, ११; ३०,६[b]; क २५,५[c]; †जै ४,२१,६, शौ३,१२,८;पै५,३१, ८,७,१५,९; १६, ५२,१;१००, १३; १७,२९,१०; –रायै तै५, ७,३,३¶; –रे पै २०, ४२,१०.

धारा(रा-अ)भिषिक्त– –क्तेन पै ९, २२,१४.

धारा-वर्[e]– –राः ऋ २,३४,१.

धा(यें>)र्या[f]– –र्याभ्यः मा २२, २५; का २४,११,१.

धारु– √धे द्र.

धार्यमाण– √धृ द्र.

√धाव् (गतौ), धावते ऋ ६, ४८, ६; धावति तै २, २, ४, ६¶; धावति ऋ ९, ३, ७[g]; ५४, २; ५८,[१[२];२-४]; मै २,१,१०¶; ¶काठ १०, ५[२]; २१, ५; २३, ४[h]; क ३६, १¶; †कौ १, ५००[२]; २,१०६; ४०७[२];४०८-४१०; †जै १, ५२,४[२]; ३,११, २; ३१,२७[२];२८-३०; धावन्ति ¶मै १, ११, ७[४]; ३, ८,४; ४, ५,१; शौ ५, २१, ५; धावन्ति ऋ ९, २१, १;६६, ६; तै ७,५, ९,२¶; ¶काठ १४,७[२];८; २३, ६; ८; कौ २, १२७‡[i]; जै ३, १३, ३‡[i]; शौ १०, ६, १४; पै १६, ४३, ७, धावसि शौ ६, १३१, ३; धावथ शौ ६,६६,२; पै १९, ११, १२; धावात् शौ १०,३,६; पै १६,६३,६; धावन् ऋ ६, १७, ११; पै ६,३, ९?; धावतु शौ ६, ९२, ३‡[j]; धावतु खि ४, ५, ३९; शौ ५, २०,५; १९, ४७, ७; पै ५, ३१,३; ६, २०,७; ८, १२, १; ८; ९,२४, ५; धावन्तु शौ ५, २१, २; धावत तै १, ७, ८, १; शौ ८, ८, १९; १९, २७, ६; पै २, ८७, २; १६, ३०,९; १९,१,४;

(धारक-) > धर्ता >नैप्र. यनि. रूपमिति मतम् । शेषं पृ १७१८ *i* टि.द्र. । यच्च वें. सा. ऊम्रियः इति च धाराः इति च समानाधिकरणतया स्त्री. प्र३ इत्यूचतुः, तत्तु चिन्त्यम् ।

[a]) प्र धारा यन्तु इत्यस्य स्थाने सपा. खिसा ३७,१ प्रधारयन्तु इति पाभे. ? ।

[b]) सपा. धाराः <> धाराम् इति पाभे. ।

[c]) पाभे. कृते पृ १७१६ *a* टि. द्र. ।

[d]) सपा. धाराम् (आपश्रौ १९,२४,४ च)<>पन्थाम् इति पाभे. ।

[e]) विप. (मरुत्-) । व्यु ? । पपा. नावग्रहः । 'धारया (संततप्रवाहेण) वाति' इति कृत्वा उस. उप. <√वृ ['*गतौ' (तु.[तत्त्वतः] GRV., वैतु. वें. GW. Reuter [KZ ३१, ४८८] प्रभृ. पूप. =जलधारा- इति, उप. कर्तरि < √वृ [वरणे, कामे, संभक्तौ] इतीव; सा. पूप. =जलधारा- वा वृक्षादि-स्थावर- वा जगत्- वेति, उप. कर्तरि<आ√वृ[आवरणे] वा √वृ [निवारणे =चालने वा धारणे वा] वेतीव, ORN. उत्तरावयवः मत्वर्थः वरच् प्र. इति च)] । [f]) विप. (२अप्-) । तात्रभविकः यत् प्र. ।

[g]) अत्र तु. पृ ३७४ *i* टि., सस्थ. टि. वि इति च ।

[h]) उपधावति इत्येवं संकेतयमानः SL. चिन्त्यः ।

[i]) सपा. ऋ ९,६२,२७ अर्षन्ति इति पाभे. ।

[j]) पाभे. कृते पृ १७०८ *e* टि. द्र. ।

¶अधावत् काठ २३,४; क ३६, १; अधावताम् मै ४, ८, १¶; धावेत् तै ५,४,९,२¶; ¶धावेत् तै ५, ४, ९, २[२]; काठ २१,१२. धावयेत् पै ५,६६,६?.

धावत्- -वतः मा ४०,४; का ४०, १,४; -वताम् पै २०, ३७, २; -वते मा १६,२०; २२, ८; का १७, २,४; २४, ३,४; तै ४,५, २,२; ७, ४, २२, १; मै २, ९, ३; ३, १२, ३; काठ १७, १२; ४५, १; क २७, २; -वद्भिः ऋ १, १०१, ६; -वद्भ्यः मा १६, २३; का १७,३,२; तै ३, २,९, ५¶; ४, ५, ३, २; मै २,९,४; काठ १७, १३; क २७, ३; -वन्तम् खि ५,१४,४; २२,९; शौ २०,१२८,१५; १३६,११.

धावन्ती- -न्ती शौ १२, ७, ७; पै १६,१४२,७.

धावमान,ना- -नम् ऋ ८, ३,२१; शौ १३, २,३७; पै १८,२४,४; -नाः मा २०, ४०; का २२, ४,५; मै ३,११,१; काठ ३८,६.

धावयत्- -यन् ऋ १०, १४६, २.

√धाव् (शुद्धौ), धावते तै २, ५,१,७; ¶धावते मै ३, ६, २; काठ २२,१३.

धौत[a]- -ौतः कौ २, २६[b]; ८५[c]; जै ३, ३, ५[b]; ८; ११[c]; -ौतम् कौ २, ३५९[d]; जै ३, ३०,२[d]; -तस्य तै ३, २, ५, ७[e]; मै १, ३, ३९[e]; काठ ४, १३[e]; क ३, ११[e].

?धाव्येतम्[f] पै ५, २८, ८.

धासि[g]- -सयः पै १७,४०,१[h]; -सिः ऋ ९, ८५, ३; -सिना ऋ ४, ३,९; ६, ६७,६; -सिम् ऋ १, ६२, ३; १२२, १३; १४०, १; ७,६,२; ८, ४३,७; ९९; -सेः ऋ १, १२२, १३; ३, ७,१; ३; ५७,१; १०, ८९, ११; खि ३, २२,२[i]; पै ५,२,१[i].

धास्यु[j]- -स्यवे[i] शौ ४, १, ३; -स्युः शौ २, १, ४; ५,१, २[k]; पै २, ६,४.

धास्न[l]- -स्नम् खि ४, १०[२],४.

√धि[m], ¶धिनोति तै २,५,३, ४;५; मै ३,८,९[२]; काठ ८, २; क ६, ७; धिनोतु का ३, ९, १; मै २, ७, १२; धिनु क १, ६; धिनुहि मा १, २०; का १, ७, ३[१]; तै १,१,६,१; मै १, १, ७; ४, १, ७; काठ १,६[१]; ३१, ५; क ४७, ५; ¶अधिनोत् तै २, ५,३,४; मै ३,१०,५.

?धिला-वन्[n]- -ीवानस् ऋ ३,२७,२; ४०, ३; मै ४, ११, २; काठ ४०,१४; जै ४, १, ८; शौ २०, ६,३.

धित्वा √धा द्र.

धिप्स्य- √दभ् ,म्भ् द्र.

धियं-जिन्व्-, धियध्यै, धियं-धा-, धियसान-, धिया-जुर्-, √धियाय, धियायत्-, धियायु-, धियावसु- √धी द्र.

---

[a]) के प्र. इडभावः ऊठि वृद्धिश्च (पा ६, १, ८९;४, १९)। [b]) सपा. धौतः<>धूतः इति पाभे.। [c]) सपा. धौतः<>धूतः इति पाभे.। [d]) सपा. धौतम्<>धूतः इति पाभे.। [e]) =सपा. आपश्रौ १३,१७,९;२०,११ माश्रौ २,५, ४,१०;३१। आश्रौ ६,१२,११ शांश्रौ ८,८,६;९,४ तु धूतस्य इति पाभे.।

[f]) पाठः? यद्वो ददुः परमक्षिति वसु, यद्वाऽल्पमुप- मयनेन नः सह। यद् धाव्ये(पि-ए)तेन सह अश्नवन्तु इति पादत्रयशोध इति कृत्वा शपि. द्र, अपि, एतेन इति त्रीणि पदानि द्र.। BKA. धाव्ययस्वम् इति शोधुक इव।

[g]) यप्रा.। नाप. पुं. स्त्री. च। व्यु.?। <√धा इति धा √धे इति वेति प्रायोवादः। गृहार्थे <अधि√वास [*अधिवासे]; नान्यर्थे [पै.] *वन्धनार्थाद्, अन्नार्थे [द्र. निघ २, ७ ऋ ४, ३,९ प्रमृ.] पोषणार्थाच <√*धास् इति मतम्।

[h]) सपा. धासयः<>नाभयः इति पाभे.।

[i]) सपा. धासेः (आश्रौ ४, ६,३ शांश्रौ ५, ९,६ च) <>धास्युवे इति पाभे.।

[j]) नाप. (जगदादि-कारण-)। व्यु.?। (√धा [धारणपोषणयोः]>भावे) धास- यद्वा धासि- >नाधा- √धास्य+उः प्र. इति सा., <√धे इति PW.। <√*धास् [प्रादुर्भावे] इति तु स्यात्।

[k]) सपा. पै ६,२,२ यत्र च इति पाभे.।

[l]) व्यु. अर्थश्च?। धास्नु- इत्यनेन सन्नायत्ता द्र.।

[m]) पाधा. = √धिन्व्। प्रीणनपोषणयोर् वृत्तिः [तु- √धा]।

[n]) विप. (अग्नि-, यज्ञ-)। अर्थः व्यु. च?। √धा> धित- [आप.]> °ता- इति पूप. वनिप् प्र. इत्युत्तरावयव इति सा. [शौ.], PW. प्रमृ. √वन्>वान- इति च। वें. सा. [ऋ.] धिता-वान- [वस.] इति प्राति. द्वीव। (√धृ [पोषणे]>भावे) *धृि- (पोषण-)+(√धा [*दाने]>

धिप्– धिपा ऋ १,१७३,८[a]; ४,२१,६[b].

धिषण, णा[c]– -णम् शौ २,१४,१?[d]; –‡णयोः[e] मा ७, २६; का ७, ११,१; तै ३, १, १०, १; –णा ऋ १,९६,१; १०२,१; ७;१०९, ४; ३, ३१, १३; ३२,१४; ४९, ४; ४, २४, १; ५, ४१, ८; ६, ११,३; १९,२; ७, ९०, ३; ८, १५,७; १०, ३०, ६, ९६,१०; खि ५,५,५, मा १, १९[२]; २७, २४†; ३३, २९†; का १, ७, २[२]; २९,३, २†; ३२,२,१२†, तै १, १, २, १; ६,१[२], ६,१२, ३†; मै १, १, २; ७[२]; २, ७, ६[f]; ३,१,८[२f],¶; ४,१, २[२];¶; ५,२[२g],¶; १०,६†; १२, ३†; †१४, २; १८, काठ १, २; ६[२]; ८, १६†; १३, १६†; १९, ७; ३१, १[२];¶; ५[२];¶; ३८,७; क १, २; ६[२], ३०, ५¶; ४७, १[२];¶; ५[२];¶; कौ २,९९५†; †शौ २०, ३१, ५; १०६, १; –णाः मा ६, २६[g]; ११, ६१[f]; का ६, ७,३[g]; १२,६,२[f]; तै १, ३,१३,१[g]; ४,१, ६, २[f]; ५,१, ७,२[२],¶; मै १, ३,१[g]; काठ ३, ९[g]; १६, ६[f]; १९, ७; क २, १६[g]; ३०, ५, पै ६, १०, ३; –णानाम् ऋ ५,६९,२; –णाभ्यः ऋ ४,३६,८; ९,५९,२; –णाम् ऋ १, २२,१०; ३, २,१; १०, ३५,७, खि १, १०,१?[h]; पै २, ४, १?[i]; –†णायाः ऋ १,१०९, ३; १०, १७, १२[e]; काठ ३५, ८[e]; पै २०, १२, ८[e]; –णे ऋ १,१६०, [(३५,९) १] ३, ४९, १; ६,८, ३; ८, ६१, २; १०, ४४, ८; मै ४, १४, ९; कौ २, ५८४†; जै ३, ४७,१०†; †शौ २०, ९४, ८; ११३, २; –०णे मा ६, ३५; का ६,८,६; तै १, ४,१,२; मै १,३, ३; ४, ५, ४; –०णे ऋ ३,५६,६; ६, ५०,३; ७०,३; काठ ३,१०; क २,१७.

√धिषण्य

धिषण्यत्– -ण्यन्तः ऋ ४,२१, ६.

धिष्णिय, या[j]– -यः तै ३, १, ३,१¶; –याः तै ३, २, ८, ३; ४, १,१०,५;२,४, २‡[k]; ७,८, १, ¶६,३,१,२; ३;५;६; –यान् तै ६, ३,१, १[२]¶; ४; ५; –ये तै ५, ४,११,३¶; –येषु तै ५, ४, ११,४¶.

धिष्ण्य, ष्ण्या[l]– काठपुष्पि २६; –¶ष्ण्यः काठ २१, ४, २८,८;

भावे)* धा–>पस. *धि-धा– (=पोषण-दान-) + मत्वर्थे वनिप्>*धिधा-वन्–(सुहृद्भ्यः प्रदानार्थं पोषणदानवत्-) >नैप्र. यनि. इति मतम् ।

[a]) नाप. (पुष्टि-साधन-)। (√धा [पोषणे]>करणे)> *धायस्–>नैप्र. यनि. । 'यदि (सूरिभ्यस् तत्प्रदानार्थे) धिपा (युक्तः सन् तान्) वेपि (प्राप्तो भवसि)' इति वा. (वैतु. GW. √धिप् [*दाने] >भावे धिपा– > यनि. [तृ१] इति, अन्ये च तत्तदनेकार्थान्तरवाचकात् सतः √धिष् इत्यतो भावे यनि. इति वह्निव विक्लृप्तवाचः) ।

[b]) नाप. (स्तोत्र-) इति कृत्वोक्तस्य √धा इत्यस्य स्तुतौ वृत्तिरितिमात्रमत्र विशिष्टम् । शेषं a टि. द्र. । GW. तु यदि धिपा > यद् दिधिपा– >-षा तृ१ इत्येवं पाठ-शोधः स्यादिति ।

[c]) नाप. । अर्थः व्यु. च ? । वागर्थे < √धिष् वा धी–+√सद् वा धी–+√सन् वेति या [८,३] प्रमृ., अर्थान्तरे <√धृष् इति च (पाउ २,८२) ।

[d]) धृष्णुं धिपणम् इति पाठः ? (√धृष्>) *धृष्णूनां *धृष्णाम् (घातक-घातन-करीम् [=अतितरां घातिनीम्]) इति शोधः (तु. उक्ता पाउ. व्यु., [अंशतः] सपा. पै २, ४,१? ०णाम् इति स्त्री. रूपं च i टि. द्र.]; वैतु. W. ०णाम् इति शोधः) ।

[e]) सपा. ०णयोः (माश ४, २,५,२ च)<> ०णायाः (गोब्रा २,२,१२ माश्रौ २, ४,३,२९ वैताश्रौ १६,१७ च) इति पाभे. ।

[f]) सपा. ०णा (माश्रौ ६, १,१,२ च) <>०णाः (माश ६,५,४,५ च) इति पाभे. ।

[g]) सपा. ०णा<>०णाः (माश ३, ९,३,१४ च) इति पाभे. । [h]) धि° इति स्वरः ? यनि. शोधः ।

[i]) धिज्यां धिशणाम् इति पाठः ? । (√धृष् >) *धृष्णीनां *धृष्णाम् इति शोधः । शेषं सपा. d टि. गतम् । *धृष्णु– इति *धृष्णी– इति धृष्णु– इति च त्रयोऽपि पर्याया इति त्वधिकम् ।

[j]) =धिष्ण्य– (तु. पृ ४२ k. टि.) । नाप. ।

[k]) सपा. धिष्णियाः<>धिष्ण्याः (माश ७,१,१, २४ च) इति पाभे. ।

[l]) वप्रा. सत् विप. च नाप. च । अर्थः व्यु. च ? । <धिषणा– इति या [८,३] प्रमृ.; < धी–+√इष् [गतौ] इति माश [७,१,१,२४], सा [ऋ ३,२२, ३];<

क ३१,१९; ४४,८; –¶ण्यम् काठ २८,८; क ४४,८; –ण्या ऋ १,१८२, १; २; –†०ण्या ऋ १, ३, २; २, ४१, ९; मा २०, ८३; का २२, ८, ४; –†०ण्या ऋ १,८९,४[a];११७, १९; १८१, ३; ६, ६३, ६; ८, ५,१४;२६,१२; मा २५, १७[a]; का २७,११,४[a]; –ण्याः ऋ ३, २२,३[b]; मा १२,४[c];४९†[b]; का १३, १,५[c]; ४, ५†[b]; मै २,३, ८; ७, ८; ११†[b]; ¶३, ३, २; ८,१०[e];९, ६; ४, ५-६, ९¶; ¶काठ ८, ७; १६, ८; ११†[b]; २२, ११; २६, १[e]; ¶क ७,४; २५,२†[b];३५,५;४०,४[e]; शौ २, ३५, १[c,d]; ७,६९,१[c,e]; पै १, ८८,३; –¶ण्यान् मै ३,८,१०[e]; काठ २६,१[e]; क ४०,४[e];–ण्यानाम् मै ४,७,२¶; –ण्याम् ऋ १०, ११४, ९; पै २, ४, १?[f]; –ण्यासः पै ३, १३, ६[d]; –†ण्यासु ऋ ४, ३, ६; मै ४, ११,४; काठ ७, १६; –ण्ये ऋ ७,७२,३[g]; –ण्येभिः काठ ९, १०[h]; –ण्येभ्यः मै ३, ८, १०[e]; ¶; –ण्येषु काठ ३४, १५¶; –ण्यैः मै १, ९, २[h]; –०ण्यौ ऋ ७,६७,१.

√धी[1],>दीधि, दीधी, धीमहे कौ १,४४४; जै १,४६, ८; ३,३४, २३; धीमहे ऋ २, २३, १०; धीमहि ऋ १,१२, ५; १३१,२; १४१,१०; २,११,१२; ३,६२, १०; ५, ८२, १; [६; ८, २२, १८[j]; १०३,५]; ७,६६, ९; ८, ७,१८; १०,३५, ४; ३६,५; ७; ६६,२; खि २, ६[k], २६; खिसा ३,७; †मा ३,३५; २२,९;३०, २; ३६,३; †का ३,३,२७; २४, ४,१; ३४,१, २; ३६,१, ३; तै १,५,६,४†; ३,३,११,३; ४,१, ११, १†; मै २, ९, १[11k]; ४, १०,३†;१२,६; काठ १७,११[l]; †कौ २, ४१९; ८१२; †जै ३, ३२, ९; ४, ३, ८; शौ ७,१८, २; २०, ७२, १†; पै २०, २,४.

दीध्ये ऋ ५,३३,१; अदीधेत् ऋ १०, ९८, ७; मै ३, ६, ४¶; अदीधयुः ऋ ५, ४०, ५; †दीधियुः[m] ऋ १०,४०,१०; पै १८, ५,३; दीध्युः शौ १४,१, ४६‡[m].

दीधिति– -तिः ऋ १, १८६, ११; ३, ४, ३; ५,१८, ४; –†तिभिः[n] ऋ ७,१,१; काठ ३४,१९; ३९, १५; क ४८,१; कौ १, ७२; २, ७२३; जै १, ७, १०; ३, ५९, १५; –†तिम् ऋ ३, ३१, १[o];

धी–+√ण्णो इति स्क. [ऋ १,३,२]; <धी–+√उप् [दाहे] इति पक्षान्तरे सा.; <√धिष् (<√धा [दाने]) इति GW. [तु. PG २,८७]; <√घृष् इति पाउ (४, १०७) प्रमा. प्रमृ. ।

[a]) सपा. तैब्रा २,७,१६,४ सौभगा इति पाभे. ।

[b]) पाभे. कृते पृ १७२१ *k* टि. द्र. ।

[c]) विप. च नाप. ([स्थण्डिल-स्थ-] अग्नि-) च ।

[d]) सपा. धिष्ण्याः<>धिष्ण्यासः इति पाभे. ।

[e]) =सपा. माश १४,९,४,५ बृउ ६,४,५ । शांश्रौ ८,१०,१ आग्र ३,६,८ माग्र १,३,१ तु धिष्ण्यासः इति, हिग्र १,१७,४ धिष्णियासः इति च पाभे. ।

[f]) पाठः? शोधार्थं पृ १७२१ *i* टि. द्र. ।

[g]) पाठः? धिष्ण्ये *ईमे इति पदपार्थक्येन पाठ्यम् (तु. छन्दः; वैतु. पपा., ऋप्रा [२,७०], WAG [१,२७३ *a*] इमे इति द्वितीयं पदमिति) । *ईमे (=इमे) इति च <*ईदम्– इत्येवं पाप्र. सुवचं स्यात् । अत्र स-विपर्यं सत् पृ ८४९ *l* टि. अपि द्र. ।

[h]) सपा. धिष्ण्येभिः<>०ण्यैः<> तैब्रा ३,८,१ धिष्णियैः इति पाभे. ।

[i]) √धा (वधा.) इत्यस्य √ध्यै (चिन्तायाम्) इत्यस्य च समानं रूपान्तरं सत् वधा. द्र. (तु. धी– इत्यस्य व्यु. प्रसंगतः, पावा [३,२,१७८] पाम. च) ।

[j]) तु. सस्थ. टि. आ ।

[k]) एकतरत्र सपा. तैआ १०, १, ७ मना १, ७ विद्महे इति पाभे. ।

[l]) धी° इति स्वरः? यनि. शोधः (तु. सपा. मै.) ।

[m]) सपा. दीधियुः<>दीध्युः इति पाभे. । पृ १८४ *e* टि. अनु पृ २०२ *e,i* टि. अपि यनि. दिशा शोध्ये) ।

[n]) भाप. स्त्री. (दीप्ति-) । 'ताभिः सर्वाभिरित्थंभूतं (पा २,३, २१) अग्निम् अरण्योः हस्तच्युत्या (हस्ताभ्यां कृतया धुत्यभिव्यक्तिमत्या क्रियया) नरोऽजनयन्त' इति वा. (तु. भ. [तु. निघ १, ५]; वैतु. या [५, १०] वें. सा. SEY [१२५] अङ्गुल्यर्थे नाप. [तु. निघ २, ५], PW. ध्यानार्थे भाप. इति च) । सस्थ. हस्तच्युती इत्यत्रापि टि. द्र. ।

[o]) भाप. [विधान- (तु. या ३,४ प्रमृ., PG [३,३४]; वैतु. PW. GW. GRV. धी-पर्याय इति, वें. सा. धारकाऽर्थे कर्तरि कृदिति च)] ।

४,२,१६[a,b];९,१०२,१; ८; मा १९,६९[a,b]; का २१,४,१९[a,b]; तै २,६,१२,४[a,b]; कौ १,५७०; २,३६३; जै १,५८,५; ३,३०, ६;–ती ऋ ५,४२,१.

दुीध्यत्– -ध्यत् मै ३, ६, ४¶; –ध्यत. ऋ २,२०, १; शौ १८, ३,२१‡[b].

दुीध्यान,ना– -†नः ऋ १, १६३, १२; ४, २३, ४; १०, १०, १; खि १,४, ८; मा २९, २३; का ३१,३,१२; तै ४,६,७,५; काठ ४६, ३; शौ १८, १, १; –नाः ऋ ३,४,[७; ७,८]; ४,३३,९[c]; ५०,१; ७,९०, ४; ५; ९१, ४; १०,६७,२;१८१,३; मै ४,१२, ५†; काठ९,१९†; शौ २, ३४, ३[d]; १८, २, ४७; †२०, ८८, १; ९१, २; पै ३, ३२, ४; –नाम् ऋ १०, १८३, २; –नौ मै ४,९,१२![e].

धियुध्यै ऋ ७,३४,२४.

धियसान[f]– -नः ऋ ५, ३३, २[g]; –नस्य ऋ १०,३२,१[h].

√धियाय[i], †धियायते ऋ ९,१५, २; कौ २,६१७; जै ३,५०,५

धियायत्– -यते ऋ १,१५५,१.

†धियायु– -यवः ऋ १, ८, ६; शौ २०,७१,२.

धी[j]– धियः ऋ १,३, १२; १४,२; ३४,५; ६१,२, ९०, ५; ९४,३; ४; ११२,२; ११७, २३; १३४, २[2]; १३५, ५; १४३, ६; १५१, ६; २,२१, ५; ३, ३४,५, ६२, १०; ४,४१, ८, ५०, [११; ७, ६४,५; ६५,५, ९७,९], ५,४७, ६; ७१, [२; ७,९४,२, ९, १९, २]; ८१,१, ६, २१,१; ३५, १; ३; ५३,४; ६२, ३; ७, १०, १; २७,१; ६६,३, ७९, ५; ८२,३; ८,३,१;१२; २१, ६; १२; २६, २५; ३५,१६; ४०,९; ४६,११; ६०,१२; ६३, १; ८४, ७; ९२, ११; ९,२२,३; ४७,४;७९, [१; १०, ११३, ३], ८६, १७; ९४, १[k]; २;९९,२;१०८,१०; ११२, १; १०,७,४; ३९, २; १०१,२; १०६, १; १३९, ५[2]; १४२, २; १४३,३[2], १५६, १; खि २, ७, २; †मा ३, ३५; ५, १४; ११, १§; ४; १९, ३९‡[l]; २०, ८६; २२, ९; ३०, २; ३६, ३; ३७, २; †का ३,३, २७; ५,५, १, १२, १, १§; ४; २१, ३, १०‡[l]; २२, ८, ७; २४,४, १; ३४,१, २; ३६, १, ३; ३७, १, २; †तै १,२,१२, १; ५,६, ४; ४,१,१,१;११,१; मै १,२, ९†; ९,४[m]; २,७,१; ३, ८, ७†; ४, ९,१†, ११[2];१०,३†; १२,३†; काठ २,१०†; १९,११[2];†;१३; ३८,२; क २,४†, †कौ १,३४; २३९; ३१८; ३५५; ५३९[k]; ५५५; २, २६७; ३५१; ३६२; ४१५; ४१६;५०३;७७१;८१२; ८७७; ९८१; ११५३; †जै १, ३,१४; २५,७; ३३, ६; ३७,४; ५५,८[k]; ५७, २; ३, २२, १४; २९,८, ३०,५, ३२,५; ६; ३९,

a) भाप. (दीप्ति- [वैतु. सा. [तै.] देवताऽर्थे नाप. इति ?]) । वा. कृते पाठ-शोधस्य कृते च सस्थ. टि. शुचि– > -चि द्र. ।

b) सपा. दुीधितिम् <> दुीध्यतः इति पाभे. ।

c) तु. सस्थ. टि. अभि (परि.)। d) तु. सस्थ. टि. अनु ।

e) °ध्युा° इति स्वरः (तु. पपा.) ? यनि. शोधः ।

f) विप. (इन्द्र-) च नाप. ([ध्यान-कृत-] स्तोत्र-) च । भावे कसुनि प्र. (*धियस्–) > √*धियस्य > (कानचि) *धियस्यान्– > नैप्र. यनि.। अर्दसान्– प्रकारकाणां प्राति. एतत्-सन्याया व्यु. स्यादिति कृत्वा पृ ४३२ तद्विषये यदुक्तपूर्वं तन्नेष्टम् । शेषं g टि. द्र. ।

g) धा. गमनप्रकर्षे वृत्ति. । 'अर्कैः (स्तोत्रैः [निमित्त-भूतैः सद्भिः]) धियसानः (स्वर्यमाण. [सन्]) इन्द्रो रथ-योगं प्रकुर्वीत' इति भावः ।

h) नाप.। धा. ध्याने (पूजाकर्मणि) वृत्तिः । 'पूजाकृतः (स्तोतुः) वरान् अभि (लक्ष्य) प्रसीदतः (स्तोत्रं प्रकुर्वतः) प्रसत्त्वाणि (प्राप्तये) वरैः (युक्तः [इन्द्रः]) सु (*आशु) गमन्ता (तं प्रति गच्छति') इति वा. (तु. [अंशतः] सा.; वैतु. GRV. विप. [इन्द्र-] इति ?) ।

i) व्यु. ?। धी–>धिया> नाधा. √धियाय इतीव पपा. वें. सा. GW. प्रमृ.। धियसान्– इत्येतद्वत् *धियस्–>√*धियस्य>नैप्र. यनि.। धा. चेह ध्याने स्तुतौ वा वृत्तिरिति मतम् ।

j) वप्रा. सत् नाप. (तु. टि. √धी) ।

k) पाभे. कृते पृ १५६९ o टि. द्र. ।

l) सपा. धियः <> धिया (तैब्रा १, ४, ८, १ च) इति पाभे. ।

m) सपा. धियः (माश्रौ ५,२,१४,१० च) <> वरत्रीः <> तांब्रा १, ८,९ धयिभ्यः इति, आपश्रौ १४,१२,४ वरत्रयः इति च पाभे. ।

२; ५४,९; ४, १,६; ३,८; १८, ४; २४,२; शौ ९, २,२५; १९, ४२,४; †२०, ११, ५; ३५, २; ९५,४; पै ६,१७, १०†; †१२, १, ३; ४; १५, ५,५; १६,७८, ७; धियः ऋ १, २३, ३; ८७, ४; ४,४१,[५ (१०,१०१,९)]; ६,१, १; ७,३६, ८; ९,७५, २; ९९, ६; खि ५, ७, १, ११; ४, १०; मा २८,१०; ३०,१; १०; तै १,६,१२,१†; †मै ४,१२,२; ६; काठ १८, २०†; कौ २, ५१†; जै ३, ५, १०†; धियम् ऋ १,२,७; ६१,१६; ८०, १६; ८८, ४; १०२, १; १०९, १; १४३, ७; १४४, १; २, ३, ८; ११,१२; २८, ५; ३४, ६; ३८, १०; ४०,[५; ६,५२, १६]; ६; ३,१८,३; ५४, १७; ६२,८; ५, ४५, ६; ११; ६, १४, १; ४७, १०; ४९, ७; ५३, १०; ७, १, १०; ३४,८; ९; ३६,७; ४१,३; ६७,५; ८,६,४३; १३,२६;४२, ३; ८६,२; ९५,५; १०२, २२; ९,१००,३; ११०, ७; १०,४२, ७; ४६, ५; ६४, १२; ६७, १; ७४,३; १०१,[(४, ४१,५) ९]; खि १,९,६; २,८, २; ४,४, ४; ५,२,३;९,३; मा ४,११;†३३, २९; ५७; ३४, ३६†; का ४, ५,२; †३२,२,१२; ५,३; तै १, २,२,२; ३,१; ४,१, ११, २†; ६, १,२,२†;४,४; मै १,२,२†; ३; ३, ६,९; †४, १०,२; १४, १[२]; ३[२]; ५; ६;९; काठ २,३†; ४;१७,१८†; २०,१४†; २३,५; क १, १५†; १६; †कौ १,१९; ७४;२,१९७;२३४;८५६;९४३; †जै १,२,९; ८,२; ३,१८, ४; २०,१८; †शौ ३, १५, ३; १६, ३; २०,३५, १६; ८९, ७; ९१, १; १२७, ६[a]; पै ४, ३१, ३†; १९, ४६, १३; †धियम्ऽधियम् ऋ १,१६८, १; ६, ४९, ८; मा ३४,४२; का ३३,२,५; ते १,१, १४,२; धिया ऋ १, १,७;२,६; ३,२;५;४६,२;८;५२,३; १२९, १; १४३, ६; १५९, १; १६६, १३; २,३१,६; ३,२, १; ३, ६; ११, २; ३; १२, १; २७,६; ९; ६०,२;५; ६२, १२; ४,१, १०; १६, [२१; १७, २१; १९-२४, ११; ५६,४]; ५, ४५, ११[२]; ६१, १५; ६, २, ४; २२, ७; ३८, ३; ७१, ६; ७, १, ५; ३७, ६; ८३, ८; ९४, ४; ८,१, १९; ३,१८; ४,१५;६,२८;१३, ८; २४, ७; २६, १९; २७, ८; १३; ६१,१; ६६,८;१४;६९,१; ८७,६; ९२,१५; ९३,१७; ९६, ११; १०३,११; ९,१५,१;२५, २; २६,१; ४; ४४,२; ६४,१६; ६७,२७[b]; ७१,६; ७२,[४;८६, १३]; ७४,७; ७६,३; ८६, १३; ९१,१; १०१, ३; १०, ११,१; २९,४; ४०,१; ५३, ६; ७४,१; ९२, १२; १५०, ३; १७२, २; १७६,२; खि ४, ५, १०; ५,५, २-११; ६, ६; खिसा २९, ३०; मा ३,२२†; ४,२३; ७, ३१†; ८, ६†; ११, ३; ४१‡[c]; ५७; १९, ७३; २०, ६७; ८८; २२, १४;१६†; २६,१५†;३३,९१†; का ३,३,१४†; ४,७,४; ७,१३, १†; ८,३, १†; १२, १, ३; ४, ४‡[c]; ५, ८; २२,५, २; २२,७, १; ८, ९†; २४, ४, ६; ८†; तै †१,४,१५,१;२३, १; ५,६, २; २,२,१२,२;†३,४,२,२;५,११, १; ४,१,१,१;५,३; ११,४†; मै १, ३,१७;५,३†; २,७,१;५;३, ११,४; ६; १०†[b]; †४,१०,१[२]; ४; १२, २; १३, १; †काठ ४, ७; ७,१;८; १३,११; १२; १५, ११§; १२; १६,५§; १९,१४; §३८,१; ९; ४०, १४; †क ३, ५; ५, १; †कौ १, १४; १४३; १८८; २९०; ३६०; ३६५; ४६१;५४३; २, १९;४९;१५०; २७१;४९७;५८०;५८३; ६१६; ८२९; १०४२;१०७९; †जै १, २,४;१५,९;२०,४;३०,८; ३८, १; ४; ७; ५५, १२; ३,२, १०; ५,८; १४,१०; २३,३;३८,११; ४७,६;९; ५०, ४; ४,२६, १०; शौ २,५,४?[d]; ६,१९,१†[b];१०, १,८; १८,१,१८†; †२०,३६, ७;७६,४; ८४,२; ९७,२;११३, १; पै १, १०१,१; २,७,२; ५, २०, ८; १३, ३५, ८; १९, ७, ११†; धियाऽधिया तै २,६, ६, १[२]¶; धियाम् ऋ ५,४४, १३; धिये ऋ १,२७, ११; १११, ४; ४,१,१८; २१,७; ५,४१,६; ६, ५३,१; तै १,१,१४,२†; मै ४, २,१०; कौ २,१०१४†; जै ४, ९,५†; शौ ६,४,३; ४१, १; पै १९,२, ३; १०, १; धीः ऋ १,

a) तु. खि. ५, ९,३ RW च; वैतु. शंपा. धीम् इति । b) पामे. इते पृ १७२३ l टि. द्र. ।

c) सपा. धिया (माश ६, ४, ३,९ च) <> कृपा (परि.) इति पामे. । d) शोधार्थं पृ ७०७ j टि. द्र. ।

१५, ८; १८५, ८; २,२, ९; ३, ३९,२; ५,४१,५; ६,३,३; २३, ८; ८,८०, [(१२,१०) ७]; १०, ११,४;४२,३; मा ४, १९; का ४,६,३; तै १,२,४,१; ६,१,७, ४; मै १,२, ४; ३,७, ५; ४,२, ५; काठ २, ५; २४, ३; क १, १७; ३७,४; †शौ १८,१, २१; २०, ८९, ३; पै ८, १४, ८†; धीनाम् ऋ १,१८, ७; ३,३, ८; ४,१६, १८; ६,४४, १५; ६१, [(१,३,१०) ४]; ८, २७,२; ९, १२, ७[a]; तै १, ८, २२, १†; धीभिः ऋ १, १३९, २; २, ३, १०; ३,३८, ५; ४, १,१४;११, ५; ३७, [६; ८,१९,९]; ५,२५, [४; ८,१०३, ३]; ५२, १४; ६, १८,६; ४५,१२; ५०,१०; १५; ७,२३,४; ३५,११; ३७,५,९३, ३[b]; ८,४, २०; ८, ७; ९, २१; १९,९; १४;३५,२; ४२,४,४३, १९; १०१, १६; १०३, ३; ९, १७, [(१३, १७) ७; ६३, २०], २१; ६६, ८; १०६, ११; १०, ६५, १३; १४; ६६, ५; ६७,८, १०४, ३; ११०, २; †मा २९, २६; ३३, १८; †का ३१,४, २; ३२,२,१; तै ४,४,५, १; मै २, १३,२; ४,९,२;११,१†[b]; १३, ३†;१४,११†; काठ १६,२०†; २१, १३†; ३९, २; †कौ २, २९१;८६६; †जै ३,२४,७; ४, २१, ४; †शौ ५, १२, २; २०, ८$, १९,११, २;.२०, १२, ४; २५,७;३३,२;९१,८; १४२,६; पै ५,१३,७; ९,२४, ६; २५,९; १३,८,१२†; २०,५१,३†; धीषु ऋ १,१७,८; ७९,७; ७,६७,६; ८,७१,१२; कौ २,८७४.

†धियं-जिन्व[c]- -न्वः ऋ ६,५८, २; मै ४, १४, १६; -न्वम् ऋ १, ८९, ५; मा २५, १८; का २७, ११, ५; -न्वा ऋ १, १८२,१; ८,२६,६; -न्वासः ऋ ७,३३,१.

†धियं-धा[d]- -धाः ऋ १, ६७, २; ७२, २; ४, ४५, ७; ७, २, २; १०, ६१,१८; मा २९, २७; का ३१, ४, ३; मै ४, १३, ३; काठ ३७, ४; -धे ऋ ७, १३,१.

धिया-जुर्[e]- -जुरः ऋ ५, ४३, १५.

†धिया-वसु[f]- -सुः ऋ १, ३, [१० (६, ६१,४)], ५८,९;६०, ५,६१,१६;६२,१३;६३,९;६४, १५;३,३,२,८,६१,१०;९,९३, ५; मा २०, ८४; का २२,८, ५; मै ४, १०, १, काठ ४, १६; कौ १,१८९; जै १,२०,५; शौ २०, ३५,१६; -०सो ऋ ३,२८,१.

धी-जवन[g]- -नः ऋ ९, ८८, ३; -नम् ऋ ९, ९७, ४९; कौ २, ७७६†; -०ना ऋ ८, ५,३५.

धी-जू[h]- -जवः ऋ ९, ८६, १; -जुवः ऋ ९,८६,४[i].

धी-त्व- -त्वम् मै ३,७,५¶

धीर, रा[j]- -०र ऋ १, ९४, ६; पै १२,१, ५†; -रः ऋ १,६२, १२; ६४, १; १३०, [६; ५, २, ११; २९,१५]; १४५,२; १६०, ३; २१; २, ३८, ४; ४, ५६, ३; ५,२९,१; ६,४७,३; ७,५६, ४; ८,४४, २९; ४८,४; ९,८७, ३; ९२, ३, ९७,३०, ४६; १०, ८२,१;८९,४; ११४,९; मा ८, ३०; १७, २५; १९, ८३[k]; का १८,३,१†;१९,५,३;२१,६,४[k]; तै १,६,२,१; २,३,९,१; ३,२. ८,२; ३,१०, २; ४,६,२, ४†; मै २,३,८;४,२¶;१०,३†;१३;

a) सपा. धीनाम् <> धेनाम् इति पाभे. ।
b) पाभे. कृते पृ १२३३ e टि. द्र. ।
c) विप. (अश्विन्-, पूषन्-, वसिष्ठ-) । उस. उप. < √जिन्व् । d) विप. (अग्नि-, नृ-, सूरि- प्रमृ.) । उस. ।
e) विप. (मिथुन- [दम्पति-]) । उस. । धिया [तृ१] इति पूप. । उप. < √जुर् (स्तुतौ वा योगे वा [वैतु. सा. PW. GW. प्रमृ. वयोहानाविति]) ।
f) विप. (अग्नि-, सरस्वती-) । बस. ।
g) विप. (पूषन्-, नासत्य-, नृ- प्रमृ.) । उस. ।
h) = धी-जवन- । विप. [मद-, [सोमस्य] धारा- (वैतु. सा. नाप. [मनोवेग-] इति)] । उस. उप. < √जू इति ।
i) सपा. धीजुवः <> धेनुवः (तांत्रा १२, ७,१ च) इति पाभे. ।
j) विप. च नाप. च । व्यु ? धी- [बुद्धि-] + मत्वर्थीयः रन् प्र. इति या [३, १२; ४,१०], पाम [१], दे. प्रमृ.; धी- [बुद्धि-] + √ईर् वा √रा वेति अभा. प्रमृ.; < √धा इति पाउ [२, २४]; < √धी इति PW. GW.; < √धृ इति WAG [१, २२८ C] । धी- (बुद्धेश्च स्थिर-भावस्य च पर्यायः) + (√भृ [धारणे] > भावे) भर- > बस. *धीभर- > नैप्र. यनि. इति मतम् ।
k) सपा. धीरः (तैत्रा २, ६, ४, २ च) <> वीरः इति पाभे. ।

१३;३,११,८[a];९[b]; ४,१४,७†; काठ ¶१२, २[२]; १२; १३, ९; १८, २†; ४०, ३; क २८, २†; कौ २, २९†; जै ३,३, ८†; शौ २,३५, ३; ३,२१, ४; ९,२, ६; १४,२२†; १०,८, ४४; ११,६, २४; १९,५६,१; पै १, ८८, २; ३,८,१;१२,४; ४,११,६; ५,६, ५; १६,२३,४; ६७,१२†; ७६, ५; १९,४६,४; –रम् १,१७९, ४; ८,४२, २; १०,८६, १९; मै १,२,१३†; काठ १७,१९†; शौ १०,८,४४; २०,१२६, १९†; –रस्य ऋ ९, ९३, १; कौ १, ५३८; २, ७६८; जै १,५५, ६; –रा ऋ ५,५०,४[c]; ७,८६, १; खि १, ६, ६; काठ ४, १६†; –राः ऋ १, ६५,१;६७,५; ९१, १; ३,८,५; २६,६;२८,४; ३१, ५; ५६,१; ५,४५, १०; ७,३१, ११; ८,५९, ६; ९, ७३, ३; ९; ९६,११; ९७,५७; १०,२५, ५; ४६,२; ७१,२;९४,४; १०१,४; ११४,७; १३०, ७; खि ४,११, २;९;१०; ७,५, १; खिसा ३३, ११; मा १२,६७†; †१९,५२; ५३; ३१, १९; ३४, २; ४९†; †का १३, ५, ६; २१,४,२; ३; ३३,२,१२; ३५,२,३६; †तै २, ६,१२,१[२]; ४,२, ५, ५; †मै २, ७,१२;४,१०,६[२];१३,१; †काठ १६,१२;२१,१४[२]; क २५,३†; कौ १, ३६१; २, ११४४†; जै १,३८, २; ४,२९, ८†; शौ ३, १७, १†; ११, ११, २२; पै २, २२,२†; १४,१, १५; १६,२४, ७; –राणाम् खि ५,१२, ४; मा ४०,१०; १३; का ४०,१, १०; १३; शौ २०,१२८, ४; –रासः ऋ १,१४६,४; ३,८,४; ४,३३, २;३६,७; मा १,२८; का १,९, ६; तै १,१,९,३; मै १,१, १०; ४, १३, ११†; काठ १, ९; १५, १२†; क १,९; शौ ९,४,८; पै ५,२८,३; –रैः मा ११,५५; का १२,५,६; तै ४,१,५, २; मै २, ७,५; काठ १६,५.

धैर्य[d]– -र्यम् मै २,४,२[१]; ¶काठ १२, १२[२]; –र्याय मा ३०, ६; का ३४,१,६; –र्येण पै ८,१५,३.

धीर-तर– -रः शौ ५, ११, ४; पै ८, १, ४; –राः शौ १०, १,१८; पै १६,३६,८.

√धीरि[e]

†धीर्य[f]– -र्या[f] ऋ २, २७,११; तै २,१,११,५; मै ४, १४,१४.

†धी-रण[g]– -णासः ऋ ३,३४,८; शौ २०, ११,८.

धी-वत्– -वतः ऋ ८,९२,११; –वतः ऽ-वतः ऋ ६, ५५, ३; –वन्तः ऋ ७,८३, ८; –वन्तम् ऋ ८,२,४०.

१†धीत्त,त्ता– -तम् ऋ ८,३, १६; ४०, ३; कौ २, ७१३; जै ३, ५८, १०; शौ २०, १०, २; ५९, २; –ता[h] ऋ ८, ४१, १; –तानि ऋ ८,८,१०.

धीति[i]– -तयः ऋ १, २५, १६; १३२,[५[२]; १३९,१[२]]; १४४, ५; ३, १२, ७; ६, ३४, ३; ८, ६, ७[j]; ८; ४४, २२; ४९, ६; ५०,४; ९, ८, ४; १५,८; १९, [४; ६६, ११]; ८६, ३१; ९३, १; ९९, ४; १११,२; १०,२५, ४; ६४, २; खि ३,१,६; २,४; †कौ १, ४६१[२]; ५३८; २, ८;

---

[a]) सपा. धीरः <> अर्मः (तैब्रा २, ६, ५, ६ च) इति पाभे.। [b]) पाभे. कृते पृ १७२५ k टि. द्र.।

[c]) अत्र नाप. (*तीर-) पुं. द्विवचनम् (वैतु. सा. स्त्री. योषित्-पर्याय इति कृत्वा प्र१ इति, ?GW. ?ORN. विप. न. द्वि२ इति, ?GRV. तृ१ इति यद्वा धीता इति शोधुक इति, B [ZDMG ४८, ६८१] °रः इति पाठुक इव। 'यत्र वह्निः (अग्निः) अभिहितः (दीपितो भवति), (यत्र च) द्रोण्यः (द्रवणशीलः) पशुः (मादकः [सोमः]) दुद्रवत् (द्रवितो भवति, तत्र) वीर-पस्त्यः (द्यु-निवासः [देवगणः], स्वभावत एव) सनिता (प्राप्नोति) इव (यथा) अर्णा (नदी) धीरा (तीरे [तटे]) प्राप्नोति)' इति वा.।

[d]) भावे ष्यञ् प्र. ञित्-स्वरश्च।

[e]) धीरीकरणे (आश्वासने) नाधा.।

[f]) विप. ([आश्वासन-सापेक्ष-] अस्मद्-)। कर्मणि ण्यत् प्र. तित्स्वरश्च। यनि. रूपं च °र्यश्चित् > नैप्र. –र्या चित् इति कृत्वा पुं. प्र१ द्र. (वैतु. वें.=धीर-इति, भा. सा. च वाच्यस्य रूपस्य च विषये साधू सन्तौ सुः इति प्र. स्थाने आ इति वादिनौ, PW. GW. GRV. धीर-भावे वाच्ये सति यनि. रूपं न. तृ१ वा सप्त१ वेति, HLB स्त्री. भावे तृ१ इति च)।

[g]) विप. (कवि-) बस.। उप. रण- [=रमण-] इति।

[h]) द्वि३ (तु. वें. GW. प्रमृ.; वैतु. सा. तृ१ इति?)।

[i]) यद्मा. सद् नाप.। [j]) रूपं या. च?। प्र३ इति GW. GRV. ORN. प्रमृ., द्वि३ इति सा.।

३६७‡[a]; ५३१; ७६८; ९२७; ९४२; ९८३; १०४४; †जै १, ४८, ७[2]; ५५,६; ३,३०, १०[a]; ४१,७; ५३, ७; ४,१, ३; २,८; २२,१०; २४, ४; –तये ऋ १, ४१, ५; जं ३, १,१०?[b]; –तिः ऋ १,६८,३; ११०,१;११९,२; ४, ५, ७, २३, ८; ८,१२, १०; १०,३१,३; १११, २; मा १८, १; का १९,२,१; तै ४,७,१,१; मै २, ११, २; काठ १८, ७; क २८,७; शौ ११,१,११[c]; पै ५, ३५,१२[d];१६,९०,२;–†तिभिः ऋ १,२२,१४; ११०,४; १५३, १; १६१,[७; ४,३६,४]; १६४, ३६; ३,१३, ५; ५२,६; ५,५३, ११; ६,१४,१; ६१, २; ७,१५, ९; ६६,१०; ८,८,५; १९; १२, ३१;५४,१; ६०,[४; १०,१४०, ३], १०२,१६; ९,९,४; ४०,१; ६२, १७, ६८, ७; १०७, २४; १११,२; १०,२६,२; खि ३,६, १; मा १२,१०८; का १३, ७, ७, तै ४, २, ७, ३; मै २, ७, १४; ४, १०, २; १४, ७; काठ ४, १६; १६, १४; २०, १४; क २५, ५; कौ १, ४८८; २, २७४; ९४२; ११६८; जै १, ५१,२, ३,२३,६; ४,१,३; २८, ९; शौ ९, १५, १७; पै १६, ६९, ५; –†तिम् ऋ १, ७१,३; ७७,४; १४३,१; २,३१, ७; ६, १५, ९; ११; ३८,१; ७,१३,१; ६४,४; ९,७६,४; ९७,३४;१०, ८, ७; कौ १, ५२५; २, २०९; ९१९; जै १,५४, ३; ३,१९,४; ४,१६, २; –ती ऋ १,१६४,८; ५,२५,३; शौ ७,१,१; ९, १४, ८†; पै १६,६६,८†; २०,१,१.

धीवन्[e]– -वानः शौ ३,५,६[f].

धी– प्रमृ., १धीत– √धी द्र.

२धीत– √धे द्र.

धीति–, धीर–, धीरण–, √धीरि √धी द्र.

?धीरीतराः[g] शौ ११,१,१३; पै १६, ९०,३.

धीर्यं–, धीवन्– √धी द्र.

√धु,धू[h],>दविधु,दोधु, †धवध्वे ऋ ५,६०,३; तै ३,१,११,६; मै ४, १२,५; अधवन्त ऋ ७,१८,१५. धूनुते काठ ३४, ११¶; धूनोति शौ ९,४,१३; ¶धुन्वन्ति मै ३, ४,३; काठ २१. १२; धूनुषे ऋ १०,१३४,४; धूनुथ ऋ १,३७, ६; ५, ५७, ३; †धूनवत् ऋ ९, ९७,५३?[i]; कौ २, ४५५; जै ३, ३४,१३; धूनोतु पै १६,२५, ३; धूनुहि ऋ ३, ४५,४; ¶अधूनुत मै ३,८,५; काठ २५,६; क ३९, ४; अधूनोत्[j] ऋ १, ५९, ६; ¶अधून्वत मै ३,९,६; काठ २६, ७; क ४१, ५; †अधूनुतम् ऋ ३,१२, ६; तै १,१, १४, १; मै ४,१०,५; काठ ४, १५; कौ २, ९२६; १०५४; जै ४,२२,९.

धुवन्ति काठ ३४,२¶.

दुधुवे पै १७, ६, ६[k]; धविष्ये मै ३,८,६¶.

दोधवीति ऋ २,४,४.

दुविध्वतः ऋ १०, ९६, ९; शौ २०,३१,४†.

दुविधाव ऋ १,१४०,६.

†दुविध्वत्[l]– -ध्वन् ऋ ४,१३, २; ८,६०,१३[m], जै ४,६,३;–ध्वतः ऋ २,३४,३; ४,१३,४; ४५,६; खि २,८,२; मै ४,१२, ५; काठ ११,१३.

दोधुवन्– -†वन् ऋ ९, १५, ४[m];

---

[a]) सपा. धीतयः <> मातरः इति पाभे.।

[b]) पाठ ? धीतयः इति शोधः (तु. सपा. ऋ ९,६६,११ कौ २,८)। [c]) वेतु. सा. <√धे इति ।

[d]) सपा. धीतिः साधनी <> भूतसाधनी इति पाभे.।

[e]) विप (रथकार-)। वनिबन्तम् (पाउ ४,११५ पाम ६, ४,६९ पाका ३,२,७५ [तु. PW. प्रमृ.; वेतु. सा. नाप. =मत्स्याद्- इति])।

[f]) पाभे. कृते पृ १४०२ g टि. द्र.।

[g]) पाठः ? (धीरा– >) धीरे इतराः इति शोधे प्रथमं पदं सं१ द्र.। 'हे धीरे ! तासाम् कर्त्री यतमा यज्ञियाः, ताः गृहाण, इतराः (अयज्ञिया कराः) संविभाज्य जहीहि' इति वा. (वेतु. पपा. °री इ° इति द्वे पदे, तदनु सा. BW. विप. धीर– > धीरी– > यनि. प्र१ इति, W. B. तृ१ सत् वा. क्रिवि. इति)।

[h]) धा. दुत-गतौ कम्पने च वृत्तिः। √धाव् [गतौ] इत्यनेन सजात्यं द्र.।

[i]) पाठः ? । मधु१ इति कृत्वा °वः इति मतम् (वेतु. वें. सा. लङि प्रपु१ इति, GRV. प्रमृ. प्रार्थनायां लोटि प्रपु१ इति)।

[j]) तु. सा. PW. प्रमृ., वेतु. वें. या [७, २३] अङ्क-पूर्वध्ये योग इति ।

[k]) सपा. शौ १२,१,५७ त्रि॰ दुधुवे इति पाभे.।

[l]) वेतु. पाद्य. पामि. <√ध्वृ इति ।

[m]) वेतु. सा. क्रिन. इति ।

कौ २,६२१; जै ३,५०,८.

३*धव[a]–

धवीयस्– -यान् ऋ ६,१२,५.

धुन[b]–

√धुनि, धुनयन्त ऋ २, २५, ५.

†?धुनेति[c]– -तयः ऋ ४,५०, २; शौ २०,८८,२.

†धुनि[d]– -नयः ऋ १,६४,५;८७, ३;२,३०,२[e];५,६०,७; ६,६६, १०[e]; ७, ५, ५; १०, ७८, ३; ९५,३; तै ४,३,१३,७;मै ४,११, २;१४, ११; –निः ऋ १, ७९, १; १७४,[९;६,२०, १२]; ५, ३४,५; ८;७, ५६, ८; १०,८९, ५; मा ३९, ७ऽ[f,g]; का ३९, ५,१ऽ[f,g]; तै २,२,१२,३;३,१, ११,४; –निम् ऋ २,१५, ५[c]; ९[h]; ६, १८, ८[h]; ७, १९, ४[h]; १०,११३, ९[h]; १४९,१; मा ७, १२‡[i]; का ७,६, १‡[i]; शौ २०, ३७, ४; –नी ऋ १०, २२, ४; –नीनाम् ऋ ५,८७, ३; ८,२०, १४.

धुनि-म(त्>)ती– -तीः ऋ १, १७४, [९; ६,२०,१२].

†धुनि-व्रत[j]– -तम् ऋ ५,५८, २;–ताय ऋ ५,८७,१; कौ १, ४६२; जै १,४८,८.

धु(नि>)नी-चुमुरि[k]– -री ऋ ६,२०,१३.

धूत– -तः ऋ ८, २, २[l]; ९, ६२, ५[m]; १०७, ५[n]; –तस्य ऋ १०, १०४, २; शौ २०, ३३, १†.

†धूति[o]– -तयः ऋ १,६४,५[p];८७, ३; १६८,२; ५,६१,१४; तै ४, ३,१३,७; मै ४,११,२; –०तयः ऋ १,३७,६;३९,१;१०;५,५४, ४;६,४८,२०;७,५८,४; ८,२०, १६.

√धुक्ष्[q], धुक्षामि पै ८, १६,६?[r];२०, ४७,८.

?धुक्षामः[s] पै ७,२,८.

धुङ्क्षा[t]– -ङ्क्षा[u] मा २४, ३१; का २६,७,१; मै ३,१४,१२.

धुन–, √धुनि, धुनि– प्रमृ., धुनी-चुमुरि, ?धुनेति– √धु, धू द्र.

[a]) विप. । कर्तरि अच् प्र. ।

[b]) विप. । कर्तरि नक् प्र. उसं. (पाउ ३,२ [तु. जैमि १,४९]) । धा. द्रुतगमने वृत्तिः (तु. वें. सा. स्यन्दन इति; वैतु. PW. GW.GBV. प्रमृ. <√ध्वन् [शब्दे] इति) । अत्र पृ ६५५ c टि. अपि द्र. ।

[c]) निर्देशः ? । पपा. धुनु– इति– इवीव ? । *धुनया– (भाप. [हिंसा-])+(√तन्– > भावे) *ति– > बस. *धुनया–ति– ([हिंसाकृत्–,] शत्रु-) > नैप्र. यनि. इति कृत्वा नाप. । 'ये (यदि) सुप्रकेतं (*सुप्र-खेदं *सुप्र-दवेदं वा) मदन्तः (*मृधन्तः [मृद्नन्तः]) धुनेतयः (शत्रवः) नः (अस्मान्) अभि-ततस्रे (अभियोधितवन्तः [स्युः]), (तदा) हे बृहस्पते ! अस्य (वक्तुः [मम]) योनिं (गृहं, त्वं) रक्षतात्' इति वा. (वैतु. अन्ये उप. भाप.<√इ [गतौ] इति कृत्वा सामान्येन पपा. अनुवदन्त इव सन्तः धु [नु>] ना– इति पूप. प्रकम्पन-प्रगमनान्यतरार्थे, उप. विप. इति कृत्वा यनि. ऋत्विग्-मेघ-सोम-मरुताम् अन्यतम-परं नाप. इतीव [यथाक्रमं तु. सा. OBN. प्रमृ., वें. GW. Gri. LB. च]) ।

[d]) विप. नाप. व्यप. च । धा. यथायोगं कम्पन-गमन-प्रवाह-शब्दादि-वृत्ति-भेदः (वैतु. केचिदर्वाञ्चः <√ध्वन् इति) ।　　[e]) नाप. (नदी-) ।

[f]) पाभे. कृते पृ १६९८ o टि. द्र. ।

[g]) व्यप. (मरुद्-विशेष-) । [h]) व्यप. (असुर-विशेष-) ।

[i]) पाभे. कृते पृ १२३२ f टि. द्र. ।

[j]) विप. ([मारुत-] गण-, शर्ध-) । बस. ।

[k]) नाप. (असुर-द्वय-विशेष-) । द्वस. उभयपद-स्वरः उसं. (पा ६,२,१४०) ।

[l]) पाभे. कृते पृ १७२० c टि. द्र. ।

[m]) पाभे. कृते पृ १७२० d टि. द्र. ।

[n]) पाभे. कृते पृ. १७२० b टि. द्र. ।

[o]) विप. (मरुत्-) । कर्तरि क्तिन् प्र. उसं. [पाउ ४, १८३ (वैतु. सा [ऋ १, ३७,६] क्तिच् प्र. इति ?)] ।

[p]) दिव्यानि धूतयः इति पाठः ? । *दिवि *याव *निर्-धूतयः इति त्रि-पदः शोधः । 'यात् (यदा) निर्धूतयः (*निर्ध्मिकाः [सन्तः मरुतः]) दिवि ऊधर् (मेघमयम्) दुहन्ति, (तदा) भूमिम्' इत्यादि वा. संबन्धः द्र. (तु. छन्दः, वा. च; वैतु. अन्ये यनि. एव पाठुकाः) । पृ १५७९ सस्थ. दिव्यानि इति निर्देशोपि अनया दिशा शोध्यः ।

[q]) धा. संधूपने वृत्तिः ।

[r]) धुक्षसि इति BKA. शोध-प्रस्तावः ? ।

[s]) पाठः ? । सपा. शौ ५,२३,७ एजत्काः इति पाभे. ? ।

[t]) नाप. (पक्षि-विशेष-) । व्यु. ? ।

[u]) सपा. धुङ्क्षा <> धूङ्क्षा <> धूङ्क्ष्णा इति पाभे. ।

धुर्[a]– धुरः ऋ १०, ९४, ६; ७[b]; काठ ३, ९[c]; धुरः ऋ १०, १०२, १०; धुरम् ऋ ५,४३, ८[d]; ८, ३, २३; ४८, २; ९, ४५, ४[e]; १०, २६, ८; काठ ३, ९[c]; शौ ५,१७,१८; पै ९, १६, १; १९, २०, १२; †धुरा ऋ १, १६४, १९; शौ ९,१४,१९; पै १६,६७, ९; ¶धुराम् काठ ७, ४[e]; क ५, ३[e]; †धुरि ऋ १, ८४,१६; १३१,२;१३४,[३[f]; ५,५६,[६[f]]; १५१,४; १६२, २१; १६४, ९; २,१८,७; ३,६, ६; ४,२९, ४[f]; ५,४६, १; ५८, ७; ७, ३४, ५; मा २५,४४; तै १,१,१३,३[g]$; ४, २, ११, ३; ६,९, ४; मै ३, १६,४; काठ ४५, २१; ४६, ५, कौ १, ३४१; जै १, ३५, १०; शौ ५, १७, १५$; ९, १४, ९; १८, १, ६; २०, ७२, १; पै १६, ६६, ९; धुरौ ऋ १०, १०१,१०;११; धूः ऋ ८, ३३, १८; १०,२८,५; ६; मा १, ८; का १,३,४; तै १,१, ४, १; ३, २,१०,२; मै १,१,४, २,६; ३, ७,८; ४,१,४; काठ १,४; २,७, ३१,३; क १, ४; ४७,३; धूर्भिः काठ ३, ९[h]; धूर्षु ऋ १, १००, १६; ३,३५,२; ५, ५५, ६; ७, ३४, ४; ६३, ३; ६७, ८; १०, ५०,२; ७७,५; १०५,९, ११४, १०; १०५,१.

१धुर्य[i]– ¶र्यः मै ४, १, ४; काठ ३१,३; क ४७,३; –र्यम् शौ ५, १,४, पै ६, २, ४; –र्यौ मा २, १९[j]; का २,४, ६[j]; मै १,४,३; ४, २, ५; काठ ५, ४; कौ २, १००५; जै ४,१७,१०.

२धुर्य[k]– -र्यौ तै १, १,१३,३[l].

धुर्-वाघ्[l]– -वाधौ[m] काठ २, ७[n]; क २,१[n].

धुर्-वाह्– -०वाहौ का ४, १०, ४[n].

धुर-सु(<स)द्[o]– -पदः ऋ २,३४, ४; –षदम् ऋ १, १४३, ७; २, २,१, १०,१३२,७.

धुर-षा(<सा)ह्– -षाट् क ३७, ३; –०षाहौ[n] मा ४,३३; तै १, २,८,१, ६, १,११,४.

✓धू ✓धु द्र.

धूड्क्षा[p]– -ड्क्षा काठ ४७, ९[q].

धूड्क्ष्णा[p]– -ड्क्ष्णा तै ५, ५, १९, १[q].

धूत–, धूति– ✓धु,धू द्र.

---

a) नाप. (युग-)। व्यु. ?। ✓धु[धारणावन्धनयोः]> यनि. इति (तु. या [३,९] प्रमृ.; वैतु. या [पक्षे], पा ३,२, १७७ जैमि १, ३१८ < ✓धुर्व् 'हिंसायाम्' [वहन-पीडनात्] इति)।

b) धुर इव सत्योऽङ्गुलय एवमुपचरिताः स्युः (तु. नान्तरीये पूर्वे मन्त्रे प्रकरण-साम्यम्; वैतु. निघ [२, ५] या [३, ९] तन्नामेति, SEY [१३५] ग्रावोपलक्षणमेत-दिति ?)। c) धूरः इति पाठः? यनि. शोधः (तु. माश्रौ २,३, २,२२ BC. च)।

d) 'धारयितुम्' इत्यर्थे कमुल् प्र. उसं. (पा ३, ४, १२)। एवं च पृथग् इदं प्राति. स्यात् (तु. GRV.; वैतु. सा. युगार्थके नाप. एव सत् तद्धर्मोपचारेणो-पमानोपमेयभूतयोः अक्षनामेश सोमरूपनिर्देश विप. इतीव [तु. ?GW. ?ORN.])। शेषं सस्थ. टि. निधिम् द्र.।

e) यामनि (स्वच्छन्दगत्यर्थम्) इन्दोः (सोमस्य) पवित्राऽतिक्रमणं वाजिनः (अश्वस्य रथ्यस्य) युगाऽतिक्रम-णेनोपमितं द्र. (तु. सा.; वैतु. GW. GRV. Gri. यनि. ईषादण्डपर्याय इति, LR. निरोधकार्थे *दुर्– > दुरम् इति शोध इति ?)।

f) लक्षणया = रथ- इति (तु. पृ १३० c टि.)।

g) सपा. मा २,१९ का २, ४,६ माश १, ८, ३, २७ काश्रौ ३,६,१९ माश्रौ १,३,४,२८,७,३,१२ पाठाऽभावः।

h) = सपा. माश्रौ २, ३, ३, २२ (तु. BC.)। आपश्रौ १२,६, ३ तु ? धुर्भि. इति पाभे.।

i) विप. (पति- [शौ. पै.]) च नाप. (अग्नि-, अनडुह्-, अश्व-) च। वहतीत्यर्थे यत् प्र. (पा ४, ४, ७७) तित्-स्वरश्च। j) सपा. धुर्यौ <> धुर्यौ इति पाभे.।

k) = १धुर्य–। यना. स्वरस्य पाक्षिकोऽपवाद उसं. (पा ६, १,१८५)।

l) विप. (उक्ष- [वृषभ-])। उस. उप. < ✓बध् [*प्रापणे] + कर्तरि ण्विः प्र. उसं.।

m) °धौ इति स्वरः ? °धौ सं२ इति शोधः (तु. सूको., n टि. च)।

n) सपा. ?धूर्वाधौ <> धूर्वाहौ (माश्रौ २,१,४,२७ च) <> धूर्षाहौ (माश ३,३,४,१२ च) इति पाभे.।

o) विप. [अग्नि-, मरुत्-, रथ- (तु. सा. PW. GW. प्रमृ.; वैतु. BW [KZ ३१, २०६] MW. नाप. इति)]। उस. उप. कर्तरि < ✓सद् [प्रापणे] इति कृत्वाऽयं धा. सरूपात् सतः पाधा. पृथक् द्र.। p) = धूड्क्षा–।

q) पाभे. कृते पृ १७२८ u टि. द्र.।

√धूप्, >धूपि[a], धूपाय[a], ¶धूपयति तै ५,१, ७, १[२]; मै ३, १, ७[०]; काठ १९, ६[२]; क ३०, ४[२]; धूपयन्ति मै २,१,८¶; धूपयामि मा ३७, ९[३]; का ३७, १, ९[३]; धूपयामसि मै ४, ९, १; धूपयतु मा ११,६०[२]; का १२,५, ११[२]; तै ४,१,६,१[३]; मै २,७, ६[४]; ३, १,७; ४, ९, १; काठ १६, ५[२]; धूपयन्तु मा ११,६०[४]; का १२, ५,११[४]; तै ४,१, ६, १[४]; मै २, ७,६[२]; काठ १६,५[४]; १९,६; क ३०,४; ¶अधूपयत् काठ १९,६; क ३०,४; धूपयेयुः मै २,१,८¶. ¶धूप्यते काठ १९,७; क ३०,५.

¶धूपायत्– -यत् मै १,१०, २०[२]; काठ ३६,१४[२].

धूम[b]– -मः ऋ ५,११,३; ६,२,६; ७, ३,३; मा ६, २१; का ६,५, २; मै १,२,१४; २,१,८¶; ३,९,४; ५[२]¶[c]; काठ ३,३; २६,६; ८¶; क २,१०; ४१, ४; ६¶; †कौ १, ८३; २, ५७१; †जै १, ९, ३; ३,४६,६; शौ ६,८९,२; १८,४, ५९†; पै ७, ३२, २; –मम् ऋ १,३६,९; १६४,४३; ३,२९,९; ४,६,२; ७,२, १; १०, ४५, ७; †मा ११, ३७; १२, २४; ३८, १७; †का १२, ३, १०; १३, २,७; ३८, ४, १; तै २, ५, ८, ३¶; †४,१,३, ४; २,२,२; ५, १,४, १¶; मै २,७,३†; ९; ४, ९, ३†; काठ †१६,३; ९; १९, ४¶; क ३०,२¶; शौ ६,७६,२; ८,८, २; ९,१५, २५†; ११,१, २†; १२,३,५३; पै १६,२९,२; ८९, २†; १७, १४, १; ४१,३; १९,१५,१३; ३३, १२[d]; –मान् शौ ६,११३,२[d]; –माय मा २२, २६; का २४,१२, १; –†मासः ऋ ७,१६, ३; तै ४, ४, ४, ५; काठ ३९, १५; –मे मै १,४, १२¶; –मेन ऋ ६, ४८, ६; पै ५,२०,३; ८,१९,३.

धूम-केतु[e]– -†तवः ऋ ८, ४३, ४; मा ३३,२; का ३२,१, २; –तुः ऋ १,२७,११; १०,४, ५; १२, २; खि ४,९,४; कौ २,१०१४†; जै ४,९,५†; शौ १८, १,३०†; १९,९, १०; –†तुना[f] ऋ १, ९४,१०; पै १२,१, १०; –तुम् ऋ १, ४४, ३; ८, ४४, १०; –०तो पै ४,२४,६.

†धूम-गन्धि[g]– -न्धिः ऋ १,१६२, १५; मा २५,३७; का २७,१३, ६; तै ४,६,९, २; मै ३,१६,१; काठ ४६,५.

¶धूम-व(त् >)ती– -ती मै ३, ९, ५[h]; –तीम् काठ २६, ८; क ४१, ६.

धूम-शिखा[i]– -खाः?[j] शौ ११, ११, १९.

धूमा(म-अक्ष >)क्षी[k]– -क्षी शौ ११,

a) तु. पाधा. चुरा.; वैतु. PW. प्रमृ. *धूप- > यनि. इति। एवमपि यत्तु धूप- (< √धू) इति तन्मतं, तन्न। *धूम-मय- > नैप्र. *धूप- इत्येवं सुवचत्वात्। *b* टि. अपि द्र.।

b) नाप.। व्यु.?। < √धू [विक्षेपे] इति पाउ १, १४५ [तु. जैमि १, ४९] GW. WAG [१, ८०] MV [२८] प्रमृ., < √ध्वन् [*आच्छादने] इति [पक्षे] MW., < √ध्वंस् [विक्षेपे] इति WAG [१,६३] च। (√इध् >) *इध- (=अग्नि-) + (उद् √भृ >) *उद्-भ्र- (=उद्भार-, वाष्प-) > तस. *इधोद्भ्र- > नैप्र. यनि. इति मतम्।

c) एकतरत्र मूम्नः इति सात. चिन्त्यः (तु. सपा. काठ २६,८ च ४१,६, Sch. शोध-पत्रं च)।

d) सपा. धूमम् <> धूमान् इति पाभे.।

e) विप. (अग्नि-, मृत्यु-)। बस.। अग्नि-प्रकरणे पूप. दीप्ति-वचनम् उप. किरण-वचनञ्च। मृत्यु-प्रकरणे तु पूप. हिंस्र-वचनम् उप. प्रहार-वचनञ्च। एवमुभयथाऽप्यत्र यो धूम-शब्दः स प्रकृतात् सरूपात् प्राति. पृथक् (वैतु. अन्ये न तथेति ?)।

f) नाप. (रश्मि- [तु. ऋ १०, ४, ५, वें. स्क. सा. GW. Gri.; वैतु. GEV. रथ- इति, OV. पस. इतीनाऽनुवदन्नपि टि. बस. एव समर्थकः इति])।

g) विप. (अग्नि-)। बस. समासान्त इकारादेशः (पा ५, ४, १३६)।

h) तु. मूको., *c* टि. च; वैतु. B. °व्रती- इति, Sch. सात. घर्मवती- इति च।

i) नाप.। पस. (तु. सा. W.; वैतु. PW. B. Gri. विप. इति कृत्वा बस. इति)।

j) पाठः ? °खा तृ१ इति मत्वा तादृश्या सेनया (जय- न्तीर्यन्तु ? >) जय- > -यम्, [√वीर् >] वीर्यन्तु (पारयन्तु) इति शोध-पूर्वकः वा. द्र.।

k) नाप. [शत्रु-सेना- वा कृत्या- वा [सा.], राक्षसी- (Gri. B [तु. सप्र. शौ ११, ११,७; १४]); वैतु. PW.

१२,७.

धूमिन्– -मिनः ऋ ५,९,५.

धूम्र[a]– -म्रः मा २१, २९; का २३,४,१; तै २,१,१०,१¶; मै ३,११,२; ४, २, १४¶; ¶काठ ११,६; १३, ६; –म्रम् तै १,८, २१,२¶; –म्राः मा २४, १०; १८; का २६,२,५; ४,३; मै ३, १३,११;१९[b]; –म्रान्[b] मा २४, ११; का २६,३,१.

धूम्र-नीकाश[c]– -शा.[d] मा २४, १८; का २६,४,३.

धूम्र-रोहित[e]– -तः[f] मा २४,२; का २६,१, ३; तै ५,६,११, १; मै ३,१३,३.

धूम्र-ललाम,मा[e]– -¶मम् तै २, १, १०, १; काठ १३, ६; –माः तै ५,६,११,१; काठ ४९,१.

धूम्र-लोहित[e]– -त·[f] काठ ४९, १.

¶धूम्रिमन्[g]– -माणम् तै २, १, १०,१; काठ १३,६.

धूर्बाध्– धुर्– द्र.

√धूर्व (<धु)ध्वृ, धूर्वति[h] मा १,८; का १, ३,४; तै १,१,४,१; काठ १,४,२, ७; क १,४; धूर्वन्ति ऋ ८,४५,९; पै २, ८९,४; धूर्वाम.[i] मा १,८; का १,३,४; तै १,१,४, १; काठ १, ४,२,७; क १,४; धूर्वन्तु ऋ ६, ७५,१९; खि ४,५, ३७; कौ २, १२२२†; शौ १, १९, ४†; पै १, २०, ४; धूर्व मा १, ८[2j]; का १. ३,४[2j,k]; तै १,१,४,१[2j]; काठ १, ४[j], २, ७[j]; धूर्व मा १, ८[k]; तै १, १, ४, १[k]; काठ १, ४[2j,k]; २, ७[2j,k]; ३१, ३[j]; क १, ४[2j,k], ४७, ३[j]; ¶अधूर्वन् काठ ८,५; क ७, १.

†धूर्ति[l]– -र्तयः ऋ ८, ४५,९; –र्तिः ऋ १,१८, [३, ७, ९४, ८], ८, २७, १५; ४८, ३; मा ३, ३०; का ३, ३, २२; तै ३,२, ५, ४; काठ ७, २, क ५, २; –०र्ते[m] मै १,८,५; काठ ६,७, क ४,६; –र्तेः ऋ १, ३६, [१५; ७, १, १३], १२८,७[2].

धूर्वत्– -र्वतः पै २, ८९,३; ४,२७, ४, –र्वन्तम् ऋ १०, ८७, १२; मा १,८[n]; का १,३,४[n]; तै १, १, ४, १[n]; काठ[n] १, ४; २,७; ३१,३; क[n] १, ४, ४७, ३; शौ ८,३,२१†; पै १६,८,१†.

?†धूर्वन्[o]– -र्वणे ऋ ९,६१,३०; कौ २,१३०; जै ३,१३,६.

धूर्बाह्–, धूर्षद्–, धूर्षाह्– धुर्- द्र.

√धृ[p], > धारि, दिधीर्षं, दाध्र, दर्ध, ध्रियते ऋ ५, ३४,७[q]; ¶मै ४, ६,५;७, २; ¶काठ २५, १०; क ४०,३¶; ध्रियताम् शौ ६,१७, १-४; १४१, १; ९, १,११-१३; १६; १७, पै ३, ३४, ११; १६, ३३,१-३; ७; ८; १९,४, ७-९; २२,७; ध्रियस्व तै २,६,३,३[r]¶; शौ १२,३, ३५, पै १७,३९,४; ध्रियध्वम् पै ७, ६,३; !अध्रियत तै २,३, १०, १[r]; ¶अध्रियत तै २,६, ३, ३[2]; ६,५,९, १; काठ २७,८[2]; ¶अध्रियन्त मै ३,१०, ५[2]; काठ २४, ७; २९, १; ३०, ४, क ३७, ८; ४५,२; ४६, ७; ध्रियेत काठ २५,१०¶.

दध्रे शौ १८,३,६३; १९,२६,१;

MW. विप. इति] । बस. समासान्तः षच् प्र. (पा ५,४, ११३) । [a]) विप. ([धूमवर्ण-] अज-, ऋषभ- प्रभृ.) । मत्वर्थे (इ)रः प्र. उसं. तत्स्वरश्च ।

[b]) सपा. धूम्रा· <> धूम्रान् इति पाभे. ।

[c]) विप. (पशु-) । तृस. पूप. स्वरः (पा ६, २,२) ।

[d]) सपा. आपश्रौ २०, १४, १३ धूम्रान् काशान् इति पाभे. । [e]) विप.(पशु-) । बस. पूप. स्वरः (पा ६,२,३) ।

[f]) सपा. °रोहितः <> °लोहितः इति पाभे. ।

[g]) भावे इमनिच् प्र. (पा ५,१,१२२) ।

[h]) सपा. धूर्वति (माश १,१,२,१० तैब्रा ३,२,४,४ च) <> ध्वरात् इति पाभे. ।

[i]) सपा. धूर्वामः (माश १, १, २, १० तैब्रा ३, २, ४,४ च) <> ध्वराम इति पाभे. ।

[j]) सपा. धूर्व (माश १, १, २, १०[2] च) <> धूर्व <> ध्वर इति पाभे. ।

[k]) सपा सकृत् धूर्व <> धूर्व (माश १,१,२,१० तैब्रा ३,२,४,४ विध ६५,१० च) <> ध्वर इति पाभे. ।

[l]) भावे क्तिन् प्र. उदात्तः उसं. (पा ३,३,९७) ।

[m]) नाप (रुद्र-)। सपा. आपश्रौ ६,११,३ धूर्त इति पाभे.।

[n]) सपा. धूर्वन्तम् (माश १, १, २, १० च) <> ध्वरन्तम् इति पाभे. ।

[o]) यनि. कनिनन्तम् भाप. इति पपा. प्रभृ. । पाठः ? । कर्तरि प्र. *धूर्वण- > [न. प्र३]– णा+(इदम्– > [अन्वादेशे]) *अ– > [न. तृ३] *ऐः > -*णैः (संहितायां रे-परतः सति र-लोपात्) –*णै > नैप्र. –णे इति कृत्वा > -*णै इति शोधः ।

[p]) धा. धारणे अवस्थाने च वृत्तिः ।

[q]) तु. सस्थ. टि. आ । [r]) विशेषः पृ १२७४ h टि. द्र. ।

दध्रे शौ १२,१,३७; पै १७,४,५; दधार मै ३,१६,४; ¶काठ ११,१; २०,५; दाधार ऋ १,६६,२; ६७,३; १५४,४; १५६,४; ३,३२,[८ (३४,८)]; ६,३०,२; ८,१५,२; ९,३५,६; १०,६०,८; ९[२]; १११,४; तै १,२,१३,२‡[a]; ७,२,१¶; २,६,२,२¶; ५,२,७,३¶, ¶मै १,८,१; ३,२,६; ७,५; ८,९; ४,५,४; शौ ४,३५,३; †६,१७,२-४; †२०,६१,५; ६२,९; दाधार ऋ २,६२,९; ३,५९,[१; ६,५१,८]; ६,४४,२४; ४७,४; ९,७४,२; १०,६०,[८; ९]; १२१,१; †मा १३,४; २३,१; २५,१०; †का १४,१,४; २५,१,१; २७,१०,१; तै १,७,२,२¶; ¶२,५,७,५; ६,२,२[१]; ३,४,११,५†; ४,१,८,३†; २,८,२†; ४,८,१; १२,३; ¶५,१,१०,५; २,१०,४[५]; ६,५,१[२]; २[१]; ७,९,२; ¶६,६,७,२; ३; ७,२,४,३¶; मै १,८,९¶; २,५,१[३]¶; ७,१५†; १३,२२†; ¶३,२,२; ६; ९[२]; ७,४; १२,१६†; ¶४,३,७[२]; ५,४; ८, ८[१]; १४,७§; ¶काठ १६,१५†; १९,११; १२; २०,७; १०; ११[२]; २१,३; २२,३[५]; १४§; २३,१२†; २६,१; २८,१०[८]; ३५,१९†; ३७,१६; †४०,१; ११; ४५,११†; ¶क २५,६†; ३१,१; २; ७; ९; १२; १३[२]; १८; ४०,४; ४५,१[८]; ४८,१७†; कौ २,११९५; शौ ४,२,७†; ११,१[२]; ५,१,१; ६,६०,३[b]; १०,७,३५[२]; ८,११; ११,७,१; १८,४,५[२]; पै ३,२५,१[२]; ४,१,१†; ५,१७,५; ६,२,१; ७,६,१; २; १६,१०२,३; १५३,१; १७,१०,७[२]; १९,†४,७-९; १४,६; ८[c]; दध्रिरे ऋ १,४८,३; दध्रुः क २८,२[२]‡[d]; ‡दध्रिषे कौ १,५०४[e]; ५१३[f]; २,१३१[e]; १०३९[f]; जै १,५२,८[e]; ५३,३[f]; ३,१३,७[e]; †दाधर्थ ऋ ७,९९,२; ३[a]; मा ५,१६[a]; का ५,५,३[a]; मै १,२,९[a]; काठ २,१०[a]; क २,४[a]; धरिष्ये शौ ५,११,३; पै ८,१,३; धृथाः शौ ३,२५,१.

धारयति ऋ ७,८५,३; शौ १०,७,११; पै १७,८,२; †धारयन्ते ऋ ८,९४,२; १०,१२,७; जै ४,१०,९; शौ १८,१,३५; धारयन्ते ऋ १०,१२,३; शौ १८,१,३२†; धारयन्ति मै ३,९,६¶; धारयन्ति मै ४,१४,११; शौ १२,१,१; १८,३,५२‡[g]; पै १७,१,१; धारयेथे ऋ ६,६७,६; धारयथः ऋ ५,६९,१; धारयामि शौ ८,२,३; १४,१,४७; पै २,२३,३; ५,४०,३; ७,६,१; २; १४,३,९; १६,३,३; ९७,४; १७,३८,३[h]; धारयामः शौ १,३५,३[i]; पै १८,५,४; धारयामसि तै ६,६,७,२; मै ४,७,२; काठ २९,२; क ४५,३; धारयाते ऋ १०,१४४,६; धारयातै शौ १८,३,२९; धारयत् ऋ ७,६४,४; ८,३२,२५; ७७,६; धारयत् ऋ १,१०३,[२; २,१५,२]; धारयन्त ऋ ७,६६,२; †धारयन्त ऋ २,२७,[९; ५,२९,१]; ४,१,१८; ४२,२; ५,१५,२; मै ४,१२,१; जै ३,५४,८; धारयन् ऋ १,९६,[१-७]; २,२७,८; मा १२,२; १७,७०†; का १३,१,२; १८,६,६†; †तै २,१,११,५; ४,१,१०,५; ६,५,२; ७,१२,३; ५,१,१०,४; मै २,७,८; ३,२,१†; †४,१०,६[२]; १४,१४; †काठ ११,१२; १६,८; १८,४; १९,११; २१,१४; क ३१,१†; धारयथाः ऋ ६,३६,१; धारयः ऋ १०,७३,४; धारयम् ऋ ४,४२,३; ४; धारयम् ऋ १०,४८,८; ४९,९[j]; १०; धारयताम् पै १६,८१,१[j]; धारयतु शौ ८,६,२०[j]; पै २,६२,३; १९,१७,१५[k]; †धारयताम् ऋ १०,१७३,५; शौ ६,८८,२; पै १९,६,८; धारयन्ताम् काठ १५,६[l]; धारयन्तु ऋ १०,१८,१३[g]; मै २,६,८; ४,४,२[l]; शौ १,९,

a) सपा. दाधार <> दाधर्थ इति पामे. ।
b) दधार इति पपा. । c) पामे. कृते पृ १२४३ f टि. द्र. ।
d) पामे. कृते पृ १७०७ i टि. द्र. ।
e) पामे. कृते पृ १७०८ b टि. द्र. ।
f) पामे. कृते पृ १७०८ c टि. द्र. ।
g) सपा. धारयन्ति <> धारयन्तु (तैआ ६,७,१ च) इति पामे. ।
h) सपा. धारयामि <> आवेशयामि (परि.) इति पामे. । i) तु. सस्थ. टि. अधि ।
j) सपा. धारयताम् <> धारयतु इति पामे. ।
k) पामे. कृते पृ १११० h टि. स्थलमिदं संनिवेश्यम् ।
l) सपा. धारयन्ताम् <> धारयन्तु इति पामे. ।

१[२]; पै १,११,१[२]; धारयस्व पै २,७२,३; ४; धारय,>या ऋ १०,२५,४; मा ६,८;११,५८[४]; का ६,२,२; १२,५,१[४]; तै १,३,७,१; ४,१,५,४; ६,३,६,१; मै २,७,६[४]; ३,९,६; धारय,>या ऋ ६,८,[(१,१४०,१०)६]; ८,१३,[(५,८६,६)१२]; ९,३५,१; ६३ १; ३०; १०,५९,५; ६०,५; १२२,[(८,५९,७; १०,१७,९)८]; १७३,२; खि २,६,१८; ७,४; मा २७,४; ३८,१४[४]; का २,५,७; २९,१,४; ३८,२,८[१]; तै १,५,११,२†; ४,१,७,२; ४,१२,२; मै १,२,३;१५; २,७,८‡[a]; १२,५,३,४,८; १६,४; ४,९,९[१];११,१†; काठ ३,४; ४,१६†; १६ ५[४]; १८,१६; १९,६; २२,१४; २६,७; २९,७[a]¶; ३५,७†; क २,११; २९,४; ३०,४; ४१,५; ४५,८[१]¶;४८,९†, †कौ १,५०१; ५७४;२,९६१; †जै १,५२,५; ५८,९; शौ ६,७९,२;८७,२†; ७,८७,३; १९,३१,१२; पै २,६२,२; ३,१३,२;१३,४,१०,५,१२; १५,१,३; १९,१६,१८; धारयनात् शौ ३,५,२; धारुये-थाम् ऋ ६,७४,१; पै १,१०९,३; धारयतम् ऋ ५,२७,६,१०,१९,१[b]; शौ ६,५४,२; पै १,११२,४[२]; धारयध्वम् ऋ १०,७०,५; †धारयाम>मा ऋ ४,५८,२; मा १७,९०; का १९,१,४; मै १,६,२; काठ ४०,७; पै ८,१३,२; अधारयत शौ ४,११,७; अधारयत् ऋ १,६२,७; १३९,१०; २,१७,५; ३,४४,३; ८,९६,१५; १०,४९,१०; मै २,१३,२३‡[c]; शौ १०,७,७,२०,१३७,९†; अधारयत् ऋ १०४४,८; मा १३,२४[२]; का १४,२,९[२]; तै ४,२,९,५[१]; मै २,७,१६[१]; काठ १६,१६[२]; ४०,१‡[c]; शौ १०,१०,२५; १३,२,१२; २०,९४,८†; पै ४,१,५‡[c]; १६,१०९,५; १७,७,८;२९,३;१८,२१,६; अधारयन्त ऋ १,२०,८; १०३,१; अधारयन् ऋ ३,२,७,८,३६,[१-६]; मा ३३,७५†; का ३२,६,६†; शौ १८,३,६८,४,२५; अधारयन् ¶तै २,६,३,२;५,१,१,१; शौ ३,९,२; ५,१९,१३; १४; ९,४,१६; १४,२,५३-५८; पै ३,७,३; १६,२५,६; १८,१२,२-६; अधारयः ऋ १,५१,४,६,१७,७; ८,१२,३०; †अधारयः ऋ ८,७७,९; ९३,१३; कौ ३,२,१; जै २,५,६, अधारयतम् ऋ ५,६२,३; धारुयेसु. ¶मै ४,५,१; ८,९; †धारयेः[a] ऋ ४,४,८; तै १,२,१४,४; मै ४,११,५; काठ ६,११; धारयेयाम् मै ४,११,२; काठ ११,१२.

धारविप्युति ऋ ४,५४,४; अदीधरत् ऋ १०,१७३,३; काठ ३५,७†; क ४८,९†; शौ ६,८७,३†; वै १,७१,१;५,१७,५; १९,६,७†; दीधरत् ऋ ३,२,१०; ८,६८,१९[d]; मा ८,५१, का ९,६,३; वै १९,२१,२;३; अदीधरताम् मै ३,८,९¶; अदीधरन् शौ ३,३;५,पै २,७४,७, द्रुोधरः ऋ ८,१००,१; दिधृतम् ऋ ५,८६,[६[२](८,१३,१२)]; दिधृत>ता ऋ १,१३९,८; शौ २०,६७,२†; दीधरम् ऋ ९,१०५,४[d].

धार्यते मे ३,७,८¶.

अदिधीर्षन् मै ३,६,९¶.

¶दाधर्ति[e] तै २,३,१,२,५,३,९,२; मै २,२,१; काठ ११,६; दुर्धर्षि[e] ऋ ५,८४,३; काठ १०,१२†,दधर्तु पै १५,१,७.

द्धारवि[f]– -विः ऋ ६,६६,३.

*धर्–

धरीयस्– -यान् काठ ३१,१४.

धर(ण>)णी[g]– -णी मा १४,२१; का १५,६,१, तै ४,३,७,२; मै २,८,३; काठ १७,३, क २६,२.

धरि(तृ>)त्री– -त्री मा १४,२२; का १५,६,२; तै ४,३,७,२;

---

[a]) सपा. धारय<>धारये<>धारुयन्तम् (कौसू १३७,३ च) <>अधिश्रय (परि) इति पाभे.।

[b]) सपा. धारयतम् <> भवतः इति पाभे.।

[c]) सपा. अधारयत्<>अह्वयेथाम्<>अभ्यैक्षेताम् (परि.) इति पाभे.।

[d]) तु. सस्थ. टि. अधि।

[e]) निष्पत्तिप्रकारः उसं. (पा ७,४,६५)।

[f]) विप. (पृश्नि-)। क्विन् प्र. (पाउ ४,५४) नित्स्वरश्च।

[g]) विप. [(धारयित्री-) इष्टका- (तु. माश [८,३,४,८], सा [तै.], PW. प्रमृ; वैतु. रा [का.] म. Gri. नाप. [पृथिवी-] इति, उ. [मर्यादा-] इति च)]। कर्तरि ल्युट् प्र. लित्स्वरश्च (वैतु. वैप३ धर(णि>)णी– इति शोधार्हम्)।

४, ११, २; मैं २, ८, ३; काठ १७,३; क २६,२.

†धरीमन्[a]- -मणि ऋ १,१२८, १; ९,८६,४; कौ २,२३६; जै ३,२१,१.

धरुण,णा[b]- -णः ऋ १,७३,४[c]; ५,१५,१[c]; ९,२,५; ७२,[७; ८६,८ (२१)]; ७४,२; ८७,२; ८९,६; १०,५,१; ४५,५; मा ८,५१[d]; ९,२२; १२,२२†; १४,२३; १७,८२; का ९,६,३[d]; १०,४,५; १३,२,५†; १५,७,१; १८,७,४; तै १,७,१२,२[e]; ४,२,२,३†;३,८,१;४,१२,५†; ६,५,६; ५,३,३,२; ७,१,११,१; मैं १,१०,२[e]; २,६,६;७,९; ८,४; ११,१; काठ १६,९†; १७,४;७[f]; १८,६; २२,१४†; ३१,१४; ३७,१७[f]; ४१,२; क २६, ३;६[f]; २८, ६; †कौ २,२८; ३९१; †जै ३,७,७; ३१,११; शौ १६,३,३; १८,३,२९; ३६; पै १२,४,९[g]; १५, २,३†; १९,४६,१[h]; -णम् ऋ १, २३, १३;५६,५;६; १२१,२; ५,१५, २;५;७,३४,२४;९५,१; ८,७२, १५; ९, १०७, ५; १०, ४७,२; ८३,७[i]; १११,४; खि ४,६,९[j]; मा १,१८; ८,५१; का १,६,३; ९,६, ३; तै १, १,७, १; मै १, १,८; ४,१,८;†१४,७; ८; काठ १,७; ९, ६[e]; १४,३[c]; ३१,६; ४५,१२[e,k]; क १,७; ८, ९[e,l]; ४७, ६; †कौ २,२६; ८३२; जै ३,३,५†; शौ ४,२२,७†;७,३, १[e]; पै ४,३२,७; -णा मा १३, १६[h];३४; १४,२१; का १४,२, १[h];३,८; १५,६,१; तै ४,२,९, १;३,७,२; मैं २,७,१५[h]; ८,३; ३, १६, ४†; काठ १६, १६[२]; १७,३; क २६, २; -णानि ऋ ४,२३,९; -†णाय ऋ १०,५६, २;६०,८; शौ ६,९२,३; पै १९, ३४,१३; -णे ऋ ५,१५,२; ९, ८९,५; १०,४४, ४; १७०, २; काठ ७,१२; कौ २, ८०४†; जै ४, २, १०†; शौ १२, ३, ३४; ३५; २०,९४, ४†; वै ७,६, ३; १७,३८, ४[l,m]; ३९,४; २०, २, १[o]; -णेन मैं २,८, ८[f]; -णेषु ऋ १,५२, २; ३,३,१; ९, ७३, ३; १०,५,६; शौ ५,१,६†.

धरुणी[n]- -णी शौ ३, १२, ३; पै ३,२०,३; १९,२५,१०[o]; ३९,९.

धरुण-हर[p]- -रम् ऋ १, ५४, १०.

धर्णसु[q]- -साय मैं ३, १३, १३; काठ ४०,४.

†धर्णसि[r]- -सि ऋ १, १०५, ६;

a) =धर्मन्-। भावे ईमनिन् प्र. उसं. (पाउना ४,१६१; वैतु. Barth [IF १,५००] तद्धितवृत्तमिति)।

b) त्रिप. च नाप. च। कर्तरि उनः प्र. (पाउमो २,२,१०९)।

c) विप.? । था. वितरणे वृत्तिः (तु. धारा- > -रा [ऋ ६, ५५, ३] टि., स्क., [प्रस्थानान्तरेण] PG [१,४०]; वैतु. वें. सा. GW. प्रभृ. नाप. [धारक-] इति)।

d) नाप. [शिशु- (तु. Egg. [माश ४, ६, ९, ९] PW., C [आपश्रौ १३, १९, ५] प्रभृ.; वैतु. उ.म., C [पक्षे] धारकार्थे विप. इति?)]। धा. प्रजाभावे वृत्तिरिति (तु. तरुण-)।

e) सपा. धरुणः <> धरुणम् <> धरुणे इति पाभे.।

f) सपा. धरुणः (तां १,१०,६ गोब्रा २,२,१४ वैताश्रौ २६,१ च) <> धरुणेन इति पाभे.।

g) [illegible] इति पाभे.।

पाभे. द्रष्टे पृ १७०८ b टि. [illegible]गा इति पाभे.।

[illegible]) पाभे. द्रष्टे पृ १७०८ c टि.[illegible] (तु. धारा- > -रा [ऋ [illegible]W. प्रभृ. नाप. इति)।

ि) सपा. धारयन्ति <> धा[illegible]

i) सपा. काहि १९० : ६ धरणम् इति पाभे.।

k) ध° इति संकेतयन् SI. चिन्त्यः।

l) धर° इति पाठः? यनि. शोधः।

m) धर° इति पाठः? यनि. शोधः (तु. सपा. शौ १२,३,२४ धरुणे इति पाठः)।

n) विप. [शाला- (वैतु. PW. [पक्षे] नाप. इति)]। स्त्री. ङीप् प्र. उसं. (वैतु. सा. मत्वर्थीयः ईः प्र. इति?)।

o) पाठः? (√धृ >) *धर्णसि- > -सिः (विप. [वाच्-]) इति शोधः (तु. छन्दः)।

p) विप. ([प्रवाहनिरोध- कृत्-] तमस्- [=*जीर्णवस्त्रखण्ड- संघात-])। बस. पूप. <√धृ [*प्रवाहे], उप. च <√ह्वृ [*बन्धने] इति (तु. स्क. सा. Gri.; वैतु. पूप. <√ह्वृ [कम्पने] इति PW. <√धृ [अवस्थाने], उप. <√ह्वृ [कम्पने] इति ORN., [संवरणे] इति GW. च)।

q) नाप. [वल- (भूतेष्टकानामन्यतम- [तु. C. आपश्रौ १७, २, ६; सा. तै ५, ६, ३, १; वैतु. PW. प्रभृ. विप. इति])]। असच् प्र. धुगागमश्च उसं. (पाउ ३,११७)।

r) विप. (अग्नि-, वज्र- प्रभृ.) च भाप. च नाप. च।

–सिः ऋ ५,४३, ११; ९,२, २; २३,[५;२७,२³;३८,६], कौ २, ३८८; ६२८;६४२; जै ३, ३१, ८; ५२,८;५३,१; –र्षिम् ऋ १, १४१, ११; ५,८,४; ८,६, १४; ९,१४, २; २६, ३; ९९, ५; कौ २,४२७‡ᵃ; जै ३,३३,२‡ᵃ.

-धर्षि॒ᵇ– -र्षि ऋ १, १२७,७.

धर्तृ– -०र्तः ऋ १,१०२,५; –र्तरि॰ ऋ २,२३, १७, ९, ८६, ४२ᵈ; –र्ता ऋ १, ११, ४; ३,४९, ४; ४,५३,२; ५,१,६; ११,१ᶜ; ७, ३५,३; ८, ४१, ५; ९,३५, २; ७६, [१ (७७, ५)]; १०१, ६; १०,६१,५; ६५, १३; १४५,४; मा १७, ८२; १८, ७, २२, ३; ३७,१६ᵃ; का १८,७,४, १९, ३,३; २४,१,३; ३७,३, ३³; तै १,३,१४,२†, २,४,५,१; ४,६, ५,६; ७,३, १, ७,१, ११, १³; मै २, ६,६; १०, ३‡ᶠ, ११,१; ४; ३,१२, १; ४, ९, ६ᶜ, ११, ११†; काठ २,१५†; १८, ६; ८; ३१, १४; ४१, २³; क २८, ६; ८; †कौ १,३५६;५५८;२,५७८; ५९३;५९९ᵉ; ६००; ११५५§; †जै १,३७,८; ५७, ५; ३,४७, ४;४८,९; १५ᵉ;१६; शौ ५, १, १; १२,३,३५; १६,३,३; १८, ३, २९; ३६; १९, १०, ३†; पै १,३९,१; ५,३२,६; ८,११,४; १३,८, ३†; १७,३६, ४; २०, २६,९; –र्तारः ऋ १०, १०, २; ६६,१०; शौ१८,१,२†, –र्तारम् ऋ ५,९,३; ९,६५,११; कौ १, २८८; २,१५४†; जै १,३०,६; ३,१५,२†, –र्तारा ऋ १, १७, [२; ५, ६७, २], ५, ६९, ४; –०र्तारा शौ ७,७७, ४; पै २०, ११,८; –र्त्रेʰ मा १७, ५६; का १८,५,७; तै ४,६, ३, २; काठ १८,३; क २८,३.

धर्त्री– -र्त्री खि ४, ७², २¹ʲ; मा १३,१८; १४,२१; का १४, २,३; १५,६,१; तै ४,२, ९,१; ३,७,२; ४, ११, २; १२, ३; मै २,८,३⁵; १४; ३, १६, ४; काठ १७, ३; ३९, ३; क २६, २, पै ६,४,२¹; १५, १,७; –र्त्रीम् मा १४, ५; का १५, १, ५; मै २, ८,१; काठ १७,१; क २५,१०.

धर्त्रᵏ– -र्त्रः तै ४,३,८, १¹, ५, ३, ४,४²¹, –र्त्रम् मा १,१८; २४, २३¹; का १, ६,३; १५,७, २¹; तै १,१,७,१; २,२, १२, ४; मै १,१,८; २,८,४¹; ४,१,८; काठ १,७; १७,४¹, २१, १¹, ३१,६; क १, ७, २६, ३¹; ४७, ६; –र्त्राय तै १,६,१,२⁶;३⁵; मै १, ४,४⁵;९⁵; काठ ५, ६⁵,३२,६⁵.

धर्मᵐ– -०र्मⁿ मा ३८, १४, का ३८, २, ८; –र्मः मा २०, ९°; का २१,७,९°; तै ३, ५,२,२¶; मै १,५,४; ११; ३, ४,२; काठ ३७, १७¶; ३८, ४°; शौ ११, ९,१७, १२,६,१; पै १६, ८२, ७, १४१,१; –र्मम् मा १५,६ᵖ; का १६,२,१ᵖ; तै ३,५, २, २ᵖ; ४,४,१,१ᵖ, ५,३,६, १; मै १, ११, १; २,६, ८; ३, ८, ९¶; ४, ४, २; काठ १३, १४;१५, ६: ३७, १७ᵖ; क २६, ६ᵖ;

कर्त्रादौ अभिच् प्र. नुगागमश्च उसं. (पाउ ४,१०७ [तु. सा. प्रमृ.; वैतु. PW. < √*धृण् इति])।

ᵃ) सपा. धर्णसिम् <> वेधसः इति पाभे.।

ᵇ) नाप.। निः प्र. उसं. (पाउ ४,४८)।

ᶜ) *धर्त्रि– (भाप. [धृति-]) > धर्त्राय > नैप्र. *धर्तराय > यनि. इति कृत्वा जागतपादत्रिकावमाने त्रैष्टुभपादतया पाठः शोध्यः स्यात्। पाप्र. तु यनि. प्राति. एव भाप. सतो विषये ससे इत्येवं वाच्यम् (तु. वें सा. GW. HLR., वैतु. LR. GRV. L [४२२] ORN. *र्ता इति [प्रथमे स्थले] *र्तारम् इति [द्वितीये स्थले] पादान्ते छन्दस्तः वानि. इति, Barth [IF १, ४९९] तुमर्थपरमिति च)।

ᵈ) वा. कृते सस्थ. टि. नृ– > ? नरा द्र.।

ᵉ) विप.। धा. दाने वृत्तिः (तु. सस्थ. टि. धरुण– > –ण., राशि– > -शिः [ऋ ६,५५,३] च; वैतु. सा. पोषणे वृत्तिरिति)। ᶠ) पाभे. कृते पृ १७१३ g टि. द्र.।

ᵍ) धा. विदारणे वृत्तिः। पाभे. कृते पृ १६६२ r टि. द्र.।

ʰ) पाभे. कृते पृ १७१३ o टि. द्र.।

ⁱ) सपा. धर्त्री <> भर्त्री इति पाभे.।

ʲ) धरत्री इति पाठः? यनि. शोध. (तु. वै.)।

ᵏ) नाप. (धारक-, आधार-)। त्र प्र. (पाउ ४,१२७)।

ˡ) सपा. धर्त्रः <> धर्त्रम् (माश ८, ४, १,२६ च) इति पाभे.।

ᵐ) =१धर्मन्–। नाप.। भावे कर्तरि कर्मणि वा मन् प्र. (पाउ १,१४०)। ⁿ) पाभे. कृते पृ १२७२ w टि. द्र.।

°) पाभे. कृते पृ १७२६ a टि. द्र.।

ᵖ) सपा. धर्मम् (तां १, ९, २ वैताश्री २०,१३ च) <> धुर्म (BC. धर्मम्) इति पाभे.।

कौ १, ५२७!‡[a]; जै १, ५५, ७!‡[a]; शौ १८, ३, १[b]; पै १, ७१, १; २, ८१, ३; –र्मस्य मै २, ६, ६[c]; –र्माः?[d] मै ३,१६, ५; –र्मणि मा ३०,६; का ३४, १,६; तै ३,५,२,२[e]; ४, ४,१, १[e]; –र्मे[f] तै ४,७, १५,३; काठ २२,१५; –र्मेण[e] काठ ३७,१७.

धर्म-धारय्[g]– -यौ मै ३,८,९¶.

धर्म-धृत्[h]– -धृतः मै २, ६, ८; ४,४,२[2]; काठ १५, ६; शौ १, २५,१; पै १,३२,१; २,५७,४; –¶धृतम् काठ ८,७; क ७,४.

¶धर्म-धृति[i]– -त्या काठ ८, ७; क ७,४.

धर्म-पति[j]– -तये[c] तै १,८,१०, १; –तिः पै १०,२,१; –तीनाम्[k] मा ९,३९; का ११,३,१; तै १, ८,१०,२.

धर्म-पत्नी– -त्नी खि ३,१७[2],१[l].

?धर्म-परायण[m]– -णः खि ३, १७[2],२.

धर्म-वत्– -वन्ता ऋ ८, ३५, १३.

धर्म-सू– -सुवः तै १,८, १४,१.

१धर्मन्[n]– -र्म ऋ ३, १७,५; ८,६, २०[o]; १०,५६,३; १४९,३; मा ९, ५; १८,३०; का १०, २, १; २०, १,१; तै १, १,७,२; ७,७,१; मै १,१,८; २, ८, ८[p]; ४,१, ८†; काठ १,७; १७, ७[p]; ३१,६; क १,७; ४७,६; –र्मणः ऋ ६,७०, [३; ८,२७,१६; १०,६२,१३]; ९, ३५, ६; मा १०, २९[2]; का ११,८,६[2]; मै १,५,४; ११; काठ १५,५[c]; –र्मणा ऋ १,१३४,५[2]; १६०,१; २,१३,७; ५, ६३,७; ७२, २; ६,७०, १; ९, २५,२; ६३,२२; १०७, १५; १०, १६, ३[q]; ४४, १; ५; ६५, ५; १७५, [१;४]; मा २,३[r]; ५,२७; १५, ६[s]; ३४, ४५†; ३८, १९; का २,१,४[r]; ५,७, ३; १६, २,१[s]; ३३,२,८†; ३८,५,२; तै १,१, ११,२; ३,१, २; मै १, २,११; ३,८, ९; ४, ९, १[t]; ११, १†; काठ १,११; २,१२; १३,१५†; २५,१०; ३५,७; क १,११; २, ६; ४०, ३; ४८, ९; †कौ १, १०§; ३७८; ४८३; २, २०७; २३८‡[q]; २७१; ४८४‡[t]; ५८५; †जै १,९, १०§; ३९,९; ५०, ७; ३,१९, २; २१, २‡[q]; २३, २; २६, ९‡[t]; ४८, १; शौ ६,

[a]) पाठः? । *वाधर्मन्– > -र्मन् इति शोधः (तु. छन्दः, सपा. धर्मन्– > -?र्मणि, पृ १७३७ *d* टि. च; वैतु. सिन. BS. सात. प्रमृ. यनि. इति, पपा. सा. भ. भव. BSG [१००] धर्मन्– > -र्मन् इति च?)।

[b]) सपा. तैआ ६,१,३ त्रिश्वम् इति पाभे.।

[c]) सपा. धर्मस्य पतये <> धर्मपतये <> धर्मणस्पतये इति पाभे.।

[d]) पाठः? धर्मे इति शोधः द्र. (तु. काठ. तै. च)।

[e]) सपा. धर्माय <> धर्मणा (माश ८,५,३,३ [सा. द. म. धर्माय] च) <> धर्मणे (गोब्रा २,२,१३ तां १, ९, २ वैताश्री २०, १३ च) <> धर्मेण (BC. धर्माय) इति पाभे.।

[f]) पाभे. धृते पृ १७०५ *d* टि. द्र.।

[g]) विप. (मित्रावरुण–)। उस. उप. √धृ>धारि+ शः प्र. (पा ३, १,१३८ [वैतु. Sch. BW. स्वररहितश्च, सात. धर्मधा° इति द्विस्वरश्च पाठा उपेचर्यौ])।

[h]) विप. (देव–, सवितृ– प्रमृ.)। उस.।

[i]) नाप. (आहुति–)। षस.।

[j]) नाप.। षस. पूप. स्वरः (पा ६,२,१८)।

[k]) सपा. धर्मपत्नीनाम् <> धर्मणाम् इति पाभे.।

[l]) °र्म° इति स्वरः? यनि. शोधः।

[m]) यनि. बस. पूप. स्वरः स्यादिति।

[n]) =धर्म–। नाप.। भावे कर्मणि वा मनिन् प्र.।

[o]) धर्मेव (पपा. धर्म इव) इति पाठः? (धर्म– >तृ१) *धर्मेण+इव > *धर्मेणेव > नैप्र. *धर्मे एव > यनि. इति कृत्वा तत्परत्वेन शोधः। 'याः (पृश्नयः) प्रस्वः (तव मातरः सत्यः) त्वा (त्वां) गर्भ (सन्तं)?आसा [*वास– ([<√वस 'कान्तौ'] =प्रसाधनक–)> तृ१ वासा (तु. सस्थ. टि. युष्मद्– > त्वा)] परिअचक्रिरन् (परिष्कृतवत्यः), सूर्यं धर्मेण (धाम्ना, तेजसा) इव' इति वा. (वैतु. अन्ये पपा. अनु यनि. द्वि१?)।

[p]) पाभे. धृते पृ १७३५ *p* टि. द्र.।

[q]) सपा. धर्मणा (तैआ ६,१,४; ७,३ च) <> धर्मभिः इति पाभे.।

[r]) =सपा. माश १,३,४,४। मै १,१,१२; तैब्रा ३,३, ६,९ तु पाठाऽभावः।

[s]) सपा. धर्मणा <> धर्मभिः इति पाभे.।

[t]) सपा. धर्मणा <> धर्मभिः इति पाभे.।

१३२,१-५; ७,२६, २; १२,१, १७; १४,१, ५१; २० ९४, १; ५; पै १७,२, ८; ३८,६[a], १८, ५,८; १९,६, ९‡[b]; २०,१५,२; ४९,१, –र्मणाम् ऋ १,५५, ३; ८,४३,२४; मै २, ६, ६[c]; काठ १५,५[c]; –र्मणि ऋ १,१५९,३; ३,३८,२; ९, ९७, २३?[d], १०, १६७,३; मा २०,१७, का २२, १,४, तै १,८,३,१, मै १,१०, २; काठ ९, ४; ३८, ५; क ८, ७[e]; शौ ७, १५,४; पै २०, ३, ३;–र्मणे ऋ ४, ५३, ३;१०,५०, ६; ८८,१; तै ३,२,८,१; मै २, ८, ८[f]; काठ १७, ७[f]; क २६, ६[f]; –†र्मन् ऋ ५, १५,२;९,७, १[g], ११०, ४, १०, २०, २[g]; १७०, २; कौ २, ४७८, ८०४; ८५८; जै ३,३६, ३; ४,२,१०; –र्मभिः ऋ ३,६०, ६; ५, ८१, ४; ८,५२, ३; ९, ७, ७[h]; ८६, ५[i]; ९; १०७, २४; खि ३,४,३; शौ १८,२, ७‡[j], –†र्मा[k] ऋ ३, १७,१; ७,८९,५; तै ३,४,११, ६; मै ४,१२,६; काठ २३,१२; शौ ६,५१, ३; पै १९, ४३, ५; –†र्माणि ऋ १, २२,१८,१६४, [४३;५०; १०,९०, १६]; ३,३, १; ५,२६,६, ९, ६४, १; ९७, १२; मा ३१, १६; ३४, ४३; का ३३, २,६; ३५, १, १६; तै ३,५,११, ५; ४,२, ११, ३; ३, १३, ३; मै ४, १०, २; ३; काठ २, १४; १५, १२; कौ १, ५०४; २, १२१;२७१, १०२०; जै १, ५२,८; ३, १३, ७, १०, १४, ४,९,१; १८,३, शौ ५,१, २$; ७, ५,१; २७, ५; ९,१५, २५; पै ६, २, २$; २०, २, २.

†धर्म-कृत्[l]– -कृते[m] ऋ ८,९८, १; शौ २०,६२,५

२धर्मन्[n]– -र्मा ऋ ९, ९७, २३; पै १, ९२, ३; –र्माणः ऋ १०, २१,३; –†र्माणम् ऋ १, १८७, १; १०,९२,२; मा ३४, ७; का ३३, १,२; काठ ४०, ८; पै ६, १६, १.

धार(क>)का[o]– -का मा २३,२२; का २५,६,२.

धार(ण>)णी– -णी पै १,६४,१.

१धारयत्– -†यन् ऋ १,२२, १८; १०,८१,४; मा १७, २०; ३४, ४३; का १८,२, ५; ३३,२, ६; तै ४,६,२,५, मै २,१०,२,¶४, १, ३; १३; काठ १८, २; ३०, २¶, ३१, १०¶, क २८, २; ४६, ५¶; ४७, १०¶; कौ २, १०२०; जै ४, ९, १; शौ ७, २७, ५, –†यन्तः ऋ २, २७, ४[p]; तै २, १, ११, ४[p]; मै ४, १, ३¶; १२, १[p]; १४, १४[p]; काठ ११, १२[p]; –यन्तम् ऋ ७, १०४,१३, शौ ७,८३,२[q];८, ४,१३†; पै १६,१०, ३†; २०, ३१,८.

¶धारयद्-वत्– -वत तै २,३, १,१; –वद्भ्यः तै २, ३,१,१, मै २,२,१; काठ ११,६.

[a]) सपा. धर्मणा<>लोकान् इति पाभे. ।
[b]) सपा. ऋ १०,१७३,४ शौ ६,८८,१ विशिष्टः पाभे. ।
[c]) पाभे कृते पृ १७३६ *k* टि. द्र. ।
[d]) वा धर्मणि क्षोः इति पाठः? (√*वाध [स्तुतौ]> भावे)*वाधर्मन्–> -र्मन् [सप्त१], द्युक्षु– > द्युक्षोः [ष१] इति द्वि-पदः शोध (तु. पृ १७३६ *a* टि., सपा. कौ १, ५३७ जै १, ५५, ५; वैतु. पपा. प्रभृ. यनि. त्रि-पदः पाठ एवेति?)। 'यदी (यदा) वेनतः (स्तोतुः) वाग् ज्येष्ठस्य द्युक्षोः (देवस्य [=सोमस्य]) अनीके (पुर.) *वाधर्मन् (स्तुत्यर्थम्) ?अतक्षत् (त्वरया प्राप्तवती [<√*तक्ष् ='तृक्ष् 'द्रुतगतौ']) इति पूर्वार्धस्य वा. । पृ ११९६ क्षोः इति निर्देशस्तत्र च *d*, *e* टि. अपि नेष्टे भवतः । [e]) धर्मणीदम् इति पाठः? धर्मणि, इदम् इति द्विपदः शोधः (तु. मूको. OK. (३,टि.१) ।
[f]) पाभे. कृते पृ १७३६ *e* टि. द्र. ।
[g]) विषये सप्त. [=पोषणाय (तु. [प्रकारान्तरेण] Barth [IF १,४९९])] । [h]) पाभे. कृते पृ १७३६ *l* टि. द्र. ।
[i]) पाभे. कृते पृ १७३३ *s* टि द्र. ।
[j]) पाभे कृते पृ १७३६ *q* टि द्र. ।
[k]) न. बहुवचनम् (तु. पपा. [तै.], सा. भा. प्रभृ.; वैतु. अन्ये पपा. ऋप्रा [८,५०] च धर्म इति) ।
[l]) विप. (इन्द्र-) । उस. ।
[m]) सपा. धर्मकृते<>ब्रह्मकृते इति पाभे. ।
[n]) नाप. पुं. (धारयितृ-)। मनिः प्र. उसं (पाउ४,१५२)।
[o]) नाप. (योनि- [तु. धाणिका–, धानिका–]) । ण्वुल् प्र. । स्त्री. इत्व-निषेधः उसं. (पा ७,३,४५)। पाभे. कृते पृ १७१६ *q* टि. द्र. ।
[p]) अत्र निर्देशः? । ॰न्ते (लटि प्रपु ३) इति स्यात् (तु. GW.; वैतु. पपा. प्रभृ. यनि. एवेति ?) ।
[q]) पाभे. कृते पृ १७३३ *a* टि. द्र. ।

२धारयुत्–

धारयुत्-कवि[a]– -वी ऋ १, १६०,१.

धारयुत्-क्षिति[b]– -तिम् ऋ १, १३६,३[c]; –ती ऋ १०, १३२, २.

¶धारयितृ– -तारम् काठ ८, ७; क ७,४.

धारयिष्णु– -ष्णु खि ४,६,९; –ष्णुः खि ४,८,८[d].

धार्यमाण– -णम् मै ३, ७,८¶.

धृत,ता– -तः तै २, १,१, १; ¶मै १,११,८; ३, ६,१; ४,४-५, ६; ¶काठ २७,१; २; ¶क ४२, १; २; शौ ९,४, १५; पै १६, २५, ४; –तम् ¶मै २,४,१;३,६,९; ¶काठ १२, १०; पै १२,३, ८; –ता मा ४, १७; का ४, ६,१; तै १, २,४,१; ६,१,७, २[2];¶; मै १,२,४; ३,७,५; काठ २,५; २४, ३[2]; क १, १७; ३७, ४[3]; शौ १२, १, २६; पै १७, ३, ७; –ताः मै ३,८,२¶;–¶तान् काठ २८, १०; क ४५,१; –ताम् शौ १२,१,१७;२७; पै १७,२-३,८.

धृत-दक्ष[e]– -क्षम् ऋ १०,४१,३; –०क्षा ऋ ५,६२,५.

धृत-राष्ट्र[f]– -ष्ट्रः शौ ८, १४, १५; पै १६, १३५,८; –ष्ट्रम्, –ष्ट्रस्य काठ १०,६¶.

धृत-(व>)वा[g]– -वा पै १०,४, १२.

धृत-व्रत[h]– -तः ऋ १, २५, ८; L१० (८, २५, ८)]; ४४, १४; १४१,९; २,१,४; ४,५३,४; ६, १९,५; ८,९७,११; १०,६६,५; †मा १०, २७; २०, २; †का ११,८,२; २१, ७,१; तै १, २, १०,२; ८,१६,१†; मै १,२,६; ६,२†; २,६,१२†;७,१६†;१३, २२; ४,४,६†; ९,१; †काठ २, ७[2]; ३, ८§; ७, १४; ८, ७; १५, ८; ३८, ४; ४०, १२§; क २, १; १५; ७, ४†; की २, २८२†; जै ३,२२,१४†; शौ ७, ८८, १; २०, ५४,२†; पै १४, १,१९; १९,४४,२४; २०, ३२, ४; –ता ऋ ८,२५,२; [(१,२५, १०) ८]; –०ता ऋ १,१५, ६; ६, ६८, १०[i]; पै २०, ६, ५†[i]; –०ताः ऋ २,२९, १; १०,६६, ८; –ताय ऋ १,२५,६; ८,४४, २५; –ते ऋ ८,२७, ३; तै १, ८, १२, २[j]; –तौ मा १०, ९; का ११,४,६; मै २,६,९; ४,४, ३; काठ १५,७; –०तौ शौ ७, ६०,१‡[1].

धृति– -तयः पै १६,८७, ८; –तिः खि ४,११,३; मा ८,५१; १८, ७; २२,१९; ३४, ३; का ९,६, ३; १९, ३, ३; २४, ६, २; तै २,१,१, १¶; ४, ७,३, १;७,१, १२,१;१८,२; ४,१७,२; मै २, ११,४; ३,१२,४; काठ १८,८; ४१, ३; ४४, ६; क २८, ८; –¶त्यै तै १,६,८,४;३,४,३,५; ५,१,६,२; २,१,७; ८,३; ३,२, १; ४,२, १; १२, ३; ६, २,५; ९,१; ६,१,४,३; ७,२; २,७,४; ११, ३; ३,६,३; ९,३; ४,६,३; ५,२,२; १०,३; ७,१,५,४; २, ४, २; मै १, ६,३;८,१; ५;७; २, २, १३; ३, १, ८; १०[2]; २, १;३; ९; ४,४; ५,२;९,३; १०, ५[4]; ४,१,३[2];५; ८; ५,६; ६,६; काठ ९, १६[2]; १९, ५; ८; ११; २०,६; २४, ५; २५,५; २८,६; २९, १[2]; ३३, ६[4]; ३७,१६; क ३०,३; ३१,१; ८;३७, ६; ३९, २; ४४,६;४५,२[2].

धृति-योग– -गः पै १९,३६,९.

ध्रियमाण– -णम् पै २०,५४,६.

√धूप्,>दिदृक्ष, धूपाय् का ६, २, २[k]; धूपा[k] मा ६, ८; तै १, ३,८,१;६,३,६,३; मै १,२,१५; ३,९,६; काठ ३,५;२६,८; क २, १२;४१,६.

दुधूपन्त शौ ३,३,२; पै २,७४, २.

†धूष्णुहि ऋ १,८०, ३; कौ १, ४१३; जै १, ४०,५; पै १४,३, ५; ¶अधूष्णुवन् काठ ७, १०; २४,१०; क ५,९; ३८,३.

[a]) विप. (द्यावापृथिवी-)। पूप. व्यु. कृते अर्चद्-धूम- टि. द्र.।

[b]) विप. (अदिति-, मित्रावरुणा-)। शिष्टं a टि. द्र.।

[c]) तु. पपा. प्रमृ.; वैतु. सा. पृथक्स्थाः पदद्वयमिति मत्वा व्याचक्षाणः। [d]) °ष्णु° इति स्वरः? यनि. शोधः।

[e]) विप. (अग्निधृ-, मित्रावरुणा-)। बस.।

[f]) व्यप.। बस. पूप. स्वरः।

[g]) विप. ([द्युतिमती-] वृष्टि-)। भावे क्वान्ताद् मत्वर्थे वः।

[h]) विप. (इन्द्र-, पूषन्-, वरुण- प्रमृ.) बस.।

[i]) सपा. °ता <> °तौ इति पाभे.।

[j]) पाभे. कृते पृ १००१ c टि. द्र.।

[k]) सपा. धूपाय् (काश ४, ७, ४,१[2] च) <> धूपा (माश ३,७,४,२[1] आपश्री ७, १२,८ माश्री १, ८, ३,६ च) इति पाभे.।

दधृषे[a] पै ६,२,३; दाधृषुः पै ७, ३,५.

दधृष्[b]– -धृक्[c] ऋ ५,६६,३;८,८२, २; १०, १६, ७; शौ १८, २, ५८†; पै ४,१४,६?[d]; –धृषा[c] पै ४,२७,३.

†दधृषु[e]– -षम् ऋ ३, ४२, ६; शौ २०,२४,६.

दृध(धि>)धी[f]– -धृषि[g] मै ४, २,५; –धि?[h] मै ४,२,६.

दधृष्वणि[i]– -णिम् ऋ ८, ६१,३.

†दधृष्वस्– -ष्वान् ऋ १, १६५, १०; ४, २२, ५; ५, २९, १४; मै ४, ११,३; काठ ९, १८.

दाधृषि[j]– -षिः ऋ २, १६, ७; खि ५, १२, ३; शौ २०, १२८, ३; –†षिम् ऋ ४, १७, ८; कौ १, ३३५; जै १,३५,४; ४, ११,१.

‡?द्विधृक्षेम[k] कौ ३,१, १; जै २,४, १०.

धृपज्[l]– -पजः ऋ ५, १९,५.

†धृपत्[m]– -षत् ऋ १, ५४, [३;४; ५,३५, ४]; ५४, ४; ६,४२, ३; ४५,२१,४७,६;८,२१,२[n];३२, ४; ३३, ३; ४९, ४[o]; ६२, ५; खि ३, १, ४[o]; कौ २, ५९[n]; २१६,७९२; जै ३, ६, ५; १९, ११; शौ ७, ८१, २; २०, १४, २[n]; ५२, ३; ५७, १६; ६२, २; पै २०, ३१, ७, –षतः ऋ १, ५४, [३ (५, ३५, ४)]; ८,६२, ५; –षता ऋ १,५४, [४; (७, १८, २०)], ७१, ५; १६७, ९; १७४,४; २,३०,४; ४,४,२;५, ६;२२,५; ६,६,३; ६; १८,१३; २२, ६; ७,१९, ३; ८, २४, ४; ८१,७, ८९, ४; १०, १११, ६; ११५,६; खि ३,४,३; मा १३, १०; का १४,१, १०; तै १,२, १४, १; ३,३,११, २; मै २,७, १५; ४, १२, ३; काठ ८,१६; १६,१५; क २५,६; जै ४,२३.

[a]) पाभे. क्रूते पृ १५४० j टि. द्र. ।

[b]) कर्तरि क्विन् प्र. द्वित्वम् अन्तोदात्तत्वञ्च [पा ३, २,५९ (तु. सा. WAG [१, ११८] MG [३४, ४ टि.] ORN. GRV. MW. ; वैतु. PW. GW. < दद्द्– [<√दह्] इति)] । [c]) वा. किवि. द्र. ।

[d]) दधृङ् इति पाठः? यनि. शोधः ।

[e]) विप. (इन्द्र-) । यङ्लुगन्तात् कर्तरि कः प्र. ।

[f]) नाप. (सप्तदेवगवीनाम् अन्यतमा-, वाम्रुणा- च [तु. SEY २३१ चित्-])। कर्तरि क्विन् प्र. (तु. पावा ३,२,१७१)।

[g]) सपा. आपश्रौ ४,१०,४ ?दधिषे इति पाभे. ।

[h]) पाठः? °धी इति शोधः ।

[i]) विप. (इन्द्र–)। जुगुर्वणि– इत्यनेन स-न्यायता द्र. ।

[j]) विप. (अस्मद्-, इन्द्र-, पुत्र-)। किन् प्र. लिङ्वद्भावश्च उसं. (पावा ३,२,१७१)।

[k]) पाठः? *द्विधृक्ष– > –क्षः इमे इति द्विपदः शोध. । 'यद् (ओजः) दिधृक्षः (धारितवान् [सन् त्वम्]) इमे रोदसी आपप्राः' इति वा. (वैतु. पपा. प्रभृ. यनि. एकं पदं सत् क्रि. [लिङि उपु३] इति ?)। अत्र धा. धारणे [तु. सा.] वृत्तिरिति कृत्वा *द्वि° इति कर्तरि साऽभ्यासः कृद् द्र. ।

[l]) नाप. [शस्त्र- (तु. Gri.; वैतु. GW. शूर- इति, सा. PW. विव. [वज्री-] इति)] । धा. छेदने वृत्तिरिति कृत्वा करणे कृत् उसं. (पावा ३, २, १७२)। 'धृषजः (शस्त्राणि) न (इव) तिग्माः सुसंशिता. (अपि सत्यः) ताः (प्रसिद्धाः) अस्य (अग्नेः) वक्ष्य· (अर्चिषः) वक्षयोरस्थाः (*सुसहाः) सन् (अस्मभ्यम्)' इति वा. द्र. ।

[m]) विप. च किवि. च । कृतिः प्र. उसं. (पाउ २,८५)।

[n]) क्रिवि. । धा. *त्वरायां वृत्ति.। पूर्वार्धर्च-पाठ· ?। मूलतः उप त्वा *कर्मे (में *इ)न्द्रो (न्द्र ऊ) तये इति प्रथमः पादः (तु. पृ ११५३ a टि.), स नो *जुवो (वः उ) ग्रश् *चक्रामयो धृषत् इति च द्वितीयः पाद इति कृत्वा यथायोगं चत्वारः शोधाः द्र. । 'हे इन्द्र (वयं) त्वा उप-कर्मे (स्तुतवन्तः स्मः [तु. ऋ ४, २, १९; ६, १५, १९]), (अतः) सः (तथा स्तुतः सन् त्वं) नः (अस्मान् प्रति) चक्रामयः (चक्रमादधान इव सन् [तु. ऋ १, १८५, १; २,२४, ९; १४ प्रभृ.]) धृषन् (त्वरया) जुवः (<√जु [तु. ऋ २, ३१, ४; ७, २१, ५]) त्वरस्व' इति वा. । 'हि (यतः) त्वाम् इद् (एव)' इत्यादावुत्तरार्धे च संबन्ध (वैतु. पपा. अनु कुर्मन् इति युवा इति चक्राम इति यु: इति च पदानीह पाठ्यानीति कृत्वाऽन्ये यनि. विषये विवाचः) ।

[o]) क्रिवि. (त्वरया)। 'हे इन्द्र, मध्वः (सोम-रसान्) ईम् (*एनान् [तृतीये मन्त्रे आवितान्]) तथा पिब यथा (पुनः) मन्दसानः (मदेच्छुः सन्) त्मना (स्वत एव) धृषत् (च) नः (अस्माकं) प्र (*पुरः [कप्र. प. युक्तः]) आकिरासि [(<आ√कृ [*गतौ] आगच्छेः)] इव, (यथा) क्षुद्रा (*मधुमक्षिका मधुपानार्थं तत्प्रभवभूतानि पुष्पाणि प्रति स्वयमेवाऽऽगच्छति)' इति वा. (तु. ORN., वैतु. PW. GR. दृष्द्–> -षत् इति परिवर्तुकौ ?)।

३; शौ २०,३६, ६; ३७, ३; पै ४,१२,१‡[a].

धृपतो– -तौ ऋ २,३०,८.

†धृपद्-वर्ण[b]– -र्णम्[c] ऋ १०, ८७,२२; मा ११,२६; का १२, ३,१५; तै ४,५,६,४; ४,१, २, ५; मै २, ७, २; काठ १६, २; ३८,१२; शौ ७, ७४, १; ८,३, २२.

धृपद्-विन्[d]– -विनः ऋ ५,५२, २.

†धृपन्-मनस्[e]– -०नः ऋ १, ५२,१२; ८,८९, ४; मै ४,१२, ३; काठ ८,१६; जै ४,२३,३.

†धृपमाण– -णः ऋ १, ५२, ५; मै ४,१२,३.

धृपाण,णा[f]– -णः[g] शौ ६, ३३, २; पै १९, २८, २; –णा पै १९, २२,१३[h].

धृपित– -तः ऋ ८, ३३, ६; ९६, १७; १०,११३,५; १३८,४; शौ ६, ३३, २[i]; २०, १३७,११†; पै १९,२८, २[j]; –ताः ऋ १०, ८४,१[a]; –तेषु ऋ १०,३८,१.

?धृपिता[k] ऋ ८,५२,३.

धृष्टि[l]– -ष्टिः मा १, १७; का १,६, १[m]; तै १,१,७, १.

धृष्णु[n]– -†ष्णवः ऋ १,९२, १; कौ २, ११०५; –०ष्णवः ऋ ५, ५२, १४; –ष्णवे ऋ १, ८१, ३; २,१६,४; ८,२४,१; ९,९९, १; मा १६, १४; ३६; का १७, १, १४; ५, ५; तै ४, ५, १, ४; ७, १; मै २, ९, २; ७; काठ १७, ११; १४; क २७, १; ४; †कौ १,३९०; ४१४;४५१; †जै १,४०,६; ४३,१०;४६,३; ३,२९,११; शौ ७,१२१,१;१८, १,३७†; २०,५६, ३†; पै १४, २,१२; –ष्णु ऋ ३,३६, ४; ६, ६६,५; ८,६९,८; १०,३४,१४; ४९,२; मा ११, ६८[n]; का १२, ७, ३[n]; काठ १६, ७[n]; कौ १, ३६२†; जै १,३८,५†; शौ २०, ९२,५†; –०ष्णु[o] तै ४,१, ९, १; मै २, ७, ७; –ष्णुः ऋ १, ६३,३; ६,२५,५;२९,३;७,२०, ५; ९, ४७,२; १०, १६,७;६९, ५; ६; शौ ५,२९, १०; १८,२, ५८†; पै १०, ४, ९; –†ष्णुना ऋ १,५४, २;५६, ४;१६७, ९; १०,१०३,२; मा १७, ३४; का १८,४,२; तै ४,६,४, १; मै २, १०, ४; काठ १८, ५; क २८, ५; कौ २,१२००; शौ १९,१३, ३; पै ७, ४, ३; –ष्णुम् ऋ ६, ६७, ११; ‡[p]कौ १, २४३; २, ५०५; ‡[p]जै १,२६, १; ३,३९, ४; शौ १, १३, ४; २,१४,१?[q]; –†ष्णू ऋ १,६,२; मा २३, ६; का २५,३, २; तै ७,४,२०, १; मै ३,१६, ३; काठ ४४, ९; कौ २,८१९; जै ३,५७,९; शौ २०, २६, ५; ४७, ११; ६९, १०; –†०ष्णो ऋ १, ३०,१४; ८४, १; २,३७,३; ३,५२,८; ४,१६,

[a]) सपा. धृपता (तैब्रा २,४, १, १० [तु. भा.; वैतु. सा. °ताः इति च]) <> धृपिताः <> हृपितासः (सा. रुपि°) <> या १०, ३० ?अधृपिताः इति पाभे.।

[b]) विप. (अग्नि-)। बस.।

[c]) सपा. धृपद्वर्णम् <> भिपग्वर्णम् इति पाभे.।

[d]) विप. (मरुत्-)। स्वार्थिकः विनिः प्र.।

[e]) विप. (इन्द्र-)। बस.।

[f]) ताच्छीलिकस् चानश् प्र. चित्स्वरश्च।

[g]) सपा. ऐब्रा ५, २,१ दाधृपाणम् इति, शांश्रौ १८, ३,२ धृपाणम् इति च पाभे.।

[h]) तु. BKA.; वैतु. र. धृपणा इति।

[i]) सपा. ऐब्रा ५,२,१ शांश्रौ १८, ३, २ धृपितम् (वैतु. BC. °पितः) इति पाभे.।

[j]) धृपनः इति पाठः? यनि. शोधः (तु. सपा. शौ.)।

[k]) पाठः? धृपद्- > –पता (क्रिवि.) इति शोधः (तु. सपा. खि ३,४,३ GW. ORN. प्रमृ.; वैतु. MW. [पक्षे] °पिता इति तृ१ वा. क्रिवि. इति)।

[l]) नाप. (उपवेप- [यज्ञियपात्र-विशेष-])। करणे क्तिन् प्र. (तु. भा. सा [माश.] च; वैतु. सा [का.] म. PW. K. Gri. प्रमृ. विप. इति)।

[m]) विप. (अग्नि-, इन्द्र-, ओजस्- प्रमृ.)। क्नुः प्र. (पा ३, २, १४०)।

[n]) विप. (उखा-)। वा. क्रिवि. (तु. माश [६,६,२,५], WIS [१३, ९५] उ. म. K.; वैतु. सपा. तै. मै. धृष्णुः इति पाठः?)। प्रकृते धा. *दृढी-भावे वृत्तिः (वैतु. अन्ये प्रगल्भभावे इति)। सस्थ. टि. √वीर् > वीरयस्व अपि द्र.।

[o]) पाठः [तु. सा.]? धृष्णु इति शोधः। शिष्टं n टि. द्र.।

[p]) पाभे. कृते पृ ८७२ e टि. द्र.।

[q]) पाठः? शोधः सस्थ. धिपणम् इत्यत्र टि. द्र.।

७; २२, ५; ६,१७, १; २१, ७; २७, ४; ७, १९, ३; ८,२४, ४; ३३,३; ४५,१४; ७३,[१८;९, १०८, ६]; ७८,३; ८१,७; १०, १११, ६; १२०, ४[a]; तै १, ४, ३९,१; कौ १,३४७; ५८५; २, २१६; ३७८; ४३५; जै १,३६, ६; ५९, ८; ३, १९, ११; ३०, ११;३३, १०;४०, २; शौ २०, ३७, ३; ५२, ३; ५७, १६; ७७, ७; १२२, २; पै ६, १,४; —ष्णोः ऋ ७, ५६, ८; १०, २२, ३.

†धृष्णुया[b] ऋ १,२३, ११; ४६, ५; ५३,७; ४,२१, ४; ३०,१३; ३१,१४; ५,१०,५, ५२,१; २; [४; ६,१६,२३]; ६,४६,२;१०; ८,४९,२; १०,१०२,१; खि २, ४, २; ३, १, २; मा २७, ३८; का २९, ५, ७, मै २, १३, ९; काठ ७,१६; ३९, १२; कौ २, १६०;१६२; जै ३,१५,८;१०; शौ २०,२१,७; ५१,२; ८३,२; ९८,२.

धृष्णु-षेण[c]— -णः ऋ ३,५४,१५; शौ ५, २०, ९; पै ९, २४, ९; —णाः ऋ ६,६६,६.

धृष्ण्वो॑(ष्णु-ओ)जस्[d]— -जसः[e] ऋ २,३४,१; —†जसम्[f] ऋ ८, ७०,३; शौ २०,९२,१८.

?घृषिः[g] मै ४,२,५; ८.

धृष्णु— प्रभृ. √धृष् द्र.

?धृष्ण्य[h]— -ण्याः पै १३,१२,११.

√धे, >धा, धापि, धी, धयति ऋ १,१७९,४; २,३५,५; १३, ८, १४,१; मै १,६,४¶; काठ २७, ७¶;३५,३†; क ४२,२¶; ४८, ४†; कौ १, १४९†; †जै १, १६,५,४,१०,८; ¶धयन्ति काठ ३५,१७, क ४८,१५; धयन्तु पै ५,१६,५; धय मा १७,८७, का १९,१,१; तै ५, ५, १०, ६; ७; काठ ४०, ६; अधयत् ऋ १, १४४,२; ३, १,१०; ५, १, ३; १०, ३२, ८; तै ६, १,६, ४¶; काठ २३, १०¶; क ३७, १¶; कौ २,१०९८.

धापयेते ऋ १, ९६, ५; ३, ५५, १२; मा १२,२; १७,७०†; का १३,१,२; १८, ६, ६†; †तै ४, १,१०,४; ६,५, २; ७, १२, ३; मै २, ७, ८; ३, २, १[२]†; †काठ १६,८; १८,४; धापयन्ते ऋ ५, ४७,४.

धयत्— -?यन् पै १७,१३,६; —यन् मा ८,५१; १९, ११; का ९,६, ३; २१,१,१०; काठ २७, २¶; क ४२,२¶.

धयन्ती—

धयन्ति(क>)का— -का पै ४,१९,६; ९,१०,८.

†२धातवे[i] ऋ १,१६४,४९;८,७०, १५; १०,११५,१; मा ३८,५; का ३८,१, ५; मै ४,१४,३; कौ १, ६४; जै १, ७, २; शौ ७, ११,१.

धारु[j]— -रुः शौ ४, १८, २; पै ५, २४,२.

२धीनु— -नम् तै ६,१,६,४¶; काठ २३,१०¶; क ३७,१¶; शौ ७, ५८,३.

धेना[k]— -ना ऋ १, २,३; १०, १०४, १०; मै १,९,२; काठ ९,१०; —†नाः ऋ १, १४१, १; ३, १,९; ३४, ३; ४, ५८, ६; ५, ६२,२; ७, २१, ३; ९४, ४; ८, ३२,[२२; १०,४३,६]; मा १३, ३८; १७,९४;३३,२६, का १४, ४,१; १९,१,७; ३२, २, ९; तै ४,२, ९, ६; मै २, ७, १७; ४, १४,१०; काठ १६,१६; ४०,७; कौ २, १५०; जै ३, १४, १०; शौ २०,११, ३; १७, ६; पै ८, १३,६; —†नाभि ऋ १०,१०४, ३; खि ५,७,२, १; मै ४, १३, ४; काठ १६,२१ शौ २०,२५, ७; ३३, ३; —नाम् ऋ १, ५५, ४; कौ २, ५५२‡[1]; जै ३, ४३, ८‡[1]; —नै ऋ १,१०१,१०; ५, ३०, ९.

a) सपा. धृष्णो <> धृष्णिन् इति पाभे. ।
b) वा. किवि. । विभक्तेर् याजादेशः ।
c) विप. (इन्द्र-, दुन्दुभि-, मरुत्-) । बस. ।
d) विप. (इन्द्र-, मरुत्-) । बस. ।
e) =सपा. ऐब्रा ५,२ शांब्रा २१, ८,२२,५ । तैब्रा २, ५,५,४ तु धृष्णुवोजसः इति पाभे. ।
f) पाभे. इतो पृ ८७२ e टि. द्र. ।
g) पाठः ? शोधार्थं नु. टि. ?वदुजनि ।
h) विप. (अग्नि-) । पाठः ? धि° इति शोध. ।
i) तुमर्थीयः तवेन् प्र. निरस्वरत्व (तु. BDG [१, १२४]) ।
j) विप. (वत्स-) । कर्तरि रुः प्र. (पा ३, २,१५९) ।
k) बप्रा. । नाप. स्त्री. । व्यु. ? । <√धा इति या [६,१७], <√धि [प्रीणने] इति सा [ऋ ५, ३०, ९ प्रमृ.], <√धे [पाने] इति पाउ [३,११] सा. GW. प्रमृ. ? ।
l) पाभे. इतो पृ १७२५ a टि. द्र. ।

३; शौ २०,३६, ६; ३७, ३; पै ४,१२,१‡[a].

धृषती– -ती ऋ २,३०,८.

†धृषद्-वर्ण[b]– -र्णम्[c] ऋ १०,८७,२२; मा ११,२६; का १२,२,१५; तै १,५,६,४; ४,१,२,५; मै २,७,२; काठ १६,२; ३८,१२; शौ ७,७४,१; ८,३,२२.

धृषद्-विन्[d]– -विनः ऋ ५,५२,२.

†धृषन्-मनस्[e]– -०नः ऋ १,५२,१२; ८,८९,४; मै ४,१२,३; काठ ८,१६; जै ४,२३,२.

†धृषमाण– -णः ऋ १,५२,५; मै ४,१२,३.

धृषाण,णा[f]– -णः[g] शौ ६,३३,२; पै १९,२८,२; -णा पै १९,२२,१२[h].

धृषित– -तः ऋ ८,३३,६; ९६,१७; १०,११३,५; १३८,४; शौ ६,३३,२[i]; २०,१३७,११†; पै १९,२८,२[i]; -ताः ऋ १०,८४,१[a]; -तेषु ऋ १०,३८,१.

?धृषिता[k] ऋ ८,५२,३.

धृष्टि[l]– -ष्टिः मा १,१७; का १,६,१[m]; तै १,१,७,१.

धृष्णु[n]– -†ष्णवः ऋ १,९२,१; कौ २,११०५; -०ष्णवः ऋ ५,५२,१४; -ष्णवे ऋ १,८१,३; २,१६,४; ८,२४,१; ९,९९,१; मा १९,१४; ३६; का १७,१,१४; ५,५; तै ४,५,१,४; ७,१; मै २,९,२; ७; काठ १७,११; १४; क २७,१; ४; †कौ १,३९०; ४१४; ५५१; †जै १,४०,६; ४३,१०; ५६,३; ३,२९,११; शौ ७,१२१,१; १८,१,३७†; २०,५६,३†; पै १४,२,१२; -ष्णु ऋ ३,३६,४; ६,६६,५; ८,६९,८; १०,३४,१४; ४९,२; मा ११,६८[n]; का १२,७,३[n]; काठ १६,७[n]; कौ १,३६२†; जै १,३८,५†; शौ २०,९२,५†; -०ष्णु[o] तै ४,१,९,१; मै २,७,७; -ष्णुः ऋ १,६३,३; ६,२५,५; २९,३; ७,२०,५; ९,४७,२; १०,१६,७; ६९,५; ६; शौ ५,२९,१०; १८,२,५८†; पै १०,४,९; -†ष्णुना ऋ १,५४,२; ५६,४; १६७,९; १०,१०३,२; मा १७,३४; का १८,४,२; तै ४,६,४,१; मै २,१०,४; काठ १८,५; क २८,५; कौ २,१२००; शौ १९,१३,३; पै ७,४,३; -ष्णुम् ऋ ६,६७,११; ‡[p]कौ १,२४३; २,५०५; ‡[p]जै १,२६,१; ३,३९,४; शौ १,१३,४; २,१४,१[q]; -†ष्णू ऋ १,६,२; मा २३,६; का २५,३,२; तै ७,४,२०,१; मै ३,१६,२; काठ ४४,९; कौ २,८१९; जै ३,५७,९; शौ २०,२६,५; ४७,११; ६९,१०; -†०ष्णो ऋ १,३०,१४; ८४,१; २,३७,३; ३,५२,८; ४,१६,

[a]) सपा. धृषता (तैब्रा २,४,१,१० [तु. भा.; वैतु. सा. °ताः इति च]) <> धृषिताः <> हृषितासः (शा. कृषि°) <> या १०,३० ?अधृषिताः इति पाभे.।

[b]) विप. (अग्नि-)। बस.।

[c]) सपा. धृषद्वर्णम् <> भिदुग्वर्णम् इति पाभे.।

[d]) विप. (मरुत्-)। स्वार्थिकः विनिः प्र.।

[e]) विप. (इन्द्र-)। बस.।

[f]) ताच्छीलिकश् चानश् प्र. चित्स्वरश्च।

[g]) सपा. ऐब्रा ५,२,१ दाधृषाणम् इति, शांश्री १८,३,२ धृषाणम् इति च पाभे.।

[h]) तु. BKA.; वैतु. र. धृषणा इति।

[i]) सपा. ऐब्रा ५,२,१ शांश्री १८,३,२ धृषितम् (वैतु. BC. °षितः) इति पाभे.।

[j]) धृषतः इति पाठः? यनि. शोधः (तु. सपा. शौ.)।

[k]) पाठः? धृषत्- > -षता (क्रिवि.) इति शोधः (तु. सपा. खि ३,४,३ GW. ORN. प्रमृ.; वैतु. MW. [पक्षे] °षिता इति तृ१ वा. क्रिवि. इति)।

[l]) नाप. (उपक्षेप- [यज्ञियपात्र-विशेष-])। करणे क्तिन् प्र. (तु. भा. सा [माश.] च; वैतु. सा [का.] म. PW. K. Gri. प्रमृ. विप. इति)।

[m]) विप. (अग्नि-, इन्द्र-, ओजस्- प्रमृ.)। क्नुः प्र. (पा ३,२,१४०)।

[n]) विप. (उखा-)। वा. क्रिवि. (तु. माश [६,६,२,५], WIS [१३,९५] उ. म. K.; वैतु. सपा. तै. मै. धृष्णुः इति पाठः?)। प्रकृते वा. *इष्टी-भावे वृत्तिः (वैतु. अन्ये प्रगल्भभावे इति)। सस्थ. टि. √वीर् > वीरयस्व अपि द्र.।

[o]) पाठः [तु. सा.]? धृष्णु इति शोधः। शिष्टं n टि. द्र.।

[p]) पाभे. धृष्णे पृ ८७२ e टि. द्र.।

[q]) पाठः? शोधः सस्थ. धिषुणम् इत्यत्र टि. द्र.।

धेनु[a]— -नवः ऋ १, ३२, २; ७३, ६; ८४, ११; १२०, ८; १२५, ४; १३४, ६; १३५, ८[2]; १५१, ५; १५२,६; १७३, १[b]; २, २, ⌊२; ८,८८,१⌋; ५, ५; ३, १, ७; ७, २; ४५, ३; ५५, १६; ५७, ३; ४,२२,६; ५,६, १; २; ४३, १; ५३,७; ५५,५; ६९,२; ६, ४५, ⌊२८ (९,१२,२)⌋; ७,३२, २२; ३६,३; ४२, १; ८, ४, ८; ४९, ⌊५(५०,५)⌋; ७०, ४; ९, १,९; १३, ७[c]; ३३, ४; ६६, ६; १२; ६८,१; ६९,४; ७०,१; ७७,⌊१; १०,७५,४⌋; ८६,१७; ९५;९७, ३५; १००,७; १०,३२,४; ९५, ६; ९६, २; खि ३, १, ५; मा †१५,४१;४२;१७,२[2];२४,१३; २६,११†;२७,३५†; का †१६, ५,२३; २४;१८, १, ३;३; २६, ३, ३; २९, ५, ४†; तै १, ८, २२,४†; †२,४,८, २; १४, २; ४,४,११,३; ४[2]; ५,४, २,४¶; ६,१८,१; †, १,४, ५¶; २, २, १३¶; ४, ५¶; ७†; ८, १४[2]; †१३,७[2];९; ३,३,४[2];¶; १३, १८; †४,२,२[4]¶; ११,२; १२, ४; १४,१३; काठ †११,९;१२; १२,४[2]¶; १३,१¶; १७,१०[2]; २१, ६†; ३०, ४†; ३२, ३¶; †३९,१२;१४; ४९,८; क २६, ९[2]; ४६,७†; †कौ १,१४६‡[d]; २०१; २३३; २३६; ३४९‡[e]; ४२५;४७१;५५६;५६०; ५६३; २, ९; ३०; ३५; १२७‡[f]; २१०; २१९; २३६‡[g]; ३५६; ५०३; ५०६; ५४७‡[h]; ७२२; ७७३; ९५६; १०७०; १०८७; १०८९; †जै १,१६,२‡[d]; २१, ८; २५, १; ४; ३६, ८‡[e]; ४१, ७; ४९,५; ५७,३; ८; ९; ३,१, ११; ४, १; ६; १३, ३‡[f]; १९, ५; २०,१; २१,१‡[g]; २९,१३; ३९,२; ५; ४३, ३‡[h]; ५३, ८; ५९,१४; ४,४, ९; २०, २; शौ २,५,६†; ३,१२,३; ४,३९, ८; ७, ७७, २; ९,५, २५; १८,४, ३३; ३४; †२०,९, १; ३०, २; ४८, १[c]; ४९, ४; ९२, १९; १०९, २; १२१, १; पै ३,२०, ३; ५, ३१, ५; ७, ६, ७; १३, ६,२†; १४, १, ११; १८, २२, १०†[c]; २०,११, ६; –[?]नवाम्[i] पै ६, ३, ७; –नवे ऋ ८, ४७, १२[j]; –नु ऋ ६, ६६, १; –नुः ऋ १,३२,९;६६,१;१३४, ४; १५३, ३; १६१, ३; १८६, ⌊४; ७,२,६[?]⌋[k]; २,१६,८; ३४, ८; ३५,७; ३, २,९;५५, ⌊१३; १०,२७,१४⌋;५८,१; ४,५७,२; ५,४४,१३[l]; ८, १४, ३;२२,४; १००,११; ९, ८६, २; १०, ५, ७; ६१,१९;६९,८; खि ४,१०, १; १०[2], १; ५, ५,५; ६[m]; मा १४, १०; १८, २७; १९, ८६; २०,५५; ६५; २१, १९[n]; ३३; ३४; २२,२२[o]; का १५, ३,४; १९,८,४; २१,६,७; २२,६,१; ११; २३,२,८[n]; ४,५; ६; २४, ८,२[o]; तै १,१, १४, ३†; ८,१, १¶; ७,१;९,१; २,४,११,६¶; ६,२, ३; ४; ७, २[p]; ४, ३, ५, १; ११,५; ७, १०, २; ५,७,५,

[a]) यप्रा. । विप. (गो-) च नाप. च । व्यु.? । <√धे इति (पाउ ३, ३४) प्रमृ., < √धि ⌊प्रीणने⌋ इति वें. सा. [पचे] प्रमृ. च ? ।

[b]) विप. [(°स्तुतिशीला-) गो- (=वाच्-⌊वैतु. अन्ये वाच्ये विमताः ?⌋)] ।

[c]) सपा. धेनवः <> मातरः इति पाभे. ।

[d]) सपा. धेनवः <> मातरः इति पाभे. ।

[e]) सपा. धेनवः <> मातरः इति पाभे. ।

[f]) सपा. धेनवः <> सिन्धवः इति पाभे. ।

[g]) पाभे. इति पृ १७२५ i टि. द. ।

[h]) सपा. धेनवः <> मातरः इति पाभे. ।

[i]) पाठः? धेन्वाम् इति शोधः ।

[j]) विप. (⌊°स्रवी-⌋ गो- ⌊तु. GW. GRV.; वैतु. वें. सा. प्रमृ. इति⌋) ।

[k]) पाठः ? धेनू (द्विवचनान्तम्) इति शोधः [तु. सस्थ. टि. ?सुदुघेव, GW. R (ZDMG ⌊४८, ६८⌋) LB. प्रमृ.; वैतु. वें. सा. GRV. यनि. एव पाठ इतीव ?]।

[l]) 'धेनुः भरत् (अभरत् ⌊माम्⌋), रसवत् पयः च शिश्रिये (*स्वदितं ⌊मया⌋)' इत्येवमिन्द्र उत्स्वपितीति भावः (वैतु. ORN. धेनू तृ१ इति वा धेनूः इत्येवं वा शोधः ?) ।

[m]) सपा. शांश्री ८,२०,१ धेनुम् इति पाभे. ।

[n]) सपा. धेनुः (तैब्रा २, ६, १८, ४ च) <> धेनुम् (तैब्रा २,६,१७,६ च) इति पाभे. ।

[o]) =सपा. माश १३, १, ९, ३ तैब्रा ३, ८, १३, १ । शांश्री ८,१८,१ तु धेनुम् इति पाभे. ।

[p]) =सपा. तैब्रा ३, ५, ८, १; १३, १ शांश्री १,७,७ शांश्री १,११,१ । माश १,८,१,२० तु गावः इति पाभे. ।

१¶; ७, ५, १८, १; मै १, ६, ४[2]¶; २,२,१३[3]¶; ३, २¶; ५, ४¶; ६,१¶; ३¶; ५¶; ११;८, २; ११, ६; १३, १०; ३, ११, २[2]; ३[2]; ९; ११[a]; १२,६[b]; ४, ¶३, १; ४[2]; ८; ४, ८[2]¶; काठ ४,१५†; ८, ८[2]¶[c]; १२, ४¶; १३,६[2]¶; १५,१;२;४;९; १७, २; १८,१२; ३०, ४, ¶३४,१; १५[2]; ३५,३†; ३८,३;८;१०[a]; ३९,१०; ४५, १४[b]; क ७,२¶; २६,१; २९,१; ४६,७,४८,४†; कौ २,११८६†; शौ ३,१०, १; ४,३४,८; ३९,२,४; ६; ५,१७, १८, ९, १, २२; २,५; ५, १०; १२,१,४५; ३,४९; १३,१,२७; १८,४,३२; २०, २७, ३; पै १, १०४,१; २, ६, १; ७३, २; ३, २१,४[d]; ५,१,५; ३१,६; ६,५, ५; २२,९; ९,१६,१; २१, १०; १३, ६, ९†; १६,७६, ४; ९७, १०; १७,५,३; १५,१; ४०, ९; १८, १७, ७; १९, २०, ३१[e]; −†नुभिः ऋ २,३४,५; ४,२४, १०; ८,२,६; ९,६१,२१; ७२, १, कौ २,१६७; जै ३, १६, ३; ४,१६, ७; −नुभ्यः शौ ६, ५९, १; पै १९, १४, १०; −नुम् ऋ १,२०, ३; ९१, २०; ११२, ३; ११८, ८; १३७, ३; १३९, ७; १६०,३; १६४, २६; २,३२,३; ३४,६; ३,५७, १; ४, ३३, १; ८; ३४, ९; ४२, १०; ५,१, १; ६,३५, ४; ४८, ११; १३; ६३, ८[f]; ७, १८, ४; ८, १, १०; १०, ३९, १३; ६१, १७; ६४, १२; १७६, १; खि १, १२, ६; ५,५,४; ६; मा ७, १०†; १५, २४†; २८, ३१[a]; ३४, २१†; का ७,४,२†; १६,५, ५†; ३०, ३,८[a]; ३३,१,१५†; तै ¶२,१, ४,७; ४, ११, ६; ४,४,४, २†; मै १,६, ४[2]¶; २,५, ४¶; १३, ७†, ४,२, २¶, १४, १†; काठ १३, ५¶; ३१, १४; ३४, १¶; क ७,२¶[c]; †कौ १,७३; २९५; २, १०९६; †जै १,८, १; ३१, ३; शौ ३,१०,२; ७, ७७, ७†; १०९, १; ९, ४,२१†; ५,२९; १५, ४; ११, १, ३४; १३, २, ४६†; १८, २, ३०; ४, ३०; पै १,१०४,२; ९,२१, १०[2]; ११, ५, १; ८; ९; १६,२६, १; ६८, ४†, ९२,४; १८,२५,६†; २०, २,६;११,१†; −नू ऋ १,१४६, ३; ३,६,४; ५५, १२, ४, २३, १०; मा २८, ६; का ३०,१,६; तै ५,६,२१, १[3]; मै २,५, ४¶; काठ १३,७¶; ५०, १[3]; शौ ४, २२,४[d]; −नू. ऋ १, १३०, ५; ८,३५,१८; ९,३४,६; ९७,५०; ¶तै ५,४,२,४;७,३,४; ¶काठ १२,४; १३,१; २१, ६; कौ २, ७७७†, −नूनाम् ऋ ५, ६१, १०; ८,६९,२; १०, २२, १३; कौ २,८६२†; जै ४, २५, २†; शौ ४, २७, ३; पै ४, ३५, ३; −०नो पै ५,३१, ४, ७; १०,१, १; −नोः ऋ ३, ३८, ७; ४, १, ६; १६[g]; ४१, ५; ६, ३५, ५[h]; शौ ७, १, १; पै २०, १, १; −¶न्वा तै ६,१, १०, २; मै ३, ७,७, काठ २४, २; क ३७, ३; −न्वाः ¶मै १, ६, ४; ८; २,१, ७; ३, ६, १; ¶काठ १०, १[2]; २२, १३; पै ६, ६, ३; −न्वै तै २,२,९,४¶.

धेनु(क>)का[i]− -का खि २, १०, ५; शौ ३, २३, ४[j], पै २, ७१, ३[j]; ३,१४, ४[j].

†धेनु-मु(त>)ती− -ती ऋ ७,९९, ३; ८, ३१, ४; मा ५, १६; का ५,५,३; तै १,२,१३, २; मै १, २, ९; काठ २, १०, क २, ४; −त्यै ऋ १,१२०,९.

धेनुं-भ(व्य>)व्या[k]− -व्याः मै ४, ४,८¶

a) पाभे. क्रते पृ १७४२ n टि. द्र.।

b) पाभे. क्रते पृ १७४२ o टि. द्र.।

c) सपा. सकृत् धेनुः <> धेनुम् इति पाभे.।

d) सपा. धेनुः <> धेनू इति पाभे.।

e) पाठः ? धेनवः [प्र३] इति शोधः स्यात्।

f) विप. (इषू- [तु. सा. GW.; वैतु. PW. GRV. अन्यथा मन्यमानौ ?]) ।

g) पाभे. क्रते पृ १२५२ e टि. द्र.।

h) विप. (["पायक-] इन्द्र-)। 'शुक्रदुघस्य (सोमस्य) धेनो· [पं१] माऽहं निररम्' इति वा. (वैतु. सा. नाप. [वाच्- वा गो- वा] इति)।

i) नाप.। स्वार्थे कन् प्र.।

j) =सपा. आपमं १,१३,३ शांगृ १,१९,१३। हिगृ १,२५,१ तु ?धेनुगा इति पाभे.।

k) विप. ([आसन्न-धेनुभावा-] पष्ठौही-गो- [तु. PW.; वैतु. MW. नाप. इति ?])। उस. उप. √भू कर्तरि यत् प्र. (पा ३, ४, ६८)। पूप. वैकल्पिकः मुम् [पावा ६, ३,७० (तु. धेनु-भ° [वैप ४ यद.]; नैतु. PW. पूप. मान्तं सद् द्वि१ ?)]।

¶धेनु-ष्ट(<स्तर)री[a]– -री काठ १३,६[h]; –रीम् मै २,५,४; काठ १३, ६.

धेष्ठ– √धा द्र.

धैर्य– √धी>धीर– द्र.

धैवर[b]– -रम् मा ३०, १६; का ३४, ३,३.

?धोक्षम्[c] मै ४,५,४.

धोक्ष्यमाण– √दुघ् द्र.

धौत– √धाव् (शुद्धौ) द्र.

धौतरी[d]– -रीभिः ऋ ६,४४,७.

?धौति[e]– -तीनाम् ऋ २,१३,५.

√ध्मा, ध्मात–, १ध्मातृ–, २ध्मातृ– √धम् द्र.

√ध्यै,>ध्या, ¶ध्यायते काठ २४, ३; क ३७,४; ¶ध्यायति तै २, ५,११,५; ६,१,७, ४; मै ३,७, ५; ४,२,१३; ¶ध्यायति तै ५, १,५,८[f]; मै २, ३, ९; काठ ६, ८; १९, ५[f]; २१, ६; क ३१, २१; ध्यायसि मै ४, २, १३¶; ध्यायेत् खि ३, १०[२], १६[g]; मै १,४,१२¶; ¶ध्यायेत् तै १,७, १,२; २,६, ४, ४; ५,१, २, ६; २, १,४; ३,३; ३, ७,२; ४, २, ३; ३,१; ७,६; ६,२, ७, ५; ४, १,५; मै १,४,१०; ६,३; २,५, ८; ३,१,९; २,५[२]; ६, ७; ४,५, ७; काठ १२,१०; १९,१०;११; २०,३; २३,४; २९, ६; ३२,७; क ३०,८; ३१,१; ३६,१; ४५, ७; §पै ९,२१,१-१२; ध्यायेयुः तै ५, ५,१०, ३¶. [>√धी यद्र.]

ध्या[h]– ध्यया ऋ ४, ३६,२.

ध्यान[i]– -नः मै २,९,१.

ध्याय(त्>)न्ती– -न्तीम् मै ४, २,१३¶.

√ध्रज्, ध्राज्[j], ध्राजसे मै ४, ९, ५.

ध्राजिषीय मै ४,९,५.

†ध्रजत्– -जतः ऋ १, १६५, २; ४,४०, ३[k]; ७, ३६, ३; मा ९, १५[k]; का १०, ३, ८[k]; तै १,७, ८, ३[k]; मै ४,११, ३; काठ ९, १८; –जन्तम् ऋ १, १४९, १; ४,३८,३.

ध्रजस्[l]– -जसा ऋ ६,३,७.

ध्रजि[l]– -जीः पै १६, ७१,८; –ज्यै तै १,३,१०,२.

†ध्र(जि>)जी-मत्[m]– -मान् ऋ १, ७९, १; १६३, ११; मा २९, २२; का ३१, ३, ११; तै ३,१, ११,४; ४, ६,७,४; काठ ४६,३.

ध्राज्[l]– ध्राजः मै ४, ९,५.

ध्राज[n]– -जः मै ४,९,५.

ध्राजमान– -नस्य मै ४,९,५.

१ध्राजि[l]– -जिः ऋ १, १६४, ४४; शौ ९,१५, २६†; पै २,७८,४; ५; –जिम् ऋ १०,१३६, २; तै ४,२,१०, १; शौ ६,१८, १; पै ५,३८,२†;१७,१४, १; १९,७, १४; –ज्या ऋ १०, ९७, १३; मा १२,८७†; का १३,६,१३†; तै ४,२,६, ४†; मै २,७, १३†; काठ १६, १३†; क २५, ४†; शौ ३,१,५;२,३; पै ३,५,३;६, ५; ५, २०, १; ५; ११,२, १४; १९,३५,१५;३७,१५†; ४१,६; २०, ५४, ७; –ज्यै मा ६, १८; का ६,४,२; मै १,२, १७; काठ ३,७; क २,१४.

२ध्राजि[l]– -जिः मै ४,९,५; –ज्या मै ४,९,५[२].

---

[a]) नाप. ([अ-दोग्ध्री-] धेनु-)। कस. उप. पत्वम् (पा ८,३,१०६)।

[b]) नाप. (धीवर-)। व्यु. ?। *धी-वर– > स्वार्थे तद्धितः। *धी– इति च मत्स्य-नाम स्यात् (वैतु. पाउ ३, १ <√धा इति)।

[c]) पाठः? अधोऽक्षुम् [अस. वा. किवि.] इति शोधः।

[d]) नाप.। अर्थः व्यु. च ?। वडवार्थे <√धाव् [गतौ] इतीव सा. PW. प्रभृ.; जलार्थे <√धाव् [शुद्धौ] इतीव ORN. [पक्षे]; <√धू [कम्पने] इति WAG [१, २०; ९२] MVG [११; २८]। मस्थ. ससवुस– इत्यत्र टि. अपि द्र.।

[e]) नाप. (नदी-)। प्राति. व्यु. च ?। √धाव् ([गतौ] कर्तरि क्तिच्) > धौति– [चलन्ती-] इतीव सा. प्रभृ.। √*ध्राव् [आर्द्रभावे] > *ध्राव्– (जल-) + *वहती– (वेणी-) > पस. *ध्राव्-वहती– > नैप्र. यनि. इति मतम्।

[f]) पाभे. कृते पृ ६५५ *l* टि. द्र.।

[g]) °ध्ये° इति स्वरः ? यनि. शोधः।

[h]) भावे स्त्री. क्विप् प्र.।

[i]) नाप. ([ध्यानिन्-] देव-विशेष-)। कर्तरि युच् प्र. (पा ३,२,१४८)।

[j]) धा. गतौ वृत्तिः (तु. निघ २,१४)। =√ध्रज् इति।

[k]) पाभे. कृते पृ १६७८ *a* टि. द्र.।

[l]) भावे यथायथम् असुन्, इन्, इ, क्विप् इत्येते प्र. द्र.।

[m]) विप. (अग्नि-, वात-)। पपा. नावग्रहः। मतुपि दीर्घः (पा ६,३,१२०)।

[n]) विप.। अच् प्र. नित्स्वरश्च।

ध्राजिन्– -जिनम् पै १३,६,१२‡[a].

ध्रामहृत्याभिशान्स्तं[b] पै १,९५,१.

ध्रियमाण– √धृ द्र.

√ध्रु (वधा.)

ध्रुति[c]– -तिः ऋ ७,८६,६.

ध्रुव,वा[d]– -०व मै ४, ६, ६[2]; काठ ३५, ७[5]; क ४८, ९[4]; –वः ऋ ३,६,४[e]; ४,२,७; ६,९,४[e]; ९, १०२,४; १०, १७३, १; २; ४; मा ५,१३; २१[f], २८; ३०; ७, २५; ९, २२; १२, ११†; १७, ८२, १८,२०; ५३†[e]; २७,४५; का ५,४, ४;५,९[f]; ७,४;६; ७, १०,२; १०,४,५; १३,१,१२†; १८,७, ४, १९, ७, २; २०, ३, ३†: २९,६,१; तै १,४, १३,१; ६,२,१[2]; १०,१[2]; २,३,९,१[6]; ३[2]; ४,२,१,४†; ६,५,६;७,७, १; १३, १; ५,२, १, ४†; ¶६, ५,२,१[2];२[2]; मै १,२,९[f]; ११; ३,१५; २, ३, २[6]; ६,६¶; ७, ८†; ११, १; ५, १२, ३, ४,५, ९¶; ¶६,६[11]; ८; ८,७,९,११; काठ २, १०[f]; १२, ४, ५; १२, २[1]; १६, ८; १८, ६; ११; १५; २५, ८; १०; २८, १[2]¶; ३५, ७[5g],†[3]; क २,४[f]; ६,३,५; २८, ६; ११, २९,४; ४०,१;३; ४४, १[3]¶; ४५, १¶; ४८, ९[5g]; †[3]; कौ १, १०१†; जै १,११, ५†; शौ ६, †८७, १; २; ८८, १†; ३; १९, ४५, ४; पै १, ६६, १; ४,२४, ४; १४,४, ४; १९,†६, ५,६;९; ४६,१[h]; –वम्[i] ऋ १, १६४, ३०; ३, २९,१६[2j]; ५४, ८; ५,६२, १; ६,९, ५; १५,७; ७,७४, ५; ८२, ६; ८, ४१, ९; ९, २०, ४; १०,१७३,[३;६],४; ५[v]; खि १,२, १०; १४[k]; ४,९, २; ५,३,५; खिसा ३३,२५, मा १,१७; ७, २५; १४,१; का १, ६, २; ७,१०, ३; १५,१, १; तै १,१, ७,१; २,१३,३[f],३,१, २; ३,२,८,६†, ५,२,१,४¶; ६,२, ९,४[f]; १०,७, ५,२,२¶; मै १, १,८; ३, १५†; २,८, १; ४,१, ८,६,६[4j]; ¶[3]; काठ १,७; १७, १; २८,१[4]¶, ३१,६,३५,७[4]†, क १, ७; २५, १०; ४४, १¶, ४७,६;४८,९[4]†; †कौ २,३२१; ९१७; †जै ३, २६, ७; ४, १५, १०, शौ ६,८७, ३†; ८८, १†; २[6]; ७,९९, १†, १०२, १[2]†[j]; ९,१५, ८; १४,१, ४७; पै १६, ६८,९†; १७, २९, ९[7]; १८,५, ४; १९, ६,४; ७; ८[4]; २०,३३, ९[2]†[j]; –वस्य ऋ १, १४६, १: ९,८६,६; १०, ५, ३; तै ३,१, ६,३; २,१०,१[3]; ६,५,२, २¶: कौ २, २३७†; जै ३, २१, २†; –वा ऋ १,३६, ५; २,५,४; ८, १७, १४; १०, १७३, ४[2]; खि २,७,४[3];३,१७, १[m]; ४,६,४[n]; मा २,६; ५,२८; ११,५८[4];६४; १२,५३[2];५४[o]; १३,१६[b], १९; २४;३४; १४,१; १२; १४,२१; २२; १५,५८;५९; का २,१,९; ५,३; ५,७,४; १२,५,९[4]; ६,५; १३,४, ९[2], १०[o], १४, २, १[a]; ४;१०; ३,८; १५,१, १; ४, २; ३;६,१; २; १६,७,१; २; तै १, १,११,२;१३,२;२,१२,२;६-७, ५,१; ¶२,५,११,७;६,५,६[2];३, ५,७,३¶; ४,१,५,४,६,३;२,४, ४[2],९,१;२; ४;३,४,१;६,१;७, २[2], ४,३,३; ६,२, ११,२; १२, ५[p]; ५,१,७,४;५,२,४[2],५,४¶, ६,३; ६,२,७,३; मै १,१,१२[q];

a) सपा. ध्राजिनम् <> ह्रादुनिम् इति पाभे. ।

b) पाठः ? शोधस्य कृते पृ ९१५ *m* टि. द्र. ।

c) भाप. । क्तिन्नन्तो नित्स्वरः । धा. द्रोहे वृत्तिः । नैप्र. तु < *ध्रुग्-धि– इत्यपि द्र. ।

d) विप. (व्रत-, रश्मि- प्रभृ.) च नाप. (स्रुच्-, पात्र-, ग्रन्थि- प्रभृ.) । धा. तत्तत्-वाच्यानुगता वृत्तयः द्र. । कः प्र. तत्स्वरश्च (वैतु. GW. प्रभृ. < √ध्रु < √धृ इति) ।

e) विशेषः पृ ६३३ *b* टि. द्र. ।

f) सपा. ध्रुवः (माश ३, ५, ३,२५ काश्रौ ८, ४,२२ माश्रौ २, २,२,३३ च) <> ध्रुवम् (आपश्रौ ११, ८, १;५ च) इति पाभे. ।

g) सपा. सकृन् ध्रुवः (माश्रौ २, ३, ८, ४ च) <> अध्वरः (आपश्रौ १४,२७,७ च) इति पाभे. ।

h) सपा. ध्रुव° <> ध्रुवा इति पाभे. ।

i) क्वचित् वा. किवि. ।

j) पाभे. कृते पृ १०१६ *j* टि. द्र. ।

k) वैतु. पूसं. ध्रुवन्ति इति ।

l) सपा. सकृत् ध्रुवम् (आपश्रौ १२, १६,८ च) <> अध्रुवम् (परि.) इति पाभे. ।

m) पाभे. कृते पृ ७९७ *a* टि. द्र. ।

n) सपा. आपमं २,८,८ हिगृ १,११,१ गृहे इति पाभे. ।

o) सपा. ध्रुवा (माश ८, ७, २, ६ च) <> शिवा (तैब्रा ३,११,६,१ च) <> शिवः इति पाभे ।

p) सपा. ध्रुवा (आश्रौ ४, १२, २ च) <> विराट् इति पाभे. ।

q) ध्रुवाः इति पपा. ? ।

२, ३, २; ७, ६^{५}; ११^{२}; १५^{२a}; १६^{५}; ८,१^{२b}; ३; ७; १४^{२};१३, १४^{२}; २०^{२}; ३,१,७; १६, ४^{c}; ४, ¶१, ११;१२^{२}; ९,१५;१६; काठ १२,२; १६, ५^{४}; ६; ११^{२}; १६^{३}; १९^{b}; १७,१; ३^{२}; १९,७; २१,३; २२,५; ३१,९¶;१३¶; १४; ३५,७^{४}†;३८,१३^{२};†;३९, १; ३^{२}; ४^{४}; ७; ४०, ३^{२}; ५^{४}; क २५,२^{२};९^{b}; १०; २६,२^{२}; ३०, ५; ३१,१८; ४७,९; ४८,९^{४}†; कौ १, २७५†; †जै १,२९, ३; ४,१९,३; शौ ३,१२,२; २७,५; ६, ८८, १^{२}†; १२, १, ४५; ३, ११; १८, ४, ५; पै ३, २०, २; २४, ५; १५, २, ४; १७,५, ३; २९,१०; ३७, १; १९,६, ९^{२}†; –वाः ऋ ९, १०९, १२; १०, ३४,१२; खि २,७,३; ९,४; ५, ७,३,२; मा १,१; २, ६$^{a/b}$; का १,१,३;२,१,८^{d}; तै १,१,१,१; ५,८, २¶; २,१,१, २¶; ४,२, ७, ४; मै १, १,१; १२^{d}; २,३, २¶; ४,१, १; १३, ८; काठ १, १;११^{d}; १२, २; १९,१३; ३०, १०;३१,१०^{d}; ३५,७; ३९,१३; क १,१;११^{d};४६, ८;४७,१०^{d}; ४८, ९; कौ २, ४५२†; जै ३, ३४,१०†; शौ २,२६,४; ८,७, ८; १२, १,२७; १७,१, ३०; पै १६,१२,८; १७,३,८; १८,३२, १३; १९, ६, ९^{२}; ‡^{f}; ४८,११; –वाणाम् मा ७,२५; का ७,१०, २; तै १, ४, १३, १; मै १, ३, १५; काठ ४,५; क ३,५; –वाणि ऋ १,१६७,८; ३,५६,१; ४,५, ४; ५, ६९, ४; पै १,१०१, १; –वान् तै १,६,१०, १¶; –वाम् तै १,७, ५,१^{२}¶;२,५,११,८¶; ४, ३,४,१; ¶मै ४, १, ११^{२}; १२^{२}; ¶काठ ३१, ९; १३^{२}; क ४७, ९¶; शौ ३, १२, १; १२, १,११; १७; १५,६,१; १४, ९; पै २, ८६, ५; ३, २०, १; १६, ९८, १०; १७,२,२; ८; –वाय शौ ६, ८८, ३; –वायाः मै ४, १,११¶; काठ ३१,१४; शौ ४, ४०, ५; ६; ५, १०, ५; ९, ३, २९; १५,४,१३; १५; ५, १०; ११; १९, १७-१८, ९; पै ४, ३०,५; ६,१३,२; ७, १६-१७, ९; १६, ४१, ९; –वायाम् काठ ३१, १३¶; शौ ३,२६, ५; ४, १४, ८; १८,३,३४; पै ३,११, ५; १६,९९,३; –वायै शौ १२, ३,५९; पै ६,१३,८; १६, ९३, ५; १७, ४१, ९; –†वासः ऋ १,५९,३; ६,५२, ४; ७,१००, ४; १०, १७३, ४^{f}; मै ४,१४, ५; काठ ३५, ७^{f}; क ४८, ९^{f}; शौ ६, ८८, १^{f}; –वासु ऋ १, ७३, ४; ७,८८,७; –वे ऋ १, २२, १४; २, ४१, ५; ३,६,४; ५४, ७; ९, ४०, २; मा १३, २५; १४, ६; १५; १६; २७; १५, ५७; ६४; का १४,२,११; १५,१, ५; ४, ३^{२}; ८, ५; १६, ७,१; ६; मै १, १, १२^{३}; ४,१, १३; †कौ २, २६१; २७५; †जै ३, २२, ८; २३,७; शौ १८,४, ६; पै १७, २९, ९; –०वे काठ १, ११; क १, ११; –वेण ऋ १०, १७३,[३; ६]; मा २,२^{६}; ५,२७; ७, २५; का २, १,४^{६}; ५, ७, ३; ७, १०, ३; तै १,१, ११,२; ३,१,२; ३, २, ८,६†; ६,५,२,२¶; मै १, २, ११; ३, १५†; ३,८, ९; ४, ९, १; काठ १,११; २,१२; २५, १०; ३५, ७^{२}†; क १, ११; २, ६; ४०, ३; ४८,९^{२}†; †शौ ६, ८७, ३; ७, ९९, १; पै ३, ३९, १; ७, ६,१; १९, †६, ४; ७; –वेभिः ऋ १, ८४, १८; –वेषु खि २, ७,३; ४.

ध्रुव-क्षित्^{b}– -क्षित्^{1} मा ५,१३; का ५,४,४ ; तै १, २, १२, ३; मै ३, ८, ५; काठ २, ९; क २,३.

ध्रुव-क्षिति^{1}– काठपुष्प १७; –तिः मा ७,२५;१४, १; का ७, १०,२; १५, १,१; तै १,४,१३, १; ४, ३, ४, १; मै १, २,

८[a]; ३,१५; २, ८, १; ३,८,५; काठ ४, ५; १७, १; क ३, ५, २५, १०; –तिम् मै ४, ६, ६; काठ २८,१.

ध्रुव-क्षेम[b]– -मा ऋ ५, ७२, २; –मा. ऋ ४, १३, ३; –मासः ऋ ३,५४,[(५९,३)२०].

ध्रुव-च्युत्[c]– -च्युतः ऋ १, ६४, ११.

ध्रुव-तम– -मः मा ७, २५; का ७,१०,२; तैं १, ४, १३, १, मै १,३,१५; काठ ४,५; क ३, ५.

ध्रुव-स्त्– -स्त्वम् तै ६,५,२,२¶.

ध्रुव-योनि[d]– -निः मा १४, १; का १५,१, १; तै ४, ३, ४, १; मै २, ८, १; काठ १७, १; क २५,१०.

ध्रुव-सद्[e]– -सदम्[f] मा ९, २; का १०,१,२.

ध्रुवस्[g]– -वसे ऋ ७,७०,१.

†ध्रुवि[h]– -वयः ऋ ७, ३५,८; शौ १९,१०,८; पै १३,८,८.

?ध्रुहस् पै १८,६,१.

√ध्वज्[i]

†१ध्वज– -जेषु ऋ ७, ८५, २?[j], १०, १०३, ११[k], मा १७,४३; का १८,४,११; तै ४,६,४,३; मै २,१०,४,४,१४,१४; काठ १८, ५; क २८, ५; कौ २, १२०९; शौ १९,१३,११; पै ७,४,११.

२ध्वज–

ध्वजि(न्>)नी– -न्यः पै १४, १, ११.

√ध्वन् (वधा.), > ध्वा,ध्वा]नि, ¶[अध्वनत्[l] काठ २७, ३; क ४२,३.

अध्वनीत् ऋ ८,६,१३.

अध्वानयत् ऋ ६, १८, १०[m]; ध्वनयेत्[n] काठ ४६, ५[o]; ध्वनयीत्[n] ऋ १, १६२, १५[o]; मा २५, ३७; का २७, ११, ६; ?ध्वनयित्[n] तै ४,६,९,२[o].

ध्वन[p]– -नेन पै १६,११९,१[r];२[r]; ३[r].

ध्वनि[q]– -नयः शौ ५, २०, ७; पै ९,२४,८,

१ध्वान्त– -न्तम् ऋ १०,७३,११[r]; ११३, ७[s]; तै १, ७, ७, २[t];

---

[a]) पाभे. कृते पृ १७४६ i टि. द्र.।

[b]) विप. (आदित्य-, पर्वत-, मित्रावरुण-)। बस.।

[c]) विप. (मरुत्-)। उस.। [d]) विप. (इष्टका-)। बस.।

[e]) विप. (सोम-)। उस।

[f]) पाभे. कृते पृ १६६८ r टि. द्र.।

[g]) नाप.। धा. पोषणे वृत्तिः। कर्तरि कसुन् प्र. (वैतु. वें. सा. GRV. =निवास- इति, PW. GW. प्रमृ. °वसे इति तुमर्थीयमिति च)।

[h]) विप. (पर्वत-)। इक् प्र. (पाउ ४,१२९)।

[i]) √*ध्वस (ध्वंसनेऽकर्मकः) > √*ध्वस्ज् (ध्वंसने सकर्मकः) > नैप्र. √*ध्वज्ज् > यनि. इति मराम् (तु. कृत-ध्वज्- [ऋ ७,८३,२] इत्यत्र उप)।

[j]) थेपु ध्वजेपु (तु. पपा. प्रमृ.) इत्यत्र *यद् *इषु-ध्वजेषु इति पदे इति कृत्वा नैप्र. यद् इत्यस्य दकारलोपे सति यनि. पाठ इति संभाव्येत। 'इषुभिर् ध्वज्यतेऽत्र' इति कृत्वा *इषु-ध्वज– इति उस. उप. अधिकरणे कः प्र. थाथीय. स्वरश्च (वैतु. अन्ये पताकापर्यायं सन्तं ध्वज-शब्दमत्र पश्यन्त. !)। '*यद् (यदा) *इषु-ध्वजेषु (इषु-द्वंद्वेषु) दिद्यवः (योधेषु) पतन्ति, अत्र तदा (अस्मदीयाश्चेतरे च योधाः) देवहूयं (रक्षार्थं क्रियमाणे देवह्वाने) स्पर्धन्ते ([तु. ऋ २, १२,८] तदैव) तान् (इतरान्) अभिप्रान् युवं (युवां) हतम्' इति वा।

[k]) नाप. (युद्ध-)।

[l]) धा. शब्दे वृत्ति. (तु. सपा. अध्वनत् <> अवदत् इति पाभे.)।

[m]) पपा. अध्व° इति। 'दुरितानि (*गावीः) अध्वनयत् (अवदत्)' इति वा. इति कृत्वा धा. शब्दे वृत्तिः।

[n]) धा. अन्धीकरणे वृत्तिः।

[o]) पाभे. कृते पृ १६९५ i टि. द्र.।

[p]) धा. शब्दे वृत्तिरिति कृत्वा कीर्त्यर्थे भाप., यद्वा पाठः ? इति कृत्वा धन– > -नेन इति शोधः. ?।

[q]) नाप.। धा. शब्दे वृत्तिः। इः प्र. (पाउ ४,१३९)।

[r]) विप. [(तमोयुक्त-)चक्षुस्- (तु. या ४,३; वैतु. स्क. [या.] सा. विद. भ. तमोऽर्थे नाप. इतीव ?)]। तमस्– > तमस्वन्त– > नैप्र. यान.। सस्थ. √पॄ > पूर्धि इत्यत्र टि. अपि द्र.।

[s]) विप. ([तमोवृत-] तमस्-)। 'या (*यद् [इन्द्रवत्रौ]) प्रथमानि वीर्याणि कर्त्वा (*कृत्वानौ) समीयतुः (युयुधाते) ([तदा] वृत्ररूपं) ध्वान्तं तमः हत (हैनं [सत्]) अवदध्वसे (विनष्टम्)' इति वा.। सस्थ. यद्– > या इत्यत्र च √हन् > ?हत इत्यत्र च टि. अपि द्र.।

[t]) विप. (वाताभ- [वैतु. PW. प्रमृ नाप. [वायु-विशेष-] इति)। धा. आध्माने वृत्तिः (वैतु. भा. सा. शब्दे इति, C [तां.] K. गतौ इति च)। =सपा. तैब्रा २, ७,१६,१ तां १, ७,५ आपमं २, २१,१७ पाय ३, १४,

काठ ९, १९†; कौ १, ३१९†; जै १, ३३,७†; पै २०,५२,८†; -न्तात् ऋ १०,७३,२[a].

२ध्वान्त[b]- -न्तः का ३९,५,१[c]; मै ४,९,१७[c].

?३ध्वान्त[d]- -न्तः मा ३९,७.

ध्वन्य[e]- -न्यस्य ऋ ५,३३,१०.

ध्वरत्-, ध्वरस्-, ध्वरा-, ध्वर्तवै √ध्वृ द्र.

√ध्वस् (वधा.)>ध्वसि

†ध्वसनि[f]- -नौ ऋ १,१६४, २९; शौ ९,१५,७; पै १६,६८,७.

ध्वसयत्- -यन्तः ऋ १, १४०, ५; -यन्तम् ऋ १,१४०,३.

ध्वसिर[g]- -राः ऋ ७,८३,३.

ध्वस्मन्[h]- -स्मा ऋ ८, ६६, १५; -†स्मानः ऋ ४, ६, ६; तै ४, ३,१३,१.

ध्वस्मन्-वत्[i]- -वत् ऋ ६,१५, [१२; ७,४,९].

१ध्वस्र, स्रा[j]- -स्रा ऋ १०,४०,३; -स्राः ऋ ४, १९, ७; पै १९, ४२,१०.

ध्वसन्ति[k]- -न्तिम् ऋ १, ११२, २३.

†२ध्वस्र[l]- -स्रयोः[m] ऋ ९, ५८, ३; कौ २,४०९; जै ३,३१,२९.

ध्वाङ्क्ष[n]- -ङ्क्षः शौ १२, ४, ८; पै १७, १६, ७; -ङ्क्षाः शौ ११, ११, ९; -ङ्क्षाय पै २०, २७, १०.

√ध्वृ,>धुर दुधूर्ष, ध्वरति तै २, ५, ८,६¶; ध्वरात्[o] मै १, १,४;२, ६; ध्वराम[p] मै १,१,४; २, ६; ध्वर[q] मै १, १, ४; २, ६; ३, ७,८; ४, १, ४; ध्वर[r] मै १,१, ४;२,६.

अधूर्षत[s] ऋ ५,१२,५.

ध्वारिषुः काठ ३५,५; क ४८,६.

दुधूर्षति[s] शौ २०,१२८,२[t].

ध्वरत्- -रन्तम्[u] मै १, १, ४; २, ६; ३,७,८; ४,१,४.

ध्वरस्[v]- -रसः ऋ २, २३, ५; -रसम् ऋ ४,२३,७.

¶ध्वरा[w]- -रायै मै ३, ७, ८; ८, ८[2];१०,१[2]; ४,३,४.

¶ध्वर्तवै काठ २३,७; क ३६,४.

?ध्वेयुम् पै १७, १३,६.

---

६ कागृ २६,२ । वाश्रौ ३, १,२,१ मागृ १, १३,४ वागृ १५,१ तु ?ध्वान्ताः इति पाभे. ।

[a]) विप. [(तमोवृत-) प्रपित्व- (*योनि- ⌊वैतु. अन्ये नाप. इति⌋)]।

[b]) व्यप. (मरुद्-विशेष-)। (√ध्वन् ⌊शब्दे⌋ >भावे) *ध्वन->*ध्वनवन्त- (शब्दयुक्त-)> नैप्र. यनि.।

[c]) तैआ ४, २४-२५,१ ध्वान्तः? इति पाभे.।

[d]) =२ध्वान्त-। स्वरः? ध्वा° इति शोधः द्र.।

[e]) व्यप. (राज-विशेष- ⌊तु. सा.⌋)। व्यु.?।

[f]) विप. (⌊कृष्णवर्णा-⌋ मेघ-)। 'अयम्' इति पदेनाऽत्र साक्षात्कल्पेवर्षिणा विशेष्यभूतो मेघः परामृष्टः द्र. (वैतु. या ⌊२, ९⌋ प्रभृ. सर्वेऽर्थे विमता अपि सन्तः नाप. इदमित्यत्र संमताः ?)। धा. तामसभावे वृत्तिः।

[g]) विप. (*विध्वंसमय-)। किरच् प्र. उसं. (पाउ १,५१)।

[h]) भाप. पुं. (मालिन्य-, मन्दिमन्-) च नाप. (धूम-) च। भावे कर्तरि च मनिः प्र. (तु. पा ६, ४, ९७)।

[i]) विप. (⌊क्षुधित-⌋ पायस्- ⌊=अन्न-⌋)। धा. *क्षुक्षणे (संदीपने) वृत्तिः। मतुप्-स्वरः (तु. टि. अक्षण्वत्-; वैतु. सा. दे ⌊निघ १, १२⌋ च धा. ध्वंसने वृत्तिर् इति, PW. प्रभृ. च धूमयोगे इति, LR. ?*अध्वस्मन्वत् इति पाठ इतीव च कृत्वा तात्पर्ये विमताः?)।

[j]) विप.। अर्थः ?। रः प्र. उसं. (पा ३,२, १६७)।

[k]) व्यप. (ऋषि-विशेष)। व्यु. ?

[l]) =ध्वसन्ति-। व्यप. पुं. (तु. वें. सा. PW. GW. MK. प्रभृ.; वैतु. GRV., BSG ⌊तां १३, ७,१२⌋ प्रभृ. स्त्री. प्राति. इति ?)।

[m]) रूपम् ?। अत्र *योस् इति कोस (>योस् ⌊प२ प्र.⌋) इत्यतोऽन्यत् सत् प१ प्र. इति कृत्वा प१ स्याद् इति मतम्। *ध्वस्र-पुरुषन्त्योः इत्यस्य स्थाने देवताद्वन्द्ववद् अवयवद्वयं प्रत्येकं द्विवचन-भागिति त्वन्ये (यद्विषये पृ ८२६ i टि. द्र.)।

[n]) नाप. (काक-)। <√ध्वन् ⌊शब्दे⌋ ?।

[o]) पाभे. कृते पृ १७३१ h टि. द्र.।

[p]) पाभे. कृते पृ १७३१ i टि. द्र.।

[q]) पाभे. कृते पृ १७३१ j टि. द्र.।

[r]) पाभे. कृते पृ १७३१ k टि. द्र.।

[s]) तु. MGS. MW. प्रभृ.। <√धूर्व् इति सा. PW. GW.?।

[t]) सपा. दुधूर्षति<>निमिल्सति इति पाभे.।

[u]) पाभे. कृते पृ १७३१ n टि. द्र.।

[v]) नाप. स्त्री. (शत्रु- ⌊वैतु. GW. विप. इति ?⌋)। कर्तरि असिः प्र. तत्स्वरश्च।

[w]) भावे स्त्री. अङ् प्र.।

न

नु^a,>ना ऋ १,५,४;७,७. ८,[५; ८,
५६,१],७,११,३;१६,५;१८,४;
७; ९; १९, २,२३,[१५,१७६,
२]; २४,६^४; २५,३;४; ६;१४^१;
१६; २७, १; ३०, २; ३; १४;
१५,[२१(४,५२, २)], ३२,४;
६; ८;९; १३^१;१४;[१५,१४१,
९], ३३, २; ६,८;१०^२;३५,६;
३६,१३;२०,३७,६; ३८,१,२^१;
५;८;१३,३९,१;४;९;१०; ४०,
[८;६,६६,८],८^२;४१,४;९;४२,
८; १०; ४८,३;६; ५१,१; १४;
५२, १; २ ; ४; ७; १४^२; [(५)
१४]; ५३-५४,१; ५५,१^२;२;३;
७; ८; ५६, १; २; [२; ४, ५५,
६]; ३; [४; ९,८४, २]; ५७,
२; ३^२;५८,२; [२; ९,८६, ९];
३; ५; ६^२; ५९, ३; ४; ६०,५;
६१,१;४; ८; १०; १२; ६२,७;
१०; ११, १२^२; ६३,१; ७; ८^२;
६४,१;२; ६; ७; ९^२; ११; ६५,
१;२; ३^१; ४,५^१; ६६, १^१; २^४;
३^१; ४; ५^२; ६७, १^२; ३; ६८,
[५; ९,९७, ३०], ६९,१^२–३^२;
५; ७०, २; ५; ६; ७१, १^१; ४;
७^२; ९; १०; ७२,२; १०; ७३,
१^१, २; [२; ९, ९७, ४८], ३^२;
[३ (३,५५,२१)], ७४, ७; ७७,
३; ७९,१;२;८०,३; १२^२; ८१,
[५^१; ७, ३२, ३३^१], ८३, २;
८४, १;[१९ (८, ६६, १३)];
८५,१;७;८^२; ८८, १-३; ५; ६;
९१,[३; ९,८८,८];६;८;[१३;
८,९२, १२]; ९२, ३-६; १२^२;
९४, २; ९५, ६^२; १००, ३; ५;
१२;१३;१५^२; १०२,१०;१०४,
१; ५; १०५, १; ७, [८; १०,
३३,(२)३], १६^२,[१०६,१-६],
१०९,१; ११२, २, १७; ११३,
३^२; ११५,२; ११६,३; ९;१२;
२३; ११७, ४^२; ५^१; ११८, ४;
११९, ७; १२०,४; ५^२; १२१,
६;[१३ (५, ३१, ११)], १२२,
२; ९; १५; १२३,९;११.१२४,
[३; ५,८०,४ (१०,६६, १३)];
४^२; ६^४; १२७,१; ३^{1b}; ५; ६^२,
८; ९^२;१०^२; ११; १२८,२;५^२;
६^२; ७; १२९,१; [२; १३५,५];
५; ६; ८^२; १०; १३०,१^२; २^१;
३,[६; ५,२,११; २९, १५]; ८;
१३१, २^२ ; ७; १३२ ,[५;
१३९,१], १३३, ६; १३५, ८^२;
१३६, १; १३७, ३; १३८, १^२;
२^१; ४; १४०,६^१, १४१, ७; ८;
१०; ११^१; १३;१४३,३, ४,५^१;
७, १४४, ३^२; ४; १४५, २^१;
१४७,[३; ४, ४, १३]; १४८,
१-४; ५^१, १४९, २; ३^१; १५१,
१;२; ४;८;९^४; १५२,४; १५३,
१-३; १५४,[२, १०,१८०,२];
१५५,६; १५६,१; १५८,३; ५;
१६०,२; १६१,१;८;११;१६२,
२१^२; १६४,६; १०; १३^२;१६^c;
१९; २२^२; ३२; ३७-३९; ४४;
४५;४८^{2d};१६५,९^१;१४;१६६,
२^२; १०;१६७, ३^२; ४; ५; ९;
१६८, २^१; ३^१; ५^२; ७^२; १६९,
३; ४;६;७; १७०,१; ३; १७३,
२;३,६^२;९^२; १०^२; ११^२; १७४,
३; ८^e,[९; ६,२०,१२]; १७५,
३; [६ , १७६, ६]; १७६, १;
४; १७८, २; १७९, ३ ; १८०,
३-५; ६^२; ९; १८१, ३; ६, ८;
९; १८३, १;५;१८५, २;१८६,
२; ५; ७^२; ८^१; ९; १८७, ११;
१८९,७;१९०,[२,९,९७,४६];
२; ४^२; ५; ६^१ ; ७^२, १९१, १;
[१०;११;१२(१३)]^f; २,२,[२;
८,८८, १]; ३,[४ (९,७०, ३)];
५; ७^२; ८; १०, ४, ३-५; ६^२;
७^२; ८, ३, ४; ९, ५; १०, ५;
११,१;३; २०; १२, ५; ९;१०;
१३,५,१४,३^२;११;१६,३^१;७^१;
८^२;१८,८; १९,२; ५;७;८;२०,
१;२३,४;५^१,[५^२; ७,८२, ७^२;
८, १९, ६;१०,१२६,१^२];१६;
२५,३^१; २७, ११^४;१३, २८,२;
४^१,८;३०,१;७^४;३१,१;७; ३३,
९;१०; ११^g; १५^१;३४,१^१,२^२;
४-६;८; १२-१४; ३५,६^२;३८,
९^२;४१,८,[८; ६,६३,२(८,१८,

a) निपेध-उपमा-समुच्चयार्थेषु नि. । विस्तरशो विवेकः वैश. द्र. । उत्तरत्र समस्तेषु विशिष्टनिर्देशाऽभावे नु = नम् इत्यूह्यम् ।

b) मायते इत्यत्र नु भयते इति पपा. ?। √*मै [भये] > लटि कर्तरि प्रपु१ *मायते इति द्वितीय-पद-लोपः। पृ ७४६ सस्थ. √भय् > भयते इति निर्देशो नेष्टः ।

c) सपा. पै १६,६७,९ विशिष्टः पाभे. ।

d) सकृत् पाभे. सूनें पृ १२९३ d टि. द्र ।

e) =इव (तु. पृ ६२६ g टि. च मन्य पुर्- > पुरः इत्यत्र टि., वैतु. सा. प्रमृ. यनि. समुच्चयार्थे इति?) ।

f) सपा. नु<>मा इति पाभे. ।

g) सूर्गं नु इत्यस्य स्थाने सपा. शौ १८,१,४० राजानम् इति विशिष्टः पाभे. ।

१४)]; ११; ३, १, ४; ९; १२;
१४; २, १[२]; ३; ७; १०; ११;
१४; १५; ३,१; ९, २; १०, ५;
१५,५; २२,१; २६,३; ५; २७,
१४; २८,४; २९,६[२]; १४; ३०,
२; १२; ३१, २; ३२, ७; ८;
९[२]; ११; १६[२]; ३३,४;३५,[१;
७,२३,४]; ३६,४; ३८,१; ४१,
५; [६; ६, ४५, २७]; ४५, १;
४; ४६, ४; ५; ४९, ३[२]; ४;
५३, २ ; १४[२]; २३[२]; २४[२];
५४, ८; १४; २१ ; ५५, २१[२];
५६, १[२]; ५७, २; ५८,४; ५९,
२[४]; ६०,४; ६२,१; ८,१,३;६;
११[२]; २, ८; ९[२]; १४; १७; ३,
१२; ४,१; ४; ५,१; ३; ५[२]; ६;
१२[a];१३; १५;६,३-५;६[२]; ७[२];
८[२];१०[२];७,११;१०,१[२b]; ३;४;
[५;७,३,६];६[२];१३,२;[५;१४,
५];१५,६;[६;८,१०२,१२];७;
१६,२;३;११;१३; १४[२]; १५[२];
१९;[२०; १०,३९,१४];[२१;
१७, २१; १९-२४,११;५६,४];
१७,४; १२;१५; १६;१९; १८,
२; ३[२]; १३;१९, २; ४; ५; ७;
२०,५[२]; ६[२];७[२]; २१,१; २; ९;
२२,८[२]; २३,६;२४,९; २५,५[२];
६[२]; ७; २७,२; ४; २८,३; ३०,
१;१९; ३१,४; ९; ३२,[८; ८,
१४,४ (३२,७)]; ३३,१०; ११;
३४, ११[२]; ३८, २; ३; ५[२]; ६;
३९, २; ४०, ३; ४१, १; ८[२];
४२,८; ४३,३;४५,[२; ६]; ४;
४७,[२(५,५१,६) ८,२२,२३];
४८,१; ५१,६; ८; ५२,५; ५४,
४; ५८,५-७; ५,२,१[२]; ४[२]; ५;
१०; ३,२; ५; [(३,१७, ५)५];
१२[२]; ४,९; ७,७; ८,५; ९,[४;
६,२,९];४;६;१०,२;५;[५; ७,
३,६]; १२, १; २[२]; ३; १५, ३;
५; १६,१; २; ४; १७, ३; १९,
३; ४[२]; ५; २०,२; २९,८; १४;
३०,१४;३३,३[a];५; ९;१०;३४,
४[२];५[२]; ३६, १; २[२]; ३; ३७,४;
४१,१; ४; ९; [१०; ६,१२,४];
१२; ४२, २; ६[२]; ४३, ७[२]; ८[२];
१४; ४४, २; ९[२]; १३; ४५, २;
१०; ४६, १[२]; ४८, ५; ५१, ७;
५२, ३; १२; १४; १५; ५३,
[१६; १०, २५, १]; ५४, ४;
५[२]; ७[a]; ८; १०;१३;१५; ५५,
५; ७[२]; ५६, ३; ५७, १; ५९,
२-४; ७; ६१, ३; १८; ६२, ९;
६३,५; ६४,७; ६६,२; ६९, ४;
७४,५; ७६,२; ३; ७७,२; ७९,
९; १०; ८०, ५; ८२,[२; ८,
९३,११]; ८४,२; ८५,३;६; ८;
[८; १०, १३९, ५]; ८६,[६;
८,१२,४ (१३, १२)]; ८७, २[२];
३[२]; ५;६;८;९; ६,२,१[२]; ४;६;
७; ८[२]; ३, २[२]; ३[२]; ४[२]; ५[२];
६; ७[२]; ८[२]; ४,२; ३[२]; ५[२]; ६[२];
७; ६,५; ७,४; ८,५; ९,१; २[२];
१०,२;११,१;४[a];५;६; १२, १;
२; ३[२]; ४; ५; १३, १; २; १५,
२;४; ५[२]; १६, ३९; ४०[२]; १८,
३; ८[२]; १०[२]; १२[२]; [(८, १८,
४) १२]; १९, [(३, ३६ , ७)
५]; २०, १; २; ४; ६-८; २१,
३; १०; २२, ११[२]; २३, ९:
२४, ३ ; ४ ; ६[२]; ७[२]; ८[२]; २५,
५[२]; २७, ३[२]; २८, २; ३[२]; ४[२];
२९, [३; १०,१२३,७]; ५;३०,
३; ४[२]; ३४,२; ३[२]; ४; ३५,३;
३६,३;५; ४१, १; ४४, ३[२]; ६;
[२०; १०,६८, १]; ४५, ३; ७;
२२; २३; [२५; ८, ९५, १];
[२८; ९,१२, २]; ३१; ४६,३;
१४; ४७,१;३; १०; १४[२]; ४८,
१; १४[२]; १५; २१; २२; ४९,
१२;५०,८;१०;५१,१; ५२,१[४];
५३,१; ५४,३[२]; ४; ९; ५६, १;
५९,४; ६०,४; ६१,५; ६३, १;
२; ६४, १; ३; ६६, २; ४; ५[२];
६; १०[२]; ११; ६७, ४; ७; ९[२];
६८,[८; ७,६५,३]; ९;६९,८[२];
७, १,५;२,५[२]; ३,२; ४;५;६[२];
४,७; ५,७; ७,१;३; ८,४; १०,
१; २[२]; ११,१; १३,१; ३;१८,
४;९-११; १५; २०[२]; २१; २४;
२५; १९, १; २०, ६; २१, ३;
५[२]; ६[२]; २२, १; ५[२]; ८[२]; २३,
४; २४,५; २५,४; २६,१[२]; ३;
२७, २; २८, ३; ३०, ३; ३१,
११; ३२,२[२]; ३;९; १०; १२[२];
१८; २१[२]; २३ ; ३३, १; ४;८;
३४,१; ४; ७; १९; ३६, २; ३;
८; ३७, ३; ४; ४०, ३; ४३,
१-३; ४७,[३; ७६,५]; ४८,१;
५६,१३; १६[४]; ५७, २; ५८,३;
५९,७; ६१,२; ५[२]; ६३, ३; ५;
६४,[५; ६५, ५]; ६७, १[२]; ८;
६८, ८; ७०,१[२];२; ७६, ३; ५;
७७,१; ७९,२; ८१,३; ४; ८२,
७[२]; ८३,७;८५, १; ८६, ५[२];६;

a) श्यार्थे (वैतु. अन्ये नञर्थ इति ?)।
b) द्वितीयस्य पादस्य पाठः ? यनि. अधिकत्वात्। 'अमोऽस्तमिव सन्तं तं ते भद्रं हरिस्पृशं कर्तुं (तु. उत्तरो मन्त्रः) धोर्हैः स्तोमैः ऋध्याम' इति वा. (वैतु. वें. सा. उ. म. उपमार्थीय इति)। c) सपा. नु<>मु इति पाभे.।
d) पाभे. कृते इ ६५७ j टि. द्र.।

७; ८७, १; २; ४; ६; ८९, २;
९०,-[७, ९१, ७], ९१,२; ९३,
३; ९५,५; ९७, ६; ९९,१; २^{२};
१०३,२^{२};३; ७^{२}; ८; ९; १०४,
३; १३^{२}; ८,१,२;५^{२}; १३;१९;
२०^{२}; २३; २७^{२}; २,२; ५^{२}; ६;
१२^{२}; १४; १७; १८, २२; २६;
२८; ३, १०; १८; [२३; ७४,
१४]; ४, ८; १०; १७; ५, ३४;
३९; ६,७; १२;१५^{२}; [१५;१२,
२४]; २३; २५; [३४; १३, ८;
९, २४, २]; ३८; ७, १९; २६;
३६; ९,६;८; १९; ११,४; १२,
६; ७; १३; १५; २४; १३, ८;
१४, ४^{२};९; १५, ११; १६, २;
१९, ६; ८; [८; ८४, १]; २६^{२};
२७; ३३; २०, १०; १३^{२}; १४;
२०, २१, १; १६; २३, ८;
१५; २४,५^{२}; १५^{२}; १७, २१^{२};
२५,२; १५; १९;२६,२४; २७,
९; १५; २२,३०,[१;६७,१५]:
३१, ६; ७^{२}; १४; १६^{२}; १७^{२};
३२,४; ५; १५; १६^{२}; २३;३३,
१; ८; ९; १३; ३४,३; ५; ३७,
६; ३९,३; ४१,६;१०; ४३, ७,
२५^{२}; ३२; ३३; ४४, २९;४५,
५, ९; २०, २९;४६, २९; ३०;
४७,१;३; ७^{२}, १२^{२}, ४८,५; ६;
१०; ४९, ३; ५;[६^{२}(५०,६)];
५०,२; ३;५;५१,३^{२};७,५५,२^{२};
४; ५; ५६, ४; ६०, १३; ६१,
११^{२};६२,१२; ६३,२;९;६६,१;
२^{२}; ९; ११; ६७, १९; ६८,८;
१९; ६९, ८^{a}; १५; ७०, २; ३;
५^{२}; ७;१२;१५; ७१,४; ७२,५;
१४; ७३, [१८ (९,१०८, ६)];

७४,२;१०;१५; ७५,८;९; ७६,
१; ७८, ४^{२}; ५; ८१, ३^{२}; ४;
८३, ३; ५; ८७, १ ; ८८, २;
३ ;५; ८९, ७; ९१, ३; ९२,
[१४; २२], ९३, ५; ९; ११^{२};
९६, २^{२}; ११; १४; २१; ९७,
९^{२}; १५, ९८,४; ८; ९९,३; ४;
६; १००, ३; ७; १०१, २; ४^{२};
१०२,१२;१९;१०३,२^{b}; ६; ७;
११, ९, २,६; ५,६;६, ४; १०,
[१; ६६, १०]; ३^{२};१३, ६; ७;
१४, ५;[५ (८६, २६) १०७,
२६]; १६,१;[६; ६२,१९]; ७;
१७,५^{२};२०,७; २१,४; ६; २२,
४; ३२,३; ४; ३३,१; ३८, [४;
५७,३; ८६,३५],४;४१, १; ५;
४३, ५; ४४, १ ; ४५, ४; ५२,
[(३५,२)३]; ३;५३,३; ५४,[३;
६३,१३]; ५५, ४; ५६,३; ५७,
[१; ६२, २८]; ६१, १६; २१;
[२१; ६५, १९], २७; ६२,[४;
८२,१]; ६; ६३,१३; १९; ६४,
३; ७ ; ९; ६५, १८; २६; ६६,
१२; २२; ६७, ११; १२; १५;
६८,१;६९,१^{२},३;४;६; ७०, ६;
[१०;८६,३];१०, ७१, ५; ६^{२};
७, ७२, १, ५; ७३, ४, ६; ८;
७४,१; ७६,[१; ७७,५]; २; ३;
७७, ३; ७९, ३; ८०, १; ८१,
२; ८२, २; ८३, १; ८६, २;
१६,२६; ३४; ४४^{२}; ८७,१; ५;
७^{२}; ८८,२;३;४^{२}–६^{२}; ७^{२}; ८९,
१; ९०,१; २; ९२, १;६^{२}, ९३,
१; २^{२}; ३; ९४,१^{२}; २; ३; ९५,
४, ९६, ७;९; १५^{२}; २०^{२}; २२;
२३^{२}; ९७, ९; १८^{२};२०; २६;

२८^{२}; ३०^{२}; ३८^{२}; ४५^{२}; ५२;
५३; ५७; ९८,२; ३;८; ९९,५;
६; १००, १; ३; ७; १०१, २;
१२; १३^{२}; १४^{२}; १५; १०३,
१;६; १०४, १;[२(१०५,२)];
१०६,[१२; १०७,११]; १०७,
९-१०; १२^{२}; १३; १०८,२;७;
१०; १०९,१०; ११०, ५^{२}; ६;
९; १०; १११, १; २; ३०, १,
७; २,५; ३,४; ५; ४, ३-६; ६,
२, ५,६; १०,२; ४; ८^{२}; १२^{२};
१३; १२, ५; ८; १३, ४, १४,
२; १५, १३^{२}; १६, ७; १८, ५;
२१,१; २२,१;२; ५; १३; २३,
६; २६, ३; २७, ३; ५^{२}; ७;
२४; २८,१; १०; २९,१,४; ५;
८; ३०,१; ५,१०; ३१, ३; ८^{२};
९^{२}; ३२,४; ३३,२; ६, ९; ३४,
२^{२}; ३^{२},४;५; ८; १२;३५, १४;
३७, ३; ३९, १, २; १०; ११^{२};
१४^{२}; ४०, २; ६^{२}; ११; ४२,२;
[(७,२०,६)४], ८;९;४३,१;२;
४;५^{२c}; ७^{२};८;९;४४,६; ४६,२;
५;७;४८,१;५^{२}; ७,८;११; ४९,
३,४;१०;५१,४^{२};६;७, ५४, २;
५५, ६; ५६, ७; ५९, ३^{२}; ६०,
[८-१०], ६१, २-४, ८^{२}; ९^{२};
११; १४, १६;२०; ६२,९,६४,
२; ६५,५; ६८,१,२; ६; ८^{२}; ९;
११; ७१,४^{२};५; ६; ९^{४}; ७४,२;
७५,३;४;७;७६,२; ७; ७७,१^{४};
२^{१};३^{४},४^{३},५^{४}; ७;७८,१^{४}–७^{४};
७९,३^{२}; ४; ८२,४,७, ८५, ३;
४; २५^{d};३४;८६,१;[(७, १०४,
७) ५]; ६^{४}; १२; १५; ८७,१९;
८८,१८,१९, ८९,२; ३;५;६^{४};

a) पाभे. कृते पृ ७६१ e टि. द्र.।
b) सपा. नु<>मा इति पाभे.।
c) सकृत् पाभे. कृते पृ ८३८ a टि. द्र.।
d) सपा. नु<>मा इति पाभे.।

७[२]; ८[२];१२;१४;९१,२;५[a]; ८;
९२,२; ९३,१;८;९; १२[२]; १३;
९४,१०; १२-१४; ९५,१; ३[४];
६[२]; ८[२]; ९[२];१०-१३; १५; ९६,
१;२;४[२];१०; ९७,१७; ९९,२;
८; १०;१००,७[२]; १०२, १०[२];
१०३,१;१०५,२;३;५-८;१०६,
७[२];८;११; १०७,३;८[४]; १०८,
४; ६; १०; १०९,३; ५;११०,
५; १११, ७; ९; ११२, ४; ९;
११३,८; ११५,१; २; ३[२]; ४[२];
७[२]; ११७,१[२]; २; ४[२]; ६; ९[४];
१२१, १०[b]; १२२, १; १२३,
१; १२४,७;८; १२६,१;१२७,
४; ८;१२९,१[२];२[४];७[२]; १३०,
७; १३१, २[c]; ३; १३२,४; ६;
७; १३४, ४; १३९, ३; १४३,
१[२]; २[२]; ३; ६; १४४, १; २;
१४६, १[२];५[२]; १४७,५[२];१४८,
२; ५; १५२, १[२]; १६०,३; ४;
१६५, ३; १६८,२-४; १७२,३;
१७६,३;१७८, ⌊(४, ३,१०) २;
३⌋;३;१७९,२; १८०,२; १८५,
२; खि १,२,३;५,१०;८,२;११,
४[२]; २, १, १; ४[२]; ६; ६,
२; २२[४]; ८,२; ११, १; ३,१,
३; ५; ६[२]; २, २; ३; ५; ३,
३[२]; ७; ७, २[२]; ४; ८, १; ४;
१०[२], २; १५, २०; १६, १;
८; १८, २; २२, ५; ६[२];
४, ४,३[a]; ५,१२; ६,७[२]; १०;
७, २; ९,५; ७; १०[२], २;११,
३; ५, ९, १[२]; ३; ११, ३; ४;
१५,१७; १६,१-६; २०,१; २[२];
२२,८; ७, २,४;६,१; ७,१०[५];
मा १,११; २, १७; †३, ३२;
३४; ४,१३; ५,२०†; ४२; ६,
२६;३५;३७†; †७,१६;१७;८,
२†;३६; ९,१५†; १०,२०†[b];
†११, २४; ४२; १२, ३४†;
४७†; ६५[c]; ६६†;९१†;†१३,
९ ; १२ ; ३८ ; १५, ४४[२]†;
४६†; ४७†; ६२; १७,१०[३]†;
१४[२] ; २८† ; ३१† ; ३३†;
४७†; ६८; ७७[२]; ९३†; ९५†;
१८, ५[५]; ७१†; १९, ६७[२]†;
८१[२]; ८३[२]; ८५; ८६[२]; ८७;
८८[२]; ८९-९१;९२[२]; ९४; २०,
२६; ४३; ४५[२]; ४७†; ५३†;
६०[२];६६;८२[२]†; २१, १९;२०;
२९[२];३०;३१[२]; ३२; ३४[२];३५[२];
३६[२]; ३७[२]; ३८[४]; ३९; ४०[२];
४२[२]; ४८-५५; ५६[२]; ५८;२२,
१५;१६[२]†;१८;३०[२]; ३१[२];४७;
४८;५२; ६५†[b]; २५, ४४†[२];
२६, ११†; २७,१७‡[f]; ३६[४]†;
३८;४२†;२८,५;६;८;२९;३१;
३२; २९,३०†; ३१,१८; ३२,
२[२]; ३[२];५; †३३, १;१३;१८[२];
४१ ; ६७ ; ७५ ; ७९[२]; ३४, ३;
१९†; ४१†; ४९; ५१[२]; ३८,
२२†;४०,२[२];४-६; का १,३,७;
२,४,५;†२, ३,२४; २६; ४,५,
५; ५, ५,८†; १०,२; ६,७, ३;
८,६;८†;†७,७,१;२; ८,१,१†;
११, १; १०,३,८†; †११, ६,
५[b]; १०, २[c]; †१२,२,१३;४,
५;१३,३,५†;४,२†;५,४[e];५†;
६, १७†; †१४, १,९; १२; ४,
१; १६, †५, २६[२]; २८; २९;
७, ५; १८, १, ११[२]†; १४[२];
३, ४†; ७†; †४, १; १५; ६,
४; १३[२]†; †१९, १,७;८; २०,
२, १३[५]; ५, ४†; २१,१,५†[c];
४, १८[२]†; ६,२[२]; ४[२]; ६; ७[२];
८; ९[२]; १०-१२; १३[२]; १५;
२२, २, ३; ४, ८; १०[२]; ५,
१†; ७† ; ६, ६[२]; १२; ८,
३[२]†; २३,२,८; ९; ४, १[२]; २;
३[२]; ४; ६[४]; ७[२]; ८[२]; ९[२];१०[४];
११ ; १२[२] ; ५, २[२]; ६, १-८;
९[२]; ११; २५, ४,४; ५[२]†; ५,
१; ६, १०[२];११[२]; ७, ६†[c]; ९,
३; ४; ८; १०, १३†; २९, २,
७‡[f]; ४, ४†[b];†५,५[४];७;११;
३०, १, ५; ६; ८; ३, ६; ८;
९ ; ३१, ४, ६†; †३२, १, १;
१३; २, १[२] ; ३, १२; ५, १३;
६,६; १०[२]; ३३, १, १३†; २,
४†; १२† ; १४[२]; ३५, २, २;
३,२[२]; ३; ४; ३८, ५, ५; ४०,
१, २[२]; ४-६; तै १, १, ४, २;
१३,२; १४,२†; †२,१४,१; २;
५; ७;३,५,१; †४,८,१;२२,१;
३९,१;४६,१;२; ¶५,१,२; २,
१; २; ३; ४[२];५; ४, १; ६,४†;
८, ४; ९,१; ५; ६[२]; ७[२]; ११,
२; ¶६,७,१;४[४]; ८, १[२]; ११,
१[२]; †१२, २; ४; ¶७, २, १;
४[२]; ३, ४; ६, ६; ७; ७, ८,
३†; †१३, १;२; ८,६, १;१४,
२†[b]; २१, १†[c]; †२२,३;४[५];

a) पाभे. कृते पृ ८३७ *a* टि. द्र. ।
b) सपा. नु<>नहि इति पाभे. ।
c) पाभे. कृते पृ १२०७ *e* टि. द्र. ।
d) सपा. नासि <> माभिः इति पाभे. ।
e) सपा. नु (माश ७, २, १, १५; १०, २, ६,१९ च) <> नु इति पाभे., शौ ६, ६३, १ विभे. च ।
f) पाभे. कृते पृ ९५३ *b* टि. द्र. ।

¶२, १, १, ३; २, १; ४;
६; ८; ३, ४; ५; ४, १; ३;
५, ३; ४[२]; ५; ६; ८, १; ३, ९,
१[२]; ३; ४; १०, २[४]; ३; †११,
४, ५[४], २, १, १; ४, २, ५[२];
३,१; २; ४, ६; ७[२]; ५, २; ५;
६,२; ३[२]; ४; ५; ७, ५; ८, ३;
४; ५; ९, २[३], ४; ७; १०, १;
३; ५[३]; †१२, ३[२]; ६[२]; ७[२]; ३,
१,१; ४;५[२];२,२; ५; ७; ३,३;
४, ५,१, २; ७,१; १२,२; १४,
१†; ४, १, ४; ३, १; ८, २†;
१०,१; ११,२; ३; ४; ५; १२,
१; २, १४, २$,३[२]†; ४†; ५,
१, ३;४[२]; ५;६[३]; २, १; ३, ४;
३, ३; ४, ४,३[५]; ४[२], ५, १;२;
३[२];६[५], ६,४[३]; ५; ७,१[२], ८,४;
७; ९,२; ११, २; ३,५, ९; १२,
४;६,१,७; ३,२;३; ४,२; ५,३;
४[३]; ६; ६, ३; ८, १; ५; ६;७;
९, ४; ६; ७; ८[२]; १०, १; २[४];
†११, २[२]; ४; ¶३, १, १,२[३];
३[२]; २, २[३]; ४; ६,१[२]; ९,२$;
४; ५; ६[५]; †११, ५[२]; ६; ७;
२,१,१; २[१]; ३, २, ३, ४, ३[२];
५, ६†[a]; २, ८,२$; ३[२]; $;९,
४; ६[२]; ११,१; २[२]; ३, ६,१[२];
८,१; ५; ९,२; ४,१,२; ३[२], ३,
४, ६, १; ८, ३; ९, ४[२], ५[२],
७, १०, ३; †११,१; ३[२]; ५[४];
६[२]; ५, २, १; ४, ४; ७, २;
३; १०, ३, †११,१; ४[२]; †१४,
१, २, ५; ४, २; ८, २[b]‡;
११,३; २, ३, २; ४,२; ५,३[c];
५; ६, ५, ९, ६; ३, १३, १[२];
७[४]; ४, ३, ३; ४, ७[३]; ८[२];
५, १०, ४[d]; ६, १, २[३], ४[३]$;
२,२[२]; ४, १; ५, २$, ९,४[२];
¶५,१,१,१, ३; ३,२[२]; ५,२[३];
९[२]; ७, १; ८, २[२]; ६[३]; ९,३[२];
१०, १; २,३,१; ७; ५, १; २;
६, २; ४, ७,१[५]; २[२]; ३; ४;
८,३; ९,६[२]; १०,३; ११,२†[e];
३,१, १; २; ३, १; ४, ७[२]; ५,
३; ६, २; ३[२]; ७,१, ३; ४, ९,
१[२]; २; १०,२; ३; ४,१,१; २;
२,२; ३,१[३]; २[३]; ४, १$; ३[२];
४; ५,१[२];७,१$; ९,२; ४;१०,
३; ४[३], ५[३]; १२,३; ५,१,१; २;
४[३]; ७; २, १; ३; ४; ३,१; २;
३; ४,२; ३; ५,२; ४, ७,१; २;
९,२[२]; ५[३]; १०, ३[३]; ६; ७, ६,
२,२; ३;४[२]; ३,१;४,३; ४; ६,
१, २[३]; ४; ८, १, २; ३[२]–५[२];
९, ३; ७, १, १[२]; २[२]; २, ५[२];
३,२; ४,१; ४; ५, १; २[५]$; ३;
४; ५[३]; ६[२]; ६, १; ८, १; २;
९,२; २६, १$; ¶६, १,१,१[२],
६, २, ३; ३,३; ८, ४, ३; ५[४];
७; ८[२]; ५, १; ४[२]; ५[४]; ६, ६;
७, ७; ८,१; ३[२]; ५; ९,१[२]; ६;
७; १०,१[२]; ५[२]; ११,६; २,१,
६; ७; ३,१; २; ४, १[२]; ५,५[२];
६,१; २[२]; ४[२]; ९,३[२]; ४; १०,
७; ११,२, ३; ३,१,३; ५; ६[४];
२,५; ६[२]; ३, १[२]$; ४,८[२]; ५,
१[२]; २[२];७,१; ४; ८,१; २[३]; ९,
३[२]$; ५; ४,१, १; २, १; ३[२];
६[२]; ३,४; ४,२;४; ५,२; ६,३;
७,१,२;८,१; ३[२],९,२;५; १०,
१; ३; ५[२], ६[२]; ११, ३; ५, ३,
२; ६, ३[२]; ५[४]; ७, १[२]; २; ८,
२[२]; ४; ५[५]; ९, १[२]; ४; ११,
१[२]; २; ४[४]; ६, २, १[२]; ३, ३;
५[३]; ४,३[२]; ४;५[३]; ७,२; ३; ४;
८,१; २[२]; ९, १; १०,२[२]; ११,
१-३; ¶७, १, १, ३, ६; ४,
३; ५,५[२]; ६,५; ७[२]†; ७, ३[३]$;
४[२]; ८, २; ९, १; १०, १;
२०,१$; २, २, ३[२], ५,२; ३[२];
४[२]; ६,१; ७,१[२]; ३[२]; ४[२]; ५[३];
१०,१;२; ४; ३,१,२; ३[२]; ४[३];
६,१; १०, २[२]; ३; ५; ४,२,५;
४,१, ५, १; ६, १[२]; ७, ३; ८,
२[२]; ११, २; १५, १[२]†; $१९,
१;२[३]; ३[३]; ५,१,१[२]; २[२],६; ४,
१;६,२;३; ४[२];७,१[३]; ३; ८,२;
९, २; ४; १५, १[२]; २१, १;
मै १, १,५, २,९[१], १४; १५[३];
†३, १०; २६, ¶४, ५[२]; ७;
८[३]; १०[१४], ११[८]; १२[६]; १३[३];
¶५, ४[२]†; ५; ६[३]; ७[४]; ९;
१०; ११[६];†; १२[४]; १३[६];१४;
¶६,१; ३[४];४[८]; ५[३];६; ७; ८[६];
९; १०[५];११[५]; १२[४]; ¶७, २[२];
३[४]–५[४]; ¶८, १[३]; २[३]; ३[६];
४[३]; ५[५]; ६[३]; ७[११]; ८[३]; ९[६];
¶९, ३, ५[५], ६[४]; ७[४]; ८[५];
¶१०,३[२]†;७[४];८[२]–१०[२];१२[२];
१३[६]; १४[२], १५[३], १६[३]; १७[८];
१८[३]; २०[४]; ११, २; ४†[e]; ५[३];
६[२]; ८, ९[४]; ¶२, १, १[२]; ३[४];
५[२], ६, ८[२];९, १०[३],११; १२[३];
२,१, २; ३, ७[२], ८[२]; ९; १०;
१२; ३,२[२];३[२];५,६; ७, ८†[e];

a) पामे. कृते पृ १७५२ *b* टि. द्र.।
b) पामे. कृते पृ ९५३ *b* टि. द्र.। c) पामे. कृते पृ १७५२ *f* टि. द्र.। d) पामे. कृते पृ १७४९ *g* टि. द्र.।
e) पामे. कृते पृ १२०७ *e* टि. द्र.।
f) स्वररहितः पाठश्चिन्त्यः (तु मा ५, २०)।
g) सकृत् पामे. कृते पृ ९४० *m* टि. द्र.।

९;४, १[६];२[३]; ३; ४[३];†[२]; ५[४a]; ७†; ८[३]; ५, ३[२]; ४[४]; ५[११]; ७[२]; ८; ९[२];११[५]; ६,११§[b]; १२†[c]; †७, २; ४; ७§; १०-१२; १३; १५[२]; १७§; ८,१४†;१०, १[६];†[३];३[२]†; ४†; ६; १२,६‡[d]; †१३,६;७;८[३]; ९[४]; ¶३, १,१[४]; ५; ८; ९[४];२,५; ६[५];७; ८[२];९; ३,१[२]; ३[२];४; ६[२]; ९[२];१०; ४, १;३[२];४; ५[४];६[२]; ७;८[२];९[६]; ५, १[३]; ६, १[२]–४[२]; ५[३]; ६[४e]; ७[३]; ९[३३]; §; १०; ७, १[२]; २[२]; ३[३]; ४[३]; ६; ७[२]; ८[३]; ९; १०[३]; ८,१[३]; २[४];३[३];†[२]; ५[२]; ६[३]; ८[३]; ९[२]; १०[७]; ९,१; २[६]; ४[८]; ५[४]; ७; ८; १०,१[२];३[३]; ४[३]; ५[८]; ६; ११, १[२]§; २[२१]; ३;४[२]; ५[११]; ९[१६f]; ११[२]; १२,२०§; १३, १[२]§; १६,४; ¶४,१,१;२[३];३[७]; ४; ५[३];§[३]; ६; ९[३]; ११; १२[३]; १३[४];१४;२,१[७];२[४];४;५[२];†;§; ६; ७[३]; ८[५]; §; ९[१g]; §; १०[५]; ११; १२[२]; १३[३]; १४[४]; ३,१[२]; २;४[२]; ५[२]; ४,४; ५; ६§; ८[२]; ९; १०[६]; ५,१[२];२[३];३;४[२]; ५[३]; ६[५]; ७; ८§; ९[३]; ६,३[५]; ४[५];५; ७[३]; ८[५];§[३]; ७,१[५]; २[२]; ३;४[८]; ६[५]; ७[४];९[३]; ८,१[३];२[२]; ३[३];५[४];

६; ७;८[३]; ९[५]; ९,२§;३[४],१०; ११§; १४[२]§;२१?§[h];२२?§[e]; †१०, १[२]; २[३]§[h]; ३[२]; ४; ५[४]; †११,१;२[३];३[३];५;६;†१२,१[२]; २[४]§;३[६];§[२];४[२];५[२];६[२];†१३, ३; ४; †१४, ३[२]; ४; ५[२]; ७; १०; ११[३]; १३; १४[५]; १५[८b]; १६;१७[२]§[i]; १८[२]; काठ १,४; १२; †२, १०; १४; ३, २[२]; ४,३; १०†; १६; १७[२]; ५, २; ¶६,१[४]; २[८]; ३[८];४[२]; ५[२]; ६[७]; ७[६]; ८[३]; ११; ७, २[२]; ५[२];६[२]; ७; ९[२]; १०[१०]; ११[२]; १५; १६; १७; ८,१[२]; २; ३[२];४[२]; ५[१]; ६; ७[४]; ८[१j];९[२]; १०[५]; ११; १२[७]; १३[२]; १५[२]; १६[३]; १७[२]; ९,१[२]; २[३];३[२]; १२; १३[५]; १४[३]; १५[३]; १६; १७[२]; १८[३]; १९[३]; १०,१; २;४; ५[३]; ६; ७[३]; ८; ९; १०[२]; ११,१;२[३];३[३];४[५];५[५];६[३];८[३];९; १०[३]; १२[६]; १३[२]; १२,१[३];२[२]; ३[३]; ४[४]; ५[५]; ६[४]; ७[२]; ८[२]; ९; १०[२]; ११[३]; १२[३]; १३; १४[२]; १५[२]; १३, २; ३; ४[४]; ५[६],६[२]; ७;८[२];१०[३];१३; १४;१५[२];१६[२]; १४,३;५[२]; ६[२];८; ९[२]; १५,७[b]; १२[४]; १६,२;४; १०; ११;१२; १३†;१५[२];१६; २०;२१; १७,

१०; १७[३]; १८; १८, १[३]; †[२]; ४; ५; १७‡[d]; १९[२]; १९, २-४; ५[३]; ७;८[७]; १०[२]; ११; २०,१[२]; ३[२];४[२];५[४];६[३];८[४]; ९;१०[३];१३; १४; २१, २[२]; ३[३]; ६[२]; ७[४]; ९; १२[४]; १३[४]; २२, १[३]; २[३]; ६[१२]; ७[५]; ८[३]; ९[२]; १२[३]; १३[५]; १४; २३,१[६];२[५]; ३[२];४; ५[६]; ६[६];७; ८[२]; ९[८]; १२[७]; २४,१[६]; २[३]; ३; ५[२]; ६[७];७[४];८; ९[७]; १०[३]; २५, १[६]; २; ४[२]–८[३]; १०[६]; २६, १[१६]; २[२]; ३[८]; ४; ६[४];७[२]–९[२]; १०[७b]; ११[२]; २७, १[६]; २[७]; ३[६]; ४[३]; ५[२];६; ७;८[६];९[२];२८, १[७]; २[४]; ३; ४[६]; ५; ६; ७[३];८[३]; ९[५]; १०[३]; २९, १[७]; २[५]; ३[६];४; ६[८]; ७[३l];८[६]; १०; ३०,१[४]; ३[६]; ४[२];†;५[३l];६;७[२]; ९[२];१०; ३१, १[४];२[५];३[२]; ७[३];८;९; १०[५];११; १३; १५[५]; ३२, १;२; ४[२]; ६[२]; ७[m]; ३३, २[n]; ४[२]; ७[५]; ८; ३४, १; ३[३]; ४; ७[२]; ८[४]; ९; ११;१२; १३[२];१७[४]; ३५, १३[२]; १७; १८; १९; ३६, १[३]; २; ३[२]; ४; ५[३]; ६[३]; ७[५]; ८[२]; ९[३]; १०[४]; ११[५]; १२[१o]; १३; १४[८]; ३७, १[२];२; ५[३];७; ९;१०;११[३]; १२; १४[८]; १६[५]; १७;१८; ३८,

---

a) सकृत् स्वरार्थं पृ ११४ *a* टि. द्र.।

b) पामे. कृते पृ ७५१ *y* टि. द्र.।

c) पामे. कृते पृ १७५२ *b* टि. द्र.।

d) पामे. कृते पृ ९५३ *b* टि. द्र.।

e) सकृत् स्वररहितः पाठः? यनि. शोधः।

f) सकृत् पामे. कृते पृ १३०८ *i* टि. द्र.।

g) शोधार्थं तु. सस्थ. टि. ज्योतिः।

h) पामे. कृते पृ ६५७ *j* टि. द्र.।

i) शोधार्थं सस्थ. टि. नेम्न द्र.।

j) सकृत् कर्न वै प्रजा उप° इत्यस्य स्थाने °प्रजा नोप° इति शोधः।

k) सकृत् °ते न° इति पाठः? °तेन° इति शोधः (तु. सपा. मै ४,५,५; क ४९, ८ तत्-संस्कर्तुः टि. च)।

l) सकृत् पामे. कृते पृ १०४६ *b* टि. द्र.।

m) पामे. कृते पृ ९४० *m* टि. द्र.।

n) SI. द्विः पाठो भ्रष्टः (तु. सस्थ. टि. देवान्)।

o) स्विन्नान्यतः इति पाठे स्विन्नानि अतः इति पदद्वयमिच्छन् SI. चिन्त्यः (तु. सपा. मै १,१०,१७ स्विन्नान्युतः [स्विद्, उ, अन्यतः] इति)।

३[१७]; ६[३], ७[२]; ८[४]; १०[२]; १३;
१४[२]; ३९, १२[४]; ४४, ४[४]; ८[४];
४५, १८; ४६, ५[२]; क १, ४,
१२; २,४†; ९[२]; १६; ३, ३†;
८†; १२[४]¶: ¶४, १[८]; २[८];
३[२]; ४[२]; ५[७]; ६[१]; ७[१]; ¶५,
२†; ४[२]; ८; ९[१०]; ¶६, १[२];
५; ६[२]; ७; ८[२]; ९[२]; ¶७,
१[६], २[१], ३[१२]; ४[४], ५[२], ६[४]; ७[७];
८; ¶८, १[२]; ३[१], ४[२], ५[१]; ६[२];
†२५, १; २; ३$; ४, ६[२]; २६,
९†; २८, १[१]†, २[२]; ४, ५†,
¶२९, ५‡[b], ७[२]; ८; ¶३०,
१[२];†;२;३[१]; ५,६; ८[२]; ¶३१,
१,३[२]; ५[२]; ६[२], ७[४];८[२]; १०[४];
११; १२[५]; १५; १७[२]; १८[१],
२१[२]; ३४, १[१८]¶; ¶३५,
१[५]; २[१]; ३[२]; ५, ६[२]; ७[१]; ८[४];
९; ¶३६, १-४; ५[५]; ६[८],
¶३७, २[७]; ३[१]; ४; ६[१]; ७[७];
८[४]; ¶३८, १; २[७]; ३[१]; ४[६];५;
¶३९, १[२]; २; ४[२]; ५[२]; ¶४०,
१[२]; ३; ४[१६]; ५[२]; ¶४१, १[२];
२; ४[४]; ५[२]–७[२]; ८[५]; $[२]; ¶४२,
१[६]; २[८]; ३[९]; ४[१]; ५[२]; ६;
¶४४, १[५०]; २[१]; ३; ४[१]; ५,
६;७[१];८[४];९[४];¶४५, १[२]; २[७];
३[५]; ४[१], ५; ७[७], ८[१]; ¶४६,३;
४[४];६[८], ७[२]; †; ८; ¶४७, १[४];
२[९],३[९],$; ७[१];८; ९, १०[४],११;
४८, १३[१];१५¶; १६; १७[२]¶;
कौ †१,५,१७, ३५; ४४; ५१;
५३; ५७; ६४; ६८[२]; ७४;
८०; ८३;८४, ८८; ९८, १०४;
११५; १४६; १६६; १९६‡[a],
११७; २०१; २०३; २२५[२];
२३६; २३७; २४३; २४६;
२४७,२५३;२६१; २६७,२६८;
२७८[२]; २९१[२], २९६; ३००;
३०७; ३१०; ३१२, ३२७$;
३४५‡[e]; ३४७; ३४९; ३६५;
३७५-३७७, ३९३; ३९८,
४०८;४१३;४१७;४२०; ४२२;
४२६[२],४३०;४३४[२]; ४४१[२]$;
४४७‡[f];४४९$;४५९[२]; ४६१;
४६३;४६५;४७३; ४८४;४९१,
४९७, ५०९; ५१३; ५१४[२];
५२३; ५२८; ५३६; ५३८;
५३९[२]$; ५४१; ५५०; ५५३;
५५७;५५८;५६२;५६३; ५६५;
५६८; ५६९; ५७३; ५८०;
†२, ७; ९;२७;३१[४]; ३५-३७;
३८[२];४३; ४८, ५३; ५८; ६१,
७०; ७१; ८०, ८५, १०७;
११७[२]; ११८; १२०; १३३;
१६०; १६७[१]; १७९; १८४;
२०३; २१२[२], २१४; २१८[२];
२२५; २३९; २४२; २४६;
२७७; २८४;२९२,२९५;३०२;
३०३[१]; ३०४[२]$[g]; ३०८; ३१०;
३१२; ३२४; ३२८, ३३४;
३४८;३५८,३६०;३६२; ३६७;
३७८;३९२,४३५; ४३६,४४८;
४५२,४५४, ४५५;४६८;४६९;
४७१[२];४९१;५०२;५०५,५०७,
५०८; ५२२‡[e]; ५४१, ५४३;
५४७;५६५;५७०;५७४, ५७८;
५७९;५९०;५९४,५९७;६२६[२];
६६६; ६६८; ६६९; ६७०;
६८२;७०८,७११; ७२०;७२२;
७३६;७३७[१];७३८;७४४;७५८;
७६८; ७६९[२]; ७७०; ७८१;
७८४; ८२२; ८२३[१], ८३१;
८४५, ८४६, ८५२; ८५७[२];
८६१[२]; ८६७; ८८९; ९१५;
९२९;९३३;९३४, ९४०,९४२;
९५६; ९६५[१]; ९७९; ९८४;
९८८;१००९; १०१०;१०१६;
१०१७, १०२६[२]; १०३५;
१०३९; १०४०; १०४७;
१०४८;१०५७;१०६६,१०६८;
१०७३; ११०१[२]; ११०३;
११०४,११०७;११११;१११३;
१११९$; ११२४[२]; ११२७[२];
११२९;११३३;११४४;११४६;
११४९[२]; ११५५; ११५८;
११६३; ११६५[२]; ११९७;
११९९; १२१०; १२२३, ३,
४, ११; ४, २; ५[२], †जै १,१,
५, २,७; ४, १; १०; ५,७; ९;
६, ३; ७, २,६[२];८,२; ८, ९,३;
४; ८; ११,२; ८; १३, १; १६,
२;१८,२; २०,३;८; २१,२‡[a];
४; १०, २४, ३[२], २५, ४; ५,
२६, १; ४, ५; २७, १; ९;
२८, ५, ६; २९, ८[२], ३०,
९[१], ३१,४;८; ३२, ५,८; १०;
३४, ५$; ३६, ४‡[e], ६;८;
३८, ४; ३९, ६; ७; ८;४०, ५;
९;४१,२; ४;८[१]; ४२, ४, ८[२];
४४,१,८; ४५, १०; ४६,५[१]$;
४७, १‡[f], ३$. ४८,३[२],७; ९;
१०;४९,७,५०,८; ५१,५; ५२,
१, १३[१], ५३,३; ४[२]; ५४, १;
१०; ५५, ४, ६; ८[२]; ११; ५६,

a) सकृत् शोधार्थं पृ १७५४ j टि. द्र.।
b) पामे. कृते पृ ९५३ b टि द्र.। c) सकृत् नु इति क्रो.। d) पामे. कृते पृ १५९१ j टि. द्र.। नः इति सा.?।
e) पामे. कृते पृ ७९९ b टि. द्र.।
f) सपा. नु<>सु(परि.) इति पामे.।
g) सकृत् सपा. नु<>यु: इति पामे.।

८; ९[२];५७,४;५;७;८;१२;५८,
३ ; ४ ; ८ ; ५९, ३ ; २,४, ९;
३, १, ९; ११; ३,६;४,२[४]; ६;
७;८;९[२];५,७;१२; ६, ४; ७$;
९;१०[१]; ११[१];७, ८; ९; ८, ६[२];
११;११,३;१२,४[२];५;८[२]; १३,
९; १५,८; १६, ३$; १७; १७,
५;१८,१०; १९,७[२]; ९; १३[२];
२०,४;५;९;२१,४;७; ११;२३,
९; १६;२४,८;११;२५,४;६;८;
२६,१०;२७,४; २८,६; २९,५;
३०,१; ३;५;१०;२१; ३१,१२;
३३,१०;११; ३४,६; १०; १२;
१३;३५,३;४;६[२]; ३८,१$; ५;
३९,१; ४; ४०, ३; ४; १८‡[a];
४२,८;९; ४३,३; ४४,१०;४६,
५;१२; ४७,४; ५; ४८,५; १०;
१३;५२,७[२]; ५३,६; ८; ५४,३;
५५, ७; ९; १०; ११; ५६,
१०; ५८, २; ३; ५; ८; ५९,
२;१२;१४;४,१,१; ३;४,३;४[१];
६,१;३;७,३;५; ७;८,६; ८; ९,
७;८; ११,६; ७;१२,५; १३,४;
१५, ८; १६, ६[१]; ७; १७, ९;
२०,२; १०[१]; २१,५; २२, १[२];
६; २३,१०; २४, ५; २६, १[२];
२[१];३;५[१];२७,५;२९,८; शौ २,
११,४[१]; २०,४[२]†; २७,३[१];३२,
१;२;३४,५; ३५,२[२]; २,५,२[१];
३[२]; ५; १५, १[२]–६[२]; २७, १;
३०,१; ३५, १; ३; ३,२,६; ६,
७; ८, ४; २९, २; ३; ६[२]; ३०,
४; ४,१, ७; ३, ७[२]; ५, २[२]; ६,
३[२]; ७, ३; ५; ६; ८,७;९,५[४];
७; ११,३[२]; ५[४]; १४,४; १६,४;
१८, ६; १९, २; †२१, २; ३[१];
४[२] ; २२, ५; २५, २; २६, ६;
७; २८,५; ३४, २; ३; ४; ३५,
१; ४;३६,६;७[१];८;१०; ५, ६,
३†; ११,२; ३[२]; ४[२]; १२,५†;
१३,३;१०[२]; ११[२];१४,९; १७,
३[२];५†;९[२];१२-१५;१६[२];१७;
१८[२]; १८, १; ५; ६;७;९;१३;
१९,१;४;१०; १५[१];२२,९;२९,
११†;३०,८;३१,११; ६,२, २;
८, १-३;२६,२;२७,३†;३२,१;
३३, २[२]; ४२, ३; ४३,३; ४५,
१; ४६,१[२];४७,२; ५०,१; ५६,
१[२]; ७५,२; ३;७६,३[b];४[२];९८,
१; १०९, २†; ११४, २; ३;
११६, १; ११८, २[c]; १३०,३;
७,८,१;१०,३†; १९,२[२]; २७,
२†; ३८, १;३९,४[२]; ४५,१[२]†;
५२, ६†; ५८, ६[१]; ८; ७५, २;
८४, ४†; ८५, ३†[d], ८९,३†;
१०६,१†; १२२, १; ८,१, ६;
१०; २, १३; २४[१];३,१८; †४,
३; १३[२]; ५,१३[१]; १९; ६,१२;
८,६; १६; ९, ९; २६; १५, २;
९,२, २[१]; १२; १९[२]; २४[१]; ४,
१८; ५, ९†; २३[२]; २७; ७,७[४];
९; ८, ७; ९;११,४; १४,७†[e];
१०†; ११[२]†;१५†;१९;२१[२]†;
†१५, १०; १५; १६; १८;२६;
२७;१०,१,२६[f];२,३०[२];४,८[२];
७,८; ३१; ३७[१]; ४२[२]; ४३; ८,
८;१४; १६; ३२[४];४२†;४४[२g];
११, १, ३३; २, २५[२]; ३,
२४[१]; २५; ३०[२]; ४, १[h]–१८[१];
५,६;७;६,१०; २१[६]; २५;२६;
१०, २२; १२, २७; १२, १,
३७; २,१; २५†; ३६; ३७; ३,
४८[१]; ४,२;१२;१३;१८; १९[१];
२७[२];३२; ४३; ४४;४६;४९[i];
५०; १३,१, १२; ५६; ५७; २,
१५[२]; ४,११; ५,३[२];४[१]; ५[१]; ६;
१४, १, ३†; ५†; १७; १८†;
२९†; ३०; ३२; ३३; ५७; २,
८; १५,५,२[१]; ३[२]; ५[१];७[१]; ९[१];
११[१]; १३[१];१५[१]; १६[२]; ६,१९;
१०, २[२]; १२,३[१]; ६; ९[२]; ११;
१३,१२; १६,६,११; १७,१,७;
१२; १८, १, २†; ४†; ९†[१];
१३[१]†;१४†; १५†;३३; ३६†;
३९[२];४८†;५०†; २,३२; ३८;
३९-४५;५०;५१; ५८; ३, २२;
४१†; ६३†; ४, ५९;६०;८९†;
१९, १३, २; १४, १; ३२,२[१];
३४,७[२];३६, २; ३८, १[२]; ३९,
८[१]; ४४,६; ४६, ३[२]; ४७, २[२];
४९,७[२]; ८[j]; १०[२]; ५०,३; ४;
५३,४; ५६,४[२]; †२०,९,१;२;
४;१२,४[२]; १४,१; १५,२;३[२];

---

a) पाभे. कृते पृ १७५५ *g* टि. द्र. ।

b) सपा. नु<>मा इति पाभे. ।

c) पृ १७५४ *i* टि. द्र. ।

d) पाभे. कृते पृ १७५२ *b* टि. द्र. ।

e) सपा. पै १६,६७,६ निशिष्टः पाभे. ।

f) सपा. नु, त्वा <> ?निक्तात् इति पाभे. ।

g) सपा. मा ३१,१८ तैआ ३,१२,७; १३,१ खे ३, ८;६,१५ विशिष्टः पाभे. ।

h) पाभे. कृते पृ १४५० *f* टि. द्र. ।

i) पाठः ? (तु. टि. नौ– > नावः [पै ७, १०, ८]) ।

j) पाठ.? प्रथमे अवग्रे नु इति शोधः (तु. सपा. पै १४,४,८), वा. कृते च सस्थ. टि. ?विष्टो द्र. । द्वितीये

१६,१^{२};२;६; ८^{२}; ९;११; १७,
१; २; ४; ५^{४a}; ७^{२}; ८;९; १८,
२;३, २०,६; २१,१; २३,५,६;
२५,२; २७,४^{२}; २८,३, ३०,१;
२; ४^{२}; ३१,५; ३४,५; ९; १०;
१६$; ३५,१; ४;८; १०; १२;
३६, ११^{२}; ३७,१; ३९,४; ४४,
२; ४७, ३; ४८, १; ४९,४; ५;
७; ५१, ४; ५२, १, ५३,२; ३;
५७, ९; १२-१४; ५८, १; २;
५९,३^{२}; ६०, ४; ६२, १; ६४,
१; ५; ६५, ३^{२}; ६७,३, ६९,२;
७०,१३; ७१,१; ३;४; ७२,१^{२};
७३,२^{२}, ७६,१;४; ५, ८, ७७,
२; ३; ७८,१; २;८१,१^{२}; ८२,
१; ८५,२; ८९,२;४; ५; ८,९;
९२, ५^{b}; १२; १७; १८; २०^{२};
९४,६; ९६,३; ४; ९७,३; ९८,
२; १००, २;१०२, २;१०५,
२; ५; १०७, १५;११२, २;
११५, ३;११६-११८,१;१२१,
२^{४}; १२२, २; ३; १२५, २^{c};३;
१२६, १;५; ६^{४}; १२; १५;
१६, १७; १२७, ४^{२};६; १४;
१३० , ७; १३१ , १० ; १२;
१३२, ७; १३३, १-६; १३४,
५; १३५, ६; ७^{२}; १३६, ५;
१०; १३७,८; १४;१४०,१; ३;
१४२,४; पै १,५,४^{४};५^{२},१८,४;
२३,१; ४८,२^{२}; ६०,४;६४,४^{२};
७०,१^{२}; २^{२}; ७७,२†; ८३, २^{२};
८७, ४^{२}; ८८, २;३; ९७, ३^{२};
१००,१; १०१,४^{२}; १०७,३†;

४†;५; २,१,२;४; ५;२,३^{२};८,
४^{२};९,३^{२}; १७,५; २७,२; ५२,
२^{२};६१,१;७१,१; ८८,१^{२}†; शौ.
३,७;४, ४^{१d};५,६; ८,४^{२}; १६,
४^{२}; ५,६; २१,५; २५,४^{४}; ५^{२};
२७,५^{२}; २९,५; ३२, ५; ३६,
२†; ३८, ४, ४०,१^{२}; ५,२,४;
६, २^{२}; १७, २; १९, १-४†;
५; ६^{२}; २१, २; २३, ५^{२}; २६,
४†; २८, १-६†; ३४, २, ३६,
५; ७; ३७, ३; ५, ६, ८; ८,
२^{२}; ११, ३; ७; १५, ५; १७,
८†; १९, ४; २०, २; २१,
४^{२}; ७; ८^{२}; २२, ३; ६; २४,
५; २५, २; २७, ७^{२}, ३२, २;
५; ३६,१-९; ३७,४; ३९,१^{२}†;
६, ३, ९, ५, १^{२}–१३^{२}; ७, ७;
१०,४; †११,३; ४; १६, ११†;
१७, २†; २०, २^{२}; २२, २-४;
१९, ७,४,१†, ७,४; ८,४;१०,
२-४, १२, २, ४; ५; ८, १, २;
३^{२}; ४^{२}; ३, ९^{२}; १०^{२}; ३, ५^{४};
१२^{२}; १३; ८, ६; १२, ९;
†१३, ५, ६; ७ ; १४, ६^{२}†;
१५, २; ५^{५}; ११^{२}, १६, ६; ९^{२};
१९, ७^{२}; १०; ९, १, ७; ३, ५;
६,२^{२}; ५, १०,१^{२}; ८^{२}; १३,८;
†१५,३; ५; १६, १^{२}; २^{२}; ५,
७^{२}; १७,१; ३;६; ७;८; १८,२;
४; ७; १९, १; ३; २१, २; ६;
२५, १७, १०, १, १^{२}; ५; ११,
१,१; ३, ७^{२}; ७, १०; १२, १,
२†; २,४; ३,३^{२}; ४,२^{२};६,११;

७, १०, १३,१,१४; २,१८; ५,
१३^{२}; १४^{२}; १५; २७; †६, ४;
६; ८; ९; १३^{२}; १४, १५; †७,
५; ९; १०; १७$; १३, ८†;
१४,३,३; ७; ४,७; १०^{२}; १३;
१४; १५,३, ६; १५, ३†; २०,
७^{२}; २१, ४, ६; ८; ९; १६,१,
६; १०; ४,३; ५,४^{२}; ७,५†,९,
३†; १०, ३^{४}†; १५,८^{२}; १८,९;
२०,४; २१,१०, २३,१^{६}; ५;६;
२५,८; २८,३^{२}; ८;३०,७; ३९,
६; ४६,१-१०,४७, १-१०;४८,
१-५, ४९,३; ७; ५०, ४^{०}; ५४,
१०^{२};११,५७,१^{४}–१८^{४};५८,४;
६२, १^{२}; †६६, ६; १०; †६७,
३^{२};९; ११^{२}; ६८, १०; ११^{२}†;
†६९,१; ६-८;७०,७; ७६,२^{२};
९; ७७,२; ८^{२};७८,१^{२};२^{२}; ३^{२};
८०,३;८३,४;८७,२;९२,३;९६,
१,६; ९७,१०;१००,१^{२}; १०१,
३;१०; १०२,५,१०३,२;१०६,
५^{२}; ७; ११३,१^{४}; ३;१०;११४,
५; ११६, ५; १२५, ५; १२६,
१-३; १३३,१; १३५,९; १४२,
६; १५१,३^{२}; ८^{२},१५२,२; १७,
४,७; ७, ९; १०, ९; ८^{२}; ११,
३; १२, ६; १३, ३; १६, २;
१७,२; ३; ८^{२},९; १८,७^{२}; १९,
२; २०,३; ४; ६; १०; २१, ४;
२५,६†, २९,३; १४; १५; ३०,
१,३२,४†,३३,७;४०,७^{२}; १८,
†१,३; ५;३, ८†; ९; ४,१; २;
६,५,७,९;१६, २; २१,९^{२};२२,

श्रवणे ईनु क्षाम् इत्येतयोः पदयोः स्थाने नक्ष-(*नक्षत्र-) > -क्षान् इत्येक-पदः शोधः। एवं च पृ ११८९ कृतचरः सस्थ. क्षाम् इति निर्देशो नेष्टः। 'रात्रिः शोभार्थं स्व-चक्षूरूपीणि नक्षत्राणि प्रतिमुञ्चति (धारयति)' इति भावः।

a) सङ्क्ष. पाभे. कृते पृ ८३८ *a* टि. द्र.।
b) पाभे. कृते पृ ७६१ *e* टि. द्र.।
c) पाभे. कृते पृ १२०७ *e* टि. द्र.।
d) पाठः? (तु. सपा. शौ ३,१३,४ वः इति पाभे.)।
e) पृ १७५४ *i* टि. द्र.।

१०†; २५,७[२]†; १०; २६, १[४];
३१,२; ७; ३२,१४; १९,१,६;
२,५; ६; ३,१; ५, ८; ९, ११;
१३[२]; १२, १३; १३, १५; १७;
१५,९; १५[२]; १८,५[२]?; १९,२;
४; १४; २३,४; २४, १[२]; २७,
८†; २९,६; १२; ३१,६[२]; १४;
३३,९; १४; ३५,८; ३६,४; ८;
३७,६[२]; १३; ३८,२; ८;३९,४;
४१,५[३]; ७[३];१५[२];४३,११;४४,
२; ३; ११-१५; ४६,१०[२];१३;
१५; ४९, ६; ७[२]; ५०, ८; १५;
५१, १०; ५२, १०[२]; ५४, १;
५५, ४-७; २०, १, ६; ३, ७[२];
६,१०†; ८, ५?[a]; १३, ५;१५,
३[२]†; २०, ४?[b]; २१,१०;२७,
५; २८, ३; ३५, ५; ३७, ५;
४०, ९; ४६, ३[२]; ४७, ८.
नुकि[c] कौ १,१७६[२]‡[d]; २०३[२]‡[e];
जै १,१९,२[२]‡[d]; २१, १०[२]‡[e].
†नुकिस्(ः)[f] ऋ १, २७, ८; ४८,
६; ५२,१३; ६९,[४; १०,१०,
५]; ८४, ६[२]; १५५, ५; १६५,
९; २, २४,७; २७,१३;२८,७;
३, ३८,८[g]; ३९, ४;४९,२; ४,
१७,१९; ३०,१[२०];२३; ४२,६;
५,८५,[६; ६,७,५]; ६,२५,५;
२७, ३; ३०, २; ४४,१०; ६७,
१०; ७,३२,५; १०; १६; ५६,
२; ८,२०,१२; २१, १४; २४,
१५; १७; २८, ४; ३१, [१७;
७०,३]; ३२,१५[२]; ३३,८;४५,
२१; ५९, २; ६१, ६; ६८, ८;
८४, ९; ८८, ३; ६; १०, २२,
५;३१,११; ३९,११; १११,७;
१३२, ३; १३४, ७[२d]; खि १,
६, २; मा ३३, ७९; का ३२,
६, १०; तै १,८,२२,४; २, १,
११,४; मै ४, ११, २; ३; १४।
१४; काठ ९, १८; ११, १२;
कौ[h] १, १८५‡[i]; २४३; २७०;
२९६; २,३००[२]; ५०५; ७४०;
७६६; ८६१; ९३०; १०३५;
१०४७; जै १, २०, १‡[i]; २६,
१;२८,८; ३१,४; ३, २४,१६[२];
३९, ४; ४, ६, २; शौ २, ३१,
३§; १८, १, ५; २०, ५३, २;
५७, १२; ६४, ५; ९२, १८;
११४, २; ११८, २; पै २,१५,
३§.
नकीम्[j] ऋ ८,७८,४;५.
न-तमाम्[k] मै १,८,२¶.
ननु[l] ऋ १०, ५४, २; ८४,३; शौ
२, १, ४; ४, ३१, ३†; ११,६,
२५; १३, २, १३; १९, ३२,९;
पै २, ६,४; ४, १२, ३†; १२,
४,९; १६, २३,५; १८,२१,७.

[a]) द्वितीये पादे नो इति पाठः? यनि. शोधः (तु. मूको., वा. च)। [b]) पाठः? । शोधार्थं तु. पृ ६१४ r टि.।
[c]) =नञ्। अव्य.। व्यु.?। नु-कि इति पपा.?। <नु+किम्- इति सा., कि इति नि. अनर्थक इति विव.। स्वार्थे अकिन् प्र. उसं. (पा ५,४,२९) इति तु स्यात्।
[d]) सपा. नुकि<>नुकिः इति पाभे.।
[e]) सपा. नुकि<>नुकिः (आश्रौ ६,४,१० शांश्रौ १८,१३,२ च) इति पाभे.।
[f]) =नञ्। अव्य.। व्यु.?। पपा. नावग्रहः। कौ. पपा. नु-किः इति?। अन्ये< नु + किस् [<किम्-] इति। स्वार्थे अकिस् प्र. उसं. पा (५, ४,२९ [तु. तात्पर्यतः] यानि [४, ३])।
[g]) वा.? सस्थ. मे इति पाठः? [√मा [माने]>लुङि कर्तरि (चिणि [तु. पा ३, १, ६१]) प्रपु१] *मायि (पर्यच्छेत्सीत्) इति शोधः स्यात् (तु. छन्दः)। तथा च वा. स्पष्टः स्यात्। तथाहि। नान्तरीये पूर्वे मन्त्रे देवान्तराणां तत्तत्प्रातिस्विकवैशेष्यवतां सतामिन्द्रोनुयोगिकी सत्तदुपसंगतिरश्रावि। एवं तावत् स्वक्रमप्राप्तः सवितृदेवोऽपि प्रातिस्विकयाऽमत्या (आच्छादकविशेषेण) इन्द्रं वासयितुं प्रावर्तत। 'तदित् (तदैव) नु (निश्चयेन) सवितुः (साऽमतिः) अस्य (कर्मणि प. [=इममिन्द्रं]) नकिः (न) *मायि'। तत्र कारणमाह। '(इन्द्रः स्वयं [स्वमहिम्ना]) विश्वमिन्वे (विश्वव्यापिन्यौ सत्यौ) रोदसी (अपि) आववे (आवृणुते)'। यतोऽसौ विश्वाच्छादकाऽऽच्छादको भवति, तत एवासौ सवितुरावरणविशेषेण मेयः (व्याप्यः) कुतः स्यादिति भावः। *मायि > नैप्र. मे इत्यभिसंधिः (वैतु. पपा. प्रमृ. मे इति पाठ इति कृत्वा वा. अपश्यन्तः, Foy [KZ ३४, २२२] ?नुकिर्मे इत्यस्य स्थाने *नाकेऽर्ये इति शोध इति, Henry [KZ ३६, १२२] √मि >[हिंसायां लुङि कर्तरि प्रपु१] *मैः इति शोध इति च ?)। [h]) वैतु. पपा. द्वे पदे इति।
[i]) पाभे. कृते पृ १३२६ o टि. द्र.।
[j]) =नञ्। अव्य.। व्यु.?। पपा. नावग्रहः। स्वार्थे अकीम् प्र. उसं. (पा ५, ४, २९)। f टि. च आकीम् इत्यत्रत्यं टि. अपि च द्र.।
[k]) अव्य.। तमबन्ताद् आमः प्र. (पा ५,४,११)।
[l]) =नञ्। अव्य.। व्यु. ?। स्वार्थे अनुच् प्र. उसं. (पा ५, ४,२९) चित्स्वरश्च (तु. f, j टि.)।

नहि[a] ऋ १, १०,८; १९, २; २२, ४; २४,६; ३९,४; ५४,१;५७, ४; ८०, १५;१२९,४; १३८,४; १६४,११;१७; १६७,९; १७९, २; २, २८,६; ४, १८, [४ (६, १८, १२)]; ३१, ९; ५५, [७ (१०, ३०, १)]; ५, ३१,२;४०, ९; ६, १६, १८; २५, ५; २७, [३ (१०,५४,३)]; ७,४,८;२२, २; ३२,१९; ५९, ३; ४; ८,३, १३; ७, २१; २१, ७, २४,१२; १५; ३०,१; ३३, १६; ४०, २; ४६,११; ६०, १४; ६४,२; ६६, [(१,८४,१९)१३]; ७१,२;८०, १;८१,३, १०२,१९; १०, २७, १८;७१,६; ८६,११; ९५, १३; १०७, ३; ११९, ६; ७; १३१, ३;१४२,१; १४५,४; १८५,२; मा ३, ३२†, ३३, ६, का ३, ३, २४†; ३२, ५, ६; मै १,५, ४†; ८,३¶, ४,१४,१‡[b], ९†; काठ ६,२; ७, २†; १५, ८‡[b]; २०, १४†; ३५, १४, क ४,१; ५, २†; †कौ १, २४१; ३७३; २,५७,८०;७०५;८६१;११४७; †जै १,२५,९; ३९, ४; ३,६,३; ८,६; ४,६,४; ७,१०;१०,३$; २४,८, शौ ३,१८,२†; ६,४९, १; ७,१०६,१; †९, १४, १३; १७; १३, १, ४१; †२०, १२, २; १५,४; ५०,१; ८२,२;९३, २; १२५, ३; १२६, ११, †पै ६,१७,२; १६,६७,१; ७; १८, १९,१; २०, ३१, १०‡[b]; ३५, ५; ४१,२.

नो[c] ऋ १, १७०,१; १९१, [१०-१२] ४,२१,९; ६, ५४, ३; ८, ३३, १६; १०, ८६, २; १०८, १०; ११७,६; १२९,१[२].१४५, ४; खि २, ६, १९[d]; ४,६,१०; ¶मै १, ६, ८; ८, ६; ९,३; ३, ४,८; ८,९; ९,४; ४, १२, ३†; ¶काठ ६, ७; २८, ३, ¶क ४, ६; ४४,३; शौ १, ३२,१; ३, १८,३; ३०,४; ८,२,२४; १८, २,३८-४५; २०,३४,१६;१२६, २, पै १,२३,१; २,६१,१; ५, १९, ४; ६, ९, १[e]; १३, ७, १७.

√नंश्, नश् (बधा.), > नशाय, †नुशते ऋ १, १६५, ९; मा ३३, ७९; का ३२, ६, १०; मै ४, ११, ३; काठ ९, १८; †नशते ऋ ५, ४, ११, ६, ३, १; २; ७, ८२, ७; तै १,४, ४६, १, मै ४, १४, १५; काठ १०, १२; नशथ>था ऋ २, १४,८; नुशत् ऋ ६, २, ५; ८, ६१,१२; †नशत् ऋ २,४१,११; ७, ३२, २१; ८, १९, ६; ३१. [१७, ७०,३], ४७, १; ६८, ८; तै १, ८, २२, ७; मै ४,११,२; काठ ११, १२[f]; कौ १, २४३; २, २१८, ५०५; जै १, २६,१; ३, १९, १३; ३९, ४; शौ २०, २०,६; ५७,९; ९२,१८; १३६, १२$[g], नशान्त ऋ १,१२३,११; ७, १, २२; नश पै ५, १, २; †नुशामहै ऋ २, ३०,११, १०, ३६, ११; अनशन् पै ८, ८,४; १९, ७,९.

नशीमहि ऋ १०, ३६, ३; ५७, २[h], †आनट्[i] ऋ ६, १,[९; १०, १२२,३]; १३, ४;१५, ११;७, ९०, २; ८, ४,६; १०, ७०,९; मै ४, १३,६; १४,२; काठ १८, २०; आनट् ऋ ७, ७, [७; ८, ७], १०, १०२, ११; १०४,६; खि ५, ७,४, १५

नशायथ.[j] ऋ १०,४०,६.

नुंश[k]– -शो[l] ऋ १, १२२,५[m];१२.

नुंशि[n] ऋ ६,५१,१२.

¶नंशु(क>)का– -का काठ २५, ५; क ३९,२.

---

[a]) =नञ् । व्यु.? । पपा. नावग्रह॰ । कौ. पपा. नुंहि इति तदनु च सर्वेऽन्ये । पृ १७५८ *l* टि. दिशा तद्धितः अहिच् प्र. उसं. । [b]) पाभे. कृते पृ १७५२ *b* टि. द्र. ।

[c]) =नञ् । अव्य. । व्यु. ? । पपा. प्रमृ. नु+उ इति स्वार्थे ओ प्र. उसं. (पा ५,४,२४ [तु. नुकि॰, नुकीम् इत्यत्र टि.]) । यद्वा नुनु>नैप्र. यनि. द्र. ।

[d]) सपा. काठल १८ न इति पाभे. ।

[e]) सपा. नो<>युः इति पाभे. ।

[f]) नुश॰ इति स्वरः ? यनि. शोधः (तु. सपा. ऋ [८, ३१,१७] तै. मै. च) ।

[g]) तु. RW.; वैतु. शंपा. नवत् इति ।

[h]) सपा. नशीमहि (ऐब्रा ३, ११ च) <>अशीमहि (परि.) इति पाभे. । [i]) आडागमः (पा ६, ४,७३) ।

[j]) धा. द्रुतगतौ वृत्तिरिति मतम् । तु. सस्थ. टि. पुरि । आय. प्र. उसं. । GW. प्रमृ. तु नश– > नाधा. √नशाय इति । [k]) भाप. । घञन्तम् ।

[l]) विषये सप्त (=तात्पर्ये च.) ।

[m]) धा. नाशे वृत्तिः (तु. वें सा.; वैतु. PW. प्रमृ. प्रासाविति ?) । [n]) तुमर्थे इन् प्र. उसं. (पा ३,४,९ [वैतु. अन्ये लुङि उपु१ इतीव ?]) ।

१न(ष्ट>)ष्टा- -ष्टा काठ ४०, ५ª.

नंसन्ते √नम् द्र.

?निकरणी पै ८,१०,७.

नकुल[b]- -लः मा २४,३२; का २६, ७,३; तै ५, ५, १२,१; २१,१; मै ३, १४, १३; काठ ४७, २; ११; शौ ६,१३९,५; ८,७,२३; पै १, ४४, ३;४; ८७, ४; १६, १४,२; -ला:ᶜ तै ५, ६,१५,१; काठ ४९, ५; -लान् मा २४, २६; का २६,६,१; मै ३, १४, ७; -लाय तै ७, ३,१८,१; काठ ४३, ८.

?नाकुल[d]- -लेन पै १,६४,३.

नक्त[e]- -क्तम् ऋ १, २४, १०²; १२; ३४,२; ९०, ७; ९८, [२; ९०, ८७, १]; ११६, २०; १२७, ५; १३९, ५; १४४, ४; ४, ३०, ३; ५, ७, ४; ७६, ३; ६,३, ६; ७, १५, १५; ७१,१; २; १०४, ११; १७; ८, ७, ६; १८,६; २५, ११; २७, २; ६१, १७; ६४, ६; ९६, १; ९, ९७, ९; १०७, २०; १०, ३४, १०; ८८,६;९३, ५; ९५, ४; खि २, ७,१; ३,१३,१;१६,३; मा १२, २८†; १६,२१; १८, ७३;२०, १५; ६१; ६२; २१, ३५; ३६; का १४,३,२†; १७, २,५; २०, ५, ६; २२, १, २; ६, ८; २३, ४,७; ८; ¶तै १, २, १४, ७†; ५, ९, ५²; ६; ११, २†; २,४, १०,१; ४,२,९,३†; ५,३,१§; ५, ३, ४, ७; ६,४,४²;६,४,२, ४²; ८,३; ७,४,१०,२; मै ¶१, ५,५³; ८,६;९,३; २, १,११²¶; २,६; ३, ६¶; ७, १६†; ९,३; १३, ११†; ३, ६,६¶; ७,८¶; ११, २²; ३²; १०; ¶४, २, १०; ३, ४; ५, १⁵; ¶काठ ४, १६†; ६,२; ७,४;६;८²; १०²; ८,३; १०,१२§; ११,१;२;१०; १३,८²;१७,१२§;२२,९²;२३, ५; २५,७; ३०,१; ३३,२; ३५, १४†; §३८,५; ८²; ३९-४०, ३†;¶क ४, १;५,३;९²; ६,८; २७, २§; ३५,२²;३६,२; ३९, ५; ४६,४; ४८,१३†; †कौ १, २८७; २, २७३; ४६८; ८०८; ११०४; †जै १,३०,५; ३,२३, ५; ३५, ३; शौ ५, ७, ३; २९, ९; ३०, १०; ६,२३,१; १२८, ४¹; ८,३,१†; ४, ११†; १७†; ५,२२; १६, ७, १०; १९,१५, ६; पै १,३३,५; ३, ३५,६;७, ९, ४; ९, ११, ५; १३,९,१०; १०,१२;१६,६,१†;†१०,१;७; २८,११; १७, १२, ५; १४, २; १९, ४, १०; ४५, ६†; २०, ५६,५.

नक्तं-जा (त>)ता[g]- -ता शौ १, २३,१; पै १,१६,१.

नक्ता[h] ऋ ४, ११, १; तै ४, ३, १३, २†.

नक्ता[i] ऋ १, ७३,७; ७, ४२,५.

नक्तो(क्ता-उ)षास्[j]- -षासा[k] ऋ १, १३, [७; १४२, ७]; ९६,५; ११३,३; ९, ५, ६; मा १२,२; १७, ७०†; २८, २९; का १३, १,२; १८, ६, ६†; ३०, ३, ६; †तै ४, १, १०, ४; ६, ५, ३; ७, १२, ३; ५, १, १०, ४¶; ४, ७, २; ९,३; मै २, ७, ८†; ९; १६ ; १०, ६†; ३, २, १†; ३,९; ४, १०, २†; †काठ १६, ८; १८, ४; १९, ११; २१, ९; †क २८, ४; ३१, १; कौ २, ११०१†.

निक्तन्[l]- -क्तभिः ऋ ७, १०४, १८; शौ ८, ४, १८; पै १६, १०, ८.

ª) सपा. नष्टा <> विष्टा <> विष्टम् इति पाभे.।
ᵇ) नाप.। व्यु.?। पपा. नावग्रहः। न + कुल- [वस.]> यनि. इत्येव (पा ६,३,७५;२,१७२)?। ᶜ)नकुलवर्ग-पशु-।
ᵈ) = नकुलभावमारोप्य, नकुलवत्। भावे तद्धितः।
ᵉ) नाप. न. (रात्रि-)। व्यु.?। < √अञ्ज् [व्यक्तौ] इति वा न + (√अञ्ज् [दीप्तौ] > कर्मणि) अक्त- > तस. *अनक्त- > नेप्र. यनि. वेति या [८, १०]; < √नश् [अदर्शने] इति PW. प्रमृ.; < √ नश् [*शयने] इति WAG [१,१४९a]। न + (√नज् [*प्रकाशे] > भावे) *नक्- > तस. *न-नक- > नैप्र. यनि. (अ-प्रकाश- इति च रात्रि- इति चाऽनर्था-न्तरम्) इति तु मतम्। ?नक्तात् इत्यत्र टि. द्र.।
ᶠ) सपा. नक्तम् <> प्रातः इति पाभे.।
ᵍ) विप. (ओषधि-)। तस.।
ʰ) वा. किवि.। तृ१ याजादेशः (वैतु. GW. MW. प्रमृ. नक्ता- > तृ१ इति?)।
ⁱ) उषस्- इत्यनेन संबन्धः। शिष्टं ८२६ ? टि. द्र.।
ʲ) द्वस. उभ. स्वरः (पा ६,२,१४१)। पूप. आनङ्ङा-देशः (तु. कौ. पपा.; वैतु. अन्यत्र पपा. नावग्रहः इति)।
ᵏ) °षसा इति ऋ. मा. पपा.।
ˡ) नाप. (रात्रि-)। व्यु.?। *नक्तन्- इति भाप. इति नक्त- इत्यतः कियानपि विशेषः द्र.। शिष्टं e टि. द्र.।

नक्तात् पै ३,२२,५[a]; १६,३७,६[b].

नुक्ति°– -क्तीः ऋ २,२,२.

√नक्ष्, > इनक्ष्, इनक्षसि ऋ १०, ७५,४; †इनक्षत् ऋ १, १३२, ६; मा ८,५३; का ९,६,५. नक्षति ऋ १०, ३, ५; नक्षति[d] मै २,१२,६, काठ १८, १७; क २९, ६; शौ ५, २७, ३; पै ९, १, २; नक्षतः ऋ ६, ४९, ३; नुक्षन्ते ऋ १, ६६, ५; ६, ४५, २८; ७, ३७,७°; ५८, १; ८, ५४, २; खि ३, ६, २; †कौ १, २०१; जै १, २१, ८†; नुक्षन्ति ऋ १, १६६ २; नक्षन्ति मै १, ८,६¶, नक्षसे ऋ १, ३०, २०, -मा २७, १३[d], का २९, २, ३[d]; तै ४, १, ८, १[d]; †नुक्षामहे ऋ ८, ६०, १०; कौ २, ८९५; जै ४, १४, २; नुक्षत ऋ १, ३३, १४; १०,७४,२; नुक्षत् ऋ १, १२१,३; १७३,३, ६, ६३, ६; ७,३९, ६; †नुक्षन् ऋ ७, २३, ४; मा ३३, १८; का ३२, २, १; शौ २०, १२, ४, नक्षन् ऋ ८, ५४, १; खि ३, ६, १; नुक्षन्त ऋ १०,८८,१७; नक्षन्त ऋ ७, ४२,[१;५२,३]; ८, ९२, २७, नक्षतु शौ ७, ७७, ५[f]; नक्षस्व ऋ ८, ५४, ७, खि ३, ६,७; शौ १०,१,१४; पै १६, ३६,४; अनशन् १०,११५,८. †ननक्षे ऋ ९,९३,१; १०, ९५, ४; कौ १, ५३८; २, ७६८; जै १,५५,६.

इनक्षत्– -क्षतः ऋ १,५१,९.

नुक्षत्– -क्षन्तः ऋ ६, ४९, ११; ६३,३.

†नक्षद्-दाभ[g]– -भम् ऋ ६, २२, २; शौ २०, ३६,२.

नुक्षमाण,णा– -णः ऋ १०, ६८,२; शौ २०,१६,२†; –णा ऋ ७,३१, ८, –णाः ऋ ७, ९३, ३, मै ४, ११,१†; शौ १८, २,२९; –णौ शौ १२, ३,८°; पै १७, ३६,८.

†नक्ष्य– -०क्ष्य ऋ ७, १५, ७, कौ १,२६; जै १,३,६.

नुक्षत्र[h]– -त्रः ऋ ६, ६७, ६; –त्रम् ऋ ७, ८१, २; ८६, १; १०, ८८, १३, १११, ७, १५६, ४; तै १,५,१,४¶; ४, ४, १०,१[१]; २[१२];३[६]; मै १, ६, ८¶; २,१३, २०[२९]; ३, ६, ९¶; ४, २, ७[२]; ¶; ९¶; काठ २,१४†; ४, १६†; ७, १५[२]¶; ¶८,१[५]; ३; ९,१९†; २३, ५¶; ३९,१३[२७]; ¶क ६, ५[२]; ६[४]; ८; ३६, २; †कौ २, १०२; ८८०; †जै ३, १०, ४, शौ १०, २, २२; २३; १९,९,९; पै १६,६१, १; –त्रा ऋ १,५०,२; कौ ३, ५, ७; शौ १३, २, १७†; ६,७, २०,४७, १४†, पै १८,२२,२†; –त्राणाम् ऋ १०, ८५, २; तै १,२,२,२; ३,४,५, १; ५, ७, २२, १, ६, १,१,४¶; मै १, २, २; ३; ४, ४, ७¶; काठ २, ३; २३, १¶; ५३, १२; क १, १५,३५,७¶; शौ ३, ७, ७; ५, २४, १०; ६, ८६, २; ७,१४,१; १४,१,२†; १५, ६, ६; पै ३,२,६; १५,७, ५; १८, १,२†; १९, ६,११; २१, १; ११; –त्राणि मा १४, १९, १८, १८; ४०; २५, ९; ३१,२२; का १५, ५, ४, १९, ६, ३; २०. २, ३; २७, ९, १; ३५, २, ६; तै ३, ४, ७, १; ४, ३, ७, १; ५, ४, ¶१, ३; ४; ६, १०, २¶; ७, २०, १;

[a]) नक्तात् पश्यति इति पाठ. ? (√नज् [*दर्शने] > कर्तरि) *नक्तृ–(द्रष्टृ- [आगरूक-]) > [प्र१] नक्ताऽति-पश्यति इति द्विपदः शोधः। 'यावद्रात्रं जागर्ति' इति भावः। नुक्त– इत्यत्रापि टि. द्र.।

[b]) नक्तात् कर्तुमर्हसि इति पाठः? न त्वाऽति-कर्तुम् अर्हति इति चतुष्पदः शोधः। सपा. शौ १०,१,२६ इत्यत्र यद् नि-कर्तुम् इति पदं तदपि अति-कर्तुम् इत्येवं शोध्यम्। पाभे. कृते पृ १७५६ *f* टि. द्र.।

[c]) नाप. (रात्रि-)। व्यु ?। नुक्त– इत्यनेन स-न्यायता द्र.। उप. *नुक्ति– [भाप.] इति तत्रो विशेषः।

[d]) सपा. नक्षति<>नक्षसे इति पाभे.।

[e]) तु. सस्थ. टि. अभि।

[f]) सपा. नक्षतु<>भक्षति<>ऐब्रा १, २२ आश्रौ ४,७,४ शाश्रौ ५,१०,१८ नक्षति इति पाभे.।

[g]) विप. (इन्द्र-)। उस. उप. <√दभ् (तु. निघ [४,३])।

[h]) नाप.। व्यु. ?। पपा. नावग्रहः। <√नक्ष् इति (पाउ ३.१०५); <नु + चत्र– इति माश [२, १,२, १८;१९] प्रमृ.; <नु + क्षत्र– [<√क्षर् वा √क्षि वा] इति पाका [६, ३, ७५]; <नुश्– + क्षत्र– इति MVG [८१,२*a*]; <नक्त-त्र– इति WIS [२, २६८], <न + क्षम् + त्र– इति गोभा [२ ,१, ८]। *नुश्– (=नक्त-) वा नाक– वा + (√*सद् [दीप्तौ] > भावे) *सत्र–> बस. नैप्र. यनि. इति तु स्यात्।

७, ३, १४, १; ५, १६, १; २५, १¶; मै ¶१, ८, ६; ११, १०; २, २, ७¶; ७, १३; ८, ३;११,५;१२,२; १३, १५; ३, १,८¶;३,३¶; १५,८; ¶४,२, १२; ४, ७; काठ ११, ३¶; १४, ४¶; १७, ३; १८, १०; १४; २२, ४¶; ३५, १५¶; ३७, १२¶; ३९, ८; ४३, ४; ४५,५;११;५३,१०; क २६,२; २८,१०; २९,३; शौ ६, १२८, १; ९, १२, १५; ११, ८, १०; १५, ६, ५; १७, ४; १९,८,१; पै १,८४,८; ९, ३, ७; ३३, ५; १५, १४, ३; १६, १३९, १८; १७, २६, ११; २९, ११; १९, २४,१६; –¶त्रे काठ ८, १; क ६,६; –त्रैभिः ऋ १०,६८,११; शौ २०, १६, ११†; –त्रेभ्यः मा २२, २८; २९; ३०, २१; ३९, २; का २४, १४, १; १६, १; ३४, ४,३; ३९,१,१; तै १, ८,१३,३; ६, १, ४, ३[२]¶; ७, १, १५, १; ५, २३, १; मै ३, १२,७;१०; काठ १५, ३; ४२, ६; शौ ६, १०, ३; १२८, ३; पै १९,२७,७; –त्रेषु मा २३,४; का २५, २, २; तै ६,१,४,४¶; काठ ११,३¶; –त्रैः ऋ ३,५४, १९; मा २३, ४३; का २५, ८, ५; तै ५,२,१२,२; ७, ५, २३, १; मै ३, १, ८¶; काठ ३७,९; ५०,६; शौ १९, १९, ४; २७, २; पै ४, ३, ६; ५, ११,९;३५, ४[३]; ७,१४,४; ८, १०,४; १०, ७,२; १९,५०,२.

नक्षत्र-जा[a]– -जाः शौ ६, ११०,३; पै १९, २०,२.

नक्षत्र-दर्श[b]– -र्शम् मा ३०, १०; का ३४, २,२.

नक्षत्र-राज[c]– -ऽज शौ ६,१२८,४; पै १९, २४,१८.

नक्षत्र-विहि(त>)ता– -ता तै २, ५,२,५[२]¶.

¶नक्षत्रिय,या[d]– -याम्,–यायाम् तै ७,१,३,२; –०ये शौ २,२,४; पै १,७,४; –येभ्यः मा २२, २८; का २४,१४,१; मै ३,१२,७.

¶नक्षत्रे(त्र-इ)ष्टका[e]– -काः तै ५, ४,१,३.

?नक्षत्रपयसः[f] पै १७, २५,१.

न-क्षत्रशवस्[g]– -वसाम् ऋ १०, २२, १०.

नक्षमाण–, नक्ष्य– √नक्ष् द्र.

नख[h]– -खम् ऋ १०, २८,१०; काठ ३४,३¶; –खान् मै ३, ६,२¶; काठ २२, १३¶; शौ ४,३,३; पै २,८,३; –खानि ¶तै २,५,१,७; ६, १, १, २; पै १६, ७५, १२; ६, १, १०; काठ ३१, ¶खेन मै ४, १,१०; काठ ३१, ८[२]; क ४७,८[२]; –खेभ्यः ऋ १०, १६३,५; शौ २,३३,६;२०,९६, २३†; पै ४,७,४; –†खेषु ऋ १, १६२,९; मा २५,३२; का २७, १३,१; तै ४,६,८,४; मै ३,१६, १; काठ ४६, ४; पै १,५,४९.

¶नख-निर्भिन्न– -न्नम् तै १, ८, ९, १; –न्नानाम् काठ १५, ४[i].

¶नखा(ख-अ)वपूत– -तानाम्[i] मै २,६,५; ४,३,८.

नखो(ख-उ)ग्र[j]– -ग्रम् पै ६,१४,३.

?नखसम्[k] पै १९,२०,५.

[a]) विप. (वीर-)। उस. विडन्तम्।

[b]) नाप. (नक्षत्र-गणक-, ज्योतिर्विद्-)। उस.।

[c]) पस. समासान्तष् टच् प्र.।

[d]) विप. (विराज्- [दीप्ति-])। तस्येदमर्थीयः घ>इयः प्र. उसं. [पा ४,४,१४१ (तु. सा. [तै.]; वैतु. पाका., सा [शौ.] स्वार्थे प्र. इति, वैं. भा. समूहे प्र. इति ?)]।

[e]) नाप.। मध्यमपदलोपिनि कस. अन्तोदात्तः।

[f]) पाठः? नक्षत्रप्रवयः इति शोधः।

[g]) विप. (विश्-)। न + *क्षत्र-शवस्– ([रक्षण-सामर्थ्ययुक्त-] बस.) > तस. [न-लोपाऽभावे] यनि. (वैतु. पपा. प्रमृ. नक्षत्र-शवस्– इति, ORN. GRV. नु इति च क्षत्र-शवसाम् इति च पृथक् पदे इति ?)। 'हे इन्द्र! त्वं (प्रस्तुतानां) क्षत्रीनां (तत्-संबन्धानां) विश्यां नक्षत्रशवसां ([रक्षणसमर्थेतराणां सतीनां] तद्घटकान् सतः) नून् *तान् (अव्य. [तदा]) वृत्रहत्ये चोदयः (प्रेरितवान्) *यद् (यदा) ई (एते नरः [अन्वादेशे सर्वानुदात्तः उसं. पा २, ४, ३२] वृत्राद् भीतभीता इव सन्तः) गुहा (गुहायां प्रविष्टा आसन्निति शेषः)' इति वा.।

[h]) नाप.। व्यु. ?। पपा. नावग्रहः। < न + ख- इति पा [६, ३,७५]; < √नह् इति [पाउ ५, २३]; < √नघ् इति GW.WW [१, १८०]। (निर. √क्षद् [निकृन्तने] > कर्तरि) *निरक्ष– > नैप्र. *न्यक्ष– > यनि. इति तु स्यात्।

[i]) सपा. नखनिर्भिन्ना°<>नखावपूना° इति पभे.।

[j]) विप. (रक्षस्-)। तृस.।

[k]) पाठः?। न+(√क्षि [क्षये] > भावे) क्षय– > बस. न-क्षय– [विप. न. ?दिवायन-] > -यम् इति शोधः।

नुग[a]– -गेषु शौ १९,८,१

नग्नु,ग्ना[b]– -ग्नः ऋ १०,६१,९; तै ६,५,८,६¶; ¶मै ३,९,३; –ग्नम् ऋ ४,२५,७, ८,७९,२; –ग्ना शौ ५,७,८, पै ७,९,५; –ग्नाः ऋ ८,२,१२; जै ४, २२, ११.

नुग्न-क[c]– -कात् शौ ८,६, २१; पै १६,८१,२.

नग्नं √कृ

नग्नं–कृत्य तै ६,५,८,६¶.

नग्न-ता– -ता ऋ १०,३३,२.

¶नग्नं-भावुक,का[d]– -कः मै ३, ६,५; काठ २३, २; २६, ६; क ४१,४; –काः तै ६, १,३,८.

नग्नहु[e]– -हुः मा १९, १४; ८३; का २१, २, ३; ६,४; मै ३, ११,९; काठ ३८, ३; –हुम् मा २०, ५७[f]; २१,३१; का २२, ६, ३[f]; २३, ४,३; मै ३, ११, २; ३[f]; काठ ३८,८[f].

?नघमार[g]– -रः शौ १९, ३९, २; पै ७,१०,२.

नुघायम्[h] शौ १९,३९,२-४.

?नघारिषु,षा[i]– -षः शौ १९,३९, २; पै ७, १०,२; –षाम् शौ ८, २, ६, ७, ६; पै १,९३, २?[j], १३, १३,१०; १६, ३,६; १२,६.

न चा इ त्या न चा इ हा व मा स तो अक्षे[k] पै ५,९,४.

नड,ड्(क)[l]– -¶डः काठ २५, ७; क ३९,५. –डम् काठ २५,७¶; क ३९,५¶; शौ४,१९,१;६,१३८, ५;१२,२,१;५०,५४; पै १,६८, १; ५, २५,१;३२,१०; १२, ३, ५; १७, ३०,१,३४,११;३५,२, –डस्य पै ९, ७, १३; –डाः ऋ ८,१,३३; शौ ६, १३७,२[m];३; –डे शौ १२, २, १९; पै १७, ३१,९; –डेषु पै ९,७,१२.

नड्-व(ल>)ला[n]– -लाभ्यः मा ३०, १६; का ३४,३,३; –लासु पै १९,३०,९.

?नडद्वतीन्[o] पै १७,२९,८; ११.

न-तमाम् न द्र.

?नत्त[p] पै ५,९,७.

?न त्वा म स्ते[q] पै ११,७,१०.

√नद् (वधा.), > नदि, नानद्, नदति[r], नदतु पै २०, ३९, २; अनदत>ता तै ५, ६, १,२; मै २,१३, १; काठ ३९,२, शौ ३, १३,१; पै ३,४,१.

नदयन्त ऋ १,१६६,५.

नानदति ऋ१,६४,८,८,२०,५[r].

---

[a]) नाप. (पर्वत-) । व्यु. ? । पपा. नावग्रह. । < न+ √गम् इति पा(६,३,७७,) < √दह् इति पाउ (५,६१)?।

[b]) विप. । व्यु. ? । पपा. नावग्रहः । < √नज् [व्रीडायाम्] इति अभा. अक्षी च । नु+ (√*वर्ण् [आच्छादने] > भावे) *वुर्णग– > बस. न-वर्गण– > नैप्र. यनि. इति तु स्यात् ।

[c]) कुत्सायां स्वार्थिकः कप् प्र. ।

[d]) विप. । उस. उप. √भू + खुकञ् प्र. ।

[e]) नाप. (सुरा-कन्द- [किण्व-]) । व्यु. ? । पपा. नावग्रह. । < नग्न– + √ह्वे इति अची. अभा. ।

[f]) सपा. तैब्रा २,६,१२,१ नग्नहुः इति पाभे. ।

[g]) पाठः ? RW.W. B [६७७] प्रभृ. न-घ-मारः इति पदमेकम् । *न-घु– [विप. (कुष्ठ- [ओषधि-विशेष-] वस. उप. भाप. < √हन् इति)] > -घः इति, *अ-मार– (उप. भाप. < √मृ इति) > -रः इति च द्वे पदे इति कृत्वा नघोऽमारः इति शोधः द्र. (तु तत्रैव श्रीणि नामानि; वैतु. शंपा. सात. पपा. च सा. नघ° इति तच्च लैवि. इव स्यात्) ।

[h]) नु, घ, अयम् इति त्रिपदं द्र. (तु सपा. पै [७,१०, २-४], RW.; वैतु शंपा. सात. च नघायम् इति ?) ।

[i]) पाठः ? RW. W. B. प्रभृ. < न-घ-रिषु– । (*नघार– [भाप.] > तद्धितः) नघारिक, का– (विप. [ओषधि-, कुष्ठ-] इति) > -कः, –काम् इति शोधः (वैतु. शंपा. सात. सा. नघारि° [पपा. नघ-रि°] इति च) [g टि. अपि द्र.] ।

[j]) तु. सस्थ टि. ?कामपराजिताम् [यत्र नघ-घारकम् इति शोधार्हम्] ।

[k]) पाठः ? न चेन्थाऽभि माऽमत, वृक्षे इति शोध इति कृत्वा पृ १० सस्थ, ३अक्ष– > -क्षे इति निर्देशो नेष्टः ।

[l]) नाप. (तृण-भेद-) । व्यु. ? । पपा. नावग्रहः । अन्तःश्छेदमधिकृत्य < √*नड् [भेदवत्त्वे] इति मतम् ।

[m]) सपा. पै १,६७,४ ?ननत्वैः इति पाभे. ।

[n]) विप. च नाप. च । मत्वर्थे ड्वलच् प्र. उसं. (पा ४, २,८८) ।

[o]) पाठः ? अनड्डुद्-व्रत– > -°तिन्– > -ती इति शोधः (तु. पै १७, २७, ४, वैतु. BKA. यनि. इति ?, र. °द्रू° इति ?) । सस्थ. कृता, तरति, येन इत्येषां स्थाने यथाक्रमं कृत्या, चरति, यद् न इति शोधाः द्र ।

[p]) पाठः ? नक्त– > -क्तम् इति शोध. । सस्थ. ?दुष इत्यत्र टि. अपि द्र. ।

[q]) पाठः? न त्वा (त्वाम्) वस्ते(< √वस् [आच्छादने]) इति त्रिपदः शोध. ।

[r]) तु. सस्थ टि आ ।

†नद्[a]– -दम् ऋ १, ३२, ८; ८, ६९, २[2]; कौ २, ८६२[2]; जै ४,२५,२[2]; पै१३,६,८; –द्योः[b] ऋ १०,१०५,४; –दस्य ऋ १, १७९,४; २, ३४, ३; १०,११, २; शौ १८,१,१९.

नदी– -दी ऋ १, १३५, ९[c]; शौ १,८,१; ९,१२, १४; १२, २, २७; पै ४,४,८; १६,१३९, १६; –द्यः शौ ३, २४, ३; पै ५, ३०, ६; ७, १३, १०; १५, १९, ९; १९,३८, ९; –द्दीनाम् ऋ २, १५, ३; १९,२; ३,२२, ६;१२;५,५२,७;७४,२; ६,१७, १२; ३०, ३; ७२, ३; ७, ३४, १०; ११; १६; ८७, १; ९५,२; ९६, १; ८, ६, २८; २६, १८; ३१, [(१८,१६) १०]; ९६,११; १०,१३९,६; मा १३, ४२;२६, १५†; का १४, ४,५; तै २, ३, १४,५†; ४, २, १०, १; ६,२, ६; मै २, ७, १७; ४, ९, ११; १४, ७†; काठ १२, १५†;१६, १७; कौ १,१४३†; जै १, १५, ९†; शौ १,१५,३; ६,५२,२†[d]; ११३,२; १४, १, ४३; १८,३, ५[e]; पै १, १११, २; २,१९, १; ६१,१; १५,८,५; १८, ४,१०; १९, ३३, १२; २०, ५२, ३; –दीभिः ऋ ५, ४१, १९; शौ १९,१९,६; पै ५, ३५, ७[2]; ७, १४, ७; ८, १७, ७; १९, ४८, १६; –दीभ्यः मा ३०, ८; का ३४, १, ८; पै १, २४,३; १५, २३, १३; १९, २४, १५; ४८, १३; –द्दीम् शौ ४,३७, ३; पै १३,४,३; –द्दीषु ऋ ७,५०, ३; ८,२,२; ३३,१२;५३,[४; ६३, १७]; ६८, ६; ७६, १; ८८,५; १०७, १३; मा १७, ६[e]; का १८,१,७[e]; तै ४, ६, १,२[e]; मै २, १०,१[e]; काठ १७, १७[e]; क २८, १[e]; †कौ १, ५५८; २, ८५; ११८; ५७८;१०६७; †जै १, ५७, ५; ३,८, ११; १२,५; ४७, ४; ४, ७, ४; २०,५; शौ ४, ३६, ५; पै १९,३०,९; २०, १५,१; –द्यः ऋ १,५४,१;१०; ५५ २; ६२,६; १०२,२; १३०, ५;१५८,५;१८१,६; २,३५,३; ३,३३,४;४,१६, [२१;१७-२४, ११ (५६, ४)]; ५५,६; ५, ४२, १२; ४५,२; ४६,६;४७,५;५५, ७; ७, ५०,४; ६०, ७; ८, ९६, १४; ९,९,४; ८६, ८; ९२, ४; १०, २८, ४; ६४, ८; ९५, ७; खि ३, २२, ९; मा ३४, ११; का ३३,१,५; तै २,५,१२, २†; ५,६,१,२; मै २, ७, १३; १३, १[f];†; काठ ३५,३†; ३८,१२; ३९,२; ४०.१३; कौ ३, ३,६†; जै २,१,६†; शौ ३,१३, १; ६, १२,३; २४,३; ७,३९,५; ११, ८,१०; १४, २, ७; १९,१,१[f]; २०, १३७, ८†; पै २, ७९, ५; ३, ४, १: १९, ६; ६, १८, ८; ९,२३,१६; १३, १२, ७; १५, १४,३; १८,७,८; १९,४,६;७, १०;२६,६;–†द्यम् ऋ १,१३१, ५[g]; शौ २०, ७५, ३; –द्या ऋ २,३९,५; –द्याः पै १९, ३२,६.

नादेय[h]– -यान् तै ७,३, १४,१[i]; –याय मा १६, ३१[j]; ३७[k]; का १७,४,५[j];६,१[k].

नादेयी– -यीभ्यः तै ७,४,१३,१; काठ ४४, २.

नाद्य,द्या[l]– -†द्यः ऋ २, ३५,१; मै ४,१२,४; काठ १२, १५;–द्यान् काठ ४३,४[i]; –द्याय तै ४,५,७,१[k]; मै २,९,६[k]; काठ १७,१४[j];१५[k]; क २७,४[j];५[k].

नदी-तमा– -०मे ऋ २,४१, १६.

नदी-पति– -तये मा २४, ३४; का २६,७,४; मै३,१४,१५; –तेः मै ४,४.१¶.

नदी-वृत[m]– -वृतम् ऋ १, ५२, [२; ८,१२,२६].

नदन्– -दतः शौ ४, १५, १; ५; पै ५,७,१.

---

[a]) विप. नाप. व्यप. च। यदा सरित्-पर्यायो भवति, तदा धा. जल-वाहने वृत्तिः सुवचा स्यात्। एवमर्थान्तरेषु यथायोगं धा. वृत्तयो विभिद्यन्ताम् (तु. टि. नदनु–; वैतु. या [२, २४; ५,२] प्रभृ. सामान्येन शब्दे वा स्तुतौ वा धा. वृत्तिरिति ?)। [b]) पाभे. कृते॰ पृ १५९१ *j* टि. द्र.। [c]) स१ रूपम् (पा १,१,१९)। [d]) सपा. ऋ १, १९१,४ विशिष्टः पाभे.। [e]) सपा. नदीनाम् <> नदीषु (माश ९,१,२,२७ च) इति पाभे.। [f]) सपा. नद्यः <> सिन्धवः <> पशवः इति पाभे.। [g]) स्त्री. भाप. (समृद्धि-)। [h]) विप.। तत्रभवार्थीयः ढक् > एयः प्र. (पा ४,२,९७)। [i]) सपा. नादेयान् <> नाद्यान् इति पाभे.। [j]) सपा. नादेयाय <> नाद्याय <> स्रोतस्याय इति पाभे.। [k]) सपा. नादेयाय <> नाद्याय इति पाभे.। [l]) =नादेय–। ञ्यण् प्र. (पा ४,४,१११) तत्स्वरश्च। [m]) विप. (वृत्र-)। उस. उप. < √ वृ (आच्छादने)।

नुदन[a]–

नदनिमन्[b]– -मा शौ ५,२३,८.

†नदनु[c]– -नुम् ऋ ८,२१,१४; कौ २,७४० ; शौ २०,११४,२.

नदनु-मत्– -मान् ऋ ६, १८, २; काठ ८,१७†.

†नदयत्– -यन् ऋ७,७,२[d];९,९७, १३; कौ २,१५६; जै ३,१५,४.

नाद[e]– -दम् शौ १९,३४,३?[f], –दे ऋ १०,११,२; शौ१८,१,१९†.

नान्दन– -नम् पै २०,४५,२.

नानदत्– -दत् ऋ १,१४०,५; ८; ३,२,११; ९, ७०, ६; मा ११, ४६; का १२, ४, ९; ते ४.१, ४,३; ५, १,५,६¶; मै २,७,४; काठ १६,४; क ३०,१; –दतम् ऋ १०, ६७, ९; शौ २०, ९१, ९†; –दद्भिः ऋ १, ३०,१६; ६,६,२; तै १,३,१४,४†.

नानदती– -ती शौ १०,१,१४; पै १६,३६,४.

नद–, नदी– √नद् द्र.

?न दी यं वं तु का च तीं[g] पै १३, १,१३

नद्ध– √नह् द्र.

नध्[h]– नद्‌भ्यः ऋ १०,६०,६.

?न ध रीं र शा री र्[i] पै १०,५,१२.

?नधा[j] पै ११,५,१०.

?ननत्वैः[k] पै १,६७,४[l].

ननमः √नम् द्र.

नना[m]– -ना ऋ ९,११२,३.

ननान्दृ[n]– -न्दरि[o] ऋ १०, ८५, ४६[p]; –न्दुः शौ १४, १, ४४‡[p]; ४, १०,३; १८, ५,१‡[p].

?न निर्दे नुचायच पै ०,११,१३.

ननु न द्र.

?ननोभ्यमा[q] पै १९,३६,८.

नन्त्व– √नम् द्र.

√नन्द्, नन्दन्ति ऋ १०,७१,१०; शौ १९,५३,७, पै १२,२,७,७,९.

१नन्द[r]– -न्दम् पै ८,१०,६; –न्दाः पै १६, ८७, ४[s]; १९, ५०, ८;

---

[a]) कर्तरि ल्युः प्र. (तु. या [५,२])।

[b]) भाप.। ताद्धितः इमनिच् प्र. (तु. W. B., वैतु. PW. MW. विप.?)।

[c]) भाप.। धा. बन्धनहिंसनाऽन्यतरेऽर्थे वृत्तिः स्यात्?। (तु. सस्थ. टि. *!सुमूहस्य, वैतु. नाप. इति कृत्वा निघ [२, १७] प्रभृ., GW. GRV. संग्राम-पर्याय इति, वें. स्तोतृ-पर्याय इति ?)। नुच् प्र. उसं. (पाउ ३,५२)।

[d]) धा. दीपने वृत्तिः (तु. सस्थ. शुष्म–>-ष्मैः, सानु–> -नु; वैतु. शब्दवृत्तयोऽन्ये)। तु. सस्थ. टि. आ।

[e]) भाप.। घञन्तेऽन्तोदात्तः।

[f]) पाठ? सपा. नादम्<>?नाडम् इति पाभे.।

[g]) पाठः? ना (न ऋ)के वि(द>)दाः नो (न ऊ) मिधाराः, नद्यः याः वर्तुका-वतीः इति शोधः। सस्थ. ?इमा इत्यस्य स्थानेऽपि पुन' इति शोध.।

[h]) नाप. (*भगिनी-सुत-)। व्यु.?। *स्वस्री– (=स्वसृ–) >नैप्र. स्वस्री–>नी+(√वृध् [गन्ततौ]>) *वृध्– (=सुत-)>षम. नी-वृध्–> नैप्र. नृध्–> यनि. (वैतु. वें. सा. <√नद् [नन्दने] इतीव कृत्वा नन्दयितृ-पर्याय इति, PW. GW. L. [४०८] < √नह् इति कृत्वा बन्धु-पर्याय इति, WAG [१,२३४], L. [४८३]. OBN. नपात्–> नैप्र. *नप्त्–>यनि. इति च?)।

[i]) पाठः? त्वम् अथ रयिरसि रयिम् इति पदत्रयः शोधः (तु. सपा. शौ १९,३१,१२)। अत्र त्वम् इति पदं तृतीयस्य पादस्याऽवसानमिति कृत्वा सस्थ. मयि इति पदं मे इत्येवं शोध्यम् (तु. सपा. शौ.)। सपा. शौ. अपि ?धारयाधि इति पाठः?। तत्र धारय, त्वम्, अथ इति त्रिपदः शोधः द्र.।

[j]) पाठः? तथा इति शोधः?।

[k]) पाठः? (√तन् [विस्तारे]>कर्तरि) तत–> भावे *ततत्व–> -त्वैः नूः इति शोधः। यद्वा कर्तरि क्नु. प्र. उसं. (पाउ ३, ३५) इति कृत्वा *तनु– >नैप्र. *नन–>भावे ननत्व– >तु? यनि. (=विस्तारैः) इति।

[l]) पागे. कृते पृ १७६३ m टि. द्र.।

[m]) नाम. (जननी-)। व्यु.?। पपा. नावग्रहः। या [६,६] प्रभृ. < √नम् इति; दे [१, ११] < नग्ना– (इतीव कुतश्चित् पाभे. लब्धसंकेन.?)। (√जन्>जनि+ कर्तरि क्युच् प्र. उसं. [पाउ ३,२०]>) *ज(न>)ना– >नैप. यनि. इति स्यात्।

[n]) नाप. (पत्युर्भगिनी-)। व्यु.?। पपा. नावग्रहः। <न + √नन्द् इति (पाउ २,९८)। नु– (पति-)+ (√*नान्ध् [बन्धने, बन्धुभावे]>भावे *नान्ध–>नैप्र.) *नान्दृ– > षस. पूप. स्वरे > यनि. इति तु स्यात्। 'पतिद्वारको बन्धुभावो यया' इति भाव।

[o]) छन्दस्तः °न्द्रि इति संभाव्येतेति OW. (तु. पाभे.)।

[p]) सपा. ननान्दरि (मंब्रा १,२,२० आपमं १,६,६ च) <>ननान्दुः इति पाभे.।

[q]) पाठः? यश्चाऽपापिनो नोऽभ्यमात् इति पाद-शोधः।

[r]) भावे घञ् प्र. निस्वरश्च।

[s]) सपा. नन्दाः<>मोदाः इति पाभे.।

–न्दान् शौ १०,२,१.

नन्द्-चर्ठे[a]– -०ठ काठ १३, १; पै १६,६०,१.

२नन्दि–

नान्य–

नान्दी[b]– -न्द्यम् ऋ १,२४, ४; -न्दीं ऋ १,१४५,४.

नन्दत्– -न्दन् पै ९,१७,६.

नन्दथु[c]– -थुना[d] तै ५,७,१९,१.

नन्दन[e]–

नान्दन[f]– -नम् खि ३, १०, ६; कौ २,६५३.

नन्दिन्– -न्दिनः पै १०,४,५.

?नन्दसोदलमन्तकजिष्णुहा[g] पै २,८५,१.

?नन्दीमानं[h] खि ४,५,४०.

नुन्नमत्–, नुन्नमान– √नम् द्र.

नुपात्[i]– -पात् ऋ १, १४३, १; २, ३१,६; ३५,१;२; ७; ९; १०[j]; १३; ६,५०,१३; ५२, १४; ७, ३५, १३; ४७, २; १०, ८, ५; ३३, ७; ९२, १३; खि ५,७,४, १५; मा ८,२४; का ९,८,२; तै २, ५, १२, १†; मै १, ३,३९; २,१३, १†[j]; ४,५, २¶; १२, ४[2]†; काठ ४,१३; १२,१५†[k]; २२, २[k]; ३५, ३[2]†; क ३,११; ४८,४[2]†; कौ ३,३,९†; जै २, २,४†; शौ १९,११,३†; पै ४, १७,३[2]; २४,२; १३,८,१३†; –०पात् ऋ १, ४२, १; ५८, ८; २, ६,२; ३, २२, २२; ५, १७, ५; ६, १६, २५; ५५, १; ८,१७,१३; ७१,३;९; ८४, ४; १०,२०, १०; ३०, ४; ३३,७; ११५, ८; १४०, ३; १४९, २; खि ४,४,२; ३; ५,७, २, ११; मा ६, २७; १२, १०८; २१, ६१; का ६, ७, ४; १०, २, २; १३,७, ७; २३, ६, १४; तै १, २,३,३; ३, १३,२; ४, ४५, १; ७,७,२; २, ४, ८, १; ४,२,७, २; ६,१,४,९; ४, ३,३; मै १, २,३; ३,१; ११,१; ६; २,४,७; ६, ७[2]; ७, १४; ३, ६, ९; ४, १३,९; काठ २, ४; ३,९; ११, ९; १३, १४; १४, ६; १५, ६; १६,१४†; १९, १३; २३,६; क १,१६;२,१६;२५,५†; †कौ २, ७७;८९९; ११६८; †जै ३, ८, ३; ४, १४, ३; शौ १, २३,२; ३; २६,२; ६,३,१; ३; १४,१, ३७†; २०,५,७; पै ३, ३१,५; १८, ४, ६†; १९, १,१४; १६; ३,४; ५; ७; –पातः ऋ ३,६०, ३; ६, ५०, १५; ८, ६५, १२; –०पातः ऋ १,१६१,१४;४,३४, ६; ३५,१;८; ३७,४; –पातम् ऋ १,२२, ६; ३७, ११, १२२, ४; १८६,५, २, ३५, ३; ३,९, [१;८,१९,४]; २७,१२; ५,३२, ४;४१,१०; ६,२०,११;४८, २; ७,१६, [१; ८,१९,४;४४,१३]; १७,६;३४,१५: ८,६०,२; १०, १०,१;१५,३; ३०,३; मा १५, ३२;१९,५६;२७,४४; का १६, ५,१४;२१,४,७;२९,५,१२; तै १, ६,१२,४§; २,५,१२,२;४, ४,४,४; मै २, १३,१;८;९; ४, १०,६; काठ २१, १४; ३५,३; ३९, १२;१५; कौ १,४५; ६२; ३४०;२,५४;९९;७६४; १०३; १०६२; ३, ३, ६; जै १, ५,१; ६,८;३५,९; २,१,६; ३,५,१३; १०,१; ४,२५,५; शौ १८,१,१; ४५; १९, ४२,४§; २०,१०३, ३; –पाता ऋ १, १८२, १; १८४,१; ८, २५, ५; १०,६१,

[a]) विप. ([*शब्दकृत्-] इन्द्र-)। उस.। पूप. धा. शब्दे वृत्तिः (तु. सपा. नर्दं-बुद- > -०द इति पाभे.)। उप. (√मृ [*कृतौ] > कर्तरि) *मृतु- > नैप्र. यनि.।

[b]) कर्तरि अजन्तात् भावे ष्यञ् प्र. ततः स्त्री. च ङीप् (तु. स्क. ?, द. [अन्तिमे स्थले], PW. GW. प्रमृ.; वैतु. वें. सा. नान्य- इति)।

[c]) भाप.। अथुः प्र. टसं. (पा ३,३,८९)।

[d]) पाभे. कृते पृ ६५६ d टि. द्र.।

[e]) नाप. (स्वर्ग-)। कर्तरि ल्युः प्र.।

[f]) स्वार्थिकः अण् प्र.।

[g]) पाठः? (तु. पृ २२७ j टि.)।

[h]) पाठः? *कुविद् *रन्वे सुम्नं *रुद्रः नन्दी मं(मा ए)नं *विमध्य ह इति शोधः।

[i]) नाप. (पौत्र-)। व्यु. ?। पपा. नावग्रहः। < √नम् इतीव या [८, ५]; < न + [√पा [रक्षणे] इति पाका [६, ३, ७५]; न + √पत् [पतने] इति सा. प्रमृ.; अन्ये < √*नप् [बन्धने] इतीव [तु. पाउ २,९५, Mac. Bhand. Comm. १८, SEY १२३])। (√जन् > कर्तरि के प्र.) *ज्ञ- > नैप्र. *नु- (प्रजा-) + (√*आप् [ंततनि] > भावे) *आप्- > नैप्र. *पात्- (प्रजाति-) > बस. *नु-पात्- (प्रजायाः प्रजातिमत्-) इति तु स्यात्।

[j]) =सपा. या ३,१६। आपश्री १६,२३,४ तु पतिः इति पाभे.।

[k]) सपा. नपात् <> नपात्कः इति पाभे.।

[l]) नपाव् इति पाठः? यनि. शोधः।

४; –०पाता ऋ १,११७, १२; ३,३८,५; ४, ४४, २; शौ २०, १४३,२

नपात्-क[a]– -कः तै ५,४,१०,४¶[b];
?नपास्योश् चगे पै ६,१४,६.
¶न-पुंसक[c]– -कः, -कम्[c] मै २,५,५.
नप्ति, प्ती[d]– -प्तिः शौ ९, १, ३; १०, पै १६,३२,२; १०; –प्तीः ऋ ९, ६९, ३; –प्तीभिः ऋ ९, १४,५; –प्त्यः[e] ऋ १,५०,९[f]; काठ ९, १९†[f]; शौ २,१४, १; ७,८७,६; १३,२, २४†[f]; २०, ४७,२१†[f]; पै २, ४, १; १८, २२, ५†[f]; –प्त्यम् ऋ ३. ३१, १[g]; शौ १,२८,४, –प्त्यो ऋ ८,२, ४२, –†प्त्योः ऋ ९, १,१, कौ १, ४७६; २, २८५; जै १,४९,१०; ३,२४,१.

नप्तृ[h]– -प्तारम् तै १, ३, ११,१; काठ ३, ८; क २, १५; –प्तुः ऋ २, ३५,११; ७,१८,२२; –†प्तृभिः ऋ १०, ८५, ४२; शौ १४, १, २२; पै १८,३,१; –प्त्रा ऋ ६, १३,३; १०, ३०,१४; –प्त्रे ऋ २,३५,१४, ५, ७,[१;८,१०२, ७]; मा १५. २९†; का १६, ५.१०†, तै १, ८, १६, २; २, ६,११,४†; ४,४,४,४†; ५,५, १३, १; मै २, ६, १३[2]; ४, ४, ७[2]; ११, १†; काठ २, १५†; १५, ८[2]; ४७,३; †कौ १, २१; २, २९६; †जै १,३,१; ३, २४, १२.

नप्त्री[i]– -प्त्रीम् पै ५, १, ३; १०, १,२; –प्त्र्यः कौ ३,५,१३‡[f].
?न वभ्रु[j] खि ४,७[2],८.
√नभ् (वधा.) †नभन्ताम् ऋ ८, ३९,[१-१०; ४०, १-११; ४१, १-१०; ४२, ४-६]; १०,१३३, [१-६]; तै १,७,१३, ५; ३, २, ११, ३; मै ४, १२, ४; कौ २. ११५१-५३; जै ४, १,४-६; शौ २०,९५,२-४.
नभ्[k]– नभः ऋ १,१७४,८[l].
नभनू,नू– -नूनू ऋ ५,५९, ७[m]; –न्वं ऋ ४, १९,७[n].
†नभन्य[o]– -न्यः ऋ १, १४९,३[p]; कौ २, ११२४, –न्यम् ऋ १,

a) विप. (अग्नि-)। इवार्थे कः प्र.।
b) पाभे. कुत्तं पृ १७६६ *k* टि. द्र.।
c) नाप. (*पुंस्त्व-रहित-)। तस. पूप. स्वरः। नञ् इति पूप.। उप.? *स्त्री-पुंस्– > *पुंसक्– इतीव पाका [६, ३,७५] प्रमृ.। पुं. पर्याय. *पुंसक्– इति तु मतम्।
d) नाप. स्त्री. (नपात्-)। व्यु.?। पपा. नावग्रहः। *न– [तु. नपात्–] इति पूप., (√ *आप् [संताने] > कर्तरि) *आप्ति,प्ती– >नैप्र. *प्ति,प्ती– (प्रजा-) इति च उप. >षस. अन्तोदात्तः (वैतु. स्त्री. <नपात्– इतीव WAG [१,६९], MVG [२५, २a] प्रमृ.)।
e) वैतु. सा. <नप्त्री– इति।
f) सपा. नप्त्यं <>नप्त्र्यः<>तैब्रा २,४,५,४ नप्त्रियः इति पाभे.।
g) वैतु. सा. <नप्त्य– इति।
h) =नपात्–। नाप.। व्यु.?। पपा. नावग्रहः। *न– [तु. नपात्–] + (√*आप् [संताने] >भावे *आप– + √*भृ [प्रजाभावे] > भावे > षस.) *आप-भर्– > बस. *न-आपभर्– >नैप्र. यनि (वैतु. पाउ [२,९५] <√नप् + तृन् प्र. इतीव)।
i) स्त्री. ङीबर्थे गौरादित्वम् उसं. (पा ४,१, ४१ [तु. क्रोष्टु– >०ष्ट्री–])।
j) पाठः?। सपा. शौ ५,५,८ पै ६,४,८ अजबभ्रु इति पाभे., तबभ्रू इति मुको.।
k) भाप. स्त्री. [हिंसा- (तु. वें. सा. PW.GW.GRV.; वैतु. सा [पक्षे] कर्तरि प्र. इति कृत्वा नाप. [शत्रु-] इति, LR. MW. Gri. क्रिवि. इति)] । वा.? (पृ ६२६ *q* टि. द्र.)।
l) शोधार्थं तु. मस्थ. टि. आ √गा >आगुः।
m) नाप. (*शृङ्ग-)। व्यु.?। उद् √नभ् > नैप्र. यनि. धा इति चाऽस्य 'नमने' वृत्तिरिति च कृत्वा *उन्नभ-स्नु– (=*उन्नमस्नु– [<उद् √नम्]) > नैप्र. यनि. [तु. ऋ [१, ६४, ११], [अंशतः] ?ORN. (=[पर्वतस्य] विदीर्ण-खण्ड- इति); वैतु. सा. =उदक- इति [तु PW. प्रमृ =जल-प्रपात-, निर्झर- इति]]।
n) नाप. (*स्तोत्री- [ऋपिका-])। व्यु.?। नभन्य– [स्तोत्र-] > √नभन्य > यनि. (तु. [अंशत·] ?ORN. =[विकसित- यौवना-] स्त्री- इति; वैतु. निघ [१,१३] नाप. [नदी-] इति [तु PW. प्रमृ. स्त्री. रूपमिति *m* टि. विशेष इति], धा. हिंसार्थे वृत्तिं मत्वा वें. नाप. [सेना-] इति, सा. विप. =हिंसिका- इति च)।
o) धा. शब्दे वृत्तिरिति कृत्वा यनि. विप. नाप. च।
p) शब्दवदर्थेऽग्न्योः सामान्यसमर्पकं विप. स्यात्! (वैतु. वें. सा. वायुपर्यायभूतनभस्वदर्थे नाप. इति कृत्वा <नभस्– इतीव?)।

१७३, १[a]; –न्यस्य ऋ ७, ४२, १[b].

नुभस्[c]– -भः ऋ १,७१,१०;३,१२, १; ५,४१,१२; ८३,३; ७,९७, ६; ८,९,८;९६,१४; ९, ७१,१; ७४, ४; ८३, [५ (८६, ४०)]; ९७,२१; खि ४, ७, १; ७[२],१; मा २, २२; ५, ९[२]; ३२[d]; ६, २१; ७, ३१†; १४, १५; २५, ८; का २, ५, ५; ५,३, २[३]; ८, ४[d]; ६,५,१; ७,१३, १†; १५, ४,३; २७, ८, २; तै १, २,१२, १; ३,११,१; ४, १४, १; १५, १†; २, ४, ८, २; ३, ५, ५,२; ४,३,११,३; ४, ११, १; ५,७, १६, १; ६, २, ७, २; ४,९,३; ७, ५, २५, १¶; मै १, २, ८; १२[d]; १८; ३, १७†; २६; २, ८,१२; १३,१०; ३, ८, ५[२]¶; १०, ७†; १५, ७; ४, २, १¶; काठ २,९; १३[d]; ३,८; ४,७†; ११, ९; १७, १०; १८†; २५, ६[२];¶; ३५, ६†;९; ३९,१०; ५३, ६; क २, ३; ७[d]; १५; ३, ५†; २६, ९; ३९, ३[२]; ¶; ४८, ७†; १०; †की २, १९; †जै ३,२, १०; शौ ४, १५, ५; ५, ५, १; ७, १९, १; १३, ४, २-७; ९;५,१; ६,१; २०,१३७, ८; १४०, ३†; पै ५,७, ४; ६, ४, १; १६,३४,३;४; १९,५२, १†; २०, ७, ३; –भसः ऋ १, १६७,५; तै ३, ३, ८, ६¶; शौ ६, ७९, १[c]; १८,४,१४; पै ८, ८, २; १९, १६, १७; १८; –०भसः तै ३, ३,८, ३; ६; शौ ६, ७९, २; पै १६, १५०, ६; –भसा ऋ ९, ७१, ३; ८६,१४; तै ३, ३, ८, २[c]; ५[c]; ६¶; ४, ३, ११, ५; काठ ३९, १०; शौ ५,१३,३; –भसी काठ ३५,९; क ४८,१०; शौ ५,१८,५; २०, ७; ११,७,८; ११; १२, ३, ५; ६; १७, १, १६; पै ९, १७,७; २४,८; ११,५,११; १६,१५३, ९; १५४, १; १७, ३६, ५; ६; १८, ३१, ८; –भसे मा ७,३०; २२, ३१; का ७, १२, १; २४, १८,१; मै १, ३, १६; ३, १२, १३; काठ ४,७; क ३,५; –भोसि मै ४, २, १¶; शौ ४, १५, ३; पै ५, ७, २; –भोभिः ऋ २,४, ६; शौ ६, ६२,१; पै १०,९,५; १९,३०,४; –भोभ्यः तै ७, ४, १४,१; काठ ४४,३;

नभसु[f]– -‡[g]सः शौ ९,४, २२; पै १६,२६,२.

नभस्-मुय– -यम् ऋ ९,६९,५.

नभस्य[h]– -स्यः मा १४,१५; का १५,४,३; तै १, ४, १४,१; ४, ४, ११, १; मै २, ८, १२; काठ १७, १०; ३५, ९; क २६, ९; ४८,१०; पै ४, २४,२; –स्याः[i] खि ५, ५, ९; –स्याय मा ७, ३०; २२,३१; का ७, १२, १; २४,१८, १; मै १, ३, १६; ३, १२, १३; काठ ४,७; क ३, ५.

नुभस्-वत्[j]– -वतः शौ ४, १५, १; ५; पै ५, ७, १; –वान् मा १८,४५; का २०, २, ८; तै १, ३,३, १[d]; ४, ७,१२, ३; ५,४, ९,४; मै २, १२, ३; ३, ४, ३; काठ १८,१४; २१,१२; क २९, ३; जै ३, ५४, ७; पै २, ६९, १-५.

[a]) विप. ([शब्दवत्-] सामन्- [वैतु. वें. सा. च नभोव्यापकार्थे <नुभस्– इति वा हिंसकार्थे < √नभ् इति वा ?])। सस्थ. वे: इत्यत्रत्यं टि. अपि द्र.।

[b]) नाप. (स्तोत्र- [तु. सा.; वैतु. GW. ORN. GRV. मूलतोऽश्व-पर्याय इति])। सस्थ. ϕभ्र-वेतु इत्यत्र टि. द्र.।

[c]) नाप. (दिव्- प्रमृ.)। धा. दीप्त्यादौ वृत्तिः (तु. या [२,१४] SEY [३८] PW. GW. प्रमृ. [तु. WAG१,७ c अभ्र–, अम्भस्– इत्येताभ्यां सन्यायतेति]; वैतु. पाउ [४, २११] < √नह् इति, या [पक्षान्तरे] < √नी वा न + न + √भा वेति, भा [पक्षे] <न + √भा इति, जैमि [१,३०] <अ + भी– [< √भी] इति च)।

[d]) सपा. नुभः (तां १,४,३ लाश्री २,२,१२ च) <> नुभस्वान् (शांश्री ६,१२,८ आपश्री ११,१४,१० च) इति पाभे.।

[e]) सपा. नुभसः (गोब्रा २, ४,९ वैताश्री २१, ४ कौसू. २१,७ च) <> नुभसा (आपश्री १३, २४, १९ च) इति पाभे.।

[f]) विप. [ऋषभ- (वृषोत्सर्गे विनियोगः [तु. कौसू. २४, १७])]। मत्वर्थीयः अच् प्र. चित्स्वरश्च (वैतु. पाउ ३, ११७ = आकाश- इति)।

[g]) सपा. नभसुः <> सुभरः (आश्री ३, ८,१ शांश्री १३, ४, २ शांगृ ५,८,२ च) इति पाभे.।

[h]) नाप. (मास-विशेष- [भाद्रपद-])। मत्वर्थीयः यत् प्र (पा ४,४,१२८)।　[i]) = माससंबन्धिनो मरुतः।

[j]) विप. (वायु-, ऋषभ-, प्रदिश्-, वृष्टि- प्रमृ.)।

नभस्वती- -ती पै १९, २८, ७; -तीः ऋ ८, २५,६; शौ ४, १५,१.

†न(भस्>)भो-जा[a]- -जाः ऋ १०, १२३, २; -जाम् ऋ १०,३०,९.

न(भस्>)भो-जू[b]- -जुवः ऋ १, १२२,११.

न(भस्>)भो-रूप[c]- -पाः मा २४,३; ६; का २६,१,६; २,१; तै ५, ६, १९, १; मै ३, १३,४; ७, काठ ४९,९.

†न(भस्>)भो-विद्[d]- -वित् ऋ १०, ४६, १; कौ १,७७; जै १,८,५.

नभ[e]-

नभ्य[f]- -भ्यम् तै ७, ४, ११, २¶; काठ ३३,२¶[g]; शौ ६,७०, ३; १२,१,१२; पै १७,२, ३; १९, ४४, १६[2]; -भ्यानि ऋ १, १६४, ४८; शौ १०, ८, ४; पै १६, १०१, ७, -¶भ्याभ्याम् काठ २५, ८; ४०,१; -?भ्येव[h] ऋ २, ३९,४.

नभनु,नू-, नभन्य-, नभस्- प्रभृ. √नभ् द्र.

नभाक[i]-

नाभाक[j]- -कस्य ऋ ८, ४१,२.

नभाक-वत् ऋ ८,४०,४;५.

न-भ्राज्[k]- -भ्राट्[l] मै १, २,५,३,७, ७¶;८,१०; काठ २,६; २४, ६

√नम्, >नमि,नन्नम्,नन्नम्, नमते ऋ ६,२४,८; ¶नमति तै ४, ६, २,४,¶नमति मै३,८,४[2m], काठ ८,१०[m]; क ७, ६[m]; ममेते ऋ २, १२,१३[n]; शौ २०,३४,१४; नमन्ते ऋ ४, ५०, ८; १०, ३४, ८; †नमन्ति ऋ ८, ९७, १२; कौ २, २८१; जै ३, २३, १३; शौ २०, ५४, ३; नमामि खि २, ६[2],२५[o]; पै १, ४४,२; १३,१३,५; नमन्त ऋ ५, ३२, १०; १०, ३०, ६; काठ १३, १६†; पै ३, २७, २; नमन् पै १३. ५,१९; ¶नमतु[m] काठ ८, १०; क ७,६; नमन्ताम् ऋ १०, ५१,९; १२८,१, मा १२, ३५; का १३,३,६; तै ४, २, ३, २; ७, १४, १†; मै १,४,१†; २, ७,१०, काठ ४,१४†; १६,१०; ४०, १०†, क २५, १; शौ ५, ३,१; ९,२,११; पै ५. ४, १†; १६,७६, १०; नमन्तु शौ ४, ३, १; पै २,८,१; नमध्वम् ऋ ३, ३३,९; ७,५६,१०; ¶अनमत्[m] काठ ८,१०[3]; क ७, ६[3]; ¶अनमन्त मै ४, ५, ४, †अनमम् ऋ १, १६५, ६; मै ४,११,३, काठ ९,१८; ¶नमेत्[m] मै ३,८, ४[2]. †नेमे ऋ १, ५७, ५, शौ २०, १५, ५; नानाम[p] ऋ १, ४८,८; ४,२५,२; नंसन्ते ऋ ७, ५८,५; ¶अनान्[m] काठ ८, १०[2]; क ७, ६[2].

अनमयत् ऋ ७, ६,५; ¶नमयेत् काठ २६,५, क ४१,३; ?वितुमः[q] ऋ १, १७४, [८; २, १९, ७]; नीनमः ऋ ८,२४,२७.

नन्नते[r] ऋ १,१४०,६; नन्नमीति तै ४, ७, १२, २; मै २,१२,१; काठ १८, १२[2]; क २९, २[2]; नन्नमीति ऋ ५,८३,५; अनन्नत

a) विप. (।पर्जन्य-ज-। उत्स-, वेन-)। उस.।

b) विप. (।*द्यु-वर्तिन्-। देव-)। उप. = *द्यु- (< √दिव् ।*वर्तने = निवासे। कर्तरि) > नैप्र. यनि. (तु. सा. GW.; वैतु. ORN. Gri. < √जु ।शीघ्रगतौ।, वें. यनि. वायु-पर्याय इति कृत्वा नाप. इति?)। शेषं ?निरवस्य इत्यत्र टि. द्र.।

c) विप. (।मेघ-सदृश-। पशु-)। बस.।

d) विप. (अग्नि-)। उस.। पूप. = अन्तरिक्ष-, उप. < √विद् ।ज्ञाने।।

e) नाभि- इत्यनेन सन्यायता द्र. (तु. पाग ५,१२)।

f) विप. (नाभ्य-) च नाप (नाभि-) च। चक्राङ्ग-प्रकरणे पाप्र. यत् प्र.। g) वैतु. SI. पूर्वेण समस्तमिति।

h) -*भ्यै ।प्र२।+इव > -भ्य इव > यनि. (तु. ।तात्पर्ये। GW.; वैतु. पपा. -भ्याऽइव इति विभाग इति?)।

i) व्यप. (ऋषि-विशेष-)। व्यु.?। < √नभ् ।*स्तुतौ। इति स्यात्। j) व्यप.। अपत्येऽर्थे अण् प्र.।

k) व्यप. (।दिवि। सोमरक्षक-विशेष-)। व्यु.?। न + (√भ्राज् >)भ्राज्- > तस. इति (पा ६,३,७५)।

l) सपा. नभ्राट् (माश्रौ २, १,४,११ च) <> भ्राज (माश ३,३,३,११ काश्रौ ७,८,२२ आपश्रौ १०,२६,१५ च) <> तैआ १,९,३ भ्राट् इति पाभे.।

m) तु. सस्थ. टि. अभि।

n) सपा. नमेते <> वमेते इति पाभे.।

o) नमानि इति पाठः? यनि. शोधः (तु. खिसा १२, २५)। p) ननाम इति पपा।

q) उपोत्तममुदात्तं भवति (पा ६,१,२१८)।

r) GW. प्रमृ. अधि इत्यनेन योगं वदन्तश्चिन्त्याः।

ऋ १,१३१,१; अनम्नमुः[a] तै ६,
४,३,८; अनम्नमुः मै ४,५,२.

नुन्त्व[b]– -न्त्वानि ऋ २,२४,१.

नुम्नमत्– -मत् ऋ ८,४३,८.

नुम्नमा(न>)ना– -ने तै ४, ६, २,
४‡[c].

नमत्– -मद्भिः पै २०,१५,१.

†नमयत्– -यन् ऋ ९, ९७,१५;
कौ २,१५८; जै ३,१५,६.

नमयिष्णु[*]– -०ष्णवः ऋ८,२०,१[d].

नुमस्[e]– -मः ऋ १,१,७;२७,१३[४];
५१,१५,६२,२;६५,१[२]; ७१,६;
११४, ११; १३६, १; ६; २,
२१,२; २८,८; ३६, ६; ३,३३,
८; ५१, ४; ५४, ३; ४,२१,५;
२३,४;४४, ३; ५,४७,७; ४९,
५; ७३, १०; ६,५१,[(३, ५९,
१)८]; ८[२]; ७५,१५; ७, ३६,५;
९४,४; ८, ७२, १५; ७५, १०;
८४,५; ९,६७,[२९; १०, ६०,
१]; १०, ४, ७; १४,१५; १५,
२; ३४, ८; ३७, १; ६८, १२;
८५, १७; ९२, ४; ११५, ९[२];
१६५, ४; खि २, १,४;८[३]; ९;
६[३], ३०; १४, ८; ९; १०[२]; ३,
१५,१३; ४, २, ९-११; ४,१[३];
२; ३[२];४; ५,१४,३; ६, ३,४[३];
७, २, २; ३; ३,१; २[२]: ७, ४;
६;९; खिसा १५,१०; २६,१५;
२३; ३१, ११; मा २, ७; १९;
३२[८];३,२२†; ६३; ४,९;३५†;
५,७; ३४; ६,१२; ८, ८; ३३;
९, २२[२]; १२, ६२; ६३; ६५;
१३, ६[२]; ७;८; १५, १५-१९;
२४; १६, १[३]; ८[२]; १४[२१];
१७[८]–२७[८]; २८[५]; २९[४]–३९[४];
४०[६]; ४१[२]; ४२[४]–४५[४]; ४६[६];
५२; ६४[२]–६६[२]; १७, ११[४];
१८,५३;५४; ५७; १९, ३६[१६];
४५; ६८†; २३,१३; ३१,२०;
३४, १७†; ३६, २०[२]; २१[३];
३७,२०; ३८,१२; १६; का २,
२, १; ७, ४[६]; ३,३,१४†; ४,
४,२; १०,६†; ५, २, ७[२b]; ८,
५; ६, ३, १; ८,५,१; ९,४,१;
१०,४,५; १३,५,१;२;४; १४,
१,६[२]; ७; ८; १६,४,२; ४; ६;
८;१०; १७, १,१[३]; ८[२]; १४[२१];
२,१[८]–५[८]; ३,१[८]–५[८]; ४, १[८];
२[५]; ३[४]–५[४]; ५, १[४]–५[४]; ६,
१[४]–५[४]; ७,१[४]–४[४]; ५[६]; ८,६;
१८[६]; १८, १, १२[२]; २०, ३,
३;४;७; २१, ३, ५[१६]; १६; ४,
१७†;२५,४,२; ३३, १, ११†;
३५,२,४; ३६, १, २०[२]; २१[३];
३७, ३, ६; ३८, २, ६; ३, २;
तै १, १, १२, १; २, ३,१; ९,
१†; ११,१[२h]; ३, ४, २; ८,२;
१०, २; ४, २६, १; ५,६,२†;
१०, १[३]; ८, १, १; ७,२; १५,
१; २, ६,९,८; ११,२†; १२,
४†; ३,१,४,४; २, ४, १; २[२];
३; ४[५]; ५,५[४]; ६[३]; ८,१[७]; २[३];
३; ३, ९,१; ४,२,५,२; ४; ८,
३[४];४,१,२;३[२];११,३;५,१,१[४];
३;४[२];२,१[१७];२[३];३,१[१७]; २[१७];
४,१[१७];२[१७];५,१[१०];२[५];६,१[११];
२[५]; ७,१[१०]; २[६]; ८, १[११]; २[६];
९, १[१०]; २[३]; १०,५; ११, २[२];
६,१, ३[२]; २,६; ७,१३,२[२]; ५,
४,४, ५; ५, ५, १[३]¶; ७,२¶;
३[२]; ४[२]; ९, १[२]¶;३; ¶१०,१;
५; ७, २, ४; ६, १, ११, ६†;
३,२,५; ८, ३; ४; ५,७,३; ७,
३,१२, १[५]; ४,१६,१[५]; ५,२४,
१[३]; मै १,२, २[२];६[२],†;७;१२[२];
१३; १६; ३,२८; ३९; ४,३;५,
२; ३†; ९; ८,५; ७[३]; ९, १;
१०, ३[८]; १८; २, ५, १०; ६,
१२; ७, १२[२]; १५[४]; १६[२]; ८,
१०[५]; १४[२]; ९,२[८१]; ३[१२]; ४[४२];
५[२९]; ६[२०]; ७[२१]; ८[२०]; ९[११];
१०[१०]; १०,१[२]; १२,३[३]; १३,
१२;२१[६]; ३, २,४;६,६;७,८†;
८,२[३]; ९,१; ४[३]; १०,१[४];¶[२];
११,१०; ४, ४, ६; ७, १[२]; ८,
५[२];९, २[४]; ६; ९; ११; १०,६;
११, ६†; १२, १; १३, ९†;
१४,१४†; काठ १, १२; २,३[३];
७; ८[२]; १३; ३, १; ६;७; ४,

a) =सपा. ऐब्रा २,२० आश्रौ ५,१,१४ आपश्रौ १२,
६,५ माश्रौ २,३,२,२५। शांब्रा १२,१ माश ३,९,३,
३१ शांश्रौ ६,७,९ काश्रौ ९,३,१५ तु नन्नमुः इति
पाभे.। b) कृत्यार्थे त्वन् प्र. (पा ३,४,१४)।
c) सपा. नुम्नमाने<>नुम्नमाने इति पाभे.।
d) सपा. नमयिष्णवः<>यमयिष्णवः इति पाभे.।
e) वैप्रा. सत् भाप. च नाप. (अन्न-, स्तोत्र- प्रभृ.) च।
नमसुचन्तम्। करोतियोगे गतित्वं द्र. (पाग १, ४,७४)।

f) सपा. सकृत् नुमः<>नुमांसि इति पाभे.।
g) =सपा. माश १२,८,१,७ तैब्रा २,६,३,२ आपश्रौ १,
९,९। आश्रौ ६,१२,९ माश्रौ २,५,४,११ कौसू ७२,६ तु
पाठाऽभावः। h) सकृत् पाभे. कृते पृ १५७६ a टि. द्र.।
i) =सपा. आश्रौ ३,१२,४ आपश्रौ ९,७,४ माश्रौ ३,
३,६ शांगृ ५,४,५। काठ ६,८ तु पाठाऽभावः।
j) अघोरेभ्यः इत्यस्या ऋचस्चतुर्थस्य पादस्यान्ते आम्य-
माणमेतत् पदमधिकमिति तन्निवारणपरः शोधः। सपा.

१०; ११; ६, ७; ९; ७,१; ६; ८; १७; ९,४; ६^{८}; १३,९;१०; १५; १५,८; १६, १२^{२}; १५^{५}; १७,१०^{२}; ११^{६}; १२^{४२}; १३^{५७}; १४^{३०};१५^{४१};१६^{११}, १७^{२}; १८, १५^{२}; १८; २१, ७; २३, ३; २४, ७; ९^{२}; २६, २^{२}; १२^{२१}; २८,४;७^{२}; २९,३; ३०,८; ३१, ११; ३६, १३, ३८, २^{४*}; ३९, १; ४०, ३^{२}; ५; ४१,१^{३}; ४३, २^{८}; ४४, ५^{५}, ५१, १^{८}–५^{८}; ६^{१२}; क १,१२; १५^{२}; २, १†; २^{२}; ७;८; १३,१४; ३, ८;११; ४,६, ८; ५,१†; ८, ७¶; ९^{८}; २५,३^{२};६^{४}; २६,९^{२}; २७, १^{६}; २^{४२}; ३^{११}; ४^{३०}; ५^{४९}; ६^{११}; २८,१^{२}; २९, ४^{२}; ६; ३७,८†, ३८,२^{२}; ४०,४;५^{२},४४,७^{२};¶; ४७,११; †कौ १, ११; १४; २, १५०; ८३२, ९००; ९९८; ११७८^{२}; जै १, २,१;४; ३, १, १^{२};१४,१०; ४, १४,४; शौ १, १०,२; १३,१^{३}; २-४; २५,४^{३}; ३२, ४; २, २,१,४;५; ८, ४^{२}, ५^{३};३५,४^{३}; ३, २६, १-६; २७, १^{४}–६^{४}; ५,१,५?^{b},७,१^{२};३;९; १०; २२,४; २८, ११?^{c}; ३०, १२^{३}; ६, १३, १^{३}; २^{४}; ३^{४}; २०, १; २^{६d}; ३; २८,३; ५५, ३, ५६,१; ९^{४}; ६३, २^{२}; ८४, ३; ९०, ३^{४}; ९३, २; १२८,४; १३१,२; ७, ३३, १†; ९२,१; ११४,१; १२१, १^{२}†; ८,१,१;

१४; २,४^{३}; ९,२, १९-२४; ३, १२^{४}; १३; २५-३१; १०, ७, ३२-३४; ३६; ८, १; १०, १^{३}; ११,२, १;३;४^{३}; ५,६; ८, ९^{२}; ११;१२; १४;१५^{४}, १६^{५}; १८; १९;२२; २३;२७;३०; ३१^{५};६, १; २^{४};७^{४};८^{५};२३; १२,१,२६; ४२; ३, ११; ४,४५; १३,८,३; ५;६; ९,१; २; ४; १४,२,२०; ३४;३५^{३};४६†,४८;१५,१८,५; १६,२,६; १७, १, २२^{६}; २३^{६}; १८, १, ४६†; २,२†; ४, ७१; ७२;७३^{०};७४;८१^{२}–८४^{२}; ८५; १९,८,२; ७;११,६†; ५५, ५; २०,१६,१२†,१२८,१४;१४३, ३†; पै १,७, १; ४; ५; ९, २; २३,४; २९,४;३२,४^{२};३७,२^{४}; ४५,२;४^{२}; ५०,३,५९,९; ८६, ६; ८८, ४^{३}; ९९, ३^{१}; २, ३०, ३†; ३९, ६; ५३, १-६; ५६, १-५; ६९, १-५; ७०, ५; ३, २४, १^{४}–६^{४}; ४, २०, ७^{२}; ५, १,१^{२}; ५, १-९; २७,४; ६; ६, २, ५?^{D}; १०, ८; ७, ९, १; २; ४;७; ११,८$^{५f?}$; १९,३;४; ९, ३,८; १४, २^{१}; ११,२,५; १३, १,२; ५; ५,८; ८,१६; १४,२, ४^{४}; १०,१०; ११^{२}; १२, १५, १९, १-१२; २०, ८^{३}; २२, ८; २३, ११^{३}; १६, १, १; २, ४; ३, ४^{२}; ७, ७, ८; २१, १; २^{४}; ७^{५};८^{४}; २३,३; ४०, ४^{४}; ५; ४१, ५-११; ४६, १-१०;

४७,१-१०; ४८, १-५; ५२,२; ७८,१-६; १०४,१; ३, ४^{२}; ५; ६; ८; ९^{२}; १०५,१,२; ४; ५^{४}; ६^{५};८; ९; १०६, २; ३; ११^{४}; १०७, १^{३}; १७, ३, ७; ४, ११; १०, ३-६; २०, ५; २५, ४†; ३७, १; १८,९,१; १०,४; ५^{३}; ११,६†; ३२,६^{६}; ७^{६}; १९,३, ४;५^{२}; ९^{३}; ५,१^{३}, २^{४}; ३^{६}; ९, १; १५^{४}; ११,५;१२,१०;११^{७}; १४, १४; १८, ३^{४}; १९, १२; १३; १४, २१,११; २२,१^{२},२, ३; २४, १८; †२७, ११; १३; ३५,९^{३}; ३८,१; ४८,३†; २०, ३०,५†; ३२,६; ४१, ९; ५६, ५; ६; ५७, ९; १०; ५८, १^{२}; ४^{५}; ५^{५}; –मःऽ–मः खिसा २६, १५; –मम: ऋ १, १७१, २; १९०, ३; ८, २३,९ –मसा ऋ १, ५७,३; ६२,११; ६३,९; ८४,१२; ११४,२;५, १२८,[२; १०, ३१,२;७०,२]; १५२, ७; १५८, २; १७१, १; १८५, ७; १८६, ४; २,२३,१३; ३०,११; ३४, १४; ३५, [१२, ४, ५०, ६]; ३,१,२; २,१४;३,८; १४, [५; ६, १६, ४६; १०,७९,२]; ३१, ५; ११, ३२, ७, ५९, ५; ६१, ५; ४, ५, ११; ७, ७; १९,६; ३४,६; ५, १, १२; ४, ९;८,४; १२, ६, ४०, ८; ४१, १६; ४३, २, ६, १४, ४९, २; ८३, [१; ८, ९६, १२]; ६,१,

तैआ १०,४५,१ अस्तु इति पाभे. ।

a) पाभे. कृते पृ १७७० *g* टि. द्र. ।

b) निर्देशः (√अम् [*बले]>भावे) *अुमस–>-म·म१ इति पदं स्यात् (वैतु. पपा. प्रभृ. यनि. इति?) ।

.ा. कृते सस्थ. सम्युन्व्–>-श्री इत्यत्र टि. द्र. ।

c) अर्थः निर्देशश्च?। नुम्– (भाप.स्त्री.) > नुमः द्वि३ इति विमृश्यम्?।

d) पाभे. कृते पृ १७७० *h* टि द्र. ।

e) सपा. कौसू [८७,८] पाठाऽभावः ।

f) धा. नाशे वृत्तिः?।

४; ६; ११, ४; [५; ७, २, ४]; १५,८; ५१, ८; ५२, १७;६७, २; ३; ६९, ६; ७, १२,१; १६, १; ४४, २; ८३, ८; ८६, ४; ९१,१; ९३,७; ९७,३; ८,१९, ५; २१,६; २३, २३;२६; ४३, १२; ४६, १७;४९,६; ७१-७२, १०; ९, ११, ६; ८९, ५; १०, ४७,६; ६१, २६; ६३, ५; ६९, १२; ८५, २१; २२; ९२, ९; खि ३, १, ६; मा †१५, २५; ३२; १८, ७५†; २१,३९; २७, १४; का †१६, ५,६; १४; २०, ५, ८†; २३, ४, ११; २९, २, ४; तै १,८, २२, २†; ३, ४, ११, ३‡[a]; ४, १,८,१;†४, ४, २; ४; ५, १०, २†; ३‡[a]; मै २,१२,६; †१३, ५; ७; ८; ३, ११, २; †४, १०, १; ११, २; १२, ४; ६‡[a]; १३, ६[२]; १४, २; ७; १०; १२;१५; †काठ ८, १७; १२, १५; १७, १८; १८, १७§; २०[२]; २२, १२‡[a]; ३९, १३; १५[२]; ४०, ११; क २९, ५; †कौ १, ४५; ६३; २, ९९; ३५७; ६५४; ७९६; ९०४; ९१८; ९५४; †जै १,५, १; ७, १९; ३,१०,१; २९, १४; ५४, ४; ४, १४, ६; १६, १; शौ ३, ३, १; १५, ७; ४, १, ७; ३९, ९[b]; ५, २७, ४; ७,८, १; १०, ४,२३; १४, २, ३३†; १८,२, ४९; †२०, १५, ३; ८८, ६; १०९,३; पै १, ३७,४; २, ५७, १-५; ७४,१†; ५,२,७; ९, १, ४; १६,१७,५; १८, १०, ३†; –मसि ऋ ४, २१, ५; –मसे ऋ ८, २५, ७; शौ १४, २, ३५[c]; –मांसि काठ १७, ११[d]; क २७, १[d]; शौ १, २५,१; पै १,३२,१; १४, २, १२; –मोभिः ऋ १, २४,१४; २७,१; ७७,२; १५३, [१; ४, ४२,९; ७, ८४,१]; २, ३,५[e]; ३३, ४; ८; ३८, ९; ३, ४, ३; २५, ३; ४, ५८, २; ५, १, [(१, १२८, ८) ७]२८, १; ४१, २; ८; ४२, ११; ६०, १; ६,१,९; [१०; ७, ६३,५];५०, १; ५१, ९; ६०, ३; ७, ७,१; ८, १; ३३, १३; ३४,१४; ४२, [३; ६१,६]; ४३, १; ५३,[(१, १५९,१) १]; ९५, ५; ८, ११, १३; २२,३; १३; ६२,५; ९६, ६; ९, १६, ५; ९६, २; १०, ६,५; १२,१; ४६.२; [(७,१०, ५)४]; मा ११, ५†; १३, ४३; १७, ९०†; १९, ३२; का १२, १, ५†; १४,४,६; १९,१,४†; २१, ३, १; तै १, ५, ११, ३†; ४,१,१,२†; २,१०, २; मै १, ६,२†; २, ७,१†;१७; ३,११, ७; †४, १०, ४; १३, ६[२]; ७; १४, ३;११;१७; काठ †४,१५; १६; १५, ११†; १६, १७; १८, २०[२]†; ३८, २; †४०, ७;११; †कौ १, १७; ७०; २, ९८४; †जै १, २, ७;७,८; ४, २४, ५; शौ ३, ८, ३; ७, ५२, ३†;१८,३,१६;३९†; पै१,१८, ३; ८, १३, २†; २०,३०,२†.

नुम-उक्ति[f]– -क्तिभिः ऋ ८,४, ६; –†क्तिम् ऋ १, १८९, १; ३, १४,२; ५, ४३, ९; मा ५, ३६; ७,४३; १०, ३२‡[g]; १९, ६‡[g]; २३, ३८‡[g]; ४०, १६; का ५,९,२; ९,२,३; ११, १०, २‡[g]; २१, १, ५‡[g]; २५, ७, ६‡[g]; ४०,१,१८; तै १,१,१४, ३; ४, ४३, १; मै १, २, १३; ११, ४‡[g]; २, ३, ८‡[g]; काठ ३, १; ६, १०; क २, ८; –क्तीः मै ४,८,९[h]¶.

नुमउक्ति-म (त >) ती– -त्या मै ४,८,९[i]¶.

नमसेन्य[j]– -न्यम् पै १,२७,४.

नमस् √कृ

¶नमस्-कार्– -रः तै ६, ३, २,५; मै १,१०,१८;३,६,६; ९, १; काठ ३६,१३; –रेण शौ ४, ३९,९[k]; –रैः तै ५,५,७,४.

a) =सपा. तैआ ९०,५३ । ऋ १,११४,८ मा १६, १६ श्वे ४,२२ मंब्रा २,१,८ तु विशिष्टः पाभे. । ऋ १, ३६,२ पाठाऽभावः । b) सपा. नुमसा (तैब्रा २,७, १५,१ च) <> बृहुणा इति पाभे. ।

c) पाठः ? मुनसे इति शोधः (तु. सपा. पै १८, १०, ५; w. च) ।

d) पाभे. द्रु पू १७७० f टि. द्र. ।

e) सपा. नुमोभिः <> भवन्तु इति पाभे. ।

f) गस. क्तिन्नन्ते अनन्तरस्य गतेः स्वरः (पा ६,२,५०)।

g) सपा. नुमउक्तिम् (माश ५, ५,४, २४ च) <> नुमोवृक्तिम् (तैब्रा २,६,१,३ च) इति पाभे. ।

h) सपा. नुमउक्तीः <> नुमोवृक्तिम् इति पाभे. ।

i) सपा. नुमउक्तिमत्या <> नुमोवृक्तिवत्या इति पाभे. । j) शैषिकः ण्यः प्र. उसं. (पा ४,३,१७)।

k) सपा. नमस्कारेण (तैब्रा २, ७,१५,१ च) <> स्वाहाकृत्य इति पाभे. ।

नमस्कार-वचन- काठ पुष्पि ५१.

नमस्-कृत्- -कृतम् पै १९, २,१०.

नमस्-कृत,ता- -॰त, –तम् मै २,९,१०; –ताभ्य· शौ ११, २, ३१; पै १६,१०६,११.

नमस्-कृति[a]- -त्या तै ३, २,४,२.

नमस्-कृत्य ¶तै ३,२,४,२[२]; ५,५.४,४,५;६,२,२,६; ¶काठ २१, ७,९; ३१, ११; क ४७, ११¶; शौ ७,१०७, १; पै २०, ३९,४.

नमस्य॑, स्या॑[b]- -स्यः ऋ २, १,३; १०; ३, ५, २; २७,१३; ५९, ४; ७,३८,३; तै २,४,१४, २[c]; मै ४,१२,३; कौ २,८८८†, जै ४,१३,३†; शौ २,२,१; २[d]; ३, ४, १; ६,९८,१; २०,१०२, ११†, पै १,७,१; ३,१,१;५,२०, २[e]; १९, १२, १३; –स्यम् ऋ १,७२,५, पै १,४५,१; ५,२१, १; १९,२०, ५?; २०,११,५†; –स्याः तै २, ५, ९, ६¶; –स्यान् तै २,५,९,६; –स्यानि ऋ १०,६३,२; –स्याम् खि १, १२,८; –स्ये शौ ४, २६, ३; पै ४,३६,६;–स्येभिः ऋ ६,६८,३; –स्येभ्यः शौ ६, ९३, २; –स्यैः ऋ ७,९४, ४; मै ४,१४,७†.

√नमस्य, ¶नमस्यति तै १, ५, ७, ४; काठ ७, ४; क ५, ३; †नमस्यन्ति ऋ १, ३६,१९; ३, ६२, १२; कौ १, ५४; जै १, ५, १०; ४, ८, ५; नमस्यामः ऋ ३, १७, ४; मै ४, १३,५†; काठ १८, २१†; पै ९, ३,८; नमस्यन् ऋ १, ७२,५; पै २०, ११,५†; †नमस्य,>स्या ऋ १, ४४, ६; २,३३,८; ५,५२,१३; ८, ४२, २; मै १, २, १३; काठ १७, १९; नमस्य ऋ ९, ११४, २; नमस्यत ऋ ३,२,८; †नमस्यत,>ता ऋ १, ८४, ५; ३, ६२,५; कौ २, ३०१; ८६६‡[f]; जै ३, २४,१७; ४, २१, ४‡[f], नमस्याम तै २, ५, ९, ६; अनमस्यन् ऋ ६, ९, ७.

नमस्यत्- -स्यन् ऋ १,३३, २; ¶तै २, ३, ५, २; ५,६,५; –स्यन्तः ऋ १,११५,३; १२७, ७; ४, ६,⌊(५, ३,४) ११⌋; तै ६,६,३,५¶, मै ४,१०,२†, शौ १,१२,२.

†नमस्यन्ती- -न्तीः ऋ ३,५७, ३; ९,९५, ३; कौ १, ५४४; जै १,५५,१०.

नमस्या- -स्याः ऋ १०, १०४,७; –स्याम् पै ४, १०,१.

नमस्यु- -स्युः ऋ ८, २७, ११; –स्युभि. ऋ १,५५,४.

†नमस्-वत्- -वत् ऋ १,१८५, ३; –वन्तः ऋ १, १६४,८; शौ ९,१४,८; पै १६,६६,८; –वन्ता ऋ ५, ६२, ५; –वान् ऋ १, १७१, २; ४, ४१,१; ६,६३,१; ७,६६,१;८५,४; १०,६१,२५.

नमस्वती- -तीः पै ५,७,१; –त्या काठ ७,८¶.

†नमस्-विन्- -विनः ऋ १, ३६,⌊७, ८, ६९, १७⌋; ७,१४, १; ३६, ५; ८, १३, १०; ७५, १४; १०, ४८, ६; तै २, ६, ११, ३; मै ४, ११, ६; शौ २०, ९२, १४; –विनम् ऋ १, १६६,२.

नमो-नम[g]- -माय मै २, ९, १०.

नमो-वाक[h]- -कः पै २०,३४, ६[i]; –कम् तै २, ६, ९, ५; मै ४, १३, ९; –के ऋ ८, ३५, २३; खि ४, ९, ६; ५, ७, ३, ११; मा ८, २५; का ९, ४, ३; तै १, ४, ४५, २; मै १,३,३९; ४, १०, १, काठ ४, १३; १९, १३; क ३,११; शौ १३,६,५.

†नमो-वृक्ति[a]- -क्तिम् ऋ १०, १३१,२[j], तै १, ८, २१,२[j], ३, १,३,२¶; ५, २, ११,२[j]; काठ[j] १२, ९; १४, ३; ३७, १८; शौ २०,१२५,२[j].

नमोवृक्ति-व(त>)ती- -त्या तै ३, १,३, २[k]

†नमो-वृध्[l]- -धम् ऋ ३, ४३, ३; –वृधा ऋ ३, ६२,

---

[a]) नमउक्ति- इत्यनेन स-न्यायता द्र. ।

[b]) अर्हार्थीयः यत् प्र.।

[c]) भा. पक्षान्तरे क्यजन्तात् यतं प्र. मन्वानश् चिन्त्यः।

[d]) सपा. नमस्य <> मनसा इति पाभे. ।

[e]) नमस्यायम् इति पाठः? यनि. च अयम् इति च शोधः। [f]) सपा. नमस्यत <> सपर्यत इति पाभे. ।

[g]) विप. (शिव-) । बस. उप. घञर्थे कः प्र. ।

[h]) भाप. । गस. उप. घञन्तेऽन्तोदात्तः ।

[i]) सपा. नमोवाकः <> सहसूक्तवाकः इति पाभे. ।

[j]) पाभे. इते पृ १७७२ h टि. द्र. ।

[k]) पाभे. इते पृ १७७२ i टि. द्र. ।

[l]) विप. (मित्रावरुण-, यज्ञ-) । उस. ।

१७; कौ २,१४; जै ३,२,५.
न(मस्>)मो-वृध[a]- -धासः ऋ ७,२१,९; -धैः ऋ ८,१३,९.
नमसान॒[b]- -नाः शौ ६,३९,२.
?न॒मे[c] ऋ ३,३९,६.
†न॒म्रमा(न>)ना- -ने ऋ १०, ८२,१; मा १७, २५; का १८, ३,१; मै २, १०, ३; काठ १८, २; क २८,२.
नम्य- -म्यम् पै १,२९,२.
नम्र- -म्रम् ऋ १०,४९,५; खि ५,१४,२; शौ २०,१२८,१३.
?नम पम्यः[d] पै १९,१४,१४.
नमत्-, नम॒यत्-, नमयिष्णु*- √नम् द्र.
?न म शी क तं तं ग ला प ते पै १९, २५,४.
न॒मस्- प्रमृ., नमसान॒- √नम् द्र.
?नमागतम्[e] पै १९,४८,११.
न॒मी[f]- -मी ऋ १०,४८,९[g]; -मीम् ऋ ६,२०,६†; -म्या ऋ १,५३, ७[h]; शौ २०,२१,७.
न॒-मुचि[i]- -चिम् ऋ १,५३,७; २, १४,५; ७,१९,५; १०,७३,७; मै ४,३,४¶; †शौ २०,२१,७; ३७,५; -चेः ऋ ५,३०,७; ⌊८; ६,२०,६⌋; ८,१४,१३; मा १०,१४; १९,३४; ७१†; २०,५९; ६७; ७१; का ११,५, ५; २१,३,३; ४,२१†; २२, ६,५; ७,१; ५; तै १,८,१४, १; मै २,६,१०; ३,११,३;४[2]; ७; ४,३,४¶;४,४[2]; काठ १५, ७; ३८,२;८;९[2]; कौ १,२११†; जै १,२२,८†; शौ २०,२९, ३†; -चौ ऋ १०,१३१,४; मा १०,३३†; २०,६८; ७६; का ११,१०,२†; २२,७,२; १०; मै ३,११,४[2]; †; काठ १७,१९†; ३८,९[2]; †; शौ २०,१२५,४†.
न-मुर[j]- -रात् शौ १३,८,१.
न॒मे,न॒मोनम- प्रमृ., न॒म्रमान-, नम्य-, नम्र- √नम् द्र.
न॒यत्-, न॒यमान- √नी द्र.
?नयशित[k]- -तौ पै ८,९,१२.
?नयून्[l] पै १,१५,२.
न॒र[m]- -०र पै १५,६,८; -रः खि ५, ११,४?[n]; तै ७,१,१२,१?; मै २,७,१२[o];३,१२,४; काठ ४१, ३; कौ १,३६५‡[p]; जै १,३८, ४‡[p]; -रम् पै १६,५२,३[q]?; -रा ऋ १,११७,१८?[r]; -०रा ऋ ८,

[a]) विप. (सखि-)। उस. उप. कः प्र. (पावा ३,२,५)।
[b]) विप.। व्यु.?। यनि. (न॒मस्- > √नमस्य > *नमस्यमान॒- > नैप्र. यनि. (तु. स-न्यायं सद् भर्शसान॒- इति ⌊एतद्विषये पूर्वो निर्देशो नेष्टः, धियसान॒- इत्यत्र च कानजन्तो निर्देशोऽपि नेष्टः⌋)।
[c]) निर्देशः? (न॒मस्- ⌊अन्न-⌋)>सप्त१ *न॒मसि> नैप्र. यनि. इति वा *न॒म- ((=अन्न-))>सप्त१ इति वा (तु. ⌊निर्देशमात्रे⌋ GW. ORN.? च; वैतु. वें. सा. क्रिप. इति ?)।
[d]) पाठः? नमस्येभ्यः इति शोधः (तु. मूको. नम येभ्यः इति, सपा. शौ ६,९३,२ च)।
[e]) पाठः? न माऽऽगात ⌊लोटि मपु२⌋ इति त्रिपदः शोधः।
[f]) व्यप. (ऋषि-विशेष- ⌊साप्य-⌋)। व्यु.?। √नम् ⌊*स्तुतौ⌋+कर्तरि इन् प्र. दसं. (पाउ ३,१५८)।
[g]) वैतु. सा. नाप. <नमिन्- (स्तोतृ-) इति।
[h]) वैतु. वें. स्क. नाप. (मरुद्-गण-) इति, सा. Gri. विप. इति च ?।
[i]) व्यप. (वृत्र-विशेष-)। व्यु.?। पपा. नावग्रहः। पाप्र (६,३,७५) न+(√मुच् ⌊मोक्षणे⌋>कर्तरि) *मुचि- >तस. इतीव। वन- (वारि-)+(√मुच् ⌊*निरोधे⌋ >भावे) *मुचि->वस. *वनमुचि-> नैप्र. यनि. इति तु स्यात्।
[j]) नाप. (अमृत- ⌊देव-⌋)। व्यु.?। पपा. नावग्रहः। न॒ +(√मृ ⌊मरणे⌋ >भावे) *मु॒र->वस. यनि. (पा ६, २,१७२)।
[k]) पाठः? *नि-शि(त>)ता- (विप. ⌊हेति-⌋)> -ताम् इति शोधः।
[l]) पाठः? वधू-> -धूः इति शोधः (तु. सपा. शौ १,१४,२ यत्र मौलिकः पाठः; सस्थ. टि. य॒द्- > ?यत् इति, वि√धू>?विधूयते इति च द्र.)।
[m]) वप्रा.। नाप. (नृ-)। व्यु.?। <√नृत् इति या ⌊५,१⌋; <√नॄ इति अभा. प्रमृ.।
[n]) शोधार्थं पृ ९३२ d टि. द्र.।
[o]) पाठः? न॒रः (विप. ⌊पर्जन्यः⌋) प्र१ इति शोधः (वैतु. सपा. तैआ ६,६,९ नारा॒ः ⌊=न॒राः इति भा. सा.⌋ इति पाठः ?)। [p]) पाभे. कृते पृ १५७१ i टि. द्र.।
[q]) पाठः? नरः इति शोधः द्र. (तु. सस्थ. टि. ?आस्य)।
[r]) द्वि२ (वैतु. वें. स्क. सं२ इति, GW. च तथेति कृत्वा नरा इत्येवं शोधुकः ?)। 'अश्विना वृषणा! (इत्येवं) सा वृकीः नरा (अश्विनौ) भरं (बहु) अह्वयद् इति (इति कृत्वा, अतः ⌊तत्फलतयेव⌋) ऋज्राश्वः कनीनः

२६, ११![a]; –राः खि १,२,९; –राणाम् मि २, १४, ७![b]; ३, १२[२],१; –रे मा ४०, २; का ४०, १,२.

२नारी– नृ– द्र.

नरं-धिष[c]– -षः मा ८,५५; का ९, ७,३; तै ४,४,९,१; –षाय मा २२, २०; का २४, ७,३; तै ७, ३, १५, १; मै ३, १२,५; काठ ४३,५.

नुर्य[d]– -र्यं मा ३, ३७; का ३, ४, २; मै १, ५, १४[२]; काठ ७, ३[२]; ११[२]; क ५, २[१]; ६, १[२]; –र्यः ऋ १,६३, ३; १२१, १२; ४,२५,१; २९, २; ५, ४१, ९; ६,२४,२; ७, १, २१; २०, १; ९५,३; ९, १०५, ५; १०७,१; १०,२९,१;७; ५०, २; ६१,५; ९५, १०; मा १९, २; का २१,१, २; मै ३, ११, ७†; †काठ १७, १८; ३७, १८; क ६, १[२]¶; †कौ १, ५१२; २, ६६३; ९६२; †जै १, ५३, २; ३,५५,४; शौ २०, ७६,१;७†; †र्यम् ऋ १, ४०, ३; ५४, ६[e]; ११२, ९[e]; २, २२, ४; ६,२३, ४; ५३, ३; ७२, ५; ७,२०,५; ४८,१; १००,१; १०, ७४, ५; १४७,१; मा ३३, ८९; ३७,७; का ३७,१, ७; मै ४, ९, १; कौ १,५६; ३७१; ४६६; जै १, ६,२; ३९, २; ४८,६; –†र्यस्य ऋ १, १८०, २; ७, २५,१; तै १, ७, १३, २; मै ४, १२, ३; काठ ८,१६; –†र्या ऋ १,७२, [१;७,४५,१], १८५,९; ३,३४, ५; ४, १६, १६; १९, १०; ८, ९६,२१; तै २, २, १२, २; मै ४, १४, ६; काठ १७, १९; शौ २०,११,५; –र्याः ऋ १,१६६, ५; ६,२९,२; ७,७, ६; –र्याणि ऋ ४,१६,[६; ७,२१, ४];३६, ८; शौ १९, ४९, ३; २०, ७७, ६†; पै १४,४,३; –र्याय ऋ १, १२१,३; ४, २५,४; ८,२,२३; –र्ये पै १४, ४,३[f]; –र्येभिः ऋ १०, ९९, १०; –र्येषु ऋ १, १६६,१०.

नार्य[g]– -र्यस्य ऋ ८,२४, २९.

†नुर्या (र्य-अ)पस्[h]– -पसम् ऋ ८,९३,१; मा २१, ३८; २८,४; का २३, ४, १०, ३०, १, ४; मै ३, ११, २; कौ १, १२५; २, ८००; जै १, १४, १; ४, २, ३; शौ २०,७,१.

?नरंश्मान[i] पै ७,५,८.

नुरक[j]– -कः पै १६, ५२, ४, –कम् खि ७,६,१[k]; खिसा २९,३०.

१नारक[l]– -कम् शौ १२, ४, ३६; पै १७, १९,६.

२नारकु[m]– -काय मा ३०, ५; का ३४,१,५.

('दृष्टियुक्त') इव (अजनि)' इति वा. । अश्विना इति पाठः? श्कीमुस्वनिःस्वतश्रृयश्वाक्यादित्वात् अश्विना [सं२] इति शोधः स्यात् । अक्षन्– (नेत्र-)>'अक्षण्यु– [दृष्टि-] +धन– > वस. 'अक्षण्यु-धन– > नैप्र. कनीन– इति कृत्वैतद्विषये पृ १०८६ d टि. या व्यु. उक्ता, सा नेष्टा ।

[a]) पदम्? तु. सस्थ. टि. √ह्वे>हुवत् ।

[b]) 'राणाम् इति स्वरः, 'रा' इति खिसा [२०, ६] स्वरश्च? यनि. शोधः ।

[c]) विप.(पूषन्-, विष्णु- [वैतु. PW. प्रमृ. नाप. इति?]) । बस. पूप., अन्तोदात्तः, मुम् च उसं. (पा ६, २, १०७, ३,७०) । उप. भाप. <√धिष् (पोषणे [वैतु. भा. सा. उस उप खजन्तमिति?, म. अन्यथा व्युत्पादुकश्च?]) ।

[d]) यप्रा. । भाप. च, विप. (अपस्-,इन्द्र- प्रमृ.) च, नाप. च । तत्रसाध्वर्थे तस्मैहितार्थे स्वार्थे भावकर्मणोश्च यत् प्र. उसं. । [e]) व्यप. (वैतु स्क [प्रथमे स्थले] विप. इति) ।

[f]) सपा. नुर्ये<>घुर्ये इति पाभे. ।

[g]) व्यप. (राज-विशेष- [वैतु. निघ ३,१७ यज्ञ- इति])। अपत्यार्थे अण् प्र. ।

[h]) विप. (इन्द्र-) । बस. ।

[i]) हिरण्मयं न° इति पाठः? हिरण्मयेन रश्मिना इति द्वि-पदः शोधः । सस्थ. आभृतं > आभृतः इत्यपि शोधान्तरम् ।

[j]) नाप. (स्वर्गेतर-परलोक-)। व्यु. ? । <न+ √रम् [रमणे =सेवने] वा नि√ऋ [नीचैर्गतौ] वेति या [१,१०] प्रमृ.; √नृ [नये] इति (पाउ ५, ३५) च । न+(√ऋ [*दीप्तौ] >भावे वा कर्तरि वा वुजि प्र. उसं. [पाउ]) *आरक– > तस. बस. च यथाक्रमं *नाऽऽरक– इति *नाऽऽरकु– इति च>नैप्र. नुरक– इति च नरकु– इति च यथोपलम्भम् इति तु मतम् । तस्य तमोमयत्वस्य श्रौतप्रसिद्धेः ।

[k]) सपा. खिसा २५, १ नरके इति पाभे ।

[l]) नाप. (नरक-)। व्यु. ?। नुरक– इत्यस्यैव सतः प्राकृतं रूपं स्यादित्युक्तपूर्वम् (वैतु. पपा., शौच [३,२१;४,९०] नुरक– इत्यस्यैव ततोऽर्वाक्तरं संहितायां दीर्घादितया परिणतं रूपमितीव ?) । [m]) =१नारक– । नाप. । तत्रोक्तदिशा चास्यान्तोदात्तेन सता नरकु– इत्यनेन संबन्ध-पर्यायः द्र. ।

?नुरा च शंसम्[a] ऋ ९,८६,४२.
नराची[b]- -ची पै २, ७७, ३; १९, ३०,८?[c]; -च्याम् शौ ५,३१,४.
?नुरा वा शंसम्[d] ऋ १०,६४,३.
नुरा-शंस[e]- -०स मै २,४,७[f]; पै ३, ३१,५[g]; -सः ऋ १, १४२, ३; २, ३, २; ३८, १०; ३,२९, ११; ५,५,२; १०,७०,२; ९२, ११; १८२, २; खि ५,७,३,८; ८, १; मा २०, ३७; २१, ५५; २७,१३; २८,१९;४२; का २२, ४,२; २३,६,८; २९,२,३; ३०, २,८; ४,८; तै ४, १, ८, १; मै १,१०,९¶; २,१२,६; ३, ११, १;५: ४,१०,३; १३,८[२]†;१४, ६†; काठ १८,१७;१९,१३;२०, १५;¶३४,१६;¶३६,३;¶३७, ४; ३८, ६; क २९,५; शौ ५, २७, ३; २०, १२७, १[h]; पै ९, १,३; -सम् ऋ १,१३,३; १८, ९; १०६,४[i]; मा २६, ३१; का २३, ४, ३; मै १,१०,९¶; ३, ११,२; ४, १३,२†; काठ ३६, ३[२]¶; कौ २, ९९१†; जै ३, ५७,३†; पै ४,२८,४†; -सस्य ऋ ७,२,२; मा २९, २७†; का ३१,४,३†; तै १, ६, ४, १; ७, ४,१; मै ४, १३, ३†; काठ ५, ३; ३२,३; ३७,४†; पै २,२०, १; -से[j] मै ४, १०, ६; काठ २६, १४; -सेन मा २०, ५७; २८, २; का २२, ६, ३; ३०,१, २; तै १, ७, ४,१¶; मै ३,११,

*) यनि. पाठस्य स्थाने नुराशंसम्, च इति व्यस्तक्रमः पपा. तदनुवादिनश्चेतरे सर्वे, तत्र। तथात्वे वा. असंगतेः। तथाहि, वनस्पत्यादिगणीयस्य सत उभयस्वरस्य नुराशंस- इत्यस्य प्राति. अग्नेर्दैवतस्वरूपविशेषमात्रपरत्वेनर्तु प्रसिद्धेरग्नेश्च मन्त्रोक्तदैव्यजनान्तःपाते स्वतःसिद्धे ततो विविक्ततयाऽऽकाङ्क्षितस्य सतो मानवाऽऽत्मकजनान्तरस्याऽश्रावणप्रसङ्गात्। अत इह सोमस्य द्वयोर्जनयोः(गणयोः) मध्येऽन्तश्चारित्वं श्रावितं भवति। तावेव द्वौ जनौ चतुर्थे पादे चकारद्वयेन पृथक् परामृष्टौ द्र., तद् यथा, (√*नृ ⌊स्तुतौ⌋>) नुरा (स्तोत्राणि) न. द्विदे, यद्वा *नुरस्- >-रसा >नैप्र. नुरा (स्तोत्रेण) इति, शंसः (⌊ऋपिमयः⌋ शंसनशीलः) अन्योन्यश्च दैव्यः (देवसंघात्मकः) इति कृत्वाऽत्र नुरा इति च शंसम् इति च द्वे पृथक् स्थिते पदे द्र.। सोमपाने स्तोतॄणां च देवानां चैवाऽधिकार इति कृत्वा सोम आत्मनो धृत्यर्थं तावेवान्तरीयत इत्युक्तं भवति। सस्थ. धर्तृ- इति प्राति. धारणार्थे भाप. सत् प्रयोजनार्थे सत. प्रयुक्तं द्र.। अथवा, एक एवोत्तरश्चकारोऽत्र समुच्चयार्थे स्यादिति कृत्वा नुरा (स्तोत्राणि), *आ-चशंस- (⌊आ-चक्षाण- ⌋<आ √*चश् ⌊आख्याने⌋) >-सम् (पठन्तम्) इति द्वे एव पदे स्याताम् (वैतु. पपा. अनुसरन्तोऽन्ये वा. विषये विविधवाचः ?)। d टि. अपि द्र.।

[b]) व्यु. ?। नाप. (ओषधि-विशेष-) इति W. प्रभृ.।

[c]) तु. BKA.; वैतु. र. मूको. च ना° इति।

[d]) यनि. पाठस्य स्थाने नुराशंसम्, वा इति पपा. ?। नुरा (दीप्त्या ⌊तु. e टि.⌋) इति, (√आश् ⌊दीप्तौ⌋ >) *आशंस- ⌊आजत्-⌋ > नैप्र. *वाशंस- >-सम् (दीप्तिमन्तम्) इति कृत्वा द्वे पृथक् सती पदे पूष्णो वाऽग्नेर्वा विशेषणपरे द्र. (तु. a, c टि.; वैतु. अन्ये पपा. अनुसरन्तः वा इत्यनर्थकं पदमित्येवंवादिनः ?)।

[e]) नाप. [*जाज्वल्यमानाऽग्निदेव- (तु. ऋ ३,२९, ११ ⌊तत्रत्ये वि √जन् >विजायते इति पदे टि. च⌋)]। व्यु. ?। पपा. नावग्रहः। नुर- इति वा नृ- इति वा पूप. इति, (√शंस् ⌊स्तुतौ वेच्छायां वा⌋>) *शंस- इति उप. इति च कृत्वा कोऽपि समास इति चोभयपदस्वर इति च प्रायोवादः (तु. या ⌊८,२⌋ पाग ⌊६,२, १४०⌋ सा. PW. प्रभृ.)। (√वर्ण् ⌊*दीप्तौ⌋>भावे) *वुर्णर्- > *वुर्णरा तृ१ > नैप्र. *नुरा (दीप्त्या) + (√आश् ⌊दीप्तौ⌋>कर्तरि *आशु->⌊वीप्सायां द्विरुक्तौ⌋ *आशु-आश-> नैप्र.) *राशंस->(संहितामात्रे ⌊न समासे⌋) *नुराराशंस- (दीप्त्याऽतिशयेन दीप्तिमत्-)>नैप्र. यनि. इति तु स्यात्।

[f]) पाभे. कृते पृ ७२३ l टि. द्र.।

[g]) ना° इति पाठः ? यनि. शोधः (तु. मूको.)।

[h]) तु. खि ५,८,१ आश्रौ ८,३,१० शाश्रौ १२,१४,१ शंपा.; वैतु. RW. नाराशंसः इति ?।

[i]) यद्यत्र नराशंसाग्निश्च पूषा च द्वे अपि देवते, यदि वाऽऽदित्यविशेषपरः पूषेह देवता नुराशंस- इति प्राति. च तस्य विप., तर्ह्युभयथापि नुराशंस- इत्यस्य उक्तं व्यु. द्र.। यदि तूत्तरे कल्पे पृथिवीपरः पूष-शब्दस्तर्हि नुराशंस- इत्यस्य व्यु. विभिद्येतैव। उक्तयोः *नुरा इत्यत्र च *राशंस- इत्यत्र च 'दीप्तेः' स्थाने 'निवासस्य' वाच्यत्वमित्यभ्युपगमात्।

[j]) नाप. [यज्ञ-विशेषपर- (नाराशंस- ⌊तु. या ८, ६ इत्यत्र कात्थक्यमतम्; वैतु. SEY ७९?⌋)]। नुराणां (पितृविशेषाणां दातृविशेषाणां) वा + (√वाश् ⌊शब्दे⌋

२, काठ ३२, २¶; ३८, ८.
नाराशंस– यद्र.
नुराशंस-पीत[a]– -त्तस्य तै ३, २,५, २[२];३.
-नरिष्ट[,ष्टा][b]– -ष्टा शौ ७, १३,२; ११,१०, २४; पै १६, ८७, ४, २०,३७,८; –ष्टायै मा ३०, ६; का ३४,१,६
?नरे-ष्ठा[c]– -ष्ठाम् ऋ ४,३३,[८(३६, २)].
-नर्तयत्– √नृत् द्र.
√नर्द् (शब्दे)
नर्द[d]–
नर्द-बुद्द[e]– -०द तै ३,३,१०,१.
नर्म[f]– -र्माय मा ३०, ६; २०[g]; का ३४, १,६; ४,२[g].
नुर्मदा[h]– -दायै[२], –०दे खि २,१,८.
नुर्य– नर– द्र.
?नुर्यपांसि[i] ऋ १, ८५, ९; ८, ९६,११.
नुलद[j]– -दस्य शौ ६,१०२,३; पै २, ७७,२; १९,१४,३.
नलदी[k]– -दी शौ ४,३७, ३; पै १३, ४,३.
नुव,वा[l]– -वः ऋ २, १८,१; ३,११, ५; ४, ५१, ४; कौ २, १०६†; जै ४,१५,१†; ‡शौ ७,८६,१[m]; १४,१,२३[m]; –व ऽ-वः ऋ १०, ८५,१९; तै २, ३,५,३; ४,१४, १†; मै ४, १२, २†; काठ १०, १२†; शौ ७,८६,२†; १४, १, २४, पै १८, ३, ३†; –वम् ऋ १,२०,६,५, ९, ३; ७, १५,४; ८,२४,२३; ६९, १५; ९, २१, ६; ८६, ३६; १०, ८६, १८; ८९, ७; १३५,३; १४३,१, खि ५, ७, ३, ५; मा २८, १६, का ३०, २,५, ¶तै २, ३, १०,१; ११,२; मै ¶२, ३, ४; ५; ४,

>भावे) *वाशंस– > नैप्र. यनि. (नरकर्मिका स्तुतिः [वैतु. काठ्यक्यः नरकर्तृका स्तुतिरिति ?]) । सपा. नुराशंसे <>नाराशंसे इति पाभे. ।

[a]) विप. (सोम-)। तृस. पूप. प्रकृतिस्वरः पा (६,२,४८)।

[b]) बप्रा. । विप, स्त्री. ([*बहु-नरा-] सभा-) च भाप. (*आनन्द-प्राचुरी-) च। पपा. नावग्रहः । प्रथमेऽर्थे नुर– (मनुष्य-) + (√भृ [*प्राचुर्ये]>भावे) *भरिस्– >पस. *नर-भरिस्– > नैप्र. *नरिस्–+ (√*ता [धारणे]>भावे) *ता–> बस. *नरिष्-टा– । द्वितीयेऽर्थे (√नन्द् [आनन्दे]>भावे) *नुन्द–>नैप्र. *नन– + भरिस्–>*नरिस्– (आनन्द-प्राचुर्य-) इत्येव विशेषः। शेषं पूर्ववत् [आनन्द-प्राचुर्यवत्-क्रीडादि- (वैतु. भाप. इत्येव कृत्वा < न + √रिष् [हिंसायाम्] इति सा., <√नृत् इतीव चार्वाचः)]।

[c]) विप. ([*वहन-समर्थ-]रथ-)। व्यु. ?। 'प्रचुरं वहनं धत्ते' इति कृत्वा [√नृ (नये [="वहने, *कर्षणे])>भावे नुर– > [प्राचुर्ये] *नुर-मयम्–>नैप्र.] *नुरेष्–+(√*था [=√धा]>कर्तरि) *था–>उस. *नरेष्-ठा– इति (वैतु. पपा. प्रभृ. नरे-स्था– इत्येवं विगृह्णन्तः; नुर– [मनुष्य-] इति वें. सा, नृ– इति GW. GRV. प्रमृ. इति पूप., √स्था>स्था– इति उप. इति च कृत्वा पूप. सस. वा च. वाऽलुग् इति ?)।

[d]) भाप. (वैतु. भा. सा. कर्तरि कृत्)।

[e]) विप. ([शब्दकृत्-] इन्द्र-)। व्यु. ?। पपा. नावग्रहः। उस. उप. (√भृ [*कृतौ]>कर्तरि) *भृत–> नैप्र. यनि. (तु. सपा. –०द<>नन्द-बर्ह–> -०ह इति पाभे. यद्र. तत्रत्यं टि. च; वैतु. भा.?, सा.? [√बुद् 'निशामने' >कर्तरि] *बुद– इति पृथक् पदमितीव, भा. [पक्षान्तरे] =नर्तितबुद्बुद- इत्यपि ?)।

[f]) भाप. (रञ्जन-)। (√नन्द् [*रञ्जने]>भावे) *नुन्दर्– > *नन्दर्-मयु– > नैप्र. *ननर्मयु– > यनि. [वैतु. <√नृत् इति WAG (१, २३० c [तु. हिं. नट]), BDG [१,८१८,२] प्रमृ.]।

[g]) सपा. तैब्रा ३,४,१५,१ हसाय इति पाभे. ।

[h]) अर्थः व्यु. च?।

[i]) पाठः? नुर्य– > नुर्या द्वि३ इति च अपांसि इति चेह पदे । नैप्र. च र्या+अ° >°र्या°>°र्य°इति ह्रस्वः परिणतः सन् शोध्यः द्र. (तु. GW. MVB [२८] प्रमृ.; वैतु. पपा. प्रमृ. नुरि अ° इति पदे इति ?)।

[j]) नाप. (ओषधि-विशेष- [जटामांसी- इति PW. प्रमृ., उशीर- इति सा.]। व्यु. ?।

[k]) नाप. (अप्सरो-विशेष- [तु. W. B. प्रमृ; वैतु. सा. ओषधि-विशेष-])।

[l]) विप. (अग्नि-, रथ-प्रमृ.)। व्यु.?। <आ√नी इति या [३, १९], <√नु [शब्दे] इति श्वा., < नु [अव्य. इतीव GW. प्रमृ.] । नु+(प्रत्नु– > भावे *प्रत्नमयु– [पुराण-भाव-] > मतुबर्थे) *प्रत्नमय-मय– (पुराण-)> तस. अ-प्रत्नमयमय–> नैप्र. यनि. इति तु मतम्।

[m]) सपा. नुव- <>पुनः (तैब्रा २,७,१२, २; ८,९,३ च) इति पाभे. ।

१३,८†; ¶काठ ११, ७; १९, १३; २४, ७^{2}; ४०, १४§; क ३७, ८^{2}¶; शौ १२, ३, ३२; १४,२,४४; †२०, ६६,२; ९२, १२; १२६,१८; पै १७,३९,२; १८,११,४;२०,१४,३; -वम्ऽ- -वम् पै १८, २४,५; -वस्य ऋ ८, २३, १४; मै ४, ३, २¶; काठ १२, ७^{2}¶; कौ १, १०६†; जै १, ११,१०†; -वया ऋ २, २४, १; -वा ऋ १, ९५, ७; १४४, ५; ८, ४५, २५; पै ८, १४,७; १५, १२, ५; -वाः ऋ ५,६,८; काठ ८,१५^{2}; शौ १२, २,४१;१९,३४,७; पै ११,३,७; १७,३४,२; -वानाम् ऋ ८, ५, ३७?[a]; १०, ८९, [(१, ४, ३) १७]; -वानि ऋ ७, ६१, ६; शौ ९, ५, २५; -वाभिः ऋ ४, ३१, १३; -वायाम् ऋ १०, १६०, ५; शौ २०, ९६, ५†; -वासु ऋ १, ९५, १०; पै ८, १४,१०†; -वे ऋ ४, ३२,२३; -वेन ऋ १, ३१,८; २, १८,३; ६,५०,६; खि ५, ७, ३,५; मा २८, १६; का ३०, २, ५; †मै ४, ११, १; १३, ८; काठ १९, १३; -वेभिः ऋ ४,२०,५.

नव-गत्[b]- -गत्[c] तै ४, ३, ११,१; मै २, १३, १० ; काठ ३९, १०; शौ ३, १०,४; ८, ९,११; पै १, १०४, ४; १६, १९, १; ७३,३.

नव-ज़ा- -जाः ऋ ४,६,३.

नुव-जात[d]- -तः ऋ ५, १५, ३; खि ५,७,३,२; मै ४, १३,८†; काठ १९,१३;-†तम् ऋ ७,९३, १; तै १, १, १४, १; मै ४, ११,१; काठ १३,१५; -†तस्य ऋ ७, ३, ३; कौ २,५७१; जै ३,४६,६.

नव-ज्वार्[e]- -रः ऋ १,४२,८.

नव-दाव[f]-

¶नवदाव्य[g]- -व्यः काठ ३४, ९^{2}.

?नुव-नाभ- -भम् खि ४, ११, ७.

¶नुव-नीत[h]- -तम् तै २,३,१०,१; ११,२; ६, १, १,५^{2}; मै २, ३, ४; ५; काठ ११, ७; २३, १; क ३५,७; -तस्य काठ २४, ७; क ३७, ८; -तेन तै ६, १, १, ५^{2}; मै ३,६,२^{2}; काठ २३, १; क ३५,७.

¶नवनीत-त्व- -त्वम् काठ २४, ७; क ३७,८.

नव-सू[i]- -स्वः ऋ ४, ३४,५.

नुवा(व-अ)वसान[j]- -नम् तै १,६, ७, ३; मै १, ४, १०^{2}; काठ ३२, ७^{2}.

नविष्ठ,ष्ठा- -ष्ठम् ऋ ५, ३२, ११; -†ष्ठया ऋ १,८२,[२; ८, २५, २४]; ८,२०, १९; मा ३, ५१; का ३,७, १; तै १,८, ५, २; मै १,१०,३; काठ ९,६; क ८, ९; कौ १, ४१५; जै १, ४०, ७; -ष्ठाय ऋ ५,२७,३.

नुवीय[k]- -यान् ऋ ३,३६, ३.

†नुवीयस्- -यः ऋ २, १९, ८; ६, १८,१५; २१,१; ७,२६,१;३५, १४; ३६, २; ८, ४०, १२; ९, २३,२; १०,५९,१; ६१,[(१०) ११]; ६९, ३; १७९, ३; मै ४, १२, ३; काठ ८, १६; कौ १, ५०२; जै १,५२,६; शौ ७,७६, १; १८, २, ३१§; ३, १७‡[l]; १९, ११, ४; पै १३, ८, १४; -यसः ऋ १, १३१, ६^{2}; शौ २०,७२,३^{2}; -यसा ऋ १,१२, ११; ६, १६, २१; ८, ३९, ६; तै २, २,१२, १; काठ २०,१४; -यसे ऋ १,१५६, २; ९, ९,८; -यान् ऋ १,११०, ७; ६, ४४, ७; १०,२७,१९.

†नुवीयसी- -सी ऋ ७,५९, ४;

[a]) पाठः ? *नुव-नव- > नुवानवानाम् इति शोधः (तु. छन्दः)।

[b]) विप. ([नवोढा-] वधू-)। उस. उप. <√गम् इति।

[c]) सपा. आपमं २,२०,३० शांगृ ३,१२,२ तु नवकृत् इति, कौगृ ३,१५,२ ?नवकम् इति पाभे.।

[d]) विप. (अग्नि-, सोम- प्रभृ.)। बस. उप. भाप.।

[e]) कस. अन्तोदात्तः। उप. भाप. <√ज्वर् [संतापे] इति (तु. सा. BW. प्रभृ., वें. =दवाग्नि- इति; वैतु. स्क. वस. [तथा सति स्वरानुपपत्तेः] पक्षान्तरे च उस. उप. कर्तरि प्र. इतीव, GW. विप. इति च ?)।

[f]) नाप.। कस. अन्तोदात्तः (वैप२ यद्र.)।

[g]) विप.। तात्रभविके यति प्र. तित्स्वरः।

[h]) नाप.। बस. पूप. स्वरः। उप. भाप.।

[i]) नाप. (गो-)। उस.।

[j]) नाप. (गृह-)। बस. (तु. भा.; वैतु. [पक्षे] भा. सा. K. प्रभृ. कस. इति ?)। उप. =अध्यवसाय-।

[k]) =१नुव्य-। विप. (सोम-)। कृतमित्यर्थे छन् प्र. उसं. (पा ४,४,१३३ [तु. सकर्ष पूर्व्य- > -र्व्यान्, GW. प्रभृ.; वैतु. वें. सा. <नुवीयस्- इति ?]) ।

[l]) पाभे. कृते पृ १६७७ j टि. द्र.।

- ८,१२, १०; ७२,१; १०३,९ॱ; –सीः ऋ ९, ८६, ३२; –सीम् ऋ १,१३८,३. ८,५१,५;९५,५; १०,९१,१३; खि ३,३, ५; कौ २,२३४; जै ३,२०,१८.

¹नुव्य[b]– -व्यः ऋ ७,४,८; ८,११, १०; १०, ४, ५; शौ २, ५, २[c/d]; ६, ११०, १†; –†व्यम् ऋ १, १०,११;६२,१३;१०५, १२; १०९, २; १३९, ८; १४१, १०; १८०, १०; २, १७,१; ३, ३१,१९; ५३, [१६; ७, ८०,२], ४, १६, [२१;१७, २१; १९-२४, ११ (५६, ४)]; ६,१७,१३; ७, ९१,२; ८,२४, २६; ६७, १८; १०, ८९, ३; खि ५, ४, ९; तै १, १, १४,१; मै ४,१३,६, काठ ४, १५;१८, २०;कौ १, १४४; २,३०३$[e]; ४,८$, जै १, २०, १०; २,७, ३$; ३, ६,१०$[e]; ४, २२,५; शौ २०,४४, १;६७,२;–व्यम्ऽ-व्यम् ऋ १, १५९,४; १०, ९६, ११; शौ २०, ३२, १; –व्या ऋ ५,३९,१३; –व्याः ऋ १,१७४, ८[e];५,२९,१५![f]; –व्याऽ-व्याः ऋ ३,५५,१६; –व्याम् पै १९, ३५,४; –†व्ये ऋ४,२०,१०; तै १, ७, १३,३; –†व्येभिः ऋ १, १३०,१०;७,९३,४; मै ४,१३, ७; काठ ४, १५; –व्येषु ऋ १, १३४,४.

नुव्यस्[g]– -†व्यः ऋ १, ६१, १३; ६२,११; १०५, १५[h]; १८९,२; ६,२०,१०; ८, ३,१३; तै १,१, १४,४; मै ४, १०, १; शौ २०, ३५,१३; ५०,१; –व्यस ऋ ६, ६२,४; ८, २४,[८,५०,९]; खि ३,२,९; –व्यसा ऋ २, ३१,५; ६,६,१; ४८, ११; ६२, ५; ८, २९, २; –व्यसे ऋ २, ३१, ७; ३,२,१३; ३२,१३; ५, ११, १; ६,७१,३; ८,७, ३३; २७, १०; ९,९, ८; ८२, ५, ९१, ५; †मा १५, २७; ३३, ६१; ८४; ३८, १९$; †का १६, ५,८; ३२, ५, १५;६,१५; ३८, ५, २$, तै १, ४,२४,१; ४, ४,४,२; मै १, ३, २७†; २, १३,७†; ४, ९,१०[i]; †काठ४,१०;३९,१४; क३,८†; कौ १, ४६१‡[i]; २,२५७†;३,३, ८‡[j]; †जै १, ४८, ७‡[j], २, २, ३‡[j];३,२२,४; –†व्यासम् ऋ १,२७, ४[k]; मै ४. ९,११; कौ १,२८;२,८४७; जै १, ३,८;४, ११,१०; –व्यांसि ऋ १,३८,३. नुव्यसी– -०सि ऋ ३, ६१, ३; –सी ऋ १,६०,३; १३९, १[l/]; ३,५,७; ६२, ७; ६, ८, १[l]; ८, ७४,७; १०,४,६; –सीः ऋ १, १२४, ९; –सीनाम् ऋ ५, ५३, [१०; ५८, १]; –सीभिः ऋ ४, ४१,१०; ६,४९,१; ७, ५३, २; ८,५, २४; तै ४, १, ११, ४†; मै ४, १०, ३†; –सीम् ऋ १, १४३,१; ५,४२,१३;६,८,५, जै ३,३८,१; –सीषु ऋ १,१४१,५; –स्या ऋ ६, २२, ७,८,५१,३; खि ३,३,३; शौ २०,३६, ७†.

नुव-कपाल– प्रमृ. नवन्– द्र.

नुवत्– √नु द्र.

?नवतद्भुत् पै १५,१२,६.

नुवन्[m]– -व ऋ १, ३२, १४; ५३, ९; ५४,६; ८४,[१३; ९, ६१, १]; ११६,२४; २, १४, ४; १९, ६; ३,९,[९; १०,५२, ६]; ४, २६, ३, ४८,४; ५, २९, ६; ६, ४७, २; ७,१९,५; ९९,५; ८,९३,२;

ª) सपा. नवीयसी <> भवीयसी इति पाभे.।

ᵇ) स्वार्थिकः यत् प्र. (पा ५,४,२५) यना. स्वरश्च ।

ᶜ) तु. सा. GRI ; वैतु. W. २नव्य– इत्यस्य रूपमिति वा नद्यं. (<नदी–) इति शोधः स्यादिति वा; नौ–> नाव्यम् इति WIS (१३,१४३) शोध' इति?।

ᵈ) सपा. नुव्य' <> नव्यम् (आश्रौ ६,३,१ शाश्रौ ९, ५,२ च) इति पाभे.।

ᵉ) तु. ORN. FOY [KZ ३४,२६०]; वैतु. GW. 'व्या (न.) इति । शिष्टं पृ ६२६ g टि. द्र.।

ᶠ) पाठः?। नव्या (विप. न. [भद्मन्-]) इति शोधः (तु. GW. ORN.; वैतु. सा. पुं. प्र३ इति)।

ᵍ) नवीयस्–> नैप्र. यनि.।

ʰ) छन्दस्तः नुवीयः इति पाठुक ORN. इति ।

ⁱ) सपा. नुव्यसे <> नुव्यसी इति पाभे.।

ʲ) सपा. नुव्यसे <> नुव्यसी इति पाभे.।

ᵏ) सपा. तैब्रा ४,११,८ नवीयांसम् इति पाभे.।

ˡ) विप. (नाभि- [तु. GRV. ORN ; वैतु. वें. सा. नाप. इति])।

ᵐ) संख्या-विशेष-। व्यु ?। <न + √वन् [प्रीतौ] इति वा न+अव √ आप् इति वेति वा [३,१०] SEY [२६;१२०]। न+(दशन्– >समूहार्थे) *दशमन्–> इस. *न-दशमन्– इति कृत्वा *एकान्–दशमन्– इत्यत्र नैप्र. *एकात् इत्यस्य लोप इति च *न-दशमन्– इत्यस्य विपरिणामः यनि. इति च विमृश्यम्।

१०,२७,१५; ४६,८; ६८, १०; १०४,८; गि ४,२,२; मा १८, २४[२]; ३३,७†; का १९,८,१[२]; ३२,१,७†; तै ३, २, ११, ३†; ५,१०,२¶; ४,७,११,१; ५,३, २,३¶; ६,२२,१; ¶६,१,१,८; ६,२,१[२]; ७,४,११,४[३]¶; ५,८, २; १५,२; मै १, ५, ८¶; १०, ८[४]¶;११,१०; २,५,१०[२]; १३, ६†; ३,४,४; ६, ४[२]; ४,५, ७; ६, १[२]; ४[२]; ६; ८, ४[३]; १२, ५†; ¶काठ ९,१६;१३,७[३];१४, ४; २०,११; २३, १;२; २४,८; २५,१०; २७,६; २८, १; १०; २९,३[२]; ३३,३[२]; ४[३];८[२]; ३४, १०; ३६,२[४]; ३९, १२†; ४०, ६S; ५०, २S; ¶क ३१, १३; ३५, ७; ८; ३८, १; ४०, ३; ४५, १; ४[२]; †कौ १, १०६; ४६५; २, २६३; ५६०; ८०१; †जै १,११,५; ५१,६; ३, २२, १०; ४५, ३; ४, २, ४; शौ ५, १५, ६; १६, ११; २८, १; ६, २५, ३; ११, ६, १४; १३, ४, १०; १९,४७,३; ५७,५; †२०, ७,२; २१, ६; ३७, ५; ४१, १; पै २, ५९, १०; ३, ३०, ६; ६, २०,३; ८,५, ६; १६, १; १३, ६,१४†; १८,२५,१०[१]; १९,५, ४; -घड-व तै ३, ५, १०, २¶; मै १, ११, १०; काठ १४, ४; -ग्रुभिः[a] ऋ १०, ३९, १०; मा १४, २६; का १५,६, २; तै ४, ३,१०,१; ६,१,१, ८¶; ७, ५, ८,२¶; मै २,८,६; ३,६, ४¶; ४, ६, १¶; ८, ४; ¶काठ १७, ५S; २३,१; २; २८, १०; २९, ३; क २६, ४; ¶३५, ७; ८; ¶४५,१; ४; शौ ५,२८, १; पै २,५९,१०; २०,१०,३; -ग्वभिः ऽ-ग्वभिः काठ २०, ४; क ३१, ६; -ग्वः[a] तै ७, २, ११, १; १२,१;१४,१;१५,१; काठ ४२, १; २;६; -ग्वसु काठ ३३, ४¶; -†ग्वानाम् ऋ १, १६१,१३; पै ३,६,७; ४,१७,७; १६,७.

¶नुव-कपाल- -लः तै २,२, ५, ३; ६,२, १, ४[३]; मै ३, ७, ६; काठ २४,८[१]; क ३८,१[१].

नुव-गुल[b]- -लम् गि १,२,१३.

नुवग्व[c]- -ग्वः ऋ ९, १०८, ४[d]; १०,६२,६; -ग्वाः ऋ १, ३३, ६; ५, ४५, ७; ११; ६, ६, ३; २२,२; १०, १४, ६; ६१,[१० (११)];१०८,८; मा १९,५०†; †तै २,६,१२,६; ३,३, ११,२; शौ १८,१,५८†; ३, २०; २०, ३६, २†; -ग्वासः ऋ ५, २९, १२; -ग्वे ऋ ४,५१,४; -ग्वैः ऋ १, ६२, ४; ३, ३९, ५; शौ १४,१,५६; पै १८,६,४.

‡नुवग्वन्[e]- -ग्वा[d] कौ २, २८९; जै ३,२४,५.

नुव-चत्वारिंशत्- -शते तै ७, २, ११-१२, १; १४, १; काठ ४२, १;२.

नुव-दृदि[f]- -दि मै ३,२,१०, ५¶.

नुव-दृदिन्[f]- -दिः मै ३,८,६¶.

नवति[g]- -तयः शौ ५, १६, ११; -तिः ऋ ४, ४८, ४; १०, ६८, १०; गि ४,२, २; शौ ५, १५, ६; ६,२५,३; १९,४७,३; पै ६, २०,३; ८,५, ६; १६, १; १९, ५,४;४६, ४; -तिम् ऋ १,३२, १४; ५३, ९; ५४, ६; ८०, ८; १२१, १३; १३०,७; १४४,६[b]; २,१४, ४; १९, ६; ३, १२, ६; ५,२९,६; ६,४७,२; ७,१९, ५; ९९,५; ८,९३, २; १०,४९, ८; ९८,११; १०४,८; गि ५,८,१; †तै १,१,१४,१; ३,२, ११,३; †मै ४,१०,५; ११, ६; १२,५; काठ ४, १५†; †कौ २, ८०१; ९२६; १०५४; †जै ४, २, ४; २२, ९; शौ ८,५, ९; १०, १, १६; २०, ७,२†; २१,९†;३७; ५†;१२७, १; पै १३,६, १४†, १६,२७,९; ३६,६; १७,१५,४; -ती ऋ १०,३९, १०; -†तीः ऋ १,८४,[१३; ९,६१, १]; ४, २६,३; मै २,१३,६; काठ ३९, १२; कौ १, १७९; ४९५; २, २६३; ५६०; जै १, १९, ५; ५१,९; ३, २२,१०;४५,२; शौ २०,४१, १; -तीनाम् ऋ १, १९१, १३; †पै ३,९, ७; ४,

[a]) उपोत्तमः स्वरः (पा ६,१,१८०)।

[b]) विप. (यज्ञ-)। बस.।

[c]) विप. नाप. इव च। अर्थः व्यु. च ?। पपा. नुव-ग्व- इति। बस.। पूप. नुवन्- इति, उप. < √गम् इति च स्क. सा. PW. प्रमृ.। अत्र पूप. नुव- इत्यपि पक्षः (तु. या [११, १९], स्क [ऋ १, ६२, ४], सा [ऋ ६,६, ३] प्रमृ.)। द्वशग्व- इत्यनेन सन्धायतेति मतम्।

[d]) सपा. नुवग्वः<>नुवग्वा इति पाभे.।

[e]) =नुवग्व-। व्यु. c टि. दिशा द्र.।

[f]) विप. (सदस्-)। बस.।

[g]) नव-दशतः परिमाणमस्येत्यर्थे तिः प्र. (पा ५,१,५९)।

[h]) वा. सस्थ. टि. √वृत्> वृत्त-> -त्तम् द्र.।

१७, ७; १९, ७; –त्या ऋ २, १८, ६; –त्यै तै ७, २,१७,१; काठ ४२, १;३;६;७.

नुव-दशन्– -श मा १८, २४[२]; का १९,८,१[२]; तै ४, ७,११,१; –शभिः[a] मा १४,३०; का १५, ९,३; तै ४,३,१०,२; मै २, ८, ६; काठ १७,५; क २६,४.

नवदश– -शः मा १४, २३; का १५,७, १; तै ४, ३, ८, १; ५,३,३,३¶, मै २, ८, ४; काठ १७,४; २०,१३; क २६,३.

नुव-द्वार,रा[b]– -रम् शौ १०,८,४३; –रा शौ १०, २, ३१; पै १६, ६२,३.

नव-धा तै ६, २,१,४¶; काठ २४, ८¶; क ३८, १¶; शौ १३,४, १०.

?नुव-नाग-महुस—बल[c]– -लः खि २, १४,४.

†नुव-प(द्>)दी[d]– -दी ऋ १, १६४,४१; शौ ९,१५,२१;१३, १,४२; पै १६, ६९, ११; १८, १९,२.

नुव-पु(त्र>)त्रा[e]– -त्रा मै १, ५, ८¶.

नव-सु– -सः तै ३,४,१,४¶; ¶काठ १३,१०[१]; २८, १; शौ १३, ५, ५; –मम् ऋ ५, २७, ३; तै ७, २, ८, ४¶; काठ ३४,६¶; –मे मा ३९,६; का ३९,४,१; तै ७, २,८,४; ६¶, काठ ३४, १¶; –¶मेन तै ७,३,२,२; काठ ३४, १०.

नवमी– -मी मा २५, ४; ५; का २७, ४, १; ५, १; तै ५, १, १,३¶; ७, २१, १; २२, १; मै ३,१,१¶; १५,४; ५; काठ १८, १९¶; ३३,४¶; ५३,११; १२; क २९, ७¶; –मीम् मै १, ८, २¶; –म्या पै ९,२०,९[२].

¶नव-यामन्[f]– -मानः, –म्नः पै ९, २१, ९.

¶नव-रात्र– -त्रः तै ७, २,४, ३; –त्रम् तै ७, २, ४, १; –त्रेण तै ७,२,४,१;३.

नव(व-ऋ)र्चं[g]– -र्चैभ्य शौ १९, २३, ६.

नुव-विंशति– -तिः मा १८, २४[२]; का १९,८,१[२]; तै ४,७, ११,१; –त्या मा १४,३१; का १५, ९, ४; तै ४,३,१०, ३; मै २,८,६; काठ १७,५, क २६, ४; –त्यै तै ७, २, ११-१२, १; १४, १; काठ ४२,१;२.

नव-वृप[h]– -पः शौ ५, १६, ९; पै ८, ४,९.

नव-शराव– -वम् पै ९, २१,९.

नुव-पष्टि– -ष्ट्यै तै ७, २, ११, १; १२, १; १४, १; काठ ४२, १,२.

†नुव-स्रक्ति[i]– -क्तिम् ऋ ८, ७६, १२; कौ २, ३४०[j]; जै ३, २८, १२; शौ २०, ४२,१.

नुवा(व-अ)क्षर,रा– -रया मै १, ११, १०[२]; काठ १४, ४; –राम् मै १,११,१०; काठ १४, ४; –राय मै १, ११, १०; –रेण मा ९, ३३, का १०, ६, ३, तै १, ७, ११, १.

¶नुवा(र-अ)रत्नि[k]– -त्निः मै ३, ९, २; काठ २६, ४[२]; क ४१, २[२]; –त्निम् तै ६,३,३,६.

नुवा(व-अ)शीति– -त्यै तै ७, २, ११, १; १२, १; १४, १; काठ ४२,१;२.

¶नुवा(व-अ)श्रि[l]– -श्रिम् तै ५, १, ६,४, काठ १९,६, क ३०,४.

नुवमान– √नु द्र

नुव-वास्त्व[m]– -स्त्वम् ऋ १,३६,१८; ६,२०,११; १०,४९,६.

†नुविष्टि[n]– -ष्टौ ऋ ८, २, १७; कौ २,७०, जै ३, ७, ८; शौ २०, १८,२.

---

a) उपोत्तमः स्वरः (पा ६,१,१८०)।

b) विप. (पुण्डरीक-, पुर्-)। बस.।

c) विप. (कालिक-सर्प-)। कस.>बस.। नुव° °हु° इति स्वरः ? । d) विप. (गौरी-, [माध्यमिका-]वाच्-)। बस.।

e) विप. (जाया-)। बस.। f) विप. (देव-)। बस.।

g) नाप. (सूक्त-विशेष-)। बस.।

h) द्र. टि. भस्ट-वृप्-। i) विप. (वाच्-)। बस.।

j) °स° इति S. पाठः।

k) विप. (यूप-)। तद्धितार्थे द्विस. पूप. स्वरः।

l) विप. (उखा-)। बस.।

m) व्यप.। नुव- इति वा नुवन्- इति वा + वास्तु- > बस. *नुव-वास्तु- > स्वार्थे *नुव-वास्तुक- > नैप्र. यनि. इति स्यात्।

n) भाप. (पूजा-)। व्यु. ? । पपा. नावग्रहः। *युर्गे- (भाप. [स्तुति-]) + (√विष् [*इनौ]>भावे) *विष्टि- (इति- [तु. निघ २,१ विव्ष्टी इति])>बस. *युर्गे-विष्टि->नैप्र. यनि. इति मतम्। <नुव- + इष्टि-[कस.] इति सा., नुव- + विष्टि- [कर्मद-] > कस. इति ORN. ORV. प्रमृ., < √नु [स्तुतौ] इति PW. GW. प्रमृ., बे. =अन्वेषण- इति ?।

१०,२७,१५; ४९,८; ९८, १०; १०४,८; खि ४,२,२; मा १८, २४[२]; ३३,७†; का १९,८,१[२]; ३२,१,७†; तै ३, २, ११, ३†; ५,१०,२¶; ४,७,११,१; ५,३, २,३¶; ६,२२,१; ¶६,१,१,८; ६,२,१[२]; ७,४,११,४[३]¶; ५,८, २; १५,२; मै १, ५, ८¶; १०, ८[४]¶; ११,१०; २,५,१०[२]; १३, ६†; ३,४,४; ६, ४[२]; ४,५, ७; ६, १[२]; ४[२]; ६; ८, ४[३]; १२, ५†; ¶काठ ९,१६; १३,७[२]; १४, ४; २०,११; २३, १;२; २४,८; २५,१०; २७, ९; २८, १; १०; २९,३[२]; ३३,३[२]; ४[२];८[२]; ३४, १०; ३६,२[४]; ३९, १२†; ४०, ९§; ५०, २§; ¶क ३१, १३; ३५, ७; ८; ३८, १; ४०, ३; ४५, १; ४[२]; †कौ १, १७९; ४९५; २, २६३; ५६०; ८०१; †जै १,१९,५; ५१,९; ३, २२, १०; ४५, ३; ४, २, ४; शौ ५, १५, ९; १९, ११; २८, १; ६, २५, ३; ११, ९, १४; १३, ४, १०; १९,४७,२; ५७,५; †२०, ७,२; २१, ९; ३७, ५; ४१, १; पै २, ५९, १०; ३, ३०, ६; ६, २०,३; ८,५, ९; १६, १; १३, ६,१४†; १८,२५,१०[२]; १९,५, ४; –वऽ-व तै ३, ५, १०, २¶; मै १, ११, १०; काठ १४, ४; –वुभिः[a] ऋ १०, ३९, १०; मा १४, २९; का १५,९, २; तै ४, ३,१०,१; ६,१,१, ८¶; ७, ५, ८,२¶; मै २,८,६; ३,६, ४¶; ४, ६, १¶; ८, ४; ¶काठ १७, ५§; २३,१; २; २८, १०; २९, ३; क २६, ४; ¶३५, ७; ८; ¶४५,१; ४; शौ ५,२८, १; पै २,५९,१०; २०,१०,२; –वभिः ऽ-वभिः काठ २०, ४; क ३१, ६; –वुभ्यः[a] तै ७, २, ११, १; १२,१;१४,१;१९,१; काठ ४२, १; २;९; –वसु काठ ३३, ४¶; –†वानाम् ऋ १, १९१,१३; पै ३,९,७; ४,१७,७; १९,७.

¶नुव-कपाल– -लः तै २,२, ५, ३; ६,२, १, ४[३]; मै ३, ७, ९; काठ २४,८[२]; क ३८,१[२].

नुव-गुह्य[b]– -ह्यम् खि १,२,१३.

नुवग्व[c]– -ग्वः ऋ ९, १०८, ४[d]; १०,६२,६; –ग्वाः ऋ १, ३३, ६; ५, ४५, ७; ११; ६, ६, ३; २२,२; १०, १४, ६; ६१,[१० (११)]; १०८,८; मा १९,५०†; †तै २,६,१२,६; ३,३, ११,२; शौ १८,१,५८†; ३, २०; २०, ३६, २†; –ग्वासः ऋ ५, २९, १२; –ग्वे ऋ ४, ५१, ४; –ग्वैः ऋ १, ६२, ४; ३, ३९, ५; शौ १४,१,५६; पै १८,६,४.

‡नुवग्वन्[e]– -ग्वा[d] कौ २, २८९; जै ३,२४,५.

नुव-चत्वारिंशत्– -शते तै ७, २, ११-१२, १; १४, १; काठ ४२, १;२.

नुव-छदि[f]– -दि तै ६,२,१०, ५¶.

नुव-छदिस्[f]– -दिः मै ३,८,९¶.

नवति[g]– -तयः शौ ५, १९, ११; –तिः ऋ ४, ४८, ४; १०, ९८, १०; खि ४,२, २; शौ ५, १५, ९; ६,२५,३; १९,४७,३; पै ६, २०,३; ८,५, ९; १६, १; १९, ५,४;४६, ४; –तिम् ऋ १,३२, १४; ५३, ९; ५४, ६; ८०, ८; १२१, १३; १३०,७; १५५,६[h]; २,१४, ४; १९, ६; ३, १२, ६; ५,२९,६; ६,४७,२; ७,१९, ५; ९९,५; ८,९३, २; १०,४९, ८; ९८,११; १०४,८; खि ५,८,१; †तै १,१,१४,१; ३,२, ११,३; †मै ४,१०,५; ११, ६; १२,५; काठ ४, १५†; †कौ २, ८०१; ९२६; १०५४; †जै ४, २, ४; २२, ९; शौ ८,५, ९; १०, १, १६; २०, ७,२†; २१,९†;३७; ५†;१२७, १; पै १३,६, १४†, १६,२७,९; ३६,६; १७,१५,४; –ती ऋ १०,३९, १०; –†तीः ऋ १,८४,[१३; ९,६१, १]; ४, २६,३; मै २,१३,६; काठ ३९, १२; कौ १, १७९; ४९५; २, २६३; ५६०; जै १, १९, ५; ५१,९; ३, २२,१०;४५,२; शौ २०, ४१, १; –तीनाम् ऋ १, १९१, १३; †पै ३,९, ७; ४,

[a]) उपोत्तमः स्वरः (पा ६,१,१८०)।
[b]) विप. (सत्त्र-)। बस.।
[c]) विप. नाप. इव च। अर्थः व्यु. च ?। पपा. नुव-ग्व– इति। बस.। पूप. नुवन्– इति, उप. < √गम् इति च स्क. सा. PW. प्रमृ.। अत्र पूप. नुव– इत्यपि पक्षः (तु. या [११, १९], स्क [ऋ १, ६२, ४], सा [ऋ ६,६, ३] प्रमृ.)। दुशग्व– इत्यनेन सन्यायतेति मतम्।
[d]) सपा. नुवग्वः <> नुवग्वा इति पाभे.।
[e]) =नुवग्व–। व्यु. c टि. दिशा द्र.।
[f]) विप. (सदस्-)। बस.।
[g]) नव-दशतः परिमाणमस्येत्यर्थे तिः प्र. (पा ५,१,५९)।
[h]) वा. सस्थ. टि. √वृत् > वृत्त– > -त्तम् द्र.।

१७, ७; १९, ७, –त्या ऋ २, १८, ६; –त्यै तै ७, २,१७,१; काठ ४२, १;३;६;७.

नुव-दशन्– -श मा १८, २४[2]; का १९,८,१[2]; तै ४, ७,११,१; –शुभिः[a] मा १४,३०; का १५, ९,३; तै ४,३,१०,२; मै २, ८, ६; काठ १७,५; क २६,४.

नवदश॒– -श. मा १४, २३; का १५,७, १, तै ४, ३, ८, १; ५,३,३,३¶; मै २, ८, ४; काठ १७,४; २०,१३; क २६,३.

नुव-द्वार,रा[b]– -रम् शौ १०,८,४३; –रा शौ १०, २, ३१; पै १६, ६२,३.

नव-धा तै ६, २,१,४¶; काठ २४, ८¶; क ३८, १¶, शौ १३,४, १०.

?नुव–नाग-सहुस्र—वर[c]– -रः खि २, १४,४.

]नुव-प(द्>)दी[d]– -दी ऋ १, १६४,४१; शौ ९,१५,२१;१३, १,४२; पै १६, ६९, ११; १८, १९,२.

नुव-पु(त्र>)त्रा[e]– -त्रा मै १, ५, ८¶.

नव-म॒– -मः तै ३,४,१,४¶; ¶काठ १३,१०[2]; २८,१, शौ १३, ५, ५; –मम् ऋ ५, २७, ३; तै ७, २, ८, ४¶; काठ ३४,६¶; –मे मा ३९,९; का ३९,४,१; तै ७, २,८,४; ६¶; काठ ३४, १¶; –¶मेन तै ७,३,२,२; काठ ३४, १०.

नवमी– -मी मा २५. ४; ५; का २७, ४, १; ५, १, तै ५, १, १,३¶; ७, २१, १; २२, १; मै ३,१,१¶; १५,४; ५; काठ १८, १९¶, ३३,४¶; ५३,११; १२; क २९, ७¶; –मीम् मै १, ८, २¶; –म्या पै ९,२०,९[2].

¶नव-यामन्[f]– -मानः, –म्नः पै ९, २१, ९.

¶नव-रात्र॒– -त्रः तै ७, २,४, ३; –त्रम् तै ७, २, ४, १; –त्रेण तै ७,२,४,१;३.

नव(व-ऋ)र्चु॒[g]– -र्चेभ्यः शौ १९, २३, ६.

नुव-विंशति– -तिः मा १८, २४[2]; का १९,८,१[2]; तै ४,७, ११,१; –त्या मा १४,३१; का १५, ९, ४; तै ४,३,१०, ३; मै २,८,६; काठ १७,५; क २६,४; –त्यै तै ७, २, ११-१२, १; १४, १; काठ ४२,१;२.

नव-वृषु[h]– -षः शौ ५, १६, ९; पै ८, ४,९.

नव-शराव– -वम् पै ९, २१,९.

नुव-षष्टि– -ष्ट्यै तै ७, २, ११, १; १२, १; १४, १; काठ ४२, १;२.

]नुव-स्रक्ति[i]– -क्तिम् ऋ ८, ७६, १२; कौ २, ३४०[j]; जै ३, २८, १२; शौ २०, ४२,१.

नुवा(व-अ)क्षर,रा– -रया मै १, ११, १०[2]; काठ १४, ४; –राम् मै १,११,१०; काठ १४, ४; –राय मै १, ११, १०; –रेण मा ९, ३३; का १०, ६, ३, तै १, ७, ११, १.

¶नुवा(र-अ)रत्नि[k]– -त्निः मै ३, ९, २; काठ २६, ४[2]; क ४१, २[2]; –त्निम् तै ६,३,३,६.

नुवा(व-अ)शीति– -त्यै तै ७, २, ११, १; १२, १; १४, १; काठ ४२,१;२.

¶नुवा(व-अ)श्रि[l]– -श्रिम् तै ५, १, ६,४; काठ १९,६; क ३०,४.

नुवमान– √नु द्र.

नुव-वास्त्व[m]– -स्त्वम् ऋ १,३६,१८; ६,२०,११; १०,४९,६.

]नुविष्टि[n]– -ष्टौ ऋ ८, २, १७; कौ २,७०; जै ३, ७, ८; शौ २०, १८,२.

---

a) उपोत्तमः स्वरः (पा ६,१,१८०)।

b) विप. (पुण्डरीक-, पुर्-)। बस.।

c) विप. (कालिक-सर्प-)। कस.>बस.। नुव° °हु° इति स्वरः? । d) विप. (गौरी-, ⌊माध्यमिका-⌋वाच्-)। बस.।

e) विप. (जाया-)। बस.। f) विप. (देव-)। बस.।

g) नाप. (सूक्त-विशेष-)। बस.।

h) तु. टि. अष्ट-वृषु–। i) विप. (वाच्-)। बस.।

j) °स्तृ° इति S. पाठः।

k) विप. (यूप-)। तद्धितार्थे द्विस. पूप. स्वरः।

l) विप. (उखा-)। बस.।

m) व्यप.। नुव– इति वा नुवन्– इति वा + वास्तु– > बस. *नुव-वास्तु– > स्वार्थे *नुव-वास्तुक– > नैप्र. यनि. इति स्यात्।

n) भाप. (पूजा-)। व्यु.?। पपा. नावग्रहः। *वुर्ण– (भाप. ⌊स्तुति-⌋) + (√विष् ⌊*कृतौ⌋>भावे) *विुष्टि– (कृति- ⌊तु. निघ २,१ विष्ट्वी इति⌋)>बस. *वुर्ण-विष्टि–>नैप्र. यनि. इति मतम्। <नुव– + इ॒ष्टि–⌊कस.⌋ इति सा., नुव– + वि॒ष्टि– ⌊कर्मन्-⌋ > कस. इति ORN. GRV. प्रभृ., < √नु ⌊स्तुतौ⌋ इति PW. GW. प्रभृ., वें. =अन्वेषण- इति?।

नुविष्ठ,ष्ठा–, नुवीय–, नवीयस्– नव– द्र.

नुवेद[a]– -दाः ऋ १,१६५, [१३ (४, २३,४)].

†नुवेदस्[b]– -दसः ऋ ५,५५,८; १०, ३१, ३; –०दसा ऋ १,३४, १; –दाः ऋ १,७९,१; ४,२३, ४; ५,१२,३; तै ३, १, ११, ५; मै ४,११,३; काठ ९,१८.

?नवोनघः[c] पै २०,२८,६.

१नुव्य– नव– द्र.

२नुव्य– √नु द्र.

नुव्यस्–, नुव्यसी– नव– द्र.

√नश् (वधा.) √नंश् द्र. ।

√नश् (अदर्शने), >नाशि, नशन्ति ऋ ६,२८,३; शौ ४, २१, ३†. ¶नुश्यति तै २, ३,२, ५; ६, ३, ६; मै १, ४,१३; ३, ६,६; †नश्यति ऋ १०,९७,११; मा १२, ८५; का १३, ६, ११; तै ¶२, ३, २, ५; ६,३,६; ४, २,६, २; मै २, ७, १३; काठ १६, १३; २३, ६¶; क २५, ४; पै ११, ६, ७; नश्यतः ऋ १, १२०, १२; नश्यन्ति शौ ४, ३६, ७; ८; पै ८, १६, १-३; नश्यामसि पै १,६५,२; नश्याति पै १, ६०, २; १९, २५, ५; नश्यात् पै १९, २५,५; नश्यताम् खि २, ६, ५; नश्यतात् पै १, ६०,१; १९,३९,७; नश्यन्तु खि २, ६[२], २९; शौ ६, २५, १-३; पै १९, ५, ४-६; नुश्य शौ ७, १२०, १; नश्य ऋ १०, ९७, १२; मा १२, ८७†; का १३,६,१२†; तै ४, २, ६, ४†; मै २, ७,१३†; काठ १६,१३†; क २५, ४†; पै ५, २१,३;९,३, ६; ११, २, १४; १३, १,११[d]; १९, ३७, १५†; २०, १७, ७; ५८, ८; नुश्यत शौ २, १४, ५; ६; पै २, ४, २; ३; ४, २४,१; ५; १०,१, ६; १७, १२, २; ४; १३,१;९;१९,३४, ४; ¶नुश्येत् तै २, ३, २, ५; ६, ३, ५; १६; ३, १,३, २; ४, १०, ५; मै २, २,७; काठ २२, १२; नुश्येताम् तै २,६,३,५¶.

ननाश ऋ ९, ६७, ३०[e]; १०, १७,१; शौ १८,१,५३†; नशिष्यति शौ ६, ८३, ३?[f]; पै १९, ४१, १६[?]; ४२, १[?]; नेशत्[g] ऋ ४,१,१७; नेशत् ऋ ६,५४,७; शौ ५,३,२;१३,२; पै ८,२,२; अनेशन् मा १६,१०; का १७, १,१०; तै ४, ५, १, ४; मै २, ९, २; काठ १७, ११; क २७, १; पै १४,२,१५.

नाशयामि खि २, ६, १: ८; शौ ३, ७, ६; पै ३, २, ५; ९,३, ९-१३; ११,२,४; ९; १२;१३; नाशयामः शौ २, १४,१; पै २, ४,१;१५,२०, १०; १७,१२,३; ९;१०;१३,४;५; ७;१४,४;१५, ७-१०; नाशयामसि शौ २,२३, १; नाशयामसि ऋ १०,१६२, [३-६]; शौ १,१८,४; ३,७, ३; ४,१७,५; ३७, ११; ७,२४,१; ८, ६,११;१२; १४;२३; †२०, ९६,१३;१६; पै २,२४,५; ६४, १; ३,२,३; ४,२४,४; ५, २३, ७; ६,१४,१-९; ७,११,२-७†; ९, २, ३; १०, १, ७; १३, ४, १६; १५, २०, ९; २३, ८; १६,३६,८; ८०,१; ३;६; १७, १२,५;८; १४,२; ३; ५; ७;८; १५, ६; १९, ३२, ५; ३९, ८; ५२,१५; २०, १५, ५: १८,८; ५८, ८; नाशयाति पै ११,२,१; ६; नाशयात् पै १, ४६, २; नाशय: पै १९, ३५, १५; नाशयातु पै ११, २, २; नाशयताम् पै ४, २४, ३; नाशयन्तु शौ ६, ११३,१;३; पै ११,२,३; नाशय

a) =नुवेदस्– । शिष्टं b टि. द्र. ।

b) विप. । व्यु. ? । पपा. नावग्रहः । अनु (अनुगत-) + (√विद् [प्राप्तौ] >भावे.) वेदस्– >वस. *अनु-वेदस्– (अनुगत-प्राप्तिक-) > नैप्र. यनि. । नुवेद– इत्यत्र *वेद– इति वसन्तं भाप. सत् उप. इत्यंश एव विशेषः (वैतु. पा [६, ३,७५] प्रमृ. नवर्थे नु इति पूप. इति; वें. सा. प्रमृ. नु + [नु + वेदस्– > तस.] *अ-वेदस्–>तस. *नाविदस्– > नैप्र. यनि. इतीव; GW. प्रमृ. *अन– [आ] + *वेदस्–>वस. *अन-वेदस्–> नैप्र. यनि. इतीव; ORN. *नव– +वेदस्– >वस. *नव-वेदस्–> नैप्र. यनि. इतीव च) ।

c) पाठः ? । नमोनमः इति शोधः ।

d) सपा. नश्य<>गच्छ (परि.) इति पाभे. ।

e) तु. सा. Hill (ZDMG [४८,४१८]); वैतु. GW. <√नश् [व्याप्तौ] ।

f) पाठः ? *(सगुल– [सकल] >) –लं तेन (√शिप् [*शोषे] >) शिप्यति इति त्रि-पदः पादशोधः (तु. सपा. पै १, २१, ४ यत्र च शुष्यति इति पाठः, स च ? इति कृत्वा W. शुष्यति इति संकेतुकः; वैतु. सा. न, शिप्यति [< √शिप् 'विशेषणे'] इति ।

g) लुङि प्रपु१ एलं द्र. (पावा ६,४,१२०)।

शौ ५, ४, ९; नाशय,>या ऋ १,५०,११; खि ४,५,५; खिसा २९, ४२; शौ २,२५,३, ४,३७, २; ५,२२,१३, ६, १४,१[a]; ९; १३;१५; ३५, ३; ३९, १-८; पै १, ३२, ५; २, ६२, १; २; ४, १३, ६; ११, ४, ३; १३, ४, २, १६, ७९,९; ८०,२,५;१९, ३६,१७; ४०,१; ४७, ८; २०, ५२,१०; ५९,१; अनाशयत् पै १,६९,१;१९,४६,१३.

अनीनशत् शौ १,२४,२; अनी-नशात् ऋ २,३,३[b];५[b];६; ३,७, १; ७, ५८, १; ८, ६, ६; १९, ३६,१;३; पै १,८,३;२,२६, २; २७, १; ३; ३, २, १; १७,५[c]; १६,७५,१२; ७९,६; १९,३०, ९; २०, ४३, ४[b]; ५४, ३[b]; नीनशत् खि २, ८, २; पै ९, ३,४; अनीनशन् शौ ८, ७, ३; १२, २, १४[d]; पै १६, १२, ३; अनीनश शौ ९, १३, २२[e]; पै ४, १३, ३; अनीनशम् शौ १, २३,४;७,१२०,४[e];९,१३,२१; पै १, १६, ४; ५, ९, १; ६;७; १६, ७५,११; १९, ३२, ४; ७; ४०,९; २०, १८,७; १०; ११, ५;७; ५२,१;४.

नश[f]– -शः पै १९, २५,१-३; –शे पै १९,२,१४.

२नष्ट,ष्टा– -ष्टः पै ९,४,४; –ष्टम् ऋ १,२३,१३; ११६,२३; ६, ५४, १०; ८, ७९, ६; १०, ४६, २; खि ३, १५, २६; ४, ९,४; मा १२, ८; का १३, १, ९; तै ३, ३,८,३; ४, २, १, ३; मै १,७, १; काठ १६,८; शौ ७,१०,४†; पै ८,१९,९; २०, ३६,९; १०; ४३, १[2];२;३; –ष्टाम् मै ३, ६, १०¶; –ष्टेन शौ ७,१०,४.

नष्ट–चन्द्रा-(न्द्र-अ)र्क[g]– -र्कम्[h] खि २,१,४.

नष्ट-विष[i]– -षाः शौ १०,४, १२; पै १६,१६,२.

नष्ट-वेदन– -नम् पै २०, ३६, १०.

नष्टा(ष्ट-अ)सु[i]– -सवः शौ १०,४,१२; पै १६,१६,२.

¶नष्टै(ष्ट-ए)ष[j]– -षम् काठ २५ ७; क ३९,५.

नाश– -शम् पै १९, २५,८.

नाश(न>)नी[k]– -नी मा १२, ९७; का १३, ६,२१.

नाशयत्– -यत् शौ १९, ४४, ७; पै १५, ३, ७; –यन् शौ ५, ४, १, पै ७, १०,१; ५-८; ९,३,७; १९,८,१५.

नाशयि(तृ>)त्री– -त्री खिसा ३१, १०?[l] मा १२,९७; का१३,६,२१

नाशु(क>)का– -का तै २,६,५, ४¶.

नाष्ट्रा[m]– -ष्ट्राः ¶काठ७,१०[2];३७, ८[2]; १६; शौ ८,२,२७; पै १६, ५,८; –ष्ट्राणाम् तै १, ३,२,१[n]; –ष्ट्राभ्यः[o] मा ३७,१२; का ३७, २,२; तै १,८, १२, ३; –ष्ट्राम् काठ ३८,१२.

नश्[p]– नक् ऋ ७, ७१,१.

?नशानि[q] मै २,४,७; काठ ११,९.

?नशंनिहि[r] पै ६, २०,४.

?नशासति[s] पै २, ५८,३;६; ६,२२, २१.

---

a) सपा. नाशय<>निःकृधि इति पाभे.।

b) सपा. अनीनशत्<>अशीशमत् इति पाभे.।

c) सपा. अनीनशत्<>अनीनश. इति पाभे.।

d) °शाम् इति RW. पाठः?। पाभे. क्रते पृ ८६४ f टि.द्र.।

e) सपा. आपश्री ४, १५,४ पराभवन्तु इति पाभे.।

f) =नाश–। भाप.। g) विप. (गगन-)। बस. उप. द्वस.।

h) न॒···र्क॒म् इति स्वरः? यनि. शोधः।

i) विप. (सर्प-)। बस.।

j) विप.। उस. उप. √इष् ⌊इच्छायाम्⌋ कर्तरि अण् प्र। k) विप. (ओषधि-)।

l) नाशा° इति पाठः? यनि शोधः (खिसा ३१,१०)?।

m) स्त्री. भाप. (आर्ति-, नाश-) च, नाप. (राक्षसी-) च। अ प्र. उसं. (पाउ ४,१६७)।

n) =सपा. आपश्री ११, १२, २। नाष्ट्राणां हन्ता इत्यस्य स्थाने मै १, २, १० तु अरातीयतः हन्ता इति, मा ५, २४ का ५,६,३ माश ३, ५, ४, १५ अमित्रहा इति च पाभे.। o) पाभे. क्रते पृ १५३१ j टि. द्र.।

p) नाप. (रात्री-)। व्यु.?। नक्त–, नक्तन्–, नक्ति– इत्यत्र *नक्– इत्यंशः यनि. अभिन्नः स्यात्।

q) पाठः? सपा. तै २, ४, ७,१ अनु अनशानि ⌊यद्⌋ इति शोधः द्र.।

r) पाठः? *नंश– (संपत्ति- ⌊तु. ऋ १, १२२, १२⌋) >*नंशि(न>)नी– [विप. (⌊संपन्ना-⌋रात्री-)] > (सं१) *नंशिनि इति शोधः (तु. सपा. शौ १९,४७,४ *सुभ्रयी– >-°यि इति पाभे., सस्थ. रेवती– > -°ति इति वाजिनी– > -°नि इति चापरे विप.)।

s) पाठः? नशः असति इति द्विपदः शोधः (तु. सपा. पै १९,२५,१-३)।

?नपादसि[a] पै ४,१७,२.
१नष्ट- √नंश् द्र.
२नष्ट,ष्टा- √नश् (अदर्शने)द्र.
?नष्टकर्तः पै ३,३७,१.
√नस् नसते ऋ ९, ७१,३; †नसन्त[b] ऋ १, १८६,७; ४,५८, ८; ९, ८९, ३; मा १७,९६; का १९, १,९; काठ ४०, ७; जै ४, १९, ९; पै ८,१३,८.
नस्[c]- नसा शौ २, २७, २; ५, १४, १; पै २,१६,२; ७,१,१; नसि मा १९, ९०; २१, ४९; का २१, ६, ११; २३, ६, २; मै ३, ११, ५; ९; काठ ३८, ३; नसोः ऋ ५, ६१, २; तै ५, ५, ९,२; ३¶; शौ १९, ६०, १; पै १,५५,३; २०,३०,८.
नस-वस(:) काठ १२,१०¶.
नस्य[d]- -स्यानि मा १९, ९०; का २१,६,११; मै ३, ११,९; काठ ३८,३.
¶नस्यो(सि-ओत>)ता[e]- -ताः तै २, १, १, २[?]; मै २, ५, १; ४, ३,३; काठ १२, १३; -ताम् मै २,५,१; ४, ३,३.
नस-व(त्>)ती[f]- -ती शौ १०, १,२[g]; -तीम् पै १६, ३५, २[g].
?नसम्[h] पै १९, ५४,५.
√नह्,नह्यते तै ३,१,७,१¶; ¶नह्यति तै २, ५,७, २; काठ २३,९; क ३६,६;३७,५[i]; नह्यन्ते तै ७,४, २,४¶; नह्यन्ति ऋ १०,६०,८; नह्यतन ऋ १०, ५३, ७; ¶अनह्यत काठ १९, १; क २९, ८; अनह्यन्त शौ १९,२०, ३; पै १, १०८,३.
नद्ध,द्धा- -द्धम् शौ ९, ३, २; पै १६,३९,२; -द्धा शौ ९,३,१०; पै १४,३, १९; १६, ३९, १०; -द्धानि शौ ९, ३, १; ४; ५; पै १६,३९,१; ४; ५.
नहन- -†ना ऋ १०, ६७, ३; तै ३,४,११,३; मै ४, १२,६; काठ २३, १२; शौ २०, ९१, ३; -नानाम् शौ ९, ३, ४; पै १६, ३९,५.
?नहसोक्षसे पै ३,२८,२.
?न हि[j] काठ ६,६.
?न हि ना पि नः[k] पै ११,७,७.
१नहुष[l]- -षस्य ऋ १,३१,११[m]; ५, १२,६.
२ नहुष[n]- -षे ऋ ८,४६,२७.
१नहुष्य॑[o]- -ष्यस्य ऋ १०, ६३,१.
नहुस्[p]- -हुषः ऋ १,१२२, ८; १०; ११; ७, ६, ५[q]; ८, ८,३; १०, ४९, ८; ८०, ६; ९९,७; -हुषा ऋ ६,२६,७.
†नाहुष[r]- -षा ऋ ५, ७३, ३; -षाणि ऋ ६, २२, १०; शौ २०, ३६, १०; -षाय ऋ ७, ९५,२; मै ४, १४,७.
नाहुषी[s]- -षीषु ऋ १, १००, १६; ६, ४६,[७; ८,६, २४]; कौ १, १९०; २६२†; जै १,२०,६; २७,१०†.
नहुष्-ट(<त)र- -रः ऋ १०, ४९,८.
†२नहुष्य॑[t]- -ष्याणि ऋ ९, ८८, २; कौ २, ८२२; जै ४, ४,३,

a) पाठः? नपाद् असि इति द्विपदः शोधः।
b) धा. गतौ (तु. निघ २, ५४) आप्तौ वा नमने वा वृत्तिरिति आ [७,१७]।
c) नाप. (नासिका-)। व्यु.?। < √अन् (तु. टि. नासिका-)।
d) विप. (लोमन्-)। तत्र-भवार्थीयः यत् प्र.।
e) विप. (प्रजा-)। तस. प्रवृद्धादित्वात्स्वरः।
f) विप. (कृत्या-)। प्र. स्वरः उसं. (पावा ६,१,१७६)।
g) सपा. नस्वती<>नस्वतीम् इति पाभे.।
h) पाठः? √नश्>नशम् इति शोधः।
i) सपा. नह्यति<>यच्छति इति पाभे.।
j) पाठः? वहि: इति शोधः (तु. मूको., मै १, ८,७ च, क ४,५ संस्कर्तुः टि. च)।
k) पाठः? शोधार्थं तु. सस्थ. टि. १अहि-> -हिना।
l) नाप. (मनुष्य-)। व्यु.?। <√नह् [बन्धने] इति सा. GW. प्रमृ.। (√भन् [*वचने]>भावे) *भान- + (√*भुष् [भोगे]>भावे) *भुष- >बस. *भान-भुष- (वाग्-विशिष्ट-) > नैप्र. यनि. इति मतम्।
m) वैतु. वें. स्क. सा. व्यप. (राज-विशेष-) इति।
n) व्यप.। व्यु.?।
o) व्यप.। अपत्यार्थे यत् प्र. उसं. (पा ४,१,१२७)।
p) नाप. (मनुष्य- [तु. निघ २, ३])। नहुष- इत्येतत्-समाना व्यु.?। भाप. सद्* भुष्- इति उप. इति तु ततो विशेषः।
q) वैतु. सा. सपा. तैब्रा [२,४,७,९] प्र१ इति, BC. नहुषः इति पाभे. इति।
r) विप. (युग-, वृत्र-) च नाप. (तु. GW.; वैतु. वें. सा. व्यप.)। तस्येदमीयः अण् प्र. उसं. (पा ४,१,८६)।
s) विप. (विश्-, कृष्टि-)।
t) विप.। तस्येदमीयः यत् प्र.।

-प्येभिः ऋ ९,११,२.

नाक[a]- -कः ऋ १०, १२१, ५[b]; मा १४, २३; ३२, ६०†; का १५, ७,२; २९,४, १†; तै ४,१, ८, ५‡; ३,८,१; ५,३,३,५[2]¶; ७, १¶; मै २,८,४; १३,२३†; ४, १, ९¶; काठ ७, १३; १७, ४; २०, १३¶[2], ३१, २[c]; ७¶; क ६,३; २६,३; ¶४७, २; ७; शौ १०,१०,११; १३, १, ७; पै ४, १,४†; १६,१०८, १; १८,१५, ७, -कम् ऋ १, ३४,८,६८,५; ८५, ७, १२९, ४; १६४, ⌊५०; १०, ९०, १६⌋, ३, २, १२; ५, १०; ४, १३, ⌊५; १४, ५⌋, ५, १, १; १७, २[d]; ५४, १२; ८१, २; ६,८, २; ४९, १२; ७, ५८, १;८६,१; ९९, २, ८, ४१, ८; १०, ११३, ४; खि १, ११, ४; ६; मा ९,१०[a]; ११,२२[e],१२, ३†; १५,२४†; ५०; १७, ६५; १८,५१[e]; ३१, १६†; का १०, ३,१[a]; १२,२,११[e];१३,१,२†; १६,५, ५†; ६, २; १८, ६, १; २०,३,१[e]; ३५,१, १६†; तै १, ७,८,१,३,५,४, १;११,५†; ४, †१,१०,४; ११,३; २,५,३; ४, ४, २†; ६, ५, १; ७, १३, ३; ५,४,७,१; मै १,४, ३; ११, १; ७, २,७, ८†; १०, ६; १२, ४; १३,७†; ३,२,१†; ३, १¶; ९; †४, १०, ३; ११, १; काठ ४, १६†; ५, ६; ६,७¶; १३,१४; १५,१२†,१६,८†; १८,४;१८; २१, ९; ३५, १‡[f]; ४०, १‡[b]; क ४,६¶; २८,४; २९,६; †कौ १,७३,२,१०९६; जै १,८,१†; शौ १,९, २; ४; ३,२९, ३; ४, १४,२; ६;९; ६,६३,३; ८४,४; ७,५,१†; ५५, ७‡[g]; ७७, ६†; ९,५,१; ३; ६; ११,१, ४; ३०; ३७; १३,२,४६†; १९,७,१; पै १,१०२,१;३,३८, २; ५; १६, ४६,४; ७२,१;९१,१०; ९७,१; ५,९;९९,३,१८,२५,६†; †२०, २,२; ११, १०; -कस्य ऋ १, १९, ६; १२५, ५; ८,१०३,२; मा १५, १०-१४; १७, ६७; का १६,३,३; ६;९; १२; १५; १८, ६,३; तै ३,५,५,३; ४,४, २,३; ६,५,१; ७,५,८, ५¶; मै २,८, ९[h]; १०,६; काठ १७,८[h]; १८, ४; क २६,७[h]; २८,४; †कौ १, ५१; २, ८६७; †जै १, ५, ७; ४,२१,५; शौ ४,१४,३; ७,८५, १[h]; ९,५,१०; १५[i]; ११,१,७; १८, २, ४७; ४, ४; १४; पै १, १०२,२; ३,३८,८; ६,१७,६†; ७, ८, ७; १६, ८९, ७; ९८, ६; १९, ३८, १६; २०, ५१, २†; -कान् शौ १९,२७, ४; पै १०, ७,४; -काय मा ३०,१२; १३; का ३४,२,४; ५; तै १,१,३,१; मै १,१,३; काठ १,३; ३१, २; क १, ३; ४७, २; -के ऋ ९, ७३, ⌊४; ८५, १०⌋; ११; ⌊१२; १०,१२३,७ (८)⌋, १०, १२३, ६; १३०,२; खि १,१२, ३; ४, ९,४; मा १,२२; १२,६३; १५, ४९; का १, ८, ३; १३, ५, २; १६, ६, १; तै १, १, ८, १; ४, ४३,२[j], ५,५,४; ३,५, १, १[b]; ४,१,२,४[e]; ७, १३, १[e]; ३; मै १,१,९;१२; ३,३७[j]; २,७,२[e]; १२; १२, ३[e]; ४; ४,१,९; काठ १, ८; ११; ४, ९[j]; १४, ९¶; १६, २[e]; १२; १८, १५; १८; २१, २¶; ३१, ७; ३८, १४†; क १,८;११,३,७[j]; २५,३; २९, ४;६;३१,१७¶;४७,७, †कौ १, ३२०; २,११९६;११९७; जै १, ३३,८†; शौ ५,६,३†,६,१२२, ४; १२३,५; ७,८५,४; ९,५,४; ८; १०, ७, ४३; ११,१, ३६[f];

a) नाप. (दिव्- प्रभृ.) । व्यु.? । पपा. नावग्रहः । <न + अक-(<न + क-[सुख-]) इति वा (तु. पा ६,३,७५ प्रभृ.), √नी इति वा या ⌊२, १४⌋; ?WAG ⌊१, १२a⌋, Johansson ⌊IE २, ५५⌋ प्रभृ. < √नम् इति । (√भा [दीप्तौ] > भावे) भान- + (√म्यक्ष्- [*माने] > भावे) *म्यक्ष- > बस. *भान-म्यक्ष- > नैप्र. यनि. इति मतम् । b) सपा. नाकः <> नाकम् इति पाभे. ।

c) बृहन्ना° इति SI. चिन्त्यः ।

d) न + अक- > बस. इति कृत्वा विप. (अग्नि-) इतीव सा. ? ।

e) सपा. नाकम् (माश ६,३,३, १४; ९,४, ४, ३ च) <> नाके इति पाभे. ।

f) सपा. नाकम् (आपश्रौ १४,१७,१ च) <> वाकैः इति पाभे. ।

g) पृ १३९४ g टि. पाभे. अस्याऽपि समावेशः द्र. ।

h) सपा. नाकस्य <> नाके (तैब्रा ३,१,१,१२ आपश्रौ ७,५,१ माश्रौ ६,२,३,८ च) इति पाभे. ।

i) सपा. नाकस्य <> नाके इति पाभे. ।

j) सपा. मा ७,४५ का ९,२,६ माश ४,३,४, १५ पाठाऽभावः ।

१३, १, ११; १८, ३,६६†;४, ३; पै २, ६०,१; ५,१३,८; ६, ११,४†; १४,३,१२; १६,५०, २[a]; ५१, १०; ९२,६; ९७, २; ९८,५;१००,१३; १८,१६,१†; १९;११,५; –केन पै१६,७२,१.

नाक-पा॒ल[b]– -लः शौ १०, ८, १२; पै १६,१०१,८.

नाक-पृ(ष्ठ>)ष्ठा– -ष्ठाम् पै १३, ५, १९.

नाक-सु॒द्[c]– -सत् तै ४,४,७, १; मै २,१३,१८; –¶सत्सु मै ३, ३, १; काठ २१, २; क ३१, १७; –¶सदः तै ५,३, ७, १[५]; मै ३, ३, १[२]; काठ २१, २; क ३१, १७; –सदम् मा ९,२; का १०, १,३; तै १, ७, १२, १; मै १, ११,४; काठ १४,३; –¶सदाम् तै ५, ३, ७, १; काठ २१,२; क ३१,१७; –¶सद्भिः तै ५, ३, ७,१[२]; काठ २१,२; क ३१,१७; –सद्भ्यः तै ५,३,७,२¶.

¶नाकसत्-त्व॒– -त्वम् तै ५, ३, ७,१; काठ २१,२; क ३१,१७.

?नाका[d] मै ३,८,८.

?नाकुल– नकुल– द्र.

ना॒क्र॒[e]– -क्रः मा २४, ३५; का २६, ७, ५; तै ५, ५, १३, १; मै ३, १४, १६; काठ ४७, ३; –क्रान् मा २४, २१; का २६, ५, १; मै ३,१४,२.

?नाग्निके[f] पै १९,२८,१.

?नाड– -डम् पै ११,३,३[१६].

ना(ड॒,ळ॒>)डी॒,ळी॒[h]– -ळीः ऋ १०, १३५, ७; –डीनाम् पै ८,१२, ४[?i]; –डीम् तै ३,४,८, ३¶; पै ८,१२,४; –ड्यः शौ १०,७, १५;१६; पै १७,८,६;७; –ड्या ¶मै २,४,१; ¶काठ १२, १०; पै १६, १५१, ८; –¶ड्याम् काठ २३, ४;३७,१२[२]; क ३६, १; –ड्यौ शौ ६,१३८,४; पै १, ६८,५.

¶नाडी-तू॒णव[j]– -वाः काठ ३४,५.

?नाडी(क>)का[k]– -काः शौ ५,१८, ८; पै ९,१८,३.

?नात्रम्[l] पै ७,७,३.

√नाथ्, ¶नाथस्व मै ४, ५,८; काठ १०,६; ¶अनाथत मै ४,५,८[२]; काठ १०,२;११,१;३;२७,४; क ४२, ४; ¶अनाथन्त तै २,४,१, २; मै १,५, ८; काठ १०,७;११, ४; १३,२;४. [=√नाधृ सद्र.]

ना॒थ॒[m]– -थम् मे १,२,१५[५]; शौ ४, २०, ९; ९, २, ७; १८,१,१३; पै ८,६,१०; १६,७६,६.

ना॒थ॒-काम– -मः शौ १३, २, ३७; पै १८, २१, ३; २४,४.

नाथ-वि॒द्– -वित् मै १, २,१५; शौ ११,१,१५; पै १६,९०,५.

ना॒थे(थ-ए)पि॒न्– -पिनः मै ४, ६,९[n].

नाथमान– -नस्य पै १८, २५, ४[o];

---

[a]) सपा. नाके<>लोके॒ इति पाभे.।

[b]) नाप.। उस. उप. <√पा [रक्षणे]।

[c]) विप.। उस.। उप. कर्तरि प्र.।

[d]) वै नाका इति द्वि-पदः पाठः? (√वस् [निवासे]> भावे) *व॒सन– + (ताच्छीलिकः) आकक् प्र. उसं. (पा ३,१२२)> *वासना (क॒>) का॒–>–का (निवसन्ती) इत्येक-पदः शोधः। सपा. काठ २५, ९ हन् राक्षाका इति द्वि-पदः पाभे. अपि *वासनाका– >-का इत्येतेन एकपदत्वेनैव शोध्यः। अन्तरा इत्युभयत्र पृथक् पदम्। सपा. क ४०,२ ?अन्तराक्षिका इत्येक-पदः पाभे. (तु. उक्ते सपा. काठ. Sch. टि.; वैतु. र. काठ. पाठमेव स्थापयितुकामः?)? स तावद् अन्तरा, *वसन– > *वासनि (क>) का– >-का (निवसन्ती) इत्येतेन द्विपदत्वेन शोध्यः।

[e]) नाप. (नक्र– [जलीय-हिंस्रजन्तु-])। व्यु.?। पपा. नावग्रहः। व॒न– (जल-) + (व्या√घ्रा [*हिंसायाम्] >कर्तरि) व्याघ्र॒–>उस.थादि-स्वरे वन-व्याघ्र॒–> नैप्र. यनि. (वैतु. अन्ये पा [६,३,७५] इत्युपाश्रयेण नक्र–> [स्वार्थे] यनि. इतीव?, PW. प्रभृ. ना॒क्र– इति निर्देशः?)।

[f]) पाठः? सपा. शौ ६, ३३,२ न आधृषे इति पाभे.।

[g]) पाभे. क्रते पृ १७६५ f टि. द्र.।

[h]) नाप.। न॒ड,ळ॒– + स्वार्थे अण् प्र.।

[i]) नाडीनाम् असि इति पाठः? नारी–> -री (नामन्– > नामाऽसि) इति त्रि-पदः शोधः (तु. मूको. संकेतः)। सस्थ. ?सुराधरणी– >-णीम् इत्यत्र टि. द्र.।

[j]) वाद्यविशेषयोः द्वस. (तु. सत्र. आपश्रौ २१, १७,१७ ?नाडीस्तूणवान् इति पाभे.)।

[k]) अर्थः व्यु. च?। =इषु- इति मत्वा नड– + (तस्येदमीयः) ईकक् प्र. उसं. (पा ४,१,८५ [तु. W.])।

[l]) पाठः? नाप्त्राम् इति शोधो विमृश्यः।

[m]) घञन्तस्यान्तोदात्तः (पा ६,१,१५९)।

[n]) ना॒थेपि॒° इति द्विस्वरः पाठः? यनि. शोधः (तु. टि. सस्थ. न्यञ्चनैपि॒न्–)।

[o]) सपा. भाथमानस्य<>ना॒धमानस्य इति पाभे.।

–नाः पै १८,२५,३[a].

नाथित,ता– -तः ऋ १०, ३४, ३; तै ४,७,१५,१; २; ३[2b]; ४;५[2]; ६[2]; मै ३, १६, ५[b]; काठ २२, १५[cb];३५,१८[c]; क ४८, १६[c]; शौ ४, २३-२४, ७; २६-२९, ७, ७,११४,७; १३,१,१२[c]; पै ४,९,६; ३३,७;३५, ७;३९,७; १८,१६,२[c]; –तम्[d] का ५, ३, १; तै १,२,१२,१; ६, २,७,२; मै १,२, ८; ३, ८, ५; काठ २, ९; २५, ६; क २, ३; ३९, ३; –तस्य पै ८, १५, ८; –ता शौ ५,२०,५, ११,१,१; पै ९,२४, ५;१६,८९,१; –ता. शौ ३,१, २[e]; –तात् मा ५,९[d]; –¶तान् तै ६, २, ७, २; काठ २५, ६; क ३९,३; –ताम् मै ३,८,५¶; –ताय काठ ११, ६[2]¶; –तास. ऋ ७, ३३, ५, –तेभ्यः पै ३, ६,२[e].

नाद–, नादन्– √नद् द्र.

?नादितेय:[f] खि १,१२,१.

नाद्य–, °द्यी–, नाद्य– √नद् द्र.

√नाध् [= √नाथ् यद.]

¦नाधमान,ना– -नम् ऋ १, १८१, ७;२,३३,६;४, १६,९; २९,४; ८, ७, ३०; –नस्य ऋ १,१२६, २; १७८, ३; २, १२, ६; शौ १३, २,४४§[g]; २०, ३४, ६; पै १३, ७, ६; –ना ऋ ५, ७८,४; –नाः ऋ १, १०९, ३; ११०, ५;११८,१०;१०,७३,११; काठ ९, १९; कौ १, ३१९; जै १, ३३,७; शौ १३,२,४३§[h]; १७, १,१४; पै २०, ५२, ८; –नान् ऋ १०, ११२, १०; –नाम् ऋ १०, १८३,२[h]; –नाय ऋ १०, २९,४;५,७८,६; १०,११७, ५; –नेन पै ८,१५,३§?[i].

नाधस्[j]– -धसी ऋ १०,६५,५.

नाधित– -तः ऋ १,१८२,७;–ताय ऋ १,११८,८.

नानदत्–, °ती– √नद् द्र.

नाना[k] ऋ १, १०२,५; १४६, ४; २, १२,८;३८,५; ३,५४, ६; ५५, ११; ५,७३,४; ६, १४, ३; ८, ९,[३; १५, १२;६८, ५]; १०, ६७, १०; ७९, १; मा १९, ७; का २१,१,६; तै २, १, १, ६¶; ३,१,४,३; ५, १, ४,३,११,२; ५, ४, ५, ५[2]¶; ¶७, १,४,३; ३,९,२; मै ¶१, १०,१३; ११, ५[2]; २, ३, १¶; ८; १३, १०; ¶३, १, १; ९; ३, ७; १०,४; ११, ७; ¶४, ३, ८; ५, ८; ७,९[2]; १२, १§; ¶काठ ८, २; ९; १२, १२; १३; १४, ५[2]; १७, १९§; १९, ४; १०; २०, १०[1]; २१,३;८; २७, ४; ६,९;

---

a) सपा. नाथमानाः<>नाधमानाः इति पाभे.।

b) सपा. शौ ४,२५,७ पाठाऽभावः।

c) =सपा. माश्रौ ३,१,२८। तैब्रा ३,७, २,७ आपश्रौ ९,३,१ तु मेथिताः इति, आश्रौ १,१२, ३७ हिंसितः इति च पाभे.।

d) सपा. नाथितम् (आपश्रौ ७,३,१४ माश्रौ १,७, ३, १५ च)<>नाथितात् (माश ३,५,१,२९ च) इति पाभे.।

e) सपा. नाथिता इमे<>नाथितेभ्यः इति पाभे.। Aufrecht [KZ २७,२१९] °तामो इति वा °ता मे इति वा शोधुरः?।

f) पाठः? (नद्री–> स्वार्थे नाद्र–>) *नाद्री–>नैप्र. *नाद्रि– + स्वार्थे धेयसुच् प्र. उसं. (पावा ५,४, २५)> *नाद्रि-धेयस्–>-यसः (नद्यः) इति शोधः। अत्र सस्थ. चत्वारोऽन्येऽपि शोधाः। तथाहि, ?वहनम्>वाहयतम् इति (वैतु. संस्कर्ता टि. ऋ ८,५,२० इत्यत्रत्येन मुद्रतम् इत्यनेन मिथ्यासंशयुकः), ?स्वाधाधानती >स्वधा. अधा° इति; ?पदानामः>(√धाव् [शोधने]> *धाव [न>]ना->) नैप्र. *धाना–>-नासः इति (एवं चाऽत्र व्यु. विषये यः पृ१५६२ l टि. निर्देशः, तत्रायं शोधः द्र.); ?सुशुक्का> (सु + *शुक्मिन्–[धैर्य-युक्त-] > कस.) *सुशुक्मिन्– > -क्मिा [न. प्र३] इति च।

g) पाभे. कृते पृ १७८६ o टि. d.।

h) सपा. आपमं १,११,२ नाथमानाम् इति मागृ १, १४,१६ याधमानाम् इति च पाभे.।

i) पाठः? नाधमाने न इति द्वे पदे द्र.। यो नोऽविष्टद् माक्षगे नाधमाने नाऽन्येन तृस(ति) उत धैर्येण इति पूर्वार्धश्च त्रैष्टुभः द्र.।

j) भाप. >नाप.। भावे असुन् प्र. (तु. PW. GW. ORN. प्रमृ.; वैतु. सा. विन. इति!)।

k) विप. सन् पृथगर्थे अव्य.। व्यु.?। <न (पृथक्) + स्वार्थे नाञ् प्र. (पा ५,२,२७)। (√*भिन्द् [पार्थक्ये]> भावे *भिन्दुन्त–> नैप्र. *भिनान–>) *नान– + मतुप् प्र. > *नानन्वत्– > -वत् [न. द्वि१] > नैप्र. *नानवा>यनि. इति मतम् (तु. टि. विना)।

l) उत्तरेण समस्तं सदन् SI. चिन्त्यः।

१०; $३०, ८; ९[2]; ३६, ७; ३७,१८$; ३९,१०$; ¶क ६, ७; ७,५; ३०, २; ८; ३१,१२; १८; ४२,४; ६; †शौ २०,२४, ८; ८५, ३; ९१, १०; पै १३, ७,८†;१९,२५,३[2].

नाना-देवता—
¶नानादेवत्य— -त्याः मै ३, १०,१; —त्यानि तै ६,४,७,२.

नाना-धर्मन्— -र्माणम् शौ १२,१, ४५; पै १७,५,३.

नाना-धी— -धियः ऋ ९,११२,३.

¶नाना-प्रभृति— -तयः काठ २१, ३; क ३१,६[a]; १८.

नाना-बर्हिस्— -र्हींषि काठ ८,८[2];९; क ७,३[2];५.

¶नाना-मनस्— -नसः तै ५, ३,१, ३; काठ २०,१०; क ३१,१२.

नाना-रथ[b]— -थम् ऋ ३,६,९; शौ २०,१३,४†.

नाना-रूप,पा— -पः पै १७, १४, ७; —¶पम् मै १,१०,७; काठ ३६, २; —पाः तै ४, ३, ११, ३; ६, ३, ११, ४¶; मै १, १०, ७¶; २,१३,१०; ¶३,३,९; १०, ४; ४, १४, ११[c]; काठ २०, ४¶; २१,९¶; ३६,२¶; ३९,१०; क ३१, ६¶; शौ १४, २, २५; पै १८,९, ६; —पे शौ १३, २, ३; पै १८,२०,७.

नाना-रोग-भेषज— -जम् पै १९,३०, ८.

नाना-विश्—
नानाविश्य[d]— -श्यम् मै २, २, १¶.

¶नाना-वीर्य,र्या— -र्याः तै ६, १, ९, ५; मै ३, १, ९; काठ १९, १०; क ३०, ८; शौ १२, १, २[c]; पै १७, १, २[c]; —र्याणि काठ १८, १९[c]; क २९, ७; —र्ये तै ७, १,४,३.
¶नानावीर्य-त्व— -त्वाय मै ३, १,१; ३,७; काठ २१,८.

¶नाना-व्रत— -ताः तै ५, ३, १,३; मै ३,२,९; काठ २०,१०; २१, ९; क ३१, १२.

नाना-सू(र्य>)र्या— -र्याः ऋ ९, ११४,३.

¶नानो(ना-उ)दर्क— -र्काः काठ २०, ४[f].

नानान[g]— -नम् ऋ ९, ११२, १; मै २, ३, ६¶; शौ १२, २, ४३; पै १७,३४,४.

नान्दन—,नान्दी—,नान्द्य— √नन्द् द्र.

?ना न्या ह्वयाः[h] पै ४,५,१०.

?नापदाधम्[i] पै १०,२,९.

नाभ्[j]— नाभः ऋ ९,७४,६.

*नाभा[k]— -भाम् पै १८,४०,१२.

नाभाक— नभाक द्र.

नाभि[l]— -भयः ऋ १, १३९, ९;९, ७३,१; मै २,७,१५; ३, ४, ७; काठ ३९,३; शौ १२, ३, ४१[m]; —भा ऋ १, ४३, ९; १३९, १; १४२, १०; १४३,४; २,३,[७; ३,२९, ४]; ३,४, ४; ५,५; ९; ८,१२, ३२; १३, २९; ९,१०,

a) सपा. नानाप्रभृतयः<>समानप्रभृतयः इति पाभे.।

b) कस. अन्तोदात्तः । वा. किवि. द्र. ।

c) सपा. नानारूपाः<>नानावीर्याः इति पाभे. ।

d) तस्येदमीयः यः प्र. उसं. (पा ४, ३,१२१) ।

e) पाठः? असमस्तो निर्देशश्चिन्त्यः (तु. क.) ।

f) सपा. नानोदर्काः<>समानोदर्काः इति पाभे. ।

g) विप. सत् अव्य. =नाना । व्यु.? । (√*भिन्द् [पार्थक्ये]>[भावे नाना इत्येतद्-वत्]) *नान— + मतुवर्थे *वन्तच् प्र. उसं. (पा ५, २, १२२) > *नानवन्त— > नैप्र. यनि. (वैतु. GW. GG. < नाना इति)। वा. किवि. द्र. ।

h) पाठः? सस्थ. टि. अपे(प√इ) > अपाय— > अपाय-यत्— द्र. ।

i) पाठः? न,(√आप् >[लेडर्थे लुङि]) आपत्,(आर्त— >भावे *आर्तिक— [कृच्छ्रभाव->]) नैप्र. *आट्य— > -ध्यम् (>पुनरापत्त्या)*आर्तिकम् इति त्रि-पदः शोधः ।

j) नाप. स्त्री. । अर्थः व्यु. च? । स्तन-पर्याय इति कृत्वा (तु. ORN. GRV.; वैतु. अन्येऽन्यथा प्रतिपन्नाः) नभस्— (अम्ब- [=पयस्-])+(√भृ [भरणे] >भावे) *भ्र—>बस. *नभस्-भ्र— > नैप्र. यनि. (तु. ४र्थः पादः; वैतु. WAG [१, ७२ b] इह मेघरूपकूपार्थे अम्भस्— [जल-], नभस्—[मेघ-] इत्येतत्-सन्यायता स्यादितीव?) ।

k) विप. ([*कृष्णवर्ण-पोषिणी-] ओषधि-, स्त्री-)। व्यु.?। *कृष्णस्— (कृष्णवर्ण-) + (√भृ [पोषणे] >भावे) *भ्रा— >बस. *कृष्णस्-भ्रा—> नैप्र. यनि. [तु. १मो मन्त्रः] ।

l) नाप. (प्राण्यङ्ग-विशेष-) । व्यु. ?। <√नह् [बन्धने] इतीव या [४,२१] पाउ [४,१२६] प्रभृ.; <√नभ् [उद्भेदने] इतीव? GW. MW. । (नभस्— [अभ्र-]>) *नभस्र—> नैप्र. *नार(ल)— (=जरायुबन्धना सती गर्भ-पोषण-नाडीका-) + (√भृ [धारणे] >भावे) *भ्रि—> बस. *नार-भ्रि—>नैप्र. यनि. इति मतम् ।

m) पाभे. कुते पृ १७२० h टि. द्र. ।

८; १२,४; ७२, [७; ८६, ८ (२१)]; ७९,४, ८२, ३; १०,१, ६; ६२,४, ६४,१३; खि ५,७, १,१; मा ११,७६; २९,१;३४, १५†; का १२, ७, ११; ३०, १,१;३३,१,९†; तै ३, ५.११, १†; ४, १, १०, १, मै †१, ६,२; ७; २, ७, ७; १०, ३†, ३,१,९, ४,१३, २†; काठ १५, १२†; १३, १६, ७; १९, १०, क ३०, ८; †कौ १, ४६१; २, ४७६; ५४९;६६७, ३,३,१३$; †जै १, ४८, ७; २, २, ८; ३, ३५, १०; ४३, ५; ५५,८; शौ ७,६४,१[a], पै २०,८,६; -भिः ऋ १, ५९, १; २, १०४, ४; १०५, ९; १६३, १२; १६४, ३३;३४[b];३५[c]; ४,१०,८; ४४, ५;५८,१;६,४७,२८; ८,४१,६; १०१,१५;९,७४, ४[d];१०,१०, ४;४६,३;६१,१८; १९; खि २, १०, ६, ४,४, ३[e]; मा १०,८; ११, १२; १७,८९†; १८,५४; १९,८६,२०,१;९; २३,६१†[b]; ६२†[c]; †२९, २१; ५४; ३८, २०, का ११,४,४; १२, २, १; १९, १, ३†; २०, ३, ४; २१, ६, ७; ७,१; ८; २५,१०,९†[b]; १०†[c]; ३१, ३, १२†; ३८,५, ३; तै १, ३, ९, १; ८, १६,१; ४,१,२,१; ३, ४, २; †६,६,६; ७,५†; ७,१३,२; ¶५,२,८,७; ३,२,३; ६, ३, १, ५¶; ७,५, १५,२¶; मै १, ६, २†; २,६, ९; ७,२; १२,३; ३,१,३,५¶; २,६¶; ६,७¶; ११,८;९;१६, ३†; ¶४,४,३; ६,१; ९,१०$; काठ ९, १६¶; १५, ७; १६, १; १८, १५, ¶२०, ७[२]; ११; ¶२६, १; ३७, १६¶; ३८,३; ४[२]; ३९, १; ४०, ७†; †४६, १; ३; क २९, ४; ¶३१, ९[२]; १३; ४०, ४¶; शौ १,१३,३[f]; ६,९,३; ५४,३; १२५,३†; ९, १, ४;१०, १४[g]; १५, १२†, १४†; १६,४,१[२]; १८,१, ४†; २०, १४३, ५†, पै २,९०,४; ३,३९,६; ८, १३, १†; १३,५, २८; १५,११,७†; †१६, ३२, ४; ६९,२;४; १९,३,५[f]; २८, १४; ३१,१२; ५२,१†;-भिना ऋ ६, ३९, ४; -भिम् ऋ १, १८५,५; २,३,९, ४०, [१; ३, १७,४],४; ५, ४३, ८; ४७,२; ६,७,२; ९, १०, ८; १०,५,३; १२४,२; मा ६,१४; १३,४२; ४४; ५०[g]; २३,५९;६०; २७, २०; का ६, ३, ३; १४, ४, ५; ७; ५,४[g]; २५,१०,७; ८; २९, २,१०; तै १, ८, २२, ५†; ३, १,११,२†; २, ५, ३[h]; ४, १, ८,३;२,१०,१;२; ५,२,८,७¶; ७, ४, १८,२[२] ‡[b>c]; मै १, २, १६; २, ३,४; ७, १७[२g]; १२, ६; †४, ११, २; १३, ५; १४, १; ८; काठ ३, ६; ८, १७†; ¶१०, ४[१]; १३, १७[२g]; १८, १७; २१†; २०, ७¶; २३, ४¶; ¶२६, १[२]; ¶३७, १६; ४४,७[२] ‡[b>c]; क २,१३; २५,८; २९, ५; ३१, ९¶; ३६, १¶; ४०,४[२]¶; †कौ २,४७६;४९२; †जै ३, ३५, १०; ३८, ६; शौ ३,३०,६; ४, ११, ६[i]; ५,२७, १०;९,१५, १३‡[b]; ११,९, ४; १२,३,४०; १३, १, १४; ३७; पै १,७६, ३[?j]; ५, १९, ६; ९, १,१०; ११,१; १३, १४, १०; १६, ६९, ३‡[b]; ८२, ४, १७, ३९,१०; १८, १६, ४; १८,७; -भी ¶काठ ११, १; -भीः शौ १९,५३,२; पै १२, २,२; -भेः का २,३,६; मै ३, ६, ७¶,-भौ ऋ १०, ११,३; ८२, ६; मा १, ११; १७, ३०†; का १, ३, ८, २, ३,४; १८, ३, ६†; तै ४, ६, २,३†; काठ १८,१†;¶२०,७[२];

a) सपा. नाभा <> पृष्ठे (माश ८,६,३, २० च) इति पाभे.।

b) सपा. नाभिः (लाश्रौ ९,१०,१३ च)<>नाभिम् (तैब्रा ३,९,५,५ च) इति पाभे.।

c) सपा. नाभिः (लाश्रौ ९,१०,१४ च)<>नाभिम् इति पाभे.।

d) सपा. नाभिः<>योनिः इति पाभे.।

e) नासि इति पाठः? यनि. शोधः द्र. (तु. सपा. शौ १३,३)।

f) पाठः? नु+आविस्(:)>तस. *नाविस्(:) किवि. इति शोधः। पाभे. कृते पृ १७५२ *d* टि. द्र.।

g) सपा. नाभिम् (माश ७,५,२,३५ च)<>मायाम् इति पाभे.।

h) सपा. नाभिम् (काश्रौ ९,१२,४ माश्रौ २,४,१,३५ च)<>?नाभिः वैताश्रौ १९,१८ (C. -भिम् इति शोधुकः) इति पाभे.।

i) पाभे. कृते पृ १७१४ *o* टि. द्र.।

j) नाभि इति पाठः? यनि. शोधः।

क २८, २†; ३१, ९^{२}¶; शौ १०, ८, ३४; १८, ३, ४०†; पै १६, १५२, १; -भ्या मा २५, ९; का २७, ९,१; मै ३,१५,८; -भ्याः ऋ १०, ९०, १४; मा ३१, १३†; का ३५, १, १३†; मै ३,११,५[a]; ४,८,१^{२}¶; १३, ४†; ¶काठ १३, १०^{२}; १६, २१§; १९,११^{२}; २३,४; २६, १; ¶क ३१,१^{२}; ३६, १; ४०, ४; शौ २, ३३, ४‡[b]; ९, १३, १२; १९, ६, ८†; २०, ९६, २०‡[b]; पै ४,७,५;१६, ७५,२; -भ्याम् मा २१,५४[a]; २४, १; का २३, ६, ७[a]; २६, १, २; मै ३,२, ७^{२}¶; १३, २[c]; पै १६, १४८, ३; २०,५०,१; -भ्यै मा ३९,२; का ३९, १, १; ¶तै ३, ४,१,३; ६,१,३,४; ३,१,५.

नाभा-नेदिष्ठ[d]- -ष्ठः ऋ १०,६१, १८; -ष्ठम् तै ३,१,९,४¶.

¶नाभि-दघ्न- -घ्नः काठ २१, ४; क ३१, ९; -घ्नम् तै ५, ६, ८,३; मै १, ६, ६^{२}; ३, ३,२; -घ्ने तै ६, ३, ४, ५^{२}; मै १, २, १०; ३, ३, ४; ९,४; काठ २१,६^{२}; क ३१,२१^{२}.

?नाभिष्ट्वा[e] पै १९,२८,१४.

?नाम्[f] पै १४, ३,५.

नामन्[g]- -म ऋ १, ६,४; २४,१; २; ४८,४;५३,७; ५७, ३; ६८, २; ८४, १५; १०३, ४^{२};१०८, ३; १२३, ४;९; १२;१५५,[३; ९, ७५, २];१५६, ३; १६४, ३[h]; १८५,१; १९१,१३; २,२०,६; २७,१५; ३३,८; ३५,११; ३७, २; ३,५,६; २०,३;२६,७;३८, ४; ५४, ७; १६; १७; ५६, ४; ४,१,१६; ३९, ४; ५८, १; २; ५, ३, २;३;१०;३०, ५;३३,४; ३७, ४; ४४,२, ८; ५७, ५; ६, ४४, ८; ४८, २१; ६६, १; ५; ७५,८; ७,२२,५;३२,१७; ५६; १०; ५७, १; ८७,४; १००,३; ५[i]; १०३,६; ८, ११, ५; २०, १३; ४६, १४; ८०,९; ९,७५, २; ८६,२०; ८७,३;९२,२;९५, २; ९६,१६; ९९,४; १०९,१४; १०,१२, ६; २३, २; २८, १२; ३९,१;४५,[२[j]; ८४,५]; ४९,२; ३; ५४,४; ५५,१;२;६१,१४^{२}; ६४,१; ६८, ७; ६९,५; ७३,८; ८६,२३;९७,९;११५,२; १२३, ४; [(६,२९, ३)]७; १४५, ४; १८१,१; खि २,३,१;७,१;१४, २;४; ८; ४,२,११;४,३;६,३[k]; ७,१; ४;७^{२},१; ३;५;८;१०,२; मा १,३१[l]; ३, ६३[m]; ५,९[n]; ७,२; २९^{२}; ८,४९; ९,५; १०, २०; १२,४;११†[i]; ८३†; १४, ४;१५,३; १७,३; ८१†; ९०†; १८,३०;३८; ३९[o]; ४०[o]; ४१-४३;६६†;६७^{२}; २२,१९^{२}; २९,

[a]) सपा. नाभ्याः<>नाभ्याम् (तैब्रा २,६, १४,४ च) इति पाभे.।

[b]) सपा. नाभ्याः<>यक्नः (आपमं १, १७, ३ च) इति पाभे.। [c]) सपा. मा २९, ५८ तै ५,५,२२, १ काठ ४८, १ पाठाऽभावः।

[d]) व्यप. (ऋषि-विशेष-)। व्यु. ?। पपा. नावग्रहः। तस. पूप. स१ अलुक् उभ. स्वरश्च (पा ६,२,१४०)।

[e]) पाठः? नाभि-+[√स्था>कर्तरि] *स्थायुमन्->तस. *नाभिष्ठायुमन्->नैप्र. *नाभिष्ठ्वन्->-ष्ट्वा (नाभौ स्थितः [यस्मा:]) इति शोधः।

[f]) सपक्षे-नाम् इति पाठः? द्वितीय-पादस्याऽवसानतया संसृजे(न ए)नाम् इति द्वि-पदः शोधः(तु. चतुर्थस्य मन्त्र-स्याऽवसानम्)।

[g]) यप्रा. सन् भाप. नाप. च। व्यु.?। (√नम् [यथा.]>भावे करणे च) *नमस्मन्->नैप्र. यनि. इति कृत्वा यथाप्रकरणं धा. वृत्तिविशेषाः द्र.। तथाहि, यदा भाति, संज्ञापर्यायस्तदा 'नम्यते उच्यते' इति कृत्वा धा. *वचने वृत्तिः। यदाऽदः *दीप्ति-पर्यायः (तु. ऋ १, १६४, २) तदा धा. तत्परा वृत्तिः। यदाऽदः न. द्वि१ किवि. इव प्रयुज्यमानम् अव्य. इति प्रसिद्धं भवति तदा धा. निश्चयसंभावनादिषु वृत्तिः (तु. या [४,२७] प्रा. एव कल्पनायाम्)। <√ज्ञा इति पाउ [४,१५१], <√नम् [*शब्दे] इति पक्षान्तरे अभा.।

[h]) सपा. नाम<>नामा इति पाभे.।

[i]) सपा. नाम (आश्रौ ३,१३,१४; ६,७,८; ९,९,११ आपश्रौ ९,१९,१२ या ५,९ च)<>हव्यम् इति पाभे.।

[j]) पाभे. क्ते पृ १७१४ *m* टि. द्र.।

[k]) सपा. खिसा २८,३ मान इति पाभे.?।

[l]) =सपा. माश १,३,२, १७। मै १,१,११; ४,४; ९ काठ १,१०;५,६;३२,६ आपश्रौ २, ७,९ तु पाठाऽभावः।

[m]) =सपा. काश्रौ ५,२,१७ आपमं २,७,३ पागृ २,१, ११; ३,१५,१९। जैमि १,३६१ तु पाठाऽभावः।

[n]) पाभे. क्ते पृ १७१४ *i* टि. द्र.। [o]) =सपा. माश ९,४,१,८। तै ३,४,७,१ तु पाठाऽभावः।

४५†; ३२, २; ३३,२२†; ४०, ३; का १, १०,४[a];२,१, ८[३b]; ५, ३, २[१c]; ७,१,२; ८,२२,३; ९,१, ४[२], १०,२,१, ११,६,६; १३,१,५, २,२†[d]; ६,९†;१५, १,४, १६, १, ३; १८, १, ४; †१९,१,३; ४; २०, १, १; २, १; २[e]; ३[e]; ४-६; २४, ६, १[२]; ३२,२,५†; ३५,३,३; ४०, १, ३; तै १,२,१२,१[१c]; ४, १, २; ५,८ ५¶, १०, १[३]; ६, ५, १; ७,¶४, ३; ६; ५, १; ३¶; ६, ५¶, ७,१; ८,१४,२; १०,२[३]; २२, १; २,१,११,१†; २,१२, ५†[f]; ४, २, ४¶; ३, २; ५,५, ४¶, ६,६, ४¶, ३,२,३,२;३, ३-४,२; ५,१[g]; ३[h]; ४, ७, १; ३; ५,६,२; ७, २¶; ४,१,१०, ५; †२,२,१[d]; ६, २; ३, १२, २; ४,५,१; ७, २; ११, ४; ६, ६,३†; ¶५,१,८-९, ४; २, ६; १; ३, ५, २;११,३$,४,२, ३, १०,४; ५,९,१[३]; १०, १[३]; २[३]; ३[२]; ४[४]; $६, १, २; ७, ४,१; ¶६,२,५,२[२]; ७,२$, ४,४,३; ६,९,२; ११,१; ७, १, १२, १; २०, १, मै १, १, १२[३]; २, ८; ३,४,¶४,७[३];८; १३[२],५,९[३]¶;

६,२[२]†; ३¶; ८, ६¶; ९, १[४]; ४[२]¶; ५[२]; १०,१२¶; ११,१; २,१,११; ३,१¶; ६,८; १२[२]; ७,८; ९†[d];१२;१३†;८,१; ७; १४[४g]; १२,२[३b]; १३,१[२]; ६†; ११; १२;२१[i]; ¶३,२,७;१०[२]; ३, २; ४[२]; ५; ४, ८; ८, ४[३]; ५; १०; १२, १४$; ४, ¶१, १; ४; ९; १०; १३; ¶२, १[३]; ४[४]; ९; २१[४]$; १२[३]; ४, २; ६; ५, ७; ७, ६¶; ८, ७[३j]; ९,११; १०, ११[२i]; ११, २†; १२, १; ५†; १४, ५†; १४, काठ १,१०[j]; २, ९[१c]; ४, १६; ५, ५; ¶६, १; ६; ७; १०†[f]; ७, ३[३]; ९¶; ११[३]; १३; १४[d]; ८, १¶; ७¶;१३; १७[३];†; ९, ९[२], १९†[d]; ¶१०, १; ७[३]$[j]; १०; ¶११, १[३]; ३; १०; १२, ५¶; १३,१४; १६; १५,६;८[२]; १६,८;९†[d]; १२†; १७, १; ६; १०; १८,१४[१c]; ¶२०, ४; ८; १२; ¶२१, २[३]†; ४; ७; १०; २२,१¶,२¶; १४,१५; ¶२३, ६[२]; ८; २४, ८¶; ¶२५, २[४]; ३; ४,६;८;¶२६,१; ७,२७,१; ३०, ६; १०¶; ¶३१, ७; ८[२]; ३२,४¶; ¶३३, २; ४; ¶३४,

३; १२; ३६,६¶; ३७,९†;१३; १५;१६; ३८, ४,१४; ३९,२[३]; ३[१g];१२†; ४०,३;४[४]; ५;७[२]†; ४१,३;११; ४६,१; क १, १०[j]; २,३[३d]; ३, १२¶; ¶४, ५; ६; ५,२[३]; ८¶; ६,१[२]; ४[d], ६¶;७, ४¶; ८,१; १२[२]; २५,४†; १०; २६, ५; ९; २९, ३[१c]; ¶३१, ६; १०; १४; १७[२]; १९; ३६, ५¶, ¶३८, १; ५[४]; ६; ३९, १¶,३; ¶४०, १;४; ४१,५¶; ४२, १; ४६, ८¶; ¶४७, ७; ८[२];†की १.१४७;२६५;४३८$; २,२९;५१;१७२; २०१; २६५; ९०५‡[k]; ९८३; १११८$; ११४९; ११९७; ३, १, ९$[l]; २, ५;३, ५[३]; ‡[m]; †जै १,१६, ३; २८, ३; ·४६, २$; २, १, ७[२];‡[m]; ५,७; ३,३,८; ५,१०; १६, १०; १८,८; २२,१२, ४, २४,४; शौ १, २४,३[२]; २५,२; ३; २,८,१; ३, ७, ४; १३, १; ३; १४,१; १८,३; २४,२; २६, १-६; ४, ८,३;९,८; १९,५;३१, ५; ५,१,३; ४,९[२]; ५,१; ३;६, ८;६,४; ९,७; २८,१२; ६,१६; २[२]; ४४, ३; ४६, १; ७६, ४; ८२,१; ८३, २; १२१,३; ७,१,

---

[a]) पाठस्य कृते पृ १७९० *l* टि. द्र.।

[b]) सपा. नाम<>नाम्ना इति पाभे.। काठ १,११ क १,११ तु पाठाऽभावश्च। [c]) पाभे. कृते पृ १७१४ *i* टि. द्र.। [d]) पाभे. कृते पृ १७१४ *m* टि. द्र.।

[e]) पाठस्य कृते पृ १७९० *o* टि. द्र.।

[f]) पाभे. कृते पृ १७९० *i* टि. द्र.।

[g]) सपा. तै ४,४,५,१ पाठाऽभावः।

[h]) पाठस्य कृते पृ १७९० *o* टि. द्र.। सङ्कच्च सपा. तै ३,४,७,२ पाठाऽभावः।

[i]) =सपा. आश्रौ ६,९,१[३] आपश्रौ १४,२०, ८[३]। शौ १९,६९,३ तु पाठाऽभावः।

[j]) सपा. मा १०,१५; १९,९ तै १,१६,१,१; २,४,३, १ मै १-२,१, ११ काठ १०,७ शौ २,१७,२ माश ५,४, १,१४ तैब्रा २,६,१,५; ३,११,१, २१ तैआ १०,२६,१ तैआआ १०,३५ मना २,३५ पाठाऽभावः।

[k]) सपा. नाम<>भूत् (या ५,८ च) इति पाभे.।

[l]) सपा. तैआ ९,१०,६ तैउ ३, १०,६ गृसू २,४ ना-(न+[√भा>]अ)भायि इति तैब्रा २,८,८,१ या १४, २ नाभिः इति च पाभे.।

[m]) सपा. परमं नाम<>मातुः परमाणि इति पाभे.।

१; ७,२; १३, २[२]; २१,४;३०, १; ४६,१; ८६, ३; ८,२, २८; ९, ५, ३१[२]–३६[२]; १०,१,११; २, १२; ४, २४[२]; ७, २५; ३१; ८,६;३१; ११,८,४;९, १;१०, १३; १९; ११, ४; १२,१,५४; ४,५; ६,३; १५,१५,३-९; १६, ३,५; १७,१,१-५; १८,१,३४; १९, ३५, १; ३८, २; ३९,३[२]; ४८,६[२]; ४९,७; ५३,७; †२०, १५,३;१६,७; २१,७; ४०-४१, ३; ६७,७; ६९,१२; १२६,२३; पै १,२१,३; २६, ३[२]; ३१,३[२]; ३२, २; ३; ५९, ३; ८६, ६[२]; ९५,२; ९९,२; २,१३,४; २०, ४; ३५, १; ५६,१-५; ५९,११; ३,२,४; ४,१; ३; ९,७†; ११, १-६; ३०,४; ३६,४; ४,२,३†; १२,५†; १७,१; ७†; १९,७†; २१, ७; २४,२[२]; ३; ४[२]; ५,३, ३; ११, ७; २५,५; ३०,२; ६, २,३; ४,१; ३;५;८; ९,१; ११, ६; १२, ५; १४, ८[२]; २१, ६[२]; ७,३, ३; ५, ९; १०, ३[२]; १२, ६; ८, ३, ७-९;७,६; †१३,१; २; ९,७,४; ५[२]; ६; ७[२]; ८, ६; ११,४, १; ६, ५[२];†; ‡[a]; १२, २,७; ३,२; ७,१-१४; १३, ५, १०; १४, ४, ७; १५,१०,८†; १३,३; १५,४;१८, ८; २३,७[२]; १६, १७, ६[२]; ३६, १; ५१, ३; ६०,४; ६६, ३†; ८२,१; ८६, ३; ९; १०१,९; १४१,३; १७, ६,२;९,६; १०,२; १६,६; १८, ३०,१-३;१९,३,५†[2b,c];५,८[२]; १५,१५;१६, १६[२]; १७,४;२२, १३; २३, १; ३; २४, ३; ३१, १२; ३९,७; ४६, १२; ४८,९; १४[२]; ५२,७[२]; २०, १, १; ७; ४, ५; ७, १; १३, ३; १९, ८; २१,३; २५,९; २८,६; ७; ३७, ८; ४१, ८; ४२,७;९; ४३,९[३]; ४५,२;३; ४८,७; ५०, ९; ५३, ५; ११; ५४,१[५]; –०मन् मै १, ९,१[२]; ४; ५; काठ ९, ८; ९; क ८, ११; १२; –¶मनी तै ६,२, १, ३; मै ४,२, २२[२]; ४, ६; –मभिः ऋ १, १५५, ६[d]; १६१, ५; १८१, ४; ३,३८,७; ५, ४३, १०; ५२, १०; ७,५७, ६; तै ३, ५, ५, १[२]; मै ४, २, १२¶; १२, ३‡[e]; –मा[f] ऋ १, १२३, ४; शौ ९,१४, ३‡[g]; पै ६,१२,६?[h]; –मानि ऋ १,७२, [३; ६, १, ४];८७,५; १६१,५; ३,३७,३; ५, ५, १०; ४४, ४; ७,५६,१४; ८, ४१,५; ९, ७५, १; १०, ५, २; ६३, २; ७४,६; १६९,२[1]; मा ८,४३; का ९,६, २; तै ४, ३,१३,६; ५,६,१,२; ७,१,६,८; ४, १७, १†; मै १, ३,९;८,५¶; २, १३, १; ३,८, १०¶; ४, २, १२¶; १०,५†; १२, ३†; १३, ६†; ¶काठ ६, ७; ७,७; १८,२०†; २१, १३; २५,६; २६,१; ३५,१९†; ३९, २६; ४४, १†; ¶क ४,६; ३९, ३; ४०, ४; ४८, १७†; †कौ १, ५५४; २, ५०; †जै १,५७, १; ३,५,९; शौ ३, १३, १;५, ४,८; १९,३९,२; २०,१९,३†; १३२, १३; पै १, ३१, २; ३, ४,१; ६,७, ७; ८; ७, १०, २; १९, ९; १३,१४,६; १०; –म्ना ऋ ६,१८,७; १०, ७७, ८; मा २, ६[j]; ५, ९[२]; ३४; का ५,३, २[२]; ८, ५; तै १, १, ११, २[२k]; २, १२, १[२]; मै १, १, १२[२]; २, ८[२]; २,१, ११¶; ४, १, १३; काठ २,९[२]; क २,३[२]; शौ १०, ७, ३१; पै १७, १०, २; –म्नी शौ ४, ९, १०[l]; पै ८, ३, १०.

नाम-क– -कम् पै १९,२९,७.

नाम-ग्राह[m]– -हात् शौ १०,१,१२; पै १६,३६,२.

¶नाम-ग्राहम् मै २, ४, ८; काठ १२,१०.

नाम-था शौ ११, १०, ७; पै १६, ८५,३.

---

a) सपा. ऋ १०,९७,९ विशिष्टः पाभे.।

b) पाभे. इते पृ १७१४ m टि. द्र.।

c) पाठः? धामन्-> -म इति शोधः (तु. सस्थ. टि. ?विश्व यो नाम)।

d) अर्थः?। नाप. (वर्तुल-, चक्र-)। ऋतु- इत्यत्र तात्पर्यम् (तु. सस्थ. टि. [√वृत्>] वृत्त–)।

e) पाभे. इते पृ १७१५ g टि. द्र.।

f) द्वि३ (तु. GW. GRV. WAO [२,७२ c MVG [२५, B l २] प्रमृ.; वेनु. पपा. वें. सा. द्वि१ इतीव भिन्नार्थः शब्दः।

g) पाभे. इते पृ १७९० h टि. द्र.।

h) पाठः? नाम इति शोधः?।

i) पाभे. इते पृ १३५५ d टि. द्र.।

j) तु. पृ १७९१ b टि.।

k) सकृत् तु. पृ १७९१ b टि. सकृत् च पृ १७१६ c टि. द्र.।

l) छन्दस्तः नामनी इति प्र.।

m) उस. यजन्ते थादि-स्वरः।

नाम-धु[a]- -धुः[b] शौ २,१,३.

†नाम-धा[a]- -धाः[b] ऋ १०,८२,३; मा १७,२७; का १८, ३, ३; तै ४,६,२,२; मै २, १०, ३; काठ १८,१; क २८,२.

नाम-धेय- -यम् ऋ १०, ७१, १; तै ३, ३, ४, १¶; शौ ७,११४, ६; पै १, ८६, ५; ११२,३; २, ६१,१५; ७, ९, १; -यानि मै २,४, ८¶, काठ ११, १०¶; पै १७, १२, २; १३, ९; -येन तै ३,३, ४, १¶; -¶यैः तै २,४, ९,३[२]; मै २,४,८.

नामन्-व(त्>)ती- -तीः मै १, ५,५¶.

[?]नामविभृती[c] शौ १९, १३,११.

[?]ना म स्र सं स्व थं स्र सं न्[d] पै १, २१,१.

?नामहुकाम् पै १७,१५,९.

?नामासि[e] पै २,२०,५.

?नामिरः पै २०,४२,७.

नाम्ब[f]- -म्बानाम् मै २,६,६[g].

नाय- √नी द्र.

१नारक-, २नारक- नरक- द्र.

१नारद[h]- -दः शौ १२,४,२४.

२नारद[i]- -दः ¶मै १,५, ८; ८, २; शौ १२, ४, ४१; ४२; पै २०, ४१,८[२].

३नारद- ०द शौ ५, १९, ९; १२, ४,१६; ४३; ४५; पै ९,१७,५; १७,१७,६; २०, ३; ५; -दः पै १७,१८,४; २०, १, २; -दे पै १९,४८,७.

नारद-वत्[j]- -वान् पै २०, ४५,२.

नारायण[k]- -णम् खिसा ३३, २२; -णाय मै २,९,१.

नारायणी- ०णि खि २, ६[१], ३०.

नारायण-वाहन[l]- -नः खि२,१४,४.

नाराशंस[m]- -सः[n] तै ४, ४, ९,१; काठ ३४, १६; -सा[n]: मा ८, ५८; का ९, ७, ७; -से[o] मा १९, ६१; का २१, ४, ११; -†सेन ऋ १०, ५७,३; मा ३, ५३; का ३, ७, ३; तै १, ८,५, ७; मै १, १०, ३; काठ ९, ६; क ८, ९; जै २,४,७$, पै १९, २४,१०; -¶सेषु काठ ६, ६; क ४,५.

नाराशंसी- -सी ऋ १०,८५,६; काठ १४, ५¶, शौ १४,१,७†; पै १८,१, ७†; -सीः मै २, १, ५¶; शौ १५,६, ११; -सीनाम् शौ १५, ६,१२; -सीभ्यः तै ७,

---

a) नाप. । उस. उप. कर्तरि क-क्विपौ प्र. यथायथं द्र. ।

b) सपा. नामधुः (वैतु. सा. °धाः इति [तु. केचन मूको.]) <>नामधाः इति पाभे. ।

c) विप. [अतिथि-] । पाठः? *नाम विभृतिन्-> -ती इति शोधः । 'नाम वि-भृतं (मिथ्या भृतं [धारितम्]) अनेनेत्य-स्मिन्नर्थे *नाम- विभृत- + इनिः प्र. उसं. (पा ५, २, ८८ [वैतु. MW. नाम-विभ्रतिन्- इति प्राति. इति, W. नाम-विभ्रत् इत्येक-पदो वा नाम बिभ्रत् इति द्वि-पदो वा पाठ इति च ?])।

d) पाठः? सपा. शौ ७,८०,१ आ सुसस· सुसस इति पाभे. ।

e) पाठः? अरुन्धति माता मातॄणां वाऽसि, माम्री त्वम् अमृतस्यैव वाऽसि इति पूर्वार्ध-शोधः द्र. ।

f) नाप. (धान्य-विशेष- [तु. वैप २]) । व्यु ? ।

g) सपा. तै १,८,१०,१ काठ १५,५ आम्बानाम् इति पाभे. यद्र ।

h) व्यप. (गन्धर्व-राज-) । व्यु.? । *वादन-भर-> नैप्र. *नार- (वीणा-)+ √*वाध् [वाद्य-वादने] > भावे *वाध-> बस. *नार-वाध-> नैप्र. यनि ।

i) =१नारद- इत्यनेन सन्न्यायता द्र. । उस. उप. कर्तरि कृत् इति तु विशेषः ।

j) विप. । नारदसमानवृत्तार्थे पाप्र. सादृश्येऽर्थे मतुप् प्र. उसं., यद्वा °द-वान्- इति बस. सति (√ *वान् [आचारे]>) *वान्- इति उप. स्यात्? अयमेवार्थः नैप्र. तु √*वृन्त् (√वृत् [*आचारे]) >भावे *वृन्त-> *वन्त्->*वात्- इत्येवं सुवचः । उत्तरस्मिन् मन्त्रे कुमार-वान् इत्येष शब्दोऽपि यनि. सन्न्याय एव स्यादिति ।

k) विप (विष्णु-) । व्यु ? । नारा- (जल-)+ अयन- (निवास-) > बस. यनि. इतीव मनुः [१, १०]? । (√नॄ [नये]>भावे) *नार- +(√मि [माने] >कर्तरि) *मयन->उस. *नार-मयण- (प्राधान्य-भृत्-) > नैप्र. यनि. इति मतम् ।

l) विप. (कालिक- [सर्प-]) ।

m) व्यप्रा. । क्वचित् <नराशंस- (यज्ञ-) इति कृत्वा विप. । क्वचिच्च नर->(तत्संबन्धे) *नार- +(√वाश्र [*स्तुतौ]>भावे) *वाशंस-> तस. *नार-वाशंस- > नैप्र. यनि. नाप. इति कृत्वा यज्ञार्थे नराशंस- इत्येतत्पर्याय इति ।

n) सपा. °सः<>°साः इति पाभे. ।

o) तु. पृ १७७६ j टि. ।

५, ११, २; काठ ४५,२; –स्या ¶काठ ११,५; ३७,४.

¶नाराशंसं-पङ्क्ति[a]- -ङ्क्तिः मै ३, १०, ५[b]; काठ २९, १[२]; क ४५,२[२].

१नारि,री[c]- -रिः[d] मा ३७, १; का ३७, १, १; तै १,२,१,१; ४, १,१, ३; ४; ६, २, १०, १¶; मै १,९, १०; २,७, १[२]; ३, ८, ८; ४,९,१; –री[d] मा[e] ५, २२; २६; ६, १; ११, १०; का ५, ६,१;७,१; ६,११; १२,१, १०; काठ २,९; १६, १[२]; क २,३.

२नारि,री- नृ- द्र.

?नार्कविदी[f] पै १३,१,१२.

?नार्त[g] ऋ ७,३४,७.

नार्मि(ण>)णी[h]- -णीम् ऋ १, १४९,३; कौ २, ११२४†.

नार्य- नर्य- द्र.

?नार्विदालां[i] पै १३,१,१३.

?नाव[j]- -वम् ऋ ८, २५,११.

?नाविचर्दं परीधि पै १९,४७,७.

नाव्य- नौ- द्र.

नाश-,नाशनी- प्रमृ. √नश्(अदर्शने) द्र.

?ना श्वा श्वा सु जु ष्ट रा[k] पै १९, २५,९.

नाष्ट्रा- √नश् (अदर्शने) द्र.

नास्[l]- नासा ऋ २, ३९, ६; नासौ पै ७,२,३[m].

?ना स ग्रां हा वा चो हे डा दी- क्षि ता पै ७,८,६.

नासत्य[n]- -त्या ऋ १, १७३, ४; ३, ५४, १६; ५, ४६, २; ७४, २; ६, ११, १; ६२, १; ४; ७, ३९, ४; ७२, ३; ७४,५; ८,५, ३२; ३५; १९, १६; २५, १०; ९,८८,३; १०,७३,४; खि ५,७, ४, ८; १८; मा २०, ७४; २१, ३३; ३३,४८†; का २२, ७, ८; २३,४,५;३२,४,५†; मै ३,११, २;४; काठ ३८, ९; –०त्या ऋ १,३,३; ४६,५; ११६,४;१८०, ९; १८४, १; ३; ३,५८,७; ४, ३७,८; ५,७३,६; ७५,[७; ७८, १]; ६, ५०, १०; ७, ७३, २; ८, ४२, ४;५;६[(८, ५)]; १०, २४,४; १४३,५; खि १,२,१[?][n]; २; ३,६;५,१; मा ३३,५८; का ३२,५,४; –†०त्या ऋ १, ३४, ७;९-११;४७,[७; ८, ८,१४(१,

[a]) विप. (*यज्ञ-) इति कृत्वा बस. पूप. स्वरः।

[b]) सा नराशंस-पंक्तिः इति पाठः? स नाराशंस-पंक्तिर् *यज्ञः इति शोधः (तु., काठ २९,१ ऐब्रा २,२४ [तु. पृ १०३२ *a* टि.])।

[c]) विप. (अग्नि-)। व्यु. ?। नाप. इति कृत्वा नृ->२नारि, री- इत्यनेनाऽभेदुकाः माश [३,५,४,४] काश [४,५,४, ४] प्रमृ.; <न+अरि- इति मा [पक्षान्तरे], सा [तै.] चेति। (√वन् [हिंसायाम्]>भावे) *वनर्->*वनर्- +वि-> बस. नप्र. यनि. (=छेदक-) इति मतम्।

[d]) सपा. नारिः<>नारी इति पाभे.। WAG [३, ९४ *d*] °रिः(<°री [:] इति)।

[e]) °रि इति पपा. चिन्त्यः (तु. काश ४,५,४,४)।

[f]) पाठः? *नार्कविदे- (व्यप. पुं. [देश-विशेष-]) > -दान् इति शोधः।

[g]) पाठः? *नार-पत्रा- [नौका-] > -त्रा प्र१ (तु. =सपा. तैब्रा ४, १७, १ आपश्रौ १५, १७, ५। मै ४, ९,१४ तु नाव्यां इति पाभे.) इति शोधः (वैतु. पपा. प्रमृ. नु आर्त [क्रिप. <√ऋ]; PW. प्रमृ. उद्...आर्त इत्यसंगतो द्वि-पदो विभाग इति?)। प्रकरणतः 'अस्य (वरुणस्य) भानुः (?भानोः इति शोधः [तु. मै.]) शुष्मात् *नारत्रा भारम् उद्...बिभर्ति' इति वा. द्र.।

[h]) अर्थः व्यु. च ?। विप.(पुर्-) इति मत्वा वें. =नर्मर- इति असुर-विशेषः तत्संबन्धिनी- इति; सा =नर्मवती- यद्वा नृणां मनसि स्थिता- चेति; BW. GW. GRV. MK. प्रमृ. अभग्ना- इत्यर्थे <न+शर्मिन्- इति कृत्वा विप.> व्यप. इति। [i]) पाठः? *नार्विदाल- > -लान् इति शोधः। शिष्टं *t* टि. द्र.।

[j]) व्यु. अर्थश्च?। < नौ- [तरणि-पर्यायः] इति वें. सा.?; भाप. < √नु इति PW. GW. GRV. प्रमृ.। √*नव् [हिंसायाम्] इत्यस्य भाप. इति मतम्।

[k]) कल्प (यं) नाश्वा° इति पाठः? कल्पयन्, आश्वा- (शु-आ) शु, सु-जुष्ट (पृ-ट) रः इति शोधः।

[l]) नाप. स्त्री. (नासिका-)। व्यु.?। <√अन् (तु. टि. मुस-)। [m]) सपा. नासौ<>नासे इति पाभे.।

[n]) विप.(तु. ऋ ४,३,६ टि.) च व्यप. [द्विवचने (अश्विनौ देवौ [*बुध-शुक्र-ताराद्वयाऽधिष्ठातृभूतौ स्याताम्])]। व्यु.?। (√*नस् [दीप्तौ] [तु. √लस्]>अधिकरणे) *नास- (प्रभात-) इति स्यात्, तदत्यन्तसंयोगात् (वैतु. या [६,१३] <न+असत्य- इति वा (√नी [प्रणयने] >) ना- + सत्य- इति वा <नासा- इति वा; Wüst <√नस् [*संयोगे] इति; SEY [१३७] < √नस् [आवर्तने] इति च)। [n])ना° इति स्वरः? यनि. शोधः द्र.।

१३७, २;)|; [९; ८, २२,५]; ११६, २; ९-११; १३; १४; [१६ (११७, १७)]; १७; १९, २०; २२; २३; ११७, १; ६; ११, १३; २३; ११८, [४; ६, ६३, ७]; ११; १८२, ४; १८३, [३; ६, ४९,५], [५,८, ८५, १], १८४, ५; २,४१, ७, ४,१४, १; ४३, [७, ४४, ७],४४,४, ६,६३,७; १०; ७, ६७, ३; ७१, ४; ६, ७२,१; २; [५; ७३,५]; ८, ५,२३; ९, ६; ९; १५; २२,५; २६, २; ५७, १; ४, ८५, ९; १०१,७; १०, ३९, ३; ५; ४१, २; खि १, ३, ५?[a]; ४,२;५;७, ४; मा २०, ८१; ३४, ४७, का २२, ८, २; ३३, २, १०; शौ २०, १४०, १; ४; १४१, ५, १४३,४; ७; -स्याम्याम् ऋ १, २०, ३; ११६, १; ५, ७७, ४; मा १९,८३; का २१, ६, ४; मै ३,११,९; काठ ३८,३; -†स्याय ऋ ४, ३, ६[b]; मै ४, ११, ४; काठ ७,१६; -स्यौ ऋ १०,२४, ५; ६१, १५; -०स्यौ ऋ १, १८२,८; ८,८,१५.

नासा[c]- -से शौ ५,२३,३[d].

नास-तस(:)[e] पै १६,७४,४[f].

?नासि पै १९,३०,१२.

१नासिका[g]- -¶कया ते २, ३,८,२; ६,४,१०, ३; -¶का तै ६, २, ११,४;४,१०,३; मै ४,५,९;६, ३; काठ २५,६[2],२७,८; क ३९, ३[2]; -काभ्याम् ऋ १०, १६३, १[h]; खि ४, १०, ३; तै ७, ३, १६,१; काठ ४३,६; †शौ २, ३३,१[h],२०,९६,१७[h]; पै ४,७, ११†[h]; -काम् ¶तै २,३,८,२[i]; ६,४, १०, ३; मै ३, १५, २[i]; ¶काठ २५, ६; २७,८; क ३९, ३¶; -कायाः काठ २७, ८¶; -के मा २५,२[j]; का २७, २,१[j]; शौ १०,२, ६; ९,१४;१५,१८, ४; पै १६, ५९, ७; १३९, २; १७,२९,९.

नासिक-वत्[j]- -वते तै ७,५,१२,१[k].

नासिका-वत्- -वते काठ ४५,३[k].

२नासिका[l]- -काम्[m] शौ १९, ८,५; पै २०,४६,२.

?नाखगस्य पै १,५९,२.

?नाहीनाम् पै १२,६,५.

नाहुष-, नाहुषी- नहुस्- द्र.

नि ऋ ९, ९८, ५[n]; खि ५,७,४,८; कौ २,५८९†; जै ३, ४८, ६†; पै २,३१,६[o]; ४,६,६; ७, १३, ३; ९, ७, १२[2]; २०, २३, २[o];

) °सु° इति स्वरः? यनि. शोधः द्र.।

') विप. (*ऋक्ष- [तारक-]) इति कृत्वा सस्थ. क्षे इति ?:? (*ऋक्ष->च१) ऋक्षाय इत्येवं शोध्यः। बुधशुक्र-मध्याच् छुकश्चैक इह श्रावितः सन्नुभयोरपि तयोम् द्वाराऽश्विनोश्च देवयोश् चाऽविनाभावसंबन्धात् परामर्शकः । अतः पृ ११८९ क्षा- > क्षे इति कृतचरः सस्थ. ?शो नेष्टः द्र. (तु. नानादेवप्रकरणं च छन्दश्च; वैतु. ल्पनान्तरकृत] OV [३२८ टि.])।

) नाप. स्त्री. (नासिका-)। (√अन् [प्राणधारणे]> .) *अनस्->*अन(स्य>)स्या->नैप्र. यनि. (तु. नस्-, अन्नत्यं g टि. च, वैतु. पाप्र. नास्->यनि. । [तु इड्->इडा- प्रमृ], अभा. प्रभृ. < √नास् ब्दे] इति च)। [d]) पाभे. कृते पृ १७९४ l टि. द्र.।

) अनया अपि तसि ह्रस्वः उसं. (पा ६,३,४४)।

) सपा. शौ ९, १३,३ कर्ण-तुस्(:) इति पाभे.।

) नाप. (घ्राणेन्द्रिय-)। व्यु.?। (√अन् [प्राणधारणे]>)*अनास्->अनास्य-> *अनास्य(क>)का-> . *अनासि(क>)का- > यनि. (तु. नस्- इति नक-वत्- इति च, वैतु. या [७,१७]<√नस् [प्राप्तौ वा नमने वा]; पाप्र. <नासा- इति)।

[h]) सपा. शाश्रौ १६,१३,४ आपमं १, १७,१ शांगृ १, ११,३ पागृ ३,६,२ श्रोत्राभ्याम् इति पाभे.।

[i]) सपा. नासिकाम्<>नासिके इति पाभे.।

[j]) प्राति. ह्रस्वान्तत्वे तु. टि. g, पाप्र [६,३,४४] तु छान्दसो ह्रस्व-विकल्प इति विवेकः।

[k]) सपा. नासिक-वते<>नासिका-वते इति पाभे.।

[l]) भाप. (क्षुन्मथ-शब्द- [छिक्का-])। (√अन् [प्राणधारणे]>करणे) *अनस्- [घ्राण-]+(√नद् [शब्दे] >करणे) *नादिका > उस. *अनस्नादिका-> नैप्र. यनि. (तु. पपा.; वैतु. सा. W. च [पूर्वेण समस्य] यक. पाप-नाशिका इति पाप-नासिका इति च पाठ-शोध इति ?)।

[m]) 'हे पाप (परिक्षव) ! ते (तव [त्वया कृता]) नासिका (क्षुद्-ध्वनिम् [तद्रूपं पापशकुनम्]) अभि (अभिलक्ष्य [तन्निमित्तेन]) मे (मह्यं [मत्-कृते, मत्स्थाने]) शिवा (शृगाली) पुण्यगः (पन्नगः, अन्यो वा तन्नामको जन्तु-विशेषः) हताम् ("हन्यताम् [भावकर्तरि], माऽहं मृषि)' इति वा.। [n]) स्वाश्र.।

[o]) वा. कृते तु. सस्थ. ?वंस्येव भा इत्यत्र टि.।

५४,६[a].

√निंस्, निंसते[b] ऋ १, १४४, १; निंसते[b] ऋ ९,८५,३; १०, ९२, २; ९४,९; निंसत ऋ १०, ७४, २; निंसीत[c] पै ८,१५,५.

†निंसान- -नम् ऋ ८, ४३, १०; मै १,६,१; काठ ७,१२; क ६,२.

नि(स्>): √कृ, निःकृधि[d] पै १९, १३,७. [=निष्√कृ]

निःकृति- -तिः खि ४,७[e],३[e].

नि(स्>): √क्षि (क्षये) नि:······ क्षिणोमि[f] शौ ६,१४,२.

नि (स्>): √खिद्

निःखिदम्[g] शौ ५,१८,७?[h].

नि √कम्,> कामि, ¶न्यकामयत तै १, ५,१,१; मै२,१,४;४,५,९.

¶नि-कमस् (:) काठ २६, २; क ४०,५.

१नि-काम- -मः शौ १५, ११, २; १०; ११; -मम् शौ १५, ११, १०; -मस्य शौ १५,११,११; -माः ऋ ९,११३,१०; -मे शौ १५, ११, ११; पै ४, १४, २; -मेऽ-मे मा २२, २२; का २४, ८, ३; तै ७, ५, १८, १; मै ३, १२,६; काठ ४५,१४.

निकाम-धरण[i]- -णम् खि ५,७, ३,१०; मै ४,१३,८; काठ १९, १३.

नि-कामयमान- -नः तै १,५,२,२¶.

नि-करण-, नि-कर्तवे, नि-कर्तुम् नि √कृ द्र.

नि √कप्

नि-कपमाण- -णाय तै ७,१,१९,३; काठ ४१,१०.

नि-कपित- -ताय तै ७,१,१९, ३; काठ ४१,१०.

नि-कपिष्यत्- -ष्यते तै ७,१, १९, ३; काठ ४१,१०.

२†नि-काम[j]- -मः ऋ ३, १, १५; ४, १६, १०; १०, ९६, ३; शौ २०, ३०, ३; -मम् ऋ ६,१७, १०; -माः ऋ ९, ९७, ३७; कौ २, ७००; जै ३, ५८, ४; -मासः ऋ १०, २५, ५; -मैः ऋ ४,१६,६; १०, ७३, ६; शौ २०,७७,६.

नि-कामन्[k]- -मभिः ऋ १०,९२,९.

नि-काय[l]- -यः[m] मा १५, ५; का १६,१,७; तै ४, ३, १२, २; क २६,५; -यम्[m] मै २,८,७; काठ १७,६.

नि-कारिन्- नि √कृ द्र.

नि √कि, > चिकीष, निचिकेषि शौ १,१०,२; पै १,९,२; नि··· चिकेथे ५,६६,४.

निचिकाय ऋ १०, ११४, ९; निचिक्यतुः ऋ ८, २५, ९; निचिक्युः ऋ १,१६४,३८;१०, ११४,२; १२४,९; शौ ९, १५, १६; पै १६, ६९, ७; नि··· चिक्युः ऋ १, १६४, ३८; शौ ९,१५,१६; पै १६, ६९,७†.

निचिकीषते ऋ ८, ७८, ६; मा ११,१८; का १२, २, ७; तै ४, १, २, ३; काठ १६, २; निचिकीषति मै २,७,२.

नि-चिक्यत्- -क्यत् ऋ ४, ३८,४; शौ ५,२०,१२; पै ९,२४,१२.

†नि-किल्विष[n]- -षम् ऋ १०,१०९, ७; शौ ५,१७,११; पै९,१५,१०.

नि √कृ,> चिकीर्ष, ?निकृण्मः[o] खि४, ५,३१; निकृण्मः खि ४, ५,३३.

निकरोति तै ३,२,९,७¶; निकुर्वे शौ ७,३९,२; नि (कुरु) ऋ ९, ५२,४.

निचक्रे शौ ७, ३९,२; पै २०, ३०, ७; नि··· चकार ऋ १, १६४, २९; शौ ९, १५, ७; पै १६, ६८, ७; निकर्न् मा २७,४; का २९, १,

a) पूर्वार्ध-पाठः? से त्वा (पृतन्य->)न्या(:) (आ √इ>) आऽऽयन्, उरुक्ः आ (नि√पत्>लोटि मपु१) निपत तान् अप-क्षितः इति शोधः। b) प्रपु३।

c) निंशीत इति पाठः? यनि. शोधो विमृश्यः।

d) पामे. कृते पृ १७८३ a टि. द्र.।

e) सपा. निःकृतिः<>निष्कृतिः इति पामे.।

f) सपा. नि:···क्षिणोमि<> नि:···कृणोमि<> निः (कृणोमि) इति पामे.।

g) गस.। उप. शक्यार्थे कमुल् प्र.।

h) तु. RW., सपा. पै ९,१७,६ निष्खिदम् इति पामे. [मद.] च; वैतु. शंपा. सात ^०ष्खिदन् इति पाठः? यनि. शोधः। i) विप.। उस. उप. कर्तरि ल्युडन्तम्।

j) विप. (अध्वर्यु-, कुत्स- प्रभृ.)। बस.।

k) =नि-काम-। उप. √कम्>कामि भावे. + कनिन् प्र. उसं. (पाउ १,१५९)।

l) नाप. (छन्दो-विशेष- [तु. माश प्रभृ.])? । व्यु. ?। <नि √कै [शब्दे] इति म., <नि√चि [चयने] इति PW. प्रभृ.।

m) सपा. नि-कायः (माश ८, ५, २, ५ च)<> निकायम् इति पामे.।

n) अर्थाभावे अस. (पा २,१,६) अन्तोदात्तः।

o) निःस्वरः पाठः?।

४; तै ४,१,७,२; मै २,१२,५; काठ १८, १६; क २९, ४; शौ ७, ८७, ३[a]; निकः ऋ ३, ३३, ८; नि॰ कः ऋ १, ७२, १; तै २,२,१२, १†; नि (कः) तै २, ३, १४, १†; नि ...श्रकरम् शौ ५,२३, ८; नि...करम् ऋ १०, ४९,८; †निकर्म ऋ २,२३,१२; काठ ४,१६.

निचिकीर्षति शौ ११, २, १३; पै १६,१०५,३.

नि-करण- -णम् पै ४,१०,५.

नि-कर्तवे ऋ ८,७८,५.

?नि-कर्तुम्[b] खि ४, ५, २५; शौ १०,१,२६.

नि-कारिन्- -रिणः मा २७,४; का २९, १,४; तै ४,१,७, २; मै २, १२, ५; काठ १८, १६; क २९, ४; शौ ७, ८७, ३; पै ३, ३३,४.

नि-कृ(त>)ता- -ता खि ४,५,३६.

नि-कृति- -तिम् पै १९,२९,१४.

?नि कृण्व तां[c] पै ७,३,१.

¶नि√कृत् (छेदने), निकृन्तते तै २, ५,१,७; निकृन्ततै तै ६, १, १, २; मै ३,६,२; काठ २२,१३.

नि-कृत्वन्[d]- -त्वान. ऋ १०,३४,७.

नि-कृन्तत्- -तन् पै १४,३,५.

नि√कृप्, निकृप पै १९,५१,१४.

नि√कृ(?), निकिरामि[e] पै २,१५,३.

निक्त-, °हस्त- √निज् द्र.

नि√क्रन्द्>क्रन्दि, न्यकन्दयन् ऋ १०,१०२,५.

नि√क्रम्, निक्रामति[f] तै ६, १, ८, १¶[g]; न्यक्रामत् तै २, ६, ७, १¶; न्यक्रामत् शौ ८, १०, २; ४; ६,८;१०;१२; पै १६,१३३, २-७.

†न्यक्रमीत् ऋ ६, ५९, ६; ९, ३६, १; मा ३३, ९३; कौ १, २८१; ४९०; जै १, २९, ९; ५०,४; निक्रमीः ऋ १, ५१,६.

नि-क्रमण- -†णम् ऋ१,१६२,१४; मा २५,३८; का २७, १३,७; तै ४, ६,९,१; मै ३, १६,१; काठ ४६,५; शौ १, ३४,३‡[h]; पै ६, ६,१‡[h]; -णे तै १, ७,२,४[i]¶.

√निक्ष् (वेधने), निक्ष शौ १९,२९, १[j]; पै १२,११,१०[j].

नि√क्ष्विद् (नाशने)

नि-क्ष्विदस्(:)[i] मै ३,२,२¶.

नि√खन्, निखनति ¶काठ ३७, १६; निखनतः तै ६, २, ११, २¶; निखनन्तु[j] पै १९, २७, १०; ¶न्यखनन् तै ६, २, ११, १; मै ३, ८, ८; काठ २५, ९; क ४०, २; शौ ६, १०९, ३$; निखनेत् काठ ३७,१६¶.

निचखान मा ५, २२[k]; का ५, ६, २[k]; तै १, ३, २, १; ६, २, ११, २; मै १,२,१०[k]; काठ २, ११[k]; २५, ९; क २,५[k]; ४०, २; निचख्नुः शौ ५,३१,८; १०, १,१८; पै १६,३६,८.

नि-खनत्- -नन्तः शौ ६, ११६,१; पै १६,४९,७.

नि-खात,ता- -तः तै ६, ३,४,२¶; -तम् ऋ १,११७, ५; १२; ८, ६६,४; ¶तै ६,२, १०, ४; ३, ४,२; ६; ¶मै ३, ८, ९; ९,४; शौ १०, १, १९[k]; -ता तै ६, २,१०,४¶; -ताः शौ १८, २, ३४; १९, ९, ९; -तात् तै ६, ३,४,६¶.

निखात-क[l]- -कः खि ५,१५, १६; शौ २०, १३२, ३; -कम् खि ५, १५,१५; शौ २०,१३२, २.

नि√खिद्, निखिदत् ऋ ४,२८,२.

निखुर्य-पु[m]- -पाय तै ७, ३, १५,१; काठ ४३, ५.

---

a) पाभे. कृते पृ १५४४ c टि. द्र.।

b) पाठः? अति√कृ>अति-कर्तुम् इति शोध. (तु. पृ १०६१ b टि. ⌊उभयत्र प्रतेः पर्यायस्येव सतोऽतेर् न तु तथाऽप्रसिद्धस्य सतः नेर्योगयत्व-सामान्यादिति दिक्⌋)। सपा. खिसा (२९,२५) नी-कर्तुम् इति पाभे.? तस्यापि यनि. शोध. द्र.।

c) अन्यम् श्रासु निकृण्व तां इति पाद-पाठः (अन्यु- + *अमा- ⌊गृह-⌋>) पस. अन्या(न्य-अ)मा-> -मासु (*निष् √कृ ⌊*निवासने⌋>) *निष्कृण्व तान् (श्रामादः) इति शोधः (तु. सस्थ. नि√वह्>निवह इत्यत्र टि.)।

d) विप. (अक्ष-)। उस. कमिबन्तम् उप. (तु. सस्थ. इतराणि विप., वें सा. च; वैतु. PW. GW. GRV. <नि√कृ ⌊न्यक्करणे⌋ इति?)।

e) सपा. निकिरामि<>नितिरामि इति पाभे.।

f) सपा. निक्रामति<>निष्क्रामति इति पाभे.।

g) तु. सस्थ. टि. अनु। h) पाभे. पृ १०२७ d टि. द्र.।

i) गस.। ईश्वरे कसुन् प्र.। j) पाठः? (तु. सपा. शौ ६,१०९,३ न्यखनन् इति पाभे.)। k) सपा. निखातम्<>निपातम् इति पाभे.। l) अल्पार्थे कन् प्र. नित्स्वरश्च।

m) विप. (विष्णु-)। व्यु.?। पपा. यनि. इति। (नि √*खृ ⌊दीप्तौ⌋ >भावे) *नि-खुर्य- (प्रदीप्ति-) + (√पा "*धारणे"=√भृ⌋>कर्तरि) पु->उस. यनि. ⌊*सूर्य-

निग[a]– -गस्य काठ २३,६¶.

नि √गच्छ् [,छ्],गम्, ¶निगच्छति काठ २०,१३;२३,५; २६,८; क ४१, ६; निगच्छन्ति मै १, १०, १९¶; ¶निगच्छन्ति तै ७, २, ४, १; मै १, १०, १९; काठ २०, २; ३६, १३[२]; क ३१,४; †निगच्छात् ऋ १०, १०, ११; १२; शौ १८, १, १२; १४; निगच्छेयुः तै ७,२,४,१¶.

निजगन्थ पै २, २६, १; निजग्मिम[b] पै १९,५१,१.

नि-गत– -तम् शौ १३,४,१२; ५, ७; –तान् ऋ १०,१३२,५.

नि √गल् (< √गॄ [निगरणे]) > गलगल्, जलगल्, जल्गुल् निगल्गलीति[c] मा २३,२२; का २५, ६, २; निजल्गलीति[c] काठ ४४, ८; निजल्गुलीति[c] तै ७,४,१९, ३.

नि √गा निगाताम् शौ १२, ३,१४; पै १७, ३७, ४; न्यगुः पै १४, १,१८; †निगास् ऋ १०,१२८, ४; तै ४,७, १४, २; काठ ४०, १०; शौ ५, ३, ४; पै ५, ४,४; २०,५५,७§.

†नि-गुत्[d]– -गुतः ऋ ९, ९७, ५४[d]; १०, १२८, ६[e,f]; तै ४,७,१४, ३[f]; कौ २,४५६; जै ३,३४,१४.

†नैगुत[g]– -तः ऋ ९, २७, ५३; कौ २,४५५; जै ३,३४,१३.

नि √गु(गू)ह्

नि-गूळ्ह, ळ्हा– -ळ्हम् ऋ ६, ४४, २३; –ळ्हाः ऋ १०,१०८,११.

नि √गृह्, ग्रभ्, ¶निगृह्णाति तै ५, ४,६,६; ६, १,९,५[h]; मै ३, ३, ८[२]; काठ २६,१०[२]; क ४१, ८[२]; निगृह्णीतः काठ २८,८; †निगृह्णातु ऋ ४,५७,७; शौ ३, १७,४; पै २,२२,५; न्यगृह्णीत मै ३,७,८¶; निगृह्णीत काठ २९, ३¶; निगृह्णीयात् मै ४,२,९¶.

नि-गृहीत– -तम् मै २,१,२¶.

¶नि-गृहीति– -त्यै काठ २०, ५; क ३१,७.

नि-गृह्य खि २,१६,१; ५, १६, ३; शौ २०,१३२,३.

नि-ग्रभे[i] ऋ ८,२३,३.

नि-ग्राभ[j]– -भः तै ५, ४, ६, ६¶; मै १,१,१३; ३, ३. ८[२]¶; काठ १,१२; १८, ३; २१, ८[२]¶; क २८. ३; –भम् मा १७, ६४; का १८. ५, १५; तै १, १,१३, १; ६,४,२; ४.६, ३, ४; मै ४, ५, ७[२]¶; –भेण मा १७, ६३; का १३, ५, १४; तै १, १,१३, १; ६, ४, २; ४,६,३,४; मै १, १, १३; काठ १, १२; १८, ३; क २८,३.

नि-ग्रा(भ्य >)भ्या[k]– -भ्याः मा ६, ३०; का ६, ८, १; तै ३,१, ८, १; मै १,३, २; ४,५[२],२¶; काठ ३,१०; क २,१७;–भ्याणाम् काठ ३०,७; –भ्याभिः मै ४, ५,५?.

नि √गॄ (निगरणे) निगिरति शौ ५, १८,७.

निगारीत् ऋ ५,४०,७.

नि-गारि(न् >)णी– -णी पै १७, १२,४.

नि √घुप् > घोषि,नि···निघोषयः[l] ऋ ८,५०,८; खि ३,२,८.

मूर्ध्यन्तरस्वरूपत्वात्] प्रदीप्त-पर्यायः इति (तु. सस्थ. टि. निभूय-पु–; वैतु. भा. सा. उस.उप. कर्तरि < √पा [रक्षणे] इति, पूप.[नि √खुर् 'छेदने' > कर्मणि] निखुर– + अर्हार्थे प्र. कृत्वा पापरोगादिभिर्बाध्यमानजन-पर्याय इत्येतस्मिन्नर्थे इति, सा. [तैआ.] =खुरार्ह- इतीव च)। सपा. निखुर्यपाय (तैआ ३, ८,११,२ च) <> शिपिविष्टाय (माश ११, १,४,३;४;१२,६,१,१२१३,१,८,८ च) इति पाभे. ।

[a]) नाप. (वन्दिन्-)। पाठः? । *नि-गड– > -डस्य इति शोधः (तु. मूको., सप्र. मनुः [४, २१०] च) ।

[b]) सपा. कौसू (४२,१७) निजग्मिमः इति पाभे. ।

[c]) सपा. °गल्ग° (माश १३,२,९,६ च) <> °जल्ग° (वैतु. BO. °जल्गु°) <> °जल्गु° <> °चल्च° इति पाभे. ।

[d]) बप्रा.। नाप. (शत्रु-)। व्यु. ?। < नि √*गुद् [हिंसायां] (वैतु.वें.सा. PW.प्रमृ. च < नि √गु [शब्दे] इति ?)। नैप्र. उप. < √*गुत = √कृत् [छेदने] इति,वा. च शोधाय च सस्थ. टि. मुहि च, (√*स्निह् [मदे] > स्नेहि > असेहत् च द्र.)।

[e]) विप. ([पर-] शत्रु-)। अर्थः व्यु. च ?। अग्रथिताः विच्छिन्नसमूहाः सन्त इत्यस्मिन्नर्थे *कान्दिशीकार्थे < नि √*गुत् [ग्रथने] इति (तु. टि. ?निर्ऋथम् [काठ ४०,१०])।

[f]) सपा. निगुतः <> निर्ऋथम् <> निवुता <> प्रबुधा इति पाभे. ।

[g]) नाप. (सोम-)। हननेऽर्थे अण् प्र. उसं. (पा ४,४, १२१ [तु. वें. सा. S. BS. प्रमृ.; वैतु. GW. विप..इति])।

[h]) तु. सस्थ. टि. उप ।

[i]) तुमर्थीयः प्र. (वैतु. वें. सा. लटि प्रपु१ इति) ।

[j]) गस. उप. घञ् प्र. (पावा ३, ३,३५) थादि-स्वरश्च ।

[k]) विप. > नाप. (अप्-)। गस. ण्यदन्तम् ।

[l]) °घो° इति स्वरः ? यनि. शोधः ।

नि-घोपयत्– -यन् ऋ ८, ५१, ८; खि ३,३,८.

नि-चक्रया[a] ऋ ८,७,२९.

नि-चङ्कुणं[b]– •०ण[c] तै १,४, ४५, २[2c]; ६,६,३,४.

?निचय्यांसा[e] खि ५,७,४,७.

नि √चर् ९

नि-चर[f]– -राय[g] काठ १७, १२; क २७,२.

नि-चेरु[h]– -रवे[g] मा १६, २०; का १७,२,४; तै ४,५,३,१; मै २, ९, ३; -रुः ऋ १,१८१,५; मा ३, ४८, ८, २७; २०, १८; का ३,५,४; ९, ४, ४; २२, १, ४; तै १,४,४५, २; मै १, ३, ३९; काठ ४, १३; ३८, ५; क ३, ११.

नि √चल् >चल्चल्, निचल्चलीति[i] मै ३,१३,१.

नि √चाय् (वधा.)

नि-चाय्य– -य्यः[j] खि ४,९,१.

नि-चाय्य, >य्या [ऋ. जै.] ऋ, १, १०५,१८[k]; ३,२६,१; मा[l] ११, १; ११; का[l] १२,१, १; ११; तै ४,१,१,१[l]; मै[l] २, ७, १[2]; ३, १,१; काठ[l] १५, ११; १६, १; कौ १,३६१[l]; जै १, ३८,२.

नि √चि (ज्ञाने)

नि-चित्[m]– -तः ऋ २, १२, १३; शौ २०, ३४, १४; पै १३, ७, १४.

नि-चिरु[n]– -रा ऋ ८, २५, ९; खि ५, ७, ४, ७; -राभ्याम् ऋ १, १३६,१; -रासः ऋ ३,९,४.

१नि-चेतृ[o]– -तारा ऋ १, १८४, २.

२नि-चेतृ[p]– -तारः ऋ ७, ५७, २; १०,६१,२७.

नि-चिक्यत्– नि √कि द्र.

नि-चुङ्कुण[q]– -०ण[c] मै १, ३, ३९; ४,८,५; काठ ४, १३; २९, ३; ३८, ५; -ण.[d] मै १, ३, ३९; काठ ४,१३; ३८,५.

नि √चुद्, >चोदि, निचोदय ऋ ८, २४,२५.

---

[a]) भाप. (रथोपकरणेकेतरगति-)। 'चक्रेण सम्पन्ना- (√या > भावे) या– [गति-]' > *चक्र-या इति उप. इति च, *नि (=न) इति पूप. इति च कृत्वा तस.। पूप. नञ्-धर्मातिदेशपूर्वं स्वरः उसं (पा ६, २,१)। 'चक्र- [=रथ-] निरपेक्षया गत्या' इति कृत्वा यनि. तृ१ वा. क्रिवि. द्र. (तु. [तात्पर्ये] MW. GRV. च; वैतु सा. नि इति निम्नार्थे नि. पूप. इति कृत्वा नि-चक्रा–>इति रथकत्या- इत्यर्थे नाप > यनि. इति, वें. नियमार्थे मत्वा सेना-परं नाप. यद्वा व्याप. [पुरी-विशेष-] इति, BW. GRV. नि [=न] + चक्र–>बस. यनि. क्रिवि. इति)।

[b]) विप. ([*निक्षरण-संपाद्य-] अवभृथ-)। व्यु.?। नीच– + √क्वण् [शब्दे] इति या [५,१८] भा. प्रभृ. ?WAG [१,१७४ b]; <नि √क्वण्>चङ्कुण्, चुङ्कुण् [शब्दे] इतीव कृत्वा नाप. ओघ-पर्याय इति BW. MW. K.। (नि √क्षर् >*निक्षर्म [न्]–>) *निक्षर्म-वत्– (यथा स्यात्तथा) + (√कृ [कृतौ] >कर्मणि) *कर्मण–> उस. *निक्षर्मवत्-कर्मण– >नैप्र. यनि. इति नु स्यात्। निचुङ्कुण–, निचुम्पुण– इत्येते प्राति. एतत्-पर्याये सती यद्र.।

[c]) सपा. निचङ्कुण (तैब्रा २,६,६,३ आपश्री १३,९, १०; १९,१०,५ च) <>निचुङ्कुण (माश्री २,५, ४, ३०च) <>निचुम्पुण (माश २,५,२,४७,४,४,५,२२; १२,९,२,४ लाश्री २,१२,९ या ५,१८ च) इति पाभे.।

[d]) मरुत् सपा. निचङ्कुण (तैब्रा २, ६, ६,३ च) <>निचुङ्कुणः <>निचुम्पुणः (माश. लाश्री. [c टि. द्र.] च) इति पाभे.।

[e]) विप. (मित्रावरुण-)। पाठः? निचिकिवांसा वा निचिक्याना वेति C. (शाश्री ७,२,६) शोधः (तु. सपा. ऋ ८,२५,९ निचिक्यतुः इति पाभे.)।

[f]) विप. (रुद्र-)। गस.।

[g]) सपा. निचराय <>निचेरवे इति पाभे.।

[h]) विप. (अवभृथ-, ककुह-, रुद्र-)। गस. उप. कुः प्र. लिङ्वद्भावश्च उसं. (पा ३,२,१७१)।

[i]) पाभे. कृते पृ १७९८ c टि द्र.।

[j]) सपा. निचाय्यः <>निचाय्य इति पाभे.।

[k]) धा. अभिकाङ्क्षायाम् वृत्तिरिति Foy [KZ ३५, १३१]।

[l]) वैतु. विव. किप. इति।

[m]) विप. (इन्द्र-) गस.। कर्मणि क्तान्ते अन्तोदात्तः उसं. (पा ६,२,१४७), वैतु. सा. [पक्षे] नि √चि [चयने]।

[n]) विप. ([निचक्षण-शील–] देव–, मित्रावरुण-)। उप. रक् प्र. उसं. (पाउ २,१३ [तु. PW. GW. GRN. प्रभृ.]; वैतु. वें. सा. प्रभृ. प्रास. उप. चिर [अव्य.] इति)।

[o]) विप. (अश्विन्-)। गस. तृन्नन्ते ग. स्वरः।

[p]) विप. (देव-मरुत्-)। गस. तृजन्तम् उप.।

[q]) =नि-चङ्कुण–।

नि-चुम्पुण[a]– -०ण[b] मा ३, ४८; ८, २७; २०, १८; का ३,५, ४; ९, ४, ४; २२, १, ४; क ३, ११; –णः ऋ८,९३,२२; मा[c] ३,४८; ८,२७; २०,१८; का[c] ३, ५,४; ९,४,४; २२,१,४; क ३,११.
नि-चेरु– नि √चर् द्र.
√निज्, नेनिक्ते ऋ ९,७१,३; ?निजमहे[d] पै १,१११,३; निनिक्त ऋ १०, १३२,६.
?निज्य[e] पै ५,३१,२.
†निक्त– -क्तः ऋ ८,२,२; ९,१०९, १०; कौ १,४३०; २,८५;६८२; जै १,४२, ४; ३, ८, ११; ५५, ९[f]; ५६, १०; –क्तम् ऋ ९, ६९,४; कौ २,७२२; जै ३,५९, १४; –क्तैः ऋ ९, ९३, ३; कौ २,७७०.
निक्त-हस्त[g]– -स्तः ऋ४,४५,५.
नि √जन्[h], ?निजनानि[i] पै १९,३७, १०.
१नि-ज[j]– -जः शौ ३,५,२.
?२निज[k]– -जः मै १,६,११.
?निजरीरिप्याथो[l] पै १६, ८७,८.
नि √जस्, > जासि, निजस्यति पै ४,१६,६; निजस्यात् पै ४,१६, २; निजस्यत ऋ १, १९१, ७; पै ५,३,३; ९,६,७†.
निजजास शौ ५,१३,१.
?निजासयामसि पै ४,१६,६.
?निजीनांसि[m] पै ८,१५,४.
†नि-जुर[n]– -जुरः ऋ २, २९,६; मा ३३, ५१; का ३२,४,८; मै ४, १२,६.
नि √जूर्व्, †निजूर्वति ऋ १०, १८७, ३; शौ ६,३४, ३; पै १९, ४५, ४; †निजूर्वथः ऋ ७, १०४, ४; शौ ८, ४, ४; पै १६, ९, ५; निजूर्वाः ऋ २, ३०, ५; निजूर्वात् ऋ २, ११, १०; निजूर्व ऋ ६,६,६.
†नि-जूर्वत्– -र्वन् ऋ ४, ७, ११; काठ ७,१६; शौ ६, ५२, १‡[o]; पै १९,७,५‡[o,p].
निणिज्[q]– -णिक् ऋ ४,५,८.

---

[a]) अवभृथ- [भा. प्रमृ.] इत्यस्य विप. सत् =निचङ्कुण– इत्यनेन सव्युत्पत्तिकं द्र.; सोम- [ऋ.] इत्यस्य च विप. सत् <नि √चम् + √पृण् ([>पुण्] तर्पणे प्रीतौ च) इति या [५,१८] वें. सा. प्रमृ.।
[b]) पाभे. क्रते पृ १७९९ *c* टि. द्र.।
[c]) पाभे. क्रते पृ १७९९ *d* टि. द्र.।
[d]) पाठः? नेनिज्महे इति शोधः।
[e]) पाठः (=कौसू ६२,२१)?।
[f]) सपा. निक्तः <> मृष्टः इति पाभे.।
[g]) विप. (अध्वर्यु-)। बस.।
[h]) धा. हिंसायां वृत्तिरिति कृत्वाऽस्य √हन्, √*धन् (तु. नि-धन– [मृत्यु-]) इत्येताभ्यां साजात्यं च √जन् [प्रादुर्भावे] इत्यनेन वैजात्यं च द्र.।
[i]) पाठः? निजनानि (लोटि उपु१) इति स्वर-शोधः।
[j]) नाप. (निहन्तृ-)। कर्तरि डः प्र. (वैतु. विप. इति कृत्वा सा. अनन्यसहाय-पर्याय इति, PW. W. B. प्रमृ. धा. प्रादुर्भावे वृत्तिरिति कृत्वा बद्धमूल-पर्याय इति।
[k]) पाठः? न + (√निज् [शुद्धौ] > कर्तरि) *निज– >तस. *अ-निज– (अशुद्ध-)> -जः इति शोधः (तु. सात.; वैतु. Sch. निजः इति)। 'यथाऽशुद्धः सन्नपि वृषलः पुल्कसः चिकित्सेत् (रोगमपाकुर्यात्) एवं भ्राष्ट्रजोऽपि सन्नसौ वह्निः सम्यक् समर्थः (स्यात्)' इति सा.।
[l]) पाठः? (नि √जॄ [जरायां]-भावे) *नि-जरि– > -रिः, (√रिप् [हिंसायां] भावे) *रिप्या– > -प्या, अथो इति त्रिपदः शोधः।
[m]) पाठः? *निजै(ज-ए)नस्– >-नांसि (न. द्वि३) इति शोधः। अत्र ३*निज– (आत्मीय-) इति पूप. द्र.।
[n]) भाप. हिंसा-(तु. वें. सा. GW. प्रमृ.; वैतु. उ. म. [बुभुक्षित-], ORN. प्रमृ. विप. [वृक-] इति)। गस. उप. < √जुर् [हिंसायाम्; वैतु. ORN. ज्वलने]। ?GRV. Aufrecht [KZ २७, ६०९-१०] निगुरः [निगरणात्] इति शोध इतीव?।
[o]) पाभे. क्रते पृ १३८७ *f* टि. द्र.।
[p]) निजूर्वत् इति पाठः? यनि. शोधः।
[q]) भाप. न. (*तेजस्-)। व्यु.?। पपा. नावग्रहः। नैप्र. <निर्णिज्– (रूप- [तु. निघ ३, ७])। '(यमग्निं प्रभाते प्रज्वालनात् प्राग्) गुहायां हितं (गुप्तं) निणिक् (तेजः [इव सन्तं]) उपवदन्ति (स्तुवन्ति [कवयः], यश्च) वेः [*प्रातः] यत् [यदा] उस्रियाणां [उषसां] वार् [*आवरणम्] इव अप-व्रन् [अपाकुर्वन्ति देवा इति शेषः] रूपः (*रूपवान् [सन्, यज्ञकर्मणि]) प्रियम् अग्रं (अग्र्यं) पदं पाति (अधिकरोति, स एवाऽग्निः) मेऽस्य वचसः प्रवाच्यं स्यात्' इति वा. इति कृत्वा १मे पादे यः प्रश्नो भवति, मन्त्रशेषे तस्योत्तरमुक्तं स्यात् (वैतु. वें. सा. चीरार्थे नाप. सत् <निर् √निज् [शुद्धौ] इति; WAG [१,१५२ *a*; १७४ *b*] अप्रकाशार्थे क्रिवि. सत् <निर् √नी इति;

†निण्यु[a]– -ण्यः ऋ १,१६४,३७; शौ ९, १५, १५; पै १६, ६९, ६; -ण्यम् ऋ १,३२,१०;९५,४,४, १६,३; ७,३३,९; शौ २०,७७, ३; पै ८,१४, ४; १३, ६, १०; -ण्या ऋ ४,३,१६[b];७,५६,४; -ण्यानि ऋ ७,६१,५; -ण्ये ऋ ९,९२,४; -ण्योः[c] १०, ५,१.

'नितततपम्[d] काठ १२,१०¶.

नि√तन्, नितनोषि पै ५, ३०, ३; नि...तनोतु शौ ३, १२, ४; पै ३,२०,४, नितन्वनाम् पै १५, २२,७; नि...तनु शौ ७,९५,३. नितताप ऋ १०,१११,४. नि-तनिन्,त्नी[e]– -०त्नि शौ ६,१३६, १; पै १, ६७, १; -त्नि. तै ४, ४,५,१; पै ७[f], ५, ६; ७; २०, ३७,४; -त्निना पै २०,३७, ५; -त्नी मै २,८,१३; काठ ४०,४. नि-तान[g]– -नः[h] मै १,२,११;३,८, ९; काठ २,१२; २५,१०[i];¶[i]; क २, ६; ४०, ३[i]; ¶[i]; -नाः शौ ६,१३९,१[j].

नि√तप्

नि-तप्त– -प्तन् शौ १९,२८,३.

नि√तम्>तमि, ¶नितमयन्ति काठ २४,९; क ३८,२.

नि√तिज्

नि-तिक्त– -क्ताः ऋ १०,१११,९.

नि-तिक्ति[j]– -क्ति ऋ ६,४,५.

नि√तुद्

नि-तुद्(त्>)न्ती– -न्तीम् शौ ५, ७,७; पै ७,९,७[k].

नि-तोदिन्[l]– -दिनः ऋ १०, ३४, ७; शौ ७, ९५, ३; पै २०,२९, ३; -दिनौ शौ ७,१००,२.

नि√तुन्द्, नितुन्दते ऋ १,५८,१[m].

†नि√तुश्>तोशि, नितोशते ऋ ९, १०९,२२; नितोशसे ऋ ९,६३, २३; कौ २,५८६[n]; जै ३,४८,२. नितोशे[o] ऋ ४,३८,१. नितोशय ऋ ८, ५४,८; खि ३, ६,८[p].

?नि-तोश्]

नैतोश[q]– -शा ऋ १०,१०६,६.

GW. GRV. L[४५६,४६१], OV. प्रमृ.;<नि + नि [.>णि] √अच् [गतौ] इति;GW. [पक्षे] < नि + नि √अज् इत्यपि)।

[a]) विप. च, नाप च, वा. किवि. च। अर्थः व्यु. च?। पपा. नावग्रहः। निर् इति ग 'निषेधे' इति कृत्वा निघ (३,२५ [तु. या ३,१९]) <निर् √निज् [दीप्तौ] इतीव; निर् इति 'अतिशये' ग. इति कृत्वा < निर् √नम् [नमने] इति या[२,१६]; <निर् √नी [प्रापणे] इति दे.L[३९२] WAG [१,१७२ a]MVG[४७ f]। <निर् √नी ('*दीप्तौ' [तु. ऋ १, ९५, ४] वा '*बन्धने' [तु. ऋ १,३२,१० प्रमृ.]) वेति च निर् इति'अतिशये' ग. इति च स्यादिति मतम्।

[b]) विप. ([निर्व्यक्त-] वचस्-)। व्यु.?। निर् √मन् [अभ्यासे =*प्रमापणे] > निर्-मण्यु- > नैप्र. यनि. (वैतु. वें. सा. प्रमृ. अन्यथा व्युत्पादुकाः)।

[c]) निण्युयोः वर >नैप्र. यनि. (तु. मुनेः प्रमृ.); वैतु. सा.(पक्षे) निण्यु– (अन्तरिक्ष-)>षा इति।

[d]) अव्य. (कलविङ्क-पक्षिणः) शब्दानुकृतिः। °पम् इति MW. शोधार्हः।

[e]) नाप. (कृत्तिकेष्टका-विशेष- इति, शौ. पै. च ओषधि-विशेष- इति)। गस. किः प्र. उसं. (पा ३,२,१७१)।

[f]) नितत्नि: इति पाठः? यनि. शोधः।

[g]) विप. [*नि-बध्नान- (मारुत- [तु. उ. म.; वैतु. PW. प्रमृ. तन्नामा कश्चिद् इति कृत्वा व्यप. इति])]। धा. बन्धने वृत्तिः। (*अधि√बध्>) *अधि-बधान–> -नः इति तत्र शोधः स्यात्। यद्वा √तुत् [*बन्धने] इत्यस्य कृद्वृत्तमित्यास्थेयम् (तु. निहन्तु [मै १, २, ११], मिनोतु [मा ५, २७] इत्यत्र टि., वैतु. उ. म. धा. दीप्तौ वृत्तिरिति?)।

[h]) पाभे. कृते पृ १६७२ k टि. द्र.।

[i]) नाप. (न्यक्-प्रशाखा-)। धा. विरोहणे वृत्तिः।

[j]) भाप.। वा. किवि. (वैतु सा. लटि प्रपु१ इति?)।

[k]) नुत° इति पाठः? यनि. शोधः (तु. शौ.)।

[l]) विप. (२अक्ष-, गृध्र-, शाङ्कुर-)। गस. उप. णिनि. प्र.

[m]) धा. *पूरणे वृत्तिरिति कृत्वा देवेभ्यः प्रदानार्थं हव्येन नितरां भरितो भवतीत्यर्थः (वैतु वें. सा. धा. गतौ वृत्तिरिति, सा. [पक्षे] GW. GRV. OV. प्रमृ. =√तुद् [व्यथने] इति?)। अत्र नि इति पाठः? इति कृत्वा नु इति पृथग् अव्य. इति शोध इतीव Aufrecht (KZ २५,४३५ [तु. MW.]), नि (=नञर्थे वृत्तिः)√तन्द् इति शोध इति OV [पक्षान्तरे]।

[n]) °तोष° इति S. पाठः।

[o]) लिटि प्रपु१ (तु. वें. सा. ORN.)।

[p]) नितोषय इति पाठः? यनि. शोधः (तु. ऋ.)।

[q]) अर्थः व्यु च?। विप. ([दानशील-] अश्विन्-)। मतुबर्थीयः अण् प्र. उसं. (तु. वें.[PW. GW. प्रमृ.; वैतु. या [१३,५]सा. व्यप. अपत्यार्थीयः प्र. इति)।

†नि-तोशन[a]– -नम् ऋ ६, १, ८; १०,६०,२; मै ४,१३, ६; काठ १८,२०; –ना ऋ ८,२५,२३[b]; –नासः ऋ ७,९२,४.

नितूलंभष्ठ[c]– -क्षम् पै ६,१४, ९.

नि √तृद्, नितृणद्मि शौ १९,३२,४; पै १२,४,४; नितृन्द्धि शौ ५, २९,४; पै १३,९,५.

नि √तृम्प्, नितृम्पसि ऋ ८,७०,१०.

नि √तृह्

नि-तर्हण– -णेन पै २,८४,१-११.

नि √तॄ, नितिरामि शौ २, ३१, ३; नि···तिरामि, नि[2](तिरामि) शौ ६, १३१, १; नि···तिर ऋ ८,३२,३; ९, १९,७; नि(तिर) ऋ ९,१९,७.

नि···अतारीत् मै २, ६, १२[d]; काठ १५,८[d]; नितारीत् ऋ १, १५२,३[e];२,२०,८; पै १६,६९, १२†[e]; नितारिषः ऋ ९,७९,५.

नि-तोदिन्– नि √तुद् द्र.

?नि-तोशिं– नि √तुश् द्र.

†नित्य,त्या[f]– -त्यः ऋ १, ६६,१;३; १४०, ७; १४१, २; ३, २५, ५; ७,१,२; ८८,६; १०, १२, २; ३१, ४; काठ ३९, १५; कौ २, ७२४; जै ३, ५९, १७; शौ १८,१,३०; –त्यम् ऋ १, ७१, १; ७३, ४; १६६,२; १८५,२; ३,१५,२; ५३, २४; ५, १, ७; ८५,७; ७,१, १२; ८, ४, १८; ९, ९२, ३; १०, ३९, १४; खि २, ६[1], २७; ३, १७[2], २; ४, २,१४; मै ४, १४, १; पै ४, १६, ७§; –त्यया ऋ ८, ३१, ५; ७५, ६; तै २,६,११,२; मै ४,११,६; काठ ७,१७; –त्यस्य ऋ ४,४१,[१०;७,४,७]; पै २०, १, ३§; –त्या ऋ ७, १, १७; –त्याः ऋ २, २७, १२; –त्यात् ऋ ८, ५६, २; खि ३, ८, २; –त्यासः ऋ १, १४८, ५; ५,६, १; मा १५,४१; का १६,५,२३; मै २,१३,७; काठ ३९,१४; कौ १,४२५; २,१०८७; जै १,४१, ७; –त्ये ऋ १, १४८,३; २,२, ११;७, १,२१; –त्येन ऋ ४,४, १७ (६, ५,५)]; तै १, २, १४, ३; मै ४, ११, ५; काठ ६,११.

नित्य-पु(ष्ट>)ष्टा– -ष्टाम् खि २, ६,१,९[g].

नित्य-व(त्स>)त्सा[h]– -त्साः पै ७, ६, ७; –त्साम् शौ ७, १०९, १[i]; ९,४,२१; पै १६, २६, १.

†नित्य-स्तोत्र[j]– -त्रः ऋ ९, १२ [(१, ९१,६) ७]; कौ २,५५२; जै ३, ४३,८.

?नित्य-होतृ[k]– -ता ऋ १०, ७,४; –तारम् मै १, १,१२‡.

नित्या(त्य-अ)रि(त्र>)त्रा[l]– -त्राम् ऋ १,१४०,१२.

√निद्,न्द्,> निनित्स, निन्दति मै २,७,१०‡[m]; काठ १६,१०‡[m]; ३४, ५[2]¶; निन्दन्ति ऋ १०, ४८, ७; निन्दिम ऋ १, १६१, १; निन्दात् ऋ ५,४२,१०; मा ११,८०; का १२,७,१५; तै ४, १,१०,३; मै २,७,७; काठ १६, ७; १९,१०; क ३०,८; निन्दत ऋ ४,५,२.

निनिदुः ऋ १०,२७,६; ‡निन्दिपत्[n] शौ २,१२,६; पै २, ५,६; अनिन्दिषुः ऋ १,१६१,५.

निनित्सति खि ५,१२,२[o]; निनित्ससि खि ५, १५, ४[p]; निनित्सात् ऋ ६,५२,२[n].

†निद्[q]– निदः ऋ १, ४, ५; शौ २०, ६८, ५; निदः ऋ १, २४,

---

[a]) विप. (रथ-, वायु-प्रमृ.)। गस. उप. कर्तरि ल्युट् प्र. ।

[b]) वैतु. GW. माप. इति ।

[c]) व्यप. (रक्षो-विशेष-) । व्यु. ? ।

[d]) सपा. नि ···अतारीत् <> वि···अतारीत् (तैब्रा १,७,४,२ च) इति पाभे. ।

[e]) सपा. नितारीत् <> निपाति इति पाभे. ।

[f]) विप. (ध्रुव-) । व्यु. ? । पपा. नावग्रहः । < नि + त्यप् प्र. इति (पावा ४, २,१०४) ।

[g]) विप. (श्री-) बस. । °ष्टम्° इति स्वरः? यनि. शोधः ।

[h]) विप. (धेनु-) । बस. ।

[i]) पाभे. कृते पृ १०४५ g टि. द्र. तत्र धेनुम् पुराम् इति शोधः द्र. ।

[j]) विप. (सोम-) । बस. ।

[k]) नित्य-होत्र-कृदर्थे विप. । *नित्य-होत्र- बस. इत्यस्यैव प्राति. श्रेयः सत् तत्तथा शोध्यं स्यात् (तु. सपा मै. पठितस्य सतः °होतारम् इत्यस्य स्थाने ऋ [५,२६,३] वीति-होत्रम् इति पाभे.; वैतु. मैं सा. GW. GKV. प्रमृ. यनि. एव प्राति. इति च कल. इति च ?) ।

[l]) विप. (नौ-) । बस. ।

[m]) सपा. निन्दति <> प्रीयति (माश ६,८,२,९ या ३,२० च) इति पाभे. ।

[n]) सपा. निन्दिषत् <> निनित्सात् इति पाभे. ।

[o]) पाभे. कृते पृ १७४८ t टि. द्र. ।

[p]) पाभे. कृते पृ ७५४ g टि. द्र. ।

[q]) माप. च नाप. च । क्विबन्तम् ।

४; १२९,६; २, ३४, १५; ४, ४, १५; ५, ५३, १४; ८७, ६; ९; ६,१४, ५; ६१, ११; ७२, १; ७,१६,८; ८,७८,६; ९,२९, ५; ६१, ३०; ७०, १०; तै १, २,१४, ६; मै ४, ११, ५; काठ ६, ११; कौ २, १३०; जै ३, १३, ६; निद्मऽनिदम् ऋ ९, ७९,५; निदे ऋ २,२३,१४;३४, १०; ३, १६, ५; ४१, [६; ६, ४५, २७]; ७, ३१, ५;७५, ८; ९४, [३; ८, ८, १३]; कौ २, २६८; जै ३, २२,१५; शौ २०, १८,५, २३,६.

निदा– -दायाः ऋ ६, १२, ६.

निद्यमान– -नान् ऋ ६, ५२,३.

निनित्सु– -त्सुः ऋ ८, ६८, १९; -त्सोः ऋ १, १८९,६; ७, २५, २; ३४,१२.

निन्दत्– -न्दते पै १०,१,४.

निन्दा– -न्दाः शौ ११, १०, २२; पै १६,८७,२.

निन्दित॑– -तेषु पै २, ३१,४.

निन्दिता(तृ-अ)श्व[a]– -श्वः ऋ ८, १,३०.

निन्दितृ– -ता ऋ ३,३९,४; -तारः ऋ ५, २,६.

निन्द्य– -न्द्यास॑ ऋ ५, २,६.

?निदत्स्वाम् पै १६,९६,७.

नि-दुधत्–,φनि-दुधान– नि √धा द्र.

नि √दह्, निदहाति ऋ १, ९९, १; खि ४, २,६; †नि···दह ऋ ८, २३, १४; कौ १, १०६; जै १, ११, १०; नि (*दह)[b] ऋ ८, ३९,२[२]; निदहेयुः मै ३, ८,२¶. निधक्षि ऋ ६, १८, १०.

नि-दाघ[c]–

नैदाघ[d]– -घः, -घम् शौ ९, ५, ३१.

नी-दाघ[c]–

नीदाघ्य[d]– -घ्ये पै २०,४०,९.

नि √दा(दाने), नि···ददातु पै ७,६,९. निददौ पै ५,९,५.

१निदान[e]– -नाः ऋ ४,५,१२.

¶नि √दिश्, निदिशति काठ २७, १[२]; क ४२,१[२].

नि √दी > दिदी (दीप्तौ), निदिदीहि ऋ १,११३,१७.

निदीध्यत् नि √धी द्र.

नि √दुह्, निधुक्ष्व पै ६,२२,११.

नि √दो > दा (बधा.)

नि-दातृ– -तारम् ऋ ८,७२,५[f].

२नि-दान– -नम् ऋ ६, ३२,२[g]; १०, ११४,२[h]; १३०,३[i]; ¶तै[h] ६, ५, ११, २[२]; ३; काठ २०, ९¶; क ३१, ११¶.

¶निदान-वत्– -वत्तः काठ २८, १०; ३०,७; क ४५, १; -वन्तः मै ४, ६, १; काठ २८, १०; क ४५, १; -वान् तै ६,५, ११, २; ३; मै ४, ६, १; काठ २०, ९[२]; २८, १०;३०, ७; क ३१,११; ४५,१.

नि-दित[i]– -तम् ऋ ५, २, ७; -ता ऋ ८,१०३,११.

?निद्यानि[j] पै १७,२९,८.

?निद्रा[k] ऋ ८,४८,१४.

नि √द्रु, निद्रवन्तु पै २,५५,५.

नि √धन् (बधा.)

नि-धन[l]– -नम् खि ७,७, ५; तै ३,३, २, १; ¶६,६, २,१; २; शौ ९, १०, २; ३; ५[२]; ७[२]; ९;

---

[a]) विप. > व्यप. (नृप-विशेप-) इति वें. GW. प्रभृ. । बस. । [b]) तु. वें. सा. ।

[c]) नाप. (ग्रीष्म-)। गस. उप. घञन्त उपसर्गस्य वैकल्पिको दीर्घः । [d]) नाप. (ऋतु-)। तस्येदमर्थीयौ अण्-यतौ प्र. यथायथं द्र. ।

[e]) विप. (*[अजानत्-] अस्मद्-)। व्यु.?। पपा. नावग्रहः। नि (=न) + ध्यान- (ज्ञान-) > बस. (नौ नञ्-धर्मातिदेशे सति) *नि-ध्यान– > नैप्र. यनि. । 'यत् परमं सत् रेकु (*गुप्तं) पदं (*धर्म) न (इव) निदानाः अगन्म (प्राप्ता अभूम)' इति वा. (वैतु. अन्ये <√निद् [निन्दायाम्] + [कर्तरि वा कर्मणि वा] शानच् प्र. इतीव?)।

[f]) धा. 'बन्धने' वृत्तिः ।

[g]) नाप. [बन्धन-साधन-, रज्ज्वादि- (तु. सा. PW. GW. GRV. प्रभृ.; वैतु. Roth. [ZDMG ४८, १०९] निधानम् [<नि√धा 'बन्धने'] इति शोधुकः)]।

[h]) नाप. (मूल-कारण-)। धा. वृद्धौ [जन्मनि] वृत्तिः ।

[i]) नाप. (*स्तोम-)। धा. स्तुतौ वृत्तिः ।

[j]) अत्र BKA. अनिन्दयन् इति ।

[k]) निर्देशः? (√निद् [निन्दायाम्] > भावे) निद्– + (√रास [शब्दे] > कर्तरि) *रास– > उस. *निद्-रास– > -द्राः [निन्दकः (तु. सस्थ. जल्पिः इत्येतत्-पर्यायः [अत्र विषये पृ १३६५ c टि. शोध्यं द्र.])] इति स्यात् (वैतु. नि-द्रा इति पपा., अन्ये च तदनु नि √द्रा [स्वप्ने] इत्यस्यैवोत्सूत्रं किमपि वृत्तमितीव?)।

[l]) भाप. (?मरण- [तु. खि ७,७,५]; ?भारो बाधनं वा [तु. शौ १२, १, ४८]) च। [धा. शब्दे वृत्तिं कृत्वा] स्वरनिरोधात्मके सामभक्तिविशेषार्थे नाप. इति। वैतु. पाउ [२,८१] प्रभृ. <नि √धा इति?।

१०; १२,१८; ११,६,१२; १२, १,४८; ५, ३; पै १६, ८३, २; ११५, १[२]–४[२]; १३९, १९; १४०,३; १७,५,६; –नेन मै २, १३,४.

निध्रुन-वत्– -वत् मा १३, ५८; का १४, ७, १०; तै ४, ३,२,३; मै २,७,१९; काठ १६, १९; क २५, ९; –वतः मा १३, ५८; का १४, ७, १०; तै ४,३,२,३; मै २,७,१९; काठ १६, १९; क २५,९.

नि√धा, †निधातु ऋ १०, ११, २; शौ १८,१,१९; २०,१२,६.

निधत्ते[a] तै ६,१,८, ५¶; निधत्ते ऋ १, १२२, ९; १२५, १; तै ५, ६, ८, ४¶; ¶मै १,५,११; ३, २, ३; ७; ३, ९[b]; ¶काठ २२, ७; २८, ५; ¶क ३५, १; ४४,५; पै ८,१५,४; नि···धत्ते ऋ ५,२८, २; निदधाति ऋ १, १४६,२; ३, ५५, १७; ६,२८, २[b]; ¶तै ५,१,६,४; ८, १; ४, ६, ५; ६, २, १०, ५; ¶मै १, १०, १५; १८[c]; २, २, ३; ३, २,४; ७, २; ७; ९, ७; ¶काठ २०, ८; ३६, १३[d]; ३७, १६; क ३१,१०; शौ ४, २१,२†; ६, ७६, ३[e]; निदधति काठ २९, ८; ¶नि ···दधति काठ ११, १०; †निदध>धा[d] ऋ ८,१०२, १४; काठ ४०, १४; कौ २, ९२१; जै ४, ६, ६; निदधे मा १५,४९; का १६, ६, १; तै ४, ७,१३, ३; मै २, ७, १६; १२, ४; काठ १८, १८; ३९, ३; क २९, ६; शौ ५, ९, ७[e]; ११, १, २८; ३३; पै ५, ४०, ६; १६, ९१, ८; ९२, ३; नि ··· दधे ऋ ३, २३, ४[f]; मा ३, ५०[g]; तै १,८, ४, १[g]; काठ ९,५[g]; क ८,८[g]; निदधामि मा ३५, ६; का ३५, ४, ५; नि ··· दधामि खि १, २, १०; निदध्मः शौ १२,१,३०; पै १७, ३,११; निदध्मसि ऋ १, ५०, १२; शौ १, २२, ४†; ३, २३, १; ५,२१,१; ८,१, २१; १४, २, ६५; ६९; पै १,२८,४; ५, १९,७; १८, १३, ४; १९, ८, ११[h]; ३०, ३; नि···दधते[i] ऋ ९, ६८, २; निदधसि पै १९, ३६, १६; निदधातु शौ ८, ५, २१; पै १६, २८, १०; १९, १५, १४[c]; निधेहि ऋ १, २८, ९; ४३,७[j]; मा १६, १२; का १७,१,११; तै ४, ५, १, ४; मै २,९, २; ४, ९, ६[k]; काठ १७, ११; क २७,१; शौ १२,१,६३; पै १४, २, १६; १७, ६, ८; नि···धेहि मा ३, ५०; का ३, ६,२; तै १, ८,४,१; मै १,१०, २; काठ ९, ५; क ८, ८; निधत्तात्[l] मै ४,१३,४; नि···धत्तम् जै २, १, ५; शौ ४, २८, ६; नि···दधिध्वम् ऋ १०, १०१, ११; कौ १, ६३‡[m]; जै १,७, १‡[m]; निधत्त तै ५, ६,१, २[n]; मै २, १३, १[n]; पै १, २९, ४; नि···धत्त ऋ १, १७१, १; †नि··· दधात>ता ऋ ५, २२, [२; २६, ७]; मै ४, ११, १; काठ २, १४; नि[o]···धात ऋ ६,६५, ३; नि···धत्तन ऋ १०, ३०,१४; निधेतन ऋ १०, ३७, १२; निदधानि ऋ १०, ११९, ९; ¶न्यधत्त तै ५, ७,६,६; ६, ६, ८, २[p]; ¶न्यदधात् तै ६, १, ३,७; मै १, ६, ६; काठ ६, २; ३;७; क ४, १; २;६; शौ १०,२,१७§[q]; ¶न्यदधत तै १, ५,१,१; ५, ५, ३, ३; मै ४,४, ९; काठ ३७, १६; न्यदधुः तै ६,४,९,२¶; ¶मै १, १०, १६;

---

[a]) निधत्ते इति स्वरहीनः पाठः? यनि. शोधः (तु. पूर्वं स्थलम्)।

[b]) वैतु. GW. उप···निदधाति इति?।

[c]) सपा. निदधाति<>निदधातु इति पाभे.।

[d]) लटि प्रभुरे रूपम्।

[e]) सपा. निदधे<>परिददे इति पाभे.।

[f]) तु. सस्थ. टि. आ।

[g]) सपा. नि···दधे (माश २,५,३,१९ आश्रौ २,१८, १३ च)<>नि···दधौ इति पाभे.।

[h]) सपा. निदध्मसि< >उपास्यामसि (परि.) इति पाभे.।

[i]) लेख्याकारलोपः (पा ७, ३, ७०)।

[j]) तु. सस्थ. टि. अधि।

[k]) सपा. निधेहि<>नियच्छ (माश १४,१,४,८ तैआ ४,७,२; ५,६,७ च) इति पाभे.।

[l]) पाभे. छते पृ ११४२ n टि. द्र.।

[m]) सपा. नि ··· दधिध्वम् <> नि···दधिध्वे इति पाभे.।

[n]) पाभे. छते पृ ६५१ e टि. द्र.।

[o]) गत्यभाव इति GW.?।

[p]) तु. सस्थ. टि. अप।

[q]) पाभे. छते पृ १७०६ h टि. द्र.।

११, ५; २, २, २; ¶काठ १४, ५; ३६, ९; शौ १०, २, २; पै १६,५९,२,४; निद्धीत काठ ३७,१६¶, नि···दधीत ऋ ६, १५, १५; ¶निदध्यात् मै १, १०, १८; २, १, ९; २,१; ३, २,१, ¶निदध्यात् तै ५,५,९,४; काठ ३६, १३[2]; नि···दध्युः काठ ११,६¶.

निद्धे शौ ९, ५,१९; †निदधे ऋ १, २२,१७; ३, ५५, [१३; १०, २७, १४]; खि २,१०,५; मा ५,१५; का ५, ५, २; तै १, २, १३, १; मै १, २, ९; ४, १, १२; काठ २, १०; क २, ४; कौ १, १२२; २, १०१९; जै १,२३,९;४,८,१०; शौ ४,३४,८[a]§; ७,२७, ४, पै १६,९९,५§; †नि···दधे ऋ १,३६, १९; ८१, ४; ३, २७, १०; ८,४१, ३; कौ १,५४; ४२३; जै १, ५, १०; ४१,५; ४, ८, ५; नि··· दधे ऋ ८, ४१, ८; निदधिरे ऋ ८, १९, १७; नि···दधिरे ऋ १, ४५, ७; नि··· दधिरे ऋ १०, ८, ३; निदधे पै १६, २, ११, नि-दधुः ऋ ५,३२,१२; शौ ३, ५, ३; निदधुः ऋ ५, २, ६; पै ३,१३,३; १९,२२,५;६; २०, २०,३; नि···दधुः ऋ १,१४८, १; पै ४, १४, १५; नि-दधिषे ऋ २, १३, ६; †नि···दधिषे ऋ १०,१२०,७; शौ ५, २, ६; २०, १०७, ९; पै ६, १, ७; नि···दधथुः ऋ ६, ७२, ४; नि ··· दधिध्वे[b] ऋ ५ , ४, ३; नि···दधौ[c] का ३, ६,२; मै १, १०,२; न्यधात् ऋ २, ३८,४; न्यधुः मै २,७,१६; काठ ३९,३; पै १,१०८, १![d]; न्युधुः[d] शौ १९, २०,१; नि···धातम् ऋ ७,७१, ५[e]; न्यधाम् काठ ३९, ३[f].

¶निधीयते तै ५, ६, ६, १; मै ३, २, ५; ३, ३ ; ५[2]; ४, ८, ४; काठ ९, ५§; ३६, ९; निधीयताम् पै ५, १३, ४; निधीयस्व शौ १८, २,२०; †न्यु-(नि-अ)धायि[g] ऋ ८, ४८, १०; तै २, २, १२, ३; मै ४,११,२; †न्यधायि ऋ १०,२९, १, काठ ९,१९; शौ २०,७६,१; निधायि ऋ ४,२,१; ५,३,३; †निधायि ऋ १, १४५, ५[h]; ५,४१,१५, ७,४,[४; १०,४५,७]; मा १२, २४; का १३, २, ७; तै ४, २, २, २; मै २, ७, ९; काठ १६, ९; नि···धायि ऋ १०, १०, ३; शौ १८,१,३†.

नि-दुधत्– -धत् ऋ १०, १८, १३; काठ १०,३¶; शौ १८,३,५२†; –धतः ऋ १०,२८,८φ; –धतौ ऋ ७,७०,४φ.

φनि-दुधान– -नाः ऋ ३, ३८, ३.

†नि-धा[i]– -धया ऋ ९, ८३, ४; १०,७३, ११; काठ ९,१९; कौ १,२११; जै १,२२,७; पै २०, ५२,८.

निधा-पति– -तिः ऋ ९, ८३, ४.

नि-धातु– -तुः ऋ ५, ३०,२.

१नि-धान[j]– -नौ खि १,२,५.

२नि-धान[k]– -नम् ऋ ३, ३१, २; ५३,[५; ६], पै १३, ५, १२; –†ना ऋ १,१६३,५; मा २९, १६; का ३१,३, ५; तै ४,६,७, २; काठ ४०,६.

निधान्य– -न्यम् ऋ ८, ७२, १८.

नि-धाय मा १६,५१; का १७, ८, ५; तै ४, ५, १०, ४; ¶मै १, ६, ११; २,१,९; ६, १; ३; ३, ४,४;७,७;४,३,१;४,९; ¶काठ ११,१०; १५, १; १७, १६§; २२,१३[2]; ३४, २; क २७, ६; निधायो(य+उ) मै ४, ९, २१[2].

नि-धि[l]– -धयः ऋ १,१८३,[४, ३, ५८,५]; –धिः ऋ ७,६७, ७,

[a]) सपा. निद्धे<>पचसि इति पाभे. ।
[b]) पाभे. पृ १८०४ *m* टि.द्र. । [c]) पाभे. पृ १८०४ *g* टि.द्र.
[d]) अप [पै. शौ.] इति च न्य° [पै.] इति च पाठौ? शौ. अनु पै. स्वरः शोध्यः । 'यं वधं इन्द्राग्नि- प्रभृतयः (देवाः) अपि न्यधु-, (तस्मात्) मृत्योः पूपास्मान् परिपातु' इति वा. इति कृत्वा अप इत्यत्र अपि (साम.) इति शोधः द्र. । एवं च पृ २७२ अन्त्यो यः अप इति निर्देशः कृतस्तदुपरि यश्च *a* टि., तदुभयमपि नेष्टम् ।
[e]) तु. सस्थ. टि. अन्तर् ।
[f]) सपा. न्यधाम्<>निहितम् इति पाभे. ।
[g]) नि । अ° इति (तु. पृ ६२६ *m* टि.) पपा. शोधार्हः ।
[h]) तु. सस्थ. टि. उप ।
[i]) नाप. (पात्र-) । गस. । उप. करणे अङ् प्र. (तु. पा [४,२]) ।
[j]) गस. कर्तरि ल्युट् प्र. ।
[k]) भाप. च नाप. च । गस. उप. भावाधिकरणयोर्ल्युट् प्र. ।
[l]) गस. । उप. भावे कर्मणि अधिकरणे च किः प्र. ।

१०,१०८,७[a];१८६,३[a];मा३८, २२; का ३८,५,५; मै १,२,१०; जै ४,३०,४†[a]; शौ १२,४,२९; पै १७,१८,९; –धिना मै ४, १४,१७[b]; –धिभिः ऋ १०, १७९,२; शौ ७,७५,२†;–धिम् ऋ १,११६,११; १३०,३; २, २४,६; ५,४३,८[c]; ७,६९,३[c]; तै ५,६,६,२¶; मै ४,१४, १०†; शौ १०,७,२३[2]; १२, १,४४; ३,४२; ४६; ४,१७; १९,२७,९; पै ३,१२,३; १०, ७,९; १६,७३,४; १७,३,१२; ९,४[2];१७,७;४०,२;६;–†धिषु ऋ १०,१५,५; मा १९,५७; का २१,४,६; तै २,६,१२, ३; मै ४,१०,६; काठ २१, १४; शौ १८,३,४५; –धी शौ ११,७,१०; पै १६,१५३,१०; –धीन् ऋ १०,६८,६; १०८, २; १३८,४; शौ १८,४,४१; २०,१६,६†; –धीनाम् ऋ ८, २९,६; मा २३,१९; का २५, ५,२; तै ७,४,१२,१; मै ३, १२,२०; काठ ४४,१.

१निधि-पति– -तिः शौ ७,१८, ४[d]; पै २०,२,६; –तिम् मै ३, १२,२०[e]; काठ ४४,१.

२निधि-पति[f]– -तिः तै १,४, ४४,१[d]; –तिम्[e] मा २३,१९; का २५,५,२; तै ७,४,१२,१.

निधि-पा– -पाः मा ८,१७[d]; का ९,३,३[d]; मै ४,१४,१; १२; शौ १२,३,३४; ४१; ४२; पै १७,४०,१;२.

निधि-सृत्– -मत् ऋ १०,५९, २; –मन्तम् ऋ २,३९,१.

नि-धीयमान,ना– -नम् ऋ १०, ३२,६; –ना[g] पै १६,१४४,३.

नि-धेय– -यौ मै ४,८,४¶.

नि-हित– -तः ऋ १,१८३,[४; ८, ५७,४]; २,३,१; ३,१,[२०; २१]; २९,२; १२; ५,४७, ३; ९,६८,५; खि १,४, ५; मा ९,९; १५,५१; १७, ६०†; का १०,२,६; १६,६, ३; १८,५,११†; तै ४,६,३, ४†; ५,४,६,५†; ७,१३,३; मै २,१०,५†; १२,४; ३,४, ४†; काठ १८,३†;१८; †२१, ८; १२; क २८,३†; २९,६; कौ १,७९†; जै १,८,७†; शौ ६,९२,२;१४०,२; ७, ६४,१; ११,१,५;१५; १२,३, ४२;४,१४;२९; १८,३,७०; पै ४,१४,१[h]; ५,४०,५;६; १६,७२,६[i]; ८९,५; ९०,५; १०३,७†; १५२,३; १७,१७, ४; १८,९; ४०,२; १९,३४, ११; ४९,१०; २०,८,६; –तम् ऋ १,३२,१०;१३०,३; १६४, ७; ३,७,७; ३०,१४; ५,२,१; ६,९,५; ७५,८; ९,८७,३; १०, ५,१; ७१,१; ७९,२; खि ४, १०,२; मा ३२,८[j]; का ३५, ३,५[j]; तै ४,६,६,३†; मै १, २,१०; २,७,१६[k]; काठ ४६, १†; कौ २,२९†; ११९२‡[l]; जै ३,३,८†; शौ ६,११२,३; ९,१४,५†; १०,२,१९; ८,६; ९; ११,९,१०; १२,१,६०; ३,४८; ४,१७; २१; १९,२७, ९; पै २,१४,४;५,६,८;१६,६; ९,१०,३[2]; १०,७,९; १३, ६,१०†; १५,१०,८†; १६, ६६,७†; ८२,१०; १०१,५; ९; १४७,१; १५२,२; १७,६, ९; १७,७; ४०,७; १८,२९, ७†; –ता ऋ १,७२,६; १६४, ३; ५;४५; १०,७१,२; खि ४,४,३; १०,२; मा ३२,९[m]; का ३५,३,६[m]; शौ १,१३,३;२, १,२[m]; ९,१४,३; ६;१५,२७; १०,१,२९;११,९,२२; पै २,६, २; १६,३८,१; ६१,३;४;†६६, ३;५; ८४,२; ९१,३[n]; १४४, २; १९,३,५; –ताः ऋ १,२४,

---

a) पाभे. कृते पृ १२२८ i टि. द्र. ।
b) सपा. कामा १२६ः४ सिथुना इति पाभे. ।
c) अर्थः? । नाप. (उपायन-, नैवेद्य-) । 'नि (नमसा) धीयते' इति कृत्वा पृथक् प्राति. स्यात्? ।
d) पाभे. कृते पृ १५९० e टि. द्र. ।
e) सपा. निधिपतिम् <> निधिपतिम् (तु. मै. पपा.) इति पाभे. ।
f) नाप. । तु. टि. ?अहर्पति– ।
g) सपा. निधीयमाना <> अधिधीयमाना (परि.) इति पाभे. ।
h) तु. सस्थ. टि. ?आसीस्तिद्दितः ।
i) निह॰ इति पाठः? यनि. शोधः ।
j) सपा. निहितम् <> परमम् इति पाभे. । तैआ १०,१,३ मना २,३ विशिष्टः पाभे. ।
k) पाभे. कृते पृ १८०५ f टि. द्र. ।
l) निहितम् (कौसू ११७, ४ च) <> हितः (तैआ २,४,१,८ तैआ ४,४२,२ च) इति पाभे. ।
m) पदानि निहिता गुहास्य इति पाटस्य स्थाने सपा. तैआ १०,१,३ मना १,४ पदा निहिता गुहासु इति पाभे. ।
n) सपा. निहिता <> विहिता इति पाभे. ।

७; ७, ८७, ५[a]; ९,७४, ६; शौ ४,३५,६; ७,४४,१; पै २,४०, ४; २०, १, ४; –तान् मा ३५, २०; का ३५, ४, १९; शौ १८, ४, ४१; –तानि पै १,१०१,४; १६, ६७, ५‡[b]; ७८, २; –ताम् पै ५,१५,६, –तासः ऋ १,२४, १०, –ते ऋ ३, ५५,१५; ५६, २; –तौ शौ ११, ७, १०; पै १६,१५३,१०.

निहित-भाग[c]– -गः मै १,१०, १६¶; काठ ३६,९.

?निहितैषिणी– -णीम् पै १७, १२,१[d].

?निधातोः[e] ऋ १,४१,९.

?नि-धाम्[f] पै १८,२६,२.

¶नि√धाव् (शुद्धौ), निधावते तै ६, १,१,६; निधावति काठ २३,१; क ३५,७; नि···धावन्ते तै ६, १,१,६.

नि√धाव् (गतौ), नि···धावते ऋ १, १४१,५.

न्यंधाविष्ट ऋ ९,७०,८.

नि-धि– प्रभृ. नि√धा द्र.

?निधि.[g] मै ४,१४,१७.

नि√धी, दीधी (धारणे), †निधी-महि ऋ ३, २९, ४, ५,२१,१; १०,१६, १२[h]; †मा १९,७०[h]; ३४,१५; का २१,४,२०[h]; ३३, १,९; मै १, ६, २; ७; काठ २, ९; ७, १३; १५,१२; ३९,१३; नि···धीमहि ऋ १, १७, ६; ४४, ११; ३, ३०,१९; ७,१५, ७[i]; ‡नि···धीमहे[i] कौ १,२६; जै १,३,६.

निदीधे का ६, ४, ४[j]; निदी-ध्यत्[k] मा ६, २०; मै १,२,१७[l]; काठ ३,७[j], क २,१४[j]; निदे-ध्यत्[k] तै १, ३, १०,१, ६,३, ११,२.

नि-धीत– -तः मा ६, २०[j]; का ६,४,४[k].

नि√धू, नि···धूनुहि पै १३,१, १[m].

निधुवामि शौ ३,११,७; ¶निधु-वेत् तै ५, २, ५, ३; मै ४, ५, ४; निधूवेत्[n] काठ २०,३; २६, १; क ३१,५; ४०, ४; ¶निधू-वेयुः[n] काठ २९,३; क ४५,४.

निधूयताम् शौ १,१४,२.

नि√धृ,>धारि, नि···दध्रे ऋ १, ३७, ७; †नि···दध्रे[o] ऋ ८, १७, १३; कौ २, ७७; जै ३, ८,३; शौ २०,५,७.

†निधारय ऋ १,३०,[२२; १०, २४,१]; ८,५५,८; १०,१९,३; कौ २, ७५३; ‡[p] १९, ६, ६[p];

निदीधः ऋ ६,१७, ६; ६७,४.

नि-धारय[q]– -यः ऋ ८,४१,४.

नि-धारयत्– -यन्तः ऋ ४,२,१२.

?निध्रेधासि[r] खि ५, ७, ३, १०; मै ४,१३,८; काठ १९,१३.

नि-धेय– नि√धा द्र.

नि√ध्रज्, निध्रजत् पै १०, १,८.

---

[a]) तु. सस्थ. टि. अन्तर् ।

[b]) सपा. निहितानि <> विहितानि इति पाभे. ।

[c]) विप. । बस. ।

[d]) पाभे. कृते पृ १६५४ *o* टि. द्र. ।

[e]) निर्देशः ? । (√*निध् [=√निद् 'निन्दायां'] > कर्तरि) *निधातु– (निन्दक-) > पं१ यनि. इति मतम् (तु. या३,१६, [विस्तरार्थं । PURB [Arts]९, पृ १२ च; वैतु. पपा. नि-धातोः इति निर्देश·, अन्ये च सर्वे [तत एव लब्धसंकेता इव] < भावे नि√धा [धारणे] + तोसुन् इति) ।

[f]) पाठः ? निद्राम् इति मूको. ।

[g]) शोधस्य कृते पृ ६४*d* टि. द्र. (तु. कामा १२६:११ च) ।

[h]) पाभे. कृते पृ ८०१ *s* टि. द्र. ।

[i]) सपा. °महि <> °महे इति पाभे. ।

[j]) सपा. निदीधे (काश ४, ८, ३, २५ च) <> निधीतः (माश ३,८,३,३७ च) इति पाभे. ।

[k]) सपा. निदीध्यत् (माश ३, ८, ३, ३७ च) <> निधीतः (काश ४, ८,३,२५ च) <> निदेध्यत् <> निबोभुवत् <> विबोभुवन् इति पाभे. ।

[l]) सात. निदिध्यत् इति पाभे. ।

[m]) सपा. नि···धूनुहि <> वि···धूनुहि इति पाभे. ।

[n]) ऊवङ् इति उसं. (पा ६,४,७७) ।

[o]) तु. सस्थ. टि. आ ।

[p]) सपा. निधारय <> उ धारय इति पाभे ।

[q]) विप. (वरुण-) । गस. उप. शः प्र. (पा ३, १,१३८ [तु. GW. प्रमृ.; वैतु. सा. किप. इति]) ।

[r]) पाठः ? *नि-ध्र- [भाप. बन्धन- (तु. मेत्र- [मन्थन-रज्जु-])] > -ध्रे [सत१] + (√*धास् [धारणे] > मावे) *धासि– > यस. *निध्रे–धासि– > नैप्र. यनि. प्र१ इति [विप. न. (बर्हिः [येन वारितीनां = बन्धकानां सतां रज्जु-बन्धो भवति, = बन्धक-बन्धकत्वात् तन्निवारकम्]); वैतु. मै पपा. निध्रेधा· असि इति पदे; भा. निध्रे [निध्रा > च१ इति वा नि√धा > कृत्यार्थे नि-ध्रे इति वा । इति च धासि [= ददाति वा दधाति वा] इति च पदे इति ? ।]

†नि-भ्रुवि[a]– -वि ऋ ८, २०, २२; –विः ऋ ७, ३,१; ८, २९, ३; काठ ३५,१; क ४८, ३; कौ २, ५६१; जै ३,४६,४.

नि√घस्>घसि,नि···घसयः ऋ १०,७३,६.

नि√नम्, नि···नमन्ताम् ऋ १०, ४२,६; शौ २०,८९,६†; निनम ऋ १०, १४२,६; नि···नम ऋ २, १२९, ५; नि···अनमत् ऋ २,२४,२.

नि···नंसे ऋ ३,३३,१०.

नि-नुमे[b] ऋ ३,५६,१.

नि√नश् (व्याप्तौ), नि···नशत् मै २,६,१२;४,४,६; काठ १५,८.

नि√नह्

†नि-नद्ध– -द्धः ऋ ६, ७५, ५; मा २९, ४२; का ३१, ३,७; तै ४, ६, ६, २; मै ३, १६, ३; काठ ४६,१; पै १५,१०,५.

नी-नाह[c]– -हम् शौ १९,५७,४; पै ३, ३०,४.

निनिस्सु– √निद्,न्द् द्र.

नि√नी, निनयति तै ६, ७, ५, ३¶; काठ २४, ४[२०]; ¶निनयति तै २,४,९, ३;६,५,२; ६,३,९,१; मै २, ५,१[०]; ११; ४,२,१०;३, ३; काठ १०, ३;११,१०[३];१२, १३; १९, ५; २२, १२; २५, ५; ७; २७, १; २८, ६; ३६, ७; ८; क ३०, ३; ३७, ५; ३९, ३; ५; ४२, १; ४४, ६; ४७, ७; ८; नि···नयति ऋ १, १५५, ३; ¶निनयतः काठ ११, १०; १३, ८; ¶निनयन्ति मै २, ५,७; ३,९,४; १०,७[d]; ४,१,१४;काठ ११,१०;¶निनयेत् काठ २५, १८; ¶निनयेत् तै ६, २, ७, ५; मै १, ८,३; ३, ४,८; ४, २,३; काठ ६, ३; ३५,१८; क ४,२; ४८,१६[२].

निनेयत् शौ १२, ३, ५५-६०; पै १७,४१,५-१०.

नि-नी– निन्यः[e] पै १९, १८,४.

¶नि-नीय काठ २५, ७; ३४, १८; क ३९,५.

नि-नेतोस(:) मै २,५,१¶.

?निनृजत[f] पै १,६६,१.

√निन्द्, निन्दत्–,निन्दा–,निन्दितृ–, निन्दितृ–, निन्द्य– √निद् द्र.

?निन्तु दैं नां स्वा नि[h] पै ६,२२,१४.

?निन्ह्यु प्रतिदध्मां[i] पै २०,१८,६.

?निप[j]– -पस्य पै १४,४,४.

नि-पक्षति[k]– -तिः मा २५, ४;५; का २७, ४, १; ५,१; तै ५,७,२१, १; २२, १; मै ३, १५, ४; ५; काठ ५३, ११;१२.

नि√पत् (गतौ), >पाति, निपतम् मै ४,१४,११; शौ १२, १,३१; पै १७, ४,१.

नि···पातय पै ४, ४,९.

नि···अपीपतत् ऋ ८,१००,७.

नि-पत(त्>)न्ती[l]– -न्ती शौ १२, ७,१५.

नि-पतित,ता– -तः पै २०,१५,९; –ता शौ १२, ७, १५; पै १६, १४३,६; –ताभ्यः[m] पै १, ३७, २; –तायै[m] शौ ६, ९०,३.

नि-पात– -तम् पै १६, ३६,९[n].

नि-पाति(त>)ता– -ताभ्यः पै ३, ३७,११[o].

नि√पद्, >पादि, निपद्यते ऋ १०, १६२, ५; शौ ८, ६, ७; †२०, ९६, १५;१६; निपद्यते ऋ १०, १४६, ५; शौ ११, ६,२५; १८,

---

[a]) विप. (भ्रान्त-, देवाऽरप्रिय-)। प्रास. पृप. प्रकृतिस्वरः (तु. सा.; वेतु. GW. <नि√ए इति)।

[b]) पृ इत्यपि येन् प्र.। मस.।

[c]) नाप. (वक्षणा-)। मस. कर्मणि घञन्तम्, उपसर्गस्य दीर्घः।

[d]) तहत्, नसा. मधो निनयन्ति <> परिजुहोति इति पाभे.।

[e]) पाठः? निनयति इति शोधः (तु. मै ३,४,१,४ निनयति)।

[f]) नाप. विप. (निनेजित-) धमनि-)। प्रहे निन्जनः =°निजित?।

[g]) पाठः? (नि√सूप (निमात्?)>)इति प्रकृत न्दस्य-भव इति शोधः।

[h]) पाठः? निर्णुदै (द ए) त्वान् सपत्नान्, अप सापत्न्यादधि। विश्वन्दानसै कृणवः, °वि-न्र(हिन्र्->)ही अंशवामसौ इति चतुष्पाद्-शोधः।

[i]) पाठः? निदृत्र(हि-अ)ति दध्मा (दध्मौ) इति शोधः।

[j]) नाप. (प्राणि-विशेष-)। व्यु.?। तुला. निपस्य<> पीडस्य इति पाभे.।

[k]) नाप. (द्वितीय-पार्श्वास्थि-)। प्रास.।

[l]) विप. (मक्षणी-)। गस.।

[m]) पाभे. इते पृ १५३५ h टि. अस्यापि समावेशः द्र.।

[n]) पाभे. इते पृ १७५७ k टि. द्र.।

[o]) पाठः? नि-पातिताम् आभ्यः इति द्विपदः शोधः (तु. मूको. टि. ?निसौर्वौ)।

३,१[a]; पै ७,११,६†; १६,२३, ५; ७९, ८; न्यपद्यन्त शौ १४, २,३२; पै १८,१०,२.

नि ''' अपाद्यत् ऋ २, ११, १०.

नि-पत्स्युत्– -स्यते तै ७, १, १९, २; काठ ४१,१०.

नि-पद्य तै ३,४,८,६¶.

नि-पद्यमान– -नाय तै ७, १, १९, २; काठ ४१,१०.

नि-पन्न– -न्नाय तै ७, १, १९, २; काठ ४१,१०.

नि √पा (रक्षणे), निपाति ऋ १,७३, २; ७, १, १५; निपाति ऋ ९, ६, ८[b]; क ४८, ७†[b]; शौ ९, १५, २३‡[c]; पै १९, ५०,१०; निपातः[d] ऋ ४, ५५, ⌊३ (१०, ७६, १)⌋, निपान्ति ऋ ७, ५६, १९; १०, ५, ⌊२; १७७,२⌋; मै ४, १४, १८†; निपासि ऋ ४, ११,६[e]; †निपामि ऋ ८, ५२, ७; खि ३,४,७; मा ८, ३, का ८,१, २; तै १,४,२२,१; मै १, ३,२६; काठ ४, १०; क ३, ८; †निपातु ऋ १, १०६, ⌊७; ४, ५५, ७⌋; ७, ३८, ५; १०, ६३, १६; पै ४, २८, ७; नि ''पातु ऋ ७, ३८, ३; निपान्तु ऋ ७, ४०, ६; निपाहि ऋ १, ६७,३; ७०,३; ९१,१५; ३,१,१०; ६, १५, ⌊१२; ७,४, ९⌋, ७, ३, ७; ८; ८, ४४,⌊(७, १५,१३) ११⌋[f]; ६१, १६; शौ १९, ४७, ५[g]; पै ६, २०, ५[g]; †नि '''पाहि ऋ १, २७, ३; कौ २,९८६; जै ४,२४,७; †नि ''' पाहि ऋ १, ३६, १४, मै ४, १३,१; काठ १५,१२; निपातम् ऋ ४,५६,⌊(१६,२१; १७,२१; १९-२४, ११)४⌋; ८,८७,२[h].

नि-पातवे पै १९,३७,३.

†नि-पाद[i]– -दाः ऋ ५, ८३, ७, तै ३,१,११,६; काठ ११,१३.

नि √पिष्

नि-पिष्ट– -ष्टासः शौ १०, ४, १३; २०; पै १६,१६,३;१०.

नि-पुर्[j]– -पुरः मा २,३०; का २,७, २; शौ १८,२,२८.

नि √पू

†नि-पूत– -तः ऋ ८, १७,११; कौ १, १५९; २, ७५; जै १,१७, ५; ३, ८, १; शौ २०, ५, ५; –तम् ऋ २, १४, ९.

नि √पृच्छ्, निपृच्छामि पै १३, १४, ५; ८; नि'''पृच्छामि पै १३, १४,४.

नि √पॄ>पृ, निपृणामि शौ १८, २,'; ३०; ४,४२.

नि √प्रथ्, नि'''पप्रथन् ऋ २,११,८.

नि-प्र √भृ, †नि'''प्र'''भरामहे[k] ऋ १,५३,१; शौ २०,२१,१.

नि-प्र √ली, निप्रलीयन्ते पै १७,१२, ५.

नि-प्र √वी (°दीप्तौ)

नि'''प्रप्र'''विवाय[l] ऋ ७, ६, ३.

नि √प्रियाय(<प्रिय–), निप्रियायते शौ १२,४,११[m]; २१; २५.

नि √बन्ध्, निबध्नीम. शौ ४, ३८, ७.

निबध्यन्ताम् पै १३, १०,२.

नि √बाध्, निबाधते ऋ १०, ३३,२;

---

[a]) तु. सम्थ. टि. उप ।

[b]) सपा. निपाति<>पाति इति पाभे. ।

[c]) पाभे. कृते पृ १८०२ e टि. द्र. ।

[d]) °पा° इति स्वरः? तु. GW. ।

[e]) तु. सस्थ. टि. यद्–>यम् इति ।

[f]) तु. PW. GW. प्रमृ.; वैतु. वें. सा. प्रति'''नि° इति ।

[g]) तु. RW. W. प्रमृ.; वैतु. पै. शंपा. प्रमृ. नु पाहि इति? । [h]) वैतु. गा(पक्षे) घा. पाने वृत्तिः ।

[i]) नाप. (निम्न-प्रदेश- ⌊तु. नि-कुल-⌋)। बस. अन्तोदात्तः (पा ६, २,१९२ ⌊तु. सा. PW. GW. प्रमृ.; वैतु. मा. गस. घञन्तम् ⌋)।

[j]) विप. (असुर- ⌊तत्स्वरूपविवेचनविषये तु. माश्री १,८, ७⌋, दस्यु-)। अर्थः स्यु. च? । <नि √पृ(=√पॄ ⌊भरणे =°प्रवेशे⌋) । 'ये निपुरः (निपूर्त पुरे यथा स्यात्तथा प्रवेशिनः सन्तः) भरन्ति (°प्रविशन्ति)' इति वा. (वैतु. सा ⌊का.⌋ उ. म. MW. Gri. ?Egg ⌊माश्रा २, ४, २, १५⌋ < नि + पुर्– ⌊शरीर-⌋ > कस. स्त्री. यनि. सूक्ष्म-शरीर-पर्याय इति कृत्वा 'ये ⌊तादृशि शरीराणि⌋ भरन्ति ⌊धारयन्ति⌋' इति वा. इति; सा ⌊शौ.⌋ 'नियमेन पृणनः नि-पुरः ⌊पौत्रान्⌋ भरन्ति ⌊हरन्ति, तु. पाभे. माश्री १,१,२,८⌋' इति कृत्वा उस. नाप. इति च)। सस्थ. परा-पुर्–, (√भृ>) भरन्ति इत्यत्रत्ये टि. अपि द्र. ।

[k]) तु. वें. स्क. सा.; वैतु. GW. नि इति च प्र इति च स्वाम्र. न गती इति ? ।

[l]) तु. वें. मा., वैतु. PW. GW. नि इत्यस्य पृथग् अन्वय इति? । अत्र °निमज्जन– इति निम्नीकरण- इत्यस्य पर्यायः द्र. (तु. सस्थ. तत्कर्मभूतानामसरीभावनश्रुतिः)।

[m]) सपा. निप्रियायते <>नु प्रियायते इति पाभे. ।

नि···बाधे[a] पै ८, २, १; †नि बाधस्व ऋ ८, ६४, २; कौ २, ७०५; जै ४, ७, १०; शौ २०, ९३, २; †निबाधथाः[b] ऋ १०, १८,११; शौ १८,३,५०.

नि-बाधित– -तम् ऋ १, ११९, ८; ७,८३,६.

नि-बाध्य काठ १३,५[2]¶.

नि√बाह्

नि-बाढ,ळ्ह– -ळ्हः ऋ १,१०६,६; –ढः पै ४,२८,६.

नि√बुध्, निबोधात् ऋ २, ३०, ७; निबोध शौ १९,४९,५.

निबोधिषत् ऋ २,१६,७.

नि-बोधित– -तः पै २०,१५,९.

नि√बृह् (हिंसायाम्),>बर्हि,निवर्ह खि ७,७,४.

निबर्हीत् ऋ १, १००, १८; ४, २८,३; निबर्हीः ऋ ४,१६,१२.

निबर्हय ऋ १, १३३, ५; २, २३, [८; ६, ६१,३]; खि ४, ५, ६[c]; †निबर्हय: ऋ १, ५३, ७; शौ २०,२१,७; †नि··बर्हयः ऋ १,५३,६; शौ २०,२१,६.

नि√भञ्ज्, निभज्यते[d] खि ५, १५, १०.

नि-भञ्जन– -नम् पै ५,२०,२.

¶नि√भी>भायि

ϕनि-भाय्य काठ ३४,९[2].

¶नि√भू>भावि, बोभू, †नि-(*अभवन्) ऋ १,१६१, ४; पै १९,७,७.

¶न्यभावयत् काठ ८, ११; क ७,८.

निबोभुवत् मै १,२,१७[e].

नि-भूय–

निभूय-प[f]– -पाय मा २२,२०; का २४, ७,३; तै ७,३,१५,१; मै ३,१२,५; काठ ४३,५.

¶निभूय-पू[g]– -पूः काठ३४,१६.

नि√भृ, नि··भ्रियन्ते ऋ ७,२१,२.

नि-भृत– -तम् ऋ १, १०२,५; २, १४,१०.

?निभ्रा[h] पै ४,१८,२.

नि√भ्राश्>भ्राशि

ϕनि-भ्राशयत्[i]– -यन् ऋ १०, ११६,५.

नि√मज्ज्, न्यमज्जत् काठ ८,२.

नि-मज्य शौ १०,४,४; पै १६,१५,२.

नि-मन्यु[j]– -न्युः शौ ३, २५,४.

नि√मा (माने), नि···ममिरे ऋ ३, ३८,७.

नि√मि (प्रक्षेपणे),निमिनोति शौ ४, १६,५[k]; निमिनोमि शौ ३,१२, १; पै ३,२०, १; निमिनोतु शौ ३,१२,४; पै ३, २०,४;७,६,६.

निमिमाय शौ ९,३,११; पै १६, ४०,३; निमिम्युः ऋ ३,८,६.

निमीयते शौ ९, ३, २१; १२, १,३८; पै १६,४०,८.

नि-मित,ता– -ता ऋ ५, ६२, ७; शौ ३, १२, ५[l]; ९, ३, १६; पै ३,२०, ५[l]; १६,४०,२; –ताम् शौ ९,३,१९[2]; पै १६, ४१, १; –तासः ऋ ३,८,७.

†नि√मिक्ष्[m],नि···मिमिक्षतुः ऋ८,

---

[a]) पाठः? सपा. शौ [५, १३,३] न (उपमार्थीयः)··· बाधे इति पाभे.।

[b]) सपा. तैआ ६,७,१ विबाधियाः इति पाभे.।

[c]) °बार्ह° इति पाठः? यनि. शोधः द्र. (तु. खिसा २९,६२)।

[d]) सपा. निभज्यते<>विभिद्यते इति पाभे.।

[e]) पाभे. इतः पृ १८०७ k टि. द्र.।

[f]) विप. (विष्णु-)। व्यु.? । उस. उप. <√पा [रक्षणे]। पूप. नि√भू [*दीप्तौ] भावे क्यबन्तम् (वैतु. Egg [माश १३, १,८,८] धा. प्रादुर्भावे वृत्तिं कृत्वा कर्मणि प्र. भूतजात-पर्याय इति, धा. प्रसादे वृत्तिं कृत्वा माप. इत्यपि संकेतुकः; उ. म. ल्यबन्तम् इति)।

[g]) विप. (सोम-)। अर्थः व्यु. च?। 'अपूतः पूयते' इति कृत्वा (नि *भू =√पू [पवने] >कर्मणि) > *नि-भुय (निष्पाद्य- [अपूत-])+(√पृ [पूरणे] >कर्मणि) *पुर्– >उस. यनि. [तु. मै [२, ११, ५] काठ [१८, ११] अपूत-भृत्– इत्यस्य सोमपात्रविशेषवाचकस्य सतः आधवनीय– इत्यस्य पर्यायः, सस्थ. पूतभृदाख्यपात्रान्तरानुयोगितया सुपूत-पुर्– इत्येतत् सोमस्यैवापरं विप. (तु. सप्र. आपश्र. ३,३ मूको. निर्धाय-पुर्– [?*निर्धाव्य-पुर्-]इत्येष पाभे., ऋ [८,१,१७] 'अप्सु सोमम् आ-धावत' इति श्रुतिश्च)]।

[h]) पाठः? (नि√भ्राज्>भ्राजि>कर्तरि) *नि-भ्राज्– >-भ्राट् इति शोधः। अत्र ज्वर-विशेषाः अभिताः स्युः। सस्थ. तन्द्रीः इत्यत्र तन्द्रयतीत्यर्थे कर्तरि प्र. इति कृत्वा पृ १४६३ f टि. शोध्यम्। सस्थ. ?तीतीयका इत्यस्य स्थाने च तृतीयकः इति पाठ-शोधः द्र.।

[i]) न्युपसृष्टस्य सतः धा. निश्छेदकीकरणे [कुण्ठीकरणे] वृत्तिः (तु. सस्थ. भ्रादय– इत्यत्र टि., GBV.; वैतु. वें. सा. नितरां दीपने, GW. प्रमृ. च नितरां भ्रंशने तात्पर्यमिति?)।

[j]) विप. (कामिनी-)। बस.।

[k]) सपा. निमिनोति<>विचिनोति इति पाभे.।

[l]) सपा. हिए १, २७,८ विमिता इति पाभे.।

[m]) <√म्यक्ष्। धा. धारणे वृत्तिः।

६१,१८; कौ २,८०९.
नि···मिमिक्षिरे ऋ १०,९६,३; शौ २०,३०,३
ϕनि-मिमिक्षत्[a]– -क्षन् ऋ ७,२०,४.
नि√मिघ्,मिह्, न्यमेहत् तै २, २, ८,२¶.
नि-मेघमान,ना– -नः ऋ ८,४, १०; –नाः ऋ २,३४,१३.
?निमितेव[b] ऋ ३,३०,४.
नि-मिमृक्षुः[c] ऋ १,६४,४.
नि-मिश्ल,श्ला[d]– -श्लः ऋ ६, २३, १; ८,९६,३; –श्लाम् ऋ १, १६७,६.
नि√मिष्, निमिषति ऋ ३, २९, १४; †निमिषन्ति ऋ ९,७३,४; १०,१०,८; काठ ३८,१४; शौ ५,६,२;१८,१,९; पै ६,११,४.
नि-मिष्[e]– -मिषः ऋ ८,७३,२; मै ४,१४,९; शौ ४,१६, ५; पै ५, ३२,५; –मिषि ऋ १, ७२,५; २,३८,८; पै २०,११,५†.
नि-मिष[e]– -षः तै ५, ५,१०,५¶.
नि-मिषत्– -षत् तै ४, ७,१५,१; मै ३,१६,५; काठ २२, १५; शौ १०,८,२;११; पै १६, १०१,१; ९; १०२,३; –†षतः ऋ १०, १२१,३; मा २३,३; २५, ११; का २५,२,१;२७,१०,२; तै ४, १,८,४; ७,५, १६, १; मै २, १३,२३; ३,१२, १७; काठ ४, १६;४०,१; ४५,१३; शौ ४, २, २, ९, २,२३§; –ϕषन्ता ऋ ८, २५, ९; खि ५, ७,४, ७; पै ४, १,३†.
नि-मिषस्(ः)[f] ऋ २, २८, ६.
नि-मेष[e]– -षः तै ७,५, २५,१¶; पै १७,२९,९; –षाः मा ३२,२; का ३५,३,२; –षाय मा २२, ८; का २४,३,६; मै ३,१२,३.
नि√मिह् नि√मिघ् द्र.
नि√मीव्
नि-मीव(त् >)न्ती– -न्तीम् शौ ५, ७,७, पै ७,९,७[g].
नि-मृ(म >)म्रा[h]– -म्राः ऋ २,३८,२.
?निमृत्रत पै ४,१६,२.
नि√मृज्,निमार्ष्टि मै १, १०,१८¶.
निमार्ष्टि तै ६,४,३,४; मै १,८, ५; काठ ६,५; १२,१३;२७,१[२]; ३६,१३; क ४, ४; ४२, १[२]; निमृजे पै २०,४३,१०; नि··· मृजे ऋ ५,५२,१७; निमृजताम् काठ १४,१; निमृड्ढ्वम् तै १, ७,८,४; नि···मृड्ढ्वम् तै १, ६,३,१; कौ २, १००६; जै ४, १७, ११; ¶न्यमार्ट् तै ७,१, १,२[२];३[२]; मै १,८,१;२; काठ ६,१; क ३, १२; निमृज्यात् तै ६, ४,५,६[२]¶.
निमामृजे ऋ ७, २६,३; निमामृजुः ऋ १०,६५,७; ६६,९; नि···मृष्ट ऋ १, १४०,२; न्यमृक्षाम ऋ १०,३९,१४.
निमृज्येथाम् मै १,११,३; ७.
नि-मृजत्– -जन्तः ऋ १०,१२२,७.
नि-मृजान– -नाः मा ९, १९; का १०,३,१३.
नि√मृण्, निमृणामि[i] काठ ७,२; क ५, २; ¶न्यमृणन् काठ १०, ५; नि···अमृणतम् ऋ ४,२८,४.
नि√मृद्, म्रद्, नि···मृद्यासम्[i] मै १,५,४, ११.
नि-म्रदु[j]– -दुः[k] मै १, ५, ४; ११; काठ ७,२;९; क ५,२;८.
नि√मॄ >मृ, निमृणीहि शौ १०, १, १७; पै १६,२९,४[l]; ३६, ७.
नि-मेघमान– नि√मिघ् द्र.
?निमेत पै २,२६,३.
†निम्न[m]– -म्नम् ऋ १, ३०, २; ४,

---

[a]) जुहो. गस. (तु. सा. GW. प्रभृ.; वैतु. वें. नि··· सम्···उवोच इति)।

[b]) निर्देशः? =नि-मिताः (विप. [=नियमिता]) इव इति स्यात् (तु. वें. सा.; वैतु. GRV. स्थूणार्थे नाप. इति कृत्वा °ता इव [तु. पपा.] इति वा <°ताः इव इति वा, GW. °ते, व इति कृत्वा द्यावापृथिव्योः विप. इति?)।

[c]) <नि√*मृक्ष् ('भासने' [तु. स्क. √म्रक्ष् [दीप्तौ] इति])। अवस्थाने वृत्तिरिति कृत्वा वें. सा. <नि√मृज् इति, GW. GRV.ORN. नि√म्यक्ष् >मिक्ष् >निमिमिक्षुः इति शोधपराः द्र.।

[d]) विप. (इन्द्र-, वज्र- प्रभृ.)। प्रास. उप. =मिश्र–।

[e]) भाप. यथाक्रमं भावे क्विप्-क-घञ- प्र. द्र.।

[f]) गस. कसुन्नन्तम् (तु. GW., KZ [४०, २९-३०] वैतु. सा. प१<नि-मिष्– इति)।

[g]) नमी° इति पाठः? यनि. शोध. द्र। [h]) विप. (अप्-)। प्रास.। उप. √मृज् + रक् प्र. उसं. (पाउ २,१३)।

[i]) सपा. निमृणामि<>नि···मृद्यासम् इति पाभे.।

[j]) गस. उप. अजन्तम्।

[k]) सपा. माश्रौ १,६,२,१२ । आपश्रौ ६,१८,२ तु निम्रदः इति पाभे. (वैतु. MW. °म्रद्–>इति?)।

[l]) सपा. निमृणीहि<>निःशृणीहि इति पाभे.।

[m]) विप. नाप. च (अवनत-, तादृक्-प्रदेश-)। व्यु.?। पपा. नावग्रहः। < नि + म्नः प्र. इति GW. WG. [१२२४] SEY [२१] प्रभृ.; < नि √म्ना इति वा

२३,७;४७, [२; ८, ३२, २३]; ५, ५१, ७; ९, ५७, ४५; कौ २, ९७९; जै ४,२३,१०; पै २, ३३,२§; –म्ना ऋ १, ५७, २; शौ २०, १५, २; –म्ने ऋ ९, ६९,७; –म्नेन ऋ ९, १७, १; जै ४,२१,७; –म्नैः ऋ १०,७८, ५; १४८,५.

नि√म्रद् नि√*मृद् द्र.

नि√म्रुच्, निम्रोचति काठ २३, ८¶; न्यम्रोचत् पै ५, ३, २; निम्रोचेत्[a] तै ६,४,२,१¶.

¶नि-म्रुक्त– -क्ते मै १,८,४; काठ ६,५; ३१,१५; क ४,४.

नि-म्रुक्ति[b]– -क्तिम् तै ५, ७, १९, १; मै १, १०, ९¶; काठ ३६, ३¶; ५३,९.

नि-म्रुच्[b]– -म्रुक् शौ ४,३,६;–म्रुचः ऋ १, १५१, ५; १६१, १०; तै १, ५, १०, २; काठ ३४, १९; ३७,१०; क ४८, १[२]; शौ १३, ३, २१; –म्रुचि ऋ ८,२७,१९; १०, १५१,५.

नि-म्रोचत्– -चन् तै ५, ४, ६,६¶; मै ३, ३, ८¶; काठ २१, ८¶; शौ २,३२,१; पै २, १४, १; ४, १६,१; ५,३,२[२].

नि√यक्ष् (यमने)

नि-यक्षक– -कः पै १,११२,४.

नि√यच्छ्, यम्[c], नियच्छते[d] मै २, १३,१०; काठ ३९, १०; ¶नियच्छति तै २, १, १, २; ८, ५; ६,५,४[२]; ४, ३,११, ५§[d]; ६, ३,४,६; ४,१, ४; ५, ६; मै ३, ८, ९; नियच्छतः पै ४, ३४, ४; नियच्छन्ति मै १, ४, ६; नियच्छासि[e] काठ ३६, १५[k]; नियच्छात् शौ ७, ७, ४‡[f]; २५, १; ४२, २; ४९, १‡[g]; १२, ३,८; १९, ३१,५; १४[h]; पै २, १२, १[i]; २[j]; ३, २७, ६; १०, ५,५; १४[h]; १७, ३६, ८; १९, ४१, ५; २०, ३, ८; ६, १; ९, १०; नियच्छान्[k] शौ १८, ४, ४०; नियच्छतु ऋ १०, १९,२; खि ३, १५,२१; मा ९, २४[h]; का १०,५,३[h]; तै १,७,१०,२[h]; मै १, ११,४[h]; शौ १,१,३; २, २६, १[l]; १०, ३,१७-२५;१९, ३१, ६; ८; पै १०, १, १०; ५,६; ८; १६,६४,८-१०; ६५, १-४; १९, २१, १५†;२६, ३; नियच्छताम् खि ५,१, २; पै २, ९०, ५; ३, ३४, ९; १९, ३४, १९; नियच्छन्तु शौ १८, ३, ११; नियच्छ ऋ ३, ५१, ११; खि २,९,४; मा ३७, १६[l]; का ३७, ३,३[l]; काठ ३६, १५[k]; कौ २, ८८†; जै ३,९,३†; शौ २, २६, २[l]; ३, २०, ८; ७, १२०, ३; ११, १, ३; ११; १९,३१, १३; पै १, १०६, ६; १०, ५, १३; १५, २२,२; १६, ८९,३; ९०, २; १९, ५३, १-३; २०, १७, १०; २०, ३; नि···यच्छ शौ ९, ४, ६; पै १६, २४, ६; नियच्छतम् ऋ १, ९२,१६; ४, ४७, ४; ५०, १०; ७, ७४, २; ८२,८; ८, ३५, २२; तै ३, ५, १,२[m]; मै २, २,६; काठ १०, १२; †कौ २, १०४; १०८४; जै ३, १०, ६†; शौ ४, २५,६; ७, ५४, १; २०, १३, १†; पै १९, १५, ५; नियच्छत मै १, १०,३; काठ ९,६; ३८,१२; क ८,९; नियच्छेत् पै १०,१०,५.

†नियमते ऋ ६, ४५, २३; ७, २७, ४; ३७, ३; ८, २, २६; कौ २, १००९; १०१७; जै ४, ९, ८; शौ २०, ७८,२; †नियमत् ऋ ८,३३, ८; कौ २, १०४७; शौ २०, ५३, २; ५७, १२.

नियेमे ऋ १०, ४०, १४; नियेमिरे ऋ ८, १२, २९; नियेमिरे ऋ १०, ५६, [(८, ३,६; १२, २८-३०; ९, ८६, ३०) ५];

नि√नम् इति वेति अभा.?, MW [पद्दो] च। √नम् >भावे नमस-[अवनति-]>*नमस्यन्-->नैप्र. यनि. इति मतम्।

[a]) तु. सस्थ. टि. नभि। [b]) भाप. =अस्तमन-।

[c]) उपउप्रस्य धा. नियमनदानादिषु च वृत्तिः।

[d]) सपा. नियच्छते <> नियच्छति<> नियच्छतु पाग्र ३,२,५ इति पाभे.।

[e]) सपा. तैत्रा २,७,७,३;४;५ आपश्रौ २२, २६, २ प्रयच्छामि इति पाभे.।

[f]) सपा. नियच्छात्<>वियंसत् (तैत्रा २, ५,८,४; ८,४,१ आपश्रौ १०,३१,६ चं) इति पाभे.।

[g]) सपा. नियच्छात्<>सुपेशसम् इति पाभे.।

[h]) सपा. नियच्छात्<>नियच्छतु (माश ५,२,२,६ च)<>नियंसत् इति पाभे.।

[i]) सपा. नियच्छात्<>नियच्छतु इति पाभे.।

[j]) सपा. नियच्छात्<>नियच्छ इति पाभे.।

[k]) सपा. हिग्र २,१०,६ नियच्छन्तु इति पाभे.।

[l]) पाभे. क्रुते पृ १८०४ k टि. द्र.।

[m]) पाभे. क्रुते पृ १५५८ e टि. द्र.।

‡नियेमुः[a] कौ १, २४६ ; २, १०६८; जै १, २६, ४; नि··· येमथुः ऋ १, ३०, ⌊१९ (५, ७३, ३)⌋; नियंसन् ऋ १०, ४२,८; काठ १४,२[b], शौ २०, ८९, ८†; ‡नि···यंसत्[c] तै ४, ६, १, ५; काठ १८, १; कौ १, २२; जै १, ३, २; ४, ६, ८; †नियमन् ऋ ३, ४५, १[a]; ४, ४४, ⌊५; ७, ६९,६⌋, मा २०, ५३[a]; का २२, ५, ७[a]; शौ२०, १४३,५, न्यंयान्[d] ऋ २,३८,३. †नियंसते ऋ १,८०,३, कौ १, ४१३;जै१,४०,५,नि···अयंसत[e] ऋ १०, ४०,१२; नियेमिरे ऋ ८,७,३४; नि···येमिरे ऋ ८,४, ५; नि···येमिरे, नि (येमिरे) ऋ ८,७,५; न्यंयामि ऋ ६,३४,४.

नि-यत,ता– -तः खि ७,२,४; –तम् ऋ ४, ३,९; –ता ऋ १०,२७, २२.

नि-यति– -तिः काठ ३७,७¶.

नि-यन्तृ– -०न्तः[f] मै १, ११, ४; –न्ता ऋ ८,३२,१५.

नि-यम– -मम् पै १५, ६,७.

नि√यत्, नि···यतते ऋ १, १८६, ११.

?नियन[g]– -नम् पै १९, ४१,७.

?नि···यहतम्[h] पै ४,३७,६.

नि√या, नियाथः ऋ ५, ७५, ५; नियाहि ऋ ५, ३५, ५; नियात ऋ ५, ४२, १०, न्यु(नि-अ)यातन>ना[i] ऋ ५, ५४,५; †नि···यासत्[j] ऋ ६, १६, २८; मा १७,१६; का १८, २, १; मै २,१०,२, क २८, २.

नि-यथिन्[k]– -थिनम् ऋ १०, ६०, २.

नि-यान[l]– -नम् ऋ १, १६४, ४७[m,n]; १०,१९, ४; १४२,५; मै ४, १२, ५†[m]; †काठ ११, ९[m];१३[m], शौ ६,२२,१†[m];८, २,१०; ९,१५,२२†[m]; १३,३, ९†[m];१८,४,४४; पै १६,३,१०; ६९,१३†[m];१९,२२,१०†[m].

नि√यु[o], नि···युयोतम्[p] ऋ ७, ६८,५.

नियुवते तै २,६,२,३¶; नि··· युवति ऋ १०,४२,५; शौ २०, ८९, ५†; नि···युवेथे ऋ १, १८०,६; नियुवे ऋ ८,१९,३३; नियुवैते ऋ ७,४०, २; †नि··· युवस्व ऋ ७, ५, ९; ९२, ३[q]; मा २७, २७[q]; का २९, ३, ४[q]; मै ४, १०,६[q]; काठ १०, १२[q]; †नि (युवस्व)[r] ऋ ७, ९२, ३; मा २७,२७; का २९,३,४; मै ४, १०,६; काठ १०,१२; ‡[q]नि··· युव, ‡नि(युव)[r] तै २,२,१२,८. नि···योयुवे ऋ १०,९३,९.

नि-यव[s]– -वम् ऋ १०,३०,१०.

नि-युत्[t]– -युत् ¶तै २, १, १, १-३; –†युतः ऋ १, १३४, २; १३५, ⌊२; ७, ९०, १⌋; १६७, २; १८०, ६; ३, ३१, १४; ३५, ⌊१,७, २३, ४⌋; ४, ४१,

[a]) सपा. नियेमु·<> नियमन्<>वियमन्<> न्येमुः तैआ १,१२,२ इति पाभे.।

[b]) पाभे. कृते पृ १८१२ *h* टि. द्र.।

[c]) सपा. नि···यंसत्<>नि···यासत् इति पाभे.।

[d]) लुङि प्रपु१ रूपम्।

[e]) सपा. नि···अयंसत (आपमं १,७,११ च)<> नि···अरंसत इति पाभे.।

[f]) सपा. नियन्तः<>?न्यन्तद् इति पाभे.।

[g]) पाठः? (निर्√जि>भावे) *निर्-जिन्–⌊=पराजय-⌋ > -नम् इति शोधः (तु. मूको. नियिनम् इति)।

[h]) पाठः? नि···वहतम् इति शोधः (तु. ऋ ७,६९,५)। सपा. शौ ४,२८,६ नि···धत्तम् इति पाभे.।

[i]) नि अया॰ इति पपा. शोधार्हं (तु. पा ८,१,७१)।

[j]) वैतु. सा ⌊का.⌋ म.< √यास् इति, उ.<√यस् इति च।

[k]) विप (रथ-)। गस. उप. किनिः प्र. उसं. (पा ३,२, १७१)।

[l]) भाप. (निर्गमन-) च नाप. (मार्ग-) च।

[m]) सपा. कृष्णं नियानम् (आश्रौ २,१३,७ माश्रौ ५,२, ६,१० वैताश्रौ ९,५ या ७,२४ च) <> असितवर्णाः ⌊परि⌋ आपश्रौ १९,२७,१ च) इति पाभे ।

[n]) प्रकृते स्थले कृष्ण– इति √कृष् ('*दीप्तौ' ⌊तु √घृष्⌋) इत्यतो निष्पन्नं सद् *दीप्तिमदर्थे विप. इति कृत्वा कृष्णं नियानं इति पदाभ्याम् उत्तरायणकालः संकेतितः (तु. सपा. भा. ⌊तै ३,१,११,४⌋ कृतः संकेतः; वैतु. या ⌊७,२४⌋ प्रमृ. कृष्ण– इत्यसितार्थे इति कृत्वा धूमे वा रात्रौ वा तात्पर्यमित्यादि ?)।

[o]) मिश्रणबन्धनदानादिषु धा. वृत्तिः यथायथं द्र.।

[p]) तु. नि···युवस्व, वें ORN. प्रमृ.; वैतु. मा. धा. अमिश्रणे वृत्तिरिति।

[q]) सपा. नि···युवस्व<>नि···युव इति पाभे.।

[r]) सपा. नि (युवस्व)<>नि(युव) इति पाभे.।

[s]) गस.। उप. भावे अप् प्र. थादि-स्वरश्च।

[t]) नाप. स्त्री.। उप. क्विबन्तम्।

१०; ४७,[४; ६, ६०, ८]; ५, ५२, ११; ६, ३५, ३; ३६, ३; ४७, १४; ४९, ४; ७,१८, १०; ७२,१; ९०,३; ९१,५; ६;९२, १; १०, २६, १; खि ५, ७, ४, ६; मा ७, ७; २७, २४; ३३, १८; ५५; ७०§; का ७, ३, १; २९, ३, २; ३२, २, १; ५, १; ६, १§; तै १, ४, ४, १; ३,४, २,१; मै १, ३, ६; ४, १०, ६; ११, १; १४, २;१८; काठ ४, २;१५;१२,१३¶;१३,११;३८, ७; क ३, २; कौ २, ३४२; जै ३,२८,१४; शौ २०,१२, ४; –युतम्[a] ऋ १,१३८, ३; –युता ऋ १,१३५,१;७; –†युताम् ऋ ७,९१,३; मा २७,२३; का २९, ३, १; मै ४,१४,२; –†युद्भिः ऋ १,१३५,[३; ७, ९२, ५];३, ५८,७; ४,३१,४; ६,२२, ११; ४५, २१; ६२,११; ७, ९२, ३; १०, ३,६; ८,६; खि ५, ६, १; मा १३,१५; १५,२३; २७,२७; २८; ३१§; ३३§; का १४,१, १५; १६, ५, ४; २९, ३, ३§; ४; ६§; ९; तै २, २, १२, ८; ४,४,४,१; मै २, ७, १५; ४, ६, २§; १०, ६; १४, २; काठ १०, १२[२]§; १६,१५; शौ २०, ३६,११.

नियुत्-वत्[b]– -०वः ऋ १,१०१, ९; ८, १०१, १०; जै ४, १६, ४†; –वतः ऋ २, ४१, ३[c]; –†वता ऋ १, १३४, १; ४, ४७, [(२, ४१, २) १]; मा २७, ३०; का २९, ३, ८; कौ २, ९७८; जै ४, २३, ९; २४, १; –¶वते तै २, १, १, १; २[२]; ३; ५,५, १, १; २[२]; मै २, ५, १[३]; ३, १, १०[२]; काठ १२, १३[२]; १५, २§; –वन्तः ऋ ५, ५४,८; –वन्तम् ¶तै २, १,१,२;३[२]; –वन्ता ऋ ४, ४७, ३; कौ २, ९८०†; –†वान् ऋ १, १३५, ४; २, ४१,१;[२ (४, ४७,१)]; ३, ४९,४; ४, ४६, [२; ४८, २]; ६,४०,५; ६०, २; ७, ३९, २; ८,९३,२०; ९, ८८, ३; ८९,६; मा २७,२९;३२; ३३, ४४; का २९, ३,५; ७; ३२, ४,१; काठ ४,१५; कौ ३,२,६§.

¶नियुत्वती[d]– -ती मै २,५, १[३]; काठ १९,८[२]; –त्या तै २, ६,२,३.

नियुत्-वति– -०वते[e] ऋ १, १३५,१.

नियुद्-रथ[f]– -थः ऋ १०, २६,१.

१नि-युत[g]– -तम् ऋ १,१२१,३.

२नि-युत[h]– -तम् खि ४, ११, ८; मा १७, २[२]; का १८, १, २[२i]; तै ४,४,११,४; काठ १७, १०[२]; क २६, ९; –ताय तै ७,२,२०, १; काठ ४२, १०; –ते काठ ३९,६.

नि-युवान्– -वाना ऋ ७,९१,५.

नि-यूय, >या ऋ १०, ७०, १०; खि ५,७, २, ७; ९; मै ४,१२, ७[२];†; काठ १८,२१.

नि√युज्, ¶नियुनक्ति तै ६,३,६,३; मै ३,३,१०;९,६[२];४,७,८; काठ २६, ८; २९, ८; क ४१, ६; नियुनज्मि मा ६,९[j]; का ६, २, ३[j]; काठ २९, ८; नियुनक्तु खि ३,१५,१; पै १९, १०,१२;२८, १०; नियुङ्ग्धि शौ ८, ३, ११‡[k]; ¶नियुञ्ज्यात् मै २, ५, ६; ३,१०,५.

नियुज्यते मै ३, ९,५[२]¶; नियुज्यताम् शौ २,१२,२.

---

[a]) तु. PW. GW. प्रमृ.; वैतु. वें. सा. <२नियुत– इति।

[b]) पपा. नावग्रहः (तु. SEY १५१-२)।

[c]) विप. ([*निर्यूप-वत्-] सोम-)। अत्र (नि√यु [*नियंसि] > भावे) *नि-युत्– इति पृथगेव प्राति. द्र. (तु. [वा. एव] GW., [पक्षे] GRV., ORN. च [तु. ऋ ९,८९,६ इत्यत्र यनि. सोमोत्सस्य विप.]; वैतु. सा., Gri., [पक्षे] GRV. –*वन्ता [इन्द्रवायू] इति द्विवचनपरतया शोध इति, ORN. [पक्षे] –वता इति शोधपूर्वकं 'रथेन' इति शेष इतीव ?)।

[d]) विप. ([नियुच्छब्दवती-] याज्यानुवाक्या-)।

[e]) विप. (प्र. एव विशेष इति कृत्वा [= नियुत्-वत्–] वायु-)। पपा. नावग्रहः (तु. GRV., Olden [ZDMG ५५,२६९],ORN. च शोधितस्य सतः नियुत्-पति– इत्यस्य प्राति. सं१ एवेति; वैतु. वें. यनि. रूपं च१ सत् स्वरतश्चिन्त्यमितीव, GW. च रूपतः समानास्थितः सन् स्वरतः नियुत्वते इत्येवं शोधुकः ?)।

[f]) विप. (यूपन्-)। बस.। [g]) विप. (वज्र-)।

[h]) नाप. (दशलक्षपरिमिता-संख्या-)। उप. आद्युदात्तम् उसं. (पा ६,२,१९९)।

[i]) सपा. नियुतम् <> प्रयुतम् इति पाभे.।

[j]) पाभे. क्रते पृ १२३७ i टि. द्र.।

[k]) सपा. नियुङ्ग्धि <> निवृङ्ग्धि (सा. च) इति पाभे.।

नि-युज्य[a]– -ज्याः मै ३,४,८¶.
नि-योजन– -नम् शौ ७, ८३, १; पै २०,३१,९.
नि-युत्–, १नि-युत–, २नि-युत–, नि-युवान्–, नि-यूय नि √यु द्र.
निर्,स् पै ८,१२,६[b].
निर् √अक्ष्(व्यतिवेधने), निः···अक्ष्णुहि शौ ४,२२,१; पै ३,२१,१.
निर्-अक्षस्[c]– -क्षाः पै १०,४,२.
निर्-अष्ट– -ष्टाः ऋ १,३३,६.
?निरक्ष्यम् पै १,८७,३.
?निरङ्कुश[d]– -शम् पै २०,५२,३.
निर् √अज्, ¶निरजते काठ २८, ३; क ४४,३; निर्···अजे[e] ऋ ८, ४,२०, निरजामसि शौ १२, २, २; पै १७,३०, २; निः···अजामसि शौ २, १४, २; १२, २, ३[f]; पै २,४, ४; १७, ३०, ३[f]; निर् (अजामसि) शौ २,१४,२[2]; १२, २, ३[g]; पै २, ४,४[2]; १७, ३०, ३[g]; निरजतु शौ२,१४,४; पै ५,१,४; निः··· आजः ऋ ८,३,१९.
निर्-अजे[h] ऋ ३, ३०,१०.
¶निर्-आज[i]– -जम्[i] काठ २८, ३; क ४४,३.
नि √रण्य [< रण– (रमण–)], निरण्यथः ऋ १,११२,१८.
नि-रत– नि √रम् द्र.
?निरदीयम्[k] ऋ ४,२७,१;
नि √रन्ध् > न्धि, †नि···अरन्धयः ऋ ७,१९,२; शौ २०,३७,२.
निर्-अपे (प √इ), निर् ···अपेहि[l] शौ ६, १६,३.
नि √रम् ,> रमि, रामि, नि ··रमध्वम् शौ ५,१३,५; पै ८,२,५.
निरेमिषे पै ५, ३६, ६; ९,२२, १५; ‡नि···अरंसत[m] शौ १४, २,५, पै १८, ७, ५.
निरमय[n] शौ १,१,२; पै १,६,२.
†निरामय[o] ऋ १०,४२, १; शौ २०,८९,१; नि···रामयत्[o] ऋ १,५६,३.
निरीरमत् ऋ ४,१७,१४; ५,५३, ९; †निरीरमन् ऋ २, १८,[३; ३,३५,५]; ७,३२,१; १०,१६०, १; कौ १,२८४; २,१०२५, जै १, ३०,२; ४,२६,४; शौ २०,९६,१.
नि-रत– -तम् पै ११, ७,७.
?निरमुमुग्धी[p] पै १७, ३६,५
निर्-अयण– निर् √इ द्र.
निर्-अव √दय्, निरवदयते मै ४,४, ४¶, ¶निरवदयते तै २,६,६,६; ५, २,४,२; ३[2]; ४, ३, ३[2]; ६,

[a]) गस. उप. क्यप् प्र. उसं. (पावा ३,१,१०९)।
[b]) निर्गमनेऽर्थे पं. युक्तः कप्र.। 'हे वाजिनीवति! (सुरे!), हे *पुष्पक! (पुष्पसार!), हे *सुराऽमृत! कशीकायाः (*कर्षीकायाः सुरानिष्कर्षण-पात्र्याश् [च]) *धारायाः (धारण-पात्र्याश् [च]) निर् (निर्गत्य, अस्मन्मुखं प्रति) उदेहि। किम् *ऋक्ष [√तृष् [तर्षणे] > *तृष्वर– [तृषार्त-] > √ *तृष्वरीय >) *तृष्वरीयसि (नः) इति वा.। ?धारय>*धारायाः इति शोध· [तु. मूको.], ?अङ्कतिष्व् इच्छति > *तृष्वरीयसि इति शोधश्च वा. संगतौ द्र.।
[c]) विप. (अस्मद्-)। उप. कर्तरि असिः प्र.।
[d]) पाठः? नि-रङ्कस–> -सम् इति शोधः। नाप.(*निर्भग्न-तटादि-)। व्यु.?। √ < नि √*रङ्क् [भङ्गे]। प्रकृते स्थले च इति पाठः? चित् (इव) इति शोध·, आस्ति इति पाठः? *आस्ते (मृतवद् निश्चलं तिष्ठति) इति च शोधः। 'नदीना निरङ्कमम् इव (भयाद्) वेपतां (कम्पमानानां [सतां युष्माकं चित्तं]) निष्कुटं (निदीर्णं [सद्]) *आस्ते' इति वा. (तु. सस्थ. टि. निष्कुट–)।
[e]) तु. सस्थ. टि. अनु।
[f]) सपा. निः···अजामसि <> निः···सुवामसि इति पाभे.।
[g]) सपा. निर् (अजामसि) <> निः (सुवामसि) इति पाभे.।
[h]) तुमर्थे केनन्तम् (तु. वें. GW. BDG [२, १८१] प्रभृ.; वैतु. सा. °अज्– [भाप.>च१ इति])।
[i]) गस. भावे, घञन्ते थादि-स्वरः। उप. कुत्वाभावः (पा ७,३,६०)। [j]) सपा. मै ४,६,८ उदाजम् इति पाभे.।
[k]) अर्थः स्वरूपश्च?। <निर् √दी [विहायसा गतौ] इति वें. सा. GW. BR [३,३२३] ORN. GRV. प्रभृ.; वैतु. Roth [ZDMG ३६, ३५५] HM [१, २८३] °अदीयत् इति शौधुकौ?। निर् √दा [*भेदने] > लुङि निर् *अदीत + मा (माम्) > नैप्र. °*दीयमा > (छन्दस्तः) यनि. इति मतम्।
[l]) तु. सस्थ. टि. ?आल। पृ ३०५ अपेहि इत्यत्र पाभे. शोधः। [m]) पाभे. कृते पृ १८१३ e टि. द्र.।
[n]) सपा. निरमय < > विरमय <> निरामय या १०,१८ [तु W. टि.] इति पाभे.।
[o]) °रम° इति पपा.।
[p]) पाठः? निर्-मुक्ति– > -क्त्यै इति शोधः (तु. छन्दः, सपा. शौ [१२,३,५] च)।

३,९,२; ६,७,१; मै १, ८, ५; ८; १०, ११; १६;२०[४]; ३, २, ४; ४,१,७;३,१[२];८[२];४,२[२]; ४, ४,४; काठ १०,४;२०, २[५];३१, ४; ३६, ६; ७; १०[२]; १४[४]; क ३१, ४; ३५, ५[२]; ४७, ४; ¶निरुवदयन्ते मै १, १०, १३; २०; ३,२,४; ४,८,५; निरुवदये तै ३, ३, ८, २[a]; काठ ९,७; ¶निरवादयन्त मै ४, १,७; काठ ३१,४; क ४७,४.

निर्-अव√दो > द्,दा

निरुव-त्ति– -त्तिः मै १, १०, १३; १९; –त्त्यै मै १, १०, ६; १०; काठ ११,४; ३६,१;५;७;१३.

¶निरव-द्राय तै १, ५,२,१; ३, ३, ८,४; ५,१, ८, १; मै १, १०, ११; ४,३,१;८; काठ १३, ५[२]; २९,३; ३६,५;७; १४.

निर्-अव√धे, निरवधयेत् क ४४, ९¶[b].

निर्-अव√यज् ¶निरवयजते काठ २१, ६[२]; ३६, १४[२]; क ३१, २१[२].

निर्-अव√सो >सायि, निरुवसाययन्ति तै २,५,२,७¶; निरुवासाययत् तै १,६, ९, २[२]¶; २, ५, २,७.

?**निरवुस्य**[c] ऋ १,१२२,११.

? **निरवामाः**[d] पै ५, ९,२.

निरष्ट्र– निर्√अस् (व्यतिवेधने) द्र.

निर√अस्(क्षेपणे), निरस्यते मै ४, ६, ३¶; ¶निरस्यति काठ ३१, ४; क ४७, ४; निरस्य मै ३, ७,४¶; निरस्यत >ता पै २०, ५५,३; निरस्येत् मै १,६,४[२]¶. ¶निरास्था३म्[e] काठ ८, ५; क ७,१.

निर्-अस्त– -स्तः मा ७,१२; १८; का २,३, ३; ७, ६, २; ७, ३; मै १,२,१०[५]; ३, १२[२]; ४, ६, ३[२]; काठ १,५;२,११;११,६¶; २५,९; ३१,४; क १, ५; २,५; ४०,२; ४७, ४; –स्तम् मा ६, १६;का ६,३,५; तै १,८,१४,१[f]; पै २०, २७,८?[g];५५, २; –स्ता खि ४, ५,४; १६; काठ ४, ४[h]; २७,७[h]; क ३,३[h].

निरस्तवै[i] मै १,६,४[२]¶.

निर्-आज्र– निर्√अज् द्र.

निर्-आ√दिश्

निरा-दिश्य काठ २३,६¶.

?**निर्-आहत**[j]– -तः पै १, ९३,४.

निर्-आ√धा, निरादुधत् शौ १२, २,३९; पै १७,३३,९; निरादध्युः काठ ३४, ८¶.

निरादधौ शौ १२, २, ५४; पै १७, ३५,२.

१निर्-आधान[k]– -¶नात् काठ ८, १०; क ७, ६.

२निर्-आधान[l]– -नाभ्याम् तै ६,५, ९,३; मै ४,७,४; काठ २८, ९; क ४४, ९; –नाय मै ४, ७,४.

[a]) सपा. निरुवदये <>प्रतिदधः<>प्रतियातयामः तैब्रा ३, ७,९, ८ आपश्रौ १३,२२,५ इति पाभे. ।

[b]) सपा. निरवधयेत् <>निर् इव धयेत् इति पाभे. ।

[c]) निर्देशः ? पपा. नावग्रहः । (नि√रु [शब्दे] > कर्तरि) *नि-रव्– (नाप. [विराव-कृत्-] स्तोतृ-) > -वस्य ष१ इति (वैतु. [विप. इति कृत्वा] वें. < निर्√अव् 'गतौ' [=निर्गच्छत्-] इति, सा. निर् + रव– > वस. मुखनिर्गत-स्तोत्र-परम् इति वा [निर् + अव–>] बस. रक्षकान्तर-रहित-पर्याय इति वा, ORN. नाप. सत् वायु-पर्यायः (?) इति [पक्षे] <नि√रु इति कृत्वा पर्जन्यपरं नाप. इति च, ?PW. <निर् + अव + √सो + ल्यप् प्र.[=निर्-अव-साय] इति)। 'यत् (यदा) नभोजुवः (नभोवर्तिनः [सन्तः]), हे अमृतस्य (देवत्वस्य) राजानः! (ईश्वराः !), निरवस्य (स्तोतुः) राधः शर्ध्द श्रोत (श्रुतवन्तः स्थ), अध (तदा [एव]) महिना ([स्वेन] महिम्ना) ?रुथवते (*रुथवन्तः [सन्तो यूयं]) सूरेः (भक्तिमतः) नहुषः (मनुष्यस्य) हवं (*गृहम्) ?ग्मुन्ता (*आग्मुन्तः स्थ [आगच्छन्तः भवथ])' इति वा. इति कृत्वा प्रकृत एव स्थले ?अुध ग्मुन्ता इत्यस्य ?रुथ-वते इत्यस्य च स्थाने यथाक्रमम् अुधा (अ आ–) ग्मुन्ताह् इति *रुथ-वन्– > -वनः [प्र३] इति शोधौ द्र.। *आ-ग्मुन्ताह् इति च नैप्र >आ-ग्मुन्तः स्थ इति द्र.। शेषमन्यत्र यद्र.।

[d]) पाठः ? (निर्√वप् [छेदने] > लङि उपु३) *निर्-अवपा(म>)मा इति शोधः (तु. छन्दः, छेदनोपकरणसाहचर्यञ्च)। [e]) लुङि उपु१। विचारणे प्लुतिः।

[f]) सपा. निरस्तम् (तैब्रा १, ७, ८, २ आपश्रौ १८, १५,६ च)<> प्रत्यस्तम् (माश ५,४,१,९ काश्रौ १५, ५,२४ च) इति पाभे.।

[g]) वा. ?। सपा. शौ ६,२९,३ आभूकम् इति पाभे.।

[h]) सपा. आपश्रौ १२, २३, २ निरस्तौ इति पाभे.।

[i]) तवै प्र.। गतेः स्वरः अन्तस्वरश्च (पा ६, २,५१)।

[j]) पाठः ? निरा√हृ [*उत्खनने] > निरा-हृत– > -तः इति शोधः। [k]) भाप.। तस.। पूप. =नञ्।

[l]) विप. (हरि-, अश्व-)। बस.। उप. नाप. =खलीन-।

निरामिन्[a]- -मिणः ऋ २,२३,१६.
निर्-आ √यच्छ्, निरायच्छसि[b] खि ५,१६,३[c]; शौ २०,१३३,३.
निर्-आ √या, निरायासि पै ५, १२, २.
निर्-आ √वह्, निरावहन् शौ ५,४,५; पै १९, ८,१३.
निर्-आ √विध् (<व्यध्)
निरा-विद्ध- -द्धम् पै १२,३,१५.
निर् √आह्, निराह तै १,५,२,३¶.
निर् √इ, निः·· यन्तु पै १, ५९, ५; १९, २३, ६; निरिहि ऋ १०, ६०, ७, निरया[d] ऋ ४, १८,२. निरियाय ऋ ९,९४,४[e].
निर्-अयण- -णम् ऋ १०,१३५,६.
निर्-पतवे[f] ऋ १, ३७,९; ८, ४५, ३०.
निर्-यत्- -यन्तः तै ६,२,११,१¶.
¶निर्-इन्द्रिय,या[g]- -यः तै २,५,६, ४; -यम् तै ६,५,८, २; -या मै ४,७,४; -याः तै ६,५,८,२; शौ ९,२,१०$.
नि √री > रि, निरिणीते ऋ १, १२४,[७;५,८०,६]; ९,७१,२; निरिणाति ऋ १, ६१,१३; शौ २०,३५,१३†; †निरिणाति ऋ १,१२७,४; १४८, ४; ५, ४१, १०; १०, १२०, १; मा ३३, ८०; का ३२, ६, ११; कौ २, ८३३; जै ४, ५,५; शौ ५, २, १; २०, १०७,४; पै ६, १,१; नि (रिणाति) ऋ १, १२७, ४, नि···रिणन्ति ऋ ५, ५६, ४; निरिणासि ऋ १०, ११६, ३; निरिणामि शौ ५,१३,१.
नि-रिणान- -नः ऋ ९,१४,४.
?निर् इष्टम्[h] पै २०,३७, ६.
निरुक्त-, निरुच्यमान- निर् √वच् द्र.
?निरुज[i] पै ६, २२,१७.
निरुदित- निर् √वद् द्र.
नि √रुध्, नि ···रुणधामहै, नि[2] (रुणधामहै) ऋ १, ८, २; शौ २०,७०,१८†.
निरुध्यते शौ ५, १७, १२-१७; पै ९,१५,८.
१नि-रुद्ध[j]- -द्धः ऋ १०,२८,१०; ¶मै २,२,१;९;११[2]; काठ १३, ५[6]¶; -द्धम् ¶मै २, २, ९; ११; ४, ६,२;३[2]; -¶द्धस्य मै २,२,१; काठ ११,६.
२नि-रु(द्ध >)द्धा- -द्धाः ऋ १, ३२, ११.
नि-रुध्य ऋ ७,६,५.
नि-रुन्धान- -नः ऋ १,५३,४; शौ २०,२१,४†; -नस्य शौ १२, ४,३६; पै १७, १९,६; -नासः ऋ १,१२२,७.
नि-रोधन- -नम् शौ १२, ४, १५.
निरुप्त-, निरुप्य, निरुप्य-, निरुप्यमाण- निर् √वप् द्र.
निर् √उब्ज्, निः···औब्जत् ऋ १, ८५,[(५६, ५) ९]; निः··· औब्ज ऋ १, ५६,[५ (८५, ९)], २, २३, १८; काठ ४०, ११†.
निरुह्य,निरूढ-पाक- निर् √वह् द्र.
¶नि-रूप[k]- -पम् मै १,६,३;४[2].
निर् √ऊह् (प्रापणे), निरूहामि मै ४, ६,२; ३; निरूहामसि पै १, ६१, ५; निरूहतु पै ११,१,१४; ¶निरूहेत् तै ५, ६, ९,१; काठ २७,६; क ४२,६.

---

[a]) विप. (रिपु-)। अर्थः व्यु. च ?। पपा. नावग्रहः। निर्[निषेधे] + (√अव् [रक्षणे] > करणे) *आव- (भोजन-) > बस. *निराव- (अन्न-हीन-) > √*निरावि > *निराविन्- > नैप्र. यनि. (=अन्नहीन-कारिन्-)। 'ये ([अस्मद्-रचितानां स्तोत्राणां विषये] स्तेनाः) निरामिणः रिपवः [(सन्तः) अभि इति पाठः शोध्य इति कृत्वा √अव् [रक्षणे] > करणे) *अव्- (भोजन-) > सप्त१ *अवि > नैप्र. यनि. (=अन्नस्य विषये [अस्मभ्यं])] द्रुह' (हिंसायाः) पदे (प्रापणाय [अस्माकम्]) अन्नेषु (अन्नसाधनभूतेषु [स्तोत्रेषु विषये]) जागृधु (अगृध्यन्)' इति वा.। सस्थ. मा इत्यत्र च प्रयस्- इत्यत्र च परस् इत्यत्र च टि. अपि द्र. (वैतु. वें. निर्गततरमणार्थे < निर् √रम् इतीव, सा. GW., GRV. प्रमृ. <नि [नितरां] + √रम् इति च ?)।

[b]) तु. शाश्री १२,२२,३ शंपा. प्रमृ.; वैतु. RW. °च्छति इति ?। [c]) नि° इति स्वरः ? यनि. शोध. (तु पा ८, १,७०)। [d]) उपु१ = निरये इति (वैतु. पपा. अय इति ?)। [e]) तु. सस्थ. टि. आ।

[f]) गस.। तवेनन्ते अनन्तरस्य ग. स्वरः।

[g]) विप. (सोम-, स्त्री- प्रमृ.)। बस.।

[h]) पाठः ? 'यद् मस्तां विषि सेंद्योऽहम्, *निरष्टम् अथ नि°क्रन्तम्। अग्निष्टत् स्युंम्यतात् पुनर्, अग्निर् जठरे *ततसाम् ॥' इति सप्त-शोधः मन्त्र इति कृत्वा यनि. *वणार्थे नाप. सत् < निर् √अक्ष् ('तनूकरणे' [तु. सस्थ. ?निष्कृत- इत्यत्र टि])।

[i]) पाठः ? निर् √अज् > निरज इति शोधः द्र.।

[j]) प्रवृद्धादिस्वरः (पा ६,२,१४७)।

[k]) प्रतिरूप-पर्याय इति कृत्वा नाप.। प्रास.।

निर्-ऊहत्[a]- -हन् शौ ८, २, ९[a]; पै १६,३,८.

निरूहन्ती- -न्ती पै १६,१४२,७

निर् √ऋ, ऋच्छ्(वधा.)[b], निर्ऋच्छति शौ १२, ४, ५३; पै १७, २०, १३; ¶निर्ऋच्छात् तै ६,२, २, १; मै ३,७,१०.

¶निररिण्याम: काठ २४,७; क ३७,८; नि:···आरत ऋ १, ४,५; शौ २०,६८,५†; निररस् ऋ ६,३५, ५; निरराम ऋ ७, ५६, २१; नि:···अराम ऋ ८, २१,१६.

निर्-ऋत[c]- -त: मै ४, १४, १७[d]; -तम् ऋ १, ११९, ७; पै १०, ९,१; २०,३८,९.

निर्-ऋति[e]- -तये पै २,३७,५; ४, १३, १; -ति: ऋ १, ३८, ६; ५, ४१, १७; ७, ३७, ७; १०, १०,११; ३६, २; ५९, [१-४]; मा १२,६५; का १३, ५, ४; तै ४,२,५,३[f]; मै १,१०,१६[2]¶; २,५, ५¶; ६; ६, १; ७, १२; १३, २०; ३, २, ४¶; ४, २, ९¶; ३,१[2]¶; ९,१२; काठ १३, २; ५[2]; १५, १; १६, १२[f]; २०, २[2]; ¶[2]; ३६, १०[2]¶; ३८, १३; ३९, १३; क २५,३[f]; ३१,४; ¶[2]; शौ २,१०,५[g]; ३, ६,५; ४, ३६, १०; ६, ६३,१; ८४,१[f]; १२४, ३; ७, ७३,१[h]; २; ९,१५, १०‡[i]; १०,२,१०; ११,१०,१९; १२, ३, १७; ८, १०; १८, १, १२†; पै २,३, ३[g]; ६४, १; ३, ३,६; १०, २; ३९,२; ५, २७, १; ३; ७; १३, ५, २२; १६, ४६, ६; ६०, २; ८६,९; १४४,२; ९; १७, ३७, ७; १९, ५,११; ११,४; २३,४; २७,१; २; ४४,२; ३; ४६,१५; ४८, ४; ५; ६; २०,७,८; २७, ६; -तिम् ऋ १, २४, [९; ६, ७४,२]; १६४, ३२[i]; १०, ३६, ४; ७६,४; मा १२, ६४[i]; २५, २; का १३, ५,३[i]; २७, २,२; तै †१, ४, ४५, १; ८, २२,५; २, २,६,५¶; ४, २,५, ४; ५, ¶२,४,२; ३[3]; ४; ७, १३, १; १८, १; मै १, ३, ३९†; १०, १६¶; २, २, १[i]; १२,५[i]; ३, २,४[2]¶; १५, २; ४,¶३, १[2]; ८; ११,२†; १४,१७; काठ ४, १३†; ११, १२†; ¶१३, ५[2]; १८, १६[i]; ¶२०, २[2]; ¶३६, १०[2]; ३८, १३; ३९, १; ५३, ३; ८; क ३, ११†; २९, ४; ¶३१,३; ४[2]; शौ ६,९७, २†; १२४, २; ७, ४३, १†; ८, १, २१; २, १२; ९, ५, १८; १२, २,३[k]; पै १, १०९,१; ५, २७, ५; ३७, ५†; १४, १,२०; १६, २,११; ४,२; ६९, १†; १४९, १०; १९, १२,८†; १९,५; ३०, ३; -तीः ऋ १०, ११४, २; पै ३,३३,६; -†तीनाम् ऋ ८,२४, २४; कौ १, ३९६; जै १, ४४, ६; शौ २०, ६६, ३; -त्यै शौ १९,४४,४; -त्यै मा ९, ३५; १२, ६२; ६३; का ११, १, १; १३,५,१; २; तै १, ८,१,१; ४, २, ५, २; ४; मै २, ७, १२[2]; काठ १६, १२[2]; ३५, ४[2]; क २५,३[2]; ४८, ५[2]; शौ ६, २९, २; ६३, २; ८४, ३; ७,६६,२; १४, २, १९; पै ५, २७,४; ६; ७, ११,८; १५, ३,४; १८, ८, १०; १९, ५,१२; ११,५; २७, १२; ४२, ६; २०, ७,७[2]; १५, ६; ४१, ३; -तेः ऋ १, ११७, ५; ७, ५८, १; १०४, ९; १०, १८, १०[l]; ५५, १४; १६१,२;

[a]) तु. पपा. न्यग्ध, W.B. प्रमृ. च; वैतु. सा. निरौहम् [वधु१] इति पाठः?, पै. निर्हम् इति ? मूको. पाठश्च ।

[b]) तु. टि. निर्-ऋति- ।

[c]) विप. । नाप. ([मै.] अग्नि-विशेष-) ।

[d]) सपा. निर्ऋत: <> निर्ऋथ: तैब्रा २,४,१ च <> विक्रिर: आपश्रौ ९,३,२२ इति पाभे. ।

[e]) नाप. (कृच्छ्रापत्ति-), नाप. (पृथिवी-) च । उभयत्रापि निर् इति पूप. ऋत्यर्थे सति विकल्पे उप. सा. यथाक्रमं °कार्पण्ये (ऋत्यभावात्), °निवासे च वृत्तिः । सस. कमन्त-स्वरः [पा ६,२,५० (वैतु. या [२,७] पृथिव्यर्थे <नि √रम् इति, SEY [१३७] कृच्छ्रापत्त्यर्थे √ऋच्छ् [पार्थक्ये] इतीव च ?)] ।

[f]) सकृत् सपा. निर्ऋति: <> निर्ऋतिम् (माश ७, २,१,११ च) इति पाभे. ।

[g]) सपा. तैब्रा २,५,६,२ आपमं २,१२,८ हिए २, ४, १ निर्ऋतिम् इति पाभे. ।

[h]) सपा. तैब्रा २,४,२,२ निर्ऋत्या इति पाभे. ।

[i]) सपा. निर्ऋति: <> निर्ऋतिम् (या २,८ च) इति पाभे. । [j]) पाभे. इते पृ १६९३ f टि. द्र. ।

[k]) सपा. निर्ऋतिम् <> नैर्ऋतान् इति पाभे. ।

[l]) सपा. निर्ऋते: <> प्रपथे <> निर्ऋत्या: तैब्रा ६,७,१ इति पाभे. ।

शौ ३, ११, २†; ७, ५५, ३; ८, ४, ९†; ११, १, २९; २०, ९६, ७†; पै १, ६२, २; २-३, ३०, ४; ६,३,२; १३, ९, १०; १६,९,९†; ९१, ९; १९, ४९, ५; २०, १०, ६; -¶त्या तै ३, ४,८, ५;६,२,६, ४^{2}; काठ ९, १६; ३६, १०; -त्याः ऋ १०, १६५, १[a], तै १,६,२,२; ¶५, २, ४, ३; ४; मै २,५,५¶; ३, २,४[a]¶; १५,५[b]; ¶४,२, ९; ३,१;८; काठ २०,२^{2}¶; ३१, १४; ३७, १३; क ३१, ४^{2}¶; शौ १, ३१,२; २,१०,१-८; ६, २७, १†; ८,१,३; १०, ३, ७; १६, ५, ४; ८,५[c]; १८,३,२६; १९, ४४, ४; पै १, २२,२; २, ३,१; ४; ८०, ५; १०, १२,८; १५,३, ४; १६, १, ३; ६३,७; १७, २४, ४; १९,१३, १३†[a]; ४२, ६; २०, ३८, ८; ६०, २; -त्याम् पै २०, १५, ८; -त्यै ऋ १०, १६४,१; मा २४, ३८[d]; २५, ५[b]; ३०, ९; १४; का २६, ८, ३[d]; २७, ५, १[b], ३४,२,१;३,१; तै १, २, ३,३; ¶५, २,४, २^{2}; ३; ६,६,२; मै १,२, ३; २,२,१¶; ३,६,१०; १४,१९[d]; काठ २३,६; शौ २, २५,१; ५,७,९; २०,९६,२४†; पै १९,३८,४†.

नैर्ऋत[e]- -¶तः तै २, ६,३, ४; ५, २,४,३; मै २, ६, ५; ४,३,८; काठ १५, १;४§; २०, २; क ३१,४; -¶तम् तै १,८, १,१;८,९,१; मै २, ६,१;३,२, ४; -ताः तै ५, ५, १८, १[d]; मै ३, ६, ३; काठ ४७, ८[d]; -तान् काठ ३८, १३; पै १७, ३०,३[f]; -¶तेन मै २, ६,१; ४, ३,१; काठ १५,१; -तेभ्यः शौ १९, ४५,५, पै १५,४,५; -तैः मै २,५,५¶.

¶नैर्ऋती- -ती तै ५, ६, ६,२; मै २, ५, ५; -तीः तै ५, २,४,२; मै ३,२,४^{2}; काठ २०, २; क ३१, ४; -तीभिः काठ २०,२; क ३१,४.

नैर्ऋत्य[g]- -त्याः पै १९,२३, ६.

¶निर्ऋति-गृहीत,ता- -त. मै २, २,१;५,५; ३, २,४; ८,७; काठ १३,५^{2};२५,८; क ४०,१,-तम् तै ३,४,८,५; ६,२,६,४; मै ३, २,४;४,३,१[i]; काठ ९,१६;२०, २[i]; क ३१, ४^{2}; -तया मै १, १०, १६; काठ ३६, १०; -ता मै १,१०,१६; २, ५,५; ४, ३, ८; काठ ३६,१०; -ते तै ३,४, ८,५; ६,२,६,४; मै ४, ३, १.

¶निर्ऋति-पाश- -शम् मै ३, २,४; -शात् तै ५, २, ४, ३; काठ २०,२; क ३१,४.

निर्ऋति-लोक- -के तै ५, २, ४, ४¶.

निर्-ऋत्य शौ १०, २, २; पै १६, ५९,२.

निर्-ऋथ[h]- -थः शौ ६, ९३, १; १२, २, १४[l], पै १७, ३१, ४[l]; १९, १४, १३; -‡थम् ऋ ७, १०४, १४; काठ ४०,१०‡[j,k]; शौ ८, ४, १४ ; पै १६, १०, ४; -‡थात्[l] शौ ५, ३,९; पै ५, ४,८.

निर् √ऋज्, निरार्जत् तै १, ५, ९, ३¶.

निर्-एत्(आ √इ),निरैतु ऋ ५,७८,७[m]; ९[n]; शौ १०, ४, २१; २२; पै १६,१७, १, २; २०,२१, ९†; २६,४; निरैहि ऋ १०,१२४,६.

†नि-रेक[o]- -कम् ऋ ८, २४,

---

a) सपा. तैआ ४,३३,१ रुक्षसाम् इति पाभे. ।

b) सपा. निर्ऋत्याः<>निर्ऋत्यै इति पाभे. ।

c) सपा. निर्ऋत्याः<>निर्भूत्याः इति पाभे. ।

d) सपा. निर्ऋत्यै<>नैर्ऋता. इति पाभे. ।

e) विप. (पुरोडाश-, चरु-, पशु- प्रमृ.)। साऽस्य-देवतीयः अण् प्र. ।

f) पाभे. इते पृ १८१८ *k* टि. द्र. ।

g) विप. (मृत्यु-) । इदमर्थीयः ण्यः प्र. (तु. पावा ४,१, ८५)। निर्ऋता इति मूको ।

h) भाप. (हिंसा- [ऋ.]), नाप. (निर्ऋति- [शौ १२,२, १४ =अग्नि-विशेष- इति MW.])। गस. उप. थक् प्र. (पाउ २,८) थादि-स्वरश्च ।

i) पाभे. इते पृ १८१८ *d* टि. द्र. ।

j) पाठः? (निर् √*गृथ् [=√ग्रथ्] >) *निर्-गृथ- > -गृथः (विच्छिन्नाः) इति शोधः (तु. निर्ऋथं इति मूको.)। निगुतः इत्यत्र टि. द्र. । k) पाभे. इते पृ १७९८ *f* टि. द्र. ।

l) सपा. निर्ऋथात्<>न्यर्थात् इति पाभे ।

m) सपा. वृ ६,४,२२ अवैतु इति पाभे. ।

n) सपा. आपमं २,११,१७;१८ ऐतु इति पाभे. ।

o) भाप. (धनाऽभाव- [=अनृद्धि-], भोजनाऽभाव- [=क्षुधा-])। व्यु.?। पपा. नावग्रहः। नैप्र.<*नि-राधक- (<नि √राध् [पर्यायतः] 'ऋद्धौ' च '*भोजने' च +[भावे]

४[a]; –के[b] ऋ १, ५१,१४[c]; ७, १८, २३; २०, ८; ९०, ३; ८, २४,३; ३३,२;९६, ३; मा २७, २४; का २९,३, २; मै ४,१४, २; कौ २,२१५; जै ३,१९,१०; शौ २०,५२, २; ५७, १५.

निर्√गच्छ्,गम्, निर् (गच्छ) पै ४, २४,४; निर्गमाणि ऋ ४,१८,२.

†निर्-जगन्वस्– -न्वान्[d] ऋ १०, १,१; मा १२,१३; का १३,१, १४; मै २, ७,८; काठ १६, ८.

‡निर्-जग्मिवस्– -वान्[d] तै ४,२, १,४; ५,२,१,५.

निर्√गा, निः··· गात ऋ ७,३, ९.

¶निर्√गृ(<ग्र)ह्, निर्गृह्णाति तै ६,५,१,४; निर्गृह्णाति तै ६,५, १, ३; ७,१; ६,११,३; निः··· गृह्णामि पै २०, ५७, २; निर्गृह्णीयात् मै ४,८,९[2].

निर्गृह्यते तै ६, ५, ६, ३; मै ४, ६,९;७,१; निर्गृह्यन्ते मै ४, ५,२[2];८,९[2].

निर्√जन्>जनि, निः··· जनयासि पै ५,३७,४.

निर्-जरायु[e]– -य्वः शौ १, २७, १; पै १९,३१,४.

निर्जर्जल्य[f]– -ल्येन[g] मा २५, २; का २७, २,२.

?निर्-जल[h]– -लैः पै ९,१८,३.

निर्जल्प[f]– -ल्पेन[g] मै ३,१५,२.

निर्जाल्मक[f]– -केन[g] तै ५,७,१३,१.

निर्जाल्माक[f]–

निर्जाल्माक-शीर्षन्[i]– -र्ष्णा[g] काठ ५३,३.

निर्√ज्ञा>जा, निर्जानाति मै १, ८,२¶; निरजानन् ऋ ३,३१,४.

¶निर्√ण(<न)म्

निर्-णत– -तम् मै ४,७,९[2]; काठ २६, ६; क ४१, ४; -तेन काठ २६,६; क ४१,४.

निर्-णयन्– निर्√णी द्र.

निर्√ण(<न)श् (अदर्शने) >नाशि, निः··· नाशय >,या शौ १,२३,२; ३; पै १,१६,३.

†निः··· अनीनशत् ऋ १०, १६२,२; शौ २०, ९६,१२.

निर्√णि(<नि)ज्, ¶निर्णेनिक्ते तै ७, २, १०, ४; काठ ३४, ११; निर्णेनिजति तै ७,२,१०,२¶.

†निर्-णिज्[j]– -णिक् ऋ ५, ६२, ४; ९, ७०, ७; –णिजः ऋ ७, ६४, १; १०,२७,२४; –णिजम् ऋ ३, २५,१३; ११३, १४; ८, १९,२३; ९, १४, [५;८६,२६; १०७,२६]; ६८,१;७१,२; ८२, २; ८६,४६; ९५, १; ९९, १[k]; १०८,१२; कौ १,५२०; ५६३; २,६६८; जै १, ५४,६; ५७,८; ३, ५५, ९; –णिजा ऋ १, १६२, २; मा २५, २५; का २७,१२,२; तै ४, ६, ८, १; मै ३,१६,१; ४, १२,६; काठ ४६, ४; –णिजे ऋ ९, ६९, ५; ७०,

---

ण्वुच् प्र.) इति कृत्वा वप्रा. (वैतु. अन्ये < नि√रिच् [रेचने] इति?)।

[a]) भाप. (अनृद्धि-)। अयं च पूर्वश्च मन्त्रविकस्मिन्नर्थेऽन्वितौ द्र.। तद् यथा, 'हे इन्द्र! स (त्वं) स्तवनः (=स्तूयमानः [सन्]) नः (अस्मभ्यं) रयिम् आभर। यः (रयिः) निरेके चित् ([यत्र कुत्रापि अनृद्धिः स्यात् तत्रैव [सर्वत्र]) वसुः (धनं [द्वि१ <न. *वसुस्-]) ददिः (=दधिः [विधायकः, स्थापकः] स्यात्)' इति तृतीयो मन्त्रः। '(यतः, त्वमेव) जनानां (संप्रदानभूतानां) निरेकम् (अनृद्धि) उत (च) प्रियम् (=ऋद्धिं [<२प्रियु-] च) आदर्षि (अनुमन्यसे तत एव [यथाऽस्माभिः प्रार्थ्यते]) स्तवान आभर (रयिम् [इति शेषः], तथैव कुरु)' इति वा. द्र. (वैतु. वें.सा. धन-पर्याय इति कृत्वा नाप. इति,PW. GW.PG[१,१५७] अतिरिक्त-पर्याय इति कृत्वा विप. [रयि-] इति?)।

[b]) वैतु. < नि √ रिच् [नितरां रेचने] इति कृत्वा शून्यता-पर्याय इति प्रावः, < नि√रिच् [रेचनाऽभावे] इतीव कृत्वा पूर्ति-पर्याय इत्यर्वाञ्चः?।

[c]) वैतु. स्क. स्तोत्रार्थे < नि√रम् इति, स्क. दु (या ६,३१) संग्राम-पर्याय इति च?।

[d]) सपा. निर्जगन्वान् (माश ६,७,३,१० च) <> निर्जग्मिवान् इति पामे.।

[e]) विप. (पृदाकु-)। वस.। उप. (=कञ्चुक- [तु. PW. प्रमृ.; वैतु. सा. निर्जरा इव इति पाठं मत्वा प्रास. उप. जरा- इति])। [f]) विप. (शीर्षन्-)। अर्थः?। वस.।

[g]) सपा. निर्जर्जल्येन शीर्ष्णा <> निर्जर्जल्पेन शीर्ष्णा (PW. MW.) <> निर्जल्पेन शीर्ष्णा (निसा. [मा.]) <> निर्जाल्मकेन शीर्ष्णा <> निर्जाल्माकशीर्ष्णा इति पामे.।

[h]) विप. ([अति-दीप्र- =अति-तीक्ष्ण-] ब्रह्मगवी-ज्यादिभूतजिह्वादि-)। < निर् √*जल् ([नैप्र.] < √ज्वल् [तु. सपा. शौ ५,१८,८ हृद्-वल्-> -लैः इति पामे. टि. च])। [i]) कस.।

[j]) भाप. च, नाप. च। गस. उप. क्विन्तम्।

[k]) सपा. निर्णिजम् <> निर्णिजे इति पामे.।

१; ७१, १; १०, ४९, ७; कौ १, ५५१‡[a]; ५६०; २, ७७३; जै १,५६,३‡[a]; ५७,९.

निर्-णिजान्- -नः ऋ ९,६९,५.

निर्-णि॒ज्य मै १,८,३¶.

निर्√णी (<नी), निर्णयति, नि॒र्णयति मै ३, ८, ४¶; नि॒ः…नयति शौ ५, १८, ४; पै ९, १७, ३; निर्णयतः काठ १०, ११¶; निर्णयामसि पै २,६७,१; ५; ७, ३, ४[b]; २०, १३, ९[b,c]; निः…नयामसि पै २, ६७, २; ७, ३, ३; निः (नयामसि) पै ७,३, ३, नि॒ः… नयत ऋ ५, ५५, १०; काठ ८, १७†.

¶निर्णेष्यति काठ २५, १; क ३८,४; नि॒रणयीत् शौ १०, ४, २६; पै १६,१७,७.

निर्_णयत्[d]- -यते शौ ११,२,२२; पै १६,१०६,२.

निर्√णु(<नु)द्, ¶निर्णुदते काठ २६,६; क ४१,४; नि॒ः…नुदे[e] शौ ६, ७५,१; नि॒र्णुदामसि शौ १२, २, १५[f]; पै १७, ३१, ५[g];६; नि॒ः…नुदामसि[g] शौ १२, २,१६; निर्नुदस्व पै १,८६,३[h]; नि॒ः…नुदस्व मै १, १, ८[g], नि॒र्णुद खि २, ६, ८; नि॒ः… नुद,>दा शौ १२, २, ४२; पै १७,३४,७; १९,१५,७; निः… नुदेथाम् पै १,८६,२.

निर्-णुद्[i]- -णुदः पै ६, १०,५.

निर्√दय्, नि॒र्दयामसि शौ १९,५७, ५[j].

निर्√दह्, निर्दहति तै ५,१,५,५¶; ¶नि॒र्दहति तै २,२,५,२; मै १, ८,३; ३, ९, ४; काठ १९, ९; २०,७; २८,४; ३६,९; क ३१, ९; ४४,४; नि॒ः…दहति तै ६, ६,११,४¶; शौ ९,५, ३१-३६; पै ४, १८, ५; १६, ९९, ८; निर् (दहति) पै ४, १८, ५; ¶नि॒र्दहन्ते तै ७, ३, ७, २; ४, ३,३; नि॒र्दहन्ति ऋ १०, ३४, ९; नि॒र्दह ऋ १०, १०३, १२; मा १७,४४†; का १८,४,१२†; कौ २,१२११†; शौ ३,२, ५†; ७, ११३, २[k]; ९, २, ४; पै १, ७६, ३; ३, ५, ५†; ७,३, २; नि॒ः…दह, नि॒र् (दह) मै १, ४, ३[l]; नि॒रदहत तै ७, ३, ७,१¶; नि॒रदहत् मै ३, १, २¶; नि॒र-दहत् ऋ १०, ८०, ३; मै ३, १,३¶; ¶काठ १९,१;२; २८, ४; ३६,९; ¶क २९, ८[2]; ४४, ४; निरदहताम् काठ ३७,१४¶; नि॒रदहन् मै १, ५, ८¶; ¶नि॒-र्देहेस् तै ६, ६, ११, ४; मै १, ४,८; १०,७[2]; ३,२,१; ९, ४; काठ १९,११; २०,५; ३२, ४; क ३१, १; ७; पै १६, १००, १$; नि॒र्देहेयुः तै ७,३,१०,२¶.

नि॒र्-दग्ध,ग्धा- -ग्धम्[m] तै १,१,७, १; मै १, १, ८; ४, १, ८; काठ १,७; ३१, ६; क १,७; ४७, ६; -ग्धा[n] मै १, १, ८; काठ १, ७; ३१, ६; -ग्धाः तै १,१,७,१[n].

---

[a]) पाभे. पृ१८२० *k* टि. द्र. [b]) निर्न॰ इति पाठः? ।

[c]) सपा. निर्णयामसि<>नि॒र्ह्वयामसि इति पाभे. ।

[d]) तु W. B.; वैतु. सा. PW. WI. क्विप. इति मन्वानाः स्वरतश्चिन्त्या. ।

[e]) तु. पपा.; वैतु. भा. (तैब्रा ३,३,११,३) नि॒ः… नुदः (लेटि मपु१) इति ।

[f]) =सपा. कौसू ७१,१ आपश्रौ ९,३, २२ तु शमयामसि इति पाभे. ।

[g]) सपा. निर्णुदामसि<>नि॒ः…नुदामसि<>नि॒ः …नुदस्व<>नि॒ः…सेध (माश १,२,१,४ तैब्रा ३, २, ७,१ आपश्रौ १,२२,२ च) इति पाभे. ।

[h]) तु. सस्थ. टि. अभि॒ ।

[i]) विप. (वरुण-) । कर्तरि क्विप् प्र. । सस्थ. ?वरुणश्च इति पाठः? तत्र वरुणस्य इति शोधः । एवं सस्थ. ?वैश्वदेवी>-वीन् इति ?सु-धया>-याम् इति च द्वावपरौ शोधावपि द्र. ।

[j]) सपा. नि॒र्दयामसि<>निर्द्विषामसि इति पाभे. ।

[k]) सपा. आपश्रौ ६, २१, १ संदह इति पाभे. ।

[l]) =सपा. माश्रौ १,४,३,४ । आपश्रौ ३,१०,४ तु निः…नुद, निर् (नुद) इति पाभे. ।

[m]) सपा. नि॒र्दग्धम् (तैब्रा ३,२,७,१ आपश्रौ १,२२, ३;२३,३;७,१९,८ माश्रौ १,२,३,१ च)<>नि॒ष्टप्तम् (माश १,१,२,२; ३,१,४ आश्रौ २,३,९ काश्रौ २,३, ११ आपश्रौ १,१२,१ माश्रौ १,६,१,२५ वैताश्रौ ७,६ कौसू ३,९ च)<>प्र॒त्युष्टम् (माश १,१,२,२;३,१,४ तैब्रा ३,२,२,२;४,३, ३,१, १ जैब्रा १,३९ आश्रौ २, ३,९ काश्रौ २,३,११ आपश्रौ १,३, ३; १७,२;२,४,२; ६,७,१;७,१९,४ माश्रौ १,१,१,२६; २,१,२२;५,१,८, ४,२० कौसू ३,९; ४४,३८ च) इति पाभे. ।

[n]) सपा. नि॒र्दग्धा<>नि॒र्दग्धाः (तैब्रा ३, २, ७,

निर्-दहत्– -हन् काठ ११,४¶.

निर्-दह(न>)न्ती[a]– -न्ती शौ १४, २,४८; पै १८,११,८.

¶निर्-दुहस (:) मै ४, १,९; काठ ८,३; ३१,७; क ४,२.

निर्-दाह्[b]– -हः शौ १६, १, ३; पै १०,९,१; १८,२८,३; –हम् शौ ५,३१,९.

¶निर्√दिश्, निर्दिशति तै २,२, २, ४[c]; ६, ६,४, ५; मै ३,९, ६; ४, ७,९; निर्दिशेत् तै ६, ६,४,४; मै ४, ७,९; निर्दिशेत् तै २,६,९,७; ६, ६,४,४; काठ २९,८.

निर्-दिश्य तै २,६,९,७¶.

निर्-दिष्ट– -ष्टम् काठ ३०, ९¶.

निर्दिष्ट-भाग[d]– -गः तै २, २, ४,६¶.

?निर्दुरर्मण्यः[e] शौ १६,२,१.

निर्√दुह्, निः…दुहन्ति ऋ १०, ७६,७.

निः…दुहे ऋ ६, ६६, ४.

†निरधुक्षत ऋ ९, ११०,८; कौ २,८४४; जै ३,५८,१; निः…अदुक्षत् ऋ १,३३,१०; निर्धुक्षन् ऋ ८,१,१७.

निर्-देव[f]– -वम् तै ७, ३, ११, १; काठ ४३,१.

निर्√द्रु, निर्द्रवन्ति पै १६, ७५,३; निर्द्रवतु शौ ९,१३,११[g]; निर्द्रवन्तु शौ ९,१३,१३-१८; निर्द्रव[h] खि ४, ५,३२; शौ १०, १, २१; पै १६, ३६, १०; निर्द्रवत पै १७, १३,३; २०, २८, ३; निरद्रवत् मै १, ६, १२¶.

निर्√द्विष्, निर्द्विषामसि पै ३, ३०, ६[i].

निर्√धा, †निः…दधाति ऋ १०, १६०, ४; शौ २०, ९६, ४. निरधात् शौ १०,४,२६; पै १६, १७,७.

निर्√धाव् (गतौ), निर्धावतु पै १६,७५,१[g].

निर्√धृ >धारि, निर्धारय पै ८, १२,६.

निर्√धे, निः…धयति मै २,३,५¶; निर्धयन्ति शौ ९, १३, १८; निर्धयेत् शौ ९,५,२३; ¶निः… धयेत् काठ ११, ८; २८,९[j].

निर्√धम् (<ध्मा), निः…धमथः, निर् (धमथः) ऋ ५, ३१, ९; निः…अधमत् ऋ १०,५५,८; निः…अधमः ऋ ८, ३, २०; निर्(अधमम्) पै १,५९,५[k].

¶निर्√बाध्, निर्बाधते मै ३,२,१; ४,७,९[2]; काठ १९,११[2]; २०,५; क ३१, १[2]; ७; निरबाधन्त मै ३, २, १; निर्बाधित मै ४, ७, ९[2].

¶निर्-बाध[l]– -धाः मै ३,२, १; –धान् मै ३,२,१; काठ १९, १; –धानाम् तै ५,१, १०, ४; मै ३,२,१; –धे तै ५,१, १०,४[2]; काठ १९,१; –$धेन[m] मा २५, २; का २७, २, १; तै ५,७,१२,१; मै ३,१५,२; काठ ५३,२; –धैः तै ५, १,१०,४; मै ३,२,१; काठ १९,१.

नैर्बाध्य[n]– -ध्येन शौ ६, ७५,१[o].

¶निर्बाध-त्व– -त्वम् तै ५,१,

---

१ आपश्रौ १,२२,३;२३,३: ७,१९,८ च) <> निष्टसाः (माश १,१,२,२;३,१,४ आश्रौ २,३,९ माश्रौ १,६, १, २५ कौसू ३,९ च) इति पाभे. ।

[a]) विप. (पृपातकी-) । ल्युडन्तात् ङीप् प्र. तत्स्वरश्च ।

[b]) विप., नाप. (अग्नि-विशेष-) । गस. कर्तरि णः प्र. ।

[c]) तु. सस्थ. टि. अभि । [d]) विप. (अग्नि-) । बस. ।

[e]) पाठः? (निर् √धाव् [शुद्धौ] > लुङि प्रपु३) *निर्धाविषुर् इति वा *निर्-अधाविषुर् इति वेति प्रथमं पदम्, (*अर्ण [ण >] णी– नाप. [जल-] > प्र३) *अर्णण्यः इति च द्वितीयं पदमित्येवमनुष्टुप्पादमयो द्वि-पदः शोधः (तु. रैध्याव्यानामपानभिमर्शनप्रकरणम् [कौसू ४९,२७; ५८, ६;१२]; वैतु. पपा. प्रमृ. यनि. एव पाठ इति, PW. W. च *दुर्-अद्मनी– इति शोधः स्यादिति च ?) । सस्थ. ?ऊर्जा > *ऊर्जस्या– > प्र१ –स्या इति [पृ ९८७ शोधः द्र.], ?स्थ > *स्थन इति, ?उदेयम् > उद्-वदेयम् इति चाऽन्ये शोधाः द्र. ।

[f]) विप. (शत्रु-) । बस. ।

[g]) सपा. निर्द्रवतु <> निर्धावतु इति पाभे. ।

[h]) सपा. खिसा २९,३३ धिद्रव इति पाभे. ।

[i]) पाभे. कृते पृ १८२१ j टि. द्र. ।

[j]) पाभे. कृते पृ १८१६ b टि. द्र. ।

[k]) शोधार्थं पृ १२६९ k टि. द्र. ।

[l]) भाप. (संकट- [तु. तै. काठ.]), नाप. (रुक्मोपरि उच्छ्रित-भाग- [तै. मै. काठ. क.]) । गस. उप. भावकरणयोः घञ् प्र. थादि-स्वरश्च । [m]) नाप. । अर्थः? ।

[n]) विप. (हविस्-) । प्राग्दीव्यतीयः ण्यत् प्र. उसं. (पावा ४,१,८५ [वैतु. सा. <निर्बाध्य– इति ?]) ।

[o]) सपा. नैर्बाध्येन <> निर्बाध्येन (तैब्रा ३,३,११,२ आपश्रौ ३,१४,२ च) इति पाभे. ।

१०,४; मै ३,२,१.
निर्बाध-प्रणुत्त- -त्तानाम् पै ३, ३,७[a].
निर्बाधिन्- -धी तै ५, १,१०, ४¶.
निर्बाध्य[b]- -ध्येन पै १९, १५, ७[c].
निर् √भज्, ¶निर्भजति तै २, ६,४, १;२[1];६,३,११,५; मै ३,२,१०; १०,१; ४,१,१०[4]; ६,३; काठ १९,११;२५,४[1]; २९,८;३१,८; ३४,४; क ३१, १; ३९, १[4]; निर्भजतः काठ २७, ७¶; निर्भजन्ति तै २,६,४,२¶; निर्भजामि तै १,६,६,१; निर्भजामः शौ १०,५, २५-३५; १६,८,२; ५-२९;३१; पै १६,१३१,१-१०; नि...भज शौ ४,२२,२; पै ३, २१, ३; निः...भजाम, निर्[2]-(भजाम) शौ १६,७,६; निरभजत् तै ३, १,९, ४¶; ¶निरभजन् मै १,५,८;४,१,१०; काठ २१, ६;२८,६; क ३१, २१; ४४,६; निर्भजेत् काठ २९,८¶, निः... भजेत् तै २, ६,५,६¶.
¶निरभाक् तै ३, १, ९, ४; निर्भाक् ऋ ८, ८१,६; ९,७२, ८;निर्भाक्षीत् पै १९, ४६, ६; निरमाक्षम् तै ३, १,९,४¶.
निर्-भक्त,क्ता- -क्तः मा २,२५[1];का २,६,३[1]; तै १,६,५,२[2]; ६,१; ४,२,१,१[1]; २; ¶मै १, ४, २[1]; २,५,४; काठ ५,२; ५[4]; ३२, ५¶; पै १९,४६,१३; -क्तम् शौ २,३५,२[d]; -क्ताः[d] तै ३,२,८, २; पै १,८८,१.
¶निर्-भज्य तै २,६,४,३; मै ३,८, ६; काठ २५,५; क ३९,२.
निर् √भञ्ज्, निर्भङ्ग्धि शौ ३,६, ३[e]; निरभनः[f] शौ ३, ६, ३.
निर् √भस्>बभस्, ¶निर्बभस्ति मै २,३,३; काठ १२,६.
निर् √भिद्, निर्भिन्धि शौ ११,१, ९; पै ५,१२, ७[g]; १६,८९, ९; निर्भेत् ऋ १,१०४,८.
निर्-भिन्न-
निर्भिन्न-शीर्षन्- -र्ष्णा पै ५, १०,८.
निर् √भू, निर्बभूव मै ४, १४, १७; निर्भूत् ऋ ४, १९,९; निः... भूत् ऋ ८,७९,२.
निर्-भूति- -त्यः पै १७,२९, १४; ˎ-त्या शौ १६,७,१; पै १७,२४, २, -त्याः शौ १६, ५,६;८,७[h].
निर् √भृ<>हृ, निर्हरति काठ १२, १[2]¶; निर्हरन्ति मै २,३,१[2]¶; †निर्हर ऋ १,१६२,१२;मा२५, ३५; का २७,१३,४; तै ४,६,९, १; मै ३,१६,१; काठ ४६,५.
†निः...जभार ऋ १०,६८,८; ९; शौ २०,१६,८;९.
¶निर्-हृत्य मै २,३,१; काठ १२,१.
निर्-मज[i]- -मजाम् ऋ ८,४,२०.
निर् √मथ्, मन्थ्, निर्मन्थतः ऋ १०,१८४,३[j]; †निरमन्थत ऋ ६, १६,१३; मा ११,३२;१५,२२; का १२,३,५;१६,५,२; तै ३,५, ११,३; ४,१,३,२$; ४,४,१; मै २,७,३; काठ १६,३; कौ १, ९; जै १,१,९; निरमन्थत् मा ११,३२; का १२,३,४; तै ४, १,३,२; ५,१,४,३; मै २,७,३; ३,१,५; काठ १६, ३; १९, ४; क ३०, २, निरमन्थतम्, निरमन्थतम् ऋ १०,२४, ४.
निर्मथ्युते शौ १०, ८,२०; पै १६,१०२,७.
निर्-मथित- -तः ऋ ३, २३, १; २९,१२; -तम् पै २०,३६,८.
¶निर्-मन्थ्य- -न्थ्यम् तै ३, १, ३,२;५,७,५,१.
निर्-मध्य[k]- -ध्यम् तै ६,२, ५, ४¶.
निर् √मन्, नि...मन्यन्ताम् पै ७, १५,८[l].

---

[a]) सपा. निर्बाधप्रणुत्तानाम् <> वैबाधप्रणुत्तानाम् इति पाभे.।
[b]) =नैर्बाध्य-। तत्रसाधवीयः यत् प्र. इति तत्तो विशेष. (वैतु. भा. [तंब्रा.] कृत्यः प्र. इति)।
[c]) पाभे कृते पृ १८२२ O टि. द्र.।
[d]) सपा. निर्भक्तम् <> निर्भक्ताः <> विहाय इति पाभे.।
[e]) निर्भिन्धि इति सा.।
[f]) तु. शंपा. BW. प्रमृ.; वैतु. सा. निरभिनः (< √भिद्) इति।
[g]) °बि° इति पाठः? यनि. शोधः।
[h]) पाभे. कृते पृ १८१९ c टि. द्र.।
[i]) विप. (निर्मला-[गो-])। व्यु.? बस.। *मज्- इति उप. नाप. सद् रजस्- (=धूलि-) इत्यस्य पर्यायः (तु. Gri., ?GW., ?ORN., ?GRV.; वैतु. वें. सा. ?प्रास. °मज्- इति विप. सत् [उप. =मृज्- इतीव कृत्वा] शुद्ध-पर्याय इतीव, ?BW., ?MW. *निर्-मजा- [नाप. =निपान-] > [द्वि१] -जाम् इति कृत्वा ?प्रास. *मजा- इति उप. < √मस्ज् > मज्ज् इतीव च?)।
[j]) सपा. माश १४,९,४,२१ निर्मन्थताम् इति पाभे.।
[k]) बस. अन्तोदात्तः उसं. (पा ६,२,१८४)।
[l]) तु. सस्य. टि. ?निष्ट्वामया।

निर्√मन्त्रि (< मन्त्र-), निर्मन्त्रयामहे शौ ९, १३,१-९; पै ४, २२, ४; १६, ७४,१-९; ७५,२; १९, ७,१४[a].

निर्√मन्थ् निर्√मथ् द्र.

निर्-मन्यु– -न्यून् पै २,८९,४.

निर्√मा (माने), निर्मिमीते शौ १३, ३,८; ¶निर्मिमीते तै ३, २, ६, ३; मै १, ४, ६[2]; ४, ७, ६[3]; निः···मिमीमहे शौ १८, २, ४२; निर्मिमीष्व पै ५, ११, ८; ¶निरमिमीत मै ४, १, ९[2b]; ¶निरमिमीत तै २,१,४,४;२,८, ६; ७, १,१,४[2]; ५[2]; मै १,१०, १०; ३, १०, ५[3]; काठ ६, ७; १०,१०; ३१, ७[2]; ३४, ६; ७; ३५,२०; ३६,५; क ४,६; ४७, ७[2]; ४८,१८; शौ ११, ५,३$; ¶निरमिमत तै ५,३,५,४; काठ २१, २;३; क ३१, १७; १८.

निर्ममे पै १,६६,२;११,१,१३.

¶निर्-माय मै १, १०, ५;३,१,३; काठ ३५, २०[3]; क ४८,१८[3].

निर्-मित,ता– -तः मै १, ९, ७¶; काठ ३४, ६¶; ३९,२; शौ ४, ३५,४; पै १२,३,५;१६; १६, ५७,१८; -तम् शौ ८,९,४; पै २,७२, ४; ७३,५; १६,१८,४; -ता शौ ८, ९, ४; ५; पै १६, १८, ४; ५; -ताः तै २, ५,७, ५¶; शौ ४, ३५,४.

?**निर् माम् अय**[c] पै ९,२५,८.

निर्-मा(या>)य[d]– -यम् तै ६, ५, १,२¶; -याः ऋ १०,१२४,५.

निर्-मार्ग– निर्√मृज् द्र.

निर्√मार्ग् (गमने)

निर्-मार्गुक[e]– -काः तै ६,४,२,२¶.

निर्√मुच्, ञ्च्, निः···मुञ्चामि शौ ६, १८, ३[f]; पै १९, ७, १५; निः···अमुञ्चत् ऋ ३, ३१, ८; निः···अमुञ्चतम् ऋ १,११८,८. निः···मुक्षीय[g] काठ ३,१; २६, २; क २,८;४०,५; निर्(मुक्षीय) तै १, ३,४, २; ६, ३, २, ६; काठ ३, १; २६, २; क २, ८; ४०,५.

¶निर्मुच्यते तै ५, ४,५,४; ५[2]; ६, ३, २, ६; ६, ३, ५; मै ३, ३, ७[2]; ६,७;९,१; ४, १, ५; काठ २१,८;निः···मुच्ये[g] मा ५, ३९; का ५,९, ६; ¶निरमुच्यत तै ५, ४, ५,४; मै ३, ३, ७[2]; ४,५,७; काठ २१,८; निर्मुच्येत तै ५, ४, ५, ५[2]¶.

निरमोचि ऋ ५,१,२;१०,१०७, १; मै २,१३,७†;४, १४,१७[h]; कौ २,१०९७†; निः···अमुक्षि[g] मै १, १, ५; २,१३; ३, ९,१; ४,१,५.

निर्-मुक्ति– -क्त्यै शौ १२,३,५.

ϕनिर्-मुच्यमान– -नः शौ १२, २, १२; पै १७, ३१,२.

निर्√मुष्,निरमुष्णात् काठ ३७,१४¶.

निर्√मृज् , निर्मृड्ढि शौ १८, ४, ५६; निरमृजन् काठ ११, २¶; ¶निर्मृज्युः काठ २४, १०; २९, ३; क ३८,३; ४५,४.

निर्मार्जीः[i] मै १,१,११[4]; †निः··· मृक्षतम् ऋ १,३४, [११;१५७, ४]; मा ३४, ४७; का ३३, २, १०; निर्मृक्षम्[i] तै १, १, १०, १[2]; १३, १; काठ १, १०[4j]; क १,१०[3].

निर्-मार्ग[k]– -र्गस्य काठ ७, १५[2]; क ६,५[2].

¶निर्-मृजस्(:) मै २, ३,१;५,१; ४, ३,६; ४,१; काठ १२,५;८.

निर्√यज् , निः···यजन्ति पै १,८६,

---

a) सपा. निर्मन्त्रयामहे <> निर्वापयामसि इति पाभे. ।

b) पृ १४६ अधिनि° इत्युक्तं तन्नेष्टम् अञ्जयुः, आत्मनः इति पं. युक्तः कप्र. इत्यस्य सुवचतरत्वात्। सपा. काठ ३१,७ क ४७,७ पाठाऽभावः ।

c) पाठः? *अवाचीनं मनः *संवृन् , *निर्भ्रामयत् संगथेषु *शयानं त्वाभिशोचतु, *स्तोकस्तोकोत्तरोत्तरम् इति पञ्च-पदः शोधः स्यादिति कृत्वा यनि. स्थाने निर् √भ्रम् > भ्रामि > निर्भ्रामयत्– इति प्राति. मनस्– इत्यस्य विप. द्र. ।

d) विप. (वृत्र-, असुर-) । बस. ।

e) विप. ([निर्गमनशील-] पशु-)। गस. उप. उकञन्तम्।

f) तु. सा.; वैतु. WI. अनुपसृष्टमिति ।

g) सपा. निः···मुक्षीय <> निः···मुच्ये (माश ३,६,३,२० च) <> निः···अमुक्षि इति पाभे. । तै १, ३.४,२;३; ६, ३,२,६ आपश्रौ १, १८,३; ११, १८,२ तु पाठाऽभावः ।

h) सपा. कामा १२६ : २ निर्मुमोच इति पाभे. ।

i) सपा. निर्मार्जीः (माश्रौ १, २,५,३-६ च) <> निर्मृक्षम् (तैब्रा ३, ३,९,४ आपश्रौ २, ४,४ च) इति पाभे. ।

j) निर्दक्षम् (BC. निर्दक्षम्) इति पाठः? यनि. शोधः (तु. सपा. क.) ।

k) नाप. (ऋजीप-) । उप. कर्मणि घञ् प्र. ।

१; निर्यजामः पै २०,१८,५.

निर्-यत्- निर्√इ द्र.

?निर्यम् पै २,८१,३.

?निर्यमम्[a] पै १९,२१,२.

निर्√यस्

निर्-यास्[b]- -सः, -सस्य तै २,५, १,४¶.

निर्√या

निर्-या[c]- -या तै ७,४,८,२¶.

निर्-याण- -णम् पै १६,५२,४.

निर्√याच्, निरयाचथा. तै ३,१, ९,४.

¶निरयाचिष्ट मै ३, २, ३; ४, ५,२.

निर्-याचत्[d]- -चन् शौ ६, ११३, ३; पै ५,३३,३.

¶निर्-याच्य तै ३,१,८,२;५,१,२, ४;३,३,१; मै २,१,६;३;५,६[e]; ३, १,३; काठ ११,५, १९, २; २०,१;३०,९; क २९,८;३१,३.

निर्√यु (अमिश्रणे)[f]

निर्-युवाण- -णः ऋ ४,४८,२.

निर्√येप् (प्रयत्ने), निर्येपति तै २,५, १,४¶.

निर्√लुप्, >लुम्प्, निरलुम्पन् मै १, ६,१२¶.

निर्-लुप्य मै १,६,१२¶.

निर्√वच्, निरवोचम् शौ ४, ६,४; ५[३],५,१०,८; १६;९,१३, १०-१३;१९,२०; पै ५,८,३,४[२];९, १३,८; १६, ७४, १०; ७५,१;

९; १०.

¶निर्-उक्त,क्ता- -क्तम् काठ ६,५; ३२,१[२]; क ४,४; -क्ता मै ३, ८,९[२]; -क्ताः मै ३,८,१०[२].

¶निरुक्त-सामन्[g]- -मा[h] मै १, ११,९.

¶निर्-उच्यमान- -नम् काठ ९, १६.

निर्√वद्, ¶निर्वदति तै ६, ३,१०, ४; मै ४,२,८; ¶निरवदत काठ ८, ४[२], क ६, ९[२]; ¶निरवदत मै ४,२,८.

निर्वादिष्म् मा ५,१७[२]; का ५, ५, ५[२]; निरवादिषम् शौ ४, ६, २, पै ५,८,१.

निर्-उदित-

¶निरुदित-देवता- -ता काठ ८, ४; क ६,९.

निर्-वदत्-

निर्वदन्ती- -न्तीम् पै ७,९,७.

निर्√वध्, निर्बधिष्ट तै ३, १,१,३, निर्बधी. तै ३,१,८,३,२,४,२.

निर्√वप्, ¶निर्वपति तै २,२, ४, २; ३; ८; ५,३, ६, १; ४; ३, ७, २; ४, १, ४; २, ३; ५,५, १,४, ७, ५, १५, १; २;३; मै १,६,८[२]; ४, १, ५; ¶निर्वपति तै १,८,१,१[२]; २,१; ४, १; २, ५-७, १; ८, १[१]; ९, १, २; १०,१; १७, १; १९, १[२]; २०, १[२], २१, २; २,२,४, ७; ७,३; ४, २, ४; ५, ५, १, ४; ६,१; ४; काठ १०,३;५; ७; ११; ११,५; ६[२]; १५,५$; १९, १[२]; २१, ४; २२, १३[२]; २४,८[१]; २५,६; २९,१;४; ३१, ३[२], ३६, १४; क ३०, ७; ३८, १[१]; ४५, ३; ५; ४७, ३[२]; $पै १६, ११८,१-७; ¶निर्वपन्ति तै ७,५,७,२; ३[२]; मै १, ६,८; ¶निर्वपन्ति तै ७, ५, ६,४[२]; मै २,६,१, ६, ४,३,१; काठ ३३, ७[२], निर्वपामि तै १, १,४, २; १०,३, २, ३, १, ४; मै १,१, ५[१]; ४,१, ५[१]; काठ १,४; १०; क १,४; १०; पै ५, १३, १; ४०,१, १६, ७०, १; २[२]; ९३, १-१०; ९४, १-७; ९५, १-९; निर्वपामसि पै ९,२२,२[२]; निर्वपन्तु पै १६, ७०, ३-६; निर्वप पै ९,२२, १; ¶निरवपत् तै २, २,१,१; ८, ५, ११, ६; ३,२, १; ६; ४,३; ८,१; १२, १; ५, २,४; ३, १; २; ३, ४, ३, १; ६,५,११,४; मै १,१०,५; १४; २,२,४,७; काठ १०,६[२]; ११[२]; ११,३, ६,३५,२०; ३६,८; क ४८,१८, ¶निरवपताम् तै २,३, ३,१; मै २, १,३; निरवपन् तै २, ४, २, २¶; ¶निरवपन् तै

---

[a]) पाठः ? (निर्√यस् [गतौ] +कसुलि प्र) •निर्-यसम् (=निष्कास्य) इति शोधः (तु. मूको.)।

[b]) नाप. (वृक्ष-स्राव-)। घञन्ते यादि-स्वरः।

[c]) भाप. (दोष-)। गस. स्त्री. अङ् प्र. (पा ३, ३, १०६)।

[d]) गस. शत्रन्तम् (तु. पपा. BW.; वैतु. सा. निर्याचम् [उपु१] इति)।

[e]) सपा. निर्याच्य <> निष्क्रीय इति पामे. (तु. टि. अधि [काठ १३,२])।

[f]) वैतु. सा. धा. मिश्रणे वृत्तिरिति चिन्त्यम्।

[g]) विप. (वाजपेय-)। बस.।

[h]) तु. टि. ?अनिरुक्तसामन्-।

[i]) सपा. निर्वपामि (दाग्र २,१,९ च) <> प्रोक्षामि (तैब्रा ३,२,५,४ आपश्री १,१९,१ च) इति पामे.।

२,२,१०,१; ३, २,२; ५,३;४, १,२[२]; २,२[२]; ५, ४, २; मै १, ६,८; १०, १६; ३,१०,५; काठ १०,७[३]; १०;११; २९,१; ३६, १;०; क ४५, २; ¶निर्वपेत् तै १,५,२,५; २, १, ८, २; २,१, १; २; ३[२]–५[२]; २, १; २[२]; ३[२]; ४; ५[२]; ३, १[२]–४[२]; ४, १[२]; २[२]; ३; ४[२]; ५[२]; ६; ७; ५, १[२]; ३-६; ६, १[२]–३[२]; ४; ५; ७, १[२]; २[२]; ३; ४[२]; ५[२]; ८, १[२]; २; ३[२]; ४[२]; ६; ९,१-४; ५[२]; ६[२]; ७; १०, १; ३[२]; ४[२]; ५; ११, १; २; ३[२]; ४;६; ३,१, १[२]; ३; ४[२]; ५; २, १;३[२];५[२];७; ८; ३,२; ३[२];४[२]; ५; ४, १[२]; २-४; ५, ३[२]; ६,१; ८, १; ९,२; ११, १; १२, १; २[२];१३,२;४,१,३; २,३; ३,३; ४,१; ३; १०,१; २;१३,१; ५, ४,२;५; ६,३,६; ३, ४, ३, १; ९,१[२];२;३; ४[२]; ५[२];७[२]; ५,१, ४; ४, ३; ५,५,१,६;६,५,१;७, २,५; ७, ५, १५, १; मै १, ४, १३[२]; १४; १५[२]; ५,६; ६,८[६]; ११; ८, ८[२]; ९[६]; १०, २०; २, १, १[८]; २[१२]; ३[५]; ४[६]; ५[२]; ६[३]; ७[६]; ८[४]; ९[५]; १०[५]; ११[२]; १२; २,१[५]; २[२]; ३[५];४[४]; ५[४];६; ७[१];८[२]; ९[५];१०[७]; ११[५];१२[१]; १३[४]; ३, १; २; ५[२]; ६[२]; ४,६; ८; ५,९[२]; ६, २; ६[२]; ३,६,१; ४, ३, ५;९; काठ ६,६;९,१७[८]; १०, १[७]; २[२]; ३[७]; ४[५]; ५[४]; ६[८];७[५]; ८[८]; ९[८]; १०[५]; ११[६]; ११, १[५]; २[३]; ४[७]; ५[५]; ६[४]; ८[२]; १०[२]; १२, ४; ६;८; १३, ३[४]; २२, ३; ३५, १७; १८; क ४,५;४८,१५; १६; $पै ९,२१, १-१२[a];१६,११९,१-३[a]; निर्वपेयुः तै ७,५, ७,२¶; ¶निर्वपेयुः मै ४,३,८; काठ ३, ३;७. †निः···उपे ऋ १०,६८,३; शौ २०,१६,३.

¶निरुप्यते तै ५, ७, २, ५; काठ २३, ८; २४, ८; क ३८, १; निरुप्युते मै २, १, १२¶; निरुप्यन्ते तै ३,४, ९, ७¶; शौ ९,६,१४; ¶निरुप्यन्ते तै ६,५, ११,४; काठ ८,८;९; क ७, ३; ५; पै १६,१११,१४$.

¶निर्-उप्त– -प्तम् तै २, ५, ५,१; ३,५,१,२; काठ ८,७; क ७,४.

¶निर्-उप्य तै ३, ४, ९, ७; ५,७, २, ५; मै १,६,८;१०; २,१,९; काठ ३५,१८; क ४८,१६; $वै १६,११९,१-३.

¶निर्-उप्य[b]– -प्यः तै १,७,३,२; मै १, १०, १४; काठ ३६, ८; –प्यम् मै १, १०, १७[२]; काठ ३६, ११[२]; –प्याः मै ३, १०,५.

निर्-उप्यमाण– -णम् तै १, ६, ८, २¶.

निर्-वपत्– -पन् काठ ११,६¶.

निर्-वपमाण– -णः मै ४,३,१¶.

¶निर्-वप्स्यत्– -प्स्यन् मै १, ४, ५;६; २,२,१; काठ ३१,१५.

¶निर्-वरुण[c]– -णम् तै २, २, ६,२; –णाः मै १,१०,१३; ४,८,५.

निर्वरुण-ता– -तायै मै ४,८,५¶.

¶निर्वरुण-त्व– -त्वाय तै ६, ६, ५, २; मै १, १०, १०; १३; २,३, ३; ४, २; ४, ४,८;५,८;७,८[२]; ८,५; काठ १२, ६[२]; १२; २२, ११; २७,४; २९, ३[२]; ९[२];१०; ३६,५; ३७, २; ३; क ४२, ४; ४५,४; ४६, २;३.

निर् √वह् , निर्वहत्[d] पै १७, ३५,५; निर्वहत शौ १८, २, २७; निर्वहेयुः मै ४, ८,५¶.

निरूहथुः ऋ १,१८२,५; निः··· ऊहथुः ऋ १, ११७, १४; १५; ६,६२,६; १०,३९, ४; निर्वक्षत् शौ १२,२,४७;४८[d].

¶निर्-उह्य मै ४,६,२;३.

निर्-ऊढ–

निरूढ-पाक– -कः पै २०,३८, ८.

निर् √वा > वापि, निर्वापयामसि शौ ६, १८, १[e]; निर्वापय ऋ १०, १६,१३; शौ १८,३,६†.

निर् √विद्, > विन्द्(लाभे), निर्विंदे[f] ऋ १,१२०,१२.

निरविन्दन् ऋ १०,१२९,४.

निर् √विध् (< व्यध्), निर्···आ-विध्यत्[g] ऋ ८, ७७,६.

---

[a]) अनुः पञ्च. [तु. परि.] यनि. नेति द्वे पदे द्र. (पृ २०२ इत्यत्र शोधः द्र.)।

[b]) गस. उप. यथप् प्र. उसं. (पा ३,१,१०९)।

[c]) विप. ([वरुणपाश-निर्मुक्त-] यजमान-)। प्रास. वा. बस. वा अन्तोदात्तः उसं. (पा ६, २,१८४)। –णम् इति द्वि१ सद् वा. क्रिवि. द्र.।

[d]) सपा. निर्वहत् <> निर्वक्षत् इति पाभे.।

[e]) पाभे. क्ते पृ १८२४ a टि. द्र.।

[f]) अत्र उपसृष्टस्य धा. औदासीन्ये वृत्तिः। उपु१ (तु. स्क. वें. सा. GRV. PG [१,४]; वैतु. GW. LB. प्रपु१ इति, स्क. <√विद् [सत्तायाम्] इतीव च)।

[g]) आवि॰ इति सांहितिको दीर्घः (तु. अप्रा २,७६)।

निर्-विप[a]– -पः खि २,१४,५[b]; –पम् पै ३,९,१-६.
निर्-वीर[c]– -रम्[d] तै ७,३,११,१.
निर्वीरि-ता– -ताम् मै २.१,८¶.
¶निर् वीर्य,र्या[c]– -र्यं तै ७,१,८,१; मै ४, १, १२; काठ १०, ७; क ४४,८; –र्यम् काठ १२, ३;२९, २;४३,१$[d]; क ४५, ३; –र्यया काठ २४, ६; क ३७, ७; –र्या काठ २८, ८; क ४४, ८; –र्येण काठ २४,६; क ३७,७.
निर्√वृ (वरणे), निः···वृणते ऋ ४, १९, १; निरवृणीत[e] काठ १४, ७[f]¶
निर्√वृत्, > वर्ति, ‡निरवर्तत[g] तै ४, १, ८, ६; मै २, १३, २३; काठ ४०,१.
निरवर्तयत् ऋ १०,१३५,५; मै २,५,४¶.
निर्-वृत्त– -त्तान् काठ ३३,८¶.
निर्√वै[h], निः···वायति तै ६,२,२, ७.
निर् व्रण– -णः खिसा ३३,१८.
निर्√व्रश्च्
निर्-व्रस्क[i]– -स्के मै ३, ८,४[j]¶.
निर्√हन्, निर्हन्मि शौ ५. १९, ४; पै ९, १९, १; ¶निर्हतः काठ २९,५; क ४५, ६; निर्घ्नन्ति तै ३, १, १, ३[२]¶; निर्हन्मि काठ ३७,१३; निर्हन्तु शौ १९, ४४, २; पै १५,३,२; निर्जहि शौ ३, २, ४[k]; १२, ११, ९; १९, ५०, १[l]; पै ३, ५, ४; १४, ४, ११; निः···जहि[m], निर् (जहि[m]) पै १९, ५१, १०; †निरहन् ऋ १, १०१, १; कौ १, ३८०; जै १, ३९, ११; निरहन् ऋ १, ८०, १०; मै ३, ८, ७¶; काठ ३७, १३; निरहताम् मै १, ६,१२¶; ¶निरघ्नन् मै ४, ४, ४; काठ ७, १०; ११,६; २४, १०[३]; क ५, ९; ३८, ३[३]; निरहतम् ऋ १, ११६,२१, निर्हण्यात् तै ५, ६, ९,१¶.
निः···जघान ऋ ५, ३२, ३; निः···जघन्थ, निर् (जघन्थ) ऋ १, ८०,४; निः···हनिष्यामि पै १, ८७,२;३.
निर्-हत– -तः पै २०, १५, १०; –ताः काठ २४.१०[१]¶; क ३८, ३[१]¶; पै १६,८१,८.
निर्-हन्तृ– -न्तारम् मै १,६,१२¶.
निर्-हन्तोस( ) तै ३,१,८,३¶.
निर्-हस्त[n]– -स्तः शौ ६, ६६, १; पै १९, ११, १०; –स्ताः शौ ६, ६६,२;३; पै १९,११,१२; १३; –स्तान् शौ ३, १, १; २,१; पै ३, ५,१; ६,१; –स्तेभ्यः शौ ६, ६५,२; पै १९,११,१४.
नैर्हस्त[o]– -स्तम् शौ ६, ६५,२;३; पै १९, ११,९;१४.
*नैर्हस्त्य[p]– -स्त्यम् खि ५,२,१.
निर्√हा (गतौ), ¶निरजिहीत काठ २०,११; क ३१, १३.
?निर्हास्तम्[q] शौ ७,८०,३[r].
निर्√ह्व निर्√मृ द्र.
निर्√ह्राद् > ह्रादि, निर्ह्रादयन्ति काठ १४,७¶.
निर्√ह्वे, निर्ह्वयामि पै १३, ३, १२; २०,५५,२; निर्ह्वयामसि शौ ७, ५८, ३; पै १६, २, ५; निः··· ह्वयामसि शौ ६,९०,२[s]; पै १९,

a) विप. (⌊विप-रहित-, अघातक-⌋ कालिक-, विष-)।
b) बस.। °वि° इति स्वरः? यनि. शोधः।
c) विप. (शरीर-)। बस.।
d) सपा. निर्वीरम् <> निर्वीर्यम् इति पाभे.।
e) धा. *भोजने वृत्तिः (तु. टि. नि (नी) √वृ इति)।
f) सपा. निरवृणीत <> न्यंवृणीत इति पाभे.।
g) सपा. निरवर्तत <> समवर्तत इति पाभे.।
h) तु. भा. PW. प्रमृ.; वैतु. भा. (पक्षे) < √वा दिवा. इति।
i) विप. (देवयजन-)। गस. उप. घञ् प्र.। थादि-स्वरश्च।
j) निर्व्रस्के इति पाठः? यनि. शोधः [तु. सप्र. आपश्रौ १०, २०, ६ PW. प्रमृ. च (O. आपश्रौ. पाठे निर्भ्रस्क्ये इति शोधः ⌊तु. तत्रत्यः मूको.⌋)]।
k) सा. परि निर्जहि इति योगं मन्वानो द्वैस्वर्यं प्रति चोद्यः।
l) निर्जह्या- इति पाठः? यनि. शोधः।
m) धा. गत्यर्थे वृत्तिः।
n) विप. (शत्रु-)। मध्यमपदलोपी बस.।
o) विप. (शत्रु-)। तस्येदमर्थीयः अण् प्र. तत्स्वरश्च।
p) भावे. ष्यञ् प्र. नित्स्वरश्च। °र्हु° इति स्वरः? यनि. शोधः।
q) सपा. पै १९,४०,७ तराः (< √तॄ ⌊हिंसायाम्⌋), त्वम् इति पाभे.।
r) पाठः? < निर्√ह्व इति च तम् इति चेति सा.। निर्हाः, तम् ⌊तु. शंपा. सात. च⌋ इत्येतयोः स्थाने RW. निरास्तम् इति ⌊तु. पपा. मूको.⌋, W. निरस्तम् इति, B ⌊५६१; JAOS १५ xlvii निर्, आस्थम् (< √अस् ⌊क्षेपणे⌋) इति च ?।
s) निर्विपा° इति पदमेकं मन्वानः सा. चिन्त्यः (तु. पपा. स्वरश्च)।

१८,१.
निर्ह्वयाम् काठ १७,१९.
निर्-हूय तै २,५,२,४¶.
नि(इ>)ल√इ, ¶निलायत[a] तै २.
६,६,१; ५,१,१, ४;२,२;४,३;
९,५;४,७,६; ६,२,४,२;८,४.
नि√लिप्, >म्प्, निलिम्पामि शौ
११,१२,१३.
न्युलिप्सत ऋ १, १९१, ३;
नि···अलिप्सत[b] ऋ १, १९१,
[१;४]; शौ ६,५२,२†; पै ९,६,
६; १९, ७,७†.
नि-लिम्पु[c]- -म्पाः तै ५, ५,१०,
३; शौ ३,२६,५.
नि√ली, निलयते शौ ११, २, १३;
पै १६, १०५,३; २०, ४७, ५;
निलयन्ति पै ९, २५, १६;
†निलयन्ताम्[d] ऋ १०,८४, ७;
शौ ४, ३१, ७; ¶न्यलयत काठ
२५,२; ७; क ३८-३९,५.
नि-लायम्[e] काठ २९, ८¶; शौ ४,
१६,२; पै ५, ३२,४.
नि-लीन- -नः[f] शौ ४,१६,२.
नि-वक्षस्[g]- -क्षसः तै ५, ६, २३,१;
काठ ५०,३.
नि√वच् (वधा.), नि···ऊचुः[h] ऋ
६, ४५,८.
†नि-वचन- -नम् ऋ ५, ४७, ५;
-ना ऋ ४, ३, १७; -नानि ऋ
१, १८९, ८; ९, ९७,२; १०,
११३, १०; कौ २,७५०.
नि-वत्[i]- -वतः ऋ ३, २, १०; ७,
५०, ४; १०, १२७, २; १४२,
४; तै ३, २,४,४; मै ४,१४,१;
शौ ६, २२,३; पै ७, ७, ४; ८,
९,११; १९,२२,१२; ३९,१३;
-वता ऋ ८, ४५,३८[j]; शौ ५,
३,२?‡[k]; -वत्सु ऋ १, १६१,
११.
? निवत्तुय[l] पै २०,६०,९.
? नि वत्स टि तां द्यां[m] पै १,१११,
२.
नि√वध्, निवधिष्टम् ऋ ४,४१,४.
नि-वन[n]- -ना ऋ १०, ४०,९.
नि√वप्, ¶निवपति तै ५, २,६,१;
६, ३,१, ६[२]; मै ३, २, ३; ५;
५, ३; ७, ४; ¶निवपति तै ५,
२, ३, २[२]; ४,१;६,१[२];६,५,९,
४; मै ३, २,३;५[२]; ७,४[२]; काठ
२०,४[२]; २५,६; २६, १[३]; २८,
९; क ३१,३;६[२];३९,३[२]; ४०,
४[२]; ४४, ९; निवपन्तु ऋ २,
३३,११; मा १६,५२; का १७,
८,६; तै ४,५,१०,४†;५; मै २,
९,९; काठ १७, १६; क २७,६;
शौ १८, १,४०†; नि···वपन्तु
खि १,२,६; निवपः ऋ ४, १६,
१३; निवपेत् मै ३,५,३¶.
¶न्युप्यते मै ३, २, ३; ५; ८,
१०; काठ २५,६[३]; क ३९, ३[३];

[a]) वैतु. पपा. नावग्रहः।
[b]) तु. वें. सा. प्रमृ.; वैतु. सा. [शौ.] <√लभ् इति।
[c]) नाप. (देव-)। नस. उप. शः प्र. (पाभा ३, १, १३८)।
[d]) तु. सा. [ऋ. : वैतु. सा. [शौ.] <नि(इ>)ल् √कम् इति। अप निलयन्ताम् इत्यस्य स्थाने सपा. पै ४,१२,७ विशिष्टः पामे.।
[e]) नस. णमुलन्तम् (तु. पपा. [अंशतः], सा. PW. WG [३६०] प्रमृ.; वैतु. सा [पक्षे] < निर्√इ इति, °यम् इति पपा. [शौ.] शोधार्हः, WI. MW. निलाय- [नाप.] इति मन्वानौ स्वरतश्चिन्त्यौ)।
[f]) सपा. निलीनः<>निरक्तः इति पाभे.।
[g]) विप. ([निम्नोरस्क-] पशु-)। बस. (तु. PW. प्रमृ.; वैतु. भा. सा. °क्षस-> यनि. प्र१ इति)।
[h]) √वस् [निवासे]>*ऊषुः > नैप्र. यनि. रूपमिति वा √*उच् [निवासे] इत्यस्येदं रूपमिति वा (तु. ऋ १,१७६, २. [नात्यर्थतः] ?GRV. च, ओक- इत्यत्र गतं टि. च; वैतु. सा. <√वच् [वाचि] इति, LR. PG [३,७], Barth [IF २३, ३१८]. ORN., ?GRV. <√उच् [समवाये] इति च?)। शेषं सस्थ. टि. वसु- द्र.।
[i]) नाप. स्त्री. (निम्न-भूमि-)। व्यु. कृते तु. टि. २उद्-वत्-, SEY [१०७]; वैतु. या [१०,२०] <√मद् [गतौ] इति।
[j]) नि√भृ>[भावे] *निभृत->तृ१ *निभृता (गुप्ति-पूर्वकम् [तु. सस्थ. टि. ?एवारे]) > नैप्र. यनि. इति कृत्वाऽदः प्राति. वप्रा. स्यात्।
[k]) पाठः? (नि√वृध् [*हिंसायाम्]>भावे) *नि-वृध्->तृ१ -वृधा [हिंसया [भीपिताः सन्तः] द्रुरत्रवः (*त्वरस्रवः [पलायन्तः])] इति शोधः (तु. पाभि. पृ १७९८ f टि., पै [५, ४,२] ?अवृधा इत्यत्र च टि.)।
[l]) पाठः? मा हन्न् मे° इत्यत्र शोधः द्र.।
[m]) पाठः? निवत् सरिः (*सृत्- [सरित्-]>) सर्वा दिवः इति चतुष्पदः पाद-शोधः।
[n]) =निम्न-। व्यु. कृते २उद्-वना- टि. द्र.। नि इत्यतः तद्धितः प्र. इत्यभ्युपगमः। तृ१ दाजन्तं सत् निवना इति वा. क्रिवि. द्र.।

पै ८, १८, १६; ¶न्युंप्यन्ते मै ३, ८, १०; काठ २६, १[1a]; क ४०,४[2]; ¶नि…उप्यन्ते तै ६,३,१,६; मै ३,८, १०; काठ २६,१; क ४०,४.

नि-वुपत्– -पन् तै ५,२,३,३¶.

न्युं(नि-उ)प्त– -प्तः[b] मा ८,५७; काठ ३४, १४; १५; –प्ताः ऋ १०, २७,१७;३४,५;९.

¶न्यु(नि-उ)प्य मै ३,२,३;५; काठ ८,७;२०,४, क ७,४; ३१,६.

न्यु(नि-उ)प्यमान– -नेषु[b] का ९, ७,४.

नि-चर्– नि √वृ द्र.

नि-वर्त–,१,२नि-वर्तन– नि √वृत् द्र.

नि √वस्,>वासि(निवासे), निवसते पै ८,९,३.

नि…वासय खि २, ६,१२.

नि √वह्, †नि…वहति ऋ १०,४२, ८,शौ २०, ८९,८; नि…वहथ >था ऋ ६,६५,४; निवह> हा पै ७,३,११[c], १९, ३९,१३; ४०, २, नि…वह[d] शौ २०, १३५,११; †नि…वहतम् ऋ ७,६९,५; मै ४, १४,१०; काठ १७,१८.

न्यूहतुः ऋ १,११६,१; न्यूहथुः ऋ १,११२,१९; न्यूहथुः ऋ १, ११७, [२०; १०, ३९, ७]; नि…ऊहथुः ऋ १, ११७, [९; ७,७१, ५]; न्यूहीत ऋ ७, ३७, ६, नि…अवाट्[e] खि ५,७,२,१; मै ४,१३,४; काठ १६,२१.

नि-वहत्– -हन्ता ऋ १,११९,४.

नि-वात[f]– -ते तै ५,७,२, ४; काठ १३,१५; शौ ६,५५,२; पै १९, ९,३.

नि-वार– प्रमृ. नि √वृ द्र.

नि √वाश्

नि-वाश[g]– -शाः शौ ११,११, ११.

नि √वास्[h], निवासते ऋ १०,२७,३.

नि √विद्(ज्ञाने),>वेदि,¶निवेदयति काठ १३,१०,२५,६; क ३९,३.

नि-विद्[i]– -विदः ऋ २, ३६, ६; ४, १८, ७; ६, ६७, १०; मा १९,२५; का २१,२,१४, तै ५, ७,४,४; शौ ५,२६, ४, पै १, ५३,२, ९,२, ५; –विदम् ऋ १, १७५,६; १७६,६; –†विदा ऋ १, ८९,३; ९६,२; मा २५, १६; का २७,११,३; मै ४,१०, ६; काठ २१,१४; पै २,३०,२.

नि-वेद्य तै ६,४,३,३¶.

नी-विद्– -विदः शौ ११,९,१९; पै १६,८३,९. [=नि-विद्-]

नि √विध्, व्यध्, निविध्यताम् शौ ८, ६, २४; पै १६, ८०, ४; निविध्य शौ ५,२९,४[2]; पै १३, ९,५[2]; †नि…विध्यतम् ऋ ७, १०४,५; शौ ८,४,५; पै १६,९, ४; न्यविध्यत् ऋ १,३३,१२.

नि-विद्ध,द्धा– -द्धः ऋ ४, १८, ९; –†द्धा ऋ १, १६४, ८; शौ ९, १४,८; पै १६,६६,८.

नि-विविद्स– -त्सात् ऋ ४,१८,९.

नि-व्याधिन्[j]– -धिने मा १६, २०; का १७,२,४; तै ४,५,३,१; मै २, ९,३; काठ १७,१२,क २७,२.

? नि-विभ्य.[k] पै १९, ३५,९.

नि √विश्,>वेशि,निविशते ऋ १०, ३७,२, १६८,३; शौ १९,४७, २; ५४,१, पै ६, २०,२[1], २३,

---

[a]) अनुपसृष्टं रूपं संकेतयन् SI. चिन्त्यः।

[b]) सपा. न्युंप्तः <> न्युप्यमानेषु इति पाभे.।

[c]) पाठः? निर्√वह्>निर्वह इति शोधः (तु. सस्थ. ?निकृण्व सां द्रत्यत्र टि.)।

[d]) तु. BW.; सपा. शाश्रौ १२,१६,१ निवहः इति पाभे.। शंपा. तु ॰निम्…वह इति, खि ५,२१,१ वहः इति च।

[e]) वैतु. भा. सा. [तैब्रा ३,६,५,१] नि…असनत् इति योगः।

[f]) विप. च नाप. च। बस. अन्तोदात्तः (पा ६,२, १९२)। उप.भाप <√वा<√वन् [हिंसायाम्] इति PW. K. प्रमृ. [तु. ?अ-वात-], वैतु. भा. सा. W. नाप. [वायु-] इति।

[g]) विप. (घोष-)। उप. कर्मणि प्र.।

[h]) √वस् [आच्छादने] इत्यस्यैव रूपान्तरस्य सतो भ्वा. प्रपु१ वृत्तं द्र.। 'ते (सूर्यस्य) प्रदिवः (ज्योतींषि) न (कोऽपि) अदेवः (असुरः) निवासते (आच्छादयति)' इति वा. (वैतु. वें. सा. < √वास् [निवासे] इति, LR. ORN.<√वन् [हिंसायाम्] इति, LB [पक्षे]<√वा इति च)।

[i]) नाप. स्त्री. (वाच्- [तु. निघ १,११], मन्त्र-विशेष-, न्यूङ्ख-)। गस. उप. कर्तरि क्विप् प्र. (पा ३,२,६१)।

[j]) विप. (हृद-)। गस.।

[k]) आयाविभ्यो निविभ्यो हृदयाय इति पाठः? (*आमयाविन्–>) –विभ्यः *नमो वि– [पक्षिन्-]> विभ्यः, हृद– [जल स्थान-]>*हृद्य– [जल-जन्तु-]> -द्याय इति शोधः। 'आतुराणां वीनां मत्स्यादीनां च कृते नमः (अन्नं) त्याज्यम्' इति भावः।

[l]) निमिषते इति मूको. पाठः।

१४,३;१७, २५,५†; नि॒विशति पै १, १०७, ४; निविशन्ते ऋ १,१६४,२२; शौ ९,१४,२१†; नि॒विशन्ते शौ ४,२५,३; पै ४, ३४, ३; १६, ६७, ११†; नि॒···विशन्ते ऋ १०, ३७, ९; नि॒···विशताम् ऋ १०,३४,१४; निविशध्वम् खि ४, १२, २[a]; †न्य॑विशन्त ऋ १०,४४,६; शौ २०, ९४,६; ‡नि॒···अविशन्त[b] शौ १०,८,३; पै १६,१०१,६. नि॒···विविश्रे[b] ऋ ८,१०१,१४; नि॒विविशुः ऋ १०, ५६, ४; †नि॒···अविक्षत ऋ १,१९१,४; १०, १२७, ५; शौ ६, ५२, २; पै ४, १६, ७; १९, ७, ७; नि॒(अविक्षत) ऋ १०,१२७, ५; नि॒···अविक्षन् ऋ ८, २७ १२; नि॒···अविक्ष्महि ऋ १०,१२७,४.

नि-विशमान– -नाय तै ७, १,१९, १; काठ ४१,१०.

नि॒-विष्ट,ष्टा– -ष्टः खि २, १५, १; तै ३, १,११,२; मै ४, १०,१; काठ १९,१४; शौ ७, ४१, १; १८, २, ३२; पै २०, ९, ६; -ष्टम् शौ ९, १,२; १०,८,२४; १८, ३, ९; पै १६, ३२, ३; १०३,१; -ष्टा[c] पै २०,१८,५; -ष्टाः ऋ १०, ५१, ४; -ष्टाय मा २२,७; का २४,३,२; तै ७, १,१९, १; मै ३, १२, ३; काठ ४१,१०.

नि-वेक्ष्यत्– -क्ष्यते तै ७, १, १९, १; काठ ४१,१०.

नि-वेश[d]– -शे ऋ ९,६९,७.

१नि-वे॒शन[e]– -नः ऋ ४, ५३, ६; मा १२,६६[f]‡; का १३,५,५‡[f]; ‡[f]तै ४, २,५,४; ५, २, ४,४; ‡[f]मै २, ७,१२; ३, २,४; काठ १६, १२‡[f]; क २५, ३‡[f]; शौ १०,.८,४२‡[f].

निवे॒शनी[g]– -नी ऋ १,२२,१५; †मा ३५, २१; ३६, १३; †का ३५,४, २०; ३६, १,१३; तै ३, ५,१,१‡[h]; मै ४,१२,२†; काठ ३८,१३†; कौ ३,३,७; जै २,२, ६; शौ ९, ३, १७; १२, १,६[i]; १८,२,१९†; पै १६,४०,७;१७, १,६; -नीम् ऋ १,३५,१.

२नि-वे॒शन[j]– -नम् ऋ १०, १४२, ७[k]; मा १७, ७†[k]; का १८, १, ८†[k]; तै ४,६,१,३†[k]; मै २,७, १३‡[l]; १०, १†[k]; शौ ६,१०६, २†[k]; पै ८, १२, ९; १९, ३३, ४†[k]; -नात् ऋ ४, १९,९; -नै ऋ ६, ७१,२; ७,१९,५; खि ५, ५, ७; खिसा २९,४२; शौ २०, ३७,५†.

†नि-वे॒शयत्– -यन् ऋ १,३५,२;४, ५३,३; ७, ४५.१; मा ३३,४३; ३४, ३१; का ३२, ३,१४;३३, १, २५; तै ३, ४. ११,२; मै४, १२,६;१४,६; काठ १७, १९.

?निविष्ट-वह्निः[m] पै ९,१२,३.

नि√वी(गतौ)>वेवी, नि॒वेवेति ऋ ३,५५,९; ४, ३८,६.

नि॒-वीत– नि √व्ये द्र.

नि-वी(यें>)या[n]– -र्या काठ २७,९¶.

नि[,नी]√वृ[o],न्य॑वृणीत[p] मै १,११,७. निवारय[q] खि २,१४,११.

नि-वृ॒र[r]– -रः ऋ ८,९३,१५.

¶नि-वा॒र[s]– -राणाम्[t], –रान्[t] मै

[a]) स्वराभावः? । पूसं. निवर्तध्वम् इति पाभे. ।

[b]) सपा. नि॒···अविशन्त <> नि॒···विविश्रे (माश २,५,१,४ ऐब्रा २,१,१[२] च) इति पाभे. ।

[c]) नि॒-विष्ट्वा इति सूक्तो. पाठः? ।

[d]) नाप. (गृह-) । गस. ।

[e]) विप. (सवितृ-) । गस. उप. कर्तरि ल्युट् प्र. ।

[f]) सपा. निवे॒शनः <> रायो बु॒ध्नः इति पाभे. ।

[g]) विप. (पृथिवी-, रात्रि-) ।

[h]) पाभे. इते पृ ६२४ b टि. द्र. ।

[i]) सपा. निवे॒शनी <> प्रविष्टा इति पाभे. ।

[j]) भाप. च नाप. च । भावाधिकरणयोः प्र. ।

[k]) सपा. निवे॒शनम् (माश ९,१,२,२८ आश्रौ २,१२, २ च) <> विमो॒चनम् इति पाभे. ।

[l]) सपा. निवे॒शनम् <> निष॒दनम् (माश १३, ८,२,१ च) इति पाभे. ।

[m]) आदित्यां नि° इति पाठः? *आदित्याः *निभृष्टवह्निम् (आहिताग्निम्) इति शोधः । 'ते संगुः (संभूय प्राप्ताः)' इति वा. ।

[n]) विप. (स्त्री-) । बस. ।

[o]) नि॒ (नी॒) इति नैप्र. <नि॒र् ।

[p]) धा. भोजने वृत्तिः (तु. पाभे. तत्कृते च पृ १८२७ f टि.) ।

[q]) धा. प्रतिघाते वृत्तिः ।

[r]) नाप. (इन्द्र-) । धा. आच्छादने च रक्षणे च वृत्तिः, सा. प्रतिघात इति । गस. उप. कर्तरि अच् प्र. ।

[s]) नाप. (तदाख्य-धान्य-) । पृथा. नावग्रहः । धा. भोजने वृत्तिः गस. कर्मणि घञन्ते सत्यन्तोदात्ते (पा ६,१, १५९) उप. आद्युदात्तः उसं. (पा ६,२,१२१) ।

[t]) सपा. नि° <> नी° इति पाभे. ।

१,११,७.

निवार-स्व- -स्वम्[a] मै १,११,७.

नि-वृत,ता[b]- -तम् ऋ १,११२,५; -ताः ऋ १,५७,६; १०,९८, ६; शौ २०,१५,६†.

नी-वार[c]- -राः मा १८, १२; का १९, ४,४; तै ४, ७, ४, २; मै २, ११,४; ३,४, १०¶; ४,४, ३¶; काठ १८, ९; क २८, ९; -¶राणाम्[a] काठ १४,७; -रान्[a] काठ १४,७.

¶नैवार[d]- -रः मै १,११,७; ३,४,१०,४,४,३; काठ १५, ५; -रम् तै १,८,१०,१; मै २,२, ६;६,६; काठ १२,४[e].

नीवार-स्व- -स्वम्[a] काठ १४,७.

नि√वृज्, नि···वृणक्षि ऋ १, ५४, ५, निवृङ्धि[f] ऋ १०,८७,११; पै १६.७, ११†, न्यु[नि-अु]> न्यावृणक्[g] ऋ१,१०१,२[h], नि··· आवृणक्[g] ऋ ५, २९, [१०; ३३, ८]; न्यु [नि-अु] वृणक्[h] ऋ २, १४,७; नि··· अवृणक् ऋ २, १७, ६; नि···अवृणक् ऋ १, ५३, ९; शौ २०, २१, ९†; निवृणक् ऋ ७, १८,१२[i].

नि√वृत्, > वर्ति, निवर्तते खि २, १,६; ¶निवर्तते तै १,७,६,७[j], ६, ४, ११, ४[j]; ७, २, ७, ३; काठ ११, ४; २७, ९[j]; ३०,३; क ४६, ६; नि(वर्तते) शौ १०, ८,७; ११,६,२२; पै १६,२३, २; १०१,२; ¶निवर्तन्ते काठ ३३, ८; ३४,१२; निवर्तन् ऋ १,१२१,४; निवर्तताम् ऋ १०, १९,५[k]; मा २५, १५; पै १९, ३४,[e] ४; निवर्तन्ताम् ऋ १०, १९,३, निवर्तस्व ऋ १०, ९५, १७, खि ४, ५, ४[l]; ६; खिसा २९,३; मा ८, ४२[m]; १२,९[m]; १०; ४०[m]; ४१; का ९,६,१[m], १३, १, १०[m], ११; ३,११[m]; १२; तै[m] १,५, ३,३[2]; ४,२,१, ३[2],३,४[2]; मै[m] १, ७,१[2]; ४[2]; ३, २, १; २; काठ[m] ८, १४[2]; ९, १[2]; १६, ८[2]; क[m] ८, २[2]; ४[2]; कौ २,११८२[m], ११८३, पै १,४१,३; नि(वर्तस्व) खि ४, ५,३[n]; निवर्तध्वम् ऋ १०, १९, १; मै ४, २, ५; पै १९, २१, १४†; निवर्तध्वम् खि ४, ५, २८; ¶न्यवर्तत तै ६, १,६,२[2]; काठ २३,१०[2]; क ३७,१[2].

निवावृतुः ऋ १, १०५,१०; ८, ४६, २३.

निवर्तयामि मा ३,६३; निवर्तय >या ऋ १०, १९,२; ६; ८[o]; काठ १३, ९; १०, शौ ६, ७७, ३; पै १९, १६,४[2]; २१,१५†; ५४, २; २०, २६, ६; †नि··· वर्तय ऋ १०, १९, ८; तै ३, ३,१०,१; काठ १३,९.

नि-वर्त[p]- -०र्तं ऋ १०, १९,६.

१नि-वर्तन,ना[q]- -†०न ऋ १०, १९, ८[2r]; तै ३, ३, १०, १; काठ १३,९; -नम्[s] शौ ७,३९, १; -नाम्[s] पै ३,२९,२.

२नि-वर्तन[t]- -नम् ऋ ३,९,२;१०, १९,४;५. खि ३, १५, ८; काठ ४६, ५‡[u], कौ १, ५३†; जै १, ५, ९†, शौ ३, ६, ७; ६, ७७, २†; ९, २, १२; पै ३, ३, ७; १६, ७७, २, १९, १६, २†.

नि-वृत्त- -त्तः शौ २०, १३३,२;[v]

---

a) पाभे. कृते पृ १८३० *t* टि. द्र.।
b) धा. आच्छादने वृत्तिः। विप. (अप्-, रेभ-)।
c) =नि-पार-। d) विप. (पुरोडाश-)। विकारार्थे अण् प्र.।
e) पृ ३९८ अरम् इत्यत्र स्थलमिदं परिहेयम्।
f) पाभे. कृते पृ १८१४ *k* टि. द्र.।
g) संहितादीर्घः।
h) नि, अु इति पपा. शोधार्हः (तु पा ८,१,७१)।
i) तु. सस्थ. टि. अनु। j) तु. सस्थ. टि. अभि।
k) पाभे. कृते पृ १४०८ *f* टि. द्र.।
l) खिमा २९,४ निकृन्तस्व इति पाभे.।
m) सपा. निवर्तस्व (माश ४,५,८,७ लाश्रौ ३,५,११ माश्रौ १,६,५,१० च)<>आववृत्स्व (कौसू ७२,१४ च [परि.]) इति पाभे. द्र.।
n) नि कृत्ये इति पाठस्य स्थाने सपा. खिमा २९,३ निवर्तस्व इति, शौ १०, १, ७ अभिनिवर्तस्व इति च पाभे.। o) पाभे. कृते पृ ७१४ *m* टि. द्र.।
p) विप. (इन्द्र- [तु. वें. PW. GW. प्रमृ, वैतु. मा. किप. इति])।
q) विप. (इन्द्र-, ओपधि-)। गस. उप. ल्युः प्र.।
r) सपा. निवर्तन (सकृत्)<>वर्तन (आपश्रौ ९,१९, ३ आपमं २,२२,७ हिग्र १,१४,५ च) इति पाभे.।
s) सपा. नि-वर्तनम् <> नि-वर्तनाम् इति पाभे.।
t) भाप.।
u) सपा. निवर्तनम्<> विवर्तनम् इति पाभे.।
v) सपा. निवृत्तः (शंपा. शाश्रौ १२, २२,२ च [नि-वृतः RW.]) <> ?नीवीतः खि ५, १६,२ इति पाभे.।

—तम् मै ४,२,९.

नि-वृत्य शौ १०, १, १७; पै १६, ३६,७.

नि √वृ(<ग्र)श्च्, नि॒वृश्चसि ऋ १, १३०,४[२]; नि॒वृश्च ऋ ६,८,५.

नि-वेक्ष्यत्– नि √विश् द्र.

नि-वे॒द्य– नि √विद् (ज्ञाने) द्र.

नि-वेश॒–, १-२नि-वे॒शन–, नि-वेश॒यत्– नि √विश् द्र.

नि √वेष्ट्>वेष्टि,¶नि॒वेष्टयति मै १, ४,७; काठ ३२, ५; नि॒वेष्टयामि मै १,४,२;७¶; काठ ५,५;३२, ५; शौ १०, ५, ३६; १६, ८, ४-२९;३३; पै १०,१०,४;न्यवेष्टयत तै ६, १,३,७¶; ¶न्य॒वेष्टयत् मै ३,६,८; काठ १३, ४.

नि-वेष्टन– -नम् पै १९,३८,११.

नि॒-वेष्टि(त>)ता– -ता मै ३, ६, ८¶.

¶नि-वे॒ष्टय काठ २३,४[२]; क ३६,१.

नि-वेष्ट॒मा(न>)ना– -ना मै ३, ६,८¶.

१नि-वेष्य॒[a]– -ष्यः शौ ९,१२,४[b]; पै १६, १३९,४; —ष्यम्[c] मा २५,२; का २७,२, १; —ष्येण[c] मै ३,१५,२.

२निवेर्ष्य[d]– -ष्याय मै २, ९, ८[e]; काठ १७,१५; क २७,५.

निवेष्यर्य[f]– -ष्याय मा १६, ४४; का १७, ७, ३; तै ४, ५, ९,१.

नि √व्यध् नि √विध् द्र.

नि √व्ये>वी

नि॒-वीत[g]– -तः पै ३, १६, ५; —तम् तै २,५,११,१¶.

नि॒श्[h]– निशि॒ खि २,१, ८; ११, ३; काठ १०,५[२].

नि √शंस्

‡नि-शस्[i]– -शसा पै १९,३६,५.

नि √शम्[j],>शमि, शामि, निशमयन्ति पै ९, १२, ४; नि॒शामये खि ४,८,४[k]; नि॒शमयत् शौ ६, ५२,३; पै १९,७,६; नि···शमयाति पै ३, २३,२; नि॒शमयतु शौ ६, १११, २; पै ५,१७,७.

नि॒-शान्त[l]– -न्तम् तै ४,३,९,२; मै २,८,५; काठ १७,४; क २६,३.

नि॒-शामित– -तम् खि ४, ८, ४[m].

?निशयान्[n] पै १६,११९,१.

नि॒शा॑[o]– -शाम् खि ४,२,३[p]; पै १७, १५,५.

नि √शास्,>शिष्,नि॒···शास्मि शौ १२,२,९; पै १७,३०,८.

नि॒शि॒षत्[q] ऋ ४, २, ७; नि॒··· अशिषन् तै ३,५,६,३.

नि॒-शित– नि √शो द्र.

नि॒-शिता[r]– -तायाम् ¶तै २, २, २, २; ३.

नि॒-शिति–,नि-शि॒शान– नि √शो द्र.

नि √शिष्, निशिण्ढि पै ४,२७,४.

---

a) नाप. (चक्र-वात- वा जलाऽऽवर्त- वा)। व्यु.?। <नि √विष् > वेषि + अधिकरणे प्र. इति सा. (माश ५, ३, ४,११)।

b) वैतु. PW. RW. WI. निवेष्य– > -ष्यः इति, ?MW. °ष्वी– > -ष्यः इति च।

c) सपा. नि-वेष्यम् <> नि-वेष्येण इति पाभे.।

d) विप. (रुद्र-)। तत्रभवीयः यत् प्र. (पा ४, ४, ११०)। पाक्षिकः य-लोपश्च (पा ८,४,६४)।

e) नी° इति पाठः? यनि. शोधः (तु. पपा.)।

f) =२निवेर्ष्य–। तु. तै. [कालि.] K. PW. प्रमृ. च; वैतु. निसा., सा. उ. म. °ष्य– इति पाठ इति कृत्वा <निवेष्य– इति?।

g) विप.। नाप. (कण्ठ-सज्जित-यज्ञसूत्र- [तै.])।

h) नाप. स्त्री. (रात्रि-)। व्यु.?। नि॒-शिता– इत्यत्र टि. द्र.।

i) भाप.। सपा. निशसा (तैब्रा ३, ७,१२,४ च) <> निःशसा इति पाभे.।

j) धा. शमने (तु. सा [ऋ १०, ३९,९]), श्रवणे च वृत्तिः।

k) सपा. खिसा ३१,४ नि॒शामहै इति पाभे.?।

l) विप. (तु. K.; वैतु. सा. नाप. [गृह-])?। सपा. मा [१४,२६] पाठाऽभावः।

m) सपा. खिसा ३१,४ नि॒शामतम् इति पाभे.?।

n) पाठः? नि-श्रेयान् इति शोधः।

o) व्यु. कृते तु. r टि.।

p) सपा. नि॒शाम् <> रा॒त्री इति पाभे.।

q) तु. वें. सा. GW. ORN.; वैतु. PW. OV. <नि √शो > शा इति। अत्र धा. *स्तुतौ वृत्तिः (तु. [प्रसादे समानावसानत्वात्] सप्र. [नि √शो > शा >] नि-शिशान– इत्यत्र टि. द्र.; वैतु. अन्येऽन्यथावदाः?)।

r) नाप. स्त्री. (रात्रि-)। व्यु.? नि॒ (निर्गत-) + √शो [*तेजसि] > भावे *शित– (तेजस्- [तु. श्वेतार्थे सित–]) > बस. पूप. स्वरे यनि. (तु. पपा. अवग्रहः; वैतु. MW., WAG [२,८३ a] <नि √शी इतीव ?)। यनि.>नैप्र. नि॒शा– > नि॒श्– इति चाऽधिकं द्र.; पाप्र. तु नि॒श्– > नि॒शा॑– इति [तु. वा॒च्– > वा॒चा– प्रमृ.] अत्र विषये १७४ पृ. n टि. यदुक्तं तदेष्टम्।

?निशीर्षो[a] पै ३,३७,१.

नि √शुच् (दीप्तौ) > शोचि, निशोचय पै २०,६०,७.

नि √शुच् (शोके)

नि-शोचन- -चन् पै १३,११,२.

नि √शुष्, निशुष्य शौ ६,१३९,२;४.

नि-शुष्म[b]- -ष्मः तै १,६,२,२.

नि √शृ,शॄ, निशृणाति मै ३,८,२¶

नि शीर्य[c] मा १६,१३; का १७,१,१३, तै ४,५,१,४; काठ १७,११; क २७,१.

नि-शृम्भ[d]- -म्भाः ऋ ६,५५,६.

नि √शो > शा, शिशा, निशिशाति ऋ ७,१८,११, निशिशामि ऋ १०,२८, [६,४८,४]; नि ... शिशीहि ऋ ७,१९,८; १०,८९,९; शौ २०,३७,८, नि (शिशीहि) ऋ ७,१९,८; शौ २०,३७,८; निशिशीतम् ऋ ७,१०४,१; काठ २३,११; शौ ८,४,१; पै १६,९,१; नि ... अशिशात् ऋ ७,१८,२४;

नि-शिशाः ऋ ६,१८,१३.

नि-शित- -तम् ऋ ४,२४,८; -ताः ऋ ७,१८,६; -तानि ऋ १,१७१,४.

नि शिति- -तिम् ऋ ६,२,५; १३,४;१५,११; -ती ऋ ८,१९,१४.

नि-शिशान[e]- -नाः ऋ ७,३,५.

नि(स् >)श् √चत्, > चाति, निः ... चातयस्मद्दे शौ २,१४,२; पै २,४,४.

निः ... श्चीचते मै ४,१४,१७[f].

नि(स् >)श् √चर्, > चर्चर्, †निश्चरति ऋ १,९५,४; पै ८,१४,४.

निः ... चर्चरीति खि ५,९,१; शौ २०,१२७.४[g].

निश्-चरत्- -रन्तम् काठ ३०,८[h].

नि √श्रथ्, > श्रथि, नि ... श्रथिहि ऋ ७,२५,२.

नि ... शिश्नथत् ऋ ४,३०,१०; निशिश्नथः ऋ १०,२२,१४; नि ... शिश्नथः ऋ ८,६,१६; ७०,१०.

?निश्रयान्[i] पै १६,११९,१[२]-३[२].

नि √श्रि, नि ... श्रेत् ऋ १,१७४,७.

¶नि √श्वस् > श्वासि, निश्वासयन्ते, निश्वासयेरन् काठ १३,६.

?नि श्वाजनं शय्यः[j] पै ४,६,६.

नि(स् >)ः √शंस्

†निः-शस्[k]- -शसा[l] ऋ १०,१६४,३; शौ ६,४५,२.

नि(स् >)ः √शास्, †निःशशाः[m] ऋ १,८०,१; कौ १,४१०; जै १,४०,२.

नि(स् >)ः √श्रृ, निःश्रगासि पै ३,३,३; नि-श्रणीहि शौ ३,६,२; ८,८,३[n]; पै ३,३,२; निःश्रणीयात् काठ २४,१०; क ३८,३.

नि √ष(<स)च्, नि ... सचेमहि ऋ ८,२५,[(२,८,६)११]. ‡

नि √ष(<स)ञ्ज्,ञ्ज्, नि ... असक्त ऋ १,३३,३[o].

नि षक्त- -क्तः[p] पै ५,३२,३.

नि-षङ्ग[q]-

निषङ्ग-धि[r]- -धिः[s] तै ४,५,१,४;

---

[a]) पाठः? नि शीर्षम् उ इति त्रिपदः शोधः (तु. सस्थ. टि. [नि √पत् >] निपातिताभ्य-)।

[b]) विप. (अग्नि-)। बस.।

[c]) सपा. नि-शीर्य (नी २,६ च) <> प्रशीर्य इति पाभे.।

[d]) विप. (अज-)। अर्थः?। < नि √शृम्भ् [*अत्युत्क्रमणे] इति स्यात्।

[e]) धा. दीप्ने वृत्तिः (तु. सप्र. [नि √शास् >] निशिषत इत्यत्र टि. [तु. सप्र. ऋ ६,१६,४२ ϕआ-शिशीत इत्यत्रापि धा. दीपन एव वृत्तिरिति], वैतु. अन्येऽन्यथेति?)।

[f]) सपा. कामा १२७:८ निः ... अचीचताम् इति पाभे.।

[g]) नृष्टे (तु. शंपा., सात., शाश्री १२,१५,१ च) इति च ओष्टे (तु. RW.) इति च पाठः? निष्टे (निस् ते) इति द्विपदः शोधः द्र. (तु. खि., C. [शांश्री.] च)।

[h]) पाभे. कृते पृ ६३० *b* टि. द्र.। तत्र यनि. अपि समावेशः द्र.।

[i]) पाठः? नि-श्रेयस्- > -यान् इति शोधः।

[j]) पाठः? नि ष्वापया जनम् इति शोधः द्र. (तु. सपा. शौ ४,५,७)।

[k]) भाप. (तु वें. GW. प्रमृ.; वैतु. सा. [शौ] < √शास् [हिंसायाम्])। [l]) पाभे. कृते पृ १८३२ *i* टि द्र.।

[m]) तु. सा. PW. GRV. प्रमृ. च; वैतु. वें. < निः √शंस् इति, स्क. विव. म. < निः √शश् [गतौ] इति, ORN. निः √शो > शा इति।

[n]) पाभे. कृते पृ १८११ *l* टि. द्र.।

[o]) तु. स्क. वें; वैतु. सा. √सच् इति।

[p]) पाभे. कृते पृ १८२८ *f* टि. द्र.।

[q]) नाप. (तदाख्याऽऽयुध-)। धा. *छेदने वृत्तिः। गस. उप. करणे संज्ञाया घः प्र.।

[r]) नाप. (निषङ्ग-कोश-)। व्यु.?। पपा. नावग्रहः। निषङ्ग- + (√धा [धारणे] > भावे) *धि- > बस. पूप. स्वरे *निषङ्ग-धि- > नैप्र. यनि.। [s]) सपा. निषङ्गधिः (नीउ २,१३ च) <> निषङ्गधिः इति पाभे.।

मै २, ९, २; काठ १७, ११; पै १४,२,१५.

निपङ्ग-धि[a]- -धिः[b] मा १६, १०; का १७,१,१०; क २७,१.

निपङ्गिन्[c]- -ङ्गिणः ऋ ३, ३०, १५; ५, ५७, २; मा १६, ६१; का १७,८,१५; तै ४,५,११,२; मै २,९,९; काठ १७,१६; ३७, ११¶; क २७, ६; पै २,२५,५; -ङ्गिणे मा १६, २०; २१; ३६; का १७,२, ४; ५; ५, ५; तै ४, ५,३,१[?]; ७, १; मै २,९,३[?]; ७; काठ १७, १२[?]; १४; क २७, २[?]; ४; -†ङ्गिभिः ऋ १०,१०३, ३; मा १७,३५; का १८,४, ३; तै ४,६,४,१; मै २,१०,४; काठ १८,५; क २८,५; कौ २,१२०१; शौ १९,१३, ४; पै ७,४,४.

नि-षण्ण- प्रमृ. नि√सद् द्र.

नि√प(<स)द्,>षीद्, षादि, नि-षद्,>द्य ऋ २, ३६, ४; ८, ९७,८; १०, ७०, ३; शौ २०, ६७, ५†; नि···सद>द्य[d] ऋ १, २६, २; नि···सद ऋ ७, ११,१.

निषत्सि ऋ ३,१४, २[e]; ८,२३, २६; †नि···सत्सि ऋ १,७६, ४; ६, १६, १०; मै ४,१०, २; काठ २०, १४; कौ १, १; २,१०; जै १, १, १; ३, २, १.

निषीदति ऋ ४, ९, ३; ४; मै १, ८,८¶; शौ २०, १२७,१२[f]; निषीदति ऋ ७, १६, ८[e]; †नि···षीदति ऋ ९, ८६, ६[g]; कौ २, २३७; जै ३, २१, २; ¶निषीदन्ति काठ १९, १२; क ३१, २; †निषीदसि ऋ ८, ६१,२[e]; ९,६३,[२; ९९, ८][e]; कौ २, ५८४; जै ३, ४७, १०; शौ २०, ११३, २; पै १,१००, २§; निषीदथः ऋ ८, ९, २१; शौ २०,१४२, ६†; निषीदामि[h] पै १७, ३, १०; †निषीदतु ऋ ६,१६,४१[e]; खि ५,११,२[i]; तै ३,५,११,४[e]; मै४,१०,३[e]; काठ १५,१२[i]; पै १९, २१, १०[f]; निषीद ऋ १,७६,२; १०४,१[e]; ४,३,२; ८,२३,२६[j]; ९,८७,१; १०,१८, ४; मा १३, ४७-५०; ५१[k]; का १४, ५, १-५; तै ४, २,१०,१-३; ४[?]; मै २,७,१५; १७[?]; ३,४,७; काठ १६, १७[?]; ३९,३; क २५, ८[?]; नि···षीद ऋ ९,५९, ३; १०, ११२, ९; †निषीदत ऋ १, ५, १; २२, [८[e]; ९,१०४,१[e]]; कौ १, १६४; ५६८[e]; २,९०; ५०७[e]; †जै १, १७, १०; ५८, ३[e]; ३, ९,४; २०, ५[e]; ४०, ३[e]; पै ९, १७, ६[?][l]; न्यु(नि-अ)षीदत ऋ १,१४३, १; १०,८१, १[m]; मा १७, १७[m]; का १८, २,२[m]; मै २,१०,२; काठ १८,१[m]; †न्य-(नि-अ)षीदत् ऋ ५, १[(५) ६ (६, १, २; ६; १०, ५२, २)]; मै ४, ११, १; काठ २, १५; क २८, २; नि···षीदत् ऋ ७,३०,३; १०,४६,६[n]; †नि···षीदत् ऋ ५,११,२; ८,७२,२[j]; तै ४, ४, ४, ३; काठ ३९,१४; कौ २, २५९; जै ३, २२, ६; ¶न्यषीदन् मै १, ९, ४[?]; काठ ९, ११[?]; १२; †न्यषीदः ऋ ६, १, [२(६; ५, १, ५; ६; १०, ५२, २)]; मै ४, १३, ६; काठ १८,२०; न्यषीदम् ऋ १०,५२, [(५, १,५; ६; ६,१,२; ६) २]; ¶निषीदेव मै १,८,८; काठ २४, १०; निषीदेम शौ १२, १, २९[b]-

निषसाद ऋ ७, १५, २[j]; ८, १००,१०; तै ४, ६, २, १‡[m]; †निषसाद ऋ १, २५, [१०[e] (८, २५, ८)]; ५, १, [५(६) ६, १, (२) ६ (१०, ५२, २)];

a) = निषङ्गधि। उस. उप. √धा + अधिकरणे किः प्र.।

b) पामे. कृते पृ १८३३ δ टि. द्र.।

c) विप. (रिपु-, मरुत्-, रुद्र-)। मत्वर्थीयः इनिः प्र.।

d) तु. ऋ [७, ११,१] GW. GRV. प्रमृ.; वैतु. सुद्य [अव्य.] इति कृत्वा [तु. पपा.] स्क. सा. नि (षीद) इति, वे. नि (कामय) इति च किट. मन्वानाश्चिन्त्याः।

e) तु. सस्थ. टि. आ।

f) सपा. निषीदति (माश्रौ १२, १५, ३ च) <> निषीदतु (ऐब्रा ८,११ मैब्रा १,३,१३ माश्रौ ८,११,१५ आपश्रौ ९, १७,१ लाश्रौ ३, ३,२ आपमं १,९,१ पारू १,८,१० हिगृ १, २२,९ च) इति पामे.।

g) तु. वें. सा. PW. प्रमृ.; वैतु. GB. नि···सुच इति।

h) सपा. निषीदामि<>निषीदेम इति पामे.।

i) निषीदथ (तु. BC.) इति पाठः ? यनि. शोधः (तु- सपा. ऋ. प्रमृ.)।

j) तु. सस्थ. टि. अभि।

k) विषीद इति निसा. पाठः शोधार्हः।

l) पाठः ? सपा. शौ ५,१८,७ निगिरति इति पामे.।

m) सपा. न्यषीदत्<>निषसाद इति पामे.।

n) तु. सस्थ. टि. अन्तर्।

मा १०, २७; २०, २; का ११, ८, २; २१, ७, १; तै १, ३,१४,१; ८,१९,१; ४, १, ३, ४; मै १, ६, २; २, ६, १२; ७,३; १६; ४, ४,१६; १३, ६; काठ २, ५; ७,१४; ८,७; १५, ८, १६, ३; १८, २०; ३८, ४; क ७, ४; नि…ससाद ऋ ३, १, १८; निषेद[a] ऋ ७, ५९, ७, निषेदतु. ऋ ८, २५, L(१,२५, १०) ८]; १०, ११४, ३[b]; निषेदिरे ऋ ४, ७,५, ५, ८,२; ६, १५,८; ८, १०२,१८; १०, २१, ७; खि १, ५, २; कौ २,९१८†; जै ४,१६, ११†, †निषेदुः ऋ १,१६४,२९; १०, ६१,१४;१०९,४, शौ ५, १७, ६; ९, १५,१८; निषेदुः ऋ ४, ६,L११,५, ३,४], ४, ५०,३[c]; शौ ८, ९, १७; १७, १, १४; २०,८८, ३†; पै ९, १५, ६†; १६, १९, ७; ६९, ८†; नि… सेदुः ऋ ३,३१,९; ६, ३०, ३; निषसत्थ>त्था ऋ ८, ४८, ९; नि… ससत्थ ऋ ३,१०,९;निषेदु[d] ऋ ४, ३५, ८; नि…सत्सत् ऋ १०,५३,१; निषदत ऋ १, १२८,१; †नि…असदत् ऋ २, ९,१; ९,८९,१[e]; मा ११, ३६; का १२, ३, ९; तै ३, ५, ११, २,४, १, ३, ३; मै २, ७, ३; काठ १६,३; नि…सदन् ऋ ८, १३,२४; नि…सदताम् ऋ ५, ७२ L(१;२) ३]; १०, ७०, ६; ११०, ६[c]; मा २९, ३१[c]; का ३१,४,७[c]; मै ४,१३, ३[c]; काठ १६, २०[c], शौ ५, १२, ६[c]; नि…असदन् ऋ १, १९१, ४, १०,३०, १५[c]; शौ ६, ५२,२†; पै १,१११,२; ४,१६,७†; १९, ७,७†; निपदः ऋ १०,४३,२; शौ २०,१७, २†; †नि…सदः ऋ ८,७५,१;९,५५,२; मा १३, ३७; ३३,४; का १४, ३, ११; ३२, १, ४; तै २,६,११,१; ४, २,९,५; मै २, ७,१७, काठ ७, १७,२२,५; कौ २,३२६; जै ३, २७,२;†नि(सदः) तै ५,१,४,५; मै ४,१०,४; काठ १५,१२;१९, ४; क ३०, २; निषदतम् ऋ ४, १६,१०; नि…सदतम् ऋ ५, ७२,L१;२(३)]; †नि…सदतन >ना ऋ २,३६,३; मा२६,२४; न्यपदाम तै ७, ५, २, १¶; न्यसदाम काठ ३३,१; निपदाम ऋ ७, १, ११; ८, २१, १५. न्यंसादि ऋ १, ६०, २; ३, ४, ४, ४, ६,२; नि…सादि ऋ २, ११, ८; १८; ७,७३,२. निषादयति तै ५, ३, ७, २¶; निषादयन्ते ऋ ३, ६,३; नि… असादयत् ऋ ८, २३, १७; †न्यंसादयन्त ऋ ३,९,L९; १०, ५२,६]; १०,७,५; मा ३३, ७; का ३२, १,७.

नि-पण्ण,ण्णा– -ण्णाः तै ७, ५, १, १; २, १; -ण्णाय मा २२, ८; का २४,३,४; तै ७, १,१९, १; मै ३, १२, ३; काठ ४१, १०.

१नि-पत्त,त्ता[e]– -त्तः ऋ १, ५८, ३; ६८, ४; ६९, २;७०,४; ३, ३, २; ६, ४[c]; ६, ९, ४[f]; मा १८,५३; का २०, ३, ३; तै ४, ७,१३,२; मै २,१२,३; ४, ९, ११; काठ १८, १५; क २९,४; –†त्तम् ऋ ५,३२,५; १०,७३, ९; कौ १,३३१; जै १, ३४, ९; –त्ता ऋ १०,७३, २; ८०, ६; –†त्ताः ऋ ९, ८९,५; १०, १५, २[c]; मा १९,६८; का २१, ४, १७; तै २, ६, १२, ४; मै ४, १०, ६; शौ १८, १, ४६; पै २, ३०,३.

२नि-पत्त[g]– -त्तम् ऋ १, १४६, १; –‡त्ता.[h] मै २, १०, ३; काठ १८, १![i]; क २८,२; –†त्ते[h] ऋ १०, ८२, ४; मा १७, २८; का १८,३,४.

†नि-पत्ति– -त्तिः ऋ ४, २१, ९; मै ४,१२,३![j].

नि-पत्तृ– -त्ता।पै १९,२६,१३.

†नि-परतु[k]– -स्तुम् ऋ १०,१६२, ३; शौ २०,९६,१३.

नि-षस्युत्– -स्यते ते ७, १,१९, १; काठ ४१,१०.

---

a) अपु१ रूपम्। b) सपा. तैब्रा ३, ७, ७, १४ आपश्रौ ११,५,३ निविष्टौ इति पाभे.। c) मपु३ रूपम्।
e) तु. सस्थ. टि. आ।
e) उप. निष्ठायां नत्वाभावः (पा ८,२,११)।
f) तु. सस्थ. टि. अग्‍…ग्ने।
g) अन्तोदात्तः (तु. पा ६,२,१४७) इति विशेषः।
h) सपा. निपत्ता <> निपत्ते (या ६,१५ च) <> त्रिमाने इति पाभे.।
i) नन्मत्ताः इति (पाठः तु. Sch. BC गात.) ?यनि. शोधः द. (तु. सपा. मै. क.)।
j) निषत्तिः इति पाठः? यनि. शोधः।
k) गस. उप. स्तुः प्र. डमं. (पावा ३,२,१३९)।

नि-पुद्[a]- -पत् खि १, ३, ७[b]; -पदा ऋ २,२१,५;१०,५३,२; -पदि ऋ ६, २७,[१;२]; -पद्दे ऋ १, १०४,[१(७,२४,१)].

ф नि-पुदद्- -दन्ता ऋ ७,७०, ३.

नि-पुदन- -नम् ऋ १, १६२, १४; १०, १७,५[c]; मा १२, ७१[c]; २५, ३८§; ३५, ४[c]; का १३,६,५[c]; २७, १३, ७§; ३५,४,४[c]; तै ४, २,६, २[c];६, ९,१; मै ३, १६, १; काठ १६, १२[c]; ४६, ५; क २५, ४[c]; पै ११,६,६; -नानि पै १९,३५, १२[d].

†नि-पुद्य,>द्या ऋ १, १०८, ३; १७७,४;२,३५,१०[e];३,२१,१; ३५, [६; १०,१४, ५[f]]; ४,४, १२; ५,२,७; ६,४०,१[f]; १०, ६,७; १५,६;५२, १;११२, ३; मा १९, ६२;२६,२३; का २१, ४,१२; तै १, २,१४,५;७,१३, ४; २, ६, १२, ६; मै २, १३, १; ३,८,३; ४,११,५; १३, ५; १४,१६; काठ ६,११;१६,२१; शौ १२, ३,३२; १८, १, ५२; ५९; §पै ४,२१,५; ५, १४,८; १६,७१,९; १७,३९,२.

नि-पद्वर्[g]- -रम् मा २८, ४; का ३०,१,४.

नि-पादुयत्- -यन्तः ऋ ३,१९,५.

¶नि-पाद्य तै ६, ४,९,३; काठ ९, १६.

नि-पीड़त्- -ड़ते तै ७, १, १९,१; काठ ४१,१०; -दन् ऋ १,६७, २; १०, ८८, १९; ९८, ५; मा ११,४७; का १२, ४, ११; तै ४, १,४,४; ५, १, ५,९; मै २, ७,५; काठ १६,४.

नि-पेदिवस्- -दुषः ऋ १०, ८६, [१६-१७]; †शौ २०,१२६,१६; १७.

?निपस्से[h] पै ९,६,८.

नि √प(<स)द्

नी-पाद्[i]- -पाद् शौ ५, २०,११; पै ९,२४,११.

निपादु[i]- -देभ्यः मा १६, २७; का १७,४,१; तै ४, ५,४,२; मै २, ९,५; काठ १७,१३; क २७,३.

नैपाद्[k]- -दम् मा ३०,८; का ३४, १,८.

निपाद-स्थपति[l]- -तिम् मै २, २, ४¶.

नि √पि(<√सि [बन्धने])

नि-पित- -तम् काठ १३,६¶.

नि √पि(सि>)च्, ञ्च्, निपिञ्चत् ऋ १०, ६१, ७; निपिञ्चम् ऋ १०, २७, २; निपिञ्च[m] ऋ ५, ८३,८.

†नि-पिक्त- -क्तम् ऋ १, ७१,८;८, ७२,११; १०, ६१,६; मा ३३, ११; का ३२, १,११; तै १,३, १४, ६; २, ६,७,१; मैं ४,१४, १५; कौ २, ९५३.

निपिक्त-पा[n]- -पाम् ऋ ७, ३६, ९.

†नि-पिञ्चत्- -ञ्चन् ऋ ५, ८३, ६; तै ३, १,११, ७; काठ ११, १३; शौ ४,१५,१२; पै ५, ७,१०.

नि-पेचन- -नम् शौ १,३,१-५.

---

[a]) भाप. स्त्री. । उस. उप. क्विप् प्र. । अर्थः ? । धा. शब्दे वृत्तिरिति कृत्वा स्तुति-पर्यायः स्यात् ? ।

[b]) व्यप. (तन्नामा *ऋषिका ? वा देवता-विशेष- [तु. सस्थ. उपनि-पुद्-] वा) ।

[c]) पामे. इत्ते पृ १८३० l टि. द्र. ।

[d]) नाप. (गृह-) । नस्थ.(√पत्>)पत्तनम् इत्यत्र टि. अपि द्र. ।

[e]) वैतु. PW. परिग्रा योजुकः ।

[f]) तु. सस्थ. टि. आ ।

[g]) विप. ([*रोहन्तः] वृषभ- [=इन्द्र-]) । धा. शब्दे वृत्तिः (तु. a टि.) । कर्तरि वरच् प्र. उसं. [पा ३, २, १७५ पाउ २,१२२ (तु. PW. प्रमृ.; वैतु. ⁃पद्-वर्- इति पपा. च तदनुसारिणः उ. म., सा [तैत्रा २, ६, ७,२] पत्त. इति च ?)] ।

[h]) पाठः ? (नि √पद्>) नि-पद्-> -पदे (=*निपा-साय) इति शोधः । यद्वा नि √पस् (*सदने) > अधिकरणे क्वित नि-पस्-> -पसे इति द्र. ।

[i]) विप. (दुन्दुभि-) । पपा. नावग्रहः । गस. उप. ण्विः प्र. पत्वं पूप. दीर्घश्च (पा ३, २,६२;८,३,५६; ६,३,१३७ शौच २,८२; ३,१;४,७०) ।

[j]) व्रा. । नाप. [तु. MK.] । व्यु. ? । पपा. नावग्रहः । <नि √पद् इति शा [३,८] प्रमृ. SEY [१०३] च; <नि √षद् इति BN [भू १९] ।

[k]) अपत्येऽर्थे अण् प्र. (पा ४, १, १०४ [तु. म. Gri; वैतु. सा तैत्रा ३,४,५,१ MW. स्वार्थे प्र. इति]) ।

[l]) नाप. । कस. । अन्तोदात्तः ।

[m]) पामे. इत्ते पृ ३६२ h टि. द्र. ।

[n]) विप. ([गर्भ-रक्षक-] विष्णु-) । उस. उप. <√पा [रक्षणे] इति (तु. सा. अर्वाग्ध; वैतु. वें., सा [पक्षे] धा. पानार्थे वृत्तिरिति कृत्वा पूर. =सोम- इति) ।

नि-पित– नि √पि द्र.
नि √पि(<सि)ध्, निषेध ऋ १०, १६६,३; शौ ३,१५,५.
नि-षेचन– नि √षिच् द्र.
नि-षेदिवस्– नि √सद् द्र.
नि √षे(<से)व्,>षेवि, निषेवते शौ ११,१०,३३. नि॒षेवति मै ४,९, १९; निषे॒वे[a] ऋ १०, ९५, ८. नि॒षेवयति मै ३, ६,३¶.
नि √षो(<सो), 'निष्यसि पै १७, २८,५
निष्क[b]– -ष्कः पै १२, ७, १३; १९, ५०,७; –ष्कम् ऋ २,३३,१०; ८,४७,१५; मै ४, ९, ४†; शौ ५, १४,३; १९, ५७,५; पै ३, ३०, ५; १५, २०,७†; –ष्काः काठ ३१,१४; शौ ७, १०४,१; २०, १३१, ८; –ष्कान् ऋ १, १२६, २; खि ५, ८, ३[c]; शौ २०,१२७,३; –ष्के पै २,३४,२.
निष्क॒-ग्री(वा>)व[d]– -वः ऋ ५, १९,३[e]; शौ ५,१७,१४.
नि (स् >) ष् √कष्, स्
¶निष्-काष,स[f]– -षः मै १, १०,१; काठ ९,५; ३६,९; –षम् मै १, १०,१५;३,७,२; –षे काठ २३, ९; क ३६,६;–षेण मै १,१०,१३; काठ ३६,७; –से तै ६,१,५,५.
निष्-कुट[g]– -टम् पै २०, ५२,३.
नि (स् >) ष् √कृ, †निष्कृथ[h] ऋ १०, ९७,९; मा १२,८३; का १३,६,९; क २५, ४; नि॒ष्कृधि खि ४,७[2],७[4]; शौ ५.५,४; पै १, ३१, १[j]; ६, ४, ७, ‡निष्कृत[h] तै ४,२, ६,३; मै २, ७, १३; काठ १६, १३; पै ११, ६, ५. निः···कृणोमि[k] पै १९, १३,८; निः (कृणोमि)[k] पै १, ९०, ३; निष्कृणोतु पै १४, ३, २९; †नि॒ः···कृणोतन ऋ १०,१०१, ५; तै ४,२,५,५; काठ ३८,१४; निरकृण्वत पै ५, २५,४.
¶नि॒ष्करोति तै ६, ५, १०, २; काठ ६, ३; २३, ५; क ४, २; ३६,२; नि॒ष्कुरु[j] शौ ५, ४, ६; निरकुर्वत शौ ४,१९,४.
नि॒ः···चकार मै ४, १४, १७; नि॒ः···अरस्कृत[l] ऋ १०, १२७,३; नि॒ष्करत् शौ २,९,५; ५,४,१०; पै २,१०,२; नि॒ः···कृण्त ऋ १, १४१,३; नि॒ष्करन् शौ ६, २४, २; पै ८,८,४;१९,७,९; निः··· अकरम् पै ३,१७,३[2].
¶निष्क्रियते काठ२३,५; क३६,२
?निष्करीयसि[m], >सी खि ४, ७[2], १०; पै ६,४,१०;
१‡नि॒ष्-कर्तृ[n]– -र्ता मै ४, ९, १२; कौ १,२४४; जै १, २६,२; शौ १४,२,४७; पै १८,११,७.
२‡नि॒ष्-कर्तृ– -तारम्[o] तै ४, २,

---

[a]) उपु१ (तु. GW. GRV. प्रमृ.; वैतु. वें. सा. प्रपु१)।
[b]) अति-दीप्र- इत्यर्थे विप., नाप. (हिरण्य-, आभरण- प्रमृ.) च। व्यु. ?। <नि (स् >) ष् √कृ [= √घृ 'दीप्तौ' (तु. अश्नी. < निस् √कम् [कान्तौ = दीप्तौ] इति; वैतु. पाउ [३,४५] < नि √सद् इति, अभा. शक. < निस् √कै इति च ?)]।
[c]) नि॒° इति स्वरः ? यनि. शोधः (तु. सपा. शौ.)।
[d]) विप. ([निष्क-कण्ठ-] अग्नि-, शत्रु-)। बस. पूप. स्वरः। अग्निप्रकरणे उप. भाप. (< √°ग्री = √घृ [दीप्तौ]) वा द्र.।
[e]) तु. GW.; वैतु. सा. वृद्धयः इत्यस्य विप. इति, LR. GRV. वृद्धवयः इत्यस्य विप. इति च ?। °(वृष्टिभिः स्तुतः सद्भिः) निष्क-ग्रीवः (°अतिदीप्र-दीप्तिः) वृद्धवयः (°महाज्वालश् [च सन्]) मन्वा (मघुना) न (इव [सता मधितेन]) पन्ना (तेजसा) < नैप्र. प॒ [का √?] मृ 'दीप्तौ' > [भावे] 'पृष्- > तृ१ पन्ना) वाजयुः (धावकः [भवति इति शेषः]) इति वा. द्र. (वैतु. अन्येऽन्यथा विविध-वादाः !)। सस्थ. वृद्धवय- इत्यस्य वाजयु– इत्यस्य च टि. अपि द्र.।
[f]) नाप. (निर्घर्षणोपगत-संजमाऽवशिष्टांश-, निष्कर्ष-), धा. कर्षणे [=घर्षणे] वृत्तिः। गस. उप. कर्मणि घञि प्र. थाथीयः स्वरः। पपा. नावग्रहः ?।
[g]) विप. (°[निर्-दीर्ण-] चित्त-)। गस.। उप. (√कुट् 'विदारणे' = √कृत [छेदने] इति [तु. टि. मस्थ. ?निरङ्कुश–])।
[h]) सपा. नि॒ष्कृथ <> नि॒ष्कृत इति पाभे.।
[i]) मकर. पाठः ? (तु. मपा. शौ ५,५,६ पै ६,४,७ नि॒ष्-कृति– > °ते इति पाभे.)।
[j]) सपा. निष्कृधि <> नि॒ष्कुरु इति पाभे.।
[k]) पाभे. इति पृ १७९६ f टि. द्र.।
[l]) साहितिकः सुडागमः (तु. ऋप्रा ११,९ वृदे २,११५)। पपा. अकृत इति।
[m]) पाठः ? निष्करिष्यमि इति शोधो विमृश्यः (तु. विभा १,२११)।
[n]) पाभे. इति पृ ८६४ q टि. द्र.।
[o]) पाभे. इति पृ ८४७ a टि. द्र.।

७,३; काठ १६,१४; क २५,५.

निष्-कृण्वान्– -नाः ऋ १,९२, १; कौ ८,११०५†.

१?निष्-कृत[a]– -तम् ऋ १, २०,६; पै २०,३७,६[b].

२निष्-कृत[c]– -तम् ऋ १, २, ६; १२३,९; ३, ५८,९; ६२, १३; ५, ६७, १?[d]; ८, ८०, ७; ९, १३, १; १५, [१; ६१, २५]; ६४,१५; ६९, ४;७१, २; ७८, [१; ८६, ७]; ८६, १६[e]; ९२, २; १०१,१६; १०७,२२; १०,३४, ५; ४०, ६[f]; ६५, ६[g]; ९४,५[h]; तै १,३,४,२†; ४, ३, ११, २; मै १, २, ९; २, १३, १०; काठ ३५, १४; ३९, १०; क ४८, १३; †कौ १, ५१०; ५५७[e]; २,१९३; ४३०;५०२[e]; ५३७;५६३;६१६; ७२२;७६९; †जै १,५२, १४; ५७, ४[e]; ३, १७,१४; ३३,५; ३९,१[e]; ४२, ३; ४४,९; ५०, ४; ५९, १४; -तानि[i] मै २, १३, १०; काठ ३९,१०; -तेषु[i] तै ४,३,११,५.

निष्कृता(त-आ)हाव[j]– -वम् तै ४,२,५,५‡[k].

निष्-कृति– -तिः खि ४, ७, ३; तै ४, २,६, २‡[l]; ५, ४, २,३¶; मै १, ८,३[2]¶; २, ७, १३‡[l]; काठ ५,४; ६,३;१६,१३[2m];‡[l]; १९,७; क ४, २¶;२५,४‡[l]; ३०,५¶; शौ ५,५,४[n];६[o]; पै ६, ४,३[o];११,६,५[2m];‡[l];२०,२५, ९; -तिम् ऋ १०,१६५,१; शौ ६, २७, १†;४९,३‡[h]; १८,४, ६०‡[e]; पै १९,१३, १३†; ३१, १६‡[h]; -†तीः[m] ऋ १०,९७, ९; मा १२,८३; का १३,६,९; क २५,४; -०ते[p] शौ ५,५,६; पै ६,४,७; -तेः शौ ४, २७,६; पै ४, ३५, ६; -त्या पै ३, १७, ३; -त्यै मा ३०, ९; ३९, १२; का ३४,२,१;३९,९,२; ¶तै ५, ४,२,३; ६, ४, ९, १; ¶मै १, १०,६; ४, ८, ४[2]; ¶काठ २५, ४; ३६,१; क ३९,१¶.

निष्-कृतु[q]– -तुः पै १,६४,१.

?निष्-कृत्य[r] खि ४,७,३.

नि(स्>)ष् √कृत् (छेदने), निष्कृन्तति तै २,३,१३,२¶; †निः… अकृन्तत् ऋ १०,६७,५; मै ४, १२,५; काठ ९,१९;शौ २०,९१, ५; †निः…अकृन्तद् ऋ ९, १०८,६; कौ १,५८५; जै १, ५९,८;३,४०,२; निरकृन्तन् तै २, ६, ८, ४¶; निरकृन्ततम् पै १२, ३,२.

*निष्-केवल[s]

निष्केवल्य[t]– -ल्यः[u] मा १८, २०; का १९, ७,२; मै २, ११,५;

[a]) विप. (चमस-) ।

[b]) अर्थः? । यनि. त्रणार्थे नाप. इति कृत्वा धा. छेदने वृत्तिः (तु. सस्थ. टि. ?निर्-इष्टम्) ।

[c]) नाप. (गृह-, स्थिर-निवास- प्रमृ.)। प्रवृद्धादित्वात्स्वरः अन्तोदात्तः ।

[d]) पाठः? देव-निष्कृत– टि. द्र. ।

[e]) सपा. निष्कृतम्<>निष्कृतिम् इति पाभे. ।

[f]) वा. कृते सस्थ. टि. पुरि द्र. ।

[g]) अत्र श्लेषानुप्राणितलुप्तोपमालङ्कारः । तथाहि, '(यथा काचित् पशुरूपा) गौः पयो दुहाना (पयोदोहं दैनन्दिनमिव) अवारतः (निर्बाधम्,नित्यम्) निष्कृतं (स्वं गृहं) पर्येति, (एवं) या (मम स्तोतुरियं वाग्रूपा) गौः अतन्तीः (मन्त्रं [="स्तोत्रं] नयते ["नदति] =स्तोत्रमुच्चैः पठन्ती) वर्तनिं (वर्तः ["स्तोत्रं] नीयते ["नदते] अत्र ="यज्ञस्थानं) पर्येति' इति पूर्वार्धस्य या. द्र. (तु. सस्थ. वर्तनि-, मतनी- इत्यत्र टि.)। वर्तनि-, निष्कृत- इत्यनयोर् उपमेयोपमानसंबन्धस्तं सामानाधिकरण्यं द्र. ।

[h]) मना. निष्कृतम्<>निष्कृतिम् इति पाभे. ।

[i]) सपा. निष्कृतानि<>निष्कृतेषु (पाग्र ३,२,५ च) इति पाभे. । [j]) विप. (अवट-) । बस. ।

[k]) पाभे. कृते पृ ८४७ c टि. द्र. ।

[l]) पाभे. कृते पृ ८४७ c टि. द्र. ।

[m]) सपा. निष्कृतिः <> निष्कृतीः <> संकृतिः <>संकृतीः इति पाभे. ।

[n]) सपा. निष्कृतिः<>भेषजी इति पाभे. ।

[o]) पाभे. कृते पृ १७९६ e टि. द्र. ।

[p]) पाभे. कृते पृ १८३७ i टि. द्र. ।

[q]) भाप. (सन्तत-चिन्तन- [तु. क्रतु-]) । धा. °चिन्तने वृत्तिः । उप. क्तुः प्र. उसं. (पाउ १,७६) ।

[r]) नानौ निष्कृत्य ओषधीः इति पाठः? ना (नः>) नो निष्कृ(धि>)ध्य् ओषधे इति चतुष्पदः शोधः ।

[s]) प्रास. (तु. सा. [माश ३,६,१,२३]) ।

[t]) नाप. (शस्त्र-ग्रह– विशेष-) । पपा. नावग्रहः । तादर्थ्यार्थे यप् प्र. उसं. (तु. पाका ५,४,२५) ।

[u]) सपा. निष्केवल्यः <>माहेन्द्रः <> महेन्द्रीयः इति पाभे. ।

–न्त्यम् मा १५, १३; का १६, ३, ११; तै ४, ४, २, २; मै २; ८,९; काठ १७, ८; २८, १०; क २६,७; ४५,१; –न्त्यस्य खि ५,७,४,१०.

नि(स्>)ष्√क्रन्द् > क्रन्दि, निष्क्रन्दयिष्यति पै २०,३८,४.

निः…अचिक्रदन् तै ६, ९,१.

नि(स्>)ष्√क्रम् > क्राम, ¶निष्क्रामति[a] मै ३, ७,६[2]; क ३७, ५[2]; निष्क्रामतः तै ६, ४, १०,२¶; निष्क्रामन्ति काठ ३६, १२¶; निष्क्रामतु पै २०,४०, ६; निष्क्रामताम् तै २,५,२,४¶.

निः…चक्रमे ऋ ५,८७,४.

निष्-क्रान्त– -न्तम् पै ७,५,१०.

¶नि(स्>)ष्√क्री, निष्क्रीणीते तै ५,५,७,२; मै ३,७,८[2]; ४, ८, ३[2]; निष्क्रीणाति तै २, १,२, ७, २,१०,४; ३,११,१; मै २, ५, २; निष्क्रीणाति मै २, १, ६[2]; ३, १;५; ९[2]; ३, ७, ३; काठ ११, ५; ८; १३, २; ३[4]; २४, ७; २८, ५, क ३७, ८; ४४, ५, निष्क्रीणीष्व तै ६, १, ६, १[2]; मै ३, ७, ३; काठ २३,१०; क ३७,१; निष्क्रीणीत मै ३, ७, २; काठ २३, १०; क ३७,१; निष्क्रीणाम तै ६, १, ६,५, मै ३,७,३, काठ २४,१; क ३७, २; निष्क्रीणात् तै ३, ४,३,१; काठ १३, १२; निष्क्रीणात् तै ३, ४, ३, २; निष्क्रीणन् तै ६, १, ६, ५; मै ३, ७,३.

निष्क्रेष्यामहै[b] क ३७, २; निष्क्रेष्यामः[b] काठ २४,१.

¶निष्-क्रयण[c]– -णः[d] काठ २४,७; क ३७,८, –णम् तै ६,३,४,९.

निष्-क्रीत– -तः तै ३, १,४, २[e]; मै ३, ७, ८¶; काठ २६, ६¶; क ४१, ४, शौ २, ३४, १[e]; –ताः[e] काठ ३०,८; पै ३,३२,२; –ताभ्याम्, –तेन काठ १३,३¶.

निष्-क्रीति– -त्यै मै ३,७,८; ९, ६; काठ ११,२; १३,१२; २६, ६; ७; २८, ४; क ४१,४; ५; ४४,४.

¶निष्-क्रीय तै २,२, १०,४; ३,२, ९; ३, ४, ३, १; ६,४,३,३; मै २,३,५; काठ १३,२[f].

निष्-क्रीय[g]– -यम् मै ४,८,३.

¶नि(स्>)ष्√खिद्, निष्खिदति तै ६, १, ९, १; निष्खिदन्ति तै २,२,१०,५, काठ ८,५; ११,५; २४, २; क ७, १; ३७, ३; निष्खिदन्ति मै ३,७,४[f].

निष्-खिदम्[h] पै ९,१७,६.

नि(स्>)ष्√ट(<त)क् (गतौ), निरतक ऋ १०,२८,४.

निष्-टक(र)री[i]– -रीम् शौ ५, २२,६; पै १३,१,८.

नि(स्>)ष्√ट(<त)क्ष्, निरतक्षताम् शौ १,२२,१[j]; पै १,२३, ३; निरतक्षन् ऋ १०, ६१, ७; निरतक्षत ऋ ३,६०,२.

†निरतष्ट ऋ १, १६३, २; मा २९,१३; का ३१, ३, २; तै ४, ६,७,१; काठ ४०,६.

†निष्टक्षतु ऋ ८, ६१, २; कौ २, ५८४, जै ३, ४७, १०, शौ २०, ११३, २, †निष्टक्षुः ऋ १०,३१,[७; १०, ८१, ४], मा १७,२०; का १८,२, ५; तै ४, ६,२,५, मै २, १०, २; †निष्टक्षु ऋ ४,५८,४; मा १७,९२; का १९.१,६; काठ १८,२; ४०, ७; क २८, २; पै ८, १३, ४; †निरतक्षत[k] ऋ १, १६४, २३; शौ ९,१५,१, पै १६,६८,१.

नि(स्>)ष्√ट(<त)न्[l], निष्टतन्युः ऋ १,१४१,१३.

नि(स्>)ष्√ट(<त)प्, ¶निष्टपति मै १, ४,६;८, ५; ¶निष्टपति मै २, १, २, निष्टपामि तै १, १,१०,१.

?निष्-टपन्– -पन् पै ५,६,२.

निष्-टस– -सम्[m] मा १, ७, २९[2]; का १, ३,३; १०, १[2]; क १,२; ४;१०,४७,१;३, –सा.[n] मा १,

---

a) पाभे. कृते पृ २०२ *g* टि. द्र. ।

b) सप्र. निष्क्रेष्यामहै <> निष्क्रेष्यामः इति पाभे. ।

c) विप., नाप. (निस्तार-मूल्य-) । गस. करणे ल्युट् प्र. ।

d) सप्र. तै ६,१,११,६ पुरुषनिष्क्रयणः इति पाभे ।

e) सपा. निष्क्रीत- <> निष्क्रीताः (माश्रौ १,८,३,३ च) इति पाभे. ।

f) तु. सस्थ. टि. अधि ।

g) विप. (सोमपीथ-) । गस. उप. क्यप् प्र. ।

h) गस. । उप. वाक्यार्थे णमुल् प्र. । पाभे. कृते पृ १०९६ *h* टि. द्र. ।

i) विप ([परिभ्रमणशीला-] दासी-) । करप् प्र. उसं. (पा ३,२,१६३) ।

j) तु. पै. W. वैतु. शंपा मा. RW. °तम् इति पाठः? ।

k) लुङि प्रपु३ रूपम् (तु. वें. सा. GRV. Gri.; वैतु. GW. लङि मपु३ इति) ।

l) तु. पपा. मस्थ. टि. भृति च, वैतु. सा. निस् √स्तन् इति । m) पाभे. कृते पृ १८२१ *m* टि. द्र. ।

n) पाभे. कृते पृ १८२१ *n* टि. द्र. ।

७; २९[२]; का १, २, ३; १०, १[२].

नि॒ष्-टप्तृ- -प्ता ऋ २,२३,११.

?|निग्रिग्री[a]- -ग्र्यः ऋ १०, १०१, १२; खि ५,२२,११; शौ २०, १३७,२.

नि √ष्टृ,ष्टॄ(<स्तृ [हिंसायाम्]),न्यु॒-(नि-अ॒)स्तः ऋ ७, १८, ११[b]; नि॒ ··अस्तः ऋ २,११,२०.

नि-ष्टु॒(<स्तु)र्[c]- -ष्टुरः ऋ ८, ७७, २; -ष्टुरे ऋ ८, ३२, २७.

नि(स्>)ष्√टृ(<तृ)क्(< √कृत् [छेदने])

निष्-टर्क्य॑[d]- -र्क्यम् तै ६, १,७,२; काठ २४,५; क ३७,६.

नि॒ष्-टे(<ते)जस्- -जाः मै ४, १, १२¶.

नि॒ष्ट्य, ष्ट्या[e]- -ष्ट्यः ऋ ६,७५,१९; १०,१३३,५; खि ४,५,३७†; मा ५,२३; का ५, ६, २; काठ ७, १३[२]; क ६, २[२]; कौ २, १२२२†; शौ १, १९, ३†; ३, ३ ,६; ६,६,३†; पै २,७४,६†; १९,८,६[f]; १९, १३; -ष्ट्यम् मै २, १३, २०[g]; पै २, २४, ४; -ष्ट्या काठ ३९, १३[g]; ४४, ६‡[h]; -†ष्ट्याः ऋ ८,१, १३; शौ २०, ११६, १; पै १९, २, ९‡[i].

नि √ष्ट्यै(<निल् √स्त्यै)[j], नि॒ष्ट्याय-ताम् मा ६,३,६,१५; ३८,१८[२]; का ४;३८,५,१[२]; पै २,३९,१.

नि-ष्ट्या॒य[k] तै ६,२,४,१¶.

?निष्ट्वामया[l] पै ७,१५,८.

नि √ष्ठा (<स्था)

नि-ष्ठा- -ष्ठा पै ६,१५,३.

१नि॒-ष्ठित,ता- -तः शौ १९, ३२, ३; पै १, ४७,१; १९, ३३, ८; -तम् शौ १४, २, ६२; १९, ३४,६; पै ११,३, ६; १८, १३, १; १९, ३१,१२; ३४,६; २०, ५५,४; -ता पै ३, १७,१; १२, ४,३; -ताः पै १,८९,१.

नि(स्>)ष्√पच्

¶नि॒ष्-पक्व- -क्वम् तै ६, १,१,४; मै ३,६,२; काठ २३,१; क ३५,७.

नि(स्>)ष्√पत् > पाति, नि॒ः··· पातये शौ १,८,३.

निष्-पत(त्>)न्ती- -न्त्योः ऋ १०, २४,५.

निष्-पतित- -तः पै २०,१५,७.

¶नि(स्>)ष्√पद्, नि॒ष्पद्यन्ते मै ४, ५,१; नि॒ष्पद्येरन् तै ७,३,१०,२.

---

[a]) अर्थः व्यु. च ? । पपा. नावग्रहः । अतिमात्र-तेजः-पर्यायः सन् भाप. स्यादिति कृत्वा *निष्-टिग्रि- (<नि [स्>]ष् √टि [<ति] ज् + भावे क्विक् प्र. उसं. [पाउ ४, ६६])>ङीषि (पावा ४,१,४५) यनि. इति । देवत्व-सामान्यात् तेजसः पुनस्त्वे (=तैजसत्वे) सिद्धे देवराजत्वादि-न्द्रोऽतिमात्रात् सततेजसः प्रभूत इति युक्तमेव विशेषणम् (वैतु. वें. सा. [ऋ.]>*निष्टि- [व्यप. =दिति-] + [√गॄ 'निगरणे'>कर्तरि] *ग्री->उस. यनि. इतीव कृत्वाऽदि-ति-पर्यायः सन् व्यप. इति, [तैआ १०, ११, १] =ग्रीवा-बन्ध- इति कृत्वा नाप. इति च ?)। तु. सस्थ. टि. ?आच्यावय ।

[b]) (तु. सा.; वैतु. पपा. नि॒ । अस्तः इति द्वे पृथक् पदे इतीव ? ।

[c]) विप. (इन्द्र-प्रभृ.) । गस. क्विबन्तम् उप. (तु. अ॒-निष्टृत- टि., GW. WAG [१, २१] ORN. प्रभृ; वैतु. निःस्तु॒° इति पपा. अनु वें. सा. PW. च <निष् √स्तृ [<√स्तृ] इति)।

[d]) विप. ([मोचन-योग्य-] हिरण्य-खण्ड-)। पपा. नावग्रहः । गस. उप. ण्यदन्तम् (पाम ३,१,१२३) ।

[e]) यथा. सद् विप. नाप. च । अर्थः व्यु. च ! । नि॒स् ('निषेधे', 'अतिशये' च) + *स्त्य॒- (भावे <स्त्या< √स्त्यै [संघाते', 'दीप्तौ' च]) > वस. पूप. स्वरे यनि. इति कृत्वा यदा पूप. 'निषेधे' उप. च 'संघाते', तदा असंबद्धार्थे विप. (तु. ऋ ६, ७५,१९ प्रभृ.) । यदा पूप. 'अतिशये',उप. च 'संघाते', तदाऽतिबद्धत्वेन प्रतिनियतेऽर्थे विप. (तु. काठ ४४,६) । यदा पूप. 'अतिशये', उप. च 'दीप्तौ', तदा नक्षत्रविशेषार्थे नाप. (तु. मै २, १३, २०) इति; वैतु. पावा [४,२,१०४] <नि॒स्- + [निर्गतेऽर्थे] त्यप् प्र. इति, सा [का.] उ. म. च गस. < नि √स्त्यै इति ।

[f]) सपा. शौ ६,५४,३ अभिदासति इति विशिष्टः पाभे. ।

[g]) सपा. नि॒ष्ट्यम् <> नि॒ष्ट्या इति पाभे. ।

[h]) विप. ([*प्रतिनियत-] नामन्-)। सपा. ऋ १०,१६९, २; तै ७,४, १७,१ इ॒ष्ट्या इति पाभे. ? यनि. अनु शोधार्हः (वैतु. अन्ये याग-पर्यायोऽसाविति) ।

[i]) पाठः? नि॒ष्ट्यः इति शोधः (तु. सपा. ऋ १०, १३३,५ शौ ६, ६,३) ।

[j]) तु. पपा. [मा.]; वैतु. PW. MW. नि √ष्ट्यै इति ।

[k]) पपा. नावग्रहः । निःष्ट्य॒यं° इति WIS. पाठः ।

[l]) पाठः? निस् त्वाम् आमयाः इति त्रि-पदः शोधः (तु. छन्दः) ।

निष्पुद्[a]- -पद् मै ४, १, ११[b]; -पदः ऋ १०, १०२, ६ ; तै ७, २, १०, ४¶; -पदम् काठ ३४,११¶; -पदा[b] मै ४, १,१

¶नि(स्>)ष्√पा(पाने), >पायि, निष्पिबति तै २. ३, ११, ५[2]; निष्पिबन्ति काठ २५, १; क ४०,२; निरपिबत् मै २, ४, १; काठ १२,१०.
· निष्पाययन्ति मै २,३,५[2].

नि(स्>)ष्√पा (रक्षणे), निः··· पाथ ऋ १०, १२६, २; पै ५, ३९,२†.

नि(स्>)ष्√पिश्, निः···अपिंशत ऋ १,११०,८.

नि(स्>)ष्√पीड्
निष्-पीडि(त>)ता- -ताम् पै १९, ३३,३.

नि(स्>)ष्√पृ,>पारि, निष्पर[c] मा ६,३६; का ६,८,७.
निः···पिपृथः ऋ १०, ६५, १२; †निः···पिपृत>ता[d], †नि (पिपृता)[d] ऋ १, ११५,६; मा ३३,४२; का ३२, ३,१३; मै ४,१४, ४; †निष्पिपर्तन ऋ १, १०६, [१-६]; पै ४, २८, १-६.
नि··· पर्षत् ऋ ७,६८,७.
निः···पारयथः ऋ १,११८,६.

नि(स्>)ष्-प्र√पत्, निः···प्रपत शौ ६,१४,३[e]; पै १९,१३,१.

नि(स्>)ष्-प्र√हि, निः···प्रहिण्मः शौ ७,१२०,३[f]; पै २०,२०,३.

नि√ष्य(<स्य)न्द्, निष्यन्दामसि पै २०,३८,६.

नि√ष्व(<स्व)प्,>स्वापि, नि··· स्वप ऋ ७, ५५, [२-४ (८, ७२,१५)].
नि···सुषुपुः ऋ ७,१८,१४.
†नि···स्वापयामसि ऋ ७, ५५, ७; शौ ४, ५, १; पै ४, ६, १; निष्वापय,>या ऋ १, २९, ३; खि २,१४, १; शौ ४, ५, ७; २०, ७४, ३†; पै ४, ६, ७; †नि ··अस्वापयः ऋ ७, १९, [४ (४,३०,२१)]; शौ २०,३७, ४.

नि√ष्वृ, स्वृ[g], निष्वर[c] तै १, ४,१, २; ६, ४, ४, ३; निस्वर[c] काठ ३,१०; क २,१७.
¶निस्वरिष्यति[h] मै ४,२,१.

?निष्षपिन्[i]- -पी ऋ १,१०४,५.

नि(स्>)ष्√ष(<स)ह्
†निष्-षहमाण- -णः ऋ १, १२७, ३; कौ २,११६५.
निष्-षाह्- -षाट् ऋ १, १८१, ६; १०,४८,७.

नि(स्>)ष्√षि(<सि)ध् (संराद्धौ)
निष्-षिध्[j]- -षिधः ऋ १, १६९, २; ३, ५१,[५; ६, ४४, ११]; -षिधम् ऋ ३,५५,८; -षिधाम् ऋ ४,२४,१.
निष्-षिध्व (न्>र्)री[k]- -री: ऋ ३, ५५,२२; ८,५९, २; खि १, ६,२.

नि(स्>:) √ष्कु
¶नि-ष्कावम्[l] तै ६, २,१, ५; काठ २०,५; क ३१,७.

---

a) नाप. [शक्वन्- (तु. वें. PW. प्रभृ.; वैतु. सा. =योद्धृ-, LR.Gr. =[उन्नत-] पार्ष्णि-)]। गस.। उप. कर्तरि क्विप् प्र.।

b) नि॰ इति स्वरः? यनि. शोधः (तु. ऋ. तै., सपा. तैआ ४,३,१ च)।

c) सपा. निष्पर (माश ३,९,४, २१ च)<>निष्वर (आपश्रौ १२,९,९ च)<>निस्वर<>निस्सर (K. [तै.])<>निःस्मर इति पाभे.।

d) सपा. तैब्रा २,८,७,२ नि···पिपृतात्, नि-(पिपृतात्) इति पाभे.।

e) तु. सा.; वैतु. WI. निर् इति स्वाभ्र.।

f) वैतु. सा. WI. निर् इति स्वाभ्र.। पाभे. कृते पृ ८९१ e टि. द्र.।

g) धा. गत्यर्थे वृत्तिः।

h) नि च रिष्यति इति सात.? (तु. Sch. तस्य टि. च)।

i) अर्थः व्यु. च?। पपा नावग्रहः। या [५, १६], SEY [६४] प्रभृ. अन्यन्तस्त्रीकामुक-पर्याय इति च *सप- [=पुंसस्-] इति च कृत्वा *निष्-षप- [नग्न-शिश्न-]> प्राम.>[तद्वदर्थे] यनि. इतीव?। वस्तुतः < नि(स्>)ष् √ष(<स)प् [*विक्षेपे]>गस. इत्येवं मन् अयं धा. √क्षप् [प्रेरणे] इत्यस्य विपरिणामः स्यात् (तु. पा ८, ४,६५) इति कृत्वा यनि. विप.>नाप. (वि-क्षेपिन्-, अति-व्ययिन्-) इति मतम्। 'यथा स मघा (धनानि) निष्षपी ([अति-व्ययन्-] परादत्ते [=मुधा विक्षिपति]), एवं त्वम् नः (अस्मान्) मा परादाः (=निर्दयं न विक्षिप [दस्युभ्य·])' इति वा. द्र.।

j) भाप. स्त्री. गस.।

k) विप. (ओषधि-)। मत्वर्थीयः वनिप् प्र. (पावा ५,२,१०९)। शेषं पृ ८८२ c टि. द्र.।

l) विसर्गलोप। पपा. नावग्रहः। गस. उप. णमुल् प्र. तु. भा.; वैतु. सा., भा [पक्षे] उप.<√कु [शब्दे] इति)।

नि(स् >)ष्,: √ष्ट[a](< स्त)न्[b], [c]‡निष्टनिहि मा २९,५६; तै ४, ६,६,७; मै ३, १६,२; काठ ४६, १; निःष्टनिहि[c] ऋ ६,४७,३०[d]; ‡निष्टनिहि[c] पै १५,११,१.

नि(स्>)ष्,: √ष्ठा (< स्था)[b], नि-स्तिष्ठसि शौ५,५,५; निस्तिष्ठ खि ४,७,५; निरतिष्ठन् ऋ ८,१,३३.

‡२नि-ष्ठा[e]– -ष्ठाः[f] कौ २, ८४६; जै ३,५८,२.

२नि-ष्ठित– -तः ऋ १,१८२,७.

निः-ष्ठा[e]– -ष्ठाः[f] ऋ ९,११०, ९; -ष्ठाम् ऋ ३,३१,१०.

¶नि(स्>)ष्,: √ष्ठीव्[h], निष्ठीवति काठ २३,३[g]; निरष्ठीवत् मै २,४, १; काठ १२,१०[g].

नि(स्>): √षि(<सि)ध् (गतौ), निः…षेध[h] मा १,१७; का १, ६,१; तै १, १, ७, १; काठ १, ७; क १,७.

नि(स्>): √षू (<सू [प्रेरणे]),

निः…सुवामि पै १०, ९, २; निः…सुवामसि शौ १, १८,१[i]; पै १९, १९, ३; २०, १८, २[i]; निः (सुवामसि)[j] शौ १,१८,१; पै २०, १८, २; निः…सुवन्तु ऋ ७, ५०, ३; निःष्व[k] शौ ६, १२१,१;७,८८,४; निः…सुवाम शौ १९, ५७, २; पै ३,३०,२. निः …साविषक्[l], निः[m](साविषक्) शौ १,१८,२; निः…साविषत्[l] पै २०, १७,९; निः(साविषत्) शौ १, १८, २; पै २०, १७,९.

नि √सृ

नि-सर[n]– -रम् मा ३०, १४; का ३४,३,१.

नि √सृज्

नि-सृष्ट– -ष्टम् पै २०,४५,८.

नि √स्कन्द्, निस्कन्दति पै २०,३७,८.

निस् √तंस्>तंसि, निरतंसतम् ऋ १,१२०,७.

निस् √तक्ष् निष् √टक्ष् द्र.

निस् √त्रस्, निरत्रसन् ऋ ८,४८,११.

नि √स्पृश्, निस्पृश ऋ ८,९६,११.

नि-स्पृश्[o]– -स्पृक् ऋ १०,९५,९.

नि-स्पृशे ऋ १०,९१,१३.

नि-स्पृश्य खि ५,७,४,११.

नि-स्वन[p]– -नः मै ४, १४,१७[q].

नि-स्वर[r]– -रः शौ १२, २, १४[q]; -‡रम् ऋ ७, १,७; १०४, ५; शौ ८, ४, ५.

नि √स्रु नि √ष्रु द्र.

?निस्-साला– -लाम् पै २,४,१[s].

निस् √स्तन् निष् √ष्टन् द्र.

निस्-स्वर– -रः पै १७, ३१, ४[?t]; -रम् पै १६, ९,४.

निस् √स्रु, ¶निस्स्रवेत् काठ २६, १; क ४०,४.

नि(स्>):सं √श्यै>श्या, निः… संश्यामि पै ३,१९,६.

?नि(स्>):-साला[u]– -लाम् शौ २, १४,१[s].

---

[a]) पत्वार्थं तु. पृ ३६३ *l* टि. ।

[b]) विभाषया विसर्गलोपः (तु. ऋप्रा ४,३६ पावा ८,३,३६)।

[c]) सपा. निष्ट° <> निःष्ट° <> निष्ट° इति पाभे. (तु. पृ ३६३ *m* टि. अपि)।

[d]) वैतु. उ. (ऋप्रा ४,३६) विसर्गलोपे निष्ट° इति ।

[e]) विप. (वृषभ-)। गस. ।

[f]) सपा. निष्ठाः<>निःष्ठाः इति पाभे. ।

[g]) वैतु. SI. <नि √ष्ठीव् इति ।

[h]) पाभे. कृते पृ १८२१ *g* टि. द्र. ।

[i]) पाभे. कृते पृ १८१५ *f* टि. द्र. ।

[j]) पाभे. कृते पृ. १८१५ *g* टि. द्र. ।

[k]) निःषुव> °षुव>नैप्र. यनि. इति (तु. पपा. सा. BW.; वैतु. शंपा. सात. निष्व इति, BW. च द्वितीये स्थले शोधार्हः [तु. W. टि.])।

[l]) सपा. °षक्<>°षत् (तु. WGL१५१ *a*]) इति पाभे.।

[m]) सपा. निः°(साविषक्)<>अप (साविषत् [परि.]) इति पाभे.।

[n]) नाप.। गस. उप. कर्तरि अच् प्र. थादि-स्वरश्च ।

[o]) तु. वैं सा. PW.GW.; वैतु. BW.MW. नि-स्पृह्– इति प्राति. ?। गस. उप. क्विन् प्र. (पा ३,२,५८)।

[p]) विप. (अग्नि-)। बस. पूप. स्वरः ।

[q]) सपा. निस्वनः<>निस्वरः <>तैआ २, ४, १ निस्वनः<>आपश्रौ ९,३,२२ विष्किरः इति पाभे. ।

[r]) विप.। बस. अन्तोदात्तः (तु. पा ६,२,१९२)। -रम्. इति द्वि१ सद् वा. क्रिवि. द्र. । पूप. = नञ् (वैतु. GW. विप. <निस्-स्वर– इति)।	[s]) निस्सालाम्<> निःसालाम् इति पाभे. ।	[t]) निस्वरः इति पाठः ? यनि. शोधः (तु. मूको. द्वितीयं स्थलं च)।

[u]) अर्थः व्यु. च ?। पपा. यनि. । व्यप. (सदान्वा-)। उप. <√सृ> सारि > लि इति सा. W. च; सा [पक्षे] नाप. =वृक्ष-विशेष- इत्यपि; निःशालाम् इति ?B., ?Gri. (तु. सर्वनाशिनी-); °शालम् (?) इति कृत्वा क्रिवि- इति B.। विप. (सदान्वा-) इति कृत्वा यनि. निः √*सल [हिंसायाम्] + कर्तरि णः प्र. इति तु मतम् ।

नि(स्>): √सृ>सारि, ¶निःसार-यति मै ३,८,५[२]; काठ २५,६[१]; क ३९,४[२].

नि(स्>): √सृज्, नि सृजामि मा ५, ११; का ५,४,२; निः···सृजामि पै १०,९,१; निः···असृजत् ऋ १, ५१, ११; निः···सृजत् ऋ १०, १२४, ७; नि सृजन्त ऋ १०, ६२,७; निः···असृजन् शौ २, १०,८[a].

नि.ससृजे ऋ १०,८,८; निः··· ससर्ज ऋ १,१०३,२.

†निः सृज्[b]- -सृजः ऋ १,१३१, ३[२]; शौ २०, ७२, २[२]; ७५, १[२].

नि(स्>): √सृप्, निःसर्पति मै ४, ६,६.

¶निः-सर्पत्- -र्पन्तः काठ २८, १; क ४४,१.

निः-सृप्य शौ ११, १,२५.

नि(स्>)·√स्पृ, निः···स्पर्तम् ऋ ७,७१,५.

नि(स्>): √स्फुर्, निः···अस्फुरत् ऋ २, ११, ९; निः···अस्फुरः, निः (अस्फुरः) ऋ ८,३,१९.

नि(स्>): √स्मृ, निःस्मर[c] मै १, ३,४; ४,५,७.

नि(स्>): √स्रु, निःस्रवति मै २, २,७¶.

निह्[d]- निद.[e] मा २७, ६; का २९, १,६; तै ४,१,७,३; मै २,१२, ५; काठ १८, १६; क २९, ४, शौ २,६,५; पै ३,३३,६.

नि√हन्, > घन्, घनिघन्, नि··· हनति ऋ ६,२९,६; निहनत् तै २,६,१०,२¶.

निहन्ति शौ ६, ८, २; निहन्ति तै ६,२,९,४¶; मै ३, ८,७[२]¶; शौ १०,१,२७; ¶निघ्नन्ति तै ७,५, १०, १; काठ १३, १०; निघ्नन्ति[f] शौ २०, १३६, ६; †नि···हंसि ऋ ८,१२,१; १०, ११८, १; कौ १, ३९४, जै १, ४४,४; शौ २०,६३,७; निहन्मि शौ ६,८,२; निहन्तु[g] मै १, २, ११, ३, ८, ९; काठ २, १२; २५, १०; क २, ६; ४०, ३; निजहि ऋ ७, १८, १८; १०, ८७,७; खि १, ५, ५; ३, १६, ८; शौ ८, ३, ७†; ११, १, ९; पै १६, ६, ७†; ८९, ९; नि··· जहि>ही ऋ ३, ३०, १६; ६, ५१, १४; ¶निहन्यात् तै २, ६,१०,२; मै ४, ७,६.

निजघान ऋ ५, ३२, ४; पै २, ७२, ३; नि···जघान ऋ ६, १७,९; निजघन्थ ऋ १,५२,६; नि···जघन्थ ऋ ८,६,१४.

निहन्यते, निहन्यताम् .शौ ६, ७०,१; २; ३.

निजिघ्नते ऋ १,८०, [६ (८,६, ६;७६,२;८९,३)].

नि-घ्रनिघ्नत्[h]- -घ्नते ऋ १,५५,५.

नि घ्नत्- -घ्नतः शौ १०, १, २७; पै १६, ३७, ८; -घ्नन्तः शौ १९,४६,३[i].

निघ्नती[j]- -तीः तै ७, ५, १०, १¶; पै १७,१३,५.

?निजघ्नत्सु[k] पै ९,२२,११.

[a]) सपा. तैब्रा २, ५, ६,३ आपमं २, १२, १० हिग्ट २,३,१० वि···असृजन् इति पाभे. ।

[b]) विप. (ᒪअबन्धक-, बन्धनेऽशक्त-ᒧ व्रज-)। धा. बन्धने वृत्तिः (तु. ऋ १०, ६२,७) । कर्तरि कृत्। गवा बहुतरत्वात्तदीया व्रजेऽमेयता ध्वनिता भवति [वैतु. सा. प्रमृ. धा. गमने वृत्तिरिति.कृत्वा विप. (ᒪनिर्गमयितृ-ᒧ मिथुन-) इति, GRV. (पक्षे) 'निर्गमनाय' इत्यर्थे तुमर्थीयं कृद् वेति च ?]।

[c]) निस्मर इति पाठः ? यनि. शोधः द्र. (तु. मूको.; मै. पपा. च)। पाभे. कृते पृ १८४१ c टि. द्र ।

[d]) विप.>नाप. (ᒪहानिकारक-ᒧ शत्रु-)। व्यु.? । < नि√हन् वा नि√हा ᒪगतौᒧ वेति सा. प्रमृ. । < √*निह् ᒪहिंसायाम्ᒧ इति तु मतम् ।

[e]) द्विरूपम् (तु. WI; वैतु PW. W. पाठः ? इति कृत्वा √निद् ᒪनिन्दायाम्ᒧ > निदः इति शोधः स्यादिति ?, उ. म. व्यत्ययेन प्र१ इति च)।

[f]) तु. RW.; वैतु. शंपा. निघ्नन्ति इति ? । सपा. खि ५, २२,७ अपिघ्नन्ति इति पाभे. ।

[g]) धा. खनने (*गडने =दृढीकरणे) वृत्तिः (तु. सस्थ. टि. नि√तन्>नि-तान- >-नः) । सपा. निहन्तु (माश्रौ २, २,३,१६; ३, ५,५ च) <> मिनोतु (माश ३, ६, १,१६ च) इति पाभे. ।

[h]) विप. (इन्द्र-) । गस. उप. यङ्लुगन्तात् शता प्र. (तु. PW. GW. प्रमृ.; वैतु. वें. स्क.?, सा. किप. इति) ।

[i]) सपा. निघ्नन्तः<>?भिदन्त इति पाभे. ।

[j]) नदीस्वरः (पा ६,१,१७३) ।

[k]) निजघ्नत्सु पदावागामुपेदिम इति पाद-पाठः ? निजघ्निवत्-प(द>)दा-(विप. ᒪकठोर-शब्दा-ᒧ, वस)> -दाम्, वाचम्, उपो(प-उ)दिम इति शोधः । सस्थ. ?आमन्यतो इत्यस्य स्थाने आ√मन् > (ल्यपि) *आ-मन्य इति

†नि-जघ्नि[a]- -घ्निः ऋ ९,५३,२; खि ५,५, ३; कौ २,१०६५; जै ४, ७,२.

नि-हत,ता- -तम् पै ४, १४,७; ९, १८, ४; -†तस्य ऋ १, १६२, ११; ६, २७, ४; मा २४, ३४; का २७,१३,३; तै ४, ६, ८,४; मै ३, १६,१; काठ ४६,५; -ता पै ५,३७,१.

नि-हन्तवे[b] ऋ २,१३,८.

नि √हा(गतौ), नि॰॰॰ जिहीते ऋ ५, ३२, १०; निजिहते ऋ ८, ७, ३४; नि॰॰॰जिहते ऋ ५,५७,३; ६०,२.

नि॰॰॰अहासत ऋ ८,७,२.

नि √हा(त्यागे), निहीयताम् ऋ ६, ५२, १; नि॰॰॰हीयताम् ऋ ७, १०४,१०; शौ ८,४,१०†.

नि-हाका[c]- -†कया ऋ १०,९७,१३; मा १२, ८७; का १३,६, १३; तै ४, २, ६, ४; मै २,७, १३; काठ १६,१३; क २५,४; पै ११, २,१४; १९,३७,१५; -कायै तै ७, ५,११,१; काठ ४५,२.

नि-हित-, निहित-भाग-, ?निहितै-षिणी- नि √धा द्र.

नि √हीड्, निजिहीडते[d] खि ५,८,२; शौ २०,१२७,२.

नि √हृ, निहरामि[e] का ३, ६, २; तै १,८,४,२; काठ ९,५; क ८,८; निहरामः शौ ६,११७,२; पै १६, ५०,१; निहरासि[f] का ३, ६,२; निहरन्तु पै १०,४,३; नि॰॰॰हर[f] तै १, ८,४,१; काठ ९,५; क ८, ८; निहराणि[e] मा ३,५०.

निजह्रुः खिसा २९,३०.

नि-हार[g]- -रः पै १६,५४,२; -रान्[h] पै १९,३३,१२.

नि-हारम्[i] मा ३, ५०[2]; का ३,६, २[2]; तै १,८,४,१[2]; काठ ९,५[2]; क ८,८[2].

नी-हार[j]- -रः काठ २८,४¶; क ४४,४¶; शौ १८,३,६०; -रम मा २५,९; का २७,९,१; मै ३, १५,८; ४,३,४¶; -रात् पै ९, २२,६; -रान् शौ ६, ११३,२[h]; -राय मा २२, २६; का २४, १२,१; तै ७, ५, ११, १; काठ ४५, २; -†रेण ऋ १०,८२,७; मा १७, ३१; का १८, ३, ७; तै ४, ६,२, २; मै २, १०, ३; काठ १८,१; क २८,२.

¶नि √हु[k], निहुते तै १,५,८, ३; ६, १,१०,३; ३, ८, ३; काठ २४, ९; क ३८, २; निह्नुवाते तै ३, ५,९,१; निह्नुवते काठ ३४,२.

नि-हुति- -त्यै काठ ३७,४¶.

नि √ह्राद् >ह्रादि, निह्रादयन्ति मै १, ११, ६¶.

नि √ह्वे, >हु, निहयते काठ ३६,९¶; निह्वयन्ते म १, १०, १६¶; †निह्वये ऋ १, ११२, [(२४, १२) २४]; १०, १०१, १]; मा ३४, २९; का ३३, १, २३; †निह्वयामहे ऋ १, ४७, १०; ११४, ४; ५; १०,४०,४; काठ ४०, ११; निह्वयस्व शौ ५, २०,८.

नि॰॰॰अह्वन्त ऋ १०,१२२,८.

नि॰॰ हूयसे ऋ ८,८२,४.

नि-हव- -वाः, -वान् पै २०,२८, ६; -वे पै २०,७,८.

शोधोऽपि द्र. ।

[a]) गस. उप. किः प्र. लिड्वद्भावश्च (पा ३, २, १७१) ।

[b]) धा. गतौ वृत्तिः (तु. सस्थ. टि. नामेर्- [परि.]) ।

[c]) स्त्री. नाप. (तीव्र-गति-) । व्यु. ? । नि √हा [गतौ] + [भावे] आकन् प्र. उसं. (पाउ ४,१४) । 'वातस्य ध्राज्या निहाक्या (च) साकं नश्य' इति वा. (तु. [व्यु. अंशे] PW. प्रमृ.; वैतु. त एव चण्डवातार्थे, सा [ऋ.] गोधिकाख्यप्राण्यर्थे [तु. पाउ ३,४४], भा. महा-नीहारार्थे, सा. [तै.] GRV. च वर्षान्धकारार्थे नाप. इति ?) । सा. [का.] उ. म. च महाकष्टार्थे <नि + हा [अव्य.] + *क- [कष्ट-] इति, उ. म. [पक्षे] <नि √हन् > *निहा + *का- [काय-] इत्यपि ।

[d]) तु. संपा. शांश्रौ १२, १४,२ च; वैतु. BW. निजिहीयते इति पाभे. ।

[e]) सपा. निहरामि <> निहराणि (माश २, ५,३, १९ च) इति पाभे. ।

[f]) सपा. निहरासि<>नि॰॰॰हर<>हरासि (माश २, ५,३,१९ च) इति पाभे. ।

[g]) नाप. (नीहार-) । दीर्घाभावस्तु विशेषः ।

[h]) सपा. निहारान्<>नीहारान् इति पाभे. ।

[i]) गस.उप. णमुल् प्र. (तु. भा. सा. PW. प्रमृ.; वैतु. उ. म. K. Gri. घजन्तमिति चिन्त्यम् अन्तोदात्तापत्तेः) ।

[j]) नाप. (अवश्याय-, कुहा-, तुषार-) । पपा. नावग्रहः । गस. घञन्ते थादि-स्वरः । पूप. वैकल्पिको दीर्घः (पा ६, ३,१२२) ।

[k]) मात्वर्थप्रतिपत्त्यर्थं तु. Brough [सिमा १,१२६] ।

√नी, नयते शौ ५, १९, १५; पै ९, १६,२; ¶नयति तै ५,२,८,५; मै १,९, ४; नयति ऋ ५,३४, ६; ६, ७५, ६; खि २, ९, ३; मा २३, १८; २९, ४३†; का २५, ५,१; ३१,२,१०†, तै २, ५,११,७¶; ४,६,६,२†; ५,२, ८, ५¶; ६,३,९,३; ७, ४,१९, १; मै ३, १२, २०; १६, ३†; ४, १, १०; ८, ३[२]; काठ २०, ७[२]¶[a]; २६, ९[२],२८,४[३b],४४, ८[४]; ४६, १; क ३१, ९[२]¶[a]; ४१, ७[३]; ४४, ४[३b]; कौ १, २१८‡[c], जै १, २३, ५‡[c]; पै १५, १०, ६†; २०, २२, ९; नयतः पै २०, २८, ७; नयन्ति ऋ १,४१,३; १६२,२; ६, ५१, १०; मा २५, २५†, का २७, १२,२†; तै ३, १, ३,२¶; ४, ६,८,१†; मै ३,१,३¶;१६,१†; शौ ५, ३०, १२; ८, १, ८; नयन्ति ऋ १, १२६,४; १४६, ४; ३, ५३, २३; ७,६०,।(३, १०; ४, १०)६।; ७; ९, ८७, १; ¶तै २,४,१०,२,५,१,२,३; ¶मै १, ६, ४[d]; ३, २, ५; ¶काठ ८,५[४]; ११, १०;१९,२; २६,७;९; २८,४; ३०,४; ३३, ४[३d], ४६, ४†; ¶क ७, १[३]; २९,८; ४१,५,७; ४४,४; ४६, ७; †कौ १,५२३;२,२७; †जै १, ५४,१; ३,३,६; पै ९, १४, २; १६, १,८; १७, ३८, ५[e]; १९, ४२, ११-१३; नयसे[f] ऋ १०, ८४,३; नयसि ऋ २,२३, ४; १०,७५,४; पै २०, ४७,३; नयथ,>था ऋ १, ४१, ५;७, ५९,१; ८,१९,३४; नयामि शौ १०,४,२१; नयामि मा ६, १६; का ६,३,६; तै १,३,९,२[२]; ६, ३,९,२; मै १, २, १६; ३,१०, १; काठ ३,६; क २,१३; पै १५, २१,१; १६, १७,१; नयामः शौ १०,१,१५, नयामसि शौ १,१८, १; ५, १४,६;७; पै ६, ३, ८; ७, १, १२; नयाति ऋ १०, १६१,३; †नयत् ऋ १,३६,१८, ३,३३,६; ८,१७,१५; मा ३३, ५९; का ३२,५,५; मै ४,६,४; काठ २७,९; पै २,७१, ३§; नयात्[g] शौ १९, २४, २-३; नयाद् मै २,२,९[२]; ४, ४, ८¶; काठ १०,८¶; पै १,६९,१,७१, १; १९, २४, १४; ‡नयामै[f] शौ ४, ३१, ३, पै ४, १२, ३; नयामि[h] शौ १२,३,१७; पै १७, ३७, ७; नयाथ पै १, १४, २[i]; १९, ४३,१२[j]; नयातु[k] पै १६, ५०, ६; नयतु ऋ १, ९०, १[०]; १०, ८५, २६; १८२, १; तै ३, ५,६, २[१], ५, ७, ८, २;३; काठ ९,९[६]; ३९,३; क ८, १२[३]; शौ २, ३६, ८; ६, ५५, ३; १२, २, २४‡[m]; १४,१,२०†; १९,४३, १-८; पै १, ७८, २; २, ६६, ४; ४, १०, १†; ५, ६,७; १५, ६; २८, ७; ९, २२, २७; १७,३२,५‡[m];१८,३,९†; १९, १४, १२; १४, १५; ३८, १४; २०, २४, ५, नयताम् पै २०, २४, ७; †नयन्तु ऋ १०,८५, ३१, शौ १४, २, १०; पै १८, ८, १; नयन्तु मा २६, १९; का २८, १२, १; तै ३,१, ९, २[n]; काठ ३०,६[n]; शौ ६,४७, ३[n]; १३,२; १२, ३, २६[n]; पै ७, ३,६; १६, ७२, १; १९, २, ६; १४, १४; २०,१०, ५[n]; नयस्व शौ १,८,३; पै ४,४, ९; नयस्व खिला २९, ४८; †नय ऋ १, १८९, १; खि ४,५,२५; मा ५, ३६; ७, ४३; ४०, १६; का ५,९,२; ९,२,३; ४०, १, १८; तै १,१,१४,३; ४, ४३, १; ४, २,११,३; मै १,२,१३; ४,१०, २; ११,४; १४, ३; नय,>या ऋ १,४२,८[n]; ६,१५,१६;५३,

a) सकृत् तु. टि. सपा. अभि [शौ १२,३,२६]। पृ ३४७ अभिनयति इत्यत्र शोधश्च द्र.।

b) तु. सस्थ. टि. अन्तर् ।

c) सपा. नयति<>नयतु (ऐत्रा ६, ६ गोत्रा २, ५, १२ च) इति पाभे.।

d) सकृत् न यन्ति इति पाठः? यनि. शोधः (तु. तैत्रा १,२,२,३;५)।

e) सपा. नयन्ति<>नयन्तु इति पाभे.।

f) सपा. नयसे<>नयामै इति पाभे.।

g) तु. RW; वैतु शंपा.? नयाम् इति सा. नय इति च। सपा. हिश्रृ १, ४,८ नयेद् इति पाभे.।

h) तु. सस्थ. टि. अभि।

i) सपा. नयाथ<>वहाथ इति पाभे.।

j) सपा. नयाथ<>नयन्तु इति पाभे.।

k) नयाति इति BKA. शोधः।

l) सपा. माश्री २,१,२,१३ नयताम् इति पाभे.।

m) पाभे. इते पृ ११३४ b टि. द्र.।

n) सपा. नयन्तु<>वहन्तु इति पाभे.।

२[b]; ८, ४४, ८; खि ५,४, ५[b]; मा १५, ५५[c]; १७, ५१[d]; १८, ६२[c]; ६३[c]; का १६, ६, ७[c]; १८,५,२[d];२०,४,५[c];६[c]; तै १, ४, ४३, २; ३, ५, ११, २†; ५,७,२४, १; ६, ६, १, ३; मै १, ३, ३७; २, १०, ४[d]; ४,८, २; १०, ४†; १२, ४[c]; काठ ३, १†; ४, ९; ६, १०†; ७, १३; ११, १३; १५,१२†; २८, ४; ४०,१३[20]; ४५,१६; क २, ८†; ३,७;२९,६;४४,४; कौ ४, ५†; जै २, ७, २†; शौ २ २८, ५[f]; ६,५, २; १०, १, २६; पै २, २५, २; ६, २२, १५; १५, ५,१;९; १०; १६,१७,४; ३७, ६; १९, ३५,१०; २०,२७, ९; नयतम् मा ५,१७; का ५, ५, ४; तै १,२, १३, २; पै १,६१, ३; नयत,>ता ऋ १०, ३४,४; शौ ८,८,११; नयत ऋ ४,५८, १०; मा १,१२[g]; ६,३४[h], १७, ९८†; का १,४,२[g]; ६, ८, ५[h]; १९, १, ११†; तै १, १,५,१[g]; मै १,१, ४[g]; काठ ४०, ७†; शौ ७, ८७, १†; पै ८, १३, १०†; १६,३०,१; अनयत् क ६,५७, ४; मै १,९,४¶; कौ १,१४८†; जै १,१६, ४†; अनयत् ऋ ३, ३३,६;१०,९९,९;तै २,३,१२, १¶; काठ ९, १२[2]; १३,१५[i]; २३, ११†; पै २०,२४,४; अनयन्त ऋ ४,३३, ७; अनयन्त ऋ १, १४१, १; ३, ७, ६; ५,४५, १०; अनयन् ऋ १०, ५३, ७; शौ ७, १, १; अनयन् ऋ १०, १५७,५; खि ५, २०, १; मै १, ९,४[j]¶; २, ६,८; काठ ९,११; १५,६; २५, ७; २८, ४[3]; ¶क ३९,५; ४४, ४[3]; शौ २०, ६३, ३†; १२४, ६†; १३५, ६[j]; पै २०,१, १; †अनयः ऋ ६,१,७; मै ४, १३, ६; काठ १८, २०; अनयत ऋ १०, ६१, २७; अनयम् ऋ ४, २६, २; शौ १८, ३,३[k]; नयेत् तै ३, २, ८,४¶; नयेयुः मै ३,१,३¶.

नेषि ऋ १,१२९,५; ३, १५,३; †नेषि ऋ६,६१,१४[e]; तै७,२,७, ४; मै ४,११,२;१४,३; काठ१७, १८; ३०, ३; क ४६,६; ऽपै ३, २७,३[2]; १६, ९८,१; १७, ३७, ६[1]; अनीताम् ऋ १, १२१, ५. निनीयाव[a] ऋ ७,८८,२.

निनाय शौ ९, २, १७; पै १, ५०,४; ¶निन्युः काठ २६, ९; क ४१, ७; नीनिम तै ३,२,८, ३; ¶निन्यन्ति काठ २६, ९; क ४१,७; ¶निन्यसि काठ २६,९[5]; क ४१,७[2]; नेषति ऋ ५,४६,१; नेषत् ऋ १०, १७,५; १८२,१; तै ५,६,८,६; ७,२३; काठ ४०, ६; शौ ७,१०, २†; पै १, ५०, ४; ६१, ५[m]; ७,३, ७; नेषन् पै १, ५०, २; नेष शौ १२, ३, १६[a1]; नेषो (प-ड) पै १,५१,३; नैष्ट ऋ ८,३०,३[n]; नेष्ट शौ ३, ११,७; †नियिष्ठाः ऋ १०,१२६, ३; पै ५,३९,३.

नीयते तै ७, १,७, ४¶; नीयते ऋ१,१६२,३;१६३,१२;मा२५, २६;२९,२३†; का २७, १२,३; ३१,३,१२†; तै ३, १,५,१¶; †४,६,७,५;८,१;६,३,८,१[2]¶; मै ३,१६,१†; †काठ४६,३;४; पै १,५०,१; ६,६,६; ¶नीयन्ते तै ६,१,६,२; काठ २३,६[2];१०; क ३७,१; नीयसे शौ ५, ४,८; पै १,३१,२.

निनीषति शौ १९, ५०, ५; पै १४,४,१५.

नेनीयते खि ४,११,६; मा ३४, ६; ¶नेनीयते तै २, १, १, २; मै २, ५, १; ४, ३, ३; ¶नेनीयेरन् तै ३,३,८,४.

नयत्– -यन् ऋ १, ७१,३; ९,८६, ३२; काठ २७, ६?¶[o]; क ४२,

[a]) तु. सस्थ. टि. अभि। [b]) नय इति स्वरः? ।
[c]) सपा. नय (माश ९,५, १,४८ च) <> वह इति पाभे. । [d]) पाभे. क्वेते पृ ११३६ e टि. द्र. ।
[e]) शोधितः पाठः द्र. (तु. सस्थ. टि. ?म एमुम्) ।
[f]) पाभे. क्वेते पृ ११३६ d टि. द्र. ।
[g]) सपा. नयत (माश १,१,३,७ च) <> प्र···नयत <> प्रेत इति पाभे. ।
[h]) पाभे. क्वेते पृ ११५९ l टि. द्र. ।
[i]) सपा. अनयत् < > अवि···नेषत् (परि. [मैत्रा २,१, ९ पागृ ३, १,२ च]) <> माश्रौ १, ६,४, २१ नयत् इति पाभे. ।
[j]) वैतु. शंपा. अनयन् इति? ।
[k]) सपा. तैआ ६,१२,१ ? अवयन् इति पाभे. ।
[l]) सपा. नेषि <> नेष इति पाभे. ।
[m]) नयत् इति पाठः? यनि. शोधः द्र. (तु. सपा. शौ ३,११,७ नेष्ट इति) । [n]) तु. सस्थ टि. अधि ।
[o]) पाठः? न यन् इति द्विपदः C. [WZKM २६, १२५] शोधः द्र. ।

६?¶[a]; –यन्तः[b] ऋ १०,४६,५; –‡यन्तम्[b] कौ १, ७४; जै १, ८,२.
नयन्ती– -न्ती ऋ ७, ७७, ३; १०, ५६, २; शौ ६, ९२, ३; –न्तीः ऋ ६, ६५, २; तै १,४, ४३,२; ६,६,१,२.
नयमान– -नः ऋ १,१७३,२; ९.
¶नय-व(त>)ती[c]– -त्या तै ६, २, २,३; ६,१,१.
नायु[d]– -यम् ऋ ६,२४, १०, ४६, ११.
१नीत,ता– -तः पै १, ६२, २; –†ताम् ऋ १०, १०९, ५, शौ ५, १७,५; पै ९,१५,५; –तासु तै ६,१,३,८¶.
नीत्वा तै ७, ४,९,१¶.
नीथ– -थः पै १७, २९, १२[e]; –था[f] ऋ १०, ९२,३; –थानि[g] ऋ ४, ३,१६; –थेऽ-थे[g] ऋ ७, २६,२; तै १,४,४६,१†.
नीथा[h]– -था ऋ १,१०४,५.
†नीथा-विद्[i]– -विदः ऋ ३, १२, ५; मै ४, ११, १; कौ २, ९२५;१०५३; जै ४,२२,८.
नीयमान,ना– -नम् तै ६,३,९,४¶; –नाम् शौ ५,७,१[j]; १८,३,३[k]
नेतृ– –०तः ऋ ५, ५०, २; ५; –तरि ऋ २, ५, २; –†ता ऋ २,१२,७; ३, ६,५;१५,४;२०, ४; २३,२; ४,१६,८,७, ५, [२ (६,४४, २१)]; ४०,४; ८,६९, १३; ९, ७४,३;१०३, ४; १०, ८,६; १०३, ८; खि ५, ५,३[२]; मा १३, १५; १५, २३; १७, ४०; का १४, १,१५; १६,५, ४; १८, ४, ८; तै ४, ४, ४,१; ६,४, ३; ५,६, ८, ६$[l]; मै २, ७, १५; १०, ४; ४, १४, १३; काठ १२,१३$, १६, १५; १८, ५; ४०,६$[l]; क २८, ५; कौ २, १२०६, शौ १९, १३, ९; २०,३४,७; ७७, ८; ९२, १०; पै ७,४, ९; १३, ७, ७; –तारः शौ १०, ८,३५; पै १८, २६,३; –तारम् ऋ १०, ४६,४, –तारौ तै ६,४, ३, ३¶, –†तु ऋ ५, ५०,१; मा ४,८; ११,६७; २२, २१; का ४, ३, २; १२, ७, २; २४, ७, ४; तै १, २, २, १; ४-५, १,९,१; ६, १,२, ५; मै १, २,२; २, ७, ७; ३, ६, ५; काठ २,२; १६,७; २३,२;४३, ५; क १,१४,३५,८; –तृणाम्[m] तै १,२,६,१; –तॄणाम्[m] मै १, २,१४; काठ ३, ३; २६,५; क २,१०; ४१,३.
नेत्री[n]– -त्री ऋ १, ९२, [७,११३, ४]; ४, ५६, २; ७, ७६, ६; ७; ७७, २; तै ४, ३, ११, ५; मै २, १३, १०; काठ. ३९,१०.
¶नेतृ-म(त>)ती[o]– -ती काठ २३,२; क ३५,८.
¶नेनोस(ः) तै ६,१,३,८[?].
नेत्र[p]– -त्रम् काठ ९,१२; शौ १०, १०,२२; पै १६,१०९,२.
नेत्र[q]–
नेत्र-तम– -मैः[r] ऋ१,१४१,१२.

---

[a]) पृ १८४६ *o* टि. द्र. ।
[b]) सपा. नयन्त <>नयन्तम् इति पाभे. ।
[c]) विप (ऋच्-) । लोटि मपु१ रूपाद् मतुप् प्र. ।
[d]) नाप. (नेतृ-) । कर्तरि ण. प्र (पा ३, १,१४२) ।
[e]) विप.>नाप (नायक-) । क्थः प्र उसं. (पाउ २,२)।
[f]) नाप. (नि-विद्-, स्तोत्र-) । धा. आह्वाने, स्तुतौ च वृत्तिः (वैतु. अन्ये भाप. = प्रणीति-, प्रशासन- इति) ।
[g]) *f* टि. स-न्यायता द्र. (तु वें. भा. सा. GW. प्रमृ.; वैतु. वें. सा. Gri. [प्रथमे स्थले] विप. इति) ।
[h]) = नीथ– । नाप. । व्यु.? । (नीथ– > √नीथ् [स्तुतौ]>करणे) *नीथ्– >यनि. [तु. इड्–>इडा– प्रमृ. (तु. [अर्थमात्रे] स्क., BR [२,३१७]); वैतु. वें. सा. GRV. <√नी इति कृत्वा [तु. पाउ २, २] = पदवी- इति, PW. GW. = कपटोपाय-, माया- इति)] ।
[i]) विप. ([स्तुति-पाठक-] जरितृ-) । उस. उप. <√विद् ([*पाठे] तु. नि-विद्- वैतु. पपा. नीथ-वि° इति ?) ।
[j]) मपा. नीयमानाम् <> ?यातुमानान् इति पाभे. ।
[k]) सपा. तैआ ६,१२,१ आचरन्तीम् इति पाभे. ।
[l]) सपा. आश्रौ ५,९,१ शाश्रौ७,९,१ नीथानि इति पाभे. ।
[m]) सपा. नेतृणाम् <> नेतॄणाम् इति पाभे. ।
[n]) नदीश्वरः (पा ६,१,१७४) ।
[o]) नाप. ([नच्छन्दवती-] ऋग्-विशेष-) । मतुबुदात्तः ।
[p]) भाप. [दर्शन-] । ष्ट्रन्- प्र. उसं. (पा ३, २,१८२) । धा. दर्शने वृत्तिः । 'ब्रह्मा गुपा सतीमपि वशां दृष्टवान्' इति भावः ।
[q]) विप. >नाप. (नेतृ-) । कर्तरि स्त्रन् प्र. उसं. (पाउ ५,२१ [तु. वें. PW. GW. GRV. प्रमृ.; वैतु. सा. नाप. सन् कर्म-स्तोत्रान्यतरपर्याय इति ?]) ।
[r]) = नेतृतमैः मद्भिरन्यैर्देवैः सहितः सखित्यन्वयः

?नेपणरवेपः[a] खि ४,१०[२],४.

नेपणि[b] ऋ १०, १२६, ३; पै ५, ३९,३.

नेष्टृ[c]– -ष्टः ऋ १, १५, ३; खि ५,७, ५, ३; ९; मा २६,२१†; ते ६, ५, ८, ६; मै ३, ६, ८[२]; -ष्टरि ते ६,५, ८, ६¶; -¶ष्टा ते ६,५,८,६; मै ४, ५, ४; काठ २८, ८; क ४४, ८; -¶ष्टारम् मै ३, ९, ८; काठ २६, ९; २८, ८[२]; क ४१,७; ४४,८[२]; -ष्टारा खि ५, ७, ३, ६; मै ४,१३,८; काठ १९, १३; -ष्टुः ऋ २, ५, ५; ते ६, ५, ८, ५; ¶मै ४,४, ८; ५, ४; -¶ष्ट्रा काठ २४, ६; २६,१; क ३७,७; ४०,४.

¶नेष्टा-पोतृ[d]– -तृभ्याम् ते १, ८,१८, १; -त्रोः काठ २४,६; २६,१; क ३७,७;४०,४.

नेष्ट्र[e]– -ष्ट्रम् ऋ २,१,[२; १०, ९१,१०]; -ष्ट्रात् ऋ १,१५,९; २,३७,३; ४; खि ५, ७, ५, ३; ९;१०; मा २६,२२†.

नी(नि √इ), न्य्‌यामि ऋ ६,३४,४.

¶न्ये(नि-ए)ति ते ७,३,१,१; काठ २०, ८; क ३१, १०; न्यें(नि-ए)ति शौ १२, ४, २०; २१; पै १७,१७, १०; ¶नीतः मै १, ४, ७; ५, १४; ८,४; ३, ७, ३; ४, ७, ६; काठ ७, ११; नियन्ति ऋ १०,९४,५[f]; मै ३, ९, ४¶; काठ ३४, २[२]¶; ३५, १४[f]†; क ४८, १२†[f]; पै २, ५७,४; ‡नि···नियन्ति[f] शौ ६, ४९,३; पै १९, ३१, १६; न्येतु शौ ६, २९, १; नि···यन्तु पै ४, ४०, ४; नि···यन्तु पै ५, १५, ६; न्यायन् ते ७,२,४,१¶.

नीयुः ¶मै ३, ७,४; ९,४[२].

२नी(नि-इ)त– -तः ऋ १०, १६१, २; †शौ ३, ११,२; २०,९६,७.

नी(नि-इ)त्य शौ १२,२,३८; पै १७, ३३,८.

न्य(नि-अ)यन– -नम् ऋ १०,१९, ४;१४२,७; मा १७,७; का १८. १, ८; ते ४,६,१,३; मै २,१०, १; काठ १७, १७; क २८, १; शौ ६, १०६, २; पै १९, ३३, ४; -¶नात् मै २, ६, ३; ४,३, ४; काठ १५,२.

¶न्या(नि-आ)य[g]– -यम् ते २,२,८, २; -येन मै २,२,५; काठ १०, १०[२].

?न्या(नि-आ)यन[h]– -नम् शौ ६, ७७,२‡[i].

?नीका नीचा स्तनः[j] पै १९, १८, ११.

नीक्षण[k]– -णम् ऋ १, १६२, १३; मा २५,३६; का २७, १३, ५; ते ४,६,९,१; मै ३,१६,१; काठ ४६,४.

नीच[l]– -चा[m] ऋ २, १३, १२;१४, ४; ४,४,४; ३८,५; ६, ८, ५; १०, ३४, ९; १५२, ४; मा ८, ४४; १३, १२; १८, ७०; का ८,१८, १; १४, १, १२; २०, ५,३; ते १,२, १४, २; ६,१२, ४; ६,४,५,६¶; मै २,७, १५; ४, १२, ३; काठ १६, १५;

---

[a]) पाठः? (*घासि-भरे) नेपणैः *त्वेपः (तु पुपः) इति चतुष्पदः शोध इति कृत्वा सपा. शौ २,१,४ पै २, ६,४ इत्युभयत्रापि ?घास्युरेव नन्वेपुः इति चत्वारि पदानि शोध्यानि (यथाक्रमं पृ १०५२, १७२०, १७५८ पुपुः, घास्युः, ननु इत्यत्र शौ. पै. यनि. शोधः [तु. छन्दः, पै. मूको. खि. पाठ इव पाठश्च]) ।

[b]) तुमर्थीयः सनिश प्र. उसं. (पा ३,४,९)। [c]) नाप. (ऋत्विग्-विशेष-) । कर्तरि तृन् प्र. षुगागमश्च (पावा ३, २,१३५ पाउ २,९५)। धा. *नयनदीपनमदादिषु वृत्तिः ।

[d]) द्वस. । आनङादेशः (पा ६,३,२५) । अन्तोदात्तः ।

[e]) नाप. (नेष्टीय-[तु. या ८,३] पात्र-, [नेष्टुः] कर्मन्-) । तस्येदमर्थीयः (पावा ४, ३, १२०) कर्मार्थीयो वा अच् प्र. उसं. (पा ५,१,१२९) ।

[f]) सपा. न्यङ् नियन्ति <> नि यन् नियन्ति इति पाभे. ।

[g]) नाप. । गस. घमन्ते थादि-स्वरः ।

[h]) =न्ययन- । उप. अय॰ इति पपा. (तु. सा.) । सांहितिको दीर्घः यद्वा नावि. स्यात् ।

[i]) सपा. न्यायनम् <> व्ययनम् इति पाभे. ।

[j]) पाठः? (नीच– >)नीच-क– > -काः, अनीचा-स्तन्– > -स्तनः (=उच्चशब्द-वत्- [विप.]) इति द्विपदः शोधः(तु. छन्दः) । सस्थ. टि. ?यावती(:) सिद्धा द्र. ।

[k]) नाप. [सदाख्य-पाकोपकरण- (=नेक्षण– [तु. सा. तै., म. च दर्शनार्थे नाप. इति?])] । व्यु.? । पपा. प्रभृ. ORN. च नि-ई॰ इत्यवग्रहः, PW. GW. WAG [१, ८६०] प्रभृ. < √*नीक्ष् [भेदने] इति? । नैप्र. <निर्-मिक्षण– < निर् √ मिक्ष् [मिश्रणे] इति मतम् ।

[l]) विप. । व्यु.? । पपा. नावग्रहः । <नि √चि इति या [४,२४] पाउ [५,१३] । <न्य (नि √अ) च् इति अश्री. ।

[m]) तृ१ आज् आदेशः । प्रायेण वा. क्रिवि. । यद्वा न्य(नि-अ)न्च् > तृ१ रूपमिति ।

क २५,६; की २,१२१८; §शौ ६,२१,२; ४,३,६; पै २,८८,३; -चात्[a] ऋ १,११६,२२; तै २,३,१४,६[b]; काठ १०,१३[b]; पै ५,२,३[b]; -चैः[c] मै ३,८,९¶; काठ २५,१०¶; क ४०,३¶; शौ २,३, ३; ३,१९,३; ४,१, ३[b]; ५,११,६; ९, २, १; ९; १५; पै १,२९,१; ८, १, ६; १६, ७६, १; ८; १९,२,४. (३)

नै(च>)चा[d]

नैचा-शा(खा>)ख[e]- -खम् ऋ ३,५३,१४.

नीचा-वयस्[f]- -याः ऋ १, ३२, ९; पै १३,६,९†.

नीचीं-, नीचीन-, नीचीनवार- न्य-(नि√अ)च्, न्च् द्र.

नीड,ळ[g]- -डम् ऋ १०, ५, २; काठ २९,२¶; क ४५, ३¶; -डे ऋ ४, १,११;१२; १०,५,६[h]; शौ ५,१,६†.

नी(नि√ई)ळ,>नीळि,नीळयासे[i] ऋ ६,३५,२.

नीळि[j]- -ळयः ऋ १०, ९२, ६.

१नीत- √नी द्र.

२नीत-, नीत्य नी(नि√इ) द्र.

नीत्वा,नीथ-,नीथा- प्रमृ. √नी द्र.

नीदाघ-, नीदाघ्य- नि√दह् द्र.

नीनमः √नम् द्र.

नी-नाह- नि√नह् द्र.

१नीप[k]-

¶नीप-तम- -मम् काठ २५,२;२७,८; क ३८, ५.

२*नीप[l]-

१नीप्य[m]- -प्याय[n] मा १६, ३७; का १७, ६, १; मै २, ९, ६;

---

[a]) वा. क्रिवि.। तु. ऋ. पपा.; वैतु. तै. पपा. तैप्रा ५,८ °चा इत्यस्य साहितिको दकारोपजन इति।

[b]) सपा. नीचात् <> नीचैः इति पाभे.।

[c]) तृ३ सद् वा. क्रिवि.।

[d]) नीचु- > स्वार्थिक-तद्धिते- *नैचु- इत्यस्य नीचा सकक्षं नीचैर् इत्येतद्वद् अव्य. द्र.।

[e]) नैचा [नीचैः स्थितिमती] शाखा इत्यर्थे कस. न. उसं. (पा २, ४, २२) अन्तोदात्तश्च। द्वि१ सद् वा. क्रिवि.। 'नैचाशाखं (फल-भरावनम्र-शाखा-न्यायेन) नः (अस्मान्) रन्धय (राधय = तर्पय)' इति वा. द्र. (वैतु. अन्ये वेदस्- इत्यस्य विप. इतीव [यद्विषये सस्थ. प्रमगन्द- इत्यत्र टि. द्र.]?)।

[f]) विप. (दानु-)। बस.।

[g]) नाप. (निलय-)। व्यु ?। < नि√ईड् [स्तुतौ] वा √इड् [स्वप्ने] वेति अभा., < नि√ली इति अक्षी., <नि√प (<म) द् इति WAG [१,४०; १४५a; २३६ a; २,२८b] MVG [१७,५ प्रमृ.]। (नि√विश् [निवासे] > अधिकरणे) *नि-विष्ट- > नैप्र यनि. इति मतम्।

[h]) 'कवयः सप्त मर्यादाः (*परिधीन्) ततक्षुः (कल्पितवन्तः)। तासां (*ता. *असौ) अंहुरः (*भ्राजमान. [अग्निः]) एकाम् (*एक-दम् [एकदा=सकृत्]) इत् (एव) अभ्यगात् (आभिमुख्येनाऽलङ्घयत्, एवमसौ) ह स्कम्भः (*हस्कम्भः [विप.] =तेजोमयः सन्) आयोः (मानवस्य) नीळे (लोके) उप-मस्य (प्रदीप्य [ल्यपि <उप√*मस् 'दीप्तौ']) पथां (*तारकाणां) विसर्गे (*दीप्त्यधिकरणे [=दिवि च]) धरुणेषु (अप्सु [च]) तस्थौ (प्राप्तः)' इति वा. (तु. सस्थ. टि. पृथ्-, मर्यादा-, [वि√सृज् >] वि-सर्ग-, स्कम्भ-, ह इति)।

[i]) यनि. √*भीड् इत्यतः नैप्र. विपरिणतस्य सतः धा. युद्धे वृत्तिः (तु. GRV [पत्रे] √पीड् इत्यस्य विपरिणाम इति [तु. ऋ १, ७३,९, २, २५,२]; वैतु. सा. √*नीड् [चुरा. संश्लेषणे] > °ळि इत्यस्य रूपमिति, MW. नीळ- > √नीळि इति नाधा. सतो रूपमिति कृत्वा निपदने वृत्तिरिति ?)। यद्वृत्तयोगादनिघातः। यत्तु सा. अन्येषामपि सस्थ. क्रिय. यद्वृत्तयोगमनुमेने, तन्मन्दमिव। परार्धे स्वरविरोधापत्तेः। अत एव जय इत्यत्रापि वाक्यादीयः स्वरो न तु यद्वृत्तयोगीयः।

[j]) नाप. (योध- [तु. ऋ ३, ५३, ७, वैतु. वें. सा. आवासार्थे नीळ- इत्यस्य पर्याय इति, PW. प्रमृ. सहवासवदर्थे नीळ- इत्यस्यैव तद्धितवृत्तमिवेति च ?])।

[k]) विप. ([*प्रपूरक-] अग्नि-, देवयजन-)। व्यु. ?। (निष्√पृ [पूरणे] > कर्तरि) *निष्प- > नैप्र. यनि.। सस्थ. ऋतसमानानाम् इति पाठः ? (√ऋध् [समृद्धौ] > √ईर्त्स >) ईर्त्समान- > -नानाम् इति शोधः। एतदनु पृ ९६९ j टि. अपि शोधः द्र.।

[l]) नाप. (निम्न-प्रदेश-)। व्यु. ?। < √नी इति पाउ (३, २३), अन्ये < नि + २अप् इति च ?। (√नम् [निम्नभावे] > भावे) *नमस- > नैप्र. *नि- > (तद्वत्यर्थे) *नि-मय- > नैप्र. यनि. इति मतम्।

[m]) विप. (रुद्र-)। तत्र भव इत्यर्थे यत् प्र. यनि. स्वरश्च।

[n]) सपा. नीप्याय <> नीप्याय इति पाभे.।

काठ १७,१५; क २७, ५.
२नीर्प्य[a]– -प्याय[b] तै ४,५,७,१.
नीपातिथि[c]– -थिम् ऋ ८, ४९, ९; खि ३,२,९; -थौ ऋ ८,५१,१; खि ३,३,१.
नीयमान– √नी द्र.
?नीयानम्[d] मै ३, ८,७¶.
?नीयुः[e] पै १८,२५,५.
नी(नि√ई)इ,>नीरि, नीर्यते[f] मै ३, ९,३¶.
न्यैरयत् ऋ ६,५६,३.
¶नी(नि-ई)र्यमाण– -णः, -णात्[g] मै ३,९,३.
नी(<निर्) √री>रि, नीरिणाति ऋ १,१७९,४; निः··· वरिणीत ऋ १, १६१,(७; ४, ३६,४).
नी(<निर्) √रुच्, निः···रुरुचुः, निः[2](रुरुचुः) ऋ ८, ३,२०.
नी(<निर्)√रुह्
नी-रोह– -हः[h] तै ३, ५, २, ५; ३,४,१,३; ५,३,६,३¶.
नील[i]– -लम् तै ३, १,१,२[2]¶; शौ १४,२, ४८; १५, १, ७; पै ५, ९,७; १८, ११,८;२७,७; -लेन शौ १५, १, ८; पै १८, २७,८; -लेषु काठ ४०,४.
नील-कण्ठ[l]– -ण्ठ खि ७,२,२; -ण्ठाय खि ७,२,३.
नील-कपर्द[j]– -र्दाय मै २,९,२.
नील-ग्रीव,वा[l]– -वः मा १६, ७; का १७,१, ७; तै ४, ५, १, ३; मै २, ९, २; काठ १७, ११; क २७, १; पै ८, ७, ९; -वम् पै १४, २, १; २;१०; -वाः मा १६,५६; ५७; ५८; का १७,८, १०; ११; १२; तै ४, ५,११, १[3]; मै २,९,९[3]; काठ १७,१६[3]; क २७,६[3]; -वाय मा १६, ८; २८; का १७, १, ८; ४, २; तै ४, ५, १, ३; ५,१; मै २,९,५; काठ १७, ११;१३; क २७,१; ३; -?वासु पै १, ५९,४.
नील-नल[k]– -लेभ्यः शौ १९,२२,४.
†नील-पृष्ठ[l]– -ष्ठः ऋ ३, ७, ३; -ष्ठम् ऋ ५, ४३, १२; मै ४, १४,४; -ष्ठाः ऋ ७,९९,७.
१नील-लोहित[m]– -०त मा १६, ४७; का १७, ८, १; तै ४,५, १०,१; मै २, ९, ९; काठ १७, १६; क २७, ६; -तम् पै १९, ३२,४; -ते शौ ४, १७, ४; पै ५,२३,६.
२नील-लोहित[n]– -†तम्[o] ऋ १०, ८५, २८; शौ १४, १, २६; पै १८,३,५; -तेन शौ ८,८,२४.
†नील-वत्[p]– -वत् ऋ ७,९७, ६; काठ १७, १८; -वान् ऋ ८, १९,३१; कौ २,११७३[q].
नीलवती[r]– -तीः पै २,६४,१.
नील-व्यक्त[s]– -क्तानि पै १५, १९, ७.
१नील-शिखण्ड[s]–
नीलशिखण्डिन्– -ण्डी[t] पै १९, १४,१३.
२नील-शिखण्ड[l]– -०ण्ड शौ २, २७,६; पै २,१६,४; -ण्डः शौ ६,९३, १[t]; २०, १३२, १६[u]; -ण्डाय पै १४, २, ११; २०, ५८,५; -ण्डेन शौ ११, २, ७[v];

a) व्यु. कृते तु. टि. २कक्ष्य–।
b) पाभे. कृते पृ १८४९ o टि. द्र.।
c) व्यप. (ऋषि-विशेष-)। व्यु. ?। °प-अ° इति पपा.।
d) पाठः ?। (निर्√या>कर्तरि) *निर्याण–(निर्गत-, वर्त्मना यायिन्-) > -णम् इति शोधः (तु. सप्र. तै ६, २, ९,२ काठ २५, ८ क ४०,१)।
e) पाठः? मिइ√इ > लिटि प्रपु३ *निर्-ईयुः इति शोधः (तु. छन्दः)। सस्थ. प्रतराद् आविष्टम् इति पाठोऽपि? प्रतरां (दूर–>) दविष्ट– > -ष्टम् इति द्वि-पदः शोधः (तु. मूको.)। '(प्रखर-प्रकाशे सति सूर्ये) उषाः (उषसः) प्रतरां दविष्ठं (यथा स्यात्तथा) निरीयुः (निर्गताः [अपगताः])' इति वा.। f) दिवा. द्र.।
g) सप्र. नीर्यमाणात् <> प्रयतः इति पाभे.।
h) तु. पपा. सपा. तां १, १०, १० निरोहः इति पाभे.।
i) विप., नाप. च। व्यु. ?। < √नील् [वर्णे] इति अक्षी.।
j) व्यप. (शिव)। बस.।
k) नाप. (सूक्त-विशेष-)। कस. अन्तोदात्तः (तु. W.; वैतु. ? PW. MW. बस.)।
l) विप. (अग्नि-, हंस-)। बस.।
m) विप. (रुद्र-, पात्र-, वनस्पति-)। कस. अन्तोदात्तः।
n) समाहारे द्वस. अन्तोदात्तः।
o) सपा. आपमं १,६,८ नीललोहिते इति पाभे.।
p) विप. (सधस्थ-, द्रप्स-)। तु. वें. PW. प्रमृ. च; वैतु. सा. =नीड-वत् इति। q) निल° इति S. पाठः ?।
r) विप. (कृत्या-)। s) कस.।
t) सपा. नीलशिखण्डी <> नीलशिखण्डः इति पाभे.।
u) तु. RW.; वैतु. संपा. सात. नीलशिखण्डो वा हनव इति पा. स्थाने नीलशिखण्डवाहनः इति।
v) सपा. काय ११५:५ ?नीलकपर्दिने इति पाभे.।

पै १६,१०४,७;२०,५१,१०[a].

नील-शी(र्षन्>)र्ष्णी[b]– -र्ष्णी ते ५,५,१५,१; काठ ४७,५.

√नीलि, नीलयते पै १६,१५१,२;

नीलङ्गु[c]– -ङ्गवे?[d] मै ३, १४, ११; –ङ्गो.?[d] मा २४,३०; का २६, ६, ५; तै ५, ५, ११, १; काठ ४७,१.

?नीलशाक्यम् पै १,५८,२.

?नीलश् चकोर् अग्रियम्[e] पै १६, ५९,४.

नीलागलसाला[f]– -ला शौ ६,१६,४; पै १९,५,९.

नी-धार– नि √धृ द्र.

नीवि,वी[g]– -विः मा ४, १०; का ४, ४,३; तै ६,१,१, ३¶; काठ २, ३; २३, १¶, ३१,१०[h], क १, १५; ३५,७, ४७,१०[h], –विम् शौ ८,२, १६; १४, २, ५०, पै १६,४,६; १८, १३, ७, –वीः[h] मै ४,१,१३¶[i].

नीवि-भार्य[j]– -र्यं शौ ८,६, २०; पै १६,८१,१.

नी-विद्– नि √विद् (ज्ञाने) द्र.

?नीवीत.[k] खि ५,१६,२.

?नीव्या[l]– -व्याभिः ऋ ६,३२,४.

नी-पाह्– नि √षह् द्र.

नी-हार– नि √हृ द्र.

नु, >नू[m] ऋ १,८,५,१०,९;१७,८[2]; २२,८; २५, १७, १८; ३२, [१ (२, २१,३)]; ३९, ४; ४१,१[n]; ४८,३; ५२, ११; ५३, १; ५६, २, ५८,१; ५९,६; ६४,१३,१५, ६८,४; ७२, ८; ८०, १५; ८२, [१-५], ८९,९; ९१,[३; ९,८८, ८]; ९६, ७; १००, १०, १०४, २; १०५,१०, १०९, ७, ११३, ११; १२०,२[2]; १२४,१,१३२, १,४; १३६,१;१३९, १; १४१, १०, १४५,१, १४८, ३; १५४, १; १६४,३२; १६५,५; ९;१०, १३, १६६,१, १६७, ९; १७२, ३; १७४, ४; १७८, २; १७९, १; २; ५; १८६, ९; १८७, १; १९१, [१०-१२ (१३)]; २, १, ६; ४,८, ८,१; ११,३; ४;६;७; १५-१७; १५, १; १८, ३, २८, ९; २९,३; ३१, ३; ३३, ७; ३, ६, २; १३, ७, ३१, ९; ३२,४, ३८,२; ७; ४२,२; ४९,२; ५३, २; ५५, १; ६; १८[2]; ५८, ६; ४,५,७, ६, ७; १६, २०; २१[2]; [२१; १७, २१; १९-२४, ११ (५६,४)]; १८, ३; [४ (६,१८, १२)],२०,४,७; २३,६; २७,१; ३६,२, ३९,१; ४०,१; ४४, [६ (६,६,७)]; ५१,९; ५४,१; ५५, ६; ५६, ४; ५, १, ७, १०, ६; १५-१७, ५;२९,१३[2],१४, ३०, ३, ३१, ७; १३; ३२, ९; ११; ३३, ८, ३६, ३; ३८, ५; ४१, १; १३; १७; ४५, [४, ६, ५९, ३], ५; ४६, ३; ५२, १५; ५६,

a) सपा. नी ३,३ नीलकण्ठेन इति पाभे. ।

b) नाप. ([कृष्णशिरस्क-] प्राणि-विशेष-)। बस. ।

c) व्यप. (देव-विशेष-; भा. सा.K. सर्प-विशेष- इति, PW. प्रमृ. क्रिमि-विशेष- इति ? च)। व्यु.? । पपा. नावग्रहः । निर्+(√रङ्घ् [*जवे] > भावे *रङ्घु-> स्वार्थे) *रङ्घव-> बस. *नी-रङ्घव-> नैप्र. यनि इति मतम् । d) सपा. नीलङ्गवे<>नीलङ्गोः इति पाभे. । पाटः? (*नीरङ्घव->च१) *नीरङ्घवाय> नैप्र. इत्युभयथा रूप-विपरिणामः स्यात्? ।

e) पाठ•? । सपा. शौ १०,२,४ य उरो ग्रीवाश्चिक्युः इति पाभे. । पृ ४३ १अग्रिय-> -यम् इति निर्देशो नेष्ट ।

f) अर्थः व्यु. च ? । (नी √ राज् [दीप्तो]>भावे) *नी-राग-+ *लसाल- (कर्तरि <√लस् [दीप्तौ]) > उस. यनि. इति कृत्वा अतिदीप्तिवारिण्याः कस्याश्चिदोषध्या. विप. स्यात्? ।

g) नाप. (कटिबन्ध-वस्त्र-)। व्यु.? । पपा. नावग्रह• । <नि √व्ये इति पाउ [४,१३६] प्रभा. प्रमृ. । निर् √वृ [आच्छादने]> करणे *निर्-वि (वी)->नैप्र. यनि. इति तु स्यात् । h) सपा. नीविः<>नीवीः इति पाभे. ।

i) प्र१ (तु पाभे, पृ १०९९ c टि. च) ।

j) विप. (भेषज-)। नीव्यां (कटिप्रदेशे) भ्रियत इत्यर्थे उस. । उप. √भृ+ण्यत् प्र ।

k) पाठः? सपा शंपा(शौ २०, १३३, २) शाश्रौ १२, २२,२ निवृत्त• इति, RW. निवृतः इति, संस्कर्तुः टि. नीवी इतः इति १,१c निवीत• [प्रपु २] इति ।

l) पाठः? (निर् √विद् [लाभे]>कर्मणि) *निर्-वि-(द्>)दा– (=सु-संपदा-)> -दाभिः इति शोध. (तु. छन्द, वैतु. यनि. <नीवि– इति कृत्वा सा. प्रभृ. तत्तदर्थविकल्पपूर्वकं नाप. इति?)। 'हे इन्द्र ! पुरुवीराभिः (*बहुवृद्धिकराभि•) *निर्विदाभिः (सुसंपदाभि•) संपन्नः मन्नः सुवितायाऽऽयाहि' इत्यृचो हृदयम् ।

m) क्षिप्रार्थे (तु. निघ २,१५), हेत्वपदेशाऽनुपृष्टाऽवधारणाऽऽदिष्वर्थेषु नि. आद्युदात्तः (तु. या १,४;४,१७;१०,३)।

n) पाभे कृते पृ १३२६ o टि. द्र. ।

८; ६०,६; ६७, ५; ७४, २; ६; ८५,६; ८७,२; ६,४,८;८,१[२a]; ९,६; १०, ५; १२, २; १४, १; १५, ५; १७, ९; १८, ३[२]; ८; ११; २१,११; २२, ५; २४,३[b]; २७, [३; १०,५४, ३]; ३०, ३; ३७,३[२]; ३९,३; ५; ४४,५;४७, १;२२;४८,१६; ४९, १५; ५०, ५;५१, १२; ५२, [(४, २५,४) ५ (७, १०४, २४) १०, ५९, ४(६)]; ५५,४; ५७,१; ५९, १; ६३,१०; ६६,१;३-५; [(१,४०, ८) ८]; ६८,८; ९; ७, १, [२०; २५]; ७,[७; ८,७]; १५,४;१९, ९; ११;२०,२; ६; २२,८[२];२७, ४; ५; ३२, ५; १२; ३३, ३[३]; ३७, ४; ५; ३९,६; [७; ४०,७ (६२,३)]; ४८,४;५६,१५; ६२, [६; ६३,६]; ६६,५; ६७, [१०; ६९,८]; ६८,५; ७५,८; ८२,६; ८६,२; ८८,२; ४; ९०,३; ९३, १; ६; ९६,४;१००,१[c]; ८,३, १३; १०, ३; १२, ४; २०, ८; २१, ७; २४, ११; [१९; ८१, ४; ९५,७]; २५, २३; २७, ९; १८; ४०, ८; ९; [१०; ११]; ४५, ३७; ४६, ११; २८; ५१, ७[२]; ६१, ११; ६३, ५; ६६,९[२]; ६७, १; २०; ७२, ६; ७६, १; ७७,१; ८०,५; ८१, ८; ८५,९; ९३, ११; ९४, १०-१२; १०१, १५; ९,९, ८; ११, ४; २३, ७; ४०,३; ९२,५;९३,५; ९७,४८; १०, १०, ५; ११, ३; १८, ४; २३, २; ४; २७, ६[२]; ७[२]; २९, ६; ३०,१०; ३४,१४[२]; ३९,५; ५०,२;५[२]; ५७,३; ५९,२[२]; ४; ६१, ५; ८; १३; २४[२]; ६२, ६; ६९, ५; ७२, १; ७९, ६; ८६, ३-५; ८८,३; ९२, ७; ९३,१५; ९५,१; ९६, ११; ९७, १; ९९, ६; १००,६; १०२, १०; १११, ७; ११५,१; १३२,३; १४७,४; १५७, १; १६८, १; १७५, ४; खि १,२,७; ३,५[d]; ७, ३; १२, ३; ३,३, ७[२]; २२, ८; ४, १०, २; †मा ३, ३४[२]; ५१-५३; ५,१८; ८, २[२]; $९, ५; २५[e]; १२,७५; १७, १०; १८, ३०$; २५, २२; ४६; २७, २४; ३२, ९$; ३३, ४९; ७९; ३४, ७; ३५,१५; †का ३, ३, २६[२]; ७, १-३; ५, ५,६; ८, १, १[२]; १०, २,१$; १३,६, १; १८,१,११; २०,१, १$; २७, ११, ९; १५, १; २९,३,२; ३२,४,६; ६,१०; ३३,१,२; ३५,३, ६$; ४, १६; †तै १, १,१४,१; ३, १३, १$; १४,१; ४, २२, १[२]; ३३, १; ५, ६,४[२]; ९, ६[२]¶; ६,७, ३¶;१२, ५; ७,७,१$; ८,५,१; २,२; २, १,११,५; ३, ५, ४,२$; ४,४, १२,४$; ६,१,२; ६, ४,२,१$; ७, ५, ७, १¶; मै १, २, ९†; ३, १; २६[२]†; ४, ३[f]; ६¶; ५, ५[२]†; ८, १; १०, ३[३];†; ११, १; ६; २, २, १२¶; ४, ३; ७,१२[g]; १३†; १६†; १०,१†; १३,१?[h]; ३,८,६¶;७†;†४,५, २$; ९,२७;१०,२; ११,१;२?[i]; ३[४]; ४$; १२,१; २$; ३; ६; १३,५; १४,२[२]; ५;८;९; १०[२]; १३; १४$; काठ २, १०†; १५†; ३,९; ४, १०[२]†; ५, ६; ६,६; ७, २[२]†; ३; ४[२]†; ५; ९, ६[३]†; १८[४]†; १३, १४; १५†; १६†; १४, २[२]; ६; १६, १२[g]; १३†; १८, १३[२]; १९,१; २०, १४†; २१,१३†; २३,६;११†; २४,८; २५,८†; २६, १; ३२, ७; ३४, १८†; ३५, १†; ३६, १३†; ३९, १०[२j]; ४०, ८†; १४†; क २,४†;३,८[२]†;४,५¶; ५, २; ३[२]†; ४¶; ८, ९[३]†; २५, ३[g];४†; २८, १†; २९, २[२]; ८; ३८,१; ४०,१†;४¶; ४८,२¶; †कौ १, ११९६‡[k];२०२;२९९$; ३००[२]; ३३३‡[l]; ३५०; ३८७; ४१५;४१६; ४२४;४५२;४६१; २, २७६; ४६०; ७०२; ७५२;

[a]) एकतरत्र पाभे. द्रुते पृ ५६२ *d* टि. द्र. ।

[b]) GW. BL. ORN. नु (उपमार्थीयः) इति शोधो विमृश्यः ।

[c]) पाठस्त्रुटित इवेति कृत्वा नु चित् इति स्यादिति GW. ORN (तु. ऋ १,४१,१) प्रमृ. ।

[d]) खिसा ३७,५ च इति पाभे. ।

[e]) पाभे. द्रुते पृ ७८५ *d* टि. द्र. ।

[f]) अनु इति पपा. चिन्त्यः (तु. तै २,५,४,२ काठ ५,६ संस्कर्तुः टि. च) । [g]) पाभे. द्रुते पृ १७५२ *e* टि. द्र. ।

[h]) पाठः? (तु. संस्कर्तुः टि.) । सपा. तै ५,६,१,४ काठ ३५,२ नः इति [परि.] शौ ३,१३,६ मा इति च पाभे. । [i]) पाठः? तु. सस्थ. टि. अनु ।

[j]) सकृत् नु नः इति पाठस्य स्थाने तै ४,३,११,४ पागृ ३,३,५ मम इति पाभे. ।

[k]) पाभे. द्रुते पृ ९५४ *h* टि. द्र. ।

[l]) हुवे नु <> ह्वयामि इति पाभे. ।

७९४; ८१०; ११३७; ३,३,८; ११$; ४, २[२]$; †जै १, १२, १०$; २१, ३‡[a]; ९; ३१, ७$; ८[२]; ३५, २‡[b]; ३६,९; ४०,७; ८; ४१,६; ४३,७; ४७,६; ४८, ७; २,२,३[२]; ३,१; ३[२]; ३,२३, ८; ३४,१८; ४, १७, ७; शौ २, ५,५†; ३,२०,८; ४,१,६; १९, १; ५,१,८; २, ४†; ६,५, ११, २[c]; ४; ९; २६, ८; ९; ३०, १; १४[२d]; ६,४,१; ६०,२[e]; १२४, १; ७,५,४, ७,२; २७,१†;९१, १†; ८,९, २५[२], ९, १५, १०†; १०, २, २; १०; २८[२]; १२, २, २३†; ४,४३; १०, ४; १४, २, २९; १५,३,१; १८,१,५†; २०†; ४८†; २, ५७; १९, ५३, २[२]; ३; ५४,५; †२०,२१, १; २४, २; ३२,१; ३६, ५; ७३,९;११; ५०,१; ५९, ३; ६३,१; ६५,१; ७१,१; ७३,२[२]; ५; ७६,६;९७, १; १०७,७‡[f]; १२४,४; १२६, ३; ४; ५; १४३, ६; पै १,४५, ३; १०१, ४; १०७,१; २, ६, २; २२, १‡[g]; ३८,२; ४, १९, १-६†; ५,६,५; २५, १; ६,२, ८; १६, १†; ८, १, ४; १५,४; ९,२,११; ६,८; १३,१; ११,६, १†; १२,२,२[२]; ३; १५; ६, ७; १३, ६, १†; १४,४, ८[h]; १६, १९,८[२]; २०,३[२]; ५९, २; ६९, १†; १४५, १२; १७, १७, १[i]; १८,५[i]; २०,३; ३२, ३†; १८, २५,९[i]; २६,१; १९, १, १३†; २,१; १८, ५; २४, १०†; ४०, ४; ४९,७; २०, १, ७; ६, ९†, ९,३; ३७,५.

†नुकम्[j] तै १,२,१३,२.

√नु, नू >नावि, नवीनु, नूनु, नोनु, †नवन्ते[k] ऋ ९,८६, २५,१००, १; कौ १,५५०; जै १, ५६, ८; †नवामहे ऋ ८, ८८,[(७६,५) १][k]; मा २६,११; कौ १,२३६; २,३५; जै १,२५,४; ३, ४, ६; शौ २०,९, १; ४९, ४; ?नवत[l] पै ५, १९,१; अनवन्त ऋ १०, ९५, ६; नुवन्त ऋ १, ६६, [५; ६९,५]; †नवन्त ऋ ९, ८८,२; कौ २,८२२; जै ४,४,२.

अनविष्ट[k] ऋ ९,७१,७; अनूषा-ताम्[k] ऋ ८, ८,१२; †अनूषत ऋ ४, ३२, ९[m]; ८, १२,१५[k]; ९, ८०, २[k]; †अनूषत ऋ १,६, ६[n]; ७, १; ११, [८[k]; ६, ६०, ७[m]]; १४४, २[k]; ३, ५१, १[k], ४,१, १६[k]; ५, ५, ४[k]; ८,३, ३[k]; ६, ३४[k]; ९, १९; ५२, ९; ६३,५[o];६९,११[k]; ९, १२, २[k]; १७,६[k]; २६,२[k];३२[५[k]; ३३, ५[k]]; ३९,६; ४५, ५; ५६, ३[k]; ६४, २१[k]; ६८, ८[k];८६, १७[k]; ९९,४[k]; १०४, ४[k]; ११०, ६[k]; १०, ४३, १[n]; १२३, २[k]; खि ३,४, ९; ४, १०, १[k], मा २०, ६९[k]; ३३, ८१; का २२, ७,३; ३२, ६, १२; तै १,६, १२, २; मे २,१३,६; ३,११,४; ४, १२, ३; काठ ८, १६; ३८, ९; ३९, १२, कौ १,११८; २५०; ३७४; ३७५[n]; ५७५, ५७७; २, ५२; १४६; २२०; २५३; ३४१; ५०३[k]; ५४७; ६०२; ८४५; ९५७; ९८३; १०२७; ३,३,५; जै १, २१, ५; २६, ८; ३९, ५; ६[n]; ५८, १०; १२; २, १, ७; ३,५, ११; १४, ७;२०,९;२१, १८$; २८, १३; ३९, २; ४३, ३; ५८, ३; ४, २०, ६; २४, ४; २६, ६; शौ २,१, १[k]; २०, ३८, ४, ४७,४; ७०, ९[n]; ७; ९२, ८; १०४, १; ११९, १; पै २, ९,१$; १९, ४१, ५; नूषत[k] ऋ ९,१०१,१; अनूषि[k] ऋ ६,३८,३.

a) पाभे. कृते पृ ९५४ *h* टि द. ।
b) पाभे कृते पृ १८५२ *l* टि. द. ।
c) पाभे. कृते पृ १८५० *d* टि. द. ।
d) सपा. एकतरत्र मा नु <> मो षु इति, अन्यत्र नु गाव <> मूव इति च पाभे. ।
e) अनु इति विभाजुकः सा. चिन्त्यः ।
f) नु <> हि इति पाभे. ।
g) सपा. ऋ १०,१०१,२ शौ ३,१७,२ पाठाऽभावः ।
h) तु. पृ १७५६ *j* टि. ।
i) पाभे. कृते पृ १८०९ *m* टि. द. ।
j) तु. पपा. निघ ३, १२ या ३, ११ सा ऋ १०, ५०, ५; वैतु. क. मा. शौ. पपा. अनु षु, कम् इति पदद्वयम् इति ।
k) तु. सस्थ. टि. अभि ।
l) पाठः? (√मन्द् [मोदकान्त्योः] >लोटि मनु १) °मन्दत इति शोधः (तु. सपा. शौ [३,१०,१] हर्षत इति पाभे., मूको. °भिन्तुत इति विकारश्च) । पृ ३३६ *y* टि. इत्यपूर्वः शोध-प्रस्तावो नेष्टः ।
m) तु. टि. अभि [परि.] ।
n) पृ ५५ अष्ठा···अनूषत इत्यत्र अष्ठा [कप.] यनि-चेति द्विपदः शोध. द. (तु. पृ ७०३ *a* टि.) ।
o) तु. सस्थ. टि. अनु ।

नोनुवन्त ऋ ४,२२,४; †नोनुमः ऋ ४, ३२, ४; ७, ३२, २२; ८, २१, ५[a]; ६३, ११; मा २७,३५; का २९, ५, ४; तै २, ४,१४,२; मै २,१३,९; ४,१२, ४; काठ १२,१५; ३९,११;१२; कौ १, २३३; ४०७; २, ३०; जै १,२५,१; ४५, ९; ३,४,९; शौ २०, १२१, १; अनूनोत् ऋ ५, ४५,७; नूनोत्, नवीनोत् ऋ ६, ३,७.

†नोनाव ऋ १, ७९, २; तै ३, १,११,५; मै ४, १२, ५[b]; काठ ११,१३.

नुवत्– -वन्तम् ऋ ६,१७,१०.

नुवमान– -नस्य ऋ १, १९०, १; २,२४,१०.

२नुव्य[c]– -व्यः ऋ ५,१२,३; ७, १८,५; ९, ९४, ३; -व्यम् ऋ १,१९०, १; ६,१,७;८,१६,१; -व्यौ ऋ १०,२९,५.

†नुवत्– -वन्तम् ऋ १,२९,५; शौ २०,७४,५.

नुकम् नु द्र.

?नु ज ये नां[d] पै ११,२,१०.

नुञ्चन[e]– -नम् पै ९,६,३.

√नुद्, >नोदि, नुदते तै ५, ४,२, २¶; मै ४, ४, ५¶; काठ २१, १०[f]¶; शौ १९,३६,२[f]; पै २, २७, २; २०, २०, ४; नुदेथे तै ४,७,१५,२; मै ३,१६, ५; काठ २२,१५; शौ ४,२९,१;२; पै ४, ३८, १;२; नुदे पै १९,१३,१७; नुदामः शौ १२,३,४३; पै १७, ४०,३; नुदामसि पै १, ४४, ३; नुदताम् शौ ९,२,१५;१२,११, ११; १७,१,३०; पै ५,४०, ३; १६, ७७, ५; १८, ३२, १३; ‡[g]१९,२५,१२;१३; नुदतु खि ४,५,३५; शौ ६,७५,२[h]; नुदन्तु खि २,६, ६; शौ ६,१२४, २; नुदस्व ऋ ९, ५३,१; ६३, २४; †कौ १,४९२; २,५८७;१०६४; †जै १,५१,६; ३,४८,३; ४,७, १; शौ ९,२,४; ११, १, २१; नुदस्व शौ १२, ३, ३१[i]; पै १३, १०,९; १६,७१,११; १९, ३६, १५; १६; ९१, २; †नुदेथाम् ऋ ७, १०४,१; काठ २३, ११; शौ ८, ४, १; पै १६, ९, १; नुदतम् शौ ६, ३२, ३[j]; नुदत, >ता ऋ १०,१६५,५; शौ ६, २८,१†;१२,२,३०; पै १७,३२, १०; १९,१२,१६†; ¶अनुदन्त काठ १३, ४; ५[2]; २४, १०; क ३८, ३; नुदः[k] पै ५, ९, ३; अनुदम् पै २०, ४१, ७; नुदेत[l] पै १७, ३८, १; ¶नुदेय काठ २१,१०; ३५,२०.

†नुनुदे ऋ ३, ३४, १०; मै ४, १४, ५; शौ २०, ११, १०; †नुनुद्रे ऋ ८, १४, ८; कौ २, ९९१; शौ २०,२८,२; ३९, ३; नुनुद्र ऋ १,८५,१०; ११;८८, ४; ¶नोत्स्यन्ते काठ ३१, ८; क ४७, ८; नुदिध्वाः शौ १२, १, ३२; पै १७, ४, २; नुद्याः ऋ ६,१७,५.

नोदय मै ३,१६,२‡[1].

नुत्त,त्ता[m]– -त्तः[n] पै ९, १३, ९; -त्ता? काठ ७, १२[o]; शौ १०, १,३; १४; पै १६, ३५,३; ३६, ४; १९, ३९,२[2]; -त्ताः शौ ८, ८,१९; -त्तानाम् शौ ९,२,४.

नुदत्– -दन् शौ ३,१५,१;१९,३२, २[p]; पै १२,५,२[p]; १६,१५०, ८;१०;१९,३२,१२;४१,४.

नुदमान– -¶नः काठ २४, १०; -¶नाः काठ २४,१०; क ३८, ३; -ने काठ ३१,१४.

नोत्तोस(:) काठ ११,४¶.

नोदन[q]– -नाय शौ ७, १२१,१.

नोनुदत्– -दत् पै ५,१२,२.

?नुदेपि[r] पै १३,१०,४;५.

a) तु. सस्थ. टि. अभि ।

b) नो॰ इति स्वरः? यनि. शोधः (तु. ऋ. तै.) ।

c) विप. (अग्नि-, इन्द्र-, सोम- प्रभृ.) । कृत्यः प्र. ।

d) पाठः? अनु-जयेन इति शोधः ।

e) हिंसार्थे भाप. <√*नुञ्च् (तु. नभा. √नोचना) ।

f) पाभे. कृते पृ १०१८ *m* टि. द्र. ।

g) सपा. नुदताम् <> बाधताम् इति पाभे. ।

h) पाभे. कृते पृ ११७० *f* टि. द्र.; तैब्रा ३,२,११,४ आपश्रौ ३,१४,२ नयतु इत्यपि तत्र योज्यम् ।

i) सपा. नुदस्व <> नुदेव इति पाभे. ।

j) सपा. आश्र ३,१०,११ दृहतम् इति पाभे. ।

k) तु. सस्थ. टि. कण्वाः । l) पाभे. पृ १३२९ *e* टि. द्र. ।

m) क्तः प्र. । नत्व-विकल्पः (पा ८,२,५६) ।

n) सपा. नुत्तः <> साढः इति पाभे. ।

o) पाठः? सपा. शौ १२,१,५५ उक्ता इति, आपश्रौ ५,९,११ माश्रौ १,५,२,१२ न्युप्ता इति च पाभे. ।

p) पाभे. कृते पृ १००९ *b* टि. द्र. ।

q) विप. । कर्तरि ल्युः प्र. ।

r) या नु॰ इति पाठः? यान् नेद्यसि इति शोधः (तु. सस्थ. ?वावाः, ?सपिन्याः) ।

नुवत्– √नु, नू द्र.

?नु यद्यास्ति° पै ९,६,३.

नू नु द्र.

√नू √नु द्र.

नूतन, ना[b]– –नः ऋ १, १०५,४; ५, ४२, ६; १०, ४३, ५; शौ २०, १७, ५†; –नम् ऋ ५, ५५, ८; कौ १, ३७२; जै १, ३९,३; शौ ७,२२,१; पै २०,५, २; –नस्य ऋ २, २०, ४; ३, ५१, ६; ६, २१, ८; २७, ३; –ना ऋ २, ११,६; ५,३१, [६; ७,९८,५]; शौ २०,८७, ५†; –‡ना:[c] मा १२,४५; का १३, ४, १; तै ४, २, ४, १; मै २, ७, ११; काठ १६, ११; क २५, २; –नानि ऋ ३, १, २०; –नाभि: ऋ ६, ४४, १३; –†नाय ऋ ३, ४७, [५; ६, १९, ११]; मा ७, ३६; का ७, १८,१; तै १, ४, १७,१; मै १, ३, २१; काठ ४, ८; क ३, ६; –नास: ऋ ६, २१, ५; २७,१;२; –नासु तै ३,३,३,१; –†नेन ऋ १,११८,११; ५,४२, [१८; ४३, १७; ७६–७७, ५]; ७८, ४; ७, ५१, १; तै २, १, ११, ६; मै ४,१४,१४; –नेभि: ऋ ३,३२,१३; –नै: ऋ १,१,२.

नूत्न°– –त्नः गि १, १०,१; –त्नाः ऋ ७,१८,२०; २२, ९; ८,२१,७.

नूनम्° ऋ १, १३,६;२४,१;३८,[१; ८, ७,३१];२; ३९, ७;४०, ५; ८२, ३; ८४,५;१११,४;११३, १०; १२४,९; ११; १६५,१२; १७०, १; १७४, ३; १८९, ४; २,११,[२१; १५,१०; १६-२०, ९]; २८, ८; ३८, १; ३; ३, ४७, ४; ४, ३०, २३; ३३, ११; ५१,१; ५, २४, ४; ४२, १; १४;५६, ५; ५८, १; ६१, १४; ६४, ३; ७०, १; ७६,१; २; ६, १९, ४; २५, [९; १०, ८९, १७]; ३३, [५ (६८, ८)]; ३४, १; ३५, ५; ३८, ५; ४५, ११; ४८, १९;६०,२; ७, २६, ३; २९, ३, ३८,१;४५,२;६३, ४;६७,३;४;१०४, [२०(२५)]; ८, ४, ११; ७, २०; ८, [२; ९, १४; ८७, ५], ९,१;७; ८; १५; २१; १३, ५;१८, १;२०, १५; २३, २४; २४, १४; २३; २६; ३२, १६; ४६, १५; १६; ४८, ३[f];४९, [(३,१७)७,५०, ७], ६६, ७; ६७,१६; ७५, ६; ८४,७;८६,२;९०,६; ९२,१६[e]; १००,७; १०१, १; ९, ९९,३; १०७, २,१०, १०,४; १५, ३; ५३,९;१०; ६१, २६; ६२, ८; १०६, १; १११, ८; ११२, ८; १२६, ३; १४८, १; गि ३,१, ७; २,७; ४, १४,१; ५, ४, ९; ७,२,६;३,३; †मा ३, २६;५२; १५, ४८; १९, ६८; ऽ२१, ४३; ४४; ४५; २५, ४७; ३३, ६३;८७, ३४, ५७; †का ३, ३, १८; ७,२; १६, ५, ३०; २१, ४,१७; २३, ५,३[1]ऽ; २७,१५, २; ३२, ५, ९; ३३, २, २०; †तै १, ५,६,३, ८, ५, १; २, ६,११,२; १२,४; ४, ४,४, ८; †मै १, ५,३; ६, २; १२; १०, ३;४,१०,६;११,३;६;१३,७ऽ; ८; †काठ ४, १५;७, १; १४; १७; ८, ७, ९, ६; १८; १०, १३;१८,२१ऽ,१९,१३ऽ; २२, ६¶;†क ५, १;७,४;८,९;३४, १¶, †कौ १, ३४, ११६[a]; २७२; ३०८;४५०ऽ,४६१‡[e]; २,३०१; ३३५; ४५९; ६६४; ७६२; ८६०; ९८२;१०४१; ११०२; ११०३; ४, ९; †जै १,३, १४; १३, २[1]; २८,१०; ३२, ६; ४७, ४ऽ; ४८, ७‡[e]; २,७,३; ३,२४, १७; २८, ७; ३४,१७; ५५,५; ४,२४,३; शौ ४,१,६; ७,७७,२[a]; ८,४,२०†; †१८, १, ४; ४६; †२०, ६६, २; ९७,१; ११९, १,१४०, ३; ३,१४१, ४;५; १४२,६; पै २, १०,३†; ५, २, ५, ३९, ३†;

a) पाठः? अनु यो ह्य (हि च) मि इति मनुपाठः शोध्यः।

b) विप.। अनु?। पस. नाद्यमुद्यः। <नुव– + तनप् इति पावा [५,४,२५]. <नू [नि. यद.] इत्यर्थाः।

c) सपा. ऋ १०,१४,९ सिद्धिः पावे.।

d) नृनू प. इति शूरोद् विशेषः।

e) द्वादिर्वित्ति वर्षे सम.।नू.?। °नूम– (नुत्र–)+ °वेला– (वेला–) > वम. °नुप्वेला– > क्रिवि. [न. [d1] °मनुष्मेनुम् > नैष्ठ. यानि. (वैतु इव्य. प्रकृ. <नू यद. [कु. नूतन–] इत्यंग?, सना. अन्यथा स्तुराद्युकः)।

f) =सपा. माधी १०,९,० माधी २,५,४,८०। मै ३, १,५,४ नु पाठडमावः।

g) सपा. नूनम्<>नून इति पावे.।

h) सपा. माधी ४, ७, ४ यमी ५, १०, ८ मनः इति पावे.।

१३,१,१६^{2}; १६,१०,९†; २०, ११,६.

?नूपो[a] पै २०,२६,३.

नृ[b]– नरः ऋ १, ८, ६;६२, ३;६३, ६; ६४, ४; १०; ६७, २; ७०, ५; ७३, ४; ८३, ४; ८५, ८; १००, ८; १०४, २; ११५, २; १२१, २; १२४,१२; १२७,६; १५४, ५; १६६, १३; २,१,९; १९, १; ३६, १; ३, २, ६; ३, ८; ८, ६; ३५, ८; ५४,४;६२, १२; ४, १, १५; ३, ११; २४, ३^{2}; २५, ८; ३३, ६; ३४, ९; ३६,५;४२, ५; ४४,६;५७,४[c]; ५, ७, २; ९, ७;१०,३;४;११, २; ४;२९, १२; ३०,२; ३३,५; ५२, ५; ६; ८; ११; ५३,३;६; ५४, ३; ८; ५५, ३; ५९, २; ५; ६१, ३; ६, १, २; २, ३; २९, १; ४; ४०, २; ४६, १; ४७, ३१; ४९,७; ६८, ४;७५, ११; ७, १, १; ४; ९; १०; ३, ५; ८, १; १५, ९; १६,३; १९, ८; ९; २७, १; ३१, २; ५६, १; ५७, ६; ५९,७; ७४, ६; ८२, ९; ८३, २;९१,३;४; ९३, २; ९४,१०;९७,१;१०३, ९; ८, १,१७; ७,२९; २०,६; ७; २५, १५; २७, ६; ३३,२; ३८, ३; ६५, ८; ६८, ५; १४; ७१, १४; ९९,१; ९, १७, ७; ७२, २; ७४, ४; ८०,४;१०१ ३; १०, २०, ८;२९, ५; ४०, १०; ५०, ३; ६३,[१७[d]; ६४, १७[d]]; ७६, ६; ७; ८०, ५; ८४, १; १०७, ३; १४७, २; खि १, ११, २; २, १४, १;५, ११, ४[e]; †मा २७, २३; ३७; २९,४८; ५७; †का २९, ३,१; ५,६; ३१,२, ८; †तै १, ६,१२,१; २, १,११,१; ३; २, १२,४§; ३, १४,१; ४,८, १; १४,३; ३, १, ११, ४; ४, ३, १३,८; ४,४, ३;५;६,६, ४;७; †मै २,४,७; १३, ९; ३, १६, ३^{2}; ४, ११,१; १२, १; ३;४; १३, ६; १४, २; ४; ५; काठ ११,९; १५, १३; १८, २०†; ३४,१९†; ३५,६†; †३९,१२; १४;१५^{2}; ४६,१^{2}†; †क ४८, १; ७; †कौ १, ४९; ७०; ७२; २३४; ३०२; ३१८; ३५२‡[f]; ३७०[g]‡; ४३३; २, ४९;६७§; १५९; १६३; २१५; २५९; २८०‡[g];३०५‡[h]; ४२५;७२३; ७९०‡[i]; †जै १, ५, ५; ७,८; १०; २५, २; ३१, १०; ३३, ६; ३७,१‡[i];३९,१‡[g]; ४२,७; ३,५,८; ७, ५;१५,७;११; १९, १०; २२, ६; २३,१२‡[g]; ३२, १४; ५९,१५; ४, १४, ८; शौ ३, १७, ६†[e]; ४, ३१,१†; ६, १२६, ३;९,१,३; १४,१,४६†; १९, ५६,४; †२०,२५,४; ३७, ८;९;५२,२; ५७, १५; ७१,२; ७६,५; ९८, १;१०३,१; १०७, १५; १४३, ६; पै २, २२, ४; ३९, १; ३, ८,४; ४, १२, १†; †१५, ११,२;१२,१; १६, ३२, २; १८,५,३†; १९, २२, ११; †०नरः ऋ १, ३९, ३; ५, ५७, ८; ०नरः ऋ १, २१, २; २३, ११; ३७, ६; ४०, ६; ४१, ५; ८६, ८; ११०, ८; १११, ३; १६१, ११; १६५, ११; २,३, ३; १४,८; ३६,२; ३, १६,[२; ७,१८,२५]; २९,५^{2};६०,१;४, ३४,४; ५; ५, ५३, १५; ५४, १०; ५९,३; ६१, १; ६, ४९, ११; ७, ३३, ४; ४८, १;५९, ४; ६६, १३; ८, २०, १०; १६; ९, ११, १; १०, ७६,८; १०१, १२[i]; १०३, २; १३; खि ५, २२, ११[j]; मा ८, ५[k]; १७,३४; ४६; ३३,६२; का ८, २,१[k]; †१८, ४,२;१४; ३२,५, ८; तै १, ६,१२,४[l]; ३,१,११,

---

a) पाठः? (अनु√भक्ष[भोजने]>कर्मणि) *अनुभक्ष– [व्यञ्जनरसादि-]>–क्षः इति शोधः।

b) विप. नाप. च (नेतृ-, शूर-, मनुष्य-, देव- प्रभृ.)। व्यु.?। <√नृ [*यथा.(वेतु.पाउ[२,१००]<√नी[नये] इति?)]। c) सपा. तैआ ६,६,२ नाराः? इति पाभे.।

d) पाठः? नर–> नरासः इति शोधः (तु. पृ १३६२ *h* टि.)।

e) पाठः? सपा. शौ २०,१२७,१४ नरम् इति RW; शंपा. सात. च अन्यथा पाठुकौ।

f) सपा. नरः <> नरे (तैब्रा ३, ७, १०,६ आपश्रौ १४,२९,२ च) इति पाभे.।

g) सपा. नरः (तां १२, १०,२ सा २,२,३ च) <> नरम् (आश्रौ ७,४,३ वैताश्रौ ४०,१४; ४१,१; ४२,५ च) इति पाभे.। h) सपा. नरः <> विप्राः इति पाभे.।

i) पाठः? तु. पृ १०८८ *d* टि.।

j) नरः इति स्वरः? यनि. शोधः।

k) पाभे. क्र्ते पृ १६०६ *g* टि. द्र.।

l) पाठः? नरे स१ इति WIS १३,९५ शोधः, पाभे.

८; †४, ६, ४, १; ४; †मै २, १०, ४; ४, ११,३; काठ १,९; ९, १८†; १८, ५†; क १, ९; २८, ५†; कौ १, ३६२‡[a]; †२, १;११३; ९४४; १२००; १२१२; जै १, ३८,५‡[a], †३, १,३; ११,९; शौ ३, १९, ७†; ६, २२, २; १४, २, ९; १४; १९, १३, ३†; †२०, ६७, ४; १३७, २, पै १,५६,१†;७, ४, ३†; १८, ७,१०; ८,५; †नरम् ऋ १, २५,५, ३०, ९; ३१, ६; १५; १००, ८; ११२, २२; ३, ५१, २; ६, ४४,४; ८,१६,१; २४, १९; ४०,२; ९२,८; ९७, १०[b]; ९, ९७, ४९; ५२; १०, ३८, ४; कौ १, १४४, ३५७, ३८७; ५४१; २, ९४; ४५४; ७७६; ९९३; जै १, १५, १०; ३७,६; ४३,७; ५५,११; ३,९, ९; ३४,१२; ४,१७,७; २२,५; २७,२§; शौ २०,२६,३; ४४, १; ५४, १[b]; ६५, १, पै १६, ५२, ३§; २०, ६१, २; ४; ५; नरा ऋ ६, ६२, १; ८, १०१, २; खि ५, ६,२; मा २०, ७४; का २२, ७, ८; मै ३, ११, ४; काठ ३८,९; ०नरा ऋ १, ३,२; ११७, १८[c];१५१, ९; ५, ७३, ६; ६, ६३,५; ७,६९,६; १०, १४३,३; मै ४,१४, ६; †०नरा ऋ १, २,६; ४६, ४; ४७, [८; ८७, २ (४)]; ११२, ३; १६; ११६, [७; ११७ (६)७]; ११; १२; १४; ११७, २; ४; ६; २४; ११८, ५; १०; १८२, ८; १८३, [३;६,४९,५],१८४, २?[d]; २, ३९, ८; ४१, ३; ३, ५८, ६; ४, ४७, [४; ६, ६०, ८]; ५, ४९, १; ६४, ७; ७३, ७; ७५, ६; ६, ५०, १०; ६०, ८;९; ७, ६६, १९; ७४, २;४; ८२, ८; ८३, १; ९१, [६ (४, २०, ४)], ९४, ३; ९९, ४; ८, ५, १६; २२; ८, ५; ६; १७; २०; २१; २२, ८; १२; १७, २६, ४; ११; ३५, २३; ३८, [४-६]; ४०,३; ८५,४, ५; ८७, १; [२ (४; १०, ४०, १३)], १०१, ८; १०, ४०, १; ३-५; ४१, ९; १४३, ३; ४; ६; खि १, ५,९; मै ४, ११, १; काठ ४, १५; कौ २, १०४; २६८; ३४२; ३४३; जै ३, १०, ६; २२, १५; २८, १४; १५; †नराम् ऋ १, १२२, १०; १४९, २; १६७, १०; १७३, ९; १०; १७४,१०; १८०, ८; १८६, ६; ७; २, १, ५; २०, ३; ३४, ६; ६, २४, २; ६८, ४,७, १९,१०; १०, ४५,१२[e]; मा १२, २९[e]; का १३,२,१२[e]; शौ २०, ३७, १०; †नुरे ऋ १, ६२, १; ४, २५, ४; ६, ४२, १[f], ९, ९८, १०; १०, ५०,२; मा ३४,१६; का ३३, १, १०; कौ २,६८१; १०२९; जै ३, ५६,९; ४,१७,१; ०नरौ ऋ १, ११७, ३, १८०, ४; नृणाम् ऋ १, ४३,७; ४८,४; ७७ ४; २, १, १[g]; ३,१६,४;५१,४;५२,८; ४, २५,४; ५,१८,५, ३०,१२; ६, ३३,३, ६५, ५; ७, १,११; १९, १०, ३२,११;६२, ४;८३, ७; ८, ४०,२;६६,५; १०,२९, १; २; ९३, ४; १२; ९९, ९; १,११, १; १४८, ४, मा ११, २७†[g]; का १२,२,१६†[g]; तै ४, १,२,५†[g]; मै २,७,२†[g]; ९‡[g]; शौ २,९,२[h]; १९,४७,७;†२०, ३७, १०; ७६,१;२; पै ६,२०, ६; २०, ३३,२; नृभिः[i] ऋ १, ६४,[१३; २,२६,३;१०, १४७, ४]; ६९, ३; ४; ७३, ९, ८१, १; १००, ६; १२९, २[?];१३७, ३; १७८, ३; ४; ३, ३१, १५, ६०, ५; ४, १६, १९; १७, ११; ५४, १; ५, २५, ६; ८७, ४; ६, ३५, २; ४५, ६; ४८, ५; ७, १९, ४; २२, ७, २४, १; ३२, ६; ३६, ५; ४१, ३; ९२,४, ९८,४; ८,२, २;३६; ४,[१;६५,१], १५,१२;

कृते पृ ७६४ *b* टि. द्र.।

[a]) सपा. ऋ ८, ६९,८ पाठाऽभावः।

[b]) पाभे. कृते पृ १८५६ *g* टि. द्र.।

[c]) 'हे अश्विनौ वृषणौ! (युवाम्) सा वृक्तीः नरा! (हे दीप्तिमन्तौ! इति कृत्वा) अजुषत' इति भा. (तु. [रूप-मात्रे] स्क. वें. सा., GW. GRV. Grl.; वैतु. सा [पचे], ORN. यनि. द्विर् रूपं इति!)। एतदनु पृ १७७४ *r* टि. निर्देशो नेष्टः।

[d]) तु. पृ १०७१ *f* टि.।

[e]) सपा. नराम् <> नृणाम् इति पाभे.।

[f]) पाभे. कृते पृ १८५६ *f* टि. द्र.।

[g]) सपा. नृणाम् (तैब्रा १०,७६ या ६,१ च) <> नृम्णः इति पाभे.।

[h]) सपा. नृणाम् <> मृगाम् इति पाभे.।

[i]) हलादिर्विभक्तिर् नोदात्ता (पा ६,१,१८४)।

२१, १२; ४०,७; ४६,८; ६२, २; ९, २४, [३; ९९, ८]; २७, [(१५,३)३]; २८, १; ६२, ५; १६; ६८, ४; [(५, ३९,३)७]; ७५, ३; ५;७६, १; ७८,२;८०, ४; ८६,२०; २२; ३४; ८७,१; ९१, २; ९५,१; ९७, ५;१०७, ५; १६; १०८, १५; १०९,८; १५; १८; १०, ६८, १२; ६९, ७-९; ११; १०४,२; ११५, ७; मा ३४, ३६†; तै २, ३, १४, ३†; ३,२,५,७; मै १, ३, ३९; †४, ११,१; १२,४; १४,१०; काठ २, १५†; ४, १३; ३४, १८†; क ३,११; †कौ १,२७९; ३१४; ४११; ५२३; ५३०; ५५८; २,२६; २७; ५२; ८५; १७२; २०८; ३१३; ३५२; ३५९;५१२;५७८;५८१; ६३०; ६३८; †जै १,२९,५; ३३, २; ४०, ३; ५४,१;६; ५७, ५; ३, ३,५; ६; ५, ११;८, ११; १६, १०; १९,३; २५, ९; २९, ९; ३०,२; ४०,८; ४७,४; ७; ५१, ४; ८; शौ ३,१६,३†; ५, १३, ३; १८,४,६५; †२० १६,१२; ३३,१; ३७,४; ५६,१; ७३,१; ८७, ४; १२०, १; पै ४, ३१, ३†; ८,२, १; २०, २८, १०; †नृभ्यः[a] ऋ १, ४३,२;६; ६९, ४; ११०, ६; १२३, ३; १७३, ६; २,१९, ४; ४, १६,४; ४१, २;६,१३,५;१९,१२;२४,१;७, २०,५;२७,२; ४;३८,२; ८,२, ३९; ६८, १३; ७७, ८; ९६,१; १०,३९,१०; १४८,४; तै ३,४, ११,२; मै ४,१२,६; काठ १६, २१[b];२३,१२; शौ २०,७७,४; नृषु[a] ऋ १,१८०,८;७,३४,१८; नृणाम् पै २,१०,४[c]; नृन् ऋ १, ७३, ९; १२१, १[d]; १२; १३[e]; १२२,१३; १४६, ४[f]; १६९,६; १७१,६;१७४,१; १८१,८[g]; २, २०,१;३,१४,४;४,२,१५[h];२१, २[i];५,७,१०; १५, २; ३३,१[j]; ४१,८;५०,३;५४,१५;५८,२[k]; ८०,६; ६,२, [११;१४,६(१५, १५)];३,६[?]; ३५,२; ३९, ५[l];

[a]) मलादिविभक्तिर् नोदात्ता (पा ६,१,१८४)।

[b]) पामे. कृते पृ १८५७ g टि. द्र.।

[c]) पामे. कृते पृ १८५७ h टि. द्र.।

[d]) देव-पर्यायस्य सतः प्राति. द्वि ३ (तु. सस्थ. टि. ?प्राञ्च-> -अम् इति, Hill [ZDMG ४८,४२१]; वैतु. स्क. ORN. PG [२, २४१] *नृणाम् > नैप्र. यनि. इतीव कृत्वा ? प. अर्थे वृवितीव ?)।

[e]) तु. वें. सा.; वैतु. स्क. PG. च. अर्थे वृवितीव।

[f]) *ज्वाल-पर्यायस्य सतः प्राति. द्वि ३। 'सूर्यः (दीप्तिमान् [अग्निः]) एभ्यः (कविभ्यः) आविः (प्रत्यक्षं यथा स्यात्तथा) नृन् (स्व-ज्वालान्) अभवत् (अदीपयत् [<√भू '*दीपने']) इति वा. (तु. [अंशतः] वें. रश्मि-पर्याय इति, सस्थ. सिन्धु-, सूर्य- इत्यत्र टि. च; वैतु. सा. PG [d टि. द्र.] च. अर्थे, Hill [d टि. द्र.] प. अर्थे वृवितीव)।

[g]) *ज्वाल-पर्यायस्य सतः प्राति. द्वि३ (तु. वें. सा. [रूप-मात्रे], सस्थ. कृशानु-, वृष्णस्- इत्यत्र टि. च; वैतु. PG. Hill. d टि. दिशा द्र.।

[h]) *ज्वाल-पर्यायस्य सतः प्राति. द्वि३। 'भानुः (*भास्वतः [अग्नेः]) तपनः (*दीप्यमानान्) नृन् जायेमहि (*ध्यायेमहि)' इति वा. इति कृत्वा सस्थ. मातृ-, तपुस्- इति द्वे अपि विप. इति च, जायेमहि इति पाठस्य शोध-सापेक्ष इति च द्र. (तु. [रूप-मात्रे] वें. सा. Gri., सस्थ. मातृ- इत्यत्र टि. च; वैतु. GRV. ORN. PG. d टि. दिशा द्र.)।

[i]) *वीर्यवत्-कर्म-पर्यायस्य सतः प्राति. द्वि ३ (तु. [रूप-मात्रे] वें. सा.; वैतु. ORN. प. अर्थे, GRV. च. अर्थे वृवितीव)।

[j]) *स्तुति-पर्यायस्य सतः प्राति. द्वि३ (वैतु. सा. GRV. ?ORN. प. अर्थे, PG [२, २४१] ?ORN [पक्षान्तरे] च. अर्थे वृवितीव)। प्रकृते मन्त्रे प्रथमे पादे तवसे इति पाठः ? (√स्तु [स्तुतौ] > तुमर्थे) स्तवसे इति शोधः इति च महे (<√मह् [पूजायाम्] + तुमर्थे के प्र.) इति च दीध्ये (<√दीधी [*स्तुतौ]) इति च कृत्वा '(अहम्) अनव्यान् (दुर्बलः) तवसे (बलवते) इन्द्राय, महि (प्रभूतं यथा स्यात्तथा) महे (महनार्थं) *स्तवसे (स्तवनार्थं) नृन् (स्तवान्) इत्था (एवं) दीध्ये (स्तौमि =उच्चारयामि)' इति पूर्वार्धे वा.। शेषं सस्थ. यद्-> यः इत्यत्र टि. द्र.।

[k]) विप. ([नितृ-] मरुत्-)। प्रकृते मन्त्रे तुवि-रावसः इति रूपं द्वि३ सत् विप. (मरुत्- [वैतु. ऋ ४, २१, २ यत्रैतत् प१ सद् इन्द्रस्य विप.])।

[l]) *प्रजा-पर्यायस्य सतः प्राति. द्वि३ (तु. सा. GRV. Hill d टि. द्र.; वैतु. PG. प. अर्थे वृवितीव)।

५३,९; ५४,६; ७,६०, २; ८, ४८,९; १५; ९,४५,१; ७०,४; ७८,२; ८६,२३; ३८; ९२, २; ९७,२४; १०,४५,३; ८७, १०; १३९, २[a]; मा ८, ५८[b]; †१२, २०; ४८; का ९, ७, ७[b]; †१३,२, ३; ४,४; तै ४,२, २, १†; ४,३†; ४,९,१[b]; मै २,७, ९; ११†?[c]; ४, १४,१ †; काठ १६,९;११†; क२५,२†; कौ २, ३०६†; जै ३, २५, २†; शौ ७,४२,१; २; ८, ३, १०; पै १, ५१,३; २,८१, ३[2]; ५, २१, १; ८,१५, १२; १०, ६, ११; १६, ६,१०†; २०,९, १०; १०,१.

?नृ-जित्[d]– -जिते ऋ २,२१,१.

?नृ-ज्यायम्[e] मै २,१,३[4]¶.

†नृ-तम,मा– -०म ऋ ५,४, ६; ६, २३,३; ७,१९,१०; ८,२४,१०; शौ २०, ३७, १०; –मः ऋ १, ७७,४; ३,१,१२; ४,५,२;१६, ४; १७,११; २२,२; ६,१८, ७; ७,६, ४; १०, २९, १; ९९, ७; शौ २०,७६, १; ७७, ४; –मम् ऋ ३, ३०, L२२; ३१, २२; ३२,१७;३४-३६,११; ३८,१०; ३९,९;४३,८; ४८-५०,५; १०, ८९,१८;१०४,११];४९,२;५१, ४; १०,८९, १; मै ४, १४, १; काठ २१, १४; कौ १, ३२९; जै १,३४,७; शौ २०,११, ११; –मस्य ऋ ३, १९, ३; ५, ३०, १२; १०,२९,२; तै १,३, १४, ६; मै ४,१४,१५; शौ २०,७६, २; –?माः[f] ऋ ६, ४, ७; मा ३३, १३; का ३२, १, १३; –माभिः ऋ ६,१९,१०; –माय ऋ १,५९,४; ४,२५,४; ८,२४, १; कौ १,३९०; जै १,४३, १०; शौ १८,१, ३७; –मासः ऋ १, ८७,१;६,२५,७; काठ १७,१८.

?नृ-धूत[g]– -तः ऋ ९,७२,४.

?नृपतस्य[h] पै ६,१५,५; ६.

†?नृपति[i]– -तिः ऋ ४,२०,१; ७, ६९,१; मा २०, ४८; का २२, ५, २; मै ४, १४, १०; Sपै १, ११, १-३; ६, ९, २; –तिम् ऋ १,७१,८; ४,३८, २; १०,४४, ३; १०७, ५; मा ३३, ११; का ३२, १, ११; तै १,३, १४, ६; मै ४,१४,१५; शौ २०,९४, ३; –ती ऋ ७,१०४,६; १०,१०६, ४; शौ ८,४, ६; पै १६, ९, ६; –०ती ऋ ७, ६७, १; ७१, ४; खि १,८,३; –०ते ऋ १,१०२, ८; २,१,१[j]; ७; ७,३०,१; ८, ५४, ६; १०,४४, २; ६१, २२; खि ३,६,६; मा ११, २७[j]; का १२,२,१६[j]; तै४,१,२,५[j]; मै २, ७,२[j]; शौ S५,१८,१;१५;२०, ९४,२; Sपै ९,१७,१;१८,१.

?नृपत्नी[k]– -त्नीः ऋ १, २२, ११; पै १९,१,९†.

---

[a]) सपा. नृचक्षाः<>विमानः (माश ९,२,३,१७[2] आपश्रौ १७,१४,९ माश्रौ ६,२,५,८ च) इति पाभे. ।

[b]) पाभे. कृते पृ १५७८ *f* टि. द्र. ।

[c]) नृचक्षः इति पाठः? यनि. शोधः (तु. पपा., ऋ ३, २२,२ प्रमृ. च) ।

[d]) विप. (इन्द्र-)। अर्थः व्यु. च ? । नर-जिदर्थ इव उस.पूप. नृ– इति पपा. प्रमृ. । गस. निर् √ जि> कर्तरि *निर्-जित्–> नैप्र. यनि. इति तु स्यात (तु. द्वितीये पादे सहचरिते सती द्वयेतरे पूप.) ।

[e]) पाठः? (निर् √ ज्या L*जये]>भावे) *निर्-ज्यायु– > -यम् ('निश्शेषेण पराऽभिभवो यथा स्यात्तथा' इति वा. क्रिवि.) इति शोधः (वैतु. BW.,MW. नृ– L=मनुष्य-] इति पूप. इति कृत्वा तदभिभवार्थे पस. इतीव?) । यद्वा, निर् √ज्या + Lअपूर्वकाले] णमुच् प्र. उसं. (पा ३,४,२१) इति कृत्वा निर्-ज्यायम् Lअव्य.] इत्येतत्-स्वरूपः शोधः द्र. ।

[f]) पाठः? नृ– (=*स्तुति-)+धर्म– (भाप. L=*पाठ-])> बस. नृ-धर्म–>-र्माः (*स्तुति-पाठकाः) इति शोधः (तु. छन्दः, सस्थ. टि. मृहि–, वायु– च) ।

[g]) विप. (सोम- Lतु. ऋ ९, ७२,५]) । व्यु.? । तृस. पूप. =नर- इति वें. सा. प्रमृ. । निर्> नैप्र. यनि. पूप. इति मतम् द्र. ।

[h]) पाठः? (निर् √ वृ>) *निर्-वृत– Lविप.]> -तस्य (इन्द्रकृते साध्यमानस्य सोमस्य) इति शोधः (तु. सस्थ. इतराणि विप.) ।

[i]) विप. (अश्विन्- प्रमृ.), नाप. (राजन्- प्रमृ.) च । अर्थः व्यु. च ? । पपा. प्रमृ. नृ-पति– इत्येवमवगृह्णन्तो नृ– L=नर-]+(√ पा Lरक्षणे]>कर्तरि) पति–>उस. यनि. उप. स्वरश्चेतीव? । (√*नृप् Lदीप्त्यादिषु वधा.]>भाप.) *नृप–>Lतद्वदर्थे] *नृप-धि– L=द्युतिमत्- प्रमृ.]> नैप्र. यनि. इति तु स्यात् ? । [j]) सपा. नृपते (तैब्रा २,५,८,१० तैआ १०,७६, या ६,१ च)<>नृमणः इति पाभे. ।

[k]) विप. (देवी-)। अर्थः व्यु. च ? । पपा. प्रमृ. नृ-पति– >स्त्री. नृपत्नी– इतीव ? । नृपति– पर्यायभूतं यनि. प्राति. स्यादिति कृत्वा *नृप– + Lतद्वत्यर्थे] लप् प्र.

?नृ-प्राण[a]– -†णः[b] ऋ १०,१०१,८; काठ ३८,१३; शौ १९,५८, ४; पै १,११०,४; –णम्[c] ऋ १०, १०१,७.

?नृ-पातृ[d]– -ता ऋ १,१७४, १०; –तारः ऋ ७,७४,६.

?नृपाय्य[e]– -†य्यम् ऋ २,४१,७, ८,९, १८, २६, १४;१५; १०, ३५, १२; मा २०,८१; का २२, ८,२, शौ २०,१४२,३.

?नृ-पीति[f]– -तये ऋ ७, १५,१४[g]; –तौ ऋ ७,२०,८[h].

?नृ-पेशस्[i]– -शसः ऋ ३,४,५.

?नृ-बाहु[j]– -हुभ्याम् ऋ ९,७२,५.

नृ-मणस्[k]– -०णः ऋ १, ५१, ५; १०; ४,१६,९; ७,१९,४[l]; काठ १६,२‡[m]; शौ २०, ३७, ४†[l]; –णाः ऋ १, १६७, ५; ५, ५०, ४; ८,९६, १३[n]; १०,४५,१;३; ९२, १४; मा †१२, १८; २०; २२,१९; का †१३.२,१,३;२४, ६,१; तै १, ३,१४,५†;४,२,२, १[2]†; ७,१,१२,१; मै २.७,९[2]; ३,१२, ४; काठ १६, ९[2]; २८, ४†[o];४१,३; क ४४,४†[o]; कौ १, ३२३†[p]; जै १, ३४,१†[p]; शौ १६,३,५; २०,१३७, ७†[q].

✓नृमणस्य , नृमणस्यसे ऋ ५, ३८,४.

†नृ-मादन[r]– -नः ऋ ९, २४, ४;

> *नृपत्न–> स्त्री. इति द्र. (तु. स-पुत्न– > -त्नी– इत्यत्र टि.)। [a]) विप.। पाठः?। पपा. प्रभृ. नृ–+प्रान– (<✓पा [पाने]) > उस. नृ-प्राण– इतीव?। (निर् ✓वा >) *निर्-वाण– इति शोधः। शेषं *b* टि. द्र.।

[b]) विप. ([*अत्यन्त-गोपन-] व्रज- [=*प्राचीर-])। व्यु.?। < निर् ✓वा [*आच्छादने] + कर्तरि ल्युट् प्र. इति तु मतम्। *c* टि. अपि द्र.।

[c]) विप. ([*अत्यन्त-गमन-] रथ-)। <निर्✓वा [गतौ]। शेषं *a* टि. गतम्।

[d]) विप. (इन्द्र- प्रभृ.)। अर्थः व्यु. च?। पपा. प्रभृ. यनि.?। [पुष्ट्यर्थे] *नृप– [तु. ?नृपति–]+(✓भृ > कर्तरि भर्तृ–>नैप्र.)*पातृ– >पस. *नृप-पातृ–>नैप्र. यनि. इति तु स्यात् (तु. छन्दः)।

[e]) विप. (वर्तिस्-, छर्दिस्- [=गृह-])। अर्थः व्यु. च?। नृ-पाय्य– इत्येवम् अवग्राहुकाः पपा. प्रभृ., उप. <✓पा [रक्षणे] इति वें. सा. प्रभृ.। *नृप–(=पुष्टि- =अन्नादि- [तु. ?नृपति–, ?नृ-पातृ– टि.])+*पार्य–(भावे<✓पॄ [पूर्तौ]) >बस.*नृप-पार्य–>नैप्र. यनि. इति तु स्यात् (तु. छन्द.)।

[f]) भाप विप. च। अर्थः व्यु. च?। *g* टि. द्र.।

[g]) भाप. (*तृप्ति-)। व्यु?। पपा. प्रभृ. यनि. नृ–(=नर-) +पीति–(=रक्षण-)> षस. पूप. स्वरः [तु. पा ६, २, ४२] इतीव)। (निर् ✓वी [*तृप्तौ] >भावे क्तिनि [पा ३,३,९६] गति-स्वरे [पा ६, २,५०]) *निर्-वीति– > नैप्र. यनि. इति मतम्।

[h]) विप. ([*सु-रक्षण-] वरूथ- [तु. वें. सा.])। पपा. प्रभृ. नृ– (=नर-)+पीति– [=रक्षण-] >बस. इतीव?। निर्+वीति–(भावे <✓वी [*रक्षणे] >बस. *निर्-वीति–>नैप्र. यनि. इति तु स्यात्।

[i]) विप. ([*दीप्त-रूपा-] पूर्वी- [=*ज्वाला-])। पपा. प्रभृ. नृ– [=नर-] इति पूप. इतीव?। *नृप– (दीप्त-)+पेशस्– (=रूप-)> बस. *नृप-पेशस्–> नैप्र. यनि. इति (तु. ?नृपति– प्रभृ.)।

[j]) नृबाहु° [तु. AR.PW.GW. प्रभृ.] इति च नृबाहु° [तु. M. पूमं. सात. GG.] इति द्विस्वरश्च पाठः?। व्यु?। नृ-बाहु– > तस. इति वें सा. PW. प्रभृ. GG [पक्षे] द्वस. इतीव?। निर् बाहुभ्याम् इत्येवं सतः निर् अतिशयार्थे ग. चोदित. इत्यनेनान्वित इति मतम्।

[k]) विप ([*हिंस्र- प्रभृ.] इन्द्र- प्रभृ.)। पपा. यनि.। (✓*नृम्=✓*नृप् [तु. ?नृपति– प्रभृ.] >भावे)*नृम– +मनस्–>बस. *नृम-मनस्>नैप्र. यनि. (तु. छन्दः; वैतु. पपा. प्रभृ. नृ– [=नर-] इति-पूप. इतीव?)।

[l]) सपा. तैब्रा २,५,८,१० नृपते इति पाभे.।

[m]) पाभे. कृते पृ १८६० *j* टि. द्र.।

[n]) सस्थ. अघत्त इति पाठः? भ्राज्–>*भ्राक्, ग्, (✓*वध [हिंसायाम्] >) *वध (त्>)द् इति द्वि-पदः शोधः। सस्थ. स्नेहिति–> -तीः इत्यपि पाठः? –तिम् द्वि१ इति शोधः। शेषं *o* टि. द्र.।

[o]) नृमणामद्भ्राम् इति पाठः? –णा (:) वधद्,भ्राक्,ग् इति त्रि-पदः शोधः (तु. *n*,*p* टि)। सपा तैआ १,६,३ °णामयद्राम् इत्यत्रापि यनि शोधः। क. मूको. –णामंयंद्री इति पाठोऽपि यनि. शोध्यः।

[p]) सस्थ. अधद्राः इति पाठः? वधद्, भ्राक्,ग् इति द्वि-पदः शोधः (तु. *n*,*o* टि.)। अत्र पृ १३५ *c* टि. यदुक्तं, तन्नेष्टम्।

[q]) तु. *n*,*o*,*p* टि.।

[r]) विप.(सोम-)। उस. कर्तरि कृति उप. स्वरः, पूप. =नर– इति च प्रायोवादः। गस. पूप. नैप्र. <निर् इति तु स्यात्।

६७,२[b]; कौ २, ३१५; जै ३, ३६,१; -नम् ऋ १, ४, ७; शौ २०, ६८,७.

नृसेध[b]- -धः ऋ १०, १३२, ७; तै २, ५,८,३[२]¶; -धम् ऋ १०, ८०,३.

?†नृ-वृत्[c] ऋ ३, ३४, ५; ४, २२, ४; ६,१,१२[d]; १९,१;५३, [१० (६,१३, २; ९,२, १०)]; ८,५, २; १०, २८,१२; मा ७, ३९; का ७,२१,१; तै १,४, २१, १; मै १,३,२५; ४,१३,६; काठ ४, ८; १८, २०; क ३,६; कौ २, १४३; शौ २०,११,५.

†नृ-वृत्- -वत् ऋ ४,५५,४;५,१८, ५; ६, १९,१०; ७,२६,१[e]; ८, १८,[२१ (८३,४)]; -वतः ऋ १,१२,७; ६, १७, १४; २२,३; ५०, ११; शौ २०, ३६, ३; -वता ऋ ६,६२,१०; -वति ऋ ६,२५,६; -वन्तः ऋ ७,४१,३; मा ३४,३६; शौ ३,१६,३; पै ४, ३१,३; -वन्तम् ऋ ९,९३,५.

नृवती- -तीः ऋ ७, ३,८; १०,२,६.

†नृवत्-सखि[f]- -खा ऋ ४,२, ५; तै १,६,६,४;३,१,११,१; मै १,४,३; काठ ५,६; ३२,६[२].

नृ-वाहण[g]- -णम् ऋ २,३७,५.

?†नृ-वाहस्[h]- -हसा ऋ १,६,२;८, २५,२३; मा २३,६; का २५,३, २; तै ७,४,२०,१; मै ३,१६,३; काठ ४४, ९; कौ २, ८१९; जै ३,५७,९; शौ २०, २६,५;४७, ११; ६९,१०.

?१नृ-शंस[i]- -सः ऋ ९,८१,५.

२नृ-शंस[j]- -सम् खि ३,१०[२],३.

नृ-शस्त[k]- -स्तम् खि ५,७,१,३; मै ४,१३,२.

नृ-षद्[l]- -†षत्, द् ऋ ४,४०,५; मा १०,२४; १२,१४; का ११, ७,४; १३,१,१५; तै १,८,१५, २; ४,२, १, ५; मै २, ६, १२; काठ १५-१६,८; -षदः ऋ १०, ३१, ११; -षदम् मा ९, २; का १०,१,२; तै १, ७,१२, १; मै १,११,४; काठ १४,३; -षदे मा १७, १२; का १८, १, १२; तै ४,६,१,३; ५,४, ५, १¶; मै २,१०,१; काठ १७, १७; २१, ७; क २८,१.

नार्षद[m]- -दम् ऋ १०, ६१, १३?; -दाय[n] ऋ १, ११७, ८; -दैन[n] शौ४,१९,२; पै ५,२५,२.

---

[a]) सपा. नृ-मादनः<>मदिन्तमः इति पाभे. ।

[b]) व्यप. (ऋषि-विशेष- [तु. ऋग्र.]) । व्यु.? । पपा. नृ-सेध- इत्यवग्रहप्रकारः ।

[c]) अर्थः व्यु. च? । तुल्यार्थे वतिः प्र. इति वें. सा. प्रमृ. । (निर्√वृ [वधा.]>कर्तरि) *निर्-वृत्->नैप्र. यनि. इति च नृ- [वधा.] + मतुप् प्र. >यनि. इति च द्वे भाति. संश्लिष्टे सती इव स्याताम्? । एवं स्थिते नृ-वृत् इति रूपं न. द्वि१ सत् वा. क्रिवि. स्यात् ।

[d]) वैतु. सा. =नृ-वृत्- इति ।

[e]) वैतु. सा. =नृ-वृत् इति [f]) विप. (यज्ञ-) । बस. ।

[g]) विप. (रथ-) । उस. उप. ल्युडन्तम् ।

[h]) विप. ([*उत्तम-वहन-कृत्-] हरि- प्रभृ.) । व्यु.? । <नृ-+√वह्> उस. इति पपा. प्रमृ. । (निर्√भृ >भावे) *निर्-भृ-+(√वह्>भावे) वाहस्-> बस. *निर्भृ-वाहस्->नैप्र. यनि. इति मतम् ।

[i]) व्यप. (देव-विशेष-) । व्यु.? । छन्दस्तः नाराशंस- >नैप्र. यनि. [वैतु. पपा. प्रभृ. नृ-शं° इत्यवग्रह इतीव, PW. तु शंसः इति द्विपदः पाठ-शोधः इति च ? (वैतु. इह शंसः [ऋ ५, ४६, ३; ७, ३५, २] इत्यत्र टि., ORN. WAG [२,१०३ a] च)] ।

[j]) विप.>नाप. (अति-क्रूर-) । व्यु.? । नृ- [=नर-] + (√शंस् "हिंसायाम्'>) शंस->उस. इतीव पपा. अनु वें. सा. प्रमृ.? । (निर् √शंस [*हिंसायाम्] > कर्तरि) गस. *निर्-शंस->नैप्र. यनि. इति तु स्यात् ।

[k]) विप. ([अत्यन्त-दीप्ति-कृत-] नराशंस-) । व्यु.? । (निर्√*श्रप् [दीप्तौ]>भावे) *निर्श्रपस्-+(√*त्रा [कृतौ]>कर्तरि) *त्र->उस. *निर्श्रपस्-त्र->नैप्र. यनि. (तु. सपा. तैब्रा [३,६,२,१] -स्त्रम् इति पाभे.; वैतु. अन्ये< नृ-+[√शंस 'स्तुतौ'>कर्मणि] शस्त- इतीव?) ।

[l]) विप. (सूर्य-, सोम- प्रभृ.), व्यप. (ऋषि-विशेष-) च । उस. उप. स्वरः । पूप. उप. चाऽर्थौ यथाप्रकरणं द्र. ।

[m]) अर्थः व्यु. च? । पपा. नावग्रहः । उस. अधिकरणे क्विदिति प्राच्योऽर्थाश्च [तु. n टि.] । शुष्णासुरस्याऽति-दृढे गूढे च सदनेऽभिप्राय इति कृत्वा (√स्कन्द् [बन्धने] > *अन्दार- [=दृढ-] >) नैप्र. *नार-+(√सद्> [अधिकरणे]>) *सद्-(=सदन-)>कस. *नार-सद्-> नैप्र.. यनि.. इति मतम् ।

[n]) व्यप. (ऋषि-विशेष- [=कण्व-]) । अपत्येऽर्थे अण् प्र. ।

†नृ-प्रुदन[a]— -नम् ऋ ७, २०, १; काठ १७, १८; —ने ऋ ५,७,२; ७,७,५; १७,१; खि २,१५,१; तै २,१,११,३; मै ४,१२,४; —नेषु ऋ ८,२६,२४; १०,९२,७.

‡नृ-प्रुद्मन्[b]— -द्मा[c] कौ १, ७७; जै १,८,५.

नृ-प्रुद्वन्[b]— -द्वा[c] ऋ १०,४६, १

†नृ-प्रुह्य[d]— -ह्ये ऋ ६, २५, ८; ९, ९७,१९; तै १,६,१२,२,७,१३, १; मै ४,१२, ३; काठ ८, १६.

†नृ-प्रा[e]— -पाः ऋ ९,२, ⌊(६,५३, १०)१०⌋, काठ ३५,६; क ४८, ७; कौ २,३९५; जै ३,३१,१५.

नृ-प्राच्[f]— -ऽपाचः ऋ १, ६४, ९; —पाचः ऋ १,५२,९; ७,२१,२.

†नृ-षा(<सा)ति[g]— -ता ऋ ७,२७, १, तै १, ६,१२,१; मै ४, १२, ३; कौ १,३१८; जै १,३३,६.

†नृ-षा(<सा)ह्[h]— -षाहम् ऋ ८, १६,१; कौ १,१४४; जै १,१५, १०, ४,२२,५; शौ २०,४४,१.

†नृ-षा(<सा)ह्य[i]— -ह्यम् ऋ ९, ३०,३; —ह्याय ऋ १,३३,१४; ८, ९, २०; शौ २०, १४२, ५, —षाह्ये ऋ १, १००, ५, ११२, २२; ६,४६,८; ८, ३६,⌊७;३७, ७⌋, १०, ३८,१;४.

†नृ-षू(<सू)त[j]— -तः ऋ ८,४,१; कौ १,२७९;२,५८१; जै १,२९, ५,३,४७,७, शौ २०,१२०, १.

†नृ-हुन्[k]— -घ्ने ऋ ४,३,६; मै ४, ११,४, काठ ७,१६; -हा[l] ऋ ७,५६,१७

नृ-ह(न>)ता[m]— -०ने पै १,६४,४.

नृ॑ष्णेत्र[n]— -त्रम् मै ४,१३,२°.

?नृचगंश्राणम्[p] पै ६,१४,९.

?नृचक्षस्— नृ द्र.

?नृचायक[q] पै ८,११,७.

---

a) विप. (⌊°स्तुति-शब्द-युक्त-⌋ यज्ञ-), नाप. (यज्ञ-) च। व्यु.?। पपा. नृ-सदन- इति विग्रहः। उस. यनि उप. गृह-पर्याय इति कृत्वा यज्ञगृहेऽभिप्राय इति प्रायोवादः। नृ- (स्तुति-)+(√सद् ⌊°शब्दे⌋ > अधिकरणे ल्युटि) -सदन->उस. उप. स्वर इति तु सुवचनम्।

b) विप. (⌊°स्तुति-पाठक-⌋ होतृ-)। उस. पूप. स्तुति-पर्याय इति उप. च कर्तरि <√सद् ⌊°शब्दे⌋ इति द्र.।

c) सपा. नृपद्मा<>नृषद्वा इति पाभे.।

d) नाप. (युद्ध-)। उस. पूप. =नर- इति प्रायोवादः। °गस. पूप. निर् इत्यस्य नैप्र. विपरिणाम इति मतम्। उप च √सह्+अधिकरणे यत् प्र. उसं. (पा ३, १,९९)।

e) विप. (सोम-)। उस.पूप. प्रजा-पर्यायः, उप <√सन्।

f) विप (मरुत्-प्रभृ.)। उस. पूप. = नर- इति प्रायोवादः। °गस. पूप. निर् इत्यस्य विपरिणाम इति मतम्। उप. √सच् ⌊समवाये⌋+ण्विः प्र.। उप. स्वरः।

g) भाप. (°समृद्धि-)। व्यु.?। पपा. यनि. अवग्रह.। अन्येषा सा. PW. प्रभृ. नृ- ⌊=नर-⌋ इति पूप. पस. च इति सामान्यवादः। (निर्>नैप्र.) °नृ+साति- (भावे <√सन्)>गस. यनि.। प्रकृते स्थले. नवमश्वकानुः इति पाठः? श्रवस्- ⌊अन्न-⌋> -वसः, च, काम->-मे ⌊=°संघाते⌋ इति द्वि-पदः शोधः। अत्र (√कु ⌊°संघाते⌋> भावे) °कर्म-> नैप्र. काम- इति विपरिणामः स्यात् (तु. एतत्-पर्यायौ पार. खर्मन्-, काश्मीरी खल्वाड्- ⌊तु. पृ १०११ c टि. पृ ११७३ m टि. च⌋।

h) विप. (⌊°निर्योद्धृ-⌋ इन्द्र-)। व्यु.?। पपा. प्रभृ उस. नृ- ⌊=नर-⌋ इति पूप. च १पा. सह्- इति उप. च। (निर्>नैप्र.) °नृ+साह्- (<कर्तरि √सह् ⌊अभिभवे⌋)>गस. यनि. टति तु मतम्।

i) नृ-षाह्->स्वार्थे भावे च रूपम्। विप. (शुष्म-, शर्मन्), भाप. च। पपा. सह्य- इतीव उप.।

j) विप. (⌊°निष्ठुत-⌋ इन्द्र-)। (निर्>नैप्र.) °नृ इति कृत्वा (√°स्तु> सु ⌊°स्तुतौ⌋ >कर्मणि) सूत- इति उप. (वैतु. वें. सा. प्रभृ नृ- इति पूप., <√सू ⌊प्रेरणे⌋ इति उप. च)। गस. गतेः स्वर. (पा ६, २, ४९)। सस्थ. मिमा इत्यत्र टि. अपि द्र.।

k) विप ⌊°अति-दीप्त-⌋ नासत्य-)। स्क (या २,७), वें. सा PW प्रभृ च विप (⌊हिंसक-⌋ रुद्र-) इति कृत्वा नृ- (=नर-) इति पूप उस च। (निर्>नैप्र.) °नृ इति पूप., √हन् ⌊°दीप्तौ⌋>कर्तरि उप >गस. यनि. इति मतम्।

l) विप.(⌊नर-घातक-⌋ वध)। उप इति k: टि. विशेष।

m) विप. (कामिनी-)। व्यु अर्थश्च?। (निर्>) नृ+ (√हन् ⌊°दीप्तौ⌋ >कर्तरि) हन्, ना->गस. यनि।

n) विप (नराशंस ⌊=अग्नि-⌋)। बस. (वेंतु. सा ⌊तैब्रा ३,६,२,१⌋ उस इति कुर्वाणः स्वरदोषादुपेक्ष्यः)।

o) पाभे. क्रने पृ १८५९ c टि. द्र.।

p) पाठः? (निर्>नैप्र) °नृ+(√°चष् =√चक् ⌊प्रतिघाते⌋ >कर्तरि) °चष- >गस. °नृ-चष- (अति-हिंसाकृत्-)>-षम् इति च (√घ्रा ⌊°हिंसाग्रामृ⌋>कर्तरि) घ्राण-> -णम् इति च द्वि-पदः शोधः(तु. मस्थ.टि. ?वृक्ष्य)।

q) पाठः? नृ-+(√चाय् ⌊°हिंसायाम्⌋ >कर्तरि) चायक->उस. नृ-चायक->-कम् इति शोधः।

?नृ-जित् – प्रमृ. नृ– द्र.

√नृत्, >नर्ति (वधा.), नृत्यन्ति शौ १२,१,४१; पै ९,४,६; १७,५, १; नृत्यसे पै ४,२४,३.

†अनर्तिषुः ऋ १०, ९४, ४; ५; काठ ३५, १४; क ४८, १३; शौ ६,४९,३; पै १९,३१,१६.

नर्तयत्– -यन् ऋ १,५१,३.

नृत[a]– नृतः[b] शौ १०,२,१७; नृतम्[c] पै १६,६०,५.

नृतमान[c]– -नः ऋ ५,३३,६.

†नृति[d]– -तये ऋ १०, १८, ३; शौ १२,२,२२; पै १७,३२,२; –तौ ऋ १०,२९,२[e]; शौ २०,७६,२.

†नृतु[f]– -०तवः ऋ ८, २०, २२; –तुः ऋ ८,६८,७; ९२, ३; कौ २,६५; जै ३,७,३; –०तू ऋ ६, ६३,५; –०तो ऋ १,१३०,७[2g]; २, २२,४[h]; ६,२९, ⌊३[h] (१०, १२३, ७)⌋; ८, २४,९[h]; १२[g]; कौ १,४६६; जै १,४८,६.

नृतू[i]– -तूः ऋ १,९२,४.

नृत्त[a]– -त्तानि शौ ११, १०, २४; पै १६,८७, ४; –त्ताय मा ३०, ६; २०; का ३४,१,६; ४,२.

नृत्यत्– -त्यताम् ऋ १०,७२,६.

नृ-तम– नृ– द्र.

?नृतु[j] पै २०, १३, ३.

?नृतुप्रजामियूथेगपुत्थगी पै ८,१६,१०.

?नृत्तो[k] पै ११,६,१०‡.

?नृ-धूत– प्रमृ. नृ– द्र.

नृम्ण, म्णा[l]– -म्णः मै ४, ६, ६; पै ११, ७, ८; –म्णम् ऋ १, ८०, ३; १५; ५, १९, २; ३८,४; ५४,१; ६,२५, ६; ४६, ७; ७, ४८, ३; ५६, ५; ८, ९, २; ९८,१०; १०,४८,२;५०,१; मा ९,२२; ३३,२३†; का १०, ४, ४; ३२, २, ६†; मै १, ६, १२¶; ९,१; काठ ९, ८; २८, ४¶; क ८,११; ४४,४¶; †कौ १,२३१§; २६२;४०५; ४१३; २, ५११; ३, ४, ११; †जै १, २४,९§; २७,१०; ४०,५; ४५, ७; २, ४, ९; ३, ४०, १५; शौ ४, २४,३; ८, ५,२१; १०, ५, १-६; †२०, १०८, १; १३९, २; पै ४, ३९, २; ६, १०, ८; ११, १३; १६, २८, १०; ७२, १०; १२७, १-५; १९, २२, ५; ६; ५०, १०-१२; –†म्णस्य ऋ १,५५,३; २,१२, १; १०, २२, ३; तै १,७,१३,२; मै ४,६, ६; १२, ३; काठ ८, १६; शौ २०, ३४, १; पै १३,७, १; –†म्णा ऋ १,६७,२; ५,५७,६; ९, ७, ⌊४; ६२, २३⌋; १५, ४; ६९-७०, ३; मै ४, ११, ४; कौ २, ४१२; ४८१; ६२१; ७७५; जै ३, ३१, ३२; ३६, ६; ५०, ८; –म्णानाम् पै १६, ७२, ९; –म्णानि ऋ ४,२२,९; ५, ३३, ६; ९, ४८, १; १०, १०२, ८; मा ३८,१४[m]; का ३८,२, ८[m]; कौ २, १८६†; जै ३, १७, ७†;

---

[a]) भाप. ।

[b]) सपा. नृतः<>नृतम् इति पाभे. ।

[c]) विप. (⌊*संपोषक-⌋ इन्द्र-)। *निर्भृतौ (संपोषणे) वृत्तिमतः धा. तुदा. इव श्रुतं द्र. ।

[d]) भाप. । इक् प्र. (पावा ३,३,१०८) ।

[e]) भाप. । धा. *निर्भृत्यर्थे वृत्तिः (तु. c टि.; वैतु. वें. सा. GW. <√नृ ⌊नये⌋ इति, ORN. GRV. <√नृत् ⌊नर्तने⌋ इति च)। 'अस्याः अपरस्याः (च) उषसः (सर्व-काले) ते (तव) नृणां (*निर्भर्तॄणां) नृतमस्य (सतः) नृतौ (*निर्भरणे) प्र स्याम (प्रभवेम)' इति वा. द्र. ।

[f]) विप., नाप. (भासमान-, शूर-, पालक-, नर्तक-प्रमृ. ⌊तु. c टि.⌋)। कर्तरि उक् प्र. उसं. (पाउ १,१३)।

[g]) विप. (⌊*परिपालक-⌋ इन्द्र-)।

[h]) विप. (⌊*शूर-⌋ इन्द्र-)।

[i]) नाप. [नर्तकी- (उषस्- ⌊तु. सा. GW. GRV.; वैतु. पाउ १, ९१ PW. पुं. इति, वें. स्क., सा. पक्षे यनि. नृ-तू– '=नापित-' इति, उप. < √तृर्व् "*वपने' इति च⌋)] ।

[j]) पाठः? (निर् √भृ>कर्मणि) *निर्-भृत–>-तम् इति शोधः (तु. उद्भृतम् इति शौ ⌊७,४६,१⌋ पाभे.)।

[k]) पाठः? नृत्योः इति शोधः (तु. ऋ १०,९७,३;२२ विशिष्टः पाभे.)।

[l]) विप. (⌊*पुष्टिकृत्-⌋ इन्द्र-, ध्रुव–ग्रह-विशेष-), नाप. न. (बल-, धन- ⌊तु. निघ २,९;१०⌋)। व्यु.?। पपा. नावग्रहः। (निर् √भृ ⌊धारणे=बले-, पोषणे=धने च⌋> करणे *म्न प्र.) *निर्-भर्म्न–>नैप्र. यनि. (वैतु. या ⌊११, ९⌋ वें. सा. प्रमृ. *नृ– ⌊=नर-⌋ + ⌊√ नम्>⌋ *नम्न– > उस. *नृ-नम्न– > नैप्र. यनि. इतीव; W. SEY ⌊२१⌋ प्रमृ. नृ– ⌊=नर-⌋ + म्नः प्र. इति च?)।

[m]) =सपा. माश १४, २,२, ३० । तैआ ४,१०,२;५, ८,६ आपश्रौ १५,११,२ तु मह्माणि इति पाभे. ।

–म्णाम् पै १३, ५, ५[a]; –म्णाय ऋ ७, ३०, १; ८,२,२९; –म्णैः ऋ ६,६६,२; मै ४,१४, ११†.
नृम्ण-वर्धन[b]– -नः ऋ २, ३६, ५; शौ २०, ६७,६†.
नृम्णस्[c]– -म्णाः पै २०,५३,११.
नृ-वत्, नृ-वत्– प्रमृ. नृ– द्र.
?नृषिद्याद् अहम्[d] पै १७,२०,१०.
नृ-हन्–, नृ॑ष्णेत्र– नृ– द्र.
नेक्षण[e]– -णम् शौ ९, ६,१७; पै १६, ११२,३.
नेजमेष[f]– -०ष खि ४,१३,१.
?नेतम्[g] पै १५, १२,३.
?नेत सन्[h] खि ५, २०, २; शौ २०, १३५,७.
नेतृ– प्रमृ., नेतोस् (:), नेत्र–, नेत्री– √नी द्र.
नेद्[1]
√नेद् √निद् द्र.

*नेद्[i]–
नेदिष्ठ,ष्ठा– -†ष्ठः ऋ ४, १, ५; मा २१,४; का २३,१,४; तै २, ५, १२,३; मै ४, १०,४; १४,१७; काठ ३४, १९; –ष्ठम्[k] ऋ १, १७,३; १२७, ११; ५,५६, ३; ६,५२,६; ७,१५,१; ८, १, L४; ६०, १८], ६०, १०; ७३, ६; तै ६,३, १, ३¶; ¶मै १, १०, १७; ४, ३, ३[२]; ¶काठ ७-८, १०; १८, २‡[१]; २१, १३‡[१]; २६,१, ३०, ५‡[१]; ३४,३; ३६, ११; ¶क ५,६;७,६; २८,२‡[१], ४०, ४; कौ २, ८९५†; जै ४, १४,२†, शौ २०, ८५, ४†; पै २०,४७, ४; –ष्ठा तै ४, ६, २, ६‡[१]; मै २, १०, २; –¶ष्ठात् काठ २८, ४[२]; क ४४, ४[२]; –ष्ठाभि ऋ ८, १९, २४; –ष्ठे ऋ १,१३२,१.
†नेदिष्ठ-तम– -माः ऋ ९, ९८, ५; कौ २,५८९; जै ३,४८,६.
¶नेदिष्ठिन्[m]– -ष्ठी काठ २३, ४; क ३६,१.
नेदिष्ठिनी– -नीः काठ १९,९.
†नेदीयस्– -यः[k] ऋ ८, ५३, ५; ७५,५; १०,१०१,३, खि ३,५, ५, १५, १२; मा १२, ६८; का १३,५,७; तै २, ६, ११, १; ४, २,५, ६; मै २, ७, १२; ३, १, १¶, ४, ५,५¶; ११, ६; काठ ७, १७; १६, १२; २६, ६¶; क २५, ३; ४१, ४¶, कौ १, २८२; जै १, २९, १०; शौ ३, १७,२; १०,८,८$, पै २, २२, १; १६, १०१, ३$; –यसः ऋ ८,२६,१०; १०,८६,२०
?निनंजम्[n] पै ७,३,७.

[a]) विप. (Lपुष्टि-करी-] वशा-)। सस्थ. (√वह् L*वृद्धौ] > कर्तरि) *उह्री– >द्वि१ –ह्रांम् [विप. (L वृद्धिकरी-] वशा-)] इत्यपि द्र.। एतदनु पृ १८२४ टि. निर्देशो नेष्टः।
[b]) विप. (सोम-)। उस. उप. कर्तरि क्तन् प्र.।
[c]) = नृम्ण–। विप. (अग्नि-)। अत्र असि प्र. इति तु ततो विशेषः द्र.।
[d]) पाठः? (नि √*भृज्ज् Lभर्जने] > लङि प्रपु३) *न्य-भृष्टन् (अहन् > सत१) अहन् >नैप्र. *नृष्टभ्रहन् इति शोधः (तु. मूको; सपा शौ L१२,४,५०] अवृश्चन् इति पाभे. Lतत्रापि ?अहम् > अहन् इति शोधः द्र.])।
[e]) नाप. (चरु-मिश्रण-दण्ड-)। व्यु.?। (निर् √*मेक्ष् Lमिश्रणे] > करणे) *निर् मेक्षण– > नैप्र. यनि. (वैतु. PW. प्रमृ. < √निक्ष् L हिंसायाम्] इति?)।
[f]) व्यप. (Lशिशु-घातक-] राक्षस-विशेष-)। व्यु.?।
[g]) पाठः? नितम्– > -तम् इति शोधः। सस्थ. आसोद्, छित्रते, शतम्, सिसुन्वा, रथम्, मृडय इत्येतेऽपि पद्पाठाः? तत्-स्थाने यथाक्रमम् अस्यो (=अस्य उ), शृण्वते, सततम् (तु. छन्दः), (√सु > सिसुन्वन्–>) सिसुन्वा, रथः, मृडयासः (= स्यात् नः) इति षडेव शोधाः। रथः स्तूयमान इह द्र.।
[h]) पाठः? सपा. ऐब्रा ६, ३५ L तु. सा.] न इत (गच्छत) सन् (भवन्) इति त्रीणि पदानि, C. Lशांश्रौ १२, १९,२] नेद् (न + इद्) असन् (किप.) इति (तु. जै Lब्रा] १३६, Lवैतु. शाश्रौ. मुद्रितः पाठः?]) गोत्रा २, ६, १४ नेतरसम् (तु. ◌ंपा Lशौ]) इति पाठ ? (तु. पृ १३४० e टि)।
[i]) नृ, इद् इति पदद्वयं यद. (तु. पपा.)।
[j]) निकट-वर्तिन्- इत्यर्थे विप.। व्यु.?। अन्ति L=निकटे] +(√विद् Lसत्तायां =*निवासे] >भावे) वेद्– >बस. *अन्ति-वेद्– > नैप्र. *नि-वेद्– > *न्येद्– > यनि. (वैतु Lअंशतः] पा L५, ३, ६३] अन्तिक– >यनि. इति)।
[k]) क्वचिद् वा. क्रिवि. द्र.।
[l]) सपा नेदिष्ठम् <> नेदिष्ठा <> विश्वानि (माश ४,६,४,५ च) इति पाभे.।
[m]) स्वार्थिकः इनिः प्र.।
[n]) पाठः? (√नी > नैनी > Lलङि उपु१]) *अनैनयम् हस्ति-बलम् इति पाद-शोधः (तु. सस्थ. ?सर्वैरजः, ? हस्तिम् इत्यत्र टि.)।

?नेनमेतान्[a] पै १३,१४,४.

१नेम[b]– -मः ऋ ५,६१,८; १०,२७, १८; मै २, १, ६[2]¶; –मम् ऋ २,६८,५; १०,४८, १०; मै २, १,६[2]¶; –मस्मिन् ऋ १०,४८, १०; –माः मै २,३,३[2]¶; –मे ऋ १, ५४, ८; ४, २४, ४; ५; काठ १४, ९[2]¶; –मेन पै २०, ७,५[2]–७[2].

¶नेम-पिष्ट[c]– -ष्टम् मै २,१,४;५.

२नेम[d]– -†०मानाम् ऋ ६, १६, १८; काठ २०, १४; कौ २,५७; जै ३,६,३.

√*नेम, नेमन्[e] ऋ १, ५६,२?.

३नेम[f]– -मः ऋ ८, १००,३.

*नेम-धि[g]–

नेमधि-तीवन्[h]– -वानः खि ५, ५, ७[i].

†नेम-धिति[j]– -ता ऋ १,७२,४[k]; ६, ३३, ४[l]; ७, २७, १[l]; १०, ९३, १३[k]; तै १, ६, १२, १; मै ४,१२,३; १४,५; कौ १, ३१८; जै १,३३,६.

नेमि[m]– -मयः ऋ १,३८,१२; –†मिः ऋ १,३२,[१५; १४१,९]; २,५, ३; ५,१३,६; ८, ३४,३; तै २, ५,९,३§; ३, ३, ३, ३; मै २, १३,५; ४, १४, १३; काठ १३, १०¶; कौ १, ९४; २, ११५८; जै १,१०,४; पै १,७८,१§[n]; १३, ६,१५; –†मिम् ऋ ७,३२,२०; ८,४६, २३; ७५, ५; ९७, १२; १०,६१, १६; तै २, ६,११, १; मै ४, ११, ६; काठ ७, १७; कौ १, २३८; २, २१७; २८१; जै १,२५,६; ३, १९,१२;२३,१३; शौ २०, ५४, ३; –मी पै २, ७७,४; १५, १२,६.

?नेम्न ऋणानृणवान्नी[o]समानः[o] मै ४,१४,१७.

नेय–, ?नेयण-स्वेपः, नेयणि–, नेष्टा-पोतृ–, नेष्टृ–, नेष्ट्र– √नी द्र.

?नेह[p] पै ५,२१,४.

?नेहि[q] खि ४,७[2],४;९.

नैगुत– निगुत– द्र.

नैगुर[r]–

नैगुर-कर्ण[s] पै ७,११,७.

नैचाशाख– नीच– द्र.

नैतोश– नि√तुश् द्र.

नैदाघ– नि√दह् द्र.

?नैनृयः[t] पै ५,३६,१.

---

[a]) पाठः? कस्मात् तदत्येति नयन-नेयताम् (=दृष्टि-दृश्यताम्) इति पाद-शोधः। अथापि वातस्य त्वा विद्युतः स्तनयित्नोर्, उताऽपां घृच्छाम्ये(मि ए)वान् ह्य(हि अ)मे इत्येवं प्रकृते स्थले उत्तरार्ध-शोधः द्र.।

[b]) सना. (*कति-पय-)। व्यु.?। नु + सम– (=सर्व-)> तस. न-सम– > नैप्र. यनि. (वैतु. या [३,२०] पाउ [१, १४०] <√नी इति, GW. < नु + *इम– [=इदम्-] इति?)।

[c]) कस. पूप. प्रकृतिस्वरः (पा ६,२,४६)।

[d]) व्यु.?। = १नेम– इति सा. प्रमृ.। वप्रा. सद् (√नृ [*स्तुतिशौर्ययोः]> भावे *नार्य–>प्रशस्तार्थे) *नार्य-मयु–>नैप्र. यनि. इति कृत्वोकार्थयोः भाप. तु स्यात्।

[e]) या. स्तुतौ वृत्तिः, लङि प्रपु३ च यनि. रूपं द्र.। 'तम् (इन्द्रम्) इषः (एषगवन्तः) गूर्तयः (स्तोतारः) नेमन् (अस्तुवन्)' इति वा. (वैतु. पपा. प्रमृ. ?*नेमन्– इति पूप. इतीव कृत्वा उस. नेम(न्>)न्-इष्– इति समस्तं प्राति. इति?)।   [f]) व्यप. ([स्तोतृ-] ऋषि-विशेष-)।

[g]) नाप. (यज्ञ-, पूजा-)। उप. भाप. < √धा [*कृतौ]। वस. पूप. स्वरः।   [h]) *पूजा-अर्दितृ-इत्यर्थे नाप.। उस. उप. (√धा [धारणे] > कर्तरि) *धीवन्–>नैप्र. यनि. इति कृत्वा तत्-स्वरः।

[i]) सपा. शांश्री ८, २१,१ नेमतिथीवानः इति पाभे.।

[j]) नाप. (यज्ञ-, संग्राम- [तु. निघ २, १७])। उप. भावे < √धा [*कृतौ]। वस. पूप. स्वरः।

[k]) सप्त१ (तु. स्क. सा. [अन्तिमे स्थले], PW. प्रमृ. [वचनमात्रे], सस्थ. *पौंस्या– इत्यत्र टि.; वैतु. सा. तृ१ इति)।

[l]) तृ१ (वैतु. वें. सा. GW. प्रमृ. सप्त१ इति)।

[m]) नाप. (रथचक्र-परिधि-)। व्यु.?। < √नम् इति पावा [३,२, १७१], < √नी इति पाउ [४,४३]?। (√*वन् [=√वल् 'वलये']>भावे) *वनयु– (=वलय-) +(√मा>कर्तरि) *मि– >उस. *वनय-मि–>नैप्र. यनि. इति मतम्। [n]) नै° इति पाठः? यनि. शोधः द्र.।

[o]) पाठः? नेद् न ऋणानि (तु. पपा.) ऋणवान् ईप्स-मानः इति शोधः (तु. टि. पृ ६६० e; १००८ d, e, f, g; १०६३ d)।

[p]) पाठः? (तु. सस्थ. टि. ?तक्मकाम्याल्होरो)।

[q]) पाठः?। सपा. शौ ५,५,५;९ पै ६,४,४;९ न पुहि इति द्विपदः पाभे.।

[r]) अर्थः व्यु. च?।

[s]) व्यप. (राक्षस-विशेष-)। वस.।

[t]) पाठः? नैर्ऋताः (पाशाः) इति शोधः (वैतु. BKA. निरय–>नैरयाः इति)।

नैमिप[a]–
नैमिष्य[b]– -ष्याः काठ १०, ६¶.
नैयग्रोध– न्यग्रोध– द्र.
नैर्ऋति–, नैर्ऋत्य– निर्ऋति– द्र.
नैर्बाध्य– निर् ✓बाध् द्र.
नैर्हस्त–, नैर्हस्त्य– निर्-हस्त– द्र.
?नैवरस्पसैन्न पै २,८,६.
नैवार– नि ✓वृ द्र.
?नैवो पै ३,३७,१.
नैषाद– निषाद– द्र.
नो न द्र.
?नोत्तरे[c] पै २०,२०,४.
नोत्तो(:), नोदन– ✓नुद् द्र.
?नोदयी.[d] पै १९,३२,७.
नोधस्[e]– -॒धः ऋ १,६४,१; –धसम् पै १२, ७, १४; –धाः ऋ १, ६१, १४; ६२, १३; १२४, ४; शौ २०, ३५, १४†; पै १२, ७, १४.
नौधस[f]– -सम् शौ १५,२, २२;४, ११;१२; पै १४,३,१२; –सस्य शौ १५,२,२४; –साय शौ १५, २, २३.
नोनुदत्– ✓नुद् द्र.
?नोभीवाधे म[g] पै ९,३,७.
?नोयोप्यस्थ्यू[h] पै १९, १९, ११.
नौ अस्मद्– द्र.
१नौ[i]– नावः ऋ १,१८२, ६; ५,५४, ४; ६, ५८, ३; ९, ७३, १; मा १०,१९; का ११.६,४; तै १,८, १४,२; मै २, ६, ११; ४, १४, १६†; काठ १५, ७; शौ ५, ४, ५, पै ७, १०, ८[j], १९, ८, १३; नावः ऋ १.२५,७, नावम् ऋ १, ११६, ५; १३१, २; १४०,१२; २, १६,७; ४२, १; ५,४५,१०; ७,८८,३; ८, ४२,३;७५,९; ९, ८९, २; ९५, २, १०, ४४, ६; ६३, १०; १०१, २, १०५, ९; ११६,९; १७८,२; खि २,४,१; मा २१, ६†; का २३, १, ६†; †तै १, २, २, २; २, ६,११,२; ५,११,५; मै १,२, २†; ३, ६, ६¶; †४, १०,१; ११,६; काठ २,३[३];†[२],७,१७†; क १,१५[२]†; जै ४,१९, ८†; शौ २, ३६, ५; ५,१९,८,७,७,१†,९,२,६,१२, २,४८; १७, १,२५,२६; †२०, ७२, १, ९४, ६; पै १, ४६, ५; २,२०, १; ३१,५, ९, १९, ४; १६,७६, ५, १७, ३५, ५; १८, ३२,८; ९; २०,१, ९†; २४,३; नावया ऋ १,९७, ८[k]; नावा ऋ १,४६, ७, ९७, ७, ९९, १; २, ३९,४, ३, ३२, १४; ५, ४, ९; २५,९; ६,६८,[८; ७,६५, ३]; ८, १६,११; १८, १७; ९, ७०, १०; १०,५६,७, खि ४,२,८?[l]; खिला २६, २०; तै १, ६, १२, ३†; ५, ३, १०, १¶; †मै ४, १०,१; १२, ३; काठ ८, १६†; १२, १४, २२,६¶; ३८, ७†; क ३४,१¶; †जै ४,५,४; २८, ४; शौ ४,३३, ७†; ८†[k]; २०, ४६,२; पै ४, २९, ७, नावि ऋ ७,८८,४; १०, १३५, ४; नावौ काठ २३,३¶, नौः ऋ ५, ५९, २; शौ ३,६,७; ५,४,४;६,९५, २; ९, २, १२; १९, ३९, ७; पै ३,१, ७; ७, १०, ७; १६, ७७, २, नौभिः ऋ १, ११६, ३; ८, ८३,३.

---

[a]) व्यप. (अरण्य-विशेष-)।
[b]) =नैमिषीय– (तु. वैप २)। नाप. (ऋषि-)। तान्नभविः यत् प्र.। [c]) पाठः? शोधार्थं तु. सस्थ. टि. आ।
[d]) [नदी–>(नादेयी– [विप 'अप्-'])>] नादेयी. इति शोधः द्र.।
[e]) व्यप. (ऋषि-विशेष)। व्यु.?। <नव–+(✓धा>) धस्– इतीव या [४,१६], <✓नु इतीव? पाउ [४, २२६] च। (✓नु [स्तुतौ] >भावे) *नुव–+ वृधस्– (कर्तरि < ✓वृध् [स्तुतौ]) > उस. *नव-वृधस्– > नैप्र. यनि. इति तु मतम्।
[f]) नाप. (साम-विशेष- [तु. वैप २])। तेन दृष्टमित्यर्थे अण् प्र. (पा ४,२,७) तत्स्वरश्च।
[g]) नाशयन् नोभीवाधेम इति पाठः? नाशयन्तो विवाधेमहि इति द्वि-पदः शोधः।
[h]) पाठः? अनु-योप्याऽभ्यसरम् इति शोधः। सस्थ. यातुः, तरीभ्यः इत्येतयोः पदयोरपि यथाक्रमं मातुः, स्त्रीभ्यः इत्येतौ शोधौ द्र.।
[i]) नाप. (तरी-, पोत-)। व्यु.?। < ✓नम् इति वा ✓नुद् इति वेति या (५, २३ [तु. पाउ २, ६४])। कु- (जल-)+ षुहन– (भावे < ✓ वह्) > तस. *क-वहन–+(✓भू [क्रत्नौ] > भावे) *भ्र– > बस. *कवहनु-भ्र– > नैप्र. यनि. इति मतम् (तु. Eng. पर्यायः कनु [Canoe], पार. कश्ती)।
[j]) नावः प्रभ्रंशनम् इत्यस्य स्थाने सपा. शौ १९,३९,८ नाऽवप्रभ्रंशनम् इति पाठः? तत्र नावः प्रभ्रंशनम् इत्येवं द्वि-पदः शोध. स्यादेवेति। अधिकं पृ ४५६ a टि द्र.।
[k]) सपा. नावया<>नावा इति पाभे.।
[l]) नवा इति पाठः? यनि. शोधः (तु. ऋ १,९९,१)।

मा(र्व्य>)व्यी[a]– -व्याः ऋ १,८०, ८; मै ४,९,१४‡[b]; शौ ८,५,९; ७,१५; १०,१,१६; पै ६, २२, १५; १६,१३, ५; २७,९; ३६, ६; १७,१५,४; –†व्यानाम् ऋ १, ३३, ११; १२१, १३; मै ४, १४,१२; पै २, ११,१; –व्याम् काठ २३,६¶.

?नौ– ?नावाः[c] ऋ ९,४५,५.

नौधस– नोधस्– द्र.

?अभून[d] पै २०,५१,३.

न्यक्त– न्य(नि√अ)ञ्च् द्र.

न्यक्न– न्य(नि√अ)ञ्च् द्र.

? न्यू अश्ने[e] पै १३,१४,४.

न्यग्रोध[f]– -धः मा २३,१३; का २५, ४,१; तै ७,४,१२, १; मै ४,४, २¶; काठ ४४,१; –धाः शौ ४, ३७, ४; पै १३, ४, ७; –धात्[g] शौ ५,५,५; –धे खि ४, ७, ५; ७[2], ४[6]; पै ६,४, ४[6]; –धेन तै ७,२,१४,१; काठ ४३,४.

नैयग्रोध[h]– -धः तै ३,४,८,४; –धेन मै ४,४,२¶.

न्य(नि-अ)ङ्कु[i]– -ङ्कौ[j] तै १,७,७,२.

न्यङ्कु[k]– -ङ्कुः मा २४, ३२; का २६,७,२; तै ५, ५, १७, १; मै ३,१४,१३; काठ ४७,७; –ङ्कून् मा २४,२७; का २६, ६, २; मै ३,१४,९.

¶न्य(नि√अ)च्,ञ्च्, न्युचामः काठ २४, ५; क ३७,६; न्युचेत्, न्यंचेत् काठ २४,५; क ३७,६. न्याच्यन्त काठ २९,९.

न्य(नि-अ)क्र[l]– -क्राः काठ २९, ९¶.

न्यं(नि-अ)च्,ञ्च्– नीचः[m] शौ ११, १,६; पै १६, ८९, ६; न्यक्,ग् ऋ ८,४, [१; ६५, १]; ३८,३; ३२, २५; १०, ६०, ११[3]; ९४, ५[n]; १००, ८; काठ ३५, १४; क ४८,१३; †कौ १, २७९; २, ५८१; †जै १, २९, ५; ३,४७, ७; †शौ ६,९१,२[3]; २०, १२०, १; पै १, १११, १[3]; १९, १८, ८[3]†; ३७,१३; ४१, १५; १७; न्यङ् ऋ ४, १३, [५;१४, ५]; १०, २७, [१३; १४२, ५]; ¶तै २,४, १०,२; ५,५,३,२; मै १, ६, १२¶; काठ २३, ५[2]¶; शौ ५,२२, २; पै १९, १२, १२; ¶न्यञ्चः मै ४,६, ८; काठ २१, ४[2]; २२, ६; क ३१, १९[2]; ३४, १; न्यञ्चम् ऋ ५, ८३, ७; तै ३, १,११, ६†; ५,५,३,२¶; मै १, ४,१२¶; काठ ११,१३†; २५, ५¶; क ३९, २¶; पै ५, २१,१.

---

[a]) विप. ([नावा तार्या-] नदी- प्रभृ.)। तार्येऽर्थे यत् प्र. तित्स्वरश्च (पा ४, ४,९१;६,१,१८५)।

[b]) पामे. कृते पृ १७९४ g टि. द्र.।

[c]) निर्देशः स्वरपत्र ?। √नु [स्तुतौ]>?नौ– [तु. निघ ३,११]>नावा [तृ१] इति शोधः (तु. [व्यु. अर्थस्य च विषय एव] वें. सा.; वैतु. PW. GW. प्रभृ. √नु [स्तुतौ]>नाव्–>प्र३ इति)।

[d]) प्रेद् गावोऽभून यस्त्रे···यास्य कर्मीम् इत्युत्तरार्ध-पाठः? प्रे (प्र इ)द् गावोऽश्वम् अभावयन्, भूयस्त्वाया-ऽस्याऽकरिष्यति (*स्तुतिमकार्षम्) इति शोधः।

[e]) पाठः? (तु. सस्थ. टि. ?नैननेताम्)।

[f]) नाप. (वट-वृक्ष-)। व्यु.?। पपा. नावग्रहः। न्यच्–+√रुध् (=√रुह् >भावे) *रोधस्–>कस. *न्यग्-रोधस–> नैप्र. *न्यग्रो–+(√धा [*कृतौ]> भावे) *ध–>वस. यनि. (वैतु. ऐग्रा [७, ३०] न्यच्–+√रुह् [वा √ढब्ज् वा] > उस. यनि. इति, माश [१३, २,७,३] पाम [२, २, २९] ऐग्रा १मः कल्प इति)।

[g]) सपा. न्यग्रोधात् <>न्यग्रोधे इति पामे.।

[h]) विकारेऽर्थे अण् प्र. ऐजागमश्च (पा ४,३,१४०; ७ ३,५)। ञित्स्वरः।

[i]) नाप. (रथावयव-विशेष-)। गस. <नि √अञ्च्। धा. अर्थः?। उप. कृत-स्वरः।

[j]) =सपा. तैब्रा १,३,५,४; २,७,८,१; १६, १ आपश्रौ १८,४,६; २२,२६,१७;२८,१८ बौश्रौ ११,७:२६; १८, १०:१९;१७:१९ वाश्रौ ३,१,२,१ वैश्रौ १७,१२:१० हिश्रौ १३,१,४४; २३,४,३१;५७ आपमं २,२१, १७ पागृ ३,१४,६ हिगृ १,१२,२। अङ्कौ न्यङ्कौ इत्यस्य स्थाने तांब्रा १, ७,५ द्राश्रौ ५, ४,६ लाश्रौ २, ८,९ तु अङ्का-न्यङ्कू इति, कागृ २६,२ अङ्कन्यङ्कौ इति मागृ १, १३,४ अङ्कून्यङ्कौ इति च पामे.।

[k]) नाप. (हरिण-)। व्यु. ?। पपा. नावग्रहः। < नि √अञ्च् इति पाउ [१, १७]। अतिगतिमदर्थे *निर्भर–(अतिशयवत्-)+(√अङ्क् [गतौ]>भावे) *अङ्कु–> वस.पूप. स्वरे *निर्भराऽङ्कु– >नैप्र. यनि. इति मतम्।

[l]) क्तः प्र. नत्वञ्च (पा ८, २,४८)।

[m]) विप.। क्विन्नन्ते उप. पूप. प्रकृतिस्वरः (पा ६, २,५३)।　[n]) पामे. कृते पृ १८४८ f टि. द्र.।

नीची[a]- -ची ऋ ८,१०१, १३; पै १,८६,६; १६,४७,१०; -चीः ऋ १,६६,५;७२,१०;५, ४४ ४; ६, १७, १२; ७, १८, १५; ९, ८८,६; मै ४,१,१२¶; शौ ४, १५, १२[b], पै ५,७,११.

नीचीन[c]- -नम् ऋ १०, ६०, ११; शौ ६, ९१, २†, पै १, १११,१; १९, १८,८†; -नस्य शौ ७, ५८, ५; पै १, ४८, १: -ना. ऋ १, २४, ७.

नीचीन-बार[d]- -रम् ऋ ५, ८५, ३; ८, ७२, १०; कौ २, ९५४; -रे ऋ १०,१०६,१०.

न्यु(नि-अ)ञ्चन[e]- -नम् ऋ ८, २७, १८; मै १, ८, २¶[f]; पै ८,१६, ८; ९; १७,१३,३; २०,२८,३.

न्यञ्चने(न-ए)षिन्[g]- -षिणः मै ४,६,९¶.

न्य(नि√अ)ञ्ज्, न्यङ्क्ते काठ ७,७, ८¶; ¶न्यनक्ति काठ २५,१०[2]; क ४०, ३[2]; न्यञ्जन्ति शौ ९, १,१७; पै १६, ३३, ८; न्यनक्तु शौ १८,३,११;१२.

न्यानजे ऋ १,१६१,४.

न्यं(नि-अ)क्त,क्ता- -क्तः तै ३,३,९, १; पै १९, ३६, ११; -¶क्तम् तै १,५,२,४; ५, १, ९, ५, ६, १,३,२; मै १, १०, १३; ३,२, ५; ८,५[2]; काठ ८, २[2]; १८, १९; १९, १; २५, ६[3]; ३६, ७; क ६,७[2], २९, ७; ८; ३९, ३,४[2]; -‡क्ताम्[h] शौ १४, ९, ३३; पै १८,१०,३.

?न्यन्तर्[i] काठ १४,३.

?न्यन्मृणोन्मृणो गाद्[j] पै १, ९७,३.

?न्यन्वञ्चनीम्[k] खि ४,७[1],२.

न्य(नि-अ)प√दंश्, नि·· अपादशत् पै १९,४१,१६; ४२,१.

न्य(नि-अ)प-परि√दिह्

φन्यपपरि-दिग्ध- -ग्धम् पै २,३१, ६.

न्य(नि-अ)भि√हिंस्, न्यभिहिंसति खि ४,५,११[l].

?न्ययत्[m] पै १७,११,३.

न्ययन- नी(नि√इ) द्र.

न्य(नि√अ)र्थ्

न्य(नि-अ)र्थ[n]- -र्थम् ऋ ७, १८, ९; १०, १०७,८; -र्थात्[o] ऋ १०, १२८, ७, तै ४, ७, १४, ३†; -र्थानि ऋ ६, २७,६.

न्य(नि√अ)र्प् > र्पि, न्यर्पय शौ १०, ३, १५, पै १६, ६४, ४; †न्यर्पयम् ऋ ७, १०४, १; काठ २३,११; शौ ८, ४, १, पै १६, ९,१.

न्यं(नि-अ)र्पित- -ताः शौ १०, ३, १५; पै १६,६४,४.

न्यं(नि-अ)र्बुद[p]- -दम् खि ४, ११, ८[q]; मा १७,२, का १८, १, ३; तै ४, ४, ११, ४; मै २,८,१४; काठ १७, १०[1]; क २६, ९; शौ ८,८,७, १०, ८, २४; १३, ७, १७; पै १६, १०३, १; -दाय तै ७,२,२०,१, काठ ४२, १०; -दे काठ ३९,६.

---

[a]) विप. (उपस्-, गो- प्रभृ.)।

[b]) तु. सस्थ. टि. अव·· सृज।

[c]) स्वार्थे ख > ईनः प्र. अचोऽल्लोपो दीर्घश्च (पा ५, ४, ८;६,३,१३८; ४,१३८) प्र. स्वरश्च।

[d]) विप. (˪*नीचैर्-वृत्त-˩ अवत-, कबन्ध- ˪=मेघ-˩, गो- ˪=रश्मि-, गृह-˩)। बस. पूप. स्वरः। उप. अर्थः व्यु. च ?। (√वृत् ˪वर्तने˩ > भावे) *वृत्त- > नैप्र. यनि. (वैतु. या ˪१०,४˩ नैप्र. < द्वार- इति)।

[e]) नाप. (प्रवण-मार्ग-˪ऋ.˩, निलय-)। गस.। उप. अधिकरणे ल्युट् प्र.।

[f]) पाभे. वृत्ते पृ १५२४ f टि. द्र.।

[g]) विप. (देव-)। उप. < √इष् ˪इच्छायाम् ˩।

[h]) सपा. न्यक्ताम् <> व्यक्ताम् <> वित्ताम् आपमं १,१०,२ इति पाभे.।

[i]) ति-यन्तृ- > -यन्तः इति शोधः (तु. सपा. मै २, ११, ४)।

[j]) पाठः ? नि, उन्मृणो ˪ण-उ˩ न्मृण- > -णः अगाद् इति शोधः ?।

[k]) पाठः ? ?स्यन्वञ्चनीम् इत्यत्र शोधः द्र.।

[l]) सपा. खिसा २९, ११ अन्योऽभिहिंसति इति पाभे।

[m]) पाठः ? (निर् √वृध् ˪वृद्धौ˩ > लुङि प्रपु१) *निर्-वृधत् इति शोधः। नैप्र. यनि. विपरिणाम इति भावः (तु. छन्दः)। 'यत् ज्येष्ठं (सत्) पदः [पा (लोकमर्त्यस्थान् ˪जातवेकवचनम् ˩)] *निर्वृधत् (निर्गत्य वृद्धिमापत् ˪मर्त्यलोकापेक्षया बृहत्तरमभूत्˩)' इति वा.।

[n]) भाप.। उपसृष्टस्य धा. अदर्शने ˪अनर्थे˩ वृत्तिः। गस. उप. भावे घञ् प्र. थाथीयः स्वरश्च।

[o]) पाभे. वृत्ते पृ १८१९ l टि. द्र.।

[p]) नाप. (संख्या-विशेष-)। प्राम.। तु. टि. १अर्बुद-।

[q]) सपा. खिसा ३३, ७ न्यर्बुदम् इति, काशि १३५: १ ?न्यद्भुतम् इति पाभे.।

न्यु(नि√उ)च्, न्युच्यतु शौ २,१४, ३; ६, २६,३; पै २,४,५; १९, १९,२.

नि···उवोच^a ऋ ७,४, ३; †नि ···उवोच ऋ ७,२१,१; कौ १, ३१३; जै १,३३,१.

†न्यो(नि-ओ)च(न>)नी^b- -नी ऋ १०,८५,६; शौ १४, १, ७; पै १८,१,७

न्यो(नि-ओ)चर्^c- -रः शौ ५,२२, ५, पै १३,१,७.

न्युप्त-, न्युप्य, न्युप्यमान- नि√वप् द्र.

न्यु(नि√उ)ब्ज्, ‡न्युब्ज^d कौ १, ६५; जै १, १०, ६; शौ ८,८, ६; ११, १,६; पै १६, २९, ६, ८९,६; न्यौब्जत्^e मै ३, ९, ३¶.

न्यु(नि√उ)ष्, नि···ओषति ऋ १, १३०,[८; ८, १२, ९]; न्योषतु शौ १२, ११, १२; †न्योष ऋ १०, ८७, १२; शौ ८, ३, २१; पै १६, ८,१; †नि···ओषतात् ऋ ४, ४, ४; मा १३, १२; का १४, १,१२; तै १, २, १४, २; मै २,७,१५; काठ १६, १५; क २५, ६; †न्योषतम् ऋ ७,१०४, १; काठ २३,११; शौ ८, ४,१; पै १६,९,१.

न्यू(नि√ऊ)ह्^f, न्यूह्वयन्ते ऋ १०, ९४,३.

¶न्यू(नि-ऊ)न,ना^g- -नया तै ५, १, ९, २; ४, ७, ६; ६, १, २,७, -नान् तै ५, १, ९, २; ४,७,६; ६,१,२,७.

न्यू(नि√ऊ)ह्, न्यूहति मै ३, ९, ४^2¶.

न्यृ(नि√ऋ),च्छ्, †न्यृण्वन् ऋ ७, १, २; ५, ६, काठ ३९, १५; कौ २, ७२४, जै ३, ५९, १७.

न्यृच्छेत् तै ६,४,६,३¶.

न्यर्त ऋ ४,१६,९.

न्यृ(नि√ऋ)ञ्ज्, न्यृञ्जते ऋ १,५४, २; न्यृञ्जते ऋ १, १४३, ५; †नि···ऋञ्जते ऋ १, ३७, ३; कौ १, १३५; जै १, १५, १; न्यृञ्जसे ऋ ८,९०, ४; न्यृञ्जसे ऋ १०, १४२, २^h; न्यृञ्जे ऋ ३, ४, [(२, ३, ७) ७;७, ८ (१०, ६६, १३;११०,७)], ४, २६,१.

न्यृ(नि√ऋ)प्, †न्यृपन्ति ऋ १,५२, ७; मै ४,१२,३.

न्यृ(नि-ऋ)ष्ट,ष्टा- -ष्टः ऋ १०,१०८, [(७,९०,६) ७], -ष्टम् ऋ ४, १८,५; २०, [६; १०, ४२,२]; शौ २०, ८९, २†, -ष्टे ऋ ३, ५५,२०.

न्ये(नि√ए)ड्^i, न्येरिरे ऋ ४,१,१^2; ८, १९, १८; २१; न्ये(नि-ए)रिरे^j ऋ १, १२८, ८^2; २, २,३.

?न्यो^k शौ ११, ९, ४, पै १६, ८२, ४.

†न्यो (नि-ओ) कस्^l- -कसे ऋ १,९,

मनुकूलयितव्यम् (वैतु. पपा. प्रमृ. नि उ इति द्वे पदे अत्र स्यातामिति कृत्वा नि ··· श्रियन्ते इति योग इतीव ?)।

^a) वैतु. सा. <नि√वच् इति।

^b) नाप.। अर्थः व्यु. च ?। पपा. यनि अवग्रहः।

^c) विप. ([निवास कृत्-] तक्मन्-)। व्यु.?। पपा. यनि. अवग्रहः। (नि√उच् [°निवासे] > अधिकरणे) *न्यो (नि-ओ)क्- + (√चर् [°कृतौ] > कर्तरि) चर्- > उस. *न्योक-चर्- > नैप्र. यनि.। तृतीयस्य पादस्य पाठः? तु. सस्थ टि. युावत्।

^d) सपा. न्युब्ज <> विरुज इति पाभे.।

^e) न्यौ° इति स्वरः? यनि. शोधः।

^f) धा. अन्तर्विष्ट-शब्द-विशेषे वृत्तिः (तु. GW.; वैतु. PW. प्रमृ. न्यूङ्ख- > नापा. इति मन्वानाः स्वरविरोधाच् चिन्त्याः)।

^g) प्रास.।

^h) वैं. प्रपु१; सा. GW. मपु१।

^i) पाधा. पठिताद् सतः √ईड् इत्यतोऽन्योऽयं धा. प्रेषणार्थे द्र. (तु. पपा. यनि. अवग्रहः; वैतु. सा. नि√ईर् इति च, PW. प्रमृ. नि-आ- √ईड् [तु. ऋ १,६,४] इति च धा. निर्देशुका इति)।

^j) ?GW. नि ईरिरे इति प्रस्तावुक?।

^k) पाठः? (योनि- > *योन्यु- >)-न्यम् (विप. [ब्रह्मन्-]) इति शोध.। सस्थ. ?दृ- > -दम् इति शोधोऽपि द्र.। शेषं पृ १६६४ c टि. गतम् (वैतु. न्युः इति पपा. इतीव कृत्वा सा. CA. च यनि [√नी > कर्तरि] *नी- > प्र३ इति, B. तु तदेव रूपं प्र१ इति च, GW. नि इत्यस्य नि. किञ्चिद् वृत्तमितीव च ?)।

^l) विप. ([°समीप-वसति-] इन्द्र-, सोम-)। बस. पूप. स्वरः। पूप. च अन्ति इत्यस्य पर्यायः। उप. <√उच् [°निवासे]।

१०; शौ २०, ७१, १६; -काः ऋ ५, ४४, [१४; १५]; कौ २, ११७६; ११७७.

न्योचनी-, न्योचर- न्यु(नि√उ)र् : ११. इ.

न्यो(नि√ओ)ह्[a], न्योहते ऋ ५,५२, न्नु[b] काठ २३,६.

?न्नैपजः[c] पै ४,२१,६.

a) =√ऊह्। (तु. टि. √ओह्)।

b) नु नु इत्येतयोः सतोः पदयोः (तु. पपा.) संहितायां नैप्र. नकार-लोपे सति यनि. विपरिणामः (तु. स्वात्र, स्नै इति)।

c) पाठः ? नः भेषजी इति द्विपदः शोधः (तु. सस्प. टि. ?न्नैमीः)।

इति वैदिकपदानुक्रमकोषे सांहितिके प्रथमे विभागे
तृतीयः खण्डः समाप्तः